

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Rok 1917.

W Wiedniu.

Z ces. król. nadwornej i państwowej drukarni.

1917.

100244 III

Indeks I.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń, ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa w roku 1917.

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1915 22. maja	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, w sprawie koncesjonowania kilku elektrycznych kolejek normalnotorowych na obszarze królewskiego śródecznego miasta Pragi i gmin sąsiednich, jakoteż w sprawie uzupełnienia i uchylecia niektórych postanowień obwieszczeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 12. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 36 i 37, i z dnia 10. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 90	242	621
1916 13. stycznia	Układ państwowy między Monarchią austriacko-węgierską a królestwem saskim, dotyczący budowy linii kolejowej przez dolinę Schweinitzthal .	26	75
21. sierpnia	Traktat państwowy, zawarty między austriacko-węgierską Monarchią i Szwajcaryą, dotyczący uwierzytelniania dokumentów, wystawionych lub uwierzytelnionych przez publiczne władze Austrii lub Szwajcaryi .	340	855
4. grudnia	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie przyznania dodatków funkcjonaryuszom państwowym z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę	9	21
4. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie przyznania dodatków funkcjonaryuszom państwowym w stanie spoczynku, wdowom i sierotom po funkcjonaryuszach państwowych tudzież osobom, pobierającym datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę	10	23
7. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, sprawiedliwości i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, w sprawie dokonywania przez pocztową Kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winklowanych) zapisów dłużnych V. austriackiej pożyczki wojennej	3	7
29. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, tyczące się sprzedaży sądowej w Gracu	5	9

Data ustawy, patentów lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
30. grudnia	Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, w sprawie uskutecznienia wypłat na rachunek Ministerstwa sprawiedliwości i Najwyższego Trybunału sprawiedliwości przez pocztową Kasę oszczędności	12	27
31. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu o szacowaniu zagranicznych pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych dla obliczenia należności stemplowych i bezpośrednich oraz podatku od obrotu papierów wartościowych	1	1
31. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, którem wprowadza się w życie niektóre postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 17. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 176, dotyczącego postępowania z kaucjami i wadymi w zakresie czynności zakładu poczty i telegrafów, także dla zakresu urzędowania Dyrekcji poczty i telegrafów we Lwowie	4	7
1917			
2. stycznia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o obrocie lmem	2	3
4. "	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby	6	10
4. "	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zmiany i uzupełnienia §§ 94. i 121. ustawy przemysłowej	7	18
4. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, o postanowieniach wyjątkowych w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z nimi na równi postawionych	11	24
6. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, w sprawie założenia komisaryatu policyi w Bądnie	8	19
7. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu, w sprawie uregulowania sprzedaży pypek gumowych	13	28
8. "	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych o zarządzeniach na rzecz suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy z powodu wojny doznali przeszkody w złożeniu egzaminu nauczycielskiego	19	43
9. "	Rozporządzenie cesarskie, którem uchyla się przeniesienie uprawnień administracji politycznej na Naczelnego Komendanta armii, względnie głównodowodzącego	18	41
10. "	Rozporządzenie cesarskie o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę	14	29
11. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie zaopatrywania ludności w produkty mleczarskie i tłuszcz wieprzowy	15	33
11. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, celem wykonania § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministerialnego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 423, w sprawie odroczenia zapłaty prawnoprywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicji i na Bukowinie	24	69

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
12. stycznia	Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych o zmianie granic północnego dalszego obszaru wojennego w Austrii	16	38
12. „	Rozporządzenie Ministra i Kierownika Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla korzeni i mączki cykoryi	17	38
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych, w sprawie przejściowej zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172	20	44
15. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o przyznaniu prawa ubogich i ustanowieniu zastępcy ubogich	32	89
20. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i kolei celem wykonania postanowień, dotyczących podatku przewozowego zawartych w cesarskim rozporządzeniu z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę	21	45
20. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu celem wykonania ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, dotyczącej zaprowadzenia podatku od biletów jazdy od transportu osób kolejami, i tych postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę, które dotyczą podatku od biletów jazdy	22	53
20. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i kolei, celem wykonania postanowień, dotyczących podatku od pakunków, zawartych w rozporządzeniu cesarskim z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę	23	63
24. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie obrotu dzikim grochem i łubinem	25	71
24. „	Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych o zmianie granic północnego szerszego obszaru wojennego w Austrii	27	78
24. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, którym zmieniono i uzupełniono rozporządzenie ministerjalne z dnia 29. września 1916, Dz. u. p. Nr. 335, o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym	33	92
25. „	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zaprowadzenia monopolu sztucznych środków słodzących	37	101
26. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie ustanowienia wynagrodzenia za okucia do drzwi z mosiądzu	28	78
26. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie zajęcia i dostawy skórek owczych, jagnięcych i kozich oraz odpadków konfekcyjnych, tudzież w sprawie zakazu strzyżenia niezwywych zwierząt	29	74

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
26. stycznia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie obrotu surowymi skórami świńskimi	30	86
26. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla skór świńskich	31	87
26. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o ochronie najmoobierców	34	92
29. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie zgłaszania maszyn narzędziowych	42	105
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych, w sprawie zaprowadzenia dodatku wojennego do cen przewozu w ruchu towarowym na zasadzie § 13. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14	35	99
31. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych, o ochronie najmoobierców w Wiedniu, w Wiener Neustadt i okolicy, w St. Pölten i okolicy, w Lincu, Urfahr, Steyr. Gracu, Marburgu, Lublanie (okręg policyjny) i w Pilźnie	36	100
31. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu o wpływie wojennych wydarzeń na czasokres dla podnoszenia roszczeń o odszkodowanie, wynikających z ubezpieczenia morskiego	38	102
31. „	Obwieszczenie Ministra robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych dla terminów pierwszeństwa, ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej, na rzecz poddanych duńskich	39	103
31. „	Obwieszczenie Ministra robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych w sprawie terminów pierwszeństwa, ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, na rzecz poddanych meksykańskich	40	103
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami robót publicznych, kolei żelaznych, rolnictwa i obrony krajowej i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie obrotu materiałami żelaznymi	43	106
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie utworzenia Wojennego Związku odlewni żelaza	44	110
31. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, w sprawie przedłożenia koncesyj z dnia 24. sierpnia 1909, Dz. u. p. Nr. 129, na kilka linii wązkotorowych kolejek elektrycznych na obszarze miasta Budziejowice	45	117
1. lutego	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, którem zmienia się rozporządzenia ministerjalne z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, i z dnia 7. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 132, w sprawie obrotu opodatkowanym cukrem	41	103

Data patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
1. lutego	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, w sprawie sprowadzania palonych płynów wysokowych z Węgier, Bośni i Hercegowiny	46	117
2. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, w sprawie używania częściowych zapisów długu pożyczki pierwszeństwa kolei lokalnej Insbruk—Hall w T. w kwocie 2,500.000 K do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, popularnych i tym podobnych	66	197
5. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o nadzwyczajnych terminach dla egzaminów sędziowskich	52	133
6. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, którem w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny zmienia się na czas trwania obecnej wojny rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 21. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 235, dotyczącej dostawiania koni i wozów	47	119
6. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie buraków cukrowych i surowego cukru w kampanii 1917/18	51	129
8. "	Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, robót publicznych i handlu, w sprawie zarządzeń oszczędnościowych przy oświetlaniu i opalaniu	48	121
8. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa, w sprawie uprawy płodów polnych, zawierających olej	49	125
8. "	Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa, w sprawie dobrowolnego zgłaszania uprawy maku	50	126
8. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i Urzędem dla wyżywienia ludności, w sprawie zakazu pracy nocnej przy sporządzaniu chleba i innych towarów piekarskich	54	139
8. "	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie obrotu destylowanym dziegiem z węgla kamiennego i smołą gazową z węgla kamiennego	55	140
9. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i spraw wewnętrznych o instrukcyi dla urzędów najmu i dla sądów powiatowych w sprawach ochrony najmościerców	53	133
9. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące ograniczenia rzezi owiec	56	140
10. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, w sprawie uzupełnienia niektórych postanowień objaśnień do taryfy cłowej z dnia 13. lutego 1906	58	185
10. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmienia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 23. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 154, co do wyrabiania i dostarczania wyrobów przemysłu celulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i przemysłu papierowego	59	187
11. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o zaliczeniu Morawskiej Ostrawy do drugiej klasy taryfy adwokackiej	61	189

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1916			
12. Intego	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. stycznia 1917, Dz. n. p. Nr. 37, w sprawie zaprowadzenia monopolu sztucznych środków słodzących	57	143
12. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu, dotyczące się nadzoru nad obrotem naftą	60	187
15. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie uregulowania obrotu świniami	62	189
15. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa, w sprawie oznaczenia w okolicy twierdzy krakowskiej tych gmin katastralnych, do których ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 147, o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych	63	193
16. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o przeniesieniu siedziby urzędowej sądn obwodowego w Rovigno do Poli	64	193
20. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, dotyczące przewozu nasienia czerwonych buraków pastewnych i nasienia jarzyn	65	194
21. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie częściowej zmiany najwyższych cen przy sprzedaży nasienia czerwonej koniczyny, ustanowionych w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. listopada 1916. Dz. u. p. Nr. 396	67	197
22. "	Obwieszczenie Ministra robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ngodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych norweskich	82	223
23. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie zajęcia i wymiany okuć do drzwi na cele wojenne	68	198
24. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, w sprawie obrotu burakami pastewnymi	69	201
24. "	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie rozszerzenia mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 279; o należnościach sądowych, na postępowanie w sprawach spornych przed Urzędem Naczelnego Marszałka Dworu	77	213
26. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie wprowadzania w obrót niektórych środków żywności w Austrii	70	203
26. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, dotyczące poświadczenia transportowego dla szmat	71	205
26. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie obrotu starymi patronami strzelniczymi	72	207
26. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie poświadczeń transportowych dla kiszek wołowych	73	207

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
26. lutego	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. w sprawie zabezpieczenia robót około uprawy roli oraz uprawy leżących odlogiem gruntów rolnych z wiosną 1917 .	74	209
26. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, normujące noszenie mundurów i odznak	79	217
27. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności przez pocztową kasę oszczędności	75	211
27. "	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące stóp wynagrodzenia za pewne oznaczone materiały, zawierające azot	76	212
27. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie przerabiania wełny owczej, czesanki, wyczesków, odpadków wełnianych, wełny sztucznej i włosów zwierzęcych samych lub w połączeniu z innymi materiałami tkackimi	80	219
27. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych i Ministerstwem handlu, którem zmienia się § 12. rozporządzenia ministerialnego z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 337, dotyczące się należności od dokumentów przewozowych	81	221
28. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych przez c. k. Poczтовую Kasę oszczędności	78	215
28. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości, dotyczące postanowień wykonawczych do rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 71, w sprawie dowozu z zagranicy olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów	85	225
28. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie ustanowienia inspektorów żywnościowych	86	226
1. marca	Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, robót publicznych i spraw wewnętrznych o ochronie najmobierców w niektórych gminach powiatów politycznych Lilienfeld i St. Pölten (w Austrii Dolnej), tudzież w niektórych gminach tyrolskich i przedarulańskich	83	223
1. "	Obwieszczenie Ministra robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych niderlandzkich	84	224
2. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmienia się rozporządzenie ministerialne z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 136, dotyczące uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości	87	227
3. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie wydania dodatkowych kart na cukier dla organów żandarmerji, policji i straży skarbowej	88	229

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r o ś ć	Numer	Strona
1917			
3. marca	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie ponownej zmiany rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 14. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 218, dotyczącego ograniczenia konsumpcji mięsa i tłuszczu	89	231
3. .	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów długu pożyczki w kwocie 100,000,000 koron, którą ma zaciągnąć Margrabstwo Moraw, do korzystnego umieszczenia kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych	101	233
5. .	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, w sprawie wymiaru cła od chemicznych materiałów pomocniczych i wytworów Nru. t. 622	92	235
6. .	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o zmianie rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 3. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 243, w sprawie utworzenia Centrali browarniczej	90	232
7. .	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917	109	269
7. .	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące specjalnych postanowień z powodu wojny, odnoszących się do przedawnienia prawa wymiaru i pobierania opłat	110	270
8. .	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie ustanowienia cen maksymalnych za ziemniaki	91	233
8. .	Rozporządzenie spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie przedawnienia przekroczeń przepisów natury gospodarczej wydanych z powodu wojny, których ściganie należy do władz politycznych	93	235
8. .	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu, w sprawie zakazu wyrabiania nawozów mieszanych	102	253
9. .	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości i Ministrem robót publicznych, w sprawie ograniczenia ceny obuwia	94	236
9. .	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, w sprawie przepisów o obliczaniu cen obuwia	95	239
9. .	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące przepisów o wyrobie obuwia ze skóry	96	242
9. .	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, w sprawie materiałów zastępczych przy wyrobie obuwia	97	244
9. .	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, w sprawie dalszych przepisów co do wyrobu obuwia	98	245
9. .	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, dotyczące obrotu skórą na pasy do maszyn, odpadkami z pasów do maszyn i odpadkami konfekcyjnymi	99	245
9. .	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie utworzenia związków gospodarczych dla przemysłu skór nego	100	246

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś c	Numer	Strona
1917			
9. marca	Rozporządzenie całego Ministerstwa. w sprawie zaprowadzenia czasu letniego w roku 1917	115	279
10. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności. w sprawie uregulowania obrotu korzeniami cykoryi ze zbioru w roku 1917	103	255
12. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące obowiązku zgłoszenia przewodów elektrycznych. tudzież w sprawie użycia uzyskanych ślad metali	104	258
13. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. w sprawie unormowania obrotu maszynowo gładkim drzewnym papierem do druku w zwojach	105	261
14. "	Obwieszczenie Ministra handlu, tyczące się ograniczenia zużycia przez gazety rotacyjnego papieru do druku w miesiącu marcu 1917	106	264
12. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, tyczące się ustanowienia cen najwyższych za pewne gatunki towarów cukrowych (cukierków, cukru lodowatego)	107	265
12. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące uregulowania przywozu	113	275
12. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące wnoszenia prośb o pozwolenie na przywóz	114	277
12. "	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące szóstego wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII	141	343
13. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności. dotyczące ograniczeń w użyciu siana	111	270
13. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące poboru dodatków do podatków celem częściowego pokrycia wydatków, połączonych z prowadzeniem wiedeńskich c. k. szpitali i c. k. powszechnego szpitalu w Pradze	149	415
14. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu. w sprawie ściągnięcia monet niklowych po 20 halerzy	108	267
14. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwami kolei żelaznych i handlu, w sprawie uregulowania obrotu jakoteż ustanowienia cen najwyższych za sztuczny miód i melasę	112	271
14. "	Rozporządzenie cesarskie, ustalające uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“	130	315
14. "	Rozporządzenie Ministra robót publicznych i Ministra sprawiedliwości, którem zmienia się niektóre postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu i Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. września 1898. Dz. u. p. Nr. 158, tyczącego się postępowania przed Trybunatem patentowym	155	425
14. "	Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych i Ministerstwa sprawiedliwości. ogłaszające instrukcję dla Trybunału patentowego	156	427
15. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, w sprawie utworzenia okręgów inspektoratów żywnościowych	116	279

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
15. marca	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące rzezi bydła rogatego i świń	117	281
16. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa, Ministra sprawiedliwości i Ministra robót publicznych o czynszach dzierżawnych za ogrody im. Schrebera	118	282
16. "	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zmiany niektórych postanowień o podatkach bezpośrednich	124	301
17. "	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie ustanowienia najwyższych cen za towary białe i lane	119	283
17. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z Ministrem handlu, dotyczące się zakazu wyrabiania i sprzedaży towarów cukierniczych w piekarniach	120	287
17. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, którym zmienia się częściowo rozporządzenie ministerjalne z dnia 20. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 379, dotyczące się wyrabiania i sprzedaży chleba i pieczywa	121	288
17. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, z Kierownikiem Ministerstwa rolnictwa i z Ministrem robót publicznych o odroczeniu sporządzenia nowej listy zarządców	134	331
18. "	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie unormowania stosunków płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym	122	289
19. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą c. i k. Ministerstwa wojny o wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 18. marca 1917 w sprawie unormowania stosunków płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym	123	291
19. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące szybkości jazdy ciężarowych wozów motorowych bez gumowych obręczy	125	305
22. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917	126	307
22. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, dotyczące uregulowania obrotu jaszynami i owocami	127	308
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie ustanowienia ceny najwyższej za benzol handlowy	128	311
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za surowy dziegieć z węgla kamiennego i za destylowany dziegieć z węgla kamiennego	129	313
23. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, z Kierownikiem Ministerstwa rolnictwa i z Ministrem robót publicznych o oznaczeniu wartości zainstalowanych praw najmu dzierżawy przy szacowaniu nieruchomości	135	331

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
23. marca	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej, w sprawie ułożonego w porozumieniu z c. k. Ministerstwem handlu i z c. i k. Ministerstwem wojny wykazu zastreżonych uprawnionym podoficerom w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 w Towarzystwie żeglugi parowej Austriackiego Lloydu posad, tudzież posad urzędniczych i innych, co do których uprawnionyma zapewnione zostało pierwszeństwo . . .	151	417
24. "	Rozporządzenie cesarskie o zaopatrywaniu ludności w przedmioty zapotrzebowania	131	317
24. "	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie ograniczenia używania przez gazety rotacyjnego papieru do druku w ciągu kwietnia 1917	132	328
26. "	Obwieszczenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty i z Kierownikiem Ministerstwa rolnictwa, w sprawie wnoszenia podań o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“	133	329
26. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie zakazu używania cukru przy zarobkowym wyrabianiu niektórych towarów jakoteż podawania cukru w pewnych oznaczonych przedsiębiorstwach	166	453
28. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmienia się i uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 10. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 215, w sprawie uregulowania obrotu starym papierem	138	337
29. "	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami dla unormowania obrotu węglem, brykietami i koksem	152	420
30. "	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie utworzenia Komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego	136	332
30. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie utworzenia Jeneralnego Komisaryatu dla gospodarstwa wojennego i przejściowego w Ministerstwie handlu	137	333
30. "	Rozporządzenie cesarskie, którem zmienia się i uzupełnia się niektóre postanowienia ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji, i którem uchyla się rozporządzenie cesarskie z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 135, dotyczące się zasiłku na utrzymanie dla członków rodziny poniżej lat ośmiu	139	340
30. "	Rozporządzenie Ministra obrony krajowej w porozumieniu z resztą interesowanych Ministrów, którem z powodu rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 139, zmienia się i uzupełnia niektóre postanowienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 238, dotyczącego zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji	140	341
2. kwietnia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny, dotyczące się obowiązku zgłaszania metali grupy platynowej	142	401

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e s ć	Numer	Strona
1917			
2. kwietnia	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie rekwizycji i oddania metali grupy platynowej	143	402
2. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie uregulowania obrotu korą dębową i sosnową oraz dębnią garbarską	144	404
2. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla tutejszokrajowych materiałów garbarskich	145	406
2. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące się zasadniczych postanowień o poborze i przerabianiu ropy	146	409
2. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie unormowania obrotu drzewem szlachetnego kasztana i środków dla ochrony drzew kasztana szlachetnego	147	411
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa, w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 9. marca 1903, Dz. u. p. Nr. 61, dotyczące się obrotu winorośli z korzeniami i szczepów winogrodowych w Czechach	153	491
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa, którym uzupełnia się punkt II. rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. listopada 1903, Dz. u. p. Nr. 240, dotyczące się składu komisji krajowej dla spraw uprawy wina w królestwie Czech	154	422
3. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, którym na mocy Najwyższego upoważnienia z dnia 31. marca 1917 zmienia się punkty 52. do 57. w § 14. przepisu organizacyjnego o pospolitem ruszeniu z dnia 20. czerwca 1907, Dz. u. p. Nr. 150, i którym zmienia się w porozumieniu z Ministrem wojny § 51., punkt 8, przepisów ustawy wojсковей części I. z dnia 27. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 153	148	413
3. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych i Ministerstwa skarbu, dotyczące poboru dodatków do bezpośrednich podatków, przypisanych na obszarze stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, na rzecz wiedeńskiego c. k. funduszu szpitali	150	416
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i rolnictwa, w sprawie załogi okrętów na rzece Łabie	167	456
5. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o przymusowej egzekucji na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Serbii, pozostających pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny), i o stopniu wzajemności, zagwarantowanej co do tego obszaru	169	457
6. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem obrony krajowej, w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 140, dotyczące się zmiany i uzupełnienia niektórych postanowień rozporządzenia ministerialnego z dnia 28. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 238, w sprawie zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób zmobilizowanych	168	456

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś c	Numer	Strona
1917		i	
7. kwietnia	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych o dopuszczalności skutecznego rzeczowo zakazu pozbywania i obciążania na rzecz „funduszu ociemniałych na wojnie“ i na rzecz stowarzyszenia „przytułków dla ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu	170	458
9. „	Rozporządzenie cesarskie, w sprawie podwyższenia dodatku do podatku od wódki oraz w sprawie uchylecia osobnej opłaty od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych napojów wysokokowych i od handlu sifami	157	495
10. „	Rozporządzenie Ministra skarbu, dotyczące zmiany rozporządzenia o dodatku do podatku od wódki	158	436
10. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowania obrotu rzepakiem, rzepikiem, olejem rzepakowym i makuchem	159	436
10. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny o uregulowaniu obrotu drzewem	160	441
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, dotyczące zabezpieczenia użytkowania paszy i pastwisk w roku 1917	161	444
10. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i robót publicznych, celem sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra handlu z dnia 2. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 146, tyczącem się zasadniczych postanowień o poborze i przetwarzaniu ropy	234	603
11. „	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, w sprawie unormowania obrotu opodatkowanym spirytusem rafinowanym i napojami spirytusowymi	162	444
11. „	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, tyczące się ustanowienia cen najwyższych za opodatkowany spirytus rafinowany, rum tutejszokrajowy i wódkę szynkarską	163	445
12. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie uregulowania obrotu sodą amoniakową i sodą żrącą, tudzież ustanowienia najwyższych cen za te artykuły, jakoteż za sodę krystaliczną i sodę miłą	164	447
18. „	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, w sprawie zakazu używania jaj przy sporządzaniu napojów alkoholicznych i w sprawie ograniczenia podawania jaj w przedsiębiorstwach gospodnich i szynkarskich	165	452
15. „	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie uregulowania używania nafty w czasie od 13. maja do 31. sierpnia 1917	171	459
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Urzędem dla żywienia ludności, w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia ministerialnego z dnia 18. października 1916, Dz. u. p. Nr. 362	177	463
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, w sprawie zmiany warunków przesyłki dla pakietów poczty polowej	172	459
17. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, w sprawie przedłużenia czasokresów dla przedawnienia datków, płaconych zakładom ubezpieczenia robotników od wypadków	173	459

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
18. kwietnia	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące biura ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden	174	460
21. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie zakazu używania trawy i siana do posypywania ulic, dróg i placów	175	461
21. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, w sprawie zmiany oznaczenia pobocznego Urzędu cłowego w Einsiedl	194	501
22. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, Ministerstwem rolnictwa i Ministerstwem robót publicznych, w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniu Ministra sprawiedliwości z dnia 23. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 135, o oznaczeniu wartości zainstalowanych praw najmu i dzierżawy przy szacowaniu nieruchomości	240	619
23. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, dotyczące zakazu nadmiernego pobierania mięsa	176	461
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie częściowej zmiany i uzupełnienia rozporządzenia z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358, w sprawie odpisów i postępowania przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściągania opłat w obszarach dotkniętych wojną	178	463
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie wyjątkowych postanowień o należnościach prawnych z powodu wytworzonych przez wojnę szczególnych stosunków	179	469
24. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu, z Ministrem skarbu i z Urzędem dla wyżywienia ludności, w sprawie nieważności zobowiązań dotyczących się pobierania piwa	188	487
25. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, którem uzupełnia się rozporządzenie z dnia 30. marca 1899, Dz. u. p. Nr. 64, dotyczące się urzędzenia handlu piwem butelkowym	180	471
26. „	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie przerabiania parafiny	181	471
26. „	Obwieszczenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące niektórych nowych tytułów urzędowych w państwowych gałęziach służby technicznej	182	472
26. „	Patent cesarski, dotyczący zwołania Rady państwa	183	475
26. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie unormowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny	185	481
26. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych i z Ministerstwem handlu, którem zmienia się § 12. odnoszącego się do należności od dokumentów przewozowych rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 337	186	485
27. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie uregulowania obrotu sierścią	184	477
27. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o podwyższeniu taryfy notaryalnej	189	487
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie wyjątkowego wykupywania wycofanych z obiegu monet niklowych po 20 halerzy	187	485

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
29. kwietnia	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącach maju i w czerwcu roku 1917	190	490
29. „	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie wydania nowych znaczków listowych, znaczków przewozu pospiesznego, kart pocztowych i listów kartkowych	195	501
29. „	Rozporządzenie Ministra kierującego Urzędem dla żywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące się urządzenia miejscowych biur badania cen	199	505
30. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najmobierców w pewnych gminach Austrii niższej, Austrii wyższej, Selnogrodu, Strycy, Pobrzeża, Moraw, Śląsku i Galicyi	191	490
1. maja	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące się uregulowania obrotu bydłem	192	493
1. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w sprawie statutów i warunków ubezpieczenia zakładów wzajemnych ubezpieczeń	196	503
1. „ /	Obwieszczenie Ministra kierującego Urzędem dla żywienia ludności, w sprawie wydania statutu i instrukcyi dla miejscowych biur badania cen	200	505
2. „	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, w sprawie przerabiania świeżych jarzyn na trwałe towary	193	499
2. „	Rozporządzenie Ministra robót publicznych, w sprawie zmiany postanowień o wymogach zgłoszeń patentów	197	503
2. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o przymusowej egzekucyi na podstawie zagranicznych tytułów w Czarnogórzę i o stopniu zagwarantowanej przez to rozporządzenie wzajemności	202	521
3. „	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, w sprawie utworzenia okręgów inspektoratów żywnościowych	198	504
6. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu, w sprawie wypłacania kuponów procentowych piątej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe	213	549
7. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu o przyznaniu zwolnień od należności, celem popierania subskrybowania szóstej austriackiej pożyczki wojennej	201	513
7. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące użycia papierów wartościowych szóstej austriackiej pożyczki wojennej do zapłacenia podatku od zysków wojennych	203	521
7. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, wprowadzające w życie także w ohrebie służbowym bukowińskiej Dyrekcyi poczt i telegrafów niektóre postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i z Najwyższą Izbą Obrachunkową z dnia 17. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 176, dotyczące się postępowania z kaucjami i wadyami w zakresie czynności zakładu poczt i telegrafów	215	551

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
8. maja	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, dotyczące się obowiązku zgłaszania bilardów i taśm bilardowych	204	522
8. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie zbadania zapasów przędz lnianych i lnianych towarów oraz obrotu nimi	205	523
8. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, w sprawie zmiany dodatku C do § 18. rozporządzenia wykonawczego do ustawy o taryfie cłowej z dnia 13. lutego 1906. Dz. u. p. Nr. 22	208	533
8. "	Obwieszczenie Ministra kierującego Urzędem dla wyżywienia ludności, w sprawie wydania statutu i instrukcyi dla Centralnej Komisyi badania cen	209	534
9. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych	206	528
9. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najmobienców w niektórych gminach Niższej Austryi i Czech	207	531
10. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za przędze, zrobione wyłącznie lub częściowo z materiału konopianego (długie konopie, klaki konopiane), jakoteż za szpagat, sznurki i sznury do pakowania	210	541
10. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie zbadania zapasów materiału konopnego, pojedynczych i nicianych przędz, wyrobionych w całości lub częściowo z materiału konopnego, następnie w sprawie ograniczeń przeróbki w sprawie i obowiązku oddania materiału konopnego	211	544
10. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące badania zapasów towarów, wyrobionych z przędz konopnych albo z przędz, mieszanych z konopiami, następnie dotyczące ograniczeń przeróbki i sprzedawania oraz obowiązku oddania przędz konopnych, przędz mieszanych z konopiami i zrobionych z nich towarów	212	545
11. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa, w sprawie ukształtowania organizacji zaopatrzenia w węgiel	216	551
11. "	Obwieszczenie Ministra robót publicznych, w sprawie instrukcyi służbowej dla inspektorów zaopatrzenia w węgiel	217	554
11. "	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej, dotyczące zmiany przeglądu miejscowego odgraniczenia komisji zażaleńowych i ich poddziału na branże	218	561
11. "	Rozporządzenie Ministra robót publicznych, w sprawie ustanowienia inspektorów zaopatrzenia w węgle	220	565
12. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności o powszechnym uregulowaniu konsumpcyi zboża i produktów mlewa	214	549
13. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące się zbadania zapasów materiałów opatrunkowych i odnawiania (regenerowania) używanego materiału opatrunkowego	219	561

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
14. maja	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie wprowadzania w obrót jarzyn i owoców jakoteż preparatów z jarzyn i owoców, sprowadzonych do Austrii	221	566
14. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące jednostek giełdowych papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawy wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych	222	569
14. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, którym uzupełnia się postanowienia rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. września 1916. Dz. u. p. Nr. 335 o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym	224	585
14. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, którym uzupełnia się postanowienia rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51, co do buraków cukrowych i surowego cukru w kampanii 1917/18	225	585
16. "	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, w sprawie sprostowania błędów w części CXXXI. Dziennika ustaw państwa z roku 1916	226	586
18. "	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie wydania statutu Głównego Wydziału dla gospodarstwa wojennego i przejściowego	223	581
18. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu handlu i rolnictwa, którym uzupełnia się, względnie znienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów	228	589
18. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, w sprawie zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. stycznia 1915. Dz. u. p. Nr. 15. dotyczące się wywozu i przewozu worków	229	589
21. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem handlu i z Ministerstwem kolei żelaznych, w sprawie uregulowania obrotu mieszankami i surogatami kawy	230	590
22. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie zajęcia dzwoniów na cele wojenne	227	586
23. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie obrotu skórkami kozłocemi	231	595
23. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie zarekwirowania i oddania skórek z królików	232	599
23. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, sprawiedliwości i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izłą obrachunkową, dotyczące dokonywania przez pocztową Kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji VI. austriackiej pożyczki wojennej	279	697
24. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie obowiązku wyłączenia metali z przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych	233	601

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
24. maja	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie rozszerzenia Wojennego Związku odlewni żelaza i w sprawie obrotu odłankami odlewnymi	236	611
24. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu o zakazie przywozu i przewozu środków zapłaty waty rublowej	237	613
26. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem zmienia i uzupełnia się rozporządzenie cesarskie z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr 176, w sprawie uregulowania obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi	235	603
26. "	Obwieszczenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie składu i instrukcyi Biura centralnego dla przywozu, wywozu i przewozu	238	615
29. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie uregulowania obrotu sianem i słomą	243	623
30. "	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie ustanowienia stóp wynagrodzenia za metale grupy platynowej i za przedmioty z takich metali	239	616
30. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące ściągnięcia monet niklowych po dziesięć halerzy	244	628
30. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące dalszego wybijania i puszczania w obieg zdawkowych monet żelaznych waluty koronowej po dwadzieścia halerzy i po dwa halerzy	245	628
31. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa, zezwalające na nadzwyczajną dopłatę do dodatku, przyznanego funkcjonaryuszom państwowym z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków	241	619
31. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, w sprawie uregulowania obrotu świeżymi owocami	246	628
31. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla świeżych czereśni	247	633
31. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże jagody	248	634
1. czerwca	Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, robót publicznych i spraw wewnętrznych o ochronie najmobierców w Przemysłu, w Sanoku i w Stryju (w Galicyi)	249	637
4. "	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie ustanowienia wynagrodzenia za przeznaczone do wymiany okucia do drzwi	250	637
5. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Libercu	254	649
6. "	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie ograniczeń obrotu noszoną odzieżą	251	639

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
8. czerwca	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, którem zmienia się rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 239, w sprawie utworzenia Wojennego Związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych	252	640
11. „	Ustawa, dotycząca się regulaminu Rady państwa	253	643
12. „	Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, o ochronie najuboższych w gminach Litice, Tluczna i Trzemoszna (powiat polityczny Pilzno) w Czechach	255	649
14. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie ustanowienia cen za siano i słomę	256	651
14. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o obliczaniu podstawy wymiaru kary i ukróconej opłaty przy przekroczeniach dochodów skarbowych z krajowych wyrobami tytoniowymi	259	659
15. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie utworzenia organizacji kupiectwa dla gospodarstwa wojennego i przejściowego	257	653
15. „	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie zgłaszania maszyn narzędziowych	262	663
15. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie obrotu maszynami narzędziowymi	263	663
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie zezwolenia na nadzwyczajny dodatek do zapomogi, udzielonej z powodu wytworzonych przez wojnę niezwykłych stosunków funkcyjnym państwowym w stanie spoczynku, wdowom i sierotom po funkcyjnych państwowych, tudzież osobom, pobierającym datki z łaski	258	657
18. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, w sprawie utworzenia Urzędu gospodarczego dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego w Morawskiej Ostrawie	260	660
18. „	Obwieszczenie Prezydium Rady Ministrów w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, Ministerstwem handlu i Najwyższą Izbą obrachunkową, w sprawie dokonywania wypłat na rachunek Rady Ministrów i Trybunału administracyjnego przez pocztową Kasę oszczędności	261	660
19. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie przedłużenia terminu sprzedaży mieszanek i surogatów kawy	264	665
19. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o ułatwieniach przy wypchnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych	267	671
19. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicji i na Bukowinie	268	675
19. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o bilansach i omijaniu przepisów statutowych podczas wojny	269	683
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi władzami centralnymi, w sprawie ulg dla urzędników państwowych pod względem poborów spoczynkowych i poborów zaopatrzenia z powodu ich służby wojskowej w czasie wojny	265	667

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r a ś ć	Numer	Strona
1917			
20. czerwca	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i z Ministrem obrony krajowej oraz za zgodą Ministra wojny. w sprawie sprzedaży optycznych instrumentów	270	685
20. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, w sprawie wypłacania kuponów szóstej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe	280	697
21. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie obowiązku oddawania mleczarek	266	669
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa rolnictwa, w sprawie zgłaszania worków	272	689
25. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie zajęcia i oddania przedmiotów z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium	271	686
27. "	Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu, w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu lipen 1917	273	691
27. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, w sprawie zmiany przepisów o wybijaniu 20-koronówek na rachunek prywatny	275	693
28. "	Reskrypt Ministerstwa skarbu. dotyczący wydania nowych banknotów dwukoronowych z datą 1. marca 1917	274	691
28. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności. klórem zmienia się rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 14. marca 1917. Dz. u. p. Nr. 112, w sprawie uregulowania obrotu jakoleż ustanowienia cen najwyższych za szlachny miód i melasę	276	693
29. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności. tyczące się ustanowienia cen najwyższych za pewne gatunki towarów cukrowych (cukierków. cukru lodowatego)	277	694
29. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa robót publicznych. dotyczące zmiany siedziby inspektora zaopatrzenia w węgle dla okręgów rewirowych urzędów górniczych w Falknowie i Lokiecie	281	699
30. "	Ustawa o prowadzeniu gospodarstwa państwowego od dnia 1. lipca do dnia 31. października 1917	278	695
1. lipca	Rozporządzenie Kierowników Ministerstw sprawiedliwości i skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, w sprawie zaprzestania prowadzenia indeksu kosztowności w cywilno-sądowym urzędzie depozytowym w Bernie	283	701
4. "	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, w sprawie zmiany szóstego wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII	285	703
5. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, Kierownika Ministerstwa robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najmobierców w pewnych gminach w Czechach, na Śląsku i w Galicyi	282	699
5. "	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności. dotyczące obrotu nasieniem	286	709

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
6. lipca	Rozporządzenie całego Ministerstwa o ustaniu mocy obowiązującej rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 156; z dnia 4. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 307, i z dnia 27. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 427	284	701
7. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych, w sprawie zastosowania rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, do oddziału naukowego „szkoła dla elektrotechników“, istniejącego w miejskim instytucie elektrotechnicznym w Cieplicach-Szenawie	291	721
7. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące ekspozytury królewsko-węgierskiego głównego urzędu cłowego Zsolna w Poprádfelka	297	727
10. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, w sprawie ustanowienia najwyższych cen za świeże ogórki	287	711
10. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych dla ogórków	288	713
10. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże morele (aprykozy)	289	715
10. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże gruszki	290	717
10. "	Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa, w sprawie dobrowolnego zgłaszania się do uprawy rzepaku	292	721
12. "	Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa, w sprawie komisji uznawczych dla nasion	293	722
12. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, w sprawie zastosowania rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych, w gminie Bruck nad Litawą (w Austrii Dolnej) i w gminach katastralnych Schlagen i Traunstein gminy Gmunden (w Austrii Górnej)	294	722
14. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie podwyższenia dodatków dla funkcjonaryszki państwowych z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków	295	725
14. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbn, w sprawie podwyższenia dodatków dla funkcjonaryszki państwowych w stanie spoczynku, dla wdów i sierót po funkcjonaryszkach państwowych tudzież dla osób, pobierających datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę	296	726
14. "	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem obrony krajowej, w sprawie sprostowania błędu w obwieszczeniu Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 30. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 239, w sprawie ustanowienia stóp wynagrodzenia za metale grupy platynowej i za przedmioty z takich metali	315	761
15. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa o ustaniu mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 33	298	727
15. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, w sprawie uchylecia rozporządzenia z dnia 11. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 34	299	727

Data ustawy, patent lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
15. lipca	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu, dotyczące przystąpienia miejskiego urzędu podatkowego w Ołomuńcu do obrotu przekazowego c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności	316	761
16.	Ustawa, w sprawie przedłużenia okresu wyborczego członków Izby posłów Rady państwa	300	729
19.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, którem zmienia się rozporządzenie z dnia 31. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 248, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże jagody	301	731
19.	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, Kierownika Ministerstwa robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najmoobierców w Gorlicach (w Galicyi)	302	731
20.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie obrotu surrogatami kawy z fig i z lubinu	310	745
21.	Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa robót publicznych o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych duńskich i norweskich	306	739
22.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, tyczące się ustanowienia cen najwyższych za świeże jabłka	303	733
22.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże śliwki i śliwy	304	735
24.	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące ustanowienia zasad wynagrodzenia za przedmioty z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium	305	737
24.	Ustawa, upoważniająca rząd do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym	307	739
26.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie zakazu niszczenia kości	308	740
26.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa, dotyczące używania zboża i produktów mlewa na karmę	309	741
26.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze zbioru w roku 1917	311	746
27.	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie gospodarczych związków przemysłu skór nego	312	754
27.	Ustawa, w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny	313	755
27.	Rozporządzenie Ministra obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami, którem wydaje się postanowienia przejściowe do ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313, w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny	314	758

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
27. lipca	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych i Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości o tworzeniu list sędziów przysięgłych na resztę roku 1917 i na rok 1918	317	762
28. "	Reskrypt Ministerstwa skarbu, dotyczący ściągania banknotów 50 koronowych z datą 2. stycznia 1902	318	762
28. "	Ustawa o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatyka służbowa dla nauczycieli)	319	763
28. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, handlu jakoteż z Urzędem dla wyżywienia ludności, w sprawie produkcji surrogatu piwa	320	793
28. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, Kierownika Ministerstwa robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najmościerców w kilku gminach powiatów politycznych Baden i Gmünd (w Austrii Dolnej)	321	794
28. "	Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu, w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu sierpniu 1917	322	794
30. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którym zmienia się rozporządzenie z dnia 26. stycznia 1917. Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmościerców	323	797
30. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, którym zmienia się częściowo rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 31. maja 1917. Dz. u. p. Nr. 246, w sprawie uregulowania obrotu świeżymi owocami	324	797
31. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie obrotu surową gumą, gutaperką, balatą, mieszaninami gumy, rozczynami gumy, faktisem, odpadkami gumowymi i sporządzonymi z nich regeneratami	325	798
31. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie utworzenia wojennego związku dla przemysłu kauczukowego	326	802
31. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa i Ministerstwem skarbu, którym ustanawia się ceny objęcia dla niektórych gatunków zboża, zebranego w roku 1917	327	807
2. sierpnia	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw, w sprawie uregulowania obrotu świecami	328	809
2. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu, w sprawie ustanowienia cen za świece	329	810
2. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na ocet spożywczy	330	813
2. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa sprawiedliwości, w sprawie utworzenia związku gospodarczego dla przemysłu papierowego	333	817

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
2. sierpnia	Ustawa, dotycząca zabezpieczenia podatku wojennego od wyższych przychodów z przedsiębiorstwa towarzystw i od nadwyżki dochodu poszczególnych osób z roku 1917	334	823
4. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie zakazu wyrobu wódki z owoców	331	815
4. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie zakazu sprzedaży konserw owocowych ze zbioru w roku 1917	332	815
8. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące ponownego przedłużenia koncesyjnego terminu do wybudowania i puszczenia w ruch pędzonej elektryczną siłą kolejki normalnotorowej ze stacji Nussdorf kolei kahlenberskiej w XIX. dzielnicy gminy miasta Wiednia na wzniesienie Kallenbergu	338	851
9. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, któremu zmienia się rozporządzenie ministeryjne z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94, w sprawie założenia Wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego	335	827
9. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie obrotu materiałami żelaznymi	336	828
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Władzami centralnymi celem wykonania ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313, dotyczącej nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny	337	829
10. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa robót publicznych, dotyczące prowadzenia księgi poboru i wydawania węgla przez drobnych handlarzy węgla we Wiedniu	336	949
11. „	Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych w sprawie przystąpienia Szwecji do Waszyngtońskiej umowy, dotyczącej międzynarodowej unii dla obrony przemysłowej własności	330	927
15. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, dotyczące powszechnego uregulowania konsumpcji zboża i wytworów młynarskich	339	851
16. „	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i z Kierownikami innych interesowanych Ministerstw, dotyczące zajęcia maku	341	859
16. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, dotyczące obrotu rybami, żyjącymi w słodkich wodach	343	865
17. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, dotyczące zakazu używania miodu pszczelnego, owoców, wytworów owocowych i pozostałości z owoców do produkcji piwa	342	863
17. „	Ustawa, w sprawie wsparć dla tych rodzin, których żywiciele zatrzymani są w kraju nieprzyjacielskim, tudzież dla rodzin tej załogi okrętowej marynarki handlowej, która nie mogła już powrócić z krajów neutralnych	376	1031
20. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, któremu zmienia się rozporządzenie z dnia 10. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 237, w sprawie ustanowienia najwyższych cen za świeże ogórki	344	869

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
20. sierpnia	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw i za zgodą Ministra wojny, dotyczące przepisów o cenie i wyrobie skór, skórek, skóry wyprawnej i pasów maszynowych	352	929
20. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw i za zgodą Ministra wojny, w sprawie zarekwirowania i oddania skórek z krolików	353	948
20. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw i za zgodą Ministra wojny, w sprawie obrotu skórą rozdwojoną i podszwami ze skóry rozdwojonej	354	946
20. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw i za zgodą Ministra wojny, w sprawie obrotu skórą na/pasy do maszyn, na troki, na rzemienie do wiązania i na balogi oraz pasami na ten cel	355	946
21. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, którem zmienia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 23. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 386, w sprawie zajęcia wszelkiego rodzaju gliceryny, wód glicerynowych i ługów spodnich do wyrabiania mydła	345	869
21. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, Kierownika Ministerstwa robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najemców w gminach Grillenberg, Kottlingbrunn i Pottenstein (polityczny powiat Baden) w Austrii Dolnej	346	873
21. "	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności, dotyczące obrotu ziemniakami do sadzenia	347	878
21. "	Ustawa, dotycząca zmiany niektórych postanowień o ubezpieczeniu rohotników od wypadków	363	963
22. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, którem pozbawia się po części mocy obowiązującej rozporządzenie ministerjalne z dnia 1. września 1916, Dz. u. p. Nr. 284, dotyczące zakazu przerabiania jęczmienia na sól piwny	348	875
22. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa, w sprawie zamknięcia rachunków państwowych za rok administracyjny 1916/17	349	877
23. "	Rozporządzenie Ministra, któremu powierzonym jest kierownictwo Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, dotyczące podawania potraw i napojów w prywatnych zakładach leczniczych	351	927
23. "	Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu, dotyczące ograniczenia zużycia rotacyjnego papieru drukowego na gazety w miesiącu wrześniu 1917	358	955
24. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, dotyczące organizacji i zakresu działania Centrali spirytusu	357	951
24. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące zajęcia siana i słomy z dawnych zbiorów	364	965

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
25. sierpnia	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu, dotyczące produkeji i sprzedaży mydła, proszku mydlanego i środków do prania i szorowania . . .	359	955
25. "	Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu, dotyczące produkeji mydła, proszku mydlanego i środków do prania i szorowania oraz obrotu tymi artykułami	360	957
25. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, dotyczące ustanowienia cen maksymalnych za knopy	361	959
26. "	Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu, dotyczące zmiany statutu wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego	362	961
27. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowania obrotu bydłem	367	973
27. "	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami celem sprostowania błędów w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, handlu, tudzież Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 320, w sprawie wyrobu surogatu piwa .	425	1185
29. "	Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych o zmianie granic północnych obszarów wojennych w Austrii	365	966
30. "	Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące utworzenia gospodarczego związku przemysłu porcelanowego	366	967
31. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o zmianie taryfy adwokackiej . .	371	993
1. września	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie przerabiania owoców na konserwy owocowe tudzież uregulowania obrotu konserwami owocowymi	368	979
1. "	Rozporządzenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, dotyczące uregulowania konsumpcji węgla, koksu i brykietów	369	983
1. "	Rozporządzenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, dotyczące środków, zarządzonych dla oszczędzania konsumpcji gazu, elektryczności i paliwa	370	987
3. "	Rozporządzenie Ministerstw wyznań i oświaty, robót publicznych i rolnictwa w sprawie oznaczenia bezpośrednio przełożonej władzy służbowej po myśli ustawy z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 319, o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragnatyka służbowa dla nauczycieli)	399	1107
4. "	Przepis wykonawczy do V. rozdziału ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych) i artykułem III. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124	373	1005
5. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie przerabiania świeżych jarzyn na trwałe towar i uregulowanie obrotu trwałą jarzyną .	372	1001

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
5. września	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa i z Urzędem dla żywienia ludności, dotyczące się sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa rolnictwa z dnia 5. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 286, w sprawie obrotu nasieniem	382	1043
10. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie uzupełnienia, względnie zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 255, o uregulowaniu pobierania cukru opodatkowanego w celu polepszenia produktu zbiorów (moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego	375	1029
11. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie organizacji i zakresu działania Centrali browarniczej	374	1021
14. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najmościerców w Jarosławiu (w Galicyi)	377	1033
14. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie obrotu dzikimi kasztanami oraz żółdziejami	378	1035
15. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, w sprawie wyrobu piwa z niskostopniowej brzożki	379	1039
16. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów	380	1041
17. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 2. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 333, w sprawie utworzenia związku gospodarczego dla przemysłu papierowego	381	1042
21. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, dotyczące się zarządzeń w sprawie odzieży dla ludności	383	1043
21. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, dotyczące się wyjątków od obowiązku kart zapotrzebowania na odzież i bieliznę (lista przedmiotów wolnych)	384	1059
24. "	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Urzędem dla żywienia ludności, w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniach Urzędu dla żywienia ludności z dnia 26. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 185, w sprawie snormowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny, i z dnia 16. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 343, dotyczącego obrotu rybami, żyjącymi w słodkich wodach	397	1101
25. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, w sprawie uregulowania obrotu świeżą kapustą	385	1061
25. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym w kampanii 1917/18	386	1065
26. "	Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie uregulowania obrotu wytłoczynami z winogron	387	1073
26. "	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie ograniczenia zużycia rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu październiku 1917	388	1077

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
27. września	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności o uregulowaniu obrotu melasą i wodą osmową	389	1077
27.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, któremi zmienia się ceny objęcia za siano i słomę	390	1083
28.	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie zarządzeń ubezpieczających w obrocie obuwem	393	1087
28.	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie utworzenia okręgów karnopodatkowych i wyznaczenia władz podatkowych, powołanych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych	398	1101
29.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa i Ministerstwem skarbu, w sprawie ustanowienia cen objęcia dla niektórych gatunków zboża i środków pastewnych	391	1085
29.	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie przeniesienia czynności sądu polubowego zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków w Drohobyczu na taki sam sąd polubowny w Krakowie	392	1086
29.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie uregulowania obrotu centryfugami do mleka i maszynami do robienia masła	394	1089
29.	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem w wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, zmienia się względnie uzupełnia się niektóre postanowienia przepisów wykonawczych do rozdziału I, II, III, IV. i VI. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych	396	1091
2. października	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najmożliwiej w kilku gminach w Austrii Dolnej i w Austrii Górnej	395	1090
5.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa i Ministrem sprawiedliwości w sprawie utworzenia związku gospodarczego wytwórców maszyn rolniczych	400	1108
6.	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na buraki cukrowe	402	1115
8.	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie zajęcia przewodów cynowych i cynowych główek syfonów przy flaszkach na wodę sodową	401	1112
10.	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie zajęcia i oddania przedmiotów z miedzi i ze stopów miedzi	403	1117
10.	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące się utworzenia biura ochrony dla majątków austriackich za granicą	404	1119

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
10. października	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące się rozszerzenia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 2, na zbiór lnu z roku 1917	405	1121
10. "	Obwieszczenie Ministra handlu, którym zmienia się obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 25. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 360, dotyczące produkcji mydła, proszku mydlanego, środków do prania i szorowania oraz obrotu tymi artykułami	406	1123
12. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najuboższych w niektórych gminach Niższej Austrii, Styrii, Krainy i Galicyi	407	1123
15. "	Rozporządzenie Ministra handlu, w sprawie utworzenia wydziału zawodowego kupców eksportowych	408	1125
17. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. września 1917, Dz. u. p. Nr. 398	410	1133
18. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, w sprawie uregulowania zbytu odpadków słodowych celem zaopatrzenia przemysłu drożdży prasowanych	409	1129
19. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie oddawania buraków cukrowych przez fabryki cukru w zamian za obrzynki buraczane	411	1133
21. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na marchew, karoty jadalne, brukiew (karpiele, rzepę, kalarepę), rzepę pastewną (rzepę kapuscianą, rzepę zwykłą) i na cebule	412	1135
23. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie przedawiania podlegających ukaraniu przez władze polityczne przekroczeń przepisów gospodarczych, wydanych z powodu wojny	413	1137
24. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych za surowy i za gotowy sok malinowy	414	1137
25. "	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i z Ministerstwem skarbu, w sprawie organizacji zarządu spółki wodnej dla regulacji biegu wód i wybudowania tam nizinnych w dorzeczu Zhorzeleckiej Nisy w Libercu	415	1139
26. "	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu listopadzie 1917	416	1145
26. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych, dotyczące zaprowadzenia przymusu kart przewozowych na towary tkane, dziane i półczoszkowe i na artykuły z takich towarów konfekcyonowane	420	1165
29. "	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, w sprawie zajęcia piszczałek z organów	417	1146
30. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące się przymusowego oddania bawełnianych towarów tkanych, bawełnianych i półbawełnianych towarów dzianych i półczoszkowych, jakoteż zrobionych z nich wyrobów	418	1147

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś c	Numer	Strona
1917			
30. października	Ustawa o prowadzeniu gospodarstwa państwowego od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918	419	1163
30. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności. w sprawie ograniczenia produkcji piwa	421	1169
30. "	Rozporządzenie Ministra handlu. w sprawie utworzenia wydziału zawodowego handlarzy chmielom	426	1185
30. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych. Ministrem sprawiedliwości i Ministrem. powołanym do kierowania Urzędem dla wyżywienia ludności. w sprawie użycia placów budowlanych pod uprawę roślin spożywczych i pastewnych	427	1188
30. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami. w sprawie zgłaszania lin drucianych i uregulowania obrotu takimi linami	428	1189
30. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. w sprawie zgłoszenia i oddania odpadków topionej stali	429	1190
31. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. w sprawie obrotu asbestem i odpadkami asbestu	422	1170
31. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. w sprawie utworzenia wojennego związku przemysłu asbestowego	423	1171
31. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej	424	1177
31. "	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministra wojny. w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na drzewo	430	1193
31. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa. w sprawie zgłaszania i zamknięcia znajdującego się w Austrii majątku poddanych państw nieprzyjacielskich i w sprawie zgłaszania znajdującego się w państwach nieprzyjacielskich majątku poddanych państwa austriackiego	439	1211
31. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu. dotyczące uniknięcia podwójnych opodatkowań. któreby mogły wyniknąć z zastosowania ustaw o podatku dochodowym. obowiązujących dla Austrii względnie dla Węgier. odnośnie do lat 1915. 1916 i 1917. następnie w sprawie uniknięcia podwójnych opodatkowań odnośnie do podatku od zysków wojennych towarzystw od wyższych przychodów z lat obrotowych 1914. 1915 i 1916 oraz odnośnie do podatku od zysków wojennych poszczególnych osób od nadwyżki dochodu z tych lat	445	1243
1. listopada	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa w sprawie utworzenia wydziału zawodowego handlarzy winem	431	1197
2. "	Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych o zmianie granic północnych obszarów wojennych w Austrii	432	1199
3. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości. Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najnobięrców w Stanisławowie. w Knihininie wsi i w Knihininie kolonii (w Galicyi)	433	1201
3. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu. w sprawie ograniczeń w obrocie artykułami odzieży	434	1201

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
3. listopada	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, dotyczące się wyjątków od obowiązku kart zapotrzebowania na odzież i bieliznę (lista przedmiotów wolnych)	435	1202
3. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych, w sprawie przesyłek obuwia i skóry	437	1205
6. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące użycia papierów wartościowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej do uiszczenia podatku od zysków wojennych	436	1203
8. "	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące piątej zmiany II. wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych)	438	1209
9. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie ograniczenia używania słomy na podściółkę i w sprawie zabezpieczenia podściółki leśnej	440	1231
10. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie używania dwutlenku wodoru do wyrobu materii wybuchowych	442	1235
10. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące oznaczenia tych zakładów naukowych, z których ukończeniem połączone są ulgi przy dostarczaniu dowodu szczególnego uzdolnienia dla rozpoczęcia koncesyjonowanych przemysłów budowlanych	446	1247
10. "	Rozporządzenie Ministrów skarbu, sprawiedliwości i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, w sprawie dokonywania przez pocztową kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) zapisów długu VII. austriackiej pożyczki wojennej	466	1285
11. "	Rozporządzenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, którym zmienia się rozporządzenie ministerialne z dnia 1. września 1917, Dz. u. p. Nr. 370, dotyczące środków, zarządzonych dla oszczędzania konsumpcji gazu, elektryczności i paliwa . .	441	1233
11. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, dotyczące ceny buraków cukrowych w kampanii 1918/1919	444	1241
12. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za marmeladę	443	1236
14. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najmożliwiej w Klatowej i Rokycańcach (w Czechach)	447	1248
15. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych i Ministerstwem handlu, w sprawie ulg należyciowych dla przesyłek środków żywności	474	1301
16. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie ustanowienia plac za szycie przy konfekcyonowaniu towarów tkackich na zamówienie zarządu wojskowego	448	1248
19. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie udzielenia jednorazowego zasiłku do dodatków dla funkcjonariuszy państwowych z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków	449	1251

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
19. listopada	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie udzielenia jednorazowego zasiłku do zapomogi, przyznanej funkcjonaryuszom państwowym w stanie spoczynku, wdowom i sierotom po funkcjonaryuszach państwowych tudzież osobom, pobierającym datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę	450	1252
20. „	Ustawa w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby	457	1263
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem skarbu w sprawie przyznania katolickiemu duchowieństwu dodatków z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków	453	1259
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, którem z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków przyznaje się dodatki grecko-orientalnemu duchowieństwu w Dalmacyi	454	1260
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, w sprawie przyznania zasiłków wdowom i sierotom po grecko-katolickich duchownych	455	1261
22. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem skarbu, w sprawie przyznania organom sądowym nadzwyczajnych dodatków do strawnego, drogowego i ryczałtowych odszkodowań za drogę	451	1255
24. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na moszcz owocowy i na ocet z moszczu owocowego	452	1255
25. „	Rozporządzenie Ministra robót publicznych w sprawie poruczenia rewirowemu urzędnikowi górniczemu w Bernie czynności inspektora zaopatrzenia w węgle w okręgu rewirowego urzędu górniczego w Bernie	456	1262
26. „	Rozporządzenie Ministrów wyznań i oświaty, robót publicznych i rolnictwa, w sprawie wypłaty w ratach kwartalnych dodatku aktywalnego i ekwiwalentu kwaterowego (dodatku pieniężnego na mieszkanie) nauczycielom w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych	458	1273
27. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najmobierców w niektórych gminach Austrii Dolnej, Moraw i Karyntyi	459	1273
28. „	Rozporządzenie Ministerstw handlu, spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości, którem uzupełnia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 49, dotyczące się przemysłu zastawniczego	470	1291
29. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie ograniczeń wyrabiania, pozbywania i dostawiania wyrobów z przędzy papierowego	460	1274
30. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, w sprawie podwyższenia wolnej od egzekucyj kwoty z poborów służbowych, plac, poborów zaopatrzenia i i.	461	1279
30. „	Obwieszczenie Ministra handlu, w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w mieście grudniu 1917	462	1279
30. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla spirytusu do palenia (dla spirytusu, denaturowanego środkiem, służącym powszechnie do denaturowania)	467	1285

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r o ś ć	Numer	Strona
1917			
1. grudnia	Rozporządzenie Mi stra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące dokonania zaliczenia do klas płacy według § 7. ustawy z dnia 20. listopada 1917, Dz. u. p. Nr. 457, w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby	463	1281
1. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych o ochronie najnobiernych w kilku gminach powiatu politycznego Tulln (w Austrii Dolnej)	464	1283
3. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i robót publicznych, którem w wykonaniu ustawy z dnia 8. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 114, wydaje się postanowienia w sprawie granic rozstrzygającego dla ulgi dochodu rocznego osób, zamieszkujących domy mieszkalne dla robotników w Wiener-Neustadt i okolicy	465	1283
3. "	Ustawa, w sprawie zmiany i uzupełnienia §§ 94. i 121. ustawy przemysłowej	475	1301
4. "	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże jabłka	468	1286
4. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu interesowanymi Ministrami w sprawie zakresu działania korporacji, którym poruczono przejściowo spełnianie zadań wojennego lub gospodarczego związku	471	1292
6. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych o formie i treści doniesień o nieszczęśliwych wypadkach, które mają być uskuteczniane według przepisów ustawowych w sprawie ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków	469	1288
7. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu, dotyczące przystąpienia miejskich urzędów podatkowych w Pradze I., II., VII. i VIII. do obrotu przekazowego Urzędu pocztowych kas oszczędności	491	1347
8. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, w sprawie dodatków dla funkcyjaryuszów państwowych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę	472	1295
8. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, w sprawie dodatków dla funkcyjaryuszów państwowych w ślancie spoczynku, wdów i sierót po funkcyjaryuszach państwowych tudzież dla osób, pobierających datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę	473	1298
11. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie użycia zajętego nasienia lnu	476	1303
11. "	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie uregulowania obrotu nasieniem czerwonej koniczyny	478	1309
11. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, dotyczące zajęcia i uregulowania wydobycia włókien torfowych	485	1335
12. "	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych i Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, dotyczące używania znaczków stemplowych do uiszczania należności od dokumentów przewozowych	477	1308
12. "	Obwieszczenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie rozpoczęcia czynności przez urząd gospodarczy dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego	479	1314
13. "	Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych o zmianie granic południowo-zachodnich obszarów wojennych w Austrii	480	1314

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
13. grudnia	Rozporządzenie Ministra handlu, dotyczące się zarządzeń w sprawie zaopatrzenia ludności w obuwie	482	1319
13. „	Obwieszczenie Ministra handlu, dotyczące się wyjątków od obowiązku karty zapotrzebowania na obuwie (lista wolna)	483	1331
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, w sprawie wypłacania kuponów procentowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe	484	1333
13. „	Rozporządzenie Ministra handlu w sprawie utworzenia wydziału zawodowego spedytorów	486	1341
14. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o obrocie lnem	481	1314
14. „	Ustawa o użyciu części nadwyżek kasowych wspólnych kas stierocych	489	1345
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, dotyczące wojennego zakładu kredytowego dla południowego obszaru wojennego „Kriegskreditanstalt für das südliche Kriegsgebiet“	492	1347
16. „	Ustawa o badaniu orzeczeń zasadzających, wydanych przez sądy wojskowe na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 156, i z dnia 4. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 307, w postępowaniu polowem lub doraźnem	510	1425
17. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny, dotyczące ustanowienia stóp wynagrodzenia za przedmioty z miedzi i ze stopów miedzi	487	1343
17. „	Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za suszone owoce i powidła	488	1343
17. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, w sprawie zwalczania malarii (zimnicy)	490	1345
19. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące ruchu osobowych wozów motorowych	493	1348
20. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o ułatwieniach przy wypełnianiu prawno-prywatnych rozszczeń pieniężnych	494	1351
20. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie	495	1355
20. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o bilansach i omijaniu przepisów statutowych podczas wojny	496	1363
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności w sprawie ograniczenia produkcji piwa	497	1365
21. „	Rozporządzenie Ministra i Kierownika Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące poświadczeń przewozowych dla korzeni i mączki cykoryi	498	1366
22. „	Ustawa, którą zmienia się z powodu utworzenia Ministerstwa opieki społecznej postanowienia ustawowe w sprawie zakresu działania poszczególnych Ministerstw	499	1367

Data ustawy, patent lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
22. grudnia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu cegielnianego	506	1405
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny, w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu cementowego	507	1411
22. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny w sprawie uregulowania obrotu cementem	508	1416
23. "	Ustawa w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej oraz uzupełnienia ustaw z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, i z dnia 22. stycznia 1902, Dz. u. p. Nr. 40. o sądownictwie konsularnym i o należnościach konsularnych	500	1367
23. "	Ustawa o kontrakcie ubezpieczenia	501	1371
24. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w sprawie uchylecia ograniczeń swobody umawiania się dla niektórych grup umów o ubezpieczenie	502	1397
24. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w sprawie statutów i warunków ubezpieczenia w zakładach wzajemnych ubezpieczeń	503	1399
24. "	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, w sprawie uregulowania pośrednictwa pracy na czas trwania spowodowanych wojną nadzwyczajnych stosunków	509	1421
25. "	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej do ustawy z dnia 16. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 510, o badaniu orzeczeń zarządzających, wydanych przez sady wojskowe w postępowaniu polowem lub doraźnem przeciw osobom cywilnym.	511	1427
25. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, celem wykonania artykułu I. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, w sprawie udzielania opustów podatku gruntowego przy katastrofach elementarnych	516	1435
27. "	Obwieszczenie całego Ministerstwa w sprawie utworzenia Ministerstwa opieki społecznej	504	1401
27. "	Rozporządzenie Ministerstwa opieki społecznej, w sprawie umundurowania	506	1404
27. "	Ustawa, którą zatwierdza się i wprowadza w życie układ, dotyczący prowizorycznego uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i ruchu między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej korony	512	1431
27. "	Ustawa, w sprawie prowizorycznego przedłużenia przywileju Banku austro-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowania spraw, będących z tem w związku	513	1432
27. "	Najwyższe pismo doręczne, dotyczące stosunków, w jakim oba państwa Monarchii austro-węgierskiej mają się przyczyniać w czasie od 1. stycznia do 31. grudnia 1918 do wydatków na ccle wspólne	514	1433
27. "	Ustawa, w sprawie użycia dochodów cłowych	515	1433

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1917			
28. grudnia	Rozporządzenie Ministerstwa opieki społecznej, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, dotyczące uskutecznienia wypłat na rachunek Ministerstwa opieki społecznej przez pocztową Kasę oszczędności	517	1441
28. "	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, dotyczące uregulowania obrotu tłuszczami odpadkowymi . . .	518	1441
28. "	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, w sprawie sprostowania błędu w załączniku rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. września 1917, Dz. u. p. Nr. 598, dotyczącego utworzenia okręgów karno-podatkowych i wyznaczenia władz podatkowych, powołanych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych	519	1444
29. "	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem zmienia się rozporządzenie zgłaszania całego Ministerstwa z dnia 31. października 1917, Dz. u. p. Nr. 439, w sprawie i zamknięcia znajdującego się w Austrii majątku poddanych państw nieprzyjacielskich i w sprawie zgłaszania znajdującego się w państwach nieprzyjacielskich majątku poddanych państwa austriackiego . .	520	1444
29. "	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu, w sprawie pewnych zmian rozporządzenia tych Ministerstw z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31, dotyczącego tworzenia zakładów ubezpieczeń, ich urzędzenia i zawiadywania ich czynnościami („regulatyw ubezpieczeniowy“)	521	1444
29. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, dotyczące przyznania nadzwyczajnych dodatków do dyet i strawnego (dziennego) funkcjonariuszy państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków	522	1447
30. "	Ustawa, dotycząca ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków	523	1449
30. "	Ustawa, dotycząca upoważnienia przełożonych kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego	524	1452
31. "	Ustawa, dotycząca zarządzeń, mających na celu pieczę nad inwalidami cywilnymi, członkami ich rodzin i osobami, pozostałymi po nich . . .	525	1453

Indeks II.

Spis abecadłowy

ustaw, rozporządzeń itd., ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 31. grudnia 1917. (Rocznik LXIX., część I. do CCXXXVIII.)

- Adwokaci**, wybór ich siedziby, uchylenie odnośnego rozporządzenia cesarskiego wraz z rozporządzeniem wykonawczem z dnia 11. lutego 1915. 298, 727; 299, 727.
- Adwokacka taryfa**; zaliczenie Morawskiej Ostrawy do 2. klasy taryfy adwokackiej. 61, 189; zmiana taryfy adwokackiej. 371, 993.
- Alkoholiczne napoje**; zakaz używania jaj przy sporządzaniu tychże. 165, 452.
- Aluminium**, zob. „Metale i stopy“.
- Amoniakowa** i żrąca soda; ustanowienie najwyższych cen za te artykuły, jakoteż za sodę krystaliczną i sodę miąkką. 164, 447.
- Aprykozy** (morele); ceny najwyższe. 289, 715.
- Aptekarstwo**: cennik lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII.; szóste wydanie. 141, 343; zmiana. 285, 703; piąta zmiana drugiego wydania cennika lekarstw dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych). 438, 1209; zastrzeżenie sprzedaży pypek gumowych (ssawek) do flaszek dla dzieci aptekarzom lub lekarzom, którzy utrzymują aptekę domową. 13, 28.
- Asbest** i odpadki asbestu; obrót. 422, 1170; utworzenie wojennego związku przemysłu asbestowego. 423, 1171.
- Asystenci** w państwowych średnich zakładach naukowych, zob. „Szkoły średnie“.
- Aukcyjna hala** sądowa w Gracu; zmiana rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. kwietnia 1901 5, 9.
- Austryacki Lloyd**; zastrzeżone posady tudzież posady urzędnicze i inne w towarzystwie żeglugi parowej Lloydu dla uprawnionych podoficerów, co do których uprawnionym zapewnione zostało pierwszeństwo. 151, 417.
- Austryackie majątki** za granicą; utworzenie biura ochrony dla tychże. 404, 1119.
- Austryacko-węgierska Monarchia**:
wprowadzenie w życie układu, dotyczącego prowizorycznego uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i ruchu między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej korony. Ustawa. 512, 1431.
prowizoryczne przedłużenie przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowanie spraw, będących z tem w związku. Ustawa. 513, 1432.
- Najwyższe pismo** odręczne, dotyczące stosunku, w jakim oba państwa Monarchii austriacko-węgierskiej mają się przyczynić w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 31. grudnia 1918 do wydatków na cele wspólne. 514, 1433.
- użycie dochodów cłowych. 515, 1433.
- Austryacko-węgierski Bank**, zob. „Bank“.
- Azot**, pewne materiały, zawierające azot; stopy wynagrodzenia. 76, 212.

Uwaga. Z dwóch liczb, podanych przy każdym wyrazie, oznacza pierwsza liczbę ustawy, rozporządzenia itd., druga zaś, wydrukowana grubszymi czcionkami, stronice Dziennika ustaw państwa, na której umieszczono ustawę, rozporządzenie itd.

- Badanie** zapasów przedz lnianych i towarów oraz uregulowanie przeróbki i obrotu nimi. 205, 523.
- Baden** obok Wiednia; założenie komisaryatu policyi. 8, 19.
- Balata**, zob. „Gnma“.
- Bank**, austriacko-węgierski:
wydanie nowych banknotów dwukoronowych z datą 1. marca 1917. 274, 691;
ściągnięcie banknotów 50koronowych z datą 2. stycznia 1902. 318, 762;
prowizoryczne przedłużenie przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej. Ustawa. 513, 1432.
- Banknoty**, zob. „Bank austr.-węg.“.
- Bawełniane towary**, zob. „Włniane przemysł“.
- Benzol** (handlowy); cena najwyższa. 128, 311.
- Berno**:
cywilno-sądowy urząd depozytowy; zaprzestanie prowadzenia indeksu kosztowności. 283, 701.
poruczenie rewierowemu urzędnikowi górniczemu w Bernie czynności inspektora zaopatrzenia w węgle w okręgu rewierowego urzędu górniczego w Bernie. 456, 1262.
- Bezpieczeństwo papilarnic**:
używanie częściowych zapisów długu do korzystnego umieszczenia kapitałów fundacyjnych, papilarnych i tym podobnych:
pożyczki pierwszeństwa kolei lokalnej Inshruk-Hall. 66, 197.
pożyczki krajowej morawskiej w kwocie 100 milionów koron. Rozporządzenie cesarskie. 101, 253.
- Bezpośrednie podatki**, zob. „Podatki“.
- Bielizna** z przędzy papierowej, zob. „Przędziwo papierowe“.
- Bilanse** i omijanie przepisów statutowych podczas wojny. 209, 683; 496, 1363.
- Billard** i taśmy bilardowe; obowiązek zgłoszenia. 204, 522.
- Biura badania cen**, zob. „Podbijanie cen“.
- Biuro ochrony** dla majątków austriackich za granicą; utworzenie tegoż. 404, 1119.
- Biura rozdzielcze**, utworzenie tychże, a mianowicie:
dla papieru do druku w zwojach. 105, 261;
dla suszonych korzeni cykoryi. 17, 38; 103, 255.
- Blacha** i towary lane; ceny najwyższe. 119, 283.
- Błaszano** i lane towary; ceny najwyższe. 119, 283.
- Błędy drukarskie**, sprostowanie, zob. „Sprostowania“.
- Bośnia** i Hercegowina; sprowadzanie palonych plynów wysokowych z Węgier, Bośni i Hercegowiny. 46, 117.
- Browarna** centrala, organizacja i zakres działania 90, 232; 374, 1021.
- Brukiew** (karpiele, rzepa kalarepa); poświadczenie transportowe. 412, 1135.
- Bruk** nad Litawą, gmiaa: pozbywanie gruntów rolnych i leśnych. Zastosowanie rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, o pozbywaniu takichże gruntów. 294, 722.
- Brykiety**, węgle i koks; obrót. 152, 420.
- Budowlane place**, użycie ich pod uprawę roślin spożywczych i pastewnych. 427, 1188.
- Budowlany przemysł**, koncesjonowany, zob. „Przemysł wielki i mały“.
- Budziejowice** (obszar miasta), koncesja kolejowa z dnia 24. sierpnia 1909; przeniesienie. 45, 117.
- Bukowina**:
postępowanie z kaucjami i wadyami w zakresie czynności zakładów poczt i telegrafów. 215, 551.
odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników na Bukowinie. 24, 69; 268, 675; 495, 1355.
- Buraki czerwone** pastewne, nasienie ich i nasienie jarzyn; poświadczenia transportowe. 65, 194.
- Buraki pastewne**, obrót. 69, 201.
- Barakowy cukier**, zob. „Cukier“.
- Bydło**, obrót niem (bydło rogate); uregulowanie, ustanowienie komisji centralnej. 192, 493; 367, 973.
- Bydło**; rzeź. 117, 281.
- Cebula**; poświadczenie transportowe. 412, 1135.
- Cellulozowy przemysł**, wyrabianie i dostarczanie wyrobów; zmiana rozporządzenia ministerialnego z dnia 23. maja 1916. 59, 187.
- Cementowy przemysł**, związek gospodarczy; utworzenie. 507, 1411; obrót cementem. 508, 1416.
- Centralna komisja** dla obrotu bydłem; utworzenie. 192, 493; 367, 973.
- Centralne Biuro** dla przywozu, wywozu i przewozu; instrukcja. 238, 615.
- Centryfugi** do mleka i masła; obrót. 391, 1089.
- Ceny najwyższe** za:
Benzol handlowy. 128, 311.
blaszane i lane towary. 119, 283.

Ceny najwyższe za:

cukrowe towary (cukierki, cukier lodowaty). 107, 265; 277, 694.
 czereśnię, świeże. 247, 633.
 dziczyznę (niektóre gatunki). 185, 481; sprostowanie błędu drukarskiego. 397, 1101.
 dziegieć z węgla kamiennego (surowy i destylowany). 129, 313.
 garbarskie materye, tutejszokrajowe. 145, 406; knopry. 361, 959.
 gruszki, świeże. 290, 717.
 jabłka świeże. 303, 733; 468, 1286.
 jagody świeże. 248, 634; 301, 731.
 konopne włókna, szpagat, sznurki i sznury do pakowania. 210, 541.
 marmeladę. 443, 1236.
 miód sztuczny i melasę. 112, 271; 276, 693.
 morele (aprykozy). 289, 715.
 nasiona czerwonej koniczyny. 67, 197; 478, 1309.
 ogórki świeże. 287, 711; 344, 869.
 owoce suszone. 488, 1343.
 powidła. 488, 1343; świeże śliwki. 304, 735.
 rum tutejszokrajowy. 163, 445.
 ryby wód słodkich. 343, 865; sprostowanie błędu drukarskiego. 397, 1101.
 rzemienie napędowe. 352, 933.

skórę wyprawną:

cielęcą. 352, 934.
 końską. 352, 933.
 kozią. 352, 935.
 koźlą. 352, 935.
 krupony, 352, 938.
 owczą i jagnięcą. 352, 934.
 pasy do sycia, wiązania i batogi. 352, 938.
 pasy napędowe. 352, 938.
 świnią. 352, 934.
 wolową. 352, 931.

skórki:

cielęc. 352, 941;
 dziczyzny. 352, 940;
 jagnięce. 29, 79;
 kozie. 29, 79;
 koźłec. 231, 595;
 królicze. 232, 599; 353, 944;
 owcze. 29, 79;

skóry:

skórki z dziczyzny. 352, 940;
 świnię. 31, 87.

Ceny najwyższe za:

śliwki świeże. 304, 735;
 powidła. 488, 1343.
 sodę amoniakową, sodę żrącą, sodę krystaliczną i sodę mialką. 164, 447.
 sok malinowy surowy i sok malinowy. 414, 1137.
 spirytus do palenia (spirytus denaturowany). 467, 1285.
 spirytus opodatkowany, rafinowany. 163, 445.
 wódkę szynkarską. 163, 445.
 ziemniaki. 91, 233; 311, 746;
 ziemniaki na nasienie. 177, 469.

Ceny objęcia za siano i słomę. 256, 651; 390, 1033; dla niektórych gatunków zboża, zebranego w roku 1917. 327, 807; dla niektórych gatunków zboża i środków paselwnych. 391, 1085.

Ceny obuwia, ograniczenia względnie obliczanie tych cen. 94, 236; 95, 239.

Ceny za siano i słomę; ustanowienie. 256, 651; za buraki cukrowe w kampanii w roku 1918/19. 414, 1241.

Cesarskie rozporządzenia:

ustawa o ubezpieczeniu na wypadek choroby z dnia 30. marca 1883; zmiana. 6, 10;

ustawa przemysłowa; zmiana. 7, 18;

podatkowe i taryfowe zarządzenia w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków; wywołanych przez wojnę. 14, 29; rozporządzenia wykonawcze. 21, 45; 22, 53; 23, 63; 35, 99;

uchylenie przeniesienia uprawnień administracji politycznej na Naczelnego Komendanta armii, względnie głównodowodzącego. 18, 41;

zaprowadzenie monopoli sztucznych środków słodzących. 37, 101; rozporządzenie wykonawcze. 57, 143;

rozszerzenie mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915 o należytościach sądowych, na postępowanie w sprawach spornych przed Urzędem naczelnego Marszałka Dworu. 77, 213;

używanie częściowych zapisów długu pożyczki w kwocie 100.000.000 koron, którą ma zaciągnąć Margrabstwo Moraw, do korzystnego umieszczenia kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 101, 253;

wymiar powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917. 109, 269; rozporządzenie wykonawcze. 126, 307;

szczególne postanowienia z powodu wojny o przedawnieniu prawa do wymiaru i ściągania opłat. 110, 270;

unormowanie stosunków płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym. 122, 289; rozporządzenie wykonawcze. 123, 291; 218, 561;

Cesarskie rozporządzenia:

zmiany niektórych postanowień o podatkach bezpośrednich. 124, **301**; rozporządzenia wykonawcze. 396, **1091**; 398, **1101**; 516, **1435**;

uprawnienie do używania tytułu zawodowego „inżyniera”. 130, **315**;

zaopatrywanie ludności w przedmioty zapotrzebowania. 131, **317**;

zmiana względnie uzupełnienie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczącej zasiłku na utrzymanie rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji i uchylene rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. maja 1916, dotyczące zasiłku na utrzymanie dla członków rodziny poniżej lat ośmiu. 139, **340**; rozporządzenie wykonawcze. 140, **341**; sprostowanie błędu drukarskiego do Nr. 140. 168, **456**;

podwyższenie dodatku do podatku od wódki oraz w sprawie uchylene osobnej opłaty od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych napojów wysokokowych i od handlu nimi. 157, **435**; rozporządzenie wykonawcze. 158, **436**;

Cesarskie rozporządzenia, których zatwierdzenia odmówiła Izba posłów Rady państwa, a mianowicie: z dnia 25. lipca i 4. listopada 1914 (częściowe poddanie osób cywilnych pod sądownictwo wojskowe) jakoteż z dnia 7. lipca 1915, 2. stycznia 1916 i 27. grudnia 1916 (czasowe zawieszenie działalności sądów przysięgłych). 284, **701**; z 11. lutego 1915 (wybór mieszkania przez adwokatów) 298, **727**.

Cesarski patent; zwołanie Rady państwa. 183, **475**.

Chemiczne materiały pomocnicze i wytwory; wymiar cła od tychże (uchylene dotychczas obowiązującego spisu przeciętnej wartości handlowej najważniejszych materiałów pomocniczych i wytworów, podlegających wymiarowi cła od wartości według Nru t. 622). 92, **235**.

Chleb i towary piekarskie; zakaz pracy nocnej przy ich sporządzaniu. 54, **139**; zmiana postanowień o wyrabianiu i sprzedaży chleba i pieczywa. 121, **288**.

Chmiel, handlarze nim, wydział zawodowy; utworzenie. 426, **1185**.

Cieplice-Szenawa, szkoła dla elektrotechników w miejskim instytucie elektrotechnicznym, zob. „Przemysł wielki i mały”.

Cła:

biuro ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden; nieaktywowanie w roku 1917. 174, **460**.

urząd cłowy (poboczny) Einsiedl; zmiana oznaczenia. 194, **501**.

zagranica cłowa, dowóz z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów. 85, **225**.

dochody cłowe; użycie tychże. Ustawa. 515, **1433**.

Cła:

eksportura cłowa (węgierska) w Poprádfelka; nieaktywowanie w roku 1917. 297, **727**.

taryfa celna z dnia 13. lutego 1906; uzupełnienie objaśnień. 58, **185**.

ustawa o taryfie cłowej z dnia 13. lutego 1906; zmiana dodatku C do § 18. rozporządzenia wykonawczego (sztuczne środki słodzące). 208, **533**.

wymiar celi od chemicznych materiałów pomocniczych i wytworów Nru taryfy 622 (uchylene obowiązującego dotąd spisu przeciętnej wartości handlowej najważniejszych chemicznych materiałów pomocniczych i produktów, podlegających wymiarowi cła od wartości według Nru t. 622). 92, **235**.

Cukier:

cukier burakowy (surowy i spożywczy); cena i obrót. 33, **92**; 221, **585**.

monopol szlucznych środków słodzących; zaprowadzenie. Rozporządzenie cesarskie. 37, **101**; rozporządzenie wykonawcze. 57, **143**.

opodatkowany cukier; uregulowanie obrotu (karty cukrowe, ilość zużycowania). 41, **103**.

użycie buraków cukrowych ze zbioru w roku 1917, cena buraków, cena obrzynków buraczanych jakoteż cena cukru surowego w kampanii 1917/18. 51, **129**; 225, **585**.

towary cukrowe, pewne gatunki (cukiarki, cukier lodowaty); ceny najwyższe. 107, **265**; 277, **694**.

zakaz używania cukru przy zarobkowym sporządzaniu niektórych towarów i podawania cukru w pewnych przedsiębiorstwach. 166, **455**.

pobieranie cukru opodatkowanego w celu polepszenia produktu zbiorów (moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego. 375, **1029**.

obróć cukrem burakowym w kampanii 1917/18. 386, **1065**.

Cukiernicze towary; zakaz wyrabiania i sprzedaży towarów cukierniczych w piekarniach. 120, **287**.

Cukier surowy, cena w kampanii w roku 1917/18. 51, **129**; 225, **585**.

Cukrowe buraki:

cena w kampanii 1917/18. 51, **129**; 225, **585**;

oddawanie buraków cukrowych przez fabryki cukru w zamian za obrzynki buraczane. 411, **1133**;

cena w kampanii 1918/19. 444, **1241**;

zaprowadzenie poświadczeń transportowych. 402, **1115**.

Cukrowe karty dodatkowe; wydanie tychże dla organów żandarmerii, policji i straży skarbowej. 88, **229**.

Cykorya, zob. „Mieszanki i surogaty kawy”.

Cynowe pieczętki z organów (albo także ze stopów cyny); zajęcie na cele wojenne. 417, 1146.

Cynowe przewody i cynowe główki syfonów na wodę sodową; zajęcie na cele wojenne. 401, 1112.

Cywilne osoby, czasowe poddanie tychże pod sądy wojskowe; uchylenie mocy obowiązującej rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914 i z dnia 4. listopada 1914 w postępowaniu polowem lub doraźnem; ustawa. 510, 1425; rozporządzenie wykonawcze. 511; 1427.

badanie orzeczeń zasądających, wydanych przez sądy wojskowe na zasadzie rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914 i z dnia 4. listopada 1914 w postępowaniu polowem lub doraźnem; ustawa. 510, 1425; rozporządzenie wykonawcze. 511; 1427.

Cywilne sprawy, postępowanie; postanowienia wyjątkowe dla osób wojskowych i osób z nimi na równi postawionych. 11, 24.

Cywilni inwalidzi wojenni, członkowie ich rodzin i osoby pozostałe po nich; zarządzenia, mające na celu pieczę nad nimi; ustawa. 525, 1451.

Cywilno-sądowy urząd depozytowy w Bernie; zaprzestanie prowadzenia indeksu kosztowności. 283, 701.

Czarnogóra; przymusowa egzekucya na podstawie zagranicznych tytułów i stopień zagwarantowanej przez to rozporządzenie wzajemności. 202, 521.

Czas letni w roku 1917; zaprowadzenie. 115, 279.

Czechy:

ochrona najmościeców w niektórych gminach. 36, 100; 207, 531; 255, 649; 282, 699; 447, 1248;

obrót winorośli z korzeniami i szczepów winogrodowych, zmiana postanowienia; 153, 421;

skład komisji krajowej dla spraw uprawy wina w królestwie Czech; zmiana postanowień. 154, 422.

Czereśnie, świeże; ceny najwyższe, 247, 633.

Czesanki, zob. „Wielniany przemysł“.

Częściowe zapisy długów, zob. „Bezpieczeństwo popularne“.

Członkowie rodzin osób cywilnych, poszkodowanych przez wojnę, zob. „Cywilni inwalidzi wojenni“.

Czynsze dzierżawne za ogrody im. Schrebera. 118, 282.

Dania; postanowienia wyjątkowe dla terminów pierwszeństwa, ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej, na rzecz poddanych duńskich. 39, 103; 306, 739.

Datki z łaski, zob. „Wdowy i sieroty“.

D-naturowany spirytus (spirytus do palenia); ceny najwyższe. 467, 1285.

Destylowany dziegieć z węgla kamiennego i smoła gazowa z węgla kamiennego; obrót. 55, 140; ceny najwyższe za surowy i destylowany dziegieć z węgla kamiennego. 129, 311.

Dębnieca garbarska, kora dębowa i sosnowa. obrót. 144, 404.

Dłużnicy w Galicyi i na Bukowinie; odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec nich. 24, 69; 268, 675; 495, 1355.

Dochód roczny osób, zamieszkujących domy mieszkalne dla robotników w Wiener-Neustadt i okolicy; granice tegoż w wykonaniu ustawy dotyczącej ulg dla osób, zamieszkujących domy dla robotników. 465, 1283.

Dodatek aktywalny i ekwiwalent kwaterowy (dodatek pieniężny na mieszkanie) dla nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych; kwartalna wypłata. 458, 1273.

Dodatek na mieszkanie (ekwiwalent kwaterowy), zob. „Dodatek aktywalny“.

Dodatki do podatków; pobór ich celem częściowego pokrycia wydatków, połączonych z prowadzeniem wiedeńskich c. k. szpitali i c. k. powszechnego szpitalu w Pradze. Rozporządzenie cesarskie 149, 415; rozporządzenie wykonawcze, dotyczące wiedeńskiego funduszu szpitali. 150, 416.

Dodatki drożyzniane dla funkcyjnaruszki państwowych, duchowieństwa katolickiego i duchowieństwa grecko-orientalnego w Dalmacyi, zob. „Funkcyjnaruszki państwowi“ względnie „Duchowieństwo“.

Dodatki funkcyjnaruszki państwowej, katolickiego duchowieństwa i grecko-orientalnego duchowieństwa w Dalmacyi, zob. „Urzednicy państwowi“, względnie „Duchowieństwo“.

Dodatki nadzwyczajne do dodatków przyznanych funkcyjnaruszkom państwowym, jakoteż funkcyjnaruszkom państwowym w stanie spoczynku, wdowom i sierotom po funkcyjnaruszach państwowych i osobom, pobierającym datki z łaski z powodu nadzwyczajnych stosunków, utworzonych przez wojnę. 241, 619; 258, 657; 449, 1251; 450, 1252; organom sądowym do strawnego, drogowego i rybackich odszkodowań za drogę. 451, 1255; do dyet i strawnego (dziennego) funkcyjnaruszki państwowych. 522, 1447.

Dokumenty wystawione lub uwierzytelnione przez publiczne władze austriackie lub szwajcarskie; układ państwowy ze Szwajcaryą w sprawie legalizacyi. 340, 855.

Dolna Austria, ochrona najmościeców w niektórych gminach. 36, 100; 83, 223; 191, 490; 207, 531; 321, 794; 346, 873; 395, 1090; 407, 1123; 459, 1273; 464, 1283.

Domy mieszkalne dla robotników w Wiener-Neustadt i w okolicy; rozstrzygające dla ulgi granice dochodu rocznego osób, zamieszkujących te domy. 465, 1283.

- Doraźne postępowanie;** badanie orzeczeń zasądzających, wydanych przez sądy wojskowe na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. lipca 1914, i z dnia 4. listopada 1914, w postępowaniu połowem i doraźnem. Ustawa. 510, 1425; rozporządzenie wykonawcze. 511, 1427.
- Dorzecze zhorzeleckiej Nisy,** zob. „Wodna spółka“.
- Dowóz z zagranicy olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów.** 85, 225; uregulowanie przywozu tych towarów. 113, 275; wnoszenie prośb o pozwolenie na przywóz. 114, 277.
- Drobni handlarze węglem we Wiedniu;** obowiązek prowadzenia księgi poboru i wydawania węgla przez drobnych handlarzy. 356, 949.
- Drogowe dla organów sądowych;** nadzwyczajny dodatek. 451, 1255.
- Drohobycz,** zakład ubezpieczenia robotników górniczych; przeniesienie czynności sądu polubownego w Drohobyczu na taki sam sąd polubowny w Krakowie. 392, 1086.
- Drożdże prasowane, przemysł;** obowiązek zgłoszenia zapasów melasy i wody osmózowej przez fabryki drożdży prasowanych. 389, 1077; postanowienia zmieniające, dotyczące związku gospodarczego. 252, 640; zaopatrywanie przemysłu drożdży prasowanych w odpadki siodu. 409, 1129.
- Drukarskie błędy,** zob. „Sprostowanie“.
- Drzewny materiał, przemysł;** wyrabianie i dostarczanie wyrobów; zmiana rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1916. 59, 187.
- Drzewo, obrót;** utworzenie Biura gospodarczego. 160, 441; poświadczenia transportowe dla różnych rodzajów drzewa. 430, 1193.
- Drzewo szlachetnego kasztana;** obrót drzewem i środki dla ochrony drzewa kasztana szlachetnego. 147, 411.
- Duchowiczeństwo katolickie jakoteż grecko-orientalne duchowiczeństwo w Dalmacji;** dodatki z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków. 453, 1259; 454, 1260.
- Dwudziestohalerzowe monety niklowe, ściągnięcie.** 108, 267; wyjątkowe wykupywanie wycofanych z obiegu. 187, 485; dalsze wybijanie i puszczenie w obieg zdawkowych monet żelaznych waluty koronowej po dwadzieścia halerzy. 245, 628.
- Dwudziesto-koronówki;** zmiana przepisów o wybijaniu na rachunek prywatny. 275, 693.
- Dwuhalerzowe monety zdawkowe z żelaza;** dalsze wybijanie i puszczenie w obieg. 245, 628.
- Dwakoronowe banknoty, nowe,** z datą 1. marca 1917; wydanie. 274, 691.
- Dycty i strawne (dzienne) funkcjonariuszy państwowych,** nadzwyczajne dodatki z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków. 522, 1447; 451, 1255.
- Dzielnica, niektóre gatunki;** uregulowanie obrotu, ceny najwyższe. 185, 481; sprostowanie błędów drukarskiego. 357, 1101.
- Dziennicze,** zob. „Strawne“.
- Dzienniki;** ograniczenie używania papieru do druku w miesiącu marcu 1917. 106, 264; w miesiącu kwietniu. 132, 328; w miesiącach maju i czerwcu. 190, 490; w miesiącu lipcu. 273, 691; w miesiącu sierpniu. 322, 794; w miesiącu wrześniu. 358, 955; w miesiącu październiku. 388, 1077; w miesiącu listopadzie. 416, 1145; w miesiącu grudniu. 462, 1279.
- Dziki kasztan i żołędzie;** obrót. 378, 1035.
- Dzwony, zajęcie na cele wojenne.** 227, 586.
- Egzamina:**
- egzamin nauczycielski dla suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych; zarządzenia dla tych, którzy z powodu wojny doznali przeszkody w złożeniu egzaminu nauczycielskiego. 19, 43;
- egzamina sędziowskie; nadzwyczajne terminy. 52, 135.
- Egzekucyjna ordynacja:**
- zmiana rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. kwietnia 1901 (utworzenie sprzedażni sądowej w Gracu). 5, 9.
- postanowienia wyjątkowe w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z nimi na równi postawionych. 11, 24.
- podwyższenia wolnej od egzekucji kwoty z poborów służbowych, plac, poborów zaopatrzenia i t. 461, 1279.
- Einsiedl, urząd cłowy poboczny;** zmiana oznaczenia. 194, 501.
- Ekwiwalent kwaterowy,** zob. „Dodatek aktywalny“.
- Elektrotechnicy, szkoła dla nich w miejskim instytucie elektrotechnicznym w Cieplicach-Szenawie;** zob. „Przemysł“.
- Elektryczne kolejki,** zob. „Koleje“.
- Elektryczne przewody;** obowiązek zgłoszenia przewodów elektrycznych, tudzież użycie uzyskanych stąd metali. 104, 258.
- Elektryczność;** zarządzenia oszczędnościowe przy użyciu. 48, 121; 370, 987; 441, 1233.
- Fabryki cukru;** obowiązek zgłoszenia zapasów melasy i wody osmózowej. 389, 1077.
- Fabryki środków pastewnych;** obowiązek zgłoszenia zapasów melasy i wody osmózowej. 389, 1077.
- Faktis,** zob. „Guma“.
- Farmakopca,** zob. „Aptekarstwo“.
- Faszki na wodę sodową;** zajęcie cynowych główek syfonów na cele wojenne. 401, 1112.

Fundusz ociemniałych na wojnie (przytulki dla ociemniałych na wojnie); dopuszczalność skutecznego rzeczowo zakazu pozbywania i obciążania na rzecz „funduszu ociemniałych na wojnie“ i na rzecz stowarzyszenia „przytułków dla ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu. 170, 455.

Funkcjonariusze państwowi, jakoteż funkcjonariusze państwowi w stanie spoczynku, wdowy i sieroty po funkcjonariuszach państwowych i osoby pobierające datki z łaski:

dotatki funkcjonariuszów państwowych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę. 9, 21; 10, 23; podwyższenie dodatków. 295, 725; 296, 726; 472, 1295; 473, 1298; nadzwyczajne dodatki. 241, 619; 258, 657; 449, 1251; 450, 1252.

nadzwyczajne dodatki do strawnego, drogowego i tyczałtowych odszkodowań za drogę dla organów sądowych. 451, 1255; do dyet i strawnego (dziennego) funkcjonariuszy państwowych. 522, 1447.

Galicya:

postępowanie z kaucjami i wadyami w zakresie czynności galic. zakładu poczt i telegrafów. 4, 7.

odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie. 24, 69; 265, 675; 495, 1355.

ochrona najmobierców w niektórych gminach. 191, 490; 249, 637; 282, 699; 302, 731; 377, 1033; 407, 1123; 433, 1201;

Garbarskie materiały, tutejszokrajowe; obrót. 144, 404; ceny najwyższe. 145, 406; 361, 959.

Gieldy; jednostki giełdowe papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawy wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych. 222, 569.

Gliceryna (wszystkie rodzaje); woda glicerynowa i ługi spodnie do wyrabiania mydła; zajęcie. Postanowienia zmieniające. 345, 869.

Głównodowodzący, zob. „Naczelna komenda armii“.

Gminy, w których ma zastosowanie rozporządzenie ministerjalne z dnia 26. stycznia 1917 o ochronie najmobierców. zob. „Ochrona najmobierców“.

Gmunden:

nieaktywowanie Biura ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden w roku 1917. 174, 460.

pozbywanie gruntów rolnych i leśnych w gminie Gmunden i w gminach katastralnych Schlagen i Traunstein. Zastosowanie rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915 o pozbywaniu takichże gruntów. 294, 722.

Gospodarcze przepisy; przedawnienie przekroczeń przepisów natury gospodarczej, wydanych z powodu wojny, których ściąganie należy do władz politycznych. 93, 235; 413, 1137.

Gospodarcze sprawy; upoważnienie rządu do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym. Ustawa. 307, 739.

Gospodarcze związki, zob. „Wojenne związki gospodarcze“.

Gospodarczy urząd dla morawsko-śląskiego okręgu przemysłowego w Morawskiej-Ostrawie; utworzenie. 260, 660; początek mocy obowiązującej. 479, 1314.

Gospodarstwo rolne; uprawa płodów polnych, zawierających olej. 49, 125; dobrowolne zgłaszanie uprawy maku i rzepaku. 50, 126; 292, 721; zabezpieczenie robót około uprawy roli oraz uprawy leżących odłogiem gruntów rolnych z wiosną 1917. 74, 209.

Gospodnie i szynkarskie lokale (kawiarnie); ograniczenia trzymania otworem w godzinach wieczornych i nocnych (zarządzenia oszczędnościowe dla oświetlania i opalania). 48, 121; 370, 987; 441, 1233.

Gospodnie i szynkarskie przedsiębiorstwa; zakaz używania jaj przy sporządzaniu napojów alkoholicznych i w sprawie ograniczenia podawania jaj w przedsiębiorstwach gospodnich i szynkarskich. 165, 452.

Górna Austria; ochrona najmobierców w niektórych gminach. 36, 100; 191, 490; 395, 1090.

Grac, sprzedażnia sądowa; zmiana rozporządzenia ministerjalnego z dnia 24. kwietnia 1901. 5, 9.

Graniec obszaru wojennego w Austrii; zmiana (przy mus paszportowy). 16, 38; 27, 78; 365, 966; 432, 1199; 480, 1314.

Grzech dziki i lubin; obrót i ceny objęcia. 25, 71.

Grunta rolne i leśne, pozbywanie, zob. „Pozbywanie gruntów“.

Grunta rolne, leżące odłogiem; uprawa tychże na wiosnę w roku 1917. 74, 209.

Gruntowa posiadłość w okolicy miejsc obwarowanych, stosunki takiej własności; oznaczenie w okolicy twierdzy krakowskiej tych gmin katastralnych, do których ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916. 63, 193.

Gruntowy podatek, zob. „Podatki“.

Groszki, świeże; ceny najwyższe. 290, 717.

Guma; obrót surową gumą, gutaperką, balatą, mieszaninami gumy, rozczynami gumy, faktisem, odpadkami gumowymi i sporzadzonymi z nich regeneratami. 325, 793.

Gumowe pypki do flaszek dla dzieci; uregulowanie obrotu. 13, 26.

Gumowe taśmy (taśmy bilardowe); obowiązek zgłaszania. 204, 522.

Gutaperka, zob. „Guma“.

Handel piwem szklakowem, uregulowanie; zmiana postanowień. 180, 471.

Handlarze drobnymi węglem we Wiedniu; obowiązek prowadzenia księgi poboru i wydawania węgla przez nich. 356, 949.

Handlowe monety, zob. „Pieniądze“.

Handlowe stosunki i ruch między królestwami i krajami reprezentowanymi w Radzie państwa a krajami świętej korony węgierskiej; układ, dotyczący prowizorycznego uregulowania wzajemnych stosunków. Ustawa. 512, 1431.

Handlowy benzol; cena najwyższa. 128, 311.

Hipoteczne podziały parcel, zob. „Podziały parcel“.

Hipotecznie zabezpieczone wierzytelności; ulgi w spłaceniu zaległych procentów od takich wierzytelności. 206, 528.

Indeks kosztowności w cywilno-sądowym urzędzie depozytowym w Bernie; zaprzestanie prowadzenia. 283, 701.

Innsbruck—Hall, kolej lokalna; używanie częściowych zapisów długu pożyczki pierwszeństwa tejże kolei do korzystnego umieszczenia kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 66, 197.

Inspektorowie żywnościowi; ustanowienie. 86, 226; utworzenie okręgów inspektoratów żywnościowych. -116, 279; 198, 504.

Instrukcja:

dla Trybunału patentowego. 156, 427.

dla Rady państwa. Ustawa. 253, 643.

dla Biura centralnego dla przywozu, wywozu i przewozu. 238, 615.

dla urzędów najmu i dla sądów powiatowych w sprawach ochrony najmbierców. 53, 133.

Instrukcja służbowa dla inspektorów zaopatrzenia w węgiel. 217, 554; ustanowienie inspektorów zaopatrzenia w węgle. 220, 565; 281, 699; 456, 1262.

Internacyjonalna unia dla ochrony przemysłowej własności; Waszyngtońska umowa. Przystąpienie Szwecji. 350, 927.

Inwalidzi wojenni cywilni, członkowie ich rodzin i osoby, pozostałe po nich; piecza nad nimi. 525, 1453.

Inżynier (oznaczenie zawodu); uprawnienie do używania tego tytułu. Rozporządzenie cesarskie. 130, 315; wnoszenie podań o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“. 133, 329; zaprowadzenie nowych tytułów urzędowych w państwowych gałęziach służby technicznej. 182, 472.

Izba posłów Rady państwa; zwołanie Rady państwa. 183, 475; regulamin Rady państwa. Ustawa. 253, 643; przedłużenie okresu wyborczego członków Izby posłów. Ustawa. 300, 729.

Jabłka, świeże; ceny najwyższe. 303, 733; 468, 1286.

Jadalne karoty; poświadczenia transportowe. 412, 1135.

Jagnięce skórki oraz odpadki konfekecyjne; zajęcie i dostawa (ceny najwyższe). Zakaz strzyżenia niezwykłych zwierząt. 29, 79.

Jagody, ceny najwyższe, zob. „Ceny najwyższe“.

Jaja; zakaz używania jaj przy sporządzaniu napojów alkoholicznych i ograniczenie podawania jaj w przedsiębiorstwach gospodnich i szynkarskich. 165, 452.

Jarzyna trwała, zob. „Jarzyny i owoce“.

Jarzyny i owoce:

uregulowanie obrotu (przez „Biuro zaopatrywania w jarzyny i owoce, autoryzowane przez c. k. Urząd dla wyżywienia ludności“). 127, 308.

przerabianie świeżych jarzyn na trwałe towary i uregulowanie obrotu suszoną jarzyną. 193, 499; 372, 1001.

wprowadzanie w obrót jarzyn i owoców jakoteż preparatów z jarzyn i owoców, sprowadzonych do Austrii. 221, 566.

obróć świeżymi owocami. 246, 628; 324, 797; ceny najwyższe za świeże owoce. 247, 633; 248, 634; 301, 731; 303, 733; 304, 735.

Jednostki giełdowe papierów wartościowych, notowanych na giełdach swoich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawa wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych. 222, 569.

Jeneralny komisariat dla gospodarstwa wojennego i przejściowego w Ministerstwie handlu; utworzenie. 137, 333; statut Głównego Wydziału dla gospodarstwa wojennego i przejściowego. 223, 581; zakres działania korporacji, którym poruczono przejściowo spełnianie zadań wojennego lub gospodarczego związku. 471, 1292.

Jęczmień, zakaz przerabiania na słód browarniczy; częściowe pozbawienie mocy obowiązującej dotychczasowego rozporządzenia ministerialnego z dnia 1. września 1916. 343, 875.

Jurysdykcyjna norma; postanowienia wyjątkowe w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z nimi na równi postawionych. 11, 24.

Kahlenberska kolej, zob. „Koleje“.

Kapitały fundacyjne, popularne i tym podobne; zob. „Bezpieczeństwo popularne“.

Kapusta (świeża); obrót. 385, 1061.

Karma dla bydła, używanie na nią zboża i produktów mlewa; postanowienia zasadnicze. 309, 761.

Karoty; poświadczenia transportowe. 412, 1185.

Karty zapotrzebowania, obowiązujące dla odzieży i bielizny (odzież dla ludności). 251, 639; 383, 1043; 434, 1201; dla zaopatrzenia ludności w obuwie. 482, 1319; wyjątki od kart zapotrzebowania (lista przedmiotów wolnych). 354, 1059; 435, 1202; 483, 1331.

Karyntya, ochrona najmościerców w niektórych gminach. 459, 1273.

Kasy chorych:

piąta zmiana II. wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych). 438, 1209.

upoważnienie przełożeniów kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego. Ustawa. 524, 1452.

Kasztan dziki; obrót. 378, 1035.

Kasztan szlachetny, drzewo; obrót jakoteż zarządzenia w celu ochrony drzewa kaszlana szlachetnego. 147, 411.

Katastrofy elementarne; udzielenie opustu podatku gruntowego z powodu tychże. 516, 1435.

Kauczukowy przemysł, związek wojenny; utworzenie. 326, 802.

Kaucycy i wadya; postępowanie z nimi w zakresie czynności zakładu poczt i telegrafów dla Galicyi i Bukowiny. 4, 7; 215, 551.

Kawiarnie, ograniczenia w trzymaniu otworem w godzinach nocnych (zarządzenia oszczędnościowe przy oświetlaniu i opalaniu). 48, 121; 370, 987; 441, 1233.

Knopry; ceny najwyższe. 361, 959.

Koks, zob. „Węgle, brykiety i koks“.

Koleje:

kolej lokalna Insbruk—Hall; użycie częściowych zapisów długu pożyczki pierwszeństwa tejże kolei do korzystnego umieszczenia kapitałów fundacyjnych, popularnych i tym podobnych. 66, 197.

przedłużenie koncesyjnego terminu do wybudowania i puszczenia w ruch pędzonej elektryczną siłą kolejki normalnotorowej ze stacyi Nussdorf kolei kahlenberskiej w XIX. dzielnicy miasta Wiednia na wzniesienie Kahlenbergu. 333, 851.

regulamin ruchu dla kolei żelaznych; przejściowe zmiany. 20, 44.

Koleje (ciąg dalszy):

linia kolejowa przez Schweinitz; układ państwowy ze Saksonią, dotyczący budowy tejże. 26, 75.

koncesye kolejowe:

Budziejowice (obszar miasta); przeniesienie koncesyi na kolejkę z dnia 24. sierpnia 1909. 45, 17.

Praga i przyległe gminy (linie kolejki elektrycznej). 242, 621.

należności od dokumentów przewozowych; zmiana § 12. rozporządzenia minis erysalnego z dnia 29. sierpnia 1916. 81, 221; 186, 485.

podatkowe i taryfowe zarządzenia w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę, Rozporządzenie cesarskie. 14, 29; rozporządzenia wykonawcze. 21, 45; 22, 53; 23, 63; dodatek wojenny do cen przewozu w ruchu towarowym. 35, 99.

Kolejki, zob. „Koleje“.

Kolejowe koncesye, zob. „Koleje“.

Komisya dla gospodarstwa wojennego i przejściowego, utworzenie. Statut. 136, 332; utworzenie Jeneralnego Komisaryatu dla gospodarstwa wojennego i przejściowego w Ministerstwie handlu. 137, 333; statut Głównego Wydziału dla gospodarstwa wojennego i przejściowego. 223, 581; zakres działania korporacji, którym poruczono przejściowo spełnianie zadań wojennego lub gospodarczego związku. 471, 1292.

Komisya krajowa dla spraw uprawy wina w Czechach; postanowienia zmieniające dotyczące jej składu. 154, 422.

Komisycy zażaleniowi ze względu na uregulowanie stosunków płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym; utworzenie tychże. Rozporządzenie cesarskie. 122, 289; rozporządzenie wykonawcze. 123, 291; miejscowe odgraniczenie komisyi zażaleniowych i ich podpodziału na branże. 218, 561.

Koncesye na koleje żelazne, zob. „Koleje“.

Koncesyonowany przemysł budowniczy, zob. „Przemysł“.

Konfekcyjne odpadki skórek; zajęcie i dostawa. 29, 79.

Konfekcyonowanie towarów tkackich na zamówienie zarządu wojskowego; płace za szycie. 448, 1248.

Konie i wozy, dostawienie; postanowienia zmieniające. 47, 119.

Konieczyna czerwona, nasienie jej; obrót i ceny najwyższe. 67, 197; 478, 1309.

Konopny materiał:

ceny najwyższe za przędze, za włókna konopne, szpagat, sznurki i sznury do pakowania. 210, 541.

Konopny materiał (ciąg dalszy):

zbadanie zapasów materiału konopnego, pojedynczych i nielanych przędz, wyrobionych w całości lub częściowo z materiału konopnego, następnie w sprawie ograniczeń przeróbki i obowiązku oddania materiału konopnego. 211, 544.

badanie zapasów towarów, wyrobionych z przędz konopnych albo z przędz, mieszanych z konopiami, następnie dotyczące ograniczeń przeróbki i sprzedawania oraz obowiązku oddania przędz konopnych, przędz mieszanych z konopiami i zrobionych z nich towarów. 212, 545.

Konserwy owocowe, zob. „Owoce i jarzyny”.

Konsularne sądownictwo i należności konsularne; przedłużenie mocy obowiązującej oraz uzupełnienie ustaw z dnia 30. sierpnia 1891 i z dnia 22. stycznia 1912. Ustawa. 500, 1367.

Kora dębowa i sosnowa oraz dębica garbarska; obrót. 144, 404.

Koronowa waluta:

ściągnięcie monet niklowych po 20 h. 108, 267; wyjątkowo wykupywanie wycofanych z obiegu monet niklowych po 20 halerczy. 187, 485; ściągnięcie monet niklowych po 10 h. 244, 628.

dalsze wybijanie zdawkowych monet żelaznych po dwadzieścia halerczy i po dwa halerczy. 245, 628.

wydanie nowych banknotów dwukoronowych z datą 1. marca 1917. 274, 691.

zmiana przepisów o wybijaniu 20-koronówek na rachunek prywatny. 275, 693.

ściągnięcie banknotów 50-koronowych z datą 2. stycznia 1902. 318, 762.

przewizoryczne przedłużenie przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowanie spraw, będących z tem w związku. 313, 1132.

Korzenie cykoryi i mączka cykoryi; zaprowadzenie poświadczeń transportowych. 17, 38; 498, 1366; uregulowanie obrotu korzeniami cykoryi ze zbioru w roku 1917. 103, 255.

Kości i tłuszc z kości, obrót; postanowienia zmieniające. 87, 227; zakaz niszczenia kości i zarządzenie zbierania. 308, 740.

Kości, zbieranie ich. 308, 740.

Kozie skórki i odpadki konfekcyjne; zajęcie i dostawianie (ceny najwyższe). Zakaz strzyżenia niezwywych zwierząt. 29, 79.

Kozłące skórki; obrót i ceny najwyższe. 231, 595.

Kraina, ochrona najuobierców w niektórych gminach. 36, 100; 407, 1123.

Kraków:

oznaczenie w okolicy twierdzy krakowskiej tych gmin katastralnych, do których ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916 o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych. 63, 193.

Kraków (ciąg dalszy):

sąd polubowny zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków; przeniesienie czynności takiego sądu w Drohobyczu na taki sam sąd polubowny w Krakowie. 392, 1086.

Królicze skórki; zajęcie, dostawa i ceny najwyższe. 232, 599; 353, 913.

Krystaliczna soda; obrót i ceny najwyższe. 164, 447.

Kupcy eksportowi; utworzenie wydziału zawodowego. 408, 1125.

Kupiectwo; utworzenie organizacji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego. 257, 653.

Kupony 5., 6. i 7. austriackiej pożyczki wojennej; wyplacanie przez urzędy pocztowe. 213, 549; 280, 697; 484, 1333.

Len, zob. „Lniany przemysł”.

Leśna podściółka; zabezpieczenie. 440, 1231.

Leśnictwo:

obróć drzewem szlachetnego kasztana i środków dla ochrony drzew kasztana szlachetnego. 147, 411.

pozbywanie gruntów rolnych i leśnych, w gminie Bruck nad Litawą i w gminach katastralnych Schlagen i Traunstein gminy Gmunden; zastosowanie rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915 o pozbywaniu tychże gruntów. 294, 722.

Liberzec:

nadawanie się planów sytuacyjnych, sporządzonych przez miejski urząd budowniczy, by służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel. 254, 640.

spółka wodna dla regulacji biegu wód i wybudowania tam nizinnych w dorzeczu Zhorzeleckiej Nisy w Liberzu; organizacja i zarząd. 415, 1139.

Liny druciane; obowiązek zgłaszania i obrót niemi. 428, 1189.

Lista przysięgłych, utworzenie na resztę roku 1917 i na rok 1918. 317, 762.

Lista zarządców (zarządcy przymusowi); odroczenie sporządzenia nowej. 134, 331.

Listy kartkowe, wydanie nowych. 195, 501.

Lloyd, zob. „Austriacki Lloyd”.

Lniana przędza i towary lniane, zob. „Lniany przemysł”.

Lniany przemysł:

len; obrót i zobowiązania co do wyrobu. 2, 3; 405, 1121; 481, 1314.

zbadanie zapasów przędz lnianych i lnianych towarów oraz obrót nimi. 205, 523.

Lnu nasienie; zajęcie zapasów i użycie ich. 476, 1303.

Ludność:

zaopatrywanie w produkta mleczarskie i tłuszcz wieprzowy. 15, 33;

zaopatrywanie w przedmioty zapotrzebowania; rozporządzenie cesarskie. 131, 317; urządzenie miejscowych biur badania cen. 199, 505; statut i instrukcja. 200, 505; statut i instrukcja centralne komisji badania cen. 209, 534; utworzenie Urzędu gospodarczego dla śląskiego obszaru przemysłowego w Morawskiej Ostrawie. 260, 660; początek mocy obowiązującej. 479, 1314;

ubranie i obuwie dla ludności; obowiązek kart zapotrzebowania dla ubrań i bielizny. 251, 639; 383, 1043; 434, 1201; obowiązek kart zapotrzebowania dla obuwia. 482, 1319; wyjątki od obowiązku kart zapotrzebowania (lista przedmiotów wolnych). 384, 1059; 435, 1202; 483, 1331.

Łaba, żegluga i flisactwo na niej. 167, 456.

Łubin i groch dziki; obrót i ceny objęcia 25, 71; wyrób surogatów kawy z łubinu. 310, 745.

Ługi spodnie do wyrabiania mydła, wszelkie rodzaje gliceryny i wód glicerynowych; zajęcie. Zmiana postanowień 345, 869.

Majątek austriacki za granicą; utworzenie Biura ochrony dla tegoż. 404, 1119; zgłoszenie i zamknięcie znajdującego się w Austrii majątku poddanych państw nieprzyjacielskich i zgłoszenie znajdującego się w państwach nieprzyjacielskich majątku poddanych państwa austriackiego. 439, 1211; 520, 1444.

Mąka, zob. „Zboże, owoce strączkowe i produkty młewa“.

Mak i rzepak, dobrowolne zgłoszenie uprawy. 50, 126; 292, 721.

Mak; uprawa. 49, 125; dobrowolne zgłoszenie do uprawy maku. 50, 126; zajęcie maku. 341, 859.

Malarya (zimnica); zwalczanie. 490, 1345.

Malinowy sok surowy i gotowy; ceny najwyższe. 414, 1137.

Marchew (karoty jadalne, brukiew, karpiele, rzepa, kalarepa, rzepa pastewna, rzepa kapuściana, rzepa zwykła); poświadczenia transportowe. 412, 1135.

Marki listowe, wydanie nowych. 195, 501.

Marmelady; ceny najwyższe. 443, 1236.

Maszyny do robienia masła i centryfugi do mleka. 391, 1089.

Maszyny narzędziowe; obowiązek zgłoszenia 42, 105; 262, 663; obrót. 263, 663.

Materyały do palenia; zarządzenia oszczędnościowe. 48, 121; 370, 987; 441, 1233.

Materyały żelazne; obrót. 43, 106; 336, 828.

Materyał zastępczy na obuwie. 97, 244.

Meksyk; postanowienia wyjątkowe w sprawie terminów pierwszeństwa, ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, na rzecz poddanych meksykańskich. 40, 103.

Melasa i woda osmózowa; obrót. 389, 1077.

Melasa; obrót i cena najwyższa. 112, 271; 276, 693.

Metale i stopy metali:

zajęcie i dostarczenie okuć do drzwi z zapasów na cele wojenne; wynagrodzenie. 28, 78; zajęcie i wymiana okuć do drzwi na cele wojenne. 68, 198; wynagrodzenie za przeznaczone do wymiany okucia do drzwi. 250, 687;

użycie metali uzyskanych z przewodów elektrycznych. 104, 258;

obowiązek zgłaszania metali grupy platynowej. 142, 401; zajęcie i dostawa. 143, 402; stopy wynagrodzenia za metale grupy platynowej i za przedmioty z takich metali. 239, 616; sprostowanie błędów drukarskiego w Dz. u. p. Nr. 239, 315, 761;

wyłaczenia metali z przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych; obowiązek. 233, 601;

zajęcie i oddanie przedmiotów z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium. 271, 636; stopy wynagrodzenia. 305, 737; 487, 1343;

zajęcie na cele wojenne przewodów cynowych i cynowych główek syfonów przy flaszkiach na wodę sodową. 401, 1112;

zajęcie na cele wojenne piszczałek z organów z cyny albo ze stopów cyny. 417, 1146.

Metale, obowiązek ich wyłączenia z przedsiębiorstw. 233, 601.

Miedź i stopy miedzi, przedmioty z tychże; zajęcie i dostarczenie. 403, 1117; stopy wynagrodzenia. 487, 1343.

Mięso i tłuszcz; ograniczenia w konsumpcji. Postanowienia zmieniające. 89, 231; zakaz nadmiernego pobierania mięsa. 176, 461.

Mieszanka kawy i surogaty kawy; obrót. 230, 590; 264, 665; wyrabianie surogatów kawy z korzeni cykoryi. 103, 255; z fig i łubinu. 310, 745.

Mieszkańcy domów mieszkalnych dla robotników. zob. „Domy mieszkalne dla robotników“.

Ministerstwa; zmiana postanowień o zakresie działania poszczególnych Ministerstw z powodu utworzenia Ministerstwa opieki społecznej. Ustawa. 499, 1367; początek obowiązywania i zakres działania Ministerstwa opieki społecznej. 504, 1401; umundurowanie urzędników, należących do tego Ministerstwa. 505, 1404; wypłaty na rachunek Ministerstwa opieki społecznej przez pocztową Kasę oszczędności. 517, 1441.

- Ministerstwo handlu**; utworzenie Jeneralnego Komisarjatu dla gospodarstwa wojennego i przejściowego w Ministerstwie handlu. 137, **333**; statut Głównego Wydziału dla gospodarstwa wojennego i przejściowego. 223, **581**; zakres działania korporacyi, którym poruczono przejściowo spełnianie zadań wojennego lub gospodarczego związku. 471, **1292**.
- Ministerstwo opieki społecznej**, zob. „Ministerstwa“.
- Ministerstwo sprawiedliwości**; wypłaty przez pocztową kasę oszczędności na rachunek tegoż. 12, **27**.
- Ministerstwo spraw wewnętrznych**; wypłaty na rachunek tegoż przez pocztową kasę oszczędności. 78, **215**.
- Miód pszczelny**; zakaz używania do wyrobu piwa. 342, **863**. Zob. także „Miód sztuczny“.
- Miód sztuczny**; obrót i cena najwyższa. 112, **271**; 276, **693**.
- Mleczarskie produkta**; zaopatrywanie ludności. 15, **33**.
- Młocarki**; obowiązek oddawania. 266, **669**.
- Mobilizowani**, zasiłek na utrzymanie dla rodzin, zob. „Zasiłek na utrzymanie“.
- Monetarna i walutowa umowa i przywilej Banku austriacko-węgierskiego**; prowizoryczne przedłużenie. Ustawa. 513, **1432**.
- Moneta zdawkowa**; dalsze wybijanie i puszczanie w obieg monet po 20 h i po 2 h. 245, **628**.
- Monety** (tutejszokrajowe monety handlowe i zagraniczne rodzaje pieniędzy); szacowanie tychże dla obliczenia należitości stempowych i bezpośrednich oraz podatku od obrotu papierów wartościowych. 1, **1**.
- Monopol sztucznych środków słodzących**; zaprowadzenie. Rozporządzenie cesarskie. 37, **101**; rozporządzenie wykonawcze. 57, **143**; pobór, dowóz i przewóz. 208, **533**.
- Moratorium**, zob. „Odroczenie zapłaty“.
- Morawska Ostrawa**:
- utworzenie Urzędu gospodarczego dla morawsko-sląskiego obszaru przemysłowego. 260, **660**; początek mocy obowiązującej. 479, **1314**.
  - zaliczenie do 2. klasy taryfy adwokackiej. 61, **189**.
- Morawy**:
- ochrona najmoierców w niektórych gminach. 191, **490**; 459, **1273**.
  - pożyczka krajowa w kwocie 100 milionów koron; bezpieczeństwo pupilarne częściowych zapisów długu. Rozporządzenie cesarskie. 101, **253**.
- Morele** (aprykcy); ceny najwyższe. 289, **715**.
- Morskie ubezpieczenie**; wpływ wojennych wydarzeń na czasokres dla podnoszenia roszczeń o odszkodowanie, wynikających z ubezpieczenia morskiego. 38, **102**.
- Mosiężne okucia do drzwi**, zob. „Metale i stopy metali“.
- Moszcz owocowy i ocet z moszczu owocowego**: posiadzenia transportowe. 452, **1255**.
- Mszyca winna** (*Phylloxera vastatrix*), zarządzenia ochronne; postanowienia zmieniające, dotyczące się obrotu winorośli z korzeniami i szczepów winogrodowych w Czechach jakoteż składu Komisji krajowej dla spraw uprawy wina w królestwie Czech. 153, **421**; 154, **422**.
- Mundury i odznaki**; urobinowanie noszenia. 79, **217**.
- Mundury urzędników**, należących do działu służbowego Ministerstwa opieki społecznej. 505, **1404**.
- Mydło**, proszek mydlany i środki do prania i szorowania; produkcya i sprzedaż. 359, **955**; 360, **957**; 406, **1123**.
- Naczelna komenda armii** (głównodowodzący); uchylene przeniesienia uprawnień administracyi politycznej na tegoż. Rozporządzenie cesarskie. 18, **41**.
- Nadwyżki kasowe** wspólnych kas sieroceych; użycie części tychże. Ustawa. 480, **1345**.
- Nafta**; nadzór nad obrotem. 60, **187**; oddanie do użyciu w czasie od dnia 13. maja do dnia 31. sierpnia 1917. 171, **459**.
- Najmoiercy**, zob. „Ochrona najmoierców“.
- Najwyższe pismo odręczne**, dotyczące stosunku, w jakim oba państwa monarchii austriacko-węgierskiej mają się przyczyniać w czasie od 1. stycznia do 31. grudnia 1918 do wydatków na cele wspólne. 514, **1433**.
- Należitości**:
- od dokumentów przewozowych; zruiana § 12. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. września 1916. 81, **221**; 186, **485**;
  - używanie znaczków stempowych do uiszczania należitości od dokumentów przewozowych. 477, **1308**;
  - przyznanie zwolnień od należitości celem popierania subskrybowania szóstej i siódmej austriackiej pożyczki wojennej. 201, **513**; 424, **1177**;
  - ulgi należitościowe dla przesyłek środków żywności. 474, **1301**;
  - wyjątkowe postanowienia o należitościach prawnych z powodu wytworzonych przez wojnę szerególnych stosunków. 179, **469**;
  - należitości sądowe; rozszerzenie mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915 o należitościach sądowych, na postępowanie w sprawach spornych przed Urzędem Naczelnego Marszałka Dworu. Rozporządzenie cesarskie. 77, **213**;
  - należitości stempowe i bezpośrednie od zagranicznych pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych, jeśli one stanowią przedmiot spadku lub darowizny; wymiar. 1, **1**.

Napoje i potrawy, podawanie w leczniczych zakładach prywatnych; przepisy ograniczające. 351, 927.

Napoje palone, wyskokowe, wyszynk jakoteż handel nimi; uchylenie osobnej opłaty jakoteż podwyższenie dodatku do podatku od wódki. Rozporządzenie cesarskie. 157, 435; rozporządzenie wykonawcze. 158, 436.

Nasiona czerwonej koniczyny; obrót i ceny najwyższe. 67, 197; 478, 1309.

Nasiona:

czerwonych buraków pastewnych i nasiona jarzyn; poświadczenia transportowe. 65, 194;

czerwonej koniczyny; obrót i ceny najwyższe. 67, 197; 478, 1309;

ziemniaków; obrót i 'oznaczenie cen. 177, 463; 347, 873;

różnych rodzajów zboża i owoców strączkowych; obrót. 286, 709; 391, 1085; sprostowanie błędu drukarskiego do Dz. u. p. Nr. 286. 382, 1043;

komisyje uznawcze dla nasion. 293, 722.

nasiona lnu; zajęcie zapasów i użycie tychże. 476' 1303.

Nasiona jarzyn i nasiona czerwonych buraków; poświadczenia transportowe. 65, 194.

Nawóz, mieszany; zakaz wyrabiania. 102, 253.

Niderlandy; postanowienia wyjątkowe w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych niderlandzkich. 84, 224.

Nieruchomości; oznaczenie wartości zainstalowanych praw najmu i dzierżawy przy szacowaniu nieruchomości. 135, 331; sprostowanie błędu drukarskiego 240, 619.

Nieżywe zwierzęta, ich strzyżenie; zakaz. 29, 79.

Nikiel, zob. „Metale i stopy metali“.

Niklowe monety po 20 h; ściągnięcie. 108, 267; wyjątkowe wykupywanie wycofanych z obiegu. 187 435; ściągnięcie monet niklowych po 10 h. 244 628.

Norwegia; postanowienia wyjątkowe dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych norweskich. 82, 223; 306, 739.

Obowiązek zgłoszenia:

bilardów i taśm bilardowych. 204, 522;

lin drucianych. 428, 1189;

maszyn narzędziowych. 42, 105; 262, 663;

metali grupy platynowej. 142, 401;

odpadków topionej stali. 429, 1190;

Obowiązek zgłoszenia (ciąg dalszy):

przewodów elektrycznych (użycie uzyskanych z nich metali). 104, 258;

zapasów melassy i wody osmowej. 389, 1077.

Obrona krajowa, zob. „Wojsko“.

Obrót obuwem, zob. „Obuwie“.

Obuwie dla ludności; obowiązek kart dla obuwia. 482, 1319; wyjątki od obowiązku kart dla obuwia (lista przedmiotów wolnych). 433, 1331. Zobacz także „Ludność“.

Obuwie; ograniczenia cen. 94, 236; obliczanie cen. 95, 239; przepisy wyrabiania obuwia ze skóry. 96, 242; materiał zastępczy na obuwie. 97, 244; dalsze przepisy wyrabiania obuwia. 98, 245; zarządzenia ubezpieczające w obrocie obuwem. 393, 1087; przesyłki obuwia i skóry. 437. 1205; zobacz także „Obuwie dla ludności“.

Oceł; poświadczenia transportowe na ocel spożywczy. 330, 813.

Ochrona najmbiereców:

utworzenie urzędów najmu. 34, 92; 323, 797; instrukcja dla urzędów najmu i dla sądów powiatowych w sprawach ochrony najmbiereców. 53, 135;

zakres skuteczności ochrony najmbiereców, a mianowicie co do najmbiereców w niektórych gminach:

w Austrii dolnej. 36, 100; 83, 223; 191, 490; 207, 531; 321, 794; 346, 873; 395, 1090; 407, 1123; 459, 1273; 464, 1283;

w Austrii górnej. 36, 100; 191, 490; 395, 1090;

w Czechach. 36, 100; 207, 531; 255, 649; 282, 699; 447, 1243;

w Galicyi. 191, 490; 249, 637; 282, 699; 302, 731; 377, 1033; 407, 1123; 433, 1201;

w Karyntyi. 459, 1273;

w Krainie. 36, 100; 407, 1123;

na Morawach. 191, 490; 459, 1273;

w Pohrzeżu. 191, 490;

w Przedarulanii. 83, 223;

na Śląsku. 191, 490; 282, 699;

w Solnogradzie. 191, 490;

w Styrii. 36, 100; 191, 490; 407, 1123;

w Tyrolu. 83, 223.

Odlewne odłamki; obrót. 236, 611.

Odlewnie żelaza, związek wojenny; utworzenie; rozszerzenie związku i obrót odławkami odlewnymi. 236, 611.

Odroczenie zapłaty: ułatwienia przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych. 267, 671; 494, 1351; odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie. 24, 69; 268, 675; 495, 1355.

- Odszkodowania** za drogę, zob. „Ryczałtowe odszkodowania“.
- Odzież** dla ludności: obowiązek kart zapotrzebowania dla odzieży i bielizny. 251, **639**; 383, **1043**; 434, **1201**; obowiązek kart zapotrzebowania dla obuwia. 482, **1319**; wyjątki od kart zapotrzebowania (listy wolne). 384, **1059**; 435, **1202**; 483, **1331**.
- Odzież noszona**, obrót względnie ograniczenia sprzedaży. 251, **639**; 383, **1043**; zob. także „Karty zapotrzebowania“.
- Odpisania** i postępowanie przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściąganie opłat w obszarach dotkniętych wojną; zmiana postanowień. 178, **463**.
- Odmaki** i mundury; unormowanie noszenia tychże. 79, **217**.
- Ogórki**, świeże; ceny najwyższe. 287, **711**; 344, **869**; poświadczenia przewozowe dla ogórków. 288, **713**.
- Ograniczenia** w obrocie odzieżą, zob. „Ludność“.
- Okres wyborezy** członków Izby posłów Rady państwa; przedłużenie. Ustawa. 300, **729**.
- Okucia** do drzwi (z mosiądzu, spiżu, brązu i miedzi) z zapasów; zajęcie i dostawienie na cele wojenne. Wynagrodzenie 28, **78**; ogólne zajęcie i wymiana. 68, **198**; wynagrodzenie za przeznaczony do wymiany okucia do drzwi. 250, **637**.
- Oleje**; dowóz z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów. 85, **225**; pobór i przerabianie ropy. 146, **409**; sprostowanie błędu drukarskiego do Dz. u. p. Nr. 146. 234, **603**; uregulowanie obrotu olejem rzepakowym. 159, **436**.
- Olejna** i tłuszczowa Centrala; objęcie zajętego maku celem wyrabiania oleju. 344, **859**.
- Olejny** i tłuszczowy przemysł; zmiana rozporządzenia ministerjalnego z dnia 8. kwietnia 1916 w sprawie założenia Wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego. 335, **827**; zmiana statutu. 362, **961**.
- Ołomuniec**, mniejski urząd podatkowy; przystąpienie do obrotu przekazowego c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności. 316, **761**.
- Opalanie**, zob. „Oświetlanie“.
- Opatrunkowe** materiały i odnawianie (regenerowanie) używanego materiału opatrunkowego. 219, **561**.
- Opieka społeczna** (Ministerstwo opieki społecznej). zob. „Ministerstwa“.
- Opłaty**; specjalne postanowienia z powodu wojny, odnoszące się do przedawnienia prawa wymiaru i pobierania opłat. Rozporządzenie cesarskie. 110, **270**.
- Opodatkowania** podwójne; unikanie ich. 445, **1243**.
- Optyczne** instrumenta, sprzedaż. 269, **683**.
- Organizacya** i zarząd spółki wodnej dla regulacji biegu wód i wybudowania tam nizinnych w dorzeczu Zhorzeleckiej Nisy w Libercu. 415, **1139**.
- Organizacya** i zakres działania Centrali spirytusu. 357, **951**.
- Organizacye** kupiectwa dla gospodarstwa wojennego i przejściowego; utworzenie. 257, **653**.
- Osmozowa** woda i melasa: obrót. 389, **1077**.
- Osobiste podatki**, zob. „Podatki“.
- Osobowe** wozy motorowe: uregulowanie obrotu. 493, **1348**.
- Oświetlanie** i opalanie; zarządzenia oszczędnościowe. 48, **121**; 370, **987**; 441, **1233**.
- Oszczędnościowe** zarządzenia przy oświetlaniu i opalaniu. 48, **121**; 370, **987**; 441, **1233**.
- Owce**; ograniczenie rzezi. 56, **140**.
- Owca** wełna, zob. „Wełniany przemysł“.
- Owce skórki** i odpadki konfekcyjne; zajęcie i dostawienie (ceny najwyższe). Zakaz strzyżenia niezwywych zwierząt. 29, **79**.
- Owoce polne**, zawierające olej, uprawa. 49, **125**; dobrowolne zgłoszenie do uprawy maku i rzepaku. 50, **126**; 292, **721**.
- Owoce i jarzyny**:
- uregulowanie obrotu („Biuro zaopatrywania w jarzyny i owoce, autoryzowane przez Urząd dla żywienia ludności“). 127, **308**;
  - wprowadzanie w obrót jarzyn i owoców jakoteż preparatów z jarzyn i owoców. sprowadzonych do Austrii. 221, **566**;
  - obróć świeżymi owocami. 246, **628**; 324, **797**; ceny najwyższe za świeże owoce. 247, **633**; 248, **634**; 301, **731**; 303, **733**; 304, **735**;
  - zakaz wyrabiania wódki z owoców. 331, **815**;
  - zakaz sprzedaży konserw owocowych ze zbioru w roku 1917. 332, **815**;
  - zakaz używania owoców, wytworów owocowych i pozostałości z owoców do produkcji piwa. 342, **863**;
  - przerabianie owoców na konserwy owocowe ludzież uregulowanie obrotu konserwami owocowymi. 368, **979**.
- Owoce suszone**; ceny najwyższe. 488, **1343**.
- Oznaczenie** wartości zainstalowanych praw najmu i dzierżawy przy szacowaniu nieruchomości. 135, **331**; sprostowanie błędu drukarskiego. 240, **619**.
- Oznaczenie** zawodowe, tytuł „inżyniera“; uprawnienie do używania. Rozporządzenie cesarskie. 130, **315**; wnoszenie podań o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“. 133, **329**; zaprowadzenie nowych tytułów urzędowych w państwowych gałęziach służby technicznej. 182, **472**.

- Pakiety poczty polowej**; zmiana warunków przesyłki. 172, 459.
- Pakunki**, podatek od nich, zob. „Podatki“.
- Pakunkowe środki**; ograniczenie używania siana. 111, 270.
- Palone płyny wysokokowe**, zob. „Wódka“.
- Państwo niemieckie**; układ zawarty z cesarskim Rządem niemieckim, dotyczący zmiany § 7. porządku policyjnego dla żeglugi i flisactwa na Łabie (załoga okrętów na Łabie). 167, 456.
- Państwowe gospodarstwo**, zob. „Ustawa skarbową“.
- Państwowe rachunki**, zamknięcie za rok administracyjny 1916/17. 349, 877.
- Państwowe układy**:
- Państwo niemieckie: zawarcie układu z cesarskim Rządem niemieckim, dotyczącego zmiany § 7. porządku policyjnego dla żeglugi i flisactwa na Łabie (załoga okrętów na Łabie). 167, 456.
  - Paryski układ dla ochrony własności przemysłowej; postanowienia wyjątkowe dla terminów pierwszeństwa, ustanowione na rzecz poddanych duńskich. 39, 103; 306, 739; Meksyka. 40, 103; Norwegii. 82, 223; 306, 739; Niderlandów. 84, 224.
  - Saksonia; budowa linii kolejowej przez dolinę Schweinitztał. 26, 75.
  - Szwajcarya; uwiaryzelnianie dokumentów, wystawionych i uwiaryzelnionych przez publiczne władze austriackie i szwajcarskie. 340, 855.
  - Waszyngtońska umowa, dotycząca międzynarodowej unii dla ochrony przemysłowej własności; przystąpienie Szwecji. 350, 927.
  - Węgry; prowizoryczne uregulowanie wzajemnych stosunków handlowych i ruchu między królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi a krajami świętej korony węgierskiej; wprowadzenie w życie układu. Ustawa. 512, 1431; prowizoryczne przedłużenie przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowania spraw, będących z tem w związku. Ustawa. 513, 1432.
- Papiery wartościowe** szóstej i siódmej austriackiej pożyczki wojennej; użycie ich do zapłacenia podatku od zysków wojennych. 203, 521; 436, 1203.
- Parafina**; przerabianie. 181, 471.
- Paryski traktat** dla ochrony własności przemysłowej, zob. „Przemysł“.
- Papa** i przemysł papierowy:
- wyrabianie i dostarczenie wyrobów; zmiana postanowień. 59, 187; obrót starym papierem; zmiana postanowień. 138, 337;
  - utworzenie związku gospodarczego dla przemysłu papierowego. 333, 817; 381, 1042;
  - ograniczenia wyrabiania, pozbywania i dostawiania wyrobów z przedziwa papierowego. 460, 1274. zob. dalej „Papier do druku w zwojach“.
- Papier do druku** w zwojach (maszynowo gładki drzewny); obrót, — utworzenie biura rozdziału. 105, 261; ograniczenie używania przez gazety rotacyjnego papieru do druku w miesiącu marcu 1917. 106, 264; w miesiącu kwietniu. 132, 328; w miesiącach maju i czerwcu. 190, 490; w miesiącu lipcu. 273, 691; w miesiącu sierpniu. 322, 794; w miesiącu wrześniu. 358, 955; w miesiącu październiku. 388, 1077; w miesiącu listopadzie. 416, 1145; w miesiącu grudniu. 462, 1279.
- Papier stary**; obrót (zmiana postanowień). 138, 337.
- Pastwiska** i karma dla bydła w roku 1917; zabezpieczenie. 160, 441.
- Pasy** do maszyn ze skóry; obrót. 354, 946.
- Pasza** i pastwisko w roku 1917; zabezpieczenie. 161, 444.
- Patenty**:
- terminy pierwszeństwa, ustanowione w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej; postanowienia wyjątkowe na rzecz poddanych duńskich. 39, 103; 306, 739; Meksyka. 40, 103; Norwegii. 82, 223; 306, 739; Niderlandów. 84, 224.
  - trybunał patentowy, postępowanie przed nim; zmiana postanowień. 153, 425; nowa instrukcja dla trybunału patentowego. 156, 427.
  - zgłoszenia patentów; zmiana postanowień o wymogach. 197, 503.
- Patrony strzelnicze**, stare; obrót, 72, 207.
- Pensyjne ubezpieczenie**, zob. „Ubezpieczenie“.
- Phylloxera vastatrix**, zob. „Mszyca winna“.
- Pięćdziesiąto-koronowe banknoty** z datą 2. stycznia 1902; ściągnięcie. 318, 762.
- Piekarnie**; zakaz pracy nocnej przy sporządzaniu chleba i innych towarów piekarskich. 54, 139; zakaz wyrabiania i sprzedaży towarów cukierniczych w piekarniach. 120, 287; postanowienia zmieniające o wyrabianiu i sprzedaży chleba i pieczywa. 121, 288.
- Pieniądze**, zagraniczne i tutejszokrajowe monety handlowe, rodzaje ich; oszacowanie tychże przy obliczeniu należyłości stemplowych i bezpośrednich oraz podatku od obrotu papierów wartościowych. 1, 1.
- Piszczalki** organów, z cyny lub ze stopów cyny; zajęcie na cele wojenne. 417, 1146.
- Piwo butelkowe**, handel niem; zmiana postanowień. 180, 471.
- Piwo**, jego wyrób; zmiana rozporządzenia ministerjalnego z dnia 3. sierpnia 1916 (utworzenie Centrali browarniczej). 90, 232; 374, 1021; zmiana przepisów o handlu piwem fiaskowem. 180, 471; zakaz używania miodu pszczoelnego, owoców, wytworów owocowych i pozostałości z owoców do wyrobu piwa. 342, 863; pozbawienie częściowe mocy obowiązującej rozporządzenia ministerjalnego z dnia 1. września 1916, dotyczącego zakazu przerabiania jęczmienia na słód piwny. 348, 875; wyrób piwa z niskostopniowej brzożki. 379, 1089; ograniczenie produkcji piwa. 421, 1169; 497, 1365.

Piwo; zobowiązania, dotyczące się pobierania piwa: nieważność tychże. 188, 487.

Piwny surogat; wytwarzanie i puszczenie w obrót. 320, 795; sprostowanie błędu drukarskiego. 425, 1185.

Plan y podziału, zob. „Podziały parcel“.

Platyna; obowiązek zgłoszenia metali grupy platynowej. 142, 401; zajęcie i dostawienie. 143, 402; stopy wynagrodzenia, a mianowicie za przedmioty z tego metalu. 239, 616; sprostowanie błędu drukarskiego do Dz. u. p. Nr. 239. 315, 761.

Place służbowe i pobory zaopatrzenia; podwyższenie wolnej od egzekucji kwoty. 461, 1279.

Place za szycie przy konfekcyonowaniu towarów tkackich na zamówienie zarządu wojskowego. 448, 1248.

Pobory służbowe i place; podwyższenie wolnej od egzekucji kwoty. 461, 1279.

Pobory spoczynkowe i pobory zaopatrzenia:

ulgi dla urzędników państwowych pod względem poborów spoczynkowych i poborów zaopatrzenia z powodu ich służby wojskowej w czasie wojny. 265, 667;

podwyższenie wolnej od egzekucji kwoty. 461, 1279.

zobacz także „Funkcjonaryusze państwowi“.

Pobrzeże; oclirona najmohiereców w niektórych gminach. 191, 490.

Poczta:

dyrekcya poczt i telegrafów dla Bukowiny; postępowanie z kaucjami i wadyami w jej zakresie. 215, 551.

dyrekcya poczt i telegrafów w Galicyi; postępowanie z kaucjami i wadyami w jej zakresie. 4, 7.

pakiety poczty polowej; zmiana warunków przesyłki. 172, 459.

urzędy pocztowe; wypłata kuponów procentowych 5., 6. i 7. austriackiej pożyczki wojennej. 213, 549; 280, 697; 484, 1338.

znaczki listowe, znaczki przewozu pospiesznego, karty pocztowe i listy kartkowe; wydanie nowych. 195, 501.

Pocztowa kasa oszczędności:

obró t przekazowy urzędu pocztowych kas oszczędności; przystąpienie miejskiego urzędu podatkowego w Ołomuńcu. 316, 761; miejskich urzędów podatkowych w Pradze I., II., VII. i VIII. 491, 1347.

wypłata procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) zapisów dłużnych V., VI. i VII. austriackiej pożyczki wojennej. 3, 7; 279, 697; 466, 1285.

wypłaty na rachunek:

Ministerstwa opieki społecznej. 517, 1441;

Ministerstwa sprawiedliwości. 12, 27;

Pocztowa kasa oszczędności (ciąg dalszy):

Ministerstwa spraw wewnętrznych. 78, 215;

Najwyższego Trybunału sprawiedliwości i Trybunału kasacyjnego. 12, 27;

Rady Ministrów. 261, 660;

Trybunału administracyjnego. 261, 660;

Urzędu dla wyżywienia ludności. 75, 211.

Podatek od biletów jazdy, zob. „Podatki“.

Podatek od obrotu papierów wartościowych, zob. „Podatki“.

Podatek od zapalek; uzupełnienie objaśnień do taryfy celnej z dnia 13. lutego 1906. 58, 185.

Podatek zarobkowy, zob. „Podatki“.

Podatki:

bé zpośrednie:

postanowienia zmieniające; rozporządzenie cesarskie. 124, 301; rozporządzenie wykonawcze (zmiana względnie uzupełnienie niektórych postanowień przepisów wykonawczych do rozdziału I., II., III., IV. i VI. ustawy z roku 1896 o bezpośrednich podatkach osobistych). 396, 1091; rozporządzenie wykonawcze, dotyczące utworzenia okręgów karno-podatkowych i wyznaczenia władz podatkowych, powołanych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych. 398, 1101; 410, 1155; sprostowanie błędu drukarskiego do Dz. u. p. Nr. 308. 519, 1444;

odpisania i postępowanie przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściąganie opłat w obszarach dotkniętych wojną. 178, 463;

udzielanie opustów podatku gruntowego przy katastrofach elementarnych. 516, 1435;

ulgi w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności i ndziej zaległych podatków i danin publicznych. 206, 528;

unikanie podwójnych opodatkowań, któreby mogły wynikać z zastosowania ustaw o podatku dochodowym, obowiązujących dla Austrii względnie dla Węgier, odnośnie do lat 1915, 1916 i 1917. 445, 1243;

od biletów jazdy:

podwyższenie w obrocie kolejowym z powodu wytworzonych przez wojnę szczególnych stosunków. Rozporządzenie cesarskie. 14, 29; rozporządzenie wykonawcze. 22, 53;

gruntowy:

udzielenie opustów podatku gruntowego przy katastrofach elementarnych. 516, 1435.

od obrotu papierami wartościowymi:

szacowanie zagranicznych pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych dla obliczania podatku od obrotu papierami wartościowymi. 1, 1;

jednostki giełdowe papierów wartościowych, notowane na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawy wymiaru podatku od obrotu papierami wartościowymi. 222, 569;

Podatki (ciąg dalszy):**osobiste:**

przepis wykonawczy do V. rozdziału ustawy z dnia 25. października 1896 o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914 (nawołą do ustawy o podatkach osobistych) i artykułem III. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917. 373. **1005:**

od pakunków:

zaprowadzenie w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę. Rozporządzenie cesarskie. 14. **29;** rozporządzenie wykonawcze. 23. **63:**

przewozowy:

zaprowadzenie w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę. Rozporządzenie cesarskie. 14. **29;** rozporządzenie wykonawcze. 21. **45;** dodatek wojenny do cen przewozu w ruchu towarowym. 35. **99;**

od wódki:

podwyższenie dodatku do podatku od wódki oraz uchylenie osobnej opłaty od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych płynów wysokociśnieniowych i od handlu nimi. Rozporządzenie cesarskie. 157. **435;** rozporządzenie wykonawcze. 158. **436:**

uregulowanie obrotu opodatkowanym rafinowanym spirytusem i napojami spirytusowymi. 162. **444;** ceny najwyższe za opodatkowany rafinowany spirytus, rum tutejszokrajowy i wódkę szynkarską. 163. **445:**

wojenny:

zabezpieczenie podatku wojennego od wyższych przychodów z przedsiębiorstw towarzystw i od nadwyżki dochodu poszczególnych osób z roku 1917. Ustawa. 334. **823;**

od zapalek:

uzupełnienie niektórych postanowień objaśnień do taryfy cłowej z dnia 13. lutego 1906. 58. **185;**

zarobkowy:

wymiar powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917. Rozporządzenie cesarskie. 109. **269;** rozporządzenie wykonawcze. 126. **307;**

od zysków wojennych:

uzycie papierów wartościowych szóstej i siódmej austriackiej pożyczki wojennej do zapłacenia podatku od zysków wojennych. 203. **521;** 436. **1203;**

unikanie podwójnych opodatkowań odnośnie do podatku od zysków wojennych towarzystw od wyższych przychodów z lat obrotowych 1914, 1915 i 1916 oraz odnośnie do podatku od zysków wojennych poszczególnych osób od nadwyżki dochodu z tych lat. 445. **1243.**

Podatkowe i taryfowe zarządzenia w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę. Rozporządzenie cesarskie. 14. 29; rozporządzenia wykonawcze. 21. **45;** 22. **53;** 23. **63;** 35. **99.**

Podatkowe okręgi karne. utworzenie tychże. 398, 1101; 410, 1183; sprostowanie błędu drukarskiego do Dz. u. p. Nr. 398. 519. **1444.**

Podatkowe urzędy:

Gmunden; nieaktywowanie biura ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w roku 1917. 174. **460;**

Ołomuniec (miejski urząd); przystąpienie do obrotu przekazowego urzędu pocztowych kas oszczędności 316. **761;**

Praga (miejski urząd) I, II, VII. i VIII; przystąpienie do obrotu przekazowego pocztowej kasy oszczędności. 491. **1347.**

Podbijanie cen; zaopatrywanie ludności w przedmioty zapotrzebowania. Rozporządzenie cesarskie. 131. **317;** utworzenie miejscowych Biur badania cen. 199. **505;** statut i instrukcja. 200. **505;** statut i instrukcja dla Centralnej Komisji badania cen. 209. **534;** utworzenie Urzędu gospodarczego dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego w Morawskiej Ostrawie. 260. **660;** początek mocy obowiązującej. 79. **1314.**

Poddani państw nieprzyjacielskich, zgłoszenie i zamknięcie znajdującego się w Austrii majątku poddanych państw nieprzyjacielskich i zgłaszanie znajdującego się w państwach nieprzyjacielskich majątku poddanych państwa austriackiego. 439. 1211; 520, 1444.

Podoficerowie uprawnieni; zastrzeżone miejsca służbowe, posady urzędnicze i inne w Towarzystwie żeglugi parowej Austriackiego. Lloydu, co do których uprawnionym zastrzeżone zostało pierwszeństwo. 151, 417.

Podściółka; ograniczenie używania słomy na podściółkę i zabezpieczenie podściółki leśnej. 440, 1231.

Podstawa wymiaru kary i ukrócona opłata przy przekroczeniach dochodów skarbowych z krajowymi wyrobami tytoniowymi; obliczenie. 259, 659.

Podziały parcel, hipoteczne, nadawanie się planów sytuacyjnych, sporządzonych przez urząd budowniczy miejski w Libercu jako podstawa do podziału parcel. 254, 649.

Pola; przeniesienie siedziby urzędowej sądu obwodowego w Rovigno do Poli. 64, 193.

Policya; wydanie kart dodatkowych dla organów policyi. 88. 229.

Policyjny komisariat w Badenie obok Wiednia; utworzenie. 8, 19.

Policyjny przepis dla żeglugi i flisactwa na rzece Łabie; zmiana § 7. (załoga okrętów na Łabie). 167, 456.

Polityczna administracja; uchylenie przeniesienia uprawnień administracji politycznej na Naczelnego Komendanta armii, względnie głównodowodzącego; rozporządzenie cesarskie. 18, 41.

Polityczne władze; przedawnienie przekroczeń przepisów natury gospodarczej wydanych z powodu wojny, których ściganie należy do władz politycznych. 93, 235.

Położnice, ubezpieczenie robotników na wypadek choroby; zmiana ustawy z dnia 30. marca 1888 (wsparcia dla położnic). Rozporządzenie cesarskie. 6, 10; ustawa. 457, 1263; zaliczenie do klas płacy według § 7. ustawy. 463, 1281; oszczędzanie położnic w przedsiębiorstwach przemysłowych (zmiana i uzupełnienie ustawy przemysłowej). Rozporządzenie cesarskie. 7, 18; ustawa. 475, 1301.

Pomocnicy w przemyśle rękodzielniczym, zob. „Przemysł”.

Poprądfelka, węgierska ekspozytura głównego urzędu celnego; nieaktywowanie w roku 1917. 297, 727.

Porcelanowy przemysł, związek gospodarczy; utworzenie. 366, 967.

Posłowie, Izba posłów, zwołanie. 183, 475; regulamin Izby posłów; ustawa. 253, 643; przedłużenie okresu wyborczego członków Izby posłów Rady państwa. Ustawa. 300, 729.

Pospolite ruszenie, zob. „Wojsko”.

Pośrednictwo pracy na czas trwania spowodowanych wojną nadzwyczajnych stosunków. 509, 1421.

Postępowanie polowe; badanie orzeczeń zasądających, wydanych przez sądy wojskowe na zasadzie rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914 i z dnia 4. listopada 1914 w postępowaniu polowym lub doraznym. Ustawa. 510, 1425; rozporządzenie wykonawcze. 511, 1427.

Postępowanie:

przed Trybunałem patentowym: zmiana postanowień. 155, 425; nowa instrukcja dla Trybunału patentowego. 156, 427;

przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściąganiu opłat w obszarach, dotkniętych wojną; zmiana postanowień. 178, 463.

Poświadczenia transportowe dla:

brukwi (karpicli, rzepy i kalarepy). 412, 1135;

buraków cukrowych. 402, 1115;

hydła rogatego. 192, 493; 367, 973;

cebuli. 412, 1135;

cementu. 508, 1416;

drzewa. 430, 1193;

dziczyzny (niektórych gatunków). 185, 481; sprostowanie błędów drukarskich. 397, 1101;

grochu dzikiego. 25, 71;

kapusty świeżej. 385, 1061;

karotów jadalnych. 412, 1135;

kasztana dzikiego. 378, 1035;

Poświadczenia transportowe dla (ciąg dalszy):

konserw jarzynowych (trwałej jarzyny, kwaśnej kapusty, ćwikiel, buraków kwaszonych, ogórków). 372, 1001;

konserw owocowych. 368, 979;

korzeni cykoryi i mączki cykoryi. 17, 35; 498, 1366;

lnu. 2, 3; 405, 1121; 481, 1314;

lubinu. 25, 71;

maku. 341, 859;

marchwi. 412, 1135;

mieszanek kawy i surogatów kawy. 230, 590;

miodu sztucznego i mclasy. 112, 271;

mlecznych produktów. 15, 33;

moszczu owocowego i octu owocowego. 452, 1255;

nasienia buraków pastewnych. 65, 194;

nasienia czerwonej koniczyny. 478, 1309;

nasienia jarzyn. 65, 194;

nasienia lnu. 476, 1303;

obuwia. 393, 1087; 437, 1205;

octu jadalnego. 330, 813;

ogórków. 288, 713;

owoców. 246, 628; 324, 797;

rotacyjnego papieru do druku. 105, 261;

ryb wód słodkich; 343, 865; sprostowanie błędów drukarskiego. 397, 1101;

rzepaku i rzepiku. 159, 436;

rzepy pastewnej (rzepy kapuścianej, rzepy zwykłej). 412, 1135;

siana. 243, 623;

skóry. 437, 1205;

słomy. 243, 623;

sody (sody amoniakowej, sody krystalicznej i sody żrącej). 164, 447;

starego papieru. 138, 337;

surowej gumy, gutaperki, balaty, mieszanin gumy, rozczynów gumy, faktisu, odpadków gumowych i sporządzonych z nich regeneratów. 325, 798;

szmat. 71, 205;

świń. 62, 189;

świńskiego tłuszczu. 15, 33;

tłuszczów odpadkowych. 518, 1141;

tarfowych włókien. 485, 1335;

towarów tkanych, dzianych i pończoszkowych i artykułów z takich towarów konfekcyonowanych. 420, 1165;

wołowych kiszek. 73, 207;

Poświadczenia transportowe dla (ciąg dalszy):

- wytłoczyn z winogron. 387, 1078;
ziemiaków. 311, 746;
żelaznych materiałów. 43, 106; 336, 828;
żołędzi. 378, 1035.

Posypywanie ulic, dróg i placów trawą i sianem; zakaz. 175, 461.**Potrawy i napoje, podawanie w leczniczych zakładach prywatnych; przepisy ograniczające.** 351, 927.**Powidła ze sliwek; ceny najwyższe.** 488, 1343.**Pozbywanie gruntów rolnych i leśnych w gminie Bruck nad Litawą i w gminach katastralnych Schlagen i Traunstein gminy Gmunden; zastosowanie rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, o pozbywaniu takich gruntów.** 294, 722.**Pozbywanie, zakaz; dopuszczalność skutecznego rzeczowo zakazu pozbywania i obciążania na rzecz „Funduszu ociemniałych na wojnie“ i na rzecz stowarzyszenia „Przytułków dla ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu.** 170, 458.**Pozwolenia na przywóz, wywóz i przewóz; biuro centralne.** Regulamin. 238, 615.**Pożyczka wojenna:**

- 5., 6. i 7. austriacka; wypłaty procentów od opiekujących na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) zapisów dłużnych przez pocztową Kasę oszczędności. 3, 7; 279, 697; 466 1285;
wypłacanie kuponów procentowych 5., 6. i 7. austriackiej pożyczki wojennej przez pocztową Kasę oszczędności. 213, 549; 280, 697; 484, 1333;
6. i 7. austriacka; zwolnienia od należytosci celem popierania subskrybowania. 201, 513; 424, 1177;
użycie papierów wartościowych tych pożyczek do zapłacenia podatku od zysków wojennych. 203, 521; 436, 1203.

Pożyczki, zob. „Bezpieczeństwo pupilarne“.**Praca nocna przy sporządzaniu chleba i innych towarów piekarskich; zakaz.** 54, 139.**Praga:**

pobór dodatków od podatków celem częściowego pokrycia wydatków, połączonych z prowadzeniem c. k. powszechnego szpitalu w Pradze. Rozporządzenie cesarskie. 149, 415.

koncesjonowanie kolejek elektrycznych dla Pragi i gmin okolicznych. 242, 621.

przystąpienie miejskich urzędów podatkowych I., II., VII. i VIII. do obrotu przekazowego pocztowej kasy oszczędności. 491, 1347.

co do giełdy praskiej, zob. „Giełdy“

Pragmatyka służbowa dla nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych; ustawa. 319, 763; rozporządzenie wykonawcze: przełożona władza służbowa. 399, 1107; wypłata w ratach kwartalnych dodatku aktywalnego i ekwiwalentu kwaterowego. 458, 1273.

Pranie i szurowanie, środki; wyrób i sprzedaż. 359, 955; 360, 957; 406, 1123.

Prawa najmu i dzierżawy, zainstabulowane: oznaczenie tychże przy szacowaniu nieruchomości. 135, 381; sprostowanie błędu drukarskiego. 240, 619.

Prawno-prywatne żądania pieniężne, zob. „Odroczenie zapłaty“.

Prawo ubogich i zastępca ubogich; przyznanie względnie ustanowienie. 32, 89.

Procenta opiekujących na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) zapisów dłużnych 5., 6. i 7. austriackiej pożyczki wojennej; wypłaty przez pocztową kasę oszczędności. 3, 7; 279, 697; 466, 1285; procenta od instabulowanych wierzytelności; ulgi w spłacaniu zaległych procentów. 206, 528.

Procentowe kupony 5., 6. i 7. austriackiej pożyczki wojennej; wypłacanie przez pocztowe kasy oszczędności. 213, 549; 280, 697; 484, 1333.

Produkty zbiorów (moszczu winnego, zacieru winnego, jakości wina pestkowego); pobieranie cukru opodatkowanego w celu polepszenia produktów zbioru. 375, 1029.

Produkty mlewa, zob. „Zboże, owoce strączkowe i produkty mlewa“.

Protesty wekslowe ze względu na odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie. 24, 69.

Prowizoryum budżetowe, zob. „Ustawa skarbowa“.

Prywatne zakłady lecznicze; podawanie potraw i napojów. Przepisy ograniczające 351, 927.

Przedarulanía, ochrona najmobierców w niektórych gminach. 83, 223.

Przedawnienie przekroczeń przepisów natury gospodarczej wydanych z powodu wojny, których ściganie należy do władz politycznych. 93, 235; 413, 1137; przedawnienie prawa wymiaru i pobierania opłat; specjalne postanowienia z powodu wojny. Rozporządzenie cesarskie. 110, 270.

Przedmioty zapotrzebowania, zaopatrywanie w nie ludności, zob. „Ludność“.

Przedmioty z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium; zajęcie i oddanie tychże. 271, 686; 403, 1117; zasady wynagrodzenia. 305, 737; 487, 1343.

Przedsiębiorstwa i zakłady przemysłowe: obowiązek wyłączenia metali. 233, 601.

Przedsiębiorstwa, służące celom wojskowym, stosunki plac i pracy; rozporządzenie cesarskie. 122, 289; rozporządzenie wykonawcze. 123, 291; 218, 561.

Przedza; badanie zapasów przędz lnianych i lnianych towarów oraz obrotu nimi; ceny najwyższe za przędzę konopną. 210, **541**.

Przędziwo papierowe, wyroby; ograniczenia wyrabiania, pozbywania i dostawiania wyrobów. 460, **1274**.

Przekroczenia dochodów skarbowych z krajowymi wyrobami tytoniowymi; obliczenie podstawy wymiaru kary i ukróconej opłaty przy tychże. 259, **659**.

Przekroczenia przepisów natury gospodarczej wydanych z powodu wojny; przedawnienie tych przekroczeń, których ściganie należy do władz politycznych. 93, **235**.

Przemysł cegielniany, związek gospodarczy; utworzenie. 506, **1405**.

Przemysł tłuszczowy, zob. „Olejny i tłuszczowy przemysł”.

Przemysł wielki i mały:

asbest i odpadki asbestowe; obrót. 422, **1170**; utworzenie związku wojennego przemysłu asbestowego. 423, **1171**.

benzol handlowy; cena najwyższa. 128, **311**.

bilanse i omijanie przepisów statutowych podczas wojny. 269, **683**; 496, **1863**.

bilard i taśmy bilardowe; obowiązek zgłoszenia. 204, **522**.

blaszane i lane towary; ceny najwyższe. 119, **283**.

budowlany przemysł, koncesjonowany; zakłady naukowe, z których ukończeniem połączone są ulgi przy dostarczaniu dowodu szerególnego nadobudowania dla rozpoczęcia koncesjonowanych przemysłów budowlanych. 446, **1247**.

cegielniany przemysł, utworzenie związku gospodarczego. 506, **1405**.

celuloza, materiał drzewny, papa i papier; wyrabianie i dostarczanie wyrobów. Zmiana rozporządzenia ministerialnego z dnia 23. maja 1916. 59, **187**.

cementowy przemysł, związek gospodarczy; utworzenie. 507, **1411**; obrót cementem. 508, **1416**.

ceトラ spirytusu, organizacja i zakres działania; ponowne uregulowanie. 357, **951**.

centryfugi do mleka i maszyny do robienia masła; przemysłowe wyrabianie i sprzedaż tylko za kartą poboru. 394, **1089**.

ceny najwyższe za różne środki i artykuły żywności, zob. „Ceny najwyższe.”

Cukier:

cukier burakowy (surowy i spożywczy); ceny i obrót. 33, **92**; 224, **585**.

cukier opodatkowany; uregulowanie obrotu (karty na cukier, ilość spożytkowania). 41, **103**.

Przemysł wielki i mały (ciąg dalszy):

Cukier:

użycie buraków cukrowych ze zbioru w roku 1917, cena buraków cukrowych, ceny za obrzynki buraczane jakoteż ceny cukru surowego w kampanii 1917/18. 51, **129**; 225, **585**.

lowary cukrowe, pewne gatunki (cukierki, cukier lodowaty); ceny najwyższe. 107, **265**; **277**; **694**;

zakaz używania cukru przy zarobkowym wyrabianiu niektórych towarów jakoteż podawania cukru w pewnych oznaczonych przedsiębiorstwach. 166, **453**.

obróć cukrem burakowym w kampanii 1917/18. 386, **1065**.

pieczywo cukierniane; zakaz wyrabiania i sprzedawania w piekarniach. 120, **287**; zakaz używania względnie podawania cukru w cukierniach. 166, **453**.

fabryki cukru; oddawanie buraków cukrowych przez fabryki cukru w zamian za obrzynki buraczane. 411, **1133**; cena buraków cukrowych w kampanii 1918/1919. 444, **1241**.

cynowe przewody i cynowe główki syfonów przy flaszkach na wodę sodową, jakoteż piszczałki z organów z cyny albo ze stopów cyny; zajęcie na cel wojenne. 401, **1112**; 417, **1146**.

domy mieszkalne dla robotników; granice rozstrzygające dla ulgi dochodu rocznego osób, zamieszkujących domy mieszkalne dla robotników w Wiener-Neustadt i okolicy. 465, **1283**.

drobni handlarze węglem we Wiedniu; obowiązek prowadzenia księgi poboru i wydawania węgla. 356, **949**.

drożdże prasowane; wojenny związek gospodarczy dla tego przemysłu; zmiana postanowień. 252, **640**; zaopatrywanie przemysłu drożdży prasowanych w odpadki słodowe. 409, **1129**.

drzewo kasztana szlachetnego; obrót, 147, **411**.

drzewo; produkcja, dostarczanie i przerabianie. Utworzenie biura gospodarstwa drzewnego. **100**, **441**; zaprowadzenie poświadczeń transportowych dla drzewa. 430, **1193**.

dziczyna, niektóre gatunki; obrót, ceny najwyższe. 185, **481**; sprostowanie błędów drukarskiego. 397, **1101**.

eksportowi kupcy, wydział zawodowy, utworzenie. 408, **1125**.

gospodnio-szynkarskie lokalności, kawiarnie i przemysłowe ubikacje; ograniczenie w utrzymaniu otworem w godzinach wieczornych względnie nocnych (zarządzenia oszczędnościowe przy oświetlaniu i opalaniu) 48, **121**; 370, **987**; 441, **1233**; zakaz używania cukru przy zarobkowym wyrabianiu niektórych towarów jakoteż podawania cukru w przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich wszelkiego rodzaju. 166, **453**.

Przemysł wielki i mały (ciąg dalszy):

guma; obrót surową gumą, gutaperką, balatą, mieszaninami gumy, rozczynami gumy, faktisem, odpadkami gumowymi i sporządzonymi z nich regeneratami. 325, 798.

gumowe pyпки do flaszek dla dzieci; zastrzeżenie sprzedaży tylko przez aptekarzy lub lekarzy, którzy utrzymują aptekę domową. 13, 28.

handel piwem butelkowym, uregulowanie; zmiana postanowień. 180, 471.

jaja; zakaz używania jaj przy sporządzaniu napojów alkoholicznych i ograniczenie podawania jaj w przedsiębiorstwach gospodnich i szynkarskich. 165, 452.

jarzyny i owoce; uregulowanie obrotu („Biuro rozdziałcze dla jarzyn i owoców, utworzone przez Urząd dla wyżywienia ludności). 127, 308; jarzyny i owoce jakoteż preparaty z jarzyn i owoców, sprowadzone do Austrii; wprowadzenie w obrót. 221, 566; obrót świeżymi owocami. 246, 628; 324, 797; ceny najwyższe za świeże owoce i jarzyny, zob. „Ceny najwyższe“; przerabianie świeżych jarzyn na trwałe towary. 193, 499; 372, 1001; zaprowadzenie poświadczeń przewozowych dla poszczególnych gatunków jarzyn, zob. „Poświadczenia przewozowe“.

kapusta, świeża; obrót. 385, 1061.

kasztany dzikie i żołędzie; obrót. 378, 1035.

kauczukowy przemysł, utworzenie związku wojennego; 326, 802.

konopny materiał; zbadanie zapasów materiału konopnego, pojedynczych i nielanych przędz, wyrobionych w całości lub częściowo z materiału konopnego, następnie ograniczenia przeróbki i obowiązku oddania materiału konopnego. 211, 544; badanie zapasów towarów, wyrobionych z przędz konopnych albo z przędz mieszanych z konopiami, następnie ograniczenia przeróbki i sprzedawania oraz obowiązek oddania przędz konopnych, przędz mieszanych z konopiami i zrobionych z nich towarów. 212, 545.

konopne włókna, szpagat, sznurki i sznury do pakowania; ceny najwyższe. 210, 541.

kości; pozbywanie kości przedsiębiorstwom i przemysłom je przerabiającym, oraz pobór kości przez te przedsiębiorstwa i przemysły; uregulowanie obrotu. 87, 227.

kupiectwo; utworzenie organizacji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego. 257, 653.

liuy drucziane; obowiązek zgłaszania i obrót niemi. 428, 1189.

lniany przemysł; obrót lnem (zobowiązanie do przerabiania). 2, 3; 405, 1121; 480, 1314; zbadanie zapasów przędz lnianych i lnianych towarów oraz obrotu nimi. 205, 523.

ługi spodnie do wyrabiania mydła, wszystkie rodzaje gliceryny i wód glicerynowych. Zajęcie. Zmiana postanowień. 345, 869.

Przemysł wielki i mały (ciąg dalszy):

mak; zajęcie celem wyrabiania oleju. 341, 859.

marmelady; ceny najwyższe. 443, 1236.

maszyny narzędziowe; obowiązek zgłoszenia. 42, 105; 262, 663; obrót. 263, 663.

melasa i woda osmowa; obowiązek zgłaszania dla fabryk cukru, przemysłowych fabryk spirytusu, jakoteż fabryk drożdży prasowanych i fabryk środków pastewnych co do ich zapasów melasy i wody osmowej. 389, 1077.

metale i stopy metali, pewne oznaczone, jakoteż przedmioty z tychże (przerabianie i obrót), zob. „Metale i stopy metali“.

mięso i tłuszcz, ograniczenia w konsumpcji; zmiana postanowień. 89, 231; zakaz nadmiernego pobierania mięsa. 176, 461.

mieszanki i surogaty kawy; obrót. 230, 590; 264, 665; wyrabianie surogatów kawy z korzeni cykori. 103, 255; obrót surogatami kawy z fig i łubinu. 310, 745.

miód sztuczny i melasa; obrót i ceny najwyższe. 112, 271; 276, 698.

mleczarskie produkty; zaopatrywanie ludności. 15, 33.

moszcz owocowy i ocet owocowy; poświadczenia przewozowe. 452, 1255.

mydło, proszek mydlany i środki do prania i szorowania; produkcja i sprzedaż. 359, 955; 360, 957; 406, 1123.

nafta (handel i sprzedaż), nadzór nad obrotem. 60, 187; wydawanie i używanie nafty w czasie od dnia 13. maja do dnia 31. sierpnia 1917. 171, 459.

nawóz mieszany; zakaz wyrabiania. 102, 253.

obszar przemysłowy morawsko-śląski; utworzenie Urzędu gospodarczego w Morawskiej Ostrawie dla tegoż. 260, 660.

obuwie dla ludności; obowiązek kart zapotrzebowania. 482, 1319; wyjątki od obowiązku kart zapotrzebowania na obuwie (lista wolna). 483, 1331.

obuwie; ograniczenia cen. 94, 236; obliczanie cen obuwia. 953, 239; przepisy o wyrobie obuwia ze skóry. 96, 242; surogaty skóry na obuwie. 97, 244; dalsze przepisy co do wyrobu obuwia. 98, 245; zarządzenia ubezpieczające w obrocie obuwiem. 393, 1087; przesyłki obuwia i skóry. 437, 1205; zobacz także „Obuwie dla ludności“.

ocet; poświadczenia transportowe dla octu spożywczego. 330, 813.

odlewnie żelaza, związek wojenny; utworzenie. 44, 110; rozszerzenie wojennego związku odlewni żelaza i obrót odlankami odlewnymi. 236, 611;

odzież noszona; obrót względnie ograniczenia w sprzedaży. 251, 639; 383, 1043.

Przemysł wielki i mały (ciąg dalszy);

- okucia do drzwi z zapasów; zajęcie i dostarczenie na cele wojenne. Wynagrodzenie. 28, 78.
- olejna i tłuszczowa centrala; objęcie zajętego maku celem wyrabiania oleju. 341, 859.
- olejny i tłuszczowy przemysł; zmiana rozporządzenia ministerialnego z dnia 8. kwietnia 1916, dotyczącego utworzenia związku wojennego. 335, 827; zmiana statutu. 362, 961.
- opatrunkowy materiał; zbadanie zapasów i oddanie (regenerowanie) używanego materiału opatrunkowego. 219, 561.
- optyczne instrumenty; sprzedaż. 270, 685.
- owce, ograniczenie rzezi owiec. 56, 140; ograniczenie rzezi wołów i świń. 117, 281.
- owoce; zakaz wyrobu wódki z owoców. 331, 815.
- owocowe konserwy ze zbioru w roku 1917; zakaz sprzedaży. 332, 815; przerabianie owoców na konserwy owocowe tudzież obrót konserwami owocowymi. 368, 979; ceny najwyższe za owoce suszone i powidła. 488, 1343.
- papier do druku w zwojach (maszynowo-gładki drzewny), obrót; utworzenie biura rozdzielczego. 105, 261; ograniczenie zużywania przez gazety rotacyjnego papieru do druku w miesiącu marcu 1917. 106, 264; w miesiącu kwietniu. 132, 328; w miesiącach maju i czerwcu. 190, 490; w miesiącu lipcu. 273, 691; w miesiącu sierpniu. 322, 794; w miesiącu wrześniu. 358, 955; w miesiącu październiku. 388, 1077; w miesiącu listopadzie. 416, 1145; w miesiącu grudniu. 462, 1279.
- papierowe przędziwo; ograniczenia wyrabiania, pozbywania i dostawiania. 460, 1274.
- papierowy przemysł, związek gospodarczy; utworzenie. 333, 817; 381, 1042.
- papier stary; obrót (zmiana postanowień). 138, 337.
- parafina; przerabianie. 181, 471.
- pieczywo i pieczywo cukierniane; zakaz pracy nocnej przy sporządzaniu chleba i innych towarów piekarskich. 54, 139; zakaz wyrabiania i sprzedaży towarów cukierniczych w piekarniach. 120, 287; zmiana postanowień o wyrobie i sprzedaży chleba i pieczywa. 121, 288.
- plące za szycie przy konfekcyonowaniu towarów lłackich na zamówienie zarządu wojskowego. 448, 1248.
- podbijanie cen. ściganie; zaopatrywanie ludności w przedmioty zapotrzebowania. Rozporządzenie cesarskie. 131, 317; urządzenie miejscowych biur badania cen. 199, 505; statut i instrukcja. 200, 505; statut i instrukcja dla Centrali Komisji badania cen. 209, 534; utworzenie Urzędu gospodarczego dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego w Morawskiej Ostrawie. 260, 660; początek mocy obowiązującej. 479, 1314.

Przemysł wielki i mały (ciąg dalszy):

- porcelanowy przemysł, związek gospodarczy; utworzenie. 366, 967.
- pośrednictwo pracy na czas trwania spowodowanych wojną nadzwyczajnych stosunków. 509, 1421.
- przemysły rękodzielnicze; zastąpienie dowodu przewidzianego ukończenia stosunku nauki względnie dowodu przepisanej czasu trwania zatrudnienia w charakterze pomocnika w przemyśle rękodzielniczym przez przedłożenie świadectwa oddziału naukowego „szkoła dla elektrotechników“, istniejącego w miejskim instytucie elektrotechnicznym w Cieplicach-Szenawie. 291, 721.
- ropa; pobór i przerabianie ropy. 146, 409; sprostowanie błędu drukarskiego. 234, 603.
- rzepak, rzepik, olej rzepakowy i makuch; uregulowanie obrotu. 159, 436.
- ryby (wód stódkich); obrót, ceny najwyższe. 343, 865; sprostowanie błędu drukarskiego. 397, 1101.
- skóra na pasy do maszyn, odpadki z pasów do maszyn i odpadki konfekcyjne; obrót. 99, 245; 355, 946; przepisy o cenie i wyrobie. 352, 929.
- skórny przemysł; utworzenie wydziałów gospodarczych. 100, 246; 312, 754.
- skóry, skórki i skóra wyprawna; obrót i przerabianie, zob. „Skóry, skórki i skóra wyprawna“.
- słodzące środki sztuczne; zaprowadzenie monopolu. Rozporządzenie cesarskie. 37, 101; sprzedaż jakoteż oddanie i użycie do celów przemysłowych. 57, 143; pobieranie, dowóz i przewóz. 208, 533.
- soda amoniakowa i soda żrąca; uregulowanie obrotu tudzież ustanowienie najwyższych cen za te artykuły, jakoteż za sodę krystaliczną i sodę miąkką. 164, 447.
- sok malinowy surowy i gotowy sok malinowy; ceny najwyższe. 414, 1137.
- spirytus do palenia (spirytus denaturowany); ceny najwyższe. 467, 1285.
- środki żywności, niektórych rodzajów; wprowadzenie w obrót w Austrii. 70, 203; wprowadzanie w obrót jarzyn i owoców jakoteż preparatów z jarzyn i owoców, sprowadzonych do Austrii. 221, 566.
- stal topiona; zgłoszenie i oddanie odpadków takiejże stali. 429, 1190.
- stosunki płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służącym celom wojskowym; rozporządzenie cesarskie. 122, 289; rozporządzenia wykonawcze. 123, 291; 218, 561.
- surogat piwa; wyrób i sprzedaż. 320, 793; sprostowanie błędu drukarskiego. 425, 1185.
- świece; obrót. 328, 809; ceny. 329, 810.

Przemysł wielki i mały (ciąg dalszy):

tłuszcz odpadkowy; obrót. 518, 1441.

tłuszcz wieprzowy; zaopatrywanie ludności. 15, 33.

Trybunał patentowy, postępowanie przed tymże; zmiana postanowień. 155, 425; nowy regulamin dla trybunału patentowego. 156, 427.

ubezpieczenie robotników na wypadek choroby; zmiana ustawy z dnia 30. marca 1888 Rozporządzenie cesarskie. 6, 10; ustawa. 456, 1263; zaliczenie do klas płacy według § 7. ustawy 463, 1281.

ubezpieczenie robotników od wypadków; postanowienia zmieniające, ustawa. 363, 963; forma i treść doniesień o nieszczęśliwych wypadkach (które mają być uskuteczniane według przepisów ustawowych). 469, 1288.

ubranie dla ludności; ograniczenia w obrocie odzieżą; obowiązek kart zapotrzebowania dla odzieży i bielizny. 251, 639; 383, 1043; 434, 1201; wyjątki od obowiązku kart zapotrzebowania na odzież i bieliznę (lista przedmiotów wolnych). 384, 1059; 435, 1202.

ustawa przemysłowa; zmiana i uzupełnienie §§ 94. i 121. (ochrona położnic w przedsiębiorstwach przemysłowych). Rozporządzenie cesarskie. 7, 18; ustawa. 475, 1301.

węgle, brykiety i koks; obrót. 152, 420.

Wielniany przemysł:

przerabianie wełny owczej, czesanki, wycesków, odpadków wełnianych, wełny sztucznej i włosów zwierzęcych samych lub w połączeniu z innymi materiałami tkackimi. 80, 219.

przymus oddania bawełnianych towarów tkanych, bawełnianych i półwełnianych towarów dzianych i pończoszkowych, jakoteż zrobionych z nich wyróbów. 418, 1147.

zaprowadzenie przymusu kart przewozowych na towary tkane, dziane i pończoszkowe i na artykuły z takich towarów konfekcyonowane. 420, 1165.

własność przemysłowa; postanowienia wyjątkowe dla terminów pierwszeństwa, ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej, na rzecz poddanych duńskich 39, 103; 306, 739; Meksyka. 40, 103; Norwegii. 82, 223; 306, 739; Holandii. 84, 224; przystąpienie Szwecji do Waszyngtońskiej umowy, dotyczącej międzynarodowej unii dla ochrony własności przemysłowej. 350, 927.

włosy zwierzęce: przerabianie. 80, 219; zajęcie. obrót. 184, 477.

wódka (opadatkowany spirytus rafinowany); uregulowanie obrotu. 162, 444; ceny najwyższe za opadatkowany rafinowany spirytus, rum tutejszokrajowy i wódkę szynkarską. 163, 445.

Przemysł wielki i mały (dokończenie):

wódka; wyszynk i drobna sprzedaż palonych napojów wysokowych i handel nimi; uchylene osobnej opłaty jakoteż podwyższenie dodatku do podatku od wódki. Rozporządzenie cesarskie. 157, 435; rozporządzenie wykonawcze. 158, 436.

wódka z owoców, zakaz wyrobu. 331, 815.

worki nowe i używane; obowiązek zgłoszenia. 272, 689.

wyłączenie metali z przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych; obowiązek. 233, 601.

wyrób piwa; utworzenie i zakres działania Centrali browarniczej. 90, 232; 374, 1021; zmiana postanowień o handlu piwem butelkowym. 180, 471; zakaz używania miodu pszczelnego, owoców, wytworów owocowych i pozostałości z owoców do produkcji piwa. 342, 863; częściowe pozbawienie mocy obowiązującej rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. września 1916, dotyczącego zakazu przerabiania jęczmienia na słód piwny. 348, 875; wyrób piwa z niskostopniowej brzczki. 379, 1039; ograniczenie wyrobu piwa. 421, 1169; 497, 1365.

wytwórcy maszyn rolniczych; utworzenie związku gospodarczego, 400, 1108.

wytwórcy skóry; obrót korą dębową i sosnową oraz dębnicą garbarską. 144, 404; najwyższe ceny dla tutejszokrajowych materiałów garbarskich. 145, 406; 361, 959.

zakłady ubezpieczenia robotników od wypadków; przedłużenie czasokresów dla przedawnienia datków. 173, 459.

zastawniczy przemysł; uzupełnienie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. kwietnia 1917. 470, 1291.

zboże, owoce strączkowe i produkty mlewa, obrót i przerabianie, zob. „Zboże, owoce strączkowe i produkty mlewa“.

zgłoszenia patentów; postanowienia zmieniające o wymogach. 197, 503.

zobowiązania do pobierania piwa; nieważność tychże. 188, 487.

żelazne materiały; obrót. 43, 106; 336, 828.

Przerabianie wełny owczej, czesanki, wycesków, odpadków wełnianych, wełny sztucznej i włosów zwierzęcych samych lub w połączeniu z innymi materiałami tkackimi. 80, 219.

Przerabianie, zakaz oraz obowiązek oddania materiału konopnego. 211, 544; ograniczenie przeróbki i sprzedawania oraz obowiązek oddania przędz konopnych, przędz mieszanych z konopiami i zrobionych z nich towarów. 212, 545.

Przewozowe dokumenta, należności od tychże; zmiana § 12. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. września 1916. 81, 221; 186, 485; używanie znaczków stempowych do uiszczenia należności od dokumentów przewozowych. 477, 1308.

Przewozowy podatek, zob. „Podatki“.

Przewóz, względnie zakaz przewozu, zob. „Wywóz i przewóz“, względnie „Przywóz i przewóz“.

Przymus oddania bawełnianych towarów tkanych i półwełnianych towarów dzianych i pończoszkowych jakoteż zrobionych z nich wyrobów. 418, 1147; zaprowadzenie przymusu kart przewozowych na towary tkane, dziane i pończoszkowe i na artykuły z takich towarów konfekcyonowane. 420, 1165.

Przymusowa egzekucja na podstawie zagranicznych tytułów na obszarach Serbii, pozostających pod austriacko-węgierskim zarządem (obszar okupacyjny), jakoteż w Czarnogórze i o stopniu wzajemności zagwarantowanej co do tego obszaru. 169, 457; 202, 521.

Przymusowi zarządcy, odroczenie ułożenia nowej listy zarządców. 134, 331.

Przymus paszportowy; zmiana granic obszaru wojennego w Austrii. 16, 38; 27, 78; 365, 966; 432, 1190; 480, 1314.

Przywilej Banku austriacko-węgierskiego oraz umowa monetarna i walutowa; prowizoryczne przedłużenie. Ustawa. 513, 1432.

Przywóz i przewóz środków zapłaty waluty rublowej. Zakaz. 237, 613.

Pszczelny miód; zakaz używania do wyrobu piwa. 342, 863.

Pypki do flaszek dla dzieci; uregulowanie obrotu pypkami z gumy. 13, 28.

Rada Ministrów; wypłata na jej rachunek przez pocztową kasę oszczędności. 261, 666.

Rada państwa, zwołanie. 183, 475; regulamin Rady państwa; ustawa. 253, 643.

Rękodzielniczy przemysł, zob. „Przemysł“.

Rewirowy urząd górniczy w Bernie; poruczenie rewirówemu urzędnikowi górniczemu w Bernie czynności inspektora zaopatrzenia w węgle w tym okręgu. 456, 1262.

Robotnicy górniczy i górnicze kasy brackie, zob. „Ubezpieczenie“.

Rodziny pozostałe po inwalidach cywilnych; piecza nad nimi. Ustawa. 525, 1453.

Rogate bydło, obrót niem; uregulowanie, ustanowienie komisji centralnej. 192, 493; 367, 973.

Rolnicze maszyny; utworzenie związku gospodarczego dla ich wytwórców. 400, 1108.

Ropa; pobór przerabianie. 146, 409; sprostowanie błędów drukarskiego. 324, 603.

Ropy przemysł; obrót destylowanym dziegiem z węgla kamiennego i smołą gazową z węgla kamiennego. 55, 140; pobór i przerabianie ropy. 146, 409; zmiana błędów drukarskiego do Nr. 146. 234, 603; przerabianie parafiny. 181, 471.

Roszczenia o odszkodowanie wynikające z ubezpieczenia; wpływ wojennych wydarzeń na czasokres dla podnoszenia takich roszczeń. 38, 102.

Roszczenia pieniężne, prawnoprywatne, zob. „Odroczenie zapłaty“.

Rotacyjny papier, używanie, zob. „Papier do druku w zwojach“.

Rovigno, sąd obwodowy; przeniesienie siedziby urzędowej do Pola. 64, 193.

Rozdwojona skóra i podeszwy ze skóry rozdwojonej; obrót. 354, 946.

Rublowa waluta; zakaz wywozu i przewozu środków zapłaty waluty rublowej. 237, 613.

Ruch towarowy na kolejach; dodatek wojenny do cen przewozu. 35, 99.

Rum łutejszokrajowy; cena najwyższa. 163, 445.

Ryby, wody słodkiej; obrót i ceny najwyższe. 343, 865; sprostowanie błędów drukarskiego. 397, 1101.

Ryczałtowe odszkodowania za drogę dla organów sądowych; nadzwyczajny dodatek. 451, 1255.

Rzemienie na batogi, skóra na nie; obrót. 355, 946.

Rzepakowy olej, zob. „Rzepak“.

Rzepak, rzepik, olej rzepakowy i makuch; uregulowanie obrotu. 159, 436; dobrowolne zgłaszanie się do uprawy rzepaku. 292, 721.

Rzepa pastewna (rzepa kapuściana, rzepa zwykła); poświadczenie transportowe. 412, 1135.

Rzepik, olej rzepakowy, rzepak i makuch; uregulowanie obrotu. 159, 436.

Rzeź owiec; ograniczenie. 56, 140; bydła rogatego i świni. 117, 281.

Sacharyna; zaprowadzenie monopolu dla sztucznych środków słodzących. Rozporządzenie cesarskie. 37, 101; rozporządzenie wykonawcze. 57, 143.

Sąd obwodowy w Rovigno; przeniesienie siedziby urzędowej do Poli. 64, 193.

Sądownictwo:

adwokaci, wybór siedziby ich zamieszkania; uchylenie dotyczącego rozporządzenia cesarskiego wraz z rozporządzeniem wykonawczym z dnia 11. lutego 1915. 298, 727; 299, 727.

bilanse i omijanie przepisów statutowych podczas wojny. 269, 683; 496, 1363.

Sądownictwo (ciąg dalszy):

cywilno-sądowy urząd depozytowy w Bernie; zaprzestanie prowadzenia indeksu kosztowności. 283, 701.

czasokres dla podnoszenia roszczeń o odszkodowanie; wynikających z ubezpieczenia morskiego; wpływ wydarzeń wojennych. 38, 102.

konsularne sądownictwo i należitości konsularne; przedłużenie mocy obowiązującej oraz uzupełnienie ustaw z dnia 30. sierpnia 1891 i z dnia 22. stycznia 1902. Ustawa. 500, 1367.

lista sędziów przysięgłych; utworzenie na resztę roku 1917 i na rok 1918. 317, 762.

należitości sądowe; rozszerzenie mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915 o należitościach sądowych, na postępowanie w sprawach spornych przed Urzędem Naczelnego Marszałka Dworu. Rozporządzenie cesarskie. 77, 213.

ochrona najmościerców, utworzenie urzędów najmu. 34, 92; 323, 797; instrukcja dla urzędów najmu i dla sądów powiatowych w sprawach ochrony najmościerców, 53. 133; zakres działania. 36, 100; 83, 223; 191, 490; 207, 531; 249, 637; 255, 649; 282, 699; 302, 731; 321, 794; 346, 873; 377, 1033; 395, 1090; 407, 1123; 447, 1248; 459, 1273; 464, 1283.

odroczenie zapłaty; ułatwienia przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych. 267, 671; 494, 1351; odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicji i na Bukowinie. 24, 69; 268, 675; 495, 1355.

Ordynacja egzekucyjna:

podwyższenie wolnej od egzekucji kwoty z poborów służbowych, plac, poborów zaopatrzenia itd. 461, 1279.

postanowienia wyjątkowe w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z nimi na równi postawionych. 11, 24.

zmiana rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. kwietnia 1901 (utworzenie sprzedażni sądowej w Gracu). 5, 9.

pozbywanie gruntów rolnych i leśnych w gminie Bruck nad Litawą i w gminach katastralnych Schlagen i Traunstein gminy Gmunden; zastosowanie rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915 o pozbywaniu takichże gruntów. 294, 722.

prawa ubogich, przyznanie i ustanowienie zastępcy. 32, 89.

przejsie w drodze spadku lub darowizny zagranicznych pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych; szacowanie ich dla obliczenia należitości stempowych i bezpośrednich oraz podatku od obrotu papierów wartościowych. 1, 1.

Sądownictwo (ciąg dalszy):

przymusowa egzekucja na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Serbii, pozostających pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny), jakoteż w Czarnogórze i o stopniu wzajemności, zagwarantowanej co do tych obszarów. 169, 457; 202, 521.

sąd obwodowy w Rovigno; przeniesienie siedziby urzędowej do Poli. 64, 193.

sąd polubowny zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków w Drohobyczu; przeniesienie agend na taki sam sąd polubowny w Krakowie. 392, 1086.

sady przysięgłych, czasowo zawieszenie działalności; ustanie mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. grudnia 1916; 284, 701.

sporządzanie bipotecznych planów podziału, nadawanie się planów takich, sporządzonych przez miejski urząd budowniczy w Libercu, jako podstawa do podziału parcel. 254, 649.

sprawy cywilne, postępowanie; postanowienia wyjątkowe dla osób wojskowych i osób z nimi na równi postawionych. 11, 24.

sprzedażni sądowa w Gracu; zmiana rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. kwietnia 1901. 5, 9.

strawne, drogowe i ryczałtowe odszkodowanie za drogę dla organów sądowych; nadzwyczajny dodatek. 451, 1255.

taryfa adwokacka; zaliczenie Morawskiej Ostrawy do drugiej klasy taryfy adwokackiej. 61, 189; zmiana taryfy adwokackiej. 371, 993.

taryfa notaryalna; podwyższenie. 189, 487.

terminy dla egzaminów sędziowskich; nadzwyczajne terminy. 52, 135.

trybunał patentowy, postępowanie przed tymże; zmiana postanowień. 155, 425; nowa instrukcja dla Trybunału patentowego. 156, 427.

tytuły egzekucyjne, zagraniczne; przymusowa egzekucja na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Serbii, pozostających pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) i w Czarnogórze oraz o stopniu wzajemności, zagwarantowanej co do tego obszaru. 169, 457; 202, 521.

ulgi w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych. 206, 528.

wojskowe sądownictwo, czasowe poddanie osób cywilnych pod nie; ustanie mocy obowiązującej dotyczących rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914 i z dnia 4. listopada 1914. 284, 701; badanie orzeczeń zasadzających, wydanych przez sądy wojskowe na zasadzie rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914 i z dnia 4. listopada 1914 w postępowaniu polowym lub doraźnym. Ustawa. 510, 1425; rozporządzenie wykonawcze. 511, 1427;

Sądownictwo (dokończenie):

wypłaty na rachunek Ministerstwa sprawiedliwości i Najwyższego Trybunału sprawiedliwości przez pocztową Kasę oszczędności. 12, 27.

zaintabulowane prawa najmu i dzierżawy; oznaczenie ich wartości przy szacowaniu nieruchomości. 135, 331; sprostowanie błędów drukarskich. 240, 619.

zakaz pozbywania i obciążania; dopuszczalność skutecznego rzeczowo zakazu pozbywania i obciążania na rzecz „funduszu ociemniałych na wojnie“ i na rzecz stowarzyszenia „przytulków dla ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu. 170, 458.

zarządcy przymusowi; odroczenie sporządzenia nowej listy zarządców. 134, 331.

Sąd polubowny zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków w Drohobyczu; przeniesienie czynności na taki sam sąd polubowny w Krakowie. 392, 1086.

Sądy przysięgłych, czasowe ustanie mocy obowiązującej; ustanie mocy obowiązującej dotyczącego rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. grudnia 1916. 284, 701.

Saksonia; układ państwowy między Monarchią austriacko-węgierską a królestwem saskim, dotyczący budowy linii kolejowej przez dolinę Schweinitztal. 26, 75.

Sanatoria, zob. „Prywatne zakłady lecznicze“.

Schlagen, gmina katastralna, zob. „Gmunden“.

Schrebera ogrody, czynsze najmu. 118, 282.

Schweinitztal, linia kolejowa; układ państwowy z Saksonią, dotyczący budowy linii kolejowej przez tę dolinę. 26, 75.

Sędziowskie egzamina; nadzwyczajne terminy. 52, 135.

Serbia (obszar okupacyjny); przymusowa egzekucja na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Serbii, pozostających pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) i stopień wzajemności, zagwarantowanej co do tego obszaru. 169, 457.

Siano (trawa) i słoma:

obróć sianem i słomą; ustanowienie cen. 243, 623; 256, 651; 390, 1083.

ograniczenia w użyciu siana na paszę dla dzierzawy i do pakowania. 111, 270.

zajęcie siana i słomy z dawnych zbiorów. 364, 965.

zakaz używania trawy i siana do posypywania ulic, dróg i placów. 175, 461.

Sieroce kasy, wspólne; użycie części nadwyżek kasowych wspólnych kas sierocych. Ustawa. 489, 1345; zobacz także „Wdowy i sieroty“.

Skóra na pasy do maszyn, odpadki z pasów do maszyn i odpadki konfekcyjne; obrót. 99, 245; przepisy o cenie i wyrobie skór, skórek, skóry wyprawnej i pasów maszynowych. 352, 929; obrót skórą na pasy do maszyn oraz pasami na ten cel. 355, 946.

Skóra na rzemienie do wiązania; obrót. 355, 946.

Skóra, zob. „Skóry, skórki i skóra wyprawna“.

Skóry, skórki i skóra wyprawna:

kożące skórki; obrót i ceny najwyższe. 231, 595.

materyały zastępcze przy wyrobie obuwia. 97, 244.

obróć skórą na pasy do maszyn, na troki, na rzemienie do wiązania i na batogi oraz pasami na ten cel. 355, 946.

obróć skórą rozdwojoną i podeszwami ze skóry rozdwojonej. 354, 946.

owcze, jagnięce i kozie skórki oraz odpadki konfekcyjne; zajęcie i dostawa. Zakaz strzyżenia nieżywych zwierząt. 29, 79.

paszy do maszyn. odpadki z pasów do maszyn i odpadki konfekcyjne; obrót. 99, 245.

przemysł skórnym; utworzenie związków gospodarczych. 100, 246; 312, 754.

przepisy o cenie i wyrobie skór, skórek, skóry wyprawnej i pasów maszynowych. 352, 929.

przesyłki obuwia i skóry. 437, 1205.

skórki z królików; zajęcie i dostarczenie, ceny najwyższe. 232, 599; 353, 943.

skórzane obuwie i towary; przepisy co do wyrobu. 96, 242; 98, 245.

świńskie skóry; obrót i ceny najwyższe. 30, 86; 31, 87.

Skórzane obuwie, zob. „Obuwie“.

Słodowe odpadki; uregulowanie zbytu celem zaopatrzenia przemysłu drożdży prasowanych. 409, 1129.

Słód piwny, zob. „Piwo, jego wyrób“.

Słodkich wód ryby. obrót i ceny najwyższe. 343, 865; sprostowanie błędu drukarskiego. 397, 1101.

Słód; przerabianie jęczmienia na słód browarniczy. 348, 875.

Słodzące środki sztuczne; zaprowadzenie monopolu dla nich. Rozporządzenie cesarskie. 37, 101; rozporządzenie wykonawcze. 57, 143; pobór, dowóz i przewóz. 208, 533.

Słoma i siano: obrót. 243, **623**; ustanowienie cen. 256, **651**; 390, **1083**; zajęcie starego zbioru. 364, **965**; ograniczenie używania słomy na podściółkę i zabezpieczenie podściółki leśnej. 440, **1231**.

Służbowa pragmatyka dla nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych; ustawa. 319, **763**; rozporządzenia wykonawcze; przełożona władza służbowa. 399, **1107**; wypłata w ratach kwartalnych dodatku aktywnego i ekwiwalentu kwaterowego. 458, **1273**.

Smoła i produkty ze smoły:

obróć destylowanym dziegieć i smołą gazową z węgla kamiennego. 55, **140**.

cena najwyższa za benzol handlowy. 123, **311**.

ceny najwyższe za surowy dziegieć z węgla kamiennego i za destylowany dziegieć z węgla kamiennego. 129, **313**.

Soda miątką; obrót i ceny najwyższe. 164, **447**.

Soda; uregulowanie obrotu sodą amoniakową i sodą żrącą i ustanowienie cen najwyższych za nie jakoteż za sodę krystaliczną i sodę miątką. 164, **447**.

Soda żrąca; obrót i cena najwyższa. 164, **447**.

Selnogród; ochrona najmniejszych w niektórych gminach. 191, **490**.

Sosnowa i dębowa kora oraz dębica garbarska; obrót. 144, **404**.

Spadek lub darowizna zagranicznych rodzajów pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych; szacowanie tychże dla obliczenia należności stempowych i bezpośrednich oraz podatku od obrotu papierów wartościowych. 1, **1**.

Spedytorzy, wydział zawodowy; utworzenie. 486, **1341**.

Spirytus do palenia (spirytus denaturowany); ceny najwyższe. 467, **1285**.

Spirytus, jego fabryki; obowiązek zgłoszenia zapasów melasy i wody osmowej. 389, **1077**.

Spirytus, opodatkowany, rafinowany i napoje spirytusowe; uregulowanie obrotu. 162, **444**; ceny najwyższe za opodatkowany rafinowany spirytus, rum tutejszokrajowy i wódkę szynkarską. 163, **445**; ceny najwyższe za denaturowany spirytus do palenia. 467, **1285**.

Spirytusowa centrala, organizacja i zakres działania; nowe uregulowanie. 357, **951**.

Spóżywczy ocet; zaprowadzenie poświadczeń transportowych. 330, **813**.

Sprawy cywilne, postępowanie; postanowienia wyjątkowe dla osób wojskowych i osób z nimi na równi postawionych. 11, **24**.

Sprawy wspólne, zob. „Wydatki na cele wspólne“.

Sprostowania, błędy drukarskie:

do Nr. 135 w LVII. części z roku 1917. 240, **619**;

do Nr. 140 w LVIII. części z roku 1917. 168, **456**;

do Nr. 146 w LXI. części z roku 1917. 234, **603**;

do Nr. 185 w LXXV. części z roku 1917. 397, **1101**;

do Nr. 239 w XCVIII. części z roku 1917. 315, **761**;

do Nr. 286 w CXXI. części z roku 1917, 382, **1043**;

do Nr. 320 w CXXXV. części z roku 1917. 425, **1185**;

do Nr. 343 w CXLVII. części z roku 1917. 397, **1101**;

do Nr. 398 w CLXXVIII. części z roku 1917. 519, **1444**;

do CXXXI. części rocznika 1917. 226, **586**.

Stal topiona; zgłoszenie i dostawienie odpadów takiej stali. 429, **1190**.

Starostwo w Badeniu; wydzielenie agend policyjnych z jego zakresu działania. 8, **10**.

Statuty:

dla Komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego. 136, **332**;

i warunki ubezpieczenia zakładów wzajemnych ubezpieczeń. 196, **503**; 503, **1399**;

i instrukcja dla miejscowych biur badania cen. 200, **505**;

dla Centralnej Komisji badania cen. 209, **534**;

dla wydziału głównego gospodarstwa wojennego i przejściowego. 223, **581**;

dla wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego; zmiana. 362, **961**;

spółki wodnej dla regulacji biegu wód i wybudowania tam nizinnych w dorzeczu Zhorzelickiej Nisy w Libercu. 415, **1139**.

Stemplowe należności, zob. „Należności“.

Stemplowe znaczki, użycie ich do uiszczania należności od dokumentów przewozowych. 477, **1308**.

Stosunek nauki w jednym z przemysłów rękodzielniczych, zob. „Przemysł“.

Sprzedaż instrumentów optycznych. 270, **685**; zakaz sprzedaży konserw owocowych ze zbioru w roku 1917. 332, **815**.

Stosunki płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym; rozporządzenie cesarskie. 122, **289**; rozporządzenia wykonawcze. 123, **291**; 218, **561**.

Stowarzyszenie „Fundusz ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu, zob. „Fundusz ociemniałych na wojnie“.

Strączkowe owoce, zob. „Zboże, owoce strączkowe i produkty miewa“.

Strawne:

dla organów sądowych; nadzwyczajny dodatek. 451, 1255;

strawne (dienne) i dyety dla funkcjonariuszów państwowych; nadzwyczajne dodatki z powodu wywołanych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków. 522, 1447.

Straż skarbową; wydanie dodatkowych kart na cukier dla organów tejże. 88, 229.

Strzyżenie nieżywych zwierząt; zakaz. 29, 79.

Styrya; ochrona najmościowców w niektórych gminach. 36, 100; 191, 490; 407, 1123.

Suknie z papierowej przędzy, zob. „Przędziwo papierowe“.

Suplenci, zob. „Szkoły średnie“.

Surowa guma, zob. „Guma“.

Szacowanie nieruchomości; oznaczenie wartości za-
intabulowanych praw najmu i dzierżawy przy tychże. 135, 331; sprostowanie błędu drukarskiego. 240, 619.

Szkoły średnie, państwowe; zarządzenia na rzecz suplentów i asystentów, którzy z powodu wojny doznali przeszkody w złożeniu egzaminu nauczycielskiego. 19, 43.

Szmaty; poświadczenia transportowe. 71, 205.

Sznurki i sznury do pakowania, konopne; ceny najwyższe. 210, 541.

Szpital, wiedeński c. k.; pobór dodatków do podatków celem częściowego pokrycia wydatków, połączonych z prowadzeniem wiedeńskich c. k. szpitali. Rozporządzenie cesarskie. 149, 415; rozporządzenie wykonawcze. 150, 416.

Szpital, powszechny c. k. w Pradze; pobór dodatków do podatków celem częściowego pokrycia wydatków, połączonych z jego prowadzeniem. Rozporządzenie cesarskie. 149, 415.

Szwajcarya, traktat państwowy, zawarty z austriacko-węgierską Monarchią, dotyczący uwierzytelnienia dokumentów, wystawionych lub uwierzytelnionych przez publiczne władze Austrii lub Szwajcarii. 340, 855.

Szwecya; przystąpienie do Waszyngtońskiej umowy, dotyczącej międzynarodowej niii dla ochrony przemysłowej własności. 350, 927.

Szybkość jazdy wozów motorowych bez gumowych obręczy. 125, 305.

Szynkarska wódka, zob. „Wódka“.

Ściągnięcie monet niklowych po 20 halerzy. 108, 267; wyjątkowe wykupienie wycofanych z obiegu. 187, 485; ściągnięcie monet niklowych po 10 halerzy. 244, 628.

Śląsk; ochrona najmościowców w niektórych gminach. 191, 490; 282, 699.

Śliwki, świeże; ceny najwyższe. 304, 795; ceny najwyższe za powidła. 488, 1343.

Środki do szurowania i prania; przdukecy i sprzedaż. 359, 955; 360, 957; 406, 1123.

Środki żywności; wprowadzenie niektórych z nich w obrót w Austrii. 70, 203; 127, 308; 221, 566; 246, 628; ulgi należytościowe dla przesyłek środków żywności. 474, 1301.

Świadcstwa przemysłowych zakładów nankowych, zob. „Przemysł wielki i mały“.

Świeco; obrót. 328, 809; ustanowienie cen. 329, 810.

Świeża kapusta; obrót. 385, 1061.

Świeże śliwki; ceny najwyższe. 304, 735.

Świnie; obrót. 62, 189; rzeź. 117, 281.

Świńskie skóry; obrót i ceny najwyższe. 30, 86; 31, 87.

Świński tłuszcz; zaopatrywanie ludności. 15, 33.

Taksa lekarstw, zob. „Aptekarstwo“.

Taryfa notaryalna; podwyższenie. 189, 487.

Taryfowe i podatkowe zarządzenia w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę. Rozporządzenie cesarskie. 14, 29; rozporządzenia wykonawcze. 21, 45; 22, 53; 23, 63; 35, 99.

Terminy, czasokresy i postępowanie, wpływ wojennych wydarzeń na nie:

upoważnienie do roszczeń o odszkodowanie, wynikające z ubezpieczenia morskiego. 38, 102;

przedłużenie czasokresów dla przedawnienia datków, płaconych zakładom ubezpieczenia robotników od wypadków. 173, 459;

utworzenie list sędziów przysięgłych na resztę roku 1917 i na rok 1918. 317, 762.

Terminy nadzwyczajne dla egzaminów sędziowskich. 52, 135.

Terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentów, zob. „Patenty“.

Tkackie materiały, zob. „Wielniane przemysł“.

Tkane, dziane i półczoszkowe towary, zob. „Wielniane przemysł“.

Tłuszcze:

- zaopatrywanie ludności w tłuszcz wieprzowy. 15, 33;
- dowóz z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów. 85, 225;
- obrót kośćmi i tłuszczem z kości; zmiana postanowień. 87, 227;
- ograniczenie konsumpcji tłuszczu; postanowienia zmieniające. 89, 231;
- obrót tłuszczami odpadkowymi. 518, 1441.

Tłuszcze odpadkowe; obrót. 518, 1441.

Torfowe włókna, uzyskiwanie tychże i zajęcie. 485, 1335.

Towary tkackie, konfekcyonowanie tychże na zamówienie zarządu wojskowego; płace za szyćcie. 448, 1248.

Towary; uregulowanie dowozu. 113, 275; wnoszenie podań o pozwolenie na przywóz. 114, 277; zakaz używania cukru przy zarobkowym wyrabianiu niektórych towarów. 166, 453.

Towarzystwo żeglugi parowej Austriackiego Lloyd, zob. „Austriacki Lloyd“.

Traunstein, gmina katastralna, zob. „Gmunden“.

Trawa i siano; zakaz używania do posypywania ulic, dróg i placów. 175, 461.

Trybunał administracyjny; wypłaty na rzecz tegoż przez pocztową Kasę oszczędności. 261, 660.

Trybunał Najwyższy i kasacyjny; wypłaty przez pocztową kasę oszczędności na rachunek tegoż. 12, 27.

Tryest, giełda, zob. „Giełda“.

Twierdza Kraków, zob. „Kraków“.

Tyrol, ochrona najmobierców w niektórych gminach. 83, 223.

Tytoniowe wyroby tutejszokrajowe; obliczenie podstawy wymiaru kary przy przekroczeniach dochodów skarbowych z krajowymi wyrobami tytoniowymi. 259, 659.

Tytuł „inżyniera“, uprawnienie do używania. Rozporządzenie cesarskie. 1-0, 315; wnoszenie podań o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“. 133, 329; zaprowadzenie nowych tytułów urzędowych w państwowych gałęziach służby technicznej. 182, 472.

Tytuły egzekucyjne, zagraniczne; przymusowa egzekucja na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Serbii, pozostających pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny), jakoteż w Czarnogórze, oraz stopień wzajemności, zagwarantowanej co do tych obszarów. 169, 457; 202, 521.

Ubezpieczenie:

zmiana ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby z dnia 30. marca 1888; rozporządzenie cesarskie. 6, 10; ustawa. 457, 1263; zaliczenie do klas płacy według § 7. ustawy. 463, 1281;

wpływ wydarzeń wojennych na czasokres dla podnoszenia roszczeń o odszkodowanie, wynikających z ubezpieczenia morskiego. 38, 102;

przedłużenie czasokresów dla przedawnienia datków. płaconych zakładom ubezpieczenia robotników od wypadków. 173, 759.

statuty i warunki ubezpieczenia zakładów wzajemnych ubezpieczeń. 196, 503; 503, 1399;

postanowienia zmieniające o ubezpieczeniu robotników na wypadek choroby. Ustawa. 363, 963; forma i treść doniesień o nieszczęśliwych wypadkach, które mają być uskuteczniane według przepisów ustawowych w sprawie ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków. 469, 1288;

przeniesienie czynności sądu polubownego zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków w Drobobyczu na taki sam sąd polubowny w Krakowie. 392, 1086;

przepisy dla wszystkich gałęzi ubezpieczenia (kontrakt ubezpieczenia). Ustawa. 501, 1371;

uchylenie ograniczeń swobody umawiania się dla niektórych grup umów o ubezpieczenie. 502, 1397;

regulatyw ubezpieczeniowy; zmiany. 521, 1444;

ubezpieczenie robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. Ustawa. 523, 1449;

upoważnienie przełożeniów kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego. Ustawa. 524, 1452.

Ubezpieczenie robotników na wypadek choroby; zmiana ustawy z dnia 30. marca 1888. Rozporządzenie cesarskie. 6, 10; ustawa. 457, 1263; zaliczenie do klas płacy według § 7. ustawy. 463, 1281.

Ubezpieczenie robotników od wypadków; zmiana postanowień. Ustawa. 363, 963; forma i treść doniesień, które mają być uskuteczniane według przepisów ustawowych w sprawie ubezpieczenia. 469, 1288.

Ubezpieczeniowa ustawa na wypadek choroby z dnia 30. marca 1888; zmiana. Rozporządzenie cesarskie. 6, 10; ustawa. 457, 1263; zaliczenie do klas płacy według § 7. ustawy. 463, 1281. Zobacz także „Ubezpieczenie robotników na wypadek choroby“.

Ubrania dla ludności, zob. „Ludność“.

Układ z Węgrami, zob. „Austriacko-węgierska Monarchia“.

Ulgi w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności, tudzież zaległych podatków i danin publicznych. 206, 528.

Umowa waszyngtońska, dotycząca międzynarodowej unii dla ochrony przemysłowej własności; przystąpienie Szwecji. 350, 927.

Upoważnienie rządu do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym. Ustawa. 307, 739.

Uprawa pól polnych, zawierających olej. 49, 125; dobrowolne zgłaszanie uprawy maku i rzepaku. 50, 126; 292, 721; uprawa roślin spożywczych i pastewnych na placach budowlanych. 427, 1188.

Uprawa roli oraz uprawa leżących odłogiem gruntów rolnych z wiośnią 1917. 74, 209.

Uprawa wina w Czechach; zmiana postanowień o obrocie winorośli z korzeniami i szczepów winogrodowych jakoteż o składzie komisji krajowej dla spraw uprawy wina w Czechach. 153, 421; 154, 422.

Uprawnieni podoficerowie, zob. „Podoficerowie“.

Urząd budowniczy miejski w Libereu; nadawanie się sporządzonych przez ten urząd planów sytuacyjnych, by służyły za podstawę do hipotecznego podziału parcel. 254, 649.

Urząd dla wyżywienia ludności; wypłaty na rachunek tegoż przez pocztową kasę oszczędności. 75, 211; ustanowienie inspektorów żywnościowych. 86, 226; utworzenie okręgów inspektoratów żywnościowych. 116, 279; 198, 504; utworzenie autoryzowanego przez Urząd dla wyżywienia ludności biura obrotu jarzynami i owocami. 127, 308.

Urząd Naczelnego Marszałka Dworu; wykonywanie sądownictwa; rozszerzenie mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915 o należyciostkach sądowych na postępowanie w sprawach spornych przed Urzędem Naczelnego Marszałka Dworu. Rozporządzenie cesarskie. 77, 218.

Urząd pocztowych kas oszczędności, obrót przekazowy, zob. „Pocztowa kasa oszczędności“.

Urzędowe nowe tytuły w państwowych gałęziach służby technicznej. 182, 472.

Urzednicy państwowi; ulgi pod względem poborów spoczynkowych i poborów zaopatrzenia z powodu ich służby wojskowej w czasie wojny. 265, 667. Zob. także „Funkcjonariusze państwowi“.

Ustawa skarbowa:

pro wizoryum budżetowe od dnia 1. lipca do dnia 31. października 1917; ustawa. 278, 695;

zamknięcie rachunków państwowych za rok administracyjny 1916/17. 349, 877;

pro wizoryum budżetowe od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918; ustawa. 419, 1163.

Ustawa wojskowa; przepisy 1. części z roku 1912; zmiana § 51., punkt 8. 148, 418.

Ustawy:

instrukcja dla Rady państwa. 253, 644;

pro wadzenie gospodarstwa państwowego od dnia 1. lipca do dnia 31. października 1917. 278, 695;

przedłużenie okresu wyborczego członków Izby posłów Rady państwa. 300, 729;

upoważnienie rządu do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym. 307, 739;

nowe uregulowanie zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny. 313, 755; postanowienia przejściowe. 314, 768; rozporządzenie wykonawcze. 337, 829;

stosunek służbowy nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatyka służbowa dla nauczycieli). 319, 763; rozporządzenia wykonawcze. 399, 1107; 458, 1273;

zabezpieczenie podatku wojennego od wyższych przychodów z przedsiębiorstwa towarzystw i od nadwyżki dochodu poszczególnych osób z roku 1917. 334, 823;

zmiana niektórych postanowień o ubezpieczeniu robotników od wypadków. 363, 963;

wsparcia dla tych rodzin, których żywiciele zatrzymani są w kraju nieprzyjacielskim, tudzież dla rodzin tej załogi okrętowej marynarki handlowej, która nie mogła już powrócić z krajów neutralnych. 376, 1031;

pro wadzenie gospodarstwa państwowego od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918. 419, 1163;

zmiana ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby. 457, 1263; rozporządzenie wykonawcze (zaliczenie do klas płacy). 463, 1281;

zmiana i uzupełnienie §§ 94 i 121. ustawy przemysłowej. 475, 1301;

użycie części nadwyżek kasowych wspólnych kasierowych. 489, 1345;

zmiana z powodu utworzenia Ministerstwa opieki społecznej postanowień ustawowych w sprawie zakresu działania poszczególnych Ministerstw. 499, 1367;

przedłużenie mocy obowiązującej oraz uzupełnienie ustaw z dnia 30. sierpnia 1891 i z dnia 22. stycznia 1902 o sądownictwie konsularnym i o należyciostkach konsularnych. 500, 1367;

o kontrakcie ubezpieczenia. 501, 1371;

badanie orzeczeń zasądających, wydanych przez sądy wojskowe na zasadzie rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914 i z dnia 4. listopada 1914 w postępowaniu polowym lub doraźnym. 510, 1425; rozporządzenie wykonawcze. 511, 1427;

zatwierdzenie i wprowadzenie w życie układu, dotyczącego pro wizorycznego uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i ruchu między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej korony. 512, 1431;

Ustawy (ciąg dalszy):

- prowizoryczne przedłużenie przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowanie spraw, będących z tem w związku. 513, **1432**;
- użycie dochodów cłowych. 515, **1433**;
- ubezpieczenie robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. 523, **1449**;
- upoważnienie przełożeństw kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego. 524, **1452**;
- zarządzenia, mające na celu pieczę nad inwalidami cywilnymi, członkami ich rodzin i osobami, pozostałymi po nich. 525, **1453**.
- Uwierzytelnianie dokumentów**, wystawionych przez publiczne władze Austrii lub Szwajcaryi. Traktat państwowy ze Szwajcaryą. 340, **855**.
- Wadye**, zob. „Kaucyje i wadya“.
- Wdowy i sieroty** po funkcjonaryuszach państwowych, jakoteż osoby, pobierające datki z laski; dodatki dla tychże z powodu stosunków nadzwyczajnych, wytworzonych przez wojnę. 10, **23**; 296, **726**; 473, **1298**; nadzwyczajny dodatek. 258, **657**; 450, **1252**; po grecko-katolickich duchownych; przyznanie zasiłków. 455, **1261**.
- Wetna sztuczna**, zob. „Wetniany przemysł“.
- Wetniany przemysł**:
- przerabianie wełny owczej, czesanek, wyczesków, odpadków wetnianych, wełny sztucznej i włosów zwierzęcych samych lub w połączeniu z innymi materiałami tkackimi. 80, **219**;
- oddanie bawełnianych towarów tkanych, bawełnianych i półwetnianych towarów dzianych i pończoszkowych; jakoteż zrobionych z nich wyrobów. 418, **1147**;
- zaprowadzenie przymusu kart przewozowych na towary tkane, dziane i pończoszkowe i na artykuły z takich towarów konfekcyonowane. 420, **1165**.
- Węgiel**, zaopatrywanie weń; ukształtowanie organizacyi. 216, **551**; instrukcyja służbowa dla inspektorów zaopatrzenia w węgiel. 217, **554**; ustanowienie inspektorów zaopatrzenia w węgiel. 220, **565**; 281, **699**; 456, **1262**.
- Węgle**, brykiety i koks; obrót. 152, **420**; uregulowanie konsumcyi. 369, **983**; zarządzenia oszczędnościowe. 370, **987**; 441, **1233**.
- Węgry**; sprowadzanie palonych płynów wysokowych z Węgier. 46, **117**; zob. dalej „Austriacko-węgierska Monarchia“.

Wiedzi:

- giełda, zob. „Giełdy“.
- pobór dodatków do podatków celem pokrycia wydatków, połączonych z prowadzeniem wiedeńskich c. k. szpitali. Rozporządzenie wykonawcze. 149, **415**; rozporządzenie wykonawcze. 150, **416**;
- ponowne przedłużenie koncesyjnego terminu do wybudowania i puszczenia w ruch pędzonej elektryczną siłą kolejki normalnotorowej ze stacyi Nussdorf kolei kahlenberskiej w XIX. dzielnicy gminy miasta Wiednia na wzniesienie Kahlenbergu. 338, **851**;
- obowiązek drobnych handlarzy węglem do prowadzenia księgi poboru i księgi sprzedaży. 356, **949**.
- Wiener-Neustadt i okolica**; granice rozstrzygające dla ulgi dochodu rocznego osób, zamieszkujących domy mieszkalne dla robotników. 465, **1288**.
- Winogradowe szczepy**, zob. „Uprawa wina“.
- Wino**, handlarze niem, wydział zawodowy; utworzenie. 431, **1197**;
- Wino pestkowe**; obrót. 387, **1073**.
- Winorośl**, zob. „Mszyca winna“.
- Winy moszcz**, zacier winny, wino pestkowe, zob. „Produkty zbiorów“.
- Włosy zwierzęce**; przerabianie. 80, **219**; zajęcie i obrót. 184, **477**.
- Wódka**:
- sprowadzanie palonych płynów wysokowych z Węgier, Bośni i Hercegowiny. 46, **117**.
- podwyższenie dodatku do podatku od wódki oraz w sprawie uchylenia osobnej opłaty od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych napojów wysokowych i od handlu nimi. Rozporządzenie cesarskie. 157, **435**; rozporządzenie wykonawcze. 158, **436**.
- obróć opodatowanym spirytusem rafinowanym i napojami spirytusowymi. 162, **444**.
- ceny najwyższe za opodatowany spirytus rafinowany, rum tutejszokrajowy i wódkę szynkarską. 163, **445**.
- zakaz wyrobu wódki z owoców. 331, **815**.
- Wodna spółka** dla regulacyi biegu wód i wybudowania tam nizinnych w dorzeczu zhorzelekiej Nisy w Libercu; organizacyja i zarząd. 415, **1189**.
- Wodorn dwutlenek**, użycie do wyrobu materyi wybuchowych. 442, **1235**.
- Wojenna anarynarka**, zob. „Wojsko“.
- Wojenne albo gospodarcze związki**; zakres działania korporacyi, którym poruczono przejściowo w wykonaniu zadań wojennego lub gospodarczego związku. 471, **1292**.

Wojenne i przejściowe gospodarstwo; utworzenie komisji. Statut. 136, 332; utworzenie Jeneralnego Komisarjatu dla gospodarstwa wojennego i przejściowego w Ministerstwie handlu. 137, 333; statut Głównego Wydziału dla gospodarstwa wojennego i przejściowego. 223, 581; zakres działania korporacji, którym poruczono przejściowo spełnianie zadań wojennego lub gospodarczego związku. 471, 1292.

Wojenne związki (gospodarcze). ich utworzenie, a mianowicie:

dla odlewni żelaza. 44, 110; rozszerzenie Wojennego Związku odlewni żelaza i obrót odławkami odlewnymi. 236, 611.

dla przemysłu asbestowego. 423, 1171.

dla przemysłu cegielnianego. 506, 1405.

dla przemysłu cementowego. 507, 1411.

dla przemysłu drożdży prasowanych; zmiana postanowień. 252, 640; zaopatrywanie przemysłu drożdży prasowanych w odpadki słodu. 409, 1129.

dla przemysłu kauczukowego. 326, 802.

dla przemysłu olejnego i tłuszczowego; zmiana postanowień. 335, 827; zmiana statutu. 362, 961.

dla przemysłu papierowego. 333, 817; 381, 1042.

dla przemysłu porcelanowego. 366, 967.

dla przemysłu skórniego. 100, 246; 312, 754.

dla wytwórców maszyn rolniczych. 400, 1108.

tudzież utworzenie biur z powodu stanu wojennego, a mianowicie:

Biura gospodarstwa drzewnego. 160, 441.

Biura rozdziału dla suszonych korzeni cykoryi w Pradze. 17, 88; 103, 255.

Biura rozdziału rotacyjnego papieru do druku. 105, 261.

Biura zaopatrywania w jarzyny i owoce, autoryzowanego przez Urząd dla żywienia ludności. 127, 308.

Wojenne zyski, podatek od nich, zob. „Podatki“.

Wojenny dodatek do cen przewozu w ruchu towarowym. 35, 99.

Wojenny obszar, granice w Austrii; zmiana (przymus paszportowy). 16, 38; 27, 78; 365, 966; 432, 1199; 480, 1314.

Wojenny podatek, zob. „Podatki“.

Wojenny stan; upoważnienie przełożonych kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego. Ustawa. 524, 1452.

Wojenny zakład kredytowy dla południowego obszaru wojennego; utworzenie tegoż i jego zadania. 492, 1847.

Wojsko:

komisya odbioru skór w zakładzie wojskowym. 29, 79.

ociemniałi na wojnie; dopuszczalność skutecznego rzeczowo zakazu pozbywania i obciążania na rzecz „funduszu ociemniałych na wojnie“ i na rzecz stowarzyszenia „przytułków dla ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu. 170, 458.

osoby wojskowe i osoby na równi z niemi postawione; postanowienia wyjątkowe w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych. 11, 24.

plące za szycie przy konfekcyonowaniu towarów tkackich na zamówienie zarządu wojskowego. 448, 1248.

podoficerowie, uprawnieni; zastrzeżenie urzędniczych i innych posad w towarzystwie żeglugi parowej austriackiego Lloyd'a, co do których uprawnionym zostało przyznane pierwszeństwo. 151, 417.

przepis organizacyjny w pospolitem ruszeniu z roku 1907; zmiana punktów 52—57 w § 14. 148, 413.

przepisy ustawy wojskowej części I. z roku 1912; zmiana § 51., punkt 8. 148, 413.

sądownictwo wojskowe, czasowe poddanie osób cywilnych pod nie; ustanie mocy obowiązującej rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca i z dnia 4. listopada 1914. 284, 701; badanie orzeczeń zasądających, wydanych przez sądy wojskowe na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. lipca 1914 i z dnia 4. listopada 1914 w postępowaniu polowym lub doraznem. Ustawa. 510, 1425; rozporządzenie wykonawcze 511, 1427.

szługa wojskowa urzędników państwowych w czasie wojny; ulgi dla tychże pod względem poborów spoczynkowych i poborów zaopatrzenia z tego powodu. 265, 667.

stosunek płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym; rozporządzenie cesarskie. 123, 289; rozporządzenia wykonawcze. 123, 291; 218, 561.

zarząd wojskowy, austriacko-węgierski w obszarach okupowanych Serbii i Czarnogóry; przymusowa egzekucja na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych w tych obszarach i stopień wzajemności, zagwarantowanej co do tego obszaru. 169, 457; 202, 521.

Wojskowe sądy, zob. „Wojsko“.

Wojskowy zarząd, zob. „Wojsko“.

Wołowe kieszki; poświadczenia transportowe. 73, 207.

Worki, wywóz i przewóz; zmiana postanowień. 229, 589; obowiązek zgłoszenia nowych i używanych worków. 272, 689.

Wozy ciężarowe, bez gumowych obręczy; szybkość jazdy. 125, 305.

Wozy i konie, ich dostawianie; zmiana postanowień. 47, 119.

Wozy motorowe (osobowe); uregulowanie ruchu. 493, 1348.

Wybijanie 20-koronówek na rachunek prywatny; zmiana przepisów o wybijaniu. 275, 693; zobacz także „Koronowa waluta“.

Wybuchowe materye; używanie dwutlenku wodoru do wyrobu tychże. 442, 1235.

Wyczeski, zob. „Wielniary przemysł“.

Wydatki na cele wspólne; Najwyższe pismo odręczne, dotyczące stosunku, w jakim oba państwa Monarchii austriacko węgierskiej mają się przyczyniać w czasie od 1. stycznia do 31. grudnia 1918 do wydatków na cele wspólne. 514, 1433.

Wydziały zawodowe, utworzenie niektórych, a mianowicie:

kupców zawodowych. 408, 1125;

handlarzy chmielem. 426, 1185;

spedytorów. 486, 1341;

handlarzy winem. 431, 1197.

Wymiar i pobór podatku; specjalne postanowienia z powodu wojny, odnoszące się do przedawnienia prawa wymiaru i pobierania opłat; rozporządzenie cesarskie. 110, 270.

Wymiar powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917. Rozporządzenie cesarskie. 109, 269; rozporządzenie wykonawcze. 126, 307.

Wynagrodzenie (stopy wynagrodzenia):

za okucia z mosiądzu do drzwi, ze zapasów. 28, 78;

za pewne oznaczone materiały, zawierające azot. 76, 212;

za metale grupy platynowej i przedmioty z tych metali. 239, 616; sprostowanie błędu drukarskiego do Nr. 239. 315, 761;

za przeznaczone do wymiany okucia do drzwi. 250, 637 (zobacz także Nr. 68. na stronie 198);

za przedmioty z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium. 305, 737.

Wypląty przez pocztową kasę oszczędności, zob. „Pocztowa kasa oszczędności“.

Wypowiadanie wynajętych mieszkań, zob. „Ochrona najmościerców“.

Wyłoczyny z wina, zob. „Produkty zbiorów“.

Wywóz i przewóz rozmaitych przedmiotów, zakaz. 228, 589; 380, 1041.

Wywóz i przewóz worków; zmiana postanowień. 229, 589.

Wyżywienie ludności (urząd); ustanowienie inspektorów żywnościowych. 86, 226; utworzenie okręgów inspektoratów żywnościowych. 116, 279; 198, 504; Biuro zaopatrywania w owoce i jarzyny, autoryzowane przez Urząd dla wyżywienia ludności. 127, 308.

Zagranica; utworzenie biura ochrony dla majątków austriackich za granicą. 404, 1119.

Zagraniczne rodzaje pieniędzy; użycie tychże przy obliczaniu należności stempowych i bezpośrednich oraz przy podatku od obrotu papierów wartościowych. 1, 1.

Zagraniczne tytuły egzekucyjne; przymusowa egzekucja na podstawie tychże na obszarach Serbii, pozostających pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny) jakoteż w Czarnogórze i stopień wzajemności zagwarantowanej co do tych obszarów. 169, 457; 202, 521.

Zaintabulowane prawa najmu i dzierżawy; oznaczenie ich wartości przy szacowaniu nieruchomości. 135, 331; sprostowanie błędu drukarskiego. 240, 619.

Zaintabulowane wierzytelności; ulgi w spłacaniu za- ległych procentów od takich wierzytelności. 206, 528.

Zajęcie:

maku. 341, 859;

siana i słomy z dawnych zbiorów. 364, 965;

zapasów nasienia lnu i użycia tegoż. 476, 1303;

i uregulowanie wydobywania włókien torfowych. 485, 1335.

Zajęcie i oddanie przedmiotów z miedzi, ze stopów miedzi, z nikla i z aluminium. 271, 686; 403, 1117; stopy wynagrodzenia. 305, 797; 487, 1343.

Zaopatrywanie ludności w przedmioty zapotrzebowania, zob. „Ludność“.

Zaopatrzenie, pobory, zob. „Urzędnicy państwowi“, „Funkcjonariusze państwowi“, względnie „Wdowy i sieroty“.

Zakaz obciążania; dopuszczalność skutecznego rzeczowo zakazu pozbawiania i obciążania na rzecz „funduszu ociemniałych na wojnie“ i na rzecz stowarzyszenia „przytułków dla ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu. 170, 458.

Zakłady lecznicze, zob. „Prywatne zakłady lecznicze“.

Zakłady naukowe, państwowe, średnie i niższe; pragmatyka służbowa dla nauczycieli. Ustawa. 319; 763; rozporządzenia wykonawcze: przełożona władza służbowa. 399, 1107; kwartalna wypłata dodatku aktywnego i ekwiwalentu kwaterowego. 458, 1278.

Zakłady naukowe, z których ukończeniem połączone są ulgi przy dostarczaniu dowodu szczególnego nzdolnienia dla rozpoczęcia koncesjonowanych przemysłów budowlanych. 446, 1247.

Zakłady nbezpieczenia robotników od wypadków; przedłużenie czasokresów dla przedawnienia opłat. 173, 459.

Zaległe procenta, zob. „Procenta“.

Zaliczenie do klas płacy według § 7. ustawy z dnia 20. listopada 1917 (ustawa o ubezpieczeniu na wypadek choroby). 463, 1281.

Zamknięcie znajdującego się w Austrii majątku pod danyh państw nieprzyjacielskich; zgłoszenie i zamknięcie. 439, 1211; 520, 1444.

Zapłaty, środki jej, waluta rublowa; zakaz dowozu i przewozu. 237, 613.

Zarządzenia, mające na celu pieczę nad inwalidami cywilnymi, członkami ich rodzin i osobami, pozostałymi po nich. 525, 1457.

Zarządzenia ubezpieczające w obrocie obuwem. 393, 1087; 437, 1205.

Zasilek na utrzymanie:

dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji; zmiana względnie uzupełnienie postanowień ustawy z dnia 26. grudnia 1912, jako też uchylenie rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. maja 1916, dotyczącego zasiłku na utrzymanie dla członków rodziny poniżej lat ośmiu. Rozporządzenie cesarskie. 139, 340; rozporządzenie wykonawcze. 140, 341; sprostowanie błędu drukarskiego do Nr. 140. 168, 456.

nowe uregulowanie zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny. Ustawa. 313, 755; postanowienia przejściowe. 314, 758; rozporządzenie wykonawcze. 337, 829.

wsparcie dla tych rodzin, których żywicieli zatrzymani są w kraju nieprzyjacielskim, tudzież dla rodzin tej załogi okrętowej marynarki handlowej, którą nie mogła już powrócić z krajów neutralnych. Ustawa. 376, 1031.

Zastawniczy przemysł, obrót; uzupełnienie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 24. kwietnia 1885. 470, 1291.

Zawidywanie czynnościami zakładów ubezpieczeń („regulatyw ubezpieczeniowy”); zmiany. 521, 1444.

Zboże i środki pastewne, niektóre gatunki; ceny objęcia. 391, 1085.

Zboża, owoce strączkowe i produkty mlewa:

uregulowanie konsumpcji zboża i produktów mlewa. 214, 549; 339, 851;

zmiana i uzupełnienie postanowień w sprawie uregulowania obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi. 235, 603;

Zboże, owoce strączkowe i produkty mlewa (ciąg dalszy):

obróć nasieniem. 268, 709; sprostowanie błędu drukarskiego do Dz. u. p. Nr. 286. 382, 1013; komisye uznawcze dla nasion. 293, 722; 391, 1085;

używanie zboża i produktów mlewa na karne. 309, 741;

ceny objęcia dla niektórych gatunków zboża, zebranego w roku 1917. 327, 807.

Zhorzlicka Nisa (dorzecze), zob. „Wodna spółka”.

Ziemiaki; ceny najwyższe. 91, 239; obrót ziemniakami na nasienie (oznaczenie cen). 177, 463; 347, 873; obrót ziemniakami ze zbioru w roku 1917. 311, 746.

Zimnica (malarya); zwalczanie. 490, 1345.

Znaczkii przewozu pospiesznego. Wydanie tychże. 195, 501.

Zsotna, węgierski główny urząd cłowy; ustanowienie ekspozytury w Poprądfetka w roku 1917. 297, 727.

Zużywanie gazu; zarządzenia oszczędnościowe. 48, 121; 370, 982; 441, 1233.

Żeglarnstwo:

wpływ wojennych wydarzeń na czasokres dla podnoszenia roszczeń o odszkodowanie, wynikających z ubezpieczenia morskiego. 38, 102;

zmiana § 7. porządku policyjnego dla żeglugi na Łabie (załoga okrętów na Łabie). 167, 456.

Żandarmerya; wydanie dodatkowych kart na cukier dla organów tejże. 88, 229.

Żegluga i flisactwo na Łabie, porządek policyjny; zmiana § 7. (załoga okrętów na Łabie). 167, 456.

Żołędzie i dzikie kasztany; obrót. 378, 1035.

Żywność dla dzierzyny; ograniczenie używania siana. 111, 270.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 3. stycznia 1917.

Treść: *Nr* 1. Rozporządzenie o szacowaniu zagranicznych pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych dla obliczenia należności stempowych i bezpośrednich oraz podatku od obrotu papierów wartościowych.

I.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. grudnia 1916

o szacowaniu zagranicznych pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych dla obliczenia należności stempowych i bezpośrednich oraz podatku od obrotu papierów wartościowych.

Na zasadzie § 2., ustęp 3. i 4., rozporządzenia ministerialnego z dnia 28. grudnia 1916. Dz. u. p. Nr. 431, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Jeżeli zagraniczne pieniądze lub tutejszokrajowe monety handlowe stanowią przedmiot spadku lub darowizny albo jeżeli przy zawarciu pewnej czynności prawnej, podlegającej należności procentowej, wymówiono sobie je tytułem zapłaty, to należy ich wartość w celu wymierzenia należności stempowych i bezpośrednich obliczyć drogą szacowania sądowego. Ten sam przepis ma zastosowanie dla szacowania zagranicznych pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych w celu obliczenia należności ryczałtowych, przewidzianych w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 279, następnie w celu obliczenia należności od wygranych przy loteryach państwowych, przy wylosowaniach zapisów dłużnych z premiami i przy innych wylosowaniach, tudzież w celu obliczenia należności od wygranych w loteryi liczbowej (§ 8., lit. b i c, ustawy z dnia 31. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 53.

§ 1. ustawy z dnia 24. marca 1893, Dz. u. p. Nr. 41, i § 7. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281).

§ 2.

Co do szacowania zagranicznych pieniędzy i tutejszokrajowych monet handlowych przy obliczaniu należności stempowych i bezpośrednich w innych przypadkach niż wymienione w § 1. i przy obliczaniu podatku od obrotu papierów wartościowych pozostają także nadal w mocy wartości, będące podstawą przerachowania, ustanowione w rozporządzeniu ministerialnem z dnia 10. grudnia 1901, Dz. u. p. Nr. 208, oraz w rozporządzeniach Ministerstwa skarbu z dnia 10. lipca 1906, Dz. u. p. Nr. 172, z dnia 10. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 20, z dnia 4. maja 1909, Dz. u. p. Nr. 73, z dnia 8. października 1913, Dz. u. p. Nr. 222, z dnia 23. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 56, i w § 23., ustęp 1., rozporządzenia ministerialnego z dnia 21. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 380.

§ 3.

Postanowienia §§ 52. do 54. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50; pozostają nietknięte.

§ 4.

Rozporządzenie to należy zastosować we wszystkich przypadkach, w których dla skarbu państwa urosło roszczenie do opłaty w czasie począwszy od dnia 1. stycznia 1917.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	8 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	5 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20⁰/₀, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25⁰/₀, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30⁰/₀.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej. lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część II. — Wydana i rozesłana dnia 4. stycznia 1917.

Treść: № 2. Rozporządzenie o obrocie lnem.

2.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 2. stycznia 1917

o obrocie lnem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Każdy jest obowiązany, wszystkie len łądowy, znajdujący się w jego posiadaniu, poddać moczzeniu i przerobieniu.

Celem dokonania przeróbki można zażądać także pośrednictwa T. akc. austriackiej Centrali dla lnu, które za policzeniem wynagrodzenia za międlenie w kwocie 30 K za każde 100 kg przerobionego lnu obejmuje przydzielenie zgłoszonego mu moczzonego lnu austriackim międleniarzom; to wynagrodzenie za międlenie potrąci się od ceny kupna (§ 6.), przypadającej za przerobiony materiał. Koszt dowozu furą i transportu kolejowego ponosi zgłaszający. Co do lnu moczzonego w jesieni ma być zgłoszenie skutecznie najdalej do dnia 28. lutego 1917, co do lnu moczzonego na wiosnę najdalej do dnia 15. czerwca 1917.

Len, który w powyższych terminach nie został przerobiony ani w T. akc. austriackiej Centrali dla lnu w tym celu zgłoszony, może być

zażądany przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu i poddany przez nie przerobieniu (w danym razie namoczeniu) na koszt posiadacza; w tych przypadkach potrąci się z ceny kupna (§ 6.), przypadającej za przerobioną ilość, 5% na rzecz funduszu, służącego dla popierania uprawy lnu a stojącego do wolnej dyspozycji Ministerstwu rolnictwa.

§ 2.

Surowy len łądowy i len moczony w jesieni wolno sprzedawać dowolnie do dnia 15. lutego 1917, zaś len moczony na wiosnę do dnia 31. maja 1917, jednakowoż tylko na rzecz austriackich międleniarzów lnu, które nie są połączone z tkalnią.

Sprzedaż na rzecz innych międleniarzów lnu jest dopuszczalna tylko za pośrednictwem T. akc. austriackiej Centrali dla lnu a sprzedaż na rzecz zakupujących len jedynie wówczas, jeżeli oni wykażą się zewolaniem na zakupno, wystawionemu przez Ministerstwo handlu.

Zakupno surowego lnu łądowego i lnu moczzonego od członków stowarzyszeń uprawy lnu (stowarzyszeń międleniarnianych) jest zabronione.

§ 3.

Wszystkie międleniarnie są obowiązane w dniu 30. każdego miesiąca nadesłać wykazy ilości pobranego lnu łądowego i wyrobionego zeń gotowego produktu (lnu i kłaków) do rąk T. akc. austriackiej Centrali dla lnu (organ handlowy w Trutnowie), które ma zlecenie przyjmowania

tych wykazów i odsyłania ich do miejsca wyznaczonego przez Ministerstwo handlu.

Pierwsze zgłoszenie ma obejmować wszystkie zapasy, podczas gdy następujące mają objąć tylko te ilości, które zostały pobrane lub wyrobione począwszy od bezpośrednio poprzedzającego zgłoszenia, oraz wyrobiony z nich gotowy produkt.

Wszystkie międleniarnie są obowiązane do zupełnego wyzyskania tych przyrzadów, jakie posiadają w swem przedsiębiorstwie. Jeżeli jakaś międleniarnia nie spełni tego obowiązku albo jeżeli ilość lnu, jaką ona nabyła celem przerobienia lub objęła do międlenia za zapłatą, nie pozostaje w należytem stosunku do wydajności fabryki, to Ministerstwo handlu może jej w drodze władzy politycznej pierwszej instancyi odebrać odpowiednią ilość lnu lodygowego i przydzielić na jej koszt do przerobienia innej międleniarni.

§ 4.

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu ma składać Ministerstwu handlu sprawozdania o spostrzeżeniach co do zaniechywania obowiązków, przepisanych w § 3.

Gdyby się okazała potrzeba dokonania oględzin ubikacji składowych lub innych zakładów, lub wglądu do ksiąg i korespondencji, wyda Ministerstwo handlu potrzebne zarządzenie i ustanowi organ nadzorczy.

§ 5.

Każdy jest obowiązany całe przedziwo (len i kłaki), uzyskane ze swego lnu, zafiarować bezwzględnie do zakupu T. akc. austriackiej Centrali dla lnu, przestrzegając podanych poniżej cen maksymalnych. T. akc. austriackiej Centrali dla lnu ma ponadto prawo zażądać lnu i kłaków po cenach maksymalnych przed otrzymaniem oferty, a to na podstawie przedłożonych zgłoszeń o zapasach (§ 3.).

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu jest obowiązane rozstrzygnąć w ciągu 21 dni o ofercie — ile możności także na podstawie przedłożonych, rzetelnych wzorów — oraz objąć zakupiony przez siebie materiał natychmiast i zapłacić za niego gotówką.

Gdy oferent nie otrzyma w ciągu 21 dni żadnego rozstrzygnięcia T. akc. austriackiej Centrali dla lnu, może wówczas rozporządzać tym zapasem.

Jeżeli T. akc. austriackiej Centrali dla lnu nie obejmie ofertowanego lnu, ponosi ono całkowite koszty przewozu w jedną i drugą stronę wraz z kosztami ubezpieczenia.

§ 6.

Oznacza się następujące ceny maksymalne dla towaru, wyrobionego w Austrii, wysuszonego na powietrzu i nadającego się do zamagazynowania:

za 100 kg

za len międzony, moczony:

I.	270 K
II.	220 „
III.	180 „

za len czesany I. jakości, który nie potrzebuje już powtórnego czesania w przędzalni . . . . .

270 „

za len łamany:

prima	220 „
I. jakości	200 „
II. „	180 „
III. „	160 „

za kłaki z lnu łamanego i len kłaczany:

I. jakości	120 „
II. „	90 „
III. „	60 „

za odpadki kłaków z lnu łamanego (Hatschke), o ile nadają się na cele przędzenia lnu . . . . .

30 „

Ceny rozumie się bez opakowania wraz z kosztami przesyłki do miejsca odbiorczego T. akc. austriackiej Centrali dla lnu, przy przesyłce wprost do przędzalni wraz z kosztami przesyłki do stacyi przędzalni.

Jako materiału do wiązania można używać tylko lnu tej samej wartości.

Moczenie przeznaczonego do oddania materiału jest zakazane.

§ 7.

Objmowanie lnu przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu odbywa się w miejscach odbiorczych, ustanowionych obecnie w Trutnowie, Brodzie Niemieckim i w Hannsdorf.

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu ma prawo ustanawiać legitymowanych przez Ministerstwo handlu zbieraczy w celu wyszukiwania i objmowania lnu w miejscu składowem. Organa te są — bez ujmy dla ich cywilno-prawnej odpowiedzialności wobec T. akc. austriackiej Centrali dla lnu — odpowiedzialni za sumienne przestrzeganie postanowień niniejszego rozporządzenia i podlegają w tym względzie postanowieniom karnym

10. Winni oni przy sprawowaniu swej funkcji trzymać się instrukcyi, wydanej przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu a zatwierdzonej przez Ministerstwa handlu i rolnictwa, oraz przedkładać temu towarzystwu rachunki z obrotu piędznego.

Ministerstwo handlu może również każdego czasu ustanowionym zbieraczom odebrać udzielone im legitymacye.

Przy obejmowaniu lnu ma zbieracz dać sprzedawcy odpowiedni zadatek. Resztę wypłaca się po ostatecznem oszacowaniu lnu przez miejsce odbiorcze po potrąceniu kosztów dowozu furą i kosztów transportu do miejsca odbiorczego, które ma strona ponieść po myśli tego rozporządzenia.

Zbieracz ma jednak także prawo już przy objęciu lnu obliczyć się ze sprzedawcą, jeżeli sprzedawca woli ten sposób postępowania.

W razie, jeśli dobrowolna ugoda nie przyjdzie do skutku, ma ustanowić wynagrodzenie za len objęty przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu przy współdziałaniu sądu powiatowego, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu znawców.

W tym przypadku winno T. akc. austriackiej Centrali dla lnu zapłacić na razie przy objęciu ofiarowaną przez siebie cenę kupna w gotówce.

Orzeczenie sądu powiatowego można zaczepić rekusem w ciągu 8 dni. Przeciw orzeczeniu II. instancyi dalszy środek prawny jest niedopuszczalny.

O ile jedna ze stron ma uiścić kosztu postępowania, lub ma się je rozdzielić pomiędzy strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązek do dostawy nie ulega zwłoce wskutek postępowania sądowego.

§ 8.

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu ma zawiadamiać co miesiąca Ministerstwo handlu lub miejsce przez nie oznaczone, jakie ilości przerobionego lnu i kłaków objęło.

§ 9.

Przewóz lnu łądowego jakoteż przerobionego lnu lub kłaków koleją lub furami dozwolone jest

tylko na podstawie poświadczeń transportowych, wystawionych według dołączonego wzoru przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu. Bez takiego poświadczenia jest przewóz tylko wtedy dopuszczalny, jeżeli chodzi o przewiezienie lnu moczzonego furami lub o przesyłki, których odbiorcą jest według listu przewozowego jedno z miejsc odbiorczych T. akc. austriackiej Centrali dla lnu w Trutnowie, Brodzie Niemieckim lub w Hannsdorf.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, wkońcu dla przesyłek, które w czasie wejścia niniejszego rozporządzenia w życie odstawiono już zakładowi przewozowemu, nie potrzeba takich poświadczeń transportowych.

§ 10.

Sprzedawanie materiałów, oznaczonych w § 6. po cenie wyższej od ustanowionych cen maksymalnych, jest zakazane. Kto działa wbrew temu zakazowi, pośredniczy w interesach, zawieranych po wyższej cenie lub w inny sposób dopuści się przekroczenia przepisów tego rozporządzenia będzie karany przez władze polityczne I. instancyi grzywnami do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy, o ile działania te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia ministerjalne z dnia 30. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 219, z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 267, z dnia 28. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 56, i z dnia 22. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 230.

Clam-Martinic wlr. Forster wlr.
Spitzmüller wlr. Schenk wlr.
Urban wlr.

Poświadczenie transportowe dla Inu.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg Inu (Inu łożygowego, Inu łamanego, kłaków lnianych),

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem) ..... pod adresem (imię i nazwisko
oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

....., dnia ..... 191..

T. akc. austriackiej Centrali dla Inu.

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 5. stycznia 1917.

Treść: (M 3. i 4.) 3. Rozporządzenie, w sprawie dokonywania przez pocztową Kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) zapisów dłużnych V. austriackiej pożyczki wojennej. — 4. Obwieszczenie, którem wprowadza się w życie niektóre postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 17. czerwca 1915, dotyczącego postępowania z kaucjami i wadyami w zakresie czynności zakładu poczt i telegrafów, także dla zakresu urzędowania Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie.

3.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, sprawiedliwości i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 7. grudnia 1916,

w sprawie dokonywania przez pocztową Kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) zapisów dłużnych V. austriackiej pożyczki wojennej.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 212, dotyczącego dokonywania przez pocztową Kasę oszczędności wypłat procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owych austriackich pożyczek wojennych, mają zastosowanie także do wypłaty procentów od V. austriackiej pożyczki wojennej, a to wolnej od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owej umarzającej się pożyczki państwowej i wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owych skarbowych bonów państwowych.

Klein wtr.

Stibral wtr.

Marek wtr.

4.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 31. grudnia 1916,

którem wprowadza się w życie niektóre postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 17. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 176, dotyczącego postępowania z kaucjami i wadyami w zakresie czynności zakładu poczt i telegrafów, także dla zakresu urzędowania Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie.

1. Punkty 11., 26., 27. i 28. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 176, dotyczącego postępowania z kaucjami i wadyami w zakresie czynności zakładu poczt i telegrafów, wchodzić zaraz w życie także w zakresie urzędowania Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie.

2. Kaucje w gotówce, złożone za oprocentowaniem w galicyjskiej krajowej kasie skarbowej tudzież winkulowane kaucyjne papiery wartościowe, utrzymywane w ewidencji w zakresie służbowym Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie, zostaną oddane urzędowi pocztowych kas oszczędności.

3. Ogłasza się to odnośnie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 31. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 92.

Urban wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyla się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	3 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	15 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "			
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydan** w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w **przebiegu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materii.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 9. stycznia 1917.

Treść: (M 5.—8.) 5. Rozporządzenie, dotyczące się sprzedaży sądowej w Gracu. — 6. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby. — 7. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zmiany i uzupełnienia §§ 94. i 121. ustawy przemysłowej. — 8. Rozporządzenie, w sprawie założenia komisaryatu policji w Badenie.

5.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 29. grudnia 1916,

tyczące się sprzedaży sądowej w Gracu.

Na zasadzie § 274. ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78 (ordynacja egzekucyjna), rozporządza się:

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24. kwietnia 1901, Dz. u. p. Nr. 42, dotyczące się ustanowienia sprzedaży sądowej w Gracu, zmienia się i uzupełnia w następujący sposób:

1. § 2. opiewać będzie:

„(1) Zajęte sędownie ruchomości fizyczne, które znajdują się w gminach, należących do okręgu c. k. sądu powiatowego dla okolicy Gracu, można sprzedawać w sprzedaży sądowej, jeżeli w wnioskiem w sprawie takiej sprzedaży wystąpi egzekwujący wierzyciel lub zobowiązany. Stronie, występującej z takim wnioskiem, może sąd zlecić, aby dla zabezpieczenia połączonych z przewiezieniem do sprzedaży sądowej kosztów transportu jakoteż kosztów ewentualnego przewiezienia z powrotem złożyła odpowiednią zaliczkę.

(2) W sprzedaży sądowej można ponadto sprzedawać:

1. ruchomości fizyczne, znajdujące się na obszarze miasta Gracu i w okręgu sądu dla okolicy Gracu, a należące do masy konkursowej, jeżeli postępowanie konkursowe toczy się w sądzie tutejszo-krajowym, sprzedaż zaś odbyć się ma sposobem, przepisany w postępowaniu egzekucyjnym (§ 119. o. k.);

2. ruchomości fizyczne, sędownie zajęte, które nadesłane będą c. k. Sądowi powiatowemu w Gracu w celu sprzedania przez licytację lub z wolnej ręki (§§ 268. i 274. o. e. i §§ 390. i 393. instrukcji);

3. ruchomości fizyczne, znajdujące się na obszarze miasta Gracu i w okręgu Sądu dla okolicy Gracu, które w myśl §§ 145. do 148. i § 269., ustęp 2., cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208, mają być sprzedawane sędownie, jeżeli o to prosi sąd spadkowy (opiekun) lub komisarz sądowy, któremu sprzedaż poruczono, albo jeżeli to tenże sąd zarządzi.“

2. Do § 3. dodaje się po punkcie e:

„f) przedmiotów złotych i srebrnych, zaopatrzonych naśladowanym lub sfalszowanym znakiem urzędu cechowniczego albo mających nałutowany lub wlutowany prawdziwy znak cechowniczy lub zamykających w sobie obce ciała, jak żelazo, miedź, ołów.

klepaną ołowianką o mniejszej zawartości, żywiczne spoiwo i t. p., wyjąwszy potrzebną do zachowania formy naczynia podstawę (kontremalję), w ten sposób, że nie jest to widoczne i łatwo ciąż tych odłączyć nie można. Przedmiotów złotych i srebrnych, niezaopatrzonych znakiem cechowniczym nie wolno sprzedawać w sprzedaży sądowej drogą przetargu z wolnej ręki (rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. października 1908, Dz. rozp. Nr. 12).

3. § 4., ustęp 1., opiewać będzie:

„Czy sprzedaż ma odbyć się w sprzedaży sądowej, o tem stanowi sąd egzekucyjny (c. k. Sąd powiatowy w Gracu, §§ 272., ustęp 1., 274. i 289. o. e., rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 410). Z zastrzeżeniem wyjątku, wynikającego z § 2., ustęp 1., i § 2., ustęp 2., l. 3, sprzedaż w sprzedaży może być zarządzona z urzędu lub na wniosek.“

4. § 15., ustęp 2., opiewać będzie:

„Aż do dalszego zarządzenia, strony nie są obowiązane zwracać innych kosztów, jakie Rząd ponosi przez przechowywanie i sprzedaż przedmiotów w sprzedaży, wyjąwszy szczególne wydatki obrotowe.“

5. § 21., ustęp 1., opiewać będzie:

„Zajęcie się odebraniem i przewozem (odwozcm napowrót) przedmiotów, wymienionych w § 2., ustęp 2., l. 3, do sprzedaży, przeprowadzenie licytacji, odebranie i użycie kwoty uzyskanej ze sprzedaży tych przedmiotów, jest obowiązkiem komisarza sądowego, jeżeli przeprowadzenie licytacji zlecono notaryuszowi jako komisarzowi sądowemu. Zresztą należy stosować analogicznie zarządzenia, wydane dla postępowania egzekucyjnego.“

Schenk wlr.

6.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 4. stycznia 1917,

w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, jak następuje:

Artykuł I.

W miejsce §§ 6., 7., 9., 25. do 30., 40., 47., l. 8. i 49., ustęp ostatni, ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, o ubezpieczeniu robotników na wypadek choroby wstępują następujące postanowienia:

§ 6.

Przedmiot ubezpieczenia, oznaczonego w § 1., stanowi udzielanie wsparcia dla chorych i dla położnic oraz dostarczanie pieniędzy na pogrzeb. Co najmniej należy przyznać tytułem świadczeń ubezpieczeniowych:

1. Od początku choroby bezpłatnej pomocy lekarskiej, licząc tu także położniczą i akuszerską, jakoteż potrzebnych lekarstw i wszelkich innych środków terapeutycznych (pieczy dla chorych).

2. Jeżeli chory jest do pracy niezdolnym, od trzeciego dnia choroby począwszy, zasiłek dla chorych, wynoszący dziennie:

w 1. klasie płacy	0-60 K
„ 2. „ „	0-90 „
„ 3. „ „	1-20 „
„ 4. „ „	1-50 „
„ 5. „ „	1-80 „
„ 6. „ „	2-10 „
„ 7. „ „	2-50 „
„ 8. „ „	3-00 „
„ 9. „ „	3-60 „
„ 10. „ „	4-20 „
„ 11. „ „	5-00 „

Dnia wolnego od pracy nie należy liczyć za pierwszy ani za ostatni dzień choroby,

Wsparcia dla chorych (l. 1. i 2.) należy udzielać, jak długo trwa choroba, a jeżeli wcześniej się nie skończy, przez 26 tygodni, i to zasiłek dla chorych co tydzień z dołu.

3. Położnicom wsparcie pieniężne w wysokości zasiłku dla chorych jak długo wstrzymają się od pracy zarobkowej aż do szczętu tygodni po połogu.

4. Położnicom, które same dzieci swe karmią — bez względu na należące się im ewentualnie wsparcia dla chorych lub dla położnic — wsparcie w wysokości połowy zasiłku dla chorych aż do upływu 12 tygodni po ich połogu (premie za karmienie).

5. W razie śmierci ubezpieczonego, o ile jego roszczenie o zasiłek dla chorych nie jest od przeszło pół roku wyczerpanem, pozostaje jego rodzinie trzydziestokrotną przeciętnego dziennego zarobku robotniczego, jednak nie mniej niż 60 K (zasiłek na pogrzeb).

Jeżeli rodziny nie pozostawił, to należy użyć zasiłku na pogrzeb aż do wysokości narosłych kosztów pogrzebu na pokrycie tych kosztów.

§ 6. a.

(1) Zmiany w klasie płacy, zaistniałe później niż na cztery tygodnie przed rozpoczęciem się choroby albo w czasie tejże, nie są stanowczymi dla tej choroby przy oznaczaniu wysokości zasiłku dla chorych.

(2) Do czasu trwania wsparcia dla chorych nie należy wliczać czasu choroby, jaki poprzedził ewentualnie początek niezdolności do pracy i podczas którego udzielono tylko pieczy dla chorych. W czasie istnienia roszczenia o zasiłek dla chorych istnieje w każdym razie także roszczenie co do pieczy dla chorych.

(3) Ponowną niezdolność do pracy wskutek choroby, za którą już udzielono zasiłku dla chorych, należy uważać za dalszy ciąg tej choroby dla obliczenia czasu trwania wsparcia dla chorych tylko wtedy, jeżeli nie zaistnieje później niż w ośm tygodni po zamknięciu poboru zasiłku dla chorych.

§ 6. b.

Za pierwszy dzień choroby uważa się w ogólności dzień zgłoszenia choroby. Za czas przed tym dniem, o ile minęło od niego po ten dzień więcej niż dwa tygodnie, nie należy wogóle udzielać wsparcia dla chorych, poza tym przypadkiem zaś tylko wtedy, jeżeli ubezpieczony doznał przeszkody w zgłoszeniu choroby na czas i wykaże w sposób niewątpliwy wcześniejszy początek choroby, połączonej z niezdolnością do pracy, oraz lekarskiej porady.

§ 6. c.

(1) Kasy chorych mają dostatecznie troszczyć się o to, aby zostały udzielone świadczenia, oznaczone w § 6., l. 1. Jeżeli dostarczenie wszystkich tych świadczeń albo niektórych z nich powierzono związkowi kas, w takim razie jest kasa wolną od wsego obowiązku tylko o tyle, o ile wystarczają starania się związku.

(2) Co do lekarskiej porady dla chorych członków można zarządzić, że winni się oni udawać do pewnych oznaczonych lekarzy, i że kasa (związek kas) odmówi pokrycia kosztów, spowodowanych wezwaniem innych lekarzy, wyjąwszy wypadki, niecierpiące zwłoki.

(3) Chorym ubezpieczonym można także pozostawić wybór z pośród tych lekarzy okręgu kasy, którzy się zobowiążą używać porady lekarskiej pod

warunkami, ułożonymi z kasą chorych (związkiem) [zorganizowany swobodny wybór lekarzy].

§ 6. d.

(1) Z lekarzami, powołanymi do udzielania porady lekarskiej członkom kasy chorych (§ 6. c, ustęp 2. i 3.), ma zawrzeć ta ostatnia (związek kas) pisemną umowę co do obustronnych praw i obowiązków.

(2) Umowa ta musi w każdym razie unormować należące się lekarzowi za jego trudy wynagrodzenie (honorarium lekarskie), rodzaj i rozmiar obustronnych obowiązków, początek stosunku umownego i sposób jego rozwiązania.

(3) Istniejące umowy albo przepisy służbowe, normujące stosunek służbowy lekarzy (pragmatyka służbowa i t. p.), pozostają nietkniętymi, o ile czynią zadość powyższym wymagom.

(4) Instrukcje, jakie istnieją w kasie chorych (w związku kas) co do służby lekarza kasy, nie mogą pozostawać w sprzeczności z treścią umów. Instrukcje te należy podać do wiadomości każdemu lekarzowi kasy przy zawieraniu umownego stosunku. Przed każdą zmianą instrukcji albo innych urzędzeń, odnoszących się do lekarzy kasy, należy wysłuchać lekarzy kasy albo ich mężów zaufania.

§ 6. e.

(1) Kasom chorych (związki kas) mogą porozumieć się z organizacjami lekarzy swego okręgu co do treści umów, jakie mają być zawierane z poszczególnymi lekarzami kas (umowy ramowe, szemat umowy). Za podstawę umów poszczególnych należy brać umowę ramową (szemat umowy).

(2) Kasy chorych, w których dla braku umownego uregulowania nie jest zapewnione wykonywanie służby lekarzy kasy, może polityczna władza krajowa (starostwo górnicze) pozwolić wyjątkowo na czas trwania tego stanu na to, aby obowiązkowi co do udzielenia opieki dla chorych czyniło się zadość przez podwyższenie zasiłku dla chorych, a to przynajmniej o 75 h dziennie.

§ 6. f.

(1) Jeżeli między kasą chorych (związkiem kas) z jednej strony, a lekarzami kasy lub ich grupami z drugiej strony powstaną spory albo różnice zapatrywań co do wykonywania umów, w takim razie dla ich zgodnego załatwienia ma polityczna władza krajowa, w dającym razie w porozumieniu ze starostwem górniczym, zwołać komisję pojednawczą, a to na żądanie jednej ze stron uczestniczących, albo choćby nawet z żądaniem takim nikt nie wystąpił.

(2) Komisje pojednawcze można zwołać także wtedy, gdy nie można osiągnąć porozumienia między stronami co do zasad umowy ramowej (szematu umowy), którą należy ułożyć, albo co do zmiany już istniejącej takiej umowy (szematu umowy).

(3) Uchwały komisji pojednawczej są dla obu stron wiążące tylko wtedy, jeżeli przyjdą do skutku za zgodą stron niezgadających się ze sobą albo jeżeli je strony dodatkowo zatwierdzą.

(4) O składzie takich komisji pojednawczych, o ich urządzeniu i zwoływaniu wydadzą przepisy polityczne władze krajowe. Przy rozprawach należy dbać o równomierne zastępstwo stron. Przewodniczącego komisji ustanawia od przypadku do przypadku albo też z góry na dłuższy ciąg czasu polityczna władza krajowa, w danym razie w porozumieniu ze starostwem górnictwem, z grona urzędników publicznych, nie należących do stanu lekarskiego.

§ 6. g. z. §

(1) Dla rozstrzygnięcia o spornych roszczeniach ze stosunku równego między kasą chorych (związkiem kas) i lekarzem, o ile w tym względzie nie ułożono w umowie innego sądu rozjemczego, są wyłącznie właściwymi sądy rozjemcze zakładów ubezpieczeń robotników od wypadków, ustanowione na zasadzie § 38. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888. a jeżeli chodzi

o brakie kasy chorych, na zasadzie § 15. rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. kwietnia 1914. Dz. u. p. Nr. 80.

(2) W miejsce przewidzianych tam asesorów wstępują jednak czterej od przypadku do przypadku powoływani asesorzy, z których w danym przypadku ma po dwóch wymienić każda z obu stron spór wiodących. Asesorzy, wymienieni przez interesowaną kasę chorych (związek kas), nie mogą być ani członkami zarządu ani też funkcyjnymi tego instytutu. Jeżeli ustanowienie asesorów nie nastąpi w ciągu czasu, ustanowionego przez przewodniczącego, w takim razie sam przewodniczący ustanowi asesorów.

(3) Miejscowa właściwość stosuje się do siedziby interesowanej kasy chorych (związku kas). Jeżeli zakres działania jednej kasy chorych (jednego związku) obejmuje więcej okręgów sądów rozjemczych, w takim razie można wnieść skargę według wyboru powoda do jednego z tych sądów rozjemczych.

(4) Zresztą będą odpowiednio stosowane przepisy, obowiązujące dla sądów rozjemczych zakładów ubezpieczeń robotników od wypadków.

§ 7.

Dla celów ubezpieczenia dzieli się ubezpieczonych stosownie ich zarobku na klasy płacy według następującego szematu:

Zarobek.

Klasa płacy	dziennie	albo tygodniowo	albo miesięcznie	Za przeciętny
				zarobek dzienny przyjmuje się
w k o r o n a c h				
1	do 1·25	do 7·50	do 31·25	1·00
2	ponad 1·25 „ 1·75	ponad 7·50 „ 10·50	ponad 31·25 „ 43·75	1·50
3	„ 1·75 „ 2·25	„ 10·50 „ 13·50	„ 43·75 „ 56·25	2·00
4	„ 2·25 „ 2·75	„ 13·50 „ 16·50	„ 56·25 „ 68·75	2·50
5	„ 2·75 „ 3·25	„ 16·50 „ 19·50	„ 68·75 „ 81·25	3·00
6	„ 3·25 „ 3·75	„ 19·50 „ 22·50	„ 81·25 „ 98·75	3·50
7	„ 3·75 „ 4·50	„ 22·50 „ 27·00	„ 98·75 „ 112·50	4·12
8	„ 4·50 „ 5·50	„ 27·00 „ 33·00	„ 112·50 „ 137·50	5·00
9	„ 5·50 „ 6·50	„ 33·00 „ 39·00	„ 137·50 „ 162·50	6·00
10	„ 6·50 „ 7·50	„ 39·00 „ 45·00	„ 162·50 „ 187·50	7·00
11	„ 7·50	„ 45·00	„ 187·50	8·30

§ 7. a.

(1) Za zarobek uważa się udzielane regularnie udziały w zysku, wynagrodzenia i pobory w naturze, następnie świadczenia osób trzecich, o ile będące w zwyczaju udzielanie takich świadczeń wpływa na wymiar wynagrodzenia za pracę.

(2) Wartość poborów w naturze należy policzyć według miejscowych cen przeciętnych.

(3) Uczniowie, wolontaryusze i praktykanci, którzy wynagrodzenia ani pensyj w gotówce nie pobierają, należą do 1. klasy płacy.

(4) Polityczne władze pierwszej instancji są upoważnione po wysłuchaniu mężów zaufania ze

sfer pracodawców i ubezpieczonych oznaczyć wartości poborów w naturze jakoteż oznaczyć klasy płacy co do pierwszych trzech klas płacy dla poszczególnych kategorii robotniczych, w których stosunki płacy nie różnią się od siebie istotnie. W przedsiębiorstwach, podlegających nadzorowi władz górniczych, przysługuje to uprawnienie rewirowym urządóm górniczym.

(b) U osób, ubezpieczonych według przepisów o ubezpieczeniu pensyjnym funkcyjaryuszów, uchodzi za zarobek kwota poborów, policzalna według tych przepisów przy przydzielaniu do klas pensyjnych.

§ 7. b.

(1) Dla przydzielania do klas płacy jest rozstrzygającym zarobek, zapewniony ubezpieczonemu za pewien oznaczony okres czasu (płaca według czasu).

(2) Jeżeli płacę umówiono według innego miernika (płaca akordowa, od kawalka, świadczenia osób trzecich), to należy klasę płacy oznaczyć według tej kwoty, jaka przypuszczalnie przypadnie w przecięciu, albo też zwyczajnie przypada na jeden tydzień lub na jeden miesiąc.

(3) Zmiany w zarobku uzasadniają zmianę przydzielenia do klasy płacy dopiero od rozpoczęcia się następnego peryodu płatania dańków. Natomiast nie uwzględnia się zmian przemijających, to jest mających trwać przypuszczalnie nie dłużej niż cztery tygodnie.

§ 7. c.

(1) Pracodawcy są obowiązani podać do wiadomości kasy chorych daty, potrzebne do przydzielenia do klasy płacy, równocześnie ze zgłoszeniem, a wszystkie zmiany w tych datach najpóźniej w tydzień po zamknięciu odnośnego peryodu płatania dańków. W razie działania wbrew tym przepisom ma zastosowanie § 67.

(2) Jeżeli daty potrzebne do oznaczenia klasy płacy podaje się tylko w przybliżeniu (§ 7. b, ustęp 2.), to należy podać dodatkowo daty sprostowane, jeżeli ocena okaże się później niesłuszną.

§ 9.

Przewidywane statutem podwyższanie lub rozszerzanie świadczeń poza najniższy wymiar, oznaczony w §§ 6. do 8., jest dopuszczalne w następujących granicach:

1. Dzienny zasiłek dla chorych można podwyższyć w I. klasie płacy do 80 h, we wszystkich innych klasach płacy do 90 procent dolnej granicy

dziennego zarobku w danej klasie płacy, jednak nie ponad 5 K 50 h, a pieniądze na pogrzeb do 45-krotnej kwoty przeciętnego zarobku dziennego.

2. Dla ubezpieczonych, których zarobek przewyższa 9 K dziennie (54 K tygodniowo, 225 K miesięcznie), można wprowadzić osobną klasę z dziennym zasiłkiem dla chorych w kwocie 6 K.

3. Czas trwania wsparcia dla chorych można rozszerzyć w ogólności lub dla ubezpieczonych, którzy są już dłuższy czas członkami, ponad 26 tygodni aż do roku.

4. Zasiłek dla chorych można przyznać ubezpieczonym kobietom, będącym w ostatnim stadium ciąży, które ze względu na swój stan wstrzymują się od pracy zarobkowej, a to przed ich rozwiązaniem przez czas ściśle oznaczony, najwyżej zaś przez cztery tygodnie, o ile i bez tego nie przysługuje im roszczenie o zasiłek dla chorych.

5. Przyznawanie premii za karmienie można rozszerzyć aż do 26 tygodni.

6. Pozostającym w opiece domowej chorymi albo położnicom można z ich zgodą dać wyszkolony personal pielęgniarski, położnice można z ich zgodą umieścić dla pielęgowania w schronisku położnic albo w innym podobnym zakładzie. W takich przypadkach wolno policzyć spowodowane tem koszta na poczet zasiłku dla chorych aż do jego połowy.

§ 9. a.

(1) W statucie można przyznać roszczenie o świadczenia kasy członkom rodziny ubezpieczonych, żyjącym z nimi we wspólnem gospodarstwie domowem i nie obowiązany do ubezpieczenia się (ubezpieczenie rodziny). Ubezpieczenie rodziny może obejmować pielęgowanie chorych, pieniądze na pogrzeb i wsparcia dla położnic.

(2) Do ubezpieczenia rodziny nie wolno włączyć ubezpieczonych, których podlegający podatkowi dochód roczny przekracza pewną oznaczoną granicę. Granica ta wynosi dla Wiednia 4.800 K, dla miejscowości należących do pierwszej klasy dodatków aktywalnych urzędników państwowych 4.200 K, dla miejscowości drugiej klasy 3.600 K, dla miejscowości trzeciej klasy 3.000 K, a dla miejscowości czwartej klasy 2.400 K. Stanowczem jest w tym względzie miejsce zamieszkania ubezpieczonego. O ile ubezpieczeni są już objęci ubezpieczeniem rodziny, mogą oni je nadal kontynuować.

(3) Minister spraw wewnętrznych może drogą rozporządzenia inaczej oznaczyć wymogi dla wykluczenia od ubezpieczenia rodziny — i to w ogólności albo według kategorii ubezpieczonych.

(4) Do ubezpieczenia rodziny mają odpowiednie zastosowanie §§ 6. c do 6. g.

(5) Minister spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministrami dla obszarów, w których zachodzą wymagane warunki, uznać ubezpieczenie rodziny za obowiązkowe świadczenie kasy po myśli § 6. niniejszego rozporządzenia cesarskiego i unormować jego wykonanie.

§ 9. b.

(1) Dla celów, pozostających w związku z ubezpieczeniem chorych, można utworzyć osobne fundusze.

(2) Środki z takich funduszów można w szczególności obracać na przyznawanie dowolnych wsparć, na osobne urządzenia dla pielęgnowania chorych i rekonwalescentów, wychodzące poza świadczenia ubezpieczeniowe, następnie na zapobiegawcze zwalczanie zaraz ludowych (gruźlicy, alkoholizmu, chorób płciowych) oraz na popieranie usiłowań, służących tym celom.

(3) Dla zbierania takich funduszów można pobierać od ubezpieczonych osobne datki, o ile nie ma do dyspozycji innych środków. Pobieranie to odbywa się w taki sam sposób, jak pobieranie wszystkich innych datków. Pobieranie datków od pracodawców jest dozwolone tylko wtedy, jeżeli zgodzą się na to zastępcy pracodawców na walnym zgromadzeniu w osobnym głosowaniu zwykłą większością głosów.

§ 9. c.

(1) W statucie można postanowić:

1. że dla chorych ubezpieczonych, przebywających w czasie swej choroby poza okręgiem kasy, wchodzi wogóle lub pod pewnymi warunkami w miejsce świadczeń, oznaczonych w § 6., l. 1 (pielęgnowanie chorych), podwyższenie zasiłku dla chorych przynajmniej o 75 h;

2. że ubezpieczonym, którzy nabawili się choroby rozmyślnie albo wskutek zawinionego uczestniczenia w bijatykach albo bójkach, lub których choroba okaże się bezpośrednim następstwem pijaństwa, nie należy wcale przyznać zasiłku dla chorych, albo też należy przyznać go tylko częściowo;

3. że ubezpieczonym, którzy są równocześnie gdzieindziej ubezpieczeni na wypadek choroby i tego osobnego stosunku ubezpieczeniowego nie podadają do wiadomości kasy w ciągu trzech dni po zachorowaniu, umniejszą się zasiłek dla chorych o tyle, by razem z zasiłkiem dla chorych, pobieranym z tego osobnego ubezpieczenia, nie przewyższał płacy ubezpieczonego w gotówce;

4. że ubezpieczonym, którzy w razie choroby mają prawo żądać od pracodawcy dalszego wypłacania pełnej płacy albo pełnych poborów, nie przyzna się przez czas trwania tego roszczenia żadnego zasiłku dla chorych, albo przyzna się go nie w pełnej mierze, w którym to razie należy przewidzieć dla takich ubezpieczonych odpowiednie zmniejszenie datku;

5. że wsparcie, oznaczone w § 6., l. 3, przyznaje się tylko takim położnicom, które w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy licząc od dnia rozwiązania pozostały przynajmniej przez sześć miesięcy w zajęciu, podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia.

(2) W statucie można wreszcie dla poszczególnych środków leczniczych i terapeutycznych wyznaczyć odpowiednie kwoty najwyższe z tym skutkiem, że kasa tylko do tych kwot najwyższych odpowiada za koszty albo świadczy dopłaty dla zakupu tych środków. Minister spraw wewnętrznych może zmienić według własnego uznania ustanowione w statucie kwoty najwyższe.

§ 25.

(1) Środki, jakich według zasad techniki ubezpieczeniowej potrzeba do pokrycia świadczeń ubezpieczeniowych, przyznawanych przez powiatowe kasy chorych na podstawie tej ustawy i statutu, oraz kosztów administracyjnych, jakoteż na wyposażenie funduszu rezerwowego i na ewentualne świadczenie datków do związku kas dla chorych, będą zbierane przez pobieranie datków.

(2) Na inne cele, jak na te, które wymieniono powyżej i w § 9. b, nie wolno datków pobierać ani obracać na cele te majątku kasy.

(3) Datki te, o ile służą na pokrycie oznaczonych w pierwszym ustępie wymogów, należy dla poszczególnych klas płacy wyznaczyć w równym stosunku do przeciętnego zarobku; można jednak przy wymiarze datków osobno policzyć kosztą pielęgnowania chorych w całości lub częściowo bez względu na klasę płacy.

(4) Wszystkie datki razem dla jednego ubezpieczonego nie mogą na tydzień wynosić więcej niż cztery dziesiąte przeciętnego dziennego zarobku w danej klasie płacy (§ 7.).

§ 26.

(1) W statucie można stopniować datki według kategorii członków, co do których, jak uczy doświadczenie, zachodzą istotne różnice w ubezpieczeniu choroby.

(2) Stopniowania takiego można w szczególności dokonać według płci i rodzaju zatrudnienia

członków albo według rodzaju przedsiębiorstw, dla osób, niezatrudnionych stale, następnie dla uczniów.

(3) Zwłaszcza można wyznaczyć w statucie wyższe datki dla osób, zajętych przy budowach dróg, kolei żelaznych, kanałów, przy budowach na rzekach i przy budowie tam.

(4) Stopniowanie datków według wieku jest dozwolone tylko co do członków dobrowolnych.

§ 27.

(1) Dla osób, zajętych w przedsiębiorstwie, którego urządzenie nie odpowiada przepisom, istniejącym pod względem higienicznym, można na czas trwania tego stanu podwyższyć datkę ubezpieczenia na wypadek choroby, przepisując dodatki do wysokości 50 procent tego datku, któreto dodatki ma ponosić sam odnośny pracodawca.

(2) Przepisanie to jest obowiązkiem zarządu i można je zacząć do dnia 14 u władzy nadzorczej. Zarządzenia takie może władza ta wydać także z urzędu. O ile chodzi o przedsiębiorstwa przemysłowe, należy przedtem wysłuchać inspektora przemysłowego.

§ 28.

(1) Nadwyżka z dochodów, pozostająca po pokryciu wydatków, służy do tworzenia i powiększania funduszu rezerwowego.

(2) Funduszem rezerwowym jest nadwyżka wszystkich aktywów, pozostająca po potrąceniu wszystkich pasywów funduszu ubezpieczenia chorych.

(3) Należy go zebrać przynajmniej w wysokości pojedynczego przeciętnego rozchodu z ostatnich trzech lat i w razie potrzeby uzupełnić znowu do tej wysokości.

§ 29.

(1) Pieniądze, nie potrzebne bezpośrednio do prowadzenia kasy, należy umieścić na procent.

(2) Umieszczenie takie można tylko uskuteczyć:

1. w papierach wartościowych, dopuszczalnych w myśl ustawowych postanowień dla lokowania pieniędzy pupilarnych;

2. na hypotekach, dających bezpieczeństwo pupilarne;

3. w pocztowej kasie oszczędności i w austriackich kasach oszczędności, urządzonych po myśli regulatywu dla kas oszczędności z dnia 2. września 1844.

(3) Pieniądze, które należy mieć w pogotowiu dla obrotu kasy, a to do wysokości przeciętnego czteromiesięcznego zapotrzebowania, można złożyć

w zasługujących na zaufanie tutejszokrajowych instytucjach kredytowych.

(4) Za zgodą władzy nadzorczej wolno nabywać także realności, jeżeli nie pozostają nadal obciążone ponad połowę kosztów nabycia i służą na pomieszczenie biur kasowych albo jako zakłady lecznicze (dla rekonwalescentów).

§ 30.

(1) Jeżeli z rocznych zamknięć kasy okaże się, że dochody nie wystarczają na pokrycie wydatków, a fundusz rezerwowy nie osiągnął jeszcze oznaczonej w § 28., ustęp 3., wysokości albo też zmniejszył się poniżej tej kwoty wskutek przekroczenia dochodów przez rozchody, w takim razie, o ile przez zmiany w zarządzie albo w kontroli chorych nie można spodziewać się polepszenia stosunków w najbliższym czasie, należy uchwalić podwyższenie datków albo zmniejszenie świadczeń kasy w granicach ustawowych świadczeń najniższych (§§ 6. do 8.).

(2) Jeżeli z zamknięć rocznych okażą się nadwyżki kasowe, w takim razie, jak długo fundusz rezerwowy nie osiągnął jeszcze wysokości oznaczonej w § 28., ustęp 3., można zniżyć datki albo podwyższyć świadczenia ubezpieczeniowe (§ 9.) tylko wtedy, gdy roczny przybytek funduszu rezerwowego wynosił w każdym z trzech lat ostatnich przynajmniej 10 procent datków kasowych. Jeżeli jednak fundusz rezerwowy już osiągnął wysokość, oznaczoną w § 28., ustęp 3., i według zamknięć rocznych należy jeszcze oczekiwać dalszych nadwyżek kasowych, w takim razie można oprócz lub zamiast zniesienia datków dokonać odpowiednich przyspożeń z kwoty funduszu rezerwowego, przewyższającej ustawową wysokość (§ 28., ustęp 3.), na rzecz funduszy, ustanowionych lub ustanowić się mających po myśli § 9. b albo też podwyższyć świadczenia ubezpieczeniowe (§ 9.) na podstawie odnośnych postanowień statutu.

(3) Jeżeli nie zostaną powzięte uchwały, odpowiadające postanowieniom ustępu 1., w takim razie wezwie do powzięcia odnośnej uchwały władza nadzorcza, powołana do zatwierdzania statutów. Jeżeli wezwanie to nie odniesie skutku, dokona wspomniana władza potrzebnej zmiany statutu kasowego z urzędu ze skutkiem prawnie obowiązującym.

§ 40.

(1) Rozwiązanie powiatowej kasy chorych może zarządzić władza polityczna krajowa:

1. gdy członków jest stale mniej niż stu;

2. gdy z zamknięć rocznych pokazuje się, że nawet po podwyższeniu datków do najwyższego wymiaru, oznaczonego w § 25., ustęp 4., nie mogą być pokryte najmniejsze ustawowe świadczenia;

3. gdy walne zgromadzenie proponuje jej rozwiązanie.

(2) Równocześnie z zarządzeniem rozwiązania należy wydać potrzebne zarządzenia w sprawie dalszego ubezpieczenia członków.

§ 40. a.

(1) Załatwienie spraw rozwiązanej powiatowej kasy chorych należy powierzyć tej powiatowej kasie chorych, do której przyłącza się okręg rozwiązanej kasy chorych. Jeżeli okręg ten rozdziela się między więcej powiatowych kas chorych, to należy tę z pomiędzy nich powołać do załatwienia spraw, która wobec swego stanu majątkowego jakoteż ze względu na liczbę przejętych członków rozwiązanej kasy zdaje się najbardziej do tego nadawać.

(2) Kasa, powołana do załatwienia tych spraw, obejmuje za przekazaniem istniejącego ewentualnie majątku rozwiązanej kasy uiszczenie długów i pokrycie roszczeń o wsparcie, zaistniałych przed rozwiązaniem kasy. Jeżeli wszystkie te zobowiązania przewyższają objęty majątek albo jeżeli majątku nie było, w takim razie należy tę kwotę, jakiej brakuje, rozdzielić na interesowane powiatowe kasy chorych wedle stosunku ilości przejętych przez nie członków rozwiązanej kasy i zwrócić kasie, zajętej załatwieniem spraw.

(3) Zarządom interesowanych kas może w tym razie nadać polityczna władza krajowa prawo podwyższania datków dla członków z okręgu rozwiązanej kasy aż do najwyższej kwoty, dopuszczalnej po myśli ustawy, a to w celu całkowitego lub częściowego pokrycia kwoty, której brakuje. Ewentualną nadwyżkę przy załatwieniu spraw kasy rozwiązanej należy przekazać kasom interesowanym według stosunku, powyżej ustanowionego.

(4) Jeżeli przy podziale kwoty, której brakuje, albo też nadwyżki nie przyjdzie do porozumienia między interesowanymi kasami, w takim razie rozstrzyga o tem polityczna władza krajowa.

(5) Przy zmianie okręgów kas (§ 12., ustęp 3.) można odpowiednio zastosować powyższe postanowienia.

§ 47., l. 8.

Jeżeli najmniejszych świadczeń, przepisanych ustawą (§§ 6. do 8.), nie pokrywają datki po

podwyższeniu ich na najwyższy wymiar ustawowy (§ 25., ustęp 4.), w takim razie winien przedsiębiorca z własnych funduszków dopłacić to, czego potrzeba do ich pokrycia.

§ 49., ustęp ostatni.

Fundusz rezerwy, pozostający po pokryciu wszystkich zobowiązań, o ile nie przekracza najmniejszej ustawowej kwoty (§ 28., ustęp 3.), należy rozdzielić stosunkowo między te kasy chorych, do których wstąpią członkowie, należący do rozwiązanej kasy chorych danego przedsiębiorstwa. Ewentualnej dalszej reszły majątkowej oraz wszystkich innych funduszków kasy chorych danego przedsiębiorstwa wolno użyć tylko na cele wsparcia i na urządzenia dobroczynne dla robotników i funkcjonaryuszów tego przedsiębiorstwa.

Artykuł II.

Do § 8. dodaje się następujący ustęp:

Zakładów położniczych nie uważa się za zakłady dla chorych po myśli powyższych postanowień. Zakłady lecznicze dla pijaków stoją na równi z publicznymi zakładami dla chorych.

Artykuł III.

W statutach kas chorych, oznaczonych w § 11., można wydać postanowienia porządkowe co do zgłaszania choroby, co do zachowania się i kontroli chorych i zagrożeń działającym wbrew tym postanowieniom zniżeniem zasiłku dla chorych aż do połowy, a to na czas do jednego tygodnia w każdym poszczególnym przypadku działania wbrew tym postanowieniom.

Artykuł IV.

(1) Oznaczone w § 11. kasy chorych, mające swoją siedzibę w granicach obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej, mogą na podstawie zgodnych uchwał swych walnych zgromadzeń, a kasy chorych przy przedsiębiorstwach i brackie kasy chorych nadto za zgodą odnośnych przedsiębiorców, mogą się łączyć dla osiągnięcia wspólnych celów w zakresie będącej ich obowiązkiem pieczy chorych w związku lub do takich związków przystąpić. Minister spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministrami zezwolić na rozszerzenie związku na większą ilość obszarów administracyjnych lub ich części.

(2) Celami tymi są w szczególności:

1. Zawieranie wspólnych umów z lekarzami, aptekarzami i szpitalami;

2. zakupno dla chorych środków leczniczych i środków pomocniczych i to także takich, których udzielenie wychodzi poza obowiązek świadczenia kas chorych (§ 6., l. 1.);

3. wspólne wykonywanie kontroli nad chorymi;

4. urzędnicy mające na celu zapobieganie chorobom;

5. zakładanie i prowadzenie wspólnych zakładów dla chorych (dla rekonwalescentów), następnie aptek stosownie do III. rozdziału ustawy z dnia 18. grudnia 1906., Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1907;

6. ustanawianie wspólnych urzędników i organów kontrolnych;

7. utrzymywanie statystyki.

(3) Uchwały dla urzeczywistnienia celów, oznaczonych w punkcie 5., wymagają w każdym poszczególnym przypadku zatwierdzenia władzy nadzorczej.

(4) Związki podlegają nadzorowi państwowemu, wykonywanemu przez polityczną władzę krajową, właściwą według siedziby związku, a w wyższej instancji przez Ministerstwo spraw wewnętrznych. Przytem mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §§ 19. do 21.

(5) Nad związkami, obejmującymi wyłącznie te kasy, które nie podlegają w ostatniej instancji nadzorowi Ministerstwa spraw wewnętrznych, sprawują nadzór władze, właściwe dla tych kas.

(6) Władze nadzorcze, wykonując nadzór państwowy nad kasami chorych, mogą w szczególności przy przeprowadzaniu rewizji kas chorych żądać współdziałania związków. Związki są obowiązane czynić zadość takim żądaniom.

(7) Urządzenie związku, względnie jego zakres działania, zarząd, zawiadownictwo i zastępstwo, następnie zbieranie środków na cele związku będą unormowane w osobnym statucie, który — tak jak i jego późniejsze zmiany — wymaga do swej ważności zatwierdzenia władzy nadzorczej.

(8) Pracodawcom należy przyznać stosowne zastępstwo w zarządzie i w organach nadzorczych związku. Polityczna władza krajowa może sobie zastrzedz w celu uzyskania równomiernego zastępstwa pracodawców mianowanie członków tego zastępstwa aż do jednej czwartej ich części. Zresztą są powołani do wyboru tego zastępstwa zastępcy pracodawców w zarządach kas związkowych.

(9) Statut winien zawierać także postanowienia co do warunków wystąpienia poszczególnych kas związkowych ze związku, co do dobrowolnego rozwiązania związku i co do zarządzeń majątkowych, jakie wydać należy w razie rozwiązania, oraz co do załatwiania sporów, powstających ze stosunku związkowego.

(10) Odpowiedzialność kas związkowych w razie wystąpienia nie śmie przewyższać obowiązku świadczenia kwoty, wynoszącej co najwyżej tyle, ile wynosi datek roczny, uiszczany przeciętnie w ostatnich trzech latach.

(11) Statutem związku można zobowiązać kasy związkowe do wzajemnego wspomaganie się przy wykonywaniu czynności ubezpieczeniowej, a w szczególności można w statucie zarządzić, że jedna kasa związkowa obejmuje dostarczanie świadczeń ubezpieczeniowych dla chorych członków na rachunek innej kasy związkowej.

(12) Użycie majątku rozwiązanego związku na inne cele jak na cele pieczy nad chorymi jest wykluczone.

(13) W razie przekroczenia wyznaczonego statutem zakresu działania może władza nadzorcza rozwiązać związek po poprzednim bezowocnem upomnieniu.

Artykuł V.

(1) Związki powiatowych kas chorych, założone na podstawie § 39. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, zostają rozwiązane. Majątek związku, pozostający po pokryciu wszystkich zobowiązań, rozdziela się między kasy związkowe w stosunku świadczonych przez nie na rzecz związku datków po potrąceniu otrzymanych przysporzeń.

(2) Inne związki kas chorych winny się odpowiednio do artykułu IV. przekształcić, a to pod rygorem rozwiązania w ciągu terminu, oznaczonego przez władzę nadzorczą.

Artykuł VI.

W statucie powiatowych kas chorych może być postanowione, że członkom, obowiązany do ubezpieczenia, jeżeli ich zatrudnienie, uzasadniające należenie w charakterze członka, trwa dalej, wolno wystąpić z kasy tylko z końcem kalendarzowego półrocza, o ile zgłoszono to wystąpienie najpóźniej na miesiąc przed tą chwilą.

Artykuł VII.

(1) Uchyła się §§ 5., 10., 24., 39., 50. i 61. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33.

(2) Czasokres dwudziestu tygodni, przewidziany w § 4. wspomnianej ustawy w brzmieniu, zmienionem ustawą z dnia 4. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 39, rozszerza się na 26 tygodni.

(3) § 75., ustęp 1., wspomnianej ustawy ma odpowiednie zastosowanie do umów między kasami chorych (związkami kas) i lekarzami.

(4) §§ 9., 9. a, 9. b, 9. c i 25. do 30. obowiązują także odpowiednio kasy stowarzyszeń, kasy brackie i związkowe kasy chorych.

(5) §§ 6. d do 6. g nie mają zastosowania do kas chorych, wymienionych w §§ 52. i 53., do innych kas chorych przy przedsiębiorstwach i do brackich kas chorych o tyle, o ile lekarską pomoc wykonują lekarze, ustanowieni przez przedsiębiorcę na jego koszt.

(6) O ile postanowienia niniejszego rozporządzenia cesarskiego mają mieć zastosowanie do marynarskich kas chorych przy przedsiębiorstwach zastrzeżę się osobnemu unormowaniu.

Artykuł VIII.

(1) To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

(2) Z tą chwilą tracą moc obowiązującą sprzeczne z niem ustawowe postanowienia, jednak pozostają w mocy dotychczasowe statutowe przepisy kas chorych o wymiarze świadczeń pieniężnych i datków ubezpieczeniowych aż do dokonania zaliczenia ubezpieczonych do klas płacy (artykuł I.). Czasokresy dla uskutecznianych po raz pierwszy doniesień, przepisanych w § 7. c, ustęp 1., dla przeprowadzenia zaliczenia i dla potrzebnych zmian statutów kas chorych ustanowi się drogą rozporządzenia. Statuty nie zmienione zgodnie z niniejszem rozporządzeniem cesarskiem w czasie właściwym zostaną zmienione z urzędu w sposób wymagany ze skutkiem prawnie obowiązującym.

(3) Do przypadków ubezpieczenia, w których obowiązek świadczenia ze strony kas chorych według dotychczasowych przepisów przy wejściu tego rozporządzenia cesarskiego w życie jeszcze trwa, mają przepisy tego rozporządzenia o tyle zastosowanie, o ile są dla uprawnionego korzystniejsze.

Artykuł IX.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego powierzam Mojemu Ministrowi spraw we-

wnętrznych w porozumieniu z Moimi innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 4. stycznia 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinic wkr.	Baerureither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
	Urban wkr.

7.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 4. stycznia 1917,

w sprawie zmiany i uzupełnienia §§ 94. i 121. ustawy przemysłowej.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, jak następuje:

Artykuł I.

§ 94., ustęp 5., ustawy przemysłowej w brzmieniu ustawy z dnia 8. marca 1885, Dz. u. p. Nr. 22, zostaje zmieniony i opiewać będzie:

Położnic wolno dopiero po upływie sześciu tygodni po ich połogu używać do ich zwyczajnych zajęć w przemyśle.

Artykuł II.

§ 121. ustawy przemysłowej w brzmieniu ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, zmienia się w następujący sposób:

Ustęp 1. opiewać będzie: Stowarzyszenia mogą zakładać i utrzymywać własne zakłady (kasy chorych) albo też przystąpić do kasy chorych już istniejącej, a założonej w myśl ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, a to w celu wspierania swych członków (pomocników i uczniów) w razie choroby, w celu udzielania wsparć położniczych i w celu przyznawania pieniędzy na pogrzeb.

Ustęp 4. uchyla się.

Ustęp 6. (obecnie 5.) opiewać będzie: Do kas chorych przy stowarzyszeniach mają zresztą zastosowanie postanowienia §§ 9., 9. a, 9. b, 9. c,

25. do 30. i 58., ustęp 1. i 2., ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, w brzmieniu, zmienionem ustawą z dnia 4. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 39, i rozporządzeniem cesarskiem z dnia 4. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 6, jakoteż postanowienia artykułów II, III, IV, V, ustęp 2., VII i VIII powołanego rozporządzenia cesarskiego.

Artykuł III.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Artykuł IV.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego powierzam Mojemu Ministrowi handlu w porozumieniu z Moim Ministrem spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 4. stycznia 1917.

Karol wdr.

Clam-Martinic wdr. Baernreither wdr.

Georgi wdr. Forster wdr.

Hussarek wdr. Trnka wdr.

Spitzmüller wdr. Bobrzyński wdr.

Handel wdr. Schenk wdr.

Urban wdr.

8.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 6. stycznia 1917,

w sprawie założenia komisaryatu policji w Badenie.

§ 1.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 31. grudnia 1916 ustanawia się w Badenie komisaryat policji z ograniczonym zakresem działania na czas potrzeby.

§ 2.

Okręg policyjny.

Działalność tego komisaryatu policji obejmuje obszar miejscowej gminy Baden.

§ 3.

Zakres działania.

Zakres działania komisaryatu policji obejmuje w granicach okręgu policyjnego następujące czynności, wykonywane dotąd przez władzę policyjną w Badenie:

1. utrzymanie bezpieczeństwa publicznego i wewnętrznego spokoju;

2. policję prasową;

3. dział meldunkowy i paszporty;

4. wykonywanie czynności policyjnych w sprawie broni i amunicji oraz przestrzeganie postanowień policji bezpieczeństwa co do przepisów o środkach wybuchowych;

5. wydawanie orzeczeń o odstawianiu i wydaleniu po myśli ustawy z dnia 27. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 88, i poddawanie pod nadzór policyjny;

6. policyjne prawo karne na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 20. kwietnia 1854, Dz. u. p. Nr. 96, stosownie do zakresu działania, przekazanego w ogólności komisaryatowi policji;

7. policyjne czynności urzędowe w myśl postanowień procedury karnej co do sądownie ściganych przestępstw, które stoją w bezpośrednim związku z całym zresztą zakresem działania komisaryatu policji.

§ 4.

Komisaryat policyjny w Badenie podlega bezpośrednio Namiestnikowi.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Handel wdr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się ośmist 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników w Dzienniku ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{3}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{3}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część V. — Wydana i rozesłana dnia 10. stycznia 1917.

Treść: (M 9.—11.) 9. Rozporządzenie, w sprawie przyznania dodatków funkcyonaryuszom państwowym z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę. — 10. Rozporządzenie, w sprawie przyznania dodatków funkcyonaryuszom państwowym w stanie spoczynku, wdowom i sierotom po funkcyonaryuszach państwowych tudzież osobom. pobierającym datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę. — 11. Rozporządzenie, o postanowieniach wyjątkowych w dziedziczeniu postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z niemi na równi postawionych.

9.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 4. grudnia 1916,

w sprawie przyznania dodatków funkcyonaryuszom państwowym z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

§ 1.

Z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, obejmuje państwo do zapłaty za czas od dnia 1. grudnia 1916 do końca grudnia 1917 podatki, taksy służbowe, należności od nadania posad i należności stempłowe od kwitów, tudzież przymusowe datki pensyjne, które mają być ściągane w drodze potrącenia od ustanowionych z góry (stałych) poborów aktywalnych funkcyonaryusz państwowych, o ile na zasadzie § 9. tego rozporządzenia nie zostaną wydane inne postanowienia przy ustanowieniu dodatków dla oznaczonych także funkcyonaryusz państwowych.

§ 2.

Oprócz powyższej ulgi przyznaje się za rok 1917 funkcyonaryuszom państwowym w czynnej służbie, oznaczonym w §§ 5. do 7. tego rozporządzenia, dodatek według następujących postanowień:

§ 3.

Dodatek należy wyasygnować z urzędu w dwunastu ratach miesięcznych płatnych z góry począwszy od dnia 1. stycznia 1917.

Jeśli asygnująca władza uzna, że istniejące urzędowe środki pomocnicze nie wystarczają do niezawodnego stwierdzenia, czy dodatek się należy oraz do jego wymiaru, winna wezwać funkcyonaryusza, względnie jego małżonkę lub dzieci do dostarczenia potrzebnych dowodów. O okolicznościach, od których zmiana w wymiarze dodatku zależy, winien donieść władzy przekazującej przed najbliższym terminem płatności funkcyonaryusz albo też osoba, uprawniona do podjęcia jego poborów.

Jeśli funkcyonaryusz pełni czynną służbę wojskową, to dodatek można wypłacić osobie, uprawnionej do podjęcia jego poborów.

§ 4.

Ze względu na dodatki dzieli się funkcyonaryuszy według stanu ich rodzin na cztery następujące klasy:

1. klasa: funkcyonaryusze nieżonaci i funkcyonaryusze owdowiali bezdzietni;

2. klasa: funkcyonaryusze żonaci bezdzietni i funkcyonaryusze owdowiali z jednym dzieckiem;

3. klasa: funkcyonaryusze żonaci z jednym lub dwojgą dziećmi i funkcyonaryusze owdowiali z dwojgiem lub trojgiem dzieci;

4. klasa: funkcyonaryusze żonaci z więcej niż dwojgiem dzieci i funkcyonaryusze owdowiali z więcej niż trojgiem dzieci.

Należy przy tem mieć wzgląd tylko na te dzieci, któreby wchodziły w rachubę co do korzystania z państwowego zaopatrzenia według przepisów obowiązujących dla dotyczącej albo pokrewnej kategorii funkcjonaryuszy a więc dzieci, które nie przekroczyły jeszcze wieku normalnego i które należy uważać za niezaopatrzone; pasierby i pasierbice jakoteż dzieci adoptowane należy w razie, jeżeli one nie pobierają pensji sieroczej lub datku z łaski, uważać na równi z rodzonemi dziećmi. Nie należy wliczać tutaj dzieci będących w służbie państwowej.

Funkcjonaryuszy rozwiedzionych w razie, jeżeli oni są obowiązani starać się o utrzymanie rozwiedzionej małżonki, stawia się na równi z żonatymi, w razie przeciwnym na równi z owdowiałymi.

§ 5.

Wliczonym do jednej z klas rangi urzędnikom państwowym i nauczycielom państwowym przysaje się dodatek według następującego szematu:

Przy rocznej płacy od	Roczna kwota dodatku w koronach			
	1. klasa	2. klasa	3. klasa	4. klasa
14.000 do 18.000 koron włącznie	—	—	1.200	1.644
10.000 „ 14.000 „ wyłącznie	—	108	1.104	1.548
6.400 „ 10.000 „ „	—	492	996	1.320
4.800 „ 6.400 „ „	228	600	948	1.188
3.600 „ 4.800 „ „	312	552	852	1.044
2.800 „ 3.600 „ „	300	456	720	864
2.200 „ 2.800 „ „	252	408	588	708
1.600 „ 2.200 „ „	192	336	468	588

Pięcioletne dodatki nauczycieli państwowych należy przy obliczaniu powyższego dodatku doliczyć do płacy.

§ 6.

Dla praktykantów w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz u. p. Nr. 15 (artykuł II.), oraz dla będących w sędziowskiej służbie przygotowawczej praktykantów prawa i auskultantów, nadto dla asystentów i suplentów w państwowych zakładach naukowych wynosi dodatek:

w 1. klasie	240 K
„ 2. „	300 „
„ 3. „	372 „
„ 4. „	444 „

Dla tych auskultantów jednakże, którzy według artykułu I. lit. c, pragmatyki służbowej jako adjutum otrzymują pobory urzędnika X. klasy rangi dodatek wynosi:

w 1. klasie	252 K
„ 2. „	408 „
„ 3. „	588 „
„ 4. „	708 „

§ 7.

Dodatek, ustanowiony w § 6., ustęp 1., obowiązuje także:

a) dla podurzędników i sług w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (artykuł IV.), nadto dla szeregowców i podoficerów straży bezpieczeństwa (uniformowanej straży bezpieczeństwa, straży cywilno-policyjnej, agentów policyjnych) i straży skarbowej oraz dla starszych dozorców i dozorców więzień zakładów karnych i więzień przy trybunałach sądowych.

b) dla oficyantów kancelaryjnych i oficyantek kancelaryjnych,

c) dla pomocników kancelaryjnych, pomocnic kancelaryjnych i zatrudnionych w pełnym zakresie sług pomocniczych —

jednakowoż dla funkcjonaryuszy wymienionych pod a) tylko przy płacy rocznej niższej niż 1400 K, a dla funkcjonaryuszy wymienionych pod b) tylko wówczas, jeżeli podstawa pensyjna dla bieżącej emerytury wynosi mniej niż 1400 K.

Przy płacy rocznej (a), względnie podstawie pensyjnej (b) w kwocie najmniej 1400 K wynosi dodatek dla funkcjonaryuszy wymienionych pod a) i b):

w 1. klasie	264 K
„ 2. „	348 „
„ 3. „	408 „
„ 4. „	480 „

§ 8.

Funkcjonariusze, pełniący służbę wojskową jako gażyści, tak samo funkcjonariusze, którzy z powodu wydarzeń wojennych są zatrudnieni za stałemi pełnemi dyetami lub strawnem, należy się dodatek tylko wówczas, jeśli mają oni własne rodziny, złożone z żony lub dziecka i są zatrudnieni poza swą zwykłą siedzibą służbową.

Jeśli chodzi o funkcjonariuszy ze stałemi pełnemi dyetami lub strawnem można z własną rodziną, złożoną z żony lub dziecka, uważać na równi rodzinę, złożoną z innych krewnych, jeżeli funkcjonariusz pokrywa dowodnie w przeważnej części koszty ich utrzymania.

§ 9.

Przyznanie dodatków dla funkcjonariuszy państwowych, należących do innych kategorii, niż wymienionych w §§ 5. do 7. tego rozporządzenia, zastrzega się do wydania osobnych przepisów.

§ 10.

Do funkcjonariuszy, których cywilne pobory wstrzymano, lub te pobory opłaca się z etatu wojskowego, postanowienia §§ 2. i nast. tego rozporządzenia nie mają zastosowania.

§ 11.

Funkcjonariuszom, którym za miesiąc gruzień 1916 nie należy się dodatek według rozporządzenia z dnia 9. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 33, przyzna się za ten miesiąc dodatek w wysokości dwunastej części tego dodatku, do którego mieliby prawo, według postanowień §§ 2. i nast. niniejszego rozporządzenia.

Funkcjonariuszom, którym za miesiąc gruzień 1916 należy się rata dodatku według rozporządzenia z dnia 9. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 33, wynosząca mniej niż dwunastą część dodatku, do którego oni mieliby prawo według postanowień §§ 2. i nast. niniejszego rozporządzenia, przyzna się za ten miesiąc uzupełnienie w wysokości tej różnicy.

Marek wtr.

10.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. grudnia 1916,

w sprawie przyznania dodatków funkcjonariuszom państwowym w stanie spoczynku, wdowom i sierotom po funkcjonariuszach państwowych tudzież

osobom, pobierającym datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

§ 1.

Z powodu nadzwyczajnych stosunków wytworzonych przez wojnę obejmuje państwo do zapłaty za czas od dnia 1. grudnia 1916 do końca grudnia 1917 podatki i należności stempowe od kwitów, które mają być ściągane w drodze potrącenia od funkcjonariuszy państwowych w stanie spoczynku, pobierających normalną emeryturę, od wdów i sierót po funkcjonariuszach państwowych, które pobierają normalne zaopatrzenie tudzież od osób, pobierających datki z łaski (zaopatrzenie z łaski), a to o ile na zasadzie § 6. niniejszego rozporządzenia nie zostaną wydane inne postanowienia przy ustanowieniu dodatków dla wymienionych tamże osób.

§ 2.

Oprócz powyższej ulgi przyznaje się za rok 1917 osobom, należącym do jednej z kategorii wymienionych w §§ 4. i 5. tego rozporządzenia, zasiłek według następujących postanowień.

§ 3.

Zasiłek ten zostanie wyasygnowany z urzędu w dwunastu ratach miesięcznych, poczynwszy od dnia 1. stycznia 1917 wraz z emeryturą (zaopatrzeniem, datkiem z łaski) przez tę krajową władzę skarbową, w której emerytura (zaopatrzenie) lub datki z łaski jest na przypisie.

§ 4.

Wysokość zasiłku ustanawia się:

I.

A. Dla zaliczonych do jednej z klas rangi urzędników państwowych i nauczycieli państwowych w stanie spoczynku z emeryturą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 1000 K na	192 K
od przeszło 1000 K do 2000 K włącznie na	240 „
od przeszło 2000 K do 9440 K włącznie na	252 „

B. Dla wdów po urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) z pensją wdowią wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 1000 K na	156 K
od przeszło 1000 K do 2000 K włącznie na	192 „
od przeszło 2000 K do 6000 K włącznie na	228 „

II.

A. Dla należących do służby według artykułu IV. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 funkcyjaryuszów państwowych (podurzędnicy i woźni) w stanie spoczynku na 144 K.

B. Dla wdów po należących do kategorii służby funkcyjaryuszach państwowych na 84 K.

III.

A. Dla należących do kategorii robotników funkcyjaryuszów państwowych w stanie spoczynku na . . . . . 120 K.

B. Dla wdów po należących do kategorii robotników funkcyjaryuszach państwowych na . . . . . 72 K.

IV.

Dla ślubnych sierót:

a) po zaliczonych do jednej z klas rangi urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) z pensją sierocą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp. do włącznie 3000 K, względnie z dodatkiem na wychowanie wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp. do włącznie 600 K, a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców na	120 K,
dla każdej sieroty bez ojca	72 „

b) po należących do kategorii służby i robotników funkcyjaryuszach państwowych, a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców na	60 K,
dla każdej sieroty bez ojca	48 „

a to dla wszystkich osób wymienionych pod a) i b) aż do ukończenia wieku normalnego, który wchodzi w rachubę według norm zaopatrzenia obowiązujących dla odnośnej kategorii funkcyjaryuszy państwowych.

V.

Dla osób, pobierających z funduszów państwowych dary z łaski (zaopatrzenie z łaski) według wymiaru datku z łaski

do 100 K wyłącznie na	36 K
od 100 K do 800 K wyłącznie na	48 „
od 800 K do 1200 K wyłącznie na	60 „

§ 5.

Ustanowiony w § 4., rozdział II., względnie IV. b) wymiar zasiłku ustanawia się także dla szeregowców i podoficerów straży bezpieczeństwa (uniformowana straż bezpieczeństwa, cywilna straż policyjna, ajenci policyjni), straży skarbowej i żandarmeryi, dozorców (starszych dozorców) więzień zakładów kary i więzień trybunałów sądowych, oficyantów kancelaryjnych, oficyantek kancelaryjnych i pomocników woźnych, względnie dla wdów i sierót po takich funkcyjaryuszach państwowych, które pobierają normalne zaopatrzenie.

§ 6.

Przyznanie zasiłków dla funkcyjaryuszów państwowych w stanie spoczynku, którzy należą do innych kategorii, niż wymienione w §§ 4. i 5. tego rozporządzenia, oraz dla wdów i sierót po funkcyjaryuszach państwowych takich kategorii, dla żon i dzieci zaginionych funkcyjaryuszów państwowych, tudzież dla osób, pobierających datki z łaski (zaopatrzenie z łaski) z dotowanych przez państwo funduszów, pozostaje zastrzeżone osobnym przepisom.

§ 7.

Rozporządzenie z dnia 17. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 259, uchyla się z końcem listopada 1916.

Ratę miesięczną zasiłku, należąca się według postanowień niniejszego rozporządzenia, przynajmniej się już za miesiąc grudeń 1916.

Marek wtr.

11.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 4. stycznia 1917,

o postanowieniach wyjątkowych w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z nimi na równi postawionych.

Na zasadzie rozporządzeń cesarskich z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227 i z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zmienia się względnie uzupełnia się rozporządzenie cesarskie z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, o postanowieniach wyjątkowych w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z nimi na równi postawionych, w sposób następujący:

1. § 4 opiewać będzie:

„Jeżeli osoba wojskowa nie postawi wcześniej wniosku o podjęcie przerwane go postępowania, można je podjąć na nowo dopiero po upływie trzech miesięcy od dnia, w którym dla odnośnej osoby wojskowej ustała przyczyna przerwy, oznaczona w § 3., ustęp 2., zaś co do osób wymienionych w § 3., lit. a) i b), które w chwili zawarcia pokoju pozostają jeszcze w służbie jako należący do wspólnego wojska (marynarki wojennej), obrony krajowej lub pospolitego ruszenia, nie można podjąć tego postępowania przed dniem, który będzie oznaczony w drodze rozporządzenia.“

2. W § 6. należy dodać jako nowy ustęp trzeci:

„Te same postanowienia (ust. 1. i 2.) mają zastosowanie dla egzekucyi przeciw żonie lub towarzyszce życia albo blizkim krewnym uczestnika wojny (§ 20., l. 2. i 3. normy jurysdykcyjnej), o ile osoby te żyją z nim we wspólnem gospodarstwie domowem a egzekucya ma objąć ruchomości, będące we wspólnem posiadaniu, lub przedsiębiorstwa przemysłowe wspólnie wykonane.“

Rozporządzenie to nabiera zaraz mocy obowiązującej.

Schenk wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850	" 10 " 50	"	1873	" 6 " 60	"	1896	" 7 " — "
"	1851	" 2 " 60	"	1874	" 4 " 60	"	1897	" 15 " — "
"	1852	" 5 " 90	"	1875	" 4 " — "	"	1898	" 6 " — "
"	1853	" 6 " 30	"	1876	" 3 " — "	"	1899	" 10 " — "
"	1854	" 8 " 10	"	1877	" 2 " — "	"	1900	" 7 " — "
"	1855	" 4 " 70	"	1878	" 4 " 60	"	1901	" 6 " — "
"	1856	" 4 " 90	"	1879	" 4 " 60	"	1902	" 7 " 50
"	1857	" 5 " 70	"	1880	" 4 " 40	"	1903	" 9 " — "
"	1858	" 4 " 80	"	1881	" 4 " 40	"	1904	" 5 " — "
"	1859	" 4 " — "	"	1882	" 6 " — "	"	1905	" 6 " — "
"	1860	" 3 " 40	"	1883	" 5 " — "	"	1906	" 12 " — "
"	1861	" 3 " — "	"	1884	" 5 " — "	"	1907	" 13 " — "
"	1862	" 2 " 80	"	1885	" 3 " 60	"	1908	" 9 " — "
"	1863	" 2 " 80	"	1886	" 4 " 60	"	1909	" 8 " 50
"	1864	" 2 " 80	"	1887	" 5 " — "	"	1910	" 8 " 40
"	1865	" 4 " — "	"	1888	" 8 " 40	"	1911	" 7 " — "
"	1866	" 4 " 40	"	1889	" 6 " — "	"	1912	" 12 " 50
"	1867	" 4 " — "	"	1890	" 5 " 40	"	1913	" 9 " 50
"	1868	" 4 " — "	"	1891	" 6 " — "	"	1914	" 15 " — "
"	1869	" 6 " — "	"	1892	" 10 " — "	"	1915	" 11 " 70
"	1870	" 2 " 80	"	1893	" 6 " — "	"	1916	" 12 " 70
"	1871	" 4 " — "	"	1894	" 6 " — "			

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły w **stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz **nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 12. stycznia 1917.

Treść: (M 12. i 13.) 12. Rozporządzenie w sprawie uskutecznienia wypłat na rachunek Ministerstwa sprawiedliwości i Najwyższego Trybunału sprawiedliwości przez pocztową Kasę oszczędności. — 13. Rozporządzenie w sprawie uregulowania sprzedaży pypek gumowych.

12.

Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 30. grudnia 1916

w sprawie uskutecznienia wypłat na rachunek Ministerstwa sprawiedliwości i Najwyższego Trybunału sprawiedliwości przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Począwszy od dnia 1. lutego 1917 należy wszystkie wypłaty, na które asygnata wychodzi od Ministerstwa sprawiedliwości i Prezydium Najwyższego Trybunału sprawiedliwości, uskutecznić w drodze c. k. pocztowej Kasy oszczędności.

§ 2.

Wyjęte od wypłaty przez pocztową Kasę oszczędności są:

- a) zapłaty na rzecz uprawnionych do pobierania, mieszkających zagranicą i
- b) zapłaty, które muszą być uskutecznione rzeczywicie w złocie.

§ 3.

Do zapłat, wymienionych w § 1., które mają być realizowane w obrocie przekazowym c. k. pocztowej Kasy oszczędności, jest organem likwidującym oddział rachunkowy Ministerstwa sprawiedliwości. Temu departamentowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także przeznaczone dotąd dla wypłacających kas wygotowania sądowych uchwał na zajęcie i uchwał przekazujących (zakazów dla dłużnika trzeciego), o ile doręczenie takie na wniosek egzekwującego dłużnika według § 295. o. e. ma być w ogólności przedsięwzięte.

§ 4.

Pozatem mają do oznaczonych zapłat zastosowanie postanowienia §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, z tem, że ewentualne reklamacje należy zawsze wystosowywać do oznaczonego w § 3. departamentu rachunkowego.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowania do zapłat, które mają być uskuteczniane z ryczałtów Ministerstwa sprawiedliwości i Najwyższego Trybunału sprawiedliwości.

Spitzmüller wlr.

Urban wlr.

Schenk wlr.

13.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu z dnia 7. stycznia 1917

w sprawie uregulowania sprzedaży pypek gumowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Pypki gumowe, zdatne do użycia jako ssawki do flaszek dla dzieci, mogą być wydawane konsumentom według wskazówek wydanych przez Ministra spraw wewnętrznych tylko przez aptekarzy lub lekarzy, którzy utrzymują aptekę domową.

Postanowienie to nie odnosi się do tych pypek gumowych, które już przed wejściem tego rozporządzenia w życie były przygotowane do sprzedaży w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Szpitala i inne zakłady opiekuńcze, zajmujące się pielęgnowaniem niemowląt, mogą pypki gumowe sprowadzać także wprost za pośrednictwem Ministerstwa spraw wewnętrznych.

§ 2.

Ceny za pypki gumowe, wydawane w aptekach i w utrzymywanych przez lekarzy aptekach domowych, będą ustanowione i podane do wiadomości każdocześnie przez Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§ 3.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega karze surowszej, będzie karała polityczna władza pierwszej instancji grzywną do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Handel wtr.

Urban wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 14. stycznia 1917.

Treść: № 14. Rozporządzenie cesarskie o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę.

14.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 10. stycznia 1917

o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

I. Podatek przewozowy.

§ 1.

Przedmiot i wymiar podatku przewozowego.

(1) Od transportu towarów kolejami należy uiszczać opłatę od ruchu (podatek przewozowy).

(2) Podatek ten wynosi 15 procent ceny transportu, pobieranej przez kolej, łącznie z dodatkiem wojennym (§ 13.). Za cenę transportu należy uważać należności za przewóz łącznie z należnościami za manipulację i przewiezienie, należności kolei dowozowych (należności za dostarczenie wozów), jak również — z wyjątkiem niewliczonych do opłaty za przewóz należności za poboczne świadczenia przy transporcie — wszystkie inne należności, które należy uiszczać za transport rzeczy; bliższe szczegóły będą ustalone w drodze rozporządzenia.

§ 2.

Ruch kolejowy z obszarami poza Austryą.

(1) W ruchu kolejowym z obszarami poza Austryą jak również w ruchu przejściowym przez

obszar austriacki należy brać za podstawę obliczenia podatku przewozowego tę część ceny transportu (§ 1., ustęp 2.), która przypada na transport wewnątrz austriackiego obszaru państwowego.

(2) Bliższe postanowienia co do obliczenia podatku przewozowego w tych przypadkach mają być wydane w drodze rozporządzenia. Jeżeli stacja zmiany kierownictwa ruchu nie znajduje się bezpośrednio na granicy austriackiego obszaru państwowego, to rząd upoważnionym jest do postanowienia, czy i o ile należy włączać do podstawy obliczenia podatku przewozowego część ceny transportu, przypadającą na linię pomiędzy stacją zmiany kierownictwa ruchu a granicą. To ma analogiczne zastosowanie także wówczas, gdy krótkie części linii austriackich kolei przecinają obszar, leżący poza Austryą, lub gdy krótkie części nieaustriackich kolei przecinają obszar austriacki.

§ 3.

Obowiązek do opłaty i odpowiedzialności.

Uiszczenie i odwózka. Kontrola.

(1) Podatek przewozowy mają uiszczać te osoby, które obowiązane są wobec kolei do zapłaty ceny transportu.

(2) Koleje są obowiązane do pobierania podatku od osób, wymienionych w ustępie 1., razem z ceną transportu i w ten sam sposób, jak tę cenę oraz do odwożenia go do kasy państwowej bez urzędowego wymiaru. One odpowiadają za uiszczenie podatku przewozowego do niepodzielnej ręki z obowiązany do opłaty. W stosunku pomiędzy osobami, obowiązanymi do opłaty, a kolejami stosują się do tych kwot podatku odnośnie do poboru, do dochodzenia w drodze prawa, do ustawowego prawa zastawu, do zwrotu i do przedawnienia postanowienia, obowiązujące co do cen transportu.

(3) W ruchu towarowym z obszarów poza Austryą i do obszarów poza Austryą odpowiada za uiszczenie podatku przewozowego odbiorca lub nadawca towaru, o ile on nie jest podług ustępu 1. obowiązany do opłaty, do niepodzielnej ręki z obowiązany do opłaty. W stosunku pomiędzy temi osobami, obowiązany do odpowiedzialności, a kolejami, zajmującymi się transportem, znajdują analogiczne zastosowanie zarządzenia drugiego ustępu.

(4) Podatek przewozowy należy wliczyć do taryf; rząd jest jednakże upoważnionym do zezwalania na wyjątki od tego przepisu.

(5) Bliższe postanowienia co do postępowania, którego należy przestrzegać przy obliczaniu uiszczeniu i odwócce podatku, w szczególności co do zaokrąglania do góry lub w dół, które ma być przedsięwzięciem przy obliczaniu podatku przewozowego, następnie co do nadzoru nad odwózką podatku, co do dostarczania potrzebnych do tego wykazów i innych środków pomocniczych, jak również co do terminów odwózki należy wydać w drodze rozporządzenia.

(6) Jeżeli w jednym transporcie bierze udział więcej kolei, to spadają zobowiązania, przewidziane w poprzednich ustępach, na tę koleje do niepodzielnej ręki. Przy kolejach, których ruch nie jest prowadzonym we własnym zarządzie, ciężar te zobowiązania na kolei prowadzącej ruch.

(7) Władza skarbowa może celem badania wykazów przedsiębrać każdego czasu dochodzenia w zarządach kolejowych i wglądać w tym celu do ich oryginalnych zapisków i ksiąg. Koleje są zobowiązane do udzielania władzy skarbowej wszystkich wyjaśnień, których ona żąda celem obliczenia podatku lub celem zbadania odwózki podatku.

§ 4.

Zaczeplenie. Zwrot.

(1) Odnośnie do pytania, czy i w jakim wymiarze należy uiszczyć podatek przewozowy, nie ma miejsca postępowanie przed zwykłymi sądami bez ujemy dla postanowień § 3., ustępy 2. i 3.

(2) Do zarządzeń i rozstrzygnięć władz skarbowych, odnoszących się do podatku przewozowego i do ujemnych skutków, przewidzianych w § 6., należy stosować analogicznie postanowienia ustaw z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, i z dnia 20. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 52, z tą różnicą, że w ostatniej instancji rozstrzyga we wszystkich przypadkach Ministerstwo skarbu.

(3) Wymogi, potrzebne do żądania zwrotu kwot podatku przewozowego uiszczonych bez

urzędowego wymiaru, zostaną ustalone w drodze rozporządzenia.

§ 5.

Ściąganie.

(1) Kwoty podatku przewozowego, z których odwózką kolej zalega, będzie się ściągać w sposób, przepisany dla ściągnięcia zalegających należności bezpośrednich.

(2) Do ściągnięcia odsetek zwłoki, podwyżek podatku i kar porządkowych (§ 6.) stosują się te same przepisy jak do ściągnięcia zaległych kwot podatku przewozowego.

§ 6.

Ujemne skutki przekroczeń.

(1) W razie nieodwiezienia kwot podatku przewozowego w czasie należywym winna kolej zapłacić pięcioprocentowe odsetki zwłoki poczynawszy od upływu przepisanego terminu.

(2) Jeżeli zajdzie ukrócenie podatku przewozowego przez kolej, należy pobrać ukrócony podatek w podwójnej wysokości bez ujemy dla postanowień ustępu 1. na podstawie urzędowych dochodzeń, ustalających kwotę opłaty.

(3) Przekroczenie postanowień tego rozporządzenia cesarskiego, dotyczących podatku przewozowego i zarządzeń, oraz nakazów władzy, wydanych celem jego wykonania, może być karane grzywnami do 5000 K. Za każde ponowne przekroczenie i za każde bezowocne upomnienie może być nałożoną dalsza grzywna do tej samej najwyższej kwoty.

§ 7.

Przedawnienie.

(1) Postanowienia ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, o przedawnieniu należności bezpośrednich należy stosować analogicznie do podatku przewozowego bez ujemy dla postanowień § 3., ustępy 2. i 3.

(2) Podwyżka opłaty, oznaczona w § 6., ustęp 2., przedawnia się w pięciu latach.

§ 8.

Uwolnienia od podatku.

(1) Koleje wolne są od opłaty podatku przewozowego od transportu rzeczy, mających związek ze służbą kolejową, w przypadkach, które należy ustalić w rozporządzeniu.

(a) Rząd jest upoważniony do odwołałego udzielania uwolnienia od podatku przewozowego od transportu towarów na kolejach niepublicznych.

§ 9.

Czas trwania mocy obowiązującej. Postanowienia przejściowe.

(1) Moc obowiązująca postanowień tego rozporządzenia cesarskiego o podatku przewozowym rozpoczyna się z wyjątkiem, zarządzonym w ustępie 2., dnia 1. lutego 1917 a kończy się dnia 31. stycznia 1920.

(2) Rząd jest jednakże upoważniony do zezwalania poszczególnym gałęziom ruchu przy okolicznościach, zasługujących szczególnie na uwzględnienie, na przekroczenie terminu początkowego, ustanowionego w ustępie 1.

(3) Rząd jest dalej upoważniony do zarządzania odnośnie do tych gałęzi ruchu na kolejach austriackich, dla których ceny transportu obliczone są w walucie zagranicznej, że jak długo podatek przewozowy nie jest wliczonym do taryf tych gałęzi ruchu (§ 3., ustęp 4.), mają koleje odwozić podatek za te gałęzie ruchu do kasy państwowej bez pobierania podatku od osób, oznaczonych w § 3., ustępy 1. i 3.

(4) Czy i jak mają koleje ogłaszać publicznie sposób poboru podatku przewozowego za te gałęzie ruchu, co do których podatek przewozowy nie jest wliczonym do taryf (§ 3., ustęp 4.), zostanie ustalonym w drodze rozporządzenia.

(5) Postanowienia o podatku przewozowym mają być stosowane we wszystkich przypadkach, w których cena transportu ma być przez koleję wstawioną do rachunku jako przychód z czasu między terminami początkowymi, obowiązującymi podług ustępów 1. i 2. a dniem 31. stycznia 1920.

II. Podatek od biletów jazdy i podatek od pakunków.

§ 10.

Podwyższenie podatku od biletów jazdy.

(1) Podatek od biletów jazdy, który się ma uiszczać od transportu osób kolejami na podstawie ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, podwyższa się w następujący sposób:

a) Od ruchu na głównych kolejach, oznaczonego w § 1., lit. a, ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, z wyjątkiem, przytoczonym pod lit. d, na 20 procent;

b) od ruchu na kolejach lokalnych (ustawy z dnia 25. maja 1880, Dz. u. p. Nr. 56, z dnia 17. czerwca 1887, Dz. u. p. Nr. 81, z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1895, i z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149), oznaczonego w § 1., lit. b, tej samej ustawy, na 10 procent;

c) od ruchu na kolejkach (ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1895, i z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149), wymienionego w § 1., lit. c, tej samej ustawy, na 5 procent;

d) od przytoczonego w § 2. tej samej ustawy ruchu do krajów i z krajów węgierskiej świętej korony, potem Bośni i Hercegowiny oraz przez obszary tych krajów na zewnątrz, na 18 procent.

(2) Postanowienie § 3. ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, traci moc obowiązującą na przeciąg czasu, oznaczony w § 12., ustęp 1.

(3) Na ten sam przeciąg czasu uchyla się uwolnienie od podatku od biletów jazdy dla osób, których transport odbywa się przy zastosowaniu taryfy wojskowej, przewidziane w § 9., lit. b, ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153.

§ 11.

Zaprowadzenie podatku od pakunków.

W gałęziach ruchu, przytoczonych w § 10., zaprowadza się od transportu pakunków podróżnych kolejami opłatę od ruchu (podatek od pakunków), którą należy uiszczać od ceny transportu (opłaty za pakunek), jaką się ma pobierać w wysokości, oznaczonej w § 10., ustęp 1., lit. a do c; do tego podatku od pakunków stosują się pozatem analogicznie przepisy §§ 1. i 4. do 10. ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, ze zmianą, ustanowioną w § 10., ustęp 3., tego cesarskiego rozporządzenia. Pod pakunkami odróżnymi w myśl tego postanowienia należy rozumieć także psy, które podróżni ze sobą biorą, i pakunki pospiesznie transportowane.

§ 12.

Czas trwania mocy obowiązującej. Postanowienie przejściowe.

(1) Moc obowiązująca postanowień §§ 10. i 11. rozpoczyna się dnia 1. lutego 1917 a kończy się dnia 31. stycznia 1920.

(2) Rząd jest jednakże upoważnionym do zezwalania poszczególnym gałęziom ruchu przy okolicznościach, zasługujących szczególnie na uwzględnienie, na przekroczenie terminu początkowego, ustanowionego w ustępie 1.

(3) O ile postanowienia §§ 10. i 11. należy stosować w tych przypadkach, w których bilet jazdy został kupiony przed terminem początkowym, obowiązującym podług ustępów 1. i 2., lub też pakunek przed tym terminem nadano, lecz jazda lub transport pakunku następuje w całości lub w części dopiero po rozpoczęciu się mocy obowiązującej wywymienionych postanowień dla dotyczącej gałęzi ruchu, zostanie ustalonym w drodze rozporządzenia.

III. Postanowienia taryfowe.

§ 13.

Dodatek wojenny do cen transportu w ruchu towarowym.

(1) Rząd jest upoważniony do polecenia kolejom, by pobierały za czas od 1. lutego 1917 do 31. stycznia 1920 dodatek wojenny do obowiązujących każdorazem cen transportu w ruchu towarowym. Dodatek wojenny ma rząd ustanowić w takiej wysokości, aby dodatek wojenny i podatek przewozowy razem wzięte wynosiły najwyżej 30 procent ceny transportu, podlegającej dodatkowi wojennemu.

(2) Dodatek wojenny jest częścią składową ceny transportu i podlega postanowieniom, obowiązującym dla cen transportu, o ile w tem rozporządzeniu cesarskiem inaczej nie postanowiono.

(3) O ile i pod jakimi warunkami przychody z dodatku wojennego zostaną pozostawione kolejom, jeśli to z uwagi na ich finansowe położenie jest potrzebnym celem pokrycia ich zwiększonych wydatków, spowodowanych przez wojnę a nie pokrytych zwiększonymi przychodami oraz celem pokrycia ciężarów z przyszłych inwestycji, lub też w całości lub w części mają przypaść państwu, dalej sposób obliczenia i odwózki kwot, przypadających w miarę tego państwu, zostanie ustalonym przez rząd podług swobodnego uznania.

(4) Przy kolejach, których ruch nie jest prowadzonym we własnym zarządzie, rozstrzyga rząd podług swobodnego uznania, o ile przychody, płynące z dodatku wojennego, które nie przypadają w myśl ustępu 3. państwu, mają się dostać przedsiębiorstwu, prowadzącemu ruch, lub temu przedsiębiorstwu kolejowemu, którego własność kolej stanowi.

§ 14.

Zniżki opłaty za przewóz od przesyłek środków żywności i węgla.

O ile c. k. austriackie koleje państwowe przy szczególnych wymogach udzielają zniżki cen transportu za przesyłki środków żywności i za przesyłki węgla do użytku domowego, przeznaczonego dla biedniejszej ludności, obowiązane są koleje prywatne na żądanie rządu doniżenia w tym samym stosunku ceny transportu za przesyłki tego rodzaju, transportowane na swych liniach bez ujmy dla swych zobowiązań koncesyjnych.

§ 15.

Przekroczenie taryf maksymalnych. Wolna od opłaty waga przy transporcie pakunków podróźnych.

Rząd jest upoważniony do zezwalania kolejom na przekroczenie ustawowych lub koncesyjnych taryf maksymalnych oraz do zwalniania kolei od ustawowego lub koncesyjnego zobowiązania do przyznawania wolnej od opłaty wagi przy transporcie pakunków podróźnych.

§ 16.

Początek mocy obowiązującej.

Postanowienia §§ 13. do 15. wchodzi w moc obowiązującą w dniu ogłoszenia tego cesarskiego rozporządzenia.

IV. Klauzula wykonawcza.

§ 17.

Wykonanie tego cesarskiego rozporządzenia porucza się Ministrowi skarbu i Ministrowi kolei w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Baden, dnia 10. stycznia 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinić wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć VIII. — Wydana i rozesłana dnia 14. stycznia 1917.

Treść: (№ 15.—17.) 15. Rozporządzenie, w sprawie zaopatrywania ludności w produkta mleczarskie i tłuszcz wieprzowy. — 16. Obwieszczenie o zmianie granic północnego dalszego obszaru wojennego w Austrii. — 17. Rozporządzenie dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla korzeni i mączki cykoryi

15.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 11. stycznia 1917,

w sprawie zaopatrywania ludności w produkta mleczarskie i tłuszcz wieprzowy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274 i § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Każdy, kto posiada krowy, jest obowiązany całą nadwyżkę mleka przekraczającą własne zapotrzebowanie, o ile jej nie oddano do ogólnego obrotu jako mleko do konsumpcji, oddać na żądanie Urzędu dla wyżywienia ludności za wynagrodzeniem w postaci masła, topionego masła, sera lub sera chudego (słodkiego sera, twarogu) po pokryciu własnego zapotrzebowania tym miejscem, które wyznaczy Urząd dla wyżywienia ludności. To samo zobowiązanie ciąży na każdym, kto posiada świnię, co do surowego tłuszczu, jaki mu każdorazowo przy biciu przypadnie, oraz co do uzyskanego zeń czystego tłuszczu (smalcu wieprzowego).

Urząd dla wyżywienia ludności może do wykonania prawa żądania upoważnić ogólnie lub za każdym razem z osobna polityczne władze krajowe.

Przy obliczaniu własnego zapotrzebowania należy uwzględnić członków rodziny (gospodarstwa) posiadacza bydła nie wyłączając tych wymowników, robotników i funkcyonaryuszy, którym należy się bezpłatny wikt tytułem wymowy lub wynagrodzenia.

§ 2.

Urząd dla wyżywienia ludności przepisze, jakie ilości masła a w razie potrzeby także jakie ilości masła topionego, sera lub sera chudego (słodkiego sera, twarogu) muszą być w poszczególnych obszarach administracyjnych zebrane każdorazowo u producentów i jakie ilości mają być oddane z przypadającego każdorazowo przy biciu świń surowego tłuszczu i uzyskanego zeń czystego tłuszczu (smalcu wieprzowego) (kontyngenty dostawy). Pod tłuszczem surowym rozumie się tłuszcz surowy wszelkiego rodzaju (także słoninę).

§ 3.

Zebranie kontyngentów dostawy (§ 2.) odbywa się z reguły według powiatów politycznych, krajowa władza polityczna może jednakowoż także więcej powiatów politycznych złączyć w jeden wspólny okręg zbiorczy.

Jakie części przepisane dla jednego obszaru administracyjnego kontyngentu dostawy masła, topionego masła, sera lub sera chudego (słodkiego

sera, twarogu) muszą być zebrane w poszczególnych powiatach, postanawia polityczna władza krajowa. Rozdział ustanowionych w ten sposób cyfr kontyngentowych na poszczególne gminy mają przeprowadzić polityczne władze powiatowe. Jeżeli więcej powiatów politycznych złączono w jeden wspólny okręg zbiorczy, to polityczna władza krajowa ma poruczyć rozdział jednej z politycznych władz powiatowych, znajdujących się w okręgu zbiorczym. W obrębie każdej gminy postanawia naczelnik gminy, ile masła, topionego masła, sera, lub sera chudego (słodkiego sera, twarogu) ma oddać na rzecz kontyngentu każdy poszczególny producent: naczelnik gminy ma przytem uwzględnić produktywność i własne zapotrzebowanie producenta.

§ 4.

Polityczna władza krajowa a za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa, której poruczono rozdział cyfry kontyngentowej (§ 3.), postanawia, w jaki sposób należy przeprowadzić zbiórkę kontyngentów dostawy (§ 2.). Zbiórkę tę może ona poruczyć poszczególnym kupcom albo istniejącym organizacjom albo też w celu dokonania zbiórki powołać do życia osobne organizacje.

Kierownictwo zbiórką należy do politycznej władzy powiatowej (§ 3.), której poruczono rozdział cyfry kontyngentowej.

§ 5.

Kto produkuje masło lub uzyskuje tłuszcz wieprzowy (surowy i topiony), może te środki żywności, choćby ich nawet nie zażądano (§ 2.), pozbywać tylko miejscem, powołanym do zbiórki kontyngentów dostawy (§ 4.), trzecim osobom lub przedsiębiorstwom nie wolno tedy oddawać tych środków żywności ani odpłatnie ani bezpłatnie. Postanowienie to niema zastosowania do zakupów dokonywanych przez wojsko.

W razie potrzeby może polityczna władza krajowa zarządzić ogólnie lub od przypadku do przypadku, że przepis ten niema zastosowania do drobnej sprzedaży bezpośrednio na rzecz konsumentów, dokonywanej przez upoważnionych przemysłowców w stałych miejscach wykonywania przedsiębiorstwa.

§ 6.

Urząd dla wyżywienia ludności postanawia, jakie ilości masła, topionego masła, sera, chudego sera (słodkiego sera, twarogu) i tłuszczu wieprzowego (surowego i topionego), zebrane w pewnym obszarze administracyjnym w ramach kontyngentu dostawy lub poza tym kontyngentem (§§ 2. i 5.),

mają być użyte dla aprowizacji ludności w tym samym obszarze administracyjnym a jakie ilości tych produktów mają być oddane dla aprowizacji ludności w innych obszarach administracyjnych.

Ilości przeznaczone dla aprowizacji ludności pewnego obszaru administracyjnego przekaże polityczna władza krajowa w odpowiedni sposób poszczególnym powiatom politycznym a polityczne władze powiatowe, którym poruczono rozdział cyfr kontyngentowych (§ 3.) i kierownictwo zbiórką (§ 4.), użyją ich dla pokrycia zapotrzebowania ludności.

§ 7.

Polityczna władza krajowa ustanowi i poda do publicznej wiadomości wynagrodzenie za środki żywności, które mają być oddane w ramach kontyngentu dostawy (§ 2.), jakoteż ceny, których nie wolno przekraczać przy sprzedaży masła i tłuszczu wieprzowego (surowego i topionego) przez producentów poza kontyngentem dostawy (§ 5.). Władza ta ustanawia również ceny, po których miejsca, powołane do zbiórki kontyngentów dostawy i do zakupu masła i tłuszczu wieprzowego poza tymi kontyngentami (§§ 4. i 5.), mają towary te oddawać do obrotu.

Wynagrodzenie za tłuszcz wieprzowy (surowy i topiony), jakie ma być uiszczane producentom, względnie cena, jaka ma być im za artykuł ten płacona, nie może przekraczać kwoty, ustanowionej w § 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 211.

Ustanowienie wynagrodzenia i cen po myśli postanowień poprzednich ustępów podlega zatwierdzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności.

§ 8.

Wykonanie postanowień niniejszego rozporządzenia należy do Urzędu dla wyżywienia ludności. Przy politycznych władzach krajowych a w razie potrzeby także przy politycznych władzach powiatowych, którym poruczono rozdział cyfr kontyngentowych (§ 3.), kierownictwo zbiórką (§ 4.) i rozdział przydzielonych ilości masła, masła topionego, sera, chudego sera (słodkiego sera, twarogu) i tłuszczu wieprzowego (§ 6.), należy ustanowić osobne oddziały (organa krajowe lub powiatowe) celem wykonania zadań, ciężących na wymienionych władzach według postanowień niniejszego rozporządzenia.

Celem wspierania wymienionych poprzednio politycznych władz powiatowych oraz celem udzielania im rad fachowych należy przy każdej z tych władz ustanowić radę przyboczną, złożoną z zastępców wszystkich kół interesowanych.

Blizsze przepisy o składzie tych rad przybocznych oraz przepisy o prowadzeniu czynności przez te rady wyda polityczna władza krajowa.

§ 9.

Każdy, kto produkuje masło, masło topione, ser lub chudy ser i kto uzyskuje tłuszcz wieprzowy (surowy i topiony), jest obowiązany na wezwanie politycznej władzy powiatowej, w której okręgu produkcja względnie uzyskiwanie się odbywa, udzielać jej od przypadku do przypadku lub w pewnych oznaczonych okresach czasu potrzebnych wyjaśnień i wglądać do ksiąg gospodarczych i kupieckich. Organom tej władzy należy zezwolić na wstęp do tych ubikacji i udzielić na żądanie wszelkich potrzebnych wyjaśnień.

Polityczna władza powiatowa ma prawo każdego czasu przedsięwziąć przez upoważnione przez siebie organa oględziny ubikacji fabrycznych, składowych i innych i wglądać do ksiąg gospodarczych i kupieckich. Organom tej władzy należy zezwolić na wstęp do tych ubikacji i udzielić na żądanie wszelkich potrzebnych wyjaśnień.

§ 10.

O każdym biciu świń (a więc także o każdym biciu w domu i każdym biciu z konieczności) należy donieść za każdym razem miejscom, którym poruczono zbiórkę kontyngentów dostawy i skupywanie tłuszczu wieprzowego poza kontyngentem dostawy (§§ 4. i 5.), podając wagę rzeźną.

§ 11.

Przy każdym biciu świń należy odłączyć tłuszcz od mięsa, o ile to jest możliwe bez szkodliwego naruszenia tkanek mięsnych.

§ 12.

Masło, sprowadzone z poza granicy cłowej do Austrii po wejściu tego rozporządzenia w życie, wolno puszczać w obrót tylko za pośrednictwem Towarzystwa austriackiej Centrali zakupna w Wiedniu (I., Am Hof Nr. 4).

Kto sprowadza masło z poza granicy cłowej do Austrii, jest obowiązany sprzedać je Towarzystwu austriackiej Centrali zakupna w Wiedniu. Ma on o nadejściu towaru do Austrii donieść bezzwłocznie Towarzystwu austriackiej Centrali zakupna w Wiedniu, podając ilość i miejsce składowe; aż do odebrania towaru przez to towarzystwo winien go przechowywać i utrzymywać z troskliwością porządku kupca.

Jeżeli co do ceny objęcia nie przyjdzie do skutku zgodne porozumienie między Towarzystwem austriackiej Centrali zakupna a sprzedawcą, oznaczy tę cenę Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 13.

Przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym wolno przesyłki masła i tłuszczu wieprzowego (surowego i topionego) przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeśli dla każdej przesyłki dołączono do dokumentów przewozowych poświadczenie przewozowe, wystawione przez polityczną władzę powiatową miejsca nadania według formularza, przepisanego w dodatku.

Poświadczenie to należy ściągnąć na stacyi przeznaczenia.

Przesyłanie masła i tłuszczu wieprzowego (surowego i topionego) pocztą jest dozwolone tylko za zezwoleniem politycznej władzy powiatowej miejsca nadania. Zezwolenie należy wykazać urzędową uwagą na pocztowym adresie przesyłkowym.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do przesyłek zarządu wojskowego, do przesyłek, nadchodzących na podstawie bezpośrednich dokumentów przewozowych z krajów korony węgierskiej, z Bośni i Hercegowiny albo z poza granicy cłowej, ani do przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

§ 14.

Postanowienia §§ 2., 5. i 10. nie mają zastosowania do świń, sprowadzanych do Austrii przez Towarzystwo austriackiej Centrali zakupna, ani do uzyskanego z nich tłuszczu.

§ 15.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia i wydanych na jego zasadzie przepisów i zarządzeń władz politycznych.

§ 16.

Przeciw zarządzeniom władz politycznych, wydanym na zasadzie postanowień tego rozporządzenia, jakoteż przeciw zarządzeniom naczelnika gminy, wydanym na zasadzie postanowienia § 3., ustęp 2. jest rekurs niedopuszczalny. Przełożonej władzy politycznej zastrzega się badanie wszelkich zarządzeń z urzędu i wydanie w danym razie potrzebnych wskazówek.

§ 17.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego zasadzie przepisów będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn nie podlega według istniejących ustaw karze surowszej.

Jeżeli przekroczenie zostanie popełnione przy wykonywaniu przemysłu, to można, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a ustawy przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 18.

Masło i tłuszcz wieprzowy (surowy i topiony), puszczone w obrót wbrew przepisom §§ 5., 12. lub 13., albo nie zgłoszone mimo wezwania, wydane na zasadzie § 9., albo też wystane z nieprawdziwą deklaracją, uzna polityczna władza powiatowa za przepadłe na rzecz zaopatrzenia ludności.

Taksamo należy uznać za przepadły tłuszcz^z wieprzowy, przypadający przy biciu, nie zgłoszonym mimo przepisu § 10., jak również uzyskany z niego czysty tłuszcz (smalec wieprzowy).

§ 19.

Urząd dla wyżywienia ludności może w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami rozciągnąć postanowienia §§ 5., 7., 12., 13. i 18. niniejszego rozporządzenia na topione masło, ser i chudy ser (słodki ser, twaróg).

§ 20.

Postanowienia tego rozporządzenia działają wstecz odnośnie do tłuszczu ze świń, które zostały zabite przed początkiem obowiązywania tego rozporządzenia, jednak po dniu 31. października 1916.

§ 21.

Rozporządzenie to, z wyjątkiem postanowień §§ 5. i 13., wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Początek mocy obowiązującej postanowień §§ 5. i 13. będzie ustanowiony i podany do wiadomości przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Höfer wtr.

Poświadczenie przewozowe

na masło, topione masło, ser, chudy ser (słodki ser, twaróg) albo na
tłuszcz wieprzowy (surowy i topiony).

(Imię i nazwisko wysyłającego) .....
w (miejsceowość) ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg ..... (rodzaj towaru),
w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacji nadania) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) .....
pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....
.....

..... dnia ..... 1917.

C. k. Starostwo .....

Magistrat miasta .....

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.

Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

16.**Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 12. stycznia 1917**

o zmianie granic północnego dalszego obszaru wojennego w Austrii.

Zmieniając dotychczasowe rozgraniczenie ustanowiła Naczelną Komenda armii na podstawie § 1., ustęp 1., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 241, granice północnego dalszego obszaru wojennego w ten sposób, że powiaty polityczne Bielsko, Frysztat, Frydek i Cieszyn w Księstwie śląskiem tudzież powiat polityczny Morawska Ostrawa w Margrabstwie Moraw wydziela się z dalszego obszaru wojennego ze skutecznością od dnia 15. stycznia 1917.

Począwszy od tego dnia obejmuje tedy północny dalszy obszar wojenny w Austrii: Galicyę zachodnią a z Galicyi wschodniej zachodnią część kraju łącznie z powiatem politycznym turezańskim, drohobyckim, lwowskim i żółkiewskim, tudzież położoną na zachód od rzeki Bugu część powiatu sokalskiego i terytorium miasta Sokala.

Handel wlr.

17.**Rozporządzenie Ministra i Kierownika Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 12. stycznia 1917,**

dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla korzeni i mączki cykoryi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

§ 1.

Do przestania świeżych (zielonych) i suszonych korzeni cykoryi i mączki cykoryi z obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej potrzeba zezwolenia Biura rozdziału suszonych korzeni cykoryi w Pradze (V., ulica Mikołaja 11). Kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjmować przesyłki takie do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez wspomniane Biuro rozdziału według wzoru, przepisane w załączniku.

Poświadczenie to odbierze stacya przeznaczenia.

Nie potrzeba tego rodzaju poświadczeń przewozowych dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek, nadchodzących na podstawie bezpośrednich listów przewozowych z zagranicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, oraz dla takich przesyłek, które w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia były już odstawione do zakładu przewozowego, jakoteż dla przesyłek przechodowych.

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane polityczne władze pierwszej instancyi grzywnami do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn według istniejących ustaw nie podlega karze surowszej.

§ 3.

Przesyłki wymienionych w § 1. artykułów, które nadane zostały wbrew przepisom tego rozporządzenia, mogą władze polityczne uznać za przepadłe na rzecz zaopatrzenia ludności.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wlr.

Urban wlr.

Höfer wlr.

Poświadczenie przewozowe.

Imię i nazwisko wysyłającego .....
w (miejscowość) ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... *kg* ..... (rodzaj towaru)
a to w czasie od ..... do ..... 191...
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) ..... pod adresem (imię i nazwisko oraz
miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
(Miejsce i dzień wystawienia.)

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za . . . . 4 K 20 h	Rocznik 1872 za . . . . 6 K 40 h	Rocznik 1895 za . . . . 7 K — h
" 1850 " . . . . 10 " 50 "	" 1873 " . . . . 6 " 60 "	" 1896 " . . . . 7 " — "
" 1851 " . . . . 2 " 60 "	" 1874 " . . . . 4 " 60 "	" 1897 " . . . . 15 " — "
" 1852 " . . . . 5 " 20 "	" 1875 " . . . . 4 " — "	" 1898 " . . . . 6 " — "
" 1853 " . . . . 6 " 30 "	" 1876 " . . . . 3 " — "	" 1899 " . . . . 10 " — "
" 1854 " . . . . 8 " 40 "	" 1877 " . . . . 2 " — "	" 1900 " . . . . 7 " — "
" 1855 " . . . . 4 " 70 "	" 1878 " . . . . 4 " 60 "	" 1901 " . . . . 6 " — "
" 1856 " . . . . 4 " 90 "	" 1879 " . . . . 4 " 60 "	" 1902 " . . . . 7 " 50 "
" 1857 " . . . . 5 " 70 "	" 1880 " . . . . 4 " 40 "	" 1903 " . . . . 9 " — "
" 1858 " . . . . 4 " 80 "	" 1881 " . . . . 4 " 40 "	" 1904 " . . . . 5 " — "
" 1859 " . . . . 4 " — "	" 1882 " . . . . 6 " — "	" 1905 " . . . . 6 " — "
" 1860 " . . . . 3 " 40 "	" 1883 " . . . . 5 " — "	" 1906 " . . . . 12 " — "
" 1861 " . . . . 3 " — "	" 1884 " . . . . 5 " — "	" 1907 " . . . . 13 " — "
" 1862 " . . . . 2 " 80 "	" 1885 " . . . . 3 " 60 "	" 1908 " . . . . 9 " — "
" 1863 " . . . . 2 " 80 "	" 1886 " . . . . 4 " 60 "	" 1909 " . . . . 8 " 50 "
" 1864 " . . . . 2 " 80 "	" 1887 " . . . . 5 " — "	" 1910 " . . . . 8 " 40 "
" 1865 " . . . . 4 " — "	" 1888 " . . . . 8 " 40 "	" 1911 " . . . . 7 " — "
" 1866 " . . . . 4 " 40 "	" 1889 " . . . . 6 " — "	" 1912 " . . . . 12 " 50 "
" 1867 " . . . . 4 " — "	" 1890 " . . . . 5 " 40 "	" 1913 " . . . . 9 " 50 "
" 1868 " . . . . 4 " — "	" 1891 " . . . . 6 " — "	" 1914 " . . . . 15 " — "
" 1869 " . . . . 6 " — "	" 1892 " . . . . 10 " — "	" 1915 " . . . . 11 " 70 "
" 1870 " . . . . 2 " 80 "	" 1893 " . . . . 6 " — "	
" 1871 " . . . . 4 " — "	" 1894 " . . . . 6 " — "	

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły w **stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przebiegu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 14. stycznia 1917.

Treść: № 18. Rozporządzenie cesarskie, którem uchyla się przeniesienie uprawnień administracji politycznej na Naczelnego Komendanta armii, względnie głównodowodzącego.

18.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 9. stycznia 1917,

którem uchyla się przeniesienie uprawnień administracji politycznej na Naczelnego Komendanta armii, względnie głównodowodzącego.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Uchyla się rozporządzenia cesarskie z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 153, z dnia 31. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 186 i z dnia 23. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 133, dotyczące przeniesienia uprawnień administracji politycznej w granicach urzędowego zakresu działania, przy-

slugującego Naczelnikowi politycznej władzy krajowej, na Naczelnego Komendanta armii, względnie głównodowodzącego.

§ 2.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jego wykonaniem zajmie się Mój Minister spraw wewnętrznych.

Baden, dnia 9. stycznia 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinić wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 18. stycznia 1917.

Treść: (№ 19. i 20.) 19. Rozporządzenie o zarządzeniach na rzecz suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy z powodu wojny doznali przeszkody w złożeniu egzaminu nauczycielskiego. — 20. Rozporządzenie, w sprawie przejściowej zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909.

19.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych z dnia 8. stycznia 1917,

o zarządzeniach na rzecz suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy z powodu wojny doznali przeszkody w złożeniu egzaminu nauczycielskiego.

Na zasadzie artykułu II. (ustęp 1.) rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 262, w sprawie zarządzeń na rzecz tych urzędników państwowych, praktykantów i kandydatów służby sprawiedliwości, jakoteż suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy wskutek wojny doznali przeszkody w wykonywaniu służby cywilnej, wydaje Ministerstwo wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych następujące zarządzenia:

§ 1.

Tym suplentom i asystentom w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy w czasie obecnej wojny wskutek czynnej służby wojskowej, spełnianej po ich zamianowaniu, doznali przeszkody w złożeniu egzaminu nauczycielskiego, przepisa-

nego dla uzyskania stałej posady nauczycielskiej, można w razie, jeżeli oni przed rozpoczęciem służby wojskowej byli już dopuszczeni do składania egzaminu i egzamin ten złożą z pomyślnym wynikiem najdalej w ciągu roku po ustaniu owej przeszkody, policzyć w razie istnienia wszystkich innych wymogów ustawowych, ten czas służby, który oni odbyli po dniu 31. lipca 1914 w czynnej służbie wojskowej tudzież w bezpośredniej łączności z tą służbą wojskową w charakterze suplentów lub asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, do osiągnięcia dodatku starszeństwa, należącego się suplentom stosownie do ustawy z dnia 8. lipca 1886, Dz. u. p. Nr. 121, a w razie późniejszego zamianowania ich (rzeczywistymi) nauczycielami do posunięcia się do ustawowych dodatków pięcioletnich; policzenie to nastąpić ma tak, jak gdyby ci suplenci i asystenci odbyli wspomniany czas służby po uzyskaniu pełnej kwalifikacji nauczycielskiej.

§ 2.

Tak samo można tym suplentom i asystentom w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy z powodu zwiększonego zajęcia nauczycielskiego wskutek obecnej wojny lub dla innej przyczyny spowodowanej ważnej przyczyny doznali przeszkody w złożeniu przepisanej do uzyskania stałej posady egzaminu nauczycielskiego, policzyć wyjątkowo czas służby, spędzony od chwili nastania wykazanej przez nich przeszkody w charakterze suplentów lub asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, a to w takim razie,

jeżeli oni przed nastaniem przeszkody byli już dopuszczeni do złożenia egzaminu nauczycielskiego i egzamin ten złożą z pomyślnym wynikiem najdalej w ciągu roku po ustaniu przeszkody.

Zwiększone zajęcie w zawodzie nauczycielskim uważa się tylko wtedy za powód przeszkody, jeżeli suplent (asystent) w czasie trwania wojny był zatrudniony przez taką ilość godzin tygodniowo, która przekracza więcej niż o cztery godziny najwyższy wymiar obowiązków rzeczywistego nauczyciela albo też był zatrudniony w klasach uczęszczanych przez więcej niż pięćdziesięciu uczniów i conajmniej w najwyższym wymiarze obowiązków rzeczywistego nauczyciela.

§ 3.

Za państwowe średnie zakłady naukowe uważa się:

szkoły średnie (gimnazya wszelkiego rodzaju i szkoły realne), seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie (wyjąwszy połączone z niemi szkoły ćwiczeń), następnie szkoły nautyczne, wyższe szkoły handlowe, tudzież przemysłowe państwowe zakłady naukowe wszelkiego rodzaju.

§ 4.

Podania o przyznanie ulg, przewidzianych w §§ 1. i 2., należy wnosić do właściwej władzy centralnej w przepisanej drodze służbowej.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hussarek wlr.

20.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 12. stycznia 1917,

w sprawie przejściowej zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172.

Na zasadzie § 2., ustęp (1), regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, uchyla się przejściowo co do kart jazdy, wydawanych z istniejących zapasów, ten przepis § 13., ustęp (2), regulaminu ruchu dla kolei żelaznych, według którego cena jazdy musi być na karcie jazdy podana.

Obowiązujące ceny jazdy należy podać w wyciągu taryfowym, przepisany w § 12., ustęp (1), regulaminu ruchu dla kolei żelaznych w jednej kwocie łącznie z podatkiem od biletów jazdy. Wyciąg taryfowy należy wywiesić obok okienka dla sprzedaży kart kolejowych. Przez wywieszenie obwieszczenia należy także zwrócić uwagę podróżnych na to, że dla obliczenia ceny jazdy są miarodajne jedynie kwoty, uwidocznione w wyciągu taryfowym.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. lutego 1917.

Forster wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 21. stycznia 1917.

Treść: (M 21.—23.) 21. Rozporządzenie celem wykonania postanowień, dotyczących podatku przewozowego, zawartych w cesarskim rozporządzeniu z dnia 10. stycznia 1917, o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę. — 22. Rozporządzenie celem wykonania ustawy z dnia 19. lipca 1902, dotyczącej zaprowadzenia podatku od biletów jazdy od transportu osób kolejami, i tych postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę, które dotyczą podatku od biletów jazdy. — 23. Rozporządzenie celem wykonania postanowień, dotyczących podatku od pakunków, zawartych w rozporządzeniu cesarskim z dnia 10. stycznia 1917, o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków wywołanych przez wojnę.

21.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i kolei z dnia 20. stycznia 1917

celem wykonania postanowień, dotyczących podatku przewozowego, zawartych w rozporządzeniu cesarskim z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę.

Celem wykonania postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, dotyczących podatku przewozowego, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przedmiot, wymiar i podstawa obliczenia podatku przewozowego.

(1) Transport towarów kolejami podlega podług § 1. rozporządzenia cesarskiego opłacie od ruchu (podatkowi przewozowemu) w wysokości 15 procent ceny transportu, pobieranej jednocześnie przez koleje.

(2) Pod towarami należy rozumieć w myśl rozporządzenia cesarskiego wszystkie rzeczy, transportowane przez koleje, nie wyłączając zwłok i żywych zwierząt, z wyjątkiem atoli pakunków podróży w znaczeniu § 11. rozporządzenia cesarskiego.

(3) Za cenę transportu w zrozumieniu § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego należy uważać należitości za przewóz łącznie z należitościami za manipulację i przewiezienie oraz wszystkie inne kwoty, które mają być przez koleje pod jakąkolwiek bądź nazwą pobierane za transport towarów. Zalicza się do nich także wynagrodzenie, które płaci właściciel kolei dowozowej za transport towarów, należących do niego (należitości kolei dowozowej, należitości za dostarczenie wozów itd.), następnie należitości za wozy ochronne itp. Dodatek wojenny (§ 13. rozporządzenia cesarskiego) należy włączać do podstawy obliczenia podatku przewozowego.

(4) Należitości za świadczenia uboczne przy transporcie, nie wliczonych do opłaty za przewóz, na przykład należitości za załadowanie i za wyładowanie, opłat za stanowisko wozów, należitości za wypożyczenie przykryć, należitości za deklarację interesu przy dostawie, należitości za cłową manipulację, należitości za przewóz kołową

itp. nie należy uważać za cenę transportu lub za część składową tej ceny, również nie należy uważać za nią kwot, które kolejom ma opłacać zarząd pocztowy za pocztę listową i pakunkową.

§ 2.

Obliczenie podatku przewozowego, który należy pobierać w ruchu kolejowym z obszarami poza Austryą i w ruchu przejściowym przez obszar austriacki.

(1) W ruchu kolejowym z obszarami poza Austryą i w ruchu przejściowym przez obszar austriacki należy uważać, bez ujemy dla postanowień odmiennych, przewidzianych w następujących ustępach, tę część ceny transportu (§ 1., ustęp 3.) za przypadającą na transport wewnątrz państwowego obszaru austriackiego (§ 2., ustęp 1. rozporządzenia cesarskiego), która odnośnie do austriackich linii kolejowych wypada podług taryfy lub odpowiada tej kwocie, jaką wliczyły koleje do taryf bezpośrednich dla linii austriackich (proporcya wliczenia).

(2) Jeżeli stacya zmiany kierownictwa ruchu nie znajduje się bezpośrednio na granicy austriackiego obszaru państwowego a osobna taryfa do granicy nie jest ustalona, należy przy obliczeniu podatku przewozowego postępować według następujących postanowień:

a) Jeśli stacya zmiany kierownictwa ruchu znajduje się na obszarze poza Austryą, należy cenę transportu, przypadającą na linię między granicą a pierwszą stacyą, leżącą poza austriackim obszarem państwowym (stacyą ekspedycyi towarów) włączyć do podstawy obliczenia podatku przewozowego;

b) jeśli stacya zmiany kierownictwa ruchu znajduje się na obszarze austriackim, należy cenę transportu, przypadającą na linię między granicą a pierwszą stacyą, leżącą pośród obszaru austriackiego (stacyą ekspedycyi towarów), pozostawić przy obliczeniu podatku przewozowego bez uwzględnienia.

(3) Jeżeli krótkie części linii austriackich kolei przecinają obszar poza Austryą lub krótkie części linii pozaaustriackich kolei przecinają obszar austriacki, należy cenę transportu, przypadającą na te części linii, w pierwszym przypadku włączyć eo podstawy obliczenia podatku przewozowego, id drugim przypadku atoli pozostawić przy obliczeniu podatku przewozowego bez uwzględnienia. cz postanowienia mają jednak zastosowanie tylko wówczas, gdy dla żadnej części linii przejściowej ów ma ustanowionej osobnej taryfy. Jakie linie

należy uważać za krótkie części linii, zostanie ustalonym przez Ministerstwo skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei. Jeśli dla pewnej części linii przejściowej ustanowioną jest odrębna taryfa, wówczas obowiązek do opłaty podatku od ruchu na całej linii przejściowej zastosowuje się do postanowień ustępu 1. i 2.

§ 3.

Pobór podatku przewozowego. Wliczenie do taryf.

(1) Podatek przewozowy należy z wyjątkami, oznaczonymi w ustępie 3. i 4., wliczać w ten sposób do taryf, że podatek doliczy się do stopy opłaty za przewóz i ustanowi się ceny transportu wraz z podatkiem w jednolitych kwotach. Przy podwyższeniu taryf może wliczenie i w ten sposób nastąpić, że podwyższenie taryfy i podatek zostaną złączone w jeden jednolity dodatek.

(2) Przy wliczaniu podatku przewozowego do taryf należy kwotę, wynikającą ze zliczenia stopy opłaty za przewóz (podwyższenia taryfy) z wliczonym podatkiem, zaokrąglać wedle postanowień, wydanych przez Ministerstwo kolei; osobne zaokrąglenie stopy opłaty za przewóz (podwyższenia taryfy) i podatku nie jest dopuszczalnym.

(3) Odnośnie do tych gałęzi ruchu na liniach kolei austriackich, dla których ceny transportu obliczone są w walucie zagranicznej, zezwala się na zasadzie upoważnienia, przewidzianego w § 3., ustęp 4., rozporządzenia cesarskiego, z zastrzeżeniem możliwości odwołania w każdej chwili, by podatek przewozowy nie był wliczany do taryf. Na zasadzie upoważnienia, udzielonego w § 9., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego, zarządza się, że koleje mają podatek przewozowy, przypadający na te gałęzie ruchu, jak długo on nie jest wliczony do taryf tych gałęzi ruchu, odwozić do kasy państwowej bez pobierania podatku od osób, do opłaty obowiązanych lub zań odpowiedzialnych (§ 3., ustęp 1. i 3., rozporządzenia cesarskiego).

(4) Koleje, które chcą pobierać podatek przewozowy bez wliczania do taryf samoistnie obok ceny transportu, winny z prośbą o pozwolenie na to zwracać się przy podaniu powodów do Ministerstwa kolei. Jeśli pozwolenie zostanie udzielonym, to Ministerstwo kolei ustanawia w porozumieniu z Ministerstwem skarbu sposób, w jaki należy pobierać podatek przewozowy; ten sposób poboru należy ogłosić z powołaniem się na reskrypt Ministerstwa kolei (§ 9., ustęp 4., rozporządzenia cesarskiego) w dzienniku rozporządzeń dla kolei i żeglugi okrętowej (obwieszczenia w sprawach taryfowych i transportowych).

(5) Jeśli przy obliczaniu kwot podatku przewozowego, które nie są wliczone do taryf (ustęp 4.), wynikają ułamki halerzy, należy je zaokrąglić w górę na całe halerze.

(6) W taryfach (podwyższeniach taryf) i w obniżeniach stop taryfy, które ogłasza się po obwieszczeniu tego rozporządzenia, należy fakt, iż podatek został wliczony do taryf (podwyższeń taryf), lub też że to nie ma miejsca, wyraźnie zaznaczyć.

§ 4.

Obliczenie kwot podatku przewozowego, które mają być odwiezione.

(1) Podatek przewozowy ma być przez kolej obliczonym za każdy miesiąc obrotowy od sumy przychodów, podlegających podatkowi przewozowemu, które mają być dla wyniku obrotu w tym miesiącu wzięte w rachubę, przy potrąceniu zwrotów z przychodów, podlegających podatkowi przewozowemu, zarachowanych na ten sam miesiąc, i bez urzędowego wymiaru odwiezionym przy dołączeniu poświadczenia złożenia do urzędu, właściwego podług siedziby przedsiębiorstwa kolejowego i powołanego do przyjmowania wpłat w należnościach (urzędu podatkowego, kasy skarbowej, kasy urzędu taks we Wiedniu). Jeżeli siedziba przedsiębiorstwa kolejowego znajduje się poza austriackim obszarem państwowym, wówczas ma odwózka podatku odbywać się z reguły do kasy urzędu taks we Wiedniu, jednak może Ministerstwo skarbu zezwalać na wyjątki od tej reguły.

(2) Jeśli podatek przewozowy jest wliczony do taryf, to należy tytułem podatku przewozowego odwozić każdorazowo piętnaście stopiętnastych (= trzem dwudziestym trzecim) miesięcznej sumy cen transportu łącznie z podatkiem przewozowym, obliczonej jako podlegającej podatkowi przewozowemu. Gdy jednak podatek przewozowy nie jest wliczony do taryf (§ 3., ustęp 3. i 4.), wówczas wynosi podatek przewozowy, który należy odwieść, piętnaście setnych miesięcznej sumy cen transportu (bez doliczenia podatku przewozowego), obliczonej jako podlegającej podatkowi przewozowemu.

(3) Jeśli w przychodach z transportu ma udział więcej kolei, ma każda z interesowanych kolei odwieść tylko ten podatek przewozowy, jaki przypada na jej udziały w przychodach.

(4) Ułamki korony, wynikające przy obliczeniu kwoty podatku, która ma być odwieziona, należy zaokrąglić w górę na jedną koronę. Ceny przewozu w obcej walucie należy przeliczyć na walutę koronową podług stosunku wartości,

który stosownie do istniejących szczególnych przepisów ma być każdorazowo brany za podstawę przy przeliczeniu przychodów, zarachowanych w obcej walucie, dla celów zamknięcia rachunku obrotowego, a w braku takich przepisów podług liczb stosunkowych, które mają być ustalone osobnym rozporządzeniem.

(5) Jeśli dokładne ustalenie kwot podatku przewozowego, które mają koleje stosownie do § 3., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego odwozić do kasy państwowej od ruchu towarów na liniach łączących i przejściowych, wymienionych w § 2., ustęp 2. i 3., byłoby połączone z niestosunkowymi trudnościami, można zezwolić na to, by zamiast tych kwot podatku przewozowego była odwożona do kasy państwowej kwota ugodzona, którą należy ustalić w drodze umowy. O udzielenie tego zezwolenia mają prosić koleje Ministerstwo skarbu. Do podania należy dołączyć środki pomocnicze, potrzebne do przybliżonego obliczenia kwoty podatku przewozowego, przypadającej na te linie łączące i przejściowe; w szczególności należy wykazać rozległość ruchu towarów na dotyczących liniach, podlegającego podatkowi przewozowemu i przeciętny stosunek tego ruchu do łącznego ruchu (na przykład według kilometrów ton).

5.

Odwózka podatku przewozowego.

(1) Do dwudziestego dnia każdego miesiąca, następującego bezpośrednio po miesiącu obrotowym, należy, o ile do tego terminu nie może jeszcze mieć miejsca obrachunek (ustęp 3.), uiszczyć w urzędzie, oznaczonym w § 4., ustęp 1., upłatę na poczet przypuszczalnej należności podatkowej za ten miesiąc obrotowy w kwocie, jaka bez ujmy dla wyjątków, przewidzianych w ustępie 2., odpowiada należności, która ma być obrachowana za ten sam miesiąc roku poprzedniego, przy zaokrągleniu w górę na 50 K.

(2) Koleje, które w chwili, z którą dla ich gałęzi ruchu wchodzi w moc obowiązek do opłaty podatku, dłużej niż jeden rok uprawiają ruch towarów, są obowiązane do uiszczania upłat za pierwszych dwanaście miesięcy obrotowych po zaistnieniu obowiązku do opłaty podatku (§ 9., ustęp 1. i 2. rozporządzenia cesarskiego) w ten sposób, iż odwożą za każdy z tych miesięcy obrotowych 15 procent łącznej kwoty cen transportu, wstawionych do rachunku jako przychód z dotyczącej gałęzi ruchu za ten sam miesiąc poprzedniego roku. Koleje, które swój ruch towarów podjęły dopiero później, są obowiązane do uiszczania za pierwszych dwanaście miesięcy

obrotowych po zaistnieniu obowiązku do opłaty podatku upłat w wysokości 15 procent swych przychodów z ruchu towarów, obliczonych przewzorycznie za dotyczący miesiąc obrotowy.

(3) Obrachunek miesięcznej należności podatkowej ma nastąpić najpóźniej do dwudziestego dnia czwartego miesiąca, następującego po miesiącu obrotowym, według dołączonych wzorów (wzór A dla gałęzi ruchu z podatkiem przewozowym, wliczonym do taryf, wzór B dla gałęzi ruchu z taryfami bez wliczonego podatku przewozowego), a mianowicie odrębnie dla własnych linii kolejowych i dla linii, prowadzonych na cudzy rachunek; zaś wewnątrz tych poszczególnych grup obrachunku odrębnie dla każdej sieci kolejowej, dla której w sprawozdaniach z czynności lub w rachunkach obrotowych składa się osobny rachunek. Obrachunek należy podać do urzędu, oznaczonego w § 4., ustęp 1.

(4) Dopłatę lub nadpłatę, wynikającą z obrachunku, należy z reguły wziąć w rachubę przy równoczesnej upłacie; zaliczenie nadpłaty na poczet podatku od biletów jazdy lub podatku od pakunków nie jest dopuszczalne.

§ 6.

Nadzór nad odwózką podatku.

(1) Celem ostatecznego zbadania odwózki podatku ma przedsiębiorstwo kolei co roku najpóźniej do pierwszego dnia siódmego miesiąca, następującego po jego roku obrotowym, przedkładać władzy skarbowej pierwszej instancji (Dyrekcji okręgu skarbowego, Urzędowi wymiaru należności), w której okręgu urzędowym znajduje się jego siedziba, roczny obrachunek za ostatni ubiegły rok obrotowy przy dołączeniu jednego wygotowania zamknięcia rachunkowego i sprawozdania z czynności. Przedsiębiorstwa kolei, których siedziba znajduje się poza austriackim obszarem państwowym mają przedkładać ten rachunek roczny tej władzy skarbowej pierwszej instancji, której podlega urząd do którego ma być podatek przewozowy odwiezionym (§ 4., ustęp 1.).

(2) Obrachunek roczny należy sporządzić podług tego samego wzoru co obrachunek miesięczny (§ 5., ustęp 3.) i musi on w kolumnie 16. zgadzać się z kwotą rocznej wynikłości przychodów z transportu towarów, wykazaną w zamknięciu rachunkowym i w sprawozdaniu z czynności. Ewentualne niezgodności z tą kwotą lub z obrachunkami miesięcznymi należy wyjaśnić. W zamknięciu rachunkowym i w sprawozdaniu z czyn-

ności należy przychody z ruchu towarów, z ruchu osobowego i z ruchu pakunków odrębnie przedstawiać.

(3) Celem zbadania odwózki podatku i dostarczonych co do tego wykazów i innych środków pomocniczych może władza skarbowa każdego czasu przedsiębrać dochodzenia w zarządach kolejowych; koleje są każdego czasu obowiązane przedkładać na żądanie organom władzy skarbowej celem wglądnięcia swe oryginalne zapiski i księgi i udzielać innych wyjaśnień, mających na celu zbadanie odwózki podatku.

§ 7.

Zwrot.

(1) Do zwrotu kwot podatku przewozowego przez koleje osobom, oznaczonym w § 3., ustęp 1. i 3. rozporządzenia cesarskiego, stosują się przepisy, obowiązujące co do zwrotu ceń transportu.

(2) Zwrot kwot podatku przewozowego, odwiezionych do kasy państwowej bez urzędowego wymiaru, na rzecz kolei ma miejsce tylko wówczas, gdy wskutek pomyłki lub błędu rachunkowego została wykazalnie odwieziona kwota podatku przewozowego wyższa od ustawowej. Zwrotu można żądać tylko w przeciągu trzech lat, licząc od dnia zapadłości odwózki (§ 5., ustęp 3.). O zwrot należy prosić władzę skarbową pierwszej instancji, oznaczoną w § 6., ustęp 1. Jeżeli zwrot zostanie dozwolonym, to należy kwotę, która ma być zwróconą, z reguły potrącić z należności podatkowej przy najbliższych miesięcznych upłatach (§ 5., ustęp 1. i 2.).

§ 8.

Kary porządkowe.

(1) Przekroczenie postanowień, dotyczących podatku przewozowego, zawartych w rozporządzeniu cesarskiem tudzież w niniejszem rozporządzeniu i zarządzeń oraz zleceń władzy, wydanych celem jego wykonania, może być karane karami porządkowymi do 5000 K. Za każde ponowne przekroczenie i za każde bezowocne upomnienie może być ułożoną dalsza kara porządkowa do tej samej najwyższej kwoty.

(2) Nakładanie kar porządkowych, przewidzianych w ustępie 1., zastrzeżone jest Ministerstwu skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei.

§ 9.

Tok instancyi.

(1) Do wydawania zarządzeń i rozstrzygnięć odnośnie do podatku przewozowego i do ujemnych skutków, przewidzianych w § 6., ustęp 1. i 2., rozporządzenia cesarskiego, powołaną jest ta władza skarbową pierwszej instancyi (Dyrekcya okręgu skarbowego, Urząd wymiaru należności), w której okręgu urzędowym znajduje się siedziba odnośnego przedsiębiorstwa kolejowego. Dla przedsiębiorstw kolejowych, których siedziba znajduje się poza austriackim obszarem państwowym jest właściwym z reguły centralny Urząd wymiaru taks i należności we Wiedniu, jeśli jednak takie koleje mają pozwolenie na odwózkę podatku przewozowego do innego urzędu aniżeli do kasy Urzędu taks we Wiedniu (§ 4., ustęp 1.), wówczas właściwą jest ta władza skarbową pierwszej instancyi, której podlega urząd, do którego należy odwozić podatek.

(2) Do zarządzeń i rozstrzygnięć, przytoczonych w pierwszym ustępie, należy analogicznie stosować postanowienia ustaw z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28 i z dnia 20. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 52, z tą zmianą, że we wszystkich przypadkach rozstrzyga w ostatniej instancyi Ministerstwo skarbu.

§ 10.

Rzeczy, mające związek ze służbą kolejową.

Podług § 8., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego nie podlega transport rzeczy, mających związek ze służbą kolejową, podatkowi przewozowemu. Pod rzeczami, mającemi związek ze służbą kolejową, należy przy stosowaniu tego postanowienia uważać te rzeczy, będące własnością kolei, które transportuje się na liniach tej kolei wyłącznie dla celów własnej służby budowy i ruchu kolei. W myśl tego postanowienia nie należy uważać tych towarów za rzeczy, mające związek ze służbą kolejową, które są przeznaczone dla celów jakiegoś przedsiębiorstwa zarobkowego, należącego do kolei a nie łączącego się z prowadzeniem przedsiębiorstwa kolejowego, jak na przykład hotelu, kopalni, samodzielnej fabryki itp.

§ 11.

Opodatkowanie ruchu na kolejach niepublicznych.

(1) Transport towarów na liniach niepublicznych kolei (kolei dowozowych itp.) przez koleje publiczne podlega podatkowi przewozowemu.

(2) W innych przypadkach niż przytoczone w pierwszym ustępie podlega transport towarów na kolejach niepublicznych tylko o tyle podatkowi przewozowemu, o ile na tych kolejach nie transportuje się wyłącznie własnych towarów właściciela kolei niepublicznej. Gdy ten wymóg zachodzi, wówczas nie mają zastosowania postanowienia tego rozporządzenia, dotyczące składania upłat (§ 5., ustęp 1. i 2.); również może Ministerstwo skarbu odnośnie do takich kolei zezwolić lub zarządzić, by przy poborze, obliczaniu i odwożeniu podatku przewozowego oraz przy nadzorze nad odwózką podatku postępowano odmiennie od postanowień §§ 3. do 6.

(3) Jeżeli niepubliczne koleje, których ruch towarowy podlega w myśl ustępu 2. podatkowi przewozowemu, starają się o uwolnienie od podatku, przewidziane w § 8., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego, winny upraszać o jego przyznanie w Ministerstwie skarbu.

§ 12.

Uwolnienie od stempla.

Podania, które należy wnosić celem odwózki podatku, celem uznania lub przyznania uwolnień od podatku lub celem nadzoru nad odwózką podatku lub jej badania, są wraz z załącznikami wolne od stempla.

§ 13.

Postanowienia końcowe. Czas trwania mocy obowiązującej.

(1) Gałęzie ruchu kolejowego, co do których początek mocy obowiązującej postanowień rozporządzenia cesarskiego, dotyczących podatku przewozowego, został na podstawie upoważnienia, udzielonego w § 9., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego, odroczonym poza dzień 1. lutego 1917, oraz dzień początku mocy obowiązującej przytoczonych postanowień dla tychże gałęzi ruchu zostaną ogłoszone w Dzienniku rozporządzeń dla kolei i żeglugi okrętowej (obwieszczenia w sprawach taryfowych i transportowych).

(2) Postanowienia o podatku przewozowym należy stosować bez względu na chwilę początku transportu w tych wszystkich przypadkach, w których cena transportu ma być przez kolej wstawioną do rachunku jako przychód z czasu po rozpoczęciu się mocy obowiązującej tych postanowień dla dotyczącej gałęzi ruchu kolejowego. Transporty towarów jednak, co do których należałoby wprowadzić podług istniejących przepisów wstawić cenę transportu do rachunku jako przychód z czasu

przed wymienionym wyżej terminem, ale faktycznie wstawia się ją z powodu spóźnionego zarachowania lub z powodów techniki rachunkowej dopiero później do rachunku, nie podlegają podatkowi przewozowemu.

(3) O ile to rozporządzenie dotyczy zarządzeń, które mają być wydane jeszcze przed początkiem mocy obowiązującej postanowień rozporządzenia cesarskiego, odnoszących się do podatku przewozowego, nabiera ono mocy obowiązującej w dniu

jego ogłoszenia, pozatem równocześnie z postanowieniami rozporządzenia cesarskiego, dotyczącymi podatku przewozowego.

(4) Moc obowiązująca postanowień tego rozporządzenia ustaje równocześnie z mocą obowiązującą postanowień rozporządzenia cesarskiego, dotyczących podatku przewozowego.

Forster wlr.

Spitzmüller wlr.

Wzór A do § 5., ustęp 2.

Obrachunek podatku przewozowego

dla galezi ruchu towarowego z podatkiem przewozowym, wliczonym do taryf, dotyczący miesiąca ..... 19...

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Oszacowanie linii kolejowych i przewoźców	Przychody z zamknięcia rachunkowego (bez wyłączenia przychodów z ruchu wojennego od podatku)	Przychody, zaliczniki do ksiąg bez pośrednic (poza zamknięcia rachunkowego) kontrolni przychodów (przychodów)	Przechody z ruchu towarowego i podatkiem przewozowym (bez wyłączenia przychodów z ruchu wojennego od podatku)	Kwoty, nie wliczone do opłaty za przewóz według § 1., ustęp 4.	Inne przychody z ruchu towarowego, wolnego od podatku	inne łączące i przejeżdżające przez stacje i punkty (z ust. 2. i 3.)	rzeczy, mające związek ze służbą (z § 10.)	z czasu przed wejściem podatku w moc obowiązującą (§ 12.)	Zwroty przychodów (łącznie z podatkiem) z transportów towarów, podlegających opłacie (z § 12.)	Suma powyżej do potrącenia (kolumny 5. do 10.)	Podatki obliczenia podatku przewozowego, który ma być odliczony (kolumna 4. po potrąceniu kolumny 11.)	Należność podatkowa (z § 115 kwoty, wyliczone) w kolumnie 12.)	Zwroty przychodów, nie zawarte w kolumnie 10. y)	Suma kolumn 5. do 9.	Suma kolumn 12. i 13. po potrąceniu sumy kolumn 15. i 14.	Uwagi
Suma miesięcznej należności podatkowej																
Tytułem upłaty złożono dnia ..... do sądu kasy skarbowej																
pozostałe depozyt kapitału na dobro																

1) Te kolumny należy tylko wówczas wypełnić, gdy dla pewnych linii kolejowych, prowadzonych przez placącą koleję (na przykład dla linii kolejowych, prowadzonych na cudzy rachunek) składa się w sprawozdaniach z czynności lub w rachunkach obrotowych odrębny rachunek.
 2) Te kolumny należy tylko wówczas wypełnić, jeśli kwoty, uiszczane koleją za pocztę listową i pakunkową, zawarte są w przychodach, wykazywanych w kolumnie 2. albo 3.
 3) Zwroty opłat za przewóz i podatek, nakreślone z powodu wynagrodzeń stacji, należy tu wliczyć, natomiast nie należy wliczyć także innych zwrotów stacji.
 4) W tej kolumnie należy wliczyć także i zwroty stacji, nie zawarte w kolumnie 10., o ile ich zawołanie obciąża przychody z transportu.

Obrachunek podatku przewozowego

dla galezi ruchu towarowego z taryfami bez wliczonego podatku przewozowego,
dotyczący miesiąca ..... 19...

1 Oznaczenie linii kolejowych	2 Przychody z ruchu towarowego z wyłączeniem podatku przewozowego (bez wyłączenia przychodów z ruchu, wolnego od podatku)		3 Przychody z zamknięcia rachunku (poza zamknięciem rachunkowym przychodów kontrolnych)		4 Suma		5 Kwoty, nie wliczone do opłaty za przewóz podług § 1., ustęp 4.	6 inne przychody z ruchu towarowego, wolnego od podatku			7 Zwroty przychodów za transporty towarów, podlegające podatku (dotyczy to z czasu przed wejściem do podatku w momencie (§ 12.)	8 Zwroty przychodów z transportów towarów, podlegające podatku (dotyczy to z czasu przed wejściem do podatku w momencie (§ 12.)	9 Suma pozycji do potrącenia (kolumny 5. do 10.)	10 Podstawa obliczenia podatku przewozowego, która ma być odliczana (kolumna 4. do 10. po porównaniu 11. i 10.)	11 Należność podstawa (15/100 kwoty wykazanej w kolumnie 12.)	12 Zwroty przychodów, zawarte w kolumnie 10. 4)	13 Suma kolumn 12. i 15. po potrąceniu kolumny 14.	14 Uwagi											
	1 Przychody z zamknięcia rachunku (poza zamknięciem rachunkowym przychodów kontrolnych)		2 Przychody z zamknięcia rachunku (poza zamknięciem rachunkowym przychodów kontrolnych)		3 Suma			4 inne przychody z ruchu towarowego, wolnego od podatku	5 Zwroty przychodów za transporty towarów, podlegające podatku (dotyczy to z czasu przed wejściem do podatku w momencie (§ 12.)	6 Zwroty przychodów z transportów towarów, podlegające podatku (dotyczy to z czasu przed wejściem do podatku w momencie (§ 12.)									7 Suma pozycji do potrącenia (kolumny 5. do 10.)	8 Podstawa obliczenia podatku przewozowego, która ma być odliczana (kolumna 4. do 10. po porównaniu 11. i 10.)	9 Należność podstawa (15/100 kwoty wykazanej w kolumnie 12.)	10 Zwroty przychodów, zawarte w kolumnie 10. 4)	11 Suma kolumn 12. i 15. po potrąceniu kolumny 14.						
	K	h	K	h	K	h																		K	h	K	h	K	h
Suma miesięcznej należności podatkowej																													
Typem opłaty słożono dnia																													
Tytułem opłaty słożono dnia																													
Suma miesięcznej należności podatkowej																													
Tytułem opłaty słożono dnia																													
Suma miesięcznej należności podatkowej																													
Tytułem opłaty słożono dnia																													
Suma miesięcznej należności podatkowej																													
Tytułem opłaty słożono dnia																													

3) Te kolumny należy tylko wówczas wypełnić, gdy dla pewnych linii kolejowych, prowadzonych przez placówkę kolejową, prowadzonych ze strony rachunków, słożono w sprawozdaniu z wyłączeniem podatku przewozowego, jeżeli kwoty wyliczone w kolumnie 2. i 3. 4) Kwoty opłat za przewóz, słożone z powodu wynagrodzenia szkół, należy tu wskazać, natomiast nie należy wskazywać także innych zwrotów szkół. 5) W tej kolumnie należy wskazywać także i zwroty szkół, nie zawarte w kolumnie 10., o ile lub zarządzenie obciąża przychody z transportu.

22.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu z dnia 20. stycznia 1917

celem wykonania ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, dotyczącej zaprowadzenia podatku od biletów jazdy od transportu osób kolejami, i tych postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę, które dotyczą podatku od biletów jazdy.

Celem wykonania ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, dotyczącej zaprowadzenia podatku od biletów jazdy od transportu osób kolejami, i postanowień cesarskiego rozporządzenia z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, dotyczących podatku od biletów jazdy, zarządza się co następuje:

I. Podatek od biletów jazdy.

§ 1.

Podstawa obliczenia.

Podatek od biletów jazdy należy wymierzać od ceny jazdy, pobieranej kaźdocześnie za transport osób w Austrii. Za cenę jazdy należy uważać wszystkie kwoty, które pod jakąkolwiek bądź nazwą pobiera się tytułem wynagrodzenia za transport osób na publicznych kolejach w Austrii. Świadczenia innego rodzaju, jak kwoty kar, przepadłe pieniądze za zamówienia, należności za bilety wstępu na dworzec itp. nie stanowią przedmiotu podatku. Należności za poświadczenia (bilety na miejsce), na podstawie których przysługuje podróżnemu tylko prawo do pewnego oznaczonego miejsca, są tylko wtedy wyjęte z pod obowiązku opłaty podatku, jeśli podróżny także bez biletu na miejsce na podstawie swego biletu jazdy byłby uprawniony do jazdy dotyczącym pociągiem.

§ 2.

Rozróżnianie między kolejami głównymi, lokalnymi i kolejkami.

(1) Jako koleje lokalne w rozumieniu § 1., lit. b, ustawy (§ 10., ustęp 1., lit. b, rozporządzenia cesarskiego) należy traktować te koleje żelazne, które są jako takie koncesyonowane na podstawie ustaw z dnia 25. maja 1880, Dz. u. p. Nr. 56, z dnia 17. czerwca 1887, Dz. u. p. Nr. 81, z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1895, lub z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

(2) Za kolejki w rozumieniu § 1., lit. c, ustawy (§ 10., ustęp 1., lit. c, cesarskiego rozporządzenia) należy uważać kolejki (koleje trzeciorzędne), koncesyonowane na podstawie ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1895, lub z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, tudzież te koleje lokalne, które na podstawie artykułu XIII., ustęp 2., ostatnio powołanej ustawy uważane są odnośnie do podatku od biletów jazdy na równi z kolejkami.

(3) Koleje, które choćby nawet pod nazwą kolei lokalnych (kolei drugorzędnych) jednak nie na podstawie ustaw, określonych w ustępie 1., były koncesyonowane, podpadają pod postanowienia o kolejach głównych.

§ 3.

Ruch kolejowy z krajami węgierskiej świętej korony i z Bośnią i Hercogowiną.

Pod postanowienie § 2. ustawy i § 10., ustęp 1., lit. d, rozporządzenia cesarskiego podpadają te ruchy kolejowe z biletami jazdy wprost na kolejach głównych, które są skierowane:

1. Z austriackiego obszaru państwowego do krajów węgierskiej świętej korony, do Bośni lub Hercogowiny dalej przez obszary tych krajów na zewnątrz;

2. z krajów węgierskiej świętej korony, z Bośni lub Hercogowiny do austriackiego obszaru państwowego lub przez ten obszar państwowy na zewnątrz;

3. z zagranicy przez austriacki obszar państwowy do krajów węgierskiej świętej korony, do Bośni lub Hercogowiny lub przez obszary tych krajów na zewnątrz; z zagranicy przez kraje węgierskiej świętej korony, przez Bośnię lub Hercogowinę do austriackiego obszaru państwowego lub przez ten obszar państwowy na zewnątrz.

§ 4.

Pobór podatku od biletów jazdy. Wliczenie do taryf.

(1) Koleje są obowiązane do pobierania podatku od biletów jazdy równocześnie z ceną

jazdy od osób, do płacenia tej ostatniej obowiązanych.

(2) Przy podaniu ceny jazdy na bilecie jazdy należy uwidocznić całą kwotę łącznie z podatkiem, którą się pobiera.

(3) Przy wliczeniu podatku od biletów jazdy do taryf osobowych, należy stopę taryfy, podwyższoną o wliczony podatek, zaokrąglić wedle postanowień, wydanych przez Ministerstwo kolei; odrębnie zaokrąglanie stopy taryfy i podatku nie jest dopuszczalne.

(4) Taryfy osobowe, zmienione przez wliczenie podatku, należy przed ich zaprowadzeniem przedłożyć Ministerstwu kolei celem zatwierdzenia.

§ 5.

Odwózka podatku od biletów jazdy.

(1) Podatek od biletów jazdy ma być obliczony przez kolej za każdy miesiąc obrotowy od sumy podlegających podatkowi od biletów jazdy przychodów, które dla wyniku obrotu w tym miesiącu mają być wstawione do rachunku, przy potrąceniu zwrotów, zarachowanych na ten sam miesiąc z przychodów, które podpadły pod tę samą stopę podatku od biletów jazdy, i odwieziony bez urzędowego wymiaru do urzędu, właściwego wedle siedziby przedsiębiorstwa kolejowego, powołanego do przyjmowania wpłat w należnościach (Urzędu podatkowego, Kasy skarbowej, kasy Urzędu taks we Wiedniu) przy dołączeniu poświadczenia złożenia. Jeżeli siedziba przedsiębiorstwa kolejowego znajduje się poza austriackim obszarem państwowym, to ma się odwózka podatku odbywać z reguły do kasy Urzędu taks we Wiedniu, jednakże może Ministerstwo skarbu zezwalać na wyjątki od tej reguły.

(2) Jeśli w przychodach z transportu ma udział więcej kolei, ma każda z interesowanych kolei odwieść tylko podatek od biletów jazdy, przypadający na jej udziały w przychodach.

(3) Do dwudziestego dnia miesiąca, następującego bezpośrednio po każdym miesiącu obrotowym, należy, o ile do tego terminu nie może jeszcze mieć miejsca obrachunek (ustęp 4.), uiszczyć w urzędzie, oznaczonym w ustępie 1., upłatę na poczet przypuszczalnej należności podatkowej za ten miesiąc obrotowy w kwocie, jaka — bez ujemny dla postanowień przejściowych, zawartych w § 18. — odpowiada należności, która ma być obrachowana za ten sam miesiąc roku poprzedniego, przy zaokrągleniu w górę na 50 K.

(4) Obrachunek miesięcznej należności podatkowej ma nastąpić najpóźniej do dwudziestego dnia czwartego miesiąca, następującego po mie-

siącu obrotowym, według dołączonego wzoru A, a mianowicie odrębnie dla własnych linii kolejowych i dla linii, prowadzonych na cudzy rachunek, wewnątrz tych poszczególnych grup obrachunku odrębnie dla każdej sieci kolejowej, dla której w sprawozdaniach z czynności lub w rachunkach obrotowych składa się osobny rachunek. Obrachunek należy podać do urzędu, oznaczonego w ustępie 1.

(5) W obrachunku należy obroty za czas do chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej cesarskiego rozporządzenia i za czas późniejszy, dalej wewnątrz tych dwóch grup obroty, podpadające pod rozmaite stopy podatkowe, odrębnie wykazywać. Odnosnie do ruchów kolejowych podług § 10., ustęp 1., lit. d, cesarskiego rozporządzenia może się jednak to wykazywanie, o ile zostało dozwolone pauszalowanie należności stempłowych od biletów jazdy (§ 11., ustęp 3.) w wysokości 2 procent przychodów, podlegających podatkowi od biletów jazdy, odbywać łącznie z wykazywaniem dla innych głównych linii kolejowych.

(6) Kwoty podatkowe należy obliczać w ten sposób, że na przykład 20 procentowy podatek należy obliczyć w wysokości 20 K od każdych 120 K przychodów, podlegających podatkowi od biletów jazdy (łącznie z podatkiem od biletów jazdy).

(7) Ułamki korony, wynikające przy obliczeniu kwoty podatku, która ma być odwieziona, należy zaokrąglić w górę na jedną koronę. Ceny jazdy w obcej walucie należy przerachować na walutę koronową podług stosunku wartości, który stosownie do istniejących szczególnych przepisów ma być dla celów zamknięcia rachunku obrotowego brany każdorazowo za podstawę przy przerachowaniu przychodów, zarachowanych w obcej walucie, a w braku takich przepisów podług liczb stosunkowych, które mają być ustalone osobnym rozporządzeniem.

(8) Dopłatę lub nadpłatę, wynikającą z obrachunku, należy wziąć z reguły w rachubę przy równoczesnej upłacie; zaliczenie nadpłaty na podatek przewozowy lub podatek od pakunków nie jest dopuszczalne.

§ 6.

Nadzór nad odwózką podatku.

(1) Celem ostatecznego zbadania odwózki podatku ma przedsiębiorstwo kolejowe co roku najpóźniej do pierwszego dnia siódmego miesiąca, następującego po jego roku obrotowym, przedkładać władzy skarbowej pierwszej instancji (Dyrekcji okręgu skarbowego, Urzędowi wymiaru nalożytości), w której okręgu urzędowym znajduje się siedziba przedsiębiorstwa kolejowego, roczny obrachunek za ostatni ubiegły rok obrotowy przy dołączeniu

jednego wygotowania zamknięcia rachunkowego i sprawozdania z czynności. Przedsiębiorstwa kolejowe, których siedziba znajduje się poza austriackim obszarem państwowym mają przedkładać ten obrachunek roczny tej władzy skarbowej pierwszej instancyi, której podlega urząd, do którego ma być podatek od biletów jazdy odwiezionym (§ 5., ustęp 1.).

(2) Obrachunek roczny należy sporządzić podług tego samego wzoru co obrachunek miesięczny (§ 5., ustęp 4.) i musi on w kolumnie 13. zgadzać się z kwotą rocznej wynikłości przychodów z transportu osób, wykazaną w zamknięciu rachunkowym i w sprawozdaniu z czynności. Ewentualne niezgodności z tą kwotą lub z obrachunkami miesięcznymi tudzież na żądanie władzy skarbowej także inne pozycje zamknięcia rachunkowego należy wyjaśnić. W zamknięciu rachunkowym i w sprawozdaniu z czynności należy przychody z ruchu towarów, z ruchu osobowego i z ruchu pakunków odrębnie przedstawiać.

(3) Celem zbadania odwózki podatku i dostarczonych co do tego wykazów i innych środków pomocniczych może władza skarbowa każdego czasu przedsiębrać dochodzenia w zarządach kolejowych; koleje są każdego czasu obowiązane przedkładać na żądanie organom władzy skarbowej celem wglądnięcia swe oryginalne zapiski i księgi.

§ 7.

Kary porządkowe.

(1) Przekroczenie ustawowych przepisów, dotyczących podatku od biletów jazdy i postanowień tego rozporządzenia tudzież zarządzeń oraz zleceń władzy, wydanych celem ich wykonania, może być karane karami porządkowymi do 5000 K. Za każde ponowne przekroczenie i za każde bezowocne upomnienie może być nałożoną dalsza kara porządkowa do tej samej najwyższej kwoty.

(2) Nakładanie kar porządkowych, przewidzianych w ustępie 1., zastrzeżone jest Ministerstwu skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei.

§ 8.

Tok instancyi.

(1) Do wydawania zarządzeń i rozstrzygnięć odnośnie do podatku od biletów jazdy powołaną jest z wyjątkiem, ustanowionym w § 7. odnośnie do kar porządkowych, władza skarbową pierwszej instancyi (§ 6., ustęp 1.); dla przedsiębiorstw kolejowych, których siedziba znajduje się poza austriackim obszarem państwowym, jest właściwym

centralny Urząd wymiaru taks i należności we Wiedniu, jeśli jednak takie przedsiębiorstwa kolejowe mają pozwolenie na odwózkę podatku od biletów jazdy do innego urzędu aniżeli do kasy urzędu taks we Wiedniu (§ 5., ustęp 1.), wówczas właściwą jest ta władza skarbową pierwszej instancyi, której podlega urząd, do którego należy odwozić podatek.

(2) Do zarządzeń i rozstrzygnięć, przytoczonych w pierwszym ustępie, należy analogicznie stosować postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28. W ostatniej instancyi rozstrzyga Ministerstwo skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei.

§ 9.

Osobiste uwolnienia.

(1) Według § 9., lit. a i c, ustawy są wolni od podatku od biletów jazdy:

1. Najwyższy Dwór;

2. robotnicy, gdy są transportowani na podstawie taryf, zatwierdzonych przez Ministerstwo kolei, przy udzieleniu zniżki ceny jazdy, która wynosi co najmniej 50 procent normalnej ceny jazdy z wyłączeniem podatku od biletów jazdy, ze specjalnymi robotniczymi biletami jazdy (robotnicze bilety tygodniowe, robotnicze bilety jazdy powrotnej, bilety do pociągów robotniczych itp.).

(2) Uwolnienie od podatku od biletów jazdy, przewidziane w § 9., lit. b, ustawy dla osób, których transport odbywa się przy zastosowaniu taryfy wojskowej, znosi się na przeciąg czasu trwania mocy obowiązującej § 10., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego.

§ 10.

/ Uwolnienie kolejek.

(1) Kolejki, które pośredniczą w ruchu w gminie i jej okolicy, doznają uwolnienia od podatku od biletów jazdy w myśli § 10., lit. a, ustawy odnośnie do transportu osób wewnątrz granicy obwodu gminy i wewnątrz 10 kilometrowego okręgu licząc od granic gminy; to samo ma miejsce także dla kolei lokalnych, które uważa się na podstawie artykułu XIII., ustęp 2., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, odnośnie do podatku od biletów jazdy na równi z kolejkami.

(2) Koleje, które roszczą sobie prawo do tego uwolnienia, mają upraszać o jego uznanie przy dołączeniu potrzebnych środków uzasadniających władzę skarbową pierwszej instancyi (§ 6., ustęp 1.). Rozstrzyganie tego rodzaju próśb zastrzega się Ministerstwu skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei.

(3) Jeżeli pojedyncze linie pewnej kolei, uwolnionej wedle § 10., lit. a, ustawy od podatku od biletów jazdy, przekraczają okrąg, tamże oznaczony, to ruch na części kolei, leżącej zewnątrz tego okręgu, podlega podatkowi od biletów jazdy i należy zatem przychody osobowe z tego ruchu odrębnie wykazywać (§§ 5. i 6.).

(4) Od biletów jazdy, uprawniających do jazdy z wolnego od podatku obrębu kolei do obrębu, podlegającego podatkowi, lub odwrotnie, należy obliczać podatek od tej części ceny jazdy, która przypada wedle stosunku wolnej od podatku linii do linii, podlegającej podatkowi, na tę ostatnią linię.

II. Należytość stemplowa od biletów jazdy.

§ 11.

(1) Należytość stemplowa od poświadczeń odbioru i przyjęcia przedsiębiorstw kolei i żeglugi parowcowej co do przyjęcia osób celem transportu (biletów osobowych), ustanowiona w pozycji taryfy 47, lit. e, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, pozostaje ze zmianą, że ta należytość stemplowa ma być uiszczaną bez ograniczenia do najwyższej kwoty należytości, ustalonej w wyżej wymienionej pozycji taryfy i w § 2. ustawy z dnia 11. maja 1871, Dz. u. p. Nr. 39, w następujących przypadkach w mocy:

1. Odnośnie do transportu osób na kolejach głównych w gałęziach ruchu, oznaczonych w § 3. i

2. co do ruchu osobowego na parowcach.

(2) Należytość stemplową od biletów jazdy należy w ten sam sposób jak dotąd wykazywać i odwozić.

(3) Odnośnie do należytości stemplowej od biletów jazdy pozostaje nienaruszonym postanowienie § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, i może być w szczególności przez Ministerstwo skarbu dozwolone kolejom na prośbę stosowne pauszalowanie według § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, odnośnie do odwozki tej należytości stemplowej od ruchów, oznaczonych w § 3.

III. Należytość stemplowa od przekazów (legitymacyj).

§ 12.

Przedmiot należytości stemplowej.

(1) Należytości stemplowej, ustanowionej w § 12. ustawy i w § 9., lit. e, cesarskiego roz-

porządzenia z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, podlegają, o ile nie zachodzi jakiś ustawowy tytuł do uwolnienia (§ 12., trzeci ustęp, lit. a, b i c, ustawy), przekazy na wolną jazdę lub na jazdę za zniżoną cenę.

(2) Od przekazów na używanie rozmaitych klas wozu należy uiszczać należytość stemplową podług wymiaru dla najwyższej klasy wozu, do użycia której przekaz upoważnia.

(3) Jeśli przekaz opiewa na więcej osób, należy należytość stemplową dla każdej z nich osobno obliczyć. Stosownie do tego należy też co do przekazów, które opiewają ogólnie na pewien ogół osób, wykazać urzędowi wygotowującemu przed wygotowaniem ilość osób, które mogą przekazu używać, i wedle tego należytość stemplową uiszczyć.

(4) Przekazy na ulgi przy jeździe, które wprowadzić zostaną w Austrii wystawione, jednakże mają znaczenie jedynie dla linii kolejowych, leżących poza Austrią, nie są przedmiotem należytości stemplowej, oznaczonej w ustępie pierwszym.

§ 13.

Wymiar należytości stemplowej.

Należytość stemplowa, wynosi według § 12. ustawy i § 9., lit. e, cesarskiego rozporządzenia z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, od przekazów, uprawniających tylko do jednej jazdy lub do jazdy tam i powrotem,

a) przy wolnej jeździe odnośnie do

III. klasy wozu	1 K,
II. „ „	2 „,
I. „ „	4 „,

b) przy jeździe za zniżoną cenę odnośnie do

III. klasy wozu	50 h,
II. „ „	1 K,
I. „ „	2 „,

a od przekazów na więcej jazd:

a) przy wolnej jeździe odnośnie do

III. klasy wozu	10 K,
II. „ „	20 „,
I. „ „	40 „,

b) przy jeździe za zniżoną cenę odnośnie do

III. klasy wozu	5 K,
II. „ „	10 „,
I. „ „	20 „,

§ 14.

Uwolnienia.

(1) Każda kolej żelazna ma obowiązek przed udzieleniem ulg przy jeździe podług § 12., trzeci ustęp, lit. a, ustawy zawiadomić władzę skarbową pierwszej instancji (§ 6., ustęp 1.) o rodzaju tych ulg przy jeździe.

(2) Uwolnienie, ustanowione w § 12., trzeci ustęp, lit. b, ustawy odnośnie do własnej służby kolejowej łącznie z robotnikami i odnośnie do służby cudzych zakładów ruchu, odnosi się także do służby w stanie spoczynku.

(3) Uwolnienie, przysługujące członkom rodziny własnej służby, nie rozciąga się na przekazy na linie cudzych zakładów ruchu. Za członków rodziny należy w tym względzie uważać osoby, oznaczone w instrukcjach c. k. austriackich kolei państwowych jako członków rodziny; uwolnienie ma miejsce tylko o tyle, o ile się ulgi przy jeździe trzymają w granicach, zakreślonych w tych instrukcjach.

(4) Uwolnienia dla przekazów, przewidziane w § 12., ustęp trzeci, lit. c, ustawy, które zostaną przyznane ze względów publicznych lub z kolejowych względów służbowych albo z powodu ubóstwa lub wreszcie dla celów publicznej użyteczności, mogą nastąpić tylko na podstawie przepisów służbowych zarządu kolejowego, wydanych lub zatwierdzonych przez Ministra kolei, lub na podstawie innych zarządzeń, które mają być uważane na równi z takimi przepisami. Aż do tego czasu podlegają dotyczące przekazy należności stemplowej.

(5) Odpis przepisów służbowych (zarządzeń) należy przedłożyć władzy skarbowej pierwszej instancji (§ 6., ustęp 1.).

§ 15.

Sposób uiszczania należności stemplowej.

I. Należność stemplową od przekazów na wolną jazdę lub na jazdę za zniżoną cenę (§ 12.) należy uiszczać z reguły przy użyciu ogólnych marek stemplowych w sposób następujący:

A. Od przekazów, wystawionych przez zarządy kolejowe, a mianowicie:

1. Od przekazów na więcej jazd:

(a) Te przekazy należy bez różnicy, czy podlegają one należności stemplowej, czy też nie,

przed wydaniem spisać pod bieżącymi numerami rocznymi, a mianowicie przy użyciu samoistnych formularzy w osobnych rejestrach, jeśli się jednak takich formularzy nie używa, w jukstowych zeszytach (ternionach).

(2) Rejestry lub terniony należy przed ich użyciem poddać urzędowemu uwierzytelnieniu. W tym celu należy wpisać na pierwszej stronie rejestru (ternionu) jego przeznaczenie, ilość arkuszy, z których on się składa, i datę przy podpisaniu przez urząd wydający; dalej należy przez rejestr (ternion) przeciągnąć nitkę w ten sposób, by jeden koniec nitki wyszedł przez pierwszą kartkę, a drugi koniec przez ostatnią kartkę; pierwszy i drugi koniec nitki mogą być także przeciągnięte przez dwa otwory, umieszczone na wszystkich kartkach, i połączone na pierwszej stronie kartek rejestru (ternionu).

(3) Rejestr (ternion), przygotowany w ten sposób, należy w siedzibie urzędu wygotowującego przynieść do urzędu, do tego przeznaczonego, który o ile uzna, że przytoczone wyżej warunki zostały należycie wypełnione, umocni jeden koniec nitki na pierwszym a drugi na ostatnim arkuszu lub oba końce nitki na pierwszej stronie kartki lakiem do pieczętowania i przez wyciśnięcie pieczęci urzędowej.

(4) Jako takie urzędy przeznacza się we Wiedniu i w Pradze Urząd stemplowy, a w innych miejscach urzędy, powołane do pobierania należności (Urzędy podatkowe itd.).

(5) Marki stemplowe należy przylepić na rejestrze lub na jukście ternionu, które pozostają w zarządzie kolejowym, przy odnośnej pozycji na miejscu do tego przeznaczonym i pozbawić wartości przez wyciśnięcie kolejowej pieczęci urzędowej.

(6) Przekazy, poddane opłacie należności, otrzymują następującą uwagę, którą należy odpowiednio wypełnić:

„Należność stemplową w kw. . . K . . h uiszczono.“

(7) Odnośnie do przekazów, wolnych od stempla, należy w rejestrze lub na jukście ternionu oznaczyć w krótkich głównych słowach ustawy powód uwolnienia lub okoliczność, uzasadniającą uwolnienie; same przekazy należy zapopatrzyć w uwagę: „Wolne od należności podług § 12, trzeci ustęp, lit. a (lub lit. b albo lit. c), ustawy o podatku od biletów jazdy“.

(8) Przekazy, które wygotowuje się jedynie na jazdy służbowe, mają zawierać odpowiednią uwagę; tę uwagę należy uwidocznnić także w rejestrze lub na jukście ternionu.

(9) Zarządy kolejowe mają podać do wiadomości właściwej władzy skarbowej pierwszej

instancyi (§ 6., ustęp 1.) te miejsca służbowe kolejowe, które powołane są do wygotowywania przekazów, a także donosić każdocześnie o zmianach, które w tem ewentualnie zajdą.

2. Od przekazów na jedną jazdę lub na jazdę tam i z powrotem (przekazy pojedyncze).

(1) Należność stemplową od tych przekazów należy uiszczać przy użyciu marek stemplowych na samych przekazach w następujący sposób, a mianowicie:

- a) Kwotę stemplową, którą się ma uiścić od tych przekazów, ma urząd wygotowujący przypisać w cyfrach tak na przekazie jak też na należącej doń jukście ternionu lub w rejestrach, które się ewentualnie prowadzi zamiast takich ternionów;
- b) formularzom przekazów należy dać taką stylizację tekstu, by z niej wyraźnie wynikało, że te przekazy dopiero przez wybite pieczętąki przez kasę osobową otrzymują ważność i jako definitywnie wystawione mają być uważane;
- c) odnośnie do przekazów, wolnych od stempla, należy umieścić odpowiednią uwagę rodzaju, podanego pod l. 1, ustęp 7., na jukście ternionu i na samym przekazie;
- d) stronę należy zobowiązać, by przekazy, podlegające opłacie stempla, zaopatrzyła w miejscu do tego przeznaczonym w odpowiednie marki stemplowe i przedłożyła kasie osobowej celem przestemplowania;
- e) kasa osobowa ma zbadać zgodność kwoty nalepionych marek stemplowych z przypisem a następnie marki stemplowe pozbawić wartości przez wyciśnięcie pieczęci pociągu; przekazy, które nie mają przypisanych marek stemplowych lub uwagi co do uwolnienia od stempla, ma kasa osobowa odrzucać.

(2) O ile urządzenia pewnej kolei nie odpowiadają powyższym postanowieniom, wolno władzy skarbowej żądać uiszczenia należności stemplowej także od pojedynczych przekazów w sposób, przepisany pod l. 1 dla przekazów na więcej jazd.

B. Od przekazów, których nie wystawiają zarządy kolejowe, lecz inne miejsca (władze i urzędy).

(1) Od tego rodzaju przekazów na więcej jazd należy uiszczać należność stemplową w ten sposób, że marki stemplowe nalepia się na samym przekazie w odpowiednim miejscu i pozbawia

się wartości przez wyciśnięcie pieczęci urzędowej wystawiającej władzy.

(2) Odnośnie do pojedynczych przekazów tego rodzaju należy w ten sam sposób postępować, jak to jest przepisane w rozdziale A, l. 2, odnośnie do pojedynczych przekazów, wystawionych przez zarządy kolejowe.

C. Jeżeli ulga przy jeździe zostanie udzieloną nie na podstawie przekazów rodzaju, oznaczonego w rozdziałach A i B, lecz na podstawie innych dokumentów lub aktów, upoważniających do uzyskania ulg w cenie jazdy, będzie sposób uiszczenia należności stemplowej ustalonym od wypadku do wypadku przez Ministerstwo skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei.

D. Przekazy, ważne dla linii kolejowych w Austrii, które zostaną wystawione poza Austrią, podlegają należności stemplowej nie już przy wystawieniu lecz dopiero przy ich użyciu do jazdy w Austrii; uiszczenie tej należności ma nastąpić w Austrii przez użycie marek stemplowych na przekazach i przez pozbawienie marek stemplowych wartości za pomocą wyciśnięcia urzędowej pieczęci kolejowej; formularzom należy dać stylizację, wymaganą w rozdziale A, l. 2, ustęp 1., lit. b. Przekazy, wolne od należności stemplowej, należy zaopatrzyć w odpowiednią uwagę (rozdział A, l. 1, ustęp 7.).

II. Zamiast używania marek stemplowych może się uiszczenie należności stemplowej odbywać przez urzędowe wydrukowanie odpowiedniego znaczka wartości stempla; Ministerstwo skarbu może także na specjalną prośbę zezwolić na bezpośrednio uiszczenie należności stemplowej.

§ 16.

Nadzór nad uiszczaniem należności.

(1) Podróżnych, których się zastanie przy rewizyi w pociągu w posiadaniu przekazów, które nie są w sposób przepisany po myśli § 15. ostemplowane lub zaopatrzone w uwagę co do uiszczenia należności stemplowej lub co do uwolnienia od stempla, mają organy stacyjne w stacyi kresu podróży najpierw zawiadamiać do dodatkowego uiszczenia należności stemplowej; w takim razie należy markę stemplową, odpowiadającą należności stemplowej, przylepić na przekazie i pozbawić wartości, za pomocą wyciśnięcia pieczęci stacyi lub pociągu.

(2) Jeżeli temu wezwaniu nie zostanie zadość uczynionem, mają organa stacyjne spisać urzędowy protokół wedle dołączonego wzoru B i przesłać go władzy skarbowej pierwszej instancyi (§ 6., ustęp 1.).

(c) Przekazy, które zostaną wraz ze ściągniętymi biletami jazdy odebrane od podróżnych, mogą być poddane przez organy administracji skarbowej badaniu co do wypełnienia obowiązku stemplowego.

(4) W tymże samym celu badania należy dozwolnić organom administracji skarbowej na żądanie wglądu do rejestrów (ternionów), które prowadzą zarządy kolejowe co do wystawionych przekazów.

(b) Rejestry (terniony), dotyczące wystawionych przekazów i przekazy, odebrane od podróżnych wraz ze ściągniętymi biletami jazdy, należy przechowywać przez przeciąg dwu lat, począwszy od dnia po upływie ważności wszystkich przekazów, zaciągniętych do dotyczących rejestrów (ternionów), albo od dnia wystawienia każdego przekazu.

§ 17.

Zastosowanie ogólnych przepisów o należnościach stemplowych i bezpośrednich.

Odnosnie do należności stemplowych od przekazów na ulgi przy jeździe, ustalonych w § 12. ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153 (§ 9., lit. e, rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281), obowiązują, o ile nie należy stosować szczególnych postanowień, wydanych także i w niniejszem rozporządzeniu, ogólne przepisy o należnościach stemplowych i bezpośrednich, w szczególności odnośnie do obowiązku opłaty należności, wypełnienia obowiązku do ostemplowania, odpowiedzialności, ujemnych skutków przekroczeń ustawy, przedawnienia itd.

IV. Postanowienia przejściowe i końcowe.

§ 18.

Upłaty na podatek od biletów jazdy w czasie przejściowym i od ruchów osobowych, które zostaną na nowo podjęte.

(1) Za pierwszych dwanaście miesięcy obrotowych po rozpoczęciu się mocy obowiązującej § 10. cesarskiego rozporządzenia (§ 12., ustęp 1. i 2. cesarskiego rozporządzenia) należy bez ujmy dla wyjątku, przewidzianego w drugim ustępie, uiścić upłatę, zarządzoną w § 5., ustęp 3., w kwocie, która odpowiada $1\frac{1}{2}$ krotności należności w podatku od biletów jazdy za ten sam miesiąc roku poprzedniego, zaokrąglonej w górę na 50 K.

(c) Koleje, które podjęły ruch osobowy później aniżeli w rok przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej § 10. cesarskiego rozporządzenia (§ 12., ustęp 1. i 2. cesarskiego rozporządzenia) lub go podejmują dopiero po rozpoczęciu się mocy obowiązującej tego postanowienia ustawowego, winny składać za pierwszych dwanaście miesięcy obrotowych po wejściu w życie podwyższenia podatku od biletów jazdy na ich liniach (po podjęciu ruchu osobowego) upłaty, które wynoszą dla kolei głównych w ogólności 20 procent, dla gałęzi ruchu, oznaczonych w § 10., ustęp 1., lit. d, cesarskiego rozporządzenia, 18 procent, dla kolei lokalnych 10 procent i dla kolejek 5 procent ich przychodów z ruchu osobowego, obliczonych prowizorycznie dla dotyczącego miesiąca obrotowego.

§ 19.

Inne postanowienia przejściowe.

(1) Bilety jazdy, które zostaną wydane przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej § 10. cesarskiego rozporządzenia (§ 12., ustęp 1. i 2. cesarskiego rozporządzenia) a których użycie po tym terminie jest dozwolone, podlegają przy tym użyciu zasadniczo, bez ujmy dla wyjątków, oznaczonych w ustępie 3., podwyższonemu podatkowi od biletów jazdy, przewidzianemu w § 10. cesarskiego rozporządzenia.

(2) Od biletów jazdy, oznaczonych w ustępie 1., należy kwotę, o którą podatek od biletów jazdy podług § 10. cesarskiego rozporządzenia przewyższa podatek od biletów jazdy według dotychczasowych przepisów, dodatkowo pobrać i równocześnie z obrachunkiem za ten miesiąc, w którym ten pobór nastąpił, w łącznej kwocie odrębnie wykazać oraz odwieźć; jeśli jednak ta różnica została podróżnym zarachowaną już przy wydaniu biletów jazdy, należy ją równocześnie z obrachunkiem za ten pierwszy miesiąc obrotowy, który przypada na czas po rozpoczęciu się mocy obowiązującej podwyższenia podatku od biletów jazdy dla dotyczącego ruchu, wykazać i odwieźć w powyżej oznaczony sposób.

(3) Od podwyższenia podatku od biletów jazdy uwalnia się:

a) karty czasowe i abonamentowe, których ważność rozpoczęła się przed dniem 1. stycznia 1917;

b) inne bilety jazdy (bilety pojedyncze i jazdy powrotnej, bilety jazdy okrężnej itp.), jeżeli ich użycie rozpoczęło się przed początkiem mocy obowiązującej podwyższenia podatku od biletów jazdy w dotyczącym ruchu, a których ważność upływa najpóźniej w dwa miesiące po tym terminie.

(4) Ruchy kolejowe, co do których początek mocy obowiązującej postanowień rozporządzenia cesarskiego, odnoszących się do podatku od biletów jazdy, został na podstawie upoważnienia, udzielonego w § 12., ustęp 2., cesarskiego rozporządzenia, odroczonego poza dzień 1. lutego 1917, oraz dzień rozpoczęcia się mocy obowiązującej wyżej przytoczonych postanowień dla tych ruchów zostaną ogłoszone w Dzienniku rozporządzeń dla kolei i żeglugi okrętowej (obwieszczenia w sprawach taryfowych i transportowych).

(5) Transporty osób, co do których należałoby wprowadzić podług istniejących przepisów wstawić cenę jazdy do rachunku jako przychód z czasu, który poprzedził początek mocy obowiązującej § 10. cesarskiego rozporządzenia dla dotyczącego ruchu kolejowego, ale faktycznie wstawia się ją z powodu spóźnionego zarachowania lub z powodów techniki rachunkowej dopiero później do rachunku, nie podlegają podwyższeniu podatku od biletów jazdy lub, o ile chodzi o ruch, wymieniony w § 10., ustęp 3., cesarskiego rozporządzenia, podatkowi od biletów jazdy.

§ 20.

Uwolnienie od stempla.

Podania, które ma się wnosić celem uiszczenia opłaty, celem uznania uwolnień od opłaty lub zniżek opłaty albo w celu nadzoru nad uiszczeniem opłaty lub jego badania, są wraz z ich załącznikami wolne od stempla.

§ 21.

Czas trwania mocy obowiązującej.

(1) Postanowienia tego rozporządzenia nabierają mocy obowiązującej, o ile dotyczą zarządzeń, które mają być wydane jeszcze przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej cesarskiego rozporządzenia, w dniu ich ogłoszenia, pozatem równocześnie z postanowieniami § 10. cesarskiego rozporządzenia. Zarządzenia co do należyłości stempłowej od przekazów (legitymacyi) wchodzą w moc obowiązującą dnia 1. lutego 1917; na czas aż do tego dnia pozostają w mocy dotychczasowe przepisy ze zmianą, wynikającą z § 9., lit. e, i z § 19., ustęp 3., cesarskiego rozporządzenia z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281.

(2) W dniu wejścia w życie tego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministerstw skarbu, kolei i handlu z dnia 27. września 1902, Dz. u. p. Nr. 195, o ile nie chodzi o obroty za czas do początku mocy obowiązującej § 10. cesarskiego rozporządzenia; jeżeli jednak dawniejsze obroty tego rodzaju mają być opodatkowane obok takich obrotów, które podlegają podwyższonemu podatkowi od biletów jazdy, wówczas obowiązują w odniesieniu do rodzaju i czasu odwózki podatku oraz nadzoru nad nią także dla dawniejszego obrotu analogicznie postanowienia §§ 5. i 6.

(3) Moc obowiązująca postanowień tego rozporządzenia kończy się równocześnie z mocą obowiązującą postanowień cesarskiego rozporządzenia, dotyczących podatku od biletów jazdy.

Forster wlr.

Spitzmüller wlr.

Urban wlr.

Wzór A do § 5.

Obrachunek

należności tytułem podatku od ruchu osobowego własnych linii kolejowych i linii, prowadzonych na cudzy rachunek,

dotyczący miesiąca ..... 19...

Oznaczenie placącej kolei.....

1 Oznaczenie linii kolejowych *)	2 Słupki podatkowe w procentach (zgodnie z tabelą 1)	3 Przychody z ruchu osobowego liczone z podatkami od biletów jazdy (bez wyłączenia zmian przesyłków z ruchu, wliczone od podatków)		4 Przychody z zarządniczo-rodka (zgodnie z tabelą 2) i z zarządniczo-rodka (zgodnie z tabelą 3) przychodów kontrolnych przychodów		5 Suma		6 Kwota, zapłacone jako przychody (zgodnie z tabelą 4) i jako przychody (zgodnie z tabelą 5) z tytułu nie należących do innych linii		7 Inne przychody z ruchu osobowego, wliczone od podatku		8 Zwroty przychodów (zgodnie z tabelą 6) i z tytułu transportów osób, podlegających podatkowi		9 Podatkowa odległość podatkowa, liczonej w tym celu, z podatkami (zgodnie z tabelą 7)		10 Należność podatkowa		11 Zwroty przychodów podatkowych (zgodnie z tabelą 8)		12 Zwroty przychodów z ruchu, wliczone od podatku		13 Suma kolumn 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12.		Tytuła															
		K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h																
A	20																																						
B	12																																						
C	10																																						
	8																																						
	6																																						
	2																																						
Suma należności podatkowej																																							
Tytułem upłaty złożono dnia . . . . . do arytmetycznej datownika																																							
poroządaje dopłata																																							
zapłać na dobro																																							

*) Te kolumny należy tylko wówczas wypełniać, gdy wchodzi w rachubę rozliczenie przychodów z ruchu osobowego, prowadzonego przez placącą koleję (na przykład dla linii kolejowych, prowadzonych na cudzy rachunek) i składają się z wyliczeń i z czynności lub w rachunkach obrotowych i innych rachunków.
 **) Słupki podatkowe w wysokości 12, 6 i 3 procent, wchodzi w rachubę tylko odwołanie do obrotów z czasu przed obowiązkami podwyższenia podatku od biletów jazdy.

Firma zarządu kolejowego: .....

Wzór B do § 16.

Stwierdzenie urzędowe.

W pociągu Nr.....zastano dnia.....w posiadaniu przekazu (legitymacyi) wolnej jazdy na jazdę pojedynczą lub tam i z powrotem w .... klasie wozu, jazdy za zniżoną cenę więcej jazd który(a) nie był(a) ani należycie ostemplowanym(a), ani zaopatrzonym(a) w uwagę, dotyczącą uwolnienia od stempla (niszczenia stempla):*)

Imię i nazwisko charakter	Adres	Urząd wystawia- jący, szyfra i numer przekazu (legitymacyi)	Uwaga

o czem się zawiadamia w myśl § 16. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 20. stycznia 1917. Dz. u. p. Nr. 22, celem wykonania przepisów o podatku od biletów jazdy.

Pieczeńc stacyi

Data

Podpis:

*) Nieodpowiednie należy przekreślić.

23.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i kolei z dnia 20. stycznia 1917,

celem wykonania postanowień, dotyczących podatku od pakunków, zawartych w cesarskim rozporządzeniu z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, o zarządzeniach podatkowych i taryfowych w ruchu kolejowym z powodu szczególnych stosunków, wywołanych przez wojnę.

Celem wykonania postanowień cesarskiego rozporządzenia z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, dotyczących podatku od pakunków, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przedmiot. Wymiar i podstawa obliczenia podatku od pakunków.

(1) Podatek od pakunków należy wymierzać od ceny transportu (opłaty za pakunek, należyciści za transport psów), którą ma się każdorazowo pobierać za transport pakunków podróźnych i pakunków pospiesznie transportowanych oraz psów, które podróźni ze sobą biorą, na kolejach żelaznych w Austrii. Za cenę transportu należy uważać wszystkie kwoty, które pod jakąkolwiek bądź nazwą pobiera się jako wynagrodzenie za tego rodzaju transporty na publicznych kolejach żelaznych w Austrii.

(2) Należyciści za świadczenia uboczne przy transporcie, na przykład należyciści manipulacyjnych, należyciści za deklarację interesu przy dostawie, wynagrodzeń tragarzy itp., które nie są wliczone do opłaty za pakunek, nie należy uważać za cenę transportu lub za część składową tej ceny.

(3) Podatek od pakunków wynosi w ruchu na

- a) kolejach głównych 20 procent,
- b) kolejach lokalnych 10 procent,
- c) kolejkach 5 procent

cenę transportu.

(4) O ile w tem rozporządzeniu jest mowa o pakunku, należy pod tem rozumieć także pakunki pospiesznie transportowane i psy, wzięte ze sobą przez podróźnych.

§ 2.

Rozróżnianie pomiędzy kolejami głównymi, lokalnymi i kolejkami.

(1) Jako koleje lokalne w rozumieniu § 10., ustęp 1., lit. b, i § 11. rozporządzenia cesarskiego należy traktować te koleje żelazne, które są jako takie koncesyonowane na podstawie ustaw z dnia 25. maja 1880, Dz. u. p. Nr. 56, z dnia 17. czerwca 1887, Dz. u. p. Nr. 81, z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1895, lub z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

(2) Za kolejki w rozumieniu § 10., ustęp 1., lit. c, i § 11. cesarskiego rozporządzenia należy uważać kolejki (kolejki trzeciorzędne), koncesyonowane na podstawie ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1895, lub z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, tudzież te koleje lokalne, które na podstawie artykułu XIII., ustęp 2., ostatnio powołanej ustawy uważane są odnośnie do podatku od biletów jazdy na równi z kolejkami.

(3) Koleje, które choćby nawet pod nazwą kolei lokalnych (kolei drugorzędnych) jednak nie na podstawie ustaw, określonych w ustępie 1., były koncesyonowane, podpadają pod postanowienia o kolejach głównych.

§ 3.

Pobór podatku od pakunków. Wliczanie do taryf.

(1) Koleje są obowiązane do pobierania podatku od pakunków równocześnie z ceną transportu od osób, do płacenia tej ostatniej obowiązanych.

(2) Na kwitach pakunkowych (poświadczeniach transportu psów) należy uwidocznic całą kwotę, którą się pobiera, to jest cenę transportu wraz z podatkiem.

(3) Przy wliczeniu podatku od pakunków do taryf pakunkowych należy stopę taryfy, podwyższoną o wliczony podatek, zaokrąglić wedle postanowień, wydanych przez Ministerstwo kolei; odrębne zaokrąglanie stopy taryfy i podatku nie jest dopuszczalnem.

(4) Taryfy pakunkowe, zmienione przez wliczenie podatku, należy przed ich zaprowadzeniem przedłożyć Ministerstwu kolei celem zatwierdzenia.

§ 4.

Odwózka podatku od pakunków.

(1) Podatek od pakunków ma być obliczony przez kolej za każdy miesiąc obrotowy od sumy

podlegających podatкови od pakunków przychodów, które dla wyniku obrotu w tym miesiącu mają być wstawione do rachunku, przy potrąceniu zwrotów, zarachowanych na ten sam miesiąc z podlegających podatкови od pakunków przychodów i odwieziony bez urzędowego wymiaru do urzędu, właściwego wedle siedziby przedsiębiorstwa kolejowego, powołanego do przyjmowania wpłat w należnościach (Urzędu podatkowego, Kasy skarbowej, kasy Urzędu taks we Wiedniu) przy dołączeniu poświadczenia złożenia. Jeżeli siedziba przedsiębiorstwa kolejowego znajduje się poza austriackim obszarem państwowym, to ma się odwózka podatku odbywać z reguły do kasy Urzędu taks we Wiedniu; jednakże może Ministerstwo skarbu zezwalać na wyjątki od tej reguły.

(2) Jeśli w przychodach z transportu ma udział więcej kolei, ma każda z interesowanych kolei odwieźć tylko podatek od pakunków, przypadający na jej udziały w przychodach.

(3) Do dwudziestego dnia każdego miesiąca, następującego bezpośrednio po miesiącu obrotowym, należy, o ile do tego terminu nie może jeszcze mieć miejsca obrachunek (ustęp 5.), uściślić w urzędzie, oznaczonym w ustępie 1., upłatę na poczet przypuszczalnej należności podatkowej za ten miesiąc obrotowy w kwocie, jaka — bez ujmy dla postanowienia ustępu 4. — odpowiada należności, która ma być obrachowana za ten sam miesiąc roku poprzedniego przy zaokrągleniu w górę na 50 K.

(4) Zarządzona w ustępie 3. upłata ma być za pierwszych dwanaście miesięcy obrotowych, przypadających na czas trwania mocy obowiązującej § 11. cesarskiego rozporządzenia, obliczona i odwieziona odnośnie do kolei głównych w wysokości 20 procent, odnośnie do kolei lokalnych w wysokości 10 procent, a odnośnie do kolejek w wysokości 5 procent ich przychodów z ruchu pakunkowego, obliczonych prowizorycznie dla dotyczącego miesiąca obrotowego.

(5) Obrachunek miesięcznej należności podatkowej ma nastąpić najpóźniej do dwudziestego dnia czwartego miesiąca, następującego po miesiącu obrotowym, według dołączonego wzoru, a mianowicie odrębnie dla własnych linii kolejowych i dla linii, prowadzonych na cudzy rachunek, wewnątrz tych poszczególnych grup obrachunku odrębnie dla każdej sieci kolejowej, dla której w sprawozdaniach z czynności lub w rachunkach obrotowych składa się osobny rachunek. Obrachunek należy podać do urzędu, oznaczonego w ustępie 1.

(6) Kwoty podatkowe należy obliczać w ten sposób, że na przykład 20 procentowy podatek należy obliczyć w wysokości 20 K od każdego 120 K przychodów, podlegających podatкови od pakunków (łącznie z podatkiem od pakunków).

(7) Ułamki korony, wynikające przy obliczeniu kwoty podatku, która ma być odwieziona, należy zaokrąglić w górę na jedną koronę. Ceny transportu w obcej walucie należy przerachować na walutę koronową podług stosunku wartości, który stosownie do istniejących szczególnych przepisów ma być dla celów zamknięcia rachunku obrotowego brany każdorazem za podstawę przy przerachowaniu przychodów, zarachowanych w obcej walucie, a w braku takich przepisów podług liczb stosunkowych, które mają być ustalone osobnym rozporządzeniem.

(8) Dopłatę lub nadpłatę, wynikającą z obrachunku, należy wziąć z reguły w rachubę przy równoczesnej upłacie; zaliczenie nadpłaty na podatek przewozowy lub na podatek od biletów jazdy nie jest dopuszczalne.

§ 5.

Nadzór nad odwózką podatku.

(1) Celem ostatecznego zbadania odwózki podatku ma przedsiębiorstwo kolejowe co roku najpóźniej do pierwszego dnia siódmego miesiąca, następującego po jego roku obrotowym, przedkładać władzy skarbowej pierwszej instancji (Dyrekcji okręgu skarbowego, Urzędowi wymiaru należności), w której okręgu urzędowym znajduje się siedziba przedsiębiorstwa kolejowego, roczny obrachunek za ostatni ubiegły rok obrotowy przy dołączeniu jednego wygotowania zamknięcia rachunkowego i sprawozdania z czynności. Przedsiębiorstwa kolejowe, których siedziba znajduje się poza austriackim obszarem państwowym, mają przedkładać ten obrachunek roczny tej władzy skarbowej pierwszej instancji, której podlega urząd, do którego ma być podatek od pakunków odwiezionym (§ 4., ustęp 1.).

(2) Obrachunek roczny należy sporządzić podług tego samego wzoru co obrachunek miesięczny (§ 4., ustęp 5.) i musi on w kolumnie 13. zgadzać się z kwotą rocznej wynikłości przychodów z transportu pakunków, wykazaną w zamknięciu rachunkowym i w sprawozdaniu z czynności. Ewentualne niezgodności z tą kwotą lub z obrachunkami miesięcznymi należy wyjaśnić. W zamknięciu rachunkowym i w sprawozdaniu z czynności należy przychody z ruchu towarów, z ruchu osobowego i z ruchu pakunków odrębnie przedstawić.

(3) Celem zbadania odwózki podatku i dostarczonych co do tego wykazów i innych środków pomocniczych może władza skarbowa każdego czasu przedsiębrać dochodzenia, w zarządach kolejowych; koleje są każdego czasu obowiązane przedkładać na żądanie organom władzy skarbowej celem wglądnięcia swe oryginalne zapiski i księgi.

§ 6.

Kary porządkowe.

(1) Przekroczenie ustawowych przepisów, dotyczących podatku od pakunków i postanowień tego rozporządzenia tudzież zarządzeń oraz zleceń władzy, wydanych celem ich wykonania, może być karane karami porządkowymi do 5000 K. Za każde ponowne przekroczenie i za każde bezowocne upomnienie ma być nałożoną dalsza kara porządkowa do tej samej najwyższej kwoty.

(2) Nakładanie kar porządkowych, przewidzianych w ustępie 1., zastrzeżone jest Ministerstwu skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei.

§ 7.

Tok instancji.

(1) Do wydawania zarządzeń i rozstrzygnięć odnośnie do podatku od pakunków powołaną jest z wyjątkiem, ustanowionym w § 6. odnośnie do kar porządkowych, władza skarbową pierwszej instancji (§ 5., ustęp 1.); dla przedsiębiorstw kolejowych, których siedziba znajduje się poza austriackim obszarem państwowym, jest właściwym centralny Urząd wymiaru taks i należytości we Wiedniu, jeśli jednak takie przedsiębiorstwa kolejowe mają pozwolenie na odwózkę podatku od pakunków do innego urzędu aniżeli do kasy Urzędu taks we Wiedniu (§ 4., ustęp 1.), wówczas właściwą jest ta władza skarbową pierwszej instancji, której podlega urząd, do którego należy odwozić podatek.

(2) Do zarządzeń i rozstrzygnięć, przytoczonych w pierwszym ustępie, należy analogicznie stosować postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28. W ostatniej instancji rozstrzyga Ministerstwo skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei.

§ 8.

Uwolnienie kolejek.

(1) Kolejki, które pośredniczą w ruchu w gminie i jej okolicy, doznają uwolnienia od podatku od pakunków w myśl § 10., lit. a, ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, i § 11. cesarskiego rozporządzenia odnośnie do transportu pakunków wewnątrz granicy obwodu gminy i wewnątrz 10 kilometrowego okręgu licząc od granic gminy; to samo ma miejsce także dla kolei lokalnych, które uważa się na podstawie artykułu XIII., ustęp 2., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz.

u. p. Nr. 149, odnośnie do podatku od biletów jazdy na równi z kolejkami.

(2) Koleje, które roszczą sobie prawo do tego uwolnienia, mają upraszać o jego uznanie przy dołączeniu potrzebnych środków uzasadniających władzę skarbową pierwszej instancji (§ 5., ustęp 1.). Rozstrzygnięcie tego rodzaju próśb zastrzeżone jest Ministerstwu skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei. Koleje, którym przyznano uwolnienie od podatku od biletów jazdy wedle § 10., lit. a, ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, jeszcze przed wejściem § 11. cesarskiego rozporządzenia w moc obowiązującą, doznają uwolnienia od podatku od pakunków także bez osobnej prośby.

(3) Jeżeli pojedyncze linie pewnej kolei, uwolnionej wedle § 10., lit. a, ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 153, i § 11. cesarskiego rozporządzenia od podatku od pakunków, przekraczają okrąg, tamże oznaczony, wówczas podlega ruch pakunkowy na części kolei, leżącej zewnątrz tego okręgu, podatкови od pakunków i należy zatem przychody pakunkowe z tego ruchu odrębnie wykazywać (§§ 4. i 5.).

(4) Od transportu pakunków z wolnego od podatku obrębu kolei do obrębu, podlegającego podatкови, lub odwrotnie należy obliczać podatek od tej części ceny transportu, która przypada wedle stosunku wolnej od podatku linii do linii, podlegającej podatкови, na tę ostatnią.

§ 9.

Uwolnienie od stempla.

Podania, które ma się wnosić celem odwózki podatku, celem uznania uwolnień od podatku lub zniżek podatku albo w celu nadzoru nad odwózką podatku lub jej badania, są wraz z ich załącznikami wolne od stempla.

§ 10.

Postanowienia końcowe. Czas trwania mocy obowiązującej.

(1) Postanowienia, dotyczące podatku od pakunków, nie mają zastosowania bez względu na chwilę rozpoczęcia się transportu pakunku wtedy, gdy pakunek został nadany przed początkiem mocy obowiązującej § 11. cesarskiego rozporządzenia (§ 12., ustęp 1. i 2. cesarskiego rozporządzenia).

(2) Gałęzie ruchu kolejowego, co do których początek mocy obowiązującej postanowień cesarskiego rozporządzenia, dotyczących podatku od pakunków, został na podstawie upoważnienia,

udzielonego w § 12., ustęp 2., ceńskiego rozporządzenia, odroczonego poza dzień 1. lutego 1917, oraz dzień początku mocy obowiązującej przytoczonych postanowień dla tych gałęzi ruchu zostaną ogłoszone w Dzienniku rozporządzeń dla kolei i żeglugi okrętowej (obwieszczenia w sprawach taryfowych i transportowych).

(3) O ile to rozporządzenie dotyczy zarządzeń, które mają być wydane jeszcze przed początkiem mocy obowiązującej postanowień rozporządzenia

cesarskiego, nabiera ono mocy obowiązującej w dniu jego ogłoszenia, pozatem równocześnie z postanowieniami § 11. rozporządzenia cesarskiego.

(4) Moc obowiązująca postanowień tego rozporządzenia ustaje równocześnie z mocą obowiązującą postanowień rozporządzenia cesarskiego, dotyczących podatku od pakunków.

Forster wlr.

Spitzmüller wlr.

Oznaczenie placącej kolei . . . . .

Wzrost do 2 l.

Obrachunek rachunek,

dotyczący miesiąca . . . . . 19 . . .

należności tytułem podatku od pakunków od rachunku pakunkowego własnych linii kolejowych i linii, prowadzonych na cudzy rachunek,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Uwaga														
														Przychody z rachunku pakunkowego łącznie z podatkiem od pakunków (bez wyłączenia przychodów z rach. wolnego od podatku)		Z wykasanej w kolumnie b. sumy należącej potęgą:		Podstawa obliczenia podatku, który ma być odliczonym (kolumna b. po potrąceniu kolumn 6. do 8.)		Należność podatkowa		Czysty przychód z rach. podlegającego podatkowi (kolumna b. po potrąceniu kolumny 10.)		Zwroty przychodów z rach. wolnego od podatku		Suma kolumn 6., 7., 11. po potrąceniu kolumny 12.	
														K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
Oznaczenie linii kolejowych *)	Stops podatkowa w procentach	Przychody z zamknięcia rachunkowego przychodów w kontrolach przychodów	Przychody, zaciągnięte do ksiąg bezpośrednio (poza rachunkowego zamknięciem rachunkowym przychodów kontrol przychodów)	Suma	Kwoty, zaliczone wprawdzie jako przychody z pakunków, których jednak nie należy uważać za cenę transportu (s. 1)	Inne przychody z rach. pakunkowego, wolnego od podatku	Zwroty przychodów (kwocie z podatkami) z transportu pakunków, podlegające podatkowi	K	h	K	h	K	h	K	h												
																K	h	K	h	K	h	K	h				
Tytułem upłaty ziefono dnia . . . . . do arkusza dziennika													Suma należności podatkowej														
Tytułem upłaty ziefono dnia . . . . . do arkusza dziennika													pozostaje zapłać na dobro														

*) Ta kolumna należy tylko wówczas wypełnić, gdy wchodzi w rachubę rozmaite stopy podatku, lub gdy dla powych linii kolejowych, prowadzonych przez placęją koleję (na przykład dla linii kolejowych, prowadzonych na cudzy rachunek) składa się w sprawozdaniach z czynności lub w rachunkach obrotowych odrębny rachunek.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowanskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiszczyć także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za . . . . 4 K 20 h	Rocznik 1872 za . . . . 6 K 40 h	Rocznik 1895 za . . . . 7 K — h
" 1850 " . . . . 10 " 50 "	" 1873 " . . . . 6 " 60 "	" 1896 " . . . . 7 " — "
" 1851 " . . . . 2 " 60 "	" 1874 " . . . . 4 " 60 "	" 1897 " . . . . 15 " — "
" 1852 " . . . . 5 " 20 "	" 1875 " . . . . 4 " — "	" 1898 " . . . . 6 " — "
" 1853 " . . . . 6 " 30 "	" 1876 " . . . . 3 " — "	" 1899 " . . . . 10 " — "
" 1854 " . . . . 8 " 40 "	" 1877 " . . . . 2 " — "	" 1900 " . . . . 7 " — "
" 1855 " . . . . 4 " 70 "	" 1878 " . . . . 4 " 60 "	" 1901 " . . . . 6 " — "
" 1856 " . . . . 4 " 90 "	" 1879 " . . . . 4 " 60 "	" 1902 " . . . . 7 " 50 "
" 1857 " . . . . 5 " 70 "	" 1880 " . . . . 4 " 40 "	" 1903 " . . . . 9 " — "
" 1858 " . . . . 4 " 80 "	" 1881 " . . . . 4 " 40 "	" 1904 " . . . . 5 " — "
" 1859 " . . . . 4 " — "	" 1882 " . . . . 6 " — "	" 1905 " . . . . 6 " — "
" 1860 " . . . . 3 " 40 "	" 1883 " . . . . 5 " — "	" 1906 " . . . . 12 " — "
" 1861 " . . . . 3 " — "	" 1884 " . . . . 5 " — "	" 1907 " . . . . 13 " — "
" 1862 " . . . . 2 " 80 "	" 1885 " . . . . 3 " 60 "	" 1908 " . . . . 9 " — "
" 1863 " . . . . 2 " 80 "	" 1886 " . . . . 4 " 60 "	" 1909 " . . . . 8 " 50 "
" 1864 " . . . . 2 " 80 "	" 1887 " . . . . 5 " — "	" 1910 " . . . . 8 " 40 "
" 1865 " . . . . 4 " — "	" 1888 " . . . . 8 " 40 "	" 1911 " . . . . 7 " — "
" 1866 " . . . . 4 " 40 "	" 1889 " . . . . 6 " — "	" 1912 " . . . . 12 " 50 "
" 1867 " . . . . 4 " — "	" 1890 " . . . . 5 " 40 "	" 1913 " . . . . 9 " 50 "
" 1868 " . . . . 4 " — "	" 1891 " . . . . 6 " — "	" 1914 " . . . . 15 " — "
" 1869 " . . . . 6 " — "	" 1892 " . . . . 10 " — "	" 1915 " . . . . 11 " 70 "
" 1870 " . . . . 2 " 80 "	" 1893 " . . . . 6 " — "	
" 1871 " . . . . 4 " — "	" 1894 " . . . . 6 " — "	

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki wydane w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rehnweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 21. stycznia 1917.

Treść: *Nr* 24. Rozporządzenie celem wykonania § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1916, w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

24.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 11. stycznia 1917

celem wykonania § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 423, w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

Celem wykonania § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 423, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Protesty wekslowe, które się zakłada z powodu zaniebdania uiszczenia zapłaty częściowej, są według § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 423, tylko wtedy uwolnione od należyci według pozycyi taryfowej 116., lit. g, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, i § 9. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, jeżeli należyci za protest uiszczono już zgodnie z przepisami przy podniesieniu protestu z powodu zaniebdania uiszczenia jednej z poprzednich zapłat częściowych.

§ 2.

Organ protestujący ma założyć protest nieostemplowany, jeżeli jest mu wiadomem z jego

własnych zapisków lub udowodnionem zostanie przez stronę, iż należyci za protest już poprzednio uiszczono. Należy to udowodnić z reguly przez przedłożenie ostemplowanego według przepisu protestu, założonego z powodu zaniebdania uiszczenia poprzedniej zapłaty częściowej, lub przez wolne od stempla poświadczenie, wystawione przez ten organ, który ten poprzedni protest założył, w sprawie zgodnego z przepisem ostemplowania poprzedniego protestu. Tego rodzaju poświadczenie można udzielić albo przez umieszczenie je na samym wekslu albotież osobnym dokumentem, w którym podać należy sumę wekslową, wysokość zapłaty częściowej, do której odnosi się protest z powodu zaniebdania jej uiszczenia, tudzież wysokość należyci stemplowej, uiszczonej za ten protest. Organ protestujący winien na proteście, który wygotować należy jako wolny od stempla, zanotować w miejscu, na którym w innych przypadkach umieszcza się znaczek stemplowy, iż strona wykazała, że poprzedni protest częściowy został stosownie do przepisu ostemplowany i że wobec tego uzasadnione jest uwolnienie od należyci stemplowej według § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 423.

§ 3.

Jeżeli nie można przedłożyć dowodu w sposób w § 2. wymieniony, wówczas można wygotować protest nieostemplowany; w takim razie winien organ protestujący zaopatrzyć protest w miejscu, na którym w innych przypadkach umieszcza się znaczek stemplowy, następująca

uwagę: „Po myśli § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 423, nieostemplowany, ponieważ według podania strony protest, założony z powodu zaniedbania uiszczenia poprzedniej zapłaty częściowej, został ostemplowany stosownie do przepisu.“

Na wezwanie władzy skarbowej winna strona wykazać dodatkowo lub przynajmniej uprawdopodobnić w sposób odpowiedni (na przykład korespondencyą), iż zadość uczyniono warunkowi, wymienionemu w § 1., w razie przeciwnym należy pobrać w kwocie pojedynczej należycie według pozycji taryfowej 116., lit. *g* ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, i § 9. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281.

§ 4.

Notaryusze winni w swych rejestrach protestów uwidocznnić, które protesty przez nich za-

łożone wygotowano nieostemplowane według § 1. rozporządzenia niniejszego, przyczem należy z krótkim odwołaniem się na dotyczące postanowienie niniejszego rozporządzenia podać, czy zachowano sposób postępowania według § 2., czy według § 3. rozporządzenia niniejszego.

§ 5.

Podania i protokoły, których celem jest udowodnić istnienie wymogów dla uwolnienia od należycie według § 32., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 423, są wolne od stempli według pozycji taryfowej 44., lit. *g*, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89. Załączniki takich podań i protokoły nie podlegają według pozycji taryfowej 20. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, stemplom od załączników.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 25. stycznia 1917.

Treść: *M* 25. Rozporządzenie, w sprawie obrotu dzikim grochem i łubinem.

25.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 24. stycznia 1917,

w sprawie obrotu dzikim grochem i łubinem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274 i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Dziki groch i łubin poddaje się zamknięciu z dniem wejścia tego rozporządzenia w życie.

Wyjęte od tego zarządzenia są te ilości, które w czasie powyższym znajdują się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

Zamknięcie ma ten skutek, że dziki groch i łubin można pozbywać, nabywać, przerabiać lub używać tylko według postanowień tego rozporządzenia.

§ 2.

Kto posiada w zapasie lub przechowuje więcej niż 100 *kg* dzikiego grochu lub łubinu, ma ilość, znajdującą się u niego w dniu 24. stycznia 1917, zgłosić u politycznej władzy powiatowej najdalej do dnia 10. lutego 1917.

Polityczna władza powiatowa oznaczy tę ilość jaką posiadaczowi wolno zatrzymać i zużyć na nasienie i karmę we własnym przedsiębiorstwie.

Resztę zapasów dzikiego grochu i łubinu ma polityczna władza powiatowa do dnia 10. marca 1917 zgłosić we właściwej fili Wojskowego Zakładu obrotu zbożem a właściciele mają je tam odstawić.

§ 3.

Wojskowy Zakład obrotu zbożem ma ilość tę objąć i zapłacić następującą cenę:

za łubm	40 K,
za dziki groch	50 K za 100 <i>kg</i> .

Cena ta należy się za towar zdrowy i oczyszczony, od stacyi załadowania lub miejsca składowego, które będzie oznaczone przez Wojskowy Zakład obrotu zbożem.

Przy towarze, którego jakość nie odpowiada tym warunkom, należy potrącić z ceny odpowiednią kwotę.

Jeżeli co do wysokości potrącenia porozumienie nie przyjdzie do skutku, wówczas rozstrzyga w sporach między rolnikami a organem odbiorczym Wojskowego Zakładu obrotu zbożem ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców.

W takim przypadku zapłaci przy odbiorze pod zwyczajnymi warunkami Wojskowy Zakład obrotu zbożem na razie tę cenę, jaką ofiarował jego organ odbiorczy.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu dni 8. Przeciw rozstrzygnięciu II. instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna ze stron albo o ile należy je między strony rozdzielić, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

§ 4.

Wojenny Zakład obrotu zbożem ma przekazać Centrali dla środków pastewnych tę część dzikiego grochu i łubinu, jaka pozostanie po pokryciu za potrzebowania nasienia.

§ 5.

Tę ilość dzikiego grochu i łubinu, która nie dosięga podanego w § 2. najniższego wymiaru, wolno również pozbyć tylko na rzecz Wojennego Zakładu obrotu zbożem.

§ 6.

Przerabianie dzikiego grochu i łubinu w przedsiębiorstwach przemysłowych zależy od poprzedniego zezwolenia Urzędu dla wyżywienia ludności.

§ 7.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom tego rozporządzenia, są nieważne. To samo odnosi się także do tych umów o kupno i dostawę, które zostały zawarte przed wejściem tego rozporządzenia w życie, o ile nie zostały jeszcze wykonane.

Roszczenia odszkodowawcze z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte. Wykonanie jest także w tym przypadku wzbronione.

§ 8.

Przesyłki dzikiego grochu i łubinu wolno tylko wtedy przyjmować do przewozu przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Wojenny Zakład obrotu zbożem albo przez Centralę dla środków pastewnych wedle dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i przesyłek za poza granicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

Postanowienia te nie mają zastosowania do przesyłek, które zostały już oddane zakładowi przewozowemu.

§ 9.

Te ilości dzikiego grochu i łubinu, co do których nie uczyniono zgłoszenia przepisane w § 2., ma polityczna władza powiatowa w razie wykrycia ich uznać za przepadłe i należy je odstawić do filii Wojennego Zakładu obrotu zbożem. O użyciu kwoty uzyskanej ze sprzedaży tych ilości rozstrzyga Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 10.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, niem nałożonych, o ile odnośna czynność nie podpada pod karę surowszą, będą karane polityczne władze I. instancyi grzywną do 5000 koron lub według ich uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Höfer wlr.

Poświadczenie przewozowe

na dziki groch
łubin

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... *kg* dzikiego grochu
łubinu

a to w czasie od ..... do .....

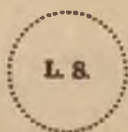
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)

.....

Wiedeń, dnia ..... 191..

**Wojenny Zakład obrotu zbożem.
Centrala dla środków pastewnych.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "			
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły w **stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w **przebiegu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz **nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materii.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 27. stycznia 1917.

Treść: (Nr 26.—28.) 26. Układ państwowy między Monarchią austriacko-węgierską a Królestwem saskiem, dotyczący budowy linii kolejowej przez dolinę Schweinitztal. — 27. Obwieszczenie o zmianie granic północnego szerszego obszaru wojennego w Austrii. — 28. Obwieszczenie w sprawie ustanowienia wynagrodzenia za okucia do drzwi z mosiądzu.

26.

Układ państwowy z dnia 13. stycznia 1916

między Monarchią austriacko-węgierską a Królestwem saskiem, dotyczący budowy linii kolejowej przez dolinę Schweinitztal.

(Podpisany w Wiedniu w dniu 13. stycznia 1916, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość w Wiedniu w dniu 14. września 1916, ratyfikacje wymieniono w Wiedniu w dniu 2. października 1916.)

Nos Franciscus Josephus Primus,

divina favente clementia

Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae
Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Quum a Plenipotentariis Nostris atque ab illo Majestatis Suae Saxoniae Regis vias ferratas inter Austriam et Saxoniam existentes nova quadam conjunctione dilatandi causa Conventio specialis die decimo tertio mensis Januarii anni millesimi nongentesimi decimi sexti Viennae conclusa et signata sit, tenoris sequentis:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier

Najjaśniejszy Król saski,

postanowili z okazji projektowanej przez Rząd królewsko-saski budowy normalnotorowej kolei żelaznej przez dolinę Schweinitztal i z uwagi na to, że kolej ta prowadzi po części przez terytorium austriackie, zawrzeć układ z ważnością dla Austrii i dla Saksonii i zamianowali Swoimi pełnomocnikami, a to:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier,

Jego Ekscellencję pana Stefana barona Buriána de Rajecz, Swego Ministra cesarskiego i królewskiego Domu i spraw zewnętrznych;

Jego Ekscellencję pana Zdenka barona Forstera, c. k. Ministra kolei żelaznych,

Najjaśniejszy Król saski:

Jego Ekscellencję pana Rudolfa hrabiego Rex, Swego nadzwyczajnego posła i upoważnionego Ministra na Dworze Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości,

którzy po udzieleniu i uznaniu nawzajem swoich pełnomocnictw za dobre i należyte co do formy, zgodzili się z zastrzeżeniem ratyfikacji, na następujące artykuły:

Artykuł 1.

Królewsko-saski Rząd zamierza zbudować i utrzymywać w ruchu normalnotorową kolej żelazną z Kupferhammer—Grünthal przez dolinę Schweinitztal do Deutschneudorf. Wysokie Strony kontraktujące zgadzają się na to, by ta kolej żelazna między saskimi miejscowościami Oberneuschönberg i Hirschberg tudzież na kilku innych miejscach w dolinie Schweinitztal szła przez terytorium austriackie w sposób, co do którego będzie jeszcze szczegółowa umowa zawarta.

Artykuł 2.

Królewsko-saski Rząd utworzy na projektowanej kolei żelaznej na austriackiem terytorium w dolinie Brandau stację, która ma służyć na razie tylko dla ruchu osobowego.

Artykuł 3.

1. W razie, gdy od stacji cesarsko-królewskich kolei państwowych w Wiesa-Oberleutensdorf cesarsko-królewski Rząd zbuduje na koszt państwowe normalnotorową kolej żelazną przez Góry kruszcowe w kierunku do Saksonii albo udzieli koncesyi na taką kolej, natenczas zaniecha się prowadzenia tej kolei przez Katharinaberg i Brandau do granicy saskiej. Linję tę należy raczej połączyć przez Katharinaberg z projektowaną przez Saksonię kolej przez dolinę Schweinitztal w ten sposób, że w pobliżu granicy koło Gebirgsneudorf i istniejącego tam gościńca cłowego z Georgental do Olbernhau utworzy się wspólną stację graniczną dla wymiany ruchu a kolej przez dolinę Schweinitztal przedłuży się na koszt państwa saskiego od tymczasowego dworca końcowego w Deutschneudorf aż do stacji koło Gebirgsneudorf. Cesarsko-królewski Rząd zgadza się w zasadzie na budowę i puszczenie w ruch tej przedłużonej linii Deutschneudorf—Gebirgsneudorf, o ile linia ta biegnie na jego terytorium.

2. Zresztą co do ostatecznego ustalenia położenia i urządzenia granicznej stacji dla wymiany ruchu koło Gebirgsneudorf a zwłaszcza także co do urządzeń, jakie mają być tam przeprowadzone w interesie obopólnego zarządu cłowego, zastrzega się nawiązanie dalszych układów.

3. Jeżeliby wymienionej w ustępie 1. linii łączącej nie budował cesarsko-królewski Rząd na koszt państwowe ani nie utrzymywał jej w ruchu a zarządy kolejowe nie osiągnęły wzajemnego porozumienia co do urządzenia i współużywania stacji granicznej dla wymiany ruchu koło Gebirgsneudorf i co do ponoszenia lub rozdziału powstałych z tego tytułu kosztów, natenczas porozumia się w tym względzie Wysokie Strony kontraktujące; zarządzenia, wydane na zasadzie tego porozumienia, będą dla zarządów kolejowych decydujące.

4. Urządzenia podporowe mostów kolejowych oraz budowa nadziemna kolei w dolinie Schweinitztal i wymienionej w ustępie 1. linii łączącej — w razie jej wybudowania — powinny być skonstruowane ile możności według takich samych zasad, a to w tym celu, aby wzajemne przechodzenie pątku kolejowego mogło się w danym razie odbywać bez przeszkód.

5. W razie, jeżeli zostanie zbudowane wspomniane połączenie kolei w dolinie Schweinitztal od tymczasowego dworca końcowego w Deutschneudorf aż do stacji koło Gebirgsneudorf, natenczas stacja, jaka ma być urządzona w Brandan według artykułu 2. tego układu, ma być wybudowana jako dworzec dla ruchu osobowego i towarowego.

Artykuł 4.

Cesarsko - królewski Rząd udzieli celem wykonania projektowanej kolei żelaznej na swem terytorium królewsko-saskiemu zarządowi państwowych kolei żelaznych prawa wywłaszczenia według postanowień odnośnych przepisów ustawowych.

Artykuł 5.

Co do znajdujących się w Austrii linii kolejowych a w szczególności co do kolei przez dolinę Schweinitztal, która będzie w danym razie przedłużona aż do stacji granicznej dla wymiany ruchu koło Gebirgsneudorf, zastrzega się dla rządu terytorjalnego pełne prawa zwierzchnicze nie wyłączając wykonywania sprawiedliwości i władzy policyjnej.

Artykuł 6.

1. Nie uwłaczając tym prawom zwierzchniczym i prawu nadzoru cesarsko-królewskiego rządu nad znajdującymi się na jego terytorium liniami kolejowymi należy wykonywanie naczelnego nadzoru nad królewsko - saskim zarządem kolei państwowych, który prowadzi ruch na kolei przez dolinę Schweinitztal, do królewsko - saskiego Rządu. Królewsko - saski Rząd zatwierdza również taryfy dla linii znajdujących się na terytorium austriackim a policję kolejową będą wykonywali tamże urzędnicy królewsko-saskiego zarządu kolei państwowych pod nadzorem właściwej w tym względzie cesarsko-królewskiej władzy, stosując się do przepisów i zasad obowiązujących na terytorium austriackim.

2. Zarządzenia dla służby ruchu a zwłaszcza co do sygnałów mają być wydane także dla linii kolei przez dolinę Schweinitztal, znajdujących się na terytorium austriackim, według przepisów obowiązujących każdorazowo w Państwie niemieckim.

3. Cesarsko - królewski Rząd nie będzie pobierał od królewsko-saskiego zarządu kolei państwowych żadnych podatków od ruchu na znajdujących się na terytorium austriackim liniach kolejowych w dolinie Schweinitztal, a to ze względu na ich małe rozmiary i brak samodzielności (z wyjątkiem podatku gruntowego i budynkowego od wykupionych lub w inny sposób nabytych gruntów i budynków).

Postanowienie to nie dotyka obowiązku do uiszczania należności stemplowych i bezpośrednich, ekwiwalentu należyciociowego i podatku od biletów kolejowych stosownie do przepisów ogólnie obowiązujących.

Artykuł 7.

1. Saszy poddani, ustanowieni przez królewsko-saski zarząd kolei państwowych przy ruchu na znajdującej na terytorium austriackim linii kolejowej, nie tracą wskutek tego swej saskiej przynależności państwowej.

2. Wszyscy urzędnicy królewsko-saskiego zarządu kolei państwowych, zatrudnieni przy ruchu kolei, podlegają bez względu na swoje miejsce służbowe władzy służbowej i dyscyplinarnej swego zarządu, zaś w innych kierunkach ustawom i władzom tego państwa, w którym znajduje się ich miejsce służbowe.

Artykuł 8.

1. Układ ten ma być przez obydwie Strony przedłożony do Najwyższego zatwierdzenia, zaś dokumenty ratyfikacyjne, które będą o tem wygotowane, mają być we Wiedniu jak najrychlej wymienione.

2. W dowód tego pełnomocnicy obu stron podpisali własnoręcznie układ niniejszy w dwu egzemplarzach i przyłożyli swe pieczęcie.

Wiedeń, dnia 13. stycznia 1916.

(L. S.) Burián wlr. (L. S.) Rex wlr.

(L. S.) Forster wlr.

Nos visis et perpensis conventionis huius stipulationibus, illas omnes et singulas pro Austria ratas hisee confirmatasque habere profiteamur ac declaramus, verbo Nostro spondentes, Nos omnia quae in illis continentur fideliter executioni mandatuross esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus. sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae, die decimo quarto mensis Septembris anno Domini millesimo nongentesimo decimo sexto. Regnorum Nostrorum sexagesimo octavo.

Franciscus Josephus m. p.,

Stephanus Liber Baro Burián m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Marcus Comes a Wickenburg m. p.

Caes. ac Reg. Caput sectionis.

Powyższy układ państwowy ogłasza się z mocą obowiązującą dla Austrii.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1917.

Clam-Martinic wlr.

Forster wlr.

Splzsmüller wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

27.

Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 24. stycznia 1917

o zmianie granic północnego szerszego obszaru wojennego w Austrii.

Naczelną komenda armii zmieniła na zasadzie § 1., ustęp 1., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 241, granice północnego szerszego obszaru wojennego, ustanowione obwieszczeniem z dnia 12. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 16, wydzielając z tego obszaru wojennego terytorium gmin Biała i Lipnik w Galicyi.

Handel wlr.

28.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 26. stycznia 1917,

w sprawie ustanowienia wynagrodzenia za okucia do drzwi z mosiądzu.

Na zasadzie postanowień rozporządzenia wykonawczego z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych, do §§ 18. i 24., ustanawia się wynagrodzenie za wymienione w § 1. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 435, okucia do drzwi, o ile one są z mosiądzu, na 3 korony 20 halerzy za kilogram ogólnego ciężaru (nie wyłączając części żelaznych).

Wskutek obecnego obwieszczenia traci moc obowiązującą stopa wynagrodzenia, ustanowiona za pojedyncze klamki z mosiądzu w ustępie końcowym, pod punktem 12., obwieszczenia z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 284.

Georgi wlr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XV. — Wydana i rozestana dnia 27. stycznia 1917.

Treść: (M^o 29.—31.) 29. Rozporządzenie, w sprawie zajęcia i dostawy skórek owczych, jagnięcych i kozich oraz odpadków konfekcyjnych, tudzież w sprawie zakazu strzyżenia nieżywych zwierząt. — 30. Rozporządzenie, w sprawie obrotu surowymi skórami świńskimi. — 31. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla skór świńskich.

29.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 26. stycznia 1917,

w sprawie zajęcia i dostawy skórek owczych, jagnięcych i kozich oraz odpadków konfekcyjnych, tudzież w sprawie zakazu strzyżenia nieżywych zwierząt.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274 i §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, zarządza się, co następuje:

Zajęcie skórek owczych, jagnięcych i kozich oraz odpadków konfekcyjnych.

§ 1.

Istniejące w czasie wejścia niniejszego rozporządzenia w życie jakoteż później przybywające zapasy surowych skórek owczych, jagnięcych i kozich (świeżych, solonych lub wysuszonych), tudzież odpadków garbowanych skórek owczych, jagnięcych i kozich, powstających przy konfekcji futer, zajmuje się na cele wojenne. Z tego powodu zakazuje się wszelkiego poszczególnego roz-

porządzania tymi zapasami, tudzież wszelkiego poboru z tych zapasów, o ile to w następujących przepisach nie jest wyraźnie dozwolone (§ 2., ustęp drugi). Ministerstwo handlu może zezwolić na wyjątki od tego postanowienia.

Zajęcie nie rozciąga się na zapasy, które w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie znajdują się już w garbarniach lub w pracowniach kuśnierskich, o ile te zapasy zostaną przerobione do dnia 31. marca 1917.

Dbstawa skórek.

§ 2.

Każdy posiadacz i przechowca zapasów skórek owczych, jagnięcych lub kozich ma począwszy od dnia 3. lutego 1917 dostawiać je co tygodnia (w sobotę), przestrzegając wymienionych w dalszym ciągu przepisów.

Jeżeli, przy ciągłym wpływie takich skór przeciętny wpływ tygodniowy, zaś w innych przypadkach ta ilość, jaka ma być oddawana, nie wynosi więcej niż 400 sztuk skórek owczych lub tyleż skórek jagnięcych lub kozich i heberlingów (t. j. skór z kóz podrośniętych), to skórki te należy oddawać z wolnej ręki co tygodnia uprawnionemu handlarzowi skórek albo dostawiać do „c. k. Wojkowego Zakładu skór we Wiedniu“ (Handelskai 300 dworzec kolejowy na Donaukai).

Posiadacze zapasów, których przeciętny tygodniowy wpływ jest większy, jakoteż wszyscy inni posiadacze i przechowcy zapasów skórek, przewyższających przytoczoną ilość, mają skórki i odcinki dostawiać wprost do Wojskowego Zakładu skór.

§ 3.

Skórki dostawiane do Wojskowego Zakładu skór, należy opakowywać oddzielnie według poszczególnych gatunków, wyliczonych w załączniku A, i zaopatrywać opakowanie ogólnymi znakami, przytoczonymi w załączniku.

Równocześnie z odesłaniem skórek do Wojskowego Zakładu skór ma dostawiający przesłać temu zakładowi:

1. spis przesyłanych towarów, w którym należy przytoczyć:

imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania posiadacza lub przechowcy, powiat i gminę, gdzie znajdowały się zapasy, miejsce nadania tudzież oddzielnie dla poszczególnych gatunków skórek, rodzaj opakowania, szczególne znaki firmowe na opakowaniu, ilość, bieżące numery i urzędownie potwierdzony ciężar poszczególnych pakunków;

2. duplikat listu przewozowego, zawierający urzędowe podanie wagi.

Zakaz strzyżenia nieżywych owiec.

§ 4.

Skórki ze zwierząt, które nie zostały już ostrzyżone przed zabiciem, należy dostawiać w stanie nieostrzyżonym. Strzyżenie nieżywych zwierząt jest prywatnym osobom zabronione.

Dostawianie odpadków konfekcyjnych.

§ 5.

Odpadki garbowanych skórek owczych, jagnięcych lub kozich, powstające przy konfekcji futer, i odpadki wełny mają przedsiębiorstwa konfekcyjne dostawiać co tygodnia (w sobotę) wprost do komisji odbioru wełny, istniejącej przy Wydziale wojennym dla przemysłu wełnianego w Wiedniu.

Równocześnie z odesłaniem odpadków ma dostawiający przesłać tej komisji:

1. spis przesyłanego towaru, w którym należy przytoczyć:

imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania dostawiającego, rodzaj opakowania, szczególne znaki firmowe na opakowaniu, ilość, bieżące numery i urzędownie potwierdzony ciężar poszczególnych pakunków,

2. duplikat listu przewozowego, zawierający urzędowe podanie wagi.

Wynagrodzenie.

§ 6.

Wynagrodzenie za dostawione skórki owcze, jagnięce i kozie ustanawia „komisja odbioru skórek,” ustanowiona w Wojskowym Zakładzie skór, przy uwzględnieniu przytoczonych w załączniku A cen najwyższych. Komisja ta składa się z trzech członków, z których po jednym wyznaczają Ministerstwa wojny, rolnictwa i handlu, oraz z dwóch znawców, mianowanych przez Ministerstwo rolnictwa i Ministerstwo handlu.

Wynagrodzenie za odpadki konfekcyjne ustanawia w drodze oszacowania komisja odbioru wełny.

Posiadaczowi zapasów zastrzega się dochodzenie swych praw według § 33. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236.

Poświadczenia przewozowe.

§ 7.

Poświadczenia przewozowe, przepisane rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 28. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 156, dla przewozu skórek owczych i jagnięcych, są potrzebne także dla przewozu skórek kozich. Poświadczenia te wydaje Wojskowy Zakład dla skór.

Takich samych poświadczeń przewozowych potrzeba dla przewozu odpadków konfekcyjnych garbowanych skórek owczych, jagnięcych i kozich. Te poświadczenia przewozowe wydaje Ministerstwo handlu.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, tudzież dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny nie potrzeba poświadczeń przewozowych.

Kontrola.

§ 8.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia czuwa Ministerstwo handlu przy pomocy inspektorów przemysłowych albo innych organów

oraz zarząd wojskowy. W tym celu można zwie-
dzać wyrobnie i inne zakłady i przeglądać księgi
handlowe.

Postanowienie karne.

§ 9.

Za każde działanie wbrew przepisom niniej-
szego rozporządzenia będą polityczne władze

pierwszej instancji karały aresztem do 6 miesięcy
lub grzywną do 5000 koron.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.

Georgi wlr.

Truka wlr.

Forster wlr.

Urban wlr.

A. Ceny najwyższe

(przy wykupnie przez Wojskowy Zakład dla skór).

		Cena w koronach za kilogram			
		do 28. lutego 1917	od 1. do 31. marca 1917	od 1. do 30. kwietnia 1917	począwszy od 1. maja 1917
I. Skórki owcze.					
1. Skórki z wełną:					
a) skórki nadające się dla celów kuśnierskich (o wadze poszczególniej sztuki od 1·20 do 2 kg)		7·10	6·60	6·60	6·60
b) wszelkie inne skórki z wełną (nie wyluczając skórek z wełną z padłych zwierząt):					
z wełną przednią (merino) }		7·10	6·60	5·70	5·20
z wełną średnią (zygaya) }					
z wełną poślednią (kosmata)		6·60	6·20	5·20	4·70
2. Skórki strzyżone:					
skórki ze zwierząt strzyżonych przed zabiciem („kaflaki“)		7·10	6·60	6·60	6·60
skórki ze zwierząt strzyżonych po zabiciu („surówki“)		4·70	4·25	3·80	3·80
(Strzyżenie nieżywych zwierząt jest obecnie według § 4. rozporządzenia zabronione.)					
		Cena w koronach za sztukę			
		do 28. lutego 1917	od 1. do 31. marca 1917	począwszy od 1. kwie- tnia 1917	
do 25 kg ze zmarlic z młodych baranków }		0·80	0·80	0·80	
ponad 25 kg do 40 kg półjagniąt		2·85	2·85	2·85	
Skórki o wadze stu sztuk		Cena w koronach za kilogram			
		do 28. lutego 1917	od 1. do 31. marca 1917	począwszy od 1. kwie- tnia 1917	
ponad 40 kg do 80 kg } z jagniąt }		7·55	7·55	7·55	
ponad 80 kg do 120 kg } z jagniąt }		7·10	7·10	7·10	

	Cena w koronach za sztukę		
	do 28. lutego 1917	od 1. do 31. marca 1917	począwszy od 1. kwietnia 1917
III. Skórki kozie i heberlingi.			
1. Tak zwane „otwarte“ skórki:			
skórki z kozłów:			
o wadze stu sztuk ponad 150 kg	11·35	10·40	9·45
o wadze stu sztuk poniżej 150 kg	10·40	9·45	8·50
skórki z kóz:			
o wadze stu sztuk ponad 115 kg	10·40	9·45	8·50
heberlingi:			
o wadze stu sztuk ponad 70 kg do 115 kg i o wadze przeciętnej w wysokości 90 kg	8·55	7·55	6·50
Cena w koronach za kilogram			
	do 28. lutego 1917	od 1. do 31. marca 1917	począwszy od 1. kwietnia 1917
2. Tak zwane skórki torbowe:			
skórki z kozłów	5·70	5·20	5·20
skórki z kóz	6·15	5·70	5·20
heberlingi o wadze stu sztuk ponad 70 kg do 115 kg	8·30	7·10	6·15

IV. Postanowienia wspólne.

Wymienione ceny najwyższe mają zastosowanie tylko przy dostawie skórek zdrowych, wolnych od błędów, osuszonych na powietrzu (z suchymi uszami i suchym ogonem) bez rogów i nóg.

Przy świeżych skórkach obniża się ceny o 50%.

Przy skórkach odważonych przed nasoleniem obniża się ceny o 40%.

Przy gatunkach późniejszych obowiązują ceny najwyższe z następującymi potrąceniami procentowymi:

	Sekunda	Tertia
I. i II. skórki owcze, skórgi jagnięce i roczniaki	20%	40%
III. skórki kozie i heberlingi	30%	60%

Dla uznania towaru za sekunda lub tertia decydują zwyczaje handlowe z czasów przed wojną. Ceny najwyższe mieszczą w sobie kosztu zwyczajnego opakowania lub osznurowania oraz kosztu przesyłki do stacji załadowania.

Posiadaczom lub przechowcom zapasów, którzy mają je dostawiać wprost do Wojskowego Zakładu dla skór (§ 2., ustęp ostatni rozporządzenia), należy się za dostawione w ten sposób skórki dodatek do ceny w wysokości 6%.

Dla zastosowania cen najwyższych, stopniowanych według czasu, jest decydującą chwilą sprzedaży, a przy skórkach, dostawianych do Wojskowego Zakładu dla skór, chwila nadania listem poleconym tego spisu (§ 3., liczba 1, bez potwierdzenia ciężaru przez urząd kolejowy), którym donosi się Wojskowemu Zakładowi dla skór o odnośnej przesyłce skórek jako gotowej do wysłania. Jeżeli doniesienia takiego nie uskuteczniło, to decydującą jest chwila nadania skórek dla wysłania do Wojskowego Zakładu dla skór.

B. Przepis o sortowaniu i oznaczaniu.

Skórki, przesyłane do Wojskowego Zakładu dla skór, należy pakować oddzielnie według następujących gatunków. Poszczególne gatunki należy oznaczać w sposób poniżej przepisany.

1. Skórki suche.

Sortowanie	Oznaczenie
Kuśnierskie skóry owcze	K S.
Kuśnierskie skóry jagnięce:	
ze zmarlic (z młodych baranków)	K. St.
skórki z półjagniąt	K. H.
skórki jagnięce 41/80 kg	K. L. L.
skórki jagnięce 81/120 kg	K. S. L.
skórki owcze i jagnięce, strzyżone przed zabiciem (kafłaki)	L. G.
skórki owcze i jagnięce, strzyżone po zabiciu (surówki)	B.
Skórki owcze z wełną:	
z wełną przednią (merino)	A C
z wełną średnią (zygaya)	D
z wełną poślednią (kosmata)	E
„Otwarte“ skóry kozie:	
skórki z kozłów	O. B.
skórki z kóz	O. G.
heberlingi	O. H.
Kozie skóry torbowe:	
skórki z kozłów	S. B.
skórki z kóz	S. G.
heberlingi	S. H.

Przed powyższymi oznaczeniami należy umieszczać znak jakości (I., II., III.). Ilość sztuk skórek, zapakowanych w balach, należy zaznaczyć na balach po prawej stronie w dole przed przyoczonem poprzednio oznaczeniem i odnośne cyfry należy podkreślić.

Oznaczenie i cyfry dotyczące ilości sztuk należy wypisać wyraźnym czytelnym pismem, czarnym atramentem do znaczenia i to literami i liczbami mniejwięcej na 20 cm dużemi.

Na przykład:

50 sztuk prima skórek owczych z wełną zygaya:

<p style="font-size: 1.2em; margin: 0;">L. J. & S. 15</p> <p style="font-size: 1.2em; margin: 10px 0 0 0;">I. D.</p> <p style="text-align: right; font-size: 1.2em; margin: 0;">50</p>
--

100 sztuk prima kuśnierskich skórek jagnięcych 41/80 kg:

H. S. 62
I. K. L. L.
<u>100</u>

100 sztuk sekunda surówek:

G. A. 58
II. B.
<u>100</u>

100 sztuk prima otwartych skórek z kóz:

J. B. 65
I. O. G.
<u>100</u>

II. Skórki solone.

Skórki solone należy pakować stroną mięsną na zewnątrz. Każdy pakunek należy zaopatrzyć drewnianą tabliczką i umieścić na niej trwałem i wyraźnem pismem znak firmy i numer bieżący.

30.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 26. stycznia 1917, w sprawie obrotu surowymi skórami świńskimi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Ściąganie skóry ze świń.

§ 1.

Gdzie w czasach pokoju było zwyczajem ściągać skórę z bitych świń należy w celu uzyskania materiału dla produkcji skóry garbowanej czynić to także nadal, z wyjątkiem tych przypadków, w których przesyła się zabite zwierzęta kolejną lub okrętą z miejsca zabicia do innego miejsca przeznaczenia.

Polityczna władza I. instancyi może zezwolić na wyjątki w razie istnienia ważnych powodów.

Obrót surowymi skórami świńskimi.

§ 2.

1. Dostarczać skór surowych świńskich wytwórcom skóry wyprawnej wolno jest odtąd tylko za pośrednictwem T. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych w Wiedniu. Również tylko za pośrednictwem tego towarzystwa wolno jest wytwórcom skóry wyprawnej pobierać wspomniane skóry. (Wyjątek pod punktem 4. i 5.).

2. Trudniący się wyrębem mięsa, rzeźnicy i wszyscy inni posiadacze zapasów skór świńskich, którzy nie oddawali ich dotychczas wytwórcom skóry wyprawnej ani zakupującym skórę dla wytwórców skóry wyprawnej, lecz oddawali je innym odbiorcom, mają skóry albo oddać co tygodnia temu, komu takich skór dostarczali na ostatku przed dniem 1. stycznia 1917, albo zaoferować skóry do zakupna Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

3. Posiadacze skór, którzy swe zapasy dostarczali dotychczas wytwórcom skóry wyprawnej albo zakupującym skóry dla nich, mają oddać skóry, i to co tygodnia, jakiejś spółce dla spieniężania skór surowych, albo innemu handlarzowi, uprawnionemu do zakupna i sprzedaży takich skór sposobem zarobkowania, albo też ofiarować je do zakupna Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

4. Posiadaczom świń, którzy biją świnie na użytek we własnym domu lub we własnym gospodarstwie, wolno jedną piątą uzyskanych przy tem skór, lecz conajmniej 5 sztuk w roku, zatrzymać na użytek we własnym domu lub własnym gospodarstwie lub oddać wytwórcom skóry wyprawnej za zapłatą do wygarbowania.

5. Wytwórcom skóry wyprawnej wolno przyjmować także skóry, pochodzące z rzezi z konieczności.

6. Wytwórcy skóry wyprawnej, którzy mają zamiar sprzedać swe zapasy surowych skór świńskich, mają ofiarować je do zakupna T. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

7. Przepisane w poprzednich postanowieniach oferty dla T. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych należy przysyłać temu towarzystwu co tygodnia w sobotę. Do ofert należy używać druków, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych. Traktować oferty należy według przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 198.

8. O zapasach świńskich skór surowych i wyprawnych mają wytwórcy skóry wyprawnej i wszyscy inni posiadacze i przechowcy tych materiałów przedkładać co tygodnia (każdego wtorku według stanu z poprzedniej soboty) doniesienie o zapasach w dwu egzemplarzach do „Biura dla zgłaszania skóry wyprawnej w c. i k. Ministerstwie wojny“ przy użyciu druków urzędowych. Druki można otrzymać w biurze dla zgłaszania skóry.

Skóry, pochodzące z rzezi z konieczności, należy w doniesieniach, przedkładanych o zapasach przez wytwórców skóry garbowanej, wykazywać osobno przy dołączeniu urzędowych poświadczeń, tyczących się rzezi z konieczności.

Ci posiadacze zapasów, którzy oddają je bezpośrednio lub pośrednio T. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych albo oferują temu towarzystwu, są uwolnieni od przedkładania doniesień o zapasach.

9. Zresztą mają zastosowanie do obrotu skórami świńskimi wszystkie te postanowienia, jakie zostały wydane w sprawie obrotu skórami bydłecemi i końskimi (rozporządzenia ministeryalne z dnia 19. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 243, z dnia 4. września 1915, Dz. u. p. Nr. 259, z dnia 28. września 1915, Dz. u. p. Nr. 291, z dnia 23. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 194 i § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. października 1916, Dz. u. p. Nr. 357).

W szczególności wolno odtąd publicznym przedsiębiorstwom przewozowym przyjmować do przewozu skóry świńskie, taksamo jak już dotychczas skóry bydłecze i końskie, skórki cielęce,

skórki pochodzące z cieląt odstawionych od matki, i bukaty, tylko na podstawie wystawionych w taki sam sposób przez Ministerstwo handlu poświadczeń przewozowych albo stałych pisemnych zezwoleń.

§ 3.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karani politycznie władze pierwszej instancji aresztem do sześciu miesięcy albo grzywną do 5000 koron.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.

Forster wlr.

Urban wlr.

Georgi wlr.

Trnka wlr.

Höfer wlr.

31.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 26. stycznia 1917,

w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla skór świńskich.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Dla skór świńskich ustanawia się najwyższe ceny, przytoczone w dołączonym spisie.

§ 2.

Najwyższe ceny nie mają zastosowania do skór, sprowadzanych z zagranicy cłowej.

Związkom powszechnej użyteczności, zajmującym się skupywaniem skór na cele wojenne, może Ministerstwo handlu w porozumieniu z zarządem wojskowym zezwolić na sprzedawanie zakupionych przedmiotów z odpowiednim dodatkiem, jaki będzie do najwyższych cen ustanowiony.

§ 3.

Postanowienia tego rozporządzenia mają zastosowanie także do umów zawartych o dostawę o tyle, o ile ich w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia jeszcze nie wypełniono. W miejsce umówionych przytem wyższych cen obowiązują ustanowione w rozporządzeniu najwyższe ceny.

§ 4.

Sprzedawanie i zakupywanie skór świńskich po wyższej cenie, aniżeli po ustanowionej cenie najwyższej, jest zakazane. Kto działa wbrew temu zakazowi, pośredniczy w interesach, które mają być zawarte po wyższej cenie, lub w inny sposób przy ich zawarciu współdziała, lub kto dopuści się innego działania przeciw przepisom tego rozporządzenia, będzie karany przez władzę polityczną pierwszej instancji aresztem do sześciu miesięcy lub grzywną do 5000 koron. Usiłowania obejścia przepisów stanowią okoliczność obciążającą.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.

Forster wlr.

Urban wlr.

Georgi wlr.

Trnka wlr.

Höfer wlr.

Spis najwyższych cen dla skór świńskich.

Ceny
w koronach
za kilogram

A. Skóry świńskie świeże, niesolone:

Podział na klasy:

a)	Skóry świńskie ze szczecią, niemieckie, bez wełny, długie conajmniej na 60 <i>cm</i> od nasady ogona do kręgu szyjnego, z krótką nogą, bez uszów i ogona, bez nacięć i dziur	K 2.50
	Te same skóry z nacięciami z 1—2 dziurami na 10 <i>cm</i> od brzegu, albo nieco rozłączające się	„ 2.20
	Skóry z odyńców, prima, bez dziur i nacięć	„ 1.—
	Skóry z prosiąt bez dziur i nacięć	„ 2.20
	Skóry z odyńców lub prosiąt, podziurawione lub ponacinane, są na <i>kg</i> o 30 halerzy tańsze.	
b)	Skóry świńskie z wełną (a to węgierskie i kroacko-slawońskie) z krótką nogą bez uszów i głowy i bez ogona, bez nacięć i dziur	„ 1.50
	Takie same skóry z nacięciami z 1—2 dziurami na 10 <i>cm</i> od brzegu, albo nieco rozłączające się	„ 1.—
	Skóry z odyńców prima, bez dziur i nacięć	„ 1.—
	Skóry z prosiąt bez dziur i nacięć	„ 1.—
	Skóry z odyńców lub prosiąt, podziurawione lub ponacinane, są na kilogramie o 30 halerzy tańsze.	

Ceny te rozumie się w koronach za kilogram wagi świeżych skór.

B. Ceny najwyższe za skóry wysuszone wynoszą 1.4-krotną kwotę poprzednich cen najwyższych, przypadających za świeże skóry świńskie.

C. Dodatki:

Należytość za sól w kwocie 5 halerzy od kilograma skóry.

D. Potrącenia:

Skóry bardzo uszkodzone lub mocno rozłączające się podlegają osobnemu oszacowaniu, tak samo jak towar uzyskany przez oprawców.

Postanowienia wspólne.

1. Ceny najwyższe będą płacone od miejsca składu i mieszczą w sobie koszty zwyczajnego opakowania (osznurowania).

2. W handlu pośrednim wolno żądać cen najwyższych, przytoczonych pod *a* i *b*, z dodatkiem w wysokości 4%, w czym mieszczą się koszty przesyłki sprzedanych skór do stacji załadowania.

3. Procenta, żądane w danym razie przy sprzedażach na raty, nie mogą przekraczać, licząc na rok, stopy procentowej w eskoncie wekslowym Banku austriacko-węgierskiego o więcej niż 2%.

4. Wymienione skóry wolno sprzedawać tylko na wagę.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVI. — Wydana i rozestana dnia 28. stycznia 1917.

Treść: (M 32.—34.) 32. Rozporządzenie o przyznaniu prawa ubogich i ustanowieniu zastępcy ubogich. — 33. Rozporządzenie, którem zmieniono i uzupełniono rozporządzenie ministeryalne z dnia 29. września 1916 o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym. — 34. Rozporządzenie o ochronie najnobienców.

32.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 15. stycznia 1917

o przyznaniu prawa ubogich i ustanowieniu zastępcy ubogich.

Przyznanie prawa ubogich.

. Badanie świadectwa ubóstwa.

§ 1.

O tem, czy zachodzą ustawowe wymogi dla udzielenia prawa ubogich, rozstrzygają sądy samostnie, to znaczy nie będąc wiązanyymi przedłożonym świadectwem ubóstwa (§ 63., ustęp 1. i § 65., ustęp 1., p. c.). Sąd nie przychylił się do wniosku o przyznanie prawa ubogich, jeżeli według jego zapatrywania udzielenia świadectwa ubóstwa nie uzasadniają zawarte w arkuszu pytań i jako prawdziwe poświadczony daty o osobistych i majątkowych stosunkach wnioskodawcy, albo jeżeli mu z innych okoliczności jest znaną nieprawdowość albo niezupełność tych dat. Dozwolony są dochodzenia, które można przeprowadzić bezzwłocznie (por. § 15. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 380).

Nieuwzględnienie wniosku dla przeszłości procesowych.

§ 2.

Sąd zbada przed przyznaniem prawa ubogich, czy byłby właściwym miejscowo i rzeczowo do

rozstrzygania o żądaniu skargi i czy dochodzenie tego ostatniego w drodze sporu jest dopuszczalne. Jeżeli do rozstrzygnięcia tych pytań twierdzenia stron nie wystarczają, to należy je uzupełnić w stosownej drodze, w szczególności przez przesłuchanie wnioskodawcy w sądzie powiatowym jego miejsca zamieszkania. Jeżeli sąd jest zdania, że byłby niewłaściwym albo że dochodzenie żądania w drodze sporu jest wykluczone, w takim razie należy odmówić przyznania prawa ubogich; tak samo należy postąpić, jeżeli sąd ma pod ręką dowody, że dochodzeniu roszczenia sprzeciwia się ta okoliczność, że sprawa sporna już jest rozstrzygnięta albo prawny spór o nią już się toczy.

Postępowanie co do wniosków o uchylenie.

§ 3.

Na wnioski o uchylenie zastępstwa ubogich po myśli art. XXXIII. ustawy zaprowadzającej proc. cyw. należy wdrożyć postępowanie z możliwym pospiechem. Postępowania głównego nie należy przerywać; jeżeli jednak do wniosku będzie się należało prawdopodobnie przychylić, należy wyznaczając audyencye baczyć na to, aby unikać zbędnych kroków procesowych, połączonych ze szczególną stratą czasu dla zastępcy ubogich.

Wyznaczanie audyencyi.

§ 4.

Wniesienie podania o przyznanie prawa ubogich nie ma w zasadzie wpływać na postępowanie wstrzymująco; należy jednak przy wyznaczaniu audyencyi baczyć na to, aby zastępcy ubogich

dość czasu pozostało do przygotowania się, zebrania materiałów procesowych i środków pomocniczych oraz do wystąpienia z wnioskami dowodowymi.

Pouczenie strony ubogiej.

§ 5.

Aby dla zastępcy ubogich zachować na wywiedzenie środków prawnych i do przygotowania rozprawy na środki prawne czasokres ile możliwości nieukrócony, należy już przy ogłaszaniu wyroku pouczyć stronę ubogą o przymusie adwokackim w postępowaniu na środki prawne i spowodować do zażądania, aby wyrok został doręczony bezpośrednio zastępcy ubogich. Taki sam wniosek może uczynić urzędowy zastępca strony. Stronie ubogiej należy następnie doradzić, aby udzieliła natychmiast pełnomocnictwa ustanowić się mającemu zastępcy ubogich, aby zaraz po wymienieniu go jej zniósła się z nim bezzwłocznie i oddała mu wszystkie pisma, odnoszące się do jej spraw spornych.

Jeżeli strona zamierza wnieść odwołanie a nie korzysta jeszcze z prawa ubogich, należy ją pouczyć, że powinna zaraz przedsięwziąć kroki, potrzebne do uzyskania świadectwa ubóstwa. Jeżeli wyrok już stronie doręczono i należy się obawiać, że zastępca ubogich nawet w razie natychmiastowego rozpoczęcia starań o wydanie świadectwa ubóstwa i udzielenie prawa ubogich nie mógłby już na czas wnieść odwołania, powinno się polecić stronie, aby wniosła odwołanie do protokołu albo jeżeli nie jest dozwolone w myśl § 465., ustęp 2., p. c., aby rozpoczęła starania po myśli § 90. ustawy o organizacji sądów o ustanowienie urzędowego zastępcy dla ułożenia i wniesienia pisma odwoławczego.

Tak samo należy postępować w procesach trybunalskich bez przymusu adwokackiego (postępowanie w sprawach małżeńskich).

W formularzu do procedury cywilnej Nr. 3 jest w druku umieszczone udzielenie pełnomocnictwa zastępcy ubogich, którego ma się ustanowić. Jeżeli na spisanie wniosku o przyznanie prawa ubogich nie używa się tego formularza, lecz wniosek ten zostaje wyrażony na przykład w połączeniu z protokolarnie wniesioną skargą albo z takimż pismem odwoławczem, w takim razie należy włączyć udzielenie pełnomocnictwa do odnośnego wniosku protokolarnego.

§ 6.

Wybór urzędowego zastępcy.

Przy wyborze urzędnika, któremu ma się powierzyć ułożenie pisma odwoławczego (§ 90. o org. sądów) należy postępować ze szczególną

starannością i dokładnie przestrzegać przepisów § 133. instr. Jeżeli można, nie powinno się tego wymagać od sędziego, który wydał wyrok.

Przesłanie aktów procesowych.

§ 7.

Jeżeli dla ułożenia pisma ze środkiem prawnym ustanawia się adwokata, który nie ma swej siedziby przy sądzie procesowym, w takim razie, o ile nie przemawiają przeciw temu szczególne okoliczności, przesła ten sąd, nie czekając na wnioski, akta procesowe temu sądowi powiatowemu, w którego okręgu mieszka ustanowiony zastępca ubogich. Zastępcę ubogich uwiadomi sąd procesowy albo bezpośrednio albo za pośrednictwem tego innego sądu o tem, że może wejrzeć w akta.

Ustanowienie zastępcy ubogich.

Ilość wygotowań uchwały.

§ 8.

Uchwały, wypowiadające potrzebę przydania adwokata stronie ubogiej, należy przesłać z reguły w trzech wygotowaniach tej Izbie adwokackiej, która ma wymienić adwokata dla strony ubogiej (§ 66. p. c.). Wydział Izby adwokackiej ma uzupełnić wygotowania uchwały dodaniem imienia i nazwiska wybranego adwokata i wysłać jedno wygotowanie uchwały do strony ubogiej, drugie do ustanowionego adwokata, a trzecie do sądu procesowego.

Jeżeli w chwili nadejścia wniosku strony ubogiej akta procesowe były już przedłożone sądowi odwoławczemu, w takim razie dołączy sąd procesowy jeszcze czwarte wygotowanie uchwały, które Wydział Izby adwokackiej prześle sądowi odwoławczemu po wstawieniu imienia i nazwiska ustanowionego adwokata.

Wszystkie czynności urzędowe należy ile możności przyspieszyć.

Dołączanie kopert listowych.

§ 9.

Sądy procesowe winny dołączyć dla uwiadomienia, które ma wysłać Wydział Izby adwokackiej, tyle urzędowych kopert listowych, ile przesyła się wygotowań uchwały. Koperty listowe, mające służyć do uwiadomienia strony ubogiej, sądu procesowego i sądu odwoławczego, należy zaopatrzyć adresem, a wszystkie koperty listowe napisem „wolna od opłaty portoryum sprawa strony ubogiej.“

Uwiedomienie zastępcy ubogich.**§ 10.**

Zastępcy ubogich należy przy sposobności jego ustanowienia stosownie do stanu rzeczy oznajmić, że strona uboga udziela mu pełnomocnictwa procesowego i uczyniła wniosek, aby jemu wyrok doręczono i aby on odwołanie ułożył, albowież do ułożenia odwołania ustanowiono zastępcę ubogich z urzędu lub odwołanie spisano do protokołu sądowego.

Jeżeli pismo odwoławcze ułożył adwokat, wybrany przez stronę, w takim razie należy to wymienić w uchwale, wzywającej o ustanowienie zastępcy ubogich.

Podanie imienia i nazwiska zastępcy strony przeciwnej i poprzedniego zastępcy.**§ 11.**

W uchwalach, w których orzeczono, że jako zastępcę ubogich należy stronie dodać adwokata, winno się podać imię i nazwisko adwokata, zastępującego stronę przeciwną, oraz imię i nazwisko adwokata, który w tej sprawie zastępował przedtem stronę ubogą. W formularzach do procedury cywilnej Nr. 3 i 4 pozostawiono dla tych dat miejsca w druku.

Zwrot załączników.**§ 12.**

Załączniki wniosku strony ubogiej należy zwrócić również za pośrednictwem Wydziału Izby adwokackiej z wygotowaniem uchwały, dla niej przeznaczonem. Świadcstwo ubóstwa należy przyjąć do aktów i nie zwraca się go stronie (§ 4. rozp. min. z dnia 23. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 130).

Przedłożenie sądowi odwoławczemu.**§ 13.**

Jeżeli w czasie nadejścia wniosku strony ubogiej o dodanie jej zastępcy ubogich nie przedłożono jeszcze aktów sądowi odwoławczemu, w takim razie należy z przedłożeniem wstrzymać się tak długo, aż nadejdzie uwiedomienie Izby o ustanowieniu adwokata do sądu procesowego. Imię i nazwisko ustanowionego adwokata należy w takim razie wymienić w sprawozdaniu z przedłożeniem. Nad nadejściem uwiedomienia należy czuwać przy pomocy kalendarza.

Ustanowienie zastępcy ubogich w myśl § 67. p. c.**§ 14.**

Jeżeli chodzi o zastępstwo strony ubogiej w postępowaniu, spowodowanem środkami pra-

wnymi, w takim razie musi się rozróżnić, czy w postępowaniu przed pierwszą instancją istniał przymus adwokacki i czy w następstwie został ustanowiony rzecznik ubogich, czy też nie. W tym ostatnim przypadku należy postąpić w myśl § 66. p. c. bez względu na to, czy rozprawę odwoławczą należy przeprowadzić na miejscu sądu lub też poza niem. Rozstrzygnięcie o tem, czy stronie należy dodać adwokata, ma zatem wydać sąd procesowy, który winien się następnie zwrócić także z prośbą o ustanowienie adwokata do Izby adwokackiej.

Jeżeli natomiast w postępowaniu przed pierwszą instancją brał już udział zastępca ubogich, i jeżeli należy mieć na względzie tylko czynność procesową, jaka ma być przedsięwziętą poza okręgiem trybunalskim, a w szczególności rozprawę odwoławczą, w takim razie jest obowiązkiem już ustanowionego rzecznika ubogich albo strony ubogiej prosić w myśl § 67. p. c. bezpośrednio u właściwej Izby adwokackiej o ustanowienie innego adwokata. Sąd procesowy niema w tym przypadku współdziałać, gdyż już o tem rozstrzygnięto, czy stronie ubogiej należy w ogóle przydać adwokata. Zastępca rzecznika ubogich, ustanowiony dla ustnej rozprawy odwoławczej, jest obowiązany tylko do zastępowania przed sądem odwoławczym, zresztą pozostają w mocy obowiązki poprzednio ustanowionego rzecznika ubogich (na przykład ułożenie pisma rewizyjnego).

W myśl tego pojmowania nie jest też potrzebne, aby adwokat, ustanowiony dla rozprawy odwoławczej, musiał mieć pełnomocnictwo bezpośrednio od strony. Jest dozwolone — i odpowiada lepiej stanowi prawnemu — jeżeli będzie on substytutem zastępcy ubogich, który był czynnym w pierwszej instancji, gdyż zasadniczo ten ostatni jest dla całego postępowania procesowego uprawnionym do zastępstwa.

Jeżeli w jednym z przypadków, jakie po myśli § 67. p. c. traktować należy, uczyniono w sądzie procesowym wniosek o przydanie zastępcy ubogich dla rozprawy odwoławczej, na przykład w piśmie odwoławczem, wniesionem przez zastępcę ubogich w pierwszej instancji, w takim razie prześle sąd ten wniosek bez wydawania uchwały bezzwłocznie do Wydziału właściwej Izby adwokackiej. Obowiązkiem tego wydziału będą w takim razie dalsze uwiedomienia ustanowionego adwokata, strony ubogiej i sądu procesowego, albo według okoliczności, jeżeli wezwanie jest bardzo pilne, uwiedomienie bezpośrednio sądu odwoławczego. W tym przypadku nie posługuje się Wydział Izby adwokackiej sądowymi wygotowaniami uchwały ani kopertami listowymi.

Postanowienia częściowe i końcowe.

§ 15.

Uchyła się § 132. instrukcyi (rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112), następnie rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. marca 1899, Dz. u. p. Nr. 51, z dnia 18. lutego 1900, Dz. u. p. Nr. 33 i z dnia 26. lutego 1910, Dz. u. p. Nr. 5.

§ 16.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. czerwca 1917.

Schenk wlr.

33.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 24. stycznia 1917,

którem zmieniono i uzupełniono rozporządzenie ministeryalne z dnia 29. września 1916, Dz. u. p. Nr. 335, o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

§ 18. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. września 1916, Dz. u. p. Nr. 335, w sprawie uregulowania obrotu cukrem burakowym, opiewać będzie:

§ 18.

Cena cukru, przeznaczonego do użycia, wolnego od podatku, następnie cukru, dostarczanego zarządowi wojskowemu oraz wielkiemu przemysłowi przerabiania cukru.

Cenę cukru surowego albo zdatnego do spożycia, jaki na podstawie zezwolenia urzędów skarbowych ma być zużyty w państwie tutejszem bez opłaty podatku, ustanawia jednocześnie Centrala dla cukru z zatwierdzeniem Urzędu dla wyżywienia ludności.

Cenę za cukier, dostarczony w czasie kampanii z roku 1916/17 (od 1. października 1916

do 30. września 1917) zarządowi wojskowemu bez względu na to, czy cukier ten dostarczyła Centrala dla cukru samemu zarządowi wojskowemu lub też na podstawie zleceń dostawy na rachunek kontyngentów, pozostawionych do dyspozycyi zarządowi wojskowemu, bezpośrednio przedsiębiorstwu przerabiającemu cukier, może ustanowić Urząd dla wyżywienia ludności odmiennie od cen, ustanowionych w §§ 14. i 15. Co do ilości cukru, sprzedanych od dnia 1. października 1916 po dotychczasowych cenach, ma Centrala dla cukru zrobić potrzebne rozrachunki.

Urząd dla wyżywienia ludności może następnie dla cukru, który wydaje się wielkiemu i małemu przemysłowi, przerabiającemu cukier, ustanowić cenę wyższą od cen, ustanowionych w §§ 14. i 15.

Artykuł II.

Punkt 6. § 5. wspomnianego rozporządzenia ministeryalnego zostaje uchylony. W miejsce tego punktu wstępuje następujące postanowienie:

„6. Występowanie z wnioskami, w jaki sposób nadwyżki (§ 21.) należy odsyłać Centrali dla cukru, zarządzać nimi i używać ich.“

Drugi ustęp § 21. zostaje uchylony; w jego miejsce wstępuje następujące postanowienie:

„Zasady, według których należy nadwyżki do tego funduszu odsyłać, niemi zarządzać i używać ich, ustanawia Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu po wysłuchaniu pełnego zgromadzenia Centrali dla cukru.“

Artykuł III.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

Höfer wlr.

34.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917

o ochronie najmobicrców.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274 i § 16., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 384, rozporządza się, jak następuje:

Artykuł I.

(1) Dla miejsc albo obszarów, w których od wybuchu wojny nastąpiło nadzwyczajne podwyższenie czynszu najmu, albo w których należy go oczekiwać, mogą rozporządzić Minister sprawiedliwości, Minister robót publicznych i Minister spraw wewnętrznych, że następujące przepisy mają w nich zastosowanie do najmu mieszkań i ubikacji handlowych. Zarazem można postanowić, że rozporządzenie obowiązuje także

1. przy podwyższeniach czynszu najmu, które się stały skutecznymi albo umówione zostały jeszcze przed ogłoszeniem tego rozporządzenia, jednak już po oznaczonym tam dniu normalnym; dzień ten nie może wypaść przed dniem 1. lipca 1916;

2. przy podwyższeniach stopy procentowej hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, jeżeli podwyższenia te umówiono po dniu 27. stycznia 1917.

(2) Jeżeli przestaną istnieć nadzwyczajne stosunki, które rozporządzenie to spowodowały, należy je bezzwłocznie uchylić.

Rozmiar zastosowania przepisów dla ochrony najemców mieszkań małych i średnich oraz ubikacji handlowych.

§ 1.

(1) Następujące postanowienia mają zastosowanie do najmu mieszkań i ubikacji handlowych, jeżeli czynsz najmu za poszczególny przedmiot najmu, licząc rocznie, nie wynosi wraz z należnościami ubocznymi więcej niż:

	w Wiedniu	w miejscowościach, zaliczonych do			
		I.	II.	III.	IV.
		klasy dodatków aktywalnych dla urzędników państwowych			
dla samych mieszkań oraz dla takich mieszkań, z którymi połączone są lokale handlowe	3000 K	2500 K	2000 K	1500 K	1000 K
dla lokali, najętych tylko do celów handlowych	2000 K	1700 K	1400 K	1100 K	800 K

(2) Do wynajęcia, dokonanego w wykonywaniu przemysłu pomieszczenia obcych, nie mają postanowienia te zastosowania.

Zakaz nieuzasadnionego podwyższenia czynszu najmu.

§ 2.

(1) Podwyższenie czynszu najmu wraz z należnościami ubocznymi, który miał dotychczas płacić najemca, albo który miał płacić ostatni najemca, można umówić tylko w tej mierze, w jakiej to jest uzasadnione:

1. wobec zaistniałego od wybuchu wojny podwyższenia prawidłowych rocznych wydatków na utrzymanie i zarząd domu wraz z należnościami za wodę, z należnościami kanalizacyjnymi albo t. p., jakoteż na dostarczenie światła albo opału;

2. wobec podwyższenia uiszczanych od domu danin publicznych, jeżeli podwyższenie to po wybuchu wojny nastąpiło; ustanie czasowego uwolnienia od podatków albo czasowych ulg w podatkach nie uzasadnia podwyższenia czynszu najmu;

3. wobec dokonanego po rozpoczęciu się mocy obowiązującej tego rozporządzenia dopuszczalnego (§ 8.) podwyższenia stopy procentowej albo należności ubocznych od hipotek, ciężących na wynajętej nieruchomości.

(2) Podwyższenie nie może dla pojedynczego przedmiotu najmu wynosić więcej, aniżeli wypada na ten przedmiot najmu z całej kwoty podwyższeń, jakie uwzględnić należy w myśl ustępu 1., a to przy równomiernym rozdziale według stosunków poszczególnego czynszu najmu do łącznej sumy czynszów najmu i wartości najmu tych części składowych domu, które nie są wynajęte (wartość najmu, wzięta za podstawę przypisania podatków).

(3) Przy podnajmach można podwyższyć czynsz najmu o tę samą stopę procentową, o którą podwyższono czynsz najmu głównego najmiobiercy.

(4) Za nakłady, poczynione na żądanie najmiobiercy, można umówić odpowiednie podwyższenie czynszu najmu, chyba że były one potrzebne do utrzymania przedmiotu najmu w stanie, zdatnym do użytku.

§ 3.

(1) Jeżeli przedmiot najmu od początku wojny nie został wynajęty, to nie ulega żadnemu ograniczeniu oznaczenie czynszu najmu za pierwsze wynajęcie po wejściu w życie rozporządzenia, przewidzianego w artule 1.

(2) Do domów, dla których udzielono konsensu budowlanego dopiero po dniu 27. stycznia 1917, nie mają zastosowania postanowienia tego rozporządzenia.

§ 4.

(1) Jeżeli wynajmujący przyznał w czasie wojny niższe czynszu najmu, to za podstawę obliczenia dopuszczalnego podwyższenia czynszu najmu można wziąć umówiony pierwotnie czynsz najmu.

(2) Jeżeli przyznano jednemu najmiobiercy w porównaniu z innymi najmiobiercami w tym domu znaczną niżkę czynszu najmu, można w myśl § 2. wziąć za podstawę obliczenia kwotę, odpowiadającą owym czynszom najmu.

§ 5.

O ile rodzina powołanego do wojska z powodu mobilizacji (§ 1. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237) pobiera dodatek na czynsz najmu w myśl § 4. tej ustawy, to nie można podwyższać czynszu najmu za przedmiot najmu, zamieszkiwany przez rodzinę takiego powołanego, jeżeli wskutek podwyższenia byłoby jej utrzymanie zagrożone. Na równi z takimi powołanymi należy uważać osoby, wezwane do osobistego świadczenia usług na zasadzie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236.

§ 6.

O ile ugodzony czynsz najmu przewyższa granicę, ustanowioną w powyższych postanowieniach, jest układ nieważnym. Kwoty, zapłaconej dobrowolnie można żądać z powrotem wraz

z ustawowemi odsetkami. Tego roszczenia o zwrot nie można się zrzec z góry. Roszczenie o zwrot przedawnia się w ciągu roku.

Ograniczenie prawa wypowiedzania.

§ 7.

(1) Wynajmujący może tylko z ważnych przyczyn wypowiedzieć umowę najmu.

(2) Za ważną przyczynę należy w szczególności uważać, jeżeli

1. najemca zalega z zapłatą czynszu najmu ponad zwyczajny czasokres dodatkowy albo

2. wzbrania się zgodzić na dopuszczalne (§§ 2. i 4.) podwyższenie czynszu najmu, lub też

3. stałem przekraczaniem porządku domowego lub swem bezwzględnie, nieprzyzwoitem albo z innego powodu nienależytem zachowaniem się obrzydza współmieszkańcom mieszkanie w tym domu,

4. w myśl § 1118. p. ks. u. c. można żądać zniesienia umowy bez wypowiedzenia,

5. najmujący potrzebuje dla siebie przedmiotu najmu.

(3) Jeżeli przeciw wypowiedzeniu wniesiono zarzuty, ponieważ nie ma ważnej przyczyny do wypowiedzenia, to ma wypowiadający udowodnić, że taka przyczyna istnieje.

Niedopuszczalne podwyższenie stopy procentowej dla hipotek na wynajętych nieruchomościach.

§ 8.

(1) Jeżeli hipoteka ciąży na częściowo przynajmniej wynajętej (§ 1.) nieruchomości, to można umówić podwyższenie stopy procentowej tylko o tyle, o ile stało się to potrzebnem wskutek ogólnych zmian stosunków stopy procentowej albo ze względu na stopę procentową zobowiązań wierzyciela, zaciągniętych przed wejściem tego rozporządzenia w życie. Podwyższenie powtarzających się należności ubocznych (dodatki na zarząd albo t. p.), jakie ma uiszczać dłużnik hipoteczny obok odsetek, albo układ o prowizyę, przewyższającą miarę zwyczajnego w obrocie wynagrodzenia itp., zawarty z okazji przedłużenia kredytu hipotecznego, należy uważać na równi z podwyższeniem stopy procentowej.

(2) O ile umówiona stopa procentowa przewyższa oznaczoną wysokość, jest układ nieważnym. Kwoty, zapłaconej dobrowolnie, można żądać z powrotem wraz z ustawowemi odsetkami. Tego roszczenia o zwrot nie można się zrzec z góry. Roszczenie o zwrot przedawnia się w ciągu jednego roku.

Sędziowskie odroczenie zapłaty co do hipotek na wynajętych nieruchomościach.**§ 9.**

(1) Dla wierzytelności, ubezpieczonych na częściowo przynajmniej wynajętej nieruchomości (§ 1.), może sąd, jeżeli stan gospodarczy dłużnika to uzasadnia, a wierzyciel nie dozna przez to żadnej niestosunkowej szkody, przyznać sędziowskie odroczenie zapłaty najpóźniej do dnia 31. grudnia 1918 włącznie i to także wtedy, jeżeli wierzytelność powstała po dniu 31. lipca 1914. Jeżeli umówione odsetki nie dosięgają ustawowych, może sąd na czas trwania sędziowskiego odroczenia zapłaty, pozwolić na podwyższenie odsetek, ale nie ponad wysokość ustawowych. Sąd może dalej zarządzić, że darowuje się albo uchyla skutki prawne, jakie nastąpiły albo nastąpią z powodu niezapłacenia na czas wierzytelności albo na podstawie umówienia się co do utraty.

(2) Postanowienia rozporządzeń ministeryalnych z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 422 i 423 mają odpowiednie zastosowanie. Sąd może przed wydaniem rozstrzygnięcia zasięgnąć opinii właściwego urzędu najmu.

(3) Dla roszezeń o zapłatę odsetek i rocznych spłat można przyznać odroczenie sędziowskie tylko po myśli przepisów rozporządzeń ministeryalnych z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 422 i 423.

Rozstrzygnięcie o dopuszczalności podwyższenia czynszu najmu.**§ 10.**

O dopuszczalności podwyższenia czynszu najmu rozstrzyga na wniosek wynajmującego albo najemcy właściwy urząd najmu, a jeżeli urząd taki nie istnieje, ten sąd powiatowy, w którego okręgu leży wynajęta nieruchomość, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu osób wywiadowczych, obznajomionych z miejscowymi stosunkami. Rozstrzygnięcia nie można zacząć żadnym środkiem prawnym, ale można je każdej chwili na wniosek zmienić ze skutkiem dla nowego terminu czynszu najmu. Wnioski o zmianę rozstrzygnięcia, nie oparte na nowych faktach, można bez rozprawy odrzucić.

Rozstrzygnięcie o dopuszczalności podwyższenia stopy procentowej od hipotek na nieruchomościach wynajętych.**§ 11.**

(1) O dopuszczalności podwyższenia stopy procentowej od hipotek, ciążących na częściowo przynajmniej wynajętej nieruchomości (§ 1.), roz-

strzyga na wniosek wierzyciela albo dłużnika komisya, którą należy utworzyć przy tej politycznej władzy krajowej, w której okręgu leży objęta zastawem nieruchomość, a składa się ona z szefa politycznej władzy krajowej jako przewodniczącego, z jednego urzędnika tejże władzy jako sprawozdawcy, z jednego urzędnika, wysłanego przez krajową władzę skarbową, z jednego sędziego, wysłanego przez prezydenta Wyższego sądu krajowego, z dwóch powołanych przez szefa politycznej władzy krajowej fachowców z zakresu spraw kredytu hipotecznego i z jednego rzeczoznawcy, wysłanego przez burmistrza tego miasta, w którym ma swą siedzibę polityczna władza krajowa. Dla przewodniczącego i dla każdego członka komisyi należy ustanowić jednego lub więcej zastępców.

(2) Komisya rozstrzyga większością głosów. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

(3) Rozstrzygnięcia nie można zacząć, ale można je każdego czasu zmienić, a ma ono skuteczność dla wszystkich hipotek tego samego wierzyciela, ubezpieczonych na częściowo przynajmniej wynajętych nieruchomościach (§ 1.) obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej. Dla tego postanowienia uchodzi okręg wyższego sądu krajowego w Krakowie z jednej strony i należąca do okręgu Wyższego sądu krajowego we Lwowie część Galicyi z drugiej strony za osobne obszary administracyjne.

Urzędy najmu.**§ 12.**

(1) Urzędy najmu należy założyć w miastach z własnym statutem i w gminach, które liczyły przy ostatnim spisie ludności więcej niż 20.000 mieszkańców. W innych gminach można założyć urzędy najmu na podstawie uchwały rady gminnej. Rada gminna (rada miasta) może uchwalić założenie większej ilości urzędów najmu i winna oznaczyć ich miejscowy zakres działania.

(2) Koszta połączone z urządzeniem i z działalnością urzędów najmu ponosi gmina.

§ 13.

Przewodniczącego urzędu najmu i jego zastępców mianuje w miastach z własnym statutem burmistrz, pozatem mianuje ich polityczna władza powiatowa, a innych członków ustanawia burmistrz (naczelnik gminy) i to wszystkich ich na jeden rok. Urząd ich jest urzędem honorowym, mają oni jednak prawo żądać zwrotu wydatków w gotówce. Rada gminna (rada miasta) może członkom urzędu gminnego, którzy żyją z zarobku, przyznać

umiarkowane wynagrodzenie za stratę czasu z pieniędzy gminnych. Przewodniczący i jego zastępca powinni ile możności mieć uzdolnienie do służby conceptowej w administracji państwowej albo do urzędu sędziowskiego. Z innych członków urzędu najmu musi być powołaną jedna połowa z mieszkających w gminie właścicieli domów, a druga połowa z takich mieszkających tam najmo- bierców, do których ma to rozporządzenie zastoso- wanie.

§ 14.

(1) Powołania na członka urzędu najmu mogą nie przyjmą tylko: kobiety, duchowni, osoby woj- skowe, publiczni urzędnicy, osoby w wieku po- wyżej lat 60, następnie drobni przemysłowcy i osoby, żyjące z płacy dziennej albo tygodniowej.

(2) Czy nieprzyjęcie jest uzasadnione, roz- strzyga o tem ostatecznie ten, kto tego członka mianował.

§ 15.

(1) Tego, kto wzbrania się przyjąć urząd członka urzędu najmu, mimo że jego wzbranianie się uznano za nieusprawiedliwione, należy zasądzić na karę pieniężną w kwocie do 200 K.

(2) Członków urzędu najmu, którzy bez do- statecznego usprawiedliwienia nie przyjdą albo nie na czas przyjdą na posiedzenia, albo którzy się w inny sposób uchylają od swych obowiązków urzędowych, należy zasądzić za każdym razem na karę porządkową w kwocie do 200 K. Jeżeli się później członek dostatecznie usprawiedliwi, to można zasądzenie cofnąć w całości lub w części. Członkowie urzędu najmu, którzy dopuszczają się rażącego naruszenia swych obowiązków urzędowych, usunie się nadto z urzędu.

(3) Rozstrzygnięcie o tem przysługuje politycznej władzy powiatowej.

§ 16.

(1) Urząd najmu rozstrzyga po ustnej roz- prawie uchwałą większości w senatach z trzech członków, składających się z przewodniczącego urzędu najmu albo z jego zastępcy i z jednego wotanta z kół wynajmujących oraz z jednego wotanta z kół najmo bierców.

(2) Rozstrzygnięcie należy wygotować najdalej do trzech dni na piśmie z krótkim uzasadnieniem i doręczyć na żądanie stronom.

(3) Rozprawy urzędu najmu odbywają się jawnie. Na zgodny wniosek interesowanych należy

jawność wykluczyć. Publiczne ogłaszanie treści rozprawy niejawniej jest zabronione.

§ 17.

(1) Jeżeli żądano rozstrzygnięcia urzędu najmu o dopuszczalności podwyższenia czynszu najmu, to urząd najmu wezwie strony z tym dodatkiem, że niejawnienie się nie wstrzymuje rozprawy ani wydania rozstrzygnięcia. Rozprawę należy ile możności przeprowadzić do dni 14 po przedsta- wieniu wniosku.

(2) Wezwani są obowiązani uczynić zadość wezwaniu alboteż wysłać do rozprawy zastępcę, zupełnie ze stanem sprawy obznajomionego i od- powiednio pouczonego. Strony i ich zastępcy mają zgodnie z prawdą udzielić wyjaśnień co do faktów, przez urząd najmu ściśle oznaczonych.

(3) Urząd najmu może przedsiębrać wszystkie dochodzenia, potrzebne dla jego rozstrzygnięcia, w szczególności wezwać i przesłuchać osoby wy- wiadowcze.

(4) Polityczna władza powiatowa, w której okręgu jest czynnym urząd najmu, winna wymusić na prośbę urzędu najmu jawienie się stron i osób wywiadowczych oraz spełnienie obowiązku co do zgodnych z prawdą wyjaśnień, a to karami po- rządkowemi.

(5) Wszystkie władze i urzędy winny używać urzędowi najmu pomocy prawnej.

§ 18.

Jeżeli skargę wniesiono o zapłatę czynszu najmu i jeżeli pozwany zarzuca, że czynszu w tej wysokości nie wolno było umawiać po myśli §§ 2. i 4., albo jeżeli najmo bierca podniósł zarzuty przeciw wypowiedzeniu, uzasadnionemu tem, że najmo bierca nie zgadza się na podwyższenie czynszu najmu, to ma sąd, jeżeli nie ma jeszcze przed sobą rozstrzygnięcia urzędu najmu, przerwać postępowanie i zażądać rozstrzygnięcia właściwego urzędu najmu albo właściwego sądu powiatowego (§ 10.) co do dopuszczalnej wysokości czynszu najmu. Po nadejściu tego rozstrzygnięcia należy podjąć z urzędu postępowanie.

Postanowienia karne.

§ 19.

Kto dla celów obejścia albo udaremnienia postanowień tego rozporządzenia podaje nieprawdę lub nie podaje wszystkiego, będzie karany przez polityczną władzę powiatową, a tam, gdzie istnieje

rządowa władza policyjna, przez tę ostatnią, grzywną do 5000 K albo aresztem do 6 miesięcy.

Uwolnienie od należności.

§ 20.

Postępowanie przed urzędami najmu jest wolne od stempli i należności.

Postanowienia przejściowe.

§ 21.

Jeżeli powyższe przepisy zostaną uznane za mające zastosowanie do podwyższeń czynszu najmu, jakie stały się skutecznymi lub zostały umówione przed ogłoszeniem przewidzianego w artykule 1. rozporządzenia, w takim razie należy wziąć za podstawę obliczenia dopuszczalnego podwyższenia czynszu najmu ten ostatni czynsz, jaki należało

płacić od przedmiotu najmu przed dniem miarodajnym, oznaczonym w rozporządzeniu. Zniżenia czynszu najmu nie można jednak żądać za czas wcześniejszy od okresu najmu, rozpoczynającego się po wejściu w życie takiego rozporządzenia.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, a z dniem 31. grudnia 1918 traci moc obowiązującą.

Clam-Martinic wlr.

Georgi wlr.

Hussarek wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

Baernreither wlr.

Forster wlr.

Trnka wlr.

Bobrzyński wlr.

Schenk wlr.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadająca kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	3 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "	" 1916 "	12 " 70 "
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki **wydan w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie** roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i **wszystkie** roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., **nie tylko** każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, **lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 1. lutego 1917.

Treść: (Lp. 35. i 36.) 35. Rozporządzenie, w sprawie zaprowadzenia dodatku wojennego do cen przewozu w ruchu towarowym na zasadzie § 13. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917. — 36. Rozporządzenie o ochronie najmobierców w Wiedniu, w Wiener Neustadt i okolicy, w St. Pölten i okolicy, w Lincu, Urfahr, Steyr, Gracu, Marburgu, Lublanie (okręg policyjny) i w Pilźnie.

35.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 31. stycznia 1917,

w sprawie zaprowadzenia dodatku wojennego do cen przewozu w ruchu towarowym na zasadzie § 13. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14.

§ 1.

Na mocy upoważnienia, wyrażonego w § 13., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, poleca się kolejom żelaznym, aby w czasie od dnia 1. lutego 1917 aż do dalszego zarządzenia, najdłużej jednak do dnia 31. stycznia 1920, pobierały za przewóz towarów od osób, obowiązanych do zapłaty ceny przewozu, dodatek wojenny do obowiązujących w danej chwili cen przewozu.

Dodatek wojenny ustanawia się w takiej wysokości, aby dodatek wojenny i zaprowadzony przepisem § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, podatek przewozowy razem wzięte wynosiły

a) w ruchu na wszystkich kolejach żelaznych z wyłączeniem austriackich linii c. k. uprzyw. Towarzystwa kolei południowej (i kolei Wiedeń-Pottendorf-Wiener-Neustadt) 30 procent,

b) w ruchu na austriackich liniach c. k. uprzyw. kolei południowej (i kolei Wiedeń-Pottendorf-Wiener-Neustadt)

α) przy tych taryfach towarowych, które są wyższe niż odnośne taryfy towarowe c. k. austriackich kolei państwowych, i przy niższych taryfach, przyznanych przez c. k. uprzyw. Towarzystwo kolei południowej, a ogłoszonych w dzienniku rozporządzeń dla kolei żelaznych i żeglugi parowej . . . 25 procent,

β) przy wszystkich innych taryfach towarowych . . . . . 30 procent

podlegającej dodatkowi wojennemu ceny przewozu.

Ewentualne niższe dodatki wojenne dla poszczególnych obrotów będą ogłaszane przez podanie odnośnej taryfy do publicznej wiadomości.

§ 2.

Dodatek wojenny stanowi w stosunku między osobami, obowiązwanymi do zapłaty ceny przewozu, i koleją żelazną razem z podatkiem przewozowym jednolitą całość; postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, obowiązujące dla podatku przewozowego, oraz postanowienia rozporządzenia wykonawczego dla podatku przewozowego z dnia 20. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 21, dotyczące się ustalenia pojęć „cena przewozu“ i „towary“, obliczenia, pobierania i wliczania w taryfy, obowiązku zapłaty, przedmiotów, potrzebnych dla służby kolejowej,

jakoteż ruchu na kolejach, nie będących publicznymi (§§ 1., 2., 3. i 8. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14, §§ 1., 2., 3., 10. i 11., ustęp 1., rozporządzenia wykonawczego dla podatku przewozowego z dnia 20. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 21) mają odpowiednie zastosowanie do łącznej podwyżki (30%, względnie 25%), utworzonej z podatku przewozowego i z dodatku wojennego.

Co do tego ruchu na liniach austriackich kolei żelaznych, dla którego ceny przewozu są obliczone w walucie zagranicznej, uwalnia się koleje żelazne aż do dalszego zarządzenia od pobierania dodatku wojennego.

§ 3.

Pobory z dodatku wojennego winny koleje żelazne obliczyć w tych przypadkach, w których łączną podwyżkę ustanowiono na 30% (§ 1., punkt *a* i *b* β) w wysokości $\frac{10}{18}$, a w tych przypadkach, w których łączną podwyżkę ustanowiono na 25% (§ 1., punkt *b* α) w wysokości $\frac{8}{15}$ kwoty podatku, którą w myśl § 4. rozporządzenia wykonawczego dla podatku przewozowego z dnia 20. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 21, należy odstąpić państwu.

Jak długo obowiązuje uwolnienie, przewidziane w § 2., ustęp 2., tak długo należy wyłączyć podatek przewozowy od wymienionego tam ruchu z podstawy obliczenia.

Wynik obliczenia dodatku wojennego należy oznajmiać Ministerstwu kolei żelaznych każdym razem kwartalnie.

Koleje mają ksiązkować pobory z dodatku wojennego na osobne konto. Rozporządzanie kwotami, wykazanymi na tem koncie, zastrzega się rządowi stosownie do nadchodzących dla kolei żelaznych osobnych wskazówek w myśl § 13., ustęp 3. i 4., rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 14.

§ 4.

O obowiązku kolei żelaznych co do odstępowania dodatku wojennego państwu rozstrzyga Ministerstwo kolei żelaznych.

Forster wlr.

36.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 31. stycznia 1917,

o ochronie najmobicrów w Wiedniu, w Wiener Neustadt i okolicy, w St. Pölten i okolicy, w Lincu, Urfahr, Steyr, Gracu, Marburgu, Lublanie (okręg policyjny) i w Pilźnie.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmobicrów zarządza się, jak następuje:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w następujących gminach:

1. w Wiedniu; Wiener Neustadt, Brunn am Steinfeld, Felixdorf, Fischau, Katzelsdorf, Oberpiesting, Unterpiesting, Sollenau, Steinabrückl, Theresienfeld i Wöllersdorf; w St. Pölten, Göblassbruck, Stattersdorf i Wilhelmsburg;

2. w Lincu, Urfahr, Steyr;

3. w Gracu, Marburgu;

4. w Lublanie, Moste, Ober-Schieflka, Waitsch;

5. w Pilźnie.

(2) Postanowienia rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń stopy procentowej hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, które umówiono po dniu 27. stycznia 1917, i do tych podwyższeń czynszu najmu, które stały się skutecznymi albo zostały umówione przed obwieszczeniem niniejszego rozporządzenia, ale po podanych poniżej dniach miarodajnych. Jako dzień miarodajny ustanawia się:

dzień 1. stycznia 1917 dla gmin, oznaczonych pod l. 1,

dzień 1. sierpnia 1916 dla gmin, oznaczonych pod l. 2, i

dzień 1. lipca 1916 dla gmin, oznaczonych pod l. 3, 4 i 5.

(3) Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Trnka wlr.

Handel wlr.

Schenk wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 4. lutego 1917.

Treść: (№ 37.—41.) 37. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie zaprowadzenia monopolu sztucznych środków słodzących. — 38. Rozporządzenie o wpływie wojennych wydarzeń na czasokres dla podnoszenia roszczeń o odszkodowanie, wynikających z ubezpieczenia morskigo. — 39. Obwieszczenie o postanowieniach wyjątkowych dla terminów pierwszeństwa, ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej, na rzecz poddanych duńskich. — 40. Obwieszczenie o postanowieniach wyjątkowych w sprawie terminów pierwszeństwa, ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, na rzecz poddanych meksykańskich. — 41. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenia ministerjalne z dnia 4. marca 1916 i z dnia 7. maja 1916, w sprawie obrotu opodatkowanym cukrem.

37.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. stycznia 1917,

w sprawie zaprowadzenia monopolu sztucznych środków słodzących.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Sztuczne środki słodzące zastrzega się do wyłącznej dyspozycji państwa (monopol środków słodzących). Za sztuczne środki słodzące po myśli niniejszego rozporządzenia cesarskiego uważa się wszelkie przetwory chemiczne, które posiadają większą siłę słodzącą aniżeli czysty cukier burakowy (trzcinyowy), a to bez względu na stopień ich czystości i zawarte w nich inne dodatki.

W drodze rozporządzenia można zastosowanie tego rozporządzenia cesarskiego lub poszczególnych jego postanowień rozciągnąć także na takie przetwory chemiczne, które zapomocą pojedynczego postępowania można zamienić na sztuczne środki słodzące.

§ 2.

Zarząd monopolu środków słodzących należy do Ministerstwa skarbu.

§ 3.

Ogólne normy, obowiązujące dla przedmiotów monopolów państwowych, mają zastosowanie także do przedmiotów monopolu środków słodzących.

Ministerstwo skarbu wyda w drodze rozporządzenia w porozumieniu z innemi interesowanemi Ministerstwami szczególne postanowienia, które muszą być przestrzegane w razie zezwolenia na wyrób, sprzedaż i używanie sztucznych środków słodzących tudzież na obrót niemi oraz towarami, sporządzonymi przy użyciu sztucznych środków słodzących.

Ministerstwo skarbu ustanowi w drodze rozporządzenia opłatę konsumcyjną i należytość licencyjną (§§ 442. i 443. o. c. i m. p.) od sztucznych środków słodzących za 1 kilogram i jednostkę słodzący. Za jednostkę słodzący uważa się siłę słodzącą czystego cukru burakowego (trzcinyowego).

§ 4.

Do przekroczeń niniejszego rozporządzenia cesarskiego i odnośnych przepisów wykonawczych

mają zastosowanie, o ile niniejsze rozporządzenie cesarskie czego innego nie normuje, postanowienia ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych wraz z dodatkami do niej, zaś w Dalmacji postępowanie karne przewidziane tamże dla przekroczeń przepisów o monopolu tytoniowym.

Postanowienia o rodzaju i wymiarze kar, następnie o odpowiedzialności za nie, tudzież o przedawnieniu odnośnych przekroczeń będą wydane dla Dalmacji w drodze rozporządzenia przy uwzględnieniu norm, obowiązujących w tym względzie w innych krajach austriackich.

Za przekroczenia przepisów tego rozporządzenia cesarskiego i przepisów wykonawczych, nie podlegające według wspomnianych norm żadnemu osobnemu postanowieniu karnemu, będzie się karało grzywnami od 10 do 10.000 K.

Przedmioty monopolu środków słodzących, które natrafi się w stanie nie odpowiadającym przepisom monopolowym (w opakowaniu lub bez opakowania), przepadają bez względu na to, do kogo należą lub czy przeciw pewnej oznaczonej osobie wdrożono postępowanie karne.

Przypadkowi ulegają także towary, które przy użyciu sztucznych środków słodzących zostały sporządzone lub w obrót puszczone wbrew postanowieniom tego rozporządzenia cesarskiego i przepisom wydanym dla jego wykonania.

§ 5.

Przedmioty monopolu środków słodzących, które w dniu wejścia niniejszego rozporządzenia cesarskiego w życie znajdują się w obrębie obszaru obowiązywania tego rozporządzenia, podlegają zgłoszeniu i wszystkim innym postanowieniom, które będą wydane w drodze rozporządzenia.

Za nierzetelne zgłoszenie istniejących zapasów i za zaniedbanie zgłoszenia należy karać nałożeniem cztero- do ośmiokrotnej kwoty należyłości licencyjnej od zapasów, nie pokrytych zgłoszeniem. W razie zaniedbania zgłoszenia ulegają nadto odnośne zapasy przypadkowi.

§ 6.

Dzień wejścia tego rozporządzenia cesarskiego w życie będzie ustanowiony w drodze rozporządzenia.

§ 7.

Z tym dniem tracą moc obowiązującą udzielone na zasadzie poprzednich postanowień zezwolenia do przemysłowego wyrobu sztucznych środków słodzących tudzież dotychczasowe rozporządzenia, odnoszące się do obrotu sztucznymi środkami słodzącymi, w szczególności rozporządzenia ministerjalne z dnia 20. kwietnia 1898, Dz. u. p.

Nr. 52, i z dnia 3. października 1907, Dz. u. p. Nr. 235.

§ 8.

Wykonaniem tego rozporządzenia cesarskiego zajmie się Mój Minister skarbu w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Baden, dnia 25. stycznia 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinic wkr.	Baornreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

38.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu z dnia 31. stycznia 1917,

o wpływie wojennych wydarzeń na czasokres dla podnoszenia roszczeń o odszkodowanie, wynikających z ubezpieczenia morskiego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Do czasokresu, w ciągu którego stosownie do warunków ubezpieczenia morskiego należy przedsięwziąć czynność prawną pod rygorem zgaśnięcia roszczenia o odszkodowanie, nie wlicza się czasu, w którym nie można było przedsięwziąć czynności prawnej wskutek wydarzeń wojennych.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do wszystkich roszczeń, które z powodu upływu czasu jeszcze nie zgasły.

Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	

39.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 31. stycznia 1917

o postanowieniach wyjątkowych dla terminów pierwszeństwa, ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej na rzecz poddanych duńskich.

Na mocy § 1., ustęp 3., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych dla terminów pierwszeństwa, ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej, z powodu stanu wojennego i z odwołaniem się na obwieszczenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 350, punkt 1., z dnia 24. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 388, i z dnia 24. października 1916, Dz. u. p. Nr. 373, obwieszcza się, że w Austrii terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentów na rzecz poddanych duńskich przedłuża się dalej do dnia 1. lipca 1917.

Truka wlr.

40.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 31. stycznia 1917

o postanowieniach wyjątkowych w sprawie terminów pierwszeństwa, ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, na rzecz poddanych meksykańskich.

Na zasadzie § 1., ustęp 3., i § 2., ustęp 5., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych w sprawie terminów pierwszeństwa, ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, z powodu stanu wojennego ogłasza się:

1. że terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentów, wzorów i marek, o ile nie upłynęły przed dniem 31. lipca 1914, przedłuża się w Austrii na rzecz poddanych meksykańskich do dnia, który będzie ogłoszony później;

2. że w Meksyku użycza się obecnie osobom, mającym austriacką przynależność państwową, tego samego przywileju dla zgłoszeń patentów, wzorów i marek, jaki ustanowiono w § 2. powyższego rozporządzenia.

Truka wlr.

41.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 1. lutego 1917,

którym zmienia się rozporządzenia ministeryalne z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, i z dnia 7. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 132, w sprawie obrotu, opodatkowanym cukrem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

§ 2., ustęp 1. i 2., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61, opiewać będzie:

Karty na cukier będą wydane urzędownie, obowiązują dla jednej osoby i na oznaczony na karcie czas jednego miesiąca kalendarzowego. Zawierają one odcinki, z których każdy opiewa na $\frac{1}{8}$ kg cukru.

Najwyższy wymiar ilości zużycia, jaka jest dopuszczalna w czasie jednego miesiąca kalendarzowego, ustanawia się, o ile w dalszym ciągu czego innego nie postanowiono, dla miejskiej i przemysłowej ludności na 1 kg ($\frac{8}{8}$), dla ludności wiejskiej na $\frac{3}{4}$ kg ($\frac{6}{8}$). Polityczna władza krajowa oznaczy obszary, w których ilość zużycia wynosi 1 kg, a w których $\frac{3}{4}$ kg.

Artykuł II.

§ 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 132, opiewać będzie:

Upoważnia się polityczne władze krajowe do podwyższenia dopuszczalnej na przeciąg miesiąca kalendarzowego do spożycia ilości opodatkowanego cukru na $1\frac{1}{2}$ kg ($\frac{12}{8}$)

- a) dla osób, zatrudnionych w nieulegających przerwie przedsiębiorstwach, względnie gałęziach takich przedsiębiorstw jako robotnicy przemysłowi;
- b) dla górników, także wówczas, jeśli są zatrudnieni wyłącznie na powierzchni, nadto dla robotników hutniczych;
- c) dla personelu kolejowego i pocztowego, sprawującego służbę jezdnią i według turnusu służbę nocną, nadto dla stabilizowanych i niestabilizowanych robotników, zatrudnionych w warsztatach kolejowych, o ile chodzi o nieulegające przerwie przedsiębiorstwa względnie gałęzie takich przedsiębiorstw;

d) dla robotników leśnych, którzy z natury swej pracy zmuszeni są przebywać dłużej niż jeden dzień poza swą stałą siedzibę.

Artykuł III.

§ 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 132, opiewać będzie:

Upoważnia się polityczne władze powiatowe, by w zasługujących na uwzględnienie wypadkach osobom chorym i znajdującym się w leczeniu, za których odżywieniem przemawiają szczególne względy i stosunki, o ile one nie otrzymują całkowitego wikt z zakładach (§ 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 61), zezwalały od wypadku do wypadku na uzasadnioną, potwierdzoną przez lekarza prośbę, na podwyższenie przeznaczonych na miesiąc do spożycia ilości opodatkowanego cukru conajwyżej na $1\frac{1}{4}$ kg ($10/s$).

Artykuł IV.

Dodatkowe karty na cukier, które będą wydane stosownie do § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 132, ważne są na przeciąg czasu jednego miesiąca kalendarzowego.

Artykuł V.

§ 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1916. Dz. u. p. Nr. 132, opiewać będzie:

Za zezwoleniem Urzędu dla wyżywienia ludności może polityczna władza krajowa w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, przyznać mieszkańcom gmin, położonych na obszarach, które według doświadczenia są nawiedzane klęskami, podwyższenie najwyżej o $\frac{1}{4}$ kg ($2/s$)

ustanowionej przez polityczną władzę krajową na zasadzie artykułu I. tego rozporządzenia ilości opodatkowanego cukru, jaka jest przeznaczona do spożycia na miesiąc.

Podwyższenia przeznaczonych do spożycia ilości opodatkowanego cukru, na jakie zezwolono już dotychczas na zasadzie zasięgniętego od wypadku do przypadku upoważnienia po myśli § 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 132, pozostają nadal w mocy, o ile ilość przeznaczona na miesiąc do spożycia, dopuszczalna na zasadzie takiego zezwolenia, nie przekracza $1\frac{1}{4}$ kg ($10/s$).

Artykuł VI.

Przy wystawianiu za pierwszym razem przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu kart na cukier (artykuł I) i dodatkowych kart na cukier (artykuł II, III i V) należy czas trwania okresu zużycia tych kart na cukier i kart dodatkowych na cukier ustanowić w ten sposób, aby on schodził się z końcem najbliższego miesiąca kalendarzowego.

Karty na cukier i karty dodatkowe na cukier, które będą wystawiane później, będą wystawiane zawsze na przeciąg odnośnego miesiąca kalendarzowego.

Artykuł VII.

Dzień, w którym postanowienia niniejszego rozporządzenia wchodzi w życie, oznaczy polityczna władza krajowa w miarę wpływu okresu kart na cukier, obowiązującego w poszczególnych krajach, i ogłosi w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Höfer wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIX. — Wydana i rozesłana dnia 4. lutego 1917.

Treść: (№ 42.—44.) 42. Rozporządzenie, w sprawie zgłaszania maszyn narzędziowych. — 43. Rozporządzenie w sprawie obrotu materiałami żelaznymi. — 44. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia Wojennego Związku odlewni żelaza.

42.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 29. stycznia 1917,

w sprawie zgłaszania maszyn narzędziowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wymienione poniżej maszyny narzędziowe podlegają obowiązkowi zgłoszenia pod przytoczonymi w § 2. warunkami:

1. Tokarki, tarki rewolwerowe i automaty,
2. świdrownice,
3. heblarki, strugarki poprzeczne i strugarki pionowe,
4. frezownice,
5. szlifierki,
6. tokarki odcinające i piły do cięcia metali na zimno,
7. tłoczarki,
8. młoty.

Maszyny, nie urządzone do napędu maszynowego, nie podlegają obowiązkowi zgłoszenia.

§ 2.

Zgłosić należy:

1. Wszystkie maszyny, znajdujące się na składzie lub w robocie,
2. wszystkie maszyny, nie będące w ruchu,
3. maszyny będące w ruchu z wyjątkiem,
  - a) maszyn, które począwszy od 1. lutego 1917 używane są przez czas dłuższy niż trzy miesiące wyłącznie i w całości dla celów wojennych;
  - b) maszyn, będących w użyciu we fabrykach maszyn, których używa się do wyrobu maszyn oznaczonego w § 1. rodzaju, o ile sporządzane tam maszyny są przeznaczone do celów wojennych.

Za cele wojenne po myśli poprzednich ustępów a) i b) należy uważać wyrób broni, amunicji, sprzętów obozowych, pojazdów, areoplanów, odzieży i środków żywności dla zarządu wojskowego oraz wyrób maszyn, pojazdów i innych sprzętów dla kolei żelaznych i dla zarządu poczt i telegrafów.

§ 3.

Zgłoszenie ma uczynić każdy, kto takie maszyny posiada, wyrabia, ulepsza, używa, niemi handluje, je wypożycza lub dla innych przechowuje.

§ 4.

Doniesienie należy uczynić według stanu z dnia 4. lutego 1917 i przestać je do dnia 25. lutego 1917 do c. k. Centralnej komisji rekwizycyjnej (Wiedeń, Ministerstwo wojny).

Do doniesień należy używać wyłącznie urzędowych formularzy, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych.

§ 5.

Nad przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia będzie czuwało Ministerstwo handlu, posługując się przytem inspektorami przemysłowymi lub innymi urzędowymi organami, a w razie potrzeby będzie nad tem czuwał zarząd wojskowy. W tym celu można zwiedzać urzędownie lokalności fabryczne i inne zakłady i wglądać do ksiąg przedsiębiorstwa.

§ 6.

Za działania wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia będą karali władze polityczne pierwszej instancji aresztem do sześciu miesięcy lub grzywną do 5000 koron.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Urban wtr.

43.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami robót publicznych, kolei żelaznych, rolnictwa i obrony krajowej i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 31. stycznia 1917,

w sprawie obrotu materiałami żelaznymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Uregulowaniu obrotu według niniejszego rozporządzenia podlegają wymienione poniżej rodzaje żelaza:

a) Surowiec żelaza wszelkiego rodzaju oraz surowiec specjalny, jednak wyjąwszy stopy żelaziste,

sztabły surowe, także przekute,
szyny surowe,
kloce,
sztabły kute,
sztabły na blachę.

b) półwyroby

plątny,
żelazo taśmowe na rury i wszelkie inne żelazo walcowane do wyrobu walcowanych lub ciągniętych rur.

c) żelazo sztabowe i deseniowe (fasonowe).

d) dźwigary i żelazo U,

e) szyny i drobny materiał walcowany do nich (nakładki, podkładki, przyłącznice, połączenia poprzeczne),

f) progi kolejowe.

g) drut walcowy,

h) rury (skute lub wolne od spojeń).

i) blachy kotłowe } także z powłoką metalową

k) blachy cienkie } jakiegokolwiek rodzaju.

Pod wyrazem „materiały żelazne“ należy rozumieć po myśli niniejszego rozporządzenia wymienione powyżej rodzaje.

Nie należą tutaj materiały ze stali cementowej, stali czystej i surowej stali ogniskowej lub lanej stali tyglowej.

§ 2.

Uregulowanie dostawy materiałów żelaznych porucza się „Komisji dla żelaza (Wiedeń, c. i k. Ministerstwo wojny)“. Do niej należy w szczególności:

1. Badanie zamówień, czynionych w celu wypełnienia pewnych oznaczonych zleceń lub w celu wykonania wszelkich innych poszczególnych robót, a to z uwzględnieniem znaczenia, jakie mają te zamówienia ze względu na swój cel dla wojskowych i innych publicznych interesów; następnie na podstawie tego badania rozstrzygnięcie o dopuszczalności wykonania odnośnych zamówień przez dotyczące fabryki, wreszcie ustanawianie stopnia nagłości tych zamówień;

2. przydzielanie odpowiednich ilości przerabiającym fabrykom i handlarzom celem pokrycia bieżącego ogólnego zapotrzebowania według bliższych wskazówek komisji;

3. przydzielanie dopuszczonych zamówień poszczególnym produkującym fabrykom do wykonania oraz przepisywanie, w jakim porządku kolejnym mają być wykonane zamówienia stosownie do zarządzeń według l. 1. i 2. przy uwzględnieniu o ile możliwości istniejących umów, co do dostawy i przy równomiernem użyciu poszczególnych fabryk tudzież przy możliwie największem wykorzystaniu całkowitej produktywności wszystkich fabryk wchodzących w rachubę;

4. prowadzenie bieżących przeglądów o ilościach potrzebnych i wyprodukowanych oraz o zapasach leżących na składzie.

§ 3.

Komisya dla żelaza składa się z zastępców Ministerstw wojny, handlu, robót publicznych, kolei żelaznych i rolnictwa.

W celu przydzielania poszczególnym produkującym fabrykom zamówień, dopuszczonych przez Komisję do wykonania (§ 2., p. 3.), przydaje się Komisji wydział produkujących fabryk („wydział fabryczny”); członków wydziału powołuje na ten urząd honorowy Minister handlu w porozumieniu z Ministrem wojny.

Każde interesowane Ministerstwo wysyła do wydziału fabrycznego jednego zastępcę, któremu przysługuje prawo sprzeciwu. Sprzeciw ma ten skutek, że wykonanie uchwały odracza się aż do rozstrzygnięcia Komisji dla żelaza.

Uchwały wydziału fabrycznego zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 4.

Zlecenia dostawy, przydzielone produkującym fabrykom przez Komisję dla żelaza, mają być wykonane według wskazówek tej Komisji.

Oddawanie materiałów żelaznych przez produkujące fabryki i pobieranie tych materiałów u produkujących fabryk może odbywać się tylko za zezwoleniem Komisji dla żelaza.

W celu sporządzenia materiałów żelaznych mogą produkujące fabryki użyć potrzebnych ilości surowca żelaza i produktów pośrednich własnego wyrobu bez osobnego zezwolenia. Nie może to jednak przeszkadzać wykonaniu zleceń dostawy, przydzielonych odnośnej fabryce przez Komisję dla żelaza.

Tak samo mogą produkujące fabryki użyć bez osobnego zezwolenia takich ilości materiałów żelaznych, jakie są potrzebne dla pilnych robót konserwacyjnych we własnym przedsiębiorstwie. Użyte w tym celu ilości należy wykazać co miesiąc Komisji dla żelaza.

§ 5.

O zezwolenie na pobór materiałów żelaznych u produkujących fabryk mają starający się o to wnieść prośbę do Komisji dla żelaza. Do takich podań należy używać wyłącznie urzędowych formularzy, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych.

Podania, dotyczące umów o dostawę, zawartych przed chwilą wejścia tego rozporządzenia

w życie, muszą być wniesione do dnia 25. lutego 1917, gdyż inaczej nie będą uwzględnione.

Komisya dla żelaza ma zająć się z reguły tylko podaniami takich osób starających się o pobór żelaza, które zamawiają w poszczególnym przypadku conajmniej 10.000 *kg* jednego z poszczególnych rodzajów żelaza, wymienionych w § 1. pod *a* do *f* lub conajmniej 5000 *kg* jednego z rodzajów żelaza wymienionych w § 1. pod *g* do *k*. Mniejsze ilości pozostawia się do pokrycia w drodze handlu.

§ 6.

Materiałów żelaznych, pobranych od produkujących fabryk na zasadzie zezwolenia Komisji dla żelaza, wolno używać tylko dla celów wymienionych w odnośnem zezwoleniu, jak długo Komisya dla żelaza nie zezwoli na podstawie nowej próby na użycie tych materiałów w innym celu.

§ 7.

Komisya dla żelaza może zarządzić oddanie zapasów materiałów żelaznych wymienionym przez nią przedsiębiorcom wobec każdego posiadacza lub przechowcy takich zapasów.

Jeżeli między posiadaczem lub przechowcą zapasów a obejmującym je nie przyjdzie do skutku zgodne porozumienie co do ceny materiałów żelaznych, to okoliczność ta nie odracza obowiązku oddania. Oddanie ma w takim razie nastąpić za zapłatą ceny, ustanowionej tymczasowo przez Komisję dla żelaza po wysłuchaniu wydziału fabrycznego. Sądowe ustalenie ceny przeprowadzi na żądanie jednej ze stron w postępowaniu niespornem ten sąd powiatowy, który jest właściwy ze względu na miejsce złożenia zapasów. Rozstrzygnięcie to można zacząć rekurem w ciągu dni ośmiu. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile kosztą postępowania ma zwrócić jedna ze stron lub należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

§ 8.

Zakazuje się wykonania umów o dostawę, o ileby ono pozostawało w sprzeczności z przepisami niniejszego rozporządzenia lub z zarządzeniami władz, wydanymi na podstawie tego rozporządzenia.

§ 9.

Komisji dla żelaza ma każdy udzielić wyjaśnień służących do spełnienia jej zadań (§ 2., l. 1—4) i przedkładać wykazy żądane przez nią

w tym celu. Dotyczy to przede wszystkim tych przedsiębiorstw, które materiały żelazne wytwarzają, przerabiają lub niemi handlują.

Komisya dla żelaza może zarządzić w szczególności przedkładanie jednorazowych lub peryodycznych doniesień o zapasach i wykazów sprzedaży oraz wydać przepisy co do prowadzenia ksiąg składowych.

§ 10.

Zarządzenia celem nadzoru nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia wyda Minister handlu w porozumieniu z Ministrem wojny. Do prowadzenia nadzoru będą użyte organa inspekcji przemysłowej lub inne urzędowe organa a w razie potrzeby także organa zarządu wojskowego. Organa nadzorcze mają prawo dla osiągnięcia zamierzonego celu zwiedzać lokalności składowe lub inne zakłady i wglądać do odnośnych ksiąg przedsiębiorstwa.

§ 11.

Począwszy od dnia wejścia tego rozporządzenia w życie wolno wymienione w § 1. materiały żelazne tudzież stary materiał żelazny jakiegokolwiek rodzaju jak i odpadki odlewne nadawać do przewozu do miejscowości położonych poza Austryą, tylko za zezwoleniem Komisji dla żelaza.

Publicznym przedsiębiorstwom przewozowym (przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym) wolno materiały te przyjmować do przewozu do stacji położonych poza obrębem Austrii tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione według dołączonego wzoru (załącznik A)

przez „Komisję dla żelaza (Wiedeń, c. i k. Ministerstwo wojny)“. Wobec tego odpada dotychczasowa właściwość Ministerstwa handlu do wygotowywania zezwoleń transportowych dla starego materiału żelaznego (rozporządzenie ministerjalne z dnia 5. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 9).

Powyższe postanowienie nie odnosi się do przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zostały już dostawione celem przewozu.

§ 12.

Aresztem do 6 miesięcy lub grzywną do 5000 koron ukarze polityczną władza I. instancyi każdego:

1. kto działa wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia lub nie usłucha zarządzeń władzy, wydanych na podstawie tego rozporządzenia,

2. kto w podaniach, zgłoszeniach lub wyjaśnieniach, przedkładanych Komisji dla żelaza lub urzędowym organom nadzorczym, posługuje się nieprawdziwymi datami lub wpisuje nieprawdziwe daty do przepisanych ksiąg składowych.

§ 13.

Postanowienia § 4. obowiązują począwszy od dnia 1. kwietnia 1917, zaś reszta postanowień nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia tego rozporządzenia.

Clam-Martinić wtr.   Georgi wtr.
Forster wtr.   Truka wtr.
Urban wtr.

Załącznik A.

Poświadczenie transportowe Nr.....

Imię i nazwisko nadawcy.....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

ciężar w *kg*: ..... rodzaj materiałów, żelaznych:

.....

.....

.....

.....

.....

w czasie od ..... do 19171918

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją, okrętem) pod adresem

imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy: .....

.....

Miejsce i dzień wystawienia: .....

 Pieczęć
urzędowa.

Podpis:

.....

44.**Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami robót publicznych i obrony krajowej i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 31. stycznia 1917,**

w sprawie utworzenia Wojennego Związku odlewni żelaza.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

Członkowie Związku.**§ 1.**

Wszystkie odlewnie żelaza łączy się na czas trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia w Wojenny Związek odlewni żelaza z siedzibą w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których odlewnia żelaza tworzy tylko część całego ruchu fabrycznego (fabryki maszyn itp.), są co do tej części swego ruchu członkami Związku.

Pod odlewaniem żelaza należy rozumieć przetwarzanie surowizny lejnicy i odłamek odlewnych. Sporządzanie stali lanej lub kutej tutaj nie należy.

W razach wątpliwych rozstrzyga o przynależności do Związku Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa Związku.

Cele Związku.**§ 2.**

Zadaniem Wojennego Związku jest

1. zaopatrywanie odlewni w surowiznę lejnicy i odłamki odlewne;

2. rozdzielanie tych materiałów pomiędzy członków Związku;

3. utrzymywanie potrzebnych przeglądów o dostarczaniu, o zapasach i o zapotrzebowaniu surowizny lejnicy i odłamek odlewnych, następnie o stosunkach pracy i urzędach ruchu przedsiębiorstw wchodzących w rachubę, w razie potrzeby przy współdziałaniu właściwych izb handlowych i przemysłowych;

4. udzielanie rad władzom centralnym przy rozdawaniu zamówień;

5. współdziałanie przy regulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących przemysłu

odlewnictwa, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie polityki handlowej i opieki socyalnej i przy wszystkich kwestyach, które wynikną przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzenie rozciągających się na to zarządzeń, o ile je Minister handlu Związkowi poruczy.

Prawny charakter Związku.**§ 3.**

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo Związku (§ 9.). W imieniu Związku podpisuje w sposób prawnie zobowiązujący przewodniczący lub jeden z jego zastępców.

Obowiązki członków Związku.**§ 4.**

Członkowie Związku winni popierać ile możności cele Związku, zaniechać wszystkiego, co mogłoby utrudnić ich wykonanie lub jemu przeszkodzić, stosować się ściśle do przepisów niniejszego rozporządzenia i wydawanych na ich podstawie zarządzeń kierownictwa Związku, udzielać kierownictwu Związku wszelkich wyjaśnień, potrzebnych do spełnienia jego zadań i przedkładać żądane przezeń w tym celu wykazy.

Organa Związku.**§ 5.**

Organami Związku są:

- a) wydział Związku,
- b) kierownictwo Związku.

Wydział Związku.**§ 6.**

Wydział Związku składa się z 22 członków. Siedmiu członków mianuje Minister handlu z pośród członków Związku.

Resztę członków mają wymienić przytoczone poniżej zjednoczenia i to następującą ich liczbę:

Związek austriackich przemysłowców siedmiu członków,

stowarzyszenie austriackich przemysłowców górnictwa, żelaza i maszyn we Wiedniu dwóch członków;

po jednym członku:

stowarzyszenie krajowe czeskich fabryk maszyn, fabryk towarów metalowych i odlewni żelaza w Pradze,

związek północno-czeskich przemysłowców w Libercu,

centralny związek galicyjskich przemysłowców fabrycznych,

związek morawskich i śląskich fabryk maszyn, fabryk towarów metalowych i odlewni żelaza w Bernie,

związek fabrykantów i producentów maszyn rolniczych w Pradze,

związek austriackich przemysłowców automobilowych.

Wszyscy członkowie wykonują swe funkcje jako urząd honorowy.

Minister handlu może zmienić wymaganą ilość członków i po wysłuchaniu wydziału Związku pozbawić członków ich urzędu ze względów publicznych.

Uprawnienia wydziału Związku.

§ 7.

Kierownictwo Związku winno wysłuchać wydział Związku przed wszystkimi rozstrzygnięciami i zarządzeniami natury zasadniczej. Jego uchwały są dla kierownictwa Związku wiążące.

W szczególności należy do obowiązków wydziału Związku:

- a) ustalenie zasad dla załatwiania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) powzięcie uchwał co do pokrywania i rozdzielania kosztów sprawowania interesów Związku Wojennego;
- c) nadzorowanie czynności kasowych i składania rachunków;
- d) ustalanie faktów, w razie zajścia których kierownictwo Związku lub sąd rozjemczy (§ 20.) mogą nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednak przy wymierzaniu kary przez kierownictwo Związku nie można przekroczyć 2000 koron, a w innych przypadkach 20.000 koron;
- e) ustanawianie podwydziałów dla przygotowania obrad nad pewnymi kwestyami;
- f) ustanawianie wydziałów zawodowych poszczególnych gałęzi przemysłu i handlu w charakterze doradczych organów wydziału Związku.

Regulamin wydziału Związku.

§ 8.

Wydział Związku schodzi się z reguły raz na miesiąc.

Na wniosek 8 członków wydziału Związku lub na żądanie jednego z komisarzy rządowych (§ 22.) należy zwołać posiedzenie wydziału w ciągu dni 14.

Wydział jest zdolny do powzięcia uchwały, jeśli jest obecnych co najmniej 4 członków kierownictwa Związku i 8 członków, nie należących do kierownictwa Związku. Uchwały zapadają większością głosów. Obradami kieruje przewodniczący kierownictwa Związku lub jeden z jego zastępców.

Przewodniczący głosuje razem z innymi. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Członkowie wydziału Związku mają prawo każdego czasu przedkładać wnioski kierownictwu Związku, co do których ma ono powziąć uchwałę na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i wyników głosowania.

Kierownictwo Związku.

§ 9.

Kierownictwo Związku składa się z przewodniczącego, z dwóch zastępców przewodniczącego i 6 członków. Tych funkcyjaryszy powołuje na ten urząd honorowy Minister handlu z pośród członków wydziału Związku.

Kierownictwo Związku zastępuje Związek na zewnątrz i prowadzi wszystkie sprawy. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestyach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez wydział Związku. Ma ono przedkładać wydziałowi Związku bieżące sprawozdania ze swej czynności i zamknięcia rachunkowe według wskazówek wydziału, w każdym razie co roku i w przypadku rozwiązania Związku.

Przewodniczący, a w razie doznania przeszkody, jego zastępca, zwołuje posiedzenia wydziału i kierownictwa Związku i na nich przewodniczy.

Kierownictwo Związku ustanawia potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków Związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Regulamin czynności kierownictwa Związku.**§ 10.**

Kierownictwo Związku zbiera się na posiedzenia w miarę potrzeby.

Na wniosek trzech członków kierownictwa Związku lub na żądanie jednego z komisarzy rządowych należy zwołać kierownictwo Związku na posiedzenie w ciągu dni ośmiu. Do powzięcia uchwały potrzeba obecności 5 członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczący głosuje także. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Szczególne obowiązki funkcyjaryuszy i urzędników Związku.**§ 11.**

Członkowie kierownictwa Związku i wydziału Związku tudzież wszyscy funkcyjaryusze Związku winni przy swem urzędowaniu kierować się jak najzupełniejszą bezstronnością i jak największą sumiennnością.

Funkcyjaryusze i urzędnicy są obowiązani przestrzegać tajemnicy co do wszystkich spraw, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze, a których rozszérganie sprzeciwia się celom Wojennego Związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków Związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa Związku starać się przez odpowiednie urzędzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorczych, jakie wpłynęły do wydziału Związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków Związku kancelaryi wydziału Związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony komisarzy rządowych lub gdy wydział Związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

Obrót surowizną lejnicyą i odłankami odlewnymi.**§ 12.**

Od chwili wejścia tego rozporządzenia w życie wolno członkom Związku pobierać surowiznę lejnicyą i odłanki odlewne tylko na podstawie przydziału ze strony Wojennego Związku, o ile kierownictwo Związku w poszczególnych przypadkach nie zezwoli wyraźnie na samoistne zapatrywanie się w te materiały.

Tak samo wolno oddawać surowiznę lejnicyą i odłanki odlewne na rzecz odlewni żelaza tylko za pośrednictwem Wojennego Związku.

Zresztą handel pośredni odłankami odlewnymi nie jest tymi przepisami poddany żadnemu ograniczeniu.

Na przeróbkę odłanków odlewnych, uzyskanych we własnem przedsiębiorstwie odnośnej odlewni, nie potrzeba wspomnianego powyżej przydziału ani zezwolenia.

Zarządowi państwowych kolei żelaznych zastrzega się prawo przydzielania materiałów tym przedsiębiorstwom, którym Zarząd ten poruczył dostawę sporządzonych z tego przedmiotów.

Na wszelkie inne wyjątki od przepisów tego paragrafu może zezwolić Ministerstwo handlu na szczególną prośbę w razie istnienia ważnych powodów.

Uzyskiwanie materiałów.**§ 13.**

W celu uzyskania potrzebnej surowizny lejnicyej, o ile obodzi o materiał produkcji krajowej, odnosi się Wojenny Związek do Komisji dla żelaza (rozporządzenie ministerjalne z dnia 31. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 43).

O odłanki odlewne postara się Wojenny Związek powołując do życia organizację handlową, składającą się z większych firm handlowych. Do Wojennego Związku należy przytem ustanawianie warunków dostawy i poboru w stosunkach obrotowych pomiędzy poszczególnymi konsumentami a organizacją handlową i zabezpieczenie dopełnienia tych warunków ze strony organizacji handlowej odpowiednimi karami konwencyonalnemi, następnie nadzór nad tokiem interesów, organizacji handlowej (przez ewentualne ustanowienie kierowników tej ostatniej), badanie rozrachowania z poszczególnymi konsumentami, ustanawianie ilości, których zakupno ma być poruczone organizacji handlowej oraz ustanawianie maksymalnych cen zakupna i wydatków ubocznych.

Rozdział materiałów.**§ 14.**

Materiały uzyskane za pośrednictwem Wojennego Związku rozdziela się według zasad zaświadczonych przez Ministra handlu przy uwzględnieniu w pierwszym rzędzie potrzeb zarządu wojskowego.

Obowiązki przy dostawie.**§ 15.**

Zakazuje się wykonania zawartych umów o dostawę, odnoszących się do surowizny lejnicy i odłamków odlewnych, o ile umowy te sprzeciwiają się przepisom tego rozporządzenia lub wydanym na jego podstawie zarządzeniom władzy.

Kierownictwo Związku ustanowi w porozumieniu z Komisją dla żelaza, jakiego postępowania należy przestrzegać w razie zażądania surowizny lejnicy na podstawie umów o dostawę, zawartych między odlewniami a produkującymi fabrykami.

Wyrównanie cen.**§ 16.**

Z końcem roku obrotowego i w razie rozwiązania Związku należy ceny za materiały dostarczone przez Związek wyrównać pośród poszczególnych członków Związku w ten sposób, ażeby jednostka wagi otrzymała tę samą cenę dla każdego z wymienionych przedsiębiorstw.

Od tego wyrównania cen wyjęte są te ilości surowego żelaza, które zostały przydzielone poszczególnym należącym do Związku fabrykom według warunków zawartych w ich osobnych umowach, dotyczących dostawy.

Obowiązek przedkładania wykazów.**§ 17.**

Każde przedsiębiorstwo, w którego fabryce powstają odłamki odlewne, tudzież każdy, kto handluje w sposób przemysłowy surowizną lejnicy lub odławkami odlewnymi, ma udzielać kierownictwu Związku żądanych od niego wiadomości i wyjaśnień oraz przedkładać w czasie właściwym wymagane wykazy.

O czasie przedkładania i o rodzaju tych wykazów wyda kierownictwo Związku szczegółowe postanowienia.

Kierownictwo Związku ma prawo polecić zbadanie prawdziwości tych wykazów ustanowionym przez siebie organom kontrolnym, którym poszczególne przedsiębiorstwa muszą oddać do rozporządzenia wszelkie dokumenty zażądane od nich celem wyczerpującego ustalenia stanu faktycznego.

Koszta prowadzenia spraw.**§ 18.**

Koszta, jakie wynikną dla Wojennego Związku z tytułu spełniania zadań przydzielonych mu ni-

niejszym rozporządzeniem, mogą być pokryte odpowiednimi dodatkami do cen materiałów, dostarczanych za pośrednictwem Wojennego Związku. Dla pokrycia tych kosztów może wydział Związku zarządzić także uiszczanie pewnych oznaczonych datków przez członków Związku. Datki te mogą być ściągane w drodze egzekucyi politycznej.

Kary porządkowe.**§ 19.**

Kierownictwo Związku może nakładać kary porządkowe za działania lub zaniechania członków Związku, wykraczające przeciw przepisom i zarządzeniom, które zostały wydane przez kierownictwo Związku dla osiągnięcia jego celów stosownie do tego rozporządzenia, w takim razie, jeżeli istota czynu podlega karze porządkowej na podstawie uchwały wydziału Związku (§ 7. d), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Od nałożenia kary porządkowej przez kierownictwo Związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu rozjemczego (§ 20.); odwołanie to nie ma mocy odraczającej.

Kwoty karne będą na prośbę kierownictwa Związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel dobra powszechnego, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa Związku.

Sąd rozjemczy.**§ 20.**

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami Związku w sprawach związkowych, nadto w tych przypadkach, w których członkowie Związku uważają się za pokrzywdzonych w swych prawach przez rozstrzygnięcie lub zarządzenie wydane przez kierownictwo lub wydział Związku, tworzy się sąd rozjemczy Związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń wydziału względnie kierownictwa Związku, zatwierdzonych przez Ministra handlu nie można zaczepić przed sądem rozjemczym.

Działania i zaniechania, skierowane przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo Związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo Związku, skoro ono samo nie jest uprawnione stosownie do § 19. do nałożenia kary porządkowej, podać do wiadomości sądowi rozjemczemu, który ma orzec co do nałożenia kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga również odwołania, wniesione przez członków Związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo Związku.

Jeżeli dla pewnych oznaczonych stanów faktycznych został ustanowiony wymiar kary uchwałą wydziału Związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, to sąd rozjemczy jest przy wymiarze kary tem związany. We wszystkich innych przypadkach podlega wymiar kary swobodnemu uznaniu sądu rozjemczego; jednakże kara porządkowa nie może w poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z funkcjonariusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, jako przewodniczącego i z czterech członków, lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcje jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć ani do kierownictwa, ani też do wydziału Związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do przepisów czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków oraz znawców i przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą.

Kwoty karne ściągają się na prośbę kierownictwa Związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają one na cele powszechnej użyteczności, które oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa Związku.

Rozwiązanie Związku.

§ 21.

Rozwiązanie Związku następuje po wysłuchaniu jego wydziału na podstawie zarządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. Minister handlu rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

Nadzór państwowy.

§ 22.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Komisarze rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia organów Związku

i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. Nie biorą oni udziału w głosowaniu.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów Związku na tak długo, aż Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają także prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów Wojennego Związku i żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

Każdemu komisarzowi rządowemu służy wreszcie prawo żądania, aby wymieniony przez niego przedmiot, choćby on nie należał do zakresu działania, zastrzeżonego wydziałowi Związku, został przedłożony temu wydziałowi celem powzięcia uchwały.

§ 23.

Celem wykonywania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia może Ministerstwo handlu organom inspekcji przemysłowej lub innym organom urzędowym polecić przeglądanie u kogokolwiek ksiąg handlowych i zwiędzanie lokalności składowych i innych zakładów.

Zarządzanie oddawania.

§ 24.

Ministerstwo handlu może zarządzić oddanie zapasów surowizny lejnicy i odłamków odlewnych oznaczonemu przez siebie odbiorcy o tyle, o ile nie chodzi o zapasy surowego żelaza, należące do fabryk, które materiały ten same wytwarzają. Jeżeli między posiadaczem lub przechowcą zapasów a odbiorcą porozumienie co do ceny nie dojdzie do skutku, to obowiązek oddania nie dozna z tego powodu odwołki. W takim razie ma oddanie nastąpić za zapłatą ceny, którą ustanowi na razie Ministerstwo handlu. Na żądanie jednej z obu stron ustali sędownie cenę w postępowaniu niespornem ten sąd powiatowy, który jest właściwy ze względu na miejsce przechowania zapasów. Rozstrzygnięcie można zaczepić rekuresem w ciągu dni 8. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile koszt postępowania, ma zwrócić jedna ze stron lub należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Zatwierdzenie rządowe.

§ 25.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają uchwały i zarządzenia wydziału i kierownictwa Związku, dotyczące:

1. zasad rozdziału surowizny lejniczej i odłamków odlewnych pomiędzy fabryki, należące do Związku,

2. wysokości opłat związkowych lub dodatków na koszt (§ 18.),

3. ustalenia stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo Związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wysokości tych kar.

Postanowienie karne.

§ 26.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą polityczne władze I. instancyi karały aresztem do sześciu miesięcy lub grzywną do 5000 koron.

Początek mocy obowiązującej.

§ 27.

Postanowienia §§ 12. do 15. wchodzi w życie z dniem 1. kwietnia 1917, wszystkie inne postanowienia z dniem ogłoszenia tego rozporządzenia.

Georgi wlr.**Trnka wlr.****Urban wlr.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 50 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "	" 1916 "	12 " 70 "
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług matery.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 8. lutego 1917.

Treść: (M 45.—47.) 45. Obwieszczenie, w sprawie przeniesienia koncesyi z dnia 24. sierpnia 1909 na kilka linii wązkotorowych kolejek elektrycznych na obszarze miasta Budziejowic. — 46. Rozporządzenie, w sprawie sprowadzania palonych płynów wysokokowych z Węgier, Bośni i Hercegowiny. — 47. Rozporządzenie, którem w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny zmienia się na czas trwania obecnej wojny rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 21. grudnia 1912, dotyczącej dostawiania koni i wozów.

45.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 31. stycznia 1917,

w sprawie przeniesienia koncesyi z dnia 24. sierpnia 1909, Dz. u. p. Nr. 129, na kilka linii wązkotorowych kolejek elektrycznych na obszarze miasta Budziejowic.

Wobec tego, że Zjednoczone Towarzystwo akcyjne elektryczności we Wiedniu nabyło w drodze kupna od banku Union linię wązkotorowych kolejek elektrycznych na obszarze miasta Budziejowic, będące przedmiotem obwieszczenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 24. sierpnia 1909, Dz. u. p. Nr. 129, przenosi się prawa i obowiązki odnośnie do tych linii kolejek, urosłe na podstawie koncesyi dla wymienionego powyżej koncesyonaryusza, na Zjednoczone Towarzystwo elektryczności we Wiedniu; przy tej sposobności zmienia się postanowienia powyższego obwieszczenia, jak następuje:

I.

W miejsce postanowień ostatniego ustępu § 7. wchodzi następujące postanowienia:

Koncesyonaryusz jest zobowiązany uwzględnić przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów wojska, marynarki wojennej, obrony krajowej i żandarmerji w myśl ustaw z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, i z dnia 25. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1895.

II.

Na końcu § 11. należy dodać:

Statut kasy emerytalnej jakoteż każda jego zmiana podlega zatwierdzeniu Ministerstwa kolei żelaznych.

Forster wr.

46.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 1. lutego 1917,

w sprawie sprowadzania palonych płynów wysokokowych z Węgier, Bośni i Hercegowiny.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i § 3.

rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Kto sprowadza z Węgier względnie z Bośni i Hercegowiny palone płyny wysokokowe jakiegokolwiek rodzaju, podlegające urzędowo-skarbowemu postępowaniu przekazowemu, jakoto opodatkowany spirytus, wódkę do picia, rum, śliwownicę, koniak, likiery, esencje alkoholiczne, wódkę francuską itd., jest obowiązany, towary te, o ile zawarta w przesyłce ilość alkoholu przekracza według stwierdzenia urzędu nadawczego 3 litry, zaofiarować do zakupna Centrali dla spirytusu we Wiedniu (rozporządzenie ministeryalne z dnia 8. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 331).

O nadejściu takich przesyłek do Austrii ma odbiorca towaru donieść bezzwłocznie listem poleconym Centrali dla spirytusu w Wiedniu, IX., Liechtensteinstrasse 55, wymieniając rodzaj, ilość, zawartość alkoholu, miejsce złożenia oraz sposób opakowania. Odbiorca jest nadto obowiązany przechowywać towar troskliwie aż do odebrania go przez Centralę dla spirytusu.

§ 2.

Centrala dla spirytusu obejmuje towary po cenach sprzedaży, ustanowionych w danym czasie dla towarów tego samego rodzaju w Austrii. Wyższą cenę wolno płacić tylko za zezwoleniem Urzędu dla wyżywienia ludności; o ile dla odnośnego towaru nie ustanowiono w Austrii ceny sprzedaży, postanowi Urząd dla wyżywienia ludności, jaką cenę ma Centrala dla spirytusu uiścić przy objęciu towaru.

W cenie objęcia, którą uiści Centrala dla spirytusu, mieści się również dodatek do podatku od wódki; uiszczenie tego dodatku jest tedy rzeczą odbiorcy, obowiązanej do wniesienia oferty.

Równocześnie z objęciem towaru ma Centrala dla spirytusu uiścić ustanowioną cenę.

§ 3.

Jeżeli obowiązany do tego wzbrania się sprzedawać towar Centrali dla spirytusu albo usłuchać jakiegoś zarządzenia lub jakiejś wskazówki Centrali dla spirytusu w sprawie towaru, albo jeśli osoba lub pobyt tego, kto ma prawo rozporządzania odnośnym towarem lub na którego rachunek towar

ten jest złożony, nie są znane, natenczas Urząd dla wyżywienia ludności może na wniosek Centrali dla spirytusu zarządzić przymusowe odebranie towaru.

Orzeczenie to jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do towaru. Wykonuje je władza polityczna I. instancyi.

Za towary odebrane przymusowo płaci się kwotę o 10 procent niższą od ustanowionej ceny objęcia. Od tego wynagrodzenia potrąca się kosztą przymusowego odebrania.

Jeżeli posiadacz lub jego pobyt nie jest znany lub jeżeli kwoty wynagrodzenia mają służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich z praw rzeczowych, należy kwotę wynagrodzenia, złożyć w sądzie.

Przymusowo odebrany towar ma ostatni jego posiadacz (przechowca) przechowywać bezpłatnie i troskliwie aż do odtransportowania.

§ 4.

Centrala dla spirytusu jest obowiązana najdalej do 10 dni od dnia nadejścia doniesienia strony nabyć zaofiarowany jej do zakupna towar i objąć go po ustanowionej cenie albo oświadczyć, że zrzeka się objęcia towaru.

§ 5.

Urzędy dostawy (§ 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 128) mają obowiązek, zaraz po nadejściu duplikatu karty przejścia co do jednej z przesyłek, wymienionych w § 1. niniejszego rozporządzenia i podlegających obowiązkowi przekazywania, donieść Centrali dla spirytusu listem poleconym o imionach i nazwiskach nadawcy i odbiorcy, tudzież o gatunku, ilości, zawartości alkoholu oraz o rodzaju opakowania towaru.

Nie uwłaczając przestrzeganiu odnośnych postanowień o uiszczaniu dodatku do podatku od wódki (§ 4. rozporządzenia o dodatku do podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 12) nie wolno urzędowi dostawy w żadnym razie wydać karty legitymacyjnej przed nadejściem zawiadomienia Centrali dla spirytusu (§ 4. niniejszego rozporządzenia.)

§ 6.

Za każde przekroczenie tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych niemi zobowiązań, będą władze

polityczne pierwszej instancyi karały grzywnami do pięciu tysięcy koron, lub według swego uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile działanie nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Spitzmüller wtr.

Höfer wtr.

47.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 6. lutego 1917,

którem w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny zmienia się na czas trwania obecnej wojny rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 21. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 235, dotyczącej dostawiania koni i wozów.

Art. I.

Na czas trwania obecnej wojny uchyla się niniejszem postanowienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 1. sierpnia 1913, Dz. u. p. Nr. 265, Do § 5. i Do § 6.; zamiast nich obowiązują będą następujące postanowienia:

Do § 5.

W celu ustanowienia ocenicieli ma polityczna władza krajowa z pośród przebywających na jej obszarze administracyjnym fachowców, którzy odpowiadają warunkom ustawowym, wybrać i utrzymywać w ewidencji taką ich ilość, aby z niej można przydzielić przepisaną ustawowo liczbę ocenicieli urzędującym na tym obszarze administracyjnym komisjom klasyfikacyjnym.

Z pośród tych ocenicieli, których wybór odbyć się ma w porozumieniu z główną korporacją obszaru administracyjnego, powołaną do strzeżenia interesów posiadaczy koni, wyznaczają politycznej władze powiatowe ocenicieli, przydanych poszczególnym komisjom klasyfikacyjnym. Przytem należy uwzględnić odpowiednią ilość zastępców. Oceniciele

mają ile możliwości towarzyszyć komisji w czasie całego jej urzędowania.

Stanowiska oceniciela można nie przyjąć jedynie z powodów, określonych w ordynacyach gminnych co do nieprzyjęcia wyboru do reprezentacji gminnej.

Co do wynagrodzenia ma ułożyć się z ocenicielami polityczna władza krajowa przed wzięciem ich do ewidencji.

Każda gmina ma prawo wydelegować dwóch mężów zaufania, którzy podczas klasyfikacji koni z odnośnej gminy mogą być obecni przy urzędowej czynności komisji. Tych mężów zaufania wybiera reprezentacja gminna; nie mają oni prawa do wynagrodzenia z funduszków państwowych.

Pisarza dostarcza z reguły gmina miejsca klasyfikacji.

Do § 6.

Roszczenia o zwolnienie od przyprowadzania do klasyfikacji należy podnosić ile możliwości równocześnie z doniesieniem i udowodnić je, o ile nie odnoszą się one do koni, co do których po myśli postanowień wykonawczych do § 4. istnieje zwolnienie od doniesienia.

Jako dowody co do poszczególnych przyczyn zwolnienia wchodzi po myśli § 1. przedewszystkiem w rachubę:

punkt 4.: co do osób nieczynnych potwierdzenie przełożonej komendy;

punkt 6.: potwierdzenie dyrekcji poczt i telegrafów;

punkt 7., 10., 12. i 13.: świadectwo, wystawione przez dwóch posiadaczy mających się przyprowadzić koni i potwierdzone przez naczelnika gminy, które w razie powołania się na zwolnienie po myśli punktu 10. ma stwierdzić oprócz przynależności konia do odnośnego przedsiębiorstwa hodowlanego równocześnie także tę okoliczność, że to przedsiębiorstwo ma charakter prywatnej stadniny po myśli postanowień do § 1. niniejszego rozporządzenia;

punkt 8.: potwierdzenie naczelnika gminy, a co do funduszków, pozostających pod zarządem państwa, potwierdzenie przełożonych organów;

punkt 11.: świadectwo licencyonowania;

punkt 14. c): świadectwo, wystawione przez lekarza weterynaryjnego albo przez dwóch posiadaczy przyprowadzić się mających koni i potwierdzone przez naczelnika gminy. W ten sam sposób należy także udowodnić przyczynę zwolnienia co do klaczy w stanie daleko posuniętej ciąży oraz klaczy, mających przy sobie źrebięta ssące w czasie sześciotygodniowego okresu ssania, i co do koni,

które po myśli postanowień do § 1. niniejszego rozporządzenia należy uważać na równi z końmi, uwolnionymi po myśli § 1., punkt 14. c) ustawy.

Powód zwolnienia, polegający na tem, że koń w roku klasyfikacji nie kończy jeszcze czwartego roku życia, należy udowodnić z reguły świadectwem, wystawionem przez lekarza weterynaryjnego; świadectwo wystawione przez dwóch posiadaczy przyprawdzać się mających koni, jest tylko wtedy dopuszczalne dla udowodnienia tego powodu uwolnienia, jeżeli w powiecie politycznym niema lekarza weterynaryjnego i naczelnik gminy na świadectwie potwierdzi, że dostarczenie świadectwa lekarza weterynaryjnego z powodu braku takiego lekarza jest niemożliwe.

Powody zwolnienia, dla których stwierdzenia przewidziane jest świadectwo, wystawione przez dwóch posiadaczy mających się przyprawdzać koni, można w razie, gdyby z powodu odmowy osób, powołanych w pierwszym rzędzie do wystawienia takiego świadectwa, nie można było go dostarczyć albo dałoby się to zrobić tylko z trudnościami, udowodnić świadectwem naczelnika gminy, stwierdzającym tę okoliczność oraz istnienie przyczyny zwolnienia.

Prezes pośredniczy w znoszeniu się przedstawiciela wojskowości z posiadaczami koni i wystawia dla koni, sklasyfikowanych jako „całkiem niezdatne”, poświadczenia, podpisywane także

przez przedstawiciela wojskowości, które winien za każdym razem potwierdzić naczelnik tej gminy, gdzie koń przebywa, jeżeli poświadczeń tych używa się jako dowodu zwolnienia od dalszego przyprawdzenia do klasyfikacji w tym samym okręgu poborowym.

Przy wyborze między końmi, uznanyimi za zdatne, uwzględnia się, o ile na to pozwalają interesy wojskowe, w pierwszym rzędzie konie, należące do osób, mających więcej niż jednego konia, a dopiero potem konie tych osób, które posiadają tylko jednego konia.

Ocenienie koni i przyborów dla zwierząt jucznych należy skutecznie w ten sposób, że trzech ocenicieli wymieniają osobno, a więc bez wspólnej narady wartość konia względnie przyborów dla zwierzęcia jucznego. Co do ocenienia należy spisywać protokół.

Art. II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

O ile rozporządzenie to zawiera inne postanowienia, ma ono zastosowanie także do tych dowodów uwolnienia, które zostały już dostarczone ze względu na przyszłe klasyfikacje koni.

Georgi wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXI. — Wydana i rozesłana dnia 9. lutego 1917.

Treść: *Nr* 48. Rozporządzenie w sprawie zarządzeń oszczędnościowych przy oświetlaniu i opalaniu.

48.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, robót publicznych i handlu z dnia 8. lutego 1917

w sprawie zarządzeń oszczędnościowych przy oświetlaniu i opalaniu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

W przemysłach, w których sprzedaż towarów odbywa się w ubikacjach kupieckich otwartych dla ruchu klientów, wyjąwszy sklepy z żywnością, należy ubikacje te wraz z należącymi do nich kantorami i magazynami aż do dalszego zarządzenia zamykać najdalej o godzinie 7. wieczorem.

W sklepach, w których sprzedaje się w tym samym lokalu środki żywności i inne artykuły, wolno po godzinie 7. wieczór wydawać tylko środki żywności.

Postanowienia te mają zastosowanie także do obrotu towarów w konsumach i innych stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych.

§ 2.

Jeżeli polityczna władza powiatowa czego innego nie zarządzi, postanowienia § 1. nie mają zastosowania:

1. do dni powszednich w czasie od dnia 15. do 23. grudnia włącznie;
2. do robót w celu sporządzenia inwentarza;
3. do zmiany lokalu i urządzenia na nowo przedsiębiorstwa, tudzież
4. do robót, które muszą być bezzwłocznie przedsiębrane dla zapobieżenia psuciu się towarów lub w innych koniecznych wypadkach.

§ 3.

Przepisy ustawy z dnia 14. stycznia 1910, Dz. u. p. Nr. 19, dotyczącej czasu trwania pracy i zamykania sklepów w przemysłach handlowych i przedsiębiorstwach pokrewnych, tudzież wydane na zasadzie tej ustawy zarządzenia politycznych władz krajowych będą dotknięte postanowieniami niniejszego rozporządzenia tylko o tyle, o ile to ostatnie zarządza dalej idące ograniczenia co do zamykania sklepów w przemysłach handlowych i pokrewnych przedsiębiorstwach kupieckich.

§ 4.

O ile nie istnieje lub nie zostanie ustanowiona wcześniejsza godzina policyjna, nie wolno aż do dalszego zarządzenia trzymać otworem lokalności gospodnio-szynkarskich po godzinie 11. wieczór, zaś kawiarni po godzinie 12. w nocy.

Także ubikacyi w hotelach, gospodach, pensyonatach, sanatoryach itp., które nie służą jako lokalności gospodnio-szynkarskie lub jako kawiarnie, lecz są przeznaczone do innego użytku obcych, a tak samo ubikacyi stowarzyszeń, ubikacyi przeznaczonych na zgromadzenia, ubikacyi klubowych i innych ubikacyi towarzyskich także w domach prywatnych nie wolno trzymać otworem dłużej niż do 11. godziny w nocy.

Tylko z powodów na całkiem wyjątkowe uwzględnienie zasługujących może władza zezwolić za każdym razem na trzymanie otworem lokalności gospodnio-szynkarskich tudzież ubikacyi w poprzednim ustępie wymienionych, jednakowoż najdalej do godziny 12.

Nadto może władza najwyżej w trzech dniach w roku zezwolić na trzymanie otworem tych lokalności tudzież kawiarni do godziny 1. w nocy.

§ 5.

Oświetlenie ulic, placów oraz dostępnych dla publiczności podwórzy i przejść należy ograniczyć do miary wymaganej bezwarunkowo ze względów bezpieczeństwa.

§ 6.

Dostępne dla publiczności zbiory, muzea, wystawy itp. wolno trzymać otworem tylko w dzień i nie wolno ich oświetlać.

Ogrzewać wolno dotyczące ubikacye tylko o tyle, o ile to jest bezwarunkowo konieczne dla utrzymania znajdujących się tamże przedmiotów.

Dla większych wystaw, których uczęszczanie ma być popierane ze szczególnych względów publicznych, może władza zezwolić od przypadku do przypadku na wyjątki od postanowień, zawartych w ustępie 1.

§ 7.

Zabrania się wszelkiego oświetlenia luksusowego, oświetlenia dla wywołania wrażenia lub reklamy, bez względu na to, czy chodzi o publiczne lub prywatne ubikacye wewnętrzne czy też o oświetlenie zewnętrzne, następnie oświetlenia szyldów z nazwiskiem lub firmą itp.

Okna i szafki wystawowe wolno oświetlać tylko w przedsiębiorstwach przemysłowych i to tylko od nastania zmroku i tylko w czasie, w którym wolno trzymać otworem odnośne lokalności przemysłowe; do oświetlenia każdego okna wystawowego i każdej szafki wystawowej można jednakowoż użyć tylko najwyżej po jednej lampie, umieszczonej wewnątrz lub na zewnątrz. W razie jeżeli do oświetlenia używa się gazu, można użyć lampy tylko o jednym palniku; w razie, jeżeli używa się do tego celu lamp elektrycznych, może przy nich siła prądu wynosić tylko najwyżej 60 watów.

Wszelkie inne oświetlanie z zewnątrz przedsiębiorstw przemysłowych, tudzież oświetlanie z zewnątrz hoteli, gospód, kawiarni, teatrów, lokali zabawowych itp. jest zakazane, o ile ze względów bezpieczeństwa lub na podstawie osobnych przepisów nie zostanie wydane inne zarządzenie.

§ 8.

Także oświetlenie wewnętrzne wszystkich dostępnych dla publiczności ubikacyi w przedsiębiorstwach wymienionego w §§ 4. i 7. rodzaju należy ograniczyć do takiej niezbędnie koniecznej miary, jaka choćby nawet tylko od biedy umożliwia jeszcze odpowiadające celowi używanie tych ubikacyi, lub jest potrzebna ze względów bezpieczeństwa. W szczególności wolno oświetlać zawsze tylko te ubikacye, względnie ich części, które są bezwarunkowo konieczne dla umieszczenia obecnych gości lub niezbędne dla prowadzenia interesów.

Tak samo ogrzewanie takich lokalności, o ile ono jest w ogólności konieczne, należy ograniczyć do bezwarunkowo potrzebnej miary.

§ 9.

W ubikacyach mieszkalnych, służących do pomieszczenia obcych w hotelach, gospodach, pensyonatach, sanatoryach itp., wolno — wyjąwszy oświetlenie schodów i korytarzy — używać z reguły tylko jednego płomienia dla każdej ubikacyi mieszkalnej. Przy oświetleniu elektrycznem wolno świeczniki w każdej ubikacyi mieszkalnej łączyć z odnośnym zakładem tylko dla zużycia prądu najwyżej w wysokości 60 watów.

Do oświetlania i ogrzewania ubikacyi towarzyskich, jadalni itp., znajdujących się w takich przedsiębiorstwach, mają zastosowanie postanowienia § 8. tak samo, jak w ogóle odnośnie do wszelkich ubikacyi stowarzyszeń, ubikacyi przeznaczonych na zgromadzenia, ubikacyi klubowych i innych ubikacyi towarzyskich także w domach prywatnych.

§ 10.

Także co do oświetlania i ogrzewania w przedsiębiorstwach i zakładach wszelkiego rodzaju wszystkich tych ubikacyi kancelaryjnych, przemysłowych i reprezentacyjnych, które nie są dostępne dla publiczności albo nie są dostępne dla wszystkich, mają zastosowanie postanowienia § 8.

§ 11.

W czasie czyszczenia, przedsiębranego poza godzinami biurowymi lub godzinami ruchu w ubikacyach oznaczonych w §§ 4., 7., 8., 9. i 10., należy ograniczyć ich dalsze oświetlanie względnie ogrzewanie do koniecznie na ten cel potrzebnej najniższej miary.

§ 12.

Używanie siły elektrycznej do wyrębu sztucznego lodu dla torów ślizgawkowych jest zakazane. Oświetlanie torów ślizgawkowych należy tak ograniczyć, jak to jest bezwarunkowo potrzebne ze względów bezpieczeństwa.

Tory ślizgawkowe należy zamykać najdalej o godzinie 8. wieczorem.

§ 13.

Także w domach prywatnych należy oświetlanie i ogrzewanie ograniczyć z reguły do najniższej koniecznej miary. Przy oświetleniu elektrycznym może władza zarządzić, że dla oświetlenia można pobierać tylko tyle elektryczności, ile odpowiada połączeniu świeczników dla zużycia prądu w wysokości najwyżej 60 watów dla każdej ubikacji mieszkalnej, biorąc za podstawę czas trwania użycia najdalej do godziny 12. w nocy, i że wolno przytem uwzględniać tylko pewną oznaczoną ilość ubikacji mieszkalnych.

Zużycie prądu obliczone na podstawie ilości ubikacji mieszkalnych musi wystarczyć także do oświetlenia ubikacji ubocznych (przedpokoi, kuchni, łazienek, pokoi dla służby, strychów, piwnic itp.).

§ 14.

O ile czego innego nie postanowiono, nie mają do oświetlenia elektrycznego przepisy §§ 5. do 13. zastosowania wówczas, jeżeli użyty do tego prąd elektryczny wyrabia się wyłącznie siłą wodną.

§ 15.

Władza może także co do ubikacji, wymienionych w §§ 4., 7., 8., 9., 10. i 13., a to w ramach zawartych tamże ogólnych postanowień, ustanowić dokładnie najwyższy wymiar dopuszczalnego każdnocześnie oświetlenia i ogrzewania oraz wydać zarządzenia, zobowiązujące do przestrzegania tych przepisów.

W razie potrzeby może władza zarządzić jeszcze dalsze ograniczenia w oświetlaniu i ogrzewaniu wszystkich tych ubikacji, jak również zakazać w ogólności oświetlania okien i szafek wystawowych (§ 7.).

W celu zaoszczędzenia materiału dla oświetlania i ogrzewania może władza także przejściowo jeszcze więcej ograniczyć czas trzymywania otworem

przedsiębiorstw przemysłowych (§ 1.), lokalności gospodnio-szynkarskich, kawiarni tudzież innych ubikacji, wymienionych w § 4.

Z tego samego powodu może również władza na podstawie ogólnego lub udzielonego w danym przypadku upoważnienia lub polecenia politycznej władzy krajowej zamknąć przejściowo teatry, lokale zabawowe itp. albo pozwolić na ich otwarcie w pewnych oznaczonych dniach; władza może także ustanowić godziny, przeznaczone na rozpoczęcie i zakończenie dawanych tamże przedstawień itp.

§ 16.

Na żądanie władzy mają zakłady dla oświetlania dostarczać jej wszelkich potrzebnych wyjaśnień o zużyciu gazu i elektryczności oraz wspierać ją w czuwaniu nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 17.

Władza ma prawo celem wykonywania kontroli nad przestrzeganiem przepisów, w tem rozporządzeniu zawartych, względnie na jego podstawie wydanych, przedsiębrać każdego czasu oględziny ubikacji, wymienionych w §§ 4., 6. do 10. i 13. jak również wglądać w odnośne zapiski kupieckie.

§ 18.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń władz.

§ 19.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów będzie karała władza grzywną do 2000 K lub aresztem do 3 miesięcy, zaś w razie powtórzenia lub istnienia okoliczności obciążających grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

Ukaranie pociąga za sobą także utratę zezwolenia, udzielonego ewentualnie na zasadzie § 4., ustęp trzeci; nadto można z tem połączyć dalsze ograniczenia analogicznie do przepisów obu ostatnich ustępów § 15.

§ 20.

Pod władzą rozumi się w tem rozporządzeniu polityczną władzę powiatową a w miejscowościach, dla których istnieje osobna rządowa władza policyjna, tę władzę.

§ 21.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi zaraz w życie

Równocześnie uchyla się moc obowiązującą rozporządzeń Ministra spraw wewnętrznych i Ministra

handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 6. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 406 i z dnia 20. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 417.

Trnka wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXII. — Wydana i rozesłana dnia 10. lutego 1917.

Treść: (№ 49. i 50.) 49. Rozporządzenie w sprawie uprawy plodów polnych, zawierających olej. — 50. Obwieszczenie w sprawie dobrowolnego zgłaszania uprawy maku.

49.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 8. lutego 1917

w sprawie uprawy plodów polnych, zawierających olej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Minister rolnictwa jest upoważniony do żądania od poszczególnych rolników wiążącego oświadczenia obowiązującego do uprawy pewnych oznaczonych roślin zawierających olej a w razie nieuzyskania w drodze dobrowolnych zgłoszeń potrzebnej przestrzeni uprawnej, do nałożenia na obszary, które dla uprawy odnośnych roślin ze względu na ich rodzaj i warunki wegetacyjne wchodzą w rachubę, obowiązku dostarczenia pewnej oznaczonej powierzchni uprawnej, tudzież obowiązku uprawy tych roślin i wykonania wszelkich dalszych robót, to jest opieki i pielęgnacji w okresie rośnięcia, oraz zbioru i odpowiadającego zwyczajom miejscowym obrobienia plonów.

§ 2.

Rozdział powierzchni uprawnej, której odnośny obszar stosownie do polecenia ma dostarczyć,

odbywa się w obrębie tego obszaru na poszczególne posiadłości, w stosunku istniejącej tam powierzchni rolnej.

Posiadłości gruntowe, które już na podstawie dobrowolnego zgłoszenia dostarczyły dostatecznej powierzchni uprawnej oraz takie, które służą badaniom naukowym, są przytem wolne od tego obowiązku, również należy wyłączyć posiadłości gruntowe, których zarekwirowanie zostanie uznane bądź to z powodu nieprzydatnej jakości bądź też z powodu małego rozmiaru za bezcelowe lub ze względów gospodarczych za niedopuszczalne.

Jeżeli wskutek umowy, zawartej już w chwili wydania niniejszego rozporządzenia, ma być uprawiony na jakimś gruncie pewien oznaczony plon, to co do takiego gruntu powinno się orzec przymusową uprawę po myśli niniejszego rozporządzenia jedynie w razie nieodzownej konieczności.

Rozdziału dokona według swobodnego uznania w ramach osobnych wskazówek Ministerstwa rolnictwa w obrębie kraju polityczna władza krajowa, w powiecie politycznym władza powiatowa, w gminie naczelnik gminy.

§ 3.

Każdorazowe zarządzanie uprawy pewnej poszczególniej rośliny odbywa się w drodze obwieszczeń Ministerstwa rolnictwa, które mają zawierać:

a) (Zgłoszenie dobrowolne.)

Termin, do którego należy dobrowolne zgłoszenie wnieść do Ministerstwa rolnictwa,

postanowienia w sprawie dostarczenia nasienia, w sprawie obowiązku donoszenia o każdorazowym stanie i rozwoju uprawianych roślin i w sprawie widoków na żniwo, o cenie odbioru zebranych plonów, w końcu warunki przyznania ewentualnych szczególnych ulg.

b) (Zobowiązanie do uprawy.)

Powierzchnię uprawną, która ma być jeszcze dostarczona, obszary, wchodzące tutaj w rachubę, tudzież przypadający na nie udział powierzchni uprawnej, postanowienia o dostarczeniu nasienia, o obowiązku donoszenia o każdorazowym stanie i rozwoju uprawianych roślin, o widokach na żniwo i o cenie odbioru zebranych plonów.

§ 4.

Uprawiający ma obowiązek dołożyć wszelkich starań porządnego rolnika celem osiągnięcia jak najlepszego zbioru.

Nad dopełnieniem tego obowiązku czuwa komisja dla żniw.

§ 5.

Całkowity zbiór łącznej powierzchni, uprawionej bądź to w drodze przyjętego dobrowolnie, bądź też na podstawie nałożonego przez władzę zobowiązania, rekwiruje się począwszy od chwili zebrania plonów na rzecz państwa; osobne zarządzenia w tym względzie będą wydane w drodze rozporządzenia.

§ 6.

Za przekroczenia postanowień niniejszego rozporządzenia i zarządzeń, wydanych na jego podstawie, o ile przekroczenia te nie podlegają karze surowszej, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

W szczególności podlega karze aż do najwyższego wymiaru, ustanowionego w ustępie pierwszym:

- a) posiadacz gruntu, który nie wypełni przyjętego dobrowolnie na siebie obowiązku do uprawy albo nie wypełni go w całej pełni;
- b) posiadacz gruntu, który choć nie doznał naturalnych przeszkód, nie zastosuje się do polecenia naczelnika gminy albo nie zastosuje się niego w zupełności;
- c) posiadacz gruntu, który rozmyślnie lub z niedbalstwa ponosi winę nieudanego zbioru.

W orzeczeniu karnem można orzec także o obowiązku zwrotu za dostarczone nasienie, nawozy itp.

§ 7.

Z wyjątkiem orzeczeń karnych są zarządzenia i rozporządzenia władzy, wydane przy wykonywaniu niniejszego rozporządzenia, ostateczne.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wtr.	Baernreither wtr.
Georgi wtr.	Forster wtr.
Hussarek wtr.	Trnka wtr.
Spitzmüller wtr.	Bobrzyński wtr.
Handel wtr.	Schenk wtr.
Urban wtr.	Höfer wtr.

50.

Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 8. lutego 1917

w sprawie dobrowolnego zgłaszania uprawy maku.

Na zasadzie rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 8. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 49 w sprawie uprawy plodów polnych, zawierających olej, ogłasza się:

Brak tłuszczów wymaga uprawy maku w zakresie znacznie szerszym niż w roku ubiegłym.

Wzywa się tedy wszystkich rolników, którzy w miarę stosunków swego gospodarstwa mają ku temu możliwość, aby w drodze dobrowolnego zgłoszenia się przyjęli na siebie obowiązek uprawy maku po myśli powołanego powyżej rozporządzenia i pod wymienionymi poniżej warunkami.

1. Cena objęcia wynosi za 100 kg zdrowego, zupełnie dojrzałego, w porę suszonego i przesianego nasienia maku 200 K.

2. Nasienia dostarczy się uprawiającemu mak na jego żądanie. Za 100 kg maku na nasienie liczy się 150 K od stacyi kolejowej odbiorcy.

3. Zgłaszający się mogą żądać wydania nawozu, zawierającego azot (siarkanów amonowych) aż do najwyższej ilości 2.5 cetnara metrycznego na hektar; nawóz ten zostanie im przydzielony po cenie w kwocie 172 h od kilogramowego procentu azotu (niespełna 36 K za 100 kg) w miarę zasobów tego środka nawozowego, stojącego do dyspozycyi Ministerstwa rolnictwa, conajmniej jednak w wysokości 100 kg na hektar.

4. W końcu zapewnia się zgłaszającym, że na ich żądanie dostawi się im na własny użytek 25 kg makucha po wyjątkowej cenie w kwocie 40 K za każdych 100 kg dostarczonego maku.

Dobrowolne zgłoszenie do uprawy maku należy uskuteczyć u naczelnika gminy najdalej do dnia 24. lutego; zgłoszenie to ma zawierać:

imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania zgłaszającego się, miejsce uprawy i powierzchnię przeznaczoną do uprawy w hektarach, ilość potrzebnego nasienia i żądanych siarkanów albo nowych, tudzież ewentualne życzenia w sprawie makuchów.

Naczelnik gminy wciągnie te daty do spisów, które mają być wygotowane w dwóch egzemplarzach i zażąda od stron, aby obydwa egzemplarze zaopatrzyły swoimi podpisami.

Jeden egzemplarz spisu przechowa u siebie, drugi przedłoży bezzwłocznie po upływie terminu subskrypcyi właściwemu starostwu.

Starostwo przeszło spisy, nadeszłe ze swego powiatu, bezpośrednio do Ministerstwa rolnictwa najdalej do dnia 4. marca.

Naczelnik gminy ma zażądać w ciągu miesięcy maja i lipca od poszczególnych rolników, uprawiających mak, aby mu podali daty o stanie i rozwoju posianego maku oraz zawiadomili go o widokach na zbiór maku; o otrzymanych datach ma naczelnik gminy przedłożyć właściwemu starostwu treściwe sprawozdanie celem przedłożenia Ministerstwu rolnictwa.

W sprawie postępowania i o bliższych warunkach oddania zbioru maku będą wydane po myśli § 5. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 8. lutego 1917 osobne wskazówki w drodze rozporządzenia.

Clam-Martinic wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać przez dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	— " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	15 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "	"	1916 "	12 " 70 "
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "			

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 10. lutego 1917.

Treść: № 51. Rozporządzenie, w sprawie buraków cukrowych i surowego cukru w kampanii 1917/18.

51.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917,

w sprawie buraków cukrowych i surowego cukru w kampanii 1917/18.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

Postanowienia o użyciu buraków cukrowych ze zbioru w roku 1917.

§ 1.

Buraków cukrowych nie wolno używać na paszę dla bydła. Polityczne władze krajowe lub za ich upoważnieniem polityczne władze I. instancji mogą w poszczególnych przypadkach zezwolić na wyjątki od tego zakazu. O udzieleniu takich zezwoleń należy donieść Urzędowi dla wyżywienia ludności.

§ 2.

Suszenie (wysuszanie) buraków cukrowych jest dopuszczalne tylko na podstawie zezwolenia Urzędu dla wyżywienia ludności.

Urząd dla wyżywienia ludności postanawia, w jakim rozmiarze wolno suszyć (wysuszać) buraki cukrowe dla potrzeb własnego gospodarstwa albo dla gospodarstwa członków stowarzyszenia, bądźto

we własnych (stowarzyszeniowych) bądź też w obcych suszarniach.

Prośby o zezwolenie na suszenie (wysuszanie) buraków cukrowych na potrzeby własnego gospodarstwa albo gospodarstwa członków stowarzyszenia należy wnieść do właściwej rady kultury krajowej, względnie głównej korporacji rolniczej, które mają je przedkładać Urzędowi dla wyżywienia ludności dołączając swoją opinię.

Sprzedż suszonych (wysuszonych) buraków jest zabroniona, chyba że Urząd dla wyżywienia ludności wyjątkowo na sprzedaż zezwoli.

§ 3.

O buraki cukrowe ze zbioru roku 1917 wolno umawiać się i je sprzedawać tylko na rzecz fabryk cukru.

Na sprzedaż buraków cukrowych na inne cele aniżeli dla produkcji cukru może zezwolić wyjątkowo Urząd dla wyżywienia ludności.

Umowy o dostawę buraków cukrowych ze zbioru w roku 1917 na rzecz przedsiębiorstw innego rodzaju aniżeli cukrowni są bezskuteczne, o ile umownego zobowiązania nie zaciągnięto przed dniem 1. września 1915 i nie obejmuje ono dostawy buraków na szereg kampanii (umowy o wieloletnią dostawę).

§ 4.

Pozbywanie liści i głów buraczanych jest dopuszczalne tylko bezpośrednio na rzecz konsu-

mentów albo na rzecz Centrali dla środków pastewnych, względnie biur krajowych dla środków pastewnych.

§ 5.

Fabrykom cukru wolno używać buraków cukrowych ze zbioru roku 1917 wyłącznie tylko do wyrobu cukru. W przypadkach na uwzględnienie zasługujących może Urząd dla wyżywienia ludności zezwolić na wyjątki.

§ 6.

Urząd dla wyżywienia ludności może na fabryki cukru nałożyć obowiązek do odstąpienia pewnej oznaczonej ilości stojących do ich dyspozycji buraków cukrowych tym przedsiębiorstwom, które Urząd ten oznaczy, a to, na cele wyrobu surogatów kawowych po cenie, podlegającej zatwierdzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności.

 Dla przeprowadzenia rozdziału i tych dostaw buraków cukrowych zostanie ustauowiona przez Urząd dla wyżywienia ludności osobna komisya. złożona z reprezentantów rolnictwa, suszarni, przemysłu cukrowniczego i wyrobu surogatów kawowych.

§ 7.

W gorzelniach przemysłowych i rolniczych wolno w ciągu kampanii 1917/18 użyć do wyrobu wódki tylko buraków, wyprodukowanych przez samych przedsiębiorców gorzelnianych (w stowarzyszeniach przez członków stowarzyszenia) i to tylko w takiej największej ilości, jaką dla każdej gorzelni ustanowi Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu.

Do przerobienia obcych, do wyrobu cukru już nie nadających się buraków, potrzeba osobnego zezwolenia Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu (§ 3., ustęp 2.).

Cena buraków w kampanii 1917/18.

§ 8.

Fabrykom cukru, przerabiającym buraki, nie wolno w umowach o dostawę buraków cukrowych dla kampanii 1917/18 układać się o niższą cenę niż 6 K za 100 kg buraków wagi netto odpowiadającej umowie od miejsca produkcji cukru.

Umowy, zawarte po niższej cenie przed wejściem tego rozporządzenia w życie, uważa się za zawarte po tej najniższej cenie, o ile buraki mają być dostawione w kampanii 1917/18.

Dostawy uboczne.

§ 9.

Zawarte w umowach o dostawę buraków na kampanię 1915/16 postanowienia o dostawach ubocznych (nasion buraczanych, obrzynków buraczanych, szlamu itd.) pozostają w mocy.

Ilość obrzynków buraczanych, które w prasowauym, mokrym stanie mają fabryki cukru oddawać bezpłatnie dostawcom buraków, nie może jednak przy dostawie

100 do 150 g buraków na hektar wynosić mniej niż conajmniej 25 procent,

150 do 200 g buraków na hektar mniej niż conajmniej 35 procent,

200 do 250 g buraków na hektar mniej niż conajmniej 45 procent

a przy dostawie ponad 250 g buraków na hektar mniej niż conajmniej 50 procent na każde 100 kg wagi netto dostawionych buraków.

Zawarte w umowach o dostawę buraków na kampanię 1915/16 postanowienia o kosztach dowozu buraków i obrzynków oraz o będących w użyciu przy dostawach od stacji kolejowej lub wagi filialnej stopniowaniach ceny buraków w porównaniu z cenami buraków, płaconemi przy dostawie od miejsca produkcji cukru, pozostają w mocy także co do buraków, które mają być dostawione w ciągu kampanii 1917/18. W szczególności w tych przypadkach, w których w kampanii 1915/16 przy dostawie do miejsca produkcji cukru oprócz ceny buraków od miejsca produkcji cukru umówiono jeszcze osobne wynagrodzenie za dowóz, pozostaje wynagrodzenie to w mocy także co do buraków, które mają być dostarczone w kampanii 1917/18.

O ile w umowach o dostawę buraków fabryki cukru ułożyły się z uprawiającymi buraki o dostawę cukru lub melassy, należy dostawę tę skutecznie stosownie do istniejących przepisów o uregulowaniu obrotu cukrem i melasą według wskazówek Urzędu dla wyżywienia ludności.

Ceny za mokre i wysuszone obrzynki buraczane w kampanii 1917/18.

§ 10.

Cenę objęcia dla odpłatnego obrotu mokrymi, prasowanymi obrzynkami buraczanymi ustanawia się na K 1.50, zaś dla odpłatnego obrotu zakwaszonymi obrzynkami na K 2.25 za 100 kg od miejsca fabryki.

Cena ta ma zastosowanie tak do sprzedaży mokrych obrzynków przez fabryki cukru z wolnej

ręki, jak i do wynagrodzenia, które fabryki cukru mają uiszczać za obrzynki, nieobjęte przez dostawcę buraków.

O ile w umowach o dostawę buraków na kampanię 1915/16 ułożono się o odpłatne oddawanie mokrych obrzinków buraczanych, ustanawia się zamiast ceny, umówionej za objęcie mokrych obrzinków, cenę objęcia w kwocie K 1·20.

Odsprzedaż mokrych obrzinków buraczanych przez rolników jest zabroniona.

Cena za wysuszone obrzynki buraczane nie może przekraczać 35 K. Cena ta rozumie się za 100 kg obrzinków przy dopuszczalnej zawartości wody najwyżej 13 procent, netto kasa, w miejscu stacy kolejowej wyrobni lub miejsca składowego, bez worka i mieści w sobie kosztu załadowania. Cenę za wysuszone obrzynki podwyższa się od 1. stycznia 1918 do 1. maja 1918 włącznie co miesiąca o 20 h za każde 100 kg.

O ile w umowach o dostawę buraków na kampanię 1915/16 ułożono się o odpłatne oddawanie suchych obrzinków buraczanych, ustanawia się zamiast ceny, umówionej za objęcie suchych obrzinków, cenę objęcia w kwocie 25 K.

Zresztą co do obrotu wysuszonymi obrzynkami buraków cukrowych pozostają w mocy postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. października 1916, Dz. u. p. Nr. 349.

Sąd polubowny.

§ 11.

Do rozstrzygania sporów w kwestyi, czy postanowienia §§ 8. do 10. mają zastosowanie tudzież co do samego ich zastosowania, tworzy się sąd polubowny we Wiedniu.

Sąd polubowny składa się z jednego funkcyjnaryusza sędziowskiego, ustanowionego przez Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z ośmiu członków i ich zastępców; czterech członków i ich zastępców mianuje Urząd dla wyżywienia ludności z pośród uprawiających buraki na propozycję rad kultury krajowej dla Austrii Dolnej, Czech i Moraw, tudzież rolniczego komitetu subwencyjnego dla Śląska, zaś czterech członków i ich zastępców z pośród przemysłu cukrowniczego na propozycję Centrali dla cukru. Członkowie i zastępcy sprawują swoją funkcyję jako urząd honorowy.

Sąd polubowny rozstrzyga w senatach, składających się z przewodniczącego i dwóch człon-

ków, z których jednego wyznacza przewodniczący z grona uprawiających buraki a jednego z kół przemysłu cukrowniczego.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne.

Postępowanie przed sądem polubownym stosuje się do przepisów czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej. Przewodniczący sądu polubownego może w zastosoowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków oraz znawców i przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą,

Cena cukru surowego w kampanii 1917/18.

§ 12.

Cena sprzedaży nieopodatkowanego cukru surowego, wyrobionego w kampanii 1917/18, wynosi za produkt pierwszy K 55·50, za produkta następne K 55.

Ceny rozumie się na zasadzie 88 procent wydatności za 100 kilogramów netto bez worka od stacy kolejowej fabryki surowego cukru, która ma skutecznie dostawę, za zapłatą w gotówce z 2 procent skonta przy dostawie do dnia 31. grudnia 1917.

Zresztą mają zastosowanie postanowienia § 14., ustęp 3. do 8., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. września 1916, Dz. u. p. Nr. 335, o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym.

Przekroczenia, kary.

§ 13.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, ustanowionych w tem rozporządzeniu, o ile czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą karaly władze polityczne I. instancyi grzywną do 5000 K albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

Początek mocy obowiązującej.

§ 14.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "	"	1916 " . . .	12 " 70 "
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXIV. — Wydana i rozesłana dnia 11. lutego 1917.

Trość: (M 52. i 53.) 52. Rozporządzenie o nadzwyczajnych terminach dla egzaminów sędziowskich. — 53. Rozporządzenie o instrukcyi dla urzędów najmu i dla sądów powiatowych w sprawach ochrony najmobierców.

52.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 3. lutego 1917

o nadzwyczajnych terminach dla egzaminów sędziowskich.

Na zasadzie §§ 12. i 13.. ustawy o organizacji sądów z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217, rozporządza się w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty ze skutkiem od dnia ogłoszenia:

§ 23. rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 1. listopada 1900, Dz. u. p. Nr. 182, dotyczącego się egzaminów sędziowskich, ma opiewać:

„Egzamin ustny.

§ 23.

Egzamina ustne odbywają się w Sądach krajowych wyższych w Wiedniu, Pradze i we Lwowie cztery razy, w innych Sądach krajowych wyższych trzy razy w roku i mają być urządzone ile możliwości w taki sposób, żeby się odbyły ze wszystkimi kandydatami w dniach po sobie następujących.

Terminy, w których odpowiednio temu egzamina mają się odbywać, wyznaczyć ma z góry prezydent Sądu krajowego wyższego, oznajmić wszystkim sądom okręgu i ogłosić gazetami. Zmianę tych terminów ogłosić należy w podobny sposób.

W miarę potrzeby można wyznaczać także terminy nadzwyczajne. Także przy takich terminach należy jednak łączyć ile możliwości więcej egzaminów razem.

Przed każdym terminem egzaminu nadesłać należy do Ministerstwa sprawiedliwości spis kandydatów, którzy będą egzaminowani, z podaniem dni, na egzamin ustny wyznaczonych.*

Schenk wtr.

53.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami robót publicznych i spraw wewnętrznych z dnia 9. lutego 1917

o instrukcyi dla urzędów najmu i dla sądów powiatowych w sprawach ochrony najmobierców.

Dla wykonania rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmobierców rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Przewodniczący i jego zastępca oraz wszyscy inni członkowie urzędu najmu winni służyć przez podanie ręki sumienne i bezstronne wykonywanie swego urzędu, zanim po raz pierwszy będą

czynni jako członkowie senatu. Ślubowanie to odbiera burmistrz (naczelnik gminy) albo organ, do tego przezeń wyznaczony.

§ 2.

(1) Wnioski o rozstrzygnięcie w sprawie dopuszczalności podwyższenia czynszu najmu można wносить pisemnie lub ustnie do urzędu najmu albo też do przeznaczanego dla tej czynności oddziału urzędu gminnego (magistrackiego urzędu powiatowego), a gdzie nie ma urzędu najmu, do właściwego sądu powiatowego. Dla przyjmowania ustnych wniosków w urzędzie najmu (w urzędzie gminnym) można ustanowić pewne oznaczone dni i godziny. Należy je tak samo jak urząd, powołany do odbierania wniosków, podać do wiadomości przez przybicie w urzędzie gminnym (w magistrackim urzędzie powiatowym), a w razie potrzeby także przez ogłoszenie w dziennikach.

(2) Jeżeli do rozstrzygania jest powołany sąd powiatowy, w takim razie należy ustne wnioski zgłaszać w kancelarii sądowej.

(3) Od tego dnia, w którym urząd najmu rozpoczął swoją czynność, nie należy przyjmować w sądzie powiatowym wniosków, odnoszących się do okręgu tego urzędu najmu.

§ 3.

(1) Wnioski należy wnieść do rejestru MSch, który należy prowadzić według dołączonego wzoru. Ustnie wnioski należy udokumentować tylko przez wpis do rejestru bez protokołu. Znaczek stemplowy (1 K) od ustnych wniosków, przedstawianych w sądzie, należy przykleić w rubryce uwag.

(2) Stronę, występującą z wnioskiem, należy oznaczyć przez podkreślenie jej imienia i nazwiska w rubryce 3 albo 4 rejestru. Jeżeli sąd żąda rozstrzygnięcia urzędu najmu, w takim razie należy to uwidocznic w rubryce uwag.

(3) Dla rejestru MSch należy założyć i prowadzić przegląd we formie kartobioru (katalogu kartkowego). Dla każdego domu, zajmującego sobą urząd najmu albo sąd powiatowy, należy włożyć kartkę, na której winno się wymierzyć ulicę, liczbę domu i liczbę przedmiotu najmu, imiona i nazwiska stron i bieżącą liczbę rejestru. Karty te należy uporzędkować według ulic (placów) i według liczb domów.

§ 4.

(1) Rozprawy należy wyznaczyć na czas bliźniutki najbliższy. Między dniem wejścia wniosku

i dniem rozprawy powinien być z reguły odstęp nie dłuższy nad dni czternaście.

(2) Dla rozpraw urzędu najmu winno się ustanowić ile możności pewne oznaczone dni, które należy podać do wiadomości przez przybicie w urzędzie gminnym (w magistrackim urzędzie powiatowym), a w razie potrzeby także przez ogłoszenie w dziennikach.

§ 5.

(1) W razie ustnego zgłoszenia wniosku można wnioskodawcy oznajmić zaraz ustnie dzień rozprawy, zamiast wzywać go pisemnie; należy to w rejestrze zauważyć. Także można wydać bezpośrednio wnioskodawcy pisemne wezwanie.

(2) Pisemne wezwania należy ekspedyować z recepisem zwrotu albo z arkuszem doręczeń i winny one zawierać dodatek, że wezwany ma uczynić zadość wezwaniu alboważ wysłać do rozprawy zastępcę zupełnie ze stanem rzeczy obznanomionego i odpowiednio pouczonego. Zarazem należy zażądać od wezwanego, aby przyniósł ze sobą do rozprawy papiery, służące do wyjaśnienia stanu rzeczy.

(3) Jeżeli rozprawę się odracza, w takim razie należy ile możności natychmiast ustnie oznajmić jawiącym się stronom dzień najbliższej rozprawy i zauważyć to w rejestrze; pozatem należy strony wzywać pisemnie.

§ 6.

Przewodniczący urzędu najmu kieruje rozprawą. Ma on się starać o rzeczowe i gruntowne omówienie sprawy. Do niego należy udzielanie i odbieranie głosu, przestuchiwanie stron i osób wywiadowczych, jakoteż ogłoszenie rozstrzygnięcia.

§ 7.

Dla rozprawy nie należy spisywać żadnego protokołu. Przybieranie protokolanta jest też niepotrzebne. Członków w senatu (sędziów), osoby biorące udział w rozprawie w zastępstwie stron, ewentualne wykluczenie jawności, oraz wyniki rozprawy należy ustalić przez krótki wpis do rejestru. Zeznania osób wywiadowczych należy zaznaczyć przez zapisek w aktach na osobnej karcie bez podpisu przesłuchanego.

§ 8.

(1) Rozstrzygnięcie należy po zakończeniu rozprawy ogłosić i najdalej do dni trzechłożyć

na piśmie z krótkim uzasadnieniem, oraz wziąć je do aktów. Jeżeli jedna ze stron nie jest obecną przy ogłoszeniu rozstrzygnięcia albo żąda doręczenia rozstrzygnięcia, lub też rozstrzygnięcie spowodował sąd swoim żądaniem, w takim razie należy sporządzić potrzebne wygotowania, jeżeli można, przez odbicie. Rozstrzygnięcie nie podlega żadnej należyłości.

(2) Rozstrzygnięcia urzędu najmu winien podpisać przewodniczący senatu, który wydał rozstrzygnięcie.

(3) Zrzeczenie się wygotowania rozstrzygnięcia przez strony należy uwidocznić w rubryce 17. rejestru kreską pionową, a wysłanie wygotowań do stron należy uwidocznić w rubrykach 18 i 19 przez wpisanie dnia ekspedycji. Recepisów zwrotnych nie trzeba załączać.

§ 9.

Rozstrzygnięcia należy przechowywać razem z pisemnymi wnioskami, z poświadczeniami doręczenia i z innymi aktami, uporządkowane według bieżących liczb rejestru.

§ 10.

Urzędy najmu mają na żądanie zdawać Ministerstwu sprawiedliwości sprawę ze swej działalności i przedkładać mu wykazy.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dla gmin wymienionych w rozporządzeniu z dnia 31. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 36 z dniem ogłoszenia, a dla innych gmin z tym dniem, w którym używają w nich zastosowanie przepisy rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34 o ochronie najmbierców.

Schenk wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, węgierskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	8 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "	" 1916 "	12 " 70 "
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą** ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie** roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i **wszystkie** roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXV. Wydana i rozesłana dnia 11. lutego 1917.

Treść: (M 54.—56.) 54. Rozporządzenie, w sprawie zakazu pracy nocnej przy sporządzaniu chleba i innych towarów piekarskich. — 55. Obwieszczenie, w sprawie obrotu destylowanemu dziegiem z węgla kamiennego i smołą gazową z węgla kamiennego. — 56. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia rzezi owiec.

54.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 8. lutego 1917,

w sprawie zakazu pracy nocnej przy sporządzaniu chleba i innych towarów piekarskich.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274. rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się wszelkich robót i spełniania prac, służących do sporządzania chleba i innych towarów piekarskich w piekarniach i cukierniach, w czasie od godziny 9. wieczorem do godziny 5. rano. Zakaz ten odnosi się także do wszystkich innych przedsiębiorstw, trudniących się wyrobem chleba lub towarów piekarskich na sprzedaż lub do spożycia w przedsiębiorstwie.

Roboty wstępne przy rozczynianiu ciasta jakoteż spełnianie prac, koniecznych przy opalaniu pieców piekarskich, wyjęte są od zakazu w po-

przednim ustępie zawartego. Do tych robót wolno jednak w ciągu oznaczonych wyżej godzin nocnych używać tylko niezbędnie potrzebnej ilości robotników z wykluczeniem uczniów i młodocianych robotników pomocniczych.

§ 2.

Piekarnie, będące w posiadaniu zarządu wojakowego, nie podlegają przepisom tego rozporządzenia.

§ 3.

W uwzględnieniu miejscowych stosunków może polityczna władza krajowa dla całego obszaru swego zakresu działania albo dla poszczególnych gmin oznaczyć przewidziany w § 1. zakaz pracy nocnej na czas od godziny 10. wieczorem do godziny 6. rano.

§ 4.

W razie nieprzewidzianej przerwy ruchu, która nie powtarza się peryodycznie i jest wywołana siłą wyższą, może polityczna władza powiatowa zezwolić poszczególnym przedsiębiorstwom na ich prośbę najwyżej przez 30 dni w roku na wyjątki od zakazu, ustanowionego w § 1.

§ 5.

Urząd dla wyżywienia ludności może zakaz, ustanowiony w § 1. tego rozporządzenia, uchylić przejściowo dla poszczególnych miejscowości lub

przedsiębiorstw, jeżeli chodzi o nagle zapotrzebowanie wojskowe albo o dostateczne zaopatrzenie ludności w chleb.

§ 6.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Jeżeli przekroczenie popełni przemysłowiec a zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1. lit. a, ustawy przemysłowej, można nadto odebrać uprawnienie przemysłowe.

Osobom, które zostały zasądzone za przekroczenie zakazu w § 1. tego rozporządzenia ustanowionego można w razie powtórzenia odebrać także upoważnienie do przedsięwzięcia robót wstępnych w porze nocnej, uznanych w § 1., ustęp 2. za dozwolone.

§ 7.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w trzy miesiące po jego ogłoszeniu.

Georgi wtr.

Urban wtr.

Handel wtr.

Höfer wtr.

55.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 8. lutego 1917,

w sprawie obrotu destylowanym dziegciem z węgla kamiennego i smołą gazową z węgla kamiennego.

Na zasadzie § 2., ustęp ostatni, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323, o uregulowaniu obrotu olejem skalnym (ropą), uzyskiwanymi z niego produktami (produktami olejów mineralnych), dziegciem i produktami dziegciowymi, zarządza się, co następuje:

Istniejące i nowo przybywające ilości destylowanego dziegciu z węgla kamiennego i smoły gazowej z węgla kamiennego ulegają zamknięciu.

Zamknięcie ma stosownie do postanowień §§ 4: i 5. powołanego rozporządzenia ten skutek, że materiały te mogą być oddawane tylko na podstawie osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu

i tylko w takiej ilości i jakości, tudzież w ciągu tego okresu czasu, na jakie pozwolenie opiewa.

Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Urban wtr.

56.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 9. lutego 1917,

dotyczące ograniczenia rzezi owiec.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, co następuje:

§ 1.

Owce nie wolno sprzedawać na rzeź ani rznąć w innych przypadkach aniżeli w wymienionych w § 2. niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Od zakazu wypowiedzianego w § 1. są wyjęte:

1. barany mające conajmniej półtora roku, to jest po pierwszej zmianie zębów;

2. owce, które po osiągnięciu drugiego roku życia okażą się jałowemi i niezdatnemi do chowu. Wiek dwu lat poznaje się po stałych czterech zębach siecznych;

3. wszystkie owce, które osiągnęły wiek pięciu lat;

4. owce sprowadzone z krajów korony węgierskiej, z Bośni i Hercegowiny, lub zagranicą celnej;

5. owce, które muszą być zarznięte z konieczności;

6. owce, które w dniu ogłoszenia tego rozporządzenia zostały już na rzeź sprzedane i z przedsiębiorstwa hodowcy odstawione.

Z szczególnych powodów może polityczna władza powiatowa zezwolić na poszczególne wyjątki od tego zakazu.

§ 3.

Czynności prawne, wykraczające przeciw postanowieniom tego rozporządzenia, są nieważne. Odnosi się to także do takich czynności prawnych, które zawarto przed ogłoszeniem rozporządzenia, a które nie zostały jeszcze dopełnione. Roszczenia o wynagrodzenie szkody z powodu niedopełnienia, powstałe już przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte.

§ 4.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będzie polityczna władza powiatowa karała grzywnami do 5000 koron lub aresztem do jednego miesiąca.

Jeśli przekroczenie popełni się przy wykonywaniu przemysłu, można prócz tego, o ile zachodzą warunki § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odjęcie uprawnienia przemysłowego.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wtr

Schenk wtr.

Höfer wtr.

Handel wtr.

Urban wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "	"	1916 " . . .	12 " 70 "
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Pojedyncze roczniki **wydan w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysnuje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{3}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione. przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz **nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{3}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług matery.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 14. lutego 1917.

Treść: *M* 57. Rozporządzenie celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. stycznia 1917, w sprawie zaprowadzenia monopolu sztucznych środków słodzących.

57.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 12. lutego 1917

celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 37, w sprawie zaprowadzenia monopolu sztucznych środków słodzących.

Na zasadzie § 8. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 37, w sprawie zaprowadzenia monopolu sztucznych środków słodzących, wydaje się następujące zarządzenia wykonawcze:

§ 1.

Pojęcie i zakres monopolu sztucznych środków słodzących.

Za sztuczne środki słodzące po myśli rozporządzenia cesarskiego uważa się nie tylko preparaty otrzymane drogą syntezy, które ze względu na swój skład chemiczny nie należą do grupy węglowodanów, lecz także wszystkie inne przetwory chemiczne, które posiadają większą siłę słodzącą, aniżeli czysty cukier burakowy (trzciniowy). Należy tutaj w szczególności sacharyna, to jest bezwodnik kwasu ortosulfamin-benzoosowego albo sulfinit kwasu benzoosowego i jego sole, sukrol i dulcyn, to jest karbamiit parafenetolu, glucyn, to jest sól sodowa kwasów sulfonowych tryacynu itd.

Na traktowanie pewnego artykułu jako sztuczny środek słodzący niema to żadnego wpływu, w jakim stopniu czystości artykuł ten się znajduje, do monopolu należą przeto także półfabrykaty, produkty uboczne i pozostałości, zawierające środki słodzące, o ile artykuły te mają większą siłę słodzącą, aniżeli czysty cukier burakowy (trzciniowy).

Przedmiotem monopolu środków słodzących są również wszelkie artykuły, zaprawione sztucznymi środkami, o ile ich siła słodząca jest wyższa, aniżeli czystego cukru burakowego (trzciniowego), jak na przykład tabletki ze środkami słodzącymi, zaprawione dwuwęglanem sody, zaś nie są przedmiotem tego monopolu towary, które mimo że zawierają dodatki sztucznych środków słodzących, nie mają tej siły słodzącej, jaką posiada czysty cukier burakowy (trzciniowy).

Stwierdzenie siły słodzącej w porównaniu ze siłą słodzącą czystego cukru burakowego (trzciniowego) skutecznie należy według pouczenia, zawartego w załączniku A.

Załącznik A.

Wykazanie sztucznych środków słodzących w osłodzonych nimi towarach należy przedsięwziąć według załącznika B.

Załącznik B.

Na zasadzie upoważnienia, udzielonego w § 1., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego, zarządza się, że postanowienia rozporządzenia cesarskiego mają być stosowane w pełnym zakresie do niemających słodkiego smaku kwasów ortosulfamin-benzoosowych (zobacz załącznik C₁), tudzież do ich estrów, nie mających również słodkiego smaku (zobacz załącznik C₂) i do ortosulfamidu toluolowego (zobacz załącznik C₃).

Załącznik C₁.Załącznik C₂.Załącznik C₃.

§ 2.

Udzielanie zezwolenia na wyrób i dalsze przyrządzanie sztucznych środków słodzących.

Ministerstwo skarbu może prawo do wyrobu albo do dalszego przyrządzania sztucznych środków słodzących przyznać według swobodnego uznania przedsiębiorcom prywatnym, przestrzegając warunków i ostrożności, jakie dla ochrony skarbu państwa są potrzebne.

Warunki i ostrożności, których należy przestrzegać, będą ustanowione w każdym przypadku z osobna a to z uwzględnieniem sposobu technicznego postępowania tudzież miejscowych i innych stosunków.

Do przedsiębiorstw tutejszokrajowych, które przed wejściem rozporządzenia cesarskiego w życie zajmowały się już wyrobem lub dalszym przyrządzaniem sztucznych środków słodzących na podstawie zezwolenia udzielonego po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. października 1907, Dz. u. p. Nr. 235, mają postanowienia rozporządzenia cesarskiego pełne zastosowanie.

Jeżeli tedy przedsiębiorstwa te chcą także nadal zajmować się wyrobem i dalszym przyrządzaniem sztucznych środków słodzących, muszą one wyjednać sobie na nowo przewidziane w poprzednim ustępie zezwolenie stosownie do poniżej wymienionych postanowień.

Kto stara się o przyznanie mu prawa do wyrobu lub dalszego przyrządzania sztucznych środków słodzących, ma swoją odnośną prośbę wnieść w dwóch egzemplarzach do Ministerstwa skarbu.

Dla pierwszego nadania należy podania te wnieść w ciągu dni 14 od chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie.

W podaniu należy wymienić, jaki rodzaj sztucznych środków słodzących względnie jakie dalsze przyprawy mają być wyrabiane. Należy przytem opisać odnośne postępowanie techniczne, podając materiały surowe, jakie będą używane, oraz podać zamierzone codzienne trwanie ruchu według godzin dnia i nocy tudzież ilość, jaka ma być wyrobiona. Należy również przedłożyć znaki fabryczne i wymienić odpowiedzialnego kierownika ruchu oraz jego zastępcę. Jeżeli przedsiębiorca osobiście ruchem nie kieruje, winien on w podaniu przyjąć bezwarunkową odpowiedzialność za karty pieniężne, nałożone na kierownika ruchu oraz jego zastępcę z powodu przekroczenia przepisów o monopolu środków słodzących. Wreszcie należy podać, czy i jakie inne gałęzie produkcji mają być w fabryce uprawiane.

Do podania należy dołączyć w dwóch egzemplarzach:

1. dokładny opis wraz z planem fabryki i ubikacji składowych, oraz połączenia ubikacji fabrycznych między sobą i na zewnątrz tudzież wejść do nich. Należy również podać sposób zabezpieczenia okien i drzwi;

2. spis wszystkich znajdujących się w wyrobni urządzeń fabrycznych z odpowiednią uwagą, do jakiego celu mają one być używane.

Odnośne zezwolenia będą udzielane tylko na pewien czas i tylko pod warunkiem stałej kontroli ruchu przez urzędy skarbowe. W zezwoleniach tych będą zawarte także bliższe postanowienia, w jaki sposób będzie wykonywany przez urząd skarbowy nadzór nad wyrobem i dalszym przyrządzaniem oraz nad prowadzeniem ksiąg, w końcu nad magazynowaniem wyrobów, półfabrykatów, materiałów pierwotnych i pozostałości. Również będą wydane odpowiednie zarządzenia co do kosztów przypadających do ponoszenia przez przedsiębiorstwo. Na przedsiębiorstwo można nałożyć także obowiązek do dostarczania pomieszczenia dla stałych organów nadzorczych, tudzież do zezwolenia na używanie laboratorium fabrycznego celem przedsiębrania badań urzędowych.

Zezwolenie, udzielone po myśli pierwszego ustępu tego paragrafu można odebrać za odszkodowaniem w każdej chwili, zaś bez odszkodowania w razie popełnienia nadużycia, jakoteż wówczas, jeżeli przepisane warunki już nie istnieją.

§ 3.

Wyrobnia i prowadzenie ruchu.

Nie uwłączając innym ustawowym i administracyjnym przepisom, które mają być przestrzegane, podlegają wyrobnie i urządzenia fabryczne, służące do wyrobu lub dalszego przyrządzania sztucznych środków słodzących, jak również odnośne ubikacje składowe zatwierdzeniu przez władze skarbowe.

Do wyrobni zalicza się:

1. ubikacje, w których odbywa się wyrób lub dalsze przyrządzanie sztucznych środków słodzących;

2. ubikacje, w których przechowuje się należące do fabrykacji materiały lub uzyskane z nich wyroby;

3. wszelkie inne budynki, należące do fabryki, jeżeli one pozostają w bezpośredniej łączności z jedną z ubikacji, wymienionych pod 1. lub 2. Za taką bezpośrednią łączność należy uważać także dostęp z jednego wspólnego podwórza.

Zastrzeżonego dla władz skarbowych zatwierdzenia wyrobni, urządzeń fabrycznych i ubikacji

składowych udziela Ministerstwo skarbu. Odośno wnioski należy przedłożyć na podstawie stwierdzenia stanu rzeczy, przedsiębranego przez władzę skarbową pierwszej instancyi.

Wyrób lub dalsze przyrządzanie sztucznych środków słodzących wolno rozpocząć dopiero po udzieleniu tego zatwierdzenia i tylko za poprzednim doniesieniem, wystosowanym do władzy skarbowej pierwszej instancyi, zaś nie wolno rozpocząć ruchu przed chwilą, którą Ministerstwo skarbu wskutek tego doniesienia oznaczy.

O rozpoczęciu technicznego postępowania należy donieść za każdym razem zawczasu powołanym do nadzoru organom skarbowym.

O każdej przerwie ruchu należy donieść władzy skarbowej pierwszej instancyi w ciągu 24 godzin, zaś o podjęciu na nowo postępowania technicznego conajmniej na ośm dni naprzód.

Dotkowe zmiany w stwierdzonym stanie wyrobni i urządzeń fabrycznych wymagają poprzedniego zatwierdzenia Ministerstwa skarbu.

O zmianach, dotyczących osoby kierownika ruchu, jego zastępcy lub innych osób, do których zgłaszania przedsiębiorstwo jest obowiązane, ma ono donieść pisemnie w ciągu 24 godzin powołanym do nadzoru nad przedsiębiorstwem organom skarbowym, tudzież władzy skarbowej pierwszej instancyi.

Jeżeli przedsiębiorstwo ruch zastanowi, to ma ono donieść o tem na piśmie władzy skarbowej pierwszej instancyi; jak długo znajdują się jeszcze w fabryce materiały surowe, służące do wyrobu środków słodzących, półfabrykaty, gotowe produkty albo pozostałości z wyrobu sztucznych środków słodzących, tak długo też zastanowiona fabryka pozostaje pod kontrolą skarbową. Urządzenia fabryczne, używane do wyrobu sztucznych środków słodzących, można nadto wyłączyć od tego użycia przez nałożenie urzędowego zamknięcia. Używać je do innych celów można tylko za zezwoleniem Ministerstwa skarbu.

Postanowienia poprzedniego ustępu mają zastosowanie także do istniejących już przedsiębiorstw tak długo, jak długo one nie uzyskały prawa do wyrobu lub dalszego przyrządzania sztucznych środków słodzących po myśli § 2. tego rozporządzenia.

§ 4.

Pozbywanie sztucznych środków słodzących z wyrobni i prowadzenie ksiąg o produkcji takich środków.

Uprawnionym do wyrobu i przyrządzania sztucznych środków słodzących wolno wyrobione lub przyrządzone sztuczne środki słodzące wprowadzać w obrót tylko według wskazówek względnie

za zezwoleniem Ministerstwa skarbu albo wywozić poza linię celną pod kontrolą za zezwoleniem władz skarbowych.

Prowadzenie ksiąg o wyrobie i dalszem przyrządzaniu sztucznych środków słodzących, do czego przedsiębiorstwo jest obowiązane po myśli przedostatniego ustępu § 2. niniejszego rozporządzenia, ma na tem polegać, że przedsiębiorstwo będzie obciążane według ustanowionego klucza wydatności odpowiednią ilością sztucznych środków słodzących za te materiały pierwotne, które zostały we fabryce złożone i jemu do przerobienia oddane, a to w koncie w sprawie produkcji i zbytu, prowadzonym przez organa nadzorcze.

Do tego konta należy wpisywać także te ilości sztucznych środków słodzących, które zostały z fabryki w przepisany sposób wywiezione.

Organa nadzorcze mają prowadzić nadto księgę składową co do znajdujących się we fabryce zapasów gotowych środków słodzących, do której przy sposobności badania stanu rzeczy mają być wpisywane na podstawie złożonego przez stronę oświadczenia także znajdujące się we fabryce ilości półfabrykatów, produktów ubocznych i pozostałości, a to według wartości zawartych w nich słodyczy.

Przy peryodycznych, jakoteż przy niespodzianie przeprowadzanych badaniach stanu rzeczy należy badać, czy zapisane w księdze zapasy materiałów pierwotnych zgodne są z rzeczywistością, następnie czy ilość zapisanych na dobro środków słodzących zgadza się ze sumą odpisanych ilości i zasobów księgi składowej; z wykazanych półfabrykatów, produktów ubocznych i pozostałości należy pobrać próbki i przesać je do c. k. rolniczo-chemicznej stacji doświadczalnej w Wiedniu celem zbadania podanej przez przedsiębiorstwo wartości zawartej w nich słodyczy.

Jeżeli przy badaniu stanu rzeczy, względnie przy zbadaniu wspomnianych powyżej próbek zostanie stwierdzony ubytek, natenczas należy natychmiast ściągnąć należytość licencyjną (§ 8. tego rozporządzenia), a to bez ujmy dla ewentualnego podjęcia postępowania dochodowo-karnego.

O każdym wywiezieniu wyprodukowanych lub przyrządzonych środków słodzących, jakoteż należących do monopolu półfabrykatów, produktów ubocznych i pozostałości należy donieść powołanym do nadzoru nad przedsiębiorstwem organom skarbowym we formie, ustanowionej przez władzę skarbową, i nie wolno dokonać wywozu przed przeprowadzeniem czynności urzędowej, która obejmować ma w szczególności także stwierdzenie jakości i ilości sztucznych środków słodzących, które mają być wywiezione.

Do wywozu wspomnianych środków poza linię celną, skutecznego za zezwoleniem władz skarbowych, mają zastosowanie postanowienia

o towarach, których eksport musi być wykazany; przekazania do wychodowego urzędu celnego dokonują organa skarbowe, powołane do nadzoru nad wyrobnią.

Podobnego postępowania należy przestrzegać przy wysyłce wspomnianych środków do krajów korony św. Szczepana, względnie do Bośni i Hercegowiny z tą zmianą, że przekazanie odbywa się pod adresem tych organów skarbowych, które Ministerstwo skarbu wymieni w odnośnem zezwoleniu.

§ 5.

Sprzedaż.

I. Upoważnienie do sprzedaży.

Upoważnienie do sprzedaży uprawnia tylko do przechowywania w nieotwartych opakowaniach monopolowych tych środków słodzących, które zostały sprowadzone przez miejsca oznaczone przez zarząd skarbowy, oraz do sprzedawania tych środków po ustanowionych cenach monopolowych.

Do sprzedaży sztucznych środków słodzących są uprawnione tylko te osoby, które posiadają do tego upoważnienie, odpowiadające podanym poniżej postanowieniom.

Sprzedawcy sztucznych środków słodzących mogą być upoważnieni do sprzedaży hurtownej albo do sprzedaży detalicznej.

a) Pod sprzedażą hurtowną należy rozumieć sprzedaż sztucznych środków słodzących upoważnionym na obszarze obowiązywania cesarskiego rozporządzenia kupcom detalicznym (lit. b) tudzież przedsiębiorstwom przemysłowym, którym wolno używać sztucznych środków słodzących, pobieranych po cenach monopolowych.

Kupcom hurtownym wolno dostarczać sztucznych środków słodzących tylko wymienionym im przez władzę skarbową kupcom detalicznym i przedsiębiorstwom przemysłowym i są oni obowiązani, ich zamówienia wykonywać bezwzględnie.

Licencye na sprzedaż hurtowną udziela Ministerstwo skarbu w miarę potrzeby na pewien oznaczony czas i tylko takim własnowolnym obywatelom austriackim, którzy mogą przeznaczyć odpowiednie ubikacje do sprzedaży i przechowywania sztucznych środków słodzących. O udzieleniu takich licencji zostaną zawiadomione władze skarbowe pierwszej instancji.

Wykluczone od uzyskania takiej licencji są osoby, do których majątku otwarto konkurs, które z powodu zbrodni albo z powodu przekroczenia, popełnionego z chęci zysku albo za handei pokątny lub za ciężkie przekroczenie dochodów skarbowych zostały prawomocnie zasądzone.

Starający się o upoważnienie do sprzedaży hurtownej mają wnieść do Ministerstwa skarbu swoje podania (wzór załącznika D_1), Załącznik D_1 podlegające należytości stempelowej w kwocie 3 koron.

W tem podaniu należy dostarczyć wspomnianych powyżej dowodów oraz podać, w jakiej miejscowości uprawnienie ma być wykonywane, jakie najwyższe ilości środków słodzących, oddzielnie według poszczególnych w taryfie sprzedaży naprowadzonych gatunków, mają być sprzedawane i które ubikacje mają być przeznaczone do sprzedaży i przechowywania.

Licencye, które w tym względzie będą wygotowane (wzór załącznika D_2), podlegają Załącznik D_2 należytości stempelowej w kwocie 3 K.

Upoważnienie do sprzedaży dla kupców hurtownych uzasadnia jedynie prawo osobiste, które wedle okoliczności może być przez udzielającą władzę cofnięte a także przez uprawnionego złożone, nie może być jednak dziedziczne ani zastawiane, ani w jakikolwiek inny sposób odpłatnie lub bezpłatnie na kogo innego przeniesione.

Dokument licencyjny należy przechowywać w ubikacji, przeznaczonej do sprzedaży.

b) Upoważnienie do sprzedaży detalicznej, pod którą rozumieć należy wydawanie sztucznych środków słodzących bezpośrednio do rąk konsumentów, będzie nadawane tylko aptekom (publicznym, zakładowym lub domowym). Ministerstwo skarbu może w razie potrzeby udzielić wyjątkowo upoważnienia do sprzedaży detalicznej innym przemysłowcom.

Odpowiedzialni kierownicy aptek mają władzy skarbowej pierwszej instancji zgłosić podjęcie sprzedaży detalicznej sztucznych środków słodzących i przytem podać, w jakiej aptece życzą sobie wykonywać uprawnienie, jakie najwyższe ilości środków słodzących (oddzielnie według poszczególnych, wymienionych w taryfie sprzedaży gatunków) zamierzają sprzedawać i z jakich źródeł je pobierać, tudzież które ubikacje mają być przeznaczone do sprzedaży i przechowywania (wzór załącznik E_1).

Załącznik E_1 .

Władza skarbowa pierwszej instancji wyda odnośnemu kierownikowi apteki potwierdzenie o dokonaniu tego zgłoszenia (wzór załącznik E_2) i poda do jego wiadomości źródło (punkt I a), z którego ma pobierać.

Załącznik E_2 .

Odpis tego potwierdzenia należy udzielić Ministerstwu skarbu, odnośnemu źródłu poboru i właściwemu kierownictwu okręgu kontrolnego straży skarbowej.

O skuteczniejszych doniesieniach będzie władza skarbowa pierwszej instancji prowadziła zapiski.

Kupcy detaliczni mają władzę skarbowej pierwszej instancji donieść na 14 dni naprzód o każdej zamierzonej zmianie wymienionego źródła poboru. Władzy skarbowej pierwszej instancji należy donieść również o zmianie odpowiedzialnego kierownika apteki.

Aptekarze podlegają co do sprzedaży środków słodzących nie tylko postanowieniom ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, o uregulowaniu aptekarstwa, lecz także następującym postanowieniom, o ile one nie są wyraźnie oznaczone jako takie, które mają zastosowanie tylko do kupców hurtownych.

Upoważnienie do sprzedaży detalicznej nie wyklucza równoczesnego nabycia upoważnienia do sprzedaży hurtownej.

Zarówno na kupców hurtownych, jak i na kupców detalicznych może zarząd skarbowy nałożyć obowiązek do trzymania na sprzedaż niektórych rodzajów i opakowań sztucznych środków słodzących w pewnych najwyższych i najniższych ilościach.

Przeciw decyzji władzy skarbowej pierwszej instancji co do tego, jakie najwyższe względnie najniższe ilości sztucznych środków słodzących mają kupcy detaliczni trzymać na sprzedaż, jest dopuszczalny rekurs do Ministerstwa skarbu.

Tak hurtownicy jak kupcy detaliczni są upoważnieni także do wysyłania pobranych w przepisany sposób sztucznych środków słodzących poza granicę celną o tyle, o ile to upoważnienie nie jest uchylone innymi postanowieniami (obecnie rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 10. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 66).

Bez zezwolenia Ministerstwa skarbu nie wolno kupcom wysyłać sztucznych środków słodzących do krajów korony św. Szczepana lub do Bośni i Hercegowiny.

II. Ceny sprzedaży.

Monopolowe ceny sprzedaży, rodzaje sztucznych środków słodzących, jakie zarząd skarbowy w obrót wprowadza, jakoteż ich opakowania wraz z opisem tych ostatnich, tudzież używanych urzędowych zamknięć będą każdorazem ogłaszane.

Hurtownikom wolno pobierać sztuczne środki słodzące tylko przez stację poborową zarządu monopolu sztucznych środków słodzących (we Wiedniu, III. Vordere Zollamtstrasse) po monopolowej cenie sprzedaży z potrąceniem prowizji, przeznaczonej dla sprzedaży detalicznej i specjalnej prowizji od sprzedaży hurtownej. Dostawę dla hurtowników uskutecznią się przy zamówieniach wartości minimalnej 50 K franko do stacji odbioru.

Detailiści mają pobierać sztuczne środki słodzące z reguły u hurtownika po cenie sprzedaży z potrąceniem prowizji od sprzedaży detalicznej.

Do prowizji od sprzedaży detalicznej mają prawo także przedsiębiorstwa przemysłowe, które pobierają sztuczne środki słodzące u hurtownika po. myśli § 5., I. a).

III. Pobór i sprzedaż.

Tak hurtownicy, jak i detailiści są obowiązani do prowadzenia księgi poborowej (wzór załączniki F_1 i F_2), w której już przy zamówieniu mają uskutecznić odpowiedni wpis na arkuszu okładowym oraz na obu egzemplarzach zamówień (na unikacie i duplikacie). Unikat i duplikat należy przesać do źródła poboru (stacji poborowej, względnie przydzielonemu hurtownikowi).

Unikat będzie zatrzymany przez stację poborową zarządu monopolu środków słodzących, względnie przez hurtownika i ta pierwsza użyje go jako załącznik prowadzonego osobno rejestru odbytu, ten ostatni jako załącznik prowadzonego tylko przez hurtowników rejestru sprzedaży (wzór załącznika G).

Duplikat, zaopatrzone potwierdzeniem dostawy, należy zwrócić zamawiającemu, który użyje go jako załącznik księgi poborowej.

Księgi poborowe i rejestry sprzedaży można otrzymać w krajowych ekonomatach skarbowych (w siedzibie krajowych władz skarbowych) i w urzędach podatkowych, we Wiedniu także w skarbowych i sądowych kasach depozytowych.

Do wspomnianego powyżej rejestru sprzedaży mają hurtownicy wpisywać także środki słodzące pozbyte za granicę, tudzież uskutecznią ewentualnie według postanowień ostatniego ustępu § 5. (I) niniejszego rozporządzenia wysyłkę do krajów korony św. Szczepana lub do Bośni i Hercegowiny, dołączając odnośne zezwolenia i dokumenta przesyłkowe (faktury, listy z zamówieniami, papiery przewozowe itd.).

Kwoty, które przy zamówieniach hurtowników mają być uiszczane według § 5. (II) tego rozporządzenia bezpośrednio na rzecz stacji poborowej zarządu monopolu środków słodzących, należy wpłacać w drodze pocztowej kasy oszczędności na rachunek tej stacji, przy użyciu poświadczeń złożenia pocztowej kasy oszczędności, których dostarczy za opłatą kosztów władza skarbowa i które mają być po obu stronach w przepisany sposób wypełnione.

Ministerstwo skarbu może zezwolić na prośbę na pokredytowanie przypadających kwot tylko hurtownikom i tylko na przeciąg trzech miesięcy za odpowiednim zabezpieczeniem, udzielonem w sposób przewidziany §em 21. przepisu wykonawczego do ustawy o podatku od cukru, Dz. u. p. Nr. 176 z roku 1903.

Załącznik F_1
i F_2 .

Załącznik G.

Opakowań nie będzie zarząd skarbowy przyjmował z powrotem.

Detailistom wolno wydawać środki słodzące w obrębie obszaru obowiązywania rozporządzenia cesarskiego tylko po cenach, uwidocznionych na opakowaniach oryginalnych. Przy dostawie na rzecz detailistów mają hurtownicy potrącać przypadającą tym pierwszym prowizję dla sprzedaży drobiazgowej.

IV. Przechowywanie sztucznych środków słodzących przez kupców.

Kupcom wolno sztuczne środki słodzące sprzedawać tylko w tych miejscach względnie przechowywać tylko w tych ubikacjach, które są wymienione w udzielonej hurtownikom licencji, względnie w doniesieniu, uskuteczniomem przez apteki.

Kupcy mają starać się o odpowiadające celowi przechowanie tudzież o nienaruszone utrzymanie opakowań sztucznych środków słodzących.

Hurtownikom i detailistom wolno sprzedawać dalej sztuczne środki słodzące tylko w zamkniętych opakowaniach monopolowych, w aptekach wolno jednak przechowywać także w otwartych opakowaniach taką ilość sztucznych środków słodzących, jaka odpowiada każdoczesnemu zapotrzebowaniu jedynie do celów sporządzania lekarstw.

Za opakowania monopolowe należy uważać tylko te naczynia, które zostały dostarczone przez zarząd skarbowy i są bliżej opisane w taryfie sprzedaży oraz zaopatrzone urzędowym zamknięciem. Na tych opakowaniach są uwidocznione rodzaj, waga netto zawartego w nich środka słodzącego, cena sprzedaży i znak fabryczny.

Za zamknięte będą uważane tylko te opakowania monopolowe, przy których zamknięcie urzędowe jest nienaruszone i które nie wykazują także żadnego innego naruszenia, umożliwiającego wyjęcie zawartości.

Kupcy mają przekonać się przy obejmowaniu sztucznych środków słodzących, czy one znajdują się w stanie prawidłowym. Gdyby było inaczej, to należy uczynić natychmiast doniesienie do właściwego kierownictwa okręgu kontrolnego straży skarbowej w celu stwierdzenia tej usterki. Odnosny protokół stwierdzenia należy przesłać bezzwłocznie do stacyi poborowej zarządu monopolu środków słodzących celem wydania dalszego zarządzenia. Zausterkowanych opakowań nie wolno sprzedawać przed nadejściem dalszej wskazówki na to doniesienie.

Osobom, nie posiadającym upoważnienia do sprzedaży, wolno przechowywać nabyty środek słodzący tylko w opakowaniach monopolowych i to w zamkniętych albo otwartych tylko dla każdorazowego bezpośredniego zapotrzebowania.

V. Koniec upoważnienia do sprzedaży.

Upoważnienie hurtowników do sprzedaży kończy się:

1. z upływem licencji;
2. ze zwróceniem licencji Ministerstwu skarbu;
3. ze śmiercią kupca;
4. z otwarciem konkursu do jego majątku lub z pozbawieniem jego własnowolności, tudzież z utratą obywatelstwa państwowego;
5. z odebraniem upoważnienia do sprzedaży, które może zarządzić władza skarbowa pierwszej instancyi.

Odebranie można zarządzić:

- a) jeżeli kupiec nie wypełnia obowiązków ciążących na nim jako na hurtowniku, albo przekracza wydane zakazy;
- b) jeżeli pominąwszy przypadki, w punkcie 4. wymienione, nie istnieją już wymogi, decydujące przy uzyskaniu upoważnienia do hurtownej sprzedaży po myśli § 5. (I), lit. a tego rozporządzenia.

Zażalenia w sprawie odebrania upoważnienia do sprzedaży należy wносить do Ministerstwa skarbu.

Co do ustania upoważnienia aptek do sprzedaży drobiazgowej mają zastosowanie odnośne postanowienia zawarte w ustawie z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907.

O każdym ustaniu upoważnienia do sprzedaży u hurtowników w przypadkach 3., 4. i 5., tudzież o każdej zmianie upoważnienia do sprzedaży u detailistów ma władza skarbowa pierwszej instancyi donieść Ministerstwu skarbu.

W razie przejścia upoważnienia do sprzedaży na nowego kupca ma ten ostatni oświadczyć, czy chce sprzedawać zapasy w sposób przepisany. W razie przeciwnym należy stwierdzić istniejące zapasy sztucznych środków słodzących i zwrócić je na koszt strony stacyi poborowej zarządu monopolu środków słodzących. W takim razie zwróci się uiszczoną cenę sprzedaży z potrąceniem prowizyi i kosztów zarządu, o ile zwrócony materiał nadaje się do użycia.

VI. Kontrola sprzedawców.

Kupcy sztucznych środków słodzących podlegają kontroli władzy skarbowej i winni zezwalać kontrolującym organom skarbowym, na wstęp do ubikacyi sprzedaży, tudzież na badanie zapasów zewnątrz i wewnątrz.

Ewentualna próbka, potrzebna dla zbadania wewnątrz, ma obejmować zawsze całe opakowanie, choćby je znaleziono otwarte (w przedsiębiorstwach, w których wolno trzymać pewną ograniczoną ilość otwartych opakowań, zobacz n. p. punkt IV., ust. 3.). W tym względzie należy wydać kupcowi potwierdzenie odbioru, zawierające dokładne podanie wartości słodzącej i wagę netto. Na podstawie tego potwierdzenia zostanie taka sama ilość w odpowiednim opakowaniu zwróconą bezpłatnie przez

stację poborową zarządu monopolu środków słodzących, o ile środek słodzący nie ulegnie przedkowi według § 4. rozporządzenia cesarskiego.

Podjęte próbki należy przesłać z dołączeniem kopii wygotowanego potwierdzenia odbioru bezpośrednio do stacji poborowej celem przedsięwzięcia potrzebnego zbadania, zaś o ile badanie zostanie przeprowadzone przez same organa kontrolne, należy je przesłać do tej stacji dopiero po przeprowadzeniu tego badania.

Przy rewizjach, które właściwe kierownictwo okręgu kontrolnego straży skarbowej będzie przeprowadzało niespodzianie i conajmniej raz na kwartał należy w szczególności porównać natrafione zapasy z datami ksiąg poborowych, a u hurtowników także z datami rejestrów sprzedaży, tudzież skontrolować, czy wszystkie przepisy dotyczące sprzedaży środków słodzących są przestrzegane.

O wyniku rewizji należy zdać sprawozdanie władzy skarbowej pierwszej instancji, która o poczynionych spostrzeżeniach będzie składała co pół roku sprawozdanie Ministerstwu skarbu.

§ 6.

Wydawanie sztucznych środków słodzących do celów przemysłowych po cenie kosztów własnych.

Pod warunkami i z zachowaniem ostrożności, potrzebnych dla ochrony skarbu państwa, można zezwolić na pobór sztucznych środków słodzących po cenie kosztów własnych do celów przemysłowych (z wykluczeniem sporządzania środków żywności lub ożywek dla konsumpcji w państwie tutejszem), tudzież do wyrobu towarów, zawierających środki słodzące, celem wywozu ich poza granicę celną.

Zezwolenia tego udziela Ministerstwo skarbu tylko takim osobom, które zażywają zaufania zarządu skarbowego.

Pod ceną kosztów własnych rozumie się koszta uzyskania wraz z kosztami własnego zarządu.

W odnośnym podaniu należy wymienić towary, do wyrobu których mają być sztuczne środki słodzące użyte, oraz podać, czy towary te są przeznaczone do konsumpcji w państwie tutejszem czy też do wywozu.

Zezwolenia można udzielić albo w każdym przypadku z osobna albo na pewien oznaczony przeciąg czasu z zastrzeżeniem odwołania w każdej chwili. W zezwoleniu tem będą zawarte szczegółowe zarządzenia co do warunków poboru sztucznych środków słodzących, tudzież wymagane specjalne zarządzenia kontrolne, w szczególności zarządzenie co do odpowiedniego prowadzenia ksiąg, wreszcie wymienienie tych ilości sztucznych środków słodzących, które mają być każdorazem przechowywane w stanie otwartym. Zresztą mają do

tych przedsiębiorstw odpowiednie zastosowanie postanowienia § 5. (IV i VI) tego przepisu z tą zmianą, że przy podejmowaniu próbek można ograniczyć się także do próbek mniejszych, nieodpowiadających opakowaniu monopolowemu.

Na podstawie takiego zezwolenia można pobierać sztuczne środki słodzące tylko wprost ze stacji poborowej zarządu monopolu środków słodzących w specjalnie oznaczonych opakowaniach.

§ 7.

Używanie do celów przemysłowych sztucznych środków słodzących, nabytych po cenie sprzedaży monopolowej.

Przemysłowcy, którzy zamierzają sporządzać lub wprowadzać w obrót środki żywności lub ożywki przy użyciu sztucznych środków słodzących, nabytych po cenie sprzedaży monopolowej, potrzebują do tego zezwolenia Ministerstwa skarbu, które będzie udzielone w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych. W czasie trwania tego przedsiębiorstwa podlegają one kontroli władz, powołanych do sprawowania policyi nad środkami żywności, oraz kontroli władzy skarbowej. Władza skarbowa ma prawo zarządzić w tym celu prowadzenie osobnych rejestrów (wzór załączniki *F*₃ i *H*).

Środki żywności i ożywki, sporządzone przy użyciu sztucznych środków słodzących, można wprowadzać w wolny obrót tylko z wyraźnym oznaczeniem „ze sacharyną.“ Sposób oznaczenia towaru, jego osłon lub naczyń z nim oraz sposób jego składania w miejscach przechowania i sprzedaży będzie unormowane przez Ministerstwo skarbu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych.

W odnośnych podaniach należy wymienić te artykuły, do których sporządzenia sztuczne środki słodzące mają być używane.

Zezwolenie będzie udzielane w każdym przypadku z osobna albo na pewien oznaczony czas z zastrzeżeniem odwołania każdej chwili. W zezwoleniu tem będą ustanowione potrzebne zarządzenia kontrolne tudzież te ilości sztucznych środków słodzących, jakie mogą być każdorazem w otwartym opakowaniu przechowywane.

Sporządzanie sposobem przemysłowym środków żywności lub ożywek z zastosowaniem sztucznych środków słodzących bez zezwolenia władzy monopolowej należy traktować jako zabronione użycie tych środków (§ 420. o. c. i m. p. oraz §§ 314. i 315. u. k. s.).

Przemysłowcy, którzy zamierzają wyrabiać przy użyciu sztucznych środków słodzących, nabytych po cenie sprzedaży monopolowej inne towary, a nie środki żywności lub ożywki, winni donieść o tem Ministerstwu skarbu; w czasie

Załącznik *F*
i *H*.

trwania tego przedsiębiorstwa podlegają oni kontroli władzy skarbowej. W doniesieniu należy wymienić dotyczące artykuły.

W razie nadzwyczajnych okoliczności jakoto w czasie nieurodzajów itp. mogą interesowane Ministerstwa ustanowić w drodze rozporządzenia pewne ułatwienia przy zastosowaniu przepisów tego paragrafu.

§ 8.

Oplata konsumcyjna i należność licencyjna.

Oplatę konsumcyjną i należność licencyjną od sztucznych środków słodzących ustanawia się na 1 K za kilogram i każdą jednostkę słodzący.

§ 9.

Dowóz i przewóz.

Sprowadzanie sztucznych środków słodzących (§ 1.) z miejscowości położonych poza obszarem obowiązywania tego rozporządzenia cesarskiego, dozwolone jest tylko za zezwoleniem Ministerstwa skarbu.

Na przewóz sztucznych środków słodzących (§ 1.) potrzeba zezwolenia, którego udziela właściwa według miejsca wprowadzenia władza skarbowa pierwszej instancji, o ile przewóz nie jest zakazany innymi postanowieniami (obecnie rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 10. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 66).

Pod warunkiem wzajemnego porozumienia będą wzajemnie uznawane te zezwolenia na przewóz sztucznych środków słodzących, które zostaną wystawione przez władze skarbowe krajów Monarchii austriacko-węgierskiej, położonych poza obszarem obowiązywania tego rozporządzenia cesarskiego.

Zezwolenia na dowóz i przewóz sztucznych środków słodzących będą udzielane tylko od przypadku do przypadku.

Odnośne podania podlegają stemplowi na 3 K.

Przy dowozie i przewozie z poza granicy celnej należy udzielenie zezwoleń wykazać już na granicy.

Podróżnym wolno wprowadzać sztuczne środki słodzące bez osobnego zezwolenia i bez opłaty należności tylko na własny użytek i to w ilości, nie przekraczającej 25 gramów brutto.

Na dowóz i przewóz z poza granicy celnej towarów, wytworzonych przy użyciu sztucznych środków słodzących, nie potrzeba żadnego osobnego zezwolenia władzy monopolowej, jednak środki żywności i ożywki tego rodzaju mają być w dokumentach cłowych i przewozowych deklarowane wyraźnie, że są „ze sacharyną.“ (Por. przepis w sprawie badania, załącznik B). Ponadto należy za środki żywności i ożywki wymierzyć obok taryfowego cła wchodowego należność licencyjną

w kwocie 1 K od każdego kilograma wagi, będącej podstawą ocenia; stronom wolno jednak żądać, by można im uiścić tę należność według rzeczywistej zawartości sztucznych środków słodzących w towarze.

Jeżeli strona żąda natychmiastowej ekspedycji, należy także w tym przypadku uiścić należność licencyjną w kwocie 1 K od każdego kilograma z zastrzeżeniem dodatkowego sprostowania. Z każdego gatunku towaru ma urząd cłowy podjąć próbkę, na której wybór niema strona żadnego wpływu, i przesłać ją po uwierzytelnieniu przez urząd i stronę na koszt tej ostatniej do c. k. rolniczo-chemicznej stacyi doświadczalnej we Wiedniu celem zbadania. Po nadejściu opinii stacyi zarządzi urząd cłowy sprostowanie pobranej należności licencyjnej i policzy równocześnie narosłe koszty, przypadające do pokrycia przez stronę.

Postanowi się później, o ile na inne towary jako na środki żywności lub ożywki, sporządzone przy użyciu sztucznych środków słodzących, dla których wyrobu w obrębie umownego obszaru cłowego nie wydaje się środków słodzących po cenie kosztów własnych (§ 6.), ma być przy ich dowozie z zagranicy celnej nałożona należność licencyjna od zawartego w towarze sztucznego środka słodzącego. Dla niektórych towarów będzie również w razie potrzeby oznaczony już z góry wymiar należności licencyjnej, przypadającej według przeciętnej zawartości środka słodzącego.

Pod warunkiem wzajemnego porozumienia wolno środki żywności lub ożywki jakoteż inne towary, sporządzone przy użyciu sztucznych środków słodzących sprowadzać dowolnie z krajów Monarchii austriacko-węgierskiej, nie należących do obszaru obowiązywania tego rozporządzenia cesarskiego.

Środki żywności i ożywki, sporządzone przy użyciu sztucznych środków słodzących, w razie oddania ich do wolnego obrotu na obszarze obowiązywania rozporządzenia cesarskiego muszą być zaopatrzone przepisaniem w postanowieniach § 7. niniejszego rozporządzenia wyraźnem oznaczeniem „ze sacharyną.“

To oznaczenie może być uwidocznione przez umieszczenie etykiet albo drukiem albo też wyciśnięciem na samym towarze lub na jego osłonach lub naczyniach. Co do sposobu oznaczenia może Ministerstwo skarbu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych wydać osobne zarządzenia.

§ 10.

Postanowienia przejściowe.

Kto w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia posiada więcej niż 100 gramów netto sztucznych środków słodzących jakiegokolwiek

rodzaju, winien zapas ten zgłosić w potrójnem wygotowaniu w ciągu dni 14 właściwemu oddziałowi straży skarbowej, podając ilość i zawartość netto odnośnych opakowań, tudzież siłę słodzącą środka słodzącego (wzór załącznika J).

Aptekarze i hurtownicy handlujący towarami kolonialnymi mają zgłoszenia te skutecznie na podstawie prowadzonych dotąd przez nich zapisków, które należy z tym dniem zamknąć.

Na podstawie nadeszłych zgłoszeń mają oddziały straży skarbowej przedsiębrać stwierdzenie zapasów i wpisać jego wynik do wszystkich trzech wygotowań. Jedno wygotowanie zgłoszeń należy następnie przesłać do stacji poborowej zarządu monopolu środków słodzących, zaś dokonanie zgłoszenia potwierdzić stonom na dwóch innych egzemplarzach.

Równocześnie ze zgłoszeniami mają osoby, pragnące uzyskać upoważnienie do sprzedaży po myśli § 5., I, niniejszego rozporządzenia, wnieść do właściwych władz przewidziane tamże podania względnie zgłoszenia.

Wzory na te podania, względnie doniesienia, jakoteż zgłoszenia można otrzymać w izbach handlowych i przemysłowych i w gremiach aptekarskich.

Na podstawie załatwienia tych podań względnie doniesień można skutecznie potrzebne zamówienia w przepisaniem źródle poboru.

Dzień, od którego począwszy jest dopuszczalna jedynie tylko sprzedaż monopolowego środka słodzącego, będzie ogłoszony później.

Aż do tej chwili wolno sztuczne środki słodzące, pobrane prawidłowo na podstawie przepisów dotychczasowych, w miarę tych przepisów dalej sprzedawać, względnie w ramach udzielonych zezwoleń dalej używać. Zgłoszone zapasy, które aż do tej chwili nie zostały w obrót puszczone względnie nie zostały użyte, należy wraz z jednym egzemplarzem potwierdzonego zgłoszenia przesłać najdalej w ciągu dni czterestu w drodze właściwego oddziału straży skarbowej do stacji poborowej zarządu monopolu środków słodzących we Wiedniu, III., Vordere Zollamtstrasse, a stacya ta zarządzi wymianę sztucznych środków słodzących, pobranych na zasadzie poprzednich urzędowych zezwoleń, na monopolowy środek słodzący, względnie wykupno tych środków.

Zapasy, nie pokryte zezwoleniem urzędowym, przepadają.

Co do zapasów sztucznych środków słodzących, znajdujących się w chwili wejścia w życie rozporządzenia cesarskiego we fabrykach środków słodzących, istniejących na obszarze obowiązywania tego rozporządzenia, będą wydane osobne zarządzenia.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 37, i rozporządzenie niniejsze wchodzą równocześnie i to zaraz w życie.

Spitzmüller wlr.

Załącznik A.

Pouczenie, w jaki sposób stwierdza się siłę słodzącą sztucznych środków słodzących (§ 1.).

a) W drodze empirycznej.

Stwierdzenie siły słodzącej sztucznych środków słodzących w drodze empirycznej odbywa się w sposób następujący:

1 gram badanego sztucznego środka słodzącego rozpuszcza się w małej ilości gorącej wody i rozcieńcza się płyn w cylindrze pomiarowym do 1 litra. W razie nierozpuszczalności należy dodać przy rozpuszczaniu na koniec noża (0.3 gramy) węglanu sodowego.

Z rozcieńczonego płynu zaczerpnie się pipetką 10 cm sześciennych i rozcieńcza się w drugim cylindrze pomiarowym tak długo wodą, aż słodki smak zacznie znikać. Następuje to przy czystym monopolowym środku słodzącym o 550krotnej sile słodzącej mniej więcej wtedy, kiedy roztwór wykaże zawartość 1 : 70.000, a więc kiedy cylinder pomiarowy musiał być napełniony wodą do 700 centymetrów sześciennych; przy 275 krotnym preparacie wystarczyłoby natomiast już rozcieńczenie do 350 centymetrów sześciennych. Siła słodząca wynika tedy z pomnożenia liczby użytych centymetrów sześciennych wody przez czynnik 0.7857.

Uzyskany przy powyższem badaniu rozcieńczony płyn należy później zbadać, czy ma on taki sam jeszcze wyraźnie odczuć się dający smak, jak roztwór czystego monopolowego środka słodzącego o 550krotnej sile słodzącej przy zawartości 1 : 70.000, przy którego przyrządzaniu należy postępować, jak wyżej przepisano.

Roztwór należy po pewnym czasie (w dniu następnym) badać ponownie co do ich smaku i ze sobą je porównać.

b) Dokładne oznaczenie zawartości.

Przy oznaczaniu zawartości sacharyny zastosować należy metodę Hefelmanna.

W razie wątpliwości należy spowodować zbadanie przez c. k. rolniczo-chemiczną stację doświadczalną we Wiedniu.

Uwaga. Siłę słodzącą należy stwierdzać tylko wówczas, jeżeli strona nie zgadza się na przyjęcie za podstawę 550krotnej siły słodzącej.

Załącznik B.

Pouczenie, w jaki sposób wykazuje się istnienie sztucznego środka słodzącego w osłodzonych nim towarach (§ 1.).

Wytwory stałe, jak na przykład towary cukrowe rozpuszcza się w wodzie, przykwasza się kilku kroplami kwasu siarkowego i przetrząsa się ustawicznie z eterem siarczanym w lejku przedziałowym. Skoro się warstwy znowu oddzieliły, pozwala się dolnym odpłynąć i wyparowuje się górny eteryczny roztwór w miseczce przy zwyczajnej temperaturze. W razie istnienia choćby tylko małych ilości sacharyny wykazuje pozostałość po wyparowaniu silny słodki smak.

Płyny wytrząsa się po zakwaszeniu bezpośrednio z eterem, o ile nie zawierają większych ilości alkoholu.

Jeśli chodzi o płyny zawierające alkohol, na przykład o likiery, to musi się celem usunięcia alkoholu dać wyparować im do połowy, i zacząć dopiero wtedy wytrząsanie po zakwaszeniu.

Bardzo gęstych płynów, jak miodu, syropu itp. nie powinno się wytrząsać, lecz należy je po zakwaszeniu rozcieńczać z eterem w miseczce. Eter oddzieli się bardzo prędko i można go następnie w czystym stanie odlać i dać mu wyparować.

W razach wątpliwych należy postarać się o zbadanie przez c. k. rolniczo-chemiczną stację doświadczalną we Wiedniu.

Załącznik C₁.**Opis kwasu ortosulfamin-benzoowego (§ 1.).**

Kwas ortosulfamin-benzoowy jest białym, niemającym słodkiego smaku, drobno-ziarnistym, krystalicznym proszkiem, który ma smak ściągający. Przy ogrzaniu na blasze metalowej topi się on najpierw i ulatnia się następnie zupełnie bez pozostałości, wytwarzając dużo dymu.

Rozgrzany w epruwetce ze suchą sodą wydziela on woń, przypominającą równocześnie amoniak, benzol i olejek gorzkich migdałów. Ponadto można go zamienić na sacharynę według następującej metody:

Jednostkę wagi tego materiału miesza się z trzema jednostkami wagi nordhauseńskiego kwasu siarkowego, pozostawia rozczyń przez 24 godzin w spokoju i wlewa go się następnie ustawicznie go mieszając do zimnej wody. Osad, jaki się wówczas utworzy, jest już sacharyną, która zawiera jednakowoż jeszcze kwasy.

Osad ten po przefiltrowaniu płótcze się we wodzie a z kilku kroplami rozczyń sody daje on płyn, mający silnie słodki smak.

Załącznik C₂.**Opis estrów kwasu ortosulfamin-benzoowego (§ 1.).**

Estry kwasu ortosulfamin-benzoowego (tutaj chodzi głównie o ester metylowy), nadające się do wyrobu sacharyny są zwyczajnie białym proszkiem, który niema wcale smaku słodkiego albo ma ten smak tylko w małej mierze.

Estry zachowują się w sposób następujący:

1. Jeżeli małą próbkę takich estrów gotuje się z wodą i małą ilością węglanu sodowego, to otrzymuje się płyn, który po rozcieńczeniu go z wielką ilością wody wykazuje silnie słodki smak sacharyny.

2. Jeżeli gotuje się nieco większą ilość — na przykład 5 gramów — w małej kolbce z ługiem sodowym, to ulatnia się przytem palna para alkoholu. Postępuje się przy tem w ten sam sposób, jak przy stwierdzaniu istnienia alkoholu według ustępu 2. uwag ogólnych do klasy XIII. taryfy celnej i używa się albo kolbki z długą wążką szyjką albo nakłada się na otwór przedziurawioną zatyczkę, w której znajduje się wążka rurka szklana.

Załącznik C₃.**Opis ortosulfamidu toluolowego (§ 1.).**

Ortosulfamid toluolowy przychodzi w postaci białego proszku albo białego piasku krystalicznego; niema on smaku słodkiego i mimo gotowania trudno się we wodzie rozpuszcza. Przy ogrzaniu na blasze platynowej topi się i spala się kopczącym płomieniem bez pozostałości. Jeżeli trochę sulfamidu toluolowego rozgrzeje się w probierce ze suchym węglanem sodowym, to ulatnia się para, która wydziela woń podobną do benzolu i równocześnie do olejku gorzkich migdałów a czerwony papier lakmusowy zabarwia na niebiesko.

W razach wątpliwych należy zarządzić zbadanie przez c. k. rolniczo-chemiczną stację doświadczalną we Wiedniu.

Załącznik D₁.

Wzór do § 5 I, a p. w. do rozp. ces. z dnia
27. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 37.

.....
.....
(Imię, nazwisko i adres.)

**Prośba o licencję na sprzedaż hurtową
sztucznych środków słodzących.**

C. k. Ministerstwo skarbu.

3 K

Proszę o udzielenie mi licencji na hurtową sprzedaż sztucznych środków słodzących w ...
..... Nr. domu.....

W razie otrzymania tego zezwolenia poddaję się wszelkim wskazówkom, jakie powołane do tego władze i organa kontrolne wydadzą na podstawie obowiązujących każdorazowo przepisów dla hurtowej sprzedaży sztucznych środków słodzących.

W szczególności zobowiązuję się do dokładnego przestrzegania przepisanych cen sprzedaży.

Do sprzedaży będzie przeznaczona ubikacja .....
a do przechowywania ubikacja .....

Zamierzam utrzymywać na sprzedaż w moim sklepie następujące najwyższe względnie najniższe ilości środków słodzących.

	Numer taryfy sprzedaży				
	T ₁	T ₂	K ₃	P ₄	P ₅
Ilość sztuk opakowań:					
Najwyższa ilość					
Najniższa ilość					

Za prowadzenie tej hurtowej sprzedaży nie wymagam prócz unormowanej prowizji dla sprzedaży hurtowej (§ 5., II., rozp. wyk.) żadnego innego wynagrodzenia.

Jestem pełnoletnim, nie pozbawionym własnowolności i sądownie nieposzlakowanym, tudzież nie byłem jeszcze nigdy prawomocnie ukaranym za handel pokątny lub ciężkie przekroczenie dochodów skarbowych.

Do prośby dołączam:

1. Metrykę chrztu (urodzenia), uznanie pełnoletności,
2. certyfikat przynależności,
3. świadectwo dobrego prowadzenia się,
4. szkic linearny ubikacji, przeznaczonych do sprzedaży i przechowywania środków słodzących.

....., dnia .....

.....
.....
(Podpis i adres proszącego.)

Załącznik D₂.

Wzór do § 5. I. a. p. w.

C. k. Ministerstwo skarbu.

L. cz. ....

Licencya

dla hurtownych kupców sztucznych środków słodzących.

Stempel na
3 K

w .....

..... jest upoważniony pod warunkiem przestrzegania istniejących przepisów do sprzedawania w domu ..... wszystkich fabrykatów środków słodzących, wymienionych w monopolowej taryfie sprzedaży, upoważnionym kupcom detalicznym sztucznych środków słodzących (aptekom publicznym, zakładowym i domowym) tudzież przemysłowcom, przydzielonym mu do poboru przez władzę skarbową.

Ewentualne ustanowienie najniższej i najwyższej ilości sztucznych środków słodzących, które mają być co roku pobierane i na składzie utrzymywane:

	Numer taryfy sprzedaży				
	T ₁	T ₂	K _s	P ₄	P ₅
Ilość sztuk opakowań					
Najwyższa ilość . . .					
Najniższa ilość . . .					

Pieczęć
urzędowa.

C. k. Ministerstwo skarbu.

Załącznik F₁.

Wzór do § 5., I., b p. w. do rozp. ces.
z dnia 25. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 37.

.....
.....
(Imię, nazwisko i adres.)

**Doniesienie o podjęciu sprzedaży detalicznej
sztucznych środków słodzących.**

C. k. Dyrekcyja okręgu skarbowego
C. k. Inspektorat skarbowy

W .....

Podpisany, odpowiedzialny kierownik apteki w (dokładny adres) .....
..... Nr. domu ....., donosi, że zamierza wykonywać
w tej aptece drobną sprzedaż sztucznych środków słodzących.

Do sprzedaży będzie przeznaczona ubikacya .....
a do przechowywania sztucznych środków słodzących ubikacya .....

Zamierzam utrzymywać na sprzedaż w mej aptece następujące najwyższe względnie najniższe
ilości środków słodzących:

	Numer taryfy sprzedaży					Suma jednostek słodczych w gramach
	T ₁	T ₂	K ₃	P ₄	P ₅	
Ilość sztuk opakowań:						
Najwyższa ilość						
Najniższa ilość						

i pobierać środki słodzące u hurtownika (firma) .....
w .....

Poddaję się wszelkim wskazówkom, jakie powołane do tego władze i organa kontrolne wydadzą
na zasadzie obowiązujących każdorazowo przepisów dla drobnej sprzedaży sztucznych środków słodzących (§ 5. r. w.).

W szczególności zobowiązuję się do dokładnego przestrzegania ogłoszonych cen sprzedaży.

..... dnia .....

.....
.....
(Imię, nazwisko i adres.)

Załącznik E₂.

Wzór do § 5., I., b. p. w.

Potwierdzenie

zgłoszenia drobnej sprzedaży sztucznych środków słodzących przez aptekarzy.

C. k. Dyrekcyja okręgu skarbowego

C. k. Inspektorat skarbowy

w..... przyjmuje

stosownie do § 5., I., b przepisu wykonawczego do rozporządzenia cesarskiego .....
do wiadomości, że .....jako odpowiedzialny kierownik apteki ^{publicznej} zakładowej .....
_{domowej} .....zamierza wykonywać drobną sprzedaż sztucznych środków słodzących w swojej aptece, znajdującej się w ..... (miasto) ..... dzielnica, ulica .....
Nr. domu ....., i poleca mu, aby stosownie do jego zgłoszenia pobierał sztuczne środki słodzące od firmy ....., hurtownika w .....

Powyżej wymieniony jest obowiązany donieść tutaj o zmianie tego źródła poboru na 14 dni naprzód.

Ewentualne ustanowienie najwyższej i najniższej ilości środków słodzących, które mają być co roku pobierane i na składzie utrzymywane:

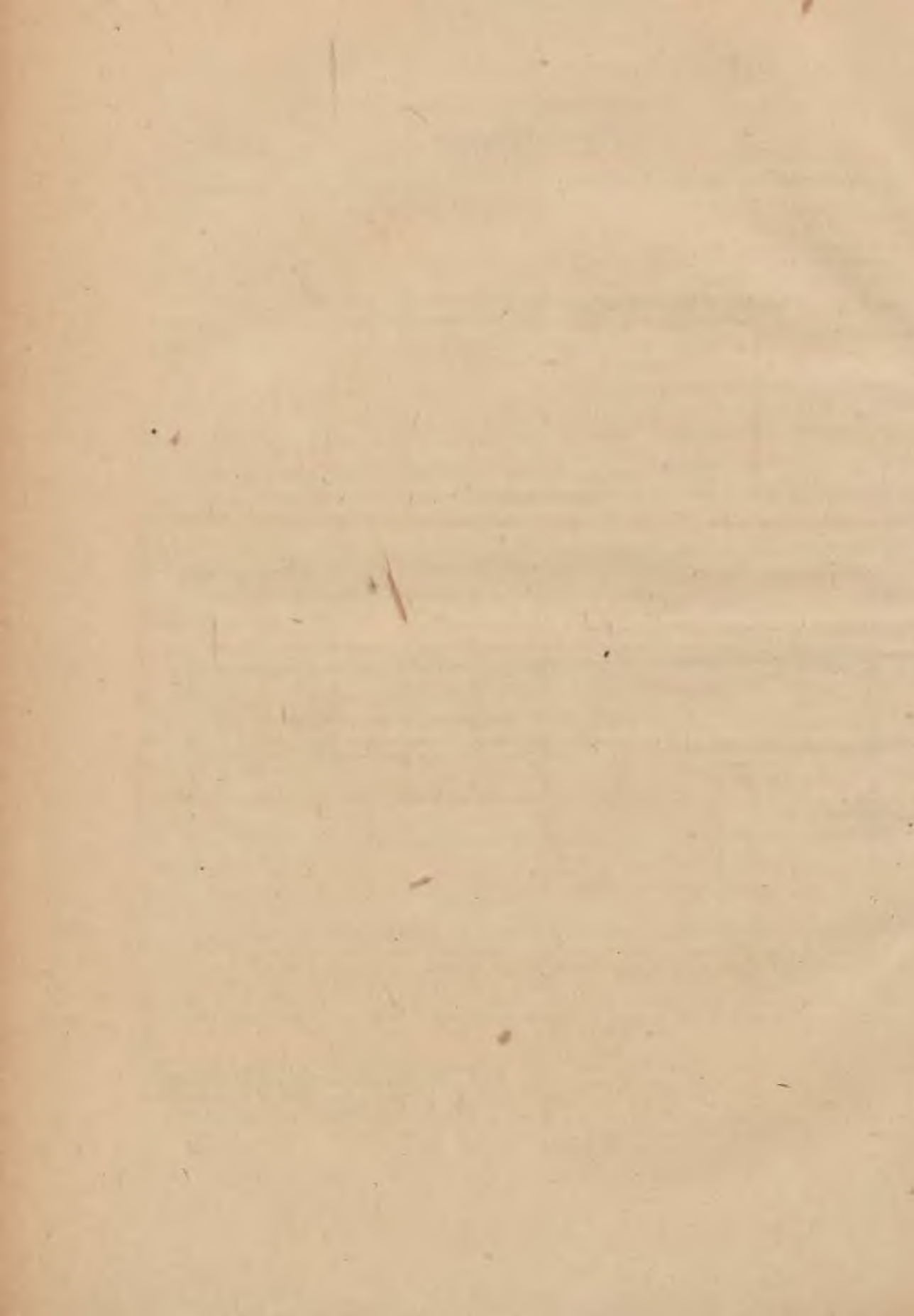
	Numer taryfy sprzedaży				
	T ₁	T ₂	K ₃	P ₄	P ₅
Ilość sztuk opakowań					
Najwyższa ilość . . .					
Najniższa ilość . . .					

Potwierdzenie to należy okazać na żądanie kontrolującym organom straży skarbowej.

(Data) .....

C. k. Dyrekcyja okręgu skarbowego.

C. k. Inspektorat skarbowy.

Załącznik F₁.

Wzór do § 5., III., p. w.

Księga poborowa Nr. ....

dla hurtownych kupców sztucznych środków słodzących.

Imię i nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania upoważnionego kupca hurtownego: .....

Data i liczba licencji: .....

Oznaczenie ubikacji, w której będzie wykonywana sprzedaż, względnie będą utrzymywane na składzie sztuczne środki słodzące: .....

Ta księga poborowa składa się z 1 arkusza okładkowego i 100 wkładek.

Najniższy wymiar zapasu przeznaczanego do sprzedaży:

Ilość sztuk opakowań według numerów taryfy sprzedaży					
T ₁	T ₂	K ₃	P ₄	P ₅	

Zamknięcie:

	Ilość sztuk opakowań według numerów taryfy sprzedaży						Uwaga
	T ₁	T ₂	K ₃	P ₄	P ₅		
Przeniesiono z poprzedniej księgi poborowej							
Suma tej księgi poborowej							
Razem ..							

Przeniesiono do księgi poborowej Nr. .... w dniu ..... 19...

L. S.

(Podpis organu skarbowego.)

(Pieczęć i podpis strony.)

Uwaga: Każde zamówienie należy wygotować na odpowiednich blankietach, zaopatrzonych bieżącymi numerami, w dwóch egzemplarzach przez sporządzenie odbitek. W razie zgodnych numerów należy tego samego wpisu dokonać na 2. względnie 3. i 4. stronie tego arkusza okładkowego w rubrykach 1 do 4. Oba egzemplarze blankietu zamówienia należy po wpłaceniu ceny netto przesłać do stacji poborowej c. k. Zarządu monopolu środków słodzących. Cena netto jest to cena, wynikająca po potrąceniu prowizji dla hurtownej i detalicznej sprzedaży dla każdego opakowania a uwidoczniiona w umieszczonej poniżej taryfie sprzedaży. Egzemplarz blankietu zamówienia, który nadejdzie z powrotem ze stacji poborowej zaopatrzonej potwierdzeniem dostawy, należy przechować w księdze poborowej. Po nadejściu zamówionych materiałów należy wypełnić 5. rubrykę księgi poborowej, a w razie, gdyby dostawa nie zgadzała się z zamówieniem, umieścić odnośne sprostowanie w rubryce 6.

Księgi poborowe należy po zapisaniu ich, conajmniej jednak z końcem roku zamknąć i przesłać wraz z załącznikami do zbadania właściwemu kierownictwu okręgu kontrolnego straży skarbowej; księgi te zostaną po znalezieniu ich w porządku kupcowi hurtownemu zwrócone i mają być przez niego przechowywane conajmniej przez 5 lat.

Unikat.

Duplikat.

Załącznik F₁.

Wzór do § 5., III., p. w.

Wkładka.

Zamówienie Nr. ....

sztucznych środków słodzących

kupca hurtownego (imię i nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania): .....

..... w stacji poborowej

c. k. Zarządu monopolu środków słodzących w Wiedniu.

1	2	3		4
Numer opakowania taryfy sprzedaży	Ilość sztuk zamówionych opakowań	Cena netto (monopolowa cena sprzedaży z potrą- ceniem całej prowizyi [sprzedaży hurtownej i de- tailicznej])		Uwaga
		K	! h	
T ₁				
T ₂				
itd.				
	Suma..			

słowami ..... K..... h,

którą to kwotę złożyłem w c. k. Urzędzie pocztowych kas oszczędności we Wiedniu na konto c. k. Zarządu monopolu środków słodzących w dniu ..... 19..

która to kwota przy wykorzystaniu kredytu, udzielonego reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia .....
..... l. ...., ma być wzięta na przypis i zapłacona w ostatnim dniu miesiąca .....
..... 19..

(Data) ..... 19..

(Podpis, pieczęć.)

1. Nadeszło do stacji poborowej c. k. Zarządu monopolu środków słodzących w Wiedniu dnia .....

2. Zapisano w księdze pod pozycją ..... rejestru zamówień stacji poborowej i pod pozycją ..... przeglądu, odnoszącego się do kupca hurtownego (imię i nazwisko) .....

3. Wymienione w zamówieniu sztuczne środki słodzące mogą być wydane.

Wiedeń, dnia .....

L. S.

(Podpis przekazującego urzędnika c. k. Zarządu monopolu środków słodzących.)

Wydano w dniu .....

Przesłano ..... (koleją, pocztą)

(Podpis urzędnika składu.)

Załącznik F₂.

Wzór do § 5. III., p. w.

Księga poborowa Nr. ....

dla detalicznych kupców sztucznych środków słodzących.

Imię i nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania kupca detalicznego (aptekarza): .....

Data i liczba potwierdzenia zgłoszenia: .....

Oznaczenie ubikacji, w której będzie wykonywana sprzedaż, względnie będą utrzymywane na składzie sztuczne środki słodzące: .....

Źródło poboru: .....

Ta księga poborowa składa się z 1 arkusza okładowego i 100 wkładek.

Najniższy wymiar zapasu przeznaczony do sprzedaży:

Ilość sztuk opakowań według numerów taryfy sprzedaży					
T ₁	T ₂	K ₃	P ₄	P ₅	

Zamknięcie:

	Ilość sztuk opakowań według numerów taryfy sprzedaży						Uwaga
	T ₁	T ₂	K ₃	P ₄	P ₅		
Przeniesiono z poprzedniej księgi poborowej							
Suma tej księgi poborowej							
Razem ..							

Przeniesiono do księgi poborowej Nr. .... w dniu ..... 191..

.....
(Podpis organu skarbowego.)

L. S.

.....
(Pieczęć i podpis strony.)

U w a g a: Każde zamówienie należy wygotować na odpowiednich blankietach, zaopatrzonych bieżącymi numerami, w dwóch egzemplarzach przez sporządzenie odbitek. W razie zgodnych numerów należy tego samego wpisu dokonać na 2. względnie 3. i 4. stronie tego arkusza okładowego w rubrykach 1 do 4. Oba egzemplarze blankietu zamówienia należy przesłać do przydzielonego źródła poboru (kupca hurtownego). Egzemplarz blankietu zamówienia, które nadejdzie z powrotem zaopatrzone potwierdzeniem dostawy, należy przechować w księdze poborowej. Po nadejściu zamówionych materiałów należy wypełnić 5. rubrykę księgi poborowej. Cena netto, wynikająca dla każdego opakowania po potrąceniu prowizji od sprzedaży detalicznej, jest uwidoczniiona w następującym wyciągu z taryfy sprzedaży.

Księgi poborowe należy po zapisaniu ich, co najmniej jednak z końcem roku zamknąć i przesłać je wraz z załącznikami do zbadania właściwemu kierownictwu okręgu kontrolnego straży skarbowej; księgi te zostaną po znalezieniu ich w porządku handlarzowi detalicznemu zwrócone i mają być przez niego przechowywane co najmniej przez 5 lat.

Unikat.

Duplikat.

Załącznik F₂.

Wzór do § 5., III. p. w.

Wkładka.

Zamówienie Nr. ....

sztucznych środków słodzących

kupca detalicznego (aptekarza) (imię i nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania): .....

.....

1	2	3		4
Numer opakowania taryfy sprzedaży	Ilość sztuk zamówionych opakowań	Cena netto (monopolowa cena sprzedaży po potrąceniu prowizji od sprzedaży detalicznej) *		Uwaga
		K	h	
T ₁				
T ₂				
K ₃				
P ₄				
P ₅				
	Suma...			

słowami ..... K ..... h,

którą to kwotę zapłacił podpisany na rzecz firmy ....., kupca hurtownego w .....
zapomocą .....

(Data) ..... 19...

.....
(Podpis strony, pieczęć.)

1. Nadeszło do handlarza hurtownego: .....

.....
(Pieczęć handlarza hurtownego.)

..... dnia .....

2. Zapisano w rejestrze sprzedaży pod Nr. .... (fol. Nr. ....)

3. Na podstawie powyższego zamówienia wydałem dzisiaj zamówione sztuczne środki słodzące w przepisanych opakowaniach monopolowych.

(Data) ..... 19...

.....
(Podpis, pieczęć firmowa kupca hurtownego.)

Załącznik F₃.

Wzór do § 7. p. w.

Księga poborowa Nr.....

dla przemysłowców, uprawnionych do poboru sztucznych środków słodzących.

Imię i nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania uprawnionego do poboru: .....

Ewent. data i liczba zezwolenia władzy skarbowej: .....

Oznaczenie ubikacji, w których będzie wykonywana sprzedaż i w których będą środki słodzące utrzymywane na składzie: .....

Źródło poboru: .....

Ta księga poborowa składa się z 1 arkusza okładkowego i 100 wkładek.

Zamknięcie.

	Ilość sztuk opakowań według numerów taryfy sprzedaży					Uwaga
	T ₁	T ₂	K ₃	P ₄	P ₅	
Przeniesiono z poprzedniej księgi poborowej						
Suma tej księgi poborowej						
Razem ..						

Przeniesiono do księgi poborowej Nr..... w dniu..... 191...

.....
(Podpis organu skarbowego.)

L. S.

.....
(Pieczęć i podpis strony.)

Uwaga: Każde zamówienie należy wygotować na oddzielnych blankietach, zaopatrzonych bieżącymi numerami, w dwóch egzemplarzach przez sporządzenie odbitek. W razie zgodnych numerów należy tego samego wpisu dokonać na 2., względnie 3. i 4. stronie tego arkusza okładkowego w rubrykach 1 do 4. Oba egzemplarze blankietu zamówienia należy przesłać do przydzielonego źródła poboru (kupca hurtownego). Egzemplarz blankietu zamówienia, który nadejdzie z powrotem zaopatrzony potwierdzeniem dostawy, należy przechować w księdze poborowej. Po nadejściu zamówionych materiałów należy wypełnić 5. rubrykę księgi poborowej. Cena netto, wynikająca dla każdego opakowania po potrąceniu prowizji od sprzedaży detalicznej, jest uwidoczniiona w następującym wyciągu z taryfy sprzedaży.

Księgi poborowe należy po zapisaniu ich, conajmniej jednak z końcem roku zamknąć i przesłać je wraz z załącznikami do zbadania właściwemu kierownictwu okręgu kontrolnego straży skarbowej; księgi te zostaną po znalezieniu ich w porządku handlarzowi detalicznemu zwrócone i mają być przez niego przechowywane conajmniej przez 5 lat.

1	2	3					4		5	6
Bieżący numer zamówienia	Data zamówienia	Ilość sztuk zamówionych opakowań według numerów taryfy sprzedaży					Cena netto (monopolowa cena sprzedaży za całe zamówienie z potrąceniem prowizji od sprzedaży detalicznej)		Data objęcia przesyłki i podpis strony	Uwaga
		T ₁	T ₂	K ₈	P ₄	P ₅	K	h		
Z przeniesienia .										
69										
98										
99										
100										
Suma .										

..... (Data).

.....
(Podpis przemysłowca.)

Unikat.
Duplikat.

Załącznik F₃.
Wzór do § 7. p. w.

Wkładka.

Zamówienie Nr.....

sztucznych środków słodzących

uprawnionego do poboru przemysłowca (imię i nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania):.....

1	2	3		4
Numer opakowania taryfy sprzedaży	Ilość sztuk zamówionych opakowań	Cena netto (monopolowa cena sprzedaży po potrąceniu provizyi od sprzedaży detalicznej)		Uwaga
		K	h	
T ₁				
T ₂				
K ₃				
P ₄				
P ₅				
	Suma..			

słowami .....K.....h,

którą kwotę zapłacił podpisany na rzecz firmy....., kupca hurtownego w.....
zapomocą.....

(Data) .....19...

.....
(Podpis strony, pieczęć.)

1. Nadeszło do handlarza hurtownego: .....

.....
(Pieczęć handlarza hurtownego.)

....., dnia .....

2. Zapisano w rejestrze sprzedaży pod Nr..... (fol. Nr.....).

3. Na podstawie powyższego zamówienia wydałem dzisiaj zamówione sztuczne środki słodzące w przepisanych opakowaniach monopolowych.

(Data) .....19...

.....
(Podpis, firma, pieczęć kupca hurtownego.)

Załącznik G.

Wzór do § 5., III., p. w.

Rejestr sprzedaży Nr.....

(dla hurtownych kupców sztucznych środków słodzących)

o sztucznych środkach słodzących, wydanych przez p..... upoważnionego
kupca hurtownego w.....

Rejestr ten składa się z.....kartek.

Zamknięcie.

	Ilość sztuk dostarczonych opakowań według numerów taryfy sprzedaży						Uwaga
	T ₁	T ₂	K ₂	P ₃	P ₅		
Przeniesienie z poprzedniego rejestru.....							
Suma tego rejestru.....							
Razem..							
Przeniesiono do rejestru sprzedaży Nr..... w dniu.....19....							

.....
(Podpis organu straży skarbowej.)

L. S.

.....
(Podpis i pieczęć kupca hurtownego.)

Uwaga: Do tego rejestru należy wpisać każdą dostawę sztucznych środków słodzących w porządku kolejnym, zależnym od czasu nadejścia zamówienia.

Ponadto należy dla każdego pobierającego, który został przydzielony powyższemu kupcowi hurtownemu do poboru, otworzyć osobną kartkę (foliant), w której należy uskutecznić ten sam wpis i która ma pozostać jako załącznik przy tym rejestrze.

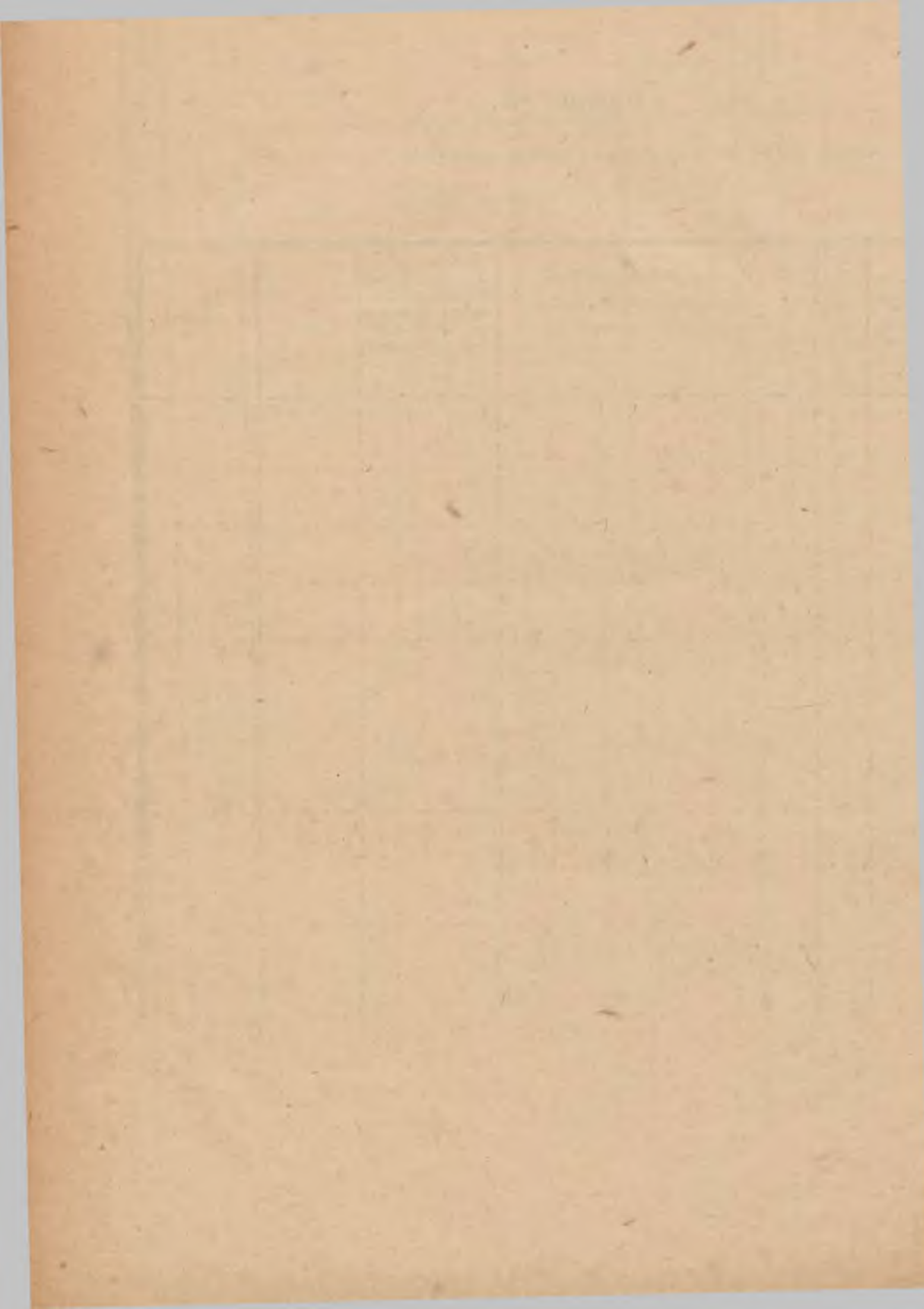
Unikaty blankietów z zamówieniami należy po wypełnieniu formularza na załatwienie dołączyć do tego rejestru jako załączniki, natomiast duplikaty odesłać z powrotem razem z dostawionymi materiałami zamawiającemu (kupcowi detalicznemu itd.), po umieszczeniu na nich potwierdzenia co do dostawy i po podpisaniu ich przez kupca hurtownego.

Wszystkie wpisy należy uskutecznić atramentem.

Rejestry sprzedaży należy po zapisaniu ich conajmniej jednak z końcem roku zamknąć i przesłać je wraz z załącznikami do zbadania właściwemu kierownictwu okręgu kontrolnego straży skarbowej; rejestry te zostaną po znalezieniu ich w porządku kupcowi hurtownemu zwrócone i mają być przez niego przechowywane conajmniej przez 5 lat

Załącznik H.

Wzór do § 7. p. w.

Rejestr przeróbki i sprzedaży

(dla przemysłowców, którzy są upoważnieni do wyrobu środków żywności lub ożywek przy użyciu sztucznych środków słodzących, nabytych po cenie sprzedaży monopolowej).

p. (imię i nazwisko) .....

(oznaczenie przemysłu) .....

w (miejscowość, ulica, numer domu) .....

za rok kalendarzowy 19 . . .

■ w ewentualnie l. cz. i data zezwolenia .....

r ó b k a				S p r z e d a ż *)						
wyrobione z niego towary				Data wydania	odbiorcy		wydanych towarów			
rodzaj	ilość sztuk lub opakowań	ciężar w			imię i nazwisko, zatrudnienie	miejsce zamieszkania	rodzaj	ilość sztuk lub opakowań	ciężar	
		kg	g						kg	g

*) Uwaga: Materiały wydane w dziennej sprzedaży podręcznej należy wpisać z końcem dnia jedynie sumarycznie z wymienieniem rodzaju i ciężaru.

C. k. Dyrekcya okręgu skarbowego
Inspektorat skarbowy

Okręg kontrolny straży skarbowej
 Oddział straży skarbowej

Załącznik J.

Wzór do § 10. p. w.

Zgłoszenie Należy wnieść w potrójnem
 wykonaniu.

podpisanego o sztucznych środkach słodzących wszelkiego rodzaju, znajdujących się w jego posiadaniu lub w jego przechowaniu.

Imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania (ulica, Nr. domu) posiadacza lub przechowcy	Nazwa ubikacji, w któ- rej przechowuje się sztuczne środki sło- dzące	Nazwa środka słodzą- cego	Rodzaj opakowania (turki, flaszczyki, pudełka)	Siła słodząca	Postać środka słodzącego (pro- szek, kryształy, tabletki)	Ilość opakowania tego samego rodzaju	Ciężar netto w gramach		Urzędowe stwier- dzenie przy		U w a g a
							każdego opako- wania	razem	urzęd- owem be- daru zapasów	odsia- wieniu	

U w a g a: Grubemi kreskami otoczone rubryki są przeznaczane na wpisy urzędowe.

1. Zgłoszono w c. k. oddziale straży skarbowej .....
 ..... w dniu .....

2. (Eventualne uwagi o niezgodności deklaracji co do rodzaju opakowania, siły słodzącej,
 postaci środków słodzących.)

3. Odstawione zapasy sztucznych środków słodzących zostały przesłane w celu wykupna do
 stacyi poborowej c. k. zarządu monopolu środków słodzących we Wiedniu, III., Vordere Zollamtsstrasse.

Załatwienie.

(Data) .....

L. S.

L. S.

(Data) .....

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 14. lutego 1917.

Treść: (M 58.—60.) 58. Rozporządzenie, w sprawie uzupełnienia niektórych postanowień objaśnień do taryfy cłowej z dnia 13. lutego 1906. — 59. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministeryjne z dnia 23. maja 1916 co do wyrabiania i dostarczania wyrobów przemysłu celulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i przemysłu papierowego. — 60. Rozporządzenie, dotyczące się nadzoru nad obrotem naftą.

58.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 10. lutego 1917,

w sprawie uzupełnienia niektórych postanowień objaśnień do taryfy cłowej z dnia 13. lutego 1906.

Z powodu zaprowadzenia podatku od zapalek (rozporządzenie cesarskie z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278) uzupełnia się wymienione poniżej postanowienia objaśnień do taryfy cłowej, wydanych na zasadzie artykułu V. ustawy o taryfie cłowej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, obwieszczeniem z dnia 13. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 115, w następujący sposób:

Do wstępnej uwagi 4. do objaśnień należy dodać jako ustęp ostatni, a do ogólnych uwag do Nrów. 567 i 568 jako uwagę 3.:

„Co do cechowania zapalniczek celem uiszczenia podatku od zapalek, bez względu na to, czy są wprowadzane same zapalniczki czy też w połączeniu z innymi przedmiotami (na przykład z popielniczkami, laskami itp.), zobacz uwagę 6. do Nru. 468.“

Do uwag do Nru. 468. należy dodać jako nową 6. uwagę:

„Przesyłki zapalniczek, nadchodzące dla od biorycy w Austrii, co do których odbywa się tamże ekspedycja celna, podlegają oprócz cła podatkowi od zapalek według rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 278.

Podlegającymi podatkowi są po myśli tego rozporządzenia takie zapalniczki, które zapomocą stopów samopałowych (cerowego żelaza itp.) lub innych chemicznie, mechanicznie albo elektrycznie działających przyrządów, względnie urządzeń dają się użyć jak środki do zapalania, pod warunkiem, że przedstawiają się one na zewnątrz jako zapalniczki kieszonkowe, stołowe lub ściennie; w przeciwieństwie do tego stołowe i inne zapalniczki, będące tylko schowkiem na zapalki, nie podpadają pod obowiązek podatkowy, a tak samo zapalacze gazowe, które zapalają się dzięki chemicznemu oddziaływaniu gazu na zapalnik (czerń platynowa) (porównaj uwagę 3. do Nr. 576.); natomiast podlegają podatkowi na przykład elektryczne zapalacze do cygar i fajek, składające się z przeznaczzonego do łączenia z prądem nośnika i z umieszczonej nad nim płytki zapalnej (plącionki drucianej lub spirali).

Podatek od zapalek wynosi:

1. od zapalniczek kieszonkowych o wadze poszczególniej sztuki nie większej niż 25 g 50 h,
  2. od cięższych zapalniczek . . . . . 1 K,
  3. od zapalniczek stołowych i ściennych 3 „
- od każdej sztuki.

Uiszczenie podatku uwidacznia się przez umieszczenie na zapalniczkach trwałego znaczka (przez ocechowanie).

W tym celu ma strona podać w deklaracji towarowej także ilość i gatunek zapalniczek. Wchodowy urząd cłowy ma po ukończeniu postępowania skierować zapalniczki wraz z urzędowym dokumentem celnym do najbliższego lub na żądanie strony do wskazanego przez nią organu cechowniczego, który zaopatrzy je odpowiednim znaczkiem podatkowym.

Przy przesyłkach pocztowych pobiera się podatek od zapalek w sposób, przewidziany dla poboru należności cechowniczey w § 4. E przepisów dla pocztowej służby cłowej z roku 1913. W innych przypadkach ma strona podatek od zapalek uiszczyć bezpośrednio u odnośnego organu cechowniczego.

(Zobacz także § 8. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278, i § 21. rozporządzenia wykonawczego, Dz. u. p. Nr. 279).“

Do uwag do Nru. 509. dodać należy jako uwagę 8.:

„Co do uiszczania podatku od zapalek przy zapalniczkach kieszonekowych zobacz 6. uwagę do Nr. t. 468.“

Do uwag do Nru. 480. należy dodać jako uwagę 5., do uwag ogólnych do Nrów. 481. i 483. jako uwagę 7., do uwag do Nru. 511. jako uwagę 4. a do uwag ogólnych do Nrów. 514. do 520. jako uwagę 8.:

„Co do uiszczania podatku od zapalek przy zapalniczkach stołowych i ściennych zobacz uwagę 6. do Nru. t. 468.“

Do uwag do Nru. 638. należy dodać jako następni:

„Co do uiszczania podatku od zapalek przy zapalniczkach świeczkowych zobacz uwagę do Nru. 640.“

Do uwag do Nru. t. 640. należy dodać następujące nowe ustępy:

„Od przesyłek zapalek zwykłych, oraz zapalek świeczkowych ze stearyny, wosku lub tym podobnych materiałów, wprowadzanych dla odbiorcy w Austrii, co do których odbywa się tamże ekspedycja celna, należy uiszczać oprócz cła podatek od zapalek stosownie do rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278, przez umieszczenie znaczków podatkowych, o ile przesyłki te nie były już przy dowozie w obręb linii celnej zaopatrzone należycie znaczkami podatkowymi.

Przy podlegających podatkowi zapalniczkach, które nie są przeznaczone do obrotu handlowego i przechodzą przez linię celną w ruchu podróźnych i osób przechodzących przez granicę, zezwala się na bezpośrednie uiszczenie podatku od zapalek bez umieszczania znaczków podatkowych. W tych przypadkach należy na poszczególnych opakowaniach wycisnąć pieczęć urzędową urzędu cłowego.

Podlegającymi podatkowi zapalniczkami są wszelkie pręciki lub wiórki z drzewa, słomy, tektury itp., powleczone masą zapalną, którą można zapalić przez potarcie, tudzież zapalniczki bengalskie i wiatrowe (Nr. t. 641), następnie zapalniczki świeczkowe ze stearyny, z wosku i tym podobnych materiałów (Nr. t. 638).

Podatek od zapalek wynosi:

- a) od zapalek siarkowych 2 h za każdą paczkę o zawartości nie większej niż 90 sztuk; od paczek z większą zawartością po 2 h za każde 90 sztuk lub części tej ilości;
- b) od innych zapalek 2 h za każdą paczkę o zawartości nie większej niż 60 sztuk; od paczek z większą zawartością po 2 h za każde 60 sztuk lub części tej ilości;
- c) od zapalek świeczkowych 10 h za każdą paczkę o zawartości nie większej niż 60 sztuk; od paczek z większą zawartością po 10 h za każde 60 sztuk lub części tej ilości.

Od zapalek zwykłych lub świeczkowych, które na obu końcach są zaopatrzone masą zapalną albo w inny sposób umożliwiają więcej zapaleń, należy wymierzać podatek według ilości możliwych zapaleń.

(Zobacz także rozporządzenie cesarskie z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278, i odnośny przepis wykonawczy, Dz. u. p. Nr. 279).“

Do uwag do Nru. 641. należy dodać następujący nowy ustęp:

„Co do uiszczania podatku od zapalek przy zapalniczkach bengalskich i zapalniczkach wiatrowych zobacz uwagę do Nru. 640.“

W dodatku do objaśnień

„Postępowanie przy wywozie przedmiotów, których wywóz ma być wykazany“ należy dodać na końcu:

„IX. Wywóz środków do zapalania (zapalek i zapalniczek) bez opłaty podatku poza linię celną.

Wywóz ma odbywać się z zastosowaniem postępowania z dokumentami przesyłkowymi, przy czym funkcje urzędu przekazującego sprawuje organ nadzorczy fabryki itd., do którego należy prowadzenie rejestru, wygotowanych dokumentów przesyłkowych. Przy wywozie zapalek należy w do-

kumencie przesyłkowym podać ciężar brutto poszczególnych skrzyń, gatunek zapalek (siarkowe, bez siarki) oraz ilość i typ zawartych w każdej skrzyni poszczególnych opakowań.

Do wywozu nie wolno dopuszczać opakowań z takim oznaczeniem fabryki, jakie jest przepisane przez Ministerstwo skarbu dla zapalek opodatkowanych.

(Zobacz § 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 278, tudzież §§ 11. i 20. odnośnego przepisu wykonawczego, Dz. u. p. Nr. 279).*

Clam-Martinić wtr. Spitzmüller wtr.
Urban wtr.

59.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. lutego 1917,

którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 23. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 154, co do wyrabiania i dostarczania wyrobów przemysłu cellulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i przemysłu papierowego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274. rozporządza się, co następuje:

Artykuł 1.

Uchyla się niniejszem § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1916. Dz. u. p. Nr. 154. W jego miejsce wchodzi następujące postanowienie:

§ 2.

Minister handlu może ze względów interesu publicznego zobowiązać według swobodnego uznania przedsiębiorstwa fabryczne do dostarczania ze swych fabryk potrzebnych ilości pewnych oznaczonych wyrobów przemysłu cellulozowego, materiału drzewnego, wyrabiania papy i przemysłu papierowego. Taki sam obowiązek można nałożyć także na inne przedsiębiorstwa i osoby co do ich zapasów wymienionych poprzednio wyrobów.

Stosowne odszkodowanie za materiały, które mają być dostarczone w myśl obowiązku nałożonego według ustępu pierwszego, ustanowi w razie, jeżeli porozumienie w tym względzie nie przyjdzie do skutku, w sposób ostateczny Minister handlu według fachowego ocenienia, za przybraniem

tych, dla których żąda się tych wyrobów, jak i zobowiązanych do dostawy.

O ile nie dojdzie do skutku inne porozumienie, należy zapłacić cenę przed wydaniem towaru w gotówce albo zabezpieczyć zapłatę, która ma być uiszczoną w ciągu 14 dni od dnia wydania towaru.

W szczególnie nagłych przypadkach może Minister handlu zarządzić, że dostawę zażądanych wyrobów należy uskutecznić jeszcze przed podjęciem postępowania w sprawie ustanowienia ceny, a to za daniem zabezpieczenia, które równocześnie ustanowić należy.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Spory, przed tym dniem w sądach już zawisłe, należy prowadzić do końca według obowiązujących dotąd przepisów.

Spitzmüller wtr. Handel wtr.
Schenk wtr. Urban wtr.

60.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu z dnia 12. lutego 1917,

tyczące się nadzoru nad obrotem naftą.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i § 8., ustęp 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 411, w sprawie uregulowania obrotu naftą. rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się polityczne władze krajowe do wydania następujących zarządzeń dla hurtowników nafty i osób, zajmujących się drobiazgową sprzedażą nafty, oraz dla rafinerii olejów mineralnych:

1. Na hurtowników i kupców sprzedających drobiazgowo można nałożyć obowiązek do prowadzenia ksiąg z zapiskami o swoich zapasach nafty. Przytem można zarządzić, że książki te mają być zamykane z końcem każdego miesiąca i że co do okresu miesięcznego muszą być w nich uwidocznione następujące daty:

I. stan zapasów z początkiem okresu miesięcznego;

II. przybyłe ilości nafty bez względu na to, skąd ją sprowadzono, według poszczególnych pozycji przybytku z podaniem ilości i źródła poboru co do każdej poszczególniej pozycji;

III. wydaną ilość nafty, a mianowicie:

a) u hurtowników:

poszczególne wydatki do rąk odsprzedawców, które mają być wpisane oddzielnie według powiatów politycznych z podaniem wydanej ilości, imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania tego, komu naftę wydano, tudzież z wymienieniem tej ilości nafty, którą oddano w danym razie do własnego sklepu dla sprzedaży drobiazgowej;

b) u kupców sprzedających drobiazgowo:

ogólną ilość nafty, pozbytej w drodze sprzedaży drobiazgowej;

IV. stan zapasów, pozostały z końcem okresu miesięcznego.

Nałożony na kupców drobiazgowych obowiązek do prowadzenia ksiąg z zapiskami, względnie do utrzymywania w nich ewidencji o ilościach nafty, wydanych przy sprzedaży drobiazgowej, spada także na rafinerie olejów mineralnych i na hurtowników, o ile utrzymują własne sklepy dla sprzedaży drobiazgowej.

2. Na rafinerie olejów mineralnych można nałożyć obowiązek do prowadzenia ksiąg z zapiskami w sposób, podany pod liczbą 1., co do tych ilości nafty, które uwolniła dla nich Centrala naftowa celem wydania do rąk kupców, trudniących się tylko sprzedażą drobiazgową, oraz celem ewentualnego wydania ich własnym sklepom w celu sprzedaży drobiazgowej.

3. Na kupców dla sprzedaży drobiazgowej (hurtowników i rafinerie, o ile utrzymują swe własne sklepy dla sprzedaży drobiazgowej) można nałożyć obowiązek do przedkładania swych ksiąg z zapiskami w pewnych oznaczonych okresach czasu zwierzchności gminnej do zbadania.

4. Na hurtowników można nałożyć obowiązek do donoszenia o nadejściu każdej przesyłki nafty, bez względu na to, skąd ona pochodzi, tym politycznym władzom powiatowym, w których okręgu hurtownicy ci mają skutecznie dostawy według wskazówek Centrali naftowej, wydanych stosownie do § 6. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 411.

Nakoniec można na hurtowników i rafinerie nałożyć obowiązek do donoszenia o wydaniu każdej przesyłki nafty kupcom dla sprzedaży drobiazgowej tej politycznej władzy powiatowej, która udzieliła im polecenia co do uskutecznienia dostawy naftę odnośnych kupców drobiazgowych.

5. Co do zobowiązań, wymienionych w punktach 1., 3. i 4. a odnoszących się do ksiąg z zapiskami i doniesień, należy uważać terytoryalne organizacje rozdzielcze, pozbywające naftę związkom konsumentów, na równi z hurtownikami, a związki konsumentów, zajmujące się wydawaniem nafty w małych ilościach, na równi z kupcami, zajmującymi się sprzedażą drobiazgową.

§ 2.

Postanowienia § 1. nie odnoszą się do przedsiębiorstw, utrzymywanych w ruchu przez państwo lub zarząd wojskowy.

§ 3.

Do przeprowadzenia zadań, ciążących na władzach politycznych według § 8. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 411, tudzież do badania ksiąg z zapiskami, prowadzonych według § 1. niniejszego rozporządzenia, o ile chodzi przytem o nadzór nad rafineriami i hurtownikami, można użyć organów straży skarbowej.

§ 4.

Za przekroczenia zarządzeń, wydanych przez polityczne władze krajowe na zasadzie niniejszego rozporządzenia, oraz za wpóddziałanie w udaremnianiu obowiązków, temi zarządzeniami ustanowionych, będzie karała polityczna władza pierwszej instancji grzywnami do 5000 K albo według swego uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podpada pod surowszy przepis karny.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Spitzmüller wtr.

Urban wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 18. lutego 1917.

Treść: (№ 61. i 62.) 61. Rozporządzenie o zaliczeniu Morawskiej Ostrawy do drugiej klasy taryfy adwokackiej.
— 62. Rozporządzenie. w sprawie uregulowania obrotu świniami.

61.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 11. lutego 1917

o zaliczeniu Morawskiej Ostrawy do drugiej klasy taryfy adwokackiej.

Na zasadzie ustawy z dnia 26. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 58, rozporządza się:

§ 1.

Morawską Ostrawę zalicza się do drugiej klasy ustanowionych w § 3. rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 3. czerwca 1909, Dz. u. p. Nr. 82, klas miejscowych taryfy adwokackiej.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. marca 1917. Świadczenia adwokatów i ich kancelaryi, spełnione do dnia 1. marca 1917, należy wynagrodzić według przepisów, aż do tego dnia obowiązujących.

Schenk wlr.

62.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 15. lutego 1917,

w sprawie uregulowania obrotu świniami.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Polityczne władze krajowe mogą w drodze rozporządzenia uregulować obrót świniami w obrębie swego obszaru administracyjnego według wydanych poniżej postanowień, o ile obrót ten nie został już uregulowany na zasadzie rozporządzenia ministryalnego z dnia 6. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 211.

§ 2.

Polityczne władze krajowe mogą wydać zarządzenie, że wywóz świń, żywych lub zabitych,

z obrębu ich obszaru administracyjnego dozwolone jest tylko za ich zezwoleniem.

Mogą one co do tego wywozu poruczyć wystawianie paszportów bydłych politycznym władzom pierwszej instancji i wystawienie paszportów bydłych uczynić zawieszem od udzielenia zezwolenia na wywóz.

Na każdorazowe polecenie Ministra rolnictwa muszą być zezwolenia, wymagane po myśli pierwszego i drugiego ustępu tego paragrafu, bezwzględnie udzielone.

§ 3.

O ile w poszczególnych krajach koronnych stosownie do § 4., ustęp 2., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1916, Dz. u. p. Nr. 321, odnoszącego się do obrotu bydłem, postanowiono, że zakupywać bydło wolno tylko za pośrednictwem miejsca, oznaczonego przez Ministerstwo rolnictwa, mogą polityczne władze krajowe zarządzić, że i pod jakimi warunkami do przepisu tego należy się stosować także przy zakupnie świń.

Jeżeli w jakimś kraju koronnym Ministerstwo rolnictwa nie wydało jeszcze zarządzenia stosownie do § 4., ustęp 2., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1916, Dz. u. p. Nr. 321, w sprawie zakupna bydła, to wydanie zarządzenia, że i pod jakimi warunkami wolno zakupywać świnię w odnośnym kraju koronnym wyłącznie za pośrednictwem pewnego oznaczonego miejsca, zastrzega się Ministrowi rolnictwa.

Minister rolnictwa i za jego upoważnieniem polityczna władza krajowa mogą zezwolić na wyjątki od tego wyłącznego prawa zakupna, przy czem kupującemu można zabronić dalszej sprzedaży.

§ 4.

Polityczne władze krajowe mogą ustanowić ceny, których nie wolno przekraczać przy sprzedaży świń, jakoteż dodatki i inne warunki, które przy dalszej sprzedaży mają być przestrzegane.

To ustalenie cen nie może się jednak rozciągać na te świnię na tłuszcz i na świnię na mięso, dla których ustanowiono już ceny najwyższe rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 6. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 211, względnie wydanymi na jego podstawie rozporządzeniami w poszczególnych krajach.

Ceny najwyższe za świnię, ustanowione na zasadzie tego paragrafu, wymagają zatwierdzenia

Ministra rolnictwa w porozumieniu z Kierownikiem c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności.

§ 5.

Polityczne władze krajowe mogą zastrzec odbywanie targów na świnię lub ograniczyć sprzedaż świń na chów i świń użytkowych oraz zarządzić spędy świń w poszczególnych miejscowościach, celem zakupna ich przez pewne oznaczone i przez te władze wymienione miejsca, przestrzegając przytem przepisów policyjno-weterynaryjnych i przepisując, jakiego rodzaju świnię mają być spędzone, względnie upoważnić polityczne władze pierwszej instancji do zarządzania takich spędów.

Naczelnicy gmin są obowiązani celem uniknięcia następstw karnych po myśli § 8. do współdziałania przy przygotowaniu i przeprowadzeniu tych spędów świń według wskazówek, jakie wydadzą władze polityczne.

§ 6.

Kolejom i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjmować zabite świnię w całych sztukach lub ich części do przewozu do miejsca, które leży poza granicą obszaru administracyjnego odnośnej politycznej władzy krajowej, tylko wtedy, gdy do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki jest dołączone poświadczanie przewozu, wystawione przez polityczną władzę krajową, względnie za jej upoważnieniem przez władzę polityczną pierwszej instancji według formularza, przepisanego w dodatku.

Poświadczenie to ma ściągnąć stacya przeznaczenia.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, oraz dla przesyłek, które w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia już dostawiono do zakładu przewozowego, nie są potrzebne poświadczenia przewozu.

§ 7.

Przeciw zarządzeniom, wydanym przez władze polityczne lub gminy na zasadzie § 5. niniejszego rozporządzenia, odwołanie nie jest dopuszczalne.

Ministerstwo rolnictwa może jednak wszelkie zarządzenia badać z urzędu i udzielać w danym razie potrzebnych wskazówek.

§ 8.

Kto działa wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia, lub wbrew zarządzeniom wydanym na jego podstawie, będzie karany przez władzę polityczną pierwszej instancji grzywnami do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile działanie nie podlega karze surowszej.

Kto do takiego działania namawia, lub przy jego wykonaniu współdziała, ma być w taki sam sposób ukarany.

Polityczna władza pierwszej instancji może pod warunkami, wymaganymi według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49, wydawać zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.
Urban wlr.

Forster wlr.
Höfer wlr.

Poświadczenie przewozu.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... zabitych świń,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem) ..... pod adresem (imię i nazwisko

oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

Wiedeń, dnia ..... 19..

.....
(Miejsce wystawienia.)

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie to odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIX. — Wydana i rozesłana dnia 22. lutego 1917.

Treść: (№ 63.—65.) 63. Rozporządzenie w sprawie oznaczenia w okolicy twierdzy krakowskiej tych gmin katastralnych, do których ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916, o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych. — 64. Rozporządzenie o przeniesieniu siedziby urzędowej sądu obwodowego w Rovigno do Poli. — 65. Rozporządzenie, dotyczące przewozu nasienia czerwonych buraków pastewnych i nasienia jaryzyn.

63.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa z dnia 15. lutego 1917,

w sprawie oznaczenia w okolicy twierdzy krakowskiej tych gmin katastralnych, do których ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 147, o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych.

Na zasadzie § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 147, rozporządza się na wniosek właściwej władzy wojskowej:

§ 1.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916, Dz. n. p. Nr. 147, o uregulowaniu posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych ma zastosowanie do następujących gmin w okolicy twierdzy krakowskiej:

I. Powiat sądowy Kraków:

1. Pękowice, 2. Zielonki, 3. Bibice, 4. Węgrzce, 5. Boleń, 6. Bosutów, 7. Dziekanowice, 8. Mi-strzejowice, 9. Zesławice, 10. Grębałów, 11. Lubocza i 12. Olszanica;

II. Powiat sądowy Podgórze:

1. Kosocice i 2. Rajsko;

III. Powiat sądowy Skawina:

Swoszowice;

IV. Powiat sądowy Liszki:

Bielany.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Clam-Martinie wlr.

64.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 16. lutego 1917

o przeniesieniu siedziby urzędowej sądu obwodowego w Rovigno do Poli.

Na podstawie Najwyższego zezwolenia z dnia 7. lutego 1917, przenosi się za zasadzie ustawy z dnia 26. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 62, w okręgu sądu krajowego w Tryeście siedzibę Sądu obwodowego w Rovigno do Poli z pozostawieniem Sądu powiatowego w Rovigno w jego siedzibie urzędowej.

Z dniem rozpoczęcia działalności urzędowej przez Sąd obwodowy w Poli, który będzie dodatkowo oznaczony i ogłoszony, będą miały zastosowanie do istniejącego w Poli Sądu powiatowego postanowienia normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111 i ustawy o organizacji sądów z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217 o sądach powiatowych, istniejących w siedzibie trybunału, natomiast począwszy od tego samego dnia będą obowiązywały dla Sądu powiatowego w Rovigno przepisy o sądach powiatowych istniejących w miejscu, gdzie nie ma trybunału.

Schenk wlr.

65.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 20. lutego 1917,

dotyczące przewozu nasienia czerwonych buraków pastewnych i nasienia jarzyn.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Przesyłki nasienia czerwonych buraków pastewnych i nasienia jarzyn wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej przyjmować

w celu przewożenia tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez polityczną władzę powiatową miejsca nadania lub przez Centralę dla środków pastewnych według formularza przepisanego w załączniku.

Przesyłanie nasienia czerwonych buraków pastewnych i nasienia jarzyn za pośrednictwem poczty jest dozwolone tylko za zezwoleniem politycznej władzy powiatowej miejsca nadania. Zezwolenie to należy wykazać urzędową uwagą na pocztowym adresie przesyłkowym.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do przesyłek zarządu wojskowego, do przesyłek nadchodzących z bezpośrednimi dokumentami przewozowymi z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny lub z zagranicy celnej, ani też do przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą władze polityczne pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile czyn według istniejących ustaw nie podlega surowszej karze.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wlr.

Handel wlr.

Höfer wlr.

Forster wlr.

Urban wlr.

Poświadczenie transportowe dla nasienia czerwonych buraków pastewnych i nasienia jarzyn.

Imię i nazwisko nadawcy .....
w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg ..... (rodzaj towaru)
a to w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacji nadania) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)
.....
..... dnia ..... 1917.

C. k. Starostwo: .....
Magistrat miasta: .....
Centrala dla środków pastewnych: .....
.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenia poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K	20 h	Rocznik	1872 za	6 K	40 h	Rocznik	1895 za	7 K	— h
"	1850	"	10 " 50	"	1873	"	6 " 60	"	1896	"	7 " —
"	1851	"	3 " 60	"	1874	"	4 " 60	"	1897	"	15 " —
"	1852	"	5 " 20	"	1875	"	4 " —	"	1898	"	6 " —
"	1853	"	6 " 30	"	1876	"	3 " —	"	1899	"	10 " —
"	1854	"	8 " 40	"	1877	"	2 " —	"	1900	"	7 " —
"	1855	"	4 " 70	"	1878	"	4 " 60	"	1901	"	6 " —
"	1856	"	4 " 90	"	1879	"	4 " 60	"	1902	"	7 " 50
"	1857	"	5 " 70	"	1880	"	4 " 40	"	1903	"	9 " —
"	1858	"	4 " 80	"	1881	"	4 " 40	"	1904	"	5 " —
"	1859	"	4 " —	"	1882	"	6 " —	"	1905	"	6 " —
"	1860	"	3 " 40	"	1883	"	5 " —	"	1906	"	12 " —
"	1861	"	3 " —	"	1884	"	5 " —	"	1907	"	13 " —
"	1862	"	2 " 80	"	1885	"	5 " 60	"	1908	"	9 " —
"	1863	"	2 " 80	"	1886	"	4 " 60	"	1909	"	8 " 50
"	1864	"	2 " 80	"	1887	"	5 " —	"	1910	"	8 " 40
"	1865	"	4 " —	"	1888	"	8 " 40	"	1911	"	7 " —
"	1866	"	4 " 40	"	1889	"	6 " —	"	1912	"	12 " 50
"	1867	"	4 " —	"	1890	"	5 " 40	"	1913	"	9 " 50
"	1868	"	4 " —	"	1891	"	6 " —	"	1914	"	15 " —
"	1869	"	6 " —	"	1892	"	10 " —	"	1915	"	11 " 70
"	1870	"	2 " 80	"	1893	"	6 " —	"	1916	"	12 " 70
"	1871	"	4 " —	"	1894	"	6 " —	"			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysnaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiajone jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dia

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXX. — Wydana i rozesłana dnia 24. lutego 1917.

Treść: (M 66.—68.) 66. Obwieszczenie w sprawie używania częściowych zapisów długu pożyczki pierwszeństwa kolei lokalnej Insbruk—Hall w T. w kwocie 2,500.000 K do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. — 67. Rozporządzenie w sprawie częściowej zmiany najwyższych cen przy sprzedaży nasienia czerwonej koniczyny, ustanowionych w § 1. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 24. listopada 1916. — 68. Rozporządzenie w sprawie zająćcia i wymiany okuć do drzwi na cele wojenne.

66.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 2. lutego 1917,

w sprawie używania częściowych zapisów długu pożyczki pierwszeństwa kolei lokalnej Insbruk—Hall w T. w kwocie 2,500.000 K do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

Celem pokrycia kosztów przestoczenia kolei lokalnej z Insbruku do Hall, będącej przedmiotem Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 18. sierpnia 1889, Dz. u. p. Nr. 171, na kolej elektryczną, oraz celem częściowego pokrycia kosztów budowy linii kolei lokalnych na obszarze stolicy kraju Insbruku, będących przedmiotem dokumentów koncesyjnych z dnia 24. grudnia 1904, Dz. u. p. Nr. 167, z dnia 5. grudnia 1908, Dz. u. p. Nr. 253 i z dnia 2. października 1912, Dz. u. p. Nr. 196, zaciągnięto Towarzystwo akcyjne „Kolej lokalna Insbruk—Hall w T.” 4½%ową pożyczkę pierwszeństwa w kwocie imiennej 2,500.000 K w częściowych zapisach długu po 10.000, 2.000, 1.000 i 200 K, której oprocento-

wanie i zgodne z planem umorzenie zabezpieczone jest poręką kraju Tyrolu na podstawie uchwały sejmu z dnia 3. lipca 1914.

Co do tych zapisów długu zachodzą tedy wymogi, wymienione w artykule XVII. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, o kolejach niższego rzędu.

Zapisów długu tej 4½%owej pożyczki pierwszeństwa w ogólnej kwocie imiennej 2,500.000 K można więc na zasadzie wspomnianej na końcu ustawy używać do korzystnego umieszczania kapitałów fundacji, zakładów, zostających pod nadzorem publicznym, Urzędu pocztowych kas oszczędności oraz pieniędzy pupilarnych, fideikomisowych tudzież depozytowych a nadto na kaucyje służbowe i handlowe.

Spitzmüller wlr.

Schenk wlr.

67.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. lutego 1917,

w sprawie częściowej zmiany najwyższych cen przy sprzedaży nasienia czerwonej koniczyny,

ustanowionych w § 1. rozporządzenia ministerialnego z dnia 24. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 396.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Do ustanowionych w § 1. dla kategorii IV. najwyższych cen sprzedaży można przy sprzedaży drobiazgowej nie przekraczającej 20 kg nasienia czerwonej koniczyny doliczać dodatek w wysokości 10%.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.

Forster wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

Höfer wlr.

68.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 23. lutego 1917,

w sprawie zajęcia i wymiany okuć do drzwi na cele wojenne.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Okucia do drzwi z mosiądzu, spiżu, bronzu lub miedzi, znajdujące się na bramach, drzwiach wchodowych i drzwiach w budynkach i przy ogrodzeniach, zajmuje się na cele wojenne.

Za okucia do drzwi po myśli niniejszego rozporządzenia należy uważać:

klamki (zapadki, kłamry, guziki),

rozety przyciskowe.

rozety i płytki do dziurek od klucza.

tarcze podłużne i

rączki do drzwi (rączki u drzwi wahadłowych, przedsiönkowych).

Okucia o szczególnej wartości historycznej, artystycznej lub z zakresu przemysłu artystycznego może polityczna władza powiatowa wyłączyć od zajęcia.

Posiadacze domów, dzierżawcy, najmobiiercy i inni uprawnieni do używania są obowiązani zarządzić dokonanie wymiany okuć do drzwi za równoczesnem umieszczeniem okuć zastępczych przez należycie wylegitymowanych funkcjonaryuszów tych przedsiębiorstw, których Ministerstwo robót publicznych do tego upoważni. Przedsiębiorstwa powołane do robót przy wymianie wystawią odnośnym funkcjonaryuszom - karty legitymacyjne (firmowe), na których polityczna władza powiatowa (rządowa władza policyjna) przez umieszczenie wizy i pieczęci poświadczy, że dotyczącemu przedsiębiorstwu poruczono dokonanie robót przy wymianie. Kartę legitymacyjną, zaopatrzoną wizą władzy, może ta władza każdej chwili odebrać.

Okoliczność ta nie dotyka odpowiedzialności przedsiębiorcy za osoby, któremi on posługuje się przy załatwianiu swych spraw.

§ 2.

Przed rozpoczęciem robót przy wymianie okuć należy to wprzód w każdej gminie ogłosić.

Funkcjonaryuszom, zaopatrzonym w kartę legitymacyjną według § 1., należy zezwolić na wstęp do budynków, mieszkań, sklepów itp., celem dokonania wymiany okuć, względnie zbadania, czy zostały one oddane.

Gmina ma postarać się o odpowiedni nadzór nad robotami przy wymianie okuć i ma w razie nieobecności uprawnionego do używania albo jednego z członków jego rodziny lub innej pełnoletniej osoby, ustanowionej do wykonywania pieczy, przybrać dwóch świadków zasługujących na zaufanie.

Z zachowaniem powyższych jakoteż wszelkich innych potrzebnych ostrożności ma gmina także prawo w celu dokonania wymiany zarządzić otwarcie zamkniętych budynków, ubikacji i ogrodzeń.

§ 3.

Ministerstwo handlu postanowi w porozumieniu z Ministrami obrony krajowej i robót publicznych na podstawie opinii znawców, jakich okuć zastępczych należy użyć w zamian za okucia, wymienione w § 1.

§ 4.

O ile wymiana zostanie uskuteczniiona prawidłowo według zarządzeń, wydanych na zasadzie tego rozporządzenia, nie przysługuje posiadaczowi wymienionych okuć żadne dalsze roszczenie.

W szczególności nie można także żądać późniejszej ponownej wymiany przymocowanych okuć zastępczych.

§ 5.

Posiadacze okuć, które mają być oddane, mają prawo sami dokonać wymiany, jeśli przenoszą ten sposób postępowania.

Odjęte okucia należy także w tych razach oddać bezzwłocznie na żądanie upoważnionym według § 1. organom. Jeżeli posiadacz przyjmie okucia zastępcze, przyniesione przez te organa, nie przysługuje mu żadne roszczenie o dalsze wynagrodzenie. Jeśli jednak posiadacz nie chce przyjąć i użyć tych okuć zastępczych, natenczas wspomniane organa wręczą mu poświadczenie odbioru na oddane im okucia (z mosiądzu, spiżu, bronzu, miedzi). Ciężar oddanych okuć należy na miejscu stwierdzić i podać w poświadczeniu. Stopę wynagrodzenia ogłosi się osobnem obwieszczeniem; wypłatę wynagrodzenia uskutechni biuro wymienione w poświadczeniu odbioru.

§ 6.

Wymienione w § 1. okucia wolno oddawać tylko organom i przedsiębiorstwom, upoważnionym

według § 1. Również tylko tym organom i przedsiębiorstwom jest dozwolone przyjmowanie okuć.

§ 7.

Za działania wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia, w szczególności za zatajanie przeznaczonych do wymiany okuć, za usiłowanie przeskroczenia upoważnionym organom w spełnieniu ich zadania, tudzież za współwinę w takich czynach będą karaty polityczne władze I. instancyi aresztem do 6 miesięcy lub grzywną do 5000 K, o ile czyny te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 8.

Gminy można także poza wymienionymi w § 2. przypadkami powołać do współdziałania przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzą nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "	"	1916 " . . .	12 " 70 "
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły w **stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie** roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i **wszystkie** roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nle** tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, **lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się **uzupełnienie** niekompletnych roczników i **zestawienie** pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 25. lutego 1917.

Treść: № 69. Rozporządzenie, w sprawie obrotu burakami pastewnymi.

69.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 24. lutego 1917,

w sprawie obrotu burakami pastewnymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. października 1916, Dz. u. p. Nr. 350, mają być stosowane także do marchwi pastewnej i cukrowych buraków pastewnych (do buraków cukrowych z zawartością cukru do 13 procent).

§ 2.

Zgłoszenie zapasów, przepisane w § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. października 1916, Dz. u. p. Nr. 350, należy co do marchwi pastewnej i cukrowych buraków pastewnych przedłożyć najdalej w dniu 8. marca 1917 według stanu z dnia 25. lutego 1917 właściwemu biurowi krajowemu dla środków pastewnych (w Austrii Dolnej oddziałowi dolno-austriackiemu w Centrali dla środków pastewnych, Wiedeń, I., Trattnerhof 1).

§ 3.

Krajowe biura dla środków pastewnych (w Austrii Dolnej oddział dolno-austriacki w Centrali dla środków pastewnych, Wiedeń, I., Trattner-

hof 1) są obowiązane objąć zaoferowane im marchew pastewną i cukrowe buraki pastewne i zapłacić za nie odpowiednią, co najwyżej jednak następującą cenę:

za marchew pastewną . . . 6 K

za cukrowe buraki pastewne 4 K 50 h

za 100 kg.

§ 4.

Użycie buraków pastewnych wszelkiego rodzaju na inne cele niż wprost na karmę dla bydła jest dozwolone tylko za zezwoleniem Urzędu dla wyżywienia ludności.

§ 5.

Sprzedaż buraków pastewnych wszelkiego rodzaju jest dozwolona tylko na rzecz właściwego krajowego biura dla środków pastewnych (w Austrii Dolnej oddziałowi dolno-austriackiemu w Centrali dla środków pastewnych, Wiedeń, I., Trattnerhof 1).

§ 6.

Jeżeli zapotrzebowanie pewnego kraju nie będzie zabezpieczone przez sprzedaż buraków pastewnych z wolnej ręki (§ 5.), to polityczna władza krajowa może po zasięgnięciu zezwolenia Urzędu dla wyżywienia ludności albo też na polecenie tego Urzędu zażądać pewnej procentowej części całego zbioru buraków pastewnych.

Objęcie zażądanych buraków pastewnych skuteczną oznaczone w § 5. biura po ustanowionych cenach najwyższych.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Höfer wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedzeniu złożeniem prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "	"	1916 " . . .	12 " 70 "
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Riennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 27. lutego 1917.

Treść: *M* 70. Rozporządzenie, w sprawie wprowadzania w obrót niektórych środków żywności w Austrii.

70.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 26. lutego 1917,

w sprawie wprowadzania w obrót niektórych środków żywności w Austrii.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, zarządza się:

§ 1.

Kto sprowadza do Austrii towary wymienionego poniżej gatunku, a mianowicie:

ryby wszelkiego rodzaju (konserwy tudzież ryby świeże [żywe lub nieżywe, także zamrożone i do przewozu posypane solą]),

konserwy mleczne (mleko kondenzowane i sproszkowane, mleko trwałe i śmietaną trwałą wszelkiego rodzaju),

ser,

ryż,

czekoladę i kakao,

marmelady,

jarzynę i preparaty jarzynowe (jarzynę konserwowaną, prezerwowaną, świeżą lub suszoną),

figi wszelkiego rodzaju, rodzynki, cytryny, limonie,

orzechy, orzechy laskowe i migdały,

kasztany jadalne,

jest obowiązany, o nadejściu towarów do Austrii donieść bezzwłocznie Tow. akc. austriackiej Centrali zakupna w Wiedniu, I., Am Hof Nr. 4, podając gatunek i ilość oraz miejsce ich złożenia i na żądanie sprzedać je oraz dostawić temu towarzystwu lub temu miejscu, które ono oznaczy. Aż do ewentualnego odebrania przez Tow. akc. austriackiej Centrali zakupna ma on towary przechowywać i utrzymywać z troskliwością porządnego kupea.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do jarzyn, uprawianych w krajach korony św. Szczepana i stamtąd do Austrii sprowadzonych i do takich preparatów jarzynowych.

§ 2.

Towarzystwo austriackiej Centrali zakupna w Wiedniu (lub jego pełnomocnik) ma najdalej w ciągu 8 dni po otrzymaniu doniesienia (§ 1.) oświadczyć, czy towar przyjmuje. Szczególnie przy towarach podlegających zepsuciu należy złożyć oświadczenie to tak rychło, aby z powodu zwłoki nie nastąpiło zepsucie się towaru. Oświadczenie co do objęcia towaru można z pełnym skutkiem złożyć także wobec posiadacza składu lub przewoźnika. W razie, jeżeli oświadczone się co do objęcia towaru, to należy równocześnie rozrządzić przesyłką.

Własność towarów przechodzi na Towarzystwo austriackiej Centrali zakupna z tą chwilą, w której oświadczenie co do ich objęcia odejdzie do zobowiązanego, posiadacza składu lub przewoźnika.

Objęcie należy skutecznie najdalej w ciągu 14 dni po złożeniu odnośnego oświadczenia.

W razie jeżeli Towarzystwo austriackiej Centrali zakupna towaru nie obejmie lub w ciągu ośmiodniowego czasokresu wcale oświadczenia nie złoży, to sprawdzający towar ma prawo rozrządzić nim stosownie do istniejących w danym razie przepisów ustawowych lub postanowień wydanych przez władzę.

§ 3.

Ustanowienie ceny objęcia przychodzi do skutku w drodze wolnego układu między prowadzącymi towar a Towarzystwem austriackiej Centrali zakupna. Jeżeli porozumienie nie zostanie osiągnięte, natenczas ustanawia cenę objęcia towaru ostatecznie Urząd dla wyżywienia ludności.

Zapłatę skutecznie się z reguły zaraz po rzeczywistym objęciu towaru, najpóźniej jednak do 14 dni po ustanowieniu ceny objęcia.

§ 4.

W razie, jeżeli jakiś towar nie odpowiada zwyczajnym w handlu wymogom, należy potrącić z ceny objęcia odpowiednią kwotę.

Jeżeli porozumienie co do wysokości potrącenia nie przyjdzie do skutku, w takim razie rozstrzyga o potrąceniu sąd rozjemczy giełdy dla produktów rolniczych, właściwej według miejsca złożenia towaru, zaś w krajach, w których takiej giełdy niema, sąd rozjemczy izby handlowej i przemysłowej.

§ 5.

Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe są obowiązane, o każdej nadchodzącej do Austrii prze-

syłce towarów oznaczonego w § 1. rodzaju donieść za pośrednictwem stacyi przeznaczenia Towarzystwu austriackiej Centrali zakupna równocześnie z przepisaniem zawiadomieniem adresata, wymieniając stacyę nadania, adresata tudzież rodzaj i wagę przesyłki. Towary te wolno wydać adresatowi dopiero wtedy, jeżeli Towarzystwo austriackiej Centrali zakupna w ciągu 48 godzin, licząc od chwili skutecznego doniesienia, towarami inaczej nie rozrządzi.

Taksamo są urzędy pocztowe obowiązane o nadejściu towarów, oznaczonych w § 1. niniejszego rozporządzenia, donieść bezzwłocznie Towarzystwu austriackiej Centrali zakupna.

§ 6.

Od przepisów niniejszego rozporządzenia wyjęte są te ilości towarów, które zostają wprowadzane do Austrii jako prowiant podróży alboważ w małym obrocie granicznym, o ile towarów tych nie wprowadza się w celach handlowych. Na dalsze wyjątki może zezwolić Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 7.

Za działania wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia będzie karała władza polityczna I. instancyi grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn nie podlega karze surowszej.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 28. lutego 1917.

Treść: (№ 71.—76.) 71. Rozporządzenie, dotyczące poświadczenia transportowego dla szmat. — 72. Rozporządzenie, w sprawie obrotu starymi patronami strzelniczymi. — 73. Rozporządzenie, w sprawie poświadczeń transportowych dla kiszek wołowych. — 74. Rozporządzenie, w sprawie zabezpieczenia robót około uprawy roli oraz uprawy leżących odłogiem gruntów rolnych z wiosną 1917. — 75. Rozporządzenie, w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności przez pocztową kasę oszczędności. — 76. Obwieszczenie, dotyczące stóp wynagrodzenia za pewne oznaczone materiały, zawierające azot.

71.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 26. lutego 1917,

dotyczące poświadczenia transportowego dla szmat.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przesyłki szmat wszelkiego rodzaju z wełny, bawełny, szmat półwełnianych, lnianych, konopnych, jutowych itd. (wyjąwszy jedwab), tudzież przesyłki przeznaczonych do przeróbki starych części ubrania, jakoteż szmat pakunkowych, wkońcu przesyłki starych powrozów, lin, postronków i t. p. jak niemniej przesyłki nowych odpadków sukna wszelkiego rodzaju wolno kolejom żelaznym lub przedsiębiorstwom żeglugi parowej przyjmować do przewoza tylko wówczas, jeśli do dokumentów

przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione według przepisane go w załączniku formularza przez Centralę dla szmat, stow. z ogr. por. w Wiedniu, I., Seitzer-gasse 1.

Nie potrzeba takich poświadczeń dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy celnej, z Węgier i z Bośni i Hercegowiny.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i zarządzeń wydanych na jego podstawie, będą władze polityczne I. instancyi karały grzywnami do 5000 K lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu. Kto przy takim czynnie współdziała, ma być w ten sam sposób ukarany.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Forster wlr.

Urban wlr.

Serya....., Nr.....

Poświadczenie transportowe dla szmat.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

.....kg szmat

w czasie od ..... do ..... 191.

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)

Centrala dla szmat stow. i ogr. por.

....., dnia..... 191..

Pieczęć
urzędowa
stacji
nadania.

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.

Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

.....

 (Nadawca winien wypełnić, odłączyć i przesłać natychmiast do Centrali dla szmat.)

Serya....., Nr.....

Do

Centrali dla szmat, stowarzyszenia z ogr. por.

w Wiedniu, I., Seitzergasse 1.

Niniejszem potwierdza się urzędownie, że w dniu..... 191. nadał(a) tutaj

.....kg szmat

(imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania nadawcy) .....

do (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
(Podpis nadawcy.)Pieczęć
urzędowa
stacji
nadania.

72.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. lutego 1917,

w sprawie obrotu starymi patronami strzelniczymi.

§ 1.

Starych patronów strzelniczych (granatów i szrapneli) i starego materiału żelaznego, który zawiera takie patроны, nie wolno puszczać w obrót ani przerabiać bez poprzedniego fachowego przesortowania i rozsadzenia patronów przez organ wojskowy.

§ 2.

Zabrania się tedy oddawania starych patronów strzelniczych (granatów i szrapneli) i starego materiału żelaznego, który takie patроны zawiera, innym odbiorcom aniżeli organom wojskowym.

Zakaz ten nie stosuje się do oddawania wspomnianego materiału tym handlarzom starego żelaza, którzy wykażą się zapewnieniem komendy wojskowej, że patроны strzelnicze wysortowane przez nich z pośród zapasów zostaną przed dalszą sprzedażą rozsadzone przez organ wojskowy.

§ 3.

Kto patроны strzelnicze (granaty i szrapnele) i stary materiał żelazny, który takie patроны zawiera, oddaje do miejsca, które wedle tego rozporządzenia do ich objęcia nie jest uprawnione albo kto wbrew postanowieniom tego rozporządzenia materiał taki obejmuje, w obrót wprowadza lub przerabia, będzie karany przez polityczną władzę I. instancji grzywną do dwustu koron lub aresztem do czternastu dni, o ile czyn według obowiązujących ustaw nie podlega karze surowszej.

§ 4.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Handel wtr.

73.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. lutego 1917,

w sprawie poświadczeń transportowych dla kiszek wołowych.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym wolno podejmować się przewozu kiszek wołowych do miejscowości położonej poza obszarem administracyjnym odnośnej politycznej władzy krajowej tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez polityczną władzę powiatową według przepisanej w dodatku formularza.

Nie potrzeba takich poświadczeń dla przesyłek zarządu wojskowego oraz dla przesyłek z krajów korony węgierskiej, z Bośni i Hercegowiny i z zagranicy cłowej.

Przesyłki, które już zostały do zakładu transportowego dostawione, nie podpadają pod te postanowienia.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancji karaty grzywnami do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn według istniejących ustaw nie podlega surowszej karze.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wtr. Forster wtr.

Handel wtr. Urban wtr.

Höfer wtr.

Poświadczenie transportowe dla kiszek wołowych.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... kg (rodzaj towaru)

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacyi wysyłkowej) .....

do (nazwa stacyi przeznaczenia) .....

(koleją, okrętem parowym) .....

pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

C. k. Starostwo .....

Magistrat miasta .....

....., dnia .....

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentów przewozowych.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

74.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. lutego 1917,

w sprawie zabezpieczenia robót około uprawy roli oraz uprawy leżących odłogiem gruntów rolnych z wiosną 1917.

Na mocy rozporządzeń cesarskich z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 199, i z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

I.

Zabezpieczenie robót około wiosennej uprawy roli w roku 1917.

§ 1.

Każdy rolnik (właściciel gruntów, dzierżawca, użytkowca itd.) jest obowiązany wszystkie swe nadające się do uprawy grunta rolne, o ile nie są już uprawione, poddać uprawie wiosennej a w razie potrzeby uprawie dodatkowej.

Polityczna władza powiatowa może na wniosek komisji dla żniw zezwolić na wyjątki od tego obowiązku co do tych gruntów rolnych, których uprawa z powodu ich małej wartości uprawnej lub z powodu ich wysokiego położenia albo z powodu przypadkowego, powstałego przez wojnę pogorszenia ich fizycznej właściwości roli jest oczywiście niemożliwa lub też z ogólnogospodarczych względów byłaby nieracjonalną.

§ 2.

Komisje dla żniw winny starać się o to, aby uprawa wiosenna została przeprowadzona na czas i całkowicie także w roku 1917.

W tym celu są komisje dla żniw w szczególności obowiązane:

1. do zbadania, które grunta nie są jeszcze uprawione a przede wszystkim, które z nich wskutek powołania ich właścicieli lub gospodarzy do służby wojskowej lub z powodu innych, wywołanych przez wojnę przeszkód potrzebują pomocy;

2. do sporządzenia planu dla robót przygotowawczych i dla obsiewu potrzebujących pomocy obszarów gruntowych i nadzór nad jego wykonywaniem;

3. do starania się o to, aby żaden nadający się do zasiewów wiosennych grunt nie pozostał nieuprawiony;

4. do przydzielenia sił robotniczych i pociągowych oraz sprzętów stosownie do §§ 3., 6. i 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200, i do stawiania wniosków wobec politycznej władzy powiatowej stosownie do § 6., ustęp 2., tego rozporządzenia w brzmieniu artykułu I. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. września 1914, Dz. u. p. Nr. 252;

5. do pouczenia rolników o wyborze gatunku płodów, które mają być uprawiane, o miejscu i sposobie sprowadzania nasion i środków nawozowych;

6. do zawiadamiania gmin o tych nieruchomościach, których uprawienie we właściwym czasie wskutek powołania ich właścicieli lub gospodarzy do pełnienia służby wojskowej lub wskutek innej, wywołanej sytuacją wojenną przeszkody dla ich właścicieli lub gospodarzy, nie może być zabezpieczone przez same tylko zarządzenia, przewidziane pod l. 4. lub 5. tego paragrafu;

7. do stawiania wniosków wobec politycznej władzy powiatowej co do gruntów, które mają być stosownie do § 1., ustęp 2., wyjęte od obowiązku uprawy;

8. do przedkładania politycznej władzy powiatowej sprawozdań o spostrzeżeniach, na podstawie których byłyby wskazane szczególne zarządzenia ze strony rządu.

§ 3.

Roboty przygotowawcze i zasiew wspomnianych w § 2., l. 6., gruntów, o ile polityczna władza powiatowa nie zezwoliła na wyjątek stosownie do § 1., ustęp 2., są obowiązkiem gminy. Gmina ma prawo domagać się zwrotu połączonych z tem faktycznych kosztów z dochodu, osiągniętego z uprawionych przez nią pól.

II.

Uprawa leżących odłogiem gruntów rolnych.

§ 4.

Leżące odłogiem grunta rolne, nadające się do uprawy, na których uprawieni nie przedsięwzięli do dnia 15. kwietnia 1917 żadnych robót przygotowawczych do zasiewów wiosennych, jakkolwiek rola ze względu na stosunki wilgoci do tego się nadaje, może gmina, na której obszarze grunta te się znajdują, użyć aż do czasu żniwa celem uprawy tych plonów, które służą na pożywienie dla ludzi lub zwierząt.

Jeżeli gmina nie uczyni użytku z tego prawa do dnia 23. kwietnia 1917, to polityczna władza powiatowa może zezwolić gminom sąsiednim lub trzecim osobom na uprawę tych gruntów.

Każda gmina jest obowiązana przedłożyć najdalej do dnia 25. kwietnia 1917 politycznej władzy powiatowej wykaz wszystkich tych gruntów na swym obszarze, które nie zostały uprawione.

Jeżeli stosunki miejscowe tego wymagają, może polityczna władza krajowa zmienić powyższe terminy dla swego obszaru administracyjnego lub pewnych części tego obszaru.

§ 5.

Postanowienia § 4. nie mają zastosowania wcale albo mają zastosowanie tylko z czasowem ograniczeniem prawa do uprawy, jeżeli właściciel do dnia 31. marca 1917 doniesie politycznej władzy powiatowej i wobec niej uprawdopodobni, że grunt ma być w roku 1917 uprawiony albo na takie cele użyty, które uprawę wykluczają zupełnie albo wykluczają ją od pewnego oznaczonego czasu.

Polityczna władza powiatowa ma, unikając wszelkiej zwłoki, zawiadomić o tem gminę i prosiącego, czy uprawa gruntu jest dopuszczalna albo o ile należy ją ograniczyć.

§ 6.

Jeżeli leżący odłogiem grunt rolny zostanie według § 4. objęty do uprawy przez gminę albo pozostawiony do uprawy osobie trzeciej, to należy grunt ten uprawić natychmiast i to według wskazówek komisji dla żniw.

Pielęgnowanie uprawianych plonów i przeprowadzenie żniwa pozostaje pod nadzorem komisji dla żniw.

§ 7.

Uprawiający może poczynić wszelkie zarządzenia, potrzebne dla należytego gospodarowania na gruncie. Przysługuje mu prawo dostępu i dojazdu po cudzych drogach prywatnych. Uprawiającemu jest dozwolony dostęp i dojazd po cudzych gruntach dla celów gospodarczych o tyle, o ile jest to możliwe bez dotkliwej szkody dla cudzego posiadania.

Przez prowadzenie gospodarstwa na gruncie nie można jednak ograniczać istniejących praw drogi.

Polityczna władza powiatowa może udzielać wskazówek, nadających się do zapobieżenia przeszkodom w komunikacji i w prowadzeniu gospodarstwa.

§ 8.

Dochód uzyskany z uprawy gruntu (§ 4.) przypada uprawiającemu.

Właścicielowi nie przysługuje żadne prawo do tego dochodu. Roszczenie odszkodowawcze do uprawiającego przysługuje mu tylko o tyle, o ile uprawiający dopuścił się zawinienia przy wykonywaniu prawa uprawy.

Po zebraniu plonów gaśnie wszelkie prawo uprawiającego do używania gruntu.

W razie potrzeby wyda komisya dla żniw postanowienia co do czasu żniwa (§ 6.).

§ 9.

Uprawa nie dotyka istniejących zobowiązań właściciela do umarzania ciężarów, jakie ciążyą na gruncie.

§ 10.

Pozbycie lub wydzierżawienie gruntu pozostaje bez wpływu na prawa uprawiającego.

§ 11.

Postanowienia §§ 4. do 10. mają zastosowanie także do gruntów, wymienionych w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. października 1916, Dz. u. p. Nr. 352, a przeznaczonych na zabudowanie (place budowlane), na których do dnia 15. kwietnia 1917 względnie do ustanowionego przez polityczną władzę krajową innego terminu ani sam właściciel gruntu ani ten, komu polityczna władza powiatowa grunta te do uprawy przydzieliła, nie przedsięwziął żadnych robót przygotowawczych w celu uprawy.

§ 12.

Gruntów, na których uprawę polityczna władza powiatowa zezwoliła osobom trzecim stosownie do § 4. tego rozporządzenia lub stosownie do § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. października 1916, Dz. u. p. Nr. 352, nie wolno za zapłatą przekazywać dalej do używania.

III.

Postanowienia wspólne i postanowienia karne.

§ 13.

Organa służby techniczno-leśnej administracyi politycznej oraz w tych krajach, w których odbywają się operacye agrarne, organa władz agrarnych mają obowiązek wspierania politycznych

władz powiatowych przy wykonywaniu prawa nadzoru przysługującego im stosownie do § 9. rozporządzenia z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200, oraz komisye dla żniw w przeprowadzeniu poruczonych im zadań.

§ 14.

W gminach, w których nie należy ustanawiać komisji dla żniw, wstępuje w miejsce komisji dla żniw naczelnik gminy co do jej obowiązków i uprawnień.

§ 15.

Przeciw zarządzeniom władz politycznych pierwszej instancyi, wydanym w wykonywaniu tego rozporządzenia, jest wszelki dalszy tok prawny wykluczonym.

§ 16.

1. Grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy będzie karany, kto podaje daty nieprawdziwe w tym celu, aby spowodować ze strony władzy orzeczenie niedopuszczalności uprawy gruntu leżącego odlogiem przez kogoś innego albo orzeczenie czasowego ograniczenia takiej uprawy (§ 5.).

2. Grzywną do 1000 koron albo aresztem do jednego miesiąca będzie karany:

- a) posiadacz gruntu, który wprowadzie zaczął uprawiać grunt pod rośliny spożywcze albo pastewne, jednak zaniechał dalszej uprawy z własnej winy;
- b) osoba trzecia, która podjęła się uprawy gruntu leżącego odlogiem i zaniechała jej z własnej winy;
- c) kto w inny sposób nie zastosuje się do przepisów tego rozporządzenia lub zarządzeń władzy wydanych na jego podstawie lub działa wbrew tym przepisom lub zarządzeniom.

Postępowanie karne należy do politycznych władz powiatowych.

§ 17.

Przepisy, obowiązujące właściciela gruntu na podstawie tego rozporządzenia, mają także odpowiednio zastosowanie do dzierżawcy, użytkowcy albo do innych uprawnionych do używania.

§ 18.

Rozporządzenie to nie dotyka rozporządzeń ministerjalnych z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200, z dnia 25. września 1914, Dz. u. p.

Nr. 252, i z dnia 11. października 1916, Dz. u. p. Nr. 352.

§ 19.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr. Handel wlr.
Schenk wlr. Höfer wlr.

75.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 27. lutego 1917,

w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Począwszy od dnia 28. lutego 1917 należy wszystkie wypłaty, których asygnata wychodzi od c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności, dokonywać za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności.

§ 2.

Wyjęte od tego rodzaju dokonania wypłaty są:

- a) wypłaty na rzecz uprawnionych do poboru, mieszkających zagranicą;
- b) wypłaty, które muszą być dokonywane rzeczywiście w złocie i
- c) wypłaty na rachunek Węgier, władz wspólnych i organów autonomicznych.

§ 3.

Dla wypłat wymienionych w § 1., które mają być realizowane w obrocie przekazowym c. k. pocztowej Kasy oszczędności, jest organem likwidującym Departament rachunkowy c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności. Temu Departamentowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także przeznaczone dotąd dla wypłacających kas wygotowania sądowych uchwał na zajęcie i uchwał przekazujących (zakazów dla dłużnika trzeciego), o ile doręczenie takie na wniosek egzekwującego wierzyciela według § 295. o. c. ma być w ogólności przedsięwzięte.

§ 4.

Pozatem mają odpowiednie zastosowanie do wspomnianych wypłat przepisy §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, z tą zmianą, że ewentualne reklamacje należy zawsze wystosowywać do wymienionego w § 3. Departamentu rachunkowego.

Spitzmüller wlr.

Urban wlr.

Höfer wlr.

76.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 27. lutego 1917,

dotyczące stóp wynagrodzenia za pewne oznaczone materiały, zawierające azot.

I.

Na zasadzie postanowień rozporządzeń wykonawczych z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p.

Nr. 326, i z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych, do §§ 18. i 24., ustanawia się z mocą obowiązującą od dnia 1. marca 1917 następujące stopy wynagrodzenia:

- a) za 100 kg czystego amoniaku w zgęszczonej (amoniakowej) wodzie gazowej z conajmniej 15°/_o-ową zawartością amoniaku . . . 145 K,
 b) za 100 kg azotu w siarczanie amonowym (bez opakowania) . . . . . 190 K.

II.

Z powodu niniejszego obwieszczenia tracą moc obowiązującą stopy wynagrodzenia, ustanowione w § 1., punkt 2. i 3., obwieszczenia z dnia 27. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 141.

Georgi wlr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 28. lutego 1917.

Treść: M 77. Rozporządzenie cesarskie w sprawie rozszerzenia mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, o należnościach sądowych, na postępowanie w sprawach spornych przed Urzędem Naczelnego Marszałka Dworu.

77.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 24. lutego 1917,

w sprawie rozszerzenia mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 279, o należnościach sądowych, na postępowanie w sprawach spornych przed Urzędem Naczelnego Marszałka Dworu.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 279, o należnościach sądowych, należy stosować analogicznie do postępowania w sprawach spornych przed Urzędem Naczelnego Marszałka Dworu; sąd Naczelnego Marszałka Dworu należy uważać przytem na równi ze zwyczajnym Trybunałem pierwszej instancji.

§ 2.

To rozporządzenie cesarskie nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. marca 1917; do spraw

spornych, które w dniu 1. marca 1917 w Urzędzie Naczelnego Marszałka Dworu już zawisły, ma rozporządzenie to jednak zastosowanie tylko o tyle, o ile dla tych spraw spornych obowiązują przepisy procedury cywilnej (§ 7. rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 223).

§ 3.

Wykonaniem tego rozporządzenia cesarskiego zajmą się Moi Ministrowie skarbu i sprawiedliwości.

Baden, dnia 24. lutego 1917.

Karol wdr.

Clam-Martinić wdr.	Baernreither wdr.
Georgi wdr.	Forster wdr.
Hussarek wdr.	Trnka wdr.
Spitzmüller wdr.	Bobrzyński wdr.
Handel wdr.	Schenk wdr.
Urban wdr.	Höfer wdr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "	"	1916 " . . .	12 " 70 "
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły w **stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w **przebiegu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 1. marca 1917.

Treść: № 78. Rozporządzenie w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych przez c. k. Pocztową Kasę oszczędności.

78.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 28. lutego 1917,

w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych przez c. k. Pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Od dnia 1. marca 1917 należy wszystkie wypłaty, asygnowane przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, dokonywać za pośrednictwem c. k. Pocztowej Kasy oszczędności.

§ 2.

Wyjęte od wypłaty przez Pocztową Kasę oszczędności są:

- a) wypłaty na rzecz uprawnionych do poboru, mieszkających zagranicą,
- b) wypłaty, które muszą być dokonywane rzeczwiście w złocie.

§ 3.

Dla wypłat, wymienionych w § 1., które mają być realizowane w obrocie przekazowym c. k. Pocztowej Kasy oszczędności, jest organem likwidującym wyłącznie Departament rachunkowy c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Temu Departamentowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także przeznaczone dotąd dla wypłacających kas wygotowania sądowych uchwał na zajęcie i uchwał przekazujących (zakazów dla dłużnika trzeciego), o ile doręczenie takie na wniosek egzekwującego wierzyciela według § 295. o. e. ma być w ogólności przedsięwzięte.

§ 4.

Pozatem mają do oznaczonych wypłat zastosowanie przepisy §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, z tą zmianą, że ewentualne reklamacje należy zawsze wystosowywać do wymienionego powyżej Departamentu rachunkowego.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1896 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "	"	1916 " . . .	12 " 70 "
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Cześć XXXVI. — Wydana i rozestana dnia 1. marca 1917.

Treść: (№ 79.—81.) 79. Rozporządzenie, normujące noszenie mundurów i odznak. — 80. Rozporządzenie w sprawie przerabiania wełny owczej, chesanki, wyczesków, odpadków wełnianych, wełny sztucznej i włosów zwierzęcych samych lub w połączeniu z innymi materiałami tkackimi. — 81. Rozporządzenie, którym zmienia się § 12 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. września 1916, dotyczącego się należyłości od dokumentów przewozowych.

79.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 26. lutego 1917,

normujące noszenie mundurów i odznak.

§ 1.

Mundury wolno nosić tylko wtedy, jeżeli zostały zatwierdzone po myśli niniejszego rozporządzenia.

Zatwierdzenia można udzielać od przypadku do przypadku dla poszczególnych mundurów albo w ogólności dla pewnego ich typu.

Pod mundurami w myśl niniejszego rozporządzenia rozumie się także poszczególne części mundurów.

§ 2.

Zatwierdzeniu po myśli niniejszego rozporządzenia nie podlegają:

1. Mundury osób, korzystających w myśl prawa międzynarodowego z praw zakrajowości, a przebywających w monarchii austriacko-węgierskiej w służbowym charakterze, albo też osób, należących do dworu Najjaśniejszego Pana i Człon-

ków Domu cesarskiego lub innych domów panujących.

2. mundury osób, należących do siły zbrojnej i do żandarmeryi monarchii austriacko-węgierskiej,

3. mundury, których wprowadzenie polega na osobnym przepisie ustawowym albo zostało dokonane przez władzę państwową lub które służą za ubiór zakonny w uznanych w Austrii Zakonach Kawalerów,

4. mundury związków austriackiej korporacji militarnej i innych korporacji, obowiązanych do pospolitego ruszenia,

5. w razie wyraźnego umówienia wzajemności mundurów zagranicznych osób wojskowych i funkcyjaryszów państwowych w czasie ich chwilowego pobytu w Austrii i

6. mundury górnicze.

§ 3.

Mundury funkcyjaryszów przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i żeglugi okrętowej, używane w kraju mundury innych funkcyjaryszów prywatnych, jakoteż od dawna używane mundury przemysłowych stowarzyszeń i związków można nosić bez poprzedniego zatwierdzenia władzy po myśli § 1., o ile w kroju i kolorze dają się na pierwszy rzut oka poznać jako niewojskowe.

a zarazem i do innych mundurów, wymienionych w § 2., nie są tak podobne, by ich różnicę można było spostrzedz przy zwykłej znajomości rzeczy tylko przy użyciu nadzwyczajnej uwagi.

Na dalsze wyjątki od przepisu § 1. mogą pozwolić polityczne władze krajowe w drodze rozporządzenia.

Noszenie mundurów przez członków i funkcjonaryuszów związków albo przez funkcjonaryuszów korporacji publicznych wymaga we wszystkich przypadkach zatwierdzenia władzy. Politycznej władzy krajowej zastrzega się uczynienie noszenia mundurów przez funkcjonaryuszów zakładów prywatnych zawisłem od zatwierdzenia władzy.

§ 4.

Pozwolenia na noszenie mundurów udziela polityczna władza krajowa, w której obrębie administracyjnym ma proszący swoją siedzibę lub zwyczajne miejsce zamieszkania.

Nietkniętymi pozostają przepisy o noszeniu jednakowych mundurków szkolnych w średnich i niższych zakładach naukowych i wychowawczych, jakoteż o noszeniu mundurów przy przedstawieniach teatralnych.

§ 5.

Z podania muszą być widoczne:

1. imię i nazwisko oraz zawód proszącego,
2. dokładny opis munduru,
3. koło osób, uprawnionych do noszenia munduru,
4. okazy, przy których, oraz części kraju i miejscowości, w których ma być mundur noszony.

Do podania należy także dołączyć w dwóch egzemplarzach zupełnie odpowiadający opisaniu munduru kolorowy szkic, przedstawiający widok munduru z przodu i z tyłu.

§ 6.

Jeżeli jedna z okoliczności, wymienionych w § 5., nie jest z podania widoczna dość wyraźnie albo nie dołączono do podania szkicu kolorowego w dwóch egzemplarzach, natenczas zarządzi władza uchylenie tego rodzaju braków w ciągu czasokresu, który należy ustanowić na jeden do czterech tygodni. Jeżeli braki te nie zostaną usunięte w ciągu ustanowionego czasokresu, to należy podanie odrzucić.

Władza może także zaniechać zadania pewnych poszczególnych wymogów z § 5., jeżeli są jej one już znane skąd inąd.

§ 7.

Zezwolenia udziela się według swobodnego uznania przy uwzględnieniu porządku publicznego. Można je uczynić zależnym od warunków.

Udzielone zezwolenie można każdego czasu odwołać albo uzależnić od warunków z przyczyn porządku publicznego albo też dlatego, że nie zachodzą już wymogi, pod którymi go udzielono.

Zezwolenie na pewien typ munduru należy ogłosić w urzędowej gazecie krajowej.

§ 8.

Postanowienia §§ 1. do 7. mają zastosowanie także do noszenia odznak wszelkiego rodzaju, noszonych przez członków stowarzyszenia, funkcjonaryuszów stowarzyszeń, zakładów albo publicznych korporacji.

§ 9.

Tutejsze i zagraniczne ordery i odznaki honorowe wolno nosić tylko stosownie do zarządzeń, wydanych przez Cesarza.

Nie wolno nikomu nosić dekoracji, podobnych do tutejszych albo zagranicznych orderów lub odznak honorowych.

§ 10.

Nawet, o ile według powyższych postanowień wolno nosić mundury i odznaki bez poprzedniego zezwolenia, może polityczna władza powiatowa, a w miejscowościach, gdzie istnieje rządowa władza policyjna, ta ostatnia zabronić w poszczególnym przypadku lub w ogólności noszenia takich mundurów i odznak z przyczyn porządku publicznego.

§ 11.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn odnośny nie jest przekazany w myśl istniejących ustaw orzecznictwu sądowemu, będzie karała polityczna władza powiatowa, a w miejscowościach, w których istnieje rządowa władza policyjna, ta ostatnia grzywną do dwustu koron albo aresztem do dni czterestu.

Tej samej karze podlega, kto bezprawnie nosi mundur siły zbrojnej austriacko-węgierskiej monarchii albo zagranicznej siły zbrojnej i żandarmerji lub mundur przepisany dla tutejszo-krajowych lub zagranicznych funkcjonaryuszów dworskich i państwowych albo dla tutejszo-krajowych funkcjonaryuszów kolei państwowych lub też mundur niezwykle podobny do takich mundurów

w kroju i kolorze, o ile czyn odnośny nie podlega surowszej karze.

§ 12.

Postanowień, obowiązujących co do noszenia broni, nie dotyka niniejsze rozporządzenie.

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Dla mundurów albo odznak w myśl § 8., których noszenia przed tym dniem władza dozwoliła albo je do wiadomości przyjęła, należy postarać się w ciągu sześciu miesięcy o zezwolenie, wymagane w myśl niniejszego rozporządzenia, o ile polityczna władza krajowa nie pozwoli w ogólności albo dla niektórych przypadków na wyjątki.

Handel włr.

80.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 27. lutego 1917

w sprawie przerabiania wełny owczej, czesanki, wycesków, odpadków wełnianych, wełny sztucznej i włosów zwierzęcych samych lub w połączeniu z innymi materiałami tkackimi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274., zarządza się jak następuje:

§ 1.

Barwienie, tkanie i innego rodzaju przerabianie wełny owczej, mohair i innych włosów zwierzęcych, czesanki, wycesków i przędzy pierwotnej z tych materiałów, dalej odpadków i odbytków wełnianych, jakoteż wełny sztucznej, samych lub w połączeniu z innymi materiałami tkackimi, jest od szóstej godziny rano 21. dnia po ogłoszeniu tego rozporządzenia dozwolone tylko o tyle, o ile udzielono osobnego pozwolenia na przerobienie w każdym poszczególnym przypadku.

§ 2.

Prośby o pozwolenie na przerabianie materiałów, wymienionych w § 1., należy wnosić do Związku wojennego dla przemysłu wełnianego

w Wiedniu, I., Seitzergasse 1. używając do tego wydawanych tam formularzy, które należy dokładnie wypełnić we wszystkich rubrykach.

Prośby, odnoszące się do przerabiania wymienionych w § 1. materiałów z domieszką bawełny, odpadków bawełnianych, effiloché albo bawełny sztucznej, względnie jedwabiu lub odpadków jedwabnych, należy wnosić do Związku wojennego dla przemysłu wełnianego tylko wtedy, gdy zawartość materiałów bawełnianych względnie jedwabnych nie przewyższa 50%.

Jeżeli zawartość domieszki materiału bawełnianego lub jedwabnego wynosi więcej niż 50%, w takim razie należy prośbę o pozwolenie na przerabianie wnieść do Związku wojennego dla przemysłu bawełnianego w Wiedniu, I., Maria Theresienstrasse 32/34, względnie do Związku wojennego dla przemysłu jedwabniczego w Wiedniu, I., Postgasse 11.

§ 3.

Prośby o udzielenie pozwolenia na przerabianie dla tego rodzaju mieszanin z domieszką bawełny, odpadków bawełnianych, effiloché, albo bawełny sztucznej, względnie jedwabiu lub odpadków jedwabnych należy bez względu na ilość domieszki materiałów bawełnianych lub jedwabnych zaopatrzyć, przed przedłożeniem władzy rozstrzygającej opinią wspólnego Wydziału Związków wojennych dla przemysłu wełnianego, dla przemysłu bawełnianego, względnie dla przemysłu jedwabniczego.

§ 4.

O prośbach co do zezwolenia na przerabianie materiałów, wymienionych w § 1., a to dla wykonania zleceń zarządu wojskowego rozstrzyga Ministerstwo wojny, w razie zleceń zarządu obrony krajowej Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wojny. O wszystkich innych tego rodzaju prośbach rozstrzyga Ministerstwo handlu.

§ 5.

Od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia wolno sprzedawać powłok jakoteż przędzę skubaną, która zawiera więcej niż 30% wełny albo wełny sztucznej, tylko zarządowi wojskowemu albo T. akc. Centrali dla wełny w Wiedniu, I., Seitzergasse 1.

Przędza sprowadzona z zagranicy bez poparcia państwowego, albo też przędza zrobiona przeważnie z materiałów zagranicznych, sprowadzonych bez poparcia państwowego, nie podlega temu ograniczeniu.

§ 6.

T. akc. Centrali dla wełny jest związane przy odsprzedaży zakupionej przez nią przędzy wskazówkami Ministerstwa handlu, jakie to ostatnie wydaje w porozumieniu z Ministerstwem wojny i z Ministerstwem obrony krajowej.

§ 7.

Od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia nie wolno żądać ani świadczyć tytułem zapłaty za przerabianie obcych materiałów tkackich aż do dalszego zarządzenia wynagrodzeń, któreby były wyższe od podanych poniżej:

a) Pranie wełny.

Pranie wełny strzyżonej, wełny ze zdjętych skórek, wełny zgrzebnej itd. 70 h od jednego kilograma wełny pranej, podstawa 17% kondycjonowana. Netto natychmiastowa zapłata gotówką. Surowa wełna ma być dostawiona franco na stację kolejową pralni, a wełna prana ma być dostarczona loco stacya kolejowa pralni. Zabezpieczenie składowe odbywa się na koszt pralni.

b) Czesanie wełny.

Za sporządzenie czesanki z wełny pranej (wynagrodzenie za czesanie) . . . . . 90 h od kilograma; za sporządzenie zgrzebła taśmowego z wełny pranej . 100 „ „ „ podstawa 18 $\frac{1}{4}$ % kondycjonowana.

c) Tkanie powłoku.

Wynagrodzenie za tkanie z wyłączeniem wynagrodzenia za pranie i czesanie względnie za zgrzeblenie, jednak włącznie z wynagrodzeniem za barwienie od jednego kilograma gotowej przędzy:

9/1 polowo-siwej	K 3-80;
7/2 siwej melé. 95% czystej wełny dla marynarki	„ 4-40;
14/2 polowo-siwej	„ 4-40;
20/2 polowo-siwej	„ 4-60;
26/2 polowo-siwej albo w nowym kolorze (ziemisto-brunatnej)	„ 4-60;
6/4 przędzy szydełkowej (wraz z motowidłem)	„ 4-40.

Netto za natychmiastową zapłatą w gotówce, wełna ma być zabrana z wagonu w Wiedniu, a przędza dostawiona franco na stację kolejową przędzalni. Okrywy i puste skrzynie mają być natychmiast zwrócone w stanie dobrym, zdatnym do użycia franco na stację kolejową przędzalni. Skrzynie niezwrócone policza się po 24 K za sztukę. Wszystkie odpadki należy zwrócić zlecającemu.

d) Rwanie i wyrób effiloché z gałganków bawełnianych.

1. Nowe gałganki katun i kaliko po . K 85.—
2. wszystkie inne gałganki bawełniane po „ 65.— za 100 kg rwanego materiału netto.

e) Wyrób wełny sztucznej.

Rwanie (wraz z trzepaniem gałganków) po K 40.—
barwienie na kolor polowo-siwy po . . . „ 75.—
obciążanie (jeżeli zostało zlecone) po . . . „ 45.—
wynagrodzenie za pranie (jeżeli zostało zlecone) po . . . . . „ 15.—
karbonizowanie półwełny po . . . . . „ 30.—
za 100 kg gotowej wełny sztucznej;
karbonizowanie innego materiału po . „ 20 —
za 100 kg surowego ciężaru gałganków.

Jeżeliby były potrzebne osobne prace około posortowania, pokrajania lub innych manipulacji, to należy umówić się o to w każdym poszczególnym przypadku.

f) Tkanie przędzy skubanej (wraz z przędzą Vigogne i odpadkami przędzy).

Włącznie do Nr. 2 od metra	80 h,
ponad Nr. 2 włącznie do Nr. 3 od metra	95 „
„ „ 3 „ „ „ 4 „ „	110 „
„ „ 4 „ „ „ 5 „ „	120 „
„ „ 5 „ „ „ 6 „ „	130 „
„ „ 6 „ „ „ 8 „ „	140 „
„ „ 8 „ „ „ 10 „ „	150 „
„ „ 10 „ „ „ 12 „ „	160 „

za 1 kg przędzy netto.

Do d), e), f): Pozycje wynagrodzenia rozumie się netto kasa, z wyłączeniem szmelców, okryw, przewozu i opakowania. O ile zlecający nie dostawi oliwy do szmelcu, okryw i opakowania, należy je policzyć po własnych kosztach. Dowóz materiału z kolei ma ponosić w każdym razie przerabiający. odpadki ma on zawsze zwrócić.

§ 8.

Ministerstwo handlu jest upoważnione do zarządzenia w razie potrzeby zmiany powyższych pozycji wynagrodzenia, a to w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami.

§ 9.

Każde przedsiębiorstwo, które przerabia materiały, wymienione w § 1. niniejszego rozporządzenia, a następnie bawełnę, odpadki bawełniane, effiloché i bawełnę sztuczną, jedwab i odpadki jedwabne, jest obowiązane do prowadzenia dokładnych zapisków, z których każdego czasu można się przekonać o składzie, nadejściu i odejściu jakoteż o użyciu tych materiałów.

§ 10.

Dla zapewnienia przestrzegania postanowień tego rozporządzenia może Ministerstwo handlu, a w czasie wojny także Ministerstwo wojny jako też Ministerstwo obrony krajowej ustanowić własne organa kontrolne, które każdej chwili mogą wchodzić do wszystkich przedsiębiorstw, objętych rozporządzeniem, i którym na żądanie należy pozwolić na wgląd do wszystkich ksiąg handlowych, korespondencji i wszystkich innych zapisków.

§ 11.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, ustanowionych w tem rozporządzeniu, będą karą władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile odnośnie czyny nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie uchyla się rozporządzenie z dnia 25. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 52 i § 15 rozporządzenia z dnia 28. maja 1916. Dz. u. p. Nr. 156. 。

Georgi wtr.

Spitzmüller wtr.

Urban wtr.

81.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych i Ministerstwem handlu z dnia 27. lutego 1917,

którem zmienia się § 12 rozporządzenia ministerialnego z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 337, tyczącego się należytości od dokumentów przewozowych.

Postanowienia § 12 rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 337, tyczącego się należytości od dokumentów przewozowych, zmienia się na podstawie upoważnienia, udzielonego w § 14., ustęp 5., rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, co do przesyłek z Bośni i Hercegowiny w ten sposób, że w ruchu kolejowym i żeglugi rzecznej, począwszy od dnia 1. marca 1917 aż do dalszego zarządzenia, nie należy pobierać przewidzianych w § 14., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego należytości w kwocie 1 K 20 h albo 30 h; postanowienie, wydane co do przesyłek środków żywności, pozostaje nienaruszonym.

Forster wtr.

Spitzmüller wtr.

Urban wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

Królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	15 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "	"	1916 "	12 " 70 "
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysługuje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług matery.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozestana dnia 3. marca 1917.

Treść: (M 82.—84.) 82. Obwieszczenie o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych norweskich — 83. Rozporządzenie o ochronie najmościerców w niektórych gminach powiatów politycznych Lilienfeld i St. Pölten (w Austrii Dolnej), tudzież w niektórych gminach tyrolskich i przedarulańskich. — 84. Obwieszczenie o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych niderlandzkich.

82.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 22. lutego 1917

o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych norweskich.

Na mocy § 1., ustęp 3., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa z powodu stanu wojennego i z odwołaniem się na obwieszczenie z dnia 24. października 1916, Dz. u. p. Nr. 374, punkt 1., ogłasza się, że w Austrii terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentów na rzecz poddanych norweskich przedłuża się w dalszym ciągu do dnia 30. czerwca 1917.

Trnka wlr.

83.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, robót publicznych i spraw wewnętrznych z dnia 1. marca 1917

o ochronie najmościerców w niektórych gminach powiatów politycznych Lilienfeld i St. Pölten (w Austrii Dolnej), tudzież w niektórych gminach tyrolskich i przedarulańskich.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmościerców, zarządza się:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokalów handlowych w następujących gminach:

1. Eschenau, Hainfeld, Hohenberg, Lilienfeld, Rohrbach a. d. Gölsen, St. Ägyd am Neuwalde, St. Veit a. d. Gölsen, Traisen i Türritz (w powiecie politycznym Lilienfeld); Kreisbach i Viehofen (w powiecie politycznym St. Pölten);

2. Innsbruck, Amras, Hötting, Mühlau; Bocen; Briksen; Brunek; Hall, Absam, Heiligkreuz; Kufstein; Lienz; Schwaz; Trydent; Bregencya, Rieden; Feldkirch, Altenstadt.

(2) Postanowienia rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, co do których umówiono się po dniu 27. stycznia 1917, jak również do tych podwyższeń czynszu najmu, które stały się skutecznymi albo zostały umówione przed obwieszczeniem niniejszego rozporządzenia, ale po podanych poniżej dniach miarodajnych. Jako dzień miarodajny ustanawia się:

dzień 1. stycznia 1917 dla gmin, oznaczonych pod l. 1, a

dzień 1. lutego 1917 dla gmin, oznaczonych pod l. 2.

(3) Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Trnka wtr.

Handel wtr.

Schenk wtr.

84.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 1. marca 1917

o postanowieniach wyjątkowych w sprawie ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych niderlandzkich.

Na zasadzie § 2., ustęp 5., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych w sprawie terminów pierwszeństwa, ustanowionych w Układzie Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, z powodu stanu wojennego ogłasza się, że w Niderlandach używa się osobom, mającym austriacką przynależność państwową, tego samego przywileju dla zgłoszeń patentów i znaków handlowych, jakie ustanowiono w § 2. powyższego rozporządzenia.

Trnka wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozestana dnia 6. marca 1917.

Treść: (№ 85.—88.) 85. Rozporządzenie, dotyczące postanowień wykonawczych do rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. marca 1916, w sprawie dowozu z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów. — 86. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia inspektorów żywnościowych. — 87. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 11. maja 1916, dotyczące uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości. — 88. Rozporządzenie, w sprawie wydania dodatkowych kart na cukier dla organów zandarmeryi, policji i straży skarbowej.

85.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości z dnia 28. lutego 1917,

dotyczące postanowień wykonawczych do rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 71, w sprawie dowozu z zagranicy cłowej olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz niektórych pokrewnych produktów.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i w wykonaniu § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 71, zarządza się:

§ 1.

Kto sprowadza z zagranicy cłowej towary, wymienione w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 71, a mianowicie:

zwierzęce i roślinne oleje i tłuszcze wszelkiego rodzaju (z wyjątkiem masła i tłuszczu świńskiego), także w stanie twardym;

kwasy tłuszczowe;

mieszaniny tłuszczowe wszelkiego rodzaju i inne zawierające olej materyały i produkty, o ile zawierają one więcej niż 10 procent zwierzęcych lub roślinnych olejów, tłuszczów lub kwasów tłuszczowych;

pokosty olejne i oleje utlenione;

wszelkiego rodzaju mydła do smarowania, klejenia i mydła ziarniste, także mydła toaletowe i wszelkie produkty, zawierające mydło;

glicerynę wszelkiego rodzaju, także wody glicerynowe, spodnie ługi mydlane i inne produkty, zawierające glicerynę,

ma o nadejściu towarów do Austrii donieść bezwzględnie Tow. akc. Austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów w Wiedniu, I., Seitzergasse 1, podając rodzaj i ilość oraz miejsce składowe towarów; jest on również obowiązany towary te aż do ich objęcia przez Tow. akc. Austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów przechowywać i utrzymywać z troskliwością porządnego kupca.

Jeżeli sprowadzający nie przebywa w krajach tutejszych, wstępuje w jego miejsce odbiorca towarów.

§ 2.

Tow. akc. Austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów jest obowiązane towary te odebrać i za nie zapłacić najdalej w ciągu 30 dni od dnia doniesienia o nadejściu ich do Austrii.

§ 3.

Tow. akc. Austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów obejmie towary po takich cenach, po jakich Centrala towary tego samego rodzaju i tej samej jakości nabyła lub mogła była nabyć w tym samym kraju i w tym samym czasie, doliczając koszty przewozu i te zwyczajne wydatki, jakie urosły dla sprowadzającego aż do nadejścia towaru do stacyi przeznaczenia.

Objęcie towarów nie sprzedawanych na targu, których w tym czasie nie było zresztą na targu w takiej samej jakości, odbywa się po cenach, obliczonych na podstawie cen, które stosownie do ustępu 1. mają być płacone przez Tow. akc. Austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów, i odpowiadających jakości i wewnętrznej wartości towaru.

§ 4.

Do rozstrzygania sporów w sprawie ceny, po której mają być towary objęte przez Tow. akc. Austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów, jest wyłącznie właściwy sąd rozjemczy Wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego (§ 15. rozporządzenia ministerialnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94).

Spory prawne tego rodzaju, które z początkiem obowiązywania tego rozporządzenia zawisły w innym sądzie i w pierwszej instancji nie zostały jeszcze rozstrzygnięte, należy odstąpić wspomnianemu sądowi rozjemczemu celem dalszego prowadzenia postępowania.

W razie sporu ma Tow. akc. Austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów zapłacić przy objęciu towaru na razie cenę przez siebie ustanowioną.

§ 5.

Postanowienia tego rozporządzenia mają zastosowanie także do tych towarów wymienionych w § 1., które zostały sprowadzone z zagranicy cłowej przed dniem wejścia tego rozporządzenia w życie i stosownie do § 2. rozporządzenia ministerialnego z dnia 21. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 71, miały być lub mają być oddane Tow. akc. Austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów.

§ 6.

Za działania wbrew postanowieniom § 1. tego rozporządzenia będą karali władze polityczne grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Handel wlr.

Schenk wlr.

Urban wlr.

86.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 28. lutego 1917,

w sprawie ustanowienia inspektorów żywnościowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i postanowień § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Na czas trwania wywołanych wojną nadzwyczajnych stosunków ustanawia się dla skutecznego popierania wszystkich zadań przekazanych Urzędowi dla wyżywienia ludności jako specjalne organa tego urzędu jeneralnego inspektora żywnościowego i inspektorów żywnościowych.

§ 2.

Jeneralny inspektor żywnościowy stoi na czele inspektorów żywnościowych, wykonuje nad nimi i nad ich personelem bezpośredni nadzór służbowy i należy równocześnie do Urzędu dla wyżywienia ludności.

§ 3.

Zadaniem inspektorów żywnościowych jest:

1. we wszystkich sprawach, bezpośrednio czy pośrednio dotyczących wyżywienia ludności, umożliwiać stały kontakt ludności z Urzędem dla wyżywienia ludności, poznawać stosunki w kraju pod względem żywnościowym i starać się o usunięcie niedomagań,

2. pomagać władzom i urzędom przy sprawowaniu służby wyżywienia i

3. zdawać bezpośrednio Urzędowi dla wyżywienia ludności sprawę o wykonywaniu odnośnych przepisów i o wypełnianiu służby wyżywienia w ogólności, tudzież przedsiębrać zarządzone przez ten Urząd dochodzenia, rewizye i inne czynności urzędowe.

§ 4.

Celem spełniania swoich obowiązków mają inspektorowie żywnościowi utrzymywać zawsze ścisły kontakt z władzami i urzędami, które są związane wskazówkami Urzędu dla wyżywienia ludności i mają prawo w każdej chwili brać udział z głosem doradczym w posiedzeniach rad i urzędów gospodarczych, jakie w poszczególnych krajach już istnieją albo będą w przyszłości ustanowione.

§ 5.

Każdy ma obowiązek udzielać inspektorom żywnościowym i upoważnionym przez nich, należycie wylegitymowanym organom wszelkich wyjaśnień o zapasach, o cenach płaconych, żądanych lub zaoferowanych tudzież o wszystkich okolicznościach ważnych dla ich tworzenia.

Od tego obowiązku wyjęte są tylko te osoby, które albo same albo których bliźcy krewni (§ 152., liczba 1, proc. kar.) są w podejrzeniu o czyn karygodny, będący w związku z przedmiotem zapytania.

Inspektorom żywnościowym i ustanowionym przez nich, należycie wylegitymowanym organom wolno wchodzić do lokalności przemysłowych i składowych. Do mieszkań prywatnych i ubikacji ubocznych wolno inspektorom żywnościowym i ich organom wchodzić tylko wówczas, jeśli wykażą się osobnem zleceniem c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności.

§ 6.

Wszyscy inspektorowie żywnościowi i przydane im organa mają obowiązek zachowania najściślejszej tajemnicy służbowej co do stosunków prywatnych i przemysłowych oraz tajemnic kupieckich, o których dowiedzieli się w czasie swej działalności.

O ile osoby te nie pozostają już do państwa w stosunku wypełniania szczególnych obowiązków, należy je zobowiązać przez odebranie przyrzeczenia tak w powyższym kierunku jakoteż co do wypełniania ich obowiązków urzędowych w ogóle.

Są one również obowiązane, wszystkie notatki i pisma, odnoszące się do ich czynności, oddać z chwilą jej ukończenia Urzędowi dla wyżywienia ludności.

§ 7.

Kto inspektorom żywnościowym lub upoważnionym przez nich organom wzbrania dostępu do swych ubikacji przemysłowych, składowych i innych lokalności lub odmawia udzielenia wyjaśnień, albo udziela wyjaśnień nieprawdziwych, będzie karany przez władzę polityczną grzywną do 5000 K lub aresztem do trzech miesięcy. Takiej samej karze podlega ten, kto drugiego do takiego wzbronienia lub do udzielenia mylnych informacji nakłania lub przy tem współdziała.

§ 8.

Inspektorów żywnościowych mianuje kierownik Urzędu dla wyżywienia ludności; podlegają oni Urzędowi dla wyżywienia ludności, od którego otrzymują także bliższe instrukcje służbowe.

§ 9.

Funkcye inspektorów żywnościowych można poruczać urzędnikom administracyi politycznej lub innym nadającym się do tego osobom.

Urząd dla wyżywienia ludności ustanawia terytorjalny zakres działania inspektorów żywnościowych, ich siedzibę urzędową i działalność służbową tudzież ustanawia liczbę przydanych im organów i zadania tych ostatnich.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wr.

87.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 2. marca 1917,

k którym zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 136, dotyczące uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

§§ 3., 7. i 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 136,

dotyczącego uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości, opiewać będą w sposób następujący:

§ 3.

Sprzedawanie kości przedsiębiorstwom i przemysłom, przerabiającym je, oraz pobieranie kości przez te przedsiębiorstwa i przemysły, dozwolone jest tylko w drodze Centrali dla kości.

Ministerstwo handlu może zarządzić wyjątki od tego postanowienia.

§ 7.

Za wszystkie rodzaje kości, wymienione w § 1. tego rozporządzenia należy płacić stosowną cenę kupna, która jednakże nie może przekraczać:

Za 100 kg w ładunkach wagonowych przy ilościach conajmniej 10.000 kg:

za kości kuchenne, rzeźnicze i masarskie, suche, czyste, wolne od obcych części składowych, przyczem z innych rodzajów kości albo obcych przymieszek w poszczególniej dostawie przyjmie się bez potrącenia

najwyżej:

1% szmat, kamieni, szkła, ziemi, nadto

1% nówek owczych i kozich i suchych wolnych od ziemi kości, dobytých z ziemi,

10% wolnych od mięsa kości końskich z rzeźni końskich,

2% suchych, rozrąbanych, wolnych od mięsa i ziemi kości, dostarczonych przez oprawców

..... K 25.—

wolne od mięsa kości końskie z rzeźni końskich ..... „ 23.—

kości dostarczone przez oprawców, kości dobyte z ziemi, nóżki owcze i kozie ..... „ 17.—

czyste kości śmiecikowe ..... „ 21.—

kości pomyjowe ..... „ 16.—

Kości piszczelowe (rdzeniowe) nadające się i przeznaczone dowodnie do robót tokarskich, a mianowicie:

ucięte kości bydłace z nóg i uda, wolne od węzłów kostkowych K 50.—

kości tego rodzaju więcej obrobione, conajmniej na 220 mm długie, które nadają się i są przeznaczone dla tokarstwa galanteryjnego ..... „ 75.—

łamane kości piszczelowe (kawalki kości) ..... „ 30.—

Odpadki tokarskie kości z nóg, a mianowicie: okulary z kości rdzeniowych . . . K 27.—

odpadki kości rdzeniowych . . . „ 25.—

guzy kolankowe i miękkie odpadki kościane . . . „ 18.—

mąka tokarska (opilki) . . . „ 22.—

rury rogowe, pełne kopyta i pełne racice (bez żelaza) . . . . . K 22.—

próżne kopyta i próżne racice (suche, bez żelaza) oraz czyste odpadki rogowe . . . . . „ 27.—

kości (miał kościany), odtłuszczone środkami do rozpuszczania tłuszczu (benzyna, benzolem, trójchlorkiem), niemyte „ 30.—

kości (miał kościany), odtłuszczone środkami do rozpuszczania tłuszczu (benzyna, benzolem, trójchlorkiem), myte . „ 32.—

Ceny rozumie się na miejscu stacji załadowania za 100 kg bez opakowania za natychmiastową zapłatą netto w gotówce, przyczem należy wagę stwierdzić na miejscu przeznaczenia a mianowicie o ile możliwości przez urząd kolejowy. Jeśli ustalenie przez urząd kolejowy jest niemożliwe, to wagę zbadą się u odbiorcy wobec dwóch świadków.

Ceny zawierają w sobie kosztą załadowania i transportu do stacji załadowania. O ile jest zwyczajem miejscowym lub handlowym przewozić kości wozami do miejsca objęcia, należy za to doliczyć do ceny objęcia stosowny dodatek.

Przy dostawach, obejmujących połowę ładunków wagonowych (5000 kg), zniża się ceny najwyższe, ustanowione za 100 kg, o 1 K, zaś przy dostawach drobnymi przesyłkami (poniżej 5000 kg) o 2 K.

Ustanowione ceny najwyższe nie mają zastosowania do kości, sprowadzonych dowodnie z Węgier, Bośni i Hercegowiny lub z zagranicy cłowej.

Centrala dla kości ma za objęte kości uiścić zapłatę zaraz po objęciu.

§ 9.

Centrala dla kości winna zakupione kości sprzedawać dalej wielkim i mniejszym przedsiębiorstwom przemysłowym, trudniącym się ich przerabianiem. Cena sprzedaży nie może przekraczać zapłaconej według § 7. ceny kupna, jednakże Centrala ma prawo doliczyć do tej ceny dodatek w kwocie 50 halerzy od 100 kg na swe wydatki na zarząd.

Za kości, racice i kopyta, oddawane dla przemysłu tokarskiego, ma Centrala dla kości prawo doliczyć dodatek w kwocie 3 K od każdych 100 kg.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wtr. Forster wtr.

Handel wtr. Schenk wtr.

Urban wtr.

88.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 3. marca 1917,

w sprawie wydania dodatkowych kart na cukier dla organów żandarmeryi, policji i straży skarbowej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzającego się w uzupełnieniu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 132, i rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 1. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 41, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się polityczne władze krajowe do podwyższenia dopuszczalnej do spożycia w czasie

jednego miesiąca kalendarzowego ilości opodatkowanego cukru na $1\frac{1}{2}$ kg ($\frac{12}{8}$) dla organów żandarmeryi, policji i straży skarbowej, pełniących służbę zewnętrzną i według turnusu służbę nocną.

§ 2.

Do poboru tej ustanowionej do spożycia podwyższonej ilości mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §§ 3. i 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 132, względnie artykułu IV. rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 1. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 41.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 30 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	15 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "	"	1916 "	12 " 70 "
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "	"		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20⁰/₁₀, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25⁰/₁₀, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30⁰/₁₀.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 7. marca 1917.

Treść: (M 89. i 90.) 89. Rozporządzenie w sprawie ponownej zmiany rozporządzenia ministerialnego z dnia 14. lipca 1916, dotyczącego ograniczenia konsumpcji mięsa i tłuszczu. — 90. Rozporządzenie o zmianie rozporządzenia ministerialnego z dnia 3. sierpnia 1916 w sprawie utworzenia Centrali browarniczej.

89.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 3. marca 1917,

w sprawie ponownej zmiany rozporządzenia ministerialnego z dnia 14. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 218, dotyczącego ograniczenia konsumpcji mięsa i tłuszczu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się ponownie postanowienia § 1., ustęp 1. i § 2. rozporządzenia ministerialnego z dnia 14. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 218, dotyczącego ograniczenia konsumpcji mięsa i tłuszczu, które były już raz zmienione rozporządzeniem ministerialnym z dnia 1. września 1916, Dz. u. p. Nr. 285; obecnie będą one opiewały, jak następuje:

§ 1., ustęp 1.

Z wyjątkiem, przewidzianym w § 2., ustęp 2., zakazuje się sprzedaży mięsa, surowego lub przy-

ządzanego (gotowanego, pieczonego, wędzonego, solonego itp.), tudzież podawania mięsa i potraw, składających się całkowicie lub w części z mięsa, w trzech dniach każdego tygodnia. Z tym samym wyjątkiem nie wolno w tych dniach tygodnia także w prywatnych domach (gospodarstwach) spożywać mięsa i potraw, składających się w całości lub w części z mięsa.

§ 2.

Polityczne władze krajowe mogą w razie potrzeby po poprzednim zezwoleniu Urzędu dla wyżywienia ludności przewidzianym w § 1. zakaz sprzedaży mięsa tudzież podawania mięsa i potraw, składających się całkowicie lub w części z mięsa, ograniczyć do dwóch dni każdego tygodnia.

W jednym z tych trzech względnie dwóch dni tygodnia zezwala się na sprzedawanie tudzież podawanie i jedzenie baraniny.

Polityczna władza krajowa ma ten dzień wyznaczyć i podać do publicznej wiadomości.

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Höfer wtr.

90.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 6. marca 1917,

o zmianie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 243, w sprawie utworzenia Centrali browarniczej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

Art. I.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 3. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 243, w sprawie utworzenia Centrali browarniczej, uzupełnia się i zmienia się w sposób następujący:

1. Do § 15., ustęp 1. doda się:

„Jeżeli więcej osób podniesie roszczenie do materiałów browarniczych, które jakimś browarowi mają być lub zostały już przydzielone, to

mają one załatwić ten spór między sobą przed sądem polubownym. Centrala browarnicza może wyznaczyć do tego pewien czasokres. Jeżeli w ciągu wyznaczonego czasokresu spór nie zostanie rozstrzygnięty, to Centrala browarnicza postanowi, kto ma przerobić przydzielone materiały browarnicze. Takiego zarządzenia nie można zacząć.“

2. § 21., ustęp 1. opiewać będzie, jak następuje:

„Do rozstrzygania we wszystkich przypadkach, w których browary uważają się za pokrzywdzone w swych prawach przez zarządzenie, wydane przez Centralę browarniczą, tudzież do rozstrzygania spornych roszczeń rozmaitych osób domagających się materiałów surowych, które pewnemu browarowi mają być względnie zostały przydzielone, jest powołany są polubowny, utworzony wedle postanowień tego rozporządzenia.“

Art. II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

Schenk wlr.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 9. marca 1917.

Treść: № 91. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen maksymalnych za ziemniaki.

91.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 8. marca 1917,

w sprawie ustanowienia cen maksymalnych za ziemniaki.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

Artykuł I.

Zmienia się § 1. rozporządzenia Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 12. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 256; opiewać on będzie, jak następuje:

§ 1.

Przy dokonywanej przez producenta sprzedaży ziemniaków, zebranych w Austrii w roku 1916 nie wolno przekraczać ceny w kwocie 15 koron za jeden cetnar metryczny zdrowych, odpowiednio suchych, czystych i niekietkujących ziemniaków, z wyjątkiem ziemniaków rogalkowych. Postanowienie to niema zastosowania do drobnej sprzedaży, to jest przez producenta do rąk konsumenta w ilościach poniżej 1 cetnara metrycznego.

W cenach maksymalnych mieszczą się koszty przywozu do najbliższej dostępnej stacji kolejowej lub okrętowej albo do innego miejsca przeznaczenia, jeśli ono nie leży dalej niż najbliższa dostępna stacja kolejowa lub okrętowa, tudzież koszty załadowania na wóz kolejowy albo na okręt lub złożenia w magazynie.

Dla dokonywanej przez producenta sprzedaży ziemniaków, zebranych w Austrii w roku 1917, ustanawia się pod powyższymi warunkami i z wymienionymi powyżej wyjątkami cenę maksymalną począwszy od dnia 10. sierpnia 1917 na 15 koron.

Jeżeli przy dowozie ziemniaków, zebranych w roku 1917, do najbliższej dostępnej stacji kolejowej lub okrętowej albo do innego miejsca przeznaczenia najkrótszą jezdnią drogą jest więcej niż 10 km a mniej niż 20 km, to cena maksymalna będzie wynosiła 16 koron, zaś jeżeli oddalenie to wynosi co najmniej 20 km 17 koron za cetnar metryczny. Oddalenia te należy mierzyć od środka tej miejscowości, z której ziemniaki pochodzą; zostaną one ostatecznie ustalone przez polityczną władzę powiatową.

Ceny maksymalne mają zastosowanie w razie zapłaty gotówką, bez worków, przy ziemniakach niewybieganych z doliczeniem wagi w wysokości 5 procent.

Jeśli kupujący nie dostarczy worków, natenczas sprzedawca ma prawo na koszt kupującego dostarczyć także potrzebnej przy transporcie słomy do opakowania (wyściółki i przykrycia). Przy dostawach dla Wojennego Zakładu obrotu zbożem jest sprzedawca obowiązany na żądanie Wojennego Zakładu obrotu zbożem lub jego pełnomocnika dostarczyć za opłatą potrzebnej słomy.

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	3 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	15 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "	"	1916 "	12 " 70 "
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "			

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły w **stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przebiegu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa **wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się **uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. — Wydana i rozesłana dnia 10. marca 1917.

Treść: (№ 92.—100.) 92. Rozporządzenie, w sprawie wymiaru cła od chemicznych materiałów pomocniczych i wytworów Nru. t. 622. — 93. Rozporządzenie, w sprawie przedawnienia przekroczeń przepisów natury gospodarczej wydanych z powodu wojny, których ściganie należy do władz politycznych. — 94. Rozporządzenie, w sprawie ograniczenia ceny obuwia. — 95. Obwieszczenie, w sprawie przepisów o obliczaniu cen obuwia. — 96. Rozporządzenie, dotyczące przepisów o wyrobie obuwia ze skóry. — 97. Obwieszczenie, w sprawie materiałów zastępczych przy wyrobie obuwia. — 98. Obwieszczenie, w sprawie dalszych przepisów co do wyrobu obuwia. — 99. Rozporządzenie, dotyczące obrotu skórą na pasy do maszyn, odpadkami z pasów do maszyn i odpadkami konfekcyjnymi. — 100. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia związków gospodarczych dla przemysłu skór nego.

92.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 5. marca 1917,

w sprawie wymiaru cła od chemicznych materiałów pomocniczych i wytworów Nru. t. 622.

Uchyła się aż do dalszego zarządzenia wydany ostatnio rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 27. maja 1911, Dz. u. p. Nr. 100, spis przeciętnej wartości handlowej najważniejszych chemicznych materiałów pomocniczych i wytworów, podlegających wymiarowi cła od wartości według Nru. t. 622.

Jeżeli tedy strona deklaruje wyraźnie cło według rzeczywistej wartości, należy od tego rodzaju artykułów w razie istnienia ustanowionych w tym względzie wymogów wymierzyć cło według wartości podanej we fakturze, we wszystkich innych przypadkach będzie cło wymierzone przy zastosowaniu stopy najwyższej.

Rozporządzenie to wchodzi zaraz w życie.

Clam-Martinic wlr. Spitzmüller wlr.
Urban wlr.

93.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 8. marca 1917

w sprawie przedawnienia przekroczeń przepisów natury gospodarczej wydanych z powodu wojny, których ściganie należy do władz politycznych.

§ 1.

Dochodzenie i karanie przekazanych do ścigania władzom politycznym czynów karygodnych

1. przeciw przepisom, wydanym na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, upoważniającego rząd do zarządzeń w zakresie gospodarczym, lub

2. przeciw rozporządzeniu cesarskiemu z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, w sprawie uregulowania obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi, i przeciw przepisom, które tem rozporządzeniem cesarskiem zostały utrzymane w mocy lub wydane na jego podstawie

ma bezwarunkowo odpaść, jeżeli od chwili popełnienia przekroczenia upłynął jeden rok a postępowanie z powodu takiego przekroczenia nie zostało podjęte.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Ma ono zastosowanie również do wcześniej popełnionych przekroczeń, jeżeli one w tym dniu nie uległy jeszcze przedawnieniu.

Handel włr.

94.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości i Ministrem robót publicznych z dnia 9. marca 1917,

w sprawie ograniczenia ceny obuwia.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

Ograniczenie ceny.

§ 1.

Ceny sprzedaży obuwia nie mogą przekraczać cen, odpowiadających ogłoszonym przepisom o ich obliczaniu.

Cen tych nie wolno przekraczać także co do zawartych już umów o dostawę, o ile dostawa zostanie uskuteczniiona po wejściu w życie postanowień poprzedzającego ustępu.

Przymus oznaczenia.

§ 2.

Producenci obuwia mają umieszczać na wprowadzanem w obrót obuwii (także na częściach wierzchnich) następujące daty:

1. Imię i nazwisko (firmę) i główną siedzibę producenta,

2. cenę dla sprzedaży drobiazgowej,

3. wymienienie użytego materiału stosownie do przepisów rozporządzenia z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 96,

4. miesiąc i rok, w którym daty te zostały umieszczone.

Daty te należy wymienić na przywieszonej karteczce z mocnego materiału, którą należy przymocować trwale na jednym z trzewików każdej pary. Daty te muszą być wydrukowane albo atramentem lub ołówkiem atramentowym wypisane i muszą być zupełnie czytelne.

Ponadto musi być cena dla drobnej sprzedaży uwidoczniiona na przegubie podeszwy wyraźnym i trwałym pismem. Producenci i importerzy mają posługiwać się przytem stemplem do wyciskania wklęsłego druku.

Na obuwiu, sporządzanem na zamówienie odbiorcy przez rzemieślnika na miarę, nie potrzeba uwidaczniać powyższych dat.

Na wprowadzanych w obrót częściach wierzchnich należy uwidaczniać daty przytoczone pod l. 1 do 4 na przywieszonej kartce lub na wewnętrznej stronie cholewek.

§ 3.

Na obuwiu (także na częściach wierzchnich), sprowadzonym z zagranicy cłowej, ma uwidocznic przepisanie w § 2. pod liczbą 2 do 4 daty ten, kto towar we własnym lub w cudzym imieniu puszcza w krajach tutejszych w obrót poraz pierwszy, z dodaniem swego imienia i nazwiska (firmy) i głównej siedziby przedsiębiorstwa.

Nie potrzeba uwidaczniać przytem imienia i nazwiska ani siedziby przedsiębiorstwa producenta.

Cenę należy uwidocznic w sposób, przewidziany w § 2.

§ 4.

Na obuwiu (także na częściach wierzchnich), które w chwili wejścia w życie postanowień §§ 1. do 4. tego rozporządzenia znajdują się już w posiadaniu kupca, ma daty, przepisane w § 2. pod liczbą 2 do 4, uwidocznic kupiec z dodaniem swego imienia i nazwiska (firmy) i siedziby przedsiębiorstwa, i to zanim towar puści w obrót.

Także i w tym przypadku nie potrzeba przytaczać imienia i nazwiska ani siedziby przedsiębiorstwa producenta.

Cenę należy uwidocznic w sposób przepisany w § 2.

§ 5.

Po wejściu w życie postanowień §§ 1. do 4. tego rozporządzenia nie wolno puszczać w obrót obuwia, którego nie oznaczono w sposób, przepisany tem rozporządzeniem.

Przekroczenia ceny.

§ 6.

Czy cena, obliczona za towar sporządzony na miarę przez rzemieśnika lub czy uwidoczniiona na obuwiu cena dla drobnej sprzedaży, odpowiada ogłoszonym przepisom co do obliczania ceny, stwierdza na doniesienie interesowanego właściwy sąd dla badania cen (§ 9.).

Sąd dla badania cen ma zbadać cenę, jeżeli według otrzymanego doniesienia są dostateczne dane, że cena, dopuszczalna według ogłoszonych przepisów co do obliczenia ceny, została przekroczone.

Sąd dla badania ceny ma zbadać cenę także na prośbę Ministerstwa handlu, jednego ze sądów, prokuratury państwa, władz politycznych lub władz bezpieczeństwa.

§ 7.

Jeżeli cena obliczona za towar, sporządzony na miarę przez rzemieśnika lub uwidoczniiona na obuwiu cena dla drobnej sprzedaży, przekracza cenę dopuszczalną na podstawie ogłoszonych przepisów co do jej obliczania, natenczas w pierwszym przypadku sprzedawcy a w ostatnim przypadku obowiązkanemu do wypisania ceny nałożyć należy w orzeczeniu zwrot nadpłaty na rzecz donosiciela lub poszkodowanego, jeżeli on uczestniczył w postępowaniu, za nabyty przez niego towar. Ten sam przepis ma zastosowanie, jeżeli sprzedawca wyższą cenę niż uwidocznioną na obuwiu cenę dla drobnej sprzedaży żąda, sobie lub komu innemu każe zapewnić lub przyrzec.

Ponadto należy we wszystkich przypadkach, w których stwierdzonem zostało wygórowane oznaczenie ceny, wyrazić w orzeczeniu sądu dla badania cen, że obowiązany do oznaczenia ceny wydać ma nadpłatę za wszystko inne obuwiu odpowiedniego rodzaju, które z tem oznaczeniem ceny puścił w obrót w ostatnich trzech miesiącach. Kwotę, którą należy w orzeczeniu ustalić, ma zobowiązany zapłacić politycznej władzy krajowej i można kwotę także ściągnąć w drodze egzekucji politycznej. Ściągniętych kwot należy użyć na za-

opatrzenie ludności. Nie dotyka to roszczenia poszczególnego nabywcy do wydania zapłaconej przez niego nadwyżki.

Sądy dla badania cen.

§ 8.

Sądy dla badania cen należy utworzyć w siedzibie izb handlowych i przemysłowych z właściwością dla okręgu odnośnej izby. W razie zgody politycznych władz krajowych i prezydenta wyższego sądu krajowego można zakres działania sądu dla badania cen rozszerzyć także na kilka okręgów izb handlowych i przemysłowych.

Każdy sąd dla badania ceny składa się z jednego funkcjonariusza sędziowskiego w charakterze przewodniczącego, z jednego reprezentanta kół konsumentów, z jednego handlarza obuwia, jednego fabrykanta obuwia i z jednego majstra szewskiego w charakterze członków, tudzież z takiej samej liczby zastępców. Sądy dla badania cen podlegają nadzorowi prezydenta właściwego wyższego sądu krajowego.

Urząd członków jest urzędem honorowym, od którego nie można się uchylić. Koszta koniecznych w danym razie podróży i specjalne koszta pobytu będą zwracane. Funkcjonariusz sędziowski sprawujący przewodnictwo tudzież jego zastępca mają być wyznaczeni przez prezydenta właściwego sądu krajowego wyższego, który ustanawia także protokolantą. Członków i ich zastępców mianują polityczne władze krajowe, na których obszarze sąd dla badania ceny ma swoją siedzibę urzędową, a to członków fachowców po wystuchaniu izby handlowej i przemysłowej.

Członkowie, zastępcy i protokolant, jeżeli on nie jest urzędnikiem państwowym, zostaną przed objęciem swego urzędu zaprzysiężeni przez przewodniczącego i są obowiązani do przestrzegania tajemnicy urzędowej.

§ 9.

Właściwość sądów dla badania cen zależy od miejsca zamieszkania (siedziby) tego, którego obliczenie ceny za towar robiony na miarę ma być badany, albo jeżeli zarzut skierowany jest przeciw zaznaczonej na towarze cenie dla drobnej sprzedaży, od głównej siedziby przedsiębiorstwa obowiązkanego do oznaczenia ceny.

§ 10.

Sąd dla badania cen rozstrzyga w gronie trzech członków obok przewodniczącego, a mianowicie jednego konsumenta, jednego handlarza obuwia oraz jednego majstra szewskiego, jeżeli chodzi

o zbadanie ceny oznaczonej przez takiego majstra, w innym razie w obecności fabrykanta obuwia.

Uchwała zapada absolutną większością głosów. W razie równości głosów uważa się to zdanie za powziętą uchwałę, do którego przyłączył się przewodniczący.

§ 11.

Przewodniczący może stosując przepisy, obowiązujące dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków, znawców i strony i przesłuchiwać osoby te pod przysięgą, tudzież zarządzać przedsięwzięcie oględzin i wglądu do ksiąg tudzież wzięcie próbek obuwia od sprzedawcy lub obowiązanego do oznaczania ceny.

Jeżeli zostanie stwierdzone, że cena obliczona za obuwie na miarę, albo cena dla drobnej sprzedaży uwidoczniła na obuwiu jest za wysoka, natenczas w pierwszym przypadku sprzedawca, w ostatnim przypadku obowiązany do oznaczenia ceny ma ponieść kosztą postępowania.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu dla badania cen są ostateczne.

Do postępowania mają zresztą zastosowanie przepisy procedury cywilnej (część VI., rozdział 4.).

Orzeczenie sądu dla badania cen w sprawie kosztów postępowania jest wykonalne także w drodze egzekucji politycznej.

Ograniczenie handlu pośredniego.

§ 12.

O ile chodzi o sprzedaż na rzecz mieszkańców w Austrii odbiorców, wolno kupcowi hurtownemu sprzedawać obuwie tylko kupcowi detalicznemu (także szewcowi), a kupcom detalicznym tylko konsumentowi (także szewcowi).

Zarządzenie oddania.

§ 13.

Na zarządzenie Ministerstwa handlu ma posiadacz zapasów obuwia oddać je wymienionemu w zarządzeniu odbiorcy.

Obowiązku posiadacza zapasów do zastosowania się do tego zarządzenia nie odracza okoliczność, że posiadacz zapasów i odbiorca nie mogą porozumieć się co do ceny towaru, który ma być wydany. Odbiorca ma w takim przypadku zapłacić na razie cenę, którą oznaczy Ministerstwo

handlu. Ostateczne ustalenie ceny uskutecznią właściwy sąd dla badania cen na wniosek jednej ze stron.

Kontrola.

§ 14.

Nad przestrzeganiem przepisów §§ 1. do 4. i 12. będzie czuwało Ministerstwo handlu, posługując inspektorami przemysłowymi lub innymi organami; jest to także obowiązkiem władzy przemysłowej pierwszej instancji. W celach kontroli można oglądać ubikacje przedsiębiorstwa i inne zakłady, wglądać do ksiąg przemysłowych i pobierać próbki za potwierdzeniem odbioru.

W przypadkach, w których zachodzi podstawa do przypuszczenia, że cena została przekroczone, mają wspomniane władze odnieść się do właściwego sądu dla badania cen o zbadanie ceny.

Jeżeli na podstawie badania przeprowadzonego przez sąd dla badania cen okaże się, że dopuszczalna cena została przekroczone, i jeżeli istnieją cechy rozmyślnego lub nader opieszałego sposobu działania, natenczas sąd dla badania cen ma zawiadomić o tem właściwą władzę karną (§ 15.) a w razie podejrzenia o podbijaniu ceny właściwą prokuraturę państwa.

Postanowienia karne.

§ 15.

O ile czyn nie podpada pod surowsze postanowienia karne, będzie polityczna władza I. instancji karała aresztem od jednego tygodnia do 6 miesięcy lub grzywną do 5000 K albo oboma rodzajami kar równocześnie tego:

1. kto sprzedaje lub wystawia na sprzedaż obuwie po wyższej cenie, a nie po cenie na obuwiu wypisanej,

2. kto rozmyślnie lub z wielką opieszałością oznacza obuwie wyższą ceną i puszcza je w obrót lub za obuwie sporządzone przez rzemieślnika na miarę oblicza cenę wyższą, aniżeli to jest dopuszczalne na podstawie ogłoszonych przepisów o obliczaniu ceny,

3. kto za naprawę obuwia oblicza nadmierne ceny,

4. kto obuwie bez przepisanego w §§ 2. do 4. oznaczenia, z oznaczeniem nieczytelnym albo z oznaczeniem nieprawdziwym lub zmienionym świadomie w obrót puszcza,

5. kto działa wbrew przepisowi § 12. albo zarządzeniu Ministerstwa handlu w sprawie odziania (§ 13.) nie uczyni zadość,

6. kto nie stosuje się do przepisów w sprawie prowadzenia „księgi materyałowej“, zawartych w ogłoszonych przepisach co do obliczania cen.

Postanowienia końcowe.

§ 16.

Ministerstwo handlu może zezwolić na wyjątki od przepisów tego rozporządzenia.

§ 17.

Minister handlu postanawia w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, jakiego postępowania należy przestrzegać przy układaniu potrzebnych w danym razie przepisów o cenach za naprawę obuwia. Przepisy o cenach będą ogłaszane w urzędowych gazetach krajowych i podawane do wiadomości władzom przemysłowym, inspektorom przemysłowym i izbom handlowym i przemysłowym.

§ 18.

Przepisy §§ 8., 12. do 14., 15., l. 3, 5 i 6, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, inne postanowienia tego rozporządzenia z dniem 10. kwietnia 1917.

Trnka wlr.

Schenk wlr.

Urban wlr.

95.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 9. marca 1917,

w sprawie przepisów o obliczaniu cen obuwia.

Podane poniżej przepisy mają zastosowanie do obliczania cen obuwia (także części wierzchnich, sporządzonego w całości lub w części ze skóry, z towarów pończoszkowych, tkackich lub dzianych, z pilśni lub materyałów pilśniowych.)

A. Obliczanie ceny przez wytwórców.

(Wyjąwszy towar sporządzany na miarę przez rzemieślników.)

I. Koszta materyału.

Skóra wierzchnia i podeszwiana.

1. Za skórę, do której mają zastosowanie ceny najwyższe, należy liczyć rzeczywistą cenę

zakupną w ramach cen najwyższych. Zarachowana cena zakupna może w celu pokrycia wydatków ubocznych przewyższać cenę najwyższą, obowiązującą dla sprzedaży przez wytwórców skóry, w razie poboru za pośrednictwem handlarzy o 5%, zaś przy bezpośrednim poborze o 2%. (Za skórę, wytwarzaną przez samych producentów i nieobciążoną kosztami przesyłki, wolno liczyć co najwyżej ceny najwyższe bez dodatku.) W razie poboru skóry za pośrednictwem ustanowionych urzędownie miejsce rozdziału wolno liczyć również uiszczane dla nich dodatki na zarząd.

Za skórę, do której nie mają zastosowania ceny najwyższe, należy liczyć cenę zakupną, najwyżej jednak cenę zwyczajną w obrocie handlowym w chwili zakupna. To ostatnie postanowienie dotyczy również skóry, wytwarzanej przez samych producentów.

2. Każdy wytwórca obuwia ma wpisywać do „księgi materyałowej“ w porządku kolejnym następujące daty:

a) Wpływ.

Nadchodzące przesyłki skóry należy podawać według gatunku i ilości (miary lub wagi) z policzalną ceną ogólną i z ceną za jednostkę towaru.

b) Użycie.

Tutaj należy podać, czy produkuje się na skład lub na zamówienie, oraz uwidocznienie numer zamówienia lub numer bieżący tudzież gatunek i ilość par, sporządzonych z otrzymanej skóry, zestawiając te daty w przejrzysty sposób z dotyczącymi pozycjami wpływu.

c) Wartość odpadków i wycinków.

W tym dziale należy odnośnej pozycyi dotyczącej wpływu i użycia przeciwstawić:

aa) Wartość otrzymanych odpadków a to z uwidocznieniem odpowiedniej wartości, jaka ma być wstawiona do rachunku za materyał dla dalszego użycia albo z podaniem wartości sprzedażnej, stosownie do tego, czy odpadków użyje się dalej we własnym przedsiębiorstwie do wyrobu innego obuwia czy też się je sprzeda;

bb) koszta materyałowe wycinka skóry na jedną parę obuwia. Przy obliczaniu tych kosztów wolno dorachować do ceny użytej skóry 5% na stratę powstałą przy wycinaniu i na zanik. Od wynikłej z tego obliczenia kwoty należy potrącić wartość odpadków. Pozostała reszta daje po podzieleniu jej przez ilość obuwia, sporządzonego z pociętego kawałka skóry, koszta materyałowe jednej pary obuwia.

Inne materyały.

Wartość oblicza się na podstawie istotnych cen zakupna, conajwyżej jednak po cenach, zwyczajnych w obrocie handlowym w chwili zakupna.

Dla poszczególnych rodzajów obuwia należy odrębnie obliczyć ilość ważniejszych materyałów (materyi, podeszew drewnianych, podszewki, sznurków itp.), zużytych do ich sporządzenia, przyczem do tej ilości, jakiej do sporządzenia dotyczących rodzajów obuwia istotnie użyto, wolno doliczyć 5% na towar wybrakowany i na zanik. Zużycie drobniejszych materyałów (nici, uszek, kołków, ćwieków, smoły, wosku, kłajstru itp.) należy wstawić do rachunku według wykazalnego przecięcia.

II. Płace robocze.

Pod płacami roboczymi rozumie się kwoty, wypłacane całemu personalowi fabrycznemu. Tutaj należy także wynagrodzenie urzędników, powołanych jedynie do prowadzenia w fabryce księzek płac, wykonywania tamże kontroli płac, wydawania materyałów i do nadzoru nad przedsiębiorstwem lub do kierowania niem. Do płac roboczych nie należy doliczać poborów funkcyjaryuszy, zajętych kupieckimi pracami biurowymi lub sprzedażą, ani poborów dyrektorów fabryki.

Do płac roboczych należy doliczyć płacone przez odnośnych funkcyjaryuszy datki ubezpieczenia na wypadek choroby i od nieszczęśliwych wypadków, tudzież udzielane tym funkcyjaryuszom dodatki wojenne i drożyzniane i dodatki do płacy, nie należy zaś doliczać datków ubezpieczeniowych, uiszczanych przez przedsiębiorcę.

Płace według czasu należy rozdzielać na sporządzone w przedsiębiorstwie rozmaite rodzaje obuwia w stosunku do ilości sporządzonych par obuwia. Płace od sztuki należy liczyć przy odnośnych gatunkach obuwia na podstawie taryfy płac, mającej zastosowanie przy poszczególnych gatunkach obuwia.

III. Koszta zarządu.

Tytułem kosztów zarządu wolno policzyć wymienione poniżej dodatki.

1. Przy wyrobie obuwia z użyciem sporządzonych we własnym zarządzie części wierzchnich wolno do sumy kosztów materyałowych i płac roboczych, przypadających na odnośne obuwie, doliczać następujące dodatki procentowe, a mianowicie:

- a) za obuwie ze sztywną podeszwą drewnianą bez kołkowanej podeszwy wewnętrznej, następnie za sandały
o wielkości 36 w górę	18%
do wielkości 35 włącznie	20%

b) za obuwie z wierznią częścią z garbowanej roślinnie skóry wołowej, cielęcej lub końskiej, ze skóry łupanej lub ze spojonych ze sobą pasków lub kawałków skóry

przy wielkości 36 w górę	19%
do wielkości 35 włącznie	21%

c) za wszelkie inne obuwie, z wyjątkiem należących do grupy d

przy wielkości 36 w górę	21%
do wielkości 35 włącznie	24%

d) za delikatne, szyte razem z podeszwą buciki damskie i szyte ręcznie przyszwyy . . . . .

	23%

2. Wytwórcom, sporządzającym tylko części wierzchnie, wolno doliczyć tytułem kosztów zarządu 10% do sumy kosztów materyałowych i płac roboczych, przypadających na odnośną partję obuwia.

3. Przy wyrobie obuwia przy użyciu części wierzchnich, sporządzonych przez kogo innego, wolno wytwórcy obuwia doliczyć tytułem kosztów zarządu:

a) do sumy kosztów materyałowych i płac roboczych, przypadających na spodnią robotę przy dotyczącym obuwii, odpowiednią stopę według l. 1 a—d;

b) do ceny użytych części wierzchnich stosownie do gatunku i numerów wielkości wyrobionego obuwia, odpowiednio do przytoczonych pod l. 1 grup:

1 a	8 lub 10%
1 b	9 lub 11%
1 c	11 lub 14%
1 d	13%

4. Jako osobny dodatek wolno policzyć za sporządzenie:

	Koron za parę obuwia części wierzchnich	
normalnych poszczególnych par	2	1
par na miarę	3	2

IV. Zysk.

Sumę kosztów produkcji, jaka okaże się po zliczeniu kosztów materyałowych, płac roboczych i kosztów zarządu, należy w halerzach (do 5 halerzy w dół, ponad 5 halerzy w górę) zaokrąglić na 10 halerzy.

Do tej ceny produkcji wolno wytwórcy doliczyć 6% tytułem zysku. Zysk należy w rachunku osobno wymienić. W rachunku należy również podać oznaczoną na towarze cenę dla drobnej sprzedaży.

B. Obliczenie ceny dla drobnej sprzedaży.

(Wyjąwszy towar, sporządzony na miarę.)

I. Przez wytwórcę.

Przy obliczaniu tej ceny dla drobnej sprzedaży, którą producent obuwia ma według przepisu § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 94 oznaczyć wszelkie obuwie, wprowadzane przezeń w obrót, wolno do kosztów produkcji wytwórcy (bez zysku) policzyć wymienione poniżej najwyższe dodatki, a mianowicie:

za grupę 1. obuwie ze sztywną podeszwą drewnianą (nie zaś z zaponą) i sandały . 26%;

za grupę 2. obuwie wszelkiego gatunku z wyjątkiem rodzajów, należących do grupy 1. albo 3. . . . . 30%;

za grupę 3. obuwie, którego przód lub obzycie składa się w całości lub w części z prawdziwej skóry szewro o pięknej barwie, w ten sposób zabarwionej skóry cielejącej lub lakierowanej, następnie obuwie salonowe, domowe i balowe z jedwabiu, atłasu, brokatu, aksamitu lub lakieru 36%;

za grupę 4. części wierzchnie . . . 16%.

Obliczone ceny należy w halerzach zaokrąglić na 10 halerzy (do 5 halerzy w dół, ponad 5 halerzy w górę).

Powyższe dodatki zawierają zysk wytwórcy (6%). Na dodatek kupiecki pozostaje tedy 20, 24 i 30%, przy częściach wierzchnich 10%.

II. Za towar sprowadzany.

Przy towarach, sprowadzanych z zagranicy cłowej, należy wziąć za podstawę obliczenia ceny dla drobnej sprzedaży, którą kupiec sprowadzający towar z zagranicy ma na nim uwidocznić, zapłaconą dowodnie według faktury cenę netto wraz z kosztami dowozu. Cenę dla drobnej sprzedaży otrzyma się po doliczeniu dodatków kupieckich, przytoczonych w poprzednim rozdziale B I, a mianowicie

20%	za grupę 1
24%	" " 2
30%	" " 3
10%	" " 4

III. Za towary leżące na składzie.

Wartość obuwia, które w chwili wejścia w życie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 94, znajdowało

się już w posiadaniu kupca i ma być według tego rozporządzenia zaopatrzone przezeń oznaczeniem ceny, wolno zamiast według jednostkowej ceny zakupna oznaczyć według przeciętnej ceny zakupna znajdującego się na składzie obuwia tego samego rodzaju. Za obuwie tego samego rodzaju należy uważać obuwie wówczas, jeżeli chodzi o ten sam materiał, gatunek, sposób wyrobu i cel użycia. Ceny przeciętne należy obliczać osobno dla obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego. Ceny przeciętne wypośredkowie się w ten sposób, że oblicza się najpierw cenę każdej zakupionej partii na podstawie ceny zapłaconej za jedną parę, należącą do tej partii, i na podstawie istniejącej jeszcze ilości obuwia w tej partii. Następnie należy zliczyć razem ceny wszystkich partii tego samego rodzaju obuwia. Sumę należy podzielić przez ogólną ilość należącego do tych partii obuwia, z czego wyniknie policzalna suma przeciętna. Wartość trzewików, zakupionych przed dniem 1. listopada 1916, musi się obliczać albo według cen przeciętnych albo według ceny zakupna poszczególnych par. Nie wolno obliczać dla jednej części tego obuwia ceny przeciętnej a dla innej części ceny zakupna.

Cenę dla drobnej sprzedaży obuwia, zakupionego po dniu 1. listopada 1916, wolno obliczać tylko według ceny zakupna poszczególnych par.

Do ceny zakupna wolno celem wypośredkowania ceny dla drobnej sprzedaży doliczać następujące najwyższe dodatki, a mianowicie według grup, ustanowionych w rozdziale B I:

17%	za grupę 1
21%	" " 2
27%	" " 3
7%	" " 4.

IV. Udział handlu hurtownego i detalicznego.

Z ustanowionych dodatków kupieckich należy się hurtownikowi $\frac{3}{10}$, detaliście $\frac{7}{10}$.

W rachunku hurtownika należy wymienić w przypadku B I kosztą produkcji i zysk wytwórcy, tudzież we wszystkich przypadkach udział hurtownika w zysku kupieckim i cenę dla drobnej sprzedaży, oznaczoną na odnośnym towarze.

C. Obliczenie ceny za towar sporządzony na miarę.

Za obuwie, sporządzone na miarę przez rzemieślników na zamówienie konsumentów, należy obliczać ceny według następujących zasad:

Skóra wierzchnia i skóra spodnia.

1. Za skórę, dla której ustanowiono ceny najwyższe, należy liczyć rzeczywistą cenę zakupną w granicach cen najwyższych. Policzona cena zakupna może przekraczać cenę najwyższą, ustanowioną dla sprzedaży dokonywanej przez producentów skóry, o 5% przy zakupnie przez hurtowników, zaś przy zakupnie dla detailistów łącznie 13%. W razie poboru skóry za pośrednictwem urzędowych miejsc rozdziału wolno policzyć również uiszczony na rzecz tych miejsc datki na zarząd.

Skórę, dla której nie ustanowiono cen najwyższych, należy wstawić do rachunku według cen zakupna.

2. Wartość odpadków, użytych do wyrobu innego obuwia i cenę sprzedaży odpadków, które zostały pozbyte, należy potrącić przy obliczaniu kosztów materiału wycinka skóry.

Wszelkie inne materiały, płace robocze.

W tym względzie mają analogiczne zastosowanie przepisy rozdziału A.

Koszta zarządu (wyrób i sprzedaż sklepowa) i zysk.

Do sumy wydatków na materiały i płace roboczą, przypadających na odnośne obuwie, wolno doliczyć na pokrycie kosztów zarządu i tytułem zysku następujące wymiary najwyższe:

W przedsiębiorstwach, które tytułem płacy roboczej za robotę spodnią przy jednej parze obuwia męskiego płacą

1. mniej niż 12 K 30%,
2. 12 do 15 K 35%,
3. ponad 15 K . . . . . 40%.

Do obuwia wybitnie ortopedycznego (stopa krótka, stopa szpotawa) itd. wymiary te nie mają zastosowania.

D. Warunki dostawy i zapłaty.

I. W handlu hurtowym.

Koszta produkcji, obliczone na podstawie powyższych przepisów, rozumi się w razie poboru we fabryce i przy zapłacie w gotówce.

W razie sprzedaży na spłaty wolno żądać 2% procentów rocznych ponad stopę procentową w eskoncie wekslowym banku austriako-węgierskiego.

Za skrzynie, za inny materiał użyty do opakowania na zewnątrz i za poszczególne kartony

wolno policzyć cenę własnych kosztów. Za papier, użyty do pakowania wewnątrz i za szpagat nie wolno liczyć osobno.

II. Przy sprzedaży konsumentom.

Ceny dla drobnej sprzedaży mają zastosowanie w razie zapłaty w gotówce bez potrącenia przy odbiorze towaru.

Przy sprzedaży w poszczególnych kartonach wolno policzyć osobno za karton 30 halerczy.

E. Postanowienia ogólne.

Powyższe przepisy nie mają zastosowania do sprzedaży za granicę cłową.

Trnka wtr.

Urban wtr.

96.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 9. marca 1917, dotyczące przepisów o wyrobie obuwia ze skóry.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

Przepisy o wyrobie obuwia ze skóry.

§ 1.

1. Obcas musi być od dolnej podeszwy co najmniej na 5 mm ze skóry i to także wówczas, jeżeli obcas zaopatrzony jest gumą, obity metalem lub t. p.

2. Do wyrobu lub naprawy obcasów, dolnej podeszwy (także podeszwy podwójnej), podeszwy wewnętrznej i zapiętek wolno zamiast skóry używać tylko takich materiałów zastępczych, na których użycie zezwoli Ministerstwo handlu.

§ 2.

Przepisy zawarte w § 1. mają zastosowanie do wyrobu i naprawy obuwia ze skóry jak również skózanego obuwia, wykładanego innymi materiałami, oraz butów i trzewików lakierowych.

Nie należą tutaj obuwie z materiałów bawełnianych (tkanin, kangarnu), lnianych, z szarego płótna, trzewiki gimnastyczne itp., ani trzewiki balowe, domowe i pantofle i w ogólności wszelkie trzewiki z miękką podeszwą.

Przepisy o wyrobie, ustanowione przez zarząd wojskowy w zleceniach dostawy i ostrzejsze warunki, ustanowione ewentualnie w innych umowach o dostawę, pozostają nietknięte.

Obuwia ze skóry, nie odpowiadającego przepisom § 1., nie wolno bez specjalnego zezwolenia Ministerstwa handlu ani w sposób zarobkowy wyrabiać ani w obrót puszczać.

Postanowienia wykonawcze i szczegółowe przepisy o wyrobie.

§ 3.

Zarządzenia co do użycia materiałów zastępczych do wyrobu i naprawy obuwia skózanego, wszelkie inne zarządzenia celem wykonania przepisów niniejszego rozporządzenia i szczegółowe przepisy o wyrobie obuwia zostaną wydane przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, będą ogłoszone w krajowych dziennikach urzędowych i podane do wiadomości władzom przemysłowym, inspektorom przemysłowym i izmom handlowym i przemysłowym.

Wymienienie użytego materiału.

§ 4.

Producenci trzewików skórzanych (§ 2., ustęp 1.) winni przy wprowadzaniu w obrót trzewików wymienić na przywieszonej karteczce, przepisanej rozporządzeniem z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 94, z jakiego rodzaju skóry lub w danym razie z jakiego materiału zastępczego sporządzono obcas, spodnią podeszwę, podeszwę wewnętrzną i zapiętkę.

Do trzewików, sporządzanych przez rzemieśnika na zamówienie według miary przepis ten nie ma zastosowania, w rachunku należy jednakowoż wymienić materiał, użyty na te trzewiki (obcas, podeszwa spodnia, podeszwa wewnętrzna i zapiętka).

Na trzewikach, które w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie są już w posiadaniu handlarza, ma handlarz wymienić daty przepisane w ustępie pierwszym. Jeżeli rodzaju użytego materiału nie można przytem na pewno stwierdzić, to należy zaznaczyć: „Bez gwarancyi za materiał“.

Na trzewikach skórzanych, sprowadzonych z zagranicy cłowej, ma oznaczenie to umieścić na trzewikach ten, kto je w krajach tutejszych we własnym lub cudzym imieniu pierwszy w obrót

wprowadza. Jeżeli w tym przypadku nie można stwierdzić na pewno rodzaju użytego materiału, należy umieścić uwagę: „Bez gwarancyi za materiał“.

Kontrola.

§ 5.

Nad przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia i zarządzeń, jakie dla wykonania tych przepisów zostaną wydane przez Ministerstwo handlu, będzie czuwało to Ministerstwo posługując się przytem inspektorami przemysłowymi lub innymi organami. Do nadzoru obowiązane są także władze przemysłowe pierwszej instancji.

W tym celu można zwiedzać ubikacje przemysłowe i inne zakłady, wglądać do ksiąg handlowych i pobierać próbki za potwierdzeniem odbioru.

Przepadek.

§ 6.

W razie działania wbrew przepisom tego rozporządzenia można orzec przepadek obuwia, nieodpowiadającego przepisom. Przepadłe przedmioty należy użyć w pierwszym rzędzie na zaopatrzenie ludności według wskazówek politycznej władzy krajowej.

Postanowienia przejściowe.

§ 7.

Obuwie skórzane, które nie odpowiada przepisom § 1. i w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie znajduje się już w toku produkcji, wolno wykończyć i puścić w obrót o tyle, o ile sporządzenie tego obuwia zostanie dokonane do dnia 31. marca 1917 bez użycia robotników pracujących w domu albo do dnia 15. kwietnia 1917 przy dalszem użyciu takich robotników.

Te trzewiki, jakoteż trzewiki, nieodpowiadające przepisom niniejszego rozporządzenia, które zostały już sporządzone przed wejściem tego rozporządzenia w życie, wolno sprzedawać handlarzom jeszcze do dnia 10. maja 1917 a konsumentom do dnia 10. lipca 1917.

Te postanowienia przejściowe nie dotyczą jednak możliwości zastosowania ogólnych przepisów ustawowych przeciw temu, kto sprzedaje niezdadne obuwie.

Postanowienia karne.

§ 8.

Za każde działanie wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia i przepisom wydanym na

zasadzie tego rozporządzenia będą karali władze polityczne pierwszej instancji aresztem do 6 miesięcy lub grzywną do 5000 koron, o ile odnośny czyn nie podpada pod surowsze postanowienie karne.

§ 9.

Postanowienie § 1., l. 2, o ile ono dotyczy używania materiałów zastępczych jedynie do naprawek, wchodzi w życie z dniem 10. maja 1917.

Postanowienia § 4. wchodzi w życie z dniem 10. kwietnia 1917. Wszystkie inne postanowienia tego rozporządzenia nabierają mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Trnka wtr.

Urban wtr.

97.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 9. marca 1917, w sprawie materiałów zastępczych przy wyrobie obuwia.

Według § 1., liczb 2, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 96, wolno do wyrobu i naprawy obcasów, dolnej podeszwy (także podeszwy podwójnej), podeszwy wewnętrznej i zapiętek przy obuwiu skózanem używać zamiast skóry tylko takich materiałów zastępczych, na których użycie zezwoli Ministerstwo handlu.

(Od tego przepisu wyjęte są obuwie z materiałów bawełnianych (tkanin, kamgaru), lnianych, obuwie ze szarego płótna, trzewiki gimnastyczne itp., trzewiki balowe, domowe i pantofle i w ogólności wszystkie trzewiki z miękką podeszwą.)

Podania o zezwolenie na użycie materiałów zastępczych należy wносить do Związku gospodarczego przemysłu przetworów skóry a to za pośrednictwem „Komisji dla wydawania opinii o surogatach skóry“, nadsyłając tę ilość materiałów zastępczych, jaka wystarcza do sporządzenia 10 par trzewików przy użyciu materiałów zastępczych. Materiały zastępcze podda się w razie potrzeby badaniu chemicznemu i fizykalnemu a trzewiki, sporządzone z urzędu z tych materiałów, wypróbuje się w noszeniu. Badanie uskutecznia się na kosztą tego, kto wniósł podanie.

Z zastrzeżeniem odwołania zostały dotąd uznane za przydatne i dopuszczalne następujące materiały zastępcze:

Producent	Materiał zastępczy	Dopuszczalne użycie i inne uwagi
A. Obcas		
	Twarde drzewo	Obcas musi być od dolnej podeszwy conajmniej na 5 mm ze skóry
Koch & Sp., stow. z o. p. Altkinsberg k. Chebu	Sztuczna skóra „Koko“	
	Sztuczna skóra „Wako“	
Schwarzkopf & Sp. (Niemcy)	„Hidecite“	
Melvo, stow. dla skóry z o. p. (Niemcy)	„Melvo“	
Paweł Schulze (Niemcy)	„Skóra Futur“ („Crispinus“)	
B. Podeszwa		
	Twarde drzewo	Bez ograniczenia
	Guma	
	Bałata	
C. Podeszwa wewnętrzna		
		Podeszwa wewnętrzna może być wzmocniona przez obciążenie jej tkaniną lub „Union“ (zobacz niżej)
	Drzewo	do trzewików z drewnianą podeszwą
Koch & Sp., Altkinsberg k. Chebu	„Union“	do towaru szytego i takstowanego, do trzewików lepionych zapomocą „Ago“ i do trzewików z drewnianymi podeszwami
Karol Lenz mł., Sarmingstein, Austrya górna	„Ledrette“ (znana także jako brunatna nieprzemakalna „pokrywa patentowa“)	do towaru takstowanego i do trzewików z drewnianą podeszwą
D. Zapiętka		
Austr. fabryka granitolu (sztucznej skóry) i ceraty	Granitol	Bez ograniczenia
Niemieckie towarzystwo akcyjne dla sztucznej skóry (Niemcy)		
Koch & Sp., Altkinsberg k. Chebu	„Union“	do trzewików z drewnianą podeszwą

Ponieważ według powołanego rozporządzenia ministeryalnego nie wolno wyrabiać trzewików przy użyciu niedopuszczonych jeszcze materiałów zastępczych i użycie niedopuszczonych jeszcze wyraźnie materiałów zastępczych do naprawek dozwolone jest tylko jeszcze do dnia 10. maja 1917, zwraca się uwagę interesowanych na to, że jest wskazanem wnieść jak najrychlej podania o dopuszczenie.

Trnka wtr.

Urban wtr.

98.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 9. marca 1917,

w sprawie dalszych przepisów co do wyrobu obuwia.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 96, ogłasza się następujące przepisy co do wyrobu.

1.

W celu oszczędzania skóry zabrania się wyrobu obuwia z jednolitą podwójną skórzaną podszewą.

2.

Trzewiki ze sztywną podszewą drewnianą muszą być na właściwej podszewie i na obcasach zaopatrzone w ochraniacze (kawalkami skóry podszewianej, żelaznymi gwoździami o wielkich główkach lub innym okuciem żelaznem). Zamiast gwoździ można użyć do okucia obcasa wpuszczonego weń kawałka żelaza.

Do sandałów przepis powyższy niema zastosowania.

3.

Podszewy do skórzanych trzewików, zrobione ze sklejonych ze sobą warstw cieńszej skóry, muszą być sporządzone przy pomocy nierozpuszczającego się we wodzie lepidła i muszą być co najmniej na 4 mm grube, jeżeli powstały ze sklejenia ze sobą dwóch warstw. Dla każdej dalszej warstwy podwyższa się przepisana grubość o jeden milimeter.

4.

Podszewę wewnętrzną i zapiętkę przy trzewikach skórzanych należy w razie użycia skóry łupanej o grubości poniżej 2.5 mm wzmocnić dopuszczalnym środkiem zastępczym lub sporządzić

z dwóch lub więcej warstw skóry łupanej, spojonych ze sobą nierozpuszczalnym we wodzie lepidłem.

5.

Przepisy punktów 3. i 4. nie odnoszą się do trzewików z materiałów bawełnianych (tkanin, kamgarnu), lnianych, do trzewików ze szarego płótna, trzewików gimnastycznych itp., ani do trzewików balowych, domowych i pantofli i w ogólności do wszelkich trzewików z miękką podszewą.

6.

Trzewiki, nieodpowiadające przepisowi punktów 1.—4., wolno wydawać handlarzom jeszcze do 10. maja 1917 a konsumentom do 10. lipca 1917. Po tej chwili nie wolno podszew, nieodpowiadających przepisowi punktu 3., używać nawet do naprawy trzewików.

7.

Nad przestrzeganiem powyższych przepisów czuwać się będzie według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 96.

Trnka wtr.

Urban wtr.

99.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 9. marca 1917,

dotyczące obrotu skórą na pasy do maszyn, odpadkami z pasów do maszyn i odpadkami konfekcyjnymi.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się zmieniając przepisy §§ 3. i 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 177, co następuje:

§ 1.

Tak samo jak skóry na pasy maszynowe i odpadków, pozostałych z przerabiania skóry na pasy maszynowe, nie wolno produkującym przedsiębiorstwom od chwili wejścia tego rozporządzenia w życie wydawać także pasów maszynowych komu innemu, jak tylko towarzystwu nabywania skóry z o. p. we Wiedniu i wskazanym przez nie odbiorcom.

Wyjątki przewidziane są w §§ 4. do 6.

Towarzystwo skutecznie będzie przydzielanie pozostających do jego dyspozycji zapasów skóry na pasy do maszyn i przydzielanie pasów maszynowych stosownie do zarządzeń „Komisji rozdziału skóry na pasy maszynowe“, zaś przydzielanie odpadków według przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. października 1916, Dz. u. p. Nr. 355 (§ 4.).

§ 2.

Wytwórcom pasów maszynowych wolno skórę na pasy maszynowe przerabiać na takie pasy lub na inne cele tylko według wskazówek udzielonych im przez komisję rozdziału skóry na pasy maszynowe. To samo ma zastosowanie także co do przerabiania skóry na pasy maszynowe, sporządzonej przez producentów pasów, którzy są zarazem producentami skóry.

§ 3.

Przedsiębiorstwa, potrzebujące pasów maszynowych, mają przesać do towarzystwa nabywania skóry swoje odnośne podania, ograniczone do nieodzownej potrzeby, przy użyciu druków urzędowych, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych. Podania takie można wnieść do tego towarzystwa bezpośrednio albo za pośrednictwem jednego z handlarzy, wpisanych do listy, wyłożonej w izbach handlowych i przemysłowych i w inspektoratach przemysłowych („lista A na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 99“). Lista ta zostanie ułożona przez Ministerstwo handlu po wysłuchaniu komisji rozdziału skóry na pasy maszynowe i „Wojennego Związku handlarzy technicznych artykułów zapotrzebowania“.

Przedsiębiorstwa, pracujące wyłącznie albo przeważnie dla celów zarządu wojakowego, winny celem specjalnego uwzględnienia zgłosić swe zapotrzebowanie pasów maszynowych w Ministerstwie wojny (grupa dla skóry, Wiedeń, I., Kolowratring 14) na każdy następny miesiąc do dnia 20. poprzedniego miesiąca, używając do tego wspomnianych powyżej druków urzędowych, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych.

§ 4.

W celu wydawania do naprawek uwolni „Komisja rozdziału skóry na pasy maszynowe“ pewne oznaczone ilości pasów dla producentów pasów w drodze towarzystwa nabywania skóry.

§ 5.

Celem pokrycia zapotrzebowania pasów maszynowych przez przedsiębiorstwa mniejsze, t. j.

przedsiębiorstwa spotrzebowujące siłę do 20 PS, poruczy się wybranym producentom pasów i handlarzom sprzedaż dla wspomnianych przedsiębiorstw. W tym celu przydzielą „Komisja rozdziału skóry na pasy maszynowe“ pewne ilości pasów wspomnianym miejscom sprzedaży. Miejsca sprzedaży i przydzielone każdemu z nich obszary będą wpisane do listy („lista B na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 99“), wyłożonej w izbach handlowych i przemysłowych i w inspektoratach przemysłowych. Lista ta będzie ułożona w sposób, podany w § 3.

§ 6.

Na wyjątki od przepisów niniejszego rozporządzenia może zezwolić Minister handlu tylko w razie istnienia ważnych powodów.

§ 7.

Wszystkie inne postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 177, nie wyłączając postanowień karnych, obowiązujących także dla przekroczeń przepisów niniejszego rozporządzenia, pozostają nietknięte.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem 1. kwietnia 1917.

. Georgi wlr.

Urban wlr.

100.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 9. marca 1917,

w sprawie utworzenia związków gospodarczych dla przemysłu skórznego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Związki gospodarcze i członkowie Związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się wyrobem skóry, łączy się w „Związek gospodarczy producentów skóry“.

Wszystkie przedsiębiorstwa, produkujące obuwie i inne towary ze skóry, łączy się w „Związek gospodarczy przerabiających skórę przedsiębiorstw“.

Obydwa Związki gospodarcze mają swą siedzibę we Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, które nie tylko skórę wyrabiają lecz także ją przerabiają, są co do odnośnych działów swego ruchu członkami obydwu związków.

Co do przynależności do Związków rozstrzyga w razie wątpliwości Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa właściwego Związku.

Przedsiębiorstwa państwowe nie są członkami Związków.

§ 2.

Cel i zakres działania Związków.

W ramach zakresu działania przydzielonego obydwu Związkom, to jest w sprawach wyrobu skóry z jednej strony i przerabiania skóry z drugiej strony, należy do zadań Związków gospodarczych:

1. prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń warsztatowych w odnośnych przedsiębiorstwach, badanie zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby za współudziałem izb właściwych handlowych i przemysłowych;

2. współdziałanie przy rozdziale materiałów zapotrzebowania i wyrobów, będących przedmiotem gospodarki publicznej, a to w miarę przepisów wydanych co do obrotu tymi materiałami i wyrobami i przy specjalnem uwzględnieniu w czasie trwania wojny potrzeb zarządu wojskowego;

3. współdziałanie przy układaniu przepisów w sprawie regulowania wyrobu a w szczególności co do postępowania przy wyrobie, co do ilości i jakości towarów, jakie w poszczególnych fabrykach mają być wyrabiane i co do rodzaju towarów, dopuszczonych do sprzedaży;

4. stawianie wniosków przy ustanawianiu cen;

5. udzielanie rad władzom centralnym przy rozdawaniu zamówień;

6. współdziałanie przy uregulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w dziedzinie polityki handlowej i pieczy

socyjnej i przy wszystkich kwestyach, które się wyłonią przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzenie odnoszących się do tego zarządzeń.

O ile przeprowadzanie takich zarządzeń będzie Związkom poruczone i o ile Związki mają być powołane do współdziałania, w szczególności w sprawach przytoczonych pod l. 2, postanowi Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny i Ministrem obrony krajowej.

§ 3.

Prawny charakter Związków.

Związki są osobami prawniczymi. Zastępują je na zewnątrz kierownictwa Związków (§ 11.). W imieniu Związku podpisuje przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków Związku.

Członkowie Związku winni w miarę możności wspierać cele Związku i zaniechać wszystkiego, coby mogło osiągnięcie ich utrudniać lub im przeszkodzić. Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo Związku, i to także do tych, które dotyczą przyczynienia się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów Związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu a podczas trwania wojny także przez Ministra wojny i Ministra obrony krajowej.

§ 5.

Biuro dla zgłaszania zapotrzebowania.

Związkom będą dodane w razie potrzeby biura dla zgłaszania zapotrzebowania dla stojących poza Związkiem konsumentów małego i wielkiego przemysłu. Zakres i rodzaj czynności tych biur ustanowi Minister handlu.

§ 6.

Organa Związków.

Organami Związków są:

1. wydziały obu Związków,
2. kierownictwa obu Związków,
3. wspólny wydział obu Wojennych Związków.

§ 7.

Wydział Związku gospodarczego producentów skóry.

Wydział Związku składa się z 20 do 24 członków.

Członków tych ustanawia się aż do dalszego zarządzenia w podany poniżej sposób. Ostateczne przepisy co do składu wydziału Związku wyda po wysłuchaniu wydziału Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Ośmiu członków wymienił ma grupa zawodowa przemysłowców skóry w lidze przemysłowców austriackich.

Sześciu członków mają wydelegować do wydziału wymienione poniżej izby handlowe i przemysłowe z grona posiadaczy małych garbarni (zwykłych) czerwonoskórniczych. Za małe garbarnie należy uważać te, które przerabiają tygodniowo przeciętnie nie więcej niż 100 sztuk surowych skór. Wyboru po jednym członku mają przytem dokonać na podstawie zgodnego porozumienia się wymienione pod a do f izby handlowe i przemysłowe:

- a) izby handlowe i przemysłowe w Czechach,
- b) izby handlowe i przemysłowe na Morawach i na Śląsku,
- c) izby handlowe i przemysłowe w Galicyi,
- d) izby handlowe i przemysłowe w Austrii Dolnej, Austrii Górnej i w Solnogradzie,
- e) izby handlowe i przemysłowe w Karyntyi, w Krainie, w Styryi, w Tyrolu i Przedarulanii,
- f) izby handlowe i przemysłowe w Pobrzeżu i w Dalmacyi.

Sześciu do dziesięciu członków zamianuje Minister handlu zwracając przytem uwagę także na zastępstwo innych ważniejszych gałęzi garbarstwa w wydziale Związku.

§ 8.

Wydział Związku gospodarczego przerabiających skórę przemysłowców.

Wydział Związku składa się z 20 do 24 członków.

Członków tych ustanawia się aż do dalszego zarządzenia w podany poniżej sposób. Ostateczne przepisy co do składu wydziału Związku wyda po wysłuchaniu wydziału Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Czterech członków wymienił stowarzyszenie austriackich fabrykantów obuwia we Wiedniu a czterech członków stowarzyszenie fabrykantów obuwia w Czechach, na Morawach i na Śląsku.

Dwóch członków wydeleguje do wydziału Związku liga państwowa poszczególnych związków stowarzyszeń szewców w Austrii, a po jednym reprezentancie przemysłu szewskiego na podstawie zgodnego porozumienia wymienione poniżej izby handlowe i przemysłowe:

- a) izby handlowe i przemysłowe w Czechach,
- b) izby handlowe i przemysłowe na Morawach i na Śląsku,
- c) izby handlowe i przemysłowe w Galicyi,
- d) za wzajemnem porozumieniem się izby handlowe i przemysłowe w Pobrzeżu i w Dalmacyi.

Sześciu do dziesięciu członków zamianuje Minister handlu zwracając przytem uwagę także na zastępstwo innych ważniejszych gałęzi przerabiania skóry w wydziale Związku.

§ 9.

Postanowienia wspólne.

Wszyscy członkowie wydziałów Związków sprawują swe funkcje jako urząd honorowy.

W razie ustąpienia jednego z członków, wydelegowanych przez izby handlowe i przemysłowe albo jednego z członków, wymienionych przez jedną z lig, należy postarać się o zastępstwo w ciągu czterech tygodni.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału Związków orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nową obsadę całego wydziału. Przy nowej obsadzie winny odbyć się także nowe nominacje członków zastrzeżone Ministrowi handlu. Aż do przeprowadzenia nowej obsady dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcjach.

§ 10.

Uprawnienia wydziałów Związków.

Kierownictwa Związków winny wysłuchać wydziały Związków przed wszystkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały wydziału Związku są dla kierownictwa Związku wiążące.

W szczególności należy do wydziałów Związków:

1. ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.,
2. powzięcie uchwał co do pokrycia i rozdziału kosztów prowadzenia spraw Wojennego Związku,
3. nadzorowanie obrotu kasowego i składania rachunków,

4. określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo Związku lub sąd rozjemczy (§ 19.) mogą nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże w razie nakładania kary przez kierownictwo Związku nie można przekraczać 2000 K. w innych przypadkach 20.000 koron,

5. ustanawianie podwydziałów w celu obradowania nad pewnemi kwestyami,

6. ustanawianie wydziałów zawodowych dla spraw, dotyczących poszczególnych gałęzi przemysłu lub handlu,

7. przybieranie rad pobocznych.

§ 11.

Regulaminy czynności wydziałów Związków.

Wydziały Związków schodzą się z reguły raz na miesiąc.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na wniosek conajmniej pięciu członków dotyczącego wydziału Związku należy zwołać posiedzenie tego wydziału w ciągu 14 dni. Wydział Związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności conajmniej dwóch członków kierownictwa Związku i conajmniej pięciu członków, nie należących do kierownictwa Związku. Uchwały zapadają większością głosów.

Przewodniczy obradom wydziału Związku przewodniczący kierownictwa Związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący bierze udział w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Członkowie wydziału Związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa Związku, co do których ma ono powziąć uchwałę na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 12.

Wydziały zawodowe, komisye, rady przyboczne.

Wydziały Związków mogą dla zastępstwa poszczególnych należących do Związku gałęzi małego i wielkiego przemysłu ustanawiać w razie potrzeby wydziały zawodowe, które są doradczymi organami wydziału Związku w kwestyach, dotyczących jednocześnie odnośnych gałęzi produkcji. Przepisy o składzie i sposobie sprawowania czynności tych wydziałów zawodowych wyda Minister handlu.

Dla wydawania opinii o cenach obuwia ustanowi Minister handlu na zasadzie odnośnych przepisów po wysłuchaniu wydziałów Związków i w po-

rozumieniu z interesowanymi Ministrami osobną komisję („Komisję dla wydawania opinii o cenach obuwia“), składającą się z producentów obuwia, handlarzy obuwia i z konsumentów.

W taki sam sposób tworzy się „Komisję dla wydawania opinii o surogatach skóry“, której skład ustanawia Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Ustanowienie „Komisji dla wydawania opinii o cenach skóry“ zastrzega się zarządzeniu Ministra handlu, które będzie wydane w porozumieniu z interesowanymi Ministrami po wysłuchaniu wydziałów Związków.

Zakres działania „Komisji dla rozdzielania skóry na pasy maszynowe“, przewidziany w odnośnych przepisach (rozporządzenie ministeryalne z dnia 9. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 177) pozostaje nietknięty. Ewentualne zmiany w składzie tej komisji zarządzi Minister handlu po wysłuchaniu wydziałów Związków.

Dla zastępowania interesów odnośnych gałęzi handlu przy załatwianiu spraw, wchodzących w zakres działania obu Związków gospodarczych, zostaną utworzone rady przyboczne; zakres działania i skład tych rad ustanowi Minister handlu.

§ 13.

Kierownictwo Związku.

W każdym z obu Związków składa się kierownictwo Związku z przewodniczącego i dalszych dziesięciu członków, tudzież z jednego lub dwóch zastępców przewodniczącego.

Przewodniczącego, jego zastępców i innych członków kierownictwa Związku zamianuje Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wszyscy członkowie kierownictwa Związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

Kierownictwo Związku zastępuje Związek na zewnątrz i prowadzi wszystkie sprawy, w szczególności także ewentualne rokowania z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestyach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez wydział Związku. Ma ono przedkładać bieżące sprawozdania ze swej czynności wydziałowi Związku.

Kierownictwo Związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe wydziałowi Związku do zbadania (§ 10./3).

Przewodniczący, a w razie doznania przeszkody, jeden z zastępców, zwołuje posiedzenia

wydziału i kierownictwa Związku i na nich przewodniczący.

Kierownictwo Związku ustanawia potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków Związku. Ustanawianie osób na stanowiska urzędowe podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 14.

Regulamin czynności kierownictwa Związku.

Kierownictwo Związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia.

Kierownictwo Związku należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub trzech członków kierownictwa Związku, podając przedmioty rozpraw.

Do powzięcia uchwał potrzeba obecności pięciu członków wraz z przewodniczącym.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczący głosuje także. W razie równości głosów rozstrzyga jego głos.

§ 15.

Wspólny wydział obu Związków gospodarczych.

Jeżeli chodzi o kwestye natury zasadniczej, dotyczące zakresu działania obu Związków, to uchwały przychodzą do skutku we wspólnym wydziale obu Związków gospodarczych. W ten sposób należy w szczególności także stwierdzić, jakie wiadomości służące celom Związków mają być ustawicznie między nimi wymieniane.

Uchwały wspólnego wydziału są dla wydziałów i kierownictw obu Związków wiążące.

Wspólny wydział składa się z 20 do 24 członków, wliczając do nich przewodniczącego i jednego lub dwóch jego zastępców. Przewodniczącego, jego zastępców i resztę członków wspólnego wydziału mianuje Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z grona członków kierownictw i wydziałów obu Związków gospodarczych, a to w ten sposób, że z każdego z obu Związków będzie powołana do wspólnego wydziału tasama ilość członków.

Specyalne koszty, jakieby urosły z powodu urzędowania wspólnego wydziału, mają ponosić oba Związki po równych częściach. Badanie tych kosztów przeprowadza wspólny wydział.

§ 16.

Regulamin czynności wspólnego wydziału.

Wspólny wydział schodzi się na posiedzenia w razie potrzeby.

Należy go zwołać w ciągu ośmiu dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych.

Do powzięcia uchwały potrzeba obecności sześciu członków wspólnego wydziału. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczący głosuje także. Głos jego rozstrzyga w razie równości głosów.

Także po przeprowadzeniu wspólnego głosowania należy dokonać odrębnego głosowania członków wspólnego wydziału, należących do obu Związków, jeżeli na tem samym posiedzeniu i to najpóźniej bezpośrednio po wspólnem głosowaniu zażąda tego jeden z komisarzy rządowych lub wniosek w tym kierunku zostanie postawiony przez dwóch członków jednego z obu Związków.

W razie niezgodności należy wynik odrębnego głosowania przedstawić Ministrowi handlu do decyzji.

§ 17.

Koszta prowadzenia czynności.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia czynności Związku winni członkowie Związku składać ustanowione przez wydział Związku opłaty, które można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 18.

Kary porządkowe.

Kierownictwo Związku może za działania lub zaniechania członków Związku, wykraczające przeciw przepisom i zarządzeniom, które wydane zostały przez kierownictwo Związku stosownie do tego rozporządzenia celem osiągnięcia celów Związku nakładać kary porządkowe, o ile istota czynu podlega takiej karze na podstawie uchwały wydziałów Związków (§ 10.), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo Związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu polubownego (§ 19.), odwołanie to jednak nie ma mocy wstrzymującej.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa Związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który wskaże Minister handlu na wniosek kierownictwa Związku.

§ 19.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami Związku w sprawach tegoż Związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie Związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub wydziałów Związków czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony przy każdym z obu Związków sąd polubowny Związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń wydziału Związku względnie kierownictwa Związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§§ 16., 21., 22.), nie można zacząć przed sądem polubownym.

O działaniach i zaniechaniach, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo Związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo Związku, o ile ono samo nie ma prawa według § 18. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków Związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo Związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą wydziału Związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary, sąd polubowny jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego, kara porządkowa nie może jednak w każdym poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd polubowny składa się z funkcyjaryusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swą funkcję jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa Związku ani do wydziału jednego ze Związków.

Sprawy, w których powziął uchwałę wspólny wydział obu Związków gospodarczych, są zastrzeżone wspólnemu sądowi polubownemu, który składa się z członków sądów polubownych obu Związków. Funkcję przewodniczącego wspólnego sądu polubownego sprawują na przemian przewodniczący obu sądów polubownych, o ile przewodnictwo w tych sądach polubownych nie jest

i tak już poruczone jednemu i temu samemu funkcyjaryuszowi sędziowskiemu.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polubownym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa Związku ściągane na drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa Związku.

§ 20.

Rozwiązanie Związków.

Rozwiązanie Związków następuje po wysłuchaniu odnośnego wydziału Związku przez zarządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. Minister handlu rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki kasowej.

§ 21.

Nadzór państwowy.

Związki stoją pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi. Tacy komisarze będą mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, a przez czas trwania wojny także przez Ministra wojny i Ministra obrony krajowej.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie rozprawy i posiedzenia organów Związku i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. W głosowaniu nie biorą oni udziału.

Mają oni nadto prawo odrażania wykonania uchwał i zarządzeń organów Związku na tak długo, aż Minister handlu nie wyda decyzji w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądać do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów Związków gospodarczych i żądać wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 22.

Zatwierdzenie państwowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia wydziałów i kierownictw Związków, o ile dotyczą:

- a) wysokości opłat związkowych, jeśli mają je uiszczać członkowie Związku stosownie do §. 17.;
- b) określenia istoty pewnych czynów, przy której zaistnieniu kierownictwo Związku względnie sąd polubowny może nakładać kary porządkowe i ustanawiania wysokości tych kar.

§ 23.

Postanowienia karne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 koron lub też według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 24.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wr.

Trnka wr.

Urban wr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 11. marca 1917.

Treść: (№ 101. i 102.) 101. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów długu pożyczki w kwocie 100.000.000 koron, którą ma zaciągnąć Margrabstwo Moraw, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. — 102. Rozporządzenie, w sprawie zakazu wyrabiania nawozów mieszanych.

101.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 3. marca 1917,

dotyczące używania częściowych zapisów długu pożyczki w kwocie 100.000.000 koron, którą ma zaciągnąć Margrabstwo Moraw, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Częściowych zapisów długu pożyczki w wartości imiennej 100.000.000 K, którą ma zaciągnąć Margrabstwo Moraw na zasadzie uchwał sejmu morawskiego z dnia 28. lutego 1914 i morawskiego wydziału krajowego z dnia 20. maja 1916, zatwierdzonych Najwyższem postanowieniem z dnia 20. czerwca 1916, można używać do korzystnego umieszczania kapitałów fundacji, zakładów, zostających pod nadzorem publicznym, Urzędu pocztowych kas oszczędności, oraz pieniędzy pupilarnych, fideikomisowych tudzież depozytowych a nadto po kursie giełdowym, jednak nie powyżej wartości imiennej, na kaucyje służbowe i handlowe.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu, sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Baden, dnia 3. marca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinic wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

102.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu z dnia 8. marca 1917,

w sprawie zakazu wyrabiania nawozów mieszanych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Za nawozy mieszane po myśli niniejszego rozporządzenia należy uważać nawozy, sporządzane przez zmieszanie środków nawozowych rozmaitego rodzaju i pochodzenia.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do mieszania ze sobą organicznych środków nawozowych.

§ 2.

Sporządzanie nawozów mieszanych jest zabronione. Ministerstwo rolnictwa jest upoważnione do zezwalania na wyjątki od tego zakazu na pewien oznaczony czas co do wyrobu pewnych oznaczonych rodzajów nawozów mieszanych.

Pod sporządzaniem nawozów mieszanych nie należy rozumieć dokonywanego przez samych rolników mieszania rozmaitych środków nawozowych przed ich rozrzuceniem.

§ 3.

Zapasy nawozów mieszanych, istniejące w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie, można jeszcze do dnia 15. maja 1917 pozbywać i dostawiać konsumentom; nawóz ten wolno jednak puszczać w obrót tylko z wyraźnym oznaczeniem jako „nawóz mieszany.“

§ 4.

Nawóz mieszany, wyprodukowany wbrew zakazowi, ma władza polityczna pierwszej instancji uznać za przepadły, bez względu na to, czy znalazł go u producenta tego nawozu czy też u handlarza.

O użyciu nawozu mieszanego, który został uznany za przepadły, rozstrzyga Ministerstwo rolnictwa.

§ 5.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podlegają surowszemu postanowieniu karnemu, będą karały polityczne władze pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

Nadto można, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wlr.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 13. marca 1917.

Treść: (M 103. i 104.) 103. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu korzeniami cykoryi ze zbioru w roku 1917. — 104. Rozporządzenie, dotyczące obowiązku zgłoszenia przewodów elektrycznych, tudzież w sprawie użycia uzyskanych sząd metali.

103.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 10. marca 1917,

w sprawie uregulowania obrotu korzeniami cykoryi ze zbioru w roku 1917.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274. rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Celem regulowania obrotu suszonymi korzeniami cykoryi służy Urząd dla wyżywienia ludności „Biurem rozdziału suszonych korzeni cykoryi” w Pradze (V., ulica Mikołaja 11). Biuro to składa się z szesnastu członków, mianowanych przez Urząd dla wyżywienia ludności, którzy wybierają ze swego grona absolutną większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Biuro rozdziału podlega Urzędowi dla wyżywienia ludności i wykonuje swoją działalność według jego wskazówek. Nadzór państwowy sprawują komisarze rządowi, mianowani przez Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 2.

Korzeni cykoryi ze zbioru w krajach tutejszych w roku 1917 wolno używać tylko do wyrabiania surogatów kawy. W tym celu musi się

wszystkie zebrane zielone korzenie cykoryi poddać suszeniu. Wyłączone od tego są jedynie ilości korzeni cykoryi, potrzebne do hodowania nasienia, które poda się do wiadomości Biura rozdziału.

Zielone korzenie cykoryi wolno sprzedawać tylko suszarniom korzeni i suszarniom buraków, które już w roku 1916 utrzymywały ruch.

Cena za zielone korzenie wraz z dowozem furą do suszarni lub stacyi załadowania wynosi 13 K za celnar metryczny.

Obracanie zielonych i suszonych korzeni cykoryi na karmę jest zabronione.

§ 3.

Kto zamierza suszyć korzenie cykoryi ze zbioru w roku 1917 w jednej ze suszarni cykoryi lub buraków, które są według § 2. do zakupu zielonej cykoryi uprawnione, jest obowiązany donieść pisemnie Biuru rozdziału najdalej do dnia 31. maja 1917:

1. ile on nasienia rozdzielił,
2. na jakim obszarze własnych gruntów zasadził korzenie cykoryi,
3. jaki obszar gruntów z zasadzonymi korzeniami cykoryi zapewnił sobie zapomocą terminatek,
4. w których powiatach politycznych grunta te leżą i

5. czy i jakie zapasy suszonych korzeni cykoryi posiada jeszcze z poprzednich zbiorów.

Kto w kilku fabrykach zamierza suszyć, ma wnieść takie doniesienie osobno dla każdej suszarni.

Przepisy tego paragrafu mają zastosowanie także do suszarni stowarzyszeniowych.

§ 4.

Kto suszy korzenie cykoryi ze zbioru w roku 1917, jest obowiązany w ciągu trwania ruchu prowadzić księgę zapiskową, ze stronami w kolejnym porządku ponumerowanymi, a to co do ilości zielonych korzeni do jego suszarni dostawionych, co do ilości przez niego wysuszonych i co do wszystkich wysyłek wysuszonych korzeni cykoryi; księga ta musi zawierać w szczególności następujące rubryki: datę i wagę otrzymanych za każdym razem zielonych korzeni z wymienieniem dostawców; datę i wagę codziennie wysuszonych ilości według rodzaju (kruszyny czy gryś); datę, wagę i rodzaj, tudzież odbiorcę i stację przeznaczenia przy każdej wysyłce suszonych korzeni cykoryi. Przy dostawach kolejną należy przytoczyć numer wagonu a przy dostawach furą wagę każdej poszczególnej fury.

O ile po ukończeniu procesu suszenia nie waży się wysuszonej cykoryi, należy poszczególne ilości podać w księdze zapiskowej według oszacowania, przyczem w razie wątpliwości przyjąć należy stosunek wydatności zielonego towaru jak 4 do 1.

O ile księga zapiskowa odnosi się do zielonych korzeni, należy zamknąć ją z końcem każdego miesiąca; jeszcze w tym samym dniu, najdalej jednak w piątym dniu następnego miesiąca należy donieść Biuru rozdziału o ogólnej wadze zielonych korzeni cykoryi, dostawionych w ciągu miesiąca sprawozdawczego.

Księgę zapiskową należy co do suszonych korzeni cykoryi zamykać co soboty; jeszcze w tym samym dniu, najdalej jednak w 2 dni później należy zgłosić Biuru rozdziału ogólną wagę wysuszonych w ciągu tygodnia sprawozdawczego ilości według rodzaju (kruszyny lub gryś) jakoteż każdą poszczególną dostawę, uskutecznioną w ciągu tygodnia sprawozdawczego, z podaniem dat zgodnych z rubrykami księgi zapiskowej. Biuro rozdziału może jednakowoż także w czasie pośrednim żądać podania dat co do każdorazowego stanu zapasów i co do dostawionych i odesłanych ilości a w razie potrzeby nadesłania ksiąg z zapiskami. Takiemu żądaniu należy uczynić zadość w ciągu 24 godzin po utrzymaniu pisma Biura rozdziału.

Księgi z zapiskami należy mieć zawsze przygotowane do przeglądu dla Urzędu dla wyżywienia ludności, dla władz politycznych i Biura rozdziału suszonych korzeni cykoryi.

Suszarnie są obowiązane udzielać Biuru rozdziału możliwie jak najrychlej i jak najdokładniej wszelkich innych żądanych wyjaśnień o zbiorze i produkcji, tudzież o otrzymaniu i o wydaniu korzeni cykoryi.

Biuro rozdziału suszonych korzeni cykoryi może zarządzić, że dla zielonych i dla suszonych

korzeni muszą być prowadzone osobne księgi zapiskowe; może ono przepisać także wzór na te księgi, tudzież formę zgłoszeń.

§ 5.

Posiadacze suszonych korzeni cykoryi ze zbioru w krajach tutejszych w roku 1917 są obowiązani oddawać je wyłącznie według wydanych dla nich przez Biuro rozdziału wskazówek przedsiębiorstwom surogatów kawy, oznaczonym przez to Biuro, po cenach, ustanowionych w § 11. Są oni dalej obowiązani przechowywać bez kosztów korzenie cykoryi aż do odstawienia, starannie się z nimi obchodzić i przesłać do Biura rozdziału na jego żądanie przeciętne próbki (wzory) za wynagrodzeniem kosztów portoryum.

Handel suszonymi korzeniami cykoryi jest zabroniony.

§ 6.

Biuro rozdziału jest obowiązane rozporządzić zgłoszonymi u niego suszonymi korzeniami cykoryi do dni 14 po nadejściu zgłoszenia, uwzględniając stojące do dyspozycji dla fachowego zmagazynowania lokale składowe przedsiębiorstw surogatów kawy.

Koszta składu, powstające przez to, że jedno przedsiębiorstwo składa na zlecenie Biura rozdziału suszone korzenie cykoryi na rzecz innych przedsiębiorstw, uprawnionych do poboru, ponoszą te ostatnie przedsiębiorstwa. Wysokość tych kosztów oznacza Biuro rozdziału.

§ 7.

Żądać przydzielenia suszonych korzeni cykoryi mają prawo wszystkie przedsiębiorstwa, wyrabiające surogaty kawy, które już przed dniem 30. czerwca 1915 korzenie cykoryi przerabiały na surogaty kawy i które w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia posiadają jeszcze uprawnienie przemysłowe do wyrabiania surogatów kawy.

Urząd dla wyżywienia ludności może, jeżeli tego interes publiczny wymaga, przyznać prawo poboru także tym przedsiębiorstwom, którym w myśl postanowień poprzedniego ustępu nie przysługuje roszczenie o pobór korzeni cykoryi.

§ 8.

Biuro rozdziału ma wszystkie zgłoszone u niego w myśl § 4. suszone korzenie cykoryi podzielić w myśl naprowadzonych poniżej postanowień między uprawnione do poboru przedsiębiorstwa surogatów kawy.

Jako klucz podziału ma służyć za podstawę przeciętne zużycie suszonych korzeni cykoryi przez poszczególne przedsiębiorstwa, wyrabiające surogaty

kawy. w latach obrotowych 1913/14 (1. lipca 1913 do 30. czerwca 1914) i 1914/15 (1. lipca 1914 do 30. czerwca 1915), względnie lista rozszczeń, ustanowiona już według dat powyższych dla rozdziału zbioru z roku 1916 a zatwierdzona przez Urząd dla wyżywienia ludności. Na przedsiębiorstwa, dopuszczone do poboru według § 7., ustęp 2., przypadają ilości, jakie Urząd dla wyżywienia ludności w poszczególnym przypadku oznacza.

Jeżeli przedsiębiorstwo surogatów kawy inne przedsiębiorstwo surogatów kawy nabyło, zastanowiło w niem ruch albo przejęło na podstawie umowy obsługę jego odbiorców, należy oznaczyć podstawę podziału w razie, jeżeli ten stosunek trwa jeszcze w bieżącym roku obrotowym, przy uwzględnieniu zużycia objętego przedsiębiorstwem w tym roku obrotowym, który ma być wzięty za podstawę podziału.

Oddawanie korzeni cykoryi zarządowi wojskowemu odbywa się według osobnych wskazówek Urzędu dla wyżywienia ludności.

Ostateczny podział suszonych korzeni cykoryi między poszczególne przedsiębiorstwa wymaga zatwierdzenia komisarzy rządowych.

§ 9.

Przedsiębiorstwom, wyrabiającym surogaty kawy, wolno pobierać suszone korzenie cykoryi tylko według podziału, dokonanego przez Biuro rozdziału.

Wspomniane przedsiębiorstwa mają obowiązek odebrać możliwie jak najrychlej po oznaczonych w § 11. cenach przydzielone im przez Biuro rozdziału ilości suszonych korzeni cykoryi i przeobrazić je na surogaty kawy.

§ 10.

Zakłady, wyrabiające surogaty kawy, mogą przydzielone im ilości suszonych korzeni cykoryi tylko za pośrednictwem Biura rozdziału i za jego zgodą zamieniać albo innym przedsiębiorstwom surogatów kawy odstępować.

§ 11.

Cena odbioru silnie suszonych kruszyn cykoryi, nie zawierających więcej niż 12 procent wody, bez części zmarzniętych i bez pleśni, wynosi 75 K za 100 kilogramów netto, a za przesiany, gruby grys cykoryi 45 K za 100 kilogramów netto z dostawą do wagonu na stację załadowania.

Zapłata ma nastąpić najpóźniej do dnia 14 po dostawieniu towaru odbiorcy.

O sporach, które powstaną przy odbiorze, rozstrzyga sąd rozjemczy giełdy dla produktów w Pradze według zwyczajów, istniejących dla handlu suszonymi korzeniami cykoryi.

§ 12.

Każdy, kto suszone i dalej nieprzerobione korzenie cykoryi jeszcze z poprzednich zniw ma w zapasie lub je przechowuje, jest obowiązany, niezależnie od postanowień § 3., donieść Biuru rozdziału o tych zapasach według stanu z dnia 1. września 1917 najdalej w dniu 4. września 1917 według rodzaju (kruszyny lub grys) i wagi, tudzież podając właściciela i miejsce złożenia.

Każdy, kto pobiera suszone korzenie cykoryi ze zbioru w roku 1917, jest obowiązany, od pierwszego do ostatniego poboru wpisywać każdy wpływ do należycie prowadzonej księgi zapiskowej, zaopatrzonej bieżąco ponumerowanymi sironami, a to według rodzaju (kruszyny czy grys) i wagi, tudzież z wymienieniem wysyłającego i stacyi nadania oraz o wszystkich poborach, uzyskanych w ciągu tygodnia donosić w każdą sobotę najdalej jednak w dwa dni później Biuru rozdziału z podaniem dat, zgodnych z rubrykami księgi zapiskowej. Przy odbiorach za pośrednictwem kolei należy uwidocznić numer wagonu a przy dostawach furą wagę każdej poszczególniej fury.

Co do prowadzenia tych zapisków i nadzoru nad nimi, tudzież co do zgłoszeń, które mają być skutecznie, mają analogiczne zastosowanie postanowienia § 4.

§ 13.

Suszone korzenie cykoryi, które po wejściu w życie tego rozporządzenia sprowadzono do Austrii z zagranicy cłowej, wolno wprowadzać do obrotu w państwie tutejszem tylko za pośrednictwem Towarzystwa Austriackiej Centrali zakupna (Özeg) w Wiedniu, I., Am Hof 4.

Kto suszone korzenie cykoryi sprowadza z zagranicy cłowej, jest obowiązany sprzedać je Towarzystwu Austriackiej Centrali zakupna. Ma on o nadejściu towarów do Austrii donieść bezzwłocznie powyższemu towarzystwu, wymieniając gatunek i ilość, jakoteż miejsce ich złożenia, i jest obowiązany towary te aż do ich odebrania przez Austriacką Centralę zakupna przechowywać i utrzymywać ze starannością porządnego kupca.

Cenę odbioru, o ile nie przyjdzie do skutku dobrowolny układ między Austriacką Centralą zakupna a sprzedawcą, ustanowi Urząd dla wyżywienia ludności.

Również należy odstąpić Austriackiej Centrali zakupna wszystkie oferty na pobór suszonych korzeni cykoryi z zagranicy cłowej.

Towarzystwo Austriackiej Centrali zakupna ma wszystkie nabyte przez siebie ilości suszonych

korzeni cykoryi ofertować od przypadku do przypadku Biuru rozdziału (§ 1.), które winno do dnia 14 oświadczyć, czy żąda ofiarowanych mu ilości korzeni cykoryi dla rozdzielenia ich między uprawnione do poboru przedsiębiorstwa surogatów kawy.

Zażądane ilości ma Biuro rozdziału rozdzielić po myśli zasad, ustanowionych w § 8., między uprawnione do poboru przedsiębiorstwa. Ilościami, których nie zażąda Biuro rozdziału, rozporządzi Towarzystwo Austriackiej Centrali zakupna w myśl wskazówek, udzielonych mu przez Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 14.

Koszta, jakie powstają z wykonania zadań, przydzielonych Biuru rozdziału w tem rozporządzeniu, mają ponieść w równych częściach przedsiębiorstwa przerabiające cykoryę, które na podstawie wskazówek tego Biura pobierają suszone korzenie cykoryi i suszarnie, które tych korzeni cykoryi dostarczają.

W tym celu mają płacić wspomniane przedsiębiorstwa i suszarnie Biuru rozdziału pewną kwotę od metrycznego cetnara przydzielonej względnie dostawionej suszonej cykoryi, której wysokość oznacza Biuro rozdziału, a zatwierdza Urząd dla wyżywienia ludności.

Szczegółowe zarządzenia o pobieraniu takich datków wydaje Biuro rozdziału.

Co do użycia tych kwot należy na żądanie złożyć rachunek Urzędowi dla wyżywienia ludności, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 15.

Przeciw wszystkim zarządzeniom Biura rozdziału przysługuje wszystkim interesowanym prawo zalenia się w Urzędzie dla wyżywienia ludności.

§ 16.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom §§ 2., 5. i 9. tego rozporządzenia, są bezskuteczne.

§ 17.

Jeśli posiadacze suszonych korzeni cykoryi wzbraniają się oddać je w myśl przepisów §§ 5. i 13., to niezależnie od przepisanych w § 18. skutków karnych, orzeknie na prośbę Biura rozdziału władza polityczna pierwszej instancji, w której okręgu znajdują się zapasy, o obowiązku oddania i zarządzi w razie potrzeby przymusowe odebranie. Orzeczenie takie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

W razie przymusowego odebrania zapasów należy potrącić 10 procent od cen. oznaczonych w § 11. Z wynagrodzenia, jakie należy świadczyć, potrąci się nadto koszta przymusowego odbioru.

Jeżeli nie jest znany posiadacz albo jeżeli nie jest znane jego miejsce pobytu albo jeżeli kwota wynagrodzenia ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, płynących z praw rzeczowych, to należy złożyć kwotę wynagrodzenia do sądu.

Przymusowo wywłaszczone zapasy ma ich ostatni posiadacz bez wynagrodzenia przechowywać i utrzymywać aż do odtransportowania z troskliwością porządnego kupca.

Odebranych zapasów należy użyć według wskazówek Biura rozdziału. Zysk, jakiby się okazał przy dalszem oddaniu takich zapasów, należy obrócić także na pokrycie kosztów Biura rozdziału (§ 14.).

§ 18.

O ile przekroczenia tego rozporządzenia nie stanowią czynu, podlegającego surowszemu postanowieniu karnemu, będą za nie karą władze polityczne I. instancji grzywnami do 5000 K albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 19.

Rozporządzenie niniejsze nie dotyka postanowień rozporządzenia z dnia 12. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 17, dotyczącego wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla korzeni i mączki cykoryi.

§ 20.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wr.

104.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 12. marca 1917,

dotyczące obowiązku zgłoszenia przewodów elektrycznych, tudzież w sprawie użycia uzyskanych stąd metali.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236. o świad-

czyniach wojennych i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Wymienione poniżej przewody prądu silnego z miedzi, istniejące z początkiem obowiązywania niniejszego rozporządzenia, należy zgłosić w c. k. Centralnej Komisji rekwizycyjnej (Wiedeń, I. Ministerstwo wojny), a mianowicie:

I. niczem nie pokryte przewody powietrzne o przekroju poprzecznym na 25 mm^2 i powyżej;

II. kable i przewody izolowane,

1. które ułożone są nad ziemią albo wolno pod ziemią, jeżeli przekrój poprzeczny przewodnika wynosi 50 mm^2 lub więcej;

2. które ułożone są pod ziemią, a mianowicie:

a) pojedyncze kable i przewody, jeżeli przekrój poprzeczny przewodnika wynosi 95 mm^2 lub więcej;

b) wieloprądowe kable, jeżeli przekrój poprzeczny poszczególnych przewodników wynosi 50 mm^2 lub więcej.

Kolejowych przewodów silnego prądu nie potrzeba zgłaszać; spisanie ich nastąpi osobno.

Zgłoszenia winien posiadacz urządzenia przesłać do Centralnej Komisji rekwizycyjnej do dnia 10. kwietnia 1917.

Do zgłoszeń należy używać urzędowych formularzy, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych.

§ 2.

Miedź i ołów, uzyskane przez odbudowę z przewodów silnego prądu, wolno bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu oddać tylko zarządowi wojskowemu albo Tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu. Tak samo zakazuje się każdej innej osobie zakupu i przyjmowania takiego materiału bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu.

§ 3.

Nad przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia będzie czuwało Ministerstwo handlu, posługując się inspektorami przemysłowymi lub innymi organami, zaś przy przedsiębiorstwach górniczych Ministerstwo robót publicznych za pośrednictwem władz górniczych. W tym celu można zwiedzać urzędownie miejsca składowe i inne zakłady i wglądać w księgi przedsiębiorstwa.

§ 4.

Za działania wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancyi karały aresztem do 6 miesięcy lub grzywną do 5000 K, o ile te działania nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za	4 K 20 h	Rocznik 1872 za	6 K 40 h	Rocznik 1895 za	7 K — h
" 1850 "	10 " 50 "	" 1873 "	6 " 60 "	" 1896 "	7 " — "
" 1851 "	2 " 60 "	" 1874 "	4 " 60 "	" 1897 "	15 " — "
" 1852 "	5 " 20 "	" 1875 "	4 " — "	" 1898 "	6 " — "
" 1853 "	6 " 30 "	" 1876 "	3 " — "	" 1899 "	10 " — "
" 1854 "	8 " 40 "	" 1877 "	2 " — "	" 1900 "	7 " — "
" 1855 "	4 " 70 "	" 1878 "	4 " 60 "	" 1901 "	6 " — "
" 1856 "	4 " 90 "	" 1879 "	4 " 60 "	" 1902 "	7 " 50 "
" 1857 "	5 " 70 "	" 1880 "	4 " 40 "	" 1903 "	9 " — "
" 1858 "	4 " 80 "	" 1881 "	4 " 40 "	" 1904 "	5 " — "
" 1859 "	4 " — "	" 1882 "	6 " — "	" 1905 "	6 " — "
" 1860 "	3 " 40 "	" 1883 "	5 " — "	" 1906 "	12 " — "
" 1861 "	3 " — "	" 1884 "	5 " — "	" 1907 "	13 " — "
" 1862 "	2 " 80 "	" 1885 "	3 " 60 "	" 1908 "	9 " — "
" 1863 "	2 " 80 "	" 1886 "	4 " 60 "	" 1909 "	8 " 50 "
" 1864 "	2 " 80 "	" 1887 "	5 " — "	" 1910 "	8 " 40 "
" 1865 "	4 " — "	" 1888 "	3 " 40 "	" 1911 "	7 " — "
" 1866 "	4 " 40 "	" 1889 "	6 " — "	" 1912 "	12 " 50 "
" 1867 "	4 " — "	" 1890 "	5 " 40 "	" 1913 "	9 " 50 "
" 1868 "	4 " — "	" 1891 "	6 " — "	" 1914 "	15 " — "
" 1869 "	6 " — "	" 1892 "	10 " — "	" 1915 "	11 " 70 "
" 1870 "	2 " 80 "	" 1893 "	6 " — "		
" 1871 "	4 " — "	" 1894 "	6 " — "		

Cena handlowa za rocznik 1916 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1917.

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIV. — Wydana i rozesłana dnia 13. marca 1917.

Treść: (M 105. i 106.) 105. Rozporządzenie, w sprawie unormowania obrotu maszynowo gładkim drzewnym papierem do druku w zwojach. — 106. Obwieszczenie, dotyczące się ograniczenia zużywania przez gazety rotacyjnego papieru do druku w miesiącu marcu 1917.

105.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 12. marca 1917,

w sprawie unormowania obrotu maszynowo gładkim drzewnym papierem do druku w zwojach.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Dla przeprowadzenia rozdziału maszynowo gładkiego drzewnego papieru do druku w zwojach (rotacyjny papier do druku) między konsumentów utworzył Minister handlu biuro rozdziału.

Mianowany przez Ministra handlu kierownik tego biura rozdziału winien trzymać się co do swego urzędowania wskazówek Ministra handlu i jest wobec niego za swą działalność odpowiedzialnym.

Kierownik i współpracownicy biura rozdziału są obowiązani przestrzegać milczenia o urzędzeniach i stosunkach handlowych, o których dowiedzą się przy wykonywaniu swej działalności. O ile osoby te nie są urzędnikami państwowymi, należy je do tego zobowiązać przez ślubowanie.

§ 2.

Pobieranie rotacyjnego papieru do druku jest dozwolone tylko za zezwoleniem biura rozdziału rotacyjnego papieru do druku.

§ 3.

Dozwolony rozmiar zużywania rotacyjnego papieru do druku na drukowanie gazet może oznaczyć Minister handlu.

§ 4.

Kto wyrabia rotacyjny papier do druku albo papier ten wprowadza na obszar mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, może ten papier pozbywać albo zużywać tylko za zezwoleniem biura rozdziału rotacyjnego papieru do druku. Producenci rotacyjnego papieru do druku oraz te osoby i przedsiębiorstwa, które papier taki wprowadzają, są obowiązani na zarządzenie Ministra handlu wyprodukowany albo wprowadzony przez się rotacyjny papier do druku dostarczać miejscom, wskazanym przez biuro rozdziału rotacyjnego papieru do druku. W granicach zużycia, oznaczonego jako dozwolone przez zarządzenia na zasadzie § 3., ma jednak producent albo ten, kto rotacyjny papier do druku wprowadza, przede wszystkim prawo zużycia rotacyjnego papieru do druku, przez niego samego wyrobionego albo wprowadzonego.

§ 5.

Kto rotacyjny papier do druku ma w zapasie albo przechowuje w ilości ponad 10.000 kg, jest

obowiązany zgłosić do Ministerstwa handlu do dnia 18. marca 1917 swoje zapasy według stanu z dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia. Przytem należy doliczyć do stanu zapasów przesyłki już fakturowane albo zgłoszone jako załadowane i osobno je wykazać. Co do sprzedaży albo zużycia zapasów rotacyjnego papieru do druku obowiązują postanowienia §§ 2. i 3. tego rozporządzenia oraz zarządzeń wydanych na jego podstawie. Minister handlu może zarządzić oddanie zapasów miejscem, oznaczonym przez biuro rozdziału rotacyjnego papieru do druku. Wskutek takiego obowiązku oddania nie wolno jednak narażać dalszego ukazywania się gazety, mającej ewentualnie zapas papieru w dozwolonym jej rozmiarze zużywania papieru.

Przy udzielaniu zezwoleń na pobór rotacyjnego papieru do druku w myśl § 2. niniejszego rozporządzenia winno biuro rozdziału baczyć w miarę możliwości na zwrot tych pobrań ze składów.

§ 6.

Oznaczenie ceny dla dostawy na zasadzie przepisów §§ 4. i 5. uskutecznia w myśl postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 59, Minister handlu, jeżeli nie przyjdzie do skutku porozumienie.

§ 7.

Na czas mocy obowiązującej tego rozporządzenia zawieszają się skuteczność istniejących zobowiązań dostawy, odnoszących się do rotacyjnego papieru do druku.

§ 8.

Postanowienia §§ 2. do 7. nie mają zastosowania do poboru, zużywania i zapasów rotacyjnego papieru do druku, mającego służyć do drukowania pism, wydawanych przez władze państwowe i autonomiczne, przez Radę państwa i przez sejmy w ich ustawowym zakresie działania. To samo odnosi się do poboru, zużywania i zapasów rotacyjnego papieru do druku, przeznaczanego do użytku w przedsiębiorstwach państwowych.

§ 9.

Przesyłki rotacyjnego papieru do druku wolno przyjmować do przewozu kolejom albo przedsiębiorstwom żeglugi parowej tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki jest dodane poświadczenie przewozowe, wystawione

przez biuro rozdziału rotacyjnego papieru do druku według formularza, przepisanego w dodatku. Dla przesyłek zarządu wojskowego oraz dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny nie potrzeba tego rodzaju poświadczeń przewozowych.

Postanowienia te nie dotyczą takich przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie już zostały dostawione zakładowi przewozowemu.

§ 10.

Wytwórcy, konsumenci i posiadacze rotacyjnego papieru do druku są obowiązani udzielać Ministerstwu handlu albo jego organom wszystkich żądanych wyjaśnień w sprawach produkcji i zużywania rotacyjnego papieru do druku i o swych zapasach, a to zgodnie z prawdą i w granicach udzielonego w tym względzie czasokresu, oraz dostarczyć wszystkich żądanych co do tego dowodów i dokumentów.

§ 11.

Dla czuwania nad przestrzeganiem postanowień tego rozporządzenia jakoteż dla wykonania wydanych na podstawie tego rozporządzenia zarządzeń, następnie dla zbadania udzielonych w myśl § 10. wyjaśnień może Ministerstwo handlu przedsięwziąć oględziny w lokalach przedsiębiorstwa i w magazynach oraz wglądać w zapiski handlowe. Upoważnionym do tego należy na żądanie udzielić wszelkich żądanych wyjaśnień i pozwolić im na wchodzenie do lokali przedsiębiorstwa i do magazynów.

§ 12.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i zarządzeń, wydanych na jego podstawie, będą karali polityczne władze pierwszej instancji grzywną do 5000 K lub według uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyny te nie podlegają karze surowszej. Kto przy takiej czynności współdziałał, winien być w taki sam sposób ukarany.

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Handel wtr.

Schenk wtr.

Urban wtr.

**Biuro rozdziału rotacyjnego papieru do druku
w c. k. Ministerstwie handlu.**

Wiedeń, III., Lothringerstrasse Nr. 16.

Poświadczenie przewozowe dla przesyłek rotacyjnego papieru do druku.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w (miejscowość) ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg rotacyjnego papieru do druku,

a to w czasie od ..... 191.. do ..... 191..

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) .....

pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

Wiedeń, dnia ..... 191..

Kierownik biura rozdziału rotacyjnego papieru do druku
w c. k. Ministerstwie handlu:

.....

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

106.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 12. marca 1917,

tyczące się ograniczenia zużycia przez gazety
rotacyjnego papieru do druku w miesiącu marcu
1917.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministeryjnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 105, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Używanie rotacyjnego papieru do druku na wydawanie gazet należy ograniczyć w miesiącu marcu 1917 w stosunku do ilości dostawy, obliczonej dotąd dla każdej poszczególnej gazety przez Ministerstwo handlu. Rozmiar ograniczenia wynosi przy miesięcznej ilości dostawy do 10 wagonów 20% tej ilości dostawy,

przy ilości dostawy miesięcznie do 20 wagonów 25% tej ilości dostawy,

przy ilości dostawy miesięcznie ponad 20 wagonów 30% tej ilości dostawy.

Gazetom, których ilość dostawy nie wynosi więcej niż jeden wagon miesięcznie, może Ministerstwo handlu z przyczyn szczególnie uwzględnienia godnych pozwolić na wyjątki od tego zarządzenia ograniczającego.

§ 2.

Zadrukowana powierzchnia części tekstu raz dziennie wydawanej gazety nie śmie przekraczać 81.270 cm^2 na tydzień, co przy wielkości składu $43 : 27\text{ cm}$, to jest 1161 cm^2 , odpowiada objętości części tekstu na 70 stron tygodniowo.

Zadrukowana powierzchnia części tekstu dwa razy dziennie wydawanej gazety nie śmie przekraczać 109.134 cm^2 tygodniowo, co przy naprowadzonej powyżej wielkości składu odpowiada objętości części tekstu na 94 stron tygodniowo.

Dziennikom, które w styczniu 1917 wykazały przy jednorazowym wydawaniu dziennie mniejszy wymiar zadrukowanej powierzchni części tekstu niż 81.270 cm^2 tygodniowo albo też przy dwurazowym wydawaniu dziennie mniejszy wymiar zadrukowanej powierzchni części tekstu niż 109.134 cm^2 tygodniowo, nie wolno przekraczać wymiaru ich części tekstu, odpowiadającej w przecięciu za miesiąc styczeń 1917.

Numery gazet niedzielne albo świąteczne nie mogą przekraczać podwójnego rozmiaru przeciętnej wielkości numerów z sześciu ostatnich bezpośrednio poprzedzających dni powszednich. Od tych ograniczeń może Minister handlu pozwolić na wyjątki ze względu na szczególne wydarzenia.

§ 3.

Obwieszczenie to wchodzi natychmiast w życie.

Urban wr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLV. — Wydana i rozestana dnia 14. marca 1917.

Treść: № 107. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych za pewne gatunki towarów cukrowych (cukierków, cukru lodowatego).

107.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 12. marca 1917,

tyczące się ustanowienia cen najwyższych za pewne gatunki towarów cukrowych (cukierków, cukru lodowatego).

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Przy sprzedaży podanych poniżej towarów cukrowych (cukierków, cukru lodowatego) przez producenta dalszemu sprzedawcy nie wolno przekraczać następujących cen za 100 kg:

I. za cukierki karmelkowe, cukierki kamyczkowe i inne sorty takiej samej wartości (cukierki miętowe itp.) . . . K 280.—,

II. za pomadki (pojedyncze), dragées (pojedyncze) i inne sorty takiej samej wartości . . . K 310.—,

III. za karmelki nienadziejwane, zawijane w papierek . . . K 320.—,

IV. za nadziejwane cukierki karmelkowe, cukierki jedwabne (Fourrés) . . K 350.—,

V. za galaretki lub artykuły klejowate (pojedyncze sorty) . . . K 350.—,

VI. za karmelki nadziejwane, zawijane w papierek . . . K 390.—,

VII. za cukier lodowaty . . . K 180.—.

Te najwyższe ceny rozumie się przy sprzedaży za gotówkę z 2% sonto od fabryki, względnie od miejsca produkcji za ciężar netto bez opakowania.

§ 2.

Przy drobnej sprzedaży towarów cukrowych (cukierków, bonbonów, cukru lodowatego) nie wolno przekraczać następujących cen:

I. za cukierki karmelkowe, cukierki kamyczkowe i inne sorty takiej samej wartości (cukierki miętowe itp.) za 1 kg K 4.—, za 10 dkg 40 h, za 1 dkg 4 h;

II. za pomadki (pojedyncze), Dragées (pojedyncze) i za inne sorty takiej samej wartości za 1 kg K 4.50, za 10 dkg 45 h, za 1 dkg 5 h;

III. za karmelki nienadziejwane, zawijane w papierek, za 1 kg K 4.50, za 10 dkg 45 h, za 1 dkg 5 h;

IV. za nadziejwane cukierki karmelkowe, cukierki jedwabne (Fourrés) za 1 kg K 5.—, za 10 dkg 50 h, za 1 dkg 5 h;

V. za galaretki albo artykuły klejowate (pojedyncze sorty) za 1 kg K 5.—, za 10 dkg 50 h, za 1 dkg 5 h;

VI. za karmelki nadziejwane, zawijane w papierek, za 1 kg K 5.50, za 10 dkg 55 h, za 1 dkg 6 h;

VII. za cukier lodowaty za 1 kg K 2·40,
za 10 dkg 24 h, za 5 dkg 12 h.

Ceny rozumie się za ciężar netto.

Przy sprzedaży w opakowaniach (skrzynkach, kartonach, torebkach itp.) można doliczyć do ceny wartość własnych kosztów opakowania.

§ 3.

Sprzedaż oznaczonych powyżej towarów cukrowych oraz tak zwanych artykułów cząstkowych wolno przedsiębrać tylko na wagę.

§ 4.

Przy drobnej sprzedaży tych towarów cukrowych winni przemysłowcy uwidocznić ceny sprzedaży według ciężaru przy samym towarze na miejscu wyraźnie widocznem i pismem dobrze czytelnem.

§ 5.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile czyny te nie podlegają surowszej karze, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 2000 K albo aresztem do trzech miesięcy, a przy okolicznościach obciążających grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

W razie zasądzenia można orzec także utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlt.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 15. marca 1917.

Treść: *N* 108. Rozporządzenie, w sprawie ściągnięcia monet niklowych po 20 halerzy.

108.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. marca 1917,

w sprawie ściągnięcia monet niklowych po 20 halerzy.

Odnosnie do rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 31. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 237, według którego c. k. kasy i urzędy mają monety niklowe po 20 h przyjmować aż do dnia

30. kwietnia 1917 włącznie przy wszystkich zapłatach jakoteż w drodze wymiany po wartości imiennej, a to według postanowień artykułu XIX. ustawy z dnia 2. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 126, podaje się do wiadomości stosownie do umowy, zawartej z królewsko-węgierskiem Ministerstwem skarbu, że po upływie tego terminu gaśnie wszelkie zobowiązanie państwa do wykupna tych monet.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Spitzmüller wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną: celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik 1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik 1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik 1895 za . . .	7 K — h
" 1850 " . . .	10 " 50 "	" 1873 " . . .	6 " 60 "	" 1896 " . . .	7 " — "
" 1851 " . . .	2 " 60 "	" 1874 " . . .	4 " 60 "	" 1897 " . . .	15 " — "
" 1852 " . . .	5 " 20 "	" 1875 " . . .	4 " — "	" 1898 " . . .	6 " — "
" 1853 " . . .	6 " 30 "	" 1876 " . . .	3 " — "	" 1899 " . . .	10 " — "
" 1854 " . . .	8 " 40 "	" 1877 " . . .	2 " — "	" 1900 " . . .	7 " — "
" 1855 " . . .	4 " 70 "	" 1878 " . . .	4 " 60 "	" 1901 " . . .	6 " — "
" 1856 " . . .	4 " 90 "	" 1879 " . . .	4 " 60 "	" 1902 " . . .	7 " 50 "
" 1857 " . . .	5 " 70 "	" 1880 " . . .	4 " 40 "	" 1903 " . . .	9 " — "
" 1858 " . . .	4 " 80 "	" 1881 " . . .	4 " 40 "	" 1904 " . . .	5 " — "
" 1859 " . . .	4 " — "	" 1882 " . . .	6 " — "	" 1905 " . . .	6 " — "
" 1860 " . . .	3 " 40 "	" 1883 " . . .	5 " — "	" 1906 " . . .	12 " — "
" 1861 " . . .	3 " — "	" 1884 " . . .	5 " — "	" 1907 " . . .	13 " — "
" 1862 " . . .	2 " 80 "	" 1885 " . . .	3 " 60 "	" 1908 " . . .	9 " — "
" 1863 " . . .	2 " 80 "	" 1886 " . . .	4 " 60 "	" 1909 " . . .	8 " 50 "
" 1864 " . . .	2 " 80 "	" 1887 " . . .	5 " — "	" 1910 " . . .	8 " 40 "
" 1865 " . . .	4 " — "	" 1888 " . . .	8 " 40 "	" 1911 " . . .	7 " — "
" 1866 " . . .	4 " 40 "	" 1889 " . . .	6 " — "	" 1912 " . . .	12 " 50 "
" 1867 " . . .	4 " — "	" 1890 " . . .	5 " 40 "	" 1913 " . . .	9 " 50 "
" 1868 " . . .	4 " — "	" 1891 " . . .	6 " — "	" 1914 " . . .	15 " — "
" 1869 " . . .	6 " — "	" 1892 " . . .	10 " — "	" 1915 " . . .	11 " 70 "
" 1870 " . . .	2 " 80 "	" 1893 " . . .	6 " — "	" 1916 " . . .	12 " 70 "
" 1871 " . . .	4 " — "	" 1894 " . . .	6 " — "		

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą** ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materii.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLVII. — Wydana i rozesłana dnia 16. marca 1917.

Treść: (№ 109.—111.) 109. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917. — 110. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące specjalnych postanowień z powodu wojny, odnoszących się do przedawnienia prawa wymiaru i pobierania opłat. — 111. Rozporządzenie, dotyczące ograniczeń w użyciu siana.

109.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 7. marca 1917,

dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Za rok 1917 ma nastąpić wydobycie głównej sumy podatku zarobkowego w wymiarze, ustalonym na rok 1916 stosownie do § 11. ust. o pod. osob., w drodze ponownego wymiaru dla zobowiązanych do opłaty podatku, zaliczonych na rok 1916 do towarzystw podatkowych.

Ministrowi skarbu przysługują na rok 1917 prawa komisji kontyngentowej (§ 55. ust. o pod. osob.).

Postanowienia § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 2. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 210, dotyczącego wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1916, mają analogiczne zastosowanie także dla roku 1917.

§ 2.

Dla wymiaru skontyngentowanego podatku zarobkowego za rok 1917 są miarodajne stosunki ruchu przedsiębiorstwa wedle ich przeciętnego stanu w ciągu roku 1916.

O ile chodzi o przedsiębiorstwa i zatrudnienia lub wyrobni, których opodatkowanie za rok 1917 ma nastąpić poza kontyngentem towarzystwa,

należy wziąć za podstawę wymiaru przypuszczalne stosunki ruchu przedsiębiorstwa w tymże roku.

§ 3.

Opusty w skontyngentowanym powszechnym podatku zarobkowym przyznane w roku 1916 na podstawie cesarskiego rozporządzenia z dnia 19. października 1914, Dz. u. p. Nr. 293, mają być ściągnięte wraz z główną sumą podatku zarobkowego, przypadającą na rok 1917 (§ 1.).

§ 4.

Przedsiębiorstwa i zatrudnienia, których stosunki ruchu, w szczególności zakres przedsiębiorstwa lub wynik ruchu przedsiębiorstwa doznały wskutek nadzwyczajnych stosunków, wywołanych przez wojnę, zupełnej zmiany, mogą być poddane tak jak nowo powstające przedsiębiorstwa (§ 66. ust. o pod. osob.) powszechnemu podatkowi zarobkowemu poza kontyngentem towarzystwa z początkiem tego ćwierćrocza kalendarzowego, w którym ta zmiana zaszła.

O tem, czy powyższy wymóg zachodzi, jak również o chwili, z którą ma się wymiar nieskontyngentowanego podatku zarobkowego rozpocząć, ma rozstrzygać ostatecznie podług słusznego uznania na wniosek właściwej władzy podatkowej lub na prośbę zobowiązanego do opłaty podatku komisja dla podatku zarobkowego, a w razie odwołania zobowiązanego do opłaty podatku lub władzy podatkowej krajowa władza skarbowa.

Wyłączenie z towarzystwa podatkowego, uskuteczniłone na zasadzie tych postanowień, nie pociąga za sobą utraty wybieralności do komisji dla podatku zarobkowego i do krajowej komisji dla podatku zarobkowego do końca roku 1917.

Od chwili wymiaru nieskontyngentowanego podatku zarobkowego należy z urzędu zarządzić wykreślenie skontyngentowanego podatku zarobkowego, przypisanego dotychczas zobowiązanemu do opłaty podatku. Odpisane kwoty podatku obciążają skarb państwa.

§ 3.

Upoważnia się Ministra skarbu do wydania w drodze rozporządzenia bliższych postanowień wykonawczych oraz zarządzeń, które celem uproszczenia postępowania przy wymiarze powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917 odbiegają od obowiązujących ustawowych przepisów.

§ 6.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które nabiera mocy obowiązującej w dniu jego ogłoszenia, porucza się Memu Ministrowi skarbu.

Baden, dnia 7. marca 1917.

Karol wlr.

Clam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.
Urban wlr.	Höfer wlr.

110.**Rozporządzenie cesarskie z dnia 7. marca 1917,**

dotyczące specjalnych postanowień z powodu wojny, odnoszących się do przedawnienia prawa wymiaru i pobierania opłat.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867. Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Do lat podatkowych, które podług artykułu II. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 280, nie mają być wliczane do terminów przedawnienia, przybywa rok 1917.

Zarządzenia artykułu II. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 280, dotyczące przedawnienia podatków bezpośrednich, i zarządzenia poprzedniego ustępu 1. stosują się także do wszystkich innych opłat, których przedawnienie należy osądzać wedle ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31.

Niewliczanie lat podatkowych 1914 do 1917 włącznie do terminów przedawnienia po myśli poprzednich postanowień obowiązuje dla wszystkich przypadków, w których przedawnienie w dniu 1. sierpnia 1914 jeszcze nie było nastąpiło.

§ 2.

Wykonanie tego rozporządzenia cesarskiego, które nabiera mocy obowiązującej w dniu jego ogłoszenia, porucza się Ministrowi skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Baden, dnia 7. marca 1917.

Karol wlr.

Clam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.
Urban wlr.	Höfer wlr.

111.**Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 13. marca 1917,**

dotyczące ograniczeń w użyciu siana.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274 i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się polityczne władze krajowe do wydawania zarządzeń, któremi użycie siana do karmienia dzicyzny i do celów pakowania będzie poddane ograniczeniu.

§ 2.

Przekroczenia zarządzeń, wydanych przez polityczne władze krajowe na podstawie tego rozporządzenia, będą karane przez polityczne władze pierwszej instancji karą pieniężną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 3.

To rozporządzenie wchodzi w moc obowiązującą w dniu ogłoszenia.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 16. marca 1917.

Treść: *M* 112. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu jakoteż ustanowienia cen najwyższych za sztuczny miód i melasę.

112.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwami kolei żelaznych i handlu z dnia 14. marca 1917,

w sprawie uregulowania obrotu jakoteż ustanowienia cen najwyższych za sztuczny miód i melasę.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Sztuczny miód i melasę o używanej w handlu gęstości 80 stopni Ballinga wolno wprowadzać w handel tylko pod nazwą „sztucznego miodu“ względnie „melasy“ z wyłączeniem nazw, któreby mogły czynić wrażenie prawdziwego miodu.

Sprzedaż melasy o mniejszej gęstości niż 80 stopni Ballinga bez zezwolenia Urzędu dla wyżywienia ludności jest zabroniona.

§ 2.

Sztucznego miodu i melasy wolno używać do zarobkowego wyrabiania innych środków

żywności tylko za zezwoleniem Urzędu dla wyżywienia ludności. Przerabiające cukier przedsiębiorstwa wiekiego i małego przemysłu, używające wyprodukowanej przez się melasy do wyrabiania innych zawierających cukier produktów, nie potrzebują tego zezwolenia.

§ 3.

Dla sprzedaży sztucznego miodu i melasy przez producenta ustanawia się cenę najwyższą jak następuje:

za sztuczny miód:

przy sprzedaży w beczkach, w kubłach albo w wiadrach (nie licząc opakowania K 135.—;

przy sprzedaży w opakowaniu ze szkła (nie licząc opakowania) . . . . „ 160.—;

przy sprzedaży w pakietach papierowych albo w kartonach (wraz z opakowaniem) . . . . . „ 180.—;

za melasę w beczkach drewnianych (nie licząc opakowania) . . . . „ 120.—.

Inne opakowanie jest niedozwolone.

Te ceny najwyższe rozumie się za 100 *ky* ciężaru netto za zapłatą gotówką od stacyi kolejowej miejsca produkcji.

§ 4.

Przy sprzedaży miodu sztucznego i melasy w drobnym handlu, t. j. przy oddawaniu w ilościach poniżej 5 kg bezpośrednio do rąk konsumenta, nie wolno przekraczać następujących cen:

za sztuczny miód:

przy sprzedaży bez opakowania (wybrany) z beczulek, kublów albo wiader	K 1.70;
przy sprzedaży w opakowaniach ze szkła	„ 2.—;
przy sprzedaży w pakietach papierowych (kartonach)	„ 2.20;
za melasę	„ 1.50.

Te ceny najwyższe rozumie się za 1 kg netto przy zapłacie gotówką.

§ 5.

O ile wobec szczególnych stosunków miejscowych producent nie sprzedaje bezpośrednio drobnemu handlarzowi, lecz za pośrednictwem wielkiego handlu, wolno ustanowione w § 3. ceny najwyższe przy sprzedaży drobnemu handlarzowi ze składu wielkiego kupca przekroczyć co najwyżej o 8 procent.

§ 6.

Przy sprzedaży sztucznego miodu albo melasy wolno producentom i wielkim i małym handlarzom — o ile ci ostatni oddają towar w całych kublach, wiadrach albo słojach — policzyć opakowanie tylko po dowodnie własnej cenie kosztów; są oni nadto obowiązani opakowanie, zwrócone im przez nabywców z opłaceniem przewoźnego do 3 miesięcy od dnia dostawy w stanie nieuszkodzonym, przyjąć z powrotem po tej samej cenie, przyczem dozwolone jest potrącenie 10 procent przy beczułkach albo faskach drewnianych, a 15 procent przy kublach i wiadrach.

§ 7.

Przy sprzedaży sztucznego miodu albo melasy w drobnym handlu (§ 4.) są przemysłowcy obo-

wiązani ceny sprzedaży według ciężaru uwi-
docznąć na towarze samym w miejscu wyraźnie
widocznem i dobrze czytelnem pismem.

§ 8.

Przesyłki sztucznego miodu albo melasy wolno przedsiębiorstwom kolejowym i żeglugi parowej przyjmować do przewozu tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych jest dołączone dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione według dołączonego wzoru przez właściwą władzę polityczną pierwszej instancji.

Dla przesyłek zarządu wojskowego jakoteż dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bosni i Hercegowiny nie są potrzebne poświadczenia przewozowe.

Przesyłki, już dostawione zakładowi przewozowemu, nie zostają dotknięte przez niniejsze postanowienia.

§ 9.

Przesyłanie sztucznego miodu i melasy za pośrednictwem zakładu poczt jest dozwolone tylko za zezwoleniem politycznej władzy pierwszej instancji. Zezwolenie to należy wykazać urzędowym zapiskiem na pocztowym adresie przesyłkowym.

§ 10.

Za przekroczenie niniejszego rozporządzenia, o ile dany czyn nie podlega surowszej karze, będzie karą polityczną władza powiatowa grzywnami do 2000 K albo aresztem do 3 miesięcy, a przy okolicznościach obciążających grzywną do 5000 K albo aresztem do 6 miesięcy.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wtr.

Urban wtr.

Höfer wtr.

Poświadczenie przewozowe dla sztucznego miodu i melasy.

Imię i nazwisko nadawcy .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... beczek,	} zawierających ..... kg (netto)
..... kubłów (wiader),	
..... biał,	
zawierających ..... słoików,	
..... pakietów (kartonów),	

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)

.....

dnia ..... 191..

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K -- h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " -- "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " -- "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " -- "	"	1898 "	6 " -- "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " -- "	"	1899 "	10 " -- "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " -- "	"	1900 "	7 " -- "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " -- "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " -- "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " -- "
"	1859 "	4 " -- "	"	1882 "	6 " -- "	"	1905 "	6 " -- "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " -- "	"	1906 "	12 " -- "
"	1861 "	3 " -- "	"	1884 "	5 " -- "	"	1907 "	13 " -- "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " -- "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " -- "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " -- "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " -- "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " -- "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " -- "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	1 " -- "	"	1891 "	6 " -- "	"	1914 "	15 " -- "
"	1869 "	6 " -- "	"	1892 "	10 " -- "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " -- "	"	1916 "	12 " 70 "
"	1871 "	4 " -- "	"	1894 "	6 " -- "			

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 17. marca 1917.

Treść: (№ 113. i 114.) 113. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania przywozu. — 114. Obwieszczenie, dotyczące wnoszenia prośb o pozwolenie na przywóz.

113.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 12. marca 1917,

dotyczące uregulowania przywozu.

Na podstawie § 1. cesarskiego rozporządzenia z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 251, którym upoważnia się rząd do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane stanem wojennym; zarządzeń w przedmiocie obrotu towarów w stosunkach z zagranicą, zarządza się w porozumieniu z królewskim węgierskim rządem, co następuje:

§ 1.

Przywóz wszystkich towarów przez granice umownego obszaru cłowego obu państw monarchii oraz ich przewóz do obszarów, będących w austriacko-węgierskim zarządzie wojskowym, jest dozwolony tylko za osobnem pozwoleniem.

Pozwolenia na przywóz udziela, jeżeli towary przeznaczone są do Austrii, c. k. Ministerstwo skarbu; jeżeli towary przeznaczone są do Węgier, udziela pozwolenia królewskie węgierskie Ministerstwo skarbu. Przy posyłkach, przeznaczonych do Bośni i Hercegowiny, rozstrzyga to z tych dwóch Ministerstw, do którego zostanie skierowaną przez c. i k. wspólne Ministerstwo skarbu w sprawach Bośni i Hercegowiny prośba o pozwolenie na przywóz. Pozwolenia na przewóz udziela to Ministerstwo skarbu, które wchodzi

w rachubę według urzędu cłowego miejsca wkroczenia.

§ 2.

Upoważnia się urzędy cłowe w zakresie ich uprawnień do ekspedycji towarów, by dopuszczały przywozu lub przewozu (§ 1., ustęp 1.) bez każdorazowego pozwolenia:

1. Przedmiotów, uwolnionych od cła na zasadzie art. IX., l. 1—4 i 6—13, X, l. 1—4 i 6, XII., l. 2 i 3, XIV., l. 6 i 7, XV. i XVI. ust. o tar. cł., o ile nie chodzi o kamienie szlachetne lub prawdziwe perły oraz o przedmioty, wysadzane kamieniami szlachetnymi albo prawdziwymi perłami lub z nimi inaczej związane; w ruchu podróźnych może być jednakże taka włożona biżuteria, którą się nosi na sobie, dopuszczona wówczas do przywozu, jeżeli chodzi widocznie o przedmioty mniejwartościowe, o wartości niższej niż 200 K;

2. zamknięć, które się ma ekspedyować podług postanowień § 14., rozdział B i C rozporządzenia wykonawczego do ustawy o taryfie cłowej;

3. przedmiotów, wchodzących w wolnym od cła ruchu granicznym dla własnej potrzeby mieszkańców granicznego powiatu;

4. przedmiotów, które zostaną wprowadzone lub ponownie przywiezione w obrocie uszlachetniającym albo w obrocie poprawiającym i towarów powrotnych, o ile nie chodzi o kamienie szlachetne lub prawdziwe perły, albo o przedmioty, wysadzane szlachetnymi kamieniami lub prawdziwymi perłami, albo z nimi inaczej związane;

5. gazet, czasopism i książek;

6. przesyłek poczty polowej;

7. przesyłek dla jeńców wojennych lub cywilnych, o ile je należy traktować jako wolne od cła;

8. przesyłek dobrowolnych dańków, ofiarowanych dla wojsk austriacko-węgierskich lub sprzymierzonych, dla oficjalnych urzędów opieki wojennej lub dla towarzystw czerwonego krzyża przez osoby lub korporacje, mające siedzibę za granicą;

9. łupu wojennego lub zdobyczy;

10. przedmiotów, które będą sprowadzane z zagranicy przez dyplomatycznych zastępców oraz przez zawodowych konsułów obcych rządów dla ich własnej potrzeby lub dla potrzeby ich rodzin.

§ 3.

Do towarów, które pochodzą z obszarów, pozostających w austriacko-węgierskim zarządzie wojskowym i wprost stamtąd będą sprowadzone, nie mają zastosowania postanowienia tego rozporządzenia.

Pochodzenie towarów z tych obszarów należy na żądanie władzy cłowej wykazać za pomocą świadectwa c. i k. komendy obwodowej miejsca pochodzenia.

§ 4.

Do przekroczeń tego rozporządzenia należy stosować postanowienia karne za przekroczenia przepisów cłowych. Niezależnie od kar ustawowych podlegają towary, które wprowadzono wbrew postanowieniu tego rozporządzenia i które zostaną przytrzymane, konfiskacie bez względu na to, do kogo one należą i czy przeciw pewnej oznaczonej osobie zostanie wdrożone postępowanie karne.

Jeżeli kamienie szlachetne lub prawdziwe perły, albo przedmioty, wysadzane szlachetnymi kamieniami lub prawdziwymi perłami, albo inaczej z nimi złączone, zostaną wprowadzone wbrew zakazowi, to zostanie połowa ceny sprzedaży przedmiotów uznanych za przepadłe wydana jako wynagrodzenie tym osobom, które zasłużyły się przez doniesienie lub wykrycie naruszenia przepisów skarbowych.

§ 5.

Jeżeli przedmioty, których przywóz lub przewóz (§ 1., ustęp 1.) dozwolony jest podług tego rozporządzenia tylko za osobnym zezwoleniem, zostaną wprowadzone bez takiego zezwolenia, jednakże w granicznym urzędzie cłowym zostaną przez uprawnionego do rozporządzania niemi wyraźnie zgłoszone i stosownie do przepisów oddane do zbadania, lub jeżeli takie przedmioty nadejdą pocztą i jeżeli odbiorcy nie można wykazać zamierzonego przekroczenia zakazu, to nie będą

miało miejsca ani ukaranie ani uznanie przedmiotów za przepadłe.

Władza cłowa ma przy towarach, wprowadzonych w ten sposób, natychmiast zbadać, czy nadają się one dla zarządu wojskowego lub marynarki lub dla jakiegoś urzędu gospodarki wojennej. Jeżeli to ma miejsce, wówczas należy takie towary oferować natychmiast wymienionym urzędom do nabycia. Gdy zarząd wojskowy lub marynarki ma sam chęć do nabycia i gdy co do dostarczenia waluty nastąpi porozumienie się z c. k. Ministerstwem skarbu, lub jeżeli jakiś urząd gospodarki wojennej chce nabyć oferowany mu towar i jeżeli uzyska przepisane zezwolenie c. k. Ministerstwa skarbu na przywóz, wówczas zawiadomi się posiadacza towaru w drodze władzy cłowej, że towar obejmuje się dla urzędu nabywającego. Przez to oświadczenie przechodzi własność na urząd nabywający. On ustala cenę objęcia, wypłaca tę cenę posiadaczowi towaru i rozporządza towarem.

Jeżeli towar nie nadaje się dla żadnego z podanych wyżej urzędów lub jeżeli żaden urząd niema chęci do nabycia, wówczas zarządza władza cłowa odesłanie towaru z powrotem. W wypadkach wątpliwych zasięga władza cłowa decyzji właściwego Ministerstwa skarbu.

Ministerstwo skarbu może w porozumieniu z interesowanymi władzami centralnymi wydać ogólne postanowienia, które rodzaje towarów należy oferować do nabycia lub z powrotem odsyłać i do jakich urzędów należy przysyłać oferty.

§ 6.

Postanowienia § 5. o oferowaniu do nabycia towarów, wprowadzonych bez zezwolenia, przez oznaczone tam urzędy, stosują się analogicznie także do przedmiotów, uznanych na podstawie § 4. tego rozporządzenia za przepadłe.

Jeżeli w tych ostatnich przypadkach nie przyjdzie do nabycia towarów, to należy nimi rozporządzić w ogólności podług tych postanowień, które stosują się w postępowaniu karnem skarbowem do przedmiotów, uznanych za przepadłe. Biżuteryc o wysokiej wartości, a w szczególności kamienie szlachetne i prawdziwe perły oraz przedmioty nimi ozdobione, które z powodu wprowadzenia wbrew zakazowi zostaną uznane za przepadłe, należy bez wyjątku odstawić do urzędu licytacyjnego we Wiedniu celem sprzedaży. Nabywca tego rodzaju artykułów jest obowiązany natychmiast pod cłową kontrolą znowu je wywieźć.

§ 7.

Zakaz przywozu, wydany rozporządzeniem z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 35, dla przywozu z krajów nieprzyjacielskich, pozostaje nienaruszony.

Postanowienia rozporządzenia z dnia 5. lutego 1916. Dz. u. p. Nr. 36. dotyczące sposobu uiszczania cła od pewnych towarów, mają być nadal stosowane przy oceniu dopuszczonych do przywozu towarów rodzajów, oznaczonych w tem rozporządzeniu z dnia 5. lutego 1916.

Rozporządzenie z dnia 19. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 418, dotyczące zakazu przywozu zbytecznych przedmiotów, uchyla się.

§ 8.

Dla prośb o zezwolenie na przywóz do austriackich miejsc przeznaczenia należy używać wydanych przez urząd formularzy, które mają być wypełniane podług tekstu drukowanego i wedle dołączonego pouczenia — o ile możności przy pomocy kopiowania.

W jednej i tej samej prośbie wolno prosić tylko o zezwolenie dla towarów tego samego gatunku i z jednego i tego samego kraju pochodzących.

Prośby podlegają z reguły wstępnemu zbadaniu przez urzędy fachowe, przeznaczone dla poszczególnych gatunków towarów, które ogłosi każdnocześnie c. k. Ministerstwo skarbu, i należy je wnosić do tych urzędów fachowych, a co do artykułów, które nie są żadnemu takiemu urzędowi przydzielone, bezpośrednio do c. k. Ministerstwa skarbu.

Prośby o przywóz do Bośni i Hercegowiny należy wnosić do c. i k. wspólnego Ministerstwa skarbu w sprawach Bośni i Hercegowiny.

Urzędy fachowe mają wysyłać prośby wraz ze swym uzasadnieniem wpiskiem w ciągu trzech dni celem rozstrzygnięcia do c. k. Ministerstwa skarbu. C. k. Ministerstwa rolnictwa i handlu oraz c. k. Urząd dla wyżywienia ludności, które będą funkcyonowały jako urzędy fachowe dla pewnych oznaczonych przedmiotów, mają jednak prośby, którymi nie zechcą udzielić swego poparcia, zwracać bezpośrednio stronie z odmowną decyzją.

Celem rozpatrywania prośb o pozwolenie na przywóz zostanie utworzona komisya w c. k. Ministerstwie skarbu.

Pozwolenia na przywóz mają być celem ekspedycyi przy wejściu przedkładane urzędowi cłowemu miejsca wkroczenia i winny towarzyszyć z reguły przesyłce aż do urzędu ekspedującego. Należy je powołać w dokumentach przewozowych i ma je dołączyć do nich o ile możności już wysyłający. Po wyczerpaniu dozwolonej ilości zostanie pozwolenie ściągniętem przez ekspedujący urząd cłowy. Partye częściowe będzie się odpisywało na pozwoleniu, zwracając je stronie.

Przeniesienie pozwolenia na inne osoby jest zakazane i pociąga za sobą tak samo, jak każde inne nadużycie, pomijając ustawowe następstwa karne, utratę pozwolenia,

§ 9.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Przesyłki, które zostały najpóźniej w dniu po wejściu rozporządzenia w życie nadane za granicą celem bezpośredniego wysłania do umownego obszaru cłowego obu państw monarchii lub do obszarów, będących w austriacko-węgierskim zarządzie wojskowym, będą dopuszczone do przywozu lub przewozu (§ 1., ustęp 1.) bez pozwolenia pod warunkiem, że chodzi o przedmioty, których przywóz był dotychczas dozwolony.

Clam-Martinić wtr. Spitzmüller wtr.
Urban wtr.

114.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 12. marca 1917,

dotyczące wnoszenia prośb o pozwolenie na przywóz.

Na podstawie § 8. ogłoszonego równocześnie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 113, dotyczącego uregulowania przywozu, ogłasza się w następującym niżej spisie te urzędy fachowe, do których należy wnosić prośby o pozwolenie na przywóz odnośnych gatunków towarów.

1. C. k. Urząd dla wyżywienia ludności:

dla środków żywności wszystkich rodzajów (także i tych, którymi zarządzają centrale, jak jęczmień, słód, chmiel i piwo, zboże, kawa, krochmal z kartofli i wytwory z suszonych kartofli, drożdże prasowane, sliwki, spirytus, cukier, cykorye).

2. C. k. Ministerstwo rolnictwa:

dla bydła, nasion (z wyjątkiem nasion ogrodowych) i środków nawozowych.

3. C. k. Ministerstwo handlu (sprawy gazetowe):

dla drukarskiego papieru gazetowego.

4. Centrala paszy, Wiedeń, I., Trattnerhof 1:

dla pasz wszystkich rodzajów.

5. Wojenny związek przemysłu bawełnianego, Wiedeń, I., Maria Theresienstrasse 32/34,

6. Wojenny związek przemysłu lnianego, Wiedeń, I., Laurenzerberg 1.

7. Wojenny związek przemysłu konopianego i jutowego, Wiedeń, IX., Kolingasse 20,

8. Wojenny związek przemysłu wełnianego, Wiedeń, I., Seitzergasse 1, i

9. Wojenny związek przemysłu jedwabnego, Wiedeń, I., Stubenring 8:

dla surowców przędzy, półfabrykatów i gotowych wytworów (przędzy, tkanin z wyjątkiem konfekcji), potem dla celulozy, przeznaczonej do przędzenia i dla papieru z tym samym przeznaczeniem, przędzy papierzanej; wedle zawodowej przynależności petenta.

10. Komisya dla starego żelaziwa, Wiedeń, I., Wipplingerstrasse 24/26:
dla starego żelaziwa.

11. Wojenny związek lejarni żelaza, Wiedeń, III., Schwarzenbergplatz 4:

dla surowego żelaza z lejarni i dla lanego żelaza.

12. Komisya dla żelaza przy c. i k. Ministerstwie wojny, Wiedeń, I., Taborstrasse 8 a:
dla surowej stali i wytworów walcowych.

13. Wojenny związek przemysłu olejowego i tłuszczowego, Wiedeń, II., Seitzergasse 1:

dla oleji i tłuszczów (nie do spożycia), świec i mydeł.

14. Centrala kości, Wiedeń, I., Fischhof 3:
dla kości i kleju.

15. Centralny związek przemysłu chemicznego i metalurgicznego, Wiedeń, III., Heumarkt 12:

dla chemicznych środków pomocniczych i chemicznych wytworów, pokostów, materiałów perfumowych, materiałów farbowych, towarów farbowych, towarów zapalniczych.

16. Komisya dla szmat, Wiedeń, I., Seitzergasse 1:

dla szmat.

17. Komisya dla starego papieru, Wiedeń, I., Schwangasse 1:

dla starego papieru.

18. Komisya dla żywicy, Wiedeń, III., Schwarzenbergplatz 4:

dla surowych żywic i wytworów żywicznych.

19. Związek austriackiego przemysłu kapeluszniczego, Wiedeń, VI., Mariahilferstrasse 39:

dla pleśni kapeluszy.

20. Związek austriackich przemysłowców kapeluszniczych, Wiedeń, I., Stubenring 8:

dla sierści i dla innych artykułów potrzebnych do fabrykacji kapeluszy włosiennych i filcowych.

21. C. k. Towarzystwo uprawy ogrodowej we Wiedniu, I., Kaiser Wilhelming 12:

dla nasion ogrodowych i artykułów uprawy ogrodowej.

Prośby o pozwolenie na przywóz gatunków towarów, nie wymienionych w poprzedzającym spisie, należy wnosić bezpośrednio do c. k. Ministerstwa skarbu.

Przepisane formularze na prośby można otrzymać w c. k. Urzędach cłowych i w Izbach handlowych i przemysłowych.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część L. — Wydana i rozesłana dnia 18. marca 1917.

Treść: (№ 115.—119.) 115. Rozporządzenie w sprawie zaprowadzenia czasu letniego w roku 1917. — 116. Rozporządzenie w sprawie utworzenia okręgów inspektoratów żywnościowych. — 117. Rozporządzenie, dotyczące rzezi bydła rogatego i świń. — 118. Rozporządzenie o czynszach dzierżawnych za ogrody im. Schrebera. — 119. Rozporządzenie w sprawie ustanowienia najwyższych cen za towary białane i lane.

115.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 9. marca 1917

w sprawie zaprowadzenia czasu letniego w roku 1917.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

W czasie od poniedziałku, dnia 16. kwietnia 1917, do poniedziałku, dnia 17. września 1917, zaprowadza się przez przełożenie czasu o jedną godzinę także w bieżącym roku czas letni.

Stosownie do tego zarządzenia posunie się zegary w dniu 16. kwietnia o godzinie 2. nad ranem dotychczasowego liczenia czasu o jedną godzinę naprzód, zaś w dniu 17. września o godzinie 3. nad ranem tego liczenia czasu, jakie rozporządzeniem niniejszem zaprowadzone zostało (czas letni), o jedną godzinę wstecz.

W dniu 17. września 1917 nad ranem otrzyma pierwsza godzina od 2. do 3. dodatek A a druga godzina od 2. do 3. dodatek B.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia

Clam-Martinić wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.
Urban wlr.	Höfer wlr.

116.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 15. marca 1917

w sprawie utworzenia okręgów inspektoratów żywnościowych.

§ 1.

Dla inspekcyjnej służby żywnościowej, stworzonej rozporządzeniem Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 28. lutego b. r., Dz. u. p. Nr. 86, tworzy się następujące okręgi inspekcyjne:

1. okręg inspekcyjny:

Wiedeń.

2. okręg inspekcyjny:

obszar miast Wiener-Neustadt i Waidhofen nad Ybbs, tudzież powiaty polityczne Amstetten, Baden, Bruck nad Litawą, okolice Hietzingu, Lilienfeld, Melk, Mödling, Neunkirchen, Sankt Pölten, Scheibbs, Wiener-Neustadt.

3. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne: okolica Floridsdorfu, Gänserndorf, Gmünd, Horn, Kornuburg, Krems, Mistelbach, Oberhollabrunn, Pöggstall, Tulln, Waidhofen nad Thaya, Zwettl.

4. okręg inspekcyjny:

Austria powyżej Anizy.

5. okręg inspekcyjny:

Solnogród.

6. okręg inspekcyjny:

obszar miasta Gracu i powiaty polityczne Deutsch-Landsberg, Feldbach, okolica Gracu, Hartberg, Libnica, Radkersburg, Voitsberg, Weiz.

7. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne Bruck nad Murem, Gröbming z ekspozyturą w Bad Aussee, Judenburg z ekspozyturą w Knittelfeld, Leoben, Liezen, Murau, Mürrzuschlag.

8. okręg inspekcyjny:

obszar miast Cilli, Maribor, Ptuj, tudzież powiaty polityczne Cilli z ekspozyturą w Mozirje, Konjice, Ljutomer, Maribor, Ptuj, Brežice, Windischgraz.

9. okręg inspekcyjny:

Karyntya.

10. okręg inspekcyjny:

Kraina.

11. okręg inspekcyjny:

Pobrzeże.

12. okręg inspekcyjny:

Dalmacya.

13. okręg inspekcyjny:

obszar miast Innsbruka i Bozen, tudzież powiaty polityczne Bozen, Imst, Innsbruck, Landek, Meran, Reutte, Schlanders, wreszcie Przedarulania.

14. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne Briksen, Brunek, Kitzbühel, Kufstein, Lienz, Schwaz.

15. okręg inspekcyjny:

obszar miast Rovereto i Trydentu, tudzież powiaty polityczne Ampezzo, Borgo, Cavalese, Cles, Mezzolombardo, Primiero, Riva, Rovereto, Tione, Trydent.

16. okręg inspekcyjny:

obszar miasta Pragi i powiaty polityczne Beneszów z ekspozyturą w Włazimie, Czeski Brod, Brandys nad Łabą, Horzowice, Karlin, Kladno, Kralupy nad Wełtawą, Louny, Mielnik, Podiebrad z ekspozyturą w Nymburku, Przybram, Rakownik, Roudnice, Slany, Smichów, Selczany, Królewskie Winogrody, Žyžków.

17. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne Asz, Błatna, Horszuv Tyn, Cheb, Klatowy, Kralowice, Ludice, Marienbad, Mies, Pilzno, Plana, Podborzany, Przemice, Rokycany, Tachów, Domažlice, Tepla.

18. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne Budziejowice, Kamenice nad Lipą, Kaplice, Krumlów, Tyn nad Wełtawą, Milewsko, Jędrzychów Hradec, Pelhrzymów, Pisek, Prahatyce, Suszyce, Strakonice, Tabor, Trzeboń.

19. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne Czasław, Chrudim, Niemiecki Brod, Chotieborz, Wysokie Myto, Humpolec, Jiczyn, Kolin, Kralove Hradec, Kutna Hora, Lauszkroun, Ledecz, Litomyśl, Nachod, Nowy Bydzow, Nowe Miasto nad Metują, Pardobice z ekspozyturą w Przelouc, Policzka, Rychnów nad Knieżną, Žamberk.

20. okręg inspekcyjny:

obszar miasta Liberca i powiaty polityczne Czeska Lipa z ekspozyturą w Mimoniu, Broumów, Duba, Jablonne, Frydland, Jablonec nad Nissą, Vichlabi, Młody Bolesław, Kralove Dwór nad Łabą, Mnichovo Hradiszte, Nowa Paka z ekspozyturą Horzice, Liberec, Rumburk, Sluknow, Semily, Jilemnice, Trutnów, Turnów, Warnsdorf.

21. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne Uście, Brůx, Duchcow z ekspozyturą w Bilinie, Lokiet, Falknow, Kraslice, Jachymów, Kadań, Karlsbad, Chomutow, Litomie-rzyce, Neydek, Przysecznice z ekspozyturą Vejprty, Zatec, Cieplice-Szanow, Dzieczyn z ekspozyturą w Czeskiej Kamenicy.

22. okręg inspekcyjny:

obszar miast Berna i Węgierskiego Hradyszcza, oraz powiaty polityczne Hustopec, Boskowice, Berno, Kyjow, Hodonin, Morawski Krumlow, Mikulow, Tisznow, Węgierski Brod, Węgierskie Hradyszcze. Wyszkwów.

23. okręg inspekcyjny:

obszar miast Iglawy i Znojma, oraz powiaty polityczne Daczice, Wielkie Międzyrzecze, Iglawa, Morawskie Budziejowice, Nowe Miasto, Trzebicza, Znojmo.

24. okręg inspekcyjny:

obszar miasta Ołomuńca i powiaty polityczne Beroun, Zabrzež, Holeszów, Litowel, Szumperk, Morawska Trzebowa, Ołomuniec, Prościejów, Rymarzów, Sternberg.

25. okręg inspekcyjny:

obszar miasta Kromieryża i powiaty polityczne Kromieryż, Morawska Ostrawa, Hranice, Mistek, Nowy Jiczyn, Przerów, Wołoskie Międzyrzecze, Wsetin.

26. okręg inspekcyjny:

Śląsk.

27. okręg inspekcyjny:

obszar miasta Krakowa i powiaty polityczne Biała, Bochnia, Chrzanów, Kraków, Myślenice, Oświęcim, Podgórze, Wadowice, Wieliczka, Żywiec.

28. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne Brzesko, Dąbrowa, Kolbuszowa, Łańcut, Mielec, Nisko, Pilzno, Przeworsk, Ropczyce, Rzeszów, Tarnobrzeg, Tarnów.

29. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne Brzozów, Gorlice, Grybów, Jasło, Krosno, Limanowa, Nowy Targ, Nowy Sącz, Strzyżów.

30. okręg inspekcyjny:

obszar miasta Lwowa i powiaty polityczne Cieszanów, Gródek Jagielloński, Jarosław, Jaworów, Lwów, Mościska, Rawa ruska, Sokal, Żółkiew.

31. okręg inspekcyjny:

powiaty polityczne Dobromil, Drohobycz, Lisko, Przemyśl, Rudki, Sambor, Sanok, Skole, Stary Sambor, Turka.

§ 2.

Dla każdego z tych okręgów inspekcyjnych ustanawia się inspektora żywnościowego.

Tenże ma swą siedzibę:

- dla 1. okręgu inspekcyjnego we Wiedniu,
- dla 2. okręgu inspekcyjnego w Wiener-Neustadt,
- dla 3. okręgu inspekcyjnego we Wiedniu,
- dla 4. okręgu inspekcyjnego w Lincu,
- dla 5. okręgu inspekcyjnego w Solnogradzie,
- dla 6. okręgu inspekcyjnego w Gracu,
- dla 7. okręgu inspekcyjnego w Leoben,
- dla 8. okręgu inspekcyjnego w Cilli,
- dla 9. okręgu inspekcyjnego w Celowcu,
- dla 10. okręgu inspekcyjnego w Lublanie,
- dla 11. okręgu inspekcyjnego w Tryeście,
- dla 12. okręgu inspekcyjnego w Zadarze,
- dla 13. okręgu inspekcyjnego w Insbruku,
- dla 14. okręgu inspekcyjnego w Insbruku,
- dla 15. okręgu inspekcyjnego w Trydencie,
- dla 16. okręgu inspekcyjnego w Pradze,
- dla 17. okręgu inspekcyjnego w Pilźnie,
- dla 18. okręgu inspekcyjnego w Budziejowicach,
- dla 19. okręgu inspekcyjnego w Pardubicach,
- dla 20. okręgu inspekcyjnego w Libercu,
- dla 21. okręgu inspekcyjnego w Brüx,
- dla 22. okręgu inspekcyjnego w Bernie,
- dla 23. okręgu inspekcyjnego w Iglawie,
- dla 24. okręgu inspekcyjnego w Ołomuńcu,
- dla 25. okręgu inspekcyjnego w Morawskiej Ostrawie,
- dla 26. okręgu inspekcyjnego w Opawie,
- dla 27. okręgu inspekcyjnego w Krakowie,
- dla 28. okręgu inspekcyjnego w Tarnowie,
- dla 29. okręgu inspekcyjnego w Nowym Sączu,
- dla 30. okręgu inspekcyjnego we Lwowie,
- dla 31. okręgu inspekcyjnego w Samborze.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Höfer wlr.

117.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa Rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 15. marca 1917,

dotyczące rzezi bydła rogatego i świń.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274,

zarządza się na czas nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Krów, cielie i świń, które znajdują się w tak wysoko posuniętym stanie brzemiennym, iż stan ten widocznym jest dla osób, zajmujących się chowem, sprzedają lub rzezią bydła, nie wolno — poza wypadkiem rzezi z konieczności — sprzedawać na rzeź ani też bić.

Taksamo nie wolno — poza wypadkiem rzezi z konieczności — sprzedawać na rzeź ani zabijać cieląt, które nie okazują jeszcze znamion dojrzałości, to jest ośmiu zupełnie wykłutych, jędrnemi dziąslami otoczonych zębów siecznych i wygojony pępek.

Zawarty w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 211, zakaz rzezi świń na tłuszcz aż do wagi 60 kg od sztuki i świń na mięso aż do wagi 40 kg od sztuki pozostaje i nadal w mocy.

§ 2.

Kto zwierzęta wymienione w § 1. rodzaju sprzedaje na rzeź albo dopuszcza do rzezi, lub też w inny sposób działa wbrew przepisom tego rozporządzenia, będzie karany przez polityczną władzę powiatową grzywną do 5000 koron, względnie aresztem do sześciu miesięcy, o ile nie ma zastosowania kara surowsza.

Prócz tego może polityczna władza powiatowa zarządzić w razie potrzeby odpowiednie umieszczenie lub także sprzedaż odnośnych zwierząt, sprzedanych wbrew postanowieniom § 1. na koszta i niebezpieczeństwo właściciela.

Jeżeli przekroczenie popełnione zostanie w wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 3.

Postanowienia § 1. nie mają zastosowania do zwierząt, sprowadzonych na rzeź z zagranicy, ani do zwierząt, bitych z konieczności.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 9. września 1916, Dz. u. p. Nr. 298, oraz zarządzenia politycznych władz krajowych, wydane na zasadzie § 3. tegoż rozporządzenia.

Clam-Martinić wlr.

Urban wlr.

Höfer wlr.

118.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa, Ministra sprawiedliwości i Ministra robót publicznych z dnia 16. marca 1917

o czynszach dzierżawnych za ogrody im. Schrebera.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Tytułem czynszu dzierżawnego za grunta, które w małych kawałkach mają być oddane do użycia na ogrody, osobiście przez gospodarzy uprawiane (ogrody im. Schrebera), tudzież za same takie kawałki gruntu nie wolno z przytoczonymi poniżej ograniczeniami umawiać się o wyższy czynsz dzierżawy, aniżeli o taki, jaki w czasie od dnia 1. października 1913 do dnia 30. września 1916 płacono przeciętnie za takie same lub podobne grunta w tej samej okolicy.

Ponad tę miarę wolno umawiać się o wyższy czynsz dzierżawy tylko o tyle, o ile to jest uzasadnione podwyższeniem danin publicznych, które nastąpiło po dniu 30. września 1916 i ma być ponoszone od odnośnego gruntu przez wydzierżawiającego.

Przy poddzierżawie można podwyższyć czynsz dzierżawy o taką kwotę, jaka od dopuszczalnego według 2. ustępu podwyższenia głównego czynszu dzierżawnego przypada przy równomiernym rozdziale na grunt poddzierżawiony.

Za nakłady, poczynione na żądanie dzierżawcy, można umówić odpowiednie podwyższenie czynszu dzierżawnego, chyba że były one potrzebne do utrzymania wydzierżawionego gruntu w stanie, zdatnym do użytku.

§ 2.

Za czynsz dzierżawy po myśli niniejszego rozporządzenia należy uważać całą kwotę, jaka ma być płacona za używanie gruntu, wraz ze wszystkimi, pod jakimkolwiek tytułem uiszczanymi należnościami ubocznymi.

§ 3.

O ile umówiony czynsz dzierżawny przewyższa miarę, dopuszczalną według § 1., jest układ nieważnym. Kwoty, zapłaconej dobrowolnie, można żądać z powrotem wraz z ustawowemi odsetkami. Roszczenia o zwrot nie można się zrzec z góry. Roszczenie o zwrot przedawnia się w ciągu roku.

§ 4.

Postanowienia §§ 1. do 3. mają także zastosowanie do istniejących umów, zawartych przed wejściem tego rozporządzenia w życie, lecz po dniu 30. września 1916, o tyle, że czynsz dzierżawny zniża się za czas po ogłoszeniu tego rozporządzenia do miary dopuszczalnej według § 1.

§ 5.

Wydzierżawiający może umowę o dzierżawę oznaczonych w § 1. gruntów lub kawałków gruntów wypowiedzieć tylko z ważnych przyczyn.

Za ważną przyczynę należy w szczególności uważać, jeżeli

1. dzierżawca zalega z zapłatą czynszu dzierżawnego ponad zwyczajny czasokres dodatkowy albo
2. wzbrania się zgodzić na dopuszczalne (§ 1.) podwyższenie czynszu dzierżawnego, albo
3. robi z rzeczy wziętej w dzierżawę znacznie szkodliwy użytek (§ 1118. p. ks. u. c.) albo
4. wydzierżawiający poniosłby z dalszego trwania umowy dzierżawnej oczywiście niestosunkową szkodę.

Jeżeli przeciw wypowiedzeniu wniesiono — zarzuty, ponieważ nie ma ważnej przyczyny do wypowiedzenia, to ma wypowiadający udowodnić, że taka przyczyna istnieje.

§ 6.

O dopuszczalności podwyższenia czynszu dzierżawnego rozstrzyga na wniosek wydzierżawiającego albo dzierżawcy ten sąd powiatowy, w którego okręgu leży wydzierżawiony grunt, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu osób wywiadowczych, obznajomionych z odnośnymi stosunkami. Rozstrzygnięcia nie można zaczepić żadnym środkiem prawnym, ale można je na wniosek zmienić ze skutecznością dla nowego terminu czynszu dzierżawnego. Wnioski o zmianę rozstrzygnięcia, nie oparte na nowych faktach, można bez poprawy odrzucić.

Właściwy sąd powiatowy rozstrzyga również o tem, czy odnośny grunt należy uważać za ogród im. Schrebera.

§ 7.

Jeżeli skargę wniesiono o zapłatę czynszu dzierżawnego i jeżeli pozwany zarzuca, że czynszu w tej wysokości nie wolno było umawiać po myśli § 1., albo jeżeli dzierżawca podniósł zarzuty przeciw wypowiedzeniu, uzasadnionemu tem, że dzierżawca nie zgadza się na podwyższenie czynszu dzierżawnego, to ma sąd, jeżeli nie ma jeszcze przed sobą rozstrzygnięcia według § 6., przerwać postępowanie i zażądać rozstrzygnięcia właściwego sądu. powiatowego (§ 6.) co do dopuszczalnej wysokości czynszu dzierżawnego. Po nadejściu tego rozstrzygnięcia należy podjąć z urzędu postępowanie.

§ 8.

Kto dla celów obejścia albo udaremnienia postanowień tego rozporządzenia podaje nieprawdę lub nie podaje wszystkiego, będzie karany przez polityczną władzę powiatową, a tam, gdzie istnieje rządowa władza policyjna, przez tę władzę, grzywną do pięć tysięcy koron albo aresztem do sześciu miesięcy.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, a w dniu 31. grudnia 1918 traci moc obowiązującą.

Clam-Martinic wtr.

Trnka wtr.

Schenk wtr.

119.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 17. marca 1917

w sprawie ustanowienia najwyższych cen za
towary blaszane i lane.

Zmieniając rozporządzenie ministeryalne z dnia 28. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 124, zarządza się na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, co następuje:

§ 1.

Ceny najwyższe dla sprzedaży naczyń z emaliowanej blachy stalowej, naczyń z lanego żelaza

powleczonej cyną, jak również z surowego, wygładzonego wewnątrz żelaza, kotłów do prania i innych podobnych kotłów, zmienia się w sposób uwidoczniiony w dołączonych wykazach I do IV.

Sprzedawcy mają dołączyć te nowe wykazy do dotychczasowych wykazów cen najwyższych, które według przepisu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 285, mają być wyłożone w lokalach sprzedaży.

Nowe wykazy należy nabyć również u władz politycznych I. instancji.

Innych postanowień przytoczonego rozporządzenia ministeryalnego obecne rozporządzenie nie dotyka.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Urban wlr.

Wykaz I.

Zmienione najwyższe ceny naczyń z emaliowanej blachy stalowej (towary handlowe i towary o średniej wadze).

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 119.

Jako ceny najwyższe obowiązują stopy, przytoczone pod „A“ w wykazie cen najwyższych (I) dołączonym do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 285, z podanymi poniżej dodatkami lub potrąceniami:

1. przy handlu hurtownym we fabryce

- a) dla naczynia o średniej wadze z dodatkiem w wysokości . . . . . 15°/_o,
- b) dla towaru handlowego z potrąceniem w wysokości . . . . . 20°/_o;

2. przy drobnej sprzedaży do rąk publiczności

- a) dla naczynia o średniej wadze z dodatkiem w wysokości . . . . . 50°/_o,
- b) dla towaru handlowego z dodatkiem w wysokości . . . . . 5°/_o.

W ustanowionych cenach najwyższych mieszczą się koszta zwyczajnego handlowego opakowania.

Z różnicy, wynikającej z porównania powyższych cen najwyższych ustanowionych dla sprzedaży hurtownej we fabryce a takichże cen dla drobnej sprzedaży, należy się jedna trzecia część handlarzowi hurtownemu, to jest odsprzedającemu, który kupił towar bezpośrednio w fabryce.

Wykaz II.

Zmienione najwyższe ceny szczególnie ciężkich, emaliowanych naczyń ze stalowej blachy.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 119.

Jako ceny najwyższe obowiązują stopy, przytoczone w wykazie cen najwyższych (II), dołączonym do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 285, z podanymi poniżej dodatkami:

- 1. przy sprzedaży hurtownej w fabryce z dodatkiem w wysokości . . . . . 10°/_o,
- 2. przy drobnej sprzedaży do rąk publiczności z dodatkiem w wysokości . . . . . 50°/_o.

W ustanowionych cenach najwyższych mieszczą się koszta zwyczajnego handlowego opakowania.

Z różnicy, wynikającej z porównania powyższych cen najwyższych ustanowionych dla sprzedaży hurtownej we fabryce a takichże cen dla drobnej sprzedaży, należy się jedna trzecia część handlarzowi hurtownemu, to jest odsprzedającemu, który kupił towar bezpośrednio w fabryce.

Wykaz III.

Zmienione ceny najwyższe emaliowanych naczyń z lanego żelaza.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 119.

Jako ceny najwyższe obowiązują stopy, przytoczone pod „A“ w wykazie cen najwyższych (III), dołączonym do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 285, z podanymi poniżej dodatkami lub potrąceniami:

1. przy handlu hurtownym w fabryce

- a) dla naczynia wewnątrz i zewnątrz emaliowanego z dodatkiem w wysokości . . . 10%,
 b) dla naczynia tylko wewnątrz emaliowanego z potrąceniem w wysokości . . . 15%;

2. przy handlu drobnym do rąk publiczności

- a) dla naczynia wewnątrz i zewnątrz emaliowanego z dodatkiem w wysokości . . . 50%,
 b) dla naczynia tylko wewnątrz emaliowanego z dodatkiem w wysokości . . . 10%.

W ustanowionych cenach najwyższych mieszczą się koszta zwyczajnego handlowego opakowania.

Z różnicy, wynikającej z porównania powyższych cen najwyższych ustanowionych dla sprzedaży hurtowej we fabryce a takichże cen dla drobnej sprzedaży, należy się jedna trzecia część handlarzowi hurtownemu, to jest odsprzedającemu, który kupił towar bezpośrednio w fabryce.

Wykaz IV.

Najwyższe ceny naczyń żelaznych (z blachy stalowej), powleczone cyną i szlifowanych, oraz kotłów do prania.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 119.

Koron za kilogram

A. Naczynie żelazne (z blachy stalowej), powleczone cyną

w handlu hurtownym w fabryce	4·10
w handlu drobnym do rąk publiczności	5·30

B. Naczynie żelazne (z blachy stalowej), na zewnątrz nieszlifowane o szlifowanym wnętrzu

w handlu hurtownym w fabryce	2·50
w handlu drobnym do rąk publiczności	3·20

C. Kotły do prania, do wygotowywania owoców, gotowania paszy i kotły polowe itp., emaliowane lub cynkowane

w handlu hurtownym w fabryce	2·65
w handlu drobnym do rąk publiczności	3·55

W ustanowionych cenach najwyższych mieszczą się koszta zwyczajnego handlowego opakowania.

Z różnicy, wynikającej z porównania powyższych cen najwyższych ustanowionych dla sprzedaży hurtowej we fabryce a takichże cen dla drobnej sprzedaży, należy się jedna trzecia część handlarzowi hurtownemu, to jest odsprzedającemu, który kupił towar bezpośrednio w fabryce.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozestana dnia 20. marca 1917.

Trość: (Nr 120. i 121.) 120. Rozporządzenie, dotyczące się zakazu wyrabiania i sprzedaży towarów cukierniczych w piekarniach. — 121. Rozporządzenie, którem zmienia się częściowo rozporządzenie ministeryalne z dnia 20. grudnia 1915, dotyczące się wyrabiania i sprzedaży chleba i pieczywa.

120.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministrem handlu z dnia 17. marca 1917,

tyczące się zakazu wyrabiania i sprzedaży towarów cukierniczych w piekarniach.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych wojną, jak następuje:

§ 1.

Zabrania się wyrabiania i sprzedaży wszelkiego rodzaju towarów cukierniczych w piekarniach przemysłowych.

Zakaz sprzedaży obowiązuje także tych piekarzy, którzy mogliby sprzedawać towary cukiernicze na podstawie przemysłowego uprawnienia do handlu albo którzy uzyskają dodatkowo tego rodzaju uprawnienie przemysłowe.

§ 2.

Piekarze, uprawnieni równocześnie do prowadzenia przemysłu cukierniczego, i cukiernicy, uprawnieni równocześnie do prowadzenia przemysłu piekarskiego, winni najdalej do dnia 31. marca 1917 złożyć oświadczenie u władzy politycznej I. instancyi, który z tych przemysłów będą odtąd prowadzili.

Dalsze prowadzenie drugiego przemysłu jest od dnia 1. kwietnia 1917 aż do dalszego zarządzenia zabronione.

Jeżeli oświadczenie to nie zostanie złożone na czas albo jeżeli jego złożenia odmówi przemysłowiec, w takim razie rozstrzygnie władza polityczna I. instancyi przy uwzględnieniu miejscowego zapotrzebowania, który przemysł należy prowadzić od dnia powyższego.

§ 3.

W gminach albo częściach gmin, w których dla wyrabiania chleba (pieczywa) i towarów cukierniczych w sposób zarobkowy istnieje tylko jedno przedsiębiorstwo, może władza polityczna I. instancyi pozwolić w razie potrzeby wyjątkowo na równoczesne wyrabianie albo na sprzedaż chleba (pieczywa) i towarów cukierniczych w temże przedsiębiorstwie.

§ 4.

Za przekroczenia przepisów tego rozporządzenia będzie karała władza polityczna I. instancyi grzywnami do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

Nadto można zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego, jeżeli zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a), ustawy przemysłowej.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 25. marca 1917.

Urban wtr.

Höfer wtr.

121.**Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 17. marca 1917,**

którem zmienia się częściowo rozporządzenie ministeryjne z dnia 20. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 379, tyjące się wyrabiania i sprzedaży chleba i pieczywa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, jak następuje:

Artykuł 1.

W miejsce § 8. rozporządzenia Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu z dnia 20. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 379, w sprawie wyrabiania

i sprzedaży chleba i pieczywa, wchodzi następujące postanowienie.

§ 8.

Na wyrabianie sposobem zarobkowania wszelkiego rodzaju towarów cukierniczych wraz z ciastami i keksami nie wolno używać produktów mlewa, uzyskanych ze zboża i z owoców strączkowych, aniż wyrobów ziemniaczanych.

Za zboże w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się: pszenicę, orkisz, żyto, (zboże), poślad, jęczmień, hreczkę, owies, proso, kukurudzę i wszelkiego rodzaju płody mięszane, a za owoce strączkowe: groch, soczewicę i bób oraz koński bób.

Za wyrabianie sposobem zarobkowania uważa się każdy wyrób dla odpłatnego odstąpienia osobom trzecim.

Artykuł 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 25. marca 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 20. marca 1917.

Treść: (№ 122. i 123.) 122. Rozporządzenie cesarskie w sprawie unormowania stosunków płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym. — 123. Rozporządzenie o wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 18. marca 1917 w sprawie unormowania stosunków płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym.

122.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 18. marca 1917

w sprawie unormowania stosunków płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Osobom, zajęтым w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym, należy przyznać płacę, odpowiednią do ich zawodowego wykształcenia i do ich świadczeń, a zależną od stosunków życiowych i stosunków pracy w danej chwili.

§ 2.

Za przedsiębiorstwa, służące celom wojskowym (§ 1.), należy w myśl niniejszego rozporządzenia uważać:

1. przedsiębiorstwa, będące w posiadaniu zarządu wojskowego;

2. przedsiębiorstwa i zakłady przemysłowe, pozostawione do użytku zarządu wojskowego w myśl § 18. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych;

3. przedsiębiorstwa i zakłady przemysłowe, do których dalszego prowadzenia jest posiadacz obowiązany w myśl § 18. cytowanej ustawy.

§ 3.

Dla załatwiania żądań, podniesionych na zasadzie § 1., jakoteż żądań o zmianę warunków pracy ustanawia się komisye zażaleniowe.

Do komisji tych należy także rozstrzygnięcie o dopuszczalności rozwiązania stosunku pracy w myśl § 5.

Do występowania z żądaniem są uprawnione w przypadkach pierwszego ustępu osoby, zajęte w przedsiębiorstwie i pozostające w stosunku najmu usług, zaś w przypadkach drugiego ustępu te same osoby albo pracodawcy.

Roszczeń, opierających się na istniejącej umowie najmu usług lub na umowie o pracę albo też na odnośnych warunkach, ustanowionych przez komisye zażaleniowe, mogą dochodzić wymienieni w trzecim ustępie robotnicy według swego wyboru we właściwych sądach albo u komisji zażaleniowych. Żądanie rozwiązania stosunku pracy (§ 5.) należy jednak zawsze najpierw przedstawić w komisji zażaleniowej (biuro miejscowe).

Wskutek dochodzenia roszczeń przed komisją zażaleniową staje się spór wiszący (§ 232. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113, o postępowaniu sądowym w sporach cywilnych).

Roszczenie, nie należące w myśl powyższych postanowień do właściwości sądów, należy odstąpić właściwej komisji zażaleniowej.

Rodzaje przedsiębiorstw, dla których ustanawia się poszczególne komisje zażaleniowe oraz ich miejscowy zakres działania oznaczy się w drodze rozporządzenia.

§ 4.

Komisje zażaleniowe winny starać się przed wydaniem swego rozstrzygnięcia pośredniczyć w dobrowolnym załatwieniu sprawy, jeżeli nie chodzi o dopuszczalność rozwiązania stosunku pracy w myśl § 5.

Mają one rozstrzygać tak o żądaniach osób pojedynczych jakoteż o żądaniach, dochodzonych ze strony więcej osób, i mogą także wkraczać z urzędu.

Rozstrzygnięcia ich są prawnie obowiązujące dla obu stron, nie można ich zaczepiać i są wykonalne w drodze egzekucji politycznej.

§ 5.

W przedsiębiorstwach, dla których ustanawia się komisje zażaleniowe w myśl tego rozporządzenia cesarskiego, można stosunek pracy zajętych w nich osób — nie naruszając ewentualnie okazującego się dalej idącego ich zobowiązania w myśl postanowień ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, albo rozporządzenia cesarskiego z dnia 18. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 18 — rozwiązać z obu stron tylko z ważnych przyczyn i za zgodą komisji zażaleniowej, względnie biura miejscowego.

Zgody nie można odmówić, jeżeli rozwiązanie stosunku pracy zażądano z przyczyn, uzasadniających w myśl ustawowych przepisów rozwiązanie przed czasem. Jeżeli zgody odmówiono dlatego, ponieważ komisja zażaleniowa albo biuro miejscowe nie uważa takiej przyczyny za zachodzącą, to wolno stronie zażądać rozstrzygnięcia właściwego sądu.

W razie rozwiązania stosunku pracy, uskutecznionego zgodnie między pracodawcą i robotnikiem oraz za zgodą kierownika wojskowego, nie potrzeba wspomnianej poprzednio dalszej zgody.

§ 6.

Komisje zażaleniowe składają się:

1. z przewodniczącego, mianowanego przez Ministra obrony krajowej,
2. z jednego członka, mianowanego przez Ministra, fachowo właściwego,

3. z jednego sędziego, wyznaczonego przez Ministra sprawiedliwości,

4. z jednego zastępcy pracodawców,

5. z jednego zastępcy robotników.

Zastępców, wspomnianych pod punktami 4. i 5., powołuje Minister fachowo właściwy.

Komisje zażaleniowe mają prawo dla pewnych oznaczonych obszarów ustanowić stałe lub wedle potrzeby od przypadku do przypadku tworzyć się mające biura miejscowe, którym można powierzyć rozstrzygnięcie o dopuszczalności rozwiązania stosunku pracy (§ 5.) i polubowne załatwianie innych żądań i roszczeń.

Takie biuro miejscowe będzie się składało z zastępcy wojskowego jako przewodniczącego, z jednego zastępcy pracodawców i z jednego zastępcy robotników. Szczegółowe postanowienia o powołaniu tych osób ustanowi się drogą rozporządzenia.

Przewodniczący ma prawo odroczyć rozstrzygnięcie biura miejscowego i przedłożyć sprawę do rozstrzygnięcia komisji zażaleniowej.

§ 7.

Przed komisjami zażaleniowymi mogą się strony dać zastąpić przez towarzyszy zawodowych albo przez zawodowe związki, zawiadowców lub funkcyjaryszów.

Zresztą normuje postępowanie przed komisjami zażaleniowymi Minister obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 8.

Prawo nadzoru nad komisjami zażaleniowymi przysługuje oddziałowi, utworzonemu w Ministerstwie obrony krajowej (Dyrekcja komisji zażaleniowych), który podlega bezpośrednio Ministrowi obrony krajowej i winien troszczyć się o jednolite załatwianie spraw przez komisje zażaleniowe.

§ 9.

Przedsiębiorców albo ustanowionych przez nich urzędników lub osoby nadzorcze, niedotrzymujących ustanowionych przez komisje zażaleniowe warunków płacy lub pracy, albo działających wbrew przepisom § 5., będą karali władze polityczne I. instancji aresztem do trzech miesięcy albo grzywnami do 20.000 koron. Za grzywny, orzeczone przeciw urzędnikom i osobom nadzorczym, odpowiada także przedsiębiorca.

Robotników, którzy nie wypełniają nałożonych na nich w myśl § 5. obowiązków, będą karali władze polityczne I. instancji aresztem

do trzech miesięcy albo karą pieniężną do 1000 koron, nie wykluczając przez to przymusowego sprowadzenia ich z powrotem do przedsiębiorstwa.

W razie powtórzenia można orzec także obok siebie kary pieniężne i kary aresztu, wymienione w ustępach pierwszym i drugim.

Kary powyższe mają być orzekane wtedy, gdy czyn albo zaniechanie nie podpada pod surowsze postanowienie karne.

§ 10.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia cesarskiego odnoszą się także do osób, używanych do wyższych usług w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym.

§ 11.

Do osób wojskowych, nie pozostających w stosunku najmu usług, nie mają zastosowania postanowienia niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 12.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 13.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Chwilę ustania jego mocy obowiązującej oznaczy drogą rozporządzenia Minister obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Jego wykonanie powierzam Memu Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z resztą Moich interesowanych Ministrów i za zgodą Mego Ministra wojny.

Baden, dnia 18. marca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinic wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

123.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą c. i k. Ministerstwa wojny z dnia 19. marca 1917

o wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 18. marca 1917 w sprawie unormowania stosunków płacy i pracy w przedsiębiorstwach, służących celom wojskowym.

Do § 1.

Wynagrodzenie, jakie należy przyznać w myśl § 1., nie może być przy równych zresztą stosunkach pracy i życia niższem od takiego wynagrodzenia w przedsiębiorstwach tego samego rodzaju, w szczególności w tych, które nie służą celom wojskowym.

Godziny nadliczbowe i pracę niedzielną należy osobno wynagradzać.

Przy przyznawaniu dodatków drożyznianych i dodatków innego rodzaju należy uwzględniać stan rodzinny zatrudnionego i liczbę osób przy należnych, które ma utrzymywać.

Do § 3.

Do warunków pracy w myśl § 3., ustęp pierwszy zalicza się w szczególności: czas pracy i przerwy w pracy, spoczynek niedzielny i świąteczny, rodzaj przydzielonej roboty, środki zapobiegawcze dla ochrony zdrowia i obyczajności jakoteż dla bezpieczeństwa zatrudnionych, dla zapewnienia im pomieszczenia i wikt.

Zażalenia w sprawie wykonywania sądownictwa karno-wojskowego i wojskowej władzy karno-dyscyplinarnej nie należą do zakresu działania komisji.

Przyznany robotnikom w § 3., ustęp czwarty, wybór udania się do komisji albo do sądów jest dozwolony jedynie co do takich roszczeń, które są wywodzone z zawartej pierwotnie albo ustalonej później przez komisję umowy o pracę, a nie co do żądań, zmierzających do zmiany umowy o pracę.

Jak długo toczy się przed komisją, albo w sądzie postępowanie o pewne oznaczone roszczenie albo jeżeli o niem rozstrzygnął już ostatecznie jeden z tych urzędów, nie można wnieść takiego samego żądania w drugim urzędzie.

Miejscowości, w których ustanawia się komisye, jakoteż miejscowy i rzeczowy ich zakres działania, można powziąć z przeglądu, dołączonego do niniejszego rozporządzenia (załącznik 1). Zmiany w tym przeglądzie będą ogłaszane obwieszczeniem ministeryalnem.

Do § 4.

Komisya ma rozstrzygać o żądaniu poszczególnych stron jakoteż pewnej grupy osób. Może ona także z urzędu unormować stosunki płacy i pracy w danem przedsiębiorstwie, służącym celom wojskowym, jeżeli na podstawie własnego spostrzeżenia albo w inny sposób, n. p. przez oznajmienie związku zawodowego, dowie się o faktach, czyniących takie unormowanie potrzebnem albo wskazanem.

O wykonanie swego rozstrzygnięcia winna się komisya (biuro miejscowe) zwrócić do politycznej władzy powiatowej.

Do § 5.

1. Stosunek pracy może zostać każdej chwili rozwiązany w drodze porozumienia między pracodawcami i robotnikami za zgodą wojskowego kierownika bez zezwolenia komisji (biura miejscowego).

2. O ile osoby podlegają postanowieniom ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236 albo rozporządzenia cesarskiego z dnia 18. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 18, mogą one żądać jednostronnie rozwiązania stosunku pracy jak dotychczas tylko z przyczyn, uprawniających w myśl ustawowych przepisów do rozwiązania stosunku przed czasem. Innym robotnikom, zobowiązanym w myśl § 5. rozporządzenia cesarskiego, oraz pracodawcom wolno także z innych ważnych przyczyn żądać jednostronnie rozwiązania stosunku pracy.

Za takie przyczyny mają u kobiet w szczególności uchościć rozwinięta ciąża, karmienie, jakoteż spełnianie innych obowiązków macierzyńskich albo rodzinnych, od których uchylić się nie można.

Badanie lekarskie dla ustalenia twierdzonego powodu rozwiązania winien przedsiębrać lekarz fabryczny, zakładowy albo lekarz kasy brackiej, którego orzeczenie ma zbadać w razie potrzeby lekarz urzędowy.

3. We wszystkich przypadkach, wymienionych w punkcie 2., należy wnieść żądanie o rozwiązanie stosunku pracy do komisji (biura miejscowego). Zgody nie można odmówić, jeżeli rozwiązania

stosunku pracy zażądano z przyczyn, uprawniających w myśl ustawowych przepisów do rozwiązania przed czasem. Jako takie przepisy wchodzi na przykład na rachubę: §§ 82. i 82. a ordynacyi przemysłowej, §§ 26. i 27, ustawy o pomocnikach handlowych z dnia 16. stycznia 1910, Dz. u. p. Nr. 20, §§ 202., 203. i 205. powszechnej ustawy górniczej. Jeżeli komisya (biuro miejscowe) zgody odmówi, ponieważ nie uważa takiej przyczyny za zachodzącą, w takim razie wolno stronie, występującej z żądaniem o rozwiązanie stosunku pracy, prosić o rozstrzygnięcie właściwy sąd, którego orzeczenie jest potem wiążące dla stron z wyłączeniem dalszego udawania się do komisji (biura miejscowego).

4. Aż do rozstrzygnięcia komisji (biura miejscowego) albo sądu o żądaniu rozwiązania stosunku pracy nie wolno pod rygorem skutków, następujących w myśl § 9. niniejszego rozporządzenia cesarskiego lub ewentualnie w myśl innych przepisów, ani pracodawcy wydalić zatrudnionego, ani też temu ostatniemu wystąpić ze stosunku pracy, ani żadnemu z nich naruszać z okazji toczącego się postępowania swoich obowiązków, wynikających ze stosunku pracy.

5. Robotnicy, zobowiązani w myśl § 5. niniejszego rozporządzenia cesarskiego, nie będący osobami wojskowemi, podlegają tylko o tyle sądownictwu karno-wojskowemu i wojskowej władzy karno-dyscyplinarnej, o ile podpadają pod przepisy ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, albo rozporządzenia cesarskiego z dnia 18. stycznia 1916. Dz. u. p. Nr. 18.

Do § 6.

1. Komisye składają się:

- a) z przewodniczącego, którego mianuje Minister obrony krajowej. Jako taki zostanie ustanowiony jakiś generał albo oficer sztabowy;
- b) z jednego członka, mianowanego przez fachowo właściwego Ministra. Za Ministra fachowo właściwego należy uważać co do przedsiębiorstw, podlegających władzom górniczym, Ministra robót publicznych, a co do innych przedsiębiorstw Ministra handlu. Jeżeli w miejscowym okręgu działania komisji znajdują się także przedsiębiorstwa, pozostające w posiadaniu zarządu wojskowego, w takim razie powołuje członka Minister, fachowo właściwy, w porozumieniu z Ministrem wojny względnie z Ministrem obrony krajowej;

- c) z jednego sędziego, wyznaczonego przez Ministra sprawiedliwości. W miejscowościach, w których istnieją sądy przemysłowe albo senaty przemysłowo-sądowe, należy wziąć sędziego ile możliwości z tego sądu lub z tych senatów;
- d) i e) z jednego zastępcy pracodawców i z jednego zastępcy robotników. Zastępców tych powoła Minister, fachowo-właściwy, po wysłuchaniu webodzących w rachubę organizacji pracodawców i robotników.

Dla każdego członka komisji zamianuje się jednego, a w miarę potrzeby także więcej zastępców.

Jeżeli chodzi o kwestye sanitarne, mieszkaniowe i wyżywienia, to należy przybrać do komisji z głosem doradczym organ sanitarny, który wyszle polityczna władza powiatowa.

2. Komisja jest zdolną do uchwał, jeżeli są obecni wszyscy jej członkowie albo ich zastępcy.

3. Członkowie komisji (biura miejscowego), nie będący urzędnikami publicznymi, mają służyć, gdy są pierwszy raz czynnymi, w ręce przewodniczącego komisji (biura miejscowego) przez podanie ręki tajemnicę w sprawach urzędowych jakoteż sumienne i bezstronne wykonywanie urzędu.

Członkowie komisji (biura miejscowego) korzystają przy wykonywaniu swego urzędu z ochrony, przyznanej osobom, wymienionym w § 68. ustawy karnej.

4. Przewodniczący zwołuje komisję (biuro miejscowe) na posiedzenia; jeżeli jeden z członków dozna przeszkody albo jest w pewnej oznaczonej sprawie wyłączonym z powodu stronniczości, to należy w jego miejsce przybrać zastępcę. W ważnych sprawach winien przewodniczący podać do wiadomości członków dany przedmiot ile możliwości na 8 dni przedtem.

W razie większego napływu czynności może przewodniczący utworzyć więcej senatów, używając przytem zastępców. W takim razie należy ile możliwości już z góry rozdzielić czynności między senaty.

5. Komisje winny urządzić w miarę potrzeby biura miejscowe, szczególnie wtedy, gdy miejscowy zakres działania danej komisji obejmuje więcej obwodów nadzorczych inspektoratu przemysłowego, jak również dla powiatów albo miejscowości, w których znajdują się przedsiębiorstwa przemysłu wojennego z większą liczbą robotników.

Co do ustanowienia przewodniczącego biura miejscowego ma się komisja porozumieć z właściwą wojskową komendą terytoryalną. Zastępców pracodawców i robotników powoła przewodniczący komisji po wysłuchaniu członków komisji, należących do stanu pracodawców i robotników.

Biuro miejscowe ma rozstrzygać o dopuszczalności rozwiązania stosunku pracy (§ 5.); ponadto może mu komisja powierzać od przypadku do przypadku albo wogóle załatwianie w drodze polubownej wszystkich innych żądań i roszczeń. Ma ono także przyjmować żądania, wystosowane do komisji, i odesłać je do niej.

Urządzenie biur miejscowych i ich zakres działania należy obwieścić w przedsiębiorstwach przydzielonego im obszaru i podać do wiadomości dyrekcji komisji zażaleniovych (§ 8.).

6. Członkom komisji, którzy są funkcyjnymi państwowymi, należą się koszta podróży i diety w myśl istniejących dla nich przepisów. Inni członkowie komisji (biura miejscowego) mogą żądać zwrotu kosztów podróży, jeżeli są czynni poza swem miejscem zamieszkania. Członkom komisji (biura miejscowych) ze stanu robotniczego, jeżeli mieszkają w miejscu siedziby komisji (biura miejscowego), należy się wynagrodzenie dzienne w kwocie 12 K, a pozatem wynagrodzeniem dzienne w kwocie 16 koron. Zmianę tych stóp wynagrodzenia może zarządzić Minister obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem skarbu.

Do § 7.

1. Żądania, jakie mają być przedstawione u właściwej komisji, można wnosić ustnie lub pisemnie.

Żądania, opierające się na istniejącej umowie o najem usług lub o pracę albotęz na odnośnych warunkach, ustanowionych przez komisje, jakoteż żądania o rozwiązanie stosunku pracy, należy wpisać do rejestru, który należy prowadzić według wzoru, dołączonego w dodatku 2. Ustne wnioski tego rodzaju należy udokumentować tylko przez wpisanie do rejestru. W razie potrzeby należy także prowadzić dla rejestru spis imienny.

Wszystkie inne żądania i zarządzenia, wydane przez komisje z urzędu (§ 4., ustęp drugi rozporządzenia cesarskiego), należy udokumentować w aktach możliwie jak najkrócej.

2. Komisja winna zbadać stan rzeczy gruntownie i dokładnie; może ona też wysłać w tym celu na miejsce jednego lub więcej członków komisji albotęz posługiwać się współdziałaniem biura miejscowego oraz państwowych władz i organów administracyjnych jakoteż gmin. Jeżeli jest potrzebne przesłuchanie osób wywiadowczych albo znawców poza siedzibą komisji lub zaprzysiężenie takich osób albo stron albotęz, jeżeli odmówiono zeznania przed komisją, to można także sąd prosić o pomoc prawną. Wszystkie władze i organa państwowe oraz gminy są obowiązane uczynić bezwzględnie zadość prośbom, wystosowanym do nich po myśli powyższych postanowień.

Stronom i interesowanym należy w każdym razie dać sposobność do oświadczenia się.

Wszystkie czynności urzędowe komisji należy wykonywać z możliwym pośpiechem.

3. Nad żądaniami, opartymi na istniejącej umowie najmu usług lub pracy albo na odnośnych warunkach, oznaczonych przez komisję, jakoteż we wszystkich przypadkach, w których uważa to przewodniczący za potrzebne, należy wyznaczyć ustną rozprawę na możliwie najbliższy czas i wezwać do niej strony albo interesowanych. Rozprawę należy przeprowadzić także w razie niewyjawienia się wezwanych, jeżeli nie wynika z okoliczności, że żądanie cofnięto albo że ono w inny sposób stało się bezprzedmiotowe.

W razie wniesienia żądania ustnie można zamiast pisemnego wezwania, oznajmić zaraz ustnie wnioskodawcy dzień rozprawy; należy to zaznaczyć w rejestrze. Także można wydać wnioskodawcy bezpośrednio pisemne wezwanie.

4. Pisemne wezwania należy wysłać z rece, pisem zwrótnym albo arkuszem doręczeń i winny one zawierać dodatek, że wezwany ma wezwaniu uczynić zadość albo też wysłać do rozprawy zastępcę, zupełnie ze stanem rzeczy obznajomionego i odpowiednio pouczonego. Zarazem należy zlecić wezwanemu, aby przyniósł do rozprawy dokumenty, służące do wyjaśnienia stanu rzeczy.

W razie odroczenia rozprawy należy jawiącym się stronom albo interesowanym wymienić ile możliwości równocześnie dzień najbliższej rozprawy i zaznaczyć to w rejestrze; w innych przypadkach należy wzywać pisemnie strony albo interesowanych.

Przy rozprawie wolno się dać zastąpić tylko przez towarzyszków zawodowych albo przez zawodowe związki, przez zawiadowców albo funkcyjnarjuszów (§ 7., pierwszy ustęp rozporządzenia cesarskiego).

5. Rozprawy nad żądaniami, opartymi na istniejącej umowie najmu usług albo pracy lub też na odnośnych warunkach, ustanowionych przez komisję, są jawne, jawność należy wykluczyć na zgodny wniosek stron, oraz wtedy, gdy zagraża obyczajności albo państwowym interesom, albo gdy istnieje uzasadniona obawa, że jawności rozprawy nadużyto w celu zakłócenia rozprawy albo dla utrudnienia przedstawienia stanu rzeczy lub dla zdradzenia tajemnic przedsiębiorstwa. O ile zostaje wykluczona jawność rozprawy, nie wolno ogłaszać publicznie treści rozprawy.

6. Przewodniczący kieruje rozprawą, udziela głosu i odbiera go, oraz przesłuchuje strony, osoby wywiadowcze i znawców; on rozstrzyga także o odroczeniu. Jeżeli przewodniczący ustanowił sprawozdawcę, to przede wszystkim ma ten ostatni przedstawić stan rzeczy.

Przybranie protokolanta do rozprawy i spisania protokołu nie jest potrzebne, jednak w razie potrzeby należy ustalić pisemnie w krótkości faktyczne zapodania przesłuchanych osób.

7. Komisja winna przede wszystkim próbować pośredniczenia polubownego, o ile nie chodzi o dopuszczalność rozwiązania stosunku pracy. Przy tem może się ona posługiwać także członkami wydelegowanymi do zbadania w myśl punktu 2.

Jeżeli nie można osiągnąć polubownego pośrednictwa, w takim razie wyda komisja rozstrzygnięcie, starannie uwzględniając wyniki dochodzeń i rozprawy i oceniając swobodnie stwierdzone fakty.

Rozstrzygnięcie albo wydane z urzędu zarządzenie należy wraz z krótkim uzasadnieniem doręczyć na piśmie stronom albo interesowanym, jeżeli zaś odbyła się rozprawa, ogłosić je w miarę możliwości po zakończeniu rozprawy. Ogłoszone rozstrzygnięcie albo zarządzenie należy udokumentować w rejestrze (dodatek 2., rubryka 8.) albo w aktach i zostanie ono doręczone na piśmie nieobecnym stronom albo interesowanym z urzędu, a obecnym tylko na żądanie. Zamiast pisemnego doręczenia można także zarządzić ogłoszenie przez przybicie w przedsiębiorstwie.

Rozstrzygnięcia i zarządzenia oraz ich wygotowania podpisze przewodniczący.

Wyeksperydywanie należy uwidocznić w rejestrze albo w aktach.

8. Uchwały komisji zapadają większością głosów. Zastępcy pracodawców i robotników mają głosować przed innymi członkami. Przewodniczący oddaje swój głos na ostatku.

Jeżeli co do kwot, co do których należy powziąć uchwałę, wytworzą się więcej niż dwa zdania, z których żadne nie ma za sobą większości, w takim razie dolicza się głosy, oddane na największą kwotę, tak długo do głosów, oddanych na najbliższą kwotę mniejszą, dopóki się nie uzyska absolutnej większości głosów.

9. Powyższe postanowienia obowiązują także w postępowaniu przed biurami miejscowymi, jednak

z tą zmianą, że żądania o rozwiązanie stosunku pracy należy wpisać do rejestru według załącznika 3. i że postępowanie należy zresztą przeprowadzić tylko ustnie i bez pisemnych zapisków.

Jeżeli rozwiązania stosunku pracy zażądano z powodów, uprawniających w myśl ustawy do rozwiązania go przed czasem, i jeżeli zgody biura miejscowego odmówiono dlatego, ponieważ biuro to nie uważa takiej przyczyny za zachodzącą, natenczas należy wydać stronie na żądanie w tym względzie pisemne poświadczenie.

Jeżeli przewodniczący uważa za wskazane wstrzymać rozstrzygnięcie biura miejscowego i przedkłada sprawę do rozstrzygnięcia komisji, ma on zdać sprawę co do stanu rzeczy ustnie albo na piśmie. Następnie należy traktować żądanie w komisji po myśli powyższych postanowień.

10. Podania, wnoszone w postępowaniu przed komisjami zażaleniowymi (biurami miejscowymi), są wolne od stempla według poz. taryfy 44, lit. *g* i *s*, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

Spisane w tem postępowaniu protokoły, jakoteż korespondencye i wszystkie inne wygotowania komisji zażaleniowych (biur miejscowych), nie stanowią przedmiotu uiszczania należytości, a to wspomniane

protokoły według poz. taryfy 79, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, a korespondencye i inne urzędowe wygotowania według poz. taryfowych 9. i 7. lit. *i*, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

Załączniki podań i protokołów, oznaczonych w obu poprzednich ustępach, nie podlegają ostemplowaniu załączników, a to według pozycji taryfowej 20 tej ostatniej ustawy.

Do § 8.

Dyrekcya komisji zażaleniowych, ustanowiona w Ministerstwie obrony krajowej, składa się z naczelnika i z potrzebnego personalu pomocniczego.

Dyrekcya komisji zażaleniowych wskaże komisjom (biurom miejscowym) w jaki sposób mają one zdawać sprawę o swej działalności. Dyrekcya ma też starać się przez oznajmienie zasadniczo ważnych rozstrzygnięć poszczególnych komisji innym komisjom alboważ w inny sposób o jednolite i zgodne z ustawami załatwianie spraw komisji (biur miejscowych). Ma ona także rozstrzygać w przypadkach wątpliwych o przynależności poszczególnych przedsiębiorstw do komisji.

Georgi wlr.

Przegląd

miejscowego rozgraniczenia komisji zażaleniowych i ich podział według kategorii przemysłu.

1.

Komisja zażaleniowa Wiedeń I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisja zażaleniowa Wiedeń II.: przemysł środków żywności i ożywek oraz przemysł chemiczny.

Komisja zażaleniowa Wiedeń III.: wszystkie inne przedsiębiorstwa przemysłowe wraz z przemysłem tkackim i skórny.

Komisje zażaleniowe I. II. i III. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych Wiedeń 1, 2, 3, 4 i 5.

Następujące przedsiębiorstwa wojskowe należą

- a) do komisji zażaleniowej Wiedeń I.:
  - c. i k. fabryka materiałów artyleryzycznych w Wiedniu,
  - c. i k. skład materiałów artyleryzycznych w Wiedniu,
  - c. i k. kowalnia ćwiekarska w Brunn a/G.,
  - c. i k. arsenał lotniczy w Fischamend;
- b) do komisji zażaleniowej Wiedeń III.:
  - c. i k. magazyn reparacyjny w Atzgersdorf,
  - c. i k. pracownia odzieży i magazyn reparacyjny w Brunn a/G.

2.

Komisja zażaleniowa Wiener-Neustadt I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisja zażaleniowa Wiener-Neustadt II.: przemysł chemiczny.

Komisja zażaleniowa Wiener-Neustadt III.: wszystkie inne przedsiębiorstwa.

Komisja zażaleniowa Wiener-Neustadt I., II. i III. obejmują okręg nadzorczy inspektoratu przemysłowego w Wiener-Neustadt.

Następujące przedsiębiorstwa wojskowe należą

- a) do komisji zażaleniowej Wiener-Neustadt I.:
  - c. i k. fabryka amunicji w Wöllersdorf;
- b) do komisji zażaleniowej Wiener-Neustadt II.:
  - c. i k. fabryka prochu w Blumau.

3.

Komisja zażaleniowa St. Pölten I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisja zażaleniowa St. Pölten II.: wszystkie inne przedsiębiorstwa.

Komisja zażaleniowa St. Pölten III.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisje zażaleniowe St. Pölten I. i II. obejmują okręg nadzorczy inspektoratu przemysłowego w St. Pölten.

Komisja zażaleniowa St. Pölten III. obejmuje okręg rewirowego urzędu górniczego St. Pölten.

Przedsiębiorstwo wojskowe: c. i k. ćwiekarze w Viehofen, należy do komisji zażaleniowej St. Pölten I.

4.

Komisja zażaleniowa Linc I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisja zażaleniowa Linc II.: wszystkie inne przedsiębiorstwa.

Komisja zażaleniowa Linc III.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisje zażaleniowe I. i II. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych Linc i Solnogród.

Komisja zażaleniowa Linc III. obejmuje okręg rewirowego urzędu górniczego w Wels.

Następujące przedsiębiorstwa wojskowe należą do komisji zażaleniowej Linc II.:

- c. i k. warsztat narciarski w Solnogradzie,
- c. i k. magazyn reparacyjny w Solnogradzie,
- c. i k. wojskowe kierownictwo budowy w Lincu,
- c. i k. filia warsztatu narciarskiego we Frysztaście.

5.

Komisja zażaleniowa w Gracu I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażalenkowa w Gracu II.: wszystkie inne przedsiębiorstwa.

Komisya zażalenkowa w Gracu III.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisye zażalenkowe w Gracu I. i II. obejmują okręg nadzorczy inspektoratu przemysłowego w Gracu

Komisya zażalenkowa Grac III. obejmuje okręgi rewirowych urzędów górniczych w Gracu i w Cilli.

Przedsiębiorstwo wojskowe: c. i k. wojskowe kierownictwo budowy w Feldbach należy do komisji zażalenkowej Grac II.

6.

Komisya zażalenkowa Leoben I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażalenkowa Leoben II.: wszystkie inne przemysły.

Komisya zażalenkowa Leoben III.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisye zażalenkowe Leoben I. i II. obejmują okręg nadzorczy inspektoratu przemysłowego w Leoben.

Komisya zażalenkowa Leoben III. obejmuje okręg rewirowego urzędu górniczego w Leoben.

Następujące przedsiębiorstwa wojskowe należą do komisji zażalenkowej Leoben II.:

c. i k. magazyn reparacyjny w Knittelfeld,

c. i k. magazyn reparacyjny w Farrach,

c. i k. wojskowe kierownictwo budowy w Knittelfeld,

c. i k. wojskowe kierownictwo budowy w Trofaiach,

c. i k. fabryka prochu w Trofaiach.

7.

Komisya zażalenkowa w Celowcu: przedsiębiorstwa przerabiania metali, wszystkich innyprzemysły i wszystkie zresztą przedsiębiorstwa górnicze.

Komisya zażalenkowa obejmuje okręg nadzorczy inspektoratu przemysłowego w Celowcu, względnie okręg rewirowego urzędu górniczego w Celowcu.

8.

Komisya zażalenkowa Lublana I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażalenkowa Lublana II.: wszystkie inne gałęzie przemysłu.

Komisya zażalenkowa Lublana III.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisye zażalenkowe Lublana I. i II. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych w Lublanie, w Tryeście i w Zadarze.

Komisya zażalenkowa Lublana III. obejmuje okręgi rewirowych urzędów górniczych w Lublanie i w Zadarze.

Następujące przedsiębiorstwa wojskowe należą:

a) do komisji zażalenkowej Lublana I.:

c. i k. arsenał morski w Poli;

b) do komisji zażalenkowej Lublana II.:

c. i k. fabryka prochu w Stein.

9.

Komisya zażalenkowa w Insbruku: przemysł i przedsiębiorstwa górnicze.

Ta komisya zażalenkowa obejmuje okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych w Insbruku, w Bregencyi i w Trydencie, względnie okręg rewirowego urzędu górniczego w Hall.

10.

Komisya zażalenkowa Praga I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażalenkowa Praga II.: wszystkich inny przemysł.

Komisya zażalenkowa Praga III.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisye zażalenkowe Praga I. i II. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych Praga 1 2 i 3.

Komisya zażalenkowa Praga III. obejmuje okręgi rewirowych urzędów górniczych w Pradze i w Schlan.

Następujące przedsiębiorstwa wojskowe należą do komisji zażalenkowej Praga II.:

c. i k. magazyn reparacyjny w Pradze,

c. i k. magazyn reparacyjny w Holeszowicach.

11.

Komisya zażalenkowa Pilzno I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażalenkowa Pilzno II.: przemysł kamieniarski, ziemny, gliniarski i szklany.

Komisya zażalenkowa Pilzno III.: wszystkie inne gałęzie przemysłu.

Komisya zażalenkowa Pilzno IV.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisye zażalenkowe Pilzno I., II. i III. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych w Pilznie, w Karlsbadzie i w Budziejowicach.

Komisya zażalenkowa Pilzno IV. obejmuje okręgi rewirowych urzędów górniczych w Budziejowicach, Pilznie i w Mies.

12.

Komisya zażalenkowa Brūx: przedsiębiorstwa górnicze.

Ta komisya zażalenkowa obejmuje okręgi rewirowych urzędów górniczych w Falkenau, Elbogen, Komotau, Brūx i w Cieplicach.

13.

Komisya zażaleniowa Liberzec I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażaleniowa Liberzec II.: przemysł chemiczny.

Komisya zażaleniowa Liberzec III.: wszystkie inne gałęzie przemysłu.

Komisya zażaleniowa Liberzec IV.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisye zażaleniowe Liberzec I., II. i III. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych w Libercau, Trautenau, w Cieplicach i w Dzieczynie.

Komisya zażaleniowa Liberzec IV. obejmuje okręg rewirowego urzędu górniczego w Kuttenberg.

Następujące przedsiębiorstwa wojskowe należą do komisji zażaleniowej Liberzec III.:

c. i k. magazyn reparacyjny w Libercau,

c. i k. magazyn reparacyjny w Uściu nad Łabą.

14.

Komisya zażaleniowa Königgrätz I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażaleniowa Königgrätz II.: przemysł tkacki i skórnny.

Komisya zażaleniowa Königgrätz III.: wszystkie inne gałęzie przemysłu.

Komisye zażaleniowe Königgrätz I., II. i III. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych w Königgrätz i w Pardubicach.

15.

Komisya zażaleniowa Berno I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażaleniowa Berno II.: przemysł tkacki, skórnny i odzieżowy.

Komisya zażaleniowa Berno III.: wszystkie inne gałęzie przemysłu.

Komisya zażaleniowa Berno IV.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisye zażaleniowe Berno I., II. i III. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych Berno 1 i 2.

Komisya zażaleniowa Berno IV. obejmuje okręg rewirowego urzędu górniczego w Bernie.

Przedsiębiorstwo wojskowe:

c. i k. magazyn reparacyjny w Ober-Gerspitz należą do komisji zażaleniowej Berno II.

16.

Komisya zażaleniowa Ołomuniec I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażaleniowa Ołomuniec II.: przemysł odzieżowy.

Komisya zażaleniowa Ołomuniec III.: wszystkie inne gałęzie przemysłu.

Komisye zażaleniowe Ołomuniec I., II. i III. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych w Ołomuńcu i w Kromieryżu.

17.

Komisya zażaleniowa Morawska Ostrawa I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażaleniowa Morawska Ostrawa II.: przemysł tkacki.

Komisya zażaleniowa Morawska Ostrawa III.: wszystkie inne gałęzie przemysłu.

Komisya zażaleniowa Morawska Ostrawa IV.: przedsiębiorstwa górnicze.

Komisye zażaleniowe Morawska Ostrawa I., II. i III. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych w Morawskiej Ostrawie i Opawie.

Komisya zażaleniowa Morawska Ostrawa IV. obejmuje okręg rewirowego urzędu górniczego w Morawskiej Ostrawie.

18.

Komisya zażaleniowa Kraków I.: przedsiębiorstwa przerabiania metali.

Komisya zażaleniowa Kraków II.: wszystkie inne gałęzie przemysłu.

Komisya zażaleniowa Kraków III.: przedsiębiorstwa górnicze i naftowe.

Komisye zażaleniowe Kraków I. i II. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych we Lwowie i w Krakowie.

Komisya zażaleniowa Kraków III. obejmuje okręgi rewirowych urzędów górniczych w Krakowie i w Jaśle.

Następujące przedsiębiorstwa wojskowe należą

a) do komisji zażaleniowej Kraków II.:

c. i k. magazyn reparacyjny w Krakowie;

b) do komisji zażaleniowej Kraków III.:

c. i k. fabryka olejów mineralnych w Limanowej.

19.

Komisya zażaleniowa Drohobycz: przedsiębiorstwa górnicze i naftowe.

Ta komisya zażaleniowa obejmuje okręgi rewirowych urzędów górniczych w Drohobyczu, w Stanisławowie i w Czerniowcach.

Napis: Rejestr komisji zażaleniowej.**Rubryki:**

1. Liczba bieżąca,
2. dzień wejścia,
3. wnioskodawcy (interesowani),
4. przedsiębiorstwo,
5. żądanie,
6. rozprawę wyznaczono na dzień.
7. obecni przy rozprawie
  - a) członkowie komisji,
  - b) strony albo interesowani,
  - c) zastępcy,
8. rozstrzygnięcie,
9. głosowanie,
10. ogłoszenie.
11. ekspedycja na piśmie.

Napis: **Rejestr biura miejscowego.**

Rubryki:

1. liczba bieżąca,
2. dzień wejścia,
3. wnioskodawcy (interesowani),
4. przedsiębiorstwo.
5. rozstrzygnięcie.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIII. — Wydana i rozestana dnia 22. marca 1917.

Treść: (№ 124 i 125.) 124. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zmiany niektórych postanowień o podatkach bezpośrednich. — 125. Rozporządzenie, dotyczące szybkości jazdy ciężarowych wozów motorowych bezgumowych ohręczy.

124.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 16. marca 1917,

dotyczące zmiany niektórych postanowień o podatkach bezpośrednich.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Podatek gruntowy.

Ustawy z dnia 12. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 118 i z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1903, dotyczące odpisu podatku gruntowego z powodu uszkodzenia plonu przez wydarzenia elementarne, potem art. I. ustawy z dnia 3. października 1891, Dz. u. p. Nr. 150, i ustawa z dnia 26. czerwca 1894, Dz. u. p. Nr. 139, tracą moc obowiązującą. Ich miejsce zajmują następujące postanowienia:

§ 1.

Jeżeli przez katastrofy elementarne zostanie spowodowane zniszczenie plodów ziemi, które poważnie przekracza zakres zwykłych uszkodzeń wskutek niepogody, powtarzających się podług doświadczenia z pewną regularnością, choćby i nie rok rocznie, a szkoda przedstawia się jako

istotne uszczuplenie plonu gospodarki rolnej lub lasowej dotyczącego ciała gospodarczego, można domagać się stosownego opustu podatku gruntowego. Żądanie takie rozstrzyga podług świadomego rzeczy uznania władza podatkowa, a w drodze rekursu ostatecznie krajowa władza skarbowa.

Opust ten nie powoduje, o ile przez ustawodawstwo krajowe nie zostanie coś przeciwnego zarządzone, zmiany podstawy wymiaru dla dodatków ciał autonomicznych i dla opłat na ich rzecz.

Blizsze postanowienia o udzieleniu opustów i o postępowaniu zostaną uregulowane w drodze rozporządzenia.

§ 2.

Począwszy od roku podatkowego 1917 będzie się pobierało wraz z podatkiem gruntowym osobną opłatę w wysokości dwóch procent stwierdzonego czystego przychodu.

Postanowienia artykułu I., § 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 280, mają zastosowanie do tej opłaty. Pozatem odnoszą się do niej postanowienia o podatku gruntowym, w szczególności także postanowienia, dotyczące uprzywilejowanego prawa zastawu.

Przychody z tej opłaty będą w każdym kraju użyte przez krajową władzę skarbową przede wszystkim na pokrycie ubytków w podatku, wynikających wskutek opustów.

Reszta, pozostająca w każdym kraju, zostanie przekazaną państwowemu funduszowi melioracyjnemu (§ 1. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 4), z przeznaczeniem na ten cel, by ta reszta została użyta w tym kraju, z którego ona pochodzi, na utworzenie przewidzianego w § 17. tej ustawy funduszu konserwacji dla zabezpieczenia wykonanych zabudowań potoków górskich, regulacji i budowli zamykających doliny, o ile zachodzą po temu wymogi, ustalone w powyższym postanowieniu.

Po utworzeniu tego funduszu konserwacyjnego ma być następnie każdorazowa reszta przekazana na ogólne cele funduszu regulacyjnego do użycia na rzecz dotyczącego kraju.

Obrót temi wynikającymi co roku resztami ma być wykazywany podług krajów w preliminarzach rocznych funduszu melioracyjnego (§ 4. powołanej ustawy).

Jeżeli któregoś roku zostanie w pewnym kraju więcej opustów przyznanych, aniżeli może być zwróconem z opłat, pobranych w kraju w tymże roku, to należy różnicę pokryć przede wszystkim z opłat najbliższego roku.

Bliższe postanowienia o obrocie temi opłatami zostaną wydane w drodze rozporządzenia.

Artykuł II.

Podatki osobiste.

Ustawę o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, uzupełnia się i zmienia, jak następuje:

W § 43 odpadają oba ostatnie ustępy; na ich miejsce dołącza się następujący ustęp:

„Przewodniczący może wezwać obowiązującego do opłaty podatku także do udzielenia wglądu do jego ksiąg przedsiębiorstwa i gospodarczych (§ 272. i nast.). To wezwanie należy wystosować z tym wyraźnym dodatkiem, że, w razie gdyby mu nie uczyniono zadość w terminie, który ma być bliżej oznaczonym, zostałyby wymiar z urzędu bez dalszego współdziałania podatnika uskuteczniomym na podstawie rozporządzalnych środków pomocniczych.“

Po § 45. wtrąca się jako § 45. a:

„Jeżeli obowiązany do opłaty podatku odmawia lub zaniebuje bez dostatecznego usprawiedliwienia udzielenia wyjaśnień lub informacji (§ 43., ustęp 4.), potrzebnych ewentualnie celem uzupełnienia lub sprostowania jego deklaracji do podatku zarobkowego, następnie jeżeli odmawia lub zaniebuje bez względu na skierowane doń

wezwanie przedłożenia ksiąg przedsiębiorstwa i gospodarczych (§ 43., ustęp 6.) lub odpowiedzi na podniesione zarzuty (§ 45.), to może komisya bez dalszego współdziałania podatnika uskutecznić wymiar z urzędu na podstawie środków pomocniczych, którymi rozporządza.“

W § 109. ma 2. ustęp brzmieć:

„Minister skarbu może z ważnych powodów delegować do wymiaru podatku także jakąś inną władzę podatkową aniżeli właściwą według pierwszego ustępu.“

Do § 111. dołącza się następujące zdania:

„Władza podatkowa może wezwać podatnika także do udzielenia wglądu do jego ksiąg przedsiębiorstwa i gospodarczych (§§ 272. i nast.). To wezwanie należy skierować z tym wyraźnym dodatkiem, że w razie, gdyby mu nie uczyniono zadość w terminie, który ma być bliżej oznaczonym, zostałyby wymiar bez dalszego współdziałania podatnika uskuteczniomym z urzędu na podstawie rozporządzalnych środków pomocniczych.“

§ 112. uzupełnia się przez następujący ustęp 4.:

„Postanowienia ustępów 1. i 3. obowiązują analogicznie jeżeli wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa i gospodarczych nie zostanie uczynionem zadość w zakreślonym terminie (§ 111.).“

§ 141. uzupełnia się przez następujący ustęp 3.:

„Władza podatkowa może wezwać podatnika także do udzielenia wglądu do jego ksiąg przedsiębiorstwa i gospodarczych (§§ 272. i nast.). To wezwanie należy skierować z tym wyraźnym dodatkiem, że w razie, gdyby mu nie uczyniono zadość w terminie, który ma być bliżej oznaczonym, zostałyby wymiar bez dalszego współdziałania podatnika uskuteczniomym z urzędu na podstawie rozporządzalnych środków pomocniczych.“

§ 142. uzupełnia się przez następujący ustęp 4.:

„Postanowienia ustępów 1. i 3. obowiązują analogicznie jeżeli wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa i gospodarczych nie zostanie uczynionem zadość w zakreślonym terminie (§ 141., ustęp 3.).“

W § 206., ustęp 1. otrzymuje zdanie końcowe następujące brzmienie w miejsce dotychczasowego:

„Władza podatkowa może wezwać podatnika także do udzielenia wglądu do jego ksiąg przed-

siębiorstwa i gospodarczych (§§ 272. i nast.). To wezwanie należy skierować z tym wyraźnym dodatkiem, że w razie, gdyby mu nie uczyniono zadość w terminie, który ma być bliżej oznaczonym, zostałyby wymiar bez dalszego współdziałania podatnika uskuteczniomym z urzędu na podstawie rozporządzalnych środków pomocniczych.“

W § 210. otrzymuje zdanie końcowe następujące brzmienie w miejsce dotychczasowego:

„Komisya lub jej przewodniczący mogą wezwać podatnika w sposób, oznaczony w § 206., ustęp 1. także do udzielenia wglądu do jego ksiąg przedsiębiorstwa lub gospodarczych (§§ 272. i następn.).“

W § 213. należy wtrącić między słowami „przed komisją“ a słowami „zadość uczynić“:

„lub wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg (§§ 206., 210.).“

W § 222. ma wejść na miejsce trzech pierwszych ustępów następujący ustęp:

„Komisji odwoławczej i jej przewodniczącemu przysługują celem dokładnego stwierdzenia dochodu podatnika te same uprawnienia co komisji szacunkowej i jej przewodniczącemu.“

W § 258., ustęp 5. mają odpaść słowa „w razie jeżeli czyn karygodny dotyczy podatku dochodowego“ oraz zdanie końcowe: następnie należy zastąpić w drugim zdaniu cytowanie „w § 222.“ cytowaniem „w §§ 272. i następn.“: ustęp 6. odpada.

W § 260., ustęp 2. należy wtrącić po słowach „kary porządkowe“ słowa „do 200 koron“.

§ 272. otrzymuje następujące brzmienie:

„Obowiązek do udzielenia wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa i gospodarczych (§§ 43., 111., 141., 206., 210. i 258.) obejmuje także obowiązek do przedłożenia kontraktów, zapisów długu, kwitów czynszowych, wyciągów kontowych, faktur i innych dokumentów rachunkowych i dowodów.“

Jeżeli podatnik sam ofiarował wgląd do ksiąg, wówczas ma ten wgląd nastąpić o ile władza lub komisya nie uważa podań podatnika bez tego wglądu za wiarygodne. Obowiązany do opłaty podatku ma dokładnie oznaczyć fakta, które mają być wykazane za pomocą wglądu do ksiąg, w przeciwnym bowiem razie nie potrzeba uwzględnić jego propozycji.“

W § 273., ustęp 1. ma odpaść zdanie pośrednie „jeżeli on został ofiarowany przez podatnika w myśl § 272.“; następnie należy zastąpić słowa „komisya szacunkowa“ słowem „komisya“ a słowa „władza podatkowa“ słowem „władza“; ustęp 2. ma odpaść; w ustępach 3. i 4. ma odpaść cytowanie „(§§ 176. i 256.)“.

W § 274. ma odpaść w ustępie 1. cytowanie „(§§ 176. i 256.)“ oraz ustęp 4.

W § 277. otrzymuje ustęp 1. następujące brzmienie:

„Władza lub komisya ma ocenić wynik wglądu do ksiąg podług swego swobodnego przekonania, uzyskanego przez sumienne zbadanie wszystkich okoliczności.“

Ustępy 2. i 3. mają odpaść.

Do ustępu 4. dołącza się następujące zdanie: „W razie, gdy podatnik przedłożył księgi handlowe, prowadzone porządnie wedle przepisów ustawy handlowej, a władza podatkowa lub komisya mimo to jednak wedle swego przekonania uważała za swój obowiązek wziąć za podstawę swego rozstrzygnięcia odbiegające od zapisków w księgach założenia, wówczas należy w uzasadnieniu przytoczyć w szczególności okoliczności i motywy, które były dla niej przy tem miarodajne.“

Jako ostatni ustęp należy do § 277. dodać:

„Władza lub komisya, która zarządziła przedłożenie ksiąg, zapisków i dokumentów, może, w razie gdy ustalenia zawarte w protokole, nie wystarczają do wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości, zarządzić uzupełnienie lub powtórzenie wglądu do ksiąg.“

W § 278., ustęp 1. ma odpaść drugie zdanie.

§ 279. otrzymuje następujące brzmienie:

„Wgląd do ksiąg przedsiębiorstwa i gospodarczych może być ofiarowanym lub zarządzonym w postępowaniu wymiarowem i w postępowaniu wskutek środków prawnych oraz w postępowaniu karnem.“

Za nieuwzglębnienie zadość wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg lub za odmówienie wglądu do ksiąg albo informacji, stojących z nim w związku, mogą być nałożone w postępowaniu wymiarowem i w postępowaniu wskutek środków prawnych przeciw wymiarowi kary porządkowe (§ 250.) do 10.000 K.

W postępowaniu karnem mogą na szczególny pisemny wniosek władzy podatkowej pro-

wadzącej śledztwo, osoby, którym poruczono przeprowadzenie wglądu do ksiąg (§ 273.), także wbrew woli podatnika wkraczać do lokalów, w których są przechowane księgi i wglądać do ksiąg.*

Jako ustęp 5. dodaje się do § 284.:

„Celem sprawdzenia niesłuszności wymiaru można podatnika zobowiązać do współdziałania w ten sam sposób, co w zwykłym postępowaniu wymiarowem.“

Artykuł III.

Postanowienia karne.

§ 1.

Kto jako obowiązany do opłaty podatku lub jako pełnomocnik takiej osoby albo jako obowiązany do doniesienia dopuszcza się z wielkiego niedbalstwa czynów karygodnych lub zaniechań, oznaczonych w §§ 239., 240. i 243. ustawy o podatkach osobistych z 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220., albo jako obowiązany do opłaty podatku lub jako tegoż pełnomocnik dopuszcza się z takiegoż niedbalstwa czynów karygodnych lub zaniechań, oznaczonych w patencie o podatku budynkowym z dnia 23. lutego 1820, staje się winnym zagrożenia podatku z niedbalstwa.

Należy go ukarać karami pieniężnymi, zagrożeniami za ukrocenie i zatajenie podatku w § 241., ustęp 1. i 2., 244., ustęp 1. i 2. ustawy o podatkach osobistych i za zatajenie czynszu w patencie o podatku budynkowym z dnia 23. lutego 1820, przy których wymiarze należy podług stopnia zawinienia brać wzgląd na mniejszą karygodność w stosunku do rozmyślnego przestępstwa skarbowego. Przytem można zejść także poniżej najniższego ustawowego wymiaru kary aż do jego połowy.

Jeżeli nie zachodzi wielkie niedbalstwo, lecz wyłącznie przeoczenie, to może być za wykroczenie przeciw porządkowi nałożona kara pieniężna do 200 koron. Przepisy § 241., ustęp 3. i § 244., ustęp 3. ustawy o podatkach osobistych tracą moc obowiązującą.

§ 2.

Za ukrocenie lub zatajenie podatku, karygodne podług §§ 239., 240., 241., ustęp 1. i 2., 243. i 244., ustęp 1. i 2. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220., które zostanie świadomie i z tym zamiarem popełnione, by ukrócić ustawowe świadczenie w podatku, tudzież za zatajenie przychodu czynszowego, karygodne podług patentu o podatku budynkowym z dnia 23. lutego 1820, które zostało z tym samym zamiarem przez podatnika

lub jego pełnomocnika popełnione przez nieprawdziwe podania w zeznaniu przychodu czynszowego lub przez zaniechanie wniesienia tegoż, może być nałożoną obok kary pieniężnej, zagrożonej w obowiązujących postanowieniach, także kara aresztu w następujących przypadkach:

1. jeżeli kwota, o którą podatek państwowy został ukrócony lub na ukrocenie narażony, przenosi sześćset koron; kwoty odnoszące się do więcej lat lub do więcej gatunków podatku, należy zliczyć razem;

2. jeżeli obwiniony został skazany już za jeden z czynów lub zaniechań, przytoczonych we wstępie tego paragrafu i staje się winnym przed upływem pięciu lat od zasądzenia ponownie jednego z tych czynów (powrót do złego czynu).

Karę aresztu należy nałożyć w wymiarze od jednego dnia do trzech miesięcy; areszt do jednego roku może być orzeczony, jeżeli kwota, o którą podatek został ukrócony lub na ukrocenie narażony (ustęp 1. l. 1), przenosi pięć tysięcy koron.

Obok kary aresztu może być orzeczone jednorazowe ogłoszenie wyroku w jednym lub kilku pismach drukowych na koszt skazanego.

§ 3.

Ukrócenia podatku podług §§ 239. i 240., zatajenia podatku podług § 243. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220., i zatajenia czynszu podług patentu o podatku budynkowym z dnia 23. lutego 1820, staje się winnym także ten, kto świadomie i z zamiarem ukrocenia podatku podlega obowiązanego do opłaty podatku, pełnomocnika podatnika lub obowiązanego do doniesienia do jednego z czynów lub zaniechań, oznaczonych w powołanych wyżej przepisach ustawowych lub w § 1. tego artykułu, albo mu radą lub czynem niesie pomoc przy ich wykonaniu.

Winnego należy ukarać niezawisłe od karygodności lub ukarania podatnika (pełnomocnika, obowiązanego do doniesienia) pieniędzmi podług §§ 241., ustęp 1. i 2., 244., ustęp 1. i 2. ustawy o podatkach osobistych i podług patentu o podatku budynkowym; pod warunkami § 2. tego artykułu mogą być nałożone zagrożone tam kary aresztu. Za nałożone kary pieniężne odpowiada podatnik, a w przypadku § 240. ustawy o podatkach osobistych obowiązany do doniesienia.

Nie podpada karze ten, kto niesie pomoc wskutek przymusu uzasadnionego przez gospodarczą zawisłość, chyba że on nieprawdźwie zeznaje także na pytanie, postawione przez władzę.

§ 4.

Jeżeli kary pieniężne, nałożone podług § 1., ustęp 1. i 2., §§ 2. i 3. tego artykułu i ustawowych postanowień, przytoczonych w tych paragrafach, są w całości lub w części nieściągalne, wówczas mają wejść w ich miejsce kary aresztu w wymiarze od jednego dnia do sześciu miesięcy.

Wymiar kary zastępczej należy oznaczyć według stopnia zawinienia i według stosunków majątkowych, dochodowych i innych osobistych skazanego, oraz orzec w wyroku karnym.

§ 5.

W przypadkach, w których obok kary pieniężnej może być nałożoną kara aresztu, będzie wydany wyrok w pierwszej instancji po przeprowadzeniu postępowania, unormowanego w obowiązujących przepisach, przez władzę podatkową w senacie orzekającym, z trzech członków, składającym się z jednego urzędnika skarbowego, jednego urzędnika sędziowskiego i jednego sędziego obywatelskiego. Do tego ostatniego stosują się analogicznie postanowienia § 260. a ustawy o podatkach osobistych w brzmieniu noweli z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13. Bliższe postanowienia zostaną wydane w rozporządzeniu.

§ 6.

Przewidziane w § 256., ust. 2., ust. o pod. osob. upoważnienie Ministra skarbu do utworzenia większych okręgów karnych podatkowych i do delegowania ma ważność także w sprawach karnych podatku budynkowego. Krajowa władza skarbowa ma wydawać także na rekursy w sprawach karnych podatku budynkowego rozstrzygnięcie w senacie orzekającym, złożonym podług §§ 260. i 260. a ust. o pod. osob.

§ 7.

Postanowienia §§ 1. do 5. stosują się także odnośnie do podatku zarobkowego towarzystw z ograniczoną poręką (§ 115. V. ustawy z dnia 6. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 58.), do opłaty od tantiem (artykuł III., ustęp 4. noweli o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13) i do podatku od zysków wojennych (§ 19. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103).

Artykuł IV.

Początek mocy obowiązującej, wykonanie.

To cesarskie rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia, a odnośnie do artykułu I. z mocą obowiązującą od 1. stycznia 1917.

Postanowienia artykułu III. należy stosować do czynów i zaniechan, które zostaną popełnione po wejściu cesarskiego rozporządzenia w życie.

Wykonanie tego cesarskiego rozporządzenia porucza się Ministrowi skarbu.

Laxenburg, dnia 16. marca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinić wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

125.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 19. marca 1917,

dotyczące szybkości jazdy ciężarowych wozów motorowych bez gumowych obręczy.

Do § 46. rozporządzenia z dnia 28. kwietnia 1910, Dz. u. p. Nr. 81, dotyczącego wydania postanowień policyi bezpieczeństwa dla ruchu wozów motorowych, dołącza się jako trzeci i czwarty ustęp następujące postanowienia:

Szybkość jazdy ciężarowych wozów motorowych bez gumowych obręczy nie może tak w obrębie jak i po za obrębem zamkniętych miejscowości być większą niż 9 km w godzinie na brukowanej drodze jezdnej, a 12 km w godzinie na niebrukowanej drodze jezdnej.

Ruch takich ciężarowych wozów motorowych na mniej odpornych powierzchniach drogi jezdnej (z klinkerów, betonu i t. p.) może być przez Ministerstwo robót publicznych po wystąpieniu administracji drogowej zupełnie zakazany, o ile terytorjalna komenda wojskowa nie uważa trzymania drogi otworem za bezwzględnie konieczne ze względów wojskowych.

To rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej trzeciego dnia po dniu ogłoszenia.

Handel wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	15 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "	"	1916 "	12 " 70 "
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 25. marca 1917.

Treść: (№ 126. i 127.) 126. Rozporządzenie, dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917. — 127. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu jarzynami i owocami.

126.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. marca 1917,

dotyczące wymiaru powszechnego podatku zarobkowego za rok 1917.

W wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 109, zarządza się, co następuje:

Artykuł 1.

1. Według § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 109, ma miejsce ponowny wymiar podatku zarobkowego (przydzielenie stop podatku i repartycja) za rok 1917.

2. Krajowa władza skarbowa ma zapomocą publicznego obwieszczenia podług § 39. ust. o pod. osob. (artykuł 18. rozp. wyk. I.) wyznaczyć conajmniej jednomiesięczny termin do wnoszenia oświadczeń do podatku zarobkowego.

Artykuł 2.

Jeżeli pewna komisya dla podatku zarobkowego nie może wypełnić swych zadań z powodu przeszkód, zaszyłych wskutek nadzwyczajnych stosunków, wywołanych przez wojnę, lub z innych powodów, mogą być prawa komisji dla podatku zarobkowego przeniesione na jej przewodniczą-

cego drogą zarządzenia krajowej władzy skarbowej. Pod tymi samymi warunkami może Ministerstwo skarbu przenieść także prawa krajowej komisji dla podatku zarobkowego na jej przewodniczącego.

Artykuł 3.

1. Towarzystwa podatkowe, które zostały już utworzone na rok 1916, pozostają w mocy także i na rok 1917; wobec tego nie dokona się ani nowego zestawienia obowiązanych do opłaty podatku ani ich przegrupowania (§ 12. ust. o pod. osob.). Stosownie do tego tworzy dla roku 1917 ta sama suma podatkowa punkt wyjścia dla prowizorycznego obliczenia kontyngentów towarzystw (§ 50. ust. o pod. osob. i artykuł 46. rozp. wyk. I.), co dla roku 1916.

2. Krajowe komisje dla podatku zarobkowego mają przedkładać wnioski, względnie opinie, dotyczące ustalenia, względnie prostowania kontyngentów towarzystw w kraju, określone w § 53., ustęp 1. ust. o pod. osob., w przeciągu terminu, który ma być stosownie wyznaczonym przez Ministra skarbu. Po upływie tego terminu może Minister skarbu przedsięwziąć z mocy postanowień § 1., ustęp 2. cesarskiego rozporządzenia z dnia 7. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 109, ustalenie kontyngentów towarzystw na rok 1917 stosownie do § 56. ust. o pod. osob.

Artykuł 4.

1. Postanowienia artykułów 2., 3., 4. i 6. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 21. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 228, stosują się analogicznie do roku 1917.

2. W szczególności należy także od głównej sumy podatku zarobkowego, przypadającej na rok 1917, odliczyć kwoty, wymienione w artykule 4. wyżej powołanego rozporządzenia. Kwota salda, wynikająca po doliczeniu sum, oznaczonych w § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 109, stanowi następnie podstawę dla wyrównania różnic, oznaczonych w §§ 50., ustęp 2. i 55., ustęp 3. ust. o pod. osob., które ma być za rok 1917 przeprowadzone przez Ministra skarbu.

Artykuł 5.

1. Odwołania, oznaczone w § 4., ustęp 2., cesarskiego rozporządzenia z dnia 7. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 109, mogą być wnoszone do władzy podatkowej pierwszej instancji w ciągu 30dniowego terminu, ustalonego w ustawie z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28.

2. Po prawomocności rozstrzygnięcia, zapadłego na podstawie § 4. cesarskiego rozporządzenia z dnia 7. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 109, którym zarządzono wyłączenie z towarzystwa podatkowego, winien obowiązany do opłaty podatku na wezwanie, skierowane doń stosownie do § 42., ustęp 2., ust. o pod. osob., wnieść oświadczenie do podatku zarobkowego. Za podstawę wymiaru należy wziąć dla części peryodu wymiaru 1914/15, która ewentualnie jeszcze pozostaje, faktyczne stosunki przedsiębiorstwa w odnośnym okresie czasu (§§ 66. i 36., ustęp 2., ust. o pod. osob.), a dla lat 1916 i 1917 stosunki przedsiębiorstwa w dotyczących latach podatkowych (artykuł 1., ustęp 2., rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 21. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 228, i § 2., ustęp 2., cesarskiego rozporządzenia z dnia 7. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 109). Przeciwno wymiarowi podatku przysługuje obowiązanemu do opłaty podatku prawo odwołania (§ 66., ustęp 3., ust. o pod. osob.).

Artykuł 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

127.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 22. marca 1917,

dotyczące uregulowania obrotu jarzynami i owocami.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się:

§ 1.

Dla wykonania zarządzeń celem uregulowania obrotu jarzynami i owocami tudzież nasionami warzywnymi posługuje się Urząd dla wyżywienia ludności „Biurem zaopatrywania w jarzyny i owoce, autoryzowanem przez c. k. Urząd dla wyżywienia ludności towarzystwem powszechnej użyteczności z ogr. por.“ z siedzibą w Wiedniu, I., Kohlmarkt Nr. 1. (Biuro dla jarzyn i owoców).

§ 2.

Biuro dla jarzyn i owoców zawiera samo umowy o dostawę jarzyn i owoców lub pośredniczy w ich zawieraniu między wytwórcami a wielkimi konsumentami (gminami, biurami apro wizacyjnymi, towarzystwami konsumowemi, kuchniami wojennymi itd.).

Ono ogłasza, jakie gatunki jarzyn i owoców i pod jakimi warunkami, zatwierdzonymi przez Urząd dla wyżywienia ludności (jakość, cena, terminy itd.) chce nabywać.

Kto chce takie jarzyny lub owoce dostarczać pod warunkami, które będą każdorazem ogłoszone, może to zgłosić w Biurze dla jarzyn i owoców.

Biuro dla jarzyn i owoców ma zgłoszone ilości, o ile zgłoszenie nastąpi w pewnych oznaczonych terminach, które również mają być ogłoszone, odkupywać w miarę ogłoszonych warunków.

§ 3.

Umowy o dostawę takich gatunków jarzyn i owoców, które zostały stosownie do § 2. ogłoszone, mogą być bez zatwierdzenia przez Urząd dla wyżywienia ludności tylko wówczas zawarte przez wielkich konsumentów i tylko wówczas mają ważność, jeżeli odpowiadają ogłoszonym warunkom (§ 2.).

Wszystkie umowy o dostawę ogłoszonych gatunków jarzyn i owoców, które zostały jeszcze przed wyjściem tego rozporządzenia w życie zawarte, następnie te umowy, które nie zostały zawarte przez wielkich konsumentów lub zostały zawarte w przeciwieństwie do ogłoszonych warunków, wymagają do swej ważności z wyjątkiem, ustanowionym w § 5., zatwierdzenia przez Urząd dla wyżywienia ludności.

To zatwierdzenie uważa się za udzielone, jeżeli Urząd dla wyżywienia ludności nie odmówi zatwierdzenia najpóźniej w ciągu 8 dni po otrzymaniu doniesienia, które ma być przesłane za pomocą listu poleconego.

§ 4.

Umowy o dostawę ogłoszonych gatunków jarzyn lub owoców, które wedle postanowień § 3., ustęp 1., nie wymagają do swej ważności zatwierdzenia, należy najpóźniej do 8 dni po

zawarcia podać listem poleconym do wiadomości Biura dla jarzyn i owoców przy dołączeniu jednego wygotowania umowy.

§ 5.

Umowy o dostawę ogłoszonych gatunków jarzyn lub owoców, zawarte przez drobnych handlarzy, którzy swój cały obrót w jarzynach lub owoców sprzedają we własnych miejscach sprzedaży bezpośrednio konsumentom, nie wymagają aż do dalszego rozporządzenia zatwierdzenia (§ 3., ustęp 2.) przez Urząd dla wyżywienia ludności, mogą być jednak przez polityczną władzę powiatową każdego czasu poddane pod obowiązek zatwierdzenia lub doniesienia.

§ 6.

Czyny, sprzeciwiające się postanowieniom tego rozporządzenia, będą karane przez polityczną władzę powiatową, o ile czyn nie podlega surowszej karze, grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 7.

To rozporządzenie wchodzi w moc obowiązującą dnia 25. marca 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "	"	1916 " . . .	12 " 70 "
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiające jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LV. — Wydana i rozesłana dnia 27. marca 1917.

Treść: (№ 128. i 129.) 128. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia ceny najwyższej na benzol handlowy. — 129. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za surowy dziegieć z węgla kamiennego i za destylowany dziegieć z węgla kamiennego.

128.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 22. marca 1917,

w sprawie ustanowienia ceny najwyższej za
benzol handlowy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

I. Cena najwyższa przy sprzedaży benzolu handlowego w ilościach przynajmniej całego ładunku wagonowego przez fabryki produktów dziegieciowych.

Cena zasadnicza.

§ 1.

Przy sprzedaży benzolu handlowego wszelkiego rodzaju (benzolu, nafty solwentowej, ksylołu) w ilościach przynajmniej jednego ładunku wagonowego nie wolno przekraczać ceny zasadniczej 42 K.

Cenę tę rozumie się za 100 kg czystej wagi sprzedanego towaru ze stacji kolejowej Schönbrunn-Witkowitz bez naczyń za natychmiastową zapłatą w gotówce bez potrącenia.

Wynagrodzenie za przewóz.

§ 2.

Jeżeli towar ma być dostawiony z zapłatą przewoźnego na stację kolejową odbiorcy, to wolno policzyć jako wynagrodzenie za przewóz:

1. Przy dostawie w wagonach cysternowych stopę przewozową, przypadającą za 100 kg czystej wagi przewiezionego towaru, obowiązującą przy nadaniu przynajmniej 5000 kg tego towaru albo w razie płacenia przewoźnego za tyleż przynajmniej ciężaru tego towaru od listu przewozowego i od wozu w obrocie Schönbrunn-Witkowitz do stacji kolejowej odbiorcy.

2. W razie dostawy w beczkach 125%₀ policzalnego w myśl liczby 1. wynagrodzenia za przewóz.

§ 3.

Jeżeli towar ma być dostawiony wolny od należytości na stację załadowania sprzedawcy, w takim razie cenę zasadniczą (§ 1.) należy obliczyć tak, aby wraz z faktycznymi kosztami przewozu za pobór towaru całymi wagonami ze stacji załadowania sprzedawcy do stacji załadowania odbiorcy, które to koszty przewozu ma uiścić kolei nabywca i które przypadają od 100 kg czystej wagi sprzedanego towaru, nie wynosiła więcej od ceny, dozwolonej w myśl §§ 1. i 2. przy dostawie z opłatą przewozu do stacji kolejowej odbiorcy.

Dodatki.

§ 4.

Oprócz ceny zasadniczej i ewentualnego wynagrodzenia za przewóz (§§ 1. do 3.) wolno policzać tylko jeszcze następujące dodatki, jako wynagrodzenie za naczynia:

1. Przy dostawie we wagonach cysternowych sprzedawcy od każdego 100 kg czystej wagi sprzedanego towaru 1 K. Wagon cysternowy musi jednak być opróżniony w ciągu 48 godzin od chwili oddania go do dyspozycji przez stację

odbiorcą odbiorcy. W razie zwłoki w opróżnieniu albo w zwrocie wagonu cysternowego na stację odbiorczą ponad 48 godzin można za każdych dalszych rozpoczętych 24 godzin pobrać za wagon cysternowy po 10 K.

2. Przy dostawie w drewnianych beczkach sprzedawcy, kwotę, odpowiadającą wartości beczki.

Każda z obu stron umawiających się może żądać odebrania z powrotem, względnie zwrotu beczki. W tym razie należy zwrócić kupującemu wartość beczki po potrąceniu wynagrodzenia aż do 2 K za 100 kg czystego ciężaru za użycie i przygotowanie beczki, przytem rozumie się, że beczka będzie zwróconą sprzedawcy towaru z opłaceniem przewoźnego aż do jego stacji załadowania.

3. Przy dostawie w drewnianych beczkach kupującego, za przygotowanie beczki wynagrodzenie aż do 1-50 K za każdych 100 kg czystego ciężaru sprzedanego towaru. Przytem rozumie się, że beczkę dostawia się sprzedawcy towaru z zapłaconem przewoźnem do jego stacji załadowania.

4. Przy dostawie w żelaznych beczkach sprzedawcy wynagrodzenie do 50 h w razie, jeżeli zwrot beczki zostaje uskuteczniiony w ciągu jednego miesiąca po otrzymaniu towaru, a w razie jeżeli zwrot następuje później, dalsze wynagrodzenie aż do 1-50 K za każdy zaczęty miesiąc. Zwrot beczki rozumie się z opłaceniem przewoźnego do stacji załadowania sprzedawcy.

Sprzedawca ma prawo wymówić sobie za warunek ustanowienie stosownego zabezpieczenia dla zwrotu beczki.

5. Przy dostawie w żelaznych beczkach kupującego nie wolno policzać osobnego wynagrodzenia. Przytem rozumie się, że beczkę odsyła się sprzedającemu towar z opłaceniem przewoźnem do jego stacji załadowania.

II. Cena najwyższa przy sprzedaży benzolu handlowego przez kupców.

§ 5.

Dla sprzedaży benzolu handlowego przez kupców obowiązują następujące postanowienia:

1. Jeżeli benzol zostanie dostawiony przez kupca bezpośrednio z wyrabiającej benzol fabryki produktów dziegciowych do stacji kolejowej jego odbiorcy, to wolno oprócz ceny zasadniczej (§ 1.), oprócz policzalnego w myśl § 2., l. 2, za przetrzeń Schönbrunn-Wilkowice, stacja kolejowa odbiorcy, wynagrodzenia przewoźnego, wreszcie oprócz policzalnego w myśl § 4. wynagrodzenia za beczkę policzyć tylko dalszą kwotę do 5 K za każde 100 kg, ciężaru netto sprzedanego towaru.

Jeżeli przewóz uskutecznia się w ilościach mniejszych niż 5000 kg na list przewozowy, to wolno zamiast wymienionego w pierwszym ustępie wynagrodzenia przewozu policzyć przewoźne od pojedynczych sztuk przypadające za drogę kolejową Schönbrunn-Wilkowice, stacja kolejowa odbiorcy z tem, że za podstawę obliczenia bierze się dla każdych 100 kg ciężar netto 125 kg.

2. Jeżeli dostawę towaru uskutecznia się ze składu handlarza, to wolno mu oprócz kwot policzalnych w myśl liczby 1 policzyć tylko dodatek za koszt dowozu towaru z jego stacji kolejowej do jego składu i odwiezienia z jego składu do jego stacji kolejowej.

3. Jeżeli sprzedaż uskutecznia się ze składu handlarza, a ten ostatni nie podejmuje się przesłania, w takim razie wolno mu oprócz ceny zasadniczej (§ 1.), oprócz policzalnego w myśl § 2., liczba 2, przewoźnego za transport do jego stacji kolejowej, oprócz policzalnego w myśl § 4. wynagrodzenia za beczkę i wreszcie oprócz dopłaty w kwocie 5 K (liczba 1) policzyć tylko dodatek na koszt dowozu towaru z jego stacji kolejowej do jego składu.

Policzalne w myśl l. 2 i 3 dodatki za koszt przewozu nie mogą być wyższe od dodatków, ustanowionych przez władzę polityczną pierwszej instancyi na zasadzie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 18. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 378, w odniesieniu do kosztów przewozu produktów olejów mineralnych.

Fabryki produktów dziegciowych uchodzą przy sprzedaży benzolu w ilościach mniejszych niż cały ładunek wagonowy, za handlarzy w rozumieniu powyższych postanowień.

Dodatki wszelkiego rodzaju, dozwolone w myśl powyższych postanowień tego paragrafu, wolno tylko raz policzać, nawet w razie ponownych sprzedaży.

III. Postanowienia karne i końcowe.

§ 6.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile odnośny czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą karali władze polityczne pierwszej instancyi grzywnami do 5000 K albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 7.

Postanowienia § 5. wchodzą w życie w dniu 10. kwietnia 1917, a wszystkie inne postanowienia tego rozporządzenia z dniem jego ogłoszenia.

Ustanowione w §§ 1. do 4. ceny najwyższe obowiązują także dla tych towarów, które zakupiono przed 27. marca 1917, które jednak w tym dniu nie nadeszły jeszcze do stacji kolejowej odbiorcy.

§ 8.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie obowiązują w Dalmacji.

Urban wlr.

129.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 22. marca 1917,

w sprawie ustanowienia cen najwyższych za surowy dziegieć z węgla kamiennego i za destylowany dziegieć z węgla kamiennego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Przy sprzedaży surowego dziegciu z węgla kamiennego albo dziegciu mieszanego (mieszanka dziegciu z węgla kamiennego z dziegciem z węgla brunatnego) przez wytwórców (gazownie, koksarnie i wszystkie inne przedsiębiorstwa, w których uzyskuje się dziegieć z węgla kamiennego) nie wolno przekraczać, stosownie do wysokości wyrobu dziegciu w tych przedsiębiorstwach w roku 1916, podanych poniżej cen:

W przedsiębiorstwach z produkcją	
1. do 1000 cetnarów metrycznych	K 12.—
2. zwyż 1000 do 5000 cetnarów metrycznych	" 11.—
3. zwyż 5000 do 10.000 cetnarów metrycznych	" 10.—
4. zwyż 10.000 do 50.000 cetnarów metrycznych	" 9.—
5. powyżej 50.000 cetnarów metrycznych	" 8.—

Minister handlu może te gazownie, które do wybuchu wojny używały węgla angielskiego, przemieścić w razie wykazania finansowo niekorzystnego wyniku przedsiębiorstwa do wyższej klasy ceny, niż do tej, do której należą w myśl powyższego szematu.

§ 2.

Przy sprzedaży destylowanego dziegciu z węgla kamiennego przez fabryki produktów dziegciowych, nie wolno, stosownie do ilości przegotowanego

w roku 1916 surowego dziegciu z węgla kamiennego przekroczyć następujących cen:

1. ze strony fabryk produktów dziegciowych, które przerobiły najwyżej 50.000 cetnarów metrycznych . . . . . K 14.—

2. ze strony fabryki produktów dziegciowych, które przerobiły więcej niż 50.000 cetnarów metrycznych . . . . . „ 11·50

§ 3.

Ceny, ustanowione w §§ 1. i 2., rozumie się za każde 100 kg ciężaru netto sprzedanego towaru loco miejsce produkcji sprzedawcy bez naczynia za tychmiastową zapłatą w gotówce bez potrącenia.

§ 4.

Jeżeli towar nie zostaje dostawiony loco miejsce produkcji sprzedawcy, to może on policzyć faktycznie narosłe koszty przewozu i podwoły.

§ 5.

Oprócz ceny sprzedaży (§§ 1.—3.) i ewentualnych kosztów przewozu i podwoły (§ 4.) wolno policzyć tylko jeszcze następujące wydatki jako wynagrodzenie za naczynia:

1. przy dostawach w wagonach cysternowych sprzedawcy 1 K za każdego 100 kg ciężaru netto sprzedanego towaru. Wóz cysternowy musi być jednak opróżniony w ciągu 48 godzin po oddaniu go przez stację odbiorczą odbiorcy do dyspozycji. W razie zwłoki z opróżnieniem albo ze zwrotem wozu cysternowego stacji odbiorczej ponad 48 godzin można pobrać za wóz cysternowy za każdego dalszych rozpoczętych 24 godzin kwotę 10 K.

2. w razie dostawy w drewnianych beczkach sprzedawcy wartość beczki.

Każda ze stron umawiających się może żądać zabrania z powrotem, względnie zwrotu beczki. W tym razie należy zwrócić sprzedawcy wartość beczki po potrąceniu wynagrodzenia, wynoszącego do 1·50 K od każdego 100 kg ciężaru netto sprzedanego towaru za zużycie i przyrządzenie beczki. Przytem rozumie się, że beczkę zwraca się sprzedawcy towaru z opłaceniem przewoźnego do jego stacji załadowania.

3. Przy dostawie w drewnianych beczkach nabywcy za przyrządzenie beczki wynagrodzenie, wynoszące do 1 K za 100 kg ciężaru netto sprzedanego towaru. Przytem rozumie się, że beczkę odstawia się sprzedawcy towaru z opłaceniem przewoźnego do jego stacji załadowania.

§ 6.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 K albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Ustanowione w niem ceny najwyższe

obowiązują także dla tego towaru, który zakupiono jeszcze przed dniem ogłoszenia tego rozporządzenia, ale który w tym dniu nie nadszedł jeszcze do stacyi przeznaczenia.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVI. — Wydana i rozestana dnia 28. marca 1917.

Treść: (№ 130—133). 130. Rozporządzenie cesarskie, ustalające uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera”. — 131. Rozporządzenie cesarskie o zaopatrywanie ludności w przedmioty zapotrzebowania. — 132. Obwieszczenie w sprawie ograniczenia używania przez gazety rotacyjnego papieru do druku w ciągu kwietnia 1917. — 133. Obwieszczenie w sprawie wnoszenia podań o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera”.

130.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 14. marca 1917,

ustalające uprawnienie do używania zawodowego
tytułu „inżyniera”.

Na mocy § 14., ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Zawodowego tytułu „inżyniera“ (inż.) mają prawo używać, ci, którzy w sposób przepisany ukończyli studia na jednej z wszechnic technicznych w państwie tutejszem (wyższa szkoła techniczna, akademie górnicza, wszechnica ziemiaństwa), a to na wydziale fachowym, dla którego przepisane są przynajmniej dwa egzamina państwowe, i złożyli te egzamina względnie egzamin dyplomowy, alboważ uzyskali stopień doktora na jednej z tych wszechnic.

To samo prawo przysługuje tym, którzy ukończyli studia rolnicze na wydziale filozoficznym krakowskiego uniwersytetu i złożyli przepisany egzamin końcowy.

Ci oficerowie, którzy ukończyli wyższy kurs inżynieri, alboważ kurs oficerów inżynieri i zdali końcowe egzamina, następnie ci oficerowie i urzędnicy wojskowi, którzy zostali wykształceni na inżynierów artylerii na wyższym kursie artylerii, wreszcie ci oficerowie marynarki (chorążowie),

którzy ukończyli wyższe kursa i po zdaniu egzaminu inżynierskiego przeniesieni zostali do stanu inżynierów marynarki, mają prawo także poza czynnym związkiem wojska (obrony krajowej), względnie związkiem marynarki wojennej, używać zawodowego tytułu „inżyniera”.

§ 2.

Tym, którzy ukończyli swoje studia jako zwyczajni słuchacze

- a) w jakiejś wyższej szkole technicznej przed wejściem w życie rozporządzenia ministerialnego z dnia 12. lipca 1878, Dz. u. p. Nr. 94, w sprawie uregulowania egzaminów i wydawania świadectw na wszechnicach technicznych,
- b) w jednej z byłych akademii górniczych w Leoben albo w Przybramiu przed zaprowadzeniem obu egzaminów państwowych w tych zakładach, zarządzone według obwieszczenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 2. sierpnia 1904, Dz. u. p. Nr. 85,
- c) na wszechnicy ziemiaństwa przed wejściem w życie rozporządzenia, ministerialnego z dnia 8. grudnia 1881, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1882 w sprawie wprowadzenia teoretycznych egzaminów państwowych dla studyów gospodarswa rolniczego i lasowego wolno używać zawodowego tytułu „inżyniera“ wtedy, jeżeli ukończyli w sposób przepisany studia w myśl istniejących podówczas rozporządzeń i zdali odnośne egzamina.

Pod tym samym warunkiem przysługuje to uprawnienie także tym, którzy swoje studia ukończyli w jednym z technicznych zakładów, jakie istniały przed obowiązującą obecnie organizacją wszechnic i uznane były za równorzędne. Dalej tym, którzy ukończyli c. k. akademię lasową w Mariabrunn albo istniejący ongi styryjski stanowy zakład naukowy dla górników i hutników (późniejszy styryjsko-stanowy i c. k. prowizoryczny górniczy zakład naukowy) w Vordernberg albotęz istniejący dawniej c. k. instytut techniczno-przemysłowy (c. k. akademię przemysłowo-techniczną) w Krakowie, lub też istniejący niegdyś c. k. górniczy zakład naukowy w Leoben lub w Przybramiu albo też przed rokiem 1867 akademie górniczą w Schemnitz.

Do ewentualnego rozstrzygnięcia przypadków, wspomnianych w pierwszym ustępie pod lit. *a* do *e* i w drugim ustępie jest powołanym, o ile chodzi o studia górnicze, Minister robót publicznych, a we wszystkich innych przypadkach Minister wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministrem robót publicznych.

Ci olicerowie i urzędnicy wojskowi (obrony krajowej), którzy ukończyli kurs wykształcenia w służbie budownictwa lądowego, jaki istniał do roku 1901, albotęz kurs wojskowy inżynierów budowy, jaki istniał do roku 1910, mają prawo używać zawodowego oznaczenia „inżynier“ także poza czynnym związkiem wojska (obrony krajowej).

§ 3.

Tym absolwentom oznaczonych w § 1 wydziałów fachowych technicznej wszechnicy, którzy ukończyli swoje studia przed wejściem w życie rozporządzenia cesarskiego w charakterze zwyczajnych słuchaczy, a złożyli tylko egzamina z głównych przedmiotów odnośnych wydziałów fachowych, oraz wykazą przynajmniej sześcioletnią praktykę w zakresie techniczno-fachowym, może Minister robót publicznych na ich prośbę, a to co do wszechnic technicznych i co do wszechnicy ziemianstwa w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty, zaś co do wszechnicy ziemianstwa także z Ministrem rolnictwa, pozwolić na używanie zawodowego tytułu „inżyniera“.

§ 4.

Ukończenie studiów technicznych na wszechnicy zagranicznej uprawnia do używania zawodowego tytułu „inżyniera“ o tyle, o ile studia te zastępują studia i egzamina w państwie tutejszem. Rozstrzygać ma o tem, o ile chodzi o studia górnicze, Minister robót publicznych, o ile chodzi

o wszystkie inne studia techniczne, Minister wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministrem robót publicznych.

§ 5.

Absolwentom zawodowych szkół budowniczych, następnie wyższych szkół przemysłowych, mechaniczno-technicznych, elektro-technicznych, chemiczno-technicznych albo tkacko-technicznych, lub zakładów, stojących z powyższymi szkołami pod względem fachowym przynajmniej na równi, jeżeli ukończyli swoje studia w tego rodzaju zakładzie naukowym przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, może Minister robót publicznych pozwolić na ich prośbę na używanie zawodowego tytułu „inżyniera“, jeżeli wykazą, że pracowali praktycznie przynajmniej przez lat ośm i zajmują stanowisko kierujące albo samodzielne w dziedzinie zawodów technicznych. Pod tymi samymi warunkami może Minister robót publicznych przyznać równe uprawnienie także tym z oznaczonych powyżej absolwentów, którzy studia swoje zaczęli przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego i zdali z odznaczeniem egzamin dojrzałości.

§ 6.

Używanie służbowego tytułu „inżyniera“ oraz wszystkich tytułów służbowych, w które wchodzi w jakimkolwiek połączeniu słowo „inżynier“, dla oznaczenia stanowisk służbowych wszelkiego rodzaju, zajmowanych poza związkiem wojska (obrony krajowej), względnie poza związkiem marynarki wojennej, nie jest dozwolone.

§ 7.

Za bezprawne używanie zawodowego tytułu „inżyniera“ i za przekroczenie § 6., o ile niema w tem czynu, podpadającego pod powszechną ustawę karną, będą karali władze polityczne grzywnami do 400 K, a w razie powtórzenia do 4000 K, albo aresztem do jednego miesiąca, względnie do sześciu miesięcy.

§ 8.

Minister robót publicznych jest upoważniony do wydania w granicach postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego dalszych potrzebnych zarządzeń w porozumieniu z resztą interesowanych Ministrów.

§ 9.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu 1. maja 1917.

Wykonanie powierzam Moim Ministrom robót publicznych i wyznań i oświaty w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Baden, dnia 14. marca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinic wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

131.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 24. marca 1917

**o zaopatrywaniu ludności w przedmioty za-
potrzebowania.**

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się rozporządzenie cesarskie z dnia 21. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 261, którem wydano postanowienia o opatrywaniu ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania, i będzie ono opiewało, jak następuje:

Przedmioty zapotrzebowania.

§ 1.

Pod przedmiotami zapotrzebowania rozumie się w niniejszym rozporządzeniu cesarskiem rzeczy ruchome, służące bezpośrednio lub pośrednio potrzebom życiowym ludzi i zwierząt domowych.

Spisywanie zapasów.

§ 2.

1. Kto ma w zapasie przedmioty zapotrzebowania albo też przechowuje je dla innych, jest obowiązany na osobno wystosowane doń wezwanie władzy politycznej zgłosić u władzy tej zapasy według ilości i rodzaju w ciągu czasu, ustanowionego przez władze. Kto przechowuje zapasy, należące do innych, jest ponadto obowiązany wymienić uprawnionego do dysponowania nimi.

2. Władza polityczna może każdego czasu zapasy obejrzyć i w razie niezgłoszenia albo też

zgłoszenia, niezgodnego z prawdą, ustalić je na koszt strony.

§ 3.

1. Upoważnia się polityczną władzę krajową do zarządzania w drodze powszechnych obwieszczeń od przypadku do przypadku albo regularnie powtarzających się spisów zapasów przedmiotów zapotrzebowania dla jej obszaru administracyjnego albo dla poszczególnych jego części.

2. Można przytem ograniczyć w obwieszczeniu spisanie zapasów do tych kategorii osób, obowiązanych do wyjaśnień, u których należy się spodziewać więcej zapasów. Do tego rodzaju ograniczenia można upoważnić także polityczne władze powiatowe przy ogłoszeniu obwieszczenia.

§ 4.

Kto nie wymieni żądanych od niego dat w ciągu ustanowionego czasokresu, kto na wystosowane doń pytania wzbrania się odpowiedzieć albo odpowiada na nie niezgodnie z prawdą, tego będzie karała władza polityczna grzywnami do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy, o ile czynność ta nie podlega surowszej karze.

Zatajenie zapasów.

§ 5.

1. Kto wbrew ciążącemu na nim obowiązku co do dania wyjaśnień zataja przed władzą z rozmysłem znajdujące się w jego posiadaniu albo będące u niego w przechowaniu zapasy przedmiotów zapotrzebowania, tego ukarze sąd za przekroczenie aresztem od czternastu dni do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności wolno orzec także grzywnę do pięciu tysięcy koron.

2. Kto stał się winnym powyższego czynu w odniesieniu do zapasów, których wartość przewyższa pięćset koron, będzie karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do jednego roku. Obok kary na wolności można wymierzyć grzywnę do stu tysięcy koron.

3. Tym samym karom podlegają osoby, które działały w zastępstwie zobowiązanego do wyjaśnień i stają się przytem winnymi takiego zatajenia.

Zażądanie przedmiotów zapotrzebowania; przepisy w sprawie obrotu.

§ 6.

1. Minister handlu, a o ile chodzi o środki żywności i środki pastewne, Minister któremu

powierzono kierowanie Urzędem dla wyżywienia ludności, może zażądać zapasów przedmiotów zapotrzebowania od ich posiadaczy — zapasów w prywatnych gospodarstwach domowych, jednakowoż tylko wtedy, jeżeli są one niestosunkowo wielkie — i zobowiązać posiadaczy do dostawy. W przypadkach nie cierpiących zwłoki może zażądanie przedsięwziąć polityczna władza krajowa, a z jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa.

2. W razie potrzeby należy przed rozstrzygnięciem zasięgnąć w najkrótszej drodze zgody zarządu wojskowego.

3. Polityczne władze krajowe i powiatowe mogą już przed rozstrzygnięciem wydać zarządzenia dla zabezpieczenia towaru.

4. Tym, na rzecz których skutecznia się zażądania, może władza zarządzająca takie zażądanie przepisać ceny dla odsprzedaży.

§ 7.

1. Wynagrodzenie za zażądane towary należy w braku dobrowolnego porozumienia się oznaczyć za przybraniem tych osób, dla których zapasów zażądano, oraz o ile możliwości posiadaczy zapasów, a to za pośrednictwem sądu w postępowaniu niespornem, ewentualnie po wysłuchaniu właściwego urzędu badania cen (§ 26).

2. Jeżeli dla towarów jest ustanowiona cena najwyższa, to wynagrodzenie nie może jej przekraczać; zresztą należy oznaczyć wynagrodzenie stosownie do odpowiedniej ceny. O ile cena zakupu towarów wskutek handlu łańcuchowego albo innych machinacji osiąga nadmierną wysokość, nie należy tej nadmierności uwzględniać przy oznaczaniu wynagrodzenia.

3. Do rozstrzygnięcia jest właściwy sąd powiatowy, w którego okręgu znajdują się zażądane towary. Rozstrzygnięcie można zacząć rekuresem do dni ośmiu. Od rozstrzygnięcia drugiej instancyi nie jest dopuszczalny żaden dalszy środek prawny.

§ 8.

1. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe (§ 7).

2. O ile nie ułożono się inaczej, należy cenę zapłacić w gotówce przed oddaniem, alboważ zabezpieczyć zapłatę, która ma być świadczoną do dni czternastu od dnia oddania. Jeżeli ceny przed oddaniem jeszcze nie ustanowiono, w takim razie wysokość zabezpieczenia, jakie ma być dane, oznaczy na razie władza żądająca (§ 6).

§ 9.

1. Minister handlu, a o ile chodzi o środki żywności i środki pastewne, Minister, któremu powierzono kierowanie Urzędem dla wyżywienia ludności, może — w ważnych przypadkach w porozumieniu z interesowanymi Ministrami — dla zabezpieczenia zaopatrzenia ludności w przedmioty zapotrzebowania.

a) zamknąć przedmioty tego rodzaju z tym skutkiem, że wytwórcom, handlarzom albo innym posiadaczom wolno oddać je konsumentom tylko na podstawie polecenia władzy albo specjalnego zezwolenia władzy;

b) dla wytwórców takich przedmiotów, oraz handlujących nimi i przemysłowców, uwzględniając ich produktywność i gospodarze położenie, wydawać przepisy co do prowadzenia przedsiębiorstwa, zbytu, nabywania, cen, ksiązkowania i utrzymywania zapasów, w szczególności co do ich dozwolonego rozmiaru;

c) pod takimi samymi warunkami zmusić wytwórców tego rodzaju przedmiotów do dalszej produkcji;

d) wytwórców przedmiotów zapotrzebowania w razie, jeżeli wzbraniają się dalej je wytwarzać albo jeżeli nie można wydać zlecenia w myśl litery c) ze względu na położenie gospodarze, zmusić do chwilowego odstąpienia za wynagrodzeniem swych zakładów przedsiębiorczych i przemysłowych na rzecz Państwa albo miejsce, przez Państwo oznaczonych, przyczem wynagrodzenie to oznacza władza, która wydała zlecenie;

e) upoważnić gminy albo powszechnie pożyteczne urzędnicy do wstąpienia w istniejące umowy, dotyczące się dostawy takich przedmiotów, i zobowiązać w tym celu wytwórców oraz kupców i przemysłowców do udzielania wyjaśnień co do istniejących kontraktów dostawy;

f) wyłączenie zaopatrywanie poszczególnych zakładów, miejscowości albo obszarów w tego rodzaju przedmioty powierzyć gminom, albo powszechnie pożytecznym urządzeniom lub jednemu albo więcej wytwórcom, handlarzom, lub przemysłowcom i w tym względzie wydać postanowienia co do prowadzenia przedsiębiorstwa, w szczególności co do odsprzedaży i co do cen;

g) wydać przepisy o uregulowanie konsumcyi.

2. Minister handlu, względnie Minister, kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności, może — w ważnych przypadkach za porozumieniem się z interesowanymi Ministrami — upoważnić polityczne władze krajowe albo zlecić im, aby same wydawały zarządzenia powyższego rodzaju.

§ 10.

1. Zakupno środków żywności i środków pastewnych dla odsprzedaży, jakoteż handel tymi przedmiotami, jest dozwolony od dnia 1. lipca 1917 tylko temu, komu po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego udzieliła do tego osobnego pozwolenia polityczna władza powiatowa. Władza powiatowa udziela takiego pozwolenia według swego swobodnego uznania, może go udzielić także pod pewnymi warunkami albo ograniczeniami lub też zupełnie odmówić. Pozwolenie to może polityczna władza krajowa każdego czasu odwołać.

2. Minister handlu może nakazać, że także zakupno innych przedmiotów zapotrzebowania dla odsprzedaży i handel tymi przedmiotami wolno przedsięwziąć tylko na podstawie osobnego pozwolenia.

3. Powyższe postanowienia nie mają mocy obowiązującej:

- a) dla władz i innych biur, którym zlecono urzędownie zakupno i rozdział przedmiotów zapotrzebowania;
- b) dla sprzedaży przedmiotów własnego wyrobu przez producenta i dla sprzedaży, uskutecznianych przez drobnych handlarzy do rąk konsumenta, o ile co do pojedynczych towarów nie jest to osobno przepisane przez Ministra handlu albo, o ile chodzi o środki żywności i środki pastewne, przez Ministra, kierującego urzędem dla wyżywienia ludności.

4. W czasie między wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, a 1. lipca 1917 ma prawo polityczna władza krajowa w granicach powyższych przepisów zabronić handlu przedmiotami zapotrzebowania osobom albo przedsiębiorstwom, które działały wbrew przepisom władzy, albo nie uczyniły zadość zleceniom władzy, lub co do których prowadzenia handlu skądinąd nasuną się wątpliwości — w szczególności podejrzanie o handel łańcuchowy.

§ 11.

Kto działa wbrew postanowieniom §§ 6., 9. albo 10., względnie wbrew zarządzeniom, wydanym na ich podstawie, tego ukarze władza polityczna grzywną do dziesięciu tysięcy koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Rozmyślne naruszenie obowiązku dostawy.

§ 12

1. Kto rozmyślnie narusza obowiązek, uzasadniony nakazem władzy, udzielonym na zasadzie

§§ 6. albo 9. co do wyrabiania lub dostawienia przedmiotów zapotrzebowania;

2. jakoteż poddostawca, pośrednik albo funkcyjaryusz, zajęty przy tego rodzaju produkcji albo dostawie, który rozmyślnie przez naruszenie swoich obowiązków świadczenie naraża albo udaremnia,

będzie karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do jednego roku, jeżeli przez ten czyn była zagrożoną większa liczba osób w zapotrzeniu pewnym przedmiotem zapotrzebowania. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do stu tysięcy koron.

§ 13.

1. Kto rozmyślnie narusza obowiązek, uzasadniony unową z władzą publiczną co do dostawy przedmiotów zapotrzebowania;

2. jakoteż poddostawca, pośrednik albo funkcyjaryusz, zajęty przy tego rodzaju dostawie, który rozmyślnie przez naruszenie swych obowiązków świadczenie naraża albo udaremnia,

będzie karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do jednego roku. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do stutysięcy koron.

Uwidocznienie cen.

§ 14

1. Każdy, kto sposobem zarobkowania albo na targu trzyma na sprzedaż lub sprzedaje środki żywności, winien w swoim lokalu handlowym, dostępnym dla kupujących, na swoim stanowisku sprzedażnym albo na swym placu targowym uwidocznienie na miejscu dobrze widocznem i czytelnem pisemem ceny poszczególnych środków żywności według ich gatunku i z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

2. Polityczna władza powiatowa może zarządzić także co do innych przedmiotów zapotrzebowania, aby ceny były uwidocznione na towarze samym albo w inny właściwy sposób.

3. Na przedmiotach zapotrzebowania, wystawionych za oknami, należy w każdym razie ceny uwidocznienie.

4. Polityczna władza krajowa może zarządzić, aby obok ceny były uwidocznione także inne okoliczności, ważne dla oznaczenia wartości towaru.

5. Jeżeli towary sprzedaje się na wagę, w takim razie winni sprzedawcy pozwolić nabywcom na bezpłatne używanie swoich wag do ponownego zważenia sprzedanych rzeczy.

6. Kto działa wbrew jednemu z powyższych przepisów, tego ukarze władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy.

Obrót targowy.

§ 15.

1. Polityczna władza krajowa, a za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa może w interesie zaopatrzenia ludności zmieniać albo uzupełniać przepisy targowe z wyjątkiem taryfy należności targowych.

2. Gmina miejscowości targowej winna przy uwzględnieniu istniejących ewentualnie cen najwyższych albo cen wytycznych (§§ 27., l. 1 c i 33., l. 1) ustanowić przez swoje organa dozwolone na czas trwania targu ceny sprzedażne środków żywności tak dla handlu wielkiego jak i dla handlu drobiazgowego i to z reguły jeszcze przed otwarciem targu, oraz ogłosić je na placu targowym i czuwać nad ich przestrzeganiem za pomocą odpowiednich środków, w razie potrzeby także przez natychmiastowe usunięcie z targu.

§ 16.

1. Każdego, kto wstrzymuje drugich od tego, aby się udali na targ z przedmiotami zapotrzebowania, a to w celu zmniejszenia obciążenia targu;

2. jakoteż handlarza, który po drodze na targ odkupuje drugim przedmioty zapotrzebowania, niesione przez nich na targ;

3. oraz tego, kto sprzedaje albo kupuje przyniesione na targ przedmioty zapotrzebowania przed oznaczoną urzędownie godziną targu i

4. tego, kto przekracza ceny sprzedaży, oznaczone dla obrotu targowego jako dozwolone,

ukarze władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy, a w razie okoliczności obciążających grzywną do dziesięciu tysięcy koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Także można winnego wykluczyć z targu na zawsze albo na pewien oznaczony czas.

Ceny najwyższe.

§ 17.

1. Minister handlu, a o ile chodzi o środki żywności i środki pastewne, Minister, kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności, są upoważnieni do ustalenia cen najwyższych dla przedmiotów zapotrzebowania w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

2. Przed ustaleniem ceny najwyższej należy wezwać do wydania orzeczenia Centralną Komisję badania cen (§ 32.) Należy do tego wyznaczyć odpowiedni czasokres. Jeżeli czasokresu tego niedotrzymano, to można oznaczyć cenę najwyższą bez dalszego czekania.

3. Wspomniani Ministrowie mogą upoważnić władze polityczne do ustalenia cen najwyższych. O ile nie stoi na przeszkodzie pośpiech, mają władze polityczne wezwać poprzednio do wydania orzeczenia biura badania cen w ich obszarze administracyjnym. Przepisy l. 2 należy odpowiednio zastosować.

§ 18.

Przy ustalaniu cen najwyższych (taryf maksymalnych) dla drobiazgowej sprzedaży artykułów, należących do najniezbędniejszych potrzeb codziennego utrzymania, może polityczna władza krajowa pominąć postępowanie, przewidziane w § 51. ust. 3. ustawy przemysłowej. Co do zapytania biur badania cen obowiązują przepisy l. 3. § 17.

§ 19.

1. Kto żąda za przedmioty zapotrzebowania ceny wyższej od tej ceny najwyższej, którą dla tych przedmiotów oznaczono w myśl §§ 17. albo 18., lub którą ustalono już drogą osobnego rozporządzenia ministeryalnego albo na podstawie takiegoż rozporządzenia, kto sobie albo drugiemu każe tę wyższą cenę dać albo przyrzec, tego ukarze władza polityczna aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dziesięciu tysięcy koron.

2. Tym samym karom podlegają osoby, które stają się winne jednej z oznaczonych pod l. 1 czynności w odniesieniu do cen sprzedażnych, ustanowionych albo zatwierdzonych przez państwową władzę centralną albo za jej upoważnieniem i ogłoszonych publicznie.

Podbijanie cen.

§ 20.

1. Kto, wykorzystując spowodowane stanem wojennym nadzwyczajne stosunki, żąda za przedmioty zapotrzebowania widocznie nadmiernych cen, kto sobie albo innej osobie każe dać lub przyrzec takie ceny, tego ukarze sąd za przekroczenie aresztem od dni czterestu do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

2. Sprawcę należy ukarać za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat:

a) jeżeli go już raz zasądzono za podbijanie cen,

b) jeżeli nieprawny zysk, jaki przez czyn karygodny został osiągnięty lub miał być osiągnięty, przewyższa dwa tysiące koron.

Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

3. Sprawcę należy ukarać za zbrodnię ciężkiem więzieniem od sześciu miesięcy do trzech lat, jeżeli wskutek tego czynu szczególnie ciężko interesy publiczne. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do pięciuset tysięcy koron.

4. Przy ocenie pytania, czy cena była widocznie nadmierną, należy uwzględnić wszystkie korzyści majątkowe, jakich sprawca dla ukrycia nadmierności obok samej ceny żądał, lub sobie albo drugiemu dać lub przyrzec kazał.

5. W razie zasądzenia należy stosownie do wyboru poszkodowanego uznać czynność za nieważną albo tylko zniżyć cenę do stosownego wymiaru. Zasądzony ma w każdym razie świadczyć poszkodowanemu pełne zadosyćuczynienie.

§ 21.

1. Kto przy zakupnie przedmiotów zapotrzebowania, które chce dalej pozbyć, ofiaruje cenę wyższą od żądanej przez sprzedawcę albo, jeżeli pewnej oznaczonej ceny nie zażądano, od ceny ustalonej urzędownie, a w razie, jeżeli taka nie istnieje, od zwyczajnej dotąd ceny, tego ukarze sąd za przekroczenie aresztem od czternastu dni do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

2. Sprawcę należy ukarać za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat:

a) jeżeli go już raz zasądzono za podbijanie cen;

b) jeżeli czyn popełnił w wielkim rozmiarze.

Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

3. Pod cenami urzędownie ustalonymi, rozumie się ceny, wymienione w § 19., a na targach ceny sprzedażne, uznane za dozwolone (§ 15.)

§ 22.

1. Kto umawia się z innymi, żeby za przedmioty zapotrzebowania żądać w wykorzystaniu nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, cen widocznie nadmiernych, będzie

karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

2. Sprawcę ukarze się za zbrodnię ciężkiem więzieniem od sześciu miesięcy do trzech lat, jeżeli wskutek tego czynu narażono szczególnie ciężko interesy publiczne. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do pięciuset tysięcy koron.

§ 23.

1. Kto środki żywności czyni nieprzydatnymi dla ludzkiego użycia, albo daje im się zepsuć, aby spieniężyć je z większym zyskiem;

2. kto przedmioty zapotrzebowania uszkadza, niszczy lub czyni bezwartościowymi, aby zmniejszyć podaż takich przedmiotów;

3. kto celem podwyższenia ceny skupuje przedmioty zapotrzebowania albo ogranicza ich wytwarzanie lub handel nimi — w szczególności przez gromadzenie ich;

4. kto prowadzi przedmiotami zapotrzebowania handel łańcuchowy albo wdaje się w inne machinacje, zdolne do podwyższenia cen przedmiotów zapotrzebowania,

będzie karany za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

5. Sprawcę ukarze się za zbrodnię ciężkiem więzieniem od sześciu miesięcy do trzech lat, jeżeli wskutek jego czynu narażono szczególnie ciężko interesy publiczne. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do pięciuset tysięcy koron.

Fałszywe daty w papierach handlowych.

§ 24.

1. Kto rozmyślnie w rachunkach, terminalkach, dowodach dostawy, papierach towarzyszących towarowi albo w podobnych papierach kupieckich lub księgach handlowych podaje fałszywie albo niezupełnie cenę towaru zapotrzebowania lub okoliczności, ważne dla oznaczenia jego wartości, będzie karany przez sąd za przekroczenie aresztem od czternastu dni do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

2. Sprawcę ukarze się za występki ścisłym aresztem od dwóch miesięcy do dwóch lat, jeżeli czyn popełnił w wielkim rozmiarze.

Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwustu tysięcy koron.

Naruszenie obowiązku jawności w ogłoszeniach.

§ 25.

1. Kto w piśmie drukowem spowoduje albo obwieści ogłoszenie, którem ktoś nie wymieniając swego imienia i nazwiska ani swego mieszkania (firmy i jej siedziby) ofiaruje przedmioty zapotrzebowania albo wzywa do ofert co do takich przedmiotów;

2. kto w ogłoszeniu obwieszczonem w piśmie drukowem i mającem za treść kupno albo sprzedaż przedmiotów zapotrzebowania albo pośrednictwo w tego rodzaju interesach podaje daty, zdolne spowodować błąd co do osoby i stosunków handlowych tego, kto towar ofiaruje albo do ofiarowania wzywa, co do ilości stojących mu do dyspozycji zapasów albo co do innych ważnych okoliczności,

tego ukarze sąd za przekroczenie aresztem od czterestu dni do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

3. Osoby, odpowiedzialne w myśl ustawy prasowej, nie mają obowiązku badać takich ogłoszeń co do ich prawdziwości.

Biura badania cen.

§ 26.

1. W siedzibie każdego trybunału pierwszej instancji utworzy się przynajmniej jedno biuro badania cen. Składa się ono z przewodniczącego i z jednego lub więcej zastępców, oraz z dwunastu członków.

Przewodniczących, ich zastępców i członków biura badania cen ustanawia polityczna władza krajowa. W ten sam sposób następuje ich zwolnienie.

2. Przewodniczącym, jego zastępcami i członkami biur badania cen wolno ustanawiać tylko takie osoby, które mają doświadczenie gospodarcze i od których można oczekiwać przedmiotowej oceny pytań, przedłożonych im do wydania opinii.

3. Przewodniczącego należy ile możności wybrać z koła czynnych lub w stanie spoczynku będących funkcyjaryuszów publicznych.

Trzech członków ustanowi się po zasięgnięciu zdania Izby handlowej i przemysłowej. Przynajmniej jeden z tych członków musi należeć do sfer handlowych. Przy wyborze reszty członków należy uwzględnić gałęzie produkcji, przeważające w okręgu Izby handlowej i przemysłowej.

Trzech ustanowi się po zasięgnięciu zdania głównej korporacji rolniczej.

Sześciu członków należy ustanowić z kół konsumentów. Przedtem należy wezwać do przedstawienia propozycji organizacje konsumentów, istniejące w okręgu biura badania cen. Jeżeli w okręgu biura badania cen jest prowadzony na większą skalę przemysł albo górnictwo, to między członkami, ustanowionymi z kół konsumentów, muszą się znajdować dwaj mężowie zaufania klasy robotniczej.

§ 27.

1. Biura badania cen mają spełniać następujące zadania:

a) Wydają one opinie, żądane przez władze sprawiedliwości w myśl §§ 7. i 50.

b) Także w innych przypadkach mają one udzielać władzom państwowym wyjaśnień o stosunkach cen i wydawać swoją opinię.

c) Mogą one w granicach swojego okręgu ustanawiać ceny wytyczne dla przedmiotów zapotrzebowania. Ceny te należy oznajmiać politycznej władzy krajowej. Jeżeli władza ta w ciągu dni ośmiu im się nie sprzeciwi, to ceny te należy podać do publicznej wiadomości, a następnie udzielić je Centralnej Komisji badania cen (§ 32.) i sąsiednim miejscowym biurom badania cen, oraz politycznym władzom powiatowym danego okręgu i politycznej władzy krajowej. Izba handlowa i przemysłowa, oraz rolnicza korporacja główna mają prawo proponować w biurach badania cen w swoim okręgu ustanawianie cen wytycznych dla pewnych oznaczonych przedmiotów zapotrzebowania.

d) Mają one popierać Centralną Komisję badania cen w jej działalności, w szczególności przy ustanawianiu przez nią cen wytycznych, mają stosować się do jej wskazówek i przedkładać jej odpisy wszystkich wydanych opinii i ważniejszych składanych przez siebie oświadczeń.

e) Mają one także pozatem wspierać władze w czuwaniu nad obrotem przedmiotami zapotrzebowania, oraz w ściganiu za naruszenia przepisów, normujących ten obrót. Przewodniczący może w tym celu ustanowić

osobne organa nadzorcze. Wybór tych organów wymaga zatwierdzenia politycznej władzy powiatowej, która winna zaprzysiąc ustanowione organa.

2. Biura badania cen mają prawo nawiązać ze sobą wzajemną wymianę wiadomości o dowozach, o zapasach i o cenach przedmiotów zapotrzebowania.

§ 28.

Przewodniczący ma uważać na to, aby przy rozprawach w biurach badania cen dać równomierną sposobność wypowiedzenia swych zastrzeżeń członkom, wziętym z kół producentów i kupców oraz z kół konsumentów.

§ 29.

1. Przewodniczący ma sporządzać na piśmie z naprowadzeniem powodów opinie albo wyjaśnienia, a to według najlepszej wiedzy i sumienia, przy uwzględnieniu wszystkich istniejących oświadczeń i na podstawie własnej oceny stanu rzeczy, podać je do wiadomości członkom biura badania cen i przesłać następnie władzy proszącej.

2. Opinię, wydaną przez przewodniczącego, nie mogą się sprzeciwiać członkowie biura badania cen. Wolno jednak każdemu z nich wydać osobną opinię, którą ma przewodniczący dołączyć do swojej opinii.

3. W opiniach, jakie należy wydać w myśl §§ 7. i 50. należy z podaniem imion i nazwisk wymienić oświadczenia przesłuchanych ewentualnie znawców i osób wywiadowczych (§ 37.). Imion i nazwisk członków biura badania cen, z których oświadczenia skorzystano w opinii, nie wolno wymieniać.

4. Jeżeli miejscowe biuro badania cen albo Centralna Komisja badania cen (§ 32.) ustanowiły cenę wytyczną dla pewnego przedmiotu zapotrzebowania, winno biuro badania cen, jeżeli uznaje w swojej opinii odstępującą od ceny wytycznej inną cenę za odpowiednią, wymienić powody, dla których od ceny wytycznej odstąpiło.

§ 30.

Przy ustanawianiu wytycznych cen należy postępować analogicznie w myśl § 29, l. 1 i 2. Oświadczenie, złożone przez jednego z członków biura badania cen przeciw uchwale przewodniczącego, należy udzielić Centralnej Komisji badania cen (§ 32.) i władzom, oznaczonym w § 27., l. 1, c).

§ 31.

1. Biura badania cen podlegają Ministrowi kierującemu Urzędem dla wyżywienia ludności.

2. Polityczna władza krajowa ma czuwać nad działalnością biur badania cen i w tym celu wydać potrzebne zarządzenia.

3. Jeżeli polityczna władza krajowa sprzeciwia się w sposób, przewidziany w § 27., l. 1 c), cenie wytycznej, to ma ona uwiadomić o tem z podaniem przyczyn bezzwłocznie Centralną Komisję badania cen dla dalszego zarządzenia.

4. Polityczna władza krajowa nie ma wpływu na treść opinii.

Centralna Komisja badania cen.

§ 32.

1. Dla udzielania rad i popierania państwowych władz centralnych we wszystkich kwestjach, dotyczących się tworzenia cen, ustanawia się przy Urzędzie dla wyżywienia ludności podlegającą mu Centralną Komisję badania cen. Składa się ona z przewodniczącego i z jego zastępcy, oraz z odpowiedniej ilości członków.

2. Przy wyborze tych członków należy uwzględnić odpowiednie zastępstwo rolnictwa, górnictwa, przemysłu wielkiego i drobnego, oraz handlu w ich najważniejszych gałęziach przedsiębiorczych jakoteż organizacyi konsumentów i specjalne stosunki poszczególnych obszarów gospodarczych.

3. Przewodniczącego, jego zastępcę i członków Centralnej Komisji badania cen ustanawia Minister kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. W taki sam sposób następuje ich zwolnienie.

4. Do komisji należą także zastępcy interesowanych państwowych władz centralnych i członkowie dyrekcji Urzędu dla wyżywienia ludności, jakoteż urzędnicy, wysłani przez ten urząd.

§ 33.

Do Centralnej Komisji badania cen, jako do organu Urzędu dla wyżywienia ludności należą następujące zadania:

1. Ma ona badać ceny wytyczne, ustanawiane przez miejscowe biura badania cen, starać się o utrzymanie właściwego stosunku między miejscowymi cenami wytycznymi, uchylać niestosowne

ceny wytyczne i wogóle udzielać miejscowym biurom badania cen w tym względzie potrzebnych wskazówek. Gdzie to jest wskazane, może Centralna Komisya badania cen ustanawiać sama ceny wytyczne. Ceny te należy podać do publicznej wiadomości i oznajmić miejscowym biurom badania cen.

2. Ma ona starać się o równomierną i ciągłą działalność miejscowych biur badania cen przy wydawaniu opinii i oświadczeń, jakie one mają składać, i ma w tym celu udzielać biurom badania cen potrzebnych pouczeń.

3. Ma ona zbierać przedkładane w opisach przez biura badania cen opinie i oświadczenia, przeglądać je i o ile jest to odpowiadającym celowi, ogłaszać je publicznie, oraz ustawicznie objaśniać publiczność o działalności biur badania cen.

4. Ma ona wspierać państwowe władze centralne, względnie Urząd dla wyżywienia ludności we wszystkich sprawach, dotyczących się zaopatrywania ludności w przedmioty zapotrzebowania, i wydawać na ich żądanie swoją opinię.

Wspólne postanowienia dla Centralnej Komisji badania cen i dla miejscowych biur badania cen.

§ 34.

Minister, kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności, wydaje w porozumieniu z interesowanymi Ministrami po jednym statucie i po jednej instrukcji dla Centralnej Komisji badania cen i dla miejscowych biur badania cen.

§ 35.

1. Przewodniczący, jego zastępca i członkowie Centralnej Komisji badania cen, jakoteż przewodniczący, ich zastępcy i członkowie miejscowych biur badania cen spełniają czynności rządowe jako urząd honorowy; należy ich zaprzysiądz jako urzędników publicznych. Przyjęcia tego urzędu nie można odmówić.

2. Potrzebne siły pomocnicze zostaną przydzielone z urzędu przewodniczącemu Centralnej Komisji badania cen i przewodniczącym miejscowych urzędów badania cen.

3. Przypadki, w których zwraca się kosztą i utracony zarobek, oznaczają statuty.

§ 36.

1. Ustanowienie cen wytycznych może nastąpić tylko o tyle, o ile dla odnośnych przed-

miotów zapotrzebowania nie istnieje cena najwyższa, ustanowiona na zasadzie § 17., albo oznaczona już przez osobne rozporządzenie ministerjalne, lub cena sprzedaży, ustanowiona lub zatwierdzona przez państwową władzę centralną, albo też cena odbiorcza, ustanowiona dla artykułów, będących przedmiotem państwowej gospodarki. Jednakowoż stopy wynagrodzenia, ustanowione na zasadzie §§ 22. i 23. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, tyczącej się świadczeń wojennych, nie sprzeciwiają się ustanowieniu cen wytycznych.

Ponadto nie wolno miejscowym biurom badania cen ustanawiać ceny wytycznej dla drobnej sprzedaży pewnego przedmiotu zapotrzebowania, jeżeli polityczna władza krajowa ustanowiła cenę maksymalną (§ 18.).

2. Przy ustanawianiu cen wytycznych należy, uwzględniając przeciętnie potrzebne koszty przedsiębiorstwa, mieszczące w sobie odpowiednią część ogólnego zarządu, oraz uwzględniając przeciętny cywilny zysk i stosunki miejscowe, w szczególności zwrócić uwagę na

A. kosztą przewozu,

B. odpowiedni stosunek cen

a) dla materiału surowego, półfabrykatu i produktu końcowego,

b) dla towarów, jakie ma pozbyć producent, wielki kupiec i kupiec drobiazgowy,

c) dla tych towarów, których można użyć na zaspokojenie takich samych potrzeb.

§ 37.

1. Centralna Komisya badania cen i miejscowe urzędy badania cen mają prawo słuchać znawców i osoby wywiadowcze. Zeznanie, złożone przez znawcę, równa się świadectwu sądowemu.

Znawcę należy w każdym razie przesłuchać, jeżeli przynajmniej trzech członków biura badania cen żąda jego przesłuchania.

2. Przesłuchanym znawcom i osobom wywiadowczym może przewodniczący obok narosłych ewentualnie kosztów podróży przyznać odszkodowanie. Odnośne zarządzenia wydaje się w statucie.

§ 38.

1. Wszyscy mają obowiązek czynić zadość wezwaniom, wychodzącym od Centralnej Komisji badania cen i od miejscowych urzędów badania cen, odpowiadać na pytania, przez nie zadane, i udzielać im żądanych wyjaśnień we wszystkich sprawach, dotyczących zakresu ich obowiązków.

2. Od tego obowiązku są wyłączone tylko osoby, które same, albo których bliscy krewni (§ 152., l. 1. p. k.) są podejrzani o czyn karygodny w odniesieniu do przedmiotu zapytania, oraz osoby, wymienione w §§ 151. i 152., l. 2. p. k.

§ 39.

1. Znaczców i osoby wywiadowcze, wzbraniających się uczynić zadość powołaniu przez urząd badania cen albo złożeniu zeznań, będzie karała władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy.

2. Jeżeli osoba wywiadowcza odpowiada nieprawdziwie na pytania, zadane jej przez biuro badania cen, ukarze ją władza polityczna aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dziesięciu tysięcy koron.

Nadzór.

§ 40.

1. Wszyscy są obowiązani należycie wylegitymowanym organom nadzorczym udzielać wyjaśnień co do zapasów, co do zapłaconych, żądanych albo ofiarowanych cen i co do wszystkich okoliczności, ważnych dla ich oznaczenia. Ma przytem zastosowanie przepis § 38., l. 2.

2. Należycie legitymowanym organom nadzorczym należy pozwolić na wejście do handlowych lokalów przedsiębiorstwa i do magazynów, oraz na wgląd do zapisków handlowych. Do mieszkań prywatnych i do ich lokalów ubocznych wolno wejść organom nadzorczym tylko wtedy, jeżeli wykażą się osobnym nakazem władzy.

3. Kto wzbrania organom nadzorczym wstępu do swoich lokalów przedsiębiorstwa, do magazynu lub do innych pomieszczeń, kto im odmawia wglądu do zapisków handlowych albo udzielenia wyjaśnień lub udziela wyjaśnień nieprawdziwych, tego ukarze władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy.

Nakłanianie i pomoc przy popełnianiu czynów, za które mają karać władze polityczne.

§ 41.

Kto drugiego nakłania do popełnienia czynu, za który ma karać w myśl niniejszego rozporządzenia cesarskiego władza polityczna, albo kto

przy jego popełnieniu współdziała, podlega takim samym karom jak sprawca.

Wymiar kary.

§ 42.

Przy wymiarze kar pieniężnych, jakie należy orzekać w myśl niniejszego rozporządzenia cesarskiego, należy uwzględnić zwłaszcza bezprawny zysk, osiągnięty ewentualnie przez czyn karygodny albo tylko zamierzony.

Czas trwania kary zastępczej w razie nieściągalności grzywny należy oznaczyć stosownie do zawnienia. Nie może ona przekraczać wymiaru najwyższej zagrożonej obok tego kary na wolności i nie może nigdy wynosić więcej niż jeden rok.

Przepadek.

§ 43.

1. W razie ukarania — wyjąwszy czyny karygodne w myśl §§ 39. i 40. — można wypowiedzieć w orzeczeniu przepadek na rzecz Państwa przedmiotów zapotrzebowania, do których odnosi się czyn karygodny, bez względu na to, czy należą one do sprawcy, albo też taki przepadek ich ceny.

2. Władze bezpieczeństwa i władze, właściwe do wypowiedzenia przepadku, mogą zarządzić dla jej zabezpieczenia zajęcie przedmiotów zapotrzebowania albo ich ceny.

3. Jeżeli nie można zawładnąć przedmiotami zapotrzebowania albo ich ceną, to można zamiast przepadku orzec grzywnę aż do wysokości wartości przedmiotów zapotrzebowania albo ich ceny. Grzywnę należy orzec w orzeczeniu karnem; jeżeli jednak orzeczony już przepadek jest niewykonalny, należy orzec grzywnę w osobnej uchwale. Od uchwały tej przysługuje zasądzonemu, a w postępowaniu sądowym także oskarżycielowi publicznemu zażalenie do dni ośmiu.

Kara zastępcza zamiast grzywny, zagrożonej obok kary na wolności, jakoteż kara zastępcza zamiast grzywny, zastępującej przepadek, mogą razem wzięte przekraczać najwyższy wymiar zagrożonej kary na wolności tylko o połowę i nie mogą nigdy wynosić więcej niż ośmnaście miesięcy.

4. Przepadłych przedmiotów zapotrzebowania albo ich cen użyje Państwo na zaopatrzenie ludności.

Utrata uprawnienia przemysłowego.

§ 44.

W razie ukarania — wyjąwszy czyny karygodne w myśl §§ 39. i 40. — można orzec

także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony, a jeżeli chodzi o przemysł realny, zabronienie jego wykonywania przez pewien czas oznaczony.

Opublikowanie orzeczeń.

§ 45.

1. W razie zasądzenia za występki albo za zbrodnię podbijania cen, wymieni sąd we wyroku jeden lub więcej dzienników albo tygodników, w których należy opublikować orzeczenie jednocześnie na koszt zasądzonemu. Także zarządzi sąd, aby orzeczenie zostało publicznie przybite w gminach, gdzie winny mieszka i gdzie popełnił czyn karygodny.

2. W razie zasądzenia za przekroczenie podbijania cen, należy orzec opublikowanie wyroku, jeżeli odpowiada to interesowi publicznemu. Obok albo zamiast ogłoszenia w dziennikach lub tygodnikach można zarządzić publiczne przybicie wyroku w gminach, oznaczonych w pierwszym ustępie.

3. Jeżeli przemawiają za tem szczególne przyczyny, należy opublikować także powody wyroku.

4. Także władze polityczne mogą w razie ukarania w myśl § 19. zarządzić, że orzeczenie ma być na koszt zasądzonemu opublikowane w dziennikach albo tygodnikach i publicznie przybite w gminach, gdzie winny mieszka i gdzie popełnił czyn karygodny.

Prawne skutki zasądzenia.

§ 46.

Skutki prawne, będące w myśl ustaw następstwem zasądzenia za przekroczenie oszustwa, mają nastąpić także w razie zasądzenia za przekroczenie albo za występki podbijania cen.

Oddanie pod nadzór policyjny.

§ 47.

1. W przypadkach zasądzenia za występki podbijania cen może polityczna władza powiatowa, a w miejscowościach, w których znajduje się rządowa władza policyjna, może ta ostatnia orzec przeciw zasądzonemu na czas aż do wstąpienia na karę i na czas po odbyciu kary na wolności oddanie pod nadzór policyjny ze skutkami, oznaczonymi w § 9. ustawy z dnia 10. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 108, alboważ może mu wyznaczyć

na pobyt pewne miejsce, którego nie wolno mu opuścić bez zezwolenia władzy.

2. W razie zasądzenia za zbrodnię podbijania cen należy w każdym razie zarządzić jeden z tych środków.

3. Telegramy, listy i inne przesyłki, nadchodzące przez urząd pocztowy i telegraficzny, wolno wydać tym osobom tylko po przejrzaniu przez władzę bezpieczeństwa.

Władza ta może u osób, którym wyznaczono na pobyt pewną miejscowość, przedsiębrać każdej chwili rewizję mieszkania i osoby.

4. Nadzór policyjny i obowiązek nieopuszczania pewnej oznaczonej miejscowości, jakoteż połączone z tem szczególne skutki, wymienione pod l. 3, gasną z chwilą ustania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego. Władza może środki te uchylić już wcześniej, jeżeli kontynuowanie działalności w kierunku podbijania cen nie należy się już obawiać ze strony zasądzonemu.

Przepisy dotyczące się postępowania.

§ 48.

Przeciw zarządzeniom, wydanym na zasadzie postanowień §§ 2., 3., 6., 8., 9., 14., l. 2 i 3, 15., l. 1, i 18. przez władze polityczne i przeciw zarządzeniom, wydanym przez gminę miejsca targu na zasadzie § 15., l. 2, nie jest dopuszczalne odwołanie. Zastrzega się jednakowoż przełożonej władzy politycznej zbadanie wszystkich zarządzeń z urzędu i wydanie w razie potrzeby odpowiednich wskazówek.

§ 49.

Co do przekroczeń, należących do zakresu działania władz politycznych, można stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49, wydać zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

§ 50.

1. W przypadkach § 20. należy, oznajmiając stan rzeczy, zażądać opinii właściwego biura badania cen (§ 26.) co do tego, czy cena, której sprawca żądał lub którą kazał sobie albo drugiemu dać lub przyrzec, była oczywiście nadmierną.

Zasięgnięcie opinii ma nastąpić w przypadkach l. 2 i 3 § 20. jeszcze przed wniesieniem oskarżenia, a mianowicie ze strony prokuratora Państwa, jeżeli sądowych dochodzeń nie przeprowadzono.

Jeżeli w sprawach o przekroczenia będą prowadzone dochodzenia przygotowawcze, to prokurator Państwa albo sąd ma także w takim przypadku zażądać opinii już w toku tych dochodzeń przygotowawczych.

2. Prokurator Państwa i sąd nie są obowiązani do zasięgania opinii, jeżeli nadmierność jest oczywistą, a sąd zapatrywanie biura badania cen zna już z opinii, wydanych w innych sprawach karnych, albo też zasiągnięcie opinii byłoby z innych powodów oczywiście zbędnem, albo bezcelowem.

3. Przy zasięganu opinii należy oznaczyć dla biura badania cen czasokres, który nie może przekraczać w zwyczajnych przypadkach dni ośmiu. Jeżeli czasokresu nie dotrzymano, w takim razie ma prokurator Państwa i sąd bez dalszego czekania kontynuować oraz zakończyć postępowanie karne.

4. O ile zachodzą wymogi badania cen obuwia przez sąd badania cen w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 94, należy wezwać o wydanie opinii sąd badania cen. Postanowienia l. 2 i 3 mają także zastosowania przy zasięganu takiej opinii.

§ 51.

W przypadkach niniejszego rozporządzenia cesarskiego można wnieść odwołanie od rozstrzygnięcia sądu o zastosowaniu kary ubocznej i z powodu jej wymiaru, jakoteż z powodu wymiaru kary zastępczej w miejsce nieściągalnej grzywny, orzeczonej jako kara uboczna, a to niezależnie od warunków, wymienionych w drugim zdaniu § 283. p. k., na korzyść lub na szkodę oskarżonego.

Odpowiedzialność posiadaczy przedsiębiorstw za grzywny.

§ 52.

Za grzywnę, orzeczoną za przekroczenie oznaczonych w § 19. cen albo za podbijanie cen przeciw funkcyonaryuszom, wysłannikom, zastępcom albo jakimkolwiek innemu organowi przedsiębiorstwa odpowiada solidarnie z zasądzonym posiadacz przedsiębiorstwa, w którym popełniono czyn karygodny. Odpowiedzialność ta rozciąga się także na grzywnę, wstępującą w miejsce przepadku.

Pod posiadaczami przedsiębiorstw rozumie się nie tylko pojedyncze osoby, lecz także spółki (związki osób) i osoby prawnicze.

§ 53.

Posiadacza przedsiębiorstwa należy wezwać do rozprawy w pierwszej instancji; ma on prawo naprowadzić okoliczności faktyczne, mogące mieć znaczenie dla oceny jego odpowiedzialności, oraz ma prawo występować z wnioskami. Odpowiedzialność należy wypowiedzieć w orzeczeniu i wypowiedzenie to uzasadnić.

Posiadacz przedsiębiorstwa może wnieść odwołanie od orzeczenia, którem uznano go odpowiedzialnym. W postępowaniu sądowym może się odwołać oskarżyciel publiczny, jeżeli odpowiedzialność nie wypowiedziano. Zgłoszenie i wywiedzenie odwołania od wyroku sądowego, wniesienie wywodu przeciwnego i dalsze postępowanie stosuje się do przepisów procedury karnej o odwołaniu co do kary.

Grzywnę należy ściągnąć od posiadacza przedsiębiorstwa według przepisów, obowiązujących dla ściągnięcia grzywny od zasądzonego.

Przedawnienie przekroczeń, które mają być karane przez władze polityczne.

§ 54.

1. Czynności karygodne, przekazane w niniejszym rozporządzeniu cesarskim do ukarania władzom politycznym, przedawniają się w ciągu jednego roku. Przedawnienie rozpoczyna się z chwilą popełnienia karygodnego czynu.

2. To samo tyczy się także czynów karygodnych, przekazanych do ukarania władzom politycznym w rozporządzeniu cesarskim z dnia 21. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 261, o zapatrywaniu ludności w niezbędne przedmioty zapotrzebowania, jeżeli nie są one jeszcze przedawnione w chwili wejścia w życie nowego prawa.

Bezkarność.

§ 55.

Jeżeli ktoś przy pierwszym spisywaniu pewnego przedmiotu zapotrzebowania, skutecznianem na podstawie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, podaje swoje zapasy zgodnie z prawdą, to nie wolno wdrażać przeciw niemu postępowania karnego za czyn, popełniony przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, a karygodny w myśl wydanych w czasie wojny ustawowych przepisów o przedmiotach zapotrzebowania, jeżeli czyn ten wyjdzie na jaw wskutek jego prawdziwych zapodań.

Współdziałanie gmin.

§ 56.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

§ 57.

Uprawnienia, przyznane w myśl §§ 3., 6., 9., 10. i 17. politycznym władzom krajowym, Ministrowi handlu i Ministrowi, kierującemu Urzędem dla wyżywienia ludności, przysługują Ministrowi robót publicznych, jeżeli chodzi o węgiel, koks i brykiety.

§ 58.

O ile zagrożenia kary, wydane na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, mają za przedmiot przekroczenie cen, naprowadzonych w § 19., tracą one moc obowiązującą. Za przekroczenie takich cen, popełnione po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, będzie karała władza polityczna w myśl § 19.

§ 59.

Sądom nie wolno odraczać kontynuowania i zakończenia postępowania karnego, jeżeli biuro badania cen, któreby należało prosić o opinię, jeszcze nie istnieje albo chwilowo nie jest czynnem.

Pod tymi samymi warunkami można ustawić ceny najwyższe (§ 17.) także bez zapytania Centralnej Komisji badania cen.

§ 60.

Jeżeli po wejściu w życie tego nowego prawa będzie kontynuowane albo zostanie powtórzone działanie albo czynność, karygodne w myśl rozporządzeń cesarskich z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 194, z dnia 7. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 228, i z dnia 21. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 261, o zaopatrywaniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, w takim razie należy zastosować przepisy tego nowego prawa także do poprzednio popełnionych czynów, chociażby nowe prawo było surowsze.

§ 61.

O ile, co do poszczególnych przedmiotów zapotrzebowania osobne przepisy normują spisywanie zapasów, ich rekwizycję, prowadzenie przed-

siębiorstwa, a w szczególności obowiązek produkowania i dostawy, o tyle można zarządzić środki tego rodzaju w przyszłości także na podstawie §§ 2., 3., 6. do 9., jednak tylko na zarządzenie właściwego Ministra.

§ 62.

Upoważnia się rząd do zmiany lub do uzupełnienia w drodze rozporządzenia poszczególnych postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego — z wyjątkiem postanowień karnych i przepisów o postępowaniu karnem.

Artykuł II.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu 15. kwietnia 1917.

Jego wykonanie polecam Mojemu cdemu Ministerstwu.

Laxenburg, dnia 24. marca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinić wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

132.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 24. marca 1917,

w sprawie ograniczenia używania przez gazety rotacyjnego papieru do druku w ciągu kwietnia 1917.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 105, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Ograniczenia, zarządzone na miesiąc marzec w §§ 1. i 2. obwieszczenia z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 106, co do używania na gazety rotacyjnego papieru do druku, mają obowiązywać w taki sam sposób także przez miesiąc kwiecień 1917.

Dzienniki, przypadające na niedzielę wielkonoćną (8. kwietnia) 1917 wolno jednak, o ile jest to możliwe w ramach dozwolonego użycia papieru,

wydać w półtorakrotnym rozmiarze przeciętnej objętości numerów, wydanych w dniach 18. marca, 25. marca i 1. kwietnia.

§ 2.

Obwieszczenie to wchodzi w życie w dniu 1. kwietnia 1917.

Urban wlr.

133.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty i z Kierownikiem Ministerstwa rolnictwa z dnia 26. marca 1917,

w sprawie wnoszenia podań o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“.

§ 1.

Osoby, wchodzące tu w rachubę w myśl §§ 3. i 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 14. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 130, winny wnosić podania*) o uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“ bezpośrednio do Ministerstwa robót publicznych.

§ 2.

Do podań należy dołączyć prócz dowodu przynależności i ewentualnie metryki chrztu (urodzin) następujące załączniki**):

*) Podania podlegają należytości stempłowej (2 K od każdego arkusza).

**) Załączniki podlegają należytości stempłowej (50 h od każdego arkusza), o ile nie są już zaopatrzone znacznikiem stempłowym.

a) świadectwa ze studiów i z egzaminów, a mianowicie w przypadku § 3. rozporządzenia cesarskiego co do przedmiotów głównych odnośnego fachowego oddziału wszechnicy technicznej i co do ukończenia tego oddziału fachowego, a w przypadku § 5. co do ukończenia odnośnych zakładów, względnie świadectwo dojrzałości;

b) dowody praktycznej działalności.

Wspomniane załączniki należy wyliczyć w podaniach w porządku chronologicznym, przyczem należy nadto naprowadzić wyraźnie w samych podaniach istotne dla oceny przypadku daty każdego załącznika.

§ 3.

Podania, nie odpowiadające postanowieniom § 2. tego obwieszczenia, zostaną odrzucone bez merytorycznego badania.

§ 4.

Do podań, które należy wnosić w myśl § 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 14. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 130, bezpośrednio w Ministerstwie robót publicznych albo w Ministerstwie wyznań i oświaty, mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §§ 2. i 3. niniejszego obwieszczenia.

§ 5.

Obwieszczenie to wchodzi natychmiast w życie.

Clam-Martinić wlr.

Hussarek wlr.

Trnka wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały rocznik 1917 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać przez dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	6 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	13 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "	"	1916 " . . .	12 " 70 "
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "	"		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwiajone jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LVII. — Wydana i rozesłana dnia 31. marca 1917.

Preś: (№ 134.—137.) 134. Rozporządzenie o odroczeniu sporządzenia nowej listy zarządców. — 135. Rozporządzenie o oznaczeniu wartości zaindebentowanych praw najmu dzierżawy przy szacowaniu nieruchomości. — 136. Obwieszczenie w sprawie utworzenia Komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego. — 137. Rozporządzenie w sprawie utworzenia Jeneralnego Komisarjatu dla gospodarstwa wojennego i przejściowego w Ministerstwie handlu.

134.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, z Kierownikiem Ministerstwa rolnictwa i z Ministrem robót publicznych z dnia 17. marca 1917

o odroczeniu sporządzenia nowej listy zarządców.

Nową listę zarządców przymusowych, jaką w myśl § 156. instrukcyi i w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 116, mają w roku 1917 sporządzić niebawem sądy, należy sporządzić znów dopiero w roku 1918. Aż dotego czasu należy używać ostatniej sporządzonej listy zarządców, a w razie potrzeby sprostować i uzupełnić ją po myśli § 156. instrukcyi.

Clam-Martinić wlr.
Handel wlr.

Trnka wlr.
Schenk wlr.

135.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, z Kierownikiem Ministerstwa rolnictwa i z Ministrem robót publicznych z dnia 23. marca 1917

o oznaczeniu wartości zaindebentowanych praw najmu i dzierżawy przy szacowaniu nieruchomości.

W myśl § 1121. p. ks. u. c. w brzmieniu trzeciej noweli częściowej do powszechnej księgi ustaw cywilnych należy traktować w razie przymusowej sprzedaży sądowej prawo najmu i dzierżawy, jeżeli jest wpisane do ksiąg publicznych, na równi ze służebnością. W myśl § 143. trzeciej noweli częściowej niema jednak nowy przepis zastosowania do umów najmu i dzierżawy, które zostały wpisane przed dniem 1. stycznia 1917.

1. Stosownie do tego zmienia się § 21. regulaminu szacowania nieruchomości (rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra spraw wewnętrznych i Ministra rolnictwa z dnia 25. lipca 1897, Dz. u. p. Nr. 175), a pierwsze dwa ustępy § 21. mają opiewać:

„Przy szacowaniu nieruchomości należy podać, jaką wartość ma nieruchomość przy utrzymaniu w mocy ciężących na niej służebności, wymow

i innych ciężarów realnych, tudzież jaką wartość ma ona bez tego obciążenia; oprócz tego należy ciężące na nieruchomości służebności, wymowy i inne ciężary realne osobno ocenić i podać w protokole oszacowania odpowiadające im kwoty kapitału (§ 144., ustęp 2. o. e.). Postanowienia poprzednich zdań mają zastosowanie do praw najmu i dzierżawy, wpisanych na nieruchomości z pierwszeństwem po dniu 31. grudnia 1916.

Praw najmu i dzierżawy, zaindebilowanych na nieruchomości przed dniem 1. stycznia 1917, nie należy uwzględniać przy oznaczaniu wartości nieruchomości samej, natomiast należy ocenić wartość zaindebilowanego prawa najmu i dzierżawy dla obliczenia odszkodowania, należącego się biorącemu w najem lub dzierżawę z powodu przedwczesnego uchylenia prawa najmu lub dzierżawy.“

2. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wtr.
Handel wtr.

Trnka wtr.
Schenk wtr.

136.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 30. marca 1917

w sprawie utworzenia Komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył Najwyższą decyzją z dnia 24. marca 1917 najtęskawiej zatwierdzić utworzenie Komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego jakoteż podany poniżej statut tejsz Komisji.

Urban wtr.

Statut

Komisji dla gospodarstwa wojennego
i przejściowego.

§ 1.

Aby osiągnąć jednolite postępowanie administracji we wszystkich kwestjach, tyczących się unormowania gospodarczej działalności w czasie wojny i przejścia do gospodarstwa pokojowego, ustanawia się Komisję dla gospodarstwa wojennego i przejściowego, złożoną ze zastępców wszystkich interesowanych władz centralnych.

Naradom i uchwałom tej Komisji podlegają wszystkie kwestyje gospodarstwa wojennego i przejściowego, dotyczące równocześnie zakresu działania kilku władz centralnych i niedające się załatwić w krótszej drodze albo wymagające komisijnego traktowania ze względu na ich zasadnicze i powszechne znaczenie.

§ 2.

Jako stałych zastępców do tej Komisji wysyłają ci Ministrowie, których zakresu działania przedewszystkiem dotyczą regularne prace Komisji, naczelników tych sekcji, które głównie zajmują się zadaniami gospodarstwa wojennego i przejściowego. Ministrowi wojny zastrzega się prawo wysłania dwóch zastępców.

Jeżeli przedmiotem rozprawy mają być sprawy innych Ministerstw, to należy zaprosić te Ministerstwa do wysłania zastępcy, który przy naradzie w sprawie odnośnego przedmiotu ma wszystkie prawa stałego członka Komisji.

Członkowie Komisji mają prawo w razie przeszkody albo dla zastąpienia siebie w wydziałach komisji (§§ 3. i 4.) wymienić swoich zastępców.

Komisji przewodniczy Minister handlu. Zastępcami swoimi w przewodniczeniu mianuje on po jednym zastępcy Ministerstwa handlu, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa rolnictwa i oznacza porządek, w jakim oni są powołani do zastępowania.

W miarę potrzeby można przybierać do narad Komisji z głosem doradczym za zgodą każdego przewodniczącego także referentów fachowych, nie będących członkami Komisji, oraz fachowych współpracowników Jeneralnego Komisarjatu dla gospodarstwa wojennego i przejściowego w Ministerstwie handlu.

§ 3.

Dla narad i uchwał w kwestjach, które nie dotyczą wszystkich władz centralnych, wymienionych w § 2., może przewodniczący ustanawiać za zgodą Komisji osobne wydziały.

Taksamo może przewodniczący za zgodą Komisji ustanawiać subkomitety dla przygotowania poszczególnych kwestyi.

§ 4.

Dla rozstrzygnięcia o prośbach co do udzielenia pozwolenia na przywóz, wywóz lub przewóz, ustanawia się stały osobny wydział pod tytułem „Biuro centralne dla udzielania zezwoleń na przywóz, wywóz i przewóz.“

Wyjąwszy sprawy szczególnie nagle powinny być Główny Wydział wysłuchany we wszystkich przypadkach, w których chodzi o zasadnicze kwestye gospodarstwa wojennego i przejściowego albo o rozdzielenie możliwości poboru między rozmaite gałęzie zarobku.

§ 7.

Dla pokrycia kosztów, narosłych przez wykonywanie czynności Głównego Wydziału, można nałożyć na organizacje wojenno-gospodarcze świadczenia datków. Rodzaj i wysokość tego świadczenia datków ustanawia Minister handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu.

§ 8.

Wyjaśnienia i daty o sprawach gospodarczych, zażądane od Komisaryatu Jeneralnego, należy dostarczyć w granicach oznaczonego czasokresu w sposób dokładny i zgodny z prawdą. Legitymowanym odpowiednio wysłannikom Komisaryatu Jeneralnego należy dla przeprowadzenia będących ich obowiązkiem dochodzeń pozwolić na żądanie wglądać do korespondency i ksiąg handlowych, oraz obejrzeć przedsiębiorstwa i magazyny.

§ 9.

Fachowi współpracownicy Komisaryatu Jeneralnego i ich zastępcy, powołani do opracowania poszczególnych kwestyi znawcy i wszystkie inne

osoby, podlegające Jeneralnemu Komisaryatowi albo otrzymujące od niego zlecenia, jakoteż członkowie Głównego Wydziału mają obowiązek zachowywać milczenie o urządzeniach i o stosunkach interesów, o jakich dowiedzą się w ciągu swej działalności.

O ile osoby te nie są urzędnikami państwowymi, należy je zobowiązać przez przyrzeczenie do powyższego milczenia jakoteż do wypełniania swych obowiązków urzędowych w ogólności. Są one dalej obowiązane wydać jeneralnemu komisarzowi po ukończeniu swej działalności wszystkie zapiski i odpisy, odnoszące się do ich działalności.

§ 10.

Działający wbrew zamieszczonym w §§ 8. i 9. przepisom i obowiązkom, oraz wpółdziałający przytem, będą karani przez władzę polityczną aresztem do sześciu miesięcy albo grzywnami do 5000 koron, o ile czyny te nie podlegają surowszemu ukaraniu albo co do urzędników państwowych karom dyscyplinarnym.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 16. kwietnia 1917.

Spitzmüller wlr.

Schenk wlr.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K.** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczący pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1872 za . . .	6 K 40 h	Rocznik	1895 za . . .	7 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1905 " . . .	5 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1912 " . . .	12 " 50 "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1913 " . . .	9 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1891 " . . .	6 " — "	"	1914 " . . .	15 " — "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "	"	1915 " . . .	11 " 70 "
"	1870 " . . .	2 " 80 "	"	1893 " . . .	6 " — "	"	1916 " . . .	12 " 70 "
"	1871 " . . .	4 " — "	"	1894 " . . .	6 " — "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Temu osobnemu wydziałowi przewodniczy ustanowiony do tego przez Ministra skarbu zastępca Ministerstwa skarbu w Komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego.

Skład i instrukcję tego osobnego wydziału ustanawia Minister skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Porozumienie z Rządem królewsko-węgierskim, jakoteż z zarządem wojennym należy uzyskać w myśl istniejących w tym względzie osobnych układów i przepisów.

§ 5.

Porządek dzienny każdego posiedzenia Komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego należy z reguły oznajmić trzy dni naprzód członkom Komisji, aby umożliwić im zasiągnięcie potrzebnych wskazówek i pełnomocnictw swoich Ministrów.

Przewodniczący ma jednak prawo w przypadkach nagłych przypuścić do rozprawy przedmioty, nie będące na porządku dziennym.

Każdy członek Komisji ma prawo zgłosić u przewodniczącego Komisji przedmioty rozprawy dla porządku dziennego jednego z najbliższych posiedzeń.

§ 6.

Przewodniczący wyznacza posiedzenia Komisji, układa porządek dzienny i następstwo, w jakim przedmioty mają być brane na rozprawę, kieruje rozprawą, otwiera i zamyka omawianie poszczególnych przedmiotów rozprawy i w danym razie rozstrzyga także o odroczeniu dalszych obrad.

Po zamknięciu omawiania zapada uchwała, przyczem każdy rzeczywisty członek Komisji ma jeden głos.

Aby członkom Komisji przed powzięciem uchwały umożliwić w razie potrzeby zasiągnięcie nowych wskazówek na podstawie wyniku narad, musi się odroczyć powzięcie uchwały co do jakiegos przedmiotu rozprawy do jednego z najbliższych posiedzeń, które musi się jednak odbyć najpóźniej w ciągu dni ośmiu, a to jeżeli tego odroczenia zażąda jeden z członków.

§ 7.

Protokoły Komisji i jej osobnych wydziałów rozsyła się wszystkim członkom, którym pozostawia się zdanie sprawy swoim Ministrom. Prezydentowi Ministrów przedkłada protokoły przewodniczący Komisji.

Uchwały Komisji, powzięte jednomyślnie, stanowią obowiązującą normę dla dalszych środków zarządu, jak długo nie zostaną zmienione albo uchylone przez nową tego rodzaju uchwałę.

Jeżeli nie uzyskano jednomyślnej uchwały, w takim razie spowoduje Minister handlu, jako przewodniczący Komisji, dalsze załatwienie sprawy na radzie Ministrów albo w komitecie Ministrów i uwiadomi o wyniku Komisję.

§ 8.

W sprawach ważnych o zasadniczem znaczeniu może Minister handlu, jako przewodniczący Komisji, zarządzić, aby sprawy te przed poddaniem ich obradom Komisji przedłożone zostały dla zasadniczego ustalenia wytycznych co do ich dalszego traktowania komitetowi interesowanych Ministrów, który ma zwołać Minister handlu.

Zwołanie tego komitetu Ministrów należy skutecznici także na żądanie jednego z interesowanych w tem Ministrów.

§ 9.

Sprawy biurowe Komisji prowadzi Jeneralny Komisaryat dla gospodarstwa wojennego i przejściowego w Ministerstwie handlu.

§ 10.

Komisyja ma rozpocząć swą działalność w dniu 16. kwietnia 1917.

137.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 30. marca 1917 w sprawie utworzenia Jeneralnego Komisaryatu dla gospodarstwa wojennego i przejściowego w Ministerstwie handlu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Wykonanie wszystkich zadań administracyjnych, należących do zakresu działania Ministerstwa handlu, które mają za przedmiot unormowanie i popieranie gospodarczej działalności w czasie

wojny jakoteż przejście do gospodarstwa pokojowego, powierza się osobnemu oddziałowi Ministerstwa handlu, który ma tytuł „Jeneralny Komisarjat gospodarstwa wojennego i przejściowego.“

§ 2.

Komisaryat Jeneralny pozostaje pod kierownictwem jeneralnego komisarza dla gospodarstwa wojennego i przejściowego, któremu jest dodana potrzebna ilość zastępców.

Komisarz jeneralny wydaje zarządzenia w granicach swego zakresu działania, stosownie do wskazówek Ministra handlu, wydawanych ogólnie lub w każdym poszczególnym przypadku.

Komisaryat Jeneralny znosi się bezpośrednio ze wszystkimi władzami i urzędami państwowymi i autonomicznymi we formie, obowiązującej dla samego Ministerstwa handlu.

§ 3.

Komisarzowi jeneralnemu będą dodawani na jego propozycję fachowi współpracownicy, mianowani przez Ministra handlu.

Współpracownicy ci podlegają bezpośrednio komisarzowi jeneralnemu, który wydaje wszystkie szczegółowe postanowienia co do podziału i sprawowania ich czynności.

Komisarz jeneralny ma prawo przybierać w miarę potrzeby także innych znawców dla zopiniowania i opracowania poszczególnych kwestyi i przydawać współpracownikom zastępców.

Współpracownicy i ich zastępcy oraz znawcy, o ile mieszkają poza Wiedniem, mają prawo żądać zwrotu kosztów podróży. O ile należy im się ponadto należytość funkcyjna, postanawia Minister handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu.

§ 4.

Do współdziałania w pracach Jeneralnego Komisaryatu i w wykonywaniu środków przed siębranych w dziedzinie gospodarstwa wojennego i przejściowego, są obowiązane wszystkie władze państwowe jakoteż gminy. Współdziałanie to można szczegółowo unormować w drodze rozporządzenia.

Komisarz jeneralny postępuje się następnie przy wykonywaniu swych zarządzeń Izbami handlowymi i przemysłowymi, jakoteż związkami wojennymi lub gospodarczymi i wydziałami, które już utworzono drogą osobnych zarządzeń albo które jeszcze mają być utworzone, a wreszcie spółkami, jakie już istnieją albo mają być założone dla kupeckiego przeprowadzenia zakupna materiałów surowych i ich rozdziału.

W braku takich organizacyi można także innym korporacyom powierzyć prowizorycznie zadania Związku wojennego albo gospodarczego. Następnie także gwarectw, związków konsumentów i innych organizacyi gospodarczych może użyć komisarz jeneralny do przeprowadzenia swoich zarządzeń.

§ 5.

Jako radę przyboczną Jeneralnego Komisaryatu i jako organ centralny różnych gospodarczo-wojennych organizacyi ustanawia się „Główny Wydział dla gospodarstwa wojennego i przejściowego.“

Na posiedzeniach Głównego Wydziału przewodniczy Minister handlu, a w jego zastępstwie komisarz jeneralny dla gospodarstwa wojennego i przejściowego lub jeden z jego zastępców.

Do tego Głównego Wydziału deleguje każdy związek wojenny lub gospodarczy przewodniczącego kierownictwa związku i jednego członka związku, powołanego przez Ministra handlu. Powołanie to następuje na podstawie propozycyi, którą ma zrobić wydział związku, a gdzie wydział taki nie istnieje, zgromadzenie związku i w której należy wymienić trzech członków bez ustanawiania porządku wymienienia.

Zastępstwo reszty korporacyi, utworzonych dla celów gospodarstwa wojennego i przejściowego albo mających sobie powierzone tego rodzaju zadania, unormuje Minister handlu odpowiednio do stanu rzeczy w danej chwili.

Minister handlu ma nadto zastrzeżone prawo mianowania dla Głównego Wydziału dwudziestu jego członków, którzy nie należą do żadnej tego rodzaju korporacyi.

Jako zastępcy rządu są obecnymi na posiedzeniach Głównego Wydziału przeznaczeni do tego funkcyonaryusze Komisaryatu Jeneralnego. Zastręga się Ministrowi handlu możność zaproszenia interesowanych władz centralnych do wydelegowania zastępców, jeżeli wymagają tego przedmioty, których rozprawa ma dotyczyć.

Członkowie Głównego Wydziału wykonują swoje funkcyje jako urząd honorowy. O ile członkom Głównego Wydziału należy się zwrot kosztów podróży, postanawia Minister handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu.

§ 6.

Zadaniem Głównego Wydziału jest w szczególności:

- a) wydawanie opinii i przedstawianie wniosków w sprawach gospodarstwa wojennego i przejściowego;
- b) przeprowadzanie gospodarczych zarządzeń, o ile powierzy mu je Komisaryat Jeneralny.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVIII. — Wydana i rozestana dnia 1. kwietnia 1917.

Treść: (M^o 138.—140.) 138. Rozporządzenie, którem zmienia się i uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 10. lipca 1916, w sprawie uregulowania obrotu starym papierem. — 139. Rozporządzenie cesarskie, którem zmienia się i uzupełnia się niektóre postanowienia ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji, i którem uchyla się rozporządzenie cesarskie z dnia 11. maja 1916, tyczące się zasiłku na utrzymanie dla członków rodziny poniżej lat ośmiu. — 140. Rozporządzenie, którem z powodu rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. marca 1917, zmienia się i uzupełnia niektóre postanowienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. grudnia 1912, dotyczącego zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji.

138.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 28. marca 1917,

którem zmienia się i uzupełnia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 10. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 215, w sprawie uregulowania obrotu starym papierem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

Artykuł I.

Rozporządzenia ministerjalne z dnia 10. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 215, tyczące się uregulowania obrotu starym papierem, zmienia się i uzupełnia w następujący sposób:

1. W miejsce zamieszczonych w § 1., ustęp 1. w nawiasie słów „I. Schwangasse Nr. 1“ wstępują słowa „I. Wipplingerstrasse Nr. 24“.

2. W miejsce postanowień § 6., ustęp 1., wchodzą następujące postanowienia:

„Przy dostawie starego papieru dla przera-
biających przedsiębiorstw nie wolno przekraczać cen w dalszym ciągu ustanowionych, a mianowicie:

- I. Za odpadki papierów bezdrzewnych:
  - a) za czyste odpadki sodowych papierów przędzalniczych . . . . . K 48·50
  - b) za odpadki papierów przędzalniczych z dodatkiem błonnika ponad 50% . . . . . 42·—
  - c) za odpadki papierów przędzalniczych z dodatkiem błonnika do 50% . . . . . 38·—
  - d) za czyste białe odpadki papierów bezdrzewnych . . . . . 61·—
  - e) za czyste bezdrzewne liniowane wióra „ 45·—
  - f) za wszystkie inne odpadki papierów bezdrzewnych z czystego błonnika „ 37·50
  - g) za bezdrzewne księgi rachunkowe bez okładek i rejestrów . . . . . 37·50
  - h) za bezdrzewne zadrukowane odpadki papierowe . . . . . 26·—

II. Za odpadki papierów, zawierających drzewo:

- a) za białe odpadki papierowe, zawierające drzewo . . . . . 26·—
- b) za gazety i wszystkie inne papiery zadrukowane, zawierające drzewo . . . . . 16·—

III. Za odpadki z okładek:

- a) za odpadki z wiór prasowanych . . . . . 37·50
- b) za odpadki z okładek patentowanych „ 27·—
- c) za odpadki z białych okładek . . . . . 26·—
- d) za siwą tekturę . . . . . 19·—
- e) za kartonowe okładki jacquardowskie „ 19·—

IV. Za wszystkie inne odpadki papierowe:

- a) za akta bez okładek i pieczętek . . . . . 19·50
- b) za czyste, barwne odpadki papierowe „ 19·—
- c) za wióra z drukarni i introligatorni „ 19·—
- d) za papiery stęporniane . . . . . 15·—

3. W miejsce postanowień § 7., ustęp 1., wchodzi następujące postanowienia:

„Temu, kto stary papier w celu dalszej sprzedaży nabywa, nie wolno przy zakupie w poszczególnych partjach ponad 100 kg płać cen niższych od wymienionych poniżej:

I. Za odpadki bezdrzewnych papierów:

a) za czyste odpadki sodowych papierów przedzalniczych	K 40.—
b) za odpadki papierów przedzalniczych z dodatkiem błonnika ponad 50%	„ 33·50
c) za odpadki papierów przedzalniczych z dodatkiem błonnika do 50%	„ 29·50
d) za czyste, białe, bezdrzewne odpadki papierowe	„ 52·50
e) za czyste, bezdrzewne, liniowane wióra	„ 36 50
f) za wszystkie inne czyste odpadki bezdrzewnych papierów z błonnika	„ 29.—
g) za bezdrzewne księgi rachunkowe bez okładek i rejestrów	„ 29.—
h) za bezdrzewne, zadrukowane odpadki papierowe	„ 17·50

II. Za odpadki papierów, zawierających drzewo:

a) za białe odpadki papierowe, zawierające drzewo	„ 17·50
b) za gazety i inny papier zadrukowany, zawierający drzewo	„ 7 50

III. Za odpadki z okładek:

a) za odpadki prasowanych wiór	„ 29.—
b) za odpadki z okładek patentowanych	„ 18·50
c) za odpadki z białych okładek	„ 17·50
d) za siwą tekturę	„ 10·50
e) za kartonowe okładki jacquardowskie	„ 10·50

IV. Za wszystkie inne odpadki papierowe:

a) za akta bez okładek i pieczętek	K 11.—
b) za czyste, barwne odpadki papierowe	„ 10·50
c) za wióra z drukarni i z introligatorń	„ 10·50
d) za papiery stęporniane	„ 6·50

4. Po § 11. włącza się, jako nowy paragraf:

§ 12.

„Przesyłki starego papieru wolno przyjmować do przewozu kolejom i przedsiębiorstwom żeglugi parowej tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych jest dołączone dla każdej przesyłki poświęcenie przewozowe, wystawione przez komisję dla starego papieru według wzoru, przepisanego w dodatku.

Przesyłki, dostawione już do zakładu przewozowego w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie, nie zostają dotknięte niniejszym postanowieniem.

Dla przesyłek zarządu wojskowego oraz dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny nie są potrzebne tego rodzaju poświęcenia przewozowe“.

5. Dotychczasowe §§ 12., 13. i 14. otrzymują numery 13. względnie 14. i 15.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wlr.
Schenk wlr.

Handel wlr.
Urban wlr.

139.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 30. marca 1917,

którem zmienia się i uzupełnia się niektóre postanowienia ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji, i którym uchyla się rozporządzenie cesarskie z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 135, tyczące się zasiłku na utrzymanie dla członków rodziny poniżej lat ośmiu.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

W § 3. ustawy włącza się, jako czwarty ustęp:

„Roszczenie o zasiłek nie istnieje także wtedy, względnie wygasa ono, jeżeli powołanemu do czynnej służby albo jednemu z członków jego rodziny przypada taki dochód z renty, iż utrzymanie odnośnego członka rodziny nie może już być uważane za zagrożone.“

§ 2.

Po pierwszym ustępie § 4., ustawy następuje jako ustęp drugi:

„Zasiłek na czynsz najmu należy się także tym członkom rodziny, uprawnionym do pobierania zasiłku, którzy nie są zmuszeni najmować mieszkania, jeżeli zamieszkują dom, należący do powołanego do czynnej służby, który jest obciążony hipotekami, a należność roczna w odsetkach, uiszczana od tego domu, po odliczeniu otrzymanej ewentualnie kwoty najmu, co najmniej równa się będącemu w danym miejscu we zwyczajnym czynszowi najmu za ubikację, przez nich wyłącznie używane. Postanowienie to ma zastosowanie także wtedy, gdy z domem połączone są hipotecznie grunty, a wartość tych ostatnich nie dosięga wartości domu.“

§ 3.

Po dotychczasowym drugim ustępie § 4. ustawy należy włączyć:

„Przypadający w myśl powyższych postanowień zasiłek na utrzymanie dla żony powołanego do czynnej służby podwyższa się, jeżeli ta ostatnia

w czasie powstania jej roszczenia miała zwyczajnie mieszkać zamieszkania,

- a) w Wiedniu: o 25%,
- b) w miejscowościach zaliczonych do I., II. albo III. klasy dodatków aktywalnych urzędników państwowych: o 20%, względnie o 15% i 10%,
- c) w miejscowościach, zaliczonych do IV. klasy dodatków aktywalnych urzędników państwowych, o ile zostaną one uznane przez polityczną władzę krajową po wysłuchaniu Izby handlowej i przemysłowej za miejscowości przemysłowe: o 10%,
- d) w miejscowościach poza obszarem państwa austriackiego: o 20%.

Żonie, która ma zarobek uboczny albo dochód z renty, przysługuje roszczenie o podwyższenie tylko wtedy, jeżeli przeciętna kwota miesięczna tych dochodów nie przewyższa

- a) w razie bezdzietności pojedynczego,
- b) w razie istnienia jednego lub dwojga dzieci, uprawnionych do roszczenia, półtorakrotnego,
- c) a w razie istnienia trojga lub więcej dzieci, uprawnionych do roszczenia, podwójnego

wymiaru zasiłku na utrzymanie, należącego się jej bez względu na to podwyższenie.

Kwota dochodów powyższego rodzaju, przewyższająca te granice, mniejsza jednak aniżeli podwyższenie, nie wyklucza wprawdzie roszczenia o podwyższenie, zmniejsza je jednak o taką samą kwotę “

§ 4.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 135, traci moc obowiązującą; dotychczasowy ostatni ustęp § 4. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, opiewać będzie:

„Członkowie rodziny poniżej lat ośmiu, którzy nie są zmuszeni najmować mieszkania, mają prawo do należytości na utrzymanie, a w przypadkach drugiego ustępu także do dodatku czynszowego, ale tylko w połowie wymiaru, przypadającego w myśl powyższych postanowień.“

§ 5.

W drugim ustępie § 7. ustawy należy włączyć po pierwszym zdaniu:

„Na zasiłek czynszowy można prowadzić egzekucję tylko z powodu czynszu najmu, który się stał płatnym po dniu 1. kwietnia 1917.“

§ 6.

Roszczenia, wynikające z niniejszego rozporządzenia cesarskiego, zostaną przyznane tylko za zgłoszeniem.

§ 7.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem 1. kwietnia 1917.

Jego wykonanie powierzam Mojemu Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z resztą interesowanych Ministrów.

Baden, dnia 30. marca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinić wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

140.

Rozporządzenie Ministra obrony krajowej w porozumieniu z resztą interesowanych Ministrów z dnia 30. marca 1917,

którem z powodu rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 139, zmienia się i uzupełnia niektóre postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 238, dotyczącego zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób, powołanych do służby wskutek mobilizacji.

Artykuł I.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 28. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 238, zmienia się i uzupełnia, jak następuje:

Do § 3.

Do punktu 4. dodaje się jako drugi ustęp:

„Za dochody z renty w myśl rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 139, uważa się wszystkie powracające dochody, przypadające komuś z przedmiotów lub z praw

majątkowych bez potrzeby przyczyniania się z jego strony do uzyskania tych dochodów świadczeniem usług lub pracą, a w szczególności odsetki od majątku w kapitale i od wierzytelności pieniężnych, czynsze z najmów i dzierżaw, pensye, wszelkiego rodzaju renty życiowe i ubezpieczeniowe, powracające, nieodpłatne przyspożenia w pieniądzu lub w naturze, bądź dobrowolne, bądź przepisane ustawą.“

Do § 4.

Przed dotychczasowym pierwszym ustępem włącza się:

„1. Roszczenie o dodatek czynszowy według nowego drugiego ustępu § 4. ustawy nie zostaje wykluczone przez to, że uzyskana z najmu odnośnego domu kwota składa się z czynszów najmu większej ilości najmoierców albo że ubikacje, używane przez uprawnionych do roszczenia członków rodziny, są zarazem używane bezpłatnie także przez inne osoby, należące do ich gospodarstwa domowego.“

Dotychczasowy ustęp pierwszy, drugi i trzeci będą uchodziły za punkt 2., a po nich włącza się następujące postanowienia:

„3. Przy uznawaniu jakiejś miejscowości za miejscowość przemysłową jest stanowczą okoliczność, aby dlatego, że tam mieszka stosunkowo duża liczba robotników, zajętych w przedsiębiorstwach małego przemysłu, fabrycznych i innych gałęzi wielkiego przemysłu, oraz wskutek tego powstała tam w stosunku do najbliższych miejscowości z przedsiębiorstwami, wyłącznie albo przeważnie rolniczymi, znaczna i trwała drożyzna najgłówniejszych środków żywności i mieszkań.“

Uznanie pewnej miejscowości, zaliczonej do IV. klasy dodatków aktywalnych urzędników państwowych, za miejscowość przemysłową, skutecznia się z ważnością od dnia 1. kwietnia 1917, jeżeli powyższe wymogi istnieją już w tym dniu, zresztą zaś z ważnością od pierwszego dnia tego miesiąca, który następuje po uznaniu. Uznanie należy cofnąć, gdy wymogi odpadły; cofnięcie staje się skutecznem z pierwszym dniem następującego po niem miesiąca.

Uznanie pewnej miejscowości za miejscowość przemysłową jakoteż jego cofnięcie należy natychmiast ogłosić w gminie w sposób tam używany i podać do wiadomości właściwym komisjom zasiłkowym jakoteż Ministerstwu obrony krajowej.

4. Dla przypadków, przewidzianych w nowym przedostatnim ustępie § 4. ustawy, ważny jest następujący przykład:

„Bezdzietna kobieta zamężna w Wiedniu, której dzienny zasiłek na utrzymanie wynosi 1 K 32h,

zatem miesięcznie, licząc po trzydzieści dni, 39 K 60 h, ma dochód uboczny, wynoszący miesięcznie przeciętnie 40 K. Jakkolwiek ten dochód uboczny przewyższa zasiłek na utrzymanie o 40 h, przysługuje jej prawo żądania podwyższenia, gdyż kwota 40 h, o którą miesięczny dochód uboczny przewyższa miesięczny zasiłek na utrzymanie, jest mniejszą, niż $25\frac{1}{10}$ owe podwyższenie o $(39\text{ K } 60\text{ h} \times 0.25 =) 9\text{ K } 90\text{ h}$; należy jej jednak przyznać nie to całe podwyższenie, lecz tylko kwotę pomniejszoną o 40 h, to jest tylko 9 K 50 h.“

5. „Członkowie rodziny poniżej lat ośmiu, którzy zmuszeni są najmować mieszkanie, stoją co do wymiaru zasiłku na utrzymanie (należytość na utrzymanie i dodatek czynszowy) zupełnie na równi z członkami rodziny powyżej lat ośmiu. Natomiast należy się członkom rodziny poniżej lat ośmiu, którzy nie są zmuszeni najmować mieszkania, należytość na utrzymanie, a jeżeli co do używanego przez nich mieszkania zachodzą wymogi nowego drugiego ustępu § 4. ustawy, tak należytość na utrzymanie jak i dodatek czynszowy, ale tylko w połowie wymiaru, przypadającego według obecnie trzeciego ustępu tego ostatniego cytowanego paragrafu.“

Do § 7.

Jako punkt 1. włącza się:

„Część zasiłku na utrzymanie, przypadająca na należytość na utrzymanie, jest zupełnie wyjęta z pod egzekucyi i nie można jej także objąć środkami zabezpieczenia; natomiast dodatek czynszowy podlega egzekucyi i środkom zabezpieczenia, jednak tylko z powodu czynszu najmu i także tylko o tyle, o ile czynsz ten stał się płatnym po dniu 1. kwietnia 1917. Zarządzenia, jakieby uskuteczniiono drogą czynności prawnych, są co do obu tych części składowych zasiłku na utrzymanie bezskutecznemi.“

Dotychczasowy pierwszy, drugi i trzeci ustęp będą odtąd uchodziły jako punkt 2.

Do § 8.

Do punktu 1. dodaje się jako ostatni ustęp:

„Roszczenia, wynikające z rozporządzenia cesarskiego, należy, jeżeli członek rodziny opuścił z konieczności swoje zwyczajne miejsce zamieszkania, zgłosić u zwierzchności gminy jego stałego miejsca pobytu. Zgłoszenie takie przedłoży zwierzchności gminna z odpowiedniemi sprawozdaniem natychmiast przełożonej politycznej władzy powiatowej, a ta ostatnia, uzupełniwszy je po myśli powyższych postanowień, przesyła je tej komisji zasiłkowej, od której członek rodziny pobiera zasiłek na utrzymanie.“

W punkcie 2. wstawia się jako ostatni ustęp:

„Postanowienia te mają zastosowanie także do roszczeń, wynikających z rozporządzenia cesarskiego. Także są upoważnione władze reprezentacyjne wypłacać sposobem zaliczki zasiłki na utrzymanie wraz z podwyższzeniami w pełnym ustawowym rozmiarze przed definitywnem rozstrzygnięciem właściwej komisji zasiłkowej.“

Do § 10.

Po trzecim ustępie punktu 5. wstawia się jako nowy ustęp:

„Odbiorcom zapłaty, mieszkającym na obszarze nieprzyjacielskim, zajętem przez własne wojska (na obszarze okupowanym), należy przesyłać zasiłki na utrzymanie przekazem pocztowym.“

Dotychczasowy czwarty ustęp punktu 5. opiewać będzie:

„Jeżeli zasiłki na utrzymanie przesyła się przekazem pocztowym, to przypadające portoryum należy z reguły potrącić od należytości; w przypadkach poprzedniego ustępu obciążają jednak kosztu przekazu pocztowego i portoryum etat Ministerstwa obrony krajowej.“

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. kwietnia 1917.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LIX. -- Wydana i rozesłana dnia 3. kwietnia 1917.

Trość: № 141. Rozporządzenie, dotyczące szóstego wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII

141.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 12. marca 1917,

dotyczące szóstego wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII.

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej uregulowania aptekarstwa, zarządza się, co następuje:

§ 1.

W miejsce cennika lekarstw, ogłoszonego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 30. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 359, a zmienionego rozporządzeniami ministeryalnymi z dnia 30. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 221, z dnia 9. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 337, z dnia 31. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 4 z roku 1916, i z dnia 11. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 106, tudzież zamiast dodatku do końcowej sumy recept, ustanowionego w § 2. tego ostatniego rozporządzenia ministeryalnego, wstępuje dołączone szóste wydanie cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII.

§ 2.

Wydawanie i wyrabianie lekarstw z tłuszczu wieprzowego (Axungia porci), zboża na chleb i mielonych produktów zbożowych (jakoto krup perłowych, grysiku, mąki), mączki pszenicznej (Amylum tritici) i mączki ryżowej (Amylum oryzae) jest w każdym razie zabronione, i to nawet w razie okazania recepty lekarskiej.

Mączki ziemniaczanej (Amylum solani) wolno wydawać tylko do użycia jako środek wewnętrzny

i przerabiać celem sporządzenia przypraw, przeznaczonych do spożycia.

Do użycia jako środek zewnętrzny należy wydawać i przerabiać z reguły talcum.

§ 3.

Sporządzanie i wydawanie linimentum ammoniatum, oleum hyoscyami foliorum coctum i tym podobnych przypraw, zawierających tłuste oleje, do użycia jako środek zewnętrzny jest zabronione.

Oleum camphoratum wolno wydawać tylko na receptę lekarską do wstrzykiwań.

§ 4.

Przyprawy, które stosownie do postanowień §§ 2. i 3. muszą być sporządzane w innym składzie, aniżeli to jest przepisane w farmakopei, są w dołączonym cenniku lekarstw oznaczone literą „E“.

§ 5.

Recepty lekarskie, dotyczące materiałów lekarskich lub przypraw, których przerabianie i wydawanie w aptekach jest na podstawie szczególnych rozporządzeń zakazane, należy odesłać lekarzowi z odpowiednim wyjaśnieniem; gdyby to nie było wykonalne, należy udzielić wyjaśnienia stronie.

W przypadkach nagłych ma aptekarz prawo zmienić w odpowiedni sposób receptę lekarską i zawiadomić o tem równocześnie lekarza.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Handel wlr.

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Gramy	Ha- lerze
Acetanilidum	10	30
Acetphenetidinum	1	5
"	10	50
Acetum	100	20
"	200	30
"	500	60
Acetum aromaticum	100	50
"	200	75
"	500	150
Acetum pyrolignosum erudum	100	10
"	200	15
"	500	30
Acetum Scillae	10	10
"	100	60
Acidum aceticum concentratum	10	15
"	100	100
Acidum aceticum dilutum	10	5
"	100	40
Acidum arsenicosum	1	5
Acidum benzoicum	1	35
"	10	270
Acidum boricum	10	30
"	100	245
Acidum boricum in pulvere	10	30
"	100	255
"	200	385
Acidum carbolicum	10	10
"	100	55
"	200	85

	Gramy	Ha- lerze
Acidum carbolicum liquefactum	10	5
" " "	100	50
" " "	200	75
" " "	500	150
Acidum citricum	10	65
" "	100	510
Acidum citricum in pulvere	10	65
" " "	100	525
Acidum hydrochloricum concentratum	10	5
" " "	100	45
Acidum hydrochloricum dilutum	10	5
" " "	100	30
Acidum lacticum	1	5
" "	10	25
Acidum nitricum concentratum	10	20
" " "	100	140
Acidum nitricum fumans	10	20
" " "	100	170
Acidum phosphoricum	10	10
Acidum pyrogallicum	1	10
" "	10	90
Acidum salicylicum	10	20
" "	100	170
Acidum sulfuricum concentratum	10	5
" " "	100	50
Acidum sulfuricum dilutum	10	5
" " "	100	20
Acidum tannicum	10	45
" "	100	360
Acidum tartaricum	10	50
" "	100	385

	Gramy	Ha- lerze
Acidum tartaricum in pulvere	10	50
" " " "	100	415
Adeps Lanae	10	25
" "	100	180
Adeps Lanae hydrosus	10	20
" " "	100	140
Aether	10	30
"	100	230
"	200	345
"	500	690
Aether pro narcosi *)	100	415
Aether aceticus	10	30
" "	100	225
Aether Petrolei	10	10
" "	100	60
Aethylum chloratum (Germanicum) 1 cevka po	15	190
Aethylum chloratum (Germanicum) 1 cevka po	100	750
Alcohol absolutus	100	175
Alga Carragen seissa	10	15
" " "	100	130
Aloë in pulvere grosso	100	280
" " " "	200	420
Aloë in pulvere	10	35
" " "	100	295
Alumen	100	35
Alumen in pulvere	10	5
" " "	100	40
" " "	200	60
" " "	500	120

*) Wraz z brunatną flaszka, zaopatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Ha- lerze
Aluminium aceticum solutum	100	35
„ „ „	200	55
„ „ „	500	105
Aluminium sulfuricum	10	5
Ammonia	10	5
„	100	50
Ammonium aceticum solutum	10	10
„ „ „	100	65
Ammonium bromatum	10	20
„ „	100	160
Ammonium carbonicum	10	10
„ „	100	90
Ammonium chloratum	10	10
„ „	100	75
„ „	200	115
Amylium nitrosum	1	5
„ „	10	35
Amylum Oryzae in pulvere*	10	—
„ „ „ „	100	—
„ „ „ „	200	—
„ „ „ „	500	—
Amylum Triticum in pulvere*	10	—
„ „ „ „	100	—
„ „ „ „	200	—
„ „ „ „	500	—
Anetholum	1	15
„	10	115
Antipyrinum in pulvere	1	10
„ „ „	10	90
* Amylum Solani	10	10
„ „	100	55

	Gramy	Ha- lerze
Antipyrinum Coffeino-citricum . . .	1	15
" " " . . .	10	120
Antipyrinum salicylicum	1	10
" "	10	70
Apomorphinum hydrochloricum . .	0·01	10
" "	0·10	80
Aqua aromatica spirituosa	100	60
Aqua Aurantii florum	10	10
" "	100	90
Aqua Calcis	100	5
" "	500	15
Aqua carbolisata	100	10
" "	200	15
" "	500	30
Aqua carminativa	100	30
Aqua Chamomillae	100	30
Aqua Chlori	10	5
" "	100	45
Aqua chloroformiata	100	40
" "	200	60
Aqua Cinnamomi	100	55
Aqua destillata	100	5
" "	500	15
Aqua Foeniculi	100	25
Aqua Goulardi	100	10
" "	200	15
" "	500	30
Aqua kresolica	100	10
" "	200	15
" "	500	30
Aqua Laurocerasi	10	10

	Gramy	Ha- lerze
Aqua Laurocerasi	100	85
Aqua Menthae piperitae	100	35
Aqua plumbica	100	10
" "	200	15
" "	500	30
Aqua Rosae	100	20
Araroba depurata	1	20
" "	10	175
Argentum nitricum crystallisatum	1	50
" " " "	10	410
Argentum nitricum cum Kalio nitrico	1	20
" " " " "	10	150
Argentum nitricum fusum	1	50
" " " "	10	415
Arillus Myristicae	10	35
Atropinum sulfuricum	0·10	100
" " " "	1	815
Axungia Porci	10	—
" "	100	—
Balsamum Copaivae	10	40
" "	100	300
Balsamum Peruvianum	10	170
" "	100	1365
Balsamum Styrax liquidus depur.	10	65
" " " "	100	505
Balsamum Terebinthina	100	70
" "	200	105
Balsamum Tolutanum	10	50

	Gramy	Ha- lerze
Carvonum	1	25
"	10	205
Castoreum in pulvere	0-10	15
" " "	1	125
Catechu in pulvere	10	30
" " "	100	220
Caules Dulcamarae scissi	100	30
Cera alba	10	45
" "	100	355
Cera flava	10	30
" "	100	250
Ceratum Cetacei E	10	35
" " "	100	270
Ceratum fuscum E	10	35
" " "	100	265
Cetaceum	10	20
"	100	145
Charta nitrata *)	1 arkusz	15
Charta sinapisata *)	1 plątek	15
" " *)	10 platków	100
Chininum bisulfuricum	1	45
" "	10	365
Chininum hydrochloricum	1	65
" "	10	530
Chininum sulfuricum	1	55
" "	10	455
Chininum tannicum	1	45
" "	10	340
Chloralum hydratum	1	5
" "	10	35

*) Wraz z dyspensacją.

	Gramy	Ha- lerze
Chloroformium	10	25
"	100	210
"	200	315
"	500	630
Chloroformium pro narcosi *)	100	395
Cinnamatum	1	15
"	10	135
Cocainum hydrochloricum !	0-10	20
"	1	150
Codeinum hydrochloricum	0-10	30
"	1	245
Coffeinum	1	30
Coffeinum Natrio-benzoicum	1	20
"	10	170
Collempastrum adhaesivum	100 <i>cm</i> ²	35
"	500 <i>cm</i> ²	150
"	2000 <i>cm</i> ²	480
Collempastrum salicylatum	100 <i>cm</i> ²	45
"	500 <i>cm</i> ²	175
"	2000 <i>cm</i> ²	560
Collodium	10	20
"	100	145
Collodium elasticum	10	20
"	100	155
Collyrium adstringens luteum	10	5
"	100	35
Cortex Cascariillae in pulvere grosso	10	15
"	100	125
Cortex Cascariillae in pulvere	10	20
Cortex Chinae in pulvere grosso	10	25
"	100	210

*) Wraz z brunatną flaszka, zaopatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Ha- lerze
Cortex Chinae in pulvere	10	30
" " " "	100	230
Cortex Cinnamomi in pulvere grosso	10	35
" " " " "	100	260
Cortex Cinnamomi in pulvere	10	35
Cortex Condurango in pulvere grosso	10	20
" " " " "	100	145
Cortex Frangulae scissus	10	10
" " "	100	55
Cortex Granati in pulvere grosso	10	15
" " " " "	100	115
Cortex Granati in pulvere	10	15
Cortex Quebracho in pulvere grosso	10	10
" " " " "	100	75
Cortex Quercus in pulvere grosso	100	35
Cortex Quercus in pulvere	10	5
Cortex Quillaiæ in pulvere grosso	100	135
Cortex Rhamni Purshiani in pulvere grosso	10	25
" " " " "	100	205
Cortex Viburni in pulvere grosso	10	10
" " " " "	100	85
Cuprum sulfuricum	10	15
" "	100	125
Cuprum sulfuricum in pulvere	10	20
" " " "	100	155
Electuarium lenitivum	10	25
" "	100	190
Emplastrum adhaesivum E	100 <i>cm</i> ³	20

	Gramy	Ha- lerze
Emplastrum adhaesivum E	500 <i>cm</i> ²	80
„ „ „	2000 <i>cm</i> ²	240
Emplastrum Cantharidum*) E	10	75
„ „ „	100	585
Emplastrum Cantharidum perpe- tuum*)	10	45
Emplastrum Cantharidum perpe- tuum*)	100	365
Emplastrum Conii E	10	30
„ „ „	100	250
Emplastrum Hydrargyri E	10	35
„ „ „	100	285
Emplastrum Hydrargyri extensum E	100 <i>cm</i> ²	35
„ „ „ „	500 <i>cm</i> ²	135
„ „ „ „	2000 <i>cm</i> ²	400
Emplastrum Meliloti E	10	25
„ „ „	100	195
Emplastrum oxycroceum	10	85
„ „	100	685
Emplastrum Plumbi carbonici E	10	25
„ „ „ „	100	215
Emplastrum Plumbi compositum E	10	35
„ „ „ „	100	265
Emplastrum Plumbi hyperoxydati E	10	30
„ „ „ „	100	240
Emplastrum Plumbi simplex E	10	30
„ „ „ „	100	230
Emplastrum saponatum E	10	35
„ „ „	100	290
Emplastrum saponatum extensum E	100 <i>cm</i> ²	20
„ „ „ „	500 <i>cm</i> ²	80
„ „ „ „	2000 <i>cm</i> ²	240

*) Por. rozporządzenie ministerjalne z dnia 11. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 42.

	Gramy	Ha- lerze
Emplastrum saponatum salicylatum E	10	40
„ „ „ „	100	320
Emplastrum saponatum salicylatum extensum E	100 <i>cm</i> ²	25
„ „ „ „ „	500 <i>cm</i> ²	100
„ „ „ „ „	2000 <i>cm</i> ²	300
Eugenolum	1	25
„	10	210
Extractum Aloës	1	10
„ „	10	85
Extractum Belladonnae	1	35
„ „	10	285
Extractum Calami aromatici	1	25
„ „ „	10	190
Extractum Calumbae	1	50
„ „	10	385
Extractum Cannabis Indicae	1	105
Extractum Centaurii minoris	1	10
„ „ „	10	85
Extractum Chinae	1	30
„ „	10	220
Extractum Chinae fluidum	10	50
„ „ „	100	410
Extractum Colae fluidum	10	55
„ „ „	100	430
Extractum Colocynthis	1	35
Extractum Condurango fluidum	10	50
„ „ „	100	385
Extractum Cubebae	1	80
„ „	10	640
Extractum Dulcamarae	1	10
„ „	10	95
Extractum Filicis maris	1	80

	Gramy	Ha- lerze
Flores Arnicae scissi	10	10
" " "	100	85
Flores Caryophylli in pulvere	10	30
Flores Chamomillae Romanae	10	10
" " "	100	95
Flores Chamomillae vulgaris	10	10
" " "	100	85
Flores Chamomillae vulgaris in pulvere grosso	10	10
" " " " " "	100	95
" " " " " "	200	145
" " " " " "	500	285
Flores Chamomillae vulgaris in pulvere . . .	10	15
Flores Cinae in pulvere grosso	10	35
" " " " "	100	275
Flores Cinae in pulvere	10	35
" " " "	100	295
Flores Croci	1	95
Flores Croci in pulvere	1	100
Flores Koso scissi	10	15
" " "	100	115
Flores Koso in pulvere	10	20
" " " "	100	140
Flores Lavandulae	10	15
" "	100	135
Flores Malvae	10	20
" "	100	155
Flores Rhoeados scissi	10	25
" " "	100	180
Flores Rosae scissi	10	30
Flores Sambuci	10	10
" "	100	75

	Gramy	Ha- lerze
Flores Tiliae scissi	10	15
„ „ „	100	120
Flores Verbasci	10	30
„ „	100	220
Folia Althaeae scissa	100	65
Folia Aurantii scissa	10	10
„ „ „	100	95
Folia Belladonnae scissa	10	15
„ „ „	100	110
Folia Belladonnae in pulvere	10	15
Folia Digitalis scissa	10	10
Folia Digitalis in pulvere	10	15
Folia Farfarae scissa	100	35
Folia Hamamelidis scissa	10	10
„ „ „	100	70
Folia Hyoseyami scissa	10	10
Folia Hyoseyami in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „	100	100
Folia Iaborandi scissa	10	15
Folia Juglandis scissa	100	40
Folia Malvae scissa	100	90
Folia Melissa scissa	10	10
„ „ „	100	90
Folia Menthae piperitae scissa	10	10
„ „ „ „	100	90
Folia Menthae piperitae in pulvere	10	15
Folia Rosmarini scissa	100	40
Folia Salviae scissa	10	10
„ „ „	100	60
Folia Salviae in pulvere	10	10
Folia Sennae scissa	10	30

	Gramy	Ha- lerze
Herba Chenopodii scissa	100	75
Herba Conii scissa	10	10
Herba Conii in pulvere grosso	10	10
Herba Convallariae scissa	10	10
Herba Equiseti scissa	100	30
Herba Galeopsidis scissa	10	15
„ „ „	100	105
Herba Herniariae scissa	10	15
„ „ „	100	110
Herba Lobeliae scissa	10	15
Herba Maioranae scissa	10	20
Herba Meliloti scissa	100	40
Herba Meliloti in pulvere	10	10
Herba Millefolii scissa	100	45
Herba Origani scissa	100	40
Herba Polygoni scissa	100	40
Herba Sabiniae scissa	10	10
Herba Sabiniae in pulvere	10	15
Herba Serpylli scissa	100	40
Herba Violae tricoloris scissa	100	70
Hydrargyrum	10	35
Hydrargyrum bichloratum ammoni- atum	1	5
Hydrargyrum bichloratum ammoni- atum	10	50
Hydrargyrum bichloratum corrosi- vum in pulvere	1	5
Hydrargyrum bichloratum corrosi- vum in pulvere	10	40
Hydrargyrum chloratum mite	1	10
„ „ „	10	65
Hydrargyrum iodatum flavum	1	10

	Gramy	Ha- lerze
Hydrargyrum oxydatum flavum	1	10
Hydrargyrum tannicum oxydulatum	1	20
Hydrogenium hyperoxydatum solutum	10	5
" " "	100	40
Hydromel infantum	10	15
" "	100	120
Ichthyocolla	10	195
Infusum Sennae cum Manna	10	15
" " " "	100	120
Iodoformium crystallisatum et in pulvere	1	20
Iodoformium crystallisatum et in pulvere	10	160
Iodum	1	20
"	10	145
Kalium aceticum solutum	10	10
" " "	100	70
Kalium bromatum	10	15
" "	100	135
" "	200	205
Kalium bromatum in pulvere	10	20
" " " "	100	145
" " " "	200	220
Kalium carbonicum crudum	100	45
Kalium carbonicum purum	10	10

	Gramy	Ha- lerze
Kalium carbonicum purum	100	65
Kalium chloricum crystallisatum et in pulvere	10	10
„ „ „ „ „ „	100	95
Kalium hydrooxydatum	10	15
„ „	100	115
Kalium hydrooxydatum solutum	10	5
„ „ „	100	45
Kalium hydrotartaricum in pulvere	10	45
„ „ „ „	100	355
Kalium hypermanganicum	10	15
„ „	100	110
Kalium iodatum	10	125
„ „	100	985
Kalium Natrio-tartaricum	10	30
„ „ „	100	240
Kalium Natrio-tartaricum in pulvere	10	30
„ „ „ „ „	100	240
Kalium nitricum	10	5
„ „	100	35
Kalium nitricum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	45
Kalium sulfuratum pro balneo	100	65
„ „ „ „	200	100
Kamala	1	10
„	10	70
Kreosotum	1	5
„	10	25
Kreosotum carbonicum	10	85
„ „	100	695
Kresolum	10	15
„	100	125

	Gramy	Ha- lerze
Kresolum liquefactum	10	15
" "	100	120
Lichen Islandicus scissus	100	35
Lignum Guaiacii scissum	10	5
" "	100	40
Lignum Haematoxyli scissum	100	30
Lignum Juniperi scissum	100	15
Lignum Quassiae scissum	10	5
" "	100	35
Lignum Quassiae in pulvere	10	10
Lignum Santali rubrum scissum	10	5
" "	100	50
Linimentum ammoniatum	10	—
" "	100	—
Linimentum saponato-camphoratum	10	20
" "	100	140
Liquor acidus Halleri	10	15
Liquor Ammoniae anisatus	10	20
Liquor Capsici compositus	10	30
" "	100	230
Lithium carbonicum	1	35
" "	10	270
Lycopodium	10	40
"	100	300

	Gramy	Ha- lerze
Natrium boracicum in pulvere	100	230
Natrium bromatum	10	20
" "	100	155
" "	200	235
Natrium carbonicum	100	20
Natrium carbonicum siccum in pulvere	10	5
" " " " "	100	50
Natrium chloratum in pulvere	10	5
" " " "	100	45
Natrium hydrocarbonicum in pulvere	10	5
" " " "	100	20
Natrium hydrooxydatum	10	15
" "	100	125
Natrium hydrooxydatum solutum	10	5
" " "	100	50
Natrium iodatum	10	140
" "	100	1110
Natrium phosphoricum	10	10
Natrium phosphoricum siccum in pulvere	10	15
Natrium salicylicum in pulvere	10	20
" " " "	100	170
Natrium silicicum solutum	100	25
" " "	200	40
" " "	500	75
Natrium sulfuricum	100	15
Natrium sulfuricum siccum in pulvere	10	5
" " " " "	100	40

	Gramy	Ha- lerze
Oleum Amygdalarum	10	—
„ „	100	—
Oleum Aurantii florum	0·10	20
Oleum Aurantii pericarpium	1	15
Oleum Betulae empyreumaticum	10	5
„ „ „	100	45
Oleum Cacao	10	75
Oleum Caiuputi	1	10
Oleum camphoratum *)	10	40
„ „ „	100	310
Oleum Citri	1	10
Oleum Crotonis	1	5
Oleum Foeniculi	1	15
Oleum Hyoscyami foliorum coctum	10	—
„ „ „	100	—
Oleum Iecoris Aselli	100	250
„ „ „	200	375
„ „ „	500	750
Oleum Iuniperi	10	50
Oleum Iuniperi empyreumaticum	10	10
Oleum Lauri	10	20
„ „	100	165
Oleum Lavandulae	1	25
Oleum Lini	100	205
„ „	200	310
„ „	500	615
Oleum Macidis	1	5
Oleum Menthae piperitae	1	15
Oleum Myristicae expressum	1	5
„ „ „	10	40
Oleum Olivae	100	230

*) Por. § 3. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 141.

	Gramy	Ha- lerze
Oleum Olivae	200	345
Oleum phosphoratum	10	35
Oleum Pini Pumilionis	1	10
„ „ „	10	70
Oleum Resinae empyreumaticum	100	120
Oleum Ricini	100	480
„ „	200	720
Oleum Rosae	0-10	60
Oleum Rosmarini	1	5
Oleum Santali	1	40
„ „	10	310
Oleum Sesami*)	100	—
„ „	200	—
„ „	500	—
Oleum Sinapis aethereum	1	35
Oleum Terebinthinae	10	15
„ „	100	110
Oleum Terchinthinae rectificatum	10	15
„ „ „	100	115
Oleum Valerianae	1	20
Opium in pulvere	1	30
Oxymel Scillae	10	20
Oxymel simplex	10	20
Paleae haemostaticae	1	5
Paraffinum liquidum	100	140
Pastilli Hydrargyri bichlorati corro- sivi, obsegajoći 1/2 grama Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	75

*) Por. § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 337.

	Gramy	Ha- lerze
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi , zawartości 1 gram Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	85
Pastilli Ipecacuanhae	10 „	20
„ „	100 „	155
Pastilli Natrii hydrocarbonici	10 „	15
„ „ „	100 „	115
Pastilli Santonini	10 „	55
Pepsinum	1	5
„	10	35
Pericarpium Aurantii scissum	10	20
Phenylum salicylicum	10	35
Phosphorus	1	5
Physostigminam salicylicum	0·01	25
„ „	0·10	215
Pilocarpinum hydrochloricum	0·01	5
„ „	0·10	35
Pilulae Acidi arsenicosi compositae	10 sztuk	10
„ „ „ „	100 „	70
Pilulae Ferri carbonici	10 „	10
„ „ „	100 „	80
Pilulae Kreosoti	10 „	15
„ „	100 „	110
Pilulae laxantes	10 „	15
„ „	100 „	110
Pix liquida	100	20
Placenta seminum Lini pulverata	100	20
„ „ „ „	200	30
„ „ „ „	500	60
Plumbum aceticum	10	25
„ „	100	205

	Gramy	Ha- lerze
Radix Althaeae in pulvere	10	20
Radix Althaeae in pulvere grosso (II ^{da}) . . .	100	55
„ „ „ „ „ („) . . .	200	85
Radix Angelicae scissa et in pulvere grosso .	100	70
Radix Angelicae in pulvere	10	10
Radix Arnicae scissa	10	15
„ „ „	100	110
Radix Bardanae scissa	10	10
Radix Belladonnae in pulvere . . .	10	10
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	100	55
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	200	85
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	500	165
Radix Calami aromatici in pulvere	10	10
Radix Calumbae scissa	100	55
Radix Calumbae in pulvere	10	10
Radix Filicis maris in pulvere grosso	100	90
Radix Filicis maris in pulvere	10	15
Radix Gentianae scissa et in pulvere grosso .	100	110
„ „ „ „ „ „ „	200	165
Radix Gentianae in pulvere	10	15
Radix Graminis scissa	100	30
Radix Hydrastidis in pulvere grosso	10	565
Radix Ipecacuanhae in pulvere grosso	1	65
„ „ „ „ „	10	515
Radix Ipecacuanhae in pulvere . . .	1	75
„ „ „ „ „	10	595
Radix Iridis in pulvere	10	15
Radix Ialapae in pulvere grosso . . .	100	165

	Gramy	Ha- lerze
Resina elastica depurata	10	210
Resina Elemi	10	20
Resina Guaiaeci in pulvere	10	25
Resina Jalapae	1	60
„ „	10	465
Resina Mastix in pulvere	10	45
Resina Podophylli	1	40
Resina Sandaraca in pulvere	10	20
Resorcinum	10	70
Roob Juniperi	10	25
„ „	100	180
Roob Sambuci	10	10
„ „	100	85
Saccharinum*)	1	—
„ *)	10	—
Saccharum in pulvere	100	40
Saccharum Lactis in pulvere	10	10
„ „ „ „	100	90
Santoninum	0-10	15
Sapo kalinus	100	120
„ „	200	180
„ „	500	360
Sapo medicinalis in pulvere	10	35
Sebum ovile	100	210
Sebum salicylatum	10	35
Semen Amygdali amarum	10	20
Semen Amygdali dulce	100	210
Semen Colae in pulvere	10	20

*) Obliczyć według każdorazowych cen monopolowych.

	Gramy	Ha- lerze
Semen Colehici	10	10
Semen Foeni graeci pulveratum	100	65
„ „ „ „	200	100
Semen Lini	100	40
Semen Lini pulveratum	100	45
„ „ „	200	70
Semen Myristicae in pulvere	10	30
Semea Quercus tostum pulveratum	100	55
Semen Sabadillae in pulvere	10	30
Semen Sinapis pulveratum	100	150
Semen Strophanthi	1	5
Semen Strychni in pulvere	10	15
Solutio arsenicalis Fowleri	1	5
„ „ „	10	20
Solutio Ferri chlorati spirituoso-aetherea	10	20
Species Althaeae	100	90
Species amaricantes	100	95
Species aromaticae	100	90
Species aromaticae ad cataplasma	100	100
Species diureticae	100	75
Species emollientes	100	75
Species emollientes ad cataplasma	100	85
Species laxantes	10	45
„ „	100	350
Species Lignorum	100	75
Species pectorales E	100	95
Spiritus Aetheris	10	20
„ „	100	140
Spiritus Anisi	10	15
„ „	100	135
Spiritus aromaticus	10	20

	Gramy	Ha- lerze
Spiritus aromaticus	100	160
Spiritus camphoratus	100	120
„ „	200	180
Spiritus Carvi	10	15
„ „	100	135
Spiritus Formicarum	10	15
„ „	100	130
Spiritus Iuniperi	10	15
„ „	100	115
Spiritus Lavandulae	10	15
„ „	100	135
Spiritus Menthae piperitae	10	20
„ „ „	100	160
Spiritus Rosmarini	10	15
„ „	100	115
Spiritus saponatus	100	115
„ „	200	175
Spiritus Saponis kalini	100	150
„ „ „	200	225
Spiritus Sinapis	10	20
„ „	100	155
Spiritus Vini	100	105
Spiritus Vini Cognac	10	40
„ „ „	100	325
Spiritus Vini dilutus	100	75
Stearinum	10	30
Stibium Kalio-tartaricum in pulvere	1	5
„ „ „ „ „	10	45
Stibium sulfuratum aurantiacum . .	1	5
„ „ „ „ „	10	40
Stibium sulfuratum nigrum in pulvere	10	15

	Gramy	Ha- lerze
<i>Stibium sulfuratum nigrum in pulvere</i>	100	105
Strychninum nitricum	0-10	5
Sulfonalum	10	120
Sulfur depuratum	10	10
" "	100	95
Sulfur praecipitatum	10	15
Suppositoria Glycerini 3 gramowe albo 2 gramowe	1 sztuka	15
Syrupus Althaeae	10	5
" "	100	45
Syrupus amygdalinus	10	15
" "	100	115
Syrupus Aurantii	10	10
" "	100	80
Syrupus Aurantii florum	10	10
Syrupus Cinnamomi	10	15
Syrupus Ferri iodati	10	15
" " "	100	135
Syrupus Ipecacuanhae	10	15
Syrupus Menthae	10	10
Syrupus Mororum	10	10
" "	100	75
Syrupus opiatus	10	10
Syrupus Rhei	10	10
Syrupus Ribium	10	10
" "	100	55
Syrupus Rubi Idaei	10	10
" " "	100	85
Syrupus Senegae	10	10
Syrupus Sennae compositus	10	10
" " "	100	85
Syrupus simplex	100	40

	Gramy	Ha- lerze
Talcum in pulvere	100	30
Tannalbinum	1	30
"	10	225
Tela sericea adhaesiva	100 cm ²	35
" " "	500 cm ²	140
Theobrominum	1	50
Theobrominum Natrio-salicylicum	1	25
" " "	10	205
Thymolum	1	30
"	10	245
Tinctura Absinthii composita	10	15
" " "	100	130
Tinctura Aloës composita	10	15
" " "	100	130
Tinctura amara	10	15
" "	100	100
Tinctura Arnicae	10	15
" "	100	135
Tinctura aromatica	10	20
" "	100	170
Tinctura Aurantii	10	20
" "	100	150
Tinctura Belladonnae foliorum	10	25
Tinctura Benzoës	10	25
" "	100	205
Tinctura Calami aromatici	10	15
" " "	100	125
Tinctura Cantharidum	10	40
Tinctura Cascarillae	10	20
Tinctura Castorei	1	40
" "	10	305

	Gramy	Ha- lerze
Tinctura Chamomillae	10	15
„ „	100	135
Tinctura Chinae composita	10	20
„ „ „	100	165
Tinctura Cinnamomi	10	20
„ „	100	170
Tinctura Colchici seminis	10	25
Tinctura Digitalis	10	20
Tinctura Gallarum	10	20
„ „	100	140
Tinctura Gentianae	10	15
„ „	100	135
Tinctura Guaiaci	10	20
„ „	100	165
Tinctura Ipecacuanhae	10	75
Tinctura Iodi	10	30
„ „	100	220
Tinctura Lobeliae	10	20
Tinctura Myrrhae	10	20
„ „	100	160
Tinctura Opii crocata	1	10
„ „ „	10	70
Tinctura Opii simplex	1	10
„ „ „	10	55
Tinctura Pomi ferrata	10	20
„ „ „	100	145
Tinctura Ratanhiae	10	15
„ „	100	135
Tinctura Rhei aquosa	10	10
„ „ „	100	75
Tinctura Rhei vinosa	10	30

	Gramy	Ha- lerze
Tinctura Rhei vinosa	100	235
Tinctura Strophanthi	1	5
„ „	10	20
Tinctura Strychni	10	25
Tinctura Valerianae	10	15
Tinctura Valerianae aetherea	10	25
Tinctura Vanillae	1	5
Trionalum	1	25
„	10	215
Unguentum Acidi borici	10	15
„ „ „	100	130
Unguentum aromaticum E	10	30
„ „ „	100	250
Unguentum Glycerini E	10	15
„ „ „	100	120
Unguentum Hydrargyri E	10	35
„ „ „	100	290
Unguentum Iuniperi E	10	30
„ „ „	100	250
Unguentum Kalii iodati*) E	—	—
Unguentum leniens E	10	30
„ „ „	100	230
Unguentum Naphtoli compositum *) E	—	—
Unguentum Plumbi acetici	10	20
„ „ „	100	150
Unguentum Plumbi carbonici E	10	15
„ „ „ „	100	135

*) Sporządzić *ex tempore* i obliczyć według taksy.

Taksa za przyprawy lekarstw, wymienionych w spisie do farmakopei.

	Gramy	Ha- lerze
Aqua carminativa regia	10	10
„ „ „	100	70
Collodium salicylatum	10	20
Emplastrum ad clavos E	10	40
Emplastrum ad rupturas E	10	20
„ „ „ „	100	145
Emplastrum domesticum E	10	40
„ „ „	100	300
Globuli camphorati	1 sztuka	20
Lanolimentum leniens	10	25
Linimentum Calcis	100	115
Linimentum chloroformiatum	10	20
Linimentum saponato-camphoratum cum Kalio iodato	10	25
Linimentum saponato-camphoratum cum Opio .	10	25
Mel boraxatum	10	20
Mel rosatum	10	20
Mixtura pro potu acido	10	10
Pasta gummosa	10	30
„ „	100	250
Pasta Liquiritiae flava	10	30
„ „ „	100	250
Pasta Liquiritiae pellucida	10	30
„ „ „	100	250
Pasta Zinci cum acido salicylico E	10	15
„ „ „ „ „ „	100	120
Pasta Zinci cum amylo E	10	15
„ „ „ „ „	100	120
Pastilli extracti Cascarae sagradae	10 sztuk	110

	Gramy	Ha- lerze
Pastilli Nitroglycerini	10 sztuk	25
„ „	100 „	190
Pastilli Tamarindorum compositi	10 „	320
Pilulae odontalgicae	10 „	10
Pulvis adpersorius cum Bismutho subgallico	10	25
„ „ „ „ „	100	205
Pulvis adpersorius salicylatus E	100	60
Pulvis digestivus	100	85
Pulvis Guaranae compositus	1 sztuka	20
„ „ „	10 sztuk	160
Pulvis Magnesia cum Rheo	10	15
Pulvis pectoralis E	10	25
Pulvis sternutatorius viridis	10	20
Rotulae Menthae piperitae	10	10
Species carminativae	100	90
Species puerperales	100	90
Species stomachicae	100	115
Syrupus Coccionellae	10	15
Syrupus Guaiacoli compositus	10	15
„ „ „	100	110
Syrupus hypophosphorosus compós.	10	15
„ „ „	100	110
Syrupus pectoralis	10	15
„ „	100	85
Syrupus Plantaginis	100	55
Syrupus Thymi compositus	100	80
Tabulae, Liquiritiae cum Ammonio chlorato	10	30
„ „ „ „ „	100	250
Tinctura Cainputi composita	10	35
Tinctura gingivalis	10	25
„ „	100	190
Tinctura odontalgica	10	45

Taksa za naczynia.

1. Słoiki na lekarstwa z wąskim lub szerokim otworem.				
P o j e m n o ś ć	R o d z a j			
	zielone	białe	kolorowe	sześcioboczne, białe lub kolorowe
	h	h	h	h
Aż do 50 gramów włącznie	16	18	20	22
Ponad 50 gramów aż do 100 gramów włącznie	18	20	22	28
Ponad 100 gramów aż do 200 gramów włącznie	22	26	30	42
Ponad 200 gramów aż do 300 gramów włącznie	28	34	40	54
Ponad 300 gramów aż do 500 gramów włącznie	40	48	56	74
Ponad 500 gramów aż do 1000 gramów włącznie	70	80	90	100
Za każde dalsze 100 gramów zawartości ponadto	5	6	7	—
2. Kropleńce, grube słoiki o wąskich lub szerokich szyjkach z szczelnie przylegającą zatyczką szklaną, korkiem do zatykania lub zaśrubowaniem metalowem, białe lub kolorowe.				
				Halerze
Sztuka o zawartości aż do 20 gramów włącznie				60
" " " " ponad 20 gramów aż do 50 gramów włącznie				75
" " " " 50 " " " 100 " " "				90
" " " " 100 " za każde 100 gramów .				25

3. Tygle na maści z przykrywką.			
P o j e m n o ś ć	R o d z a j		
	ze szkła	z porcelany	
	h	h	
Aż do 20 gramów włącznie	22	25	
Ponad 20 gramów aż do 50 gramów włącznie	30	35	
„ 50 „ „ 100 „ „	40	50	
„ 100 „ „ 200 „ „	60	90	
„ 200 „ „ 300 „ „	80	130	
„ 300 „ „ 500 „ „	120	200	
4. Okrągłe pudełka z tektury.			
P o j e m n o ś ć	R o d z a j		
	bez zakładki	z zakładką	z złotym papierem i złotym brzegiem
	h	b	h
Aż do 50 gramów włącznie	14	20	35
Ponad 50 gramów aż do 100 gramów włącznie	20	30	50
Ponad 100 gramów aż do 200 gramów włącznie	28	44	70
Ponad 200 za każde 100 gramów .	6	8	12

5. Pudełka szufladkowe i pudełeczka na wydzielone proszki, na torebki z opłatków lub czopki.		
P o j e m n o ś ć	R o d z a j	
	zwykle	z złotym papierem i złotym brzegiem
	h	h
Aż do zawartości dla 10 sztuk	25	40
Ponad 10 sztuk za każdą dalszą sztukę . .	2	2
6. Tubki aluminiowe albo cynowe.		
Zawartość włącznie aż do		
10 gramów	30 gramów	50 gramów
h a l e r z e		
35	50	65
<p style="text-align: center;">U w a g a.</p> <p>Zawartość słoików, tygli i pudełek oblicza się według bezwzględnego ciężaru dyspenzowanych w nich substancyi, bez względu na ich ciężar gatunkowy. W razie jednak przekroczenia ciężaru stopy taksy, policza się zaraz cenę według bezpośrednio wyższej stopy.</p> <p>Jeżeli słoików i tygli używa się do przechowania środków leczniczych w stanie suchym, wówczas oblicza się wielkość naczyń według tego, ile zawierają wody.</p> <p>Jeżeli w celu pomieszczenia lekarstwa odnosi się z powrotem do apteki próżne pudełka lub pudełka szufladkowe na proszki oraz czyste próżne słoiki lub tygle, wówczas należy oprócz przypadku wydawania lekarstwa na rachunek publicznych funduszków liczyć tylko połowę cen istniejącej taksy.</p>		

Taksa za artykuły na opatrunki.

Bawełna Brunsa.		
Zapakowana w pracowni, gdzie ją wyrobiono, w kartony z uwidocznieniem firmy, zamknięta, szczelnie przed dostępem pyłu i wyjałowiona.:		
Ciężar		Halerze
1	pakiet o 10 gramach waty	30
1	" " 25 " "	50
1	" " 50 " "	90
1	" " 100 " "	170
1	" " 250 " "	400
1	" " 500 " "	785
1	" " 1000 " "	1525
 2%owa karbolizowana bawełna Brunsa, pocięta i zapakowana jak zwykła bawełna:		
		Halerze
1	pakiet o 10 gramach waty	40
1	" " 25 " "	80
1	" " 50 " "	150
1	" " 100 " "	255
 Gaza pochłaniająca wodę:		
z 10/9 nitkami na centymetr kwadratowy, o szerokości około 80 centymetrów, złożona 8krotnie, zapakowana i wyjałowiona jak zwykła bawełna:		
		Halerze
1	pakiet $\frac{1}{4}$ metrowy	30
1	" $\frac{1}{2}$ "	55
1	" 1 "	90
1	" 5 "	415

2⁰/₀owa gaza karbolowa,			
sporządzona z powyższej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:			
			Halerze
1	pakiety	1/4 metrowy	45
1	" "	1/2 " "	80
1	" "	1 " "	140
Gaza jodoformowa,			
sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:			
Ilość			
	10%	20%	30%
	Halerze	Halerze	Halerze
1	pakiety	1/4 metrowy	70
1	" "	1/2 " "	125
1	" "	1 " "	220
1	" "	5 " "	930
1	" "	1 " "	90
1	" "	1/2 " "	160
1	" "	1 " "	270
1	" "	5 " "	1230
1	" "	1 " "	110
1	" "	1/2 " "	190
1	" "	1 " "	360
1	" "	5 " "	1725
3⁰/₀owa gaza salicylowa,			
sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:			
			Halerze
1	pakiety	1/4 metrowy	45
1	" "	1/2 " "	80
1	" "	1 " "	140
20⁰/₀owa gaza bizmutowo-galasowa,			
sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:			
			Halerze
1	pakiety	1/4 metrowy	90
1	" "	1/2 " "	160
1	" "	1 " "	270

Pochłaniające wodę (muślinowe) opaski.		
Każda opaska zapakowana w papier. Z 10/9 nitkami na centymetr kwadratowy:		
Szerokość	Długość	
	5 metrów	10 metrów
	Halerze	Halerze
6 centymetrowe	45	90
8 "	55	110
10 "	65	130
12 "	80	155
14 "	90	180
Opaski organtynowe.		
Każda opaska zapakowana w papier. Usztywnione (tak zwane niebieskie opaski), z 10/9 nitkami na centymetr kwadratowy:		
6 centymetrowe	75	145
8 "	95	185
10 "	115	230
12 "	135	270
14 "	160	315
Opaski kalikotowe.		
Każda opaska zapakowana w papier. Niebielone, z 19/18 nitkami na centymetr kwadratowy:		
4 centymetrowe	45	90
6 "	65	130
8 "	85	170
10 "	105	210
12 "	125	250
14 "	150	300
20 "	210	420

Opaski gipsowe.	
Szttywne opaski organtynowe, impregnowane proszkiem gipsowym, włożone do gipsu i zamknięte w puszkach blaszanych:	
	Halerze
5 metrów długości, 6 centymetrów szerokości, sztuka . . .	120
5 " " 8 " " "	135
Płótno gutaperkowe:	
90 centymetrów szerokości, 1 metr waży 80 do 85 gramów:	
$\frac{1}{2}$ metra	110
$\frac{1}{2}$ "	210
1 metr	400
Batyst Billrotha.	
85 centymetrów szerokości:	
Ilość	Średnia jakość
	Halerze
1 pakiet $\frac{1}{4}$ metrowy	215
1 " $\frac{1}{2}$ "	395
1 " 1 "	755
Karbolizowane nitki jedwabne,	
zwinione, w postaci wydrążonych walców, wyjąłowione i przechowywane w 5%owym roztworze kwasu karbolowego w zakorkowanym flaconie, koniec nitki przeciągnięty jest przez zatyczkę w celu wyciągania:	
	Halerze
1 flakon z 1 gramem jedwabiu o grubości od Nr. 0 do Nr. 3 włącznie	125

	Halerze
Karbolizowany katgut	
w 5 ⁰ / ₀ owym roztworze kwasu karbolowego:	
1 flakon z 2 pierścieniami, długości 2 ¹ / ₂ metra, grubości Nr. 0 do Nr. 3 włącznie w każdym flakonie	190
Karbolizowane saszki gumowe	
w 5 ⁰ / ₀ owym roztworze kwasu karbolowego:	
1 flakon z 4 rodzajami grubości, o średnicy 5, 6, 7 i 8 milimetrów na ¹ / ₄ metra	630
Wata z materiału komórkowego w tabliczkach (zwojach)	
— brutto za netto —	
1 pakiet o 250 gramach	100
1 „ „ 500 „	180
1 „ „ 1000 „	350

Po- zycza		Ha- lerze
15	1 słoik z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 25 gramów eterowego wysokuwinnego	120
16	1 słoik z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 25 gramów nalewki cynamonowej	120
17	1 słoik z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 10 gramów nadmanganianu potasowego	110
18	1 kropleniec (żółty) na 10 gramów z napisem wypalonym: „Ochrona oczu, srebro kwasu octowego, 1 ⁰ / ₀ “	120
19	1 ciepłomierz kąpielowy systemu Celsiusza	140
20	1 ciepłomierz do mierzenia ciepłoty ciała (termometr maksymalny) systemu Celsiusza z urzędową pieczęcią próby i poświadczeniem o cechowaniu	450

Uwaga: Przy sprzedaży akuszerkom należy udzielać dziesięcioprocentowego opustu z przytoczonych cen.

Taksa za przyrządzanie recept.

		Ha- lerze
1.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą zwykłego mieszania dwu lub więcej płynów wraz z potrzebnymi do tego robotami	30
2.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą roztarcia lub rozpuszczenia jednej lub kilku substancyi w zimnie lub cieple w jednym lub w kilku płynach (wliczając tu mazidło mydlano-kamforowe [opodeldok]), a także za przyrządzenie namoczenia lub wytrawienia wraz z potrzebnymi do tego zabiegami aż do 500 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 500 gramów . . .	5
3.	Za przyrządzenie lekarstwa w postaci nalewu lub zgotowania , odwaronapar u (dekoktoinfusum), naparoodwaru (infusodekoktum), emulsyi oraz saturacyi wraz z wszystkimi dokonywanemi tu jeszcze ewentualnie robotami aż do 250 gramów	80
	za każdą dalszą ilość aż do 250 gramów . . .	20
4.	Za przyrządzenie galarety z wszelkimi do tego potrzebnymi robotami aż do 200 gramów	80
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów . . .	20
5.	Za przyrządzenie powidełek z wszelkimi do tego potrzebnymi robotami aż do 200 gramów	60
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów . . .	20
6.	Za przyrządzenie plastra lub woskowca z wszelkimi do tego potrzebnymi robotami aż do 200 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów . . .	10
7.	Za nasmarowanie plastra lub woskowca na płótnie (razem z tem płótnem) aż do 100 cm^2	40
	za każde dalsze 100 cm^2	10
	za nasmarowanie na skórze lub jedwabiu (razem z tymi materiałami) aż do 100 cm^2	75
	za każde dalsze 100 cm^2	15

		Ha- lerze
8.	Za przyrządzanie pigulek , wraz z wszystkimi robotami oraz posypaniem pyłem widlakowym (lycopodium) aż do 50 sztuk	80
	za każde dalsze 50 sztuk	40
	za powleczenie pigulek kolodyonem, żelatyną, balsamem tolutańskim, srebrem lub cukrem aż do 50 sztuk	50
	za każde dalsze 50 sztuk	25
	za powleczenie keratyną aż do 50 sztuk	200
	za każde dalsze 50 sztuk	100
	9.	Za przyrządzanie kęsków dla celów leczenia zwierząt wraz z wszystkimi robotami, za pierwszą sztukę za każdą dalszą sztukę . . . . .
10.	Za mieszanie dwu lub więcej proszków z sobą lub z płynami (nalewkami, olejami eterycznymi, z grubymi ekstraktami, powidełkami itd.), razem z wszystkimi potrzebnymi do tego innymi robotami	
	a) w razie jeżeli wydaje się proszek niepodzielony aż do 100 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	5
	b) za proszki wydzielane	30
11.	Za wydzielanie proszków wraz z potrzebnymi do tego torebkami papierowymi i zwitkami aż do 10 proszków	
	za każdy proszek	5
	za każdy dalszy proszek	2
	za wydawanie w torebkach z opłatków oprócz tego za każdy proszek	2
	Jeżeli przy ekspedycyowaniu proszków zapisuje się bezbarwne cięte opłatki, to wolno za to wraz z wydaniem w torebkach papierowych za każdy 1 proszek liczyć	1
12.	Za wydzielanie płynów za każdą dawkę	5

		Ha- lerze
13.	Za wydawanie płynów lub proszków w torebkach żelatynowych wraz z wszystkimi potrzebnymi do tego robotami aż do 20 sztuk po	5
	za każdą dalszą sztukę	3
14.	Za przyrządzanie pastylek lub tabliczek przez wycinanie lub przez ściskanie wraz z wszystkimi robotami aż do 10 sztuk po	10
	za każdą dalszą sztukę	3
15.	Za przyrządzanie ziołek (species) (mieszanin herbaty) wraz z wszystkimi robotami oraz z papierem aż do 200 gramów	30
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	5
	za wydzielanie ziołek za każdą dawkę	5
16.	Za przyrządzenie maści wraz z wszystkimi potrzebnymi do tego robotami aż do 100 gramów	60
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	20
17.	Za wydzielanie maści wraz z papierem parafinowym za każdą dawkę	5
18.	Za przyrządzanie czopków, kulek i pręcików wraz z wszystkimi potrzebnymi do tego robotami aż do 3 sztuk po	30
	za każdą dalszą sztukę	10
19.	Za przyrządzenie	
	<i>a)</i> nie wyklarowanej serwatki wraz z mlekiem itd. aż do 200 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	25
	<i>b)</i> za wyklarowaną serwatkę wraz z mlekiem i białkiem aż do 200 gramów	75
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	25
20.	Za wyjałowienie (sterylizację) przyprawy lekarstwa wraz z wyjałowieniem naczyń w ilościach aż do 200 gramów przyprawy lekarstwa	50
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	10

		Ha- lerze
21.	Za dyspensację (przysposobienie i prawidłowe wydanie lekarstwa)	20
22.	Za starcie krystalicznych substancji na drobny proszek, o ile proszek ten wydaje się niepodzielony, aż do 10 gramów	10
	za każdą dalszą ilość aż do 10 gramów	2
23.	Za zapieczerowanie naczyń przy wydawaniu lekarstwa w tych przypadkach, gdzie się tego żąda	10
24.	Za niezwykłe manipulacje , zarządzane w danym wypadku przez poszczególnych lekarzy, można liczyć osobno.	
U w a g a.		
<p>1. Przy równoczesnym kilkakrotnym wydawaniu mieszanki lekarstwa, przy którym liczy się za robotę, a wydaje się tę mieszaninę w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie policzyć także za dyspensację co do każdej porcji.</p>		
<p>2. Przy równoczesnym kilkakrotnym wydawaniu zwykłych lekarstw (opodeldok, Spir. camphor, Ungt. Hydrarg. itd.), przy którym nie liczy się za robotę, a wydaje się lekarstwa te w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie liczyć tylko 5 halerzy za każdą porcję (wydzielenie).</p>		
<p>3. Przy równoczesnym kilkakrotnym wydawaniu preparatów lekarstwa z policzeniem roboty lub bez tego policzenia, w pudełkach z kartonu i zwitkach papierowych (plastry), należy oprócz za pudełko z kartonu policzyć także 5 halerzy za każdą porcję, względnie 5 halerzy za każdy zwitek papieru. Taksamo odnośnie do wydzielonych proszków w kilku zwitkach papierowych.</p>		

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LX. — Wydana i rozesłana dnia 3. kwietnia 1917.

Treść: (№ 142.—145.) 142. Rozporządzenie, dotyczące się obowiązku zgłaszania metali grupy platynowej. — 143. Rozporządzenie, w sprawie rekwizyty i oddania metali grupy platynowej. — 144. Rozporządzenie w sprawie uregulowania eobrotu korą dębową i sosnową oraz dębnicą garbarską. — 145. Rozporządzenie, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla tutejszokrajowych materiałów garbarskich.

142.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej i za zgodą Ministra wojny z dnia 2. kwietnia 1917,

tyczące się obowiązku zgłaszania metali grupy
platynowej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Obowiązkowi zgłaszania podlegają wszystkie istniejące zapasy metali grupy platynowej (platyny, palladium, rodium, irydium i osmium) w podanych poniżej gatunkach i formach użycia, przyczem w następującem tu wyliczeniu pod wyrażeniem „zawartość metali“ rozumie się zawartość metali, powyżej wymienionych:

1. spiże, rudy złota, odpadki, odrapki i inne pozostałości przy przemyśle metali szlachetnych, zawierające metali 1 $\frac{0}{100}$ całego ciężaru i więcej;

2. nieprzerobione, także jako stary materiał i jako odpadki wszelkiego rodzaju, pochodzące

z przerabiania czystego metalu i zawierające metalu 98 $\frac{0}{100}$ lub więcej oraz w formie gąbek i asbestu;

3. przygotowane i gotowe we formie wbudowanych i niewbudowanych blach, drutów, rur, tygli, czasz, kotłów, opraw, elektrodów, tkanin, sieci, naczyń używanych w laboratorjach i do fabrykacji, następnie we formie niegotowych klejnotów, przedmiotów zbytku i pojedynczych ich części składowych, zawierające metalu 98 $\frac{0}{100}$ lub więcej w stosunku do ciężaru zawierającej metal części przedmiotu;

4. stopy nieprzerobione, także jako stary materiał i jako odpadki wszelkiego rodzaju;

5. stopy, oraz wykładane innymi metalami, przygotowane i gotowe jak w punkcie 3., zawierające metali 5 $\frac{0}{100}$ lub więcej w stosunku do ciężaru zawierającej metal części przedmiotu;

6. sole i rozczyzny jak w szczególności chlorek platyny, platynowe sole podwójne, czterotlenek osmu i chlorek paladowy.

§ 2.

Zapasy wymienionych w § 1. materiałów i przedmiotów należy zgłaszać bez względu na to, czy należą do urządzeń zakładu przedsiębiorstwa, czy trzyma się je w zapasie dla celów przerabiania i sprzedaży, czy też są one przeznaczone,

do innych celów i czy obecnie nie są używane lub też są w użyciu.

§ 3.

Zgłoszenie winien skutecznie każdy, kto takie materiały i przedmioty posiada albo dla innych przechowuje.

Dla materiałów i przedmiotów rodzaju, wymienionego w § 1., które znajdują się w posiadaniu państwa albo zakładów państwowych, wydaje się osobne zarządzenia.

§ 4.

Zgłoszenie należy przesać do c. k. Centralnej Komisji rekwizycyjnej w Wiedniu, I., Ministerstwo wojny, a to według stanu z dnia 3. kwietnia 1917 najdalej do dnia 20. kwietnia 1917.

Do zgłoszeń należy używać wyłącznie urzędowych arkuszy zgłoszenia, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych i w Powszechnym Austriackim Związku aptekarzy w Wiedniu.

§ 5.

Równocześnie ze zgłoszeniem winien zgłaszający — ewentualnie także obok prośby o uwolnienie od obowiązku oddania (§ 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 143) — wnieść ofertę sprzedaży, licząc za jeden gram zawartości metalu w zgłoszonych materiałach i przedmiotach i wypełniając odpowiednio odnośną część urzędowych arkuszy zgłoszenia, jeżeli chce sobie zapewnić korzyść sprzedaży z wolnej ręki zarządowi wojskowemu.

§ 6.

Każdy, kto jest obowiązany do zgłoszenia, winien prowadzić co do zapasów dokładny zapis. Z niego musi być widoczna każda zmiana w ilości zapasów i ich użycie. Należy tam wpisywać ilość, cel użycia, a przy zmianach, imię i nazwisko oraz adres dotychczasowego posiadacza lub przechowcy albo nabywcy.

§ 7.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia czuwa Ministerstwo handlu przy pomocy inspektorów przemysłowych albo innych organów, a w razie potrzeby zarząd wojskowy. W tym celu można oglądać urzędownie lokale przedsiębiorstwa, laboratoria i zakłady oraz wglądać w księgi handlowe.

§ 8.

Za działanie wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karali władze polityczne I. instancji grzywnami do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile odnośne czyny nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Urban wlr.

143.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 2. kwietnia 1917,

w sprawie rekwizycji i oddania metali grupy platynowej.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej się świadczeń wojennych i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Zapasy wymienionych w § 1. rozporządzenia z dnia 2. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 142, materiałów i przedmiotów, podlegające w myśl tegoż rozporządzenia obowiązkowi zgłoszenia, zostają zajęte dla celów wojennych.

Nie wolno ich bez względu na to, czy obowiązkowi zgłoszenia uczyniono zadość lub nie, bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu przerabiać, zużywać, pozbywać ani w żaden inny sposób używać.

§ 2.

Zarekwirowane w myśl § 1. materiały i przedmioty należy oddać w myśl przepisów §§ 4. i 5. niniejszego rozporządzenia.

Nie należy oddawać tych materiałów i przedmiotów, na których dalsze używanie, przerabianie

albo pozbywanie pozwoli Ministerstwo handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny.

Prośby o uwolnienie od obowiązku oddania należy wnosić równocześnie ze zgłoszeniem ich łącznych zapasów do dnia 20. kwietnia 1917 w c. k. Centralnej Komisji rekwizycyjnej (Wiedeń. I. Ministerstwo wojny).

§ 3.

Co do zapasów rodzaju, oznaczonego w § 1., znajdujących się w posiadaniu państwa albo zakładów państwowych, zostaną wydane osobne zarządzenia.

§ 4.

Zapasy, które mają być oddane, winni posiadacze albo przechowcy w czasie od dnia 20. do 30. kwietnia 1917 przesłać odpowiednio opakowane jako przesyłkę wartościową do c. k. Komisji odbiorczej dla metali i stopów w Wiedniu (VI. Mariahilferstrasse 47).

O ile w myśl § 2. wniesiono prośbę o uwolnienie od oddania, wolno zatrzymać odnośne materiały albo przedmioty aż do nadejścia rozstrzygnięcia.

§ 5.

Posiadacz albo przechowca winien równocześnie z wysyłką przesłać osobno spis oddawanych materiałów i przedmiotów Komisji odbiorczej, oznaczonej w § 4. W spisie tym należy wymienić: posiadacza, a w danym razie dotychczasowego przechowcę zapasów, polityczny powiat i miejsce, gdzie się materiały i przedmioty dotychczas znajdowały, miejsce przesłania, sposób opakowania, ciężar przesyłki brutto, rodzaj wysłanych materiałów albo przedmiotów i ich ciężar netto. Spis ten winien wysyłający podpisać.

Drugie równobrzmiące wygotowanie spisu należy przesłać bezpośrednio do c. k. Centralnej Komisji rekwizycyjnej (Wiedeń. I., Ministerstwo wojny).

§ 6.

Wynagrodzenie wymierzy c. k. Komisja odbiorcza dla metali i stopów w Wiedniu, która winna przytem wziąć za podstawę ceny zasadnicze i dodatki, jakie jeszcze osobno zostaną oznaczone i obwieszczone.

§ 7.

Dla materiałów i przedmiotów oznaczonego w § 1. rodzaju, które przywiezione zostaną z zagranicy po wejściu w życie tego rozporządzenia, obowiązują następujące postanowienia:

Jeżeli posiadacz chce uzyskać swobodne dysponowanie przywiezionymi materiałami albo przedmiotami, to ma o to prosić w Ministerstwie handlu i donieść temu Ministerstwu o dokonaniu przywozu do dni 14 po nadejściu przesyłki, przedkładając dokumenty przywozu.

Jeżeli z przyczyny koniecznego zapotrzebowania dla wojska prośby tej nie można uwzględnić albo można ją uwzględnić tylko w części i zarząd wojskowy żąda przywiezionych materiałów albo przedmiotów, oznaczy zarząd wojskowy wynagrodzenie za nie, uwzględniając wykazać się mającą w sposób odpowiedni cenę zakupną wraz z urosłami dowodnie dla posiadacza kosztami ubocznymi i wraz z osobnem wynagrodzeniem, wynoszącym 5% całej kwoty.

Jeżeli dokumenty przywozu nie zostaną przedłożone Ministerstwu handlu do dni 14 po nadejściu przesyłki do miejsca przeznaczenia, to utracą się prawo żądania ewentualnego uwolnienia i należy bezzwłocznie oddać odnośne materiały albo przedmioty po myśli postanowień §§ 4. i 5.

§ 8.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia czuwa Ministerstwo handlu przy pomocy inspektorów przemysłowych albo innych organów, a w razie potrzeby zarząd wojskowy.

W tym celu można urzędownie oglądać lokale przedsiębiorstw, laboratoria i zakłady oraz wglądać do ksiąg handlowych.

§ 9.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karali władze polityczne I. instancjami grzywnami do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyny te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

144.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 2. kwietnia 1917, w sprawie uregulowania obrotu korą dębową i sosnową oraz dębnicą garbarską.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, znosząc rozporządzenie ministerjalne z dnia 24. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 79, zarządza się:

§ 1.

Kora dębowa i sosnowa (w stanie rozdrobnionym lub nierozdrobnionym) może być wprowadzana w obrót tylko według przepisów tego rozporządzenia.

§ 2.

1. Posiadacze lasu i uprawnieni do wyrębu drzewa mogą uzyskać we własnych lub nabytych na wyrąb lasach korę sprzedawać tylko uprawnionym w myśl punktu 2. nabywcom albo im pozostawić uzyskiwanie kory.

2. Zakupywanie kory i dębnicy dozwolone jest Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych i producentom skóry, a ponadto tylko tym osobom, które zajmowały się tym handlem w sposób zarobkowy już w roku 1915.

Handlarze korą i dębnicą mogą sprzedawać i dostarczać swe zapasy kory i dębnicy, przed ofiarowaniem ich do zakupu Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych stosownie do przepisu §§ 3. i 4. tego rozporządzenia, tylko firmom, osobno przez to towarzystwo do takiego zakupywania upoważnionym.

3. Producenci skóry nie mogą kupować ani sprowadzać kory i dębnicy od handlarzy.

Oddawanie kory i dębnicy przez producentów skóry może nastąpić tylko przy przestrzeganiu przepisów § 6. tego rozporządzenia.

§ 3.

Każdy posiadacz zapasów kory dębowej i sosnowej lub dębnicy winien począwszy od dnia 31. maja 1917 ofiarować do zakupu w ostatnim dniu każdego miesiąca Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych w Wiedniu te zapasy kory i dębnicy, które w poprzednim miesiącu wyrobił lub sprowadził i do dnia oferty, t. j. do końca następnego miesiąca nie sprzedał komu innemu stosownie do przepisów § 2., p. 1. i 2.

Od tego obowiązku ofiarowania są wyjęte zapasy kory i dębnicy, które znajdują się w posiadaniu państwa.

Producentów skóry obowiązują osobne przepisy § 5. tego rozporządzenia.

Zapasy kory podlegają wspomnianemu obowiązkowi bez względu na to, czy są jeszcze złożone w lesie lub już wywiezione z lasu.

Zobowiązania do dostawy, które handlarz korą lub dębnicą przed dniem 28. marca 1916 zaciągnął wobec innych kupujących, nie zaś wobec Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych ani wobec firm, upoważnionych przez nią do zakupywania kory i dębnicy, nie uwalniają go od obowiązku oferty.

§ 4.

Oferta winna opiewać na cenę, odpowiadającą ustanowionym, najwyższym cenom.

Na oferty używać należy druków, wyłożonych w Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

Oferty należy odsyłać w przepisanych terminach do wspomnianego towarzystwa pocztą poleconie.

Oferent jest związany swoją ofertą przez dni 14, które liczyć należy od dnia nadania oferty na pocztę. Jeżeli w tym czasie nie otrzyma on oświadczenia przyjęcia ze strony towarzystwa, to może ofiarowanym towarem swobodnie dysponować.

Jeżeli towarzystwo ofertę przyjmie, to wyda ono stosowne zarządzenia co do oddania towaru najdalej w ciągu 4 tygodni po jej przyjęciu. Sprzedawca winien towar przygotować jak najszybciej do wysyłki i następnie odesłać go niezwłocznie odpowiednio do zarządzeń towarzystwa na jego koszt do tych odbiorców, którym towarzystwo towar przydzieliło. Za miejsce dopełnienia — jeżeli nic innego nie umówiono — ma uchodzić miejsce przeznaczenia towaru, jeżeli leży w Austrii. W innym razie obowiązują w tym względzie ogólne postanowienia artykułu 324. u. h.

Wysyłka nastąpi stosownie do zarządzenia towarzystwa w workach lub bez opakowania. Towarzystwo winno dostarczyć potrzebnych do transportu worków, a jeżeli transport ma się odbyć w wozach otwartych, na żądanie sprzedawcy potrzebnych płacht.

Sprzedawca winien przesłać towarzystwu równocześnie z wysłaniem towaru:

1. wykaz gatunku, pochodzenia i jakości wysłanego towaru,

2. rachunek,

3. duplikat listu przewozowego, zawierający urzędowe podanie ciężaru.

Towarzystwo winno zapłacić 80% należące się sprzedawcy według tych dokumentów ceny

kupna zaraz po nadejściu dokumentów, a resztę uścić do dni ośmiu po odebraniu towaru, o ile nie zostaną zarzucone towarowi wady.

Odbiór winien być uskuteczniouy w ciągu pięciu dni po uwiadomieniu odbiorcy o nadejściu towaru na stację przeznaczenia. W ciągu tego czasu winien także odbiorca zarzucić towarowi ewentualne wady w Centrali dla skór surowych i wyprawnych. Odbiorca winien ponadto donieść natychmiast pisemnie nadawcy towaru o jego nadejściu na stację przeznaczenia.

Towarzystwo może dochodzić wad towaru tylko wtedy, jeżeli doniosło o nich sprzedawcy do dni 14 po uwiadomieniu odbiorcy o nadejściu towaru na stację przeznaczenia.

Po zarzuceniu wad w czasie właściwym winno towarzystwo zapłacić resztę ceny kupna dopiero na zasadzie prawomocnego rozstrzygnięcia o wartości towaru.

Pozatem miarodajne są dla praw i obowiązków stron kontraktujących ogólne zasady prawne.

§ 5.

Producenci skóry winni przesłać Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych dnia 31. maja 1917 wykaz zawartych dotąd przez nich bez pośrednictwa towarzystwa zakupów kory i dębicy i uzyskanych przez nich w innej drodze ilości tych materiałów garbarskich, używając przytem wyłożonych w towarzystwie formularzy.

W dalszym ciągu mają oni wymienionemu towarzystwu nadsyłać w ostatnim dniu każdego miesiąca podobny wykaz co do przedsięwziętych w tym miesiącu bezpośrednio zakupów i uzyskanego wpływu zakupionej przez nich samych kory i dębicy.

Towarzystwo ma prawo policzyć producentowi skóry, który sam swe zapotrzebowanie pokrywa, wynoszący 4% dodatek sprzedaży do ceny kupna, umówionej dla pokrytej ilości, albo mającej się ustalić w myśl § 7. Ministerstwu handlu zastrzega się prawo ewentualnego zniżenia tego dodatku sprzedaży.

§ 6.

Producenci skóry, którzy zamierzają pozbyć zapasy kory i dębicy, winni ofiarować je do zakupu Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych, przestrzegając postanowień § 4.

§ 7.

Wynagrodzenie za korę i dębicę, ofiarowaną Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wypra-

wnych stosownie do przepisów §§ 3. i 6. winien ustanowić w braku dobrowolnej umowy przede wszystkim sąd polubowny (część szosta, czwarty rozdział procedury cywilnej). Przeciw jego orzeczeniu można domagać się w ciągu dni ośmiu sądowego ustalenia wynagrodzenia w postępowaniu niespornem.

Rzeczoznawców sądowych należy powoływać z reguły z pośród stale zaprzysiężonych rzeczoznawców, i to z kół producentów i konsumentów kory.

Wynagrodzenie nie powinno przekraczać ustanowionych, najwyższych cen.

Dla rozstrzygnięcia jest właściwy sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się ofiarowana do zakupu kora lub dębica. Orzeczenie można zaczepić rekuresem w ciągu ośmiu dni. Przeciw orzeczeniu drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

Obowiązek dostawy nie ulega zwłoce wskutek postępowania sądowego. Przy objęciu towaru, jeśli następuje ono przed zamknięciem tego postępowania, należy zapłacić tymczasowo ofiarowaną posiadaczowi zapasów cenę, przestrzegając przytem przepisów, zawartych w § 4. tego rozporządzenia.

§ 8.

Ministerstwo handlu może zezwolić na wyjątki od przepisów tego rozporządzenia i wydać dla stwierdzenia i zabezpieczenia zapasów kory i dębicy zarządzenia, podobne do przewidzianych w §§ 3. do 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 243, w celu stwierdzenia i zabezpieczenia zapasów skór surowych bydlęcych i końskich.

§ 9.

Publiczne przedsiębiorstwa komunikacyjne (przedsiębiorstwa kolejowe i żeglugi) mogą przyjmować korę dębową i sosnową jakoteż dębicę w celu przewozu także nadal tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wizowane ze strony Ministerstwa handlu, a potwierdzone jest przez Ministerstwo wojny.

O potwierdzenie poświadczenia przewozowego winien nadawca przesyłki prosić w drodze Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

Dla posyłek zarządu wojskowego oraz dla posyłek z zagranicy cłowej i z Węgier, nie są potrzebne takie poświadczenia przewozowe.

§ 10.

Każdy producent skóry winien podać do wiadomości Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych do dnia 15. kwietnia 1917 swe

jednoroczne zapotrzebowanie kory i dębnicy, podając swe zapasy i zasoby, które zapewnił sobie kontraktami dostawy, lub które w inny sposób uzyskać zamierza.

Ci producenci skóry, którzy życzą sobie pokryć swe zapotrzebowanie całkowicie lub częściowo za pośrednictwem tego towarzystwa, winni przytem oświadczyć się co do tego w sposób prawnie wiążący.

§ 11.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą polityczne władze pierwszej instancji karały aresztem do sześciu miesięcy lub grzywnami do 5000 koron, o ile działania te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Urban wtr.

145.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 2. kwietnia 1917, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla tutejszokrajowych materyatów garbarskich.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

W miejsce ustanowionych rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 24. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 81, najwyższych cen dla kory sosnowej, dębowej, knoprow i ekstraktów garbarskich, wstępują ceny najwyższe, wymienione w dołączonym wykazie.

Ustanowione na nowo ceny najwyższe nie mają zastosowania do umów o dostawę, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia. Dla nich pozostają i nadal rozstrzygającymi dotychczasowe ceny najwyższe.

Tak samo nienaruszonymi pozostają wszystkie inne postanowienia rozporządzeń ministeryalnych z dnia 24. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 81, i z 24. września 1915, Dz. u. p. Nr. 297.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Urban wtr.

Wykaz najwyższych cen dla wymienionych poniżej towarów garbarskich.

A. Kora sosnowa, dobry, zdrowy, suchy towar.			
Pochodzenie (według stacyi przesyłkowej)	Ceny w koronach za 100 kg		
	w zwojach	łamana lub tłuczona	mielona
Kraje alpejskie na południe od Dunaju ...	24	30	32
Dolna i Górna Austrya na północ od Dunaju i Śląsk	20	25	27
Inne kraje koronne ..	18	22	24

B. Kora dębowa, zdrowa, sucha o {			
		conajmniej 50 procent I a kory	
		najwyżej 50 " II a "	
Pochodzenie	Ceny w koronach za 100 kg		
	w wiązkach	krajana	mielona
Austrya	26	28	30

C. Knopry.			
Prima:	towar nieuszkodzony przez wilgoć, wolny od obcych domieszek, dobrze manipulowany.		
Secunda:	towar uszkodzony przez wilgoć lub inne wpływy conajwyżej w trzeciej części.		
Tertia:	towar bardziej uszkodzony.		
Pochodzenie	Ceny w koronach za 100 kg		
	Prima	Secunda	Tertia
Austrya	45	32	23

D. Ekstrakty.		
Gatunek	Cena w koronach za procent materyału garbarskiego	
Ekstrakt drzewa dębowego	pochodzenia austriackiego	4:80
Ekstrakt drzewa kasztanowego ..		4:80
Ekstrakt kory sosnowej		4:80

Postanowienia ogólne.

Kora jest dobrą i zdrową, jeżeli na przełomie jest koloru jasnożółtego aż do jasno-brunatnego. Kora jest suchą, jeżeli się łamie albo łupie. Korę, nie odpowiadającą w zupełności tym postanowieniom, ale nadającą się jeszcze do celów garbarskich, należy oceniać odpowiednio taniej. Mocno guzowata albo zepsuta kora, nie nadająca się do celów garbarskich, jest od przyjęcia wykluczona. Korę, koloru ciemno-brunatnego na przełomie, uważa się za zepsutą. Dopuszczać należy błędy nieuniknione, które pociąga za sobą zwyczajny proceder suszenia w lesie.

W najwyższych cenach mieszczą się już koszty dowozu aż do stacji załadowania i koszty załadowania lub koszty dostawienia do garbarni. Umieszczenie desek ochronnych, potrzebnych

ewentualnie do opakowania kory w wagonach, jest obowiązkiem sprzedającego.

Koszta opakowania można wstawić osobno w rachunek. Dla beczulek, w których przesyła się ekstrakty, można wliczać 30 K od beczki, o ile się ich nie zwraca dostarczającej fabryce. Dla używania i ulepszenia beczek nie może dostarczająca fabryka żądać dla każdorazowej przesyłki większego wynagrodzenia, jak 5 K od beczki.

Dla wagi jest miarodajne urzędowe odważenie, dokonane na stacji nadawczej.

Odsetki, których żąda się ewentualnie przy sprzedażach na raty, nie mogą, licząc na rok, przekraczać stopy odsetkowej w eskoncie wekslowym Banku austriacko-węgierskiego o więcej, niż o 2 procent.

Oziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1917. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1917** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1872 za	6 K 40 h	Rocznik	1895 za	7 K — h
"	1850 "	10 " 50 "	"	1873 "	6 " 60 "	"	1896 "	7 " — "
"	1851 "	2 " 60 "	"	1874 "	4 " 60 "	"	1897 "	15 " — "
"	1852 "	5 " 20 "	"	1875 "	4 " — "	"	1898 "	6 " — "
"	1853 "	6 " 30 "	"	1876 "	3 " — "	"	1899 "	10 " — "
"	1854 "	8 " 40 "	"	1877 "	2 " — "	"	1900 "	7 " — "
"	1855 "	4 " 70 "	"	1878 "	4 " 60 "	"	1901 "	6 " — "
"	1856 "	4 " 90 "	"	1879 "	4 " 60 "	"	1902 "	7 " 50 "
"	1857 "	5 " 70 "	"	1880 "	4 " 40 "	"	1903 "	9 " — "
"	1858 "	4 " 80 "	"	1881 "	4 " 40 "	"	1904 "	5 " — "
"	1859 "	4 " — "	"	1882 "	6 " — "	"	1905 "	6 " — "
"	1860 "	3 " 40 "	"	1883 "	5 " — "	"	1906 "	12 " — "
"	1861 "	3 " — "	"	1884 "	5 " — "	"	1907 "	13 " — "
"	1862 "	2 " 80 "	"	1885 "	3 " 60 "	"	1908 "	9 " — "
"	1863 "	2 " 80 "	"	1886 "	4 " 60 "	"	1909 "	8 " 50 "
"	1864 "	2 " 80 "	"	1887 "	5 " — "	"	1910 "	8 " 40 "
"	1865 "	4 " — "	"	1888 "	8 " 40 "	"	1911 "	7 " — "
"	1866 "	4 " 40 "	"	1889 "	6 " — "	"	1912 "	12 " 50 "
"	1867 "	4 " — "	"	1890 "	5 " 40 "	"	1913 "	9 " 50 "
"	1868 "	4 " — "	"	1891 "	6 " — "	"	1914 "	15 " — "
"	1869 "	6 " — "	"	1892 "	10 " — "	"	1915 "	11 " 70 "
"	1870 "	2 " 80 "	"	1893 "	6 " — "	"	1916 "	12 " 70 "
"	1871 "	4 " — "	"	1894 "	6 " — "	"		

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły w **stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części **wydań nieniemieckich** najpóźniej w **przebiegu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem **umożliwione** jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXI. — Wydana i rozesłana dnia 4. kwietnia 1917.

Treść: (№ 146. -148.) 146. Rozporządzenie, tyczące się zasadniczych postanowień o poborze i przerabianiu ropy. — 147. Rozporządzenie, w sprawie unormowania obrotu drzewem szlachetnego kasztana i środków dla ochrony drzew kasztana szlachetnego. — 148. Rozporządzenie, które na mocy Najwyższego upoważnienia z dnia 31. marca 1917 zmienia się punkty 52. do 57. w § 14. przepisu organizacyjnego o polspółnem ruszeniu z dnia 20. czerwca 1907, i którym zmienia się w porozumieniu z Ministrem wojny § 51., punkt 8, przepisów ustawy wojskowej część I. z dnia 27. lipca 1912.

146.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 2. kwietnia 1917,

tyczące się zasadniczych postanowień o poborze
i przerabianiu ropy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 239, i na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323, wydaje się następujące zarządzenia:

§ 1.

Począwszy od dnia 1. kwietnia 1917 otrzymają z przydziału, dokonanego przez Ministra handlu, rafinerie olejów mineralnych, uprawnione do roszczenia w myśl § 2., z każdorazowej produkcji miesięcznej pewną oznaczoną ilość ropy (kontyngent ropy).

§ 2.

Pod rafineriami olejów mineralnych w myśl niniejszego rozporządzenia rozumie się tylko takie rafinerie, które wyrabiają podlegające opodatkowaniu produkty olejów mineralnych.

§ 3.

Kontyngent ropy otrzymają tylko te rafinerie, które

1. w okresie kampanii od dnia 1. września 1913 do 31. sierpnia 1914 były w ruchu bez względu na to, czy są obecnie w ruchu lub nie;

2. wprawdzie w okresie, oznaczonym pod l. 1 nie były w ruchu, jednak podjęto w nich ruch później, najdalej do dnia 1. stycznia 1917.

Rafinerie, których siedziba jest w ręku nieprzyjaciela, nie mają prawa do kontyngentu przez czas tego stanu. Jednak przedsiębiorstwa takich rafinerij, gdy ich siedziba zostanie uwolnioną od najazdu nieprzyjaciela, mogą później prosić o przydział kontyngentu, jeżeli zachodzą ogólne wymogi z l. 1 i 2. Roszczenie o kontyngent przysługuje jednak w takim razie dopiero od chwili zgłoszenia.

§ 4.

Począwszy od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia wolno przerabiać ropę tylko według następujących postanowień:

1. Ze 100 kg według rachunku czystej ropy pochodzenia borysławsko-tustanowickiego musi się uzyskać przy normalnem przerabianiu przynajmniej:

a) Benzyny 9·8‰,

i to:

(1) benzyny lotniczej o ciężarze gatunkowym 0·680/0·700: 1·1‰,

(2) benzyny lekkiej o ciężarze gatunkowym 0·700/0·720: 0·7‰.

(3) benzyny średniej o ciężarze gatunkowym 0·720/0·745: 1·6%,

(4) benzyny ciężkiej o ciężarze gatunkowym 0·745/0·760: 4·6%,

(5) benzyny mieszanej (uzyskanej przez zmieszanie benzyn jakości (1)—(4) z lakierem benzynewym o ciężarze gatunkowym 0·760/0·780) o ciężarze gatunkowym ponad 0·760: 1·8%.

b) Nafty 33·0%.

Zmniejszenie otrzymywania nafty jest dozwolone tylko wtedy, jeżeli i o ile nastąpi podwyższenie się otrzymywania benzyny ponad granicę, oznaczoną pod a). Otrzymana benzyna i nafta muszą razem dosięgać w każdym razie 42·8% przerabianej ropy.

c) Oleju gazowego 20·0%.

d) Olejów do smarów (oliwa do wrzecion, do maszyn, olej wulkanowy, olej do cylindrów) razem 15·7%.

Przytem muszą otrzymane ciężkie oleje z płynnością ponad 4 przy 50° C według Englera wynosić przynajmniej 2·5%.

e) Parafiny 5·5%.

f) Smoły i koks razem 3·0%—6·0%, a to:

Jeżeli nie wytwarza się żadnego koksu, musi się uzyskać przynajmniej 2·0% twardej smoły, a 4·0 miękkiej smoły.

Jeżeli się wyrabia koks, w takim razie jest dozwolone zmniejszenie otrzymanej smoły w następującym stosunku:

Otrzymany koks do 0·5%: twarda smoła do 1·5%, miękka smoła do 4%.

Otrzymany koks ponad 0·5 do 1·0%: twarda smoła do 1·0%, a miękka smoła do 3·0%.

Otrzymany koks ponad 1·0 do 1·5%: smoła twarda i miękka razem do 3·0%.

Otrzymany koks ponad 1·5 do 2·0%: smoła twarda i miękka razem do 2·0%.

Otrzymany koks ponad 2·0 do 2·5%: smoła twarda i miękka razem do 1·0%.

Otrzymany koks ponad 2·5 do 3·0% i powyżej tego: smoła twarda i miękka razem do 0·0%.

Jako stratę przy fabrykacji przyznaje się zależnie od stosunku wyrobu koksu do wyrobu smoły 10 do 13%.

2. Z ropy pochodzenia borysławsko-tustarowickiego, przerabianej na ropą, musi się otrzymać: benzyny 9·8%, nafty 15%, ropалу 58%, parafiny 5·5%.

Przepis liczby 1, litery b), ma odpowiednie zastosowanie.

3. Dla przerabiania specjalnych gatunków ropy obowiązują przepisy, ustanowione przy sposobności przydziału.

4. W przedsiębiorstwach rafinerji zabrania się spalania ropy, oleju gazowego, produktów pośrednich wszelkiego rodzaju i pozostałości, z których można jeszcze uzyskać dalsze produkty.

§ 5.

Minister handlu postanawia wyłącznie według wymogów publicznego interesu, które rafinerje dopuszcza się do przerabiania kontyngentów ropy i o ile mogą przytem być dozwolone wyjątki od przepisu co do przerabiania.

§ 6.

Każda rafinerja może przenieść swój kontyngent na inną rafinerję. Rafinerje, na które można przenieść kontyngent, oznaczy Minister handlu.

Ewentualne przeniesienie kontyngentu kwietniowego i majowego należy zgłosić w Ministerstwie handlu najpóźniej dnia 25. kwietnia 1917, a następnych kontyngentów miesięcznych najpóźniej w dniu 10. poprzedniego miesiąca i to w podwójnem wygotowaniu poleconem pismem, w przeciwnym razie kontyngentami tych rafinerji, których nie dopuszczono do przerabiania swego kontyngentu, zarządzi w inny sposób Minister handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, zaś kontyngenty innych uważa się za przyjęte. Za dzień doniesienia uważa się dzień nadania pisma na pocztę.

§ 7.

Rafinerjom, dopuszczonym do przerabiania ropy, przydziela się ropę na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 239.

Rafinerje, które stają się właścicielami ropy na podstawie własnych praw dobywania albo praw dobywania takich przedsiębiorstw, z którymi stanowią gospodarczo jedną całość, otrzymują przydzielenie tej ropy z reguły także ponad rozmiar swoich kontyngentów; wyjąta od tego jest ropa z takich kopalń, które nabyto po dniu 1. kwietnia 1916 w stanie zakładania albo też, które zostaną nabyte po dniu 1. kwietnia 1917 w stadyum wiercenia przekraczającym głębokość 800 metrów.

§ 8.

Dopuszczone do przerabiania ropy rafinerie są obowiązane przydzieloną ropę odebrać i bieżąco przerabiać; są one dalej obowiązane przerobić najpóźniej do dnia 31. sierpnia 1917 w równych mniej więcej ilościach miesięcznych wszystką ropę, jaką im ze skutkiem do dnia 1. kwietnia 1917 już uwolniono, albo przekazano albo one nabyły, bez względu na to, gdzie się ona w tym czasie znajduje.

Rafinerie takie mogą swoją ropę oddać gdzieindziej tylko na zlecenie albo za osobnem zezwoleniem Ministra handlu.

§ 9.

Prócz ropy, objętej już postanowieniem § 8., zostaje zamkniętą także wszystka inna ropa, uwolniona lub przekazana ze skutkiem do dnia 1. kwietnia 1917 bez różnicy miejscowości, gdzie jest zmagazynowaną i bez różnicy osoby (przedsiębiorstwa), na której rachunek jest zmagazynowaną. Zamknięcie ma ten skutek, że ropę wolno przerabiać albo wydawać tylko na podstawie zlecenia albo osobnego zezwolenia Ministra handlu.

§ 10.

Rafinerie, których do przerabiania ropy nie dopuszczono, są obowiązane donieść właściwemu organowi nadzorczemu urzędu skarbowego najdalej do dnia 20. kwietnia 1917, jakie ilości uwolnionej ropy, produktów pośrednich i pozostałości znajdują się w rafinerii dnia 1. kwietnia 1917. Rodzaj produktów pośrednich i pozostałości należy oznaczyć możliwie najdokładniej.

Obowiązek donoszenia nie odnosi się do ilości poniżej 10 cetnarów metrycznych ropy albo poszczególnych produktów pośrednich i pozostałości. Daty podać należy w cetnarach metrycznych. Właściwe organa nadzorcze urzędu skarbowego mają prawo zbadać prawdziwość dat.

Przedsiębiorstwa przetwarzania i magazynowania ropy są obowiązane przedłożyć Ministrowi handlu najdalej do dnia 30. kwietnia 1917 wykazy o ilościach ropy, zmagazynowanych u nich w dniu 31. marca 1917. W wykazach tych należy oddzielnie według ropy uwolnionej, przekazanej i zajętej spisać właścicieli ropy (właścicieli kopalń, posiadaczy udziałów brutto, netto itp.) po imieniu i nazwisku i wedle możliwości z podaniem adresu i wymienieniem należących do nich ilości ropy.

§ 11.

Dla rafinerii, prowadzonych przez państwo lub zarząd wojskowy, obowiązują co do przydziału i przerabiania ropy osobne postanowienia.

§ 12.

Przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie dalszych zarządzeń będą karane. o ile czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, według postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 239, względnie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 23. września 1916, Dz. u. p. Nr. 323.

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Trnka wtr.

Urban wtr.

147.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 2. kwietnia 1917,

w sprawie unormowania obrotu drzewem szlachetnego kasztana i środków dla ochrony drzew kasztana szlachetnego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

Obowiązek zgłaszania.

§ 1.

1. Kto w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia posiada albo przechowuje dla osób trzecich zapasy ściętego drzewa kasztana szlachetnego, wynoszące więcej niż pięć metrów kubicznych, winien zgłosić do dnia 15. maja zapasy te według stanu z dnia 4. kwietnia 1917, podając ilość (w metrach kubicznych) i miejsce złożenia, do c. i k. Ministerstwa wojny, grupa skóry wyprawnej (Wiedeń, I., Kolowratring 14).

W następstwie winni producenci ekstraktu z drzewa kasztanowego oraz te przedsiębiorstwa, które zajmują się przygotowawczem obrobieniem drzewa kasztanowego dla wyrobu ekstraktu zgłaszać wspomnianej władzy w dniu 1. każdego miesiąca przybytek, zaisniały w stosunku do

ostatniego zgłoszonego stanu, przerobioną od tego czasu ilość i ostatni stan zapasów.

2. Posiadacze lasów kasztana szlachetnego albo większych drzewostanów, w których prowadzi się gospodarstwo według przepisów lasowych, jakoteż ci, którym przysługuje prawo ścinania drzewa w tych lasach lub drzewostanach, winni zgłosić do dnia 15. maja 1917 politycznej władzy powiatowej, w której okręgu znajdują się te lasy lub drzewostany:

- a) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania posiadacza lasu, względnie uprawnionego do wyrębu;
- b) dokładne położenie lasu (gmina, nazwa lasu lub niwy);
- c) wymiar istniejącej przedtem powierzchni;
- d) przeciętne krzewienie się przy drzewostanach mieszanych stosunek zmieszania;
- e) przeciętny wiek drzewostanu;
- f) okoliczności, które wchodzi w grę co do możliwości wywiezienia drzewa;
- g) czy dla tych lasów istnieje plan gospodarczy i kiedy na jego podstawie drzewostan szlachetnego kasztana ma być rąbany;
- h) datę i liczbę zezwolenia na wyrąb, udzielonego ewentualnie na podstawie postanowień ustawy lasowej przed wejściem w życie tego rozporządzenia.

Rekwizycya.

§ 2.

Minister handlu może dla ochrony interesów publicznych zarządzić oddanie zapasów już ściętego drzewa szlachetnego kasztanu po cenach, jakie sam oznaczy.

Pozwolenie na wyrąb.

§ 3.

Drzewa szlachetnego kasztana, rosnące jako drzewa owocowe nie w gospodarstwie lasowem, pojedynczo, w gajach lub grupach, wolno ścinać tylko wtedy, jeżeli

- a) są widocznie zgniłe albo uszkodzone albo nie rodzą już w pełni, albo
- b) w wysokości piersi człowieka (1.3 m nad powierzchnią ziemi) pień ich w obwodzie wynosi więcej niż 240 cm.

W gajach i w drzewostanach, rosnących grupami nie wolno ponadto ścinać więcej niż jedną trzecią część pierwotnego drzewostanu i to unikając większych luk i rozdzielając wybieranie pni drzew na całą powierzchnię.

Każde ścinanie, uskuteczniane w myśl tych postanowień, należy zgłosić bezzwłocznie u właściwej politycznej władzy powiatowej.

§ 4.

Gdzie drzewa kasztana szlachetnego stanowią lasy lub większe drzewostany, zagospodarowane według przepisów lasowych wolno je ścinać tylko na podstawie osobnego zezwolenia. Zezwolenie to gaśnie po upływie jednego roku, licząc od dnia wystawienia.

Rozstrzygnięcie próśb o zezwolenie na wyrąb takich drzew kasztana szlachetnego przysługuje we wszystkich przypadkach, w których uzyskane drzewo ma służyć do produkcji ekstraktu garbarskiego, Ministrowi rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu i z Ministrem wojny. Tego rodzaju próśby należy wносить u politycznej władzy powiatowej, w której okręgu znajdują się drzewostany; ma ona jednak załatwić je tylko wtedy, jeżeli wniosło je Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych, wytwórcy ekstraktu albo przedsiębiorstwa, zajmujące się przygotowawczem przerabianiem drzewa kasztanowego dla wyrobu ekstraktu. Przedsiębiorstwa tego ostatniego rodzaju jakoteż wytwórcy ekstraktów winni wykazać ten swój charakter przez dostarczenie poświadczenia T. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych albo też właściwej Izby handlowej i przemysłowej. Polityczna władza powiatowa przedłoży Ministerstwu rolnictwa wspomniane próśby wraz z oświadczeniem właściwego powiatowego technika lasowego.

We wszystkich innych przypadkach, zatem w szczególności wtedy, gdy chodzi o wyrąb drzew szlachetnego kasztana dla zaspokojenia potrzeb miejscowych na opał, na tyczki winnicowe, na klepki do beczek itd., rozstrzyga próśby o udzielenie zezwolenia na wyrąb wymienionych w pierwszym ustępie drzew kasztana szlachetnego właściwa polityczna władza powiatowa po wysłuchaniu powiatowego technika lasowego.

§ 5.

W czasie od 1. kwietnia do 15. października jest zabroniony wyrąb drzew szlachetnego kasztana.

Na wyjątki od tego zakazu może w każdym poszczególnym przypadku pozwalać Minister rolnictwa. W przypadku § 4., ustęp 2., wydaje Minister rolnictwa swoje rozstrzygnięcie w porozumieniu z Ministrem handlu i z Ministrem wojny.

Obowiązek nadsadzania.

§ 6.

Posiadacz gruntu (właściciel, dzierżawca, użytkowca) jest obowiązany w miejsce każdego po dniu 1. sierpnia 1914 ściętego drzewa szlachetnego kasztana tego rodzaju, o jakim mowa w § 3.,

zasadzić w ciągu jednego roku młode drzewo szlachetnego kasztana oraz wypielęgnować je albo przynajmniej jeden z najsilniejszych pędów pnia pozostawić na przychowek i utrzymywać.

Wspomniany czasokres płynie co do drzew szlachetnego kasztana, ściętych przed wejściem w życie tego rozporządzenia, od dnia jego ogłoszenia, a co do drzew, ściętych później, od dnia ścięcia.

Czy i o ile w lasach szlachetnego kasztana i w drzewostanach (§ 4.) należy starać się o przychowek tego gatunku drzewa, winna postanowić polityczna władza powiatowa, uwzględniając naturalne stosunki stanowiska przy udzielaniu zezwolenia w myśl § 4., ustęp 3., względnie w tym czasie, w którym otrzyma wiadomość w myśl ustępu 2., § 4. o udzieleniu przez Ministra rolnictwa zezwolenia na wyrąb.

§ 7.

Zakazuje się zawierania umów, przez które wbrew postanowieniom §§ 3., 4. i 5. niniejszego rozporządzenia pozbywa się drzewo jeszcze rosnącego kasztana szlachetnego. Umowy takie są bezskuteczne także wtedy, gdy je zawarto przed wejściem w życie tego rozporządzenia. Roszczenia odszkodowawcze z powodu niedopełnienia, jakie zaistniały przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, pozostają nietkniętymi. Dopełnienie samo jest także w tym razie zabronione.

Postanowienia nadzorcze i karnic.

§ 8.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia czuwają władze polityczne przy pomocy lasowych techników administracji politycznej, inspektorów przemysłowych albo innych organów.

§ 9.

Kto działa wbrew postanowieniom tego rozporządzenia, tego ukarze polityczna władza powiatowa grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podpada pod surowsze postanowienie karne.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 4. kwietnia 1917.

Clam-Martinic wlr.   Handel wlr.
Schenk wlr.   Urban wlr.

148.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 3. kwietnia 1917,

którem na mocy Najwyższego upoważnienia z dnia 31. marca 1917 zmienia się punkty 52. do 57. w § 14. przepisu organizacyjnego o pospolitem ruszeniu z dnia 20. czerwca 1907, Dz. u. p. Nr. 150, i którym zmienia się w porozumieniu z Ministrem wojny § 51., punkt 8., przepisów ustawy wojskowej część I. z dnia 27. lipca 1912. Dz. u. p. Nr. 153.

Na zasadzie ustawy o pospolitem ruszeniu z dnia 6. czerwca 1886, Dz. u. p. Nr. 90, i § 6. rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 108, wydaje się następujące zarządzenia:

Osoby, należące do lat urodzenia, objętych powołaniem pospolitego ruszenia nie podpadające pod wyjątkowe postanowienie § 1., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 108, a które w liście stawek albo w spisie pospolitego ruszenia są wykreślone, są wyjęte od powołania do pełnienia obowiązków w pospolitem ruszeniu tylko tak długo, jak długo ich niezdatność do wszelkiej służby w pospolitem ruszeniu wskutek ich stanu fizycznego lub umysłowego faktycznie jeszcze istnieje.

Zatem winny te osoby, obowiązane do służby wojskowej, uczynić zadość powołaniu dla zbadania ich fizycznej i umysłowej zdatności do służby w pospolitem ruszeniu.

Rozporządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXII. — Wydana i rozesłana dnia 5. kwietnia 1917.

Treść: (№ 149. i 150.) 149. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące poboru dodatków do podatków celem częściowego pokrycia wydatków, połączonych z prowadzeniem wiedeńskich c. k. szpitali i c. k. powszechnego szpitalu w Pradze. — 150. Rozporządzenie, dotyczące poboru dodatków do bezpośrednich podatków, przypisanych na obszarze stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, na rzecz wiedeńskiego c. k. funduszu szpitali.

149.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 13. marca 1917,

dotyczące poboru dodatków do podatków celem częściowego pokrycia wydatków, połączonych z prowadzeniem wiedeńskich c. k. szpitali i c. k. powszechnego szpitalu w Pradze.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Rząd do zarządzenia, by celem uzupełnienia środków funduszowych, potrzebnych dla prowadzenia wiedeńskich c. k. szpitali i c. k. powszechnego szpitalu w Pradze były pobierane dodatki do bezpośrednich podatków, podlegających dodatkom albo do poszczególnych kategorii tych podatków w gminach siedziby szpitali oraz w takich innych gminach, których mieszkańcom istnienie tych zakładów wychodzi na korzyść w podobnej mierze jak mieszkańcom gminy siedziby zakładu.

§ 2.

Obszar, w którym należy pobierać dodatki, następnie kategorie podatków i klasy podatku, które mogą być dotknięte dodatkami, oraz wysokość dodatków zostaną oznaczone w drodze rozporządzenia.

§ 3.

Do dodatków, które zostaną przypisane według tego rozporządzenia, stosują się analogicznie postanowienia ustępów 2. do 5. § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 280.

§ 4.

To rozporządzenie cesarskie nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Wykonanie poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Baden, dnia 13. marca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinić wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

150.**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych i Ministerstwa skarbu z dnia 3. kwietnia 1917,**

dotyczące poboru dodatków do bezpośrednich podatków, przypisanych na obszarze stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, na rzecz wiedeńskiego c. k. funduszu szpitali.

Na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 149, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Począwszy od roku podatkowego 1917 pobiera się celem uzupełnienia środków funduszy, potrzebnych dla prowadzenia wiedeńskich c. k. szpitali, dodatek w wysokości 8% do następujących bezpośrednich podatków, które na obszarze stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia zostały przypisane lub mają być na podstawie ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, wpłacone według należności roku poprzedniego:

Do podatku gruntowego (§ 3., następ 2., ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 14), do powszechnego podatku zarobkowego I. i II. klasy i do powszechnego podatku zarobko-

wego, wymierzonego poza kontyngentem, jeżeli przydzielona stopa podatkowa przenosi 300 K, do podatku zarobkowego od przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków, do podatku rentowego, wymierzonego na podstawie zeznań i do podatku od wyższych poborów służbowych, jeżeli one dosięgają lub przekraczają 14.000 K i nie są uwolnione od dodatku wedle postanowień obowiązujących dla dodatku gminnego.

§ 2.

O obowiązku do opłaty dodatków rozstrzyga władza podatkowa I. instancyi a rekursy rozstrzyga ostatecznie krajowa władza skarbowa. Zawiadomienie zobowiązanych do opłaty podatku o wymiarze dodatku za rok 1917 do podatku gruntowego ma nastąpić zapomocą ogłoszenia, a zawiadomienie o wymiarze dodatków do podatków osobistych za rok 1917 ma nastąpić w tych przypadkach, w których nakaz zapłaty podatku już został wydany, zapomocą dodatkowego nakazu zapłaty.

Pozatem ma być dodatek wymierzany i pobierany przez te same organy i w ten sam sposób jak dodatek gminny do podatków bezpośrednich podług postanowień obowiązujących dla tych ostatnich; wpływy z tego dodatku należy miesięcznie oddawać do wiedeńskiego c. k. funduszu szpitali.

• Spitzmüller wtr.

Handel wtr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIII. — Wydana i rozesłana dnia 5. kwietnia 1917.

Treść: (№ 151. i 152.) 151. Obwieszczenie, w sprawie ułożonego w porozumieniu z c. k. Ministerstwem handlu i z c. i k. Ministerstwem wojny wykazu zastrzeżonych uprawnionym podoficerom w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 w Towarzystwie żeglugi parowej Austriackiego Lloyd'u posad, tudzież posad urzędniczych i innych, co do których uprawnionym zapewnione zostało pierwszeństwo. — 152. Rozporządzenie dla unormowania obrotu węglem, brykietami i koksem.

151.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 23. marca 1917,

w sprawie ułożonego w porozumieniu z c. k. Ministerstwem handlu i z c. i k. Ministerstwem wojny wykazu zastrzeżonych uprawnionym podoficerom w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 w Towarzystwie żeglugi parowej Austriackiego Lloyd'u posad, tudzież posad urzędniczych

i innych, co do których uprawnionym zapewnione zostało pierwszeństwo.

Dodatkowo do zawartego w Dzienniku ustaw państwa, część XXXVII., Nr. 100 z roku 1879, wykazu zastrzeżonych w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, uprawnionym podoficerom posad obwieszcza się wykaz zastrzeżonych wspomnianym podoficerom w Towarzystwie żeglugi parowej Austriackiego Lloyd'u w myśl cytowanej ustawy posad, tudzież posad urzędniczych i innych, co do których zostało im zapewnione pierwszeństwo.

Georgi wlr.

Wykaz

posad, tudzież posad urzędniczych i innych, zastrzeżonych wyłącznie w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 wysłużonym podoficerom w Towarzystwie żeglugi parowej Austriackiego Lloyd, co do których uprawnionym zapewnione zostało pierwszeństwo.

Zakład centralny w Tryeście.

- 18 urzędników (płaca 2200—4600 K).
- 16 asystentów (płaca 1980—2880 K).
- 2 mierników drzewa (płaca 2600—3200 K).
- 1 starszy magazynier (płaca 4000 K).
- 33 magazynierów (płaca 960—3000 K).
- 35 szyfrów (płaca 1200—3000 K).
- 13 dyurnistów (płaca 960—1680 K).
- 4 wagnistrzów (płaca 1440—1700 K).
- 40 woźnych (płaca 840—2040 K).
- 20 służących przy manipulacji towarami (płaca 1000—1400 K).
- 1 stolarz (płaca 1500 K).
- 1 bednarz (płaca 1400 K).
- 3 szoferów (płaca 2040 K).

Dyrekcya arsenału.

- 10 pisarzy zakładowych (płaca 1740 do 1800 K).
- 33 służących magazynowych (płaca 1200 do 1560 K).
- 7 woźnych (płaca 1200 K).
- 8 strażników bezpieczeństwa (płaca 1104 do 1536 K).
- 5 nocnych stróżów (płaca 1360 K).
- 5 dziennych stróżów (płaca 1200 K).
- 1 odźwierny (płaca 2200 K).
- 1 woźnica (płaca 1152—1320 K).
- 1 szofer (płaca 2040 K).
- 3 obsługujących maszyny (wynagrodzenie 50 K tygodniowo).

Dyrekcya żeglugi.

- 1 starszy barkarz (płaca 2760 K).
- 3 barkarzy (płaca 1920—2280 K).
- 3 maszynistów (płaca 2760—2880 K).
- 1 kuchmistrz (płaca 1440 K).
- 7 kierowników łodzi (płaca 1476—1800 K).
- 17 palaczy (płaca 1140—1560 K).
- 3 woźnych (płaca 840—2040 K).

Wiadomości i inne warunki, wymagane do uzyskania powyższych posad.

Na urzędnika: Posiadanie uprawnienia co do posad z § 5. ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, ukończenie 4 niższych klas szkoły średniej albo innego zrównanego z nią zakładu naukowego z dostatecznym postępem, znajomość języków niemieckiego i włoskiego w mowie i w piśmie, sześciomiesięczna praktyka próbna i złożenie przepisane go dla urzędników egzaminu przynajmniej z dobrym postępem.

(Na równi ze świadectwem ukończenia czterech niższych klas szkoły średniej uważa się: świadectwo opanowania materiału naukowego czterech niższych klas szkoły średniej, świadectwo półroczne albo roczne z któregośkolwiek roku seminarjum nauczycielskiego, świadectwo ukończenia połączonego ze szkołą wydziałową kursu naukowego, świadectwo, uzyskane przez prywatystę na takim kursie naukowym, świadectwo półroczne albo roczne z jakiegokolwiek roku publicznej wyższej szkoły handlowej [akademii handlowej] albo fachowej klasy w szkole nautycznej, świadectwo odejścia publicznej dwuklasowej szkoły handlowej, następnie świadectwo albo zastępujące je wiadomienie szkolne z jakiegokolwiek roku szkoły przemysłu artystycznego, wyższej szkoły przemysłowej, wyższej przemysłowej szkoły fachowej albo budowlanej szkoły fachowej, wreszcie świadectwo odejścia dwuletniego przynajmniej oddziału naukowego z nauką całodzienną w przemysłowym zakładzie naukowym państwowym lub niepaństwowym, ale wyposażonym prawem publiczności.)

Na asystenta: Posiadanie uprawnienia co do posad § 4. ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, znajomość języków niemieckiego i włoskiego w słowie i piśmie i wykazanie odpowiedniej kwalifikacji marynarskiej.

Na starszego magazyniera: znajomość języków niemieckiego i włoskiego w słowie i piśmie, biegłość w liczeniu i sześciomiesięczne zadowolające próbne pełnienie służby.

Na magazyniera: znajomość języków niemieckiego i włoskiego i biegłość w liczeniu.

Na miernika drzewa: znajomość języków niemieckiego i włoskiego i posiadanie przepisane go świadectwa fachowego.

Na szyfra: znajomość języka włoskiego i biegłość w liczeniu.

Na dyurnistę: znajomość języków niemieckiego i włoskiego w słowie i piśmie.

Na wadmistrza: znajomość języków niemieckiego i włoskiego i świadectwo w charakterze zaprzysiężonego wadmistrza.

Na woźnego: znajomość języków niemieckiego i włoskiego w słowie i piśmie.

Na służącego przy manipulacji towarami: znajomość języków niemieckiego i włoskiego i biegłość w liczeniu.

Na pisarza zakładowego i służącego magazynowego: znajomość języka włoskiego w słowie i piśmie i biegłość w liczeniu.

Na straż bezpieczeństwa: znajomość języka włoskiego w słowie i piśmie.

Na stróżów dziennych i nocnych: znajomość języka włoskiego.

Na odźwiernego: znajomość języków niemieckiego i włoskiego w słowie i piśmie.

Na maszynistę: wykazania uzdolnienia do samoistnego kierowania maszyną okrętową.

Na obsługującego maszynę (palacza): znajomość języka włoskiego. Świadectwo z egzaminu na asystenta maszyn.

Na starszego barkarza: znajomość języków włoskiego i kroackiego, zawód marynarza i sześciomiesięczne zadowolające próbne pełnienie służby.

Na barkarza i kierownika łodzi: znajomość języków włoskiego i kroackiego oraz zawód marynarza.

Na kuchmistrza: znajomość języka włoskiego i zawód kucharza.

Na stolarza, bednarza, szofera, woźnicę: potrzebne wiadomości fachowe.

152.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 29. marca 1917

dla unormowania obrotu węglem, brykietami i koksem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Kto węgiel, brykiety albo koks uzyskuje, ma w przechowaniu, puszcza w obrót handlowy albo zużywa, jest obowiązany na szczególne, wystosowane doń wezwanie lub na ogólne zarządzenie Ministerstwa robót publicznych udzielić w ciągu ustanowionego czasokresu zgodnie z prawdą jemu lub ustanowionym w tym celu przezeń urzędowym organom zarządzonych wyjaśnień co do wspomnianych materiałów, a w szczególności także co do ich uzyskiwania, odbytu i zużywania.

§ 2.

Rodzaj i rozmiar udzielania wyjaśnień oraz forma, w której należy to skutecznie, będą od przypadku do przypadku oznaczane przez Ministerstwo robót publicznych.

§ 3.

Dla zbadania prawdziwości udzielonych wyjaśnień może Ministerstwo robót publicznych przez organa urzędowe zarządzić wgląd w zapiski urzędowe obowiązanych do dania wyjaśnień.

Gminy są obowiązane współdziałać przy wykonaniu tego rozporządzenia.

§ 4.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń oraz za każde współdziałanie przy udaremnieniu ustanowionych tam obowiązków będzie się karało grzywnami do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyny te według obowiązujących ustaw nie podlegają surowszemu ukaraniu.

Postępowanie z powodu takich przekroczeń należy co do posiadaczy kopalń i ich funkcyjnarjuszów do władz górniczych, w I. instancji do starostwa górniczego, a co do wszystkich innych osób do władz politycznych, w I. instancji do politycznej władzy powiatowej.

Wykonanie karnych orzeczeń władz górniczych należy skutecznie za pośrednictwem władz politycznych, a w razie potrzeby w drodze sądowej.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wlr. Trnka wlr.
Handel wlr. Schenk wlr.
Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIV. — Wydana i rozesłana dnia 5. kwietnia 1917.

Treść: (№ 153. i 154.) 153. Rozporządzenie w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 9. marca 1903, dotyczącego się obrotu winorośli z korzeniami i szczepów winogardowych w Czechach. — 154. Rozporządzenie, którym uzupełnia się punkt II. rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. listopada 1903, dotyczącego się składu komisji krajowej dla spraw uprawy wina w królestwie Czech.

153.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 2. kwietnia 1917,

w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 9. marca 1903, Dz. u. p. Nr. 61, dotyczącego się obrotu winorośli z korzeniami i szczepów winogardowych w Czechach.

W sprawie obrotu winorośli z korzeniami i szczepów winogardowych w Czechach (a mianowicie w sprawie obrotu winoroślami razem z korzeniami zmieniając częściowo §§ 1. i 2. rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 1. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 34), rozporządza się w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i handlu, co następuje:

§ 1.

Winorośle z korzeniami i szczepy winogardowe można przewozić do Czech z innych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych tylko za zezwoleniem, wydanem przez c. k. Namiestnictwo w Pradze po zasięgnięciu opinii rady kultury krajowej dla królestwa Czech; w zezwoleniu tem winna być wymieniona ilość winorośli, które mają być przewiezione, tudzież miejsce ich pochodzenia i przeznaczenia.

Zezwolenia tego można jednakże udzielić tylko w takim razie, jeżeli winorośle pochodzą z gmin, do których nie mają zastosowania §§ 1. i 4. ustawy z dnia 3. kwietnia 1875, Dz. u. p. Nr. 61.

Okres ważności takiego zezwolenia na przywóz oznaczy c. k. Namiestnictwo w każdym przypadku z osobna po zasięgnięciu zdania rady kultury krajowej.

§ 2.

Obrót szczepami winogardowymi pochodzenia czeskiego jest w granicach Czech wolny i tylko w takim razie ulega ograniczeniom w poszczególnych gminach lub częściach gmin, jeżeli do nich znajdują zastosowanie §§ 1. i 4. ustawy z dnia 3. kwietnia 1875, Dz. u. p. Nr. 61.

§ 3.

Obrót winoroślami razem z korzeniami pochodzenia czeskiego w granicach Czech jest dozwolony tylko stosownie do postanowień §§ 4. do 6. niniejszego rozporządzenia.

§ 4.

C. k. Namiestnictwo może po zasięgnięciu opinii rady kultury krajowej poszczególnym posiadaczom winnic, którzy okazali się godnymi zaufania, udzielić zezwolenia na sprzedaż winorośli z korzeniami. Zezwolenie to będzie udzielone na piśmie

najdłużej na przeciąg trzech lat i odnosić się tylko do ograniczonego obszaru, który będzie wymieniony w dokumencie zezwolenia; obszar ten oznaczy c. k. Namiestnictwo po zasięgnięciu opinii rady kultury krajowej w porozumieniu z Wydziałem krajowym królestwa Czech, przepisując środki ostrożności, od których należy zawsze uczynić zależnym to ułatwienie.

Ogród, przeznaczony do produkcji winorośli, stoi pod ustawicznym nadzorem męża zaufania, ustanowionego dla dotyczącej gminy przez c. k. Namiestnictwo; conajmniej raz na rok będzie ogród ten badany przez fachowego delegata, wysłanego przez c. k. Namiestnictwo.

Co do wydanych winorośli należy prowadzić wykaz, w którym mają być dokładnie wymienieni odbiorcy i pochodzenie materiału; również każdorazowy stan odnośnego ogrodu należy uwidocznić w zapiskach.

Wykazy te musi się na żądanie okazać osobom, którym nadzór poruczono.

Sposób prowadzenia wykazów będzie unormowany osobnym zarządzeniem c. k. Namiestnictwa w Pradze.

§ 5.

Obrót winoroślami w obrębie jednej i tej samej gminy, co do której nie wydano zakazu na zasadzie ustawy z dnia 3. kwietnia 1875, Dz. u. p. Nr. 61, nie podlega na ogół żadnemu ograniczeniu.

Wspomniani w § 4. posiadacze winnic winni stosować się do zawartych tamże zarządzeń co do obrotu winoroślami także w obrębie gminy ich siedziby.

§ 6.

C. k. Namiestnictwo może po zasięgnięciu opinii rady kultury krajowej oznaczyć w porozumieniu z Wydziałem krajowym królestwa Czech także więcej gmin, względnie części gmin jako jednolity obszar uprawy wina.

W takim razie postanowienia, wymienione w § 5. tego rozporządzenia co do obrotu winoroślami w obrębie jednej i tej samej gminy, mają zastosowanie także do obrotu w tych obszarach uprawy wina.

§ 7.

Przekroczenia postanowień §§ 1. do 6. podlegają karom, ustanowionym w § 17. ustawy z dnia 3. kwietnia 1875, Dz. u. p. Nr. 61.

§ 8.

Do przywozu winorośli z korzeniami z Czech do innych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych mają i nadal zastosowanie § 2. rozporządzenia z dnia 1. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 34, oraz wszystkie inne istniejące w danym razie szczególne przepisy co do przewozu winorośli do poszczególnych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Co do przywozu winorośli z korzeniami i szczepów winogrodowych z zagranicy do Czech, tudzież wywozu takich winorośli z Czech za granicę i przewozu ich przez Czechy, zachowują moc obowiązującą przepisy, zawarte w § 3. rozporządzenia z dnia 1. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 34.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.

154.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 2. kwietnia 1917,

którem uzupełnia się punkt II. rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. listopada 1903, Dz. u. p. Nr. 240, tyżącego się składu komisji krajowej dla spraw uprawy wina w królestwie Czech.

Uchyła się w jego obecnem brzmieniu punkt II. rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. listopada 1903, Dz. u. p. Nr. 240, tyżącego się składu komisji krajowej dla spraw uprawy wina w królestwie Czech i ma on opiewać, jak następuje:

II.

W komisji krajowej dla spraw uprawy wina przewodniczy namiestnik lub wyznaczony przezeń w tym celu zastępca.

Członkami krajowej komisji uprawnionymi do głosowania są:

- a) referent Namiestnictwa dla spraw kultury krajowej;
- b) delegat Wydziału krajowego;
- c) trzech członkowie zawodowi, powołani przez namiestnika na okres trzechletni, względnie na pozostałą część tego okresu;
- d) z obu sekcji rady kultury krajowej po dwóch członków;

e) delegat szkoły sadowniczej i uprawy wina w Melniku;

f) delegat szkoły rolniczej, sadowniczej i uprawy wina w Litomierzycach;

g) delegat król. czeskiego instytutu pomologicznego w Troji.

Przewodniczący może według swego uznania wzywać na posiedzenia w miarę potrzeby jeszcze innych fachowców i mężów zaufania, jednakże bez prawa głosowania.

Clam-Martinić wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXV. — Wydana i rozesłana dnia 6. kwietnia 1917.

Treść: (№ 155. i 156.) 155. Rozporządzenie, którem zmienia się niektóre postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu i Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. września 1898. tyczącego się postępowania przed Trybunałem patentowym. — 156. Obwieszczenie, ogłaszające instrukcję dla Trybunału patentowego.

155.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych i Ministra sprawiedliwości z dnia 14. marca 1917,

którem zmienia się niektóre postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu i Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. września 1898, Dz. u. p. Nr. 158, tyczącego się postępowania przed Trybunałem patentowym.

Na zasadzie postanowień §§ 94. i 124. ustawy z dnia 11. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 30, w sprawie ochrony wynalazków (ustawa patentowa) rozporządza się, jak następuje:

Artykuł I.

W miejsce §§ 9., 10., 11. i 12. rozporządzenia Ministerstwa handlu i Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. września 1898, Dz. u. p. Nr. 158, wstępują następujące postanowienia:

§ 9.

Odwołanie winno oznaczyć punkty, w których zostaje rozstrzygnięcie zaczepione, i musi zawierać pewne oznaczone żądanie.

Stały referent winien każde nadchodzące odwołanie zbadać przede wszystkim w tym kierunku, czy odpowiada ono wszystkim wymogom formalnym, w szczególności czy przedłożono wymaganą ilość odpisów dla przeciwników odwoławczych, jakoteż dla urzędu patentowego (§ 9. c).

W danym razie spowoduje referent uzupełnienie odwołania albo bezpośrednio u strony albo też drogą urzędu patentowego, do czego należy oznaczyć odpowiedni czasokres.

Jeżeli pisma odwoławczego nie wniesiono w urządzie patentowym, lecz bezpośrednio w Trybunale patentowym, to winien stały referent spowodować natychmiastowe zwrócenie odwołania stronie (§ 87., alinea 3, ustawy patentowej).

§ 9. a.

Jeżeli jedna ze stron nie uczyniła zadość w ciągu oznaczonego w tym względzie czasokresu wydanym przez stałego referenta wskazówkom co do uchylenia wad formalnych, dalej, jeżeli

- a) w odwołaniu nie powiedziano, w których punktach zostaje rozstrzygnięcie zaczepione,
- b) odwołanie nie zawiera żadnego oznaczonego żądania,
- c) wnoszącemu odwołanie brakuje prawo do jego wniesienia,
- d) pismo odwoławcze powinien być już odrzucić urząd patentowy (§§ 87., 88. ustawy patentowej),

- e) odwołanie jest skierowane jedynie przeciw zarządzenemu przez urząd patentowy bez wdrażania dalszego postępowania albo bez rozpisywania rozprawy odrzuceniu wniosku lub podania (§§ 68. i 72. ustawy patentowej),
- f) odwołanie opiera się wyłącznie na tem, że urząd patentowy naruszył istotne formy postępowania, których pominięcie przeszkodziło wydaniu zgodnego z ustawą rozstrzygnięcia (§ 89. ustawy patentowej), wreszcie
- g) zaczęciono odrzucenie odwołania, wypowiedziane przez urząd patentowy (§ 88. ustawy patentowej),

w takim razie winien stały referent zasięgnąć na niejawnem posiedzeniu uchwały Trybunału patentowego, co do tego, czy bez zarządzenia rozprawy należy odwołanie odrzucić albo wdrożyć postępowanie przygotowawcze, a w przypadkach e) i f) uchylić rozstrzygnięcie urzędu patentowego i zwrócić mu sprawę do ponownego rozstrzygnięcia.

Dalej należy bez wdrażania postępowania przygotowawczego powziąć uchwałę na niejawnem posiedzeniu co do odwołania, dotyczącego wyłącznie wpisu do rejestru patentowego w myśl § 93. ustawy patentowej, albowież zwrotu kosztów, albo jeżeli poza przypadkiem f) według zapatrywania stałego referenta zachodzi widocznie naruszenie istotnych form postępowania (§ 89. ustawy patentowej).

§ 9. b.

Jeżeli nie załatwiono definitywnie odwołania uchwałą bez wdrażania postępowania przygotowawczego (§ 9. a), w takim razie także referent doręczyć jedno wygotowanie pisma odwoławczego wraz z odpisami załączników stronie przeciwnej z tą uwagą, iż wolno jej w ciągu nieodrączalnego 30dniowego czasokresu wnieść swoją odpowiedź odwoławczą w ilości wygotowań, potrzebnych dla Trybunału patentowego i wnoszących odwołanie.

Wygotowanie wniesionej odpowiedzi odwoławczej i jej załączników winien referent kazać dostawić wnoszącemu odwołanie.

§ 9. c.

Odpis pisma odwoławczego wraz z załącznikami przesłać referent urzędowi patentowemu z tym dodatkiem, że wolno mu w nieodrączalnym 30dniowym terminie wnieść pismo wzajemne w podwójnem wygotowaniu.

Jedno wygotowanie wniesionego przez urząd patentowy pisma wzajemnego także referent doręczyć wnoszącemu odwołanie.

§ 9. d.

Jeżeli wnoszący odwołanie oświadczy, że zrzeka się ustnej rozprawy, to należy wezwać przeciwnika odwoławczego do oświadczenia się w tym względzie z tą uwagą, że jego przystąpienie do tego zrzeczenia się przyjmie się za dokonane, jeżeli w ciągu udzielonego mu czasokresu nie zażąda wyraźnie wyznaczenia ustnej rozprawy.

Zrzeczenie się to jest nieodwoalnym.

§ 9. e.

Odwołanie można cofnąć aż do zakończenia ustnej rozprawy. W takim razie należy zastanowić postępowanie odwoławcze, a to ze strony stałego referenta, jeżeli cofnięcie uskuteczniłoby jeszcze przed usną rozprawą. W danym razie należy przytem ustanowić dla przeciwnika odwoławczego czasokres dla dochodzenia roszczenia o zwrot kosztów postępowania odwoławczego.

Tego rodzaju wniosek o zwrot kosztów należy załatwić uchwałą na posiedzeniu niejawnem.

§ 9. f.

Wyznaczoną rozprawę może prezydent odroczyć z ważnych przyczyn na wniosek albo z urzędu.

Jeżeli wniosek o odroczenie przedstawiono przy ustnej rozprawie albo jeżeli po odrzuceniu go przez prezydenta ponowiono go przy niej, należy rozstrzygnąć o nim w drodze uchwały Trybunału.

§ 9. g.

Niejawienie się interesowanych lub ich zastępców nie przeszkadza przeprowadzeniu rozprawy i wydaniu rozstrzygnięcia.

10.

Jeżeli w postępowaniu odwoławczem przystępuje do strony interwenient uboczny, w takim razie należy nie dopuścić uchwałą interwencji ubocznej, jeżeli sprzeciwia się ona przepisom ustawowym bezwzględnie obowiązującym, które należy z urzędu uwzględnić. W przeciwnym razie należy o tem uwiadomić obie strony procesowe. Jeżeli jedna z nich sprzeciwia się interwencji ubocznej, w takim razie należy rozstrzygnąć uchwałą o jej dopuszczalności na posiedzeniu niejawnem.

§ 10. a.

Jeżeli wniesiono podanie o wznowienie postępowania, które jest skierowane przeciw rozstrzygnięciu Trybunału patentowego, w takim razie winien stały referent zarządzić potrzebne ewentualnie uzupełnienia podania i zażądać uchwały Trybunału patentowego.

Jeżeli żądanie wznowienia zostanie uwzględnionem, to postanowi równocześnie Trybunał patentowy, czy wznowione postępowanie należy przeprowadzić przed Trybunałem patentowym, czy też przed urzędem patentowym. Trybunał patentowy wydaje uchwałę o żądaniu wznowienia postępowania z reguły na posiedzeniu niejawnem.

§ 11.

Orzeczenia Trybunału patentowego należy ogłaszać i wygotowywać w imieniu Jego Cesarskiej Mości, a podpisywać ma je przewodniczący i protokolant.

Rozstrzygnięcia, wydane w drodze uchwały, następnie pisma, wystosowane do władz i publicznych korporacji, nie dotyczące sprawy strony w rzeczach patentów, podpisze prezydent albo jego zastępca.

Wszystkie inne wygotowania uskutecznią się pod oznaczeniem „c. k. Trybunał patentowy“ z podpisem referenta stałego albo jego zastępcy.

Jeżeli przy wygotowaniu orzeczeń albo uchwał zaszyły omyłki pisarskie albo inne widoczne błędy, to należy na wniosek albo z urzędu zażądać z powrotem doręczonych egzemplarzy i sprostować je odpowiednio uchwałą. Jeżeli zażądanych egzemplarzy nie przedłożono, to winno nastąpić sprostowanie w taki sam sposób na równobrzmiącym egzemplarzu wygotowania.

Doręczanie wygotowań Trybunału patentowego uskutecznią się przez pocztę albo za pośrednictwem urzędu patentowego.

§ 12.

Początku i biegu czasokresów nie wstrzymują niedziele i święta. Jeżeli koniec czasokresu przypada na niedzielę lub święto, to należy najbliższy dzień powszedni uważać za najbliższy dzień czasokresu. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do czasokresu.

Za dni świąteczne należy uważać według kalendarza rzymsko-katolickiego: Nowy Rok, święto Trzech Króli, święto Matki Boskiej gromnicznej, święto Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny, święto Wniebowstąpienia, poniedziałki Wiekanoce i Zielonych świąt, święto Bożego Ciała, dzień

świętych Piotra i Pawła, dzień Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, urodziny Najświętszej Maryi Panny, dzień Wszystkich Świętych, dzień świętego Leopolda, dzień Niepokalanego Poczęcia, Dzień Bożego Narodzenia i dzień świętego Szczepana.

Jeżeli terminy, przysługujące z mocy ustawy albo na podstawie ustanowienia przez Trybunał patentowy więcej osobom, interesowanym w tej samej sprawie, dla przedsięwzięcia tej samej czynności, upływają w różnych chwilach, w takim razie rzezoną czynność mogą wykonać wszystkie osoby tak długo, jak długo jeszcze jednej z tych osób przysłuży czasokres dla tej czynności.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Trnka wlr.

Schenk wlr.

156.

Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych i Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 14. marca 1917, ogłaszające instrukcję dla Trybunału patentowego.

Niniejszem ogłasza się dla c. k. Trybunału patentowego następującą instrukcję, uchwaloną przez c. k. Trybunał patentowy na zasadzie § 90. ustawy z. dnia 11. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 30, tyczącej się ochrony wynalazków (ustawa patentowa); instrukcja ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia zamiast instrukcji, ogłoszonej obwieszczeniem Ministerstwa handlu i Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 8. listopada 1900, Dz. u. p. Nr. 187.

Trnka wlr.

Schenk wlr.

Instrukcja c. k. Trybunału patentowego.

Wyznaczanie posiedzeń.

§ 1.

Ustne rozprawy i niejawnie posiedzenia Trybunału patentowego wyznacza prezydent od przypadku do przypadku.

Ustne rozprawy należy obwieścić na czas w dzienniku patentowym.

Wzywianie członków na posiedzenia.

§ 2.

Prezydent oznacza trzech fachowo technicznych członków Trybunału patentowego, których powołuje się dla każdego przypadku z listy do każdego posiedzenia, i zarządza wezwanie członków Trybunału na posiedzenia.

Jeżeli jeden z członków w myśl § 42. ustawy patentowej jest wyłączony od współdziałania przy naradzie lub rozstrzyganiu Trybunału patentowego albo w inny sposób dozna nieuchronnej przeszkody w uczestniczeniu w posiedzeniu, należy ile możności donieść prezydentowi, wymieniając przyczynę wykluczenia albo przeszkody.

Prezydent może w takim przypadku albo natychmiast wydać potrzebne zarządzenie co do zastępstwa odpadającego członka, albo też zasięgnąć uchwały Trybunału patentowego.

Powzięcie uchwały.

§ 3.

Dla powzięcia uchwały Trybunału patentowego potrzeba prócz przewodniczącego obecności sześciu głosujących i protokolanta.

Jeżeli nie chodzi o definitywne załatwienie odwołania, to można zasięgnąć uchwały także bez posiedzenia w drodze pisemnej. Jeżeli jeden z członków Trybunału patentowego wyrazi przytem zdanie odmienne od wniosku referenta, to należy w każdym razie posiedzenie odbyć.

Przewodnictwo.

§ 4.

Na posiedzeniach przewodniczy prezydent Trybunału patentowego albo jego zastępca.

Narada i głosowanie.

§ 5.

Narada i głosowanie Trybunału patentowego odbywa się na posiedzeniu niejawnem. Wszystkie zajścia w ciągu tego posiedzenia podpadają pod przysięgę urzędową.

Przewodniczący kieruje głosowaniem jakoteż poprzedzającą je ewentualnie naradą.

Referent winien przedewszystkiem przedstawić stan rzeczy i swoje wnioski co do załatwienia.

Jeżeli ustanowiono współreferenta, to ma on wydać swoją opinię bezpośrednio po referencie.

Potem otwiera przewodniczący naradę i udziela głosującym głosu w tym porządku, w jakim się zgłaszają.

Odmienne wnioski należy przedstawić w toku narady i uzasadnić je.

Jeżeli głosu nie zażądano, albo narada jest skończoną, winien przewodniczący przedsięwziąć głosowanie co do przedstawionych wniosków.

§ 6.

Pytania, co do których ma się odbyć głosowanie, i porządek, w jakim nad nimi winno się głosować, ustala przewodniczący.

Można jednak i w tym względzie przeprowadzić naradę na wniosek każdego głosującego i może co do tego powziąć Trybunał patentowy uchwałę.

§ 7.

Głosujący głosują w tym porządku, że po referencie i po ustanowionym ewentualnie współreferencie oddają swój głos najpierw fachowo-techniczni członkowie według wieku, a następnie członkowie prawnicy według swojej rangi służbowej, a to poczynszy od najstarszego.

Głosowanie odbywa się bez podania przyczyn.

§ 8.

Trybunał patentowy wydaje uchwały absolutną większością głosów.

Jeżeli głosy są równo podzielone między dwa zdania, albo jeżeli z większej ilości zdań jedno zdanie łączy przynajmniej połowę wszystkich głosów, w takim razie jest przewodniczący obowiązany oddać także swój głos.

Jeżeli w jednym z takich przypadków przyłącza się on do zdania, które złączyło już połowę głosów, zdanie to staje się uchwałą.

§ 9.

Jeżeli za żadnem zdaniem nie oświadczyła się bezwzględna większość w myśl poprzedniego paragrafu, to należy kolejne wypytanie powtórzyć.

Jeżeli i przytem nie okaże się żadna bezwzględna większość, to należy przedstawione wnioski rozdzielić na więcej punktów i co do każdego z nich osobno głosować.

Uchwałę, powziętą co do jednego punktu, należy następnie wziąć za podstawę narady i uchwalania co do wszystkich dalszych punktów w ten sposób, że przy tych dalszych punktach także ci głosujący, którzy na poprzednią uchwałę

się nie zgodzili, winni ją przyjąć za wiążącą ich podstawę i oddać swe głosy pod tem założeniem co do dalszych punktów.

W taki sam sposób należy postępować przy ustalaniu powodów rozstrzygnięcia.

§ 10.

Każdy głosujący może odstąpić od oddanego głosu aż do zamknięcia posiedzenia.

Jeżeli przez to zmieni się stosunek głosów w ten sposób, że powzięta uchwała niema już za sobą bezwzględnej większości głosów, w takim razie należy dokonać nowego głosowania. Także można w takim razie uchwalić wznowienie narady.

§ 11.

Wynik głosowania winien protokolant zaznaczyć na akcie albo na dołączonych arkuszach.

Zapisek ten ma zawierać obok podania dnia narady i wymienienia obecnych zupełnie przedstawienie przebiegu głosowania.

Należy wymienić wszystkie przedstawione wnioski i podać głosujących, którzy głosowali za i przeciw nim.

Co do narad i głosowań, łączących się bezpośrednio z ustną rozprawą, należy spisać protokół oddzielny od protokołu rozprawy (§ 29.).

Każdemu głosującemu wolno spisać powody jego zdania, którego nie uchwalono i należy pismo takie dołączyć do zapisku głosowania, jeżeli sporządzono je przed zamknięciem posiedzenia.

Przewodniczący winien zbadać zapiski protokolanta, sprostować je w razie potrzeby i poświadczyć je swoim podpisem.

. Wypracowanie uchwał.

§ 12.

Załatwienia, jakie mają być wydawane na podstawie powziętych uchwał ma z reguły ułożyć referent; jeżeli jednak uchwałę powzięto co do sprawy głównej albo co do istotnego uzasadnienia wbrew zapatrywaniu referenta, to należy na żądanie referenta powierzyć ułożenie załatwienia temu głosującemu, którego wniosek uchwalono.

Przewodniczący ma zbadać zgodność ułożenia wygotowania z uchwałą.

Odwolania.

§ 13.

Stały referent ma przedewszystkiem każde nadchodzące odwołanie zbadać w tym kierunku, czy odpowiada ono wszystkim wymogom formalnym, a w szczególności, czy przedłożono potrzebną dla przeciwników odwoławczych i dla urzędu patentowego ilość odpisów.

W danym razie ma zarządzić referent uzupełnienie odwołania albo bezpośrednio przez strony, albo też w drodze urzędu patentowego, do czego należy wyznaczyć odpowiedni czasokres (§ 9., ustęp 2. i 3., rozporządzenia z dnia 14. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 155.

14.

Jeżeli pismo odwoławcze wniesiono nie do urzędu patentowego, lecz bezpośrednio do Trybunału patentowego, w takim razie ma zarządzić stały referent natychmiastowy zwrot odwołania stronie (§ 87., alinea 3, ustawy patentowej, § 9., ustęp 4., powołanego rozporządzenia).

§ 15.

W odwołaniu należy oznaczyć punkty, w których rozstrzygnięcie zostaje zaczepione, oraz musi ono zawierać ściśle oznaczone żądanie (§ 9., ustęp 1., powołanego rozporządzenia).

Powzięcie uchwały bez wdrażania postępowania przygotowawczego.

§ 16.

Jeżeli strona nie uczyniła zadość wydanym przez stałego referenta wskazówkom co do uchylenia formalnych braków w ciągu ustanowionego do tego czasokresu, następuje, jeżeli

- a) nie podano w odwołaniu, w których punktach zostaje rozstrzygnięcie zaczepionem,
- b) odwołanie nie zawiera oznaczonego żądania,
- c) wnoszący odwołanie nie jest uprawniony do jego wniesienia,
- d) pismo odwoławcze powinien był już odrzucić urząd patentowy (§§ 87., 88. ustawy patentowej),

Wygotowanie wniesionego przez urząd patentowy pisma wzajemnego każe referent doręczyć wnoszącemu odwołanie (§ 9. c powołanego rozporządzenia).

Zrzeczenie się ustnej rozprawy odwoławczej.

§ 19.

Jeżeli wnoszący odwołanie oświadczy, że się zrzeka ustnej rozprawy, to należy wezwać przeciwnika odwoławczego do oświadczenia się w tym względzie z tem, że jego przystąpienie do tego zrzeczenia przyjmie się, jeżeli w ciągu udzielonego mu czasokresu nie zażąda wyraźnie wyznaczenia ustnej rozprawy.

Zrzeczenie się jest nieodwołalne (§ 9. d powołanego rozporządzenia).

Interwencja uboczna.

§ 20.

Jeżeli w postępowaniu odwoławczem przystępuje do stron interwenient uboczny, to należy nie dopuścić uchwałą tej interwencji ubocznej, jeżeli sprzeciwia się ona bezwzględnie obowiązującym przepisom ustawowym, które należy z urzędu uwzględnić. W razie przeciwnym należy o tem uwiadomić obie strony. Jeżeli jedna z nich sprzeciwia się interwencji ubocznej, to należy o jej dopuszczalności rozstrzygnąć uchwałą na posiedzeniu niejawnem (§ 10. powołanego rozporządzenia).

Przydanie zastępcy ubogich.

§ 21.

Podania, które zostają wniesione do Trybunału patentowego o przydanie adwokata dla tymczasowego bezpłatnego zastępowania w postępowaniu odwoławczem, należy odstąpić prezydentowi urzędu patentowego dla rozstrzygnięcia o żądanej uldze.

Cofnięcie odwołania.

§ 22.

Odwołanie można cofnąć aż do zamknięcia ustnej rozprawy. W tym razie należy zastanowić postępowanie odwoławcze, a mianowicie ma to uczynić stały referent, jeżeli cofnięcie uskuteczono jeszcze przed ustną rozprawą. W danym razie należy przytem ustanowić dla przeciwnika odwoławczego czasokres dla dochodzenia roszczenia o zwrot kosztów postępowania odwoławczego.

e) odwołanie jest skierowane li tylko przeciw odrzuceniu wniosku albo podania, zarządzoneму przez urząd patentowy bez wdrażania dalszego postępowania lub bez rozpisania rozprawy (§§ 68. i 72. ustawy patentowej),

f) odwołanie opiera się wyłącznie na tem, że urząd patentowy naruszył istotne formy postępowania, których nieuwzględnienie przeskodziło wydaniu zgodnego z ustawą rozstrzygnięcia (§ 89. ustawy patentowej), wreszcie

g) zaczepieniu ulega odrzucenie odwołania przez urząd patentowy (§ 88. ustawy patentowej),

w takim razie stały referent winien zasięgnąć uchwały Trybunału patentowego na posiedzeniu niejawnem co do tego, czy bez zarządzenia rozprawy należy odwołanie odrzucić albo też wdroić postępowanie przygotowawcze, a w przypadkach e) i f) uchylić rozstrzygnięcie urzędu patentowego i odesłać sprawę temuż urzędowi do ponownego rozstrzygnięcia.

Następnie należy bez wdrażania postępowania przygotowawczego powziąć na niejawnem posiedzeniu uchwałą co do odwołania, które dotyczy wyłącznie wpisów do rejestru patentowego w myśl § 93. ustawy patentowej alboważ zwrotu kosztów lub też, jeżeli poza przypadkiem f) według zapatrywania stałego referenta zachodzi widocznie naruszenie istotnych form postępowania (§ 89. ustawy patentowej), (§ 9. a powołanego rozporządzenia).

Odpowiedź na odwołanie. Pismo wzajemne.

§ 17.

Jeżeli odwołania nie załatwia się definitywnie uchwałą bez wdrażania postępowania przygotowawczego, to winien referent wygotowanie pisma odwoławczego wraz z odpisami załączników kazać doręczyć przeciwnikowi z tem, że wolno mu w ciągu nieodrączalnego czasokresu 30 dni wnieść swoją odpowiedź odwoławczą w takiej ilości wygotowań, jaka potrzebna jest dla Trybunału patentowego i dla wnoszących odwołanie.

Wygotowanie wniesionej odpowiedzi odwoławczej i jej załączników każe referent doręczyć wnoszącemu odwołanie (§ 9. b powołanego rozporządzenia).

§ 18.

Odpis pisma odwoławczego wraz z załącznikami przesłać referent urzędowi patentowemu z tem, że wolno mu w ciągu nieodrączalnego czasokresu 30 dni wnieść pismo wzajemne w dwóch wygotowaniach.

O tego rodzaju wniosku o zwrot kosztów należy powziąć uchwałę na posiedzeniu niejawnem (§ 9. e powołanego rozporządzenia).

Przygotowanie ustnej rozprawy.

§ 23.

Stały referent wyda zarządzenia, potrzebne do należytego przygotowania ustnej rozprawy. W tych przypadkach, w których obok niego albotęz na jego miejsce ustanowiono innego członka Trybunału patentowego jako referenta, winien stały referent zarządzenia te wydać w porozumieniu z tym członkiem; w razie różnicy zdań należy zasięgnąć rozstrzygnięcia prezydenta.

W szczególności winien stały referent, skoro odpowiedź odwoławcza i pismo wzajemne zostały wniesione, albotęz upłynął już bezwocnie czasokres dla ich wniesienia i rozprawa pozatem jest także dostatecznie przygotowaną, donieść o tem prezydentowi.

§ 24.

Jeżeli strony zrzekły się ustnej rozprawy i jeżeli także prezydent nie uważa jej za potrzebną, należy wyznaczyć posiedzenie niejawne dla rozstrzygnięcia odwołania. We wszystkich innych przypadkach zarządza prezydent rozpisanie ustnej rozprawy. Należy do niej wezwać strony lub ich zastępców.

O rozpisaniu rozprawy należy uwiadomić także urząd patentowy z tem, że wolno mu wysłać zastępcę.

§ 25.

Dla odpowiedniego przygotowania zastrzeżone jest prezydentowi puszczenie w obieg aktu między powołanych do uczestniczenia w posiedzeniu członków Trybunału patentowego albotęz zarządzenie jeszcze przed posiedzeniem ustnego objaśnienia tych członków ze strony referenta.

§ 26.

Wyznaczoną rozprawę może prezydent odrzucić z ważnych przyczyn na wniosek albo z urzędu.

Jeżeli przy ustnej rozprawie przedstawiono wniosek o odroczenie albotęz po odrzuceniu go przez prezydenta ponowiono wniosek ten przy takiej rozprawie, należy rozstrzygnąć o nim uchwałą Trybunału (§ 9. f powołanego rozporządzenia).

§ 27.

Niejawienie się interesowanych albo ich zastępców nie przeszkadza przeprowadzeniu rozprawy i wydaniu rozstrzygnięcia (§ 9. g powołanego rozporządzenia).

Ustna rozprawa.

§ 28.

Do przewodniczącego należy kierowanie ustną rozprawą i wykonywanie policyi posiedzenia. Co do tej ostatniej mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §§ 197. do 202. procedury cywilnej.

Rozprawa rozpoczyna się wywołaniem sprawy.

Następnie winien referent odczytać swój pisemnie przygotowany referat. Ten ostatni ma zawierać przedstawienie istotnego stanu rzeczy, następnie treść odwołania i odpowiedzi odwoławczej, wniesionego ewentualnie pisma wzajemnego, nie może jednak zawierać wyrażenia zapatrywania co do rozstrzygnięcia, jakie wydać należy.

Następnie otrzyma głos wnoszący odwołanie. a po nim zastępca urzędu patentowego i przeciwnik odwoławczy. Ten ostatni ma w każdym razie prawo wypowiedzieć się na ostatku.

Członkowie Trybunału patentowego mają prawo zadawania pytań.

Protokół rozprawy.

§ 29.

O rozprawie należy spisać protokół za pośrednictwem zaprzyjęzonego protokolanta, w razie potrzeby za przybraniem technika, którego na żądanie prezydenta wyznaczy Ministerstwo robót publicznych.

Protokół ten musi zawierać imiona i nazwiska obecnych członków Trybunału patentowego, stron i ich zastępców, zastępcy urzędu patentowego, istotne wydarzenia rozprawy, oraz wnioski stron i powzięte co do nich uchwały.

Protokół ten podpiszą przewodniczący i protokolant.

§ 30.

W orzeczeniu Trybunału patentowego co do ustnej rozprawy wolno brać udział tylko tym głosującym, którzy byli obecnymi na całej rozprawie.

§ 31.

Orzeczenie należy ogłosić z istotnemi przyczynami rozstrzygnięcia ile możności bezpośrednio po zamknięciu ustnej rozprawy.

We wszystkich przypadkach należy jednak jak najrychlej doręczyć stronom oraz urzędowi patentowemu pismem wygotowanie orzeczenia wraz z zupełnemi powodami rozstrzygnięcia.

Podania o wznowienie postępowania.

§ 32.

Jeżeli wniesiono podanie o wznowienie postępowania, skierowane przeciw rozstrzygnięciu Trybunału patentowego, w takim razie winien stały referent zarządzić potrzebne ewentualnie uzupełnienia podania i zasięgnąć uchwały Trybunału patentowego.

Jeżeli żądanie wznowienia zostaje uwzględnione, to winien Trybunał patentowy zarazem postanowić, czy wznowione postępowanie ma przeprowadzić Trybunał patentowy czy też urząd patentowy. Trybunał patentowy wydaje uchwałę o żądaniu wznowienia z reguły na posiedzeniu niejawnem (§ 10. a powołanego rozporządzenia).

[Wygotowania Trybunału patentowego.

§ 33.

Orzeczenia Trybunału patentowego należy ogłaszać i wygotowywać w imieniu Jego Cesarzkiej Mości i ma je podpisać przewodniczący i protokolant.

Rozstrzygnięcia, wydane we formie uchwały, następnie wystosowane do władz i korporacji publicznych pisma, nie odnoszące się do sprawy stron w rzeczach patentowych, podpisuje prezydent lub jego zastępca.

Wszystkie inne wygotowania skutecznia się pod oznaczeniem „c. k. Trybunał patentowy“ z podpisem stałego referenta albo jego zastępcy. (§ 11., ustęp 1.,—3., powołanego rozporządzenia).

§ 34.

Wygotowanie orzeczenia winno zawierać:

1. imiona i nazwiska członków Trybunału patentowego, którzy w rozstrzyganiu brali udział;

2. oznaczenie stron, ich zastępców i pełnomocników;

3. orzeczenie;

4. powody orzeczenia.

Sprostowanie orzeczeń i uchwał.

§ 35.

Jeżeli przy wygotowaniu orzeczeń lub uchwał zaszła omyłka pisarska lub inne oczywiste błędy, to należy na wniosek albo z urzędu zażądać doręczonych wygotowań i sprostować je odpowiednio uchwałą. Jeżeliby nie przedłożono zażądanych egzemplarzy, w takim razie winno się skutecznia sprostowanie w taki sam sposób na równobrzmiącym egzemplarzu wygotowania (§ 11., ustęp 4., powołanego rozporządzenia).

Udokumentowania.

§ 36.

Udokumentowanie wykonalności orzeczeń lub uchwał Trybunału patentowego jakoteż uwierzytelnienie ich odpisów skutecznia stały referent.

Doręczenie.

§ 37.

Doręczenie wygotowań Trybunału patentowego następuje przez pocztę lub za pośrednictwem urzędu patentowego (§ 11., ustęp 5., powołanego rozporządzenia).

Czasokresy.

§ 38.

Początek i bieg czasokresów nie zostaje wstrzymanym przez niedziele i święta. Jeżeli koniec czasokresu przypada na niedzielę lub święto, w takim razie należy uważać najbliższy dzień powszedni za najbliższy dzień czasokresu. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do czasokresu (§ 12., ustęp 1., powołanego rozporządzenia).

§ 39.

Za dni świąteczne należy uważać według kalendarza rzymsko-katolickiego: Nowy Rok, Święto Trzech króli, Święto Matki Boskiej gromnicznej, Zwiastowanie N. M. Panny, Wniebowstąpienie Pańskie, Poniedziałek Wielkanocny i Zielonych Świąt, Dzień Bożego Ciała, Dzień śś. Piotra i Pawła, Wniebowzięcie N. M. Panny, Narodzenie N. M. Panny, Dzień Wszystkich Świętych, dzień

św. Leopolda, Niepokalane poczęcie N. M. Panny, Boże Narodzenie i dzień św. Szczepana (§ 12. ustęp 2., powołanego rozporządzenia).

§ 40.

Jeżeli czasokresy ustawowe albo ustanowione przez Trybunał patentowy, a przysługujące więcej osobom uczestniczącym w jednej i tej samej sprawie do przedsięwzięcia tej samej czynności upływają w różnych chwilach, to rzezoną czynność można uskutecznić wszystkim osobom tak długo, jak długo jeszcze jednej z tych osób przysługuje czasokres dla tej czynności (§ 12., ustęp 3., powołanego rozporządzenia).

Język służbowy.

§ 41.

Językiem służbowym, urzędowym i językiem rozpraw Trybunału patentowego jest język niemiecki.

Podania i ich załączniki, skierowane do Trybunału patentowego dla osób, mieszkających w Państwie tutejszem, można wnosić do Trybunału patentowego w każdym z języków, które są językami krajowymi w miejscu zamieszkania tych osób.

Załatwienie takich podań doręcza się stronie w takich przypadkach w języku niemieckim, do-

dając tłumaczenie, odpowiadające językowi podań.

Podania i ich załączniki dla osób, mieszkających za granicą, należy wnosić do Trybunału patentowego w języku niemieckim.

Podania stron, nieodpowiadające wspomnianym wynogom, należy zwrócić wnoszącym je lub ich zastępcom, wyznaczając czasokres do przedłożenia należytego podania.

Kancelarya.

§ 42.

Czynności kancelaryjne urzędu patentowego załatwia Ministerstwo robót publicznych.

Podania, które należy wnosić bezpośrednio do Trybunału patentowego, wiuno się zatem wnosić do Ministerstwa robót publicznych; godziny urzędowe, ustanowione dla Ministerstwa robót publicznych, odnoszą się także do kancelaryi Trybunału patentowego.

§ 43.

Instrukcyja ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie gaśnie moc obowiązująca instrukcyi, ogłoszonej obwieszczeniem Ministerstw handlu i sprawiedliwości z dnia 8. listopada 1900, Dz. u. p. Nr. 187.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVI. — Wydana i rozesłana dnia 12. kwietnia 1917.

Treść: (M 157.—159.) 157. Rozporządzenie cesarskie, w sprawie podwyższenia dodatku do podatku od wódki oraz w sprawie uchylecia osobnej opłaty od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych napojów wysokowych i od handlu nimi. — 158. Rozporządzenie, dotyczące zmiany rozporządzenia o dodatku do podatku od wódki. — 159. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu rzepakiem, rzepikiem, olejem rzepakowym i makuchem.

157.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 9. kwietnia 1917.

w sprawie podwyższenia dodatku do podatku od wódki oraz w sprawie uchylecia osobnej opłaty od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych napojów wysokowych i od handlu nimi.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Wymiar dodatku do podatku od wódki, pobieranego na podstawie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 18. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 46, podwyższa się o 1 K 40 h, t. j. na 2 K 90 h od litra alkoholu.

§ 2.

Dochód z tego podwyższenia dodatku przypada wyłącznie skarbowi państwa i nie uwzględnia się go przy obliczaniu przekazywania podatku od wódki,

przypadającego funduszom krajowym na mocy ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 14.

§ 3.

Z dniem 30. czerwca 1917 uchyla się §§ 2., 9. do 17. włącznie ustawy z dnia 23. czerwca 1881, Dz. u. p. Nr. 62, dotyczącej wyszynku i drobnej sprzedaży palonych napojów wysokowych oraz handlu nimi.

§ 4.

O ile wyraźnie czego innego nie postanowiono (§ 3.), wchodzi to rozporządzenie cesarskie w życie z dniem ogłoszenia. Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Laxenburg, dnia 9. kwietnia 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinić wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

158.

Rozporządzenie Ministra skarbu z dnia 10. kwietnia 1917,

dotyczące zmiany rozporządzenia o dodatku do podatku od wódki.

Wykonując § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 157, i uchylając rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 19. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 47, zmienia się następujące postanowienia rozporządzenia o dodatku do podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914. Dz. u. p. Nr. 12, z mocą obowiązującą od dnia ogłoszenia i mają one opiewać, jak następuje:

§ 1., wstęp.

„Dodatkowi do podatku od wódki, wynoszącemu 2 K 90 h od hektolitrowego stopnia alkoholu (litra alkoholu) podlegają:“

§ 2., ustęp 2.

„Zatem we wszystkich przypadkach, w których dodek do podatku od wódki należy uiszczać równocześnie z podatkiem od wódki, a mianowicie, gdy chodzi o wódkę, podlegającą podatкови od wyrobu oraz podatкови konsumcyjnemu według niższej stopy, należy pobierać od litra alkoholu niepodzielnie zarachowywać kwotę 3 K 80 h, zaś gdy chodzi o wódkę, podlegającą podatкови konsumcyjnemu według stopy wyższej, kwotę 4 K. W przypadkach tych wolno żądać zakredytowania tylko co do podatku pierwotnego razem z dodekiem.“

§ 7.

„Dodatek do podatku od wódki zwraca się, o ile nie chodzi o wódkę, której uwolnienia od dodatku żądano po myśli § 3. niniejszego rozporządzenia:

1. przy wysyłce w obrocie przekazowym do krajów korony św. Szczepana lub Bośni i Hercegowiny

a) w kwocie 2 K 90 h od litra alkoholu w rumie, likierze, essencji ponczowej, nadto w palonych płynach wysokowych, które według zwyczajnego sposobu wyrabiania składają się z podlegającego podatкови konsumcyjnemu spirytusu i wyrabiane są zapomocą destylowania przez ingredyencye lub zapomocą dodatków,

b) w kwocie 1 K 45 h od litra alkoholu dla wszystkich innych palonych płynów wysokowych;

2. w razie wywozu poza linię cłową w kwocie 1 K 45 h od litra alkoholu, gdy przesyłka obejmuje przynajmniej 50 litrów wódki.

Za te przesyłki, które urząd wysyłający wyekspeduje przed dniem 1. lipca 1917, przynajnie się zwrot dodatku do podatku od wódki w przypadkach, wymienionych pod l. 1, lit. a), w kwocie 1 K 50 h, zaś w przypadkach pod l. 1, lit. b), i l. 2 w kwocie 75 h od litra alkoholu, chyba, że udowodniono uiszczenie dodatku do podatku od wódki według stopy w kwocie 2 K 90 h za zawarty w przesyłce alkohol“.

§ 8., l. 2. ustęp 5., zdanie ostatnie:

„W nakazach zapłaty należy podać poszczególne ilości alkoholu, za które uskutecznią się zwrot dodatku, przytaczając odnośne pozycje rejestru wysyłek i należy uwidocznnić osobno kwoty, wynikające według § 7.“

Spitzmüller wtr

159.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. kwietnia 1917,

dotyczące uregulowania obrotu rzepakiem, rzepikiem, olejem rzepakowym i makuchem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, żąda się, co następuje:

§ 1.

Rzepak i rzepak, pochodzący z tutejszo-krajowego zbioru z roku 1917, są zajęte na rzecz państwa. Zajęcie to rozpoczyna się z chwilą oddzielenia plonów od gruntu. Wyjęte od zajęcia są zapasy, będące w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że zajęte towary nie mogą być przerobione, zużyte, oddane na karmę, ani też dobrowolnie lub przymusowo sprzedane, o ile nie wydano w tem rozporządzeniu lub innemi osobnemi zarządzeniami Ministerstw handlu lub rolnictwa innych zarządzeń. Czynności prawne, sprzeciwiające się zakazowi, są nieważne. To samo odnosi się także do tych czynności prawnych,

które zawarte zostały przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Pomimo zajęcia mogą przedsiębiorcy gospodarstw rolnych użyć do zasiewu takich ilości, jakie są potrzebne do najbliższej uprawy roli.

Winni oni o tych ilościach i obsianej niemi powierzchni donieść najpóźniej do dnia 31. października 1917 Austryackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu w Wiedniu, podając zarazem, czy zasiew odbył się w drodze wolnego siania czy też jako siew rządowy.

§ 4.

Do objęcia zajętych towarów przeznacza się Austryacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu w Wiedniu. Bank ten jest obowiązany zakupić zajęte towary i bezzwłocznie odebrać.

§ 5.

Cena objęcia wynosi za rzepak 100 K za 100 kg, za rzepik 97 K za 100 kg, za każdym razem na miejscu stacyi kolejowej, położonej najbliżej miejsca składowego zapasów, w workach kupującego i za gotówkę, przy okazaniu urzędowego kolejowego poświadczenia nadania (duplikat listu przewozowego).

W razie gdy towar nie odpowiada wymogom zwyczajów kupieckich i umowa o odpowiednie zniżenie ceny nie przyjdzie do skutku, wówczas rozstrzyga o cenie, jeśli miejsce przechowania towaru znajduje się w kraju, w którym istnieje giełda dla produktów rolniczych, sąd rozjemczy tej giełdy, w przeciwnym razie sąd rozjemczy tej izby handlowej i przemysłowej, w której okręgu znajduje się miejsce przechowania towaru.

§ 6.

Posiadacz zajętego towaru, o ile on nie ma u niego pozostać stosownie do niniejszego rozporządzenia lub wydanych na jego zasadzie osobnych zarządzeń, ma obowiązek sprzedać go Austryackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu po ustanowionych cenach i pod przepisanyymi warunkami (§ 5.). Jest on nadto obowiązany towar aż do objęcia przechowywać i utrzymywać.

Zbiór należy wymłócić najpóźniej do dnia 30. listopada 1917. Najpóźniej w 14 dni po wymłóceniu należy Austryackiemu bankowi kontrol-

nemu dla przemysłu i handlu donieść o rodzaju, ilości i miejscu złożenia zapasów rzepaku i rzepiku

§ 7.

Skuteczność zajęcia kończy się

1. z chwilą dozwolonego użycia lub sprzedaży;
2. przez przymusowe odebranie.

§ 8.

Przesyłki rzepiku i rzepaku mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez przedsiębiorstwa kolejowe lub okrętowe, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego według dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i przesyłek z poza granicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, nie wymaga się tego rodzaju poświadczeń przewozowych.

§ 9.

Gdy posiadacz wzbrania się sprzedać swe zajęte zapasy rzepiku i rzepaku Austryackiemu bankowi kontrolnemu dla przemysłu i handlu, winna polityczna władza I. instancyi, w której okręgu znajdują się zapasy, orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie.

Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 10.

Przy przymusowym odebraniu zapasów należy potrącić od ceny objęcia 10%. Gdy posiadacz lub jego miejsce pobytu są nieznane, lub gdy cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, powstałych z praw rzeczowych, należy cenę złożyć w sądzie.

§ 11.

Odebrane przymusowo zapasy winien ostatni ich posiadacz przechować i utrzymać bezpłatnie aż do odtransportowania.

§ 12.

Austryacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu winien zakupione przez siebie, zajęte zapasy rzepiku i rzepaku oddawać po cenach zakupna tym producentom oleju rzepakowego,

których mu wskaże za zezwoleniem Ministerstwa handlu. Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego i to w takich ilościach, jakie w tej samej drodze zostaną mu oznaczone.

Austryacki bank kontrolny dla przemysłu i handlu winien jednakże zatrzymać z całej łącznej zakupionej ilości do dnia 15. września 1917 15%, co najmniej jednak 80 wagonów (8000 cetnarów metrycznych) w celu ewentualnego użycia na zasiew. Prośby o pozostawienie nasienia należy wnosić do Wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

§ 13.

Producenci oleju rzepakowego są obowiązani oddać Tow. akc. Centrali olejnej i tłuszczowej wszystkie zapasy oleju rzepakowego, uzyskane z tatejskokrajowego zbioru rzepiku i rzepaku w roku 1917.

Za zezwoleniem Ministerstwa handlu Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego oznacza cenę objęcia, rozstrzyga o rozdziale oleju rzepakowego między konsumentów i ustanawia cenę sprzedaży (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94).

Cena sprzedaży oleju rzepakowego konsumentom, którą oznaczy Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego, dotyczy towaru, odpowiadającego wymaganiom zwyczajów kupieckich. Jeśli co do towaru, nieodpowiadającego wymaganiom zwyczajów kupieckich, umowa o odpowiednie zmniejszenie ceny nie dojdzie do skutku, wówczas rozstrzyga o cenie sąd rozjemczy izby handlowej i przemysłowej, w której okręgu znajduje się miejsce wyrobienia towaru.

§ 14.

Producenci oleju rzepakowego są obowiązani dostawić makuchy Centrali dla środków pastewnych

po cenie, którą oznaczy Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

Centrala dla środków pastewnych ma na żądanie producentów rzepaku, którzy prowadzą gospodarstwo mleczne, przydzielić im makuchów na karmę dla krów mlecznych najwyżej do 25% tej ilości makuchu, jaka odpowiada ilości dostarczonego rzepaku i rzepiku.

§ 15.

Wszelkie czynności prawne, sprzeciwiające się zarządzeniom §§ 13. i 14., są nieważne. Odnosi się to także do takich czynności prawnych, które zostały zawarte przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia.

W razie odmówienia zarządzanego w §§ 13. i 14. wydania oleju rzepakowego i makuchu winno nastąpić odebranie przymusowe przy analogicznem zastosowaniu postanowień §§ 9. do 11.

§ 16.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie przy udaremnieniu zobowiązań, w tem rozporządzeniu nałożonych, o ile odnośna czynność nie podpada pod surowsze postanowienie karne, będą karaty władzy polityczne grzywnami do 5000 K lub według ich uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 17.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Clam-Martinic wtr.	Forster wtr.
Handel wtr.	Schenk wtr.
Urban wtr.	Höfer wtr.

Poświadczenie przewozowe na rzepak i rzepik.

Imię i nazwisko porysłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

/ ..... kg rzepaku,

..... kg rzepiku,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacyi wysyłkowej) .....

do (nazwa stacyi przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy).

Wiedeń, dnia ..... 1917.

L. S.

Wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVII. — Wydana i rozesłana dnia 13. kwietnia 1917.

Treść: (№ 160.—163.) 160. Rozporządzenie o uregulowaniu obrotu drzewem. — 161. Rozporządzenie, dotyczące zabezpieczenia użytkowania paszy i pastwisk w roku 1917. — 162. Rozporządzenie, w sprawie mormowania obrotu opodatkowanym spirytusem rafinowanym i napojami spirytusowymi. — 163. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych za opodatkowany spirytus rafinowany, rum tulejszokrajowy i wódkę szynkarską.

160.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 10. kwietnia 1917

o uregulowaniu obrotu drzewem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

Założenie Biura gospodarstwa drzewnego.

§ 1.

1. Dla popierania produkcji drzewa i dostarczania drzewa jakoteż dla uregulowania handlu i obrotu drzewem zakłada się Biuro gospodarstwa drzewnego.

2. Obowiązkiem Biura gospodarstwa drzewnego jest w szczególności:

- a) przedsięwzięcie dochodzeń o zapasach drzewa zdolnego do wyrębu, następnie o zapasach drzewa ściętego, obrobionego, zrąbanego i porzniętego, oraz o środkach ruchu, istniejących w poszczególnych przedsiębiorstwach;
- b) współdziałanie przy zabezpieczeniu zapotrzebowania drzewa dla zarządu wojskowego i dla innych działów państwowego zarządu;

c) współdziałanie przy pokrywaniu zapotrzebowania drzewa dla ludności cywilnej, w szczególności dla wielkiego i małego przemysłu i dla rolnictwa;

d) popieranie uzyskiwania drzewa, popieranie przewozu i przerabiania drzewa przez udzielanie pomocy przy staraniu się o siły robocze, o środki przewozu, ruchu i żywności jakoteż o wszystkie inne przedmioty zapotrzebowania;

e) współdziałanie we wszystkich sprawach, odnoszących się do zewnętrznego handlu drzewem.

3. Biuro gospodarstwa drzewnego jest osobą prawniczą. Nie jest ono bynajmniej przedsiębiorstwem zarobkowym i nie zajmuje się interesami obliczonymi na zysk.

4. Biuro gospodarstwa drzewnego podlega Ministrowi rolnictwa i winno stosować się do jego wskazówek.

Organa biura gospodarstwa drzewnego.

§ 2.

Organami Biura gospodarstwa drzewnego są:

1. prezydent i jego zastępca;
2. pełne zgromadzenie;
3. wydział wykonawczy.

Prezydent.

§ 3.

1. Prezydent zastępuje Biuro gospodarstwa drzewnego na zewnątrz. Do niego należy kierowanie czynnościami Biura gospodarstwa i wykonywanie uchwał, powziętych przez pełne zgromadzenie

(§ 4.) albo przez wydział wykonawczy (§ 6.). On przewodniczy na pełnym zgromadzeniu i na wydziale wykonawczym. Prezydentowi podlegają siły pomocnicze Biura gospodarstwa drzewnego, które on przyjmuje i oddala.

2. W razie, jeżeli prezydent dozna przeszkody, wykonują jego uprawnienia jego zastępcy.

3. Prezydent albo jego zastępcy podpisują Biuro gospodarstwa drzewnego w sposób prawnie wiążący.

4. Prezydenta i jego zastępców ustanawia Minister rolnictwa.

Pełne zgromadzenie Biura gospodarstwa drzewnego.

§ 4.

1. Pełne zgromadzenie Biura gospodarstwa drzewnego składa się w połowie z zastępców gospodarstwa lasowego, a w drugiej połowie z zastępców przerabiającego drzewo wielkiego i małego przemysłu, handlu drzewem i górnictwa. Członków ustanawia Minister rolnictwa w porozumieniu z właściwymi Ministrami po wysłuchaniu powołanych pod względem fachowym korporacji.

2. Pełnemu zgromadzeniu są zastrzeżone wszystkie środki natury zasadniczej, jakie w myśl tego rozporządzenia ma zarządzać Biuro gospodarstwa drzewnego. Uchwały pełnego zgromadzenia są wiążące dla prezydenta i wydziału wykonawczego.

Do pełnego zgromadzenia należy w szczególności:

- a) zatwierdzanie instrukcji Biura gospodarstwa drzewnego;
- b) wydawanie opinii oraz udzielanie informacji interesowanym państwowym władzom centralnym;
- c) uchwały co do urządzenia biur filialnych;
- d) badanie i zatwierdzanie preliminarzy i zamknięć rachunków Biura gospodarstwa drzewnego.

§ 5.

1. Pełne zgromadzenie zwołuje prezydent w miarę potrzeby. Należy je zwołać na posiedzenie w ciągu ośmiu dni, jeżeli zażąda tego na piśmie jeden z komisarzy rządowych (§ 8.), wydział wykonawczy (§ 6.), albo przynajmniej pięciu członków pełnego zgromadzenia, wynienających przedmiot rozprawy.

2. Do ważności uchwały pełnego zgromadzenia jest potrzebna obecność przynajmniej jednej trzeciej części członków. Uchwały na pełnym

zgromadzeniu zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Wydział wykonawczy.

§ 6.

1. Wydział wykonawczy składa się przynajmniej z czterech, a co najwyżej z ośmiu członków, ustanowionych z pośród członków pełnego zgromadzenia, których należy wybrać po połowie ze zastępców gospodarstwa lasowego i z grupy reszty członków Biura gospodarstwa drzewnego. Ustanawia ich Minister rolnictwa w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

2. Do wydziału wykonawczego należą przygotowawcze obrady co do spraw, które mają być traktowane na pełnym zgromadzeniu, jakoteż uchwały co do czynności bieżących, w szczególności opiniowanie podań o pozwolenie na wywóz drzewa.

Do ważności uchwały wydziału wykonawczego potrzeba obecności przynajmniej połowy członków. Uchwały zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

3. Prezydent ma prawo przybierać do rozpraw nad poszczególnymi przedmiotami członków pełnego zgromadzenia z głosem doradczym, jakoteż słuchać znawców.

4. Prezydent ma składać pełnemu zgromadzeniu peryodyczne sprawozdania z działalności wydziału wykonawczego.

Prawa i obowiązki członków i funkcjonariuszy.

§ 7.

1. Prezydent, jego zastępcy, jakoteż członkowie pełnego zgromadzenia i wydziału wykonawczego, wypełniają swoje zadania jako urząd honorowy. Za podróże w służbie Biura gospodarstwa drzewnego otrzymują oni jednak zwrot wydatków na podróż, jakoteż diety w tej samej wysokości, co członkowie rady gospodarstwa rolnego.

2. Członkowie i funkcjonariusze Biura gospodarstwa drzewnego winni popierać jego cele i zadania według swych najlepszych sił i zaniechać wszystkiego, co by Biuru gospodarczemu utrudniało lub uniemożliwiało spełnianie jego zadań. Są oni obowiązani dokładnie przestrzegać wydanych przez Biuro gospodarstwa drzewnego zarządzeń i przepisów, zgodnie z prawdą udzielać Biuru gospodarstwa drzewnego albo jego delegatom w odnośnych do Biura gospodarczego sprawach

wszystkich żądanych wyjaśnień i przestrzegać na zewnątrz milczenia co do wszystkich dochodzących do ich wiadomości spraw, tyczących się Biura gospodarstwa drzewnego albo handlowych stosunków. Mają oni ślubować milczenie Ministrowi rolnictwa albo jego zastępcy.

Państwowy nadzór i zastępstwo.

§ 8.

Nadzór państwowy nad prowadzeniem Biura gospodarstwa drzewnego wykonują komisarze rządowi, mianowani przez interesowanych Ministrów. Podczas wojny zastrzega się także Ministrowi wojny ustanowienie komisarza rządowego. Komisarze rządowi mają prawo być obecnymi na wszystkich rozprawach i posiedzeniach pełnego zgromadzenia i wydziału wykonawczego; mogą oni każdego czasu zabierać głos i przedstawiać wnioski, co do których musi się powziąć uchwałę. Komisarze rządowi nie uczestniczą w głosowaniu. Mają oni jednak prawo żądać odroczenia wykonania uchwał pełnego zgromadzenia i zarządzeń wydziału wykonawczego aż do czasu, gdy wyda rozstrzygnięcie Minister rolnictwa. Komisarze rządowi mają też prawo wglądać we wszystkie księgi, zapiski i akta Biura gospodarczego i żądać potrzebnych im wyjaśnień.

O ile dla przestrzegania interesów publicznych i dla popierania zadań Biura gospodarstwa drzewnego zostaną wysłani od przypadku do przypadku przez państwowe władze centralne osobni zastępcy, przysługuje im prawo być obecnymi na naradach i posiedzeniach pełnego zgromadzenia i wydziału wykonawczego, oraz każdego czasu zabierać głos.

Obowiązek zgłaszania.

§ 9.

Posiadacze lasu, jakoteż posiadacze i przechowcy drzewa są obowiązani na zarządzenie Ministra rolnictwa zgłosić swe zapasy drzewa i donosić o obrocie drzewem periodycznie lub od przypadku do przypadku. Są oni obowiązani przedkładać Biuru gospodarstwa drzewnego na jego żądanie także wszystkie inne dokumenty i wykazy, których ono potrzebuje do przeprowadzenia swych zadań, jakoteż zezwolić państwowym organom albotęż przez Ministerstwo rolnictwa specjalnie do tego zobowiązanym organom na przedsięwzięcie naoczni miejscowej i w razie potrzeby na wglądanie w zapiski kupieckie.

Produkcya i dostawa drzewa.

§ 10.

1. Dla ochrony interesów publicznych może Minister rolnictwa zarządzić:

- a) przedsięwzięcie wyrębu,
- b) dostarczanie drzewa i jego przerabianie na drzewo budowlane, przemysłowe i opałowe oraz oddawanie drzewa według cen, jakie sam oznaczy według swego swobodnego uznania.

2. Biuro gospodarstwa drzewnego może otrzymać zlecenie od Ministra rolnictwa, aby przeprowadziło powyższe zarządzenia na rachunek zobowiązanych, jeżeli nie uczynią oni zadość zleceniu Ministra rolnictwa w ciągu stosownego czasokresu. Należy jednak przytem możliwie jak najbardziej oszczędzać interesy zobowiązanych.

§ 11.

Przed wydaniem zarządzeń przez Ministra rolnictwa po myśli §§ 9. i 10. należy dać sposobność wydziałowi wykonawczemu do wyrażenia swej opinii.

Wydatki Biura gospodarstwa drzewnego.

§ 12.

1. Dla pokrycia wydatków Biura gospodarstwa drzewnego można na producentów drzewa, na przerabiających drzewo i na handlarzy drzewem nałożyć świadczenie datków albo uiszczanie należności przy sposobności przepisanych zgłoszeń.

Rodzaj i wysokość datków i należności ma ustanowić Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu i z Ministrem skarbu po wysłuchaniu Biura gospodarstwa drzewnego w ten sposób, by wydatki znalazły w nich pokrycie.

2. Ewentualne nadwyżki, pozostające po pokryciu wydatków, należy złożyć do funduszu rezerwowego, zarządzanego przez Biuro gospodarstwa drzewnego, na pokrycie niedoborów.

3. Po rozwiązaniu Biura gospodarstwa drzewnego rozstrzyga Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem skarbu o użyciu funduszu.

Przekroczenia; kary.

§ 13.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń oraz za każde współdziałanie przy udarenianiu ustanowionych w niem zobowiązań będą karały polityczne władze powiatowe grzywnami do 5000 K albo aresztem

do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Postanowienia końcowe.

§ 14.

Gminy są obowiązane współdziałać przy stosowaniu tego rozporządzenia.

Początek mocy obowiązującej.

§ 15.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 13. kwietnia 1917.

Clam-Martinic wlr.   Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.   Urban wlr.

161.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 10. kwietnia 1917,

dotyczące zabezpieczenia użytkowania paszy i pastwisk w roku 1917.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia z dnia 6. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 111, w sprawie zabezpieczenia użytkowania paszy i pastwisk w roku 1915 mają obowiązywać także na rok 1917 z następującymi zmianami:

- a) czasokres dla przedłożenia spisu gruntów przez komisje dla żniw (§ 2., l. 2, powołanego rozporządzenia) ustanawia się do 1. maja 1917, a
- b) czasokres dla dostarczenia dowodu użytkowania przez samych właścicieli gruntu (§ 3. rozporządzenia) ustanawia się do 15. czerwca 1917.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.   Handel wlr.
Schenk wlr.

162.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 11. kwietnia 1917,

w sprawie unormowania obrotu opodatkowanym spirytusem rafinowanym i napojami spirytusowymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Dla opodatkowanego spirytusu rafinowanego, dalej dla rumu tutejszokrajowego (rum, zrobiony ze spirytusu przez domieszkę esencji rumowej albo prawdziwego rumu), wreszcie dla wódki szynkarskiej (wódka, niesłodzona lub zwyczajem miejscowym ślabo słodzona, zrobiona ze spirytusu na zimno lub na gorąco z domieszką esencji aromatycznych albo bez nich) ustauawia każdorazem najwyższe ceny sprzedaży Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 2.

Opodatkowany spirytus rafinowany jakoteż rum tutejszokrajowy i wódka szynkarska (§ 1.) muszą wykazywać pewną oznaczoną najmniejszą zawartość alkoholu. Zawartość tę oznacza się dla opodatkowanego spirytusu rafinowanego przy sprzedaży w ilościach wyż 25 litrów na 95 procentów objętościowych, przy sprzedaży w ilościach do 25 litrów włącznie na 94 procentów objętościowych, dla rumu tutejszokrajowego na 40, a dla wódki szynkarskiej na 25 procentów objętościowych.

§ 3.

Produkowanie innych napojów spirytusowych jak te, które są wymienione w § 1., jest w czasie obowiązywania tego rozporządzenia dozwolone tylko tym przemysłowym producentom napojów spirytusowych, którym dla pokrycia ich zapotrzebowania cukru przekazała Centrala dla cukru dotychczas eukier w ilości, odpowiadającej w normalnych czasach poborowi przynajmniej 30 g rocznie. Tym producentom dozwolone jest jednak wyrabianie innych napojów spirytusowych jak te, które wymieniono w § 1., tylko z tem ograniczeniem, że z ilości spirytusu, stojących każdemu producentowi w danej chwili do dyspozycji, licząc według procentów litrowych, przynajmniej $\frac{3}{4}$ muszą oni przerobić na rum tutejszokrajowy albo na wódkę szynkarską, a tylko resztę wolno obrócić na wyrabianie innych napojów spirytusowych jak te, które wymieniono w § 1.

§ 4.

Czuwanie nad przestrzeganiem postanowień §§ 2. i 3. powierza się organom skarbowym.

Producenci wymienionych w § 1. towarów, następnie ich drobni sprzedawcy i szynkarze są obowiązani dozwolić organom skarbowym na wejście do ubikacji przedsiębiorstwa, następnie na zabieranie próbek z zapasów, jakoteż na wgląd do ich ksiąg i do wszystkich innych zapisków handlowych. Za wzięte próbki, o ile towar okaże się na podstawie zbadania zgodnym z przepisami, będzie świadczony zwrot według ustanowionych w danej chwili cen najwyższych. W przeciwnym razie nie będzie świadczony żadne wynagrodzenie; w tym przypadku ma ponieść przedsiębiorca niezależnie od następstw karnych także koszta, połączone z wzięciem próbek i z ich zbadaniem.

§ 5.

Władze polityczne pierwszej instancji mają prawo w razie wzbraniania się wydawania rumu tutejszokrajowego i wódki szynkarskiej albo też z innych ważnych przyczyn zabronić poszczególnym przemysłowcom szynkowania w kieliszkach innych napojów spirytusowych.

Przez to zarządzenie nie zostają dotknięte istniejące przepisy, dotyczące się wyszynku napojów spirytusowych.

§ 6.

Wszystkie przed wejściem tego rozporządzenia w życie zawarte umowy o kupno, sprzedaż i dostawę opodatkowanego spirytusu rafinowanego, rumu tutejszokrajowego albo wódki szynkarskiej są bezskuteczne, o ile nie dopełniono ich już przed wejściem tego rozporządzenia w życie. Roszczenia odszkodowawcze z powodu niedopełnienia, zaistniałe przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej tego rozporządzenia, pozostają nie-
tkniętymi, jednak nabywca nie może żądać dopełnienia, lecz tylko odszkodowania.

§ 7.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych na podstawie tego rozporządzenia zobowiązań będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 K albo według swego uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile dana czynność nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 22. kwietnia 1917.

Spitzmüller wtr.

Höfer wtr.

163.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 11. kwietnia 1917,

tyczące się ustanowienia cen najwyższych za opodatkowany spirytus rafinowany, rum tutejszokrajowy i wódkę szynkarską.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i w wykonaniu rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 11. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 162, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Dla sprzedaży opodatkowanego spirytusu rafinowanego ustanawia się aż do dalszego zarządzenia następujące ceny najwyższe:

a) dla sprzedaży w ilościach ponad 25 litrów K 6·50.

Cenę tę rozumie się za 1 liter absolutnego alkoholu;

b) dla sprzedaży w ilościach powyżej 1 litra aż do 25 litrów włącznie K 7·30;

c) dla sprzedaży w ilościach 1 litra lub mniejszych niż 1 litr K 9·30.

Ceny, ustanowione pod b i c, rozumie się za 1 litr przestrzenny o 94 procentach objętościowych zawartości alkoholu.

Dla sprzedaży opodatkowanego spirytusu rafinowanego, uskutecznianych na zlecenie Centrali dla spirytusu przez jej filie, obowiązują ceny, ustanowione w danej chwili przez Centralę dla spirytusu za zgodą Urzędu dla wyżywienia ludności.

§ 2.

Dla rumu tutejszokrajowego (rum, zrobiony ze spirytusu przez domieszkę esencji rumowej albo prawdziwego rumu), mającego przynajmniej 40 procentów objętościowych zawartości alkoholu, ustanawia się aż do dalszego zarządzenia następujące ceny najwyższe za litr przestrzenny:

a) dla sprzedaży w naczyniach powyżej 25 litrów K 6·20;

- b) dla sprzedaży w naczyniach od $\frac{1}{2}$ litra do 25 litrów włącznie; następnie dla sprzedaży w używanych w handlu naczyniach zamkniętych mniej niż $\frac{1}{2}$ litrowych, jednak w ilości łącznej przynajmniej 5 litrów, K 7·80;
- c) dla sprzedaży w ilościach mniej niż $\frac{1}{2}$ litrowych K 9·40.

§ 3.

Dla wódki szynkarskiej (wódka niesłodzona lub zwyczajem miejscowym słabo słodzona, zrobiona ze spirytusu na zimno lub na gorąco z domieszką esencji aromatycznych albo bez nich), mającej przynajmniej 25 procentów objętościowych zawartości alkoholu, ustanawia się aż do dalszego zarządzenia następujące ceny najwyższe za litr przestrzenny:

- a) dla sprzedaży w ilościach powyżej 25 litrów K 3·20;
- b) dla sprzedaży w ilościach od $\frac{1}{2}$ litra do 25 litrów włącznie; następnie dla sprzedaży w używanych w handlu naczyniach zamkniętych mniej niż $\frac{1}{2}$ litrowych, jednak w ilości łącznej przynajmniej 5 litrów, K 4·20;
- c) dla sprzedaży w ilościach mniej niż $\frac{1}{2}$ litrowych K 5·40.

§ 4.

Ustanowione w niniejszem rozporządzeniu ceny rozumie się za gotówkę, bez skonta, z miejsca sprzedaży, jednak z wyłączeniem kosztów, naczyń napełnianych i bez opakowania jakoteż bez istniejących ewentualnie dodatków gminnych i pobieranych w Galicyi i na Bukowinie na zasadzie ustaw krajowych należności szynkarskich.

Naczynia napełniane jakoteż opakowanie wolno policzyć tylko po cenie własnych kosztów.

Ceny najwyższe, wynikające przy uwzględnieniu opłat, wymienionych w pierwszym ustępie, winna ustalić i ogłosić polityczna władza I. instancyi.

We wszystkich lokalach, w których trzyma się na sprzedaż spirytus, rum tutejszokrajowy albo wódkę szynkarską należy uwidocznnić ustanowione w tym względzie każdorazowo ceny najwyższe przez przybicie ich zestawienia, na którym ma poświadczyć władza polityczna I. instancyi, że je widziała.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 22. kwietnia 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 15. kwietnia 1917.

Treść: (N° 164. i 165.) 164. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu sodą amoniakową i sodą żrącą, tudzież ustanowienia najwyższych cen za te artykuły, jakoteż za sodę krystaliczną i sodę miątką. — 165. Rozporządzenie, w sprawie zakazu używania jaj przy sporządzaniu napojów alkoholicznych i w sprawie ograniczenia podawania jaj w przedsiębiorstwach gospodnich i szynkarskich.

164.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 12. kwietnia 1917,

w sprawie uregulowania obrotu sodą amoniakową i sodą żrącą, tudzież ustanowienia najwyższych cen za te artykuły, jakoteż za sodę krystaliczną i sodę miątką.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Wszyscy wytwórcy sody amoniakowej (sody kalcymowanej) i sody żrącej są obowiązani wyroby te puszczać w obrót jedynie tylko według wskazówek, których im udzieli Ministerstwo handlu.

§ 2.

O ile dla sody amoniakowej, sody krystalicznej, sody miątkowej i sody żrącej są ustanowione ceny w dołączonym spisie, nie wolno artykułów tych sprzedawać po cenach wyższych.

§ 3.

Ustanowione w dołączonym spisie ceny najwyższe można pobierać w razie dostawy towaru w jakości odpowiadającej zwyczajom handlowym i wolnego od obcych przymieszek i tylko w razie natychmiastowej zapłaty w gotówce. Przy sprzedaży na spłatę nie mogą żądane w danym razie, obliczone na rok odsetki przewyższać o więcej niż o 2% stopy procentowej w eskoncie wekslowym Banku austriacko-węgierskiego.

§ 4.

Przesyłki sody wszelkiego rodzaju (sody amoniakowej, krystalicznej, sody gruboziarnistej i mielonej [sody miątkowej] tudzież sody żrącej z wyjątkiem kwaśnego węgla sodowego) wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom okrętowym przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez c. k. Ministerstwo handlu według dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, tudzież dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier i z Bośni i Hercegowiny nie potrzeba poświadczeń transportowych. Przesyłki, które przed wejściem w życie tego rozporządzenia zostały nadane, mogą być bez poświadczenia transportowego dalej przewożone i odbiorcy wydane.

§ 5.

Istniejące zobowiązania z umów nie stoją na przeszkodzie wypełnieniu zarządzeń, wydanych na zasadzie tego rozporządzenia.

Gdyby w istniejących już umowach ułożono się o ceny wyższe, wstępują w ich miejsce ceny najwyższe, obowiązujące stosownie do § 2.

Jeżeli producent zostanie zobowiązany na podstawie § 1. do dostawy na rzecz odbiorcy, dla którego musiałyby skuteczną dostawę już na zasadzie istniejącej umowy. w takim razie w granicach umówionej dostawy mają zastosowanie nie ceny najwyższe, lecz umówione ceny niższe.

§ 6.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia. o ile one nie podlegają karze surowszej, będzie karała polityczna władza I instancyi grzywnami do 5000 K lub według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wlr.

Schenk wlr.

Urban wlr.

Spis

cen najwyższych za sodę amoniakową 98/100 (sodę kalcy-mowaną 98/100), sodę krystaliczną, sodę żrącą (sodę kaustyczną 120, 100, 70).

A. Soda amoniakowa 98/100 (soda kalcy-mowana 98/100)		
	Geny w koronach	Uwaga
Dla producenta:		
Przy sprzedaży 10.000 <i>kg</i> w jednej przesyłce do jednej stacyi	23.50	Za 100 <i>kg</i> wagi netto bez opakowania, bez potrącenia, pari franko stacya konsumenta.
przy sprzedaży 5.000 <i>kg</i> w jednej przesyłce do jednej stacyi	24.—	
przy sprzedaży w ilości poniżej 5.000 <i>kg</i>	25.—	
Dla dalszej sprzedaży:		
Przy sprzedaży 10.000 <i>kg</i> w jednej przesyłce do jednej stacyi	28.—	Za 100 <i>kg</i> wagi netto bez opakowania, pari franko stacya konsumenta.
przy sprzedaży 5.000 <i>kg</i> w jednej przesyłce do jednej stacyi	28.50	
przy sprzedaży w ilościach poniżej 5.000 <i>kg</i> do 1.000 <i>kg</i>	34.—	Za 100 <i>kg</i> wagi netto bez opakowania, bez potrącenia, od miejsca dostawy.
poniżej 1.000 <i>kg</i> do 500 <i>kg</i>	35.—	
poniżej 500 <i>kg</i> do 100 <i>kg</i>	37.—	
poniżej 100 <i>kg</i> do 50 <i>kg</i>	41.—	
Dla drobnej sprzedaży:		
Przy sprzedaży w ilościach poniżej 50 <i>kg</i>	—50	Za 1 <i>kg</i> wraz z opakowaniem, bez potrącenia, od stacyi dostawy.
B. Soda krystaliczna.		
Przy sprzedaży 10.000 <i>kg</i> w jednej przesyłce	21.—	Za 100 <i>kg</i> wagi netto, bez opakowania, bez potrącenia, od miejsca produkcji lub miejsca dostawy.
przy sprzedaży 5.000 <i>kg</i> w jednej przesyłce	21.50	
przy sprzedaży w ilościach poniżej 5.000 <i>kg</i> do 1.000 <i>kg</i>	23.—	
poniżej 1.000 <i>kg</i> do 500 <i>kg</i>	24.—	
poniżej 500 <i>kg</i> do 100 <i>kg</i>	26.—	
poniżej 100 <i>kg</i> do 50 <i>kg</i>	28.—	
W drobnej sprzedaży	—36	Za 1 <i>kg</i> wraz z opakowaniem, bez potrącenia.
Miałka soda pakietowana	—42	

C. Soda żrąca (soda kaustyczna 120, 100, 70)

	120		100		70	
	w beczkach żelaznych obejmujących około 350 kg	w beczkach oryginalnych	w beczkach po 100 kg	w beczkach oryginalnych po 100 kg	w beczkach oryginalnych	w beczkach po 100 kg
Ceny w koronach						
za 100 kg wagi netto wraz z opakowaniem, bez potrącenia, pari franko stacya konsumenta						
Dla producenta:						
Przy sprzedaży 10.000 kg lub 5.000 kg w jednej przesyłce do jednej stacyi .	46 50	49 —	52 —	42 —	45 —	36 50 39 50
przy sprzedaży w ilościach poniżej 5.000 kg	48 —	50 50	53 50	43 50	46 50	38 — 41 —
Dla dalszej sprzedaży:						
Przy sprzedaży 10.000 kg lub 5.000 kg w jednej przesyłce do jednej stacyi .	48 —	50 50	53 50	43 50	46 50	38 — 41 —
przy sprzedaży w ilościach poniżej 5.000 kg do 1.000 kg	53 50	56 —	59 —	49 —	52 —	43 50 46 50
za 100 kg wagi netto wraz z opakowaniem, bez potrącenia, od miejsca dostawy						
przy sprzedaży w ilościach poniżej 1.000 kg do 100 kg	54 50	57 —	60 —	50 —	53 —	44 50 47 50
100 kg	—	—	61 50	—	54 50	— 49 —
za 1 kg wraz z opakowaniem						
W drobnej sprzedaży	—	—	1 —	—	— 90	— 80

Poświadczenie transportowe.

Imię i nazwisko nadawcy .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... kg brutto {
 sody amoniakowej (Soda calc.)
 sody krystalicznej (Soda crystal.)
 sody żrącej (Soda caust.)

w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy
 odbiorcy)

Wiedeń, dnia ..... 19..

Dział sodowy w c. k. Ministerstwie handlu.

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
 Dołączenie poświadczenia należy uwidocznnić w dokumencie przewozowym.
 Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

165.

**Rozporządzenie Urzędu dla wyży-
wienia ludności z dnia 13. kwietnia
1917,**

**w sprawie zakazu używania jaj przy sporządzaniu
napojów alkoholycznych i w sprawie ograniczenia
podawania jaj w przedsiębiorstwach gospodnich
i szynkarskich.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada. 1916, Dz. u. p. Nr. 383, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Używanie jaj jako dodatku przy sporządzaniu i podawaniu napojów alkoholycznych jest bez wyjątku zabronione.

Jaja, tak surowe jak w pojedynczy sposób przyrządzone, wolno podawać we wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwach tylko na obiad i na kolację i to tylko w godzinach od 12. do 2. w południe i od 7. do 9. wieczorem.

Za przyrządzone w pojedynczy sposób uważa się jaja gotowane na twardo lub miękko, jaja w szklance, jaja sadzone i jajecznicę.

Do używania jaj do potraw odnosi się powyższy zakaz tylko o tyle, że podawanie wszelkiego rodzaju potraw, przyrządzonych z jajami, jest przed 12. godziną w południe w ogólności zabronione.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze nie dotyka dalej idących ograniczeń, jakichby polityczne władze krajowe zarządziły w sprawie podawania jaj w przedsiębiorstwach gospodnich i szynkarskich.

§ 3.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podlegają karze surowszej, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy; o ile zachodzą wymogi z § 133. b, ust. 1., lit. a, ustawy przemysłowej, można także zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIX. — Wydana i rozesłana dnia 19. kwietnia 1917.

Treść: (Nr 166.—168.) 166. Rozporządzenie, w sprawie zakazu używania cukru przy zarobkowym wyrabianiu niektórych towarów jakoteż podawania cukru w pewnych oznaczonych przedsiębiorstwach. — 167. Rozporządzenie, w sprawie załogi okrętów na rzece Łabie. — 168. Obwieszczenie, w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami z dnia 30. marca 1917, dotyczące się zmiany i uzupełnienia niektórych postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1912, w sprawie zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób zmobilizowanych.

166.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 26. marca 1917,

w sprawie zakazu używania cukru przy zarobkowym wyrabianiu niektórych towarów jakoteż podawania cukru w pewnych oznaczonych przedsiębiorstwach.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Przy zarobkowym wyrabianiu

1. sztucznych soków owocowych, limoniad, kracherów i wszelkiego rodzaju bezalkoholicznych napojów ochładzających,

2. esencji punczowych i wszystkich innych tego rodzaju esencji, jakoteż materiałów zasadniczych dla tych esencji i dla podobnych napojów,

3. likierów i słodkich wódek wszelkiego rodzaju jakoteż ich materiałów zasadniczych,

4. artykułów kosmetycznych

nie wolno aż do dalszego zarządzenia używać cukru.

Wygotowanie poświadczeń poboru jakoteż wydawanie cukru przedsiębiorstwom, zajmującym się produkcją takich towarów, nie jest dozwolone; wystawione dla takich przedsiębiorstw przed dniem ogłoszenia tego rozporządzenia poświadczenia na pobór cukru są nieważne i nie wolno ich realizować.

Urząd dla wyżywienia ludności może w porozumieniu z Ministerstwem skarbu zezwolić wyjątkowo dla produkcji takich likierów, które wymagają cukru jako elementu, stanowiącego ich substancję, na używanie cukru w ograniczonej mierze. Przedsiębiorstwom, żądającym poboru cukru na podstawie takiego zezwolenia, można za przedłożeniem zezwolenia przekazać cukier w granicach dozwolonej ilości bezpośrednio z Centrali dla cukru w Wiedniu.

§ 2.

We wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich (restauracjach, kawiarniach, kantynach, barach itd.) i cukierniach nie wolno właścicielowi przedsiębiorstwa używać cukru do słodzenia napoi (mleka, kawy, herbaty, kakao, czekolady i innych napoi i orzeźwień) ani też podawać cukru jako przydatku do takich napoi.

Również zakazuje się trzymania w pogotowiu i podawania cukru dla dowolnego brania go w celu słodzenia potraw (posypywacze z cukrem itd.).

Wolno używać do słodzenia potraw i napoi cukru, przez gości przyniesionego.

Na wyjątki od ustanowionego w ustępie 1. zakazu może pozwolić polityczna władza krajowa, uwzględniając szczególne stosunki gospodarcze albo miejscowe.

Wygotowywanie poświadczeń poboru na cukier i wydawanie cukru na podstawie kart poboru kawiarniom albo innym przedsiębiorstwom przemysłowym, zajmującym się wyłącznie lub przeważnie podawaniem napoi (ustęp 1.), nie jest dozwolone, o ile w myśl ustępu 4. nie jest dopuszczony wyjątek; poświadczenia na pobór cukru, wystawione dla takich przemysłowych przedsiębiorstw przed dniem ogłoszenia tego rozporządzenia, są nieważne i nie wolno ich realizować.

Wszystkim innym przedsiębiorstwom gospodnio-szynkarskim wolno w przyszłości wystawiać karty poboru tylko w miarę wykazanego zapotrzebowania we własnym przedsiębiorstwie na wyrabianie potraw i słodzenie ich.

§ 3.

Ulega zamknięciu cukier, znajdujący się w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie w posiadaniu fabryk i przedsiębiorstw, wymienionych w §§ 1. i 2. niniejszego rozporządzenia.

Właściciele takich fabryk i przedsiębiorstw są obowiązani zgłosić do dni ośmiu wszystkie swoje zapasy cukru według dołączonego formularza wedle stanu z dnia 20. kwietnia 1917 właściwej politycznej władzy powiatowej, która z reguły zamkniętym cukrem dysponuje.

Oznaczone w §§ 1. i 2. fabryki i przedsiębiorstwa, jeżeli potrzebują cukru na inne cele niż te, których zabrania niniejsze rozporządzenie, jak na przykład do wyrabiania potraw i do słodzenia ich, do produkcji naturalnych soków owocowych itd., mogą przy równoczesnym zgłoszeniu tego u politycznej władzy powiatowej zużyć najwyżej 50% zamkniętego cukru. Dalej idącego zezwolenia może udzielać polityczna władza powiatowa od przypadku do przypadku.

§ 4.

Dla celów, wymienionych w §§ 1. i 2., daje do dyspozycji Ministerstwo skarbu sztuczne środki słodzące pod odpowiednimi warunkami na zasadzie § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 57.

Przedsiębiorstwa, wymienione w §§ 1. i 2. tego rozporządzenia, wymagają przewidzianego

w § 7., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 57, osobnego zezwolenia na wyrabianie lub puszczenie w obieg środków żywności i ożywek przy użyciu sztucznych środków słodzących tylko wtedy, jeżeli oprócz oznaczonych w §§ 1. i 2. niniejszego rozporządzenia artykułów wyrabiają albo puszczaają w obrót jeszcze inne środki żywności i ożywki przy użyciu sztucznych środków słodzących.

Wyliczone w § 1. niniejszego rozporządzenia przedsiębiorstwa przemysłowe zobowiązuje się do poprzedniego zgłoszenia zamierzonego użycia sztucznych środków słodzących u właściwych władz skarbowych pierwszej instancji i do prowadzenia rejestru przeróbek i rozsprzedaży, oznaczonego w § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 57, załącznik H. Przedsiębiorstwa, wymienione w §§ 1. i 2. tego rozporządzenia, mają prowadzić księgę poboru, oznaczoną w cytowanym poprzednio rozporządzeniu ministeryalnym według załącznika F 3, o ile zamierzają pokryć swoje zapotrzebowanie sztucznych środków słodzących u wielkiego sprzedawcy.

§ 5.

Aż do dalszego zarządzenia pomija się oznaczenie towarów, wymienionych w § 1., a wyrobionych z saccharyny, jako „zawierające saccharynę“.

§ 6.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia.

§ 7.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będzie karała polityczna władza powiatowa, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze, grzywną do 2000 koron albo aresztem do trzech miesięcy, a w razie okoliczności obciążających grzywną do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy. O ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, można zarządzić odebranie uprawnień przemysłowego.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 20. kwietnia 1917.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Höfer wlr.

Kraj.....
Powiat polityczny.....
Magistrat.....
Rada miasta.....
Magistracki urząd powiatowy dla .....dzielnicy.

Zgłoszenie to należy wnieść w podwójnym wygotowaniu do właściwej politycznej władzy powiatowej.

Zgłoszenie

**zamkniętych zapasów cukru według stanu z dnia 20. kwietnia 1917
w myśl § 3. rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia
26. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 166.**

Imię i nazwisko właściciela przedsiębiorstwa (nazwa firmy).....
Rodzaj przedsiębiorstwa.....
Siedziba przedsiębiorstwa.....
Łączny zapas cukru w kilogramach.....

....., dnia.....1917.

.....
(Podpis.)

167.**Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 5. kwietnia 1917,**

w sprawie załogi okrętów na rzece Łabie.

I.

Na zasadzie układu, zawartego z cesarskim Rządem niemieckim, uchyla się czasowo § 7. wydanego rozporządzeniem z dnia 3. marca 1894, Dz. u. p. Nr. 39, Porządku policyjnego dla żeglugi i flisactwa na Łabie i zastępuje się go przez następujące postanowienie:

§ 7.

Załoga każdego okrętu w czasie jazdy musi wynosić oprócz kierownika, posiadającego patent na żeglugę na Łabie albo przynajmniej wykazującego pięcioletnią działalność w przedsiębiorstwie żeglugi okrętowej, co najmniej przy pojemności okrętu

ponad 25 do 250 t

jednego mężczyznę biegłego w żeglarstwie;

powyżej 250 do 750 t

jednego mężczyznę, biegłego w żeglarstwie, i jednego ucznia przynajmniej czternastoletniego albo zamiast niego jednego mężczyznę, nie będącego jeszcze biegłym w żeglarstwie;

ponad 750 t

jednego mężczyznę biegłego w żeglarstwie i dwóch uczniów przynajmniej czternastoletnich, alboważ dwóch mężczyzn, nie będących jeszcze biegłymi w żeglarstwie.

W miejsce uczniów wolno wstąpić także zdrowym i silnym kobietom w wieku przynajmniej ośmnastu lat, należącym do rodziny jednego z członków załogi okrętowej.

Dla wszystkich okrętów, holowanych pod wodę, wystarcza, jeżeli oprócz kierownika mają załogę przynajmniej jednego mężczyznę, biegłego w żeglarstwie.

II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wlr.

Handel wlr.

Urban wlr. -

168.**Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem obrony krajowej z dnia 6. kwietnia 1917,**

w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 140, tyżącego się zmiany i uzupełnienia niektórych postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 238, w sprawie zasiłku na utrzymanie dla rodzin osób zmobilizowanych.

W rozporządzeniu Ministra obrony krajowej z dnia 30. marca 1917, obwieszczonem w LVIII. części Dziennika ustaw państwa pod numerem 140, wiuny odpaść zawarte w artykule I. do § 4., punkt 3., słowa „i przez to“. Odnośny ustęp winien zatem opiewać:

„3. Dla uznania pewnego miejsca za miejsce przemysłowe, jest stanowczą ta okoliczność, by przez to, że mieszka tam wielka stosunkowo ilość robotników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach zarobkowych, fabrycznych albo innych przemysłowych, wywołane zostało w stosunku do najbliższych miejscowości z wyłącznie albo przeważająco rolnemi przedsiębiorstwami znaczne i trwałe podrożenie najgłówniejszych środków żywności i mieszkań.“

Georgi wlr.

Handel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXX. — Wydana i rozesłana dnia 25. kwietnia 1917.

Treść: (№ 169.—174.) 169. Rozporządzenie o przymusowej egzekucyi na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Serbii, pozostających pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny), i o stopniu wzajemności, zagwarantowanej co do tego obszaru. — 170. Rozporządzenie o dopuszczalności skutecznego rzeczowo zakazu pozbywania i obciążania na rzecz „funduszu ociemniałych na wojnie“ i na rzecz stowarzyszenia „przytułków dla ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu. 171. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania używania nafty w czasie od 13. maja do 31. sierpnia 1917. — 172. Rozporządzenie, w sprawie zmiany warunków przesyłki dla pakietów poczty polowej. — 173. Rozporządzenie, w sprawie przedłużenia czasokresów dla przedawnienia datków, płaconych zakładom ubezpieczenia robotników od wypadków. — 174. Obwieszczenie, dotyczące biura ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden.

169.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 5. kwietnia 1917

o przymusowej egzekucyi na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych na obszarach Serbii, pozostających pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym (obszar okupacyjny), i o stopniu wzajemności, zagwarantowanej co do tego obszaru.

Rozporządzenie c. i k. Wojskowego Gubernatorstwa Jeneralnego w Belgradzie z dnia 20. stycznia 1917, dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Serbii Nr. 7, zawiera o przymusowej egzekucyi na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych następujące przepisy:

„Orzeczenie sądów w austriacko-węgierskiej Monarchii, w państwie niemieckim albo w Czarnogórze, jakoteż ugody, zawarte przed tymi sądami, należy we wszystkich sporach cywilnych egzekwować

pod tymi warunkami i w tych granicach, jakie w odnośnem państwie są w ogólności ustanowione dla egzekwowania orzeczeń zagranicznych sądów cywilnych.“

Reskryptem c. i k. Wojskowego Gubernatorstwa Jeneralnego w Belgradzie z dnia 2. marca 1917, odd. 7., Nr. 1323/1917 zarządzo no następuje:

„Mocą prawa wzajemności i ogólnych zasad prawnych należy orzeczenia i ugody sądów cywilnych, uchodzące według prawa austriackiego za tytuły egzekucyjne, uważać także na obszarze c. i k. Zarządu wojskowego w Serbii za tytuły egzekucyjne, jeżeli 1. w postępowaniu orzekającym dokonano należycie doręczenia pozwanemu, przeciw któremu wydano orzeczenie, mające być egzekwowanem, a także wskutek żadnej innej nieprawidłowości postępowania nie pozbawiono go możności bronięcia swych praw w postępowaniu orzekającym; doręczenie należy uważać za prawidłowe, jeżeli wdrażające postępowanie zarządzenie albo wezwanie doręczono pozwanemu w Austrii albo też drogą pomocy prawnej na innym obszarze państwowym albo na obszarze Zarządu wojskowego w Serbii za pośrednictwem wezwanej o to

właściwej władzy; 2. sąd orzekający albo władza dodała do orzeczenia albo ugody poświadczenie prawomocności względnie poświadczyła wykonalność, i 3. dokument, który należy egzekwować, nie zawiera żadnych zarządzeń, przeciwnych publicznemu porządkowi albo niedozwolonych w myśl przepisów prawnych, obowiązujących na obszarze Zarządu wojskowego w Serbii.

Co się tyczy kwestyi właściwości, to zezwolenia na przymusową egzekucję należy odmówić tylko wtedy, jeżeli według przepisów, obowiązujących dla sądu, wezwanego o pomoc, do rozstrzygnięcia rzonego sporu wyłącznie właściwym jest sąd c. i k. Zarządu wojskowego w Serbii. Kwestyi właściwości nie wolno w szerszym zakresie badać sądowi wezwanemu.

O dopuszczalności egzekucyi przymusowej rozstrzyga sąd, w którego okręgu ma być przedsięwzięta czynność egzekucyjna, a to po poprzedniej rozprawie sumarycznej, którą należy ograniczyć do rozstrząsania istnienia powyższych wymogów dla dozwoleń egzekucyi przymusowej. Rozprawę tę należy wyznaczyć na możliwie jak najbliższy termin, a w każdym razie nie później niż w 14 dni po tym dniu, w którym podanie o przymusową egzekucję wpłynęło do sądu wezwanego. Jeżeli w podaniu o przymusową egzekucję nie wymieniono zastępcy egzekwującego, to sąd wezwany winien ustanowić mu stosownego zastępcę i uwiadomić o tem sąd wzywający.

Sąd wezwany może w razie potrzeby przed rozstrzygnięciem wniosku poprosić o wyjaśnienie tę władzę austriacką, od której pochodzi tytuł egzekucyjny, albo która wniosła o pozwolenie egzekucyi.

Jeżeli orzeczenie albo ugoda, na podstawie których ma być dokonana egzekucya, opiera się na wekslu, akcie notaryalnym albo na innym dokumencie, który według prawa austriackiego należy uważać za dokument publiczny, a powyższe wymogi dla dozwoleń przymusowej egzekucyi są dostatecznie wykazane przedłożonymi dokumentami, w takim razie winien sąd wezwany równocześnie z wyznaczeniem sumarycznej rozprawy dozwoić przymusowej egzekucyi aż do zabezpieczenia i zarządzić bezzwłoczne jej przeprowadzenie. Jak długo nie rozstrzygnięto definitywnie o dopuszczalności przymusowej egzekucyi, wolno dokonane w tej drodze zabezpieczenie uchylić tylko w tym razie, jeżeli dla całego roszczenia prowadzącego egzekucję danem będzie wystarczające zabezpieczenie.

Od rozstrzygnięcia sądu, wezwanego w pomoc, jest dozwolone zażalenie do oddziału sprawiedliwości dla sądownictwa cywilnego w Wojskowym Gubernatorstwie Jeneralnem.

W tym stopniu należy też uważać wzajemność za zagwarantowaną, jeżeli chodzi w myśl § 79. ordynacyi egzekucyjnej o przymusową egzekucję na podstawie aktów i dokumentów, sporządzonych na obszarach Serbii, pozostających w austriacko-węgierskim zarządzie wojskowym.

Na zasadzie § 84. ordynacyi egzekucyjnej rozporządza się, że postanowienia § 80., liczba 1. ordynacyi egzekucyjnej wogóle nie należy stosować do sporządzonych na c. i k. obszarze okupacyjnym tytułów egzekucyjnych; należy jednak odmówić dozwoleń przymusowej egzekucyi, jeżeli do rozstrzygnięcia jest wyłącznie właściwym sąd austriacki.

Schenk wlr.

170.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 7. kwietnia 1917

o dopuszczalności skutecznego rzeczowo zakazu pozbywania i obciążania na rzecz „funduszu ociemniałych na wojnie“ i na rzecz stowarzyszenia „przytułków dla ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu.

Na zasadzie § 14. trzeciej noweli częściowej do powszechnej księgi ustaw cywilnych (rozporządzenie cesarskie z dnia 19. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 69) postanawia się, że zakaz pozbywania albo obciążania, skuteczny przeciw osobom trzecim w następstwie wpisania do księgi publicznej, można ustanowić także na rzecz „funduszu ociemniałych na wojnie dla austriackich obywateli całej siły zbrojnej“ w Wiedniu i na rzecz stowarzyszenia „przytułków dla ociemniałych na wojnie“ w Wiedniu.

Handel wlr.

Schenk wlr.

171.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 15. kwietnia 1917,

w sprawie uregulowania używania nafty w czasie
od 13. maja do 31. sierpnia 1917.

Na zasadzie § 8. rozporządzenia ministeryalnego
z dnia 11. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 411,
rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

W czasie od 13. maja do 31. sierpnia 1917
wolno wydawać naftę do użytku tylko:

1. zarządowi wojskowemu,
2. przedsiębiorstwom kolejowym i żeglugi
parowej,
3. tym kategoriom konsumentów, którym na
pobór nafty pozwoli wyraźnie polityczna władza
krajowa.

Oznaczenie tych kategori konsumentów na-
stąpi drogą rozporządzenia politycznej władzy
krajowej.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wy-
danych na jego podstawie rozporządzeń, będzie
karała polityczna władza pierwszej instancji grzy-
wnami do 5000 K albo według swego uznania
aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie
podpada pod surowszy przepis karny.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu
13. maja 1917.

Urban wtr.

172.

Rozporządzenie Ministerstwa han- dlu z dnia 17. kwietnia 1917,

w sprawie zmiany warunków przesyłki dla
pakietów poczty polowej.

Warunki przesyłania pakietów poczty polowej,
ogłoszone rozporządzeniem Ministerstwa handlu
z dnia 30. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 331,
a zmienione rozporządzeniami Ministerstwa handlu

z dnia 29. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 88,
i z dnia 2. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 93,
zmienia się ponownie w ten sposób, że artykuł I,
l. 9, otrzymuje następujące brzmienie:

- a) Pakiety niedoręczalne zwraca się z reguły do
miejsca nadawczego i jeżeli nadawca jest
wiadomy z adresu pakietowego albo z jego
odpisu, zamieszczonego w pakiecie, wydaje się
je temuż nadawcy, nie licząc portoryum
zwrotnego, w innym zaś razie odstępuje się
najbliższym położonym szpitalom dla rozdziła
między rannych albo chorych wojskowych;
- b) te zaś pakiety niedoręczalne, które już po
zewnątrznym wyglądzie dają poznać zakazaną
zawartość ulegających zepsuciu środków
żywności, zostaną otwarte przez urząd poczty
polowej miejsca przeznaczenia. Znajdujące
się tam środki żywności, ulegające zepsuciu,
zostaną wyjęte i o ile nie są już zepsute
i nie należy ich dlatego zniszczyć, będą od-
dane zakładom zdrowia. Pozostała zawartość
takich pakietów zostanie zwróconą do miejsca
nadania po włożeniu krótkiego poświadczenia
urzędu poczty polowej co do zarządzenia
ulegającą zepsuciu częścią zawartości i tam
wyda się ją nadawcy, jeżeli jest znanym, za
policzeniem portoryum zwrotnego, a w innym
razie zużyje się ją w myśl postanowień pod a).

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 1. maja
1917.

Urban wtr.

173.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 17. kwietnia 1917,

w sprawie przedłużenia czasokresów dla prze-
dawnienia datków, płaconych zakładom ubezpie-
czenia robotników od wypadków.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia
29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, rozpo-
rządza się, jak następuje:

§ 1.

Przeciąg czasu od dnia 1. sierpnia 1914 do
przeprowadzenia demobilizacji nie będzie wliczany
do czasokresów, przewidzianych w § 3. ustawy
z dnia 8. lutego 1909, Dz. u. p. Nr. 29, dla
przedawnienia prawa do ustalenia i prawa do

zażądania datków ubezpieczeniowych na rzecz terytoryalnych zakładów ubezpieczenia robotników od wypadków, jeżeli zakład może wykazać, że wskutek wydarzeń wojennych doznał przeszkody w dochodzeniu swego prawa do datków ubezpieczeniowych.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia ze skutecznością od dnia 1. sierpnia 1914.

Handel wlr.

174.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 18. kwietnia 1917,

dotyczące biur ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden.

Biuro ekspedycji cłowych przy urzędzie podatkowym w Gmunden nie będzie w bieżącym roku aktywowane.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXI. — Wydana i rozesłana dnia 26. kwietnia 1917.

Treść: (№ 175. i 176.) 175. Rozporządzenie, w sprawie zakazu używania trawy i siana do posypywania ulic, dróg i placów. — 176. Rozporządzenie, dotyczące zakazu nadmiernego pobierania mięsa.

175.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 21. kwietnia 1917,

w sprawie zakazu używania trawy i siana do posypywania ulic, dróg i placów.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się używania trawy i siana do posypywania ulic, dróg i placów.

§ 2.

Za przekroczenia tego zakazu będą władze polityczne pierwszej instancyi karały grzywnami do 5000 K lub według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

176.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 23. kwietnia 1917,

dotyczące zakazu nadmiernego pobierania mięsa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się wszelkiego nadmiernego pobierania mięsa. Za nadmierne należy uważać pobieranie mięsa wówczas, jeśli ono przekracza najwyższą granicę, ogłoszoną każdorazem przez władzę.

Polityczna władza krajowa ma ustanowić najwyższą ilość mięsa, którą wolno każdej osobie pobierać na jeden dzień lub na jeden tydzień.

Należy przytem uwzględnić istniejące przepisy o zaprowadzeniu bezmięsnych dni, rozporządzałe zapasy bydła i mięsa, tudzież miejscowe stosunki i zwyczaje.

W żadnym jednak razie nie może najwyższa ilość mięsa surowego przekraczać 15 *dkg* bez dołładki i bez wrośniętych kości albo 18 *dkg* z dołładką lub z wrośniętymi kośćmi na głowę i każdy dzień, w którym wolno spożywać mięso.

§ 2.

W celu przeszkodzenia pobieraniu mięsa ponad ustanowioną w § 1. miarę, może polityczna władza krajowa unormować pobór mięsa przez zaprowadzenie kart na pobór mięsa, ksiąg poborowych, spisów odbiorców itp. albo w inny sposób, odpowiadający stosunkom miejscowym

§ 3.

Przy wydawaniu norm po myśli § 2. należy przez odpowiednie zarządzenia (karty na pobór, księgi poborowe itd) uregulować także pobór mięsa przez wszystkie te przedsiębiorstwa, które podają swoim gościom za opłatą potrawy mięsne (hotele, przemysł gospodni i szynkarski, zakłady lecznicze, sanatoria itp.).

§ 4.

Pod mięsem po myśli tego rozporządzenia należy rozumieć mięso wołowe, cielęce, baranie, wieprzowe, zajęcze, sarnie i jelenie, tudzież mięso

z drobiu, a to surowe, wędzone, konserwowane albo w jakikolwiek inny sposób do spożycia już przyrządzone, z wyjątkiem wnętrzości, w kofcu twardą i suchą kielbasę wszelkiego rodzaju.

§ 5.

Za przekroczenia przepisów, wydanych na zasadzie niniejszego rozporządzenia, będą polityczne władze I. instancyi karały grzywnami do 5000 koron lub według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

O ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1.. lit. a) ustawy przemysłowej, można nadto zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXII. — Wydana i rozesłana dnia 27. kwietnia 1917.

Treść: (№ 177.—182.) 177. Rozporządzenie, w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. października 1916. — 178. Rozporządzenie w sprawie częściowej zmiany i uzupełnienia rozporządzenia z dnia 30. listopada 1915, w sprawie odpisań i postępowania przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściągania opłat w obszarach dotkniętych wojną. — 179. Rozporządzenie w sprawie wyjątkowych postanowień o należnościach prawnych z powodu wytworzonych przez wojnę szczególnych stosunków. — 180. Rozporządzenie, którem uzupełnia się rozporządzenie z dnia 30. marca 1899, dotyczące się urzędzenia handlu piwem butelkowem. — 181. Obwieszczenie, w sprawie przerabiania parafiny. — 182. Obwieszczenie, dotyczące niektórych nowych tytułów urzędowych w państwowych gałęziach służby technicznej.

177.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 15. kwietnia 1917,

w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. października 1916,
Dz. u. p. Nr. 362.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się § 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. października 1916, Dz. u. p. Nr. 362, w sprawie obrotu ziemniakami do sadzenia i w sprawie oznaczenia ceny za nie; paragraf ten opiewać będzie:

Za ziemniaki w rozumieniu § 4. może posiadać na podstawie oferty kupującego, przedłożonej Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem, żądać aż do dnia 15. maja 1917 oprócz ceny

najwyższej, ustalonej za ziemniaki wybierane w rozporządzeniu z dnia 12. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 256, dodatek aż do 5 K za 100 kg.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wtr.

Höfer wtr.

178.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. kwietnia 1917

w sprawie częściowej zmiany i uzupełnienia rozporządzenia z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358, w sprawie odpisań i postępowania przy wymiarze podatków bezpośrednich oraz ściągania opłat w obszarach dotkniętych wojną.

Podane poniżej przepisy rozporządzenia z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358

w sprawie odpisań i postępowania przy wymiarze podatków bezpośrednich, oraz ściągania opłat w obszarach, dotkniętych wojną, zmienia się i uzupełnia w sposób następujący:

Część pierwsza.

Postanowienia ogólne.

Do § 3.

Ustęp 2. opiewać będzie:

„Obwieszczenie winna wydać we właściwym czasie w poszczególnych gminach krajowa władza skarbowa, skoro właściwe władze skarbowe i urzędy podjęły na nowo swe czynności.“

Do § 4.

§ 4. opiewać będzie:

„Za wydarzenia wojenne należy w myśl §§ 1. i 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 254, uważać tylko te, które miały miejsce po dniu 28. lipca 1914.“

Postanowienia drugiej części tego rozporządzenia, o ile dotyczą one uproszczeń postępowania przy odpisach podatku i w szczegółach nie zawierają niczego odmiennego, mają jednorazowe zastosowanie przy postępowaniu, wdrożonem przez przewidziane w § 3. obwieszczenie. Postępowanie to ma zastosowanie także do wymienionych w tem rozporządzeniu przy poszczególnych rodzajach podatku innego rodzaju roszczeniach o odpisanie, niż z powodu szkód wojennych (§§ 1. i 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 254), jeśli uzasadnione przed chwilą obwieszczenia (§ 3.), nie zostały jeszcze załatwione i da się je jeszcze stwierdzić; zaniebdanie unormowanych w obowiązujących przepisach zwyczajnych terminów nie stoi na przeszkodzie wystąpieniu z temi roszczeniami, o ile tylko terminy w Galicyi, na Bukowinie, w powiecie politycznym Pola i w powiecie politycznym Cattaro nie upłynęły już w dniu 1. sierpnia 1914, a na innym dotkniętym wojną obszarze w dniu 1. maja 1915.

Jeśli okoliczności, uzasadniające podjęcie tego uproszczonego postępowania (zajęcie przez nieprzyjaciela, ewakuacja itd.) zaszły ponownie, to można po raz wtóry podjąć postępowanie zapomocą drugiego obwieszczenia. Na jaki przeciąg czasu rozciąga się to drugie postępowanie, ma co do terminu początkowego postanowić krajowa władza

skarbową i ogłosić to w obwieszczeniu. Przy tem powtórzeniu postępowania można w miarę zmienionych stosunków także gminy, zaliczone przy poprzednim postępowaniu do grupy A, przenieść do grupy B i odwrotnie.

Osoby wojskowe i osoby z niemi na równi uważane (rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 15. września 1914, Dz. u. p. Nr. 246), przy których przeszkoda w zgłoszeniu ich roszczeń nie odpadła już w ustanowionych w obwieszczeniu krajowych władz skarbowych terminach i których roszczeń w postępowaniu uproszczonem się nie uwzględnia, są uprawnione do zgłoszenia tych roszczeń w ciągu terminów przedłużonych rozporządzeniem z dnia 15. września 1914, Dz. u. p. Nr. 246, a w każdym razie w ciągu 8 tygodni po ustaniu przeszkody. To ostatnie postanowienie odnosi się także do innych osób, które w sposób wiarygodny wykażą, że z powodu ich niezawinionej nieobecności uwzględnienie ich roszczeń o odpisanie podatków w postępowaniu uproszczonem nie miało miejsca.

Przewidziane w §§ 35., 38. i 44. zmiany we właściwości odnoszą się do zgłoszeń, które zostały wniesione w uproszczonem lub zwyczajnem postępowaniu przed dniem 31. grudnia tego roku, który nastąpi po zawarciu pokoju.

Przeprowadzenie odpisań w związku z przypisaniem (część II. tego rozporządzenia) może nastąpić tylko wówczas, jeżeli przypisy i odpisy odnoszą się do podatków tego samego roku, w razie przeciwnym należy je przeprowadzać niezależnie od siebie.

Zastosowanie uproszczonego postępowania dla przypisów podatkowych część III. jest ograniczone do wymiarów podatku, które mają nastąpić w roku 1915 i w latach następnych aż do tego roku włącznie, który nastąpi po zawarciu pokoju.

Moc obowiązująca części IV. gaśnie z dniem 31. grudnia tego roku, który nastąpi po zawarciu pokoju.“

Po § 4. dodaje się §§ 4. a i 4. b:

„Czasokresy.

§ 4. a.

Krajowa władza skarbową jest upoważniona czasokresy, unormowane w podanych poniżej postanowieniach i w innych przepisach o podatkach bezpośrednich, z powodów na uwzględnienie zasługujących na prośbę poszczególnych podatników odpowiednio przedłużyć i darować skutki przekro-

czenia czasokresów. Władza ta może również czasokresy unormowane w podanych poniżej postanowieniach, z wyjątkiem terminów dla środków prawnych, przedłużyć z urzędu lub na prośbę dla pewnych grup podatników albo dla podatników w pewnych oznaczonych częściach obszarów.

Dodatki na rzecz korporacji autonomicznych.

§ 4. b.

Odpisania przy podatkach bezpośrednich, przedsiębrane na zasadzie unormowanego tem rozporządzeniem postępowania, powodują w postępowaniu prawnem stosownie do § 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 254, zmniejszenie przypisu podatkowego, a więc pociągają także za sobą stosunkowe zmniejszenie dodatków.“

Część druga.

Napis części drugiej opiewać będzie:

„Odpisy podatków.

A. Podatek budynkowy.

Ulgi przy odpisaniu podatku budynkowego (z powodu nieściągalności czynszu najmu, z powodu próżnostania, nieużywania, niemożności zamieszkania itp.).“

Do § 7.

Ustęp 2. opiewać będzie:

„Pod tymi samymi warunkami należy przyznać odpis podatku bez względu na stan najemcy, jeśli ten ostatni

1. z powodu wydarzeń wojennych popadł w biedę albo

2. opuścił dobrowolnie swe mieszkanie wskutek grożącej lub już dokonanej inwazyi nieprzyjacielskiej i uciekł lub też wskutek opuszczenia miejscowości miał obowiązek opuścić swe mieszkanie (§ 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 213). Odpisanie podatku ma nastąpić na czas, w którym najemca znajduje się w biedzie, względnie na ten czas, podczas którego mieszkanie nie było zamieszkałe, a powrotu bądź wskutek niewyjaśnionych stosunków zaniechano lub nań nie zezwolono. Z wymaganem w ustępie 1. zrzeczeniem się czynszu najmu należy w przypadku, przewidzianym w punkcie 2. uważać na równi orzeczenie sądowe, którym wynajmujący został w zastosowaniu §§ 1104. i 1105. p. k. u. c. zniewolony do całkowitego lub częściowego opustu czynszu najmu wobec najemcy. W przypadkach wspomnianych w ustępie 1. i 2.

nie stanowi przeszkody do odpisania podatku ta okoliczność, że najemca pozostawił w najętych ubikacjach urządzenie mieszkania lub urządzenie służące do prowadzenia interesu.“

Do § 9.

Ustęp 2. opiewać będzie:

„Jeśli właściciel domu wskutek grożącego napadu nieprzyjacielskiego uciekł lub musiał na zarządzenie władzy opuścić miejscowość, to dla używanych przez niego samego ubikacyi nie należy odmawiać odpisu podatku z tytułu próżnostania (za czas, podczas którego te ubikacje nie były zamieszkałe, a powrót albo z powodu niewyjaśnionych stosunków został zaniechany lub był niedozwolony) z tego tylko powodu, iż pozostawił on w ubikacjach urządzenie itp., albo iż on te ubikacje pozostawił bezpłatnie innym osobom (naprzykład wojskowym, uchodźcom, bezdomnym, w szczególności także osobom nadzorującym) albo, że ubikacje te były używane bez opłaty przez nieprzyjaciela. Jeśli nastąpiło tego rodzaju bezpłatne pozostawienie innych ubikacyi, a nie służących do własnego użytku, to należy podatek również odpisać pod warunkiem, że żadna strona nie zapłaciła czynszu.“

Do § 10.

W wierszu 12. i 13. ma zamiast „§ 8. tego rozporządzenia“ opiewać „§ 9. tego rozporządzenia,“ a w wierszu 15. i 16. zamiast „§ 7. tego rozporządzenia“ opiewać „§§ 7. i 8. tego rozporządzenia.“

Do § 11.

Ustęp 2. opiewać będzie:

„W gminach miejskich, podlegających w całości podatkowi domowo-czynszowemu, które zostały przez ewakuację lub zajęcie przez nieprzyjaciela czasowo w szczególnym stopniu dotknięte, zarządzają krajowe władze skarbowe jeszcze przed wydaniem obwieszczenia (§ 3.) na razie przedewszystkiem odpisanie połowy podatku domowo-czynszowego za czas od pierwszego dnia miesiąca następującego po ewakuacji lub zajęciu aż do końca tego miesiąca, w którym stosunki te przestały istnieć, jako przeciętne odpisanie z powodu nieściągalności czynszu najmu i próżnostania, a przy nieprzypisanym jeszcze podatku czynszowym nieprzypisanie (§ 16.) równej części. To zarządzenie należy ogłosić w obwieszczeniu (§ 3.). Jeżeli ubytek czynszu za czas, na który rozciąga się ogólne odpisanie podatku, przekracza połowę umówionego czynszu najmu albo jeżeli ubytek ten rozciąga się na czas, za który ogólne odpisanie niema

być uskutecznione, natenczas należy wychodzące poza te granice roszczenia, o ile odnoszą się do nieściągalności czynszu najmu, podnieść w postępowaniu zwyczajnem, o ile zaś one opierają się na próżnostaniu, w przepisaniem poniżej uproszczonem postępowaniu. Jeżeli natomiast ubytek czynszowy był mniejszy, aniżeli to odpowiada odpisanej kwocie, mają podatnicy zgłosić tę okoliczność celem sprostowania odpisania (przypisania). Rozumie się samo przez się, że należy również zgłosić wszelkie zapłaty czynszu, uskutecznione dodatkowo za czas odpisania podatku (nie przypisania podatku), które powodują, że odpisano za wysokie kwoty podatkowe albo, że ich w ogólności nie przypisano. Co do pobranych czynszów można przytem przyjąć, że po upływie czasu, miarodajnego dla ogólnego odpisania podatku, zapłacono na ogół czynsz najmu celem wyrównania umówionego przez odnośnego najemcę bieżącego czynszu najmu (zapadłego po upływie wymienionego czasu). Dopiero jeżeli ten czynsz bieżący został w zupełności pokryty, należy przewyższającą go kwotę zarachować jako zapłatę czynszu przez najemcę za czas, za który podatek odpisano. Czasokres do uskuteczniania przewidzianych w tym ustępie doniesień ustanawia się na trzy miesiące. O ile krajowa władza skarbowa czego innego nie postanowi (§ 4. a), rozpoczyna ten czasokres co do podlegających doniesieniu opłat czynszu, uskuteczniionych już do dnia ogłoszenia obwieszczenia (§ 3.), bieżąc od tego terminu, zaś co do wszelkich innych opłat czynszu od chwili uiszczenia każdej podlegającej doniesieniu opłaty częściowej.“

Do § 21.

§ 21., ustęp 1. opiewać będzie:

„Podane poniżej postanowienia mają zastosowanie przy uszkodzeniach przez wojnę (§ 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 254, § 20. tego rozporządzenia) i przy szkodach żywiołowych w myśl § 2. ustawy o szkodach żywiołowych z dnia 12. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 118, w brzmieniu ustawy z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 1 ex 1903, przychem jednakowoż nie potrzeba odróżniać szkód według § 2. punkt 1. i 2., ustawy o szkodach żywiołowych, i w myśl artykułu I., § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, następnie w przypadkach kilkoletniego braku przychodu po myśli § 6., ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 83.“

Do § 22.

Ustęp 2. opiewać będzie:

„Na odpisanie zezwala się w dziesiątych podatku rocznego, który na tę całą posiadłość przypada.

Ustalenie szkody ma nastąpić w ten sposób, że zniszczoną lub odpadłą część łącznego dochodu naturalnego ustala się przez oszacowanie w procentach. Stopę procentową należy zaokrąglić od dziesięciu do dziesięciu ku górze. Uszkodzenia, wynoszące mniej, niż dziesiątą część łącznego dochodu naturalnego, przyjmuje się za jedną dziesiątą; pozostają one jednak nieuwzględnione, jeśli według oceny władzy przedstawiają się w stosunku do uszkodzonego ciała gospodarczego jako całkiem nieznaczne ukrócenie.“

Do § 29.

Paragraf ten opiewać będzie:

„Postanowienia §§ 30. do 32. mają zastosowanie przy uszkodzeniach przez wojnę (§ 28.) i przy szkodach żywiołowych według § 8. ustawy z dnia 12. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 118, względnie według rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124.“

Do § 30.

Zdanie pierwsze opiewać będzie:

„Przy obliczaniu szkód należy uwzględnić kwotę pieniężną, którą poszkodowany otrzymał za uszkodzony las.“

Do § 31.

Pierwsze zdanie ustępu 4. opiewać będzie:

„Do stwierdzenia szkody i odpisania podatków mają odpowiednie zastosowanie postanowienia, obowiązujące dla odpisania podatku przy szkodach żywiołowych.“

Do § 32.

Po § 32. należy dodać następujące §§ 32. a do f:

„Postanowienia wyjątkowe w sprawie badania roszczeń o odpisanie podatków realnych.

§ 32. a.

Jeżeli w gminach grupy A nie można się spodziewać, że przewidziane w §§ 11., 23., 26. i 32. współdziałanie naczelnika gminy przy stwierdzeniu uszkodzonych przedmiotów dostarczy niezawodnych podstaw dla postępowania albo do jego ukończenia w odpowiednim czasie, może krajowa władza skarbowa za zezwoleniem Ministerstwa skarbu upoważnić władzę podatkową I. instancyi do zarządzenia zbadania roszczeń o odpisanie

podatku za pośrednictwem nadającej się do tego osoby (urzędnika władzy podatkowej I. instancyi lub urzędu podatkowego, organu straży skarbowej, proboszcza, nauczyciela itd.). Ten badający komisarz ma przeprowadzić swą czynność urzędową w razie potrzeby w odnośnej gminie za przybraniem dwóch godnych zaufania osób z odnośnej gminy, z których jedna powinna ile możności należeć do zwierzchności gminnej.

Badający komisarz ma te roszczenia o odpisanie podatku budynkowego, które według własnej wiedzy wymienionych powyżej osób albo na podstawie przeprowadzonego w inny sposób stwierdzenia są uzasadnione, wciągnąć do tabeli odpisań (formularz I) w drodze kopiowania w podwójnym wygotowaniu i przedłożyć ją władzy podatkowej I. instancyi.

Roszczenia o odpisanie podatku gruntowego, o uwolnienie od podatku z powodu braku przychodu przez lat kilka i o odroczenie zapłaty podatku z powodu uszkodzenia parceli lasowej należy wciągnąć do formularzy II, IV, względnie VI; formularze te należy wypełnić w rubrykach 1 do 6 i przedłożyć następnie władzy skarbowej. Badającemu komisarzowi można jednakowoż poruczyć także równoczesne zbadanie szkody w procentach (rubryka 7 formularza II), następnie przy stwierdzeniu przypadków kilkoletniego braku przychodu zbadanie wymiaru uszkodzonej powierzchni (rubryka 8, formularza IV) oraz zbadanie, przez jaki czas trwał brak przychodu (rubryka 10, formularza IV).

O wyniku dochodzeń, przeprowadzonych według postanowień poprzedzających ustępów, rozstrzyga władza podatkowa I. instancyi bezpośrednio bez poprzedniego wykładania tabel w gminie. Jeżeli przypadek kilkoletniego braku przychodu w danej gminie nie został przyjęty, ma władza podatkowa I. instancyi to negatywne rozstrzygnięcie zamieścić w rozstrzygnięciu o odpisanu podatku gruntowego celem umożliwienia wniesienia zarzutów. Zresztą mają zastosowanie postanowienia §§ 15. do 19., 23., 26. i 32.

Powyższe postanowienia można zastosować wyjątkowo także do gmin grupy B z ograniczeniem do roszczeń, podniesionych przez poszkodowanych.

Sumaryczne postępowanie przy odpisanu podatków realnych.

§ 32. b.

W gminach grupy A, w których niema żadnych miejscowości podlegających w całości podatkowi domowo czynszowemu, może krajowa władza skarbowa za zezwoleniem Ministerstwa skarbu celem uproszczonego przeprowadzenia odpisanu podatku budynkowego i odpisanu lub odroczenia zapłaty podatku gruntowego jakoteż celem

uproszczonego przeprowadzenia uwolnienia od podatku gruntowego zarządzić zamiast postępowania unormowanego w §§ 11. do 32., postępowanie sumaryczne wówczas, jeżeli przeprowadzenie postępowania w poprzednich paragrafach unormowanego natrafia na znaczne trudności i jeżeli uszkodzenie, którem dotknięte zostały całe gminy, części gmin lub grupy przedmiotów, pominiawszy pewne wyjątki przy poszczególnych przedmiotach lub grupach takich przedmiotów, jest całkowite albo przynajmniej według swego rozmiaru pod względem istotnym tak dalece do siebie podobne, że odpisanie podatku domowo-klasowego albo podatku gruntowego albo też obu rodzajów tych podatków odnośnie do wszystkich przedmiotów albo przynajmniej całych grup takich przedmiotów w jednakowym wymiarze jest usprawiedliwione. Sumaryczne postępowanie co do odpisanu podatku budynkowego i co do odpisanu i odroczenia zapłaty (§ 32.) podatku gruntowego ma ustanowiony przez władzę podatkową I. instancyi komisarz badający przeprowadzić ile możności równocześnie. Do wyboru badającego komisarza, miejsca jego urzędowania tudzież do przybierania zaufanych osób mają zastosowanie postanowienia § 32. a, ustęp 1.

§ 32. c.

Odpisanie podatku budynkowego.

Komisarz badający ma w sporządzonych przez kopiowanie dwóch egzemplarzach tabeli odpisań formularz I wpisać przedewszystkiem te budynki, co do których podatek domowo-czynszowy już został wymierzony albo ma być jeszcze wymierzony, o ile co do tych budynków według wiedzy obecnych lub na podstawie w inny sposób przeprowadzonego stwierdzenia zaszło aż do dnia ogłoszenia obwieszczenia (§ 3.) jakieś zdarzenie (§ 10.), uzasadniające odpisanie podatku. Przy każdym przedmiocie należy wpisać zarówno okoliczność, uzasadniającą odpisanie, jak i czas trwania rozstrzygających dla odpisanu okoliczności.

Z budynków, podlegających podatkowi domowo-klasowemu, należy z podaniem w procentach rozmiaru (czasu trwania) i stopnia uszkodzenia (częściowego zburzenia, nieużywania, niemożności zamieszkania) wciągnąć tylko te domy do tabeli, przy których jest uzasadnione roszczenie o odpisanie podatku w stosunku procentowym, przewyższającym przeciętny wymiar w odnośnej gminie albo w części gminy albo pozostającym w tyle za tym wymiarem.

Co do wszystkich innych domów należy podać i uzasadnić tylko równy dla wszystkich procent uszkodzenia.

Oba egzemplarze tabeli odpisań należy przedłożyć władzy podatkowej I. instancyi. Władza ta ma ile możności przy współdziałaniu zastępcy

politycznej władzy powiatowej i autonomicznej reprezentacji powiatowej, gdzie ta ostatnia istnieje, tabelę zbadać i wciągnąć do niej swe rozstrzygnięcie. Przytem mają zastosowanie postanowienia §§ 15., 16. i 18. z tą zmianą, że co do budynków, podlegających podatkowi domowo-klasowemu należy zamieścić w rozstrzygnięciu tylko stopę procentową odpisaną.

Jeden egzemplarz tabeli przesyła się urzędowi podatkowemu do wykonania, drugi urzędowi gminnemu celem zawiadomienia kontrybuentów. O wysokości kwoty odpisanej z podatku domowo-klasowego zawiadomi się poszczególnych kontrybuentów przy najbliższym płaceniu podatku i uwidoczni się w ich książeczkach podatkowych.

§ 32. d.

Odpisanie podatku gruntowego, odroczenie zapłaty podatku przy parcelach lasowych.

Komisarz badający ma ile możności przy użyciu arkuszy posiadłości gruntowych i szkiców indykacyjnych obliczyć w przybliżeniu stopę procentową, w jakiej nastąpiło przeciętne umniejszenie przychodu w całej gminie lub w poszczególnych częściach gminy, oraz stwierdzić, czy i którzy posiadacze gruntów ponieśli mniejszą albo wyjątkowo wysoką szkodę. Wynik będzie stwierdzony protokolarnie, przyczem w razie niejednakowego uszkodzenia poszczególnych części gminy albo różnych grup przedmiotów należy w odpowiedni sposób wyraźnie oznaczyć różne stopy procentowe i przedmioty, do których one mają zastosowanie, zaś posiadacze gruntowych, którzy w porównaniu z przeciętną stopą procentową ponieśli mniejszą lub większą szkodę, wymienić z podaniem imion i numerów ich arkuszy posiadłości gruntowych. Protokoły należy przedłożyć władzy podatkowej I. instancyi, która bada je w sposób określony w § 32. c, ustęp 3., ustala kwoty podatku, które mają być odpisane i zawiadamia o swem rozstrzygnięciu urząd podatkowy celem wykonania a gminę celem zawiadomienia kontrybuentów. Wysokość odpisanej kwoty podatkowej poda się do wiadomości poszczególnym kontrybuentom przy najbliższym płaceniu podatku i uwidoczni się w ich książeczkach podatkowych.

W taki sam sposób należy zbadać, czy istnieją warunki dla odroczenia zapłaty podatku od parceli lasowych (§ 32.), i stwierdzić wynik w osobnym protokole. Tymczasowe zbadanie, rozstrzygnięcie i zawiadomienie stron odbywa się w sposób, podany w ustępie 1.

§ 32. e.

Przewidziane w §§ 32. c i d zawiadomienie kontrybuentów przez gminę o rozstrzygnięciu

władzy podatkowej odbywa się przez publiczne wyłożenie przez dni trzydzieści na ogólnie dostępnym miejscu i przez publiczne obwieszczenie dokonanego wyłożenia. Przeciw rozstrzygnięciom mogą kontrybuenti, którzy czują się pokrzywdzeni z powodu nieuwzględnienia albo za niskiego uwzględnienia, w ciągu dni 30 po upływie okresu czasu, przepisanego dla trwania wyłożenia rozstrzygnięcia, wnieść zarzuty do władzy podatkowej I. instancyi, która o nich rozstrzyga ostatecznie.

§ 32. f.

Uwolnienie od podatku gruntowego.

Przy sposobności postępowania, przewidzianego w § 32. d, ma komisarz badający zbadać, czy w dotyczącej gminie zdarzyły się przypadki kilkuletniego braku przychodu. Postanowienia § 32. a, ustęp 3. i 4. mają zastosowanie.

Do § 44.

W pierwszym zdaniu mają odpaść słowa „w roku 1915 i 1916“.

Część trzecia.

Postępowanie przy wymierzaniu.

Do § 54.

Jako ustęp drugi dodaje się:

„Powyższe postanowienia mają analogiczne zastosowanie także przy wymiarze nieskontyngentowanego powszechnego podatku zarobkowego w tych okręgach wymiaru, w których stosownie do § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 2. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 210, i § 1., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 109, należy zaniechać skontyngentowanego wymiaru za rok 1916. lub 1917., względnie przeprowadzenia repartycji za rok 1915.“

Część czwarta.

Ściąganie podatków i egzekucya.

Do § 55.

Jako ustęp drugi wstawia się:

„Upoważnia się krajową władzę skarbową do tego, aby po podjęciu na nowo ogólnej egzekucyi podatkowej, wstrzymanej na podstawie przepisu ustępu 1., zezwoliła ogólnem zarządzeniem całym grupom dłużników podatkowych na ratalną

splątę zaległości w podatkach bezpośrednich. Umarzanie zaległości, spowodowane ogólnym zezwoleniem na spłaty ratalne, nie może jednak trwać dłużej niż rok, licząc od chwili podjęcia na nowo egzekucji podatkowej. Takiego ogólnego zarządzenia nie wolno rozciągać na uprzywilejowane zaległości podatkowe wówczas, jeżeli w ciągu czasokresu umarzania nastąpiłoby zgaśnięcie prawa pierwszeństwa.“

Do § 57.

Jako ustęp 2. dodaje się:

„Jeżeli krajowa władza skarbowa uczyni użytek z udzielonego w § 55., ustęp 2., upoważnienia, natenczas może ona wypowiedzieć także ogólne zwolnienie od płacenia odsetek zwłoki od odroczonej co do zapłaty podatków bezpośrednich, a to w razie przestrzegania ustanowionych terminów płacenia rat.“

Do § 58.

§ 58. opiewać będzie:

„Zaległości w podatkach bezpośrednich, następnie w należnościach stemplowych i bezpośrednich można odpisać, jeżeli ich ściągnięcie groziłoby utrzymaniu stanu wyżywienia i zdolności podatkowej dłużnika albo też z uwagi na gospodarcze stosunki dłużnika byłoby dla niego szczególnie uciążliwe.

Prośby takie rozstrzyga krajowa władza skarbowa po starannem zbadaniu okoliczności faktycznych, jeżeli kwota odpisania nie przekracza 2000 K, przy wyższych kwotach Ministerstwo skarbu.“

Spitzmüller wr.

179.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. kwietnia 1917,

w sprawie wyjątkowych postanowień o należnościach prawnych z powodu wytworzonych przez wojnę szczególnych stosunków.

I. Postanowienia wyjątkowe dla dotkniętych wojną obszarów.

A. Równoważnik należności.

§ 1.

Jeżeli rozstrzygnięciami władzy podatkowej w rodzaju oznaczonym w § 2. niniejszego rozpo-

ządzenia zostanie udzielone zezwolenie na całkowite lub częściowe odpisanie podatków gruntowych lub budynkowych albo uwolnienie od podatku co do pewnej rzeczy nieruchomości, leżącej w dotkniętych wojną obszarach (§ 1. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358; rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 27. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 84, i z dnia 17. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 188), natenczas mają władze wymiaru należności na zasadzie uwagi 2. do pozycyi taryfy 106 ustawy o należnościach z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, zarządzić z urzędu odpisanie (zniżenie) równoważnika należności za VII. dziesięciolecie albo uwolnienie od tej opłaty.

§ 2.

Roszczenie o odpisanie (zniżenie) równoważnika należności albo o uwolnienie od tej opłaty będzie uzasadnione wówczas, jeżeli władza podatkowa w dotkniętych wojną obszarach zezwoliła z powodu wydarzeń wojennych na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 254, i rozporządzeń Ministerstwa skarbu z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358, i z dnia 23. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 178, albo na zasadzie dawniejszych przepisów na całkowite lub częściowe odpisanie albo na zaniechanie przypisania podatku gruntowego lub budynkowego.

§ 3.

Jeżeli w jakiejś gminie podatkowej podlegającej w całości podatkowi domowo-czynszowemu, zostało zarządzone na razie ogólne odpisanie połowy podatku domowo-czynszowego po myśli § 11. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358, w brzmieniu zmienionem rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 23. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 178, natenczas nastąpi odpisanie (zniżenie) równoważnika należności dopiero po stwierdzeniu istotnego ubytku czynszowego.

§ 4.

(1) Na odpisanie (zniżenie) równoważnika należności albo na uwolnienie od jego opłaty należy (z ograniczeniem do VII. dziesięciolecia) zezwolić na czas trwania nieściągnięcia lub zniżenia podatku, a mianowicie — o ile chodzi o zniżenie równoważnika należności — z reguły w ten sposób, aby zniżony równoważnik należności pozostawał do pełnej opłaty w takim stosunku, jak zniżony podatek do pełnego podatku; przy obliczaniu tego stosunku są stanowczemi daty, zawarte w dotyczącem rozstrzygnięciu (stwierdzeniu)

władzy podatkowej co do odpisania podatku albo uwolnienia od podatku.

(2) Jeżeli uszkodzony budynek zostanie odrestaurowany albo na miejsce zburzonego wybudowany nowy, natenczas począwszy od chwili nastania z powrotem obowiązku do opłaty pełnego podatku budynkowego należy przypisać z powrotem także tę kwotę częściową wymierzonego pierwotnie równoważnika należyci, jaka przypada na pozostały jeszcze przeciąg czasu; jeżeli jednak podatek budynkowy zostanie przypisany w mniejszym wymiarze od pierwotnego, to należy okoliczność tę uwzględnić także przy wymiarze tej kwoty częściowej ekwiwalentu należyci.

§ 5.

Jeżeli zapłata podatku budynkowego i gruntowego, należącego się od nieruchomości podlegającej równoważnikowi należyci, zostanie odroczone z powodu wydarzeń wojennych po myśli §§ 8., 32., 32. *a* do *f* lub 55., ustęp 3., rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358, w brzmieniu zmienionem rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 23. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 178, natenczas za ten sam przeciąg czasu i w tym samym stosunku należy zapłatę wymierzonego równoważnika należyci z urzędu odroczyć albo zacząć z wymiarem tego równoważnika.

B. Szacowanie rzeczy nieruchomych w celu wymiaru należyci.

§ 6.

(1) Jeżeli przedmiotem przeniesienia majątku jest rzecz nieruchoma, położona w dotkniętych wojną obszarach (§ 1.) i przed nastaniem obowiązku opłaty należyci doznała wskutek wydarzeń wojennych zmniejszenia wartości, natenczas przy ustalaniu podstawy wymiaru należyci przenośnej jest po myśli § 50., ustęp przedostatni ustawy o należyciach z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, bez znaczenia wartość podatkowa, jeżeli podstawą wymiaru podatku był stan, jaki istniał przed wydarzeniami wojennymi.

(2) W tych przypadkach można także na zasadzie § 50. (ustęp przedostatni, zdanie ostatnie) i § 54. ustawy o należyciach w drodze układu zawartego z obowiązującym do opłaty należyci zejść poniżej miernika wartości, oznaczonego w § 50., l. 2, lit. *a* i *b*, ustawy należyciowej, w takim razie, jeżeli ostatnie oszacowanie sądowe lub ostatni kontrakt kupna miały miejsce przed zmniejszeniem się wartości, spowodowanem wydarzeniami wojennymi.

(3) W każdym razie nie wolno jednak, nie uwłaczając postanowieniom § 6. rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. marca 1853, Dz. u. p. Nr. 53, zejść przy ustalaniu podstawy wymiaru dla kontraktów kupna poniżej ceny kupna wraz ze świadczeniami ubocznymi (§ 50., ustęp 1., l. 1, ustawy należyciowej), zaś dla wszelkich innych przeniesień poniżej tych podstaw wartości, oznaczonych w § 50., ustęp 1., l. 2, lit. *a* i *b*, ustawy należyciowej, które zostały ustalone według stosunków w chwili następującej po zmniejszeniu się wartości.

§ 7.

Jeżeli po nastaniu obowiązku opłaty należyci nastąpiło wskutek wydarzeń wojennych znaczne umniejszenie wartości rzeczy nieruchomej a należyci, która od przeniesienia ma być uiszczona, w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia nie została jeszcze zapłacona, natenczas można w razie istnienia okoliczności na szczególne uwzględnienie zasługujących na zasadzie § 50. (ustęp przedostatni, zdanie ostatnie) i § 54. ustawy należyciowej uwzględnić to zmniejszenie się wartości w drodze układu zawartego z obowiązującym do opłaty należyci i przyjąć wartość nieruchomości w celu wymiaru należyci w niższej kwocie od tej, jaka wynika według § 50. ustawy należyciowej. Zarządzenie to ma zastosowanie tylko do przeniesienia, które miało miejsce bezpośrednio przed zmniejszeniem się wartości i to tylko wówczas, jeżeli przeniesienie to odbyło się po dniu 30. czerwca 1913.

§ 8.

(1) Ulgi przewidziane w §§ 6. i 7. niniejszego rozporządzenia będą przyznawane z reguły tylko na wniosek obowiązanego do opłaty należyci. Przyznanie tych ulg jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli wniosek postawiony został we właściwej władzy wymiaru należyci w ciągu jednego roku po zapadłości należyci; co do tych należyci, które zapadły przed dniem 1. stycznia 1917, należy wnioski takie uwzględnić, o ile prośbę wniesiono do dnia 31. grudnia 1917.

(2) Władze wymiaru należyci mają jednak ulgi te zastosować z urzędu przy sposobności wymiarów należyci, przedsiębranych po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, następnie przy sposobności badania w sprawie nastania zapadłości należyci odroczonej co do zapłaty na podstawie ustawy, a to o tyle, o ile zmniejszenie się wartości jest notoryczne i doszło w ogólności do wiadomości organów wymiaru.

C. Odsetki odszkodowania z powodu spóźnionego dostarczenia wykazu spadkowego.**§ 9.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, zarządza się, że przy zastosowaniu postanowień § 11. ustawy z dnia 18. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 74 i § 29., ustęp 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 278, nie należy wliczać okresu czasu od dnia 1. sierpnia 1914 albo, jeżeli przewidziany tam dwunasto- lub sześciomiesięczny termin zaczął biec dopiero po dniu 1. sierpnia 1914, okresu czasu od dnia rozpoczęcia się biegu tego czasokresu aż do zakończenia się obecnego stanu wojennego, do dwunasto- lub sześciomiesięcznego terminu wówczas, jeżeli sąd spadkowy ma swą siedzibę w dotkniętych przez wojnę obszarach.

II. Ogólne ułatwienia należytościowe przez wstrzymanie terminów.**A. Przeniesienie nowych budowli i przebudów.****§ 10.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, zarządza się, że przy zastosowaniu postanowień § 3. ustawy z dnia 18. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 74, nie należy wliczać okresu czasu od dnia 1. sierpnia 1914 albo, jeżeli poprzedzające ostatnie przeniesienie parceli budowlanej nastąpiło po dniu 1. sierpnia 1914, okresu czasu od dnia tego przeniesienia aż do zakończenia się obecnego stanu wojennego do cztero- lub sześcioletniego terminu, przewidzianego w powołanym powyżej § 3.

B. Konwertowanie dłużnych należytości pieniężnych.**§ 11.**

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, zarządza się, że przy zastosowaniu § 8. ustawy z dnia 22. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 49, nie należy wliczać okresu czasu od dnia 1. sierpnia 1914 albo, jeżeli skrypt dłużny na nową pożyczkę został wystawiony po dniu 1. sierpnia 1914, od dnia wystawienia tego skryptu dłużnego aż do zakończenia się obecnego stanu wojennego, do jednorocznego okresu czasu, przewidzianego w powołanym powyżej § 8.

III. Postanowienia wspólne.**§ 12.**

Dzień, w którym ze względu na zastosowanie niniejszego rozporządzenia należy uważać

obecny stan wojenny za zakończony, będzie ogłoszony zapomocą obwieszczenia Ministerstwa skarbu.

§ 13.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

180.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 25. kwietnia 1917,

którem uzupełnia się rozporządzenie z dnia 30. marca 1899, Dz. u. p. Nr. 64, dotyczące się urzędzenia handlu piwem butelkowym.

Uzupełniając rozporządzenie Ministerstw handlu i spraw wewnętrznych z dnia 30. marca 1899, Dz. u. p. Nr. 64, dotyczące się urzędzenia handlu piwem butelkowym, dodaje się do § 10. tego rozporządzenia w brzmieniu, uzupełnionem rozporządzeniem z dnia 16. lipca 1900, Dz. u. p. Nr. 129, następujące postanowienia jako ustęp 3.:

„Polityczna władza krajowa może poszczególnym przedsiębiorstwom, uprawnionym do napełniania piwa do flaszek, zezwolić aż do odwołania na używanie w czasie trwania niezaprzeczonego braku korków, zamiast przepisanego w § 8., innego odpowiedniego zamknięcia, któreby było pod względem zdrowotnym bez zarzutu, a to po zaopatrzeniu tego zamknięcia imieniem i nazwiskiem względnie firmą napełniacza. Flaszki zamknięte w sposób, odpowiadający udzielonemu zezwoleniu, uważa się przy sprzedaży piwa flaszkowego (§ 6.) za flaszki zamknięte w sposób przepisany.“

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Handel wlr.

Urban wlr.

181.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 26. kwietnia 1917,

w sprawie przerabiania parafiny.

Na zasadzie § 4., ustęp drugi, rozporządzenia ministeryjnego z dnia 20. września 1916,

Dz. u. p. Nr. 323, o uregulowaniu obrotu olejem skalnym (ropą), uzyskiwanymi z niego produktami (produktami olejów mineralnych), dziegiem i produktami dziegiowymi, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przerabiać parafinę i łuszczyki parafinowe wszelkiego rodzaju w przedsiębiorstwach, przeznaczonych do uzyskiwania tych produktów olejów mineralnych, wolno tylko na podstawie osobnego zezwolenia Ministra handlu.

Zezwolenie to będzie udzielone z urzędu.

§ 2.

Do przedsiębiorstw, będących w zarządzie państwowym lub utrzymywanych w ruchu przez zarząd wojskowy, mają zastosowanie osobne przepisy.

§ 3.

Przekroczenia niniejszego obwieszczenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń podpadają pod przepisy karné powołanego na wstępie rozporządzenia ministerjalnego.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. maja 1917.

Urban wlr.

182.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. kwietnia 1917,

dotyczące niektórych nowych tytułów urzędowych w państwowych gałęziach służby technicznej.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej z powodu wydania rozporządzenia cesarskiego z dnia 14. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 130, ustalającego uprawnienie do używania zawodowego tytułu „inżyniera“, ustanowić Najwyższem postanowieniem z dnia 23. kwietnia 1917 — z mocą obowiązującą od dnia 1. maja 1917 — w miejsce niektórych tytułów urzędowych, istniejących w państwowych gałęziach służby technicznej a wymienionych w przedziałce 5. podanego poniżej przeglądu, nowe tytuły urzędowe, uwidocznione w przedziałce 6. tego przeglądu.

Clam-Martinic wlr.

Forster wlr.

Hussarek wlr.

Truka wlr.

Spitzmüller wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

1	2	3	4	5	6
Nr. pozycji	Dział	Gałąź służby	Klasa rangi	Dotychczasowy	Nowy
				tytuł urzędowy	
1	Ministerstwo robót publicznych	Państwowa służba budownicza (techniczno-maszynowa) w centrali i w krajach	VIII.	Starszy inżynier .	Starszy komisarz budownictwa (budowy maszyn.)
			IX.	Inżynier	Komisarz budownictwa (budowy maszyn.)
			X.	Adjunkt budownictwa	Adjunkt budownictwa (budowy maszyn.)
				Praktykant budownictwa	Praktykant budownictwa (budowy maszyn.)
2		Techniczny urząd doświadczalny (służba budownicza, maszynowa, techniczno-chemiczna itd.)	VIII.	Starszy inżynier .	Starszy komisarz.
			IX.	Inżynier	Komisarz.
			X.	Adjunkt budownictwa	Komisarz-adjunkt.
3	Ministerstwo kolei żelaznych	Techniczna służba w centrali			
4	Ministerstwo handlu	Techniczno-przemysłowa (techniczno-maszynowa) służba w centrali	VIII.	Starszy inżynier .	Starszy komisarz budownictwa (budowy maszyn.)
			IX.	Inżynier	Komisarz budownictwa (budowy maszyn.)
5	Ministerstwo rolnictwa	Techniczna służba melioracyjna w centrali			
6		Techniczna służba przy operacjach agrarnych	VIII.	Starszy inżynier agrarny	Starszy komisarz budownictwa dla operacji agrarnych.
			IX.	Inżynier agrarny I. klasy	Komisarz budownictwa dla operacji agrarnych I. klasy.
			X.	Inżynier agrarny II. klasy	Komisarz budownictwa dla operacji agrarnych II. klasy.
7	Ministerstwo skarbu	Techniczna (techniczno-maszynowa) służba w drukarni nadwornej i państwowej	VIII.	Starszy inżynier .	} Starszy komisarz budownictwa (budowy maszyn.)
			VIII.	Starszy inżynier budowy maszyn	
			IX.	Inżynier budowy maszyn	Komisarz budowy maszyn.
			X.	Inżynier adjunkt budowy maszyn	Adjunkt budowy maszyn.
8		Techniczna (techniczno-maszynowa) służba przy zarządzie tytoniowym	VIII.	Starszy inżynier .	Starszy komisarz budownictwa (budowy maszyn.)
			IX.	Inżynier	Komisarz budownictwa (budowy maszyn.)
			X.	Inżynier adjunkt	Adjunkt budownictwa (budowy maszyn.)

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 28. kwietnia 1917.

Treść: 183. Patent cesarski, dotyczący zwołania Rady państwa.

183.

Patent cesarski z dnia 26. kwietnia 1917,

dotyczący zwołania Rady państwa.

My Karol Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Węgierski, imienia tego Czwarty, Król Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jeruzolimski itd.; Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Solnogradzki, Styryjski, Karyntyjski, Krański i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Sląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Fryulski, Dubrownicki i Zadarski; Uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie;

Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Województwa Serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Radę państwa zwołuje się na dzień 30. maja 1917 do Naszego stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia.

Dan w Laxenburgu, dnia 26. kwietnia tysiąc dziewięćsetnego siedemnastego, Naszego panowania pierwszego roku.

Karol wkr.

Clam-Martinic wkr.	Baernreither wkr.
Georgi wkr.	Forster wkr.
Hussarek wkr.	Trnka wkr.
Spitzmüller wkr.	Bobrzyński wkr.
Handel wkr.	Schenk wkr.
Urban wkr.	Höfer wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 28. kwietnia 1917.

Treść: № 184. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu sierścią.

184.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 27. kwietnia 1917,

w sprawie uregulowania obrotu sierścią.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, jak następuje:

§ 1.

Istniejące w Austrii w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia jakoteż wszystkie później przybywające zapasy sierści, a mianowicie sierści kóz, kozłat, sierści bydłowej, z bukatów, cielęcej, sierści z łosząt i koni z wyłączeniem wszelkiego włósienia z ogonów i grzyw ulegają rekwizycji.

Rekwizycja ta nie rozciąga się na te ilości wspomnianych sierści, znajdujących się w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie już w posiadaniu przedsiębiorstw, które same je zużywają, ani do tych ilości, które po tej chwili zostaną sprowadzone z zagranicy cłowej.

§ 2.

Kto posiada zarekwirowane w myśl § 1. zapasy sierści, jest obowiązany zapasy te w dniu

pierwszym każdego miesiąca ofiarować do kupna T. akc. Centrali dla wełny w Wiedniu I., Seitzergasse 1, przedkładając wzory, ważące przynajmniej 250 g, i wymieniając ilości poszczególnych gatunków jakoteż miejsce składu.

Jeżeli przechowca zarekwirowanej sierści nie jest zarazem jej właścicielem, to winien on znajdujące się w jego przechowaniu zapasy jedynie zgłosić we wspomnianych terminach w T. akc. Centrali dla wełny, wymieniając właściciela i podając ilość zapasów, nie wolno mu jednak bez zgody T. akc. Centrali dla wełny rozporządzać tymi zapasami nawet na zlecenie właściciela.

§ 3.

Jeżeli oferent w ciągu 21 dni od chwili nadejścia jego oferty do T. akc. Centrali dla wełny, które mu co do tego wystawi poświadczenie, nie otrzyma żadnego uwiadomienia o tem, że ofiarowane przez niego zapasy zostaną odebrane, albo jeżeli T. akc. Centrali dla wełny jego ofertę odrzuci, to wolno mu sprzedać w państwie tutejszem tę ofiarowaną sierść bez ograniczenia. Sierść taka nie podlega już ograniczeniom co do przerabiania w myśl § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 80. Należy jednak o każdej sprzedaży takich zapasów sierści donieść bezzwłocznie T. akc. Centrali dla wełny, wymieniając nabywcę, sprzedaną ilość i cenę sprzedaży.

§ 4.

Cenę odbioru tych ilości, które odbierze T. akc. Centrali dla wełny, oznaczy w granicach ustanowionych cen (§ 5.) komisya, składająca się z zastępcy Ministerstwa handlu, z zastępcy Ministerstwa wojny i z zastępcy Ministerstwa obrony krajowej. Do komisji tej będzie dodanych z głosem doradczym po dwóch znawców z koła przemysłów przerabiania sierści i z koła fabrykantów skóry; mianuje ich Ministerstwo handlu.

§ 5.

Dla oceny sierści odebranej przez T. akc. Centrali dla wełny, obowiązują następujące ceny:

za sierść bydlęcą i końską:

sierść letnia, krótka . . . K 0-80 za 1 kg;

sierść zimowa, długa . . . „ 2-00 „ 1 „ ;

za sierść z bukatów i cielęcą . . . „ 2-20 „ 1 „ ;

za sierść kóz:

długa, nadająca się do czesania (około 10 cm długa) „ 6-00 „ 1 „ ;

krótsza, niezdatna do czesania . . . . . „ 3-60 „ 1 „ ;

za sierść kozłą . . . . . „ 4-50 „ 1 „ ;

Ceny te rozumie się za praną fabrycznie (maszynowo dobrze wypraną i wysuszoną) sierść i podnoszą się albo zniżają w tym samym stosunku, w jakim ulegają zmianie ceny za skórę surową.

§ 6.

Jeżeli strona nie zgadza się z ceną odbioru, ustanowioną na podstawie tych cen przez komisję odbiorczą, to cenę odbioru oznaczy sąd powiatowy w siedzibie trybunału pierwszej instancji, w którego okręgu znajduje się ofiarowany na sprzedaż zapas, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców w granicach cen, ustanowionych w § 5. Jeżeli w siedzibie trybunału znajduje się więcej sądów powiatowych, to oferent ma prawo wyboru. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekursiem do dnia 8. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile kosztu postępowania winna zwrócić jedna strona albo o ile należy je między strony rozdzielić, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

W razie, jeżeli sąd ma cenę oznaczyć, winno T. akc. Centrali dla wełny po dostawie i ode-

braniu sierści zapłacić gotówką na razie cenę, ustanowioną przez komisję odbiorczą. Obowiązku dostawy nie odrocza postępowanie sądowe.

§ 7.

Garbarnie są obowiązane zbierać według wskazówek Ministerstwa wojny, wydawanych w porozumieniu z Ministerstwem handlu i z Ministerstwem obrony krajowej wszystką w ich przedsiębiorstwie odpadającą sierść ze skór kozich jakoteż ze skór bydlęcych, ze skór bukatów, ze skór cielęcych i końskich.

Obowiązku zbierania sierści nie mają te garbarnie, które już w chwili wejścia rozporządzenia w życie używały przeważnie siarczku sodowego jako środka usuwania włosów. O ile przedsiębiorstwa te sierść zbierają, podlegają one postanowieniom o przymusie ofiarowania na sprzedaż w myśl § 2.

§ 8.

Zawarte przed wejściem tego rozporządzenia w życie umowy o kupno i dostawę wymienionych w § 1. sierści — z wyjątkiem sprowadzonych dowodnie z zagranicy cłowej — są bezskutecznymi, o ile nie dopełniono ich do dnia wejścia w życie tego rozporządzenia. Roszczenia o dodatkowe dopełnienie albo o odszkodowanie z powodu niedopełnienia nie można dochodzić. Roszczenia z powodu niedopełnienia, które powstały przed wejściem tego rozporządzenia w życie, pozostają nienaruszonymi, jednak nabywca nie może żądać dopełnienia, lecz tylko odszkodowania.

§ 9.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się zbieraniem i sprzedażą wymienionych w § 1. sierści, są obowiązane prowadzić dokładne zapiski, z których każdego czasu można powziąć wiadomość o stanie zapasów jakoteż o zbieraniu, przybytku i ubytku poszczególnych gatunków sierści. Ze zapisków tych musi być także widocznem, kiedy poszczególne partje ofiarowano dla kupna T. akc. Centrali dla wełny i jaką to ostatnie udzieliło na to odpowiedź.

Sierści, sprowadzone z zagranicy cłowej, należy wykazywać w zapiskach zawsze oddzielnie.

§ 10.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia czuwa Minister handlu, Minister wojny i Minister obrony krajowej przy pomocy inspektorów

przemysłowych albo specjalnie ustanowionych organów kontrolnych. W tym celu wolno im zwiedzać magazyny i inne zakłady oraz wglądać do ksiąg kupieckich, korespondencyj jakoteż innych zapisków.

§ 11.

Za przekroczenia tego rozporządzenia oraz wydanych na jego podstawie zarządzeń będą karane władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron albo aresztem do sześciu

miesięcy, o ile czyn ten nie podpada pod surowsze postanowienie karne. W taki sam sposób należy ukarać każdego, kto przy takiej czynności współdziała.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.
Schenk wlr.

Spitzmüller wlr.
Urban wlr.

następujące ilości dziczyzny już istniejącym albo przez polityczną władzę krajową jeszcze założyć się mającym biurom odbioru dziczyzny, a mianowicie:

a) zające i dzikie króliki:

z rocznej ilości wszystkich zabitych sztuk od 51 do 100	50%
z dalszych 400 sztuk	60%
z dalszych 500 sztuk	70%
z dalszych 1000 sztuk	80%
z każdej dalszej ilości wyższej	90%

Z pierwszych 50 sztuk rocznej ilości wszystkich zabitych zwierząt nie należy oddawać żadnego procentu.

b) z jeleniny, danieliny, sarniny i z dzikich kóz każdą drugą sztukę.

Przeznaczone do przymusowego oddania zające i króliki należy bieżąco oddawać do dyspozycji w wymiarze, ustanowionym w § 3., ustęp a, zaś kontyngenty z wszystkich innych gatunków dziczyzny w każdorazowej porze polowania, natomiast z polowań z nagonką i z obławy każdym razem przypadającą procentowo ilość zabitej w danym dniu zwierzyny.

Oddanie należy skutecznie w całych sztukach.

Właściciel polowania winien dziczyznę, którą ma oddać do biura odbioru, traktować fachowo i starannie, w danym razie oddać ją zakładowi przewozowemu, przestrzegając wszystkich dla uchronienia dziczyzny od zepsucia stosownych ostrożności, a o wysyłceawiadomić każdym razem natychmiast biuro odbioru.

Istniejące umowy nie przeszkadzają spełnieniu obowiązkom uprawnionych do polowania co do oddania zwierzyny.

Przewóz koleją albo okrętem odbywa się na rachunek i niebezpieczeństwo biura odbioru, które od chwili oddania dziczyzny zakładowi przewozowemu ma ponosić wszystkie koszty, jakoteż całe ryzyko.

Wysyłka pocztą jest dozwolona tylko wtedy, gdy odległość miejsca polowania od stacji pocztowej jest przynajmniej o 5 km mniejszą niż odległość od najbliższej stacji kolejowej.

Właściciele polowania winni oznajmić biuram odbioru swoje cyfry odstrzału z każdego miesiąca najdalej do dnia 10. następnego miesiąca.

Nadto winien uprawniony do polowaniaawiadomić naprzód o każdym polowaniu z nagonką albo o obławie władzę polityczną pierwszej instancji za pośrednictwem właściwej komendy posterunku żandarmeryi, a zarazem należy władzy tej tą samą drogą donieść także o wyniku do dni trzech po polowaniu.

§ 4.

Miejsce odbioru winno objąć dziczyznę po cenach, ustanowionych w § 1., i obrócić ją stosownie do wskazówek politycznej władzy krajowej przede wszystkim na pokrycie zapotrzebowania urzędów dobroczynnych, w szczególności kuchni wojennych i innych miejsc aprowizacyjnych oraz organizacji konsumentów.

Ceny, jakich wolno żądać biuram odbioru oraz obdzielonym przez nie miejscom za dziczyznę, ustanowi polityczna władza krajowa w tym ostatnim przypadku na wniosek biura odbioru; zastrzeżę się jednak także to ustanawianie cen zatwierdzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności.

Urzędowi dla wyżywienia ludności wolno jest co do ilości dziczyzny, oddawanych w poszczególnych obszarach administracyjnych, wydać specjalne zarządzenia.

§ 5.

Polityczne władze krajowe są upoważnione dla szczególnie uwzględnienia godnych przyczyn, w szczególności w przypadkach, w których wskutek przesyłki dziczyzny z dalej odległych rewirów do biur odbioru powstałyby zbyt wielkie koszty przewozu albo zachodziłaby obawa zepsucia, uwolnić uprawnionych do polowania na ich umotywowaną prośbę od obowiązku oddania dziczyzny właścicielowi miejscowo biura odbioru i pozwolić na oddanie przymusowego kontyngentu wprost urzędniom dobroczynnym, istniejącym w odnośnej okolicy alboważ ubogiej ludności, jeżeli oddanie skutecznie się po cenach, wymienionych w § 1. albo po cenach tańszych; odnośni właściciele polowania mają się jednak w tych przypadkach wykażać wobec właściwego miejscowo biura odbioru w terminach, wymienionych w przedostatnim ustępie § 3., co do dopełnienia swego obowiązku oddania:

§ 6.

Polityczne władze krajowe są upoważnione właścicielom polowania, których odstrzelona zwierzyna na miesiąc przed nastaniem ustawowego czasu ochrony nie pozostaje jeszcze w żadnym stosunku do stanu dziczyzny i znacznie pozostaje w tyle poza przeciętnymi ilościami zwierzyny, ubitej w ostatnich czterech latach, dać zlecenia odstrzału cyfrowo oznaczone.

Jeżeli obowiązany do tego nie uczyni zadość zleceniu władzy albo nie czyni mu zadość w sposób odpowiedni, to może polityczna władza powiatowa powierzyć wykonanie odstrzału na jego koszt osobom biegłym i zasługującym na zaufanie.

§ 7.

Przesyłki wymienionych § 1. rodzajów dziczyzny z obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej wolno przyjmować do przewozu przedsiębiorstwom kolejowym i żegluga parowej tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych jest dołączone dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez polityczną władzę powiatową według formularza, przepisane w dodatku.

Poświadczenie to należy odebrać na stacyi przeznaczenia.

Polityczna władza krajowa może także przewóz tego rodzaju przesyłek dziczyzny wozami uczynić zależnym od dostarczenia poświadczenia przewozowego.

§ 8.

Przesyłki dziczyzny, wysłane wbrew przepisowi § 7. tego rozporządzenia, może uznać polityczna władza powiatowa za przepadłe na rzecz zaopatrzenia ludności.

§ 9.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu obowiązków będzie

karą polityczną władza powiatowa grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu tygodni, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

W razie niedopełnienia ustanowionego w § 3. obowiązku oddania należy oprócz tej kary orzec jeszcze także karę pieniężną, która za sztukę wielkiej dziczyzny albo danieliny wynosi 500 K, za sztukę sarniny albo dzikich kóz 100 K, za zającą 10 K, a za dzikiego królika 5 K.

Jeżeli przekroczenia dopuszcza się przemysłowiec, to można o ile zachodzą wymogi § 133. b. ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić ponadto odebranie uprawnienia przemysłowego.

Grzywny i kary pieniężne należy odsyłać politycznej władzy krajowej, która ma je użyć na cele zaopatrzenia w żywność biedniejszych kół ludności.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

W tym samym dniu traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 4. października 1916, Dz. u. p. 341.

Clam-Martinic wlr.

Forster wlr.

Spitzmüller wlr.

Höfer wlr.

Poświadczenie przewozowe.

(Imię i nazwisko nadawcy) .....

w ..... ma prawo przewieźć

.... sztuk jeleniny	.... sztuk kozic	.... bażantów
.... sztuk danieliny	.... sztuk zajęcy	.... kuropatw
.... sztuk sarniny	.... sztuk królików	

w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacyi nadania) .....

do (nazwa stacyi przeznaczenia) .....

(koleją, okrętem .....) ..... pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
(Miejsce i dzień wystawienia.)

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy trwale przyczepić do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie przewozowym
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

186.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych i z Ministerstwem handlu z dnia 26. kwietnia 1917,**

którem zmienia się § 12. odnoszącego się do należności od dokumentów przewozowych rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 337.

Postanowienia § 12. odnoszącego się do należności od dokumentów przewozowych rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 337, zmienia się na zasadzie udzielonego w § 14., ustęp 5., rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 281, upoważnienia co do przesyłek z krajów korony św. Szczepana w ten sposób, że w ruchu kolejowym i żeglugi parowej na rzekach począwszy od dnia 1. maja 1917 aż do dalszego zarządzenia nie należy pobierać należności w kwotach 1 K 20 h, 30 h lub 10 h, przewidzianych w § 14., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego i w § 3. powołanego rozporządzenia Ministerstwa skarbu.

Forster wtr.

Spitzmüller wtr.

Urban wtr.

187.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 28. kwietnia 1917**

w sprawie wyjątkowego wykupywania wycofanych z obiegu monet niklowych po 20 halerzy.

Ze względu na nadzwyczajne stosunki wojenne, utrudniające lub uniemożliwiające pewnej części ludności wymianę ściąganych monet niklowych po 20 halerzy w granicach czasokresu. ustanowionego rozporządzeniem z dnia 31. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 237, a kończącego się z dniem 30. kwietnia 1917, zarządza się w porozumieniu z królewsko-węgierskim Ministerstwem skarbu, iż monety nikłowe po 20 h stempla austriackiego i węgierskiego mają przyjmować c. k. kasy i urzędy jeszcze aż do dalszego zarządzenia po wartości nominalnej przy wszystkich zapłatach i w drodze zmiany.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. maja 1917.

Spitzmüller wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 1. maja 1917.

Treść: (Nr 188.—191.) 188. Rozporządzenie, w sprawie nieważności zobowiązań dotyczących się pobierania piwa. — 189. Rozporządzenie o podwyższeniu taryfy notaryalnej. — 190. Obwieszczenie, w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącach maju i w czerwcu roku 1917. — 191. Rozporządzenie o ochronie najmobierców w pewnych gminach Austrii niższej, Austrii wyższej, Solno-grodu, Styryi, Pobrzeża, Moraw, Śląska i Galicyi.

188.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu, z Ministrem skarbu i z Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 24. kwietnia 1917,

w sprawie nieważności zobowiązań dotyczących się pobierania piwa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się:

§ 1.

(1) Układy, którymi zobowiązał się ktoś w czasie ograniczenia produkcji piwa przez państwo, to jest od dnia 9. czerwca 1915, pobierać od drugiego piwa także po zniesieniu tego ograniczenia, są w całej swej treści nieważne.

(2) Do obowiązku członka stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego co do pobierania piwa od tego stowarzyszenia w czasie trwania jego członkostwa niema zastosowania ustęp 1. Każdy

jednak członek stowarzyszenia, przystępujący w czasie ograniczenia produkcji piwa przez państwo do takiego stowarzyszenia w charakterze członka, może mimo przeciwnych postanowień umowy stowarzyszeniowej wystąpić z tego stowarzyszenia po czterotygodniowym przynajmniej wypowiedzeniu z upływem roku kupieckiego.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie także do układów, które przyszły do skutku przed tym dniem, o ile ich do tego czasu jeszcze nie wypełniono.

Spitzmüller wlr.

Schenk wlr.

Urban wlr.

Höfer wlr.

189.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 27. kwietnia 1917

o podwyższeniu taryfy notaryalnej.

Na zasadzie § 183. ustawy notaryalnej z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 75, rozporządza się po wysłuchaniu Izb notaryalnych, jak następuje:

Artykuł 1.

Zmienia się §§ 2. do 5., 7. do 10., 14., 17. i 20. taryfy notaryalnej, dołączonej do ustawy notaryalnej, i mają one opiewać:

§ 2. Wynagrodzenie za czynności według wartości należy wymierzać od dokumentów notaryalnych, których przedmiot wyrażony jest w pewnej oznaczonej cyfrze wartości albo da się oznaczyć z istniejących dat, według następujących klas:

1. klasa. Od przeniesienia własności, podziałów, kontraktów usług, najmu lub dzierżawy, rent dożywotnich, spółki lub darowizny, jakoteż od umów dwustronnych w ogólności i od rozporządzeń ostatniej woli, o ile nie ustanowiono poniżej wyjątku,

jeżeli wartość wynosi do 400 K 2 K 40 h

jeżeli wartość wynosi ponad
400 K do 1000 K . . . . . 4 K 80 h

jeżeli wartość wynosi ponad
1000 K do 2000 K . . . . . 7 K 20 h

jeżeli wartość wynosi ponad
2000 K do 4000 K . . . . . 9 K 60 h

jeżeli wartość wynosi ponad
4000 K do 10.000 K . . . . . 12 K — h

Jeżeli wartość wynosi ponad 10.000 K, wymierza się należność w kwocie 12 K z dodatkiem 0·6 pro mille wartości przewyższającej kwotę 10.000 K, jednak nigdy więcej niż 1200 K.

§ 3. 2. klasa. Od skryptów dłużnych i od wszystkich innych zeznań długu z zezwoleniem na zainstabulowanie lub bez niego lub z poddaniem pod natychmiastową egzekucję albo bez niego; od cesyi z uznaniem pretensyi przez dłużnika albo bez niego, lub z poddaniem go pod natychmiastową egzekucję lub bez niego, z przyznaniem lub bez przyznania pierwszeństwa albo z zrzeczeniem się lub bez zrzeczenia się pierwszeństwa; od ugód, opiewających na kwotę pieniężną, od dokumentów co do ustanowienia zastawu, dania poręki, kaucyi, fundacyi i od oświadczeń asygnacyjnych, jakoteż wreszcie od wszystkich dokumentów notaryalnych, tyczących się jednostronnego oświadczenia woli, a nie podpadających pod inne postanowienia tej taryfy:

jeżeli wartość wynosi do 600 K 2 K 40 h

jeżeli wartość wynosi ponad
600 K do 1600 K . . . . . 4 K 80 h

jeżeli wartość wynosi ponad
1600 K do 4000 K . . . . . 7 K 20 h

jeżeli wartość wynosi ponad
4000 K do 10.000 K . . . . . 9 K 60 h

Jeżeli wartość wynosi ponad 10.000 K, wymierza się należność na 9 K 60 h z dodatkiem 0·3 pro mille od wartości, przekraczającej kwotę 10.000 K, jednak nigdy więcej niż 120 K.

§ 4. 3. klasa. Od kwitów bez pozwolenia lub z pozwoleniem wykreślenia z ksiąg publicznych połowę należności, obliczonej według klasy 2., jednak nigdy mniej niż 2 K 40 h i nigdy więcej niż 48 K.

§ 5. Jeżeli w sprawach, wymienionych w §§ 2. do 4., notaryusz nie układa dokumentu, lecz tylko stosownie do § 54. ustawy notaryalnej sporządza akt notaryalny, w takim razie może być pobrana tylko połowa należności, ustanowionych w §§ 2. do 4. Wynagrodzenie za czynności nie może jednak wynosić mniej niż 2 K 40 h.

§ 7. 4. klasa. Od protestów wekslowych i od protestu co do papierów kupieckich:

jeżeli wartość wynosi do 400 K 2 K 40 h

jeżeli wartość wynosi ponad
400 K do 2000 K . . . . . 4 K 80 h

jeżeli wartość wynosi ponad
2000 K do 8000 K . . . . . 7 K 20 h

jeżeli wartość wynosi ponad
8000 K . . . . . 9 K 60 h

nadto za każdą prezentację adresu
z konieczności . . . . . — K 96 h

§ 8. 5. klasa. Za odbiór pieniędzy i papierów wartościowych dla wydania ich osobom trzecim lub dla złożenia u władz, za przechowanie, jeżeli wartość wynosi do 2000 K, $\frac{1}{4}$ procent, jednak nigdy mniej niż 2 K 40 h. Jeżeli wartość wynosi więcej niż 2000 K, należy uiszczyć od kwoty, przewyższającej tę wartość, dalszą należność, wynoszącą $\frac{1}{20}$ procent.

Nadto za sporządzenie protokołu wraz z wygotowaniem poświadczenia odbioru należy uiszczyć 2 K 40 h, za wydanie oznaczonemu odbiorcy lub za odesłanie z powrotem nadawcy 2 K 40 h, za złożenie u władz do kwoty 2000 K 2 K 40 h, a przy wyższych kwotach wynagrodzenie według czasu.

§ 9. Wynagrodzenie za czynności w stałej wysokości wymierza się:

a) za wygotowanie pełnomocnictwa, pojedynczego świadectwa albo oświadczenia, zawierającego tylko zgodę na wpis lub wykreślenie w księgach publicznych alboważ tylko przyznanie prawa pierwszeństwa lub zrzeczenie

- się pierwszeństwa albo poświadczenie co do dopełnienia zobowiązań bez podania wartości, w kwocie . . . . . 2 K 40 h;
- b) za potwierdzenie zgodności odpisów (widymowanie), wynoszących nie więcej niż dwie strony (strona ma 25 wierszy), w kwocie . . . . . — K 70 h
za każdą następną stronę . . — K 24 h
jeżeli wierszy jest więcej, następnie od wykazów w cyfrach za dwie pierwsze strony . . . . . 1 K 20 h
za każdą następną stronę . . — K 36 h;
- c) za uwierzytelnienie wiernego tłumaczenia, jeżeli niema ono więcej niż dwie strony . . . . . 2 K 40 h,
za każdą dalszą stronę . . — K 96 h.

Postanowienie, wyrażone pod lit. b, w odniesieniu do ilości wierszy obowiązuje także w tym przypadku. Jeżeli strony mają więcej wierszy niż tam wyznaczono, to należytość należy uiszczyć w kwocie . . . 3 K 36 h, względnie 1 K 20 h;

- d) za legalizację podpisu należy uiszczyć:
- I. jeżeli wartość przedmiotu dokumentu nie dosięga 200 K . . . . . — K 70 h,
- II. jeżeli wartość ta dochodzi 200 K lub nie jest uwidoczniiona:
1. na dokumencie hipotecznym 1 K 40 h,
2. we wszystkich innych przypadkach . . . . . 2 K 40 h.

Od przypadku ad II, 2 ustanawia się na rzecz sług i osób, żyjących dowodnie z zarobku dziennego lub tygodniowego, ten wyjątek, iż mają one uiszczać za legalizację podpisu tylko 70 h.

Jeżeli należy legalizować podpisy dwóch lub więcej osób, stających równocześnie, to należy uiszczyć za drugi i każdy dalszy podpis tylko połowę tej należytości, jaką winnaby uiszczyć osoba, której podpis należy legalizować, gdyby się legalizowało tylko jej podpis.

W przypadku ad II, 1 nie może należytość za legalizację, nawet gdyby legalizowało się więcej podpisów, wynosić nigdy więcej niż wynosiłoby według tej taryfy wynagrodzenie od dokumentu, na którym podpisy się legalizuje;

- e) za poświadczenie daty okazania dokumentu . . . . . 1 K 20 h;

- f) za wystawienie świadectwa życia 2 K 40 h;
- g) za sporządzenie ogłosić się mającego oświadczenia wraz z ogłoszeniem tego oświadczenia i z udzieleniem uwierzytelnienia osobie proszącej . . . . . 7 K 20 h,

za udzielenie uwierzytelnienia stronie przeciwnej, jakoteż za każde ponownie udzielone uwierzytelnienie . . . . . 2 K 40 h;

- h) za sporządzenie protokołu złożenia wraz z wygotowaniem poświadczenia odbioru i za przechowanie złożonych dokumentów, razem . . . . . 3 K 60 h,

za wydanie złożonych dokumentów wraz ze sporządzeniem protokołu wydania 2 K 40 h,

za wydanie złożonych dokumentów bez sporządzenia osobnego protokołu wydania . . . . . 1 K 20 h

- i) za pozwolenie na wgląd do aktu notaryalnego . . . . . 1 K 20 h.

za żądane przez stronę odczytanie przechowanego u notaryusza aktu notaryalnego od każdego arkusza . . . . . — K 48 h;

- k) za potwierdzenie istnienia aktu notaryalnego . . . . . 1 K 20 h;

- l) za osobiste oddanie dokumentu do sądu, do czego w szczególności należy oddanie rozporządzenia ostatniej woli, przechowywanego przez notaryusza w jego aktach 3 K 60 h;

- m) za przesłanie dokumentu stronie lub władzy, jakoteż za doniesienie o akcie, podlegającym należytości, w celu wymierzenia wierzytelności . . . . . 1 K 20 h;

- n) za pojedyncze pisemne uwiadomienie strony o czynności urzędowej . . . — K 48 h;

- o) za spisanie protokołu (§ 73.) co do złożonego u notaryusza zamkniętego rozporządzenia ostatniej woli . . . . . 9 K 60 h.

§ 10. Wynagrodzenie według czasu będzie pobierane zamiast wynagrodzenia za czynności w stosunku do czasu, użytego na pewną czynność urzędową, od sporządzania dokumentów, nie zawierających oznaczonej wartości ani dat, potrzebnych do oznaczenia wartości, oraz od sporządzenia dokumentów, nie objętych żądają z poprzednich pozycji taryfy, następnie od wszelkich poświadczeń co do faktów i od wszystkich innych notaryalnych czynności urzędowych, niepodpadających pod inne ustępy tej taryfy. Wynagrodzenie

to oznacza się za pierwszą, choćby tylko zaczęta godzinę na . . . . . 4 K 80 h,

a za każdą następną, choćby tylko rozpoczęta pół godzinę na . . . . . 2 K 40 h.

Za wygotowanie poświadczeń, oznaczonych w §§ 87 i 88 ustawy notaryalnej, należy oprócz tego uiścić stałą należność, wynoszącą 2 K 40 h i należność za pisanie (§ 17. taryfy).

§ 14. Jeżeli jakąś czynność urzędową, która nie musi być przedsięwzięta już z powodu jej natury poza kancelaryą notaryusza, skutecznia się na żądanie interesowanych poza kancelaryą notaryusza, to należy się notaryuszowi za taką czynność urzędową oprócz taryfy należności jeszcze należność za oddalenie w kwocie . 2 K 40 h,

jeżeli zaś czynność urzędową skutecznia się poza miejscem, w którym znajduje się jego siedziba urzędowa, należy mu się zamiast należności za oddalenie, należność według czasu, jaki był potrzebny do odbycia drogi tam i z powrotem.

Za sporządzenie protestów wekslowych i co do papierów kupieckich, jakoteż za uwiadomienie o oświadczeniach może notaryusz, jeżeli przedsiębierze akty te poza miejscem swej siedziby urzędowej, żądać wynagrodzenia według czasu w myśl powyższych postanowień.

§ 17. Należność za pisanie wynosi od każdej strony, nie mającej więcej niż 25 wierszy, 24 h; odpisy w większych rozmiarów tudzież od rachunków, wykazów tabularycznych albo składających się przeważnie z cyfr, od każdej strony 48 h.

Stronę zaczęta liczy się za pełną.

§ 20. Postanowienia powyższe obowiązują także przy wymiarze wynagrodzenia, należącego się notaryuszowi za wygotowanie dokumentów prywatnych, atoli w ten sposób, że wynagrodzenie za czynności albo też wynagrodzenie według czasu należy oznaczyć w kwocie o czwartą część mniejszej od należności, przypadającej według taryfy. Jednakowoż także za ułożenie dokumentu prywatnego w przypadkach §§ 2., 3., 4., 5. i 9. lit. a, nie można uiszczać należności mniejszej niż 2 K 40 h.

Artykuł II.

Taryfa ta wchodzi w życie dnia 1. maja 1917. Czynności i działalności urzędowe notaryuszy i kancelaryi notaryalnych, skuteczzone po ten dzień, należy wynagradzać po myśli przepisów, które do tego dnia obowiązywały.

Schenk wlr.

190.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 29. kwietnia 1917,

w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącach maju i w czerwcu roku 1917.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministerialnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 105, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Ograniczenia, zarządzane w §§ 1. i 2. obwieszczenia z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 106, na marzec, a dotyczące używania rotacyjnego papieru do druku na gazety, mają w taki sam sposób obowiązywać także w maju i w czerwcu roku 1917. Wydanie dzienników, przypadające na niedzielę Zielonych Świąt (27. maja 1917), wolno jednak, o ile to jest możliwym w granicach dozwolonego używania papieru, wydawać w takim samym rozmiarze, jaki miał numer, wydany w niedzielę Wielkanocną (8. kwietnia 1917).

§ 2.

Obwieszczenie to wchodzi w życie w dniu 1. maja 1917.

Urban wlr.

191.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 30. kwietnia 1917

o ochronie najmościerców w pewnych gminach Austrii niższej, Austrii wyższej, Solnogradu, Styrii, Pobrzeża, Moraw, Śląska i Galicyi.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmościerców, zarządza się:

(1) Postanowienia powyższego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w następujących gminach:

1. Austria niższa.

St. Valentin (powiat polityczny Amstetten);

Baden, Berndorf, Enzesfeld, Gainfarn, Günselsdorf, Hirtenberg, Leobersdorf, St. Veit nad Triesting, Teesdorf i Vöslau (powiat polityczny Baden);

Bruck nad Litawą;

Krems;

Brunn am Gebirge, Guntramsdorf, Hinterbrühl, Landegg, Maria Enzersdorf, Mödling, Oberwaltersdorf, Pottendorf, Siegersdorf, Tattendorf, Trumau, i Wiener Neudorf (powiat polityczny Mödling);

Dunkelstein, Gloggnitz, Neunkirchen, Rohrbach am Steinfelde, St. Johann am Steinfelde, St. Valentin-Landschach i Wimpassing (powiat polityczny Neunkirchen);

Ebenfurth, Eggendorf, Lichtenwörth, Winzendorf i Zillingdorf (powiat polityczny Wiener Neustadt).

2. Austria wyższa.

Wels.

3. Solnogród.

Solnogród, Aigen, Gnigl, Maxglan i Morzg.

4. Styrya.

Bruck nad Murem, Kapfenberg i St. Marein w dolinie Mürzu (powiat polityczny Bruck nad Murem);

Cilli; okolica Cilli, Franz, Frasslau, Hochenegg, Lemberg, miasteczko Praszberg, Sachsenfeld, miasteczko St. Georgen przy kolei południowej, miasteczko St. Marein przy Erlachstein, Trifail, Tüffer i miejscowość Hrastnigg w gminie Dol (powiat polityczny Cilli);

miasteczko Gonobitz;

Ehrenhausen, Lang, Lebring, Leibnitz, St. Margarethen, Strass, Unterhaus i Wildon (powiat polityczny Leibnitz);

Donawitz, Eisenerz i Leoben (powiat polityczny Leoben);

Admont, Liezen, Rottenmann i St. Gallen (powiat polityczny Liezen);

Kreuzdorf, Luttenberg, Oberradkersburg, Raddein i Wernsee (powiat polityczny Luttenberg);

Allerheiligen, wieś Kindberg, miasteczko Kindberg i Mürzhofen (powiat polityczny Mürz-zuschlag);

Neumarkt (powiat polityczny Murau);

Pettau, Friedau, Kartschovina, miejsce kąpielowe Rohitsch-Sauerbrunn, Polstrau, Rann, Rohitsch i Werstje (powiat polityczny Pettau);

Radkersburg.

5. Pobrzeże.

Kirchheim (powiat polityczny Tolmein);

wszystkie gminy powiatu sądowego Volosca-Abbazia.

6. Morawy.

Berno;

Czerniowce, Hussowice, Julienfeld, Kralovo pole, Komarów, Małomierzycy. Židenice i Žabowreski (powiat polityczny okolica Berna);

Kyjów, Kyjów gmina izraelska i Koryczany (powiat polityczny Kyjów);

Göding i Lundenburg (powiat polityczny Göding);

Kromieryż;

Morawska Ostrawa, Maryańskie Hory, Oderfurt i Witkowitz (powiat polityczny Morawska Ostrawa);

Nowy Jiczyn;

Ołomuniec, Belidla, Czernowir, Hejczyn, Hodolany, Laska, Nowa Ulica, Neustift, Pawłowice i Powel (powiat polityczny okolica Ołomuńca);

Przerów;

Węgierskie Hradyszczce;

Znojmo.

7. Śląsk.

Opawa;

Frydek;

Bennisch, Freudenthal i Würbenthal (powiat polityczny Freudenthal);

Cieszyn.

8. Galicya.

Kraków;

Biała, Kęty i Lipnik (powiat polityczny Biała);

Jasło;

Nowy Sącz;

Rzeszów;

Posada Olchowska i Zagórz (powiat polityczny Sanok);

Miłówka, Sucha, Zabłocie i Żywiec (powiat polityczny Żywiec).

(2) Postanowienia tego rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciążących na wynajętych nieruchomościach, które zostały umówione po 27. stycznia 1917, oraz do tych podwyższeń czynszu najmu, które po następujących dniach rozstrzygających stały się skutecznymi albo zostały umówione: Jako dni rozstrzygające ustanawia się:

dzień 1. stycznia 1917 dla gmin, oznaczonych pod l. 8,

dzień 1. lutego 1917 dla gmin, oznaczonych pod l. 1, 2 i 4 do 7,

dzień ogłoszenia tego rozporządzenia dla gmin, oznaczonych pod l. 3.

(3) Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Truka wlr.

Handel wlr.

Schenk wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 3. maja 1917.

Treść: (№ 192. i 193.) 192. Rozporządzenie, dotyczące się uregulowania obrotu bydłem. — 193. Rozporządzenie, w sprawie przerabiania świeżych jarzyn na trwałe towary.

192.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. maja 1917,

tyczące się uregulowania obrotu bydłem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

Centralna komisya obrotu bydłem.

§ 1.

Dla współdziałania przy uregulowaniu obrotu bydłem ustanawia się Centralną Komisję obrotu bydłem.

Przewodniczącą tej komisji i dwóch zastępców mianuje Minister rolnictwa.

Ponadto należą do komisji następujący członkowie:

- a) zastępca Ministerstwa wojny.
- b) zastępca Ministerstwa obrony krajowej,
- c) zastępca Urzędu dla wyżywienia ludności,

- d) zastępca Centrali spieniężania bydła,
- e) zastępca stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, mianowany przez Ministra rolnictwa na propozycję burmistrza,
- f) czterej zastępcy gospodarstwa rolnego, mianowani przez Ministra rolnictwa,
- g) po jednym zastępcy handlu bydłem, organizacji spieniężania bydła i przemysłu przerabiania mięsa, których powołuje Minister rolnictwa,
- h) dwaj przez Urząd dla wyżywienia ludności ustanowieni zastępcy kół konsumentów.

Ustanowienie zastępców, wymienionych pod lit. *f*, *g* i *h*, następuje aż do odwołania.

Dla prowadzenia czynności bieżących ustanawia się przy Centralnej Komisji stały wydział, do którego należą zastępcy Ministerstw i Centrali spieniężania bydła.

Komisya Centralna i stały wydział mają prawo powoływać do narad delegatów komisji krajowych (§ 7.).

Zastępcy Ministerstw, Urzędu dla wyżywienia ludności, Centrali spieniężania bydła i stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia mają prawo przybierać od przypadku do przypadku do narad Komisji Centralnej urzędników swojego działu, względnie swoich urzędów.

W Komisji Centralnej nie zapadają uchwały przez głosowanie, lecz przewodniczący albo jego zastępca ustala wynik narad i wyrażone przez członków oświadczenia, różniące się ewentualnie od siebie.

§ 2.

Obowiązkiem Komisji Centralnej jest oprócz zadań, przydzielanych jej od przypadku do przypadku przez Ministra rolnictwa, współdziałanie we wszystkich sprawach, dotyczących się obrotu bydłem, w szczególności współdziałanie przy układaniu planu pokrycia zapotrzebowania dla poszczególnych krajów koronnych (§ 3.), prowadzenie ewidencji obrotu bydłem między poszczególnymi krajami koronnymi, oraz ewidencji co do ilości bydła, jakie mają być dostarczone zarządowi wojskowemu i jakich mu już dostarczono, a wreszcie kontrola czynności miejsc, którym powierzono w poszczególnych krajach koronnych pozbywanie bydła.

§ 3.

Ogólny plan pokrycia zapotrzebowania.

Minister rolnictwa ustala na podstawie odnośnych narad Komisji Centralnej ilość bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego, jaka przy przestrzeganiu interesów rolnych i chowu bydła musi być dostarczona ze stanu bydła w poszczególnych krajach koronnych dla zabezpieczenia pokrycia mięsa, potrzebnego zarządowi wojskowemu i ludności cywilnej odnośnego kraju oraz innych krajów koronnych przy szczególnem uwzględnieniu większych miejsc spożywszych, jakoteż dla zabezpieczenia pokrycia co do potrzebnych w rolnictwie zwierząt pociągowych.

§ 4.

Przepisanie zapotrzebowania.

Minister rolnictwa może na podstawie tego ogólnego planu pokrycia zapotrzebowania za pośrednictwem politycznej władzy krajowej przepisać ilości i gatunki bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego, jakich w poszczególnych krajach koronnych każdorazem dostarczyć należy, i zobowiązać w razie potrzeby polityczne władze krajowe do wykonywania prawa zażądania (§ 12.) na rzecz pewnych oznaczonych miejsc.

Także może Minister rolnictwa postanowić, że i pod jakimi warunkami wolno zakupywać bydło (a także cielęta) w poszczególnych krajach koronnych wyłącznie za pośrednictwem oznaczo-

nych przez niego miejsc (spółek, stowarzyszeń, syndykatów, korporacji publicznych), ogólnie użytecznych zakładów, osób poszczególnych), oraz że sprzedawać wolno bydło (a także cielęta) tylko na rzecz pewnych oznaczonych miejsc.

Od tego wyłącznego prawa zakupna może pozwolić na wyjątki Minister rolnictwa, a za jego upoważnieniem polityczna władza krajowa, przy czem można zabronić nabywcy odsprzedaży.

§ 5.

Uregulowanie obrotu bydłem przez polityczne władze krajowe.

Polityczne władze krajowe mają troszczyć się w myśl odnośnych wskazówek Ministra rolnictwa o zakupienie w czasie właściwym i w pełnej ilości bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego, które ma być dostarczone dla pokrycia zapotrzebowania w myśl §§ 3. i 4., i mają one w tym celu uregulować obrót bydłem na swoim obszarze administracyjnym.

§ 6.

Plany pokrycia zapotrzebowania krajów koronnych.

Polityczne władze krajowe mają sporządzić najpierw na podstawie ostatniego spisu stanu bydła, a następnie na podstawie peryodycznie w miarę potrzeby przedsiębranego ustalania stanu bydła, plan pokrycia zaspokoić się mającego w myśl §§ 3. i 4. zapotrzebowania bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego ze stanów bydła w odnośnym kraju koronnym, oraz plan dopuszczalnej ewentualnie ilości wywozu albo potrzebnej dowozu bydła.

Te plany pokrycia zapotrzebowania należy przedłożyć Ministrowi rolnictwa do zatwierdzenia, który może je zmienić.

§ 7.

Krajowe komisje obrotu bydłem.

Polityczne władze krajowe mogą stanowić dla swoich obszarów administracyjnych w celu współdziałania we wszystkich sprawach obrotu bydłem jedną lub więcej komisji krajowych i określić bliżej ich zadanie.

Do tych komisji krajowych powinni należeć oprócz urzędnika politycznej władzy krajowej jako przewodniczącego, względnie jego zastępcy, w szczególności zastępcy wydziału krajowego, zarządu wojskowego, rolnictwa, kół konsumentów, miejsca,

któremu ewentualnie powierzono kupieckie przeprowadzenia obrotu bydłem (§ 4., ustęp 2.), oraz przemysłu przerabiania mięsa.

Przewodniczący komisji może przybierać do narad od przypadku do przypadku rzeczoznawców.

§ 8.

Zbieranie bydła w gminach.

Przypadający według planu pokrycia zapotrzebowania kraju koronnego na poszczególne gminy, a przeznaczone na pewien czas dla pokrycia zapotrzebowania ilości i rodzaje bydła na rzeź (a także i cieląt) i bydła pociągowego, jakie w myśl tego planu zebrać należy i jakie przy uwzględnieniu chowu bydła i rolniczej pracy bydłem pociągowym oraz najkonieczniejszego zaopatrzenia ludności w mięso i mleko mogą być oddane, może przepisać gminom polityczna władza krajowa.

Naczelnicy gmin są w takim razie obowiązani pod rygorem grożących w myśl § 18. skutków karnych troszczyć się o zebranie na czas i w pełnej liczbie ilości i gatunków bydła, jakie każdym razem mają być oddane do rozporządzenia na pokrycie zapotrzebowania z możliwych do oddania stanów bydła w gminie.

Przy rozdziale udziału zapotrzebowania, o jaki postarać się należy na pewien okres czasu, jeżeli nie da się on pokryć drogą dobrowolnej podaży możliwego do oddania bydła w powiecie, należy każdorazem ustalić w gminie, które sztuki bydła można oddać bez narażania gospodarstwa hodowcy.

§ 9.

Spędy bydła.

Polityczne władze krajowe mogą zastanowić odhywanie targów bydłeczych albowiem ograniczyć je do sprzedaży bydła na chów i bydła pożytecznego, oraz w poszczególnych miejscowościach dla zakupu przez pewne oznaczone miejsca, wymienione ze strony tych władz, zarządzić spędy bydła, przepisując ilość i gatunek bydła, jakie ma być spędzone, względnie mogą one upoważnić władze polityczne pierwszej instancji do zarządzenia tego rodzaju spędów.

Ministerstwo rolnictwa może zarządzić, zwłaszcza jeżeli zebranie bydła w inny sposób natrafia na trudności, by zbieranie bydła na rzeź (a także cieląt) na obszarze administracyjnym pewnej politycznej władzy krajowej albo w poszczególnych

jej częściach było uskutecznione drogą odbywania spędów bydła.

Naczelnicy gmin są obowiązani pod rygorem grożących w myśl § 18. skutków karnych współdziałać w myśl udzielonych przez władze polityczne wskazówek przy przygotowaniu i przeprowadzeniu tych spędów bydła.

§ 10.

Ceny najwyższe za bydło.

Minister rolnictwa może polecić politycznym władzom krajowym, aby ustanowiły ceny,

- a) których nie wolno przekraczać przy zakupnie bydła (a także cieląt) na pewnych oznaczonych większych targach miejskich bydła na rzeź;
- b) których nie wolno przekraczać hodowcom bydła poza wspomnianymi pod lit. a targami przy sprzedaży bydła (a także cieląt), a także ustanowić dodatki i inne warunki, których przy odsprzedaży przestrzegać należy.

Te ceny najwyższe wymagają zatwierdzenia Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 11.

Pozwolenie na wywóz.

Wywóz bydła (a także cieląt) żywego albo zabitego z obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej jest dozwolony tylko za pozwoleniem tej władzy.

Polityczna władza krajowa może co do tego wywozu bydła (a także cieląt) przenieść wystawianie paszportów bydłeczych na władze polityczne pierwszej instancji i uczynić zależnym wystawianie paszportów bydłeczych od udzielenia pozwolenia na wywóz.

Pozwolenia, wymagane w myśl pierwszego i drugiego ustępu tego paragrafu, muszą być udzielone bezzwłocznie na każdorazowe zlecenie Ministra rolnictwa.

§ 12.

Prawo zażądania.

O ile miejsca, którym Minister rolnictwa powierzył skupowanie bydła (§ 4., ustęp 2.), nie mogą nabyć z wolnej ręki potrzebnej dla pokrycia zapotrzebowania ilości bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego ze stanu bydła, ustalonego po myśli postanowień § 8., jako takie bydło, które może być oddanem, może polityczna władza kra-

jowa, a za jej upoważnieniem władza polityczna pierwszej instancji, wezwać posiadaczy bydła albo ich pełnomocników bezpośrednio lub za pośrednictwem gminy, aby sprzedali z tego stanu bydła pewne sztuki wspomnianym miejscom.

Władza może posiadaczowi zakazać aż do rozstrzygnięcia tej sprawy odprowadzanie odoosnych sztuk bydła z danego miejsca, pozbywanie go, albotież zabijanie, wyjąwszy rzeź z konieczności.

Wykonując prawo zażądania władzy, należy odpowiednio uwzględnić możliwie równomierną rekwizycję bydła na całym obszarze, który wchodzi w rachubę, jakoteż szczególne stosunki gospodarcze odnośnych hodowców.

§ 13.

Jeżeli posiadacz albo jego pełnomocnik wzbrania się wezwaniu zadość uczynić, to może żądająca władza zobowiązać go do odstawienia sztuki bydła do wspomnianych miejsc (§ 4., ustęp 2.) i zarządzić w razie potrzeby przymusowe odebranie.

Władza polityczna pierwszej instancji może zarządzenia te przy spędach bydła (§ 9.) albotież w miejscu chowu bydła wydać natychmiast za pośrednictwem upoważnionego przez się organu.

Jeżeli nie przyjdzie do skutku zgoda co do ceny kupna, natenczas należy ją bezzwłocznie ustalić definitywnie, ile możliwości na miejscu, przy uwzględnieniu jakości sztuk bydła i, o ile istnieją ceny najwyższe, w ich granicach po wysłuchaniu znawcy za pośrednictwem władzy żądającej, względnie upoważnionego przez nią organu.

Jeżeli przyjdzie do przymusowego odebrania bydła, to należy cenę kupna oznaczyć w ten sposób, że od kwoty, mającej się ustalić po myśli trzeciego ustępu tego paragrafu, odliczy się 5 procent.

Cenę kupna należy najdalej do dni dziesięciu, licząc od dnia objęcia danej sztuki, albo zapłacić gotówką albo przekazać pocztą.

Istniejące umowy nie przeszkadzają wykonaniu prawa zażądania.

§ 14.

Jeżeli nie jest znaną osoba albo nie jest znane miejsce pobytu uprawnionego do zarządzenia albo jeżeli zastępuje go przy pertraktacjach w sprawie sprzedaży albo w sprawie rekwizycji bydła osoba, nie będąca pełnomocnikiem, to może

władza żądająca wydać z tym samym skutkiem prawnym potrzebne zarządzenia o obowiązku odania sztuk bydła i o cenie, stosując analogicznie postanowienia §§ 12. i 13.

§ 15.

Inspektorowie obrotu bydłem.

Polityczne władze powiatowe mogą dla wykonywania obowiązków, ciężących na nich przy zbieraniu bydła, w szczególności także dla wykonywania prawa zażądania, ustanowić własne organa (inspektorów obrotu bydłem). Organa te mają służyć wypełnianiu obowiązków urzędowych, o ile nie są urzędnikami państwowymi.

§ 16.

Poświadczenia przewozu.

Kolejom i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjąć zabite bydło (a także cielęta) do przewozu do miejsca, które leży poza granicą obszaru administracyjnego odnośnej politycznej władzy krajowej, tylko wtedy, gdy do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki jest dołączone poświadczenie przewozu, wystawione przez polityczną władzę krajową, względnie za jej upoważnieniem przez władzę polityczną pierwszej instancji według formularza, przepisanego w dodatku.

Poświadczenie to ma służyć stacya przeznaczenia.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, oraz dla przesyłek, które w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia już dostawiono do zakładu przewozowego, nie są potrzebne poświadczenia przewozu.

§ 17.

Prawo odwołania.

Od zarządzeń, wydanych przez władze polityczne albo gminy na podstawie § 5. i §§ 8. do 14., nie jest dopuszczalne odwołanie.

Jednak zastrzega się przełożonej władzy politycznej możliwość zbadania z urzędu wszystkich zarządzeń i wydania w razie potrzeby wymaganych wskazówek.

§ 18.

Przepisy karne.

Kto przeciwdziałał przepisom tego rozporządzenia, albo zarządzeniom władz, wydanym na

jego podstawie, ten będzie karany przez władzę polityczną pierwszej instancji grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Kto do takiego czynu podmawia albo przy jego wykonaniu współdziała, będzie w taki sam sposób karany.

Pod warunkami rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49, może władza polityczna pierwszej instancji wydać zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

§ 19.

Postanowienia końcowe.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 23. września 1916, Dz. u. p. Nr. 321.

Clam-Martinić wlr.   Georgi wlr.

Schenk wlr.   Urban wlr.

Höfer wlr.

Poświadczenie przewozu.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... ma prawo przewieźć
..... zabitego bydła (cieląt),

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacy nadawczej) .....

do (nazwa stacy przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy).....

.....

Wiedeń, dnia ..... 191..

.....
(Miejsce wystawienia.)

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy trwale dołączyć do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozowym.
Poświadczenie ma ściągać stacya przeznaczenia.

193.**Rozporządzenie Urzędu dla wy-
żywienia ludności z dnia 2. maja
1917,**

**w sprawie przerabiania świeżych jarzyn na
trwały towar.**

Na zasadzie § 3. rozporządzenia całego Mi-
nisterstwa z dnia 13. listo-pada 1916, Dz. u. p.
Nr. 383, rozporządza się:

§ 1.

Przerabianie świeżych jarzyn na trwały towar
dla dalszej odsprzedaży wolno uskutecznić aż do
dalszego zarządzenia tylko za zezwoleniem c. k.
Urzędu dla wyżywienia ludności.

Pozwolenia tego można udzielać w każdym
poszczególnym przypadku lub wogóle, można je
ograniczyć do pewnych gatunków i na pewien
czas, oraz można je uczynić zależnem od pewnych
warunków.

Podania o udzielenie zezwolenia w danym
przypadku należy wnosić przez Biuro zaopatrzenia
w jarzyny i owoce w Wiedniu (adres dla tele-
gramów GEOS), upoważnione przez Urząd dla
wyżywienia ludności.

§ 2.

Za działania wbrew postanowieniom tego
rozporządzenia będzie karała polityczna władza
powiatowa grzywnami do 5000 K albo aresztem
do sześciu miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu
4. maja 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 4. maja 1917.

Treść: (№ 194. i 195.) 194. Obwieszczenie w sprawie zmiany oznaczenia pobocznego Urzędu cłowego w Einsiedl. — 195. Rozporządzenie, w sprawie wydania nowych znaczków listowych, znaczków przewozu pospiesznego, kart pocztowych i listów kartkowych.

194.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. kwietnia 1917,

w sprawie zmiany oznaczenia pobocznego Urzędu cłowego w Einsiedl.

Oznaczenie c. k. pobocznego Urzędu cłowego „Einsiedl“ zmienia się na „Einsiedl powiat Brűx“.

Spitzmüller wlr.

195.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 29. kwietnia 1917,

w sprawie wydania nowych znaczków listowych, znaczków przewozu pospiesznego, kart pocztowych i listów kartkowych.

Znaczkii listowe po 15, 20, 25 i 30 halerzy, pojedyncze i podwójne karty pocztowe po 8 i 8 + 8 halerzy oraz listy kartkowe po 15 halerzy wydaje się obecnie z obrazem Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości Cesarza Karola I., a znaczkii przewozu pospiesznego po 2 i 5 halerzy w zmienionym formacie.

Nowe wartościowe znaczkii pocztowe, których puszczanie w obieg rozpocznie się w miarę zużycia dotychczasowego wydania i przygotowania wydania nowego, są opisane w dodatku do tego rozporządzenia.

Do bezpośredniego natłaczania 15-, 20- i 25-halerzowych wartości znaczków będzie się odtąd używało tłoczni z nowymi obrazami znaczków.

Dotychczasowe znaczkii listowe po 15, 20, 25 i 30 halerzy, znaczkii przewozu pospiesznego, pojedyncze i podwójne karty pocztowe po 8 i 8 + 8 halerzy oraz listy kartkowe zatrzymują swą ważność do dnia 31. października 1917, a w ciągu listopada 1917 można je bez kosztów wymienić na inne wartościowe znaczkii pocztowe.

Urban wlr.

Dodatek.

Opisanie nowych znaczków listowych, znaczków przewozu pospiesznego, kart pocztowych i listów kartkowych.

Znaczkii listowe są wykonane na białym papierze drukiem książkowym i to:

znaczkii 15-halerzowe w kolorze miedziano-czerwonym,

znaczkii 20-halerzowe w kolorze niebiesko-zielonym,

znaczkii 25-halerzowe w kolorze niebieskim, a znaczkii 30-halerzowe w kolorze fioletowym.

Powierzchnia zadrukowana jest 26 mm wysoką, a 22 mm szeroką, niezadrukowany brzeg papieru jest 2 mm szeroki i ząbkowany 7. ząbkami na przestrzeni jednego centymetra. W owalnym polu środkowym, otoczonym łańcuszkiem perłowym, mieści się obraz Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości Cesarza Karola I. z profilu. Owal otoczony jest wstążeczką równoległą, która zawiera słowa „Kaiserliche königliche, österreichische Post“, „Heller“ kolorowym pismem na białym tle. W środku dolnego brzegu jest wstążeczka z literami przzerwana tarczą, na której widnieje odnośna cyfra wartości w białym piśmie na ciemnym tle. Przez trójkątne pola, przylegające do owalu i uzupełniające prostokątny kształt znaczka, są poprowadzone promienie, przebiegające dośrodkowo.

Znaczki przewozu pospiesznego są wykonane w kształcie poprzeczno-prostokątnym na żółtym papierze drukiem książkowym, a to znaczki 2-halerzowe w kolorze czerwonym, a znaczki 5-halerzowe w kolorze zielonym. Powierzchnia zadrukowana ma 33 mm szerokości, a $16\frac{1}{2}$ mm wyso-

kości, niezadrukowany brzeg papieru jest 2 mm szeroki i ząbkowany 7. ząbkami na przestrzeni jednego centymetra. W polu środkowym widnieje na tle zachmurzonego nieba jasna głowa Merkurego. W obramieniu mieści się na górnym brzegu napis: „K. k. österreichische Post“, a na dolnym brzegu słowo „Heller“, po obu zaś stronach stylizowane promienie błyskawicy, w obu dolnych kątach kwadratowe pola z oznaczeniem wartości „2“ i „5“ jasnym pismem na ciemnym tle.

Pojedyncze i podwójne karty pocztowe po 8 i 8 + 8 halerzy mają obraz znaczków listowych nowego wydania w zielonym kolorze z oznaczeniem wartości „8“, a listy kartkowe obraz nowego znaczka 15-halerzowego.

Projekt i wykonanie nowych znaczków pochodzi z ręki grafika Alfreda Cossmanna, którego nazwisko umieszczone jest na dolnej krawędzi znaczków. Za oryginał dla obrazu Jego Cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości służyło zdjęcie fotograficzne pochodzące z nadwornego atelier fotograficznego Adele.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 5. maja 1917.

Treść: (M 196—198.) 196. Rozporządzenie, w sprawie statutów i warunków ubezpieczenia zakładów wzajemnych ubezpieczeń. — 197. Rozporządzenie, w sprawie zmiany postanowień o wymogach zgłoszeń patentów. — 198. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia okręgów inspektoratów żywnościowych.

196.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości z dnia 1. maja 1917,

w sprawie statutów i warunków ubezpieczenia w zakładach wzajemnych ubezpieczeń.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Zakłady wzajemnych ubezpieczeń nie są związane postanowieniami statutowymi o zdolności do powzięcia uchwał przez organa do powzięcia uchwał powołane, o ile ma być powzięta uchwała w sprawie dostosowania statutów i warunków ubezpieczenia do przepisów ordynacji ubezpieczeniowej.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Handel wlr.

Schenk wlr.

197.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych z dnia 2. maja 1917,

w sprawie zmiany postanowień o wymogach zgłoszeń patentów.

Na zasadzie §§ 53. i 124. ustawy patentowej z dnia 11. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 30, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia z dnia 15. września 1898, Dz. u. p. Nr. 160, normujące wymogi zgłoszeń patentowych, zmienia się co do § 10., ustęp 6., § 12., ustęp 2. i § 15., ustęp 2. w sposób następujący:

1. Jako dodatkowy egzemplarz rysunku można przedłożyć zamiast przerysu, wykonanego na płótnie rysunkowym, przerys na trwałej kalce papierowej albo odbitkę świetlną w czarnych liniach na białym tle albo w białych liniach na brązowym tle.

2. Na główny egzemplarz rysunku można użyć zamiast papieru brystolowego lub tekturowego inny mocny, nie błyszczący, biały papier rysunkowy.

3. Zamiast głównego egzemplarza rysunku można przedłożyć także drugą sztukę egzemplarza dodatkowego (punkt 1.). W takim razie należy jednak na żądanie urzędu patentowego przedłożyć dodatkowo egzemplarz główny (punkt 2.) w ciągu wyznaczonego terminu.

4. Zabarwienia, jakie mają być przedkładane przy zgłoszeniach co do postępowania w celu wyrobu barwników smołowych, można zamiast na papierze tekturowym przytwierdzać na innym białym, sztywnym papierze.

§ 2.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Trnka wtr.

198.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 3. maja 1917,

w sprawie utworzenia okręgów inspektoratów żywnościowych.

Zmieniając rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 15. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 116, zarządza się, co następuje:

§ 1.

22. okręg inspekcyjny obejmuje obszar miast Berna, Kromieryża i Węgierskiego Hradyszcza,

oraz powiaty polityczne Hustopec, Boskowitz, Berno, Kyjów, Hodonin, Kromieryż, Morawski Krumłów, Morawska Trzebowa, Tisznów, Węgierski Brod, Węgierskie Hradyszcze, Wyszków.

23. okręg inspekcyjny obejmuje obszar miast Iglawy i Znojma, oraz powiaty polityczne Dacizce, Wielkie Międzyrzecze, Iglawa, Morawskie Budziejowice, Nowe Miasto, Mikulów, Trzebiecz, Znojmo.

24. okręg inspekcyjny obejmuje obszar miasta Olomuńca i powiaty polityczne Beroun, Zabrzech, Holeszów, Litowel, Morawski Szumberk, Hranice, Mistek, Nowy Jiczyn, Olomuniec, Przerów, Prościejów, Rymarzów, Sternberg, Wołoskie Międzyrzecze, Wsetin.

25. okręg inspekcyjny obejmuje powiaty polityczne Morawska Ostrawa, Frysztat, Frydek i Cieszyn, oraz obszar miasta Frydka.

26. okręg inspekcyjny obejmuje obszar miast Opawy i Bielska, oraz powiaty polityczne Bielsko, Freiwaldau, Freudenthal, Karniów, Opawa, Wagstadt.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi zaraz w życie.

Höfer wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXX. — Wydana i rozestana dnia 5. maja 1917.

Treść: (№ 199 i 200.) 199. Rozporządzenie tyczące się urzędzenia miejscowych biur badania cen. — 200. Obwieszczenie w sprawie wydania statutu i instrukcyi dla miejscowych biur badania cen.

199.

Rozporządzenie Ministra kierującego urzędem dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. kwietnia 1917,

tyczące się urzędzenia miejscowych biur badania cen.

Na zasadzie § 62. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zaopatrywaniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, rozporządza się:

§ 1.

Upoważnia się polityczne władze krajowe, aby ze względu na szczególne stosunki miejscowe w porozumieniu z właściwym prezydentem sądu krajowego wyższego i za zgodą urzędu dla wyżywienia ludności:

1. mogły rozszerzyć zakres działania biura badania cen, ustanowionego w myśl § 26., punkt 1, rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, także na większą ilość okręgów Trybunałów sądowych pierwszej instancyi i

2. mogły przełożyć siedzibę biur badania cen chwilowo także do miejsca, w którym Trybunał pierwszej instancyi nie ma swej siedziby.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z mocą wsteczną od dnia 15. kwietnia 1917.

Höfer wlr.

200.

Obwieszczenie Ministra kierującego urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 1. maja 1917,

w sprawie wydania statutu i instrukcyi dla miejscowych biur badania cen.

Na zasadzie § 34. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zaopatrywaniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, wydaje się w porozumieniu z interesowanymi Ministrami statut i instrukcyę dla lokalnych biur badania cen:

A. Statut

biura badania cen w.....

Właściwość.

§ 1.

Właściwość biura badania cen, ustanowionego w..... w myśl § 26. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, rozciąga się miejscowo na okręgi następujących sądów powiatowych:.....

..... a rzeczowo na wszystkie rodzaje przedmiotów zapotrzebowania i na koło zadań, określone ogólnie w § 2.

O ile zachodzą wymogi dla badania cen obuwia w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 94, jest w tym względzie właściwym ustanowiony w siedzibie Izby handlowej i przemysłowej w myśl niniejszego rozporządzenia „Sąd badania cen“.

Pod przedmiotami zapotrzebowania rozumie się rzeczy ruchome, służące bezpośrednio lub pośrednio potrzebom życiowym ludzi i zwierząt. (§ 1. rozporządzenia cesarskiego).

Zadania biura badania cen w ogólności.

§ 2.

Obowiązkiem biura badania cen jest w myśl tego statutu popierać działalność władz sprawiedliwości, wszystkich innych władz państwowych i Centralnej Komisji badania cen, oraz ustanawiać ceny wytyczne.

Biuro badania cen winno starać się o to, by przez swoją działalność użyczało stosownego poparcia służącej zaopatrzeniu ludności działalności kół, uprawnionych do produkcji i handlu, uwzględniając przytem w zupełności interesy konsumentów.

Biuro badania cen winno wypełniać w szczególności następujące zadania:

- a) udzielać władzom sprawiedliwości opinii o stosowności cen, następnie dawać wyjaśnienia oraz wydawać opinie o stosunkach cen władzom państwowym w ogólności (§ 27., liczbą 1 a i b, rozporządzenia cesarskiego);
- b) oznaczać ceny wytyczne (§ 27., 1 c, rozporządzenia cesarskiego);
- c) popierać działalność Centralnej Komisji badania cen (§ 27., 1 d, rozporządzenia cesarskiego);

- d) popierać władze przy czuwaniu nad obrotem przedmiotami zapotrzebowania oraz przy ściganiu naruszeń przepisów, normujących ten obrót (§ 27., 1 e, rozporządzenia cesarskiego).

Skład biura badania cen.

§ 3.

Biuro badania cen składa się z przewodniczącego, ... zastępcę.... i dwunastu członków, których ustanawia i usuwa szef politycznej władzy krajowej w myśl postanowień § 26. rozporządzenia cesarskiego.

Urzędowy charakter.

§ 4.

Przewodniczący, jego zastępcy i członkowie biura badania cen spełniają czynności rządu jako urząd honorowy i winna ich zaprzysiędz władza polityczna jako urzędników publicznych. Mają oni prawa i obowiązki urzędników publicznych i winni co do urzędzeń i stosunków handlowych, o których dowiedzą się wskutek wykonywania swych uprawnień, zachować jak najściślejsze milczenie oraz wstrzymać się od rozszerzania i spożytkowania tajemnic handlowych i tajemnic przedsiębiorstwa, o jakich się przy tej okazji dowiedzą

Przyjęcia urzędu przewodniczącego lub jego zastępcy albo członka nie można odmówić.

Zwrot kosztów i utraconego zarobku.

§ 5.

Przewodniczący, jego zastępcy i członkowie otrzymują w razie brania udziału w rozprawach biura badania cen albo urzędowania w inny sposób poza ich miejscem zamieszkania zwrot kosztów podróży, oraz diety w wysokości 16 K. Urzędnicy państwowi otrzymują należności, przypadające im, według ich klasy rangi i dyet. Ponadto może polityczna władza krajowa przyznać przewodniczącemu, jako zastępcy(y)(om) i członkom stosowne odszkodowanie za wszystkie wydatki, poniesione w celu wypełnienia ich urzędowych obowiązków i za utracony zarobek. Potrzebne koszty zostaną pokryte ze środków państwowych.

Służbowe stanowisko biura badania cen.

§ 6.

Biuro badania cen podlega ministrowi, kierującemu urzędem dla wyżywienia ludności, a czuwa

nad niem co do jego działalności polityczna władza krajowa. Biuro badania cen winno wypełniać zarządzenia Ministra, kierującego urzędem dla wyżywienia ludności, oraz zarządzenia politycznej władzy krajowej.

Wpływu na treść opinii nie ma jednak władza przełożona.

Stosunek do Centralnej Komisji badania cen.

§ 7.

Biuro badania cen ma popierać Centralną Komisję badania cen w jej działalności, w szczególności przy ustanawianiu cen wytycznych, stosować się do jej wskazówek, przedkładać jej odpisy wszystkich wydanych opinii i ważniejszych oświadczeń, oraz uwiadaniać ją o ustalonych cenach wytycznych.

Centralna Komisya badania cen ma prawo badać ceny wytyczne, ustanowione przez biuro badania cen, wpływać na utrzymanie właściwego stosunku między miejscowemi cenami wytycznemi, usuwać niestosowne ceny wytyczne i wogóle dawać w tym względzie biuru badania cen potrzebne wskazówki. Centralna Komisya badania cen będzie uwiadaniała miejscowe biura badania cen o cenach wytycznych, jakie sama ustanowi i ogłosi.

Biuro badania cen winno następnie stosować się do pouczeń, jakich udzieli mu Centralna Komisya badania cen dla utrzymania równomiernej i stałej działalności przy wydawaniu opinii i składaniu oświadczeń.

Opinie dla władz sprawiedliwości w postępowaniu o wynagrodzenie.

§ 8.

Biuro badania cen ma na żądanie sądów wyrazić im swoją opinię o stosowności ceny, według której to opinii należy oznaczyć wynagrodzenie za zażądane towary (§§ 6. i 7. rozporządzenia cesarskiego). O ile cena zakupna zażądanych towarów osiągnęła skutek handlu pośredniego albo innych machinacyi nadmierną wysokość, nie należy tego nadmiaru uwzględnić.

Opinie dla władz sprawiedliwości w postępowaniu z powodu żądania nadmiernej ceny.

§ 9.

Biuro badania cen winno udzielać sądom albo prokuratorom państwa na ich żądanie

w postępowaniu z powodu żądania nadmiernej ceny (§ 20. rozporządzenia cesarskiego) swojej opinii co do tego, czy oczywiście nadmierną była cena, jakiej obwiniony, wykorzystując nadzwyczajne stosunki, spowodowane wojną, żądał, kazał świadczyć lub przyrzec sobie albo drugim.

Przytem należy uwzględnić wszystkie korzyści majątkowe, jakich obwiniony dla zatajenia nadmiaru obok ceny żądał, kazał świadczyć lub przyrzec sobie albo drugim.

Jeżeli cenę uznano za widocznie nadmierną, ma opinia zawierać także wyrażoną mniej więcej wysokość ceny, uznanej za stosowną.

Udzielanie opinii i wyjaśnień innym władzom państwowym.

§ 10.

Biuro badania cen winno także innym władzom państwowym udzielać wyjaśnień i opinii co do stosunku ceny.

Przy wydaniu opinii wchodzi w rachubę w szczególności

1. opinie dla władz politycznych przed ustaleniem cen najwyższych (§ 17:3 i § 18. rozporządzenia cesarskiego),

2. opinie dla władz bezpieczeństwa w dochodzeniach przygotowawczych co do przestępstw ściganych sądownie, jakoteż przy ściganiu naruszeń przepisów, normujących obrót przedmiotami zapotrzebowania.

Przy wydawaniu opinii i udzielaniu wyjaśnień należy na wszystkie punkty zadanych pytań odpowiedzieć dokładnie i wyczerpująco.

Ceny wytyczne.

§ 11.

Biuro badania cen ma prawo ustanawiać w granicach swego okręgu ceny wytyczne dla przedmiotów zapotrzebowania, jakoteż zmieniać i uchylać ustanowione przez się ceny wytyczne.

Jeżeli odnośny wniosek izby handlowej i przemysłowej, albo rolniczej korporacyi głównej został odrzucony, to należy uwiadomić o tem wnioskodawczynię z wymienieniem powodów.

Istota ceny wytycznej.

§ 12.

Istota ceny wytycznej tkwi w tem, że utrzymanie się jej chroni wogóle przed ściganiem w myśl § 20. rozporządzenia cesarskiego, podczas gdy przekroczenie jej nie jest samo dla siebie karygodne. Cena ta może zatem stanowić wytyczną dla kół interesowanych.

Organa targowe winny mieć na uwadze istniejące ceny wytyczne środków żywności przy ustanawianiu cen sprzedaży, dozwolonych na czas trwania targu (§ 15., 2, rozporządzenia cesarskiego).

Jeżeli biuro badania cen albo Centralna Komisya badania cen ustanowiły dla pewnego przedmiotu zapotrzebowania cenę wytyczną, to biuro badania cen — jeżeli uznaje w swojej opinii inną cenę za stosowną — winno wymienić powody, dla których odstąpiło od ceny wytycznej.

Zasada ustanawiania cen wytycznych.

§ 13.

Przy ustanawianiu cen wytycznych należy, uwzględniając przeciętne potrzebne koszty przedsiębiorstwa, zawierające w sobie odpowiednią część ogólnego zarządu, uwzględniając także przeciętny zysk cywilny, stosunki miejscowe i ustanowione ewentualnie na obszarach granicznych sąsiednich ceny wytyczne, mieć w szczególności na uwadze

A. koszty przewozu,

B. odpowiedni stosunek cen

1. za materiały surowe, za półfabrykat i za produkt końcowy,

2. za towar, jaki ma pozbyć producent, wielki kupiec i mały kupiec,

3. za te towary, których można użyć na zaspokojenie takich samych potrzeb. W tym celu należy w razie potrzeby zasięgnąć potrzebnych wyjaśnień u Centralnej Komisji badania cen.

Ogłaszanie cen wytycznych.

§ 14.

Biuro badania cen winno oznajmić ustanowione przez się ceny wytyczne na piśmie politycznej władzy krajowej za poświadczeniem doręczenia; władza ta może do dni 8 sprzeciwić się ich ogłoszeniu.

Jeżeli polityczna władza krajowa nie sprzeciwiła się cenie wytycznej w powyższym czasie, winno biuro badania cen obwieścić cenę wytyczną sposobem, będącym w danym miejscu we zwyczajach, oraz uwiadomić o niej Centralną Komisję badania cen, sąsiednie biura badania cen, izbę handlową i przemysłową, rolniczą korporację główną, polityczne władze powiatowe danego okręgu i polityczną władzę krajową.

Niedopuszczalność ustanawiania cen wytycznych.

§ 15.

Ceny wytyczne można ustanowić tylko o tyle, o ile dla odnośnych przedmiotów zapotrzebowania nie istnieje cena najwyższa, ustanowiona na podstawie § 17. rozporządzenia cesarskiego albo już osobnym rozporządzeniem ministeryalnym, lub cena sprzedaży, oznaczona albo zatwierdzona przez jedną z państwowych władz centralnych, alboważ cena odbioru, ustanowiona dla artykułu, będącego przedmiotem gospodarki państwowej. Ustanowienie ceny wytycznej dla drobnej sprzedaży artykułu, należącego do najkonieczniejszych potrzeb codziennego utrzymania, jest wykluczone, jeżeli polityczna władza krajowa ustanowiła dla tego artykułu cenę maksymalną (§ 18. rozporządzenia cesarskiego).

Stopy wynagrodzenia, ustanowione na zasadzie §§ 22. i 23. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236 o świadczeniach wojennych, nie sprzeciwiają się ustanowieniu cen wytycznych.

Współdziałanie przy czuwaniu nad obrotem przedmiotami zapotrzebowania; ustanawianie organów nadzorczych.

§ 16.

Przewodniczący może dla czuwania nad obrotem przedmiotami zapotrzebowania, tudzież dla współdziałania przy ściganiu naruszeń przepisów, normujących ten obrót, ustanowić osobne organa nadzorcze. Wybór tych organów i umowa co do warunków ich ustanowienia wymaga zatwierdzenia politycznej władzy krajowej, która winna ustanowić organa zaprzysięż i zaopatrzyć w legitymacye.

Przesłuchanie znawców i osób wywiadowczych przez biuro badania cen.

§ 17.

Biuro badania cen ma prawo przesłuchiwać znawców i osoby wywiadowcze. Zeznanie, złożone przez znawcę, stoi na równi ze świadectwem sądownym.

Znawcę należy w każdym razie wysłuchać, jeżeli przynajmniej trzech członków biura badania cen żąda przesłuchania.

Odszkodowanie dla znawców i osób wywiadowczych.

§ 18.

Przesłuchanym znawcom i osobom wywiadowczym może przewodniczący obok narosłych

ewentualnie kosztów podróży przyznać odszkodowanie.

Odszkodowanie za stratę czasu należy się im tylko wtedy, jeżeli strata ta wyrządziła im dotkliwy uszczerbek w ich dziennym zarobku. Znawcy mogą przyznać wynagrodzenie, odpowiadające jego trudom.

Roszczenia znawców i osób wywiadowczych należy zgłosić u przewodniczącego najdalej w ciągu 24 godzin po przesłuchaniu pod zagrożeniem utraty roszczenia.

Cyfrowe ustalenie wysokości kosztów podróży i odszkodowania należy do przewodniczącego, przeciw którego rozstrzygnięciu wolno wnieść do dni 8 w biurze badania cen zażalenie do politycznej władzy krajowej. Dalszy tok prawny jest wykluczony.

Wymiana wiadomości.

§ 19.

Biuro badania cen ma prawo rozpocząć z innymi biurami badania cen wzajemną wymianę wiadomości o dowozie, o zapasach i o cenach przedmiotów zapotrzebowania. Z tego uprawnienia należy zwłaszcza także drogą ustnego znoszenia się ze sobą przewodniczących robić wydatny użytek w tym celu, aby jednorodnjawce stosunki nie były w sąsiadujących ze sobą powiatach różnie oceniane i aby uniknęło się nieuzasadnionych różnic w wydawanych opiniach i w ustanawianych cenach wytycznych.

Wymogi urzędu.

§ 20.

Dla pokrycia wymogów urzędu udzieli polityczna władza krajowa przewodniczącemu biura badania cen do dyspozycji ryczałt ze środków państwowych do wyrachowania.

Dodatek.

Każdy jest obowiązany uczynić zadość powołaniom, wystosowanym przez biuro badania cen, odpowiadać na zadane przez nie pytania i udzielać mu żądanych wyjaśnień we wszystkich sprawach, odnoszących się do jego zakresu obowiązków.

Od tego obowiązku są wyjęte tylko te osoby, które albo same, albo których bliscy krewni (§ 152, l. 1, p. k.) znajdują się w podejrzeniu o czyn karygodny co do przedmiotu zapytania,

jakoteż osoby, wymienione w §§ 151 i 152, l. 2, p. k.

Znawcę i osobę wywiadowczą, wzbraniających się uczynić zadość powołaniu biura badania cen albo złożyć zeznania, ukarze władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy.

Osobę wywiadowczą, która na pytania, zadane jej przez biuro badania cen, odpowie świadomie nieprawdę, ukarze władza polityczna aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie ulega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dziesięciu tysięcy koron.

Należycie wylegitymowanym organom nadzorczym należy zezwolić na wstęp do handlowych lokalów przedsiębiorstwa i do magazynów oraz na wgląd do zapisków handlowych. Do mieszkań prywatnych i do ich ubikacji ubocznych wolno organom nadzorczym wejść tylko wtedy, jeżeli wykażą się osobnem zleceniem władzy.

Kto organom nadzorczym wzbrania wstępu do swych lokali przedsiębiorstwa, do swych magazynów lub do innych ubikacji, kto odmawia wglądu w swoje zapiski handlowe albo udzielenia wyjaśnień, lub też świadomie daje wyjaśnienie nieprawdziwe, tego ukarze władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy.

B. Instrukcja

biur badania cen.

Kierownictwo biura badania cen.

§ 1.

Biurem badania cen kieruje przewodniczący, a jeżeli ten doznał przeszkody, jeden z jego zastępców. Zastępuje on na zewnątrz biuro badania cen i podpisuje wszystkie pisma, wychodzące z biura badania cen. On wykonuje nadzór służbowy i ma troszczyć się o to, aby wszystkie wpływające akta natychmiast opracowano i załatwiono.

W szczególności winien przewodniczący dbać o to, aby przestrzegano ustanowionych przez władzę zapytujące terminów, w szczególności terminów dla wydania opinii o cenach najwyższych i o stosowności cen (§§ 17, l. 3, i 50, l. 3, rozporządzenia cesarskiego). Jeżeli jednego z tych terminów dotrzymać nie można, to przed jego upływem winien przewodniczący uwiadomić o tem zapytującą władzę, wymieniając przyczyny zwłoki

i oznajmić jej, do jakiego czasu prawdopodobnie będzie opinia wydana. Przytem winien przewodniczący poprosić o wiadomość, czy wydanie opinii w ciągu tego przedłużonego terminu będzie oczekiwanem, czy też władza się go zrzeka.

Rozprawy biura badania cen.

§ 2.

Biuro badania cen zwołuje przewodniczący w miarę potrzeby. Jest on obowiązany zwołać je na żądanie przynajmniej czterech członków albo na zlecenie politycznej władzy krajowej lub c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności, względnie Centralnej Komisji badania cen.

Przewodniczący ma wezwać członków na czas na zgromadzenie, oznajmiając im porządek dzienny, a zarazem uwiadomić o tem polityczną władzę krajową, jakoteż Centralną Komisję badania cen.

Zgromadzenie odbędzie się, jeżeli jest obecną przynajmniej połowa członków. Jeżeli tylu ich niema, to zależy od uznania przewodniczącego odbycie mimo to rozprawy albo zwołanie nowego zgromadzenia.

Prawa i obowiązki przewodniczącego.

§ 3.

Przewodniczący otwiera, kieruje i zamyka zgromadzenie, dba o jego prawidłowy tok i ustanawia porządek przedmiotów rozprawy.

Przewodniczący przesłuchuje znawców i osoby wywiadowcze; ma on im przedstawić przed przesłuchaniem przysługujące im w myśl § 38, L. 2, rozporządzenia cesarskiego prawo uchylenia się od zeznań, a w razie nieusprawiedliwionej wedle jego zapatrywania odmowy zeznań zrobić doniesienie do politycznej władzy powiatowej.

Prawa i obowiązki członków.

§ 4.

Członkowie są obowiązani zjawić się na zwołanych zebraniach, o ile nie mogą naprowadzić słusznych przyczyn uniewinniających. O nieusprawiedliwionem niejawieniu się członka należy donieść do politycznej władzy krajowej. Każdy członek ma prawo zabierać głos na zgromadzeniu, zadawać pytania osobom wywiadowczym i znawcom, jakoteż zwracać się z zapytaniami do przewodniczącego. Przewodniczący może członkowi

głos odebrać, jeżeli ten ostatni rozprawę zakłóca albo w inny sposób zachowuje się nienależycie.

Tak samo może przewodniczący zabronić pytań, skierowanych do osób wywiadowczych albo do znawców, lub zabronić odpowiedzi na nie, jeżeli wydają mu się nienależąceni do rzeczy.

Wnioski członków.

§ 5.

Członkowie biura badania cen mają prawo przedstawiać wnioski. Samoistne wnioski, to znaczy takie, które nie dotyczą przedmiotu umieszczonego już na porządku dziennym, muszą być wniesione na piśmie lub ustnie najdalej na trzy dni przed zebraniem u przewodniczącego. Wnioski, co do których to nie zachodzi, zostaną mimo to wzięte pod obradę, o ile większość dwóch trzecich obecnych członków przyzna im nagłość.

Współdział władz nadzorczych w zebraniach.

§ 6.

Urząd dla wyżywienia ludności, względnie Centralna Komisya badania cen, jakoteż polityczna władza krajowa mają prawo wysyłać na wszystkie zebrania biura badania cen delegata, który jest uprawnionym zabierać na zebraniu głos każdego czasu.

Protokół rozprawy.

§ 7.

O naradach biura badania cen należy spisać protokół rozprawy, który ma podpisać przewodniczący i protokolant.

Protokół rozprawy należy przedłożyć do wglądu członkom na najbliższym zebraniu.

Poufność rozpraw.

§ 8.

Rozprawy biura badania cen nie są jawne.

Wstępując do biura badania cen, zobowiązują się członkowie, że co do narad i wyników narady, uznanych przez przewodniczącego za poufne, będą przestrzegali milczenie. Opinie, wydawane dla władz sprawiedliwości, uchodzą bez wyjątku za poufne.

Przeprowadzenie rozprawy.**§ 9.**

Przewodniczący winien bez zarządzania głosowania baczyć na to, aby przy rozprawach biura badania cen były wysłuchane równomiernie zapartywowania członków, pochodzących z kół producentów i handlarzy, jakoteż z kół konsumentów.

Układanie opinii i oświadczeń.**§ 10.**

Przewodniczący winien ułożyć opinie albo wyjaśnienia według najlepszej wiedzy i sumienia, uwzględniając wszystkie istniejące oświadczenia, jakoteż opierając się na własnej ocenie stanu rzeczy, a to na piśmie z naprowadzeniem powodów, i udzielić do wiadomości członkom biura badania cen, a następnie przesłać władzy prosiącej.

Przeciw opinii, uchwalonej przez przewodniczącego, nie mogą członkowie biura badania cen podnosić opozycji. Wolno jednak każdemu członkowi wydać osobną opinię, którą przewodniczący ma dołączyć do swojej opinii.

W opinii, jaką należy wydać w myśl §§ 8 i 9 statutu, należy wymienić oświadczenia przesłuchanych ewentualnie znawców i osób wywiadowczych, przytaczając ich imiona i nazwiska. Nazwisk członków biura badania cen, których oświadczenia użyto w opinii, nie wolno wymieniać.

Jeżeli biuro badania cen albo Centralna Komisya badania cen ustanowiła dla jakiegoś przedmiotu zapotrzebowania cenę wytyczną, to biuro badania cen, jeżeli uzna w swojej opinii cenę odmienną od ceny powyższej za stosowną, winno wymienić podwoły, dla których od ceny wytycznej odstąpiło.

Przewodniczący ma przedkładać natychmiast odpisy wszystkich wydanych opinii i ważniejszych złożonych oświadczeń Centralnej Komisji badania cen.

Ustanawianie i ogłaszanie cen wytycznych.**§ 11.**

Przy ustanawianiu cen należy postępować analogicznie w myśl § 10, ustęp 1 i 2.

Biuro badania cen ma oznajmić politycznej władzy krajowej pisemnie za poświadczeniem doręczenia ustanowione przez się ceny wytyczne; władza ta może do dni 8 sprzeciwić się ich ogłoszeniu.

Jeżeli polityczna władza krajowa co do ceny wytycznej nie założyła opozycji w powyższym czasokresie, to biuro badania cen winno ogłosić publicznie cenę wytyczną w sposób zwyczajny w danym miejscu, oznajmić ją Centralnej Komisji badania cen, sąsiednim biuram badania cen, izbie handlowej i przemysłowej, rolniczej korporacji głównej, politycznym władzom powiatowym danego okręgu i politycznej władzy krajowej.

Oświadczenie, złożone przez jednego z członków biura badania cen przeciw uchwale przewodniczącego, należy oznajmić Centralnej Komisji badania cen, politycznym władzom powiatowym danego okręgu i politycznej władzy krajowej.

Wydziały.**§ 12.**

Przewodniczący biura badania cen może dla wstępnych narad o sprawach, należących do zakresu działania tego biura, ustanawiać wydziały stałe albo dla poszczególnego przypadku.

Władza nadzorcza.**§ 13.**

Polityczna władza krajowa może w granicach tej instrukcji wydać dalsze przepisy o instrukcji biura badania cen i ona też rozstrzyga o zażaleniach członków w sprawie podniesionych przez nich naruszeń instrukcji.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 8. maja 1917.

Treść: № 201. Rozporządzenie o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania szóstej austriackiej pożyczki wojennej.

201.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 7. maja 1917

o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania szóstej austriackiej pożyczki wojennej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

I. Zaciąganie pożyczek hipotecznych i oddawanie w zastaw wierzytelności hipotecznych.

§ 1.

(1) Dla pożyczek zaciąganych przez obciążenie zastawem nieruchomości lub wierzytelności hipotecznych w celu uzyskania środków pieniężnych, potrzebnych dla subskrybowania szóstej austriackiej pożyczki wojennej, przynajmniej pod przepisany w tem rozporządzeniu warunkami zwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich.

(2) Uwolnienia można żądać albo

a) dla kwoty pożyczki, która przy wypłacie jej gotówką nie przekracza ćwierci, zaś przy pożyczce, wypłaconej listami zastawnymi,

połowy nominalnej kwoty szóstej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zaciągającego pożyczkę, albo

b) dla pożyczki wyższej od tych kwot, aż do pełnej wartości nominalnej szóstej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez biorącego pożyczkę wraz z kwotą ryczałtową w wysokości sześciu procent tej wartości nominalnej.

§ 2.

(1) Uwolnienie od należności według § 1 rozciąga się:

1. na dokumenty dłużne, dokumenty na ustanowienie prawa zastawu, potwierdzenia odbioru i dokumenty ekstabulacyjne, wystawione z powodu zaciągnięcia, oprocentowania i spłaty uprzywilejowanej pożyczki,

2. na oświadczenia poręki dla zabezpieczenia tych pożyczek,

3. na uwierzytelnianie podpisów na przytoczonych pod 1. 1. i 2. dokumentach,

4. na podania o wpis hipoteczny lub wykreślenie prawa zastawu albo prawa podzastawu dla takich pożyczek,

5. na wpis hipoteczny praw zastawu i podzastawu, przytoczonych pod 4,

6. na wyciągi hipoteczne i arkusze posiadłości gruntowej, potrzebne z powodu zaciągnięcia pożyczki.

7. na oświadczenia, któremi przyznaje się dla uprzywilejowanej pożyczki pierwszeństwo hipoteczne przed innymi ciężarami hipotecznymi.

(2) Ulgi wymienione w ustępie 1., l. 1, 2 i 5, w tych przypadkach, w których kwota zaciągniętej pożyczki przewyższa kwotę, oznaczoną w § 1., ustęp 2., lit. *a* lub *b*, mają zastosowanie do tej częściowej kwoty pożyczki, która równa się poprzednio wymienionej kwocie. Uwolnienia według ustępu 1., l. 3, 4, 6 i 7, obowiązują tylko wówczas, gdy kwota zaciągniętej pożyczki nie jest wyższa niż kwota nominalna szóstej austriackiej pożyczki wojennej, którą biorący pożyczkę subskrybuje, wraz z kwotą ryczałtową w wysokości sześciu procent tej wartości nominalnej.

(3) Następujące według ustępu 1., l. 5, uwolnienie obejmuje także należność za wpis kaucyi za należności uboczne, odpowiadające wolnej od należności kwocie pożyczki.

§ 3.

(1) Z uwolnienia od należności według §§ 1. i 2. można korzystać tylko wówczas, gdy

1. z oznaczonych w § 2., ustęp 1., dokumentów i pism oraz z innych dostarczonych przez stronę załączników jest widoczne, że uprzywilejowana pożyczka ma służyć na cel, określony w § 1. i gdy

2. w przypadkach z § 1., ustęp 2., lit. *b*, oddano Bankowi austriacko-węgierskiemu, c. k. Urzędowi pocztowych kas oszczędności, sądowemu urzędowi depozytowemu, bankowi, należącemu do konsorcjum dla państwowych operacji kredytowych lub innemu miejscu, zatwierdzonemu przez Ministerstwo skarbu, do przechowania z odwołaniem się na niniejsze rozporządzenie papiery wartościowe szóstej austriackiej pożyczki wojennej, zakupione za gotówkę, uzyskaną przez zaciągnięcie pożyczki. Przechowanie to można zastąpić także przez winkulację subskrybowanych papierów wartościowych pożyczki wojennej na imię i nazwisko biorącego pożyczkę, o ile winkulacja odbędzie się w ten sposób, że uchylenie jej przed dniem 1. stycznia 1919 może nastąpić tylko za zgodą Ministerstwa skarbu.

(2) Dokumenty i pisma, wolne według § 2. od stempla, winny być zaopatrzone w górnym brzegu na pierwszej stronie uwagą: „Wolne od stempla na mocy § 2. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 7. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 201.“

(3) Poświadczenie w sprawie winkulacji, oznaczonej w ustępie 1., liczba 2. jest według

pozycji taryfy 102, lit. *b*, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, wolne warunkowo od stempla od dokumentów; nie podlega ono stemplowi od załączników.

§ 4.

(1) Biorący pożyczkę, któremu przyznano ulgi według §§ 1. i 2., jest obowiązany do dnia 31. grudnia 1918 wykazać się wobec władzy skarbowej na jej żądanie posiadaniem subskrybowanych przezeń papierów wartościowych szóstej austriackiej pożyczki wojennej.

(2) Od tego obowiązku jest zaciągający pożyczkę zwolniony, jeśli i jak długo papiery wartościowe pożyczki wojennej są w ten sposób na jego imię i nazwisko winkulowane, że uchylenie winkulacji w czasie do dnia 31. grudnia 1918 może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministerstwa skarbu. Postanowienia § 3., ustęp 3., mają zastosowanie.

(3) Użycie pożyczki wojennej do zapłaty tutejszo-krajowego podatku od zysków wojennych, który ma być uiszczony przez biorącego pożyczkę, należy uważać na równi z dalszym posiadaniem papierów wartościowych (ustęp 1.).

§ 5.

(1) Ulgi należnościowe z §§ 1. i 2. tracą skuteczność:

1. gdy biorący lub udzielający pożyczki nie wniosie na czas (§ 6.) podania do władzy skarbowej o uznanie ulg należnościowych;

2. gdy władza skarbowa odmówi uznania ulg z powodu braku warunków, przepisanych tem rozporządzeniem;

3. gdy biorący pożyczkę nie wypełni nałożonych nań w § 4. zobowiązań;

4. w przypadkach § 1., ustęp 2., lit. *a*, gdy biorący pożyczkę pozbędzie się w czasie do dnia 31. grudnia 1918 papierów wartościowych subskrybowanej przezeń szóstej austriackiej pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi, lub

5. w przypadkach z § 1., ustęp 2., lit. *b*, gdy biorący pożyczkę podejmie lub pozbędzie przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi w czasie do dnia 31. grudnia 1918 papiery wartościowe szóstej austriackiej pożyczki wojennej, które dał do przechowania jednemu z miejsc oznaczonych w § 3., ustęp 1., l. 2, albo też uzyskał bez zgody Ministerstwa skarbu uchylenie winkulacji subskrybowanych papierów wartościowych przed dniem 1. stycznia 1919.

(2) Gdy ulgi należyciowe utracą skuteczność, należy ściągnąć dodatkowo należyciowe stemplowe i bezpośrednie, na które się zwolnienie rozciągało.

(3) Utrata skuteczności nie następuje w przypadkach pierwszego ustępu, l. 3, 4 i 5., gdy w ciągu sześćdziesięciu dni po wezwaniu do wykazania się posiadaniem lub winkulacją pożyczki wojennej (l. 3) lub po pozbyciu lub odebraniu papierów lub uchyleniu winkulacji (l. 4 i 5) udowodniono, że uprzywilejowaną pożyczkę spłacono. Gdy spłata obejmuje tylko część pożyczki, wówczas utrata skuteczności rozciąga się na resztę niespłaconej kwoty pożyczki.

§ 6.

(1) Biorący lub udzielający pożyczki winien najpóźniej do dnia 30. czerwca 1918 prosić o przyznanie ulg należyciowych, do jakich rości sobie prawo według §§ 1. i 2., przez wniesienie podania bez stempla do krajowej władzy skarbowej (krajowej dyrekcji skarbu, dyrekcji skarbu), w której okręgu urzędowym znajduje się nieruchomość obciążona zastawem na rzecz pożyczki, lub przy łącznym zastawie wykaz główny, gdy zaś obciążono zastawem wierzytelność hipoteczną, gdzie znajduje się obciążona nią nieruchomość, a przy łącznym zastawie, wykaz główny. Termin ten może być przedłużony z powodów zasługujących na uwzględnienie.

(2) Do podania tego należy dołączyć:

1. Wierzytelny odpis dokumentów, wymienionych w § 2., ustęp 1., l. 1. 2 i 7:

2. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, że zaciągający pożyczkę subskrybował szóstą austriacką pożyczkę wojenną i potwierdzenie wysokości kwoty nominalnej subskrybowanej przezeń szóstej austriackiej pożyczki wojennej; następnie

3. w przypadkach z § 1., ustęp 2., lit. a, potwierdzenie wspomnianego pod l. 2, kantoru, iż mu ta część wartości szóstej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zaciągającego pożyczkę, która nie może być uzyskana przez obciążenie zastawem samej pożyczki wojennej, została wypłacona lub zapisana na jego rachunek;

4. w przypadkach § 1., ustęp 2., lit. b, potwierdzenie kantoru subskrypcyjnego, że mu wartość subskrybowanej przez biorącego pożyczkę szóstej austriackiej pożyczki wojennej została wypłacona lub przypisana na rachunek, nadto potwierdzenie jednego z miejsc przechowania, wymienionych w § 3., ustęp 1., l. 2, że oddano mu do przechowania papiery wartościowe subskrybowanej

szóstej austriackiej pożyczki wojennej. Dowód złożenia w przechowanie można zastąpić dowodem uskutecznienia winkulacji, przewidzianej w § 3., ustęp 1., l. 2.

(3) Dokumenty, oznaczone w poprzednim ustępie, o ile nie zostanie im przyznane na zasadzie § 20. bezwarunkowe uwolnienie od stempli, są według pozycyi taryfowej 102, lit. b, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, zwolnione warunkowo od stempla na dokumenty; nie podlegają one stemplowi od załączników.

§ 7.

(1) Gdy zaciągający pożyczkę pozbędzie się przed oznaczonym w § 5., ustęp 1., l. 4 lub 5, czasem w całości lub części subskrybowanej przezeń szóstej austriackiej pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi, lub gdy ją w przypadkach wymienionych w § 1., ustęp 2., lit. b, przed tym czasem odbierze, winien o tem donieść krajowej władzy skarbowej, wymienionej w § 6., ustęp 1., podaniem wolnem od stempla w ciągu 30 dni po pozbyciu lub po odebraniu. Niewypełnienie tego zobowiązania pociąga za sobą ten skutek, że niezapłacone z powodu podniesienia roszczenia o ulgi należyciowe należyciści przypadające według skali i stałe należyciści będą ściągnięte w trzykrotnym, a należyciści za wpisy w podwójnym wymiarze (§§ 79 i 80. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50).

(2) Miejsce przechowania, w którym złożono papiery wartościowe pożyczki wojennej stosownie do § 3., ustęp 1., l. 2, winno pod odpowiedzialnością za należyciści, wymienione w poprzednim ustępie, donieść zaraz krajowej władzy skarbowej (§ 6., ustęp 1.) o każdym przedwczesnem podniesieniu lub sprzedaniu papierów wartościowych pożyczki wojennej.

II. Spłata lub odstąpienie wierzytelności hipotecznych.

§ 8.

(1) Dla spłaty lub dla odpłatnego odstąpienia wierzytelności hipotecznych, jeśli dokonano ich w celu uzyskania gotówki, potrzebnej do subskrybowania szóstej austriackiej pożyczki wojennej, udziela się pod ustanowionymi w tem rozporządzeniu warunkami uwolnienia od należyciści stemplowych i bezpośrednich.

(2) Z ulgi należyciściowej można korzystać tylko wtedy, jeśli

1. przy spłacie wierzytelności hipotecznych kwota spłaconej wierzytelności,

2. przy odstąpieniu wierzytelności hipotecznych
cena ustępstwa

nie przekraczają nominalnej wartości subskrybowanej szóstej austriackiej pożyczki wojennej i służą do zapłacenia tej pożyczki.

§ 9.

(1) Ulga należyciowa rozciąga się:

1. Przy spłacie wierzytelności hipotecznych na potwierdzenie odbioru spłaconej kwoty wierzytelności, na dokument wykreślenia, na uwierzytelnienie podpisów na tym dokumencie i na podania sądowe o wykreślenie prawa zastawu dla spłaconej wierzytelności;

2. przy ustąpieniu wierzytelności hipotecznych

a) na dokument ustępstwa i na dokument, w którym ustąpiony dłużnik uznaje dług, tudzież na uwierzytelnienie podpisów na tych dokumentach;

b) na podanie o hipoteczny wpis przeniesienia prawa zastawu dla odstąpionej wierzytelności hipotecznej;

c) na wymieniony pod lit. b) wpis hipoteczny;

d) na oświadczenia, któremi przyznano odstąpionej wierzytelności hipoteczne pierwszeństwo pod innymi ciężarami hipotecznymi.

(2) Postanowienia § 2., ustępy 2. i 3., mają odpowiednie zastosowanie.

§ 10.

(1) Z ulgi należyciowej według §§ 8. i 9. można tylko wówczas korzystać, gdy okoliczność, że spłacona kwota pożyczki (cena ustępstwa) ma służyć do uzyskania gotówki, potrzebnej do subskrybowania szóstej austriackiej pożyczki wojennej, jest widoczna z potwierdzenia odbioru spłaconej kwoty wierzytelności, z dokumentu wykreślenia (ustępstwa) lub też z innych przez stronę dostarczonych załączników.

(2) Dokumenty i pisma, wymienione w § 9., winny być zaopatrzone w górnym brzegu na pierwszej stronie uwagą: „Wolne od stempla na mocy § 9. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 7. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 201.“

(3) Postanowienia § 4. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 11.

(1) Ulgi należyciowe z §§ 8. i 9. tracą skuteczność:

1. Gdy nie wniesie się na czas (§ 12.) do władzy skarbowej podania o uznanie ulg należyciowych;

2. gdy władza skarbowa odmówi uznania ulg z powodu braku ustanowionych w tem rozporządzeniu wymogów;

3. gdy ten, komu spłacono wierzytelność hipoteczną lub kto ją ustąpił, nie dopełni swych obowiązków stosownie do § 10., ustęp 3., lub gdy pozbędzie w czasie do 31. grudnia 1918 papiery wartościowe subskrybowanej przezeń pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi.

(2) Utrata skuteczności ulg należyciowych ma ten skutek, że należyci stemplowe i bezpośrednie, na które ulga się rozciągała, będą ściągnięte dodatkowo.

(3) W razie przedwczesnego pozbycia papierów wartościowych pożyczki wojennej (ustęp 1., l. 3) należy zastosować odpowiednio postanowienia § 7., ustęp 1.

§ 12.

(1) O uznanie ulg należyciowych, do których rości się prawo według §§ 8. i 9., należy prosić najpóźniej do dnia 30. czerwca 1918 podaniem, wolnem od stempla; termin może być przedłużony z zasługujących na uwzględnienie powodów. Prócz subskrybującego pożyczkę wojenną jest do wniesienia podania uprawniony każdy, na którymby zaciążył obowiązek płacenia należyci za wymienione w § 9. dokumenty, uwierzytelnienia, podania i wpisy.

(2) Prośbę należy wnieść do tej krajowej władzy skarbowej, w której okręgu urzędowym znajduje się nieruchomość, obciążona wierzytelnością hipoteczną lub w razie obciążenia łącznego, wykaz główny.

(3) Do podania należy dołączyć:

1. uwierzytelniony odpis potwierdzenia odbioru lub dokumentu wykreślenia co do spłaconej wierzytelności hipotecznej lub dokumentu ustąpienia;

2. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję pożyczki wojennej, że ten, komu spłacono wierzytelność hipoteczną, lub kto wierzytelność taką odstąpił, subskrybował szóstą austriacką pożyczkę wojenną oraz potwierdzenie wysokości kwoty nominalnej subskrybowanej przezeń pożyczki wojennej;

3. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, że mu wypłacono lub przypisano na rachunek wartość wymienionej pod l. 2 pożyczki wojennej.

(4) Dokumenty, oznaczone w poprzednim ustępie, są w myśl pozycyi taryfowej 102, lit. b, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, zwolnione warunkowo od stempla na dokumenty; nie podlegają one stemplowi od załączników.

III. Pożyczka na zastaw papierów wartościowych pożyczki wojennej i innych papierów wartościowych, tudzież udziałów towarzystw z ograniczoną poręką.

§ 13.

(1) Jeśli zakłady kredytowe, zakłady ubezpieczeniowe, kasy oszczędności lub stowarzyszenia zarobkowe i gospodarze udzielają pożyczki na zastaw papierów wartościowych szóstej austriackiej pożyczki wojennej w ciągu terminu, ustanowionego dla zapłacenia pożyczki wojennej, w tym celu, by subskrybującemu te papiery wartościowe przysporzyć potrzebnej do ich zapłacenia gotówki, natenczas zastawy te i ewentualne ich prolongowanie, tudzież wystawione przy tej sposobności dokumenty są wolne od należitości stemplowych i bezpośrednich.

(2) Ta sama ulga ma zastosowanie także do pożyczek na zastaw innych papierów wartościowych, niż szóstej austriackiej pożyczki wojennej, do pożyczek na zastaw udziałów towarzystw z ograniczoną poręką, do prolongat tych zastawów i na wystawione przytem dokumenty, jednakowoż tylko o tyle, o ile kwota, uzyskana przez te zastawy nie przewyższa różnicy między kursem emisyjnym (ceną subskrypcyjną) subskrybowanych przez biorącego pożyczkę papierów wartościowych szóstej austriackiej pożyczki wojennej a kwotą, którą można uzyskać przez zaciągnięcie pożyczki na zastaw tych papierów wartościowych. Od ewentualnej nadwyżki zabezpieczonej zastawem pożyczki należy opłacić należitości według ogólnych przepisów ustaw o należitościach.

(3) Postanowienia obu poprzednich ustępów mają odpowiednie zastosowanie do tych pożyczek, które Bank austriacko-węgierski udzieli subskrybentom szóstej austriackiej pożyczki wojennej na czas najdalej do 31. grudnia 1917 w celu spłaty pożyczek, według poprzednich ustępów wolnych od należitości, a zaciągniętych przez subskrybentów w innych zakładach kredytowych, w zakładach ubezpieczeniowych, kasach oszczędności lub stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych; to samo dotyczy prolongacyi takich pożyczek, udzie-

lonych przez Bank austriacko-węgierski, o ile prolongacya uskuteczniiona zostanie na okres czasu najdalej do dnia 31. grudnia 1917.

(4) W dokumentach, wystawionych na obciążenia zastawem i prolongacye, wolne od należitości w myśl trzech poprzednich ustępów, należy uwidocznić, że zastawienie uskuteczniiono w tym celu, by subskrybującemu papiery wartościowe szóstej austriackiej pożyczki wojennej przysporzyć potrzebnej do jej zapłacenia gotówki. Dokumenty winny być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej strony uwagą: „Wolne od stempla na zasadzie § 13. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 7. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 201.“

(5) Wyjednanie u władzy skarbowej wyrażonego uznania uwolnienia od należitości stosownie do ustępów poprzedzających nie jest potrzebne.

§ 14.

Zakłady kredytowe, zakłady ubezpieczeniowe, kasy oszczędności i stowarzyszenia zarobkowe i gospodarze, które czynią użytek z ulg należitościowych według § 13., są, począwszy od chwili upływu ostatecznego terminu zapłacenia subskrybowanej kwoty szóstej austriackiej pożyczki wojennej, obowiązane do przedkładania władzy skarbowej każdorazowo w tych terminach, w których według istniejących przepisów ma nastąpić wykazanie obrotu, podlegającego należitościom według pozycyi taryfowej 36, l. 1., lit. a i b, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, wykazów sumarycznych tych pożyczek na zastaw papierów wartościowych i prolongat, które są w myśl § 13. traktowane jako wolne od należitości. W tym wykazie należy w ten sposób podać numery pozycyi oryginalnych zapisków, prowadzonych przez dany zakład (stowarzyszenie), by dla władzy skarbowej było możliwe zbadać przez wgląd do tych zapisków, o ile § 13. został należycie zastosowany. Pierwszy wykaz sumaryczny, jaki ma być dostarczony, winien rozciągać się na obrót w czasie od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Do tych wykazów i dla badania, jakie ma przedsiębrać władza skarbową, ma § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, analogiczne zastosowanie.

IV. Pożyczki na police.

§ 15.

Od zaliczek na police (pożyczek na police) i od zapłaty procentów od takich pożyczek nie potrzeba uiszczać, pod wymienionymi w § 16. warunkami, należitości, przewidzianej w § 1., ustęp 1., l. 3, rozporządzenia cesarskiego z dnia

15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280, jeżeli pożyczona kwota zostaje użyta na przysporzenie gotówki, potrzebnej do subskrypcji szóstej austriackiej pożyczki wojennej.

§ 16.

(1) Uwolnienie od należności według § 15. zawisłe jest od następujących warunków:

1. Uwolnienie od należności przysługuje tylko tym pożyczkom na police, których udzielono w czasie od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia aż do ostatniego dnia terminu subskrypcji szóstej austriackiej pożyczki wojennej.

2. Zakłady ubezpieczeniowe, korzystające z uwolnienia należnościowego dla pożyczek na police, mają obowiązek subskrybowania dla każdego z biorących pożyczkę kwoty nominalnej pożyczki wojennej, która równa się co najmniej kwocie udzielonej pożyczki na police.

3. Wymienione pod 1. 2 zakłady ubezpieczeniowe winny najpóźniej do dnia 31. grudnia 1917 przedłożyć władzy skarbowej pierwszej instancji (urzędowi wymiaru należności, powiatowej dyrekcji skarbu) sumaryczny wykaz, uwidaczniający łączną kwotę udzielonych przez zakład pożyczek na police, co do których korzystano z uwolnienia od należności według § 15. Do tego wykazu należy dołączyć potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, co do kwoty nominalnej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zakład za każdą poszczególną osobę, zaciągającą pożyczkę. Termin przedłożenia wykazu można ze względów, zasługujących na uwzględnienie, przedłużyć za zatwierdzeniem krajowej władzy skarbowej.

4. Pożyczki na police i procenty od takich pożyczek, co do których korzysta się z uwolnienia od należności według § 15., należy prowadzić w księgach odrębnie, stosując odpowiednio postanowienia §§ 31., 32., 37. i 38. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 363, oraz wykazywać osobno w rocznym zamknięciu rachunkowym oraz jego załącznikach.

(2) Wyjednanie wyraźnego uznania uwolnienia od należności według § 15. nie jest potrzebne.

(3) Dokumenty, wystawione na udzielenie pożyczki i na opłatę procentów od pożyczki, winny być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej strony uwagą: „Pożyczka na police wolna od należności stosownie do § 15. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 7. maja 1917. Dz. u. p. Nr. 201.“

§ 17.

(1) Uwolnienie od należności według § 15. traci moc, gdy zakład ubezpieczeniowy nie uczyni zadość jednemu z obowiązków, nałożonych nań stosownie do § 16., ustęp 1., l. 2, 3 lub 4.

(2) W razie utraty uwolnienia od należności należy ściągnąć dodatkowo należność stosownie do § 1., ustęp 1. l. 3, rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280.

V. Podania do władz opiekuńczych lub fundacyjnych. Wydania z kas sierocych.

§ 18.

(1) Podania, wnoszone przez osobę pieczy poruczoną (przez fundację) celem uzyskania zezwolenia władzy opiekuńczej lub fundacyjnej na subskrypcję szóstej austriackiej pożyczki wojennej lub celem wydania przedmiotów majątkowych, potrzebnych dla zapłacenia subskrybowanej pożyczki wojennej, są wolne od stempla. Podania te mają być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej strony uwagą: „Wolne od stempla na mocy § 18. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 7. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 201.“

(2) Od kwot, wydanych bezwarunkowo z kas sierocych na zapłacenie szóstej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej za pieczy poruczoną osobą, nie trzeba uiszczać należności za przechowanie. Jeżeli wydanie jest warunkowe, natenczas okres czasu, jaki upłynął aż do tego wydania, należy pominąć przy obliczeniu należności za przechowanie, którą należy uiszczyć przy sposobności późniejszego bezwarunkowego wydania.

VI. Związki w celu subskrybowania austriackiej pożyczki wojennej.

§ 19.

(1) Stowarzyszeniom i związkom, które stosownie do swoich statutów zajmują się wyłącznie tylko subskrypcją austriackiej pożyczki wojennej na wspólny rachunek swych członków, zbieraniem wpłat członków na ten cel, przejściową korzystną lokacją rozporządzalnych pieniędzy w przedsiębiorstwach, podlegających publicznemu składaniu rachunków, tudzież agitacją na rzecz austriackich pożyczek wojennych, przyznaje się uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich, o ile kontrakt stowarzyszenia (statuty) odpowiadają ułożonym urzędownie przy piątej pożyczce wojennej statutom wzorowym:

1. Dla kontraktu stowarzyszenia i dla wszystkich dokumentów, podań, protokołów i czynności urzędowych, potrzebnych z powodu założenia stowarzyszenia (związku);

2. dla książek i zapisków stowarzyszenia (związku).

(2) Stowarzyszenia i związki oznaczonego w ustępie 1. rodzaju, których kontrakt stowarzyszenia (statuty) odbiegają od wymienionych statutów wzorowych, mogą najpóźniej do dnia 31. grudnia 1917 prosić władzę skarbową pierwszej instancji (urząd wymiaru należności, powiatową dyrekcję skarbową), w której okręgu znajduje się siedziba związku, wolnem od stempla podaniem o przyznanie ulg z ustępu 1.; termin można przedłużyć z godnych uwzględnienia powodów. Do prośby należy dołączyć w oryginale lub w uwierzytelnionym odpisie (odbitce) kontrakt stowarzyszenia lub statuty.

(3) Dokumenty i pisma, co do których korzysta się z uwolnienia według ustępów 1. lub 2., winny być zaopatrzone na górnym brzegu uwagą: „Wolne od stempla na mocy § 19. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 7. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 201.“

VII. Dokumenty wystawiane w stosunkach między zakładami kredytowymi, kasami oszczędności i stowarzyszeniami zarobkowymi i gospodarzami a subskrybentami (nabywcami) pożyczki wojennej.

§ 20.

(1) Władza skarbowa może przyznać uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich:

1. Poświadczeniem, jakie zakład kredytowy, kasa oszczędności lub stowarzyszenie zarobkowe i gospodarze wydaje subskrybentom szóstej austriackiej pożyczki wojennej zamiast subskrybowanych przez nich, lecz jeszcze nie wygotowanych papierów wartościowych tej pożyczki wojennej;

2. potwierdzeniem stron w sprawie odbioru subskrybowanych przez nie papierów wartościowych szóstej austriackiej pożyczki wojennej;

3. dokumentom, którymi oznaczony pod l. 1 zakład potwierdza swym odbiorcom — ewentualnie z przytoczeniem cenówek wpłaty — uiszczenie rat na rachunek wary przez nich subskrybowanej lub kupionej szóstej austriackiej pożyczki wojennej, jeśli dokumenty te zostaną wystawione przed dniem 1. lipca 1919;

4. wystawionym przed dniem 1. lipca 1919 dokumentom, w których subskrybenci lub nabywcy szóstej austriackiej pożyczki wojennej oświadczają, że zgadzają się z treścią przytoczonych pod l. 3 dokumentów;

5. potwierdzeniom, jakie przytoczony pod l. 1 zakład wyda swym odbiorcom przed dniem 1. lipca 1919 tej treści, że odbiorca objął w przechowanie subskrybowane lub kupione przez niego papiery wartościowe austriackiej pożyczki wojennej, i to także wtedy, jeżeli potwierdzenia te nie są wystawione w formie listu.

(2) Zakłady kredytowe, kasy oszczędności i stowarzyszenia zarobkowe i gospodarze, starające się o uwolnienia, o jakich mowa w ustępie 1., winny prosić o przyznanie tego uwolnienia przez wniesienie wolnego od stempla podania do krajowej władzy skarbowej, w której okręgu urzędowym znajduje się siedziba zakładu (stowarzyszenia). Do podania należy dołączyć projekt (formularz) dokumentów, co do których żąda się uwolnienia od należności stemplowych i bezpośrednich.

(3) Jeśli się udziela uwolnienia, to należy na górnym brzegu umieścić uwagą: „Wolne od stempla na mocy § 20. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 7. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 201.“

VIII. Pożyczki związków autonomicznych dla uzyskania środków na subskrybowanie pożyczki wojennej.

§ 21.

Pożyczkom, zaciąganym przez kraje, powiaty, gminy i inne autonomiczne związki w celu uzyskania gotówki na subskrybowanie szóstej austriackiej pożyczki wojennej, przyznaje się uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich stosownie do artykułu I i II ustawy z dnia 25. marca 1902, Dz. u. p. Nr. 70.

IX. Umowy o wypłatę kwot ubezpieczenia w papierach wartościowych pożyczki wojennej.

§ 22.

Umowy między zakładem ubezpieczeń a biorącym ubezpieczenie (ubezpieczonym), w których ten ostatni oświadcza gotowość, by mu przy wydarzeniu się przewidzianego ubezpieczeniem wypadku kwota ubezpieczenia została wypłacona zamiast w gotówce, w papierach wartościowych szóstej austriackiej pożyczki wojennej, nie podlegają prócz należności według § 1. rozporz.

dzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280. o należnościach od kontraktów ubezpieczenia, umów o rentę dożywotnią i o zaopatrzenie, żadnej osobnej należności (§ 5. i § 6., ust. 3., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 363).

X. Podatek od obrotu papierami wartościowymi.

§ 23.

Obrót papierami wartościowymi szóstej austriackiej pożyczki wojennej jest uwolniony od usta-

nowionego w ustawie z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, podatku od obrotu papierami wartościowymi.

XI. Początek mocy obowiązującej.

§ 24.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu jego ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 9. maja 1917.

Treść: (№ 202.—204.) 202. Rozporządzenie o przymusowej egzekucji na podstawie zagranicznych tytułów w Czarnogórze i o stopniu zagwarantowanej przez to rozporządzenie wzajemności. — 203. Rozporządzenie, dotyczące użycia papierów wartościowych szóstej austriackiej pożyczki wojennej do zapłacenia podatku od zysków wojennych. — 204. Rozporządzenie, dotyczące się obowiązku zgłaszania bilardów i taśm bilardowych

202.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 2. maja 1917

o przymusowej egzekucji na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych w Czarnogórze i o stopniu zagwarantowanej przez to rozporządzenie wzajemności.

Rozporządzenie c. i k. Wojskowego Gubernatorstwa jeneralnego w Czarnogórze z dnia 23. stycznia 1917, dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Czarnogórze Nr. 5, zawiera o przymusowej egzekucji na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych następujące przepisy:

„Orzeczenie sądów w austriacko-węgierskiej Monarchii, w Państwie Niemieckiem albo na c. i k. obszarze okupowanym w Serbii, jakoteż ugody, zawarte przed tymi sądami, należy we wszystkich sporach cywilnych egzekwować pod tymi warunkami i w tych granicach, jakie w odnośnym państwie są w ogólności ustanowione dla egzekwowania orzeczeń zagranicznych sądów cywilnych.“

Reskryptem c. i k. Wojskowego Gubernatorstwa jeneralnego w Czarnogórze z dnia 8. kwietnia 1917, M. A. Nr. 4925, pouczone następnie sądy, że przy wykonywaniu austriackich tytułów egzekucyjnych w Czarnogórze należy odmówić pozwolenia na egzekucję, względnie umieszczenia

klauzuli wykonawczej (artykuł 219. czarnogórskiej procedury cywilnej) tylko wtedy, jeżeli do rozstrzygnięcia byłby właściwym wyłącznie sąd czarnogórski.

W tym stopniu należy też uważać wzajemność za zagwarantowaną, jeżeli chodzi w myśl § 79. ordynacji egzekucyjnej o przymusową egzekucję na podstawie aktów i dokumentów, sporządzonych w Czarnogórze.

Na zasadzie § 84. ordynacji egzekucyjnej rozporządza się, że postanowienia § 80., liczba 1, ordynacji egzekucyjnej wogóle nie należy stosować do sporządzonych w Czarnogórze tytułów egzekucyjnych; należy jednak odmówić dozwoleń przymusowej egzekucji, jeżeli do rozstrzygnięcia jest wyłącznie właściwym sąd austriacki.

Schenk wlr.

203.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 7. maja 1917,

dotyczące użycia papierów wartościowych szóstej austriackiej pożyczki wojennej do zapłacenia podatku od zysków wojennych.

Papierów wartościowych szóstej austriackiej pożyczki wojennej i to zarówno zapisów długu

5½%towej, amortyzacyjnej pożyczki państwowej, jakoteż płatnych w dniu 1. maja 1927 5½%to-
wych państwowych bonów skarbowych, można
użyć do zapłacenia podatku od zysków wojennych.

Przyjmuje się przytem w miejsce zapłaty
zapisy długu amortyzacyjnej pożyczki państwowej
za kwotę 92 K, a państwowe bony skarbowe za
kwotę 93 K 50 h od każdych 100 K nominalnej
wartości.

Przy zapłacie podatku od zysków wojennych
kwitami tymczasowymi należy policzyć na korzyść
strony przy amortyzacyjnej pożyczce państwowej
5½%towe odsetki od dnia 1. kwietnia, a przy
państwowych bonach skarbowych także odsetki
od 1. maja 1917 aż do dnia zapłaty.

Zresztą mają odpowiednie zastosowanie po-
stanowienia obwieszczenia Ministerstwa skarbu
z dnia 18. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 109,
artykułu 30., ustęp 2., rozporządzenia Ministerstwa
skarbu z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247,
jakoteż rozporządzeń Ministerstwa skarbu z dnia
25. września 1916, Dz. u. p. Nr. 332, i z dnia
27. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 403.

Spitzmüller wtr.

204.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 8. maja 1917,

tyczące się obowiązku zgłaszania bilardów i taśm
bilardowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia
10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, za-
rządza się, jak następuje:

§ 1.

Wszystkie osoby i przedsiębiorstwa, w któ-
rych przechowaniu znajdują się zaopatrzone
taśmami gumowymi bilardy, nie zmontowane taśmy
bilardowe w całych kawałkach albo podzielone,
następnie odpadki taśm bilardowych, winny donieść
o tem na piśmie najdalej do dnia 25. maja 1917
według stanu z dnia 10. maja 1917 politycznej
władzy powiatowej swego miejsca zamieszkania
lub swej siedziby.

Doniesienia winny zawierać:

I. Co do bilardów, zaopatrzone w taśmy
gumowe:

- a) podanie liczby bilardów;
- b) oznajmienie, czy chodzi o bilardy kręgielkowe
z dziurami na powierzchni gry, o bilardy do
karambola albo też o bilardy, dające się
odwracać;
- c) imię i nazwisko właściciela, jeżeli ten, kto
ma bilardy w przechowaniu, nie jest sam
właścicielem.

II. Co do niezmontowanych taśm bilardowych
w całych kawałkach lub podzielonych i co do od-
padków taśm bilardowych:

- a) podanie ciężaru;
- b) imię i nazwisko właściciela, jeżeli ten, kto
ma w przechowaniu taśmy bilardowe albo
odpadki, nie jest ich właścicielem.

§ 2.

Za niewypełnienie tego obowiązku zgłoszenia,
za podanie dat niezupełnych lub nieprawdziwych,
jakoteż za wszelkie współdziałanie przy udare-
mnianiu ustanowionego w tem rozporządzeniu
obowiązku będą karali władze polityczne pierwszej
instancji grzywnami do 5000 K albo aresztem do
6 miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszemu
postanowieniu karnemu.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.

Georgi wtr.

Schenk wtr.

Urban wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIII. - Wydana i rozesłana dnia 10. maja 1917.

Treść: (M 205.—207.) 205. Rozporządzenie w sprawie zbadania zapasów przędz lnianych i lnianych towarów, oraz obrotu nimi. — 206. Rozporządzenie o ulgach w spłaceniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych. — 207. Rozporządzenie o ochronie najmniejszych w niektórych gminach Niższej Austrii i Czech.

205.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 8. maja 1917

w sprawie zbadania zapasów przędz lnianych
i lnianych towarów, oraz obrotu nimi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

A. Zbadanie zapasów.

§ 1.

Zbadaniu zapasów podlegają:

- a) wszelkiego rodzaju przędze lniane (przędza z lnu, z kłaków i odpadków); surowe, białe albo barwione, pojedyncze lub skręczone,
- b) wszelkiego rodzaju lniane nici do szycia,
- c) lniane i półlniane artykuły wszelkiego rodzaju,
- d) wszelkiego rodzaju artykuły, konfekcyonowane z materiałów lnianych lub półlnianych,
- e) inne artykuły, sporządzone w całości lub częściowo z przędzy lnianej.

§ 2.

Kto oznaczone w § 1. przedmioty w celach sprzedaży posiada albo zawodowo lub dla celów powszechnej użyteczności wyrabia, używa, uszlachetnia, przerabia albo przechowuje, jest obowiązany stosownie do poniższych postanowień zgłosić ilości, znajdujące się w dniu 20. maja 1917 w jego przedsiębiorstwach (także u robotników, pracujących w domu) albo magazynach, do dnia 31. maja 1917 w Wojennym Związku dla przemysłu lnianego w Wiedniu, I., Tuchlauben Nr. 13.

Towary, znajdujące się w dniu 20. maja 1917 w drodze, winien zgłosić odbiorca niezwłocznie po nadejściu każdej przesyłki. Towary, złożone u spedytorów, winni zgłaszać nie ci ostatni, lecz uprawnieni do dysponowania nimi.

Kto ma co do dostawy wymienionych w § 1. przedmiotów bezpośrednie zlecenia ze strony c. i k. Ministerstwa wojny, c. i k. Ministerstwa obrony krajowej, królewsko-węgierskiego Ministerstwa obrony krajowej albo innego urzędu wojskowego, winien niezależnie od obowiązku zgłoszenia wymienić według miary (liczby sztuk) i podanego w przybliżeniu ciężaru te ilości, do których dostawy jest on jeszcze obowiązany dnia 20. maja 1917. Za mające się dostawić uważa się w myśl niniejszego rozporządzenia te ilości, których w dniu 20. maja 1917 nie oddał jeszcze dostawca zakładowi przewozowemu do przewozu dla władzy doręczającej.

Zgłoszenia należy skutecznie wyłączać na kartach, pobieranych od Wojennego Związku dla przemysłu lnianego, które należy wypełnić dokładnie we wszystkich rubrykach, przestrzegając ewentualnych specjalnych postanowień, na nich uwidoczniowych.

Dla zapasów znajdujących się w posiadaniu c. k. kolei państwowych, obowiązują osobne postanowienia.

W dalszym ciągu należy skutecznie zgłoszenia zapasów według stanu z dnia 31. lipca 1917, a później co dwa miesiące według stanu ostatniego dnia w miesiącu i to do 10. dnia następnego miesiąca.

Wojenny Związek dla przemysłu lnianego jest upoważniany wezwać przy przedsięwzięciu badania zapasów o współdziałanie izby handlowe i przemysłowe oraz każdego czasu zażądać od stron wyjaśnień, uzupełniających badania zapasów.

B. Ograniczenie co do przerabiania i co do pozbywania.

§ 3.

Ograniczeniom co do przerabiania i co do pozbywania (§§ 4. i 5.) podlegają:

- a) surowe, bielone albo barwione, pojedyncze lub skręcone przędze lniane (przędze z lnu, z klaków i odpadków) wszelkiego rodzaju, także nici do szycia;
- b) wzorzyste i niewzorzyste tkaniny lniane i półlniane wszelkiego rodzaju, surowe, bielone, barwione, pstro tkane, impregnowane albo inaczej uszlachetnione, i to tak towar w sztukach jak i towar tkany z odznaczeniem sztuk lub krajany (wyjątki § 6.);
- c) artykuły konfekcyjne, służące dla celów wojskowych, z materiałów lnianych i półlnianych, jakoto uniformy, pościel, plecaki, worki na chleb, namioty, poidea, derki, worki na paszę, następnie z innych artykułów konfekcyjnych bielizna męska (koszule i kalesony), sienniki, jakoteż pojedynczo obrębione prześcieradła, ręczniki i ściereki.

§ 4.

Ograniczenie co do przerabiania.

Wszelkie przerabianie lub obrabianie wymienionych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów, o ile nie ustanowiono w § 6. wyjątków, jest dozwolone po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia tylko wtedy, jeżeli dla przerabiania lub obrabiania zostaną udzielone w danym przypadku osobne pozwolenia.

Prośby o pozwolenia na przerabianie lub obrabianie wymienionych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów należy wnosić do Wojennego

Związku dla przemysłu lnianego, używając przytem formularzy, jakie tam otrzymać można. Prośby o przerabianie lub obrabianie wspomnianych przedmiotów w celu wypełnienia zleceń zarządu wojskowego rozstrzyga Ministerstwo wojny, w razie zleceń zarządu obrony krajowej Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wojny. Wszystkie inne prośby rozstrzyga Ministerstwo handlu. Jeżeli prośby te odnoszą się do zleceń innych władz centralnych, porozumie się Ministerstwo handlu co do takich próśb z temi władzami centralnemi.

Pozwolone jest przerabianie lub obrabianie wymienionych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów, jakie znajdują się w zapasie jednego przedsiębiorstwa (także u robotników w domu pracujących), o ile jest to potrzebne do ukończenia jednego procesu pracy, już rozpoczętego w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia. Dozwolone jest dalej utkanie właśnie nawijanych lub już nawiniętych osnów. Kto chce korzystać z tego pozwolenia, ten musi donieść o tem na karcie zgłoszenia, którą można otrzymać w Wojennym Związku dla przemysłu lnianego i którą należy dokładnie wypełnić we wszystkich rubrykach, przestrzegając uwidoczniowych na niej postanowień, i odesłać ją bezzwłocznie z powrotem Wojennemu Związkowi dla przemysłu lnianego. Co do dalszego przerabiania i pozbywania w ten sposób wyprodukowanych towarów obowiązują powyższe postanowienia oraz przepisy § 5.

§ 5.

Ograniczenie co do pozbywania.

Wymienionych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów nie wolno pozbywać ani odstawać bez osobnego pozwolenia, o ile w następnych paragrafach nie ustanowiono wyjątków. Zmienić miejsce przechowania wolno tylko za poprzednim pozwoleniem Wojennego Związku dla przemysłu lnianego.

Prośby o pozwolenie na sprzedaż albo dostawę wymienionych w pierwszym ustępie tego paragrafu przędz, towarów i innych artykułów należy wnosić do Wojennego Związku dla przemysłu lnianego.

O prośbach takich rozstrzyga Ministerstwo wojny, jeżeli chodzi o pokrycie zapotrzebowania wojska, a o prośbach, dotyczących się pokrycia zapotrzebowania zarządu obrony krajowej, Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wojny. Prośby o uwolnienie zapasów handlu drobiazgowego, wychodzące poza uwolnienie, jakie zostało ogólnie zarządzane (§ 7.), załatwia Wojenny Związek dla przemysłu lnianego według wskazówek, wydanych przez Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem wojny i z Minister-

stwem obrony krajowej, przybierając w razie potrzeby doradców ze stanu kupieckiego. O wszystkich innych prośbach rozstrzyga Ministerstwo handlu, które porozumie się z innymi władzami centralnymi, jeżeli prośby takie dotyczą zleceń tychże władz.

§ 6.

Wyjątki.

Wyjęte z pod zakazu przerabiania lub obrabiania, pozbywania i dostawy są te ilości wymienionych w § 3. przedz, towarów i innych artykułów.

1. które są potrzebne do wykonania zleceń zarządu wojskowego lub jednego z cesarsko-królewskich lub królewsko-węgierskich Ministerstw albo też bośniacko-hercegowińskiego rządu krajowego. o ile w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie są już zatwierdzone dowody, odnoszące się do takich zleceń. Dowody jeszcze nie zatwierdzone, a znajdujące się w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie w Wojennym Związku dla przemysłu lnianego, należy traktować jak prośby o pozwolenie na przerabianie, obrabianie, pozbywanie albo dostawę i przesłać władzy właściwej;

2. dla których Ministerstwo handlu udzieliło wyjątkowo przed wejściem tego rozporządzenia w życie pozwoleń na przerabianie, lub obrabianie i pozbywanie;

3. które w chwili wejścia rozporządzenia w życie są własnością państwa, krajów, austriackiego towarzystwa Czerwonego Krzyża, kolei żelaznych, kas chorych, publicznych i prywatnych domów dla chorych;

4. które znajdują się w posiadaniu osób prywatnych i są przeznaczone na własny użytek;

5. które zostały sprowadzone po wejściu tego rozporządzenia w życie z zagranicy cłowej, o ile dostarczono w tym względzie dowodu Wojennemu Związkowi dla przemysłu lnianego w ciągu dni 8 po przywozie tych przedmiotów.

Wyjęte są następnie podwójne damaszki, wzorzysty towar à jour, i tkane chusteczki z niemi do wyciągania na szwy à jour, linony, koronki, hafty, wstążki mniej niż 1 cm szerokie, aksamity, tiule o szerokości dziurek powyżej 1.6 mm.

Wyjętymi od ustanowionego w § 4. ograniczenia przerabiania są wszelkiego rodzaju nici do szycia.

Wolno nadal wypożyczać w sposób zarobkowy towary, znajdujące się w posiadaniu wypożyczalni. Zakładom tym wolno także przerabiać towary, znajdujące się w ich posiadaniu w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie.

§ 7.

Specyalne postanowienia dla handlarzy drobiazgowych.

Handlarzom drobiazgowym wolno w najbliższych dwóch miesiącach licząc od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia dowolnie użyć następujących ilości towarów, zamkniętych w myśl § 3.—5., a to według stanu składu z dnia 10. maja 1917:

300 m towaru białego lub 10% takiego leżącego na składzie w dniu 10. maja 1917 towaru, lecz razem najwyżej 600 m;

200 m farbowanego, wydrukowanego lub pstró farbowanego towaru lub 10% takiego leżącego na składzie w dniu 10. maja 1917 towaru, lecz conajwyżej razem 400 m;

100 m impregnowanego towaru lub 10% takiego leżącego na składzie w dniu 10. maja 1917 towaru, lecz co najwyżej razem 200 m;

z bielizny męskiej, sienników, prześcieradeł, ręczników i ścierek do 5% towaru, znajdującego się na składzie w każdym z tych artykułów w dniu 10. maja 1917.

Kto chce czynić użytek z wspomnianego wyżej dowolnego używania, musi wypełnić następujące warunki:

1. Musi przy sposobności zgłaszania zapasów (według § 2. tego rozporządzenia) podać, jakie ilości towaru pozbył on od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia do dnia 20. maja 1917.

2. nie może żądać za oddane do dowolnego użycia towary w żadnym razie wyższych cen sprzedażnych, niż te, jakie uzyskał za takie towary przed ogłoszeniem tego rozporządzenia.

3. musi prowadzić zapiski, z których musi być widoczna każda zmiana w ilościach zapasów i użycie ich oraz na wezwanie udziału Wojennemu Związkowi dla przemysłu lnianego wykazów w powyższym kierunku.

Po upływie dwóch miesięcy wolno dalej sprzedawać tylko o tyle, o ile w tym względzie wyda Ministerstwo handlu osobne zarządzenie za pośrednictwem Wojennego Związku dla przemysłu lnianego.

§ 8.

Sprzedaje i odstawy do T. akc. Centrali dla lnu.

Bez ujmy dla ograniczeń z § 5. wolno wymienione w § 3. przedz, towary i inne artykuły sprzedawać i dostawiać T. akc. Centrali dla lnu. Podlegają one jednak w tej Centrali postanowieniom §§ 4. i 5.

C. Uchylenie umów.

§ 9.

Uchyła się umowy o sprzedaż i dostawę oznaczonych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów, o ile nie wypełniono ich do dnia wejścia tego rozporządzenia w życie. Roszczenia o dodatkowe wypełnienie lub o odszkodowanie z powodu niewypełnienia nie można dochodzić.

Roszczenia z powodu niedopełnienia, zaistniałe przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie, pozostają nietkniętymi. Nie można jednak żądać dodatkowego wypełnienia, lecz tylko odszkodowania.

§ 10.

Wyjątemi z pod zarządzonego w § 9. uchylenia są umowy o kupno i dostawę co do tych ilości oznaczonych § 3. przędz, towarów i innych artykułów, co do których w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie znajdują się u Wojennego Związku dla przemysłu lnianego dowody lub pozwolenia na przedzenie, przerabianie lub użycie w myśl rozporządzeń ministerjalnych z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 116 i 117.

Umowy o kupno i dostawę, podpadające pod te zarządzenia wyjątkowe, należy w ciągu 14 dni po wejściu tego rozporządzenia w życie zgłosić u Wojennego Związku dla przemysłu lnianego dla utrzymania ich w ewidencji, podając przytem te ilości, jakie mają być jeszcze dostawione.

Postanowienia § 9. nie dotyczą umów o kupno i dostawę towarów, wymienionych w trzecim od końca ustępie § 6. (damaszkii podwójne itd.), oraz sporządzonych z nich artykułów.

Wreszcie nie dotyka rozporządzenie niniejsze tych umów, które odnoszą się do pobierania z zagranicy przędz lnianych, towarów lnianych lub półlnianych, albo wyrobów, sporządzonych z nich wyłącznie lub częściowo.

D. Przymus ofertowania.

§ 11.

Znajdujące się w przedzalniach i wyrabiane w nich przędze lniane (przędze lniane, przędze z kłaków i odpadków) winni tkacze za pośrednictwem T. akc. austriackiej Centrali dla lnu surowego ofiarowywać T. akc. Centrali dla lnu, a to wyroby gotowe co tygodnia. Przedzalnie są obowiązane udzielać T. akc. Centrali dla lnu surowego żądanych przez nie wyjaśnień o składach przędzy, wyrobach przędzy i o możliwościach wyrabiania przędzy. Co do produkcji przędzy i jej użycia podlegają obie centrale wskazówkom Wojennego Związku dla przemysłu lnianego.

Wyjątemi od ustanowionego w powyższym ustępie obowiązku ofertowania są te ilości przędzy, które są wyrabiane z materiału lnianego, zakupionego z wolnej ręki za granicą cłową.

Wyjątemi następnie od obowiązku ofertowania są te ilości przędzy, dla których w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie już udzielono pozwoleń na przedzenie albo już wniesiono do Wojennego Związku dla przemysłu lnianego prośby o takie pozwolenia. O ile takie prośby o pozwolenie na przedzenie zostaną odrzucone, podlegają odnośnie ilości przędzy obowiązkowi ofertowania.

T. akc. Centrali dla lnu winno do 28 dni od nadejścia zgłoszeń przędzy oświadczyć T. akc. Centrali dla lnu surowego, czy i po jakiej cenie przyjmuje ofiarowane przędze. Za ceny objęcia uważa się ustanowione każdorazowo drogą rozporządzenia ceny najwyższe, o ile one istnieją. W razie sporów co do wysokości ceny mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 15., ustęp 4. Jeżeli przędze nie zostaną przyjęte, podlegają one tylko ograniczeniom z §§ 4. i 5. niniejszego rozporządzenia.

Fakturowanie uskutecznia się najdalej do 4 tygodni od dnia, w którym odeszło do T. akc. Centrali dla lnu uwiadomienie o przyjęciu oferty.

§ 12.

Nici do szycia, towary lniane lub półlniane albo z takich towarów sporządzone artykuły (§ 1. b do e) należy ofiarować do zakupna T. akc. Centrali dla lnu na podstawie zarządzeń, wydanych w poszczególnych przypadkach. Zarządzenia te będzie wydawało każdorazowo Ministerstwo handlu, a mianowicie, jeżeli chodzi o pokrycie zapotrzebowania zarządu wojskowego albo jakiejś c. k. władzy, na wniosek tych władz, a dla artykułów, osobno oznaczonych, drogą stosownych obwieszczeń. W taki sam sposób jest w każdym przypadku zarządzonego przymusu ofertowania obowiązaniem T. akc. Centrali dla lnu oddać komisji odbiorczej do dyspozycji nabyte przez się z wolnej ręki towary, podpadające pod łączący przymus ofertowania.

Wyjęte od przymusu ofertowania są te ilości powyższych artykułów, które są przeznaczone do prywatnego użytku posiadacza i jego rodziny.

O ile w zarządzonym dla poszczególnego przypadku przymusie ofertowania Ministerstwo handlu nie postanowi czego innego, stanowią następnie wyjątek te ilości towarów, co do których w dniu ogłoszenia przymusu ofertowania znajdują

się u Wojennego Związku dla przemysłu lnianego dowody, pozwolenia na przerabianie lub użycie, albo co do których zamieniono terminatki z T. akc. Centrali dla lnu. Towary takie uwolnione od przymusu ofertowania należy mimo to zgłosić w T. akc. Centrali dla lnu w terminie przepisany, podając dokładnie daty, powodujące uwolnienie.

Wyjęte z pod przymusu ofertowania są wreszcie przedzły lub towary, sprowadzone po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia z zagranicy cłowej, o ile przywozy te są wykazane poświadczczeniami Wojennego Związku dla przemysłu lnianego.

Ministerstwo handlu może po wysłuchaniu Wydziału Wojennego dla przemysłu lnianego zarządzić przymus ofertowania dla przedzły lnianych (§ 1. a), znajdujących się u innych posiadaczy, a nie u tkaczy.

§ 13.

Kto posiada artykuły, wymienione w zarządzeniu ofertowania przez Ministerstwo handlu, jest obowiązany ofiarować je do nabycia T. akc. Centrali dla lnu do 10 dni po wydaniu tego zarządzenia, dołączając próbki i podając ilości i miejsce składu. Kto przechowuje powyższe artykuły dla właściciela, jest obowiązany, jak tylko Ministerstwo handlu zarządzi przymus ofertowania, zgłosić u T. akc. Centrali dla lnu również do dni 10 przechowywane u siebie ilości, wymieniając przytem właściciela. Jeżeli przechowca nie wie, czy przechowywane przez niego przedmioty podlegają postępowaniu, przepisane mu co do ofert, ma się ograniczyć zgłoszenie do podania ilości towarów i wymienienia właściciela.

§ 14.

Jeżeli oferent nie otrzyma w ciągu 21 dni od daty wystawionego przez T. akc. Centrali dla lnu poświadczenia odbioru żadnego uwiadomienia co do tego, że ofiarowane przezeń ilości zostaną objęte, to ma on prawo użyć tych artykułów, przestrzegając przytem postanowień §§ 4. i 5. tego rozporządzenia.

§ 15.

Cenę objęcia za te ilości, które zakupi T. akc. Centrali dla lnu na podstawie oferty, ustanowi komisya, składająca się z jednego zastępcy Ministerstwa handlu, z jednego zastępcy uczestniczącej w zakupnie władzy i z jednego zastępcy T. akc.

Centrali dla lnu. Do komisji zostaną przydzieleni z głosem doradczym, znawcy, ustanowieni przez Ministerstwo handlu.

Za podstawę oznaczenia cen objęcia mają służyć ceny wytyczne, ustanawiane w każdym poszczególnym przypadku dla postępowania, przepisane co do ofert, przez Wojenny Związek dla przemysłu lnianego i zatwierdzone przez Ministerstwo handlu.

Wszystkie ceny rozumie się netto kasa od miejsca odbioru.

Jeżeli strona nie zgadza się na ceny objęcia, ustanowione przez komisję, to oznaczy cenę objęcia ten sąd powiatowy, w którego okręgu ma swą siedzibę T. akc. Centrali dla lnu, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców na podstawie cen wytycznych, ustanowionych po myśli ustępu 2. tego paragrafu. W tym przypadku winno T. akc. Centrali dla lnu zapłacić gotówką przy odbiorze na razie oznaczoną przez komisję cenę kupna. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można do dni ośmiu zacząć rekusem. Od rozstrzygnięcia drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile koszt postępowania należy nałożyć na jedną stronę albo rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

Jeżeli ofiarowane do zakupna ilości przekraczają zapotrzebowanie, jakie w danej chwili należy pokryć drogą postępowania, przepisane dla ofert, należy przy równych zresztą warunkach uwzględnić ile możliwości równomiernie wszystkich oferentów w stosunku do ofiarowanej dla zakupna ilości.

§ 16.

T. akc. Centrali dla lnu jest obowiązane pobrać rzeczywiście od posiadacza artykuły, nabyte przez nie na podstawie tego przymusu ofertowania (§§ 12. do 15.), a to w ciągu sześciu tygodni od dnia wysłania oferentowi uwiadomienia o objęciu. Ewentualne koszty składu, ubezpieczenia itd. idą aż do dnia rzeczywistego objęcia na rachunek posiadacza towaru.

§ 17.

T. akc. Centrali dla lnu jest obowiązane artykuły, jakie nabyło na podstawie tego postępowania, przepisane dla ofert, odebrać od pozbywającego według ilości i jakości w miejscu, które samo wyznaczy, i zapłacić mu do dni 14

wyznaczoną (§ 15.) przez komisję cenę od miejsca odbioru.

T. akc. Centrali dla lnu jest obowiązane nabyte przez nie na podstawie przymusu ofertowania albo z wolnej ręki przedze, towary lub inne artykuły dostawić wyznaczonej przez Ministerstwo handlu władzy lub miejscu po cenie, ustanowionej przez komisję, doliczając przytem rzeczywiste wydatki na przewóz, ubezpieczenie, stemple itd., oraz oznaczoną procentowo prowizję za wykonanie (§ 18.).

E. Prowizya za wykonanie, należąca się T. akc. Centrali dla lnu.

§ 18.

Przy dostawie przedz, towarów i innych artykułów, zakupionych przez T. akc. Centrali dla lnu albo za jego pośrednictwem, ma ono prawo pobrać z wartości dostawy procentową prowizję za wykonanie, której wysokość ustanawia Ministerstwo handlu, w czasie wojny w porozumieniu z Ministerstwem wojny i z Ministerstwem obrony krajowej.

F. Kontrola, postanowienia karne, wejście w życie.

§ 19.

Dla zapewnienia przestrzegania postanowień tego rozporządzenia ustanowi Ministerstwo handlu organa kontrolne mające każdej chwili dostęp do wszystkich przedsiębiorstw, których dotyczy to rozporządzenie; organom tym należy na żądanie pozwolić na wgląd do wszystkich odnośnych ksiąg handlowych, korespondencji i innych zapisków.

§ 20.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnieniu ustanowionych w niem obowiązków będą karały władze polityczne pierwszej instancyi grzywnami do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyny te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 21.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117.

Georgi wlr.

Schenk wlr.

Urban wlr.

206.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 9. maja 1917

o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych.

Na mocy artykułu I. rozporządzenia cesarskiego z 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, o upoważnieniu rządu do wydawania zarządzeń w dziedzinie gospodarczej zmienia się i uzupełnia postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 43, o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych w artykułach I, II, III, V, VI, §§ 1., 2. i 4., VII i XII ze skutecznością od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Artykuły I do XII rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 43, mają zatem opiewać:

Rozszerzenie stopnia pierwszeństwa prawa zastawu dla wierzytelności odsetkowych przeciw osobom wojskowym.

Artykuł I.

W razie dokonania przed dniem 1. lipca 1919 przybicia nieruchomości przymusowo sprzedanej, odsetki i inne powtarzające się należitości uboczne (dodatki na zarząd itp.) od wierzytelności, w których dochodzeniu lub ściągnięciu wierzytel doznał przeszkody na mocy postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, korzystają z równego pierwszeństwa z kapitałem (§ 216., ustęp 2. o. e.), o ile nie zalegają dłużej niż sześć lat przed dniem dokonania przybicia. Jednakże z tego pierwszeństwa nie korzystają odsetki i należitości uboczne, które już w czasie zajścia przeszkody, wymienionej w § 3. powołanego rozporządzenia cesarskiego, zalegały dłużej, niż trzy lata.

Przemiana wierzytelności odsetkowych przeciw interesowanym w ruchu obcych i przeciw osobom wojskowym na nową wierzytelność kapitałową na wniosek dłużnika.

Artykuł II.

(1) Jeżeli osoby, wymienione w ustępie 2., wskutek wypadków wojennych nie były w stanie

zapłacić w terminie procentów od intabulowanej wierzytelności, może sąd aż do dnia 30. czerwca 1919 włącznie pozwolić tym osobom na ich wnioski, aby zaległe odsetki i inne powtarzające się należności uboczne przemieniono na wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i aby dla niej zaintabulowano prawo zastawu z pierwszeństwem równem temu, jakie ma wierzytelność główna.

(2) Przemiany można dozwolnić:

- a) osobom i przedsiębiorstwom, które wykazały, że przeważnie zdane są na zarobek lub na dochód z ruchu obcych,
- b) osobom wojskowym i tym, które postawiono z nimi na równi (rozporządzenie cesarskie z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178),
- c) małżonkom osób, wymienionych pod b), jeżeli wspólnie z nimi są właścicielami zastawionej nieruchomości.

(3) Te postanowienia nie mają zastosowania do procentów i należności ubocznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 — co do wierzytelności przeciw osobom wojskowym i ich małżonkom w czasie zajęcia przeskody, wymienionej w § 3. powołanego rozporządzenia cesarskiego — zalegały już dłużej niż trzy lata.

Artykuł III.

(1) Oprocentowanie i spłatę kapitału odsetkowego winien sąd ustanowić w ramach granic wynikających z ustępów 2. i 3.

(2) Nawet wówczas, gdy powtórnie pozwala się na przemianę zaległych odsetek i należności ubocznych tej samej wierzytelności, kapitał odsetkowy nie powinien przewyższać sumy zaległości w odsetkach i należnościach ubocznych za 5 $\frac{1}{2}$ lat.

(3) Kapitału odsetkowego nie wolno oprocentowywać wyżej niż po 6 od sta i spłacać go należy w annuitetach albo w równych ratach półrocznych lub rocznych. Oprocentowanie ustanowić należy z uwzględnieniem stosunków targu pieniężnego, jednak nie niżej niż według stopy procentowej wierzytelności głównej, jeżeli ta stopa nie wynosi więcej niż 6 od sta. Okres umorzenia nie może trwać dłużej niż 15 lat. Dłużnik nie jest obowiązany płacić wyższych rat na kapitał odsetkowy aniżeli to wypada z planu umorzenia. W razie przymusowej sprzedaży nieruchomości kapitał odsetkowy staje się płatnym.

(4) Do rozstrzygania o wniosku powołanym jest sąd, który jest właściwy do wykonania egzekucji co do zastawionej nieruchomości.

(5) Jeżeli dłużnik stawiając wniosek nie wykazuje, że wierzyciel hipoteczny nań się zgodził, należy przed wydaniem rozstrzygnięcia przesłuchać wierzyciela (§ 56. o. e.). Koszta połączone z przesłuchaniem zwrócić ma dłużnik wierzycielowi, chyba że dłużnik pozasadownie domagał się przemiany i wierzyciel odmówił temu żądaniu, chociaż ono widocznie było uzasadnione.

(6) Od uchwały, która dozwala przemiany zaległych odsetek na kapitał odsetkowy, dopuszczalny jest środek prawny tylko o tyle, o ile ona tyczy się oprocentowania i spłaty kapitału odsetkowego.

(7) Uchwałę wpisać należy z urzędu do księgi gruntowej.

Przemiana zaległości kapitałowych u interesowanych w ruchu obcych i u osób wojskowych na nową wierzytelność na wniosek dłużnika.

Artykuł IV.

(1) Przy pożyczkach annuitetowych równocześnie z przemianą odsetek na kapitał odsetkowy można przemienić zaległe kwoty kapitału na nową wierzytelność kapitałową, którą w ten sam sposób jak kapitał odsetkowy należy hipotecznie zabezpieczyć, oprocentowywać i spłacać.

(2) W uchwale zezwalającej na przemianę należy podać osobno wysokość przemienionych zaległości kwot kapitałowych i zaległości odsetek.

(3) Postanowienia artykułu III, ustępów 3. do 7., mają odpowiednie zastosowanie do przemiany zaległości kapitałowych. Równocześnie z wpisem nowego prawa zastawu dla przemienionej zaległości kapitałowej należy wykreślić dawne prawo zastawu w wysokości tej zaległości.

Przemiana zaległości odsetkowych i kapitałowych na nową wierzytelność na wniosek wierzyciela.

Artykuł V.

(1) Na wniosek wierzyciela, który na podstawie przepisu prawa, orzeczenia sędziowskiego albo z innego powodu wskutek wojny doznał przeszkody w dochodzeniu lub ściągnięciu wierzytelności hipotecznej zabezpieczonej, może sąd aż do dnia 30. czerwca 1919 włącznie dozwolnić, aby zaległe odsetki i inne powtarzające się należności uboczne przemieniono na wierzytelność ka-

pitalową (kapitał odsetkowy) i aby dla niej zainstabulowano prawo zastawu z pierwszeństwem, równem temu, jakie ma główna wierzytelność. Jeżeli prawo własności zastawionej nieruchomości przysługuje wspólnie małżonkom, to wniosek może być rozszerzony na oboje małżonków, chociaż przeszkoda zachodziła tylko u jednego z nich.

(2) Postanowienie to nie ma zastosowania do odsetek i należyci ubocznych, które według artykułu II, ustęp 3., wykluczone są od przemiany na wierzytelność kapitałową.

(3) Postanowienia artykułu III, ustępy 1. do 4., 6. i 7., i artykułu IV mają zastosowanie. Przed rozstrzygnięciem o wniosku wierzyciela należy przesłuchać dłużnika (§ 56. o. e.), jeżeli to jest możebne bez znacznej zwłoki.

(4) Wniosek o przemianę przerywa przedawnienie.

Osobne postanowienia dla obszaru wojennego.

Artykuł VI.

W obszarach, ustanowionych rozporządzeniem Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej, a szczególnie dotkniętych wypadkami wojennymi, obowiązują następujące postanowienia:

Rozszerzenie stopnia pierwszeństwa prawa zastawu dla wierzytelności odsetkowych.

§ 1.

W razie dokonania przed dniem 1. lipca 1919 przybicia przymusowo sprzedanej nieruchomości, korzystają z równego pierwszeństwa z kapitałem (§ 216., ustęp 2. o. e.) odsetki i inne powtarzające się należyci uboczne (dodatki na zarząd itp.), które nie zalegają dłużej niż sześć lat przed dniem dokonania przybicia. Z tego pierwszeństwa nie korzystają jednak odsetki i należyci uboczne, które w dniu 1. sierpnia 1914 zalegały już dłużej niż trzy lata.

Umówiona przemiana zaległości odsetkowych i kapitałowych na nową wierzytelność.

§ 2.

(1) Do dnia 30. czerwca 1919 włącznie można zaległe odsetki i inne powtarzające się należyci uboczne hipotecznie zabezpieczonej wierzytelności przemienić na podstawie umowy stron na wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i dla niej zainstabulować prawo zastawu z pierwszeństwem, równem temu, jakie ma wierzytelność

główna. Postanowienie to nie ma zastosowania do odsetek i należyci ubocznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 zalegały już dłużej niż trzy lata.

(2) Kapitału odsetkowego nie wolno oprocentowywać wyżej niż po 6 od sta i spłacać go należy w annuitetach albo w równych ratach półrocznych lub rocznych. Okres umorzenia nie może trwać dłużej niż dwadzieścia lat, a przy pretensjach, zainstabulowanych na nieruchomościach w Tryeście lub w tych gminach lwowskiego sądu krajowego wyższego, w których ma sąd siedzibę, nie dłużej niż dwadzieścia pięć lat.

(3) Postanowienia artykułu III, ustęp 2., mają zastosowanie.

§ 3.

(1) Przy pożyczkach annuitetowych można równocześnie z przemianą odsetek na kapitał odsetkowy na podstawie umowy stron także zaległe kwoty kapitału przemienić na nową wierzytelność kapitałową, którą w ten sam sposób jak kapitał odsetkowy należy hipotecznie zabezpieczyć, oprocentowywać i spłacać.

(2) Wysokość przemienionej zaległości kapitałowej i odsetkowej należy podać oddzielnie. Równocześnie z wpisem nowego prawa zastawu dla przemienionej zaległości kapitałowej należy wykreślić dawne prawo zastawu w wysokości tej zaległości.

Przemiana zaległości odsetkowych i kapitałowych na nową wierzytelność na wniosek dłużnika lub wierzyciela.

§ 4.

(1) Jeżeli dłużnik wskutek wypadków wojennych nie mógł zapłacić w terminie odsetek od instabulowanej wierzytelności, może sąd aż do dnia 30. czerwca 1919 włącznie na wniosek dłużnika lub wierzyciela pozwolić, aby zaległe odsetki i inne powtarzające się należyci uboczne przemieniono na wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i aby dla niej zainstabulowano prawo zastawu z pierwszeństwem równem temu, jakie ma wierzytelność główna. Przepis ten nie ma zastosowania do odsetek i należyci ubocznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 zalegały dłużej niż trzy lata.

(2) Postanowienia artykułów III, IV i V, ustęp 4., mają zastosowanie; jednakże spłata może być rozdzielona na lat dwadzieścia, a przy pretensjach, zainstabulowanych na nieruchomościach w Tryeście lub w tych gminach lwowskiego sądu krajowego wyższego, w których ma sąd siedzibę, na lat dwadzieścia pięć.

Postanowienia wspólne.**Artykuł VII.**

Obok kwoty kapitałowej kapitału odsetkowego można przekazać z ceny licytacyjnej za nieruchomości zaległe odsetki i inne powtarzające się należności uboczne, przypadające od wierzytelności głównej i od zaległych kwot kapitałowych, przemienionych na nową wierzytelność kapitałową, dalej od kapitału odsetkowego tylko w takiej kwocie, aby te odsetki i należności uboczne razem z niespłaconą resztą kapitału odsetkowego nie przekraczały sześciokrotnej wysokości rocznych odsetek i należności ubocznych od kwoty wierzytelności głównej, która była intabulowana w czasie wpisania prawa zastawu dla kapitału odsetkowego.

Artykuł VIII.

Prawo zastawu dla kapitału odsetkowego gaśnie z upływem dwu lat od dnia, w którym uiszczyć należało ostatnią ratę annuitetową albo ratę kapitału odsetkowego. Wygaśnie prawo zastawu należy wykreślić z urzędu w księdze gruntowej.

Artykuł IX.

O ile kapitał odsetkowy razem z niespłaconą resztą wierzytelności głównej i z doliczeniem zaległości kapitałowych, przemienionych na nową wierzytelność kapitałową, przewyższa intabulowaną kwotę wierzytelności głównej, nie może właściciel nawet wtedy rozrządzać prawem zastawu, za intabulowaniem jeszcze dla spłaconej części wierzytelności głównej, gdyby zresztą istniały warunki przeniesienia prawa zastawu na inną wierzytelność.

Artykuł X.

Do postępowania według artykułów II do V i VI, § 4. mają zastosowanie przepisy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych.

Artykuł XI.

Umowy i dokumenty, mające za przedmiot przemianę odsetek i należności ubocznych na kapitał odsetkowy i przemianę zaległości kapitałowych na nową wierzytelność kapitałową, tudzież odpowiednie wpisy hipoteczne, są wolne od stempli i należności.

Rozszerzenie uprzywilejowanego prawa zastawu dla podatków i danin publicznych.

Artykuł XII.

(1) Jeżeli wedle powyższych postanowień zachodzą warunki, pod którymi z ceny licytacyjnej

danej nieruchomości można przekazać więcej niż trzyletnie zaległości w odsetkach z pierwszeństwem wierzytelności głównej, albo jeżeli zaległości odsetkowe przemieniono na kapitał odsetkowy z prawem zastawu, mającym pierwszeństwo wierzytelności głównej, w takich razach z ceny licytacyjnej danej nieruchomości należy przekazać podatki przypadające z tej nieruchomości, włącznie z podatkiem zarobkowym (§§ 76., ustęp 1., i 123. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220), razem z dodatkami, należności od przeniesienia własności i inne z tej nieruchomości przypadające daniny publiczne, które według obowiązujących przepisów mają ustawowe prawo zastawu lub prawo pierwszeństwa, tudzież odsetki zwłoki od tych podatków i danin z pierwszeństwem zastrzeżonym w § 216., ustęp 1., l. 2 o. e., o ile one nie zalegają dłużej niż sześć lat od dnia dokonania przybicia i jeżeli przybicia dokonano przed dniem 1. lipca 1919. Przy należnościach od przeniesienia własności wystarcza, jeżeli ostatni krok egzekucyjny w celu ściągnięcia należności przedsięwzięto nie wcześniej, niż sześć lat przed dniem przybicia, chociażby po upływie czasu, do którego prawo pierwszeństwa zresztą jest ograniczone.

(2) Postanowienia ustępu 1. nie mają zastosowania do podatków i danin publicznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 albo w przypadku artykułu I w czasie nastania przeszkody, podanej w § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29 lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, straciły już swe prawo pierwszeństwa.

Clam-Martinić wtr.	Baernreither wtr.
Georgi wtr.	Forster wtr.
Hussarek wtr.	Trnka wtr.
Spitzmüller wtr.	Bobrzyński wtr.
Handel wtr.	Schenk wtr.
Urban wtr.	Höfer wtr.

207.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 9. maja 1917

o ochronie najmościerców w niektórych gminach Niższej Austrii i Czech.

Na zasadzie artykułu I rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p.

Nr. 34, o ochronie najmobierców zarządza się, jak następuje:

(1) Postanowienia powyższego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w następujących gminach:

1. w Niższej Austrii.

Schönau nad Triesting (powiat polityczny Baden);

Oberhollabrunn i Retz miasto (powiat polityczny Oberhollabrunn).

2. w Czechach.

a) Dubi, Kladno, Kroczehlawy i Rozdzielów (powiat polityczny Kladno);

Litomierzyce i Teresin (powiat polityczny Litomierzyce);

Bolewec, Bozków, Doubrawka, Doudlehece, Koturów, Lobež, Skorniany i Ojpernice (powiat polityczny Pilsno);

Hnidousy i Motyczyn (powiat polityczny Slane);

b) Chomutów;

c) Falknów;

d) Hradec Kralowe, Kukleny i Praskie Przedmieście (powiat polityczny Hradec Kralowe).

(2) Postanowienia tego rozporządzenia obowiązują także przy podwyższeniach stopy procentowej od hipotek, ciążących na wynajętych nieruchomościach, a umówionych po dniu 27. stycznia 1917, i przy tych podwyższeniach czynszu najmu, które stają się obowiązującymi lub zostały umówione według podanych poniżej dni rozstrzygających. Jako dni rozstrzygające ustanawia się:

dzień 1. stycznia 1917 dla gmin, wymienionych pod l. 2, lit. a;

dzień 1. lutego 1917 dla gmin, oznaczonych pod l. 1;

dzień 1. marca 1917 dla Chomutowa (l. 2, lit. b);

dzień 1. kwietnia 1917 dla Falknowa (l. 2, lit. c);

dzień 1. maja 1917 dla gmin, oznaczonych pod l. 2, lit. d.

(3) Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Trnka wtr.

Handel wtr.

Schenk wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 10. maja 1917.

Treść: (M 208. i 209.) 208. Rozporządzenie, w sprawie zmiany dodatku C do § 18. rozporządzenia wykonawczego do ustawy o taryfie cłowej z dnia 13. lutego 1906. — 209. Obwieszczenie, w sprawie wydania statutu i instrukcyi dla Centralnej Komisji badania cen.

208.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 8. maja 1917,

w sprawie zmiany dodatku C do § 18. rozporządzenia wykonawczego do ustawy o taryfie cłowej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22.

W porozumieniu z interesowanymi królewsko węgierskimi Ministerstwami zmienia się z okazji wprowadzenia monopolu środków słodzących dodatek C do § 18. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie cłowej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, w następujący sposób:

W rozdziale II. (sztuczne środki słodzące) powołanego dodatku C, lit. a, należy skreślić tekst dotychczasowy; w jego miejsce wchodzi następujące brzmienie:

„Nabywanie sztucznych środków słodzących jest dozwolone tylko za zezwoleniem Ministerstwa skarbu. Także do przewozu sztucznych środków słodzących potrzeba pozwolenia władzy skarbowej.

Za sztuczne środki słodzące należy uważać nie tylko przetwory, uzyskane drogą syntetyczną, a składem chemicznym nie należące do grupy węglowodanów, lecz także wszystkie inne produkty chemiczne, które posiadają większą siłę

słodzącą niż czysty cukier burakowy (trzciniowy). Należy tu w szczególności sacharyna, to jest bezwodnik kwasu ortosulfaminbenzoesowego albo sulfinit kwasu benzoesowego i jego sole, sukroa i dulcyn, to jest karbamiit parafenetolu, glucyn itd.

Takiemu samemu traktowaniu jak powyższe sztuczne środki słodzące podlegają także niemający smaku słodkiego kwas ortosulfaminbenzoesowy, jego estry i ortosulfamid toluolowy.

Podróżnym wolno przywieźć ze sobą dla własnego użytku bez osobnego pozwolenia i bez opłacania należności tylko taką ilość sztucznych środków słodzących, która nie przekracza 25 gramów brutto.

Do przywozu lub przewozu z zagranicy cłowej towarów, sporządzonych przy użyciu sztucznych środków słodzących, nie potrzeba osobnego pozwolenia władzy monopolowej; należy jednak tego rodzaju środki żywności lub ożywki zdeklarować wyraźnie w papierach cłowych względnie przewozowych jako „zawierające sacharynę“. Następnie należy za środki żywności i ożywki wymierzyć oprócz taryfowego cła od przywozu należność licencyjną po 1 K od każdego kilograma ciężaru, jaki należy wziąć za podstawę ocenia; wolno jednak stronom żądać zapłaty według ilości sztucznych środków słodzących, rzeczywiście zawartej w towarze.“

Jako końcową uwagę do powyższych nowych postanowień należy na końcu tej samej kolumny umieścić poniżej kreski słowa:

„Patrz rozporządzenie cesarskie z dnia 25. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 37, i odnośny

przepis wykonawczy, rozporządzenie ministerialne z dnia 12. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 57.*

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wlr. Spitzmüller wlr.
Urban wlr.

209.

Obwieszczenie Ministra, kierującego Urzędem dla wyżywienia ludności, z dnia 8. maja 1917,

w sprawie wydania statutu i instrukcji dla Centralnej Komisji badania cen.

Na mocy § 34. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131. o zaopatrzeniu ludności w przedmioty zapotrzebowania wydaje się w porozumieniu z interesowanymi Ministrami statut i instrukcję dla Centralnej Komisji badania cen w c. k. Urzędzie dla wyżywienia ludności:

A. Statut

Centralnej Komisji badania cen.

Właściwość.

§ 1.

Właściwość miejscowa Centralnej Komisji badania cen, ustanowionej w myśl § 32. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131 przy Urzędzie dla wyżywienia ludności w Wiedniu, rozciąga się na wszystkie kraje austriackie.

Zadania Centralnej Komisji badania cen w ogólności.

§ 2.

Obowiązkiem Centralnej Komisji badania cen jest udzielanie rad i wspieranie państwowych władz centralnych we wszystkich sprawach, dotyczących się tworzenia cen. Utworzenie Centralnej Komisji badania cen ma na celu użyzyć stosownego poparcia służącemu zaopatrzeniu ludności działaniu uprawnionych kół producentów i handlu przy zupełnem uwzględnieniu przytem interesów konsumentów.

Centralna Komisja badania cen winna w szczególności jako organ Urzędu dla wyżywienia ludności spełniać następujące zadania:

- a) czuwać nad działalnością biur badania cen co do ustanawiania cen wytycznych (§ 8.);
- b) ustanawiać ceny wytyczne (§ 9.);
- c) czuwać nad działalnością biur badania cen, dotyczącą się wydawania opinii (§ 13.);
- d) opracowywać naukowo przedłożone przez biura badania cen opinie i oświadczenia, jakoteż objaśniać publiczność o działalności biur badania cen (§ 14.);
- e) wspierać państwowe władze centralne we wszystkich sprawach, odnoszących się do zaopatrzenia ludności w przedmioty zapotrzebowania (§ 15.).

Skład Centralnej Komisji badania cen.

§ 3.

Centralna Komisja badania cen składa się:

- a) z przewodniczącego,
- b) z jego zastępcy i
- c) przynajmniej z 60 członków.

Do Komisji należą także zastępcy interesowanych państwowych władz centralnych i członkowie dyrekcji Urzędu dla wyżywienia ludności jakoteż wydelegowani przez Urząd ten urzędnicy.

Przewodniczącego, jego zastępcę i członków Centralnej Komisji badania cen ustanawia Minister, kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności, w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. W taki sam sposób zostają oni złożeni z urzędu.

Wydziały.

§ 4.

Przewodniczący Centralnej Komisji dla badania cen powołuje z pośród członków przynajmniej dziesięć stałych, a w miarę potrzeby od przypadku do przypadku dalszą ilość wydziałów zawodowych z zakresem działania, ograniczonym do pewnych oznaczonych przedmiotów zapotrzebowania albo w inny sposób, przyczem należy baczyć na możliwie równomierne uwzględnienie wytwórców, handlarzy i konsumentów w poszczególnych wydziałach. Ilość członków jednego wydziału należy ustanowić z reguły nie poniżej 6 i nie powyżej 18; można przytem ustanowić zastępców dla członków wydziału z pośród członków

komisji. Jeden członek komisji może należyć do większej ilości wydziałów.

Przewodniczący Centralnej Komisji badania cen ustanawia z pośród członków komisji albo z pośród osób, wymienionych w § 3. ustęp 2., dla każdego wydziału zawodowego jednego przewodniczącego i jego zastępcę.

Złożenie z urzędu przewodniczących wydziałów, ich zastępców i członków wydziału uskutecznia się w taki sam sposób jak ich ustanowienie.

Ponadto należy ustanowić wydział ogólny, do którego przewodniczący z każdego wydziału zawodowego powołuje przynajmniej po jednej z należących do niego osób — z reguły przewodniczącego — a w miarę potrzeby ewentualnych dalszych członków komisji. Ten wydział ogólny istnieje przy boku przewodniczącego Centralnej Komisji badania cen jako organ doradczy we wszystkich ważnych sprawach w szczególności przy czuwaniu nad działalnością biur badania cen i ma także przedewszystkiem wytworzyć potrzebne stosunki wzajemne między poszczególnymi wydziałami zawodowymi.

Charakter urzędowy.

§ 5.

Przewodniczący, jego zastępca i członkowie Centralnej Komisji badania cen sprawują czynności rządowe jako urząd honorowy; Urząd dla wyżywienia ludności winien ich zaprzysiąc jako urzędników publicznych. Mają oni prawa i obowiązki urzędników publicznych i winni co do urzędzeń i stosunków kupieckich, o jakich dowiedzą się przy wykonywaniu swych uprawnień, przestrzegać jak najściślej milczenie oraz wstrzymać się od zdradzania i spożytkowania tajemnic kupieckich i przedsiębiorstwa, o jakichby się przy tej okazji dowiedzieli.

Nie można odmówić przyjęcia urzędu przewodniczącego, jego zastępcy lub członka.

Zwrot kosztów i utraconego zarobku.

§ 6.

Przewodniczący, jego zastępca i członkowie Centralnej Komisji badania cen, jeżeli mają poza swem miejscem zamieszkania uczestniczyć w obradach Centralnej Komisji badania cen albo w inny sposób tam urzędować, otrzymują zwrot kosztów podróży oraz diety w wysokości 16 K. Urzędnicy państwowi otrzymują należności, przypadające im według klasy rangi i klasy dyet. Ponadto może przysnać Urząd dla wyżywienia ludności przewodniczącemu, jego zastępcy i członkom odpow-

wiednie odszkodowanie za wszystkie nakłady, poczynione w celu wypełnienia urzędowych obowiązków i za utracony zarobek. Potrzebne koszty pokrywa skarb państwa.

Służbowe stanowisko Centralnej Komisji badania cen.

§ 7.

Centralna Komisja badania cen podlega Urzędowi dla wyżywienia ludności.

Badanie cen wytycznych, ustanowionych przez biura badania cen.

§ 8.

Centralna Komisja badania cen ma zbadać ceny wytyczne, ustanowione przez miejscowe biura badania cen, starać się o utrzymanie właściwego stosunku między miejscowymi cenami wytycznymi, usuwać niestosowne ceny wytyczne, uwiadamiając równocześnie o tem odnośną polityczną władzę krajową, i wogóle udzielać w tym względzie miejscowym biurom badania cen potrzebnych wskazówek.

Także ma Centralna Komisja badania cen rozstrzygać o sprzeciwie politycznej władzy krajowej co do ceny wytycznej i o swem rozstrzygnięciu uwiadomić polityczną władzę krajową jakoteż interesowane biuro badania cen.

Ustanawianie cen wytycznych.

§ 9.

Gdzie to jest rzeczą wskazaną, może Centralna Komisja badania cen sama ustanowić ceny wytyczne albo zmienić lub znieść już istniejące takie ceny. Odnośne rozstrzygnięcie należy opublikować jakoteż oznajmić izbom handlowym i przemysłowym, rolniczym korporacyom głównym i miejscowym biurom badania cen.

Istota ceny wytycznej.

§ 10.

Istota ceny wytycznej polega na tem, że przestrzeganie jej chroni w ogólności przed ściąganiem w myśl § 20. rozporządzenia cesarskiego, podczas gdy przekroczenie jej nie jest samo w sobie karygodnem. Nadaje się ona więc do tego, aby dla kół interesowanych stanowić wytyczną.

Organa targowe winny przy ustanawianiu cen sprzedaży, dozwolonych na czas trwania targu, uwzględnić istniejące ceny wytyczne dla środków żywności (§ 15., 2., rozporządzenia cesarskiego).

Biura badania cen, o ile w swem orzeczeniu uznają za odpowiednią cenę, odmienną od obowiązującej ceny wytycznej, winny podać przyczyny, dla których od ceny wytycznej odstąpiły.

Zasada ustanowienia ceny wytycznej.

§ 11.

Przy ustanawianiu cen wytycznych należy, uwzględniając przeciętnie potrzebne koszty przedsiębiorstwa, zawierające w sobie odpowiednią część kosztów ogólnego zarządu, oraz uwzględniając przeciętny zysk obywatelski i stosunki miejscowe, baczyć w szczególności

(A) na koszta przewozu.

(B) na odpowiedni stosunek cen

1. dla surowca, półfabrykatu i fabrykatu końcowego,

2. dla towaru, jaki ma sprzedać wytwórca, hartownik i kupiec drobiazgowy,

3. dla towarów, których można użyć na zaspokojenia takich samych potrzeb.

Niedopuszczalność ustanawiania cen wytycznych.

§ 12.

Ceny wytyczne można ustanowić tylko o tyle, o ile nie istnieje dla odnośnych przedmiotów zapotrzebowania cena najwyższa, ustanowiona na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego albo już mocą osobnego rozporządzenia ministeryalnego, cena sprzedaży, ustanowiona lub zatwierdzona przez państwową władzę centralną, albo też cena objęcia, oznaczona dla artykułów, będących przedmiotem gospodarstwa państwowego.

Stopy wynagrodzenia, ustanowione na zasadzie §§ 22. i 23. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej się świadczeń wojennych, nie sprzeciwiają się ustanowieniu cen wytycznych.

Śledzenie nad działalnością biur badania cen, dotyczącą się wydawania opinii.

§ 13.

Centralna Komisja badania cen ma starać się o równomierną i ciągłą działalność miejscowych biur badania cen przy wydawaniu przez nie orzeczeń i oświadczeń i winna w tym celu udzielać biur badania cen potrzebnych pouczeń.

Opracowanie przedłożonych przez biura badania cen opinii i oświadczeń i objaśnienie publiczność o działalności tych biur.

§ 14.

Centralna Komisja badania cen winna gromadzić i przeglądać przedłożone w odpisach przez biura badania cen opinie i oświadczenia — i o ile odpowiadałoby to celowi, ogłaszać je, jakoteż stale objaśniać publiczność o działalności biur badania cen. Centralna Komisja badania cen może wydawać własne periodyczne pismo drukowe.

Wspieranie państwowych władz centralnych.

§ 15.

Centralna Komisja badania cen winna wspierać państwowe władze centralne, względnie Urząd dla wyżywienia ludności we wszystkich sprawach, dotyczących się zaopatrzenia ludności przedmiotami zapotrzebowania, i na ich żądanie wydawać swe opinie.

W szczególności winna Centralna Komisja badania cen na wezwanie Ministra handlu, Ministra, kierującego Urzędem dla wyżywienia ludności, albo Ministra robót publicznych przed ustaleniem cen najwyższych (§ 17., 2., cesarskiego rozporządzenia) wydać swe opinie w granicach wyznaczonego do tego czasokresu.

Słuchanie znawców i osób wywiadowczych.

§ 16.

Centralna Komisja badania cen ma prawo słuchać znawców i osoby wywiadowcze. Zeznania, złożone przez znawcę, równają się świadectwu sądowemu.

Odszkodowanie dla znawców i osób wywiadowczych.

§ 17.

Przesłuchanym znawcom i osobom wywiadowczym może przewodniczący przyznać obok narosłych ewentualnie kosztów podróży także odszkodowanie.

Odszkodowanie za stratę czasu należy im się tylko wtedy, jeżeli to omieszkanie spowodowało dla nich dotkliwy uszczerbek w ich dziennym zarobku. Znawcy można nadto przyznać odszkodowanie za jego trudy.

Roszczenia znawców i osób wywiadowczych należy zgłosić najdalej do 24 godzin po przesłuchaniu

pod ich utratą u przewodniczącego Centralnej Komisji badania cen.

Ustalenie cyfrowej wysokości kosztów podróży i odszkodowania jest obowiązkiem przewodniczącego.

Przeciw jego rozstrzygnięciu jest dalszy tok prawny wykluczonym.

Potrzeby urzędowe.

§ 18.

Urząd dla wyżywienia ludności dostarcza przewodniczącemu Centralnej Komisji badania cen potrzebnych sił pomocniczych, ubikacji i urzędowych środków pomocniczych.

Dodatek.

Jest obowiązkiem każdego czynić zadość powołaniom ze strony Centralnej Komisji badania cen, odpowiadać na zadawane przez nią pytania i udzielać jej żądanych wyjaśnień we wszystkich sprawach, odnoszących się do zakresu jej obowiązków.

Od tego obowiązku są wyłączone tylko osoby, które albo same, albo których bliscy krewni (§ 152., l. 1., p. k.) pozostają w podejrzeniu o czyn karygodny w odniesieniu do przedmiotu zapytania, jakoteż osoby, wymienione w §§ 151. i 152., l. 2., p. k.

Znawcę lub osobę wywiadowczą, wzbraniających się uczynić powołaniu zadość albo złożyć zeznanie, ukarze władza polityczna grzywną do pięciu tysięcy koron albo aresztem do trzech miesięcy.

Osobę wywiadowczą, która odpowie świadomie nieprawdę na pytania, zadane przez Centralną Komisję badania cen, ukarze władza polityczna aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czynność ta nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do dziesięciu tysięcy koron.⁸

B. Instrukcja

dla Centralnej Komisji badania cen.

Kierownictwo Centralnej Komisji badania cen.

§ 1.

Centralną Komisję badania cen kieruje przewodniczący. On zastępuje ją na zewnątrz,

prowadzi bieżące czynności i podpisuje wszystkie akta, od niej wychodzące.

W razie, jeżeli dozna przeszkody, przechodzą jego obowiązki na jego zastępcę.

Obrazy w Centralnej Komisji badania cen.

§ 2.

Centralna Komisja badania cen wykonuje swe czynności z reguły w wydziałach, utworzonych w myśl § 4. statutu (wydział ogólny i wydziały fachowe). Przedmioty obrad przydziela przewodniczący Centralnej Komisji badania cen pojedynczym wydziałom.

Wydziały zwołuje przewodniczący w miarę potrzeby, ile możliwości oznajmiając porządek dzienny. O każdym zwołaniu należy równocześnieawiadomić Urząd dla wyżywienia ludności, członków dyrekcji tego urzędu i interesowane władze centralne.

Kierownictwo obrad wydziałów.

§ 3.

W ogólnym wydziale przewodniczy sam przewodniczący Centralnej Komisji badania cen, a w wydziałach zawodowych ustanowiony przez niego przewodniczący lub jego zastępca.

Jeżeli z chwilą rozpoczęcia posiedzenia nie jest obecną przynajmniej jedna trzecia część członków wydziału, to rozstrzyga wymieniony w pierwszym ustępie kierownik obrad, czy obrady mimo to należy przeprowadzić czyli też nowe zebranie zwołać. Kierownik obrad otwiera zebranie, kieruje niem i zamyka je, czuwa nad prawidłowym jego tokiem i wyznacza porządek przedmiotów obrad; on przesłuchuje znawców i osoby wywiadowcze. Przed ich przesłuchaniem winien on przedstawić im przysługujące im w myśl § 38., l. 2, rozporządzenia cesarskiego prawo uchylecia się, a w razie nieusprawiedliwionej jego zdaniem odmowy zeznań winien zrobić doniesienie do Urzędu dla wyżywienia ludności.

Prawa i obowiązki członków.

§ 4.

Członkowie winni jawić się na zwołanych zebraniach, o ile nie mogą naprowadzić ważnych powodów niewinności. O niewinnościem niejawieniu się jakiegos członka należy donieść do Urzędu dla wyżywienia ludności.

Członkowie wydziału mają prawo zabierać głos we wydziałach, zadawać pytania osobom

wywiadowcym i znawcom i zwracać się z zapytaniami do kierownika obrad.

Kierownik obrad może zabronić pytań, skierowanych do osób wywiadowczych i znawców lub odpowiedzi na nie, jeżeli wydają mu się nienależącymi do rzeczy.

Członkowie Centralnej Komisji badania cen, nie należący do odnośnego Wydziału, mogą za zgodą kierownika obrad być obecnymi na naradach wydziału.

§ 5.

Członkowie Centralnej Komisji badania cen mają prawo przedstawiać wnioski. Wnioski takie należy wnieść na piśmie do przewodniczącego, który je według swego uznania przydziela właściwemu Wydziałowi do obrady.

§ 6.

Obowiązkiem członków jest także poza obradami popierać działalność Centralnej Komisji badania cen z całych sił, w tym celu donosić przewodniczącemu komisji o stosownych spostrzeżeniach, dawać inicjatywę, stwarzać związki z kółkami najbliższymi im zawodowo i udzielać przewodniczącemu komisji potrzebnych ewentualnie wiadomości możliwie wyczerpująco i bez zwłoki.

§ 7.

Członkowie Dyrekcyi c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności jakoteż wysłani przez ten urząd i przez interesowane władze centralne zastępcy mają prawo jawić się na wszystkich zebraniach wydziału i każdej chwili zabierać głos, jakoteż zadawać pytania znawcom i osobom wywiadowczym i wносить w myśl § 5. wnioski.

Protokół rozprawy.

§ 8.

Co do narad wydziału należy prowadzić protokół obrad, który ma podpisać kierownik obrad i protokolant. Protokół obrad należy przedłożyć na najbliższem zebraniu do wglądu członkom.

Poufność obrad.

§ 9.

Obrady wydziału nie są jawne.

Przy wstąpieniu do Centralnej Komisji badania cen zobowiązują się członkowie, że zachowują

milczenie o naradach i wynikach narad, uznanych przez przewodniczącego, względnie przez przewodniczącego wydziału za poufne.

Prowadzenie obrad.

§ 10.

Kierownik nie ma zarządzać głosowania, lecz baczyć na to, aby przy obradach mogły się równomiernie dać słyszeć zapatrywania członków, wziętych z kół wytwórców i handlarzy i z kół komentów.

Układanie opinii.

§ 11.

Kierownik obrad ma układać opinie co do przedmiotów, będących przedmiotem obrad wydziału, według najlepszej wiedzy i sumienia, uwzględniając przytem wszystkie istniejące oświadczenia i opierając się na własnej ocenie stanu rzeczy, a to na piśmie z podaniem powodów; winien on je podać do wiadomości członków wydziału i przedłożyć przewodniczącemu Centralnej Komisji badania cen.

Przeciw uchwalonej w ten sposób opinii nie mogą członkowie wydziału wносить sprzeciwu. Wolno jednak każdemu członkowi złożyć osobną opinię, którą kierownik obrad dołączy do swej opinii.

Przewodniczącemu Centralnej Komisji badania cen przysługuje przeciw wydanej w ten sposób opinii prawo sprzeciwu, przyczem może on według swego wyboru albo zwrócić sprawę do ponownych obrad odnośnemu wydziałowi, albo też przydzielić ją dla uzupełnienia i obrad wydziałowi ogólnemu lub jakiemuś innemu albo też pełnemu zebraniu.

Opinie, wydane przez kierowników wydziałów zawodowych, przeciw którym przewodniczący Centralnej Komisji badania cen nie podnosi sprzeciwu, obowiązują jako uchwała Centralnej Komisji badania cen. W razie sprzeciwu ma przewodniczący prawo wydać rozstrzygnięcie na podstawie narady w wydziale ogólnym albo na pełnem zebraniu.

W opiniach, wygotowanych przez przewodniczącego imieniem Centralnej Komisji badania cen, należy naprowadzić oświadczenia przesłuchanych ewentualnie znawców i osób wywiadowczych, podając ich imiona i nazwiska. Imion i nazwisk tych członków wydziału, z których oświadczeń skorzystano przy wydawaniu opinii, nie wolno wymienić.

Ustanowienie cen wytycznych.

§ 12.

Przy ustanawianiu, zmianie lub uchylaniu cen wytycznych należy postąpić analogicznie w myśl § 11.

Pełne zebranie.

§ 13.

Przewodniczący Centralnej Komisji badania cen może dla naradzenia się w ważnych sprawach zwoływać w razie potrzeby wyjątkowo także pełne zebrania Centralnej Komisji badania cen, na których sam przewodniczy i może według swego uznania także zarządzić głosowanie.

Zresztą do obrad pełnego zebrania należy analogicznie stosować §§ 2. do 10.

Uzupełnienie i zmiana cen.

§ 14.

W ramach tej instrukcyi może Urząd dla wyżywienia ludności wydać dalsze przepisy służbowe.

Minister, kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności, może w porozumieniu z interesowanymi Ministrami każdego czasu instrukcyę zmienić.

Höfer wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 12. maja 1917.

Treść: (№ 210.—212.) 210. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za przędze, zrobione wyłącznie lub częściowo z materiału konopianego (długie konopie, właki konopiane), jakoteż za szpagat, sznurki i sznury do pakowania. — 211. Rozporządzenie, w sprawie zbadania zapasów materiału konopnego, pojedynczych i nicianych przędz, wyrobionych w całości lub częściowo z materiału konopnego, następnie w sprawie ograniczeń przeróbki i w sprawie obowiązku oddania materiału konopnego. — 212. Rozporządzenie, dotyczące badania zapasów towarów, wyrobionych z przędz konopnych albo z przędz, mieszanych z konopiami, następnie dotyczące ograniczeń przeróbki i sprzedawania oraz obowiązku oddania przędz konopnych, przędz mieszanych z konopiami i zrobionych z nich towarów.

210.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. maja 1917,

w sprawie ustanowienia cen najwyższych za przędze, zrobione wyłącznie lub częściowo z materiału konopianego (długie konopie, właki konopiane), jakoteż za szpagat, sznurki i sznury do pakowania.

Na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Ceny najwyższe za podane poniżej artykuły ustanawia się jak następuje:

1. Przędze konopiane:

a) przędze z długich konopi z materiału moczonego:

Nr. ang.:	1/2	1	2	3	4
koron:	6·75,	6·90,	7·—,	7·40,	7·70,

Nr. ang.:	5	6	8	10	12
koron:	7·85,	8·—,	8·25,	8·55,	8·80,

Nr. ang.:	14	16
-----------	----	----

koron: 9·10, 9·50 za 1 kg.

Przędza szewska Nr. 10: K 9·30 za 1 kg
przędza szewska Nr. 10, jakość extra: „ 10 — „ 1 „

Dla numerów pośrednich obowiązuje przeciętna cen tych numerów, między które one wchodzi.

b) Przędze z kłaków konopnych z moczonego materiału:

Nr. ang.:	1/4	1	1 1/2	2
koron:	4·55,	4·75,	5·—,	5·10,

Nr. ang.:	3	4	5	6
koron:	5·40,	6·20,	6·35	6·65,

Nr. ang.:	8	10	12
koron:	6·85,	7·—,	7·40 za 1 kg.

Za numery pośrednie obowiązuje przeciętna cen tych numerów, między które one wchodzi.

c) Za przędze, wyrobione z materiału niemoczonego (zielonego), ustanawia się ceny najwyższe o 50 halerzy niższe od cen powyższych za przędze z materiału moczonego.

d) Za przędze, sporządzane z mieszanego, moczonego i niemoczonego materiału, ustanawia się ceny najwyższe o 30 halerzy niższe od cen powyższych za przędze z materiału moczonego.

2. Przędze mieszane:

Co do przędz, wyrobionych częściowo z konopi, a częściowo z papieru, mają obowiązujące następujące postanowienia:

Do kosztów zużytych materiałów nie wolno tytułem kosztów produkcji i tytułem zysku doliczać kwot wyższych od następujących:

przy Nr. ang.:	3/4	1	1 1/2	2	3
koron:	1·11,	1·15,	1·22,	1·30,	1·45,
przy Nr. ang.:	4	5	6		
koron:	1·60, 1·75, 1·90 za 1 kg.				

Dla numerów pośrednich obowiązuje przeciętna cen za te numery, między które one wchodzi.

Na wezwanie należy od przypadku do przypadku przedkładać Ministerstwu handlu wykazy kosztów materiałów. Na podstawie zbadania tych wykazów może Ministerstwo handlu ceny przędzy ustanawiać od przypadku do przypadku po wysłuchaniu Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego.

3. Sznurki, sznury i powrozy do pakowania:

Geny najwyższe w koronach
za 1 kg dla
producentów: handlarzy:

Przednie sznurki konopne L:

2 drut Nr. 32	12·25	14·10
2 " " 30	11·85	13·63
2 " " 28	11·35	13·05
2 " " 26	10·90	12·54
2 " " 24	10·60	12·20
2 " " 20	10·25	11·79
2 " " 16	9·75	11·21
2 " " 12	9·60	11·04
2 " " 10	9·35	10·75
2 " " 8	9·30	10·70
2 " " 6	9·27	10·66
2 " " 4	9·25	10·64
2 " " 3	9·25	10·64
2 " " 2	9·25	10·64
3 " " 24	10·57	12·16
3 " " 20	10·22	11·75
3 " " 16	9·72	11·18
3 " " 12	9·57	11—
3 " " 10	9·32	10·72
3 " " 8	9·27	10·66
3 " " 6	9·24	10·63
3 " " 4	9·22	10·60
3 " " 3	9·22	10·60
3 " " 2	9·22	10·60

Geny najwyższe w koronach
za 1 kg dla
producentów: handlarzy:

Przędza do wiązania snopów

3 drut Nr. 2 1/2	7—	8—
------------------	----	----

**Bielone i barwne
sznurki L:**

2 drut Nr. 24 bielone	12·05	13·86
3 " " 24 "	11·95	13·74
4 " " 24 "		
(= 2 drut Nr. 10)	11·95	13·74
2 drut Nr. 24 różowe	13·95	16·04
2 " " 24 żółte	12·15	13·97
2 " " 24 pomarańczowe	12·15	13·97
2 " " 24 niebieskie	11·45	13·17
2 " " 24 czerwone	11·55	13·23
2 " " 24 zielone	11·65	13·40
2 " " 24 niebiesko-białe	11·85	13·63
2 " " 24 czerwono-białe	12·05	13·86
2 " " 24 różowo-białe	13·25	15·24
2 " " 24 zielono-białe	12·15	13·97
2 " " 24 czarno-żółte	12·05	13·86
3 " " 24 czerwono-białozielone	12·25	14·09
3 " " 24 czerwono-białoniebieskie	12·25	14·09

Przednie sznury konopne L:

6 drut Nr. 8 bielone	12·55	14·43
6 " " 6	12·20	14·03
6 " " 10 dwu- i trójbarwne	13·54	15·57
6 " " 8 dwu- i trójbarwne	13—	14·95
6 " " 6 dwu- i trójbarwne	12·65	14·55
6 " " 16	13·05	15—
6 " " 14	12·65	14·55
6 " " 12	12·15	13·97
6 " " 10	11·70	13·46
6 " " 8	11·10	12·76
6 " " 7	10·90	12·54
6 " " 6	10·75	12·36
6 " " 5	10·55	12·13
6 " " 4	10·10	11·62
6 " " 3	9·80	11·27
6 " " 2	9·77	11·24
6 " " 1	9·75	11·21
6 " " 0	9·72	11·18
16-krotne do 96-krotnych Nr. 2	9·70	11·15

sznury do rolet, naturalnie siwe (surowe) . . . . . 10·35 11·90

sznury do rolet, bielone albo barwne . . . . . 11·20 12·88

Ceny najwyższe w koronach
za 1 kg dla
producentów: handlarzy:

Zwyczajne sznurki T:

1 drut Nr. 3	7-80	8-97
1 " " 2	7-55	8-68
1 " " 1 1/2	7-35	8-45
1 " " 1	7-25	8-34
2 " " 12	10-10	11-62
2 " " 10	9-75	11-21
2 " " 8	9-60	11-04
2 " " 6	9-25	10-64
2 " " 4 1/2	8-75	10-06
2 " " 3	7-50	8-63
2 " " 2	7-25	8-34
2 " " 1 1/2	7-05	8-10
2 " " 1	6-95	7-99
3 " " 12	10-07	11-58
3 " " 10	9-72	11-18
3 " " 8	9-57	11—
3 " " 6	9-22	10-60
3 " " 4 1/2	8-72	10-03
3 " " 3	7-47	8-59
3 " " 2	7-22	8-30
3 " " 1 1/2	7-02	8-07
3 " " 1	6-92	7-96
2-, 3- i 4-krotne Cordel	6-75	7-76
6-krotne do 32-krotnych Cordel	6-70	7-70
2-, 3- i 4 drut Nr. 0	5-47	6-29
powrozy do pakowania, 6-krotne do 32-krotnych	5-57	6-40

Tasiemki do worków T, tylko
krajane w rozmaitych dłu-
gościach:

2 drut Nr. 1	6-95	7-99
2 " " 1 1/2	7-05	8-11
3 " " 1 1/2	7-02	8-07
2 " " 0	5-47	6-29
2 " " 0-75 (t.zw. ekspor- towe tasiemki do worków)	6-20	7-13

§ 2.

Ceny te obowiązują w razie zapłaty w ciągu dni 14 od dnia przesłania, względnie przygotowania towaru bez żadnego potrącenia; mieszczą one w sobie koszt dowozu do stacji załadowania.

Przy przędzach uszlachetnionych jest dozwolony dodatek do cen najwyższych, odpowiadający zwyczajnemu wynagrodzeniu za uszlachetnienie.

Przy przędzach nicianych jest dozwolone policzenie następujących dodatków:

przy przędzach włącznie do
Nr. 6 angl. . . . . 18 h za 1 kg;

przy przędzach powyżej Nr. 6
włącznie do Nr. 10 angl. . . . 25 " " 1 " ;

przy przędzach powyżej Nr. 10
angl. . . . . 35 " " 1 " .

Ceny najwyższe za nici i sznurki mieszczą w sobie koszt zwyczajnego zwijania (w kłębki i motki). Za zwijanie w lżejsze kłębki i motki można policzyć dodatki, używane dotąd w obrocie. Przy dostawie w motkach jakoteż w kłębkach bez papierowego opakowania można policzyć dodatek, wynoszący 6%; dodatku tego nie wolno jednak policzać przy dostawach tasiemek do worków.

Za opakowanie wolno liczyć najwyżej 5 koron za 100 kg.

§ 3.

Niniejszemu rozporządzeniu nie podlegają czynności, zawarte przed wejściem jego w życie.

Następnie może Minister handlu na uzasadnioną prośbę pozwolić handlarzom sprzedawać powyżej ceny najwyższej te zapasy, jakie oni już posiadali w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie.

§ 4.

Ustanowione w § 1. ceny najwyższe nie mają zastosowania do artykułów, sprowadzonych z zagranicy cłowej po wejściu tego rozporządzenia w życie. Co do przędz i sznurków (§ 1.), sporządzonych z materiału konopnego, sprowadzonego z zagranicy cłowej po wejściu tego rozporządzenia w życie, mają obowiązywać następujące postanowienia:

Ustanowione w § 1. ceny najwyższe podwyższa albo zniża się o te kwoty, o które używany materiał zagraniczny jest droższy albo tańszy od równowartościowego materiału austriackiego lub węgierskiego.

Na wezwanie należy przedkładać od przypadku do przypadku Ministerstwu handlu dowody kosztów materiału. Na podstawie zbadania tych dowodów może Ministerstwo handlu ustalać dla poszczególnych przypadków ceny przędzy po wysłuchaniu Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego.

§ 5.

Ustanowione w § 1. ceny obowiązują co do dostaw w jakości, dotychczas ogólnie w obrocie używanej.

Jeżeli co do jakości powstanie spór, to rozstrzyga w tym względzie ostatecznie kierownictwo Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego.

§ 6.

Kto przeciwdziała postanowieniom tego rozporządzenia, tego będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile dany czyn nie odpada pod surowszy przepis karny.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.
Schenk wlr.

Spitzmüller wlr.
Urban wlr.

211.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. maja 1917,

w sprawie zbadania zapasów materiału konopnego, pojedynczych i nicianych przędz, wyrobionych w całości lub częściowo z materiału konopnego, następnie w sprawie ograniczeń przeróbki i w sprawie obowiązku oddania materiału konopnego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, jak następuje:

§ 1.

Postanowieniom tego rozporządzenia podlegają: lodygi konopne, moczone i niemoczone, konopie wyrobione (konopie długie i klaki) w każdym stadium wyrobienia, to jest każdego rodzaju materiał konopny od lodygi do taśmy przędzonej, następnie przędze pojedyncze i niciane, wyrobione w całości lub częściowo z materiału konopnego, surowe, bielone lub barwione.

§ 2.

Kto przedmioty, oznaczone w § 1. posiada lub przechowuje, w sposób przemysłowy wyrabia, używa, uszlachetnia lub przerabia, jest obowiązany stosownie do podanych niżej przepisów zasoby,

znajdujące się w dniu 20. maja 1917 w jego warszłatach (także u robotników pracujących w domu), względnie magazynach, zgłosić najpóźniej do dnia 30. maja 1917 w Wojennym Związku dla przemysłu konopnego i jutowego w Wiedniu, IX., Kolingasse 20.

Takich samych zgłoszeń należy dokonać według stanu z dniem 30. czerwca, z dniera 30. września i z dniem 31. grudnia 1917 aż do dziesiątego dnia następnego miesiąca. Nadto może Wojenny Związek dla przemysłu konopnego i jutowego zarządzić dalsze badania zapasów.

Wojenny Związek ma prawo każdego czasu zażądać od stron wyjaśnień uzupełniających, odnoszących się do badania zapasów.

Towary, znajdujące się w drodze w dniu, stanowiącym dla badania zapasów, winien odbiorca zgłosić bezzwłocznie po nadejściu każdej przesyłki. Towary, zamagazynowane u spedytorów, winni zgłaszać nie ci, lecz uprawnieni do rozporządzenia nimi.

Zgłoszenia należy skutecznie wyłączać wyłącznie na kartach, które można otrzymać od Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego i które należy wypełnić dokładnie we wszystkich rubrykach, przestrzegając przytem ewentualnych, uwidoczionych na tych kartach, szczególnych przepisów.

§ 3.

Kto materiał konopny od lodygi aż do taśmy przędzonej (§ 1), czysty lub zmieszany z innym materiałem, przędzie lub w inny sposób przerabia, winien jest w ciągu dni ośmiu po wejściu tego rozporządzenia w życie donieść Ministerstwu handlu za pośrednictwem Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego o tem, jakie towary znajdują się w robocie.

Doniesienia te mają zawierać:

1. ilość i rodzaj przędzy albo innych wyrobionych towarów,
2. imię i nazwisko (firmę) zlecającego, względnie, jeżeli pracuje się na skład, podanie celu użycia,
3. czasokres, w ciągu którego będą gotowe ilości, wymienione w punkcie 1.,
4. ilość i rodzaj przerabianego materiału konopnego.

O zamierzonym użyciu materiału konopnego na zrobienie przędzy albo innych towarów, nie będących jeszcze w robocie w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia, ma producent donieść na czternaście dni przed rozpoczęciem przeróbki Ministerstwu handlu za pośrednictwem Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego, przyczem należy podać daty, wymienione w poprzednim ustępie w punktach 1. do 4.

Do zgłoszeń, przepisanych w poprzednich ustępach, należy używać kart, które można otrzymać w Wojennym Związku dla przemysłu konopnego i jutowego.

Ministerstwo handlu może po wysłuchaniu Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego zakazać w całości lub częściowo zgłoszonego u niego użycia materiału konopnego; jeżeli zakaz taki zostanie wydany, należy zastanowić dotknięte zakazem przerabianie w ciągu trzech dni po otrzymaniu uwiadomienia; jeżeli zakazanego użycia jeszcze nie rozpoczęto, należy go poniechać.

§ 4.

Każdy właściciel materiałów konopnych od łydgi aż do taśmy przedzonej (§ 1.) winien na żądanie Ministerstwa handlu odstąpić je drogą kupna oznaczonym przez Ministerstwo władzom, przedsiębiorstwom albo osobom.

Jeżeli dla towarów, które należy odstąpić, ustanowiono cenę najwyższą, ma nabywca tę cenę zapłacić. Jeżeli w braku ceny najwyższej nie uzyska się porozumienia co do ceny, to oznaczy cenę objęcia komisya, składająca się z zastępcy Ministerstwa handlu, z zastępcy uczestniczącej w zakupie władzy i z zastępcy Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego. Do komisyi będą dodani z głosem doradczym dwaj znawcy, ustanowieni przez Ministerstwo handlu.

Jeżeli strona nie zgadza się na ustanowione komisyjnie ceny, to oznaczy cenę objęcia ten sąd powiatowy w siedzibie trybunału pierwszej instancji, w którego okręgu znajduje się zażądany zapas, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców. Jeżeli w siedzibie trybunału znajduje się więcej sądów powiatowych, to właściciel zażądanych towarów ma prawo wyboru. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można do dni ośmiu zaczepić rekursiem. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna strona, albo należy je między strony rozdzielić, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

W razie ustanowienia ceny przez sąd należy właścicielowi przy objęciu zapłacić w gotówce na razie cenę, ustanowioną przez komisję. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

Jeżeli oddanie nie nastąpi dobrowolnie, to przymusowe odebranie zapasów przeprowadzi na rzecz wskazanego przez Ministerstwo handlu na-

bywcy ta władza polityczna pierwszej instancji, w której okręgu znajdują się odnośne zapasy. Własność przechodzi z chwilą, gdy zarządzenie władzy politycznej otrzyma obowiązany do oddania.

§ 5.

Dla zapewnienia przestrzegania przepisów tego rozporządzenia ustanowi Ministerstwo handlu organa kontrolne, mające przystęp każdego czasu do wszystkich, objętych tem rozporządzeniem przedsiębiorstw, którym winno się na żądanie zezwolić na wgląd we wszystkie zapiski przedsiębiorstwa, korespondencye i inne zapiski.

§ 6.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu obowiązków, będą polityczne władze pierwszej instancji karały grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile przekroczenia te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Schenk wlr.

Urban wlr.

212.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. maja 1917,

dotyczące badania zapasów towarów, wyrobionych z przędz konopnych albo z przędz, mieszanych z konopiami, następnie dotyczące ograniczeń przeróbki i sprzedawania oraz obowiązku oddania przędz konopnych, przędz mieszanych z konopiami i zrobionych z nich towarów.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

Badanie zapasów.

§ 1.

Obowiązkowi zgłoszenia podlegają wszystkie towary, wyrobione z przędz konopnych albo z takich przędz, w których jest także użyty materiał konopny, i to albo z nich samych albo ze zmieszanych z innymi przędziwami, a więc wszelkiego rodzaju tkaniny, konfekcyonowane z tkanin artykuły, sznurki, sznury, powrozy (powrozy do pakowania), liny i towary powroźnicze.

Wyjątek stanowią takie towary, które na podstawie rozporządzenia ministerialnego z dnia 8. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 205, zostały zgłoszone w Wojennym Związku dla przemysłu lnianego jako towary półniane, następnie worki.

§ 2.

Kto oznaczone w § 1. towary posiada albo przechowuje, w sposób zarobkowy zużywa, uszlachetnia, przerabia albo wytwarza, jest obowiązany stosownie do podanych poniżej postanowień zgłosić najdalej do dnia 30. maja 1917 do Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego w Wiedniu, IX., Kolingasse 20, te ilości, jakie w dniu 20. maja 1917 będą się znajdowały w jego przedsiębiorstwie (także u robotników pracujących w domu) względnie w jego magazynach. Takich samych zgłoszeń należy dokonać według stanu z dniem 30. czerwca, 30. września i 31. grudnia 1917 aż do dziesiątego dnia następnego miesiąca. Nadto może Wojenny Związek dla przemysłu konopnego i jutowego zarządzić dalsze badania zapasów. Towary, znajdujące się w drodze w dniu, stanowczym dla badania zapasów, winien odbiorca zgłosić bezzwłocznie po nadejściu każdej przesyłki. Towary, zamagazynowane u spedytorów, winni zgłaszać nie ci, lecz uprawnieni do rozporządzania nimi.

Kto ma bezpośrednie zlecenia dostawy ze strony Ministerstwa wojny, c. k. Ministerstwa obrony krajowej, królewskiego węgierskiego Ministerstwa obrony krajowej albo jakiejś innej władzy wojskowej, odnoszące się do towarów, wymienionych w § 1., jest obowiązany niezależnie od obowiązku zgłoszenia podać według miary (liczby sztuk) i według wagi w przybliżeniu te ilości, do których dostawy jest on jeszcze obowiązany w dniu 20. maja 1917. Za mające być jeszcze dostawionymi uchodzą w myśl niniejszego rozporządzenia te ilości, których obowiązany do dostawy w dniu 20. maja 1917 nie odstawił jeszcze na miejsce przeznaczenia albo nie oddał jeszcze zakładowi przewozowemu do przewiezienia na miejsce przeznaczenia.

Zgłoszenia należy skutecznie wyłączać wyłącznie na kartach, które można otrzymać od Wojennego

Związku dla przemysłu konopnego i jutowego i które należy wypełnić dokładnie we wszystkich rubrykach, przestrzegając ewentualnych specjalnych postanowień, na nich uwidocznionych.

Kto we wszystkich swych pracowniach przedsiębiorstwa (także u robotników, pracujących w domu) albo magazynach posiada razem mniejsze zapasy niż 250 m tkaniny (także pasów i węzów) lub 150 sztuk konfekcyonowanych artykułów lub 150 kg sznurków, sznurów, powroźów (powroźów do pakowania), lin i towarów powroźniczych, razem wzięwszy, jest aż do odmiennego zarządzenia Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego uwolniony od obowiązku zgłaszania.

Dla zapasów, znajdujących się w posiadaniu państwowych władz i urzędów, obowiązują osobne postanowienia.

Wojenny Związek dla przemysłu konopnego i jutowego może każdego czasu zażądać od stron uzupełniających wyjaśnień, odnoszących się do badania zapasów.

Ograniczenia produkcji.

§ 3.

Kto przędzie, wyrobione w całości lub w części z materiału konopnego, następnie oznaczone w § 1. towary, w jakikolwiek sposób przerabia, winien w ciągu dni ośmiu po wejściu tego rozporządzenia w życie donieść Ministerstwu handlu za pośrednictwem Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego, jakie towary są w robocie.

Doniesienia te mają zawierać:

1. ilość i rodzaj towarów, właśnie wyrobionych,
2. imię i nazwisko (firmę) zlecającego, względnie, jeżeli pracuje się na zapas, podanie celu użycia,
3. czas, w ciągu którego będą gotowe ilości, wymienione w punkcie 1, i
4. ilość i gatunek przerabianych przędz i towarów.

O zamierzonym użyciu przędz, zrobionych całkowicie lub częściowo z konopi, następnie towarów, oznaczonych w § 1., które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie nie są jeszcze w robocie, winien wytwórca donieść Ministerstwu handlu za pośrednictwem Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego na 14 dni przed rozpoczęciem przerabiania, przyczem należy naprowadzić daty, wymienione w poprzednim ustępie pod punktami 1. do 4.

Na zgłoszenia, przepisane w poprzednich ustępach, należy używać kart, które można otrzymać w Wojennym Związku dla przemysłu konopnego i jutowego.

Ministerstwo handlu może po wysłuchaniu Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego zabronić całkowicie lub częściowo zgłoszonego u niego użycia przędz, zrobionych całkowicie lub częściowo z konopi, następnie towarów, oznaczonych w § 1.; jeżeli zakaz taki zostanie wydany, należy zastanowić dotknięte zakazem przerabianie w ciągu trzech dni po otrzymaniu wiadomienia; jeżeli zakazanego użycia jeszcze nie rozpoczęto, należy go poniechać.

Począwszy od dnia obwieszczenia tego rozporządzenia nie wolno nikomu, o ile w myśl poprzedniego ustępu nie zostanie wydany dalej sięgający zakaz, wyrabiać miesięcznie większej ilości sznurków, sznurów, powrozów (także powrozów do pakowania), niż dziesiątą część tej ilości, jaką można było wyrobić przy dziesięciogodzinnej pracy istniejącem w dniu 1. stycznia 1917 maszynowem urządzeniem. Stan maszynowego urządzenia w dniu 1. stycznia 1917 jakoteż dzienną wydajność przy dziesięciogodzinnej pracy należy podać do wiadomości Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego najdalej do dnia 30. maja 1917. Przepisane ograniczenie nie dotyka produkcji, służącej do wypełnienia zleceń zarządu wojskowego, cesarsko-królewskiego albo królewsko-węgierskiego Ministerstwa lub bośniacko-hercegowińskiego rządu krajowego, jednak towary, wyprodukowane na podstawie takich zleceń, będą wliczane do ilości, uwolnionej dla produkcji. Ministerstwo handlu może wyjątkowo po wysłuchaniu Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego pozwolić na wyrobienie większej ilości od tej, jaka jest dozwolona według poprzedniego ustępu.

Ograniczenia sprzedawania.

§ 4.

Sprzedaż albo oddanie przędz, zrobionych w całości lub w części z materiału konopnego, następnie oznaczonych w § 1. towarów, może nastąpić tylko na podstawie zezwolenia Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego z pominięciem naprowadzonych poniżej przypadków wyjątkowych.

Dla wypełnienia zleceń zarządu wojskowego, cesarsko-królewskiego albo królewsko-węgierskiego Ministerstwa albo też bośniacko-hercegowińskiego rządu krajowego nie jest takie zezwolenie potrzebne.

Dozwoloną jest dalej w najbliższych czterech miesiącach, licząc od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia, w każdym miesiącu sprzedaż albo oddanie następujących ilości oznaczonych w pierwszym

ustępie tego paragrafu towarów, obliczając według stanu składu z dnia 20. maja 1917:

dla producentów . . . najwyżej 8%,
dla handlarzy . . . najwyżej 10%.

W każdym razie wolno sprzedawać albo oddawać miesięcznie 250 *kg* przędzy, 250 *m* tkanin (także pasów i węzów), 150 sztuk konfekcyonowanych artykułów i 150 *kg* sznurków, sznurów, powrozów (powrozów do pakowania), lin i towarów powroźniczych, razem wzięwszy.

Ministerstwo handlu może każdego czasu ograniczyć sprzedaż albo oddanie także w tych dozwolonych rozmiarach.

Dla uzyskania pozwolenia na sprzedaż albo na oddanie oznaczonych w pierwszym ustępie tego paragrafu towarów należy używać kart, które otrzymać można w Wojennym Związku dla przemysłu konopnego i jutowego.

Kto chce korzystać z prawa swobodnej sprzedaży, temu w żadnym razie nie wolno żądać ceny wyższej od tej, jaką uzyskał przed ukazaniem się tego rozporządzenia, o ile nie ustanowiono cen najwyższych za odnośny towar.

Obowiązek oddania.

§ 5.

Każdy właściciel przędz, zrobionych całkowicie lub częściowo z materiału konopnego, następnie towarów, oznaczonych w § 1., winien odstąpić je drogą kupna na żądanie Ministerstwa handlu oznaczonym przez nie władzom, przedsiębiorstwom albo osobom.

Jeżeli dla towarów, które odstąpić należy, ustanowiono cenę najwyższą, winien nabywca tę cenę zapłacić. Jeżeli w braku ceny najwyższej nie zostanie osiągnięte porozumienie co do ceny, ustanowi cenę objęcia komisya złożona z zastępcy Ministerstwa handlu, z zastępcy uczestniczącej w zakupie władzy i z zastępcy Wojennego Związku dla przemysłu konopnego i jutowego. Komisji zostaną dodani dwaj przez Ministerstwo handlu ustanowieni znawcy z głosem doradczym.

Jeżeli strona nie jest zadowolona z cen, ustanowionych przez komisję, to oznaczy cenę objęcia sąd powiatowy w siedzibie trybunału pierwszej instancji, w którego okręgu znajduje się żądany zapas, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców. Jeżeli w siedzibie trybunału znajduje się więcej sądów powiatowych, to właściciel zażądanych towarów ma prawo wyboru. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można do dni ośmiu zacząć rekusem. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny

dalszy środek prawny. O ile kosztą postępowania ma zwrócić jedna sirona albo o ile należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

W razie oznaczenia ceny przez sąd winien właściciel zapłacić przy objęciu na razie gotówką cenę, ustanowioną przez komisję. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

Jeżeli oddanie nie nastąpi dobrowolnie, to ma przeprowadzić przymusowe odebranie zapasów na rzecz wskazanego przez Ministerstwo handlu nabywcy ta władza polityczna pierwszej instancji, w której okręgu znajdują się odnośne zapasy. Własność przechodzi z chwilą, gdy zobowiązany do oddania otrzyma zarządzenie władzy politycznej.

Postanowienia końcowe.

§ 6.

Dla zapewnienia przestrzegania postanowień tego rozporządzenia ustanowi Ministerstwo handlu

organa kontrolne, które mają każdego czasu wstęp do wszystkich przedsiębiorstw, objętych tem rozporządzeniem, i którym należy pozwolić na żądanie na wgląd do wszystkich ksiąg handlowych, korespondencyj i wszystkich innych zapisków.

§ 7.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnieniu ustanowionych w tem rozporządzeniu obowiązków będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile nie podpadają one pod surowszy przepis karny.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Schenk wlr.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 12. maja 1917.

Treść: (M 213. i 214.) 213. Rozporządzenie, w sprawie wypłacania kuponów procentowych piątej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe. — 214. Rozporządzenie o powszechnem uregulowaniu konsumcyi zboża i produktów mlewa.

213.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu z dnia 6. maja 1917,

w sprawie wypłacania kuponów procentowych piątej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe.

1. Kupony procentowe piątej austriackiej pożyczki wojennej, a mianowicie od sztuk po 50 K. 100 K, 200 K, 1.000 K i 2.000 K, wolnej od podatku $5\frac{1}{2}\%$ umarzającej się pożyczki państwowej, oraz od sztuk po 1.000 K wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ bonów skarbu państwa, będą wypłacały te urzędy pocztowe, które według punktu 1. rozporządzenia z dnia 13. września 1915, Dz. u. p. Nr. 274, upoważnione są do wypłacania kuponów pożyczki wojennej.

Upoważnienie eraryalnych urzędów pocztowych oraz znajdujących się w miejscu siedziby eraryalnego urzędu pocztowego klasowych urzędów pocztowych do wyjątkowego wypłacania kuponów ogłosi się przez przybicie obwieszczenia w odnośnych urzędach pocztowych.

2. Postanowienia punktów 2. do 6. wspomnianego rozporządzenia mają zastosowanie także do wypłacania kuponów piątej pożyczki wojennej.

Spitzmüller wlr.

Urban wlr.

214.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 12. maja 1917

o powszechnem uregulowaniu konsumcyi zboża i produktów mlewa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, co następuje:

Uchyła się § 1. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 75, tudzież postanowienia §§ 1. i 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 15. W ich miejsce wstępują następujące postanowienia:

§ 1.

Aż do dalszego zarządzenia nie wolno jednej osobie zużyć więcej produktów mlewa niż 200 g dziennie (1400 g tygodniowo).

Dla osób ciężko pracujących wynosi dopuszczalna do zużycia ilość produktów mlewa 300 g na głowę dziennie.

Przy pobieraniu chleba liczy się zamiast 5 g produktów mlewa 7 g chleba, dopóki polityczna władza krajowa nie ustali innego stosunku.

Urząd dla wyżywienia ludności ustanowi w miarę rozporządzalnych zapasów za każdym razem najwyższy wymiar tych ilości, jakie za oddaniem jednego odcinka urzędowych kart wykazowych mają być każdorazem wydawane.

Zarządzone po myśli poprzedniego ustępu zniżenie przeznaczonych do zużycia ilości niema jednak zastosowania do takich osób, które wśród szczególnych stosunków spełniają stale w przedsiębiorstwach górniczych lub przemysłowych najcięższą pracę fizyczną (robotnicy pracujący bardzo ciężko).

W miejscowościach, w których nie zaprowadzono wykazów co do konsumpcji chleba i mąki, należy przez wydanie odpowiednich zarządzeń postarać się o to, aby przeznaczone każdorazem do zużycia ilości były przestrzegane.

§ 2.

Przedsiębiorcy gospodarstw rolnych mogą dla wyżywienia siebie i swych domowników (czeladzi) tudzież tych robotników i funkcjonariuszy, którym wolny wikt lub zboże na chleb i produkty mlewa należą się tytułem wynagrodzenia, zużywać swe zajęte zapasy zboża i produktów mlewa w ilości, nie przekraczającej na głowę 250 g zboża dziennie.

Dla osób tego rodzaju ciężko pracujących wynosi dopuszczalna do zużycia ilość 300 g zboża dziennie.

§ 3.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu 15. maja 1917.

Höfer wr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 16. maja 1917.

Treść: (M 215.—217.) 215. Obwieszczenie, wprowadzające w życie także w obrębie służbowym bukowińskiej Dyrekcji poczt i telegrafów niektóre postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i z Najwyższą Izbą Obrachunkową z dnia 17. stycznia 1915. tyczącego się postępowania z kaucyami i wadyami w zakresie czynności zakładu poczt i telegrafów. — 216. Rozporządzenie, w sprawie ukształtowania organizacyi zaopatrzenia w węgiel. — 217. Obwieszczenie, w sprawie instrukcyi służbowej dla inspektorów zaopatrzenia w węgiel.

215.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 7. maja 1917,

wprowadzające w życie także w obrębie służbowym bukowińskiej Dyrekcji poczt i telegrafów niektóre postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i z Najwyższą Izbą Obrachunkową z dnia 17. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 176, tyczącego się postępowania z kaucyami i wadyami w zakresie czynności zakładu poczt i telegrafów.

1. Z dniem 1. lipca 1917 wchodzi w życie także w obrębie służbowym bukowińskiej Dyrekcji poczt i telegrafów punkty 11., 26., 27. i 28. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 17. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 176, tyczącego się postępowania z kaucyami i wadyami w zakresie czynności zakładu poczt i telegrafów.

2. Z tą chwilą oddaje się urzędowi pocztowym kas oszczędności złożone dla fruktyfikacyi w bukowińskiej krajowej kasie skarbowej kaucye w gotówce, jakoteż winkulowane kaucyjne papiery

wartościowe, co do których do tego czasu prowadzono zapiski w obrębie służbowym bukowińskiej Dyrekcji poczt i telegrafów.

3. Obwieszcza się to z powołaniem się na rozporządzenie ministerjalne z dnia 31. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 92.

Urban wlr.

216.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 11. maja 1917,

w sprawie ukształtowania organizacyi zaopatrzenia w węgiel.

Na zasadzie rozporządzeń cesarskich z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131. rozporządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych wojną, jak następuje:

§ 1.

Komisya zaopatrzenia w węgiel w Ministerstwie robót publicznych działa jako organ po-

mocniczy tegoż Ministerstwa i winna wykonywać przydzielone jej czynności w myśl wskazówek Ministra robót publicznych.

§ 2.

Obowiązkiem komisji zaopatrzenia w węgiel jest udzielanie rad i popieranie państwowych władz centralnych we wszystkich sprawach, dotyczących się zaopatrzenia w węgiel (koks, brykiety). Ma ona w szczególności spełniać następujące zadania:

1. udzielać rad Ministerstwu robót publicznych przy wykonywaniu powierzonych mu rozporządzeniem cesarskim z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, uprawnień, w szczególności we wszystkich kwestiach, dotyczących się uregulowania zbytu i zużywania węgla (koks i brykietów);

2. wydawać opinię o podaniach

a) o dostawę węgla (koks i brykietów) na podstawie istniejących umów o dostawę albo przy korzystaniu z prawa zażądania, przysługującego Ministrowi robót publicznych wedle obowiązujących w tym względzie postanowień ustawowych;

b) o uprzywilejowaną dostawę węgla (koks i brykietów);

3. oświadczać się co do porządku, w jakim mają iść konsumenci stosownie do nagłości zapotrzebowania przy zabezpieczeniu dostawy węgla (koks i brykietów);

4. przedstawiać propozycje, mające służyć do osiągnięcia ulepszeń w zakresie zaopatrzenia w węgiel (koks i brykiety);

5. popierać Ministerstwo robót publicznych przy czuwaniu nad działalnością inspektorów zaopatrzenia w węgiel (§ 4.).

§ 3.

Komisja zaopatrzenia w węgiel składa się:

- a) z przewodniczącego,
- b) z odpowiedniej ilości stałych członków,
- c) z zastępców, wysyłanych przez interesowane władze centralne.

W miarę potrzeby można w poszczególnych przypadkach przybierać do narad komisji zaopatrzenia w węgiel każdorazowo także osoby, które nie są członkami komisji.

W komisji zaopatrzenia w węgiel przewodniczy Minister robót publicznych albo osoba, którym on to powierzy.

Członków komisji zaopatrzenia w węgiel ustanawia Minister robót publicznych, który zarządza także ich uwolnienie.

Ustanowienia członkiem komisji zaopatrzenia w węgiel nie wolno odmówić.

Członkowie komisji zaopatrzenia w węgiel wykonują swe czynności jako urząd honorowy. Winni oni przestrzegać jak najściślej milczenia o urzędzeniach i stosunkach, o których się dowiedzą wskutek wykonywania swych uprawnień, oraz winni oni wstrzymać się od wszelkiego wykorzystywania wiadomości, jakie w ten sposób do nich doszły. O ile nie są funkcjonaryuszami państwowymi, należy ich do tego, jakoteż w szczególności do wypełniania ich obowiązków urzędowych zobowiązać przez ślubowanie.

Co do udziałania wyjaśnień, żądanych przez Ministerstwo robót publicznych, mają zastosowanie do członków komisji zaopatrzenia w węgiel przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 152.

§ 4.

Ministra robót publicznych upoważnia się do ustanowienia inspektorów zaopatrzenia w węgiel dla uregulowania zaopatrzenia w węgiel (koks i brykiety), a to w siedzibie rewirowych urzędów górniczych, w których okręgach urzędowych są prowadzone kopalnie węgla, albo w innych odpowiednich miejscach, jakoteż przenieść na tych inspektorów albo w razie potrzeby także na poszczególne ich organa ze wszystkimi skutkami prawnymi te uprawnienia, które nadano mu rozporządzeniem cesarskim z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, następnie rozporządzeniami ministeryalnemi z dnia 11. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 314, i z dnia 29. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 152.

Minister robót publicznych może powierzyć czynności inspektorów zaopatrzenia w węgiel także rewirowym urzędnikom górniczym.

§ 5.

Do obowiązków inspektorów zaopatrzenia w węgiel należy w szczególności:

1. wykonywać uprawnienia, przeniesione na nich przez Ministra robót publicznych w myśl § 4. tego rozporządzenia;
2. wykonywać zarządzenia, wydane przez Ministra robót publicznych dla uregulowania zaopatrzenia w węgiel (koks i brykiety);

3. przedstawiać propozycje Ministerstwu robót publicznych, zmierzające do możliwie jak największego podniesienia produkcji w kopalniach węgla ich urzędowych okręgów;

4. czuwać nad odpowiedniemi wykonaniem zarządzeń, wydanych przez Ministra robót publicznych lub przez nich samych;

5. zbierać i zestawiać materiał statystyczny, odnoszący się do wydobywania, zbytu i stanu składów węgla (koks i brykietów), do wydajności poszczególnych przedsiębiorstw i rewirów górniczych oraz do obciążenia ich zleceniami dostawy, następnie do stosunków przewozowych i obrotu oraz do wszystkich innych okoliczności, pozostających w związku z zaopatrzeniem w węgiel (koks i brykiety):

6. zdawać sprawę Ministerstwu robót publicznych we wszystkich sprawach, odnoszących się do zaopatrzenia w węgiel (koks i brykiety).

§ 6.

Inspektorowie zaopatrzenia w węgiel podlegają bezpośrednio Ministerstwu robót publicznych. Ich czynności należy powierzać urzędnikom państwowym, którym należy dodać potrzebny personal pomocniczy.

Inspektorów zaopatrzenia w węgiel i ich personal pomocniczy ustanawia Minister robót publicznych; czynności kancelaryjne tych inspektorów mają wykonywać w siedzibie rewirowych urzędów górniczych z reguły te ostatnie.

Szczegółowy zakres działania i sprawowanie czynności przez inspektorów zaopatrzenia w węgiel ustanowi Minister robót publicznych w drodze instrukcji.

§ 7.

Inspektorowie zaopatrzenia w węgiel mają wydawać wszystkie zarządzenia, potrzebne do tego, aby zapewnić wypełnienie obowiązków, włożonych na nich przez § 5. tego rozporządzenia.

Od zarządzeń inspektorów zaopatrzenia w węgiel niema odwołania. Ministerstwu robót publicznych zastrzega się jednak zbadanie z urzędu wszystkich zarządzeń i wydania w razie potrzeby odpowiednich wskazówek.

§ 8.

Wszystkie władze i organa publicznych zakładów ruchu są obowiązane stosownie do swego

zakresu działania współdziałać przy wykonywaniu zadań, przekazanych inspektorom zaopatrzenia w węgiel.

Minister robót publicznych może zarządzić utworzenie rad przybocznych dla popierania działalności inspektorów zaopatrzenia w węgiel w ich siedzibach urzędowych i ustanowić ich skład i ich zakres działania odpowiednio do wchodzących w grę stosunków.

Do członków takich rad przybocznych mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 3., ustępów 4. do 7., tego rozporządzenia.

§ 9.

Legitymowanym inspektorom zaopatrzenia w węgiel i ich organom jest dozwolony wstęp do wszystkich zakładów wydobywania i przysparzania węgla, koks i brykietów; winni oni jednak przy oglądaniu kopalni według możności unikać przeszkadzania ruchowi. Mają oni także prawo, o ile wymaga tego cel ich urzędu, wglądać do znajdujących się w kopalniach ksiąg zapisków ruchu i zapisków kupieckich. Posiadacze takich zakładów i ich funkcjonariusze są obowiązani bez wzbraniania się uczynić zadość żądaniu inspektorów zaopatrzenia w węgiel i ich organów co do pozwolenia na ten wgląd i udzielić im zgodnie z prawdą wszelkich wyjaśnień, potrzebnych do wykonywania ich zadań.

§ 10.

Przekroczenia przepisów tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń inspektorów zaopatrzenia w węgiel, jakoteż wszelkie współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych tam obowiązków, o ile nie należy za nie karać po myśli przepisów rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, albo też o ile nie podlegają czyny te w myśl istniejących ustaw surowszemu ukaraniu, będą karane w myśl rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, grzywnami do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

Postępowanie z powodu tego rodzaju przekroczeń należy co do posiadaczy kopalń i ich funkcjonariuszów do władz górniczych, w pierwszej instancji do starostwa górniczego, a co do wszystkich innych osób do władz politycznych, w pierwszej instancji do politycznej władzy powiatowej.

Wykonanie karnych orzeczeń władz górniczych należy skutecznie przez władze polityczne, a w razie potrzeby w drodze sądowej.

§ 11.

Minister robót publicznych jest upoważniony uchylić w zupełności lub częściowo postanowienia niniejszego rozporządzenia.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.
Urban wlr.	Höfer wlr.

217.

Obwieszczenie Ministra robót publicznych z dnia 11. maja 1917

w sprawie instrukcyi służbowej dla inspektorów zaopatrzenia w węgiel.

Wykonując § 6. rozporządzenia z dnia 11. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 216, wydaje się co do zakresu działania i dla pełnienia czynności inspektorów zaopatrzenia w węgiel następującą instrukcyę służbową:

§ 1.

Inspektorowie zaopatrzenia w węgiel podlegają bezpośrednio Ministerstwu robót publicznych i są obowiązani czynności, przekazane im rozporządzeniem z dnia 11. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 216, wykonywać w myśl wskazówek tego Ministerstwa.

§ 2.

W szczególności należą do inspektorów zaopatrzenia w węgiel następujące zadania:

1. wykonywanie uprawnień, przekazanych im przez Ministra robót publicznych w myśl § 4. rozporządzenia z dnia 11. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 216;

2. zabezpieczenie wykonania zarządzeń, wydanych przez Ministra robót publicznych dla uregulowania zaopatrzenia w węgiel (koks i brykiety);

3. czuwanie nad dokładnem przeprowadzeniem zarządzeń, wydanych przez Ministra robót publicznych albo przez nich samych, w szczególności kontrola należytego wykonywania urzędownie zażądanych lub uprzywilejowanych dostaw ilości węgla (koku i brykietów);

4. wykonywanie prawa zażądania na zlecenie Ministra robót publicznych po myśli rozporządzenia z dnia 11. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 314, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, dla przeprowadzenia wspomnianego w punkcie 5. rozdziału ilości węgla (koku i brykietów), jakie mają zebrać od przedsiębiorstw swoich okręgów urzędowych;

5. rozdział ilości (węgla koku i brykietów), jakie w myśl każdorazowych wskazówek Ministra robót publicznych mają dostawić przedsiębiorstwa okręgu inspektora zaopatrzenia w węgiel, a to według żądanych gatunków między poszczególne przedsiębiorstwa z uwzględnieniem ich produktywności;

6. przedstawienie propozycyi Ministerstwu robót publicznych, zmierzających do możliwie jak największego podniesienia produkcyi w kopalniach węgla ich urzędowych okręgów;

7. przeprowadzenie dochodzeń dla uregulowania obrotu węglem (koksem i brykietami) na zasadzie rozporządzenia z dnia 29. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 152, a to w myśl każdorazowych zarządzeń Ministra robót publicznych;

8. badanie uzasadnienia próśb o zatwierdzenie podwyżki sprzedażnych cen węgla (koku i brykietów), przy uwzględnieniu kosztów ich uzyskania, jakoteż przedstawianie w tym względzie wniosków Ministerstwu robót publicznych;

9. zbieranie i gromadzenie dat oddzielnie według poszczególnych zakładów przedsiębiorstwa, tyczących się

a) wydobywania, zbytu i stanu składów węgla (koku i brykietów),

b) produktywności przedsiębiorstw i ich obciążenia zleceniami co do dostawy węgla (koku i brykietów) oddzielnie według ilości dostawy, zażądanych urzędownie, następnie ilości uprzywilejowanych i oddawanych na podstawie dowolnego zarządzenia przedsiębiorstw, z oznaczeniem nazwisk osób, uprawnionych do poboru,

c) liczby zamawianych dziennie przez kopalnie i dostawianych im wagonów kolejowych z podaniem osobno wagonów tutejszych, a osobno zagranicznych,

- d) liczby zajętych w kopalni robotników, podanej osobno co do robotników kopalnianych, a osobno co do robotników, pracujących na powierzchni ziemi,
- e) wysokości kosztów ruchu, w szczególności kosztów wynagrodzenia za jeden centnar metryczny uzyskanego węgla (koks i brykietów).

Co do zbieranych w ten sposób dat należy złożyć i prowadzić bieżące zapiski.

§ 3.

Inspektorowie zaopatrzenia w węgiel winni o wszystkich sprawach, dotyczących się zaopatrzenia w węgiel (koks i brykiety) w ich okręgach urzędowych, uwiadamiać stale Ministerstwo robót publicznych.

Na zasadzie zestawionych przez nich dat (§ 2., punkt 9.) winni oni składać codziennie sprawozdania express (według dołączonego formularza), odnoszące się każdym razem do poprzedniego dnia, Ministerstwu robót publicznych sumarycznie dla wszystkich przedsiębiorstw, znajdujących się w ich okręgach, oddzielnie dla węgla, dla koks i dla brykietów, o ile wspomniane Ministerstwo nie wyda innych zarządzeń, i to co do następujących okoliczności:

- a) co do stanu składów węgla (koks i brykietów),
- b) co do wysokości dziennej produkcji węgla (koks i brykietów),
- c) co do ilości węgla (koks i brykietów), oddawanego z produkcji na rzecz własnego użytku, dla miejscowej sprzedaży i jako deputaty funkcjonaryuszom kopalnianym,
- d) co do ilości zamówionych i dostarczonych wagonów kolejowych, podanej osobno co do wagonów tutejszych, a osobno co do wagonów zagranicznych,
- e) co do ilości węgla (koks i brykietów), jakie należy dostawić z powodu urzędowego zapotrzebowania i konsumentom uprzywilejowanym (oddzielnie dla państwa tutejszego i dla zagranicy),
- f) co do faktycznie odstawionych ilości węgla (koks i brykietów), podanych oddzielnie co do ilości dostawy, urzędownie zażądanych, uprzywilejowanych i oddawanych na podstawie dowolnego zarządzenia przedsiębiorstw, i to osobno dla państwa tutejszego i zagranicy,
- g) co do liczby zajętych w kopalni robotników, podanej oddzielnie co do robotników kopalnianych i oddzielnie co do robotników, pracujących na powierzchni ziemi,

- h) co do szczególnych wydarzeń, mogących wpłynąć na produkcję węgla (koks i brykietów) w ich urzędowych okręgach, jako to: wypadki w kopalniach, strejki robotnicze, zastoje w dowozie środków żywności, przybytek lub ubytek robotników itd.

§ 4.

Inspektorowie zaopatrzenia w węgiel i ich personal pomocniczy winni postarać się o gruntowną znajomość tych stosunków w przydzielonych im okręgach, które dotyczą zakresu działania, przekazanego im przez § 5. rozporządzenia z dnia 11. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 216, i przez § 2. niniejszej instrukcji.

Winni oni w szczególności być dokładnie poinformowani o stosunkach topograficznych i komunikacji, następnie o stosunkach produkcji, zbytu i stosunkach robotniczych, jakoteż o wszystkich wydarzeniach w przedsiębiorstwach, znajdujących się w ich okręgach, o ile pozostają one w związku z zaopatrzeniem w węgiel (koks i brykiety).

§ 5.

O przekroczeniach przepisów rozporządzenia z dnia 11. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 216, i wydanych na jego podstawie zarządzeń inspektorów zaopatrzenia w węgiel, jakoteż o wszelkiem współdziałaniu w udaremnianiu ustanowionych tam obowiązków należy każdym razem donosić bezzwłocznie właściwemu starostwu górniczemu dla wdrożenia postępowania karnego:

O przekroczeniach zarządzeń Ministra robót publicznych, o wadliwym albo niedbałym wypełnianiu jego wskazówek, o nieprawidłowościach w wykonywaniu urzędownie zleconych albo uprzywilejowanych dostaw węgla (koks i brykietów) przez posiadaczy kopalni węgla (koks i zakładów brykietów) albo ze strony ich funkcjonaryuszów winni inspektorowie zaopatrzenia w węgiel donosić także Ministerstwu robót publicznych.

§ 6.

Do prowadzenia czynności urzędowych przez inspektorów zaopatrzenia w węgiel, w szczególności do prowadzenia protokołu podawczego, do opracowywania spraw służbowych, do prowadzenia rozpraw, wygotowywania conceptów załatwienia, do doręczania wygotowań i do przechowywania aktów mają odpowiednio zastosowanie odnośne postanowienia instrukcji dla rewizorów urzędników górniczych, wydanej na zasadzie ustawy z dnia 21. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 77, o urządzeniu i zakresie działania władz górniczych.

Czynności pisarskie należy ograniczyć do miary, niezbędnie potrzebnej. Sprawozdania do Ministerstwa robót publicznych należy sporządzać możliwie, jak najwięcej, bez ujemy dla ich gruntowności; jeżeli sprawa jest bardzo pilną, należy je składać telegraficznie albo telefonicznie. Sprawozdania dzienne, jakie należy w myśl § 3. niniejszej instrukcyi przedkładać Ministerstwu robót publicznych, należy oddawać zakładowi pocztowemu, jako pospieszne przesyłki listowe.

Co do obliczania należności podróży przy służbowych jazdach inspektorów zaopatrzenia

w węgiel i ich organów obowiązują ogólne przepisy o należnościach za jazdy, o ile nie zostaną wydane inne zarządzenia.

§ 7.

Inspektorowie zaopatrzenia w węgiel i ich organa są zaopatrzeni w karty legitymacyjne, którymi winni wykazać swój charakter urzędowy.

Trnka wlr.

Formularz
dziennych
sprawozdań.

C. k. inspektor zaopatrzenia w węgiel w . . . . .

Sprawozdanie dzienne

z dnia . . . . .

Liczba zajętych w kopalni			Stan składu	Cała produkcya	Ilości	
robotników kopalnianych	robotników pracujących na powierzchni (mężczyzn i kobiet)	Suma			na własny użytek	na deputaty
						w to-

Mające się dostawić								
A. na zażądanie								
a) w państwie tutejszem				b) za granicę				Suma $a + b$
w grupie (zredukowany do jednego dnia)								
I	II	III	Suma	I	II	III	Suma	

Ilości rzeczywiście								
A. na zażądanie								
a) w państwie tutejszem				b) za granicę				Suma $a + b$
w grupie								
I	II	III	Suma	I	II	III	Suma	

Szczególne zdarzenia:

oddane		Pozostała ilość nadająca się do wysyłki	Liczba			
na sprzedaż miejscową	Suma		zamówionych		dostarczonych	
			tutejszych	zagranicznych	tutejszych	zagranicznych
nach			wagonów kolejowych			

ilości w tonach

B. na dostawę uprzywilejowaną								Suma <i>a + b</i>	Łączna suma <i>A + B</i>
<i>a</i>) w państwie tutejszem				<i>b</i>) za granicę					
w grupie (zredukowane do jednego dnia)									
I	II	III	Suma	I	II	III	Suma		

dostawione w tonach

B. na dostawę uprzywilejowaną								Suma <i>a + b</i>	Łączna suma <i>A + B</i>
<i>a</i>) w państwie tutejszem				<i>b</i>) za granicę					
w grupie									
I	II	III	Suma	I	II	III	Suma		

Z c. k. nadwornej i państwowej drukarni.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVIII. Wydana i rozestana dnia 16. maja 1917.

Treść: (№ 218. i 219.) 218. Obwieszczenie, dotyczące się zmiany przeglądu miejscowego odgraniczenia komisji zażaleniowych i ich poddziału na branże. — 219. Rozporządzenie, dotyczące się zbadania zapasów materiałów opatrunkowych i odnawiania (regenerowania) używanego materiału opatrunkowego.

218.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 11. maja 1917,

dotyczące się zmiany przeglądu miejscowego odgraniczenia komisji zażaleniowych i ich poddziału na branże.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 123, Do § 3., ustęp ostatni, zmienia się, względnie uzupełnia w sposób następujący dodany do tego rozporządzenia ministeryalnego przegląd (dodatek 1):

§ 1.

Komisje zażaleniowe w Morawskiej Ostrawie I., II. i III. obejmują okręgi nadzorcze inspektoratów przemysłowych w Morawskiej Ostrawie, Opawie i Gieszynie.

§ 2.

Następujące dalsze przedsiębiorstwa wojskowe należą

1. do komisji zażaleniowej Wiedeń I.:

c. i k. komisja odbiorcza w arsenał artylerzyckim w Wiedniu;

2. do komisji zażaleniowej Wiener-Neustadt I.:

c. i k. skład materiałów artylerzyckich w Wöllersdorf;

3. do komisji zażaleniowej St. Pölten I.:

c. i k. pracownia artylerzycka w Wörth pod St. Pölten

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Georgi wlr.

219.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 13. maja 1917,

dotyczące się zbadania zapasów materiałów opatrunkowych i odnawiania (regenerowania) używanego materiału opatrunkowego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Przedmiot zgłaszania.

Obowiązkowi zgłaszania (§ 2.) podlegają:

a) opatrunkowe kaliko bielone (muslin) i niebielone, gaza opatrunkowa bielona i niebielona

(gaza hydrofilowa, mull), przeznaczone na cele opatrunkowe zapasy kambriku (Cambric), flaneli, trykotu i sztywnej organtyny, następnie wszystkie tkaniny bawełniane wszelakich rodzajów, nadające się do celów opatrunkowych.

Obowiązkowi zgłaszania podlegają te materiały opatrunkowe tak wtedy, gdy są złożone (w sztukach i w całościach) i zwinięte, jak i wówczas, gdy się je trzyma na składzie w opaskach albo krajane w sposób, przeznaczony do szczególnych celów opatrunkowych (trójkątne chusty, opatrunki T i w. i.).

b) wata bawełniana w każdej formie oraz w każdym przyrządzeniu i opakowaniu do celów opatrunkowych, jak wata Brunsa, wata szpitalna (poduszkowa), wata warstwowana itd.

c) leczniczo impregnowane materiały opatrunkowe z bawełny, tak gaza jak i wata.

Wyjątek stanowią impregnowane życiwnie materiały nieprzemakalne jak batyst Billrotha i tym podobne.

d) wymienione pod a) do c) materiały opatrunkowe z bawełny, już używane, a nie potrzebne już do własnego ponownego użytku, o ile nie są wykluczone od odnowienia (regenerowania) w myśl § 4., ustęp 2., niniejszego rozporządzenia.

Ponadto należy podać zużyte w latach 1913, 1915 i 1916 ilości materiałów opatrunkowych, wymienionych pod a) do c).

§ 2.

Obowiązek zgłaszania.

Do zgłaszania zapasów są obowiązani:

1. Fabrykanci i handlarze materiałów opatrunkowych co do zapasów materiałów opatrunkowych, wymienionych w § 1. pod a) do c).

2. Wszystkie zakłady dla chorych i inne zakłady pielęgniarstwa (o ile nie prowadzi ich zarząd wojskowy), oraz lekarskie zakłady ordynacyjne, jakoteż te zakłady, nieprowadzone przez zarząd wojskowy, w których są pielęgnowane osoby wojskowe, następnie towarzystwa i stacje ratunkowe, kasy chorych oraz wszelkie przedsiębiorstwa, posiadające materiał opatrunkowy dla udzielania pomocy swym robotnikom w razie wypadków w przedsiębiorstwie, co do materiałów opatrunkowych, wymienionych w § 1. pod a) do d).

3. Aptekarze, drogerzyści i bandażyści.

Lekarze, lekarze weterynaryjni i akuszerki nie mają obowiązku zgłaszania swych zapasów.

§ 3.

Termin i sposób zgłaszania.

Kto w myśl § 2. tego rozporządzenia jest do zgłaszania obowiązany, winien zgłoszenie, przepisane w § 1., skutecznie najpóźniej do dnia 25. maja 1917 w Ministerstwie handlu za pośrednictwem Związku wojennego dla przemysłu bawełnianego w Wiedniu I., Maria Theresienstrasse 32—34.

Materiały opatrunkowe, znajdujące się w dniu 25. maja 1917 w drodze, zgłosi odbiorca natychmiast po nadejściu przesyłki.

Przechowcy są obowiązani zgłosić do Związku wojennego dla przemysłu bawełnianego wszystkie ilości, jakie się u nich znajdują na składzie, wymieniając właściciela materiałów opatrunkowych.

Zgłoszenie winno się skutecznie wyłącznie na kartach, pobieranych ze Związku wojennego dla przemysłu bawełnianego albo od właściwej izby handlowej i przemysłowej, które należy wypełnić we wszystkich rubrykach na podstawie osobnych postanowień, widocznych z tych kart.

§ 4.

Przechowywanie i odnawianie (regenerowanie) używanego materiału opatrunkowego.

Wymienione w § 2. zakłady i przedsiębiorstwa są obowiązane zbierać znajdujące się w ich posiadaniu i w przyszłości przybywające ilości używanych materiałów opatrunkowych, odpadków z tych materiałów i waty opatrunkowej z bawełny, o ile nie użyją ich ponownie we własnym przedsiębiorstwie, a to materiały tkane ile możliwości w stanie nienaruszonym (niepoprzedzone), przechowywać je — o ile się to da skutecznie — osobno według poszczególnych sort i odstawić za zwrotem wydatków (opakowanie, przewóz itd.) do miejsc zbiórki, oznaczonych przez Związek wojenny dla przemysłu bawełnianego.

Wyłączyć i zniszczyć należy tylko te części opatrunków, które tak przesiąkły krwią, wydzielanymi z ran, następnie szkłem wodnym, gipsem i innymi nierozpuszczalnymi alboważ przedziurawionymi środkami, jak jodem, kwasem saletrowym i w. i., że ich ponowne użycie okazuje się wykluczone.

Również są wykluczone od oddawania i ponownego użycia wszystkie opatrunki, których użyto: w chorobach zaraźliwych, co do których istnieje obowiązek donoszenia na podstawie § 1. ustawy z dnia 14. kwietnia 1913, Dz. u. p. Nr. 67, tyczącej się zapobiegania chorobom zaraźliwym i ich zwalczania, albo w innych chorobach, przy których należy przypuszczać niebezpieczeństwo przeniesienia ich, jak n. p. przy czerwonce, tężcu przyrannym, złośliwym obrzęku, zakaźnych chorobach wenerycznych itp.

§ 5.

Oznaczenie zakładów, którym będzie powierzone odnawianie (regenerowanie) używanych materiałów opatrunkowych, uskutecznia Związek wojenny dla przemysłu bawełnianego, a zatwierdza je Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Środki sanitarne, jakich należy przestrzegać przy przeprowadzaniu prac regeneracyjnych, ustanowi Ministerstwo spraw wewnętrznych, wydając osobne przepisy.

§ 6.

Przygotowanie odnowionych materiałów opatrunkowych (regeneratów) powierzy się tym przedsiębiorstwom, które wyznaczy za zatwierdzeniem Ministerstwa handlu Związek wojenny dla przemysłu bawełnianego.

Przydzielanie odnowionego materiału opatrunkowego i ustanawianie kontyngentów dla poszczególnych zakładów i przedsiębiorstw. wymienionych w § 2., uskutecznia na podstawie porozumienia się w każdym odnośnym przypadku z Ministerstwem spraw wewnętrznych Związek wojenny dla przemysłu bawełnianego, który winien uwzględniać przytem przedewszystkiem miejsca dostawiające.

Odnowione materiały opatrunkowe muszą być oznaczone na zewnątrz wyraźnie jako regeneraty i nie wolno ich puszczać w obrót bez takich oznak.

Koszta dowozu, regenerowania i przygotowania oraz wszystkie inne wydatki, połączone z odnowieniem używanych materiałów opatrunkowych, ustali Związek wojenny dla przemysłu bawełnianego za, zatwierdzeniem interesowanych Ministerstw. W taki sam sposób zostanie oznaczoną także cena regeneratów.

§ 7.

Oddanie przydzielonych przez Związek wojenny dla przemysłu bawełnianego ilości odnośnego materiału opatrunkowego wymienionym w § 2. zakładom i przedsiębiorstwom, względnie producentom i handlarzom materiałów opatrunkowych nastąpi za pośrednictwem T. akc. Centrali bawełnianej. Centrala ta ma prawo do oznaczenia cen przygotowanego towaru doliczyć procentową prowizję za wykonanie, którą ustali Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych.

Wytwórcom i handlarzom materiałów opatrunkowych wolno wydawać regeneraty dopiero po zupełnem zaopatrzeniu wymienionych w § 2. ustęp 2., zakładów i przedsiębiorstw jakoteż publicznych aptek, uskuteczniomem w miarę do dostawy tych regeneratów.

Drobną sprzedaż regeneratów, wydanych wytwórcom i handlarzom materiałów opatrunkowych, wolno uskutecznić tylko po cenach, ustanowionych przez Związek wojenny dla przemysłu bawełnianego i zatwierdzonych przez interesowane Ministerstwa; ceny te muszą być na opakowaniach wyraźnie uwidocznione.

§ 8.

Kontrola.

Dla zabezpieczenia przestrzegania postanowień tego rozporządzenia może Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych ustanowić osobno organa kontrolne, które mają każdego czasu prawo wstępu do wszystkich objętych rozporządzeniem zakładów i przedsiębiorstw i którym na żądanie należy pozwolić na wgląd do wszystkich odnośnych ksiąg handlowych, korespondencji i wszelkich innych zapisków.

§ 9.

Postanowienia karne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu obowiązków będą karani władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyny te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 10.

Co do zakładów, zarządzanych przez państwo, wyda Ministerstwo spraw wewnętrznych osobne postanowienia wykonawcze.

§ 11.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 18. maja 1917.

Treść: (№ 220. i 221.) 220. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia inspektorów zaopatrzenia w węgle. — 221. Rozporządzenie, w sprawie wprowadzania w obrót jarzyn i owoców jakoteż preparatów z jarzyn i owoców, sprowadzonych do Austrii.

220.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych z dnia 11. maja 1917, w sprawie ustanowienia inspektorów zaopatrzenia w węgle.

Na zasadzie § 4. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 11. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 216, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Dla okręgów rewiowych urzędów górniczych, wymienionych w podanym poniżej przeglądzie, ustanawia się inspektorów zaopatrzenia w węgle z podaną w przeglądzie tym siedzibą:

Inspektor zaopatrzenia w węgle		
Nr. pozycyi	dla okręgów rewiowych urzędów górniczych	z siedzibą
1	Berno i Morawska Ostrawa	w Morawskiej Ostrawie
2	Leoben i Grac	w Gracu
3	Cilli i Lublana, następnie dla kopalni węgla w Karpano i w Vines w Istrii	w Cilli
4	Praga i Slany	w Kladnie

Inspektor zaopatrzenia w węgle		
Nr. pozycyi	dla okręgów rewiowych urzędów górniczych	z siedzibą
5	Pilzno, Mies i Budziejowice	w Pilźnie
6	Falknow i Lokiet	w Falknowie
7	Komotów, Brůx i Cieplice	w Cieplicach
8	Kraków	w Krakowie

§ 2.

Rewiowym urzędnikom górniczym w St. Pölten, Wels, Hall, Celowcu, Kutnej Horze i w Zadarze powierza się czynności inspektorów zaopatrzenia w węgle co do kopalń węgla, znajdujących się w ich okręgach urzędowych; rewiowemu urzędnikowi górniczemu w Zadarze powierza się je z tem ograniczeniem, że znajdujące się w jego urzędowym okręgu kopalnie węgla w Karpano i Vines podlegają inspektorowi zaopatrzenia w węgle w Cilli.

§ 3.

Inspektorowie zaopatrzenia w węgle mają rozpocząć swoją działalność w dniu 21. maja 1917.

Trnka wlr.

221.**Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 14. maja 1917,**

w sprawie wprowadzania w obrót jarzyn i owoców jakoteż preparatów z jarzyn i owoców, sprowadzonych do Austrii.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, zarządza się, co następuje, zmieniając częściowo rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 26. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 70, w sprawie wprowadzania w obrót niektórych środków żywności w Austrii:

§ 1.

Kto sprowadza do Austrii jarzyny albo preparaty jarzynowe, następnie owoce lub preparaty owocowe — wyjąwszy owoce południowe —, ten jest obowiązany o nadejściu towarów do Austrii donieść bezzwłocznie i w najkrótszej drodze (w razie potrzeby telegraficznie) z wymienieniem rodzaju i ilości towarów oraz miejsca składu do upoważnionego przez Urząd dla wyżywienia ludności Biura zaopatrzenia w jarzyny i owoce w Wiedniu, I., Plankengasse 4 (adres dla telegramów GEOS), sprzedać je na żądanie temu Biuru zaopatrzenia albo innemu wskazanemu przez nie miejscu i dostawić je w oryginalnem załadowaniu lub opakowaniu.

Sprowadzający towary winien przechowywać je i utrzymywać z troskliwością porządnego kupca aż do ewentualnego odebrania ich przez Biuro zaopatrzenia w jarzyny i owoce.

§ 2.

Biuro zaopatrzenia w jarzyny i owoce lub jego pełnomocnik ma najdalej w ciągu 3 dni po otrzymaniu doniesienia (§ 1.) oświadczyć, czy towar przyjmuje. Szczególnie przy towarach podlegających zepsuciu należy złożyć oświadczenie to tak rychło, aby z powodu zwłoki nie nastąpiło zepsucie się towaru.

Oświadczenie co do objęcia towaru można z pełnym skutkiem złożyć także wobec posiadacza składu lub przewoźnika.

W razie, jeżeli oświadczone się co do objęcia towaru, to należy równocześnie rozrządzić przesyłką i oznaczyć miejsce odebrania. Odebranie winno nastąpić w miejscu odebrania, oznaczonem przez Biuro zaopatrzenia w jarzyny i owoce, i to bezzwłocznie po nadejściu towaru, względnie, jeżeli towar ma być odebrany na miejscu składu (§ 1.), najpóźniej do 24 godzin po złożeniu oświadczenia co do objęcia.

W razie jeżeli Biuro zaopatrzenia w jarzyny i owoce towaru nie obejmie lub w ciągu trzydniowego czasokresu wcale oświadczenia nie złoży, to sprowadzający towar ma prawo rozrządzić nim stosownie do istniejących w danym razie przepisów ustawowych lub postanowień wydanych przez władzę.

§ 3.

Ustanowienie ceny objęcia przychodzi do skutku w drodze wolnego układu między sprowadzającymi towar a Biurem zaopatrzenia w jarzyny i owoce. Jeżeli porozumienie nie zostanie osiągnięte, natenczas ustanawia cenę objęcia towaru ostatecznie Urząd dla wyżywienia ludności.

Zapłatę uskutecznia się z reguły zaraz po rzeczywistem objęciu towaru, najpóźniej jednak do 14 dni po ustanowieniu ceny objęcia.

§ 4.

Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe są obowiązane, o każdej nadchodzącej do Austrii przesyłce towarów oznaczonego w § 1. rodzaju donieść za pośrednictwem stacyi przeznaczenia równocześnie z przepisaniem zawiadomieniem adresata także do Biura zaopatrzenia w owoce, wymieniając stacyę nadania, adresata, tudzież rodzaj i wagę przesyłki.

§ 5.

Od przepisów niniejszego rozporządzenia wyjęte są te ilości towarów, które zostają wprowadzane do Austrii jako prowiant podróży alboważ w małym obrocie granicznym, o ile towarów tych nie wprowadza się w celach handlowych. Na dalsze wyjątki może zezwolić Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 6.

Za działania wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia będzie karała władza polityczna I. instancyi grzywną do 5000 K lub aresztem

do 6 miesięcy, o ile czyn nie podlega karze surowszej.

§ 7.

Postanowienia rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 26. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 70, w sprawie wprowadzania w obrót niektórych środków żywności w Austrii, tracą moc obowiązującą, o ile odnoszą się do

marmelad, jarzyn i preparatów jarzynowych, orzechów i orzechów laskowych.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 26. maja 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XC. — Wydana i rozesłana dnia 20. maja 1917.

Treść: 222. Rozporządzenie, dotyczące jednostek giełdowych papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawy wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych.

222.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. maja 1917,

dotyczące jednostek giełdowych papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawy wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych.

Ze względu na niektóre zmiany w notowaniu papierów wartościowych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej) ogłasza Ministerstwo skarbu na zasadzie upoważnienia, udzielonego w § 4., l. 2., ust. 3., ustawy z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, o opo-

datkowaniu obrotu papierów wartościowych (o podatku od obrotu papierów wartościowych), w miejsce załączników, obwieszczonych rozporządzeniem z dnia 4. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 59, następujące nowo wygotowane załączniki A do C, podające warunki zawierania interesów co do jednostki giełdowej papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich, które rozstrzygają pod względem wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych.

O ile według powołanej ustawy obrót pieniężny nie stanowi podstawy opodatkowania, uchodzi co do wszystkich papierów wartościowych, nie wymienionych w tych załącznikach, imienna kwota 5000 zł. w. a. czyli 10.000 K za jednostkę giełdową.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. czerwca 1917.

Spitzmüller wlr.

Załącznik A
do C.

Załącznik A,

podający warunki zawierania interesów na giełdzie wiedeńskiej pod względem jednostki giełdowej papierów wartościowych, notowanych na tej giełdzie.

Uwaga wstępna. Dla papierów wartościowych, notowanych na giełdzie wiedeńskiej, których nie objęto poniżej umieszczonym spisem, stanowi jednostkę giełdową kwota imienna 5000 zł. w. a. czyli 10.000 K.

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
B. Państwowy dług królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.		Kwota imienna:	
Austr. renta złota, wolna od podatku, w złocie 4%	5.000 zł. złotem	Kolei zach. czeskiej em. 1885 M. 4%	10.200 marek
Austr. państw. poż. kolejowa, wolna od podatku, umarz. od r. 1913 w M. n. 4 1/2%	10.000 marek	Kolei Elżbiety 400 i 2000 M. wol. od pod. Moraw.-śląsk. kolei centr. 600 i 3000 K	10.000 10.200 K
Kolejowe zapisy długu państwa.		Kolei północno-zachod. austr., lit. C, em. 1874 w mark., 5%	10.200 marek
Kolei Elżbiety w złocie, wol. od pod., po 10.000 zł. 4%	5.000 zł. złotem	Kolei północno-zachod. austr., lit. C, em. 1874 w mark., konvert., 3 1/2%	10.200
Akcyje kolejowe, przez emulowane na obligacje długu państwa.		Kolei północno-zachod. austr., lit. C, em. 1903 w mark. 3 1/2%	10.000
Kolei Elżbiety . . . . . 200 zł. m. k.	25 sztuk	Pilz.-brzeź., wol. od pod., 150 zł. srebr.	5.100 zł. w. a. sr.
detto Linc-Budziej. 200 „ w. a. sr.	25 „	Kolei Rudolfa (Salzkammergut) M.	5.000 zł. złotem
detto Salcb.-Tyr. 200 „ „ „ „	25 „	Spółki kolei państwowych fr. 3%	25 sztuk
Kolei Kremskiej 200 i 2000 K	25 „	detto em. 1874 fr. 3%	25 „
Kolejowe obligacje pierwszeństwa, objęte przez państwo do spłacenia.		detto X. em. 1885 fr. 3%	25 „
Kolei Albrechta 300 zł. sr. 5%	5.100 zł. srebr.	detto sieć uzupeł. fr. 3%	25 „
detto 200 „ złot. = 400 M. = 20 £ = 500 fr. 5%	5.000 zł. złotem	detto 500 frank. = 405 M. 4%	25 „
Czeskiej kolei pół. em. 1882, 300 1500, 3000 M. 4%	10.200 marek	detto em. 1883 M. 4%	10.000 marek
Czeskiej kolei pół. em. 1902, 500, 1000, 2000 M. 3 1/2%	10.000 „	C. Państwowy dług krajów Korony węgierskiej.	
		Węg. renta w K. M. F. i £ z r. 1913 480K=408M.=504F.=20£, 4 1/2%	9.600 K
		Węg. amort. państwowa pożyczka rentowa w K. M. F. i £ z r. 1914 480K=408M.=504F.=20£, 4 1/2%	9.600 „
		Węg. renta w złocie 4%	5.000 zł. złotem

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
	Kwota imienna:		Kwota imienna:
Węg. renta w K z r. 1910. 480 K = 408 M., 4 ^o / _o	9.600 K	Kolei kosz.-bogum. em. 1889 w mar. 4 ^o / _o	10.000 marek
„ oblig. poz. p. w zł. na reg. Żel.Br.K.	12.000 „	detto em. 1891 „ „ 4 ^o / _o .	10.000 „
D. Inne pożyczki publiczne.		Sp. kolei lwow.-czern.-jasskiej em. 1884 srebr. 4 ^o / _o	5.100 zł. w. a. s.
Pożycz. miasta Wiednia (w srebrze lub złocie) z r. 1874. 5 ^o / _o	5.000 zł. złotem	Sp. kolei lwow.-czern.-jasskiej wol. od pod. em. 1884 srebr. 4 ^o / _o	5.100 „ „ „
Dolno austriacka pożyczka na koleje kra- jowe z roku 1911 (sztuki po 500 fr. nom.) 4 ^o / _o podl. wylos. w 70 latach	20 sztuk	Kolei ostrawsko-frydlandzkiej K 4 ^o / _o	10.200 K
Renta włoska 100 lirów 3 ³ / ₄ ^o / _o	10.000 lir. kap.	Kolei prasko-duchc. em. 1896 w mark. 3 ^o / _o	10.200 marek
Rosyjska pożyczka państw. z r. 1906. 5 ^o / _o	20 sztuk	Spółki kolei państw. em. 1895 w M. 3 ^o / _o	10.000 „
Bułgar. poz. hił. państw. z r. 1892. w złocie	5.000 zł. złotem	detto I. em. zł. złotem 5 ^o / _o	5.000 zł. złotem
„ poz. (tytoń.) państw. z r. 1902.	10.000 fr.	detto II. em. 1874 zł. zlot. 5 ^o / _o	5.000 „ „
„ państw. poz. w zł. 1907 4 ¹ / ₂ ^o / _o	9.520 K	detto (Berno-Rossice) 5 ^o / _o	5.100 zł. srebr.
„ „ „ „ 1909 4 ¹ / ₂ ^o / _o	20 sztuk	Sp. kolei połud., styczeń-lipiec fr. 2 ^o / _o 6 ^o / _o .	25 sztuk
Turecki konw. dług państw. z r. 1903 4 ^o / _o	12.500 fr.	detto kwiecień-paźdz. fr. 2 ^o / _o 6 ^o / _o	25 „
Turecka pożyczka z r. 1911, Część I, 4 ^o / _o	9.570 K	detto 500 fr. = 405 M. 4 ^o / _o	25 „
„ poz. na kolej bagdadzką, Serya II 4 ^o / _o po 476 K	20 sztuk	detto 500 fr. (lub 200 zł. srebr.) 5 ^o / _o	12.500 fr.
Sofia, poz. gwar. przez państwo, em. 1910 4 ¹ / ₂ ^o / _o po 500 fr.	20 „	detto w markach 4 ^o / _o	10.000 marek
E. Listy zastawne, obligacje po- życzek gminnych i kolejowych, tudzież obligacje bankowe.		G. Obligacje innych przedsię- biorstw przewozowych.	
Zaki. kred. ziem. powsz. austr. zapisy dł. gmin. po 476 K = 500 fr.	20 sztuk	Sp. żegl. par. na Dunaju 400 i 10.000 Marek 4 ^o / _o	10.000 marek
Poz. ks. Schwarzenberga, w markach 4 ^o / _o	10.000 marek	Sp. żegl. parow. na Dunaju em. 1886 M. 4 ^o / _o	10.000 „
Bułgar. Banku nar. podl. wylos. w 40 la- tach 4 ¹ / ₂ ^o / _o	10.000 fr.	Lloyda austr. em. 1884 po 500 zł. zł. 4 ¹ / ₂ ^o / _o	5.000 zł. złotem
F. Obligacje pierwszeństwa kolei żelaznych.		„ „ „ 1887 „ 500 „ „ 4 ^o / _o .	5.000 „ „
Kolei duchc.-podmok. I. em. 1869 srebr. w. a. 5 ^o / _o	5.100 zł. w. a. s.	„ „ „ 1895 „ 1000 i 5000 zł. złotem 4 ^o / _o	5.000 „ „
Kolei duchc.-podmok. II. em. 1871 srebr. w. a. 5 ^o / _o	5.100 „ „ „ „	H. Obligacje spółek przemy- słowych.	
Kolei duchc.-podmok. em. 1891 zł. srebr. 4 ^o / _o	5.100 zł. w. a. s.	Spółki kop. węgla w Terbowlu em. 1883 500 fr. = 200 zł. złotem 5 ^o / _o	5.000 zł. złotem
Kolei duchc.-podmok. em. 1891 w mark. 4 ^o / _o	10.200 marek	Spółki kop. węgla w Terbowlu em. 1889 500 fr. = 200 zł. złotem 4 ^o / _o	5.000 „ „
		Spółki kop. węgla w Terbowlu em. 1893 500 fr. = 200 zł. złotem 4 ^o / _o	5.000 „ „
		Spółki kop. węgla w Terbowlu em. 1907 476 K 4 ^o / _o	9.520 K

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
I. Losy.		K. Akcje banków.	
1. Austriackie losy państwowe:		Banku adriatyckiego w Tryeście	25 sztuk
Losy z r. 1860. po 500 zł. w. a.	5 sztuk	Banku anglo-austr.	25 "
" " 1860. " 100 " " "	10 "	Banku bałkańskiego w Sofii	25 "
" " 1864. " 100 " " "	10 "	Stowarzyszenia bankowego wiedeńskiego	25 "
" " 1864. " 50 " " "	20 "	Banku esk. i weksl. bielsko-bialskiego . .	25 "
2. Węgierskie losy państwowe:		Zakładu kred. ziem. austr.	25 "
Węg. pożyczki premiovej po 100 zł. w. a.	25 sztuk	Banku przemysł. czeskiego	25 "
" " " " 50 " " "	50 sztuk	Banku kred. ziem. central. austr.	25 "
" oblig. prem. regul. Cisy po 100 zł.	25 sztuk	Banku hip. centr. węg. kas oszcz. t. s. a. .	25 "
w. a.	25 sztuk	Banku komerc. węg. w Peszeie	5 sztuk
3. Losy rozmaite:		Zakładu kred. dla handlu i przem.	25 sztuk
a) Losy oprocentowane.		Banku kred. węgier. powsz.	25 "
Zakł. kred. ziem., pow. austr., obl. prem.	25 sztuk	Zakł. kr. austr. dla przeds. kom. i r. pub.	25 "
em. 1880 po 100 zł. w. a. 3%	25 "	Banku depoz. powsz.	25 "
Zakł. kred. ziem., pow. austr., obl. prem.	25 "	Banku eskont. czeskiego	25 "
em. 1889 po 100 zł. w. a. 3%	25 "	detto kroackiego	25 "
Losy regul. Dunaju z r. 1870. po 100 zł.	25 "	detto morawskiego	25 "
w. a. 5%	25 "	Banku eskont. maryborskiego	25 "
Banku hipot. węg., obl. prem. po 100 zł.	25 "	Banku eskont. styryjskiego, c. k. uprz. . .	25 "
w. a. 4%	25 "	Towarz. eskont. dolno-austr.	25 "
Pożyczki prem. serbskiej po 100 fr. 2%	25 "	detto i banku weksl. węg.	25 "
b) Losy bezprocentowe.		Galic. banku hip. akcyj.	25 "
Bazyłki budap. (bud. katedry) 5 zł. w. a.	50 sztuk	" " dla handlu i przem.	25 "
Zakładu kredyt. dla handlu i przemysłu	25 sztuk	Stowarz. zyr. i kas. wied.	25 "
100 zł. w. a.	25 "	Sp. akc. węg. powsz. kantorów weks.	25 "
Pożyczki prem. lublańskiej 20 zł. w. a. .	25 "	„Hermes“	25 "
Austr. towarz. Czerwonego Krzyża 10 zł.	25 "	Banku hip. austr.	25 "
w. a.	25 "	" " węgier.	25 "
Węgier. towarz. Czerwonego Krzyża 5 zł.	50 sztuk	Banku hipot. kraj. kroac.-slaw.	25 "
w. a.	25 sztuk	Banku kred. lublańskiego	25 "
Tureck. pożycz. kol. obl. prem. po 400 fr. .	25 sztuk	Banku dla krajów austr. (Länderbanku) .	25 "
Losy komun. wiedeńskie z r. 1874. 100 zł.	25 "	Banku kraj. bośn.-hercegowińskiego . .	25 "
w. a.	25 "	Banku kraj. kroackiego	25 "
Cedule losowe 3% oblig. premiov. Zakł.	25 "	Banku kred. roln. dla Czech	25 "
kred. ziem. em. 1880	25 "	Banku lombard. i eskont. wied.	25 "
Cedule losowe 3% oblig. premiov. Zakł.	25 "	Banku handl. i przem. w Mor. Ostrawie .	25 "
kred. ziem. em. 1889	25 "	Spółki akc. bank. i kant. weks. „Merkur“	25 "
Cedule losowe 4% obl. premiov. Banku	25 "	Banku górno-austr. i salcburskiego . . .	25 "
hipot. węgier.	25 "	Banku austr.-węgier.	5 sztuk
		Praskiego Banku kredytowego	25 sztuk

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
Węg. banku roln. i rent., Sp. a.	25 sztuk	Kolei lokal. bukowińskich, akc. pierw.	25 sztuk
Węg. sp. akc. bank. i handl.	25 „	detto akcyje zakład.	25 „
Kasy Oszczędności, budapeszteńskiej głów. połączonej	10 sztuk/	Kolei busztiehradzkiej	5 sztuk
Węg. powsz. sp. akc. kas oszcz. w Buda- peszcie	10 „	detto (lit. B.)	25 sztuk
Centr. krajowej węg. kasy oszczędności .	10 „	Spółki żegl. par. na Dunaju, I. c. k. up. . .	10 sztuk
Banku Union	25 sztuk	Kolei duchcowsko-podmokielskiej	25 sztuk
Banku Union, czeskiego	25 „	Zjedn. społ. żegl. na Łabie	5 sztuk
Banku ojczyzstego, sp. akc. w Budapeszcie	25 „	Kolei północnej Ferdynanda	5 „
Banku obrotowego powszechnego	25 „	Kolei fryuńskiej akc. pierwsz.	25 sztuk
Živnostenská banka	25 „	Kolei pięciokośc.-bareskiej	25 „
Zakłady ubezpieczeń.		Kolei lokalnej Fürstenfeld-Hartberg (Neu- dau) akc. pierw. lit. A	25 „
Sp. akc. „Allianz“ ubez. na życie i rent	25 sztuk	Sp. kol. na Gaisberg akc. pierwsz.	25 „
Sp. akc. „Anker“ ubez. na życie i rent .	5 sztuk	Gleisdorf-Weiz, akc. pierwsz.	25 „
Assicurazioni generali	5 „	Spółki kolej. i gór. gracko-köflach. . . .	25 „
Spółki ubez. od odpowiedz. i wypadków „Danubius“	25 sztuk	Spółki Kolei kahlenb. (system Rigi) . . .	25 „
Spółki akc. ubezpiecz. austr. „Donau“ . .	25 „	Kolei koszycko-bogumińskiej	25 „
Spółki akc. ubezpiecz. peszt. „Foncière“ .	25 „	Kolei Lwów-Belzec (Tomaszów) akc. pierw.	25 „
Sp. akc. węg. ubez. od gradob. i kontras.	25 „	Spółki Kolei lwowsko-czern.-jasskiej . .	25 „
Sp. ubez. od gr. i kontras. „Meridionale“ .	25 „	Kolei lokal. Lwów-(Kleparów) Jaworów, akc. pierw.	25 „
Sp. ubez. „Phönix“ austr., c. k. uprz. . .	25 „	Kolei Leoben-Vordernberg	25 „
Phönix, austr. sp. ubez. na życie	25 „	Loyda austr.	25 „
Spółki kontrasekuracyjnej wiedeńskiej .	25 „	Kolei lokalnej Mori-Arco-Riva, akc. pierw. lit. A	25 „
Spółki kontrasekuracyjnej „Securitas“ .	10 sztuk	Kolei lokalnej Mori-Arco-Riva, akc. pierw. lit. B	25 „
Sp. ubez. od wypadków, I. austr. powsz.	5 „	Kolei lokalnej Mori-Arco-Riva, akc. zakł.	25 „
Sp. akc. ubez. od wypadków, międzyn. .	5 „	Navigazione Libera Triestina	25 „
Zakładu wied. ubez. na życie i rent . . .	25 sztuk	Kolei lokal. wsch.-galic. akc. pierwsz. . .	25 „
Spółki asekuracyjnej wiedeńskiej	25 „	Kolei ostrawsko-frydlandzkiej	25 „
L. Akcyje przedsiębiorstw przewozowych.		Kolei prasko-duchcowskiej	25 „
„Adria“, kr. węg. Sp. żegl. morsk.	25 sztuk	detto, akcyje pierwsz.	25 „
Kolei uściecko-cieplickiej	5 sztuk	Kolei liberecko-jablonecko-tannwaldzkiej akcyje pierwsz.	25 „
Austr.-belg. Spółki kolei żelaznej.	25 sztuk	Kolei liberecko-jablonecko-tannwaldzkiej akc. zakład. lit. A	25 „
Kolei Barcs-Pakracz akc. pierwsz.	25 „	Kolei liberecko-jablonecko-tannwaldzkiej akc. zakład. lit. B	25 „
Spółki ruchu Kolei orient.	25 „	Spółki salc. kolei żel. i tranw.	25 „
Zjedn. Kolei lok. Lasu Czeskiego akc. pierw. I i II. em.	25 „	Spółki kolei państwowych	25 „
Kolei bożeńsko-merańskiej, c. k. uprz. . .	25 „	Spółki kolei południowej	25 „
Spółki Kolei lokalnej berneńskiej	25 „	Kolei w dolinie Samoszy, akcyje pierwsz.	10 sztuk

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
Międzyn. akc. społ. przew.	25 sztuk	Spółki a. browar. i fabr. siodu „Moravia“	25 sztuk
Kolei Überetsch, akc. pierwsz.	5 sztuk	Browaru akcyjnego pierwsz. w Pilźnie	5 sztuk
Kolei zach. węg. (Stuhlw.-Raab-Grac)	25 sztuk	Browaru poschachskiego w Lincu	25 sztuk
Kolei Wiedeń-Pottendorf-Wr.-Neustadt	25 „	Browaru akcyjnego w Sarajewie	25 „
Spółki akc. Wied. kolei lokal.	25 „		
		Przedsiębiorstwa chemiczne.	
Kolei Uście-Cieplice, dow. uczest.	5 sztuk	Związku austr. dla produkcji chem. i me- talurg. (Uście)	25 sztuk
Spółki kolei państw. akc., dow. uczest.	25 sztuk	Spółki akc. I. bośn. fabr. amoniaku i sody	25 „
M. Akcje przedsiębiorstw prze- mysłowych.		Sp. akc. Franc. Ks. Broschego	25 „
Budowle i materyały budowlane.		Zakładów karborund. i elektr.	25 „
Spółki budowlanej, powsz. austr.	25 sztuk	„Clotilde“ I. węg. Sp. akc. dla przemysłu chem.	25 „
detto I. Powsz. Stowarz. urzędników	25 „	Spółki akc. dynamitu Nobla	25 „
Związku budowlanego dolno-austr.	25 „	Spółki akc. przemysłu zwęglania drzewa w Konstancyi	5 sztuk
Beocsińskiej Spółki a. Union fabr. ce- mentu	25 „	Spirytus młodobolesławski	25 sztuk
Fabryki cementu portl. w Holeszowie	25 „	Spółki akc. handl. dla wytw. chem. Scheidemandel	5 sztuk
Spółki a. fabryki cementu w Königshofie	25 „	Zjedn. wielk. składów mat. apt. F. P. S.	25 sztuk
Sp. akc. fabryki korkowca	25 „		
Fabryki cem. portl. w Lengenfeld, Sp. a.	20 sztuk	Elektryczność.	
Fabr. wapna hydraulicznego i cementu portlandz. w Perlmoos	25 sztuk	Spółki elektrycznej, p. t. e. Union	25 sztuk
Austr. Spółki a. fabr. cementu portlandz.	25 „	Spółki elektrycznej, sp. a. przedtem Kolben et Co.	25 „
Spółki budowlanej Union	25 „	detto sp. a. zjednoczonej	25 „
Spółki materyałów budowl. Union	25 „	detto spółki akc. powsz. budapeszt.	25 „
Zach. czeskich fabryk kaolinu i szamoty	25 „	detto węgierskiej	25 „
Wiedeńskiej Spółki budowl.	25 „	Sp. akc. żarówek i elektr., zjedn. Budapeszt	25 „
Wied. Spółki a. cegielnianej	25 „	Sp. a. austr. zakładów fabr. Siemens et Schuckert	25 „
Spółki fabr. cegieł i budowl. wienerber- skiej	25 „	Sp. akc. fabr. telefonów przedtem J. Ber- liner w Hanowerze	5 sztuk
Browary.		Spółki akc. fabr. telefonów i telegrafów, zjednoczonej, Czejja, Nissl et Co., akcje pierwszeństwa	25 sztuk
Spółki a. browarnianej (Schellenhof)	25 sztuk		
Berneń. browaru akc. i fabr. siodu I.	25 „	Przemysł żelazny i metalowy.	
Spółki akc. browar. w Brunn	25 „	Sp. akc. „Austria“ fabr. wyr. em. i metal.	25 sztuk
Sp. akc. browaru w Brunn akc. pierwsz.	25 „	Spółki austr. górniczej i hutniczej	25 „
Spółki akc. browar. w Göss	25 „	Spółki przem. żel. i stal. w Egipty	25 „
Browaru akc. pierw. w Gracu (Schreiner)	10 sztuk	Felten & Guillaume, sp. akc. fabr. elektr. kabl.	25 „
Browaru w Liesing	25 sztuk		
Browaru akc. i fabryki siodu w Lincu	25 „		
Spółki akcyj. brow. i fabr. siodu w Mor- Ostrawie	25 „		

Nazwa papierów	Jednostka gieldowa wynosi	Nazwa papierów	Jednostka gieldowa wynosi
Greinitz sp. akc. hut żelaznych i przemysłu żel.	25 sztuk	Spółki gór. rossickiej	25 sztuk
Fabr. nab., kap. i wyr. met. w Hirtenbergu	25 "	Sp. akc. kop. węgla kam. w Sálgo-Tarján	25 "
Sp. akc. Hutter i Schrantz fabr. sit i filcu	25 "	Spółki kop. węgla w Terbowlu	25 "
Sp. akc. fabr. kabli i przemysłu drutowego	25 "	Spółki kop. węgla, węg. powsz.	25 "
Sp. akc. fabr. kabli w Preszburgu	25 "	Sp. akc. węg. kop. węgla Urikány Zsilthaler	25 "
Sp. akc. kopalni miedzi „Austria“	25 "	Fabryki magnezytu w Veitsch	25 "
Sp. akc. fabr. lamp Ditmar G. Brünner	25 "	Towarzystwa akc. gór. zach. czesk.	25 "
Austr. alp. spółki górniczej	25 "		
Spółki przem. żelaznego nadragkiej	25 "	Maszyny i wagony.	
„Poldihütte“, sp. akc. fabr. stali loney tyg.	25 "	Berneńskiej Spółki fabr. masz.	25 sztuk
Spółki przemysłu żelaznego w Pradze	10 sztuk	Sp. akc. fabr. Fiat. austr.	25 "
Fabr. żel. w Rimamurány-Sálgo-Tarján	25 sztuk	Sp. akc. bud. zakł. gaz. F. Manosehek	25 "
Sp. akc. fabr. żel. w Rothau-Neudeck	25 "	Sp. akc. wied. fabr. samochodów, przedtem Gräf i Stift	25 "
Fabr. śrub i tow. kutych p. Brevillier & Co. i A. Urban z synami	25 "	Sp. akc. fabr. wag. i masz. w Gracu prz. J. W.	25 "
Sp. akc. fabr. tow. żel. Szoproń-Geac	20 sztuk	Wied. spółki akc. fabr. lokomotyw	25 "
Sp. fabr. żel. i blachy Union	25 sztuk	Sp. akc. fabr. lokom. przedt. G. Sigl w Wr.-Neustadt	25 "
Sp. akc. przemysłu żel. w Vares	25 "	Sp. akc. budowy maszyn prz. Brand et Lbuillier	25 "
Waagner R. Ph. L. i J. Biro & A. Kurz, Sp. akc.	25 "	detto akcyje pierwszeństwa	25 "
Spółki fabr. broni, austr.	25 "	Sp. akc. bud. masz. w Pradze prz. Danék et Co.	25 "
Fabr. stali w Weissenfels przedt. Göppingera et Co.	25 "	Spółki akc. fabr. maszyn N. Heid	25 "
Sp. akc. przemysłu żelaznego Zenica	25 "	Spółki fabr. wozów w Nesselsdorfie	25 "
Gaz.		Fabryki maszyn i wagonów w Simmeringu	25 "
Austr. Sp. akc. oświatl. gaz.	10 sztuk	Sp. akc. fabryk Skody	25 "
Towarz. gazow. pow. austr. węg.	10 "	Weitzer J. Sp. masz. wag. lodu w Aradzie Zieleniewskiego fabr. masz. i wag. w Krakowie, we Lwowie i w Sanoku	25 "
Sp. akc. węg. światła żarowego	25 sztuk		
Tow. przemysł. gazow. wied.	10 sztuk	Papier i druk.	
Węgla i rozmaite przedsięwzięcia kopalniane.		Sp. fabr. papieru i nakł. Elbemühl	25 sztuk
Spółki kopalni węgla w Brúx	25 sztuk	Spółki akc. fabr. papieru w Heinrichsthal, przedtem Marcin Kink i Sp.	25 "
Spółki akc. gal. zakładów górniczych w Sierszy	25 "	Leykam-Josefsthal	25 "
Sp. akc. kop. węgla w Gi.u-Szászvár	25 "	Sp. akc. fabr. papieru w Nettingsdorf	25 "
Związku dla przemysłu węglowego	25 "	Sp. akc. fabr. papieru w Neusiedl	25 "
Spółki węgł. w Łankowicach	25 "	C. k. uprz. fabryki papieru w Pitten	25 "
Spółki półn. czesk. kop. węgla	25 "	Sp. fabr. papieru i nakł. Steyermühl	25 "
Półn. węg. zjedn. kop. węgla	25 "	Sp. akc. druk. i nakł. Waldheim, Józ. Eberle & Co.	25 "
Sp. akc. hutn. i gór. górno-węg.	25 "		

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
Nafta.			
Sp. akc. rafinerii oleju skal. „Apoilo“	25 sztuk	Spółki akc. I. kroac.-slaw. przem. cukrow.	10 sztuk
Spółki akc. galic. naft. karpac. przedtem Sp. gór. i hut.	20 sztuk	Spółki akc. węg. przemysłu cukrow. . . .	5 „
Sp. akc. galic. naft. „Galicya“	25 sztuk	Rozmaite.	
Sp. akc. dla przemysłu naft. „Schodnica“	20 sztuk	Zakładu austr. komunikacji kolej.	25 sztuk
Tkactwo.		Spółki akc. węg. komunikacji kolej. . . .	25 „
Bernenskiej sp. dla przemysłu tow. wełn.	25 sztuk	Spółki wypoż. wozów kolej., pierwszej . .	25 „
Fabr. druk. i tkalni mech. Braci Enderlin	25 „	Sp. akc. Gerhardus i synowie	25 „
Felixsdorfskiej tkalni i apretury	25 „	Hut szklanych, przedt. J. Schreiber & Neffen. Sp. a.	10 sztuk
Austr. sp. akc. fabr. fezów	25 „	Götz P. & C. Sp. akc. wyrębu drzewa i tartaku parowego	20 „
I. austr. przedzalni i tkalni juty	25 „	Spółki akc. fabr. gum., austr.-ameryk. Semperit	25 sztuk
Przędzalni i tkalni bawełny w Klein- münchen	25 „	Sp. akc. węg. wyrobu towarów gumo- wych	25 „
Przędzalni bawełny i fabr. nici w Potten- dorfie	25 „	Spółki akc. handlu drzewem	25 „
Przędzalni bawełny i fabr. nici w Potten- dorfie, akc. pierw.	25 „	Spółki akc. hotel. pierw. wiedeń.	25 „
Sp. akc. przedzalni i tkalni w Roth Koste- letz i Erlach	25 „	Sp. akc. hotel. Métropole	25 „
Fabr. dywanów i mat. mebl. prz. Ph. H. et S.	25 „	Spółki przem. mlecznego	25 „
Fabr. kamgaru w Vöslau	10 sztuk	Spółki przem. olejowego	25 „
Cukier.		Sp. akc. Portois et Fix	25 „
Sp. akc. fabr. cukru Lipnik-Lundenburg .	25 sztuk	I. tryest. Sp. akc. fabr. łuszczenia ryżu .	25 „
Sp. akc. fabr. cukru w Lobosicah	25 „	Sp. akc. handl. i transport. w Sarajewie	25 „
Sp. akc. fabr. cukru Schoeller & Co. . . .	25 „	Sp. akc. dla fabr. szkła Stölzlego synów .	25 „
Spółki czeskiej przemysłu cukrow. . . .	25 „	Sp. akc. braci Stollwerk, Preszburg, ak. uprz.	25 „
		Spółki turec. monopolu tyton.	25 „
		Sp. akc. młyna parowego Union w Esseke	25 „

Załącznik B,

podający warunki zawierania interesów na giełdzie praskiej pod względem jednostki giełdowej papierów wartościowych, notowanych na tej giełdzie lecz nie notowanych także na giełdzie wiedeńskiej.

Uwaga wstępna. Dla papierów wartościowych, notowanych na giełdzie praskiej a nie notowanych także na giełdzie wiedeńskiej, których nie objęto poniżej umieszczonym spisem, stanowi jednostkę giełdową kwota imienna 5000 zł. w. a. czyli 10.000 K.

N a z w a p a p i e r ó w	Jednostka giełdowa wynosi
A. Akcje banków. (Rubryka F ceduły kursów.)	
První česká všeob. akc. společn. pro pojišťování na život (Pierwszego czeskiego powszechnego Towarzystwa akc. ubezpieczeń na życie)	25 sztuk
První pražská zastavárna (Pierwszej praskiej Spółki zastawniczej)	5 sztuk
Pierwszego czeskiego powszechnego Banku kontrasekuracyjnego (První česká všeob. zajišť. banka)	25 sztuk
Sp. akc. banku kredyt. w Rózsahegy (Úvěrná banka úč. spol.)	25 „
B. Akcje przedsiębiorstw przewozowych. (Rubryka G ceduły giełd.)	
Praskiej Spółki żeglugi parowej na Woltawie i Łabie (Pražská spol. paropl. po Vltavě a Labi)	5 sztuk
Kolei lokalnej Postelberg—Laun (Akcje pierwszeństwa)	25 sztuk
Kolei lokalnej Strakonice—Blatna—Brzeznica (Akcje pierwszeństwa lit. A)	25 „
C. Akcje przedsiębiorstw przemysłowych. (Rubryka H ceduły giełd.)	
Akciová továrna na vyrábění umělých hnojiv a lučebnin v Kolíně (Fabryki akcyjnej wyrobu nawozu sztucznego i chemikaliów w Kolinie)	25 sztuk
Podolskiej fabryki cementu (Podolská cementárna)	25 „
Český akc. pivovar v Č. Budějovicích (Akc. czesk. brow. w Budziejowicach)	5 sztuk
Pierwszej czeskiej spółki akcyjnej fabryk. wschodnich towarów cukrowych i czekokolady w Królewskich Winogradach po 200 K (První česká akc. společnost továren na orient. cukrovinky a čokoládu na Král. Vinohradech)	25 sztuk
Pierwszej czeskiej spółki akcyjnej rafinerii cukru (První česká spol. pro raf. cukru [Modřany])	25 „
Kolínská továrna na kávové náhražky akciový podnik česko-moravského kupectva v Kolíně (Kolińskiej fabryki surogatów kawy, Przeds. akc. czesko-mor. stowarz. kupców)	5 sztuk
Sp. akc. praskich fabryk papieru w Pradze	25 „
První česko-moravská továrna na stroje v Praze (Pierw. czesko-morawskiej fabryki maszyn w Pradze)	25 „
Akciová společnost „zámecký pivovar v Kolíně“ (Sp. akc. browaru zamkowego w Kolinie)	5 sztuk
Spółka akcyjna fabryki żelaza Libschitz w Pradze	25 sztuk

Załącznik C,

podający warunki zawierania interesów na giełdzie tryesteńskiej pod względem jednostki giełdowej papierów wartościowych, notowanych na tej giełdzie lecz nie notowanych także na giełdzie wiedeńskiej.

Uwaga wstępna. Dla papierów wartościowych, notowanych na giełdzie tryesteńskiej a nie notowanych także na giełdzie wiedeńskiej, których nie objęto umieszczonym poniżej spisem, stanowi jednostkę giełdową kwota imienna 5000 zł. w. a. czyli 10.000 K.

N a z w a p a p i e r ó w	Jednostka giełdowa wynosi:
A. Akcje banków (Rubryka G cedyły kursów).	
Banca commerciale Triestina (Banku komercyjnego tryesteńskiego)	10 sztuk
" " " II. em. (Banku komercyjnego tryesteńskiego II. em.)	25 sztuk
Spółki akc. kroacko-slaw. Banku parcel. i koloniz. (Banca per lo scomparto di terreni e per la colonizzazione in Croazia-Slavonia)	25 "
Banku Marmarosch Blank & C. Bukareszt	10 sztuk
Kasy likwidacyjnej dla terminowych interesów kawowych na giełdzie tryesteńskiej (Cassa di liquidazione per gli affari a termine di caffè alla Borsa di Trieste)	25 sztuk
B. Akcje zakładów ubezpieczeń (Rubryka H cedyły kursów).	
I. R. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà	5 sztuk
Węg. Zakł. kontrasek. „Panonia“ (Istituto ung. di riassic. „Pannonia“)	10 "
Pierwszej węg. pow. Spółki asekuracyjnej (Prima Società ungherese di Assicurazioni generali)	1 sztuka
Pierwszej czeskiej powsz. Spółki akc. ubezpieczeń na życie „Corona“ („Corona“ Prima Società generale boema di assicurazioni vita)	25 sztuk
C. Akcje przedsiębiorstw przewozowych (Rubryka J cedyły kursów).	
Spółki akcyjnej tryesteńskich kolejek (Società anonima delle Piccole Ferrovie di Trieste):	
akcje pierwszeństwa (Azioni priorali)	25 sztuk
akcje zakładowe (Azioni fondazionali)	25 "
Spółki tramwajowej tryesteńskiej (Società Triestina Tramway)	25 "
Krakowskiej Spółki tramwajowej (Società Tramway di Cracovia)	25 "
Società Goriziana Trenovie	25 "

N a z w a p a p i e r ó w	Jednostka giełdowa wynosi:
Austryackiej Spółki akc. żeglugi parowej „Dalmacya“ (Società anonima austr. di Navigazione a vapore „Dalmatia“)	25 sztuk
Spółki a. pow. austr. dla żeglugi Gerolimich et Co (Navigazione gener. austr. Gerolimich & C. Soc. in azioni)	25 „
Sp. akc. żeglugi parowej „Lussino“ (Società anon. di Navigazione a vapore „Lussino“)	25 „
Zjednoczonej austr. Sp. akc. żegl. (Unione austriaca di Navigazione)	25 „
D. Akcje przedsiębiorstw przemysłowych (Rubryka L ceduły kursów).	
Sp. akc. dla destylacji i przem. chem. „Ampelea“ („Ampelea“, soc. anon. di distillazione e d'industrie chimiche)	25 sztuk
Cantiere navale Triestino	25 „
Sp. akc. dla wyzyskania sił wodnych Dalmacyi (Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia)	25 „
Sp. akc. tryesteńskiej przemysłu jutowego (Jutificio Triestino)	25 „
Sp. akc. tryesteńskiej pralni parowej (Lavanderia a vapore triestina Società per azioni)	25 „
Tryesteńskiej Sp. akc. sortowania kawy (Società Triestina in azioni per la mondatura del caffè)	10 sztuk
Tryesteńskiej fabryki oleju (Oleifici Triestini)	25 sztuk
Tryesteńskiej rafinerii ol. skalnych (Raffineria Triestina di Oli minerali)	10 sztuk
Sp. akc. portlandzkiego cementu „Spalato“ („Spalato“ Società anonima del Cemento Portland)	25 sztuk
Sp. akc. warsztatów okrętowych Austria (przedt. Stabilimento tecnico Triestino)	5 sztuk
„ „ „ (akcje pierwszeństwa)	5 „
Spółka akcyjna „Tergesteum“ (Società per azioni „Tergesteo“)	1 sztuka

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCI. — Wydana i rozestana dnia 20. maja 1917.

Treść: *Nr* 223. Obwieszczenie, w sprawie wydania statutu Głównego Wydziału dla gospodarstwa wojennego i przejściowego.

223.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 18. maja 1917,

w sprawie wydania statutu Głównego Wydziału
dla gospodarstwa wojennego i przejściowego.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 137, wydaje się podany poniżej statut Głównego Wydziału dla gospodarstwa wojennego i przejściowego:

§ 1.

Minister handlu powołuje każdorazowo na przeciąg jednego roku kalendarzowego członków Głównego Wydziału dla gospodarstwa wojennego i przejściowego, o ile nie są oni przewodniczącymi związkowego kierownictwa jednego ze związków wojennych albo gospodarczych i jako tacy nie należą do Głównego Wydziału w myśl § 5., ustęp 3., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 137.

§ 2.

Główny Wydział zwołuje na posiedzenia Minister handlu albo na jego zlecenie Komisarz Jeneralny dla gospodarstwa wojennego i przejściowego.

Zaproszenie należy wystosować przynajmniej na 8 dni przed posiedzeniem — pominąwszy

przypadki bardzo pilne — i ma ono zawierać porządek dzienny.

§ 3.

Na posiedzeniach Głównego Wydziału, przewodniczy Minister handlu, a w jego zastępstwie Komisarz Jeneralny dla gospodarstwa wojennego i przejściowego albo jeden z jego zastępców.

§ 4.

Przewodniczący otwiera posiedzenie, kieruje rozprawami, stara się o należyty ich przebieg, a w szczególności o zwięzłą i rzeczową debatę, zarządza głosowanie i zamyka posiedzenie. Przewodniczący może zmienić porządek przedmiotów rozprawy albo usunąć jakiś przedmiot z porządku dziennego. On rozstrzyga także w danym razie o odroczeniu dalszej rozprawy nad pewnym przedmiotem.

Przewodniczący ma także prawo wyznaczyć pewien określony czas trwania dla wywodów mówców. On oznacza wreszcie te części rozprawy i te uchwały, które należy traktować jako poufne.

§ 5.

Przy wniosku o zamknięcie debaty można wystąpić także z wnioskiem o wybór mówców jeneralnych. Jeżeli zgromadzenie rozstrzygnie w tym duchu, to zapisani jeszcze do głosu mowcy mają prawo wybrać dwóch mówców jeneralnych, z któ-

rych jednego ustanowi się mowcą „za“, a drugiego mowcą „przeciw“, jeżeli pozwala na to rodzaj przedmiotu obrad. Wybór ten należy skuteczniej pod kierownictwem przewodniczącego albo jednego z zastępców, wyznaczonych przez niego w tym celu.

§ 6.

Główny Wydział jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności przynajmniej 50 członków, albo jeżeli liczba jego członków wynosi mniej niż 150, w razie obecności przynajmniej jednej trzeciej części jego członków.

Członkowie Głównego Wydziału są obowiązani do brania udziału w jego obradach. Kto bez pisemnego usprawiedliwienia opuści trzy po sobie następujące posiedzenia Głównego Wydziału, tego może Minister handlu uznać za tracącego mandat.

§ 7.

Głosowanie odbywa się przez podniesienie rąk albo kartkami. Głosowanie kartkami odbędzie się, jeżeli zażąda go przynajmniej połowa obecnych członków albo jeśli zarządzi je przewodniczący.

Przy głosowaniu pisemnem należy używać urzędowych kartek do głosowania, na których znajduje się imię i nazwisko głosującego i uwidoczniona jest ta grupa Głównego Wydziału [izby handlowe i przemysłowe, organizacje wojenno-gospodarcze, organizacje robotnicze, członkowie mianowani przez Ministra handlu (§ 5. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 137)], do której należy członek głosujący.

§ 8.

Członkowie Głównego Wydziału mają prawo zwracać się z zapytaniem do przewodniczącego w sprawie przedmiotów, dotyczących się zakresu działania Jeneralnego Komisaryatu. Przewodniczący może na tego rodzaju zapytania odpowiedzieć natychmiast albo na końcu posiedzenia, albo też, jeżeli potrzebne są dochodzenia, drogą pisemną. Jeżeli odpowiedź na takie zapytania nie jest wskazaną ze względu na interesy państwowe, to może jej przewodniczący odmówić. Debaty nad odpowiedzią nie przeprowadza się.

§ 9.

Jako zastępcy rządu są obecnymi na posiedzeniach Głównego Wydziału przeznaczeni do tego funkcyjaryusze Jeneralnego Komisaryatu. Ministrowi handlu zastrzega się prawo zaproszenia

interesowanych władz centralnych do wydelegowania zastępców, jeżeli wymagają tego przedmioty rozprawy.

Ponadto można także w poszczególnych przypadkach powoływać do uczestniczenia w naradach innych znawców lub inne osoby wywiadowcze z poza Głównego Wydziału.

§ 10.

Rozprawy Głównego Wydziału i jego podwydziałów nie są jawne.

§ 11.

Przewodniczący ma starać się o to, aby co do narad Głównego Wydziału były prowadzone protokoły, zawierające istotną treść rozprawy i wynik głosowań. Do protokołów tych wolno wglądać wszystkim członkom Głównego Wydziału. Zresztą pozostawia się uznaniu przewodniczącego, czy i w jakim rozmiarze należy protokoły drukować albo ogłaszać.

Ewentualne umieszczanie sprawozdań z rozpraw Głównego Wydziału i jego podwydziałów w dziennikach i pismach fachowych zastrzega się wyłącznie biuru Jeneralnego Komisaryatu.

§ 12.

Wnioski mogą być przedmiotem rozprawy w Głównym Wydziale tylko o tyle, o ile odpowiadają one w myśl rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 137, zakresowi działania Głównego Wydziału. Rozstrzyga o tem przewodniczący.

Wnioski, przedstawione przez członków Głównego Wydziału, można wziąć na porządek dzienny tylko wtedy, jeżeli wpłyną do biura Jeneralnego Komisaryatu na trzy tygodnie przed posiedzeniem. Wnioski, wniesione później albo już na pełnym zgromadzeniu co do przedmiotów, nie objętych porządkiem dziennym, należy wziąć pod obrady tylko wtedy, jeżeli przynajmniej dwie trzecie części obecnych członków głosuje za ich nagłością. O ile przewodniczący nie zarządzi nic innego, odbędzie się głosowanie nad nagłością i narada nad samym wnioskiem po załatwieniu porządku dziennego.

Przedłożenia i wnioski Jeneralnego Komisaryatu nie podlegają powyższym postanowieniom.

§ 13.

Do współdziałania w kwestjach organizacyjnych i przy prowadzeniu czynności bieżących

powoła Minister handlu wydział pracy, składający się najwyżej z 25 członków, w którym przewodniczy Komisarz Jeneralny lub jeden z jego zastępców.

Ponadto ustanawia się następujące stałe wydziały fachowe:

- a) wydział dla materiałów surowych.
- b) wydział skarbowy.
- c) wydział ruchu.
- d) wydział społeczno-polityczny.

Te stałe wydziały fachowe składają się oprócz przewodniczącego i jego obu zastępców najwyżej z 40 członków, wybranych przez Główny Wydział. Dla tego wyboru przedstawia propozycje wydział pracy. Przewodniczących wydziałów fachowych i obu ich zastępców mianuje Minister handlu, a to przewodniczących z grona wydziału pracy, a zastępców z grona członków Głównego Wydziału.

W taki sam sposób może Minister handlu albo na jego zlecenie Jeneralny Komisarz zarządzić tworzenie dalszych stałych wydziałów fachowych albo też wydziałów fachowych dla traktowania pewnych oznaczonych kwestyi.

Komisarz Jeneralny może zarządzić wspólne obrady kilku wydziałów. Przewodniczy w takim razie on sam lub jeden z jego zastępców.

Następnie zastrzega mu się prawo zwoływania przynależnych poszczególnych grup Wydziału Głównego (§ 7.) na oddzielne narady.

Członkowie wydziału pracy mają prawo być obecnymi na naradach wszystkich wydziałów fachowych.

§ 14.

Przydział czynności wymienionym w § 13. wydziałom uskutecznia Komisarz Jeneralny.

W ogólności jest zadaniem tych wydziałów obradować nad przydzielonemi im sprawami i zdawać sprawę Głównemu Wydziałowi. Ten ostatni może jednak upoważnić wspomniane wydziały do ostatecznego załatwiania pewnych oznaczonych spraw poszczególnych albo też ich grup. Również może Komisarz Jeneralny w przypadkach nagłych zażądać od wydziałów bezpośredniego przedłożenia opinii. We wspomnianych przypadkach mają wydziały zdać sprawę Wydziałowi Głównemu na najbliższem posiedzeniu.

Wszystkie wydziały zwołuje odnośny przewodniczący albo też jego zastępcy za pośrednictwem Jeneralnego Komisarjatu.

Z posiedzeń wszystkich wydziałów prowadzi się protokół, zawierający istotną treść rozpraw.

Zresztą co do prowadzenia spraw wydziałów obowiązują analogicznie postanowienia statutu, stanowiące dla Wydziału Głównego. Jednak co do zwoływania posiedzeń i przyjmowania wniosków na porządek dzienny wyda Komisarz Jeneralny odpowiadające celowi obrad wydziału zarządzenia ułatwiające.

§ 15.

Członkowie Wydziału Głównego wykonują swoje funkcje jako urząd honorowy. O ile członkom Wydziału Głównego należy się zwrot kosztów podróży, postanawia Minister handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu.

§ 16.

Sprawy biura Wydziału Głównego prowadzi Komisarjaty Jeneralny dla gospodarstwa wojennego i przejściowego.

Urban wr

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCII. — Wydana i rozesłana dnia 23. maja 1917.

Treść: (№ 224.—227.) 224. Rozporządzenie, którem uzupełnia się postanowienia rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. września 1916 o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym. — 225. Rozporządzenie, którem uzupełnia się postanowienia rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, co do buraków cukrowych i surowego cukru w kampanii 1917/18. — 226. Obwieszczenie, w sprawie sprostowania błędu w części CXXXI. Dziennika ustaw państwa z roku 1916. — 227. Rozporządzenie, w sprawie zajęcia dzwonów na cele wojenne.

224.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 14. maja 1917,

którem uzupełnia się postanowienia rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. września 1916, Dz. u. p. Nr. 335 o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

W § 20. rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. września 1916, Dz. u. p. Nr. 335 o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym należy wstawić jako ustęp drugi:

Jeżeli w umowach o dostawę buraków, które zawarło przed wejściem w życie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 45, w sprawie cen buraków cukrowych w kampanii 1916/17, zostało ułożonem, że uścić należy cenę zasadniczą według cen zasadniczych, płaconych w tej samej kampanii innym producentom buraków, a ponadto nadpłatę, jaką wymierzyć należy według ceny cukru surowego, to

będzie się obliczało tę cenę zasadniczą według tych cen zasadniczych, które zapłacono innym producentom buraków w kampanii 1915/16. Cena buraków (cena zasadnicza i nadpłata według ceny cukru surowego) nie może jednak wynosić mniej niż cena buraków, ustanowiona w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 18. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 45.

Höfer wlr.

225.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 14. maja 1917,

którem uzupełnia się postanowienia rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51, co do buraków cukrowych i surowego cukru w kampanii 1917/18.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

Po § 12. rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51, należy włączyć:

Obliczanie przy umowach o dostawę buraków.**§ 12a.**

Ustanowiona w § 12 za nieopodatkowany cukier surowy cena K 55:50 ma obowiązywać jako cena obliczenia przy obliczaniu tych wszystkich umów o dostawę buraków w kampanii 1917/18, przy których przysługuje dostawcom buraków roszczenie o zapłatę, mającą się wymierzyć według ceny cukru surowego, a to o ile w myśl niniejszego rozporządzenia nie okaże się wyższa cena buraków.

Jeżeli w umowach o dostawę buraków, zawartych przed wejściem rozporządzenia ministerialnego z dnia 18. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 45 w życie, jest ułożonem, że należy uiszczyć cenę zasadniczą według cen zasadniczych, płaconych w tej samej kampanii innym producentom buraków, a ponadto nadpłatę, wymierzyć się mającą według ceny za cukier surowy, to należy tę cenę zasadniczą obliczyć według tych cen zasadniczych, które zapłacono innym producentom buraków w kampanii 1915/16.

Cena buraków (cena zasadnicza i nadpłata według ceny cukru surowego) nie może jednak wynosić mniej niż ustanowiona w § 8., ustęp 1., cena buraków.

Höfer wr.

226.**Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 16. maja 1917,**

w sprawie sprostowania błędu w części CXXXI. Dziennika ustaw państwa z roku 1916.

Podany na CXXXI. części Dziennika ustaw państwa z roku 1916 dzień wydania i rozesłania ma zamiast „2. września 1915“ opiewać właściwie: „2. września 1916.“*)

Handel wr.

227.**Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 22. maja 1917,**

w sprawie zajęcia dzwonów na cele wojenne.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, w sprawie świadczeń wojennych, zarządza się:

*) W polskiem wydaniu uwzględniono.

§ 1.

Wszystkie dzwony z miedzi lub ze stopów z miedzią (z brązu, mosiądzu, spizu itd.), których największa zewnętrzna średnica wynosi 25 cm albo więcej, zajmuje się na cele wojenne. Ich zabieranie odbędzie się w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Wyjęte od zajęcia są dzwony, służące do celów sygnałowych przy kolejach i na okrętach, następne dzwony, mające szczególną wartość artystyczną lub historyczną, do której stwierdzenia są powołane organa państwowego urzędu pomników.

Co do dzwonów tego ostatniego rodzaju wydaje rozstrzygnięcie w przypadkach wątpliwych Ministerstwo wyznań i oświaty, które uwiadamia o tem właściwą miejscowo komendę wojskową.

§ 3.

O ile chodzi o dzwony, nie należące do kościołów (kaplic), jest posiadacz obowiązany zajęte dzwony zgłosić najpóźniej do dnia 6. czerwca 1917 u właściwej miejscowo komendy wojskowej, podając dokładnie swój adres i miejsce, gdzie się dzwony znajdują, a przytem wypowiedzieć się także co do ewentualnej sprzedaży z wolnej ręki (§ 4., drugi ustęp).

§ 4.

Zajętego materiału dzwonów nie wolno pozbywać, wyjąwszy przypadek, wspomniany w drugim ustępie tego paragrafu, ani też nie wolno go przerabiać.

Posiadacz ma jednak prawo, zajęty materiał dzwonów pozbyć w ciągu czterech tygodni od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia drogą dobrowolnego układu na rzecz miejscowo właściwej komendy wojskowej.

§ 5.

Po upływie czasokresu ustanowionego w § 4., ustęp drugi, mają prawo komendy wojskowe zarządzić zbieranie, a w razie potrzeby odebranie zajętych dzwonów.

§ 6.

Na mocy postanowień rozporządzeń wykonawczych z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326 i z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, w sprawie świadczeń wojennych, Do §§ 18, i 24., ustanawia się wynagro-

dzenie za dzwony, zajęte w myśl niniejszego rozporządzenia na 4 korony za 1 *kg.*

Przy objęciu dzwonów należy stwierdzić dokładnie ich ciężar. Dające się oddzielić części składowe, w których materyale nie ma wcale miedzi (urządzenia służące do uwieszenia, serca itd.) nie są przedmiotem objęcia i dlatego nie należy ich razem ważyć; natomiast należy razem ważyć zlane z dzwonem części składowe, chociażby się nie składały z materyału, zawierającego miedź (pierścieni na serce itd.).

Wypłata wynagrodzenia nastąpi za pośrednictwem właściwej komendy wojskowej.

§ 7.

W razie wykonania przez zarząd wojskowy prac około zdjęcia dzwonów odpowiada on za wszelką szkodę, wyrządzoną przy tem na budynku. Szkodę taką należy stwierdzić bezpośrednio po zdjęciu dzwonu i ma ją usunąć komenda wojskowa.

Po ukończeniu prac około naprawy należy ustalić w protokole ich nienaganne wykonanie.

Pojawiające się ewentualnie później — najpóźniej jednak w ciągu roku — wady budowy, które odnieść należy do niefachowego wykonania prac około naprawy, ma posiadacz podać na piśmie ile możności do dni 14 po ich pojawieniu się miejscowo właściwej komendzie wojskowej, która następnie zarządzi ich usunięcie na koszt zarządu wojskowego. Nienaganne usunięcie takich wad należy również stwierdzić w protokole.

Innego rodzaju odszkodowań, w szczególności za ewentualne montowanie swego czasu innych dzwonów i za zaistniałe przytem szkody budowlane, nie wynagradza zarząd wojskowy.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIII. — Wydana i rozesłana dnia 24. maja 1917.

Treść: (№ 228.—230.) 228. Rozporządzenie, którym uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów. — 229. Rozporządzenie, w sprawie zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. stycznia 1915, dotyczącego się wywozu i przewozu worków. — 230. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu mieszankami i surogatami kawy.

228.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 18. maja 1917,

którym uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, umownej taryfy celnej obydwu Państw austriacko-węgierskiej Monarchii rozporządza się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim, względnie ogłasza się, co następuje:

§ 1.

Ustanowioną w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 14. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 388, listę artykułów, których wywóz, względnie przewóz został zabroniony, uzupełnia się względnie zmienia się, jak następuje:

W punkcie 13. należy przed słowem „dzierzynny“ wstawić słowo „królików“.

W punkcie 15. należy między słowa „koźlęcych“ i „zajęczych“ wstawić słowa:

„jelenich, sarnich, z giemz“,

W punkcie 21. należy po słowie „drzewa opałowego“ wstawić:

„Drzewa mahoniowego, z pichpine'u i z teaku (drzewa dębowego ze wschodnich Indyj)“,

W uwadze do punktu 90. należy zastąpić cyfrę „20“ cyfrą „10“.

W uwadze do punktu 91. należy zastąpić cyfrę „10“ cyfrą „2“.

Na końcu punktu 97. c należy dodać:

„Szklanej wody stałej i płynnej“.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wlr. Spitzmüller wlr.
Urban wlr.

229.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 18. maja 1917,

w sprawie zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. stycznia 1915, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącego się wywozu i przewozu worków.

Zmieniając § 2. rozporządzenia z dnia 22. stycznia 1915, Dz. u. p. Nr. 15, ustanawia

się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim wymiar zabezpieczenia, jakie należy złożyć za przywiezienie worków z powrotem, jednolicie na 6 K za 1 kg wagi worków (także dla worków na chmiel).

Rozporządzenie to wchodzi w życie w trzy dni po jego ogłoszeniu.

Clam-Martinic wtr. Spitzmüller wtr.
Urban wtr.

230.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem handlu i z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 21. maja 1917,

w sprawie uregulowania obrotu mieszankami i surogatami kawy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się jak następuje:

Mieszanki kawy.

§ 1.

Pod mieszanką kawy należy po myśli niniejszego rozporządzenia rozumieć wszystkie produkty, do których jest domieszaną kawa ziarnista, jakoteż kosteczki kawowe (konserwy kawowe), esencje kawowe itd.

W mieszankach kawy nie może być więcej kawy ziarnistej, niż połowa ich ciężaru.

Zabrania się dodawania kawy ziarnistej do towarów cukrowych i produktów przemysłu piekarskiego i cukierniczego jakoteż do lodów (lody kawowe, kawa mrożona).

§ 2.

Do zarobkowego wyrabiania i do pozbywania mieszanek kawy potrzeba pozwolenia Urzędu dla wyżywienia ludności.

Prośby o udzielanie takich pozwoleń winni wytwórcy wnosić do Wojennej Centrali dla kawy tow. z ogr. por. w Wiedniu (I, Elisabethstrasse 1) w ciągu dni 14 po wejściu tego rozporządzenia w życie, dołączając próbkę; w podaniach tych należy wymienić części składowe, z których mieszanka będzie wyrabiana, jakoteż obliczenie kosztów produkcji.

Urząd dla wyżywienia ludności może wyjątkowo uwzględnić także podania później wniesione.

§ 3.

Udzielając swego pozwolenia, przepisze Urząd dla wyżywienia ludności cenę, po której wolno sprzedawać w handlu drobiazgowym odnośny produkt.

§ 4.

W myśl § 2., ustęp 5., i § 12. rozporządzenia z dnia 18. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 186, wolno mieszanki kawy sprzedawać tylko za kartami na kawę albo za wykazami poboru. Należy prztem wydawać na jeden odcinek karty na kawę podwójną ilość ciężaru, wyznaczonego dla kawy.

§ 5.

Mieszanki kawy wolno wprowadzać do handlu tylko w opakowaniach z papieru (w kartonach) lub z drzewa i w takich jednostkach ciężaru, które odpowiadają odcinkom kart na kawę. Obok nazwy, pod którą wprowadza się odnośny produkt do handlu, musi być na opakowaniu podana firma produkująca, oznaczenie towaru jako „mieszanka kawy“, ciężar zawartości netto i cena sprzedaży drobiazgowej z dodatkiem „Cena sprzedaży drobiazgowej, oznaczona przez Urząd dla wyżywienia ludności“ (§ 3.).

Udzielane w myśl § 2. pozwolenia będą ogłaszane w urzędowej części gazety wiedeńskiej z wymienniem słownego oznaczenia, firmy produkującej i ceny, ustanowionej dla sprzedaży drobiazgowej.

§ 6.

Postanowienia §§ 2. do 5. nie mają zastosowania do mieszanek kawy (konserw kawowych), wyprodukowanych na zlecenie i na rachunek zarządu wojskowego.

§ 7.

Urząd dla wyżywienia ludności może każdej chwili zabronić sprzedaży czystej kawy ziarnistej do rąk konsumenta.

Surogaty kawy (ograniczenia produkcji, ceny najwyższe).

§ 8.

Surogatami kawy są po myśli niniejszego rozporządzenia wszystkie produkty, sprzedawane jako środki zastępujące kawę lub do niej dodawane, a nie zawierające w sobie wcale kawy ziarnistej.

§ 9.

Kawę jeźmienną albo słodową bez żadnych innych dodatków, czystą mąkę z cykori, czystą

mąkę z buraków cukrowych i mieszanki ze samej mąki z cykoryi i samej mąki z buraków cukrowych wolno wyrabiać i sprzedawać uprawnionym przemysłowo firmom bez osobnego pozwolenia.

Kawę jęczmienną (jęczmień, niesłodowany, palony) wolno sprzedawać w handlu drobiazgowym tylko bez opakowania (nie w pakietach) po cenie, wynoszącej najwyżej 1 K 20 h za kilogram.

Inne surogaty kawy, wymienione w pierwszym ustępie, wolno wprowadzać do handlu — pominiawszy przypadek § 10. — tylko w opakowaniach z papieru (w kartonach) albo z drzewa, w ilościach, ważących netto najwyżej $\frac{1}{2}$ kilograma. Cena tych surogatów kawy w sprzedaży drobiazgowej wynosi 2 K za jeden kilogram w opakowaniu z papieru, a 2 K 20 h za kilogram w pudełkach z drzewa lub z kartonu.

Obok nazwy, pod którą odnośny produkt wprowadza się do handlu, musi być na opakowaniu podana firma produkująca, oznaczenie towaru jako surogat kawy (środek kawę zastępujący lub do niej dodawany), ciężar zawartości i cena jednego opakowania w handlu drobiazgowym.

W przypadkach, zasługujących na uwzględnienie — zwłaszcza wtedy, gdy używane produkty surowe pochodzą z zagranicy — może Urząd dla żywienia ludności pod osobnymi, w poszczególnym przypadku ustanowionymi warunkami i zastrzeżeniami pozwolić na sprzedaż do rąk konsumentów pewnych oznaczonych ilości surogatów kawy, wymienionych w ustępie 3. tego paragrafu, po cenie wyższej niż 2 K za kilogram. W takich przypadkach należy zaznaczyć na opakowaniach w osobnej uwadze, że Urząd dla żywienia ludności na to pozwolił.

§ 10.

Nieopakowaną mąkę z cykoryi lub z buraków w workach, skrzyniach albo t. p. wolno sprzedawać tylko producentom surogatów kawy dla dalszego jej przerabiania (domieszania innych materiałów surowych, spakietowania) po cenie najwyższej 138 K za 100 kg od stacyi fabryki bez opakowania.

W przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może Urząd dla żywienia ludności pozwolić na sprzedaż pewnych oznaczonych ilości po wyższych cenach.

Handel pośredni nieopakowaną mąką z cykoryi albo z buraków cukrowych jest zabroniony.

Do przesłania nieopakowanej mąki z cykoryi z obszaru administracyjnego pewnej politycznej władzy krajowej jest potrzebne w myśl rozporządzenia z dnia 12. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 17, którego postanowień niniejsze rozporządzenie nie dotyka, pozwolenie Biura dla rozdziału suszonych korzeni cykoryi w Pradze (5. dzielnica. ulica Miłkołaja 11).

§ 11.

Do zarobkowego wyrabiania i pozbywania innych surogatów kawy, jak te, które są wymienione w § 9., ustępie 1., potrzeba pozwolenia Urzędu dla żywienia ludności.

Prośby o udzielanie takich pozwoleń winni wnosić producenci do dni 14 po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie do Związku austriackich producentów surogatów kawy w Wiedniu, III., Esteplatz 4, załączając próbkę; prośby te mają zawierać wymienienie części składowych, z których będzie wyrabiany odnośny surogat kawy, jakoteż obliczenie kosztów produkcji.

Produkt, którego domieszkę uważa producent za tajemnicę wyrobu, należy wstawić do kalkulacji pod nazwą ogólną i wymienić go na zapytanie Urzędowi dla żywienia ludności. Tego rodzaju daty będzie Urząd traktował poufnie.

Te surogaty kawy, wymagające osobnego pozwolenia, wolno sprzedawać tylko w opakowaniach z papieru (w kartonach) albo z drzewa, w ilościach, ważących netto najwyżej $\frac{1}{2}$ kilograma; obok dat, wymaganych w § 9., ustępie 4., musi być na nich wydrukowana uwaga „Cena w sprzedaży drobiazgowej. oznaczona przez Urząd dla żywienia ludności“.

Udzielane w myśl ustępu 1. pozwolenia będą ogłaszane w urzędowej części gazety wiedeńskiej z wymienieniem słownego oznaczenia, produkującej firmy i ceny, ustanowionej dla sprzedaży drobiazgowej.

Pozwolenia przewozowe dla przesyłek mieszanek i surogatów kawy do miejsc położonych poza Austrią.

§ 12.

Od dnia wejścia tego rozporządzenia w życie wolno posyłać wszelkiego rodzaju mieszanki i surogaty kawy jakoteż nieopakowaną mąkę z buraków cukrowych do miejsc, położonych poza Austrią, tylko za osobnym pozwoleniem Urzędu dla żywienia ludności. Wspomniane produkty wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej oraz zakładowi pocztowemu przyjmować do przewozu do miejsc, położonych poza Austrią, tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych jest dołączone dla każdej przesyłki pozwolenie na przewóz, wystawione przez Urząd dla żywienia ludności według formularza, przepisanego w dodatku.

Tego rodzaju poświadczenia przewozowe nie są potrzebne dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie były już oddane zakładowi przewozowemu, jakoteż dla przesyłek transito.

Postanowienia przejściowe.

§ 13.

Mieszanki kawy, dotychczas wyrabiane i sprzedawane, nie wyłączając zabronionych w § 1., następnie surogaty kawy, do których produkcji potrzeba w myśl § 11. osobnego pozwolenia Urzędu dla wyżywienia ludności, wolno jeszcze przez 4 tygodnie od dnia wejścia tego rozporządzenia w życie wyrabiać i sprzedawać bez osobnego pozwolenia.

Po upływie tego czasu należy zastanowić wyrabianie i sprzedaż mieszanek kawy, zabronionych w myśl § 1., ustęp 3., jakoteż mieszanek i surogatów kawy, dla których do tego czasu nie udzielono pozwolenia, przepisanego w §§ 2. i 11., a w ciągu dalszych pięciu dni zgłosić towar (surowce albo gotowe produkty), znajdujący się jeszcze ewentualnie w przedsiębiorstwie, do Urzędu dla wyżywienia ludności, który towarem zarządzi.

Przy odbiorze towaru ustanowi ostatecznie cenę Urząd dla wyżywienia ludności.

Surogaty kawy, wymienione w § 9., ustęp 1., opakowane w sposób, nieodpowiadający przepisom § 9., ustęp 4., wolno sprzedawać jeszcze przez 4 tygodnie od dnia wejścia tego rozporządzenia

w życie, przestrzegając przy tem cen, ustanowionych w drugim i trzecim ustępie § 9.

§ 14.

Czynności prawne, będące w sprzeczności z postanowieniami tego rozporządzenia, są nieważne, o ile w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie nie są jeszcze wypełnione.

§ 15.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron albo aresztem do 6 miesięcy, o ile czynność ta według obowiązujących ustaw nie podlega surowszej karze.

§ 16.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 266.

Höfer wlr.

Poświadczenie przewozowe.

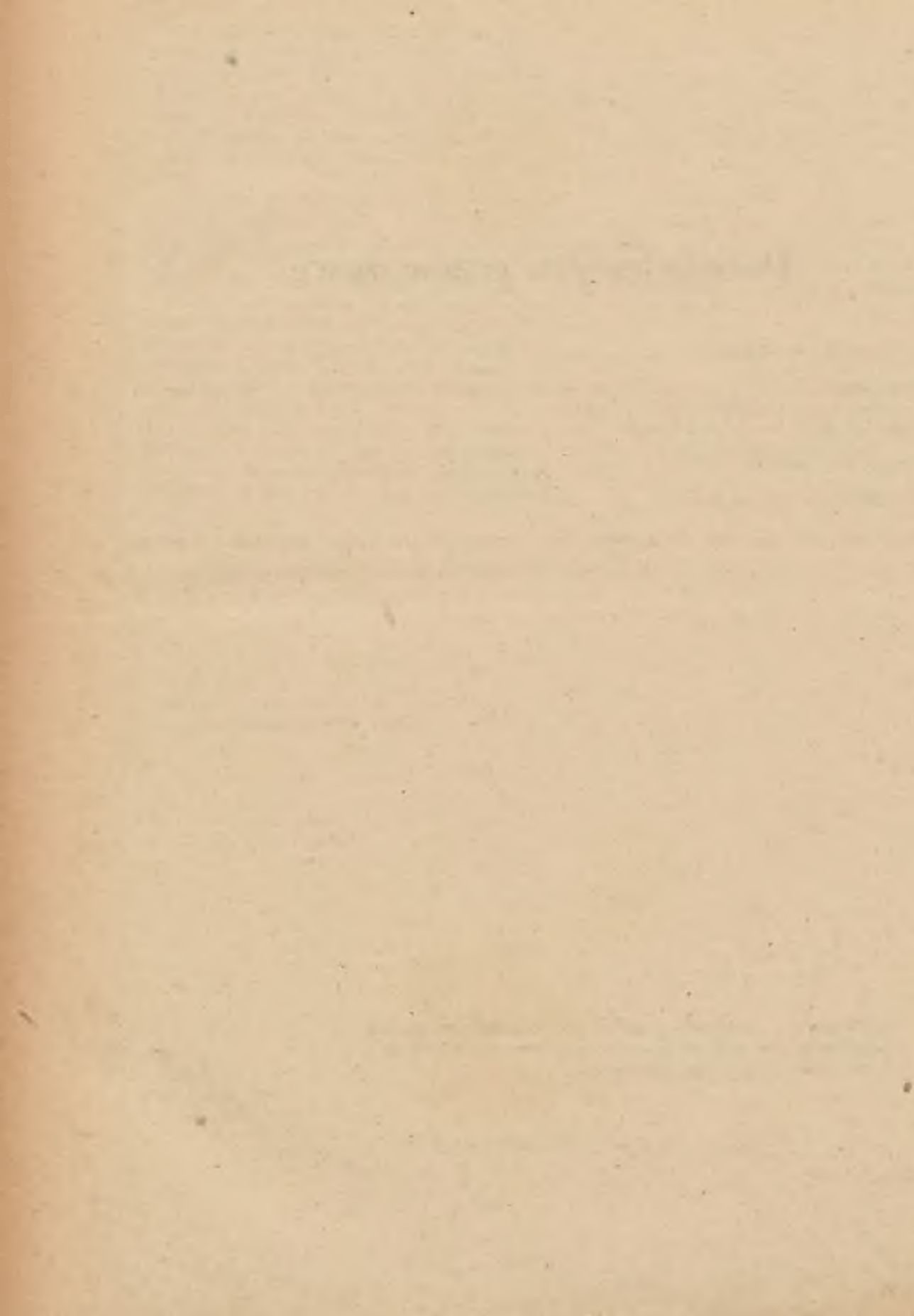
Imię i nazwisko wysyłającego.....
w (miejscowość).....ma prawo przewieźć .....kg.....(rodzaj towaru)
w czasie od dnia..... do .....191.....
z (nazwa stacyi nadania).....
do (nazwa stacyi przeznaczenia).....
(poczta, koleją albo okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)
.....

.....
Miejsce i dzień wystawienia.

.....
Podpis.

Poświadczenie to należy trwale przytwierdzić do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

Z c. k. nadwornej i państwowej drukarni.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIV. — Wydana i rozesłana dnia 25. maja 1917.

Treść: (№ 231—233.) 231. Rozporządzenie, w sprawie obrotu skórkami kozłęcemi. — 232. Rozporządzenie w sprawie zarekwirowania i oddania skórek z królików. — 233. Rozporządzenie w sprawie obowiązku wyłączenia metali z przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych.

231.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 23. maja 1917, w sprawie obrotu skórkami kozłęcemi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się:

Uregulowanie obrotu.

§ 1.

1. Skórki kozłące (na trzewiki i na rękawiczki) może odtąd dostarczać producentom skór wyprawnych tylko tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych w Wiedniu. Również tylko za pośrednictwem tego towarzystwa wolno producentom skór wyprawnych kupować te skórki.

2. Zapasy skórek kozłących, nie przewyższające 5000 sztuk, należy co czternaście dni oddawać uprawnionemu handlarzowi skórek albo też ofiarowywać ich zakupno Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych.

3. Zapasy, wynoszące ponad 5000 sztuk należy ofiarować do zakupna bezpośrednio Centrali dla skór surowych i wyprawnych pierwszym razem dnia 2. czerwca 1917, a później co czternaście dni, to jest każdej drugiej soboty.

Co do wnoszenia ofert, które należy uskutecznić każdym razem w sobotę, i co do traktowania ofert obowiązują przepisy rozporządzenia z dnia 12. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 198, z tą zmianą, że oferent jest związany swoją ofertą przez 28 dni, licząc od dnia nadania na pocztę.

Do ofert należy używać druków, znajdujących się w izbach handlowych i przemysłowych.

3. Zapasy, znajdujące się w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia w garbarniach, należy również ofiarować dla zakupna Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych do dnia 21. lipca 1917, o ile ich do tego czasu jeszcze nie przebrano.

4. Zresztą winny mieć zastosowanie do obrotu skórkami kozłęcemi wszystkie przepisy, obowiązujące co do obrotu skórąmi bydłęcemi i końskimi i skórkami cielęcemi (rozporządzenia ministeryalne z dnia 12. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 198, z dnia 19. sierpnia 1915, Dz. u. p. 243, z dnia 4. września 1915, Dz. u. p. Nr. 259, z dnia 28. września 1915, Dz. u. p. Nr. 291, z dnia 23. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 194 i z dnia 16. października 1916, Dz. u. p. Nr. 357).

Publicznym przedsiębiorstwom przewozowym wolno przyjmować skórki kozłące do przesłania tylko na podstawie poświadczeń przewozowych, wystawionych przez Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych, a zaopatrzonych potwierdzeniem Ministerstwa handlu. Pozatem są ważne stałe karty pozwolenia, wystawione przez Ministerstwo handlu.

Ceny najwyższe.

§ 2.

Za skórki koźłęce ustanawia się ceny najwyższe, podane w dołączonym spisie. Związkom powszechnie użytecznym może pozwolić Ministerstwo handlu na pobieranie przy sprzedaży dodatku.

Cen tych nie wolno przekroczyć także co do już istniejących zobowiązań dostawy, o ile dostawa zostaje skuteczną po wejściu rozporządzenia w życie.

§ 3.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karali władze polityczne pierwszej instancji aresztem do sześciu miesięcy albo grzywną do 5000 koron, o ile czynność ta nie podpada pod surowsze postanowienie karne.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Urban wr.

Spis cen najwyższych za skórki kozłęce.

I. Skórki kozłęce na rękawiczki.

1. Skórki „otwarte“:

	Cena za sztukę w koronach	
	do dnia 21. lipca 1917	od dnia 22. lipca 1917
Ia o wadze stu sztuk od 17 do 24 ¹ / ₂ kg i o wadze przeciętnej („arkusza“) 22 kg	3·15	2·90
Ia o wadze stu sztuk od 24 ¹ / ₂ do 31 ¹ / ₂ kg i o wadze arkusza 27 kg	3·90	3·65
„skórki średnie“ o wadze arkusza 17 kg	1·90	1·75
IIa skórki	1·60	1·60
IIIa „	0·80	0·80
z młodych baranków amerykańskich	0·40	0·40

2. Skórki ściągnięte w workach:

Ia o wadze stu sztuk od 17 ¹ / ₂ kg do 33 kg i o wadze arkusza 24 kg	3·00	2·80
„skórki średnie“ o wadze arkusza 17 kg	1·60	1·40
IIa skórki	1·40	1·40
IIIa „	0·70	0·70
skórki z młodych baranków amerykańskich	0·35	0·35

Za każdy kilogram, którego brakuje do wagi arkusza, obniża się cenę o 20 h na sztuce.

II. Skórki kozłęce na trzewiki.

1. Skórki „otwarte“:

Ia o wadze stu sztuk od 32 do 50 kg i o wadze arkusza 40 kg	4·50	4·25
IIa o wadze stu sztuk od 50 ¹ / ₂ do 70 kg i o wadze arkusza 60 kg	5·50	5·25
IIa skórki o 30 procent taniej.		
IIIa „ „ 60 „ „		

2. Skórki ściągnięte w workach:

Ia o wadze stu sztuk od 32 do 50 kg i o wadze arkusza 40 kg	4·25	4·00
Ia o wadze stu sztuk od 50 ¹ / ₂ do 70 kg i o wadze arkusza 60 kg	5·25	5·00
IIa skórki o 30 procent taniej.		
IIIa „ „ 60 „ „		

Za każdy kilogram, którego brakuje do wagi arkusza, obniża się cenę o 5 h na sztuce.

III. Postanowienia wspólne.

Pod wagą rozumie się ciężar towaru suchego, wolnego od drzewa i „od klejów“. Od ciężaru nasolonych na mokro skórek koźlęcych (z koźląt) należy dla obliczenia ceny najwyższej potrącić 40 procent, a od ciężaru skórek, nasolonych na sucho, 20 procent.

Dla oceny towaru jako prima, secunda albo tertia jest rozstrzygającym zwyczaj handlowy, jaki istniał przed wojną.

Posiadaczom zapasów, ofertującym Tow. akc. Centrali dla skór surowych i wyprawnych ilości, wynoszące co czternaście dni przynajmniej 5000 sztuk, należy się dodatek 8 procent, z czego mają oni pokryć wydatki za należyte konserwowanie, sortowanie, opakowanie i przesłanie aż do stacyi załadowania.

232.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 23. maja 1917, w sprawie zarekwirowania i oddania skórek z królików.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274 i §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, zarządza się:

§ 1.

Istniejące w czasie wejścia tego rozporządzenia w życie jakoteż później przybywające zapasy surowych skórek z królików zajmuje się na cele wojenne. Tem samym zabrania się wszelkiego przerabiania i innego dysponowania tymi zapasami jakoteż wszelkiego czerpania z takich zapasów, o ile nie jest ono wyraźnie dozwolone w podanych poniżej przepisach (§ 2. a). Ministerstwo handlu może pozwolić na wyjątki w tym względzie.

Rekwizycya rozciąga się także na zapasy surowych skórek z królików, znajdujące się w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie w garbarniach i przedsiębiorstwach kuśnierskich.

§ 2.

Każdy posiadacz albo przechowca zapasów skórek z królików ma je oddać pierwszym razem dnia 2. czerwca 1917, a później winien je oddawać co czternaście dni (każdej drugiej soboty), przestrzegając przytem następujących przepisów:

a) Jeżeli przy bieżącym wpływaniu takich skórek przeciętny wpływ dwutygodniowy, zaś w innych przypadkach ilość, jaką oddać należy, nie wynosi więcej niż 5000 sztuk, należy oddawać skórki z wolnej ręki co dni czternaście uprawnionemu handlarzowi skórek, albo też odstawić do „c. k. wojskowego Zakładu dla skór surowych w Wiedniu“ (Handelskai 300, Donaukaibahnhof).

b) Posiadacze zapasów, których dwutygodniowy wpływ przeciętny wynosi więcej i wszyscy inni posiadacze albo przechowcy zapasów skórek, przekraczających podaną ilość, winni odstawić skórki bezpośrednio do wojskowego zakładu dla skór surowych.

§ 3.

Skórki, przesyłane wojskowemu Zakładowi dla skór surowych, należy opakować oddzielnie według pojedynczych sort, wymienionych w załączniku A, oraz zaopatrzyć na opakowaniu ogólnymi znakami sortowymi, podanymi w załączniku. Wysyłając skórki wojskowemu Zakładowi dla skór surowych, winien obowiązywać do ich odstawienia przesłać równocześnie temu zakładowi:

1. spis przesyłanych towarów, w którym należy wymienić:

imię i nazwisko oraz siedzibę posiadacza lub przechowcy; powiat i gminę, gdzie znajdują się zapasy, miejsce nadania, następnie — oddzielnie dla poszczególnych sort — sposób opakowania, osobne znaki firmowe na opakowaniu, ilość, bieżące numery i urzędownie poświadczony ciężar pakunków;

2. duplikat listu przewozowego, zawierający urzędowe podanie ciężaru.

§ 4.

Ustalenie wynagrodzenia uskutecznia się w postępowaniu, przepisaniem w § 6. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 29, z uwzględnieniem cen najwyższych, podanych w załączniku A.

§ 5.

Do przewozu skórek z królików przez publiczne przedsiębiorstwa ruchu są potrzebne poświadczenia przewozowe, udzielane przez wojskowy Zakład dla skór surowych. Dla przesyłek zarządu wojskowego i dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny nie potrzeba poświadczeń przewozowych.

§ 6.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia czuwa Ministerstwo handlu za przybraniem inspektorów przemysłowych albo innych organów jakoteż zarząd wojskowy. W tym celu można zwiedzać lokale przedsiębiorstw i inne zakłady jakoteż wglądać w księgi handlowe.

§ 7.

Za wszelkie działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karane władze polityczne pierwszej instancji karą aresztu do 6 miesięcy albo grzywnami do 5000 koron.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Urban wlr.

Ceny najwyższe za skórki z królików.

	O wadze stu sztuk wynoszącej przynajmniej	w koronach za sztukę	
		A	B
Króliki zimowe	18 kg	0·65	0·75
Króliki letnie	12 „	0·35	0·40
		w koronach za kilogram	
„Myszki“	5 „	0·90	1.—

Powyższe ceny najwyższe mają za warunek dostawę skórek zdrowych, niewadliwych i osuszonych na powietrzu.

Co do skórek, niedosiągających powyższego ciężaru i gorszych jakości, obowiązują ceny najwyższe ze stosownem potrąceniem.

Naprowadzone pod *B* wyższe stopy obowiązują przy dostawie ze strony takich posiadaczy zapasów albo przechowców, którzy winni oddać swoje zapasy w myśl § 2 *b* rozporządzenia bezpośrednio wojskowemu Zakładowi dla skór surowych.

Za opakowanie (worki) należy się wynagrodzenie po 6 K od bala. W każdym balu należy zapakować przynajmniej 600 sztuk zimowych skórek z królików lub 800 sztuk letnich skórek królików albo też odpowiednią ilość „myszek“.

Ceny najwyższe obejmują kosztą zwyczajnego osznurowania i przesłania aż do stacyi załadowania.

B. Przepisy co do sortowania i znaczenia.

Skórki, wysyłane do wojskowego Zakładu skór surowych, należy opakować oddzielnie według następujących sort. Pojedyncze pakunki należy oznaczyć w sposób, przepisany poniżej:

Zimowe skórki z królików == **W. K.**

Letnie skórki z królików == **S. K.**

„Myszki“ == **M.**

Ilość skórek, zapakowanych w balu, należy wymienić na balu na dole na prawo od powyższego oznaczenia w cyfrach podkreślonych.

Oznaczenie i cyfry, podające ilość sztuk, należy umieścić w wyraźnie czytelnym piśmie literami i liczbami, mierzącymi około 20 *em* i to czarnym atramentem do znaczenia.

Na przykład:

630 sztuk zimowych skórek z królików

B. H. 21

W. K.

630

233.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 24. maja 1917,

w sprawie obowiązku wyłączenia metali z przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, w sprawie świadczeń wojennych i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Posiadacze wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych są obowiązani przedsięwziąć lub kazać przedsięwziąć wyłączenie miedzi, ołowiu, cyny i ich stopów oraz niklu ze swych zakładów w celu dostarczenia metali na potrzeby wojenne, a to w myśl następujących postanowień.

§ 2.

Pozbywanie z wolnej ręki wymienionego w § 1. materiału metalowego T. akc. Centrali dla metali w Wiedniu jest dozwolone tak długo, jak długo nie zostanie wydane w myśl § 7., drugi ustęp zarządzenie w sprawie wyłączenia przez zarząd wojskowy.

§ 3.

Wyłączenie metali z zakładu, wymienionego w § 1., może zarządzić Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwami, fachowo właściwymi, jeżeli wyłączenie, a o ile chodzi o takie urządzenia przedsiębiorstwa, które są niezbędne, które zatem zastąpić należy, przebudowa lub zastąpienie tych urządzeń urządzeniami z innych materiałów ani nie czyni potrzebem istotnego przekształcania budynków, ani też nie pociąga za sobą istotnego ograniczenia wydajności przedsiębiorstwa.

Czy te wymogi zachodzą w poszczególnym przypadku, należy ustalić na podstawie opinii komisji, o ile Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z fachowo właściwymi Ministerstwami nie uważa wspomnianych wymogów stosownie do

jakości wypadku, w szczególności przy uwzględnieniu ustalonej już w podobnych przypadkach możliwości wyłączenia, a w danym razie możliwości przebudowy lub zastąpienia, bez potrzeby dalszych dochodzeń za zachodzące.

§ 4.

Komisja, która ma się zbierać na mocy wydawanego w każdym poszczególnym przypadku zarządzenia Ministerstwa obrony krajowej, składa się:

- a) z jednego zastępcy politycznej władzy krajowej lub powiatowej jako przewodniczącego,
- b) z jednego zastępcy wojskowego,
- c) ze zastępców innych władz urzędowych, oznaczonych osobno w zarządzeniu Ministerstwa obrony krajowej.

Do komisji należy przybrać dwóch znawców, z których jednego ustanawia Ministerstwo obrony krajowej; drugiego znawcę proponuje ta izba handlowa i przemysłowa, w której okręgu zakład się znajduje, a ustanowi go polityczna władza powiatowa. Znawców winien przewodniczący przed czynnością urzędową zaprzysiądz, o ile nie są już zaprzysiężeni.

Co do kolei żelaznych przeprowadza tę komisyjną rozprawę c. k. generalna inspekcja austriackich kolei żelaznych, przybierając zastępcę zarządu wojskowego.

§ 5.

Komisja winna przed wydaniem swej opinii dać sposobność posiadaczowi zakładu do oświadczenia się. Do komisyjnego obejrzenia zakładu należy zaprosić posiadacza lub jego zastępcę, którzy mogą przytem posługiwać się także doradcą. Posiadacz zakładu jest obowiązany oddać do użytku komisji wszystkie daty i plany, potrzebne do komisyjnego postępowania.

Komisja winna się w szczególności oświadczyć także co do potrzebnych ewentualnie urządzeń zastępczych, co do czasu, jakiego potrzeba w danym razie do wykonania tych urządzeń i wyłączenia, co do ilości metali, jakie dadzą się uzyskać przez wyłączenie, i co do połączonej z tem przypuszczalnie kosztów.

§ 6.

Co do przedsiębiorstw, pozostających w posiadaniu państwa — wraz z prowadzonymi przez

państwo kolejami prywatnymi i przedsiębiorstwami żeglugi parowej — zostaną wydane osobne zarządzenia.

§ 7.

Jeżeli Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwami, fachowo właściwymi, uważa za zachodzące te wymogi, pod którymi może w myśl § 3. nastąpić wyłączenie metali, uwiadamia o tem posiadacza, wzywając go, aby w ciągu oznaczonego czasokresu oświadczył się co do tego, czy i pod jakimi warunkami chce sam zarządzić wyłączenie i potrzebną ewentualnie przebudowę lub zastąpienie w ciągu stosownego czasokresu, jaki mu równocześnie należy oznaczyć.

Jeżeli posiadacz temu odmówi, jeżeli nie można wdawać się w postawione przezeń warunki, albo jeżeli da on upłynąć bezowocnie czasokresowi do oświadczenia się, w takim razie wyda Ministerstwo obrony krajowej stosownie do jakości przypadku w porozumieniu z Ministerstwami, fachowo właściwymi, jedno z następujących zarządzeń:

1. oznaczy stosowny czasokres, w ciągu którego winien posiadacz odstawić metale, jakie mają być wyłączone, w przeciwnym razie wyłączenie zostanie uskutecznione po upływie tego czasokresu przez zarząd wojskowy, a posiadacz nie będzie mógł żądać dostarczenia mu urządzenia zastępczego, albo

2. postara się o to, by wyłączenie, a w danym razie dostawienie i wbudowanie odpowiedniego urządzenia zastępczego uskutecznił zarząd wojskowy.

Pominąwszy czas, potrzebny bezwarunkowo do wyłączenia, przebudowania albo zastąpienia, należy wykonać prace bez zakłócenia normalnego ruchu. Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa sezonowe, to należy prace wykonać o ile można w czasie przerwy w ruchu.

§ 8.

O ile nie przyjdzie do skutku dobrowolne porozumienie z posiadaczem, oznacza się wynagrodzenie na podstawie urzędownie ogłoszonych stóp wynagrodzenia albo też za pośrednictwem wspomnianej w § 4. komisji, którą należy przytem uzupełnić przez zastępcę władzy skarbowej. Zresztą obowiązują co do przybrania znawców i wysłuchania posiadacza zakładu postanowienia §§ 4. i 5.

Wynagrodzenie należy wymierzyć w tych przypadkach, w których posiadacz wyłączenie sam przedsięwzię, według zwyczajnej wartości mającego się wyłączyć urządzenia przemysłowego, doliczając stosowne koszty za prace około wyłączenia.

Jeżeli wyłączeniem zajmuje się zarząd wojskowy, należy się posiadaczowi również wynagrodzenie według zwyczajnej wartości urządzenia przemysłowego, jakie ma być wyłączone, o ile nie dostarcza się urządzenia zastępczego.

Jeżeli zarząd wojskowy zajmuje się także dostarczeniem i wbudowaniem urządzenia zastępczego, to koszty tego należy potrącić od wspomnianego wynagrodzenia.

§ 9.

Kto nie przestrzega zarządzeń władz, wydanych na zasadzie tego rozporządzenia, tego ukarze władza polityczna pierwszej instancji grzywną do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile jego czyn nie podpada pod surowszy przepis karny.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCV. — Wydana i rozesłana dnia 27. maja 1917.

Treść: (Lp. 234. i 235.) 234. Obwieszczenie, celem sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra handlu z dnia 2. kwietnia 1917, tyczącem się zasadniczych postanowień o poborze i przerabianiu ropy. — 235. Rozporządzenie, którem zmienia i uzupełnia się rozporządzenie cesarskie z dnia 11. czerwca 1916, w sprawie uregulowania obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi.

234.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i robót publicznych z dnia 10. kwietnia 1917,

celem sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra handlu z dnia 2. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 146, tyczącem się zasadniczych postanowień o poborze i przerabianiu ropy.

W § 1. rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 2. kwietnia 1917, które zostało ogłoszone w LXI. części Dziennika ustaw państwa pod numerem 146, ma w czwartym wierszu od góry zamiast „§ 2.” opiewać właściwie „§ 3.”

Trnka wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

235.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 26. maja 1917,

którem zmienia i uzupełnia się rozporządzenie cesarskie z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, w sprawie uregulowania obrotu zbożem, mąką i owocami strączkowymi.

Na zasadzie § 38. rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176, rozporządza się:

Artykuł I.

Zmienia i uzupełnia się postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 176; mają one obecnie opiewać, jak następuje:

Zajęcie.

§ 1.

Zboże i owoce strączkowe ze żniwa w Austrii z chwilą oddzielenia ich od roli zajmuje się aż do dalszego zarządzenia na rzecz państwa.

sumcyi, można pozostawić władzy lub dla obszaru gminnego gminie. Sprawy te załatwia gmina w porzeczonym zakresie działania.

§ 18.

Przy załatwianiu tych spraw ma władza posługiwać się powiatową radą gospodarczą.

Jeżeli uregulowanie zużycia przeniesione zostanie na gminę, wówczas może reprezentacja gminna załatwiać sprawy z tem połączone przez specjalny wydział aprowizacyjny przy współdziałaniu gminnej rady gospodarczej.

Jeżeli gmina nie może sprostać swym zadaniom przy uregulowaniu konsumcyi, wówczas władza może jej w każdej chwili odjąć załatwianie tych spraw.

§ 19.

Polityczna władza krajowa a za jej upoważnieniem władza lub gmina, której przekazano uregulowanie konsumcyi, ma ustanowić ceny dla drobnej sprzedaży i może nadto:

1. regulować wydawanie chleba i produktów mlewa w oznaczonych ilościach i miejscach wydawania w pewnych oznaczonych godzinach przy użyciu kart lub w inny sposób,

2. zarządzić wyrabiania chleba jednolitego,

3. regulować wyrabianie i sprzedaż chleba i pieczywa w granicach istniejących postanowień ogólnych.

Zmłócenie, złożenie na skład i zmielenie.

§ 20.

Posiadacz zboża i owoców strączkowych jest obowiązany przedsięwziąć zmłócenie (wyłuskanie kukurydzy).

Władza może wyznaczyć w tym celu pewien czasokres przy uwzględnieniu miejscowych stosunków rolniczych a po bezskutecznym upływie tego czasokresu zarządzić na koszt i niebezpieczeństwo posiadacza zmłócenie zboża i w tym celu użyć należących do posiadacza ubikacyi i przyrządów gospodarskich.

W razie potrzeby może władza także bez poprzedniego wyznaczenia czasokresu polecić przeprowadzenie młócki przez własne organa za zwrotem odnośnych kosztów stosownie do zwyczajów miejscowych.

§ 21.

Na polecenie władzy są młyny obowiązane przechowywać i mieć zboże.

Należytość za skład i mlewo mogą być ustanowione przez władzę.

§ 22.

Ci, którym Wojenny Zakład obrotu zbożem zlecił zakupno zajętych artykułów, mogą rozrządzać dalej zakupionymi artykułami tylko w miarę zleceń, udzielonych im przez Wojenny Zakład obrotu zbożem.

Również młyny, które obejmują od Wojennego Zakładu obrotu zbożem lub jego pełnomocników zboże, są obowiązane rozporządzać tem zbożem i uzyskanymi zeń produktami mlewa tylko w miarę wskazówek Wojennego Zakładu obrotu zbożem, o ile osobnemi rozporządzeniami nie zostanie co innego postanowione.

Wszystkie młyny są obowiązane dla kontroli wymielania i wydawania produktów mlewa do prowadzenia przepisanych przez władzę ksiąg z zapiskami i do dostarczania bieżących wykazów o stanie składu.

Krajowa władza polityczna może przepisać wzór takich ksiąg zapiskowych i wykazów.

§ 23.

Władza może używać ubikacyi składowych dla przechowania zboża i produktów mlewa, oraz zakładów suszarnianych dla zboża za wynagrodzeniem, które sama ustanowi.

Rolnicy i posiadacze młynów, ubikacyi składowych i zakładów suszarnianych są obowiązani zezwolić każdego czasu pełnomocnikom władzy i organom rewizyjnym Wojennego Zakładu obrotu zbożem na wstęp do ubikacyi przedsiębiorstw i na ich oglądanie i udzielać wymaganych wyjaśnień.

Zarządzenia przymusowe.

§ 24.

Jeśli posiadacz nie uczyni zadość swemu obowiązкови dostawy w ciągu wyznaczonego przez władzę czasokresu (§ 7.) albo jeśli osoba albo miejsce pobytu uprawnionego do rozrządzania nie są znane, wówczas władza ma zarządzić wprost przymusowe odebranie przedmiotów, które mają być dostawione.

§ 25.

Jeśli z powodu nieuskutecznienia dostawy na czas przyjdzie do przymusowego odebrania za

pasów, należy od ceny objęcia (§ 6.) potrącić 20 procent. Nadto można na posiadacza nałożyć kosztą przymusowego odebrania.

Jeśli posiadacz lub jego miejsce pobytu nie są znane, lub jeśli cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, pochodzących z praw rzeczowych, należy złożyć kwotę ceny w sądzie.

Ogólne postanowienia.

§ 26.

Posiadacz zapasów zboża, produktów mlewa i owoców strączkowych, ma przechowywać je także po sprzedaży bezpłatnie i starać się o ich zachowanie tak długo, póki nie nastąpi odbiór.

§ 27.

Przesyłki zboża, produktów mlewa i owoców strączkowych mogą być przyjmowane do przewozu przez przedsiębiorstwa kolejowe i żeglugi parowej tylko wówczas, gdy do dokumentów przewozowych dołączone jest dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe.

Jeśli przyjęto przesyłkę do przewiezienia bez poświadczenia transportowego, to stacya przeznaczenia, lub stacya pośrednia, która odkryła ten brak, winna donieść o tem Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem. Zakład ten wyda zarządzenie co do wydania przesyłki. Jeśli nie wyda żadnego zarządzenia w ciągu trzech dni po otrzymaniu doniesienia, to przesyłkę można wydać adresatowi, oznaczonemu w liście przewozowym.

Do wystawiania poświadczenia transportowego jest uprawniona tak władza jak i Wojenny Zakład obrotu zbożem. Bliższe przepisy co do przestrzegania się tu mającego sposobu postępowania wyda polityczna władza krajowa. Wzór poświadczenia ustanowi Urząd dla wyżywienia ludności.

Przesyłki zarządu wojskowego nie potrzebują poświadczenia transportowego.

§ 28.

Jako organa pomocnicze dla przeprowadzenia poszczególnych zadań, które to rozporządzenie cesarskie na władze nakłada, można ustanawiać osobne organa (powiatowych inspektorów zbożowych).

Powiatowych inspektorów zbożowych mianuje i uwalnia z urzędu polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wojennym Zakładem obrotu zbożem po wysłuchaniu władzy.

Ustanawia się ich z reguły za kontraktem; wynagrodzenie ich i inne wydatki służbowe z ich

zatrudnieniem połączone, ponosi Wojenny Zakład obrotu zbożem.

Powiatowy inspektor zbożowy składa przed objęciem swej służby wobec władzy przyrzeczenie sumiennego i bezstronnego wypełniania poruczonych mu obowiązków. Posiada on w wykonywaniu swej służby charakter urzędnika publicznego; ma on obowiązek zachowania milczenia co do prywatnych stosunków lub tajemnic przedsiębiorstwa, które przy wykonywaniu przez siebie służby dojdą do jego wiadomości.

§ 29.

Pod „władzą“, bez bliższego oznaczenia należy w tem rozporządzeniu cesarskiem rozumieć rządową władzę polityczną powiatową, w gminach, posiadających własny statut, władzę gminną, o ile władza polityczna krajowa nie obejmie sama w całości lub częściowo spraw, których załatwianie należy do władzy, lub nie przekaże ich innemu organowi urzędowemu.

§ 30.

Przeciw rozstrzygnięciom i zarządzeniom, wydanym na zasadzie postanowień powyższych, odwołanie jest niedopuszczalne. Badanie tych rozstrzygnięć i zarządzeń z urzędu zastrzega się przełożonej władzy politycznej i Urzędowi dla wyżywienia ludności.

§ 31.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu rozporządzenia cesarskiego.

Postanowienia karne.

§ 32.

1. Kto rozmyślnie zataja wobec władzy będącej w jego posiadaniu lub w jego przechowaniu zapasy zboża, uzyskanych zeń produktów mlewa, albo owoców strączkowych,

2. kto zajęte zapasy zboża, uzyskanych zeń produktów mlewa lub owoców strączkowych, rozmyślnie uszkadza, niszczy, usuwa lub nieprawie przerabia, używa do karmienia lub sprzedaje,

3. kto zboże lub owoce strączkowe, pozostawione na zasiew lub na ten cel nabyte, rozmyślnie usuwa od tego przeznaczenia,

będąc karany przez sąd za to przekroczenie aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do dwóch tysięcy korow.

4. Kto czynów wymienionych dopuszcza się odnośnie do zapasów, których wartość przewyższa pięćset koron, będzie karany za przestępstwo ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

§ 33.

1. Kto zajęte zapasy zboża, uzyskanych z niego produktów mlewa lub owoców strączkowych nabywa od kogoś, kto do ich pozbywania nie jest uprawniony,

2. kto przy spisywaniu zapasów nie dostarcza bez usprawiedliwienia żądanych od niego dat w ciągu wyznaczonego terminu, wzbrania odpowiedzi na pytania do niego wystosowane lub odpowiada na nie niezgodnie z prawdą,

3. kto wzbrania pełnomocnikom władzy wstępu do ubikacji, należących do jego przedsiębiorstwa, służących do przechowywania zapasów i do innych ubikacji, lub wglądu do swych zapisków gospodarskich i kupieckich lub udzielenia wyjaśnień albo podaje wyjaśnienia nieprawdziwe,

4. kto bez uzasadnionego powodu wzbrania się przyjąć urząd męża zaufania lub członka rady gospodarczej (§§ 11. i 18.) lub taki urząd dalej sprawować,

5. kto nieprawnie wyjawia doszłe do jego wiadomości przy wykonywaniu jednego z tych urzędów prywatne stosunki lub tajemnice przedsiębiorstw posiadaczy zapasów,

6. pełnomocnik Wojennego Zakładu obrotu zbożem lub posiadacz młyna, który dopuszcza się znacznego przekroczenia poruczonych mu obowiązków, lub je zaniedbuje,

będzie karany przez władzę (§ 29.) grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 34.

Za wszystkie inne przekroczenia rozporządzenia cesarskiego lub przepisów, wydanych na jego podstawie, będzie karała władza (§ 29.) grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy a w razie okoliczności obciążających, grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 35.

Przy zasądzeniu po myśli § 32., § 33., l. 1, i § 34. można orzec także utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 36.

Przedsiębiorcom gospodarstw rolnych w przypadku zasądzenia ich według § 32. lub z powodu przekroczenia, które ma być karane według § 34., może polityczna władza krajowa odebrać przyznane im w § 3. uprawnienie żywienia się ze zboża własnego zbioru wówczas, gdy według zachodzących okoliczności wynika znaczna szkoda dla interesów aprowizacji i należy się obawiać dalszego oporu wobec obowiązujących przepisów.

Wniesione przeciw temu zażalenie rozstrzyga Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 37.

Odnośnie do przekroczeń, wchodzących w zakres działania władz politycznych, można stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49, wydawać zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

Postanowienia końcowe.

§ 38.

Upoważnia się Rząd do zmiany, uzupełnienia lub rozszerzenia na inne przedmioty użytkowe postanowień tego rozporządzenia cesarskiego w drodze rozporządzenia.

Upoważnia się nadto Rząd do uchylecia w drodze rozporządzenia mocy obowiązującej tego rozporządzenia cesarskiego w całości lub w części dla wszystkich lub tylko dla poszczególnych obszarów administracyjnych.

§ 39.

Wykonaniem zajmie się Urząd dla wyżywienia ludności.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 47, dotyczące Wojennego Zakładu obrotu zbożem, pozostaje w mocy.

Podobnie pozostają w mocy aż do dalszego zarządzenia:

rozporządzenie ministeryalne z dnia 26. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 75, o powszechnem uregulowaniu zużywania zboża i produktów z mlewa;

rozporządzenie ministeryalne z dnia 2. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 355, o poświadczeniach transportowych dla środków pastewnych;

rozporządzenie ministeryalne z dnia 15. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 15, którym zmieniono przepisy o uregulowaniu zużywania zboża i produktów mlewa;

rozporządzenie ministeryalne z dnia 15. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 219, którem ustanowiono ceny objęcia dla niektórych rodzajów zboża i owoców strączkowych;

rozporządzenie ministeryalne z dnia 15. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 220, dotyczące używania zboża i produktów mlewa na karmę;

rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 232, w sprawie organizacji zaopatrywania w środki pastewne;

rozporządzenie ministeryalne z dnia 26. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 233, dotyczące obrotu nasieniem, i

rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 12. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 214, o powszechnem uregulowaniu konsumpcji zboża i produktów mlewa.

Następujące przepisy tracą moc obowiązującą:

rozporządzenie ministeryalne z dnia 12. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 139, dotyczące nieważności zakupna przyszłych zbiorów w Austrii i

rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 24. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 25, w sprawie obrotu dzikim grochem i łubinem.

Clam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.
Urban wlr.	Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVI. — Wydana i rozesłana dnia 27. maja 1917.

Treść: № 236. Rozporządzenie, w sprawie rozszerzenia Wojennego Związku odlewni żelaza i w sprawie obrotu odłankami odlewnymi.

236.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 24. maja 1917,

w sprawie rozszerzenia Wojennego Związku odlewni żelaza i w sprawie obrotu odłankami odlewnymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Do Wojennego Związku odlewni żelaza utworzonego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 31. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 44, zalicza się także odlewnie miękkiego żelaza (leizny kowalnej).

§ 2.

Postanowienia przytoczonego rozporządzenia ministeryalnego mają zastosowanie do pobierania

odłanków odlewnych przez przetwarzające przedsięwzięcia wszelkiego rodzaju i do wydawania tego materiału takim przedsiębiorstwom.

Pominąwszy tedy wyjątki, wspomniane w § 12. przytoczonego rozporządzenia, wolno w szczególności także odlewniom i hutom stalowym pobierać odłanki odlewnie tylko na podstawie przydziału ich ze strony Wojennego Związku odlewni żelaza, jak również wydawać takie odłanki przedsiębiorstwom tego rodzaju tylko za pośrednictwem tego Wojennego Związku.

§ 3.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą polityczne władze I. instancyi karały aresztem do sześciu miesięcy lub grzywną do 5000 koron.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVII. — Wydana i rozesłana dnia 30. maja 1917.

Treść: M 237. Rozporządzenie o zakazie przywozu i przewozu środków zapłaty waluty rublowej.

237.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 24. maja 1917,

o zakazie przywozu i przewozu środków zapłaty waluty rublowej.

Na zasadzie artykułu VII. umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austriacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, rozporządza się, względnie ogłasza się w porozumieniu z królewsko-węgierskim Rządem, co następuje:

§ 1.

— Zakazuje się przywozu i przewozu znaków pieniężnych, opiewających na ruble (monet, banknotów, biletów kredytowych itd.). Wyjęty od tego

zakazu jest przywóz rubli z obszarów, zajętych na wschodzie przez sprzymierzeńców, ludzież przywóz rubli złotych.

§ 2.

To Ministerstwo skarbu, które wchodzi w rachubę ze względu na stację wchodową, może zezwolić na wyjątki od tego zakazu.

§ 3.

Za działania wbrew temu rozporządzeniu będą nakładane kary po myśli istniejących norm prawnych.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVIII. — Wydana i rozesłana dnia 31. maja 1917.

Treść: (Mf 238. i 239.) 238. Obwieszczenie, w sprawie składu i instrukcyi Biura centralnego dla przywozu, wywozu i przewozu. — 239. Obwieszczenie, w sprawie ustanowienia stóp wynagrodzenia za metale grupy platynowej i za przedmioty z takich metali.

238.

Obwieszczenie Ministra skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. maja 1917,

w sprawie składu i instrukcyi Biura centralnego
dla przywozu, wywozu i przewozu.

Wykonując § 4. zatwierdzonego Najwyższem postanowieniem z dnia 24. marca 1917 statutu komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego (obwieszczenie Ministra handlu z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 136), obwieszcza się, co następuje:

§ 1.

Stały, osobny wydział komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego, ustanowiony dla rozstrzygania próśb o pozwolenie na przywóz, wywóz lub przewóz, a oznaczony jako „Biuro centralne dla pozwoleń na przywóz, wywóz i przewóz“ (zwany w dalszym ciągu krótko biurem centralnem), ma swą siedzibę w c. k. Ministerstwie skarbu.

W biurze centralnem są zastąpione z głosem uchwalającym: Ministerstwa skarbu, handlu, rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych, Urząd dla wyżywienia ludności i Bank austriacko-węgierski jako kierownik centrali dewiz. Każda

ze wspomnianych władz wysyła jednego członka i wymienia jednego zastępcę.

Także Ministrowi wojny zastrzega się prawo wysłania zastępcy, uprawnionego do głosu.

Dla traktowania tych próśb o pozwolenie na przywóz, wywóz i przewóz, które odnoszą się do Bośni i Hercegowiny, a następnie do obszarów okupowanych, ma wysyłać w każdym poszczególnym przypadku wspólne Ministerstwo skarbu, względnie Naczelną Komendę armii jednego zastępcę do biura centralnego.

Przewodniczy w niem ustanowiony do tego przez Ministra skarbu zastępca Ministerstwa skarbu w komisji dla gospodarstwa wojennego i przejściowego, a w razie jeżeli ten dozna przeszkody, jego zastępca.

§ 2.

Stosownie do potrzeby można przybrać z głosem doradczym do narad biura centralnego za zgodą przewodniczącego także referentów fachowych, którzy nie są członkami biura centralnego.

Dla fachowego uprzedniego zbadania albo zaopiniowania próśb posługuje się biuro centralne z reguły osobnemi biurami fachowemi, do tego przeznaczonemi.

§ 3.

Obowiązkiem biura centralnego jest:

1. ogólne ustalenie wytycznych dla traktowania próśb o pozwolenie na przywóz, wywóz i przewóz na podstawie referatów, zrobionych przez Ministerstwo skarbu;

2. przedstawienie wniosków o zmiany istniejących zakazów przywozu, wywozu i przewozu i co do wspólnych zasad, jakie zgodnie ułożyć należy dla jednolitego postępowania w obu państwach Monarchii przy wydawaniu uchwał przez konferencję cłową i handlową;

3. powzięcie uchwał co do konkretnych próśb o przywóz, wywóz i przewóz, o ile nie załatwiono ich na mocy upoważnienia biura centralnego w osobnych komitetach referentów w granicach tych ogólnych wytycznych, jakie biuro to ustanowiło.

§ 4.

Posiedzenia biura centralnego wyznacza przewodniczący. Porządek dzienny poszczególnych posiedzeń ustala się z góry tylko co do ważniejszych przedmiotów rozprawy; jednak na życzenie interesowanych Ministerstw pozwala się ich zastępcom na wglądnięcie przed rozprawami w cały materiał narad.

Przewodniczący kieruje rozprawami, otwiera i zamyka dyskusję nad poszczególnymi przedmiotami narad i rozstrzyga w danym razie także o odroczeniu dalszej rozprawy.

Po zamknięciu dyskusji zapada uchwała, przychem każdy rzeczywisty członek biura centralnego ma jeden głos. Uchwała przychodzi do skutku większością głosów. Każdemu zastępcy wolno zgłosić wniosek odrzucony jako wniosek mniejszości z tym skutkiem, że wykonanie uchwały i użycie spornej części żądanej waluty zagranicznej zostaje najpierw na trzy dni odroczone. Jeżeli w ciągu tego czasokresu nie nadejdzie od odnośnego biura centralnego żadne oznajmienie co do utrzymania sprzeciwu w mocy, można uchwałę wykonać. W przeciwnym razie należy sprawę przedłożyć rozstrzygnięciu Ministrów.

§ 5.

Prośby na pozwolenie na przywóz należy wnosić do biura fachowego, powołanego do uprzedniego zbadania (obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 114), natomiast prośby co do artykułów, nie przekazanych żadnemu z tych biur fachowych, jakoteż prośby o pozwolenia na wywóz lub przewóz należy wnosić bezpośrednio w Ministerstwie skarbu.

Opracowanie próśb o pozwolenia na przywóz, wywóz lub przewóz jakoteż reszty spraw, należących do zakresu działania biura centralnego skutecznie Ministerstwo skarbu, w którym istnieją w tym celu osobne grupy czynności, utworzone według rodzajów towarów.

O ile prośby o przywóz, wywóz i przewóz nie są zastrzeżone uchwałę samego biura centralnego, będą one przedmiotem obrad komisyjnych w komitetach referentów, w których są zastąpieni oprócz kierowników oddziałów Ministerstwa skarbu referenci fachowi reszty interesowanych Ministerstw, i jeżeli zostanie osiągnięte porozumienie, będą wprost załatwiane; w przeciwnym razie należy je przedłożyć biuru centralnemu do rozstrzygnięcia.

Wydawanie rozstrzygnięć skutecznie Ministerstwo skarbu.

§ 6.

Co do udzielonych zezwoleń na przywóz i wywóz jakoteż co do rzeczywistego przywozu i wywozu na podstawie tych zezwoleń będzie prowadzoną osobna statystyka, którą będzie się przysyłało co miesiąca władzom interesowanym.

Spitzmüller wlr.

239.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 30. maja 1917,

w sprawie ustanowienia stóp wynagrodzenia za metale grupy platynowej i za przedmioty z takich metali.

Na zasadzie postanowień rozporządzeń wykonawczych z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, i z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117 do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, w sprawie świadczeń wojennych, Do §§ 18. i 24. ustanawia się dla tych metali grupy platynowej i przedmiotów z takich metali, które wymieniono w § 1. rozporządzenia ministerialnego z dnia 2. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 142 i które oddać należy dla celów wojennych w myśl postanowień rozporządzenia ministerialnego z dnia 2. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 143, następujące stopy wynagrodzenia:

1. Cena zasadnicza za platynę, palladium, rodium, irydium i osmium w stanie nieprzerobionym, w nieprzerobionych aliazach i w platerowaniach z innymi metalami, jakoteż za blachy i druty z metali grupy platynowej K 12:50 za 1 g.

Wyższe koszty nabycia należy udowodnić odpowiednimi dokumentami c. k. komisji odbiorczej dla metali i stopów w Wiedniu (VI., Mariahilferstrasse 47) i można je wyrównać ewentualnymi dodatkami do ceny zasadniczej.

2. Potrącenia z ceny zasadniczej:

- a) za nazwane pod 1. metale w starych materiałach i odpadkach wszelkiego rodzaju pochodzących z przerabiania czystego metalu albo stopów tych metali, jakoteż w gąbce i azbeście K 1 za 1 g czystego metalu;
- b) w rudzie ze złotem K 2 za 1 g czystego metalu;
- c) w okrucach i innych pozostałościach przy przemyśle szlachetnych kruszców K 6 za 1 g czystego metalu.

3. Dodatki do ceny zasadniczej za przedmioty przygotowane i już gotowe:

- a) tygiełki, kociołki, elektrody (z wyjątkiem elektrodów siatkowych) K 0·25 za 1 g ciężaru;
- b) rury . . . . . „ 0·30 „ 1 g „
- c) miseczki, tkaniny, siatki, retorty, flaszki „ 0·50 „ 1 g „

- d) elektrody siatkowe . K 0·60 za 1 g ciężaru;
- e) kopystki . . . . . „ 1— „ 1 g „
- f) wszystkie inne sprzęty laboratoryjne . . . . . „ 2— „ 1 g „
- g) folje . . . . . „ 1·25 „ 1 g „
- h) opory druciane . . . . . „ 3— „ 1 g „
- i) termoelementy . . . . . „ 7·50 „ 1 g „
- k) niegotowe ozdoby, przedmioty zbytku i ich pojedyncze części składowe aż do . . . . . „ 12— „ 1 g „

4. Sole i rozczyzny:

potasowy chlorek platynowy K 0·30 za 1 g ciężaru;

chlorek platyny K 0·18 za 1 g ciężaru.

Wynagrodzenie za złoto i srebro, uzyskane z powrotem z rudy ze złotem, z odpadków, okruców i innych pozostałości uskutecznia się według cen zakupu, ustalonych przez Bank austriacko-węgierski w porozumieniu z c. k. Ministerstwem skarbu.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIX. — Wydana i rozesłana dnia 1. czerwca 1917.

Treść: (№ 240. i 241.) 240. Obwieszczenie, w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra sprawiedliwości z dnia 23. marca 1917 o oznaczeniu wartości zainstabulowanych praw najmu i dzierżawy przy szacowaniu nieruchomości. — 241. Rozporządzenie, zezwalające na nadzwyczajną dopłatę do dodatku, przyznanego funkcyonaryuszom państwowym z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków.

240.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, Ministerstwem rolnictwa i Ministerstwem robót publicznych z dnia 22. kwietnia 1917,

w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra sprawiedliwości z dnia 23. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 135, o oznaczeniu wartości zainstabulowanych praw najmu i dzierżawy przy szacowaniu nieruchomości.

W ustępie pierwszym, wierszu szóstym, rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 23. marca 1917, które zostało ogłoszone w LVII. części Dziennika ustaw państwa pod numerem 135., ma powołane tamże miejsce ustawy zamiast „§ 143.” opiewać właściwie „§ 148”.

(Jam-Martinic wlr. Trnka wlr.
Handel wlr. Schenk wlr.)

241.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 31. maja 1917,

zezwalające na nadzwyczajną dopłatę do dodatku, przyznanego funkcyonaryuszom państwowym z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków.

§ 1.

Funkcyonaryuszom państwowym w czynnej służbie, korzystającym z dodatku na zasadzie rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 4. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1917, przyznaje się za czas od dnia 1. czerwca do końca grudnia 1917 nadzwyczajną dopłatę do tego dodatku według następujących postanowień:

§ 2.

Ta nadzwyczajna dopłata wynosi dla urzędników i nauczycieli państwowych, zaliczonych do jednej z klas rangi a pobierających płacę roczną od 1600 K do 4800 K włącznie, tudzież dla funkcyonaryuszy państwowych, wymienionych w § 6.

i w 7. rozporządzenia z dnia 4. grudnia 1916,
Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1917:

- w 1. klasie 120 K,
- w 2. klasie 180 K,
- w 3. klasie 240 K,
- w 4. klasie 300 K.

§ 3.

Tę nadzwyczajną dopłatę należy wypłacić w miesiącu czerwcu 1917; wymogi dla roszczenia i wymiaru muszą istnieć w dniu 1. czerwca 1917.

§ 4.

O przyznaniu nadzwyczajnej dopłaty dla funkcjonariuszy państwowych, należących do innych kategorii, niż oznaczonych w § 2. niniejszego rozporządzenia, zastrzega się wydanie osobnych przepisów.

Clam-Martinić wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Truka wlr.
Spitzmüller wlr.	Bobrzyński wlr.
Handel wlr.	Schenk wlr.
Urban wlr.	Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część C. — Wydana i rozesłana dnia 2. czerwca 1917.

Treść: (M 242.—248.) 242. Obwieszczenie w sprawie koncesjonowania kilku elektrycznych kolejek normalno-torowych na obszarze królewskiego stołecznego miasta Pragi i gmin sąsiednich, jakoteż w sprawie uzupełnienia i uchylenia niektórych postanowień obwieszczeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 12. stycznia 1897 i z dnia 10. maja 1899. — 243. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu sianem i słomą. — 244. Rozporządzenie, dotyczące ściągnięcia monet niklowych po dziesięć halerzy. — 245. Rozporządzenie, dotyczące dalszego wybijania i puszczania w obieg zdawkowych monet żelaznych waluty koronowej po dwadzieścia halerzy i po dwa halerzy. — 246. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu świeżymi owocami. — 247. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla świeżych czerśni. — 248. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże jagody.

242.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 22. maja 1915

w sprawie koncesjonowania kilku elektrycznych kolejek normalno-torowych na obszarze królewskiego stołecznego miasta Pragi i gmin sąsiednich, jakoteż w sprawie uzupełnienia i uchylenia niektórych postanowień obwieszczeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 12. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 36 i 37 i z dnia 10. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 90.

Na zasadzie i po myśli postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149 nadało c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami pod oznaczonymi bliżej w dalszym ciągu warunkami i zastrzeżeniami gminie królewskiego stołecznego miasta Pragi koncesyę na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu podanych poniżej linii elektrycznej kolejki na obszarze królewskiego stołecznego miasta Pragi i gmin sąsiednich, a mianowicie:

1. od ulicy Koubka przez ulicę Havlička do ulicy Friča w Królewskich Winohradach,

2. od ulicy „Na Zátorách“ przez ulicę Palackýego i ulicę „Beim Baumgarten“ do ulicy Bělskýego,

3. od ulicy Bělskýego przez ulicę Belcrediego i Clam-Martinica do remizy w Sřešowicach,

4. od Muzeum Królestwa Czech przez ulicę Jungmanna, na gościńcu rządowym czarnokosteleckim i na drodze powiatowej strašnicko-záběhlickiej do remizy w Strašnicy i

5. od ulicy „Pod Belwederem“ przez most Svatopluka Čecha ulicą Mikołaja na rynek Starego Miasta.

§ 1.

Co do koncesjonowanych kolejek korzysta koncesyonaryuszka z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI. do XII. względnie XXXII., ustęp 3., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

§ 2.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana utrzymywać bez przerwy ruch na koncesjonowanych obecnie liniach kolejki przez cały czas trwania koncesyi, upływającej z dniem 12. stycznia 1987.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyjonowanych kolejek nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych, w tej mierze obowiązujących.

Takie samo prawo przyzna się koncesyonaryuszce także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których urządzenie Rząd uznałby za odpowiadające interesowi publicznemu.

§ 4.

O ile dla założenia koncesyjonowanych linii kolejowych korzysta się z dróg publicznych, które nie znajdują się w zarządzie jakiejś gminy, lub z gruntów c. k. Skarbu Dworu, winna koncesyonaryuszka zasięgnąć zezwolenia obowiązanych do utrzymywania tych dróg względnie tych władz lub organów, które są powołane według istniejących ustaw do udzielania zezwolenia na używanie dróg lub gruntów.

§ 5.

Przy budowie koncesyjonowanych linii kolejowych i ruchu na nich stosować się winna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszej koncesyi i do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, o ile one w myśl postanowień w rozdziale B ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, następnie do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, wreszcie do zarządzeń Ministerstwa kolei żelaznych i innych powołanych władz.

§ 6.

Wyjąwszy przypadek wyraźnego zezwolenia ze strony c. k. Rządu, niema koncesyonaryuszka prawa powierzania ruchu na koncesyjonowanych liniach kolejki osobom trzecim na rachunek własny lub na cudzy rachunek, aniteż niema prawa sama prowadzić tego ruchu na cudzy rachunek.

§ 7.

Rząd będzie mógł zezwolenie na utrzymywanie w ruchu koncesyjonowanych obecnie linii kolejowych na czyjs inny rachunek, jak na rachunek kró-

lewskiego stołecznego miasta Pragi uczynić zależnym od warunku, że 25 letni czasokres powołanego w § 1. tej koncesyi art. X., względnie XXXII., ustęp 3. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, i wymieniony w § 2. tej koncesyi okres koncesyjny będzie odpowiednio skrócony, i zastrzedz sobie prawo wykupna i przypadku pod warunkami, które zostałyby w takim razie bliżej określone.

§ 8.

Zresztą obowiązują dla koncesyjonowanych niniejszem linii postanowienia §§ 7. do 10. włącznie, jakoteż §§ 14. i 15. obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 12. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 37 i § 6., ustępów *a*, *b* i *c*, obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 10. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 90.

§ 9.

§§ 13. obwieszczeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 12. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 36 i 37 pozbawia się niniejszem mocy obowiązującej. W ich miejsce winny mieć zastosowanie postanowienia § 6. niniejszego dokumentu koncesyjnego z następującem dopełnieniem:

Rządowi wolno jest zezwolenie na prowadzenie ruchu na liniach kolejki, koncesyjonowanych obwieszczeniami c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 12. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 37, z dnia 30. września 1897, Dz. u. p. Nr. 243, z dnia 10. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 90, z dnia 25. października 1902, Dz. u. p. Nr. 204, z dnia 17. sierpnia 1903, Dz. u. p. Nr. 174 i z dnia 19. lipca 1908, Dz. u. p. Nr. 147, nie na rachunek królewskiego stołecznego miasta Pragi, lecz na rachunek czyjs inny, uczynić zależnym od warunku, że oznaczony w §§ 11. obwieszczeń z dnia 12. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 36 i 37 czas trwania koncesyi zostanie odpowiednio skrócony, i wolno Rządowi zastrzedz sobie prawo wykupna i przypadku pod warunkami, któreby w takim razie zostały bliżej oznaczone.

§ 10.

Uchyła się koncesyę, udzieloną dla linii kolejki, zamieszczonych w obwieszczeniu c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 10. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 90, a to dla linii, wymienionych pod l. 1, co do odgałęzienia z placu Karola w Pradze do mostu Palackýego, dla linii kolejki, oznaczonej pod l. 3 tego obwieszczenia, w całości i dla linii kolejki, wymienionej pod l. 7 tego obwieszczenia co do jej części od ulicy Erbena i Koubka przez ulicę Safatika do ulicy Čelakovskýego.

Forster wlr.

243.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 29. maja 1917,

w sprawie uregulowania obrotu sianem i słomą.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, jak następuje:

Zajęcie.

§ 1.

Z chwilą wejścia niniejszego rozporządzenia w życie zajmuje się na rzecz Państwa cały zbiór siana i słomy z roku 1917, z wyjątkiem tych zapasów, które znajdują się w posiadaniu Zarządu wojskowego albo państwowych Zakładów chowu koni.

Pod sianem należy rozumieć wszystkie rodzaje siana, spotykane w Austrii, a mianowicie siano z łąk, otawę, konicz wszelkiego rodzaju (lucerne itd.), siano z włośnicy siewnej, z prosa, mieszankę, jakoteż odpadki tych gatunków siana (kwiat sienny); pod słomą należy rozumieć słomę z żyta, pszenicy, zboża pośledniego, jęczmienia, owsa, kukurydzy, grochu, bobu, końskiego bobu, soczewicy, wyki, łubinu, dzikiego groszku, maku, rzepaku, rzepiku, ryżu, prosa, hreczki i mieszanki.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętych przedmiotów nie wolno przerabiać, zużywać, obracać na karmę ani też z wolnej ręki lub w sposób przymusowy pozbywać, o ile w niniejszym rozporządzeniu lub w osobnych przepisach nie wydano innych zarządzeń.

Czynności prawne, sprzeciwiające się temu zakazowi, są nieważne.

Odnosi się to także do takichże umów o kupno i dostawę, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, o ile ich jeszcze nie dopełniono.

Roszczenia odszkodowawcze z powodu niedopełnienia, jakie powstały jeszcze przed początkiem mocy obowiązującej tego rozporządzenia, pozostają nietkniętymi. Samo dopełnienie jest także w tym przypadku zabronione.

Posiadacz zajętych przedmiotów winien starać się o ich utrzymanie.

§ 3.

Mimo zajęcia wolno:

- a) posiadaczom słomy w miarę potrzeby członków ich domu używać jej na posłania;
- b) posiadaczom zwierząt domowych ze swych zapasów w rozmiarze, ustanowionym przez polityczną władzę krajową, używać siana i słomy na karmę, a słomy na podściółkę;
- c) uprawnionym do polowania za uzyskaniem w każdym poszczególnym przypadku pozwolenia politycznej władzy powiatowej i w oznaczonym przez tę władzę wymiarze używać siana na karmę grubego zwierza i sarn w miesiącach zimowych;
- d) rolnikom z zebranego przez nich samych siana i słomy pozbywać najwyżej 5 q dziennie innym rolnikom w gminie miejscowej, w której towar zebrano, za zgłoszeniem u naczelnika gminy;
- e) rolnikom lub innym osobom, które winny wedle umowy dostawiać siano i słomę znajdującym się w gminie stacyom ogierów w państwowych zakładach chowu koni, oddać umówioną ilość za zgłoszeniem u naczelnika gminy;
- f) rolnikom z zebranych przez nich samych siana i słomy co najwyżej 20 q za uzyskaniem przez miejscową gminę pozwoleniem krajowego biura środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, sprzedać bezpośrednio konsumentom w tym powiecie politycznym, w którym towar zebrano;
- g) posiadaczom winnych laterośli lub drzew owocowych używać słomy do wiązania winorośli i drzew owocowych;
- h) posiadaczom przedsiębiorstw, przerabiającym słomę lub potrzebującym jej do pakowania, użyć swych zapasów słomy w wymiarze, ustanowionym przez polityczną władzę krajową, po zgłoszeniu w krajowym biurze środków pastewnych, oddział dla siana i słomy.

Organizacya.

§ 4.

W Centrali dla środków pastewnych w Wiedniu i w istniejących w poszczególnych krajach austriackich krajowych biurach dla środków pastewnych utworzy się po jednym oddziale dla siana i słomy.

Przepisy służbowe dla tych oddziałów dla siana i słomy wyda Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 5.

Centrala dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, w Wiedniu ma za zadanie:

1. ustalać i utrzymywać w ewidencji przypadające na Austryę zapotrzebowanie wojskowe, zapotrzebowanie państwowych zakładów chowu koni i zapotrzebowanie cywilne w krajach austriackich odnośnie do siana i słomy,

2. dzielić zapotrzebowanie, jakie pokryć należy, między poszczególne kraje według wskazań Urzędu dla wyżywienia ludności,

3. utrzymywać w ewidencji uzyskane w poszczególnych krajach ilości i przeprowadzać wyrównanie między zapotrzebowaniem i nadwyżką w poszczególnych krajach,

4. zaopatrywać Wiedeń w siano i słomę,

5. kierować organizacją oddziałów dla siana i słomy w krajowych biurach dla środków pastewnych i czuwać nad ich czynnościami,

6. starać się o przygotowanie materiałów do przykrycia i wiązania, jakoteż pras,

7. pobierać siano i słomę z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny, z obszarów okupowanych i z zagranicy.

§ 6.

Krajowe biura dla środków pastewnych, oddziały dla siana i słomy, mają za zadanie:

1. badać zbiory i istniejące zapasy na swoim obszarze,

2. ustalać i utrzymywać w ewidencji niepokryte z własnego zbioru zapotrzebowanie cywilne na swoim obszarze,

3. pokrywać zapotrzebowanie wojskowe i cywilne, oznajmione im przez Centralę dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, jakoteż zapotrzebowania państwowych zakładów chowu koni,

4. starać się o odbiór, zapłatę i złożenie towaru,

5. dostarczać regularnie kontyngentu dla wojska ze zbioru z roku 1917,

6. przydzielać bieżące zapotrzebowanie państwowym zakładom chowu koni na ich zażądanie,

7. wykonywać dostawy cywilne, zlecone przez centralę dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy,

8. organizować zbyt siana i słomy na rzecz zapotrzebowania cywilnego na obszarze swej działalności.

Ustalenie zapotrzebowania.

§ 7.

Konsumenci winni zgłosić w gminie najdalej do dnia 1. sierpnia 1917 swe zapotrzebowanie siana i słomy, nie pokryte własnym zbiorem aż do najbliższego zbioru siana i słomy.

Gminy winny te zgłoszenia zbadać i następnie oznajmić zapotrzebowanie siana i słomy, które nie może być pokryte ze zbioru na obszarze gminy, krajowemu biuru dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, najdalej do dnia 15. sierpnia 1917.

Krajowe biuro dla środków pastewnych oddział dla siana i słomy, winno także ze swej strony zbadać zgłoszenia i podać razem ze swoją opinią do wiadomości centrali dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy.

Zbadanie zapasów.

§ 8.

Rolnicy i inni posiadacze zapasów siana i słomy są obowiązani na żądanie krajowego biura dla środków pastewnych oddział dla siana i słomy, albo na żądanie jego pełnomocników, jakoteż naczelnika gminy lub jego pełnomocników, udzielić im wyjaśnień co do powierzchni uprawnych i łąk, co do wydatności zbioru i co do ilości ich zapasów, pozwolić na obejrzenie zapasów, składów i lokalów handlowych oraz na wgląd do zapisków i dokumentów.

Pokrycie zapotrzebowania.

§ 9.

Posiadacz zajętych towarów jest obowiązany swoje zapasy, o ile nie użyto ich w myśl przepisów § 3. sprzedać krajowemu biuru dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, lub jego pełnomocnikom po ustanowionej cenie odbioru.

Krajowe biura dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, są obowiązane zakupić zajęte towary, o ile znajdują się w stanie zdatnym do użytku.

§ 10.

Krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, przedkłada politycznej władzy krajowej wnioski w sprawie podziału między poszczególne powiaty polityczne ilości, jaką zebrać należy dla pokrycia zapotrzebowania wojskowego i cywilnego jakoteż zapotrzebowania państwowych zakładów chowu koni. Polityczna

władza krajowa ustala ilości siana i słomy, jakie w myśl tych wniosków mają zebrać poszczególne powiaty polityczne.

§ 11.

Polityczna władza powiatowa winna rozdzielić między gminy danego powiatu zebrać się mającą ilość po wysłuchaniu znawców gospodarki rolnej i w miarę produkcji oraz przy uwzględnieniu wielkości stanu bydła, jakie ma być utrzymywane. Naczelnik gminy wyznacza po wysłuchaniu gminnej rady gospodarczej według powyższych punktów widzenia ilości siana i słomy, jakich mają dostarczyć poszczególni posiadacze zapasów.

§ 12.

Naczelnik gminy winien starać się o to, aby przynajmniej przepisany dla odnośnej gminy kontyngent (§ 11.) został odstawiony, a w razie potrzeby winien spowodować dostarczenie sił roboczych i podwód do załadowania niewiązanego siana i takież słomy na fure pod stodołą lub przy stercie i do odstawienia na miejsce odbioru, wyznaczone przez krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, względnie przez jego pełnomocników. Naczelnik gminy ma prawo w tym celu zobowiązać mieszkańców gminy do pracy i dostarczenia podwód za wynagrodzeniem, jakie ma uiścić za te świadczenia krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, lub jego pełnomocnicy (§ 14.).

Gmina otrzyma od krajowego biura dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, za współdziałanie przy czynności zbierania ustalonych przez Centralę dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, za zatwierdzeniem Urzędu dla wyżywienia ludności wynagrodzenie za każdy odstawiony z obszaru gminnego cetnar metryczny zajętego towaru.

§ 13.

Obowiązany do odstawy winien przechowywać aż do odbioru przepisaną dla niego ilość, starannie się z nią obchodzić i ubezpieczyć w sposób, wskazany zwyczajem handlowym.

Jeżeli odbiór towaru, którego odstawę przepisano, nie nastąpi do dnia 31. października 1917, otrzyma obowiązany do dostawy od krajowego biura dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, za każdy cetnar metryczny i każdy zaczęty miesiąc wynagrodzenie: po 20 h za listopad i grudzień 1917, po 40 h za styczeń do końca kwietnia 1918 i po 50 h za każdy dalszy miesiąc.

Ceny i dodatki.

§ 14.

Ceny odbioru i dodatki, jakie winny płacić za zajęty towar krajowe biura dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, oznaczy Urząd dla wyżywienia ludności za zgodą interesowanych Ministerstw drogą osobnego rozporządzenia.

Rozrządzanie zakupionymi artykułami.

§ 15.

Osobom, mającym zlecenie krajowego biura dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, skupowania zajętych artykułów, wolno dysponować zakupionym towarem tylko według zleceń, udzielonych im przez krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy.

§ 16.

W celu zbywania konsumentom siana i słomy w drobnych ilościach urządzi krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, biura rozdziału w większych miejscach konsumcyi; do prowadzenia tych biur przybierze się dla pomocy uprawnionych handlarzy środkami pastewnymi.

Zabezpieczenie zbioru, dostarczenie magazynów i urządzeń prasowych.

§ 17.

Posiadacze łąk, sianożęci, pól koniczyny i lucerny są obowiązani przedsiębrać zawczasu kośbę. Pod posiadaczami rozumie się także dzierżawców i wszystkich innych uprawnionych do użytkowania.

Posiadacze, nie mogący sami na czas uskutecznić kośby, są obowiązani donieść o tem do urzędu gminnego.

W takim razie, jak również i wtedy, gdyby kośby nie przeprowadzono w ciągu czasokresu, ustanowionego przez polityczną władzę powiatową, winna gmina zarządzić kośbę na koszt i niebezpieczeństwo posiadacza. W tym celu może gmina korzystać z jego lokalów gospodarczych i z narzędzi jego przedsiębiorstwa.

§ 18.

Polityczna władza krajowa, a za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa, ma prawo wezwać posiadaczy magazynów i pras do siana i słomy, aby te lokale, względnie prasy, których nie potrzebują dla celów swego własnego przedsiębiorstwa, odstąpili do dyspozycyi krajowemu

biuru dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, za wynagrodzeniem, które równocześnie należy oznaczyć.

W razie wzbrania się posiadacza może polityczna władza powiatowa zarządzić przymusowe oddanie żądanych magazynów i pras krajowemu biuru dla środków pastewnych.

W takim razie potrąci się 10% z ustanowionego wynagrodzenia.

Przywóz.

§ 19.

Siano i słoma, przywiezione z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny, z obszarów okupowanych albo z zagranicy winny osoby, które przywóz towaru spowodowały, ofiarować na sprzedaż centrali dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, podając żądane ceny.

Centrala dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, jest zobowiązana objąć wszystkie ofiarowane jej dla zakupna ilości, o ile znajdują się one w stanie, zdatnym do użytku. Cenę oznaczy się na podstawie swobodnego układu.

Jeżeli porozumienie co do wysokości ceny nie przyjdzie do skutku, ustanowi ją ostatecznie Urząd dla wyżywienia ludności.

Jeżeli posiadacz nie uczyni przepisanej w 1. ustępie oferty lub jeżeli wzbrania się odstawić towar, żądany przez centralę dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, zarządzi polityczna władza powiatowa, na której obszarze towar się znajduje, przymusowe jego odebranie, a to na prośbę centrali dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy.

W tym przypadku zapłaci się co najwyżej cenę odbioru, ustanowioną dla towaru tutejszego.

Przesłanie.

§ 20.

Posyłki siana i słomy mogą być przez koleje żelazne lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej tylko wówczas do przewozu przyjmowane, jeżeli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione według przepisane go w dodatku formularza przez centralę dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, albo przez krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i państwowych zakładów chowu koni oraz dla prze-

syłek z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny, z obszarów okupowanych i z zagranicy poświadczenia transportowe tego rodzaju nie są potrzebne.

Środki przymusowe.

§ 21.

Jeżeli posiadacz wzbrania się sprzedać zajęte u niego zapasy siana i słomy krajowemu biuru dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, albo jeżeli nie jest znaną osobą lub miejsce pobytu uprawnionego do dyspozycji, w takim razie winna polityczna władza powiatowa orzec ostatecznie o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie.

Orzeczenie takie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do tych zapasów.

§ 22.

Jeżeli przyjdzie do przymusowego odebrania zapasów, to należy z ceny objęcia (§ 14.) potrącić 10%.

Jeżeli posiadacz lub miejsce jego pobytu nie są znane albo jeżeli cena ma służyć na zaspokojenie roszezeń osób trzecich, płynących z praw rzeczowych, to należy cenę złożyć w sądzie.

Postanowienia karne.

§ 23.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile czyn nie podpada pod surowszą karę, będą karali polityczne władze powiatowe grzywną do 5000 K albo aresztem do 6 miesięcy.

Jeżeli przekroczenie zostało popełnione w wykonywaniu przemysłu, można ponadto orzec także utratę uprawnienia przemysłowego, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a ustawy przemysłowej.

Początek mocy obowiązującej.

§ 24.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 15. czerwca 1917.

Clam-Martinic wlr.

Forster wlr.

Schenk wlr.

Georgi wlr.

Handel wlr.

Höfer wlr.

Poświadczenie przewozowe.

(Imię i nazwisko wysyłającego) .....

w (miejscowość) ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... q ..... (rodzaj towaru),

w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) .....

pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

....., dnia .....

Podpis Centrali dla środków pastewnych (oddział dla siana i słomy):

.....

Krajowe biuro dla środków pastewnych w .....
..... (oddział dla siana i słomy).

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
 Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie przewozowym.
 Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

244.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 30. maja 1917,****dotyczące ściągnięcia monet niklowych po dziesięć halerzy.**

Stosownie do umowy, zawartej z Ministerstwem krajów korony św. Szczepana z zastrzeżeniem dodatkowego wyjednania ustawowego zatwierdzenia, zarządza się całkowite ściągnięcie monet niklowych po dziesięć halerzy, a to według następujących przepisów:

1. Monety niklowe po dziesięć halerzy wywołuje się z obiegu ustawowego z dniem 31. grudnia 1917. Monety te przyjmować tedy należy przy zapłacie w obrocie prywatnym tylko do dnia 31. grudnia 1917 włącznie w wartości imiennej, a to według postanowień artykułu XIX. ustawy z dnia 2. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 126.

2. C. k. kasom i urzędom nie wolno już więcej wydawać monet niklowych po dziesięć halerzy; natomiast c. k. kasy i urzędy mają monety te przyjmować aż do dnia 30. kwietnia 1918 włącznie przy wszystkich zapłatach jakoteż w drodze wymiany w wartości imiennej, a to według postanowień artykułu XIX. ustawy z dnia 2. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 126. Po upływie tego czasu gładnie wszelki obowiązek państwa do wykupna tych monet.

3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

245.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 30. maja 1917,****dotyczące dalszego wybijania i puszczania w obieg zdawkowych monet żelaznych waluty koronowej po dwadzieścia halerzy i po dwa halerzy.**

Stosownie do umowy, zawartej z Ministerstwem krajów korony św. Szczepana z zastrzeżeniem dodatkowego wyjednania ustawowego zatwierdzenia, oprócz zdawkowych monet żelaznych po 20 h, jakie należało wybić na podstawie rozporządzeń ministeryalnych z dnia 31. lipca 1916,

Dz. u. p. Nr. 238, i z dnia 6. listopada 1916, Dz. u. p. 378, do sumy najwyższej 50 milionów koron i oprócz zdawkowych monet żelaznych po 2 h, jakie należało wybić do sumy najwyższej 8 milionów koron, wybije się na obu obszarach państwowych jeszcze razem dalszych 30 milionów koron zdawkowych monet żelaznych po 20 h i 8 milionów koron zdawkowych monet żelaznych po 2 h, z której to kwoty należy wybić w Austrii 21 milionów koron monet zdawkowych po 20 h i 5,600.000 K monet zdawkowych po 2 h, zaś w krajach korony św. Szczepana 9 milionów koron zdawkowych monet po 20 h i 2,400.000 K monet zdawkowych po 2 h. Puszczanie tych monet w obieg nastąpi za ściągnięciem monet niklowych po 10 h. Zresztą winny mieć bez zmiany zastosowanie postanowienia rozporządzeń ministeryalnych z dnia 31. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 238 i z dnia 6. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 378 także do monet żelaznych, jakie należy wybić po myśli niniejszego rozporządzenia. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Spitzmüller wlr.

246.**Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 31. maja 1917,****w sprawie uregulowania obrotu świeżymi owocami.**

Na zasadzie § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, zarządza się, uzupełniając rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 22. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 127, w sprawie uregulowania obrotu jarzynami i owocami, i z dnia 14. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 221, w sprawie wprowadzenia w obrót jarzyn i owoców, oraz preparatów jarzynowych i owocowych, sprowadzanych do Austrii, jak następuje:

Przedmioty rozporządzenia.

§ 1.

Przedmiotami, objętymi niniejszym rozporządzeniem, są wszystkie rodzaje owoców w świeżym stanie, nie wyłączając owoców południowych, zebranych w państwie tutejszem.

Pozwolenie na zakupno i handel.**§ 2.**

1. Kto chce w Austrii zakupować owoce (§ 1.) lub handel nimi prowadzić, potrzebuje do tego oprócz osobnego pozwolenia władzy powiatowej, przepisanego w § 10. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zaopatrzeniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, jeszcze dalszego pozwolenia ze strony „autoryzowanego przez Urząd dla wyżywienia ludności biura zaopatrzenia w jarzyny i owoce“ (Geos).

2. Pozwolenia na zakupno owoców dla przerabiania ich (wyjąwszy wyrob wina z winogron) będzie udzielało samo Geos tym przedsiębiorstwom spożytkowywania owoców, które przerabiają rocznie przynajmniej 500 *kg* świeżych owoców. Pozwolenia na zakupno owoców w celu przerabiania ich w mniejszych przedsiębiorstwach spożytkowywania owoców, dalej dla dalszej odsprzedaży i dla handlu, będą udzielały krajowe biura jarzynowe i owoców, założone i ogłoszone w poszczególnych krajach koronnych.

3. Pozwolenia na handel owocami (§ 1.) wolno z reguły udzielać tylko takim osobom, które handel tymi przedmiotami prowadziły w Austrii już przed dniem 1. sierpnia 1914.

4. Pozwolenia takiego można udzielić także pod pewnymi warunkami lub ograniczeniami jakoteż można je każdej chwili odwołać. O ile nie jest ono ograniczone miejscowo, jest ono ważne na całym obszarze mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia. Udziela się go przez wystawienie legitymacyi, którą organom władz oraz pełnomocnikom Geosu i biurom krajowym należy na żądanie każdej chwili okazać, a w razie odwołania pozwolenia zwrócić.

5. Przeciw odmówieniu pozwolenia, przeciw udzieleniu go warunkowo lub z ograniczeniami oraz przeciw odwołaniu pozwolenia można w ciągu tygodnia po doręczeniu decyzji wnieść do tego biura, które wydało decyzję, zażalenie do Urzędu dla wyżywienia ludności. Zażalenie to niema skutku odraczającego.

6. Powyższe postanowienia (1 do 5) nie obowiązują:

- a) przy sprzedaży owoców własnej produkcji (§ 1.);
- b) przy sprzedaży drobnych handlarzy do rąk konsumenta;
- c) przy zakupnie dla własnego gospodarstwa domowego.

Zgłoszenie zakupionych ilości.**§ 3.**

Osoby, potrzebujące w myśl § 2. pozwolenia na zakupno (handlarze, wielcy konsumenci, przerabiający), są obowiązane zakupione przez się u producenta w Austrii ilości owoców, o ile te ostatnie osiągną razem wymiaru przynajmniej 1000 *kg*, zgłosić każdorazowo do 24 godzin do właściwego dla odnośnego miejsca produkcji krajowego biura jarzyn i owoców przy użyciu karty zgłoszenia, wydrukowanej w dodatku A.

Formularze można otrzymać w krajowych biurach jarzyn i owoców.

Wysyłanie.**§ 4.**

1. Posyłki świeżych owoców (§ 1.) w ilościach po 500 *kg* lub więcej mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez koleje i przedsiębiorstwa żeglugi parowej, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez właściwe biuro (punkt 5.) według formularza, wydrukowanego w dodatku B. Formularze te można otrzymać w Geosie i w jego biurach krajowych.

2. Jeżeli przesyłka jest przeznaczoną dla stacyi, położonej poza obszarem mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, albo też dla stacyi, w której towar przechodzi na kolej pozaustryacką, jest potrzebne przepisane w punkcie 1. poświadczenie przewozowe dla wszystkich przesyłek kolejowych i okrętowych bez względu na wielkość ciężaru.

3. Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do przesyłek, nadchodzących z bezpośrednimi dokumentami przewozowymi z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny lub z zagranicy cłowej, oraz do przesyłek, odstawionych już zakładowi przewozowemu w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

4. Do przewozu owoców (§ 1.) z obszaru administracyjnego jednej politycznej władzy krajowej kołowo lub drogą rzeczną (żaglowcem, łodzią, czołnem, tratwą itp.) jest potrzebne pisemne pozwolenie, udzielone przez właściwe biuro (punkt 5.).

5. Do wystawiania poświadczeń przewozowych (punkt 1. i 2.) i do udzielania pozwolenia, przepisanego w punkcie 4., jest uprawniony Geos w Wiedniu lub krajowe biuro jarzyn i owoców miejsca nadania względnie załadowania.

Jeżeli przesyłkę (załadowania) uskutecznią się za pośrednictwem przedsiębiorstw spożytkowywania owoców lub do nich, to poświadczenie przewozowe wystawia względnie udziela pozwolenia wyłącznie tylko Geos.

§ 5.

Nadawca jest obowiązany o każdej faktycznie uskutecznionej wysyłce, dla której przepisane jest dołączenie poświadczenia przewozowego w myśl § 4., punkt 1. i 2., donieść do biura (Geosu lub jego biura krajowego), które odnośne poświadczenie przewozowe wystawiło, a to do 24 godzin po nadaniu, przesyłając zaopatrzone w pieczęć stacyi nadawczej odcinek poświadczenia przewozowego.

§ 6.

Owoce (§ 1.), wysłane lub przewożone bez przestrzegania przepisów §§ 4. i 5., mogą władze polityczne uznać za przepadłe na rzecz zaopatrzenia ludności.

Postanowienia karne.

§ 7.

Grzywnami do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy będzie karany:

1. kto nie mając wymaganego w myśl § 2. pozwolenia lub nie przestrzegając ograniczeń lub warunków, poczynionych przy udzieleniu pozwolenia, zakupuje owoce lub nimi handel prowadzi,

2. kto wystawionej mu po myśli § 2. legimacyi nie okaże według przepisów niniejszego rozporządzenia, a w razie odwołania pozwolenia nie zwróci go,

3. kto nie doniesie w sposób przepisany w §§ 3. i 5. o zakupnie i wysyłce owoców,

4. kto działa wbrew przepisom § 4. o wysyłaniu i przewozie owoców koleją, okrętem i innymi środkami przewozu drogą wodną i lądową,

5. kto przy tych wykroczeniach współdziała.

Ponadto, o ile zajądą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a ustawy przemysłowej, można zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony.

Postanowienia końcowe.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 15. czerwca 1917.

Równocześnie uchyla się:

1. § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. września 1916, Dz. u. p. Nr. 290, w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla świeżych śliwek oraz dla śliwek suszonych i powideł tudzież w sprawie obrotu śliwkami suszonymi i powidłami, jakoteż §§ 3., 4. i 9. tego rozporządzenia, o ile odnoszą się do świeżych śliwek,

2. rozporządzenie ministeryalne z dnia 2. października 1916, Dz. u. p. Nr. 339, w sprawie uregulowania obrotu świeżymi śliwkami, i

3. rozporządzenie ministeryalne z dnia 25. października 1916, Dz. u. p. Nr. 372, dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla jabłek.

Forster wlr.

Höfer wlr.

Karta zgłoszenia.

a) Strona przednia.

Karta zgłoszenia.

Do krajowego Biura jarzyn i owoców

w .....

Zgłaszam niniejszem, że zakupiłem:

Gatunek owoców	zakupione		Miejsce załadowania (kolej, okręt parowy, innego rodzaju okręt, podwoda)	Ilość
	u	w		

Data: ..... (Dokładny podpis.)

b) Strona odwrotna.

Imię i nazwisko }
 Miejsce zamieszkania } wysyłającego { .....

Do krajowego Biura jarzyn i owoców

w

.....

Nadawca posiada kartę legitymacyjną Nr. ....
 (wystawioną przez Geos lub przez krajowe biuro
 jarzyn i owoców) uprawniającą
 do zakupna i handlu owocami.
 zakupna owoców dla przerabiania ich na towar trwały.

Serya ....., Nr. ....

Poświadczenie przewozowe dla owoców.

Imię i nazwisko wysyłającego .....
w ..... jest uprawniony do przewiezienia

.....
 $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$

w czasie od ..... do ..... 191..

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) .....

pod adresem $\frac{\text{pana}}{\text{pani}}$ .....

....., dnia ..... 191..

Autoryzowane przez c. k. Urząd dla wyżywienia
ludności biuro zaopatrzenia w jarzyny i owoce.

Krajowe biuro jarzyn i owoców w .....

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.

Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

.....

(Nadawca wypełni, odetnie i przesze krajowemu Biuru jarzyn i owoców.)

Serya ....., Nr. ....

Do

Biura jarzyn i owoców, Wiedeń, I., Plankengasse 4
krajowego Biura jarzyn i owoców w .....

Niniejszem poświadczam się urzędownie, że dnia ..... 191. nadał.. tutaj

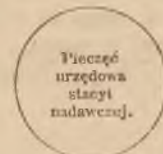
.....
 $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$

pan ..... w .....

do ..... w .....

.....

(Podpis nadawcy.)

247.

Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności z dnia 31. maja 1917,

w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla świeżych czereśni.

Na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zapatrzeniu ludności w przedmioty zapotrzebowania rozporządza się:

Ceny producentów.

§ 1.

Przy sprzedaży świeżych czereśni tutejszych przez producenta od miejsca produkcji, o ile sprzedaż ta nie odbywa się w formie drobnego handlu, to jest w ilościach poniżej 10 kg do rąk konsumenta, nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

a) za wiśnie (kwaśne czereśnie, amarelle, czereśnie do smarzenia i tym podobne):

z ogonkami . . . . . K 85.—

bez ogonków . . . . . K 75.—

b) za miękkie, słodkie czereśnie:

do dnia 30. czerwca 1917 . . . K 70.—

od dnia 1. lipca 1917 . . . . K 60.—

c) za twarde, słodkie czereśnie (czereśnie chrząstkowate) . . . . . K 85.—

Te ceny najwyższe rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ, od miejsca produkcji bez opakowania.

Ceny w handlu hurtowym.

§ 2.

Ceny sprzedaży świeżych tutejszych czereśni na targach, o ile sprzedaż ta nie odbywa się w ilościach poniżej 10 kg do rąk konsumenta, albo do rąk przerabiającego lub drobnego kupca także poza targami nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

a) za wiśnie (kwaśne czereśnie, amarelle, czereśnie do smarzenia i tym podobne):

z ogonkami . . . . . K 115.—

bez ogonków . . . . . K 100.—

b) za miękkie, słodkie czereśnie:

do dnia 30. czerwca 1917 . . . K 95.—

od dnia 1. lipca 1917 . . . . K 80.—

c) za twarde, słodkie czereśnie (czereśnie chrząstkowate) . . . . . K 115.—

Ceny te rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ. Mieszczą one w sobie także koszt przewozu i dowozu na targ lub do sklepu drobnego kupca, względnie do pracowni przerabiającego.

§ 3.

Za zezwoleniem Urzędu dla żywienia ludności może polityczna władza krajowa ze względu na odległość miejsca konsumpcji od obszarów produkcji zezwolić wyjątkowo na dodatki do cen najwyższych, ustanowionych w § 2.

Ceny w handlu drobiazgowym.

§ 4.

Ceny najwyższe dla drobnej sprzedaży świeżych czereśni oznaczy polityczna władza krajowa lub za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa.

Postanowienia ogólne.

§ 5.

Przy umowach o kupno i dostawę świeżych czereśni, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, w których zapłata jest oznaczoną według ilości dostarczonego towaru, wstępują w miejsce cen umówionych, jeżeli one przewyższają ceny najwyższe niniejszego rozporządzenia, te ceny najwyższe.

§ 6.

Kto za świeże czereśnie żąda ceny wyższej od cen najwyższych, oznaczonych w tem rozporządzeniu lub na jego podstawie, cenę taką sobie lub drugiemu każe dać lub przyrzec, będzie karany przez polityczną władzę powiatową aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do 10.000 K.

Takim samym karom jak sprawca podpada każdy, kto drugiego do tych czynów namawia lub przy ich spełnianiu współdziała.

Przy orzekaniu kary można wypowiedzieć także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony.

Także można wypowiedzieć w orzeczeniu karnem przepadnięcie towarów, do których odnosi

się czyn karygodny, bez względu na to, czy należą do sprawcy czy nie, albo przypadnięcie uzyskanej za nie ceny na rzecz państwa.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 3. czerwca 1917.

Höfer wlr.

248.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 31. maja 1917,

w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże jagody.

Na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zapotrzeniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, rozporządza się:

Ceny dla producentów.

§ 1.

Przy sprzedaży świeżych jagód tutejszych przez producenta od miejsca produkcji, o ile sprzedaż ta nie odbywa się w formie drobnego handlu, to jest w ilościach poniżej 10 kg do rąk konsumenta, nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. za jagody ogrodowe:

a) poziomki pierwszej jakości (stołowy towar)	K 170.—
poziomki drugiej jakości	K 85.—
b) porzeczeki, białe, czerwone lub czarne	K 75.—
c) wszelkiego rodzaju agrest dojrzały, lub niedojrzały	K 65.—
d) maliny	K 140.—

2. za jagody leśne:

a) poziomki	K 170.—
b) maliny	K 140.—
c) gogozy	K 90.—
d) czarne borówki	K 65.—
e) ożyny	K 90.—

Te ceny najwyższe rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ, od miejsca produkcji bez opakowania.

Przy sprzedaży towarów, dostarczonych dla przedsiębiorstw spożytkowywania owoców (towar do pras, beczkowy), obowiązują powyższe ceny najwyższe z 20% opustem.

Ceny w handlu hurtowym.

§ 2.

Przy sprzedaży świeżych jagód tutejszych na targach, o ile sprzedaż ta nie odbywa się w ilościach poniżej 10 kg do rąk konsumenta, albo do rąk przerabiającego lub drobnego kupca także poza targami, nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. za jagody ogrodowe:

a) poziomki pierwszej jakości (towar stołowy)	K 229.—
poziomki drugiej jakości	K 114.—
b) porzeczeki, białe, czerwone lub czarne	K 100.—
c) wszelkiego rodzaju agrest, dojrzały lub niedojrzały	K 87.—
d) maliny	K 189.—

2. za jagody lasowe:

a) poziomki	K 229.—
b) maliny	K 189.—
c) gogozy	K 121.—
d) czarne borówki	K 87.—
e) ożyny	K 121.—

Ceny te rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ. Mieszczą one w sobie koszt przewozu i dowozu na targ lub do sklepu drobnego kupca, względnie do pracowni przerabiającego.

Przy sprzedaży towarów, dostarczonych dla przedsiębiorstw spożytkowywania jagód (towar do pras, beczkowy), obowiązują powyższe ceny najwyższe z 20% opustem.

§ 3.

Za zgodą Urzędu dla wyżywienia ludności może polityczna władza krajowa ze względu na odległość miejsca konsumpcji od obszarów produkcji zezwolić wyjątkowo na dodatki do cen najwyższych, ustanowionych w § 2.

Ceny w handlu drobiazgowym.**§ 4.**

Ceny najwyższe dla drobnej sprzedaży świeżych jagód ustanowi polityczna władza krajowa lub za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa.

Postanowienia ogólne.**§ 5.**

Przy tych umowach o kupno i dostawę świeżych jagód, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, w których zapłata jest oznaczoną według ilości dostarczonego towaru, wstępują w miejsce cen umówionych, jeżeli one przewyższają ceny najwyższe niniejszego rozporządzenia, te ceny najwyższe.

§ 6.

Kto za świeże jagody żąda ceny wyższej od cen najwyższych, oznaczonych w tem rozporządzeniu lub na jego podstawie, cenę taką sobie

lub drugiemu każe dać lub przyrzec, będzie karany przez polityczną władzę powiatową aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do 10.000 K.

Takim samym karom jak sprawca podpada każdy, kto drugiego do tych czynów namawia lub przy ich spełnieniu współdziała.

Przy orzekaniu kary można wypowiedzieć także utratę uprawnień przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony.

Także można wypowiedzieć w orzeczeniu karnem przepadnięcie towarów, do których odnosi się czyn karygodny, bez względu na to czy należą do sprawcy czy nie, albo przepadnięcie uzyskanej za nie ceny na rzecz państwa.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 3. czerwca 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CI. — Wydana i rozesłana dnia 5. czerwca 1917.

Treść: (Nr 249. i 250.) 249. Rozporządzenie o ochronie najmobierców w Przemysłu, w Sanoku i w Stryju (w Galicyi). — 250. Obwieszczenie, w sprawie ustanowienia wynagrodzenia za przeznaczone do wymiany okucia do drzwi.

249.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, robót publicznych i spraw wewnętrznych z dnia 1. czerwca 1917

o ochronie najmobierców w Przemysłu, w Sanoku i w Stryju (w Galicyi).

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmobierców, zarządza się:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokalów handlowych w Przemysłu, w Sanoku i w Stryju.

(2) Postanowienia rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciążących na wynajętych nieruchomościach, co do których umówiono się po dniu 27. stycznia 1917, jak również do tych podwyższeń czynszu najmu, które stały się skutecznymi albo zostały umówione po podanych poniżej dniach normalnych. Jako dzień normalny ustanawia się

dzień 1. maja 1917 dla Przemysłu i Sanoka, dzień ogłoszenia niniejszego rozporządzenia dla Stryja.

(3) Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Trnka wlr.

Handel wlr.

Schenk wlr.

250.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 4. czerwca 1917,

w sprawie ustanowienia wynagrodzenia za przeznaczone do wymiany okucia do drzwi.

Na zasadzie postanowień rozporządzeń wykonawczych z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, i z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych, Do §§ 18. i 24., ustanawia się wynagrodzenie za okucia do drzwi, których zajęcie i wymiana rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 23. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 68, zarządzoną została, za które jednak posiadacz nie chce przyjąć i użyć dostarczonych mu okuć zastępczych (§ 5., ustęp 2. przytoczonego rozporządzenia ministeryalnego), na 4 korony za kilogram ogólnej wagi (wraz z częściami żelaznymi).

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CII. — Wydana i rozesłana dnia 10. czerwca 1917.

Treść: (№ 251. i 252.) 251. Rozporządzenie, w sprawie ograniczeń obrotu noszoną odzieżą. — 252. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. sierpnia 1916 w sprawie utworzenia Wojennego Związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych.

251.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 6. czerwca 1917,

w sprawie ograniczeń obrotu noszoną odzieżą.

Na mocy §§ 9. i 10. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Wszystkie zapasy noszonych sztuk odzieży (sukni męskich, damskich i dzieciennych z materii tkanych lub dzianych oraz wszelkiego rodzaju pończoszokowych ubrań wierzchnich), znajdujące się w chwili ogłoszenia tego rozporządzenia w posiadaniu osób, które handlują starą odzieżą (ewentualnie po dokonaniu naprawy), zostają zamknięte aż do dalszego zarządzenia.

Zamknięciu temu podlegają także wszystkie zapasy starych sukien, znajdujące się w powyższym czasie w obcym przechowaniu na rachunek handlarzy starych sukni (ustęp 1.).

Zamknięcie ma ten skutek, że zamknięte towary wolno sprzedawać, pożyczyc albo odstawić tylko na mocy osobnego pozwolenia władzy politycznej pierwszej instancji, właściwej według miejsca złożenia towarów.

§ 2.

Osobom, zajmującym się sprzedażą noszonej odzieży oznaczonego w § 1. rodzaju bezpośrednio do rąk konsumenta, wolno aż do ostatecznego uregulowania obrotu starymi ubraniami pozbyć 20%-ową część zapasów składowych tych towarów, jakie mieli dnia 10. czerwca 1917. bez uzyskania pozwolenia władzy, przewidzianego w § 1., a to pod warunkiem,

1. że przed rozpoczęciem odsprzedaży uwolnionej na czas przejściowy ilości częściowej postarają się o poświadczenie właściwej izby handlowej i przemysłowej, że zgłoszenie zapasów składowych (§ 3.) zostało należycie dokonane;

2. że odsprzedaż uwolnionych ilości częściowych będzie uskutecznią tylko pojedynczemi sztukami (względnie pojedynczemi ubraniami albo kostyumami) i

3. tylko bezpośrednio do rąk konsumenta;

4. że wreszcie co do tych odsprzedaży będą prowadzone osobne zapiski, do których mogą każdego czasu wglądać organa nadzorcze, ustanowione przez władzę.

§ 3.

Kto chce zrobić użytek z przyznanego w § 2. udogodnienia, winien zgłosić pisemnie swoje zapasy towarów oznaczonego w § 1. rodzaju według stanu z dnia 10. czerwca 1917 z podaniem ilości,

rodzaju i miejsca składu do tej izby handlowej i przemysłowej, w której okręgu znajduje się miejsce przechowania towaru.

Izba handlowa i przemysłowa winna poświadczyc do rąk zgłaszającego należyte zgłoszenie zapasów składowych. Przesyłki towarów, znajdujące się w drodze w dniu 10. czerwca 1917, winien odbiorca zgłosić dodatkowo bezzwłocznie po ich nadejściu.

§ 4.

Zawodowe zakupowanie starych ubrań oznaczonego w § 1. rodzaju dla dalszej ich sprzedaży wolno przedsięwziąć tylko na mocy osobnego pozwolenia, które należy uzyskać u władzy politycznej pierwszej instancji, właściwej według miejsca zamierzonego zakupu.

§ 5.

Za przekroczenia tych przepisów będą karały władze polityczne pierwszej instancji w myśl § 11. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, grzywnami do 10.000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czynność ta nie podpada pod karę surowszą.

Przytem można w orzeczeniu karnem orzec w myśl § 43. powołanego rozporządzenia cesarskiego przepadnięcie towarów, do których się odnosi czynność karygodna, bez względu na to, czy należą one do sprawcy czy też nie, albo też przepadnięcie ich ceny, a to na rzecz państwa.

Władze bezpieczeństwa i władze, właściwe do orzeczenia przepadnięcia towarów, mogą zarządzić dla jego zabezpieczenia zajęcie towarów albo ich ceny.

Jeżeli towarami albo ich ceną owładnąć nie można, można zamiast przepadnięcia orzec grzywnę do wysokości wartości towarów albo ich ceny. Grzywnę należy orzec w orzeczeniu karnem, a jeżeli już orzeczone przepadnięcie nie jest wykonalnym, w osobnym orzeczeniu. Przeciw temu orzeczeniu przysługuje zasądzonemu zażalenie do dni ośmiu.

Ponadto można w myśl § 44. powołanego rozporządzenia cesarskiego orzec przy sposobności ukarania także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 6.

Należyte legitymowanym organom nadzorczym należy pozwolić na wstęp do handlowych

lokalów przedsiębiorstwa i magazynów, na wgląd do zapisków handlowych i udzielić im wyjaśnień co do zapasów. Do prywatnych mieszkań i do ich lokalów ubocznych wolno wchodzić organom nadzorczym tylko wtedy, jeżeli się wykażą osobnem zleceniem władzy.

§ 7.

Kto organom nadzorczym wzbrania wstępu do swych lokalów przedsiębiorstwa, do swych magazynów lub do innych ubikacji, kto nie pozwala im wglądnąć w swoje zapiski handlowe, lub kto odmawia udzielenia wyjaśnień albo udziela wyjaśnień nieprawdziwych, tego ukarze w myśl § 40. powołanego rozporządzenia cesarskiego władza polityczna pierwszej instancji grzywną do 5000 koron albo aresztem do trzech miesięcy.

§ 8.

Kto podmawia drugiego do czynności, przedstawiającej się jako przekroczenie przepisów tego rozporządzenia, albo też przy spełnieniu takiej czynności współdziała, ten podlega w myśl § 41. powołanego rozporządzenia cesarskiego takim samym karom jak sprawca.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Urban wtr.

252.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 8. czerwca 1917,

którem zmienia się rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 239, w sprawie utworzenia Wojennego Związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

Artykuł I.

§ 16., ustęp 1., rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 239,

w sprawie utworzenia Wojennego Związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych, zmienia się i będzie on teraz opiewał:

Dla zabezpieczenia zapotrzebowania drożdży prasowanych we wszystkich obszarach zbytu może kierownictwo Związku zmusić każde przedsiębiorstwo, wyrabiające drożdże prasowane, aby oddało do dyspozycji kierownictwu Związku dla spieniężenia na wspólny rachunek tę część ze swej ilości rocznego zbytu, którą każdoczennie ustali kierownictwo Związku za zatwierdzeniem

Urzędu dla wyżywienia ludności. Przy tem spieniężaniu należy ile możności uwzględnić istniejące połączenia handlowe i stosunki zbytu w poszczególnych fabrykach drożdży prasowanych.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIII. — Wydana i rozesłana dnia 12. czerwca 1917.

Treść: *M* 253. Ustawa, dotycząca się regulaminu Rady państwa.

253.

Ustawa z dnia 11. czerwca 1917, dotycząca się regulaminu Rady państwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa zarządzam, jak poniżej podano, zmieniając § 23. ustawy z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, którym zmieniono ustawę zasadniczą o reprezentacji państwa z dnia 26. lutego 1861, jakoteż uchylając ustawę z dnia 12. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 94, dotyczącą się regulaminu Rady państwa, ustawę z dnia 7. czerwca 1861, Dz. u. p. Nr. 63, dotyczącą się dyet i kosztów podróży członków Izby posłów Rady państwa, oraz ustawę z dnia 19. marca 1874, Dz. u. p. Nr. 22, dotyczącą się wymierzania kosztów podróży członkom Izby posłów Rady państwa:

I. Otwarcie Rady państwa i ukonstytuowanie się obu Izb.

§ 1.

Dla odbycia każdej sesji okresu wyborczego gromadzą się obie Izby Rady państwa w swych salach posiedzeń w dniu, oznaczonym w cesarskim piśmie, zwołującym je, i o godzinie, podanej do wiadomości przez kancelaryę Izb.

W Izbie posłów ma miejsce i głos każdy poseł, zaopatrzony świadectwem wyboru (certyfikatem wyborczym), albo wstępujący do Izby zastępca, i to tak długo, jak długo jego wyboru nie uzna Izba za nieważny lub jak długo nie przestanie być członkiem z innej przyczyny; to samo odnosi się do każdego posła lub zastępcy, któremu odmówiono wydania świadectwa wyboru, którego wybór jednak uznała Izba za ważny (ordynacya wyborcza do Rady państwa § 41.).

„Każdy poseł ma oddać kancelaryi Izby posłów swoje świadectwo wyboru przed wstąpieniem do Izby.

Kancelarya wystawia każdemu posłowi przy użyciu przyniesionej przezeń fotografii dokument, który należy uważać na równi z każdym innym urzędowym papierem legitymacyjnym. Dla reszty bieżącego okresu wyborczego należy dokumenty te wystawiać natychmiast.

§ 2.

W Izbie panów przedstawia wyznaczony przez Cesarza Minister z początkiem każdej sesji mianowanych przez Cesarza prezydenta i wiceprezydentów, poczem prezydent obejmuje przewodnictwo.

W Izbie posłów obejmuje przewodnictwo ten członek Izby, który jest do tego powołany według regulaminu tej Izby.

Na wezwanie przewodniczącego ślubują następnie nowi członkowie każdej Izby wierność i posłuszeństwo Cesarzowi, niezłomne przestrzeganie ustaw zasadniczych oraz wszystkich innych ustaw i sumienne wypełnianie swoich obowiązków; ślubowanie to zastępuje przysięgę.

Członkowie, później wstępujący, ślubują to przy swem wstąpieniu.

Jeżeli mianowany prezydent Izby panów lub powołany do przewodnictwa członek Izby posłów są nowo wstępującymi członkami swej Izby, to składa ślubowanie prezydent Izby panów przed otwarciem sesji w ręce Cesarza, a powołany do przewodnictwa członek Izby posłów przed objęciem przewodnictwa w ręce Ministra, wyznaczonego przez Cesarza.

§ 3.

W pierwszej sesji okresu wyborczego, a jeżeli tak Cesarz zarządzi, także w późniejszych sesjach, odbywa się już po złożeniu ślubowania w obu Izbach uroczyste otwarcie Rady państwa. Dokona go w obecności obu Izb Cesarz we własnej osobie albo delegacja, wyznaczona do tego przez Cesarza, która zebraną Radę państwa powita orędziem cesarskiem.

§ 4.

Na pierwszej sesji okresu wyborczego przedsięwzięta Izba posłów po uroczystem otwarciu Rady państwa przedewszystkiem zbadanie wyborów.

W tym celu podzieli się Izba w czasie posiedzenia losem na dziewięć oddziałów, które ile możliwości mają mieć równą ilość członków.

Akta poszczególnych wyborów zostaną również w czasie posiedzenia Izby przekazane losem tym oddziałom Izby ile możliwości w równej ilości.

Jeżeli poseł znajduje się w oddziale, któremu zbadanie jego wyboru przydzielono, to nie wolno mu być obecnym przy obradach nad jego wyborem.

§ 5.

Spisy wyborów, przeciw którym ważności nie wniesiono zarzutów w czasie przepisany (ustęp 4.) i przeciw którym także nie podnosi żadnych wątpliwości większość tego oddziału Izby, któremu ich zbadanie przydzielono, zostaną wręczone prezydentowi Izby.

Ten ostatni przedkłada spisy Izbie, a ta bez debaty albo uzna wybór za ważny, alboważ przekaże

akta wyboru do sprawozdania komisji dla badania wyborów, wybranej z pośród członków Izby.

Taksamo przekazuje się do sprawozdania tej komisji akta wyborów, przy których odmówiono wygotowania świadectwa wyboru (§ 38. ordynacji wyborczej do Rady państwa), następnie przeciw którym wniesiono zarzuty albo co do których ważności większość oddziału Izby ma wątpliwości, a wreszcie akta wyborów uzupełniających, dokonanych w ciągu okresu wyborczego. O wyborach, co do których odmówiono wygotowania świadectwa wyboru, ma komisja zdać sprawę do dni czternastu.

Zarzuty przeciw ważności wyboru należy wnieść do prezydium Izby posłów najdalej do dni trzech po uroczystem otwarciu Rady państwa, zarzuty przeciw ważności wyboru uzupełniającego do dni czternastu po wyborze, gdyż w przeciwnym razie zarzuty te nie będą uwzględnione.

Zarzuty, tyżące się braku wybieralności u wybranego w myśl § 7. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa albo w myśl §§ 7. i 8. ordynacji wyborczej do Rady państwa, można wnieść każdego czasu, a nawet po uznaniu wyboru przez Izbę za ważny.

Izba rozstrzyga po myśli § 41. ordynacji wyborczej do Rady państwa o ważności każdego wyboru.

Jeżeli wybór jakiegoś posła lub zastępcy, któremu odmówiono wygotowania świadectwa wyboru, zostanie uznany za ważny, to ma go wezwać prezydent do wstąpienia do Izby posłów na podstawie § 41. ordynacji wyborczej do Rady państwa.

§ 6.

Jeżeli wybór jakiegoś posła uznano za nieważny;

jeżeli jakiś poseł nie złoży przepisanego w § 2. ślubowania albo chce go złożyć z ograniczeniami lub z zastrzeżeniami;

jeżeli jakiś poseł przez dni trzydzieści zwleka ze wstąpieniem do Izby albo przez trzydzieści dni bez urlopu lub od chwili upływu urlopu przez tyleż dni nie zjawia się na posiedzeniach Izby, a wezwaniu prezydenta wystosowanemu doń publicznie oraz w Izbie po upływie tych dni trzydziestu, aby w ciągu dalszych dni trzydziestu zgłosił się osobiście lub nieobecność swoją usprawiedliwił, nie uczyni zadość,

to przestaje on być członkiem Izby posłów.

II. Tok czynności w obu Izbach.

§ 7.

Rząd może wnosić swoje przedłożenia w jednej lub w drugiej Izbie. Tylko przedłożenia skarbowe i ustawa o poborze rekrutów muszą być wniesione w Izbie posłów.

Przy ustalaniu porządku dziennego jednej z izb mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi przedmiotami, o ile obrada nad nimi nie jest jeszcze w toku, przedłożenia rządowe, wniesione w tej Izbie alboważ nadeszłe do niej jako uchwały drugiej Izby.

Przedłożenia rządowe i uchwały, nadchodzące z jednej Izby do drugiej, nie potrzebują wcale poparcia i nie można ich bez dyskusji odrzucić.

Jeżeli wnioski komisji albo wydziału co do tego rodzaju przedłożeń lub uchwał różnią się od nich całkowicie lub w niektórych częściach, to w razie nieprzyjęcia tych odmiennych brzmień, poddaje się pod głosowanie przedłożenia albo uchwały jeszcze w ich pierwotnem brzmieniu.

Rząd może przedłożenia swe każdego czasu zmienić albo cofnąć, a żadnemu członkowi nie wolno ich podtrzymać dla dalszego kontynuowania.

§ 8.

Posiedzenia obu Izb są publiczne.

Każda Izba ma prawo wykluczyć wyjątkowo jawność, jeżeli zażąda tego prezydent albo w Izbie posłów przynajmniej pięćdziesięciu, zaś w Izbie panów przynajmniej dziesięciu członków i zostanie to uchwalonem przez Izbę po usunięciu słuchaczy (ustawa zasadnicza o reprezentacji państwa § 23.).

Obecność liczby członków, potrzebnej w myśl § 15. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa, jest wymagana w obu Izbach tylko przy głosowaniu i wyborach.

Jeżeli w jednej z Izb nie można przedsięwziąć głosowania albo wyboru z tego powodu, że Izba nie jest zdolną do powzięcia uchwały, w takim razie zamyka prezydent posiedzenie albo przerywa je na pewien czas.

§ 9.

Prezydent czuwa nad tem, aby zachowano godność i prawa Izby, aby wypełniono zadania, należące do Izby, i aby obrady toczyły się z unikaniem wszelkiej niepotrzebnej zwłoki.

Prezydent stosuje regulamin, uważa na jego przestrzeganie i stara się o utrzymanie spokoju i porządku w sali posiedzeń i w innych lokalach Izby.

§ 10.

Prezydenci obu Izb zatwierdzają w porozumieniu ze sobą wydatki, wspólne obu Izbom, w ramach budżetu, ustalonego w sposób konstytucyjny. Wydatki dla każdej Izby z osobna zatwierdza jej prezydent.

Rząd ustanawia urzędników i służących każdej Izby w porozumieniu z prezydentem tej Izby, zaś urzędników i służących, wspólnych obu Izbom, w porozumieniu z oboma prezydentami.

Ubikacyami budynku Rady państwa, wspólnymi obu Izbom, rozporządzają obaj prezydenci wspólnie, a ubikacyami każdej Izby z osobna rozporządza jej prezydent.

Odstąpienie ubikacji na inne cele, a nie na czynności Rady państwa, może nastąpić tylko w porozumieniu z rządem.

§ 11.

Ministrowie, szefowie władz centralnych i zastępcy rządu mogą po myśli § 20. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa także częściej zabierać głos na posiedzeniach obu Izb oraz komisji i wydziałów, jednak bez przerywania mowy. Wolno im odczytywać pisemnie ułożone referaty.

§ 12.

Ministrowie i szefowie władz centralnych mają prawo jawić się na posiedzeniach komisji i wydziałów dla udzielania wyjaśnień i informacji co do przedłożeń rządowych i co do innych przedmiotów obrad.

Komisye i wydziały mają prawo żądać od Ministrów i szefów władz centralnych takich wyjaśnień i informacji i zapraszać ich na swe posiedzenia dla udzielenia tychże.

Ministrom i szefom władz centralnych przysługuje w obu przypadkach prawo wydelegowania zastępcy.

§ 13.

Komisye i wydziały obu Izb mają prawo prosić za pośrednictwem prezydenta swej Izby Ministrów i szefów władz centralnych o wdrożenie dochodzeń. Tak samo mają one prawo za pośrednictwem prezydenta Izby wzywać znawców lub świadków dla ustnego ich przesłuchania, albo też, każąc wezwać ich do złożenia pisemnej opinii lub świadectwa.

Jeżeli znawca albo świadek wezwaniu zadość nie uczyni, to należy na prośbę prezydenta spowodować jego doprowadzenie przez władzę polityczną.

§ 14.

Obie Izby znoszą się ze sobą albo ustnie za pośrednictwem wysłanników albo pisemnie przez swych prezydentów z podpisem protokolanta.

Przedłożenia rządowe i wnioski, odrzucone przez Izbę, do której je wniesiono, nie będą udzielane drugiej Izbie.

Uchwały jednej Izby, przyjmujące przedłożenia rządowe i wnioski, do których skuteczności wymagana jest zgoda obu Izb, będą udzielane drugiej Izbie. Jeżeli druga Izba przystąpi do uchwały bez zmiany, to odstępuje się ją natychmiast rządowi. Izba, która pierwsza uchwałę powzięła, będzie uwiadomioną o tem przesłaniu.

Jeżeli przystąpienie nastąpi tylko ze zmianami, w takim razie uchwała wraca do Izby, w której najpierw przeprowadzono obrady. Wzajemne udzielanie jej sobie będzie trwało aż do uzyskania porozumienia co do zmiany.

Jeżeli Izba zupełnie odmówi przystąpienia do uchwały, to należy o tem uwiadomić tę Izbę, która pierwsza uchwałę powzięła.

Jeżeli uchwała Izby dotyczy przedmiotu, co do którego w myśl ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa (§ 15., ustęp drugi) albo w myśl ordynacji wyborczej do Rady państwa (§ 42.) może zapaść uchwała tylko większością, osobno ustanowioną, natenczas należy uwiadomić drugą Izbę także o tej okoliczności, że uchwała przyszła do skutku wymaganą w myśl ustawy większością głosów.

O odrzuceniu przedłożenia rządowego należy natychmiast uwiadomić rząd bez względu na to, czy odrzucenie nastąpiło już w jednej Izbie, czy też dopiero w drugiej.

§ 15.

Jeżeli co do preliminarza państwowego, co do innej ustawy skarbowej, ustawy o poborze rekruta albo co do przedłożenia rządowego, którego załatwienia nie można odroczyć, nie da się osiągnąć zgody obu Izb, w takim razie zbiera się wydział Rady państwa, do którego wybiera każda Izba po piętnastu członków.

Wniosek o ustanowienie wydziału Rady państwa można postawić w każdej z obu Izb, skoro co do danego przedmiotu w każdej Izbie powzięto przynajmniej dwa razy uchwałę. Jeżeli taki wniosek został uchwalony przez jedną Izbę, to nie może go druga Izba odrzucić.

Wydział wybiera dwóch przewodniczących, jednego z członków izby panów i jednego z członków Izby posłów; przewodniczą oni narzeczonym. O przewodnictwie na pierwszym posiedzeniu rozstrzyga los.

Głosowania odbywają się kartami do głosowania, opiewającymi: „tak“ lub „nie“.

Członkowie obu Izb mogą być, jako słuchacze, obecnymi na obradach wydziału. Prezydenci obu Izb mają prawo uczestniczyć w nich z głosem doradczym.

Wydział winien zdać wspólne sprawozdanie, przychodzące natychmiast pod obrady w tej Izbie, która pierwsza o tym przedmiocie powzięła uchwałę.

§ 16.

Interpelacye, jakie członek Izby chce wystosować do któregoś z Ministrów, należy wręczyć na piśmie prezydentowi, zaopatrzone przynajmniej dziesięcioma własnoręcznymi podpisami; interpelacye te udziela się natychmiast interpelowanemu.

Zostaną one w dosłownem brzmieniu drukowane i rozdzielone między członków Izby i staną się przez to częścią składową publicznych obrad Rady państwa (ustawa prasowa § 28.).

Odczytanie interpelacji odbywa się tylko na zarządzenie prezydenta.

Interpelowany może odpowiedzieć ustnie albo pisemnie albo też odmówić odpowiedzi, naprowadzając przyczyny.

Pisemnie udzielone odpowiedzi albo odmowy odpowiedzi zostaną bez odczytywania wydrukowane i rozdzielone między członków Izby. Także

takie odpowiedzi stanowią część składową publicznych obrad Rady państwa (ustawa prasowa § 28.).

§ 17.

Prośby i inne podania do jednej z obu Izb należy przyjmować tylko wtedy, jeżeli wniesie je jeden z członków Izby. Nie będą one odczytywane ani drukowane.

Pisma te nie należą do obrad Rady państwa po myśli § 28. ustawy prasowej.

III. Odszkodowania dla członków Izby posłów.

§ 18.

Członkowie Izby posłów otrzymują odszkodowanie za wydatki, spowodowane wykonywaniem swych mandatów.

Odszkodowanie to wymierza się dla każdego członka na 1000 koron miesięcznie. Będzie ono wypłacane przez cały okres wyborczy, poczynając od tego miesiąca, w którym poseł złoży ślubowanie, a to z góry na początku każdego miesiąca. Miesiąc zaczęty uważa się za cały.

Pobieranie odszkodowania nie doznaje przerwy wskutek pehnienia służby wojskowej albo wskutek osobistego świadczenia wojennego.

§ 19.

Prezydent i wiceprezydenci Izby posłów pobierają przez cały czas trwania swej działalności urzędowej odszkodowanie, ustanowione w § 18., oraz należność urzędową, którą się wymierza dla prezydenta na 1000 koron miesięcznie, a dla każdego wiceprezydenta na 500 koron miesięcznie.

Należności urzędowe należą się prezydentowi i wiceprezydentom począwszy od tego miesiąca, w których Izba ich wybrała.

Miesiąc zaczęty liczy się za cały.

Prezydentowi należy się ponadto urzędowe mieszkanie i powóz.

§ 20.

Członkowie Izby posłów mają prawo do rocznych kart wolnych dowolnej klasy, od których nie opłacają żadnych podatków ani należności, 1. dla wszystkich linii austriackich kolei państwowych i kolei, znajdujących się w prywatnym posiadaniu, z wyłączeniem kolei wązkotorowych

(ustawa z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.) i 2. dla wszystkich linii żeglugi parowej, o ile linie te służą ruchowi osobowemu między częściami austriackiego obszaru państwowego.

Za te karty należy uiszczać interesowanym zarządom stosowne odszkodowanie, ustanawiane corocznie przez rząd, na rachunek wydatków na Radę państwa.

§ 21.

Żadnemu z członków Izby posłów nie wolno zrzec się należącego się mu odszkodowania ani należności urzędowej.

Odszkodowanie i należności urzędowe są wolne od podatków, od należności i od egzekucji.

IV. Znoszenie się na zewnątrz.

§ 22.

Deputacy nię dopuszcza się ani na posiedzenia żadnej z obu Izb ani też na posiedzenia ich oddziałów, komisji lub wydziałów.

Deputacye jednej z Izb do Najwyższego Dworu wolno wysyłać tylko za zezwoleniem cesarskiem.

§ 23.

Na zewnątrz wolno obu Izbom i ich oddziałom, komisjom i wydziałom, wyjąwszy przypadki, przewidziane w § 14. tej ustawy i w § 14. ustawy z dnia 30. lipca 1867, Dz. u. p. Nr. 104, o traktowaniu obszernych ustaw, znosić się tylko przez prezydentów Izb i tylko z Ministrami i szefami władz centralnych. Nie mają one w szczególności prawa znosić się bezpośrednio z reprezentacją krajową lub wydawać jakiegokolwiek rodzaju obwieszczeń.

V. Postanowienia końcowe.

§ 24.

Dla prowadzenia czynności bieżących i dla przygotowania następnej sesji trwa nadal działalność urzędowa prezydenta i wiceprezydentów każdej Izby po zamknięciu sesji albo po upływie

okresu wyborczego jakoteż w razie rozwiązania Izby posłów, a to aż do ponownego zebrania się Rady państwa. Izby posłów, to tak długo, jak długo nie zmieni go uchwała Izby.

§ 25.

Postanowienia tej ustawy należy włączyć do regulaminu każdej Izby, o ile one do niej się odnoszą.

Regulamin każdej Izby, o ile ustaliła go sama Izba, pozostaje w mocy przy ponownem zebraniu się Rady państwa po upływie sesyi albo okresu wyborczego jakoteż w razie rozwiązania

§ 26.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Laxenburg, dnia 11. czerwca 1917.

Karol wkr.

Clam-Martinic wkr.

Handel wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIV. — Wydana i rozesłana dnia 14. czerwca 1917.

Treść: (M 254. i 255.) 254. Rozporządzenie o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Libercu. — 255. Rozporządzenie o ochronie najmościerców w gminach Litice, Tluczna i Trzemoszna (powiat polityczny Pilzno) w Czechach.

254.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 5. czerwca 1917

o sporządzaniu planów podziału przez miejski urząd budowniczy w Libercu.

Na mocy artykułu I., § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, zarządza się:

Sporządzone na cele własnego zakresu służbowego plany sytuacyjne miejskiego urzędu budowniczego w Libercu uznaje się na przyszłość za nadające się do tego, by służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel.

Trnka wtr.

Schenk wtr.

255.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, robót publicznych i spraw wewnętrznych z dnia 12. czerwca 1917

o ochronie najmościerców w gminach Litice, Tluczna i Trzemoszna (powiat polityczny Pilzno) w Czechach.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmościerców, zarządza się:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w gminach Litice, Tluczna i Trzemoszna (powiat polityczny Pilzno).

(2) Postanowienia tego rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, co do których umówiono się po dniu 27. stycznia 1917, jak również do tych podwyższeń czynszu najmu, które stały się skutecznymi albo zostały umówione po dniu 1. stycznia 1917.

(3) Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Trnka wtr.

Handel wtr.

Schenk wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CV. — Wydana i rozesłana dnia 16. czerwca 1917.

Treść: (№ 256. i 257.) 256. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen za siano i słomę. — 257. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia organizacji kupiectwa dla gospodarstwa wojennego i przejściowego.

256.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 14. czerwca 1917,

w sprawie ustanowienia cen za siano i słomę.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, oraz rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Krajowe biura dla środków pastewnych, oddziały dla siana i słomy, mają płacić producentowi przy zakupie siana i słomy ze zbioru w roku 1917 po myśli rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 29. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 243, tyżącego się obrotu sianem i słomą, następujące ceny za cetnar metryczny od stodoły (sterty):

1. za siano wszelkiego rodzaju, a mianowicie za siano z łąk, grumet, wszelkie rodzaje koniczu (lucernę itd.), siano moharowe, z prosa i mieszane . K 17.—
2. za słomę:
  - a) za słomę omlóconą cepami . . . K 10.—

- b) za wszystkie inne rodzaje słomy zbożowej, jakoteż słomy z grochu i wyki, jednak z wyłączeniem słomy z kukurudzy . . . . . K 8.—
- c) za słomę z bobu, z końskiego zęba, z soczewicy, hubinu, dzikiego groszku, maku, rzepaku, rzepiku, ryżu i kukurudzy . . . . . K 6.—

§ 2.

Ceny powyższe obowiązują za towar zdrowy, suchy, nie powalany i nie zepsuty.

Jeżeli dostawiony towar nie odpowiada tym warunkom, należy z ceny odbioru potrącić stosowną kwotę.

Jeżeli co do wysokości tego potrącenia nie przyjdzie do skutku porozumienie między zobowiązanym do dostawy a organem odbiorczym, ustanowionym przez krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, to rozstrzyga sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, i to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców.

W takim razie ma zapłacić przy odbiorze krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, pod wskazanymi zwyczajem warunkami na razie tę cenę kupna, jaką ofiarował jego organ odbiorczy.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zaczepić do dni ośmiu rekuresem.

Od rozstrzygnięcia drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile kosztą postępowania winna zwrócić jedna ze stron albo należy je między strony rozdzielić, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

§ 3.

Jeżeli siano i słomę obejmuje się prasowane, to dolicza się do ceny objęcia dodatek po K 1·60 za cetnar metryczny.

W dodatku tym nie mieszczą się kosztą drutu i innych materiałów do wiązania.

Przy odbiorze siewki dolicza się do ceny objęcia dodatek po K 2— za cetnar metryczny.

Za dowóz siana i słomy ze stodoły (sterty) do miejsca odbioru (miejsca prasy, stacyi kolejowej), względnie do konsumenta, należy się w razie oddalenia do 5 km wynagrodzenie po K 1—, w razie oddalenia do 10 km po K 1·70, a w razie oddalenia ponad 10 km wynagrodzenie po K 2— za cetnar metryczny.

W razie dowozu do większych miast albo w szczególnych przypadkach może Centrala dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, albo właściwe krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, wydać osobne normy celem zaoszczędzenia wagonów dla dostaw siana i słomy konsumentom cywilnym.

Urząd dla żywienia ludności ustanowi wynagrodzenia, jakie należy płacić za wszystkie inne świadczenia, połączone z odebraniem, dowozem i załadowaniem zajętego towaru, za przyjęcie ryzyka przewozu i odpowiedzialności za jakość i za kosztą osób, którym polecono zakupno (komisyonerów), oraz oznaczy dodatki zarządu Centrali dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, i krajowych biur dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy.

§ 4.

Przy oddawaniu siana i słomy tutejszego pochodzenia przez Centralę dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, lub przez krajowe biura dla środków pastewnych, oddziały dla siana i słomy, dolicza się do ustanowionych w § 1. cen odbioru przypadające w myśl § 3. wynagrodzenia i dodatki, o ile je faktycznie poniesiono, jakoteż kosztą przewozu.

§ 5.

Ceny, po jakich uskutecznią się oddanie siana i słomy do rąk konsumentów za pośrednictwem

biur rozdziału, założonych w myśl § 16. rozporządzenia z dnia 29. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 243, przez krajowe biura dla środków pastewnych, oddziały dla siana i słomy, ustanowią polityczne władze krajowe na wniosek krajowych biur dla środków pastewnych, oddziały dla siana i słomy.

§ 6.

W razie, jeżeli jakość towaru dostarczonego przez krajowe biuro dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, względnie przez ustanowione przez nie organa objęcia lub biura rozdziału, nie odpowiada warunkom, ustanowionym w § 2., ustęp pierwszy, należy z ceny tej odpowiednią kwotę potrącić.

Jeżeli nie przyjdzie do porozumienia co do wysokości tego potrącenia między krajowym biurem dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, względnie między ustanowionymi przez nie organami objęcia lub biurami rozdziału, a odbiorcą towaru, natenczas rozstrzyga o tem komisya znawców giełdy dla produktów rolnych tego obszaru administracyjnego, w którego okręgu towar dostawiono.

Jeżeli w odnośnym obszarze administracyjnym nie istnieje wcale taka komisya znawców, to rozstrzyga o tem komisya znawców giełdy dla produktów rolnych w Wiedniu.

Od rozstrzygnięcia komisji znawców nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

§ 7.

Cena dla zbytu siana i słomy, sprowadzonych przez Centralę dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny, z obszarów okupowanych lub z zagranicy, ustanowi Centrala dla środków pastewnych, oddział dla siana i słomy, za zatwierdzeniem Urzędu dla żywienia ludności.

§ 8.

Ceny objęcia, ustanowione w § 1. dla zakupna siana i słomy ze zbioru w roku 1917 przez krajowe biura dla środków pastewnych, oddziały dla siana i słomy, obowiązują przy sprzedaży siana i słomy wcześniejszych zbiorów jako ceny najwyższe.

Przy sprzedaży siana i słomy przez handlarzy hurtownych albo przez organizacje rolnicze wolno doliczyć do ceny najwyższej jednorazowy dodatek, wynoszący K 2·50 od cetnaru metrycznego.

Tę cenę w handlu hurtownym rozumie się od stacyi załadowania i obejmuje ona należytości komisowe, za pośredniczenia i inne, jakoteż kosztą dowozu oraz wszelkie rodzaje wydatków, nie wyłączając załadowania.

Wydatki, ustanowione w § 3. za prasowanie i żnięcie siewki, można pobierać także przy sprzedaży siana i słomy z poprzednich zbiorów.

Ceny przy zbywaniu siana i słomy z wcześniejszych zbiorów w drobnym handlu, to jest przy sprzedaży konsumentom przez handlarzy w ilościach do 20 q, ustanowiła polityczna władza krajowa.

§ 9.

Przy sprzedaży siana i słomy ze zbiorów w roku 1917 przez rolników w myśl § 3., lit. *d*, *e* i *f*, rozporządzenia z dnia 29. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 243, i przy sprzedaży siana i słomy wcześniejszych zbiorów przez rolników bezpośrednio do rąk konsumentów obowiązują ceny objęcia, ustanowione w § 1., jako ceny najwyższe, i można pobrać ustanowione w § 3. dodatki za prasowanie, żnięcie siewki i dowóz ze stacji kolejowej, względnie do konsumenta.

§ 10.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile dany czyn nie podpada surowszej karze, będą karą polityczną władze powiatowe grzywnami do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

Jeżeli przekroczenie zostanie popełnione przy wykonywaniu przemysłu, w takim razie można ponadto orzec także odebranie uprawnień przemysłowego, o ile zachodzą wymogi § 133. *b*, ustęp 1., lit. *a*, ustawy przemysłowej.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z tym dniem przestaje obowiązywać rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 12, z wyjątkiem §§ 6. i 7., dotyczących się prawa zażądania, przysługującego politycznej władzy, których postanowienia pozostają w mocy dla zapasów ze zbioru w roku 1916 i ze zbiorów wcześniejszych.

O ile polityczna władza krajowa nie ustanowiła cen dla oddawania siana i słomy przez biura rozdziału (§ 5.), założone przez krajowe biura dla środków pastewnych, oddziały dla siana i słomy, aniteż cen dla zbytu siana i słomy wcześniejszych zbiorów w drobnym handlu (§ 8., ustęp ostatni), pozostają w mocy ustanowione przez polityczne władze krajowe w myśl § 4., ustęp 4., rozporządzenia ministeryjnego z dnia 10. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 12, ceny dla

handlu drobnego, z doliczeniem dodatku za cetnar metryczny po 4 K od siana, a po 1 K od słomy, młóconej cepami.

Georgi wlr.
Handel wlr.
Höfer wlr.

Spitzmüller wlr.
Schenk wlr.
Seidler wlr.

257.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 15. czerwca 1917,

w sprawie utworzenia organizacyi kupiectwa dla gospodarstwa wojennego i przejściowego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, jak następuje:

§ 1.

Dla zastępowania interesów handlu w czasie gospodarstwa wojennego i przejściowego utworzy się wydział gospodarczy kupiectwa oraz w miarę potrzeby zawodowe lub terytoryalne związki i wydziały dla poszczególnych gałęzi handlu lub dla kupiectwa poszczególnych obszarów.

I. Wydział gospodarczy kupiectwa.

§ 2.

Cel wydziału gospodarczego kupiectwa.

Obowiązkiem wydziału gospodarczego kupiectwa jest wydawanie orzeczeń i przedstawianie wniosków przy normowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących w ogólności kupiectwa, jakoteż wykonywanie zarządzeń, odnoszących się do tych spraw, o ile Minister handlu wykonanie to powierzy wydziałowi gospodarczemu.

Obowiązkiem wydziału gospodarczego kupiectwa jest następnie złączenie i zorganizowanie kupiectwa poszczególnych gałęzi handlu lub poszczególnych obszarów w związki zawodowe lub terytoryalne, jakoteż przygotowanie stworzenia osobnych zawodowych lub terytoryalnych wydziałów dla poszczególnych gałęzi handlu lub dla poszczególnych obszarów. Utworzenie tych związków i wydziałów i wyznaczenie przynależności do nich,

jakoteż ustanowienie ich zakresu działania, następuje na wniosek i po wysłuchaniu wydziału gospodarczego kupiectwa drogą zarządzenia Ministra handlu. O przynależności do zakresu działania poszczególnych związków lub wydziałów rozstrzyga w przypadkach wątpliwych Minister handlu według swobodnego uznania, ewentualnie po wysłuchaniu gospodarczego wydziału kupiectwa i innych interesowanych fachowych lub terytoryalnych związków i wydziałów.

§ 3.

Członkowie, siedziba i prawny charakter wydziału gospodarczego kupiectwa.

Wydział gospodarczy kupiectwa składa się co najwyżej z 75 członków; mianuje ich Minister handlu z tem, że może to każdego czasu odwołać; funkcje swoje spełniają oni jako urząd honorowy.

Wydział gospodarczy kupiectwa jest osobą prawniczą, ma swą siedzibę w Wiedniu, a na zewnątrz zastępuje go jego dyrekcya. Imieniem wydziału gospodarczego podpisuje w sposób prawnie wiążący przewodniczący lub jeden z jego zastępców.

§ 4.

Dyrekcya wydziału gospodarczego.

Dyrekcya wydziału gospodarczego składa się z przewodniczącego, z jego trzech zastępców i z dalszych szesnastu członków. Członków dyrekcji mianuje Minister handlu z koła członków wydziału gospodarczego z tem, że może to każdego czasu odwołać; wykonują oni swoje funkcje jako urząd honorowy.

Dyrekcya zastępuje wydział gospodarczy na zewnątrz i sprawuje wszystkie czynności, w szczególności prowadzi także ewentualne pertraktacje z utworzonymi w myśl niniejszego rozporządzenia zawodowymi i terytoryalnymi związkami i wydziałami, a następnie z wchodzącymi w grę organizacjami gospodarstwa wojennego i przejściowego. Do niej należy rozstrzyganie we wszystkich sprawach, w których nie jest wyraźnie przewidziana uchwała wydziału gospodarczego (§ 6.).

Wolno jej przybierać na swe posiedzenia fachowych członków wydziału gospodarczego jakoteż zastępców zawodowych i terytoryalnych związków i wydziałów z głosem doradczym.

Dyrekcya winna stale zdawać sprawę wydziałowi gospodarczemu o swej czynności.

Dyrekcya jest obowiązana do składania rachunków i winna przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe wydziałowi gospodarczemu dla zbadania i zatwierdzenia.

Przewodniczący, a w razie gdyby ten doznał przeszkody, jeden z zastępców, zwołuje posiedzenia wydziału gospodarczego i dyrekcji i na nich przewodniczy.

Dyrekcya mianuje urzędników i siły pomocnicze i przepisuje sprawowanie czynności. Zasadnicze uchwały w tym względzie oraz mianowanie osób na stanowiska kierujące podlegają zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 5.

Instrukcja dyrekcji.

Dyrekcya zbiera się na posiedzenia w miarę potrzeby. Zaproszenia na posiedzenia dla członków dyrekcji jakoteż dla komisarzy rządowych (§ 9.) uskutecznia się pisemnie lub telegraficznie.

Dyrekcję należy zwołać na posiedzenie do dni 8, jeżeli zażąda tego komisarz rządowy lub przynajmniej sześciu członków dyrekcji z podaniem przedmiotów obrad.

Dyrekcya jest zdolną do powzięcia uchwały, jeżeli wszyscy członkowie i komisarze rządowi zostali zaproszeni, a przynajmniej sześciu członków jest obecnych; uchwały jej zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie głosują.

§ 6.

Uprawnienia gospodarczego wydziału kupiectwa.

Obowiązkiem gospodarczego wydziału kupiectwa jest:

- a) ustalać zasady traktowania spraw oznaczonych w § 2.,
- b) czuwać nad prowadzeniem kasy i składaniem rachunków jakoteż wydawać uchwały w sprawie pokrywania kosztów sprawowania czynności przez wydział gospodarczy,
- c) przedstawiać wnioski w sprawie założenia fachowych lub terytoryalnych związków i wydziałów,
- d) ustanawiać podwydziały dla wstępnego przedyskutowania pewnych oznaczonych kwestyi,
- e) obradować i wydawać uchwały co do wszystkich innych spraw, przekazanych jemu przez dyrekcję lub przez jednego z komisarzy rządowych.

Uchwały wydziału gospodarczego są wiążącymi dla dyrekcji.

§ 7.

Instrukcja gospodarczego wydziału kupiectwa.

Gospodarzy wydział kupiectwa zbiera się w miarę potrzeby.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub, na pisemny wniosek przynajmniej dwudziestu członków wydziału gospodarczego należy zwołać go na posiedzenie do dni czterestu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków oraz dla komisarzy rządowych przybierać się pisemnie albo telegraficznie. Do posiedzeń tych można na zarządzenie przewodniczącego albo jednego z komisarzy rządowych przybierać zastępców fachowych i terytoryalnych związków i wydziałów z głosem doradczym. Wydział gospodarczy jest zdolnym do powzięcia uchwał w razie obecności przynajmniej pięciu członków dyrekcji i dwudziestu swych członków. Uchwały zapadają większością głosów. Przewodniczący głosuje także; w razie równości głosów rozstrzyga jego głos. Komisarze rządowi nie głosują.

Członkowie wydziału gospodarczego mają prawo każdego czasu wystosowywać wnioski do dyrekcji, co do których winna dyrekcja powziąć jak najrychlej uchwałę.

Obrady i powzięcie uchwały o poszczególnych przedmiotach należy zatrzymać w tajemnicy, jeżeli tak uchwalono, albo jeżeli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych.

§ 8.

Specjalne obowiązki funkcjonaryuszów i urzędników wydziału gospodarczego.

Wszyscy członkowie dyrekcji i wydziału gospodarczego jakoteż wszystkie osoby, biorące udział w sprawowaniu czynności, winny przestrzegać jak największej bezstronności i sumiennosci.

Wszyscy funkcjonaryusze i urzędnicy wydziału gospodarczego są obowiązani co do wszystkich spraw, o których dowiedzą się w tym swoim charakterze, a których wykorzystanie lub zdradzenie naruszałoby na zewnątrz cele wydziału gospodarczego lub dotykałoby handlowe stosunki poszczególnych osób, zachować milczenie i winni przyrzec to na piśmie.

Jest obowiązkiem dyrekcji starać się o to, aby zapobiedz połączenemu z nadużyciem wykorzystaniu lub zdradzeniu nadchodzących do wydziału gospodarczego dat o stosunkach handlowych. Wezwaniu co do oznajmienia dat, dostarczonych przez kupców kancelarii wydziału gospodarczego, winni uczynić żadość urzędnicy i siły pomocnicze tylko wtedy, jeżeli wezwanie to pochodzi od

jednego z komisarzy rządowych, albo jeżeli dyrekcja poweźmie w tym względzie uchwałę.

§ 9.

Nadzór państwowy.

Gospodarzy wydział kupiectwa stoi pod nadzorem państwowym, wykonywanym przez komisarzy rządowych. Mianuje ich Minister handlu i Minister, kierujący Urzędem dla wyżywienia ludności.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie posiedzenia, na których mają oni prawo każdego czasu zabierać głos i przedstawiać wnioski, a na wnioski te musi być powzięta uchwała. Mają oni następnie prawo odraczać wykonanie uchwał i zarządzeń wydziału gospodarczego i jego dyrekcji na tak długo, aż Minister handlu wyda ostateczne rozstrzygnięcie.

Komisarze rządowi mają prawo wglądać we wszystkie księgi, zapiski i akta i żądać wszystkich wyjaśnień, jakie im się wydają potrzebnymi.

§ 10.

Obowiązki kupiectwa.

We wszystkich przypadkach, w których w myśl § 2. Minister handlu przekazuje gospodarczemu wydziałowi kupiectwa wykonanie pewnych oznaczonych zarządzeń, winni posiadacze przemysłów handlowych uczynić żadość wydanym przez wydział gospodarczy zarządzeniom, udzielać dla przygotowania i wykonania jego zarządzeń wszystkich potrzebnych wyjaśnień i zaniechać wszystkiego, co mogłoby spełnienie zadań wydziału gospodarczego utrudnić lub jemu przeszkodzić. Mają oni następnie na specjalne zlecenie poddać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie swych interesów pod nadzór organów, ustanowionych przez Ministra handlu.

II. Fachowe i terytoryalne związki i wydziały.

§ 11.

Ustanowienie fachowych i terytoryalnych związków i wydziałów.

Dla zastępstwa specjalnych interesów poszczególnych gałęzi handlu lub kupiectwa poszczególnych obszarów może Minister handlu, jeżeli okazuje się to potrzebnem lub prowadzącem do celu, zarządzić w myśl § 2., ustęp 2., założenie fachowych lub terytoryalnych związków lub wydziałów.

W związkach fachowych będą złączone w przymusowe związki przedsiębiorstwa pewnej oznaczonej gałęzi handlu, a w związku terytoryalnym kupcy pewnego oznaczonego obszaru i to wszyscy razem, albo też, o ile należą do pewnej branży; zamiast takiego związku może Minister handlu ustanowić także wydział z koła członków odnośnej gałęzi handlu lub z przynależnych odnośnego obszaru.

§ 12.

Cole fachowych i terytoryalnych związków i wydziałów.

Do związków i wydziałów należy:

- a) wydawanie opinii i przedstawianie wniosków, odnoszących się do zastępowanej przez nich gałęzi handlu lub do interesów kupieckich odnośnego obszaru, jakoteż wykonywanie zarządzeń, obejmujących te sprawy, o ile Minister handlu przekaze je związkowi lub wydziałowi, a to za porozumieniem się z gospodarczym wydziałem kupiectwa,
- b) współdziałanie przy tych zarządzeniach organizacji gospodarstwa wojennego i przejściowego, które odnoszą się do pobierania i zhytu towarów w drodze handlu i do ustanawiania cen.

Zakres działania zorganizowanych na podstawie ustawy przemysłowej stowarzyszeń handlowych i związków takichże stowarzyszeń pozostaje nietkniętym.

§ 13.

Sprawowanie czynności w fachowych i terytoryalnych związkach i wydziałach.

Sprawowanie czynności w poszczególnych związkach i wydziałach normują statuty, które wydaje Minister handlu po wysłuchaniu gospodarczego wydziału kupiectwa.

Minister handlu może zarządzić, że poszczególne albo wszystkie uchwały związku lub wydziału przed ich wykonaniem należy oznajmić dyrekcji gospodarczego wydziału kupiectwa. Jeżeli dyrekcja gospodarczego wydziału kupiectwa jest zdania, że uchwały te nie dadzą się pogodzić z interesami poszczególnych gałęzi handlu, w takim razie winna ona na wspólnych obradach z odnośnym związkiem lub wydziałem wyjaśnić istnie-

jące wątpliwości i próbować doprowadzić do zgody; jeśli to się nie uda, natenczas winna dyrekcja wydziału gospodarczego przedłożyć do rozstrzygnięcia Ministrowi handlu uchwałę związku lub wydziału, zaopatrzywszy ją w swoje uwagi.

III. Postanowienia wspólne.

§ 14.

Kary.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i tych zarządzeń, które na jego podstawie wyda Minister handlu przy zakładaniu poszczególnych fachowych lub terytoryalnych związków lub wydziałów, będzie karała władza polityczna pierwszej instancji grzywnami do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

§ 15.

Rozwiązanie gospodarczego wydziału kupiectwa i terytoryalnych i fachowych związków i wydziałów.

Rozwiązanie gospodarczego wydziału kupiectwa oraz poszczególnych fachowych lub terytoryalnych związków i wydziałów następuje po wysłuchaniu gospodarczego wydziału kupiectwa — w razie rozwiązania związku lub wydziału także po jego wysłuchaniu — przez zarządzenie Ministra handlu.

§ 16.

Uregulowanie handlu żywnością i środkami pastownymi.

We wszystkich sprawach, dotyczących się handlu żywnością i środkami pastowymi, będą wydawane przewidziane w niniejszem rozporządzeniu zarządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności.

§ 17.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schenk wlr.

Urban wlr.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVI. — Wydana i rozesłana dnia 19. czerwca 1917.

Treść: *M* 258. Rozporządzenie, w sprawie zezwolenia na nadzwyczajny dodatek do zapomogi, udzielonej z powodu wytworzonych przez wojnę niezwykłych stosunków funkcyonaryuszom państwowym w stanie spoczynku, wdowom i sierotom po funkcyonaryuszach państwowych, tudzież osobom, pobierającym datki z łaski.

258.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. czerwca 1917,

w sprawie zezwolenia na nadzwyczajny dodatek do zapomogi, udzielonej z powodu wytworzonych przez wojnę niezwykłych stosunków funkcyonaryuszom państwowym w stanie spoczynku, wdowom i sierotom po funkcyonaryuszach państwowych, tudzież osobom, pobierającym datki z łaski.

§ 1.

Osobom, wymienionym w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 10 z roku 1917, korzystającym ze zapomogi na zasadzie § 2. lub 6. tegoż rozporządzenia, przyznaje się za czas od dnia 1. czerwca do końca grudnia 1917 nadzwyczajny dodatek do tej zapomogi według następujących przepisów.

§ 2.

Ten nadzwyczajny dodatek wynosi:

I. dla funkcyonaryuszy państwowych, wymienionych w § 4., rozdziale I A i II A, względnie

w § 5. powołanego rozporządzenia ministeryalnego, z emeryturą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp. do 4000 K włącznie . . . 100 K,

II. dla wdów, wymienionych w § 4., rozdziale I B i II B, względnie w § 5. powołanego rozporządzenia, z pensją wdowią wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp. do 3000 K włącznie . . . 80 K,

III. dla funkcyonaryuszy państwowych, wymienionych w § 4., rozdziale III A, powołanego rozporządzenia . . . 80 K,

IV. dla wdów, wymienionych w § 4., rozdziale III B, powołanego rozporządzenia . . . 60 K,

V. dla sierót, wymienionych w § 4., rozdziale IV a, powołanego rozporządzenia, z pensją sierocą do 1500 K włącznie, względnie z dodatkiem na wychowanie do 600 K włącznie, a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców 60 K,

dla każdej sieroty bez ojca . . . 40 K,

VI. dla sierót, wymienionych w § 4., rozdziale IV b, względnie § 5. powołanego rozporządzenia, a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców 40 K,

dla każdej sieroty bez ojca . . . 30 K,

VII. dla osób, wymienionych w § 4., rozdziale V, powołanego rozporządzenia . . . 30 K.

§ 3.

Nadzwyczajny dodatek należy wypłacić w miesiącu czerwcu 1917. Wymogi dla roszczenia i wymiaru muszą istnieć w dniu 1. czerwca 1917.

§ 4.

O przyznaniu nadzwyczajnego dodatku osobom, należącym do innych kategorii, niż oznaczonych w § 2. niniejszego rozporządzenia, zastrzega się wydanie osobnych przepisów.

Spitzmüller wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVII. — Wydana i rozesłana dnia 20. czerwca 1917.

Treść: (M 259.—261.) 259. Obwieszczenie o obliczaniu podstawy wymiaru kary i ukróconej opłaty przy przekroczeniach dochodów skarbowych z krajowymi wyrobami tytoniowymi. — 260. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia Urzędu gospodarczego dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego w Morawskiej Ostrawie. — 261. Obwieszczenie, w sprawie dokonywania wypłat na rachunek Rady Ministrów i Trybunału administracyjnego przez pocztową Kasę oszczędności.

259.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. czerwca 1917,

o obliczaniu podstawy wymiaru kary i ukróconej opłaty przy przekroczeniach dochodów skarbowych z krajowymi wyrobami tytoniowymi.

Przy przekroczeniach dochodów skarbowych z krajowymi wyrobami tytoniowymi, przy których opłata spożywcza ma stanowić podstawę wymiaru kary, należy obliczać tę opłatę w sposób następujący:

1. za wyroby tytoniowe, zamieszczone w taryfie sprzedaży, w wysokości dwóch trzecich ceny (taryfowej) dla konsumentów;

2. za wyroby, niezamieszczone w taryfie sprzedaży, a więc w szczególności także za papierosy własnego wyrobu, w wysokości tej stopy należności licencyjnej, jaka jest ustanowiona każdorazowo dla wyrobów zagranicznych tego samego rodzaju; jeżeli jednak zostanie wykazane, że papierosy własnego wyrobu sporządzone zostały wyłącznie z tytoniu, pobranego w przepisany sposób od tutejszo krajowych miejsc sprzedaży,

w wysokości dwóch trzecich różnicy między należnością licencyjną dla papierosów zagranicznych a taką należnością dla zagranicznego tytoniu;

3. za tytoń surowy w wysokości dwóch trzecich ceny, ustanowionej dla konsumentów za taką samą ilość „tytoniu wiejskiego.“

Przy przekroczeniach dochodów skarbowych co do tytoniu limitu, przy których należy wziąć za podstawę wymiaru kary różnicę między powszechną ceną sprzedaży a ceną limitu, należy uważać za powszechną cenę sprzedaży cenę ustanowioną dla konsumentów za taką samą ilość „tytoniu wiejskiego.“

Ukróconą opłatę w wysokości podstawy wymiaru kary należy według § 80. t. o p. d. s. przypisać tylko przy ciężkich przekroczeniach dochodów skarbowych i to tylko wówczas, jeżeli wyroby, będące przedmiotem przekroczenia, przeszły dowodnie do konsumpcji i nie mogły być już skonfiskowane.

Powyzsze zarządzenia mają znaleźć zastosowanie we wszystkich przypadkach karnych, w których nie zapadło jeszcze prawomocne orzeczenie.

Dotyczące tego samego przedmiotu obwieszczenie z dnia 16. lutego 1911, Dz. u. p. Nr. 36 traci moc obowiązującą.

Spitzmüller wlr.

260.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 18. czerwca 1917,

w sprawie utworzenia Urzędu gospodarczego dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego w Morawskiej Ostrawie.

Na zasadzie rozporządzeń cesarskich z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, rozporządza się:

§ 1.

Dla powiatów politycznych Morawska Ostrawa, Frydek okolica, Frysztak, Cieszyn, Bielsko okolica, tudzież dla obszaru miast Bielska i Frydka tworzy się na czas trwania wywołanych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków „Urząd gospodarczy dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego“ z siedzibą w Morawskiej Ostrawie.

§ 2.

Zakres jego działania obejmuje co do powyższego obszaru:

- a) w sprawach żywnościowych te uprawnienia, które według wyraźnego zarządzenia wydanych w czasie wojny przepisów przysługują politycznym władzom krajowym;
- b) w sprawie zaopatrywania ludności w inne przedmioty zapotrzebowania, tudzież w sprawach popierania gospodarczego życia w ogólności, te uprawnienia, które interesowane władze centralne poruczają do wykonywania Urzędowi gospodarczemu zamiast politycznym władzom krajowym (§ 2. a);
- c) te ogólne uprawnienia władzy politycznej, których potrzebuje Urząd gospodarczy, aby mógł spełniać jednolicie poruczone mu zadania w swym okręgu urzędowym, jakoteż te uprawnienia, jakie mu w tym celu przekażą przejściowo w drodze delegacji obydwa polityczni naczelnicy krajów w Bernie i Opawie za zgodą Ministerstwa spraw wewnętrznych.

§ 3.

Urząd gospodarczy jest upoważniony do utworzenia po myśli § 26. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, dla swego okręgu urzędowego osobnego biura badania cen z siedzibą urzędową w Morawskiej Ostrawie, któremu przysługuje zakres działania,

ustanowiony w tem rozporządzeniu dla miejscowych biur badania cen, a to co do okręgu sądu obwodowego w Cieszynie i co do powiatu politycznego Morawska Ostrawa, który będzie pod tym względem wydzielony z okręgu sądu obwodowego w Nowym Iczynie.

§ 4.

O ile w obowiązujących przepisach nie jest przewidziana właściwość jednego z interesowanych Ministerstw, będzie Urząd gospodarczy podporządkowany bezpośrednio Urzędowi dla żywienia ludności.

§ 5.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Chwilę podjęcia czynności przez Urząd gospodarczy oznaczy Urząd dla żywienia ludności.

Ciam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Handel wlr.
Schenk wlr.	Urban wlr.
Höfer wlr.	Seidler wlr.

261.

Obwieszczenie Prezydium Rady Ministrów w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, Ministerstwem handlu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 18. czerwca 1917,

w sprawie dokonywania wypłat na rachunek Rady Ministrów i Trybunału administracyjnego przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Wszystkie wypłaty, na które asygnata wchodzi od Prezydium Rady Ministrów lub Prezydium Trybunału administracyjnego, dokonywać należy od dnia 1. lipca 1917 za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności.

§ 2.

Wyjęte są od wypłaty przez pocztową Kasę oszczędności:

- a) wypłaty na rzecz uprawnionych do poboru mieszkających zagranicą,

- b) wypłaty, które muszą być dokonywane rzeczywiście w złocie, i
- c) wypłaty na rachunek Węgier, władz wspólnych i organów autonomicznych.

§ 3.

Dla wypłat wymienionych w § 1., które mają być realizowane w obrocie przekazowym pocztowej Kasy oszczędności, załatwia ekspedycję departament rachunkowy Prezydium Rady Ministrów.

Temu oddziałowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także przeznaczone dotąd dla wypłacających kas wygotowania sądowych uchwał na za-

jęcie i uchwał przekazujących (zakazów dla dłużnika trzeciego), o ile doręczenie takie ma być przedsięwzięte na wniosek popierającego dłużnika stosownie do § 295. o. e.

§ 4.

Pozatem mają zastosowanie do wymienionych wypłat przepisy §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, z tą zmianą, że ewentualne zażalenia należy wystosowywać do wymienionego w § 3. departamentu rachunkowego.

Clam-Martinić wlr. Spitzmüller wlr.
Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część CVIII. — Wydana i rozesłana dnia 21. czerwca 1917.

Treść: (№ 262. i 263.) 262. Rozporządzenie, w sprawie zgłaszania maszyn narzędziowych. — 263. Rozporządzenie, w sprawie obrotu maszynami narzędziowymi.

262.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 15. czerwca 1917,

w sprawie zgłaszania maszyn narzędziowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Maszyny narzędziowe, wymienione w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 42, ma w razie istnienia wymogów, oznaczonych w § 2. powyższego rozporządzenia, zgłosić do dnia 8. lipca 1917 w centralnej komisji rekwizycyjnej (Wiedeń, c. i k. Ministerstwo wojny) według stanu z dnia 30. czerwca 1917 każdy, kto takie maszyny posiada, wytwarza, naprawia, używa, niemi handluje, je wypożycza albo dla innych przechowuje.

W dalszym ciągu należy do dnia 8. każdego miesiąca według stanu z dnia pierwszego tego miesiąca zgłosić jedynie zmiany zasłże w porównaniu ze stanem, jaki za ostatnim razem zgłoszono.

Do zgłoszeń należy używać wyłącznie urzędowych formularzy, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych.

Postanowienia §§ 5. i 6. przytoczonego rozporządzenia ministeryalnego mają również zastosowanie.

§ 2.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Urban wlr.

263.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 15. czerwca 1917,

w sprawie obrotu maszynami narzędziowymi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Maszyny narzędziowe rodzaju wymienionego w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 42, wolno tylko na podstawie osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu wydawać innym osobom albo innym osobom dawać w przechowanie (albo wypożyczać itp.). Przepis ten ma zastosowanie, bez względu na to, czy maszyny te podlegają obowiązkowi zgłoszenia według § 2. przytoczonego rozporządzenia, a także do tych maszyn, które jeszcze przed wejściem

niniejszego rozporządzenia w życie zostały zamówione lub sprzedane, których jednakowoż aż do dnia wejścia tego rozporządzenia w życie jeszcze nie dostawiono.

§ 2.

Zezwolenie na oddanie, wykonanie lub przyjęcie zamówień będzie zasadniczo udzielone tylko wówczas, jeżeli odbiorca lub ten, który zamawia, potrzebuje maszyn we własnym przedsiębiorstwie. Starający się o takie zezwolenie może użyć także pośrednictwa upoważnionego handlarza maszyn. Zabrania się jednakowoż przy sprzedaży lub zamawianiu maszyn interweniowania kilku pośredników między wytwórcą lub innym posiadaczem z jednej strony a odbiorcą lub zamawiającym z drugiej strony. Na prośby o zezwolenie należy używać druków, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych.

§ 3.

Przepisy § 1. nie mają zastosowania:

1. do maszyn narzędziowych, nie nadających się do obrabiania żelaza lub metalu;

2. do wiertarek słodowych, pneumatycznych i elektrycznych wiertarek ręcznych, do małych, lekkich tokarek, używanych przez mechaników, ani do mechanicznych pił łukowych;

3. do oddawania maszyn osobom trzecim jedynie w celu naprawy;

4. do wydawania maszyn w postaci połączonych kawałków;

5. do wydawania maszyn, znajdujących się w posiadaniu państwa lub przedsiębiorstw państwowych, a w szczególności w posiadaniu kolei państwowych i zarządu poczt i telegrafów;

6. do wydawania maszyn bezpośrednio dla zarządu wojskowego.

§ 4.

Wytwórcy maszyn narzędziowych mają prowadzić księgę zamówień i księgę składową, zaś handlarze księgę składową, w której musi być uwidoczniona każda zmiana stanu zapasów. Zmiany stanu zapasów muszą być pokryte odpowiednimi zezwoleniami.

§ 5.

Nad przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia będzie czuwało Ministerstwo handlu, posługując się przytem inspektorami przemysłowymi lub innymi organami, a w razie potrzeby będzie nad tem czuwał zarząd wojskowy. W tym celu można zwiedzać urzędownie lokalności fabryczne i inne zakłady i wglądać do ksiąg przedsiębiorstwa; każdy jest obowiązany udzielać żądanych wyjaśnień Ministerstwu handlu i organom nadzorczym.

§ 6.

Kto w prośbach o zezwolenie (§ 2.) podaje nieprawdziwe daty albo w inny sposób działa wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia, będzie karany przez polityczne władze I. instancyi aresztem od 14 dni do sześciu miesięcy albo grzywną do 5000 koron.

§ 7.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIX. — Wydana i rozesłana dnia 21. czerwca 1917.

Treść: № 264. Rozporządzenie, w sprawie przedłużenia terminu sprzedaży mieszanek i surogatów kawy.

264.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 19. czerwca 1917,

w sprawie przedłużenia terminu sprzedaży mieszanek i surogatów kawy.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się zmieniając częściowo rozporządzenie z dnia 21. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 230, co następuje:

§ 1.

Termin dla wyrobu i sprzedaży surogatów kawy bez osobnego zezwolenia względnie w sta-

rych opakowaniach, ustanowiony w pierwszym i trzecim ustępie § 13. rozporządzenia z dnia 21. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 230, w sprawie uregulowania obrotu mieszankami i surogatami kawy, przedłuża się do dnia 7. lipca 1917 włącznie.

§ 2.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CX. — Wydana i rozesłana dnia 22. czerwca 1917.

Treść: M 265. Rozporządzenie, w sprawie ulg dla urzędników państwowych pod względem poborów spoczynkowych i poborów zaopatrzenia z powodu ich służby wojskowej w czasie wojny.

265.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi władzami centralnymi z dnia 20. czerwca 1917,

w sprawie ulg dla urzędników państwowych pod względem poborów spoczynkowych i poborów zaopatrzenia z powodu ich służby wojskowej w czasie wojny.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 262, postanawia się, co następuje:

§ 1.

Jeżeli urzędnik państwowy z powodu pozostającego w bezpośredniej łączności z jego służbą wojskową w czasie wojny, stał się bez rozmyślnego zawinienia ze swej strony niezdolnym do służby cywilnej, natenczas policzy się mu dla wymiaru emerytury 10 lat do jego policzalnego czasu służby.

W razie istnienia okoliczności, na szczególnie uwzględnienie zasługujących, można przyznać emeryturę także w wyższym jeszcze wymiarze, a to aż do pełnej kwoty poborów, policzalnej dla wymiaru emerytury.

§ 2.

Jeżeli urzędnik państwowy w obliczu nieprzyjaciela padł albo z jakiegoś powodu, pozostającego w bezpośredniej łączności z jego służbą

wojskową w czasie wojny, zmarł a śmierci tej nie jest powodem jego rozmyślnie zawinienie, natenczas otrzymają pozostali po nim członkowie rodziny normalne pobory zaopatrzenia, choćby zmarły nie uzyskał jeszcze prawa do normalnej emerytury.

Jeżeli urzędnik miał już prawo do normalnej emerytury, natenczas można w razie istnienia okoliczności, na szczególnie uwzględnienie zasługujących, przyznać pobory zaopatrzenia wyższe od normalnych, a to dla członków rodziny pozostałych po urzędniku z poborami XI., X. lub IX. klasy rangi aż do wysokości poborów zaopatrzenia w dwóch wyższych klasach rangi, zaś członkom rodziny innych urzędników aż do wysokości poborów zaopatrzenia w bezpośrednio wyższej klasie rangi.

§ 3.

Jeżeli praktykant (claw, auskultant itp.) albo praktykant sądowy w sędziowskiej służbie przygotowawczej stał się niezdolnym do służby wśród okoliczności w § 1. przytoczonych, natenczas przyzna mu się emeryturę w wysokości pobieranego na końcu adjutum; emerytura ta nie może jednak przekraczać tej kwoty, jakaby wynikała, gdyby dotyczący zajmował już posadę służbową z pierwszym stopniem płacy najniższej klasy rangi, wchodzącej w rachubę w jego kategorii urzędniczej.

Jeżeli jedna z osób wymienionych w ustępie 1. zmarła wśród okoliczności, przytoczonych w § 2., wówczas można pozostałym po niej członkom rodziny przyznać w drodze łaski pobory zaopatrzenia aż do wysokości poborów zaopatrzenia najniższej

klasy rangi, istniejącej w odnośnej kategorii urzędniczej.

§ 4.

Jeżeli emerytura cywilna (cywilne pobory zaopatrzenia), obliczone przy zastosowaniu §§ 1. do 3., są wyższe, aniżeli emerytura wojskowa (wojskowe pobory zaopatrzenia), natenczas należy wymienionym tam osobom (osieroconym członkom rodziny) przyznać i wyasygnować z poborów cywilnych tę różnicę, jaka wynika każdorazowo z porównania emerytury cywilnej (cywilnych poborów zaopatrzenia), obliczonych według §§ 1. do 3., z emeryturą wojskową (wojskowymi poborami zaopatrzenia):

Przy ustalaniu emerytury wojskowej (wojskowych poborów zaopatrzenia) nie należy uwzględnić dodatków z powodu odniesionych ran ani 50procentowego dodatku do pensji wdowiej ani też dodatku przewidzianego w § 24. ustawy z dnia 27. kwietnia 1887, Dz. u. p. Nr. 41.

§ 5.

Przewidziane w §§ 2. i 3., ustęp 2., ulgi dla członków rodziny, pozostałych po wymienio-

nych w §§ 1. do 3. osobach, które padły w obliczu nieprzyjaciela, można zastosować do żon i dzieci osób, w obliczu nieprzyjaciela zaginionych.

§ 6.

Do przyznawania ulg po myśli niniejszego rozporządzenia są powołane władze centralne.

Ulgi należą się od dnia zapadłości emerytury cywilnej (cywilnych poborów zaopatrzenia), jeżeli jednak pobory te nie mają być albo nie zostały przyznane, począwszy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po wstrzymaniu poborów aktywalnych, a to na czas trwania poboru, ustanowiony ustawowo dla emerytury (poborów zaopatrzenia) urzędników państwowych (osób po nich pozostałych).

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia z mocą obowiązującą wstecz od dnia 25. lipca 1914.

Spitzmüller wr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXI. — Wydana i rozesłana dnia 23. czerwca 1917.

Treść: *M* 266. Rozporządzenie, w sprawie obowiązku oddawania młocarek.

266.

Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności z dnia 21. czerwca 1917,

w sprawie obowiązku oddawania młocarek..

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Kto młocarki (młocarki ręczne, młocarki mechaniczne, młocarki poruszane za pomocą motoru), czyszczarki i rozdzielarki, tudzież służące do poruszania młocarek lokomobile parowe i lokomobile benzynowe względnie benzyłowe posiada, przechowuje, wyrabia lub niemi handluje, jest obowiązany, maszyny te przyprowadzić natychmiast do stanu zdatnego doruchu i na wezwanie politycznej władzy krajowej sprzedać je lub pożyczyć tej władzy lub iniejsu przez nią oznaczonemu i to albo na pewien czas albo na cały czas trwania młócki.

Przyprowadzenie do należytego stanu wymienionych w ustępie 1. maszyn może polityczna władza powiatowa zarządzić w razie potrzeby na koszt posiadacza.

§ 2.

Wymienione w § 1. maszyny są tak długo wyjęte od rekwizycji, jak długo posiadacz potrze-

buje ich do przeprowadzenia młócki w swoim własnem gospodarstwie.

§ 3.

Przeciw rozstrzygnięciom i zarządzeniom, wydanym na zasadzie powyższych postanowień, jest odwołanie niedopuszczalne.

§ 4.

Co do wynagrodzenia za zarekwirowane maszyny mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 7. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131.

§ 5.

Przeprowadzenie kupiecko-technicznych interesów, wynikających z postanowień niniejszego rozporządzenia, porucza się Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem.

§ 6.

Za działania wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancyi karały grzywnami do 5000 K albo aresztem do 6 miesięcy, o ile działania te nie podpadają pod surowsze postanowienia karne.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXII. — Wydana i rozesłana dnia 25. czerwca 1917.

Treść: (№ 267.—269.) 267. Rozporządzenie o ułatwieniach przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych. — 268. Rozporządzenie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicji i na Bukowinie. — 269. Rozporządzenie o bilansach i omijaniu przepisów statutowych podczas wojny.

267.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 19. czerwca 1917

o ułatwieniach przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych.

Na zasadzie § 16., ustęp 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 384, uchyla się rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 422 i wydaje się z mocą obowiązującą od dnia 1. lipca 1917 następujące zarządzenia:

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 1.

(1) Dla wierzytelności pieniężnych prawno-prywatnych, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, może sąd procesowy, o ile § 3. nie zawiera innego postanowienia, na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia a wierzyciel nie dozna przez to nie-stosunkowej szkody, oznaczyć w wyroku dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin dla dopełnienia świadczenia.

(2) Taki termin można przyznać dla całej wierzytelności lub jednej jej części, jednak nie po dzień 31. grudnia 1917. Sędziowskie odroczenie zapłaty, przyznane na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 422,

do dnia 30. czerwca 1917 włącznie, uważa się za przedłużone do dnia 30. września 1917 włącznie. Sąd może na wniosek po przesłuchaniu przeciwnika (§ 56. o. e.) zezwolić na dalsze przedłużenie najdalej do dnia 31. grudnia 1917 włącznie lub przedłużenie ustawowe skrócić.

(3) Pozwany ma uprawdopodobnić faktyczne twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(4) Sąd może dozwolenie terminu uczynić zawisłym od dania zabezpieczenia.

(5) Przeciw zezwoleniu na sędziowskie odroczenie zapłaty, następnie przeciw odmówieniu go przez sąd drugiej instancyi niema środka prawnego.

(6) Jeżeli wierzyciel mimoto, że dłużnik podniósł pozasadownie widocznie usprawiedliwione żądanie o odroczenie zapłaty, wniósł skargę a dłużnik zaraz na pierwszej audyencyi roszczenie skargi uznał, natenczas koszta procesowe spadają na wierzyciela, jeżeli sędzia zezwoli na żądane pozasadownie odroczenie zapłaty.

§ 2.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na oznaczenie terminu zapłaty. Dłużnik może postawić taki wniosek także wówczas, jeśli jego zobowiązanie jest stwierdzone przez podlegający egzekucyi akt notaryalny. Gdy przeciw dłużnikowi wydano

w postępowaniu upominawczem nakaz zapłaty, to może on, uznając roszczenie wierzyciela, w ciągu terminu dla wniesienia sprzeciwu w sądzie, który wydał nakaz zapłaty, uczynić wniosek na oznaczenie terminu zapłaty.

(2) Sąd ma przed rozstrzygnięciem wniosku przesłuchać wierzyciela (§ 56. o. e.) i następnie orzec uchwałą. W uchwale, którą przyznaje się termin zapłaty, należy orzec o obowiązku dłużnika do zapłaty uznanej wierzytelności. Jeśli przeciw dłużnikowi wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczem, wówczas winien sędzia zmieniając ustanowiony w nakazie zapłaty termin ustanowić uchwałą nowy termin zapłaty.

(3) Koszta przesłuchania winien dłużnik zwrócić wierzycielowi, chyba że wierzyciel odrzucił postawione przez dłużnika pozasądowo i widocznie uzasadnione żądanie odroczenia zapłaty.

(4) Postanowienia § 1. mają odpowiednie zastosowanie.

Wierzytelności wyłączone od sędziowskiego odroczenia zapłaty.

§ 3.

Postanowienia §§ 1. i 2. nie mają zastosowania do wierzytelności z weksli i czeków, nadto do:

1. wierzytelności z tytułu umów o usługi i umów o dzieło (§ 1151. do 1171. p. k. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu umów o najem lub dzierżawę;

3. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

4. roszczeń o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych:

a) na podstawie wierzytelności, które służą przede wszystkim na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych,

b) na podstawie zabezpieczonych w księgach gruntowych wierzytelności kas oszczędności i wspólnych kas sierocych,

c) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacji;

5. wierzytelności z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania;

6. wierzytelności o zapłatę odsetek i spłat kapitału od długów państwowych i zobowiązań przez państwo zagwarantowanych;

7. wierzytelności o zapłatę odsetek i spłat kapitału od listów zastawnych, ufundowanych bankowych zapisów dłużnych i częściowych zapisów dłużnych;

8. wierzytelności przeciw bankom krajowym i akcyjnym, kasom oszczędności, spółkom kredytowym i innym zakładom kredytowym na podstawie rachunku bieżącego, z wkładek na bony kasowe lub książeczki wkładkowe;

9. wierzytelności z kontraktów o ubezpieczenie.

Sędziowskie odroczenie zapłaty dla handlarzy wywozowych i osób, interesowanych w ruchu obcych.

§ 4.

Wykonującym handel i przemysł, którzy świadectwem izby handlowej i przemysłowej wykażą, że przeważnie dostarczają lub sprowadzają towary, przeznaczone na wywóz poza granicę celną, dalej osobom i przedsiębiorstwom, które wykażą, że są zdane przeważnie na zarobek lub dochody z ruchu obcych, można przyznać sędziowskie odroczenie zapłaty (§§ 1. i 2.) także dla wierzytelności oznaczonych w § 3., l. 1, 2 i 4, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, dalej dla wierzytelności o zapłatę odsetek i spłat kapitału z częściowych zapisów długu, które zostały wydane przed tym dniem; dla wierzytelności z kontraktów najmu i dzierżawy jest sędziowskie odroczenie zapłaty dopuszczalne także i wówczas, gdy te kontrakty odnowiono milcząco po dniu 31. lipca 1914.

Sędziowskie odroczenie zapłaty w postępowaniu egzekucyjnem.

§ 5.

(1) Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego odroczyć egzekucję najdalej do dnia 31. grudnia 1917, o ile nie chodzi o obciążenie zastawem przedmiotów majątku ruchomego lub o przymusowe ustanowienie prawa zastawu. Takie odroczenie jest niedopuszczalne, jeśli już według §§ 1., 2. lub 4. udzielono terminu zapłaty.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 1., ustęp 1. i 3. do 5.

(3) Egzekucję odroczoną stosownie do § 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 422, można, jeżeli termin odroczenia nie upłynął już przed dniem 30. czerwca 1917, dalej odroczyć na wniosek zobowiązanego pod warunkami § 1., ustęp 1., najdalej do dnia 31. grudnia 1917.

(4) Odroczenie egzekucji jest dopuszczalne także przy roszczeniach z weksli i czeków. W wypadkach oznaczonych w § 4., można zezwolić na odroczenie egzekucji także dla wierzytelności, oznaczonych w § 3., l. 1, 2 i 4, a powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914.

(5) Egzekwujący wierzytelność nie ma prawa do zwrotu kosztów, urosłych z powodu odroczonej egzekucji, gdy odrzucił wniesione przez dłużnika pozasądowo i widocznie uzasadnione żądanie odroczenia zapłaty.

Sędziowskie odroczenie zapłaty na obszarze wojennym.

§ 6.

(1) Osobom, mającym swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub swą stałą siedzibę przedsiębiorstwa na obszarze, w którym sąd powiatowy z powodu zdarzeń wojennych zawiesił częściowo swą czynność lub przeniósł swą siedzibę, albo na obszarze, który wskutek zlecenia władzy musiał być przez znaczną część ludności opuszczony, może sąd, do którego się odwołało, zezwolić na odroczenie zapłaty dla zobowiązań wszelkiego rodzaju i bez względu na czas ich powstania (§§ 1. i 2.) jak również orzec, że niekorzyści prawne, które zaszły lub zajdą z powodu niewypełnienia na czas zobowiązania, z wyjątkiem obowiązku płacenia procentów w granicach ustanowionych w § 8., ustęp 1., nie mają miejsca lub że się je uchyla. Postanowienia § 5. mają zastosowanie do tych osób bez względu na rodzaj i czas powstania wierzytelności, na rzecz której się egzekucję prowadzi.

(2) Pod wymienionymi w ustępie 1. warunkami może sąd nadto orzec, że pomija się lub uchyla się skutki prawne niezastnienia warunku, gdy zaistnienie warunku było skutkiem wydarzeń wojennych niemożliwe. W razie potrzeby należy ustanowić dla wypełnienia warunku nowy termin.

Odroczenie zapłaty na rzecz osób wojskowych i ich bliskich krewnych.

§ 6. a.

(1) Prawno-prywatne roszczenia pieniężne przeciw osobom wojskowym (§ 1., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178), które w chwili ukończenia wojny lub wcześniej wracają do stosunku cywilnego, następnie przeciw jeńcom i zakładnikom (§ 1., ustęp 3. tego rozporządzenia cesarskiego) odracza się co do zapłaty aż do upływu trzech miesięcy po tym dniu, w którym dla osoby dłużnika ustal powód, oznaczony w § 3., ustęp 2. przytoczonego rozporządzenia cesarskiego.

(2) Po ustaniu ustawowego odroczenia zapłaty może sąd zezwolić wspomnianym osobom na od-

roczenie zapłaty dla zobowiązań wszelkiego rodzaju (§§ 1., 2. i 5.), oraz orzec w razie istnienia wymogów wymienionych w § 1., ustęp 1., że niekorzyści prawne, które zaszły lub zajdą z powodu niewypełnienia na czas zobowiązania, z wyjątkiem obowiązku płacenia procentów w granicach ustanowionych w § 8., ustęp 1., nie mają miejsca lub że się je uchyla. Sąd może również orzec, że skutki prawne niezastnienia jednego z warunków pomija się lub że się je uchyla; w razie potrzeby należy wyznaczyć nowy termin dla wypełnienia tego warunku.

(3) Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do roszczeń, powstałych po rozpoczęciu się stosunku, oznaczonego w § 3., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, ani do roszczeń o danie utrzymania, do premii ubezpieczeniowych i roszczeń z weksli i czeków. Te umowy o ubezpieczenie życiowe, które wskutek niezapłacenia na czas premii wygasają bez wykupna albo ulegają przemianie na ubezpieczenia wolne od opłaty premii ze zniżoną sumą ubezpieczenia, jest ubezpieczyciel obowiązany odnowić bez ponownego badania lekarskiego, a to w ciągu sześciu miesięcy po dniu oznaczonym w ustępie 1., za dodatkową opłatą premii wraz z odsetkami zwłoki.

(4) Premie ubezpieczenia, co do których ustawowe odroczenie zapłaty kończy się w dniu 1. lipca 1917, mają być zapłacone w dniu 1. sierpnia 1917.

(5) Żonie, towarzyszce życia lub dzieciom (dzieciom adoptowanym i dzieciom wziętym na wychowanie) jednej z osób, wymienionych w ustępie 1., w razie, jeżeli one żyją z osobą tą w spólnem gospodarstwie domowem i nie mają żadnego samoistnego zarobku, może sąd pod wspomnianymi w § 1., ustęp 1., warunkami zezwolić na odroczenie zapłaty wszelkiego rodzaju z wyjątkiem roszczeń wspomnianych w ustępie 3. (§§ 1., 2. i 5.).

Wpływ siły wyższej na weksle i czeki.

§ 7.

Jeżeli przy wekslach lub czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub podniesieniu protestu stoi na zawadzie wywołana wypadkami wojennymi nieprzewidywana przeszkoda (siła wyższa), odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowoprawną, conajmniej jednak aż do upływu 10 dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić ile możności przeszkodę i czas jej trwania.

Opłacanie odsetek; terminy przedawnienia i wniesienia skargi.**§ 8.**

(1) Za czas, o który wskutek odroczenia zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiścić ustawowe odsetki zwłoki lub odsetki wyższe, należące się według umowy aż do tego dnia, w którym bez względu na odroczenie miała być zapłata uiszczona.

(2) Czas trwania odroczenia zapłaty nie wlicza się przy obliczaniu czasokresu przedawnienia ani ustawowych terminów do wniesienia skargi.

Umówione niekorzyści prawne.**§ 9.**

W razie nieuiszczenia przez dłużnika w właściwym czasie odsetek, rat amortyzacyjnych, lub rat wierzytelności pieniężnych prawnoprywatnych, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, nie może wierzyciel uczynić użytku z przyznanego mu umową prawa wypowiedzenia względnie prawa natychmiastowego żądania zwrotu kwot kapitałowych, ani z innych umówionych na taki przypadek niekorzyści prawnych z wyjątkiem płacenia procentów w granicach, ustanowionych w § 8., ustęp 1., wówczas, jeżeli dłużnik dopuścił się zwłoki tylko co do zapłaty procentów, anuitetów lub rat, które zapadły najpóźniej w dniu 31. sierpnia 1915.

Policzenie na rachunek.**§ 10.**

Okoliczność, iż wierzytelność według postanowień niniejszego rozporządzenia jest odroczonej co do zapłaty, nie stanowi przeszkody w policzeniu jej na rachunek innej wierzytelności.

Osobne postanowienia dla południowego terenu wojny.**§ 11.**

(1) Gdy jedna z wymienionych poniżej instytucji kredytowych ma swą siedzibę w Dalmacji, Pobrzeżu lub w okręgach sądów obwodowych Rovereto i Trydent, to można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego żądać tylko:

a) od banków akcyjnych, których kapitał zakładowy nie wynosi więcej jak milion koron, na zasadzie roszczeń, powstałych przed dniem 21. maja 1915 z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na bony kasowe, wypłaty do wysokości 3 procent roszczenia, istniejącego w dniu 21. maja 1915, co najmniej jednak w kwocie 400 K, a najwyżej w kwocie 1000 K, dalej na zasadzie roszczeń z tytułu wkładek na książeczkę wkładową, złożonych przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 200 K z każdej wkładki;

b) od kas oszczędności na zasadzie roszczeń z tytułu wkładek na książeczkę wkładową, złożonych przed 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 200 K z każdej wkładki;

c) od spółek kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena na zasadzie roszczeń z rachunku bieżącego, powstałych przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 2 procent tego roszczenia, przynajmniej jednak w kwocie 200 K, a najwyżej w kwocie 500 K, dalej na zasadzie roszczeń z wkładek na książeczkę wkładową, złożonych przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 100 K z każdej wkładki;

d) od kas Raiffeisena na zasadzie roszczeń z tytułu rachunku bieżącego, powstałych przed dniem 21. maja 1915, lub z tytułu wkładek na książeczkę wkładową, które złożono przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 50 K z każdej wkładki.

(2) Przeciwno żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzonego mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

(3) Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego, na poczet wkładki na bon kasowy lub na książkę wkładową, aniżeli można było żądać tytułem zwrotu według poprzednich do odroczenia zapłaty odnoszących się rozporządzeń tudzież niniejszego rozporządzenia, w takim razie może odnośną nadwyżkę wliczyć w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

(4) Jak długo zakład kredytowy dla roszczeń z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bon kasowy lub książkę wkładową wskutek jednostronnej obniżki stopy procentowej przyznaje oprocentowanie niższe aniżeli w dniu 21. maja 1915, tak długo nie może on wobec żądania o zwrot takiego roszczenia powoływać się na ustawowe odroczenie zapłaty. Postanowienie to nie ma zastosowania, jeżeli obniżka stopy procentowej przedstawia się tylko jako rachunkowe przeprowadzenie ułożonego stosunku stopy procentowej i każdorazowej stopy procentowej banku.

§ 12.

(1) Uprawiającym przemysł i handlarzom, którzy mają miejsce zamieszkania lub stałą siedzibę przedsiębiorstwa w mieście Tryeście z okręgiem i których przedsiębiorstwo nie przekracza zakresu, oznaczonego w ustępie 2., należy przyznać sędziowskie odroczenie zapłaty (§§ 1., 2. i 5.) dla prawnoprywatnych wierzytelności pieniężnych, powstałych przed dniem 21. maja 1915, także i bez wykazania warunków, określonych w § 1., ustęp 1.; to postanowienie niema zastosowania do

wierzytelności, wymienionych w § 3., dalej do wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, które zostały zawarte przed dniem 21. maja 1915, gdy oddanie lub dostawa zostały lub zostaną uskutecznione dopiero po dniu 20. maja 1915, chyba że miały być uskutecznione przed dniem 21. maja 1915.

(2) Postanowienie ustępu 1. dotyczy handlarzy, którzy trudnią się drobną sprzedażą towarów i nie zatrudniają więcej jak dwóch pomocników, oraz innych uprawiających przemysł, którzy nie zatrudniają więcej, jak pięciu pomocników.

(3) Dłużnik ma wykazać istnienie tych warunków świadectwem izby handlowej i przemysłowej, w którym musi być podana ilość pomocników.

§ 13.

Przy wekslach lub czekach, płatnych w jednym z oznaczonych w § 11. okręgów, przypuszcza się, że czynność prawno-wekslowa, która miała lub ma być przedsięwzięta po dniu 21. maja 1915, została zaniechana wskutek nieprzewidywanej przeszkody (siła wyższa), jeżeli ona rzeczywiście nie została przedsięwzięta w czasie właściwym.

§ 14.

Banki, kasy oszczędności, inne instytucje kredytowe i zakłady ubezpieczeń, które mają siedzibę lub filię w jednym z oznaczonych w § 11. okręgów i wskutek wojny przeniósł stamtąd służbę kasową w znacznej części w głąb kraju, nie są obowiązane wypełniać swych zobowiązań w miejscu ich dawniejszego obrotu kasowego, lecz mogą je wypełniać w tem miejscu, dokąd przeniósł swą służbę kasową.

Prawo wzajemności.

§ 15.

O ile wierzyciele, którzy w krajach tutejszych mają swoje miejsce zamieszkania (siedzibę), mogą podnosić w innem państwie roszczenia prawno-prywatne tylko pod ograniczeniami, podlegają roszczenia wierzycieli, którzy w takim państwie mają swoje miejsce zamieszkania (siedzibę), takim samym ograniczeniom.

Clam-Martinic wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Handel wlr.
Schenk wlr.	Urban wlr.
Höfer wlr.	Seidler wlr.

268.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 19. czerwca 1917

w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

Na zasadzie § 16. rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 384, zarządza się, co następuje:

Zakres odroczenia zapłaty.

§ 1.

(1) Dłużnikom, którzy mają swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę) w Galicyi lub na Bukowinie lub których przedsiębiorstwo znajduje się stale w tych krajach, przyznaje się odroczenie zapłaty według następujących postanowień. Jeżeli tacy dłużnicy po dniu 31. lipca 1914 obrali sobie miejsce zamieszkania (siedzibę) lub założyli stale przedsiębiorstwo poza granicami tych krajów lub swoje miejsce zamieszkania (siedzibę) tamże przenieśli, to okoliczność ta nie ma wpływu na zastosowanie następujących postanowień do tych roszczeń pieniężnych, które powstały przed obraniem sobie przez nich nowego miejsca zamieszkania (siedziby, miejsca przedsiębiorstwa).

(2) Prawno-prywatne wierzytelności pieniężne, powstałe przed dniem 1. sierpnia 1914, tudzież wierzytelności z weksli lub czeków, podlegają odroczeniu zapłaty, jeżeli one zapadły lub mają zapaść przed dniem 1. stycznia 1918, tymczasowo do dnia 31. grudnia 1917, włącznie.

(3) Dla przekazowych weksli lub czeków, wystawionych przed dniem 1. października 1915, przy których przekazany, a dla weksli własnych, wystawionych przed tym dniem, których wystawca ma swoją siedzibę na obszarze, oznaczonym w ustępie 1., odracza się dzień zapłaty, jeżeli weksel lub czek zapadł lub ma zapaść między dniem 1. sierpnia 1914 a dniem 31. grudnia 1917, tymczasowo na dzień 1. stycznia 1918. Stosownie do odroczenia dnia płatności odracza się także termin do podniesienia protestu.

(4) Przy wekslach i czekach, które zostały lub zostaną wystawione po dniu 30. września 1915, niema ustawowego odroczenia zapłaty, bez ujmy, dla postanowień § 8.

(5) Przy zastosowaniu tego rozporządzenia uważa się przy wekslach przekazowych i czekach miejsce, podane przy nazwisku lub firmie przekazanego, za miejsce zamieszkania przekazanego, przy wekslach własnych miejsce ich wystawienia za miejsce zamieszkania wystawcy.

Wierzytelności wyłączone od odroczenia.**§ 2.**

Od odroczenia zapłaty, oznaczonego w § 1., są wyłączone:

1. wierzytelności z tytułu umów o usługi i umów o dzieło (§§ 1151. do 1171. p. k. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu umów o najem lub dzierżawę;

3. wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa nastąpiła dopiero po dniu 31. lipca 1914 lub dopiero po tym dniu nastąpi, chyba że one miały być przewidziane przed dniem 1. sierpnia 1914;

4. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

5. roszczenia o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych

- a) na podstawie wierzytelności, które służą przede wszystkim na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych;
- b) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacji;
- c) wobec dłużnika zastawnego na podstawie innych, zabezpieczonych hipotecznie wierzytelności;

6. wierzytelności z tytułu renty i roszczenia o świadczenie utrzymania;

7. roszczenia, należące się bezpośrednio lub na podstawie przekazu stowarzyszeniu Czerwonego Krzyża, tudzież funduszowi celem udzielania wsparć członkom rodziny osób, powołanych z powodu mobilizacji, lub celem świadczenia wszelkiej innej pomocy z powodu wojny;

8. wierzytelności o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od zobowiązań przez państwo zagwarantowanych.

Wierzytelności z tytułu kontraktów ubezpieczenia.**§ 3.**

(1) Od ustawowego odroczenia zapłaty są nadto wyłączone:

1. wszelkie roszczenia wobec ubezpieczyciela z tytułu kontraktu ubezpieczenia;

2. premie ubezpieczeniowe, a mianowicie:

a) jeżeli premia będzie płatna po dniu 31. grudnia 1916, pełna kwota, przy ubezpieczeniu życiowym jednak tylko kwota w wysokości 25 procent premii rocznej, lecz conajmniej 200 K, w razie opłaty w ratach niższych niż rocznych każdorazowo odpowiednia część odnośnych kwot;

b) jeżeli premie były płatne przed dniem 1. stycznia 1917, oprócz płatnej w dniu 1. kwietnia 1917 kwoty w wysokości 25 procent zaległej sumy, conajmniej 100 K, dalsza kwota w wysokości 25 procent tej zaległej sumy, lecz conajmniej 100 K, płatnych w dniu 1. października 1917.

(2) Dla wspomnianych w ustępie 1., l. 2, lit. b) roszczeń o premie nie mają znaczenia umówione, skrócone terminy skarg.

(3) Ubezpieczyciel może tylko wtedy podnieść niekorzyści ustawowe, zastrzeżone w kontrakcie na wypadek zaniedbania zapłacenia we właściwym czasie premii ubezpieczenia, jeśli nie uiszczono we właściwym czasie kwot premii, oznaczonych w ustępie 1., l. 2, lit. a). Biorący ubezpieczenie, który uiszczył częściową zapłatę, ma obowiązek zapłacenia resztującej części premii.

(4) Ubezpieczyciel jest obowiązany do odroczenia w ciągu sześciu miesięcy po dniu zapadłości, za dodatkową opłatą wyłączonych od odroczenia zapłaty zaległości wraz z procentami zwłoki, bez ponownego badania lekarskiego, tych kontraktów ubezpieczeń życiowych, które wskutek niezapłacenia we właściwym czasie premii wyłączonych od odroczenia zapłaty (ustęp 1., l. 2, lit. a) wygasają bez odkupna, lub zmieniają się na wolne od premii ubezpieczenia ze zmniejszoną sumą ubezpieczenia. Jeżeli biorący ubezpieczenie ma swoje miejsce zamieszkania w ściślejszym obszarze wojennym lub w obszarze, zajęтым przez nieprzyjaciela, rozpoczyna się sześciomiesięczny termin z tym dniem, w którym wobec niego ustawowe odroczenie zapłaty mogłoby być uchylone (§ 30., ustęp 2.). Jeżeli on należy do osób, wymienionych w § 7. a, ustęp 1., rozpoczyna się powyższy termin w tym dniu, w którym dla osoby biorącego ubezpieczenie ustał powód, oznaczony w § 3., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178.

(5) Wobec ubezpieczyciela można żądać sędziowskiego odroczenia zapłaty (§ 15.) przed zajęciem wypadku, przewidzianego ubezpieczeniem, albo po tej chwili; i to także wówczas, jeżeli nie zachodzą wprawdzie wymogi § 16., ustęp 1., jednak biorący ubezpieczenie nie mógł skutecznie zapłacić premii we właściwym czasie wskutek wywołanego wydarzeniami wojennymi utrudnienia ruchu. Jeżeli jednak przewidziany ubezpieczeniem wypadek już zaszedł, wówczas nie należy uwzględnić wniosku, skoro spóźniono się z nim z własnej winy.

Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego, bonów kasowych i książeczek wkładowych.**§ 4.**

(1) Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na boni kasowe odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż w przeciągu jednego miesiąca kalendarzowego można żądać od banków krajowych i akcyjnych wypłaty do wysokości 3 procent roszczenia, które istniało w dniu 1. sierpnia 1914, conajmniej jednakowoż w kwocie 400 K a najwyżej w kwocie 3000 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena (ustawa z dnia 1. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 91) wypłaty do wysokości 2 procent takiego roszczenia, najmniej jednakże w kwocie 200 K a najwyżej w kwocie 500 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Bez ograniczenia do pewnej oznaczonej kwoty można żądać zwrotu o tyle, o ile ona jest potrzebna według przedłożonego dowodu do wypełnienia zobowiązań wierzyciela, co do których ustawowe odroczenie zapłaty zostało uchylone (§§ 20. do 29.).

(3) Przeciwno żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzonego mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

§ 5.

(1) Roszczenia z tytułu wkładek, uskutecznionych na książkę wkładową przed dniem 1. sierpnia 1914, odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż z tej samej wkładki można w ciągu jednego kwartału kalendarzowego żądać wypłaty od banków krajowych i akcyjnych tudzież kas oszczędności do wysokości 200 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena do wysokości 100 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Z wkładek w bankach krajowych i akcyjnych tudzież w kasach oszczędności można w ciągu jednego kwartału kalendarzowego żądać nadto zwrotu dalszych 20 procent resztującej wkładki, o ile według przedłożonego dowodu jest to potrzebne do wypełnienia zobowiązań wierzyciela, co do których ustawowe odroczenie zapłaty zostało uchylone (§§ 20. do 29.).

§ 6.

(1) Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego, na poczet wkładki na boni kasowy lub na książkę wkładową aniżeli można było wówczas żądać tytułem zwrotu według po-

przednich rozporządzeń o odroczeniu zapłaty, tudzież niniejszego rozporządzenia, w takim razie może odnośną nadwyżkę wliczyć także w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

(2) Jeżeli zakład kredytowy od wierzytelności z rachunku bieżącego, od wkładek na boni kasowy lub na książkę wkładową zniżył stopę procentową jednostronnie poniżej wymiaru z dnia 1. sierpnia 1914, natenczas wobec żądania o zwrot takiej wierzytelności nie może się on zasłaniać ustawowym odroczeniem zapłaty, jeżeli wierzyciel podniesie to żądanie przed upływem miesiąca po tym dniu, w którym znizienie stopy stało się skuteczne. Postanowienie to nie ma zastosowania, jeżeli znizienie stopy procentowej jest jedynie rachunkowym przeprowadzeniem polegającego na umowie stosunku stopy procentowej do każdej chwili stopy bankowej.

Roszczenia o zwrot z tytułu zapłaty wierzytelności uprzywilejowanych.**§ 7.**

Roszczenia o zwrot długu w podatkach lub publicznych daninach, zapłaconego za osobę trzecią, podlegają odroczeniu zapłaty według postanowień § 1., korzystają jednak w postępowaniu egzekucyjnym z prawa pierwszeństwa zaspokojonego roszczenia. Postanowienia § 54. o. k. i § 24. o. ugod. pozostają nietknięte.

Odroczenie zapłaty na rzecz osób wojskowych.**§ 7. a.**

(1) Prawno-prywatne roszczenia pieniężne przeciw osobom wojskowym (§ 1., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914. Dz. u. p. Nr. 178), które w chwili ukończenia wojny lub wcześniej wracają do stosunku cywilnego, następnie przeciw jeńcom i zakładnikom (§ 1., ustęp 3. tego rozporządzenia cesarskiego) odracza się co do zapłaty aż do upływu trzech miesięcy po tym dniu, w którym dla osoby dłużnika ustał powód, oznaczony w § 3., ustęp 2. przytoczonego rozporządzenia cesarskiego.

(2) Postanowienie to nie ma zastosowania do roszczeń, które powstały po rozpoczęciu się stosunku, oznaczonego w § 3., ustęp 2., przytoczonego rozporządzenia cesarskiego, ani do roszczeń o danie utrzymania, do premii ubezpieczeniowych (§ 3., l. 2, lit. a) tudzież bez ujmy dla postanowień § 1. niniejszego rozporządzenia do roszczeń z weksli i czeków.

(3) Premie ubezpieczenia, co do których ustawowe odroczenie zapłaty kończy się w dniu 1. lipca 1917, mają być zapłacone w dniu 1. sierpnia 1917.

Wpływ siły wyższej na weksle i czeki.**§ 8.**

Jeżeli przy wekslach i czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub podniesieniu protestu stoi na zawadzie nieprzewidywana przeszkoda (siła wyższa), wywołana wydarzeniami wojennymi, w takim razie odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowo-prawną, conajmniej jednak aż do upływu dziesięciu dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić ile możliwości przeszkodę i czas jej trwania.

Opłacanie odsetek i potrącenia kasowe.**§ 9.**

(1) Za czas, o który wskutek odroczenia (§§ 1., 3., 4., 5., 7. a i 8.) zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiszczyć odsetki ustawowe lub wyższe należące się wedle umowy aż do dnia, w którym bez względu na odroczenie zapłata miałaby być uiszczona.

(2) Przy obliczaniu kwoty, którą należy zapłacić po upływie odroczenia zapłaty tytułem wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, nie wolno w razie wątpliwości odciągnąć potrącenia kasowego.

Terminy przedawnienia i terminy skarg.**§ 10.**

(1) Czasu trwania odroczenia zapłaty nie wlicza się przy obliczaniu terminu przedawnienia i ustawowych terminów do wniesienia skargi.

(2) Czasu od dnia 1. sierpnia 1914 do dnia 31. grudnia 1917 nie wlicza się do czasokresu, w ciągu którego przeciw wyłączoneму członkowi stowarzyszenia ma być podniesione roszczenie z tytułu jego odpowiedzialności (§§ 73. i 78. ust. stow.). Postanowienie to nie ma zastosowania do roszczeń z tytułu odpowiedzialności wyłączonych członków stowarzyszenia, które wygasły już w dniu 29. grudnia 1916.

(3) Czasu od dnia 1. sierpnia 1914 do dnia 31. grudnia 1917 nie wlicza się również do ustawowych terminów do zaczęcia czynności prawnych.

Wypowiedzenie i polegające na umowie niekorzyści prawne.**§ 11.**

(1) Od wierzytelności pieniężnej, którą zapadła lub zapadnie wskutek wypowiedzenia, dokonanego

między dniem 1. sierpnia 1914, a dniem 31. grudnia 1917, można żądać w czasie, o który wskutek odroczenia zapłaty przesunięto na później uiszczenie zapadłej kwoty, jedynie odsetek, należących się według umowy aż do dnia, w którym bez względu na odroczenie zapłata miałaby być uiszczona.

(2) Dokonane w latach 1915, 1916 i 1917 wypowiedzenie udziału w przedsiębiorstwie stowarzyszenia zarobkowego lub gospodarczego należy traktować w ten sposób, jak gdyby było dokonane w dniu 1. stycznia 1918.

(3) W razie nieuiszczenia przez dłużnika w właściwym czasie odsetek, anuitetów lub rat z tytułu wierzytelności pieniężnych prawno-prywatnych, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, nie może wierzyciel uczynić użytku z przyznanego mu umową prawa wypowiedzenia względnie prawa natychmiastowego żądania zwrotu kwot kapitałowych, ani też z innych umówionych na taki przypadek niekorzyści prawnych z wyjątkiem zapłaty odsetek w granicach ustanowionych w § 9., ustęp 1., wówczas, jeżeli dłużnik dopuścił się zwłoki tylko co do zapłaty procentów, anuitetów lub rat, które zapadły lub mają zapaść przed dniem 1. stycznia 1918.

Policzenie na rachunek.**§ 12.**

Okoliczność, iż wierzytelność według postanowień niniejszego rozporządzenia odroczone jest co do zapłaty, nie stanowi przeszkody w policzeniu jej na rachunek innej wierzytelności.

Przepisy procesowo-prawne.**§ 13.**

(1) Aż do upływu terminu odroczenia zapłaty nie należy kontynuować postępowania sądowego na skargi, któremi żąda się uiszczenia wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, chyba że pozwany uczyni wniosek na podjęcie przerwane postępowania. Jeżeli jednak już przed dniem 1. sierpnia 1914 odbyła się pierwsza audyencyja po myśli § 239. p. c. lub ustna rozprawa procesowa, należy nadal prowadzić postępowanie sądowe i w wyroku termin dopełnienia świadczenia tudzież uiszczenia kosztów procesowych w ten sposób oznaczyć, aby on rozpoczął się od ostatniego dnia terminu odroczenia zapłaty (§ 1.). Jeżeli dzień ten w wyroku, zapadłym przed wejściem w życie tego rozporządzenia, oznaczono kalendarzowo, przesuwają się początek terminu świadczenia na ten dzień, w którym należy uiszczyć zapłatę według postanowień niniejszego rozporządzenia.

(2) Nowe skargi o uiszczenie wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, należy odrzucać, chyba

że wierzyciel przedłoży pisemne oświadczenie dłużnika, w którym tenże zrzeka się w całości lub w części ustawowego odroczenia zapłaty. Jeżeli dłużnik zrzekł się ustawowego odroczenia zapłaty tylko częściowo, natenczas można w skardze żądać także zapłaty innej części roszczenia. Termin do uiszczenia tej części roszczenia wraz z kosztami procesowymi należy oznaczyć w ten sposób, by on rozpoczynał się od ostatniego dnia terminu odroczenia zapłaty.

Ekzekucya.

§ 14.

(1) Nie należy zezwalać podczas trwania terminu odroczenia zapłaty na czynności egzekucyjne tudzież na egzekucję dla zabezpieczenia na rzecz odroczonej co do zapłaty wierzytelności, zaś egzekucyi, na które już zezwolono, nie należy wykonywać. Nie należy dalej prowadzić toczącego się postępowania egzekucyjnego z wyjątkiem przymusowego zarządu i przymusowego wydzierżawienia. Doręczone już uchwały przekazujące pozostają w mocy. Kwoty, uzyskane w drodze egzekucyi, należy rozdzielić.

(2) Czynności egzekucyjne, które przedsiębiorzono, zanim rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, stało się wiadome w sądzie egzekucyjnym, pozostają skuteczne.

(3) Na zarządzenia tymczasowe na rzecz wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, można zezwolić i je wykonać.

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 15.

(1) Osobom, wymienionym w § 1., ustęp 1., może sąd, do którego się odwołano, według następujących postanowień (§§ 16. do 19.) zezwolić na odroczenie zapłaty co do zobowiązań wszelkiego rodzaju i bez względu na czas ich powstania. Sąd może dalej równocześnie z sędziowskim odroczeniem zapłaty lub na samoistny wniosek dłużnika pod warunkami, wymienionymi w § 16., ustęp 1., orzec, iż niekorzyści prawne, które z powodu niewypelnienia zobowiązania w należyтым czasie zaszły lub zajdą, zostaną pominięte lub że je się uchyla; wyjątek stanowi obowiązek zapłaty odsetek w granicach ustanowionych w § 9., ustęp 1.

(2) Sąd może również orzec, że następstwa prawne z powodu niezastnienia jednego z warunków zostaną pominięte lub uchylone, jeżeli zaistnienie warunku stało się niemożliwe wskutek wydarzeń wojennych. W razie potrzeby należy dla dopełnienia warunku naznaczyć nowy termin.

§ 16.

(1) Sąd procesowy może na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia i jeżeli wierzyciel nie dozna przez to nieostunkowej szkody, oznaczyć w wyroku w odniesieniu do roszczeń, które wyjęte są od ustawowego odroczenia zapłaty, dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin do dopełnienia świadczenia, tudzież pominąć niekorzyści lub skutki prawne (§ 15.).

(2) Dłuższego terminu zapłaty można udzielić dla całego świadczenia lub części, jednakowoż nie poza dzień 31. grudnia 1917. Sędziowskie odroczenie zapłaty, które przyznane zostało do dnia 30. czerwca 1917 włącznie, uważa się za przedłużone do dnia 30. września 1917 włącznie. Sąd może na wniosek po przesłuchaniu przeciwnej strony (§ 56. o. e.) zezwolić na dalsze przedłużenie najdalej do dnia 31. grudnia 1917 włącznie lub ustawowe przedłużenie skrócić.

(3) Pozwany ma uprawdopodobnić rzeczowe twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(4) Sąd może oznaczenie terminu zapłaty uczynić zawisłem od dnia zabezpieczenia.

(5) Rozstrzygnięcie w sprawie sędziowskiego odroczenia zapłaty (§ 15.) może być zacepione. Rozstrzygnięcie takie zawarte w wyroku może być bez równoczesnego zacepienia rozstrzygnięcia, wydanego w sprawie głównej, zacepione tylko rekuresem. Przeciw rozstrzygnięciu sądu drugiej instancyi w sprawie odroczenia zapłaty niema środka prawnego.

(6) Jeżeli wierzyciel mimoto, że dłużnik podniósł pozasadownie widocznie usprawiedliwione żądanie odroczenia zapłaty, wniósł skargę a dłużnik zaraz na pierwszej audyencyi roszczenie skargi uznał, natenczas koszta procesowe spadają na wierzyciela, skoro sędzia zezwoli na żądane pozasadownie odroczenie zapłaty.

(7) Postanowienia te nie mają zastosowania do roszczeń z weksli lub czeków.

§ 17.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na oznaczenie terminu zapłaty dla wyjątego od odroczenia zapłaty roszczenia lub żądać pominięcia niekorzyści lub skutków prawnych (§ 15.). Wniosek taki może dłużnik postawić także wówczas, gdy jego zobowiązanie jest stwierdzone przez nadający się do egzekucyi akt notaryalny. Jeśli przeciw dłużnikowi

wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczem, to może on w ciągu terminu dla wniesienia sprzeciwu w sądzie, który wydał nakaz zapłaty, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na ustanowienie terminu zapłaty.

(2) Sąd przed rozstrzygnięciem wniosku przesłucha wierzyciela (§ 56. o. e.) i następnie orzeknie w drodze uchwały. W uchwale, którą udzielono terminu zapłaty, należy orzec o obowiązku dłużnika do zapłaty uznanej wierzytelności. Gdy przeciw dłużnikowi wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczem, wówczas ma sędzia, zmieniając termin podany w nakazie zapłaty ustanowić w drodze uchwały nowy termin zapłaty.

(3) Koszta przesłuchania ma dłużnik zwrócić wierzycielowi, chyba że wierzyciel odrzucił postawione przez dłużnika pozasądowo i widocznie uzasadnione żądanie o odroczenie zapłaty.

(4) Postanowienia § 16. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 18.

(1) Jeżeli sędziowskim odroczeniem zapłaty zezwolono na zapłatę w ratach czynszu najmu lub dzierżawy, wchodzą niekorzyści prawne z powodu niewypełnienia w czasie należytych, jedynie w razie nieuiszczenia takich rat w czasie właściwym.

(2) Jeżeli nie uiszcza się takiej raty w czasie należytych, wówczas może wynajmujący lub wdzierżawiający wypowiedzieć najemcy lub dzierżawcy ze skutecznością dla najbliższego terminu wypowiedzenia.

§ 19.

(1) Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego pod warunkami, wymienionymi w § 16., ustęp 1., odroczyć najdalej do dnia 31. grudnia 1917 egzekucję na rzecz roszczenia, wyjątego od ustawowego odroczenia zapłaty, tudzież zarządzić uchylenie już dokonanych aktów egzekucyjnych nawet bez zabezpieczenia, przewidzianego w § 43., ustęp 2. o. e. Odroczenie tego rodzaju jest niedopuszczalne, jeżeli sąd procesowy zezwolił już na termin zapłaty według §§ 16. lub 17.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 16., ustęp 3. do 5.

(3) Egzekucya odroczone stosownie do poprzednich rozporządzeń o odroczeniu zapłaty może być dalej odroczone na wniosek obowiązującego

pod tymi samymi warunkami najdłużej do dnia 31. grudnia 1917, jeżeli termin odroczenia nie upłynął już przed dniem 30. czerwca 1917.

(4) Egzekwujący wierzyciel nie ma prawa do zwrotu kosztów urosłych z powodu odroczonej egzekucyi, gdy odrzucił wniesione pozasądowo przez dłużnika i widocznie uzasadnione żądanie o odroczenie zapłaty.

Uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty przez orzeczenie sędziowskie.

a) Postępowanie.

§ 20.

(1) Wierzyciel może przed sądem powiatowym, w którego okręgu dłużnik ma miejsce zamieszkania (siedzibę) lub stałe miejsce pobytu, uczynić wniosek, by dla jego roszczenia uchylono ustawowe odroczenie zapłaty.

(2) Na wniosek należy przesłuchać dłużnika (§ 56. o. e.). Wezwanie do jawienia się lub wezwanie do złożenia pisemnego oświadczenia należy mu doręczyć według przepisów o doręczaniu skarg.

(3) Przed rozstrzygnięciem przeprowadzi sędzia stosowne dochodzenia, zasięgnie ewentualnie opinii izby handlowej i przemysłowej albo przesłucha osoby, mogące udzielić wyjaśnień i poinformowane o ekonomicznym położeniu dłużnika.

(4) Rekurs jest dopuszczalny tak przeciw uwzględnieniu jak przeciw odrzuceniu wniosku. Przeciw rozstrzygnięciu sądu drugiej instancyi niema środka prawnego.

(5) O kosztach postępowania należy wydać orzeczenie według postanowień procedury cywilnej. Wierzyciel nie ma jednak prawa do zwrotu kosztów, chociażby przychyłono się do jego wniosku, winien natomiast zwrócić koszta postępowania dłużnikowi, jeśli przed postawieniem wniosku zaniebwał wezwać tego ostatniego do zapłaty, a dłużnik oświadczył zaraz przed sądem gotowość do zapłaty tej kwoty, dla której orzeczono uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty, albo jeżeli dłużnik w odpowiedzi na pozasądowe wezwanie do zapłaty oświadczył bezzwłocznie na piśmie gotowość do zapłaty tej kwoty, zrzekając się ustawowego odroczenia zapłaty.

(6) O uchwałach dotyczących się uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty będzie sąd prowadził zapiski, założone według nazwisk dłużników, które mogą przeglądać osoby, mające w tem widoczny interes prawny.

b) Warunki i rozciągłość uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty.

§ 21.

(1) Do wniosku należy przychylić się w drodze uchwały, jeżeli według wyników postępowania można przypuszczać, że gospodarcze położenie dłużnika nie usprawiedliwia lub nie usprawiedliwia w pełnej rozciągłości ustawowego odroczenia zapłaty, a dłużnik nie uprawdopodobni, że w razie uiszczenia zapłaty poniósłby niestosunkową szkodę.

(2) W uchwale sądowej należy orzec, dla jakiej kwoty wierzytelności i z którym dniem uchyla się ustawowe odroczenie zapłaty. Dla wierzytelności do 50 K można uchylić ustawowe odroczenie zapłaty w całości. Przy wyższych wierzytelnościach można wobec dłużników, którzy mają swe miejsce zamieszkania (siedzibę, stałą siedzibę przedsiębiorstwa) w okręgu wyższego sądu krajowego we Lwowie, uchylić ustawowe odroczenie zapłaty dla dwóch kwot częściowych w wysokości najwyżej po 10 procent, wobec dłużników, którzy mają swe miejsce zamieszkania (siedzibę, stałą siedzibę przedsiębiorstwa) w okręgach sądów obwodowych w Jaśle, w Rzeszowie i w Tarnowie dla dwóch kwot częściowych w wysokości najwyżej po 30 procent, a wobec innych dłużników, w szczególności wobec dłużników, którzy mają swe miejsce zamieszkania (siedzibę, stałą siedzibę przedsiębiorstwa) w okręgach sądu krajowego w Krakowie i sądów obwodowych w Nowym Sączu i w Wadowicach dla dwóch kwot częściowych w wysokości najwyżej po 50 procent tej kwoty wierzytelności wraz z przypadającymi odsetkami, jaka zalegała jeszcze w dniu 1. lipca 1917 i nie została już uchwałą sądową wyjęta od ustawowego odroczenia zapłaty. Tych kwot częściowych nie wolno uczynić płatnymi przed dniem 30. września i dniem 31. grudnia 1917.

c) Sądowe dochodzenie wierzytelności nieodroczonej już więcej co do zapłaty.

§ 22.

(1) Po urośnięciu w moc prawną uchwały, uchylającej ustawowe odroczenie zapłaty, może wierzyciel dochodzić sądownie swej wierzytelności, przedkładając tę uchwałę.

(2) Wraz z skargą o zapłacenie kwoty, dla której uchylono ustawowe odroczenie zapłaty, można żądać także zapłaty innej części wierzytelności. Zasądzenie na świadczenie, dla którego przysługuje dłużnikowi jeszcze w czasie zapadnięcia wyroku ustawowe odroczenie zapłaty, jest dopuszczalne; jednakże należy ustanowić termin dla świadczenia wraz z kosztami procesowymi, zgodnie

z uchwałą o uchyleniu ustawowego odroczenia zapłaty, zaś dla kwot, których ta uchwała nie dotyczy, w ten sposób, że termin ten rozpoczyna się od ostatniego dnia ustawowego terminu odroczenia zapłat.

(3) Na korzyść wykonalnego rozszczenia, dla którego uchylono ustawowe odroczenie zapłaty, można prowadzić egzekucję.

(4) Jeżeli sąd uchylił ustawowe odroczenie zapłaty dla wierzytelności, sędziowskie odroczenie zapłaty (§§ 16. do 19.) jest niedopuszczalne.

d) Weksle i czeki.

§ 23.

(1) Postanowienia §§ 20. i 21. mają odpowiednie zastosowanie do weksli. O treści prawomocnej uchwały, którą uchylono dla weksla ustawowe odroczenie zapłaty, winien wierzyciel uwiadomić obowiązanych do regresu, o ile ich adres jest znany.

(2) Uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty ma skutek tylko wobec dłużnika, przeciw któremu zostało orzeczone.

§ 24.

(1) Przez prawomocne uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty weksel, który nie zapadł już przed dniem 1. sierpnia 1914, staje się co do kwoty wyłączonej od odroczenia zapłaty, płatny za okazaniem. Okazanie przed oznaczonym w sądowej uchwale dniem jest niedopuszczalne. Wraz z wekslem należy przedłożyć uchwałę sądową.

(2) Przeciw obowiązującym do regresu z weksli oznaczonego w ustępie 1. rodzaju można postawić wniosek na uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty tylko o tyle, o ile ustawowe odroczenie zapłaty wobec akceptanta (wystawcy własnego weksla) prawomocnie uchylono.

(3) W razie zapłaty częściowej, należy zaznaczyć na wekslu, kiedy, kto i w jakiej wysokości zapłaty dokonał. Płacącemu wydaje się pokwitowanie na odpisie weksla.

§ 25.

(1) Jeżeli obowiązany do regresu dokona częściowej zapłaty (§§ 21. i 23.) na podstawie weksla, który zapadł przed dniem 1. sierpnia 1914, może prócz zaznaczenia stosownie do § 24., ustęp 3., i pokwitowania zażądać uwierzytelnionego odpisu protestu. Wydanie uwierzytelnionego odpisu należy zanotować na proteście. Dla każdej częściowej zapłaty nie można żądać więcej jak

jednego duplikatu lub więcej niż jednego uwierzytelnionego odpisu protestu. Podpis austriacko-węgierskiego Banku na odpisie protestu zastępuje jego uwierzytelnienie.

(2) Jeżeli obowiązany do regresu dochodzi zwrotu uiszczonej przez siebie częściowej zapłaty wobec poprzedników lub akceptantów, to należy przy wekslach, które zapadły przed dniem 1. sierpnia 1914, dołączyć pokwitowanie i uwierzytelniony odpis protestu, gdy jednakże od wniesienia protestu zwolniono, pokwitowanie i uwierzytelniony odpis weksła.

§ 26.

(1) Przy wekslach, wystawionych przed dniem 1. października 1915 a które zapadły lub zapadną między dniem 1. sierpnia 1914 a dniem 31. grudnia 1917, należy nieuiszczenie częściowej zapłaty (§§ 21. i 23.) stwierdzić przez protest i to także wówczas, gdy od wniesienia protestu zwolniono. Poprzedników należy zawiadomić stosownie do artykułów 45. do 47. u. w.

(2) Przy wekslach, oznaczonych w ustępie 1. można protest z powodu niezapłacenia kwoty częściowej zastąpić:

- a) przez oświadczenie akceptanta (przekazanego), wystawcy własnego weksła lub domicyliata;
- b) przez oświadczenie posiadacza weksła, gdy można nań przekazać czek stosownie do § 1. ustawy z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 84, wyjąwszy przypadek, że nie da się wysledzić lokalu przedsiębiorstwa lub w jego braku mieszkania osoby, której należało prezentować.

(3) Oświadczenie musi być umieszczone na wekslu lub na połączonej z nim karcie (allonge) i podpisane przez oświadczającego. Ma ono zawierać dzień prezentacji i uwagę, że zapłaty nie uiszczono, lub że osoby, której należało prezentować, nie zastano. Dla utrzymania praw z weksła należy nadto w ciągu terminu, ustanowionego dla podniesienia protestu, skutecznie uwierzytelnienie odpisu weksła, zaopatrzonego oświadczeniem. Uwierzytelnienie odpisu należy zaznaczyć na wekslu. Nie można uwierzytelniać dla każdej poszczególnej zapłaty częściowej więcej niż jednego odpisu weksła. Podpis Banku austriacko-węgierskiego na odpisie weksła zastępuje jego uwierzytelnienie.

(4) Gdy obowiązany do regresu uiszcza częściową zapłatę na weksel, oznaczony w ustępie 1., wówczas może on prócz zaznaczenia według § 24., ustęp 3., i pokwitowania, żądać wydania uchwały

sądowej, którą uchylono ustawowe odroczenie zapłaty, tudzież protestu co do nieuiszczonej częściowej zapłaty, lub, gdy protest zastępuje jedno z oznaczonych w ustępie 2. oświadczeń, uwierzytelnionego według przepisu ustępu 3. odpisu weksła.

(5) Jeśli obowiązany do regresu dochodzi zwrotu poprzedników lub akceptanta zwrotu uiszczonej przez siebie częściowej zapłaty, to należy przy wekslach, oznaczonych w ustępie 1., przedłożyć prócz uchwały o uchyleniu ustawowego odroczenia zapłaty pokwitowanie i protest lub uwierzytelniony według przepisu ustępu 3. odpis weksła.

§ 27.

Na podstawie weksli, dla których uchylono częściowo ustawowe odroczenie zapłaty, dopuszczalne są skargi tylko co do kwoty, która stała się płatna.

§ 28.

Postanowienia §§ 23. do 27. mają odpowiednio zastosowanie do czeków, które stały się płatne przed dniem 1. sierpnia 1914.

e) Ogólne przepisy o postępowaniu, które mają być zastosowane.

§ 29.

Do przepisanych w §§ 20. do 28. postępowania mają zastosowanie postanowienia o postępowaniu w cywilnych sporach prawnych.

f) Wyjątki.

§ 30.

(1) Postanowienia §§ 20. do 29. nie mają zastosowania do rozszczeń

1. przeciw publicznym korporacyom, przeciw bankom krajowym i akcyjnym, kasom oszczędności, stowarzyszeniom kredytowym i innym instytucyom kredytowym;

2. przeciw dłużnikom, mającym miejsce zamieszkania (siedzibę) lub swą stałą siedzibę przedsiębiorstwa w ściślejszym obszarze wojennym lub w obszarze, zajętem przez nieprzyjaciela, a poza tym obszarem stale nie przebywają ani też nie mają siedziby przedsiębiorstwa;

3. przeciw osobom wojskowym, jeńcom i zakładnikom, jak długo przysługuje im ustawowe odroczenie zapłaty według § 7. a.

(2) Jeśli po wejściu w życie tego rozporządzenia rozszerzy się szerszy obszar wojenny na

części ściślejszego obszaru wojennego, mają zastosowanie do dłużników, mających swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub stałą siedzibę przedsiębiorstwa w tych nowych częściach szerszego obszaru wojennego, przepisy §§ 20. do 29., począwszy od pierwszego dnia ćwierćrocza kalendarzowego, następującego po ogłoszeniu obwieszczenia Ministerstwa spraw wewnętrznych. Nie można jednak orzec uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty od dnia wcześniejszego niż ostatni dzień tego kalendarzowego ćwierćrocza.

Prawo wzajemności.

§ 31.

O ile wierzyciele, którzy w krajach tutejszych mają swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę), mogą podnosić w innym państwie roszczenia prawno-prywatne jedynie w mniejszym zakresie lub pod dalej idącymi ograniczeniami niż to jest przewidziane w niniejszem rozporządzeniu, podlegają roszczenia wierzycieli, którzy w takim państwie mają swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę), takim samym ograniczeniom.

Postanowienia o należnościach prawnych.

§ 32.

(1) Gdy uiszczono należność za protest już przy podniesieniu protestu z powodu niezapłacenia kwoty częściowej na weksel, jest protest z powodu nieuiszczenia dalszej zapłaty uwolniony od należności według p. t. 116, lit. g, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89. Postanowienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 11. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 24, mają odpowiednio zastosowanie.

(2) Oznaczone w § 26. oświadczenie akceptanta (przekazanego), wystawcy własnego weksla lub domicyliata albo posiadacza weksla nie podlega należności.

§ 33.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. lipca 1917. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 423.

Clam-Martinić wlr.	Baernreither wlr.
Georgi wlr.	Forster wlr.
Hussarek wlr.	Trnka wlr.
Spitzmüller wlr.	Handel wlr.
Schenk wlr.	Urban wlr.
Höfer wlr.	Seidler wlr.

269.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 19. czerwca 1917

o bilansach i omijaniu przepisów statutowych podczas wojny.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

(1) Kupcy, towarzystwa handlowe, stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze i inne obowiązane do składania publicznie rachunków przedsiębiorstwa, mające miejsce zamieszkania (siedzibę) w Galicyi, na Bukowinie, w Dalmacyi, na Po-brzeżu lub w obrębie sądów okręgowych Rovereto i Trydent, z wyjątkiem przedsiębiorstw kolejowych, są wolne od obowiązku zestawiania zamknięcia rachunkowego (bilansu) za lata czynności, które upłynęły lub upłyną od dnia 1. stycznia 1914, do dnia 31. grudnia 1917.

(2) Władza administracyjna (ustęp 3.) może na uzasadniony wniosek zwolnić od obowiązku zestawienia zamknięcia rachunkowego (bilansu) za lata czynności, które upłynęły lub upłyną od dnia 1. stycznia 1914, najdalej do dnia 31. grudnia 1917:

1. kupców i przedsiębiorstwa oznaczonego w ustępie 1. rodzaju, którzy

a) posiadają w obszarach, wymienionych w ustępie 1. wprawdzie nie swe miejsce zamieszkania (siedzibę), lecz główną siedzibę przedsiębiorstwa, lub

b) posiadają w innym obszarze, sąsiadującym z terenem wojennym, swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub główną siedzibę przedsiębiorstwa, albo

c) prowadzą swe interesa po większej części poza granicą lub z zagranicą cłową albo w wymienionych w ustępie 1. obszarach lub z nimi albowet posiadają tam znaczne części swego majątku, a w szczególności swoje za-
ległości.

2. Przedsiębiorstwa kolejowe, posiadające w obszarach, wymienionych w ustępie 1., swą siedzibę lub u których zachodzą warunki l. 1.

3. stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, które z powodu powołania ich organów lub funkcjonariuszy do pełnienia służby wojskowej albo z innych powodów nie mogą zestawić na czas zamknięcia rachunkowego.

(3) Do zezwolenia na to uwolnienie są powołane: dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych polityczna władza krajowa, dla towarzystw asekuracyjnych Ministerstwo spraw wewnętrznych, dla banków i innych instytucji kredytowych Ministerstwo skarbu, dla przedsiębiorstw przemysłu górniczego i hutniczego Ministerstwo robót publicznych, dla przedsiębiorstw kolei żelaznych Ministerstwo kolei żelaznych, dla innych przedsiębiorstw i dla kupców Ministerstwo handlu.

§ 2.

(1) Gdy wskutek odłożenia zamknięcia rachunkowego (§ 1.) ma się je zestawić za dwa lub więcej lat czynności, może władza administracyjna (§ 1., ustęp 3.) na uzasadniony wniosek zezwolić na zestawienie tylko jednego zamknięcia rachunkowego dla obydwu lub więcej lat czynności. Zysk lub strata, które się przytem okaza, należy rozdzielić równo na te lata czynności.

(2) Poprzednie przepisy nie mają zastosowania do towarzystw ubezpieczeniowych i przedsiębiorstw kolejowych.

§ 3.

Do powzięcia uchwały co do zamknięcia rachunkowego przez powołany do tego organ przysługuje towarzystwom akcyjnym, towarzystwom z ograniczoną poręką, stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym i innym, obowiązany do składania publicznie rachunków przedsiębiorstwom, o ile już statut nie ustanawia na to dłuższego terminu, termin sześciu miesięcy po upływie roku czynności. Gdy dotrzymanie tego terminu jest z powodu wojny niemożliwe, to może władza

administracyjna (§ 1., ustęp 3.) zezwolić na uzasadniony wniosek na przedłużenie najdalej do dnia 31. grudnia 1917.

§ 4.

Ministerstwo spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami na uzasadniony wniosek zezwolić przedsiębiorstwom oznaczonego w § 3, rodzaju na omińnięcie postanowień statutowych co do sposobu zwołania, miejsca i czasu zebrania i zdolności powzięcia uchwał przez ich organa, co do formy ich ogłoszeń itp., o ile przestrzeganie tych postanowień jest z powodu wojny niemożliwe.

§ 5.

Przed wydaniem orzeczenia o wniosku (§ 1., ustęp 2., i §§ 2. do 4.) stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego, które podlega rewizji wykonywanej przez związek lub wydział krajowy, należy zasięgnąć opinii tego związku lub wydziału krajowego, jeżeli nie przedłożono jej już razem z wnioskiem.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr.

Georgi wlr.

Hussarek wlr.

Spitzmüller wlr.

Schenk wlr.

Höfer wlr.

Baernreither wlr.

Forster wlr.

Trnka wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

Seidler wlr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIII. — Wydana i rozesłana dnia 26. czerwca 1917.

Treść: (M 270. i 271.) 270. Rozporządzenie w sprawie sprzedaży optycznych instrumentów. — 271. Rozporządzenie w sprawie zajęcia i oddania przedmiotów z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium.

270.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i z Ministrem obrony krajowej oraz za zgodą Ministra wojny z dnia 20. czerwca 1917

w sprawie sprzedaży optycznych instrumentów.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się na czas trwania spowodowanych wojną nadzwyczajnych stosunków, jak następuje:

§ 1.

Wszelkiego rodzaju szkła pryzmowe, dalekowiedze do celowania i terestyczne, szkła Galileusza, powiększające czterokrotnie lub więcej razy, części optyczne wszystkich powyższych szkieł i fotograficzne obiektywy o sile światła 3·5 do 6 i o ogniskowej ponad 18 centymetrów, wolno sprzedawać z wyjątkami, przewidzianymi w § 2., tylko na rzecz zarządu wojskowego lub osobom należącym do siły zbrojnej. Sprzedaż osobom, należącym do siły zbrojnej, wolno przedsięwziąć tylko za okazaniem zezwolenia, zaopatrzonego w pieczęć danego oddziału wojskowego.

§ 2.

Przedmioty, oznaczone w § 1., wolno sprzedawać bez ograniczenia przemysłowcom, mającym prawo wyrabiać te przedmioty albo handlować nimi.

Minister handlu może w poszczególnych przypadkach w porozumieniu z Ministrem wojny pozwolić na wyjątki od przepisu § 1.

§ 3.

Za przekroczenia postanowień tego rozporządzenia będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czynów tych nie mają ścigać sądy karne.

Jeżeli przekroczenie popełni przemysłowiec, można ponadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Handel wlr.

Urban wlr.

271.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 25. czerwca 1917

w sprawie zajęcia i oddania przedmiotów z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych i na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

§ 1.

Wytwórcy i handlarze winni resztę ze swych zapasów przedmiotów, wymienionych w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283, oddać według przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Wymienione poniżej przedmioty, o ile i tak już nie zostały zajęte po myśli rozporządzeń ministeryalnych z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283, i z dnia 30. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 434, zajmuje się obecnie dla celów wojennych i należy je oddać według przepisów niniejszego rozporządzenia.

4. Przedmioty, składające się w całości lub w przeważnej części z miedzi lub stopów miedzi, a mianowicie:

1. wszelkie drążki i rury rękojeściowe, ochronne, na dywany, na franki, na ręczniki i prześcieradła kąpielowe, zdobnicze i inne razem z podpórkami, wszelkie inne środki przymocowania i pierścienie, następnie chwytły i rączki wszelkiego rodzaju,

2. blachy kątowe, krawężne, cokołowe i inne blachy pokrywcze, wieszaki i opierzenia, w szczególności opony grzejników,

3. szyldy i tablice z nazwiskami, reklamowe, orientacyjne (n. p. co do piąter), wywieszki (n. p. u fryzjerów) i inne, emblemy, herby, litery i liczby metalowe, wyż 3 cm wysokie, tablice z numerami o wadze jednostkowej wyż 10 g do kluczy i inne tablice z numerami (n. p. do umieszczania na drzwiach do mieszkań i pokojów i nad nimi),

4. ozdoby, urządzenia, środki do przymocowania jak kule, guziki, łańcuszki, pierścienie na sznury, szczeble, listwy itp.,

5. kraty, jako to: kraty ochronne, wygarniające, oprawne, zdobnicze, o ile przedmioty, wyliczone w punktach 1. do 5., nie są umieszczone na pomnikach (statuach, tablicach pamiątkowych, nagrobkach itp.), następnie na meblach, świetlnikach lub drobnych przedmiotach, służących do użytku;

następnie

6. przystawki do pieców,

7. dzwony o średnicy do 25 cm, dzwonki i gongi,

8. pojedyncze przyrządy do palenia i garnitury do pisania, jakoteż inne pojedyncze towary galanteryjne,

9. donice na kwiaty,

10. haki (do wieszania), stojaki i wieszadła na suknie, kapelusze, laski, parasole,

11. urządzenia dla wystaw okiennych, jak stojaki, podpory, dźwigary, szyny, oparcia odzieżne itd. z wyjątkiem opierzeń portalów.

B. Przedmioty z czystego niklu, z platerowanej niklem blachy stalowej albo z aluminium, a mianowicie:

wszystkie sprzęty domowe, do gotowania, kuchenne i stołowe wraz z nakryciami, dalej naczynia do jedzenia i picia, miednice i wanny, w szczególności także tak wany „towar pasamoniczy“, z wyjątkiem elektrycznych przyrządów do gotowania.

Z przedmiotów, wyrabianych z platerowanej niklem blachy stalowej, zostają jednak zajęte i należy oddać tylko te, które wykazują 10% ze swej całej wagi albo więcej zawartości niklu.

§ 3.

Pod stopami miedzi po myśli § 2.: A rozumie się stopy miedzi z cynkiem, z cyną albo z niklem lub z kilkoma tymi metalami, jako to: mosiądz, tomłak, bronz, spiż, nowe srebro i jego specjalne stopy (niklę, tio, alpakę, argentan, srebro chińskie, alfenit, pakfong itd.).

Nie zajmuje się przedmiotów, które

1. są tylko powleczone mosiądzem, miedzią lub niklem,

2. są tylko platerowane miedzią lub stopami miedzi,

3. są zrobione z miedzi lub stopów miedzi i są ręcznie pędzone, grawirowane, cyzelowane, giloszowane, wykwaszane albo tauszerowane.

§ 4.

Przepisom tego rozporządzenia podlega każdy, kto przedmioty rodzaju, oznaczonego w § 2., posiada albo dla innych przechowuje; wytwórcy i handlarze podlegają tym przepisom ponadto co do zapasów, oznaczonych w § 1.

Obowiązek oddania rozciąga się co do sprzętów z niklu także na takie przedmioty, które pozostawiono posiadaczom przy sposobności oddania, zarządzanego rozporządzeniami z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. p. Nr. 283, i z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 181.

Przedmioty stanowiące część składową lub przynależność maszynowego urządzenia przedsiębiorstwa produkującego, nie podpadają pod przepisy niniejszego rozporządzenia.

Co do przedmiotów, znajdujących się w posiadaniu państwa lub zakładów państwowych, zostaną wydane osobne zarządzenia.

§ 5.

Postępowanie szczegółowe, jakiego należy się trzymać przy oddaniu, zostanie ogłoszone w poszczególnych gminach przez obwieszczenie.

W miarę potrzeby można zarządzić oddanie do przeznaczonych na to miejsc zbiórki, położonych w obrębie obszaru gminnego, ustanawiając termin oddania.

Zresztą objęcie skutecznie komisya odbiorcza, która ma się w tym celu udać na miejsce do obowiązane do oddania. W tym ostatnim przypadku winni posiadacze i przechowcy zaczekać na przybycie komisji odbiorczej. Także w tym jednak przypadku są oni obowiązani przedmioty, jakie oddać należy, przygotować do oddania, a to do chwili, wyznaczonej dla odbioru. Winni oni zatem ewentualnie za przybraniem do pomocy stojącego do dyspozycji personalu zdjęć tego rodzaju przedmioty oddać się mające, które dadzą się bez trudnych prac około ich zdjęcia odłączyć od innych przedmiotów, do jakich są przymocowane lub z jakimi są połączone. Odnosi się to w szczególności do wszystkich przedmiotów, które są tylko przysrubowane, przybite gwoździem, przymocowane kitem, przytwierdzone przez nietrudno dające się usunąć przynitowanie, alboweż w sposób pojedynczy wpuszczone w mur lub w kamień.

Przedmioty, których pozostawienie na miejscu jest wskazane koniecznym względem na bezpieczeństwo ciała — jak przebiegające od strony szybu poręcze w klatkach schodowych i kraty ochronne wind — winni posiadacze pozostawić niezdjęte aż do dostarczenia potrzebnych przedmiotów zastępczych.

§ 6.

Jeżeli obowiązany do oddania posiada przedmioty, których nie mógł zdjąć (§ 5., ustęp przed-

ostatni) albo których nie wolno było zdjąć (§ 5., ustęp ostatni), to winien on przed komisją odbiorczą wymienić tę okoliczność i odnośnie przedmioty.

Tylko co do naczyń niklowych i co do sprzętów aluminiowych można zarzucić, że są niezbędne. Posiadacz powinien się jednak ile możliwości postarać o przedmioty zastępcze także co do takich potrzebnych zresztą przedmiotów i to zawczasu przed przepisaniem dniem oddania.

§ 7.

Komisya odbiorcza rozstrzyga o oddaniu, o chwilowym lub trwałym pozostawieniu przedmiotów, których niezbędność podniósł posiadacz w myśl postanowień § 6. i wyznacza w razie potrzeby temu ostatniemu stosowny czasokres do dodatkowego ich oddania.

Jeżeli chodzi o przedmioty, których posiadacz nie mógł zdjąć (§ 5., ustęp przedostatni), w takim razie zarządzi komisya zdjęcie ich, o ile to jest wskazane. Jeżeli posiadacz zaniedbał będącego jego obowiązkiem oddania lub przygotowania do oddania bez dostatecznego powodu uniewinniającego, to ponosi on kosztą zarządzanego przez komisję odbiorczą zdjęcia i odbioru. Koszta te można ściągnąć w drodze egzekucji politycznej.

Jeżeli chodzi o przedmioty, których nie pozwala zdjąć konieczny względ na bezpieczeństwo ciała bez poprzedniego zastąpienia ich, natenczas może komisya odbiorcza wyznaczyć posiadaczowi czasokres dla sprawienia przedmiotów zastępczych, zdjęcia i oddania, o ile sprawienie przedmiotów zastępczych i zdjęcie może posiadacz skutecznie.

§ 8.

Zajęte przedmioty wolno sprzedać z wolnej ręki T. a. Centrali dla metali w Wiedniu albo biurom zakupna wspomnianego towarzystwa, upoważnionym specjalnie do zakupna tych przedmiotów, a to:

1. o ile jest przepisane oddanie do miejsca zbiórki, aż do chwili, przepisanej dla oddania,
2. w przypadkach, w których komisya odbiorcza ma się udać do obowiązane do zgłoszenia, aż do chwili komisyjnego spisania przedmiotów.

Przedmioty, stanowiące przynależność budynku albo będące środkami ruchu jakiegoś przedsiębiorstwa, wolno pozbywać z temi rzeczami aż do chwili, oznaczonej w punkcie 1. i 2.

Każde inne pozbycie i każde inne przerabianie jest zabronione.

§ 9.

Co do składu komisji odbiorczych, ich postępowania i co do ustanowienia komisji kontrolujących winny mieć zastosowanie postanowienia §§ 6. i 9. do 12. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 283 i § 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 181. Dla pozostawienia przedmiotów z powodu ich niezbędności są jednak stanowczemi postanowienia § 7. niniejszego rozporządzenia.

§ 10.

Kto przed władzą zataja posiadanie przedmiotów, zajętych niniejszem rozporządzeniem, nie

oddaje względnie nie przygotowuje, w sposób przepisany przedmiotów, które oddać należy, albo w inny sposób działa wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia lub wydanym na jego podstawie zarządzeniom władz, tego ukarze władza polityczna pierwszej instancji grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czynności te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Czapp wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIV. ... Wydana i rozesłana dnia 28. czerwca 1917.

Treść: *M* 272. Rozporządzenie, w sprawie zgłaszania worków.

272.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa rolnictwa z dnia 22. czerwca 1917, w sprawie zgłaszania worków.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

Przedmiot zgłaszania.

§ 1.

Obowiązkowi zgłaszania (§ 2.) podlegają:

Nowe oraz używane worki z jakiegokolwiek tkaniny, przeznaczone do magazynowania lub transportu towarów, i to bez względu na to, czy worki te są próżne, czy też częściowo lub całkiem pełne.

Obowiązani do zgłaszania.

§ 2.

Do zgłaszania zapasów są obowiązane:

1. osoby lub firmy, które w swych przedsiębiorstwach używają regularnie worków dla opakowania, względnie do magazynowania surowców lub fabrykatów lub też puszczejają w workach towary w obrót, jak młyny, fabryki cukru, sztucznych nawozów, cementu, wełny, sprzedający sól itp.;

2. osoby lub firmy, zajmujące się pożyczaniem worków;

3. osoby lub firmy, które zajmują się w sposób przemysłowy wyrabianiem i sprzedawaniem worków (zakłady konfekcyi worków, handlarze workami);

4. rolnicy (dzierżawcy), przedsiębiorstwa rolnicze (spółki);

5. przedsiębiorstwa magazynowe, domy składowe, składy, przedsiębiorstwa podwód itp.

Nieobowiązani do zgłaszania.

§ 3.

Ci, których zapasy worków we wszystkich gatunkach razem wynoszą mniej jak 500 sztuk, nie są obowiązani do zgłaszania.

Co do zgłaszania zapasów, będących własnością c. k. władz i urzędów, będą wydane osobne zarządzenia.

Termin i sposób zgłaszania.

§ 4.

Kto w myśl § 2., względnie § 3., tego rozporządzenia jest obowiązany do zgłaszania, winien zasoby znajdujące się w dniu 30. czerwca 1917 w jego przedsiębiorstwach (gospodarstwach) lub magazynach zgłosić najpóźniej do dnia 10. lipca 1917 w Ministerstwie handlu, w drodze Związku wojennego dla przemysłu konopnego i jutowego we Wiedniu, IX., Kolingasse 20. Worki, znajdujące się w dniu 30. czerwca 1917 w transporcie,

winne być zgłoszone przez odbiorcę bezzwłocznie po nadejściu przesyłki. Puste worki, zamagazynowane w celu przechowania u spedytorów, winny być zgłoszone nie przez tych ostatnich, lecz przez uprawnionych do rozrządzania nimi.

Wypożyczający worki (§ 2., punkt 2.) winni zgłaszać nietylko te zasoby, które znajdują się w ich magazynach, lecz również i pożyczone worki. Pożyczający nie potrzebują zgłaszać worków, pożyczonych od wypożyczających.

Zgłoszenia należy skutecznie wyłącznie na kartach, które otrzymuje się w Związku wojennym dla przemysłu konopnego i jutowego i wypełnić je we wszystkich rubrykach na podstawie osobnych przepisów, na tych kartach uwidocznionych. To samo zgłoszenie skutecznie należy w podobny sposób według stanu z dnia 30. września 1917 do 10. dnia następującego miesiąca a w dalszym ciągu w terminach, które ogłosi za każdym razem Ministerstwo handlu.

Utrzymywanie zapasów w ewidencji.

§ 5.

Kto jest w myśl powyższych przepisów obowiązany do zgłaszania zapasów, winien prowadzić księgę składową lub zapiski, w których ma się uwidocznić zapas zgłoszony w dniu 30. czerwca 1917, oraz każdy przybytek i każde zmniejszenie się zapasów (przez sprzedaż, zużycie itd.). Kto ma obowiązek zgłaszania dopiero w późniejszej chwili, winien

z tą chwilą rozpocząć prowadzenie księgi magazynowej, względnie zapisków.

Postanowienia końcowe.

§ 6.

Dla zabezpieczenia dotrzymania przepisów tego rozporządzenia może Ministerstwo handlu wyznaczyć własne organa kontrolne, które mają wstęp każdego czasu do wszystkich objętych tem rozporządzeniem przedsiębiorstw i którym na żądanie należy udzielić wglądu do wszystkich ksiąg przedsiębiorstwa, korespondencji i innych zapisków.

§ 7.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu nałożonych tem rozporządzeniem zobowiązań, będą władze polityczne I. instancyi karaty grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do sześciu miesięcy, o ile przekroczenia te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Urban wtr.

Seidler wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXV. — Wydana i rozesłana dnia 29. czerwca 1917.

Trość: (M 273. i 274.) 273. Obwieszczenie, w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu lipcu 1917. — 274. Reskrypt, dotyczący wydania nowych banknotów dwukoronowych z datą 1. marca 1917.

273.

Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 27. czerwca 1917,

w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu lipcu 1917.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 105, zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Ograniczenia, zarządzane w §§ 1. i 2. obwieszczenia z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 106, na marzec, a dotyczące się używania rotacyjnego papieru do druku na gazety, mają w taki sam sposób obowiązywać także w miesiącu lipcu 1917.

§ 2.

Obwieszczenie to wchodzi w życie w dniu 1. lipca 1917.

Mataja wlr.

274.

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 28. czerwca 1917,

dotyczący wydania nowych banknotów dwukoronowych z datą 1. marca 1917.

W dniu 9. lipca 1917 rozpocznie Bank austriacko-węgierski według umieszczonego poniżej obwieszczenia wydawanie nowych banknotów dwukoronowych z datą 1. marca 1917. Zwołanie w obiegu będących banknotów dwukoronowych z datą 5. sierpnia 1914 zastrzega się do czasu późniejszego.

Wimmer wlr.

Ogłoszenie

o wydaniu nowych banknotów po 2 korony z datą 1. marca 1917.

Dnia 9. lipca 1917 rozpocznie Bank austriacko-węgierski w swoich zakładach głównych w Wiedniu i w Budapeszcie jakoteż we wszystkich filiach wydawanie banknotów 2-koronowych z datą 1. marca 1917.

Opis nowych banknotów podany jest w do datku do niniejszego ogłoszenia.

Postanowienia, dotyczące się zwołania i wycofania obecnie w obiegu będących banknotów 2-koronowych z datą 5. sierpnia 1914, będą w swoim czasie osobno do wiadomości podane.

Budapeszt, dnia 28. czerwca 1917.

Bank austriacko-węgierski.

Popovics
gubernator.

Gutmann
radca generalny.

Schmid
sekretarz generalny.

Dodatek.

Opis dwukoronowego banknotu Banku austriacko-węgierskiego z roku 1917.

Banknoty dwukoronowe Banku austriacko-węgierskiego z roku 1917 w formie o szerokości 125 milimetrów a 83 milimetrów wysokości wykonane są na białym welinowym papierze.

Niemiecką stronę banknotu w czerwonym kolorze wykonaną obejmuje ozdobne obramowanie, które w górze między dwoma idealnymi głowami kobiet i po obu dolnych krawędziach nakrywa białą liczbą „2“ na czerwonym polu.

Miejsce w obramowaniu podzielone jest perlami liniami na trzy pola. Środkowe pole zawiera tekst banknotu w następującym porządku:

„Die Oesterreichisch-ungarische Bank
zahlt gegen diese Banknote bei ihren
Hauptanstalten in Wien und Budapest
sofort auf Verlangen

Zwei Kronen

in gesetzlichem Metallgelde. Wien, 1. März 1917.

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK

Popovics
Gouverneur

Zimmermann
Generalrat

Schmid
Generalsekretär“.

Obydwa boczne mniejsze pola zawierają określenie wartości w ośmiu językach krajowych i postanowienie karne, a mianowicie:

z lewej strony: **„DVĚ KORUNY** z prawej strony: **DVE KRONE**
„DWIE KORONY z lewej strony: **DVIJE KRUNE**

Die Nachmachung
der Banknoten wird
gesetzlich bestraft

Die Nachmachung
der Banknoten wird
gesetzlich bestraft

„ДВИ КОРОНИ
„DUE CORONE“,

„ДВИЈЕ КРУНЕ
„DOUE COROANE“.

Tło w czarnej farbie wykonane przedstawia w dolnej części wielkiego pola z napisami austriackiego orła cesarskiego, ujętego w podpisy firmy.

Na dolnej części obramowania znajduje się w zielonym kolorze oznaczenie liczby i seryi.

Węgierska strona banknotu również w czerwonej farbie wykonana przedstawia w ogólnych zarysach podobne obramowanie, jak strona niemiecka. Idealne głowy kobiet mieszczące się po obu górnych narożnikach są jednak połączone wstęgą, na której w środku białe na czerwonym polu widoczne jest oznaczenie wartości:

„KÉT KORONA“,

zaś w górze i w dole postanowienie karne:

„A bankjegyek utánzás a törvény szerint büntetetik.“

W dolnej części obramowania w prostokątnym wycinku znajduje się tekst węgierski:

„Az Osztrák-magyar bank e bankjegyért bárki kívánságára azonnal fizet bécsi és budapesti főintézetinél

„KÉT KORONA“

törvényes ércpénzt.

Bécs, 1917. évi márczius 1.én“

„OSZTRÁK-MAGYAR BANK

Popovics
kormányzó

Schreiber
főtanácsos

Schmid
vezérnök“.

Tło również w czarnej farbie wykonane przedstawia w polu z napisami z lewej strony firmy banku herb krajów korony św. Szczepana, po prawej zaś stronie monogram „OMB“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVI. — Wydana i rozesłana dnia 1. lipca 1917.

Trość: (№ 275.—278.) 275. Obwieszczenie w sprawie zmiany przepisów o wybijaniu 20-koronówek na rachunek prywatny. — 276. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 14. marca 1917. w sprawie uregulowania obrotu jakoteż ustanowienia cen najwyższych za sztuczny miód i melasę. — 277. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych za pewne gatunki towarów cukrowych (cukierków, cukru lodowatego). — 278. Ustawa o prowadzeniu gospodarstwa państwowego od dnia 1. lipca do dnia 31. października 1917.

275.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 27. czerwca 1917,

w sprawie zmiany przepisów o wybijaniu 20-koronówek na rachunek prywatny.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 13. grudnia 1892, Dz. u. p. Nr. 216, o wybijaniu 20-koronówek na rachunek prywatny, zmienia się w porozumieniu z królewsko-węgierskim Ministerstwem skarbu, z mocą obowiązującą od dnia 1. lipca 1917, jak następuje:

Ustęp 3. w rozdziale 4, l. 2, opiewać będzie:

Od każdej z tych dwóch prób płaci się zaraz po 1 K 50 h, a zatem razem należność za próbę w kwocie 3 K. Wycinki zostają własnością dostarczyciela.

Rozdział B, l. 2, ustęp 3. opiewać będzie;

Za próby z tego powodu wykonywane nie opłaca się jednak większej należności niż 3 K.

Wimmer wlr.

276.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 28. czerwca 1917,

k którem zmienia się rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 14. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 112, w sprawie uregulowania obrotu jakoteż ustanowienia cen najwyższych za sztuczny miód i melasę.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, jak następuje:

Artykuł I.

§ 3. rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 14. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 112, opiewać będzie:

Dla sprzedaży sztucznego miodu i melasy przez producenta ustanawia się cenę najwyższą jak następuje:

za sztuczny miód:

przy sprzedaży w beczułkach, w kubiach albo w wiadrach (nie licząc opakowania) K 155.—;

przy sprzedaży w opakowaniu ze szkła (nie licząc opakowania) . . . K 180.—;

przy sprzedaży w pakietach papierowych albo w kartonach (wraz z opakowaniem) . . . „ 200.—;

za melasę w beczkach drewnianych (nie licząc opakowania) . . . „ 140.—;

Inne opakowanie jest niedozwolone.

Te ceny najwyższe rozumie się za 100 *kg* ciężaru netto za zapłatą gotówką od stacyi kolejowej miejsca produkcji.

Artykuł II.

§ 4. rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 14. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 112, opiewać będzie:

Przy sprzedaży miodu sztucznego i melasy w drobnym handlu, t. j. przy oddawaniu w ilościach poniżej 5 *kg* bezpośrednio do rąk konsumenta, nie wolno przekraczać następujących cen:

za sztuczny miod:

przy sprzedaży bez opakowania (wybrany) z beczulek, kublów albo wiader . . . K 1.90;

przy sprzedaży w opakowaniach ze szkła . . . „ 2.20;

przy sprzedaży w pakietach papierowych (kartonach) . . . „ 2.40;

za melasę . . . „ 1.70.

Te ceny najwyższe rozumie się za 1 *kg* netto przy zapłacie gotówką.

Artykuł III.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

277.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 29. czerwca 1917,

tyczące się ustanowienia cen najwyższych za pewne gatunki towarów cukrowych (cukierków, cukru lodowatego).

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się, zmieniając rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 107, co następuje:

§ 1.

Przy sprzedaży podanych poniżej towarów cukrowych (cukierków, cukru lodowatego) przez producenta dalszemu sprzedawcy nie wolno przekraczać następujących cen za 100 *kg*:

I. za cukierki karmelkowe, cukierki kamyżkowe i inne sorty takiej samej wartości (cukierki miętowe itp.) . . . K 305.—;

II. za pomadki (pojedyncze), dragées (pojedyncze) i inne sorty takiej samej wartości . . . „ 335.—;

III. za karmelki nienadziewane, zawijane w papierek . . . „ 345.—;

IV. za nadziewane cukierki karmelkowe, cukierki jedwabne (Fourrés) . . . „ 375.—;

V. za galaretki lub artykuły klejowate (pojedyncze sorty) . . . „ 375.—;

VI. za karmelki nadziewane, zawijane w papierek . . . „ 415.—;

VII. za karmelki mleczne, zawijane w papierek . . . „ 550.—;

VIII. za cukier lodowaty . . . „ 205.—.

Te najwyższe ceny rozumie się przy sprzedaży za gotówkę z 2% sconto od fabryki, względnie od miejsca produkcji za ciężar netto bez opakowania.

§ 2.

Przy drobnej sprzedaży towarów cukrowych (cukierków, cukru lodowatego) nie wolno przekraczać następujących cen:

I. za cukierki karmelkowe, cukierki kamyżkowe i inne sorty takiej samej wartości (cukierki miętowe itp.) za 1 *kg* K 4.25, za 10 *dkg* 43 h, za 3 *dkg* 13 h, za 1 *dkg* 5 h;

II. za pomadki (pojedyncze), Dragées (pojedyncze) i za inne sorty takiej samej wartości za 1 *kg* K 4.75, za 10 *dkg* 48 h, za 3 *dkg* 15 h, za 1 *dkg* 5 h;

III. za karmelki nienadziewane, zawijane w papierek, za 1 *kg* K 4.75, za 10 *dkg* 48 h, za 3 *dkg* 15 h, za 1 *dkg* 5 h;

IV. za nadziewane cukierki karmelkowe, cukierki jedwabne (Fourrés) za 1 *kg* K 5.25, za 10 *dkg* 53 h, za 3 *dkg* 16 h, za 1 *dkg* 6 h;

V. za galaretki albo artykuły klejowate (pojedyncze sorty) za 1 *kg* K 5.25, za 10 *dkg* 53 h, za 3 *dkg* 16 h, za 1 *dkg* 6 h;

VI. za karmelki nadziewane, zawijane w papierek, za 1 *kg* K 5.75, za 10 *dkg* 58 h, za 3 *dkg* 18 h, za 1 *dkg* 6 h;

VII. za karmelki mleczne, zawijane w papierek, za 1 *kg* K 7.50, za 10 *dkg* 75 h, za 3 *dkg* 23 h, za 1 *dkg* 8 h;

VIII. za cukier lodowaty za 1 kg K 2·65, za 10 dkg 27 h, za 5 dkg 14 h.

Ceny rozumie się za ciężar netto.

Przy sprzedaży w opakowaniach (skrzynkach, kartonach, torebkach itp.) można doliczyć do ceny wartość własnych kosztów opakowania.

§ 3.

Sprzedaż towarów cukrowych, wymienionych w §§ 1. i 2., oraz tak zwanych artykułów cząstkowych wolno przedsiębrać tylko na wagę.

§ 4.

Przy drobnej sprzedaży tych towarów cukrowych winni przemysłowcy uwidocznic ceny sprzedaży według ciężaru przy samym towarze na miejscu wyraźnie widocznem i pismem dobrze czytelnem.

§ 5.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile czyny te nie podlegają surowszej karze, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywną do 2000 K albo aresztem do trzech miesięcy, o przy okolicznościach obciążających grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli zachodzą wymogi, przewidziane w § 133. b, ustęp 1., lit. a), ustawy przemysłowej, można orzec utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tym samym dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 107.

Höfer wlr.

278.

Ustawa z dnia 30. czerwca 1917

o prowadzeniu gospodarstwa państwowego od dnia 1. lipca do dnia 31. października 1917.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Rząd do ściągania podatków, danin i opłat skarbowych w czasie od dnia 1. lipca

do dnia 31. października 1917 w myśl istniejących norm.

Wydatki państwowe należy w tym czasie pokrywać na rachunek mającego się ustanowić w drodze ustawowej preliminarza państwowego na rok administracyjny 1917/18.

§ 2.

Pod warunkiem, że kraje korony św. Szczępana w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. października 1917, uiszczą swój udział w wydatkach na sprawy wspólne według stosunku, ustalonego w ustawie z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 280, należy w tym samym czasie uiszczyć na rachunek preliminarza państwowego na rok 1917/18 także udział, przypadający na Austryę.

Skoro zatwierdzone uchwały obydwu Delegacji ustanowią preliminarz wspólnych wydatków i dochodów na rok administracyjny 1917/18 lub na część tego roku, sumy udziałów, przypadające według tych uchwał za pierwsze cztery miesiące na Austryę, stanowią górną granicę udziałów, które mają być uiszczone.

§ 3.

Upoważnia się Rząd:

1. aby środki na pokrycie nadzwyczajnych, spowodowanych przez wojnę wydatków, w czasie od dnia 1. lipca do 31. października 1917, tudzież na pokrycie wydatków państwowych, niepokrytych dochodami państwowymi w roku administracyjnym 1916/17, aż do kwoty 6.000 milionów koron uzyskał w drodze operacji kredytowych, jednakowoż z wykluczeniem wydawania nieumarzającej się renty;

2. aby zaprolongował dłużne kwoty, zapadające w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. października 1917 i

3. aby na zaspokojenie nieudwłocznych, stosunkami wojennymi wywołanych potrzeb przyjął gwarancję za dodatkowem usprawiedliwieniem.

Zaprolongowanych i pogwarantowanych kwot nie wlicza się do wyżej podanej kwoty maksymalnej.

§ 4.

Upoważnia się Ministra skarbu do pozbycia w czasie od dnia 1. lipca do 31. października 1917 bez poprzedniego osobnego zezwolenia Rady państwa i tylko pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia;

nieruchomej własności państwa aż do wartości ogólnej 900.000 K, jeżeli wartość szacunkowa poszczególnego przedmiotu nie przenosi kwoty 50.000 K;

do obciążenia nieruchomości państwa służebnościami aż do wartości ogólnej 200.000 K, jeżeli wartość prawa, które ma być nadane, nie przenosi w poszczególnym przypadku 50.000 K;

do zezwolenia spółkom, którym przysługuje użytkowanie państwowych kolei żelaznych, na sprzedaż zbytecznych gruntów państwowych kolei żelaznych z zastrzeżeniem odpowiedniego odszkodowania skarbu państwa za zrzeczenie się prawa własności, i to także wówczas, jeżeli wartość szacunkowa poszczególnego przedmiotu przenosi kwotę 50.000 K;

i do obciążenia nieruchomości państwa prawami budowl.

§ 5.

Wymienionych w § 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. czerwca 1915, Dz. u. p. Nr. 180, kredytów na budowy kolejowe, na których użycie do dnia 30. czerwca 1917 zezwolono w § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 430, można użyć do dnia 31. października 1917.

§ 6.

Za podstawę dla centralnego zamknięcia rachunkowego, które stosownie do rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. listopada 1866, Dz. u. p. Nr. 140, ma być zestawione za rok administracyjny 1916/17 ma służyć zamiast ustawy skarbowej zestawienie wydatków i dochodów państwowych za ten rok administracyjny, które będzie wydane rozporządzeniem całego Ministerstwa.

§ 7.

Wykonaniem tej ustawy, która wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1917, zajmie się Minister skarbu.

Laxenburg, dnia 30. czerwca 1917.

Karol włr.

Seidler włr.

Toggenburg włr.

Ćwikliński włr.

Schauer włr.

Ertl włr.

Czapp włr.

Höfer włr.

Mataja włr.

Banbans włr.

Homann włr.

Wimmer włr.

Twardowski włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVII. — Wydana i rozesłana dnia 3. lipca 1917.

Treść: (№ 279. i 280.) 279. Rozporządzenie, dotyczące dokonywania przez pocztową Kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi VI. austriackiej pożyczki wojennej — 280. Rozporządzenie, w sprawie wypłacania kuponów szóstej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe.

279.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, sprawiedliwości i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrotową z dnia 23. maja 1917,

dotyczące dokonywania przez pocztową Kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi VI. austriackiej pożyczki wojennej.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 212, dotyczącego dokonywania przez pocztową Kasę oszczędności wypłat procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacyi wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owych austriackich pożyczek wojennych, mają zastosowanie także do wypłaty procentów od VI. austriackiej pożyczki wojennej, a to od wolnej od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owej amortyzacyjnej pożyczki państwowej i od wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owych bonów skarbu państwa.

Spitzmüller wlr.

Urban wlr.

Schenk wlr.

280.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 20. czerwca 1917,

w sprawie wypłacania kuponów szóstej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe.

1. Kupyony szóstej austriackiej pożyczki wojennej, a mianowicie od sztuk po 50 K, 100 K, 200 K, 1000 K i 2000 K, wolnej od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owej amortyzacyjnej pożyczki państwowej, oraz od sztuk po 1000 K wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owych bonów skarbu państwa, będą wypłacały te urzędy pocztowe, które według punktu 1. rozporządzenia z dnia 13. września 1915, Dz. u. p. Nr. 274, uprawnione są do wypłacania kuponów pożyczki wojennej.

Upoważnienie eraryalnych urzędów pocztowych oraz znajdujących się w miejscu siedziby eraryalnego urzędu pocztowego klasowych urzędów pocztowych do wyjątkowego wypłacania kuponów ogłosi się przez przybicie obwieszczenia w odnośnych urzędach pocztowych.

2. Postanowienia punktu 2. do 6. wspomnianego rozporządzenia mają zastosowanie także do wypłacania kuponów szóstej pożyczki wojennej.

Spitzmüller wlr.

Urban wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 6. lipca 1917.

Treść: (M 281. i 282.) 281. Rozporządzenie, dotyczące zmiany siedziby inspektora zaopatrzenia w węgle dla okręgów rewirowych urzędów górniczych w Falknowie i Lokiecie. — 282. Rozporządzenie o ochronie najmobierców w pewnych gminach w Czechach, na Śląsku i w Galicyi.

281.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa robót publicznych z dnia 29. czerwca 1917,

dotyczące zmiany siedziby inspektora zaopatrzenia w węgle dla okręgów rewirowych urzędów górniczych w Falknowie i Lokiecie,

Zmieniając rozporządzenie Ministra robót publicznych z dnia 11. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 220, w sprawie ustanowienia inspektorów zaopatrzenia w węgle, zarządzam, co następuje:

Siedzibę inspektora zaopatrzenia w węgle dla okręgów rewirowych urzędów górniczych w Falknowie i Lokiecie przenosi się z Falknowa do Karlsbadu.

Homann wr.

282.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, Kierownika Ministerstwa robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 5. lipca 1917

o ochronie najmobierców w pewnych gminach w Czechach, na Śląsku i w Galicyi.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmobierców, zarządza się:

(1) Postanowienia powyższego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokalów handlowych w następujących gminach:

1. Czechy.

Bergesgrün, Łom, Brüx, Komorzany, Kopisty, Maltheyr, Dolny Jirzetin, Dolny Litwinów, Górny Jirzetin, Górny Litwinów, Trzebuszice, Czauusz i Louka (powiat polityczny Brüx).

2. Śląsk.

Polska Ostrawa (powiat polityczny Frydek).

3. Galicya.

Sambor.

(2) Postanowienia tego rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń czynszu najmu, które po następujących dniach rozstrzygających stały się skutecznymi albo zostały umówione. Jako dnie rozstrzygające ustanawia się

dzień ogłoszenia niniejszego rozporządzenia dla gmin, wymienionych pod l. 1;

dzień 1. lutego 1917 dla Polskiej Ostrawy (l. 2.):

dzień 1. stycznia 1917 dla Sambora (l. 3).

(3) Postanowienia tego rozporządzenia odnoszą się również do tych podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach w Polskiej Ostawie i w Samborze, które zostały umówione po dniu 27. stycznia 1917.

(4) Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIX. — Wydana i rozestana dnia 7. lipca 1917.

Treść: (№ 283. i 284.) 283. Rozporządzenie, w sprawie zaprzestania prowadzenia indeksu kosztowności w cywilno-sądowym urzędzie depozytowym w Bernie. — 284. Rozporządzenie o ustaniu mocy obowiązującej rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914, z dnia 4. listopada 1914 i z dnia 27. grudnia 1916.

283.

Rozporządzenie Kierowników Ministerstw sprawiedliwości i skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 1. lipca 1917,

w sprawie zaprzestania prowadzenia indeksu kosztowności w cywilno-sądowym urzędzie depozytowym w Bernie.

Zaprzestaje się prowadzenia indeksu kosztowności, przepisanego w § 61., ustęp 6. instrukcji dla cywilno-sądowego urzędu depozytowego w Bernie (rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości i skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 1. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 105) i uchyla się § 61., ustęp 6., tej instrukcji.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

284.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 6. lipca 1917

o ustaniu mocy obowiązującej rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 156, z dnia 4. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 307, i z dnia 27. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 427.

Izba posłów Rady państwa powzięła w dniu 6. lipca 1917 na zasadzie § 14. ustawy zasa-

dnicznej o reprezentacji państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, następującą uchwałę:

„Odmawia się zatwierdzenia rozporządzeniom cesarskim z dnia 7. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 189, z dnia 2. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 6, i z dnia 27. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 427, o czasowym zawieszeniu działalności sądów przysięgłych, tudzież rozporządzeniom cesarskim z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 156, i z dnia 4. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 307, w sprawie czasowego poddania osób cywilnych pod sądownictwo wojskowe.“

Powyższe rozporządzenia cesarskie, o ile ich moc obowiązująca już i tak nie wygasła, utraciły wobec tego według § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa swą prowizoryczną moc ustawy i obecnie uchyla się je.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Seidler wlr.

Höfer wlr.

Toggenburg wlr.

Mataja wlr.

Ćwikliński wlr.

Banhaus wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

Ertl wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

Twardowski wlr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXX. — Wydana i rozesłana dnia 10. lipca 1917.

Treść: № 285. Rozporządzenie, w sprawie zmiany szóstego wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII.

285.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. lipca 1917,

w sprawie zmiany szóstego wydania cennika
lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII.

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia
1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej

uregulowania aptekarstwa, zarządza się, co na-
stępuje:

§ 1.

Cennik lekarstw, ogłoszony rozporządzeniem
ministeryalnym z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p.
Nr. 141, ma opiewać co do wymienionych
w dalszym ciągu artykułów, jak następuje:

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Gramy	Ha- lerze
Acetum Scillae	100	65
Aether	10	35
„	100	285
„	200	430
„	500	855
Aether pro narcosi*)	100	470
Alcohol absolutus	100	225
Aqua aromatica spirituosa	100	65
Aqua Cinnamomi	100	60
Chloroformium	10	30
„	100	240
„	200	360
„	500	720
Chloroformium pro narcosi*)	100	425
Collodium	100	155
Collodium elasticum	100	165
Collyrium adstringens luteum	100	40
Extractum Chinae fluidum	100	415
Extractum Colae fluidum	10	60
„ „ „	100	465

*) Wraz z brunatną flaszeczką zaopatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Ha- lerze
Spiritus aromaticus	10	25
” ”	100	185
Spiritus camphoratus	100	140
” ”	200	210
Spiritus Carvi	10	20
” ”	100	155
Spiritus Formicarum	10	20
” ”	100	150
Spiritus Juniperi	100	135
Spiritus Lavandulae	10	20
” ”	100	155
Spiritus Menthae piperitae	10	25
” ” ”	100	185
Spiritus Rosmarini	100	135
Spiritus saponatus	100	130
” ”	200	195
Spiritus Saponis kalini	100	160
” ” ”	200	240
Spiritus Sinapis	10	25
” ”	100	180
Spiritus Vini	100	130
Spiritus Vini dilutus	100	95
Tinctura Absinthii composita	10	20
” ” ”	100	155
Tinctura Aloës composita	10	20
” ” ”	100	150
Tinctura Arnicae	10	20
” ”	100	160
Tinctura aromatica	10	25

Taksa za przyprawy lekarstw, wymienionych w spisie do farmakopei.

	Gramy	Ha- lerze
Linimentum chloroformiatum	10	25
Linimentum saponato-camphoratum cum Kalio iodato	10	30
Tinctura gingivalis	10	30
" " "	100	225
Tinctura odontalgica	10	50
Tinctura Ruscii aetherea	10	25
" " "	100	185
Tinctura stomachica	100	305

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.

Toggenburg wtr.

Z c. k. nadwornej i państwowej drukarni.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXI. — Wydana i rozesłana dnia 11. lipca 1917.

Trosć: (M 286.—289.) 286. Rozporządzenie, dotyczące obrotu nasieniem. — 287. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia najwyższych cen za świeże ogórki. — 288. Rozporządzenie, w sprawie zaprowadzenia świadczeń przewozowych dla ogórków. — 289. Rozporządzenie w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże morele (aprykozy).

286.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 5. lipca 1917,

dotyczące obrotu nasieniem.

Na zasadzie § 4. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 235, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia tego rozporządzenia rozciągają się na zboże i owoce strączkowe, przyczem po myśli rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 235, za zboże uważać należy: pszenicę, orkisz, żyto, jęczmień, hreczkę, owies, proso i kukurydzę; za owoce strączkowe: groch, fasolę, soczewicę, wykę, dziki groch i łubin.

Zboże.

§ 2.

Rozróżnia się cztery kategorie zboża do zasiewu, a mianowicie:

- a) nasienie własnego zbioru (nasienie oryginalne),
- b) pierwszy plon uzyskany z nasienia własnego zbioru,
- c) dalszy plon i gatunki krajowe,
- d) nasienie zwyczajne.

§ 3.

Kategorie, wymienione w § 2. pod a, b i c, podlegają postępowaniu badawczemu, które przeprowadzają powołane do tego przez Ministerstwo rolnictwa komisje uznawcze dla nasion; komisje te postępują przytem według wskazówek udzielonych im przez Ministerstwo rolnictwa.

Komisje uznawcze dla nasion, upoważnione do uznania nasienia, będą ogłoszone przez Ministerstwo rolnictwa.

§ 4.

Uznane nasienie własnego zbioru może być sprzedane z wolnej ręki, jednakże zawsze tylko w imieniu Wojennego Zakładu obrotu zbożem i tylko przez tych hodowców, których Ministerstwo rolnictwa na wniosek właściwej komisji uznawczej dla nasion do tego upoważni i Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem wymieni.

Hodowcy, którzy zamierzają uczynić użytek z tego upoważnienia, mają swe podania wystosowane do Ministerstwa rolnictwa wnieść do komisji uznawczej, powołanej do postawienia wniosku, i podać w tem podaniu dokładne oznaczenie miejsca uprawy (miejscowość, pocztę i stację załadowania) oraz rodzaj, gatunek i w przybliżeniu ilość nasienia.

§ 5.

Na podstawie udzielonego zezwolenia mogą hodowcy żądać za sprzedawane nasienie własnego zbioru prócz ceny objęcia, ustalonej w drodze

rozporządzenia, nadto dodatek aż do 20 koron od 100 *kg.*

§ 6.

Nasienie własnego zbioru wolno sprzedawać tylko w naczyniach (workach itp.), zamkniętych (plombowanych) przez komisję uznawczą, względnie przez ustanowione przez nią organa.

Należytość za umieszczenie zamknięcia każdego naczynia (worka itp.) ustanawia się na 10 h. Hodowca winien nadto pokryć normalne koszty podróży plombującego organu.

§ 7.

O każdej sprzedaży nasienia własnego zbioru winien sprzedawca donieść najpóźniej w ciągu trzech dni istniejącej w kraju filii Wojennego Zakładu obrotu zbożem, wymieniając kupującego.

§ 8.

Uznane nasienie wymienionych w § 2. pod *b* i *c* kategorii może posiadacz sprzedawać tylko przez Wojenny Zakład obrotu zbożem podanym mu do wiadomości kupującym; ma on przytem dostarczyć dowodu dokonanego uznania (§ 3.),

§ 9.

Na podstawie oferty kupującego, którą się ma przedłożyć Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem, może posiadacz za nasienie domagać się po myśli § 8. prócz ceny objęcia, ustanowionej w drodze rozporządzenia do dnia 15. grudnia 1917 przy zbożu ozimem a do 31. maja 1918 przy zbożu jarem i pszenicy przewódce za pierwszy plon (§ 2. *b*) dodatku aż do 12 koron, a za dalszy plon i gatunki krajowe (§ 2. *c*) dodatku aż do 8 koron od 100 *kg.*

Należytości, przypadające komisjonerowi Wojennego Zakładu obrotu zbożem i samemu Zakładowi, ponosi kupujący.

§ 10.

Wymiana nasienia pomiędzy zaopatrującymi się nasieniem własnem (nasieniem własnego zbioru) dozwolone jest w obrębie jednej i tej samej gminy za zgodą naczelnika gminy, pomiędzy różnymi gminami jednego powiatu politycznego za zezwoleniem politycznej władzy powiatowej a pomiędzy gminami różnych powiatów politycznych lub krajów za zezwoleniem politycznej władzy krajowej, względnie politycznych władz krajowych.

Przy takiej zamianie można za lepszy towar umówić się o nadpłatę do 3 koron od 100 *kg.*, niezależnie od wyrównania różnicy pomiędzy cenami objęcia obowiązującymi dla różnych gatunków zboża.

Urząd powołany do udzielania zezwolenia winien o udzieleniu każdego zezwolenia zawiadomić jedynie Wojenny Zakład obrotu zbożem.

Owoce strączkowe.

§ 11.

Przy nasieniu wymienionych w § 1. owoców strączkowych rozróżnia się 2 kategorie, a mianowicie: *a*) uznanie nasienie i *b*) zwyczajne nasienie.

§ 12.

Uznanie (§ 11. *a*) uskuteczniają komisje uznawcze dla nasion (§ 3.), powołane do tego przez Ministerstwo rolnictwa.

Przy sprzedaży można żądać za uznane nasienie tytułem dodatku w najwyższym wymiarze do 25% ceny objęcia, ustanowionej w drodze rozporządzenia dla odnośnych owoców strączkowych, tej kwoty, którą właściwa komisja uznawcza dla nasion uzna za odpowiednią.

Sprzedaż odbywa się tylko przez Wojenny Zakład obrotu zbożem.

§ 13.

W ogrodach warzywnych, w których owoce strączkowe hoduje się celem użycia ich jako zielonej jarzyny, można cały plon pozostawionych dla dalszego prowadzenia gospodarstwa nasienników użyć do zasiewu we własnem przedsiębiorstwie.

§ 14.

Uprawnionym handłom nasion i korporacyom rolniczym w obrębie państwa może Ministerstwo rolnictwa zezwolić na pobieranie uznanych owoców strączkowych z pewnych oznaczonych przedsiębiorstw na wniosek tej komisji uznawczej dla nasion, która odnośnie nasienie uznała.

Ministerstwu rolnictwa zastrzega się oznaczenie w porozumieniu z Urzędem dla żywienia ludności tych ilości, jakie mogą być pobrane, tudzież ograniczenie cen dla dalszej sprzedaży.

Ewentualna odmowa następuje bez podania powodów.

§ 15.

W podaniach o zezwolenie na pobieranie (§ 14.), które mają być skierowane do Ministerstwa

rolnictwa i wnoszone do właściwej komisji uzawczej dla nasion, wymienić należy: producenta nasion (imię i nazwisko oraz siedzibę przedsiębiorstwa); rodzaj, gatunek i ilość nasienia; dodatek, ustanowiony przez komisję uznawczą (§ 12.), i cenę, jaką pobierać się zamierza przy rozsprzedaży.

O decyzji Ministerstwa rolnictwa zostaną zawiadomione tak osoby, interesowane w sprawie poboru nasienia, jak i Wojenny Zakład obrotu zbożem.

Zawiadomienie to mają strony interesowane w sprawie poboru okazać na każdorazowe żądanie pełnomocnikom Wojennego Zakładu obrotu zbożem.

§ 16.

Przy rozsprzedaży można nasienie takie puszczać w obrót tylko w naczyniach zamkniętych, na których ma być uwidoczniiony gatunek nasienia oraz imię i nazwisko producenta. Owoce strączkowe, pobrane na nasienie, mogą być użyte do uprawy tylko w granicach państwa.

§ 17.

Każdy handel nasion i każda korporacja rolnicza winny prowadzić książkę zapiskową o pobranych do rozsprzedaży ilościach nasion owoców strączkowych, w którejto książce musi być uwidocznione imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania producenta nasion, tudzież granicę cen (§ 14.), ustanowioną dla dalszej sprzedaży przez Ministerstwo rolnictwa.

Władza i Wojenny Zakład obrotu zbożem mogą przez swych pełnomocników tę książkę zapiskową przeglądać każdej chwili.

Postanowienia ogólne.

§ 18.

Nasienie zwyczajne będzie przydzielat Wojenny Zakład obrotu zbożem po cenach, ustanowionych przez Urząd dla żywienia ludności, tym przedsiębiorstwom rolniczym, które nie mogą pokryć swego zapotrzebowania nasienia z własnego zbioru (§ 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. maja 1917. Dz. u. p. Nr. 235) albo potrzebują nasienia obcego zbioru celem zmiany nasienia. Za takie dobrze oczyszczone nasienie należy dostarczającym je rolnikom w razie jego użycia na zasiew zapłacić dodatek w kwocie 5 koron do ustanowionej ceny objęcia.

§ 19.

Obrót uznanem nasieniem wymienionych w § 2. pod *b* i *c* oraz w § 11. pod *a* kategorii, następnie ocenianie i przydzielanie zwyczajnego

nasienia, dostarczonego przez komisjonerów Wojennego Zakładu obrotu zbożem i zgłoszonego w odnośnej filii, może Ministerstwo rolnictwa poruczyć w porozumieniu z Urzędem dla żywienia ludności i po wysłuchaniu Wojennego Zakładu obrotu zbożem głównym korporacyom rolniczym: przydzielanie skutecznie w takim razie główna korporacja rolnicza w porozumieniu z filią; w innych przypadkach Wojenny Zakład obrotu zbożem i jego filie posługiwać się będą przy wyborze i przydzielaniu odpowiedniego nasienia fachową opinią rad kultury krajowej względnie towarzystw gospodarskich tam, gdzie poprzednie nie istnieją.

§ 20.

Każdy producent nasienia jest obowiązany przy dostawie trzymać się ściśle próbek; ręczy on za prawdziwość oznaczenia gatunków i jakość nasienia.

§ 21.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podpadają pod postanowienia karne § 34. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. maja 1917. Dz. u. p. Nr. 235.

§ 22.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Ertl wlr.

287.

Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności z dnia 10. lipca 1917,

w sprawie ustanowienia najwyższych cen za świeże ogórki.

Na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zapatrywaniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, rozporządza się:

Ceny dla producentów.

§ 1.

Przy sprzedaży ogórków na sałatę i ogórków do kwaszenia pochodzenia tutejszokrajowego w świeżym stanie przez producenta od miejsca produkcji nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. Za ogórki wielkie (ogórki do obierania i ogórki na sałatę), a mianowicie:

- a) za ogórki, których kopa (60 sztuk) waży więcej niż 12 kg . . . . . K 20.—
 b) za ogórki, których kopa waży więcej niż 5 a najwyżej 12 kg . . . . . „ 30.—

2. za ogórki małe (ogórki do kwaszenia), a mianowicie:

- a) za ogórki o wadze jednej kopy ponad 2 kg do 5 kg . . . . . K 40.—
 b) za ogórki o wadze jednej kopy od 1 do 2 kg . . . . . „ 55.—

Powyższe ceny najwyższe rozumie się za 100 kg zdrowego towaru, nadającego się na targ (zielone, długie) od miejsca produkcji bez opakowania.

Ceny najwyższe nie mają zastosowania do ogórków hodowanych w cieplarniach ani do tak zwanych korniszonów (ogórków o wadze jednej kopy poniżej 1 kg).

Powyższe ceny najwyższe podwyższa się przy sprzedaży ogórków przez producenta na targach • K 3.— a przy dostawie przez producenta do wyrobni fabrykanta albo do sklepu handlarza drobiazgowego o K 1-50 za 100 kg.

Ceny dla handlu hurtownego.

§ 2.

Przy sprzedaży ogórków tutejszego pochodzenia w świeżym stanie przez hurtownika na targach, o ile nie sprzedaje się w ilościach poniżej 10 kg do rąk konsumenta, albo przerabiającym ogórki lub handlarzom drobiazgowym także poza obrębem targów nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

W Czechach We wszy-
i na Mora- stkich innych
wach: krajach ko-
ronnych:

1. Za ogórki wielkie (ogórki do obierania i ogórki na sałatę), a mianowicie:

- a) za ogórki o wadze jednej kopy powyżej 12 kg . . . K 25.— K 30.—
 b) za ogórki o wadze jednej kopy ponad 5 do 12 kg . „ 35.— „ 40.—

2. Za ogórki małe (ogórki do kwaszenia), a mianowicie:

- a) za ogórki o wadze jednej kopy ponad 2 do 5 kg . „ 45.— „ 50.—
 b) za ogórki o wadze jednej kopy od 1 do 2 kg . . . „ 60.— „ 65.—

Ceny rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ. Obejmują one także koszty transportu i dowozu na targ lub do sklepu handlarza drobiazgowego, względnie do wyrobni fabrykanta.

§ 3.

Za zgodą Urzędu dla wyżywienia ludności może polityczna władza krajowa w razie szczególnie wielkiego oddalenia miejsca konsumpcji od miejsc produkcji zezwolić wyjątkowo na dodatki do ustanowionych w § 2. cen najwyższych.

Ceny dla handlu drobiazgowego.

§ 4.

Ceny najwyższe dla handlu drobiazgowego ogórkami w świeżym stanie ustanowi polityczna władza krajowa lub za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa z początkiem mocy obowiązującej najdalej od dnia 20. lipca 1917.

Ceny od dnia 20. sierpnia.

§ 5.

Począwszy od dnia 20. sierpnia 1917 następuje niżenie cen dla producentów i handlarzy hurtownych, o K 5.— od 100 kg. Polityczne władze krajowe lub za ich upoważnieniem polityczne władze powiatowe mają odpowiednio do tego zniżyć z mocą obowiązującą od dnia 20. sierpnia ceny dla handlu drobiazgowego.

Postanowienia karne.

§ 6.

Kto za świeże ogórki żąda ceny wyższej od cen najwyższych, w niniejszym rozporządzeniu lub na podstawie tego rozporządzenia ustanowionych, każe je sobie lub komu innemu płacić lub przyrzec, będzie karany przez polityczną władzę powiatową aresztem od jednego tygodnia do 6 miesięcy, o ile czyn nie podpada pod karę surowszą. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do 10.000 K.

Takim samym karom, jak sprawca podlega ten, kto drugiego do jednego z takich czynów podnawia lub przy jego spełnianiu współdziała.

W razie ukarania można także orzec o utracie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

W orzeczeniu karnym można orzec także o przepadku towarów, do których czynu karygodny

się odnosi. bez względu na to, czy one do sprawy należą, albo o przypadku uzyskanej za nie ceny kupna na rzecz państwa.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 12. lipca 1917.

Höfer wtr.

288.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 10. lipca 1917,

w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych dla ogórków.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916. Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przesyłki świeżych lub kiszonych ogórków w ilościach o wadze 25 *ky* lub powyżej wolno

przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione według przepisanego w załączniku formularza przez biuro dla jarzyn i owoców (Geos) we Wiedniu albo przez biuro krajowe dla jarzyn i owoców miejsca nadania względnie załadowania.

Postanowienia powyższe nie mają zastosowania do przesyłek, nadchodzących na podstawie dokumentów przewozowych wprost z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny albo z zagranicy cłowej, ani do przesyłek, które po wejściu tego rozporządzenia w życie zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podlegają karze surowszej, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 12. lipca 1917.

Höfer wtr.

Banhans wtr.

Poświadczenie przewozowe na ogórki.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

.....
wagonów
kg .....

w czasie od ..... do ..... 191..

z (stacya wysyłkowa) .....

do (stacya przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) .....

pod adresem p. ....

....., dnia ..... 191..

**Autoryzowane przez c. k. Urząd dla wyżywienia
ludności biuro zaopatrywania w jarzyny i owoce.**

Biuro krajowe dla jarzyn i owoców w .....

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

289.**Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności z dnia 10. lipca 1917,**

w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże morele (aprykozy).

Na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zapatrywaniu ludności w przedmioty zapotrzebowania. rozporządza się:

Ceny dla producentów.**§ 1.**

Przy sprzedaży morel tutejszego pochodzenia w świeżym stanie przez producenta, o ile sprzedaż ta nie odbywa się w postaci handlu drobiazgowego, to jest w ilościach poniżej 5 *kg* do rąk konsumenta, nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

- a) Przy sprzedaży od miejsca produkcji K 100.—
 b) w razie dostawy do magazynu handlarza hurtownego . . . . . „ 120.—

Te ceny najwyższe rozumie się za 100 *kg* niewybranego towaru, bez opakowania.

§ 2.

Przy sprzedaży wybieranego towaru przez producenta od stacyi załadowania według wagi, stwierdzonej przez urząd kolejowy, albo na targach, o ile sprzedaż ta nie odbywa się w ilościach poniżej 5 *kg* do rąk konsumenta, albo fabrykantowi lub handlarzowi drobiazgowemu także poza obrębem targów nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

- a) za morele przedniego gatunku (wielkie owoce bez plam nienagannej jakości) . . . . . K 200.—
 b) za morele pośledniejszego gatunku (owoce średniej wielkości) . . . . . „ 160.—
 c) za małe morele (morele na knedle) „ 110.—

Ceny te rozumie się za 100 *kg* zdrowego towaru nadającego się na targ, bez opakowania. Mieszczą one w sobie także koszty dowozu do stacyi załadowania, na targ lub do wyrobni konsumenta, względnie do sklepu handlarza drobiazgowego.

Przy sprzedaży morel przedniego gatunku lecz nie nienagannej jakości obniża się cena o 20 procent.

Ceny dla handlu hurtownego.**§ 3.**

Przy sprzedaży morel tutejszego pochodzenia w świeżym stanie przez hurtowników nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

Przy sprzedaży na targach albo do rąk Przy sprzedaży fabrykantów od stacyi lub handlarzy załadowania drobiazgowych także poza obrębem targów

Za morele przedniego gatunku (owoce bez plam o nienagannej jakości) . . . . . K 200.— K 280.—

za morele pośledniejszego gatunku (owoce średniej wielkości) . . . . . „ 160.— „ 224.—

za małe morele (morele na knedle) . . . . . „ 110.— „ 154.—

Ceny te rozumie się za 100 *kg* towaru zdrowego, nadającego się na targ, przy sprzedaży od stacyi załadowania, bez opakowania. Mieszczą one w sobie także koszty transportu i dowozu na targ lub do wyrobni fabrykanta (sklepu handlarza drobiazgowego), względnie przy sprzedaży od stacyi załadowania koszty dowozu do tej stacyi.

Przy sprzedaży morel przedniego gatunku nie nienagannej jakości obniża się cena o 20 procent.

§ 4.

Za zgodą Urzędu dla żywienia ludności może polityczna władza krajowa, uwzględniając oddalenie miejsca konsumpcji od miejsca produkcji, zezwolić wyjątkowo na dodatki do ustanowionych w § 3. cen najwyższych.

Ceny dla handlu drobiazgowego.**§ 5.**

Ceny najwyższe dla handlu drobiazgowego morelami w świeżym stanie ustawi polityczna władza krajowa z początkiem mocy obowiązującej najpóźniej od dnia 20. lipca 1917. Odnosnie do gmin poniżej 5000 mieszkańców można polityczne władze powiatowe upoważnić do ustanowienia cen dla handlu drobiazgowego z takim samym początkiem mocy obowiązującej.

Postanowienia ogólne.**§ 6.**

Przy umowach o kupno i dostawę świeżych morel, które zawarto przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie i oznaczono w nich zapłatę według ilości dostawionego towaru, wchodzą w miejsce umówionych cen, jeśli one przewyższają ceny najwyższe tego rozporządzenia, te ostatnie ceny.

§ 7.

Kto za świeże morele żąda ceny wyższej od cen najwyższych, w niniejszem rozporządzeniu lub na podstawie tego rozporządzenia ustanowionych, każe je sobie lub komu innemu płacić lub przyrzec, będzie karany przez polityczną władzę powiatową aresztem od jednego tygodnia do 6 miesięcy, o ile czyn nie podpada pod karę surowszą.

Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do 10.000 koron.

Takim samym karom, jak sprawca, podlega ten, kto drugiego do jednego z takich czynów podmawia lub przy jego spełnieniu współdziała.

W razie ukarania można także orzec o utracie uprawnień przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

W orzeczeniu karnem można orzec także o przepadku towarów, do których czyn karygodny się odnosił, bez względu na to, czy one do sprawcy należą, albo o przepadku uzyskanej za nie ceny kupna na rzecz państwa.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 12. lipca 1917.

Höfer wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXII. — Wydana i rozestana dnia 12. lipca 1917.

Treść: *M* 290. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże gruszki.

290.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 10. lipca 1917,

w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże gruszki.

Na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zaopatrzeniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, rozporządza się:

Ceny wytwórców.

§ 1.

Przy sprzedaży gruszek tutejszych w świeżym stanie przez wytwórcę nie wolno przekraczać poniżej podanych cen najwyższych, o ile sprzedaż ta nie odbywa się w formie drobnego handlu, to jest w ilościach poniżej 5 *kg* do rąk konsumenta:

- a) Przy sprzedaży z miejsca produkcji K 40.—
 b) w razie dostawy do magazynu hurtownika . . . . . „ 48.—

Te ceny najwyższe rozumie się za 100 *kg* towaru niesortowanego (z wyjątkiem owoców opadłych) bez opakowania.

§ 2.

Przy sprzedaży towaru sortowanego przez wytwórcę od stacyi załadowania o ciężarze, stwierdzonym przez urząd kolejowy, albo na targach, o ile sprzedaż ta nie odbywa się w ilościach poniżej 5 *kg* do rąk konsumenta, albo także poza targami do rąk przetwórcy lub handlarza drobiazgowego, nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. Za gruszki stołowe (owoce więcej niż średniej wielkości bez wad i uszkodzeń jako to z silnymi plamami ze zgniecenia, robaczywe, zniekształcone, z grzybkami, niedostatecznie dojrzałe na drzewie), a mianowicie:

- a) za nienaganne większe sztuki w koszykach albo bez opakowania . . . K 70.—
 b) za nienaganne mniejsze sztuki w koszykach, beczkach albo bez opakowania . . . . . „ 50.—
 2. za muszkatelki i sorbetki . . . „ 65.—
 3. za gruszki wczesne włącznie do 5. sierpnia 1917 . . . . . „ 50.—
 4. za gruszki gospodarskie (owoce sortowane, rwane ręką) w beczkach lub bez opakowania . . . . . „ 34.—
 5. za gruszki moszczowe i marmeladowe, za gruszki do gotowania . . . „ 20.—

Ceny te rozumie się za 100 *kg* towaru zdrowego, zdatnego na targ, bez opakowania. Obejmują one także koszta dowozu do stacyi załado-

wania, na targ albo do pracowni przetwórcy, względnie do sklepu sprzedaży handlarza drobiazgowego.

Przy sprzedaży gruszek stołowych, których jakość nie odpowiada naprowadzonym pod 1. warunkom, a więc przy sprzedaży gruszek stołowych z silnymi plamami ze zgniecenia, robaczywych, zniekształconych, z grzybkami, niedostatecznie dojrzałych na drzewie, obniża się cenę o 20 procent.

Ceny w handlu hurtownym.

§ 3.

Przy sprzedaży gruszek tutejszych w świeżym stanie ze strony hurtownika nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

Przy sprzedaży	Od stacji załadowania	na targach albo do rąk przetwórcy lub handlarza drobiazgowego także poza targami
1. Gruszek stołowych (§ 2., punkt 1.), a mianowicie:	K	K
a) nienaganych większych sztuk (w koszykach lub bez opakowania)	70	105
b) nienaganych mniejszych sztuk (w koszykach, beczkach lub bez opakowania) . .	50	98
2. Muszkatelek i sorbetek . .	65	95
3. gruszek wczesnych (włącznie do 5. sierpnia 1917) . .	50	81
4. gruszek gospodarskich (rwanym ręką, sortowanych owoców w beczkach lub bez opakowania)	34	69
5. gruszek moszczowych albo na marmeladę, gruszek do gotowania	20	35

Ceny te rozumie się na 100 kg towaru zdrowego, zdatnego na targ, przy sprzedaży od stacji załadowania bez opakowania. Obejmują one także koszt przewozu i dowozu do targu albo do pracowni przetwórcy (do sklepu sprzedaży handlarza drobiazgowego), względnie przy sprzedaży od stacji załadowania kosztu dowozów do tejże stacji.

Przy sprzedaży gruszek stołowych, których jakość nie odpowiada warunkom, naprowadzonym

pod 1, a więc gruszek stołowych z silnymi plamami ze zgniecenia, robaczywych, zniekształconych, z grzybkami, niedostatecznie dojrzałych na drzewie, zniża się cenę o 20 procent.

§ 4.

Za zgodą Urzędu dla żywienia ludności może polityczna władza krajowa ze względu na oddalenie miejsca konsumpcji od obszaru produkcji pozwolić wyjątkowo na dodatki do cen najwyższych, ustanowionych w § 3.

§ 5.

Ceny najwyższe, ustanowione w tem rozporządzeniu albo na jego podstawie, nie odnoszą się do tak zwanych owoców zbytkownych, to jest do wyszukanych nienaganych owoców szczególnej wielkości następujących sort gruszek:

Clairgeau, faworytka Clapp, maślana Diela, Dr. Jules Guyot, szlachetna crassane, bergamotte Esperen, wczesna Trévoux, maślana Gellerta, zimowa maślana Hardenponta, księżna Angoulême, specjalna maślana, maślana o kolorze drzewa, Jozefina z Mecheln, Małgorzatka Marillat, maślana Napoleona, Olivier de Serres, prezydenta Mas, związkowa dziekańska, gruszka Williama, zimowa dziekańska.

Dla owoców tych sort, dotkniętych błędami, jak silnymi plamami ze zgniecenia, robaczywych, zniekształconych, z grzybkami, niedostatecznie dojrzałych na drzewie, obowiązują jednak ceny najwyższe, ustanowione dla muszkatelek i sorbetek (§§ 2. i 3.).

Dla średnio dużych, dobrych owoców tych sort obowiązują ceny najwyższe, ustanowione dla większych gruszek stołowych (§§ 2. i 3.).

Ceny handlu drobiazgowego.

§ 6.

Ceny najwyższe dla handlu drobiazgowego gruszkami w stanie świeżym ustanowi polityczna władza krajowa z mocą obowiązującą najpóźniej w dniu 21. lipca 1917. Dla gmin poniżej 5000 mieszkańców można upoważnić polityczne władze powiatowe do ustanowienia cen dla handlu drobiazgowego z tym samym początkowym terminem obowiązywania.

Postanowienia ogólne.

§ 7.

Przy umowach, zawartych przed wejściem tego rozporządzenia w życie co do kupna i dostawy świeżych gruszek, jeżeli cena jest w nich oznaczoną według ilości dostarczonego towaru,

wstępują niniejsze ceny najwyższe w miejsce cen umówionych, jeżeli te ostatnie przewyższają ceny najwyższe tego rozporządzenia.

§ 8.

Kto żąda za świeże gruszki ceny, wyższej od cen najwyższych, ustanowionych w niniejszem rozporządzeniu albo na jego podstawie, taką cenę sobie lub drugiemu dać lub przyrzec każe, tego ukarze polityczna władza powiatowa aresztem od jednego do sześciu miesięcy, o ile czynność ta nie podpada pod karę surowszą. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do 10.000 K.

Takim samym karom jak sprawca podlega każdy, kto drugiego do jednej z takich czynności nakłania lub przy jej wykonaniu współdziała.

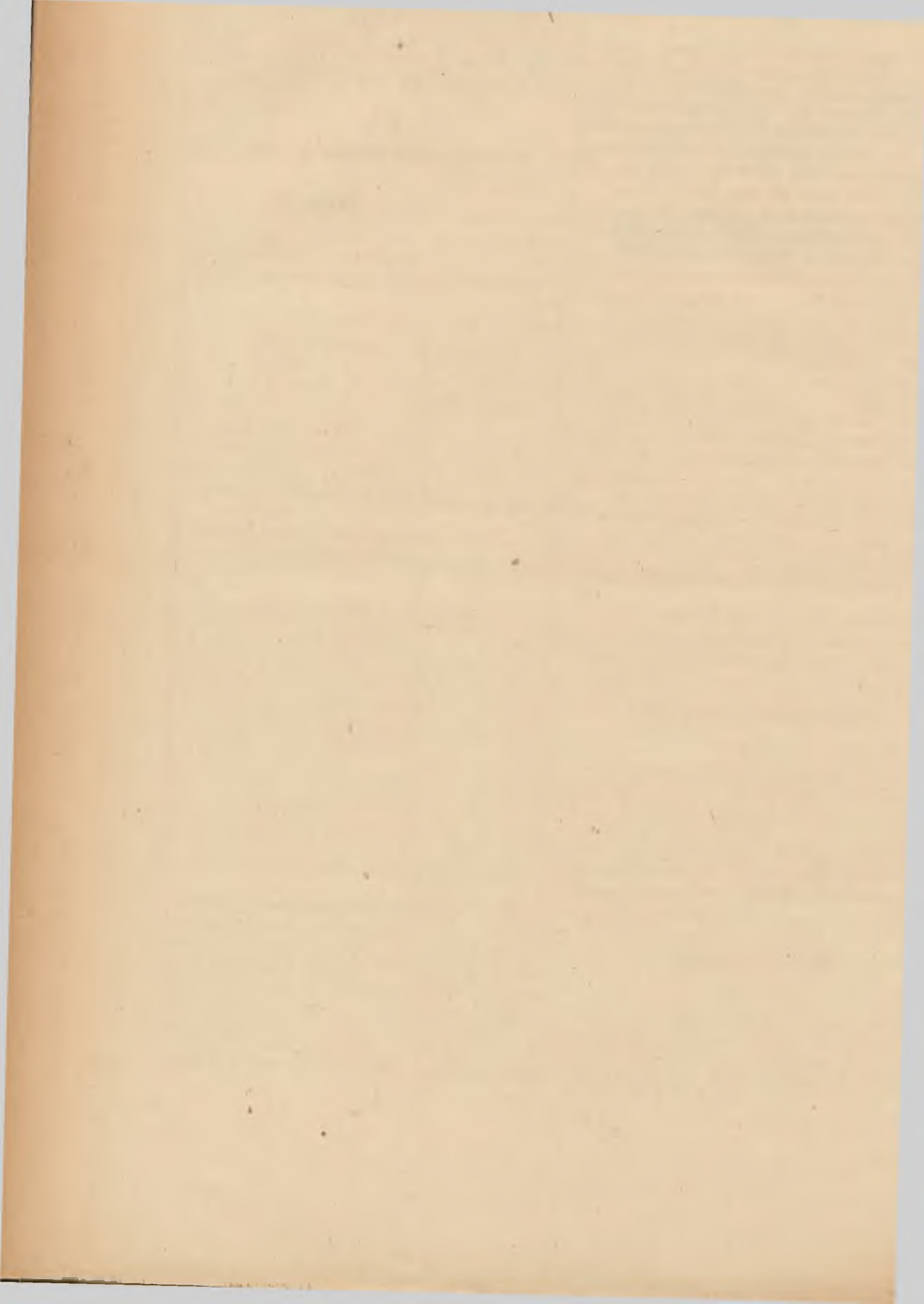
Przy ukaraniu można orzec także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony.

Także można w orzeczeniu karnem wypowiedzieć przepadnięcie towarów, do których odnosi się czynność karygodna bez względu na to, czy należą one do sprawcy, czy też nie, albo też przepadnięcie ceny za nie na rzecz państwa.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 13. lipca 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 14. lipca 1917.

Treść: (№ 291.—294.) 291. Rozporządzenie, w sprawie zastosowania rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. lipca 1907 do oddziału naukowego „szkoła dla elektrotechników“, istniejącego w miejskim instytucie elektrotechnicznym w Cieplicach-Szenawie. — 292. Obwieszczenie, w sprawie dobrowolnego zgłaszania się do uprawy rzepaku. — 293. Obwieszczenie, w sprawie komisji uznawczych dla nasion. — 294. Rozporządzenie, w sprawie zastosowania rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915 o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych, w gminie Bruck nad Litawą (w Austrii Dolnej) i w gminach katastralnych Schlagen i Traunstein gminy Gmunden (w Austrii Górnej).

291.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych z dnia 7. lipca 1917,

w sprawie zastosowania rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, do oddziału naukowego „szkoła dla elektrotechników“, istniejącego w miejskim instytucie elektrotechnicznym w Cieplicach-Szenawie.

Na zasadzie § 14. a ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, dotyczącej zmiany i uzupełnienia ustawy przemysłowej, rozporządza się, że rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, ma zastosowanie w taki sam sposób, jak do zakładów naukowych, wyliczonych w § 1., ustęp 2., pod punktem II, tego rozporządzenia, także do oddziału naukowego „szkoła dla elektrotechników“, istniejącego w miej-

skim instytucie elektrotechnicznym w Cieplicach-Szenawie, a to z uwagi na przemysł mechaników.

Rozporządzenie to nabiera zaraz mocy obowiązującej.

Mataja wlr.

Hemann wlr.

292.

Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 10. lipca 1917,

w sprawie dobrowolnego zgłaszania się do uprawy rzepaku.

Brak tłuszczów wymaga uprawy rzepaku w daleko szerszym zakresie aniżeli w roku poprzednim.

Wzywa się tedy wszystkich rolników, którzy mają po temu możliwość, aby się zobowiązali w drodze dobrowolnego zgłoszenia się do uprawy rzepaku pod następującymi warunkami:

1. Każdemu rolnikowi, który w prawnie wiążący sposób zobowiąże się w bieżącym roku do uprawy na czas rzepaku i rzepiku zimowego, zapewni Wojenny Związek przemysłu olejnego i tłuszczowego we Wiedniu, I., Seitzergasse 1, za każdy hektar uprawionej rzepakiem powierzchni dodatek w kwocie 200 K.

2. Uprawiającemu rzepak dostarczy się na żądanie nasienia. Za 100 kg nasienia rzepakowego liczyć się będzie 100 K, bez worka, od stacyi kolejowej, położonej najbliższej magazynu z zapasami.

3. Zgłaszający się mogą żądać dostawy nawozu azotowego (siarkanu amonowego) w ilości najwyżej 200 kg na hektar, który będzie im przydzielony po cenie 38 K za 100 kg netto, bez worka, od stacyi wysłania, a to w miarę tego, jaka ilość tego środka nawozowego stoi do dyspozycji, najmniej jednak po 150 kg na hektar.

4. Za 100 kg dostawionego nasienia rzepaku zapewni się każdemu zgłaszającemu się na jego żądanie dostawę 35 kg makucha po cenie 20 K za 100 kg do użytku w jego własnym przedsiębiorstwie.

5. Każdy zgłaszający się poddaje się postanowieniom rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 8. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 49, w sprawie uprawy płodów polnych, zawierających olej.

Dobrowolne zgłoszenie do uprawy rzepaku należy skutecznie u naczelnika gminy najpóźniej do dnia 23. lipca b. r. i ma ono zawierać: imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania, pocztę i stację kolejową zgłaszającego się, miejsce uprawy i odnośną powierzchnię w hektarach, ilość potrzebnego nasienia i żądanego siarkanu amonowego, w końcu także ewentualne żądanie w sprawie makuchów.

Naczelnik gminy wciągnie daty te do list, które mają być sporządzone w dwóch egzemplarzach i postara się o podpisanie obu egzemplarzy przez strony.

Jeden egzemplarz listy ma przechować naczelnik gminy, drugi przesłać po zamknięciu terminu subskrypcyjnego bezzwłocznie, jednakże najdalej do dnia 28. lipca b. r., wprost do Ministerstwa rolnictwa.

Na podstawie zgłoszeń nastąpi przydzielenie nasienia i przypadającej ilości siarkanu amonowego przez Wojenny Związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Wyplata pierwszej raty dodatku odbędzie się na podstawie poświadczenia naczelnika gminy o dokonaniu uprawy całej zgłoszonej powierzchni; w razie jeżeli zaniechano uprawy w całości albo choćby tylko w części, winien zgłaszający się usprawiedliwić w odpowiedni sposób niedotrzymanie

przyjętego zobowiązania (§ 6. rozporządzenia z dnia 8. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 49).

Wyplata drugiej raty nastąpi również na podstawie poświadczenia naczelnika gminy, a mianowicie o tem, że zasiew dobrze przezimował.

O postępowaniu i bliższych warunkach co do oddania zebranych plonów będzie wydane w drodze rozporządzenia osobne zarządzenie po myśli § 5. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 8. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 49.

Ertl wr.

293.

Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 12. lipca 1917,

w sprawie komisji uznawczych dla nasion.

Na zasadzie rozporządzenia z dnia 5. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 286, ogłasza się:

Do uznania nasienia po myśli § 3. tego rozporządzenia są upoważnione komisje uznawcze dla nasion przy radach kultury krajowej we Wiedniu i w Lincu, przy niemieckich i czeskich sekcjach rad kultury krajowej w Pradze i w Bernie, przy c. k. towarzystwach gospodarskich w Solnogradzie, Gracu, Lublanie, Krakowie i Lwowie, tudzież przy rolniczym Komitecie subwencyjnym dla Śląska w Opawie.

Ertl wr.

294.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. lipca 1917,

w sprawie zastosowania rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych, w gminie Bruck nad Litawą (w Austrii Dolnej) i w gminach katastralnych Schlagen i Traunstein gminy Gmunden (w Austrii Górnej).

Na zasadzie § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, rozporządza się:

§ 1.

Przepisy rozporządzenia cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 234, o pozbywaniu gruntów rolnych i leśnych, mają na przyszłość zastosowanie w gminie Bruck nad Litawą w Austrii Dolnej i w gminach katastralnych Schlagen i Traunstein gminy Gmunden w Austrii Górnej.

W spisie gmin, w których powołane rozporządzenie cesarskie niema zastosowania (§ 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. lipca 1916,

Dz. u. p. Nr. 227), należy skreślić gminę Bruck nad Litawą (Austria Dolna) a przy gminie Gmunden (Austria Górna) dodać: „z wyjątkiem gmin katastralnych Schlagen i Traunstein“.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schauer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 15. lipca 1917.

Treść: (№ 295. i 296.) 295. Rozporządzenie, w sprawie podwyższenia dodatków dla funkcyonaryuszy państwowych z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków. — 296. Rozporządzenie, w sprawie podwyższenia dodatków dla funkcyonaryuszy państwowych w stanie spoczynku, dla wdów i sierót po funkcyonaryuszach państwowych tudzież dla pobierających datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

295.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 14. lipca 1917,

w sprawie podwyższenia dodatków dla funkcyonaryuszy państwowych z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków.

Artykuł I

Moc obowiązującą zawartych w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1917, postanowień o dodatkach, udzielonych we formie objęcia potrąceń

na skarb państwa z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków, tudzież przepisów, wydanych w § 2. tego rozporządzenia, przedłuża się do końca czerwca 1918.

Artykuł II.

Postanowienia §§ 5., 6. i 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1917, uchyla się z końcem czerwca 1917. W ich miejsce wchodzi z mocą obowiązującą od dnia 1. lipca 1917 następujące postanowienia:

§ 5.

Zaliczonym do pewnej klasy rangi urzędnikom i nauczycielom państwowym przysnaje się dodatek według następującego szematu:

Przy płacy rocznej w kwocie	Roczna kwota dodatku w koronach			
	1. klasa	2. klasa	3. klasa	4. klasa
14.000 do 18.000 koron włącznie	156	1.380	1.824	2.280
10.000 " 14.000 " wyłącznie	348	1.236	1.680	2.136
6.400 " 10.000 " "	720	1.536	1.992	2.436
4.800 " 6.400 " "	1.020	1.776	2.232	2.676
3.600 " 4.800 " "	1.056	1.536	1.884	2.244
2.800 " 3.600 " "	948	1.260	1.608	1.968
2.200 " 2.800 " "	780	1.104	1.464	1.812
1.600 " 2.200 " "	612	912	1.272	1.620

Pięcioletne dodatki nauczycieli państwowych należy przy obliczaniu powyższego dodatku doliczyć do płacy.

§ 6.

Dla praktykantów w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (artykuł II.), oraz dla będących w sędziowskiej służbie przygotowawczej praktykantów prawa i auskultantów, nadto dla asystentów i suplentów w państwowych zakładach naukowych wynosi dodatek:

w 1. klasie	600 K
„ 2. „	732 „
„ 3. „	936 „
„ 4. „	1140 „

Dla tych auskultantów jednakże, którzy według artykułu I., lit. c, pragmatyki służbowej jako adjutum otrzymują pobory urzędnika X. klasy rangi dodatek wynosi:

w 1. klasie	780 K
„ 2. „	1104 „
„ 3. „	1464 „
„ 4. „	1812 „

§ 7.

Dodatek, ustanowiony w § 6., ustęp 1., obowiązuje także:

- dla podurzędników i sług w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (artykuł IV.), nadto dla szeregowców i podoficerów straży bezpieczeństwa (uniformowanej straży bezpieczeństwa, straży cywilno-policyjnej, agentów policyjnych) i straży skarbowej oraz dla starszych dozorców i dozorców więzień zakładów karnych i więzień przy trybunałach sądowych,
- dla oficyantów kancelaryjnych i oficyantek kancelaryjnych,
- dla pomocników kancelaryjnych, pomocniczek kancelaryjnych i zatrudnionych w pełnym zakresie sług pomocniczych —

jednakowoż dla funkcyjaryuszy wymienionych pod a) tylko przy płacy rocznej niższej niż 1400 K, a dla funkcyjaryuszy wymienionych pod b) tylko wówczas, jeżeli podstawa pensyjna dla bieżącej emerytury wynosi mniej niż 1400 K.

Przy płacy rocznej (a), względnie podstawie pensyjnej (b) w kwocie najmniej 1400 K wynosi dodatek dla funkcyjaryuszy wymienionych pod a) i b):

w 1. klasie	684 K
„ 2. „	864 „
„ 3. „	1056 „
„ 4. „	1260 „

Artykuł III.

§ 3., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1917, opiewać będzie:

Dodatek należy wyasygnować z urzędu w dwunastu ratach miesięcznych płatnych z góry poczynszyszy od dnia 1. lipca 1917.

Postanowienia reszty ustępów w § 3., następnie postanowienia §§ 4., 8., 9. i 10. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1917, pozostają nadal w mocy, zaś postanowienie § 11. tego rozporządzenia uchyla się.

Wimmer wlr.

296.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. lipca 1917,

w sprawie podwyższenia dodatków dla funkcyjaryuszy państwowych w stanie spoczynku, dla wdów i sierót po funkcyjaryuszach państwowych tudzież dla osób, pobierających datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

Artykuł I.

Moc obowiązującą postanowień, zawartych w § 1. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 4. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 10 z roku 1917, w sprawie dodatków, przyznanych we formie objęcia potrąceń na skarb państwa z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków, tudzież postanowień, wydanych w § 2. tego rozporządzenia, przedłuża się do końca czerwca 1918.

Artykuł II:

Wysokość zasiłku, ustanowionego w § 4. powołanego rozporządzenia, ma zastosowanie do końca czerwca 1917. Za czas od dnia 1. lipca 1917 do dnia 30. czerwca 1918 ustanawia się zasiłek w podwójnym wymiarze dotychczasowego zasiłku.

Artykuł III.

Postanowienia §§ 3. i 4. ze zawartemi w artykule II. zmianami, następnie postanowienia §§ 5. i 6. powołanego rozporządzenia pozostają nadal w mocy.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXV. — Wydana i rozesłana dnia 17. lipca 1917.

Treść: (№ 297.—299.) 297. Obwieszczenie, dotyczące ekspozytury królewsko-węgierskiego głównego urzędu cłowego Zsolna w Poprądfelka. — 298. Rozporządzenie o ustaniu mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. lutego 1915. — 299. Rozporządzenie, w sprawie uchylecia rozporządzenia z dnia 11. lutego 1915.

297.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 7. lipca 1917,

dotyczące ekspozytury królewsko-węgierskiego głównego urzędu cłowego Zsolna w Poprądfelka.

Według zawiadomienia królewsko-węgierskiego Ministerstwa skarbu nie będzie w bieżącym roku aktywowaną ekspozytura królewsko-węgierskiego głównego urzędu cłowego Zsolna w Poprądfelka.

Wimmer wlr.

298.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 15. lipca 1917

o ustaniu mocy obowiązującej rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 33.

Izba posłów Rady państwa powzięła w dniu 14. lipca 1917 na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, następującą uchwałę:

„Odmawia się zatwierdzenia rozporządzeniu cesarskiemu z dnia 11. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 33, o wyborze siedziby przez adwokatów.“

To rozporządzenie cesarskie utraciło tedy według § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa swoją prowizoryczną moc ustawy i obecnie uchyla się je.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Seidler wlr.
Toggenburg wlr.
Ćwikliński wlr.
Schauer wlr.
Ertl wlr.
Czapp wlr.

Höfer wlr.
Mataja wlr.
Banhans wlr.
Homann wlr.
Wimmer wlr.
Twardowski wlr.

299.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. lipca 1917,

w sprawie uchylecia rozporządzenia z dnia 11. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 34.

Uchyła się rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 11. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 34, o wyborze siedziby przez adwokatów.

Rozporządzenie niniejsze, wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Schauer wlr.

Journal of the

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXVI. – Wydana i rozesłana dnia 17. lipca 1917.

Treść: № 300. Ustawa, w sprawie przedłużenia okresu wyborczego członków Izby posłów Rady państwa.

300.

Ustawa z dnia 16. lipca 1917,

w sprawie przedłużenia okresu wyborczego członków Izby posłów Rady państwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Obecny okres wyborczy członków Izby posłów Rady państwa przedłuża się do dnia 31. grudnia 1918.

§ 2.

Wykonanie tej ustawy, która wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Reichenau, dnia 16. lipca 1917.

Karol wkr.

Seidler wkr.

Toggenburg wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 21. lipca 1917.

Treść: (M 301. i 302.) 301. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie z dnia 31. maja 1917, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże jagody. — 302. Rozporządzenie o ochronie najmobierców w Gorlicach (w Galicyi).

301.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 19. lipca 1917,

którem zmienia się rozporządzenie z dnia 31. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 248, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże jagody.

Na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o opatrywaniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, rozporządza się:

Artykuł I.

Uchyła się ustęp ostatni §§ 1. i 2. rozporządzenia z dnia 31. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 248.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

302.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, Kierownika Ministerstwa robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 19. lipca 1917

o ochronie najmobierców w Gorlicach (w Galicyi).

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmobierców, zarządza się:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w Gorlicach.

(2) Postanowienia rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, które zostały umówione po dniu 1. czerwca 1917, oraz do tych podwyższeń czynszu najmu, które po tym dniu stały się skutecznymi lub zostały umówione.

(3) Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

MISSISSIPPI VALLEY

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 24. lipca 1917.

Treść: (№ 303. i 304.) 303. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych za świeże jabłka. — 304. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże śliwki i śliwy.

303.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 22. lipca 1917,

tyczące się ustanowienia cen najwyższych za świeże jabłka.

Na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zaopatrzeniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, rozporządza się:

Ceny producentów.

§ 1.

Przy sprzedaży świeżych jabłek tutejszego pochodzenia przez producenta nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

- a) przy sprzedaży od miejsca produkcji K 44.—
b) w razie dostawy do magazynu handlarza hurtownego . . . . . „ 50.—

Te ceny najwyższe rozumie się za 100 kg towaru niesortowanego (z wyjątkiem owocu, opadłego z drzew) bez opakowania.

§ 2.

W razie sprzedaży przez producenta towaru sortowanego od stacyi załadowania o ciężarze.

stwierdzonym przez urząd kolejowy, albo na targach, o ile sprzedaży tej nie uskutecznią się w formie handlu drobnego, to jest w ilościach poniżej 5 kg do rąk konsumenta, albo też przetwarzającemu lub handlarzowi drobiazgowemu nawet poza targami nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. Za jabłka stołowe (owoce więcej niż średniej wielkości bez błędów i uszkodzeń, jako to bez silnych plam od zgniecenia, nierobaczywe, nie zniekształcone, bez grzybka, dostatecznie dojrzałe na drzewie), a mianowicie:

a) za nienaganne większe sztuki w skrzynkach, koszykach lub bez opakowania . . . . . K 85.—

b) za nienaganne mniejsze sztuki w skrzynkach, koszykach, beczulkach lub bez opakowania . . . . . „ 75.—

2. za jabłka gospodarskie (wraz z jabłkami na powidła, na kompot i na sztrudel), to jest za rwane ręką sortowane owoce w beczulkach lub bez opakowania „ 50.—

3. za jabłka na moszcz, to jest za gatunki używane z reguły do wyrobu jablecznika . . . . . „ 25.—

Ceny te rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ, bez opakowania. Mieszczą one w sobie także koszt dowozu do stacyi załadowania, na targ, albo do pracowni

przerabiającego, względnie do sklepu drobnego kupca.

Przy sprzedaży jabłek stołowych, których jakość nie odpowiada warunkom, podanym pod 1, a więc jabłek z silnymi plamami od zgniecenia, robaczywych, zniekształconych, z grzybkiem, niedostatecznie dojrzałych na drzewie, obowiązuje cena najwyższa, ustanowiona dla jabłek gospodarskich (punkt 2.).

Ceny w handlu hurtownym.

§ 3.

Przy sprzedaży świeżych jabłek tutejszych przez handlarzy hurtownych nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

Przy sprzedaży	od stacji załadowania	na targach albo przerabiającym lub handlarzom drobiazgowym także poza targami
1. jabłek stołowych (§ 2., punkt 1.), a to:	K	K
a) nienagannych większych sztuk (w skrzynkach, koszykach lub bez opakowania)	85	115
b) nienagannych sztuk mniejszych (w skrzynkach, koszykach, beczułkach lub bez opakowania)	75	105
2. jabłek gospodarskich oraz jabłek na powidlą, na kompot i na sztrudel (w beczułkach lub bez opakowania) . . .	50	78
3. jabłek na moszcz . .	25	38

Ceny te rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ przy sprzedaży od stacji załadowania bez opakowania. Mieszczą one w sobie także koszty przewozu i dowozu na targ lub do pracowni przerabiającego (do sklepu drobnego kupca), względnie przy sprzedaży od stacji załadowania także koszty dowozu do niej.

Przy sprzedaży jabłek stołowych, których jakość nie odpowiada warunkom, podanym w § 2., punkt 1., a więc jabłek stołowych z silnymi plamami od zgniecenia, robaczywych, zniekształconych, z grzybkiem, niedostatecznie dojrzałych na drzewie, obowiązuje cena najwyższa, ustanowiona dla jabłek gospodarskich.

§ 4.

Za zgodą Urzędu dla wyżywienia ludności może polityczna władza krajowa ze względu na

odległość miejsca konsumpcji od obszaru produkcji zezwolić wyjątkowo na dodatki do cen najwyższych, ustanowionych w § 3.

Owoce zbytkowe.

§ 5.

Ceny najwyższe, ustanowione w niniejszym rozporządzeniu lub na jego podstawie, nie obowiązują co do tak zwanych owoców zbytkowych, to jest wybieranych, nienagannych owoców szczególnej wielkości następujących gatunków jabłek:

Renety ananasowe, bemy, szlachetne buraczki, złote bellfleur, gravensztejnery, kalwilki, renety kanadyjskie, doskonale Zallingerki, najlepsze, mantuanki, jabłka punczowe, czerwone i białe rozmaity, spiczaste skórzane.

Jednak przy sprzedaży owoców tych sort z błędami, z silnymi plamami od zgniecenia, robaczywych, zniekształconych, niedostatecznie dojrzałych na drzewie, obowiązują następujące ceny najwyższe za 100 kg:

- a) od stacji załadowania . . . . . K 75.—
- b) na targach lub w razie dostawienia do sklepu drobnego kupca . . . . . 100.—

Przy sprzedaży średnio wielkich, w dobrym stanie lub tylko z błędami piękności owoców tych sort (w szczególności w używanych w handlu opakowaniach I. b i II. towar skrzynkowy) obowiązują za 100 kg następujące ceny najwyższe:

- a) od stacji załadowania . . . . . K 110.—
- b) na targach lub przy dostawie do sklepu drobnego kupca . . . . . 140.—

Ceny w handlu drobiazgowym.

§ 6.

Ceny najwyższe dla sprzedaży drobiazgowej świeżych jabłek winna ustanowić polityczna władza krajowa z mocą obowiązującą najpóźniej od dnia 2. sierpnia 1917. Dla gmin z liczbą mieszkańców poniżej 5.000 można upoważnić polityczne władze powiatowe do ustanowienia cen dla handlu drobiazgowego z tym samym początkiem mocy obowiązującej.

Postanowienia ogólne.

§ 7.

Przy umowach o kupno i dostawę świeżych jabłek, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, w których oznaczono zapłatę według ilości dostarczonego towaru. wchodzą

w miejsce unowionych cen, jeśli one przewyższają ceny najwyższe, niniejszego rozporządzenia, te ceny najwyższe.

§ 8.

Kto za świeże jabłka żąda ceny wyższej od cen najwyższych, ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu lub na jego podstawie, lub kto cenę taką każe sobie lub drugiemu dać lub przyrzec, tego ukarze polityczna władza powiatowa aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do 10.000 K.

Takim samym karom jak sprawca podpada każdy, kto drugiego do jednego z tych czynów namawia lub przy jego spełnieniu współdziała.

Przy orzekaniu kary można wypowiedzieć także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

Także można wypowiedzieć w orzeczeniu karnem przepadnięcie towarów, do których odnosi się czyn karygodny, bez względu na to, czy należą one do sprawcy czy też nie, albo przepadnięcie uzyskanej za nie ceny na rzecz państwa.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 25. lipca 1917.

Höfer wlr.

304.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 22. lipca 1917,

w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże śliwki i śliwy.

Na zasadzie § 17. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, o zaopatrzeniu ludności w przedmioty zapotrzebowania, rozporządza się:

Ceny przy sprzedaży od stacyi załadowania.

§ 1.

W razie sprzedaży świeżych śliwek lub śliw tutejszego pochodzenia od stacyi załadowania o ciężarze, stwierdzonym przez urząd kolejowy, nie wolno przekroczyć następujących cen najwyższych bez względu na to, czy sprzedaż tę uskutecznia wytwórca lub handlarz:

1. Za śliwki (śliwki domowe), a to:

- a) za rwany towar stołowy . . . . . K 60.—
  - b) za towar strząsany . . . . . „ 35.—
2. za śliwy . . . . . 65.—
3. za rengloty (dojrzałe lub nie-dojrzałe) . . . . . 70.—
4. za mirabelki . . . . . 100.—

Powyższe ceny najwyższe rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ, od stacyi załadowania bez opakowania i mieszczą one w sobie koszt dowozu do stacyi załadowania.

Ceny dla sprzedaży na targach.

§ 2.

Przy sprzedaży świeżych śliwek lub śliw tutejszego pochodzenia przez handlarza hurtownego na targach lub przerabiającemu albo drobnemu kupcowi także poza targami nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. Za śliwki (śliwki domowe), a to:

- a) za rwany towar stołowy . . . . . K 100.—
  - b) za towar strząsany . . . . . „ 55.—
2. za śliwy . . . . . „ 115.—
3. za rengloty (dojrzałe lub nie-dojrzałe) . . . . . „ 110.—
4. za mirabelki . . . . . „ 150.—

Ceny te rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ. Mieszczą one w sobie także koszt przewozu i dowozu na targ lub do pracowni przerabiającego (sklepu drobnego kupca).

§ 3.

Przy sprzedaży świeżych śliwek lub śliw tutejszego pochodzenia przez producenta na targach, o ile tej sprzedaży nie uskutecznia się w formie drobnego handlu, to jest w ilościach poniżej 5 kg do rąk konsumenta, albo też do rąk przerabiającego lub drobnego kupca także poza targami, obowiązują ceny najwyższe, ustanowione w § 1.

§ 4.

Za zgodą Urzędu dla wyżywienia ludności może polityczna władza krajowa ze względu na odległość miejsca konsumpcji od obszaru produkcji zezwolić wyjątkowo na dodatki do cen najwyższych, ustanowionych w § 2.

Ceny w handlu drobiazgowym.

§ 5.

Ceny najwyższe dla drobnej sprzedaży świeżych śliwek i śliw winna ustanowić polityczna władza krajowa z mocą obowiązującą najpóźniej od dnia 2. sierpnia 1917. Dla gmin z liczbą mieszkańców poniżej 5000 można upoważnić polityczne władze powiatowe do ustanowienia cen dla handlu drobiazgowego z tym samym początkiem mocy obowiązującej.

Postanowienia ogólne.

§ 6.

Przy umowach o kupno i dostawę świeżych śliwek lub śliw, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, w których oznaczono zapłatę według ilości dostarczonego towaru, wchodzi w miejsce umówionych cen, jeśli one przewyższają ceny najwyższe niniejszego rozporządzenia, te ceny najwyższe

§ 7.

Kto za świeże śliwki lub śliwy żąda ceny wyższej od cen najwyższych, ustanowionych w ni-

niejszym rozporządzeniu lub na jego podstawie, lub kto cenę taką każe sobie lub drugiemu dać lub przyrzec, tego ukarze polityczna władza powiatowa aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do 10.000 K.

Takim samym karom jak sprawca podpada każdy, kto drugiego do jednego z tych czynów namawia lub przy jego spełnieniu współdziała.

Przy orzekaniu kary można wypowiedzieć także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

Także można wypowiedzieć w orzeczeniu karnem przypadnięcie towarów, do których odnosi się czyn karygodny, bez względu na to, czy należą one do sprawcy czy też nie, albo przypadnięcie uzyskanej za nie ceny na rzecz państwa.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 25. lipca 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 25. lipca 1917.

Treść: *N* 305. Obwieszczenie, dotyczące ustanowienia zasad wynagrodzenia za przedmioty z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium.

305.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 24. lipca 1917,

dotyczące ustanowienia zasad wynagrodzenia za przedmioty z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium.

Na zasadzie postanowień rozporządzeń wykonawczych z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, i z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojskowych, Do §§ 18. i 24., ustanawia się podane poniżej wynagrodzenia za przedmioty, zajęte w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. czerwca 1917. Dz. u. p. Nr. 271:

A. Przedmioty z mosiądzu.

Grupa I.

1. Wszelakie drążki i rury rękojeściowe, ochronne, na dywany, na franki, na ręczniki i prześcieradła kąpielowe, zdobnicze i inne razem z podpórkami, wszelkie inne środki przymoco-

wania i pierścienie, następnie chwytty i rączki wszelkiego rodzaju,

2. blachy kątowe, krawężne, cokołowe i inne blachy pokrywcze, wieszaki i opierzenia, w szczególności opony grzejników,

3. ozdoby, urządzenia, środki do przymocowania, jak kule, guziki, łańcuszki, pierścienie na sznury, szczeble, listwy itp.,

4. dzwony o średnicy do 25 cm, dzwonki i gongi,

5. haki (do wieszania) na suknie, kapelusze, laski, parasole

za kilogram towaru lanego . . . K 3-50

za kilogram towaru walcowanego . K 4-50

Grupa II.

1. Szyldy i tablice z nazwiskami, reklamowe, orientacyjne, wywieszki i inne, emblemy, herby, litery i liczby metalowe, zwyż 3 cm wysokie, tablice z numerami o wadze jednostkowej zwyż 10 g do kluczy i inne tablice z numerami,

2. kraty, jako to kraty ochronne, zgarniające, oprawne, zdobnicze,

3. przystawki do pieców,

4. pojedyncze przyrządy do palenia i garnitury do pisania, jakoteż inne pojedyncze towary galanteryjne,

5. donice na kwiaty,

6. stojaki i wieszadła na suknie, kapelusze, laski i parasole,

7. urządzenia dla wystaw okiennych, jak stojaki, podpory, dźwigary, szyny, oparcia odzienne itp.,

za kilogram towaru lanego . . . K 4·50,
za kilogram towaru walcowanego . K 5·50.

B. Przedmioty z miedzi, brązu, spiżu i z tombaku.

Wynagrodzenia, wymienione pod A, są wyższe o jedną koronę za kilogram.

C. Przedmioty z nowego srebra i z jego specjalnych stopów.

Wynagrodzenia, wymienione pod A, są wyższe o 2 K za kilogram.

Jeżeli na przedmiotach, wymienionych pod A do C, znajduje się cyna, cynk albo ołów, należy obliczyć szacunkowo ciężar tych metali i wymierzyć wynagrodzenie za cynę po K 16—, za cynk po K 1·50, a za ołów po K 1·20 za kilogram.

Za części składowe z innych materiałów (żelazo, drzewo itd) nastąpi szacunkowe potrącenie, które jednak nie może przekraczać 20% wynagrodzenia, należącego się według całego ciężaru.

D. Przedmioty z czystego niklu.

Grupa I.

W koronach
za kilogram
całego ciężaru

Ciężkie na czynia do gotowania (garnki do gotowania, kociolki, rynki, nakrywki, pauwie), miednice, wanny, wiadra na wodę, pojedyncze miski (miseczki na popiół i na cukier), kubki do picia . . . . . 12—

Grupa II.

Naczynia do pieczenia (blachy, formy, widelce, łopatki), nakrycia, puszki, kieliszki na jaja, miseczki na owoce i zastawy stołowe, koszyki, chłodniki, lichtarze, blachy do rozcierania, sosyerki i talerze na zupę, łopatki, łyżki do zbierania piany, do czerpania, do polewania itp., czasze i nakrywy na czasze, cedzidła i sita, pierścienie na serwetki, formy na studzieniec, wazy na zupę, filiżanki, talerze, lejki, konewki na wodę i dzbanki, podstawki na zapalki

dla producentów . . . . . 14—
dla handlarzy . . . . . 17—
dla innych posiadaczy . . . . . 20—

Grupa III.

W koronach
za kilogram
całego ciężaru

Zastawki na ocet i oliwę, kubki na kawę, mleko, czekoladę i herbatę, warniki i maszyny do gotowania, kuchenki przenośne (rechaud), przytrzymywacze do szklanek z herbatą i do szklaneczek z musztardą, cukierniczki

dla producentów . . . . . 20—
dla handlarzy . . . . . 25—
dla innych posiadaczy . . . . . 30—

E. Przedmioty z platerowanej niklem blachy stalowej.

a) Jeżeli zawartość niklu wynosi 10 do 20% całego ciężaru, to obowiązują wymienione pod D wynagrodzenia z potrąceniem 50%.

b) Jeżeli zawartość niklu wynosi 20% całego ciężaru lub więcej, obowiązują wynagrodzenia, wymienione pod D z potrąceniem 40%.

F. Przedmioty z aluminium.

Bez okucia	Z okuciem
z innego materiału	
w koronach za kilogram całego ciężaru	
a) Przedmioty w rodzaju grupy D I.:	
dla producentów	8·50 6·50
dla handlarzy	9·50 7·50
dla innych posiadaczy	12— 10—
b) Przedmioty w rodzaju grupy D II. i D III.:	
dla producentów	11— 11—
dla handlarzy	14— 14—
dla innych posiadaczy	20— 20—

G. Naczynia, które producenci i handlarze winni oddać w myśl § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 271.

O ile w tym względzie nie oznaczono wynagrodzenia w niniejszym obwieszczeniu, obowiązują co do nich wynagrodzenia, ogłoszone w obwieszczeniu z dnia 23. września 1915, Dz. u. p. Nr. 284, z 30% dodatkiem.

Czapp wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CXXX. — Wydana i rozesłana dnia 27. lipca 1917.

Fresé: (№ 306.—309.) 306. Obwieszczenie o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych duńskich i norweskich. — 307. Ustawa upoważniająca rząd do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym. — 308. Rozporządzenie, w sprawie zakazu niszczenia kości. — 309. Rozporządzenie, dotyczące używania zboża i produktów mlewa na karmę.

306.

Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa robót publicznych z dnia 21. lipca 1917

o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa na rzecz poddanych duńskich i norweskich.

Na mocy § 1., ustęp 3., rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 349, o postanowieniach wyjątkowych dla ustanowionych w paryskim traktacie ugodowym dla ochrony własności przemysłowej terminów pierwszeństwa z powodu stanu wojennego i z odwołaniem się na obwieszczenia z dnia 1. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 350, punkt 1., z dnia 24. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 388, z dnia 24. października 1916, Dz. u. p. Nr. 373 i z dnia 31. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 39, względnie z dnia 24. października 1916, Dz. u. p. Nr. 374, punkt 1, i z dnia 22. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 82, obwieszcza

się, że w Austrii terminy pierwszeństwa dla zgłoszeń patentu przedłuża się dalej na rzecz poddanych duńskich do dnia 1. stycznia 1918, a na rzecz poddanych norweskich do dnia 31. grudnia 1917.

Homann wlr.

307.

Ustawa z dnia 24. lipca 1917,

upoważniająca rząd do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się rząd, aby w czasie trwania wywołanych wojną nadzwyczajnych stosunków

wydawał drogą rozporządzenia potrzebne zarządzenia celem ożywiania i popierania życia gospodarczego, celem ochrony przed szkodami w zakresie gospodarczym i celem zaopatrywania ludności w artykuły żywności i inne przedmioty zapotrzebowania.

Do współdziałania przy wykonaniu zarządzeń na zasadzie tej ustawy można powołać także gminy.

§ 2.

W rozporządzeniach, które będą wydane, można za przekroczenia ustanawiać grzywny do 20.000 K, kary aresztu do sześciu miesięcy, przepadek przedmiotów, do których czynność karygodna się odnosi, jakoteż utratę uprawnień przemysłowych, a mianowicie także w ten sposób, że kary te mogą być orzekane obok siebie. Karanie należy do władz politycznych.

§ 3.

Rząd jest obowiązany przedłożyć Radzie państwa rozporządzenia, wydane na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274 i uchylić je na jej żądanie. To samo odnosi się do rozporządzeń, wydanych na zasadzie niniejszej ustawy, które należy przedłożyć Radzie państwa, jeśli ona jest zebrana, najpóźniej z końcem każdego kwartału kalendarzowego, w przeciwnym razie w chwili jej zebrania się.

§ 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie cesarskie z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274.

§ 5.

Rozporządzenia, wydane na zasadzie niniejszej ustawy lub rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, o ile nie są ograniczone pod względem czasu, pozostają tak długo w mocy, dopóki nowymi na zasadzie niniejszej ustawy albo na zasadzie innego upoważnienia ustawowego wydanymi rozporządzeniami albo też na żądanie Rady państwa według § 3. tej ustawy nie zostaną zmienione albo uchylone.

Rozporządzenia wydane na zasadzie niniejszej ustawy należy uchylić także wówczas, jeżeli nie zostaną one przedłożone Radzie państwa w terminie, podanym w § 3. tej ustawy.

§ 6.

Wykonaniem niniejszej ustawy zajmą się interesowani Ministrowie.

Reichenau, dnia 24. lipca 1917.

Karol wlr.

Seidler wlr.

Höfer wlr.

Toggenburg wlr.

Ćwikliński wlr.

Mataja wlr.

Banhans wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

Ertl wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

Twardowski wlr.

308.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 26. lipca 1917,

w sprawie zakazu niszczenia kości.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, i postanowień § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się:

§ 1.

W miejscowościach, w których istnieją dostateczne i pod względem sanitarnym odpowiednie urządzenia dla zbierania odpadków, nie wolno kości palić ani zagrzebywać ani też w inny sposób niszczyć.

Postanowienie to odnosi się do wszelkiego rodzaju kości zwierzęcych, wygotowanych lub nie-wygotowanych, a mianowicie do kości kuchennych, rzeźnickich i maśarskich, do kości, uzyskiwanych przez oprawców, do kości dobywanych z ziemi, nówek owczych i kozich, do kości śmieci-ciskowych, pomajowych, kości piszczelowych, odpadków kości tokarnianych, do rur z rogów, do pełnych i próżnych kopyt i racic, wreszcie do odpadków rogowych i kości odtłuszczonych.

Polityczna władza krajowa rozstrzyga w razie wątpliwości o tem, czy urządzenie dla zbierania odpadków należy uważać za dostateczne i pod względem sanitarnym za odpowiednie (ustęp 1.).

Polityczna władza krajowa ma prawo polecić gminom, aby tworzyły urządzenia dla zbierania kości, albo popierać zabiegi Centrali dla kości w Wiedniu, skierowane do utworzenia takich urządzeń.

§ 2.

Polityczna władza krajowa może niewła-
czając postanowieniom rozporządzenia ministeryal-
nego z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 136,
dotyczącego uregulowania obrotu kośmi i tłuszczem
z kości (zmienionego i uzupełnionego rozporzą-
dzeniami ministeryalnemi z dnia 29. czerwca
1916, Dz. u. p. Nr. 205 i z dnia 2. marca
1917, Dz. u. p. Nr. 87), postanowić, że odcho-
dzące kości zwierzęce (§ 1.) i to także takie,
które pozostają po wygotowaniu w domach pry-
watnych lub w przedsiębiorstwach, zajmujących
się podawaniem potraw, muszą być oddawane
pewnym oznaczonym miejscom, którym poruczono
zbieranie kości.

§ 3.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia
i wydanych na jego podstawie przepisów będą
karały polityczne władze powiatowe grzywnami
do 20.000 K albo aresztem do 6 miesięcy, o ile
czyny czyn nie podlega według obowiązujących
ustaw karze surowszej. W razie istnienia oko-
liczności obciążających można orzec przepadek
kości, wprowadzanych w obrót wbrew postano-
wieniom niniejszego rozporządzenia. Jeśli warunek
ten zachodzi, można powyższe kary nałożyć obok
siebie.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie
w dniu 1. sierpnia 1917.

Höfer wlr.

309.

Rozporządzenie Urzędu dla wyży- wienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa z dnia 26. lipca 1917,

dotyczące używania zboża i produktów mlewa
na karmę.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917,
Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rolnicy i inni posiadacze zwierząt mogą
pomimo zajęcia, zarządzanego w § 1. rozporzą-
dzenia całego Ministerstwa z dnia 26. maja 1917,
Dz. u. p. Nr. 235, używać stosownie do poda-
nych poniżej przepisów

1. pośladu,
2. owsa,
3. kukurydzy,
4. wyluskanych kaczanów kukurydzianych.
5. jęczmienia,
6. wyki,
7. dzikiego grochu,
8. łubinu,
9. prosa,
10. mieszanki

na karmę i oddawać je w tym celu do prze-
śrutowania.

§ 2.

Za poślad uważa się wszystkie odpadki, nie-
nadające się do zmielenia a powstające przy
młóceniu i czyszczeniu zboża dla konsumcyi. Po-
śladem są zatem nietylko ziarna nie nadające się
do zmielenia, lecz także nasiona chwastów.

Pośladu takiego wolno rolnikom w ilości
aż do 3 procent wymłóconej ilości użyć na karmę
we własnym przedsiębiorstwie.

Część pośladu, przekraczającą tę ilość, należy
sprzedać Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem.

§ 3.

Aż do dalszego zarządzenia mogą posiadacze
koni używać na karmę dziennie dla każdego konia
przeciętnie najwyżej 1 kg owsa (czystego, mie-
szanego, prześrutowanego) własnego zbioru.

Urząd dla wyżywienia ludności może dla
licencyjonowanych ogierów w okresie stanowienia
zezwoić także na użycie na karmę większej racyi
owsa własnego zbioru.

§ 4.

Polityczna władza krajowa postanawia po
wysłuchaniu głównych korporacji rolniczych i po
zasignięciu upoważnienia Urzędu dla wyżywienia
ludności, jaką ilość kukurydzy, prosa, dzikiego
grochu i łubinu może każdy rolnik po potrąceniu
ilości potrzebnej na zasiew zatrzymać i użyć na
karmę we własnym przedsiębiorstwie.

§ 5.

Rolnikom wolno użyć na karmę we własnym
przedsiębiorstwie kaczanów kukurydzianych, pozo-
stałych po wyluskaniu kukurydzy.

Użycie kaczanów kukurydzianych na inny cel
a nie na karmę, a w szczególności także palenie
tych kaczanów jest zabronione.

§ 6.

Z jęczmienia, zebranego we własnym przedsiębiorstwie, wolno rolnikom — uwzględniając wyjątek przewidziany w ustępie 2. — użyć na karmę dla własnego bydła najwyżej 15 procent tej ilości, jaka pozostanie po potrąceniu ilości, potrzebnej na zasiew, z ogólnej produkcji. Przy tej ilości należy uwzględnić poślad, uzyskany przy młóceniu i czyszczeniu jęczmienia.

Jeżeli obsiana jęczmieniem powierzchnia nie wynosi więcej niż $\frac{1}{2}$ hektara a stan bydła wynosi co najmniej pięć sztuk, w takim razie polityczna władza krajowa może zezwolić na użycie na karmę wszystkiego zebranego jęczmienia.

Dla przedsiębiorstw rolniczych, uprawiających jęczmień w większej ilości, może polityczna władza krajowa zmniejszyć ilość jęczmienia, która ma być pozostawiona na karmę, poniżej 15 procent zbioru, jeżeliby ten ostatni wymiar przewyższał ilość, potrzebną bezwarunkowo dla bydła w takim przedsiębiorstwie.

§ 7.

Z zebranej we własnym gospodarstwie wyki wolno rolnikom najwyżej dwie trzecie zatrzymać na zasiew i karmę dla własnego bydła.

§ 8.

Pod mieszanką należy rozumieć każdą naturalną mieszaninę zboża i owoców strączkowych, z wyjątkiem pośladu.

Zabrania się sztucznego uzyskiwania mieszanki przez mieszanie zboża z owocami strączkowymi.

Polityczna władza I. instancyi ustanawia przy uwzględnieniu stanu wielkiego bydła tę ilość mieszanki, jakiej wolno rolnikowi użyć na karmę we własnym przedsiębiorstwie. Polityczna władza I. instancyi postanawia także uwzględniając dotychczasową powierzchnię uprawną, jaka ilość mieszanki ma być pozostawiona na zasiew.

§ 9.

O ile rolnicy nie uczynią w pełni użytku z praw, przyznanych im w §§ 2. do 8. co do użycia na karmę lub na zasiew, są oni obowiązani pozostałe ilości wymienionych tam gatunków zboża i środków pastewnych sprzedąć Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem.

Czynności prawne, zawarte wbrew temu zarządzeniu, są nieważne.

§ 10.

Otręby, powstałe przy wymieleniu zboża, które przedsiębiorcom gospodarstw rolnych wolno użyć

według § 3., punkt 1., lit a, rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 235, pozostawia się im celem użycia na karmę.

§ 11.

Producentom pszenicy lub żyta, dostarczonych Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem, należy się połowa tej ilości otrąb, jaka według przepisów o wymielaniu odpowiada dostawionemu zbożu.

W razie dostawy zboża, które jako pierwszy plon, uzyskany z nasienia własnego zbioru albo dalszy plon i gatunki krajowe już z góry nie jest przeznaczone na wymielenie, nie można podnosić roszczenia po myśli 1. ustępu.

Przy dostawie zboża do Wojennego Zakładu obrotu zbożem otrzyma producent od pełnomocnika tego zakładu kartkę poboru, w której będzie podana cyfrowo należąca się ilość otrąb.

Roszczenie o obowiązkową ilość otrąb musi być podniesione w ciągu 3 miesięcy od dnia wystawienia karty poboru. Uprawniony do poboru musi odebrać otręby w ciągu 3 tygodni od dnia przydzielenia, gdyż inaczej uprawnienie gaśnie.

§ 12.

Centrali dla środków pastewnych w Urzędzie dla wyżywienia ludności i jej filiom przysługuje prawo rozrządzania wszystkimi otrębami, z wyjątkiem otrąb wspomnianych w § 10. (otręby osób zaopatrujących się z własnych zasobów), wszystkimi innymi odpadkami w młynach, łuszczeniach owsa i fabrykach krup perłowych jakoteż zakupionymi przez Wojenny Zakład obrotu zbożem ilościami pośladu, mieszanki, kaczanów kukurydzianych i wyki (§ 9.).

Organizację i zadania Centrali dla środków pastewnych oraz jej filii określają przepisy służbowe, wydane przez Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 13.

Młyny, łuszczenie owsa i fabryki krup perłowych są obowiązane Centrali dla środków pastewnych i jej filiom dostarczać przepisanych obecnie lub zaprowadzonych w przyszłości wykazów o swej produkcji i o swych zasobach otrąb i innych odpadków zboża. udzielać im wszelkich żądanych wyjaśnień i przysyłać na każde żądanie próbki wytwarzanych przez nie produktów ubocznych.

Centrala dla środków pastewnych i jej filie mają prawo w powyższych przedsiębiorstwach

polecać przeprowadzanie w czasie trwania ruchu rewizyjnego co do zasobów otrąb i innych odpadków zboża.

Przedsiębiorcy gospodarstw rolnych i inni posiadacze zwierząt są obowiązani udzielać Centrali dla środków pastewnych i jej filiom żądanych wyjaśnień o stanie swego bydła i o swych rozporządzalnych środkach pastewnych.

§ 14.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonywaniu tego rozporządzenia.

§ 15.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karali polityczne władze I. instancji grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

W razie istnienia okoliczności obciążających można obok kary aresztu orzec grzywnę. Władza może nadto orzec przepadek środków pastewnych, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełnione zostało przy wykonywaniu przemysłu, utratę uprawnienia przemysłowego.

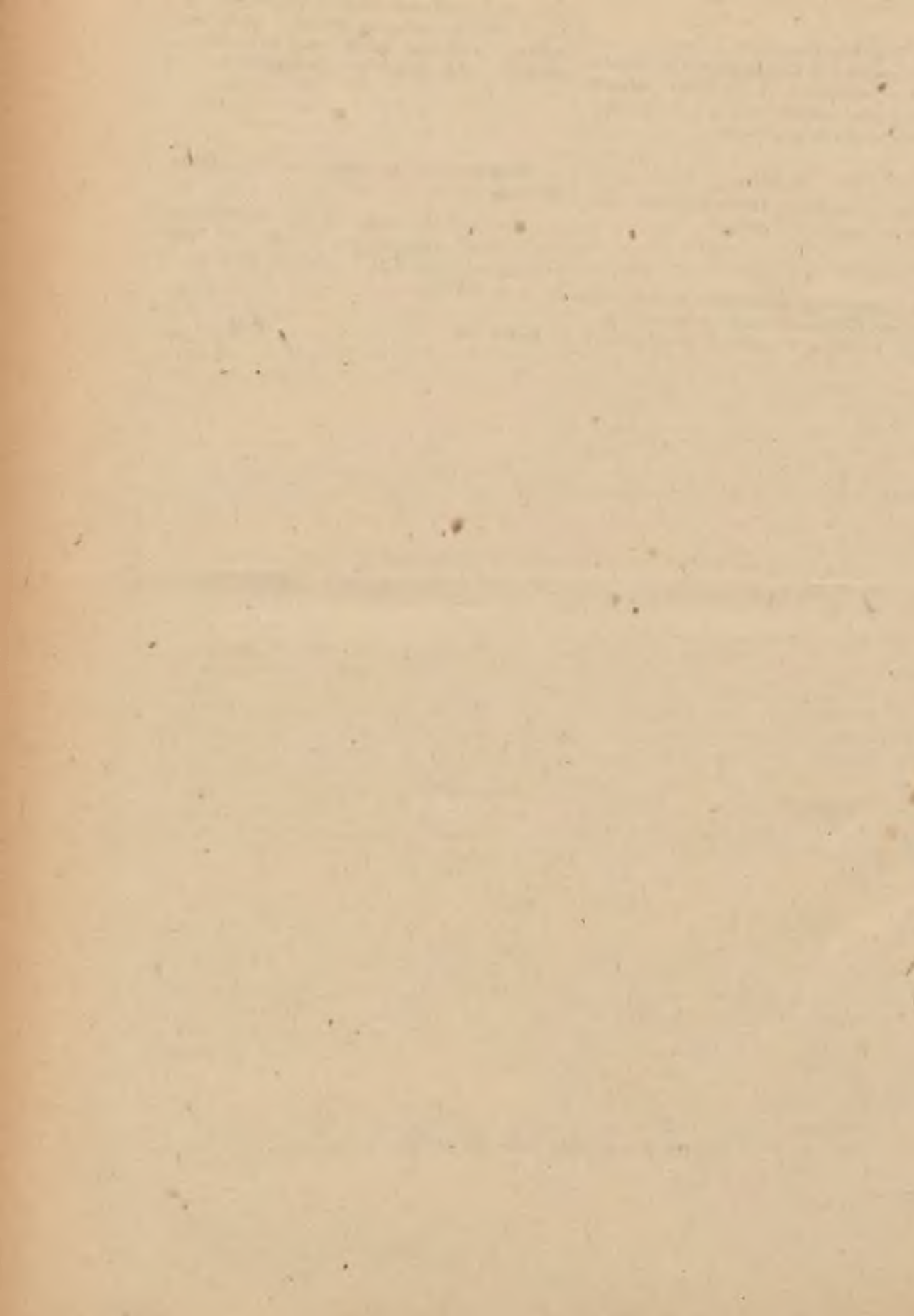
§ 16.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie uchyla się moc obowiązującą rozporządzeń ministerjalnych z dnia 15. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 220, i z dnia 27. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 232.

Höfer wr.

Ertl wr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 28. lipca 1917.

Trość: (Nr 310—312.) 310. Rozporządzenie w sprawie obrotu surogatami kawy z fig i z łubinu. — 311. Rozporządzenie w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze zbioru w roku 1917. — 312. Rozporządzenie w sprawie gospodarczych związków przemysłu skór nego.

310.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 20. lipca 1917

w sprawie obrotu surogatami kawy z fig i z łubinu.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 317, rozporządza się — zmieniając częściowo rozporządzenie z dnia 21. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 230 — jak następuje:

§ 1.

Surogaty kawy, wyrabiane z fig bez żadnych innych domieszek, wolno wyrabiać i sprzedawać mającym uprawnienie przemysłowe firmom bez osobnego pozwolenia.

Cena kawy figowej w drobnym handlu nie może przekraczać 10 K 80 h za jeden kilogram towaru w pakietach.

§ 2.

Łubin wolno przerabiać na surogaty kawy tylko wtedy, jeżeli pozbawiono go goryczki w zakładzie firmy, która otrzymała pozwolenie Urzędu dla wyżywienia ludności.

Pozwolenia na pozbawianie łubinu goryczki udziela się poszczególnym firmom na pewien oznaczony czas z tem, że można je każdego czasu odwołać. Prośby o udzielenie takich zezwoleń należy wносить do Związku austriackich produ-

centów surogatów kawy w Wiedniu, III., Estepplatz 4. W prośbach tych musi się mieścić dokładne przedstawienie stosowanego w zakładzie firmy postępowania, usuwającego goryczkę, oraz należy do nich dołączyć próbkę towaru, pozbawionego goryczki.

§ 3.

Wyrób i sprzedaż surogatów kawy z łubinu, pozbawionego goryczki po myśli § 2., są dozwolone mającym uprawnienie przemysłowe firmom bez osobnego pozwolenia.

Cena czystej kawy łubinowej nie może przekraczać w drobnym handlu 4 K 80 h za jeden kilogram towaru w pakietach.

§ 4.

Urząd dla wyżywienia ludności może w razie potania surowców obniżyć drogą zarządzenia ceny najwyższe, ustanowione w §§ 1. i 3. za czystą kawę figową i łubinową.

§ 5.

Postanowienia rozporządzenia z dnia 21. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 230, mają zastosowanie do obrotu surogatami z fig i z łubinu, o ile nie zostały zmienione powyższymi postanowieniami.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

311.**Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 26. lipca 1917**

w sprawie uregulowania obrotu ziemniakami ze zbioru w roku 1917.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

Zajęcie.**§ 1.**

Ziemniaki ze zbioru austriackiego w roku 1917, zebrane po dniu 1. sierpnia, zostają z chwilą odłączenia ich od roli zajęte na rzecz państwa.

Umowy, któremi kupuje się zbiór tych kartofli ryczałtowo albo nadzieję tego zbioru za pewną oznaczoną cenę (§ 1276. p. ks. u. c.), zostają zabronione i są nieważne. Wyjątek stanowią zatwierdzone umowy o uprawę i dostawę (§§ 31 i n.)

Posiadacze zajętych ziemniaków są obowiązani troszczyć się o ich utrzymanie. Winni oni przechowywać ziemniaki aż do ich odbioru.

§ 2.

Zajętych ziemniaków nie wolno przerabiać, używać, obracać na karmę, ani też dobrowolnie lub przymusowo pozbywać, o ile w niniejszym rozporządzeniu lub w innych przepisach nie wydano innych zarządzeń.

§ 3.

Mimo zajęcia wolno ziemniaki:

1. potrzebne producentowi ziemniaków na wyżywienie członków swego domu (gospodarstwa) jakoteż uprawnionych z wymowy, robotników i funkcjonariuszów, którym należy się wikt jako wymowa lub wynagrodzenie, zużyć w ilości, ustanowionej w uregulowaniu zużycia,

2. użyć na sadzenie w ustanowionym wymiarze,

3. użyć na karmę z ograniczeniami, zamieszczonymi w §§ 24. i n.,

4. dostawiać na podstawie zatwierdzonych umów (§§ 31. i n.) i

5. przerabiać z ograniczeniami, zamieszczonymi w §§ 27. i n.

Największą ilość dozwolonego zużycia, zaszeregowania i obrócenia na karmę ustanowi się bezpośrednio po ustaleniu wyników zbioru.

§ 4.**Użycie.**

Ogólne zarządzenia o użyciu zajętych kartofli wyda urząd dla wyżywienia ludności.

§ 5.**Organa.**

Urząd dla wyżywienia ludności posługuje się w celu spełnienia wszystkich zadań, ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu, swoimi własnymi organami, władzami politycznymi, w razie potrzeby władzami skarbowymi i gminami. Wykonywanie służby zagospodarowania należy do Wojennego Zakładu obrotu zbożem.

Urząd dla wyżywienia ludności może także w każdym poszczególnym przypadku delegować funkcjonariuszów i powierzać im przeprowadzenie lub dozоровanie zbioru ziemniaków i dozоровanie służby zagospodarowania. Jako stałe organa pomocnicze dla spełnienia tych zadań można ustanowić inspektorów dla ziemniaków dla jednego powiatu politycznego lub dla większej ich liczby.

Odbiór.**§ 6.**

Zajęte ziemniaki z wyjątkami, wymienionymi w § 3., należy oddać wojennemu zakładowi obrotu zbożem lub jego pełnomocnikom po ustanowionej cenie objęcia w czasie, oznaczonym w zleceniu dostawy. Zakład ten jest obowiązany odebrać zajęte ziemniaki.

Organom, którym zlecono odebranie ziemniaków, wolno dysponować tymi ziemniakami tylko stosownie do zleceń, udzielonych im przez Wojenny Zakład obrotu zbożem.

Władza winna wydać zlecenia co do dostawy zajętych ziemniaków; te zlecenia dostawy mają być skierowane do producenta ziemniaków albo do gminy.

Jeżeli ziemniaków nie dostawiono w żądanym wymiarze w ciągu terminu, oznaczonego przez władzę, nastąpi przymusowy odbiór. Przymusowy odbiór zostanie skuteczny także wtedy, gdy osoba lub miejsce pobytu uprawnionego do dyspozycji nie są znane.

Przymusowy odbiór zarządza władza.

Jeżeli wystosowanie zażądania do poszczególnych posiadaczy zapasów nie jest możliwym w następstwie wywołanych wojną stosunków w poszczególnych gminach lub powiatach politycznych, może Urząd dla wyżywienia ludności upoważnić polityczną władzę krajową, aby dla pewnych dokładnie oznaczonych części okręgu administracyjnego przeprowadziła rekwizycję ziemniaków za pośrednictwem gminy.

Władza winna przepisać gminie zebranie ilości ziemniaków, wyznaczonych przez polityczną władzę krajową, a gmina rozdzieli ilości te między posiadaczy ziemniaków. Rozdzielenie w obrębie gmin podlega zbadaniu przez władzę.

Zażądanie przez gminę zastępuje pod każdym względem zażądanie przez władzę.

§ 7.

Dla przeprowadzenia objęcia zajętych ziemniaków wyda polityczna władza krajowa szczegółowe postanowienia. W szczególności może ona zarządzić, że na pewnym obszarze wszyscy producenci ziemniaków albo niektórzy z nich mają odstawić pewne najmniejsze ilości zajętych ziemniaków w obrębie oznaczonych okresów czasu, wyznaczonych z uwzględnieniem stosunków miejscowych.

§ 8.

Skuteczność zajęcia ustaje:

1. z dozwolonym zużyciem lub pozbyciem,
2. z przymusowym odbiorem,
3. ze zniszczeniem.

§ 9.

Zgłoszenia.

Kto więcej niż $\frac{1}{4}$ hektara powierzchni zasadził ziemniakami, jest obowiązany donieść o wyniku zbioru gminie do dni trzech po zbiorze, podając ilość. Gmina winna doniesienia zbadać, sprostować i co tygodnia przedkładać władzy. Zajęciu podlegają jednak także te ziemniaki, które zostały zebrane na mniejszych powierzchniach (§ 1.).

Spisanie zapasów, przechowywanie.

§ 10.

Urząd dla wyżywienia ludności i polityczna władza krajowa mogą każdego czasu zarządzić dla wszystkich obszarów administracyjnych albo dla niektórych z nich spisanie zapasów ziemniaków.

Kto trzyma ziemniaki w zapasie albo dla innych je przechowuje jest obowiązany zgłosić je w dniu, wyznaczonym dla spisania, u tej władzy, w której powiecie zapasy się znajdują.

Kto przechowuje zapasy, należące do innych, jest ponadto obowiązany wymienić uprawnionego do dyspozycji.

Uwzględniając stosunki miejscowe, postanowi władza, jakie postępowanie należy zastosować przy spisaniu zapasów.

Jeżeliby powstały wątpliwości co do prawdziwości lub zupełności zgłoszeń, można zarządzić nowe spisanie zapasów.

Spisanie zapasów może nastąpić także na miejscu przy zbiorze przed schowaniem. W tym celu można przeprowadzić próbne ważenia i inne środki potrzebne dla stwierdzenia ilości.

§ 11.

Władza ma prawo każdego czasu oglądać przez swych wysłanników lokale przedsiębiorstwa, magazyny lub inne ubikacje.

Wysłannikom władzy należy pozwolić na wstęp do tych lokalów. Na żądanie należy im udzielić wszelkich potrzebnych wyjaśnień.

§ 12.

Każdy, kogo władza do tego wezwie, winien współdziałać przy spisywaniu zapasów, przy badaniu i wypracowywaniu jako mąż zaufania. Co do osób, pozostających w służbie publicznej, potrzeba do tego współdziałania zgody ich władzy służbowej. Mężowie zaufania winni postępować bez względu na osobę i według najlepszej wiedzy i sumienia, winni zachować w tajemnicy doszłe do ich wiadomości stosunki prywatne lub tajemnice interesu posiadaczy zapasów i, o ile nie są urzędnikami publicznymi, ślubować spełnienie tych obowiązków.

Urząd męża zaufania jest urzędem honorowym.

§ 13.

Kopce i składy ziemniaków, znajdujące się poza budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi, należy oznajmić władzy z chwilą rozpoczęcia ich używania, oznaczając dokładnie miejsce. Należy przytem wymienić obok liczby składów i kopców także założoną ziemniakami przestrzeń pod kopcami w metrach kwadratowych. Zmiany składu i podziały kopców należy zgłaszać. Polityczna władza krajowa może ograniczyć obowiązek zgłoszenia do tych posiadaczy gruntu, którzy rozporządzają pewnym oznaczonym rozmiarem powierzchni, zasadzonych ziemniakami.

§ 14.

Władza może zająć magazyny dla przechowywania ziemniaków i grunty pod kopce (pryzmy).

Należy za to uściślić stosowną cenę, którą definitywnie oznaczy władza.

§ 15.

Gminy i wyłączone obszary dworskie można w razie potrzeby zmusić, aby zajęte na ich obszarach ziemniaki zmagazynowały lub złożyły do kopców na miejscu, oznaczonym przez władzę.

§ 16.

Miejsca konsumcyi są obowiązane ziemniaki, przydzielone przez wojenny zakład obrotu zbożem, oraz ziemniaki objęte staraniem przechowywać przez złożenie w kopcach lub przez zmagazynowanie; władza lub jeżeli miejsca konsumcyi są miastami z własnym statutem, polityczna władza krajowa, może je zmusić do przedsięwzięcia za przybraniem znawców stosownych środków w celu utrzymania ziemniaków.

Miejsca konsumcyi, które nie uczyniły tym wymogom zadość, nie mają prawa do pobrania ziemniaków na zapas. Tracą one także prawo pobierania ziemniaków, zapewnionych drogą umowy. Rozstrzyga o tem ostatecznie władza polityczna.

§ 17.

Zażądanie.

Posiadacz zapasów winien zajęta i zażądaną już ilość ziemniaków (§ 6.) odstawić do najbliższej stacyi kolejowej lub okrętowej, względnie do miejsca przeznaczenia i tam oddać wysłannikowi wojennego zakładu obrotu zbożem.

Dowóz do miejsca przeznaczenia ma nastąpić wtenczas, jeżeli miejsce to nie jest położone dalej, niż najbliższa możliwa do osiągnięcia stacya kolejowa lub okrętowa.

O ile chodzi o ziemniaki, przeznaczone na pożywienie dla ludzi, winien on dostawić towar zdrowy, odpowiednio suchy, bez ziemi i bez kielków, wyrosły w naturze.

Jeżeli zażądanego ziemniaków, nie nadających się do użycia dla ludzi, to winna ich dostawa nastąpić oddzielnie.

Jeżeli obowiązków tych nie spełniono, to może władza zarządzić oddzielenie i dowóz ziemniaków na koszt posiadacza zapasów.

§ 18.

Pokrycie zapotrzebowania.

Pokrycie zapotrzebowania ziemniaków następuje według planu zebrania i zaopatrzenia, sporządzonego przez Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 19.

Zgłoszenie zapotrzebowania.

Gminy mają oznajmić władzy najdalej do dnia 15. sierpnia 1917 liczbę mieszkańców, niezaopatrzonych w ziemniaki własnej uprawy.

Zgłoszenie winno nastąpić według stanu z dnia 1. sierpnia 1917.

Chwilowej nieobecności lub chwilowego pobytu nie należy uwzględniać.

Zgłoszenia gmin z własnym statutem mają być dokonane w tym samym terminie bezpośrednio u władzy krajowej.

Jeżeli liczba mieszkańców niezaopatrzonych nie jest znaną dokładnie, należy przedsięwziąć sumienne oszacowanie, które trzeba odpowiednio uzasadnić.

Władza polityczna winna zbadać zgłoszenie i w razie potrzeby sprostować je przy równoczesnem uwiadomieniu odnośnych gmin.

Zgłoszenia gmin nie mają się rozciągać na wojsko i wojskowe zakłady, na jeńców wojennych, obozy internowanych i tym podobne. Zgłoszenie zapotrzebowania wspomnianych miejsc należy spowodować za pośrednictwem politycznej władzy krajowej.

Zapotrzebowanie armii w polu i marynarki wojennej oznacza Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanemi władzami.

Uregulowanie konsumcyi.

§ 20.

Urząd dla wyżywienia ludności postanawia, w jakim wymiarze i według jakich zasad należy oddać będące do dyspozycyi zapasy konsumcyi ludzkiej. Ziemniaki należy wydawać konsumentom za odpowiednimi wykazami; wydawanie to należy uregulować w miastach z liczbą mieszkańców, przewyższającą 10.000 głów, przez przydzielenie go pewnym oznaczonym miejscom zbytu.

Urząd dla wyżywienia ludności oznaczy chwilę, od której wolno ziemniaki wydawać tylko za wykazami konsumcyi. Dalsze zarządzenia, potrzebne dla uregulowania konsumcyi w kraju, wyda polityczna władza krajowa po wysłuchaniu krajowej rady gospodarczej.

§ 21.

Szczegółowe zarządzenia, potrzebne do uregulowania konsumcyi w poszczególnych gminach, można pozostawić władzy lub dla obszaru gminnego gminie. Czynnności te zatawia gmina w poręczonym zakresie działania.

§ 22.

Przy załatwianiu tych czynności może władza posługiwać się także powiatową radą gospodarczą.

Jeżeli uregulowanie konsumcyi zostanie poruczone gminie, to można zlecić reprezentacyi gminnej załatwianie połączonych z tem spraw za pośrednictwem urzędu gospodarczego przy współdziałaniu gminnej rady gospodarczej.

Jeżeli gmina nie może uczynić zadość swym zadaniom przy uregulowaniu konsumcyi, może władza odebrać jej każdego czasu załatwianie tych czynności.

§ 23.

Polityczna władza krajowa lub za jej upoważnieniem władza lub gmina, której poruczono uregulowanie konsumcyi, winny w szczególności wydać zarządzenia co do konsumcyi ziemniaków zakontraktowanych i czuwać nad ich należytem użyciem.

Obracanie na karmę.

§ 24.

Ziemniaki wolno obracać na karmę tylko ich producentom i tylko za osobnem pozwoleniem władzy. Obracać na karmę wolno tylko ziemniaki, nie nadające się do spożycia przez ludzi.

§ 25.

Użycie na karmę można uregulować także w ten sposób, że gminom pozwala się na pewien kontyngent ziemniaków na karmę. Kontyngent ten należy rozdzielić w stosunku do powierzchni uprawy ziemniaków i potrzebnego stanu bydła pomiędzy poszczególnych producentów ziemniaków. Tym producentom ziemniaków, którzy nie trzymają bydła, nie należy przyznać żadnego kontyngentu ziemniaków na karmę. Przypadający na nich kontyngent częściowy należy przydzielić reszcie producentów ziemniaków w stosunku do ich częściowych kontyngentów.

§ 26.

Kontyngenty ziemniaków na karmę oznacza dla krajów Urząd dla wyżywienia ludności, następnie dla powiatów politycznych i miast z własnym statutem oznaczają polityczne władze krajowe, zaś dla gmin i wyłączonych obszarów dworskich oznacza polityczna władza powiatowa.

Przerabianie ziemniaków.

§ 27.

Używanie ziemniaków na wyrób spirytusu w gorzelniach przemysłowych (nie rolniczych) jest zabronione.

§ 28.

Przedsiębiorstwom przemysłowym i rolniczym, urządzonym dla wyrobu suchych produktów ziemniaczanych, krochmalu i wszelkich produktów krochmalnych z ziemniaków, oraz gorzelniom rolniczym wolno przerabiać ziemniaki tylko za zezwoleniem Urzędu dla wyżywienia ludności, przy czem należy z reguły ograniczyć pozwolenie do ziemniaków, nienadających się do spożycia dla ludzi, do pewnej ich ilości i do pewnego oznaczonego czasu.

Najwyższy wymiar ziemniaków, przeznaczonych do przeróbki, oznacza Urząd dla wyżywienia ludności, co do gorzelnii rolniczych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu.

§ 29.

Przerabianie w tych przedsiębiorstwach innych ziemniaków, a nie ziemniaków własnego zbioru, lub nabytych od wojennego zakładu obrotu zbożem, jest zabronione.

§ 30.

Pozostawienie ziemniaków do przerobienia lub przydzielenie ich dla tego celu mieści w sobie zobowiązanie do faktycznego ich przerobienia. Przerabiający winien następnie, jeżeli inne przepisy tego już nie przepisują, zobowiązać się, że co do ilości pozostawionych lub pobranych towarów w naturze i co do ilości wyrobów będzie prowadził dokładne zapiski, pozwoli władzy lub jej wysłannikom wglądać do tych zapisków, wchodzić do swych pracowni i magazynów, a o ile już i tak nie istnieją ceny najwyższe, będzie się trzymał co do swych wyrobów cen, przepisanych dla producentów przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Ziemniaki zakontraktowane.

§ 31.

Ziemniaki, zapewnione drogą umów o uprawę lub o dostawę, szatwierdzonych przez Urząd dla wyżywienia ludności lub z jego upoważnienia przez polityczną władzę krajową (ziemniaki zakontraktowane), należy dostawić umownym odbiorcom za pośrednictwem wojennego zakładu obrotu zbożem. Zawierające umowę strony winny uczynić zadość wszystkim tym zobowiązaniom, które ciążyą na nich na podstawie postanowień niniejszego rozporządzenia lub które zostały im przepisane przy zatwierdzeniu umowy. W szczególności wolno odbiorcy używać ziemniaków zakontraktowanych tylko na cele, wymienione w zatwierdzeniu.

Przesyłki ziemniaków zakontraktowanych podlegają przepisom § 41. niniejszego rozporządzenia.

Urząd dla wyżywienia ludności może ziemniaki zakontraktowane użyć częściowo także na zaopatrzenie ogólne, jeżeli wymagają tego nadzwyczajne okoliczności.

§ 32.

Kto pobiera ziemniaki zakontraktowane, ten odpowiada za prawdziwość wymienionej w umowie liczby konsumentów; odpowiada on za należyte przeprowadzenie uregulowania konsumpcji i za odpowiednie zamagazynowanie.

Jeżeli ilość konsumentów zmniejszy się o 5 od sta w stosunku do konsumentów, wymienionych w umowie, należy donieść o tem bezpośrednio po zaistnieniu tego stanu tej władzy, która kontrakt zatwierdziła.

§ 33.

Jeżeli nie dotrzymano przepisanych w §§ 31. i 32. obowiązków, albo jeżeli bez pozwolenia władzy pobrano lub usiłowano pobrać ziemniaki w większej ilości, niż to zatwierdzono w umowie, w takim razie nie wykluczając osobnego ukarania, może ta władza, która umowę zatwierdziła, wypowiedzieć zażądanie i inne użycie ziemniaków.

Te same skutki nastąpią wtedy, gdy obok zatwierdzonych przez władzę umów zawarto osobne układy, sprzeciwiające się postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli obowiązków niniejszego rozporządzenia nie dopełniła tylko jedna strona umowna, to należy przy zażądaniu i użyciu szanować ile możliwości wpływające z umowy prawa drugiego kontrahenta.

Ceny najwyższe.

§ 34.

Jako ceny najwyższe obowiązują ceny, ustanowione w rozporządzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 8. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 91, o ile nie doznały zmiany wskutek poniższych postanowień.

Za ziemniaki, oddane wojennemu zakładowi obrotu zbożem między dniem 1. i 20. sierpnia, podwyższa się cenę najwyższą o 25 K; za ziemniaki, oddane między dniem 21. sierpnia i 5. września 1917, podwyższa się ją o 10 K za cetrnar metryczny.

Za ziemniaki rogalki oznacza się cenę najwyższą na potrójną kwotę każdorazowych cen najwyższych za ziemniaki okrągłe.

§ 35.

Ceny najwyższe obowiązują przy zakupnaci ze strony wojennego zakładu obrotu zbożem w każdej ilości jako ceny objęcia.

Cenę należy przy odbiorze zapłacić gotówką. Jeżeli posiadacz lub jego pobyt nie są znane, należy cenę złożyć do sądu.

§ 36.

W razie przymusowego odbioru ziemniaków wynosi cena objęcia tylko 80 procent ceny najwyższej. Nadto poniesie posiadacz ziemniaków kosztu przymusowego odbioru.

§ 37.

Przy ziemniakach, nie odpowiadających co do jakości warunkom, zawartym w § 1. rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 8. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 91, należy potrącić z ceny objęcia stosowną kwotę.

Jeżeli co do wysokości potrącenia zgoda nie przyjdzie do skutku, rozstrzyga spory między sprzedawcą i organem objęcia, ustanowionym przez wojenny zakład obrotu zbożem, ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, i to w postępowaniu niespornem ewentualnie po wysłuchaniu właściwego biura badania cen.

W tym razie zapłaci wojenny zakład obrotu zbożem przy objęciu cenę, ustanowioną tymczasowo przez władzę żądającą.

Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

Rozstrzygnięcie sądu można zaczepić rekuresem do dni 8. Od rozstrzygnięcia drugiej instancyi nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

Spory o wysokość potrącenia między organem objęcia, ustanowionym przez wojenny zakład obrotu zbożem, a odbiorcą towaru, rozstrzyga komisya znawców giełdy dla produktów rolnych tego obszaru administracyjnego, w którego okręgu towar odstawiono. Jeżeli w odnośnym obszarze administracyjnym niema komisji znawców, rozstrzyga komisya znawców giełdy dla produktów rolnych w Wiedniu. Od rozstrzygnięcia komisji znawców nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

§ 38.

Ceny sprzedaży dla wojennego zakładu obrotu zbożem oznacza Urząd dla wyżywienia ludności.

Ceny najwyższe dla drobnej sprzedaży ziemniaków ustanawiają polityczne władze krajowe po wydaniu opinii przez centralną komisję badania cen.

Uchyła się postanowienie § 1., ustęp 3., rozporządzenia z dnia 8. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 91, o ile odnosi się ono do drobnej sprzedaży ziemniaków przez producenta do rąk konsumenta.

§ 39.

Ziemniaki przywiezione do Austrii wolno w drobnej sprzedaży sprzedawać tylko po cenie najwyższej, ustanowionej dla ziemniaków tutejszych, jeżeli Urząd dla wyżywienia ludności nie zezwoli na wyjątki.

Postanowienia ogólne.

§ 40.

Kto zasadził ziemniaki, jest obowiązany zebrać je zwyczajem krajowym w stanie dojrzałym albo donieść gminie o nasuwającej się ewentualnie przeszkodzie tak wcześnie, aby gmina mogła na czas zarządzić zebranie plonu. Wyłączone obszary dworskie winny zrobić te doniesienia do politycznej władzy powiatowej. Zebranie plonu następuje w tym razie na koszt posiadacza.

Wybieranie ziemniaków przed ich dojrzeniem w jakimkolwiek celu jest zabronione; zakaz ten nie obowiązuje, jeżeli z powodu spóźnionej uprawy lub niekorzystnej pogody dojrzenie ziemniaków nastąpiłoby tak późno, że plonu bez narażania go nie można w ziemi zostawić.

§ 41.

Przesyłki ziemniaków wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej przyjmować tylko wtedy do przewozu, jeżeli jako nadawca wymieniony jest w liście przewozowym wojenny zakład obrotu zbożem lub jego filja i jeżeli dla każdej przesyłki jest dodane do dokumentów przewozowych poświadczenie przewozowe. Do wystawiania poświadczeń przewozowych jest uprawniony tylko wojenny zakład obrotu zbożem (filja).

Jeżeli jakaś przesyłka nie odpowiada tym zarządzeniom, to winna stacya przeznaczenia donieść o tem telefonicznie lub telegraficznie właściwej filji wojennego zakładu obrotu zbożem. Ta ostatnia winna wydać zarządzenie co do wydania przesyłki. Jeżeli nie wyda zarządzenia w ciągu dwunastu godzin, to można wydać przesyłkę adresatowi, wymienionemu w liście przewozowym.

Przesyłki ziemniaków zarządu wojskowego są wyjęte od powyższych postanowień, jeżeli stacya nadawcza jest położona w tej części obszaru wojennego, w której zebranie plonu zastrzeżone jest zarządowi wojskowemu.

Ziemniaki, sprowadzone do Austrii przy użyciu publicznych przedsiębiorstw przewozowych, winien odbiorca zgłosić w wojennym zakładzie obrotu zbożem i sprzedać mu je na żądanie.

Przesyłki ziemniaków, nie odpowiadające wspomnianym zarządzeniom, może władza stacyi nadawczej, albo jeżeli przewóz już jest ukończony, władza stacyi przeznaczenia uznać za przepadłe.

§ 42.

Pod „władzą“ bez bliższego oznaczenia rozumie się w niniejszem rozporządzeniu rządową polityczną władzę powiatową, w gminach z własnym statutem władzę gminną, jeżeli polityczna władza krajowa nie obejmie sama w całości lub w części czynności należących do władzy lub nie powierzy ich innemu urzędowi.

§ 43.

Od wydanych na podstawie powyższych postanowień rozstrzygnięć i zarządzeń nie jest dopuszczalne odwołanie. Zbadanie tych rozstrzygnięć i zarządzeń z urzędu pozostaje zastrzeżonem przełożonej władzy politycznej i Urzędowi dla wyżywienia ludności.

§ 44.

Gminy są obowiązane współdziałać przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia.

Postanowienia karne.

§ 45.

1. Kto ziemniaków rozmyślnie nie wykopuje albo też wykopuje je przed czasem dojrzenia,

2. kto nie dokona przepisanych w §§ 9. i 10. zgłoszeń,

3. kto nie dokona przepisanego w § 13. zgłoszenia składów ziemniaków,

4. kto przekracza postanowienia o uregulowaniu konsumcyi,

5. kto wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia ziemniaki przerabia, obraca na karmę albo pozbywa,

6. kto ziemniaki nabywa wbrew zakazowi,

7. kto ziemniaki, pozostawione mu na sadzenie lub w tym celu przez niego nabyte, usuwa z pod tego użycia,

8. kto nie wypełnia obowiązków dostawy, jakie przyjął na się na podstawie zatwierdzonej umowy o uprawę,

9. kto nie robi doniesienia, przepisanego w § 32., ust. 2.,

10. kto w zatwierdzonej umowie o uprawę i dostawę nieprawdziwie podał liczbę konsumentów,

11. kto zataja zapasy ziemniaków lub wyrobów przemysłu ziemniaczanego, znajdujące się w jego posiadaniu lub przechowaniu,

12. kto narusza zaistniały skutek zlecenia władzy obowiązek dostawienia ziemniaków lub wyrobów i dostawiania produktów ziemniaczanych,

13. kto, jako wysłannik wojennego zakładu obrotu zbożem, używa objętych ziemniaków wbrew zleceniu lub bez zlecenia wojennego zakładu obrotu zbożem,

14. kto należycie legitymowauym organom zabrania wstępu do swych lokali przedsiębiorczych, do swych magazynów lub innych ubikacji, odmawia wglądu do swych zapisków handlowych, kto tym organom lub władzy odmawia udzielenia wyjaśnień lub udziela wyjaśnień nieprawdziwych,

będzie karany grzywną do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy przez władzę polityczną.

§ 46.

Kto ziemniaki czyni niezdatnymi do ludzkiego użytku albo daje im się zepsuć w tym celu, aby je z większym zyskiem spieniężyć, będzie karany przez władzę polityczną aresztem do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do 20.000 K.

§ 47.

W razie ukarania można wypowiedzieć w orzeczeniu przepadek na rzecz państwa ziemniaków i produktów ziemniaczanych, do których odnosi się czyn karygodny. bez względu na to, czy należą one do sprawcy czy nie.

Przepadłe przedmioty zapotrzebowania lub ich cenę użyje się na zaopatrzenie ludności.

§ 48.

Czynności karygodne przedawniają się w ciągu roku. Przedawnienie zaczyna się z chwilą popełnienia czynu karygodnego.

§ 49.

Za przekroczenia można w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49, wydać bez poprzedniego postępowania zarządzenia karne.

§ 50.

W razie zasądzenia można orzec także utratę uprawnienia przemysłowego.

Postanowienia wyjątkowe.

§ 51.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie odnoszą się do ziemniaków, zebranych przed dniem 1. sierpnia 1917.

§ 52.

W sprawie obrotu ziemniakami na sadzenie w sprawie ich cen wyda Ministerstwo rolnictwa i w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności potrzebne postanowienia specjalne.

Tak samo wyda Urząd dla wyżywienia ludności w razie potrzeby osobne postanowienia dla pewnych oznaczonych części obszarów wojennych.

§ 53.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. sierpnia 1917.

Jego wykonanie powierza się Urzędowi dla wyżywienia ludności.

Höfer wlr.

Ertl wlr.

Wimmer wlr.

Poświadczenie przewozowe.

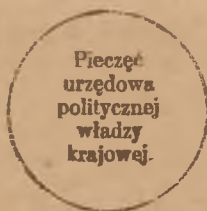
Wojenny zakład obrotu zbożem (filja w .....) przesyła

..... kg ziemniaków

z (nazwa stacyi wysyłkowej) ..... pod adresem

(imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

Ważność poświadczenia przewozowego gaśnie dnia .....

.....
(Miejsce i dzień wystawienia.)

.....
(Podpis delegata wojennego zakładu obrotu zbożem.)

Uwaga: Poświadczenie to należy dosyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacya przasnaczenia.

312.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 27. lipca 1917

w sprawie gospodarczych związków przemysłu skórnego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

Postanowienia, wydane w §§ 7., 8. i 13. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 100, o tymczasowym składzie

wydziału związku i kierownictwa gospodarczego związku producentów skóry oraz gospodarczego związku przemysłów przerabiających skórę jakoteż o składzie wspólnego wydziału tych związków gospodarczych, zmienia się w następujący sposób:

Wydział związku składa się w obu tych związkach z 20 do 30 członków, z których 6 do 16 członków mianuje Minister handlu; kierownictwo związku składa się w każdym z obu tych związków z przewodniczącego i z 15 dalszych członków, wliczając jednego lub dwóch zastępców przewodniczącego; wspólny wydział obu związków składa się, wliczając przewodniczącego i jednego lub dwóch zastępców przewodniczącego, z 20 do 30 członków.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Mataja wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 29. lipca 1917.

Treść: (Nr 313. i 314.) 313. Ustawa, w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny. — 314. Rozporządzenie, którem wydatkuje się postanowienia przejściowe do ustawy z dnia 27. lipca 1917, w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny.

313.

Ustawa z dnia 27. lipca 1917,

w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Każde na podstawie ustawy wojskowej albo też tylko na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się skutecznione powołanie obywatela austriackiego, nienależącego do zawodowego stanu wojskowego, do czynnej służby w sile zbrojnej lub w takich ochotniczych formacjach, które uznane zostały za części składowe siły zbrojnej, pociąga za sobą ten skutek, że dla tych osób, które z powołanym pozostają w stosunku określonym bliżej w § 2., urasta prawo do zasiłku na utrzymanie z funduszy państwowych według postanowień podanych w dalszym ciągu.

To samo prawo powstaje bez względu na obywatelstwo państwowe w razie powołania na zasadzie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych.

Osobom, które mają prawo do wojskowych należności dla rodzin, nie przysługuje prawo według postanowień niniejszej ustawy.

§ 2.

Uprawnionemi po myśli niniejszej ustawy są wszystkie osoby, których utrzymanie w chwili pójścia powołanego do wojska było zależnem od jego pracy albo od osiąganego z jego pracy dochodu i zostało zagrożone (§ 7., ustęp 8.) z tego powodu, że ten dochód z pracy wskutek powołania zupełnie odpadł albo zmniejszył się tak dalece, że nie wystarcza już do pokrycia kosztów utrzymania zależnej od powołanego osoby. Zarobek, osiągnięty własną pracą uprawnionego do zasiłku, nie wyklucza prawa do zasiłku; prawo to gaśnie jednakowoż wówczas, jeżeli powołanemu lub osobie wchodzącej przy zasiłku na utrzymanie w rachubę przypadnie dodatkowo taki majątek, że z dochodów tego majątku utrzymanie tej osoby może być w całości pokryte. To samo ma zastosowanie do przypadłego dodatkowo dochodu z prawa do renty.

Na równi z dochodem z pracy należy uważać osiągnięty pracą przychód z rolnictwa, przemysłu lub jakiegoś innego przedsiębiorstwa.

Uprawnionemi po myśli niniejszej ustawy bez względu na to, czy ich utrzymanie było przedtem zależne od powołanego, są wszystkie osoby, którym według powszechnej księgi ustaw cywilnych i pod przewidzianymi tam warunkami przysługuje wobec powołanego prawo do alimentacji.

§ 3.

Państwowy zasiłek na utrzymanie wynosi dziennie dla wszystkich uprawnionych osób, stosownie do tego, gdzie one w chwili powstania ich prawa miały swe stałe miejsce zamieszkania:

1. we Wiedniu 2 K,

2. w jednej z miejscowości zaliczonych do I. i II. klasy dodatków aktywalnych funkcjonaryuszy państwowych, 1 K 80 h a

3. w każdej innej miejscowości na obszarze państwa austriackiego 1 K 60 h.

Wysokość zasiłku na utrzymanie dla miejscowości, położonych poza granicami obszaru państwa austriackiego, będzie ustanowiona w drodze rozporządzenia.

Osobom uprawnionym, które bezpośrednio przed wstąpieniem powołanego do wojska żyły z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, następnie w każdym razie żonie i ślubnym dzieciom należy się zasiłek na utrzymanie w pełnym wymiarze, zaś innym uprawnionym do pobierania zasiłku tylko w wymiarze wsparcia, jakie powołany udzielał im bezpośrednio przed swoim wstąpieniem do wojska. O ile jednak chodzi o osoby, mające prawo do alimentacji, które od powołanego nie otrzymywały dotychczas żadnych wsparć albo otrzymywały wsparcia widocznie na utrzymanie nie wystarczające, należy się zasiłek na utrzymanie w takim wymiarze, jaki według stosunków gospodarczych powołanego zostanie przez władzę ustanowiony, a skoro zostanie wydane orzeczenie sądowe, w wymiarze przez sąd ustalonym.

Zasiłek na utrzymanie w wymiarze rzeczywistych wsparć tudzież zasiłek w wysokości ustalonych przez sąd alimentów należy podwyższyć o 50 procent wówczas, jeżeli powołanie, względnie ustalenie sądowe miało miejsce przed dniem 1. sierpnia 1916.

Najwyższa kwota stóp jednostkowych nie może być jednak w żadnym razie przekroczoną. Także wówczas, jeżeli utrzymanie uprawnionej do zasiłku osoby zależało od dochodu z pracy kilku powołanych, nie może zasiłek na utrzymanie razem wzięwszy przekraczać stopy jednostkowej.

Jedynie wówczas, jeżeli uprawniona do zasiłku osoba żyła sama jedna we wspólnym gospodarstwie domowym z powołanym i jest trwale niezdolną do pracy, należy się jej zasiłek na utrzymanie w podwójnym wymiarze.

Uprawnionym do zasiłku osobom, które w chwili wstąpienia powołanego do wojska prowadziły wspólne gospodarstwo domowe, należy się ogółem zasiłek na utrzymanie tylko w najwyższym wymiarze 12 K dziennie.

Minister obrony krajowej jest upoważniony, po upływie półroczy po wejściu niniejszej ustawy w życie podwyższyć zarówno stopy jednostkowe jak również zasiłki na utrzymanie, przyznane w wymiarze rzeczywistych wsparć, tudzież wspomniane w poprzednim ustępie najwyższe wymiary stosownie do cen środków żywności i to albo jednolicie albo też dla pewnych oznaczonych obszarów.

§ 4.

Państwowy zasiłek na utrzymanie należy się począwszy od chwili powołania za ten czas, w którym powołany z powodu pełnienia służby nie może oddawać się cywilnemu zarobkowi.

Jeżeli powołany zbiegł albo zostanie skazany orzeczeniem sądowym na karę ciężkiego więzienia lub na jeszcze surowszą karę, w takim razie kończy się prawo do zasiłku z dniem dezercji, względnie z dniem prawomocności orzeczenia karnego. Jeżeli zbieg względnie zasądzony przed odbyciem kary lub potem zostanie powołany do służby wojskowej, w takim razie istnieje prawo do zasiłku na utrzymanie na czas trwania tego powołania.

Jeżeli powołany wystąpił ze służby z co najmniej 20 procentowym zmniejszeniem się zdolności zarobkowania, wynikłej dowodnie wskutek tej służby, albo dozna dodatkowo takiego zmniejszenia swej zdolności zarobkowania, należy się zasiłek na utrzymanie w czasie trwania wojny i jeszcze przez sześć miesięcy po jej ukończeniu, jednakże tylko o tyle, o ile nie nastąpi przedtem nowe ustawowe uregulowanie zaopatrzenia wojskowego. To samo ma zastosowanie wówczas, jeżeli powołany w potyczce zginie albo po potyczce zaginie albo też umrze z powodu uszkodzenia w czynnej służbie wojskowej lub z powodu choroby ta służbą wywołanej lub zastrzonej.

Jeżeli uprawniona do zasiłku osoba w czasie pobierania zasiłku uzyska zaopatrzenie wojskowe a kwota tego zaopatrzenia jest mniejsza od należącego się zasiłku na utrzymanie, wówczas należy zasiłek zmniejszyć o kwotę, należącą się tytułem zaopatrzenia.

§ 5.

Zasiłek na utrzymanie nie doznaje uszczerbku z powodu wsparć, udzielanych przez państwo uchodźcom wojennym, ani też z powodu ewentualnych innych choćby nawet regularnie powtarzających się datków, udzielanych dobrowolnie przez państwo, kraj, gminy, stowarzyszenia lub osoby prywatne.

Roszczenia do zasiłku oparte na niniejszej ustawie nie mogą być objęte egzekucją, ani też dotknięte środkami zabezpieczającymi.

Również wszelkie rozrządzenie wspomnianemi roszczeniami przez cesyę, przekazanie, oddanie w zastaw lub przez jakąś inną czynność prawną niema skutku prawnego.

Postanowienia powyższe nie mają natomiast zastosowania co do tych kwot, które c. i k. władza reprezentacyjna, gmina albo jakaś inna oznaczona w drodze rozporządzenia korporacya lub takiż zakład wypłaci wyraźnie tylko jako zaliczkę na poczet zasiłku na utrzymanie.

§ 6.

Roszczenie do zasiłku na utrzymanie należy zgłosić u gminy zwyczajnego miejsca zamieszkania, jeżeli uprawniona do zasiłku osoba ma swą zwyczajną siedzibę w Austrii. Można jednakowoż oznaczyć inną władzę do zgłaszania roszczenia i to albo ogólnie w drodze rozporządzenia albo w razie braku takiego ogólnego postanowienia, w drodze zarządzenia władzy politycznej.

W drodze rozporządzenia oznaczy się władze, w których roszczenie winno być zgłoszone, jeżeli członek rodziny ma swą zwyczajną siedzibę poza granicami Austrii.

Zgłoszenie może skutecznie osoba, powołana do czynnej służby, albo osoba, uprawniona do zasiłku, względnie dla niej jej zastępca, albo gmina, w której uprawniona do zasiłku osoba ma swoją zwyczajną siedzibę, albo mogą zgłoszenie to skutecznie hiura pomocy o charakterze publicznym, stowarzyszenia powszechnej użyteczności lub stowarzyszenia zawodowe, do których powołany należał.

Zgłoszenia, wniesione później niż w dwa miesiące po wyłączeniu powołanego ze służby albo później niż w sześć miesięcy po dniu, w którym uprawniona do zasiłku osoba z listy strat lub w inny wiarogodny sposób dowiedziała się o jego śmierci lub o jego zaginięciu, odrzuca komisye zasiłkowe bez dalszego postępowania.

§ 7.

Do rozstrzygania o roszczeniu, tudzież do asygnowania, utrzymywania w ewidencji i zastanawiania zasiłku są powołane powiatowe i krajowe komisye zasiłkowe, których skład oraz miejscową, czasową i rzeczową kompetencyę ureguluje Minister obrony krajowej.

Komisye składają się z naczelnika politycznej władzy krajowej lub wydelegowanego przezeń urzędnika politycznego w charakterze przewodniczącego, z jednego zastępcy krajowej władzy skarbowej i jednego zastępcy wydziału krajowego, zaś w gminach z własnym statutem zamiast tego

ostatniego z funkcyjnaryusza gmiunego, którego wyznaczy burmistrz, oraz z dwóch reprezentantów ludności, powołanych przez naczelnika politycznej władzy krajowej. Przy ustanawianiu tych reprezentantów należy uwzględnić gałęzie zawodowe, najsilniej reprezentowane w odnośnym obszarze, i to w ten sposób, że z każdej z tych gałęzi zawodowych należy powołać po dwóch reprezentantów. Do wydawania rozstrzygnięć przelnaczy przewodniczący powiatowej komisji zasiłkowej tych reprezentantów, którzy należą do gałęzi zawodowej powołanego.

To samo ma zastosowanie także do krajowej komisji zasiłkowej.

W Czechach, w Galicyi i w Styryi należy do powiatowej komisji zasiłkowej zamiast zastępcy wydziału krajowego zastępcę wydziału powiatowego.

W razie potrzeby można utworzyć w jednej miejscowości kilka komisji zasiłkowych.

Członkowie komisji, którzy nie są urzędnikami publicznymi, mają przez podanie ręki przyrzec przewodniczącemu komisji przestrzeganie tajemnicy urzędowej oraz sumienne i bezstronne wykonywanie swego urzędu.

Jeżeli dochodzenia, przeprowadzone wskutek zgłoszenia, dadzą wynik niezgodny z datami strony i dla niej niekorzystny, należy przedstawić go stronie do oświadczenia się i dostarczenia dowodów przeciwnych.

Orzeczenie o tem, czy utrzymanie pewnej osoby zdaje się być zagrożone, wolno wydać tylko po urzędowem stwierdzeniu wszystkich okoliczności, stanowczych dla rozstrzygnięcia tej kwestyi.

Orzeczenia odmowne mają być zawsze umotywowane przez przytoczenie miarodajnych dla odmowy okoliczności i mają być doręczone na piśmie.

Jeżeli strona pragnie wnieść odwołanie, należy jej zezwolić na wgląd do aktów.

Od orzeczenia powiatowej komisji zasiłkowej dopuszczalne jest odwołanie do krajowej komisji zasiłkowej, które ma być wniesione w powiatowej komisji zasiłkowej w ciągu 60 dni od dnia doręczenia orzeczenia; orzeczenie krajowej komisji zasiłkowej jest ostateczne.

W przypadkach, w których o roszczeniu orzekają krajowe komisye zasiłkowe w I. instancyi, jest dopuszczalne odwołanie do Ministerstwa obrony krajowej, które ma być wniesione w ciągu powyższego terminu w krajowej komisji zasiłkowej.

W orzeczeniach swych mają komisye zasiłkowe wyraźnie zaznaczyć, czy orzeczenia te podlegają dalszemu tokowi instancyi a w danym razie podać wyraźnie termin rekursowy i komisję zasiłkową, do której rekurs wnieść należy.

Ewentualne przedstawienia przeciw orzeczeniom prawomocnym, jeżeli zawierają nowe okoliczności faktyczne lub wnioski dowodowe, wymagają zawsze ponownego zbadania naprowadzonego w nich stanu rzeczy tudzież ponownego orzeczenia.

Komisye sprawują swoje funkcye w charakterze władz i podlegają w swem urzędowaniu Ministerstwu obrony krajowej.

§ 8.

Przy zgłaszaniu roszczenia należy wymienić z pośród uprawnionych do zasiłku osób, względnie ich zastępców tę osobę, na której ręce zasiłek ma być wypłacany. Jeżeli wymieniono równocześnie kilka uprawnionych do poboru osób, w takim razie komisya może oznaczyć jedną z nich jako odbiorcę wypłaty. Zasiłku na utrzymanie nie wolno asygnować do rąk powołanego do służby.

Zasiłek należy wypłacać w ratach półmiesięcznych z góry, zapadających dnia 1. i 16. odnośnego miesiąca, o ile możliwości w terminach zapadłości.

Komisji nie przysługuje prawo wpływania na rozdział zasiłku między uprawnione do zasiłku osoby.

Otrzymaonych zasiłków na utrzymanie nie pozeba zwracać.

§ 9.

Gminy są obowiązane do współdziałania w wykonaniu i stosowaniu ustawy niniejszej.

Polityczna władza powiatowa może ustanowić także własnych mężów zaufania celem przeprowadzania dochodzeń. Urząd męża zaufania i urząd członka komisji, powołanego z kół ludności, jest urzędem honorowym i tylko takie osoby mogą go nie przyjąć lub złożyć, które mają prawo po myśli odnośnej ordynacji gminnej do nieprzyjęcia wyboru do reprezentacji gminnej albo do złożenia przyjętego urzędu.

§ 10.

Wszelkie podania, protokoły, załączniki i potwierdzenia odbioru, potrzebne celem wykonania niniejszej ustawy, są wolne od stempli i należności, jakoteż od opłaty portoryum; taksamo zwolnione są warunkowo od stempli i należności dokumenty, potrzebne w danym razie do dochodzenia roszczenia do zasiłku, o ile służą tylko temu celowi.

§ 11.

Ustawa niniejsza nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. sierpnia 1917; ma ona zastosowanie bez ujmy dla postanowienia § 4., ustęp 3., w czasie trwania obecnej wojny aż do ukończenia demobilizacyi; chwilę tę ogłosi Ministerstwo obrony krajowej.

Na ten czas traci moc obowiązującą ustawa z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237. Rozporządzenie cesarskie z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 139, uchyla się.

Upoważnia się Ministra obrony krajowej do poruczenia stosowania tej ustawy starym komisjom aż do chwili ukonstytuowania się nowych komisji i do unormowania ich postępowania.

§ 12.

Wykonaniem ustawy niniejszej zajmie się Mój Minister obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Reichenau, dnia 27. lipca 1917.

Karol wkr.

Seidler wkr.

Czapp wkr.

314.

Rozporządzenie Ministra obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami z dnia 27. lipca 1917,

którem wydaje się postanowienia przejściowe do ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313, w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny.

Na zasadzie §§ 11. i 12. ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Komisye zasiłkowe, ustanowione na zasadzie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, pozostają bez zmiany nadal aż do ukonstytuowania nowych komisji, które mają być utworzone według ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313.

Należący do nich członkowie, którzy nie są urzędnikami publicznymi, mają jednakże złożyć przyrzeczenie, przepisane w § 7., ustęp 6., ustawy z dnia 27. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 313, ile możności w dniu 1. sierpnia 1917, w każdym jednak razie przed pierwszą czynnością urzędową, jaką po tym terminie mieliby podjąć.

Do istniejących komisji należy począwszy od dnia 1. sierpnia 1917 nietylko stosowanie przekazanych im dotychczas ustaw i rozporządzeń, lecz także stosowanie ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313. Z chwilą ukonstytuowania się wstępujących w ich miejsce nowych komisji rozwiązują się one a ich czynności urzędowe przechodzą na te nowe komisje.

Należy w odpowiedni sposób postarać się o jak najrychlejsze zebranie się nowych komisji.

W charakterze reprezentantów ludności należy ustanowić w tych komisjach osoby, należące na obszarze komisji do najsilniej reprezentowanych gałęzi zawodowych, za jakie należy uważać jedynie rolnictwo, przemysł mały i wielki oraz handel. Należy przytem uwzględnić najważniejsze organizacje, istniejące na odnośnych obszarach w obrębie tych gałęzi zawodowych.

§ 2.

We wszystkich przypadkach, w których wydaje się orzeczenie o roszczeniu do zasiłku na utrzymanie po dniu 31. lipca 1917, są stanowczymi dla materyjalnego ocenienia roszczenia do zasiłku na utrzymanie przepisy obowiązujące każdnocześnie w tych okresach czasu, dla których ma się korzystać z zasiłku na utrzymanie. Co do postępowania mają jednakże zastosowanie wyłącznie tylko postanowienia § 7., ustęp 7. i nast. ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313.

§ 3.

Dla osób uprawnionych do zasiłku, które w chwili powstania ich prawa miały swoje zwyczajne miejsce zamieszkania poza granicami obszaru państwa austriackiego, lecz w obrębie Monarchii austriacko-węgierskiej, wynosi stopa jednostkowa 1 K 80 h dziennie, zaś dla osób, które miały w tym czasie swoje zwyczajne miejsce zamieszkania poza granicami Monarchii austriacko-węgierskiej, 2 K (§ 3., ustęp 2. ustawy).

§ 4.

Żonom i ślubnym dzieciom powołanych do służby obywateli austriackich będą kasy wypłacające (władze reprezentacyjne) już począwszy od dnia 16. sierpnia 1917 wypłacały zaliczkowo

należące się w myśl ustawy podwyższenia pobieranych dotychczas przez tych członków rodziny zasiłków na utrzymanie, a to stosownie do wydanego reskryptem polecenia, z zastrzeżeniem wymiaru tych zasiłków, który będzie przeprowadzony dodatkowo z urzędu przez komisje zasiłkowe (§ 5., ustęp 1. i 3. niniejszego rozporządzenia).

Ten sam przepis ma zastosowanie co do tych uprawnionych do zasiłku osób, które z powołaniem do służby obywatelem austriackim żyły w wspólnym gospodarstwie domowym bezpośrednio przed jego wstąpieniem do wojska, o ile okoliczność ta jest kasie wypłacającej (władzy reprezentacyjnej) znaną albo zostanie przez stronę wiarogodnie wykazaną.

§ 5.

Zarówno w przypadkach, w których według § 4. niniejszego rozporządzenia zaliczka została wypłacona albo wypłacenie jej nie zostało uskutecznione jedynie z powodu braku stwierdzenia wspólnego zamieszkania, jak również we wszystkich innych przypadkach, w których chodzi o podwyższenie pobieranych dotąd zasiłków na utrzymanie, winny komisje zasiłkowe podwyższyć z urzędu te zasiłki.

Tylko wówczas, jeżeli chodzi o roszczenia o podwyższenie pobieranych dotąd zasiłków na utrzymanie do podwójnego wymiaru nowych stóp jednostkowych stosownie do § 3., ustęp 6. ustawy albo o roszczenia osób, którym zasiłek na utrzymanie dotychczas się nie należał, należy wydać orzeczenie co do tych roszczeń na zasadzie zgłoszenia po myśli § 6. ustawy.

Przy wymiarze z urzędu podwyższeń, wypłaconych zaliczkowo przez kasy (władze reprezentacyjne), mają komisje zasiłkowe wyasygnować także kwoty, przypadające za czas od dnia 1. do 15. sierpnia 1917 włącznie.

§ 6.

Istniejący zapas formularzy wzór I do VI, przepisanych rozporządzeniem ministeryjalnym z dnia 28. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 238, należy w zupełności zużyć po przeprowadzeniu potrzebnych zmian i dodatków.

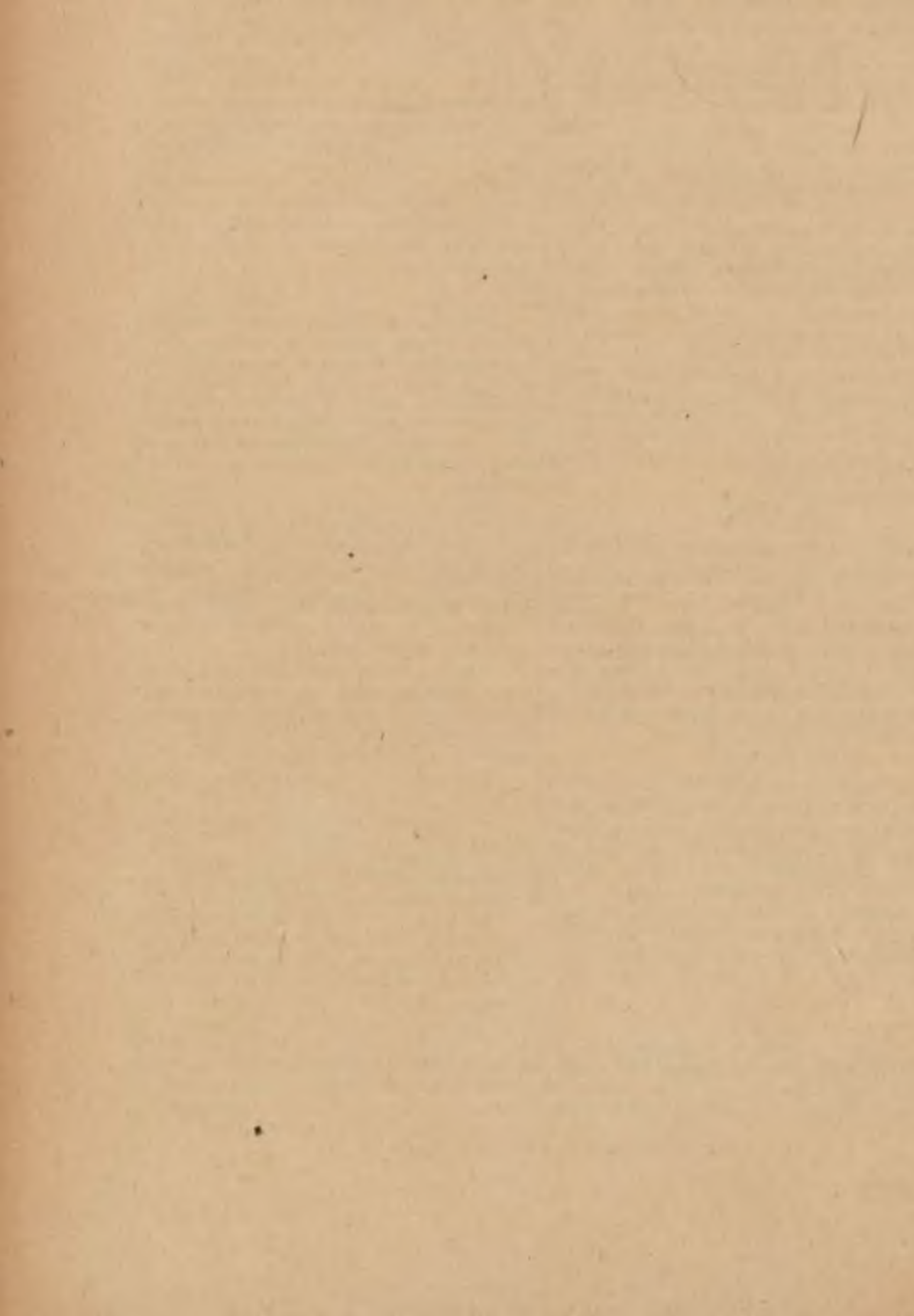
Wzory II i V należy albo wyciśnięciem pieczętki albo przez przyczepienie kuponu albo w jakiś inny sposób zaopatrzyć zupełnem i trafnem pouczeniem o środkach prawnych pó myśli § 7., ustęp 13. ustawy.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. sierpnia 1917.

Czapp wtr.

Z c. k. nadwornej i państwowej drukarni.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 29. lipca 1917.

Treść: (№ 315.—318.) 315. Obwieszczenie, w sprawie sprostowania błędu w obwieszczeniu Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 30. maja 1917, w sprawie ustanowienia stóp wynagrodzenia za metale grupy platynowej i za przedmioty z takich metali. — 316. Obwieszczenie, dotyczące przystąpienia miejskiego urzędu podatkowego w Ołomuńcu do obrotu przekazowego c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności. — 317. Rozporządzenie o tworzeniu list sędziów przysięgłych na resztę roku 1917 i na rok 1918. — 318. Reskrypt dotyczący ściągania banknotów 50-koronowych z datą 2. stycznia 1902.

315.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem obrony krajowej z dnia 14. lipca 1917,

w sprawie sprostowania błędu w obwieszczeniu Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 30. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 239, w sprawie ustanowienia stóp wynagrodzenia za metale grupy platynowej i za przedmioty z takich metali.

Napis punktu 4. obwieszczenia Ministerstwa obrony krajowej z dnia 30. maja 1917, ogłoszonego w XCVIII. części dziennika ustaw państwa pod numerem 239 ma zamiast „Sole i rozczyny“ opiewać właściwie „Dodatki do ceny zasadniczej za sole i rozczyny“.

Toggenburg wr.

Czapp wr.

316.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu z dnia 15. lipca 1917,

dotyczące przystąpienia miejskiego Urzędu podatkowego w Ołomuńcu do obrotu przekazowego c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności.

Miejski urząd podatkowy w Ołomuńcu przystąpił za czuwaniem Ministerstwa skarbu do obrotu przekazowego c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności.

Zapłaty na rzecz wymienionego urzędu podatkowego można tedy uiszczać także w drodze obrotu czekowego i kliringowego c. k. pocztowej kasy oszczędności i używać w tym celu zarówno dowodów złożenia pocztowej kasy oszczędności z zielonym tłem, stojących stronom do dyspozycji po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. października 1906, Dz. u. p. Nr. 226, i z dnia 16. marca 1908, Dz. u. p. Nr. 65, jak również czerwonych dowodów wpłaty, wydanych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 19. marca 1909, Dz. u. p. Nr. 45, które można otrzymać w sklepach sprzedaży znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę.

Wimmer wr.

317.**Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych i Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 27. lipca 1917**

o tworzeniu list sędziów przysięgłych na resztę roku 1917 i na rok 1918.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na terminy, czasokresy i postępowanie, rozporządza się:

§ 1.

Gminy mają sporządzić zaraz listę pierwotną sędziów przysięgłych, następnie conajmniej na 8 dni wyłożyć ją w siedzibie urzędowej naczelnika gminy do wolnego przeglądu i ogłosić to publicznie w używany w miejscu sposób wraz z pouczeniem o prawie wniesienia zarzutów (§ 6. ustawy z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 121). O wniesionych zarzutach i o tem, czy naprowadzone powody uwalniające są prawdziwe, należy orzec bez zwłocznie (§ 7. tej ustawy).

§ 2.

Naczelnicy gmin mają sprostowane listy pierwotne nadesłać staroście najdalej do połowy września, zaś sprostowane listy (§ 8., ust. 2. ustawy) najdalej do połowy października 1917. Starostwa i gminy z własnym statutem mają listy pierwotne przedłożyć najdalej do końca października prezydentowi trybunału pierwszej instancji.

§ 3.

Listy roczne należy ułożyć jak najrychlej. O utworzeniu listy rocznej należy donieść bezzwłocznie Ministerstwu sprawiedliwości.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze nie obowiązuje w księżęconem hrabstwie Gorycyi i Gradyski, w margrabstwie Istrii, bezpośrednio podległym mieście Tryeście z okręgiem i w okręgach sądów obwodowych Trydent i Rowereto.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

318.**Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 28. lipca 1917, dotyczący ściągnięcia banknotów 50-koronowych z datą 2. stycznia 1902.**

Bank austriacko-węgierski wywoła i ściągnie stosownie do umieszczonego poniżej obwieszczenia banknoty 50-koronowe z datą 2. stycznia 1902, będące obecnie w obiegu, przy zachowaniu postanowień, zawartych w niniejszem obwieszczeniu a ustalonych na zasadzie artykułu 89. statutów Banku austriacko-węgierskiego.

Wimmer wlr.

Obwieszczenie

w sprawie ściągnięcia z obiegu banknotów 50-koronowych z datą 2. stycznia 1902.

Będące obecnie w obiegu banknoty 50-koronowe z datą 2. stycznia 1902 wywołuje się i ściąga z obiegu.

C k. rząd austriacki i rząd królewsko-węgierski wydały w tym względzie w porozumieniu z radą generalną Banku austriacko-węgierskiego następujące postanowienia:

Będące w obiegu banknoty 50-koronowe z datą 2. stycznia 1902 muszą być przedłożone w zakładach głównych i filiach Banku austriacko-węgierskiego do wypłaty lub do wymiany najdalej do dnia 31. lipca 1919, tak, że dzień 31. lipca 1919 będzie ostatecznym terminem ściągania z obiegu tych banknotów.

Po tym dniu przyjmować będą zakłady Banku austriacko-węgierskiego te wywołane banknoty jedynie tylko w drodze wymiany.

Po dniu 31. lipca 1925 ustaje obowiązek Banku austriacko-węgierskiego do wykupu lub do wymiany wywołanych banknotów 50-koronowych z datą 2. stycznia 1902 (artykuł 89. statutów).

Budapeszt, dnia 28. czerwca 1917.

BANK AUSTRIACKO-WĘGIERSKI. Popovics
Gubernator.Heinrich
Radca generalny.Schmid
Sekretarz generalny.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 31. lipca 1917.

Treść: № 319. Ustawa o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatyka służbowa dla nauczycieli).

319.

Ustawa z dnia 28. lipca 1917

o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatyka służbowa dla nauczycieli).

Za zgodą obu izb Rady państwa zarządzam, co następuje:

Artykuł I.

Za nauczycieli po myśli tej ustawy należy uważać następujące kategorie nauczycieli — obojga płci — w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych:

1. Ustanowionych ze systemizowanymi poborami rzeczywistych nauczycieli, dyrektorów i przełożonych.

2. Nauczycieli prowizorycznych, ustanowionych ze systemizowanymi dla nich poborami, to jest takich, którym nadano prowizorycznie posadę nauczycielską aż do uzyskania przez nich stałej posady nauczycielskiej.

3. Suplentów i asystentów.

Artykuł II.

Ustawa ta wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po ogłoszeniu.

O ile ustawa ta nie zawiera wyjątku, uchyla się wszystkie przepisy o przedmiotach, unormowanych tą ustawą.

Ustawa z dnia 22. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 59, i artykuł II. ustawy krajowej dla Galicyi z dnia 15. lutego 1905, Dz. u. kr. Nr. 39, w brzmieniu, zmienionem ustawą krajową z dnia 9. maja 1907, Dz. u. kr. Nr. 48, pozostają nie-
tknięte.

Artykuł III.

Przy wykonaniu zasad i postanowień, zawartych w tej ustawie, pozostaje bez zmiany zakres działania, przysługujący ustawodawstwu krajowemu.

Artykuł IV.

Wykonaniem tej ustawy zajmą się Ministerowie wyznań i oświaty, robót publicznych i rolnictwa w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Reichenau, dnia 28. lipca 1917.

Karol wkr.

Seidler wkr.

Homann wkr.

Ćwikliński wkr.

Ertl wkr.

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Nadanie posady.

§ 1.

Posadę nauczyciela można nadać tylko obywatelowi austriackiemu o nieskazitelnej przeszłości, który posiada zupełne uzdatnienie do wypełniania swoich powinności nauczycielskich i innych obowiązków służbowych i którego zdolność do działania nie jest ograniczona z żadnego innego powodu, jak tylko z powodu małoletności.

Do nadania posady małoletniemu potrzeba zezwolenia jego ustawowego zastępcy.

Jakim wymogom ma odpowiadać nauczyciel pod względem szczególnego uzdatnienia i wiadomości, oraz wykształcenia fachowego i pewnych oznaczonych egzaminów, należy oceniać według obowiązujących w tym względzie przepisów. W braku takich przepisów będą wymogi te ustalone w każdym przypadku z osobna.

Osoby, do których majątku otwarto konkurs, wykluczone są od uzyskania posady, jak długo trwa postępowanie konkursowe.

§ 2.

Do nadania posady potrzeba zezwolenia władzy centralnej, jeżeli ubiegający się:

1. nie ukończył jeszcze 18. roku życia,

2. przekroczył już 40. rok życia, a nie pozostał jeszcze dotychczas w służbie państwowej lub w państwowej służbie nauczycielskiej,

3. zasądzony został za zbrodnię lub występki albo za przekroczenie, popełnione z chęci zysku lub skierowane przeciw obyczajności publicznej,

4. wydalony został ze służby państwowej albo z państwowej służby nauczycielskiej albo wystąpił ze służby państwowej lub z państwowej służby nauczycielskiej podczas toczącego się postępowania dyscyplinarnego.

§ 3.

Nadanie posady nauczycielowi, któryby przez to wszedł w stosunek przełożonego lub podwładnego w służbie wobec innej osoby, z którą jest spokrewniony lub spowinowacony w linii

wstępnej lub zstępnej, albo w linii bocznej aż do trzeciego stopnia włącznie, lub z którą pozostaje w stosunku adopcyjnym, dozwolone jest tylko za przyzwoleniem władzy centralnej.

Jeżeli stosunek taki zaistnieje dopiero później, należy postarać się o to, aby nauczycielskie lub inne służbowe interesy nie były na szkodę narażone.

§ 4.

Jeżeli się później okaże, że nauczyciel wyłudził przyjęcie go do państwowej służby nauczycielskiej lub nadanie mu posady w zawodzie nauczycielskim przez przedłożenie nieważnych dokumentów lub przez przemilczenie okoliczności, które według obowiązujących przepisów wykluczają nadanie posady, należy wystąpić przeciw niemu w drodze dyscyplinarnej.

§ 5.

Wstąpienie do państwowej służby szkolnej odbywa się na podstawie nadania posady przez właściwą władzę, co jest albo „nominacją“ albo „ustanowieniem“, stosownie do tego, czy z nadaniem posady połączone jest zaliczenie do pewnej klasy rangi, czy też nie.

§ 6.

Na nadanie posady wystawia się dekret, w którym należy podać nauczycielskie i służbowe stanowisko (tytuł), pobory, jakoteż dzień, z którym nadanie posady jest skutecznem.

Zamianowanie nauczycielem prowizorycznym należy w dekreście jako takie wyraźnie zaznaczyć.

§ 7.

Nadanie posady nabiera mocy przez doręczenie i przyjęcie dekretu z dniem, w dekreście oznaczonym.

Przepisy o próbnym trzyleciu uchyla się.

Jeżeli nie wyznaczono osobnego terminu dla objęcia służby lub terminu, taki nie wynika z urzędzeń odnośnego zakładu naukowego, winien nauczyciel rozpocząć swą służbę w ciągu czternastu dni po otrzymaniu dekretu. W razie zwłoki staje się nadanie posady nieważne, jeżeli spóźnienia nie usprawiedliwiono dostatecznie w ciągu dalszego czternastodniowego terminu.

§ 8.

Suplentów i asystentów ustanawia się zawsze na czas potrzeby, conajmniej jednak do końca bieżącego półrocza. W państwowych szkołach przemysłowych ustanawia się asystentów z reguły na czas dwóch lat szkolnych; wyjątkowo można przedłużyć czas ustanowienia, jednak najwyżej na dwa dalsze lata szkolne.

Suplenci i asystenci (wyjąwszy asystentów w państwowych szkołach przemysłowych), którzy przynajmniej przez dwa półrocza byli zatrudnieni bez przerwy w jednym z państwowych zakładów naukowych, spełniając obowiązki (rzeczywistego) nauczyciela, a to, jeżeli dla pewnych gałęzi państwowej służby szkolnej jest wymagana pewna kwalifikacja nauczycielska, po uzyskaniu tej kwalifikacji conajmniej z „dobrą“ cenzurą, będą na ich prośbę uznani przez władzę służbową za stałych suplentów (asystentów). Dekret, wystawiony w tym względzie przez władzę służbową, nadaje suplentom (asystentom) w razie ubiegania się o dalsze zatrudnienie w tym samym lub w innym równorzędnym zakładzie naukowym pierwszeństwo przed innymi kandydatami — bez ujmy dla prawa władzy służbowej do swobodnego ustanawiania — tudzież prawo do ulg, przewidzianych w § 80.

Wyjątkowo można suplentów i asystentów — w przeciwieństwie do nadawania posad rzeczywistych lub prowizorycznych nauczycieli — zatrudnić czasowo także bez kwalifikacji nauczycielskiej, przepisanej dla nadania posady w poszczególnych gałęziach państwowej służby szkolnej, a to wówczas, jeżeli nie ma do dyspozycji odpowiedniego suplenta (asystenta), posiadającego pełną kwalifikację nauczycielską. Czas zatrudnienia, spędzony w charakterze suplenta lub asystenta przed uzyskaniem pełnej kwalifikacji nauczycielskiej, będzie w połowie jego istotnego trwania uważany na równi ze służbą suplenta (asystenta), posiadającego pełną kwalifikację nauczycielską.

§ 9.

Stosunek służbowy suplentów i asystentów można rozwiązać w ciągu pierwszych dwóch lat służby, jeżeli się okaże po wysłuchaniu właściwej komisji kwalifikacyjnej, że suplent (asystent) nie nadaje się do zamianowania. W takim przypadku należy w razie nienagannego zachowania się pod każdym innym względem przyznać mu odprawę w wysokości jednomiesięcznej remuneracji.

Po upływie dwóch lat służby mogą być suplenci i asystenci (z wyjątkiem asystentów w przemysłowych zakładach naukowych) uwolnieni w czasie trwania ich każdorazowego ustanowienia (§ 8., ustęp 1.) tylko w drodze dyscyplinarnej.

Stosunek służbowy suplentów (asystentów), nie mających pełnej kwalifikacji nauczycielskiej, należy w każdym razie rozwiązać, skoro z początkiem następnego roku szkolnego znajdzie się odpowiedni suplent (asystent), mający pełną kwalifikację nauczycielską.

§ 10.

Suplentom i asystentom nadaje się ze względu na wykonywanie przez nich nauczycielskiego i służbowego zawodu, bez zaliczania ich do pewnej klasy rangi, charakter nauczycieli państwowych.

Początek czasu służby.

§ 11.

Czas służby po myśli tej ustawy rozpoczyna się, jeżeli służbę rzeczywiście objęto, przy pierwszym lub ponownym nadaniu posady z podanym w dekrete dniem skuteczności nadania posady, w razie bezpośredniego przejścia z innego państwowego stosunku służbowego, z dniem uwolnienia od tego stosunku.

Nauczyciel ma w ciągu czternastu dni po objęciu służby, względnie po otrzymaniu dekretu nadania posady przedłożyć swój dekret przełożonej bezpośrednio władzy służbowej; ma ona zarządzić, aby początek czasu służby wpisano do wykazu stanu osobowego.

Drogą rozporządzenia będzie postanowione, którą władzę służbową należy uważać za bezpośrednio przełożoną.

Przysięga służbowa i przyrzeczenie służbowe.

§ 12.

Stali i prowizoryczni nauczyciele wchodząc w stosunek służbowy, podlegający postanowieniom tej ustawy, albo wchodząc ponownie w ten stosunek, mają złożyć przysięgę służbową.

Przysięgę służbową należy złożyć w ręce naczelnika przełożonej bezpośrednio władzy służbowej lub w ręce wyznaczonego przez nią funkcyjnariusza, chyba że w szczególnych przypadkach zostanie wydane inne zarządzenie.

Zaprzysiężony ma podpisać formularz przysięgi po umieszczeniu na nim daty jej złożenia, zaś złożenie przysięgi należy z podaniem dnia stwierdzić urzędownie na dekrete nadania posady.

Suplenci i asystenci mają przy objęciu służby złożyć przyrzeczenie służbowe, do którego stosują się analogicznie postanowienia o przysiędze służbowej.

Wykaz stanu osobowego.

§ 13.

Bezpośrednio przełożona władza służbowa prowadzi dla każdego nauczyciela wykaz stanu

osobowego, do którego należy wpisywać wszystkie odnoszące się do jego osoby szczegóły, które mają znaczenie dla stosunku służbowego w ogólności, a dla uzyskania wyższej płacy (remunercacji) oraz dla czasowego posuwania się i dla wymiaru poborów spoczynkowych w szczególności.

Nauczyciel ma podać szczegóły te bezpośrednio po otrzymaniu dekretu nadania posady i donosić o wszystkich zmianach, o ile nie polegają one na zarządzeniach przełożonej władzy.

Nauczyciel ma prawo wglądać w swój wykaz stanu osobowego i brać z niego odpis.

Kwalifikacya.

§ 14.

Dla nauczycieli, których dotyczy czasowe posuwanie, jakoteż dla suplentów i asystentów prowadzi się bieżące tabele kwalifikacyjne, do których należy corocznie wpisywać kwalifikację.

Blizsze postanowienia normują osobne przepisy.

Również osobne przepisy postanawiają, o ile także dla innych nauczycieli ma nastąpić powtarzające się regularnie oznaczanie kwalifikacji.

§ 15.

Komisje kwalifikacyjne tworzy się:

- a) przy władzach centralnych dla nauczycieli w nich zatrudnionych, następnie dla nauczycieli państwowych szkół przemysłowych, które nie podlegają na zasadzie ustawy w pierwszym rzędzie krajowym władzom szkolnym;
- b) przy krajowych władzach szkolnych (radach szkolnych krajowych i politycznych władzach krajowych) dla podlegających im nauczycieli, którzy nie są przydzieleni na zasadzie ustępu a) komisji kwalifikacyjnej władzy centralnej.

Oznaczanie kwalifikacji dla nauczycieli, zatrudnionych w zakładzie, nie należącym do grupy państwowych szkół przemysłowych, a podlegającym bezpośrednio władzy centralnej, przydzieli ta ostatnia władza komisji kwalifikacyjnej, istniejącej dla innego pokrewnego zakładu.

W miarę potrzeby można przy wspomnianych władzach utworzyć więcej komisji kwalifikacyjnych. W takim przypadku należy równocześnie z ustanowieniem komisji odgraniczyć ich zakres działania.

Przy radach szkolnych krajowych, które na zasadzie ustawy dzielą się na sekcje, należy dla każdej sekcji ustanowić komisję kwalifikacyjną.

Komisja kwalifikacyjna składa się z pięciu członków: uchwały jej zapadają absolutną większością głosów.

§ 16.

Przy władzach centralnych i przy politycznych władzach krajowych ustanawia członków komisji i potrzebną ilość zastępców szef władzy centralnej; względnie szef kraju z początkiem każdego roku. W każdej komisji ma miejsce i głos co najmniej jeden fachowiec.

W komisjach, ustanowionych przy władzach centralnych i przy politycznych władzach krajowych, przewodniczy członek najstarszy rangą.

§ 17.

Postanowienia o składzie komisji kwalifikacyjnych, które mają być ustanowione przy radach szkolnych krajowych, mają być wydane w drodze ustawodawstwa krajowego, przyczem ma być uwzględnione, że do komisji tych należy powołać organ nadzorczy, sprawujący inspekcję nad nauczycielem, o którego kwalifikację chodzi, następnie właściwego referenta dla administracyjnych i ekonomicznych spraw szkolnych tudzież jednego członka zawodu nauczycielskiego. Jeżeli chodzi o kwalifikację nauczycieli religii, natenczas zastępca jego wyznania w radzie szkolnej krajowej ma miejsce i głos w komisji.

Aż do uregulowania w drodze ustawodawstwa krajowego należy wydać w drodze rozporządzenia dla poszczególnych krajów przepisy o składzie wspomnianych komisji kwalifikacyjnych z przestrzeganiem przytoczonych powyżej zasad.

§ 18.

Dla nauczycieli, podlegających bezpośrednio kierownictwu zakładu, ma dyrektor (kierownik) sporządzić odpowiadające przepisom § 20. opisanie kwalifikacyjne wraz z wymaganem uzasadnieniem. Opisanie to należy przedłożyć komisji w drodze służbowej.

Czy i o ile przy poszczególnych grupach państwowych zakładów naukowych ma dyrektor (kierownik) przy wygotowaniu wniosku porozumieć się co do kwalifikacji z organami fachowymi, będzie postanowione w drodze rozporządzenia.

Właściwi inspektorowie szkolni krajowi, względnie organa nadzorcze (władze pośrednie) mają oświadczyć się co do wszystkich punktów opisanja kwalifikacyjnego, i to w razie odmiennego zdania, z podaniem powodów.

§ 19.

Komisja oznacza kwalifikację, o ile przedłożono opisanja, po ich sprawdzeniu. Kwalifikacya dla nauczycieli, dla których nie został postawiony

wniosek co do kwalifikacji według § 18., ustęp 1., zostanie oznaczona bezpośrednio przez komisję.

Komisje mogą w razie potrzeby powoływać fachowców z głosem doradczym.

Jeżeli komisja uzna potrzebę uzupełniających wyjaśnień, wówczas można powołać w celu udzielenia informacji ten organ, którego wniosek lub opinia dała powód do wątpliwości.

§ 20.

Przy oznaczaniu kwalifikacji należy w miarę zatrudnienia nauczyciela uwzględnić:

1. pedagogiczne i zawodowe wykształcenie i dalsze studia tudzież znajomość przepisów do wykonywania służby,

2. obchodzenie się z uczniami pod względem dydaktycznym i pedagogicznym tudzież służbowe obcowanie, w szczególności z członkami ciała nauczycielskiego i ze stronami,

3. pilność i sumiennosc,

4. wyniki, osiągnięte przy wychowaniu i nauce.

5. zachowanie się (§§ 25., 26., 27.),

6. co do nauczycieli, którzy zajmują kierujące stanowiska służbowe lub mają być na takie stanowisko powołani, uzdatnienie do tegoż.

Jeżeli w poszczególnym przypadku mają dla kwalifikacji znaczenie szczególne okoliczności (jak znajomość języków, działalność artystyczna, literacka i fachowa, biegłości techniczne, szczególne trudy, poniesione przy staraniach o zbiór środków naukowych lub o bibliotekę, przy fizycznym kształceniu i wychowywaniu uczniów, przy uprawianiu muzyki, przy fachowo praktycznym kształceniu uczniów, zwłaszcza w warsztatach szkolnych, następnie przy staraniach w kierunku popierania przemysłu itd.), należy je wyraźnie wymienić.

Ogólna ocena ma opiewać „znakomicie“, „bardzo dobrze“, „dobrze“, „mniej odpowiednio“ lub „nieodpowiednio“.

Wszystkie (państwowe i niepaństwowe) organa, powołane do współdziałania w postępowaniu kwalifikacyjnym, mają przy spełnianiu swej funkcji przestrzegać ściśle sumiennosci, tajemnicy i bezstronności. W szczególności mają komisje kwalifikacyjne dbać także o możliwie największą równomierność w ocenianiu nauczycieli.

§ 21.

Nauczyciela należy uwiadomić o ogólnej ocenie.

Temuż przysługuje prawo wglądać u bezpośrednio przełożonej władzy służbowej w swoją

tabelę kwalifikacyjną (ogólną ocenę i poszczególne punkty) i brać z niej odpis.

Jeżeli ogólna ocena nie opiewa przynajmniej „dobrze“, wtedy może nauczyciel w ciągu czterech tygodni po zawiadomieniu go o niej wnieść do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej zażalenie, które rozstrzyga komisja kwalifikacyjna władzy centralnej.

Rozdział II.

Obowiązki.

Obowiązki ogólne.

§ 22.

Nauczyciel jest obowiązany do wierności i posłuszeństwa Cesarzowi i do niezłomnego przestrzegania ustaw zasadniczych jakoteż innych ustaw. Ma on poświęcać się urzędowi i zawodowi ze wszystkich sił i z wszelką gorliwością, oraz wypełniać sumiennie obowiązki, połączone z jego stanowiskiem służbowym, a w szczególności dbać zawsze o przestrzeganie publicznych interesów. Ma on następnie mieć zawsze na oku dobro szkoły i uczniów, jego pieczy poruczonych, przestrzegać we wszystkich sprawach służbowych ściśle bezstronności i bezinteresowności oraz unikać wszystkiego i według sił powstrzymywać to wszystko, coby mogło interesom publicznym zaszkodzić albo wpłynąć ujemnie na prawidłowy tok służby.

Posłuszeństwo służbowe.

§ 23.

Nauczyciel ma obowiązek być posłusznym zarządzeniom służbowym swoich przełożonych i przy ich spełnianiu dbać o poruczone mu interesy szkoły i urzędu według najlepszej wiedzy i możliwości.

Zachowanie tajemnicy służbowej.

§ 24.

Nauczyciel ma o wszystkich sprawach, o których dowiedział się w wykonaniu służby albo ze względu na swoje stanowisko służbowe, a których utrzymania w tajemnicy wymaga interes państwa, szkoły lub strop interesowanych, lub które zostały mu wyraźnie oznaczone jako poufne, zachować jak najściślejsze milczenie wobec każdego, komu nie jest obowiązany o takich sprawach służbowo donosić.

Wyjątek od tego zachodzi tylko o tyle, o ile w pewnym oznaczonym przypadku zwolniono nauczyciela od obowiązku zachowania tajemnicy służbowej.

Obowiązek zachowania tajemnicy służbowej trwa nadal bez zmiany także w stosunku pozasłużbowym i w stanie spoczynku jakoteż po rozwiązaniu stosunku służbowego.

Zachowanie się.

§ 25.

Nauczyciel winien w szkole i poza szkołą lub urzędem strzec powagi swego stanu, zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami dyscypliny i unikać wszystkiego, co by mogło obniżyć poważanie i zaufanie, którego wymaga jego stanowisko lub narazić na szkodę interesy szkoły, wychowania i nauki.

Także w stanie spoczynku obowiązany jest nauczyciel do zachowywania się w sposób odpowiadający powadze jego stanu.

§ 26.

Nauczycielowi nie wolno uczestniczyć w stowarzyszeniu, jeżeli to uczestnictwo ze względu na dążności lub rodzaj działalności stowarzyszenia pozostaje w sprzeczności z obowiązkami nauczyciela.

Również nie wolno wchodzić w związki, które mają na celu wywoływać zakłócenia lub tamowanie toku urzędowania lub służby.

Żadnemu nauczycielowi nie wolno należeć do zagranicznego stowarzyszenia, mającego cele polityczne.

§ 27.

W stosunku do swych przełożonych, współtowarzyszów zawodowych i podwładnych, do uczniów i interesentów szkolnych musi być nauczyciel pomny zadań nauki i wychowania.

Do przełożonych winien się odnosić z uszanowaniem, w obejściu z równymi sobie zachowywać się po koleżeńsku i chętnie im pomagać, a w stosunku z uczniami i interesentami szkolnymi przestrzegać należnego taktu.

§ 28.

Wszelkie prośby, przedstawienia i zażalenia w osobistych sprawach służbowych lub dotyczących stosunku służbowego ma nauczyciel wносить z reguły w drodze służbowej, w każdym jednak razie wyłącznie tylko do swych przełożonych; należy je bezzwłocznie przysyłać władzy powołanej do urzędowania, która w razie potrzeby po wyjaśnieniu faktycznego stanu ma wydać stosowne zarządzenie.

Zażalenia przeciw służbowym zarządzeniom przełożonych nie mają mocy odraczającej.

Obowiązki nauczycielskie.

§ 29.

Zakres obowiązków nauczyciela określony jest w obowiązujących w tym względzie przepisach ze zmianami, wynikającymi z niniejszej ustawy.

Za udzielanie nauki przedmiotów nadobowiązkowych należy nauczyciela, o ile takiego obowiązku nie można na niego nałożyć wyraźnie w dekrete nadania posady, osobno wynagradzać.

Nauczycielowi należy umożliwić spoczynek niedzielny, o ile można to pogodzić z nieodzownymi wymogami służby.

§ 30.

W razie przejściowej potrzeby można wezwać nauczyciela do objęcia większej ilości godzin tygodniowo, które mogą wynosić w razie, jeżeli dla poszczególnych grup szkolnych nie zostały wydane w drodze rozporządzenia inne przepisy, co najwyżej jedną piątą część jego obowiązków nauczycielskich. Prawo do remuneracji za te wyższe świadczenia jest określone w obowiązujących w tym względzie szczególnych przepisach.

§ 31.

Jeżeli ważne względy służbowe tego wymagają, może być nauczyciel na polecenie swych przełożonych użyty także przejściowo stosownie do § 30. do udzielania nauki przedmiotów, dla których nie uzyskał kwalifikacji nauczycielskiej, jeżeli on według zdania przełożonych do tego się nadaje.

Na polecenie przełożonej władzy można także nauczyciela z ważnych względów służbowych powołać przejściowo do równoczesnego zatrudnienia w innym państwowym zakładzie naukowym aż do najwyższego wymiaru godzin, przewidzianego w § 30.

§ 32.

Nauczyciel jest obowiązany do sumiennego udzielania nauki według przepisane go planu naukowego i do ścisłego spełniania wszystkich innych obowiązków, wynikających z jego stanowiska nauczycielskiego, jakoteż do punktualnego przestrzegania ustanowionych godzin nauki i pracy. Winien on zapoznać się dokładnie z przepisami, dotyczącymi jego stanowiska służbowego i zakresu działania.

Nauczyciel winien starać się o ścisłe współdziałanie szkoły z domem rodzicielskim w interesie dobra uczniów. Obecowanie z rodzicami i ich zastępcami winno odbywać się w sposób uprzejmy, troską o pomoc dla uczniów przejęty i budzący zaufanie.

§ 33.

Jeżeli nauczyciel doznaje przeszkody w pełnieniu służby wskutek choroby albo czasowo z innych uzasadnionych powodów, ma jak najszybciej donieść o tem kierownictwu zakładu, względnie bezpośrednio przełożonej władzy służbowej. Na żądanie należy wykazać w odpowiedni sposób powód przeszkody.

Nauczyciel nieobecny w służbie z powodu choroby jest obowiązany na zarządzenie władzy poddać się badaniu lekarza urzędowego.

Usprawiedliwiona, a w szczególności każda spowodowana chorobą lub uzasadniona w przepisach sanitarno-policyjnych nieobecność w służbie nie pociąga za sobą uszczuplenia poborów ani ujemnych skutków w posuwaniu do wyższych poborów.

Jeżeli nauczyciel samowolnie nie jawi się do służby dłużej niż przez trzy dni, nie wykazując dostatecznie usprawiedliwiającego powodu, wówczas, niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej, traci pobory na czas trwania nieusprawiedliwionej nieobecności. Pobory już wypłacone potrąca się z najbliższej kwoty poborów.

Jeżeli w razie zająścia zaraźliwych chorób w rodzinie nauczyciela oświadczy on gotowość zupełnego odosobnienia się od chorych członków rodziny i jeżeli propozycję tę przyjmie bezpośrednio przełożona władza służbowa, w takim razie należy mu zwrócić rzeczywiście urosłe i niezbędnie potrzebne wydatki najwyżej za czas trzech miesięcy.

Służba wojskowa.

§ 34.

Podczas pełnienia prezencyjnej służby wojskowej zatrzymuje się nauczycielowi jego stanowisko w zawodzie nauczycielskim.

Podczas pełnienia prezencyjnej służby wojskowej (wojskowego wykształcenia) aż do dziesięciu tygodni, tudzież podczas peryodycznych ćwiczeń wojskowych, zatrzymuje nauczyciel swoje pobory; czas ten liczy się także w tych przypadkach przy posuwaniu do wyższych poborów (remuneracyi). W razie wyjątkowego powołania rezerwistów i zapasowych rezerwistów do pełnienia czynnej służby w czasie pokoju może pozwolić władza centralna w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, na traktowanie w ten sam sposób także dłuższego okresu czasu.

Nauczycielom, powołanym do odbywania prezencyjnej służby wojskowej, trwającej ustawowo rok lub dłużej, należy wstrzymać pobory. Czas

pełnienia takiej służby nie jest policzalny przy pcsuwaniu do wyższych poborów (remuneracyi).

O ile nauczyciel podczas pełnienia czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji (uzupełnienia do stanu wojennego) lub powołania popolitego ruszenia ma zatrzymać swoje pobory, postanawiają obowiązujące osobne przepisy ustawowe. Czas pełnienia takiej służby liczy się przy posuwaniu do wyższych poborów (remuneracyi).

~ Dla tych suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy z powodu wydarzeń wojennych doznali przeszkody w złożeniu egzaminu nauczycielskiego, można wydać postanowienia wyjątkowe o policzeniu czasu służby dla uzyskania wyższych poborów.

Czynna służba wojskowa nie przerywa czasu służby suplentów i asystentów, policzalnej według obowiązujących przepisów ustawowych dla uzyskania dodatków pięcioletnich rzeczywistych nauczycieli. Ulgi, przewidziane w § 1. ustawy z dnia 5. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 116, mają zastosowanie do suplentów i asystentów.

Jeżeli nauczyciel, wyjąwszy wypadek mobilizacji (uzupełnienia do stanu wojennego), chce bez ustawowego obowiązku wstąpić dobrowolnie do służby wojskowej lub czasowo w niej pozostać, potrzebuje w tym celu osobnego urlopu, do udzielenia którego mają zastosowanie postanowienia § 46.

W razie mobilizacji (uzupełnienia do stanu wojennego) potrzebuje nauczyciel do pełnienia tego rodzaju służby wojskowej zezwolenia władzy centralnej. Zezwolenia tego można odnowić nauczycielowi tylko wtedy, jeżeli jest w służbie niezbędnie potrzebny.

Pobyt.

§ 35.

Nauczyciel jest obowiązany obrać sobie miejsce stałego zamieszkania w ten sposób, aby mógł dopełnić punktualnie wszystkich powinności służbowych. Ma on podać do wiadomości bezpośrednio przełożonej władzy służbowej swe miejsce zamieszkania i donieść o każdej zmianie.

Nauczyciel, którego nieobecność w służbie jest usprawiedliwiona, ma w razie, gdy przebywa poza miejscem swego stałego zamieszkania, donieść o tem bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Nauczyciele pozostający na urlopie tudzież nauczyciele w czasowym stanie spoczynku mają tej bezpośrednio przełożonej władzy służbowej, gdzie na ostatku pełnili służbę, podać adres, pod którym można im w najkrótszej drodze przesyłać urzędowe zawiadomienia.

Władza służbowa zarządza, o ile ze względu na szczególne stosunki służbowe mają czasowo nastąpić ograniczenia co do wydalania się nauczyciela z siedziby urzędowej poza godzinami nauki.

Zawarcie małżeństwa.

§ 36.

Jeżeli nauczyciel zawrze małżeństwo, ma o tem w ciągu czterech dni donieść bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

To samo stosuje się do nauczycieli w czasowym stanie spoczynku.

Zajęcie uboczne.

§ 37.

Nauczycielowi nie wolno obok swego urzędu nauczycielskiego mieć żadnego zajęcia ani przyjmować żadnej posady, które mogłyby się sprzeciwiać powadze i godności zawodu nauczycielskiego lub przeszkadzać mu w zupełnym i ścisłym wypełnianiu obowiązków służbowych albo wywołać przypuszczenie stróżności w wykonywaniu urzędu nauczycielskiego.

Bez poprzedniego zezwolenia władzy służbowej nie wolno:

1. utrzymywać szkoły prywatnej, ani prywatnego zakładu naukowego lub wychowawczego,

2. prowadzić przedsiębiorstwa, na zysk obliczonego,

3. uczestniczyć w towarzystwie akcyjnym lub w innym towarzystwie, na zysk obliczonym, a to ani w charakterze członka komitetu zakładowego, ani też członka zarządu, rady zarządczej lub nadzorczej,

4. udzielać prywatnie nauki uczniom własnego zakładu ani przyjmować takich uczniów na wikt i mieszkanie,

5. przyjmować lokatorów do mieszkań, przydzielonych w naturze do używania.

Udzielone zezwolenie można każdej chwili odwołać.

Nie potrzeba zezwolenia do bezpłatnego udziału w kierownictwie przedsiębiorstw, mających wyłącznie na celu popieranie dążeń humanitarnych lub gospodarczych stosunków publicznych urzędników lub nauczycieli albo ich rodzin.

Osobnymi przepisami będzie postanowione, pod jakimi warunkami można zezwolić nauczycielom państwowym na uboczne ich zatrudnienie w zakładach niepaństwowych.

Każde uboczne zajęcie zarobkowe należy zgłosić u władzy służbowej.

Przyjmowanie podarunków.

§ 38.

Nauczycielowi nie wolno przyjmować żadnych podarunków, ofiarowanych ze względu na sprawowanie przez niego urzędu jemu lub członkowi jego rodziny, pośrednio lub bezpośrednio, w pieniądzu albo w wartości pieniężnej, ani też przysparzać sobie pod jakimkolwiek bądź pozorem innych korzyści.

Do przyjmowania darów honorowych, ofiarowanych nauczycielowi ze względu na sprawowany przez niego urząd, potrzeba zezwolenia bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Rozdział III.

Prawa.

Umieszczenie w klasie rangi.

§ 39.

Nauczyciele — z wyjątkiem suplentów i asystentów — są według przepisów ustawowych umieszczeni w klasach rangi, ustanowionych dla urzędników państwowych i mają prawo do stanowiska w klasie rangi, odpowiadającego piastowanej przez nich posadzie, a w dalszym ciągu ostatniemu ich awansowi.

Przyjęcie nauczyciela do innej gałęzi służby można uczynić zawisłym od warunku zrzeczenia się zajmowanego dotychczas miejsca w klasie rangi.

Jako należące do tej samej gałęzi służby w rozumieniu tej ustawy należy uważać te wszystkie posady służbowe w różnych działach służby, do uzyskania których ustanowiono zasadniczo jednokowe wymogi.

Tytuł.

§ 40.

Nauczyciel ma prawo używać przysługującego mu tytułu i żądać, aby mu oddawano ten tytuł zarówno w stosunku służbowym, jakoteż w ogłoszeniach urzędowych.

Za tytuł nauczyciela należy uważać ten tytuł, który mu przyznano przy nadaniu mu posady lub w dalszym ciągu w razie awansu lub nominacji.

Począwszy od dnia skuteczności nadania posady są ci nauczyciele, którym tytuł profesora przysługiwał dopiero po zatwierdzeniu na urządzie nauczycielskim, następnie nauczyciele grupy A (§ 58.) w przemysłowych zakładach naukowych, wyższych szkołach handlowych i nautycznych, jakoteż główni nauczyciele w seminariach nauczycielskich męskich i żeńskich są uprawnieni do używania tytułu profesora.

Nauczycielom, przeniesionym w stan pozasłużbowy jakoteż nauczycielom w stanie spoczynku przysługuje prawo do dalszego używania tytułu, który im przysługiwał w chwili przeniesienia w stan pozasłużbowy (przeniesienia w stan spoczynku). Jednak przy wszystkich oficjalnych wystąpieniach i w wszystkich pismach mają oni do swego tytułu dodawać uwagę, wskazującą na stosunek pozasłużbowy (stan spoczynku).

Mundur.

§ 41.

Stali i prowizoryczni nauczyciele mają prawo nosić w obrębie państwa mundur, odpowiadający według obowiązującego przepisu uniformowego ich stanowisku w klasie rangi i działowi służby, do którego należą.

Mundur nauczyciela, który posiada tytuł, odpowiadający wyższej klasie rangi w tej samej gałęzi służby, albo charakter wyższej klasy rangi, stosuje się do wyższego stanowiska w klasach rangi.

Suplenci i asystenci mają prawo nosić mundur, przysługujący nauczycielom XI. klasy rangi.

Do nauczycieli, przeniesionych w stan pozasłużbowy, jakoteż do nauczycieli w stanie spoczynku, stosują się przepisy o noszeniu munduru, obowiązujące nauczycieli w czynnej służbie.

O ile nauczyciele są obowiązani nosić mundur przy szczególnych okazjach, postanowi się w obrębie poszczególnych działów służby w drodze rozporządzenia.

Również osobne przepisy normują noszenie munduru za granicą.

Wakacje i urlop.

§ 42.

Nauczycielom, podlegającym bezpośrednio kierownictwu zakładu, wolno w czasie głównych wakacji wyjechać z miejsca ich działalności nauczycielskiej o tyle, o ile nie stoją temu na przeszkodzie szczególne obowiązki (zastępstwo dyrektora, odbywanie egzaminów itp.). Mają oni kierownictwu zakładu podać swój adres, pod którym można im przysłać w najkrótszej drodze urzędowe zawiadomienia.

Podczas innych ferii mogą nauczyciele za zawiadomieniem o tem kierownictwa zakładu wyjechać z miejsca służby, jeżeli szczególne obowiązki służbowe nie wymagają ich obecności w szkole.

Jeżeli postarano się o prawidłowe załatwienie pilnych spraw urzędowych, a szczególne względy służbowe nie wymagają osobistej obecności dyrektora (kierownika) zakładu w miejscu

służbowym, mają dyrektorowie (kierownicy) zakładów prawo do urlopu w czasie głównych wakacji, który rozpoczyna się dopiero po załatwieniu końcowych czynności i kończy się na pięć dni przed rozpoczęciem się następnego roku szkolnego.

O zamiarze rozpoczęcia takiego wakacyjnego urlopu mają dyrektorowie (kierownicy) donieść bezpośrednio przełożonej władzy służbowej i podać przytem adres, pod którym można im przysłać w najkrótszej drodze urzędowe zawiadomienia.

O ile należy ustanowić zastępstwo dyrektorów (kierowników) w czasie urlopów wakacyjnych, będzie przepisane w drodze rozporządzenia.

§ 43.

Rozpoczęcie urlopu wakacyjnego nie wyklucza wcześniejszego odwołania nauczyciela, jeżeli jest to wskazane szczególnymi względami służbowymi. Skoro jednak służba na to zezwala, należy umożliwić dalsze wykorzystanie urlopu wakacyjnego. Za podróże, spowodowane nieprzewidzianem odwołaniem z urlopu wakacyjnego, zwraca się normalne koszta podróży.

§ 44.

Co do czynności służbowych i urlopu nauczycieli, do których nie mają zastosowania postanowienia § 42., obowiązują analogicznie przepisy, istniejące dla urzędników państwowych.

§ 45.

W ciągu półroczna potrzeba do każdego wydalenia się ze stałego miejsca zamieszkania, z którego wynikłaby przerwa w nauce lub jakaś inna przeszkoda w prowadzeniu zakładu, udzielenia specjalnego urlopu przez właściwą władzę, która będzie oznaczona w drodze rozporządzenia.

§ 46.

Udzielenie urlopu dłuższego niż na trzy miesiące można uczynić zawieszem od warunku, iż za czas, przekraczający urlop w czasie wakacji, mają odpaść pobory i że ten czas niema być policzony przy posunięciu do wyższych poborów i przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Jeżeli urlop trwał już cały rok, należy udzielenie dalszego urlopu uczynić zawieszem od wszystkich w poprzednim ustępie podanych warunków. Można jednak od wymienionych warunków odstąpić w całości lub w części, jeżeli udzielenie dłuższego urlopu jest pożądane ze względów publicznych lub w interesie nauki.

Przy obliczeniu jednorocznego czasu trwania urlopu należy uważać odbytą w ciągu tego czasu czynną służbę tylko wtedy za przerwę, jeżeli ta służba wynosi przynajmniej połowę czasu bezpośrednio przedtem spędzonego na urlopie. W tym przypadku liczy się rok dopiero od końca służby, odbytej między obydwojma okresami urlopu. Jeżeli służba między okresami urlopu trwała krócej, to przy obliczeniu jednorocznego urlopu zlicza się razem poszczególne okresy urlopu.

Co do traktowania nauczycieli w razie choroby mają zastosowanie postanowienia §§ 33. i 82.

§ 47.

Przekroczenie urlopu uważa się na równi z samowolnym niejawieniem się w szkole.

Pobory.

§ 48.

Każdy stały lub prowizoryczny nauczyciel, zaliczony do pewnej klasy rangi, ma prawo do poborów, które według obowiązujących ustaw odpowiadają jego służbowemu stanowisku. Nauczyciele, zatrudnieni w utrzymywanych ze środków państwa szkołach ćwiczeń, połączonych z państwowymi seminarjami nauczycielskimi, będą ustanowieni głównymi nauczycielami w tych seminarjach nauczycielskich, jeżeli uzyskali kwalifikację nauczycielską dla szkół wydziałowych; w przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących można od tego wymogu odstąpić.

Dodatki pięcioletnie, należące się po upływie drugiego, trzeciego, czwartego i piątego pięcioletnia rzeczywistym nauczycielom w państwowych szkołach średnich, w szkołach nautycznych, w państwowych wyższych szkołach handlowych (w akademiach handlowych), tudzież nauczycielom głównym w państwowych seminarjach nauczycielskich męskich i żeńskich według §§ 8., 12. i 13. ustawy z dnia 24. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 55, tudzież nauczycielom w IX. i wyższych klasach rangi w przemysłowych zakładach naukowych według § 6. ustawy z dnia 19. września 1898, Dz. u. p. Nr. 175, podwyższa się o 100 K.

Dodatki pięcioletnie, należące się na zasadzie § 14. ustawy z dnia 24. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 55, podwyższa się po upływie drugiego, trzeciego, czwartego i piątego pięcioletnia o 80 K.

Należy przytem uwzględnić policzalny czas służby, przeżyty zarówno przed jak i po wejściu niniejszej ustawy w życie.

Dodatek funkcyjny, należący się dyrektorom państwowych szkół średnich, szkół nautycznych, państwowych wyższych szkół handlowych (akademii handlowych), tudzież państwowych semina-

ryów nauczycielskich męskich i żeńskich, jakoteż dodatek funkcyjny dyrektorów przemysłowych zakładów naukowych podwyższa się o 200 K.

§ 49.

Remuneracye supleńców i asystentów mają charakter adjutów.

Remuneracye te wynoszą dla supleńców i asystentów, ustanowionych w zakładach państwowych, z obowiązkiem udzielania nauki w ilości godzin, przepisanej dla (rzeczywistego) nauczyciela, i o ile dla odnośnej kategorii służby jest przepisana pewna oznaczona kwalifikacya nauczycielska, kwalifikacyę tę uzyskali:

- a) 2100 K rocznie dla tych supleńców, którym w razie zamianowania (rzeczywistym) nauczycielem w IX. klasie rangi należy się płaca zasadnicza w kwocie 2800 K;
- b) 1000 K rocznie dla tych zastępców nauczycieli religii, których płaca zasadnicza wynosi według § 4. ustawy z dnia 19. września 1898, Dz. u. p. Nr. 173, w razie zamianowania ich nauczycielem w IX. klasie rangi, 1800 K;
- c) 1800 K rocznie dla tych supleńców, którym w razie zamianowania (rzeczywistym) nauczycielem w X. klasie rangi przypada płaca zasadnicza w kwocie 2200 K;
- d) 1600 K rocznie dla asystentów. O ile jednak remuneracya (honorarium według ilości godzin) asystentów byłaby według dotychczasowych przepisów wyższą, należy im te wyższe pobory wyasygnować.

Supleńcy w państwowych szkołach ćwiczeń, w państwowych szkołach ludowych i w klasach przygotowawczych, którzy nie spełniają w całości obowiązków nauczycielskich nauczyciela szkoły ćwiczeń, otrzymują remuneracye według wymiaru 70 K rocznie za każdą godzinę nauki w tygodniu.

Żadna zmiana nie następuje w wymiarze remuneracyi, należących się wedle przepisów dotychczasowych:

1. zastępcom nauczycieli muzyki i gimnastyki w państwowych seminarjach nauczycielskich męskich i żeńskich;

2. ustanowionym w zakładach państwowych supleńcom i asystentom, którzy nie uzyskali jeszcze wymaganej kwalifikacyi nauczycielskiej albo są zatrudnieni w zakresie mniejszym od minimalnego wymiaru godzin (rzeczywistego) nauczyciela.

§ 50.

Remuneracye, należące się supleńcom i asystentom według § 49., podwyższa się po drugim, czwartym i szóstym roku służby o dziesięć procent,

jeżeli te lata zatrudnienia odbyte zostały przed lub po wejściu w życie tej ustawy w państwowych zakładach lub w zakładach niepaństwowych, mających prawo publiczności, i to, o ile dla odnośnej kategorii służby jest przepisana pewna kwalifikacya nauczycielska, po uzyskaniu tej kwalifikacyi z postępowaniem co najmniej „dobrym“.

O przyznaniu podwyższenia remuneracyi zostanie wygotowany dekret, w którym będzie podany czas, od którego podwyższenie się rozpoczyna.

Ustawa z dnia 8. lipca 1886. Dz. u. p. Nr. 121, dotycząca dodatku starszyńnianego suplentów (nauczycieli pomocniczych) w utrzymywanych przez państwo szkołach średnich i seminariach nauczycielskich męskich i żeńskich, traci moc obowiązującą; dodatki starszyńniane, jakiego były przyznane na zasadzie tej ustawy, należy w miarę przypadnięcia wyższych poborów normalnych zmniejszyć, względnie wstrzymać.

§ 51.

Pobory należą się stałym i prowizorycznym nauczycielom z pierwszym dniem miesiąca, następującego po nadaniu posady (§§ 6. i 7.), a jeżeli skuteczność prawna nadania posady zostanie w dekrecie ustanowiona z pierwszym dniem pewnego miesiąca, z tym dniem. W razie zmiany miejsca służbowego należy się nauczycielowi dodatek aktywalny, odpowiadający nowemu miejscu służbowemu, od pierwszego dnia miesiąca, następującego po uwolnieniu nauczyciela od jego dotychczasowego zatrudnienia.

Na wypadek śmierci wstrzymuje się pobory z ostatnim dniem miesiąca, w którym śmierć nastąpiła, w razie zaś rozwiązania stosunku służbowego w inny sposób, z ostatnim dniem miesiąca, w którym nauczyciela z tego stosunku rzeczywiście wyłączono i dekretem uwolniono.

Jeżeli zajdzie zmiana w wymiarze poborów, wstrzymuje się poprzednie pobory z ostatnim dniem miesiąca, poprzedzającego należność nowych poborów.

Pobory należy wyasygnować stałym i prowizorycznym nauczycielom w ratach miesięcznych, zapadających z góry w pierwszym dniu każdego miesiąca.

Dodatek aktywalny może być na żądanie nauczyciela pod warunkami, które ustali się osobnymi przepisami, niezależnie od postanowienia poprzedniego ustępu, wypłacany także w ratach kwartalnych z góry. Jeżeli w ciągu dotyczącego kwartału wstrzymano dodatek aktywalny z innego powodu, aniżeli wskutek śmierci nauczyciela, ma nauczyciel zwrócić raty miesięczne, wypłacone przed ich zapadłością. Bliższe postanowienia o tym zwrocie normują osobne przepisy.

§ 52.

Suplentom i asyistentom należą się remuneracye z dniem rzeczywistego objęcia służby (§§ 7. i 11.) i należy je wstrzymać z tym dniem, w którym kończy się służba w charakterze suplenta lub asystenta.

Remuneracye te należy wyasygnować w dwunastu ratach miesięcznych, zapadających z góry w dniu pierwszego każdego miesiąca.

Jeżeli rzeczywiste objęcie służby nie nastąpi z pierwszym dniem miesiąca, natenczas kwoty, należące się aż do pierwszego następnego miesiąca, należy wyasygnować równocześnie z najbliższą ratą miesięczną.

Uzyskanie podwyższeń płacy (remuneracyi).

§ 53.

Stali nauczyciele mają prawo do ustawowo przewidzianych podwyższeń płacy, które będą przyznawane wedle dotychczasowych postanowień ustawowych z uwzględnieniem zmian, wynikających z niniejszej ustawy.

W sprawie uzyskania podwyższenia płacy zostanie wygotowany dekret z podaniem dnia, od którego podwyższenie się zaczyna.

Do podwyższeń remuneracyi, przewidzianych dla suplentów i asyistentów w niniejszej ustawie, mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy, obowiązujące dla nauczycieli stałych.

Nauczycielom religii policzy się do uzyskania dodatków pięcioletnich aż do najwyższego wymiaru lat ośmiu czas służby, odbyty w szkołach ludowych i wydziałowych po uzyskaniu pełnej kwalifikacyi nauczycielskiej dla szkół średnich.

Postanowienie § 9., ustęp 2., ustawy z dnia 24. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 55, obowiązuje także co do stałych nauczycieli gimnastyki w państwowych szkołach średnich i w państwowych seminariach nauczycielskich męskich i żeńskich.

§ 54.

Przy pierwszym lub ponownem nadaniu posady w państwowym stosunku służby nauczycielskiej, podlegającym tej ustawie, może władza centralna, gdy zachodzą szczególne okoliczności, zezwolić na policzenie pewnego oznaczonego okresu czasu do uzyskania podwyższenia płacy (remuneracyi).

Przy przyjęciu do innej gałęzi służby można zastrzedz, że czas spędzony w dotychczasowej gałęzi służby nie będzie uwzględniony w całości lub części przy uzyskaniu ustawowych podwyższeń płacy (remuneracyi).

Nadawanie wyższych posad służbowych.

§ 55.

Przy nadawaniu wyższych posad służbowych rozstrzyga szczególne nadawanie się, pedagogiczne doświadczenie i uzdolnienie, wyniki osiągnięte w nauce i wychowaniu, tudzież użyteczność i godność zaufania.

Awans (zaliczenie) do wyższej klasy rangi.

§ 56.

Awans (zaliczenie) nauczycieli do wyższych klas rangi odbywa się wedle przepisów ustawowych.

Czasowe posuwanie.

§ 57.

Stali nauczyciele, którzy według postanowień niniejszej ustawy nie są wykluczeni od awansu do wyższej klasy rangi albo od uzyskania ustawowych podwyższeń płacy, mają stosownie do podanego poniżej szematu prawo uzyskania przez czasowe posuwanie bez zmiany klasy rangi tych poborów, jakie według postanowień ustawowych, obowiązujących dla państwowych nauczycieli są połączone z każdorazową bezpośrednio wyższą klasą rangi, skoro jako stali nauczyciele ukończyli istotnie w obrębie tej samej gałęzi służby w swej dotychczasowej randze bez przerwy czas, policzalny dla podwyższeń płacy, a to w podanym poniżej wyniarze (okres czasowego posuwania).

Stali nauczyciele, którzy wyszli z grupy wermistrzów, nie mają prawa do czasowego posuwania.

§ 58.

W celu czasowego posuwania rozróżnia się trzy grupy, stosownie do tego, czy nadanie pierwszej stałej posady nastąpiło:

- A. w IX. klasie rangi,
- B. „ X. „ „ lub
- C. „ XI. „ „

Okresy czasowego posuwania są następujące:

Czas trwania służby z poborami	w grupie		
	A	B	C
	lat		
XI. klasy rangi	—	—	6
X. „ „	—	7	8
IX. „ „	7	—	—
VIII. „ „	7	—	—

Co do tych kategorii służbowych, dla których nie zachodzą wymogi powyższego szematu, będzie czasowe posuwanie uregulowane przez władzę centralną.

Czasowe posuwanie każdego poszczególnego nauczyciela stosuje się wyłącznie do okresów posuwania, ustanowionych dla jego grupy.

§ 59.

Jeżeli co do stałego nauczyciela, który uzyskał prawo do czasowego posunięcia, zaszły od czasu ostatniego oznaczenia kwalifikacji okoliczności, które podają w wątpliwość, czy jego kwalifikacye można jeszcze uważać za dobrą, odracza się rozstrzygnięcie o czasowym posunięciu aż do najbliższego oznaczenia kwalifikacji.

§ 60.

Kwalifikacye „mniej odpowiednia“ i „nieodpowiednia“ wstrzymują czasowe posuwanie; lata, za które takiej kwalifikacji udzielono, nie są policzalne przy czasowym posuwaniu. Tak samo pomija się przy obliczaniu okresu czasowego posuwania te okresy czasu, które według postanowień tej ustawy nie są policzalne do uzyskania ustawowych podwyższeń płacy.

Tym nauczycielom, którzy pozostają w służbie w chwili wejścia tej ustawy w życie, należy policzyć do okresu czasowego posuwania ten czas służby (§ 58.), który oni przedtem przebyli istotnie w odnośnej klasie rangi.

Nauczyciele, przeciw którym wdrożono postępowanie dyscyplinarne, albo których zasuspendowano z powodu postępowania o pozbawienie własnowolności lub postępowania konkursowego albo też z innego powodu, nie mogą posunąć się do wyższych poborów przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego lub zniesieniem suspensji.

§ 61.

Posunięcie do wyższych poborów uskutecznia się na zgłoszenie się stałego nauczyciela ze skutkiem wstecz działającym od dnia następującego bezpośrednio po upływie okresu posunięcia (dnia zapadłości).

Na każde posunięcie do wyższych poborów wystawia się dekret, w którym należy podać pobory i dzień zapadłości.

Mianowanie suplentów i asystentów (rzczywistymi) nauczycielami.

§ 62.

Ustanowieni w zakładach państwowych suplenci i asystenci (z wyjątkiem asystentów w przemysłowych zakładach naukowych) — w razie, gdyby nie uzyskali w międzyczasie systemizowanej

posady nauczycielskiej — będą bez względu na systemizowane każdorazem posady nauczycielskie zamianowani za zgłoszeniem się rzeczywistymi nauczycielami w najniższej klasie rangi, wchodzącej w rachubę przy odnośnej kategorii nauczycieli, na posadę służbową, która będzie dla nich przeznaczona, a to wówczas, jeżeli w obrębie tej samej gałęzi służby spędzili czas niżej podany (okres awansu) w charakterze suplenta lub asystenta z obowiązkiem udzielenia nauki w ilości godzin przepisanej dla (rzeczywistego) nauczyciela, w naukowych zakładach państwowych lub niepaństwowych, lecz mających prawo publiczności, przynajmniej z „dobrą“ kwalifikacją i uczynili w tym czasie zadość warunkom, ustanowionym w § 50. dla uzyskania podwyższeń remuneracyi.

Postanowienie to ma także zastosowanie, jeżeli suplent (asystent) został zamianowany w ciągu ustanowionego okresu awansu nauczycielem prowizorycznym. Nauczyciele prowizoryczni mogą być zamianowani tylko do zastępstwa nauczycieli szkół średnich, ustanowionych czasowo powiatowymi inspektorami szkolnymi oraz wyjątkowo wówczas, jeżeli o ogłoszoną w konkursie systemizowaną posadę nauczycielską nie ubiega się żaden (rzeczywisty) nauczyciel ani żaden stały suplent (§ 8.).

Suplenti i asystenci, którzy w zakładach państwowych lub niepaństwowych, lecz mających prawo publiczności, byli zatrudnieni z obowiązkiem udzielania nauki w mniejszej ilości godzin, aniżeli będzie przepisana dla (rzeczywistego) nauczyciela, bądźże ten czas służby, jeżeli oni w ciągu tego czasu odpowiedzą warunkom ustanowionym w § 50. dla uzyskania podwyższenia remuneracyi, policzony do okresu awansu w stosunku ich rzeczywistego nauczycielskiego zatrudnienia (ilość godzin w tygodniu) do najniższego wymiaru godzin (rzeczywistego) nauczyciela tej samej kategorii, a to suplenti (asystenci), zatrudnionym przed uzyskaniem pełnej kwalifikacyi nauczycielskiej, w połowie wynikającego ślad czasu.

Postanowienia §§ 58. do 61. mają odpowiednio zastosowanie.

Okres awansu wynosi dla suplentów i asystentów w grupach A i B po ośm lat, a w grupie C cztery lata.

Uboeczne pobory i należitości.

§ 63.

Osobne przepisy postanawiają, czy, w jakim rozmiarze i wśród jakich okoliczności i warunków przysługuje nauczycielowi na czas trwania pewnego oznaczonego zatrudnienia prawo do mieszkania urzędowego lub w naturze, a w braku tegoż do ekwiwalentu kwaterowego (dodatku pieniężnego

na mieszkanie), albo do jakichś poborów ubocznych w pieniądzu lub w naturze.

Prawo do normalnych dyet, do należitości za podróże i substytucje przy zamiejscowych czynnościach służbowych, jakoteż do należitości za przesiedlenie, określają wydane w tym względzie przepisy.

Suplenti i asystenci przypadają należitości te w wymiarze, przepisany dla urzędników państwowych w najniższym stopniu płacy XI. klasy rangi.

Zaliczka na płacę.

§ 64.

Stałemu lub prowizorycznemu nauczycielowi, który wskutek choroby lub nieszczęśliwych wypadków popadł bez winy w krytyczne położenie, udziela się na prośbę, aż do wysokości trzymiesięcznej płacy, bezprocentowej zaliczki z funduszu państwowych, spłacalnej najdalej w ciągu dwóch lat, o ile jego pobory nie są już obciążone do najwyższej dopuszczalnej granicy.

Dalej idące ulgi przy udzielaniu zaliczek na płacę zastrzega się uznaniu właściwej władzy, której w takich wypadkach pozostawia się też ustalenie warunków spłaty jakoteż wskazanych ewentualnie środków zabezpieczenia.

Pobory spoczynkowe i zaopatrzenia.

§ 65.

Prawo nauczyciela do poborów spoczynkowych (odprawy), tudzież prawa pozostałych po nauczycielu członków rodziny do pozgonnego i do poborów zaopatrzenia (odprawy), należy oceniać według obowiązujących przepisów z uwzględnieniem zmian, wynikających z tej ustawy.

Zmiany te nie odnoszą się do nauczycieli i pozostałych po nauczycielach członków rodziny, pobierających już w chwili wejścia w życie tej ustawy pobory spoczynkowe i zaopatrzenia.

Ulgi dla nauczycieli z powodu ich służby wojskowej w czasie wojny co do poborów spoczynkowych i zaopatrzenia będą uregulowane rozporządzeniem.

Obowiązujące przepisy, dotyczące się prawa do policzenia dla wymiaru poborów spoczynkowych czasu służby, spędzonego w innym państwowym stosunku służbowym, pozostają niekniele.

Nauczycielom religii należy czas służby, policzalny dla dodatków pięcioletnich według § 53., ustęp przedostatni, policzyć także dla wymiaru poborów spoczynkowych.

O ile dla wymiaru poborów spoczynkowych może być policzony czas służby, spędzonej w innych rodzajach szkół (w szkołach wydziałowych i i.)

przed wstąpieniem do służby w szkołach średnich, rozstrzyga w każdym przypadku z osobna szef władzy centralnej.

§ 66.

Czas służby, który suplent lub asystent aż do zamianowania go nauczycielem spędził przed lub po uzyskaniu pełnej kwalifikacji nauczycielskiej — jeżeli kwalifikacja taka jest przepisana dla jego kategorii służby — w zakładach państwowych lub w zakładach niepaństwowych, pozostających z tymi pierwszymi w stosunku wzajemności, należy policzyć dla wymiaru poborów spoczynkowych, a to, o ile on nie był zatrudniony z obowiązkiem udzielania nauki w ilości godzin przepisaną dla (rzeczywistego) nauczyciela, w stosunku jego rzeczywistego nauczycielskiego zatrudnienia (ilość godzin w tygodniu) do najniższego wymiaru godzin (rzeczywistego) nauczyciela tej samej kategorii.

§ 67.

Jeżeli nauczyciel wskutek ociemnienia lub pomieszenia zmysłów stanie się bez swego rozmyślnego zawinienia niezdolnym do dalszego pełnienia służby i do jakiegokolwiek innego zarobkowania, natenczas dolicza się mu przy wymiarze poborów spoczynkowych dziesięć lat do jego policzalnego czasu służby, przyczem jednakże w przypadkach, przewidzianych w ustawie z dnia 9. kwietnia 1870, Dz. u. p. Nr. 47, nie potrzeba przeprowadzać przeliczania po myśli § 1., ustęp 2. tej ustawy.

Jeżeli nauczyciel stanie się niezdolnym do służby wskutek nieszczęśliwego wypadku bez swego rozmyślnego zawinienia, obowiązuje to samo pod następującymi warunkami:

1. wypadek musiał spotkać nauczyciela przy wykonywaniu pewnej oznaczonej czynności służbowej i musi pozostawać z nią w bezpośrednim związku;

2. musi być udowodnione zarządzeniem z urzędu badaniem lekarza rządowego, że niezdolność do służby spowodował wyłącznie ten wypadek;

3. niezdolność do służby musi nastąpić w ciągu roku po wypadku;

4. rozszczenie o korzystniejszy wymiar poborów spoczynkowych musi być zgłoszony u bezpośrednio przełożonej władzy służbowej w ciągu jednego roku po zajęciu niezdolności do służby.

Wśród okoliczności, zasługujących na szczególnejsze uwzględnienie, może władza centralna w przypadkach, przewidzianych w ustępie 2., przyznać pobory spoczynkowe także w wyższym jeszcze wymiarze aż do pełnej kwoty poborów, policzalnych przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Jeżeli nauczyciel stanie się niezdolnym do dalszego pełnienia służby i do jakiegokolwiek in-

nego zarobkowania wskutek innej, a nie w pierwszym ustępie oznaczonej, ciężkiej i nieuleczalnej choroby, w którą popadł bez swego rozmyślnego zawinienia, wówczas może mu władza centralna dla wymiaru poborów spoczynkowych doliczyć do jego policzalnego czasu służby okres czasu aż do lat dziesięciu, przyczem jednak nie potrzeba również przeprowadzać przeliczenia po myśli § 1., ustęp 2., ustawy z dnia 9. kwietnia 1870, Dz. u. p. Nr. 47.

Jeżeli nauczyciel podlega obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków, należy podwyższenie pensji zmniejszyć o kwotę jego renty z powodu wypadku.

Suplenci i asystenci, którzy wskutek nieszczęśliwego wypadku w służbie bez swego rozmyślnego zawinienia stali się niezdolnymi do służby, mają prawo do poborów spoczynkowych w pełnym wymiarze rocznej remuneracji, pobieranej w czasie wydarzenia się wypadku. Te pobory spoczynkowe nie mogą jednak przekraczać owej kwoty, jakaby się należała, gdyby suplent (asystent) pobierał już w krytycznej chwili płacę początkową na posadzie nauczycielskiej tej kategorii służby, do której w czasie swego ostatniego zatrudnienia należał.

§ 68.

Jeżeli nauczyciel zmarł wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego bez swego rozmyślnego zawinienia, a zachodzą przy analogicznem zastosowaniu postanowień § 67., ustęp 2., liczba 1. do 4., oznaczone tam warunki, natenczas pozostali po nim członkowie rodziny otrzymają normalne zaopatrzenia, jeżeli zmarły nie nabył jeszcze prawa do poborów spoczynkowych.

Jeżeli nauczyciel miał już prawo do poborów spoczynkowych, może władza centralna w razie okoliczności, zasługujących na szczególnejsze uwzględnienie, przyznać zaopatrzenie wyższe od normalnego, a mianowicie członkom rodziny, pozostałym po nauczycielu z poborami Kl., X. lub IX. klasy rangi, aż do wysokości zaopatrzenia drugiej z rzędu wyższej klasy rangi, członkom zaś rodziny, pozostałym po innych nauczycielach aż do wysokości zaopatrzenia bezpośrednio wyższej klasy rangi.

Jeżeli suplent lub asystent zmarł wskutek wypadku, doznanego w służbie bez swego rozmyślnego zawinienia, a zachodzą przy analogicznem zastosowaniu postanowień § 67., ustęp 2., liczba 1. do 4., oznaczone tam warunki, natenczas pozostali po nim członkowie rodziny otrzymają pobory zaopatrzenia w tej wysokości, w jakiejby się one im należały, gdyby suplent (asystent) piastował już posadę nauczycielską najniższej klasy rangi w tej kategorii służbowej, do której należał w czasie swego ostatniego zatrudnienia.

§ 69.

Pobory spoczynkowe wdów i sierót po nauczycielu, którego ostatnia płaca wraz z należącym się mu ewentualnie dodatkiem funkcyjnym, policzalnym do wymiaru emerytury, była wyższą aniżeli płaca, odpowiadająca jego klasie rangi, będą wymierzone według tej wyższej klasy rangi, która odpowiada tym poborom zmarłego, policzalnym do wymiaru emerytury.

Pobory spoczynkowe członków rodziny, pozostałych po nauczycielu, który miał na końcu pobory policzalne według ustępu 1., odpowiadające według szematu płac obowiązującego dla urzędników państwowych cenajmniej poborom najniższego stopnia płacy wyższej klasy rangi, albo który w chwili śmierci uzyskał już prawo do takich poborów, należy wymierzyć według tej wyższej klasy rangi, wyjąwszy, jeżeli nauczyciel pozostał w najwyższym stopniu płacy wskutek wykluczenia od czasowego posuwania lub w chwili śmierci wykluczony był wskutek kary dyscyplinarnej od uzyskania ustawowych podwyższeń płacy.

Pod takimi samymi ograniczeniami należy pobory spoczynkowe członków rodziny, pozostałych po nauczycielach szkoły ćwiczeń w VIII. klasie rangi, którzy uzyskali już prawo do poboru najwyższego pięciolecia, unormowanego dla nauczycieli szkoły ćwiczeń, wymierzyć według VII. klasy rangi urzędników państwowych.

§ 70.

Pozgonne należy się wdowie. Jeżeli małżonkowie zaniechali byli wspólności małżeńskiej, wówczas wdowa nie ma prawa do pozgonnego, chyba, że żyli osobno tylko z powodu wychowywania dzieci, ze względu na zdrowie, z powodów gospodarczych, albo z innych podobnych powodów, które nie leżały w ich wzajemnych stosunkach osbbistych.

Jeżeli nauczyciel nie pozostawił wdowy, uprawnionej do pozgonnego, należy się pozgonne do niepodzielnej ręki przedewszystkiem ślubnym potomkom zmarłego, którzy pozostawali w jego pieczy, a w braku takich tym ślubnym potomkom, którzy z własnych środków pokryli koszta pogrzebu, odpowiadającego stanowisku zmarłego, albo — jeżeli o pogrzeb postarano się w inny sposób — którzy zmarłego podczas jego ostatniej choroby przed śmiercią pielęgnowali.

Postanowienie drugiego ustępu stosuje się analogicznie na korzyść ustawowych dziedziców nauczyciela, który był stanu wolnego lub bezdzietnym, wdowcem.

W wszystkich innych przypadkach można pozgonne przyznać w całości lub w części tym

osobom, które udowodnią, że pokryły z własnych środków koszta pogrzebu lub pielęgnowały zmarłego podczas jego ostatniej choroby przed śmiercią.

§ 71.

Normalne pobory spoczynkowe (odprawę) oblicza się na podstawie dat, zawartych w wykazie stanu osobowego.

Jeżeli nauczyciel rości sobie prawo do wyższych normalnych poborów spoczynkowych, w takim razie otrzymuje wyższe pobory spoczynkowe dopiero od chwili zgłoszenia i wykazania tego prawa, chyba że może wykazać, iż nie ponosi winy wadliwego lub nieprawdziwego wpisu do wykazu stanu osobowego. Dekret w sprawie emerytury ma zawierać pouczenie w tym względzie.

Postanowienie to stosuje się analogicznie, jeżeli nauczyciel rości sobie prawo do bieżących poborów spoczynkowych, które mu według dat wykazu stanu osobowego nie przysługują. Kwotę pobranej ewentualnie odprawy należy w takim razie ściągnąć w ciągu odpowiedniego okresu czasu przez potrącenie z przyznanych dodatkowo bieżących poborów spoczynkowych.

Rozdział IV.

Zmiany w stosunku służbowym i jego rozwiązanie.

Przeniesienie.

§ 72.

Nauczyciela można w obrębie gałęzi i działu służby, do którego należy przenieść na każdą inną posadę służbową, do której się nadaje albo na wyższą posadę w drodze awansu.

Na opróżnione posady nauczycielskie należy z reguły rozpisać konkurs. Postanowienie to nie dotyka przepisów ustaw krajowych w sprawie rozpisania konkursu na opróżnione posady nauczycielskie.

Przy przeniesieniu na inne miejsce służbowe należy, strzegąc interesów służbowych i uwzględniając możliwie jak najdalej osobiste stosunki nauczyciela pozostawić mu stosowny termin do przesiedlenia się.

§ 73.

Nauczycielowi, mającemu prawo do normalnych należności za przesiedlenie, należy oprócz tychże wypłacić odszkodowanie za czynsz najmu, jeżeli za swoje dotychczasowe mieszkanie, wskutek niemożności wypowiedzenia w właściwym czasie, musiał uiścić czynsz najmu za czas, sięgający poza dzień zupełnego opróżnienia mieszkania. O ile nauczyciel nie uchronił się od szkody przez odnajęcie, wymierza się odszkodowanie za czynsz

najmu w takiej kwocie, jaka przypada tytułem czynszu najmu za wymieniony czas, jednak tylko najwyżej w wysokości trzykrotnej należitości miesięcznej dotychczasowego dodatku aktywalnego. O ile nie zachodzą prawne przeszkody, ma nauczyciel z dniem opróżnienia mieszkania oddać je bez żadnych zastrzeżeń do rozporządzenia dotychczasowej przełożonej władzy służbowej, celem ewentualnego zużytkowania, gdyż inaczej traci swe prawo do odszkodowania za czynsz najmu.

Pełnienie służby przy władzach państwowych.

§ 74.

Pod jakimi warunkami może nastąpić przydzielenie nauczyciela do pełnienia służby przy władzy centralnej lub przy jednej z podlegających jej władz, postanowi szef władzy centralnej.

Nauczyciele, powołani do takiej służby, mają zawiadomienia i doniesienia, przewidziane w niniejszej ustawie, które mają być skierowane do kierownictwa zakładu, składać szefowi władzy centralnej, względnie naczelnikowi podlegającej jej władzy.

Co do działalności służbowej nauczycieli, powołanych do takiej służby, o ile ona nie polega w wykonywaniu urzędu nauczycielskiego, tudzież co do ich reszty obowiązków, mają zastosowanie przepisy obowiązujące dla urzędników państwowych.

To samo postanowienie ma zastosowanie do tych okręgowych inspektorów szkolnych, zamianowanych urzędnikami państwowymi w pewnej klasie rangi, których należy zresztą traktować stosownie do szczególnych przepisów według postanowień ustawowych, obowiązujących co do sił nauczycielskich w szkołach średnich i w seminariach nauczycielskich.

Zamiana posad służbowych.

§ 75.

Dwom nauczycielom tej samej kategorii może na ich prośbę zezwolić na zamianę posad służbowych władza, powołana do obsadzenia obydwu odnośnych posad służbowych, zaś o ile obsadzenie tych posad służbowych nie przysługuje tej samej władzy, mogą na to zezwolić po wzajemnem porozumieniu się powołane władze wtedy, jeżeli przez to nie ucierpi interes służby a dla skarbu państwa nie powstaną żadne wydatki.

Przeniesienie w stan pozasłużbowy.

§ 76.

Jeżeli nauczyciel ubiega się o mandat poselski do konstytucyjnego ciała reprezentacyjnego lub o mandat zastępcy, należy go z urzędu przenieść aż do ukończenia wyborów w stosunek pozasłużbowy.

Jeżeli nauczyciel zostanie wybrany posłem do Rady państwa i nie zrzeknie się wyboru, który padł na niego, należy zarządzić przeniesienie go w stan pozasłużbowy na czas trwania mandatu, a w razie wyboru na zastępcę, z chwilą wstąpienia lub powołania go do Izby posłów.

§ 77.

Nauczycielowi, przeniesionemu w stan pozasłużbowy, pozostawia się w niezmienionej wysokości pobieraną w ostatnim czasie płacę, (suplentom i asystantom pobieraną na końcu remunerację), ewentualny dodatek funkcyjny i dodatek aktywalny, odpowiadający jego ostatniej posadzie służbowej.

Czas, spędzony w stosunku pozasłużbowym, jest policzalny przy posuwaniu do wyższych poborów i przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Z ustaniem warunków dla przeniesienia w stan pozasłużbowy należy nauczyciela wezwać do objęcia służby i zawiadomić go o jego przeznaczeniu służbowem.

Urlop z płacą tymczasową.

§ 78.

Jeżeli wskutek zmian w organizacji służby nie ma dla stałego lub prowizorycznego nauczyciela czasowo żadnej rozporządzalnej posady, albo jeżeli zachodzą okoliczności, które z ważnych względów służbowych nie pozwalają na dalsze pełnienie służby przez nauczyciela na posadzie, odpowiadającej jego stanowisku służbowemu i jego uzdolnieniu, wówczas może mu szef władzy centralnej udzielić urlopu z przyznaniem płacy tymczasowej.

§ 79.

Nauczycielowi, pozostającemu na urlopie z płacą tymczasową, przysługuje prawo do pełnej kwoty pobieranej w ostatnim czasie płacy wraz z należącym mu się ewentualnie dodatkiem funkcyjnym, wliczalnym do emerytury. Jeżeli jednak normalne pobory spoczynkowe, któreby mu przypadły w razie przeniesienia w stan spoczynku, wynoszą wyższą kwotę, wówczas należy mu wypłacać tę kwotę.

Czas spędzony na urlopie z płacą tymczasową jest policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Nauczyciel pozostający na urlopie z płacą tymczasową, może być w każdej chwili powołany do ponownego objęcia służby. W tym przypadku jest obowiązany poddać się na zarządzenie władzy badaniu lekarza urzędowego, celem stwierdzenia jego zdolności do służby.

Zresztą należy uważać nauczycieli, pozostających na urlopie z płacą tymczasową, na równi z nauczycielami w czasowym stanie spoczynku.

Zasiłek na utrzymanie dla suplentów i asystentów.

§ 80.

Suplenci i asystenci, których władza służbowa uznała za stałych stosownie do § 8., ustęp 2., którzy jednak mimo prawidłowego ubiegania się o posady, odpowiadające ich kwalifikacyi nauczycielskiej, nie mogli bez własnego zawinienia uzyskać dalszego zatrudnienia w urzędzie nauczycielskim, otrzymają na prośbę w razie nienaganego zresztą zachowania się najwyżej na przeciąg dwóch lat zasiłek na utrzymanie w kwocie 1200 K rocznie; w takim razie należy ich jednak zatrudnić bez dalszego wynagrodzenia w jednym z państwowych zakładów naukowych jako siły pomocnicze (dla poszczególnych godzin nauki, do załatwiania spraw kancelaryjnych, w celu zbierania środków naukowych, do prowadzenia zabaw młodzieży itd.).

Zatrudnienie to będzie w połowie jego rzeczywistego czasu trwania uważane na równi ze służbą suplenta (asystenta).

Bliższe postanowienia co do udzielania takich zasiłków na utrzymanie będą wydane w drodze rozporządzenia.

Przeniesienie w czasowy stan spoczynku (kwieskowanie).

§ 81.

Stali i prowizoryczni nauczyciele mają prawo żądać przeniesienia w czasowy stan spoczynku, jeżeli są niezdolni do służby, jednakowoż ponowne odzyskanie ich zdolności do służby daje się przewidzieć.

Prawo to przysługuje nauczycielowi także bez wykazania niezdolności do służby, jeżeli został w myśl § 76., ustęp 2., przeniesiony w stan pozasłużbowy lub znajduje się na urlopie z płacą tymczasową.

§ 82.

Nauczyciela należy z urzędu przenieść w czasowy stan spoczynku:

1. jeżeli z powodu choroby dłużej aniżeli przez rok nie jest obecny w służbie, albo

2. jeżeli z powodu choroby musiało się mu zezwolić przez czas dłuższy niż przez dwa lata na ograniczenie jego obowiązków nauczycielskich do połowy albo poniżej połowy ich minimalnego wymiaru, albo wreszcie

3. jeżeli jest urlopowany z płacą tymczasową i w ciągu trzech lat nie powołano go do ponownego objęcia służby,

o ile w tych przypadkach nie zachodzą ewentualnie warunki do przeniesienia w stały stan spoczynku.

Przy obliczeniu przewidzianego w punkcie 1. jednorocznego czasu trwania nieobecności w służbie, spowodowanej chorobą, nie należy w ogóle uważać za przerwę czasu, spędzonego w ciągu tego okresu na urlopie. W razie pełnienia czynnej służby w ciągu tego okresu należy stosować analogicznie postanowienia § 46., ustępu 3.

Przy obliczaniu przewidzianego w punkcie 2. dwuletniego czasu trwania ograniczenia obowiązków nauczycielskich należy normalne zatrudnienie nauczyciela w tym okresie czasu uważać tylko wtedy za przerwę, jeżeli zatrudnienie to trwało conajmniej przez połowę czasu, spędzonego z ograniczeniem obowiązków nauczycielskich.

§ 83.

Nauczyciele, skwieskowani z powodu niezdolności do służby, są obowiązani poddać się na zarządzenie władzy badaniu lekarza urzędowego, celem stwierdzenia dalszego trwania ich niezdolności do służby. Przy tem badaniu należy w szczególności uwzględnić także zajęcie skwieskowanego nauczyciela w czasowym stanie spoczynku.

Jeżeli skwieskowany nauczyciel odzyska na powrót zdolność do służby, ma na wezwanie władzy objąć posadę służbową, zajmowaną w ostatnim czasie, lub inną posadę, wyznaczoną mu ewentualnie według § 72.

Jeżeli wezwanie do ponownego objęcia służby wyszło od naczelnika władzy, która podlega władzy centralnej, natenczas może nauczyciel w ciągu czternastu dni wnieść zażalenie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

§ 84

Czas spędzony w czasowym stanie spoczynku nie jest policzalny dla osiągnięcia ustawowych podwyższeń płacy. W razie reaktywowania policza się czas, spędzony przed skwieskowaniem przy przyznaniu najbliższego podwyższenia płacy o tyle, ile był przy tego rodzaju przyznaniu policzalny.

Jeżeli nauczyciela przeniesiono w czasowy stan spoczynku z odprawą i reaktywowano go w ciągu okresu czasu, przyjętego za podstawę do obliczenia odprawy, wówczas należy pobraną nadwyżkę ściągnąć najdalej w ciągu dwóch lat przez potrącenie z płacy.

Przeniesienie w stały stan spoczynku (pensjonowanie).

§ 85.

Stali i prowizoryczni nauczyciele mają prawo żądać przeniesienia w stały stan spoczynku, jeżeli są niezdolni do służby a ponowne odzyskanie zdolności do służby jest wykluczone.

Prawo to przysługuje także bez wykazania niezdolności do służby, jeżeli nauczyciel przekroczył 60. rok życia, albo conajmniej od trzech lat jest przeniesiony w stan pozasłużbowy, urlopowany z płacą tymczasową lub przeniesiony w czasowy stan spoczynku.

§ 86.

Nauczyciela należy z urzędu przenieść w stały stan spoczynku, jeżeli ogólna ocena jego kwalifikacji opiewała przez trzy po sobie następujące lata „nieodpowiednio“.

Przeniesienie w stały stan spoczynku może nastąpić, jeżeli nauczyciel jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia swej służby, dalej bez ujmy dla postanowień § 3., ustęp 1., i § 4. ustawy z dnia 9. kwietnia 1870, Dz. u. p. Nr. 47, wtedy, jeżeli przekroczył 60. rok życia i — w razie, jeżeli nie chodzi o nauczycieli, pozostających już w czasowym stanie spoczynku — uzyskał ustawowe prawo do pełnych poborów spoczynkowych.

Postępowanie przy przenoszeniu w stan spoczynku (przenoszenie w stan pozasłużbowy i urlopowanie z płacą tymczasową).

§ 87.

Nauczyciel, starający się o przeniesienie w stan spoczynku, ma poddać się badaniu przez lekarza urzędowego i podać mu przytem do wiadomości tak cel badania jakoteż potrzebne daty, odnoszące się do jego stanowiska służbowego. Lekarz urzędowy przesyła swoje orzeczenie o przyczynie, stopniu i przypuszczalnem trwaniu niezdolności do służby bezpośrednio przełożonej władzy służbowej badanego. W wątpliwych wypadkach ma prawo władza rozstrzygająca zarządzić na koszt rządowe sprawdzenie świadectwa lekarza urzędowego i w tym celu poddać nauczyciela dalszemu badaniu lekarskiemu.

Przed odrzuceniem prośby o spensjonowanie lub skwieśkowanie należy o wątpliwościach, zachodzących co do dopuszczalności takiej prośby, zawiadomić pisemnie nauczyciela z wezwaniem do oświadczenia się na nie w ciągu dni czternastu.

Przez spóźnienie terminu traci nauczyciel prawo do wysłuchania go w tym względzie.

Jeżeli prośbę o przeniesienie w stan spoczynku odrzuci naczelnik władzy, podlegającej władzy centralnej, może nauczyciel w ciągu czternastu dni wnieść zażalenie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

§ 88.

Jeżeli zamierza się nauczyciela przenieść z urzędu w stan spoczynku, należy go przedewszystkiem zawiadomić o tem pisemnie z podaniem powodów i nadmienieniem, że wolno mu w ciągu czternastu dni wnieść zarzuty. Co do podniesionych zarzutów należy wdrożyć potrzebne dochodzenia. Jeżeli nie wniesiono zarzutów, należy postąpić w ten sam sposób, jak gdyby nauczyciel prosił o przeniesienie w stan spoczynku.

Przeciw przeniesieniu w stan spoczynku, zarządzonemu z urzędu przez naczelnika władzy, która podlega władzy centralnej, może nauczyciel w ciągu czternastu dni wnieść zażalenie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Podczas trwania wdrożonego na zażalenie postępowania należy uważać nauczyciela za pozostającego na urlopie.

§ 89.

Postanowienia § 88. stosują się analogicznie w przypadku przeniesienia nauczyciela w stan pozasłużbowy lub urlopowania z płacą tymczasową.

Rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 90.

Nauczyciel jest uprawniony zgłosić swe wystąpienie ze stosunku służbowego, o ile nie przyjął przeciwnego zobowiązania. Zgłoszenie to musi być wniesione na piśmie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Zgłoszenie wystąpienia wymaga przyjęcia ze strony władzy, powołanej do nadania posady. Przyjęcie takiego zgłoszenia można uczynić zawieszem od należytego oddania urzędowania i można go tylko wtedy odmówić, gdy nauczyciel pozostaje w śledztwie dyscyplinarnem albo zalega z pieniędzmi zobowiązaniami, wynikłymi ze stosunku służbowego.

Rzeczywiste wystąpienie ze służby może nastąpić z reguły tylko na końcu półroczia lub kursu.

Także nauczyciel w stanie spoczynku może dobrowolnie wystąpić z tego stosunku.

§ 91.

Zgłoszenie wystąpienia należy uważać za przyjęte, jeżeli nie odmówiono przyjęcia w ciągu czterech tygodni.

Jeżeli naczelnik władzy, podlegającej władzy centralnej, odmówi przyjęcia zgłoszonego wystąpienia, może nauczyciel w ciągu czternastu dni wnieść zażalenie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

§ 92.

Utratę obywatelstwa austriackiego uważa się na równi z dobrowolnym wystąpieniem ze służby.

§ 93.

Stosunek służbowy takich nauczycieli przemysłowych, rolniczych, handlowych i nautycznych zakładach naukowych jakoteż w szkołach muzycznych, którzy przed swą nominacją nie byli zatrudnieni w zawodzie nauczycielskim, można rozwiązać bez wszelkiej formalności w ciągu pierwszego roku służby następującego po zaliczeniu ich do pewnej klasy rangi, wówczas, jeżeli oni w wykonywaniu swego urzędu i swoim zachowaniem się pod innym względem zawiedli pokładane w nich oczekiwania albo nie odpowiedzieli swemu zadaniu.

§ 94.

Przez wystąpienie ze stosunku służbowego (ze stosunku w stanie spoczynku) traci nauczyciel wszelkie z tego stosunku dla niego i jego rodziny wynikające uprawnienia, prawa i roszczenia.

W razie wydalenia, jakoteż rozwiązania stosunku służbowego po myśli §§ 8., 9. i 93., następnie przez upływ czasu, przewidzianego w dekrete ustanowienia, traci nauczyciel wszelkie ze stosunku służbowego dla niego i jego rodziny wynikające uprawnienia, prawa i roszczenia, o ile w razie wydalenia nie przyznano po myśli § 106. jemu lub jego rodzinie korzystniejszego traktowania.

Rozdział V.

Karanie naruszenia obowiązków.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

§ 95.

Na nauczycieli, którzy naruszają obowiązki swego stanu i urzędu, nakłada się, niezależnie od ich odpowiedzialności według ustawy karnej, kary porządkowe lub dyscyplinarne, stosownie do tego, czy naruszenie obowiązku przedstawia się tylko jako nieprawidłowość, czy też, ze względu na wyrządzenie szkody państwowym interesom nauczycielskim albo szkolnym lub narażenie ich na nią, ze względu na rodzaj lub doniosłość uchybienia, powtarzanie się, albo ze względu na inne obciążające okoliczności, jako występki służbowe.

§ 96.

Przeciw nauczycielowi, który jest członkiem Rady państwa, nie wolno w czasie trwania sesji

bez zezwolenia Izby, do której należy, ani wdrażać ani dalej prowadzić postępowania, w celu ukarania go za naruszenie obowiązków.

Nauczyciel nie może być także później sciągany z powodu swoich wynurzeń w wykonywaniu zawodu jak członek konstytucyjnego ciała reprezentacyjnego.

§ 97.

Ustawa ta nie narusza prawa przełożonego do udzielania wytknięć podległym władzom, do wytykania podwładnym nauczycielom niewłaściwości w wykonywaniu ich urzędu nauczycielskiego albo w ich zachowaniu się w służbie, jakoteż uprawnienia przełożonej władzy służbowej do nakładania na nich z mocy obowiązujących przepisów zwrotu kosztów lub szkód.

Jeżeli nauczyciela na podstawie stosunku służbowego skazano orzeczeniem administracyjnym na zwrot szkody, może on w ciągu trzydziestu dni po prawomocności administracyjnego orzeczenia wystąpić przeciw roszczeniu za pomocą skargi o ustalenie przeciwko państwu w tym rzeczowo właściwym sądzie, w którego okręgu miał w chwili doręczenia mu orzeczenia swój powszechny sąd w sprawach spornych. Do tej skargi stosują się przepisy artykułu XXXVIII. ustawy zaprowadzającej procedurę cywilną. O ile skarga będzie uwzględniona, orzeczenie o zwrocie traci skuteczność.

Kary porządkowe.

§ 98.

Kary porządkowe są:

- a) upomnienie,
- b) wytknięcie.

§ 99.

Prawo nałożenia kary porządkowej przysługuje, oprócz komisji dyscyplinarnej, naczelnikowi władzy służbowej oraz naczelnikowi każdej władzy przełożonej.

Przed nałożeniem kary porządkowej należy obwinionemu nauczycielowi dać sposobność do pisemnego lub ustnego usprawiedliwienia się.

O nałożonej karze porządkowej należy zawiadomić nauczyciela pisemnie z podaniem powodów.

Kary porządkowych nie wpisuje się do wykazu stanu osobowego.

§ 100.

Przeciw karze porządkowej, której nie nałożyła komisja dyscyplinarna lub szef władzy centralnej,

można wnieść zażalenie w ciągu czternastu dni u władzy służbowej w drodze bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Zażalenie rozstrzyga naczelnik, bezpośrednio wyższej władzy z wykluczeniem dalszego środka prawnego.

Kary dyscyplinarne.

§ 101.

Kary dyscyplinarne są:

- a) nagana,
- b) wykluczenie od uzyskania ustawowego podwyższenia płacy (remuneracyi),
- c) wykluczenie od czasowego posuwania (§§ 57. do 62.),
- d) zmniejszenie płacy (remuneracyi),
- e) przeniesienie w stan spoczynku ze zmniejszonymi poborami spoczynkowymi,
- f) wydalenie.

Kary dyscyplinarne mogą być nałożone tylko orzeczeniem właściwej komisji dyscyplinarnej na podstawie przeprowadzonego w sposób przepisany postępowania dyscyplinarnego.

Orzeczenia dyscyplinarne nie mogą być zarządzaniem administracyjnem ani zmienione ani zniesione.

§ 102.

Wykluczenia od uzyskania ustawowego podwyższenia płacy (remuneracyi) tudzież od czasowego posuwania nie można orzec co do nauczycieli stałych na dłużej niż na trzy lata, co do supleńców i asystentów na dłużej niż na dwa lata.

Wykluczenie od uzyskania ustawowego podwyższenia płacy (remuneracyi) przesuwają tylko termin poboru nadwyżki, wynikającej z najbliższego podwyższenia płacy (remuneracyi).

Wykluczenie opóźnia uzyskanie tej nadwyżki, tudzież czasowe posuwanie o cały w orzeczeniu oznaczony okres czasu nawet wtedy, jeżeli to prawo było już nabyte przed prawomocnością orzeczenia; przy obliczaniu tego okresu czasu nie liczy się tych okresów, które nie są policzalne przy uzyskaniu ustawowego podwyższenia płacy (remuneracyi) tudzież przy czasowem posuwaniu.

§ 103.

Zmniejszenia płacy (remuneracyi) nie można orzec na dłużej niż na trzy lata. W orzeczeniu

należy ustanowić potrącenie najwyżej na 25 procent. W czasie trwania kary wykluczone jest posunięcie do wyższych poborów.

Jeżeli nauczyciel przed upływem czasu trwania kary przejdzie w stan spoczynku, wówczas kwota płacy z poborów spoczynkowych zmniejsza się na pozostały czas trwania kary w wymiarze procentowym, ustanowionym w orzeczeniu.

§ 104.

W przypadkach, przewidzianych w §§ 102. i 103., jest nauczyciel, na którego nałożono karę, wykluczony od awansu do wyższej klasy rangi przed upływem czasu, oznaczonego w orzeczeniu.

§ 105.

Przeniesienie za karę w stan spoczynku może nastąpić albo na pewien oznaczony okres czasu albo na stałe. Potrącenie z normalnych poborów spoczynkowych (z odprawy) należy ustanowić najwyżej na 25 procent.

Po upływie okresu czasu, oznaczonego w orzeczeniu, należy z nauczycielem tak postąpić, jak gdyby on w chwili prawomocności orzeczenia dyscyplinarnego został na podstawie § 82. przeniesiony w czasowy stan spoczynku.

§ 106.

W razie nałożenia kary wydalenia, można nauczycielowi, na wypadek wykazanej niezamożności, przyznać wyjątkowo w orzeczeniu bieżące datki na utrzymanie przez całe życie lub na czas ograniczony, najwyżej w połowie tej kwoty, którą mu przypadła przy przeniesieniu w stan spoczynku jako normalna należytość spoczynkowa.

Członkom rodziny wydalonego, nie ponoszącym winy, jeżeliby im na wypadek śmierci wydalonego w chwili prawomocności orzeczenia przysługiwało prawo do zaopatrzenia, można wśród okoliczności, zasługujących na uwzględnienie, przyznać w orzeczeniu odpowiedni datki na utrzymanie, najwyżej w wymiarze ich normalnego zaopatrzenia, począwszy od śmierci wydalonego, a jeżeli postanowienie pierwszego ustępu nie miało zastosowania, nawet już od chwili wstrzymania jego poborów.

Postanowienia ustawowe o utracie poborów spoczynkowych i zaopatrzenia wskutek zasądzenia karno-sądowego stosują się także do takich datków na utrzymanie.

§ 107.

Przy oznaczaniu kary dyscyplinarnej należy w każdym poszczególnym przypadku uwzględnić

doniosłość występkę służbowego i powstałe stąd szkody, jakoteż stopień zawinienia i całe dotychczasowe zachowanie się nauczyciela.

Zawarte w osobnych przepisach postanowienia karne, w których pewne naruszenia obowiązków zagrożone są pewnymi oznaczonymi karami dyscyplinarnymi, przestają obowiązywać.

Komisje dyscyplinarne i strony.

Komisje dyscyplinarne.

§ 108.

Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego ustanawia się komisje dyscyplinarne:

a) komisje dyscyplinarne pierwszej instancji przy krajowych władzach szkolnych (radach szkolnych krajowych i politycznych władzach krajowych).

W radach szkolnych krajowych, podzielonych ustawowo na sekcje, należy ustanowić komisję dyscyplinarną dla każdej sekcji.

b) wyższe komisje dyscyplinarne przy władzach centralnych.

Gdzie ustanowienie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji nie jest możliwe albo nie odpowiada celowi, ma szef władzy centralnej zadania tej komisji przydzielić innej komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji.

§ 109.

Komisje dyscyplinarne składają się w sposób następujący:

1. Przy władzach centralnych z przewodniczącego, jego zastępców i potrzebnej ilości członków, ustanowionych na trzyletni okres czynności przez szefa władzy centralnej z pośród urzędników z wykształceniem prawniczym i członków stanu nauczycielskiego albo z pośród innych fachowców.

2. Przy radach szkolnych krajowych, względnie przy ich sekcjach, stosownie do przepisów, wydanych w drodze ustawodawstwa krajowego, przyczem należy trzymać się tej zasady, że na członków komisji dyscyplinarnej należy obok członków rady szkolnej krajowej, względnie właściwej sekcji, powołać w razie potrzeby także urzędników prawniczych politycznej władzy krajowej tudzież nauczycieli w państwowych zakładach naukowych, a to w ten sposób, aby każda grupa szkół miała swoją odpowiednią reprezentację.

3. Przy politycznych władzach krajowych z przewodniczącego, jego zastępców i potrzebnej ilości członków, których wyznaczy na trzyletni okres czynności szef władzy centralnej, z pośród prawniczych urzędników politycznej władzy krajowej i członków stanu nauczycielskiego albo z pośród innych fachowców.

W razie potrzeby należy uzupełnić komisje dyscyplinarne przez ustanowienie członków komisji na resztę okresu czynności.

Członkowie komisji dyscyplinarnej są w wykonywaniu tego urzędu samodzielnymi i oiezawistymi.

Właściwość.

§ 110.

Bezpośrednio właściwe są:

a) komisje dyscyplinarne pierwszej instancji dla wszystkich nauczycieli, podlegających odnośnej władzy szkolnej krajowej;

b) wyższe komisje dyscyplinarne dla nauczycieli, zatrudnionych przy władzach centralnych.

Od komisji dyscyplinarnych pierwszej instancji idzie tok instancji do wyższej komisji dyscyplinarnej, wskazanej przynależnością obwinionego nauczyciela do działu służby.

Co do nauczycieli w zakładach naukowych, podlegających bezpośrednio władzy centralnej, postanowi szef władzy centralnej w drodze rozporządzenia, która komisja dyscyplinarna jest właściwą. W braku takiego osobnego zarządzenia jest właściwą komisja dyscyplinarna, ustanowiona przy politycznej władzy krajowej.

Dla okręgowych inspektorów szkolnych, mianowanych urzędnikami państwowymi w pewnej klasie rangi, ustanawia się komisję dyscyplinarną przy właściwej krajowej władzy szkolnej. Osobne przepisy ustaw krajowych, obowiązujące w sprawach dyscyplinarnych tę kategorię urzędników państwowych, mają mieć także nadal analogiczne zastosowanie.

§ 111.

Właściwość zależy od zatrudnienia służbowego nauczyciela w chwili wdrożenia postępowania dyscyplinarnego, a to także wtedy, jeżeli obwiniony popełnił zarzucony mu występki służbowy w poprzednim innego rodzaju państwowym stosunku służbowym. W przypadkach tego ostatniego rodzaju należy istnienie i karygodność występkę służbowego oceniać przede wszystkim według tych przepisów służbowych, którym obwiniony podlegał w chwili popełnienia czynu, sprzeciwiającego się jego obowiązkowi. Przy wydawaniu orzeczenia należy jednak uwzględnić także nadawanie się do służby i godność zaufania nauczyciela na stanowisku obecnie zajmowanym.

Spory o właściwość rozstrzyga wyższa komisja dyscyplinarna, ustanowiona przy władzy centralnej.

Senaty dyscyplinarne.

§ 112.

Komisje dyscyplinarne obradują i orzekają w senatach, złożonych z przewodniczącego albo jego zastępcy i z czterech asesorów.

Z asesorów wyższych komisji dyscyplinarnych i z asesorów komisji dyscyplinarnych pierwszej instancji, ustanowionych przy politycznych władzach krajowych, musi dwóch należeć do grona urzędników z wykształceniem prawniczym a dwóch do grona fachowców.

Skład senatów dyscyplinarnych w komisjach dyscyplinarnych pierwszej instancji, ustanowionych przy radach szkolnych krajowych względnie przy ich sekcjach, będzie uregulowany w drodze ustawodawstwa krajowego z przestrzeganiem tej zasady, że do każdego senatu dyscyplinarnego należeć ma przynajmniej jeden urzędnik z wykształceniem prawniczym, jeden krajowy inspektor szkolny względnie inny organ nadzorczy odnośnej grupy szkół, tudzież jeden reprezentant stanu nauczycielskiego tej grupy szkół.

W miejsce tego ostatniego ma przy rozprawach dyscyplinarnych przeciw nauczycielowi religii, w razie, jeżeli do rady szkolnej krajowej należy reprezentant odnośnej społeczności religijnej, wejść do senatu ten reprezentant, a jeżeli do rady szkolnej krajowej należy kilku reprezentantów tej samej społeczności religijnej, ten z nich, który według opinii właściwej wyższej władzy duchownej zostanie do tego przeznaczony.

Aż do uregulowania w drodze ustawodawstwa krajowego można dla poszczególnych krajów wydać w drodze rozporządzenia przepisy o składzie komisji i senatów dyscyplinarnych, które mają być przy radach szkolnych krajowych ustanowione, a to z przestrzeganiem zasad w § 109. i w tym paragrafie podanych.

§ 113.

Naczelnik (przewodniczący) władzy, przy której ustanowiono komisję dyscyplinarną, ma przed końcem roku złożyć na przeciąg całego następnego roku stałe senaty, a to po jednym dla każdej grupy szkół. Równocześnie należy z liczby członków komisji ustanowić potrzebną ilość zastępców dla poszczególnych senatów oraz oznaczyć porządek, w jakim mają wstępować zastępcy, jeżeli jeden z członków senatu zostanie wyłączony, wykluczony, uchylony albo dozna przeszkody z powodu choroby lub urlopu.

§ 114.

W senatach dyscyplinarnych zapadają uchwały bezwzględną większością głosów. Przewodniczący oddaje swój głos na końcu.

Karę wydalenia można orzec tylko wtedy, jeżeli się za tem oświadczy czterech członków senatu.

§ 115.

O potrzebie rzeczowe dla komisji dyscyplinarnych i o załatwianie ich czynności kancelaryjnych mają starać się te władze, przy których komisje istnieją.

Naczelnicy tych władz wyznaczają także w każdym przypadku protokolantów do rozpraw dyscyplinarnych z pośród podległych im urzędników z wykształceniem prawniczym.

Prokuratorowie dyscyplinarni.

§ 116.

Dla zastępstwa interesów służbowych, naruszonych wskutek uchybienia obowiązkom, należy przy każdej komisji dyscyplinarnej ustanowić według postanowień, obowiązujących przy ustanawianiu członków komisji, z pośród urzędników z wykształceniem prawniczym tej władzy, przy której ustanowiono komisję dyscyplinarną, prokuratora dyscyplinarnego wraz z potrzebną ilością zastępców.

Jeżeli przy radzie szkolnej krajowej obok referenta dla administracyjnych i ekonomicznych spraw szkolnych niema innych stałych urzędników z wykształceniem prawniczym albo jeżeli referenci są już zatrudnieni jako komisarze śledczy (§ 127), w takim razie powoła się prokuratora dyscyplinarnego z grona urzędników prawniczych właściwej politycznej władzy krajowej.

Obowiązkiem prokuratora dyscyplinarnego jest przy przeprowadzaniu postępowania dyscyplinarnego stać na straży godności i powagi stanu nauczycielskiego, ścisłego wykonywania obowiązków urzędowych i strzedz interesów szkoły.

Przed każdym powzięciem uchwały przez komisję należy wysłuchać prokuratora dyscyplinarnego dla strzeżenia powierzonych mu interesów.

Można mu dodać fachowca w charakterze doradcy.

§ 117.

Urzędnicy i fachowcy, ustanowieni członkami komisji i prokuratorami dyscyplinarnymi, ustępują, jeżeli w ich stanowisku służbowym zajdzie zmiana, wskutek której odpadają warunki ich ustanowienia.

W czasie trwania toczącego się przeciw takiemu urzędnikowi lub fachowcowi postępowania karno-sądowego lub dyscyplinarnego nie można go powoływać do żadnej czynności urzędowej przy komisji dyscyplinarnej. Jeżeli postępowanie skończy się ukaraniem urzędnika lub fachowca, to traci on swoje stanowisko i na jego miejsce należy ustanowić w sposób przepisany innego urzędnika lub fachowca na resztę okresu czynności.

Jeżeli przy radach szkolnych krajowych ze względu na ich skład ustanowienie takie w sposób przepisany w § 109. było w poszczególnym przypadku niemożliwe, wówczas powoła szef władzy centralnej z grona osób tej samej grupy innego członka do komisji dyscyplinarnej.

Obrona.

§ 118.

Nauczyciel pociągnięty do odpowiedzialności, ma prawo przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem obrońcę z pośród urzędników lub nauczycieli, pełniących czynną służbę w terytorjalnym okręgu, na który rozciąga się zakres działania komisji dyscyplinarnej, albo z grona osób, wpisanych na listę obrońców.

Naczelnik (przewodniczący) władzy, przy której istnieje komisja dyscyplinarna, ma na prośbę obwinionego nauczyciela ustanowić mu obrońcę do ustnej rozprawy.

Z wyjątkiem przypadku, wspomnianego w poprzednim ustępie, nie są urzędnicy i nauczyciele obowiązani do przyjmowania obrony. W żadnym razie nie wolno im przyjmować wynagrodzenia, a wobec obwinionego mają tylko prawo domagać się zwrotu poniesionych wydatków, w interesie obrony koniecznych potrzebnych i celowi odpowiadających.

Obronca ma prawo to wszystko, co dla zastępstwa obwinionego uważa za przydatne, bez ogródek przytoczyć i zastosować ustawowe środki obrony. Jest on obowiązany zachować w tajemnicy wszelkie udzielone mu w charakterze obrońcy poufne informacje.

Delegacja.

§ 119.

Z ważnych powodów, w szczególności w razie, jeżeli komisja dyscyplinarna pierwszej instancji nie rozporządza ilością członków, potrzebną do utworzenia senatu, wówczas może wyższa komisja dyscyplinarna za zezwoleniem władzy centralnej przekazać sprawę dyscyplinarną innej komisji dyscyplinarnej.

To samo może ona zarządzić na wniosek prokuratora dyscyplinarnego lub obwinionego nauczyciela, jeżeli zachodzą powody, które bezstronność właściwej komisji dyscyplinarnej podają w wątpliwość.

Wykluczenie i uchylenie.

§ 120.

Do wykluczania członków komisji dyscyplinarnej należy stosować analogicznie przepisy procedury karnej.

Ponadto ma obwiniony nauczyciel prawo w ciągu ośmiu dni po doręczeniu uchwały przekazującej uchylić dwóch członków senatu dyscyplinarnego bez podania powodów.

Jeżeli z powodu takiego uchylenia nie można już utworzyć senatu w sposób przepisany, wówczas naczelnik (przewodniczący) tej władzy, przy której komisja dyscyplinarna jest ustanowiona, ma przeznaczyć na miejsce uchylonego innego członka komisji z tej samej grupy osób, jeżeli one do komisji dyscyplinarnej należą. Jeżeliby także w ten sposób nie można było złożyć senatu po myśli obowiązujących przepisów, to szef władzy centralnej przekazać ma odnośną sprawę dyscyplinarną innemu senatowi.

Postępowanie dyscyplinarne.

Wdrożenie.

§ 121.

Po przeprowadzeniu dochodzeń, potrzebnych celem tymczasowego wyjaśnienia stanu sprawy, należy przesłać w drodze służbowej doniesienie dyscyplinarne właściwej komisji dyscyplinarnej. Dochodzenia te może zarządzić tak naczelnik bezpośrednio przełożonej władzy służbowej jak również naczelnik każdej innej przełożonej władzy.

§ 122.

Komisja dyscyplinarna uchwała po wysłuchaniu prokuratora dyscyplinarnego bez ustnej rozprawy, czy należy wdrożyć śledztwo dyscyplinarne lub nie. Przed rozstrzygnięciem można zarządzić przeprowadzenie uzupełniających dochodzeń.

Jeżeli komisja dyscyplinarna uzna, że chodzi tylko o nieprawidłowość, może odstąpić akta naczelnikowi władzy służbowej albo sama nałożyć karę porządkową.

Za zgodą prokuratora dyscyplinarnego może komisja dyscyplinarna zamiast wydawać uchwałę na wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego uchwalić zaraz przekazanie sprawy do rozprawy ustnej. Do takiej uchwały stosują się postanowienia § 131.

§ 123.

Uchwałę na wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego należy doręczyć obwinionemu nauczycielowi w drodze służbowej.

Przeciw wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego nie jest dopuszczalny żaden środek prawny. Przeciw uchwale komisji dyscyplinarnej pierwszej

instancyi, którą odrzucono wdrożenie, przysługuje prokuratorowi dyscyplinarnemu zażalenie w ciągu 14 dni do wyższej komisji dyscyplinarnej właściwej władzy centralnej.

§ 124.

Jeżeli naczelnik (przewodniczący) władzy służbowej albo komisya dyscyplinarna uzna, że zarzucone nauczycielowi naruszenie obowiązku podlega ukaraniu karno-sądowemu, wówczas należy wnieść doniesienie do prokuratora państwa, a w pierwszym przypadku zawiadomić o tem właściwą komisję dyscyplinarną. Aż do ukończenia postępowania karno-sądowego spoczywa postępowanie dyscyplinarne.

§ 125.

Jeżeli przeciw nauczycielowi zapadł karno-sądowy wyrok, który według obowiązujących przepisów ustawowych pociąga za sobą bezpośrednio utratę urzędu, należy bez dalszego postępowania zarządzić wydalenie nauczyciela w drodze administracyjnej. Przy tem ma zastosowanie postanowienie § 106.

§ 126.

Sądy karne obowiązane są o wdrożeniu postępowania karnego i o wniesieniu oskarżenia przeciw nauczycielowi, jakoteż o nałożeniu aresztu, donieść bezpośrednio przełożonej władzy służbowej. Władza ta zawiadamia o tem w drodze służbowej właściwą komisję dyscyplinarną.

Po prawomocnem ukończeniu postępowania karnego ma sąd karny przesłać akta właściwej komisji dyscyplinarnej.

Śledztwo.

§ 127.

Jeżeli uchwalono wdrożyć śledztwo dyscyplinarne, ustanawia naczelnik (przewodniczący) władzy, przy której istnieje komisya, jednego lub więcej komisarzy śledczych z pośród podległych mu urzędników z wykształceniem prawniczym. W razie potrzeby można komisarzom śledczym dodać fachowca w charakterze doradcy.

Przy radzie szkolnej krajowej należy na komisarza śledczego przeznaczyć z reguły właściwego referenta dla administracyjnych i ekonomicznych spraw szkolnych, zaś w razie doznania przezeń przeszkody innego stałego urzędnika z wykształceniem prawniczym, przydzielonego do rady szkolnej krajowej, albo takiego urzędnika właściwej politycznej władzy krajowej.

Urzędników, powołanych do innej czynności w postępowaniu dyscyplinarnem, nie można ustanawiać komisarzami śledczymi.

Do komisarza śledczego stosują się analogicznie postanowienia §§ 117. i 120., ustęp 1.

§ 128.

Komisarz śledczy ma przesłuchać świadków i znawców bez zaprzysięgania, zbadać z urzędu wszystkie okoliczności i środki dowodowe, potrzebne do zupełnego wyjaśnienia sprawy, oraz dać sposobność obwinionemu do oświadczenia się na wszystkie punkty obwinienia. Odmówienie przezeń współdziałania nie wstrzymuje postępowania.

Komisarz śledczy może żądać współdziałania władz szkolnych i zakładów naukowych, oraz władz politycznych i policyjnych. W szczególności ma to wtedy nastąpić, jeżeli świadkowie lub znawcy mieszkają poza obrębem powiatu politycznego, w którym przebywa komisarz śledczy; nie czynią zadość wezwaniu komisarza śledczego lub bez ustawowego powodu wzbraniają się złożyć zeznanie.

Władze polityczne i policyjne mają przytem postępować według istniejących przepisów o wzywaniu i przesłuchiowaniu stron przez te władze.

Jeżeli przesłuchanie poszczególnych świadków lub znawców pod przysięgą jest niezbędne w celu ustalenia prawdy, może komisarz śledczy prosić za zgodą swej władzy służbowej właściwy sąd powiatowy o przesłuchanie pod przysięgą.

Do przesłuchiwania świadków i znawców oraz do ich należytości należy stosować analogicznie przepisy procedury karnej.

§ 129.

Prokurator dyscyplinarny może postawić wniosek na uzupełnienie śledztwa, mianowicie przez naprowadzenie nowych punktów obwinienia.

Także obwiniony ma prawo postawić wniosek o przeprowadzenie pewnych oznaczonych dochodzeń.

Jeżeli komisarz śledczy ma wątpliwości, czy ma się przychylić do wniosku o uzupełnienie, wówczas winien zasięgnąć uchwały komisji dyscyplinarnej. Do takiej uchwały stosują się postanowienia § 123.

§ 130.

Podczas trwania śledztwa dyscyplinarnego może komisarz śledczy, jeżeli to uzna za zgodne

z celem postępowania, zezwolić obwinionemu nauczycielowi i jego obrońcy na nieograniczone lub częściowe wglądnięcie do aktów sprawy.

Po doręczeniu uchwały przekazującej przysługuje obwinionemu nauczycielowi i jego obrońcy prawo wglądania do aktów sprawy i brania z nich odpisów, z wyjątkiem protokołów obrad.

Treści aktów sprawy nie wolno podawać do wiadomości publicznej.

Przekazanie i zastanowienie.

§ 131.

Akta ukończonego śledztwa udziela się prokuratorowi dyscyplinarnemu a ten przedkłada je ze swoimi wnioskami komisji dyscyplinarnej.

Komisja dyscyplinarna uchwała bez ustnej rozprawy, czy należy sprawę przekazać do ustnej rozprawy, czy też zastanowić postępowanie o występki służbowy. W tym ostatnim przypadku może ona także powziąć uchwałę co do zarządzenia po myśli § 122., ustęp 2.

W uchwale przekazującej muszą być dokładnie przytoczone punkty obwinienia oraz oznaczone zarządzenia, które należy wydać celem przygotowania ustnej rozprawy. Przeciw uchwale przekazującej nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

W ciągu ośmiu dni po doręczeniu uchwały przekazującej może obwiniony nauczyciel i prokurator dyscyplinarny stawiać dalsze wnioski, które rozstrzyga komisja dyscyplinarna bez dopuszczenia osobnego środka prawnego.

Uchwałę na zastanowienie postępowania wraz z powodami należy doręczyć obwinionemu nauczycielowi w drodze służbowej oraz prokuratorowi dyscyplinarnemu. Przeciw uchwale komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, którą zastanowiono śledztwo, może prokurator dyscyplinarny wnieść w ciągu czternastu dni zażalenie do wyższej komisji dyscyplinarnej.

Rozprawa ustna.

§ 132.

Dzień ustnej rozprawy wyznacza przewodniczący komisji dyscyplinarnej. Do rozprawy należy wezwać obwinionego nauczyciela, udzielając mu uchwałę przekazującą (wdrażającą) i listę członków senatu dyscyplinarnego, oraz jego obrońcę.

Komisja dyscyplinarna może zarządzić, aby obwiniony jawił się osobiście do ustnej rozprawy.

§ 133.

Rozprawa nie jest jawną. Obwiniony nauczyciel może jednak żądać, aby dozwolono wstępu na rozprawę trzem nauczycielom lub urzędnikom państwowym, których wskaże jako swoich mężów zaufania.

Narady i głosownia podczas i na końcu rozprawy odbywają się na posiedzeniu tajnem.

Treści rozprawy nie wolno podawać do wiadomości publicznej.

§ 134.

Rozprawa rozpoczyna się odczytaniem uchwały przekazującej.

Potem następuje przesłuchanie obwinionego oraz wezwanych świadków i znawców, tudzież, o ile to jest potrzebne, odczytanie protokołów, spisanych w postępowaniu wstępnem, i innych ważniejszych dokumentów.

Obwinionemu i prokuratorowi dyscyplinarnemu przysługuje prawo oświadczyć się co do poszczególnych przedstawionych środków dowodowych, oraz stawiać pytania świadkom i znawcom.

Po ukończeniu postępowania dowodowego należy wysłuchać wywodów i wniosków prokuratora dyscyplinarnego, tudzież obrony obwinionego jakoteż jego obrońcy. Obwinionemu przysługuje ostatnie słowo.

Orzeczenie.

§ 135.

Komisja dyscyplinarna ma przy wydawaniu orzeczenia tylko to uwzględnić, co zaszło na ustnej rozprawie. W rozstrzygnięciu swoim nie jest ona związana ani wyrokiem uwalniającym sądu karnego, ani regułami dowodowymi, lecz ma orzekać według swego swobodnego przekonania, jakiego nabrała na podstawie sumiennego zbadania wszystkich przedstawionych środków dowodowych.

§ 136.

Orzeczeniem komisji dyscyplinarnej musi być obwiniony nauczyciel albo uwolniony od zarzuczonego mu naruszenia obowiązków, albo uznany winnym takiego naruszenia.

W razie uznania winy, ma orzeczenie zawierać oznaczenie kary dyscyplinarnej lub porządkowej, jaka spada na nauczyciela.

§ 137.

Jeżeli nauczyciela uwolniono lub nałożono na niego karę porządkową, wówczas kosztła po-

sępowania ponosi państwo. Jeżeli orzeczono przeciw niemu karę dyscyplinarną, należy w orzeczeniu podać, czy i o ile ze względu na postawione przez niego wnioski dowodowe, jakoteż ze względu na jego stosunki majątkowe i nałożoną karę, ma on zwrócić koszty postępowania. Koszta, wynikłe z przybrania obrońcy, ma we wszystkich przypadkach ponosić obwiniony nauczyciel.

§ 138.

Orzeczenie należy zaraz ogłosić i najpóźniej w ciągu ośmiu dni doręczyć wraz z powodami rozstrzygnięcia prokuratorowi dyscyplinarnemu jakoteż obwinionemu nauczycielowi.

§ 139.

Z ustnej rozprawy należy spisać protokół, który ma zawierać nazwiska obecnych i przedstawienie przebiegu rozprawy we wszystkich istotnych punktach.

Co do narad i głosowań należy prowadzić osobny protokół.

Obydwa protokoły ma podpisać przewodniczący i protokolant.

§ 140.

Jeżeli nauczyciel umrze przed prawomocnością orzeczenia albo jeżeli zezwolono mu na wystąpienie ze stosunku służbowego, wówczas należy postępowanie zastanowić.

Odwołanie.

§ 141.

Od orzeczeń komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji może obwiniony i prokurator dyscyplinarny wnieść odwołanie z powodu orzeczenia o winie i karze, jakoteż z powodu rozstrzygnięcia co do zwrotu kosztów.

Odwołanie ma skutek odraczający.

Odwołanie na korzyść obwinionego nie jest dopuszczalne, jeżeli nałożono tylko karę porządkową.

§ 142.

Odwołanie należy wnieść w ciągu czternastu dni po doręczeniu orzeczenia dyscyplinarnego do przewodniczącego komisji dyscyplinarnej.

Przewodniczący ma odrzucić odwołanie, jeżeli jest niedopuszczalne, spóźnione albo wniesione przez osobę, której nie przysługuje prawo odwołania.

§ 143.

Instancja odwoławcza rozstrzyga bez ustnej rozprawy:

- a) jeżeli uważa za potrzebne uzupełnienie śledztwa. W tym przypadku należy przeprowadzenie poruczyć komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji;
- b) jeżeli istotne wadliwości postępowania wymagają jego powtórzenia w pierwszej instancji. W tym przypadku należy znieść zacepione orzeczenie i zwrócić sprawę właściwej komisji dyscyplinarnej;
- c) jeżeli odwołanie dotyczy tylko rozstrzygnięcia o zwrocie kosztów.

Jeżeli nie zachodzi żaden z przypadków, przewidzianych w ustępie 1., wówczas przewodniczący wyznacza dzień ustnej rozprawy. Do dalszego postępowania należy stosować analogicznie przepisy o ustnej rozprawie i orzekaniu w pierwszej instancji.

Wykonanie orzeczenia.

§ 144.

Po prawomocności ma przewodniczący komisji dyscyplinarnej zarządzić wykonanie kary przez właściwą władzę i przesłać w drodze służbowej bezpośrednio przełożonej władzy służbowej nauczyciela jeden egzemplarz orzeczenia dyscyplinarnego wraz z powodami rozstrzygnięcia.

Kary dyscyplinarne należy wpisywać do wykazu stanu osobowego. Jak długo wpis istnieje, należy przechowywać odpis orzeczenia.

§ 145.

Po upływie trzech lat od prawomocności orzeczenia, nigdy jednak przed zupełnem odbyciem nałożonej kary dyscyplinarnej, należy na prośbę wykreślić z urzędu wpis w wykazie stanu osobowego, jeżeli nauczyciel miał od tego czasu bez przerwy przynajmniej „dobrą“ kwalifikację.

Jeżeli nauczyciel został wykluczony od czasowego posuwania, natenczas po wykreśleniu kary dyscyplinarnej w wykazie stanu osobowego może szef władzy centralnej w razie stale nienagannego zachowywania się nauczyciela i bardzo dobrego pełnienia przezeń służby zezwolić, aby przy dalszem czasowem posuwaniu policzono napowrót w całości lub w części okres wykluczenia.

Wznowienie postępowania.

§ 146.

Jeżeli zaniechano wdrożenia postępowania dyscyplinarnego, zastanowiono postępowanie z in-

nego powodu, a nie z powodu określonego w § 140., albo jeżeli uwolniono obwinionego lub nałożono na niego tylko karę porządkową, natenczas można na wniosek prokuratora dyscyplinarnego wznowić postępowanie na niekorzyść obwinionego tylko wtedy, jeżeli wyjdą na jaw nowe fakty albo środki dowodowe, które same przez się lub w związku z dowodami poprzednio zebranymi mogą stanowić dowód przeciw obwinionemu nauczycielowi i uzasadnić nałożenie kary dyscyplinarnej.

§ 147.

Nauczyciel, skazany prawomocnie na karę dyscyplinarną, albo jego ustawowi spadkobiercy mogą żądać wznowienia postępowania także po wykonaniu kary, jeżeli przedstawia nowe fakty lub środki dowodowe, które same przez się lub w związku z dowodami poprzednio zebranymi mogą uzasadnić uwolnienie lub nałożenie kary porządkowej, albo zamiast wydalenia łagodniejszą karę dyscyplinarną.

§ 148.

O wznowieniu postępowania, jakoteż o tem, czy z powodu postawienia wniosku o wznowienie postępowania należy wstrzymać wykonanie, rozstrzyga bez ustnej rozprawy komisya dyscyplinarna, która rozstrzygała w pierwszej instancji.

Rozstrzygnięcie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji można zacząć zapomocą zażalenia w ciągu czternastu dni po doręczeniu.

§ 149.

Pozwolenie na wznowienie postępowania znosi o tyle orzeczenie, o ile dotyczy tego czynu, co do którego dozwolono wznowienia postępowania.

Przez wznowienie wchodzi sprawa z reguły w stadyum śledztwa. Wykonanie kary dyscyplinarnej należy wstrzymać.

§ 150.

Jeżeli nauczyciela, na którego rzecz dozwolono wznowienia postępowania, uznano ponownie winnym, nie można nałożyć na niego surowszej kary od tej, którą nałożono na niego poprzedniem orzeczeniem. Przy wyniarze kary należy uwzględnić karę już poniesioną.

Komisya dyscyplinarna, która uznała za dopuszczalne wznowienie postępowania na rzecz obwinionego nauczyciela, może za zgodą prokuratora dyscyplinarnego orzec zaraz karę łagodniejszą albo uwolnienie.

§ 151.

Jeżeli na podstawie wznowienia zastanowiono postępowanie dyscyplinarne albo uwolniono później nauczyciela, skazanego na karę dyscyplinarną, lub skazano go tylko na karę porządkową, natenczas ma mu państwo zwrócić to, co stracił z dochodów służbowych wskutek nieusprawiedliwionego skazania.

Jeżeli skazanego nauczyciela zasądzono na podstawie wznowionego postępowania na łagodniejszą karę dyscyplinarną, może komisya dyscyplinarna orzec, że państwo ma mu zwrócić dochody służbowe, utracone przez wykonanie kary.

Po śmierci nauczyciela przysługuje także pozostałym po nim członkom rodziny, uprawnionym do zaopatrzenia, prawo do żądania zwrotu o tyle, o ile utracili należące się im od skazanego utrzymanie.

Przywrócenie do pierwotnego stanu.

§ 152.

W razie spóźnienia terminu do wniesienia środka prawnego może instancja odwoławcza zezwolić obwinionemu nauczycielowi na przywrócenie do pierwotnego stanu, jeżeli on zdoła wykazać, że okoliczności, nie dające się usunąć, uniemożliwiły mu bez jego winy dotrzymanie terminu.

Wniosek na przywrócenie do pierwotnego stanu musi być wraz z równoczesnym wywodem środka prawnego wniesiony w terminie czternastodniowym po ustaniu przeszkody do komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji. Ta udziela wniosek prokuratorowi dyscyplinarnemu do oświadczenia się.

Jeżeli instancja odwoławcza zezwoli na przywrócenie do pierwotnego stanu, może zaraz orzec w sprawie głównej.

Suspenzja.

§ 153.

Komisya dyscyplinarna może w każdej chwili nauczyciela, przeciw któremu wdrożono postępowanie karno-sądowe lub dyscyplinarne, suspenzować w służbie, jeżeli to jest wskazane ze względu na rodzaj lub doniosłość występku służbowego.

Prawo to przysługuje komisji dyscyplinarnej także wtedy, jeżeli przeciw nauczycielowi wdrożono sądowe postępowanie o pozbawienie własności albo otwarto konkurs do jego majątku.

§ 154.

Jeżeli nad nauczycielem zawieszono karno-sądowy areszt śledczy, ma naczelnik (przewodni-

czący) władzy służbowej lub władzy przełożonej zarządzić bezzwłocznie tymczasową suspenzyę aresztowanego.

Oprócz tego ma prawo każdy przełożony, powołany bezpośrednio lub pośrednio do wykonywania nadzoru służbowego, zarządzić tymczasową suspenzyę nauczyciela, jeżeli tenże wśród szczególnie ważnych okoliczności stał się winnym jawnego odmówienia posłuszeństwa albo, jeżeli ze względu na jakość zarzuconego mu występkę służbowego, byłaby przez pozostawienie go w służbie zagrożoną powaga szkoły lub istotne interesy służby.

Prawo do tymczasowego suspendowania przysługuje pod wymienionymi warunkami także osobie urzędowej, której poruczono przeprowadzenie inspekcji.

Tymczasową suspenzyę w służbie, zarządzoną po myśli ustępu 2., może uchylić każdy naczelnik przełożonej władzy.

O każdej tymczasowej suspenzyi należy natychmiast zawiadomić w drodze służbowej komisję dyscyplinarną, która ma bezzwłocznie suspenzyę zatwierdzić lub uchylić.

§ 155.

Uchwałą komisji dyscyplinarnej można na czas trwania suspenzyi ograniczyć pobory nauczyciela do dwóch trzecich części.

§ 156.

Suspenzya kończy się najpóźniej z chwilą prawomocnego ukończenia postępowania dyscyplinarnego.

Jeżeli pierwiej odpadną okoliczności, które spowodowały suspenzyę nauczyciela, mu komisja dyscyplinarna suspenzyę uchylić.

§ 157.

Komisja dyscyplinarna rozstrzyga bez ustnej rozprawy o nałożeniu, zatwierdzeniu lub uchyleniu suspenzyi.

Przeciw rozstrzygnięciu komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji można wnieść zażalenie w ciągu czternastu dni po doręczeniu. Zażalenie jednak nie ma skutku odraczającego.

Przeciw tymczasowej suspenzyi nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

§ 158.

Jeżeli nauczyciela skazano na karę dyscyplinarną, albo w przypadku, przewidzianym w § 153., pozbawiono go własnowolności, lub zarządzono suspenzyę z powodu otwarcia konkursu, to czas suspenzyi nie jest policzalny do uzyskania pod-

wyżeń płacy (remuneracyi), do czasowego posuwania ani przy wymiarze poborów spoczynkowych. W tych wypadkach jakoteż wtedy, gdy nauczyciela wskutek zasądzenia karno-sądowego wydano w drodze administracyjnej, nie wypłaca się dodatkowo poborów, zatrzymanych w czasie suspenzyi.

Natomiast policzalny jest czas suspenzyi i należy zarządzić przyznanie podwyższeń płacy (remuneracyi) tudzież czasowe posunięcie, ze skutkiem wstecz działającym, a wreszcie spowodować dodatkową wypłatę poborów, zatrzymanych po myśli § 155., jeżeli postępowanie dyscyplinarne zakończyło się zastanowieniem, uwolnieniem lub nałożeniem kary porządkowej, albo jeżeli odmówiono pozbawienia własnowolności.

Doręczenia.

§ 159.

Wszelkie doręczenia, które mają nastąpić według postanowień tego rozdziału, są ważne i powodują bieg terminów, jeżeli uskutecznią się je do rąk samego interesowanego, jego obrońcy lub do rąk innego pełnomocnika albo w razie, gdy miejsce jego pobytu nie jest znane, jeżeli się je złoży u naczelnika (przewodniczącego) jego ostatniej władzy służbowej.

Publiczne wezwanie do jawienia się jakoteż urzędowe ogłoszenie orzeczenia nie jest dopuszczalne.

Środki prawne i terminy.

§ 160.

O ile w tym rozdziale nie postanowiono inaczej, nie można osobnym środkiem prawnym zaczepiać rozstrzygnąć i zarządzeń komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji lub przewodniczącego senatu dyscyplinarnego, lecz tylko łącznie ze środkiem prawnym, przysługującym przeciw ostatecznemu rozstrzygnięciu lub zarządzeniu. Zażalenia należy wnosić do przewodniczącego komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, który ma je odrzucić, jeżeli są niedopuszczalne, spóźnione lub wniesione przez osobę, nie mającą prawa zażalenia.

Terminy do wnoszenia środków prawnych nie mogą być przedłużane. Terminy zaczynają się z dniem następującym po doręczeniu. Niedziele i dni świąteczne nie stanowią przeszkody w rozpoczęciu lub w biegu terminu. Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub dzień świąteczny, kończy się termin następnego dnia powszedniego. Które dni należy uważać za świąteczne, postanawiają przepisy, obowiązujące dla sądów. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do terminu.

Podania można wnosić także telegraficznie.

Uwolnienie od stempli i należności.

§ 161.

Przewidziane w tej ustawie postępowanie dyscyplinarne należy pod względem uwolnienia od stempli i należności uważać na równi z postępowaniem karnem.

Osobne postanowienia dla nauczycieli w stanie spoczynku.

§ 162.

Nauczyciel przeniesiony w stan spoczynku (na urlopie z płacą tymczasową), podlega postępowaniu dyscyplinarnemu:

1. z powodu występku służbowego, popełnionego w czynnej służbie;
2. z powodu rażącego naruszenia obowiązków, ciężących na nim według tej ustawy.

W szczególności należy przeciw niemu wystąpić w drodze dyscyplinarnej wtedy, jeżeli się okaże, że wyłudził przeniesienie w stan spoczynku lub przyznanie wyższych poborów spoczynkowych aniżeli normalne.

§ 163.

Kary dyscyplinarne są:

- a) nagana;
- b) czasowe lub stałe zmniejszenie poborów spoczynkowych z potrąceniem aż do 25 procent tych poborów;

w razie okoliczności szczególnie obciążających

- c) utrata wszelkich praw, wypływających ze stosunku służbowego, oraz wszelkich uprawnień do poborów spoczynkowych i zaopatrzenia dla nauczyciela i członków jego rodziny, przyczem jednak dopuszczalne jest analogiczne zastosowanie § 106.

§ 164.

Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego jest właściwą tą komisya dyscyplinarna, która była właściwą bezpośrednio przed wystąpieniem nauczyciela z czynnej służby.

Zresztą należy postanowienia tego rozdziału stosować analogicznie do nauczycieli, pozostających w stanie spoczynku.

Postanowienia przejściowe.

§ 165.

Postanowienia tej ustawy o karaniu naruszenia obowiązków (rozdział V.) mają zastosowanie także do wiszących spraw dyscyplinarnych; jeżeli jednakże zostało już wydane orzeczenie dyscyplinarne pierwszej instancyi, w takim razie do postępowania na skutek środków prawnych odnoszą się przepisy dotychczasowe.

Artykuł III. ustawy krajowej dla Galicyi z dnia 15. lutego 1905, Dz. u. kr. Nr. 39, w brzmieniu, zmienionem ustawą krajową z dnia 9. maja 1907, Dz. u. kr. Nr. 48, ma aż do wydania w drodze ustawodawstwa krajowego nowych postanowień także w dalszym ciągu analogiczne zastosowanie.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 31. lipca 1917.

Treść: (Nr 320.—322.) 320. Rozporządzenie, w sprawie produkcji surogatu piwa. — 321. Rozporządzenie o ochronie najmobierców w kilku gminach powiatów politycznych Baden i Gmünd (w Austrii Dolnej) — 322. Obwieszczenie, w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu sierpniu 1917.

320.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, handlu jakoteż z Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 28. lipca 1917,

w sprawie produkcji surogatu piwa.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Do wyrobu i puszczenia w obrót surogatu piwa (§ 2.) potrzebne jest niezależnie od zastosowania postanowień § 3. niniejszego rozporządzenia, zezwolenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu.

§ 2.

Surogatem piwa po myśli niniejszego rozporządzenia są napoje, sporządzane z wody i z chmielu (ekstraktu chmielu) albo zastępujących chmiel goryczek tudzież z innych przymieszek z dodatkiem kwasu węglowego, z wyglądu i smaku podobne do piwa, lecz niebędące piwem (brzeczka piwną).

Napój takie wolno wyrabiać tylko w browarach.

§ 3.

Co do kontroli nad produkcją surogatu piwa mają zastosowanie postanowienia o opodatkowaniu piwa z tą zmianą, że urzędowe badanie produktu ogranicza się na stwierdzenie ilości, organa skarbowe mają jednak prawo badać produkt zgłoszony jako surogat piwa także pod względem zawartości ekstraktu.

Od surogatu piwa ma producent uiścić opłatę kontrolną w kwocie 2 K za każdy hektoliter.

Rozporządzenia ministeryalne z dnia 23. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 346, i z dnia 1. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 377, w sprawie ograniczenia produkcji piwa, należy stosować do surogatu piwa w taki sam sposób, jak do brzeczki piwnej, jednakże z tą zmianą, że hektolitr surogatu piwa przyjmuje się za cztery stopnie hektolitrowe ekstraktu.

§ 4.

Dodanie fermentu piwnego bez ograniczenia ilości, (przepis wykonawczy do podatku piwnego, § 6., II, A) tudzież opodatkowanej już brzeczki piwnej albo gotowego piwa w browarze jest dozwolone.

§ 5.

Kto napoje, wymienione w § 1., sposobem przemysłowym wyrabia lub sprzedaje, ma umieścić na beczkach lub blaszkach oznaczenie, że napój

jest surogatem piwa. Takiej samej nazwy należy używać w ofertach, fakturach i wszelkiej innej handlowej korespondencji.

Wszynk takich napojów dozwolony jest tylko w razie wyraźnego ich oznaczenia jako „surogat piwa“. Zabronione są wszelkie nazwy, które mogą wzbudzić mniemanie, że szynkuje się jakieś piwo, jak n. p. cienkie piwo, sztuczne piwo, napój zastępujący piwo lub t. p.

§ 6.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karali władze polityczne I. instancji grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn nie podlega według obowiązujących ustaw karze surowszej.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wkr.

Mataja wkr.

Toggenburg wkr.

Wimmer wkr.

321.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, Kierownika Ministerstwa robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 28. lipca 1917

o ochronie najmoierców w kilku gminach powiatów politycznych Baden i Gmünd (w Austrii Dolnej).

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmoierców, zarządza się:

(1) Postanowienia powyższego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokalów handlowych w następujących gminach dolnoaustriackich:

1. Weissenbach nad Triestingiem (powiat polityczny Baden);

2. Böhmzeil, Gmünd i Wielands (powiat polityczny Gmünd).

(3) Postanowienia tego rozporządzenia odnoszą się także do podwyższeń czynszu najmu, które

po następujących dniach rozstrzygających stały się skutecznymi albo zostały umówione. Jako dzień rozstrzygający ustanawia się:

dzień ogłoszenia niniejszego rozporządzenia dla Weissenbachu nad Triestingem;

dzień 1. maja 1917 dla gmin, wymienionych pod 1. 2.

(3) Postanowienia tego rozporządzenia mają zastosowanie również do podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach w Böhmzeil, Gmünd i Wielands, które zostały umówione po dniu 1. maja 1917.

(4) Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wkr.

Schauer wkr.

Momann wkr.

322.

Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 28. lipca 1917,

w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu sierpniu 1917.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministerialnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 103, zarządza, co następuje:

§ 1.

W miesiącu sierpniu 1917 należy ograniczyć zużycie rotacyjnego papieru do druku na gazety w porównaniu z ilością, dostawianą dotychczas dla każdej poszczególnej gazety a ustaloną przez Ministerstwo handlu. Wymiar tego ograniczenia wynosi przy dostawie miesięcznej do 10 wagonów 27% tej ilości,

przy dostawie miesięcznej do 20 wagonów 32% tej ilości, a

przy dostawie miesięcznej ponad 20 wagonów 37% tej ilości.

Dla gazet, którym dostawia się miesięcznie nie więcej niż jeden wagon, może Ministerstwo handlu z powodów na szczególne uwzględnienie zasługujących zezwolić na wyjątki od tego ograniczającego zarządzenia.

§ 2.

Zadrukowana tekstem powierzchnia gazety, wychodzącej raz na dzień, nie może w ciągu 4 tygodni wynosić więcej niż 325.080 cm^2 , co przy wielkości składu, wynoszącej $43 : 27 \text{ cm}$, to jest 1161 cm^2 , odpowiada rozmiarowi tekstu o 280 stronicach w 4 tygodniach.

Zadrukowana tekstem powierzchnia gazety, wychodzącej dwa razy dziennie, nie może w ciągu 4 tygodni wynosić więcej niż 436.536 cm^2 , co przy podanej wyżej wielkości składu odpowiada rozmiarowi tekstu o 376 stronicach w 4 tygodniach.

Dziennikom, które miały w styczniu 1917 przy pojawianiu się raz na dzień mniejszy wymiar zadrukowanej tekstem powierzchni aniżeli 325.080 cm^2 w 4 tygodniach lub przy pojawianiu

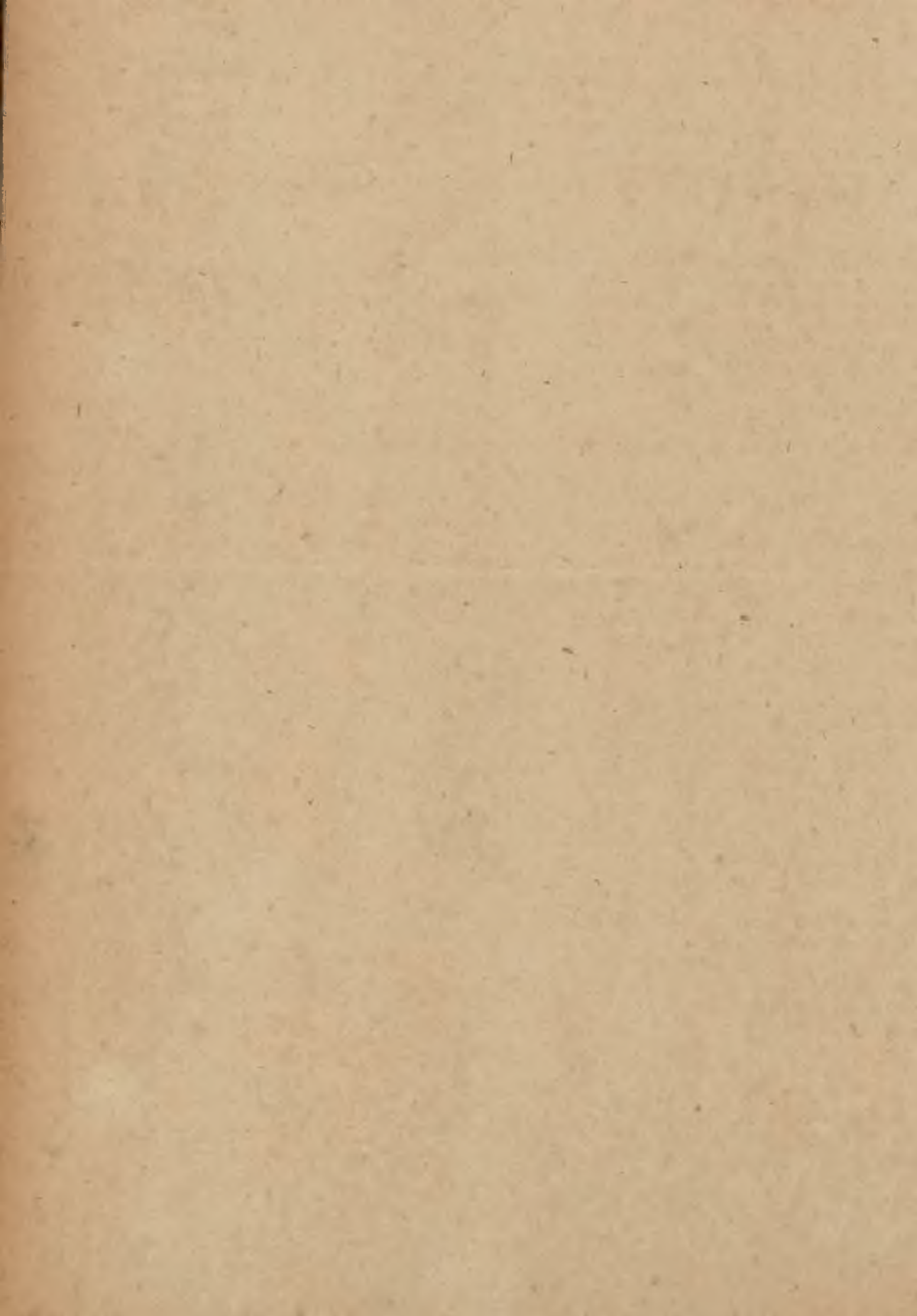
się dwa razy dziennie mniejszy wymiar zadrukowanej tekstem powierzchni aniżeli 436.536 cm^2 w czterech tygodniach, nie wolno przekraczać przeciętnego wymiaru swego tekstu w miesiącu styczniu 1917.

Numera niedzielne lub świąteczne nie mogą być większe od podwójnego wymiaru przeciętnego numerów z dni powszednich w ostatnich sześciu dniach poprzednich. Z okazji szczególnych wydarzeń może Ministerstwo handlu zezwolić na wyjątki od tych ograniczeń.

§ 3.

Obwieszczenie to wchodzi w życie w dniu 1. sierpnia 1917.

Mataja wr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1917.

Treść: (M 323.—326.) 323. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie z dnia 26. stycznia 1917 o ochronie najmościerców. — 324. Rozporządzenie, którem zmienia się częściowo rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 30. maja 1917, w sprawie uregulowania obrotu świeżymi owocami. — 325. Rozporządzenie, w sprawie obrotu surową gumą, gutaperką, balatą, mieszaninami gumy, rozczylnami gumy, faktisem, odpadkami gumowymi i sporządzonymi z nich regeneratami. — 326. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia wojennego związku dla przemysłu kauczukowego.

323.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 30. lipca 1917,

którem zmienia się rozporządzenie z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmościerców.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zmienia się rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmościerców, jak następuje:

§ 1.

Do § 2., ustęp 1., l. 3, rozporządzenia należy dodać następujące zdanie:

„Za uzasadnione należy następnie uważać podwyższenie czynszu najmu o kwotę, o którą wynajmujący wskutek dokonanego po wybuchu wojny, lecz przed dniem 28. stycznia 1917 podwyższenia stopy odsetek hipotecznych (należytości ubocznych) jest bardziej obciążony niż przedtem, chyba że czynsz najmu w czasie między podwyższeniem stopy odsetek hipotecznych i między dniem oznaczonym już został podwyższony.“

§ 2.

§ 5. rozporządzenia opiewać będzie:

„Jak długo członkowie rodziny jednej z osób oznaczonych w § 1. ustawy z dnia 27. lipca

1917, Dz. u. p. Nr. 313, pobierają państwowy zasiłek na utrzymanie, nie może być podwyższonym czynsz najmu od przedmiotu najmu, zajmowanego przez członków rodziny takich osób, jeżeli wskutek tego podwyższenia byłoby zagrożone ich utrzymanie.“

§ 3.

Rozporządzenie to wejdzie w życie w dniu ogłoszenia.

Seidler wlr.

Toggenburg wlr.

Mataja wlr.

Schaner wlr.

Ertl wlr.

Czapp wlr.

Höfer wlr.

Ćwikliński wlr.

Banhans wlr.

Homann wlr.

Wimmer wlr.

Twardowski wlr.

324.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 30. lipca 1917,

którem zmienia się częściowo rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 31. maja

1917, Dz. u. p. Nr. 246, w sprawie uregulowania obrotu świeżymi owocami.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

Artykuł I.

§ 4., ustęp 1., rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 31. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 246, zmienia się i będzie on teraz opiewał, jak następuje:

1. Przesyłki świeżych owoców (§ 1.) o ciężarze 50 *kg* i więcej wolno przedsiębiorstwom kolei żelaznych i żeglugi parowej przyjmować do przewozu tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych jest dla każdej przesyłki dołączone poświadczenie przewozowe, wystawiony przez właściwy urząd (punkt 5.) według formularza, wydrukowanego w dodatku B. Formularze te są do nabycia w biurze zaopatrzenia w jarzyny i owoce lub w jego biurach krajowych.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 3. sierpnia 1917.

Höfer wtr.

Banhans wtr.

325:

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 31. lipca 1917,

w sprawie obrotu surową gumą, gutaperką, balatą, mieszaninami gumy, rozczyznami gumy, faktisem, odpadkami gumowymi i sporządzonymi z nich regeneratami.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Kto w ilości razem wyższej niż 1 *kg* przechowuje surową gumę (kaczuk), gutaperkę, balatę — surowe albo oczyszczone —, zrobione z tego mie-

szaniny, rozczyzny i regeneraty (guma miczel) oraz faktis jakoteż kto w ilościach powyżej 10 *kg* przechowuje odpadki gumowe (nie nadające się do użycia towary gumowe lub ich części [starą gumę], jakoteż nienadające się do użycia części nowego materiału gumowego), jest obowiązany donieść o tem najdalej do dnia 15. sierpnia 1917 T. akc. austriackiej Centrali dla kuczuku we Wiedniu, VII., Mariahilferstrasse 32, na formularzach, wydawanych przez wojenny Związek dla przemysłu kuczukowego.

Zgłoszenia te należy wносить pisemnie według stanu z dnia 1. sierpnia 1917 i nadawać na pocztę jako polecone. Winny one podawać ilość towarów oddzielnie według gatunków towaru (przy odpadkach gumowych ponadto dokładną nazwę poszczególnych artykułów), miejsce składu i imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania uprawnionego do dyspozycji.

Postanowienia te nie obowiązują co do zapasów, znajdujących się w posiadaniu państwa i zarządu wojskowego.

Minister handlu może także na przyszłość zarządzić w każdym poszczególnym przypadku lub peryodyczne zgłaszanie poszczególnych towarów lub wszystkich towarów, wymienionych w pierwszym ustępie tego paragrafu.

§ 2.

Pozbywanie surowej gumy (kuczuku), gutaperki, balaty — surowych albo oczyszczonych —, zrobionych z tego mieszanin, rozczyznów i regeneratów (gumy miczel), oraz faktis jest dozwolone tylko na rzecz T. akc. austriackiej Centrali dla kuczuku.

§ 3.

Zbieranie i sortowanie odpadków gumowych, jakoteż handel, prowadzony w zwyczajnej drodze między zbieraczami a handlarzami, między tymi ostatnimi a sortującymi (zakupującymi), upoważnionymi przez T. akc. austriackiej Centrali dla kuczuku, następnie bezpośrednio sprzedaż odpadków gumowych na rzecz T. akc. austriackiej Centrali dla kuczuku nie podlegają żadnemu ograniczeniu. Jednakowoż przedsiębiorstwom przetwarzającym lub obrabiającym odpadki gumowe w swoim przedsiębiorstwie wolno nabywać takie odpadki gumowe tylko za pośrednictwem wojennego związku dla przemysłu kuczukowego (§ 7.).

Upoważnieni przez T. akc. austriackiej Centrali dla kuczuku sortujący (zakupujący) są obowiązani sprzedać wspomnianej Centrali wszystkie nabyte przez się odpadki gumowe. Bliższe zarządzenia co do cen objęcia wyda Minister handlu.

Do obręczy gumowych dla wozów motorowych i poruszanych siłą zwierzęcą pojazdów ma zastosowanie zamiast postanowień niniejszego paragrafu rozporządzenie ministeryalne z dnia 20. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 225.

§ 4.

Bezpłatne odstąpienie wymienionych w § 1., ustęp 1., niniejszego rozporządzenia towarów wolno uskuteczyć tylko na rzecz c. i k. Ministerstwa wojny, urząd pieczy wojennej.

§ 5.

Minister handlu może w porozumieniu z interesowanymi Ministrami zarządzić wyjątki od postanowień §§ 2., 3. i 4. niniejszego rozporządzenia.

§ 6.

T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku winno objąć wymienione w § 1., ustęp 1., niniejszego rozporządzenia towary od upoważnionych przez nie sortujących (zakupujących) na podstawie szczegółowych postanowień, wydanych przez Ministra handlu.

Następnie winno towarzystwo to nabywać w drodze zakupna z wolnej ręki ofiarowane jej przez kogo innego bezpośrednio towary takiego samego rodzaju. Jeżeli przy tem nie przyjdzie do skutku porozumienie między posiadaczem towaru i T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku i nie nastąpi odbiór towaru, pozostaje posiadacz w odniesieniu do nieodebranych ilości towarów także nadal związanym postanowieniami §§ 2., 3. i 4. niniejszego rozporządzenia.

§ 7.

T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku winno mieć zakupione towary do dyspozycji wojennego związku dla przemysłu kauczukowego, który wyda dalsze zarządzenia.

§ 8.

Uchyła się wszystkie przed wejściem w życie tego rozporządzenia zawarte czynności prawne, dotyczące się towarów wymienionych w § 1., ustęp 1., o ile czynności te sprzeciwiają się postanowieniom §§ 2., 3. i 4., i o ile nie zostały wypełnione do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Roszczenia o dodatkowe dopełnienie lub o odszkodowanie z powodu niedopełnienia nie można podnosić.

Roszczenia z powodu niedopełnienia, które powstały przed wejściem w życie niniejszego roz-

porządzenia, pozostają nienaruszonymi. Nie można jednak żądać dodatkowego dopełnienia, lecz tylko odszkodowania.

Postanowienia niniejszego paragrafu nie mają zastosowania do bieżących umów wojskowego i państwowego zarządu kolei żelaznych.

§ 9.

Minister handlu może zarządzić dla poszczególnych lub dla wszystkich towarów, wymienionych w § 1., ustęp 1., niniejszego rozporządzenia, obowiązek ofertowania i oddawania T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku lub upoważnionym przez nie sortującym (zakupującym) — ewentualnie po cenach najwyższych.

Artykuły oznaczone w takim zarządzeniu Ministra handlu należy do dnia ośmiu po wydaniu zarządzenia ofiarować do zakupna T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku, oznaczając dokładnie rodzaj towaru i jego ilości jakoteż miejsce złożenia. Obowiązek ofertowania ciąży na przechowcy. Jeżeli ten ostatni nie jest zarazem uprawnionym do dyspozycji, to ma on wraz z ofertą podać do wiadomości T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania uprawnionego do dysponowania.

Ofertę należy wnieść pismem poleconem.

Jeżeli oferent w ciągu 21 dni po otrzymaniu poświadczenia wniesienia oferty nie otrzyma wiadomienia T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku o tem, iż ofiarowane przez niego do zakupna ilości zostaną przyjęte, to może on niemi swobodnie dysponować. Jednak i w takim razie nie wolno wchodzących w grę materiałów ani odpłatnie ani bezpłatnie pozbywać przedsiębiorstwom, które towary te obrabiają lub przerabiają, ani też takim przedsiębiorstwom nabywać je.

Aż do chwili, oznaczonej w poprzednim ustępie, jest wzbronione każde zarządzenie ofertowanym towarem, sprzeciwiające się postanowieniom tego paragrafu. Towar ten należy na koszt posiadacza starannie traktować i przechowywać.

Ewentualne dalsze postanowienia co do objęcia towarów przez T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku lub przez jego upoważnionych sortujących (zakupujących) wyda Minister handlu.

W razie wydania wspomnianych w pierwszym ustępie tego paragrafu zarządzeń należy ostateczne ustanowienie ceny objęcia na wypadek, gdyby nie przyszło do skutku porozumienie się między interesowanymi lub gdyby cen najwyższych nie ozna-

czono, do związkowego sądu rozjemczego wojennego związku przemysłu kauczukowego. Ten sąd rozjemczy składa się przytem z przewodniczącego i z dwóch członków sądu rozjemczego oraz z dwóch znawców, powoływanych dla każdego poszczególnego przypadku przez przewodniczącego na podstawie listy, udzielonej mu przez Ministra handlu.

Minister handlu może powierzyć związkowemu sądowi rozjemczemu wojennego związku dla przemysłu kauczukowego w powyższym składzie także powszechne oznaczanie cen objęcia. Także w tym razie jest ustanowienie cen ostatecznem.

§ 10.

Towary, wymienione w § 1., ustęp 1., wolno od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w życie przyjmować publicznym przedsiębiorstwom ruchu (przedsiębiorstwom kolei żelaznej i żeglugi parowej) do przewozu tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki jest dołączone poświadczenie przewozowe, wystawione według dołączonego wzoru przez T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku w Wiedniu, VII., Mariahilferstrasse 32.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, następnie dla przesyłek z Węgier, z Bośni i Hercegowiny i z zagranicy cłowej nie są potrzebne tego rodzaju poświadczenia przewozowe.

Przesyłek, już oddanych zakładowi przewozowemu w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, nie dotyczą niniejsze postanowienia.

§ 11.

Dla zapewnienia przestrzegania postanowień niniejszego rozporządzenia może Minister handlu ustanowić organa kontrolne, mające wstęp każdego czasu do wszystkich przedsiębiorstw i magazynów, objętych tem rozporządzeniem; organom tym należy na żądanie pozwolić na wgląd we wszystkie odnośne księgi handlowe, korespondencye i inne zapiski.

§ 12.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń władz jakoteż za wszelkie współdziałanie przy udaremnianiu obowiązków, ustanowionych w tem rozporządzeniu lub na jego podstawie, o ile nie podlegają one surowszej karze, będą karami władze polityczne pierwszej instancyi grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można orzec także obok siebie. Ponadto można orzec przepadek wymienionych w § 1. materiałów, do których odnosi się czyn karygodny, a jeżeli przekroczenie nastąpiło przy wykonywaniu przemysłu, utratę uprawnień przemysłowego.

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wtr.

Banhans wtr.

Czapp wtr.

Mataja wtr.

Schauer wtr.

Wimmer wtr.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 31. lipca 1917,

w sprawie utworzenia wojennego związku dla przemysłu kauczukowego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, trudniące się obrabianiem lub przerabianiem surowej gumy (kauczuku), gutaperki, balaty — surowej albo czyszczonej —, sporządzonych z tego mieszanin, rozczyńców i regeneratów (gumy miczel), faktysu i odpadków gumowych (stających się niezdadnymi do użytku towarów gumowych lub części tychże [stara guma], jakoteż niezdadnych do użytku części nowego materiału gumowego), oraz wyrabianiem wspomnianych regeneratów, należą do wojennego związku przemysłu kauczukowego z siedzibą w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których wymienione w pierwszym ustępie obrabianie, przerabianie lub wyrabianie stanowi tylko część ruchu, są co do tej części członkami związku.

Przedsiębiorstwa i osoby, używające wymienionych w pierwszym ustępie materiałów jedynie jako nieistotnych środków pomocniczych swego ruchu (zdobnicy piór, dentyści i technicy dentyści, fabryki trzewików, warsztaty naprawy obręczy itp. jakoteż producenci pieczęci) nie są członkami związku.

Pracownie i przedsiębiorstwa rodzaju, oznaczonego w tym paragrafie, założone lub puszczone w ruch dopiero w czasie obowiązywania niniejszego rozporządzenia, należą do związku od dnia, w którym rozpoczęły swą czynność.

Dla dochodzenia praw, wynikających z należenia do związku wojennego, w szczególności dla dochodzenia prawa przydziału materiałów surowych i półfabrykatów, jest miarodajnym rodzaj i rozmiar produkcji poszczególnych przedsiębiorstw przed wybuchem wojny, o ile w czasie wojny zapotrzebowanie zarządu wojskowego nie będzie wymagało odstępstw od tej zasady.

O przynależności do związku rozstrzyga w przypadkach wątpliwych Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku według swobodnego uznania.

Cel związku.

Zadaniami związku wojennego są:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń ruchu we wchodzących w grę przedsiębiorstwach, prowadzenie dochodzeń co do zapasów, wyrobu i zbytu, a to w razie potrzeby przy współdziałaniu właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) rozdzielanie znajdujących się w posiadaniu zarządu wojskowego i przydzielanych związkowi do rozdziału przez zarząd wojskowy od przypadku do przypadku materiałów surowych, półfabrykatów i całych fabrykatów według wskazówek Ministerstwa wojny;
- c) rozdzielanie innych przydzielanych przez władze wojennemu związkowi materiałów surowych, półfabrykatów i całych fabrykatów, a to według wskazówek odnośnych władz;
- d) rozdzielanie materiałów, zakupionych przez T. akc. austriackiej Centrali dla kauczuku, przy czem przedewszystkiem należy uwzględnić interesa publiczne;
- e) udzielanie rad władzom centralnym przy rozdawaniu zleceń;
- f) ustanawianie cen;
- g) współdziałanie przy regulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, odnoszących się do przemysłu kauczukowego, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji jakoteż przywozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów przywozu i wywozu, przy zarządzeniach, wydawanych w dziedzinie polityki handlowej i pieczy socjalnej, i przy wszystkich kwestyach, jakie się nasuną przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie wykonanie rozciągających się na to zarządzeń, o ile Minister handlu poruczy je związkowi.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 10.). Imieniem związku podpisuje w sposób prawnie obowiązujący przewodniczący lub jeden z jego zastępców.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni popierać cele związku i zaniechać wszystkiego, coby mogło ich osiągnięcie utrudnić lub jemu przeszkodzić.

Mają oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku i to także do takich zarządzeń, które dotyczą świadczenia datków na pokrycie kosztów sprawowania czynności oraz mają udzielać wszystkich wyjaśnień, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni także poddać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów wszelkiemu nadzorowi, potrzebnemu do osiągnięcia celów związku. Nadzór ten będzie wykonywany przez osobne urzędowe organa, ustanowione przez Ministra handlu — w czasie wojny także przez Ministra wojny; organa te będą zdawały sprawę o swych sposobrach Ministerowi handlu względnie Ministrowi wojny.

§ 5.

Biuro zgłaszania zapotrzebowania.

Do związku dołączone jest biuro zgłaszania zapotrzebowania dla stojących poza związkiem drobno- i wielko-przemysłowych konsumentów towarów, wymienionych w § 1., alinea 1.

Rozmiar i rodzaj działalności tego biura oznaczy Minister handlu.

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związkowe;
- b) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związkowe i jego uprawnienia.

Zgromadzenie związkowe obejmuje wszystkich członków związku.

Kierownictwo związku (§ 10.) winno wysłuchać zgromadzenie związkowe przed wszystkimi rozstrzygnięciami i zarządzeniami zasadniczej natury. Jego uchwały są dla kierownictwa związku wiążącymi.

W szczególności jest obowiązkiem zgromadzenia związkowego:

- a) ustalać zasady dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2. a, d do g;
- b) wydawać uchwały co do pokrywania i rozdziału kosztów sprawowania czynności związku;
- c) czuwać nad prowadzeniem kasy i składaniem rachunków i zatwierdzać je;
- d) ustalać pewne stany faktyczne, w razie których istnienia może kierownictwo związku lub sąd rozjemczy (§§ 16. i 17.) orzec kary porządkowe, jakoteż oznaczać wymiar tych kar, przyczem jednak przy stanach faktycznych, których ukaranie jest przekazane kierownictwu związku, nie wolno przekroczyć wymiaru

kary 2000 K, w innych zaś przypadkach wymiaru kary 20.000 K dla poszczególnego przypadku;

- e) ustanawiać wydziały dla przedyskutowania i przeprowadzenia pewnych kwestyi jakoteż ustanawiać grupy fachowe i miejscowe;
- f) przybierać rady przyboczne.

§ 8.

Regulamin zgromadzenia związkowego.

Zgromadzenie związkowe zbiera się w miarę potrzeby w Wiedniu. Na żądanie komisarza rządowego lub na pisemny wniosek przynajmniej pięciu członków związku należy zwołać posiedzenie do dni 14. Zaproszenia na posiedzenia można uskutecznić pisemnie lub telegraficznie.

Zgromadzenie związkowe jest zdolne do powzięcia uchwał, jeżeli wszyscy członkowie związku i komisarze rządowi zostali zaproszeni i jeżeli przynajmniej trzech członków kierownictwa związku i czwarta część członków związku są obecni. Uchwały przychodzą do skutku zwyczajną większością głosów. Przewodniczy przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący nie głosuje. W razie równości głosów on rozstrzyga. Komisarze rządowi nie głosują.

Członkowie zgromadzenia związkowego mają prawo każdego czasu przedstawiać kierownictwu związku wnioski, co do których to ostatnie ma jak najrychlej powziąć uchwałę.

Uchwałą większości głosów obecnych może być zarządzone zachowanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 9.

Grupy fachowe.

Dla przedyskutowania wszystkich tych spraw, które w szczególności odnoszą się do jednej tylko gałęzi przemysłu można tworzyć grupy fachowe. Wszyscy członkowie związku z odnośnej gałęzi przemysłu należą do swej grupy fachowej. Grupy fachowe są doradczymi organami kierownictwa związku w kwestyach, dotyczących w danym wypadku odnośnej gałęzi przemysłu.

Przepisy o sprawowaniu czynności grup fachowych wydaje Minister handlu.

§ 10.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, jego pierwszego i drugiego zastępcy

i z pięciu członków, których mianuje Minister handlu z koła członków związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy prowadzeniu rokowań z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestjach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez zgromadzenie związkowe. Ma ono przedkładać bieżące sprawozdania ze swej czynności zgromadzeniu związkowemu.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe zgromadzeniu związkowemu do zbadania i zatwierdzenia.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego potrzebnych urzędników i potrzebne siły pomocnicze, których się wynagradza z funduszków związku. Ustanowienie osób na stanowisko kierujące wymaga zatwierdzenia Ministra handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców, zwołuje posiedzenia zgromadzenia związkowego i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie przeszkody, do jego zastępców należy prowadzenie bieżących spraw i czuwanie nad wewnętrznym tokiem służby. Jemu podlegają urzędnicy i siły pomocnicze związku.

§ 11.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku zbiera się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia do członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych mogą być wystosowywane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest bez względu na ilość obecnych zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni.

Uchwały jego zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którem oświadczył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie głosują.

§ 12.

Szczególne obowiązki funkcyonaryuszów i urzędników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumiennosci.

Wszyscy funkcyonaryusze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw związku, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze, a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom wojennego związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu nadchodzących wiadomości o stosunkach przedsiębiorczych. Urzędnicy związku winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku kancelaryi związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego kierownictwa związku lub komisarzy rządowych lub gdy kierownictwo związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 13.

Koszta urzędowania.

Dla pokrycia kosztów urzędowania związku winni członkowie związku składać opłaty, ustanowione przez zgromadzenie związkowe, które to opłaty można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 14.

Nadzór państwowy.

Związek znajduje się pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, a przez czas trwania wojny także przez Ministra wojny.

Komisarze rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i grup fachowych i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku i grup fachowych na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądu do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów wojennego związku i grup fachowych i żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 15.

Rządowe prawo zatwierdzenia.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia związkowego względnie kierownictwa związku, dotyczące:

- a) rozdziału materyałów, oznaczonych w § 2., punkt c i d;
- b) ustanawiania cen (§ 2. f);
- c) wysokości opłat związkowych, jeśli mają je uiszczać członkowie związku, stosownie do § 13.;
- d) ustalania stanów faktycznych, przy których zaistnieniu może kierownictwo związku lub sąd rozjemczy nałożyć kary porządkowe, oraz wymiaru tych kar (§ 7. d).

§ 16.

Kary porządkowe.

Kierownictwo związku może za działania i zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydało kierownictwo związku w myśl niniejszego rozporządzenia dla osiągnięcia celów związku, orzekać kary porządkowe, jeżeli stan faktyczny podlega karze porządkowej na podstawie zatwierdzonej uchwały zgromadzenia związkowego (§ 7. d).

Od orzeczenia kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu rozjemczego (§ 17.); odwołanie to nie ma jednak skutku odraczającego.

Kwoty kar będą ściągane na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają na ten cel dobra powszechnego, jaki na wniosek kierownictwa związku oznaczy Minister handlu.

§ 17.

Sąd rozjemczy.

Dla rozstrzygnięcia we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związkowych, dalej w tych przypadkach, w których członkowie związku czują się pokrzywdzonymi w swych prawach przez rozstrzygnięcie lub zarządzenie, wydane przez kierownictwo związku lub przez zgromadzenie związkowe, tworzy się związkowy sąd rozjemczy.

Rozstrzygnięć i zarządzeń zgromadzenia związkowego względnie kierownictwa związku, zatwierdzonych przez interesowanych Ministrów (§§ 14. i 15.), nie można zaczepiać przed sądem rozjemczym.

O działaniach i zaniechaniach, skierowanych przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku po myśli niniejszego rozporządzenia, winno donieść kierownictwo związku w razie, jeżeli ono samo nie ma prawa w myśl § 16. orzec kary porządkowej, sądowi rozjemczemu, który ma orzec o zawieszeniu kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga następnie o odwołaniach, wniesionych przez członków związku od orzeczonych przez kierownictwo związku kar porządkowych.

Jeżeli dla pewnych stanów faktycznych ustanowiono pewien wymiar kary uchwałą zgromadzenia związkowego, zatwierdzoną przez Ministra handlu (§§ 7. d i 15. d), jest sąd rozjemczy, związanym tem przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach podlega wymiar kary swobodnej ocenie sądu rozjemczego, jednak kara porządkowa nie może w każdym poszczególnym przy padku przekraczać 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z funkcjonariusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków, lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i rzeczoznawców oraz przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą.

Kwoty kar będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają one na ten cel dobra powszechnego, jaki na wniosek kierownictwa związku oznaczy Minister handlu.

§ 18.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile nie podlegają one surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze I. instancji karały

grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można orzec także obok siebie.

§ 19.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu zgromadzenia związkowego przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 20.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wtr.

Banhans wtr.

Czapp wtr.

Mataja wtr.

Schauer wtr.

Wimmer wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 2. sierpnia 1917.

Treść: *Nr* 327. Rozporządzenie, którem ustanawia się ceny objęcia dla niektórych gatunków zboża, zebranego w roku 1917.

327.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa i Ministerstwem skarbu z dnia 31. lipca 1917,

którem ustanawia się ceny objęcia dla niektórych gatunków zboża, zebranego w roku 1917.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Za wymienione poniżej gatunki zboża, zebranego w roku 1917, ma uiszczać Wojenny Zakład obrotu zbożem przy dostawie tego zboża następujące ceny objęcia:

Za cetnar metryczny

pszenicy lub orkiszu	K 40.—
żyta	„ 40.—
jęczmienia	„ 37.—
owsa	„ 36.—

Przy pośladzie i mieszance uważa się za cenę objęcia tę cenę, jaka przypada za zawarty w nich najtańszy gatunek zboża.

Za pszenicę i żyto, dostarczone najpóźniej do dnia 15. listopada 1917 według obowiązują-

cych w tym względzie przepisów (§ 3.), należy uiszczyć oprócz ceny objęcia dodatek w kwocie 2 korony za cetnar metryczny.

Co do nasienia mają zastosowanie powyższe ceny wraz z dodatkami, przewidzianymi w rozporządzeniu Ministerstwa rolnictwa z dnia 5. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 286, dotyczącem obrotu nasieniem.

§ 2.

Po pełnej cenie objęcia należy obejmować zboże zdrowe, oczyszczone i suche i nie zawierające licząc na wagę więcej niż 2 procent domieszki (nieczystości nie będących żadnego rodzaju zbożem).

Przy zbożu, które co do swej jakości nie czyni zadość powyższym warunkom, należy potrącić odpowiednią kwotę od ceny objęcia.

Przy naturalnej domieszce ziaren innego zboża, jeżeli domieszka ta, licząc poszczególne ziarna, nie przekracza 3 procent, nie należy czynić żadnego potrącenia. W razie jeśli naturalna domieszka innych ziaren zboża przekracza powyższą miarę, należy potrącić od ceny objęcia odpowiednią kwotę. Potrącenie to nie może wynosić więcej aniżeli 15 procent ceny objęcia.

Jeśli co do wysokości potrącenia nie dojdzie porozumienie do skutku, natenczas spory między rolnikami a organami objęcia, ustanowionymi przez Wojenny Zakład obrotu zbożem, rozstrzyga sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców.

W tym przypadku Wojenny Zakład obrotu zbożem przy objęciu pod zwyczajnymi warunkami winien zapłacić na razie cenę kupna ofiarowaną przez swoje organa objęcia.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu ośmiu dni. Przeciw rozstrzygnięciu II. instancyi dalszy środek prawny jest niedopuszczalny.

O ile kosztą postępowania ma zwrócić jedna strona lub należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Z powodu postępowania sądowego obowiązek dostawy nie doznaje zwłoki.

W razie sporów o wysokość potrącenia między organami objęcia, ustanowionymi przez Wojenny Zakład obrotu zbożem, a młynem lub inną osobą towar obejmującą rozstrzyga komisya znawców giełdy dla produktów rolniczych tego obszaru administracyjnego, w którego okręgu towar dostawiono. Jeśli w odnośnym obszarze administracyjnym nie istnieje taka komisya znawców, natomiast rozstrzyga komisya znawców giełdy dla

produktów rolniczych w Wiedniu. Przeciw rozstrzygnięciu komisji znawców środek prawny jest niedopuszczalny.

§ 3.

Ceny objęcia są płatne w chwili rzeczywistej dostawy do stacyi załadowania albo do młyna lub magazynu, oznaczonych przez Wojenny Zakład obrotu zbożem; mieszczą one w sobie kosztą załadowania i przewozu do najbliższej stacyi kolejowej lub okrętowej młyna lub magazynu.

Dostawę należy udowodnić duplikatem listu przewozowego, albo poświadczeniem przedsiębiorstwa transportowego, młyna lub magazynu.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; ustanowione w niem ceny i dodatki mają również zastosowanie do tych ilości zboża ze zbioru roku 1917, które zostały dostawione przed wejściem tego rozporządzenia w życie.

Höfer wtr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 4. sierpnia 1917.

Treść: (№ 328. i 329.) 328. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu świecami. — 329. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen za świece.

328.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw z dnia 2. sierpnia 1917,

w sprawie uregulowania obrotu świecami.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Wytwórcy, handlarze i inni posiadacze albo przechowcy wszelkiego rodzaju świec (z wyjątkiem świec woskowych i ceresynowych) są obowiązani najdalej do dnia 8 zgłosić swe zapasy według stanu z dnia 6. sierpnia 1917, o ile one przekraczają ilość 100 *kg*.

W dalszym ciągu winni wytwórcy świec zgłaszać przybytek i ubytek, jakie zaistniały od ostatniego wykazu, oraz pozostałe zapasy, a to według stanu z pierwszego dnia każdego miesiąca najdalej do piątego tego samego miesiąca; takie samo doniesienie winni uczynić handlarze i inni posiadacze lub przechowcy świec wtedy, gdy ich zapasy w pierwszym dniu pewnego miesiąca przekroczą ilość 100 *kg*.

Doniesienia mają obejmować daty co do miejsca składu, gatunku świec, wielkości (liczby sztuk i ciężaru) i rodzaju opakowania; doniesienia te

należy sporządzać osobno dla każdej pracowni lub składu.

§ 2.

Wszystkie istniejące lub przybywające ilości świec, podlegające w myśl § 1. tego rozporządzenia obowiązkowi zgłaszania, zostają zamknięte z tym skutkiem, że tylko na mocy zlecenia władzy lub osobnego jej pozwolenia wolno wytwórcom, handlarzom lub innym posiadaczom albo przechowcom oddawać je konsumentom.

Wydawania, uskuteczniane bezpośrednio dla zarządu wojskowego, nie wymagają osobnego pozwolenia, można jednak uskuteczniać je tylko na podstawie wyraźnego zamówienia c. i k. Ministerstwa wojny, Ministerstwa obrony krajowej albo właściwej komendy wojskowej. Tego rodzaju wydania należy osobno wykazywać w doniesieniach, jakie ma się wnosić w myśl § 1. niniejszego rozporządzenia. Dokumenty zamówienia winien sprzedawca przechowywać.

Co do uskuteczniania dostaw na rzecz zarządu państwowych kolei żelaznych obowiązują osobne postanowienia.

§ 3.

Przeprowadzenie odpowiadającego zapotrzebowaniu rozdziału świec w państwie tutejszem porucza się Spółce rozdziału nafty z ogr. por. (Centrali naftowej) w Wiedniu, I., Wipplingerstrasse 29.

Doniesienia, przepisane w § 1. tego rozporządzenia, należy wnosić do Centrali naftowej.

Centrala naftowa ma prawo udzielać w imieniu Ministerstwa handlu zlecenia i wskazówki co do dostawy świec i co do ich sprzedaży tym producentom świec, oraz handlarzom i przemysłowcom, którzy zajmują się rozsprzedażą świec.

Zarządzenia, potrzebne ewentualnie dla zabezpieczenia wykonania wspomnianych w poprzednim ustępie zleceń i wskazówek Centrali naftowej, wyda na podstawie rozporządzenia Ministerstwa handlu władza polityczna I. instancji; również przymusowe wykonanie takich zarządzeń przeprowadza władza polityczna I. instancji na podstawie rozporządzenia Ministerstwa handlu.

§ 4.

Faktyczne koszty prowadzenia czynności przez Centralę naftową, powstające z wykonywania zadań, powierzonych jej niniejszem rozporządzeniem, mają ponosić producenci świec stosownie do ilości świec, jakie w myśl zarządzeń Centrali naftowej zabrano z ich przedsiębiorstw.

Centrala naftowa pobiera za pozwoleniem Ministerstwa handlu dla pokrycia tych kosztów od powyższych przedsiębiorstw dodatki, które można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 5.

Istniejące zobowiązania z umów nie przeszkadzają wypełnieniu zarządzeń, wydawanych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

§ 6.

Rozporządzenie to nie ma zastosowania do świec, będących w posiadaniu zarządu wojskowego, państwa, w szczególności państwowych przedsiębiorstw i zakładów, albo służących publicznemu ruchowi przedsiębiorstw kolei żelaznych, i żeglugi okrętowej.

§ 7.

Polityczne władze krajowe są upoważnione do wydawania zarządzeń co do oddawania świec konsumentom.

Gminy mają obowiązek współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń.

§ 8.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń jakoteż za współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych

w niem obowiązków będzie karała władza polityczna grzywnami do 20.000 koron albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy, o ile czynność ta nie podlega surowszej karze. Równocześnie można orzec także przepadnięcie świec, do których odnosi się ta czynność karygodna.

§ 9.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Mataja wlr.
Schauer wlr.

Banhans wlr.
Homann wlr.

329.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 2. sierpnia 1917,

w sprawie ustanowienia cen za świece.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Ustanowione poniżej ceny odnoszą się do świec wszelkiego rodzaju i składu z wyjątkiem świec woskowych, ceresykowych i kościelnych.

§ 2.

Przy sprzedaży świec przez producenta wolno przekraczać ceny K 250.— netto gotówka bez skonta, z opłatą przewozu do stacji kolejowej odbiorcy za każdych 100 kg towaru nieopakowanego lub spakietowanego razem ze skrzynią (skrzynie po 50 kg zawartości netto).

§ 3.

Przy sprzedaży świec przez odsprzedawcę do rąk drobnego handlarza i innych przedsiębiorstw, zaopatrujących świecami wprost konsumentów, albo też bezpośrednio do rąk konsumentów wolno odsprzedawcom doliczyć 20 K od 100 kg świec do ceny, ustanowionej przez producenta.

Jeżeli dostawa do rąk wymienionych w poprzednim ustępie odbiorców następuje wprost przez producenta, to może on wliczyć do ceny sprzedaży dodatek w takiej samej wysokości, o ile ilość świec, jaka ma być dostawioną w jednej przesyłce, wynosi mniej niż 2500 kg.

W dodatku 20 koron mieszczą się już wszystkie wydatki na opakowanie, dowóz z kolei i do kolei, przewoźne, skład itd., tak że doliczanie jakichkolwiek dalszych dodatków nie jest dozwolone.

§ 4.

Przy drobnej sprzedaży nie wolno przekroczyć następujących cen za jedną świecę:

Za jedną świecę o wadze $\frac{1}{16}$ kg
(8 sztuk na 500 g) . . . . . 20 h

za jedną świecę o wadze $\frac{1}{32}$ kg
(16 sztuk na 500 g) . . . . . 10 h

za jedną świecę o wadze $\frac{1}{60}$ kg
(30 sztuk na 500 g) . . . . . 5 h

Istniejące w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zapasy świec innych wielkości jak powyższe wolno sprzedawać do rąk konsumentów

tylko na wagę i to najwyżej po cenie K 3·20 za kilogram.

§ 5.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będzie karała władza polityczna grzywnami do 20.000 K albo aresztem do 6 miesięcy, o ile nie podlegają one surowszej karze.

Kary te można orzec także obok siebie. Równocześnie można orzec przepadnięcie świec, do których odnosi się czyn karygodny, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, można orzec także utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Mataja wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 7. sierpnia 1917.

Treść: (M 330.—332.) 330. Rozporządzenie, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na ocet spożywczy. — 331. Rozporządzenie, w sprawie zakazu wyrobu wódki z owoców. — 332. Rozporządzenie, w sprawie zakazu sprzedaży konserw owocowych ze zbioru w roku 1917.

330.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 2. sierpnia 1917,

w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na ocet spożywczy.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przesyłki octu spożywczego (octu wódczanego, octu winnego i octu z wylłoczyn itd., tudzież octu fermentującego wszelkiego rodzaju) wolno, o ile ciężar przesyłki przekracza 100 kg, przyjmować kolejom i przedsiębiorstwom okrętowym do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez właściwą polityczną władzę I. instancji.

Dla przesyłek zarządu wojskowego tudzież dla przesyłek z poza granicy cłowej i z krajów korony św. Szczepana, jak również z Bośni i Hercegowiny nie potrzeba poświadczeń przewozowych.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie odnoszą się do przesyłek, które zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile czyn według obowiązujących ustaw nie podlega karze surowszej, będą karą polityczną władza I. instancji grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu 17. sierpnia 1917.

Höfer wlr.

Banhans wlr.

Poświadczenie przewozowe na ocet spożywczy.

imię i nazwisko posyłającego .....

miejsce zamieszkania posyłającego ....., powiat .....,

jest uprawniony do przewiezienia ..... *kg* ..... (nazwa towaru)

w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

....., dnia ..... 1917.

L. S.

(k. starosta :

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

331.**Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 4. sierpnia 1917,****w sprawie zakazu wyrobu wódki z owoców.**

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się:

§ 1.

Zabrania się używania moreli, brzoskwiń, gruszek, sliwek lub jabłek, następnie pozostałości z tych owoców, w końcu produktów owocowych wszelkiego rodzaju do wyrobu wódki dla dalszej sprzedaży.

Winogron nie uważa się za owoce po myśli niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Dla owoców, które nie są zdatne do konsumpcji i nie mogą być użyte na suszenie lub do wyrobu marmelady, może Urząd dla wyżywienia ludności zezwolić na wyjątki od zakazu, wydanego w § 1.

Przepis ten ma zastosowanie pod takimi samymi warunkami także do produktów owocowych i pozostałości z owoców.

Prośby o udzielenie takich wyjątkowych zezwoleń należy wносить za pośrednictwem biura dla jarzyn i owoców we Wiedniu, I., Plankengasse 4.

§ 3.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

W razie ukarania można orzec również utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

W orzeczeniu karnem można również wypowiedzieć na rzecz państwa przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 8. sierpnia 1917.

Höfer wlr.

332.**Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 4. sierpnia 1917,****w sprawie zakazu sprzedaży konserw owocowych ze zbioru w roku 1917.**

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się aż do dalszego zarządzenia sprzedaży konserw owocowych ze zbioru 1917.

Za konserwy owocowe uważa się po myśli niniejszego rozporządzenia: kompot owocowy, owoce gotowane w parze, powidła owocowe, miąż owocową, marmelady, owoce suszone, soki owocowe i syrup owocowy.

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podlegają karze surowszej, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

W razie ukarania można orzec również utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

W orzeczeniu karnem można również wypowiedzieć na rzecz państwa przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 8. sierpnia 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXL. — Wydana i rozesłana dnia 10. sierpnia 1917.

Treść: *M* 333. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia związku gospodarczego dla przemysłu papierowego.

333.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2. sierpnia 1917,

w sprawie utworzenia związku gospodarczego dla przemysłu papierowego.

Na zasadzie nstawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się wyrobem papieru, surowej papy, papy, miazgi drzewnej, drzewicy i surowej miazgi ze szmat, należą do związku gospodarczego dla przemysłu papierowego z siedzibą w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których wyrób przytoczonych w ustępie pierwszym artykułów obejmuje tylko część ruchu, są co do tej części członkami związku.

Fabryki i przedsiębiorstwa oznaczonego w tym paragrafie rodzaju, założone dopiero w czasie obowiązywania niniejszego rozporządzenia, należą do związku z dniem rozpoczęcia czynności.

Co do korzystania z praw, wynikających z przynależności do związku gospodarczego, w szczególności pod względem przydziału materiałów surowych i pomocniczych, półfabrykatów

i materiałów wyrobnych rozstrzygającym jest przy fabrykach, które istniały już przed wybuchem wojny, rodzaj i rozmiar produkcji poszczególnych fabryk przed dniem 1. sierpnia 1914, o ile odstąpienie od tej zasady nie jest konieczne ze względu na interes publiczny. Rozstrzygnięcie w tym kierunku, jakoteż odnośnie do fabryk, założonych dopiero po dniu 1. sierpnia 1914, zależy od swobodnego ocenienia Ministerstwa handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Co do przynależności do związku rozstrzyga w wątpliwych przypadkach Minister handlu według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 2.

Cel związku.

Do zadań związku gospodarczego należy:

1. prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków produkcji i urządzeń fabrycznych wchodzących w rachubę przedsiębiorstw, przeprowadzanie badań zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby za współdziałaniem właściwych izb handlowych i przemysłowych;

2. udzielanie rad władzom centralnym przy rozdawaniu zamówień;

3. staranie o zaopatrzenie należących do związku fabryk w materiały surowe i pomocnicze, półfabrykaty i środki ruchu, a to przez bezpośredni rozdział tych artykułów albo przez współdziałanie przy rozdziale, uskutecznianym przez biura urzędowe. W szczególności należy do związku gospodarczego:

- a) stawianie wniosków co do rozdziału pirylu, oddanego do dyspozycji przez zarząd wojskowy w celu wyrobu celulozy;
- b) współdziałanie przy rozdziale starego papieru, którym rozrządza komisya dla starego papieru według postanowień rozporządzenia ministerjalnego z dnia 10. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 215, a to przez wydelegowanie zastępcy do tej komisji, któremu przysługuje prawo wnoszenia sprzeciwu przeciw uchwałom tej komisji do Ministerstwa handlu z tym skutkiem, że odnośnych uchwał nie wolno wykonać, dopóki sprzeciw nie zostanie rozstrzygnięty;
- c) stawianie wniosków co do uwolnienia wełny i bawełny dla wyrobu sukna pilśniowego do maszyn;
- d) współdziałanie przy rozdziale żywicy przez wydelegowanie zastępcy do komisji żywicznej;
- e) współdziałanie przy rozdziale szmat przez wydelegowanie zastępcy do komisji dla szmat;
- f) zastępstwo przemysłów, połączonych w niniejszym związku gospodarczym, we wszystkich innych miejscach i komisjach, zajmujących się rozdziałem;

4. uregulowanie produkcji i zbytu z uwzględnieniem zarządzeń, wydanych ewentualnie przez Ministerstwo handlu na zasadzie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 23. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 154;

5. ustanawianie cen;

6. współdziałanie przy uregulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących przemysłów, reprezentowanych w związku, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w dziedzinie polityki handlowej i pieczy socjalnej i przy wszystkich kwestjach, które się wyłonią przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzanie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister handlu poruczy je związkowi.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 12.). W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z jego zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni wspierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianiu.

Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu, które co do swych spostrzeżeń mają Ministrowi handlu przedkładać sprawozdania. Członkowie związku są wreszcie obowiązani do opłaty datków na koszt zarządu, ustanowionych przez zgromadzenie związku.

§ 5.

Grupy związku.

Należące do związku przedsiębiorstwa dzieli się na następujące grupy:

a) Papier.

Do tej grupy związku należą wszyscy członkowie, wyrabiający papier, bez względu na to, czy w ich fabrykach uprawia się także produkcję półfabrykatów lub innych gotowych fabrykatów.

b) Miazga drzewna i surowa miazga ze szmat.

Do tej grupy należą ci członkowie związku, którzy wyrabiają tylko miazgę drzewną i surową miazgę ze szmat.

c) Drzewica i tektura.

Grupa ta obejmuje tych członków związku, którzy wyrabiają jedynie drzewicę lub tekturę.

d) Tektura surowa.

Grupa ta obejmuje tych członków związku, którzy wyrabiają tylko surową tekturę.

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku;
- b) wydział związku;
- c) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z wszystkich członków związku (§ 1.). Zbiera się ono przynajmniej raz na pół roku. Zwołuje je w drodze pisemnej kierownictwo związku — pierwsze zgromadzenie (celem ukonstytuowania się) — zwołuje zarząd prowizoryczny — a to przynajmniej na ośm dni przed wyznaczonym dniem zebrania.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemną prośbę, podpisaną przynajmniej przez dziesięciu członków wydziału związku (§ 8.) lub przynajmniej przez 50 członków związku, należy zwołać zgromadzenie związku najdalej w ciągu czterech tygodni. Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Zgromadzeniem związku kieruje przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Pierwszem zgromadzeniem związku (dla ukonstytuowania się) kieruje przewodniczący prowizorycznego zarządu lub jeden z jego zastępców. Na zgromadzeniu związku zapadają uchwały zwykłą większością głosów obecnych członków.

Zgromadzeniu związku zastrzeżone są następujące sprawy:

1. powzięcie uchwał o pokryciu i rozdziale kosztów prowadzenia spraw związku;
2. zatwierdzanie rachunków;
3. przyjmowanie sprawozdania z czynności kierownictwa związku;
4. wybór wydziału związku (§ 8.).

Każdy członek związku ma prawo na zgromadzeniu związku stawiać wnioski i wystosowywać pytania do kierownictwa związku.

§ 8.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z 20 członków, wybranych przez zgromadzenie związku, oraz z dalszych najwyżej pięciu członków, zamianowanych przez Ministra handlu z pośród członków związku. Z członków, których wybór należy do zgromadzenia związku mają przynależni do grupy związku *a)* (papier) wybrać 15 członków, przynależni do grupy *b)* (miazga drzewna i surowa miazga ze szmat) 1 członka, przynależni do grupy *c)* (drzewica i tektura) 3 członków a przynależni do grupy *d)* (tektura surowa) 1 członka z pośród przynależnych do odnośnych grup.

Wybory do wydziału związku odbywają się grupami za pomocą kart głosowania. W grupie *a)*

(papier) ma przytem każde przedsiębiorstwo z mniej niż trzema papiernicami jeden głos, z trzema lub czterema papiernicami dwa głosy, z pięcioma lub więcej papiernicami trzy głosy. W innych grupach związku ma każdy członek związku jeden głos.

Czas trwania funkcyi członków wydziału wynosi dwa lata, ustępujący członkowie są znowu wybieralni.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacje członków w myśl pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcyach. W razie ustąpienia wybranego członka przed upływem okresu funkcyjnego może wydział związku kooptować w ciągu czterech tygodni w jego miejsce do wydziału aż do najbliższego zgromadzenia związku za zgodą Ministerstwa handlu jednego z członków tej grupy związku, która wybrała ustępującego członka.

Wszyscy członkowie wydziału związku wykonują swe funkcyje jako urząd honorowy.

§ 9.

Uprawnienia wydziału związku.

Kierownictwo związku (§ 12.) winno wysłuchać wydział związku przed wszystkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału związku:

- a)* ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b)* nadzorowanie obrotu kasowego;
- c)* określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo związku lub sąd polubowny (§§ 18. i 19.) mogą nakładać kary porządkowe, tudzież ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże stopa kary przy czynach, przekazanych do karania kierownictwu związku, nie może przekraczać 2000 K, w innych przypadkach 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku;
- d)* ustanawianie podwydziałów w celu wstępnego obradowania nad pewnymi kwestyami oraz ich przeprowadzenia, tudzież ustanawianie grup fachowych (§ 11.);
- e)* przybieranie rad przybocznych.

§ 10.

Regulamin czynności wydziału związku.

Wydział związku schodzi się co najmniej raz na dwa miesiące. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych (§ 16.) lub na pisemny wniosek co najmniej czterech członków wydziału związku należy zwołać posiedzenie tego wydziału w ciągu 14 dni. Zaproszenia na posiedzenia można wystosowywać do członków wydziału związku oraz do komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej dwóch członków kierownictwa związku i co najmniej siedmiu, nie należących do kierownictwa związku. Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów. Przewodniczy obradom przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców (§ 12.). Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powziąć uchwałę najpóźniej na swem najbliższym posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 11.

Grupy fachowe.

W celu przeprowadzenia wstępnych obrad nad wszystkimi takimi sprawami, które w pierwszym rzędzie dotyczą jednej gałęzi przemysłu, można na podstawie uchwały wydziału związku utworzyć grupy fachowe. Wszyscy członkowie, przynależni do odnośnej gałęzi przemysłu, należą do grupy fachowej. Grupy fachowe są doradczymi organami wydziału i kierownictwa związku w sprawach, odnoszących się każdorazowo do danej gałęzi przemysłu. Bliższe postanowienia o składzie grup fachowych i o sprawowaniu przez nie czynności wyda Ministerstwo handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 12.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, jego pierwszego i drugiego zastępcy i ośmiu członków, których mianuje Minister handlu z pośród członków wydziału związku.

Członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy rokowaniach z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestjach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez zgromadzenie lub wydział związku. Ma ono przedkładać sprawozdania ze swej czynności zgromadzeniu i wydziałowi związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego, względnie jego zastępcy potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministerstwa handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców, zwołuje zgromadzenie związku, tudzież posiedzenia wydziału i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody, do jego zastępców należy prowadzenie bieżących spraw i nadzór nad służbą wewnętrzną. Jemu są podporządkowani urzędnicy i siły pomocnicze.

Dla prowadzenia agend aż do prawidłowego ukonstytuowania się związku w drodze wyboru wydziału związku i zamianowania kierownictwa związku ustanowi Minister handlu zarząd prowizoryczny, składający się również z przewodniczącego, dwóch zastępców przewodniczącego i ośmiu członków; zarząd ten ma prawo wykonywać wszelkie uprawnienia kierownictwa związku i będzie on zwolniony ze swego urzędu równocześnie z zamianowaniem pierwszego kierownictwa związku.

Do prowadzenia czynności przez zarząd prowizoryczny ma odpowiednie zastosowanie regulamin czynności kierownictwa związku.

§ 13.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych (§ 16.) mogą być wystosowywane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu ośmiu dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i ko-

misarze rządowi są zaproszeni i jest obecna przy najmniej połowa członków. Uchwały jego zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którym oświadczył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 14.

Szczególne obowiązki funkcjonaryszy i urzędników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wydziału związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać najzupełniejszej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcjonarysze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw związku, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom gospodarczego związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorstw, jakie wypłynęły do wydziału związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku kancelaryi wydziału związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich przez przewodniczącego, względnie jego zastępców albo ze strony komisarzy rządowych lub gdy wydział związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 15.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku składać opłaty, ustanowione przez zgromadzenie związku, które to opłaty można ścigać w drodze egzekucji politycznej.

§ 16.

Nadzór państwowy.

Związek znajduje się pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i grup fachowych i mają oni prawo do zabierania

w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku i grup fachowych na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądu do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów związku gospodarczego i grup fachowych oraz żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 17.

Zatwierdzenie państwowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia, wydziału i kierownictwa związku, dotyczące:

- a) pieczy o zaopatrzenie należących do związku fabryk w materiały surowe i pomocnicze, półfabrykaty i środki ruchu;
- b) uregulowania produkcji i zbytu;
- c) ustanowienia cen;
- d) wysokości opłat związkowych, jeśli mają je uiszczać członkowie związku stosownie do § 15.;
- e) ustalenia stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd polubowny może nakładać kary porządkowe, oraz wymiaru tych kar.

§ 18.

Kary porządkowe.

Kierownictwo związku może za działania lub zaniechania członków związku, wykraczające przeciw przepisom i zarządzeniom, które wydane zostały przez kierownictwo związku stosownie do tego rozporządzenia celem osiągnięcia celów związku, nakładać kary porządkowe, o ile istota czynu podlega takiej karze na podstawie uchwały wydziału związku (§ 9. c), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu polubownego (§ 19.), odwołanie to jednak niema mocy wstrzymującej.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który wskazuje Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 19.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach tegoż związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub wydziału związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony sąd polubowny związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń wydziału związku względnie kierownictwa związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§§ 17. i 18.), nie można zacząć przed sądem polubownym.

O działaniach i zaniechaniach, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo związku, o ile ono samo niema prawa według § 18. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą wydziału związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary (§§ 9. c i 17. e), sąd polubowny jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego, kara porządkowa nie może jednak w każdym poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd polubowny składa się z funkcjonariusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swą funkcję jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polubownym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców i osoby te oraz strony przysłuchiwać pod przysięgą.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 20.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega karze surowszej, będą polityczne władze I. instancyi karały grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można także orzec obok siebie.

§ 21.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu wydziału związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 22.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Mataja wlr.

Schauer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLI — Wydana i rozesłana dnia 11. sierpnia 1917.

Treść: M 334. — Ustawa, dotycząca zabezpieczenia podatku wojennego od wyższych przychodów z przedsiębiorstwa towarzystw i od nadwyżki dochodu poszczególnych osób z roku 1917.

334.

Ustawa z dnia 2. sierpnia 1917,

dotycząca zabezpieczenia podatku wojennego od wyższych przychodów z przedsiębiorstwa towarzystw i od nadwyżki dochodu poszczególnych osób z roku 1917.

Za zgodą obu Izb Rady państwa zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wyższe przychody z przedsiębiorstwa towarzystw akcyjnych, związków akcyjnych, towarzystw komandytowych na akcje, gwarectw górniczych, towarzystw z ograniczoną poręką oraz stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych (w dalszym ciągu zwanych towarzystwami) z wojennego roku obrotowego 1917 oraz osiągnięte w roku kalendarzowym 1917 nadwyżki dochodu fizycznych osób i spoczywających mas spadkowych (poszczególnych osób), wymienionych w § 153. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, podlegają podatkowi wojennemu, którego ustalenie zastrzeżone jest szczególnej ustawie.

Za wojenny rok obrotowy 1917 należy uważać przy towarzystwach rok obrotowy, rozpoczynający się w roku kalendarzowym 1917.

O ile w następujących poniżej postanowieniach jest mowa o wojennych latach obrotowych towarzystw w ogólności, należy pod tem rozumieć lata obrotowe, które przypadają w całości lub w części na okres czasu od dnia 1. sierpnia 1914, do dnia 31. grudnia 1917.

§ 2.

Tutejszo-krajowym towarzystwom wolno po ogłoszeniu tej ustawy rozdzielać za wojenny rok obrotowy 1917 dywidendy, tantiemy i wszelkie inne kwoty zysku bez względu na wymiar, według którego przypadają, skoro przekraczają kwotę, równającą się przeciętnemu rozdziałowi za lata obrotowe w czasie pokoju (§ 3.), tylko o tyle, o ile im pozostaje z rozporządzalnych statutowo i w bilansie wykazanych rezerw łącznie z odłożeniami z bieżącego zysku co najmniej półtora razy tyle, co wynoszą nadwyżki rozdziału.

Rezerwy, związane już przez nadwyżki rozdziału za poprzednie wojenne lata obrotowe, nie mogą już być przy nadwyżkach rozdziału za późniejsze wojenne lata obrotowe wstawione w rachunek. Te rezerwy pozostają związane w wysokości nadwyżek rozdziału aż do zupełnego

uiszczenia podatku, wymierzonego za ostatni wojenny rok obrotowy.

Jeżeli wojenny rok obrotowy 1917 nie obejmuje całego roku lub czasokresu, przekraczającego jeden rok, wówczas należy przeciętny rozdział, obliczony podług § 3., przerachować na faktyczny czas trwania wojennego roku obrotowego.

§ 3.

Za przeciętny rozdział uważa się przeciętną kwotę rozdziałów za tych pięć lat obrotowych, które poprzedziły dzień 1. sierpnia 1914, po wyłączeniu tych dwu lat, za które w stosunku do kapitału podstawowego (§ 5.) nastąpił najwyższy i najniższy rozdział. Przy towarzystwach, które nie istniały jeszcze przez pięć lat obrotowych w czasie pokoju, uważa się za przeciętny rozdział przeciętną kwotę rozdziałów za ostatnie trzy lata obrotowe w czasie pokoju, a jeżeli towarzystwo nawet i tak długo jeszcze nie istniało, przeciętną kwotę rozdziałów za rzeczywiście ubiegłe lata obrotowe w czasie pokoju.

Jeżeli pewien rok obrotowy w czasie pokoju, miarodajny dla obliczenia przecięcia obejmuje okres czasu, dłuższy lub krótszy niż jeden rok, wówczas należy kwotę rozdziałów za taki rok obrotowy przerachować na jeden rok.

W razie podwyższenia kapitału podstawowego podczas lat przeciętnych, przypadających do porównania, albo podczas wojennego roku obrotowego 1917 należy stosować analogicznie dotychczasowe postanowienia w sprawie wymiaru podatku wojennego.

Przy stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych jest miarodajny stan kapitału z końcem roku obrotowego.

Jeżeli za lata przeciętne rozdziału wogóle nie uskutecznilo lub jeżeli przeciętny rozdział nie osiąga kwoty 5 procent kapitału podstawowego w wojennym roku obrotowym 1917, wówczas uważa się tę kwotę za przeciętny rozdział.

§ 4.

Jeżeli wojenny rok obrotowy, rozpoczynający się w roku kalendarzowym 1917, upłynął przed ogłoszeniem tej ustawy, a nie dokonano za taki rok odłożenia, wymaganego stosownie do § 2., wówczas należy to odłożenie przede wszystkim dodatkowo uskutecznić w przyszłości, zanim zostanie dokonany rozdział, przewyższający kwotę przeciętną (§ 3.).

§ 5.

Za kapitał podstawowy po myśli § 3. należy przyjąć przy towarzystwach akcyjnych i związkach akcyjnych wpłacony kapitał akcyjny, przy towarzystwach komandytowych na akcje wpła-

cony akcyjny kapitał komandytowy wraz z wkładkami komplementaryuszy, przy gwarectwach kapitał gwarectwa, przy towarzystwach z ograniczoną poręką wpłacony kapitał pierwotny, a przy stowarzyszeniach kwotę wpłaconych do interesu udziałów.

§ 6.

Dobrowolne rozwiązania oraz przeistoczenia towarzystw, oznaczonych w § 1., na inną formę prawną (na przykład towarzystwa z ogr. por. na towarzystwo akcyjne albo odwrotnie) są dopuszczalne przed wymiarem i uiszczeniem podatku wojennego tylko za zezwoleniem władzy podatkowej. Tego zezwolenia należy udzielić, jeżeli istnieje dostateczna pewność co do podatku wojennego (§ 10.). Przeciw odmówieniu zezwolenia przysługuje towarzystwu w ciągu ośmiu dni rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Przy przeniesieniu przedsiębiorstw odpowiada odbiorca za podatek wojenny, który ma być swego czasu przypisany oddawcy o tyle, o ile przez przeniesienie zagrożone jest ściągnięcie podatku od oddawcy.

§ 7.

Zagraniczne towarzystwa mają wstawić do osobnej rezerwy 60 procent nadwyżki przychodu, podlegającej podatkowi, którą należy wyśrodkować w myśl przepisów, obowiązujących dotychczas dla wymiaru podatku od zysków wojennych. Postanowienia § 2., ustęp 3. oraz § 3., ustęp 2. mają analogiczne zastosowanie.

Jeżeli czystym przychodem wojennego roku obrotowego, rozpoczynającego się w roku kalendarzowym 1917, rozporządzono jeszcze przed ogłoszeniem tej ustawy, wówczas należy odłożyć przede wszystkim osobną rezerwę za ten rok z tutejszo-krajowego czystego przychodu następujących lat obrotowych.

Osobną rezerwę należy ulokować w tutejszo-krajowych państwowych zapisach długu i złożyć w pocztowej kasie oszczędności, w austro-węgierskim banku, albo w jakiejś innej tutejszo-krajowej instytucji kredytowej.

Odsetki osobnej rezerwy wpływają do innych przychodów.

Osobna rezerwa nie może być z powodu innych pretensji ani poddana egzekucji ani przez inne środki zabezpieczenia dotknięta. Aż do uiszczenia podatku wojennego jest ona usuniętą z pod wolnej dyspozycji towarzystwa, a w wypadku jego rozwiązania także z pod wolnej dyspozycji likwidatorów.

§ 8.

Wypełnienie obowiązków, nałożonych towarzystwom w §§ 2. do 7., należy wykazać władzy

podatkowej w 14 dni po zatwierdzeniu zamknięcia rachunkowego, uskutecznionego stosownie do statutów lub zgodnie z przepisami w inny sposób, najpóźniej jednak w sześć miesięcy po upływie dotyczącego wojennego roku obrotowego, ewentualnie równocześnie z przedłożeniem środków pomocniczych do wymiaru podatku zarobkowego.

Opieszale towarzystwa ma wezwać władza podatkowa do przedłożenia dowodu w ciągu 14 dniowego terminu. Przedłożenie może być bez ujmy dla postanowień karnych § 9. Wymuszone także przez nałożenie grzywnien do 10.000 K. Do postępowania stosują się analogicznie postanowienia § 250. ustawy o podatkach osobistych.

Jeżeli władza podatkowa uzna, że zarządzeniom tej ustawy nie stało się wcale zadość albo też tylko niezupełnie, wówczas ma ona wezwać towarzystwo za pomocą rezolucji z podaniem powodów do natychmiastowego usunięcia podniesionych braków.

Przeciw rezolucji przysługuje towarzystwu w ciągu 30 dni rekurs do krajowej władzy skarbowej.

§ 9.

Członkowie zarządu, odpowiedzialni osobiście członkowie towarzystwa, kierownicy i likwidatorowie, zaś przy zagranicznych towarzystwach zastępcy i odpowiedzialni kierownicy tutejszo-krajowych filii, którzy świadomie działają przeciw przepisom tej ustawy z zamiarem narażenia na szwank poboru podatku wojennego, będą karani grzywną do 50.000 K.

Jeżeli z okoliczności należy wnioskować, że naruszenie przepisów nastąpiło wprawdzie świadomie, jednakże nie w zamiarze narażenia na szwank podatku, należy nałożyć grzywnę do 10.000 K.

Do postępowania mają zastosowanie przewidziane w V. rozdziale ustawy o podatkach osobistych, oraz inne postanowienia o ukróceniach i zatajeniach podatku, dotyczące bezpośrednich podatków osobistych.

Wymienione w pierwszym ustępie osoby odpowiadają solidarnie za szkodę, która wyniknie dla skarbu państwa wskutek niedopełnienia zobowiązań, nałożonych w tej ustawie.

§ 10.

Jeżeli władza skarbowa uważa ściągnięcie podatku wojennego za narażone na szwank, wówczas może domagać się zabezpieczenia natychmiast wykonalnym zleceniem.

Kwotę podatku, która ma być zabezpieczoną, należy obliczyć w myśl istniejących dotąd przepisów dla wymiaru podatku od zysków wojennych.

Jeżeli czysty przychód (dochód), miarodajny dla zabezpieczenia, nie da się cyfrowo ustalić,

wówczas ma miejsce szacunkowe obliczenie po wysłuchaniu dwóch świadomych rzeczy osób zaufania, w razie potrzeby w przypuszczalnej wysokości.

Jeżeli przy towarzystwach tutejszo-krajowych okazuje się z lat obrotowych w czasie pokoju w przecięciu strata, to należy jako przeciętny czysty przychód przyjąć zero.

Zlecenie zabezpieczenia, w którym należy podać najwyższą kwotę, która ma być zabezpieczoną, może być wykonane w drodze administracyjnej albo w drodze sądowej. Uprawdopodobnienie niebezpieczeństwa nie jest potrzebne.

Sąd egzekucyjny ma na podstawie takiego zlecenia dozwolić na wniosek władzy podatkowej egzekucji celem zabezpieczenia dla podanej najwyższej kwoty aż do urzędzenia podatku wojennego.

Przeciw zleceniu zabezpieczenia może być wniesiony rekurs do krajowej władzy skarbowej. Rozstrzygnięcie ma zapasć w ciągu sześciu tygodni, w przeciwnym bowiem razie zabezpieczenie gaśnie.

§ 11.

Osoby, które od podlegającej podatkowi osoby nabyły po dniu 1. sierpnia 1914 przedmioty majątkowe nieodpłatnie albo w drodze czynności pokrywającej nieodpłatne przysporzenie, odpowiadają za podatek przenoszącego aż do wysokości wartości przeniesionego przedmiotu; jednakże może przyjemca przez wykazanie zużycia w dobrej wierze spowodować ograniczenie odpowiedzialności na pozostałe jeszcze wzbogacenie. Dalej może się on uwolnić od odpowiedzialności, jeśli wykaże, że chodzi o nieodpłatne rozporządzenia celem wypełnienia ustawowego zobowiązania, o odpowiadające zwyczajowi okolicznościowe podarunki albo o rozporządzenia w stosownej wysokości, uczynione dla celów użyteczności publicznej, albo o takie, któremi uczyniono zadość moralnemu obowiązкови lub względem przyzwoitości.

§ 12.

Ta ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 13.

Wykonanie ustawy poruczam Moim Ministrom skarbu i sprawiedliwości w porozumieniu z Moimi innymi interesowanymi Ministrami.

Reichenau, dnia 2. sierpnia 1917.

Karol wkr.

Seidler wkr.

Schauer wkr.

Wimmer wkr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLII. — Wydana i rozesłana dnia 12. sierpnia 1917.

Treść: (Nr 335. i 336.) 335. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 8. kwietnia 1916, w sprawie założenia Wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego. — 336. Rozporządzenie, w sprawie obrotu materiałami żelaznymi.

335.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 9. sierpnia 1917,

którem zmienia się rozporządzenie ministerjalne z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94, w sprawie założenia Wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

Art. I.

Rozporządzenie ministerjalne z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94, w sprawie założenia Wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego, zmienia się w sposób następujący:

1. § 1. opiewać będzie, jak następuje:

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się produkcją olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych — z wyjątkiem masła i tłuszczu wieprzowego — oraz wyrabianych z nich towarów, następnie wszystkie przedsiębiorstwa, wyrabiające środki do prania, szurowania lub czyszczenia, o ile produkta te składają się wyłącznie lub częściowo z alkaliów, jakoto ze sody, szkła wodnego itp., łączy się w „Wojenny Związek przemysłu olejnego i tłuszczowego“ z siedzibą w Wiedniu.

Należą w szczególności do związku wszystkie te przedsiębiorstwa, które uprawiają produkcję olejów roślinnych, rafinację płynnych olejów roślinnych, wytapianie łoju — z wyjątkiem, jeśli produkcja jest wykonywana w związku z wyrębeniem mięsa lub masarnią, i to w szczyłym zakresie —, wyrób tłuszczu z kości, stwardnianie oleju, wyrabianie tłuszczu jadalnego i margaryny, wyrabianie pokostu i lakieru olejnego, chemiczno-technicznych produktów tłuszczowych i degrasu, wyrabianie mydła domowego, przedzalniczego i toaletowego, wyrabianie stearyny i kwasu tłuszczowego, wyrób świec łącznie z wyrabianiem świec parafinowych, nie zaś świec cerezynowych i woskowych, wreszcie wyrabianie zawierających tłuszcz i glicerynę artykułów kosmetycznych i rafinację gliceryny.

Co do przedsiębiorstw, w których odtłuszcza się kości, pozostają w mocy postanowienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 11. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 136, dotyczącego uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości.

Przedsiębiorstwa, w których wyrabianie wymienionych w ustępie 1. produktów obejmuje tylko część całego przedsiębiorstwa, są co do tej części członkami związku. Dla przedsiębiorstw, założonych w czasie trwania mocy obowiązującej tego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku z dniem rozpoczęcia ruchu. To samo obowiązuje, jeśli przedsiębiorstwo w czasie trwania mocy obowiązującej tego rozporządzenia rozszerzy swą czynność na dział, uzasadniający należenie do związku.

W razie wątpliwości co do przynależności do związku rozstrzyga Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Przez zarządzenie Ministra handlu można wciągnąć do związku także pokrewne przedsiębiorstwa.

Państwowe przedsiębiorstwa nie są członkami związku.

2. Pierwszy ustęp § 10. opiewać będzie, jak następuje:

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, dwu zastępców tegoż i 12 do 14 członków. Funkcjonaryuszy tych mianuje Minister handlu z zastrzeżeniem odwołania każdego czasu. Do kierownictwa związku można powoływać także osoby, stojące poza związkiem. Wszyscy członkowie kierownictwa związku pełnią swe funkcje jako urzędy honorowe.

Art. II.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Banhans wlr.

Homann wlr.

Czapp wlr.

Mataja wlr.

Schauer wlr.

Ertl wlr.

336.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 9 sierpnia 1917,

w sprawie obrotu materiałami żelaznymi.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Paragraf 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 31. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 43, zastępuje się następującym postanowieniem:

„Uregulowaniu obrotu według niniejszego rozporządzenia podlegają wymienione poniżej rodzaje żelaza i stali:

a) Surowiec żelaza wszelkiego rodzaju oraz surowiec specjalny, jednak wyjąwszy stopy żelaziste,

sztaby surowe, także przekute, szyny surowe, kłocze, sztaby kute, sztaby na blachę, platyny, żelazo taśmowe na rury i wszelkie inne żelazo walcowane do wyrobu walcowanych lub ciągniętych rur,

b) półwyroby, c) żelazo sztabowe i deseniowe (tasonowe).

d) dźwigary i żelazo U,

e) szyny, zwrotnice i drobny materiał walcowany do nich (nakładki, podkładki, przyłącznice, połączenia poprzeczne),

f) progi kolejowe.

g) drut walcowy,

h) rury (skute lub wolne od spójień),

i) blachy kotłowe, (także z powłoką metalową

k) blachy cienkie,) jakekolwiek rodzaju.

Następnie podlegają postanowieniom tego rozporządzenia:

l) wszelkie wyroby hut stalowych, i to nie tylko walcowane, lecz także kute lub wygniatane,

m) wszelkie wyroby rurowni, i to nie tylko walcowane, lecz także kute, wygniatane, ciągnięte lub szwajcowane,

o ile produkujące fabryki sporządzają same bezpośredni produkt surowy do materiałów przytoczonych pod l) i m), wreszcie

n) odlewy form stalowych.

Pod wyrazem materiały żelazne należy rozumieć po myśli niniejszego rozporządzenia powyższe rodzaje żelaza i stali, a więc także stal cementową, stal czystą, surową stal ogniskową, laną stal tyglową i stal elektryczną.“

§ 2.

Jako paragraf 5. a należy dodać w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 31. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 43, następujące postanowienie:

„Komisyja dla żelaza wydaje w sprawach, traktowanych w § 2., ustęp 1., 2., 3., § 3., ustęp 2., 3. i § 5., ustęp 2., bliższe wskazówki, potrzebne co do pewnych materiałów żelaznych.“

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Mataja wlr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIII. — Wydana i rozesłana dnia 14. sierpnia 1917.

Treść: *M* 337. Rozporządzenie celem wykonania ustawy z dnia 27. lipca 1917, dotyczącej nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny.

337.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Władzami centralnymi z dnia 10. sierpnia 1917

celem wykonania ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313, dotyczącej nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny.

Do § 1.

1. Do siły zbrojnej, w obrębie której wchodzi obecnie w rachubę także obowiążani do służby prezencyjnej, należą także związki strzeleckie i inne korporacje, obowiązane do służby w pospolitem ruszeniu, na czas ich powołania do służby wojskowej, następnie oddziały rowerzystów i ochotniczy korpus motorowy.

Do ochotniczych formacji zalicza się teraz ochotnicze formacje strzelców z Austrii Górnej, Solnogradu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Pobrzeża i legion ukraiński.

W tym celu, aby obywatele austriacy, należący do polskiego korpusu posiłkowego, byli w ten sam sposób traktowani, zostaną wydane odpowiednie zarządzenia.

Na równi z obywatelami austriackimi, należy uważać także te osoby, które po myśli § 10 : 4 u. w. zostały w braku dowodu obywatelstwa państwa obcego powołane w Austrii do służby wojskowej.

2. Ustawa nie będzie stosowaną z uwagi na wojskowy stan zawodowy wówczas, gdy chodzi o gażystów, aspirantów i praktykantów stanu czynnego i o podoficerów, dobrowolnie dalej służących po myśli § 47. u. w.

3. Jako osoby, posiadające prawo do wojskowych należności dla rodzin, wchodzi teraz w rachubę żona i ślubne dzieci gażystów, aspirantów i praktykantów stanu nieczynnego.

Do § 2.

1. Do utrzymania mogą być zaliczone prócz pożywienia, mieszkania, odzienia i tym podobnych nieodzownych potrzeb życiowych w danym razie kosztu leczenia i pielęgnowania, a przy dzieciach ponadto kosztu wychowania.

Utrzymanie poszczególnych osób nie wymaga również wielkich środków. Stosuje się ono do ich gospodarczych i innych stosunków.

2. Zależność utrzymania pewnej osoby od pracy powołanego zachodzi wówczas, gdy na utrzymanie tej osoby poświęcał powołany nieodpłatnie swą pracę.

Wojskowy stan zawodowy.

Należności dla rodzin.

Utrzymanie.

Zależność utrzymania od pracy, względnie od dochodu z pracy powołanego.

Siła zbrojna, obowiązani do służby prezencyjnej, formacje ochotnicze.

Kto stoi do powołanego tylko w stosunku służbowym lub najmu usług lub ma do niego wyłącznie pretensję prywatno-prawną z wyjątkiem roszczenia o alimentację na zasadzie powszechnej księgi ustaw cywilnych, nie może być uważany po myśli tej ustawy za zależnego.

3. Zależność utrzymania musi zachodzić w chwili powołania u tego, kto rości sobie roszczenie podług § 2., ustęp 1. ustawy. Dlatego są dla oceny miarodajnymi tylko istniejące w tej chwili gospodarcze stosunki powołanego i tego, kto rości sobie prawo.

Zagrożenie utrzymania wchodzi w grę tylko w razie istnienia zależności utrzymania. Dlatego należy przy rozstrzyganiu o prawie do zasiłku na utrzymanie w każdym przypadku zbadać jeszcze przed kwestją zagrożenia utrzymania, czy utrzymanie podnoszącego roszczenie zależy od powołanego.

4. Jeżeli powołany bezpośrednio przed swem powołaniem nie pobierał żadnego dochodu z pracy, gdyż przez dłuższy czas był chorym lub bez zajęcia, to należy przy badaniu kwestji zależności utrzymania przyjąć ten stan rzeczy, któryby z uwagi na zawodowe wykształcenie, możliwość zarobkowania, stosunki rodzinne i tym podobne okoliczności prawdopodobnie zaistniał, gdyby jego powołanie nie było nastąpiło.

5. Jeżeli zależność pewnej osoby od dochodu z pracy powołanego jest wogóle pewną, to nie wyklucza uprawnień własny zarobek, osiągnięty z pracy podnoszącego roszczenie.

U rodzin robotniczych należy już na podstawie wspólnego gospodarstwa domowego przyjmować z reguły za wykazaną zależność żony od dochodu z pracy męża.

Własny zarobek, osiągnięty dopiero później przez uprawnionego, pozostaje bez wpływu na dalsze istnienie uprawnienia.

6. Majątek lub prawo do renty, przypadające powołanemu lub uprawnionemu dopiero po powstaniu uprawnienia, są tylko wtedy powodem zgaśnięcia uprawnienia, jeżeli dotyczą majątek lub dotyczące prawo do renty przynosi przychód lub dochód w takiej wysokości, że z niego całe utrzymanie uprawnionej osoby, albo, jeżeli ono tylko w części nie jest pokrytem, ta część w zupełności może być zaspokojona.

7. Przy ustalaniu przychodu z gospodarstwa rolnego należy uwzględnić wielkość i rodzaj posiadłości gruntowej, jej więcej lub mniej korzystne położenie w odniesieniu do ogólnego ruchu, podatki i inne opłaty, które od posiadłości gruntowej należy uiszczać, wpisane w księgach gruntowych i osobiste długi właściciela, jego stosunki rodzinne, ilość robotników zatrudnionych w przed-

siębiorstwie, wynagrodzenia za pracę, które im należy wypłacać i tym podobne. Przytem nie należy wpływow, uzyskanych ze sprzedaży poszczególnych sztuk martwego lub żywego inwentarza, potrzebnego do gospodarki, wstawiać w rachunek jako wpływów przedsiębiorstwa. Także i większy kawałek gruntu, na którym musi się gospodarować prócz członków rodziny także jeszcze z obcymi siłami pomocniczymi, może w pewnych warunkach przynosić tylko mały przychód.

8. Przy postanowieniu § 2., ustęp ostatni ustawy nie zależy na wykazaniu uprzedniej zależności utrzymania, to jest wspierania przez powołanego w chwili wstąpienia do wojska. Poza to musi także i przy tem kole osób zachodzić zagrożenie utrzymania wskutek powołania tej osoby, wobec której istnieje uprawnienie do żądania alimentacji.

Podług powszechnej księgi ustaw cywilnych przysługuje następującym osobom prawo do alimentacji wobec powołanego pod warunkami, poniżej przytoczonymi:

żonie podczas trwania małżeństwa i na czas procesu rozwodowego lub separacyjnego;

rozwidzonej lub separowanej żonie, jeżeli w umowie małżeńskiej nie umówiono zaopatrzenia, a rozwód lub separacja nastąpiły nie z jej winy, lub jeżeli sąd przyznał prawo do alimentacji, następnie żonie rozwidzonej za obopólną zgodą, jeżeli przy rozwodzie nie zrzeczono się utrzymania;

potomkom ślubnym i legitymowanym, niezdolnym do zarobkowania, oraz takim, którzy pochodzą z nieważnego małżeństwa, jeżeli przeszkoda do małżeństwa była bez zawinienia nieznaną jednemu lub obu małżonkom, o ile wpływy z własnego majątku nie wystarczają na utrzymanie; niezdolnym do zarobkowania nieślubnym dzieciom i nieślubnym wnukom po ślubnej albo nieślubnej córce, o ile wpływy z własnego majątku nie wystarczają na utrzymanie;

niezdolnym do zarobkowania dzieciom adoptowanymi, o ile wpływy z własnego majątku nie wystarczają na utrzymanie i o ile umowa o adopcję inaczej nie postanawia; uprawnienie przysługuje wobec ojca adoptującego i wobec ojca rodzoniego;

niezdolnym do zarobkowania ślubnym rodzicom i dziadkom i niezdolnym do zarobkowania nieślubnej matce, o ile wpływy z własnego majątku nie wystarczają na utrzymanie.

Dlatego należy w każdym poszczególnym przypadku stwierdzić wyżej oznaczone stosunki rodzinne i, o ile one same dla siebie nie mogą uzasadnić uprawnień do żądania alimentacji, lecz tylko pod jednym z wymienionych wyżej warunków, należy stwierdzić także warunki, wchodzące każdorazowo w rachubę.

Zależność utrzymania i zagrożenie utrzymania.

Wskazanie osobom mających prawo do alimentacji.

Brak zatrudnienia powołanego.

Własny zarobek uprawnionego.

Majątek i prawo do renty.

Przychód z gospodarstwa rolnego, z przemysłu lub z innego przedsiębiorstwa.

Do § 3.

1. Stopy jednostkowe, obowiązujące dla miejscowości, leżących poza obszarem państwa austriackiego, zostały ustalone w § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 314.

2. Tylko te osoby należy uważać za takie, które z powołanym żyły bezpośrednio przed jego wstąpieniem do wojska we wspólnym gospodarstwie domowym, które aż do tej chwili nie tylko przejściowo z jakiegoś specjalnego powodu lecz stale prowadziły wspólne gospodarstwo.

3. W razie domagania się podwójnego wymiaru zasiłku na utrzymanie należy stwierdzić trwałą niezdolność do pracy przez lekarza urzędowego.

Do § 4.

1. Okres czasu, miarodajny dla pobierania zasiłku na utrzymanie, rozpoczyna się w dniu wstąpienia powołanego do czynnej służby wojskowej, a kończy się w dniu, w którym on występuje ze skarbowego zaopatrzenia z powodu swego stałego zwolnienia z tej służby.

Powyższy okres czasu trwa dla tego, kto został powołany podług ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych, tak długo, jak długo on pozostaje w stosunku obowiązkowym, który ma się oceniać podług §§ 4. lub 6. tej ustawy.

Jeżeli ostatnie miejsce pobytu powołanego nie jest identyczne z miejscem jego czynnej służby wojskowej, względnie w razie jego powołania podług § 4. ustawy o świadczeniach wojennych, z jego miejscem zatrudnienia, wówczas rozpoczyna się wyż wymieniony okres czasu już w tym dniu, w którym powołany opuszcza miejsce pobytu celem wstąpienia do służby, a kończy się w tym dniu, w którym on tam znowu przybędzie. Co do jazdy tam i z powrotem wchodzi tylko ten przeciąg czasu w rachubę, który jest potrzebny do jazdy wprost bez zawinionego opóźnienia.

W razie powołania podług § 6. ustawy o świadczeniach wojennych rozpoczyna się okres czasu, miarodajny dla pobierania zasiłku na utrzymanie, w tym dniu, w którym nastąpiło ogłoszenie o tym obowiązku podług rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy Do § 6., ustęp ostatni (rozporządzenie ministeryalne z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326), lub, w razie późniejszego wstąpienia do takiego przedsiębiorstwa, z tą chwilą.

Czasowe urlopy, urlopy z powodu słabości lub dla poratowania zdrowia jak również inne niezawinione przerwy w służbie nie naruszają uprawnień do zasiłku na utrzymanie.

Natomiast gaśnie uprawnienie podczas uwolnienia, trwałego urlopowania, lub urlopowania na czas nieoznaczony.

II. Zasiłek na utrzymanie należy z reguły przyznać z chwilą rozpoczęcia się powyższego okresu czasu i zastanowić z upływem tej połowy miesiąca, w której się ten okres kończy. Tylko wtedy, gdy zagrożenie utrzymania osoby zależnej, lub uważanej za zależną, później zajdzie lub wcześniej ustanie, należy zasiłek na utrzymanie począwszy od tej chwili przyznać, albo on będzie z upływem tej połowy miesiąca zastanowiony, w której zagrożenie ustanie.

W razie dezercyi lub zasądzenia na karę ciężkiego więzienia lub na jakąś ostrzejszą karę na podstawie orzeczenia sądowego należy zastanowić zasiłek na utrzymanie z upływem tej połowy miesiąca, na którą przypada dzień dezercyi lub prawomocności orzeczenia karnego. Jeżeli dezertor lub zasądzony zostanie ponownie powołanym do służby wojskowej, to należy przyznać zasiłek na utrzymanie począwszy od tej chwili, na czas jego ponownego zatrudnienia, jeśli zachodzą jeszcze ustawowe wymogi, które swego czasu istniały.

Jeżeli powołany wedle §§ 4. lub 6. ustawy o świadczeniach wojennych opuszcza samowolnie miejsce swego zatrudnienia, należy zasiłek na utrzymanie zastanowić na czas, przez który on usuwa się od swej służby.

20procentowe obniżenie zdolności zarobkowej powołanego ma być wykazane dokumentem wojskowym.

Jeżeli nie można stąd powziąć stopnia zdolności zarobkowej, to należy ten stopień stwierdzić z urzędu przez właściwego lekarza powiatowego, względnie przez lekarza konsularnego.

Dalsza wypłata zasiłku na utrzymanie ma miejsce bez ujmy dla ewentualnych wojskowych należności zaopatrzenia powołanego.

III. 1. Ustalenia faktycznego wstąpienia powołanego do służby można pod warunkiem, że co do jego powołania nie ma żadnej wątpliwości, zaniechać dlatego, ponieważ o jego nieobecności doniesie władza wojskowa, wojskowe miejsce zatrudnienia lub wojskowy kierownik przedsiębiorstwa, zajętego wedle ustawy o świadczeniach wojennych.

Dzień, w którym powołany wstępuje do swej służby lub opuścił swe miejsce pobytu celem wstąpienia do swej służby, jak również dzień jego powrotu ma stwierdzić gmina albo, jeżeli chodzi o kogoś, kto mieszka poza granicami austriacko-węgierskiej monarchii, dotycząca c. i k. władza reprezentacyjna.

Ważne zmiany, zachodzące w osobistych stosunkach powołanego do czynnej służby wojskowej, jak na przykład przedwczesne przeniesienie z powrotem w stan nieczynny, uwolnienie, zatrzymanie w zakładzie leczniczym lub pielęgniacyjnym, prawomocność orzeczenia karnego (ustęp 2. ustawy), dezercya, wynik postępowania karnego, które ewentualnie zostało co do tego wdrożone, okoliczność,

Stopy jednostkowe
zasiłków na utrzy-
manie poza
Austrią.

Wspólne gospodarstwo
domowe.

Podwójny wymiar
zasiłku na utrzy-
manie.

Okres czasu,
miarodajny dla
zasiłku na utrzy-
manie.

Dezercya. Kara
więzienia.

Samowolne
opuszczenie
miejsca za-
trudnienia.

Dalsza wypłata
zasiłku na utrzy-
manie.

Ustalenie okresu
czasu, miarodajnego dla za-
siłku na utrzy-
manie.

że podejrzenie o dezercję okazało się nieuzasadnionem i ewentualne ponowne zatrudnienie w służbie wojskowej, następnie zaginięcie albo śmierć powołanego i zaopatrzenie jego pozostałej rodziny, zostaną podane przez władzę wojskową do wiadomości politycznej władzy powiatowej miejsca przynależności.

W jaki sposób i w których przypadkach mają władze wojskowe podczas demobilizacji i później o tem zawiadamiać, zostanie w swoim czasie zarządzeniem.

Odnosnie do powołanych wedle ustawy o świadczeniach wojennych następuje zawiadomienie o tego rodzaju zmianach ze strony wojskowego miejsca zatrudnienia lub wojskowego kierownika na ręce politycznej władzy powiatowej (c. i k. władzy reprezentacyjnej) zwyczajnego miejsca zamieszkania osób uprawnionych.

Lecz i w tych przypadkach mają władze wojskowe zawiadamiać polityczne władze powiatowe miejsca przynależności.

2. Gmina lub władze reprezentacyjne mają wedle możności zwracać uwagę na wszystkie ważne zmiany w tych osobistych i gospodarczych stosunkach powołanego oraz osób, pobierających zasiłek na utrzymanie, które są miarodajne dla dalszego trwania uprawnienia do zasiłku na utrzymanie. Gminy mają te zmiany natychmiast podawać do wiadomości swej przełożonej politycznej władzy powiatowej (patrz Do § 7., III: 3).

Do § 5.

Wszystkie fundusze i zakłady, istniejące dla celów publicznych lub utworzone z datków, uzyskanych w drodze publicznej ofiarności, są w razie, gdy ich zarząd jest prowadzonym lub nadzorowanym przez państwo, kraj lub gminę, uprawnione do ściągania przy wypłacie zasiłku na utrzymanie kwot wypłaconych przez nie wyraźnie jedynie jako zaliczki na poczet zasiłku, którego domagano się na podstawie ustawy.

Zaliczki będą przez kasę, której zlecono wypłatę zasiłku na utrzymanie, potrącać przy tegoż wypłacie, skoro kasa zostanie w stosowny sposób zawiadomiona o udzieleniu zaliczki.

W tym celu winien udzielający zaliczki, o ile zaliczki nie udzielił się za granicą, przesać komisji zasiłkowej (Do § 7.), powołanej do rozstrzygania o uprawnieniu, nieostemplowany kwit na zaliczkę, wystawiony podług wzoru I. Komisya poleci w razie, gdy zasiłek na utrzymanie wyasygnowała, natychmiast dotyczącej kasie z powołaniem się na odnośną asygnatę kasową ściągnąć w odpowiedni sposób zaliczkę, gdyby atoli zasiłek na utrzymanie

także i po upływie stosownego czasu nie został wyasygnowany, zwróci kwit na zaliczkę wraz z odpowiedniem wyjaśnieniem temu, kto zaliczki udzielił.

O ściągnięciu zaliczki ma zawiadomić kasa dającego zaliczkę bezpośrednio, przesyłając kwit na zaliczkę, zaopatrzoną w odpowiednią uwagę. Uskutecznie zawiadomienia tudzież odbiór ściągniętej kwoty ma dający zaliczkę potwierdzić na kwicie na zaliczkę, który pozostaje w kasie.

Do § 6.

1. Zarządzenie władzy politycznej, którem zostanie wyznaczone inne miejsce zgłoszenia a nie przełożenie gminy zwyczajnego miejsca zamieszkania, należy wczas ogłosić w sposób w miejscu zwyczajnym.

Jeżeli zdarzenia wojenne uniemożliwiają urzędowanie władz, powołanych w myśl poprzedniego ustępu do przyjmowania zgłoszenia rozszczenia, wówczas ma władza polityczna postarać się o wyznaczenie jakiegos innego miejsca zgłoszenia.

Zgłoszenie ma być przez przełożenie gminy przedłożone natychmiast przełożonej politycznej władzy powiatowej z równoczesnem sprawozdaniem o okolicznościach, miarodajnych dla rozstrzygnięcia (§§ 1. do 3. ustawy), i o ile powołany przebywał w gminie, o dniu, w którym on wstąpił do służby lub opuścił w tym celu swe miejsce pobytu.

Władza ta ma zgłoszenie po przeprowadzeniu ewentualnie potrzebnych dochodzeń przesać z odpowiednim wnioskiem jak najprędzej właściwej komisji zasiłkowej (Do § 7., II). Jeżeli się jednak okazuje ze zgłoszenia, że podniesione rozszczenie ma być przez komisję zasiłkową bez dalszego postępowania odrzuconem (§ 6., ustęp 4. ustawy), wówczas odpada wdrożenie dochodzeń.

2. Uprawnienie do zasiłku na utrzymanie należy zgłaszać w razie, gdy osoba podnosząca rozszczenie ma swe zwyczajne miejsce zamieszkania wprawdzie poza obszarem państwa austriackiego, jednakże w obrębie austriacko-węgierskiej monarchii, do przynależnej politycznej władzy powiatowej powołanego, jeśli jednak zwyczajne miejsce zamieszkania leży poza austriacko-węgierską monarchią, do c. i k. władzy reprezentacyjnej, właściwej dla tego miejsca zamieszkania. W pierwszym przypadku ma przynależna polityczna władza powiatowa, w ostatnim c. i k. władza reprezentacyjna spełniać funkcje, przekazane wedle powyższych postanowień politycznej władzy powiatowej zwyczajnego miejsca zamieszkania.

Uważanie na zmiany w stosunkach, miarodajnych dla dalszego trwania zasiłku na utrzymanie.

Ściąganie zaliczek.

Miejsce zgłoszenia

Co do zgłaszania roszczenia przez osoby, mające swe zwyczajne miejsce zamieszkania w obszarze nieprzyjacielskim, który jest obsadzony przez austriacko-węgierskie wojska, obowiązują wydane jednocześnie specjalne zarządzenia.

Sposób zgłaszania.

3. Tak przy ustnym jak i przy pisemnym zgłaszaniu należy wypełnić formularz zgłoszenia według wzoru II., w którym mają być wedle możliwości spisane wszystkie w gminie zamieszkałe osoby, roszczone sobie prawo do zasiłku na utrzymanie po jednym i tym samym powołanym.

Zgłoszenia mają być przez powołaną do rozstrzygnięcia komisję zasiłkową, skoro do niej po raz pierwszy wpłyną, zaopatrzone na formularzu z lewej strony u góry we własne, bieżące numery, a jeżeli jednego powołanego więcej zgłoszeń dotyczy, w ten sam numer i w bieżące liczby ułamkowe, i po załatwieniu zachowane wraz z kartką wkładkową i z ewentualnymi dalszymi aktami sprawy, które należy dołączyć do arkusza zgłoszenia, w porządku tych numerów. Zgłoszenia, wysłane ewentualnie celem dodatkowych dochodzeń, należy w odpowiedni sposób mieć w ewidencji i, jeżeli w stosownym terminie nie zostaną zwrócone, urgować.

Do § 7.

Tworzenie komisji.

I. 1. Z wyjątkiem Namiestnictw dla Pobrzeża i Tyrolu ma być w siedzibie politycznej władzy krajowej dla jej obszaru administracyjnego utworzoną co najmniej jedna krajowa komisja zasiłkowa i z reguły, a mianowicie w siedzibie urzędowej każdej politycznej władzy powiatowej dla jej okręgu urzędowego, odpowiednia w stosunku do potrzeby ilość powiatowych komisji zasiłkowych.

W obszarze administracyjnym Namiestnictwa dla Pobrzeża, względnie dla Tyrolu mogą być utworzone w siedzibie każdego Wydziału krajowego krajowe komisje, o czym każdorazowo należy bez zwłoki zawiadomić Ministerstwo obrony krajowej, następnie inne polityczne władze krajowe, a to celem zawiadomienia odnośnych komisji krajowych i władz powiatowych (III : 1).

2. Komisje zasiłkowe należy nazywać podług ich siedziby urzędowej.

II. Do rozstrzygnięcia o uzasadnieniu roszczenia osób, podnoszących roszczenie, do wymiaru zasiłku na utrzymanie, do ewentualnego oznaczenia odbiorcy wypłaty (§ 8., ustęp 1. ustawy), do asygnowania i zastanawiania (Do § 8. : 6) zasiłku na utrzymanie powołaną jest ta powiatowa komisja zasiłkowa, w której obrębie ma osoba, podnosząca roszczenie, w chwili powstania jej roszczenia do zasiłku na utrzymanie swe zwyczajne miejsce zamieszkania.

Jeśli jednak zwyczajne miejsce zamieszkania osoby, podnoszącej roszczenie, leży poza obszarem państwa austriackiego, wówczas właściwą jest do przeprowadzenia wyżej wymienionych czynności urzędowych krajowa komisja zasiłkowa tego politycznego obszaru administracyjnego, w którym powołany ma prawo swojszczyzny względnie, w którym jest lub byłby obowiązany do stawiennictwa (§ 22 : 3 rozp. do ust. wojsk., I. część).

W przypadkach, w których chodzi o roszczenia podług § 1., ustęp 2. ustawy, a powołany nie jest obywatelem austriackim, obowiązana jest do przeprowadzenia tych czynności urzędowych bez wyjątku krajowa komisja zasiłkowa we Wiedniu.

Miejscowej właściwości komisji zasiłkowej, wynikającej z postanowień pierwszego i drugiego ustępu, nie narusza przejściowe lub ostateczne późniejsze przeniesienie miejsca zamieszkania osób, uprawnionych do roszczenia, do obszaru poza obrębem tej komisji zasiłkowej, o ile dla poszczególnych grup osób, uprawnionych do roszczenia, nie zostaną wydane inne zarządzenia.

Miejsce ewidencji.

III. 1. Każda krajowa komisja zasiłkowa stanowi miejsce ewidencji odnośnie do zasiłków na utrzymanie uprawnionych do roszczenia osób tych wszystkich powołanych, którzy w jej okręgu mają prawo swojszczyzny, względnie w którym są lub byłiby obowiązani do stawiennictwa (§ 22. : 3 rozp. do ust. wojsk., I. część).

Dla przypadków, wymienionych pod II., ustęp 3., oznacza się jako miejsce ewidencji krajową komisję zasiłkową we Wiedniu.

Jako miejsce ewidencji ma krajowa komisja zasiłkowa za zadanie przestrzegać interesów skarbu państwa, w szczególności przez zapobieganie podwójnym przyznawaniom i nienależnym dalszym pobieraniom zasiłków i ma prawo asygnaty wypłat, dotyczące tych zasiłków na utrzymanie, które ma utrzymywać w ewidencji, zastanawiać wprost w tej kasie, której ich realizację zlecono. (Do § 8. : 6.)

2. O każdym przyznaniu zasiłku na utrzymanie należy zawiadomić:

Zadanie komisji.

a) krajową komisję zasiłkową, funkcjonującą jako miejsce ewidencji,

b) przynależną polityczną władzę powiatową powołanego i,

c) wedle tego, czy chodzi o uprawnione do roszczenia osoby, mieszkające w Austrii, względnie poza Austrią, atoli w obrębie austriacko-węgierskiej monarchii czy też o osoby, mieszkające poza austriacko-węgierską monarchią, polityczną władzę powiatową ich zwyczajnego miejsca zamieszkania, względnie (Do § 6. : 2) władzę ich miejsca pobytu, albo też c. i k. władzę reprezentacyjną, właściwą dla wyżej wymienionego miejsca zamieszkania.

Rzeczowa i miejscowa kompetencja komisji.

W tym celu będzie należało wygotować przy pomocy kopiowania trzy, względnie, jeżeli wymienione po b) i c) władze powiatowe są identyczne, dwa równobrzmiące zawiadomienia (wzór III.), a mianowicie zawiadomienie, przypadające dla miejsca ewidencji także i wtedy, gdy kompetentną do rozstrzygnięcia komisją zasiłkową jest sama komisja krajowa, właściwa do prowadzenia ewidencji.

Wpływające względnie zatrzymane zawiadomienia należy utrzymywać w ewidencji sposobem katastru kartkowego, uporządkowane alfabetycznie podług nazwisk powołanych.

Przytoczone wyżej miejsca należy także zawiadomić o każdym zastanowieniu zasiłku na utrzymanie (wzór VI.).

3. Polityczne władze powiatowe mają zwracać uwagę na wszystkie ważne zmiany w stosunkach, miarodajnych dla dalszego trwania roszczenia, a to władza miejsca pobytu przedewszystkiem na zmiany, zachodzące w stosunkach osób, uprawnionych do roszczenia, a władza przynależna szczególnie na takie zmiany, które zachodzą w stosunkach powołanego (Do § 4., III.), i przez przesłanie odnośnego zawiadomienia, które się ma zaopatrzyć w odpowiednią uwagę, bezzwłocznie podawać do wiadomości krajowej komisji zasiłkowej, funkcjonującej jako miejsce ewidencji, a to ewentualnie w drodze kompetentnej powiatowej komisji zasiłkowej, aby ta ostatnia wydała natychmiast potrzebne zarządzenie.

Zawiadomienia, podjęte z katastru kartkowego, należy utrzymywać w ewidencji najlepiej przez włożenie na ich miejsce notatki i winny być one przez urząd, do którego je posłano, jak najrychlej znów odesłane.

Pozostawia się władzom powiatowym do woli, w jaki sposób spożytkują katastr kartkowy przy prowadzeniu swych dochodzeń. Wpływające świeżo do władzy powiatowej zawiadomienia mogą być zatem oddawane dotyczącym organom, przeprowadzających dochodzenia (przełożonym gmin, mężom zaufania itd.) celem brania odpisów lub robienia z nich wyciągów albo też mogą być z nich zestawiane peryodycznie listy dla tych organów. W każdym razie pozostaje jednak polityczna władza powiatowa odpowiedzialną za nieustanne utrzymywanie swego katastru kartkowego w ewidencji.

W podobny sposób mają postępować c. i k. władze reprezentacyjne i w danym razie zastanawiać dalszą wypłatę zasiłku na utrzymanie.

Odnosnie do uprawnionych do roszczenia osób, które mieszkają w obrębie monarchii austriacko-węgierskiej, jednakże nie na obszarze państwa austriackiego, ma obowiązek kontroli nad stosunkami osób, uprawnionych do roszczenia, miarodajnymi dla dalszego trwania roszczenia, prze-ważnie krajowa komisja zasiłkowa (II), która ma

w tym celu notować przypadki tego rodzaju i zwracać się w odpowiednich terminach do dotyczącej władzy miejsca pobytu.

4. Na sumienne przestrzeganie powyższych postanowień o ewidencji należy zwracać szczególną uwagę, ponieważ stanowią one konieczne uzupełnienie przepisów, dotyczących miejscowej kompetencji komisji zasiłkowych.

IV. Koniecznych organów pomocniczych i potrzeb kancelaryjnych ma dostarczyć dotycząca polityczna władza krajowa, względnie powiatowa.

Druków, potrzebnych do przeprowadzenia ustawy, z wyjątkiem formularzy, potrzebnych dla c. i k. władz reprezentacyjnych, ma dostarczyć polityczna władza krajowa.

Wydatki na potrzeby kancelaryjne i na druki należy zarachowywać stosownie do postanowienia wykonawczego Do § 8. : 7.

V. Komisje uchwalają absolutną większością głosów.

Władze, powołane do mianowania członków komisji, mają także postarać się o ustanowienie zastępców dla tych członków.

VI. Na wgląd do aktów należy zezwalać stronie lub jej upoważnionemu zastępcy tylko w lokalach urzędowych.

VII. Chwila, z którą należy rozwiązać komisje zasiłkowe, zostanie oznaczoną swego czasu przez Ministerstwo obrony krajowej.

Do § 8.

1. Dla uprawnionych do roszczenia osób, mieszkających w okręgach rozmaitych kas, może być także wyznaczonych więcej odbiorców wypłaty.

Jeśli w zgłoszeniu nie zostanie wogóle wymieniony żaden odbiorca wypłaty, to można w interesie przyspieszenia postępowania zaniechać dodatkowych dochodzeń i ustanowić odbiorcę wypłaty z urzędu.

2. Przy przyznaniu zasiłku na utrzymanie należy wygotować asygnatę kasową wedle wzoru IV. i arkusz wypłaty wedle wzoru V — o ile tekst jest wspólny, za pomocą kopiowania — i zaopatrzyć w numer zgłoszenia (Do § 6. : 3).

Przy podwyższeniu zasiłku na utrzymanie, który już wyasygnowano, winna nowa asygnata kasowa zawsze opiewać na łączną kwotę, która ma być w przyszłości wypłaconą. Dotychczasowy zasiłek na utrzymanie należy zastanowić stosownie do drukowanego tekstu na wzorze II. (kartka wkładkowa), IV. i V.

Asygnaty kasowe, nie wymagające przypisania i kontrasygnowania przez departament rachunkowy politycznej władzy krajowej, należy doręczyć kasom, które mają wypłacać, a arkusze wypłaty odbiorcom wypłaty.

W razie zupełnego odrzucenia roszczenia mogą być odrębne rezolucje wygotowane.

Dostarczanie organów pomocniczych i potrzeb kancelaryjnych

Uchwały komisji. Ustanawianie zastępców.

Wgląd do aktów.

Rozwiązanie komisji.

Odbiorca wypłaty.

Asygnata kasowa i arkusz wypłaty

Zadania politycznych władz powiatowych.

Do doręczania arkuszy wypłaty, względnie rezolucyi ma się stosować postępowanie, obowiązujące dla posyłek władz politycznych.

3. Jeżeli odbiorca wypłaty ma swe zwyczajne miejsce zamieszkania w obrębie obszaru państwa austriackiego, należy wyasygnować zasiłek na utrzymanie w cywilnej kasie państwowej, dla niego właściwej, jeżeli zaś mieszka w innych obszarach austriacko-węgierskiej Monarchii, w krajowej kasie skarbowej. znajdujacej się w siedzibie urzędowej przynależnej krajowej komisji zasiłkowej (Do § 7., II), a jeżeli mieszka czasowo poza austriacko-węgierską Monarchią, w kasie c. i k. władzy reprezentacyjnej. właściwej dla jego miejsca zamieszkania.

4. Jako dni wypłat należy oznaczyć z reguły dzień 1. i 16. każdego miesiąca, gdzie zaś należałoby oczekiwać silnego natłoku przy kasie, mogą być przepisane także szczególne dni wypłaty, możliwie bliskie tych terminów zapadłości (n. p. dzień 2. i 17., 3. i 18. itd., ewentualnie podług liter początkowych nazwisk powołanych).

5. Odbiorcy wypłaty, mieszkający w Austrii, mają sami podejmować zasiłki na utrzymanie w dotyczącej kasie. Ewentualnie można za zgodą stron przesyłać zapomocą przekazu pocztowego.

Odbiorcom wypłaty, mieszkającym w innych obszarach austriacko-węgierskiej Monarchii, należy przysyłać zasiłki na utrzymanie zapomocą przekazu pocztowego, o którego wygotowanie ma się starać dotycząca krajowa kasa skarbowa.

W jaki sposób ma następować wypłata zasiłków na utrzymanie poza austriacko-węgierską Monarchią. oznacza dotycząca c. i k. władza reprezentacyjna, ewentualnie po przesłuchaniu odbiorcy wypłaty.

Odbiorcom wypłaty, mieszkającym w obszarach nieprzyjacielskich, zajętych przez austriacko-węgierskie wojska, należy przysyłać zasiłki na utrzymanie zapomocą przekazu pocztowego.

Jeżeli zasiłki na utrzymanie wypłaca się zapomocą przekazu pocztowego, należy z reguły ściągnąć przypadające porto z należności; w przypadkach poprzedniego ustępu obciążają jednakże koszta przekazu pocztowego i porta etat Ministerstwa obrony krajowej.

Odbiorcy wypłaty, którzy sami podejmują zasiłki na utrzymanie, mają przedłożyć arkusz wypłaty i wystawić nieostemplowane poświadczenie odbioru. Na trzeciej i czwartej stronie arkusza wypłaty (wzór V.) należy przy każdej wypłacie zaznaczyć ewentualnie zapomocą stampilii okres czasu, za który wypłaca się zasiłek na utrzymanie, i dzień wypłaty. Jeżeli wypłacona kwota jest z powodu potrąconej zaliczki lub z innych przyczyn mniejszą niż pierwotna należność, to należy to w arkuszu wypłaty pokrótce przytoczyć.

Odbiorcy wypłaty, otrzymujący zasiłek na utrzymanie za pomocą przekazu pocztowego, mają swe arkusze wypłaty raz na trzy miesiące przedkładać właściwej kasie skarbowej.

6. Właściwe kasy skarbowe mają zapytywać odbiorców wypłaty, zjawiających się u nich, czy w osobistych lub gospodarczych stosunkach osób, uprawnionych do roszczenia, nie zaszły istotne zmiany i czy się powołany rzeczywiście jeszcze znajduje w służbie.

Jeżeli kasa (c. i k. władza reprezentacyjna) otrzyma wiadomość o jakiejś okoliczności, z której niewątpliwie się okazuje, że roszczenie w całości lub częściowo zgasło, to ma o tem — przy równoczesnem prowizorycznem zastanowieniu wypłat, o ile się one okazują jako już nienależne. i przy ewentualnem ściągnięciu arkusza wypłaty — bezzwłocznie uwiadomić właściwą komisję zasiłkową celem dalszego zarządzenia.

7. Wszystkie wydatki, wynikające z powodu wykonania ustawy, należy zarachowywać w etacie Ministerstwa obrony krajowej pod tytułem „Wydatki z powodu ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313“, a mianowicie z jednej strony zasiłki na utrzymanie, a z drugiej strony inne wydatki w dwu oddzielnych rubrykach. Przytem należy w rubryce „Zasiłki na utrzymanie“ odrębnie wykazywać, ile z tego w celach zwrotów zaliczek zatrzymano, względnie wypłacono.

8. Polityczne władze krajowe i c. i k. władze reprezentacyjne, w których obszarze wypłaca się zasiłki na utrzymanie, mają co miesiąca ułożyć przegląd obrotu podług wzoru VII. w dwóch równobrzmiących egzemplarzach. Te przeglądy mają być przez polityczne władze krajowe przedkładane do dnia 15. każdego następnego miesiąca w jednym równobrzmiącym egzemplarzu Ministerstwu obrony krajowej i Ministerstwu skarbu. a przez władze reprezentacyjne w jednym równobrzmiącym egzemplarzu możliwie do tego samego terminu Ministerstwu obrony krajowej i c. i k. Ministerstwu spraw zagranicznych.

Do § 9.

1. Pozostawia się władzom politycznym do woli używać gmin także do innych czynności urzędowych, niż wymienione w postanowieniach wykonawczych Do §§ 4. i 6., w szczególności do współdziałania przy utrzymywaniu w ewidencji dalszego trwania uprawnienia do roszczenia mieszkających w gminie osób, uprawnionych do roszczenia, i wydawać odnośnie do tego szczególne przepisy dla swego obszaru administracyjnego. W niektórych miejscach będzie wskazaniem polecić gminom, by prowadziły alfabetyczny spis nazwisk tych powołanych, których uprawnione do roszczenia osoby mieszkają w gminie i pobierają zasiłek na utrzymanie na podstawie ustawy (Do § 7., III : 3).

Obowiązki i prawa właściwej kasy skarbowej.

Zarachowanie wydatków.

Przeгляд obrotu.

Współdziałanie gmin.

Wypłata
as pizymone.

Mężowie zaufania
i reprezentanci
ludności w ko-
misjach.

2. Postanowienie, wydane odnośnie do mężów zaufania, ma dawać możność zapobiegania brakowi odpowiednich organów dla dochodzeń, który panuje zwłaszcza we większych centrach ludności.

Na mężów zaufania nie należy powoływać osób, które przez swój zawód są bardzo zajęte.

Z reguły będzie należało działać w tym kierunku, by urząd męża zaufania był dobrowolnie przyjęty. Gdzie jednak interes publiczny nie pozwala na takie względy, należy za nieprzyjęcie lub za złożenie urzędu męża zaufania karać podług rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198.

W ten sam sposób należy postępować wobec zastępcy, powołanego do komisji z kół ludności, w razie gdy on bez powodu (§ 9., ustęp 2. ustawy) nie przyjmie urzędu członka komisji lub ten urząd złoży.

Ustanowieni mężowie zaufania mają ślubować sumiennie wykonywanie czynności, przekazanych im przez polityczną władzę powiatową, tudzież dochowanie tajemnicy w sprawach urzędowych.

Gdzie zachodzi potrzeba, mogą być mężowie zaufania dalej w ten sposób zorganizowani, że poszczególnym z nich będzie poruczone pouczanie i kontrola pozostałych. Atoli do odnośnych zarządzeń potrzebnem jest zezwolenie politycznej władzy krajowej.

Do § 12.

To rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej z dniem jego ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 28. września 1915, Dz. u. p. Nr. 288, Ad § 1.

Czapp wlr.

Wzór I.

Zasiłek na utrzymanie podług ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313.

Kwit na zaliczkę.

Potwierdzam, że tytułem zaliczki na poczet zasiłku na utrzymanie osób, uprawnionych do roszczenia, z powodu powołania

Imię i nazwisko:		Rok urodzenia:	
Miejsce pobytu	Gmina:	Przynależność	Gmina:
	Powiat i kraj:		Powiat i kraj:

otrzymałem w dniu dzisiejszym dla

Nr. poz.	Imię i nazwisko osoby, uprawnionej do roszczenia	Stosunek pokrewieństwa z powołanym	Miejsce zamieszkania w czasie wstąpienia powołanego do wojska	Obecne miejsce zamieszkania	K	h
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
				Razem dziennie..		

Podpis i pieczęć dającego zaliczkę:

....., dnia.....19..

Podpis odbiorcy zaliczki:

**Powiatowej *)
Krajowej *) komisji zasiłkowej**

w

celem ściągnięcia stosownie do postanowień wykonawczych do § 5.

....., dnia.....19..

Podpis i pieczęć dającego zaliczkę:

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Format papieru: 34 × 21 cm.

.....
 w .....

z poleceniem ściągnięcia przez potrącenie zaliczki do kwoty ..... K ..... h przy wypłacie zasiłku na utrzymanie, wyasygnowanego tutejszą asygnatą kasową Nr. ...., i wydania ściągniętej kwoty dającemu zaliczkę, którego należy stosownie do postanowienia wykonawczego do § 5. ustawy bezpośrednio zawiadomić.

Powiatowa*)
Krajowa*) komisya zasiłkowa.

....., dnia ..... 19..

Przewodniczący:

Zaliczka została

dnia:				
w kwocie:				

a zatem łącznie w ..... K ..... h ściągnięta.

....., dnia ..... 19..

Pieczęć kasy:

Podpis:

Że o tem został zawiadomionym i że otrzymał ściągniętą kwotę, stwierdza

....., dnia ..... 19..

Podpis i pieczęć dającego zaliczkę:

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Zasiłek na utrzymanie podług ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313.

Nr. ....

Zgłoszenie. Powiatowa *)
Krajowa *) komisya zasiłkowa.**Pouczenie.****I. Powstanie roszczenia.**

Roszczenie do zasiłku na utrzymanie powstaje przez każde na podstawie obowiązku do służby wojskowej lub też tylko na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się uskutecznione powołanie austriackiego obywatela, nie należącego do wojskowego stanu zawodowego, do czynnej służby lub do służby w takich ochotniczych formacjach, które zostaną uznane za część składową siły zbrojnej, albo przez powołanie na podstawie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych, w tym ostatnim przypadku bez względu na obywatelstwo państwowe powołanego. Za powołanych uważa się obecnie także obowiązanych do służby prezencyjnej.

II. Osoby, uprawnione do roszczenia.

Uprawnionymi do roszczenia są wszystkie osoby, których utrzymanie w chwili wstąpienia powołanego do wojska było zależne od jego pracy lub od jego dochodu, uzyskanego z pracy, i zostanie zagrożone z tego powodu, że ten dochód z pracy wskutek powołania całkowicie odpada lub doznaje takiego uszczuplenia, iż nie wystarcza już do pokrycia kosztów utrzymania zależnej od powołanego osoby.

Osoby, którym według powszechnej księgi ustaw cywilnych i pod przewidzianymi tam warunkami przysługuje wobec powołanego prawo do alimentacji, są uprawnione do roszczenia bez względu na to, czy ich utrzymanie było przedtem zależne od powołanego.

Jako takie osoby wchodzi w szczególności w rachubę:

- żona (także, gdy jest bez swego zawinienia rozwiedziona lub separowana, jak również, gdy jest rozwiedzona za obopólnym porozumieniem się),
- ślubni, nieślubni i legitymowani potomkowie, adoptowane dzieci, ślubni przodkowie i nieślubna matka, o ile są niezdolni do zarobkowania a przychody z własnego majątku nie wystarczają na ich utrzymanie.

III. Wymiar zasiłku na utrzymanie.

Osobom uprawnionym, które bezpośrednio przed wstąpieniem powołanego do wojska żyły z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, następnie w każdym razie żonie i ślubnym dzieciom należy się zasiłek na utrzymanie w pełnym wymiarze, zaś innym uprawnionym tylko w wymiarze wsparcia, jakiego powołany rzeczywiście im udzielał bezpośrednio przed swym wstąpieniem do wojska.

Jeżeli uprawniona osoba żyła sama jedna w wspólnym gospodarstwie domowym z powołanym i jest trwale niezdolną do pracy, należy się jej zasiłek na utrzymanie w podwójnym wymiarze. Trwałą niezdolność do pracy należy wykazać przez przedłożenie świadectwa lekarza urzędowego.

Uprawnionym do zasiłku osobom, które w chwili wstąpienia powołanego do wojska prowadziły wspólne gospodarstwo domowe, należy się ogółem zasiłek na utrzymanie tylko w najwyższym wymiarze 12 K dziennie

IV. Miejsce zgłoszenia.

Roszczenie do zasiłku na utrzymanie należy zgłosić za pomocą tego formularza u przełożenia gminy, względnie w miejscu zgłoszenia, oznaczonym zarządzeniem władzy politycznej, lub w przynależnej politycznej władzy powiatowej lub też w c. i k. władzy reprezentacyjnej, właściwej podług miejsca pobytu, a to w miarę tego, czy zwyczajne miejsce zamieszkania osoby uprawnionej leży w austriackim obszarze państwowym, czy też poza nim, lecz wewnątrz austriacko-węgierskiej monarchii, czy też wreszcie poza austriacko-węgierską monarchią. Równocześnie ze zgłoszeniem należy z koła osób uprawnionych, względnie ich zastępców, oznaczyć tę osobę, której jako odbiorcy wypłaty ma być zasiłek na utrzymanie wypłacany.

V. Odrzucenie roszczenia bez dalszego postępowania.

Roszczenia, zgłoszone później niż w dwa miesiące po wyłączeniu powołanego ze służby albo później niż w sześć miesięcy po dniu, w którym uprawniona do zasiłku osoba z listy strat lub w inny wiarygodny sposób dowiedziała się o jego śmierci lub o jego zaginięciu, odrzucą komisje zasiłkowe bez dalszego postępowania.

VI. Terminy wypłaty.

Zasiłek na utrzymanie będzie się wypłacało odbiorcy wypłaty w ratach półmiesięcznych, z góry zapadających dnia 1. i 16. każdego miesiąca w dniach, oznaczonych przez komisję zasiłkową.

Powołany _____ (do czynnej służby *)
(wedle ustawy o świadczeniach wojennych *).

Imię i nazwisko:		Zatrudnienie:
Miejsce pobytu	Gmina:	Dzienny dochód z pracy:
	Powiat i kraj:	Majątek, posiadłość:
Rok urodzenia:		Oddział wojska, względnie rodzaj zajęcia:
Przynależność	Gmina:	Stopień wojskowy:
	Powiat i kraj:	Dzień wstąpienia do służby względnie odejścia z miejsca pobytu:

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Format papieru: długość arkusza 34 cm, szerokość 42 cm.

Postępowanie w sprawach zasiłku na utrzymanie należy wedle możności przyspieszyć.

Osoba, zgłaszająca rozszczenie*)										
Nr. poz.	Imię i nazwisko	Pokrewieństwo z powołanym	Czy żyła ta osoba we wspólnym gospodarstwie domowym z powołanym?	Przy nie wspólnym gospodarstwie domowym: jaka kwota wsparcia powołany? tygodniowo? miesięcznie?	Zatrudnienie, ewentualny własny zarobek	Posiadłość, dochód majątkowy z prawa do renty	Miejsce zamieszkania w chwili wstąpienia powołanego do wojska	Obecne miejsce zamieszkania	Klasa dodatku aktywalnego, do której zaliczone jest miejsce zamieszkania, podane w rubryce 8.	Uwaga **)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
11.										
12.										

Jako odbiorcę wypłaty uprasza się ustanowić: .....

(dokładny adres mieszkania) w .....

Podpis przełożonego gminy lub urzędnika: ..... dnia.....191..

Podpis strony: .....

*) Do zgłoszenia nie należy włączać wszystkich członków rodziny, lecz tylko te, dla których podnosi się rozszczenie.

**) Jeżeli uprawniona do zasiłku osoba żyła sama jedna we wspólnym gospodarstwie domowym z powołanym i jest trwale niezdolną do pracy, to należy te okoliczności tutaj podnieść. Tak samo należy tu przytoczyć, jeżeli osoby mające prawo do alimentów, nie otrzymywały od powołanego żadnych wsparć lub tylko łakie wsparcia, które oczywiście nie wystarczały na utrzymanie, w tym ostatnim przypadku należy podać ich wysokość. Przy osobach uprawnionych do alimentów, dla których alimenty, jakie im na powołany płacił, zostały oznaczone sądownie, należy podać wymiar, ustalony przez sąd, oraz czas, w którym to ustalenie nastąpiło.

.....
w.....

1. ze sprawozdaniem, że daty, podane w zgłoszeniu, odpowiadają rzeczywistości, a mianowicie, że utrzymanie osób, wymienionych pod Nr. poz. .... w chwili powołania

jeżeli zwykłej	{	posiadał zarobek i został powołanym	} było zależnem od pracy powołanego* — od dochodu powołanego, osiąganego z pracy,*
		był bezpośrednio przed swem powołaniem chory lub bez miejsca	} byłoby przypuszczalnie zależnem od pracy powołanego*) — od dochodu powołanego, osiąganego z pracy*), gdyby powołanie nie było nastąpiło,

i że utrzymanie osób, wymienionych pod Nr. poz. ...., zagrożone jest wskutek tego, że dochód z pracy całkowicie odpada, lub takiego uszczuplenia doznaje, że nie wystarcza już do pokrycia kosztów utrzymania tych osób.

2. z wnioskiem na odrzucenie, gdyż.....

....., dnia .....19....

Podpis przełożonego gminy:

.....

.....
w.....

celem dokładnego wypełnienia rubryk, zamieszczonych na 1. stronie

....., dnia .....19....

Miejsce dla dalszych załatwień tymczasowych:

Powiatowej*)
Krajowej*) komisji zasiłkowej

w.....

z wnioskiem na

przyznanie zasiłku na utrzymanie dla osób, wymienionych w zgłoszeniu pod Nr. poz. ...., i na wyasygnowanie
zasiłku na utrzymanie do rąk podanego w zgłoszeniu odbiorcy wypłaty.....
w.....

odrzucenie.....

gdyż .....

.....

.....

.....

.....

.....

....., dnia ..... 191..

.....

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Kartka wkładkowa do wzoru II.

Zasiłek na utrzymanie podług ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313.

**Rozstrzygnięcie powiatowej*)
krajowej*) komisji zasiłkowej**

Nr. ...., dotyczące zasiłku na utrzymanie osób, uprawnionych do roszczenia, z powodu powołania

Imię i nazwisko:		Rok urodzenia:	
Miejsce pobytu	Gmina:	Przynależność	Gmina:
	Powiat i kraj:		Powiat i kraj:

Należy się poczawszy od dnia ..... 191.. dziennie

Nr. poz.	Imię i nazwisko osób, uprawnionych do roszczenia	Stosunek pokrewieństwa z powołanym	Miejsce zamieszkania w czasie wstąpienia powołanego do wojska	Obecne miejsce zamieszkania	K	h
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
Razem dziennie..						

- a) Zasiłek na utrzymanie został przyznany dla osób, wymienionych pod Nr. poz. ...., w pełnym wymiarze.
- b) Zasiłek na utrzymanie został przyznany dla osób, wymienionych pod Nr. poz. ...., w wymiarze rzeczywistych wsparć (i z 50procentową podwyżką).
- e) Zasiłek na utrzymanie został przyznany dla osób, wymienionych pod Nr. poz. ...., w wymiarze sędownie ustalonych alimentów (i z 50procentową podwyżką).
- d) Dla uprawnionych do alimentacji osób, wymienionych pod Nr. poz. ...., które nie pobierały od powołanego żadnych wsparć, lub pobierały tylko wsparcia, które oczywiście nie wystarczały na utrzymanie, został oznaczony wymiar zasiłku na utrzymanie podług gospodarczych stosunków powołanego.
- e) Dla osoby, wymienionej pod Nr. poz. ...., został przyznany zasiłek na utrzymanie w podwójnym wymiarze.
- f) Dla osób wymienionych pod Nr. poz. .... został przyznany zasiłek na utrzymanie w najwyższym wymiarze 12 K.
- Poleca się ..... w ..... powyższy zasiłek na utrzymanie, o ile on już zapadł, natychmiast wypłacić, a dalszy zasiłek wypłacać w ratach półmiesięcznych z góry, zapadających dnia 1. i 16. każdego miesiąca, płatnych dnia ..... i ..... każdego miesiąca, a to do rąk ..... w ..... za okazaniem arkusza wypłaty i za nieostemplowanym potwierdzeniem odbioru, ewentualnie zapomocą przekazu pocztowego. Dotychczasowy zasiłek na utrzymanie w łącznej kwocie ..... K ..... h dziennie należy z dniem ..... 191.. zastanowić.

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Format papieru: 34 × 21 cm.

Pan $\frac{u}{i}$ .....

nie należy się zasiłek na utrzymanie, gdyż .....

Przeciw temu rozstrzygnięciu jest dopuszczalne odwołanie do $\frac{\text{krajowej komisji zasiłkowej w .....}}{\text{c. k. Ministerstwa obrony krajowej*)}}$,
które należy wnieść w ciągu 60 dni od dnia doręczenia tego rozstrzygnięcia do $\frac{\text{powiatowej*)}}{\text{krajowej*)}}$ komisji zasiłkowej
w ..... **)

Polecenie dla kancelaryi:

Należy wygotować: arkusz wypłaty, asygnatę kasową i $\frac{\text{dwa*)}}{\text{trzy*)}}$ zawiadomienia.

Arkusz wypłaty należy doręczyć odbiorcy wypłaty za receptem zwrotnym, asygnatę kasową należy przesłać do ..... Jeden równobrzmiący egzemplarz zawiadomienia złożyć do tutejszourzędowego katastru kartkowego *) należy wysłać do krajowej komisji zasiłkowej w ..... *), zaś drugi przesłać ..... w ....., a trzeci .....

....., dnia ..... 19..

Przewodniczący:

Wygotowano:

Skontrolowano:

Doręczono:

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

**) Każde rozstrzygnięcie należy zaopatrzyć w klauzulę odwołania.

Zawiadomienie

powiatowej*) komisji zasiłkowej w .....
 krajowej*)

Nr. ...., dotyczące zasiłku na utrzymanie osób, uprawnionych do roszczenia, z powodu powołania

Imię i nazwisko:		Rok urodzenia:	
Miejsce pobytu	Gmina:	Przynależność	Gmina:
	Powiat i kraj:		Powiat i kraj:

Począwszy od dnia ..... 19.. otrzymują dziennie

Nr. poz.	Imię i nazwisko osoby, uprawnionej do roszczenia	Stosunek pokrewieństwa z powołanym	Miejsce zamieszkania w czasie wstąpienia powołanego do wojska	Obecne miejsce zamieszkania	K	h
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
Razem dziennie..						

Odbiorca wypłaty:.....

Miejsce wypłaty:.....

Data rozstrzygnięcia i zawiadomienia:.....

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Format papieru: 17 × 21 cm.

Zasiłek na utrzymanie podług ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313.

Asygnata kasowa

Nr. . . . ., dotycząca zasiłku na utrzymanie osób, uprawnionych do roszczenia, z powodu powołania

Imię i nazwisko:		Rok urodzenia:	
Miejsce pobytu	Gmina:	Przynależność:	Gmina:
	Powiat i kraj:		Powiat i kraj:

Należy się począwszy od dnia . . . . . 19.. dziennie

Nr. poz.	Imię i nazwisko osób, uprawnionych do roszczenia	Stosunek pokrewieństwa z powołanym	Miejsce zamieszkania w czasie wstąpienia powołanego do wojska	Obcane miejsce zamieszkania	K	h
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
Razem dziennie..						

Poleca się . . . . . w . . . . . powyższy zasiłek na utrzymanie, o ile on już zapadł natychmiast wypłacić, a dalszy zasiłek wypłacać w ratach półmiesięcznych z góry, zapadających dnia 1. i 16. każdego miesiąca, płatnych dnia . . . . . i . . . . . każdego miesiąca a to do rąk . . . . . w . . . . . za okazaniem arkusza wypłaty i za nieostemplowanym potwierdzeniem odbioru, ewentualnie zapomocą przekazu pocztowego. Dotychczasowy zasiłek na utrzymanie w łącznej kwocie . . . . . K .. h dziennie należy z dniem . . . . . 191.. zastanowić.

Powiatowa*)
Krajowa*) komisja zasiłkowa

L. S.

. . . . ., dnia . . . . . 19..

Przewodniczący:

Formularze wedle wzorów IV. i V. należy tak wydrukować, aby wspólny tekst mógł być wypełniony przy pomocy kopiowania.

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Format papieru: 34 × 21 cm.

Wzór V.

Zasiłek na utrzymanie podług ustawy z dnia 27. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 313.

Arkusz wypłaty

Nr. ...., dotyczący zasiłku na utrzymanie osób, uprawnionych do roszczenia, z powodu powołania

Imię i nazwisko:		Rok urodzenia:	
Miejsce pobytu	Gmina:	Przynależność	Gmina:
	Powiat i kraj:		Powiat i kraj:

Należy się począwszy od dnia.....19.. dziennie.

Nr. poz.	Imię i nazwisko osób, uprawnionych do roszczenia	Stosunek pokrewieństwa z powołanym	Miejsce zamieszkania w czasie wstąpienia powołanego do wojska	Obecne miejsce zamieszkania	K	h
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
Razem dziennie..						

- a) Zasiłek na utrzymanie został przyznany dla osób, wymienionych pod Nr. poz..... w pełnym wymiarze.
- b) Zasiłek na utrzymanie został przyznany dla osób, wymienionych pod Nr. poz..... w wymiarze rzeczywistych wsparć (i z 50procentową podwyżką).
- c) Zasiłek na utrzymanie został przyznany dla osób, wymienionych pod Nr. poz..... w wymiarze sądownie ustalonych alimentów (i z 50procentową podwyżką).
- d) Dla uprawnionych do alimentacji osób, wymienionych pod Nr. poz....., które nie pobierały od powołanego żadnych wsparć, lub pobierały tylko wsparcia, które oczywiście nie wystarczały na utrzymanie, został oznaczony wymiar zasiłku na utrzymanie podług gospodarczych stosunków powołanego.
- e) Dla osoby, wymienionej pod Nr. poz..... został przyznany zasiłek na utrzymanie w podwójnym wymiarze.
- f) Dla osób, wymienionych pod Nr. poz....., został przyznany zasiłek na utrzymanie w najwyższym wymiarze 12 K.

Poleca się..... w..... powyższy zasiłek na utrzymanie, o ile on już zapadł, natychmiast wypłacić, a dalszy zasiłek wypłacać w ratach półmiesięcznych z góry, zapadających dnia 1. i 16. każdego miesiąca, płatnych dnia..... i..... każdego miesiąca, a to do rąk..... w..... za okazaniem arkusza wypłaty i za nieostemplowanym potwierdzeniem odbioru, ewentualnie zapomocą przekazu pocztowego. Dotychczasowy zasiłek na utrzymanie w łącznej kwocie.....K.....h dziennie należy z dniem..... 191.. zastanowić.

Pan^u .....

nie należy się zasiłek na utrzymanie, gdyż .....

Przeciw temu rozstrzygnięciu jest dopuszczalne odwołanie do krajowej komisji zasiłkowej w .....
 c. k. Ministerstwa obrony krajowej*),
 które należy wnieść w ciągu 60 dni od dnia doręczenia tego rozstrzygnięcia do powiatowej*) komisji zasiłkowej
 w .....**)

Powiatowa*)
Krajowa*) komisja zasiłkowa.

....., dnia ..... 19..

Przewodniczący:

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Formularze wedle wzoru IV. i V. należy tak wydrukować, aby wspólny tekst mógł być wypełniony przy pomocy kopiowania.

W razie zupełnego odmownego rozstrzygnięcia należy stronę 3. i 4. tego formularza odłączyć.

Zasilek na utrzymanie podług ustawy z dnia 27. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 313.

Nr. .... dnia ..... 19..

Zasilek na utrzymanie.

Zastanowienie.

Do Pana *)
Pani *) .....

w .....

Wypłatę na zasadzie asygnaty kasowej Nr. .... zastanawia się natychmiast z dniem .....
....., gdyż .....

Przeciw temu zastanowieniu jest dopuszczalnym odwołanie do krajowej komisji zasiłkowej w .....
c. k. Ministerstwa obrony krajowej*).

które należy wnieść w ciągu 60 dni od dnia doręczenia tego zarządzenia do powiatowej *)
krajowej *) komisji zasiłków

O tem uwiadamia się równocześnie:

1. C. k. krajową kasę skarbową w .....
2. C. k. kasę skarbową dla ..... dzielnicy we Wiedniu.
3. Miejski oddział kasy głównej ..... dla ..... dzielnicy we Wiedniu.
4. C. k. Urząd podatkowy w .....
5. Krajową komisję zasiłkową w .....
6. Magistrat wiedeński, Oddz. XVI.
7. C. k. Starostwo w .....
8. C. i k. austriacko-węgierskie poselstwo w .....
9. C. i k. austriacko-węgierski (generalny) konsul w .....

**Powiatowa *)
Krajowa *) komisja zasiłkowa**

....., dnia ..... 19..

Przewodniczący:

*) Nieodpowiednie należy skreślić

Format papieru: 34 x 21 cm.

Wzrost VII.

Kraj koronny .....
 Władza reprezentacyjna .....
 Zasitek na utrzymanie podług ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313.

Przeгляд obrotu

za miesiąc ..... 19 ..

Rubryka	O b r ó t		S u m a
	w miesiącu	w poprzednich miesiącach roku	
Zasitki na utrzymanie	1) K h	1) K h	
	2) K h	2) K h	
Inne wydatki	K h	K h	

..... dnia ..... 19 ..

1) Rubryka 1.: łączna suma zasiteków na utrzymanie.
 2) Rubryka 2.: zwroty zaliczek, zawarte w sumie, wykazanej w rubryce 1.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIV. — Wydana i rozestana dnia 15. sierpnia 1917.

Treść: (№ 338. i 339.) 338. Obwieszczenie, dotyczące ponownego przedłużenia koncesyjnego terminu do wybudowania i puszczenia w ruch pędzonej elektryczną siłą kolejki normalnotorowej ze stacyi Nussdorf kolei kahlenberskiej w XIX. dzielnicy gminy miasta Wiednia na wzniesienie Kahlenbergu. — **339.** Rozporządzenie, dotyczące powszechnego uregulowania konsumpcyi zboża i wytworów młynarskich.

338.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 8. sierpnia 1917,

dotyczące ponownego przedłużenia koncesyjnego terminu do wybudowania i puszczenia w ruch pędzonej elektryczną siłą kolejki normalnotorowej ze stacyi Nussdorf kolei kahlenberskiej w XIX. dzielnicy gminy miasta Wiednia na wzniesienie Kahlenbergu.

Termin do wybudowania i puszczenia w ruch pędzonej elektryczną siłą kolejki normalnotorowej ze stacyi Nussdorf kolei kahlenberskiej w XIX. dzielnicy gminy miasta Wiednia na wzniesienie Kahlenbergu, oznaczony w § 2. obwieszczenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 5. sierpnia 1912, Dz. u. p. Nr. 158, a przedłużony obwieszczeniem tego Ministerstwa z dnia 23. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 177, do dnia 4. sierpnia 1917, został przedłużony do dnia 4. sierpnia 1920.

Banhans wtr.

339.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 15. sierpnia 1917,

dotyczące powszechnego uregulowania konsumpcyi zboża i wytworów młynarskich.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

I. Dopuszczalne ilości konsumpcyi.

§ 1.

Na rok zbioru 1917/18 ustanawia się na głowę i na dzień poniżej podane ilości konsumpcyi:

a) dla przedsiębiorców gospodarstw rolnych dla wyżywienia własnej osoby i członków ich domu (gospodarstwa) łącznie z tymi robotnikami, tymi uprawnionymi do wymowy i tymi funkcjonaryuszami, którym tytułem wymowy lub wynagrodzenia należy się wolny wikt, wytwory młynarskie lub zboże na chleb, 300 g zboża,

b) dla osób tego rodzaju, fizycznie ciężko pracujących . . . . . 366 g zboża.

§ 2.

Dla pozostałej ludności wynosi dopuszczalna ilość konsumcyi:

- a) w ogólności . . . . . 200 g mąki,
 b) dla osób, fizycznie ciężko pracujących . . . . . 300 g mąki.

Przy pobieraniu chleba liczy się zamiast 5 g mąki 7 g chleba, o ile polityczna władza krajowa nie ustanowi innego stosunku.

Z powyższej ilości konsumcyi nie wolno pobierać więcej niż 1 kg mąki na 14 dni.

Dla dzieci aż do ukończonego 3. roku życia może być pobieraną dopuszczalna ilość konsumcyi na prośbę głowy gospodarstwa domowego, matki lub tego, kto ma obowiązek troszczenia się o dziecko, w całości lub w części w postaci odpowiedniej ilości grysiku pszennego lub owsianej mączki dziecięcej.

§ 3.

Dla zakładów leczniczych i dla innych zakładów, w których są dla wyżywienia szczególne stosunki miarodajne, może Urząd dla wyżywienia ludności lub za jego upoważnieniem polityczna władza krajowa zezwolić na ograniczone do najkonieczniejszej potrzeby dodatki do dopuszczalnych ilości konsumcyi.

Polityczna władza krajowa postanawia, pod jakimi warunkami będzie ciężko chorym osobom umożliwione pobieranie mąki lepszej jakości.

§ 4.

Urząd dla wyżywienia ludności jest uprawniony zniżyć czasowo dopuszczalne ilości konsumcyi (§§ 1. i 2.), jeżeli stan zapasów wymaga takiego zarządzenia.

Zniżenie ilości konsumcyi, zarządzone w myśl poprzedniego ustępu, nie ma jednak zastosowania do żniwiarzy i do takich osób, które spełniają trwale wśród szczególniejszych warunków najcięższą fizyczną pracę (najciężej pracujących robotników) w przedsiębiorstwach kopalnianych, kolejowych lub przemysłowych.

II. Dodatki w środkach żywności.

§ 5.

Urząd dla wyżywienia ludności może we wszystkich lub w poszczególnych obszarach administracyjnych ustanowić przy szczególnem uwzględnieniu ciężko pracujących robotników i osób o najniższych dochodach dodatki w środkach żywności do dopuszczalnych ilości konsumcyi, których wymiar nie może przekraczać ilości $\frac{1}{4}$ kg

na głowę i tydzień. Za środki żywności w myśl tego rozporządzenia uważa się: grysik, pęczak, ryż owsiany i wyroby z ciasta.

§ 6.

We większych miastach i w miejscowościach przemysłowych należą się ciężarnym i karmiącym kobietom dodatki do dopuszczalnych ilości konsumcyi w wymiarze $\frac{1}{2}$ kg na tydzień, a mianowicie tym pierwszym począwszy od 3. miesiąca ciąży, a tym ostatnim aż do ukończonego 10. miesiąca życia dziecka. W czasie trwania tego udogodnienia odpada pobór dodatków rodzaju, wymienionego w § 5.

III. Karty wykazowe.

§ 7.

Chleb i mąkę można z reguły wydawać tylko na urzędowe karty wykazowe na konsumcyę chleba i mąki (karty chlebowe i mączne).

W gminach, w których szczególniejsze warunki stoją na przeszkodzie zaprowadzeniu kart chlebowych i mącznych, ma wydać polityczna władza krajowa inne zarządzenia celem zapobieżenia poborowi chleba i mąki, przekraczającemu dopuszczalną ilość konsumcyi. Ustala ona następnie warunki, pod którymi może mieć miejsce wypiekanie u piekarzy ciasta chlebowego, przyrządzonego przez kogo innego.

Polityczna władza krajowa, a za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa ma także postanowić, pod jakimi warunkami wolno przedsiębiorstwom, przerabiającym wyroby mączne lub podającym potrawy, mączne produkty lub chleb pobierać, je przerabiać lub gościom podawać.

§ 8.

Karty chlebowe i mączne, wydane w obszarze administracyjnym pewnej politycznej władzy krajowej, są ważne we wszystkich gminach tego obszaru administracyjnego. Polityczna władza krajowa jest jednak bez ujmy dla tego postanowienia upoważnioną wydawać ograniczające postanowienia odnośnie do ważności kart chlebowych i mącznych w tych gminach, w których nastąpiło odrębne uregulowanie (rejonowanie), poboru chleba i mąki.

Polityczna władza krajowa może także uznać w drodze rozporządzenia ważność kart wykazowych, zaprowadzonych w innym obszarze administracyjnym, a to w szczególności dla gmin na granicy kraju.

§ 9.

Bliższe postanowienia o urządzeniu i wydawaniu kart wykazowych wydaje polityczna władza krajowa.

Wydawanie kart wykazowych może być uczynione zawisłem od oświadczenia, że zapasy w zbożu i mące w jednym domu (gospodarstwie) nie przekraczają pewnej oznaczonej ilości.

§ 10.

Ci podróżni, którzy jako zaspakający sami swoje potrzeby nie posiadają kart wykazowych, oraz ci podróżni, którzy przyjeżdżają z takiego obszaru, w którym niema kart wykazowych, i tacy, którzy udają się do jakiegoś obszaru, w którym albo nie są zaprowadzone karty wykazowe, albo zamiejscowe karty wykazowe nie posiadają ważności, mają być zaopatrzeni w odrębny wykaz (wykaz podróżny), upoważniający do poboru 200 g mąki dziennie w miejscu tymczasowego pobytu.

Wystawienie wykazu podróżnego, opiewającego na dzień kalendarzowy, następuje w miejscu tymczasowego pobytu za okazaniem urzędowego potwierdzenia co do skutecznego wymeldowania i zastanowienia poboru chleba i mąki w miejscu stałego pobytu. Jeżeli w miejscu stałego pobytu podróżnego istnieją karty wykazowe, to należy je przy wymeldowaniu ściągnąć.

§ 11.

Środki żywności, wymienione w § 5., wolno wydawać tylko na szczególną urzędową kartę wykazową, którą się zaprowadza pod nazwą „karta na środki żywności“. Do karty na środki żywności i do jej urządzenia mają postanowienia §§ 7.—9. analogiczne zastosowanie.

§ 12.

Kto zawodowo przerabia wyroby młynarskie, kto oddaje odpłatnie chleb lub wyroby młynarskie trzecim osobom albo podaje potrawy, ten ma prowadzić zapisek, którego wzór przepisuje polityczna władza krajowa.

IV. Ogólne postanowienia.

§ 13.

Każdy jest obowiązany na wezwanie politycznej władzy powiatowej współdziałać przy

uregulowaniu konsumcyi według wskazówek tej władzy lub urzędu przez nią wyznaczonego. Dla osób pozostających w publicznej służbie potrzeba do tego współdziałania zezwolenia ich władzy służbowej.

Ci mężowie zaufania mają postępować bez względu na osobę i wedle najlepszej wiedzy i sumienia, utrzymywać w tajemnicy wszystkie prywatne lub zawodowe tajemnice, dochodzące przy tej sposobności do ich wiadomości, a o ile nie są publicznymi urzędnikami ślubować dopełnienia tych obowiązków.

Urząd męża zaufania jest urzędem honorowym.

Uwolnienie od zamianowania mężem zaufania może nastąpić tylko z ważnych powodów.

Przepis § 33., punkt 4. i 5., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 235, należy stosować do tych mężów zaufania.

§ 14.

Przekroczenia tego rozporządzenia lub przepisów, wydanych na jego podstawie, będą karane, o ile czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, grzywną do 2000 koron, albo aresztem do 3 miesięcy, a przy obciążających okolicznościach grzywną do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

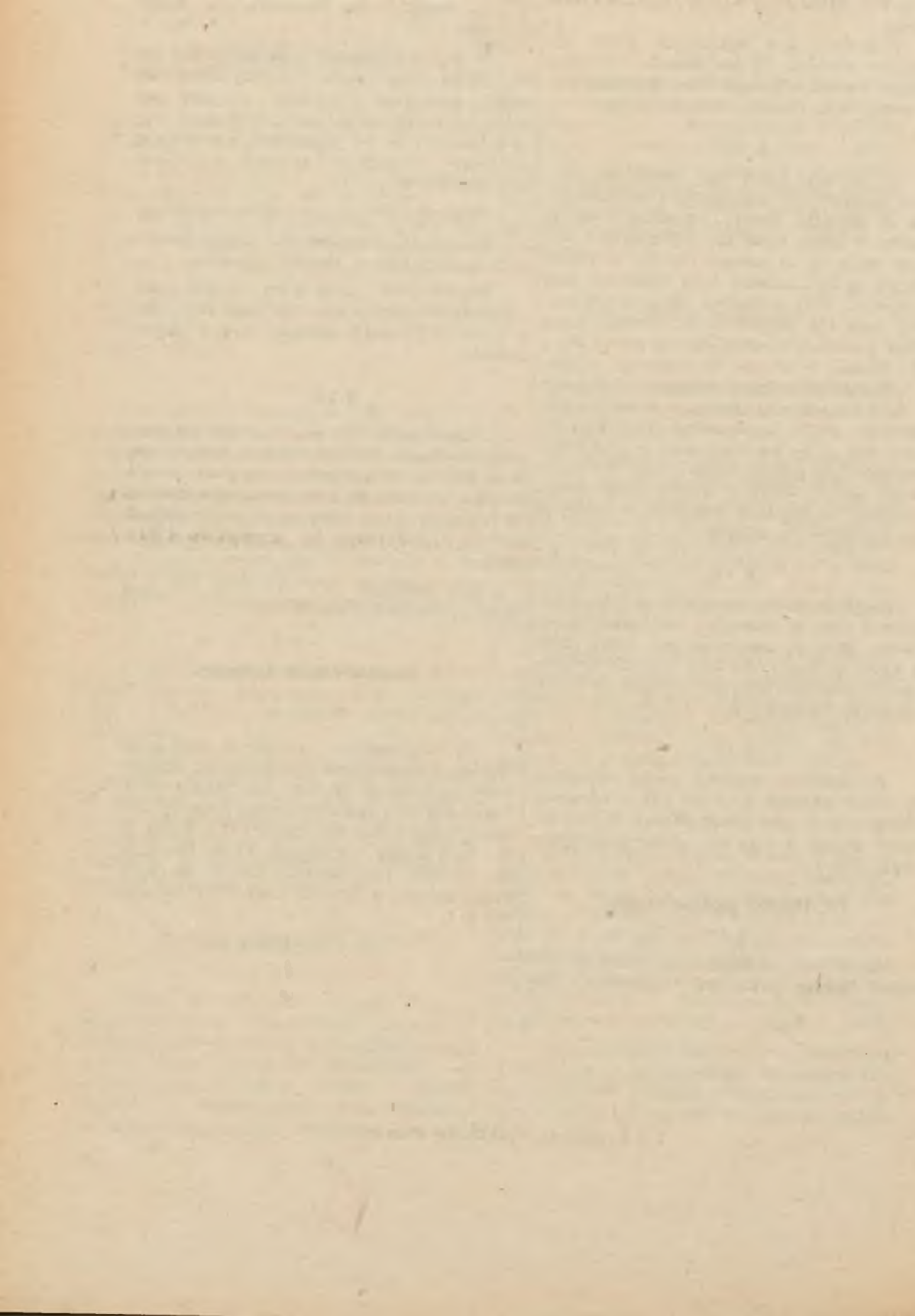
Przy zasądzeniu może być także orzeczoną utrata uprawnienia przemysłowego.

V. Postanowienia końcowe.

§ 15.

To rozporządzenie wchodzi w życie z początkiem nowego okresu konsumcyjnego, następującego bezpośrednio po dniu 16. sierpnia 1917. Z tą chwilą tracą moc obowiązującą rozporządzenia ministerjalne z dnia 26. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 75, i z dnia 15. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 15, oraz rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 12. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 214.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLV. — Wydana i rozesłana dnia 15. sierpnia 1917.

Treść: *N* 340. Traktat państwowy, zawarty między austriacko-węgierską Monarchią i Szwajcaryą, dotyczący uwierzytelniania dokumentów, wystawionych lub uwierzytelnionych przez publiczne władze Austrii lub Szwajcaryi.

340.

Traktat państwowy z dnia 21. sierpnia 1916,

zawarty między austriacko-węgierską Monarchią i Szwajcaryą, dotyczący uwierzytelniania dokumentów, wystawionych lub uwierzytelnionych przez publiczne władze Austrii lub Szwajcaryi.

(Podpisany w Bernie dnia 21. sierpnia 1916, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość dnia 1. kwietnia 1917, dokumenty ratyfikacyjne wymienione w Bernie dnia 30. maja 1917.)

Nos Carolus Primus,

divina favente clementia

Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et
Apostolicus Rex Hungariae huius nominis
quartus,

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentariis defunctae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis Francisci Josephi Primi atque ab illo Helvetiae foederatae, praevis collatis consiliis mutisque deliberationibus, de faciliore inter Austriam et Hel-

vetiam documentorum probatione conventio specialis die vicesimo primo mensis Augusti anni millesimi nongentesimi decimi sexti Bernae inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Apostolski Król węgierski

i

Rada związkowa szwajcarskiego związku,

kierowani pragnieniem wprowadzenia we wzajemnych stosunkach między Austrią i Szwajcaryą ułatwień co do uwierzytelniania dokumentów, wystawionych lub uwierzytelnionych przez publiczne władze Austrii lub Szwajcarii, postanowili zawrzeć w tym celu osobny traktat i zamianowali swymi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Apostolski Król węgierski

Pana Maksymiliana barona Gagern, Jego Cesarskiej Mości tajnego Radcę, nadzwyczajnego posła i upoważnionego Ministra przy związku szwajcarskim, posiadacza wielkiego krzyża cesarskiego austriackiego orderu Franciszka Józefa i

Pana Dra. Gustawa Walkera, radcę ministeryjnego w c. k. Ministerstwie sprawiedliwości, zwyczajnego publicznego profesora c. k. uniwersytetu we Wiedniu, kawalera cesarskiego austriackiego orderu Franciszka Józefa

i

Rada związkowa szwajcarskiego związku,

Pana radcę związku Dra. Artura Hoffmanna, naczelnika szwajcarskiego politycznego departamentu,

którzy po stwierdzeniu, że ich pełnomocnictwa są w dobry i należyty sposób wystawione, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł 1.

Austriackie dokumenty nie potrzebują do użytku w Szwajcarii a szwajcarskie dokumenty nie potrzebują do użytku w Austrii żadnego dalszego uwierzytelnienia, jeżeli zostały przez jakiś sąd spisane, wystawione lub uwierzytelnione i są zaopatrzone w pieczęć lub stempel sądu.

Artykuł 2.

Austriackie dokumenty nie potrzebują do użytku w Szwajcarii a szwajcarskie dokumenty nie potrzebują do użytku w Austrii żadnego dalszego uwierzytelnienia, jeżeli zostały spisane, wystawione lub uwierzytelnione przez jedną z najwyższych lub wyższych władz administracyjnych, przytoczonych w dołączonym spisie i jeżeli są zaopatrzone w pieczęć lub stempel władzy administracyjnej.

Ten spis może być za obopólnem porozumieniem każdej chwili w drodze administracyjnej przez ogłoszenie zmienionym lub uzupełnionym.

Artykuł 3.

Dla dokumentów, które zostaną wystawione w powiatach granicznych przez władze skarbowe pierwszej instancji, przez urzędy dochodów skarbowych i przez urzędy lasowe, nie jest potrzebnem żadne dalsze uwierzytelnienie, jeżeli te dokumenty są zaopatrzone w podpis właściwego urzędnika i w pieczęć lub stempel urzędu.

Artykuł 4.

Przez niniejszy traktat nie narusza się ułatwień, przyznanych na podstawie szczególnych umów zwłaszcza dla ruchu handlowego i dla postępowania cłowego.

Artykuł 5.

Niniejszy traktat ma być ratyfikowanym, a dokumenty ratyfikacyjne mają być wymienione w Bernie.

Traktat ten wchodzi w życie w dwa miesiące po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych i ma po wypowiedzeniu, które jest każdego czasu dopuszczalnem, pozostać jeszcze przez trzy miesiące w mocy.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy niniejszy traktat w podwójnem wygotowaniu i zaopatrzyli w swe pieczęcie.

Działo się w Bernie, dnia 21. sierpnia 1916.

(L. S.) Gagern wlr.

Hoffmann wlr. (L. S.)

(L. S.) Walker wlr.

Nos visis et perpensis conventionis huius stipulationibus, illas omnes et singulas pro Austria ratas hisce confirmatasque habere profiteamur ac declaramus, verbo Nostro promittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur in castro Laxenburg die primo mensis Aprilis anno Domini millesimo nongentesimo decimo septimo, Regnorum Nostrorum primo.

Carolus m. p.

Ottocarus Comes **Czernin** m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Eques **Peter de Thyllnreuth** m. p.

Caes. et Reg. Consul Generalis.

Spis

najwyższych i wyższych władz administracyjnych, których podpis nie potrzebuje stosownie do artykułu 2. traktatu, dotyczącego uwierzytelniania, żadnego dalszego uwierzytelnienia.

a) Dla austriackich dokumentów:

1. C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Jemu podlegają:

c. k. polityczne władze krajowe (Namiestnictwa, Rządy krajowe),
prezydya c. k. Dyrekcji policyi.

2. C. k. Ministerstwo skarbu.

Jemu podlegają:

c. k. krajowe Dyrekcje skarbu,
c. k. Dyrekcje skarbu,
c. k. Prokuratorye skarbu.

3. C. k. Ministerstwo sprawiedliwości.

Jemu podlegają:

c. k. generalna Prokuratorya,
c. k. Nadprokuratorye państwa.

4. C. k. Ministerstwo wyznań i oświaty.

5. C. k. Ministerstwo handlu.

Jemu podlega:

c. k. Władza morska w Tryeście.

6. C. k. Ministerstwo kolei żelaznych.

7. C. k. Ministerstwo rolnictwa.

8. C. k. Ministerstwo robót publicznych.

Jemu podlega:

c. k. Urząd patentowy we Wiedniu.

9. C. k. Ministerstwo obrony krajowej.

Jemu podlegają:

c. k. Komendy obrony krajowej,

Ten traktat ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 21. lipca 1917.

Seidler wlr.

Ćwikliński wlr.

Banhans wlr.

Homann wlr.

Wimmer wlr.

c. k. Komenda obrony krajowej w Insbruku,
c. k. krajowe Komendy żandarmeryi.

b) Dla szwajcarskich dokumentów:

A. Władza związku.

Kancelarya związkowa.

B. Władze kantonowe.

Kanton Zurych: Kancelarya państwowa.

Kanton Berno: Kancelarya państwowa.

Kanton Lucerna: Kancelarya państwowa.

Kanton Uri: Kancelarya stanowa.

Kanton Szwyc: Kancelarya kantonowa.

Kanton Unterwalden ob dem Wald: Kancelarya państwowa.

Kanton Unterwalden nid dem Wald: Kancelarya stanowa.

Kanton Glarus: Kancelarya rządowa.

Kanton Zug: Kancelarya kantonowa.

Kanton Fryburg: La Chancellerie d'Etat.

Kanton Soloturna: Kancelarya państwowa.

Kanton Bazyleja miasto: Kancelarya państwowa.

Kanton Bazyleja kraj: Kancelarya krajowa.

Kanton Szafusa: Kancelarya państwowa.

Kanton Appenzell A. Rh.: Kancelarya kantonowa.

Kanton Appenzell I. Rh.: Urzędnik krajowy

i Komisya stanowa.

Kanton St. Gallen: Kancelarya państwowa.

Kanton Graubünden: Kancelarya stanowa.

Kanton Aargau: Kancelarya państwowa.

Kanton Thurgau: Kancelarya państwowa.

Kanton Tessin: La Chancellerie di Stato.

Kanton Waadt: La Chancellerie du Conseil d'Etat.

Kanton Wallis: La Chancellerie d'Etat.

Kanton Neuenburg: La Chancellerie d'Etat.

Kanton Genewa: La Chancellerie d'Etat.

Toggenburg wlr.

Mataja wlr.

Schauer wlr.

Ertl wlr.

Czapp wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLVI. — Wydana i rozestana dnia 19. sierpnia 1917.

Treść: (M^o 341. i 342.) 341. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia maku. — 342. Rozporządzenie, dotyczące zakazu używania miodu pszczelnego, owoców, wytworów owocowych i pozostałości z owoców do produkcji piwa.

341.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i z Kierownikami innych interesowanych Ministerstw z dnia 16. sierpnia 1917,

dotyczące zajęcia maku.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Zapasy maku, znajdujące się w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie na obszarze tutejszokrajowym, oraz tutejszokrajowy zbiór maku z roku 1917 zajmuje się na rzecz państwa. To zajęcie ma miejsce odnośnie do istniejących zapasów natychmiast, odnośnie do tegorocznego zbioru w chwili zebrania maku.

Wyjętymi z pod tego zajęcia są:

- a) zapasy własnej krescencyi, znajdujące się w posiadaniu producenta, które nie przekraczają ilości 5 kg,
- b) zapasy, znajdujące się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

Zapasów wymienionych pod a) nie wolno jednakże sprzedawać.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętych towarów nie wolno ani zużyć, przerobić, spożyć lub użyć jako karmy, ani dobrowolnie lub przymusowo sprzedać, ani też kupić, o ile nie zostaną wydane odmienne zarządzenia w tem rozporządzeniu albo w drodze szczególnych zarządzeń Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.¹⁾

Umowy o kupno lub dostawę maku, nie dopełnione jeszcze przed wejściem tego rozporządzenia w życie są bezskuteczne, o ile sprzeczają się przepisom tego rozporządzenia.

Żądania dopełnienia lub zwrotu szkody z powodu niedopełnienia nie można podnosić.

Pretensje z powodu niedopełnienia, które powstały przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej tego rozporządzenia, pozostają nic naruszone; jednakże wolno kupującemu domagać się tylko zwrotu szkody, a nie dopełnienia.

§ 3.

Do objęcia zajętych towarów jest przewidziane Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów we Wiedniu, I, Seitzergasse 1. Obowiązane jest ono do zakupienia i do jaknajrychlejszego odbioru zajętych towarów.

§ 4.

Cena objęcia wynosi 200 K za 100 kg maku netto, loco stacya kolejowa, leżąca najbliżej miejsca składu zapasów, we workach kupującego.

Cena ta rozumie się za towar zdrowy, suchy, oczyszczony odpowiednio do zwyczajów handlowych i nie stęchły (odpowiadający zwyczajom handlowym). Zapłata w gotówce następuje za okazaniem urzędowego kolejowego poświadczenia nadania (duplikatu listu przewozowego).

Jeżeli co do ceny towaru, który nie odpowiada powyższym wymogom, nie dojdzie do porozumienia między stronami, zostanie ona oznaczoną w granicach ceny objęcia przez sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się towar, w obecności stron, w postępowaniu niespornem, po przesłuchaniu znawców. W tym przypadku ma Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów zapłacić narazie w gotówce ofiarowaną przez się cenę przy objęciu. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego może być zaczepione w ciągu ośmiu dni w drodze rekursu. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile kosztu postępowania mają być zwrócone przez jedną ze stron albo rozdzielone między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Postępowanie sądowe nie odracza obowiązku dostawy.

§ 5.

Posiadacz zajętego towaru jest obowiązany sprzedać go Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów po ustalonych cenach i pod ustalonymi warunkami (§ 4.). Następnie jest on obowiązany przesłać Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów na żądanie jedną lub więcej przeciętnych próbek celem zbadania towaru. W końcu jest on obowiązany aż do chwili objęcia przechowywać towar, jak się należy, oraz troskliwie z nim się obchodzić.

Wydobycie nasion maku ma nastąpić najpóźniej do 15. stycznia 1918.

O zapasach istniejących już w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie mają ich posiadacze donieść Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów najpóźniej w ciągu 14 dni po tym terminie, a o zapasach pochodzących ze zbioru roku 1917 najpóźniej w ciągu 8 dni po ich zebraniu, podając ilość i miejsce składu.

§ 6.

Skutki zajęcia ustają:

1. z chwilą oddania zapasów Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów,
2. z chwilą przymusowego odebrania.

§ 7.

Posyłki maku mogą być przyjęte do transportu przez koleje żelazne, przedsiębiorstwa żeglugi pa-

rowej i przez zakłady pocztowe tylko wówczas, gdy do dokumentów przewozowych dołączony jest dla każdej posyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów według dołączonego wzoru.

Dla posyłek zarządu wojskowego, dla posyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny oraz dla posyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie były już do transportu odstawione, niepotrzeba takich poświadczeń transportowych.

§ 8.

Jeżeli się posiadacz wzbrania sprzedać swe zajęte zapasy maku Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów, wówczas ma orzec polityczna władza I. instancji, w której okręgu znajdują się zapasy, o obowiązku wydania zapasów i zarządzić w razie potrzeby ich przymusowe odebranie na koszt posiadacza.

Orzeczenie ma skutek przeciw każdemu, komu przysługują prawa do tych zapasów.

§ 9.

Przy przymusowym odbiorze zapasów należy potrącić od ceny objęcia 10 procent. Jeżeli posiadacz lub jego miejsce pobytu nie są znane lub jeżeli cena ma służyć na zaspokojenie pretensji trzecich osób z praw rzeczowych, wówczas należy cenę złożyć w sądzie.

Zapasy, odebrane przymusowo, mają być przez ostatniego ich posiadacza bezpłatnie przechowane i jak należy utrzymane aż do odtransportowania.

§ 10.

Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów ma kupione przez się zajęte zapasy maku przydzielać do przerobienia tym producentom oleju, których oznaczy jej Wojenny Związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Rozdział uzyskanego oleju makowego między konsumentów oraz ustanowienie ceny, po której ma Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów sprzedawać im olej makowy, uskutecznia Wojenny Związek przemysłu olejnego i tłuszczowego po zatwierdzeniu przez Ministerstwo handlu (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministerialnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94).

Makuchy ma odstawiać Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów do Centrali dla środków pastewnych po cenie, która będzie oznaczoną przez Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

Centrala dla środków pastewnych ma tym rolnikom, którzy na podstawie obwieszczenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 8. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 50, zobowiązali się w drodze dobrowolnego zgłoszenia się do uprawy maku, oddać do dyspozycji 25 kg makuchów po cenie 40 K za 100 kg od każdych 100 kg dostawionego maku na pokrycie zapotrzebowania ich gospodarstwa.

§ 11.

Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów i tłuszczów jest obowiązane zatrzymać z zakupionej łącznej ilości maku aż do 30. kwietnia 1918 najmniej 1000 cetnarów metrycznych celem ewentualnego użycia na nasienie.

Prośby o wydanie nasienia należy wnosić przy podaniu potrzebnych ilości i wymiaru uprawnej powierzchni w odpowiednim czasie do Wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego we Wiedniu, I., Seitzergasse Nr. 1. Jeżeli prośba zostanie wniesioną jeszcze przed objęciem zajętych zapasów przez Tow. akc. Centrali dla olejów i tłuszczów wówczas ma Wojenny Związek prze-

mysłu olejnego i tłuszczowego pozostawić proszącemu odpowiednią ilość nasienia z jego własnych zapasów.

§ 12.

Przekroczenia tego rozporządzenia oraz każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań w niem ustalonych będą o ile te czyny nie podlegają surowszej karze, karane przez polityczną władzę grzywną do 20.000 K albo aresztem do 6 miesięcy. Kary te mogą być także obok siebie orzeczone. Ponadto może być orzeczoną konfiskata zapasów maku, do których odnosi się czyn karygodny i, jeżeli przekroczenie miało miejsce przy wykonywaniu przemysłu, utrata upoważnienia przemysłowego.

§ 13.

To rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej w dniu jego ogłoszenia.

Toggenburg wtr.

Banhans wtr.

Ertl wtr.

Mataja wtr.

Schauer wtr.

Poświadczenie przewozowe dla maku.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... jest upoważniony do przewozu
..... ky maku,

a mianowicie w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją, parowcem lub pocztą) pod adresem $\frac{\text{pana}}{\text{pani}}$ (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy)
.....

Wiedeń, dnia ..... 191 .....

**Tow. akc. austriackiej Centrali dla olejów
i tłuszczów**

To poświadczenie należy trwale przytwierdzić do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozowym.
Poświadczenie winno być przez stację przeznaczenia ściągnięte.

342.

**Rozporządzenie Urzędu dla wy-
żywienia ludności z dnia 17. sier-
pnia 1917,**

**dotyczące zakazu używania miodu pszczelnego,
owoców, wytworów owocowych i pozostałości
z owoców do produkcji piwa.**

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917,
Dz. n. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

Zakazuje się używania miodu pszczelnego,
następnie owoców i wytworów owocowych do
produkcji piwa.

§ 2.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane
przez polityczną władzę powiatową karami pie-
niężnymi do 20.000 koron lub aresztem do
6 miesięcy.

W razie ukarania może być orzeczoną także
utrata uprawnienia przemysłowego na zawsze lub
na czas ograniczony.

Także może być w orzeczeniu karnem orze-
czoną konfiskata przedmiotów, do których odnosi
się czyn karygodny, na rzecz państwa.

§ 3.

To rozporządzenie nabiera mocy obowiąz-
ującej 3. dnia po jego ogłoszeniu.

Höfer wir.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLVII. — Wydana i rozesłana dnia 21. sierpnia 1917.

Treść: M 343. Rozporządzenie. dotyczące obrotu rybami, żyjącymi w słodkich wodach.

343.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 16. sierpnia 1917,

dotyczące obrotu rybami, żyjącymi w słodkich wodach.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307., i postanowień § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383. zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przy sprzedaży przytoczonych poniżej ryb, żyjących w słodkich wodach, pochodzących z Austrii, przez właściciela stawu przy grobli stawowej nie wolno przekraczać następujących cen maksymalnych:

1. za karpie za 1 q	K 520.—
2. za liny za 1 q	K 520.—
3. za szczupaki za 1 q	K 550.—

§ 2.

Przy sprzedaży ze zbiornika nie wolno w czasie od 1. sierpnia do 15. grudnia przekraczać następujących cen maksymalnych:

A. Przy sprzedaży w ilościach ponad 50 kg

1. za karpie za 1 q	K 540.—
2. za liny za 1 q	K 540.—
3. za szczupaki za 1 q	K 570.—

B. Przy sprzedaży wprost konsumentom w ilościach do 50 kg:

1. za karpie za 1 kg	K 5·60
2. za liny za 1 kg	K 5·60
3. za szczupaki za 1 kg	K 5·90

Od 16. grudnia do kwietnia mają miejsce podwyższenia cen maksymalnych przy sprzedaży ze zbiornika, które wynoszą po 10 K za każdy cały miesiąc, a zatem w drugiej połowie grudnia i w styczniu 10 K, w lutym 20 K, w marcu 30 K, a w kwietniu 40 K za cetnar metryczny. Cena kwietniowa pozostaje następnie w mocy do lipca włącznie.

§ 3.

Dla sprzedaży ryb, oznaczonych w § 1. rodzajów, w ilościach aż do 50 kg przez handlarza w miejscu konsumpcji mają polityczne władze krajowe ustanowić ceny maksymalne, dla których najwyższą granicę w czasie od 1. sierpnia do 15. grudnia ma stanowić dodatek w wysokości 2 K za kilogram do cen, ustanowionych w § 1., a do których w czasie od 16. grudnia do kwietnia, względnie do lipca przychodzą jeszcze dodatki po myśli ostatniego ustępu § 2.

§ 4.

Przy drobnej sprzedaży płotek (w ilościach do 50 kg) w miejscu konsumpcji konsumentom nie wolno przekraczać następujących cen maksymalnych:

A. Jeżeli te ryby przedstawiają odpadki gospodarki stawowej, za kilogram . . . . K 2.—

B. Jeżeli one pochodzą z rzek lub jezior, gdzie stanowią przedmiot specjalnego rybołówstwa:

1. za zwyczajne plotki za kilogram . K 3.—

2. za kiełbie, brzanki, barweny i maryny o wadze poszczególniej sztuki ponad $\frac{1}{2}$ kg za kilogram K 4-50.

§ 5.

Urząd dla żywienia ludności może na wniosek politycznej władzy krajowej zezwolić dla poszczególnych obszarów administracyjnych z uwagi na specjalne stosunki na dodatki do cen, ustanowionych w §§ 1., 2. i 4. tego rozporządzenia, za ryby, które będą konsumowane w dotyczącym obszarze administracyjnym lub dostawiane do innych obszarów administracyjnych na miejsce odbioru, wyznaczone przez Urząd dla żywienia ludności.

§ 6.

Narybka karpi, to znaczy sztuk poniżej $\frac{1}{3}$ kg. nie wolno oddawać do konsumpcji.

§ 7.

Każdy posiadacz stawu, który rozporządza odpowiednimi zbiornikami i nie sprzedaje wprost przy grobli stawowej, jest obowiązany przeprowadzić w odpowiednim czasie poków ryb w swych stawach i o wyniku połowu odnośnie do karpi, linów i szczupaków bezzwłocznie donieść politycznej władzy powiatowej, przy podaniu gatunku i ilości uzyskanych ryb.

§ 8.

Urząd dla żywienia ludności może zlecić uprawnionym do rybołówstwa, by stosowną część karpi, linów i szczupaków, uzyskanych ze swych wód rybnych, dostawili pewnym bliżej oznaczonym gminom lub innym wyraźnie nazwanym odbiorcom.

§ 9.

Odbiorca, przydzielony zarządzeniem Urzędu dla żywienia ludności uprawnionym do rybołówstwa, jest obowiązany do odbioru dostarczonych ryb i do zapłaty za nie po cenach ustanowionych w §§ 1. i 2. tego rozporządzenia.

§ 10.

Przesyłki ryb, żyjących w słodkich wodach, do jakiegoś miejsca przeznaczenia, leżącego poza obszarem administracyjnym politycznej władzy krajowej, mogą być tylko wtedy przyjmowane do transportu przez koleje lub przez przedsiębiorstwa żeglugi parowej, jeżeli do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki dodanem jest poświadczenie transportu, wystawione przez polityczną władzę I. instancyi wedle formularza, przepisanego w dodatku.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier oraz z Bośni i Hercegowiny nie są potrzebne takie poświadczenia transportowe.

§ 11.

Przesyłki ryb, wyeksperymentowane wbrew przepisowi § 10. tego rozporządzenia, mogą być uznane przez polityczną władzę powiatową za przepaść na rzecz zaopatrzenia ludności.

§ 12.

Jeśli uprawniony do rybołówstwa zaniedba połowu ryb i doniesienia o wyniku połowu, przepisanych w § 7., lub jeśli wzbrania się zadośćuczynić wydanemu zleceniu dostarczenia ryb odbiorcy, który mu został przydzielony, to ma władza polityczna I. instancyi — bez ujmy dla następstw karnych, przewidzianych w § 13. — zarządzić przymusowy odbiór i spowodować wysyłkę do przydzielonego odbiorcy.

Karygodność posiadacza rybołówstwa gaśnie, jeżeli przeprowadzenie połowu ryb w odpowiednim czasie stało się dlań wskutek zdarzeń elementarnych lub przez inne niezawinione przeszkody niemożliwym.

§ 13.

Przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na tegoż podstawie przepisów tudzież każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, ustanowionych w tem rozporządzeniu, będą karane przez polityczną władzę I. instancyi, o ile czyn nie podlega surowszej karze, grzywnami do 5000 K lub aresztem do 6 tygodni.

§ 14.

To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

W tym samym dniu traci moc obowiązującą rozporządzenie ministerjalne z dnia 19. października 1916, Dz. u. p. Nr. 365, dotyczące uregulowania obrotu rybami, żyjącymi w słodkich wodach.

Poświadczenie transportowe dla ryb, żyjących w słodkich wodach.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w (miejsowości) ..... jest uprawniony do przewozu

..... kg ..... (rodzaj towaru)

w czasie od ..... do ..... 191 ..

z (nazwa stacji wysyłki) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub parowcem) pod adresem (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
(Miejsce i data wystawienia.)

.....
(Podpis urzędowy.)

To poświadczenie należy trwale przyczepić do dokumentu przewozowego
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozowym.
Poświadczenie winno być przez stację przeznaczenia ściągnięte.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CXLVIII. — Wydana i rozestana dnia 23. sierpnia 1917.

Treść: (M 344. i 345.) 344. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie z dnia 10. lipca 1917, w sprawie ustanowienia najwyższych cen za świeże ogórki. — 345. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 23. grudnia 1915, w sprawie zajęcia wszelkiego rodzaju gliceryny, wód glicerynowych i ługów spodnich do wyrabiania mydła.

344.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 20. sierpnia 1917,

którem zmienia się rozporządzenie z dnia 10. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 287, w sprawie ustanowienia najwyższych cen za świeże ogórki.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się:

Artykuł I.

§ 5. rozporządzenia z dnia 10. lipca 1917 Dz. u. p. Nr. 287, traci moc obowiązującą.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Höfer wlr.

345.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. sierpnia 1917,

którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 23. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 386, w sprawie zajęcia wszelkiego rodzaju gliceryny, wód glicerynowych i ługów spodnich do wyrabiania mydła.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

§§ 7. i 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 386. w sprawie zajęcia wszelkiego rodzaju gliceryny, wód glicerynowych i ługów spodnich do wyrabiania mydła zmienia się w sposób następujący i mają one opiewać, jak następuje:

§ 7.

Ceny objęcia wynoszą w koronach:

1. za

surową glicerynę saponifikacyjną o 28° Bé.

O zawartości popiołu	do 0·50%	od 0·51% do 1·00%	od 1·01% do 1·50%	od 1·51% do 2·00%
Za każdy 1 kg czystej gliceryny w 100 kg surowej gliceryny .	3·91	3·86	3·79	3·70

2. za

surową glicerynę acidyfikacyjną o 28° Bé.

O zawartości popiołu	do 0·50%	od 0·51% do 1·00%	od 1·01% do 1·50%	od 1·51% do 2·00%
Za każdy 1 kg czystej gliceryny w 100 kg surowej gliceryny .	3·81	3·75	3·69	3·60

3. za

surową glicerynę w ługach spodnich, zawierającą co najmniej 78% gliceryny czystej.

O zawartości popiołu	do 9·00%	od 9·01% do 10·00%	od 10·01% do 11·00%	od 11·01% do 12·00%	od 12·01% do 13·00%
Za każdy 1 kg czystej gliceryny w 100 kg surowej gliceryny . .	3·53	3·48	3·32	3·15	2·96

Ceny za surową glicerynę, nieodpowiadającą wymienionym pod 1. do 3. jakościami, pozostawia się dowolnej umowie między austriacką Centralą dla olei i tłuszczów a sprzedającym. W razie niedojścia umowy do skutku, oznacza cenę objęcia Minister handlu.

4. za 100 kg

gliceryny dynamitowej

K 450—.

Gliceryna dynamitowa musi odpowiadać następującym wymogom:

a) Ciężar gatunkowy przy 15° C — oznaczony areometrem lub pycnometrem — winien wynosić co najmniej 1·260.

b) Na zawartość chloru, który obliczony jako chlorek sodu (NaCl) nie powinien wynosić więcej jak 0·04%, bada się glicerynę w ten sposób:

1. 10 cm³ gliceryny rozcieńcza się taką samą ilością wody i roczyn ten z dodatkiem kwasu azotowego i azotanu srebrowego powinien co najwyżej słabo opalizować, lecz w żadnym razie nie wykazywać osadu.

2. Gdy spali się 50—60 g gliceryny, pozostały węgiel wyluguje się wodą i oznaczy się w przesączu chlor, to ten ostatni obliczony na chlorek sodu (NaCl), jak podano powyżej, nie powinien wynosić więcej jak 0·04%.

3. Za dodaniem samego azotanu srebra (AgNO₃) (5 cm³ gliceryny zaprawia się roczynem 2 cm³ 5% AgNO₃) nie powinna w ciągu 12 minut nastąpić redukcja srebra: dopuszczalne jest ciemnienie bez osadu.

c) Zawartość popiołu, oznaczona według Vicerna (Benedikt, 3. wyd., strona 328), może wynosić co najwyżej 0·3%.

d) Gliceryna musi wykazywać reakcję obojętną i być wolną od wapnia i arsenu oraz innych ciał obcych.

e) Zawartość nielotnych, organicznych substancji nie może przekraczać 0·1%.

f) Zawartość gliceryny (według postępowania acetynowego Benedikta lub też według metody dwuchromianowej Hehnera) musi wynosić co najmniej 97%.

g) Próbné azotowanie z 100 kg gliceryny i 740 kg mieszanki kwasowej (280 kg HNO₃ o 48° Bé i 460 kg H₂SO₄ o 66° Bé) musi wydać co najmniej 205 kg nitrogliceryny, przyczem rozdzielanie się jej od kwasu odpadkowego nie może trwać dłużej, jak co najwyżej 28 minut.

5. dla

innej gliceryny destylacyjnej i rafinacyjnej o ciężarze gatunkowym 1·26 przy 15° C.

za 100 kg

a) chemicznie czysta, podwójnie destylowana, odpowiadająca austriackim przepisom farmaceutycznym K 500—

b) pojedynczo destylowana . . . . . „ 490—

c) Ia. rafinacyjna, o jasności wody wolna od wapnia i kwasu . . . . . „ 465—

d) IIa. rafinacyjna, żółtawa, wolna od wapnia i kwasu . . . . . „ 460—

Podane pod 5, a) — d), ceny zniża się przy podanym poniżej ciężarze gatunkowym gliceryny destylacyjnej i rafinacyjnej

1·25	na 100 kg	o	K 20—
1·23	"	" " " " " " "	50—
1·21	"	" " " " " " "	90—
1·19	"	" " " " " " "	130—
1·17	"	" " " " " " "	155—
1·16	"	" " " " " " "	170—
1·15	"	" " " " " " "	185—
1·14	"	" " " " " " "	205—
1·12	"	" " " " " " "	240—

Wszystkie ceny wymienione pod 1. do 5., rozumie się od stacyi sprzedaży, netto kasa, bez skonta, za towar w wypożyczonych przez sprzedającego żelaznych beczkach, za których wypożyczenie nie płaci się przez 2 miesiące żadnego wynagrodzenia. Przy umieszczeniu wymienionej pod 5. gliceryny destylacyjnej, i rafinacyjnej w innych zbiornikach, należy wstawić w rachunek następujące dodatki, a mianowicie:

	za 100 kg gliceryny	
za baryłki drewniane	3 K	
„ balony blaszane oplatane po 100 kg	6 „	
„ „ „ „ „ 50 kg	8 „	
„ karnistry z podwójnej blachy w skrzyni drewnianej	12 „	

Objęcie i obrachowanie się między austryacką Centralą dla olei i tłuszczów a sprzedawcami następuje na podstawie stwierdzonej przez urząd kolejowy w stacyi przeznaczenia wagi oraz analiz towarów, wykonanych przez c. k. rolniczo-chemiczną stacyę doświadczalną w Wiedniu. Potrzebne do tego próbki uzyskują przy objęciu towaru na stacyi przeznaczenia pełnomocnicy austryackiej Centrali dla olei i tłuszczów; sprzedającemu lub jego pełnomocnikowi wolno być obecnym przy uzyskiwaniu tych próbek.

§ 9.

Ceny objęcia wynoszą w koronach:

1. za 100 kg mydlanych ługów spodnich

Przy zawartości czystej gliceryny	Przy kosztach przesyłki		
	poniżej 1·50 K	od 1·50 K do 2·49 K	od 2·50 K i ponadto
4%	2·77	—	—
5%	6·40	4·33	—
6%	9·87	7·96	4·85
7%	13·50	11·42	8·48

Od każdego dalszego procentu gliceryny płaci się za każde 100 kg ługów spodnich K 2·60.

2. za 100 kg gliceryny saponifikacyjnej wodnej

Przy zawartości czystej gliceryny	Przy kosztach przesyłki		
	poniżej 1·50 K	od 1·50 K do 2·49 K	od 2·50 K i ponadto
5%	11·60	9·52	6·40
6%	15·40	13·33	6·75
7%	19·04	16·96	13·85
8%	22·67	20·60	17·48

Od każdego dalszego procentu gliceryny płaci się od każdych 100 kg gliceryny saponifikacyjnej K 3·29.

Zawartości gliceryny o niepełnych procentach zaokrągla się na najbliższą niższą dziesiątą a ceny wymierza się przez podzielenie różnic między najbliższymi pełnymi procentami.

Ustanowione poprzednio ceny rozumie się od stacyi sprzedającego, netto kasa, bez skonta, za towar w dobrych baryłkach z drzewa dębowego, które się sprzedającemu na jego koszt odsyła lub które obejmuje austryacka Centrala dla olei i tłuszczów po cenach umówionych.

Objęcie i obrachowanie, między austryacką Centralą dla olei i tłuszczów a sprzedającymi następuje na podstawie wagi, stwierdzonej przez urząd kolejowy na stacyi przeznaczenia i przeprowadzonych przez c. k. rolniczo-chemiczną stacyę doświadczalną w Wiedniu analiz towarowych. Potrzebne do tego próbki uzyskują pełnomocnicy austryackiej Centrali dla olei i tłuszczów przy objęciu towaru na stacyi przeznaczenia; sprzedającemu lub jego pełnomocnikowi wolno być obecnym przy uzyskiwaniu próbek.

Artykuł II.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wtr.

Matuja wtr.

Banhans wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIX. — Wydana i rozesłana dnia 24. sierpnia 1917.

Treść: (M 346.—348.) 346. Rozporządzenie o ochronie najemców w gminach Grillenberg, Kottlingbrunn i Pottenstein (polityczny powiat Baden) w Austrii Dolnej. — 347. Rozporządzenie, dotyczące obrotu ziemniakami do sadzenia. — 348. Rozporządzenie, którym pozbawia się po części mocy obowiązującej rozporządzenie ministerjalne z dnia 1. września 1916, dotyczące zakazu przerabiania jęczmienia na siód piwny.

346.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa sprawiedliwości, Kierownika Ministerstwa robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 21. sierpnia 1917

o ochronie najemców w gminach Grillenberg, Kottlingbrunn i Pottenstein (polityczny powiat Baden) w Austrii Dolnej.

Na podstawie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najemców, zarządza się, co następuje:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia stosują się do najmu mieszkań i lokalności sklepowych w gminach Grillenberg, Kottlingbrunn i Pottenstein (polityczny powiat Baden).

(2) To rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej w dniu jego ogłoszenia.

**Toggenburg wlr. Schauer wlr.
Homann wlr.**

347.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 21. sierpnia 1917,

dotyczące obrotu ziemniakami do sadzenia.

Na podstawie § 52. rozporządzenia z dnia 26. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 311, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przy ziemniakach nasiennych rozróżnia się trzy kategorie, a mianowicie:

- a) produkcję własną (oryginalne ziemniaki do sadzenia),
- b) dalszy plon z ziemniaków własnej produkcji i wypróbowane gatunki krajowe, utrzymane czysto w gatunku,
- c) zwykłe ziemniaki do sadzenia.

§ 2.

Kategorie, wymienione w § 1. pod a) i b), podlegają postępowaniu celem uznania przez komisje dla uznania nasion, powołane w tym celu przez Ministerstwo rolnictwa, które mają przy przeprowadzaniu uznania nasion postępować według wskazówek, udzielonych im przez Ministerstwo rolnictwa.

Komisje dla uznania nasion, upoważnione w pierwszej linii do uznania, są przytoczone w obwieszczeniu Ministerstwa rolnictwa z dnia 12. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 293.

§ 3.

Uznane ziemniaki własnej produkcji kategorii I. (§ 1. a) można sprzedawać z wolnej ręki, zawsze jednak tylko w imieniu Wojennego Zakładu obrotu zbożem i tylko tym hodowcom, których upoważni do tego Ministerstwo rolnictwa na wniosek właściwej komisji dla uznania nasion i poda do wiadomości Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem.

Hodowcy, chcący skorzystać z tego upoważnienia mają wносить swe podania, skierowane do Ministerstwa rolnictwa, do komisji dla uznania, powołanej do stawiania wniosku, oraz wymienić w tem podaniu prócz dokładnego oznaczenia miejsca produkcji (miejsceowość, pocztę i stację załadowania) gatunek i w przybliżeniu ilość nasienia, następnie podstawy, na jakich obliczone są żądane ceny za poszczególne gatunki.

§ 4.

Pozwolenia na ceny sprzedaży za uznane ziemniaki własnej produkcji udziela Ministerstwo rolnictwa na wniosek właściwej komisji dla uznania; udzielone pozwolenie ma ważność do 15. maja 1918.

§ 5.

O każdej sprzedaży uznanych ziemniaków własnej produkcji winien donieść sprzedający najpóźniej w ciągu trzech dni, wymieniając nabywcę, filii Wojennego Zakładu obrotu zbożem, istniejącej w odnośnym kraju.

§ 6.

Uznane ziemniaki do sadzenia kategorii II. (§ 1. b) może posiadacz sprzedać jedynie za pośrednictwem Wojennego Zakładu obrotu zbożem, podanym temuż do wiadomości nabywcom; przytem ma on złożyć dowód uskutecznionego uznania.

§ 7.

Za ziemniaki do sadzenia w rozumieniu § 6. może żądać posiadacz na podstawie oferty nabywcy, którą należy przedłożyć Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem, prócz ceny odbioru, ustanowionej w rozporządzeniu, do dnia 31. grudnia 1917 dodatku do 5 K a do 15. maja 1918, dodatku do 6 K za 100 kg.

§ 8.

Ziemniaków do sadzenia kategorii I. i II. (§ 1. a i b) wolno używać przed dniem 15. maja 1918 tylko do sadzenia.

§ 9.

Wymiana ziemniaków do sadzenia między żyjącymi się z własnej produkcji (nasion własnego zbioru) jest dopuszczalną w obrębie jednej i tej samej gminy za zgodą przełożonego gminy, między roz-

maitemi gminami jednego politycznego powiatu za zezwoleniem politycznej władzy powiatowej, a między gminami rozmaitych politycznych powiatów lub krajów, za zezwoleniem politycznej władzy krajowej, względnie politycznych władz krajowych.

Przy takiej wymianie może być umówiona za lepszy towar nadpłata do 3 K za 100 kg.

Wojenny Zakład obrotu zbożem ma być we wszystkich przypadkach przez urząd pozwalający zawiadomionym jedynie o udzielonym zezwoleniu.

§ 10.

Takim gospodarstwom rolnym, które nie są w możności zaspokoić swego zapotrzebowania w nasionach z własnego zbioru (§ 3., punkt 2. rozporządzenia z dnia 26. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 311), lub które potrzebują dla wymiany nasienia nasion cudzego zbioru, zostaną zwykle nasiona przydzielone przez Wojenny Zakład obrotu zbożem, po cenach, oznaczonych przez Urząd dla wyżywienia ludności. Za takie do zasadzenia przysposobione ziemniaki należy zapłacić dostarczającym rolnikom dodatek w kwocie 2 K ponad ustaloną cenę odbioru.

§ 11.

Obrót uznanymi ziemniakami do sadzenia (§ 1. a i b) oraz opiniowanie i przydzielanie zwykłych nasion, nabytych przez komisjonerów Wojennego Zakładu obrotu zbożem i zgłoszonych w filii, może być przekazany przez Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności po wysłuchaniu Wojennego Zakładu obrotu zbożem głównym korporacyom rolniczym; w tym przypadku ma następować przydzielanie przez główną korporację rolniczą w porozumieniu z filią; w innych przypadkach ma się posługiwać Wojenny Zakład obrotu zbożem i jego filie przy wyborze i przydzielaniu odpowiednich nasion fachowcami wskazówkami rad kultury krajowej, względnie, gdzie takich niema, wskazówkami towarzystw gospodarskich.

§ 12.

Każdy producent nasion jest obowiązany do dostawy ściśle podług próbki; on odpowiada za prawdziwość oznaczenia gatunku i za jakość nasion.

§ 13.

Przekroczenia tego rozporządzenia podpadają pod postanowienia karne rozporządzenia z dnia 26. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 311.

§ 14.

To rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

348.

**Rozporządzenie Urzędu dla wyży-
wienia ludności w porozumieniu
z interesowanymi Ministerstwami
z dnia 22. sierpnia 1917,**

którem pozbawia się po części mocy obowiązującej rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. września 1916, Dz. u. p. Nr. 284, dotyczące zakazu przerabiania jęczmienia na słód piwny.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się:

§ 1.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. września 1916, Dz. u. p. Nr. 284, dotyczące zakazu przerabiania jęczmienia na słód piwny, traci moc obowiązującą odnośnie do ilości jęczmienia, przekazanych przemysłowi browarniczemu przez Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 2.

To rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej w dniu jego ogłoszenia.

Höfer wr.

Ertl wr.

Toggenburg wr.

Wimmer wr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLI. — Wydana i rozesłana dnia 25. sierpnia 1917.

Treść: (№ 350. i 351.) 350. Obwieszczenie w sprawie przystąpienia Szwecji do Waszyngtońskiej umowy, dotyczącej międzynarodowej unii dla ochrony przemysłowej własności — 351. Rozporządzenie, dotyczące podawania potraw i napojów w prywatnych zakładach leczniczych.

350.

Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych z dnia 11. sierpnia 1917

w sprawie przystąpienia Szwecji do Waszyngtońskiej umowy, dotyczącej międzynarodowej unii dla ochrony przemysłowej własności.

Wedle zawiadomienia c. i k. Ministerstwa spraw zagranicznych doniosła Szwecya szwajcarskiej Radzie związkowej o swem przystąpieniu do paryskiej umowy, dotyczącej unii dla ochrony przemysłowej własności, zrewidowanej w Waszyngtonie dnia 2. czerwca 1911 (Dz. u. p. Nr. 64 z roku 1913, pod I).

To przystąpienie stało się skutecznem z dniem 11. stycznia 1917.

Homann wlr.

351.

Rozporządzenie Ministra, któremu powierzonom jest kierownictwo Urzędu dla wyżywienia ludności, w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 23. sierpnia 1917,

dotyczące podawania potraw i napojów w prywatnych zakładach leczniczych.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Potrawy i napoje wszelkiego rodzaju mogą być w prywatnych zakładach leczniczych, prowadzonych w sposób zarobkowy (sanatoryjach, zakładach kuracyjnych itp.) tylko takim osobom podawane, które przy ich przyjęciu wykażą świadectwem lekarza urzędowego, że cierpią na jakąś chorobę, która w danych warunkach czyni koniecznem przyjęcie do zakładu.

Lekarz urzędowy ma podać w swem świadectwie także przypuszczalny czas trwania koniecznego pobytu chorego w zakładzie. Pozostanie w zakładzie poza ten czas jest dopuszczalne tylko na podstawie ponownego świadectwa lekarza urzędowego.

Do wystawienia świadectwa, potrzebnego do przyjęcia, upoważnionym jest lekarz urzędowy tej politycznej władzy powiatowej, w której okręgu urzędowym ma chory swe stałe miejsce zamieszkania, a do wystawienia świadectwa, potrzebnego do przedłużenia pobytu w zakładzie, lekarz urzędowy tej politycznej władzy powiatowej, w której okręgu urzędowym leży zakład.

Prócz chorego może tylko jeden członek jego rodziny lub jakaś inna osoba towarzysząca dostawać pożywienie w zakładzie. Te osoby towarzyszące nie mają z zasady prawa do pożywienia dla chorych albo do uwolnienia od ustawowych ograniczeń pożywienia.

§ 2.

Do gospodarstwa domowego właściciela lub kierownika zakładu, do lekarzy zakładowych, do personelu pielęgnującego tudzież do innych funkcyjaryuszy zakładu i ich rodzin nie mają zastosowania przepisy § 1., ustępów pierwszego do trzeciego, jeżeli takie osoby otrzymywały już dotychczas pożywienie w zakładzie.

§ 3.

W razie oczywistej konieczności natychmiastowego przyjęcia chorego do jednego z oznaczonych w § 1. zakładów jest dopuszczalnem dodatkowe dostarczenie świadectwa lekarza urzędowego, jednakże ma zakład o przyjęciu donieść natychmiast politycznej władzy powiatowej.

§ 4.

Zakłady, oznaczone w § 1., mają przedkładać 1. i 15. każdego miesiąca właściwej politycznej władzy powiatowej wykazy, w których mają być podane imię i nazwisko, stan i inne daty osobiste chorych i towarzyszących im ewentualnie osób, następnie odnośnie do każdego chorego czas wystawienia świadectwa przez lekarza urzędowego oraz przyjęcia chorego do zakładu, w końcu liczba osób, otrzymujących wedle § 2. pożywienie w zakładzie.

§ 5.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane przez polityczną władzę powiatową grzywną do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Ponadto może być także orzeczoną utrata uprawienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

Kto podlega do przekroczenia tego rozporządzenia lub przy tem współdziała, ma być w ten sam sposób ukaranym.

Przy obciążających okolicznościach mogą być kary pieniężne i kary aresztu obok siebie orzeczone.

§ 6.

To rozporządzenie wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia.

Höfer wlr.

Toggenburg wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CLII. — Wydana i rozesłana dnia 26. sierpnia 1917.

Treść: (№ 352.—355.) 352. Rozporządzenie, dotyczące przepisów o cenie i wyrobie skór, skórek, skóry wyprawnej i pasów maszynowych. — 353. Rozporządzenie, w sprawie zurekwirowania i oddania skórek z królików. — 354. Rozporządzenie, w sprawie obrotu skórą rozdwojoną i podszwami ze skóry rozdwojonej. — 355. Rozporządzenie, w sprawie obrotu skórą na pasy do maszyn, na troki, na rzemienie do wiązania i na batogi oraz pasami na ten cel.

352.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw i za zgodą Ministra wojny z dnia 20. sierpnia 1917,

dotyczące przepisów o cenie i wyrobie skór, skórek, skóry wyprawnej i pasów maszynowych.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

Ceny skóry wyprawnej.

W miejsce spisów cen najwyższych za rozmaite gatunki skóry wyprawnej, dołączonych do rozporządzeń ministeryalnych z dnia 12. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 197, z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 393, i z dnia 16. października 1916, Dz. u. p. Nr. 358, wchodzi dołączone do niniejszego rozporządzenia spisy I i II, w których ustanowione są także ceny dla całego szeregu innych rodzajów skóry wyprawnej i sporządzonych z niej towarów.

Wymienionych tamże cen wolno wytwórcom żądać, nie wolno jednak tych cen przekraczać. To samo odnosi się do ustanowionych dodatków handlowych.

§ 2.

Ceny skór i skórek.

- a) Dla skór i skórek z dziczyzny i dla skórek cielęcych ustanawia się ceny najwyższe, przytoczone w dołączonych spisach III i IV. Dotychczasowe ceny najwyższe dla skórek cielęcych (rozporządzenie ministeryalne z dnia 22. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 393, spis I) tracą moc obowiązującą.

§ 3.

Przepisy o wyrobie.

- a) Spisy I. do III zawierają przepisy o wyrobie pewnych oznaczonych gatunków skóry wyprawnej.
- b) Skórek cielęcych i skórek z cieląt, odstawionych od matki i bukatów, których ciężar bez soli, z krótką nogą i z głową wynosi 10 *kg* lub mniej, nie wolno wprowadzać już więcej w obrót. Skórki takie muszą być ściągane bez głowy i bez „śpicu“. Dla skórek, których ciężar z krótką nogą i głową, ważonych bez soli, przewyższa 10 *kg*, obowiązują, jak dotychczas, ceny najwyższe, ustanowione dla skór bydłych.
- c) Tak samo wolno ściągać skóry świńskie tylko bez głowy, uszów i ogona. Ceny najwyższe, ustanowione dla skór świńskich rozporządzeniem z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 31, pozostają bez zmiany, w szczególności także co do skór „niemieckich“.

§ 4.

Wyjątki.

Instytucjom publicznym i związkom. powszechnej użyteczności, zajmującym się zbieraniem lub rozdziałem towarów. dla których ceny zostały ograniczone, może Ministerstwo handlu zezwolić na oddawanie towarów z odpowiednim dodatkiem do cen.

W razie istnienia ważnych powodów może Ministerstwo handlu zezwolić także na inne wyjątki od przepisów, zawartych w spisach.

§ 5.

Postanowienie karne.

Za działania wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia będą polityczne władze pierwszej instancji karały aresztem do 6 miesięcy albo grzywnami do 20.000 koron. W razie ukarania z powodu przekroczenia przepisów o cenach można orzec także przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi, jak również utratę uprawnienia przemysłowego. Powyższe kary można nałożyć także obok siebie.

§ 6.

Początek mocy obowiązującej.

- a) Ceny skóry wyprawnej, ustanowione na nowo w spisach I i II albo zmienione w porównaniu z dotychczasowymi cenami najwyższymi, mają zastosowanie począwszy od dnia 1. października 1917 do sprzedaży

przez kupców lub innych posiadaczy zapasów. z wyjątkiem producentów skóry wyprawnej.

Niższe pozycje cen, ustopniowanych według czasu w spisie I dla skóry wyprawnej z owiec, jagniąt, kozłów i kóz, nabierają mocy obowiązującej dla powyższych sprzedaży w dniu 30. września 1917.

- b) Ceny za pasy napędne, krupony na natłoczone rzemienie na batogi oraz za pocięty towar futkowy i wiązadłowy nabierają mocy obowiązującej dla wytwórców z dniem 1. października 1917, dla innych posiadaczy zapasów z dniem 1. listopada 1917.

- c) Producentom obuwia nie wolno począwszy od dnia 15. listopada 1917 brać za podstawę obliczenia cen dla swych wyrobów cen wyższych, od wymienionych w spisie I.

Jeżeli używają tych gatunków skóry wyprawnej, których cena jest w spisie I ustopniowana według czasu, w takim razie mają obliczać kosztą materiału najpóźniej od dnia 15. grudnia 1917 według niższego stopnia ceny.

- d) Pod każdym innym względem nabierają ustalone ceny jakoteż wszystkie inne postanowienia niniejszego rozporządzenia mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia tego rozporządzenia.

Mataja wlr.

Ertl wlr.

Homann wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

Spis cen I.

R o d z a j				Koron		
				za kilogram	za	
					metr kwadratowy	stopę kwadratową ¹⁾
A. Wyprawiona skóra bydlęca.						
Skóra blank (także kips blank)	czarna	całe skóry surowe lub połowy takich skór	o grubości poniżej 4 mm	13-20	.	.
			o grubości od 4 do 5 mm.	12-70	.	.
		szczupaki ²⁾	o grubości poniżej 4 mm	13-70	.	.
			o grubości od 4 do 5 mm	13-20	.	.
			karki	12-70	.	.
	awern	12-20	.	.		
	naturalna	całe skóry surowe lub połowy takich skór	o grubości poniżej 4 mm	15-20	.	.
			o grubości od 4 do 5 mm	14-70	.	.
		szczupaki ²⁾	o grubości poniżej 4 mm	16-20	.	.
			o grubości od 4 do 5 mm	15-70	.	.
			karki	13-45	.	.
	awern	12-45	.	.		
	skóra z płatów piersiowych	rafcowana, wyrównana od 2,5 do 3 mm gruba ²⁾	czarna	15-20	.	.
			brunatna	17-95	.	.
		wyrobiona na inny sposób	czarna	13-20	.	.
		brunatna	15-20	.	.	
Skóra podpodeszwiana do 3 mm gruba ze skór bydlęcych, skórek cielęcych, skórek z cieląt odstawionych od matki i jednorocznych byków lub z kipsów	całe skóry surowe lub połowy takich skór		13-10	.	.	
	karki lub awern		10-10	.	.	
Skóra wierzchnia ³⁾	o grubości poniżej 1,5 mm	o naturalnym brunatnym kolorze	19—	.	.	
		czarna gładka ²⁾	18—	.	.	
		czarna ziarnista ²⁾	17.—	.	.	

1) Stopa kwadratowa (angielska) = 0,0929 metra kwadratowego. Metr kwadratowy = 10,76 stopy kwadratowej.

2) Wolno wyrabiać tylko na podstawie specjalnego zlecenia zarządu wojskowego.

3) Także ze skórek, pochodzących z cieląt odstawionych od matki lub bukatów, o wadze poszczególnej sztuki (bez soli) ponad 9 kg (z krótką nogą bez głowy), względnie 10 kg (z krótką nogą z głową). — W celu podniesienia produkcji dobrej, brunatnej wierzchniej wyprawionej skóry bydlęcej może zarząd wojskowy według swobodnej oceny przyznawać ponad przytoczone ceny premie w kwocie 50 h od kilograma.

R o d z a j			Koron		
			za kilogram	za	
				metr kwadratowy	stopę kwadratową ¹⁾
Skóra wierzchnia ³⁾	gruba na 1·5 do 2·5 mm	o naturalnym brązowym kolorze	18.—	.	.
		czarna gładka ²⁾	17.—	.	.
		czarna ziarnista ²⁾	16.—	.	.
	gruba ponad 2·5 mm (wierzchnia skóra pasowa)	o naturalnym brązowym kolorze	17.—	.	.
czarna, gładka ²⁾		16.—	.	.	
Skóra na paski ⁴⁾	to jest skóra blank o naturalnym kolorze brązowym, na 2·5 do 3·5 mm w równomiernej grubości łupana i falowana, przysposobiona do użycia na paski z twardymi gładkimi ziarnami i z zawartością tłuszczu najwyżej 10% w całych skórach		20-50	.	.
Skóra chromowa blank i skóra chromowa wierzchnia	2)		.	.	.
Skóra transparentowa, skóra foluszowa			.	.	.
Skóra podszwiana	Vache	całe skóry surowe lub połowy takich skór	10-10	.	.
		krupony ⁵⁾	11-60	.	.
		szyje ⁵⁾	9—	.	.
		avern ⁵⁾	8-10	.	.
	Terce, garbowane korą świerkową	całe skóry surowe lub połowy takich skór	11-10	.	.
		krupony ⁵⁾	12-80	.	.
		szyje ⁵⁾	9-80	.	.
		avern ⁵⁾	8-80	.	.
	Terce, trzykrotnie nasyczone	całe skóry surowe lub połowy takich skór	11-10	.	.
		krupony ⁵⁾	13-30	.	.
		szyje ⁵⁾	9-20	.	.
		avern ⁵⁾	8-30	.	.
ze skór byków o 1 K } na kilogramie taksza			.	.	.
ze skór bawołów o 2 K }			.	.	.
Skóra łupana (garbowana materiałami roślinnymi lub sposobem kombinowanym)	wydeblona, nieprzysposobiona, niesortowana skóra grzbietowa, rozdwojona	7—	.	.	
	wydeblona, nieprzysposobiona, rozdwojona skóra grzbietowa na kamasze i wierzchy	8—	.	.	
	walcowana, rozdwojona skóra grzbietowa podpodszwiana	8—	.	.	

1) Stopa kwadratowa (angielska) = 0·0929 metra kwadratowego. Metr kwadratowy = 10·76 stopy kwadratowej.

2) Wolno wyrabiać tylko na podstawie specjalnego zlecenia zarządu wojskowego.

3) Także ze skórek, pochodzących z cieląt odstawionych od matki lub z bukatów, o wadze poszczególniej sztuki (bez soli) ponad 9 kg (z krótką nogą bez głowy), względnie 10 kg (z krótką nogą z głową).

4) Wolno wyrabiać tylko na podstawie specjalnego zezwolenia Ministerstwa Handlu.

5) Wolno wyrabiać tylko celem dalszego przerobienia we własnym przedsiębiorstwie.

R o d z a j		Koron		
		za kilogram	za	
			metr kwadratowy	stopę kwadratową ¹⁾
Skóra lupana (garbowana materiałami roślinnymi lub sposobem kombinowanym)	napojona tłuszczem, brunatna lub czarna, rozdwojona skóra grzbietowa na wierzchy	I a	12—	.
		II a	10—	.
	przysposobiona, rozdwojona skóra grzbietowa na kamasze	I a	12—	.
		II a	10—	.
Skóra lupana	przysposobiona i pociągnięta lakiem skóra grzbietowa na kamasze	13-50	.	.
Zlepione płyty i podeszwy	plyty i podeszwy ze zlepionych ze sobą warstw skóry lupanej lub innej skóry wyprawionej, w wielkości stopy męskiej (przynajmniej 10×15 cm)	12-50	.	.
	zlepione płyty lub podeszwy o mniejszych wymiarach są stosunkowo tańsze		.	.

B. Wyprawiona skóra końska.

Garbowana jak skóra na podeszwy	całe skóry surowe lub połowy takich skór, karki lub zady ²⁾			11-10	.	.
	garbowana materiałami roślinnymi, napojona tłuszczem	całe skóry surowe lub połowy takich skór	naturalne	I a	17-50	.
			II a	16-50	.	.
karki końskie ²⁾		czarne ²⁾	I a	16-50	.	.
			II a	15-50	.	.
Skóra wierzchnia	wydębiona, nienapojona tłuszczem, wyprana, zad falcowany	całe skóry surowe lub połowy takich skór, szyje lub zady ²⁾	I a	17—	.	.
			II a	16—	.	.
	garbowana na skórze chromową ²⁾ (szewrową końską, boksową końską)	karki końskie lub skóry ze źrebiąt ²⁾	czarne	I a	.	29—
II a				.	26-90	2-50
III a				.	23-70	2-20
		innego koloru o 4K na metrze kwadratowym a o 37 h na stopie kwadratowej droższa				

¹⁾ Stopa kwadratowa (angielska) = 0-0929 metra kwadratowego. Metr kwadratowy = 10-76 stopy kwadratowej.

²⁾ Wolno wyrabiać tylko na podstawie specjalnego zlecenia zarządu wojskowego.

³⁾ Nie wolno wyrabiać z innych części skóry.

R o d z a j	Koren		
	za kilogram	za	
		metr kwadratowy	stopie kwadratowy ¹⁾

C. Wyprawiona skóra cielęca.

Garbowana dębniacą, o naturalnym kolorze brązowym, przysposobiona ze strony mięsnej ²⁾	I. Garbowanie bez kadzi ²⁾	do 1 1/4 kg	od sztuki	22-50		
		ponad 1 1/4 kg		23—		
	II. Garbowanie w kadzi	do 1 1/4 kg		20-50		
		ponad 1 1/4 kg		21—		
Garbowana dębniacą, o naturalnym kolorze brązowym, przysposobiona po stronie licowej, nieczerniona	o 1 K	na kilogramie tańsza od cen, ustalonych powyżej według poszczególnych rodzajów garbowania i różnych ciężarów pojedynczych sztuk				
garbowana dębniacą, czarna ²⁾	o 2 K					
Garbowana na skórę chromową ²⁾ (boxkalf)			czarna I a		33-40	3-10
			czarna II a		31-20	2-90
			czarna III a		28—	2-60
			innego koloru o 4 K na metrze kwadratowym, a o 37 h na stopie kwadratowej droższa			

D. Wyprawiona skóra świńska.

Garbowana dębniacą	ze skór surowych niemieckich	nieprzysposobiona		9-75		
		przysposobiona w rodzaju skóry na podszwy		10—		
		przysposobiona na siodła i kamazse, od 2 mm w górę		15—		
	ze skór surowych węgierskich o 25% taniej					

E. Wyprawiona skóra owcza i jagnięca.

Garbowana dębniacą albo sumakiem	nieprzysposobiona: napojona tłuszczem, czarna, gładka lub ziarnista	do 31. sierpnia 1917	I a	20—		
			II a	17—		
			III a	14-50		
		od 1. września 1917	I a	16—		
			II a	14-50		
			III a	12—		

¹⁾ Stopa kwadratowa (angielska) = 0-0929 metra kwadratowego. Metr kwadratowy = 10-76 stopy kwadratowej.

²⁾ Wolno wyrabiać tylko na podstawie specjalnego zezwolenia Ministerstwa handlu.

³⁾ W celu podniesienia produkcji dobrej brązowej wierzchniej wyprawionej skóry cielęcej może zarząd wojskowy według swobodnej oceny przyznawać ponad przytoczone ceny premie w kwocie 50 h od kilograma.

R o d z a j				Koron		
				za kilogram	za	
		metr kwadratowy	stopę kwadratową ¹⁾			
Garbowana dębnicą lub almem	czarna i niezabarwiona przysposobiona	do 31. sierpnia 1917		20—	1·85	
		od 1. września 1917		16·70	1·55	
	innego koloru i przysposobiona	do 31. sierpnia 1917		22·10	2·05	
		od 1. września 1917		18·90	1·75	
Czarna skóra na meble	czarna	do 31. sierpnia 1917		23·70	2·20	
		od 1. września 1917		20·50	1·90	
	kolorowa	do 31. sierpnia 1917		25·80	2·40	
		od 1. września 1917		22·60	2·10	
Garbowana na skórę białą (chevrette)			I a	26·90	2·50	
			II a	23·70	2·20	
			III a innego koloru o 4K na metrze kwadratowym a 37 h na stopie kwadratowej droższą	20·45	1·90	

F. Wyprawiona skóra z kozłów i kóz.

Garbowana dębnicą lub sumakiem	nieprzysposobiona	do 31. sierpnia	I a	29—	
			II a	25—	
			III a	19—	
		od 1. września	I a	25—	
			II a	22—	
			III a	17—	
	przysposobiona, napojona tłuszczem, czarna, gładka lub ziarnista	do 31. sierpnia	I a	31—	
			II a	27—	
		od 1. września	I a	27—	
			II a	24—	
Skóra safianowa	o 3 K więcej na kilogramie aniżeli garbowana roślinnie, przysposobiona i napojona tłuszczem skóra kozia				

¹⁾ Stopa kwadratowa (angielska) = 0·0929 metra kwadratowego. Metr kwadratowy = 10·76 stopy kwadratowej.

²⁾ Gene oznacza się w obrębie podanych granic według wielkości i czystości skórek tuzież według jakości garbowania.

R o d z a j			Koron				
			za kilogram	za			
				metr kwadratowy	stopę kwadratową ¹⁾		
Garbowana roślinnie	o naturalnym kolorze czarnym lub kolorowa	na obuwie (skóra wykładzinowa)	I a	30-10	2-80		
			II a	26-90	2-50		
			III a	21-50	2-		
		na meble, portfele, do celów introligatorskich i luksusowych	I a	34-40	3-20		
			II a	30-10	2-80		
			III a	24-80	2-30		
Garbowana na skórę chromową (chevreaux)	czarna	I a	35-50	3-30			
			II a	33-40	3-10		
			III a	26-90	2-50		
		IV a innego koloru o 4K na metrze kwadratowym a o 37 h na stopie kwadratowej droższa	19-40	1-80			

¹⁾ Stopa kwadratowa (angielska) = 0-0929 metra kwadratowego. Metr kwadratowy = 10-76 stopy kwadratowej.

G. Postanowienia wspólne.

Bliższe przepisy o cenach.

1. Powyższe ceny (gdzie ceny ustopniowane są według jakości, w takim razie ceny ustanowione dla jakości prima) obowiązują dla wyprawionej skóry najlepiej garbowanej i przysposobionej ze skór surowych, wolnych od zacięć lub prawie wolnych od zacięć, bez pięt na i bez robaków lub co najwyżej z robakami, znajdującymi się tylko gdzieniegdzie i to już zarosłymi. Za towar poświadczony wolno, o ile i tak nie przewidziano dla niego powyżej stopniowania cen, liczyć i płać tylko cenę odpowiednio niższą.

Przytoczone ceny, w których mieszczą się także koszty zwykłego opakowania lub osznurowania oraz koszty przesyłki do stacji załadowania, odnoszą się do sprzedaży przez producentów skóry

2. a) W handlu hurtownym, t. j. w rozumieniu tego rozporządzenia, w obrocie między firmami handlu skór a odsprzedającymi skóry oraz wielkimi przedsiębiorstwami przerabiania skór lub związkami drobnych przemysłowców, zajmujących się przerabianiem skóry, wolno doliczać do cen powyższych dodatek w wysokości 4%. Mieszczą się tu także koszty zwykłego opakowania lub osznurowania i koszty przesyłki towaru do stacji załadowania.

b) W handlu drobnym można żądać powyższych cen z dodatkiem w wysokości 11%.

c) Przy drobnej sprzedaży krajanej skóry (wycinków skóry) nie wolno żądać cen wyższych od tych, które wynikają z obliczenia, dokonanego na podstawie powyższych cen w uwzględnieniu sposobu obliczenia cen, przyjętego dotąd dla poszczególnych wycinków. Wobec tego cena sprzedaży najlepszej części nie może być wyższą więcej niż o 20% od ceny wyrobu, przepisanej dla odnośnego gatunku skóry. Dla części pośledniejszych wolno liczyć tylko odpowiednio niższą cenę.

d) Powyższe dodatki handlowe należy obliczać od cen przepisanych w spisie cen. Dodatki pobierane na podstawie osobnego zezwolenia przez publiczne organizacje rozdzielcze, należy doliczać dopiero do ceny zasadniczej wraz z dodatkiem handlowym.

3. Procenty, żądane przy sprzedażach na raty, nie mogą przekraczać licząc na rok, stopy procentowej, przyjętej w eskoncie wekslowym Banku austriacko-węgierskiego o więcej niż o 2%.

4. Jeżeli cena przypadająca za wymienione gatunki skóry wyprawnej podana jest według wagi, wolno sprzedawać je tylko na wagę, a jeżeli cena ta podana jest według miary, wolno sprzedawać je tylko na miarę.

5. Przy sprzedaży należy wydać kupującemu rachunek, w którym muszą być uwidocznione odrębnie cena zasadnicza oraz obliczone poszczególne dodatki.

Przepisy o wyrobie.

Według przepisów o wyrobie, zawartych w uwagach do spisu cen, uchyla się przedewszystkiem zezwolenie na garbowanie mineralne lekkich skórek cielęcych, udzielone dotąd powszechnie rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 29.

Przepisy co do oznaczania skóry.

1. Skórę wyprawną, dla której w spisie cen są ustopniowane ceny według jakości, należy zaopatrzyć oznaczeniem, tej jakości odpowiadającym, i na każdej sztuce trwale umieszczonem: (prima, secunda, tertia, quarta albo I., II., III., IV.).

2. Gatunki skóry, które według odnośnych przepisów wolno wyrabiać tylko na podstawie specjalnego zlecenia zarządu wojskowego albo na podstawie specjalnego zezwolenia Ministerstwa handlu, należy oznaczyć w taki sam sposób firmą producenta.

Skórę na paski i skórę cielęcą, niegarbowaną w kadzi, które według spisu cen wolno sprzedawać po cenach wyższych aniżeli wierzchnią skórę na rzemienie względnie garbowaną w kadzi skórę cielęcą tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu, należy zaopatrzyć nadto oznaczeniem „skóra na paski”, „skóra cielęca I.“.

Spis cen II.

		R o d z a j	Koron za kilogram	
Skóra na pasy napędowe	wołowe krupony pasowe, garbowane dębnią	do 10 kg	19—	
		od 10 do 14 kg	18—	
		ponad 14 kg	17—	
	krupony pasowe ze skóry z byka . . . . . krupony pasowe bawole	o 1.50 K } na kilogramie o 2.50 K } tańsze		
	wołowe plece na pasy, garbowane dębnią		11.20	
	chromowe krupony na pasy		20.50	
chromowe plece na pasy		13.80		
chromowe krupony na skórę ochronną do samochodów		19.50		
Pasy napędowe	pasy wołowe, garbowane dębnią		30—	
	pasy ze skóry z byka, garbowane dębnią		27—	
	pasy bawole, garbowane dębnią		25.50	
	pasy z pleców, garbowane dębnią		20—	
	pasy chromowe		35.50	
	dodatek za pasy podwójne, pasy dynamo, pasy z części grzbietowych i pasy na pół skrzyżowane 10%			
Krupony na natłoczki	garbowane na sposób skóry na pasy napędowe, prane, wysuszone na powietrzu, bez blizn i nacięć		17.50	
Skóra na troki, na pasy do wiązania i na batogi	garbowana jak skóra chromowa	szczupaki	18—	
		krupony	19—	
	garbowana tłuszczem	szczupaki	20—	
		krupony	21—	
	garbowana alunem, całe skóry surowe lub połowy takich skór		15—	
	pocięte pasy na troki, wiązadła i na batogi	garbowane jak skóra chromowa	25.50	
garbowane tłuszczem		28—		
Dodatek za pasy na batogi, dostarczane na zamówienie w odmierzonych długościach, 10%.				

Blizsze przepisy o cenach.

1. Co do przytoczonych powyżej gatunków skóry mają analogiczne zastosowanie przepisy, zawarte w spisie cen I, postanowienia wspólne.

2. Ceny za pasy napędowe, następnie za pocięty towar trokowy i wiązadłowy jakoteż za pasy na natogi rozumi się od stacy załadowania wraz ze wszystkimi wydatkami ubocznymi. Mieszczą one w sobie zysk producenta i handlarza, oraz dodatek na rzecz publicznych organizacyi rozdzielczych.

1917 rok

Spis cen III.

Ceny najwyższe za skóry i skórki z dzierzyny.

R o d z a j		Cena w koronach za kilogram
Skóra z jelenia lub daniela (samice, samica, koźle)		7—
Skóra sarnia i skóra z kozicy		za sztukę
	skóra ze samca w lecie	7—
	skóra ze samca w zimie	5—
	skóra ze samicy w lecie i w zimie	5—
	skóra z koźlecia	3—

Blizsze przepisy o cenie.

Podane powyżej ceny najwyższe za skóry i skórki z dzierzyny obowiązują od stacyi załadowania sprzedającego w razie sprzedaży na rzecz producentów skóry wyprawnej i mieszczą w sobie zysk handlarza i wszystkie wydatki uboczne (w szczególności także koszta opakowania i osznurowania). Ceny te należą się w razie dostawy towaru, odpowiadającego zwyczajom, bez wybiórek. Za lepsze wybiórki płaci się według zwyczajów kupieckich połowę, za gorsze wybiórki czwartą część powyższych cen.

Powyższe gatunki skór i skórek wolno sprzedawać tylko na wagę, względnie na sztuki, jak to podano w spisie.

Przepisy co do wyrobu.

Garbowanie dębnicą i garbowanie chromowe skór jelenich i skórek sarnich oraz skórek z kozicy jest zabronione.

Dla ukończenia procesu garbowania dębnicą lub garbowania chromowego skór jelenich, sarnich i skór z kozicy, które w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie znajdują się już w stadium produkcji i wyrobu, udziela się terminu (aż do jednego miesiąca po ogłoszeniu rozporządzenia). Po dniu 1. listopada 1917 nie wolno już takiej skóry puszczać w obrót.

Spis cen IV.

Ceny najwyższe za skórki cielęce.

Ciężar skórek	Cena w koronach za kilogram skórek solonych, które należy zważyć przed nasoleniem		
	k l a s a		
	I	II	III
a) Skórki cielęce z „krótką nogą“ bez głowy			
do 3-30 kg	3-70	3-48	3-10
od 3-40 do 4-50 kg	4-00	3-80	3-40
od 4-60 kg i ponadto	4-25	4-00	3-60
b) Skórki z cieląt, odstawionych od matki i bukaty z „krótką nogą“ bez głowy			
do 3-30 kg	3-25	3-00	2-65
od 3-40 do 4-50 kg	3-55	3-30	3-00
od 4-60 do 9 kg	3-80	3-60	3-20

c) Skórki z wyporka bez głowy.

Tutaj obowiązują ceny, ustanowione za najlżejszą klasę pod b).

d) Skórki cielęce na tornistry.

Za skórki cielęce na tornistry uważa się skórki brunatne, czerwone i jasne, skórki w tych barwach upstrzone lub skórki upstrzone temi barwami i lekko białą a to, o ile mają conajmniej 80 centymetrów mierząc od nasady ogona aż do małżowiny usznej, są bez dziur, „plaskie“ i nie wypadają z nich sierść. Cena najwyższa za skórki cielęce na tornistry, które oferuje się po wysortowaniu z różnych skórek, wynosi od sztuki o 1 K 50 h więcej od ceny, wynikającej od sztuki według cen najwyższych, ustanowionych pod a) i b).

Dla sztuk, których waga przed nasoleniem przekracza 9 kg, obowiązują ceny najwyższe, ustanowione dla skór wołowych.

d) Podział na klasy:

- I. klasa: wszystkie skórki z wyjątkiem wymienionych przy klasie II. i III.;
- II. klasa: skórki, które ściągnięto w Galicji;
- III. klasa: skórki, które ściągnięto w Bośni i Hercegowinie lub w Dalmacji.

e) Potrącenia:

Za skórki z: „długą nogą“ 5%
 Za skórki z: „kością ogonową“ 5% } od cen najwyższych, podanych pod a) do c).

f) Podział według gatunku (sortyment):

Najwyższe ceny obowiązują dla:

- I a (pierwsza, prima-)jakość. Są to zdrowe, oczyszczone z mięsa skórki, z najwyżej jedną dziurą poza rdzeniem, to jest nie dalej jak na szerokość ręki od brzegu brzucha lub głowy, a zresztą są wolne od dziur lub cięć;
- II a (druga, secunda-)jakość stanowią skórki dziurawe i pocięte. Najwyższa cena za skórki drugiej jakości przedstawia się o 25 h za kilogram niżej, od ceny najwyższej, obliczonej według postanowień pod a) do e) za skórki pierwszej jakości.
- III a (trzecia, tertia-)jakość stanowią tak zwane skórki chłopskie i skórki cuchnące. Najwyższa cena wynosi od kilograma o 50 h mniej od ceny, obliczonej według postanowień a) do c) za skórki pierwszej jakości.

Silnie cuchnące skórki mają odpowiednio niższą wartość.

g) Należytość za sól za kilogram skórki 4 h.

- h) Za zielone niesolone skórki (o ile skórki według postanowień wspólnych mogą być sprzedawane w tym stanie) przedstawia się najwyższa cena o 12% niżej, od ceny najwyższej za skórki solone, obliczonej pod a) do f).
- i) Za wysuszone skórki wynosi najwyższa cena dwukrotną najwyższą cenę, obliczoną według postanowień pod a) do f) za skórki solone.

Postanowienia wspólne.

1. Najwyższe ceny rozumie się na składzie wraz ze zwykłym opakowaniem i osznurowaniem.
2. W handlu pośrednim można żądać cen najwyższych z dodatkiem 4%, w czym się mieszczą koszty przesyłki sprzedanych skór aż do stacji załadowania.
3. Producenti skóry mogą swym zakupującym (komisjonerom, agentom) udzielić osobnej prowizji do 1%.
4. Żądane przy sprzedażach na raty odsetki nie mogą, licząc na rok, przekraczać stopy procentowej w eskoncie wekslowym Banku austriacko-węgierskiego o więcej, niż o 2%.
5. Skórkami można handlować tylko na wagę, po odważeniu w stanie niesolonym lub suszonymi. Rzeźnicy i masarze mogą dawać na sprzedaż także zielone, niesolone skórki.

353.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw i za zgodą Ministra wojny z dnia 20. sierpnia 1917,

w sprawie zarekwirowania i oddania skórek z królików.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, i §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236. zarządza się:

§ 1.

Obok surowych zajmuje się na cele wojenne także wyprawione (niefarbowane) skórki z królików. Posiadacze i przechowcy mają zawiadomić c. i k. wojskowy skład futer we Wiedniu, VI., Linke Wienzeile 24, do dnia 1. września 1917:

1. o zapasach wyprawionych, niefarbowanych skórek z królików, jakie znajdują się u niego w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia;

2. o skórkach, które do dnia 1. września 1917 będą wyprawione;

3. o skórkach, które w tym ostatnim dniu znajdują się jeszcze w stadium wyprawiania.

Zapasy skórek, które będą później sporządzone, należy podać do wiadomości powyższego zakładu każdorazowo do pierwszego dnia następnego miesiąca.

Równocześnie z doniesieniem należy przesłać temu zakładowi jako próbkę 50 do 100 sztuk skórek (zaopatrzonych na stronie mięsnej odciskiem firmy), które odpowiadają przeciętnemu sortymentowi wyprawionych skórek, znajdujących się według doniesienia w zapasie. Po nadejściu zarządzenia zakładu w sprawie wysyłki należy zapasy, o których doniesiono, jak najrychlej opakować i przesłać stosownie do tego zarządzenia.

Jeżeli ten, który doniósł o zapasach, nie otrzyma od zakładu zarządzenia w sprawie przesyłki w ciągu sześciu tygodni, licząc od dnia nadania na pocztę doniesienia i próbek, w takim razie wolno mu zapasami, o których doniósł i co do których próbki nadesłał, dowolnie rozrządzać. Koszta nadesłania próbek i w danym razie koszta ich odesłania ponosi zarząd wojskowy.

Wynagrodzenie za skórki (także za zatrzymane próbki) będzie ustanowione w razie, jeżeli

porozumienie w tym względzie nie przyjdzie do skutku, przez komisję, utworzoną przy wojskowym składzie futer, a to z uwzględnieniem cen, przytoczonych w dołączonym pod II spisie cen najwyższych. Komisja ta składa się z jednego zastępcy zarządu wojskowego i jednego zastępcy Ministerstwa handlu oraz z dwóch znawców, z których jednego zamianuje zarząd wojskowy a jednego Ministerstwo handlu. Ministerstwu robót publicznych zastrzega się wysłanie jednego zastępcy i zamianowanie jednego znawcy.

Posiadacz zapasów może dochodzić swych praw według § 33. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236.

W razie istnienia ważnych powodów może Ministerstwo handlu zezwolić na wyjątki od powyższych przepisów.

§ 2.

Do przewozu wyprawionych skórek z królików przez publiczne przedsiębiorstwa ruchu są potrzebne poświadczenia przewozowe, udzielane przez wojskowy skład futer we Wiedniu. Dla przesyłek zarządu wojskowego i dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny nie potrzeba poświadczeń przewozowych.

§ 3.

Dołączony spis cen najwyższych (I) za skórki surowe wstępuje w miejsce spisu, dołączonego do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 232.

§ 4.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karały polityczne władze pierwszej instancji aresztem do 6 miesięcy albo grzywną do 20.000 koron. Można również orzec przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi, jakoteż utratę uprawnienia przemysłowego. Kary te można także nałożyć obok siebie.

§ 5.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Mataja wr.

Ertl wr.

Homann wr.

Wimmer wr.

Czapp wr.

Spis.

Ceny najwyższe za skórki z królików.

I. Skórki surowe.

R o d z a j	Ciężar stu sztuk	Najniższy ciężar łęku	Koron za sztukę			
			do 31. sierpnia 1917		od 1. września 1917	
	w kilogramach		A	B	A	B
Króliki zimowe	18·10 i ponadto		1·40	1·50	1·10	1·20
	od 12·10 do 18·00	16·00	1·10	1·20	0·90	1—
Króliki letnie	od 5·10 do 12·00	8·50	0·45	0·50	0·40	0·45
Czystobiałe skórki, nadające się do celów kuśnierskich, ściąg- nięte w Galicyi	od 5·10 do 12·00	8·50	0·75	0·80	0·65	0·70
„Myszki“	do 5·00		koron za kilogram			
			1·40	1·50	1·40	1·50

Powyższe ceny najwyższe mają za warunek dostawę skórek zdrowych, niewadliwych i osuszonych na powietrzu. Wartość skórek cuchnących, lecz jeszcze zdalnych do użycia należy oceniać tak, jak wartość królików letnich.

Co do skórek, niedosiągających powyższego ciężaru i gorszych jakości, obowiązują ceny najwyższe ze stosownem potrąceniem.

Naprowadzone pod B wyższe stopy obowiązują przy dostawie ze strony takich posiadaczy zapasów albo przechowców, którzy winni oddać swoje zapasy w myśl § 2 b rozporządzenia z dnia 23. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 232, bezpośrednio wojskowemu Zakładowi dla skór surowych. Przeciwny wpływ dwutygodniowy należy obliczyć na podstawie trzymiesięcznych okresów dostawy.

Za opakowanie (worki) należy się wynagrodzenie po 6 K oś bala. W każdym balu należy zapakować przynajmniej 600 sztuk zimowych skórek z królików lub 800 sztuk letnich skórek królików albo też odpowiednią ilość „myszek“.

Ceny najwyższe obejmują koszty zwyczajnego osznurowania i przesłania do stacyi załadowania.

Przepisy co do sortowania i znaczenia.

Skórki, wysyłane do wojskowego Zakładu skór surowych, należy opakować oddzielnie według następujących sort. Pojedyncze pakunki należy oznaczyć w sposób, przepisany poniżej:

Zimowe skórki z królików = o wadze stu sztuk 18·10 kg i ponadto **W. K. A.**

„ „ „ „ 12·10 do 18 kg **W. K. B.**

„ „ „ „ 5·10 „ 12 kg **W. K. C.**

Letnie skórki z królików = **S. K.**

„Myszki“ = **M.**

Ilość skórek, zapakowanych w balu, należy wymienić na balu w dole na prawo od powyższego oznaczenia w cyfrach podkreślonych.

Oznaczenie i cyfry, podające ilość sztuk, należy umieścić w wyraźnie czytelnym piśmie literami i liczbami, mierzącymi około 20 *cm* i to czarnym atramentem do znaczenia.

Na przykład:

**670 sztuk zimowych skórek z królików o ciężarze 100 sztuk, wynoszącym
18·10 *kg* lub więcej**

<p>B. H. 21</p> <p>W. K. A.</p> <p><u>670</u></p>
--

II. Skórki wyprawione, niefarbowane.

R o d z a j	Koron za sztukę	
	do 31. sierpnia 1917	od 1. września 1917
Króliki zimowe	2·00	1·75
Białe skórki galicyjskie o wadze łęku od 4 do 5 <i>kg</i>	1·30	1·20

Ceny te mają za warunek dostawę towaru prima, bez wad i wybiórek. Za towar mniej wartościowy, następnie za lekkie króliki zimowe i króliki letnie należy się tylko cena odpowiednio niższa.

Powyzsze ceny mieszczą w sobie koszta zwyczajnego oszurowania w balach albo opakowania w skrzyniach oraz koszta przesyłki do stacyi załadowania.

Przepisy o oznaczeniu.

Każda sztuka musi być zaopatrzona przed puszczeniem jej w obrót wyraźnie czytelną i w trwały sposób przymocowaną pieczęcią firmy garbarza.

354.**Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw i za zgodą Ministra wojny z dnia 20. sierpnia 1917,**

w sprawie obrotu skórą rozdwojoną i podeszwami ze skóry rozdwojonej.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się uzupełniając rozporządzenie ministeryalne z dnia 16. października 1916, Dz. u. p. Nr. 356, co następuje:

§ 1.

Obowiązek oferowania skóry rozdwojonej, płyt ze skóry rozdwojonej i podeszew z takiej skóry rozszerza się o tyle, że spółce z ogr. por. dla zakupna skóry we Wiedniu należy zaoferować do kupna wszelkie zapasy w powyższych skórach a nie tylko te, które posiadacz zapasów zamierza sprzedać. Przepis ten nie odnosi się do tych ilości skór, których potrzebuje posiadacz do wykonania zlecenia, udzielonego mu przez zarząd wojskowy.

Spółka dla zakupna skóry ma wydać zarządzenia w sprawie zapasów według wskazówek Ministerstwa handlu.

Inne postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. października 1916, Dz. u. p. Nr. 356, pozostają nieknięte.

§ 2.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia mają karać władze polityczne I. instancji aresztem do sześciu miesięcy albo grzywnami do 20.000 koron.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Mataja wlr.

Homann wlr.

Ertl wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

355.**Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikami interesowanych Ministerstw i za zgodą Ministra wojny z dnia 20. sierpnia 1917,**

w sprawie obrotu skórą na pasy do maszyn, na troki, na rzemień do wiązania i rzemień na batogi oraz pasami na ten cel.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się w uzupełnieniu postanowień rozporządzeń ministeryalnych z dnia 9. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 177, i z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 99, co następuje:

A. Skóra na natłoczki, na troki, na rzemień do wiązania i rzemień na batogi.**§ 1.****Zezwolenie na wyrób.**

Skórę na natłoczki, to jest skórę garbowaną na sposób skóry na pasy napędne, tudzież praną i wysuszoną na powietrzu, następnie skórę na troki, na rzemień do wiązania i rzemień na batogi wolno począwszy od dnia 1. października 1917 wyrabiać tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu. Wobec tego odpada przewidziane w § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 29, ogólne zezwolenie na garbowanie mineralne surowych skór i skórek dla wyrobu troków i rzemieni do wiązania.

Zezwolenie na wyrób będzie udzielane dla pewnych oznaczonych ilości w miesiącu i otrzymują je z reguły tylko takie przedsiębiorstwa, które zajmowały się dotychczas wyrobem powyższych gatunków skóry.

§ 2.**Zgłaszanie.**

Producenci skóry na troki, na rzemień do wiązania i rzemień na batogi, następnie producenci troków, rzemieni do wiązania i rzemieni na batogi oraz przedsiębiorstwa, zajmujące się sprzedażą tych artykułów, winni przysyłać Towarzystwu nabywania skóry z o. p. we Wiedniu w każdy wtorek wykaz tygodniowy o ruchu w swych zapasach. Są oni nadto obowiązani do prowadzenia dokładnych ksiąg składowych.

§ 3.

Oddawanie i przeróbka.

Tak samo jak skórę na pasy do maszyn, odpadki powstałe przy wyrabianiu skóry na pasy maszynowe i przy wyrobie pasów maszynowych wolno od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w życie także wymienione w § 1. rodzaje skóry. tudzież pokrajany towar rzemieenny na troki i wiązadła jak również rzemieenie na batogi oddawać już tylko towarzystwu nabywania skóry lub wskazanym przez nie odbiorcom. Postanowienia wyjątkowe zawiera § 5.

Co do przydzielania materiału przez to towarzystwo i co do przerabiania wymienionych w § 1. rodzajów skóry na pasy obowiązują przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917. Dz. u. p. Nr. 99 (§ 1., ustęp 3., i § 2.).

§ 4.

Prośby w sprawie poboru.

Przedsiębiorstwa, które skóry na natłoczki, na troki i na rzemieenie do wiązania albo też troków, rzemieni do wiązania lub rzemieni na batogi potrzebują do swego własnego ruchu maszynowego albo do sprzedawanych przez siebie maszyn. mają swe prośby w sprawie poboru, ograniczonego do najkonieczniejszej potrzeby przestać do towarzystwa nabywania skóry. Prośby te można wnieść bezpośrednio albo też za pośrednictwem jednego z kupców, wpisanych do „listy A na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917. Dz. u. p. Nr. 99“.

Przedsiębiorstwa, które zatrudnione są wyłącznie lub przeważnie dla celów zarządu wojskowego, mają celem uwzględnienia w pierwszej linii ich zapotrzebowania donieść Ministerstwu wojny (grupa dla skóry, Wiedeń, I., Kolowratring 14), ile potrzebują w przyszłym miesiącu skóry na troki i do wiązania i ile potrzebują troków, rzemieni do wiązania i rzemieni na batogi, a to za każdym razem do dnia 20. poprzedniego miesiąca.

§ 5.

Wyjątki.

Pewne ilości krajanych troków i rzemieni do wiązania pozostawi „Komisya dla rozdzielania skóry na pasy maszynowe“ za pośrednictwem towarzystwa nabywania skóry do wolnego rozporządzenia:

1. producentom pasów celem wydawania na naprawki,
2. miejscom sprzedaży, wymienionym w „liście B na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, D. u. p. Nr. 99“,

w celu pokrycia zapotrzebowania małych przedsiębiorstw, to jest przedsiębiorstw. zużywających się aż do 20 PS.

Listy A (§ 3.) i B wyłożone są w izbach handlowych i przemysłowych oraz w inspektoratach przemysłowych.

§ 6.

Postanowienia różne.

Zakazuje się spełnienia zobowiązań, płynących z umowy o dostawę, o ile ono sprzeciwiałoby się przepisom niniejszego rozporządzenia.

Co do udzielania zezwoleń wyjątkowych i co do czuwania Ministerstwa handlu nad przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia obowiązują postanowienia §§ 8. i 10. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 177.

B. Pasy maszynowe.

§ 8.

Obowiązek wnoszenia ofert.

Zapasów zbędnych pasów maszynowych a w szczególności takich zapasów, które należą do przedsiębiorstw. nie będących w ruchu, nie wolno dowolnie sprzedawać lub przerabiać, lecz należy je przed sprzedaniem komu innemu lub użyciem na inny cel ofiarować do zakupna towarzystwu nabywania skóry. Oferent jest związany swą ofertą przez 21 dni po odesłaniu oferty.

§ 9.

Zezwolenie na pobór.

Zezwolenie na pobór pasów maszynowych (§ 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 99) będzie udzielane z reguły tylko po przyjęciu obowiązku dostarczenia używanego pasa, który ma być zastąpiony nowym.

Jeżeli nie pobiera się nowych pasów w celu wymiany pasów używanych albo jeżeli starający się o zezwolenie na pobór potrzebuje używanego pasa jako wskazaną rezerwę, w takim razie należy dołączyć do prośby potwierdzenie miejscowofłaściwego inspektoratu przemysłowego co do potrzeby i jej rzeczywistego istnienia. Jakich potwierdzeń potrzeba w takich przypadkach do poboru pasów do maszyn rolnych i leśnych, postanawia Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

§ 10.

Oznaczenie ceny.

Jeżeli w przypadkach z § 8. i § 9., ustęp 1., między towarzystwem nabywania skóry a posiadaczem nie przyjdzie do skutku zgodne porozumienie co do ceny, to należy zastosować postanowienia § 8. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 177.

C. Postanowienia końcowe.

§ 11.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia będą władze polityczne pierwszej instancji

karaty aresztem do 6 miesięcy albo grzywnami do 20.000 koron.

§ 12.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem jego ogłoszenia.

Małaja wlr.

Ertl wlr.

Homann wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLIII. — Wydana i rozesłana dnia 26. sierpnia 1917.

Treść: (M 356. i 357.) 356. Rozporządzenie, dotyczące prowadzenia księgi poboru i wydawania węgla przez drobnych handlarzy węgla we Wiedniu. — 357. Rozporządzenie, dotyczące organizacyi i zakresu działania Centrali spirytusu.

356.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa robót publicznych z dnia 10. sierpnia 1917,

dotyczące prowadzenia księgi poboru i wydawania węgla przez drobnych handlarzy węgla we Wiedniu.

Na podstawie §§ 9. i 57. cesarskiego rozporządzenia z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Drobni handlarze węgla we Wiedniu są obowiązani prowadzić podług dołączonego wzoru dzienne zapiski co do poboru i wydawania materiałów opałowych (księgę poboru i wydawania węgla). Zapiski te mają zawierać: zapas materiałów opałowych z dnia poprzedniego, ilość pobranych materiałów opałowych, ilość materiału opałowego, wydanego drobnym przemysłowcom przy podaniu imienia i nazwiska oraz mieszkania prowadzącego

przemysł, łączną ilość prywatnych gospodarstw domowych, zaopatrzonych w jednym dniu i ogólną ilość materiału opałowego, im wydanego, wkońcu zapas materiału opałowego pozostałego każdego dnia.

26 15.

Drobni handlarze węgla mają księgę poboru i wydawania węgla wyłożyć w swym lokalu, sklepowym do każdorazowego wglądu przez organy c. k. Dyrekcji policyi i Urzędu targowego gminy miasta Wiednia.

§ 3.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane podług § 11. cesarskiego rozporządzenia z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, przez polityczną władzę grzywnami do 10.000 K albo aresztem do 6 miesięcy.

§ 4.

To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Homan wlr.

357.**Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 24. sierpnia 1917,****dotyczące organizacy i zakresu działania Centrali spirytusu.**

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

(1) Organizację i zakres działania Centrali spirytusu, urządzonej rozporządzeniem Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 8. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 331, reguluje się na nowo, jak następuje:

§ 2.**Organy Centrali spirytusu.**

(1) Organami Centrali spirytusu są:

1. Dyrekcya;
2. kierownicy.

§ 3.**Dyrekcya.**

(1) Dla prowadzenia interesów Centrali spirytusu mianuje Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu dyrekcję, składającą się co najmniej ze 6 i co najwyżej z 12 członków i przeznacza z pośród nich prezydenta Centrali oraz jego zastępcę. Prezydent, jego zastępca oraz członkowie dyrekcji wykonują swój urząd jako urząd honorowy.

(2) Dyrekcya kieruje interesami Centrali spirytusu podług porządku czynności, który ma być przez nią wypracowany i przez komisarzy rządowych (§ 5.) zatwierdzony.

(3) Porządek czynności musi zawierać:

(4) Postanowienia co do praw i zakresu obowiązków prezydenta Centrali spirytusu i jego zastępcy, co do sposobu zwoływania posiedzeń dyrekcji, co do uchwalania i prowadzenia protokołu w tychże, co do sposobu doręczania rozstrzygnięć Centrali spirytusu, oraz postanowienia, regulujące wewnętrzny tok czynności Centrali spirytusu.

(5) Na każdorazowe żądanie komisarzy rządowych (§ 5.) należy powoływać na posiedzenia dyrekcji świadomych rzeczy reprezentantów z kół

rolniczych, przemysłowych, handlowych i konsumcyjnych.

(6) Prezydent a w razie doznania przezeń przeszkody tegoż zastępca reprezentują Centralę spirytusu na zewnątrz.

(7) Do podpisywania pism, zawierających rozstrzygnięcia Centrali spirytusu, są uprawnieni prezydent lub jego zastępca albo dwaj członkowie dyrekcji.

§ 4.**Kierownicy.**

(1) Do bezpośredniego prowadzenia interesów Centrali spirytusu mianuje dyrekcya kierowników w potrzebnej ilości, którzy utrzymują za swą czynność wynagrodzenie, które ma dyrekcya oznaczyć. Kierownicy mają przy prowadzeniu interesów przestrzegać ściśle wskazówek dyrekcji i są przed nią odpowiedzialni.

§ 5.**Państwowy nadzór.**

(1) Centrala spirytusu podlega bezpośrednio Urzędowi dla wyżywienia ludności i prowadzi swą czynność według jego wskazówek. Państwowy nadzór wykonują komisarzy rządowi, których mianuje Urząd dla wyżywienia ludności i Minister skarbu. Komisarzy rządowi mają prawo wglądać do wszystkich zapisków i aktów Centrali spirytusu i żądać wyjaśnień, które uważają za potrzebne. Należy ich zapraszać na wszystkie posiedzenia dyrekcji Centrali spirytusu i są oni uprawnieni zabierać tamże głos i stawiać wnioski, co do których musi być powzięta uchwała; są oni dalej uprawnieni tak długo odraczać wykonanie uchwał dyrekcji i zarządzeń organów Centrali spirytusu, póki Urząd dla wyżywienia ludności nie poweźmie ostatecznej decyzji.

§ 6.**Zakres działania Centrali spirytusu.**

(1) Zakres działania Centrali spirytusu obejmuje:

1. Przydzielanie całego surowego spirytusu w (rolniczych i przemysłowych) gorzelniach wyprodukowanego i podczas trwania mocy obowiązującej tego rozporządzenia wyprodukować się mającego, który podlega opłacie konsumcyjnej, rafineryom i zakładom do denaturowania celem objęcia do rafinowania i denaturowania,

2. Ustanawianie cen objęcia, które mają być płacone przez rafinerie i zakłady do denaturowania gorzelniom za przydzielony surowy spirytus, oraz warunków objęcia i zapłaty, o ile odnośne postanowienia w umowach między gorzelniami lub stowarzyszonymi związkami gorzelni z jednej strony a rafineriami z drugiej strony nie czynią zbędnym takiego ustanowienia.

3. Ustalenie wymiaru, w którym dostarczony podług punktu 1. tego paragrafu surowy spirytus ma być rafinowany i albo jako rafinowany spirytus albo jako surowy spirytus do użytku oddany, tudzież wydawanie dotyczących wskazówek.

4. Uwalnianie produktów, uzyskanych z rafinowania surowego spirytusu oraz z surowego spirytusu, który ma być oddany do handlu bez rafinowania, do ekspedycji przez urząd skarbowy z tym skutkiem, że ekspedycja przez urząd skarbowy do opodatkowania lub wolnego od opłaty użycia dopuszczalną jest tylko na podstawie zawiadomienia o skutecznym uwolnieniu, które przesyła Centrala spirytusu państwowym organom nadzorczym.

5. Rozdział produktów z rafinowania i surowego spirytusu (punkt 4.) między odbiorców.

6. Ustalanie cen sprzedaży za spirytus, o ile one nie są już ustalone lub nie będą ustalone szczególnymi rozporządzeniami, tudzież nadzór nad zachowaniem tych cen.

7. Wydawanie opinii przy regulowaniu gospodarczych kwestyi, które dotyczą przemysłu spirytusowego albo przemysłu, z nim w związku stojącego, w szczególności przy zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji, przy wydawaniu i stosowaniu zakazów przywozu i wywozu, przy zarządzeniach na polu pieczy socjalnej i przy wszystkich kwestjach, które wynikną przy przejściu do gospodarki pokojowej.

8. Wszystkie inne zadania, które są Centrali spirytusu przekazane w istniejących już rozporządzeniach i przepisach lub będą jej przekazane w przyszłości rozporządzeniami albo zarządzeniami.

§ 7.

Prawo rządu do zatwierdzenia.

(1) Uchwały dyrekcji Centrali spirytusu podług § 6., punkt 2., 3. i 6., podlegają wyraźnemu zatwierdzeniu i zmianie przez Urząd dla żywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu.

§ 8.

Zasady dla przydzielania i rozdzielania.

(1) Przydzielanie podług § 6., punkt 1., oraz rozdzielanie podług § 6., punkt 5., następuje podług zasad, które ustala dyrekcja Centrali spirytusu wedle wskazówek komisarzy rządowych.

§ 9.

Prawo zażalenia.

(1) Przeciw rozstrzygnięciom i zarządzeniom dyrekcji Centrali spirytusu przysługuje interesowanemu prawo zażalenia do Urzędu dla żywienia ludności, które należy wnosić do Centrali spirytusu we Wiedniu w ciągu ośmiu dni po doręczeniu rozstrzygnięcia. Zażalenie niema skutku odraczającego.

§ 10.

Zamknięcie.

(1) Cały podlegający opłacie konsumcyjnej spirytus, istniejący już w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie oraz wyprodukowany jeszcze podczas trwania mocy obowiązującej tego rozporządzenia, jest zamknięty.

(2) Zamknięcie ma ten skutek, że zamknięty spirytus może być tylko podług wskazówek Centrali spirytusu przerobionym, zużyтым, dobrowolnie lub przymusowo sprzedanym i że nie można nim rozporządzać bez wskazówki Centrali spirytusu.

(3) Zamknięcie gaśnie w chwili przeprowadzenia zarządzeń, wydanych przez Centralę spirytusu na podstawie postanowień § 6., punkt 4. i 5.

(1) Skoro pozwolenie do wolnego od opłaty użycia spirytusu zgaśnie lub zostanie odwołane, nabiera znowu mocy zamknięcie odnośnie do tego spirytusu, o ile on w tym czasie znajduje się jeszcze u uprawnionego do poboru.

(2) Centrala spirytusu jest za zezwoleniem Urzędu dla żywienia ludności uprawnioną rozporządzać także takim spirytusem, który już nie podlega zamknięciu i wydawać wskazówki co do jego dalszej sprzedaży i co do jego dostarczania.

§ 11.

Odebranie przymusowe.

(1) Jeżeli producent, posiadacz lub przetwórcza zamkniętego lub niezamkniętego spirytusu wzbrania się uczynić zadość jakiemuś rozporządzeniu lub zarządzeniu Centrali spirytusu, lub

jeżeli nie jest znaną osobą albo miejsce pobytu tego, komu przysługuje prawo rozporządzania tym spirytusem, lub na czyj rachunek on jest złożony, wówczas może Urząd dla wyżywienia ludności na wniosek Centrali spirytusu zarządzić przymusowy odbiór tych zapasów; orzeczenie ma skutek przeciw każdemu, komu przysługują prawa do tych zapasów. Przeprowadzenie następuje przy zachowaniu odnośnych przepisów podatkowych przez polityczną władzę I. instancyi podług wskazówek, które od wypadku do wypadku ma wydać Urząd dla wyżywienia ludności. Odebrane przymusowo zapasy mają być aż do odtransportowania bezpłatnie i troskliwie przechowane przez ich ostatniego posiadacza (przechowcę).

§ 12.

Obowiązki gorzelń, rafinerii, posiadaczy składów wolnych i posiadaczy zakładów do denaturowania.

(1) Rolnicze i przemysłowe gorzelnie, następnie rafinerie, posiadacze składów wolnych i posiadacze zakładów do denaturowania są obowiązani czynić zadość wszystkim zarządzeniom, wydanym w zakresie działania Centrali spirytusu (§ 6.). Rolnicze i przemysłowe gorzelnie oraz rafinerie spirytusu są podczas trwania ich ruchu obowiązane pierwszego dnia każdego miesiąca donosić Centrali spirytusu o ilościach surowego spirytusu i rafinowanego spirytusu, które zostały wyprodukowane w ubiegłym miesiącu, tudzież w następującym miesiącu prawdopodobnie zostaną wyprodukowane, oraz przedkładać jej pozatem na żądanie wszystkie wykazy, których ona potrzebuje celem wypełnienia swych zadań.

§ 13.

Poświadczenia transportowe.

(1) Przesyłki surowego spirytusu i rafinowanego spirytusu wraz z denaturowanym spirytusem mogą być, o ile waga przesyłki przenosi 100 kg, tylko wtedy przyjmowane przez koleje i przedsiębiorstwa żeglugi parowej do transportu, jeżeli do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki dołączone jest poświadczenie transportowe, wystawione przez Centralę spirytusu.

(2) Dla przesyłek zarządu wojskowego i pośyłek z krajów węgierskiej świętej korony oraz Bośni i Hercegowiny nie potrzeba poświadczeń transportowych.

§ 14.

Koszta Centrali spirytusu.

(1) Celem pokrycia kosztów, połączonych z prowadzeniem interesów Centrali spirytusu, o ile one nie zostaną ściągnięte przy wykonywaniu zadań, które stanowią obowiązek Centrali spirytusu podług postanowień § 6., punkt 8., może Centrala spirytusu pobierać za zezwoleniem Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu opłaty od gorzelń, rafinerii i zakładów do denaturowania podług klucza przez dyrekcję ustanowionego, których wysokość za każdy rok obrotowy należy z góry ustalić.

(2) Reszta, pozostająca z pobranych opłat po pokryciu wszystkich kosztów Centrali spirytusu, ma być według tego samego klucza rozłożoną na gorzelnie, rafinerie i zakłady do denaturowania i zwróconą uprawnionym do poboru.

(3) Zalegające opłaty mogą być ściągnięte w drodze politycznej egzekucyi.

§ 15.

Przekroczenia, kary.

(1) Przekroczenia tego rozporządzenia będą, o ile czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, karane przez polityczne władze I. instancyi karani pieniężnymi do 20.000 koron lub według ich uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 16.

(1) Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 8. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 331, dotyczące urzędzenia Centrali spirytusu i obrotu spirytusem, uchyla się.

§ 17.

Początek mocy obowiązującej.

(1) To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLIV. — Wydana i rozesłana dnia 28. sierpnia 1917.

Treść: (M 358—361.) 358. Obwieszczenie, dotczące ograniczenia zużycia rotacyjnego papieru drukowego na gazety w miesiącu wrześniu 1917. — 359. Rozporządzenie, dotyczące produkcji i sprzedaży mydła, proszku mydlanego i środków do prania i szorowania. — 360. Obwieszczenie, dotyczące produkcji mydła, proszku mydlanego i środków do prania i szorowania oraz obrotu tymi artykułami. — 361. Rozporządzenie, dotyczące ustanowienia cen maksymalnych za knopry.

358.

Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1917,

dotyczące ograniczenia zużycia rotacyjnego papieru drukowego na gazety w miesiącu wrześniu 1917.

Na podstawie § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 105, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Ograniczenia, zarządzone co do zużycia rotacyjnego papieru drukowego na gazety w §§ 1. i 2. obwieszczenia z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 322, za miesiąc sierpień, mają obowiązywać w ten sam sposób także na miesiąc wrzesień.

§ 2.

To rozporządzenie wchodzi w życie dnia 1. września.

Mataja wlr.

359.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 25. sierpnia 1917,

dotyczące produkcji i sprzedaży mydła, proszku mydlanego i środków do prania i szorowania.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Mydłem i proszkiem mydlanym w myśl tego rozporządzenia są wszystkie wytwory, przeznaczone do czyszczenia, które zawierają kwasy tłuszczowe, połączone z alkaliami.

Środkami do mycia i szorowania w myśl tego rozporządzenia są wszystkie przeznaczone do czyszczenia wytwory z mineralnych substancji, jak: piasku, gliny, kaolinu itp., lub z alkaliów, także zmieszanych ze sobą lub z innymi substancjami, które nie zawierają z reguły ani neutralnych tłuszczów ani kwasów tłuszczowych, połączonych z alkaliami. Soda kryształiczna lub przednia soda kryształiczna jakości w handlu używanej nie podpadają pod postanowienia tego rozporządzenia, o ile nie zawierają więcej niż 5% soli Glauberskiej i są wolne od innych przymieszek.

Pod kwasami tłuszczowymi w myśl tego rozporządzenia rozumie się prócz używanych w handlu technicznych kwasów tłuszczowych także żywicę, płynną żywicę, kwas żywiczny, tłuszcz drzewny, wosk, kwas woskowy, kwas naftowy i tym podobne substancje, dające się na mydło przerobić.

Używanie oleju mineralnego, smoły z brunatnych węgli, smoły z kamiennych węgli i ich destylatów jako dodatku do mydeł, proszków mydlanych i środków do prania i szorowania jest zakazane.

§ 2.

Ministerstwo handlu postanawia, jakie typy mydła i proszku mydlanego wolno wytwarzać i do handlu oddawać i w jaką nazwę należy je zapatrzyć.

Aptekom jest dozwolone przyrządzanie mydeł na podstawie specjalnej recepty lekarskiej.

§ 3.

Wytwarzanie i handel środkami do prania i szorowania, które nie zawierają kwasu tłuszczowego, wymaga szczególnego pozwolenia Ministerstwa handlu. Ministerstwo handlu może także wyjątkowo zezwolić na fabrykację środków do prania i szorowania z mniejszym dodatkiem kwasu tłuszczowego. Prośby tego rodzaju rozstrzyga ono po chemicznym zbadaniu towaru przez jeden z zakładów doświadczalnych, upoważniony przez c. k. techniczny urząd doświadczalny we Wiedniu, i oznacza w razie zezwolenia cenę sprzedaży i dopuszczalną nazwę i opakowanie towaru.

Do prób o zezwolenie, które będą wnoszone do Ministerstwa handlu, należy dołączyć próbki towaru w tej formie i opakowaniu, w jakich on ma być oddany do handlu, we wadze co najmniej 500 g. Należytość za zbadanie wynosi 50 koron od każdej próbki i ma być złożoną bezpośrednio w urzędzie, który ma petentowi wymienić c. k. techniczny urząd doświadczalny.

§ 4.

Oddawanie mydła, proszku mydlanego oraz zawierających tłuszcz środków do prania i szorowania (§ 3., ustęp 1.) bezpośrednio konsumentom może następować tylko za ściągnięciem odcinków karty wykazowej (karty na mydło), ważnej na dotychczas czas.

Maksymalne ilości, które na podstawie karty wykazowej (karty na mydło) wolno w ciągu pewnego oznaczonego czasu oddać jednej osobie, będą każdorazowo wyznaczone przez Ministerstwo handlu. Ministerstwo handlu może dla poszczególnych grup konsumentów, na przykład dla pewnych kategorii robotników, lub funkcjonariuszy w przemysłowych albo fabrycznych przedsiębiorstwach i zakładach ruchu, następnie szczególnie dla lekarzy, weterynarzy, techników dentystycznych, położnych, dla pielęgniarki i pielęgniarek, położnic w końcu dla dzieci w wieku do 18 miesięcy pozwolić na zwiększony pobór.

§ 5.

Mydło i proszek mydlany dla

- a) osób, pomieszczonych w zakładach leczniczych, humanitarnych i dobroczynnych, klasztorach, zakładach naukowych i wychowawczych, sądowych więzieniach i zakładach karnych, zakładach przymusowej pracy, schroniskach i obozach dla uchodźców, którym nie wydaje się żadnej karty wykazowej (karty na mydło), następnie dla
  - b) organizacji aprowizacyjnych i organizacji konsumentów,
  - c) fabrycznych i przemysłowych przedsiębiorstw dla celów technicznych,
  - d) golarzy i fryzyerów,
  - e) przemysłowych pralni
- przydziela wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

§ 6.

Karty wykazowe (karty na mydło) będą wystawiane przez polityczne władze krajowe podług wskazówek Ministerstwa handlu; władze te wydają także bliższe postanowienia co do wydawania tych kart. Ważność kart wykazowych nie jest ograniczoną na ten obszar administracyjny, w którym zostały wydane. Są one niepozbyszalnymi publicznymi dokumentami.

§ 7.

Wydawanie kart wykazowych (karty na mydło) należy każdorazowo czynić zawisłem od oświadczenia, że zapasy mydła i proszku mydlanego w dotyczącym gospodarstwie domowym nie przekraczają łącznej ilości 1.5 kg dla każdej uprawnionej do żądania osoby. Zapasy, przemilczane przy złożeniu oświadczenia, mają być uznane przez polityczną władzę powiatową za przypadłe na rzecz państwa; przypadłych zapasów należy użyć do zaopatrzenia ludności.

§ 8.

Sprzedający mydło, proszek mydlany, oraz zawierające tłuszcz środki do prania i szorowania (§ 3., ustęp 1.) mogą te towary pobierać tylko na poświadczenie poboru, które ma wygotować właściwa polityczna władza powiatowa. Przy wystawianiu poświadczeń poboru ma polityczna władza powiatowa brać wzgląd na zapasy i rzeczywistą potrzebę sprzedającego dla zaopatrzenia swych odbiorców.

W miejsce jednego poświadczenia poboru może być na żądanie ubiegającego się o to

wydanych więcej poświadczeń poboru, opiewających na częściowe ilości przyznanej łącznej ilości.

Poświadczenia poboru należy przy poborze wydać sprzedawcy.

§ 9.

Każdy sprzedający mydło, proszek mydlany i zawierające tłuszcz środki do prania i szorowania (§ 3., ustęp 1.) jest obowiązany, począwszy od dnia wejścia tego rozporządzenia w życie prowadzić zapisek, którego wzór przepisuje Ministerstwo handlu. Z tego zapisku musi być widoczny stan zapasów mydła, proszku mydlanego, zawierających tłuszcz środków do prania i szorowania z początkiem każdego miesiąca kalendarzowego, przyrost podczas miesiąca, źródło poboru i stan z końcem miesiąca. Zapisek musi mieć strony bieżąco numerowane, musi być zaopatrzony przez gminę w pieczęć urzędową i być zawsze w pogotowiu trzymany do wglądu przez polityczną władzę powiatową lub jej wysłanników i organów kontrolnych (§ 10.).

Odcinki kart na mydło, ściągnięte przy skutecznionem wydaniu towaru, mają być przez sprzedającego przechowane i dołączone jako dowód do zapisku.

§ 10.

Celem nadzoru nad przestrzeganiem postanowień tego rozporządzenia ma polityczna władza i instancyi ustanowić organy kontrolne.

§ 11.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia.

§ 12.

Istniejące zobowiązania z umów nie są przeszkodą dla wypełnienia obowiązków, ustanowionych w tem rozporządzeniu, oraz zarządzeń, na jego podstawie wydanych.

§ 13.

Przekroczenia tego rozporządzenia i przepisów na podstawie tegoż wydanych, oraz każde współdziałanie przy udaremnieniu obowiązków tamże ustanowionych będą karane, o ile nie podlegają surowszej karze, przez władzę polityczną grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te mogą być także obok siebie orzeczone. Prócz tego może być także orzeczoną konfiskata przedmiotów, do których odnosi się czyn karygodny, a jeżeli przekroczenie zostanie popełnione przy wykonywaniu przemysłu, może być zarządzone

odebranie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas określony.

§ 14.

To rozporządzenie wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia.

Mataja wlr.

360.

Ogłoszenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 25. sierpnia 1917,

dotyczące produkcji mydła, proszku mydlanego i środków do prania i szorowania oraz obrotu tymi artykułami.

Na podstawie §§. 2., 3., 4., 6. i 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 359, dotyczącego produkcji i sprzedaży mydła, proszku mydlanego i środków do prania i szorowania, ogłasza się:

I.

Aż do odwołania wolno bez szczególnego pozwolenia wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego tylko niżej oznaczone typy mydła i proszku mydlanego wytwarzać:

- mydło związku wojennego (mydło z. w.), to jest wypełnione, gotowane mydło w jednolitych sztukach, które mają być zaopatrzone w litery „Z. W.“ i w nazwisko producenta albo w znak towarowy, używany dotychczas przez niego. Jednolita sztuka musi zawierać conajmniej 30 g kwasu tłuszczowego, dającego się przerobić na mydło. Wolno także wytwarzać dwie, trzy lub więcej sztuk jednolitych razem złączonych; one muszą jednak być tak uformowane i oznaczone, żeby było możliwe rozłożenie ich na poszczególne sztuki.
- Toaletowe mydło związku wojennego (mydło T. Z. W.), to jest wypełnione, wygładzone, farbowane i perfumowane mydło w prasowanych sztukach jednolitych, które należy zaopatrzyć w litery „T. Z. W.“ i w nazwisko producenta albo w znak towarowy, używany dotychczas przez niego. Jednolita sztuka musi zawierać conajmniej 30 g kwasu tłuszczowego, dającego się przerabiać na mydło.
- Proszek mydlany związku wojennego (proszek mydlany Z. W.), w paczkach po 125, 250 i 500 g czystej zawartości. Na paczkach ma być umieszczone nazwisko wytwórcy lub znak towarowy, używany dotychczas przez niego i oznaczenie (proszek mydlany Z. W.),

oraz cena dla drobnej sprzedaży. Proszek mydlany związku wojennego musi w świeżym stanie zawierać 4 do 5% kwasu tłuszczowego oraz co najmniej 40% sody wolnej od wody.

Wytwarzanie mydeł specjalnych wszystkich rodzajów, jak na przykład mydeł do przędzy, mydeł do golenia, mydeł leczniczych itd. z wyjątkiem preparatów mydlanych, sporządzonych w aptekach na podstawie specjalnej recepty, jest zawieszony od każdorazowego pozwolenia wojennego związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

II.

Środki do prania i szorowania, jeżeli wchodzi w handel w stałej formie i nieopakowane, muszą posiadać na każdej sztuce, o ile są opakowane, także na zewnętrznej osłonie w dobrze widocznym piśmie oznaczenie, zatwierdzone przez Ministerstwo handlu; osłona musi ponadto zawierać następujące daty:

1. numer i datę zezwolenia, danego przez Ministerstwo handlu,
2. firmę lub wpisany znak towarowy producenta,
3. wagę netto,
4. oznaczenie, odpowiadające składowi substancji, w którym jednak nie może być zawarte słowo „mydło”,
5. cenę sprzedaży w drobnym handlu.

Umieszczanie zachwał w wszelkiego rodzaju jest zakazane.

III.

Poza towarami, wymienionymi pod I. a—c, wolno istniejące zapasy innych rodzajów mydeł i proszków mydlanych wydawać konsumentom tylko do 15. października 1917.

IV.

O zezwolenie na wytwarzanie i na handel środkami do prania i szorowania bez kwasu tłuszczowego lub z małym dodatkiem kwasu tłuszczowego, przepisane w § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 359. mają się starać producenci, którzy już w dniu wyjścia tego rozporządzenia zajmują się wytwarzaniem towarów tego rodzaju, najpóźniej w ciągu 4 tygodni. Są oni uprawnieni aż do załatwienia ich prośby tymczasowo dalej prowadzić produkcję i handel w dotychczasowy sposób.

V.

Aż do odwołania ma następować oddawanie mydła, proszku mydlanego i zawierających tłuszcz

środków do prania i szorowania na podstawie karty wykazowej w sposób następujący:

Należy odciąć:

za 1 sztukę mydła Z. W.	2 odcinki.
„ 1 „ mydła T. Z. W.	2 „
„ każde 125 g proszku mydlanego Z. W.	1 odcinek,
„ 1 sztukę mydła do golenia o wadze	1 odcinek,
od 80 do 120 g	3 odcinki,
„ każde 200 g zawierających tłuszcz	1 odcinek;
środków do prania i szorowania	1 odcinek;
następnie, jak długo jeszcze będą wydawane	
zapasy innych gatunków mydła:	
za 1 sztukę mydła toaletowego o wadze od	
80 do 120 g	3 odcinki,
za każde 100 g innych mydeł z zawartością	
tłuszczu:	
od 10 do 20%	1 odcinek,
„ 20 „ 40%	2 odcinki,
ponad 40%	3 „

Podczas pierwszych dwu miesięcy, na które opiewają karty wykazowe, nie można oddać na podstawie jednej karty więcej środków do mycia Z. W. niż:

- a) 1 sztukę mydła Z. W. lub mydła T. Z. W. i 250 g proszku mydlanego Z. W. albo
- b) 2 sztuki mydła Z. W. albo
- c) 2 sztuki mydła T. Z. W. albo
- d) 1 sztukę mydła Z. W. i 1 sztukę mydła T. Z. W. albo
- e) 500 g proszku mydlanego Z. W.

Pobór na podstawie kart dodatkowych nie podlega tym ostatnim ograniczeniom.

VI.

Aż do odwołania wydaje się specjalne karty dodatkowe następującym konsumentom, a mianowicie:

- a) w wymiarze połowy karty na mydło robotnikom, którzy są zatrudnieni przy ogniu, obrabianiem żarzących się metali, albo wydobywaniem i przenoszeniem węgla tudzież kominiarzom,
- b) w wymiarze całej karty na mydło lekarzom, weterynarzom, technikom dentystycznym, położnym, pielęgniarzom i pielęgniarzkom, położnicom i dzieciom w wieku do 18 miesięcy.

Jako kart dodatkowych należy używać ogólnych kart wykazowych i oznaczyć je zapomocą wycięcia odpowiedniej pieczęci. Przy połówkach kart dodatkowych należy przed wydaniem odciąć odcinki kart z liczbami 1, 3, 5 i 7.

361.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 25. sierpnia 1917,

dotyczące ustanowienia cen maksymalnych za knopry.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

W miejsce cen maksymalnych za knopry, ustalonych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia

2. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 145, wstępują ceny maksymalne, przytoczone w dołączonym spisie.

Inne postanowienia rozporządzeń ministeryalnych z dnia 2. kwietnia 1917, Dz. u. p. 145, z dnia 24. marca 1916, Dz. u. p. Nr. 81, i z dnia 24. września 1915, Dz. u. p. Nr. 297, pozostają nietknięte.

§ 2.

To rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej z dniem jego ogłoszenia.

Mataja wr

Spis

cen maksymalnych za knopry.

Prima: towar, przez wilgoć nie uszkodzony, wolny do obcych przymieszek, dobrze wymanipulowany.

Secunda: towar, uszkodzony wskutek wilgoci lub innych wpływów najwyżej w jednej trzeciej.

Tertia: towar, więcej uszkodzony.

Pochodzenie	Ceny w koronach za 100 kilogramów		
	Prima	Secunda	Tertia
Austria	60	47	38

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLV. — Wydana i rozesłana dnia 29. sierpnia 1917.

Treść: № 362. Obwieszczenie, dotyczące zmiany statutu wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

362.

Obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 26. sierpnia 1917.

dotyczące zmiany statutu wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Na podstawie rozporządzenia ministerialnego z dnia 9. sierpnia 1917. Dz. u. p. Nr. 335. zmienia się statut wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego, wydany ogłoszeniem Ministra handlu z dnia 15. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 107, w następujący sposób:

1. § 1. ma opiewać, jak następuje:

Członkowie Związku.

Do wojennego Związku przemysłu olejnego i tłuszczowego, założonego na podstawie rozporządzenia ministerialnego z dnia 8. kwietnia 1916. Dz. u. p. Nr. 94. należą wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się produkcją zwierzęcych i roślinnych olejów i tłuszczów — z wyjątkiem masła i tłuszczu świńskiego — oraz produkcją wytwarzanych z tego towarów, następnie wszystkie te przedsiębiorstwa, które wytwarzają środki do mycia, szurowania lub czyszczenia, o ile te wytwory składają się wyłącznie lub w części z alkaliów jak soda, szkło wodne itp.

W szczególności należą do Związku wszystkie te przedsiębiorstwa, które zajmują się produkcją

olejów roślinnych, rafinowaniem płynnych olejów roślinnych, topieniem łoju — wyjąwszy, jeżeli to topienie jest wykonywane w związku z rzeźnictwem lub masarstwem, a mianowicie tylko w drobnym zakresie —, produkcją tłuszczu z kości, zgaszczaniem oleju, wytwarzaniem tłuszczu jadalnego i margaryny, produkcją olejnych pokostów i olejnych lakierów, chemiczno-technicznych wytworów tłuszczowych i degrasu, produkcją mydła gospodarskiego, tkackiego i toaletowego, wytwarzaniem stearyny i kwasu tłuszczowego, produkcją świec łącznie z produkcją świec parafinowych jednakże z wyłączeniem produkcji świec ceresynowych i woskowych, produkcją kosmetycznych artykułów, zawierających tłuszcz i glicerynę i rafinowaniem gliceryny.

Odnosnie do tych przedsiębiorstw, w których wydobywa się tłuszcz z kości, pozostają w mocy postanowienia rozporządzenia ministerialnego z dnia 11. maja 1916. Dz. u. p. Nr. 136, dotyczącego uregulowania obrotu kośćmi i tłuszczem z kości.

Przedsiębiorstwa, w których produkcją wytworów wymienionych w ustępie 1., obejmuje tylko część ruchu całego przedsiębiorstwa, są co do tej części członkami Związku.

Odnosnie do przedsiębiorstw, założonych w czasie istnienia tego Związku, rozpoczyna się przynależność do Związku z dniem rozpoczęcia się ruchu przedsiębiorstwa. To samo ma miejsce, jeżeli pewne przedsiębiorstwo rozszerzy swą czynność w czasie istnienia Związku na taką gałąź ruchu, która uzasadnia przynależność do Związku.

Przedsiębiorstwa państwowe nie są członkami Związku.

2. § 9., ustęp 1., ma opiewać, jak następuje:

Kierownictwo Związku.

Kierownictwo Związku mianuje Minister handlu. Składa się ono z przewodniczącego, z pierwszego i z drugiego zastępcy i z 12 do 14 członków. Wszyscy członkowie kierownictwa Związku wykonują swe funkcje jako urząd honorowy. Są oni obowiązani przestrzegać przy prowadzeniu interesów zupełnej bezstronności i jak największej sumienności, zachowywać bezwarunkowe milczenie na zewnątrz we wszystkich spra-

wach Związku, które dochodzą do ich wiadomości, oraz co do handlowych stosunków członków Związku i mają to pisemnie ślubować Ministrowi handlu.

3. Drugi ustęp § 10. ma opiewać, jak następuje:

Są oni odpowiedzialni za przestrzeganie postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. kwietnia 1916. Dz. u. p. Nr. 94, i z dnia 9. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 335, i za przestrzeganie statutu Związku.

Mataja wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLVI. — Wydana i rozestana dnia 31. sierpnia 1917.

Treść: (№ 363—365.) 363. Ustawa, dotycząca zmiany niektórych postanowień o ubezpieczeniu robotników od wypadków. — 364. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia siana i słomy z dawnych zbiorów. — 365. Obwieszczenie o zmianie granic północnych obszarów wojennych w Austrii.

363.

Ustawa z dnia 21. sierpnia 1917, dotycząca zmiany niektórych postanowień o ubez- pieczeniu robotników od wypadków.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam
co następuje:

Ustawę z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p.
Nr. 1 z roku 1888 (ustawę o ubezpieczeniu od
wypadków) i ustawę z dnia 20. lipca 1894, Dz.
u. p. Nr. 168 (ustawę rozszerzającą) zmienia się,
jak następuje:

Artykuł I.

§ 5. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków
ma opiewać:

Przedmiot ubezpieczenia od następstw nie-
szczęśliwych wypadków, wydarzających się w ruchu
przedsiębiorstwa, stanowi unormowany tą ustawą
zwrot szkody, która wynika wskutek uszkodzenia
cielesnego lub wskutek śmierci ubezpieczonego.

Na równi z nieszczęśliwymi wypadkami, wy-
darzającymi się w ruchu przedsiębiorstwa, należy
uważać te wypadki, które wydarzają się przy takich
domowych lub innych zatrudnieniach, do spełniania
których będzie ubezpieczony obok zajęcia, uzasadnia-
jącego obowiązek ubezpieczenia i podczas trwania
tegoż używanym przez przedsiębiorcę lub w jego

imienu albo przez kogoś, kto jest w stosunku
pracy przełożonym ubezpieczonego.

Tak samo należy na równi z nieszczęśliwymi
wypadkami, wydarzającymi się w ruchu przedsię-
biorstwa, uważać te wypadki, które wydarzają się
w drodze z mieszkania do roboty albo z roboty
do mieszkania, o ile ta droga nieoznana żadnej
przerwy, uzasadnionej własnym interesem ubezpie-
czonego lub jakiejś innej przerwy, która ze sto-
sunkiem pracy nie stoi w związku.

Artykuł II.

§ 6. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków,
ustęp 6. i następne mają opiewać:

Jeżeli roczny zarobek z pracy robotnika lub
urzędnika ruchu przekracza kwotę 3600 K,
wówczas nie policza się nadwyżki ponad tę kwotę.

Roczny zarobek z pracy terminatorów, wo-
lontaryuszy, praktykantów i innych osób, które
z powodu nieukończonego jeszcze wykształcenia
nie otrzymują żadnego wynagrodzenia lub tylko
niepełne, ma być wymierzony w tej samej wyso-
kości, co najniższy roczny zarobek z pracy pobie-
rających pełne wynagrodzenie robotników lub
urzędników przedsiębiorstwa tej kategorii zatrud-
nienia, dla której następuje wykształcenie, jednakże
najwyżej w kwocie 1200 K, a najmniej w kwocie
600 K. Jeżeli uszkodzony pobierał roczny zarobek
z pracy, przewyższający 1200 K, wówczas należy
przyjąć zarobek ten w pełnym wymiarze za pod-
stawę obliczenia.

Renta wynosi:

- a) w razie zupełnej niezdolności do zarobkowania i na czas jej trwania dwie trzecie rocznego zarobku z pracy;
- b) w razie częściowej niezdolności do zarobkowania i na czas jej trwania ułamek oznaczonej pod a) renty, który ma być wyznaczony podług stopnia zmniejszenia się zdolności zarobkowania.

Pełna renta może być przyznana także takim uszkodzonym, którzy nie są jeszcze zupełnie niezdolni do zarobkowania, a to przejściowo jako renta dla rekonwalescentów wtedy, gdy uszkodzony potrzebuje dla zupełnego odzyskania swej zdolności do zarobkowania lub dla poprawy swego stanu zdrowia specjalnego oszczędzania się.

Jak długo uszkodzony jest wskutek nieszczęśliwego wypadku po ukończeniu leczenia tak dalece bezsilny, że potrzebuje cudzej opieki i usługi, należy rentę podnieść do 1½-krotnej wysokości pełnej renty.

Uszkodzonemu nie przysługuje prawo do zwrotu szkody, jeżeli sam spowodował nieszczęśliwy wypadek rozmyślnie lub przy popełnieniu jakiegóżbrodni, stwierdzonej w drodze sądowo-karnej.

Artykuł III.

§ 7. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków ma opiewać:

W razie, gdy wskutek wypadku w ruchu przedsiębiorstwa nastąpiła śmierć, ma się składać zwrot szkody oprócz świadczeń, które należą się ewentualnie uszkodzonemu według § 6. za czas przed nastąpieniem śmierci:

1. z kosztów pogrzebu, które należy wymerzyć według miejscowego zwyczaju jednak co najwyżej w kwocie 100 K;

2. z renty, którą należy przyznać pozostałym po zabitym począwszy od dnia śmierci, a dla której obliczenia miarodajne są postanowienia § 6., ustęp 2. do 7.

Renta ta wynosi:

- a) dla wdowy po zabitym aż do jej śmierci lub ponownego wyjścia za mąż 20 procent; dla wdowca, jeżeli i jak długo jest niezdolny do zarobkowania, 20 procent; dla każdego pozostałego ślubnego lub legitymowanego dziecka aż do ukończenia 15. roku życia 15 procent, a jeżeli ono utraciło lub utraci także i drugiego rodzica, 20 procent rocznego zarobku z pracy; dla każdego nieślubnego dziecka po zabitej osobie żeńskiej albo po osobie męskiej, jeżeli ojcostwo tej ostatniej zostało już za życia sądownie ustalone lub pozasądownie uznane, albo, w razie

gdy dziecko urodziło się dopiero po śmierci uszkodzonego, jeżeli ojcostwo zostanie sądownie ustalone: do ukończonego 15. roku życia 15 procent rocznego zarobku z pracy. Renty wdowy lub wdowca i dzieci nie mogą razem przenosić dwóch trzecich rocznego zarobku z pracy; jeżeli z powyższych stóp wyniknie wyższa kwota, wówczas zostaną poszczególne renty stosunkowo ukrócone;

- b) dla ascendentów, wnuków i rodzeństwa zmarłego, jeżeli on przyczyniał się istotnie do ich utrzymania, a mianowicie dla ascendentów aż do ich śmierci lub do ustania niedostatku, dla wnuków i rodzeństwa aż do ukończonego 15. roku życia, 20 procent rocznego zarobku z pracy. Kwota ta nie może być z powodu istnienia większej liczby uprawnionych przekroczoną i przysługuje w takim przypadku rodzicom pierwszeństwo przed dziadkami, a tym ostatnim przed rodzeństwem, następnie rodzicom przed wnukami, a tym ostatnim przed rodzeństwem.

Renty dzieci, wnuków i rodzeństwa ma się w razie, gdy osoby te w chwili ukończenia 15. roku życia dotknięte są jakąś cielesną lub umysłową ułomnością, która czyni je zupełnie niezdolnymi do zarobkowania, jeszcze nadal przysznawać, a mianowicie na czas niezdolności do zarobkowania.

Jeżeli uprawnieni rodzaju oznaczonego pod a) schodzą się z uprawnionymi, którzy są oznaczeni pod b), wówczas przysługuje tym ostatnim roszczenie tylko o tyle, o ile dla tych pierwszych nie zostanie zajęta najwyższa kwota renty, oznaczona pod a).

W razie powtórnego wyjścia za mąż otrzymuje wdowa potrójną wysokość swej rocznej renty jako odprawę.

Jeżeli uszkodzona osoba zawarła małżeństwo dopiero po nieszczęśliwym wypadku, wówczas nie przysługuje po jej śmierci wdowie lub wdowcowi i dzieciom, z takiego małżeństwa pochodzącym, prawo do roszczenia. Także dzieciom nieślubnym, spłodzonym dopiero po nieszczęśliwym wypadku, oraz małżonkowi, jeżeli on ze śmiertelnie uszkodzonym jest z własnej winy sądownie rozwiedziony albo jeżeli małżeństwo jest sądownie separowane, nie przysługuje prawo do roszczenia.

Jeżeli mąż zabitej wskutek nieszczęśliwego wypadku nie żył bez ustawowego powodu we wspólności domowej i usuwał się od swego obowiązku utrzymywania dzieci, wówczas może zakład przyznać dzieciom rentę, przysługującą mu według postanowień tej ustawy.

Jeżeli wskutek śmiertelnego wypadku kilku osób przy jakims nieszczęśliwym wypadku wchodzi dla pewnej osoby w rachubę więcej praw do renty, wówczas należy się zawsze tylko jedna, a mianowicie najwyższa renta z pośród wchodzących w rachubę rent.

Artykuł IV.

§ 16. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków, ustęp 1., drugie zdanie ma opiewać:

Zarobek z pracy, który przynosi kwotę 3600 K na rok, zostanie zaliczony tylko w tej ostatniej kwocie.

Artykuł V.

§ 17. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków ma opiewać:

Taryfowe opłaty ubezpieczeniowe ciążą jedynie na przedsiębiorcy zakładu, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia.

§ 22. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków odpada.

Artykuł VI.

W artykule V., ustęp 2. ustawy rozszerzającej wstępują w miejsce słów: „tysiąc dwieście guldenów“ słowa: „trzy tysiące sześćset koron“, a w ostatnim ustępie artykułu VII. tej ustawy w miejsce słów: „sto dwadzieścia procent“ słowa: „jeden i jedna trzecia“.

W paragrafie 14., ustęp 1. cesarskiego rozporządzenia z dnia 7. kwietnia 1914, Dz. u. p. Nr. 80, należy słowa „sześćdziesiąt procent“ zastąpić słowami „dwie trzecie“, a w ustępie 2. tego paragrafu słowa „dziewięćdziesiąt procent miarodajnego zarobku z pracy“ słowami „pełny roczny zarobek z pracy“.

Artykuł VII.

Ta ustawa nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. lipca 1917 i znajduje zastosowanie także do przedsiębiorstw włączonych ustawą rozszerzającą do ubezpieczenia od wypadków, następnie do ubezpieczenia od wypadków marynarzy i do ubezpieczenia od wypadków górników.

Do roszczeń o odszkodowanie znajdują postanowienia tej ustawy wtedy zastosowanie, jeżeli nieszczęśliwy wypadek, za który ma być dane odszkodowanie, wydarzył się po dniu 30. czerwca 1917.

Artykuł VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Reichenau, dnia 21. sierpnia 1917.

Karol wkr.

Seidler wkr.

Toggenburg wkr.

364.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 24. sierpnia 1917,

dotyczące zajęcia siana i słomy z dawnych zbiorów.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia są wszystkie zapasy siana i słomy ze zniwa roku 1916 i z dawniejszych zbiorów zajęte na rzecz państwa, o ile nie znajdują się w posiadaniu zarządu wojskowego, lub państwowych zakładów dla chowu koni.

Pod sianem należy rozumieć wszystkie rodzaje siana, znajdujące się w Austrii, a mianowicie siano ławkowe, otawę, konieczną wszystkich rodzajów (lucernę i t. d.) siano molarowe, z prosa i mieszane oraz odpadki tych rodzajów siana (kwiaty siana), pod słomą należy rozumieć słomę z żyta, pszenicy, psładu, jęczmienia, owsa, kukurudzy, grochu, fasoli, bobu, soczewicy, wyki, hłbinu, dzikiego grochu, maku, rzepiku, rzepaku, ryżu, prosa, hreczki i mieszanki.

§ 2.

Do tych zapasów znajdują zastosowanie wszystkie postanowienia rozporządzenia z dnia 29. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 243, dotyczącego uregulowania obrotu sianem i słomą i rozporządzenia z dnia 14. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 256, dotyczącego ustanowienia cen za siano i słomę.

§ 3.

To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z tym dniem tracą moc obowiązującą te postanowienia rozporządzenia ministerialnego z dnia 10. stycznia 1916, Dz. u. p. Nr. 12, które zostały utrzymane w mocy rozporządzeniem z dnia 14. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 256 (§ 11., ustęp 2.).

Höfer wlr.

Ertl wlr.

Czapp wlr.

365.

Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 29. sierpnia 1917

o zmianie granic północnych obszarów wojennych w Austrii.

Główna komenda armii ustanowiła na podstawie § 1., ustęp 1. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 241, granice północnych obszarów wojennych, zmieniając dotychczasowe odgraniczenie, w ten sposób, że polityczne powiaty Przemyślany, Bóbrka, Żydaczów, Rohatyn, Stryj, Skole, Dolina, Kałusz, Stanisławów, Bohorodczany i Nadwórna zostają

z mocą obowiązującą od 1. września 1917 wyłączone ze ściślejszego północnego obszaru wojennego i włączone do dalszego północnego obszaru wojennego.

Odgraniczenie północnych obszarów wojennych w Austrii przedstawia się zatem, jak następuje:

I.

Północny dalszy obszar wojenny obejmuje:

w królestwie Galicji: Galicyę zachodnią z wyłączeniem obszarów gmin Białej i Lipnika, a z Galicji wschodniej obszar po polityczne powiaty Nadwornę, Stanisławów, Rohatyn, Przemyślany, Lwów, Żółkiew i część politycznego powiatu Sokala, leżącą na zachód od rzeki Bugu oraz obszar gminy miasta Sokala włącznie.

II.

Północny ściślejszy obszar wojenny obejmuje:

Księstwo Bukowinę,

w Królestwie Galicji: wschodnią część Galicji wschodniej po polityczne powiaty Kosów, Penczeniżyn, Kołomyje, Tlumacz, Buczacz, Podhajce, Brzeżany, Zborów, Złoczów, Kamioukę Strumiłową i na wschód od rzeki Bugu położone części politycznego powiatu Sokala z wyjątkiem obszaru gminy Sokala włącznie.

Toggenburg wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLVII. — Wydana i rozesłana dnia 31. sierpnia 1917.

Treść: *M* 366. Rozporządzenie, dotyczące utworzenia gospodarczego związku przemysłu porcelanowego.

366.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa handlu w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. sierpnia 1917,

dotyczące utworzenia gospodarczego związku przemysłu porcelanowego.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, które zajmują się produkcją porcelany, należą do gospodarczego związku przemysłu porcelanowego z siedzibą w Karlsbadzie.

Dla przedsiębiorstw, założonych w czasie trwania mocy obowiązującej tego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku z dniem rozpoczęcia ruchu przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwa, w których produkcja porcelany stanowi tylko część ich ruchu, są odnośnie do tej części członkami związku.

O przynależności do związku rozstrzyga w przypadkach wątpliwych Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku wedle swobodnego uznania.

§ 2.

Cel związku.

Zadania związku stanowią:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu stosunków pracy i urządzeń ruchu w przedsiębiorstwach, wchodzących w rachubę, przeprowadzanie badań co do zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby przy współdziałaniu właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) stawianie wniosków i współdziałanie odnośnie do wszystkich zarządzeń, które odnoszą się do zaopatrywania przemysłu porcelanowego w potrzebne surowce i materiały pomocnicze oraz w materiały opałowe;
- c) przydzielanie surowców i materiałów pomocniczych oraz materiałów opałowych poszczególnym przedsiębiorstwom, o ile związkowi przysługuje prawo rozporządzania tymi materiałami;
- d) regulowanie i popieranie produkcji i zbytu porcelany;
- e) regulowanie cen i warunków sprzedaży;
- f) wspieranie władz centralnych radą przy rozdawnictwie zamówień;
- g) współdziałanie przy normowaniu kwestyi gospodarczej administracji, które dotyczą przemysłu porcelanowego, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach, odnoszących się

do uregulowania i popierania produkcji oraz przywozu i wywozu, przy wydawaniu i stosowaniu zakazów przywozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie polityki handlowej i pieczy socyalnej, regulowania stosunku pracy i pośrednictwa pracy, tudzież przy wszystkich kwestiach, które wynikną przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarki pokojowej, w końcu wykonanie zarządzeń, do tego się odnoszących, o ile one zostaną przez Ministra handlu przekazane związkowi.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą a na zewnątrz zastępuje go kierownictwo związku (§ 9.). Imieniem związku podpisuje przewodniczący lub jeden z jego zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku mają popierać cele związku i wszystkiego zaniechać, co ich osiągnięciu może utrudnić lub temuż przeszkodzić.

Mają oni wypełniać zarządzenia, wydane przez kierownictwo związku, w szczególności także zarządzenia co do przyczyniania się do kosztów prowadzenia spraw i co do regulowania cen i warunków, oraz udzielać wszystkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Użycie udzielonych informacji do innych celów jak do tych właśnie wymienionych celów związku nie może mieć miejsca.

Członkowie związku mają następnie swe przedsiębiorstwa i swój obrót w przedsiębiorstwie poddać każdemu nadzorowi, potrzebnemu do osiągnięcia celów związku.

Nadzór ten będzie wykonywany przez osobne organa urzędowe, zamianowane przez Ministra handlu, które mają składać Ministrowi handlu sprawozdania o swych spostrzeżeniach.

§ 5.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku;
- b) kierownictwo związku.

§ 6.

Zgromadzenie związku i jego prawa.

Zgromadzenie związku składa się ze wszystkich członków związku. Ma ono być przez kierownictwo

związku (§ 9.) wysłuchane przed wszystkimi rozstrzygnięciami i zarządzeniami zasadniczej natury a jego uchwały obowiązują kierownictwo związku.

Do obowiązków zgromadzenia związku należy w szczególności:

- a) ustalanie zasad dla traktowania oznaczonych w § 2. spraw;
- b) uchwały co do pokrycia i rozdziału kosztów prowadzenia spraw związku gospodarczego;
- c) badanie i zatwierdzanie zamknięcia rachunkowego, które ma przedkładać kierownictwo związku;
- d) ustalanie pewnych stanów faktycznych, przy których zajściu mogą być przez kierownictwo związku lub przez sąd rozjemczy (§§ 11. i 16.) orzeczone kary porządkowe, tudzież oznaczanie wymiaru tych kar, przyczem jednak przy stanach faktycznych, które zostaną przekazane do ukarania przez kierownictwo związku, nie może być przekroczony wymiar kary w wysokości 2000 koron, zaś w innych przypadkach wymiar w wysokości 20.000 koron w każdym poszczególnym przypadku;
- e) mianowanie wydziałów do wstępnych obrad w pewnych oznaczonych sprawach;
- f) wyznaczanie fachowych grup dla zastępstwa poszczególnych gałęzi przemysłu.

§ 7.

Porządek czynności zgromadzenia związku.

Zgromadzenie związku zbiera się wedle potrzeby. Na żądanie komisarza rządowego lub na pisemny wniosek najmniej pięciu członków związku należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. Zaproszenia na posiedzenia mogą być wysyłane do członków zgromadzenia związku oraz do komisarza rządowego pisemnie albo telegraficznie.

Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeżeli wszyscy członkowie kierownictwa związku i komisarz rządowy zostali zaproszeni, odbycie się zgromadzenia zostało ogłoszone w odpowiedni sposób podług wskazówek Ministra handlu i jeżeli są obecni trzej członkowie kierownictwa związku i najmniej trzecia część członków związku. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczy przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący nie oddaje głosu. Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Komisarz rządowy nie oddaje głosu.

Członkowie zgromadzenia związku mają każdej chwili prawo stawiać wnioski do kierownictwa

związku, co do których ma ono powziąć jak najrychlej uchwałę.

Przez uchwałę, powziętą większością głosów obecnych, może być zarządzone trzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad oraz odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 8.

Fachowe grupy.

Zgromadzenie związku może celem zastępstwa poszczególnych gałęzi przemysłu tworzyć fachowe grupy (§ 6. f).

Przepisy o składzie tych grup fachowych i prowadzeniu spraw przez nie zostaną wydane przez Ministra handlu po wysłuchaniu zgromadzenia związku. Wszyscy członkowie związku odnośnej gałęzi przemysłu należą do swej fachowej grupy.

Fachowe grupy są doradczymi organami kierownictwa związku w kwestjach, dotyczących każdorazowo odnośnej gałęzi przemysłu.

§ 9.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, dwóch zastępców i pięciu członków, którzy zostaną zamianowani przez Ministra handlu z pośród członków związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urząd honorowy.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy prowadzeniu pertraktacji z organizacjami innych przemysłów w fachowych sprawach. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestjach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez zgromadzenie związku. Ma ono składać zgromadzeniu związku sprawozdania o swej działalności.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zgromadzeniu związku zamknięcie rachunkowe celem zbadania.

W szczególności jest jego obowiązkiem rozstrzyganie o tem, do jakich grup jakości, wchodzących w rachubę dla ustalenia ceny, mają być zaliczone poszczególne, należące do związku przedsiębiorstwa.

Kierownictwo związku mianuje na wniosek przewodniczącego, względnie jego zastępców potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, które będą wynagradzane ze środków związku. Nominacja osób na kierujące stanowiska podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców, zwoluje posie-

dzienia zgromadzenia związku i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

W drodze uchwały kierownictwa związku mogą być na posiedzenia organów związku powoływani stale lub od wypadku do wypadku doradcy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody, do zastępców należy prowadzenie bieżących spraw i nadzór nad wewnętrznym tokiem służby. Jemu podlegają urzędnicy i siły pomocnicze związku.

§ 10.

Porządek czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku zbiera się wedle potrzeby na posiedzenia w Karlsbadzie, jednak najmniej raz w każdym ćwierćroczu we Wiedniu. Na żądanie komisarza rządowego należy zwolywać posiedzenia także co miesiąc do Wiednia.

Zaproszenia na posiedzenia mogą być wysyłane do członków kierownictwa związku oraz do komisarza rządowego pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku winno być do 8 dni zwolane na posiedzenie, jeżeli tego zażąda komisarz rządowy lub najmniej dwu członków kierownictwa związku z podaniem przedmiotów obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeżeli są zaproszeni wszyscy członkowie i komisarz rządowy i jeżeli łącznie z przewodniczącym związku lub z jego zastępcą są obecni najmniej trzech członkowie kierownictwa związku. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów staje się to zdanie uchwałą, do którego przyłączy się przewodniczący. Komisarz rządowy nie głosuje.

§ 11.

Kary porządkowe.

Kierownictwo związku może za czynny lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw przepisom i zarządzeniom, które zostały stosownie do tego rozporządzenia wydane przez kierownictwo związku dla osiągnięcia celów związku, orzekać kary porządkowe, gdy stan faktyczny podlega karze porządkowej na podstawie uchwały zgromadzenia związku (§ 6. d), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw orzeczeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można się odwołać do rozstrzygnięcia przez sąd rozjemczy (§ 16.), przy czem jednak nie ma to odwołanie skutku odraczającego.

Kwoty karne będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze politycznej egzekucji i wpływają na cele użyteczności powszechnej, które oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 12.

Szczególne obowiązki funkcyonaryuszy i pracowników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku oraz wszyscy pracownicy związku mają przestrzegać przy swych czynnościach najzupełniejszej bezstronności i jak największej sumienności.

Wszyscy funkcyonaryusze i pracownicy związku są obowiązani przestrzegać tajemnicy co do wszystkich spraw związku, które doszły do ich wiadomości w tym charakterze, a których zużytkowanie lub wyjawienie na zewnątrz wykracza przeciw celom gospodarczego związku lub dotyczy stosunków przedsiębiorczych członków związku: mają oni to pisemnie ślubować.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz bezprawnemu użyciu lub wyjawianiu dat co do stosunków przedsiębiorczych, dochodzących do wiadomości kierownictwa związku. Wezwaniu do wyjawienia dat, podanych kancelaryi kierownictwa związku przez członków związku, mają urzędnicy i siły pomocnicze tylko wtedy zadość uczynić, jeżeli takie wezwanie skieruje do nich przez przewodniczący lub komisarz rządowy, albo jeżeli kierownictwo związku po weźmie uchwałę w tym kierunku.

§ 13.

Koszta prowadzenia spraw.

Celem pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku mają członkowie związku uiszczać opłaty, ustanowione przez zgromadzenie związku, które mogą być ściągane w drodze egzekucyi politycznej.

§ 14.

Państwowy nadzór.

Związek stoi pod nadzorem państwa, który wykonuje komisarz rządowy, zamianowany przez Ministra handlu.

Komisarza rządowego należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i fachowych grup i jest on uprawniony każdej chwili zabierać głos i stawiać wnioski, co do których musi być powzięta uchwała.

Jest on następnie uprawniony wykonanie uchwał i zarządzeń organów związku i fachowych grup na tak długo odroczyć, póki Minister handlu nie wyda rozstrzygnięcia.

Komisarz rządowy ma także prawo wglądu do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów

gospodarczego związku i żądania wszystkich wyjaśnień, które mu się wydają koniecznymi.

§ 15.

Państwowe zatwierdzenie.

Zatwierdzeniu przez Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia związku i kierownictwa związku, które dotyczą:

- a) przydzielania surowców i pomocniczych materiałów oraz materiałów opałowych poszczególnym przedsiębiorstwom (§ 2., e);
- b) regulowania cen i warunków sprzedaży (§ 2. e);
- c) wysokości opłat związkowych, jeżeli one mają być podług § 13. uiszczane przez członków związku;
- d) ustalania tych oznaczonych stanów faktycznych, przy których zajściu mogą być orzekane przez kierownictwo związku lub przez sąd rozjemczy kary porządkowe, oraz oznaczania wysokości tych kar.

§ 16.

Sąd rozjemczy.

Celem rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie związku nważają się za pokrzywdzonych w swych prawach przez rozstrzygnięcie lub zarządzenie, wydane przez kierownictwo związku lub przez zgromadzenie związku, będzie utworzony sąd rozjemczy.

Rozstrzygnięcia i zarządzenia zgromadzenia związku lub kierownictwa związku, które zostały zatwierdzone przez Ministra handlu (§§ 14. i 15.), nie mogą być zaczepione przed sądem rozjemczym.

Czyny i zaniechania, skierowane przeciwko zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku stosownie do tego rozporządzenia, mają być przez kierownictwo związku w razie, gdy nie jest ono samo stosownie do § 11. uprawnione do orzeczenia kary porządkowej, podane do wiadomości sądu rozjemczego, który ma orzec o ułożeniu kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga następnie odwołania, które zostaną wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, orzeczonym przez kierownictwo związku.

Jeżeli za pewne oznaczone stany faktyczne ustalonym jest wymiar kary uchwałą zgromadzenia związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu (§§ 6. d i 15. d), wówczas obowiązują

ten wymiar sąd rozjemczy przy oznaczeniu kary. We wszystkich innych przypadkach podlega wymiar kary swobodnemu uznaniu sądu rozjemczego; kara porządkowa nie może jednak w poszczególnych przypadkach przenosić kwoty 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z jednego sędziowskiego funkcyjnarjusza, zamianowanego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, jako przewodniczącego i z czterech przez Ministra handlu zamianowanych członków lub ich zastępców. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcje jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne.

Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do postanowień czwartego rozdziału szóstej części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia nie wynika coś odmiennego.

Przewodniczący sądu rozjemczego może przy zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i rzeczoznawców i przesłuchiwać pod przysięgą te osoby oraz strony.

Kwoty karne będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze politycznej egzekucyi i wpływają na cele powszechnej użyteczności,

które ma oznaczyć na wniosek kierownictwa związku Minister handlu.

§ 17.

Kary przez władze polityczne.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą, o ile czyn nie podlega surowszej karze, karane przez polityczną władzę pierwszej instancyi grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te mogą być także orzeczone obok siebie.

§ 18.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu zgromadzenia związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 19.

Początek mocy obowiązującej.

To rozporządzenie wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Mataja wlr.

Schauer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. września 1917

Treść: *M* 367. Rozporządzenie. dotyczące uregulowania obrotu bydłem.

367.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 27. sierpnia 1917,

dotyczące uregulowania obrotu bydłem.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

Centralna Komisya obrotu bydłem.

§ 1.

Celem współdziałania przy nregulowaniu obrotu bydłem ustanawia się Centralną Komisję obrotu bydłem.

Przewodniczącą tej komisji i dwóch zastępców mianuje Minister rolnictwa.

Ponadto należą do komisji następujący członkowie:

- a) jeden reprezentant Ministerstwa wojny,
- b) jeden reprezentant Ministerstwa obrony krajowej,
- c) jeden reprezentant Urzędu dla wyżywienia ludności,
- d) jeden reprezentant Centrali spieniężania bydła,

e) jeden reprezentant stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, zamianowany przez Ministra rolnictwa na propozycję burmistrza,

f) sześciu reprezentantów gospodarstwa rolnego, których ma zamianować Minister rolnictwa,

g) po jednym reprezentancie handlu bydłem, organizacji spieniężania bydła i przemysłów, trudniących się przerabianiem mięsa, których ma powołać Minister rolnictwa,

h) trzech reprezentanci kół konsumentów, zamianowani przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Nominacya reprezentantów, wymienionych pod lit. *f*, *g* i *h*, następuje aż do odwołania.

Celem prowadzenia bieżących spraw zostanie zamianowany przy Centralnej Komisji stały wydział, do którego należą reprezentanci Ministerstw i Centrali spieniężania bydła.

Centralna Komisya i stały wydział są uprawnieni do powoływania na obrady delegatów komisji krajowych (§ 7.).

Reprezentanci Ministerstw, Urzędu dla wyżywienia ludności, Centrali spieniężania bydła i stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia są uprawnieni do powoływania od wypadku do wypadku na obrady Centralnej Komisji urzędników swego działu, względnie swych urzędów.

Centralna Komisya nie uchwała przez głosowanie lecz przewodniczący lub jego zastępca konstatuje wynik obrad i złożone przez członków, ewentualnie odbiegające od siebie oświadczenia.

§ 2.

Obowiązkiem Centralnej Komisji jest prócz zadań, przekazanych jej od wypadku do wypadku przez Ministra rolnictwa, współdziałanie we wszystkich sprawach, dotyczących obrotu bydłem, w szczególności współdziałanie przy układaniu planu pokrycia zapotrzebowania dla poszczególnych krajów koronnych (§ 3.), prowadzenie ewidencji obrotu bydłem między poszczególnymi krajami koronnymi oraz ewidencji ilości bydła, które mają być dostawione zarządowi wojskowemu i które już zostały dostawione, w końcu kontrola czynności tych miejsc w poszczególnych krajach koronnych, którym został poruczony zbył bydła.

§ 3.

Ogólny plan pokrycia zapotrzebowania.

Minister rolnictwa ustala na podstawie odnośnych obrad Centralnej Komisji ilość bydła rzeźnego (łącznie z cielętami) i bydła pociągowego, która musi być przy przestrzeganiu interesów gospodarki rolnej i chowu bydła dostarczona z zapasów bydła w poszczególnych krajach koronnych, aby zabezpieczyć pokrycie zapotrzebowania w mięsie zarządu wojskowego i ludności cywilnej odnośnego kraju koronnego oraz innych krajów koronnych ze szczególnem uwzględnieniem większych miejscowości konsumcyjnych i by zabezpieczyć pokrycie zapotrzebowania w zwierzętach pociągowych dla gospodarki rolnej.

§ 4.

Przypis zapotrzebowania.

Minister rolnictwa może na podstawie tego ogólnego planu pokrycia zapotrzebowania przypisać w drodze politycznej władzy krajowej ilości i gatunki bydła rzeźnego (łącznie z cielętami) i bydła pociągowego, które mają być każdorazowo dostarczone w poszczególnych krajach koronnych i zobowiązać w razie potrzeby polityczne władze krajowe do wykonywania prawa zażądania (§ 12.) na rzecz pewnych oznaczonych miejsc.

Minister rolnictwa może także postanowić, że i pod jakimi warunkami może mieć miejsce zakupno bydła (łącznie z cielętami) w poszczególnych krajach koronnych wyłącznie przez oznaczone przezeń miejsca (spółki, stowarzyszenia, syndykaty, publiczne korporacje, zakłady użyteczności powszechnej, poszczególne osoby), tudzież,

że sprzedaż bydła (łącznie z cielętami) może następować tylko na rzecz pewnych oznaczonych miejsc.

Od tego wyłącznego prawa zakupna może Minister rolnictwa, a z jego upoważnieniem polityczna władza krajowa dozwalać wyjątków, przy czem może być nabywcy zakazana odsprzedaż.

§ 5.

Regulowanie obrotu bydłem przez polityczne władze krajowe.

Polityczne władze krajowe mają starać się stosownie do odnośnych wskazówek Ministra rolnictwa o to, by bydło rzeźne (łącznie z cielętami) i bydło pociągowe, które ma być dostarczone celem pokrycia zapotrzebowania po myśli §§ 3. i 4., było w stosownym czasie i w zupełności dostawione i regulować w tym celu obrót bydłem na swym obszarze administracyjnym.

§ 6.

Plany pokrycia zapotrzebowania krajów koronnych.

Polityczne władze krajowe mają najpierw na podstawie ostatniego spisu stanu bydła a następnie na podstawie ustalenia stanu bydła, które ma być peryodycznie wedle potrzeby przedsiębrane, ułożyć plan pokrycia zapotrzebowania bydła rzeźnego (łącznie z cielętami) i zwierząt pociągowych, które ma być uzyskane z zapasów bydła odnośnego kraju koronnego po myśli §§ 3. i 4., oraz plan dopuszczalnej ewentualnie ilości wywozu lub ewentualnej potrzeby dowozu bydła.

Te plany pokrycia zapotrzebowania mają być przedłożone Ministrowi rolnictwa celem zatwierdzenia i mogą być przez niego zmienione.

§ 7.

Krajowe komisje obrotu bydłem.

Polityczne władze krajowe mają dla swych obszarów administracyjnych zamianować jedną lub więcej komisji krajowych celem współdziałania we wszystkich sprawach obrotu bydłem i określić bliżej tychże zadanie.

Do tych komisji krajowych mają należeć prócz jednego urzędnika politycznej władzy krajowej jako przewodniczącego, względnie prócz tegoż zastępcy, w szczególności reprezentanci wydziału krajowego, zarządu wojskowego, rolnictwa, kół konsumentów, miejsca, któremu ewentualnie poruczone jest ku pieknie przeprowadzenie obrotu bydłem (§ 4.,

ustęp 2) oraz przemysłów, trudniących się przerabianiem mięsa.

Przewodniczący komisji może na posiedzenia powoływać od wypadku do wypadku ekspertów.

§ 8.

Uzyskiwanie bydła w gminach.

Ilości i gatunki bydła rzeźnego (łącznie z cielętami) i bydła pociągowego, przypadające według planu pokrycia zapotrzebowania kraju koronnego na poszczególne gminy i przeznaczone na pokrycie zapotrzebowania podczas pewnego oznaczonego okresu czasu, które mają być w myśl tego planu uzyskane i których oddanie przy odpowiednim uwzględnieniu chowu bydła i siły pociągowej w gospodarce rolnej oraz najkonieczniejszego zapotrzebowania ludności w mięso i mleko jest możliwe, mogą być gminom przypisane przez polityczną władzę krajową.

Naczelnicy gmin są w tym przypadku obowiązani pod rygorem skutków karnych, następujących w myśl § 18., mieć staranie o to, by te ilości i gatunki bydła, które z rozporządzalnych zapasów bydła w gminie mają być każdorazowo na pokrycie zapotrzebowania oddane do dyspozycji, zostały na czas i w zupełności uzyskane.

Przy rozdzielaniu udziału zapotrzebowania, jakie ma być na pewien oznaczony okres czasu zaspokojone, należy, jeśli ten udział nie może być pokryty przez dobrowolną podaż rozporządzalnego bydła w powiecie, stwierdzić każdorazowo w gminie, jakie szlaki bydła mogą być oddane bez zagrożenia ruchu gospodarstwa hodowcy bydła.

§ 9.

Spędy bydła.

Polityczne władze krajowe mogą odbywanie jarmarków na bydło wstrzymać, lub ograniczyć je do sprzedaży bydła rozplodowego i użytkowego tudzież zarządzić spędy bydła w poszczególnych miejscowościach w celach zakupu przez pewne oznaczone miejsca, które mają te władze wymienić, przepisując ilość i rodzaj bydła, jakie ma być spędzone, względnie mogą upoważnić polityczne władze pierwszej instancji do zarządzania takich spędów.

Ministerstwo rolnictwa może, zwłaszcza jeżeli uzyskanie bydła w innej drodze napotyka na trudności, zarządzić, że uzyskanie bydła rzeźnego (łącznie z cielętami) ma na obszarze administracyjnym pewnej politycznej władzy krajowej lub w jego poszczególnych częściach następować przez odbywanie spędów bydła.

Naczelnicy gmin są pod rygorem skutków karnych, następujących w myśl § 18., obowiązani

współdziałać przy przygotowaniu i przeprowadzeniu tych spędów bydła wedle wskazówek, które mają udzielić polityczne władze.

§ 10.

Maksymalne ceny za bydło.

Minister rolnictwa może polecić politycznym władzom krajowym, by ustaliły ceny,

a) jakich nie wolno przekraczać przy sprzedaży bydła (łącznie z cielętami) na pewnych oznaczonych większych jarmarkach miejskich na bydło rzeźne;

b) jakich nie wolno hodowcom bydła przekraczać przy sprzedaży bydła (łącznie z cielętami) poza jarmarkami, wymienionymi pod lit. a), oraz dodatki i inne warunki, których należy dotrzymywać przy odsprzedaży.

Te ceny maksymalne wymagają zatwierdzenia Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 11.

Pozwolenie na wywóz.

Wywóz bydła (łącznie z cielętami), żywego lub bitego, z obszaru administracyjnego pewnej politycznej władzy krajowej jest dopuszczalny tylko za zezwoleniem tej władzy.

Polityczna władza krajowa może odnośnie do tego wywozu bydła (łącznie z cielętami) przekazać politycznym władzom pierwszej instancji wystawianie paszportów dla bydła i to wystawianie paszportów uczynić zawisłym od udzielenia pozwolenia na wywóz.

Pozwolenia, potrzebne w myśl pierwszego i drugiego ustępu tego paragrafu, muszą być na każdorazowe zlecenie Ministra rolnictwa bezwzględnie udzielone.

§ 12.

Prawo zażądania.

O ile miejsca, którym został przez Ministra rolnictwa poruczony zakup bydła (§ 4., ustęp 2.), nie mogą z wolnej ręki na być potrzebnych do pokrycia zapotrzebowania ilości bydła rzeźnego (łącznie z cielętami) i bydła pociągowego z zapasów bydła, które zostały w myśl postanowień § 8. uznane jako rozporządalne, może polityczna

władza krajowa a za jej upoważnieniem polityczna władza pierwszej instancji wezwać posiadaczy bydła lub ich pełnomocników bezpośrednio albo przez gminę, aby oddali w drodze sprzedaży sztuki bydła z tych zapasów bydła wywymienionym miejscom.

Władza może posiadaczowi zakazać aż do rozstrzygnięcia sprawy bydło z miejsca pobytu usuwać, sprzedawać lub — wyjąwszy rzeź z konieczności — bić.

Przy wykonywaniu urzędowego prawa zażądania należy brać odpowiednio wgląd na możliwie równomierny pobór bydła na całym wchodzącym w rachubę obszarze oraz na szczególne stosunki gospodarstwa odnośnych hodowców bydła.

§ 13.

Jeżeli posiadacz lub jego pełnomocnik wzbrania się uczynić zadość wezwaniu, wówczas może go żądająca władza zobowiązać do odstawienia sztuki bydła do wywymienionych miejsc (§ 4. ustęp 2.) a w razie potrzeby zarządzić przymusowe odebranie.

Polityczna władza pierwszej instancji może te zarządzenia wydawać przy spędach bydła (§ 9.) lub w miejscu chowu bydła naychmiał przez organ przez się upoważniony.

Jeżeli co do ceny kupna nie przyjdzie do zgody, wówczas ma ją żądająca władza, względnie jej upoważniony organ bezzwłocznie ustalić ostatecznie, o ile możliwości na miejscu, przy uwzględnieniu jakości bydła oraz, o ile istnieją ceny maksymalne, w obrębie tychże po wysłuchaniu rzeczoznawcy.

Jeżeli przyjdzie do przymusowego odbioru bydła, wówczas należy cenę kupna w ten sposób oznaczyć, że od kwoty, która ma być w myśl trzeciego ustępu tego paragrafu ustaloną, potrąca się 5 procent.

Cenę kupna należy najpóźniej do dziesięciu dni, licząc od dnia objęcia sztuki bydła, albo w gotówce zapłacić albo przekazać przez pocztę.

Istniejące umowy nie stoją na przeszkodzie wykonywaniu prawa zażądania.

§ 14.

Jeżeli osoba lub miejsce pobytu tego, kto ma prawo dyspozycji, nie są znane lub jeżeli przy rozprawach co do sprzedaży lub co do poboru bydła zastępuje go osoba, nie mająca pełnomoc-

nictwa, wówczas może żądająca władza wydać potrzebne zarządzenia co do obowiązku oddania bydła i co do ceny przy analogicznem zastosowaniu postanowień §§ 12. i 13 z tym samym skutkiem prawnym.

§ 15.

Inspektorowie obrotu bydłem.

Polityczne władze powiatowe mogą dla przeprowadzenia zadań, ciążących na nich przy użytkowaniu bydła, w szczególności także dla prawa zażądania mianować specjalne organa (inspektorów obrotu bydłem). Organa te mają, o ile nie są urzędnikami państwowymi, służyć do wypełniania obowiązków urzędowych.

§ 16.

Poświadczenia transportowe.

Kolejom i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przewozić hi ego bydła (łącznie z cielętami), ludziez mięsa z bydłat i cieląt do jakiegoś miejsca, leżącego poza obszarem administracyjnym odnośnej politycznej władzy krajowej, tylko wtedy przyjmować, jeżeli do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki dołączone jest poświadczenie transportowe, wystawione podług przepisane go w dodatku formularza, przez polityczną władzę krajową, względnie za jej upoważnieniem przez polityczną władzę pierwszej instancji.

Pozwolenie to ma być przez stację przeznaczenia ściągnięte.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, oraz dla przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zostały już dostawione do zakładu przewozowego, nie potrzeba poświadczeń transportowych.

§ 17.

Prawo odwołania.

Od zarządzeń, wydanych przez polityczne władze lub gminy na podstawie § 5. i §§ 8. do 14., nie jest dopuszczalne odwołanie.

Zastrzega się jednak przełożonej władzy politycznej badanie wszystkich zarządzeń z urzędu i wydawanie w razie konieczności potrzebnych poleceń.

§ 18.

Przepisy karno.

Kto postępuje wbrew przepisom tego rozporządzenia lub wydanym na podstawie tego rozporządzenia urzędowym zarządzeniom, będzie karany

przez polityczną władzę pierwszej instancji grzywnami do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn nie podlega surowszej karze.

Kto do takiego czynu podzega lub przy jego wykonaniu współdziała, ma być w ten sam sposób ukarany.

Pod warunkami ministeryalnego rozporządzenia z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49, może polityczna władza pierwszej instancji wydawać karne zarządzenia bez poprzedzającego postępowania.

§ 19.

Postanowienia końcowe.

To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Równocześnie pozbawia się mocy obowiązującej rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 192.

Höfer wlr.

Banhans wlr.

Ertl wlr.

Mataja wlr.

Schauer wlr.

Czapp wlr.

Poświadczenie transportowe.

Imię i nazwisko wysyłającego .....
w ..... jest uprawniony do przewozu
..... bitego bydła (cieląt),
a mianowicie w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacji wysyłki) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub parowcem) pod adresem $\frac{\text{pana}}{\text{pani}}$ (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy) .....
.....

Wiedeń. .... 191..

.....
(Miejsce wystawienia.)

.....
(Podpis.)

To poświadczenie należy trwale przytwierdzić do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozowym.
Poświadczenie winno być przez stację przeznaczenia ściągnięte.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLIX. Wydana i rozestana dnia 4. września 1917.

Treść: № 368. Rozporządzenie, w sprawie przerabiania owoców na konserwy owocowe tudzież uregulowania obrotu konserwami owocowymi.

368.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 1. września 1917,

w sprawie przerabiania owoców na konserwy owocowe tudzież uregulowania obrotu konserwami owocowymi.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się:

Przedmiot rozporządzenia.

§ 1.

Za konserwy owocowe po myśli niniejszego rozporządzenia uważa się:

Marmelady, powidła owocowe, galaretę owocową (studzińce owocowe), powidełka, kompoty wszelkiego rodzaju, miąż owocowy, suszone owoce, sok i syrop owocowy.

Sporządzanie marmelady i innych konserw owocowych.

§ 2.

Można wyrabiać tylko następujące gatunki marmelady według podanych poniżej przepisów:

1. Gatunek I, to jest marmelada (także jam), sporządzana przy użyciu miążu, składającego się conajmniej z 70% jednego rodzaju owoców z wyjątkiem jabłek i śliwek a zresztą tylko z jabłek, z agrestu lub z pigw.

Gatunek ten należy w obrocie oznaczyć według nazwy tego rodzaju owoców, który stanowi główną część składową miążu.

2. Gatunek II, a mianowicie:

- a) czysta marmelada z jabłek;
- b) czysta marmelada śliwkowa, to jest marmelada, sporządzona ze śliwek z dodatkiem cukru. Cukru nie wolno dodawać więcej niż 30% ogólnej wagi gotowego produktu;
- c) marmelada mieszana, to jest marmelada, sporządzona z miążu różnych rodzajów owoców, o ile ona nie należy do gatunku I.

Gatunek ten otrzyma w obrocie nazwę marmelada drugiej sorty.

3. Gatunek III, to jest marmelada, sporządzona

- a) z odpadków owocowych albo
- b) z mieszaniny owoców z odpadkami owocowymi albo
- c) z owoców albo z odpadków owocowych z pewnym dodatkiem jarzyn.

Gatunek ten otrzyma w obrocie nazwę marmeladą trzeciej sorty. O ile marmelada ta zawiera pewien dodatek jarzyn, należy uwiidocznici to na towarze, podając rodzaj użytej jarzyny i stosunek. w jakim jarzyna została przymieszana.

§ 3.

Biuro dla jarzyn i owoców (Geos) we Wiedniu (1., Plankengasse 4) ma prawo wydawać w ramach tych przepisów za zatwierdzeniem Urzędu dla żywienia ludności wskazówki co do marmelady i innych konserw owocowych, o ile chodzi o rodzaj i ilość sporządzonego towaru, o jego oznaczanie na zewnątrz i opakowanie.

Obowiązek zgłaszania i wnoszenia ofert.

§ 4.

Producenci konserw owocowych są obowiązani zgłaszać w biurze dla jarzyn i owoców we Wiedniu albo w wymienionych przez nie miejscach, w terminach, oznaczonych w następującym ustępie, wszystkie swe gotowe wyroby, zaoliarować je do zakupu i na żądanie sprzedać biuru dla jarzyn i owoców albo oznaczonemu przez nie miejscu.

Temu obowiązkowi zgłaszania i wnoszenia ofert mają producenci suszonych owoców uczynić zadość najdalej do dnia 15. listopada 1917, zaś producenci konserw owocowych innego rodzaju w dniach 1. i 15. każdego miesiąca.

Zgłoszenia i oferty należy przysyłać w listach poleconych i wygotowywać je przy użyciu urzędowych formularzy, które można otrzymać w biurze dla jarzyn i owoców we Wiedniu lub jego biurach krajowych.

§ 5.

Obowiązkowi zgłaszania i wnoszenia ofert nie podlegają:

- a) producenci, którzy nie wyrabiają w roku razem wzięwszy więcej niż 1000 kg marmelady, powideł owocowych, galarety owocowej, powidełek, kompotów wszelkiego rodzaju lub miążu owocowego;
- b) te ilości konserw owocowych, które producenci przerabiają dalej we własnem przedsiębiorstwie za osobnem zezwoleniem biura dla jarzyn i owoców.

§ 6.

Biuro dla jarzyn i owoców jest obowiązane odpowiedzieć na ofertę w sprawie kupna w ciągu 14 dniowego terminu.

Producent ma tylko wtedy prawo rozrzadzić towarem i to według istniejących postanowień ustawowych albo postanowień, wydanych przez władzę, jeżeli biuro dla jarzyn i owoców nie przyjmie oferty w ciągu powyższego terminu.

Do sprzedaży na rzecz biura dla jarzyn i owoców lub miejsc przez nie oznaczonych (§ 4.) niema zastosowania rozporządzenie z dnia 4. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 332, w sprawie zakazu sprzedaży konserw owocowych ze zbioru w roku 1917.

§ 7.

Przy zakupie konserw owocowych przez biuro dla jarzyn i owoców albo przez miejsca przez nie oznaczone (§ 4.) mają zastosowanie conajwyżej ceny najwyższe, ustanowione każdorazem przez Urząd dla żywienia ludności, względnie, o ileby ceny takie nie zostały ustanowione, ceny objęcia, oznaczone ogólnie albo w każdym przypadku z osobna przez Urząd dla żywienia ludności.

Obowiązek udzielania wyjaśnień.

§ 8.

Kto wyrabia lub sprzedaje konserwy owocowe, ma na biurze dla jarzyn i owoców lub jego pełnomocnikom udzielać na żądanie wyjaśnień i przedkładać wymagane przez nich wykazy co do jakości towarów surowych, co do ich przeróbki, co do zapasów w materiałach surowych i w gotowych produktach oraz co do zhytu wyrobów.

Biuro dla jarzyn i owoców ma prawo wglądać przez swych pełnomocników do zapisków kupieckich i fabrycznych.

Przesyłki.

§ 9.

Przesyłki konserw owocowych wszelkiego rodzaju wolno przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez biuro dla jarzyn i owoców we Wiedniu według formularza, przepisanego w dodatku.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do przesyłek, nadchodzących z bezpośrednimi dokumentami przewozowymi z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny albo z zagranicy cłowej ani do przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

Przesyłanie pocztą konserw owocowych wszelkiego rodzaju jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem biura dla jarzyn i owoców we Wiedniu albo właściwego biura krajowego dla jarzyn i owoców. Zezwolenie to ma być wykazane przez umieszczenie odpowiedniej uwagi na pocztowym adresie przesyłkowym.

Postanowienia ogólne.**§ 10.**

Umowy o kupno i dostawę konserw owocowych, zawarte przed wejściem tego rozporządzenia w życie, są bezskuteczne, o ile sprzeciwiają się postanowieniom §§ 4.—7. tego rozporządzenia i nie zostały jeszcze wykonane. W tych przypadkach nie można podnosić roszczenia o wykonanie umowy ani o wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania. Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie, pozostają nietknięte, kupujący nie może jednak domagać się wykonania, lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 11.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podlegają karze surowszej, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 20.000 K albo aresztem do 6 miesięcy.

W razie ukarania można orzec także utratę uprawnień przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

W orzeczeniu karnem można orzec także na rzecz państwa przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 5. września 1917.

Równocześnie tracą moc obowiązującą §§ 5., 6., 7., 8. i 10. rozporządzenia z dnia 6. września 1916, Dz. u. p. Nr. 290, w sprawie ustalenia cen maksymalnych dla świeżych śliwek, oraz dla śliwek suszonych i powideł, tudzież w sprawie obrotu śliwkami suszonymi i powidłami.

Höfer wlr.**Mataja wlr.****Toggenburg wlr.****Banhans wlr.**

Poświadczenie przewozowe

na

- marmelady, powidła owocowe, galarety owocowe (studziennice owocowe), powidelka, miąż owocowy, kompoty wszelkiego rodzaju, suszone owoce, soki owocowe i syrop owocowy.

(Imię i nazwisko wysyłającego) .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia,

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ marmelady, powideł owocowych, galarety owocowej (studzienniców owocowych), powidełek, miążu owocowego

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ kompotów wszelkiego rodzaju

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ suszonych owoców

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ syropu owocowego, soków owocowych

a to w czasie od dnia ..... do ..... 191..

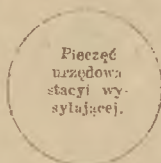
z (nazwa stacji wysyłającej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem p. ....

..... w .....

..... dnia ..... 191..

Autoryzowane przez c. k. Urząd dla wyżywienia ludności biuro dla jarzyn i owoców.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym uwidocznić.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLX. — Wydana i rozestana dnia 5. września 1917.

Treść: (№ 369 i 370.) 369. Rozporządzenie, dotyczące się uregulowania konsumpcji węgla, koksu i brykietów.
370. Rozporządzenie, dotyczące środków, zarządzonych dla oszczędzania konsumpcji gazu, elektryczności i paliwa.

369.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 1. września 1917,

tyczące się uregulowania konsumpcji węgla, koksu i brykietów.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

Postanowienia ogólne.

§ 1.

Polityczne władze krajowe są obowiązane uregulować konsumpcję węgla, koksu i brykietów dla zaopatrzenia w nie ludności, a wśród niej zwłaszcza gospodarstw ludzi najuboższych, według podanych poniżej postanowień.

Polityczne władze krajowe mogą uregulowanie to powierzyć także władzom politycznym pierwszej instancji.

§ 2.

Za najuboższe po myśli § 1, ustęp 1, uważa się w gminach, w których wdrożono akcję pomocy dla ulżenia w warunkach życia najuboższemu warstwowi ludności, owe gospodarstwa, do których

się ta pomoc odnosi, jednak bez względu na przeprowadzony ewentualnie podział na klasy. Dla innych gmin wyda potrzebne przepisy, w szczególności co do wysokości dochodu, do jakiego gospodarstwo można uważać za najuboższe, polityczna władza pierwszej instancji na podstawie zasad, które ustali w tym względzie polityczna władza krajowa.

Pobór węgla, koksu i brykietów.

§ 3.

Węgiel, koks i brykiety wolno wydawać i pobierać tylko na osobne wykazy (karty węglowe i karty poboru) albo też według innych przepisów, wydanych na podstawie niniejszego rozporządzenia (§ 9).

Nikomui nie przysługuje prawo do poboru pewnej oznaczonej ilości, jakości lub sorty.

Odpłatne oddawanie pobranych w ten sposób węgla, koksu i brykietów osobom trzecim jest zabronione.

Karty węglowe i karty poboru mają znaczenie tylko dla tych gmin, dla których są wystawione.

Wydaje się je urzędownie i są one niepozywalnymi dokumentami publicznymi, których fałszowanie będzie karane po myśli ustawy karnej.

Z reguły nie wydaje się kart zastępczych za zgubione lub zniszczone karty węglowe i karty poboru.

Karty węglowe.

§ 4.

Karty węglowe są ważne dla jednego gospodarstwa na przeciąg czasu, w nich wymieniony, i mieszczą w sobie odcinki kart, służące do poboru ilości, przypadających na poszczególne krótsze czasokresy. Ilości, jakie należy wydawać na poszczególne odcinki kart, oznaczy i ogłosi władza polityczna pierwszej instancji.

Karty węglowe należy podzielić według przeznaczenia paliwa na gotowanie i na opał.

Karty węglowe będą wydawane tylko tym osobom, których zapasy nie przekraczają wymiaru, oznaczonego przez polityczną władzę krajową. Osoby, rozporządzające zapasami, które ten wymiar przekraczają, mają prawo do kart węglowych dopiero wtedy, gdy ich zapasy przy konsumpcji dozwolonych każdorazowo ilości zmniejszą się do oznaczonego wymiaru albo poniżej tegoż.

Węgiel, koks i brykiety do gotowania otrzymają tylko te gospodarstwa, w których kuchni jest palenisko, urządzone dla tego rodzaju paliwa, i to także wtedy, gdy równocześnie używa się w nich do gotowania kuchenek gazowych („rechaud“).

Kto żąda karty węglowej, winien w biurze, oznaczonej do tego przez władzę polityczną pierwszej instancji, złożyć oświadczenie, zawierające zgodnie z prawdą podanie liczby członków gospodarstwa, wielkości mieszkania, zaopatrzenie kuchni w palenisko lub brak tegoż i stwierdzenie, że w gospodarstwie tem niema więcej węgla, koku ni brykietów, niż wynosi oznaczony wymiar.

Karty poboru.

§ 5.

Karty poboru wystawia się:

1. dla budynków, służących celom zarządu uznanych ustawowo towarzystw religijnych, oraz dla klasztorów,

2. dla szkół i zakładów, utrzymywanych przez kraj, powiat, gminę lub społeczność publiczną,

3. dla prywatnych zakładów dla chorych i dla innych zakładów, służących pieczy,

4. dla prywatnych zakładów naukowych,

5. dla przedsiębiorstw aprowizacyjnych (kuchni przemysłu gospodnio szynkarskiego, wszelkiego rodzaju kuchni wojennych i wspólnych, młynów, piekarni, mięsarni, masarni, mleczarni itp.) i dla pralni,

6. dla innych zakładów i przedsiębiorstw jak kancelaryi, zakładów kasy chorych itd., o ile nie stanowią one wyjątku w myśl § 25 od uregulowania, przepisane w niniejszem rozporządzeniu,

7. dla urządzeń centralnego ogrzewania w budynkach prywatnych.

Karty poboru można za zezwoleniem Ministerstwa robót publicznych wystawiać także innym grupom konsumentów.

§ 6.

Karty poboru opiewają na zakład, przedsiębiorstwo lub budynek, a wystawia je polityczna władza pierwszej instancji z uwzględnieniem istniejących ewentualnie zapasów węgla, koku lub brykietów i wykazanego zapotrzebowania tego paliwa na pewien oznaczony czas i na pewną oznaczoną ilość.

§ 7.

Kto żąda karty poboru, winien w biurze, oznaczonej do tego przez władzę polityczną pierwszej instancji, wymienić swój zapas węgla, koku lub brykietów i wykazać swoje zapotrzebowanie, wymagane na okres czasu, jaki oznaczy polityczna władza krajowa.

Dalsze uregulowanie poboru.

§ 8.

Szczegółowe postanowienia o ułożeniu i wydawaniu kart węglowych i kart poboru, o postępowaniu z nimi, a następnie o ewentualnem wprowadzeniu „kart dodatkowych“ i „kart umniejszonych“ oraz o ewentualnem zobowiązaniu posiadaczy kart poboru do prowadzenia książeczek z zapiskami, wyda polityczna władza krajowa.

§ 9.

W gminach, w których nie wprowadzono kart węglowych lub kart poboru, wyda inne stosowne zarządzenia polityczna władza krajowa dla równomiernego zaopatrywania ludności, a to w szczególności gospodarstw najuboższych, oraz wymienionych w § 5 zakładów, pracowni i przedsiębiorstw.

§ 10.

Polityczne władze krajowe mogą w uwzględnieniu miejscowych stosunków wykluczyć pewnych oznaczonych konsumentów od poboru węgla,

koksu lub brykietów na pewien czas lub na stałe, w szczególności takich konsumentów, którzy nie są ograniczeni do pobierania tego paliwa.

Wydawanie węgla, koksu i brykietów.

§ 11.

Węgiel, koks i brykiety mogą wydawać tylko:

- a) uprawnieni do tego handlarze i przemysłowcy,
- b) związki dla środków żywności i inne związki, towarzystwa spożywcze i tym podobne assocjacje po myśli ich statutów,
- c) gminy.

Uprawnieni po myśli powyższego postanowienia do sprzedaży węgla, koksu i brykietów są obowiązani wydać ze swych każdorazowych zapasów potrzebne do zaopatrzenia ludności ilości tego paliwa.

Polityczne władze krajowe są upoważnione w razie potrzeby:

1. uprawnionych w myśl pierwszego ustępu do wydawania węgla, koksu i brykietów zmusić przy uwzględnieniu ich wydajności i ich położenia gospodarczego do dalszego prowadzenia względnie do podjęcia na nowo sprzedaży węgla, koksu i brykietów lub w razie, gdyby takiego zlecenia nie można było wydać wobec położenia gospodarczego, zmusić ich do odstąpienia za wynagrodzeniem zakładów rozsprzedaży i urządzeń przedsiębiorczych państwu lub oznaczonemu przez państwo miejscu (§ 24),

2. zlecić gminom założenie własnych miejsc wydawania.

Nowe miejsca wydawania wolno zakładać uprawnionym handlarzom i przemysłowcom tylko za zezwoleniem władzy politycznej pierwszej instancyi.

Osoby, otrzymujące uprawnienie do handlu węglem, koksem i brykietami dopiero po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie, potrzebują do wykonywania drobnej rozsprzedaży tych przedmiotów zapotrzebowania oprócz swego uprawnienia przemysłowego jeszcze osobnego pozwolenia, którego udzielenie i mogące nastąpić każdej chwili odwołanie zależy od swobodnego uznania władzy politycznej pierwszej instancyi.

Wyposażenie miejsc wydawania.

§ 12.

Biura wydawania należy jako takie w odpowiedni sposób oznaczyć.

W miejscu, widocznem także na zewnątrz, należy wyraźnie uwidocznic dobrze czytelnymi literami ceny wydawanych węgla, koksu i brykietów i to według ilości i jakości, a przy węglu i koksie także według sorty, a zarazem przybić ułożony przez władzę polityczną pierwszej instancyi wyciąg z postanowień niniejszego rozporządzenia i z wydanych na jego podstawie dalszych postanowień.

Dalsze uregulowanie wydawania (rejonowanie, dostawa, ceny najwyższe).

§ 13.

Polityczne władze krajowe mają prawo:

1. dla zabezpieczenia równomiernego zaopatrywania ludności w węgiel, koks i brykiety zarządzić przydzielanie konsumentów poszczególnym miejscom wydawania (prywatnym i gminnym), a w razie potrzeby także drobnych sprzedawców pewnym oznaczonym handlarzom hurtowym (rejonowanie odbiorców i drobnych sprzedawców);

2. wydawać szczegółowe przepisy o urządzeniu i prowadzeniu miejsc wydawania w szczególności o prowadzeniu ksiągk z zapiskami;

3. normować w razie potrzeby także dowóz i dostawę oraz odnoszenie węgla, koksu i brykietów;

4. ustanawiać dla drobnej sprzedaży węgla, koksu i brykietów, a jeśli potrzeba, także za dowóz, dostawę i odnoszenie wspomnianego paliwa ceny najwyższe, przy czem należy brać za podstawę płacenie gotówką.

Spisywanie i zajmowanie zapasów.

§ 14.

Polityczne władze krajowe mogą, każdego czasu i to nawet co do prywatnych gospodarstw zarządzić spisanie zapasów węgla, koksu i brykietów.

§ 15.

Polityczne władze krajowe mają prawo żądać zapasów węgla, koksu i brykietów od ich posiadaczy — zapasów w gospodarstwach prywatnych jednak tylko wtedy, gdy są niestosunkowo duże — i zobowiązać posiadaczy do dostawienia za wynagrodzeniem (§ 24). Przepisowi temu nie podlegają zapasy producentów węgla, koksu i brykietów oraz grup konsumentów, wyjętych po myśli § 25 od przepisane go w niniej-

szem rozporządzeniu uregulowania, o ile dla poszczególnych przypadków nie wydało odmiennych postanowień Ministerstwo robót publicznych w poro-
z umieniu z interesowanymi Ministerstwami.

Nadzór.

§ 16.

Władzę polityczne, a w miejscach, w których istnieją osobne rządowe władze policyjne, także te ostatnie, mają prawo dla czuwania nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie dalszych przepisów za pośrednictwem należycie legitymowanych organów nadzorczych

- a) przedsięwziąć oględziny w lokalach przedsiębiorstwa i w magazynach, następnie w mieszkaniach i we wszystkich należących do nich lokalach ubocznych, w piwnicach itp. ;
- b) wglądać do zapisków handlowych oraz do prowadzonych ewentualnie w myśl §§ 8 i 13. punkt 2, książek z zapiskami.

Do mieszkań prywatnych i do ich lokalów ubocznych wolno wchodzić organom nadzorczym tylko wtedy, jeżeli wykażą się osobnem zleceniem władzy.

§ 17.

Każdy jest obowiązany legitymującym się należycie organom nadzorczym:

- a) udzielić wyjaśnień o zapasach, o zapłaconych, żądanych lub ofiarowanych cenach i o wszystkich okolicznościach, ważnych dla ustanawiania cen, oraz pozwolić im na wchodzenie do lokalów przedsiębiorstwa i do magazynów, a o ile organ nadzorczy wykaże się osobnem zleceniem władzy, także do mieszkań i do należących do nich lokalów ubocznych i piwnic;
- b) pozwolić na wgląd do zapisków handlowych oraz do prowadzonych ewentualnie po myśli §§ 8 i 13. punkt 2, książek z zapiskami.

Komisye węglowe.

§ 18.

Polityczne władze krajowe mają prawo zarządzić dla uregulowania rozdziału węgla utworzenie komisji węglowych w swojej siedzibie i w siedzibie władz politycznych pierwszej instancji; do komisji węglowych mają należeć ile możności także zastępcy handlarzy węgla, koksu i brykietów, gmin i izb handlowych i przemysłowych.

Powołanie zastępców skutecznia według siedziby komisji węglowej polityczna władza krajowa lub odnośna władza polityczna pierwszej instancji.

Szczegółowe przepisy o zakresie działania, o urządzeniu i działalności komisji węglowych wydadzą polityczna władza krajowa.

Współdziałanie gmin.

§ 19.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonywaniu niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów. W tych ramach jest obowiązkiem gmin w szczególności:

uregulowanie całej służby rozdziału węgla, koksu i brykietów w obrębie gminy razem z dowozem, dostawą i odnoszeniem;

potrzebne ewentualnie założenie własnych miejsc wydawania;

przydział konsumentów (odbiorców) poszczególnym miejscom wydawania.

Powszechny obowiązek współdziałania.

§ 20.

Każdy jest obowiązany na wezwanie władzy politycznej pierwszej instancji współdziałać w komisjach węglowych przy badaniu zgłoszeń (§ 4. ustęp 5, i § 7), przy spisaniu zapasów (§ 14). jakoteż wogóle przy wykonywaniu niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie przepisów, a to według wskazówek władzy politycznej pierwszej instancji lub wyznaczonego przez nią miejsca, w charakterze osoby zaufanej.

Co do osób, pozostających w służbie publicznej, potrzeba do ich współdziałania zgody ich władzy służbowej.

§ 21.

Osoby, przybrane do współdziałania w myśl § 20, winny postępować bez względu na osobę według swej najlepszej wiedzy i sumienia, zachowywać w tajemnicy prywatne lub handlowe stosunki osób trzecich, o jakich się dowiedzą z okazji swego współdziałania, i o ile nie pozostają w służbie publicznej, ślubować wypełnienie tych obowiązków.

Urząd osoby zaufania jest bezpłatnym urzędem honorowym.

Postanowienia karne.**§ 22.**

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub wydanych na jego podstawie przepisów będzie karała władza polityczna pierwszej instancji grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile dany czyn nie podlega w myśl obowiązujących ustaw surowszej karze.

W orzeczeniu można wypowiedzieć także przypadek zamierzanych zapasów (§ 4. ustęp 5, §§ 7 i 14) bez względu na to, czy należą one do sprawcy, czy też nie, albo przypadek ich ceny na rzecz państwa dla zaopatrzenia najuboższej ludności paliwem; jeżeli chodzi o przemysłowców, można orzec utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony.

W razie okoliczności obciążających można orzec wymienione w ustępach 1 i 2 kary także obok siebie.

Obok kary można przeciw uprawnionym do wydawania węgla, koksu i brykietów handlarzom i przemysłowcom zarządzić także administracyjne odwołanie im tego prawa wydawania.

Inne postanowienia.**§ 23.**

Od rozstrzygnięć i zarządzeń, wydanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem orzeczeń karnych (§ 22), nie jest dopuszczalne odwołanie. Badanie z urzędu rozstrzygnięć i zarządzeń z wyjątkiem orzeczeń karnych pozostaje zasrężonem przełożonym władzom politycznym i Ministerstwu robót publicznych.

§ 24.

Wynagrodzenie za odstąpienie zakładów rozprzedaży i urzędów przedsiębiorczych (§ 11, ustęp 3, punkt 1) i za zażądane w myśl § 15 zapasy węgla, koksu i brykietów ustanowi w braku dobrowolnego układu sąd w postępowaniu nie-spornem po wysłuchaniu zaprzysiężonych znawców.

Do rozstrzygnięcia jest właściwym ten sąd powiatowy, w którego okręgu znajdują się zakłady rozprzedaży i urzędzenia przedsiębiorcze, względnie zarząsy.

Rozstrzygnięcie można zaczepić rekuresem do dni ośmiu. Obowiązek odstąpienia, względnie dostawy, nie zostaje przez to odroczone. Od rozstrzygnięcia drugiej instancji nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

O ile kosztu postępowania winna zwrócić jedna strona lub o ile należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

§ 25.

Od unormowania przepisane go niniejszem rozporządzeniem, stanowią wyjątek: władze państwowe, urzędy i zakłady, państwowe zakłady dla chorych i inne zakłady pieczy, wszechnice, państwowe zakłady naukowe, gazownie, zakłady wodne i elektrownie, przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi parowej, oraz te przedsiębiorstwa fabryczne, którym przydziela węgiel bezpośrednio Ministerstwo robót publicznych.

Początek mocy obowiązującej**§ 26.**

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Homann wlr.

370.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 1. września 1917,

dotyczące środków zarządzonych dla oszczędzania konsumcyi gazu, elektryczności i paliwa.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się jak następuje:

Postanowienia ogólne.**§ 1.**

Zabrania się wszelakiego opalania mieszkań, lokalów handlowych, kancelaryjnych, roboczych, naukowych i innych do dnia 15. października 1917 włącznie.

Władza może pozwolić na wyjątki od tego zakazu w szczególnych przypadkach, mianowicie zakładom dla chorych i innym zakładom pieczy, jakoteż przedsiębiorstwom przemysłowym, jeżeli pielęgnowanie poruczonych pieczy (chorych) albo postępowanie fabryczne wymaga niezbędnie ograniczenia pewnych oznaczonych lokalów.

§ 2.

Zabrania się konstruowania nowych albo wzmacniania już istniejących połączeń domowych dla gazu lub elektryczności, o ile władza nie zezwoli na to ze względów publicznych.

Nowe zaprowadzanie urządzeń gazowych lub elektrycznych dla ogrzewania lokali jest dozwolone tylko w razie koniecznej potrzeby i tylko za zezwoleniem władzy.

Osobne postanowienia.

a) Oświetlanie.

§ 3.

Używanie płaskich palników gazowych (motalkowych) jest zabronione.

§ 4.

Oświetlanie ulic, placów, dostępnych publicznie dziedzińców i pasażów należy ograniczyć do miary, potrzebnej bezwarunkowo ze względu na bezpieczeństwo.

§ 5.

Dostępne dla publiczności zbiory, muzea, wystawy itp. wolno pozostawiać otwartymi tylko przy świetle dziennym i wolno je tylko o tyle oświetlać, o ile tego wymagają bezwarunkowo względy na bezpieczeństwo.

§ 6.

Wszelkie oświetlanie zhytkowe, dla efektu i dla reklamy bez względu na to, czy chodzi o publiczne lub prywatne lokale wewnętrzne, czyli też o oświetlenie zewnętrzne, następnie oświetlanie tablic z nazwiskami i firmami itp., jest zabronione.

§ 7.

Okna i szafki wystawowe wolno oświetlać tylko przedsiębiorstwom przemysłowym, i to tylko od nastania zmierzchu oraz tylko w czasie, przez który przynależne lokale handlowe wolno pozostawić otwarte; do ich oświetlenia wolno użyć jednak co najwyżej dla każdego okna wystawowego i dla każdej szafki wystawowej tylko jednej lampy, umieszczonej wewnątrz lub zewnątrz. Jeżeli do oświetlenia służy gaz, może mieć ta lampa tylko jeden palnik. Jeżeli używa się do tych celów oświetlenia lamp elektrycznych, mogą one mieć jako wartość połączenia tylko co najwyżej 60 watów. W razie potrzeby może władza bardziej jeszcze ograniczyć lub wogóle zabronić oświetlenia okien i szafek wystawowych.

Wszelkie inne oświetlanie zewnętrzne przedsiębiorstw handlowych, następnie zewnętrzne oświetlanie hoteli, restauracji i kawiarni, pensji, sanatoriów itp., teatrów, sal koncertowych, kin,

gospodni z koncesjami na warieté oraz wszelkich innych miejsc rozrywek, lokali związkowych, zebraniowych, klubowych i innych lokali towarzyskich, jest zabronione, o ile nie wydano innego zarządzenia ze względów na bezpieczeństwo lub na podstawie osobnych przepisów.

§ 8.

Oświetlanie wewnętrzne wszystkich lokali, dostępnych publiczności, a oznaczonych w § 7, ustęp 2, należy ograniczyć do tej niezbędnej koniecznej miary, która, choćby tylko od biedy, umożliwia jeszcze odpowiadające celowi używanie tychże, lub której wymagają względy na bezpieczeństwo; w szczególności wolno oświetlać zawsze tylko lokale i części lokali, potrzebne bezwarunkowo do pomieszczenia obecnych gości, jakoteż niezbędne do prowadzenia przedsiębiorstwa.

§ 9.

W lokalach, służących na pomieszczenie obcych, w hotelach, restauracjach, pensjach, sanatoriach itp., wolno używać tylko jednego płomienia dla jednej przestrzeni mieszkalnej, pominiwszy oświetlanie schodów i kurytarzy. Przy oświetleniu gazowym wolno palić w każdej przestrzeni mieszkalnej tylko jeden płomień gazowy. Przy oświetleniu elektrycznym wolno połączyć świetlniki w każdej przestrzeni mieszkalnej z istniejącym urządzeniem oświetlenia tylko z konsumpcją prądu, wynoszącą najwyżej 60 watów.

§ 10.

Co do oświetlenia niedostępnych publiczności wogóle albo dostępnych tylko częściowo lokali kancelaryjnych, handlowych, magazynowych i reprezentacyjnych w przedsiębiorstwach i zakładach wszelkiego rodzaju obowiązują postanowienia, wydane w § 8.

§ 11.

W czasie skutecznego poza godzinami handlu lub ruchu czyszczenia i wietrzenia lokali, oznaczonych w drugim ustępie § 7 i w §§-ach 9 i 10, należy ograniczyć ich oświetlenie do najmniejszej miary, potrzebnej do tych celów.

§ 12.

Oświetlanie placów, służących sportowi lodowemu, jest bezwarunkowo zabronione. Ruch na takich placach należy zatem zastanowić z nastaniem ciemności.

§ 13.

W gospodarstwach prywatnych wolno oświetlać równocześnie co najwyżej trzy przestrzenie mieszkalne i kuchnię.

Także oświetlanie lokali ubocznych (przedpokoju, łazienki i pokoju dla służ, strychu i piwnicy itp.) należy ograniczyć do minimum.

Przy oświetleniu gazowym może się palić w każdym lokalu tylko jeden płomień gazowy najwyższej konsumpcyjnej godzinnej 125 l.

Przy oświetleniu elektrycznym wolno zużyć tylko tyle elektryczności, ile odpowiada połączeniu świetlników z konsumpcją prądu, wynoszącą najwyżej 60 watów dla każdego przestrzeni mieszkalnej przy wzięciu za podstawę czasu użycia najpóźniej do godziny 11 w nocy; przytem wolno liczyć tylko dozwoloną w myśl ustępu 1. względnie w myśl § 19. ustęp 2. ilość przestrzeni mieszkalnych. Obliczona w ten sposób konsumpcja prądu musi wystarczyć także na oświetlenie lokali ubocznych, wymienionych w ustępie 2.

Równoczesne oświetlanie tej samej przestrzeni gazem i elektrycznością jest zabronione.

b) Opalanie.

§ 14.

Opalanie materiałami paliwa wszelkiego rodzaju (węglami, koksem, brykietami z węgla kamiennego i z węgla brunatnego, drzewem opałowym, torfem, gazem itd.) należy ograniczyć do najmniejszej miary niezbędnej.

Używanie istniejących elektrycznych urządzeń ogrzewania jest dozwolone tylko za pozwoleniem władzy.

Centralne urządzenia do przygotowania ciepłej wody wolno utrzymywać w ruchu w hotelach, pensjach itp., jakoteż w domach prywatnych tylko w soboty, a w publicznych zakładach kąpielowych tylko przez trzy dni w tygodniu i w niedzielę przed południem.

Wyjątek od tego ograniczenia stanowią zakłady przemysłowe, w których kąpiel funkcyjnaruszów ze względu na ich zatrudnienie jest potrzebna ze względów higienicznych, a następnie zakłady dla chorych i inne zakłady pieczy.

§ 15.

Dostępne dla publiczności zbiory, muzea, wystawy itp. wolno opalać tylko o tyle, o ile jest to bezwarunkowo potrzebne do utrzymania znajdujących się w nich przedmiotów.

§ 16.

Opalanie lokali handlowych, hoteli, restauracji i kawiarni, pensji, sanatoriów itp., teatrów, sal koncertowych, następnie lokali związkowych i zebraniowych, należy, o ile jest wogóle potrzebne, ograniczyć do miary, bezwarunkowo koniecznej; w szczególności wolno opalać zawsze tylko lokale i części lokali, potrzebne bezwa-

runkowo do pomieszczenia obecnych gości, oraz konieczne do prowadzenia przedsiębiorstwa.

To samo tyczy się opalania niedostępnych dla publiczności wogóle lub dostępnych tylko częściowo lokali kancelaryjnych, handlowych, magazynowych i reprezentacyjnych w przedsiębiorstwach i zakładach wszelkiego rodzaju.

Opalanie przestrzeni mieszkalnych, służących do ponieszczenia obcych w hotelach, restauracjach, pensjach, sanatoriach itp., wolno przedsiębiorca tylko o tyle, o ile przestrzenie te są faktycznie zamieszkałe.

§ 17.

W gospodarstwach prywatnych wolno opalać co najwyżej trzy przestrzenie mieszkalne i kuchnię. Do tej liczby nie należy zaliczać pokoi dla służ, o ile używa ich faktycznie służba.

Jeżeli liczba członków gospodarstwa domowego przewyższa bez wliczania służby osm osób, to może władza pozwolić na podwyższenie oznaczonej w pierwszym ustępie najwyższej liczby przestrzeni mieszkalnych w rozmiarze, ograniczonym do potrzeby, niezbędnie koniecznej.

§ 18.

Przy ogrzewaniu centralnym należy, o ile to jest możliwym technicznie i o ile można przez to osiągnąć zaoszczędzenie paliwa, wyłączyć z urządzenia do opalania wszystkie lokale nieużywane; zatem w szczególności:

a) w hotelach, restauracjach, pensjach, sanatoriach itp. niezamieszkałe pokoje gościnne (§ 16, ustęp 3);

b) w gospodarstwach prywatnych wszystkie przestrzenie, przekraczające tę liczbę ubikacji, której opalanie jest dozwolone (§§ 17 i 19, ustęp 2).

c) Dalsze uregulowanie oświetlania i opalania.

§ 19.

Władza może:

a) co do lokali, oznaczonych w drugim ustępie § 7, następnie w §§ 9, 10 i 16, w ramach wydanych tam ogólnych postanowień oznaczyć dokładnie najwyższy wymiar dozwolonego kaźdocześnie oświetlania i opalania i zarządzić dalsze ograniczenia w oświetlaniu i opalaniu tych lokali;

b) liczbę przestrzeni mieszkalnych, którą wolno równocześnie oświetlać lub którą wolno opalać, ograniczyć stosownie do ilości członków gospodarstwa domowego i stosownie do wielkości mieszkania do miary, niższej od ustanowionej w § 13, ustęp 1. i § 17, ustęp 1. jakoteż wogóle zabronić oświetlania lub

opalania przestrzeni mieszkalnych, uwzględniając ich przeznaczenie.

d) Zamknięcie sklepów, godzina zamknięcia (policyjna).

§ 20.

W przemysłach handlowych należy w czasie od dnia 17. września do dnia 31. marca zamykać kantory i magazyny najpóźniej o godzinie 7 wieczór. To samo odnosi się przy przemysłach, w których obrót towarowy odbywa się w lokalach handlowych, otwartych dla odbiorców, do tych lokalów, oraz do należących do nich kantorów i magazynów. Tylko jeżeli chodzi o handel żywnością, wolno lokale te trzymać otworem do godziny 9 wieczór.

W sklepach, w których sprzedaje się żywność z innymi artykułami we wspólnym lokalu przedsiębiorczym, wolno wydawać po 7 wieczór tylko środki żywności.

Postanowienia te odnoszą się także do obrotu towarami w związkach spożywczych i w innych stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych.

§ 21.

Postanowienia § 20 nie mają zastosowania:

1. do specjalnych przypadków koniecznych; następnie, jeżeli władza nie zarządzi inaczej.
2. do dni powszednich w czasie od 15. do 23. grudnia włącznie;
3. do prac około sporządzenia inventarza;
4. do przesiedlania się i założenia nowego przedsiębiorstwa i
5. do robót, jakie musi się bezzwłocznie przedsięwziąć dla zapobieżenia zepsuciu towaru.

§ 22.

Osobne lokale, istniejące w cukierniach dla podawania towarów cukiernianych, kawy, herbaty, czekolady, napojów ochładzających itp., wolno pozostawiać otworem dla publiczności tylko do godziny 10 przed południem i od godziny 4 po południu do godziny 7 wieczór.

§ 23.

Przepisy ustawy z dnia 14. stycznia 1910, Dz. u. p. Nr. 19, co do czasu trwania pracy i co do zamykania sklepów w przemysłach handlowych i w pokrewnych przedsiębiorstwach handlowych oraz wydane na podstawie tej ustawy rozporządzenia zostają dotknięte postanowieniami niniejszego rozporządzenia tylko o tyle, o ile te ostatnie zarządzają dalej idące ograniczenia co do zamykania sklepów w przemysłach handlowych i w pokrewnych przedsiębiorstwach kupieckich.

§ 24.

Począwszy od dnia -17. września 1917 aż do dalszego zarządzenia, o ile nie wyznaczono wcześniejszej godziny policyjnej, wolno pozostawiać otwarte wszelkiego rodzaju powszechnie dostępne lokale gospodnie i szynkarskie oraz bufety automatowe jakoteż lokale związkowe, zgromadzeniowe, klubowe i inne lokale towarzyskie także w domach prywatnych tylko do godziny 10, a kawiarnie i bary tylko do godziny 11 w nocy.

Lokale w hotelach, restauracjach, pensjach, sanatoryjach itp., które nie służą jako lokale gospodnie i szynkarskie lub jako kawiarnie, lecz są przeznaczone do innego użytku publiczności (lokale towarzyskie, hale, rozmownice, pokoje do gry, pokoje do pisania itp.), wolno pozostawiać otwarte nie dłużej niż do godziny 10 w nocy i aż do dalszego zarządzenia nie wolno ich opalać.

Tylko z przyczyn, na szczególne uwzględnienie zasługujących, może władza w pewnych oznaczonych przypadkach pozwolić specjalnie na trzymanie otworem lokalów gospodnich i szynkarskich oraz kawiarni jednak najdłużej do godziny 12 w nocy. Ponadto może władza co najwyżej w trzech dniach w roku pozwolić na trzymanie otworem tych przedsiębiorstw do godziny 1 w nocy.

§ 25.

O ile nie oznaczono wcześniejszej godziny policyjnej, należy wszystkie domy zamykać najpóźniej o godzinie 10 w nocy.

e) Zakłady naukowe.

§ 26.

Urządzenia obchodów szkolnych, akademii itp., do których służą lokale, nie używane do regularnej nauki, należy zaniechać począwszy od dnia 15. października 1917 aż do dalszego zarządzenia.

f) Zakłady kąpielowe.

§ 27.

Lokale, służące za pływalnie, należy zamknąć aż do dalszego zarządzenia, począwszy od dnia 15. września 1917.

g) Kina, zakłady dla rozrywek itp.

§ 28.

Lokalów, zajętych przez kina, lokalów klubowych i innych lokalów towarzyskich, następnie gospodni z koncesjami na warieté, barów i podobnych miejsc rozrywki, nie wolno opalać aż do dalszego zarządzenia. Od zakazu tego są wyjęte:

teatry, sale koncertowe, przybytki kształcenia i nauczania oraz lokale związkowe i zgromadzeniowe.

Zabrania się używania siły elektrycznej do wytwarzania szlucznego lodu na torach łyżwiarskich.

h) Zarządzenia politycznych władz krajowych.

§ 29.

Politycznym władzom krajowym zastrzega się w miarę stosunków prawo zarządzania wobec postanowień niniejszego rozporządzenia ulg lub dalszych ograniczeń, o ile do tego nie są już upoważnione władze, wymienione w § 35 (§ 1, ustęp 2, § 2, § 7, ust. 1, § 17, ust. 2, § 19 i § 24).

W szczególności mogą polityczne władze krajowe zarządzić:

- a)* ograniczenia w poborze elektrycznej energii lub gazu świetlnego jako siły dla celów motorycznych;
- b)* ograniczenia, a w miarę potrzeby nawet całkowite zastanowienie ruchu na kolejkach, pośredniczących w ruchu w jednej gminie i jej okolicy, o ile utrzymanie ruchu nie jest niezbędnie potrzebne dla celów aprowizacyjnych lub dla umożliwienia robotnikom i innym funkcjonaryuszom dostania się do miejsca pracy;
- c)* ograniczenia, a w miarę potrzeby nawet całkowite zastanowienie prowadzenia hoteli i kwater;
- d)* by prowadzenie kin, gospód z koncjami i warieté, barów i innych lokalów rozrywki zastanowiono czasowo lub ograniczono do pewnych oznaczonych dni, lub by przy rozpoczęciu i kończeniu odbywających się tam widowisk itp. trzymano się pewnych oznaczonych godzin.

Polityczne władze krajowe mają swe zarządzenia wydane w myśl ustępów 1 i 2, podać do wiadomości Ministerstwa robót publicznych, któremu zastrzega się prawo zmiany tych zarządzeń.

i) Zarządzenia Ministerstwa kolei żelaznych.

§ 30.

Ministerstwu kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych zastrzega się prawo ograniczenia, a w razie potrzeby także zupełnego zastanowienia ruchu na kolejach lokalnych.

k) Nadzór.

§ 31.

Dla czuwania nad zawartymi w niniejszym rozporządzeniu i na jego podstawie wydanymi

zarządzeniami ma władza przez należycie legitymowane organa nadzorcze

- a)* przedsiębrać oględziny w lokalach, o które chodzi,
- b)* wglądać w odnośne zapiski handlowe i
- c)* zarządzać wszystkie środki, potrzebne dla zapewnienia posłuchu zarządzeniom, a w szczególności odmontowanie urządzeń oświetlenia i opalania i należących do tego przewodów, następnie plombowanie lub innego rodzaju oznaczenie takich urządzeń, objętych zakazem używania.

Do prywatnych mieszkań i ich lokalów ubocznych wolno wychodzić organom nadzorczym tylko wtedy, gdy się wykażą osobnem zleceniem władzy.

§ 32.

Gazownie i elektrownie są obowiązane udzielać władzy na jej żądanie wszelkich potrzebnych wyjaśnień o konsumpcji gazu i elektryczności i wogóle wspierać ją przy czuwaniu nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia i zarządzeń, wydanych na jego podstawie.

§ 33.

Gminy są obowiązane współdziałać przy wykonywaniu niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń władz.

l) Kary

§ 34.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń będzie karała władza grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

W razie okoliczności obciążających można te kary orzec także obok siebie.

Jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przedsiębiorstwa, to można obok grzywny lub kary aresztu orzec odebranie uprawnienia przemysłowego.

m) Inne postanowienia.

§ 35.

Pod władzą rozumie się w niniejszym rozporządzeniu polityczną władzę powiatową, a w miejscowościach, dla których istnieje osobna rządowa władza policyjna, tę ostatnią.

§ 36.

O ile nic innego nie postanowiono, postanowienia §§ 2 do 13, 14, ustęp 2 i § 29, ustęp 2, lit. a) i b), nie mają zastosowania do używania energii elektrycznej dla oświetlania i ogrzewania i dla celów motorowych jakoteż do ruchu kolejek wtedy, jeżeli używany do tego prąd elektryczny jest produkowany wyłącznie przez siłę wodną.

§ 37.

Postanowienia § 1, ustęp 1, § 2, § 14, ust. 2, i § 31, lit c), nie mają mocy obowiązującej dla urządzeń ruchu kolei żelaznych. Natomiast mają przepisy niniejszego rozporządzenia nieograniczone zastosowanie do zakładów, nie służących bezpośrednio ruchowi kolei żelaznych, jak w szczegól-

ności do mieszkań funkcyjaryszów kolejowych i do lokali urzędowych, nie służących służbie wykonawczej ruchu kolei żelaznych, itd.

Postanowienia § 29, ustęp 2, lit. a), nie mają zastosowania, jeżeli chodzi o pobieranie energii elektrycznej lub gazu świetlanego jako siły dla celów ruchu kolei żelaznych.

§ 38.

Rozporządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Równocześnie pozbawia się mocy rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, Ministra robót publicznych i Ministra handlu z dnia 3. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 48.

Homann wtr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXI. — Wydana i rozesłana dnia 6. września 1917.

Treść: № 371. Rozporządzenie o zmianie taryfy adwokackiej.

371.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 31. sierpnia 1917, o zmianie taryfy adwokackiej.

Na zasadzie ustawy z dnia 26. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 58, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Zmienia się taryfę adwokacką, ogłoszoną rozporządzeniem z dnia 3. czerwca 1909, Dz.

u. p. Nr. 82, i podwyższa się ją do stóp, zawartych w załączniku.

§ 2.

Nowa taryfa adwokacka wchodzi w życie w dniu 15. września 1917, a to odnośnie do prac adwokatów i ich kancelaryi, które uskutecz- niane będą począwszy od tego dnia.

Schauer wlr.

Taryfa.

Liczba pozycji	P r z e d m i o t	Wynagrodzenie dla klasy					
		I		II		III	
		K	h	K	h	K	h
	A. Honorarium za czynności.						
1	<p>Za pisma, wnoszone poza rozprawą usną lub przesłuchaniem, o ile przedstawiają się, jako proste, jakoto:</p> <p>zwykle doniesienia i uwiadomienia, wnoszone do sądu;</p> <p>prośby wnoszone do sądów lub innych władz o udzielenie wyjaśnień, potwierdzeń, poświadczeń, odpisów lub wygotowań, o dozwolenie przeglądu aktów lub zwrot załączników; wnioski o ustanowienie kuratora dla strony przeciwnej;</p> <p>cofnięcie skarg, wniosków lub środków prawnych;</p> <p>zrzeczenia się;</p> <p>wypowiedzenia wierzytelności, kontraktów najmu i pełnomocnictw;</p> <p>sprzeciw w postępowaniu upominawczem;</p> <p>podania i oświadczenia, odnoszące się do terminów, audyencyi, doręczeń, i inne podania i oświadczenia, dotyczące jedynie zewnętrznej formy postępowania;</p> <p>następnie w postępowaniu egzekucyjnem:</p> <p>wnioski na zastanowienie egzekucyi (§ 39. l. 6., § 200. l. 3. ord. egz.);</p> <p>oświadczenia co do żądania zaspokojenia w gotówce (§ 171. ord. egz.);</p> <p>oświadczenia, wyrażające jedynie zgodę na pewien wniosek,</p> <p>jeżeli wartość przedmiotu wynosi:</p> <p>a) do 100 K włącznie . . . . .</p> <p>b) ponad 100 K do 200 K włącznie . . . . .</p> <p>c) " 200 " " 400 " " . . . . .</p> <p>d) " 400 " " 600 " " . . . . .</p> <p>e) " 600 " " 1000 " " . . . . .</p> <p>f) we wszystkich innych przypadkach . . . . .</p>	3	.	2	50	2	.
		5	.	4	40	3	80
		6	30	5	60	5	.
		7	50	6	90	6	30
		10	.	8	80	7	50
		12	50	10	60	8	80
2	<p>I. Za następujące podania, o ile przedstawiają się jako proste:</p> <p>skargi, jakoto: skargi wekslowe, skargi z tytułu pożyczki, skargi kupców i przemysłowców o zapłatę za dostarczone towary i wykonane roboty, skargi o zapłatę wynagrodzenia, o zapłatę umówionych czynszów najmu lub dzierżawy, skargi (zarzuty, sprzeciw) w toku postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego i z powodu takiego postępowania;</p> <p>zgłoszenia wierzytelności z weksli, pożyczek, z tytułu dostawy towarów, wykonania pracy lub świadczenia usług, z kontraktów najmu lub dzierżawy itp., wnoszone w postępowaniu konkursowem;</p> <p>prośby o wydanie warunkowego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczem;</p> <p>wnioski co do odebrania lub oddania przedmiotu najmu lub dzierżawy;</p>						

Liczba pozycji	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy					
		I		II		III	
		K	h	K	h	K	h
	Zamieszczenie we wniosku, dotyczącym zajęcia, następujących wniosków, a to:						
	a) co do przechowania rzeczy zajętych;						
	b) co do wydania polecenia w myśl § 301. ord. egz. do dłużnika trzeciego,						
	nie uzasadnia powyższej należytości dodatkowej.						
	3. Uskutecznienie złożenia do księgi pieniężnej należy wynagradzać według 9. pozycji taryfowej, względnie według § 12. rozporządzenia.						
	4. Za czas wyczekiwania na audyencyę, po upływie półgodzinnego czekania, za każde dalsze chociażby tylko zaczęte półgodziny .	5	.	4	40	3	80
3	Za wnioski o zarząd przymusowy lub sprzedaż przymusową nieruchomości lub części nieruchomości, bez względu na to, czy są one wpisane do księgi publicznej lub nie; za podania o wpisy hipoteczne i za odpowiadające im podania w krajach, posiadających księgi ingrosacyjne (hipoteczne), zarówno w toku postępowania egzekucyjnego (zabezpieczającego) jak i poza niem,						
	jeżeli wartość roszczenia lub przedmiotu wynosi:						
	a) do 100 K włącznie	4	.	3	50	3	.
	b) ponad 100 K do 200 K włącznie	7	50	6	90	6	30
	c) " 200 " " 400 " "	10	.	8	80	7	50
	d) " 400 " " 600 " "	12	50	10	60	8	80
	e) " 600 " " 1000 " "	15	.	12	50	10	.
	f) " 1000 " za każdy dalszy 1000 K więcej o	2	50	1	90	1	30
	lecz nigdy więcej jak	150	.	125	.	100	.
	Uwagi do 3. pozycji taryfowej.						
	1. Jeżeli wniesiono prośbę o egzekucję po uwiadomieniu o wi- szącym już postępowaniu egzekucyjnym celem przystąpienia do niego, wówczas zmniejsza się wynagrodzenie za wniesienie prośby o zarząd przymusowy lub sprzedaż przymusową o 25 pro- cent czyli o czwartą część kwoty taryfowej z zaokrągleniem ułamek w górę.						
	2. Wynagrodzenie za ułożenie warunków licytacyjnych nie jest objęte pozycją taryfową.						
	3. Postanowienia uwag 1. i 2. do pozycji taryfowej 2. wchodzą w zastosowanie.						
4	Za ułożenie, odpisanie i wysłanie listów upominających lub innych zwykłych listów w interesach:						
	jeżeli wartość przedmiotu wynosi:						
	a) do 100 K włącznie	1	.	1	.	1	.
	b) ponad 100 K do 600 K włącznie	2	50	1	90	1	90
	c) we wszystkich innych przypadkach	3	80	3	10	2	50
5	Za ułożenie, odpisanie i wysłanie wezwań do stawienia się w kance- laryi adwokata	1	30	1	.	.	80
6	Za wygotowanie pełnomocnictwa adwokackiego	1	30	1	30	1	30

Liczba pozycji	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy								
		I		II		III				
		K	h	K	h	K	h			
	bb) jeżeli w ogóle nie można odbyć podróży koleją żelazną (okrętem parowym) lub gdyby podróż taka wymagała znacznej straty czasu, zwrot należytości za powóz aż do miejsca wykonania czynności i napowrót;									
	cc) jeżeli i o ile nie można jechać a droga, która ma być przebyta, wynosi więcej niż dwa kilometry, wynagrodzenie za drogę tam i napowrót.									
	W takich razach należy się:									
	a) adwokatowi I. klasa na kolejach żelaznych i okrętach parowych, powóz parokonnny, a za każde chociażby tylko zaczęte pół godziny drogi, przebyte bez użycia powozu, wynagrodzenie w kwocie	2	60	2	60	2	60			
	β) kandydatowi adwokackiemu II. klasa na kolejach żelaznych, I. klasa na okrętach parowych, powóz jednokonnny, a za każde chociażby tylko zaczęte pół godziny drogi, przebyte bez użycia powozu, wynagrodzenie w kwocie	2	—	2	—	2	—			
	γ) innemu funkcjonaryuszowi III. klasa na kolejach żelaznych, II. klasa na okrętach parowych, użycie komunikacji pocztowych, tranwajowych i omnibusowych a w ich braku powozu jednokonnego, za każde zaś chociażby tylko zaczęte pół godziny drogi, przebyte bez użycia powozu, wynagrodzenie w kwocie	1	30	1	30	1	30			
	Uwagi do a, α. β i γ tej pozycji taryfowej.									
	1. W Tyrolu i Przedarulanii, tudzież w Dalmaeyi przyznawać należy wynagrodzenie za powóz w kwocie, którą oznaczy sąd stosownie do istniejących stosunków komunikacyjnych.									
	2. W tych miejscach i okolicach, w których nie można dostać powozów jednokonnnych lub w których powozy takie nie są używane, należy się powóz parokonnny zamiast jednokonnego.									
	b) jako strawnie:									
	jeżeli nieobecność trwa najmniej sześć godzin, za każdy dzień, w którym warunek ten zachodzi:									
	aa) adwokatowi	18	.	18	.	18	.			
	bb) kandydatowi adwokackiemu	12	.	12	.	12	.			
	cc) innemu funkcjonaryuszowi	9	.	9	.	9	.			
	c) jako noclegowe:									
	jeżeli trzeba przenocować poza miejscem zamieszkania adwokata, za każdą noc:									
	aa) adwokatowi	12	.	12	.	12	.			
	bb) kandydatowi adwokackiemu	8	.	8	.	8	.			
	cc) innemu funkcjonaryuszowi	6	.	6	.	6	.			
	d) jako należytość za stratę czasu, o ile w myśl § 9. pozycji taryfowej nie należy się wynagrodzenie za czynność łącznie z stratą czasu, za każdą godzinę pracy (uw. 3.), spędzoną w podróży lub w miejscu podjęcia czynności, prócz czasu potrzebnego na wykonanie samej czynności, licząc godzinę rozpoczętą za całą:									
	aa) adwokatowi	7	50	7	50	7	50			
	bb) kandydatowi adwokackiemu	3	80	3	80	3	80			

Liczba pozycji	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy					
		I		II		III	
		K	h	K	h	K	h
	e) odszkodowanie za czas, spędzony poza godzinami pracy (uw. 3.) w drodze do miejsca wykonania czynności lub z powrotem, i to za godzinę, licząc godzinę rozpoczętą za całą:						
	aa) adwokatowi	2	.	2	.	2	.
	bb) kandydatowi adwokackiemu	1	.	1	.	1	.
	Uwagi do 10. pozycji taryfowej.						
	1. Jeżeli strona sama dostarczyła powozu, wówczas odpada prawo do żądania wynagrodzenia odnośnej należności za powóz.						
	2. Jeżeli w razie użycia kolei żelaznej lub okrętu parowego miejsce zamieszkania adwokata lub miejsce podjęcia czynności nie jest od odnośnej stacyi dalej oddalone, jak dwa kilometry, wówczas zależy od uznania sądu, czy należy w danym przypadku ze względu na wielkość oddalenia i zachodzące stosunki komunikacyjne przyznać w ogóle i w jakiej wysokości należność za udanie się na stacyę względnie na miejsce wykonania czynności i z powrotem. To samo ma zastosowanie wówczas, jeżeli przestrzeń drogi, na której nie można użyć pojazdu, wynosi dwa kilometry lub mniej.						
	3. Za czas pracy uważa się godziny od 9. godziny przedpołudniem do 6. godziny popołudniu.						
	4. W razie podjęcia czynności w postępowaniu sądowem poza kancelaryą adwokacką lecz w miejscu zamieszkania adwokata lub w miejscu oddalonym od niego nie dalej jak o dwa kilometry, o ile czynność nie odbywa się w sądzie, zależy w każdym poszczególnym przypadku, jeżeli taryfa nie zawiera osobnych postanowień, od uznania sądu, czy prócz wynagrodzenia za wykonanie czynności ma być nadto ze względu na odległość i zachodzące stosunki komunikacyjne przyznana i w jakiej wysokości należność odległościowa (za powóz) z powodu udania się na miejsce wykonania czynności i z powrotem. Za udanie się do sądu w miejscu zamieszkania adwokata, z wyjątkiem Wiednia i Pragi (uwaga 5.), lub w miejscu, odległym nie więcej jako dwa kilometry i z powrotem nie należy się osobne wynagrodzenie, o ile taryfa nie zawiera szczególnych postanowień, a w szczególności nie ma adwokat w tym przypadku także prawa do należności z powodu odległości (za powóz).						
	5. Adwokatowi i kandydatowi adwokackiemu we Wiedniu należy się za udanie się do sądu lub stawienie się do sądowej czynności urzędowej w obrębie obszaru gminy stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, o ile taryfa nie zawiera osobnych postanowień i chodzi o sprawy powyżej 100 K należność z powodu odległości (za powóz), wynosząca:						
	a) jeżeli kancelarya adwokata i miejsce wykonania czynności znajdują się w tej samej dzielnicy miasta, za każdą jazdę 1 K, za jazdę tam i z powrotem 2 K; należność ta odpada, jeżeli czynność wykonuje się w sądzie powiatowym w tej samej dzielnicy miasta;						
	b) jeżeli kancelarya adwokata i miejsce wykonania czynności znajdują się w graniczących bezpośrednio ze sobą dzielnicach, za każdą jazdę 2 K, za jazdę tam i z powrotem 4 K;						

Liczba pozycji	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy					
		I		II		III	
		K	h	K	h	K	h
	<p>c) jeżeli kancelarya adwokata i miejsce wykonania czynności nie znajdują się w graniczących bezpośrednio ze sobą dzielnicach, za każdą jazdę 4 K, za jazdę tam i z powrotem 8 K.</p> <p>Adwokatom i kandydatom adwokackim w Pradze i w gminach Śmiechowie, Karlinie, Ziżkowie, Królewskich Winohradach, Nusle i Wrszowicach należy się w sprawach powyżej 100 K, o ile taryfa nie zawiera osobnych postanowień, za udanie się do sądu lub stawienia się do sądowej czynności urzędowej w Pradze lub w jednej ze wspomnianych gmin należność z powodu odległości (za powóz) w wysokości 2 K za każdą jazdę, a 4 K za jazdę tam i z powrotem, jeżeli miejsce wykonania czynności oddalone jest więcej niż jeden kilometr od budynku urzędowego tego sądu powiatowego, w którego okręgu adwokat ma swoją kancelaryę.</p> <p>W razie zastępstwa między adwokatami, którzy mają swą siedzibę we Wiedniu, w Pradze lub w jednej z wymienionych gmin, rozstrzyga przy wymiarze należności położenie kancelaryi tego adwokata, który czynność istotnie spełnił.</p>						
C. Należności manipulacyjne.							
11	<p>Za przepisanie pism i załączników wraz z kolacyonowaniem i instruowaniem, tudzież dostarczaniem materiałów pisarskich za każdą stronę, obejmującą co najmniej 25 wierszy, licząc stronę zaczęłą za całą, bez względu na to, czy powielenie pism uskutecznia się pismem ręcznym lub drogą mechaniczną albo przy użyciu druków, jeżeli wartość przedmiotu wynosi:</p> <p>a) do 100 K włącznie . . . . .</p> <p>b) ponad 100 K . . . . .</p> <p>Jeżeli sporządza się odpisy w wielkim formacie albo odpisy rachunków, tabel lub wykazów, składających się przeważnie z cyfr, za każdą chociażby tylko zaczęłą stronę . . . . .</p>	20	20	20	20	20	20
12	<p>Za nadanie na pocztę albo w urzędzie telegraficznym lub wniesienie do władz, tudzież za podjęcie receptisów zwrotnych od każdego aktu</p> <p style="text-align: center;">Uwaga do 12. pozycji taryfowej.</p> <p>W razie wniesienia pisemnych podań do sądu drogą telegraficzną należy prócz taryfowego wynagrodzenia za podanie i za nadanie telegramu zwrócić należność, przypadającą za telegram, jako wydatek w gotówce; za pisma, obejmujące powtórzenie tych podań, przypadają jedynie należności manipulacyjne.</p>	30	30	30	30	30	30
13	<p>Za zrealizowanie na poczcie przekazu pocztowego lub przekazu pocztowej kasy oszczędności albo za wpłaty, uskuteczniane zapomocą przekazu pocztowego, poświadczenia złożenia lub czeku, za każdy poszczególny przypadek pod warunkiem, iż kwota przekazana lub przypadająca do zapłaty dosięga 2 K . . . . .</p>	60	60	60	60	60	60
14	<p>Za zanotowanie terminu ustawowego lub sędziowskiego albo audyencyi i za potrzebne przytem przejście pism doręczonych lub nadesłanych . . . . .</p>	30	30	30	30	30	30

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXII. — Wydana i rozestana dnia 8. września 1917.

Treść: № 372. Rozporządzenie, w sprawie przerabiania świeżych jarzyn na trwałe towar i uregulowanie obrotu trwałą jarzyną.

372.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 5. września 1917,

w sprawie przerabiania świeżych jarzyn na trwałe towar i uregulowanie obrotu trwałą jarzyną.

Przedmiot rozporządzenia.

§ 1.

Za trwałą jarzynę po myśli niniejszego rozporządzenia uważa się: konserwy jarzynowe, jarzynę suszoną, jarzynę soloną, kwaśną kapustę, ćwikły i kiszony ogórek.

Obowiązek zgłaszania, wnoszenia ofert i dostawiania.

§ 2.

Producenci trwałe jarzyny są obowiązani w biurze dla jarzyn i owoców (Geos) we Wiedniu, l. Plankengasse 4, albo w wymienionych przez nie miejscach zgłaszać za każdym razem po wyprodukowaniu, najpóźniej jednak w dniach 10., 20. i ostatniego każdego miesiąca wszystkie swe, aż do tych terminów wyprodukowane wyroby, zaofiarować je do zakupu i sprzedać na żądanie temu biuru albo innemu oznaczonemu przez nie miejscu.

Zgłoszenia te i oferty należy przesyłać w listach poleconych przy użyciu wydrukowanych

formularzy, które można otrzymać w biurze dla jarzyn i owoców we Wiedniu albo w jego biurach krajowych.

§ 3.

Obowiązkowi zgłaszania i wnoszenia ofert nie podlegają:

- a) ci producenci, którzy nie wyrabiają w roku razem wzięwszy więcej niż 10 g konserw owocowych lub solonej jarzyny albo po 20 g kiszonych ogórków, kwaśnej kapusty albo ćwikieł,
- b) te ilości trwałe jarzyny, które producenci przerabiają dalej we własnym przedsiębiorstwie; suszoną jarzynę, przeznaczoną do dalszej przeróbki, musi się jednak stosownie do § 2. zgłosić i zaofiarować do zakupu.

§ 4.

Biuro dla jarzyn i owoców jest obowiązane na ofertę w sprawie kupna kwaśnej kapusty i ćwikieł odpowiedzieć w ciągu 3 dniowego terminu a na ofertę w sprawie kupna innej trwałe jarzyny, w tem rozporządzeniu wymienionej, w ciągu 10 dniowego terminu.

Producenci mają tylko wtedy prawo rozrzucić towarem według istniejących postanowień ustawowych albo postanowień, wydanych przez władzę, jeżeli biuro dla jarzyn i owoców ofertę odrzuci albo nie odpowie na nią w ciągu powyższego terminu.

Oferent ma aż do ewentualnego odebrania towaru przez biuro dla jarzyn i owoców albo przez miejsca przez to biuro oznaczone, towar ten z troskliwością porządnego kupca przechowywać, utrzymywać, opakowywać i wysyłać.

§ 5.

Przy zakupie trwałej jarzyny przez biuro dla jarzyn i owoców albo przez miejsca przez nie oznaczone (§ 2.) mają zastosowanie co najwyżej ceny najwyższe, ustanowione przez Urząd dla żywienia ludności, względnie, o ile cena taka nie zostanie ustanowiona, ceny objęcia, oznaczone ogólnie albo w każdym przypadku z osobna przez Urząd dla żywienia ludności.

Wyrób trwałej jarzyny.

§ 6.

Kto zamierza wyrabiać w Austrii trwałą jarzynę w ilościach większych od tych, jakie zostały oznaczone dla poszczególnych rodzajów w § 3., albo zamierza wyrabiać suszoną jarzynę, potrzebuje do tego, bez ujmy dla wszystkich innych prawno-przemysłowych przepisów, osobnego zezwolenia biura dla jarzyn i owoców.

Biuro dla jarzyn i owoców ma prawo za zatwierdzeniem Urzędu dla żywienia ludności wydawać polecenia co do wyrobu trwałej jarzyny, co do jej oznaczania na zewnątrz, opakowania i dostawiania.

Obowiązek udzielania wyjaśnień.

§ 7.

Kto wyrabia lub sprzedaje trwałą jarzynę, ma biuro dla jarzyn i owoców lub jej należycie wylegitymowanym organom udzielać na żądanie wyjaśnień o jakości towarów surowych, o ich przeróbce, o zapasach w towarach surowych i gotowych produktach oraz o zbycie wyrobów, przedkładać wymagane przez nich wykazy tudzież zezwalać na swobodny dostęp do swych wyrobni, o ile one służą do produkcji trwałej jarzyny.

Biuro dla jarzyn i owoców ma także prawo wglądać przez swych pełnomocników do zapisków kupieckich i fabrycznych.

Przesyłki.

§ 8.

Przesyłki trwałej jarzyny wszelkiego rodzaju wolno przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla

każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez biuro dla jarzyn i owoców we Wiedniu według formularza przepisanego w dodatku.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do przesyłek, nadchodzących z bezpośrednio pośrednimi dokumentami przewozowymi z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny albo z zagranicy słowej ani do przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

Postanowienia ogólne.

§ 9.

Umowy o kupno i dostawę trwałej jarzyny, zawarte przed wejściem tego rozporządzenia w życie, są bezskuteczne, o ile sprzeciwiają się postanowieniom §§ 2.—5. tego rozporządzenia i nie zostały jeszcze wykonane. W tych przypadkach nie można podnosić roszczenia o wykonanie umowy ani o wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania. Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie, pozostają nietknięte, kupujący nie może jednak domagać się wykonania, lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 10.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podlegają karze surowszej, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 20.000 K albo aresztem do 6 miesięcy.

W razie ukarania można orzec także utratę uprawnień przemysłowego na zawsze lub na pewien czas.

W orzeczeniu karnem można orzec także na rzecz państwa przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

Postanowienie końcowe.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności z dnia 2. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 193.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 8. września 1917.

Poświadczenie przewozowe

na

konserwy jarzynowe. jarzynę soloną, jarzynę suszoną, kwaśną kapustę, ćwikły, kiszone ogórki.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

.....	wagonów	konserw owocowych, jarzyny solonej
	<i>kg</i>	
.....	wagonów	jarzyny suszonej
	<i>kg</i>	
.....	wagonów	kwaśnej kapusty, ćwikiel
	<i>kg</i>	
.....	wagonów	kiszonych ogórków
	<i>kg</i>	

w czasie od .. do ..... 191..

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem p. ....

.....

....., dnia .....

Autoryzowane przez c. k. Urząd dla wyżywienia ludności biuro dla jarzyn i owoców.

Pieczące
stacji
nadania.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

The American Revolution

The American Revolution was a period of political and social change in the United States, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution began in 1775 with the outbreak of the Battle of Lexington and Concord, and ended in 1783 with the signing of the Treaty of Paris.

The revolution was a result of the growing desire for independence and self-governance among the American colonists.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

The revolution was a period of significant political and social change, leading to the establishment of a new government and the end of British colonial rule.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. września 1917.

Treść: № 373. Przepis wykonawczy do V. rozdziału ustawy z dnia 25. października 1896, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych) i artykułem III. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917.

373.

Przepis wykonawczy

do V. rozdziału ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych) i artykułem III. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124.

Postanowienia karne.

(Ogłoszone reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 4. września 1917.)

Wykonując rozporządzenie cesarskie z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, zmienia się po części, względnie uzupełnia się ogłoszony reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 63, przepis wykonawczy do V. rozdziału (postanowienia karne) ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220; przepis ten w podanem poniżej brzmieniu (artykuły 1. do 20.) ma być stosowany z mocą obowiązującą od dnia ogłoszenia wspomnianego rozporządzenia cesarskiego, to jest od dnia 22. marca 1917.

Przytoczone tutaj postanowienia artykułu III rozporządzenia cesarskiego oraz zarządzenia, wydane celem jego wykonania, należy stosować jednakże tylko do tych karygodnych czynów i zaniedbań, które popełniono po chwili, wspomnianej w poprzednim ustępie (artykuł IV., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego).

Rozdział I.

Czyny karygodne i kary.

Artykuł 1.

Wstęp.

Postanowienia, zawarte w V. rozdziale ustawy o podatkach osobistych i w artykule III. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124 (rozporządzenie cesarskie, artykuł III.), odnoszą się do wszystkich podatków, unormowanych w ustawie o podatkach osobistych, to znaczy do powszechnego podatku zarobkowego i do podatku zarobkowego, opłacanego przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków (nie wyłączając podatku zarobkowego towarzystw z ograniczoną porębką; ustawa z dnia 6. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 58), następnie do podatku rentowego, dochodowego, do podatku od wyższych poborów tudzież do opłaty

od tanyem (artykuł III. noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13) oraz do podatku od zysków wojennych (rozporządzenie cesarskie z dnia 16. kwietnia 1916. Dz. u. p. Nr. 103).

Między czynami karygodnymi należy rozróżnić:

- a) takie, co do których mają orzekać zwyczajne sądy (§§ 242., 246., 248.),
- b) takie, co do których orzekanie należy do władz podatkowych (§§ 239., 240., 243., 247. i 249.; rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 1., ustęp 1. i 3., i §§ 2. i 3.; §§ 14. i 26. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od zysków wojennych i artykuł 31., l. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247);
- c) zaniechania, zagrożone karami porządkowymi (§ 250.; § 279., ustęp 2.).

Artykuł 2.

Czyny karygodne, które karane być mają przez zwyczajne sądy karne.

(§§ 242., 246. 248.)

1. Fałszywe oświadczenia, w § 242. oznaczone, tudzież zakazane pod karą w § 248. niedozwolenie lub udaremnienie wstępu do lokali przemysłowych i zwiedzanie takowych, jakoteż zakładów przemysłowych i zapasów, są czynami karygodnymi, które sądy mają ścigać z urzędu za wdaniem się organów prokuratoryi państwa. Do władz skarbowych, które spostrzegą wykroczenia tego rodzaju, należy jedynie uczynienie o nich doniesienia.

2. W sposób stosowny zwracać należy uwagę świadków, znawców i informatorów na odpowiedzialność, jaka ciąży na nich w myśl § 242.

3. Przewidziane w § 246. naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy i nadużycie rejestrów podatkowych jest przestępstwem, które ściga się tylko na wniosek Rządu, interesowanego podatnika lub członka komisji.

4. Do postawienia wniosku karnego w imieniu Rządu upoważnione są krajowe władze skarbowe.

5. Tak przy wnoszeniu doniesień karnych jak i przy stawianiu wniosku na ukaranie winny władze mieć na uwadze, że wprawdzie z jednej strony jest to ich obowiązkiem zapewnić ustawie skuteczność, że jednak z drugiej strony należy wnosić doniesienia względnie stawiać wnioski na ukaranie tylko w razie silnego podejrzenia.

W przypadkach w § 242. oznaczonych należy także baczyć na to, żeby nie donoszono w sposób jednostronny wyłącznie tylko o czynach karygodnych na szkodę skarbu popełnionych.

W przypadkach wątpliwych postarać się należy o polecenie wyższej władzy.

Artykuł 3.

Czyny karygodne, co do których orzecznictwo należy do władz podatkowych.

(§§ 239., 240., 243., 247. i 249.; rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 1., ustęp 1. i 3. §§ 2. i 3.; §§ 14. i 26. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od zysków wojennych i artykuł 31., liczba 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247.)

I. Czyny karygodne, co do których wydawanie orzeczeń karnych należy do władz podatkowych, są następujące:

1. ukrócenie podatku (§§ 239., 240.; rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 3.);

2. zatajenie podatku (§ 243.; rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 3.; § 14. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od zysków wojennych i artykuł 31., liczba 2 rozporządzenia wykonawczego z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247);

3. zagrożenie podatku z niedbalstwa (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 1., ustęp 1.);

4. narażenie na szwank ściągnięcia podatku od zysków wojennych (§ 26. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od zysków wojennych i artykuł 31., liczba 3 rozporządzenia wykonawczego z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247);

5. wykroczenia przeciw porządkowi (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 1., ustęp 3.);

6. udzielenie rozmyślnie nieprawdziwego wyjaśnienia co do mieszkańców domu (§ 247.);

7. odmówienie przyjęcia obowiązków członka lub zastępcy członka komisji lub bezprawne uchylene się tych funkcjonaryuszów od posiedzeń komisji (§ 249.).

II. Orzecznictwu władzy podatkowej w senacie orzekającym (porównaj artykuł 7., III.) zastrzeżone są przestępstwa podatkowe, wymienione w poprzednim punkcie I., liczba 1 i 2, pod następującymi warunkami (przypadki kwalifikowane):

1. Jeżeli kwota, o którą podatek państwowy (wraz z dodatkiem wojennym) został ukrócony lub na ukrócenie narażony (kwota ukrócenia) wynosi

więcej niż sześćset koron; kwoty, odnoszące się do kilku lat albo do kilku rodzajów podatku, należy zliczyć razem (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 2., ustęp 1., liczba 1).

Pominąwszy zatajenie czynszu według patentu o podatku budynkowym z dnia 23. lutego 1820, co do którego zostaną wydane osobne zarządzenia, wchodzi w rachubę przy obliczeniu rozstrzygającej tutaj kwoty ukrocenia oprócz podatków osobistych opłata od tanytem i podatek od zysków wojennych.

Zliczanie razem jest dopuszczalne jednakże tylko o tyle, o ile ukrócone kwoty mają być stwierdzone tem samem orzeczeniem. Dlatego należy już przy podjęciu postępowania zwrócić troskliwą uwagę na postanowienia o traktowaniu kilku zbiegających się ze sobą przestępstw (artykuł 7., II., liczba 4, ustęp 1.), jeżeli zachodzi podejrzenie istnienia kwalifikowanego rozmyślnego przestępstwa. Zwraca się uwagę na postanowienia artykułu 4. b, liczba 2, ustęp 2., w związku z artykułem 7., II., liczba 4, ustęp 2.

2. Jeżeli ma się do czynienia z powrotem do złego czynu po myśli rozporządzenia cesarskiego, artykuł III., § 2, ustęp 1., liczba 2, to znaczy, jeżeli obwiniony został już skazany za jedno z przestępstw, wspomnianych we wstępie do tego punktu (II.) albo za zatajenie czynszu w rodzaju, oznaczonym we wstępie do artykułu III., § 2. rozporządzenia cesarskiego i staje się winnym ponownie jednego z tych czynów przed upływem lat pięciu.

Artykuł 4.

Kary.

a) Kary pieniężne.

1. Z wyjątkiem kwalifikowanych, rozmyślnych przestępstw można we wszystkich przypadkach karnych, w których orzekanie należy do władz podatkowych, nałożyć tylko karę pieniężną.

2. Kary pieniężne za ukrocenie podatku i zatajenie podatku (porównaj rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 3., ustęp 2.) ustanowione są w §§ 241. i 244. według wielokrotności ukroczonego, względnie narażonego na ukroczenie podatku, ewentualnie wedle jego prawdopodobnej wysokości, a mianowicie podany jest najmniejszy i największy wymiar wielokrotności, jaka ma być przy oznaczaniu kary zastosowaną. Dopuszczalne są przytem stosunkowo nieznaczne zaokrąglenia kwoty karnej ku dołowi.

3. Wymiar kary, ustanowiony w §§ 241. i 244., ma zastosowanie także do zagrożenia podatku z niedbalstwa (artykuł 3., I., liczba 3). Przy wymiarze kary należy jednakże podług stopnia

zawinięcia zwrócić uwagę na mniejszą karygodność w stosunku do rozmyślnego przestępstwa podatkowego. Można przytem zejść także poniżej najniższego ustawowego wymiaru kary aż do jego połowy (rozporządzenie cesarskie artykuł III., § 1., ustęp 2.).

4. We wszystkich innych przypadkach (§§ 247. i 249.; rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 1., ustęp 3.; § 26. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od zysków wojennych i artykuł 31., liczba 3 rozporządzenia wykonawczego z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247) ustanowiony jest tylko najwyższy wymiar kary; najniższej granicy ustawa wprawdzie nie przewiduje, to jednakże nie należy z reguły schodzić poniżej kwoty 2 K.

b) Kary aresztu; ogłaszanie orzeczenia.

1. Za kwalifikowane rozmyślne przestępstwo można obok kary pieniężnej, zagrożonej w §§ 241. względnie 244., nałożyć karę aresztu (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 2. wstęp i § 3., ustęp 2.).

Obok kary aresztu można w przypadkach z artykułu III., § 2., rozporządzenia cesarskiego orzec także jednorazowe ogłoszenie wyroku w jednym lub kilku pismach drukowych na koszt skazanego.

2. Karę aresztu należy nakładać w wymiarze od jednego dnia do trzech miesięcy; areszt do jednego roku można orzec, jeżeli kwota ukroczenia (artykuł 3., II., liczba 1) przenosi pięć tysięcy koron (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 2., ustęp 2.). Stopę kary przy zejściu się kilku przestępstw, za które kara ma być jednym wyrokiem orzeczone (porównaj artykuł 7., II., liczba 4), należy ustanowić jednolicie i nie może ona przekraczać dopuszczalnego najwyższego wymiaru.

Ponieważ według artykułu 7., II., liczba 4, ustęp 2. łączenie przestępstw w zakresie podatków osobistych (artykuł 3., I., liczba 1 i 2) z zatajeniami czynszu nie jest dopuszczalne, a więc orzekać się ma o tych obydwu rodzajach przestępstw podatkowych odrębnie, należy w razie zejścia się kwalifikowanych przestępstw w zakresie podatków osobistych z kwalifikowanymi zatajeniami czynszu uważać przy oznaczaniu kary aresztu w wydawanem później orzeczeniu na to, że kary aresztu w obu orzeczeniach razem wzięwszy nie mogą przekraczać najwyższego wymiaru ustawowego.

c) Wymiar kary.

Przy wymierzaniu kar w tych granicach ustawowych należy mieć wzgląd na jakość poszczególnego przypadku, na doniosłość przekroczenia, na stopień objawionego złego zamiaru lub

niedbalstwa (porównaj rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 1., ustęp 2.) ze strony podpadającego karze, oraz na inne okoliczności łączące, względnie obciążające. Należy więc w szczególności w przypadkach ukrócenia podatku po myśli § 239. (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 3., ustęp 1.) rozróżnić, czy chodzi o dochody nie ulegające cyfrowo żadnej wątpliwości jak w danym przypadku odsetki, dywidendy, renty itd., czy też o tego rodzaju dochody, które sam podatnik może ustalić tylko w przybliżeniu. Trzeba będzie także zwrócić uwagę na tę okoliczność, czy istotnie zaszło ukrócenie podatku, czy też podatek narażono tylko na ukrócenie. W każdym wypadku trzeba będzie uwzględniać oprócz tej okoliczności, czy szczegóły podane lub zamierzane przez podatnika nadają się w większym lub mniejszym zakresie do wprowadzenia w błąd organów opodatkowania, także i osobiste stosunki osoby podpadającej karze, w szczególności jej stosunki rodzinne i majątkowe. Wykraczających powrotnie, o ile okoliczności tej nie uwzględniono już w odpowiedni sposób przez nałożenie kary aresztu, należy wśród tych samych zresztą stosunków ukarać surowiej niż osoby po raz pierwszy karze podpadające.

Przy przestępstwach podatkowych kwalifikowanych (artykuł 3., II) należy baczyć na to, że zastosowanie kary aresztu a w wyższym jeszcze stopniu kary dodatkowej, przewidzianej w rozporządzeniu cesarskim, artykuł III., § 2., ustęp 3., ma z natury rzeczy ograniczyć się do tych przypadków, w których okoliczności obciążające znacznie przeważają i nałożenie samej kary pieniężnej nie daje widoków osiągnięcia celu ukarania.

d) Kary zastępcze.

1. Jeżeli kara pieniężna, nałożona za ukrócenie lub zatajenie podatku, następnie za zagrożenie podatku z niedbalstwa, jest w całości lub w części nieściągalną, natenczas ma wejść w jej miejsce jako kara zastępcza areszt w wymiarze od jednego dnia do sześciu miesięcy (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 4., ustęp 1.).

Postanowienie to jest w przeciwieństwie do postanowienia rozporządzenia cesarskiego artykuł III., § 2., ustęp 1., bezwzględnie obowiązujące. to znaczy, że w razie istnienia ustawowych wymogów należy je bezwarunkowo, a więc w szczególności także wówczas zastosować, choćby z powodu tego samego przestępstwa była kara aresztu bezpośrednio nałożona.

2. Wymiar kary zastępczej należy oznaczyć według stopnia zawinienia oraz według majątkowych, dochodowych i innych osobistych stosunków skazanego i orzec w wyroku karnym (rozpo-

ządzenie cesarskie, artykuł III., § 4., ustęp 2.). Zarządzenia, wydane powyżej pod b, liczba 2, ustęp 1., zdanie ostatnie, i ustęp 2., o jednolitem ustanawianiu i o najwyższym wymiarze kary aresztu w razie zejścia się kilku przestępstw mają analogiczne zastosowanie także do kary zastępczej.

3. W orzeczeniu należy ustalić tylko całkowity czas trwania kary zastępczej. Gdyby kara pieniężna tylko częściowo była nieściągalną należy karę zastępczą wykonać jednak tylko w tym wymiarze, jaki w porównaniu z całkowitą kwotą odpowiada stosunkowo nieściągalnej części. O ileby wymiaru tego nie dało się oznaczyć na pełne dni, należy reszty większe niż pół dnia zaokrąglić na dwanaście godzin, natomiast mniejsze reszty pominać.

Po myśli powyższego postanowienia należy karę zastępczą skrócić także już w czasie wykonania w takim razie, jeżeli zapłacono dodatkowo tę część kary pieniężnej, jaka odpowiada stosunkowo nie wykonanej w danej chwili części kary zastępczej.

Z ograniczeniem do tej części i za odpowiednim skróceniem aresztu można karę pieniężną ściągnąć także wbrew woli zasądzonego, jeżeli się dodatkowo okaże, że kara pieniężna jest ściągalną.

Potrzebne w tym względzie zarządzenia zostaną wydane bezzwłocznie przez właściwą władzę karną I. instancji.

Artykuł 5.

Zaniechania karami porządkowymi zagrożone.

(§ 250., § 279., ustęp 2.)

1. Warunkiem karygodności zaniechań, podlegających karom porządkowym, jest wyraźne wezwanie do wykonania żądanej czynności w stosownym terminie, z zagrożeniem karą porządkową, której kwotę należy oznaczyć.

2. Warunkiem skutecznego zagrożenia karą porządkową jest, żeby do podatnika (pełnomocnika, obowiązowanego do składania doniesień), informatora lub znawcy można było na zasadzie ustawy zastosować polecenie lub wezwanie.

O ile wolno informacji odmówić, postanawia § 269. (Przepis wykonawczy do rozdziału VI., artykuł 6.).

3. Przypadki przewidziane w § 250., ustęp 2., w których władzy podatkowej, komisji podatkowej i przewodniczącemu jest wyraźnie w ustawie zastrzeżone prawo wymierzania kar porządkowych, są to przypadki nieposłuszeństwa wezwaniom:

- a) do wniesienia deklaracji zarobkowo-podatkowej do powszechnego podatku zarobkowego (§ 42.),
- b) do wniesienia zeznania lub dostarczenia jakichkolwiek innych materiałów pomocniczych do wymierzenia podatku zarobkowego od przed siębiorstwa, obowiązane do publicznego składania rachunków (§ 112.),
- c) do wniesienia zeznania lub dostarczenia jakichkolwiek innych materiałów pomocniczych do wymierzenia podatku rentowego (§ 142.),
- d) do wniesienia zeznania do podatku dochodowego (§ 205. i 209.),
- e) do udzielenia wglądu do ksiąg (§§ 272. do 276.), tudzież przypadki odmówienia wglądu do ksiąg lub odnoszących się do niego wyjaśnień w postępowaniu wymiarowem i w postępowaniu na skutek środków prawnych w sprawie wymiaru (§ 279., ustęp 2.).

W przypadkach, przytoczonych pod a—d można w razie istnienia wymogów ustawowych ukarać także za zatajenie podatku, za zagrożenie podatku z niedbalstwa albo za wykroczenie przeciw porządkowi, o którym jest mowa w artykule III., § 1., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego (porównaj także artykuł 30., liczba 1, przepisu wykonawczego do rozdziału IV).

4. Lecz także inne polecenia lub wezwania można połączyć z zagrożeniem karą porządkową, o ile takowe opierają się na ustawie. Natomiast nie wolno zniewalać karami porządkowymi do zezwolenia na wglądnięcie do ksiąg w postępowaniu karnem.

5. Wyraźne wezwanie należy wystosować z reguły pisemnie. Jeżeli zaś nastarczy się sposobność do takiego wezwania przy przesłuchaniu podatników (pełnomocników, obowiązanych do składania doniesień), informatorów lub znawców, można uczynić zagrożenie ustnie z zapisaniem go do protokołu. Także i w tym przypadku wyznaczyć należy stosowny termin do wykonania żądanej czynności.

Artykuł 6.

Wykluczenie karygodności i przedawnienie.

(§§ 245., 251. do 254.)

1. Przy ukróceniu i zatajeniu podatku, którego dopuszczono się przez udzielenie pomocy (artykuł 3., I, liczba 1 i 2) należy starannie uwzględnić postanowienia o uwolnienie od kary wówczas, jeżeli obwiniony działał pod wpływem przymusu, uzasadnionego przez gospodarczą zawisłość (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 3., ustęp 3.).

2. Postanowień ustawowych co do zgaśnięcia karygodności z powodu czynnego żalu (§ 245.), następnie co do przedawnienia (§§ 251. do 254.) przestrzegać mają władze podatkowe z urzędu.

3. Postanowienia powszechnej ustawy karnej, w § 254. powołane, podług których należy analogicznie oceniać, o ile przedawnienie przerywa się wdrożeniem kroków w celu ścigania karnego, znajdują się w § 531. powszechnej ustawy karnej; opiewają one:

„Przedawnienie (przeto) przerywa się, jeżeli przeciw sprawcy, jako obwinionemu, wydane zostało wezwanie, rozkaz dostawienia lub aresztowania. lub jeżeli tenże był już w przymocie obwinionego przesłuchany albo aresztowany, albo pogonią lub listami gończymi ścigany.“

Przewidziane tam przypadki wydania rozkazu dostawienia lub aresztowania, rozesłania listów gończych lub ścigania pogonią, tudzież aresztowania nie mają miejsca w przypadkach karnych, przekazanych orzecznictwu władz podatkowych. Pozostaje więc tylko wezwanie i przesłuchanie obwinionego.

4. Krótkość terminu, ustanowionego w § 253. dla przedawnienia się prawa ściągania kar w myśl §§ 249. i 250. (§ 279., ustęp 2.) wymierzonych, wkłada na wszystkie współdziałające organa obowiązek szybkiego załatwiania czynności, odnoszących się do ściągania tychże kar.

Rozdział II.

Właściwość i postępowanie.

a) Władze orzekające.

Artykuł 7.

Władze i organa, powołane do wydawania orzeczeń karnych w pierwszej instancji.

(§ 256. i rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 5.)

1. Postępowanie co do czynów karygodnych, w §§ 242., 246. i 248. oznaczonych, należy do sądów zwyczajnych, właściwych dla występków, względnie przekroczeń.

Dla osób, podlegających w sprawach karnych sądownictwu wojskowemu, jest sąd wojskowy właściwym sądem zwyczajnym.

II. 1. Orzeczenia, skazujące na karę za czyny karygodne, w §§ 239., 240. i 243. (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 3., ustęp 1.), następnie w artykule III., § 1., ustęp 1. i 3. i w § 247., oznaczone, wydawać ma władza podatkowa pierwszej instancji, właściwa dla odnośnego rodzaju podatku.

- a) Za tę władzę podatkową uważać należy co do ukrócenia podatku i zatajenia w sprawach podatkowych tudzież co do zagrożenia podatku z niedbalstwa i co do wykroczeń przeciw porządkowi z wyjątkiem przypadku w § 240. oznaczonego, tę władzę, która byłaby powołana do wygotowania nakazu płatniczego co do podatku na ukrócenie narażonego.
- b) W przypadku, określonym w § 240., właściwą do wydania orzeczenia karnego jest władza podatkowa, powołana do odbierania doniesień (przepis wykonawczy do rozdziału IV., artykuł 40., l. 4.).
- c) W przypadku, określonym w § 247., orzeczenie karne wydać ma ta władza podatkowa, która jest właściwą do rozkładu podatku dochodowego mieszkańców odnośnego domu.

2. Minister skarbu może kilka okręgów rozkładu podatku połączyć w jeden okręg karnopodatkowy i do przeprowadzania śledztw karnych i wydawania orzeczeń karnych co do czynów karygodnych, określonych w §§ 239., 240., 243. (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., §§ 1. i 3.) i 247., wyznaczyć dla tego całego okręgu jedną z władz podatkowych, w tymże okręgu się znajdujących. Krajowe władze skarbowe mogą w tym względzie stawiać wnioski.

3. Z ważnych powodów a w szczególności, jeżeli ten sam czyn karygodny zarzucono kilku obwinionym albo jednemu obwinionemu zarzucono kilka czynów karygodnych (porównaj liczbę 4), któreby uzasadniały rozmaite miejscowe właściwości, albo jeżeli zachodzi tego potrzeba ze względu na istniejącą obawę braku bezstronności, można także inną władzę podatkową pierwszej instancji — z zastrzeżeniem zarządzenia, przytoczonego pod następującą liczbą 4, ustęp 4. — delegować do przeprowadzenia rozprawy karnej i wydania orzeczenia karnego. Delegacja może nastąpić tak na prośbę obwinionego jak i z urzędu. Krajowa władza skarbowa upoważniona jest do delegacji w swoim okręgu; obwiniony ma prawo wnieść rekurs przeciw jej orzeczeniu do Ministerstwa skarbu. O delegacji władzy podatkowej w okręgu innej krajowej władzy skarbowej rozstrzyga Ministerstwo skarbu.

Jeżeli w jakimś przypadku karnym ma być wydane orzeczenie w senacie orzekającym (porównaj punkt III. tego artykułu i artykuł 8., liczba 3) należy przedsięwziąć delegację z powodu braku bezstronności tylko wówczas, jeżeli odnośnego członka senatu nie można zastąpić przez powołanie jego zastępcy.

4. O ile nie chodzi o kary porządkowe według § 250. (§ 279., ustęp 2.) albo o przestępstwo według §§ 247. i 249., należy postępo-

wanie karne rozciągnąć za każdym razem na wszystkie przestępstwa, zarzucone obwinionemu, które mają być ścigane według rozdziału V. ustawy o podatkach osobistych albo według artykułu III. rozporządzenia cesarskiego, i zakończyć wspólnym orzeczeniem.

Zatajeń czynszu nie należy łączyć z innymi rodzajami spraw karnych powyżej oznaczonych.

Przy wytaczaniu dochodzenia winna władza podatkowa — ewentualnie przez zapytanie współinteresowanych władz — upewnić się, czy obwinionemu nie zarzucono jeszcze jakiegoś innego przestępstwa, prócz tego, które dało powód do dochodzenia, i czy obwiniony nie był już karany, eoby uzasadniało kwalifikację powrotu do złego czynu (artykuł 3., II, liczba 2).

Jeżeli kilka władz podatkowych jest miejscowo właściwych do ścigania przestępstw, należy uczynić wnioski co do delegacji po myśli poprzedniej liczby 3.

III. 1. W przypadkach istnienia kwalifikowanych rozmyślnych przestępstw (artykuł 3., II) ma wyrok wydać władza podatkowa w senacie orzekającym z trzech członków, złożonym według poprzedzającej liczby 2.

W tym senacie orzec należy także co do przestępstw, pochodzących z niedbalstwa i co do wykroczeń przeciw porządkowi (artykuł 3., I, liczba 3 i 5), zbiegających się z jednym z powyższych przestępstw. Senat orzekający winien również sam orzec, skoro uważa, że rozpatrywany przezeń przypadek karny nie jest wprawdzie kwalifikowanym rozmyślnym przestępstwem, lecz jest innym czynem karygodnym.

2. Do senatu orzekającego należeć ma referent podatkowy (naczelnik administracji podatkowej), jeden urzędnik sędziowski i jeden asesor obywatelski w charakterze członków. Dla każdego członka należy ustanowić jednego lub kilku zastępców.

Zastępcę referenta podatkowego (naczelnika administracji podatkowej) wyznacza krajowa władza skarbowa.

Urzędnicy sędziowscy będą wyznaczeni na prośbę krajowej dyrekcji skarbu przez prezydium właściwego wyższego sądu krajowego.

Asesora obywatelskiego i jego zastępcę mianuje na przeciąg czterech lat Minister skarbu na wniosek krajowej władzy skarbowej, obejmujący terno. Nie można mianować asesorami obywatelskimi urzędników państwowych w czynnej służbie, byłych urzędników skarbowych i osób, pozostających w służbie Dworu cesarskiego.

Referent podatkowy (naczelnik administracji podatkowej) lub jego zastępcą (porównaj poniżej liczbę 3) odbiera od asesora obywatelskiego (zastępcy) przy objęciu przez tegoż urzędowania następującą przysięgę:

„Przysięgam Bogu Wszchemogącemu i Wszchemwiedzącemu, że przy rozprawach senatu orzekającego będę rozstrzygał bezstronnie bez względu na osobę, według najlepszej wiedzy i sumienia i zachowam w najściślejszej tajemnicy wszystko to, o czem się dowiem na rozprawach w ogóle, w szczególności o stosunkach podatników; tak mi Boże dopomóż.“

Osoby, które uważają ze względu na swoje wyznanie religijne złożenie przysięgi za niedozwolone, mają zamiast przysięgi złożyć przyrzeczenie, odpowiadające ich wyznaniu religijnemu. Zresztą mają tu analogiczne zastosowanie postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału IV., artykuł 48., l. 1.

Po złożeniu przysięgi oznajmia przewodniczący asesorowi obywatelskiemu przyczyny, wykluczające asesora obywatelskiego od uczestniczenia i orzekania przy rozprawie.

Przyczyny te są:

- a) Jeżeli asesor obywatelski pozostaje do strony lub jej zastępcy w takim osobistym stosunku, który po myśli §§ 25. i 194. wyklucza członka komisji od udziału w obradzie i powzięciu uchwały;
- b) jeżeli z uwolnienia lub zasądzenia strony może spodziewać się korzyści lub szkody;
- c) jeżeli w sprawie odnośnej występował jako donosiciel lub zastępca strony, oraz jeżeli był przesłuchany jako świadek, znawca lub informator;
- d) jeżeli w odnośnej sprawie brał już w innej instancji udział w powzięciu uchwały w senacie orzekającym.

O podniesionych przyczynach wyłączenia rozstrzyga przewodniczący senatu orzekającego.

3. Jeżeli jeden z powodów, które według liczby 2, ustęp przedostatni, wykluczają asesora obywatelskiego od udziału w rozprawie, zostanie podniesiony co do innego członka senatu, natenczas przewodniczący rozstrzygnie, czyby w miejsce odnośnego członka z powodu braku bezstronności nie należało powołać jego zastępcę. (Porównaj także punkt II., liczbę 3, ustęp 2).

W podobnym przypadku winien przewodniczący oddać przewodnictwo swemu zastępcy.

4. W senacie orzekającym przewodniczy referent podatkowy (naczelnik administracji podatkowej) lub jego zastępca.

5. Senatowi orzekającemu należy przedstawić stan rzeczy. Szczegółowe zarządzenia wydaje przewodniczący. On sam jest jednak wykluczony od składania sprawozdania.

6. Rozprawa w senacie orzekającym odbywa się w nieobecności obwinionego. Jednakowoż należy na wyraźne jego żądanie przyznać mu prawo, aby swoją obronę szczegółowiej wywiódł ustnie przed senatem orzekającym osobiście, a także za przybraniem adwokata; nie wolno jednak przytem przedstawiać nowych faktów lub środków dowodowych. Jeżeli podatnik zażąda tego, wówczas należy mu oznajmić dzień, w którym ma się jawić przed senatem orzekającym, ewentualnie ze swoim adwokatem.

7. Przy obradowaniu i powzięciu uchwały należy traktować odrębnie kwestyę winy od kwestyi kary i głosować nad nią przed tą ostatnią kwestyą. Przewodniczący oddaje swój głos na końcu.

Zdanie, za którem oświadczy się bezwzględna większość głosów, staje się uchwałą. Jeżeli taka uchwała większości nie przyjdzie do skutku, w takim razie przewodniczący będzie się starał przez rozdział kwestyi i powtarzanie zapytania osiągnąć wymaganą większość. Skoro także ta próba spełnie na niczem, doliczać się będzie najniekorzystniejsze dla obwinionego głosy do zbliżonych do nich głosów mniej niekorzystnych tak długo, aż uzyska się absolutną większość głosów.

Jeśli powstanie różnica zapatrywań co do tego, które z dwóch zdań jest dla obwinionego mniej niekorzystne, to należy o tem, jako o kwestyi wstępnej, odrębnie głosować. Jeżeli przy tem głosowaniu będą zdania równo podzielone, natenczas rozstrzyga co do tej kwestyi wstępnej głos przewodniczącego. Wniosek dotyczący ogłoszenia wyroku (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 2., ustęp 3.) należy (i to zawsze na ostatku) poddać osobno pod głosowanie.

Przy orzekaniu co do kary wolno członkom senatu, którzy nie uznali podsądnego winnym odnośnego przestępstwa albo oddać swój głos co do kary na zasadzie uchwały, zapadłej w kwestyi winy albo wstrzymać się od głosowania. W tym ostatnim przypadku należy głosy ich liczyć w ten sposób, jak gdyby oni przystąpili do zdania najkorzystniejszego dla podsądnego z pośród zdań, wypowiedzianych przez innych głosujących.

8. Co do wszystkich rozpraw senatu orzekającego należy prowadzić protokół, który ma być podpisany przez przewodniczącego i protokolanta, obecnego przy rozprawach, i dołączony do aktów.

9. Wyrok należy wygotować w imieniu władzy podatkowej z powołaniem się na senat orzekający, i to w następującem brzmieniu:

„C. k. Starostwo (administracja podatkowa) w . . . . . wydało(a) w senacie orzekającym, złożonym stosownie do artykułu III., § 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, w podatkowej sprawie karnej p. . . . . następujący wyrok: . . . . .“

IV. Do czynu karygodnego. w § 249. oznaczonego, właściwemi są władze podatkowe w siedzibie odnośnej komisji.

Winny one wykonywać czynność urzędową tylko na prośbę przewodniczących komisji.

Gdy chodzi o czyn karygodny członka krajowej komisji podatku zarobkowego lub komisji odwoławczej, orzeczenie karne przesłać należy krajowej władzy skarbowej celem zarządzenia doręczenia.

V. Kary porządkowe nakładać ma ten organ (władza podatkowa. komisya, przewodniczący komisji), który niemi zagroził.

Gdy karę porządkową wymierza komisya lub jej przewodniczący, ma uwiadomić o tem bezwzględnie władzę podatkową pierwszej instancyi w siedzibie komisji.

VI. W wszystkich przypadkach władza podatkowa uwiadamia o przypisaniu wymierzonej kary urząd podatkowy właściwy do jej ściągnięcia. W przypadkach, określonych pod II., liczba 1, lit. a, właściwym jest urząd podatkowy, powołany do przypisania odnośnego podatku (w razie podziału podatku, urząd powołany do przypisania większej części podatku), w wszystkich innych przypadkach właściwym jest urząd podatkowy w siedzibie właściwej władzy podatkowej pierwszej instancyi; to znaczy w przypadkach delegacyi (por. wyżej II., liczba 2 i 3) urząd podatkowy w siedzibie urzędowej pierwotnie właściwej władzy podatkowej, nie zaś urząd w siedzibie delegowanej władzy podatkowej.

Artykuł 8.

Orzekanie w drugiej instancyi.

(§§ 260., ust. 1.. 2.. i 260. a.)

1. Do wydawania orzeczeń co do rekursów, wniesionych przeciw orzeczeniom karnym pierwszej instancyi, powołana jest krajowa władza skarbowa.

2. Co do rekursów przeciw karom porządkowym aż do 200 K wydawać ma krajowa władza skarbowa orzeczenie w formach zwyczajnego postępowania administracyjnego.

3. W wszystkich innych przypadkach, a więc także wówczas, gdy chodzi o karę porządkową powyżej 200 K, nałożoną w ciągu wglądu do ksiąg (§ 279.. ustęp 2), wydaje swoje orzeczenie krajowa władza skarbowa w senacie orzekającym,

złożonym z pięciu członków, wśród których powinno być dwóch urzędników sędziowskich i jeden asesor obywatelski. Do tego senatu orzekającego należeć ma krajowy dyrektor skarbu (dyrektor skarbu) lub jego zastępca, tudzież radca lub sekretarz krajowej władzy skarbowej przez tę władzę wyznaczony.

O wyznaczenie urzędników sędziowskich ma krajowa władza skarbowa zwrócić się do prezydium właściwego wyższego sądu krajowego.

Do asesora obywatelskiego mają odpowiednie zastosowanie postanowienia artykułu 7., III., liczba 2, ustęp 4. i nast., do innych członków senatu postanowienia artykułu 7., III., liczba 3.

4. W senacie orzekającym przewodniczy krajowy dyrektor skarbu (dyrektor skarbu) lub jego zastępca.

5. Sprawozdanie przedkłada urzędnik, któremu poruczy to krajowa władza skarbowa, o ile możności taki, który nie należy do senatu orzekającego. W przypadku ostatnim niema oczywiście referent prawa głosowania w senacie orzekającym.

6. Rozprawa w senacie orzekającym odbywa się w nieobecności obwinionego. Jednakowoż na zasadzie § 260., ustęp 2.. należy na wyraźne jego żądanie przyznać mu prawo, aby rekurs swój szczegółowiej wywiódł ustnie przed senatem orzekającym osobiście, a także za przybraniem adwokata; nie wolno jednak przytem przedstawiać nowych faktów lub środków dowodowych. Jeżeli podatnik zażąda tego, wówczas należy mu oznajmić dzień, w którym ma się jawić przed senatem orzekającym, ewentualnie ze swoim adwokatem.

Zresztą mają odpowiednie zastosowanie postanowienia artykułu 7., III., liczba 7 i 8.

7. Wyrok należy wygotować w imieniu krajowej dyrekcji skarbu z powołaniem się na senat orzekający, a to w następującej formie:

„C. k. (krajowa) dyrekcya skarbu w . . . . . wydała w senacie orzekającym, złożonym stosownie do § 260. ustawy o podatkach osobistych . . . . .“

Artykuł 9.

Spostrzeżenie czynów karygodnych.

(§ 257.)

1. Gdy komisya, według ustawy niniejszej ustanowiona, spostrzeże jeden z czynów karygodnych, w rozdziale niniejszym oznaczonych, winna przesłać władzy podatkowej uwiadomienie o tem z dołączeniem aktów i uchwał, dotyczących się owego przypadku opodatkowania. Nie przeszkodzi to komisji, aby będące w toku wymiary podatku przeprowadziła według ogólnych przepisów o tyle, o ile

nie są zawisłe od orzeczenia o karygodnej istocie czynu.

2. Podobnie każda władza podatkowa winna o dostrzeżonych czynach karygodnych, do których ścigania nie jest właściwa, uwiadomić właściwą władzę podatkową. Do takiego uwiadomienia są obowiązane w szczególności władze podatkowe, złączone według artykułu 7., II., liczba 2, w jeden okręg karno-podatkowy, wobec władzy podatkowej, przeznaczonej do sprawowania agend karnych.

3. Doniesienia, względnie oznajmienia, w których nie przytoczono żadnych określonych faktów i dowodów, nie mogą bez odpowiednich dochodzeń wstępnych stać się bezpośrednim powodem wdrożenia postępowania karnego. Wogóle można tylko o tyle wdrażać śledztwa karne, o ile zachodzą konkretne powody podejrzenia.

b) Postępowanie w przypadkach karnych, nie przekazanych jurysdykcji sądów.

Artykuł 10.

Przesłuchanie obwinionego.

(§ 258.)

1. W postępowaniu karnem przesłuchać należy obwinionego najmniej raz; przesłuchania tego można zaniechać tylko w następujących przypadkach:

- a) W razie nakładania kar porządkowych;
- b) Jeżeli obwiniony nie uczynił zadość wezwaniu wystosowanemu do niego według przepisów (por. niżej l. 2.) a także na wezwanie, ponowione w myśl § 259., ustęp 1. i 2., bez usprawiedliwienia się nie jawił, albo, jeżeli nie zastosuje się do wezwania w taki sam sposób powtórzonego, aby z powodu zachodzącej u niego trwałej, usprawiedliwionej przeszkody w jawieniu się wymienił zastępcę, względnie udzielił mu potrzebnych informacji (§ 259., ustęp 4.; artykuł 13., l. 3.).

2. Przesłuchanie obwinionego w postępowaniu karnem ma poprzedzić osobne wezwanie, określające ten cel wyraźnie. Przy rozpoczęciu przesłuchania należy mu nadto wyraźnie przedstawić, z zapisaniem tego do protokołu, że przesłuchanie jego odbywa się w postępowaniu karnem; równocześnie należy mu udzielić pouczenia, przepisanego w artykule 11., l. 4.

3. Władzy wolno powtarzać przesłuchanie obwinionego tak często, o ile to uzna za potrzebne do wyjaśnienia sprawy.

4. Wezwania oraz inne wygotowania, skierowane do obwinionego, należy doręczać zamknięte; nie mogą one być z zewnątrz oznaczone tak, aby można było poznać, że zostały wydane w postępowaniu karnem.

Artykuł 11.

Strzeżenie praw obwinionego.

(§ 258.)-

1. Obwinionemu należy w toku postępowania karnego przedstawić wszystkie poszlaki, któremi władza podatkowa rozporządza, a to w porządku kolejnym pod względem czasu i przedmiotu, zależnym od uznania władzy podatkowej.

2. Obwinionemu przysługują w postępowaniu karnem następujące prawa:

- a) po przedstawieniu całego materiału obciążającego żądać 14-dniowego czasokresu do oświadczenia się, jednakowoż raz tylko. Nie wyklucza to jednak udzielenia obwinionemu stosownych czasokresów do oświadczenia się także już przedtem, o ile w celu odparcia przedstawionych mu za każdym razem poszlak potrzeba istotnie osobnych przygotowań (dokonania dokładniejszych obliczeń itd.).
- b) wyręczać się adwokatem lub inną osobą, upoważnioną na mocy ustawy do zastępstwa, którą na jego żądanie należy dopuszczać do rozprawy w chwili, kiedy na to pozwala tok dochodzeń, w każdym zaś razie przed końcem dochodzeń; osoba ta ma prawo stawiać w jego imieniu wnioski dowodowe.
- c) proponować przesłuchanie świadków, znawców i informatorów co do pewnych oznaczonych kwestyi, mających dla niego ważne znaczenie a także żądać przesłuchania tych osób pod przysięgą; wnioski te rozstrzyga władza podatkowa (por. artykuł 12., l. 2.).
- d) żądać konfrontacji ze świadkami, znawcami i informatorami; to ostatnie jednak tylko o tyle, o ile ponownemu ich przesłuchaniu u władzy podatkowej nie stoi na zawadzie jedna z przeszkód, określonych w § 252., l. 1., procedury karnej z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119.

Jako przeszkody tego rodzaju wylicza § 252., l. 1., procedury karnej:

„Jeżeli przesłuchani tymczasem pomarli; jeżeli miejsce ich pobytu jest nieznane, albo jeżeli ich osobiste jawienie się nie mogło snadnie nastąpić z powodu ich wieku, choroby, lub ułomności, albo z powodu oddalenia miejsca pobytu lub też z innych ważnych przyczyn.“

- e) żądać w każdym czasie okazania znajdujących się u władzy podatkowej dokumentów; wglądać do protokołów i wszystkich innych aktów oraz brać z nich odpisy, a to w czasie, gdy na to pozwala tok dochodzeń, w każdym razie jednak przed ukończeniem dochodzeń w terminie, wystarczającym do stawiania ewentualnych wniosków dowodowych. Wewnętrzne akta urzędowe można wyłączyć od wglądu. (W tym wypadku mają analogiczne zastosowanie postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału IV., artykuł 61., l. 4.)
- f) po ukończeniu śledztwa, o czym ma być zawiadomiony, wnieść obronę na piśmie lub zeznać ustnie do protokołu. W celu wniesienia tej obrony należy wyznaczyć czasokres 14-dniowy, który z ważnych powodów można przedłużyć.
- g) brać udział w rozprawach senatu orzekającego stosownie do postanowień artykułu 7. III. liczba 6 (wzgl. artykułu 8., liczba 6).

3. Jeżeli już na rozprawie przed komisją okazywano obwinionemu dokumenta lub przesłuchiwano w jego obecności świadków, informatorów i znawców, władza podatkowa nie potrzebuje ponawiać tych czynności.

4. Obwinionego objaśnić należy zaraz przy pierwszym przesłuchaniu o tych przysługujących mu prawach; udzielenie mu tego objaśnienia zapisać należy w protokole rozpraw (por. artykuł 14., l. 1).

Artykuł 12.

Dalsze postępowanie. Odbieranie przysięgi od świadków, informatorów i znawców. Wgląd do ksiąg.

(§ 258., ustęp 5.)

1. Władza podatkowa winna poczynić wszelkie dochodzenia, potrzebne do zupełnego wyjaśnienia stanu sprawy, a w tej mierze winna okoliczności, służące do oczyszczenia obwinionego z zarzutów uwzględniać w taki sam sposób jak poszlaki.

2. O ileby zeznania świadków i informatorów lub opinia znawców nie były już przedtem, to jest w toku postępowania wymiarowego, przysięgą stwierdzone, władza podatkowa ma prawo żądać przesłuchania ich pod przysięgą przez właściwy sąd powiatowy miejsca zamieszkania.

Co do analogicznego prawa obwinionego porównaj artykuł 11., l. 2., lit. c.

Władza podatkowa, wydając zarządzenia i orzeczenia, winna mieć na uwadze wskazówki, dane komisjom szacunkowym w artykule 50., l. 2., tudzież w artykule 53., l. 7. i 8., przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

Wezwania oraz wszelkie inne wygotowania, skierowane do świadków, informatorów i znawców w postępowaniu karnem, należy doręczać zamknięte; nie mogą one być z zewnątrz tak oznaczone, aby można było poznać, że zostały wydane w postępowaniu karnem.

3. Władza podatkowa ma także prawo, wezwać podatnika do przedłożenia ksiąg, zapisków i dokumentów w granicach, określonych w §§ 272. i nast. (artykuł 8. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.).

Na osobne polecenie pisemne, wydane przez władzę podatkową, przeprowadzającą dochodzenie, mogą osoby, powołane do przeprowadzenia wglądu do ksiąg wchodzić także wbrew woli podatnika do ubikacji, w których księgi są przechowane i księgi te przeglądać. Z tego upoważnienia należy jednakowoż czynić użytek tylko wyjątkowo w ważnych przypadkach wówczas, jeżeli dokładnego wyjaśnienia stanu sprawy i ustalenia podstawy wymiaru kary można spodziewać się tylko w razie przeprowadzenia wglądu do ksiąg (artykuł 8., II., liczba 6., ustęp 3. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.).

Artykuł 13.

Niestawiennictwo i nieposłuszeństwo obwinionego.
(§ 259.)

1. Jeżeli obwiniony nie stawi się na wezwanie w postępowaniu karnem do niego wystosowane, w którym cel powinien być wyraźnie oznaczony, należy wezwanie ponowić z ustanowieniem stosownego czasokresu i z zagrożeniem, że w razie powtórnego nicusprawiedliwionego niestawienia się, orzeczenie karne wydane będzie na podstawie materiałów, jakimi władza rozporządza, przy analogicznym zastosowaniu postanowień § 213.

2. Gdyby i to wezwanie nie odniosło skutku, ma władza podatkowa wydać orzeczenie karne.

W taki sam sposób postąpić należy, jeżeli podatnik w dalszym toku postępowania nie uczyni zadość dalszemu wystosowanemu do niego wezwaniu lub poleceniu, aby dał wyjaśnienia, lub też nie usłucha wezwania do zezwolenia na wglądnięcie do ksiąg. Nie dotyka to prawa władzy podatkowej do przedsiębrania w razie potrzeby wglądu do ksiąg wbrew woli obwinionego (porównaj artykuł 12., liczba 3, ustęp 2.). Jeżeli władza podatkowa skorzysta z tego prawa, natomiast odpada powtórzenie wezwania, zarządzane pod liczbą 1.

3. Jeżeli obwiniony z powodu nieobecności doznaje stale przeszkody w jawieniu się, wówczas może także władza podatkowa wezwać go w taki sam sposób, aby jej wymienił zastępcę, z którym postępowanie karne ma być przeprowadzone; zaniechanie wymienienia takiego zastępcy należy uważać na równi z nieusprawiedliwionem niestawieniem obwinionego. Te same postanowienia obowiązują, gdy obwiniony zachoruje a za słabnięcie jego wedle świadectwa lekarza urzędowego przeszkadza wprawdzie jego osobistemu jawieniu się, jednak nie wyklucza odpowiedniego poinformowania zastępcy.

4. Rozumie się zresztą samo przez się, że przewidziane w ustawie „wydanie orzeczenia karnego“ ma być zaniechane wtedy, jeżeli sama władza podatkowa albo władza podatkowa w senacie orzekającym uzna, że nie należy nakładać kary z powodu braku istoty czynu karygodnego albo z innych przyczyn ustawowych; w przypadkach takich uwiadomić należy stronę o zastanowieniu postępowania osobnym dekretem lub w formie protokolarnej.

Artykuł 14.

Protokół. Ocenianie dowodów. Orzeczenie.

1. Co do wszystkich przesłuchań utrzymywać należy uporządkowane protokoły, jeżeli zaś obejmują kilka arkuszy, należy je zeszyć. Podpis należy powtarzać na każdym arkuszu.

2. Przybranie protokolanta nie jest w ustawie wyraźnie przepisane, lecz jest dozwolone i zaleca się do ważniejszych przypadków.

O ile do tego celu nie można użyć urzędników zaprzysiężonych, należy protokolanta ostrzedz protokolarnie o ciążącej na nim według § 246. odpowiedzialności przed sądem karnym. Przestroga ta ma być mu udzielona najpóźniej bezpośrednio po spisaniu przez niego pierwszego protokołu.

3. Ponieważ formalne postępowanie kontradyktoryjne niema niejsza, przeto nakłada się na władzę podatkową szczególnie ścisły obowiązek, aby jednostronnie nie brała na uwagę samych tylko poszlak, lecz aby uwzględniała także w pełnej mierze okoliczności, służące do oczyszczenia obwinionego z zarzutów.

4. Orzeczenie karne wydać należy po staranem rozważeniu wszystkich zbadanych i obwinionemu należycie przedstawionych okoliczności na podstawie swobodnego ocenienia dowodów.

5. W szczególności nie można rzeczy tak pojmować, jakoby wolno było wydać orzeczenie karne, chociaż dowód winy nie jest zupełnie ustalony, i pozostawić obwinionemu dostarczenie

dowodu przeciwnego przy wniesieniu środków prawnych.

6. Orzeczenie wygotować należy pisemnie i opatrzyć uzasadnieniem, które podawać ma wszystkie istotne znamiona istoty czynu, uznanego przez władzę orzekającą za udowodniony, tudzież okoliczności, wzięte za podstawę wymiaru kary, w szczególności także okoliczności łagodzące, względnie obciążające.

7. W uzasadnieniu powoływać się należy tylko na takie dokumenty, na tych świadków, informatorów, znawców i inne takie środki dowodowe, co do których przestrzegano zarządzeń w artykule 11. zawartych; odpowiednio do istoty rzeczy postanowienie to nie stosuje się do orzeczeń, wydanych w myśl artykułu 13.

8. Rozumie się zresztą samo przez się, że tych środków dowodowych, które nie były podatnikowi przedstawione zgodnie z przepisami, władza nie może brać na uwagę przy wydawaniu orzeczenia.

Artykuł 15.

Wymierzenie podatku dodatkowego. Odpowiedzialność.

(§ 256., ustęp 3.; rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 3., ustęp 2.; § 157., ustęp ostatni, i § 266).

I. W przypadkach ukrócenia i zatajenia podatku, jakoteż w przypadkach zagrożenia podatku z niedbalstwa (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 1., ustęp 1.) i wykroczeń przeciw porządkowi, wspomnianych w artykule III., § 1., ustęp 3. rozporządzenia cesarskiego wymierzyć ma władza orzekająca przypadający podatek dodatkowy (art. 7., II.).

O podatku dodatkowym uwiadomianić należy podatnika zapomocą nakazu zapłaty, względnie odpowiedzialnego zapomocą wezwania do zapłaty; przypisanie i ściągnięcie należy do urzędu podatkowego, oznaczonego w artykule 7., VI.

W razie zastanowienia postępowania karnego wymierzyć należy podatek dodatkowy samodzielnie według odnośnych postanowień przepisu wykonawczego. (Przepis wykonawczy do rozdziału VI., art. 11., l. 3., ustęp ostatni.)

II. W postępowaniu karnem wchodzi w rachubę następujące przypadki odpowiedzialności:

1. Podatnik a w przypadkach z § 240. obowiązani do doniesienia odpowiadają za kary nałożone na współwinnego podlegacza lub osobę,

która udzieliła pomocy (rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 3., ustęp 2., zdanie ostatnie).

2. Członkowie gospodarstwa domowego odpowiadają za tę część ewentualnych kar, orzeczonych po myśli § 241. lub § 244., która przypada na ich, dochód doliczony po myśli § 157. do dochodu głowy gospodarstwa domowego według stosunku, zachodzącego między wciągniętą do podstawy wymiaru kary nadwyżką dochodu członków gospodarstwa domowego a wciągniętą do podstawy wymiaru kary nadwyżką dochodu gospodarstwa domowego. Odpowiedzialność za karę podatkową odpada jednak, jeżeli ukrócenia lub zatajenia podatku dopuszczono się dowodnie bez wiedzy odnośnego członka gospodarstwa domowego.

Odpowiedzialność członków gospodarstwa domowego należy z reguły brać tylko wówczas w rachubę, gdyby ściągnięcie kary u głowy gospodarstwa domowego było połączone z szczególnymi trudnościami.

Co do odpowiedzialności członków gospodarstwa domowego, względnie korporacyi za ewentualne podatki dodatkowe, wymierzone po myśli § 256., ustęp 3., porównaj przepis wykonawczy do rozdziału IV., artykuł 3., III.

3. Osoby fizyczne i prawne oraz masy spadkowe odpowiadają za kary, nałożone na ich ustawowych zastępców lub pełnomocników.

Od odpowiedzialności tej są jednak zwolnione niewłasnowolne osoby fizyczne ze względu na swych zastępców, ustanowionych przez władzę.

III. Co do dochodzenia odpowiedzialności po myśli punktu II., liczba 3, porównaj przepis wykonawczy do rozdziału VI., artykuł 3., l. 6., którego postanowienia mają analogiczne zastosowanie także do dochodzenia odpowiedzialności po myśli punktu II., liczba 1 i 2.

Artykuł 16.

Środki prawne.

(§ 260., ustęp 1., 3.)

1. Przeciw orzeczeniu karnemu, jakoteż przeciw wymierzeniu dodatkowego podatku można wnieść rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Mają tu zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876; Dz. u. p. Nr. 28.

Stosownie do tego należy rekursy przeciw karom porządkowym, wymierzonym przez władze podatkowe, względnie komisye (przewodniczącego), wносить w ciągu dni ośmiu a to do tej władzy

podatkowej, względnie komisyi (przewodniczącego), która wydała zarządzenie karne.

Rekursy należy z dołączeniem wszystkich aktów rozprawy przedłożyć bezzwłocznie krajowej władzy skarbowej. Co do rekursów przeciw orzeczeniu, wydanemu w senacie orzekającym, można wprzód zasięgnąć opinii senatu.

2. Rekursy w sprawach karnych mają skutek odwrotny.

3. Krajowa władza skarbowa postępować ma z rekursami w postępowaniu karnem według przepisów, podanych w artykule 8.

4. Krajowa władza skarbowa uwiadamia o orzeczeniu władzę podatkową, która rekurs przedłożyła, a względnie tę, która znajduje się w siedzibie komisyi rekurs przedkładającej.

Władza podatkowa obowiązana jest uwiadomić stronę i — ze względu na powyższą liczbę 2 — także urząd podatkowy.

5. Krajowa władza skarbowa wydawać ma także orzeczenia co do rekursów przeciw wymierzeniu podatku dodatkowego w postępowaniu karnem.

6. Od orzeczeń a względnie decyzji krajowej władzy skarbowej wolno stronie wnieść zażalenie do Trybunału administracyjnego. Co do wstrzymania wykonania kary aresztu porównaj artykuł 17., liczba 6.

Artykuł 17.

Wykonanie kar.

(§ 260., ustęp 3.)

1. Po prawomocności orzeczenia karnego może orzekająca władza podatkowa zarządzić wykonanie nałożonych kar (kary pieniężnej, kary aresztu, ogłoszenie wyroku karnego).

Władza podatkowa ma prawo zaraz po dołączeniu obwinionemu orzeczenia pierwszej instancyi zarządzić zupełne zabezpieczenie kwot kary. Tymczasowe zarządzenia po myśli §§ 378. i nast. ordynacyi egzekucyjnej można pod wymienionymi także warunkami uzyskać już w czasie wcześniejszym.

Karę aresztu, wstępującą według rozporządzenia cesarskiego, artykuł III., § 4., w miejsce nieściągalnych kar pieniężnych należy wykonać zaraz po stwierdzeniu nieściągalności.

2. Karę aresztu należy wykonać w więzieniu sądowym, a to według przepisów, obowiązujących co do wykonania kary zwyczajnego aresztu, nałożonej przez zwyczajne sądy (§ 244. u. k.).

Karę aresztu, ułożoną na osobę wojskową w czynnej służbie, ma wykonać sąd wojskowy.

Z reguły nie wolno kary aresztu przerywać.

3. Celem wykonania kary aresztu należy udzielić sądowi odpis orzeczenia karnego (bez powodów), zaopatrzonego potwierdzeniem wykonaności.

4. Wykonanie kary ma być odroczone aż do odpadnięcia przeszkody:

a) jeżeli w czasie, w którym kara ma być wykonana, winowajca jest według poświadczenia lekarza urzędowego chory umysłowo lub ciężko fizycznie, albo winowajczyni znajduje się w ciąży;

b) jeżeli winowajca według przedłożonego dowodu wniósł przeciw orzeczeniu o rekursie w ustawowym terminie zażalenie do Trybunału administracyjnego, którem zaczepiono karę aresztu po myśli §§ 6. lub 7. ustawy z dnia 22. października 1875, Dz. u. p. Nr. 36 z roku 1876, i przedstawiono prośbę o odroczenie wykonania stosownie do § 17. powołanej ustawy.

5. Na prośbę winowajcy można nadto zezwolić na odroczenie wykonania kary:

a) jeżeli przez natychmiastowe wykonanie zarobek winowajcy albo utrzymanie jego niewinnej rodziny byłyby zagrożone lub odroczenie jest koniecznie potrzebne dla uporządkowania spraw rodzinnych;

b) jeżeli winowajca przed rozpoczęciem kary wniósł prośbę o złagodzenie lub darowanie kary aresztu i powołał się przytem na takie okoliczności zasługujące na szczególne uwzględnienie, które według przedłożonego dowodu stały się wiadome dopiero po wydaniu orzeczenia (rozstrzygnięcia co do rekursu).

Odroczenie wykonania, dozwolone stosownie do lit. a, nie powinno z reguły przekraczać czterech tygodni.

6. Prośbę o odroczenie wykonania kary wnieść należy do orzekającej władzy podatkowej, która rozstrzyga samoistnie w przypadkach pod liczbą 4 i liczbą 5, lit. a. W przypadku liczby 5, lit. b, należy przedłożyć prośbę bezzwłocznie kra-

jowej dyrekcji skarbu wraz z wnioskiem; władza ta podanie odrzuci, jeżeli uzna, że prośba o łaskę w sprawie kary aresztu nie nadaje się do przedłożenia jej z poparciem Ministerstwu skarbu.

Rozstrzygnięcia w przypadkach, unormowanych pod liczbą 4, podlegają zaczepieniu w toku instancji po myśli § 282. u. o. p. o.

7. Koszta ogłoszenia wyroku ponosi winowajca. Obowiązek do zwrotu kosztów będzie orzeczony w wyroku z tym dodatkiem, że kwotę poda się dodatkowo do jego wiadomości.

Skoro wysokość tych kosztów będzie ustalona, należy winowajcę o niej zawiadomić z wezwaniem do natychmiastowej zapłaty i w razie potrzeby ściągnąć w drodze postępowania przymusowego, przepisanego dla ściągania opłat publicznych.

Artykuł 18.

Użycie kar pieniężnych.

(§ 261.)

Kary wymierzone w myśl §§ 241. i 244., następnie artykułu III., §§ 1. i 3. rozporządzenia cesarskiego tudzież § 26. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od zysków wojennych wpływają do skarbu państwa.

Natomiast kary, wymierzone w myśl §§ 247. i 249., tudzież kary porządkowe wpływają do funduszu ubogich, a mianowicie:

1. Jeżeli kary te nałożone są na samego podatnika odnośnie do takiej należności podatkowej, która przypisana jest w całości w pewnej gminie, do funduszu ubogich tejże gminy;

2. w wszystkich innych przypadkach do funduszu ubogich tej gminy, w której obowiązuje do zapłaty ma swoją siedzibę lub w której przebywa.

Kary te jednak płacić należy w właściwym urzędzie podatkowym (artykuł 7., VI.), który przedkładać ma corocznie władzy podatkowej wykaz grzywien, ściągniętych na rzecz funduszy ubogich. Władza podatkowa zdaje z tego sprawę krajowej władzy skarbowej, która wydaje potrzebne przekazy zapłaty.

Artykuł 19.

Rejestr kary.

Władze podatkowe utrzymywać mają rejestr kar wymierzonych, urządzony podług dołączonego formularza A.

Co do kar porządkowych, wymierzonych przez komisje lub ich przewodniczących, o których władzę podatkową się uwiadamia (artykuł 7., V.), utrzymywać należy osobny rejestr podług tego samego formularza.

W rejestrze tym zapisywać należy także decyzje co do rekursów i orzeczenia Trybunału administracyjnego.

Artykuł 20.

Doniesienie, dotyczące wdrożenia i ukończenia postępowania karnego.

O wdrożeniu i wyniku postępowania karnego przeciw adwokatowi (notaryuszowi) z powodu

jednego z czynów karygodnych, przewidzianych w rozporządzeniu cesarskiem, artykuł III. § 3., należy zawiadomić właściwą izbę.

W taki sam sposób postąpić należy, jeżeli adwokat jako pełnomocnik podatnika został pociągnięty do odpowiedzialności za ukrocenie lub zatajenie podatku.

Zresztą ma odpowiednie zastosowanie § 83. p. k.

Wimmer wlr.

Spis rzeczy.

Rozdział I.

Czyny karygodne i kary.

	Strona
Artykuł 1. Wstęp	1005
Artykuł 2. Czyny karygodne, które karane być mają przez zwyczajne sądy karne (§§ 242., 246., 248.)	1006
Artykuł 3. Czyny karygodne, podlegające orzecznictwu władz podatkowych (§§ 239., 240., 243., 247., 249.; rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 1., ustęp 1. i 3., §§ 2. i 3.; §§ 14 i 26. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od zysków wojennych, i artykuł 31., l. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247)	1006
Artykuł 4. Kary	1007
a) Kary pieniężne	1007
b) Kary aresztu; ogłaszanie orzeczenia	1007
c) Wymiar kary	1007
d) Kary zastępcze	1008
Artykuł 5. Zanieszczenia karami porządkowemi zagrożone (§ 250., § 279., ustęp 2.)	1008
Artykuł 6. Wykluczenie karygodności i przedawnienie (§§ 245.. 251. do 254.)	1009

Rozdział II.

Właściwość i postępowanie.

a) Władze orzekające.

Artykuł 7. Władze i organa, powołane do wydawania orzeczeń karnych w pierwszej instancji (§ 256. i rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 5.)	1009
Artykuł 8. Orzeczenie w drugiej instancji (§ 260., ustęp 1., 2., i § 260. a)	1012
Artykuł 9. Spostrzeżenie czynów karygodnych (§ 257.)	1012

b) Postępowanie w przypadkach karnych nie przekazanych orzecznictwu sądów.

Artykuł 10. Przesłuchanie obwinionego (§ 258.)	1013
Artykuł 11. Strzeżenie praw obwinionego (§ 258.)	1013
Artykuł 12. Dalsze postępowanie. Odbieranie przysięgi od świadków, informatorów i znawców. Wgląd do ksiąg (§ 258., ustęp 5.)	1014
Artykuł 13. Niestawienie i nieposłuszeństwo obwinionego (§ 259.)	1014
Artykuł 14. Protokół Ocenianie dowodów. Orzeczenie	1015
Artykuł 15. Wymierzenie podatku dodatkowego. Odpowiedzialność (§ 256., ustęp 3.; rozporządzenie cesarskie, artykuł III., § 3., ustęp 2.; § 157., ustęp ostatni, i § 266.)	1015
Artykuł 16. Środki prawne (§ 260., ustęp 1., 3.)	1016
Artykuł 17. Wykonanie kar (§ 260., ustęp 3.)	1016
Artykuł 18. Uzycie kwot kar (§ 261.)	1017
Artykuł 19. Rejestr kar	1017
Artykuł 20. Doniesienie, dotyczące wdrożenia i ukończenia postępowania karnego.	1018
Formularz A (Rejestr kar)	1019

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXIV. — Wydana i rozestana dnia 12. września 1917.

Treść: № 374. Rozporządzenie, w sprawie organizacyi i zakresu działania Centrali browarniczej.

374.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami z dnia 11. września 1917,

w sprawie organizacyi i zakresu działania Centrali browarniczej.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zmienia się i uzupełnia rozporządzenie Ministra handlu z dnia 3. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 243, tudzież rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 90; ma ono obecnie opiewać, jak następuje:

§ 1.

Cel Centrali.

W celu przeprowadzenia równomiernego zaopatrywania austriackich browarów w pewne oznaczone materiały browarnicze i artykuły zapotrzebowania, tudzież celem przeprowadzenia wszelkich innych zarządzeń, odnoszących się do przemysłu browarniczego, istnieje Centrala browarnicza we Wiedniu (I., Neuer Markt Nr. 14).

Zadaniem Centrali browarniczej jest w pierwszym rzędzie rozdział na poszczególne browary tych ilości jęczmienia i słodu, jakie Urząd dla wyżywienia ludności przydzieli austriackiemu

przemysłowi browarniczemu. Urząd dla wyżywienia ludności może poruczyć Centrali także rozdział innych materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania dla produkcji piwa. Centrala browarnicza może również nabywać materiały browarnicze i artykuły zapotrzebowania, których rozdział do niej należy, bądźto pośrednicząc w zakupie, bądź też występując w charakterze samoistnego kupca, o ile nie chodzi o takie artykuły, których zakupno lub puszczenie w obrót jest zastrzeżone jednej z istniejących wojenno-gospodarczych organizacyi. Do Centrali browarniczej należy nadto:

- a) prowadzenie stałego przeglądu co do materiałów browarniczych, stojących do dyspozycyi poszczególnym przedsiębiorstwom, co do zawartości ekstraktu w produkowanym piwie, co do jego ilości i pozbywania;
- b) współdziałanie przy uregulowaniu produkcji piwa i zbytu piwa, tudzież zaopatrywanie w piwo tych miejsc, które wymieni Urząd dla wyżywienia ludności;
- c) regulowanie dla browarów cen sprzedaży piwa i produktów ubocznych przemysłu browarniczego, regulowanie warunków sprzedaży, przeprowadzanie zarządzeń w celu osiągnięcia jak największej oszczędności przy manipulowaniu beczkami, szklakami i innymi artykułami;
- d) przeprowadzanie polegającej na pomocy własnej finansowej transakcyi, którą ułatwia się browarom pokonanie trudności finansowych, spowodowanych wstrzymaniem ruchu,

w szczególności w celu zaopatrzenia robotników i funkcjonariuszy, zagrożonych przez wstrzymanie ruchu w swej egzystencji, tudzież w celu umarzania długów szynkarzy;

- e) strzeżenie interesów eksportowych przemysłu browarniczego;
- f) współdziałanie przy zarządzeniach na polu pieczy socyalnej, w szczególności tworzenie socyalno-politycznych i humanitarnych instytucji dla członków przemysłu browarniczego;
- g) współdziałanie przy przydzielaniu browarom innego zatrudnienia oraz wspieranie browarów w ich staraniach o takie zatrudnienia;
- h) współdziałanie przy rozwiązaniu wszelkich innych kwestyi, dotyczących przemysłu browarniczego, w szczególności w kwestyach, jakieby się wyłoniły przy przejściu do gospodarstwa pokojowego, a to przez stawianie odpowiednich celowi wniosków i wydawanie opinii tudzież przeprowadzanie zarządzeń, odnoszących się do tych spraw, o ile je rząd Centrali poruczy;
- i) ustanawianie nazw dla rozmaitych rodzajów piwa celem zapobiegania pieuczciwej konkurencyi.

§ 2.

Prawny charakter Centrali.

Centrala browarnicza jest osobą prawniczą. Zastępuje ją na zewnątrz kierownictwo (§ 6.). W imieniu kierownictwa podpisuje w sposób prawnie zobowiązujący jego przewodniczący lub jeden z jego zastępców wspólnie z dyrektorem biura (§ 8.) albo z urzędnikiem biura, uprawnionym do podpisywania.

Do Centrali należą wszystkie przedsiębiorstwa, które według § 14. niniejszego rozporządzenia są uprawnione do poboru materiałów browarnicznych. Przedsiębiorcy, którzy obok przemysłu browarniczego uprawiają jeszcze inne przemysły, są tylko co do swych browarów uczestnikami Centrali.

Stosunki prawne Centrali oraz prawa i obowiązki jej członków ustanawia to rozporządzenie i porządek czynności, wydany na propozycję kierownictwa przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Przy spełnianiu swych zadań może się kierownictwo posługiwać już istniejącymi albo w tym celu utworzonymi osobami prawniczymi.

§ 3.

Organa Centrali.

Organami Centrali browarniczej są:

1. pełne zebranie;
2. kierownictwo i jego biuro;
3. filie.

§ 4.

Pełne zebranie.

Istniejące obecnie pełne zebranie ma uchwalić ordynację wyborczą, która ureguluje przyszły skład pełnego zebrania na podstawie przeprowadzić się mających wyborów przy odpowiednim uwzględnieniu poszczególnych krajów koronnych jakoteż rozmaitych grup browarnicznych. Skoro ta ordynacja wyborcza uzyska zatwierdzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, ma kierownictwo przeprowadzić wybory.

Pełne zebranie i kierownictwo (§ 6.) będzie wybierane na czas jednego roku obrotowego (1. września do 31. sierpnia). Przeprowadzenie nowych wyborów ma odbyć się co roku najpóźniej w miesiącu sierpniu.

Aż do zejścia się nowo wybranego pełnego zebrania i kierownictwa należy dalsze prowadzenie spraw do istniejącego każdorazowo pełnego zebrania i kierownictwa.

Członkowie wykonują swoją funkcję jako urząd honorowy.

Pełne zebranie zwołuje w razie potrzeby przewodniczący kierownictwa lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z jego zastępców. Przewodniczący kierownictwa lub jeden z jego zastępców przewodniczy na pełnym zebraniu. Zwołanie pełnego zebrania i zaproszenie komisarzy rządowych (§ 19.) odbywa się w drodze pisemnej lub telegraficznej.

Pełne zebranie należy zwołać w ciągu ośmiu dni na posiedzenie, jeżeli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub conajmniej trzecia część członków.

Pełne zebranie jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli są zaproszeni wszyscy członkowie i komisarze rządowi a obecna jest conajmniej połowa członków.

Na pełnym zebraniu zapadają uchwały — pominąwszy przypadek, przewidziany w § 5., punkt 8., ustęp 2. — zwykłą większością głosów. Przewodniczącemu przysługuje takie samo prawo głosowania jak każdemu innemu członkowi. W razie równości głosów uważa się za uchwałę to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Członkowie, którzy doznali przeszkody w jawieniu się, mogą przenieść swoje prawo głosowania pisemnym lub telegraficznym pełnomocnictwem na innego członka obecnego na zebraniu; jednemu członkowi nie wolno przyjąć więcej niż dwa pełnomocnictwa. Członkowie pełnego zebrania mają prawo wystosowywać wnioski do kierownictwa, co do których ma ono powziąć uchwałę na najbliższym posiedzeniu.

§ 5.

Zakres działania pełnego zebrania.

Kierownictwo ma wysłuchać pełne zebranie przed wydaniem wszelkich rozstrzygnięć i zarządzeń zasadniczej natury. Uchwały jego są dla kierownictwa wiążące.

Do pełnego zebrania należy w szczególności:

1. powzięcie uchwały co do nabycia (zakupna) materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania, których rozdział poruczono Centrali browarniczej;

2. ustalenie zasad wyrównania cen materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania, przypadających w poszczególnych kampaniach do rozdziału, jeżeli ich rozdział dla wszystkich browarów według ustanowionego klucza rozdziału i po jednakowej cenie jest niemożliwy do osiągnięcia (§ 17.);

3. powzięcie uchwał co do pokrycia i rozdziału wydatków Centrali (§ 18.);

4. nadzorowanie obrotu kasowego i badanie rachunków przedkładanych przez kierownictwo;

5. wybór kierownictwa (§ 6.);

6. zakładanie filii, ustanawianie ich kierowników a w danym razie zastępców, tudzież ich rad przybocznych;

7. ustanowienie dyrektora biura (§ 8.);

8. powzięcie zasadniczych uchwał, dotyczących punktów przytoczonych w § 1., alinea *a* do *i*.

Do uchwał, odnoszących się do przedmiotów przytoczonych w § 1., alinea *d* do *g*, potrzebna jest większość dwóch trzecich obecnych na pełnym zebraniu członków;

9. ustanawianie komisji fachowych dla przygotowania poszczególnych kwestyi;

10. zmiana ordynacji wyborczej (§ 4.);

11. ustalanie istoty pewnych czynów, przy których zaistnieniu może kierownictwo nakładać kary porządkowe, tudzież ustanawianie wymiaru

tych kar, przyczem jednak przy czynach, których karanie przekazano kierownictwu, nie wolno przekroczyć stopy kary w kwocie 2000 K, zaś w przypadkach, w których karanie zastrzeżono sądowi polubownemu stopy kary w kwocie 20.000 K dla każdego poszczególnego przypadku.

§ 6.

Kierownictwo.

Pełne zebranie, wybrane na podstawie ordynacji wyborczej, oznacza, z odpowiednim uwzględnieniem poszczególnych krajów koronnych jakoteż rozmaitych grup browarniczych, ilość członków, względnie zastępców członków kierownictwa i ustanawia ich w drodze wyboru ze swego grona. Wybór ten podlega zatwierdzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności. Aż do tego czasu prowadzi dalej sprawy istniejące obecnie kierownictwo.

Kierownictwo wybiera ze swego grona przewodniczącego i dwóch zastępców; wybór ich podlega zatwierdzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu.

Członkowie kierownictwa wykonują swe czynności jako urząd honorowy.

Przewodniczący lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z zastępców zwołuje kierownictwo na posiedzenia i przewodniczy na nich.

Kierownictwo zbiera się w miarę potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia można wystosowywać do członków kierownictwa i komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie. Przewodniczący kierownictwa lub jego zastępca mają obowiązek w ciągu ośmiu dni odbyć posiedzenie kierownictwa, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub conajmniej dwóch członków kierownictwa z podaniem powodów.

Kierownictwo jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli są zaproszeni wszyscy członkowie i komisarze rządowi a obecna jest conajmniej połowa członków, w tem przewodniczący lub jeden zastępca.

Uchwały jego zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów uważa się za uchwałę to zdanie, do którego przyłączy się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 7.

Zakres działania kierownictwa.

Kierownictwo zastępuje Centralę browarniczą na zewnątrz i prowadzi wszelkie jej sprawy.

O swej czynności ma składać peryodyczne sprawozdania pełnemu zebraniu.

Do kierownictwa należy rozstrzyganie we wszystkich kwestiach, które nie są wyraźnie zastrzeżone do powzięcia uchwały przez pełne zebranie (§ 5.). W szczególności należy do kierownictwa przeprowadzenie cyfrowego rozdziału pomiędzy poszczególne przedsięwzięcia tych materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania, które zostały przydzielone Centrali browarniczej do rozdziału. Do kierownictwa należy również powzięcie uchwał w sprawie przedłożenia poszczególnych spraw sądowi polubownemu (§ 22.). Kierownictwo jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać do zbadania i zatwierdzenia zamknięcie rachunkowe pełnemu zebraniu z końcem roku obrotowego (§ 4., ustęp 2.).

§ 8.

Biuro kierownictwa.

Kierownictwo ustanowi biuro dla załatwiania spraw bieżących.

Na czele biura stoi powołany przez pełne zebranie dyrektor, który będzie w swej funkcji zatwierdzony przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Innych urzędników i siły pomocnicze mianuje kierownictwo na wniosek dyrektora.

Dyrektor, następnie odpowiedzialni kierownicy filii jakoteż na podstawie uchwały kierownictwa także inni członkowie biura mogą uczestniczyć w obradach poszczególnych organów Centrali z głosem doradczym.

Członkowie biura będą wynagradzani z funduszów Centrali. Regulamin biura będzie ułożony przez kierownictwo.

§ 9.

Filie Centrali.

Na podstawie uchwały pełnego zebrania będą utworzone dla browarów jednego lub kilku krajów koronnych albo dla poszczególnych terytoriów jednego kraju koronnego filie Centrali.

Dla każdej filii ustanowi pełne zebranie za zatwierdzeniem Urzędu dla wyżywienia ludności odpowiedzialnego kierownika a w razie potrzeby jednego zastępcę (§ 5.).

Zakres i rodzaj czynności tych filii określi kierownictwo.

Filie spełniają swoje czynności według wskazówek kierownictwa i za współdziałaniem rady przybocznej, ustanowionej przez pełne zebranie przy uwzględnieniu propozycji filii.

Naczelnym nadzór nad tokiem czynności filii wykonuje dyrektor biura, który ma prawo przeglądać w tym celu książki i zapiski filii.

§ 10.

Szczególne obowiązki członków i jej funkcyjaryuszy.

Wszyscy członkowie pełnego zebrania i kierownictwa jakoteż wszyscy funkcyjaryusze Centrali i jej biura winni przy sprawowaniu swych czynności kierować się najzupełniejszą bezstronnością i jak największą sumiennością. Wszyscy członkowie i funkcyjaryusze Centrali są obowiązani zachować wobec obcych milczenie co do wszystkich spraw Centrali, doszłych w tym charakterze do ich wiadomości, których użytkowanie lub zawiadomienie o nich osób trzecich sprzeciwia się zadaniu Centrali lub dotyka stosunków przedsięwzięcia browarniczych; mają oni to przyrzec pisemnie.

Przy załatwianiu spraw jest obowiązkiem kierownictwa starać się o to zapomocą odpowiednich urzędzeń, by przeszkodzić wzbronionemu użytkowaniu lub podaniu do wiadomości nadeszłych do kierownictwa dat o stosunkach poszczególnych przedsięwzięcia. Wezwania do podania dat, dostarczonych przez browary dla biura kierownictwa, winni urzędnicy i siły pomocnicze usłuchać tylko wówczas, jeśli wezwanie takie wy stosują do nich komisarze rządowi albo kierownictwo powzięło w tym przedmiocie uchwałę.

§ 11.

Obowiązki browarów.

Browary są obowiązane stosować się do zarządzeń wydanych przez kierownictwo i to także do takich, które dotyczą uiszczania datków na pokrycie kosztów prowadzenia spraw Centrali, jakoteż mają za przedmiot zobowiązanie do uiszczenia opłat, wynikłych z wyrównania cen i są obowiązane do udzielania wyjaśnień, potrzebnych dla wykonania zadań Centrali.

Browary są w szczególności obowiązane na wezwanie kierownictwa zgłaszać zgodnie z prawdą swe zapasy piwa (brzeczki piwnej), tudzież swe zapasy jęczmienia, siodu i wszystkich innych materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania, których rozdział poruczono Centrali browarniczej.

Kierownictwo ma prawo u właściwej władzy skarbowej postawić wniosek na zbadanie przez państwowe organa skarbowe zgłoszeń zapasów, przedłożonych przez poszczególne browary.

§ 12.

Ustalenie zasad dla rozdziału materiałów surowych.

Jako klucz rozdziału materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania, których rozdział należy do Centrali browarniczej, będzie służyła stwierdzona na podstawie wykazów Ministerstwa skarbu produkcja każdego poszczególnego browaru w stopniach hektolitrowych ekstraktu w kampaniach 1911/12 i 1912/13.

Dla browarów, które dopiero w ciągu kampanii 1912/13 albo później ruch podjęły, ustanowi kierownictwo podstawę rozdziału uwzględniając ich dotychczasową produkcję.

Jeśli jakiś browar udowodni, że z powodu nadzwyczajnych stosunków w jednym lub obydwu kampaniach, miarodajnych dla obliczenia ilości przeciętnej, wyprodukował znacznie mniej aniżeli w poprzednich kampaniach, może kierownictwo ustalić podstawę rozdziału uwzględniając w słuszny sposób wysokość produkcji w tych poprzednich latach obrotowych.

Wszelkie tego rodzaju zmiany podstawy rozdziału nie działają wstecz.

Gdyby browary w ciągu kampanii miarodajnych dla obliczenia cyfry przeciętnej albo później kupiły jakiś inny browar, zastanowiły w nim ruch, połączyły się z jakimś innym browarem albo objęły na podstawie umowy wszystkich odbiorców jakiegos innego browaru, należy podstawę rozdziału, skoro stosunki te trwają przez cały bieżący rok obrotowy, ustalić w uwzględnieniu wysokości produkcji objętego browaru.

Ilości jęczmienia i siodu (przerachowane razem na jęczmień), pobrane przez poszczególne browary w jednej kampanii ponad kwotę przeciętną innych browarów, należy tym browarom policzyć przy przydziale jęczmienia i siodu w najbliższej albo w jednej z następujących kampanii.

§ 13.

Ulgi dla browarów produkujących najwyżej 5000 hektolitrow.

Browary będące w ruchu, które w kampaniach 1911/12 i 1912/13 albo w poprzednich kampaniach, wziętych za podstawę obliczenia przeciętnej produkcji według § 12., ustęp 3., nie wyprodukowały przeciętnie więcej niż 2000 hektolitrow, otrzymają, jak długo przydział materiałów browarniczych dla austriackiego przemysłu browarniczego nie przekracza 15 procent tej ilości materiałów surowych (ogólne zapotrzebowanie), jaka odpowiada przeciętnej pełnej produkcji wszystkich browarów w kampaniach 1911/12 i 1912/13, podwójną ilość materiałów browarniczych, przypa-

dających im z częściowego przydziału. W razie przydziału materiałów browarniczych ponad 15 procent całego zapotrzebowania uczestniczą browary te w dalszym przydziale znowu dopiero wówczas, aż wszystkie inne browary otrzymały 30 procent przypadających na nie materiałów browarniczych. Jeśli przydział materiałów browarniczych przekracza 30 procent, natenczas przydzielą się każdorazową nadwyżkę w przydziale wspomnianym browarom w taki sam sposób, jak wszystkim innym browarom.

Browary będące w ruchu, które w kampaniach 1911/12 i 1912/13 albo w poprzednich kampaniach, wziętych za podstawę obliczenia przeciętnej produkcji według § 12., ustęp 3., wyprodukowały przeciętnie więcej niż 2000, lecz nie więcej niż 5000 hektolitrow, otrzymają, jak długo przydział materiałów browarniczych dla austriackiego przemysłu browarniczego nie przekracza 10 procent tej ilości materiałów surowych (ogólne zapotrzebowanie), jaka odpowiada przeciętnej pełnej produkcji wszystkich browarów w kampaniach 1911/12 i 1912/13, podwójną ilość materiałów browarniczych przypadających im z częściowego przydziału. W razie przydziału materiałów browarniczych ponad 10 procent ogólnego zapotrzebowania uczestniczą browary te w dalszym przydziale znowu dopiero wówczas, aż wszystkie inne browary otrzymały 20 procent przypadających na nie materiałów browarniczych. Jeśli przydział materiałów browarniczych przekracza 20 procent, natenczas przydziela się każdorazową nadwyżkę wspomnianym browarom w taki sam sposób, jak wszystkim innym browarom.

Browary będące w ruchu, które w kampaniach 1911/12 i 1912/13 albo w poprzednich kampaniach, wziętych za podstawę obliczenia przeciętnej produkcji według § 12., ustęp 3., wyprodukowały przeciętnie więcej niż 5000 hektolitrow, otrzymają w absolutnej ilości nie mniej niż browary, które wykazują w powyższych kampaniach produkcję roczną poniżej 5000 hektolitrow.

§ 14.

Prawo do poboru.

Prawo do poboru przypadających do rozdziału materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania ma każdy browar, który w kampanii 1911/12 lub w jednej z następujących kampanii pozostawał w ruchu i w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jest uprawniony do wykonywania przemysłu browarniczego. Urząd dla wyżywienia ludności może w porozumieniu z Ministerstwem skarbu przyznać to prawo także innym browarom.

Centrala prowadzi rejestr wszystkich browarów, które mają prawo poboru po myśli ustępu pierwszego.

§ 15.

Rozdział materiałów browarniczych.

Kierownictwo rozdziela przy pomocy filii materiały browarnicze, przypadające każdorazowo do rozdziału dla austriackiego przemysłu browarniczego, stosownie do ustalonych w §§ 12. i 13. zasad na poszczególne browary, uprawnione do poboru. Jeżeli więcej osób podniesie roszczenie do materiałów browarniczych, które jakimś browarowi mają być lub zostały już przydzielone, to mają one załatwić ten spór między sobą przed sądem polubownym. Centrala browarnicza może wyznaczyć do tego pewien czasokres. Jeżeli w ciągu wyznaczonego czasokresu spór nie zostanie rozstrzygnięty, to Centrala browarnicza postanowi, kto ma przerobić przydzielone materiały browarnicze. Takiego zarządzenia nie można zacząć.

Faktyczny przydział przypadających do rozdziału materiałów browarniczych poszczególnym browarom, jakoteż ustalenie warunków zapłaty odbywa się stosownie do wskazówek, które Centrali browarniczej udzieli Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 16.

Pobieranie, używanie i odstępowanie materiałów browarniczych.

Browarom wolno pobierać materiały browarnicze oraz te artykuły zapotrzebowania, których rozdział jest poruczony wyłącznie Centrali browarniczej, tylko stosownie do rozdziału, skutecznego przez Centralę browarniczą.

Materiały browarnicze jakoteż inne artykuły zapotrzebowania w ten sposób przydzielone wolno browarom używać tylko do produkcji piwa.

Browary mają prawo przydzielony im jęczmień kazać przerabiać na sód w obcych browarach lub słodowniach.

Przydzielone ilości materiałów browarniczych wolno jednemu browarowi odstąpić drugiemu tylko za pośrednictwem i zgodą kierownictwa Centrali browarniczej; bezpośrednio oddawanie od browaru do browaru jest niedopuszczalne.

Sprzedż i przesyłka sόδu ze strony browaru może odbywać się tylko według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 11. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 173, dotyczącego ograniczeń sprzedaży sόδu.

§ 17.

Wyrównanie cen.

Z końcem każdej kampanii (§ 4., ustę 2.) należy uskutecznić wyrównanie cen, jeśli się miało okazać, że w tej kampanii nie można przeprowadzić rozdziału materiałów browarniczych oraz innych artykułów zapotrzebowania, których rozdział poruczono Centrali browarniczej, na wszystkie browary według przepisanej klucza rozdziału i po jednakich cenach.

Zasady tego wyrównania cen będą ustalone przez pełne zebranie i podlegają zatwierdzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu. Jeżeli w ciągu terminu oznaczonego przez Urząd dla wyżywienia ludności uchwała pełnego zebrania nie przyjdzie do skutku, może zasady wyrównania cen ustalić Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu.

Kierownictwo może każde dalsze przydzielenie dla browaru materiałów browarniczych uczynić zależnym od spełnienia zobowiązań płatniczych, wynikłych z takich wyrównań cen także w latach poprzednich.

§ 18.

Pokrycie wydatków Centrali.

Dla pokrycia wydatków, wynikłych przy spełnianiu zadań Centrali browarniczej winny browary płacić ustanowione przez pełne zebranie wkładki, które mogą być ściągane w drodze egzekucji politycznej.

Pełne zebranie może powziąć uchwałę, że pobieranie wkładek nastąpić ma w całości lub w części przez ustanowienie dodatków do cen tych materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania, których rozdział należy do Centrali.

Jeżeli uchwała taka została powzięta, kierownictwo ma prawo przydzielenie przypadających do rozdziału materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania uczynić zależnym od tego, aby odnośne kwoty były naprzód zapłacone albo by złożono odpowiednią kaucję.

§ 19.

Nadzór państwowy.

Centrala browarnicza stoi pod nadzorem państwowym, który sprawują komisarze rządowi, mianowani przez Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu. Komisarze rządowi mają prawo brać udział w rozprawach

i posiedzeniach organów Centrali browarniczej, każdego czasu zabierać głos i stawiać wnioski, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów Centrali browarniczej na tak długo, dopóki Urząd dla wyżywienia ludności nie wyda ostatecznej decyzji.

Komisarze rządowi mają nadto prawo wglądu do wszystkich zapisków i aktów Centrali browarniczej i prawo żądania wszelkich wyjaśnień, jakie wydają się im potrzebne.

§ 20.

Prawo zatwierdzenia rządowego.

Zatwierdzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu podlegają prócz rozstrzygnięć, uchwał i zarządzeń, zastrzeżonych wyraźnie w niniejszem rozporządzeniu zatwierdzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności, wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia pełnego zebrania i kierownictwa, tyżące się:

- a) wysokości wkładek na pokrycie wydatków Centrali, jeśli wkładki te mają uiszczać browary stosownie do § 18.;
- b) wyrównania cen przydzielonych materiałów browarniczych i innych artykułów zapotrzebowania, których rozdział poruczono Centrali;
- c) zestawienie zaniknięcia rachunkowego;
- d) uchwał w sprawach, wymienionych w § 1., alinea b, c, g oraz i, tudzież w § 5., alinea 5 i 7;
- e) uchwał w sprawie ordynacji wyborczej celem utworzenia pełnego zebrania i kierownictwa;
- f) ustalania istoty tych pewnych oznaczonych czynów, przy których zaistnieniu kierownictwo lub sąd polubowny może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawiania wysokości tych kar.

§ 21.

Kary porządkowe.

Za działania i zaniechania członków Centrali, które są skierowane przeciw przepisom i zarządzeniom, wydanym przez kierownictwo w ramach niniejszego rozporządzenia, może kierownictwo nakładać kary porządkowe, jeżeli istota czynu podpada pod karę porządkową na podstawie uchwały pełnego zebrania, zatwierdzonej przez Urząd dla wyżywienia ludności. Najwyższy wymiar tych kar porządkowych nie może jednak przekraczać 2000 K (§ 5., punkt 11.). Przeciw nałożeniu takiej kary porządkowej można odwołać

się do rozstrzygnięcia sądu polubownego (§ 22.); odwołanie niema jednak mocy wstrzymującej.

Kwoty kary będą na prośbę kierownictwa ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na taki cel powszechnej użyteczności, jaki oznaczy na wniosek kierownictwa Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 22.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygnięcia we wszystkich przypadkach, w których browary uważają się za pokrzywdzone w swych prawach przez zarządzenie, wydane przez Centralę browarniczą, tudzież do rozstrzygnięcia spornych roszczeń rozmaitych osób domagających się prawa do materiałów surowych, które pewnemu browarowi mają być względnie zostały przydzielone, jest powołany sąd polubowny, utworzony wedle postanowień tego rozporządzenia.

Zarządzeń organów Centrali, zatwierdzonych przez Urząd dla wyżywienia ludności (§ 19., ustęp 2. i § 20.), nie można zacząć przed sądem polubownym.

O działaniach i zaniechaniach, skierowanych przeciw zarządzeniom lub przepisom, które wydało kierownictwo w ramach niniejszego rozporządzenia, ma kierownictwo, jeśli ono samo nie jest uprawnione według § 21. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który ma orzec o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga następnie odwołania, które członkowie Centrali wnieśli przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo.

Jeżeli dla pewnych oznaczonych czynów został ustanowiony uchwałą pełnego zebrania, zatwierdzoną przez Urząd dla wyżywienia ludności, pewien wymiar kary, jest sąd polubowny tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego z tem ograniczeniem, że kara porządkowa nie może przekraczać w każdym poszczególnym przypadku kwoty 20.000 K.

Sąd polubowny składa się z funkcyjariusza sędziowskiego jako przewodniczącego, ustanowionego przez Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Urząd dla wyżywienia ludności. Członkowie i zastępcy wykonują swą funkcyję jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć ani do pełnego zebrania ani do kierownictwa Centrali browarniczej.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polubownym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców i przesłuchiwać te osoby oraz strony pod przysięgą.

§ 23.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile odnośny czyn nie podpada pod surowsze postanowienie karne, będą polityczne władze I. instancyi nakładały grzywny do 20.000 K lub też według swego uznania areszt do 6 miesięcy.

§ 24.

Rozwiązanie Centrali.

Rozwiązanie Centrali następuje po wysłuchaniu pełnego zebrania przez zarządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu. Urząd dla wyżywienia ludności rozstrzyga także w porozumieniu z Ministerstwem skarbu o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 25.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

Höfer wlr.

Homann wlr.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXV. — Wydana i rozesłana dnia 12. września 1917.

Treść: 375. Rozporządzenie, w sprawie uzupełnienia, względnie zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. sierpnia 1916 o uregulowaniu pobierania cukru opodatkowanego w celu polepszenia produktu zbiorów (moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego.

375.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. września 1917,

w sprawie uzupełnienia, względnie zmiany rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 255, o uregulowaniu pobierania cukru opodatkowanego w celu polepszenia produktu zbiorów (moszczu winnego i zacieru winnego), jakoteż wyrobu wina pestkowego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

§ 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 255, opiewać będzie:

Kto zamierza wyrabiać przy użyciu cukru wino pestkowe w myśl postanowień § 9. ustawy z dnia 12. kwietnia 1907, Dz. u. p. Nr. 210, i art. III. rozporządzenia ministeryalnego z dnia

18. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 69, ma prawo pobierać na ten cel cukier, jeżeli zgłaszał w latach zbiorów 1909 do 1913 wyrób wina pestkowego. W takim razie ma strona zgłosić ilość wina pestkowego, które zamierza wyrabiać, jakoteż potrzebną do tego ilość cukru, do dnia 20. września 1917, u właściwej zwierzchności gminy albo miejscowości. Ta ostatnia ma założyć spisy w miarę nadsyłanych doniesień i przesać je do zbadania właściwemu państwowemu inspektorowi piwnic do dnia 30. września 1917 za pośrednictwem władzy politycznej I. instancyi.

Na podstawie tych spisów, które państwowi inspektorzy piwnic zbadają względnie sprostują według poleceń, jakie wyda Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności, mają zwierzchności gmin i miejscowości zażądać cukru, potrzebnego poszczególnym wytwórcom, od miejsc poboru, które oznaczą państwowi inspektorzy piwnic, i mają go następnie rozdzielić między żądających.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Wimmer wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXVI. — Wydana i rozesłana dnia 14. września 1917.

Treść: № 376. Ustawa, w sprawie wsparć dla tych rodzin, których żywiciiele zatrzymani są w kraju nieprzyjacielskim, tudzież dla rodzin tej załogi okrętowej marynarki handlowej, która nie mogła już powrócić z krajów neutralnych.

376.

Ustawa z dnia 17. sierpnia 1917,

w sprawie wsparć dla tych rodzin, których żywiciiele zatrzymani są w kraju nieprzyjacielskim, tudzież dla rodzin tej załogi okrętowej marynarki handlowej, która nie mogła już powrócić z krajów neutralnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się c. k. Rząd, aby niezamożnym członkom rodzin tych obywateli austriackich, których z powodu wydarzeń wojennych w kraju nieprzyjacielskim przymusowo zatrzymano lub tamże zawleczono, albo tej załogi okrętów marynarki handlowej, które nie mogły już wrócić z krajów neutralnych, przyznał na czas trwania wojny,

względnie aż do chwili wcześniejszego powrotu żywiciela rodziny, wsparcie z funduszów państwowych w wysokości każdorazowego zasiłku na utrzymanie dla członków rodzin osób, powołanych do czynnej służby w sile zbrojnej.

§ 2.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3.

Wykonaniem tej ustawy zajmie się Mój Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Reichenau, dnia 17. sierpnia 1917.

Karol włr.

Seidler włr.

Toggenburg włr.

General and Particular Instructions

These instructions are intended to guide the student in the study of the subject.

The student should read the text carefully and make notes of the main points.

It is recommended that the student should read the text at least twice.

The student should also make a list of the main points of each chapter.

It is also recommended that the student should make a list of the main points of each section.

The student should also make a list of the main points of each paragraph.

It is also recommended that the student should make a list of the main points of each sentence.

The student should also make a list of the main points of each word.

It is also recommended that the student should make a list of the main points of each letter.

The student should also make a list of the main points of each syllable.

It is also recommended that the student should make a list of the main points of each vowel.

The student should also make a list of the main points of each consonant.

Dziennik ustaw państwa

dla

krolestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXVII. — Wydana i rozesłana dnia 16. września 1917.

Treść: **Nr 377** Rozporządzenie o ochronie najmoierców w Jarosławiu (w Galicyi).

377.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 14. września 1917

o ochronie najmoierców w Jarosławiu (w Galicyi).

Na zasadzie artykułu 1. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr 34, o ochronie najmoierców zarządza się:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w Jarosławiu

(2) Postanowienia rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, które umówiono po dniu 1. maja 1917, oraz do tych podwyższeń czynszu najmu, które po tym dniu stały się skutecznymi albo zostały umówione.

(3) Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wtr.

Schauer wtr.

Homann wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 18. września 1917.

Treść: (M 378. i 379.) 378. Rozporządzenie w sprawie obrotu dzikimi kasztanami oraz żołędziami. — 379. Rozporządzenie w sprawie wyrobu piwa z niskostopnowej brzożki.

378.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 14. września 1917

w sprawie obrotu dzikimi kasztanami oraz żołędziami.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Dziki kasztany i żołędzie ma zbierać uprawniony do użytkowania: żołędzie można zebrać także przez wypaszenie.

§ 2.

Jeżeli uprawniony do użytkowania nie może sam dokonać zbioru, to ma natychmiast po dojrzeniu owoców donieść o tem urzędowi gminnemu, na którego obszarze drzewa dzikich kasztanów lub dęby się znajdują, i dozwolnić, aby zbioru dokonały osoby, przez naczelnika gminy do tego wyznaczone. W tym przypadku jest niedopuszczalne zebranie żołędzi przez wypaszenie.

§ 3.

Naczelnik gminy ma czuwać nad należytem dokonaniem zbioru dzikich kasztanów i żołędzi a, jeżeli zbioru nie uskutecznia uprawniony do użytkowania, postarać się o dokonanie zbioru.

§ 4.

Uprawniony do użytkowania ma tę ilość dzikich kasztanów, którą zebrał do dnia 25. września 1917, jakoteż ilość żołędzi, niezbranych przez wypaszenie, zgłosić w urzędzie gminnym, na którego obszarze zebrane owoce się znajdują, do dnia 30. września 1917, zaś później zebrane owoce za każdym razem aż do ostatniego dnia następnego miesiąca, z dokładnem podaniem miejsca składu.

Doniesienia te wraz z wykazami o ilościach, zebranych według § 3., ma urząd gminny przedkładać krajowemu biuru dla środków pastwnych, a mianowicie co do owoców, zebranych do dnia 25. września 1917, do dnia 5. października zaś co do później zebranych ilości za każdym razem do 5. dnia następnego miesiąca.

§ 5.

Z zebranych dzikich kasztanów i żołędzi wolno uprawnionemu do użytkowania użyć dla własnego gospodarstwa rolnego albo do karmienia dzicyzny tych ilości, jakie oznaczy krajowe biuro dla środków pastwnych.

§ 6.

Wszystkie zapasy, nie przeznaczone po myśli powyższego postanowienia do użycia na karmę we własnym przedsiębiorstwie, należy sprzedać krajowemu biuru dla środków pastewnych.

Odbiór nastąpi przez wylegitymowanych pełnomocników krajowego biura dla środków pastewnych.

§ 7.

Krajowe biuro dla środków pastewnych jest obowiązane, te ilości dzikich kasztanów i żołądźi, które mają mu być sprzedane po myśli § 6., o ile znajdują się w stanie zdatnym do użytku, odebrać i zapłacić następujące ceny od cetnara metrycznego:

za dzikie kasztany	K 30.—
za żołądźie	K 70.—

Ceny te rozumie się od miejsca odbioru, za towar dojrzały, suchy, zdrowy, bez ziemi, liści albo obcych domieszek i bez worka. Jeżeli ofiarowany do zakupu towar nie odpowiada powyższym warunkom, należy od ceny objęcia potrącić odpowiednią kwotę.

Jeżeli co do wysokości tego potrącenia nie przyjdzie do skutku porozumienie między obejmującym a sprzedawcą, natenczas oznaczy cenę w ramach ustanowionych cen objęcia za przybraniem stron ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców.

W takim przypadku jest krajowe biuro dla środków pastewnych obowiązane zapłacić przy odbiorze gotówką na razie tę cenę kupną, którą samo ofiarowało.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zażądać rekuresem w ciągu dni 8. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna ze stron, lub o ile należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

§ 8.

Jeżeli zbiór dzikich kasztanów i żołądźi skutecznia gmina po myśli § 2., to z ustanowionej w § 7. ceny objęcia należy się jej połowa na pokrycie wydatków, połączonych ze zbiorem, natomiast druga połowa przypada uprawnionemu do użytkowania.

§ 9.

Przesyłki dzikich kasztanów i żołądźi wolno kolejom i przedsiębiorstwom żeglugi parowej przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Centralę dla środków pastewnych albo przez krajowe biuro dla środków pastewnych według formularza przepisanego w załączniku.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, tudzież dla przesyłek z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny, z obszarów okupowanych i z zagranicy cłowej nie są potrzebne tego rodzaju poświadczenia przewozowe.

§ 10.

Dzikie kasztany i żołądźie, sprowadzone z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny, z obszarów okupowanych i z zagranicy cłowej, mają osoby, które przywóz tych towarów spowodowały, zaofiarować do zakupu Centrali dla środków pastewnych we Wiedniu, I., Trattnerhof 1, w ciągu 8. dni po nadejściu towarów do Austrii, wymieniając żadaną cenę.

Oferenci są związani swoją ofertą przez dni 14 z tym skutkiem, że towaru stanowiącego przedmiot oferty, nie wolno w tym czasie pozbyć.

Cena za towary, objęte przez Centralę dla środków pastewnych, będzie oznaczona według swobodnego porozumienia. Jeżeli porozumienie co do wysokości ceny nie przyjdzie do skutku, to mają zastosowanie postanowienia § 7., ustęp 3. i nast. z tą zmianą, że oznaczenie ceny nie jest ograniczone cenami objęcia, wymienionemi w § 7., ustęp 1.

§ 11.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom niniejszego rozporządzenia, są nieważne.

§ 12.

Jeżeli właściciel wzbrania się sprzedać dzikie kasztany i żołądźie krajowemu biuru dla środków pastewnych po myśli § 6., w takim razie niezależnie od następstw karnych, przewidzianych w § 14., ma władza polityczna pierwszej instancji, w której okręgu znajdują się zapasy, orzec o obowiązku oddania i w razie potrzeby zarządzić przymusowy odbiór.

Orzeczenie to jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 13.

W razie przymusowego odbioru zapasów, należy potrącić 10 procent z cen, ustanowionych po myśli § 7.

Przymusowo wywłaszczone zapasy winien ich ostatni posiadacz bezpłatnie przechowywać i utrzymywać aż do ich odtransportowania.

§ 14.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą karane polityczne władze I. instancji grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

W razie istnienia okoliczności obciążających można kary te nałożyć także obok siebie. Władza może nadto orzec przepadnięcie towarów, do

których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, utratę uprawienia przemysłowego.

§ 15.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 28. września 1916, Dz. u. p. Nr. 330.

Höfer wlr.

Banhans wlr.

Wimmer wlr.

Toggenburg wlr.

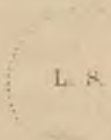
Schauer wlr.

Wieser wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Poświadczenie przewozowe.

Imię i nazwisko wysyłającego .....
w (miejscowość) ..... ma prawo przewieźć
..... kg ..... (rodzaj towaru)
w czasie od ..... do ..... 191 ..
z (nazwa stacji wysyłającej) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....
.....
....., dnia .....

.....
(Podpis Centrali dla środków pastewnych.)

.....
(Podpis krajowego biura dla środków pastewnych.)

Poświadczenie to należy trwale dołączyć do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozowym.
Poświadczenie ma ściągać stacya przeznaczenia.

379.

**Rozporządzenie Urzędu dla wyży-
wienia ludności w porozumieniu
z Ministerstwem skarbu z dnia
15. września 1917**

**w sprawie wyrobu piwa z niskostopniowej
brzeczki.**

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917,
Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się wyrobu brzeczki piwnej o za-
wartości wyciągu, wyższej niż 6·5 stopni cukro-
mierza.

Przepisowi temu czyni się zadość, jeżeli
brzeczka piwna przy urzędowym stwierdzeniu na
basenie chłodzącym nie wykazuje więcej niż 6·5
a przy urzędowym stwierdzeniu zapomocą przy-
rządu kontrolno-mierniczego do brzeczki piwnej
albo na podstawie oznaczenia karbnikiem w panwi
nie więcej niż 6 stopni cukromierza.

Przekroczenie dozwolonej zawartości wyciągu
co najwyżej o 0·5 stopni cukromierza jest do-
puszczalne.

§ 2.

Wyższą stopniową brzeczkę piwną wolno wy-
rabiać tylko na podstawie zezwolenia, udzielonego

ze względu na szczególne cele przez Urząd dla
wyżywienia ludności w każdym przypadku z osobna.

Jeżeli piwa, wyrobionego na podstawie takiego
zezwoleńia, nie użyto na cel w tem zezwoleniu
wskazany, w takim razie należy je rozcieńczyć
piwem, pochodzącem ze słabszych brzeczek w ten
sposób, aby gotowe piwo odpowiadało przepisanej
zawartości brzeczki piwnej, conajwyżej 7 stopni
cukromierza

§ 3.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia,
o ile odnośny czyn według obowiązujących ustaw
nie podlega karze surowszej, będą kary polityczne
władze pierwszej instancyi grzywnami do
20.000 koron albo aresztem do 6 miesięcy.

W razie ukarania można orzec także utratę
uprawnień przemysłowego na zawsze lub na
pewien oznaczony czas.

W orzeczeniu karnem można również orzec
na rzecz państwa przepadek przedmiotów, do
których czyn karygodny się odnosi.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia
24. września 1917.

Höfer wlr.

Winumer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXIX. — Wydana i rozesłana dnia 22. września 1917.

Treść: (Nr 380 i 381.) 380. Rozporządzenie, którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów. — 381. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 2 sierpnia 1917, w sprawie utworzenia związku gospodarczego dla przemysłu papierowego.

380.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 16. września 1917,

którem uzupełnia się, względnie zmienia się zakaz wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

*Na zasadzie artykułu VII. ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278. umownej taryfy celnej obydwu państw austriacko-węgierskiej Monarchii rozporządza się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim, względnie ogłasza się, co następuje:

§ 1.

Ustanowioną w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 18. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 228, listę artykułów, których wywóz, względnie przewóz został zabroniony, uzupełnia się względnie zmienia się, jak następuje:

W punkcie 15. należy po słowach „strun z kiszek“ dodać:

„włosów ludzkich,“

Na końcu punktu 21. należy dodać:

„drewnianych podeszew,“

W punktach 34., 36. i 38. należy po słowie „konfekcyi“ dodać:

„Nru taryfy 274“

W punkcie 37. należy na końcu po słowach „z filcu wełnianego“ dodać:

„(nie zaś wyczesków na kapelusze z pilśni włosiennego)“

W punkcie 40. należy ustęp od słów „materiałów jedwabnych na balony“ aż do końca skreślić i wstawić na to miejsce:

„czystojedwabnej i półjedwabnej gazy z Nrów taryfy 248 i 255 o ciężarze ponad 30 g na metr kwadratowy, osobno nie wymienionych tkanin czystojedwabnych i półjedwabnych z Nrów taryfy 250 i 256, tkaniny ze surowej przędzy z odpadków jedwabnych (tkaniny burettowej) uwagi 1 do klasy taryfy XXV. tudzież konfekcyi z Nru taryfy 274 z wymienionych poprzednio materiałów czysto- i półjedwabnych,“

§ 2.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Wimmer wtr.

Wieser wtr.

Silva-Tarouca wtr.

381.**Rozporządzenie Ministra handlu
w porozumieniu z Ministrem spra-
wiedliwości z dnia 17. września
1917,**

którem zmienia się rozporządzenie ministerjalne
z dnia 2. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 333,
w sprawie utworzenia związku gospodarczego dla
przemysłu papierowego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917,
Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, zmieniając
§ 12., ustęp pierwszy rozporządzenia ministerjal-

nego z dnia 2. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 333,
co następuje:

Art. I.

Kierownictwo związku gospodarczego prze-
mysłu papierowego składa się z przewodniczącego,
trzech zastępców przewodniczącego i z ośmiu
członków, których mianuje Minister handlu z po-
śród członków wydziału związku.

Art. II.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązują-
cej w dniu ogłoszenia.

Schauer wlr.

Wieser wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXX. — Wydana i rozesłana dnia 25. września 1917.

Treść: (z 382—384.) 382. Obwieszczenie, dotyczące się sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa rolnictwa z dnia 5. lipca 1917 w sprawie obrotu nasieniem. — 383. Rozporządzenie, dotyczące się zarządzeń w sprawie odzieży dla ludności. — 384. Obwieszczenie, dotyczące się wyjątków od obowiązku kart zapotrzebowania na odzież i bieliznę (lista przedmiotów wolnych).

382.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa i z Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 5. września 1917,

dotyczące się sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa rolnictwa z dnia 5. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 286. w sprawie obrotu nasieniem.

W piątym wierszu pierwszego ustępu § 17, ogłoszonego w CXXI. części Dziennika ustaw państwa pod Nr. 286 rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 5. lipca 1917 winno być umieszczone zamiast słowa „nasion” wyrażenie „producenta nasion“.*)

Höfer wtr.

Toggenburg wtr.

Silva-Tarouca wtr.

383.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości z dnia 21. września 1917,

dotyczące się zarządzeń w sprawie odzieży dla ludności.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się jak następuje:

I. Biura zakupna i rozdziału.

§ 1.

Urządzonym przy t. akc. centrali bawełnianej i przy t. akc. centrali wełnianej oddziałom dla odzieży ludowej powierza się zakupno towarów na odzież ludową i obejmowanie tych towarów, które im zostaną przekazane z urzędu na ten cel. Mają one towary te — o ile Ministerstwo handlu nie wyda innych zarządzeń — puścić w obrót za pośrednictwem krajowych biur odzieży (§ 2) i postępować przy tem według wskazówek Ministerstwa handlu.

Ministerstwu handlu zastrzega się zarządzenie utworzenia także przy innych organizacjach wojenno-gospodarczych osobnych oddziałów dla odzieży ludowej oraz uregulowanie obrotu towarami, zakupionymi przez nie na cele odzieży ludowej.

Oddziały
dla odzieży
ludowej.

*) W polskiem wydaniu już uwzględniono.

§ 2.

Każda polityczna władza krajowa winna utworzyć dla swego okręgu administracyjnego po wysłuchaniu właściwych izb handlowych i przemysłowych krajowe biuro odzieży.

Utworzenie więcej niż jednego krajowego biura odzieży dla okręgu administracyjnego politycznej władzy krajowej wymaga zatwierdzenia Ministerstwa handlu.

§ 3.

Krajowe biura odzieży podlegają bezpośrednio nadzorowi Ministerstwa handlu, które może ustanowić osobnych komisarzy rządowych dla składania od przypadku do przypadku sprawozdań o działalności krajowych biur odzieży.

Ministerstwo handlu ma prawo każdego czasu uchylić zarządzenia krajowych biur odzieży, zmienić je lub zastąpić innemi.

§ 4.

Kierownictwo krajowego biura odzieży mianuje polityczna władza krajowa. Składa się ono z naczelnika, z jednego lub dwóch zastępców naczelnika i z pewnej ilości dalszych członków, oznaczonej w instrukcyi.

Wszyscy członkowie kierownictwa wykonują swe funkcje jako urząd honorowy. Są oni obowiązani w swem urzędowaniu przestrzegać najzupełniejszej bezstronności i jak największej sumiennosci, a na zewnątrz zachowywać tajemnicę o wszystkich stosunkach handlowych, o jakich się dowiedzą, i winni to ślubować na piśmie politycznej władzy krajowej.

Instrukcyja, jaką uchwali kierownictwo, podlega zatwierdzeniu politycznej władzy krajowej.

§ 5.

Krajowe biuro odzieży jest osobą prawniczą; na zewnątrz zastępuje je jego naczelnik, a w razie, jeżeli ten dozna przeszkody, jego pierwszy, względnie drugi zastępca.

Do kierownictwa należy sprawowanie czynności administracyjnych i spełnianie kupieckiej służby krajowego biura odzieży. W celu wykonywania tej ostatniej może krajowe biuro odzieży posługiwać się także innym biurem, nadającym się do tego.

Krajowe biuro odzieży służy wyłącznie celom powszechnej użyteczności, a jego prowadzenie kupieckie nie jest obliczone na zysk; ewentualne nadwyżki obrotowe, pochodzące z poszczególnych czynności kupieckich, należy według wskazówek Ministerstwa handlu poświęcić celom odzieży ludowej.

§ 6.

Obowiązkiem krajowego biura odzieży jest: 1. współdziałanie przy wykonywaniu przepisów niniejszego rozporządzenia;

2. współdziałanie przy wykonywaniu wszystkich zarządzeń, wydanych przez władze w interesie zaopatrzenia ludności w odzież i bieliznę, jakoteż przy wykonywaniu wszystkich innych zadań gospodarstwa wojennego, zleconych przez Ministerstwo handlu krajowym biurom odzieży;

3. wydawanie instrukcyi dla podlegających krajowemu biuru odzieży biur badania zapotrzebowania (§ 18), dla biur wydawania odzieży ludowej (§ 30), biur zbiorczych starej odzieży (§ 36) i biur wydawania starej odzieży (§ 39), jakoteż czuwanie nad sprawowaniem czynności tych biur;

4. współdziałanie przy zarządzaniu od przypadku do przypadku przez władze polityczne na zasadzie §§ 2 i 3 rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 131, spisywania zapasów odzieży i bielizny;

5. wysyłanie zastępców do zarządu utworzonego przez polityczną władzę krajową funduszu odzieży ludowej.

§ 7.

W celu pokrywania kosztów może krajowe biuro odzieży policzyć przy wydawaniu towarów dodatek do ceny uzyskania, wynoszący do 3 od sta.

Ministerstwo handlu może w uzasadnionych przypadkach pozwolić na podwyższenie tego dodatku do ceny aż do 5 od sta.

§ 8.

Przy każdym krajowym biurze odzieży należy utworzyć radę przyboczną, której obowiązkiem jest wydawanie opinii w kwestiach zasadniczych, nadsuwających się w zakresie działania krajowego biura odzieży. Skład, zadania i sprawowanie czynności przez władzę przyboczną należy unormować w instrukcyi dla krajowego biura odzieży.

W radzie przybocznej mają być reprezentowane przedewszystkiem wchodzące w grę koła konsumentów, następnie według miejscowych stosunków konfekcyja wielkiego i małego przemysłu, rzemiosło krawieckie (krawiectwo na miarę), wyrób bielizny, handel towarami sukienkami, materiałami na odzież i towarami krajowymi, handel bielizną, handel odzieżą i handel starą odzieżą.

Członków rady przybocznej mianuje polityczna władza krajowa. Przed mianowaniem zastępców przemysłu wielkiego i małego oraz zastępców handlu należy wysłuchać właściwe izby handlowe i przemysłowe.

Ponadto każda izba handlowa i przemysłowa, istniejąca w obrębie krajowego biura odzieży, ma

Zadanie i zakres działania krajowego biura odzieży.

Pokrywanie kosztów krajowego biura odzieży.

Radę przyboczną krajowego biura odzieży.

Krajowe biura odzieży.

Nadzór państwowy.

Kierownictwo krajowego biura odzieży.

Instrukcyja krajowego biura odzieży.

prawo wysłać do rady przyboecznej jednego członka izby i jednego urzędnika sekretaryatu.

§ 9.

Krajowe biuro odzieży ma prawo przybierać od przypadku do przypadku nienależących do rady przyboecznej fachowców dla wydania opinii o poszczególnych kwestiach.

II. Ograniczenia w obrocie artykułami odzieży.

§ 10.

Od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w życie wolno podane poniżej towary — o ile nie pozwolono na osobne wyjątki (§ 11) — wydawać konsumentom, to jest takim osobom, które własnym swem używaniem towar niszczą, tylko na kartę zapotrzebowania (§ 19), a mianowicie:

1. wszystkie towary tkane, dziane i półczoszkowe, nadające się do wyrabiania części odzieży lub bielizny, bez różnicy materiału, z jakiego są zrobione;

2. wszystkie, bez względu na materiał suknie męskie, damskie i dziecinne (także wierzchnie suknie), zrobione z towarów tkanych, dzianych lub półczoszkowych, następnie wszystkie rodzaje bielizny i innej odzieży spodniej, chusteczki, półczochy i skarpetki;

3. wszystkie, nadające się jeszcze do użytku, noszone części odzieży (stara odzież § 32);

4. wszystkie inne towary, uznane przez Ministerstwo handlu w każdym poszczególnym przypadku w interesie zaopatrzenia ludności odzieżą za podlegające obowiązkowi karty zapotrzebowania.

§ 11.

Wyjątki od obowiązku karty zapotrzebowania (§ 10) obwieszcza Ministerstwo handlu od czasu do czasu w osobnej liście przedmiotów wolnych.

Do towarów, znajdujących się w posiadaniu zarządu wojskowego, nie mają zastosowania postanowienia niniejszego rozporządzenia.

§ 12.

Dla celów konkurencyjnych nie wolno w sposób widoczny dla publiczności powoływać się w ogłoszeniach, w dziennikach lub w innych obwieszczeniach, przeznaczonych dla większego koła osób, w szczególności przez ogłaszanie w oknach wystawowych lub w innych lokalach handlu, na obowiązek karty zapotrzebowania lub na uwolnienie od niej pewnego towaru.

§ 13.

Osobom, nie będącym konsumentami, to jest takim osobom (firmom, biuram), które towary w sposób zarobkowy dalej pozbywają lub prera-

biają, wolno sprzedawać podlegające obowiązkowi karty zapotrzebowania towary wymienione w § 10 pod l. 1, 2 i 4 rodzaju od dnia wejścia tego rozporządzenia w życie tylko za pisemnem fakturowaniem. Z każdej faktury winien sprzedawca zatrzymać odpis i dołączyć jako załącznik do wpisu w księdze towarowej (§ 16). Przy przesłaniu towarów pocztą, koleją lub za pośrednictwem innych przedsiębiorstw transportowych należy nadto przechowywać poświadczenia nadawcze i trzymać je przygotowane do wglądu dla organów kontrolnych (§ 17).

Dostawa podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania towarów osobie nie będącej konsumentem do miejsc przeznaczenia, położonych poza obrębem mocy obowiązującej tego rozporządzenia, jest zabronioną bez poprzedniego uzyskania osobnego zezwolenia na sprzedaż ze strony politycznej władzy krajowej, właściwej według miejsca złożenia towarów, o ile nie jest i tak potrzebne osobne zezwolenie na wywóz.

O udzieleniu zezwolenia na sprzedaż winien starać się sprzedawca.

Do wydawania starej odzieży (§ 10, l. 3) mają zastosowanie osobne przepisy § 34.

§ 14.

Zarządzeń, któremi towary, oznaczone w § 10, zamknięto dla wolnej sprzedaży lub poddano innym dalej idącym ograniczeniom obrotu, nie dotyka niniejsze rozporządzenie.

§ 15.

Przy zarobkowym przerabianiu podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania materii na części odzieży i bielizny nie wolno przekraczać miary najwyższej, ustanowionej przez krajowe biuro odzieży.

§ 16.

Kto w sposób zarobkowy wyrabia, pozbywa lub przerabia towary podlegające obowiązkowi karty zapotrzebowania, jest obowiązany, począwszy od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w życie, prowadzić osobną księgę towarową, w której stronie są bieżąco numerowane i z której musi być widocznym stan składu podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania towarów według ilości i jakości z początkiem każdego miesiąca kalendarzowego, przyrost ich w ciągu miesiąca, źródło poboru i stan z końcem miesiąca.

Przy każdym wydaniu podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania towarów do rąk osób, nie będących konsumentami (§ 13), należy w księdze towarowej wymienić nadto imię i nazwisko (firmę), oraz miejsce zamieszkania nabywcy, a o ile jest przepisane zezwolenie na sprzedaż w myśl § 13, ustęp 2, także to zezwolenie.

Inne ograniczenia obrotu.

Najwyższy rozmiar materii.

Księga towarowa.

Przybieranie fachowców.

Wydawanie do rąk konsumentów; obowiązek karty zapotrzebowania.

Wyjątki od obowiązku karty zapotrzebowania.

Zakaz powoływania się w ogłoszeniach na obowiązek karty zapotrzebowania.

Wydawanie do rąk osób, nie będących konsumentami. Pozwolenie na sprzedaż.

§ 17.

Dla czuwania nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia ustanowią krajowe biura odzieży organa kontrolne. Organom tym jakoteż wysłannikom władz politycznych winny osoby (firmy), obowiązane do prowadzenia księgi towarowej (§ 16), pozwolić na wstęp do lokalów przedsiębiorstwa i do magazynów, na wgląd do zapisków handlowych i do odnośnych załączników, a na żądanie winno się im udzielić wyjaśnień o stanie składu. Do mieszkań prywatnych i do ich lokalów ubocznych wolno wchodzić organom kontrolnym tylko wtedy, jeżeli wykażą się osobnem zleceniem władzy.

Organa kontrolne są obowiązane zachować jak najściślejsze milczenie o urządzeniach i stosunkach kupieckich, o jakich się przy tem dowiedzą, wyjąwszy zdawanie sprawy w drodze służbowej i donoszenie o sprzecznościach z ustawą.

III. Wykazanie zapotrzebowania.

§ 18.

Krajowe biura odzieży mają założyć biura badania zapotrzebowania w potrzebnej liczbie; obowiązkiem ich jest przedsiębrać badanie zapotrzebowania (§ 23), wystawiać karty zapotrzebowania (§ 19) i prowadzić karty osobowe (§ 24).

§ 19.

Zostaną wydane trzy rodzaje kart zapotrzebowania:

1. Karta zapotrzebowania według wzoru *A* (dodatek *A*) dla najuboższych na pobieranie za pieniądze lub bezpłatnie odzieży ludowej (§ 29) ze zapasów oznaczonych na karcie zapotrzebowania biur wydawania odzieży ludowej (§ 30) lub biur wydawania starej odzieży (§ 39) za wykazaniem ubóstwa i bardzo wielkiego zapotrzebowania (§ 23, ustęp 1).

2. Karta zapotrzebowania według wzoru *B* (dodatek *B*) dla nabycia za pieniądze innych towarów, podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania (§ 10), za wykazaniem potrzeby zakupna (§ 23, ustęp 2).

3. Karta zapotrzebowania według wzoru *C* (dodatek *C*) dla nabycia za pieniądze nowego ubrania wierzchniego lub dozwolonej dla jego sporządzenia najwyższej ilości materiałów, podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania (§ 15), za wykazaniem oddania za pieniądze lub bezpłatnie takiej samej noszonej części odzieży, nadającej się jeszcze do użytku, przez przedłożenie poświadczenia oddania (§ 37).

Karty zapotrzebowania wystawia na ustne lub pisemne życzenie starającego się to biuro badania zapotrzebowania (§ 18), w którego okręgu ma on swą stałą siedzibę.

Krajowe biuro odzieży oznaczy te przypadki, w których kartę zapotrzebowania wolno wyjątkowo wystawić innemu biuru badania zapotrzebowania, a nie temu, w którego okręgu mieszka stale starający się o nią.

Prawa żądania dostawy towaru nie nabywa się przez uzyskanie karty zapotrzebowania.

§ 20.

Karty zapotrzebowania na odzież ludową (wzór *A*) będą wystawiane bezpłatnie.

Za wystawienie kart zapotrzebowania według wzorów *B* i *C* może krajowe biuro odzieży ustanowić pobieranie należitości za wygotowanie do najwyższej kwoty 1 K za każdą kartę zapotrzebowania.

Dochody z takich należitości za wygotowanie winny krajowe biura odzieży podawać kwartalnie do wiadomości Ministerstwa handlu i według jego wskazówek obracać na cele odzieży ludowej.

§ 21.

Karta zapotrzebowania jest dokumentem publicznym, opiewa na osobę i jest niepozywalną. Do jej ważności potrzeba:

1. należytego wypełnienia druku;
2. wstawienia daty wygotowania i przybicia pieczęci biura badania zapotrzebowania, właściwego w myśl § 19;
3. własnoręcznego podpisu tej osoby, której wygotowanie zlecono.

§ 22.

Po upływie trzydziestego dnia, licząc od dnia wystawienia, gaśnie ważność karty zapotrzebowania.

Nieużyte karty zapotrzebowania można także po upływie czasokresu ich ważności zwrócić do biura wygotowania dla sprostowania karty osobowej (§ 24).

Za zagubione karty zapotrzebowanie nie wydaje się kart zastępczych.

§ 23.

Przed wystawieniem karty zapotrzebowania według wzoru *A* może biuro badania zapotrzebowania zmusić starającego się dla oceny jego ubóstwa i dla sprawdzenia bardzo wielkiego zapotrzebowania (§ 19, l. 1) do wykazania swych stosunków zarobkowych i majątkowych, a ponadto do złożenia oświadczenia co do zapasów, to jest pisemnego oświadczenia co do liczby i jakości znajdujących się w jego posiadaniu części odzieży i bielizny.

Przed wystawieniem karty zapotrzebowania według wzoru *B* może biuro badania zapotrzebowania w celu sprawdzenia potrzeby zakupna (§ 19, l. 2) zażądać również od starającego się złożenia oświadczenia co do zapasów.

Starający się o wystawienie karty zapotrzebowania są obowiązani udzielić zupełnych i zgodnych

Organa kontrolne.

Należitości za wygotowanie kart zapotrzebowania.

Wymogi ważności karty zapotrzebowania.

Czasokres ważności karty zapotrzebowania.

Badanie zapotrzebowania.

Biura badania zapotrzebowania.

Karty zapotrzebowania.

Dodatek A.

Dodatek B.

Dodatek C.

z prawdą wyjaśnień i oświadczeń co do zapasu, zażądanych przez biuro badania zapotrzebowania.

Ustalenie zasad, według których biura badania zapotrzebowania mają oceniać ubóstwo i bardzo wielkie zapotrzebowanie, względnie potrzebę zakupną, jest obowiązkiem krajowych biur odzieży.

§ 24.

Biuro badania zapotrzebowania winno dla każdego starającego się o kartę zapotrzebowania założyć kartę osobową i wpisać do niej każde udzielenie lub odmówienie karty zapotrzebowania. Szczegółowe postanowienia o urządzeniu karty osobowej wyda Ministerstwo handlu.

Jeżeli starający się o kartę zapotrzebowania przeniósł po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia swą stałą siedzibę do obrębu innego biura badania zapotrzebowania, natenczas winno to ostatnie przed wygotowaniem karty zapotrzebowania zażądać karty osobowej starającego się od biura badania zapotrzebowania, właściwego dla jego poprzedniego zamieszkania.

§ 25.

Zażalenia na biura badania zapotrzebowania z powodu odmowy wystawienia żądanej karty zapotrzebowania należy wystosowywać do właściwego krajowego biura odzieży, które w tym względzie ostatecznie rozstrzyga.

§ 26.

Kto towar, podlegający obowiązkowi karty zapotrzebowania (§ 10.), oddaje konsumentowi, ten winien naznaczyć, jako nieważne, ściągnięte za towar karty zapotrzebowania przez przedziurawienie, zaopatrzyć je swem imieniem i nazwiskiem lub pieczęcią firmy i z początkiem każdego miesiąca odesłać dla zbadania do krajowego biura odzieży, właściwego według miejsca wydania towaru.

§ 27.

Roboty na miarę, zamówione już przez konsumenta, wolno do dnia 31. października 1917 odstawić zamawiającemu jeszcze bez żądania karty zapotrzebowania, jeżeli zamówione części odzieży lub bielizny były już w robocie w dniu wejścia niniejszego rozporządzenia w życie.

Roboty na miarę można odstawić także i nadal bez żądania karty zapotrzebowania, jeżeli zamawiający przy zamówieniu sam dostarcza w całości materiału, potrzebnego do roboty i podlegającego obowiązkowi karty zapotrzebowania.

Również nie potrzeba karty zapotrzebowania, jeżeli towar, podlegający obowiązkowi karty zapotrzebowania, przerabia na zamówienie konsumenta przemysłowiec w celu przywrócenia do stanu

zdatnego do użytku lub naprawy używanej jeszcze części odzieży lub bielizny. W ten sposób zużyte ilości towaru należy jednak w księdze towarowej (§ 16.) przemysłowca wykazać osobno z podaniem imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania zamawiającego.

§ 28.

Wydawanie odevw o darowywanie towarów, podlegających obowiązkowi kart zapotrzebowania (§ 10.), jakoteż urządzenie tego rodzaju zbiorów bez poprzedniego uzyskania osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu jest zabronione.

Urządzenie zbiorów-k.

IV. Unormowanie obrotu odzieżą ludową.

§ 29.

Wszystkie towary, przydzielone z urzędu krajowym biur odzieży lub objęte przez nie do zawiadywania, jakoteż sporządzone z nich części odzieży należy w obrocie oznaczyć wyraźnie jako odzież ludową i ma odzież ta być użytą na pokrycie najpilniejszego zapotrzebowania najuboższych kół konsumentów (§ 19., l. 1).

Odzież ludowa.

§ 30.

Wydawanie towarów odzieży ludowej (z wyjątkiem zawiadywanych przez krajowe biura odzieży starych sukien, § 39.) uskutecznia się za pośrednictwem osobnych biur wydawania odzieży ludowej, założonych w potrzebnej liczbie przez krajowe biuro odzieży.

Biura wydawania odzieży ludowej.

§ 31.

Ministerstwo handlu może dla wyrównania stanu towarów w krajowych biurach odzieży zarządzić odpłatne przekazanie towarów przez jedno z tych biur innym takim biurom, a to bez ujemy prawa stanowienia Ministerstwa handlu o przydzielaniu odzieży ludowej krajowym biurom odzieży.

Wyrównanie stanu towarów w krajowych biurach odzieży.

V. Uregulowanie obrotu starą odzieżą.

§ 32.

Za starą odzież uważa się w rozumieniu niniejszego rozporządzenia wszystkie części noszonej odzieży, nadające się jeszcze do użytku, bez różnicy, czy są zrobione z materiałów, podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania, czy też z materiałów, wolnych od tego obowiązku.

Stara odzież.

Wyjątki od tego będą obwieszczane w liście wolnych przedmiotów (§ 11.).

§ 33.

Od dnia mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia wolno nabywać starą odzież za zapłatą tylko:

Ograniczenia co do nabycia za zapłatą starej odzieży.

1. oddziałom odzieży ludowej w t. akc. Centrali bawełnianej i w t. akc. Centrali wełnianej;
2. biurom zbiórki starej odzieży (§ 36.);
3. osobom (firmom) lub biurom, upoważnionym wyraźnie w myśl § 35. niniejszego rozporządzenia do kupowania starej odzieży;
4. konsumentom, jednak tylko na kartę zapotrzebowania, a to:

- a) ze zapasów biur wydawania starej odzieży (§ 39.) na kartę zapotrzebowania według wzoru A (§ 19., l. 1);
  - b) ze zapasów handlarzy starą odzieżą na kartę zapotrzebowania według wzoru B (§ 19., l. 2).
- Każdy inny sposób nabywania za zapłatą starej odzieży jest zabroniony.

§ 34.

Od dnia mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia jest dozwolone pozbywanie starej odzieży za zapłatą tylko:

1. oddziałom odzieży ludowej w t. akc. Centrali bawełnianej i w t. akc. Centrali wełnianej na rzecz krajowych biur odzieży, a na rzecz innych miejsc tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu;

2. biurom wydawania starej odzieży (§ 39.) na kartę zapotrzebowania według wzoru A (§ 19., l. 1) bezpośrednio do rąk konsumentów;

3. osobom (firmom), uprawnionym do zarobkowego handlu starą odzieżą tylko na rzecz biur, oznaczonych w § 33. pod l. 1 i 2., lub na kartę zapotrzebowania według wzoru B (§ 19., l. 2) bezpośrednio do rąk konsumentów;

4. wszystkim innym osobom lub miejscom tylko

- a) na rzecz biur zbiórki starej odzieży (§ 36) lub
- b) na rzecz osób lub miejsc, upoważnionych w myśl § 35. do zakupna starej odzieży.

Każdy inny sposób pozbywania starej odzieży za zapłatą jest zabroniony.

§ 35.

Kupowanie starej odzieży celem dalszego jej pozbywania lub przerabiania jest przywiązane do uzyskania osobnego pozwolenia na zakupno starej odzieży; do wystawiania tego pozwolenia jest powołana ta władza polityczna pierwszej instancji, w której okręgu administracyjnym ma być kupowanie przedsiębranem.

Pozwolenie na zakupno wolno wystawiać nie na dłużej niż w każdym przypadku na trzy miesiące i tylko dla okręgu wystawiającej władzy. Po upływie każdorazowego okresu ważności może władza wystawiająca pozwolić w danym razie na trzymiesięczne jego przedłużenie.

W pozwoleniu na zakupno można przepisać, że wydawanie nabytej drogą zakupna starej odzieży

może nastąpić tylko do rąk pewnych oznaczonych osób lub miejsc.

Za pozwolenie na zakupno po myśli pierwszego ustępu uważa się do dnia 31. października 1917 także uzyskane w myśl § 4. rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 6. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 251. pozwolenie władzy, o ile nie opiewa ono na czas krótszy.

§ 36.

Krajowe biura odzieży winny założyć w potrzebnej ilości biura zbiórki starej odzieży. Obowiązkiem ich jest nabywać odstąpioną im bezpłatnie lub za zapłatą starą odzież w imieniu i na rachunek właściwego krajowego biura odzieży.

§ 37.

Kto do miejsca zbiórki starej odzieży, właściwego według jego stałego miejsca zamieszkania, odda za zapłatą lub bezpłatnie zdatną jeszcze do użytku część odzieży przez siebie już noszoną, ten otrzyma na to od tego biura osobne poświadczenie oddania (dodatek D), wygotowane bezpłatnie, a uprawniające go do uzyskania karty zapotrzebowania według wzoru C (§ 19., l. 3).

Osobom, nie mieszkającym stale w obrębie odpowiedniego biura zbiórki starej odzieży, nie wolno wygotowywać poświadczeń oddania, o ile krajowe biuro odzieży nie pozwoli na szczególne wyjątki.

Krajowe biuro odzieży ma prawo co do wygotowywania kart zapotrzebowania według wzoru C na podstawie poświadczeń oddania wydać przepisy ograniczające.

§ 38.

Poświadczenie oddania jest dokumentem publicznym, opiewa na imię i nazwisko i jest niepozywalnem.

Do jego ważności potrzeba:

1. należytego wypełnienia druku;
2. wstawienia daty wygotowania i przybicia pieczęci biura zbiórki starej odzieży, właściwego po myśli § 37.;
3. własnoręcznego podpisu tej osoby, której wygotowanie zlecono.

Za zagubione poświadczenia oddania nie wydaje się dokumentów zastępczych.

§ 39.

Krajowe biura odzieży winny dbać o naprawę starej odzieży, nabytej przez nie za pośrednictwem biur zbiórki starej odzieży, i puszczać ją w obrót jako odzież ludową na kartę zapotrzebowania według wzoru A za pośrednictwem założeń w potrzebnej ilości biur wydawania starej odzieży.

Biura zbiórki starej odzieży.

Poświadczenie oddania

Dodatek D.

Wymóg ważności poświadczenia oddania

Biura wydawania starej odzieży.

Ograniczenia do pozbywania starej odzieży za zapłatą.

Pozwolenie na zakupno starej odzieży.

§ 40.

Polityczna władza krajowa ma prawo zarządzić dla swego okręgu administracyjnego w drodze rozporządzenia przymus oferowania starej odzieży.

W tym razie są obowiązane wszystkie osoby (firmy), prowadzące handel starą odzieżą, ewentualnie po skutecznieniu naprawy:

1. oferować krajowemu biuru odzieży, właściwemu według miejsca składu, znajdujące się w ich posiadaniu w pewnym oznaczonym dniu rozstrzygającym lub na ich rachunek u innych przechowywane zapasy starej odzieży w ciągu czasokresu, oznaczonego przez władzę krajową, zaś powstające wskutek późniejszych prawnie dokonanych zakupów (§ 35.) przybytki w zapasach starej odzieży w pewnych oznaczonych terminach, wymieniając przytem ilość, jakość, cenę zakupną i sprzedażną, oraz miejsce składu;

2. na wezwanie krajowego biura odzieży dostawić zarekwirowane przez to biuro na podstawie oferowania zapasy starej odzieży na koszt tego biura do miejsca, jakie ono oznaczy.

W razie zarządzenia przymusu oferowania, wolno pozbyć komu innemu tylko te ilości każdorazem oferowanej starej odzieży (§ 34.), co do których do dni trzydziestu od daty wystawionego przez krajowe biuro odzieży zaraz po każdym oferowaniu poświadczenia odbioru nie złoży biuro to oświadczenia objęcia, albo co do których krajowe biuro odzieży wyraźnie rzekło się objęcia.

Aż do tej chwili są posiadacze oferowanej starej odzieży obowiązani obchodzić się z nią i przechowywać ją ze starannością porządnego kupca, a przedsięwzięcie jakiegokolwiek zmiany co do oferowanych towarów, w szczególności zmiany miejsca, jest zabronione.

§ 41.

Krajowe biuro odzieży winno samo oznaczyć cenę objęcia za starą odzież, oferowaną mu w myśl § 40., ustęp 2., l. 1, którą nabyć zamierza.

Jeżeli obowiązana do oferowania strona nie zgadza się na tę cenę objęcia, to winna ona pod rygorem prekluzji w ciągu dni trzydziestu, licząc od doręczenia rozstrzygnięcia krajowego biura odzieży o oznaczeniu ceny, wnieść do sądu powiatowego, właściwego według siedziby krajowego biura odzieży, wniosek o ustanowienie ceny objęcia w postępowaniu niespornem.

W tym przypadku winno krajowe biuro odzieży przy objęciu towaru złożyć w gotówce na

razie ofiarowaną przez nie w myśl pierwszego ustępu cenę kupną.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można do dni ośmiu zaczepić rekusem. Od rozstrzygnięcia drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile kosztła postępowania ma zwrócić jedna strona lub o ile należy rozdzielić je między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązku dostawy towaru (§ 40., ustęp 2., l. 2) nie uchyla postępowanie sądowe.

VI. Postanowienia końcowe.

§ 42.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i zarządzeń, wydanych na jego podstawie przez Ministerstwo handlu lub przez polityczne władze krajowe, jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnianiu ustanowionych w tem rozporządzeniu obowiązków, będą karały władze polityczne pierwszej instancji grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu. Kary te można orzec także obok siebie. Ponadto można orzec przepadek towarów, do których się czyn karygodny odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, także utratę uprawnień przemysłowego.

Postanowienia karne.

§ 43.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z tym samym dniem traci moc obowiązująca rozporządzenie ministerjalne z dnia 6. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 251.

Na czas, dopóki w obrębie administracyjnym politycznej władzy krajowej przewidziane w tem rozporządzeniu nrządzenia nie podejmą jeszcze swej czynności, winna polityczna władza krajowa oznaczyć i publicznie obwieścić te miejsca, które są przez nią upoważnione w razie bardzo wielkiego zapotrzebowania do pozwalania na wydawanie konsumentom towarów, podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania (§ 10.), i do wystawiania w tym względzie pozwoleń, zastępującego przewidzianą w § 19. niniejszego rozporządzenia kartę zapotrzebowania.

Początek mocy obowiązującej i postanowienia przejściowe.

Schauer wtr.

Wieser wtr.

Przymus oferowania starej odzieży.

Osoby objęte w postępowaniu co do przymusowego ofiarowania.

Patrz na stronę odwrotną!

Wciągnięte do przeglądu
pod Nr. ....

Karta zapotrzebowania

dla

**najuboższych, uprawniająca do poboru za zapłatą lub bezpłatnie
odzieży ludowej**

**ze zapasów wymienionych poniżej biur wydawania odzieży ludowej
lub biur wydawania starej odzieży za wykazaniem ubóstwa i bardzo
wielkiej potrzeby.**

(§ 19., l. 1, rozporządzenia ministerialnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.)

Imię i nazwisko .....

Stan i adres mieszkania starającego się .....

potrzebuje dla

Imię i nazwisko członka rodziny }
(do 18. roku życia należy podać także wiek) }

Oznaczenie towaru z wymienieniem liczby sztuk }
lub ilości (tylko literami) i rodzaju towaru, przy }
ilościach materyi należy także podać cel użycia }

Niniejszem poświadczam się ubóstwo i bardzo wielką potrzebę.

Na podstawie niniejszej karty zapotrzebowania wolno pobrać towar tylko w biurach wydawania odzieży ludowej Nr. .... w .....
(stara odzież tylko w biurach wydawania starej odzieży Nr. .... w .....)

Prawa **żądania** dostarczenia towaru **nie** nabywa się przez uzyskanie tej karty zapotrzebowania.

(Miejsce) .....

Pieczęć wystawiającego biura badania
zapotrzebowania:

(Data) .....

Własnoręczny podpis osoby, której zlecono
wystawienie:

Ważne tylko do ..... 191.. włącznie.

Przy wypełnianiu druku należy dokładnie przestrzegać poniższych uwag!

1. Niniejsza karta zapotrzebowania jest dokumentem publicznym, niepozbawalnym.
2. Uzyskanie tej karty jest potrzebne dla nabycia za zapłatą lub bezpłatnie odzieży ludowej ze zapasów.
  - a) biur wydawania odzieży ludowej;
  - b) biur wydawania starej odzieży;
  - c) przedsiębiorstw dobroczynnych, którym przekazano odzież ludową do bezpłatnego wydawania.Towarów, które nie są oznaczone jako „odzież ludowa“, nie wolno wydawać na tę kartę zapotrzebowania.
3. Miejscom sprzedaży jest zabronione wydawanie innych towarów, a nie tych, które wyraźnie wymieniono na karcie zapotrzebowania, oraz wszelkie przekraczanie podanej ilości lub liczby sztuk.
4. Towar należy dokładnie oznaczyć według ilości (liczby metrów lub sztuk) i według jego rodzaju; przy towarze, wydawanym na metry, należy podać także cel, na który ma być użytym. Karta zapotrzebowania może opiewać tylko na jeden rodzaj towaru.
5. Liczby, oznaczające ilość, wolno pisać tylko literami, a nie cyframi.
6. Karta zapotrzebowania jest tylko wtedy ważną, jeżeli jest datowaną i zaopatrzoną pieczęcią przez wystawiające biuro badania zapotrzebowania oraz podpisaną ręcznie przez osobę, której zlecono jej wystawienie.
7. Biuro sprzedaży nie może przyjąć karty zapotrzebowania:
  - a) jeżeli druku nie wypełniono w zupełności;
  - b) jeżeli liczby, podające ilość, nie są wypisane literami;
  - c) jeżeli karta zapotrzebowania opiewa na więcej, niż na jeden rodzaj towaru;
  - d) jeżeli nie jest datowana, nie jest zaopatrzona pieczęcią przez wystawiające ją biuro badania zapotrzebowania albo jeżeli jej nie podpisała osoba, której zlecono jej wystawienie;
  - e) jeżeli daty co do ilości lub towaru zostały w jakikolwiek sposób zmienione;
  - f) jeżeli wobec innego rodzaju zmian wydaje się uzasadnionem podejrzenie o sfalszowanie, pozbycie lub innego rodzaju nadużycie karty zapotrzebowania;
  - g) jeżeli upłynął już czasokres ważności.
8. Ważność karty zapotrzebowania gasnie z upływem 30. dnia od dnia wystawienia. Nieużyte karty zapotrzebowania można zwrócić do biura wygotowania także po upływie czasokresu ich ważności dla sprostowania karty osobowej.
9. Za zagubione karty zapotrzebowania nie wydaje się kart zastępczych.
10. Za każde przeniesienie lub użycie tej karty zapotrzebowania na rzecz innej osoby, a nie tej, na której nazwisko ona jest wystawioną, jakoteż za każde inne jej nadużycie, będzie karała władza polityczna pierwszej instancji w myśl § 42. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dż. u. p. Nr. 383, grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile niema nastąpić ściganie w drodze karno-sądowej. Karty te można orzec także obok siebie. Nadto można orzec przepadek towarów, pobranych bezprawnie.

Patrz na stronę odwrotną!

Wciągnięte do przeglądu B
pod Nr. ....

Karta zapotrzebowania

dla

**nabycia za zapłatą podlegającej obowiązkowi karty zapotrzebowania
odzieży i bielizny (z wyjątkiem odzieży ludowej) za wykazaniem po-
trzeby kupna.**

(§ 19., 1. 2. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.)

Imię i nazwisko .....

Stan i adres mieszkania starającego się .....

potrzebuje dla

Imię i nazwisko członka rodziny }
(do 18. roku życia należy podać także wiek) } .....

Oznaczenie towaru z wymienieniem liczby sztuk }
lub ilości (tylko literami) i rodzaju towaru, przy }
ilościach materii należy także podać cel użycia } .....

Niniejszem poświadczam potrzebę zakupną oraz potwierdzam złożenie należności za wygotowanie, oznaczonej przez krajowe biuro odzieży na podstawie § 20., ust. 2., rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, na ..... halerzy. Pobrane należności za wygotowanie zostaną obrócone na cele odzieży ludowej.

Pobranie towaru na podstawie niniejszej karty zapotrzebowania nie jest ograniczone co do miejsca w obrębie Austrii.

Prawa **żądania** dostarczenia towaru **nie** nabywa się przez uzyskanie tej karty zapotrzebowania.

(Miejsce) .....

Pieczęć wystawiającego biura badania
zapotrzebowania:

(Data) .....

Własnoręczny podpis osoby, której zlecono
wystawienie:
.....

Ważne tylko do ..... 191... włącznie.

Przy wypełnianiu druku należy dokładnie przestrzegać poniższych uwag!

1. Niniejsza karta zapotrzebowania jest dokumentem publicznym, niepożbywalnym.

2. Uzyskanie tej karty jest potrzebne dla nabycia za zapłatą towarów, podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania, z wyjątkiem odzieży ludowej (patrz punkt 3.).

W myśl § 10. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, podlegają obowiązkowi karty zapotrzebowania:

- a) wszystkie towary tkane, dziane i pończoszkowe, nadające się do wyrobu części odzieży lub bielizny, bez względu na materiał, z którego są zrobione;
- b) wszystkie suknie męskie, kobiece i dziecięce (także suknie wierzchnie), zrobione bez względu na materiał z towarów tkanych, dzianych lub pończoszkowych, następnie wszystkie rodzaje bielizny i innej odzieży spodniej, chusteczki, pończochy i skarpetki;
- c) wszystkie zdane jeszcze do użytku, noszone części odzieży, bez różnicy, czy są zrobione z materiałów podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania, czy też wolnych od tego obowiązku (stara odzież);
- d) wszystkie inne towary, uznane w każdym poszczególnym przypadku przez Ministerstwo handlu w interesie zaopatrzenia ludności w odzież za podlegające obowiązkowi karty zapotrzebowania.

Wyjątki od obowiązku karty zapotrzebowania będzie obwieszczało Ministerstwo handlu w osobnej liście przedmiotów wolnych.

3. Towarów, oznaczonych jako „odzież ludowa“, nie wolno wydawać na tę kartę zapotrzebowania.

4. Sprzedawcom nie wolno wydawać innych towarów, jak te, które wyraźnie wymieniono w karcie zapotrzebowania, oraz nie wolno im przekraczać wymienionej tam ilości lub liczby sztuk.

5. Towar należy dokładnie oznaczyć według ilości (liczby metrów lub sztuk) i według jego rodzaju; przy towarze, wydawanym na metry, należy podać także cel, na który ma być użytym. Karta zapotrzebowania może opiewać tylko na jeden rodzaj towaru.

6. Liczby, oznaczające ilość, wolno pisać tylko literami, a nie cyframi.

7. Karta zapotrzebowania jest tylko wtedy ważną, jeżeli jest datowaną i zaopatrzona pieczęcią przez wystawiające biuro badania zapotrzebowania oraz podpisaną ręcznie przez osobę, której zlecono jej wystawienie.

8. Biuro sprzedaży nie może przyjąć karty zapotrzebowania:

- a) jeżeli druku nie wypełniono w zupełności;
- b) jeżeli liczby, podające ilość, nie są wypisane literami;
- c) jeżeli karta zapotrzebowania opiewa na więcej, niż na jeden rodzaj towaru;
- d) jeżeli nie jest datowana, nie jest zaopatrzona pieczęcią przez wystawiające ją biuro badania zapotrzebowania albo jeżeli jej nie podpisała osoba, której zlecono jej wystawienie;
- e) jeżeli daty co do ilości lub towaru zostały w jakikolwiek sposób zmienione;
- f) jeżeli wobec innego rodzaju zmian wydaje się uzasadnionem podejrzenie o sfalszowanie, pozbycie lub innego rodzaju nadużycie karty zapotrzebowania;
- g) jeżeli upłynął już czasokres ważności.

9. Ważność karty zapotrzebowania gaśnie z upływem 30. dnia od dnia wystawienia. Nieużyte karty zapotrzebowania można zwrócić do biura wygotowania także po upływie czasokresu ich ważności dla sprostowania karty osobowej.

10. Za zagubione karty zapotrzebowania nie wydaje się kart zastępczych.

11. Za każde przeniesienie lub użycie tej karty zapotrzebowania na rzecz innej osoby, a nie tej, na której nazwisko ona jest wystawiona, jakoteż za każde inne jej nadużycie, będzie karała władza polityczna pierwszej instancji w myśl § 42. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile niema nastąpić ściganie w drodze karno-sądowej. Kary te można orzec także obok siebie. Nadto można orzec przepadek towarów, pobranych bezprawnie.

Patrz na stronę odwrotną!

Wciągnięte do przeglądu C
pod Nr. ....

Karta zapotrzebowania

dla

nabycia za zapłatą gotowej nowej odzieży wierzchniej lub dozwolonej dla jej wyrobu najwyższej ilości materyi na odzież, podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania (z wyjątkiem odzieży ludowej lub starej odzieży), za poświadczeniem oddania, to jest za wykazaniem, że taką samą, zdatną jeszcze do użytku, noszoną część odzieży oddał dotychczasowy jej użytkowca za zapłatą lub bezpłatnie.

(§ 19, l. 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.)

Imię i nazwisko .....

Stan i adres mieszkania starającego się .....

potrzebuje dla

imię i nazwisko członka rodziny }
(do 18. roku życia należy podać także wiek) } .....

Ważne na (przedmiot z wymienieniem liczby)
sztuk i ilości — tylko literami — oraz rodzaju towaru ;
przy ilościach materyi należy także podać cel użycia) .....

Niniejszem poświadczam się wręczenie opiewającego na to samo imię i nazwisko poświadczenia oddania takiej samej części noszonej odzieży, oraz potwierdza się złożenie należności za wygotowanie, oznaczonej przez krajowe biuro odzieży na podstawie § 20, ust. 2, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, na ..... halerzy. Pobrane należności za wygotowanie zostaną obrócone na cele odzieży ludowej.

Pobranie towaru na podstawie niniejszej karty zapotrzebowania nie jest ograniczone co do miejsca w obrębie Austrii.

Prawa żądania dostarczenia towaru **nie** nabywa się przez uzyskanie tej karty zapotrzebowania.

(Miejsce) .....

Pieczęć wystawiającego biura
badania zapotrzebowania:

(Data) .....

Własnoręczny podpis osoby, której zlecono
wystawienie:

.....

Ważne tylko do ..... 191... włącznie.

Przy wypełnianiu druku należy dokładnie przestrzegać poniższych uwag:

1. Niniejsza karta zapotrzebowania jest dokumentem publicznym, niepozbywalnym.
2. Na podstawie niniejszej karty zapotrzebowania wolno nabyć za zapłatą tylko gotową, nową odzież wierzchnią lub dozwoloną dla jej wyrobu najwyższą ilość materji na odzież, podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania.
3. Starej odzieży i towarów, oznaczonych wyraźnie jako „odzież ludowa“, nie wolno wydawać na tę kartę zapotrzebowania.
4. Sprzedawcom nie wolno wydawać innych towarów, jak te, które wyraźnie wymieniono w karcie zapotrzebowania, oraz nie wolno przekraczać wymienionej tam ilości lub liczby sztuk.
5. Towar należy dokładnie oznaczyć według ilości (liczby metrów lub sztuk) i według jego rodzaju; przy towarze, wydawanym na metry, należy podać także cel, na który ma być użytym. Karta zapotrzebowania może opiewać tylko na **jeden** rodzaj towaru.
6. Liczby, oznaczające ilość, wolno pisać tylko literami, a nie cyframi.
7. Karta zapotrzebowania jest tylko wtedy ważną, jeżeli jest datowaną i zaopatrzoną pieczęcią przez wystawiające biuro badania zapotrzebowania oraz podpisaną ręcznie przez osobę, której zlecono jej wystawienie.
8. Biuro sprzedaży nie może przyjąć karty zapotrzebowania:
  - a) jeżeli druku nie wypełniono w zupełności;
  - b) jeżeli liczby, podające ilość, nie są wypisane literami;
  - c) jeżeli karta zapotrzebowania opiewa na więcej, niż na jeden rodzaj towaru;
  - d) jeżeli nie jest datowana, nie jest zaopatrzona pieczęcią przez wystawiające ją biuro badania zapotrzebowania albo jeżeli jej nie podpisała osoba, której zlecono jej wystawienie;
  - e) jeżeli daty co do ilości lub towaru zostały w jakikolwiek sposób zmienione;
  - f) jeżeli wobec innego rodzaju zmian wydaje się uzasadnionem podejrzenie o sfalszowanie, pozbycie lub innego rodzaju nadużycie karty zapotrzebowania;
  - g) jeżeli upłynął już czasokres ważności.
9. Ważność karty zapotrzebowania gaśnie z upływem 30. dnia od dnia wystawienia. Nieużyte karty zapotrzebowania można zwrócić do biura wygotowania także po upływie czasokresu ich ważności dla sprostowania karty osobowej.
10. Za za gubione karty zapotrzebowania nie wydaje się kart zastępczych.
11. Za każde przeniesienie lub użycie tej karty zapotrzebowania na rzecz innej osoby, a nie tej, na której nazwisko ona jest wystawioną, jakoteż za każde inne jej nadużycie, będzie karała władza polityczna pierwszej instancyi w myśl § 42 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile niema nastąpić ściganie w drodze karno-sądowej. Kary te można orzec także obok siebie. Nadto można orzec przepadek towarów, pobranych bezprawnie.

D**Patrz na stronę odwrotną!**Wciągnięte do przeglądu *D*

pod Nr. ....

Poświadczenie oddania

(§ 37 rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.)

Niniejszem potwierdza się, że

imię i nazwisko .....

(stan i adres mieszkania) .....

oddał $\frac{\text{za zapłatą}^*)}{\text{bezpłatnie}}$ w podpisanem poniżej biurze zbiórki starej odzieży oznaczoną poniżej zdaną
jeszcze do użytku część odzieży, noszoną1. przez $\frac{\text{niego}^*)}{\text{nią}}$

2. imię i nazwisko członka rodziny } .....

(do 18. roku życia należy podać wiek) } .....

a to:

.....
.....

(Miejsce) .....

Pieczęć biura zbiórki starej odzieży:

(Data) .....

Własnoręczny podpis osoby, której zlecono
wygotowanie:

.....

*) Słowo niewłaściwe należy przekreślić.

Przy wypełnianiu druku należy dokładnie przestrzegać poniższych uwag!

1. Dla osób, nie mieszkających stale w obrębie odnośnego biura zbiórki starej odzieży, nie wolno wygotowywać poświadczeń oddania, o ile krajowe biuro odzieży nie pozwoli na specjalne wyjątki.

2. Za wręczeniem niniejszego poświadczenia oddania zostanie wygotowane dla wymienionej w nim osoby przez właściwe według stałego jej miejsca zamieszkania biuro badania zapotrzebowania bez badania potrzeby zakupna karta zapotrzebowania według wzoru C, opiewająca na taką samą nową część odzieży lub na dozwoloną dla jej wyrobu najwyższą ilość materii, podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania.

Kart zapotrzebowania, opiewających na „odzież ludową“ (druk A), lub kart zapotrzebowania według wzoru B, nie wolno wystawiać za wręczeniem tego poświadczenia oddania.

Co do liczby kart zapotrzebowania według wzoru C, jakie należy wygotować za wręczeniem poświadczeń oddania, jest biuro badania zapotrzebowania związane przepisami ograniczającymi, wydanymi przez krajowe biuro odzieży na podstawie § 37, ust 3, rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.

3. Dla **każdego** oddanego ubrania (kostiumu, sukni) lub dla **każdej** oddanej części odzieży należy wygotować osobne poświadczenie oddania.

4. Poświadczenie oddania jest dokumentem publicznym, opiewa na imię i nazwisko i jest niepozbawalnym.

Do ważności poświadczenia oddania potrzeba:

- a) należytego wypełnienia druku;
- b) wstawienia daty wygotowania i zaopatrzenia pieczęcią biura zbiórki starej odzieży;
- c) własnoręcznego podpisu osoby, której zlecono wygotowanie.

5. Ważność poświadczenia oddania nie jest ograniczoną co do czasu.

6. Za zagubione poświadczenia oddania nie wydaje się poświadczeń zastępczych.

7. Za każde przeniesienie lub użycie tego poświadczenia oddania na rzecz innej osoby, a nie tej, na której nazwisko jest ono wystawione, jakoteż za każde inne jego nadużycie, będzie karała władza polityczna pierwszej instancji w myśl § 42 powołanego powyżej rozporządzenia ministerjalnego grzywnami do 20.000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile nie ma nastąpić ściganie w drodze karno-sądowej. Kary te można orzec także obok siebie. Ponadto można orzec przepadek towarów, pobranych bezprawnie.

384.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 21. września 1917,

tyczące się wyjątków od obowiązku kart zapotrzebowania na odzież i bieliznę (lista przedmiotów wolnych).

§ 1.

Na zasadzie §§ 11. i 32. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, tyczącego się zarządzeń w sprawie odzieży dla ludności, wyłącza się aż do dalszego zarządzenia od obowiązku kart zapotrzebowania, oznaczoną poniżej odzież i bieliznę.

Lista przedmiotów wolnych.

1. Materyały czysto jedwabne.
2. Materyały ze sztucznego jedwabiu (całe ze sztucznego jedwabiu).
3. Jedwabne aksamity.
4. Szyfony velour (lekkie aksamity na strój).
5. Tiule.
6. Bałasty, ważące mniej niż 80 g w metrze kwadratowym, i przezroczysta krepa, ważąca mniej niż 80 g w metrze kwadratowym.
7. Wełniane przezroczyste materye na suknie, ważące mniej niż 80 g w metrze kwadratowym.
8. Haftowane materyały bawełniane, w których materya zasadnicza waży mniej niż 80 g w metrze kwadratowym.
9. Koronki i materye koronkowe.
10. Hafty i haftowane obramowania.
11. Materye na suknie i na bieliznę, zrobione z czystszej przędzy papierowej, lub z przędzy papierowej w połączeniu z innymi materyalami tkackimi.
12. Cerata.
13. Wszystkie gotowe artykuły odzienia i bielizny, zrobione wyłącznie z wymienionych pod l. 1 do 12 materyałów, pominiwszy przerobione w nich materye na podszewki i dodatki.
14. Gotowe części odzieży, zrobione wyłącznie ze skóry, pominiwszy przerobione w nich materye na podszewki i dodatki.
15. Towary pończoszkowe i dziane z czystego jedwabiu i z jedwabiu sztucznego.
16. Jedwabne trykoty.
17. Pończochy, zrobione co do powierzchni przynajmniej w połowie z czystego jedwabiu lub z jedwabiu sztucznego.
18. Chusteczki koronkowe, welony.
19. Chusteczki, które w jednej trzeciej swej powierzchni lub w większej części są haftowane lub zrobione z koronek.
20. Guimpes, żaboty, cachenez.

21. Bawełniane pończochy męskie i damskie, których tuzin par waży mniej niż 450 g.

22. Bawełniane skarpetki męskie, których tuzin par waży mniej niż 350 g.

23. Bawełniane pończochy dzieciinne, których tuzin par, wielkości 10 do 12, waży mniej niż 400 g, wielkości 4 do 9, mniej niż 350 g, a wielkości 1 do 3, mniej niż 300 g.

24. Bawełniane skarpetki dzieciinne, których tuzin par waży mniej niż 250 g.

25. Przy wzorzystych à jour pończochach i skarpetkach należy podaną powyżej pod l. 21 do 24 granicę ciężaru ustanowić o 50 g mniejszą.

26. Bawełniane ogrzewacze na nogi.

27. Bielizna dla niemowląt i bielizna dla dzieci do lat 3.

28. Kołnierze męskie, manszety, półkoszulki (plastrony), damskie kołnierze do prania.

29. Sznurówki.

30. Paski.

31. Szelki, podwiązki do pończoch i skarpetek.

32. Wstążki, borty, sznury, szenile, sznurkowe stroje, kordele i obramowania.

33. Gotowe płaszcze kąpielowe, stroje kąpielowe i spodnie do pływania.

34. Damskie opaski.

35. Płaszcze gumowe i artykuły kąpielowe z materyałów gumowanych.

36. Kapelusze, czapki, fezy, czapeczki i czepki.

37. Rękawiczki (z wyjątkiem wełnianych i bawełnianych rękawiczek zimowych).

38. Gotowe fraki i gotowe smokingi, nowe i noszone.

39. Gotowe nowe uniformy wojskowe.

40. Damskie płaszcze futrzane i damskie żakiety futrzane, których futerko znajduje się na stronie zewnętrznej, następnie futrzane żarękawki i boa futrzane, nowe i noszone.

41. Wszelkiego rodzaju obuwie, wyrabiane z materyałów tkanych, dzianych i pończoszkowych, aż do osobnego uregulowania w drodze ustawy obrotu tym artykułem.

§ 2.

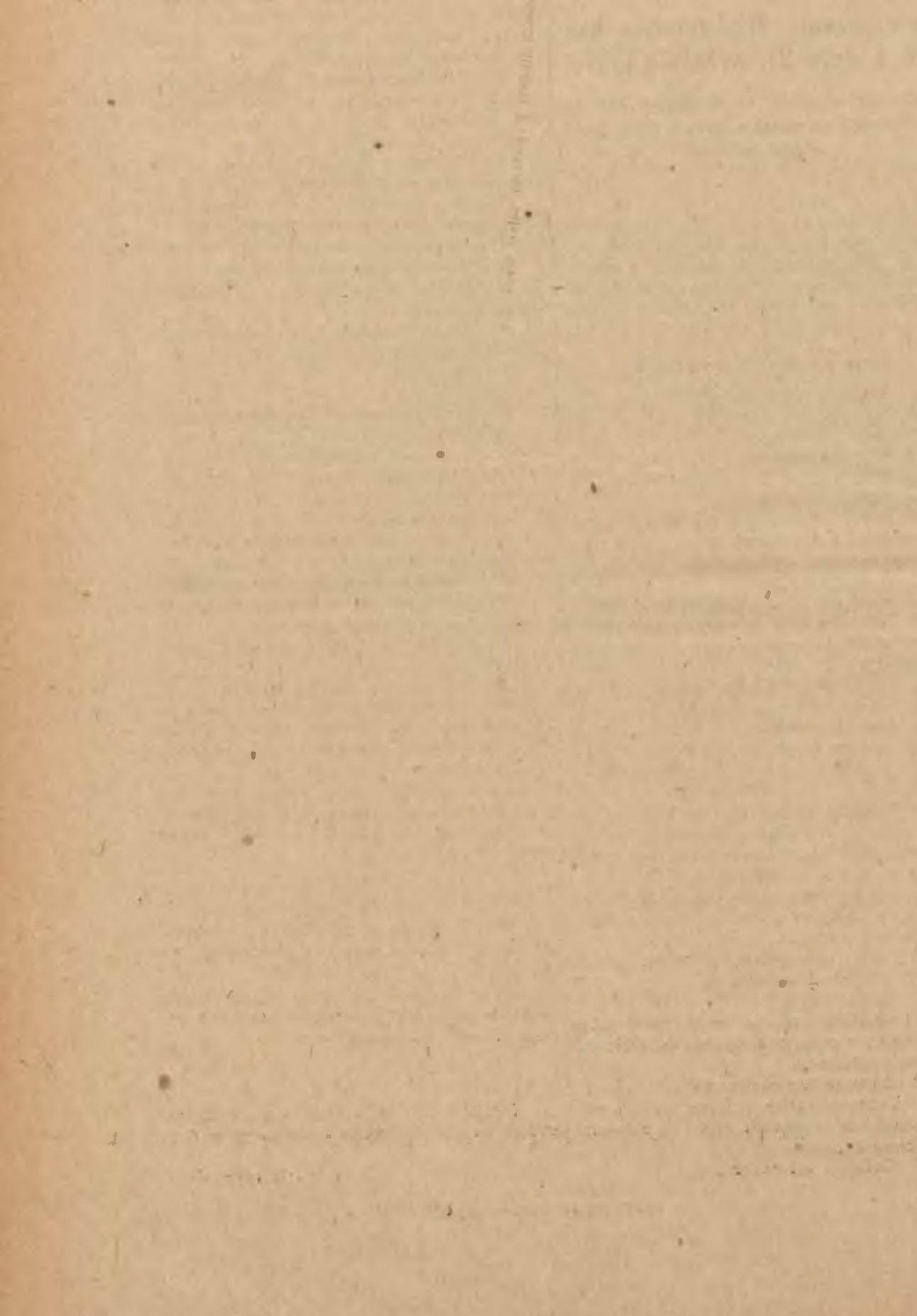
Wyrabianie fraków, smokingów i anglezów (żakietów i surdutów salonowych) na skład jest zabronione.

Za przekroczenia niniejszego zakazu będzie się karało po myśli postanowień karnych § 42. rozporządzenia, powołanego w § 1.

§ 3.

Obwieszczenie to wchodzi w życie równocześnie z rozporządzeniem, powołanem w § 1.

Wieser wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXI. — Wydana i rozesłana dnia 26. września 1917.

Treść: *M* 385. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu świeżą kapustą.

385.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 25. września 1917,

w sprawie uregulowania obrotu świeżą kapustą.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Zbiór kapusty w roku 1917 na obszarach politycznych władz powiatowych, wymienionych w dodatku A, zostaje zajęty z chwilą odłączenia od roli.

Zajęciu nie podlegają:

1. świeża kapusta, wyprodukowana w ogrodach domowych lub szreberowskich;

2. te ilości, które producent dla własnego domu lub we własnym gospodarstwie przerabia na kapustę kwaśną lub obraca na wyżywienie członków swego domu (gospodarstwa);

3. te ilości, które zostają dostawione na podstawie kontraktu o uprawę lub dostawę, zawartego z samym biurem jarzyn i owoców lub z innymi osobami i zatwierdzonego przez Urząd dla wyżywienia ludności, względnie zgłoszonego do biura jarzyn i owoców po myśli § 4. rozpo-

ządzenia z dnia 22. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 127.

Mimo zajęcia wolno producentom, wydawcą świeżą kapustę bezpośrednio do rąk konsumentów, mieszkających w gminie obszaru produkcji. Jednak nie mogą ilości, wydane temu samemu konsumentowi, przekraczać razem 10 *kg*.

§ 2.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętej świeżej kapusty nie wolno zużywać ani też dobrowolnie lub przymusowo, pozbywać ni zakupować, o ile w niniejszym rozporządzeniu lub w osobnych przepisach nie wydano innych zarządzeń.

Kontrakty kupna i dostawy co do zajętej świeżej kapusty, zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, ale jeszcze niewypelnione, są bezskuteczne. Roszczenia o dopełnienie lub o odszkodowanie z powodu niedopełnienia nie można w takim razie dochodzić. Roszczenia z powodu niedopełnienia, zaistniałe przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, pozostają nie-
tkniętymi, jednakowoż nabywca nie może żądać dopełnienia, lecz tylko odszkodowania. Umowy, któremi zostaje zakupiony za pewną oznaczoną cenę ryczałtowy zbiór świeżej kapusty w obszarach, wymienionych w dodatku A. albo nadzieja takiego zbioru (§ 1276. p. ks. u. c.), są zabronione i nieważne.

§ 3.

Zajętą świeżą kapustę należy oddać po ustanowionych w § 4. cenach najwyższych producentom

kapusty kwaśnej; wyznaczonym przez krajowe rady kultury (towarzystwa gospodarcze) w porozumieniu z biurem jarzyn i owoców w Wiedniu. W tym celu wystosują krajowe rady kultury (towarzystwa gospodarcze) do producentów świeżej kapusty zlecenia dostawy. Wyznaczeni producenci kwaśnej kapusty są obowiązani objąć przekazaną im świeżą kapustę i zapłacić za nią gotówką.

Objęcie zażądanych ilości świeżej kapusty następuje od tej stacyi kolejowej lub okrętowej, która jest położoną najbliżej obszarów zbioru. Jeżeli miejsce przeróbki leży bliżej aniżeli stacya kolejowa lub okrętowa, może producent kwaśnej kapusty zażądać dostawy kapusty do miejsca przeróbki.

Producentom kwaśnej kapusty, powołanym do objęcia kapusty, wolno dysponować świeżą kapustą tylko według zleceń, udzielonych im przez biuro jarzyn i owoców, o ile nie przerobią jej we własnym przedsiębiorstwie.

§ 4.

Przy sprzedaży świeżej kapusty przez producenta, bez względu na to, czy jest ona zajęta lub nie, nie wolno żądać ani płacić za 100 *kg* wyższej ceny, niż 45 K loco stacya kolejowa lub okrętowa, położona najbliżej obszarów zbioru, względnie loco miejsce przeróbki (§ 3., ustęp 2.). W razie oddalenia od najbliższej stacyi kolejowej lub okrętowej albo od innego miejsca przeznaczenia o więcej niż 5 *km* do 10 *km*, podwyższa się cenę tę o 2 K, a w razie oddalenia o więcej niż 10 *km* o 3 K za *q*. Cenę tę rozumie się za towar zdrowy i nadający się na targ.

Jeżeli towar, jaki ma być objęty, wykazuje wady, natenczas cenę odpowiednio się obniży.

Ceny w handlu drobiazgowym ustanowi polityczna władza krajowa, która ma także prawo dla swego obszaru administracyjnego lub dla jego części ustanowić ceny najwyższe dla producentów, niższe od tych, które ustanowiono w ustępie 1.

§ 5.

Kto uprawia kapustę, jest obowiązany zebrać ją w stanie dojrzałym w sposób, będący w kraju zwyczajem, alboważ donieść o ewentualnych w tym względzie przeszkodach tak wcześniej zwierzchności gminnej, aby ta ostatnia mogła na czas zarządzić zbiór. Zbiór skutecznia się na koszt posiadacza.

Posiadacze zajętej kapusty są obowiązani przechowywać ją aż do objęcia w sposób fachowy i starannie się z nią obchodzić.

§ 6.

Jeżeli obowiązany do dostawy posiadacz (§ 3.) wzbrania się dostawić świeżą kapustę producentowi kapusty kwaśnej, zarządzi polityczna władza powiatowa przymusowy odbiór na koszt posiadacza. Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 7.

W razie przymusowego odbioru zapasów obniża się cenę objęcia o 20 procent. Jeżeli posiadacz lub jego miejsce pobytu nie jest znane, albo jeżeli cena ma służyć na zaspokojenie rozszczeń osób trzecich z tytułu praw rzeczowych, to należy cenę złożyć w sądzie.

Przymusowo odebrane ilości kapusty winien ostatni ich posiadacz przechowywać w sposób fachowy bezpłatnie aż do ich odwiezienia i starannie się z nimi obchodzić.

§ 8.

Przesyłki świeżej kapusty wolno przyjmować przedsiębiorstwom kolejowym lub okrętowym do przewozu tylko wtedy, jeżeli do dokumentów przewozowych jest dołączone dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez biuro jarzyn i owoców w Wiedniu według formularza, przepisanego w dodatku B.

Powyzsze postanowienia nie mają zastosowania do przesyłek, nadchodzących z bezpośrednimi dokumentami przewozowymi z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny lub z zagranicy cłowej, jakoteż dla przesyłek, dostawionych już zakładowi przewozowemu w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 9.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile nie podlegają one surowszej karze, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

Przy okolicznościach obciążających można obok kar aresztu orzec jeszcze grzywny.

W razie ukarania można także orzec utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony.

Także można wypowiedzieć w orzeczeniu karnem przepadek na rzecz państwa przedmiotów, do których się odnosi czyn karygodny.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 1. października 1917.

Höfer wlr.

Bauhans wlr.

Spis

politycznych władz powiatowych, w których obszarze zajmuje się świeżą kapustę:

Austria poniżej Anizy:

Gänserndorf,
Korneuburg,
Mödling,

St. Pölten,
Tulln.

Austria powyżej Anizy:

Eferding,

Linč (okolica).

Solnogród:

Hallein.

Czechy:

Brandyš n. Ł.,
Budziejowice,
Časlav,
Chrudim,
(polityczna ekspozytura) Hořice,
Klatovy,
Hradec Králové,
Kolín,
Kutná Hora,
Louny,
Mělník.

Mnichovo Hradiště,
Nový Bydžov,
Nové Město n. M.,
Pardubice,
Pílno,
Poděbrady,
Rychnov n. Kniežną,
Strakonice,
Domažlice,
Žižkov.

Morawy:

Berno (okolica),
Kyjov,
Hodonin,
Węg. Hradyszcze,
Kromieryž (okolica),
Litovel,
Místek,
Mikulów,

Ołomuniec,
Przerów,
Prosciejów,
Sternberg,
Węgierski Brod,
Wyszków,
Znojmo (okolica).

Poświadczenie przewozowe na kapustę.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... ma prawo przewieźć

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ .....

w czasie od ..... do ..... 191 ..

z (stacya nadania) .....

do (stacya przeznaczenia) .....

koleją lub parowcem pod adresem p. ....

w .....

....., dnia ..... 191 ..

Urzędowa
pieczęć
stacyi
nadania.

Biuro zaopatrzenia w jarzyny i owoce,
autoryzowane przez c. k. Urząd dla wyżywienia
ludności.

Poświadczenie to należy trwale dołączyć do listu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy zaznaczyć w liście przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CLXXII. — Wydana i rozesłana dnia 27. września 1917.

Treść: (1) 386. i 387.) 386. Rozporządzenie o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym w kampanii 1917/18.
— 387. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu wyłoczynami z winogron.

386.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 25. września 1917

o uregulowaniu obrotu cukrem burakowym w kampanii 1917/18.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Zadania Centrali dla cukru; nadzór państwowy.

(1) W celu regulowania produkcji i obrotu cukrem burakowym istnieje Centrala dla cukru w Wiedniu (I., Opernring 19).

(2) Do Centrali należy pokrywanie całego zapotrzebowania cukru ze strony ludności i zarządu wojskowego.

(3) Centrala dla cukru podlega bezpośrednio Urzędowi dla wyżywienia ludności i wykonuje swe czynności według jego wskazówek.

(4) Nadzór państwowy wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Urząd dla wyżywienia

ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. Komisarzy rządowych należy zapraszać zawnazu na wszystkie obrady i posiedzenia pełnego zebrania (§ 4.), wydziałów (§ 6.) i administratorów (§ 7.) i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał pełnego zebrania lub wydziałów i zarządzeń administratorów na tak długo, aż Urząd dla wyżywienia ludności poweźmie decyzję. Decyzja ta jest dla Centrali wiążącą. Komisarze rządowi mają także prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów Centrali i żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 2.

Prawny charakter Centrali.

(1) Centrala dla cukru jest osobą prawniczą. Nie jest ona przedsiębiorstwem zarobkowym i nie trudni się interesami na zysk obliczonymi.

(2) Zastępuje ją na zewnątrz prezydent i jego zastępcy (§ 4.) jakoteż administratorowie (§ 7.). W imieniu Centrali podpisuje prezydent lub jeden z jego zastępców wspólnie z jednym lub dwoma administratorami.

§ 3.

Organa Centrali.

Organami Centrali dla cukru są:

1. pełne zebranie,
2. wydziały,
3. administratorowie.

§ 4.

Pełne zebranie.

(1) Pełne zebranie składa się z mianowanych przez Urząd dla wyżywienia ludności reprezentantów fabryk cukru surowego i fabryk cukru spożywczego.

(2) Pełne zebranie wybiera ze swego grona prezydenta i dwóch zastępców. Wybór tych funkcyjaryuszy podlega zatwierdzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności.

(3) Prezydent kieruje tokiem wszystkich spraw Centrali. On przewodniczy na pełnym zebraniu. W razie doznania przezeń przeszkody obejmuje kierownictwo spraw jeden z jego zastępców.

(4) Pełne zebranie zwołuje w razie potrzeby prezydent lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z jego zastępców. Pełne zebranie należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych (§ 1.) lub przynajmniej trzecia część członków, podając przedmioty obrad.

(5) Do powzięcia ważnej uchwały na pełnym zebraniu potrzeba obecności przynajmniej trzeciej części członków. Uchwała co do uchylenia lub zmiany powziętej poprzednio uchwały pełnego zebrania, która została już wykonana lub której wykonanie jest w toku, może być powzięta tylko w obecności co najmniej połowy członków. Do ważności uchwał pełnego zebrania potrzeba większości dwóch trzecich wszystkich obecnych członków. Przewodniczącemu przysługuje takie samo prawo głosowania jak każdemu innemu członkowi. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

(6) Na żądanie komisarzy rządowych należy na pełne zebrania powoływać świadomych rzeczy reprezentantów z kół przemysłów, przerabiających cukier, z kół handlowych lub z pośród konsumentów.

§ 5.

Zakres działania pełnego zebrania.

(1) Pełnemu zebraniu należy przedkładać do zatwierdzenia wszystkie rozstrzygnięcia i zarządzenia natury zasadniczej, jakie zamierzają

wydać administratorowie. Uchwały pełnego zebrania są dla administratorów wiążące.

(2) Do pełnego zebrania należy w szczególności:

1. wybór prezydenta i jego zastępców;
2. ustanawianie wydziałów i ustalanie ich zakresu działania (§ 6.);
3. ustalanie planu rozdziału cukru surowego (§ 10.);

4. ustalenie ilości cukru spożywczego, jaka ma być wyprodukowana (§ 10.);

5. powzięcie uchwały w sprawie ceny sprzedaży opodatkowanego cukru surowego (§ 15., ustęp ostatni) i cukru przeznaczonego do użycia wolnego od opłaty (§ 19.), wreszcie w sprawie różnic cen dla rozmaitych gatunków i co do wszelkich innych dodatków (§ 16., ustęp 5. i 6.);

6. ustanawianie postanowień co do zwrotu i zabezpieczenia opakowania (§ 17.);

7. przedstawianie wniosków, w jaki sposób należy oddawać Centrali dla cukru nadwyżki przychodu (§ 22.) i niemi zarządzać;

8. ustanowienie zasad co do zarachowywania kosztów przewozu i innych wydatków, które przez pełne zebranie uznane zostały jako ciężar wspólny (§ 23.);

9. ustanowienie zasad w sprawie świadczenia datków z kwoty, uzyskanej za cukier oddany dla konsumpcji, oraz w sprawie zarachowania i użycia tych datków (§ 23.);

10. powzięcie uchwały co do pokrywania kosztów Centrali dla cukru i co do pobierania datków i opłat na pokrycie tych kosztów (§ 26.);

11. badanie i zatwierdzanie rachunku, który administratorowie mają przedkładać o obrocie pieniężnym Centrali;

12. powzięcie uchwał we wszystkich sprawach, których rozstrzygnięcie pełne zebranie wyrażnie sobie zastrzeże lub co do których komisarze rządowi zażądali powzięcia uchwały przez pełne zebranie.

§ 6.

Wydziały i ich zakres działania.

(1) Dla regulowania spraw, które dotyczą jedynie fabryk cukru surowego lub jedynie fabryk cukru spożywczego, zostanie utworzony wydział grupy fabryk cukru surowego i wydział grupy fabryk cukru spożywczego, następnie dla uregulowania wzajemnego stosunku i wspólnych spraw tych obu grup przemysłu wspólny wydział fabryk cukru surowego i fabryk cukru spożywczego.

Członków tych wydziałów wybiera pełne zebranie ze swego grona, a to do wydziałów obydwu grup reprezentantów przemysłu cukru surowego, względnie przemysłu cukru spożywczego, zaś do wspólnego wydziału jednakową ilość reprezentantów obu grup.

(2) Każdy wydział wybiera ze swego grona przewodniczącego, który z takim samym prawem do głosowania jak inni członkowie bierze udział w obradach i uchwałach. Wydział uchwała dla siebie porządek czynności za zgodą komisarzy rządowych.

(3) Zarządzenia wydziałów, które nie są jedynie wykonaniem uchwał lub wskazówek pełnego zebrania, wymagają zatwierdzenia komisarzy rządowych, lub należy je na ich żądanie przedłożyć pełnemu zebraniu do powzięcia uchwały.

(4) Wydziały mogą ustanowić biuro dla załatwiania czynności.

§ 7.

Administratorowie i ich zakres działania.

(1) Urząd dla wyżywienia ludności ustanowi administratorów z grona członków pełnego zebrania.

(2) Do administratorów należy bezpośrednie zawiadywanie sprawami Centrali dla cukru, w szczególności wykonywanie uchwał, powziętych przez pełne zebranie lub wydziały, jakoteż rozstrzyganie we wszystkich kwestiach, co do których pełne zebranie lub jeden z wydziałów nie zastrzegły sobie powzięcia uchwały.

(3) Do przeprowadzenia zarządzeń administratorów, które nie są tylko wykonaniem powziętych już uchwał lub poleceń pełnego zebrania lub jednego z wydziałów, potrzeba zatwierdzenia komisarzy rządowych.

(4) Administratorowie mają przedkładać periodycznie pełnemu zebraniu sprawozdania o swej działalności i składać z końcem roku obrotowego rachunek o obrocie pieniężnym.

(5) Na posiedzenia administratorów należy zapraszać prezydenta Centrali dla cukru.

(6) Na żądanie komisarzy rządowych należy na posiedzenia administratorów powoływać świadomych rzeczy zastępców z kół przemysłowych, przerabiających cukier, następnie z kół handlowych lub z pośród konsumentów.

(7) Do załatwiania spraw ustanowi się biuro.

§ 8.

Szczególne obowiązki członków i funkcyjaryuszy.

Wszyscy członkowie pełnego zebrania i administracyi oraz wszyscy funkcyjaryusze Centrali i jej biura winni przy swem urzędowaniu kierować się jak najzupełniejszą bezstronnością i największą sumiennością. Wszyscy członkowie i funkcyjaryusze Centrali są obowiązani przestrzegać ściśle tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw Centrali, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze, a których użytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się zadaniom Centrali lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw osób trzecich. Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem administracyi starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub udzielaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorstw, jakie wpłynęły do administracyi.

§ 9.

Zamknięcie.

(1) Zamyka się wszystkie istniejące każdo-cześnie w Austrii zapasy nicopodatkowanego cukru, jakoteż wszystek cukier nadchodzący z zagranicy celnej.

(2) Zamknięcie ma ten skutek, że zamknięty cukier wolno tylko według wskazówek Centrali dla cukru przerabiać, zużywać, dobrowolnie lub przymusowo pozbywać i że tym cukrem nie wolno rozrządzać bez wskazówek Centrali.

(3) Czynności prawne, wykraczające przeciw temu zakazowi, są nieważne. Przepis ten ma zastosowanie także do sprzeciwiających się temu zakazowi zmian i przedłużeń ważnych czynności prawnych, dotyczących się zamkniętego cukru.

(4) Umowy o kupno i dostawę cukru z kampanii 1917/18, zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, są nieważne.

(5) Przechowcy zamkniętego cukru są obowiązani starać się o jego utrzymanie.

(6) Zamknięcie kończy się z chwilą, w której zamknięty cukier zostanie stosownie do zarządzeń Centrali dla cukru poddany opodatkowaniu lub wywieziony. Co do zamkniętego cukru, na którego wolne od opłaty użycie zezwolił urząd skarbowy, ustaje zamknięcie z chwilą objęcia cukru przez uprawnionego do poboru. O ile udzielone zezwolenie do użycia cukru wolnego od opłaty zgaśnie lub zostanie odwołane, wchodzi zamknięcie znowu w życie co do cukru, jakoby się znajdował jeszcze w tym czasie u uprawnionego do poboru.

(7) Co do cukru opodatkowanego, prowadzonego z zagranicy. kończy się zamknięcie z chwilą objęcia go przez uprawnionego do poboru stosownie do wskazówek Centrali dla cukru.

§ 10.

Uprawnienia Centrali dla cukru co do produkcji, dostaw i sprzedaży.

(1) Centrali dla cukru przysługuje prawo rozrządzenia całym zamkniętym cukrem.

(2) Centrala postanawia według planu rozdziału, ustalonego według wskazówek Urzędu dla wyżywienia ludności, jakie ilości surowego cukru mają dostarczyć poszczególne fabryki tego cukru poszczególnym fabrykom cukru spożywczego i w jakim terminie dostawa ma być uskuteczniiona. Fabrykom cukru spożywczego, produkującym także cukier surowy (fabryki mieszane), należy cukier surowy własnej produkcji, o ile Centrala dla cukru inaczej nie zarządzi, policzyć na rachunek tej ilości cukru surowego, jaka im stosownie do planu rozdziału cukru surowego przypada. Tak samo należy fabrykom cukru spożywczego, produkującym cukier spożywczy bezpośrednio z buraków, policzyć cukier ten — a to po przeliczeniu na cukier surowy według stosunku 100 : 114 — na rachunek tej ilości cukru surowego, jaka im według planu rozdziału przypada. Jeżeli jakaś fabryka cukru spożywczego wytwarza wprost z buraków więcej cukru spożywczego, aniżeli to odpowiada tej ilości cukru surowego, jakaby jej przypadła według zatwierdzonego planu rozdziału cukru surowego. natenczas Centrala dla cukru ma prawo rozrządzić według swego uznania nadwyżką wyprodukowanego cukru spożywczego na rachunek ogółu, za wynagrodzeniem ceny cukru surowego i kosztów rafinacji. Jeżeli co do wysokości kosztów rafinacji nie przyjdzie zgodne porozumienie do skutku, ustawi wysokość tych kosztów Urząd dla wyżywienia ludności.

(3) W razie, jeżeli jakaś fabryka cukru spożywczego przez przydział lub własną produkcję cukru surowego albo przez policzenie i zaliczenie na rachunek cukru spożywczego, wyprodukowanego wprost z buraków, miała do dyspozycji w jednej z poprzednich kampanii więcej cukru surowego, aniżeli się jej należało według planu rozdziału cukru surowego, natenczas Centrala dla cukru może jej policzyć tę nadwyżkę na poczet jej prawa do cukru surowego w kampanii 1917/18. W taki sam sposób można fabryce, której w jednej z poprzednich kampanii przydzielono mniej cukru, aniżeli się jej należało według planu rozdziału, przydzielić brakującą ilość dodatkowo w kampanii 1917/18.

(4) Fabryki cukru surowego i fabryki cukru spożywczego są obowiązane co do produkcji

cukru stosować się do zarządzeń i poleceń Centrali dla cukru. Centrala postanawia w szczególności, stosownie do potrzeby, w jakiej jakości ma być produkowany cukier surowy, jakie ilości cukru spożywczego mają być wyprodukowane przez poszczególne fabryki cukru spożywczego, tudzież, jakie ilości mają być przerobione na cukier twardy, cukier mialki lub cukier krystaliczny. Jeżeli jakaś fabryka nie zastosuje się do poleceń Centrali dla cukru, natenczas ma ta ostatnia prawo wykonać swe zarządzenie na koszt i niebezpieczeństwo opieszałego przedsiębiorstwa.

(5) Producenci, właściciele, posiadacze i przechowcy zamkniętego cukru są obowiązani stosować się do zarządzeń i poleceń Centrali dla cukru, dotyczących sprzedaży i dostawy cukru. Są oni również obowiązani przedkładać Centrali dla cukru na jej żądanie wszelkie dokumenty i wykazy, potrzebne do spełnienia jej zadania.

(6) Centrala dla cukru ma prawo za zezwoleniem Urzędu dla wyżywienia ludności rozrządzić także cukrem, który nie podlega już zamknięciu. i udzielać wskazówek co do jego dalszej sprzedaży i dostawy, do których właściciele i posiadacze takiego cukru mają się zastosować.

(7) Przedsiębiorstwa, używające cukru i przetwarzające go, którym został przydzielony cukier wprost przez Centralę dla cukru albo na jej polecenie, są obowiązane, cukier ten zużyć względnie przerobić w tej samej wyrobni i na ten sam cel, na który cukier przydzielony został. Są one również obowiązane przedłożyć Centrali dla cukru na jej żądanie wszelkie dokumenty i wykazy, potrzebne do spełnienia jej zadania.

(8) Na wezwanie Centrali dla cukru mają także wszyscy inni właściciele, posiadacze i przechowcy niezamkniętego cukru dostarczyć wykazów o cukrze, który w ich przechowaniu się znajduje lub się znajdował i podać, na czyj rachunek cukier ten został złożony względnie komu i do jakiego miejsca został on sprzedany lub dostawiony; są oni nadto obowiązani przedkładać Centrali dla cukru wszelkie inne wykazy i dokumenty, których ona potrzebuje.

§ 11.

Przymusowe odchrabianie.

(1) Jeżeli producent, posiadacz lub przechowca zamkniętego lub niezamkniętego cukru (§ 10., ustęp 5. do 8.) wzbrania się usłuchać zarządzenia lub polecenia Centrali dla cukru, albo jeżeli osobą lub miejsce pobytu tego, kto ma prawo rozrządzania odnośnemi ilościami cukru, albo na którego rachunek zostały one złożone, nie są znane, natenczas może Urząd dla wyżywienia ludności na wniosek Centrali dla cukru zarządzić

przymusowe odebranie tych zapasów, a to nie uwłaczając przepisom § 10., ustęp 4., zdanie ostatnie.

(3) Orzeczenie to jest skuteczne wobec każdego, komu przysługuje prawo do zapasów. Wykonanie jego należy do politycznej władzy pierwszej instancji z przestrzeganiem odnośnych przepisów o podatku od cukru.

(3) Za przymusowo odebrany cukier płaci się kwotę, która jest o 10% niższa od ceny, odpowiadającej postanowieniom §§ 15. względnie 16. z uwzględnieniem postanowienia § 22., ustęp 2. Od tej kwoty potrąca się koszta przymusowego odebrania.

(4) Jeżeli posiadacz lub jego miejsce pobytu nie jest znane lub kwota wynagrodzenia służyć ma na zaspokojenie roszczeń osob trzecich na zasadzie praw rzeczowych, należy kwotę wynagrodzenia złożyć w sądzie.

(6) Ostatni posiadacz (przechowca) przymusowo odebranych zapasów ma je aż do odtransportowania przechowywać bezpłatnie i troskliwie.

(6) Odebrane zapasy będą użyte stosownie do wskazówek Centrali. Zysk, jakiby został osiągnięty przy dalszej sprzedaży takiego cukru, złoży Centrala dla cukru do funduszu, o którego użyciu decyduje Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 12.

Uwolnienie i sprzedaż.

(1) Centrala ma uwalniać celem opodatkowania co miesiąc, w razie potrzeby w krótszych terminach, taką ilość zamkniętego cukru, jaka jest potrzebna do zaspokojenia każdorazowego zapotrzebowania; ma ona przytem udzielić odpowiednich poleceń, dotyczących sprzedaży i dostawy.

(2) Fabryki cukru spożywczego i wszyscy inni właściciele cukru (§ 10., ustęp 5. i nast.) mają obowiązek cukier odpowiadający udzielonym im przez Centralę zleceniom sprzedaży i dostawy użyć w czasie właściwym w sposób, przepisany przez Centralę.

§ 13.

Przesyłanie cukru do Węgier i do Bośni i Hercegowiny; sprowadzanie buraków do Austrii.

(1) Przy dostawie cukru, który nie podlega należności unormowanej rozporządzeniem c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 2. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 4 (cukier wolny od surtaksy), do Węgier i do Bośni i Hercegowiny należy utrzymać w mocy według dotychczasowego stosunku udziały

w dostawach, przysługujące poszczególnym fabrykom cukru spożywczego.

(2) Co do tej dostawy należy skutecznie obliczenie dostawiających fabryk w stosunku do innych fabryk cukru spożywczego według zasad, ustanowionych przez wydział grupy fabryk cukru spożywczego.

(3) Obrachunki co do buraków cukrowych, sprowadzanych z poza granicy do Austrii, należy przeprowadzać również według wskazówek wydziału grupy fabryk cukru spożywczego.

§ 14.

Dowóz, wywóz i przewóz cukru.

(1) Tylko Centrala dla cukru może skutecznie dowóz cukru (cukru burakowego i trzcinowego) z zagranicy celnej.

(2) Sprzedaż cukru celem wywozu i wywóz poza granicę celną może — z przestrzeganiem istniejących, ustanowionych przez władzę przepisów i ograniczeń — odbywać się tylko przez samą Centralę dla cukru albo na podstawie wydanego przez nią zlecenia. Przed zawarciem umowy o sprzedaż ma Centrala dla cukru postarać się o zezwolenie komisarza rządowego Urzędu dla wyżywienia ludności.

(3) Centrala dla cukru postanawia przy swoich dyspozycjach co do sprzedaży cukru celem wywozu, czy i o ile ma być uwzględniony cukier, który został sprzedany zagranicznym kupcom do wodnie przed dniem 10. lipca 1915 w celu eksportu poza granicę celną, bądźto wprost tym kupcom, bądźże za pośrednictwem firm tutejszo-krajowych.

(4) Jeżeli Centrala dla cukru przeznaczy cukier taki do użytku w państwie tutejszem, należy właścicielowi zapłacić za ten cukier krajową wartość netto stosownie do cen, ustanowionych w §§ 15. względnie 16. Skoro dojdzie do przymusowego odebrania takiego cukru, natenczas mają zastosowanie postanowienia § 11. tego rozporządzenia.

(5) Jeżeli cukier z zagranicy celnej w drodze przewozu dostanie się do Austrii, natenczas właściciele lub posiadacze tudzież wszystkie osoby, które otrzymały polecenie w sprawie wysłania, przeladowania, złożenia na skład lub w sprawie jakiejś innej manipulacji z towarem, mają obowiązek donieść o tem bezzwłocznie Centrali dla cukru.

§ 15.

Cena cukru surowego.

(1) Cena sprzedaży nieopodatkowanego cukru surowego, produktu pierwszej jakości wynosi K 57.50, produktów dalszych jakości K 57.—

(2) Ceny rozumie się na zasadzie 88% wydatności na 100 kilogramów netto bez worka od stacji kolejowej fabryki surowego cukru, która ma uskutecznić dostawę, za zapłatą w gotówce z 2% skonta przy dostawie do dnia 31. grudnia 1917. Przy późniejszej dostawie podwyższa się cenę w dniu 1. stycznia 1918 i w dniu pierwszego każdego dalszego miesiąca aż do dnia 1. września 1918 włącznie za każdym razem o 35 halery za 100 kilogramów netto.

(3) Ponad 88% do 90% wydatności dopłaca się jedną tysięczną ceny za każdą dziesiątą procentu, ponad 90% wydatności 30 halery za każdy procent. Poniżej 88% do 86% wydatności potrąca się jedną tysięczną część ceny kupna za każdą dziesiątą procentu. Za produkta dalsze należy potrącić także przy wydatności poniżej 86% jedną tysięczną część ceny kupna za każdą dziesiątą procentu. Ułamki procentu wydatności będą stosunkowo uwzględniane.

(4) Przy dostawie nieopodatkowanego cukru surowego z fabryki cukru spożywczego lub wolnego składu należy w razie, jeżeli cukier nie zostaje przydzielony fabryce cukru spożywczego, wliczyć do rachunku odpowiedni dodatek za przewóz.

(5) Potrzebnych worków ma dostarczyć kupujący za opłatą przewozu ich do stacji, z której surowy cukier został wysłany.

(6) Zresztą obowiązują dla dostaw surowego cukru zwyczaj handlowe wiedeńskiej lub praskiej giełdy towarowej, a to stosownie do siedziby fabryki dostarczającej lub wolnego składu.

(7) Jeżeli według wskazówki Centrali dla cukru musi być objęty cukier, który według zwyczajów kupieckich nie nadaje się do dostawy, a porozumienie co do odpowiedniego zniżenia ceny nie dojdzie do skutku, natenczas oznacza cenę Centrala dla cukru.

(8) Cenę sprzedaży dla opodatkowanego cukru surowego oznacza Centrala dla cukru za zezwoleniem Urzędu dla żywienia ludności.

§ 16.

Cena cukru spożywczego.

(1) Cena zasadnicza za cukier spożywczy wraz z podatkiem spożywczym wynosi K 130.— za 100 kg obliczonej wagi, przyjmując za podstawę towar pierwszej jakości w wielkich głowach, przy dostawie do dnia 30. września 1918.

(2) Ceny te mają zastosowanie dla dostaw w pełnych ładunkach wagonowych, za zapłatą w gotówce w ciągu 10 dni, z potrąceniem 2% skonta.

(3) Jeżeli sprzedający zastrzeże sobie zapłatę z góry, winien zapłacić kupującemu procenta po-

cząwszy od dnia po nadejściu zapłaty aż do 10. dnia po odesłaniu towaru. Wysokość tych procentów ustanowi każdorazem Centrala dla cukru.

(4) Przy sprzedaży lub dostawie poniżej jednego całego wagonu (10.000 kg) tudzież przy dostawie w ładunkach zbiorowych należy się dodatek do ceny w kwocie 1 K za każdych 100 kg.

(5) Różnice cen między dużymi głowami i różnymi rodzajami cukru ustanawia Centrala dla cukru za zatwierdzeniem Urzędu dla żywienia ludności.

(6) Tak samo ustala Centrala dla cukru za zatwierdzeniem Urzędu dla żywienia ludności dodatki, odpowiadające stosunkom miejscowym.

(7) Zestawianie faktury przez fabryki cukru spożywczego odbywa się według wagi rachunkowej na podstawie ceny zasadniczej z uwzględnieniem dodatku miejscowego, ustalonego w chwili dostawy dla miejsca przeznaczenia (ustęp 6.) i po potrąceniu przewoźnego, obowiązującego w czasie dostawy od stacji wysyłającej do stacji kolejowej miejsca przeznaczenia.

(8) Centrala dla cukru ma prawo zarządzić, że fabryki dostarczające cukier spożywczy mają od cen powyższych udzielić hurtownym odbiorcom rabatu aż do wysokości 50 halery od każdego cetnara metrycznego cukru opodatkowanego netto, z potrąceniem 2 procent skonta. Bliższe warunki udzielenia tego rabatu tudzież wszystkie inne postanowienia terminów dla sprzedaży cukru spożywczego ustanawia wydział fabryk cukru spożywczego.

(9) Zresztą mają zastosowanie do dostaw cukru spożywczego stosownie do siedziby fabryki dostarczającej lub wolnego składu zwyczaj handlowe wiedeńskiej lub praskiej giełdy towarowej.

§ 17.

(1) Centrala dla cukru może postanowić, że fabryki cukru spożywczego przy swych umowach o sprzedaż mają zastrzedz sobie opłacony zwrot worków w stanie nieuszkodzonym i zdolnym do dalszego użycia za uiszczeniem wynagrodzenia do rąk kupującego i że wolno im nałożyć na kupującego obowiązek złożenia zabezpieczenia za odesłanie tych worków.

(2) Wysokość tego wynagrodzenia i zabezpieczenia ustanawia każdorazem Centrala za zatwierdzeniem Urzędu dla żywienia ludności.

(3) Centrala dla cukru ma prawo wydać podobne postanowienia także co do innych rodzajów opakowania.

§ 18.

(1) Dla cukru spożywczego, który odstawia się z fabryki lub wolnego składu po cenie oznaczonej w § 16., dostarczy się urzędowej banderoli (§ 14. przepisu wykonawczego w sprawie podatku od cukru z dnia 29. sierpnia 1903, Dz. u. p. Nr. 176) zamiast z zielonym napisem, z czerwonym napisem.

(2) Dla cukru, który przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia został uwolniony celem opodatkowania dla dostawy aż do dnia 31. października 1917 albo przez Centralę dla cukru został do opodatkowania przeznaczony, ma zastosowanie cena obowiązująca aż do 30. września 1917, choćby nawet odstąpienie nastąpiło dopiero po dniu 31. października 1917. Dla takiego cukru dostarczy się urzędowej banderoli z zielonym napisem.

(3) Urzędowe banderole są publicznymi dokumentami i znakami, za których fałszowanie będzie się karało na podstawie ustawy karnej.

§ 19.

Cena cukru przeznaczonego do użycia bez opłaty podatku, tudzież cukru, dostarczanego zarządowi wojskowemu oraz wielkiemu i małemu przemysłowi, zajmującemu się przerabianiem cukru.

(1) Cenę cukru surowego lub spożywczego, który jest przeznaczony na podstawie zezwolenia urzędu skarbowego do wolnego od podatku użycia w państwie tutejszem ustanawia każdorazowo Centrala dla cukru za zgodą Urzędu dla wyżywienia ludności.

(2) Cenę cukru, dostarczanego zarządowi wojskowemu, bądźto w ten sposób, że cukier ten dostawia Centrala dla cukru wprost zarządowi wojskowemu albo też na podstawie zleceń dostawy przerabiającemu cukier przedsiębiorstwom na rachunek kontyngentów, oddanych do dyspozycji zarządowi wojskowemu, może ustanowić Urząd dla wyżywienia ludności odmiennie od cen, przewidzianych w §§ 15. i 16.

(3) Urząd dla wyżywienia ludności może również za cukier, oddawany wielkiemu i małemu przemysłowi, trudniącemu się przeróbką cukru, ustanowić cenę wyższą, aniżeli przewidzianą w §§ 15. i 16.

§ 20.

Ceny w handlu hurtowym i w drobnej sprzedaży.

(1) Polityczna władza krajowa ma ustanowić ceny najwyższe dla cukru spożywczego w handlu hurtowym.

(2) Polityczna władza krajowa lub za jej upoważnieniem polityczna władza powiatowa ma ustanowić również ceny najwyższe dla cukru spożywczego w drobnej sprzedaży.

§ 21.

Obliczenie w umowach o dostawę buraków.

(1) Fabryki cukru są obowiązane, za 100 kilogramów buraków odpowiadającej umowie wagi netto uiszczać nadpłatę w kwocie 20 h do ceny buraków, ustanowionej w rozporządzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51. Obowiązek ten istnieje także wówczas, jeżeli stosownie do umów z producentami buraków w przypadku podwyższenia ceny cukru surowego, ustanowionej w rozporządzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51, nie należy uiszczać żadnej nadpłaty albo nadpłatę mniejszą niż 10 h od 100 kilogramów buraków odpowiadającej umowie wagi netto po każdym podwyższeniu ceny cukru surowego o 1 K (ułamki stosunkowo).

(2) Jeżeli w umowach przewidziana jest wyższa nadpłata, w takim razie należy zamiast nadpłaty w kwocie 20 h, przewidzianej w ustępie pierwszym, uiszczyć odpowiadającą umowie wyższą nadpłatę.

(3) Ustanowiona w § 15. cena za cukier surowy w kwocie K. 57-50, o ile według rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51, w sprawie buraków cukrowych i surowego cukru w kampanii 1917/18, nie wynika wyższa cena buraków, obowiązuje jako cena obrachunkowa przy obrachowaniu wszystkich kontraktów o dostawę buraków dla kampanii 1917/18, przy których dostawcom buraków przysługuje prawo do zapłaty, wymierzonej według ceny cukru surowego.

(4) Jeżeli w umowach o dostawę buraków, zawartych przed wejściem w życie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 45, ułożono się, że należy uiszczyć cenę zasadniczą według cen zasadniczych, placonych w tej samej kampanii innym producentom buraków, a nadto nadpłatę, wymierzoną według ceny za cukier surowy, w takim razie należy tę cenę zasadniczą obliczyć według owych cen zasadniczych, które placono innym producentom buraków w kampanii 1915/16.

(5) Cena buraków (cena zasadnicza i nadpłata według ceny cukru surowego) nie może jednakże wynosić mniej, niż cena buraków, ustanowiona w § 8., ustęp 1., rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51, wraz z przewidzianą w ustępie 1. nadpłatą w wysokości 20 halerzy za 100 kilogramów.

§ 22.

Nadwyżka przychodów.

(1) Jeżeli za zamknięty cukier, czy to na podstawie postanowienia § 19., czy też przy wywozie poza granicę celną, uzyska się cenę wyższą od cen ustanowionych w §§ 15. lub 16., natenczas należy tę nadwyżkę przychodu ponad wartość krajową złożyć do funduszu, którym będzie zarządzała Centrala dla cukru.

(2) Za każdy celnar metryczny zamkniętego cukru, znajdującego się w Austrii w dniu wejścia niniejszego rozporządzenia w życie, odda się stosownie do wydanych przez Centralę dla cukru zarządzeń do wspomnianego funduszu tę różnicę, jaka wynika z porównania ceny, obowiązującej dotychczas, z ceną ustanowioną w niniejszym rozporządzeniu.

(3) Od obowiązku wpłaty różnicy ceny, ustanowionej w ustępie 2., jest wyjęty:

- a) cukier surowy lub cukier biały, który na zasadzie tego rozporządzenia albo zarządzenia Centrali dla cukru zostanie oddany po dawnej cenie innym odbiorcom a nie fabrykom cukru spożywczego;
- b) cukier surowy, który zostanie wydany jednej z fabryk cukru spożywczego i ma być przez nią użyty według rachunku do wykonania obowiązku dostawy po dawnej cenie;
- c) cukier, który ma być dostawiony za granicę celną na podstawie ważnych jeszcze kontraktów, zawartych z zagranicznymi kupcami przed dniem 10. lipca 1915 a uznanych przez Centralę dla cukru.

(4) Postanowienia ustępów 2. i 3. mają odpowiednio zastosowanie do cukru, który znajdował się w Austrii w chwili wejścia w życie rozporządzenia ministerjalnego z dnia 29. września 1916, Dz. u. p. Nr. 335.

(5) Zasady, według których nadwyżki przychodu mają być oddawane Centrali dla cukru i w jaki sposób należy niemi zarządzać, ustanowi Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu po wysłuchaniu pełnego zebrania Centrali dla cukru.

§ 23.

Zarachowanie kosztów przewozu i innych wspólnych ciężarów, spadających na fabryki.

(1) Wszelkie koszta przewozu, powstałe przy transporcie kolejowym cukru surowego do fabryk cukru spożywczego, tworzą wspólny ciężar fabryk cukru spożywczego, pobierających cukier i mają być przez nie ponoszone w takim stosunku, w jakim pobierają cukier surowy.

(2) Przy tem zarachowaniu kosztów przewozu przy fabrykach mieszanych, jakoteż przy fabrykach produkujących cukier spożywczy bezpośrednio z buraków, podlega opłacie datków tak ten cukier, który jest im policzalny według § 10., ustęp 2., jak i cukier surowy sprowadzony z zagranicy. Centrala dla cukru może jednakowoż dla takiego cukru, jakoteż w ogólności dla cukru, dla którego nie urosły właściwie żadne należności za przewóz kolejną, zezwolić na zniżenie datku do ogólnych kosztów przewozu.

(3) Centrala dla cukru może także i inne wydatki powstałe przy transporcie cukru surowego z fabryk cukru surowego do fabryk cukru spożywczego, jakoteż wszelkie inne wydatki, urosłe dla fabryk albo dla niektórych z nich, uznać za wspólny ciężar, bądźto fabryk cukru surowego, bądźto fabryk cukru spożywczego lub też obu tych grup, i odpowiednio go rozłożyć.

(4) Wezwanie do złożenia, pobór, obliczenie i wypłatę kwot, które stosownie do powyższych postanowień mają fabryki cukru uiszczać albo które mają być im wypłacane, skutecznie ma wydział, któremu Centrala dla cukru zadania te poruczy.

(5) Fabryki, które w krajach tutejszych puszczają w obrót cukier opodatkowany (rafinowany lub surowy), mają dodatki miejscowe, fakturowane stosownie do § 16., ustęp 6. i 7., po potrąceniu zarachowanych za przewóz kwot, ustanowionych dla odnośnej relacji przez Centralę dla cukru, oddawać co miesiąca z dołu Centrali dla cukru. Oddane kwoty będą złożone do centralnego funduszu obrachunkowego, który będzie rozliczony pomiędzy fabrykami cukru, obowiązanymi do opłaty datków, a to według klucza, ustanowionego przez Centralę dla cukru. Wezwania do złożenia, pobór, obliczenie i wypłatę skutecznie ma wydział fabryk cukru spożywczego, który ma wydać również bliższe postanowienia w tym względzie i, o ile fabryki cukru surowego są obowiązane do opłaty datków i uprawnione do poboru udziałów, porozumieć się ze wspólnym wydziałem fabryk cukru surowego i fabryk cukru spożywczego.

(6) Centrala dla cukru może w końcu zarządzić także inne obrachunki pomiędzy fabrykami cukru i utworzyć w tym celu osobne fundusze, pozostające do jej dyspozycji. Bliższe postanowienia o tworzeniu takich funduszy i zarządzaniu nimi, o obowiązku fabryk do opłaty datków jakoteż o warunkach, pod którymi fabryki uczestniczą w wypłatach z takich funduszy, zostaną wydane przez Centralę dla cukru na podstawie propozycji właściwego wydziału (§ 6.). Wezwanie do złożenia i pobór datków, jakoteż obliczanie i wypłatę przypadających kwot należy poruczyć właściwemu wydziałowi.

§ 24.

Rozstrzyganie sporów w sprawie obrachowania i poboru dodatków i innych opłat, ponoszonych przez fabryki.

(1) Rozstrzyganie sporów w sprawie obliczania i pobierania opłat, które poszczególne fabryki cukru mają świadczyć na podstawie uchwał, rozstrzygnięć i zarządzeń Centrali dla cukru, jakoteż sporów w sprawie obliczania i wypłaty udziałów, do których przysługuje im prawo sto-ownie do § 23., należy wyłącznie do sądu polubownego.

(2) Sąd polubowny składa się z funkcyjaryusza sędziowskiego, ustanowionego przez Urząd dla żywienia ludności w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków, z których dwóch wybierze odnośny wydział, zaś dwóch strona interesowana.

(3) Sąd polubowny ma swoją siedzibę we Wiedniu.

(4) Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców oraz przesłuchiwać te osoby oraz strony pod przysięgą.

(5) Sąd polubowny ma opierać swe rozstrzygnięcia na prawomocnych uchwałach, rozstrzygnięciach i zarządzeniach natury ogólnej (§ 25.), wydanych w ramach niniejszego rozporządzenia.

(6) Postępowanie przed sądem polubownym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części ustawy z dnia 1. sierpnia 1896. Dz. u. p. Nr. 112.

(7) Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne.

§ 25.

Prawo zażalenia.

(1) Przeciw wszystkim uchwałom, rozstrzygnięciom i zarządzeniom Centrali przysługuje interesowanym zażalenie do Urzędu dla żywienia ludności w ciągu nieprzekraczalnego terminu jednego tygodnia po zawiadomieniu o rozstrzygnięciu.

(2) Zażalenie nie ma skutku odwołczego.

§ 26.

Koszta Centrali.

(1) Koszta prowadzenia spraw Centrali dla cukru ma ponosić po równych częściach ogół fabryk cukru surowego z jednej i fabryk cukru spożywczego z drugiej strony.

(2) Centrala dla cukru może na pokrycie tych kosztów pobierać od fabryk cukru opłaty, które mogą być ściągane w drodze egzekucji politycznej.

(3) Ewentualne podatki, należności i inne daniny publiczne, jakie mają być uiszczane przez Centralę dla cukru, należy pokrywać z funduszu, utworzonego z nadwyżek przychodów (§ 22.).

§ 27.

Przekroczenia; kary.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań ustanowionych w tem rozporządzeniu, o ile odnośny czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu, będą karą polityczne władze pierwszej instancji grzywnami do 20.000 koron, lub według własnego uznania aresztem do sześciu miesięcy. W danym razie można orzec również przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi, oraz utratę uprawnień przemysłowych, a mianowicie także w ten sposób, że kary te orzec można obok siebie.

§ 28.

Rozwiązanie Centrali dla cukru.

Rozwiązanie Centrali nastąpi po wysłuchaniu pełnego zebrania przez zarządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z Ministrem skarbu.

§ 29.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. października 1917. Równocześnie traci moc obowiązującą § 12. rozporządzenia Urzędu dla żywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51, w sprawie buraków cukrowych i surowego cukru w kampanii 1917/18.

Höfer wlr.

Wimmer wlr.

Schauer wlr.

387.

Rozporządzenie Urzędu dla żywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 26. września 1917,

w sprawie uregulowania obrotu wytłoczynami z winogron.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Obrót wycłoczynami z winogron w krajach tutejszych.

Polityczne władze krajowe są upoważnione do uregulowania obrotu tutejszokrajowymi wycłoczynami z winogron na podstawie zasad, przytoczonych w następujących paragrafach.

§ 2.

Posiadacze wycłoczyn z winogron mają prawo użyć ich do karmienia bydła we własnym gospodarstwie bez ujmy dla użycia tych wycłoczyn do wyrobu wina domowego i wódki.

§ 3.

Przedsiębiorstwa, które przerabiają zacier winny do wyrobu moszczu i wina, mają prawo na podstawie istniejących kontraktów dostawiać z powrotem wycłoczyn z winogron osobom, sprzedającym zacier. Odbiorcy tych wycłoczyn mają stosować się do postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 4.

Sprzedaż wycłoczyn z winogron na rzecz osób, trzymających bydło, w celu użycia ich na karmę dla własnego bydła oraz na rzecz gorzelni w celu wyrobu wódki dopuszczalne jest tylko za zezwoleniem politycznej władzy powiatowej. Sprzedający ma o udzielenie zezwolenia na sprzedaż prosić w każdym poszczególnym przypadku polityczną władzę powiatową.

§ 5.

Gorzelnie mają prawo użyć palonych wycłoczyn z winogron na karmę dla bydła we własnym przedsiębiorstwie.

§ 6.

Wszystkie inne wycłoczyny z winogron, nie użyte po myśli §§ 2. do 5., ma posiadacz sprzedać i dostawić krajowemu biuru dla środków pastewnych.

§ 7.

Krajowe biuro dla środków pastewnych jest obowiązane wycłoczyny z winogron, które mają być jej sprzedane stosownie do § 6., odebrać najdalej do dnia 31. marca 1918, o ile znajdują się w stanie, nadającym się do użytku.

§ 8.

Cena sprzedaży, względnie cena objęcia wycłoczyn z winogron (§§ 3. do 7.) nie może przekraczać 4 K za 100 kg towaru, nadającego się na karmę, loco miejsce produkcji.

Jeżeli co do wysokości ceny nie przyjdzie między krajowym biurem dla środków pastewnych i sprzedawcą porozumienie do skutku, oznaczy cenę w ramach ceny objęcia, ustalonej w poprzednim ustępie, za przybraniem stron ten sąd powiatowy w którego okręgu towar się znajduje, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców. W tym przypadku ma krajowe biuro dla środków pastewnych zapłacić ofiarowaną przez siebie cenę kupna.

Orzeczenie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu 8 dni. Przeciw orzeczeniu drugiej instancji dalszy środek prawny jest niedopuszczalny. O ile koszty postępowania ma zwrócić jedna ze stron lub należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Postępowanie sądowe nie odraża obowiązku dostawy.

§ 9.

W razie sprzedaży wycłoczyn z wina hodowcy bydła w celu użycia ich na karmę dla własnego bydła po myśli § 4. ma sprzedawca oddzielić z wycłoczyn pestki winogronowe, wysuszyć je i starannie przechować.

Te pestki winogronowe jakoteż te ilości, które inni posiadacze wycłoczyn z nich dobrowolnie wydzielą, należy zgłosić natychmiast i sprzedać krajowemu biuru dla środków pastewnych.

Krajowe biuro dla środków pastewnych ma z dostarczonych jemu wycłoczyn wydzielić pestki, wysuszyć je i dostawić wraz z zakupionymi przez siebie pestkami winogronowymi Tow. akc. Centrali olejnej i tłuszczowej we Wiedniu. I., Seitzergasse 1.

§ 10.

Cena za pestki winogronowe wynosi 25 K za 100 kg od miejsca objęcia za towar dobrze wysuszony, nie zawierający więcej niż 5% domieszek (łupin, szypulek itd.).

Jeżeli co do wysokości ceny za towar, nie odpowiadający powyższym wymogom, porozumienie nie przyjdzie do skutku, mają zastosowanie postanowienia § 8., ustęp 2. i 3.

§ 11.

Obrót wycłoczynami z wina oraz wyrobionymi z nich produktami, które zostały sprowadzone z krajów korony św. Szecepana, z Bośni i Hercegowiny, z obszarów okupowanych i z zagranicy cłowej.

Wycłoczyny winogronowe jakoteż produkty, sporządzone z nich w celu użycia na karmę (suszone wycłoczyny z pestkami lub bez pestek,

mąka z pestek winogronowych, pestki winogronowe), które zostały sprowadzone z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny, z obszarów okupowanych lub z zagranicy cłowej, musi ten, kto towar sprowadza, zaoferować do kupna w ciągu ośmiu dni Centrali dla środków pastewnych we Wiedniu, I. Trattnerhof 1, wymieniając cenę.

Centrala dla środków pastewnych jest obowiązana objąć zaoferowane jej do zakupu ilości, o ile one znajdują się w stanie nadającym się do użycia. Cenę ustala się według swobodnego układu. Jeżeli porozumienie co do wysokości ceny nie przyjdzie do skutku, nastąpi ustanowienie ceny po myśli § 8., ustęp 2. i 3., z tą zmianą, że oznaczenie ceny nie jest ograniczone ceną objęcia, podaną w § 8., ustęp 1., i w § 10., ustęp 1.

§ 12.

Postanowienia ogólne.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom tego rozporządzenia, są nieważne.

§ 13.

Przesyłki wyłoczyn winogronowych i pestek z winogron wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom okrętowym w obrębie państwa przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do papierów przewozowych dołączono do każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Centralę dla środków pastewnych albo przez jedno z krajowych biur dla środków pastewnych według wzoru przepisanego w załączniku.

Dla przesyłek zarządu wojskowego jakoteż dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny i z obszarów okupowanych nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

Postanowienie to nie odnosi się do przesyłek, które zostały już dostawione do zakładu przewozowego przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie.

§ 14.

Jeżeli posiadacz wzbrania się uczynić zadość zarządzeniu §§ 6., 9. i 11., natenczas polityczna władza powiatowa, na której obszarze towar się znajduje, winna orzec ostatecznie o obowiązku oddania i zarządzić w razie potrzeby przymusowe odebranie. Orzeczenie to jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 15.

Jeżeli przyjdzie do przymusowego odebrania zapasów, należy potrącić 10% od cen objęcia (§§ 8. i 10.).

§ 16.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie rozporządzeń politycznych władz krajowych, będą kary polityczne władze powiatowe grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. W razie istnienia okoliczności obciążających można kary te orzec także obok siebie. Nadto może władza orzec o przepadku przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, także o utracie uprawnienia przemysłowego.

§ 17.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Höfer wlr.

Banhans wlr.

Wieser wlr.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Poświadczenie przewozowe.

Imię i nazwisko wysyłającego .....
w (miejscowość) ..... jest uprawniony do przewiezienia
.....¹ kg ..... (rodzaj towaru)
w czasie od ..... do ..... 191 ..
z (nazwą stacji nadania) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem) .....
pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
(Miejsce i dzień wystawienia.)

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy dołączyć w sposób trwały do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie winna ściągnąć stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 28. września 1917.

Treść: M 388. i 389. 388. Obwieszczenie w sprawie ograniczenia zużycia rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu październiku 1917. — 389. Rozporządzenie o uregulowaniu obrotu melassą i wodą osmową.

388.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 26. września 1917

w sprawie ograniczenia zużycia rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu październiku 1917.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 105, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Ograniczenia co do użycia rotacyjnego papieru do druku na gazety, zarządzone na miesiąc sierpień 1917 w §§ 1. i 2. obwieszczenia z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 322. mają w tej samej mierze zastosowanie także w miesiącu październiku 1917.

§ 2.

Obwieszczenie to wchodzi w życie w dniu 1. października 1917.

Wieser wlr.

389.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 27. września 1917

o uregulowaniu obrotu melassą i wodą osmową.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Cel Centrali dla melassy i jej kierownictwa.

Uregulowanie obrotu melassą i wodą osmową porucza się Centrali dla melassy (C. M.) w Pradze.

Centrala dla melassy jest osobą prawniczą.

Urząd dla wyżywienia ludności mianuje kierownika celem zawiadywania sprawami Centrali, który zastępuje Centralę na zewnątrz.

W przedmiocie zawiadywania spraw Centrali dla melassy zostanie wydany regulatyw przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Centrala dla melasy stoi pod nadzorem państwowym, wykonywanym przez komisarzy rządowych, mianowanych przez Urząd dla wyżywienia ludności i przez Ministerstwo skarbu.

§ 2.

Rada przyboczna Centrali dla melassy.

Centrali dla melassy przydaje się radę przyboczną, złożoną z zastępców przemysłu cukrowniczego, przemysłów, przerabiających melasę i wodę osmózową oraz rolnictwa, których zamianuje Urząd dla wyżywienia ludności.

Kierownik Centrali dla melassy przewodniczy na posiedzeniach rady przybocznej.

Radę przyboczną zwołuje w miarę potrzeby Urząd dla wyżywienia ludności. W szczególności ma nastąpić zwołanie na wniosek kierownika Centrali dla melassy lub przynajmniej dwóch członków rady przybocznej.

Rada przyboczna ma wydać opinię w kwestiach rozdzielania melassy oraz w poddanych pod obradę przez rząd lub kierownika Centrali kwestiach sprawowania czynności i może nadto przedstawić w tych sprawach samoistne wnioski.

Radę przyboczną należy z reguły zwoływać do Wiednia. Gdy tego jednak wymagają sprawy Centrali, można zwołać radę przyboczną także do Pragi.

Udział w radzie przybocznej jest urzędem honorowym. Zamiejscowi członkowie otrzymują za wzięcie udziału w posiedzeniach rady przybocznej zwrot wydatków podróży i diety w tej samej wysokości, co członkowie rady przemysłowej.

§ 3.

Obowiązek zgłaszania.

Fabryki cukru, przemysłowe fabryki spirytusu, tudzież fabryki drożdży prasowanych i posilnych środków pastewnych są obowiązane zgłosić swe zapasy melassy i wody osmózowej według stanu z dnia 30. września 1917, 6. godzina rano, najpóźniej do dnia 8. października 1917, wprost do Centrali dla melassy w Pradze, podając ilość i miejsce składu oraz kampanię produkcji.

Każdy inny, kto posiada zapasy melassy lub wody osmózowej lub je przechowuje, jest obowiązany zgłosić te zapasy, o ile one przekraczają 100 q, według stanu z dnia 30. września 1917, 6. godzina rano, najpóźniej do dnia 8. października 1917 wprost do Centrali dla melassy w Pradze, podając ilość i miejsce składu.

Zasoby, znajdujące się w dniu 30. września 1917 w transporcie, winien zgłosić odbiorca do Centrali dla melassy natychmiast po otrzymaniu.

Fabryki cukru winny w czasie trwania ruchu zgłaszać do Centrali dla melassy w dniu 1. i 15. każdego miesiąca te ilości melassy i wody osmózowej, które zostały wyrobione w poprzedniej połowie miesiąca oraz te, które zostaną prawdopodobnie wyrobione w następującej połowie miesiąca.

Na żądanie Centrali dla melassy są fabryki cukru obowiązane zgłosić przerobione przez nie ilości buraków i surowego cukru.

§ 4.

Zamknięcie.

Wszystkie istniejące w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia zapasy melassy i wody osmózowej oraz wyrobione w dalszym ciągu ilości melassy i wody osmózowej, ulegają zamknięciu. Zamknięcie ma ten skutek, że zamknięte materiały nie mogą być przerabiane, zużyte, oddane na karmę, ani też dobrowolnie lub przymusowo sprzedane, o ile nie zostaną wydane poniżej inne zarządzenia.

Zamknięcie kończy się przez zarządzone przez Centralę dla melassy oddanie użytkowcy, nie uwłaczając prawu Centrali dla melassy do ponownego zamknięcia już przydzielonej, lecz jeszcze nie przerobionej lub nie zużytej melassy lub wody osmózowej stosownie do wskazówek Urzędu dla wyżywienia ludności.

Zarządzenia, wydane przez Centralę dla melassy w ciągu kampanii 1916/17 a dotyczące melassy pochodzącej z tejże kampanii, pozostają w mocy.

Fabryki posilnych środków pastewnych, pracujące za zapłatą na rachunek Centrali dla środków pastewnych albo na zlecenie c. i k. Ministerstwa wojny, mogą przerabiać dalej według wskazówek Centrali dla środków pastewnych względnie Centrali dla melassy zapasy melassy, znajdujące się u nich w dniu 30. września 1917 na składzie.

Dozwala się nadto fabrykom cukru najpóźniej do dnia 31. maja 1918 aż do 10 procent melassy, wyrobionej przez nie w ciągu kampanii 1917/18 użyć na karmę w swych własnych gospodarstwach lub oddać rolnikom — tym ostatnim jednakowoż tylko w stanie niezmieszanym — w celu użycia na karmę po cenie, która przy melassie napełnianej w naczyniach nie przekracza K 20-70 za 100 kg (§ 7. ustęp 1.). Oddane każdorazowo w tym celu ilości należy zgłosić do Centrali dla melassy i przedłożyć równocześnie doniesienie, przepisane w § 3., ustęp czwarty.

W przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może Centrala dla melassy zezwolić na przedłużenie terminu, wymienionego w poprzednim ustępie.

§ 5.

Rozdział melassy.

Z całej melassy, wyrobionej w ciągu kampanii 1917/18, zastrzega się 25 procent na karmę dla bydła, dopóki Urząd dla wyżywienia ludności nie wyda innych zarządzeń.

Rozdzielanie tych zasobów, o ile nie zostaną one w myśl § 4., ustęp 5., oddane przez fabryki cukru gospodarstwom tych ostatnich lub rolnikom, nastąpi przez Centralę dla melassy według specjalnych wskazówek Urzędu dla wyżywienia ludności.

Rozdzielanie melassy i wody osmозowej. nie przeznaczonej do użycia na karmę, należy do Centrali dla melassy stosownie do wskazówek regulatywu (§ 1., ustęp 4.).

Rozdział odbywa się przez wyraźne przydzielenie ze strony Centrali dla melassy.

§ 6.

Uregulowanie konsumpcji i użycie.

Centrala dla melassy jest wyłącznie uprawniona i obowiązana zakupić całą zamkniętą melasę i wodę osmозową i rozrządzić nimi stosownie do niniejszego rozporządzenia.

Do importu melassy i wody osmозowej z zagranicy celnej i okupowanego obszaru nieprzyjacielskiego jest uprawniona wyłącznie Centrala dla melassy. Centrala dla melassy ma prawo melasę i wodę osmозową; importowaną przez osoby trzecie wbrew temu przepisowi, poddać zamknięciu i objąć z tutejszokrajowego miejsca składu po cenie oryginalnej, jeżeli jednak cena ta jest wyższą od ceny objęcia ustanowionej w § 7., po cenie objęcia.

Producenci, posiadacze i przechowcy zamkniętej melassy i wody osmозowej oraz ci użytkownicy, którzy żądają przydzielenia im melassy lub wody osmозowej, są obowiązani zastosować się do rozporządzeń i zarządzeń Centrali dla melassy co do dostarczania i obejmowania melassy i wody osmозowej, w szczególności także do wydanych na zasadzie regulatywu (§ 1., ustęp 4.) wskazówek, dotyczących podpisywania terminówek i oświadczeń, zawierających zobowiązanie. Są oni obowiązani przedłożyć Centrali dla melassy na jej żądanie wszystkie dowody i wykazy, potrzebne do spełnienia jej zadań. Centrala dla melassy ma prawo celem zbadania rzetelności powyższych danych żądać współdziałania władz państwowych.

Na kierownika Centrali ciąży obowiązek zachowania bezwarunkowej tajemnicy co do wszystkich z powodu urzędowania doszłych do jego wiadomości stosunków, w szczególności co do stosunków kupieckich producentów, posiadaczy i przechowców melassy. Taki sam obowiązek zachowania tajemnicy ma kierownik Centrali dla melassy nałożony na wszystkich jej funkcjonariuszy.

Przedsiębiorstwa przerabiające melasę i wodę osmозową, są obowiązane przerobić w ciągu kampanii 1917/18 znajdujące się w ich przedsiębiorstwach, jakoteż przydzielone im przez Centralę dla melassy zapasy melassy i wody osmозowej w tem przedsiębiorstwie, dla którego przydzielenie nastąpiło. O ile Centrala dla melassy nie zezwoli na wyjątki od tego obowiązku, są przedsiębiorstwa, przerabiające melasę, obowiązane rozpocząć ruch w takim czasie i prowadzić go nadal w miarę następującego przydzielania melasy w ten sposób, by zupełne przerobienie znajdujących się w ich zapasie i przydzielonych im melassy w ciągu kampanii 1917/18 było zapewnione.

Jeżeli jakieś przedsiębiorstwo nie zastosuje się do tego obowiązku, może mu Centrala dla melassy określić stosowny termin do jego wypełnienia; o ile obowiązku w tym terminie nie spełniono, może Centrala dla melassy bez użycia dla postanowień § 11. rozrządzić przydzielonymi zasobami inaczej, przyczem przedsiębiorstwu nie przysługuje roszczenie o zwrot kosztów, urosłych mu za złożenie na skład, przewóz itd. przydzielonej mu lub leżącej u niego na składzie melassy.

Także każdy inny użytkownika melassy i wody osmозowej jest obowiązany użyć melassy i wody osmозowej, przydzielonej mu przez Centralę dla melassy, wyłącznie do takiego celu, jaki oznaczono przy przydzieleniu. Również melassy, wydanej rolnikom przez fabryki cukru stosownie do § 4., ustęp 5., wolno użyć wyłącznie na cele karmienia bydła w przedsiębiorstwach rolnych odbiorcy. Wszelkie inne użycie a w szczególności odpłatne lub bezpłatne odstąpienie osobom trzecim melassy, przydzielonej przez Centralę dla melasy lub wydanej przez fabryki cukru (§ 4., ustęp 5.), jest zabronione.

Jeżeli jakiś konsument nie zastosuje się do zarządzenia lub polecenia Centrali dla melassy w sprawie użycia przydzielonej mu melassy i wody osmозowej, może Urząd dla wyżywienia ludności zarządzić na wniosek Centrali dla melassy przymusowe odebranie przydzielonej melassy i wody osmозowej. Zarządzenie to wykonuje polityczna władza I. instancji.

Odebraną przymusowo melasę rozrządzi Centrala dla melassy w granicach postanowień niniejszego rozporządzenia.

Za odebraną przymusowo melasę będzie się płaciło kwotę niższą o 6 K na cetnarze od ceny objęcia, odpowiadającej postanowieniom § 7. Od tego wynagrodzenia potrąci się nadto kosztu przymusowego odebrania.

Odebraną przymusowo melasę ma ostatni jej posiadacz przechowywać aż do odtransportowania bezpłatnie i troskliwie.

Zysk, jakiby został osiągnięty przy dalszej sprzedaży takiej melassy, złoży Centrala dla melassy na fundusz, o którego użyciu rozstrzyga Urząd dla żywienia ludności.

Naruszenie postanowień ustępów 5. i 7. tego paragrafu pociąga za sobą obok przytoczonych poprzednio skutków prawnych zarówno dla bezprawnego nabywcy jak i dla bezprawnie sprzedającego melasę utratę prawa do dalszego przydzielenia melassy.

Przeciw wszelkim rozporządzeniom i zarządzeniom Centrali dla melassy przysługuje interesowanemu w ciągu tygodnia po podaniu do wiadomości zarządzenia Centrali zażalenie do Urzędu dla żywienia ludności.

§ 7.

Cena objęcia, dostawa, objęcie i zapłata; dodatki.

Cena objęcia zamkniętej melassy wynosi, o ile ona pochodzi z kampanii 1916/17, K 16·50, o ile zaś pochodzi z kampanii 1917/18, K 20 — za 100 kg, na podstawie 50 procent polaryzacji netto za opłatą w gotówce bez potrącenia, od stacji dostawy, przy dostawie w wozie cysternowym. Cena melassy pochodzenia galicyjskiego i bukowińskiego z kampanii 1916/17 wynosi K 17·25, zaś cena za melasę tego samego pochodzenia z kampanii 1917/18 K 20·75 za 100 kg z odliczeniem kosztów przewozu od fabryki dostawiającej, względnie stacji dostawy, do Olomuńca. Przy dostawie na żądanie obejmującego w naczyniach do napełniania podnoszą się ceny o 70 h za 100 kg. Potrzebne wozy cysternowe i naczynia do napełniania ma obejmujący dostarczyć na własne koszty do stacji dostawy.

Przy dostawie wody osmózowej należy przyjąć za podstawę cenę melassy w tym stosunku, że za 100 kg wody osmózowej należy zapłacić za stopień polaryzacji $\frac{1}{30}$ ceny melassy, przyczem także ułamki stopni polaryzacji należy obrachować proporcjonalnie.

Dla dostawy, objęcia i zapłaty melassy i wody osmózowej obowiązują w obrocie między Centralą dla melassy a fabrykami cukru, o ile to rozporządzenie albo regulatyw (§ 1., ustęp 4.) czego innego nie postanawiają, stosownie do siedziby fabryki dostawiającej, zwyczajnie handlowe giełdy praskiej, względnie wiedeńskiej z tą odmianą, że melasę poniżej 46 procent polaryzacji należy dostawiać z przyjęciem w zwyczajach handlowych potrąceniem od ceny.

Do dostawy i objęcia melassy i wody osmózowej i zapłaty za nie w obrocie między Centralą dla melassy a konsumentami obowiązują przepisy poprzedniego ustępu z tą odmianą, że cenę kupna za melasę musi się po skutecznionem wezwaniu do dostarczenia wozów cysternowych lub naczyń do napełniania zapłacić z góry za późniejszem zarachowaniem, przyjąwszy za podstawę 50 procentową, a cenę kupna za wodę osmózową, przyjąwszy za podstawę 30 procentową polaryzacyję, że nadto przy dostawach z fabryki spirytusu należy policzyć wynagrodzenie za większą polaryzacyję ponad 50 procent za każdy procent $\frac{1}{50}$, za mniejszą polaryzacyję poniżej 50 procent do 45 procent za każdy procent $\frac{1}{30}$ a od 45 do 43 procent za każdy procent $\frac{1}{20}$ a poniżej 43 procent $\frac{1}{20}$ ceny w kwocie 16·50 względnie K 20.

W razie, jeśli Centrala dla melassy złoży na skład melasę i wodę osmózową i przydzieli ją innemu obejmującemu, nie zaś temu, kto ją umieszcza na składzie, może ona pobrać od obejmującego koszty za umieszczenie na skład, przewóz, wypompowanie i wpompowanie, procenty itd.

Centrala dla melassy może nadto pobierać za przydzieloną przez nią melasę i wodę osmózową dodatki do ustanowionych cen; wysokość tych dodatków podlega zatwierdzeniu Urzędu dla żywienia ludności.

Nie można pobierać dodatków od tych ilości melassy i wody osmózowej, które Centrala dla melassy przydzieliła z fabryki cukru należącej do niej, a istniejącej już w dniu ogłoszenia tego rozporządzenia fabryce środków pastewnych, spirytusu lub drożdży prasowanych.

§ 8.

Zobowiązania przemysłowych fabryk spirytusu i drożdży prasowanych.

Przemysłowe fabryki spirytusu i drożdży prasowanych, żądające przydzielenia melassy lub wody osmózowej, są obowiązane dostarczyć na wezwanie Centrali dla melassy swych wozów cysternowych i ubikacji składowych (rezewuarów) w celu objęcia i zamagazynowania całej melassy i wody osmózowej, przeznaczonej na dostawę w kampanii 1917/18.

Są one nadto obowiązane objąć tę melasę i wodę osmózową, która ma być u nich zamagazynowana i zapłacić Centrali dla melassy na razie przypadające ceny wraz z dodatkami.

O ile zamagazynowana w fabryce spirytusu lub drożdży prasowanych melassa i woda osmózowa, zostanie przez Centralę dla melassy przydzielona innemu przedsiębiorcy, a nie temu, który ją na skład złożył, winna Centrala dla melassy

zapłacić dotyczącej fabryce spirytusu lub drożdży prasowanych stosownie do wskazówek regulatywu cenę, którą należy obliczyć według § 7., wraz z procentami i odpowiednim wynagrodzeniem za transport, skład i inne wydatki.

Wysokość tego wynagrodzenia jakoteż procentów ustanawia Centrala dla melassy za zatwierdzeniem Urzędu dla wyżywienia ludności.

§ 9.

Uchylenie umów.

Uchyła się wszystkie, zawarte przed wejściem w życie tego rozporządzenia kontrakty kupna, sprzedaży i dostawy melassy i wody osmózowej w kampanii 1917/18.

Nie dotyka się przez to ważności zobowiązań do dostawy melassy na podstawie umów o dostawę buraków, ani też ważności kontraktów kupna, zawartych przez Centralę dla melassy w sprawie melassy i wody osmózowej z kampanii 1916/17.

§ 10.

Należności komisowe i prowizye.

Nie narusza się istniejących między fabrykami cukru a ich komisjonerami i agentami umów co do placenia należności komisowych i prowizyi.

§ 11.

Przekroczenia; kary nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie w udaremnianiu zobowiązań, w tem rozporządzeniu zawartych, będą władze polityczne I. instancyi karały grzywnami do 20.000 K lub według uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile działania te nie podlegają ściganiu karnosądowemu.

§ 12.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Höfer wls.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 29. września 1917.

Treść: № 390. Rozporządzenie, którem zmienia się ceny objęcia za siano i słomę.

390.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 27. września 1917,

którem zmienia się ceny objęcia za siano i słomę.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Ceny objęcia za siano i słomę, ustanowione w § 1. rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 14. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 256, zmienia się w następujący sposób:

1. za wszelkie rodzaje siana, jako to:

za siano z łąk, grumet, z wszelkiego rodzaju koniczu (z lucerny itd.), siano moharowe, z prosa i mieszane . . . . . K 23.—

2. za słomę:

a) za słomę omłóconą cepami . . . . . 13.—

b) za wszystkie inne rodzaje słomy zbożowej, jakoteż słomy z grochu i wyki, jednak z wyłączeniem słomy z kukurudzy . . . . . 11.—

c) za słomę z bobu, z końskiego zęba, z soczewicy, łubinu, dzikiego groszku, maku, rzepaku, rzepiku, ryżu i kukurudzy . . . . . K 7.—

Ceny te obowiązują nie tylko za te ilości, które krajowe biura dla środków pastewnych zakupiły od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, lecz także za ilości, zakupione od dnia 16. czerwca 1917.

Krajowe biura dla środków pastewnych są obowiązane wynagrodzić sprzedawcom na żądanie różnicę między ceną, oznaczoną w rozporządzeniu Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 14. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 256, a ceną obecnie ustanowioną.

Za ilości siana i słomy, sprzedane dotąd na podstawie § 3., lit. *d* i *f*, rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 29. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 243, nie podwyższa się ceny.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Wimmer wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXV. — Wydana i rozestana dnia 2. października 1917.

Treść: (M 391. i 392.) 391. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen objęcia dla niektórych gatunków zboża i środków pastewnych. — 392. Rozporządzenie, w sprawie przeniesienia czynności sądu polubownego zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków w Drohobyczu na taki sam sąd polubowny w Krakowie.

391.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa i Ministerstwem skarbu z dnia 29. września 1917,

w sprawie ustanowienia cen objęcia dla niektórych gatunków zboża i środków pastewnych.

Na zasadzie § 6., ustęp ostatni, rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 235 i ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Za wymienione poniżej, zajęte rodzaje zboża i środków pastewnych, zebrane w roku 1917, ma uiszczać Wojenny Zakład obrotu zbożem przy dostawie następujące ceny objęcia:

za cetnar metryczny:

kukurydzy	K 38.—
prosa	„ 40.—
hreczki	„ 40.—
grochu jadalnego	„ 80.—

fasoli jadalnej	K 80.—
soczewicy	„ 120.—
bobu	„ 60.—
kultywowanej wyki ozimej	„ 100.—
kultywowanej wyki letniej	„ 51.—
wyki zbieranej z chwastów (nieuzyskanej w młynach)	„ 35.—
pośladu	„ 35.—
kaczanów kukurydzianych, wyłuskanych	„ 15.—
dzikiego grochu	„ 70.—
łubinu	„ 70.—

Przy zbożu mieszanem obowiązuje jako cena objęcia ta cena, jaka przypada za zawarty w niem najtańszy gatunek zboża.

Dla nasienia obowiązują wymienione powyżej ceny wraz z dodatkami, przewidzianymi w rozporządzeniu Ministerstwa rolnictwa z dnia 5. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 286, dotyczącem obrotu nasieniem.

§ 2.

Przy tych rodzajach zboża i środków pastewnych, które pod względem swej jakości nie odpowiadają zwyczajnym w handlu wymogom, należy potrącić od ceny objęcia odpowiednią kwotę.

Jeżeli co do wysokości potrącenia porozumienie nie przyjdzie do skutku, w takim razie należy zastosować postanowienia § 2., ustęp 4. do 9. rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa i Ministerstwem skarbu z dnia 31. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 327.

§ 3.

Ceny objęcia są płatne w chwili rzeczywistej dostawy do stacji załadowania albo do młyna lub magazynu, oznaczonych przez Wojenny Zakład obrotu zbożem; mieszczą one w sobie koszty załadowania i przewozu do najbliższej stacji kolejowej lub okrętowej młyna lub magazynu.

Dostawę należy udowodnić duplikatem listu przewozowego albo poświadczeniem przedsiębiorstwa transportowego, młyna lub magazynu.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustanowione w niem ceny i dodatki mają również zastosowanie do tych ilości zboża i środków pastewnych ze zbioru w roku 1917, które zostały dostawione przed wejściem tego rozporządzenia w życie.

Höfer wlr.

Wimmer wlr.

Silva-Tarouca wlr.

392.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. września 1917,

w sprawie przeniesienia czynności sądu polubownego zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków w Drohobyczu na taki sam sąd polubowny w Krakowie.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się:

§ 1.

Właściwość do rozstrzygania sporów, należących przed sąd polubowny, który ma być utworzony przy zakładzie ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków w Drohobyczu, przenosi się aż do podjęcia czynności przez ten sąd polubowny na sąd polubowny zakładu ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków w Krakowie.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schauer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 3. października 1917.

Treść: (№ 393.—395.) 393. Rozporządzenie, w sprawie zarządzeń ubezpieczających w obrocie obuwem. — 394. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu centryfugami do mleka i maszynami do robienia masła. — 395. Rozporządzenie o ochronie najmobierców w kilku gminach w Austrii Dolnej i w Austrii Górnej.

393.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 28. września 1917,

w sprawie zarządzeń ubezpieczających w obrocie
obuwem.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917,
Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

Od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w życie wolno obuwie wszelkiego rodzaju przesyłać i przyjmować do przewozu do miejscowości, znajdujących się poza Austrią, tylko za osobnem zezwoleniem Ministerstwa handlu. W szczególności wolno kolejom i przedsiębiorstwom okrętowym, jakoteż zakładowi pocztowemu przyjmować je do przewozu do miejscowości poza Austrią tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączone jest dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Ministerstwo handlu według dołączonego wzoru (załącznik A).

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia

w życie oddano już zakładowi przewozowemu, jakoteż dla przesyłek transitowych nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

§ 2.

Czyny karygodne, wymienione w § 15. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 94, w sprawie ograniczenia ceny obuwia, podlegają w miejsce podanych tam kar, karze pieniężnej do 20.000 K lub karze aresztu do 6 miesięcy, o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny. Kary te można orzec także obok siebie. Władza polityczna może orzec nadto przepadek obuwia, do którego czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, także utratę uprawnień przemysłowego.

Tym samym karom podlegają działania wbrew przepisowi § 1. niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wieser wtr.

Poświadczenie przewozowe Nr. ....

Imię i nazwisko nadawcy .....

w ..... ma prawo do przewiezienia

ilość sztuk pakunku	rodzaj opakowania	waga w kilogramach	
		brutto	netto
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Zawartość: Obuwie

w czasie od ..... do 1917

z (nazwa stacyi wysyłkowej) 1918

do (nazwa stacyi przeznaczenia) .....

(pocztą, koleją lub okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
(Miejsce i dzień wystawienia.)

.....
(Podpis.)

Miejsca niewypełnione należy przekreślić.

Poświadczenie to należy trwale dołączyć do dokumentu przewozu.

Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozu.

Poświadczenie ma sięgnąć stacya przeznaczenia.

394.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 29. września 1917,

w sprawie uregulowania obrotu centryfugami do mleka i maszynami do robienia masła.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przepisy tego rozporządzenia mają zastosowanie do centryfug do mleka (wirówek) i do maszyn do robienia masła, jakoteż do ich części i kawałków zastępczych.

Centryfugami po myśli tego rozporządzenia są maszyny, które przy pomocy siły odśrodkowej dzielą mleko na śmietanę i na mleko chude.

§ 2.

Kto centryfugi do mleka lub maszyny do robienia masła zamierza odpłatnie lub bezpłatnie nabyć na własność albo wziąć w używanie, potrzebuje do tego karty poboru, której wzór przepisze polityczna władza krajowa.

Karty poboru będą wystawiały polityczne władze powiatowe miejsca zamieszkania, względnie siedziby ubiegającego się o kartę po zbadaniu potrzeby, przedsięwziętem przy odpowiednim uwzględnieniu stosunków miejscowych. Muszą one zawierać imiona i nazwiska tych osób, dla których są wystawione, jakoteż rodzaj, wydajność i ilość aparatów, tudzież nazwę firmy, od której mają być pobrane.

Karty te ważne są na 6 miesięcy licząc od dnia wystawienia.

Są one nieprzenośnymi dokumentami publicznymi. Za ich fałszowanie będzie się karało według ustawy karnej. Należy w nich uwidocznnić, że są nieprzenośne.

Karty poboru ma kupujący wydać przy poborze sprzedającemu, a ten ostatni ma utracić ich ważności wyraźnie zaznaczyć (przez przedziurawienie lub t. p.) i następnie dołączyć do księgi zapiskowej (§ 3.).

§ 3.

Kto centryfugi do mleka lub maszyny do robienia masła w sposób przemysłowy wyrabia lub sprzedaje, ma prowadzić co do stanu zapasów

i co do ich sprzedaży księgę zapiskową, której wzór przepisze polityczna władza krajowa.

W księdze zapiskowej musi być uwidoczniona każda zmiana w zapasach. Zmiany w zapasach muszą być udokumentowane kartami poboru.

§ 4.

Należycie wylegitymowanym urządowym organom nadzorczym należy zezwolić na wstęp do przemysłowych ubikacji fabrycznych i magazynów, należących do producentów i kupców, oraz na wgląd do zapisków o prowadzeniu interesów. Posiadacze przemysłu są nadto obowiązani do udzielania wylegitymowanym należycie urządowym organom nadzorczym potrzebnych w danym razie wyjaśnień.

§ 5.

Jeżeli polityczna władza powiatowa zarządzi spisanie znajdujących się w powiecie centryfug do mleka i maszyn do robienia masła, jest każdy obowiązany odpowiedzieć zgodnie z prawdą na wystosowane do niego w tym względzie pytania.

§ 6.

Szukanie zamówień na centryfugi do mleka i maszyny do robienia masła przez przemysłowców, podróżujących agentów i przez samoistnych agentów handlowych, wystawianie tych sprzętów na sprzedaż w handlu obnośnym i po targach, jakoteż ich sprzedawanie w drodze dobrowolnych licytacji jest zakazane.

§ 7.

W przypadkach, w których bezprawne używanie centryfug do mleka lub maszyn do robienia masła zostało stwierdzone lub istnieją podstawy do przypuszczenia, że używanie takie nastąpi, są polityczne władze powiatowe upoważnione do wydania zakazu używania tych przyrządów na pewien oznaczony czas i do poczynienia zarządzeń celem przestrzegania tego zakazu. Polityczna władza powiatowa może w razie potrzeby zniewolić posiadaczy takich wycofanych z użycia przyrządów do udzielenia im na pewien czas za opłatą wymienionym przez siebie miejscom; władza ta oznaczy także równocześnie wspomnianą opłatę.

§ 8.

Odwołanie przeciw rozstrzygnięciom i zarządzeniom politycznej władzy powiatowej, wydanym na zasadzie §§ 2. i 7., jest niedopuszczalne. Polityczna władza krajowa ma jednakowoż prawo te rozstrzygnięcia i zarządzenia zbadać z urzędu.

§ 9.

Polityczna władza krajowa może w ramach tego rozporządzenia wydać dalsze przepisy.

§ 10.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu tego rozporządzenia jakoteż przepisów, wydanych na jego podstawie przez władze polityczne.

§ 11.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i przepisów, wydanych na jego podstawie przez władze polityczne, jakoteż za każde współdziałanie przy udaremnianiu obowiązków, w tem rozporządzeniu ustanowionych, będą karali polityczne władze powiatowe grzywnami do 20.000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile odnośne czyny nie podlegają według istniejących ustaw karze surowszej.

W razie istnienia okoliczności obciążających można orzec przepadek centryfug do mleka i maszyn do robienia masła, do których czyn karygodny się odnosi. Jeżeli ten warunek zachodzi, można przytoczone powyżej kary orzec obok siebie.

Jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, można zarządzić nadto odebranie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 12.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

395.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 2. października 1917

o ochronie najmościerców w kilku gminach w Austrii Dolnej i w Austrii Górnej.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmościerców, zarządza się:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w następujących gminach:

1. w Austrii Dolnej:

Amstetten;

Korneuburg i Stockerau (powiat polityczny Korneuburg);

St. Georgen am Steinfeld i Spratzern (powiat polityczny St. Pölten).

2. w Austrii Górnej:

Lambach, Lichtenegg, Pernau, Puchberg i Thalheim (powiat polityczny Wels);

Kleinmünchen (powiat polityczny Linc).

(2) Postanowienia tego rozporządzenia odnoszą się także do podwyższeń czynszu najmu, które po następujących dniach rozstrzygających stały się skutecznymi albo zostały umówione. Jako dzień rozstrzygający ustanawia się:

dzień ogłoszenia niniejszego rozporządzenia dla gmin, wymienionych pod l. 1;

dzień 1. sierpnia 1917 dla gmin, wymienionych pod l. 2.

(3) Postanowienia tego rozporządzenia mają zastosowanie również do podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach w gminach, wymienionych pod l. 2, które zostały umówione po dniu 1. sierpnia 1917.

(4) Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

CLXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 5. października 1917.

Treść: № 396. Rozporządzenie, którem w wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917 zmienia się względnie uzupełnia się niektóre postanowienia przepisów wykonawczych do rozdziału I., II., III., IV. i VI. ustawy z dnia 25. października 1896 o bezpośrednich podatkach osobistych.

396.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 29. września 1917,

którem w wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, zmienia się względnie uzupełnia się niektóre postanowienia przepisów wykonawczych do rozdziału I., II., III., IV. i VI. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych.

Wykonując rozporządzenie cesarskie z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, zmienia się względnie uzupełnia się z mocą obowiązującą od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia cesarskiego, to jest od dnia 22. marca 1917, wymienione poniżej postanowienia przepisów wykonawczych do rozdziału I., II., III., IV. i VI. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13), ogłoszonych reskryptami Ministerstwa skarbu z dnia 28. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 35, z dnia 18. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 124, z dnia 18. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 61, z dnia 18. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 62, i z dnia 18. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 64, jak następuje:

Rozdział I.

Artykuł 16., liczba 8 i 9. opiewać będzie:

8. Przewodniczący może w razie potrzeby zwiedzić albo kazać zwiedzić w godzinach pracy urządzenia przemysłowe, wyrobnie i zapasy.

9. Może on również przeprowadzić albo kazać przeprowadzić zaofiarowany przez podatnika wgląd do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych, jak również wezwać podatników do zezwolenia na wgląd do tych ksiąg (§§ 272. i nast.). Wezwanie to ma zawierać ten wyraźny dodatek, że w razie, gdyby mu nie uczyniono zadość w terminie, który ma być bliżej oznaczonym, zostałby wymiar bez dalszego współdziałania podatnika uskuteczniiony z urzędu na podstawie rozporządzalnych środków pomocniczych.

O postępowaniu przy tych czynnościach urzędowych, tudzież o karach porządkowych, które mają być nałożone w razie niezastosowania się do powyższego wezwania lub w razie odmówienia wglądu do ksiąg względnie potrzebnych przy tem informacji, jest mowa w VI. rozdziale ustawy; w rozdziale V. zawarte są postanowienia co do wytoczenia postępowania karnego w takim razie, gdyby nie zezwolono na zwiedzenie wyrobni itd.

Artykuł 18., liczba 4, opiewać będzie:

4. Jeżeli podatek nie wniesie w przepisany terminie deklaracji, którą wniesić jest obowiązany

(§ 42.), odmówi lub zaniebda bez dostatecznego usprawiedliwienia udzielenia wyjaśnień i informacji (§ 43., ustęp 4.), potrzebnych ewentualnie celem uzupełnienia lub spróśtowania jego deklaracji do podatku zarobkowego, następnie jeżeli odmówi lub zaniebda bez względu na skierowane do niego wezwanie do przedłożenia ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych (§ 46., ustęp 6.) lub odpowiedzi na podniesione zarzuty (§ 45.), to komisya dla podatku zarobkowego, względnie w oznaczonych w § 66. przypadkach władza podatkowa I. instancyi może uskutecznić z urzędu bez dalszego współdziałania podatnika wymiar podatku zarobkowego na podstawie środków pomocniczych, którymi rozporządza. Zanim jednak podatek zostanie w taki sposób wymierzony, należy wezwać wprzód podatnika z wyraźnem odwołaniem się na ten skutek prawny do wniesienia deklaracji, do udzielenia wyjaśnień i informacji, do przedłożenia ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych, względnie do udzielenia odpowiedzi na podniesione zarzuty, a to w ciągu odpowiedniego terminu, który należy wyznaczyć. W wezwaniu do wniesienia deklaracji do podatku zarobkowego należy wyznaczyć conajmniej termin ośmiodniowy.

Postanowienia te nie wykluczają jednakże prawa władzy podatkowej i komisji dla podatku zarobkowego względnie jej przewodniczącego do wydania powyższych wezwań z równoczesnem zagrożeniem karą porządkową (§§ 42., ustęp 3., 250., 279., ustęp 2.), ani ewentualnego nałożenia takiej kary.

Rozdział II.

Artykuł 51., liczba 8, opiewać będzie:

8. Minister skarbu może z ważnych powodów delegować do wymiaru podatku także inną władzę podatkową, aniżeli właściwą według liczby 1.

O ileby skupienie czynności wymiarowych kilku władz podatkowych u jednej władzy podatkowej okazało się potrzebne, zostanie odnoszące się do tego ogólne zarządzenie osobno ogłoszone.

W artykule 51., liczba 9, należy skreślić słowa „pierwszego ustępu“.

Artykuł 51., liczba 11, zdanie pierwsze, opiewać będzie:

We Wiedniu zachowuje także na przyszłość c. k. administracya podatkowa dla I. dzielnicy szczególną właściwość, zaprowadzoną reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 10. sierpnia 1877, Dz. u. p. Nr. 72, zaś w Tryeście tamtejsza c. k.

administracya podatkowa i szczególną właściwość, zaprowadzoną rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 21. października 1908, Dz. u. p. Nr. 219.

W artykule 53. należy jako liczbę 5 dodać:

5. Postanowienia poprzedniej liczby mają odpowiednie zastosowanie w szczególności także wówczas, jeżeli w ciągu wyznaczonego terminu (artykuł 54., liczba 3 a) nie uczyniono zadość wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych.

W artykule 54. należy wstawić jako liczbę 3 a:

3 a. Władza podatkowa może także wezwać podatnika do udzielenia wglądu do jego ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych. Wezwanie to należy zaopatrzyć tym wyraźnym dodatkiem, że w razie, gdyby on bez dostatecznego usprawiedliwienia odmówił przedłożenia wspomnianych ksiąg, tudzież żądanych w danym razie innych zapisków, dokumentów i dowodów, albo nie uczynił zadość wystosowanemu do niego wezwaniu w terminie, który ma być odpowiednio wyznaczony, zostałyby wymiar bez dalszego współdziałania podatnika uskuteczniomym z urzędu na podstawie środków pomocniczych, którymi władza podatkowa rozporządza.

Szczegółowe przepisy o wglądzie do ksiąg zawarte są w artykule 8. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.

W pouczeniu do wzorów E_1 i E_2 (do artykułu 52.) wstępuje w miejsce ostatniego ustępu pod tytułem „defraudacya podatku“ ustęp następujący:

Postanowienia karne.

Szczególną uwagę zwraca się na przekroczenia podatkowe (w szczególności na ukrócenie podatku i na zagrożenie podatku z niedbalstwa), określone bliżej w rozdziale V. ustawy o podatkach osobistych oraz w artykule III. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, tudzież na przewidziane tam kary pieniężne i kary aresztu.

Rozdział III.

Artykuł 19., liczba 1, opiewać będzie:

1. Kto w przepisany terminie nie wniesie do podatku rentowego zeznania, do którego jest obowiązany, można przeciw niemu wytoczyć dochodzenie i ukarać go za zatajenie podatku albo za zagrożenie podatku z niedbalstwa albo też za wykroczenie przeciw porządkowi (§ 243., liczba 4 u. o p. o. i artykuł III., § 1. rozporządzeni

cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124).

Nalożenie kary ma odpaść, jeżeli podlegający podatkowi dochód był zawarty w zeznaniu do podatku dochodowego i tak dokładnie tam oznaczony, że władze mogły były orzec o jego obowiązku do opłaty podatku rentowego.

Podatnik może uniknąć kary w każdym razie przez to, że choćby dodatkowo wniesie zeznanie we właściwym miejscu, zanim otrzyma pierwsze wezwanie do przesłuchania jako obwiniony albo urzędowe zawiadomienie, że przeciw niemu wniesiono doniesienie karne.

W artykule 19., liczba 3, ustęp 1., należy skreślić słowa „o zatajenie podatku“.

W artykule 19., liczba 3, ustęp 2., należy słowa „zatajenia podatku“ zastąpić słowami „karygodnego zaniechania“.

W artykule 19., liczba 4, należy po słowach „ustawy o podatkach osobistych“ dodać słowa „względnie artykułu III. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124“.

W artykule 19. należy dodać jako liczbę 5:

5. Podatek rentowy można wymierzyć z urzędu na podstawie środków pomocniczych, którymi władza podatkowa rozporządza, także wówczas, jeżeli w ciągu wyznaczonego terminu (artykuł 22., liczba 10, ustęp 2.) nie uczyniono zadość wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych.

W artykule 22. należy dodać jako liczbę 10:

10. Władza podatkowa może także wezwać podatnika do udzielenia wglądu do jego ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych.

Wezwanie to należy zaopatrzyć tym wyraźnym dodatkiem, że w razie, gdyby bez dostatecznego usprawiedliwienia odmówił przedłożenia wspomnianych ksiąg tudzież innych zapisków, dokumentów i dowodów, albo nie uczynił zadość wystosowanemu do niego wezwaniu w terminie, który ma być odpowiednio wyznaczony, zostałyby wymiar bez dalszego współdziałania podatnika skutecznym z urzędu na podstawie środków pomocniczych, którymi władza podatkowa rozporządza.

Szczegółowe przepisy o wglądzie do ksiąg zawarte są w artykule 8. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.

Artykuł 28., liczba 1, ustęp 2., opiewać będzie:

Zaniedbanie tego doniesienia uzasadnia według § 243., liczba 4 u. o p. o. zatajenie podatku albo narażenie podatku z niedbalstwa, względnie wykroczenie przeciw porządkowi, podlegające karze według artykułu III., § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124.

We formularzu J (do artykułu 21.) należy po cyfrze „244“ dodać słowa „u. o p. o. względnie artykuł III. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124“.

Rozdział IV.

W artykule 3., III, liczba 1, ustęp 2., należy cytal „artykuł 15., l. 2“ zastąpić cytatem „artykuł 15., II, l. 2“.

Artykuł 30., liczba 1, opiewać będzie:

1. Kto w przepisany terminie nie wniesie zeznania do podatku dochodowego, do którego jest obowiązany, można przeciw niemu wytoczyć dochodzenie i ukarać go za zatajenie podatku albo za zagrożenie podatku z niedbalstwa albo też za wykroczenie przeciw porządkowi (§ 243. u. o p. o. i artykuł III., § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124).

Podatnik może uniknąć kary w każdym razie przez to, że choćby dodatkowo wniesie zeznanie we właściwym miejscu, zanim otrzyma pierwsze wezwanie do przesłuchania jako obwiniony albo urzędowe zawiadomienie, że przeciw niemu wniesiono doniesienie karne.

Artykuł 44., liczba 6 i 7, opiewać będzie:

6. Władza podatkowa może w celu przygotowania wymiaru żądać wyjaśnień w celu podania szczegółów co do dat, zawartych w zeznaniu (przychodów i wydatków), oraz przedłożenia w odpisie przedstawienia kontów zysków i strat, konta bilansowego i konta kapitałowego, tudzież innych prowadzonych przez podatnika kontów, jak na przykład konta towarów, fabrykacji, wydatków, odsetek itd. Może ona wezwać także podatnika do udzielenia wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych.

Szczegółowe postanowienia o wglądzie do ksiąg zawarte są w artykule 8. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.

7. Wezwanie o udzielenie wglądu do ksiąg należy zaopatrzyć zawsze wyraźnym dodatkiem, że w razie, gdyby temu wezwaniu nie uczyniono zadość w terminie, który ma być bliżej oznaczony, zostałaby wymiar bez dalszego współdziałania podatnika uskuteczniomym z urzędu na podstawie rozporządzalnych środków pomocniczych (§ 206., ustęp 1., zdanie ostatnie). Ale także przy wszystkich innych pytaniach i wezwaniach, wystosowywanych w ciągu pisemnego lub ustnego postępowania, należy odpowiednio pouczać podatnika o skutku prawnym odmówienia odpowiedzi lub udzielenia odpowiedzi nieprawdziwej (artykuł 53., liczba 4).

W artykule 48., liczba 10, ustęp 4., należy cytować „artykuł 7., l. 3“ zastąpić cytatem „artykuł 7., IV“.

W artykule 49., liczba 4, ustęp ostatni, należy cytować „(§ 239.)“ zastąpić cytatem „(§ 239. u. o p. o., względnie artykuł III., § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124)“.

Artykuł 49., liczba 13, ustęp 1., opiewać będzie:

13. tudzież wglądać lub kazać wglądać do ksiąg przedsiębiorstwa (artykuł 44., liczba 6 i 7).

Artykuł 49., liczba 13, ustęp 3., odpada.

Artykuł 50., liczba 3, odpada.

W artykule 50., liczba 7, ustęp 2., należy cytować „(art. 7., l. 4 przep. wyk. V)“ zastąpić cytatem „(art. 7., V, przep. wyk. V)“.

W artykule 51., liczba 4, ustęp 1., należy cytować „artykułów 50., l. 3, lub 53., l. 2“ zastąpić cytatem „artykułu 53., l. 2“.

W artykule 53., liczba 4, należy w pierwszym zdaniu po słowach „przed komisją“ wstawić słowa „albo wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg“, zaś przed zdaniem ostatniem wstawić zdanie „O potrzebie zagrożenia tym skutkiem prawnym w wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg porównaj artykuł 44., l. 7“.

W artykule 61., liczba 7, ustęp 3., odpada zdanie ostatnie.

W artykule 63., liczba 2, zdanie pierwsze należy po słowach „co komisji szacunkowej“ wstawić: „i jej przewodniczącemu“.

Artykuł 63., liczba 3, odpada.

Artykuł 71., liczba 1, ustęp 2., opiewać będzie:

Zaniedbanie uzasadnia według § 243., l. 5, u. o p. o. zatajenie podatku albo według artykułu III., § 1., ustęp 1. i 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, narażenie podatku z niedbalstwa albo wreszcie wykroczenie przeciw porządkowi, podlegające karze według artykułu III., § 1., ustęp 3., powołanego rozporządzenia cesarskiego.

W formularzach C i D (do artykułu 39.) należy w ostatnim ustępie pouczenia po słowach „Dz. u. p. Nr. 220“ wstawić słowa „względnie artykułu III. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124“.

Rozdział VI.

W artykule 3., liczba 7, należy cytować „artykuł 15., l. 2“ zastąpić cytatem „artykuł 15., II, l. 2“.

Artykuł 8. opiewać będzie:

Wgląd do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych. (Wgląd do ksiąg.)

(§§ 272. do 279.)

Wgląd do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych może zaoferować podatnik albo mogą go zarządzić organa wymiaru podatku tak w postępowaniu wymiarowym jak i w postępowaniu wskutek wniesienia środków prawnych jak również w postępowaniu karnem.

I. Zaoferowanie wglądu do ksiąg.

(§ 272., ust. 2.)

1. Jeżeli sam podatnik zaoferuje wgląd do ksiąg, wówczas ma on dokładnie oznaczyć okoliczności faktyczne, które mają być udowodnione przez wglądnięcie do ksiąg, gdyż w przeciwnym razie wniosek jego nie będzie uwzględniony. Również nie należy przedsięwziąć wglądu do ksiąg wówczas, gdy udowodnić się mające okoliczności faktyczne nie mają w ogóle znaczenia dla wymiaru podatku, względnie dla postępowania karnego, albo gdy władza podatkowa, względnie komisja uważa szczegóły, przytoczone przez podatnika (obwinionego), za wiarogodne także bez wglądania do ksiąg.

2. Jeżeli podatnik nie pozwala na wgląd do ksiąg, o który sam prosił i na który się zgodził, uważać należy zaofiarowany przez niego dowód za cofnięty. W razie opóźniania się z dozwoleń wglądu, może władza podatkowa lub komisya wyznaczyć pewien oznaczony termin do skutecznienia wglądu do ksiąg z tem nadmienieniem, że po bezskutecznym upływie tego terminu zaofiarowany dowód będzie się uważało za cofnięty.

3. Wgląd do ksiąg należy ograniczyć do miary, wskazanej kwestyą, która ma być udowodniona, chyba że równocześnie z zaofiarowanym wglądem do ksiąg ma być przeprowadzony zarządzone wgląd do ksiąg, w którym to przypadku należy postąpić według zarządzeń rozdziału II. tego artykułu.

II. Zarządzenie wglądu do ksiąg.

(§ 272., ust. 1., § 277., ust. 3., § 279.)

1. Wgląd do ksiąg może być zarządzone co do skontyngentowanego powszechnego podatku zarobkowego przez przewodniczącego komisji dla podatku zarobkowego i krajowej komisji dla podatku zarobkowego ludzicz przez same te komisje (§§ 43., 46. i 61., ust. 2.), co do nieskontyngentowanego powszechnego podatku zarobkowego przez władzę podatkową, a w postępowaniu odwoławczem przez przewodniczącego krajowej komisji dla podatku zarobkowego, względnie przez samą tą komisję (§ 66.), co do szczególnego podatku zarobkowego i podatku rentowego, wymierzanego na podstawie zeznań (podatek rentowy fasyjny) przez władzę podatkową, względnie krajową władzę skarbową (§§ 111., 114., 141. i 143.), wkońcu co do podatku dochodowego i podatku od wyższych poborów przez władzę podatkową, przez komisję szacunkową i komisję odwoławczą oraz przez przewodniczących tych komisji (§§ 206., 210. i 222.).

W postępowaniu karnem może wgląd do ksiąg zarządzić władza podatkowa lub krajowa władza skarbową (§ 258., ust. 5., i § 260.) co do wszystkich podatków, uregulowanych w ustawie o podatkach osobistych, względnie w noweli do tej ustawy, a więc także co do pobieranego drogą potrącenia podatku rentowego (potrącany podatek rentowy) i co do opłaty od tantiem.

2. Obowiązek do udzielenia wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych rozciąga się nietylko na księgi przedsiębiorstwa i księgi gospodarcze w ścisłym znaczeniu, lecz obejmuje także wszelkie zapiski, jakie podatnik prowadzi o prowadzeniu swego gospodarstwa (o ruchu gospodarczym i o zarządzie majątkiem) i które mogą dać pewne wyjaśnienia o ważniejszych okolicznościach dla wymiaru podatku, bez względu na to, czy zapiski te przedstawiają się jako pełna

buchalterya, czy też nie. Obowiązek ten obejmuje także zobowiązanie do okazania kontraktów, zapisów dłużnych, pokwitowań na odsetki, wyciągów kontowych, faktur i wszelkich innych dokumentów i załączników rachunkowych; okazania tych dokumentów można żądać także wówczas, gdy nie prowadzi się ksiąg.

3. Zakres, w jakim wgląd do ksiąg ma być przeprowadzony, zależy od celu przedsięwzięcia wglądu i zastrzeżony jest uznaniu przeprowadzającego wgląd organu władzy podatkowej albo komisji. Należy jednak zwracać przytem baczną uwagę na to, aby nie przekroczyć miary, wskazanej celem przedsięwzięcia wglądu do ksiąg i aby nie żądać w szczególności żadnych wyjaśnień i wykazów, któreby tę miarę przekraczały. (Por. także III, C.)

4. Wgląd do ksiąg należy zarządzić tylko wówczas, jeżeli istnieją uzasadnione wątpliwości co do rzetelności dat podanych przez podatnika a inne rozporządzalne środki dowodowe nie wystarczają do stwierdzenia prawdy.

5. W postępowaniu wymiarowem i w postępowaniu wskutek środków prawnych, wniesionych z powodu wymiaru, należy skierowane do podatnika wezwanie zaopatrzyć zawsze wyraźnym dodatkiem, że w razie, gdyby wezwaniu nie uczyniono zadość w odpowiednim terminie, który ma być bliżej oznaczony, zostałyby wymiar bez dalszego współdziałania podatnika uskuteczniom z urzędu na podstawie rozporządzalnych środków dowodowych. (§ 43., ust. 6., § 112., ust. 4., § 141., ust. 3., § 206., ust. 1., § 210., § 213.)

Niezależnie od tego można wgląd do ksiąg wymusić karami porządkowemi do 10.000 K w razie, jeżeli podatnik nie usłucha wezwania do udzielenia wglądu do ksiąg albo wglądu tego odmówi.

Takie same kary porządkowe można nałożyć za odmówienie informacji, pozostających w związku z wglądem do ksiąg, n. p. czy i jakie prowadzi się księgi albo w jakich księgach można znaleźć pewne oznaczone wyjaśnienia. Karą porządkową można zagrozić przy każdym powtórzeniu wezwania i w razie nieuczynienia mu zadość karę tę także istotnie nałożyć. Co do postępowania mają zastosowanie § 250. (art. 5. przepisu wykonawczego V).

6. W postępowaniu karnem jest nieuczynienie zadość wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg, względnie do dalszych informacji połączone z następstwami zaoeczności, przewidzianemi w § 259., wezwanie musi być jednak wprzódk powtórzone z tym dodatkiem, że w razie powtórnego nieposłuszeństwa zostałyby wydane orzeczenie karne na podstawie materiału, którym władza rozpo-

Natomiast nie jest dopuszczalne nakładanie kar porządkowych celem wymuszenia wglądu do ksiąg w postępowaniu karnem.

Na osobne pisemne polecenie władzy polikowej, która przeprowadza dochodzenie, mogą jednak w postępowaniu karnem osoby, którym wgląd do ksiąg poruczono (III, A, l. 1), także wbrew woli podatnika wchodzić do ubikacji, w których znajdują się księgi i do tych ksiąg wglądać. Z tego upoważnienia należy jednakże czynić użytek tylko wyjątkowo w ważnych przypadkach karnych wówczas, jeżeli jedynie po wglądzie do ksiąg można się spodziewać zupełnie pewnego wyjaśnienia stanu faktycznego lub podstawy wymiaru kary. W tym przypadku nie jest potrzebne powtarzanie wezwania, wspomniane w ustępie pierwszym.

7. Władza lub komisya, która zarządziła przedłożenie ksiąg, zapisków i dokumentów, może zarządzić także uzupełnienie lub powtórzenie wglądu do ksiąg, jeżeli zawarte w protokole stwierdzenia nie wystarczają do wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości.

Co do ponownie zarządzanego wglądu do ksiąg mają również zastosowanie postanowienia powyżej przytoczone (l. 1 do 6).

III. Postanowienia wspólne.

A. Organa, powołane do przeprowadzenia wglądu do ksiąg. Przybieranie znawców, tłumaczy i mężów zaufania (§ 273.).

1. Wgląd do ksiąg ma przeprowadzić przewodniczący właściwej komisji albo urzędnik państwowy, zaopatrzony w pisemne polecenie przewodniczącego lub władzy podatkowej albo wreszcie, jeżeli władza podatkowa i podatnik zgodzą się na osobę członka komisji, nie będącego urzędnikiem państwowym, tenże członek komisji.

Właściwa władza lub komisya pierwszej instancji może, o ile zachodzi tego potrzeba ze względu na rozmiar lub szczególny sposób dokonać się mającego wglądu do ksiąg, przybrać według swego uznania znawcę prowadzenia ksiąg, zaprzysiężonego tłumacza oraz urzędowe siły pomocnicze.

2. Osoby te mają zachowywać w ścisłej tajemnicy stosunki podatników, o których się do wiedziały przy sposobności wglądnięcia do ksiąg i muszą, jeżeli nie są już zaprzysiężone jako urzędnicy państwowi, przez podanie ręki w miejsce przysięgi ślubować dopełnienie tego obowiązku. Należy wyraźnie zwrócić im uwagę na postanowienia karne § 246. (Por. niżej F.)

3. Przy wyborze znawcy, biegłego w prowadzeniu ksiąg, należy brać na wgląd jego obeznanie się z stosunkami odnośnego rodzaju dochodu.

4. Przeciw przybraniu takich osób, które z przedsiębiorstwem podatnika konkurują, jakoteż przeciw przybraniu funkcyjaryusza tychże osób, może podatnik wnieść zarzuty. Takie zarzuty rozstrzyga ostatecznie władza lub komisya po uwzględnieniu wszystkich okoliczności danego przypadku.

5. Także podatnikowi przysługuje prawo przybrać sobie męża zaufania i znawcę biegłego w prowadzeniu ksiąg, wybranego z listy, prowadzonej w sądach. W przypadku tym ma on jednak zawsze sam ponosić koszt. (Por. niżej G., l. 1).

B. Miejsce i czas przeprowadzenia dowodu (§§ 274., 275. i 281.).

1. Wgląd do ksiąg należy uskuteczniać z reguły w lokalach urzędowych właściwej władzy lub komisji pierwszej instancji.

Wgląd do ksiąg ma się odbyć w razie obszer-nych dochodzeń lub wśród innych uwzględnienia godnych okoliczności, jeżeli tego zażąda podatnik, w jego lokalnościach przemysłowych, względnie w jego mieszkaniu (por. także II, l. 6, ust. 3.).

2. Jeżeli mieszkanie lub lokalności przemysłowe podatnika nie znajdują się w okręgu właściwej władzy, względnie komisji, należy zarządzić przeprowadzenie wglądu do ksiąg przez władzę podatkową, względnie komisję, w której okręgu znajduje się to mieszkanie lub te lokalności przemysłowe.

3. Na wniosek władz lub podatników można z ważnych powodów delegować do przeprowadzenia wglądu do ksiąg także inną komisję względnie władzę podatkową a nie tę, która jest właściwa według przepisów ogólnych. Do delegowania w obrębie okręgu krajowej władzy skarbowej, upoważniona jest ta ostatnia władza; przeciw jej orzeczeniu wolno podatnikowi wnieść rekurs do Ministerstwa skarbu. O delegowaniu komisji, względnie władzy podatkowej w okręgu innej krajowej władzy skarbowej rozstrzyga Ministerstwo skarbu.

4. Przy dokonywaniu wglądu do ksiąg należy unikać tamowania prawidłowego ruchu przemysłowego i gospodarczego. W ogóle należy wgląd do ksiąg przeprowadzić z możliwym pośpiechem, w miarę możliwości także bez przerywania go. Jeżeli chodzi o zapiski i dokumenta, których podatnik potrzebuje do wykonywania swego zawodu lub przemysłu, to musi się dać podatnikowi możliwość

odpowiedniego korzystania z tych zapisków i dokumentów podczas godzin wykonywania interesu.

5. W wezwaniu do udzielenia wglądu do ksiąg należy podać do wiadomości podatnika chwilę przeprowadzenia dowodu oraz imiona i nazwiska znawców, tłumaczy lub mężów zaufania, którzy będą przybrani przez organ, powołani do przeprowadzenia wglądu do ksiąg (A, l. 1, ust. 2.). Równocześnie należy oznaczyć stosowny termin, w ciągu którego podatnik ma wykonać prawo wyboru miejsca przeprowadzenia dowodu (l. 1, ust. 2.), jakoteż przewidziane w § 273., ust. 3. (A, l. 4), prawo wniesienia zarzutów przeciw osobom znawców.

C. Przeprowadzenie wglądu do ksiąg (§ 276., ust. 1. i 2.).

1. Wgląd do ksiąg może obejmować wszystkie księgi przedsiębiorstwa i księgi gospodarcze podatnika. Jeżeli ksiąg się nie prowadzi albo jeżeli zachodzi potrzeba tego w celu uzupełnienia i poparcia treści ksiąg, można zażądać także okazania kontraktów, zapisów dłużnych, kwitów na odsetki, wyciągów kontowych, faktur lub innych znajdujących się w posiadaniu podatnika dokumentów rachunkowych, załączników i korespondencji handlowych.

Do zapisków, zawierających tylko nazwiska odbiorców lub handlowe kalkulacje albo postępowanie przy fabrykacji, lub też mające za przedmiot prowadzenie gospodarstwa domowego, należy wglądać tylko wówczas, jeżeli to jest koniecznie potrzebne do osiągnięcia celu wglądu do ksiąg. Od tych ksiąg należy odróżniać księgi lub części składowe ksiąg oraz dokumenty rachunkowe i załączniki, które oprócz wspomnianych właśnie zapisków mieszczą w sobie także inne wpisy, mające znaczenie dla opodatkowania, albo są częścią danego systemu prowadzenia ksiąg, na przykład konta salda (konta osobowe) wraz z przynależnymi rejestrami, faktury lub książki z kopiami faktur, które między innymi zawierają także kalkulacje, konta gospodarstwa domowego lub konta prywatne jako istotne uzupełnienia konta kapitału itp.

2. Wgląd do ksiąg ma się ograniczać nie tylko do chronologicznych i systematycznych zapisków ksiąg, lecz przeciwnie należy, o ile to jest potrzebne do uzupełnienia lub poparcia treści ksiąg, objąć nim także dokumenty rachunkowe i inne załączniki (l. 1, ustęp 1.). Także należy uwzględnić tę okoliczność, że w praktyce okażą

się dość często rozmaite możliwe sposoby książkowania jednego i tego samego interesu i że zapiski pod wielu względami pozostają w związku wzajemnym tak, że byłoby to niejednokrotnie błędem, gdyby się zadowalniano wglądnięciem do jednego zapisku. Zresztą nie należy pomijać także tego, iż nie zawsze będzie można na podstawie tak ograniczonego wglądu do ksiąg nabrać przekonania o porządnem prowadzeniu ksiąg przedsiębiorstwa.

3. Przy dokonywaniu wglądu do ksiąg należy zawsze mieć na oku prawno-podatkowe zasady. Jeżeli chodzi o zbadanie podlegającego podatkowi dochodu, należy szczególną uwagę zwrócić na ewentualne zmiany w stanie kont kapitału (wkładki do przedsiębiorstwa); również należy oprócz ustalenia innych szczegółów, potrzebnych według natury szczególnego przypadku, zbadać także, czy nie obciążono przychodu takimi wydatkami, które w myśl zasad prawno-podatkowych nie mogą zmniejszać przychodu.

4. Co do wyniku wglądnięcia do ksiąg należy spisać protokół, w którym należy uwidocznić wszystkie szczegóły, ustalone przez wgląd do ksiąg a istotne dla wymiaru. Protokół ma w szczególności zawierać:

- a) Cel wglądu do ksiąg, to znaczy temat dowodowy.
- b) Oznaczenie ksiąg i zapisków, przedłożonych do wglądu; szczegóły, dotyczące ich jakości zewnętrznej, sposobu prowadzenia ksiąg (czy według systemu pojedynczego czy podwójnego itd.).
- c) Wpisy, odnoszące się do faktów, które mają być przez wgląd do ksiąg ustalone, oraz odpowiednie objaśnienia. Jeżeli wgląd do ksiąg przeprowadza się w celu wykazania czystego przychodu lub dochodu, należy ile możliwości dołączyć do protokołu odpisy ostatniego i przedostatniego bilansu, ewentualnie zaś także ostatniego konta zysków i strat.
- d) Udzielone przez podatnika lub jego zastępcę wyjaśnienia i szczegóły, dokonane na jego wniosek ustalenia, uwagi przybranych w danym przypadku znawców lub wymienionego męża zaufania, pod warunkiem, że zeznania te mają znaczenie dla wyniku wglądu do ksiąg lub, że wyraźnie żądano ich spisania.
- e) Wszystkie okoliczności, mające znaczenie dla wiarogodności ksiąg i zapisków.

- f) Ewentualne odmówienie przedłożenia pewnych oznaczonych ksiąg, zapisków lub dokumentów albo twierdzenie podatnika, że nie prowadzi żądanych od niego zapisków, względnie ich nie posiada, wraz z temi okolicznościami, które podatnik przytoczy na uzasadnienie tego twierdzenia. Ma to w szczególności na celu — o ile chodzi o żądanie załączników i innych dokumentów celem uzupełnienia lub poparcia treści ksiąg — zwrócenie uwagi podatnika zaraz podczas przeprowadzenia dowodu na te punkty, co do których organ, dokonujący wglądu do ksiąg, znajduje braki ze względu na ocenę dowodów, aby następcy przez to podatnikowi sposobność do uzupełnienia jego dowodu.
- g) Ewentualne oświadczenie podatnika, że ze względu na ciężący na nim wobec osób trzecich obowiązek zachowania tajemnicy może poszczególne pozycje w swoich księgach i zapiskach przedłożyć do wglądu organowi, dokonującemu wglądu do zapisków i ich badania, jedynie z wyłączeniem nazwisk odnośnych osób, tudzież wydane w tym względzie zarządzenie odnośnego organu (E, l. 2).
- h) Postawione w danym przypadku przez podatnika żądanie, aby mu wyznaczono termin najwyżej 14 dniowy) do złożenia obszernego oświadczenia co do uzyskanego przez wyniki wglądu do ksiąg materiału wraz z ewentualnym orzeczeniem znawców.

D. Zawiadomienie komisji o wyniku (§ 276., ust. 2.).

Zawiadamiając komisję o wyniku skutecznego wglądu do ksiąg, nie należy wymieniać nazwisk klientów, źródeł nabycia i odbiorców. Jeżeli jednak organ, przeprowadzający wgląd do ksiąg, zakwestyonował pewne wpisy lub dokumenty w takim kierunku, iż dla rozstrzygnięcia mocy dowodowej wpisu stała się potrzebną znajomość nazwisk, natenczas należy także te nazwiska umieścić w tem zawiadomieniu. Na żądanie podatnika należy jednak w tym wypadku, jakoteż w razie, jeżeli chodzi w ogóle o pewne oznaczone fakty, których udzielenie do wiadomości pełnej komisji zagroziłoby zdolność konkurencyjną podatnika albo spowodowałoby dla niego w ogóle oczywistą szkodę, uwiadomić o wyniku skutecznego wglądu do ksiąg najpierw wydział, utworzyć się mający na podstawie analogicznego zastosowania postanowień

§ 211. (artykuł 50., l. 4, ustęp 2. i 3. przepisu wykonawczego IV.), który ma następnie swoją opinię o mocy dowodowej tego zakwestyonowanego wpisu przedłożyć pełnej komisji bez wymieniań nazwisk.

E. Ocena dowodów (§ 277., ust. 1. i 2.).

1. Władza lub komisja ma wynik wglądu do ksiąg ocenić według swego swobodnego przekonania, nabrałego na podstawie sumiennego zbadania wszystkich okoliczności, i następnie orzec, czy i o ile należy przyjąć za udowodnione fakta, dla udowodnienia których został wgląd do ksiąg przedsięwzięty.

W tym celu ma ona na podstawie przedłożonego jej protokołu wyrobić sobie sąd o należytem prowadzeniu i wiarygodności ksiąg i nabrać przytem w szczególności przekonania o tem, czy z formy i treści ksiąg można wywnioskować, że wpisy, dla których księgi te są przeznaczone, dokonywane są w bieżącym porządku, w zupełności i prawdziwie, tudzież czy wystarczają dla oceny owych faktów, dla których stwierdzenia wgląd do ksiąg został przedsięwzięty. Czy, względnie o ile istnienie jakiejś przerwy, prowadzenie poszczególnych ksiąg na luźnych kartkach, sprostowania poszczególnych załączników lub brak tychże zdolne są zachwiać przekonaniem o prawidłowem prowadzeniu ksiąg, należy ocenić według stosunków w poszczególnym przypadku.

Jeżeli następnie władza podatkowa lub komisja nabrała przekonania o należytem prowadzeniu ksiąg, natenczas co do objętego prowadzonymi księgami ruchu przedsiębiorstwa będzie ona mogła w swych wnioskach, które mają być wzięte za podstawę wymiaru pominąć wpisy do ksiąg tylko z bardzo ważnych powodów, jak na przykład wówczas, gdy wyniki wglądu do ksiąg pozostają w sprzeczności z faktami, w inny sposób udowodnionymi albo też gdy wykaże się nieprawdziwość innych ważniejszych zaksiązkowań lub załączników ksiązkowych albo okażą się fakta, które w ogóle podają w wątpliwość, czy księgi nadają się do tego, aby wyjaśnić w dostateczny sposób okoliczności, wymagające stwierdzenia.

Ale także wówczas, gdy podatnik przedłoży księgi, niezupełnie prawidłowo prowadzone, albo gdy wcale nie prowadzi pełnej buchalterji, lecz prowadzi tylko poszczególne księgi lub zapiski, nie należy tylko z tego powodu uznać dowodu z ksiąg za nieudany. Ma to zastosowanie do kupeców, którzy nie są kupecami o pełni praw, w szczególności także wówczas, gdy nie są prowadzone inwentarze i bilanse. We wszystkich takich przypadkach nieprowadzenia pełnej buchalterji będzie władza lub

komisya musiała raczej na podstawie swobodnego ocenienia dowodów i po sumiennem zbadaniu wszystkich okoliczności osądzić, czy i o ile tym wpisom przyznać należy wiarygodność i moc do wodową.

2. Jeżeli podatnik oświadczy, że poszczególne pozycje w swoich księgach i zapiskach z uwagi na ciężący na nim względem osób trzecich zawodowy obowiązek zachowania tajemnicy, jak n. p. u lekarzy, apłekarzy, adwokatów i notaryuszów, może tylko z wyłączeniem nazwisk odnośnych osób okazać organowi, przeprowadzającemu wgląd do zapisków i ich badanie, to nie należy tego traktować na równi z odmówieniem zezwolenia na wgląd, lecz należy raczej po ocenieniu wszystkich okoliczności orzec, czy także z tem ograniczeniem można księgom przyznać wiarygodność. Zresztą w przypadkach takich będzie podatnik czasami gotów pozwolić na nieograniczony wgląd do ksiąg i zapisków mężowi zaufania, który potem jako świadek, zachowując oczywiście w tajemnicy nazwiska, będzie musiał zeznać, czy szczegóły podane w tym względzie przez podatnika zgadzają się z zapiskami.

3. Przy badaniu ksiąg i zapisków oraz przy ocenie wyniku tego badania należy bezwarunkowo zaniechać uwag krytycznych co do istotnego ruchu przedsiębiorstwa i toku gospodarstwa.

4. Wynik ocenienia dowodu z ksiąg należy z podaniem powodów oznajmić podatnikowi równocześnie z orzeczeniem, wydanem w samej sprawie.

Jeżeli podatnik okazał księgi handlowe, prowadzone należycie według przepisów ustawy handlowej a władza podatkowa lub komisya uważała według swego przekonania mimoto za konieczne wzięcia za podstawę swego orzeczenia szczegóły, niezgodne z książkowymi zapiskami, należy w uzasadnieniu przytoczyć w szczególności te okoliczności i względy, które były dla niej przytem rozstrzygające.

F. Obowiązek zachowania tajemnicy (§ 276., ust. 3.).

Wszystkie osoby, biorące udział w przeprowadzeniu wglądu do ksiąg, są obowiązane według § 246. do zachowania tajemnicy.

Winne one w szczególności zachować także w ścisłej tajemnicy imiona i nazwiska klientów, źródła nabywania i odbiorców, tudzież wszystkie tajemnice przemysłowe podatnika. (Por. zresztą wyżej A, l. 2.).

G. Koszta wglądu do ksiąg (§ 278.).

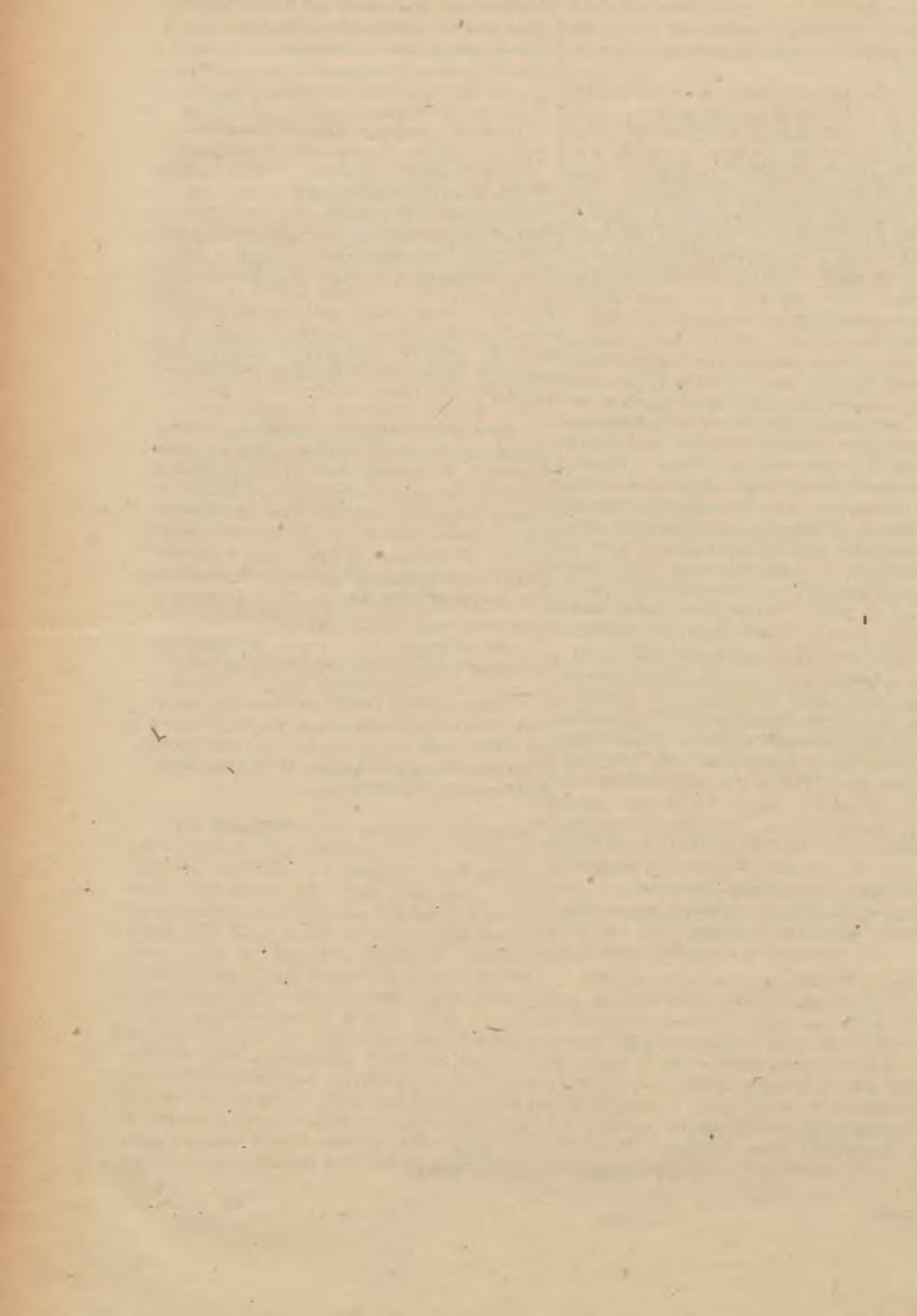
1. Jeżeli z przeprowadzonego wglądu do ksiąg okazała się nieprawdziwość zeznanych przez podatnika istotnych szczegółów, można nałożyć na niego zwrot powstałych przez przeprowadzenie wglądu do ksiąg szczególnych kosztów. Koszta męża zaufania lub znawcy prowadzenia ksiąg, których przybrano do wglądu do ksiąg na wniosek podatnika, winien jednak zawsze ponosić podatnik, niezależnie od wyniku wglądu do ksiąg. (Por. wyżej A, l. 5.). W postępowaniu karnem będzie orzeczenie karne zawierało decyzję o zwrocie kosztów.

2. Przeciw orzeczeniu władzy podatkowej, nakładającemu zwrot kosztów, przysługuje podatnikowi rekurs do krajowej władzy skarbowej, przeciw tego rodzaju orzeczeniu komisji odwołanie do komisji apelacyjnej, względnie do krajowej komisji podatku zarobkowego. Jeżeli takie orzeczenie wydała komisya apelacyjna, względnie krajowa komisya podatku zarobkowego, przysługuje podatnikowi rekurs do Ministerstwa skarbu.

W artykule 11., liczbą 3., należy po pierwszym ustępie dodać ustęp następujący:

Przy wymiarze dodatkowym a to także wtedy, kiedy chodzi o stwierdzenie, że pierwotny wymiar był mylny, może być podatnik w taki sam sposób zniewolony do współdziałania jak w zwyczajnem postępowaniu wymiarowem.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 5. października 1917.

Treść: (№ 397. i 398.) 397. Obwieszczenie, w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniach Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 26. kwietnia 1917, w sprawie unormowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny, i z dnia 16. sierpnia 1917, dotyczącego obrotu ryłami, żyjącymi w słodkich wodach. — 398. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia okręgów karno-podatkowych i wyznaczenia władz podatkowych, powołanych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych.

397.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 24. września 1917,

w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniach Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 26. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 185, w sprawie unormowania obrotu niektórymi gatunkami dziczyzny, i z dnia 16. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 343, dotyczącego obrotu rybami, żyjącymi w słodkich wodach.

W § 9., ustęp pierwszy, wiersz przedostatni ogłoszonego w części LXXV. Dziennika ustaw państwa pod Nr. 185 rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 26. kwietnia 1917 i w § 13., wiersz ostatni rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 16. sierpnia 1917, ogłoszonego w CXLVII. części Dziennika ustaw

państwa pod Nr. 343. ma być zamiast „sześciu tygodni“ względnie „6 tygodni“ właściwie „sześciu miesięcy“.

Höfer wtr.

Toggenburg wtr.

398.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 28. września 1917,

w sprawie utworzenia okręgów karno-podatkowych i wyznaczenia władz podatkowych, powołanych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych.

Na zasadzie § 256., ustęp 2., ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, następnie § 19. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, o podatku od

zysków wojennych, tudzież artykułu III., §§ 5., 6. i 7. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, dotyczącego zmiany niektórych postanowień o podatkach bezpośrednich, tworzy się uwidocznione w załączniku okręgi karno-podatkowe. W załączniku tym wymienione są także władze podatkowe, wyznaczone do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych. Rzeczowa właściwość tych władz podatkowych (przedziałka 4. załącznika) rozciąga się także na czyny karygodne, wymienione w §§ 239., 240., 243. i 247. ustawy o podat-

kach osobistych i w artykule III., §§ 1., 2. i 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, w związku z artykułem III., § 7. tego rozporządzenia cesarskiego i § 19., tudzież na czyny karygodne, wymienione w § 26. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, jakoteż na wszystkie sprawy karne w zakresie podatków budynkowych.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w 14 dni po ogłoszeniu.

Wimmer wtr.

Załącznik do rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. września 1917.

Liczba licząca	Kraj koronny	Nazwa okręgu karno-podatkowego	Władza podatkowa. Wyznaczona dla okręgu karno-podatkowego do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych	Obwód okręgu karno-podatkowego ¹⁾	Uwaga
1	2	3	4	5	6
1	Austria Dolna	a) Wiedeń	Administracja podatkowa dla IV., V. i X. dzielnic w Wiedniu	Obszar wszystkich administracji podatkowych Wiednia oraz obszar starostw: Baden, Bruck n. Litawą, okolica Floridsdorfu, Gänserndorf, okolica Hietzingu, Korneuburg, Mistelbach, Mödling, Neunkirchen, Oberhollabrunn, Tulln i Wiener-Neustadt.	-
		b) Krems	Starostwo w Krems	Obszar starostw: Amstetten, Gmünd, Horn, Krems, Lilienfeld, Melk, Pöggstall, Sankt Pölten, Scheibbs, Waidhofen n. Thaya i Zwettl.	
2	Austria Górna	Linc	Administracja podatkowa w Lincu	Obszar administracji podatkowej w Lincu i obszar wszystkich starostw.	
3	Solnogród	Solnogród	Administracja podatkowa w Solnogradzie	Obszar administracji podatkowej w Solnogradzie i obszar wszystkich starostw.	
4	Styrya	a) Grac	Administracja podatkowa w Gracu	Obszar administracji podatkowej w Gracu i obszar starostw: Deutschlandsberg, Feldbach, Grac (powiat), Hartberg, Libnica, Voisberg i Weiz.	
		b) Leoben	Starostwo w Leoben	Obszar starostw: Bruck n. Murem, Gröbming, Judenburg, Liezen, Leoben, Murau i Mürzzuschlag.	
		c) Marburg	Starostwo w Marburgu	Obszar starostw: Cilli, Gonobitz, Luttenberg, Marburg, Pettau, Radkersburg, Rann i Windischgrac.	
5	Karyntya	Celowiec	Administracja podatkowa w Celowcu	Obszar administracji podatkowej w Celowcu i obszar wszystkich starostw.	
6	Kraina	Lublana	Administracja podatkowa w Lublanie	Obszar administracji podatkowej w Lublanie i obszar wszystkich starostw.	
7	Tryest, Gorycja i Gradyjska oraz Istrya	Tryest	Administracja podatkowa Tryest I	Obszar administracji podatkowych Tryest I i Tryest II oraz obszar wszystkich starostw.	

¹⁾ Z okręgów rozkładu powszechnego podatku zarobkowego, które są większe od okręgu władzy podatkowej, wymienionej w odnośnej poziomej kolumnie przedziałki 5., należą do dotyczącego wspólnego okręgu karno-podatkowego tylko te części okręgu rozkładu, które leżą w obrębie okręgu władzy podatkowej.

Liczba bieżąca	Kraj koronny	Nazwa okręgu karno-podatkowego	Władza podatkowa, wyznaczona dla okręgu karno-podatkowego do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych	Obród okręgu karno-podatkowego 1)	Uwaga
1	2	3	4	5	6
8	Tyrol i Przedarulanja	a) Insbruk b) Trydent	Administracja podatkowa w Insbruku Starostwo w Trydencie	Obszar administracji podatkowej w Insbruku oraz obszar starostw: Ampezzo, Bozen, Brixen, Bruneck, Imst, Insbruk (powiat), Kitzbühel, Kufstein, Landeck, Lienz, Meran, Reutté, Schlanders, Schwaz, Bludenz, Bregenz i Feldkirch. Obszar starostw: Borgo, Cavalese, Cles, Mezolombardo, Primiero, Riva, Rovereto, Tione i Trydent.	
9	Czechy	a) Praga b) Budziejowice c) Chrudim d) Cheb e) Jiczyn	Administracja podatkowa Praga II Starostwo w Budziejowicach Starostwo w Chrudimiu Starostwo w Chebie Starostwo w Jiczynie	Obszar administracji podatkowych Praga I, Praga II i Praga III i obszar starostw: Czeski Brod, Brandys nad Łabą, Horzowice, Karlin, Kladno, Kralupy, Mielnik, Przybram, Rakownik, Slane, Smichów, Królewskie Winohrady, Žyžków. Obszar starostw: Beneszów, Błatna, Budziejowice, Kamenice, Kaplice, Krumłów, Moldauthein, Milewsko, Jędrzychów, Hradec, Pielgrzymów, Pisek, Prachaticze, Suszyce, Selczany, Strakonice, Tabor i Trzeboń. Obszar starostw: Czaslaw, Chotieborz, Chrudim, Niemiecki Brod, Wysokie Myto, Humpolec, Kolin, Kutna Hora, Landskroun, Ledecz, Litomyśl, Pardubice, Podiebrady i Policzka. Obszar starostw: Asz, Cheb, Łokiet, Falknów, Kraslice, Jachymów, Karlsbad, Ludice, Marienbad, Neudek, Plana, Tachów i Tepla. Obszar starostw: Broumów, Hohenelbe, Jiczyn, Młody Bolesław, Königgrätz, Königinhof, Münchengrätz, Nachod, Nowy Bydzów, Nowa Paka, Nowe Miasto nad Metują, Rychnów, Semily, Žamberk, Jilemnice, Trutnów i Turnów.	

1) Z okręgów rozkładu powszechnego podatku zarobkowego, które są większe od okręgu władzy podatkowej, wymienionej w odnośnej poziomej kolumnie przedziałki 5., należą do dotyczącego wspólnego okręgu karno-podatkowego tylko te części okręgu rozkładu, które leżą w obrębie okręgu władzy podatkowej

Liczba bieżąca	Kraj koronny	Nazwa okręgu karno-podatkowego	Władza podatkowa, wyznaczona dla okręgu karno-podatkowego do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych	Obwód okręgu karno-podatkowego ¹⁾	Uwaga
1	2	3	4	5	6
9	Czechy	f) Litomierzyce g) Pilzno h) Liberzec	Starostwo w Litomierzycach Starostwo w Pilźnie Starostwo w Libercu	Obszar starostw: Uście, Most, Duchców, Kadań, Chomutów, Louny, Litomietzyce, Podborzany, Przesiecznice, Roudnice, Žatec, Cieplice-Szanów i Dzieczyn. Obszar starostw: Horšzów Tyn, Klatowy, Kralowice, Mies, Pilzno, Przeslice, Rokycany i Domažlice. Obszar starostw: Czeska Lipa, Duba, Jablonne, Frydland, Jabloniec, Liberec, Rumburk. Szluknów i Warnsdorf.	
10	Morawy	a) Berno b) Ołomuniec	Administracja podatkowa w Bernie Starostwo w Ołomuńcu	Obszar administracji podatkowej w Bernie oraz obszar starostw: Hustopeč, Boskowitz, Berno (powiat), Morawskie Budziejowice, Daczyce, Kyjów, Hodonin, Iglawa, Morawski Krumlów, Wielkie Międzyrzecze, Nowe Miasto na Morawach, Mikułów, Tysznów, Trebicz, Morawska Trzebowa, Wyszków i Znojmo. Obszar starostw: Bärn, Węgierski Brod, Hohenstadt, Holeszów, Węgierskie Hradyszcze, Kromieryż, Litowel, Wołoskie Międzyrzecze, Mistek, Nowy Jiczyn, Ołomuniec, Morawska Osirawa, Przerów, Prościejów, Rymarzów, Szumperk, Sternberg, Hranice i Wsetin.	
11	Śląsk	Opawa	Administracja podatkowa w Opawie	Obszar administracji podatkowej w Opawie i wszystkich starostw.	
12	Galicya	a) Lwów	Administracja podatkowa we Lwowie	Obszar administracji podatkowej we Lwowie i obszar starostw: Bóbrka, Brzeżany, Cieszanów, Gródek Jagielloński, Lwów (powiat), Podhajce, Przemyślany, Rawaruska, Rohatyn, Sokal i Żółkiew.	

¹⁾ Z okręgów rozkładu powszechnego podatku zarobkowego, które są większe od okręgu władzy podatkowej, wymienionej w odnośnej poziomej kolumnie przedziałki 5., należą do dotyczącego wspólnego okręgu karno-podatkowego tylko te części okręgu rozkładu, które leżą w obrębie okręgu władzy podatkowej.

Liczba bieżąca.	Kraj koronny	Nazwa okręgu karno-podatkowego	Władza podatkowa, wyznaczona dla okręgu karno-podatkowego do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych	Obwód okręgu karno-podatkowego ¹⁾	Uwaga
1	2	3	4	5	6
12	Galicya	b) Kraków c) Przemyśl d) Rzeszów e) Sambor f) Stanisławów g) Tarnopol h) Tarnów	Administracja podatkowa w Krakowie Starostwo w Przemyślu Starostwo w Rzeszowie Starostwo w Samborze Starostwo w Stanisławowie Starostwo w Tarnopolu Starostwo w Tarnowie	Obszar administracji podatkowej w Krakowie i obszar starostw: Biała, Bochnia, Brzesko, Chrzanów, Kraków (powiat), Myślenice, Oświęcim, Podgórze okolica. Wadowice, Wieliczka i Żywiec. Obszar starostw: Brzozów, Dobromil, Jarosław, Jaworów, Lisko, Mościska, Przemyśl i Sanok. Obszar starostw: Gorlice, Jasło, Kolbuszowa, Krosno, Łańcut, Nisko, Przeworsk, Rzeszów, Strzyżów i Tarnobrzeg. Obszar starostw: Dolina, Drohobycz, Rudki, Sambor, Skole, Stary Sambor, Stryj, Turka i Żydaczów. Obszar starostw: Bohorodczany, Buczacz, Horodenka, Kałusz, Kołomyja, Kosów, Nadwórna, Peczenizyn, Sniatyn, Stanisławów i Tlumacz. Obszar starostw: Borszczów, Brody, Czortków, Husiatyn, Kamionka Strumitowa, Radziechów, Skałat, Tarnopol, Trembowla, Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów i Złoczów. Okres starostw: Dąbrowa, Grybów, Limanowa, Mielec, Nowy Sącz, Nowy Targ, Pilzno, Ropeczyce i Tarnów.	
13	Bukowina	Czerniowce	Administracja podatkowa w Czerniowcach	Obszar administracji podatkowej w Czerniowcach i obszar wszystkich starostw.	
14	Dalmacya	Zadar	Administracja podatkowa w Zadarze	Obszar administracji podatkowej w Zadarze i obszar wszystkich starostw.	

¹⁾ Z okręgów rozkładu powszechnego podatku zarobkowego, które są większe od okręgu władzy podatkowej, wymienionej w odpowiadającej pozycji przedziałki 5., należą do dotyczącego wspólnego okręgu karno-podatkowego tylko te części okręgu rozkładu, które leżą w obrębie okręgu władzy podatkowej.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 9. października 1917.

Treść: (Lp 399–401.) 399. Rozporządzenie w sprawie oznaczenia bezpośrednio przełożonej władzy służbowej po myśli ustawy z dnia 28. lipca 1917, o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatyka służbowa dla nauczycieli). — 400. Rozporządzenie w sprawie utworzenia związku gospodarczego wytwórców maszyn rolniczych. — 401. Rozporządzenie w sprawie zajęcia przewodów cynowych i cynowych główek syfonów przy flaszkiach na wodę sodową.

399.

Rozporządzenie Ministerstw wyznań i oświaty, robót publicznych i rolnictwa z dnia 3. września 1917.

w sprawie oznaczenia bezpośrednio przełożonej władzy służbowej po myśli ustawy z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 319, o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatyka służbowa dla nauczycieli).

Wykonując § 11., ustęp 3. ustawy z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 319, o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatyka służbowa dla nauczycieli), postanawia się, co następuje:

Za bezpośrednio przełożoną władzę służbową należy uważać:

1. W zakresie Ministerstwa wyznań i oświaty:

1. rady szkolne krajowe lub polityczne władze krajowe (jako krajowe władze szkolne) dla dyrektorów (kierowników) w podlegających im

według ich zakresu działania państwowych średnich i niższych zakładach naukowych oraz dla państwowych dyrektorów i nauczycieli w podlegających im niepaństwowych, lecz wyposażonych prawem publiczności zakładach naukowych ich obszaru administracyjnego.

2. dyrektorów (kierowników) państwowych średnich i niższych zakładów naukowych dla wszystkich innych członków ciała nauczycielskiego.

3. prezydenta kuratorium akademii muzyki i sztuki plastycznej dla dyrektora (kierownika) i nauczycieli tego zakładu.

II. W zakresie Ministerstwa robót publicznych:

1. Ministerstwo robót publicznych dla dyrektorów przemysłowych centralnych zakładów naukowych we Wiedniu.

2. krajowe władze szkolne (w Austrii Dolnej i w Galicji Rada szkolna krajowa, w innych obszarach administracyjnych polityczna władza krajowa) dla dyrektorów (kierowników) w podlegających im przemysłowych państwowych zakładach naukowych tudzież dla państwowych dyrektorów (kierowników), naczelników zawodowych (sekcyjnych) i nauczycieli (profesorów), przydzielonych do służby w niepaństwowych przemysłowych zakładach naukowych.

3. dyrekcje zakładów (kierownictwa zakładów) dla członków ciała nauczycielskiego dotyczącego zakładu z wyłączeniem dyrektora (kierownika).

III. W zakresie Ministerstwa rolnictwa:

1. Ministerstwo rolnictwa dla dyrektora (kierownika) zakładu naukowego dla hodowli owoców i wina w Klosterneuburgu.

2. dyrektor (kierownik) zakładu naukowego dla hodowli owoców i uprawy wina w Klosterneuburgu dla wszystkich innych członków ciała nauczycielskiego tego zakładu.

Do nauczycieli, powołanych do służby przy władzy centralnej lub przy podlegającej jej władzy, następnie do dyrektorów (kierowników), naczelników zawodowych (sekcyjnych) i nauczycieli (profesorów), zatrudnionych w służbie naczelnej inspekcji przemysłowych zakładów naukowych albo w służbie inspekcyjnej dla przemysłowych szkołach uzupełniających, o ileby nie zachodził przypadek z punktu II., 2 lub 3, mają stosownie do § 74., ustęp 3., ustawy z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 319. analogiczne zastosowanie przepisy obowiązujące dla urzędników państwowych.

Ćwikliński wlr.

Homann wlr.

Silva-Tarouca wlr.

400.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa i Ministrem sprawiedliwości z dnia 5. października 1917,

w sprawie utworzenia związku gospodarczego wytwórców maszyn rolniczych.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, wyrabiające maszyny i narzędzia rolnicze lub ich części składowe na sposób fabryczny albo, jeżeli wyrób nie odbywa się w takim rozmiarze, to jednak wykonywany jest w sposób przemysłowy i ograniczony wyłącznie do tych artykułów, łączą się w związek gospodarczy producentów maszyn rolniczych.

Pod maszynami i narzędziami rolniczymi po myśli niniejszego rozporządzenia należy rozumieć wszystkie maszyny i narzędzia, nie wyłączając motorów (posuwających się lokomobili i kieratów), używane do prowadzenia gospodarstwa rolnego, w szczególności takie, które służą do obrabiania lub uprawy roli, do zbierania plonów, do dalszej manipulacji z zebranymi plonami, do wyrobu paszy, tudzież do spożytkowania mleka, owoców i wina.

Za części składowe, których wyrób po myśli ustępu pierwszego uzasadnia przynależność do związku, należy uważać tylko takie przedmioty, które nie mogą być w inny sposób użyte, jak tylko do składania maszyn i narzędzi rolniczych.

Związek ma swą siedzibę we Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, przy których wyrób maszyn i narzędzi rolniczych albo części składowych tychże obejmuje tylko część ruchu, są co do tej części członkami związku.

Co do przynależności do związku rozstrzyga w wątpliwych przypadkach Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

z z

Cel związku.

Do zadań związku gospodarczego należy:

- prowadzenie dokładnego przeglądu co do urządzeń fabrycznych i co do ilości zatrudnionych robotników i urzędników, przeprowadzanie wszelkich potrzebnych badań w sprawie zapasów, produkcji i zbytu;
- stawianie wniosków i współdziałanie przy wydawaniu zarządzeń, dotyczących się zaopatrzenia w materiały surowe i pomocnicze, w szczególności przy rozdziale materiałów surowych i pomocniczych, przydzielonych związkowi przez władzę albo za pośrednictwem urzędowych organizacji alboważ srowadzonych z zagranicy, a to celem możliwie ekonomicznego użycia i wykorzystania rozporządzalnych każdorazowo ilości;
- ustanawianie cen i warunków sprzedaży;
- udzielanie rad władzom centralnym przy udzielaniu zamówień;
- stawianie wniosków i współdziałanie przy uregulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących wyrobu maszyn i narzędzi rolniczych lub ich części składowych oraz obrotu tymi przedmiotami, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dla uregulowania dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy

zarządzeniach w dziedzinie polityki handlowej i pieczy socyalnej, przy uregulowaniu stosunku pracy i pośrednictwa pracy i przy wszystkich kwestyach, które się wyłonią przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzanie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister handlu poruczy je związkowi.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą, zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 11.). W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jego zastępcę wspólnie z urzędnikiem kierującym w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni wspierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianie.

Winni oni stosować się do zarządzeń wydanych przez kierownictwo związku także do tych, które dotyczą składania opłat na koszty prowadzenia spraw, tudzież udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia.

Winni oni nadto podławać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione na wniosek kierownictwa związku, przez Ministra handlu, które co do swych spostrzeżeń mają Ministrowi handlu przekładać sprawozdania.

§ 5.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku (§§ 6. i 7.),
- b) wydział związku (§§ 8. do 10.),
- c) kierownictwo związku (§§ 11. i 12.).

§ 6.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z 72 wybranych zastępców należących do związku przedsiębiorstw.

Wybór zastępców odbywa się¹⁾ w trzech grupach:

- a) wytwórcy maszyn do obrabiania lub uprawy roli oraz części takich maszyn;

b) wytwórcy maszyn do zbierania plonów i do dalszej manipulacji z zebranymi plonami, nie wyłączając motorów rolniczych, i części takich maszyn;

c) wytwórcy maszyn i narzędzi gospodarskich do wyrobu paszy, do spożytkowania mleka, owoców i wina, tudzież części takich maszyn.

Ilość zastępców, przypadających na każdą grupę, oznaczy Minister handlu.

Przygotowanie i przeprowadzenie wyborów i wyborów uzupełniających należy do kierownictwa związku pod nadzorem Ministra handlu.

Potrzebne do wyborów listy członków związku będą zestawiane przez izby handlowe i przemysłowe.

Wybory odbywają się w drodze pisemnej.

§ 7.

Uprawnienia zgromadzenia związku; porządek czynności.

Zgromadzenie związku zbiera się w razie potrzeby, przynajmniej jednak raz na rok. Zwoluje je kierownictwo związku. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych albo na pisemny wniosek przynajmniej dwunastu członków należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. Zaproszenie następuje z podaniem porządku czynności pisemnie lub telegraficznie.

Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeżeli wszyscy członkowie kierownictwa i zgromadzenia związku oraz komisarze rządowi zostali zaproszeni i jest obecnych przynajmniej dwunastu członków zgromadzenia związku.

Przewodnictwo sprawuje przewodniczący kierownictwa związku lub jego zastępcę. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczący nie głosuje, rozstrzyga jednak w razie równości głosów.

Do zgromadzenia związku należy w szczególności:

- a) wybór zastępców do wydziału związku (§ 8.);
- b) powzięcie uchwał o pokryciu i rozdziale kosztów prowadzenia spraw związku gospodarczego (§§ 4. i 14.);
- c) badanie i zatwierdzanie zamknięcia rachunkowego, które ma być przedłożone przez kierownictwo związku (§ 11.).

§ 8.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z 24 członków, z tych 18 wybiera zgromadzenie związku a 6 mianuje Minister handlu. Stosunek, w jakim tych

18 wybieralnych członków ma być rozdzielonych na poszczególne grupy, wymienione w § 6., ustanawia Minister handlu.

Przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do wydziału związku jest rzeczą kierownictwa związku pod nadzorem Ministra handlu.

Członkowie wydziału związku sprawują swe funkcje jako urząd honorowy.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału mogą odbyć się także nowe nominacje członków, mianowanych przez Ministra handlu.

Aż do przeprowadzenia nowych wyborów względnie nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcjach.

W razie ustąpienia wybranego członka należy przedsięwziąć w ciągu czterech tygodni wybór uzupełniający według tych postanowień, które miały zastosowanie do pierwotnych wyborów.

§ 9.

Uprawnienia wydziału związku.

Kierownictwo związku (§ 11.) winno wysłuchać wydział związku przed wszystkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) nadzorowanie obrotu kasowego i składania rachunków;
- c) określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo związku lub sąd polubowny (§§ 17. i 18.) mogą nakładać kary porządkowe, tudzież ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże stopa kary przy czynach, przekazanych do karania kierownictwu związku, nie może przekraczać 2000 K — w innych przypadkach 20.000 K — w każdym poszczególnym przypadku.

§ 10.

Regulamin czynności wydziału związku.

Wydział związku zwołuje przewodniczący kierownictwa związku lub jego zastępca. Schodzi się on co najmniej raz na miesiąc. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek co najmniej 8 członków należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. Zaproszenia na posiedzenia należy wystosowywać do członków wydziału związku oraz do komisarzy rządowych pisemnie (także telegraficznie).

Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej sześciu członków, nie należących do kierownictwa związku. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczy obradom przewodniczący kierownictwa związku lub jego zastępca. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu, rozstrzyga jednak w razie równości głosów.

Członkowie, którzy doznali przeszkody w jawieniu się, mogą przenieść swe prawo głosowania pisemnem pełnomocnictwem na innego członka swej grupy (§ 6.).

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powziąć uchwałę na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 11.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, jego zastępcy i sześciu dalszych członków, których mianuje Minister handlu z pośród członków związku. Członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy rokowaniach z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestiach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez wydział związku lub zgromadzenie związku. Ma ono przedkładać bieżące sprawozdania ze swej czynności wydziałowi związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego, względnie jego zastępcy potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jego zastępca, zwołuje posiedzenia kierownictwa, wydziału i zgromadzenia związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody, do jego zastępcy należy prowadzenie bieżących spraw i nadzór nad służbą wewnętrzną. Jemu są podporządkowani urzędnicy i siły pomocnicze związku.

§ 12.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia, które odbywają się z reguły w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych należy wystosowywać pisemnie (także telegraficznie).

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu ośmiu dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przełmoty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi zostali zaproszeni.

Uchwały jego zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którym oświadczył się przewodniczący.

§ 13.

Szczególne obowiązki funkcjonariuszy i urzędników związku.

Członkowie kierownictwa związku i wydziału związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać najzupełniejszej bezstronności i największej sumiennosci.

Wszyscy funkcjonariusze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw związku i członków związku, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze a których użytkowania lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku. Mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorstw, jakie wpłynęły do wydziału albo do kierownictwa związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich przez przewodniczącego, względnie jego zastępcy, albo ze strony komisarzy rządowych lub gdy wydział związku powoła w tym kierunku uchwałę.

§ 14.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku składać opłaty, ustanowione przez wydział związku, które to opłaty można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 15.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym. Wykonują go komisarze rządowi, mianowani przez interesowane Ministerstwa.

Komisarze rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku. Oni nie biorą udziału w głosowaniu, mają jednak prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów związku oraz żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 16.

Zatwierdzenie państwowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia wydziału lub kierownictwa związku, dotyczące:

- a) rozdziału przydzielonych związkowi materiałów surowych i pomocniczych tudzież staranie się o import z zagranicy i rozdział sprowadzonych przedmiotów (§ 2. b);
- b) regulowania cen i warunków sprzedaży (§ 2. c, e);
- c) wysokości opłat związkowych, jeśli mają je uiszczać członkowie związku stosownie do § 14.;
- e) ustalenia stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd polubowny może nakładać kary porządkowe, oraz wymiaru tych kar.

§ 17.

Kary porządkowe.

Kierownictwo związku może za działania lub zaniechania członków związku, wykraczające przeciw przepisom i zarządzeniom, które wydane zostały przez kierownictwo związku stosownie do

tego rozporządzenia celem osiągnięcia celów związku, nakładać kary porządkowe, o ile istota czynu podlega takiej karze na podstawie uchwały wydziału związku (§ 9. c), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu polubownego (§ 18.), odwołanie to jednak niema mocy wstrzymującej.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który wskazuje Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 18.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygnięcia we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach tegoż związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub wydziału związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony sąd polubowny związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń wydziału związku względnie kierownictwa związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§§ 15. i 16.), nie można zacząć przed sądem polubownym.

O działaniach i zaniechaniach, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo związku, o ile ono samo niema prawa według § 17. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą wydziału związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary (§§ 9. c i 16. d), sąd polubowny jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach należy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego. kara porządkowa nie może jednak w każdym poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20 000 K.

Sąd polubowny składa się z funkcjonariusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swą funkcję jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polubownym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 19.

Kary, nakładano przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega surowszemu przepisowi karnemu, będą polityczne władze I. instancyi karaly grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można nałożyć także obok siebie.

§ 20.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu wydziału związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 21.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Schauer wlr.

Wieser wlr.

Silva-Tarouca wlr.

401.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 8. października 1917,

w sprawie zajęcia przewodów cynowych i cynowych główek syfonów przy flaszkiach na wodę sodową.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236., w sprawie

świadczeń wojennych, oraz ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

Przewody, części łączące, aparatury i inne części składowe wyciskaczy piwa i urządzeń do napełniania piwa, o ile przedmioty te są z cyny, zajmuje się na cele wojenne i należy je oddać stosując się do przepisów rozporządzenia ministerialnego z dnia 25. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 271, w sprawie zajęcia i oddania przedmiotów z miedzi, ze stopów miedzi, z niklu i z aluminium.

Zarządzenie to obejmuje tak zapasy wytwórców i handlarzy, jak również urządzenia przedsiębiorstwa bez względu na to, czy one są w użyciu, czy też nie.

§ 2.

Zajęte przedmioty wolno sprzedać z wolnej ręki tow. akc. Centrali dla metali we Wiedniu albo biurom zakupna, upoważnionym specjalnie do zakupna tych przedmiotów przez wspomniane towarzystwo, a mianowicie:

1. O ile przepisane jest oddanie do miejsca zbiórki, aż do chwili, przepisanej dla oddania;

2. w przypadkach, w których komisya odbiorcza ma udać się do obowiązanego do oddania, aż do chwili spisania tych przedmiotów przez komisję.

Przedmioty, stanowiące przynależność budynku albo będące środkami ruchu jakiegoś przedsiębiorstwa, wolno pozbyć wraz z nimi aż do chwili, oznaczonej w punkcie 1. względnie 2.

Każde inne pozbycie i każde inne przetwarzanie jest zabronione.

§ 3.

Na cele wojenne zajmuje się również:

1. wszelkie inne przewody i armatury z cyny lub ze stopów cyny;

2. cyuowe główki syfonów przy flaszkiach na wodę sodową.

Przedmioty te wolno bez zezwolenia Ministerstwa handlu pozbywać tylko na rzecz zarządu wojskowego albo tow. akc. Centrali dla metali w Wiedniu albo też biurom zakupna, przez zarząd wojskowy lub przez wspomniane towarzystwo do tego upoważnionym albo wreszcie do rąk innych upoważnionych organów. Przerabianie jest dozwolone tylko pod takimi samymi warunkami.

Co do oddania tych przedmiotów zastrzega się wydanie osobnego zarządzenia.

§ 4.

Posiadacze wymienionych w § 3. urządzeń i przedmiotów mają o stanie swych zapasów donieść pisemnie najdalej do dnia 25. października 1917, c. k. centralnej komisji rekwizycyjnej we Wiedniu (I., Ministerstwo wojny).

Przy zgłaszaniu przewodów należy podać ich długość, średnicę i grubość ścian albo ich ciężar, zaś przy zgłaszaniu innych przedmiotów ich ilość i w przybliżeniu ich ciężar.

§ 5.

Celem nadzoru nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia można zwiedzać urzędownie zakłady i wglądać do ksiąg handlowych.

§ 6.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny, będą karały polityczne władze I. instancyi grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Kary te można nałożyć także obok siebie. Oprócz tego można orzec o przepadku przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

(Zapp wtr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXX. — Wydana i rozestana dnia 9. października 1917.

Treść: *M* 402. Rozporządzenie, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na buraki cukrowe.

402.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 6. października 1917,

w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na buraki cukrowe.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

O ile przesyłki buraków cukrowych nie są adresowane do jednej z fabryk cukru, wolno przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym przyjmować je do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączone jest poświadczenie przewozowe, wystawione według postanowień niniejszego rozporządzenia.

Wystawianie poświadczeń przewozowych porucza się komisji dla rozdziału buraków cukrowych, przeznaczonych dla przemysłu surogatów kawowych, ustanowionej stosownie do § 6. rozporządzenia

Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51, a to dla przesyłek z Czech sekcji praskiej (II., plac Havliczka) a dla przesyłek z innych krajów koronnych sekcji wiedeńskiej (I., Schellinggasse 3) tej komisji.

Dla przesyłek z poza granicy cłowej, z krajów korony św. Szczepana i z Bośni i Hercegowiny nie potrzeba poświadczeń przewozowych.

Postanowienia tego rozporządzenia nie odnoszą się do przesyłek, które zostały już dostawione zakładowi przewozowemu.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podpada według obowiązujących ustaw pod karę surowszą, będą karały polityczne władze I. instancji grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Banhans wlr.

Poświadczenie przewozowe na buraki cukrowe.

Imię i nazwisko posyłającego .....
miejsce zamieszkania posyłającego ....., powiat ..... jest uprawniony
do przewiezienia ..... kg (nazwa towaru)
a to w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)
.....

....., dnia ..... 191 ..

L. S.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 11. października 1917.

Treść: 403. Rozporządzenie w sprawie zajęcia i oddania przedmiotów z miedzi i ze stopów miedzi.

403.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 10. października 1917,

w sprawie zajęcia i oddania przedmiotów z miedzi i ze stopów miedzi.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych, i ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się w uzupełnieniu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 271, co następuje:

§ 1.

Wymienione poniżej przedmioty, o ile one znajdują się w posiadaniu wytwórców lub handlarzy albo dla wytwórcy lub handlarza w przechowywaniu osób trzecich, zajmuje się na cele wojenne:

- a) okucia do przyborów furmańskich (róże, tarcze, szczyty chomątów, haczki, główki końskie, kółka, klamry itp.),
- b) okucia do mebli,
- c) składane zawiasy,
- d) kółka i rozety do rur kominowych,
- e) pipy (ścienne, beczkowe, zmieniające i ściętkowe), czopy do beczek, kurki wypływowe.

Zajęcie dotyczy powyższych przedmiotów, o ile składają się w całości lub w przeważnej części z miedzi lub ze stopów miedzi i nie są już przytwierdzone na innych przedmiotach.

§ 2.

Z okuć z miedzi lub ze stopów miedzi, przytwierdzonych już na przyborach furmańskich, zajmuje się na cele wojenne tak zwane „róże“, „tarcze“ i inne łatwo zdjąć się dające części; przez zdjęcie tych części nie wolno jednak przyborów furmańskich uczynić niezdadnymi do użytku.

§ 3.

Wytwórcy i handlarze mają z zapasów w przedmiotach, wymienionych w § 1 pod punktem e), oddać na razie dwie trzecie, z innych wymienionych w § 1. przedmiotów wszystkie zapasy. Przechowcy mają oddać wszystkie przedmioty, wymienione w § 1.

Każdy posiadacz lub przechowca przyborów furmańskich winien oddać przedmioty, wymienione w § 2.

Zresztą mają odpowiednie zastosowanie postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 271.

§ 4.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Czapp wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 12. października 1917.

Treść: (№ 404. i 405.) 404. Rozporządzenie, dotyczące się utworzenia biura ochrony dla majątków austriackich za granicą. — 405. Rozporządzenie, dotyczące się rozszerzenia rozporządzenia ministerialnego z dnia 2. stycznia 1917 na zbiór lnu z roku 1917.

404.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. października 1917,

tyczące się utworzenia biura ochrony dla majątków austriackich za granicą.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Członkowie i siedziba.

Izby handlowe i przemysłowe oraz c. k. austriackie muzeum handlowe tworzą „biuro ochrony dla majątków austriackich za granicą“.

Biuro ochrony ma swoją siedzibę w Wiedniu.

§ 2.

Cel.

Celem biura ochrony jest zabezpieczenie austriackich interesów majątkowych, zagrożonych lub naruszonych wskutek wojny lub wskutek pozostających z nią w związku zarządzeń państw nieprzyjacielskich.

§ 3.

Charakter prawny.

Biuro ochrony jest osobą prawniczą, którą na zewnątrz zastępuje dyrekcja. Imieniem biura ochrony podpisuje w sposób prawnie wiążący przewodniczący lub jeden z jego zastępców wspólnie z urzędnikiem kierującym.

§ 4.

Organa.

Organami biura ochrony są:

- a) dyrekcja,
- b) pełne zebranie.

§ 5.

Skład dyrekcji.

Dyrekcja składa się z prezydenta, którego mianuje Minister handlu, z dwóch jego zastępców i z dwóch członków, których wybiera pełne zebranie, oraz z jednego zastępcy Ministerstwa handlu, z jednego zastępcy Ministerstwa spraw wewnętrznych, z jednego zastępcy Ministerstwa sprawiedliwości, z jednego zastępcy Ministerstwa skarbu i z jednego zastępcy Ministerstwa robót publicznych.

Wszyscy członkowie spełniają swój urząd jako urząd honorowy.

§ 6.

Uprawnienia dyrekcji.

Do dyrekcji należy:

- a) przygotowawcze obradowanie nad przedmiotami zastrzeżonymi dla pełnego zebrania,
- b) obradowanie i powzięcie uchwał o wszystkich ważniejszych sprawach bieżących,
- c) czuwanie nad prowadzeniem kasy i składanie rachunków,
- d) ustanawianie przewodniczących grup fachowych dla przygotowania i przeprowadzenia pewnych oznaczonych spraw i zadań,
- e) przybieranie rad przybocznych.

§ 7.

Instrukcja dyrekcji.

Prezydent zwołuje dyrekcję w miarę potrzeby na posiedzenia do Wiednia. Dyrekcję należy zwołać na posiedzenie do dni ośmiu, jeżeli zażąda tego jeden ze zastępców Ministerstw lub przynajmniej pięciu członków pełnego zebrania z wymienieniem przedmiotów obrad.

Dyrekcja jest zdolną do powzięcia uchwały, jeżeli wszyscy członkowie zostali zaproszeni, a połowa ich jest obecna.

Uchwały zapadają pojedynczą większością głosów. W razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący.

Na posiedzeniach dyrekcji przewodniczy prezydent, a jeżeli dozna przeszkody, przede wszystkim jego starszy wiekiem zastępca.

§ 8.

Pełne zebranie.

W pełnym zebraniu mają miejsce i głos:

- a) członkowie dyrekcji,
- b) po dwóch zastępców c. k. austriackiego muzeum handlowego i izb handlowych i przemysłowych.

§ 9.

Uprawnienia pełnego zgromadzenia.

Do pełnego zgromadzenia należy:

- a) obradowanie i powzięcie uchwał co do zasad zarządzeń, jakie wydać należy dla osiągnięcia celu biura ochrony,

b) wybór członków dyrekcji, o ile oni są wybieralni,

c) powzięcie uchwały co do instrukcji i urządzenia biura czynności,

d) powzięcie uchwały co do sprawozdań dyrekcji,

e) powzięcie uchwały o ustanowieniu i składzie grup fachowych (§ 11.),

f) powzięcie uchwały o uzyskiwaniu potrzebnych środków, w szczególności o należnościach, jakie mają być pobierane.

§ 10.

Instrukcja pełnego zebrania.

Pełne zebranie zwołuje dyrekcja w miarę potrzeby do Wiednia przynajmniej raz na pół roku. Pełne zebranie jest zdolne do powzięcia uchwał, jeżeli wszyscy członkowie biura ochrony zostali zaproszeni, a połowa członków jest obecna.

Uchwały zapadają pojedynczą większością głosów; w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący.

Na pełnym zebraniu przewodniczy prezydent, a w razie jego nieobecności przede wszystkim starszy wiekiem jego zastępca.

§ 11.

Grupy fachowe.

Dla obradowania nad poszczególnymi kwestiami można utworzyć z kół osób interesowanych grupy fachowe według miejscowych lub rzeczowych punktów widzenia. Przewodniczących dla grup fachowych ustanawia dyrekcja; o ile nie należeli oni już do dyrekcji, otrzymują w niej przez swoje powołanie miejsce i głos.

§ 12.

Biuro czynności.

Dla załatwiania spraw bieżących, w szczególności dla zbierania i porządkowania zgłaszanych pretensyj jakoteż dla zastępowania poszczególnych roszeń zakłada się biuro czynności przy niższo-austriackiej izbie handlowej i przemysłowej. Otrzymuje ono swój przydział czynności na podstawie instrukcji (§ 9.).

§ 13.

Obowiązek tajemnicy.

Członkowie dyrekcji i wszyscy funkcjonariusze obowiązani są do jak największej konspiracyjności

i sumiennosci. Na zewnątrz są oni obowiązani jak najściślej przestrzegać tajemnicy co do wszystkich urzędzeń i stosunków handlowych, o jakich dowiedzą się w swoim urzędowym charakterze. Nie-dozwolone jest nadużywanie tajemnic handlowych i fabrycznych, o jakich się dowiedzą, przez zdradzanie ich lub wykorzystywanie.

§ 14.

Nadzór państwowy.

Biuro ochrony pozostaje pod nadzorem państwowym, który wykonuje Ministerstwo handlu. Ministerstwo handlu ma prawo wglądać we wszystkie księgi, zapiski i akta biura ochrony oraz żądać wszelkich wyjaśnień, jakie mu się wydadzą potrzebne.

Wykonanie uchwał powziętych przez dyrekcję lub przez pełne zebranie należy na żądanie jednego z mianowanych przez Ministerstwa członków dyrekcji odroczyć na tak długo, dopóki Minister handlu nie wyda ostatecznego rozstrzygnięcia.

§ 15.

Sąd polubowny.

O sporach, wynikających z przynależności do biura ochrony, rozstrzyga sąd polubowny. Składa się on z przewodniczącego i z czterech członków, których mianuje Ministerstwo handlu.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostatecznymi.

Postępowanie przed sądem polubownym stosuje się do postanowień 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej.

§ 16.

Rozwiązanie.

Rozwiązanie biura ochrony zarządza po wysłuchaniu dyrekcji Ministerstwo handlu, które rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 17.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wlr. Schauer wlr.
Homann wlr. Wimmer wlr.
Wieser wlr.

405.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. października 1917,

tyczące się rozszerzenia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 2. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 2, na zbiór lnu z roku 1917.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Zarządzenia, wydane rozporządzeniem ministerjalnym z dnia 2. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 2, w §§ 1. i 2. co do zbioru lnu z roku 1916, obowiązują także co do zbioru lnu z roku 1917. W miejsce terminów, wymienionych w § 1. powyższego rozporządzenia, mają obowiązywać dzień 28. lutego 1918 i dzień 15. czerwca 1918, a w miejsce terminów, wymienionych w § 2., dzień 15. lutego 1918, względnie dzień 31. maja 1918.

Również obowiązują dalej reszta zarządzeń tegoż rozporządzenia.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Banhans wlr. Schauer wlr.
Wimmer wlr. Wieser wlr.
Silva-Tarouca wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXIII. --- Wydana i rozesłana dnia 14. października 1917.

Treść: (M 406 i 407.) 406. Obwieszczenie, którym zmienia się obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 25. sierpnia 1917, dotyczące produkcji mydła, proszku mydlanego, środków do prania i szorowania oraz obrotu tymi artykułami. — 407. Rozporządzenie o ochronie najmobierców w niektórych gminach Niższej Austrii, Styrii, Krainy i Galicyi.

406.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 10. października 1917,

którym zmienia się obwieszczenie Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 25. sierpnia 1917. Dz. u. p. Nr. 360. dotyczące produkcji mydła, proszku mydlanego, środków do prania i szorowania oraz obrotu tymi artykułami.

Termin, ustanowiony w punkcie III. obwieszczenia Kierownika Ministerstwa handlu z dnia 25. sierpnia 1917. Dz. u. p. Nr. 360, w ciągu którego istniejące zapasy innych rodzajów mydła i proszku mydlanego a nie wymienione pod punktem I. a do c tego obwieszczenia wolno wydawać konsumentom, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1917.

Wieser wlr.

407.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 12. października 1917

o ochronie najmobierców w niektórych gminach Niższej Austrii, Styrii, Krainy i Galicyi.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmobierców zarządza się, jak następuje:

(1) Postanowienia powyższego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w następujących gminach:

1. w Niższej Austrii.

Horn.

2. w Styrii.

Feldbach, Fürstenfeld (powiat polityczny Feldbach);

Eggenberg (powiat polityczny okolica Gracu);

Fohnsdorf, Judenburg, Kumpitz, Zeltweg, (powiat polityczny Judenburg);

miejscość Landschach gminy Apfelberg, Knittelfeld, miejscowości Hautzenbichl, Rassnitz i Reifersdorf gminy Kobenz, miejscowość Gobernitz gminy St. Margarethen, miejscowości Einhorn, Ingering I, Massweg, Pausendorf, Sachendorf i Weyern gminy Spielberg (powiat polityczny Knittelfeld);

St. Georgen a. d. Stiefing (powiat polityczny Libnica);

Göss, Trofaiach (powiat polityczny Leoben);

Altenberg, Ganz, Kapellen, Langenwang, Mitterdorf, Mürzsteg, Mürzzuschlag, Neuberg, Spital na Semmeringu, Wartberg (powiat polityczny Mürzzuschlag);

Rann (powiat polityczny Rann);

Bärnbach, Gradenberg, Hochtregist, Köflach, Kowald, Pichling koło Köflach, Puchbach, Rosenthal, Tregist, Voitsberg (powiat polityczny Voitsberg);

Gleisdorf, Weiz (powiat polityczny Weiz).

3. Kraina.

Krainburg;

miejscości Assling i Sava gminy Assling (powiat polityczny Radmannsdorf).

4. Galicya.

Lwów.

(2) Postanowienia tego rozporządzenia obowiązują także przy podwyższeniach stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, a umówionych po następujących dniach rozstrzygających, i przy tych podwyższeniach czynszu najmu, które po tych dniach stały się obowiązującymi lub zostały umówione. Jako dni rozstrzygające ustanawia się:

dzień ogłoszenia tego rozporządzenia dla gmin i miejscowości, wymienionych pod l. 1 i 3. dzień 1. sierpnia 1917 dla gmin i miejscowości wymienionych pod l. 2,

dzień 1. września 1917 dla Lwowa.

(3) Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wtr.

Schauer wtr.

Homann wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 16. października 1917.

Treść: № 408. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia wydziału zawodowego kupców eksportowych.

408.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 15. października 1917, w sprawie utworzenia wydziału zawodowego kupców eksportowych.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, i rozporządzenia Ministra handlu z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wydział zawodowy kupców eksportowych i jego siedziba.

Dla zastępowania specjalnych interesów handlu wywozowego tworzy się „Wydział zawodowy kupców eksportowych“.

Ten wydział zawodowy ma swą siedzibę we Wiedniu.

§ 2.

Cel wydziału zawodowego kupców eksportowych.

Do wydziału zawodowego kupców eksportowych należy:

- a) wydawanie opinii i przedstawianie wniosków w sprawach, dotyczących wywozu towarów, tudzież wykonywanie zarządzeń, obejmujących

te sprawy, o ile Minister handlu przekazuje je wydziałowi;

- b) współdziałanie w tych zarządzeniach gospodarstwa wojennego i przejściowego, które odnoszą się do wywozu towaru.

Uchwały, mające zasadnicze znaczenie, należy podać do wiadomości dyrekcji gospodarczego wydziału kupiectwa (rozporządzenie z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257). Jeżeli dyrekcya ta skonstatuje, że odnośne uchwały te nie zgadzają się z interesami poszczególnych gałęzi handlu, natenczas winna ona przez wspólne narady z dyrekcją wydziału zawodowego wyjaśnić zachodzące wątpliwości i starać się o porozumienie; jeżeli usiłowania te spełzną na niczem, ma dyrekcya wydziału gospodarczego przedłożyć uchwałę wydziału zawodowego wraz ze swemi uwagami Ministrowi handlu do rozstrzygnięcia.

§ 3.

Skład wydziału zawodowego kupców eksportowych.

Wydział zawodowy kupców eksportowych składa się co najwyżej z 45 członków, których mianuje Minister handlu z zastrzeżeniem odwołania z grona kupców eksportowych i innych osób, interesowanych w handlu wywozowym; członkowie wydziału zawodowego spełniają swe funkcje jako urzędnicy honorowi.

§ 4.

Prawny charakter wydziału zawodowego kupców eksportowych.

Wydział zawodowy kupców eksportowych jest osobą prawniczą i zastępuje go na zewnątrz jego dyrekcya. W imieniu dyrekcji podpisuje przewodniczący lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z jego zastępców.

§ 5.

Dyrekcya wydziału zawodowego kupców eksportowych.

Dyrekcya wydziału zawodowego kupców eksportowych składa się z przewodniczącego, dwóch jego zastępców i z dalszych co najwyżej dwunastu członków.

Członków dyrekcji mianuje Minister handlu z pośród członków wydziału z zastrzeżeniem każdorazowego odwołania; spełniają oni swe funkcje jako urząd honorowy.

Dyrekcya zastępuje wydział na zewnątrz i sprawuje wszystkie czynności a w szczególności prowadzi także wskazane pertraktacje z innymi organizacjami gospodarstwa wojennego i przejściowego.

Do niej należy rozstrzyganie we wszystkich sprawach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez wydział (§ 7.).

Dyrekcji wolno przybierać na swe posiedzenia fachowych członków wydziału i innych ekspertów w charakterze doradców.

Dyrekcya winna składać wydziałowi bieżące sprawozdania o swej działalności, jest ona obowiązana do składania rachunków i ma przedkładać corocznie wydziałowi zamknięcie rachunkowe do zbadania i zatwierdzenia.

Przewodniczący zwołuje dyrekcję i wydział na posiedzenia i na nich przewodniczy.

Dyrekcya mianuje urzędników i siły pomocnicze i reguluje prowadzenie czynności. Zasadnicze uchwały w tym względzie i mianowanie osób na stanowiska kierujące podlegają zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 6.

Prowadzenie czynności przez dyrekcję.

Dyrekcya zbiera się na posiedzenia w miarę potrzeby. Odnośne zaproszenia wystosowuje się do członków dyrekcji i do komisarza rządowego (§ 10.) pisemnie lub telegraficznie.

Dyrekcję należy zwołać na posiedzenie w ciągu dni ośmiu, jeżeli tego zażąda komisarz rządowy lub conajmniej czterech członków dyrekcji, z podaniem przedmiotów obrad.

Dyrekcya jest zdolna do powzięcia uchwał, jeżeli zostali zaproszeni wszyscy członkowie i komisarz rządowy i jest obecnych przynajmniej pięciu członków; uchwały jej zapadają zwykłą większością głosów. w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący. Komisarz rządowy nie bierze udziału w głosowaniu.

§ 7.

Uprawnienia wydziału zawodowego kupców eksportowych.

Do wydziału zawodowego należy:

- ustalanie zasad dla traktowania spraw, wymienionych w § 2.;
- czuwanie nad obrotem kasowym i składaniem rachunków, tudzież powzięcie uchwały w sprawie pokrycia kosztów sprawowania czynności przez wydział;
- ustanawianie podwydziałów dla wstępnego obradowania nad pewnymi oznaczonymi kwestyami;
- obradowanie i powzięcie uchwały co do wszystkich innych spraw, przekazanych mu przez dyrekcję lub komisarza rządowego.

Uchwały wydziału są dla dyrekcji wiążące

§ 8.

Porządek czynności wydziału zawodowego.

Wydział zbiera się w miarę potrzeby.

Na żądanie komisarza rządowego lub na pisemny wniosek przynajmniej dwunastu członków wydziału należy zwołać wydział na posiedzenie do dni czterdziestu.

Zaproszenia na posiedzenia wystosowuje się do członków i do komisarza rządowego pisemnie lub telegraficznie.

Na zarządzenia przewodniczącego albo komisarza rządowego można powoływać na posiedzenia znawców z głosem doradczym.

Wydział jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności, przynajmniej 18 członków wydziału, spośród których znajduje się przynajmniej 3 członków dyrekcji. Przewodniczący głosuje także; w razie równości głosów rozstrzyga jego głos. Komisarz rządowy nie bierze udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału mają prawo każdego czasu wystosować wnioski do dyrekcji, co do których winna ona powziąć jaknajrychlej uchwałę.

Obrady i powzięcie uchwały należy utrzymywać w tajemnicy, jeżeli tak uchwalono albo komisarz rządowy tego zażąda.

§ 9

Szczególne obowiązki funkcyjaryusza i urzędników wydziału zawodowego.

Wszyscy członkowie dyrekcji i wydziału oraz wszystkie osoby, biorące udział w prowadzeniu czynności, winny przestrzegać najzupełniejszej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcyjaryusze i urzędnicy wydziału są obowiązani przestrzegać tajemnicy co do wszystkich spraw, o których powzięli wiadomości w tym swoim charakterze, a których użytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom wydziału lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstwa poszczególnych osób; mają oni to przyrzec na piśmie.

Jest obowiązkiem dyrekcji starać się o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach kupieckich, jakie wpłynęły do wydziału.

Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych kancelaryi przez interesentów tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich przez komisarza rządowego lub gdy dyrekcya po weźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 10.

Nadzór państwowy.

Wydział zawodowy kupców eksportowych stoi pod nadzorem państwowym, który wykonuje komisarz rządowy. Mianuje go Minister handlu.

Komisarza rządowego należy zapraszać na wszystkie posiedzenia i ma on prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. Ma on nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń wydziału i jego dyrekcji na tak długo, aż Minister handlu wyda ostateczną decyzję.

Komisarz rządowy ma prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów i żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważa za potrzebne.

§ 11.

Kary.

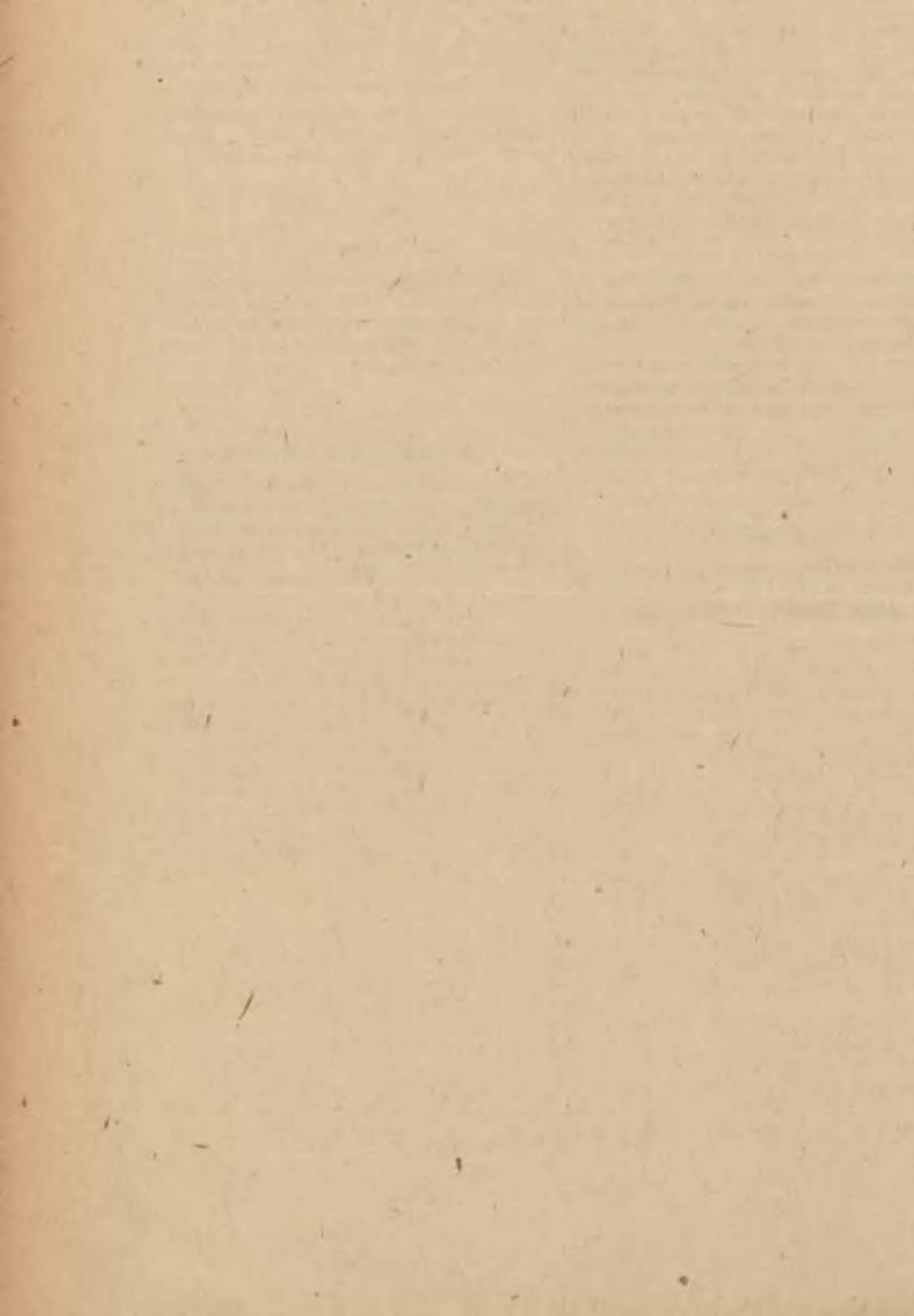
Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia tudzież zarządzeń, wydanych na jego podstawie przez Ministra handlu, będą nakładane kary stosownie do § 14. rozporządzenia z dnia 15. czerwca 1917. Dz. u. p. Nr. 257.

§ 12.

Rozwiązanie wydziału zawodowego.

Rozwiązanie wydziału zawodowego kupców eksportowych uskutecznia Minister handlu po wysłuchaniu dyrekcji oraz gospodarczego wydziału kupiectwa (§ 15. rozporządzenia z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257).

Wieser wlr

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 19. października 1917.

Treść: (M 409). Rozporządzenie w sprawie uregulowania zbytu odpadków słodowych celem zaopatrzenia przemysłu drożdży prasowanych.

409.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 18. października 1917

w sprawie uregulowania zbytu odpadków słodowych celem zaopatrzenia przemysłu drożdży prasowanych.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Zamyka się odpadki (kiełki) słodowe, powstałe przy produkcji słodu. Zamknięcie to zaczyna się z chwilą odpadnięcia kiełków z przegródek suszarskich, ze suszarń lub maszyn do usuwania kiełków.

Zamknięcie ma ten skutek, że zamkniętego towaru nie wolno zużyć, oddać na karmę dla bydła ani dobrowolnie lub przymusowo sprzedać, o ile w tem rozporządzeniu lub szczególnymi zarządzeniami Urzędu dla wyżywienia ludności czego innego nie postanowiono.

Czynności prawne, sprzeciwiające się temu zakazowi, są nieważne. Przepis ten stosuje się także do takich czynności prawnych, które zostały zawarte przed ogłoszeniem tego rozporządzenia. Postanowienie to nie dotyka zakupna odpadków słodowych, zawartego przed ogłoszeniem tego rozporządzenia przez Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych, we Wiedniu lub za jego pośrednictwem.

Skuteczność zamknięcia kończy się:

- a) z użyciem lub sprzedażem, dopuszczalnym według postanowień niniejszego rozporządzenia,
- b) z przymusowem odebraniem.

§ 2.

Przedsiębiorstwa produkujące sład winny Wojennemu Związkowi gospodarczemu dla przemysłu drożdży prasowanych (Wiedeń, dzielnica IX., Porzellangasse Nr. 7) podać do wiadomości dzień, w którym zaczyna się w ich przedsiębiorstwach produkcja słodu, jakoteż dzień, w którym produkcja ta zastanowioną zostaje.

Przedsiębiorstwa produkujące sład są obowiązane wszystkie zapasy odpadków słodowych, powstałe w czasie ruchu w poprzednim miesiącu, zgłosić i zaoferować do zakupna Wojennemu Związkowi gospodarczemu dla przemysłu drożdży prasowanych listem poleconym najpóźniej do dnia 5. każdego miesiąca.

Równocześnie z tą ofertą mają producenci słodu donieść Wojennemu Związkowi gospodarczemu dla przemysłu drożdży prasowanych, jakie ilości jęczmienia zostały w poprzednim miesiącu przerobione na sład.

Przedsiębiorstwa produkujące sład mają swe zakłady odnośnie do ilości zebranych odpadków słodowych i ich dostawiania poddać nadzorowi, który będzie sprawowany przez organa urzędowe, ustanowione i upelnomocnione przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Przedsiębiorstwa te są obowiązane osobom, które wykażą się pełnomocnictwem władzy, dozwolić w każdej chwili wstępu do zakładów i magazynów, wglądu do zapisków przedsiębiorstwa jakoteż podejmowania próbek odpadków słodowych.

§ 3.

Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych jest obowiązany zakupić i objąć zaofiarowane jemu do zakupna odpadki słodowe, o ile uzna je za nadające się do przeróbki w przemyśle drożdży prasowanych, po ustanowionych cenach i pod oznaczonymi warunkami (§ 4.) w miarę swego zapotrzebowania, jednakowoż tylko do najwyższej ilości (§ 9., ust. 1.), ustanowionej przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Za nadające się do przeróbki w przemyśle drożdży prasowanych uważa się te kielki, które odpadają z przegródek suszarskich, ze suszarki lub maszyny do usuwania kielków, a których nie potrzeba odrywać; kielki odpadające przy tak zwanem czyszczeniu dodatkowem lub przy polerowaniu, muszą być jednak wydzielone. Kielki nie mogą być zbitwiałe ani spalone.

Te odpadki słodowe, które Wojenny Związek gospodarczy uzna za nienadające się do przeróbki w przemyśle drożdży prasowanych i wobec tego ich nie obejmie, winien Związek zgłosić w Centrali dla środków pastewnych. Tymi odpadkami słodowymi rozrządza Centrala dla środków pastewnych stosownie do zarządzeń, wydanych przez Urząd dla wyżywienia ludności (§ 9., ust. 2.).

Przedsiębiorstwa produkujące sól mają obowiązek zebrane w swych przedsiębiorstwach odpadki słodowe aż do objęcia ich przez Wojenny Związek gospodarczy lub przez Centralę dla środków pastewnych bezpłatnie przechowywać i starannie się z nimi obchodzić i je utrzymywać.

§ 4.

Cena za odpadki słodowe, które zakupi Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych, wynosi dla odpadków słodowych, które powstają

- a) w browarach przy przeróbce na sól jęczmienia, przydzielonego im przez Centralę browarniczą . . . . . 50 K,
- b) w słodowniach handlowych przy przeróbce na sól jęczmienia, przydzielonego im przez Centralę dla siodu . . . . . 45 K.

Przedsiębiorstwa mieszaue uważa się za słodownie handlowe co do tych ilości jęczmienia, które zostały im przydzielone przez Centralę dla siodu.

Powyższe ceny rozumie się za 100 kg netto z dowozem do stacyi kolejowej miejsca produkcji w workach kupującego i za zapłatą w gotówce po przedłożeniu poświadczenia nadania urzędu kolejowego (duplikatu listu przewozowego). W cenie

tej mieszczą się koszty załadowania, które ma być na wezwanie uskutecznione. Zapłata ma nastąpić w Wiedniu w biurze Wojennego Związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych lub za pośrednictwem c. k. pocztowej kasy oszczędności. Jeżeli cena ma służyć na zaspokojenie roszezeń osób trzecich, powstałych z praw rzeczowych, należy odnośną kwotę złożyć w sądzie. Dla stwierdzenia ciężaru jest miarodajne odważenie przez urząd kolejowy na stacyi miejsca produkcji, jeżeli zaś ono jest niemożliwe lub go zaniechano, wynik skonstatowania odbierającej fabryki drożdży prasowanych.

Ustanowiona cena ma zastosowanie do odpadków słodowych, nadających się do produkcji drożdży prasowanych (§ 3., ust. 2.).

Jeżeli Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych zakupił i objął odpadki słodowe, które nie odpowiadają warunkom § 3., ust. 2., niniejszego rozporządzenia a więc nadają się w mniejszym stopniu do produkcji drożdży prasowanych, natenczas następuje odpowiednie znizenie ceny. Jeżeli co do znizenia ceny porozumienie nie przyjdzie do skutku, natenczas do ostatecznego rozstrzygnięcia o cenie powołany jest jeden ze znawców, wymieniony przez sprzedającego z pośród stałych znawców, zamianowanych w tym celu przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Obejmowanie odpadków słodowych, które mają być użyte przez Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych, winno odbywać się bez przerwy z wszelkim możliwym pospiechem w miarę jak odpadki słodowe będą gotowe, jednakże z reguły (ust. 7.) tylko w całych ładunkach wagonowych.

Po ukończeniu produkcji siodu w poszczególnych przedsiębiorstwach na Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych wydać zarządzenie co do pozostałej ilości odpadków słodowych a jeżeli w pewnem przedsiębiorstwie uzyskano mniej tych odpadków aniżeli pełny ładunek wagonowy, co do całej uzyskanej ilości najpóźniej w ciągu 14 dni po zastanowieniu ruchu, co jednak nie dotyka obowiązku, ciężącego według § 3., ustęp ostatni, na produkujących sól przedsiębiorstwach.

§ 5.

Cenę objęcia za odpadki słodowe, nienadające się do produkcji drożdży prasowanych lub przewyższające zapotrzebowanie przemysłu drożdży prasowanych (§ 9.), oznaczy Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 6.

Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych jest obowiązany do dnia 8.

każdego miesiąca zawiadomić Urząd dla żywienia ludności o tem, jakie ilości odpadków słodowych zostały w miesiącu poprzednim przezeń objęte.

Odpadki słodowe objęte przez Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych, przydzieli związek ten do przeróbki poszczególnym przedsiębiorstwom, produkującym drożdże prasowane, stosownie do postanowień rozporządzenia ministerjalnego z dnia 1. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 239, w sprawie założenia Wojennego Związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych.

Przedsiębiorstwa te mogą odpadki słodowe używać tylko do produkcji drożdży.

§ 7.

Jeżeli jakieś przedsiębiorstwo produkujące sód wzbrania się sprzedać zamkniętych zapasów odpadków słodowych Wojennemu Związkowi gospodarczemu dla przemysłu drożdży prasowanych lub oddało je osobom trzecim, natenczas polityczna władza I. instancyi, w której okręgu znajdują się zapasy, winna orzec o obowiązku oddania ich i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie. Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

Na posiadacza zapasów, któremu one zostały przymusowo odebrane, ciąży co do przechowywania tych zapasów, zobowiązania przytoczone w § 3., ustęp ostatni.

W razie przymusowego odebrania zapasów należy potrącić 10 procent od cen ustanowionych w § 4.

§ 8.

Kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjmować do przewozu przesyłki odpadków słodowych tylko wówczas, gdy do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej

przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione według dołączonego wzoru przez Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu drożdży prasowanych.

Dla przesyłek zarządu wojskowego i przesyłek z poza granicy celnej, z krajów korony św. Szecepana, tudzież z Bośni i Hercegowiny nie potrzeba takich poświadczeń transportowych.

§ 9.

Urząd dla żywienia ludności ustanawia po wysłuchaniu Wojennego Związku gospodarczego dla przemysłu drożdży prasowanych tę najwyższą ilość odpadków słodowych, jaka jest potrzebna w kampanii 1917/18 dla pokrycia zapotrzebowania przemysłu drożdży prasowanych.

Przeznaczenie i użycie tych ilości odpadków słodowych, któreby zostały po pokryciu zapotrzebowania przemysłu drożdży prasowanych, będzie uregulowane osobnem zarządzeniem Urzędu dla żywienia ludności.

Urząd dla żywienia ludności może wydać szczególne zarządzenia co do użycia odpadków słodowych, które zebrane zostały przy przeróbce zagranicznego jęczmienia na sód za zapłatą na rachunek zagranicy.

§ 10.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, niemi nałożonych, o ile odnośny czyn nie podpada pod surowsze postanowienia karne, będą kary polityczne władze powiatowe grzywną do 20.000 K lub według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Bauhaus wlr.

Poświadczenie transportowe na odpadki słodowe.

Imię i nazwisko posyłającego .....
w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg odpadków słodowych,
w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacji wysyłkowej) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy).
.....

Wiedeń, dnia ..... 1917.

L. S.

Wojenny Związek gospodarczy dla przemysłu
drożdży prasowanych.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXVI. — Wydana i rozestana dnia 20. października 1917.

Treść: № 410 i 411. 410. Rozporządzenie, w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. września 1917. — 411. Rozporządzenie, w sprawie oddawania buraków cukrowych przez fabryki cukru w zamian za obrzynki buraczane.

410.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. października 1917,

w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. września 1917.

Dz. u. p. Nr. 398.

Zmieniając rozporządzenie z dnia 28. września 1917, Dz. u. p. Nr. 398, w sprawie utworzenia okręgów karno-podatkowych i wyznaczenia władz podatkowych, powołanych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych, postanawia się:

W królestwie Czech mają być jak dotychczas okręgi rozkładu podatków także okręgami karno-podatkowymi; w królestwie Czech nie następuje tedy żadna zmiana w dotychczasowych przepisach o właściwości w sprawach karno-podatkowych.

Wimmer wtr.

411.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 19. października 1917,

w sprawie oddawania buraków cukrowych przez fabryki cukru w zamian za obrzynki buraczane.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

Do § 9. rozporządzenia Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 6. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 51, należy dodać jako ustęp ostatni następujące postanowienia:

Fabryki cukru, które z powodu nadzwyczajnych stosunków nie są w stanie pewnej części albo wszystkich buraków cukrowych objętych na podstawie umowy od rolników przerobić na cukier, mają prawo i obowiązek zamiast obrzynek buraczanych, które należy dostawić rolnikom według umowy, dać uprawnionym do poboru rolnikom buraki cukrowe, a to połowę tej ilości, jaka im przypada tytułem obrzynek.

Do użycia tych buraków cukrowych na paszę nie potrzeba zezwolenia po myśli § 1. tego rozporządzenia.

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Höfer wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 24. października 1917.

Treść: *M* 412. Rozporządzenie, w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na marchew, karoty jadalne, brukiew (karpiele, rzepę, kalarepę), rzepę pastewną (rzepę kapuścianą, rzepę zwykłą) i na cebulę.

412.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 21. października 1917,

w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na marchew, karoty jadalne, brukiew (karpiele, rzepę, kalarepę), rzepę pastewną (rzepę kapuścianą, rzepę zwykłą) i na cebulę.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przesyłki marchwi, karot jadalnych, brukwi (karpiele, rzepy, kalarepy), rzepy pastewnej (rzepy kapuścianej, rzepy zwykłej) albo cebuli w świeżym stanie w ilościach o wadze 100 *kg* lub więcej wolno przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione według przepisane go w załączniku formularza przez biuro dla jarzyn i owoców (Geos)

we Wiedniu albo przez krajowe biuro dla jarzyn i owoców miejsca nadania, względnie załadowania.

Powyższe postanowienie niema zastosowania do przesyłek nadchodzących z bezpośrednimi dokumentami przewozowymi z krajów korony św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny albo z granicy cłowej ani też do przesyłek, które w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podpadają pod karę surowszą, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy.

W razie ukarania można również orzec utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

W orzeczeniu karnem można także orzec na rzecz państwa przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wlr.

Banhans wlr.

Poświadczenie przewozowe

na

marchew, karoty jadalne, brukiew (karpiele, rzepe, kalarepe), rzepe pastewną (rzepe kapuściana, rzepe zwykła) i cebule.

mię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ marchwi

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ karot jadalnych

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ brukwi

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ rzepy pastewnej

..... $\frac{\text{wagonów}}{\text{kg}}$ cebuli

w czasie od ..... do ..... 191 ..

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem p. ....

....., dnia ..... 191 ..

Autoryzowane przez c. k. Urząd dla wyżywienia
ludności biuro dla jarzyn i owoców.

Krajowe biuro dla jarzyn i owoców w .....

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.

Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 26. października 1917.

Treść: (№ 413. i 414.) 413. Rozporządzenie, w sprawie przedawnienia podlegających ukaraniu przez władze polityczne przekroczeń przepisów gospodarczych, wydanych z powodu wojny. — 414. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia cen najwyższych za surowy i za gotowy sok malinowy.

413.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 23. października 1917,

w sprawie przedawnienia podlegających ukaraniu przez władze polityczne przekroczeń przepisów gospodarczych, wydanych z powodu wojny.

§ 1.

Dochodzenie i karanie za czyny karygodne, popełnione przeciw przepisom, wydanym na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, upoważniającej rząd do wydawania zarządzeń w zakresie gospodarczym, odpada bezwarunkowo, jeżeli od chwili popełnienia przekroczenia upłynął już rok, a nie wdrożono w tym względzie postępowania.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Ma ono zastosowanie także do przekroczeń, przedtem popełnionych.

Toggenburg wlr.

414.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 24. października 1917,

tyczące się ustanowienia cen najwyższych za surowy i za gotowy sok malinowy.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się:

Ceny producentów.

§ 1.

Przy sprzedaży surowego soku malinowego przez producenta nie wolno przekraczać ceny wyższej w kwocie K 465.—.

Przy sprzedaży soku malinowego przez producenta nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych, a to:

przy sprzedaży w napełnionych naczyniach
 przynajmniej 100 kg . . . . . K 462.—
 mniej niż 100 kg, a przynajmniej 50 kg „ 467.—
 mniej niż 50 kg . . . . . 513.—

Ceny najwyższe rozumie się za 100 kg netto towaru, nadającego się na targ, zwyczajnego w handlu wyrobu, za zapłatą w gotówce.

Obejmują one koszta dowozu do najbliższej stacji kolejowej lub okrętowej, albo, jeżeli siedziba nabywającego znajduje się w miejscu produkcji, aż do niej.

W cenie najwyższej, ustanowionej dla soku malinowego, mieści się dodatek administracyjny, jaki producenci mają świadczyć biuru jarzyn i owoców w Wiedniu. Wymiar tego dodatku oznacza Urząd dla wyżywienia ludności.

Ceny w handlu hurtownym.

§ 2.

Przy sprzedaży soku malinowego przez handlarza hurtownego w napełnionych naczyniach w ilości przynajmniej 10 kg. nie wolno przekraczać ceny najwyższej w kwocie K 513.—.

Tę cenę najwyższą rozumie się za 100 kg netto nadającego się na targ towaru, zwyczajnego w handlu wyrobu, za zapłatą w gotówce.

Mieści ona w sobie koszta dowozu do najbliższej stacji kolejowej lub okrętowej, albo, jeżeli siedziba nabywającego znajduje się w miejscu siedziby handlarza hurtownego, aż do niej.

Przy sprzedaży soku malinowego przez handlarza hurtownego w napełnionych naczyniach o zawartości mniej niż 10 kg, podwyższa się cenę handlu hurtownego o K 10 za 100 kg, o ile sprzedaż nie odbywa się w formie handlu drobnego (§ 4.).

§ 3.

Za zezwoleniem Urzędu dla wyżywienia ludności może biuro dla zaopatrzenia w jarzyny i owoce w Wiedniu zezwolić wyjątkowo na dodatki do cen najwyższych, ustanowionych w §§ 1. i 2., uwzględniając szczególne koszta uzyskania.

Ceny w handlu drobnym.

§ 4.

Przy sprzedaży soku malinowego w handlu drobnym, t. j. w ilościach poniżej 10 kg do rąk konsumenta, nie wolno przekraczać ceny najwyższej w kwocie K 6·20.

Cenę tę rozumie się za 1 kg netto towaru nadającego się na targ, zwyczajnego w handlu wyrobu, od miejsca sprzedaży za zapłatą w gotówce.

Opakowanie i oznaczenie.

§ 5.

Przy sprzedaży soku malinowego gotowego lub surowego wolno sprzedawcy opakowanie (wraz z przygotowaniem) policzyć tylko po dowiedzionej cenie własnych kosztów.

Sprzedawca jest dalej obowiązany przyjąć z powrotem po tejże cenie opakowanie, zwrócone mu przez kupca do trzech miesięcy od dnia dostawy z opłaconem przewozem w stanie nieuszkodzonym. Dozwolone jest przytem potrącenie 30% przy opakowaniach z zawartością powyżej 5 kg, a 20% przy białych flaszkach z zawartością 1 kg, zaś 10% przy białych flaszkach z zawartością $\frac{1}{2}$ kg oraz przy tak zwanych szampańówkach.

W razie napełniania do flaszek (oryginalne opakowanie) należy każdą flaszkę zaopatrzyć napisem (etykieta), w którym musi być uwidocznione imię i nazwisko (firma) tego, kto przedsięwzięcie napełnianie, następnie ciężar zawartości netto i cena w drobnym handlu.

Postanowienia karne.

§ 6.

Kto za surowy sok malinowy lub za gotowy sok malinowy żąda cen wyższych od cen najwyższych, ustanowionych w tem rozporządzeniu, ceny takie sobie lub drugiemu dać lub przyrzec każe, tego ukarze polityczna władza powiatowa aresztem od jednego tygodnia do 6 miesięcy, o ile czyn taki nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do 10.000 K.

Takiej samej karze jak sprawca podlega każdy, kto drugiego do jednego z tych czynów namawia lub przy ich wykonaniu współdziała.

Przy ukaraniu można orzec także utratę uprawnień przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony.

Także można w orzeczeniu karnem orzec przepadek towarów, do których odnosi się czyn karygodny, bez względu na to, czy one do sprawcy należą czy też nie, albo przepadek uzyskanej za nie ceny na rzecz państwa.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 26. października 1917.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 28. października 1917.

Treść: *Nr* 415. Rozporządzenie w sprawie organizacyi i zarządu spółki wodnej dla regulacyi biegu wód i wybudowania tam nizinnych w dorzeczu Zhorzeleckiej Nisy w Libercu.

415.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i z Ministerstwem skarbu z dnia 25. października 1917

w sprawie organizacyi i zarządu spółki wodnej dla regulacyi biegu wód i wybudowania tam nizinnych w dorzeczu Zhorzeleckiej Nisy w Libercu.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, wydaje się podane poniżej statuty organizacyi i zarządu spółki wodnej dla uregulowania biegu wód i wybudowania tam nizinnych w dorzeczu Zhorzeleckiej Nisy w Libercu.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Wimmer wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Statuty

Spółki wodnej dla regulacyi biegu wód i budowy tam nizinnych w dorzeczu Zhorzeleckiej Nisy w Libercu.

Cel spółki.

§ 1.

Spółka ma celu utrzymanie urządzonych na zasadzie ustawy z dnia 24. listopada 1902, Dz. u. kr. Nr. 89, tam nizinnych wraz z przynależnymi regulacyami rzek i innymi budowlami wodnymi oraz pokrywanie w myśl niniejszych statutów wydatków, powstających z przedsiębiorstwa spółki.

Siedziba i nazwa spółki.

§ 2.

Spółka ma nazwę „Spółka wodna dla regulacyi biegu wód i budowy tam nizinnych w dorzeczu Zhorzeleckiej Nisy“, ma swą siedzibę w Libercu, a działalność jej rozciąga się na polityczne powiaty Liberec miasto, Liberec wieś, Jabloniec nad Nisą i Frydlant.

Członkowie spółki.**§ 3.**

Członkami spółki są wszyscy obecni i przyszli posiadacze urządzeń wodnych i nieruchomości fabrycznych wielkiego i małego przemysłu, których posiadłości są położone poniżej urządzonych przez spółkę na rzece Zhorzelicka Nisa i na jej dopływach tam nizinnych i budowli wodnych z tej strony granicy państwa, względnie na obszarze inundacyjnym największego dotychczas zaobserwowanego wylewu wspomnianego koryta rzeki, i to tylko co do tych posiadłości, a następnie te powiaty, miasta i gminy na tym obszarze, które prawnie wiążącymi uchwałami zobowiązały się do świadczenia spółce rocznych datków.

Prawa członków.**§ 4.**

Każdy członek ma prawo:

1. używać zakładów spółki w miarę swego uprawnienia i uczestniczyć w korzyściach przedsiębiorstwa;

2. być obecnym na pełnych zebraniach spółki, przedstawiać wnioski po myśli § 9. i wykonywać przy uchwałach i wyborach przepisane statutami prawo głosowania;

3. wglądać do protokołu posiedzeń wydziału i do rocznych rachunków spółki.

Obowiązki członków.**§ 5.**

1. Każdy członek winien punktualnie uiszczać swój datek i

2. przyjąć wybór do wydziału, jeżeli padnie na niego.

Pokrywanie i rozdział kosztów.**§ 6.**

Koszta, powstające dla spółki wodnej wskutek utrzymywania w należyłym stanie przedsiębiorstwa spółki i skarbowej jego służby (tam nizinnych, regulacji rzek i innych ochronnych budowli wodnych) należy pokrywać drogą rocznych datków członków według zestawionego corocznie przez wydział spółki a przez pełne zebranie zatwierdzonego preliminarza rocznego, a to w następujący sposób:

I. Te powiaty, miasta i gminy, które zobowiązały się w myśl § 3. tych statutów do świadczeń rocznych, winny świadczyć w dalszym ciągu następujące datki:

gmina miasta Jabloniec n. N.	1000 K
powiat Jabloniec n. N.	750 K
gmina Proszwitz n. N.	50 K
gmina miasteczka Maffersdorf	150 K
gmina miasteczka Dörfel	20 K
gmina miasta Röchlitz	60 K
gmina miasteczka Ober-Rosental	40 K
gmina miasta Liberzec	5000 K
powiat Liberzec	2000 K
gmina miasteczka Rosental I.	50 K
gmina Alt-Paulsdorf	10 K
gmina AltHabendorf	200 K
gmina Rudolfstal	20 K
gmina Kathrinberg	200 K
gmina miasteczka Ruppertsdorf	200 K
gmina Ratschendorf	5 K
gmina Machendorf	60 K
gmina Unterkratzau	200 K
gmina Einsiedel	150 K
gmina Neundorf	400 K
gmina Oberkratzau	200 K
gmina miasta Kratzau	1000 K
powiat Kratzau	3000 K
gmina Weisskirchen	200 K
gmina Ketten	200 K
gmina miasta Grottau	300 K
gmina Dönis	50 K
gmina Görsdorf	80 K
powiat Frydlant	20 K

II. Rozdział reszty niepokrytego zapotrzebowania między pozostałych członków spółki uskutecznia się corocznie w stosunku do przypisanego podatku gruntowego, budynkowego i zarobkowego według rozdziałów I. i II. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, dla bezpośredniego roku poprzedniego.

Datki roczne należy wpłacać w dwu równych ratach ostatniego lutego i 31. sierpnia każdego roku kalendarzowego. Raty te należy aż do zezwolenia na roczny preliminarz i na spowodowane jego pokryciem wyznaczenie datków obliczyć i płacić w odnośnym roku według datków, przepisanych dla roku poprzedniego, z zastrzeżeniem ewentualnego późniejszego obliczenia definitywnego. Od później świadczonych zapłat należy policzyć 5% odsetki zwłoki od wspomnianych terminów aż do dnia zapłaty.

III. Zaległe datki spółki należy sciągnąć w drodze egzekucji politycznej w myśl § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 20. kwietnia 1854, Dz. u. p. Nr. 96.

IV. Dla nowych członków spółki rozpoczyna się obowiązek płacenia według tych samych zasad z rokiem kalendarzowym, następującym po ich wstąpieniu.

V. Postanowienia I. i II. należy odpowiednio zastosować także przy ustalaniu obowiązku świadczenia datków za rok 1916.

§ 7.

Datki, wypłacone za lata poprzednie do roku 1915 włącznie odpowiednio do wymiaru przez spółkę, uwalniają członków spółki od wszelkiej dopłaty za te lata.

Za członków spółki, zalegających w całości lub częściowo z rocznymi datkami do 30 dni po rozpoczęciu się mocy obowiązującej niniejszych statutów, zbierze się sumę zalegających datków za lata ich zwłoki z zapłatą przy doliczeniu 5% odsetek zwłoki drogą dodatku do bezpośrednich podatków realnych i zarobkowych, przypisanych w odnośnych latach członkom zalegającym; wydział ma jednak prawo pozwolić członkom spółki na osobną ich prośbę na uiszczanie zaległości w ratach.

Organa zarządu spółki.

§ 8.

Organami zarządu są:

1. pełne zebranie;
2. wydział;
3. wydział wykonawczy;
4. przewodniczący (naczelnik).

Pełne zebranie.

§ 9.

Zwyczajne pełne zebranie spółki zbiera się co roku raz najpóźniej do dnia 1. maja, na wezwanie przewodniczącego lub jego zastępcy w Libercu. Ponadto ma przewodniczący prawo zwoływać nadzwyczajne pełne zebrania tak często, jak często wydaje mu się to potrzebnem; jest on do tego obowiązany, jeżeli zażądają tego członkowie, przedstawiający przynajmniej jedną trzecią wszystkich głosów.

W tym razie należy odbyć nadzwyczajne pełne zebranie najpóźniej w ciągu sześciu tygodni od dnia pisemnego zażądania. Przewodniczący winien ogłosić przez publiczne obwieszczenie w jednym lub kilku dziennikach w Libercu dzień

pełnego zebrania, jakoteż porządek dzienny, jaki temu ostatniemu ma być przedłożony, a to dla każdego pełnego zebrania na 14 dni przedtem.

Samoistne wnioski członków dla pełnego zebrania muszą być wniesione na piśmie na 8 dni przed jego odbyciem na ręce przewodniczącego.

§ 10.

Każdemu członkowi spółki przysługuje na pełnem zebraniu prawo głosu; jednak jeżeli roczny datek jednego członka przewyższa kwotę 200 K, przydziela się mu za każdego dalszych 200 K datku członka (licząc ułamki za pełny datek) jeden dalszy głos. Ta sama zasada obowiązuje dla zastępców gmin i powiatów.

Bez względu na świadczone datek mają po jednym głosie zastępcy państw, krajów, prowincyi i miast, popierających przedsiębiorstwo spółki swoimi datkami.

Małoletni i osoby prawnicze mogą głosować przez swoich ustawowych zastępców, a kobiety przez swoich mężów lub przez innych zastępców, pisemnie upoważnionych. Inni członkowie mogą dać się zastąpić na pełnem zebraniu przez pisemnie upoważnionych.

Liczbę głosów należy obliczyć według ostatniego przypisania datków.

§ 11.

Pełne zebranie jest zdolne do powzięcia uchwał, jeżeli reprezentowaną jest przynajmniej połowa głosów; jeżeli po upływie godziny od chwili, wyznaczonej na rozpoczęcie, nie osiągnęło zebranie zdolności do powzięcia uchwał, może być porządek dzienny załatwionym definitywnie przez uprawnionych do głosowania jawiących się członków bez względu na liczbę reprezentowanych głosów.

§ 12.

Głosowanie odbywa się ustnie; rozstrzyga bezwzględna większość oddanych głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Wybory odbywa się za pomocą kartek głosowania. Przy wyborach rozstrzyga bezwzględna większość głosów. W razie równości głosów przeprowadza się wybór ściślejszy. Jeżeli także przy nim okaże się równość głosów, to rozstrzyga los. O zażaleniach, odnoszących się do prawa wyboru, rozstrzyga ostatecznie magistrat w Libercu.

§ 13.

Na pełnem zebraniu przewodniczy przewodniczący spółki, a w razie, jeżeliby doznał przeszkody, jego zastępca. Z obrad spisuje się protokół, który

mają podpisać prócz przewodniczącego dwaj członkowie, obecni na zgromadzeniu. Dla obliczenia kartek głosowania wybiera przewodniczący dwóch przeliczających głosy.

§ 14.

Pełnemu zebraniu zastrzega się następujące sprawy do uchwalania:

1. wybór członków wydziału;
2. wybór trzech rewidentów rachunków;
3. zatwierdzenie preliminarza rocznego i rocznego rachunku;
4. użycie przewidzianego w § 27., ustęp 1., funduszu rezerwowego;
5. ewentualne wnioski o zmianę poszczególnych postanowień statutów;
6. rozwiązanie spółki w granicach postanowień § 65. ustawy o prawie wodnym i § 28. niniejszych statutów.

Uchwały ad 5 i 6 wymagają do swej ważności zatwierdzenia Ministerstwa rolnictwa.

O wydziale.

§ 15.

Do kierowania związkami i zawiadywania sprawami spółki wybiera pełne zebranie z grona uprawnionych do głosowania członków spółki absolutną większością oddanych głosów wydział na przeciąg trzech lat.

Wydział ten składa się z 15 członków i wybiera ze swego grona absolutną większością głosów, obliczaną wedle głów, przewodniczącego i dwóch zastępców. Jeżeli przy wyborze nie okaże się absolutna większość głosów, w takim razie rozstrzyga wybór ściślejszy, lub w razie równości głosów, los. O wyborze przewodniczącego i obu zastępców należy donieść magistratowi w Libercu.

Zastępcy, wysłani przez rząd i przez wydział krajowy, jakoteż państwowy inspektor budowlany i inspektorowie budowlani, ustanowieni przez królestwo saskie i królestwo pruskie, mają miejsce i głos na posiedzeniach wydziału.

Korporacje, wielcy posiadacze gruntowi lub firmy, wybrane do wydziału, mogą dać się zastąpić przez pełnomocników; o zastępcy takim należy pisemnie donieść wydziałowi. Także ma wydział dokonać wyboru 4 członków do wydziału wykonawczego (§ 20.).

§ 16.

Wydział zbiera się na zaproszenie przewodniczącego lub jego zastępcy ile razy tego potrzeba.

Wydział jest zdolnym do powzięcia uchwał, jeżeli prócz przewodniczącego lub jego zastępcy jest obecnych przynajmniej ośmiu członków wydziału.

Uchwały wydziału zapadają bezwzględną większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§ 17.

Do zakresu działania wydziału, który odpowiada spółce za swój zarząd, i który w miarę potrzeby może podzielić się dla poszczególnych prac na więcej oddziałów, należy obradowanie i uchwalanie we wszystkich sprawach spółki, nie przekazanych wyraźnie pełnemu zebraniu. Tu należą w szczególności zarząd całym majątkiem spółki, czuwanie nad zakładami spółki oraz odpowiednie utrzymywanie ich w dobrym stanie, następnie mianowanie potrzebnego personelu administracyjnego, całe prowadzenie kasy, układanie i przedkładanie preliminarza rocznego i rachunku rocznego, obliczanie i przepisywanie wyznaczonych w myśl § 6. dałków członków, upominanie się o zaległe należności i zawieranie wszystkich umów, którymi spółka zaciąga zobowiązania.

Z każdego posiedzenia wydziału należy spisać protokół, który po sprawdzeniu go na najbliższym posiedzeniu podpiszą dwaj członkowie wydziału, obecni na ostatnim posiedzeniu, i protokolant.

§ 18.

Praca w wydziale jest bezpłatnym urzędem honorowym. Przewodniczący i członkowie wydziału mają tylko prawo żądać wynagrodzenia ze środków spółki za wydatki w gotówce, połączone ze sprawowaniem ich czynności.

§ 19.

Jeżeli członek wydziału umrze, wystąpi lub dozna stale przeszkody w spełnianiu czynności wydziału, natenczas dokona spółka nowego wyboru na swem najbliższym pełnym zebraniu.

Wydział wykonawczy.

§ 20.

Wydział wykonawczy ma załatwiać bieżące sprawy administracyjne drobnej wagi, przekazane

mu przez wydział; wydział wykonawczy składa się z przewodniczącego, albo jego zastępcy i z czterech członków wydziału, wybranych przez wydział.

O przewodniczącym.

§ 21.

Przewodniczący lub w razie, jeżeli ten dozna przeszkody, jego zastępca zastępują spółkę wobec osób trzecich i wobec władz.

Dokumenty, uzasadniające zobowiązania wobec osób trzecich, wymagają oprócz podpisu przewodniczącego lub jego zastępcy także podpisu jednego członka wydziału. Dla przekazów zapłaty spółki wystarcza podpis przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 22.

Przewodniczący lub w razie, gdyby ten doznał przeszkody, jego zastępca winien w sprawach spółki załatwiać wszystko, co nie jest wyraźnie zastrzeżone wydziałowi lub pełnemu zebraniu.

On przewodniczy na wydziale i na pełnym zebraniu, on otwiera i zamyka posiedzenia, kieruje obradami, załatwia wygotowanie dokumentów i korespondencję, oraz wykonuje uchwały, powzięte przez wydział i przez pełne zebranie.

W bardzo nagłych przypadkach, w których bez szkody lub niebezpieczeństwa nie można na razie zasięgać uchwały wydziału lub wydziału wykonawczego, wolno przewodniczącemu działać według własnego uznania; musi on jednak bez zwłocznie postarać się o dodatkowe zatwierdzenie ze strony wydziału.

Sąd polubowny.

§ 23.

Spory, wynikające ze stosunku spółki, załatwia sąd polubowny w gronie pięciu członków.

§ 24.

Każda strona, żądająca rozstrzygnięcia swego sporu przez sąd polubowny, winna natychmiast wybrać z pośród członków spółki dwóch sędziów polubownych i wymienić ich stronie przeciwnej za pośrednictwem przewodniczącego.

Wezwany do sporu winien następnie wybrać do dni ośmiu po otrzymaniu zapowiedzenia sporu dwóch innych sędziów polubownych również z pośród członków spółki i w taki sam sposób podać ich do wiadomości wzywającemu, w przeciwnym razie ten ostatni miałby prawo wymienić także tych dwóch innych sędziów polubownych.

§ 25.

Ustanowieni w ten sposób rozjemcy wybierają w ciągu dalszych ośmiu dni piątego, jako przewodniczącego, i to z grona wydziału spółki.

Jeżeli wybór nie zostanie przeprowadzony w oznaczonym czasie lub jeżeli rozjemcy nie mogą się porozumieć co do osoby zwierzchnika, albo jeżeli osoba wybrana uczestniczy w sporze, natenczas należy zwrócić się do wydziału spółki o ustanowienie przewodniczącego.

§ 26.

Sąd polubowny nie jest związany żadnym oznaczonym postępowaniem, rozstrzyga większością głosów i oznajmia orzeczenie swoje stronom. Od jego rozstrzygnięcia nie jest dozwolonym dalszy tok prawny; kosztą ponosi strona przegrywająca.

Fundusz rezerwowy.

§ 27.

Jeżeli zwyczajne datki spółki po użyciu ich na cele spółki dają nadwyżki, to przekazuje się je osobnemu funduszowi rezerwowemu i umieszcza w sposób, zyski przynoszący.

Używanie tego funduszu rezerwowego jest dozwolone w czasie istnienia spółki tylko na podstawie uchwały pełnego zebrania. Postanowieniem tem nie zostają dotknięte przepisy, odnoszące się do tworzenia funduszy rezerwowych, przepisanych w § 20. układu z dnia 14. czerwca 1904. Dz. u. kr. Nr. 50.

Rozwiązanie spółki.

§ 28.

Rozwiązanie spółki może nastąpić po wypełnieniu jej zobowiązań wobec osób trzecich tylko na podstawie uchwały pełnego zebrania, powziętej bezwzględną większością głosów; potrzeba jednak do tego prócz zatwierdzenia Ministerstwa rolnictwa (§ 14.) także zgody administracji krajowej.

§ 29.

W razie rozwiązania spółki uchwała pełne zebranie o użyciu funduszków rezerwowych i innego majątku spółki po umorzeniu długów i po zabezpieczeniu ciężących na tem zobowiązań.

§ 30.

Administracya państwowa wykonuje prawo nadzoru zgodnie z istniejącymi ustawami.

W szczególności ma namiestnictwo prawo, jeżeli nie można spodziewać pomyślnego zarządu spółki z jakiegokolwiek powodu, rozwiązać wydział i na koszt spółki ustanowić przymusowego zarządcę, któremu należy przydać doradcą radę

przyłoczną, składającą się z sześciu mianowanych członków spółki. Przymusowemu zarządcy przysługują wszystkie uprawnienia przewodniczącego i wydziału.

Nie można odmówić współdziałania w radzie przybocznej na podstawie mianowania ze strony administracyi państwowej. Najdalej do 6 miesięcy po rozwiązaniu zastępstwa spółki mają nastąpić nowe wybory, które winien przeprowadzić przymusowy zarządca.

Po ukonstytuowaniu się nowego zastępstwa spółki winien zarządca przymusowy oddać mu prowadzenie spraw spółki i z tą chwilą gasną jego uprawnienia.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXC. — Wydana i rozesłana dnia 30. października 1917.

Treść: (M 416. i 417.) 416. Obwieszczenie, w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu listopadzie 1917. — 417. Rozporządzenie, w sprawie zajęcia piszczalek z organów.

416.

Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 26. października 1917,

w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu listopadzie 1917.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministerialnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 105, zarządzam, co następuje:

§ 1. —

W miesiącu listopadzie 1917 należy ograniczyć zużycie rotacyjnego papieru do druku na gazety w porównaniu z ilością, dostawaną dotychczas dla każdej poszczególnej gazety a ustaloną przez Ministerstwo handlu. Wymiar tego ograniczenia wynosi przy dostawie miesięcznej do 10 wagonów 32% tej ilości,

przy dostawie miesięcznej do 20 wagonów 37% tej ilości, a

przy dostawie miesięcznej ponad 20 wagonów 42% tej ilości.

Dla gazet, którym dostawia się miesięcznie nie więcej niż jeden wagon, może Ministerstwo handlu z powodów na szczególne uwzględnienie zasługujących zezwolić na wyjątki od tego ograniczającego zarządzenia.

§ 2.

Zadrukowana tekstem powierzchnia gazety, wychodzącej raz na dzień, nie może w ciągu 4 tygodni wynosić więcej niż 325.080 cm^2 , co przy wielkości składu, wynoszącej 43 : 27 cm , to jest 1161 cm^2 , odpowiada rozmiarowi tekstu o 280 stronicach w 4 tygodniach.

Zadrukowana tekstem powierzchnia gazety, wychodzącej dwa razy dziennie, nie może w ciągu 4 tygodni wynosić więcej niż 436.536 cm^2 , co przy podanej wyżej wielkości składu odpowiada rozmiarowi tekstu o 376 stronicach w 4 tygodniach.

Dziennikom, które miały w styczniu 1917 przy pojawianiu się raz na dzień mniejszy wymiar zadrukowanej tekstem powierzchni aniżeli 325.080 cm^2 w 4 tygodniach lub przy pojawianiu się dwa razy dziennie mniejszy wymiar zadrukowanej tekstem powierzchni aniżeli 436.536 cm^2 w czterech tygodniach, nie wolno przekraczać przeciętnego wymiaru swego tekstu z miesiąca stycznia 1917.

Numera niedzielne lub świąteczne nie mogą być większe od podwójnego wymiaru przeciętnego numerów z dni powszednich w ostatnich sześciu dniach poprzednich. Z okazji szczególnych wydarzeń może Ministerstwo handlu zezwolić na wyjątki od tych ograniczeń.

§ 3.

Obwieszczenie to wchodzi w życie w dniu 1. listopada 1917.

Wieser wlr.

417.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 29. października 1917,

w sprawie zajęcia piszczałek z organów.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, w sprawie świadczeń wojennych i ustawy z dnia 24. lipca 1917 Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

Zajmuje się na cele wojenne wszystkie nieme i dźwięczące prospektowe piszczałki w organach z cyny lub stopów cyny, bez względu na to, czy są wbudowane.

Posiadaczowi nie wolno ich samodzielnie usunąć albo sprzedać. Ściąganie ich będzie uskutecznione według przepisów niniejszego rozporządzenia począwszy od dnia 15. listopada 1917.

§ 2.

Od przepisów tego rozporządzenia wyjęte są organy, mające szczególną wartość artystyczną lub historyczną.

Stwierdzenia tej wartości dokonują z urzędu organa urzędu państwowego dla pieczy nad zabawkami w porozumieniu z fachowcami z zakresu organmistrzostwa, ustanowionymi przez Ministerstwo wyznań i oświaty. W przypadkach wątpliwych rozstrzyga Ministerstwo wyznań i oświaty i podaje rozstrzygnięcie to do wiadomości Ministerstwu wojny, oddział 21.

§ 3.

O ile nie chodzi o organy, ustawione w kościołach (kaplicach) lub w domach modlitwy

uznanych ustawowo towarzystw religijnych, ma posiadać organów z piszczałkami prospektowymi donieść o swym adresie i miejscu ustawienia organów Ministerstwu wojny, oddział 21, najdalej do dnia 15. listopada 1917.

Takie same doniesienie należy przedłożyć co do prospektowych piszczałek organowych, które nie są jeszcze wbudowane.

§ 4.

Ściągnięcie piszczałek poruczy zarząd wojskowy organmistrzom, którzy będą w tym celu zaopatrzeni specjalnymi legitymacyami.

Piszczałki należy wyjąć z organów w ten sposób, aby zachować dalszą, choćby nawet ograniczoną możliwość grania. Jeżeli usuwanie piszczałek spowoduje szkodę, ma posiadacz prawo żądać jej usunięcia przez zarząd wojskowy albo też przyznania odpowiedniego odszkodowania.

§ 5.

Wynagrodzenie ustanawia się na 15 koron za 1 kg wagi piszczałek (Rozporządzenia wykonawcze z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326, i z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, w sprawie świadczeń wojennych, Do §§ 18. i 24.)

§ 6.

Za działania wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia będą karali polityczne władze I. instancyi grzywną do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy.

§ 7.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Czapp wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCI. — Wydana i rozestana dnia 31. października 1917.

Treść: *M* 418. Rozporządzenie, dotyczące się przymusowego oddania bawełnianych towarów tkanych, bawełnianych i półwełnianych towarów dzianych i pończoszkowych, jakoteż zrobionych z nich wyrobów.

418.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 30. października 1917.

tyczące się przymusowego oddania bawełnianych towarów tkanych, bawełnianych i półwełnianych towarów dzianych i pończoszkowych, jakoteż zrobionych z nich wyrobów.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

Przymus oddania.

§ 1.

Kto posiada wymienione w § 2. towary tkane, dziane i pończoszkowe, oraz oznaczone tam nowe (jeszcze nie używane) artykuły, zrobione z takich towarów (§ 3.), jest obowiązany ilości, znajdujące się w jego posiadaniu w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia oddać stosownie do podanych poniżej postanowień miejscom, oznaczonym w drodze ogólnego obwieszczenia (§ 5.) przez t. akc. Centrali bawełnianej, Wiedeń, I., Maria Theresienstrasse 32/34. Jeżeli towary i artykuły, oznaczone w § 2., są w drodze w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, ma nastąpić oddanie przez uprawnionego do dysponowania towarami po nadejściu ich do miejsca przeznaczenia.

Towary i artykuły, oznaczone w § 2., wolno od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia sprzedawać, zużywać, obrabiać, przerabiać lub wydawać komu innemu, a nie t. akc. Centrali bawełnianej, tylko w miarę wyjątków, ustanowionych w § 3. c i § 4.

Ministerstwo handlu może w poszczególnych przypadkach zarządzić z przyczyn publicznego interesu wstrzymanie wydania.

Towary i artykuły, objęte tem rozporządzeniem.

§ 2.

Przymusowe oddanie, ustanowione w § 1., odnosi się:

- a) do wszystkich towarów bawełnianych surowych jakoteż do wszystkich towarów bawełnianych, bielonych w przędzy lub w sztuce, w połowie lub całkowicie (towar metrowy), oraz do merceryzowanych towarów bawełnianych o wadze 20 gramów w metrze kwadratowym lub cięższych, następnie do wszystkich towarów bawełnianych, farbowanych, pstro tkanych lub zadrukowanych (towar metrowy) o wadze 80 gramów w metrze kwadratowym lub cięższych, a to bez względu na szerokość, wzór, rodzaj tkania i numer przędzy, nie wyłączając tkanych z oznaczaniem sztuk i tak samo zadrukowanych towarów bawełnianych jakoteż tkanych wstążek bawełnianych;
- b) do bawełnianych kap, serwet na stoły, prześcieradeł, ręczników i serwetek;

c) do artykułów pończoszkowych i dzianych jakoteż konfekcyonowanych materyi pończoszkowych i dzianych z bawełny (także wigogne) i z półwełny, a to tak do artykułów męskich jak i damskich i dzieciennych, jako to: do koszul, kalesonów, kaftaników itd., nie wyłączając tak zwanych kaftaników marynarskich (a to towaru letniego i zimowego), do onucek, ogrzewaczy na pulsa, na kolana, do sztuk, sweterów, opasek na żołądek, kamaszy do owijania, kamizelek (z rękawami i bez rękawów), szali (na szyję), do skarpetek o ciężarze 400 gramów na tuzin lub cięższych, jakoteż do pończoch bez względu na ciężar (wyjątki patrz jak niżej), do rękawiczek zimowych, napięstków, rękawiczek bawełnianych z futrzaną podszewką; § 3

d) do wszystkich nowych koszul męskich i męskich kalesonów, zrobionych z materiałów, oznaczonych w punkcie a), następnie do nowych ubrań męskich i dla chłopców (a to tak do poszczególnych sztuk odzieży jak i do całych ubrań) oraz do nowych odzieży wierzchnich wszelkiego rodzaju dla mężczyzn i chłopców wreszcie dla nowych ubrań roboczych (ubrania ślusarskie).

Towarami bawełnianymi po myśli niniejszego paragrafu są wszystkie towary, składające się z bawełny w osnowie i w wątku, w całości lub w przeważnej części.

Wyjętymi od obowiązku oddania są:

Do a): wszelkie hafty, broszowane tkaniny (plumety i nolle), firanki, koronki, przetykane borty, fasonowane, deseniuwane, broszowane i morowe wstążki, materye kongresowe, bobinety, tiule i fantazyjne tkaniny, jak markizety, etaminy i woale, o ile takie fantazyjne tkaniny są zrobione z nicianych przędz albo też o ile są wzorzyste.

Do b): Serwety na stoły i serwetki z ażurowymi obrębkami.

Do c): Towary dziane i pończoszkowe z krepy (macerowane i peniowane nici) jakoteż wszystkie skarpetki i pończochy, zdobione haftami.

Do d): Koszule o ciężarze poniżej 250 gramów jedna sztuka, następnie koszule z fantazyjnym gorssem (z gorssem pikowym, w zakładki, jedwabnym, macerowanym) jakoteż kalesony o ciężarze poniżej 150 gramów jedna sztuka.

Wyjątki.

§ 3.

Wyjętymi od postanowień § 1. o przymusowym oddaniu są te ilości wymienionych w § 2. artykułów i towarów,

a) które znajdują się w prywatnym posiadaniu, o ile są przeznaczone wyłącznie do osobistego

użytku posiadacza i członków jego rodziny, żyjących z nim we wspólnym gospodarstwie domowym;

b) które znajdują się w posiadaniu państwa, kraju, gminy, zakładów sanitarnych (sanatoryjów), zarządów kolejowych i t. akc. Centrali bawełnianej, następnie te ilości towarów, które zostały wydane ze strony oddziałów dla odzieży ludowej w t. akc. Centrali bawełnianej lub które znajdują się w zarządzie w krajowych biurach odzieży i w ich filiach;

c) które według udzielonego pozwolenia Ministerstwa wojny, względnie Ministerstwa obrony krajowej służą do wykonania zleceń zarządu wojskowego, względnie według pozwolenia Ministerstwa handlu służą pewnemu, oznaczonemu celowi publicznemu, lub powszechnie użytecznemu, lub też na podstawie terminatek zakupna t. akc. Centrali bawełnianej mają być tej ostatniej odstawiene.

Jednak ilości, podpadające pod wyjątki c, należy zgłosić do t. akc. Centrali bawełnianej w ciągu czterech dni po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie, oznaczając dokładnie pozwolenie, względnie terminatkę zakupna i cel użycia.

Wyjętych jest nadto 50% zapasów podszepek i dodatków u krawców, konfekcyonaryuszy lub innych przemysłowców, którzy używają tych zapasów przy wykonywaniu swego rzemiosła na podszewki, dodatki lub jako materiałów pomocniczych.

Kto robi użytek z tego wyjątku, jest obowiązany zgłosić swoje zapasy oznaczonych tutaj towarów i artykułów do t. akc. Centrali bawełnianej w ciągu dni 14 po wejściu rozporządzenia w życie.

Ministerstwo handlu ma prawo w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, pozostawić stronie na cele jej przemysłu także zwyj 50% wspomnianych artykułów. Odnośne prośby należy równocześnie ze zgłoszeniem wnosić do związku wojennego dla przemysłu bawełnianego, Wiedeń, I., Maria Theresienstrasse 32/34. Odstawa ma nastąpić w tych przypadkach dopiero po rozstrzygnięciu prośby.

Powszechnie użyteczne zakłady, azyle i związki spożywcze, zarządy warsztatów, wypożyczalnie bielizny, zakłady kąpielowe, hotele i restauracje, pensye, lekarskie ambulatorya prywatne i kasy chorych mają prawo na razie nieuskutecznić odstawiania, przewidzianego w § 1. niniejszego rozporządzenia, pod tym warunkiem, że swoje zapasy podpadających pod niniejsze rozporządzenie towarów i artykułów podadzą do wiadomości szczegółowo t. akc. Centrali bawełnianej najdalej

do dnia 14 po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia. Ministerstwo handlu rozstrzyga w porozumieniu z zarządem wojskowym na podstawie podania strony, które wnieść należy do wojennego związku przemysłu bawełnianego, w każdym poszczególnym przypadku, czy i w jakim rozmiarze ma nastąpić odstąpienie na podstawie zgłoszenia.

Wyjątki dla drobnej sprzedaży.

§ 4.

Kto przed wejściem tego rozporządzenia w życie wykonywał zarobkowo drobną sprzedaż, t. j. sprzedaż na metry w kawałkach lub sztukami towarów i artykułów, oznaczonych w § 2., i posiada upoważniającą go do tego kartę przemysłową, temu wolno 20% posiadanych obecnie podlegających obowiązkowi oddania towarów, względnie 50% oznaczonych w § 2. c dzianych i pończoszkowych artykułów damskich i dziecińczych, co najmniej jednak 600 m towarów tkanych we wszystkich rodzajach towaru, podlegającego obowiązkowi oddania z § 2. a, razem wzięwszy, względnie sześć tuzinów artykułów, wymienionych w § 2. b, łącznie, 10 tuzinów artykułów, wymienionych w § 2. c, łącznie, i wreszcie 1 tuzin artykułów, wymienionych w § 2. d, łącznie, wykluczyć od odstąpienia i zatrzymać. Wybór ilości, wykluczonych od obowiązku dostawienia na podstawie niniejszego postanowienia, jest pozostawiony do woli obowiązkanemu do odstąpienia z tem ograniczeniem, że do zatrzymanych ilości towarów należy przedewszystkiem zaliczyć istniejące reszty (nie całe sztuki). Nie wolno wyłączać całych sztuk od odstąpienia, a dostawiać w ich miejsce resztek.

Kto na podstawie postanowień niniejszego paragrafu część towaru od odstąpienia wyklucza i sobie zatrzymuje, jest obowiązany równocześnie z odstąpieniem reszty towarów, a najpóźniej do dnia 14 po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia przesłać t. akc. Centrali bawełnianej z podaniem dat swej karty przemysłowej spis towarów, zatrzymanych na podstawie tych przepisów wyjątkowych. O ile sprzedaż tych zatrzymanych w ten sposób towarów i artykułów jest zabronioną w myśl przepisów rozporządzenia ministerjalnego z dnia 31. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 283, wolno dokonać dalszej sprzedaży tylko na podstawie każdorazowego nzwolnienia ze strony Ministerstwa handlu (§ 5. cytowanego rozporządzenia), przestrzegając przytem postanowień rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.

Odstawa.

§ 5.

Równocześnie z wejściem niniejszego rozporządzenia w życie winno t. akc. Centrali bawełnianej dla każdego kraju koronnego oznaczyć i podać do publicznej wiadomości te miejsca, do których należy odsyłać towary i artykuły, podlegające obowiązkowi odstawy. T. akc. Centrali bawełnianej obwieści nadto publicznie osobne wskazówki, jakich ma mu udzielić Ministerstwo handlu co do wykonania odstawy, w szczególności co do porządku odstawiania towarów.

Posiadacze oznaczonych w § 2. towarów i artykułów są obowiązani te towary i artykuły, o ile nie mają zastosowania postanowienia wyjątkowe §§ 3. i 4., najdalej do terminu odstawy, oznajmionego przez t. akc. Centrali bawełnianej, odesłać starannie opakowane na własny rachunek i niebezpieczeństwo do miejsca objęcia, oznaczonego przez t. akc. Centrali bawełnianej, alboważ jeżeli kolej transportów nie przyjmuje, trzymać w pogotowiu do dyspozycji t. akc. Centrali bawełnianej. Dla odstawionych towarów i przedmiotów należy złożyć spis, uporządkowany według jakości, który ma zawierać dla każdej jakości wymienienie ciężaru oraz ilość metrów lub sztuk. Najdalej w dniu, następującym po odstąpieniu względnie po oddaniu do dyspozycji, należy przesłać po jednym wygotowaniu tego spisu t. akc. Centrali bawełnianej w Wiedniu i miejscu objęcia. Równocześnie należy t. akc. Centrali bawełnianej w Wiedniu dostarczyć dowodu co do skutecznego odstąpienia, przesyłając odpis receptu nadawczego, poświadczenia odbiorczego miejsca objęcia albo też dostarczyć tego dowodu w inny sposób, ustanowiony w obwieszczeniu przez t. akc. Centrali bawełnianej.

Obowiązek donoszenia o złożonych towarach.

§ 6.

Kto towary bawełniane przechowuje, a więc w szczególności domy składowe, spedytorzy itd. (wyjąwszy koleje), jest obowiązany do dnia 14-tu po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia donieść o tem t. akc. Centrali bawełnianej, wymienając właściciela (uprawnionego do dyspozycji) towaru.

Przy towarach, leżących na składzie w zamkniętych opakowaniach (w skrzyniach i balach), należy podać ilość kolli, a we wszystkich innych przypadkach dokonać zgłoszenia szczegółowo. Od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w życie wolno tego rodzaju złożone towary i artykuły

przebrać względnie odstawić tylko po zasignięciu pozwolenia t. akc. Centrali bawełnianej.

Właściciele domów, zarządcy domów i dozorca domów, wiedzący o tem, że w domach, należących do nich lub przez nich nadzorowanych, są złożone u stron towaru bawełniane, są obowiązani podać to do wiadomości t. akc. Centrali bawełnianej do dnia 14-tu po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie, wymieniając strony.

Cena objęcia.

§ 7.

Cenę objęcia za ilości towarów, odstawionych na podstawie niniejszego rozporządzenia t. akc. Centrali bawełnianej, ustalają komisye, ustanowione przy każdym miejscu objęcia. Każda komisya składa się ze zastępcy Ministerstwa handlu, ze zastępcy zarządu wojskowego i ze zastępcy wojennego związku przemysłu bawełnianego.

Do każdej komisyi należy przydzielić z głosem doradczym dwóch znawców, ustanowionych przez Ministerstwo handlu.

Objęcie następuje na podstawie wymienionych w dodatku cen według ciężaru. Dla artykułów, niezamieszczonych w tym dodatku, obliczy cenę komisya, biorąc za podstawę ustanowione w tym dodatku ceny.

Ministerstwu handlu zastrzega się prawo uzupełnienia dodatku przez włączenie cen za dalsze artykuły.

Zapłata za towary następuje na podstawie obliczonego ciężaru netto.

Tym firmom, które prowadzą towarami i artykułami, oznaczonymi w § 2., handel hurtowy, manipulację albo ich konfekcję, przyznaje się dodatek 20% do cen, a tym firmom, które prowadzą handel drobiazgowy takimi towarami i artykułami, przyznaje się dodatek wynoszący 45%. Kto rościł sobie prawo do jednego z tych dodatków, winien oznajmić to t. akc. Centrali bawełnianej i jest obowiązany donieść, że prowadzi handel hurtowy, manipulację albo konfekcję, względnie handel drobiazgowy.

Do ceny, oznaczonej według ciężaru towaru, dolicza się następnie dodatek, wynoszący 25 h od kilograma za przewóz i opakowanie. Przy odstawie w stanie nieopakowanym zmniejsza się dodatek ten na 15 h od kilograma. Wszystkie ceny rozumie się netto kasa od miejsca dostawienia.

§ 8.

Jeżeli obowiązany do dostawienia może wykazać, że odstawione towary względnie artykuły nabył po cenie, odpowiadającej normalnym cenom

targowym w czasie nabycia, która jednak przy uwzględnieniu dodatku na zarząd, wynoszącego 5%, jest wyższą od ceny, ustanowionej komisyjnie na podstawie postanowień § 7., można mu przyznać dodatek nadzwyczajny, równający się różnicy między ceną komisyjnie ustaloną, a faktyczną ceną nabycia z doliczeniem 5-ciu procent. Przy odstawie towarów uszlachetnionych i artykułów konfekcyjowanych przez producentów można przyznać dodatek ten w tym razie, jeżeli dowodnie produkt surowy lub półfabrykat, użyty na wyrobienie tych towarów i artykułów, został zakupiony pod takimi samymi warunkami po cenach droższych, aniżeli odpowiadałoby to odnośnym stopom § 7.

Podania o przyznanie tego nadzwyczajnego dodatku należy wносить do wojennego związku przemysłu bawełnianego w ciągu 14-tu dni po oznajmieniu ceny objęcia, załączając dokumenty. O przyznaniu nadzwyczajnego dodatku rozstrzyga na podstawie wniosku t. akc. Centrali bawełnianej komisya, składająca się z jednego zastępcy Ministerstwa handlu, z jednego zastępcy zarządu wojskowego i z jednego zastępcy związku wojennego przemysłu bawełnianego.

Niezależnie od wniesienia takich próśb o przyznanie nadzwyczajnego dodatku ma t. akc. Centrali bawełnianej zapłacić stronie dostawiającej przedewszystkiem cenę, ustanowioną komisyjnie po myśli § 7. Zapłata dodatku następuje później po wydaniu rozstrzygnięcia.

Osobne postanowienia o objęciu towarów, które sprowadzono do Austrii z zagranicy cłowej po dniu 1. stycznia 1916, albo co do których udzieliło Ministerstwo handlu osobnych pozwoleń na ich pozbycie.

§ 9.

Oznaczone w § 2. towary i sporządzone z nich artykuły, które były uwolnione zasadniczo od obowiązku ofertowania w myśl § 8. rozporządzenia ministerialnego z dnia 13. kwietnia 1916. Dz. u. p. Nr. 100, albo którymi na podstawie osobnych pozwoleń Ministerstwa handlu można było swobodnie dysponować, podlegają również obowiązkowi odstawy po myśli § 1. niniejszego rozporządzenia (wyjątki patrz § 3. c). Cen objęcia nie ustanawia się jednak według postanowień § 7., lecz strona odstawiająca ma prawo żądać ceny zakupna, jaką wykaże towarzystwu akc. Centrali

bawelnianej. z doliczeniem 5% dodatku za zarząd i na utratę odsetek oraz z doliczeniem dodatku tytułem zysku, wynoszącego 5% ceny zakupna, jeżeli odstawa uskutecznia wytwórcą, a z doliczeniem 10% dodatku za zarząd i na utratę odsetek jakoteż dodatku tytułem zysku, wynoszącego 5% ceny zakupna, jeżeli odstawienie następuje ze strony handlarza. Jeżeli odstawienie uskutecznia wytwórcą, to obowiązuje wspomniane obliczenie ceny za materiał surowy lub półfabryka przezeń nabyty, a dotychczas obowiązkowi ofertowania nie podlegający lub stojący dotąd do swobodnej dyspozycji, podczas gdy dodatek wytwórczy należy obliczyć po myśli § 7.

Kto żąda specjalnego obliczenia ceny po myśli niniejszego paragrafu, ten ma to oznajmić t. akc. Centrali bawelnianej równocześnie z odstąpieniem towaru i dostarczyć mu dowodu, że ten towar był dotychczas wolny od obowiązku ofertowania, lub że pozostawał do swobodnej dyspozycji. Jeżeli t. akc. Centrali bawelnianej tego dowodu nie uzna, to przysługuje odstawiającemu do dni 8 zażalenie do Ministerstwa handlu, które w tym względzie ostatecznie rozstrzyga. Jeżeli t. akc. Centrali bawelnianej w ciągu czterech tygodni po zażądaniu specjalnego obliczenia cen nie wiadomości strony o uznaniu istnienia dotychczasowej wolności od obowiązku ofertowania lub swobodnej dysponowania towarem, należy uważać to za odmowę uznania i od tego terminu płynie ośmiodniowy czasokres dla zażalenia. T. akc. Centrali bawelnianej wolno po zasięgnięciu wskazówki zarządu wojskowego i Ministerstwa handlu dokonać objęcia na podstawie cen, obliczonych po myśli postanowień tego paragrafu, albo też zrzec się objęcia towaru. Rozstrzygnięcie ma nastąpić do sześciu tygodni od daty potwierdzenia objęcia (§ 10.) albo jeżeli dowodu dorychczasowej wolności od obowiązku ofertowania lub swobody dysponowania nie dostarczono jeszcze definitywnie w czasie wystawienia potwierdzenia objęcia, do sześciu tygodni po definitywnem dostarczeniu tego dowodu. Jeżeli t. akc. Centrali bawelnianej objęcia odmawia, ma ono towar odesłać z powrotem stronie odstawiającej z opłatą przewoźnego. Dalsza sprzedaż podlega ograniczeniom w myśl rozporządzenia z dnia 31. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 283, i rozporządzenia z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.

Objęcie i zapłata.

§ 10.

T. akc. Centrali bawelnianej jest obowiązane do towarów, nadchodzących do miejsc objęcia, wystawić odstawiającemu poświadczenie najdalej

do dni 14 po nadejściu przesyłki. T. akc. Centrali bawelnianej jest nadto obowiązane zapłacić odstawiającemu gotówką objęte przez się towary najdalej do dni czterdziestu po komisijnem ustaleniu cen objęcia w myśl § 7. niniejszego rozporządzenia. Jeżeli komisyjne ustalenie ceny objęcia następuje dopiero po czterech tygodniach od dnia potwierdzenia, natenczas jest t. akc. Centrali bawelnianej obowiązane płacić odstawiającemu, licząc od 42. dnia od daty potwierdzenia, odsetki po 6% rocznie i na żądanie od tego samego dnia zapłacić zaliczkę w wysokości 50% przypuszczalnej wartości towarów, zaś resztę oprocentować po 6%.

Zwrot towarów, podlegających obowiązkowi odstąpienia.

§ 11.

T. akc. Centrali bawelnianej ma prawo podlegające obowiązkowi odstąpienia towary, których objęcia urzędowa komisya odmówiła, odesłać z powrotem odstawiającemu do sześciu tygodni od daty potwierdzenia objęcia z opłaceniem przewoźnego. Wszystkie towary i artykuły, których t. akc. Centrali bawelnianej nie odesłało odstawiającemu z powrotem w ciągu powyższego czasokresu, musi ono objąć i za nie zapłacić w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli zwrócone towary i artykuły są takimi, które podpadają pod zakaz pozbywania ich, wyrażony rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 31. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 283, może nastąpić dalsze pozbycie tylko na podstawie postanowień niniejszego rozporządzenia oraz na podstawie rozporządzenia z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.

Postępowanie sądowe.

§ 12.

Jeżeli strona nie jest zadowolona z ceny objęcia, ustanowionej w myśl §§ 7. i 8., albo jeżeli t. akc. Centrali bawelnianej nie uzna podniesionego w myśl § 9. żądania osobnej ceny do dni 60 od dnia potwierdzenia objęcia, względnie od dnia definitywnego rozstrzygnięcia Ministerstwa handlu o dorychczasowej wolności od obowiązku ofertowania lub swobodzie dysponowania, to ma wniosek strony oznaczyć cenę objęcia ten sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się siedziba t. akc. Centrali bawelnianej, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców w granicach, ustanowionych w §§ 7., względnie 8. i 9. W tym

razie winno t. akc. Centrali bawełnianej zapłacić gotówką przy objęciu na razie cenę objęcia, ustanowioną w przypadkach §§ 7. i 8. przez komisję, a w przypadku § 9. cenę, o ile ono ją uzna.

Wniosek o sądowe oznaczenie ceny objęcia musi być wniesiony pod jego wykluczeniem w razie oznaczenia ceny w myśl §§ 7. i 8. do dni 30. licząc od dnia ustanowienia ceny objęcia przez komisję, a jeżeli strony przy ustanowieniu nie było obecnej. do dni 30. licząc od dnia doręczenia stronie uchwały, zawierającej ustanowienie ceny objęcia. zaś w razie żądania ceny w myśl § 9. do dni 30 od ostatniego dnia 60dniowego czasokresu, ustanowionego w ustępie 1.

To rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zaczepić do dni 8 rekuresem. Od rozstrzygnięcia drugiej instancyi nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna strona lub o ile na się je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązek odstawienia towarzystwu akc. Centrali bawełnianej.

§ 13.

T. akc. Centrali bawełnianej jest obowiązane nabyte przez się na podstawie niniejszego przymusu odstawienia towary i artykuły odstawić do miejsc, oznaczonych przez Ministerstwo handlu, w porozumieniu z zarządem wojskowym po cenie, ustanowionej przez komisję, z dodatkami (§§ 7., 8., 9.) i z doliczeniem wydatków w gotówce, jakie poniosło przy odbiorze, złożeniu na skład, wskutek ubezpieczenia, z powodu utraty odsetek i za odstawienie, następnie z doliczeniem 3% prowizji za wykonanie, jaką należy zapłacić t. akc. Centrali bawełnianej.

Bezkarność.

§ 14.

Jeżeli strona na podstawie postanowień niniejszego rozporządzenia towary lub zrobione z nich artykuły, które na podstawie poprzedniego zarządzenia Ministerstwa handlu należało było ofertować w myśl § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 100 (przymus ofertowania), odstawi albo zgłosi w zupełności w sposób należyty i na czas, to nie wolno przy tej sposobności wdrażać postępowania karnego w myśl § 12. rozporządzenia z dnia 13. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 100, z powodu niedopełnienia przymusu ofertowania, jaki swego czasu istniał.

Do już wdrożonego postępowania karnego o niewykonanie przymusu ofertowania niema to postanowienie zastosowania.

Kontrola.

§ 15.

Dla zapewnienia przestrzegania postanowień niniejszego rozporządzenia ustanowi Ministerstwo handlu odpowiednio legitymowane organa kontrolne. które każdego czasu mają wstęp do wszystkich przedsiębiorstw, objętych tem rozporządzeniem. i którym na żądanie należy pozwolić na wgląd do składu i do wszystkich odnośnych ksiąg handlowych, korespondencji i zapisków. Organa kontrolne są upoważnione do czuwania nad istniejącymi towarami, podlegającymi obowiązkowi odstawienia, a znajdującymi się u zarządu kolejowego i żeglugi parowej, w magazynach przesyłek towarowych, względnie przesyłek pospiesznych, u spedytatorów i w domach skladowych, a to przez wglądanie do papierów konwojujących i do zapisków.

Postanowienia karne.

§ 16.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia oraz za każde współdziałanie przy udaremnianiu obowiązków, ustanowionych niniejszem rozporządzeniem, będą karaty polityczne władze pierwszej instancyi grzywnami do 20.000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu. Kary to można orzec także obok siebie. Ponadto można orzec także przepadek tych towarów, do których się czyn karygodny odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, także utratę uprawnienia przemysłowego.

Wejście niniejszego rozporządzenia w życie.

§ 17.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zastosowanie postanowień niniejszego rozporządzenia do Dalmacji i do części południowego Tyrolu, stanowiącej ściślej obszar wojenny, zastrzega się specjalnym zarządzeniom Ministerstwa handlu.

Banhans wlr.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

Wieser wlr.

Tabela cen.

Tabela I.

Ceny zasadnicze dla przędz bawełnianych, podane według kategorii i według numerów grubości.

Numery przędzy	Przędza z bawełny amerykańskiej, wschodnioindyjskiej lub lewantyńskiej za kilogram		Numery przędzy	Przędza mako z bawełny egipskiej, gręplowana za kilogram		Numery przędzy	Przędza mako z bawełny egipskiej czesana za kilogram		Numery przędzy	Zapłata za nić, Dodatek za nić podwójną za kilogram	
	K	h		K	h		K	h		K	h
Nr. 4—28 .	8	80	poniżej Nr. 50 .	14	70	poniżej Nr. 50 .	17	—	do Nr. 20 .	—	66
" 29—49 .	9	70	Nr. 50 .	15	20	Nr. 50 .	17	50	" " 30 .	—	90
" 50—60 .	10	20	" 60 .	15	70	" 60 .	18	—	" " 40 .	1	15
			" 70 .	16	20	" 70 .	18	50	" " 50 .	1	55
			" 80 .	16	70	" 80 .	19	—	" " 60 .	2	—
						" 90 .	19	50	" " 70 .	2	50
						" 100 .	20	—	" " 80 .	3	—
									" " 90 .	3	50
									" " 100 .	4	—
									Dodatek sznureczkowy		
									przy Nr. 50 .	2	30
									" " 60 .	3	10

Tabela II.

dla obejmowania według ciężaru surowych, macerowanych, bielonych, barwionych i drukowanych tkanin bawełnianych, nadających się na bieliznę (do noszenia, na pościel i stołową) i na podszewki.

Kategoria	Numery przędzy i jakość	Cena za 1 kilogram											
		towaru surowego		towaru bielonego lub macerowanego		towaru bielonego i macerowanego		towaru barwionego		towaru bawełnianego i macerowanego		towaru zadrukowanego wraz z wszelką manipulacją wstępną i dodatkową (drapanie, bielenie, barwienie, macerowana apretura itp.)	
		K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
I	poniżej Nr. 14 am., wseh. ind., lew., pojed.	10	—	10	70	11	05	11	10	11	45	14	—
II	Nr. 14— 24 „ „ „ „ „ „	10	50	11	30	11	70	11	75	12	15	15	50
III	„ 25— 29 „ „ „ „ „ „	11	—	11	80	12	20	12	25	12	65	16	—
IV	„ 30— 42 „ „ „ „ „ „	12	50	13	40	13	85	13	90	14	35	18	—
V	„ 30— 42 (1/2 mako*), pojed.	15	—	15	90	16	35	16	40	16	85	20	50
VI	„ 30— 42 mako, greplowana pojed.	17	50	18	40	18	85	18	90	19	35	23	—
VII	„ 30— 42 „ czesana, „ „ „ „ „	19	—	19	90	20	35	20	40	20	85	24	50
VIII	„ 44— 60 „ greplowana, „ „ „ „ „	19	—	20	—	20	50	20	60	21	10	25	25
IX	„ 44— 60 „ czesana, „ „ „ „ „	21	—	22	—	22	50	22	60	23	10	27	25
X	„ 60— 70 „ greplowana, „ „ „ „ „	20	50	21	80	22	45	22	50	23	15	28	50
XI	„ 60— 70 „ czesana, „ „ „ „ „	22	50	23	80	24	45	24	50	25	15	30	50
XII	„ 80—100 „ grepl. albo czes., pojed.	24	—	25	30	25	95	26	—	26	65	32	—

Tabela III.

dla obejmowania według ciężaru pstro tkanych tkanin bawełnianych, nadających się na bieliznę (do noszenia, na pościel i stołową) i na podszewki.

Kategoria	Numery przędzy i jakość	Cena za 1 kilogram							
		towaru pstro tkanego, bez apretury lub z apreturą normalną		towaru pstro tkanego, macerowanego lub bielonego		towaru pstro tkanego, bielonego i macerowanego		towaru pstro tkanego i barwionego wraz z normalną apreturą	
		K	h	K	h	K	h	K	h
I	poniżej Nr. 14 am., wseh. ind., lew., pojed.	13	50	14	20	14	55	14	60
II	Nr. 14— 24 „ „ „ „ „ „	14	20	15	—	15	40	15	45
III	„ 25— 29 „ „ „ „ „ „	14	85	15	65	16	05	16	10
IV	„ 30— 42 „ „ „ „ „ „	16	90	17	80	18	25	18	30
V	„ 30— 42 (1/2 mako*), pojed.	20	25	21	15	21	60	21	65
VI	„ 30— 42 mako, greplowana pojed.	23	60	24	50	24	95	25	—
VII	„ 30— 42 „ czesana, „ „ „ „ „	25	65	26	55	27	—	27	05
VIII	„ 44— 60 „ greplowana, „ „ „ „ „	25	65	26	65	27	15	27	25
IX	„ 44— 60 „ czesana, „ „ „ „ „	28	35	29	35	29	85	29	95
X	„ 60— 70 „ greplowana, „ „ „ „ „	27	70	29	—	29	65	29	70
XI	„ 60— 70 „ czesana, „ „ „ „ „	30	40	31	70	32	35	32	40
XII	„ 80—100 „ grepl. lub czes. pojed.	32	40	33	70	34	35	34	40

*) Zrobione w wątku lub osnowie z materiału mako, greplowana.

Tabela VI.

dla towarów dzianych i pończoszkowych z bawełny (także Vigogne) i z półbawełny.

a) Ceny materyału							
	Cena za kilogram						
	K	h					
Materyały niciane i perlowe	13	75					
Materyały niciane i perlowe barwione	15	25					
Materyały na podszewkę	13	—					
b) Ceny artykułów konfekcyonowanych							
	Cena za kilogram						
	K	h	K	h	K	h	
	męskie		damskie		dziecinne		
Koszule niciane	16	55	17	05	17	05	
Kalesony niciane	17	—	17	50	17	50	
Kaftaniczki niciane	15	80	16	30	16	30	
Suknie niciane	—	—	17	50	—	—	
Ubrania niciane	—	—	—	—	17	50	
Koszule z materyi na podszewkę	16	25	16	75	16	75	
Kalesony z materyi na podszewkę	16	60	17	10	17	10	
Kaftaniczki z materyi na podszewkę	15	60	16	10	16	10	
Letnie koszule trykotowe z przędzy amerykańskiej	24	—	—	—	—	—	
Letnie koszule trykotowe z przędzy mako	32	—	—	—	—	—	
Letnie kalesony trykotowe z przędzy amerykańskiej	25	—	26	—	—	—	
Letnie kalesony trykotowe z przędzy mako	33	—	34	—	—	—	
Letnie kaftaniczki trykotowe z przędzy amerykańskiej	23	—	24	—	—	—	
Letnie kaftaniczki trykotowe z przędzy mako	31	—	32	—	—	—	
		Vigogne		Shoddy		półwełniane	
Kamizelki męskie	22	—	—	—	49	—	
Kamizelki damskie, kaftaniczki i zakłady	24	50	31	—	58	—	
Sweatery	22	—	30	—	40	—	
Pończoszkowe kamasze do owijania	20	—	26	—	36	—	
Popielate kamasze do owijania	18	—	—	—	—	—	
Sznurce	23	—	29	—	40	—	

	Cena za kilogram					
	K	h	K	h	K	h
	Vigogne		Shoddy		półwełniane	
Kominiarki pończoszkowe	22	—	28	—	38	—
Kominiarki dziane	18	—	—	—	—	—
Czapeczki męskie	—	—	—	—	41	—
Ogrzewacze pulsowe	20	—	26	—	36	—
Szale	22	50	—	—	40	50
Rękawiczki pończoszkowe grubo dziergane	23	—	29	—	40	—
Rękawiczki średnio dziergane	—	—	—	—	45	—
Rękawiczki pończoszkowe podwójne	—	—	—	—	54	—
Rękawiczki trykotowe, o jednym schowku, damskie i męskie					36	50
Rękawiczki męskie z agrałką lub guzikami					44	—
Rękawiczki trykotowe damskie z guzikami					61	50
Trykotowe rękawiczki damskie oczkowane					94	—
Trykotowe rękawiczki męskie oczkowane					96	50
Ogrzewacze na żołądek, pończoszkowe, półwełniane					35	—
Opaski na żołądek, dziane, szorstkie, niciane					18	—
Onucki z materyi na podszewkę					12	—
Napiętki półwełniane					37	—
Ogrzewacze kolan półwełniane					38	—
Męskie pończochy, grubo dziergane, z Vigogne					22	—
Męskie pończochy, grubo dziergane, z Shoddy					28	—
Męskie pończochy, grubo dziergane, półwełniane					38	—
Męskie pończochy, dziane, z przędzy amerykańskiej					28	—
Męskie pończochy, dziane, z przędzy mako					35	—
Skarpetki letnie, średnio dziergane albo bez szwu					38	—
Skarpetki Cotton, dziane					47	50
Skarpetki zimowe, grubo dziergane, z Vigogne					22	—
Skarpetki zimowe, grubo dziergane, z Shoddy					28	—
Skarpetki zimowe, grubo dziergane, półwełniane					40	—
Skarpetki zimowe, średnio dziergane, z Vigogne					22	—
Skarpetki zimowe, średnio dziergane, z Shoddy					31	—
Skarpetki zimowe, średnio dziergane, półwełniane					42	—
Pończochy letnie damskie					37	50
Pończochy Cotton damskie, dziane					45	—
Pończochy zimowe damskie i dzieciinne, czarne, grubo dziergane					26	50
Pończochy zimowe damskie i dzieciinne, z Vigogne, średnio dziergane					28	—
Pończochy zimowe damskie i dzieciinne, średnio dziergane, gładzone					42	—
Pończochy dzieciinne letnie patentowe					38	—
Pończochy dzieciinne zimowe patentowe z Vigogne					29	—
Pończochy dzieciinne zimowe patentowe półwełniane					44	—

Tabela VII.

A. Dla bielizny męskiej, zrobionej z towarów tkanych.

Cenę oznacza się na podstawie obliczonego ciężaru gotowego towaru według jakości tkaniny, stosując odpowiednią tabelę z doliczeniem 2 procent na ubytek przy krajaniu i tytułem wynagrodzenia za konfekcję.

Kategoria		Cena od sztuki	
		K	h
Wynagrodzenie za konfekcję.			
a) Koszule.			
I	Nieczyszczone koszule miękkie, bez kołnierzy, bez manszetów i kieszonek, nieprane, względnie koszule dla wojska i tak zwane koszule robotnicze	—	54
II	Nieprane miękkie koszule sportowe z kołnierzem lub bez, z manszetami	1	20
III	Prane (czyszczone) koszule z gorssem gładkim, twardym i miękkim, bez kołnierza i bez manszetów	2	—
IV	Prane (czyszczone) koszule z gorssem gładkim, twardym i miękkim, bez kołnierza z manszetami (pojedynczemi lub podwójnemi)	2	40
b) Kalesony.			
I	Kalesony dla wojska i robotnicze, nieprane	—	46
II	Kalesony do ściągania o lepszym wykonaniu	—	80
III	Kalesony o lepszym wykonaniu z gładkim lub stebnowanym paskiem (krój francuski)	1	20
IV	Kalesony o lepszym wykonaniu z paskiem fantazyjnym (haftowanym lub barwionym)	2	—

B. Dla konfekcji męskiej i chłopięcej.

Cenę oblicza się na podstawie obliczonego ciężaru skonfekcyonowanego towaru gotowego wraz z dodatkami na podstawie tabel cen według jakości materji wierzehniej z doliczeniem ubytku przy krajaniu i wynagrodzenia za konfekcję.

Za materje wierzehnie lub dodatki, przedstawiające szczególnie wysoką wartość, należy przyznać odpowiednią podwyżkę.

	K	h
I. Ubrania ślusarskie (robotcze).		
Ubytek przy krajaniu 3 procent		
Wynagrodzenie za konfekcję od bluzy	2	—
Wynagrodzenie za konfekcję od spodni	1	50

	K	h
Za ubrania, płaszcze itd.		
Ubytek przy krajanii 5 procent:		
Wynagrodzenie za konfekcyę ubrań męskich, wielkość 42/54.		
Za spodnie	3	—
Za kamizelkę	3	—
Za kurtkę	6	—
Za płaszcz niepodszyty	12	—
Za płaszcz podszyty	14	—
Za mikado (krótkie kurtki) niepodszyte	8	—
Za mikado (krótkie kurtki) podszyte	12	—
Za pelerynę	4	50
Wynagrodzenie za konfekcyę ubrań chłopców, wielkość 36/41 (długie spodnie).		
Za spodnie	2	40
Za kamizelkę	2	40
Za kurtkę	4	80
Wynagrodzenie za konfekcyę ubrań chłopców: kurtka, kamizelka i spodnie do kolan (ubrania Gambetty).		
Za spodnie do kolan	2	10
Za kamizelkę	2	10
Za kurtkę	4	20
Wynagrodzenie za konfekcyę wszelkiego rodzaju płaszczyków dla chłopców w wieku od 3 do 12 lat.		
Za płaszczyk, niepodszyty	6	—
Za płaszczyk, podszyty	9	—
Za pelerynę	3	60
Wynagrodzenie za konfekcyę kostyumów dla chłopców: kurtka i spodnie, od 3 do 10 lat.		
Za spodnie	2	—
Za kurtkę, niepodszytą	2	—
Za kurtkę, podszytą	4	—

Tabela VIII.

dla bawełnianych nakryw flanelowych.

Kategoria	Materiał wątku	Cena za 1 kilogram	
		K	h
I. Towar handlowy.			
a	Nr. 1 kopki cewkowe, ciemne, pstre odpadki	8	—
b	Nr. 2 i 3 kopki cewkowe, ciemne, pstre odpadki	8	60
c	Nr. 4 i 5 kopki cewkowe, ciemne, pstre odpadki	9	20
d	Nr. 6 kopki cewkowe, ciemne, pstre odpadki	9	80
II. Towar jakościowy.			
e	Nr. 4 i 5 Ia jasne odpadki	10	50
f	Nr. 6 Ia jasne odpadki	11	10
g	ponad Nr. 6 Ia jasne odpadki	11	70
h	ponad Nr. 6 Ia Ia jasne odpadki	12	30

W cenach tych mieszczą się: nici, konfekcyę, wynagrodzenie za barwienie, utrata szorstkości i wynagrodzenie za czesanie.

Tabela IX.

za ręczniki, prześcieradła, serwety i serwetki.

Cenę oblicza się na podstawie obliczonego ciężaru gotowego towaru skonfekcyonowanego według jakości tkaniny na podstawie tabeli cen i następujących podwyżek.

I. Ręczniki i prześcieradła.

- a) Za tkanie z odznaczaniem sztuk i ze szlakiem wątku . . . . . 5 procent podwyżka.
 b) za zwyczajną konfekcyę (z obrąbkami z dwóch stron) . . . . . 5 procent podwyżka.
 c) za konfekcyę ręczników z frendlami albo z ażurowym pustym obrąbkami z dwóch stron . 10 procent podwyżka.

II. Serwetki i serwety.

- a) Za tkanie z odznaczaniem sztuk i ze szlakiem wątku . . . . . 5 procent podwyżka,
 b) za zwyczajną konfekcyę (z obrąbkami z dwóch stron) . . . . . 5 procent podwyżka,
 c) za konfekcyę z ażurowym pustym obrąbkami z dwóch stron . . . . . 10 procent podwyżka,
 d) za konfekcyę z ażurowym pustym obrąbkami z czterech stron . . . . . 20 procent podwyżka.

Tabela X.

1. Ogólne podwyżki ceny.

a) Podwyżki za utratę szorstkości:

Przy towarach szorstkich z jednej strony, surowych. pstro tkanych lub uszlachetnionych . . . 4 procent,
przy towarach po obu stronach szorstkich, pstro tkanych lub uszlachetnionych . . . . . 7 procent,
w podwyżkach tych mieści się wynagrodzenie za szorstkość.

b) Podwyżki przy towarach nicianych:

Przy towarach zrobionych częściowo lub w całości z nicianych przędz bawełnianych, należy obliczyć wynagrodzenie za nić według tabeli I. w stosunku do zużytego materiału nicianego i doliczyć do obliczonej ceny ciężaru.

c) Podwyżki za towar jakościowy może oznaczyć komisya objęcia.

2. Podwyżki cen za pstro tkane towary bawełniane.

Tabela cen za pstro tkany towar bawełniany odnosi się do artykułu wzorowego z pojedynczej osnowy amerykańskiej i pojedynczego wątku. Za tkaniny, przedstawiające jakościowo wyższą wartość, są usprawiedliwione podwyżki, a oznaczenie ich pozostawia się znawcom według podanych poniżej wyliczeń.

Jeżeli tkanina jest zrobiona z dobrego materiału bawełnianego i składa się:

I.

Z górnej i dolnej osnowy	}	podwyżka 30 procent.
Z górnego i dolnego wątku		

II.

a) Z osnowy wyłącznie nicianej i z górnego i dolnego wątku	}	podwyżka 25 procent.
b) Z osnowy i z wątku, w całości z nici, ponad Nr. 40/2, gęsto zestawionych		

III.

Z górnej i dolnej osnowy, jednak z pojedynczego wątku . . . . . podwyżka 20 procent.

IV.

a) Z osnowy i z górnego i dolnego wątku	}	podwyżka 15 procent.
b) Z osnowy i z wątku, wyłącznie z nici poniżej Nr. 40/2, gęsto zestawionych		

V.

Z osnowy nicianej	}	podwyżka 10 procent.
Z wątku pojedynczego		

3. Ogólne potrącenia z ceny.

Potrącenia przy materiale odpadkowym:

Przy tkaninach i towarach dzianych, zrobionych w całości lub w części z odpadków, należy potrącić stosownie do ich jakości z ceny obliczonej do 15 procent. Wysokość potrącenia oznaczają znawcy komisji objęcia.

Tabela XI.

Za wstążki bawełniane.	Cena za metr.
Wstążki bawełniane 1 <i>cm</i> szerokie, surowe	45 hal.
Wstążki bawełniane 1 <i>cm</i> szerokie, bielone lub barwione	55 hal.
Za każdy milimetr ponad tę miarę lub poniżej niej 0,5 halerza od metra więcej lub mniej.	

Ceny rozumie się za rzeczywisty, pełny metr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCII. — Wydana i rozesłana dnia 31. października 1917.

Treść: M 419. Ustawa o prowadzeniu gospodarstwa państwowego od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918.

419.

Ustawa z dnia 30. października 1917

o prowadzeniu gospodarstwa państwowego od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania podatków, danin i opłat skarbowych, tudzież innych dochodów państwowych w czasie od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918 w myśl istniejących norm.

Wydatki państwowe należy w tym czasie pokrywać na rachunek mającego się ustanowić w drodze ustawowej preliminarza państwowego na rok administracyjny 1917/18.

§ 2.

Pod warunkiem, że kraje korony św. Szczerpana w czasie od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918 uiszcza swój udział w wydatkach na sprawy wspólne według stosunku ustawowo ustalonego, należy w tym samym czasie uiszczyć na rachunek preliminarza państwowego na rok 1917/18 także udział, przypadający na Austryę.

Skoro zatwierdzone uchwały obydwu Delegacji ustanowią preliminarz wspólnych wydatków i dochodów na rok administracyjny 1917/18 lub na część tego roku, sumy udziałów, przypadające według tych uchwał na Austryę, stanowią górną granicę udziałów, które mają być uiszczone.

§ 3.

Upoważnia się Rząd:

1. aby środki na pokrycie nadzwyczajnych, spowodowanych przez wojnę wydatków, w czasie od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918, aż do kwoty 9000 milionów koron uzyskał w drodze operacji kredytowych, jednakowoż z wykluczeniem wydawania nieumarzającej się renty;

2. aby zaprolongował dłużne kwoty, zapadające w czasie od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918; i

3. aby na zaspokojenie nieodwlocznych, stosunkami wojennymi wywołanych potrzeb przyjął gwarancję za dodatkowem usprawiedliwieniem.

Zaprolongowanych i pogwarantowanych kwot nie wlicza się do wyżej podanej kwoty maksymalnej.

4. Upoważnia się również Rząd, aby dla polepszenia bytu personelu kolejowego użył sumę 100 milionów koron.

§ 4.

Upoważnia się Ministra skarbu w czasie od dnia 1. listopada 1917 do dnia 28. lutego 1918 bez poprzedniego osobnego zezwolenia Rady państwa i tylko pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia:

do pozbycia nieruchomości własności państwa aż do wartości ogólnej 450.000 K, jeżeli wartość szacunkowa poszczególnego przedmiotu nie przenosi kwoty 50.000 K;

do obciążenia nieruchomości własności państwa służebnościami aż do wartości ogólnej 200.000 K, jeżeli wartość prawa, które ma być nadane, nie przenosi w poszczególnym przypadku 50.000 K;

do zezwolenia spółkom, którym przysługuje użytkowanie państwowych kolei żelaznych, na sprzedaż zbytecznych gruntów państwowych kolei żelaznych za odpowiedniemu odszkodowaniem skarbu państwa za zrzeczenie się prawa własności, i to także wówczas, jeżeli wartość szacunkowa poszczególnego przedmiotu przenosi kwotę 50.000 K;

do obciążenia nieruchomości własności państwa prawami budowl.

§ 5.

Wymienionych w § 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. czerwca 1915. Dz. u. p.

Nr. 180, kredytów na budowy kolejowe, których użycie do dnia 31. października 1917 zezwolono w § 5. ustawy z dnia 30. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 278, można użyć do dnia 28. lutego 1918.

§ 6.

Wykonaniem tej ustawy, która wchodzi w życie w dniu 1. listopada 1917, zajmie się Minister skarbu.

Kwaterna, dnia 30. października 1917.

Karol wkr.

Seidler wkr.

Toggenburg wkr.

Mataja wkr.

Schauer wkr.

Wimmer wkr.

Czapp wkr.

Horbaczewski wkr.

Höfer wkr.

Ćwikliński wkr.

Banhans wkr.

Homann wkr.

Żolger wkr.

Twardowski wkr.

Wieser wkr.

Silva-Tarouca wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCIII. — Wydana i rozestana dnia 31. października 1917.

Treść: Nr 420. Rozporządzenie, dotyczące zaprowadzenia przymusu kart przewozowych na towary tkane, dziane i pończoszkowe i na artykuły z takich towarów konfekcyonowane.

420.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych z dnia 26. października 1917,

dotyczące zaprowadzenia przymusu kart przewozowych na towary tkane, dziane i pończoszkowe i na artykuły z takich towarów konfekcyonowane.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, jak następuje:

§ 1.

Począwszy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia wolno towary tkane, dziane lub pończoszkowe bez względu na materiał, z jakiego są sporządzone, tudzież konfekcyonowane z nich artykuły bez względu na to, czy towary te lub artykuły podlegają obowiązkowi kart zapotrzebowania według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, przesyłać lub przewozić do miejsc przeznaczenia, znajdujących się poza granicami Austrii tylko na podstawie poświadczenia przewozowego, wystawionego według dołączonego wzoru przez polityczną władzę krajową (Namiestnictwo, Rząd krajowy), właściwą według miejsca złożenia towaru.

To poświadczenie przewozowe zawiera zarazem pozwolenie na sprzedaż, przepisane w § 13., ustęp 2., rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.

§ 2.

Kolejom żelaznym, przedsiębiorstwom okrętowym lub zakładowi pocztowemu wolno towary i artykuły oznaczonego w § 1. rodzaju przyjmować do przewozu do miejsc przeznaczenia, znajdujących się poza granicami Austrii, tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe (§ 1.).

§ 3.

Podróźni, którzy przedmioty oznaczonego w § 1. rodzaju wiozą dla własnego użytku ze sobą jako pakunki ręczne lub podróźne, są uwolnieni od obowiązku starania się o poświadczenie przewozowe tylko o tyle, o ile jakość i ilość tych przedmiotów odpowiada potrzebie, stanowi i innym stosunkom podróźnego.

§ 4.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, przesyłek transitowych i dla takich przesyłek, które w czasie ogłoszenia niniejszego rozporządzenia są już oddane

zakładowi przewozowemu, nie potrzeba poświadczenia przewozowego.

§ 5.

Za przekroczenie niniejszego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu uzasadnionych tem rozporządzeniem zobowiązań będą karane polityczne władze pierwszej instancji grzywnami do 20.000 koron albo aresztem do 6 miesięcy, o ile dany czyn nie podpada pod surowszy przepis karny. Kary te można zawiesić także obok siebie.

Nadto można orzec przepadek tych towarów lub artykułów, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, także utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Banhans wlr.

Wieser wlr.

Poświadczenie przewozowe

na towary tkane, dziane i pończoszkowe oraz na artykuły z takich towarów konfekcyonowane.

(§ 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. października 1917, Dz. u. p. Nr. 420.)

(Imię i nazwisko wysyłającego) .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia,

ilość sztuk pakunku	rodzaj opakowania	ciężar w kilogramach	
		brutto	netto
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Zawartość: .....

a to w czasie od dnia ..... do 1917

1918

z (nazwa stacji wysyłającej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(pocztą, koleją lub okrętem parowym) .....

pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
Miejsce i dzień wystawienia.

.....
Podpis.

Miejsca niewypełnione należy przekreślić.

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego

Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.

Poświadczenie ściąganie i zniszczy stacja graniczna.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CXCIV. — Wydana i rozesłana dnia 1. listopada 1917.

Treść: (M 421—423.) 421. Rozporządzenie w sprawie ograniczenia produkcji piwa. — 422. Rozporządzenie w sprawie obrotu asbestem i odpadkami asbestu. — 423. Rozporządzenie w sprawie utworzenia wojennego związku przemysłu asbestowego.

421.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 30. października 1917

w sprawie ograniczenia produkcji piwa.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Począwszy od dnia 1. listopada 1917 wolno w browarach wytworzyć w jednym miesiącu kalendarzowym najwyżej 6% tej ilości brzożki piwnej, jaka wynika jako przeciętna ilość produkcji, stwierdzonej przez władze skarbowe w odpowiednich miesiącach kalendarzowych w kampaniach 1911/12 i 1912/13. Dla browarów, które w odnośnych miesiącach porównawczych nie były w ruchu przez przeszło dziesięć następujących po sobie dni, jest rozstrzygającą dla wypośrodkowania powyższej ilości porównawczej produkcja w takich samych miesiącach w kampaniach 1910/11 lub 1913/14.

§ 2.

Dla obliczenia dopuszczalnej, maksymalnej ilości produkcji (uprawnienie browarnicze), jest rozstrzygająca podstawa wymiaru podatku, t. j. stopień hektolitrowy ekstraktu.

Jeżeli browar zakupił po dniu 1. września 1911 jakiś inny browar i zastanowił w nim ruch, natenczas może Ministerstwo skarbu na prośbę podwyższyć odpowiednio uprawnienie browarnicze w miesiącach, miarodajnych dla obliczenia uprawnienia browarniczego, a to uwzględniając produkcję objętego browaru.

§ 3.

Przedsiębiorcy browarniczy, którzy nie wyzyskają, albo nie wyzyskają w pełni uprawnienia browarniczego, przysługującego im według § 1. tego rozporządzenia, mogą przeniesić niewyzyskaną część na bezpośrednio następujący miesiąc z tym skutkiem, że ich uprawnienie browarnicze za ten miesiąc podnosi się o przeniesioną ilość. Każde przeniesienie uprawnienia browarniczego należy poprzednio zgłosić pisemnie do władzy skarbowej I. instancyi, najpóźniej jednak w ostatnim dniu odnośnego miesiąca, gdyż w przeciwnym razie prawo do przeniesienia gaśnie.

§ 4.

Aż do dalszego zarządzenia nie wolno wyzyskać tych części uprawnień browarnicznych, które nie zostały wyzyskane w miesiącach poprzednich do października 1917 włącznie.

§ 5.

Skoro jakiś browar wyczerpał uprawnienie browarnicze, przysługujące mu po myśli powyższych przepisów, nie przyjmie się już więcej

zgłoszenia opodatkowanego postępowania przy wyrobie piwa i każda nadwyżka produkcji podpada pod przepisy ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. listopada 1917; równocześnie uchyla się rozporządzenie ministerjalne z dnia 1. listopada 1916. Dz. u. p. Nr. 377.

Höfer wlr.

Wimmer wlr.

422.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 31. paździer- nika 1917

w sprawie obrotu asbestem i odpadkami asbestu.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Kto ma w przechowaniu surowy asbest (włókno asbestowe, watę asbestową) — nieprzetworzony lub przetworzony, nieczyszczony lub oczyszczony — następnie odpadki asbestu w ilości ponad 10 kg, jest obowiązany zgłosić to najdalej do dnia 15. listopada 1917 we wojennym związku przemysłu asbestowego we Wiedniu, VII., Mariahilferstrasse 32, a to według stanu z dnia 1. listopada 1917, przedkładając próbki.

Zgłoszenia te należy sporządzić na drukach, przygotowanych przez wojenny związek przemysłu asbestowego i nadać na pocztę w liście poleconym. Mają one podawać ilość asbestu odrębnie według poszczególnych gatunków, tudzież miejsce składu oraz imię i nazwisko i miejsce zamieszkania uprawnionego do rozrządzania asbestem.

Minister handlu może zarządzić także w przyszłości zgłoszenie zapasów asbestu, a to albo w każdym przypadku z osobna albo peryodycznie.

§ 2.

Od dnia wejścia tego rozporządzenia w życie jest wszelkie rozrządzanie wymienionymi w § 1. materiałami, następnie ich obrabianie lub przerabianie dopuszczalne tylko za zezwoleniem wojennego związku przemysłu asbestowego.

Prośby o takie zezwolenia należy wnosić do tego związku. Należy przytem posługiwać się formularzami, przygotowanymi przez ten związek.

Dozwolone jest przerabianie lub obrabianie wymienionych w § 1. materiałów tylko o tyle, o ile jest to potrzebne do ukończenia pewnego procesu pracy, rozpoczętego już w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia. Kto zamierza uczynić użytek z tego zezwolenia, ma donieść o tem wojennemu związkowi przemysłu asbestowego do dnia 14. przygotowaną przez ten związek osobną kartą zgłoszenia.

Każdy posiadacz wymienionych w § 1. materiałów jest obowiązany przechowywać je aż do dalszego zarządzenia z troskliwością porządnego kupca. Zmiana miejsca przechowania jest dozwolona tylko za zezwoleniem wojennego związku przemysłu asbestowego.

§ 3.

Minister handlu może zarządzić w każdym poszczególnym przypadku odpłatne wydanie surowego asbestu, względnie odpadków asbestowych wymienionym w tem zarządzeniu władzom, przedsiębiorstwom lub osobom.

Cenę objęcia ustanowi za każdym razem Minister handlu w porozumieniu z Ministrem skarbu.

Minister handlu wyda także bliższe zarządzenia co do dostawy towarów i co do zapłaty ceny objęcia.

Zarządzenia Ministra handlu będą wydawane ile możności po wysłuchaniu wojennego związku przemysłu asbestowego.

Jeżeli asbest nie zostanie wydany w ciągu terminu, wyznaczonego przez Ministra handlu, przeprowadzi przymusowe odebranie zapasów polityczna władza I. instancji, w której powiecie odnośne zapasy się znajdują, a to na rzecz miejsca, oznaczonego przez Ministra handlu. Własność przechodzi na to miejsce, skoro zarządzenie władzy politycznej zostanie doręczone obowiązanej do wydania asbestu.

§ 4.

Celem zapewnienia przestrzegania postanowień tego rozporządzenia może Minister handlu ustanowić organa kontrolne, które mają w każdej chwili dostęp do wszystkich przedsiębiorstw, dotkniętych tem rozporządzeniem, i którym należy na żądanie udzielić do wglądu wszystkie księgi handlowe, korespondencje i inne zapiski.

§ 5.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i wydanymi na jego podstawie zarządzeń władzy, tudzież za każde współdziałanie przy udaremnieniu obo-

wiązków w tem rozporządzeniu lub na jego podstawie ustalonych, o ile odnośny czyn nie podlega karze surowszej, będą karą władze polityczne I. instancyi grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można nałożyć także obok siebie. Nadto można orzec przepadek wymienionych w § 1. materiałów, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 6.

Postanowienia tego rozporządzenia nie mają zastosowania do zapasów, będących w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

Wieser wlr.

423.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 31. października 1917

w sprawie utworzenia wojennego związku przemysłu asbestowego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się obrabianiem lub przerabianiem surowego asbestu (włókien asbestowych, waty asbestowej) — nieprzetworzonego lub przetworzonego, nieczyszczonego lub czyszczonego — tudzież obrabianiem lub przerabianiem odpadków asbestowych, należą do wojennego związku przemysłu asbestowego z siedzibą we Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których wspomniane w ustępie pierwszym obrabianie lub przerabianie stanowi tylko część ruchu, są co do tej części członkami związku.

Fabryki i przedsiębiorstwa oznaczonego w tym paragrafie rodzaju, które powstały lub zostały puszczone w ruch dopiero w czasie obowiązywania niniejszego rozporządzenia, należą do związku z dniem rozpoczęcia czynności.

Co do przynależności do związku rozstrzyga w wątpliwych przypadkach Minister handlu według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 2.

Cel związku.

Do zadań związku wojennego należy:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń warsztatowych, wchodzących w rachubę przedsiębiorstw, przeprowadzanie badań zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby za współdziałaniem właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) rozstrzyganie próśb o zezwolenie na rozrządzanie wymienionymi w § 1. materiałami tudzież na ich przerabianie lub obrabianie;
- c) stawianie wniosków co do wydawanych od przypadku do przypadku zarządzeń Ministra handlu, dotyczących się wydania surowego asbestu lub odpadków asbestowych;
- d) stawianie wniosków i współdziałanie przy wszystkich zarządzeniach, odnoszących się do zaopatrywania przemysłu asbestowego w potrzebne materiały surowe i pomocnicze oraz w opał. tudzież przydzielanie materiałów surowych i pomocniczych oraz opału poszczególnym przedsiębiorstwom, o ile związkowi przysługuje prawo rozrządzania tymi materiałami;
- e) współdziałanie przy ustalaniu cen;
- f) udzielanie rad władzom centralnym przy rozdawaniu zamówień;
- g) współdziałanie przy uregulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących przemysłu asbestowego, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w dziedzinie polityki handlowej i pieczy socyalnej, przy regulowaniu stosunku pracy i pośrednictwa pracy i przy wszystkich kwestyach, które się wyłonią przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego. wreszcie przeprowadzanie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister handlu poruczy je związkowi.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 9.). W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z jego zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni wspierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianiu.

Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku, także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu.

§ 5.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku;
- b) kierownictwo związku.

§ 6.

Zgromadzenie związku i jego uprawnienia.

Zgromadzenie związku składa się ze wszystkich członków związku. Kierownictwo związku (§ 9.) ma je wysłuchać przed wszystkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) powzięcie uchwał co do pokrycia i rozdziału kosztów prowadzenia spraw związku;
- c) nadzorowanie i zatwierdzanie obrotu kasowego i składania rachunków;
- d) określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo związku lub sąd polubowny (§§ 15. i 16.) mogą nakładać kary porząd-

kowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przy czem jeduakże w poszczególnym przypadku przy stanach faktycznych, przekazanych do karania kierownictwu związku, nie można przekraczać stopy kary w kwocie 2000 K, w innych przypadkach stopy kary w kwocie 20.000 K;

- e) ustanawianie wydziałów w celu wstępnego obradowania nad pewnemi sprawami i ich przeprowadzania, tudzież ustanawianie grup zawodowych dla zastępstwa poszczególnych gałęzi przemysłu;
- f) przybieranie doradców.

§ 7.

Regulamin zgromadzenia związku.

Zgromadzenie związku schodzi się w razie potrzeby we Wiedniu. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek co najmniej pięciu członków związku należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. Zaproszenia na posiedzenia można wystosowywać pisemnie lub telefonicznie.

Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeżeli wszyscy członkowie związku i komisarze rządowi zostali zaproszeni. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczy obradom przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Komisarze rządowi nie głosują.

Członkowie zgromadzenia związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powziąć jak najrychlej uchwałę.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 8.

Grupy zawodowe.

Dla przeprowadzenia wstępnych obrad w tych wszystkich sprawach, które dotyczą przedewszystkiem jednej gałęzi przemysłu, można tworzyć grupy zawodowe. Wszyscy członkowie związku odnośnej gałęzi przemysłu należą do swej grupy zawodowej. Grupy zawodowe są doradczymi organami kierownictwa związku w sprawach, dotyczących każdorazowo odnośnej gałęzi przemysłu.

Przepisy co do sprawowania czynności przez grupy zawodowe wydaje Minister handlu.

§ 9.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, z dwóch zastępców przewodniczącego i z trzech członków, których zamianuje Minister handlu z grona członków związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urzędy honorowe.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy rokowaniach z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestjach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez zgromadzenie związku. Ma ono przedstawiać bieżące sprawozdania ze swej czynności zgromadzeniu związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedstawiać corocznie zanknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania i zatwierdzenia.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące wymaga zatwierdzenia Ministra handlu.

Przewodniczący, a w przypadku doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców zwołuje posiedzenia zgromadzenia i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody, do jego zastępców należy prowadzenie bieżących spraw i nadzorowanie wewnętrznego toku służby. Jemu podporządkowani są urzędnicy i siły pomocnicze związku.

§ 10.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia we Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych mogą być wystosowane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu 8 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwóch członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni.

Uchwały jego zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się

uchwałą, za którem oświadczył się przewodniczący.

Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 11.

Szczególne obowiązki funkcyjonyzysy i urzędników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcyjonyzysze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ściślejszej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw związku, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze, a których użytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom wojennego związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu nadeszłych wiadomości o stosunkach przedsiębiorstwa. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych kancelaryi związku przez członków związku, tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego albo komisarzy rządowych lub gdy kierownictwo związku powożmie w tym kierunku uchwałą.

§ 12.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku składać opłaty, ustanowione przez zgromadzenie związku, które można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 13.

Nadzór państwowy.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu i przez interesowanych Ministrów.

Komisarze rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i grup zawodowych i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku i grup zawodowych na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów wojennego związku i grup zawodowych i żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 14.

Zatwierdzenie rządowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia, względnie kierownictwa związku, dotyczące:

- a) rozstrzygnięcia próśb o zezwolenie na rozdzianie wymienionych w § 1. materiałów oraz na ich przerabianie i obrabianie (§ 2. b);
- b) wysokości opłat związkowych, jeśli mają je uiszczać członkowie związku, stosownie do § 12;
- c) określania istoty pewnych czynów, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd polubowny może nakładać kary porządkowe, i ustanawiania wysokości tych kar (§ 6. d).

§ 15.

Kary porządkowe.

Kierownictwo związku może za działania i zaniechania członków związku, wykraczające przeciw przepisom i zarządzeniom, które wydane zostały przez kierownictwo związku stosownie do tego rozporządzenia celem osiągnięcia celów związku, nakładać kary porządkowe, o ile istota czynu podlega takiej karze na podstawie uchwały zgromadzenia związku (§ 6. d), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu polubownego (§ 16.), odwołanie to jednak nie ma mocy wstrzymującej.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który wskaże Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 16.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygnięcia we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach tegoż związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub zgromadzenia związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony sąd polubowny związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń zgromadzenia związku względnie kierownictwa związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§§ 13. i 14.), nie można zacząć przed sądem polubownym.

O działaniach i zaniebdaniach, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanych przez kierownictwo związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo związku, o ile ono samo nie ma prawa według § 15. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą zgromadzenia związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary (§§ 6. d i 14. e), sąd polubowny jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego; kara porządkowa nie może jednak w każdym poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd polubowny składa się z funkcyjusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swą funkcję jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polubownym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 17.

Kary nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega karze surowszej, będą polityczne władze pierwszej instancji karały grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można nadożyć także obok siebie.

§ 18.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu zgromadzenia związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 19.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Schauer wlr.

Czapp wlr.

Wimmer wlr.

Wieser wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCIV. — Wydana i rozesłana dnia 3. listopada 1917.

Treść: *Nr* 424. Rozporządzenie o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej.

424.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. października 1917

o przyznaniu zwolnień od należności celem popierania subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

I. Zaciąganie pożyczek hipotecznych i oddawanie w zastaw wierzytelności hipotecznych.

§ 1.

(1) Dla pożyczek zaciąganych przez obciążenie zastawem nieruchomości lub wierzytelności hipotecznych w celu uzyskania środków pieniężnych, potrzebnych dla subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej, przynajmniej pod przepisany w tem rozporządzeniu warunkami zwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich.

(2) Uwolnienia można żądać albo

a) dla kwoty pożyczki, która przy wypłacie jej gotówką nie przekracza ćwierci, zaś przy pożyczce, wypłaconej listami zastawnymi,

połowy nominalnej kwoty siódmej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zaciągającego pożyczkę, albo

b) dla pożyczki wyższej od tych kwot, aż do pełnej wartości nominalnej siódmej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez biorącego pożyczkę wraz z kwotą ryczałtową w wysokości sześciu procent tej wartości nominalnej.

§ 2.

(1) Uwolnienie od należności według § 1. rozciąga się:

1. na dokumenty dłużne, dokumenty na ustanowienie prawa zastawu, potwierdzenia odbioru i dokumenty ekstabulacyjne, wystawione z powodu zaciągnięcia, oprocentowania i spłaty uprzywilejowanej pożyczki,

2. na oświadczenia poręki dla zabezpieczenia tych pożyczek,

3. na uwierzytelnianie podpisów na przytoczonych pod 1. 1. i 2. dokumentach,

4. na podania o wpis hipoteczny lub wykreślenie prawa zastawu albo prawa podzastawu dla takich pożyczek,

5. na wpis hipoteczny praw zastawu i podzastawu, przytoczonych pod 4,

6. na wyciągi hipoteczne i arkusze posiadłości gruntowej, potrzebne z powodu zaciągnięcia pożyczki,

7. na oświadczenia, któremi przyznaje się uprzywilejowanej pożyczce pierwszeństwo hipoteczne przed innymi ciężarami hipotecznymi.

(2) Ulgi wymienione w ustępie 1., l. 1, 2 i 5, w tych przypadkach, w których kwota zaciągniętej pożyczki przewyższa kwotę, oznaczoną w § 1., ustęp 2., lit. *a* lub *b*, mają zastosowanie do tej częściowej kwoty pożyczki, która równa się poprzednio wymienionej kwocie. Uwolnienia według ustępu 1., l. 3, 4, 6 i 7, obowiązują tylko wówczas, gdy kwota zaciągniętej pożyczki nie jest wyższa, niż kwota nominalna siódmej austriackiej pożyczki wojennej, którą biorący pożyczkę subskrybuje, łącznie z kwotą ryczałtową w wysokości sześciu procent tej wartości nominalnej.

(3) Następujące według ustępu 1., l. 5, uwolnienie obejmuje także należność za wpis kaucyi za należności uboczne, odpowiadające wolnej od należności kwocie pożyczki.

§ 3.

(1) Z uwolnienia od należności według §§ 1. i 2. można korzystać tylko wówczas, gdy

1. z oznaczonych w § 2., ustęp 1., dokumentów i pism albo z innych dostarczonych przez stronę załączników jest widoczne, że uprzywilejowana pożyczka ma służyć na cel, określony w § 1. i gdy

2. w przypadkach z § 1., ustęp 2., lit. *b*, oddano Bankowi austriacko-węgierskiemu, c. k. Urzędowi pocztowych kas oszczędności, sądowemu urzędowi depozytowemu, bankowi, należącemu do konsorcjum dla państwowych operacji kredytowych lub innemu miejscu, zatwierdzonemu przez Ministerstwo skarbu, do przechowania z odwołaniem się na niniejsze rozporządzenie papiery wartościowe siódmej austriackiej pożyczki wojennej, zakupione za gotówkę, uzyskaną przez zaciągnięcie pożyczki. Przechowanie to można zastąpić także przez winkulację subskrybowanych papierów wartościowych pożyczki wojennej na imię i nazwisko biorącego pożyczkę, o ile winkulacja odbędzie się w ten sposób, że uchylenie jej przed dniem 1. lipca 1919 może nastąpić tylko za zgodą Ministerstwa skarbu.

(2) Dokumenty i pisma, wolne według § 2. od stempla, winny być zaopatrzone na górnym brzegu na pierwszej stronie uwagą: „Wolne od stempla na mocy rozporządzenia c. k. Ministerstwa skarbu w sprawie ulg należnościowych z powodu subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej.“

(3) Poświadczenie w sprawie winkulacji, oznaczonej w ustępie 1., liczba 2, jest według pozycyi taryfy 102, lit. *b*, ustawy z dnia 9. lutego

1850, Dz. u. p. Nr. 50, wolne warunkowo od stempla od dokumentów; nie podlega ono stemplowi od załączników.

§ 4.

(1) Biorący pożyczkę, któremu przyznano ulgi według §§ 1. i 2., jest obowiązany do dnia 30. czerwca 1919 wykazać się wobec władzy skarbowej na jej żądanie posiadaniem subskrybowanych przezeń papierów wartościowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej.

(2) Od tego obowiązku jest zaciągający pożyczkę zwolniony, jeśli i jak długo papiery wartościowe pożyczki wojennej są w ten sposób na jego imię i nazwisko winkulowane, że uchylenie winkulacji w czasie do dnia 30. czerwca 1919 może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministerstwa skarbu. Postanowienia § 3., ustęp 3., mają zastosowanie.

(3) Użycie pożyczki wojennej do zapłaty tutejszo-krajowego podatku od zysków wojennych, który ma być uiszczony przez biorącego pożyczkę, należy uważać na równi z dalszem posiadaniem papierów wartościowych (ustęp 1.).

§ 5.

(1) Ulgi należnościowe z §§ 1. i 2. tracą skuteczność:

1. gdy biorący lub udzielający pożyczki nie wniesie na czas (§ 6.) podania do władzy skarbowej o uznanie ulg należnościowych;

2. gdy władza skarbowa odmówi uznania ulg z powodu braku warunków, przepisanych tem rozporządzeniem;

3. gdy biorący pożyczkę nie wypełni nałożonych nań w § 4. zobowiązań;

4. w przypadkach § 1., ustęp 2., lit. *a*, gdy biorący pożyczkę pozbędzie się w czasie do dnia 30. czerwca 1919 papierów wartościowych subskrybowanej przezeń siódmej austriackiej pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi;

5. w przypadkach z § 1., ustęp 2., lit. *b*, gdy biorący pożyczkę podejmie lub pozbędzie przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi w czasie do dnia 30. czerwca 1919 papiery wartościowe siódmej austriackiej pożyczki wojennej, które dał do przechowania jednemu z miejsc oznaczonych w § 3., ustęp 1., l. 2, albo też uzyskał bez zgody Ministerstwa skarbu uchylenie winkulacji subskrybowanych papierów wartościowych przed dniem 1. lipca 1919.

(2) Gdy ulgi należnościowe utracą skuteczność, należy ściągnąć dodatkowo należności stemplowe i bezpośrednio, na które się zwolnienie rozciągało.

(3) Utrata skuteczności nie następuje w przypadkach pierwszego ustępu, l. 3, 4 i 5., gdy w ciągu sześćdziesięciu dni po wezwaniu do wykazania się posiadaniem lub winkulacją pożyczki wojennej (l. 3) lub po pozbyciu lub odebraniu papierów lub uchyleniu winkulacji (l. 4 i 5) udowodniono, że uprzywilejowaną pożyczkę spłacono. Gdy spłata obejmuje tylko część pożyczki, wówczas utrata skuteczności rozciąga się na resztę niespłaconej kwoty pożyczki.

§ 6.

(1) Biorący lub udzielający pożyczki winien najpóźniej do dnia 31. grudnia 1918 prosić o przyznanie ulg należyciowych, do jakich rości sobie prawo według §§ 1. i 2., przez wniesienie podania bez stempla do krajowej władzy skarbowej (krajowej dyrekcji skarbu, dyrekcji skarbu), w której okręgu urzędowym znajduje się nieruchomość obciążona zastawem na rzecz pożyczki, lub przy łącznym zastawie wykaz główny, gdy zaś obciążono zastawem wierzytelność hipoteczną, gdzie znajduje się obciążona nią nieruchomość, a w razie obciążenia łącznego, wykaz główny. Termin ten może być przedłużony z powodów, zasługujących na uwzględnienie.

(2) Do podania tego należy dołączyć:

1. Wierzytelny odpis dokumentów, wymienionych w § 2., ustęp 1., l. 1, 2 i 7;

2. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, że zaciągający pożyczkę subskrybował siódmą austriacką pożyczkę wojenną i potwierdził wysokości kwoty nominalnej subskrybowanej przez siódmą austriackiej pożyczki wojennej; następnie

3. w przypadkach z § 1., ustęp 2., lit. a, potwierdzenie wspomnianego pod l. 2, kantoru, iż mu ta część wartości siódmej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zaciągającego pożyczkę, która nie może być uzyskana przez obciążenie zastawem samej pożyczki wojennej, została wypłacona lub zapisana na jego rachunek;

4. w przypadkach § 1., ustęp 2., lit. b, potwierdzenie kantoru subskrypcyjnego, że mu wartość subskrybowanej przez biorącego pożyczkę siódmej austriackiej pożyczki wojennej została wypłacona lub przypisana na rachunek, nadto potwierdzenie jednego z miejsc przechowania, wymienionych w § 3., ustęp 1., l. 2, że oddano mu do przechowania papiery wartościowe subskrybowanej siódmej austriackiej pożyczki wojennej. Dowód złożenia w przechowanie można zastąpić dowodem skutecznego winkulacji, przewidzianej w § 3., ustęp 1., l. 2.

(3) Dokumenty, oznaczone w poprzednim ustępie, o ile nie zostanie im przyznane na zasadzie § 20. bezwarunkowe uwolnienie od stempli,

są według pozycji taryfowej 102, lit. b, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, zwolnione warunkowo od stempla na dokumenty; nie podlegają one stempłowi od załączników.

§ 7.

(1) Gdy zaciągający pożyczkę pozbędzie się przed oznaczonym w § 5., ustęp 1., l. 4 lub 5, czasem w całości lub części subskrybowanej przezeń siódmej austriackiej pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi, lub gdy ją w przypadkach, wymienionych w § 1., ustęp 2., lit. b, przed tym czasem odbierze, winien o tem donieść krajowej władzy skarbowej, wymienionej w § 6., ustęp 1., podaniem wolnem od stempla w ciągu 30 dni po pozbyciu lub po odebraniu. Niewypełnienie tego zobowiązania pociąga za sobą ten skutek, że niezapłacone z powodu podniesienia roszczenia o ulgi należyciowe należyci przepadające według skali i stałe należyci będą ściągnięte w trzykrotnym, a należyci za wpisy w podwójnym wymiarze (§§ 79. i 80. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50).

(2) Miejsce przechowania, w którym złożono papiery wartościowe pożyczki wojennej stosownie do § 3., ustęp 1., l. 2, winno pod odpowiedzialnością za należyci, wymienione w poprzednim ustępie, donieść zaraz krajowej władzy skarbowej (§ 6., ustęp 1.) o każdym przedwczesnym podniesieniu lub sprzedaniu papierów wartościowych pożyczki wojennej.

II. Spłata lub ustąpienie wierzytelności hipotecznych.

§ 8.

(1) Dla spłaty lub odpłatnego odstąpienia wierzytelności hipotecznych, jeśli dokonano ich w celu uzyskania gotówki, potrzebnej do subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej, udziela się pod ustanowionymi w tem rozporządzeniu warunkami uwolnienia od należyci stemplowych i bezpośrednich.

(2) Z ulgi należyciowej można korzystać tylko wtedy, jeśli

1. przy spłacie wierzytelności hipotecznych kwota spłaconej wierzytelności,

2. przy odstąpieniu wierzytelności hipotecznych cena ustępstwa

nie przekraczają nominalnej wartości subskrybowanej siódmej austriackiej pożyczki wojennej i służą do zapłacenia tej pożyczki.

§ 9.

(1) Ulga należyciowa rozciąga się:

1. Przy spłacie wierzytelności hipotecznych na potwierdzenie odbioru spłaconej kwoty wierzy-

telności, na dokument wykreślenia, na uwierzytelnienie podpisów na tym dokumencie i na podania sądowe o wykreślenie prawa zastawu dla spłaconej wierzytelności;

2. przy ustąpieniu wierzytelności hipotecznych

- a) na dokument ustępstwa i na dokument, w którym ustąpiony dłużnik uznaje dług, tudzież na uwierzytelnienie podpisów na tych dokumentach;
- b) na podanie o hipoteczny wpis przeniesienia prawa zastawu dla odstąpionej wierzytelności hipotecznej;
- c) na wymieniony pod lit. b) wpis hipoteczny;
- d) na oświadczenia, któremi przyznaje się odstąpionej wierzytelności pierwszeństwo hipoteczne przed innymi ciężarami hipotecznymi.

(2) Postanowienia § 2., ustępy 2. i 3., mają odpowiednie zastosowanie.

§ 10.

(1) Z ulgi należyciowej według §§ 8. i 9. można tylko wówczas korzystać, gdy okoliczność, że spłacona kwota pożyczki (cena ustępstwa) ma służyć do uzyskania gotówki, potrzebnej do subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej, jest widoczna z potwierdzenia odbioru spłaconej kwoty wierzytelności, z dokumentu wykreślenia (ustępstwa) lub z innych dostarczonych przez stronę załączników.

(2) Dokumenty i pisma, wymienione w § 9., winny być zaopatrzone w górnym brzegu na pierwszej stronie uwagą: „Wolne od stempla na mocy rozporządzenia c. k. Ministerstwa skarbu w sprawie ulg należyciowych z powodu subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej.“

(3) Postanowienia § 4. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 11.

(1) Ulgi należyciowe z §§ 8. i 9. tracą skuteczność:

1. Gdy nie wniesie się na czas (§ 12.) do władzy skarbowej podania o uznanie ulg należyciowych;

2. gdy władza skarbowa odmówi uznania ulg z powodu braku ustanowionych w tem rozporządzeniu wymogów;

3. gdy ten, komu spłacono wierzytelność hipoteczną lub kto ją ustąpił, nie dopełni swych obowiązków stosownie do § 10., ustęp 3., lub gdy pozbędzie w czasie do 30. czerwca 1919 papiery wartościowe subskrybowanej przezeń pożyczki wojennej przez dobrowolny akt prawny między żyjącymi.

(2) Utrata skuteczności ulg należyciowych ma ten skutek, że należyci stemplowe i bezpośrednie, na które ulga się rozciągała, będą ściągnięte dodatkowo.

(3) W razie przedwczesnego pozbycia papierów wartościowych pożyczki wojennej (ustęp 1., l. 3) należy zastosować odpowiednio postanowienia § 7., ustęp 1.

§ 12.

(1) O uznanie ulg należyciowych, do których rości się prawo według §§ 8. i 9., należy prosić najpóźniej do dnia 31. grudnia 1918 podaniem, wolnem od stempla; termin może być przedłużony z zasługujących na uwzględnienie powodów. Prócz subskrybującego pożyczkę wojenną jest do wniesienia podania uprawniony każdy, na którymby zaciążył obowiązek płacenia należyci za wymienione w § 9. dokumenty, uwierzytelnienia, podania i wpisy.

(2) Prośbę należy wnieść do tej krajowej władzy skarbowej, w której okręgu urzędowym znajduje się nieruchomość, obciążona wierzytelnością hipoteczną lub w razie obciążenia łącznego, wykaz główny.

(3) Do podania należy dołączyć:

1. uwierzytelniony odpis potwierdzenia odbioru lub dokumentu wykreślenia co do spłaconej wierzytelności hipotecznej lub dokumentu ustąpienia;

2. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję pożyczki wojennej, że ten, komu spłacono wierzytelność hipoteczną, lub kto wierzytelność taką odstąpił, subskrybował siódmą austriacką pożyczkę wojenną oraz potwierdzenie wysokości kwoty nominalnej subskrybowanej przezeń pożyczki wojennej;

3. potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, że mu wypłacono lub przypisano na rachunek wartość wymienionej pod l. 2 pożyczki wojennej.

(4) Dokumenty, oznaczone w poprzednim ustępie, są w myśl pozycyi taryfowej 102, lit. b, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, zwolnione warunkowo od stempla na dokumenty; nie podlegają one stempłowi od załączników.

III. Pożyczka na zastaw papierów wartościowych pożyczki wojennej i innych papierów wartościowych, tudzież udziałów towarzystw z ograniczoną poręką.

§ 13.

(1) Jeśli zakłady kredytowe, zakłady ubezpieczeniowe, kasy oszczędności lub stowarzyszenia zarobkowe i gospodarze udzielają pożyczki na zastaw papierów wartościowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej w ciągu terminu, ustanowionego dla zapłacenia pożyczki wojennej, w tym celu, by subskrybującemu te papiery wartościowe przysporzyć potrzebnej do ich zapłacenia gotówki, natenczas zastawy te i ewentualne ich prolongowanie, tudzież wystawione przy tej sposobności dokumenty są wolne od należności stemplowych i bezpośrednich.

(2) Ta sama ulga ma zastosowanie także do pożyczek na zastaw innych papierów wartościowych, niż siódmej austriackiej pożyczki wojennej, do pożyczek na zastaw udziałów towarzystw z ograniczoną poręką, do prolongat tych zastawów i do wystawionych, przytem dokumentów, jednakowoż tylko o tyle, o ile kwota, uzyskana przez te zastawy nie przewyższa różnicy między kursem emisyjnym (ceną subskrypcyjną) subskrybowanych przez biorącego pożyczkę papierów wartościowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej a kwotą, którą można uzyskać przez zaciągnięcie pożyczki na zastaw tych papierów wartościowych. Od ewentualnej nadwyżki zabezpieczonej zastawem pożyczki należy opłacić należności według ogólnych przepisów ustaw o należnościach.

(3) Postanowienia obu poprzednich ustępów mają odpowiednie zastosowanie do tych pożyczek, które Bank austriacko-węgierski udzieli subskrybentom siódmej austriackiej pożyczki wojennej w celu spłaty pożyczek, według poprzednich ustępów wolnych od należności, a zaciągniętych przez subskrybentów w innych zakładach kredytowych, w zakładach ubezpieczeniowych, w kasach oszczędności lub stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych; to samo dotyczy prolongacji takich pożyczek, udzielonych przez Bank austriacko-węgierski.

(4) W dokumentach, wystawionych na obciążenia zastawem i prolongacye, wolne od należności w myśl trzech poprzednich ustępów, należy uwidocznic, że zastawienie uskuteczniiono w tym celu, by subskrybującemu papiery wartościowe siódmej austriackiej pożyczki wojennej przysporzyć potrzebnej do jej zapłacenia gotówki. Dokumenty winny być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej strony uwagą: „Wolne od stempla na zasadzie

rozporządzenia c. k. Ministerstwa skarbu w sprawie ulg należnościowych z powodu subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej.“

(5) Wyjednanie u władzy skarbowej wyraźnego uznania uwolnienia od należności stosownie do ustępów poprzedzających nie jest potrzebne.

§ 14.

Zakłady kredytowe, zakłady ubezpieczeniowe, kasy oszczędności i stowarzyszenia zarobkowe i gospodarze, które czynią użytek z ulg należnościowych według § 13., są, począwszy od chwili upływu ostatecznego terminu zapłacenia subskrybowanej kwoty siódmej austriackiej pożyczki wojennej, obowiązane do przedkładania władzy skarbowej każdorazowo w tych terminach, w których według istniejących przepisów ma nastąpić wykazanie obrotu, podlegającego należnościom według pozycyi taryfowej 36, l. 1., lit. a i b, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, wykazów sumarycznych tych pożyczek na zastaw papierów wartościowych i prolongat, które są w myśl § 13. traktowane jako wolne od należności. W tym wykazie należy w ten sposób podać numery pozycyi oryginalnych zapisków, prowadzonych przez dany zakład (stowarzyszenie), by dla władzy skarbowej było możliwe zbadać przez wgląd do tych zapisków, o ile § 13. został należycie zastosowany. Pierwszy wykaz sumaryczny, jaki ma być dostarczony, winien rozciągać się na obrót w czasie od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Do tych wykazów i dla badania, jakie ma przedsiębrać władza skarbowa, ma § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, analogiczne zastosowanie.

IV. Pożyczki na police.

§ 15.

Od zaliczek na police (pożyczek na police) i od zapłaty procentów od takich pożyczek nie potrzeba uiszczac, pod wymienionymi w § 16. warunkami, należności, przewidzianej w § 1., ustęp 1., l. 3, rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280, jeżeli pożyczona kwota zostaje użytą na przysporzenie gotówki, potrzebnej do subskrypcji siódmej austriackiej pożyczki wojennej.

§ 16.

(1) Uwolnienie od należności według § 15. zawisłe jest od następujących warunków:

1. Uwolnienie od należności przysługuje tylko tym pożyczkom na police, których udzielono

w czasie od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia aż do ostatniego dnia terminu subskrypcyj siódmej austriackiej pożyczki wojennej.

2. Zakłady ubezpieczeniowe, korzystające z uwolnienia należyłościowego dla pożyczek na police, mają obowiązek subskrybowania dla każdego z biorących pożyczkę kwoty nominalnej pożyczki wojennej, która równa się conajmniej kwocie udzielonej pożyczki na police.

3. Wymienione pod 1. 2 zakłady ubezpieczeniowe winny najpóźniej do dnia 30. czerwca 1918 przedłożyć władzy skarbowej pierwszej instancji (urzędowi wymiaru należyłości, powiatowej dyrekcji skarbu) sumaryczny wykaz, uwidaczniający łączną kwotę udzielonych przez zakład pożyczek na police, co do których korzystano z uwolnienia od należyłości według § 15. Do tego wykazu należy dołączyć potwierdzenie kantoru, przyjmującego subskrypcję na pożyczkę wojenną, co do kwoty nominalnej pożyczki wojennej, subskrybowanej przez zakład za każdą poszczególną osobę, zaciągającą pożyczkę. Termin przedłożenia wykazu można ze względów, zasługujących na uwzględnienie, przedłużyć za zezwoleniem krajowej władzy skarbowej.

4. Pożyczki na police i procenty od takich pożyczek, co do których korzysta się z uwolnienia od należyłości według § 15., należy prowadzić w księgach odrębnie, stosując odpowiednio postanowienia §§ 31., 32., 37. i 38. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 363, oraz wykazywać osobno w rocznym zaniknięciu rachunkowem oraz jego załącznikach.

(2) Wyjednanie wyraźnego uznania uwolnienia od należyłości według § 15. nie jest potrzebne.

(3) Dokumenty, wystawione na udzielenie pożyczki i na opłatę procentów od pożyczki, winny być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej strony uwagą: „Pożyczka na police wolna od należyłości na mocy rozporządzenia c. k. Ministerstwa skarbu w sprawie ulg należyłościowych z powodu subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej.“

§ 17.

(1) Uwolnienie od należyłości według § 15. traci moc, gdy zakład ubezpieczeniowy nie uczyni zadość jednemu z obowiązków, nałożonych nań stosownie do § 16., ustęp 1., 1. 2, 3 lub 4.

(2) W razie utraty uwolnienia od należyłości należy ściągnąć dodatkowo należyłość stosownie do § 1., ustęp 1., 1. 3, rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915, Dz. u. p. Nr. 280.

V. Podania do władz opiekuńczych lub fundacyjnych. Wydania z kas sierocych.

§ 18.

(1) Podania, wnoszone przez osobę pieczy poruczoną (przez fundację) celem uzyskania zezwolenia władzy opiekuńczej lub fundacyjnej na subskrypcję siódmej austriackiej pożyczki wojennej lub celu wydania przedmiotów majątkowych, potrzebnych dla zapłacenia subskrybowanej pożyczki wojennej, są wolne od stempla. Podania te mają być zaopatrzone na górnym brzegu pierwszej strony uwagą: „Wolne od stempla na mocy rozporządzenia c. k. Ministerstwa skarbu w sprawie ulg należyłościowych z powodu subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej.“

(2) Od kwot, wydanych bezwarunkowo z kas sierocych na zapłacenie siódmej austriackiej pożyczki wojennej, subskrybowanej za pieczy poruczoną osobę, nie trzeba uiszczać należyłości za przechowanie. Jeżeli wydanie jest warunkowe, natenczas okres czasu, jaki upłynął aż do tego wydania, należy pominąć przy obliczeniu należyłości za przechowanie, którą należy uiszczyć przy sposobności późniejszego, bezwarunkowego wydania.

VI. Związki w celu subskrybowania austriackiej pożyczki wojennej.

§ 19.

(1) Stowarzyszeniom i związkom, które stosownie do swoich statutów zajmują się wyłącznie tylko subskrypcją austriackiej pożyczki wojennej na wspólny rachunek swych członków, zbieraniem wpłat członków na ten cel, przejściową korzystną lokacją rozporządzalnych pieniędzy w przedsiębiorstwach, podlegających publicznemu składaniu rachunków, tudzież agitacją na rzecz austriackich pożyczek wojennych, przyznaje się uwolnienie od należyłości stemplowych i bezpośrednich, o ile kontrakt stowarzyszenia (statuty) odpowiada ułożonym urzędownie przy piątej pożyczce wojennej statutom wzorowym:

1. Dla kontraktu stowarzyszenia i dla wszystkich dokumentów, podań, protokołów i czynności urzędowych, potrzebnych z powodu założenia stowarzyszenia (związku);

2. dla ksiązek i zapisków stowarzyszenia (związku).

(2) Stowarzyszenia i związki oznaczonego w ustępie 1. rodzaju, których kontrakt stowarzyszenia (statuty) odbiega od wymienionych statutów wzorowych, mogą najpóźniej do dnia 30. czerwca 1918 prosić władzę skarbową pierwszej instancji (urząd wymiaru należności, powiatową dyrekcję skarbową), w której okręgu znajduje się siedziba związku, wolnem od stempla podaniem o przyznanie ulg z ustępu 1.; termin można z godnych uwzględnienia powodów przedłużyć. Do prośby należy dołączyć w oryginale lub w uwierzytelnionym odpisie (odbitce) kontrakt stowarzyszenia lub statuty.

(3) Dokumenty i pisma, co do których korzysta się z uwolnienia według ustępów 1. lub 2., winny być zaopatrzone na górnym brzegu uwagą: „Wolne od stempla na mocy rozporządzenia c. k. Ministerstwa skarbu w sprawie ulg należnościowych z powodu subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej.“

VII. Dokumenty wystawiane w stosunkach między zakładami kredytowymi, kasami oszczędności i stowarzyszeniami zarobkowymi i gospodarzami a subskrybentami (nabywcami) pożyczki wojennej.

§ 20.

(1) Władza skarbową może przyznać uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich:

1. poświadczeniu, jakie zakład kredytowy, kasa oszczędności lub stowarzyszenie zarobkowe i gospodarze wydaje subskrybentowi siódmej austriackiej pożyczki wojennej zamiast subskrybowanych przez niego, lecz jeszcze nie wygotowanych papierów wartościowych tej pożyczki wojennej;

2. potwierdzeniu stron w sprawie odbioru subskrybowanych przez niego papierów wartościowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej;

3. dokumentem, którymi oznaczony pod l. 1 zakład potwierdza swym odbiorcom — ewentualnie z przytoczeniem warunków wpłaty — uiszczenie rat na rachunek ceny przez nich subskrybowanej lub kupionej siódmej austriackiej pożyczki wojennej, jeśli dokumenty te zostaną wystawione przed dniem 1. stycznia 1920;

4. wystawionym przed dniem 1. stycznia 1920 dokumentem, w których subskrybenci lub nabywcy siódmej austriackiej pożyczki wojennej oświadczają, że zgadzają się z treścią przytoczonych pod l. 3 dokumentów;

5. potwierdzeniu, jakie jeden z zakładów przytoczonego pod l. 1 rodzaju wyda swym odbiorcom przed dniem 1. stycznia 1920 tej treści, że odbiorca objął w przechowanie subskrybowane lub kupione przez niego papiery wartościowe austriackiej pożyczki wojennej, i to także wtedy, jeżeli potwierdzenia te nie są wystawione w formie listu.

(2) Zakłady kredytowe, kasy oszczędności i stowarzyszenia zarobkowe i gospodarze, starające się o uwolnienia, o jakich mowa w ustępie 1., winny prosić o przyznanie tego uwolnienia przez wniesienie wolnego od stempla podania do krajowej władzy skarbowej, w której okręgu urzędowym znajduje się siedziba zakładu (stowarzyszenia). Do podania należy dołączyć projekt (formularz) dokumentów, co do których żąda się uwolnienia od należności stemplowych i bezpośrednich.

(3) Jeśli się udziela uwolnienia, to należy na górnym brzegu dokumentów umieścić uwagą: „Wolny od stempla na mocy rozporządzenia c. k. Ministerstwa skarbu w sprawie ulg należnościowych z powodu subskrybowania siódmej austriackiej pożyczki wojennej.“

VIII. Pożyczki związków autonomicznych dla uzyskania środków na subskrybowanie pożyczki wojennej.

§ 21.

Pożyczkom, zaciąganym przez kraje, powiaty, gminy i inne autonomiczne związki w celu uzyskania gotówki na subskrybowanie siódmej austriackiej pożyczki wojennej, przyznaje się uwolnienie od należności stemplowych i bezpośrednich stosownie do artykułu I i II ustawy z dnia 25. marca 1902, Dz. u. p. Nr. 70.

IX. Umowy o wypłatę kwot ubezpieczenia w papierach wartościowych pożyczki wojennej.

§ 22.

Umowy między zakładem ubezpieczeń a biorącym ubezpieczenie (ubezpieczonym), w których ten ostatni oświadcza gotowość, by mu przy wydarzeniu się przewidzianego ubezpieczeniem wypadku kwota ubezpieczenia została wypłacona zamiast w gotówce, w papierach wartościowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej, nie podlegają prócz należności według § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. września 1915,

Dz. u. p. Nr. 280, o należnościach od kontraktów ubezpieczenia, umów o rentę dożywotnią i o zaopatrzenie, żadnej osobnej należności (§ 5. i § 6., ust. 3., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1915, Dz. u. p. Nr. 363).

X. Podatek od obrotu papierami wartościowymi.

§ 23.

Obrót papierami wartościowymi siódmej austriackiej pożyczki wojennej jest uwolniony od usta-

nowionego w ustawie z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, podatku od obrotu papierami wartościowymi.

XI. Początek mocy obowiązującej.

§ 24.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu jego ogłoszenia.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCVI. — Wydana i rozesłana dnia 3. listopada 1917.

Treść: (W 425—429) 425. Obwieszczenie celem sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, handlu, tudzież Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 28. lipca 1917. w sprawie wyrobu surogatu piwa. — 426. Rozporządzenie w sprawie utworzenia wydziału zawodowego handlarzy chmielem. — 427. Rozporządzenie w sprawie użycia placów budowlanych pod uprawę roślin spożywczych i pastewnych. 428. Rozporządzenie w sprawie zgłaszania lin drucianych i uregulowania obrotu takiemi linami. — 429. Rozporządzenie w sprawie zgłoszenia i oddania odpadków topionej stali.

425.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 27. sierpnia 1917

celem sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, handlu, tudzież Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 320, w sprawie wyrobu surogatu piwa.

W § 3., ustęp 3., rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. lipca 1917, ogłoszonego w CXXXV. części dziennika ustaw państwa pod numerem 320, ma data powołanego tam na pierwszym miejscu rozporządzenia ministeryalnego zamiast „23. listopada 1915“ opiewać właściwie „25. listopada 1915“.

Höfer wlr.
Mataja wlr.

Toggenburg wlr.
Wimmer wlr.

426.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 30. października 1917

w sprawie utworzenia wydziału zawodowego handlarzy chmielem.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, i rozporządzenia Ministra handlu z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wydział zawodowy handlarzy chmielem i siedziba tego wydziału.

Dla zastępowania specjalnych interesów handlu chmielem tworzy się „Wydział zawodowy handlarzy chmielem“. Ten wydział zawodowy ma swą siedzibę w Pradze.

§ 2.

Cel wydziału zawodowego handlarzy chmielem.

Do wydziału zawodowego handlarzy chmielem należy:

a) wydawanie opinii i przedstawianie wniosków w sprawach, dotyczących handlu chmielem,

tudzież wykonywanie zarządzeń, obejmujących te sprawy, o ile Minister handlu poruczy je wydziałowi;

- b) współdziałanie przy tych zarządzeniach gospodarstwa wojennego i przejściowego, które odnoszą się do handlu chmielem.

Uchwały mające zasadnicze znaczenie należy podać do wiadomości dyrekcyi gospodarczego wydziału kupiectwa (rozporządzenie z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257). Jeżeli dyrekcyja ta skonstatuje, że odnośne uchwały nie dają się pogodzić z interesami poszczególnych gałęzi handlu, natenczas winna ona przez wspólne narady z dyrekcyją wydziału zawodowego wyjaśnić zachodzące wątpliwości i starać się o osiągnięcie porozumienia; jeżeli usiłowania te spełzną na niczem, ma dyrekcyja wydziału gospodarczego przedłożyć uchwałę wydziału zawodowego wraz ze swemi uwagami Ministrowi handlu do decyzji.

§ 3.

Skład wydziału zawodowego handlarzy chmielem.

Wydział zawodowy handlarzy chmielem składa się co najwyżej z 15 członków, których mianuje Minister handlu z zastrzeżeniem odwołania z pośród handlarzy chmielem; spełniają oni swe funkcje jako urząd honorowy.

§ 4.

Prawny charakter wydziału zawodowego handlarzy chmielem.

Wydział zawodowy handlarzy chmielem jest osobą prawniczą i zastępuje go na zewnątrz jego dyrekcyja. W imieniu dyrekcyi podpisuje przewodniczący lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z jego zastępców.

§ 5.

Dyrekcyja wydziału zawodowego handlarzy chmielem.

Dyrekcyja wydziału zawodowego handlarzy chmielem składa się z przewodniczącego, dwóch jego zastępców i z dwóch asesorów.

Członków dyrekcyi mianuje Minister handlu z pośród członków wydziału z zastrzeżeniem każdego odwołania; spełniają oni swe funkcje jako urząd honorowy.

Dyrekcyja zastępuje wydział na zewnątrz i sprawuje wszystkie czynności a w szczególności prowadzi także wskazane pertraktacje z innymi organizacjami gospodarstwa wojennego i przejściowego.

Do niej należy rozstrzyganie we wszystkich sprawach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez wydział (§ 7).

Dyrekcyi wolno przybierać na swe posiedzenia fachowych członków wydziału lub innych ekspertów w charakterze doradców.

Dyrekcyja winna składać wydziałowi bieżące sprawozdania o swej działalności, jest obowiązana do składania rachunków i ma przedkładać corocznie wydziałowi zamknięcie rachunkowe do zbadania i zatwierdzenia.

Przewodniczący zwołuje dyrekcyę i wydział na posiedzenia i na nich przewodniczy.

Dyrekcyja mianuje urzędników i siły pomocnicze i reguluje prowadzenie czynności. Zasadnicze uchwały w tym względzie i mianowanie osób na stanowiska kierujące podlegają zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 6.

Prowadzenie czynności przez dyrekcyę.

Dyrekcyja zbiera się na posiedzenia w miarę potrzeby. Odnośne zaproszenia wystosowuje się do członków dyrekcyi i do komisarza rządowego (§ 10.) pisemnie lub telegraficznie.

Dyrekcyę należy zwołać na posiedzenie w ciągu dni ośmiu, jeżeli tego zażąda komisarz rządowy lub conajmniej dwóch członków dyrekcyi, z podaniem przedmiotów obrad.

Dyrekcyja jest zdolna do powzięcia uchwał, jeżeli zostali zaproszeni wszyscy członkowie i komisarz rządowy i jest obecnych przynajmniej trzech członków: uchwały jej zapadają większością głosów, w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący. Komisarz rządowy nie głosuje.

§ 7.

Uprawnienia wydziału zawodowego handlarzy chmielem.

Do wydziału zawodowego należy:

- a) ustalanie zasad dla traktowania spraw, wymienionych w § 2.;
- b) czuwanie nad obrotem kasowym i składaniem rachunków, tudzież powzięcie uchwały w sprawie pokrycia kosztów sprawowania czynności przez wydział;

- c) ustanawianie podwydziałów dla wstępnego obradowania nad pewnemi oznaczonemi kwestyami;
- d) obradowanie i powzięcie uchwały co do wszystkich innych spraw, przekazanych mu przez dyrekcję lub komisarza rządowego.

Uchwały wydziału są dla dyrekcji wiążące.

§ 8.

Porządek czynności wydziału zawodowego.

Wydział zbiera się w miarę potrzeby.

Na żądanie komisarza rządowego lub na pisemny wniosek przynajmniej sześciu członków wydziału należy zwołać wydział na posiedzenie do dni czterestu.

Zaproszenia na posiedzenia wystosowuje się do członków i do komisarza rządowego pisemnie lub telegraficznie.

Na zarządzenie przewodniczącego albo komisarza rządowego można powoływać na posiedzenia znawców z głosem doradczym.

Wydział jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności przynajmniej sześciu członków wydziału, pośród których znajduje się przynajmniej dwóch członków dyrekcji. Przewodniczący głosuje także; w razie równości głosów rozstrzyga jego głos. Komisarz rządowy nie głosuje.

Członkowie wydziału mają prawo każdego czasu wystosować wnioski do dyrekcji, co do których winna ona powziąć jak najrychlejszą uchwałę. Obrady i powzięcie uchwały należy utrzymywać w tajemnicy, jeżeli tak uchwalono albo komisarz rządowy tego zażąda.

§ 9.

Szczególne obowiązki funkcjonariuszy i urzędników wydziału zawodowego.

Wszyscy członkowie dyrekcji i wydziału oraz wszystkie osoby, biorące udział w prowadzeniu czynności, winny przestrzegać najzupełniejszej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcjonariusze i urzędnicy wydziału są obowiązani przestrzegać tajemnicy co do wszystkich spraw, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze, a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom wydziału lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw poszczególnych osób: mają oni to przyrzec na piśmie.

Jest obowiązkiem dyrekcji starać się o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach kupieckich, jakie wpłynęły do wydziału.

Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych kancelaryi przez interesentów tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich przez komisarza rządowego lub gdy dyrekcja poweźmie w tym kierunku uchwałę, zatwierdzoną przez komisarza rządowego.

§ 10.

Nadzór państwowy.

Wydział zawodowy handlarzy chmielem stoi pod nadzorem państwowym, który wykonuje komisarz rządowy. Mianuje go Minister handlu.

Komisarza rządowego należy zapraszać na wszystkie posiedzenia i ma on prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. Ma on nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń wydziału i jego dyrekcji na tak długo, aż Minister handlu wyda ostateczną decyzję.

Komisarz rządowy ma prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów oraz żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważa za potrzebne.

§ 11.

Kary.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia tudzież zarządzeń, wydanych na jego podstawie przez Ministra handlu, będą nakładane kary stosownie do § 14. rozporządzenia z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257.

§ 12.

Rozwiązanie wydziału zawodowego.

Rozwiązanie wydziału zawodowego handlarzy chmielem skutecznie Minister handlu po wysłuchaniu dyrekcji oraz gospodarczego wydziału kupiectwa (§ 15. rozporządzenia z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257).

427.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, Ministrem sprawiedliwości i Ministrem, powołanym do kierowania Urzędem dla żywienia ludności z dnia 30. października 1917

w sprawie użycia placów budowlanych pod uprawę roślin spożywczych i pastewnych.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Wszystkie grunta, przeznaczone na zabudowanie (place budowlane), o ile one nadają się w ogóle do uprawy, winien właściciel gruntu użyć pod uprawę roślin, służących na pożywienie dla ludzi lub zwierząt.

§ 2.

Oznaczone w § 1. place budowlane, których nie użyto w roku 1917 pod uprawę roślin spożywczych lub pastewnych, jakkolwiek się do tego nadawały, albo których uprawa w roku 1917 została skuteczniejsza przez gminę, może gmina, na której obszarze place te się znajdują, użyć ich aż do dalszego zarządzenia do uprawy roślin wymienionych w § 1. rodzaju. Tak samo place budowlane (§ 1.), których uprawa w roku 1917 wskutek przydzielenia przez polityczną władzę powiatową została przeprowadzona przez osoby trzecie, mogą aż do dalszego zarządzenia użyć osoby te do uprawy roślin wspomnianego rodzaju.

§ 3.

Każda gmina ma corocznie najdalej do dnia 15. listopada przedłożyć politycznej władzy powiatowej spis wszystkich placów budowlanych, leżących na jej obszarze, których uprawa przez gminę według § 2. wchodzi w rachubę, podając wymiar tych placów, i przy tej sposobności oświadczyć, czy i które z odnośnych gruntów ona sama zamierza poddać uprawie.

Place budowlane, co do których gmina nie skorzysta z powyższego prawa, może polityczna władza powiatowa przydzielić aż do dalszego zarządzenia do uprawy gminom sąsiednim lub osobom trzecim.

§ 4.

Jeżeli jednak właściciel gruntu do dnia 10. listopada doniesie gminie i wobec niej uwiarogodni, że grunt zostanie w ciągu roku uprawiony lub użyty w jakiś inny sposób, który wyklucza uprawę roślin spożywczych lub pastewnych, w takim razie polityczna władza powiatowa ma unikając wszelkiej zwłoki rozstrzygnąć o tem, czy i na jaki przeciąg czasu uprawa przez gminę lub osoby trzecie jest dopuszczalną.

Przy placach budowlanych, które nie mają być uprawione lecz użyte w inny sposób, należy przytem uwzględnić, czy zamierzone użycie leży w wyższym stopniu w interesie publicznym, aniżeli użycie do uprawy roślin spożywczych lub pastewnych.

• O rozstrzygnięciu należy zawiadomić natychmiast gminę i odnośną stronę.

§ 5.

Place budowlane, na których do dnia 15. kwietnia bieżącego roku gospodarczego ani sam właściciel gruntu ani ten, komu grunta te zostały przez polityczną władzę powiatową do uprawy przydzielone, nie podjął żadnych robót przygotowawczych do uprawy, może polityczna władza powiatowa przydzielić do uprawy aż do dalszego zarządzenia osobom trzecim.

Jeżeli stosunki miejscowe tego wymagają, może polityczna władza powiatowa zmienić powyższy termin dla swego okręgu administracyjnego.

§ 6.

Gruntów, na których uprawę zezwoliła polityczna władza powiatowa osobom trzecim stosownie do postanowień tego rozporządzenia, nie wolno oddawać za zapłatą komu innemu do użytku.

§ 7.

Komisje dla żniw winny działać w tym kierunku, aby wszystkie nadające się do uprawy place budowlane zostały przez właścicieli użyte w miarę możliwości pod uprawę roślin spożywczych lub pastewnych.

Jeżeli plac budowlany został w celu uprawy objęty przez gminę lub przydzielony osobie trzeciej, wówczas należy, i to według wskazówek i pod nadzorem komisji dla żniw przystąpić ile możliwości już w jesieni do przeorania roli i przedsięwziąć następnie jej uprawę w czasie właściwym.

W gminach, w których wedle obowiązujących przepisów nie należy ustanawiać komisji dla żniw, wstępuje naczelnik gminy w miejsce tej komisji co do jej obowiązków i uprawnień.

§ 8.

Uprawiający może poczynić wszelkie zarządzenia, potrzebne dla należytego gospodarowania na gruncie. Przysługuje mu prawo dostępu i dojazdu przez obce drogi prywatne. Dostęp i dojazd przez obce grunta w celu prowadzenia gospodarstwa jest uprawiającemu dozwolony o tyle, o ile to jest możliwe bez dotkliwej szkody dla cudzego posiadania.

Notomiast nie wolno przez gospodarowanie na gruncie ograniczać istniejących praw drogi.

Polityczna władza powiatowa może udzielać wskazówek, nadających się do zapobieżenia przeszkodom w komunikacji i w prowadzeniu gospodarstwa.

Komisya dla żniw ma w razie potrzeby postanowić, w jakim czasie ma się odbyć żniwo.

§ 9.

Dochód uzyskany z uprawy gruntu należy do uprawiającego. Właścicielowi nie przysługuje żadne prawo do tego dochodu. Roszczenie odszkodowawcze do uprawiającego przysługuje mu tylko o tyle, o ile uprawiający dopuścił się zawinienia przy wykonywaniu prawa uprawy.

§ 10.

Uprawa nie dotyka istniejących obowiązków właściciela co do pokrywania ciężarów, jakie ciężą na gruncie.

§ 11.

Pozbycie albo wydzierżawienie gruntu niema żadnego wpływu na prawa uprawiającego.

§ 12.

Przeciw zarządzeniom politycznych władz powiatowych, wydanym w wykonywaniu tego rozporządzenia, jest wszelki dalszy tok prawny wykluczonym.

§ 13.

1. Grzywną do 5000 K albo aresztem do 6 miesięcy będzie ukarany ten, kto podaje daty nieprawdziwe w tym celu, aby spowodować ze strony władzy orzeczenie niedopuszczalności uprawy gruntu przez kogoś innego albo orzeczenie czasowego ograniczenia takiej uprawy (§ 4.).

2. Grzywną do 1000 koron albo aresztem do jednego miesiąca będzie karany :

- a) posiadacz gruntu, który wprowadzić zaczął uprawiać grunt (§ 1.) pod rośliny spożywcze albo pastewne, jednak zaniechał dalszej uprawy z własnej winy (§ 5.);
- b) osoba trzecia, która podjęła się uprawy gruntu i zaniechała jej z własnej winy (§ 5.);
- c) kto w inny sposób nie uczyni zadość przepisom tego rozporządzenia albo wydanym na jego podstawie zarządzeniom władzy, lub działa wbrew tym przepisom i zarządzeniom.

Postępowanie karne należy do politycznych władz powiatowych.

§ 14.

Przepisy obowiązujące właściciela gruntu na podstawie tego rozporządzenia, mają także odpowiednie zastosowanie do dzierżawcy, użytkowcy albo do innych rzeczowo uprawnionych.

§ 15.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 3. listopada 1917.

Höfer wlr.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Silva-Tarouca wlr.

428.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 30. października 1917

w sprawie zgłaszania lin drucianych i uregulowania obrotu laskami linami.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

Liny z drutu stalowego i liny z drutu z żelaza zlewnego o grubości drutu od 0.2 do 6 milimetrów podlegają bez względu na przekrój liny obowiązki zgłoszenia pod przytoczonymi w § 2. warunkami o tyle, o ile są długie na 20 metrów lub dłuższe.

§ 2.

Zgłosić należy zapasy:

1. lin, znajdujących się na składzie,

2. lin rezerwowych,

3. lin, znajdujących się przy nieużywanych urządzeniach przewozowych (kolejach linowych, urządzeniach służących do wydobywania, ładowaniach itd.), przy maszynach lub t. p. urządzeniach albo w innych zakładach, nie będących w ruchu.

Od obowiązku zgłoszenia według punktu 2. wyjęte są liny rezerwowe, które są niezbędne do utrzymania ruchu niezastanowionych publicznych zakładów przewozowych (przedsiębiorstw kolejowych i okrętowych) lub do wydobywania bez przeszkody materiałów w przedsiębiorstwach górniczych, będących w ruchu.

Obowiązek zgłoszenia według punktu 3. istnieje bez względu na to, czy zakłady lub maszyny są stale zastanowione, czy też istnieje zamiar podjęcia ruchu w czasie późniejszym. W tym ostatnim przypadku należy podać w przybliżeniu chwilę podjęcia napowrót ruchu i czas trwania używania.

Przerwy, zachodzące w prawidłowym przebiegu stałego ruchu, jak n. p. z powodu koniecznych napraw, nie uzasadniają obowiązku zgłoszenia według punktu 3.

Przy zakładach, będących stale w ruchu, należy zgłosić poszczególne urządzenia linowe, których ruch jest zastanowiony.

§ 3.

Zgłoszenie należy skutecznie według stanu z dnia 3. listopada 1917 i przesłać do dnia 20. listopada 1917 do Ministerstwa handlu.

Jeżeli ruch jakiegoś zakładu lub jakiejś maszyny (§ 2., punkt 3.) zostanie zastanowiony po dniu 3. listopada 1917, to należy donieść o tem do dni 8 po zastanowieniu także do wspomnianego Ministerstwa.

O ewentualnem podjęciu na nowo ruchu należy donieść Ministerstwu handlu również do dni 8.

Do zgłoszeń należy używać wyłącznie kart zgłoszenia, wyłożonych w izbach handlowych i przemysłowych.

§ 4.

Lin wspomnianego w § 1. rodzaju, o ile one są poddane obowiązkowi zgłoszenia według § 2., nie wolno bez osobnego zezwolenia Ministerstwa handlu przerabiać ani pozbywać.

§ 5.

Do przepisów tego rozporządzenia stosować się ma każdy, kto liny oznaczonego w § 2. rodzaju posiada lub dla innych przechowuje.

Co do lin, będących w posiadaniu państwa lub zakładów państwowych, zostaną wydane osobne zarządzenia.

§ 6.

Nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia będzie czuwało Ministerstwo handlu przy pomocy inspektorów przemysłowych lub innych organów urzędowych, a w razie potrzeby będzie nad tem czuwał zarząd wojskowy.

§ 7.

Za działania wbrew przepisom tego rozporządzenia, o ile czyn nie podpada pod karę surowszą, będą karały polityczne władze I. instancyi grzywnami do 20.000 koron albo aresztem do 6 miesięcy. Kary te można nałożyć także obok siebie.

§ 8.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Banhans wtr.

Homann wtr.

Wieser wtr.

429.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 30. października 1917

w sprawie zgłoszenia i oddania odpadków topionej stali.

Uzupełniając rozporządzenia ministerjalne z dnia 31. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 43 i z dnia 9. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 336, zarządza się na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, co następuje:

§ 1.

Podane poniżej postanowienia odnoszą się do odpadków ze stali, stopionych z chromem, molibdenem, wanadem lub z wolframem.

§ 2.

Każdy, w którego przedsiębiorstwie takie odpadki powstają, ma je troskliwie zbierać w celu umożliwienia dalszego ich użycia.

Odpadki powstające w hutach stalowych, pozostają — nie uwłaczając zarządzeniu oddania, jakoby wydała komisya dla żelaza stosownie do § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 31. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 43 — tym butom, o ile będą tam użyte do wyrobu nowej stali.

Każdy inny posiadacz lub przechowca takich odpadków ma zgłosić ich ilość, odrębnie według poszczególnych gatunków, komisji dla żelaza (referat dla stali szlachetnej). Przepis ten odnosi się w szczególności do tych odpadków, które powstają przy przerabianiu topionej stali albo przy używaniu narzędzi lub innych przedmiotów, z takiej stali sporządzonych, następnie do okruchów i starożytnego materiału, składających się w całości lub w części z topionej stali.

Zapasy, istniejące w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie, należy zgłosić do dnia 15. listopada 1917, dalszy przyrost co kwartału do dnia 8. stycznia, 8. kwietnia, 8. lipca i 8. października według stanu z końcem poprzedniego miesiąca.

Do zgłoszeń należy używać druków, które można otrzymać w komisji dla żelaza (referat dla stali szlachetnej, Ministerstwo wojny).

§ 3.

Odpadki, z wyjątkiem przewidzianym w § 2., ustęp 2., należy oddawać odbiorcy, wymienionemu

przez komisję dla żelaza. Inne pozbycie tych odpadków dozwolone jest także hutom stalowym, w których one powstają, tylko za osobnem zezwoleniem komisji dla żelaza. Do przerabiania i innego użycia odpadków — z wyjątkiem, przewidzianym w § 2., ustęp 2. — potrzeba również osobnego zezwolenia komisji dla żelaza.

Jeżeli między posiadaczem lub przechowcą odpadków a odbiorcą, któremu mają one być oddane stosownie do zarządzenia komisji dla żelaza, nie przyjdzie do skutku zgodne porozumienie co do ceny, to należy ją ustalić w drodze postępowania, przewidzianego w § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 31. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 43.

§ 4.

Oddawanie nowej stali, sporządzonej przy użyciu odpadków, zależy od zezwolenia Ministerstwa handlu.

§ 5.

Za działania whrew przepisom tego rozporządzenia będą karali polityczne władze pierwszej instancyi aresztem do 6 miesięcy albo grzywną do 5000 koron.

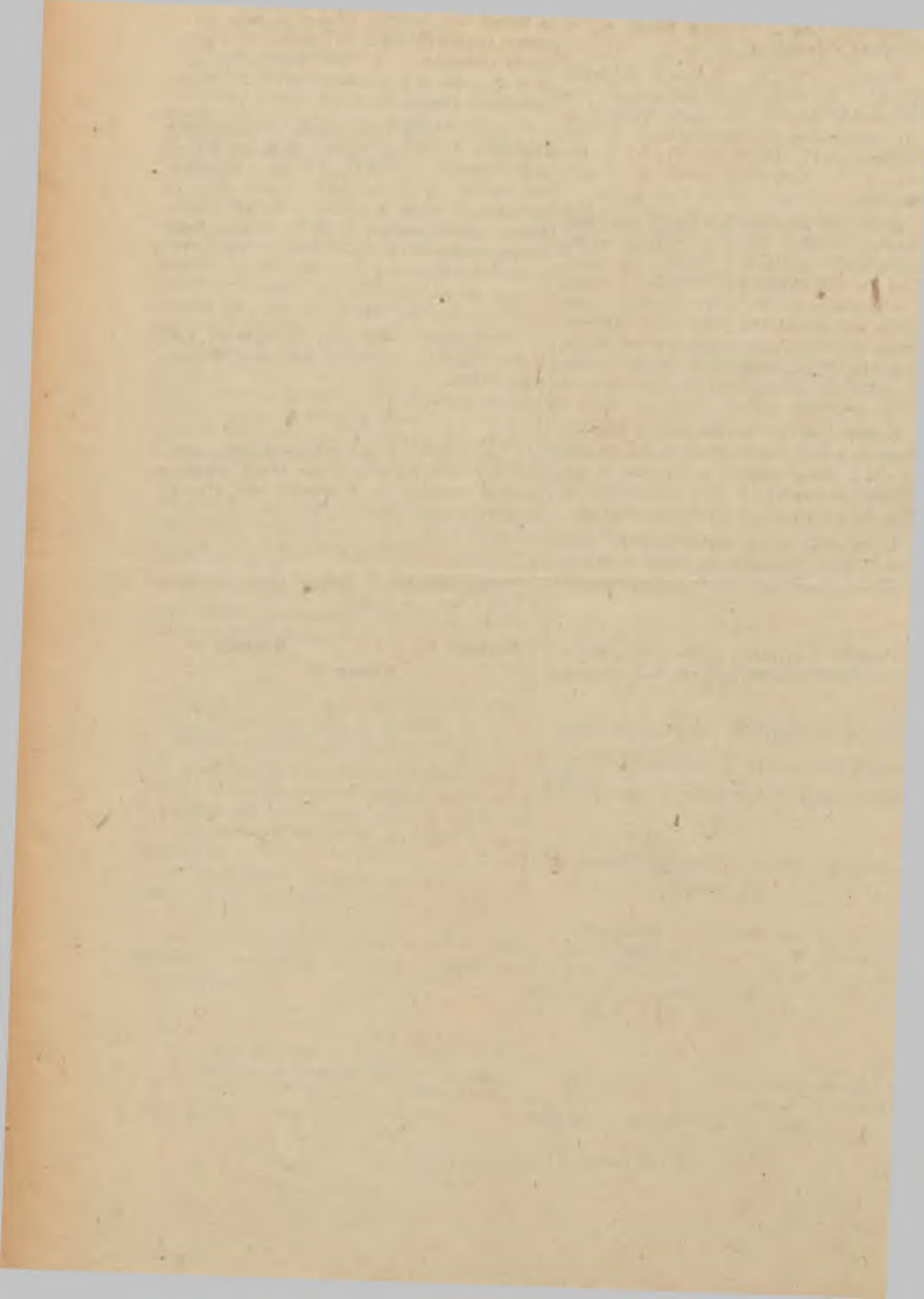
§ 6.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Banhans wtr.

Homann wtr.

Wieser wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCVII. — Wydana i rozesłana dnia 4. listopada 1917.

Treść: (N° 430.) Rozporządzenie w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na drzewo.

430.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministra wojny z dnia 31. października 1917,

w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na drzewo.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przesyłki drzewa na opał tudzież europejskiego drzewa budowlanego i drzewa użytkowego, surowego, ociosanego, połupanego, porzniętego piłą, dalej nieobrobionego*), o ciężarze ponad 5000 kg wolno

Uwaga:

*) Tutaj należą następujące pozycje klasyfikacji towarów w austriacko-węgierskiej i bośniacko-hercegowińskiej kolejowej taryfie towarowej, część I, oddział B: H 17:

a) pnie i drzewo na drażki, kraglaki, drzewo szlifierskie (drzewo na celulozę), także z grubsza ociosane, połupane, porzdzierane albo na długość siekierą obrobione, drewno szczapowe, drewno w polanach i drzewo klockowe (oblaki), wszystkie te rodzaje przy długości powyżej 2.5 m;

b) drzewa na beczki (na klepki i na dna do beczek);
c) budulec rznięty, a mianowicie:

1. kantowy, n. p.:

belki, jeżeli nie mają dziur lub czopów, progi kolejowe ponad 2.7 m długie i progi rozjazdowe, krokwie,łaty (szczehle), listwy (wyjawszy piętki, t. j. deszczułki na szczeliny);

kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom okrętowym przyjmować do przewozu tylko wówczas, gdy do

z

2. szeroki, n. p.:

slupy (tarcice), deski parkanowe, dyle, zwykłe deski, jeśli nie są heblowane, rowkowane lub połączone na wpust;

d) drewna, nasączone środkami konserwującymi, n. p. słupy telegraficzne, słupy, rozpory, podpory, progi, pale,łaty itp.

H 18:

a) pnie i drzewo na drażki, kraglaki, drzewo szlifierskie (drzewo na celulozę), także z grubsza ociosane, połupane lub porzdzierane, drewno szczapowe, drewno w polanach i drzewo klockowe (oblaki), wszystkie te rodzaje przy długości aż do 2.5 m;

b) drzewo korzeniowe (karpina, drzewo karczowe, wyrzynki);

z

c) chróst (chróst na miotły, suszka, także w pękach i wiązkach), drzewo gałęziowe, faszyny i lyko;

d) progi kolejowe do 2.7 m długie, surowe, także impregnowane oraz kętnary do wozów kolejowych;

e) odpadki tartaczne, a mianowicie: zrzynki, okrajki, opółki, wszystkie te rodzaje przy długości nie większej niż na 6 m i przy grubości nie większej niż na 5 cm (mierzone na cienkim końcu bez kory), oszwary i odpadki z łat, także odpadki tartaczne we wiązkach (drzewo wiązkowe);

g) drzewo szlifierskie (drzewo na celulozę), także połupane lub porzdzierane, ponad 2.5 do 7 m długie, przy długości od 4 do 7 m ze średnicą najwyższą na 22 cm mierzone na cieńszym końcu bez kory;

h) kostki na bruk drewniany, także impregnowane;

z

H 19:

następujące drewna, przeznaczone do celów kopalnianych w górnictwie:

a) kraglaki do celów kopalnianych o grubości drzewa u szczytu aż do 24 cm (mierzone na cieńszym końcu bez kory), progi do kopalni, z dwóch stron obejście lub z grubsza ociosane, przy wysokości do 15 cm, zrzynki, deski i pale oszwarowe do celów kopalnianych, wszystkie te rodzaje drzewa przy długości do 7 m;

b) cienkie deski do celów kopalnianych do 1.5 m długie.

każdej przesyłki dołączono poświadczenie przewozowe, wystawione według formularza, przepisane w załączniku.

Taksamo nie wolno drzewa powyższego rodzaju, powiązanego w tratwy albo jako obciążenie, przewozić bez poświadczenia przewozowego, jeżeli cała ilość drzewa jedną tratwą przewożona przekracza wymiar 15 rm^3 drzewa opałowego albo 10 fm^3 drzewa użytkowego.

§ 2.

Ważność poświadczeń przewozowych wygasa w trzy miesiące od dnia wystawienia.

§ 3.

Poświadczenia przewozowe wystawia dla przesyłek w obrębie Austrii polityczna władza powiatowa miejsca nadania lub odesłania.

Dla przesyłek do krajów korony św. Szczepana, do Bośni i Hercegowiny, tudzież poza granicę cłową wystawia poświadczenia przewozowe Ministerstwo rolnictwa za pośrednictwem autoryzowanego w tym celu biura gospodarstwa drzewnego we Wiedniu, I. Reichsratsstrasse 11.

§ 4.

Poświadczenia przewozowe nie są potrzebne:

- a) dla przesyłek w granicach obszaru jednej politycznej władzy krajowej;
- b) dla własnych przesyłek państwowych kolei żelaznych i zarządu telegrafów państwowych oraz dla przesyłek zarządu wojskowego;
- c) dla przesyłek w obrębie ściślejszego obszaru wojennego, tudzież dla przesyłek z krajów korony św. Szczepana, z Bośni, z Hercegowiny i z zagranicy cłowej;
- d) dla przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zostały już dosta-

wione do zakładu przewozowego, a w obrocie tratwami dla przesyłek, które w tym czasie już zostały odprawione.

§ 5.

Za wystawienie poświadczeń przewozowych przez biuro gospodarstwa drzewnego należy uiścić na rzecz tego biura następujące należności materialne:

W obrocie kolejowym od każdego ładunku wagonowego ponad 5000 kg z drzewem na opał 2 K, z kraglakami 6 K, z drzewem ociosanem, połupanem i porzniętem 10 K; przy podwójnym ładunku liczy się podwójną należność.

W ruchu okrętowym należy uiścić powyższe należności od każdego 10.000 kg przyczem pozostała jeszcze mniejszą ilość uważa się za pełną.

W ruchu tratwami pobiera się w taki sam sposób od każdego 15 rm^3 drzewa na opał 2 K, od każdego 10 fm^3 kraglaków 3.50 K a od każdego 10 fm^3 drzewa ociosanego, połupanego i porzniętego 5 K.

§ 6.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnieniu ustanowionych w niem obowiązków, o ile czyn nie podlega karze surowszej, będzie karała polityczna władza powiatowa miejsca nadania lub odesłania grzywnami do 5000 K lub według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 4. listopada 1917.

Toggenburg wlr.

Homann wlr.

Wieser wlr.

Banhans wlr.

Wimmer wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Poświadczenie przewozowe na drzewo.

(Imię i nazwisko wysyłającego) .....

w (miejscowość)..... jest uprawniony do przewiezienia

..... wagonów (rodzaj) ..... drzewa

kg. metrów sześciennych, metrów ścisłych

w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacyi nadania, przy przewozie tratwami nazwa miejsca odesłania) .....

.....

do (nazwa stacyi przeznaczenia, przy przewozie tratwami nazwa miejsca przeznaczenia) .....

.....

koleją, okrętem, tratwą.....

pod adresem (imię i nazwisko odbiorcy).....

..... dnia ..... 191..

.....
(Biuro wystawiające.)

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
 Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
 Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

PROCEEDINGS OF THE

1870

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCVIII. — Wydana i rozestana dnia 4. listopada 1917.

Treść: (№ 431 i 432.) 431. Rozporządzenie w sprawie utworzenia wydziału zawodowego handlarzy winem. — 432. Obwieszczenie o zmianie granic północnych obszarów wojennych w Austrii.

431.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rol- nictwa z dnia 1. listopada 1917

w sprawie utworzenia wydziału zawodowego
handlarzy winem.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, i rozporządzenia Ministra handlu z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wydział zawodowy handlarzy winem i jego siedziba.

Dla zastępowania specjalnych interesów handlu winem tworzy się „Wydział zawodowy handlarzy winem“.

Ten wydział zawodowy ma swą siedzibę we Wiedniu.

§ 2.

Cel wydziału zawodowego handlarzy winem.

Do wydziału zawodowego handlarzy winem należy:

- a) wydawanie opinii i przedstawianie wniosków w sprawach, dotyczących handlu winem, tudzież wykonywanie zarządzeń, obejmujących te sprawy, o ile Minister handlu przekaże je wydziałowi;
- b) współdziałanie przy tych zarządzeniach gospodarstwa wojennego i przejściowego, które odnoszą się do handlu winem.

Uchwały, mające zasadnicze znaczenie, należy podać do wiadomości dyrekcji gospodarczego wydziału kupiectwa (rozporządzenie z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257). Jeżeli dyrekcya ta skonstatuje, że odnośne uchwały nie zgadzają się z interesami poszczególnych gałęzi handlu, natenczas winna ona przez wspólne narady z dyrekcją wydziału zawodowego wyjaśnić zachodzące wątpliwości i starać się o porozumienie; jeżeli usiłowania te spełzną na niczem, ma dyrekcya wydziału gospodarczego przedłożyć uchwałę wydziału zawodowego wraz ze swemi uwagami Ministrowi handlu do decyzji.

§ 3.

Skład wydziału zawodowego handlarzy winem.

Wydział zawodowy handlarzy winem składa się co najwyżej z 24 członków, których mianuje Minister handlu z zastrzeżeniem odwołania z pośród handlarzy winem; spełniają oni swe funkcje jako urząd honorowy.

§ 4.

Prawny charakter wydziału zawodowego handlarzy winem.

Wydział zawodowy handlarzy winem jest osobą prawniczą i zastępuje go na zewnątrz jego dyrekcya. W imieniu dyrekcji podpisuje przewodniczący lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z jego zastępców.

§ 5.

Dyrekcya wydziału zawodowego handlarzy winem.

Dyrekcya wydziału zawodowego handlarzy winem składa się z przewodniczącego, dwóch jego zastępców i z dwóch asesorów.

Członków dyrekcji mianuje Minister handlu z pośród członków wydziału z zastrzeżeniem każdorazowego odwołania; spełniają oni swe funkcje jako urząd honorowy.

Dyrekcya zastępuje wydział na zewnątrz i sprawuje wszystkie czynności, a w szczególności prowadzi także potrzebne pertraktacje z innymi organizacjami gospodarstwa wojennego i państwowego.

Do niej należy rozstrzyganie we wszystkich sprawach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez wydział (§ 7.).

Dyrekcji wolno przybierać na swe posiedzenia fachowych członków wydziału i innych ekspertów w charakterze doradców.

Dyrekcya winna składać wydziałowi bieżące sprawozdania o swej działalności, jest obowiązana do składania rachunków i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe wydziałowi do zbadania i zatwierdzenia.

Przewodniczący zwołuje dyrekcję i wydział na posiedzenia i na nich przewodniczy.

Dyrekcya mianuje urzędników i siły pomocnicze i reguluje prowadzenie czynności. Zasadnicze uchwały w tym względzie i mianowanie osób na stanowiska kierujące podlegają zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 6.

Prowadzenie czynności przez dyrekcję.

Dyrekcya zbiera się na posiedzenia w miarę potrzeby.

Odnosne zaproszenia wystosowuje się do członków dyrekcji i do komisarzy rządowych (§ 10.) pisemnie lub telegraficznie.

Dyrekcję należy zwołać na posiedzenie w ciągu dni ośmiu, jeżeli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub conajmniej dwóch członków dyrekcji, z podaniem przedmiotów obrad.

Dyrekcya jest zdolna do powzięcia uchwał; jeżeli zostali zaproszeni wszyscy członkowie i komisarze rządowi i jest obecnych przynajmniej trzech członków; uchwały jej zapadają większością głosów; w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie głosują.

§ 7.

Uprawnienia wydziału zawodowego handlarzy winem.

Do wydziału zawodowego należy:

- a) ustalanie zasad dla traktowania spraw, wymienionych w § 2.;
- b) czuwanie nad obrotem kasowym i składaniem rachunków, tudzież powzięcie uchwały w sprawie pokrywania kosztów sprawowania czynności przez wydział;
- c) ustanawianie podwydziałów dla wstępnego obradowania nad pewnymi oznaczonymi kwestyami;
- d) obradowanie i powzięcie uchwały co do wszystkich innych spraw, przekazanych mu przez dyrekcję lub jednego z komisarzy rządowych.

Uchwały wydziału są dla dyrekcji wiążące.

§ 8.

Porządek czynności wydziału zawodowego.

Wydział zbiera się w miarę potrzeby.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych lub na pisemny wniosek przynajmniej sześciu członków wydziału należy zwołać wydział na posiedzenie do dni czterdziestu.

Zaproszenia na posiedzenia wystosowuje się do członków i do komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Na zarządzenie przewodniczącego albo jednego z komisarzy rządowych można na posiedzenia powoływać znawców z głosem doradczym.

Wydział jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności przynajmniej 8 członków wydziału, pośród których znajduje się przynajmniej dwóch członków dyrekcji. Przewodniczący głosuje także; w razie równości głosów rozstrzyga jego głos. Komisarze rządowi nie głosują.

Członkowie wydziału mają prawo każdego czasu wystosowywać wnioski do dyrekcji, co do których winna ona powziąć jak najrychlej uchwałę.

Obrady i powzięcie uchwały należy utrzymywać w tajemnicy, jeżeli tak uchwalono albo jeden z komisarzy rządowych tego zażąda.

§ 9.

Szczególne obowiązki funkcyjaryszy i urzędników wydziału zawodowego.

Wszyscy członkowie dyrekcji i wydziału oraz wszystkie osoby, biorące udział w prowadzeniu czynności, winny przestrzegać najzupełniejszej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcyjarysze i urzędnicy wydziału są obowiązani przestrzegać tajemnicy co do wszystkich spraw, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze, a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom wydziału lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw poszczególnych osób; mają oni to przyrzec na piśmie.

Obowiązkiem dyrekcji jest starać się o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach kupieckich, jakie wpłynęły do wydziału.

Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych kancelaryi przez interesentów, tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich przez jednego z komisarzy rządowych lub gdy dyrekcya poweźmie w tym kierunku uchwałę, zatwierdzoną przez jednego z komisarzy rządowych.

§ 10.

Nadzór państwowy.

Wydział zawodowy handlarzy winem stoi pod nadzorem państwowym, sprawowanym przez dwóch komisarzy rządowych. Mianuje ich Minister handlu względnie Minister rolnictwa.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie posiedzenia i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i do stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. Mają oni nadto prawo odraczania uchwał i zażądań wydziału i jego dyrekcji na tak długo, aż Minister handlu wyda ostateczną decyzję.

Komisarze rządowi mają prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów i żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne

§ 11.

Kary.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia tudzież zarządzeń, wydanych w jego granicach przez Ministra handlu, będą nakładane kary stosownie do § 14. rozporządzenia z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. Nr. 257.

§ 12.

Rozwiązanie wydziału zawodowego.

Wydział zawodowy handlarzy winem rozwiązuje Minister handlu po wysłuchaniu dyrekcji i gospodarczego wydziału kupiectwa (§ 15. rozporządzenia z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257).

Wieser wtr.

Sylva-Tarouca wtr.

432.

Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 2. listopada 1917

o zmianie garnic północnych obszarów wojennych w Austrii.

Naczelną komenda armii ustanowiła na zasadzie § 1., ustęp 1., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 241, granice północnych obszarów wojennych — zmieniając dotychczasowe odgraniczenie — w ten sposób, że część powiatu politycznego Sokal, leżąca na wschód od Bugu, następnie powiaty polityczne Kamionka Strumiłowa, Podhajce, Buczacz, Tłumacz, Horodenka, Kolomyja, Śniatyn, Peczenizyn, Kosów i powiat sądowy Brzeżany w Galicyi, tudzież powiat polityczny Wyżnica i powiat sądowy Waskowce nad Czeremoszem na Bukowinie wydziela się z mocą obowiązującą z dniem 1. listopada 1917 z północnego ścisłego obszaru wojennego i przydziela do północnego dalszego obszaru wojennego.

Odgraniczenie północnych obszarów wojennych w Austrii przedstawia się tedy, jak następuje

I.

Północny dalszy obszar wojenny obejmuje:
w królestwie Galicyi: Galicyę zachodnią z wyjątkiem obszarów gmin Biała i Lipnik, a z Galicyi wschodniej obszar aż po powiaty polityczne Sokal, Kamionka Strumiłowa, Przemyślany, po powiat sądowy brzeżański i po powiaty polityczne Podhajce, Buczacz, Horodenka, Śniatyn i Kosów włącznie;

w księstwie Bukowiny: powiat sądowy Waszkowce nad Czeremoszem i powiat polityczny Wyżnica.

II.

Północny ściślejszy obszar wojenny obejmuje:
w królestwie Galicyi: wschodnią część Galicyi wschodniej aż po powiaty polityczne Radziechów, Złoczów, Zborów, powiat sądowy Kozowa, powiaty polityczne Tarnopol, Trembowla, Czortków i Zaleszczyki;

księstwo Bukowinę z wyjątkiem powiatu sądowego Waszkowce nad Czeremoszem i powiatu politycznego Wyżnica.

Toggenburg wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCLIX. — Wydana i rozesłana dnia 6. listopada 1917.

Treść: (M 433-435.) 433. Rozporządzenie o ochronie najmoźierców w Stanisławowie, w Knihininie wsi i w Knihininie kolonii (w Galicyi). — 434. Obwieszczenie, w sprawie ograniczeń w obrocie artykułami odzieży. — 435. Obwieszczenie, dotyczące się wyjątków od obowiązku kart zapotrzebowania na odzież i bieliznę (lista przedmiotów wolnych).

433.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 3. listopada 1917

o ochronie najmoźierców w Stanisławowie, w Knihininie wsi i w Knihininie kolonii (w Galicyi).

Na zasadzie artykułu 1. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmoźierców zarządza się:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w następujących gminach: w Stanisławowie, Knihininie wsi i w Knihininie kolonii (powiat polityczny Stanisławów).

(2) Postanowienia tego rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, które umówiono po dniu 1. sierpnia 1917, oraz do tych podwyższeń czynszu najmu, które po tym dniu stały się skutecznymi albo zostały umówione.

(3) Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

434.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 3. listopada 1917,

w sprawie ograniczeń w obrocie artykułami odzieży.

§ 1.

Na zasadzie § 10., l. 4, rozporządzenia ministerialnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, dotyczącego się zarządzeń w sprawie odzieży dla ludności, uznaje się za podlegające obowiązkowi kart zapotrzebowania:

1. Przędzę pluszową.
2. Wysokie kamasze wełniane, półwełniane lub bawełniane.
3. Kamasze do nawijania wszelkiego rodzaju.
4. Sztucec (pończochy na łydki).
5. Rękawiczki zimowe wełniane, półwełniane lub bawełniane.

§ 2.

Obwieszczenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem jego ogłoszenia.

Wieser wlr.

435.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 3. listopada 1917,

tyczące się wyjątków od obowiązku kart zapotrzebowania na odzież i bieliznę (lista przedmiotów wolnych).

Na zasadzie § 11., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. września 1917. Dz. u. p. Nr. 383, tyczącego się zarządzeń w sprawie odzieży dla ludności, zarządza się:

§ 1.

Punkt 4. listy przedmiotów wolnych, ogłoszonej obwieszczeniem Ministerstwa handlu z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 384, opiewać będzie:

„Przędza aksamitna do stroju jakoteż lekki, nie zaś silny jak flora, aksamit bawełniany do stroju.“

§ 2.

Obwieszczenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem jego ogłoszenia.

Wioser wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CC. — Wydana i rozesłana dnia 8. listopada 1917.

Treść: № 436. Rozporządzenie, dotyczące użycia papierów wartościowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej do uiszczenia podatku od zysków wojennych.

436.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 6. listopada 1917,

dotyczące użycia papierów wartościowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej do uiszczenia podatku od zysków wojennych.

Papierów wartościowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej i to zarówno zapisów długu $5\frac{1}{2}\%$ owej, umarzającej się pożyczki państwowej, jakoteż płatnych w dniu 1. sierpnia 1926 $5\frac{1}{2}\%$ owych państwowych bonów skarbowych, można użyć do zapłaty podatku od zysków wojennych.

Przyjmuje się przytem w miejsce zapłaty zapisy długu umarzającej się pożyczki państwowej za kwotę 92 K, a państwowe bony skarbowe za kwotę 94 K od każdych 100 K nominalnej wartości.

Przy zapłacie podatku od zysków wojennych zapomocą papierów wartościowych lub poświadczeń tymczasowych siódmej pożyczki wojennej przed dniem 1. stycznia 1918 należy odliczyć od wartości przyjęcia $5\frac{1}{2}\%$ owe odsetki od dnia złożenia do dnia 31. stycznia 1918; przy zapłacie podatku od zysków wojennych zapomocą papierów wartościowych lub poświadczeń tymczasowych po dniu 31. stycznia 1918 należy te odsetki policzyć na rzecz strony od dnia 1. lutego 1918 aż do dnia zapłaty.

Zresztą mają odpowiednie zastosowanie postanowienia obwieszczenia Ministerstwa skarbu z dnia 18. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 109, artykuły 30., ustęp 2. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247, jakoteż rozporządzeń Ministerstwa skarbu z dnia 25. września 1916, Dz. u. p. Nr. 332, i z dnia 27. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 403.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCI. — Wydana i rozesłana dnia 9. listopada 1917.

Treść: *M* 437. Rozporządzenie, w sprawie przesyłek obuwia i skóry.

437.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych z dnia 3. listopada 1917,

w sprawie przesyłek obuwia i skóry.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, uchyla się przepisy rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. września 1917, Dz. u. p. Nr. 393, i zarządza się:

§ 1.

1. Obuwie wszelkiego rodzaju, nie wyłączając części składowych obuwia (części wierzchnich, podeszew itp.),

2. skórę wszelkiego rodzaju niepociętą lub pociętą, nie wyłączając odpadków skóry, wolno do miejscowości, znajdujących się poza Austryą, przysyłać, przewozić lub przyjmować do przewozu tylko za osobnem zezwoleniem Ministerstwa handlu. W szczególności wolno kolejom, przedsiębiorstwom okrętowym i zakładowi pocztowemu przyjmować je do przewozu do miejscowości, znajdujących się poza Austryą, tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączone jest dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Ministerstwo handlu. Poświadczenie to będzie wygotowane dla obuwia i części składowych obuwia według dołączonego wzoru A, zaś dla skóry i odpadków skóry według wzoru B.

§ 2.

Nie potrzeba poświadczeń przewozowych

1. dla przesyłek zarządu wojskowego.

2. dla przesyłek transitoowych.

3. dla przesyłek obuwia lub części składowych obuwia, oddanych już zakładowi przewozowemu w dniu 3. października 1917,

4. dla przesyłek skóry lub odpadków skóry, które w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie oddano już zakładowi przewozowemu.

5. Od obowiązku starania się o poświadczenie przewozowe są uwolnieni podróżni, którzy wiozą ze sobą obuwie dla własnego użytku jako pakunki ręczne lub podręczne, jednak tylko o tyle, o ile jakość i ilość odpowiada potrzebie, stanowi i innym stosunkom podróznego.

§ 3.

Za każde działanie wbrew przepisom tego rozporządzenia będą karaty polityczne władze pierwszej instancji grzywną do 20.000 koron lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można orzec także obok siebie. Władza polityczna może orzec nadto przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, także utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Banhans wtr.

Wieser wtr.

Poświadczenie przewozowe Nr. . . . .

Imię i nazwisko nadawcy . . . . .

w . . . . . jest uprawniony do przewiezienia

ilość sztuk
pakunku

rodzaj
opakowania

waga w kilogramach
brutto

netto

Zawartość: Obuwie

w czasie od . . . . . do 1917
1918

z (nazwa stacji wysyłkowej) . . . . .

do (nazwa stacji przeznaczenia) . . . . .

(pocztą, koleją, okrętem) . . . . .

(imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) . . . . .

Pieczęć
urzę-
dowa.

(Miejsce i dzień wystawienia.)

(Podpis.)

Miejsca niewypełnione należy przekreślić.

Poświadczenie to należy doszyć trwale do dokumentu przewozowego

Dołączenie poświadczenia należy uwidocznnić w dokumencie przewozowym.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Wzór B.**Poświadczenie przewozowe Nr.....**

Imię i nazwisko nadawcy.....

w..... jest uprawniony do przewiezienia

ilość sztuk
pakunkurodzaj
opakowaniawaga w kilogramach
brutto

netto

Zawartość: Skóra
Odpadki skóry

w czasie od..... do.....

1917

1918

z (nazwa stacji wysyłkowej).....

do (nazwa stacji przeznaczenia).....

(poczta, koleją, okrętem).....

(imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy).....

Pieczęć
urzędowa.

(Miejsce i dzień wystawienia.)

(Podpis.)

Miejsca niewypełnione należy przekreślić.

Poświadczenie to należy dosyć trwale do dokumentu przewozowego.

Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCII. — Wydana i rozesłana dnia 10. listopada 1917.

Treść: № 438. Rozporządzenie, dotyczące piątej zmiany II. wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych).

438.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. listopada 1917,

dotyczące piątej zmiany II. wydania cennika lekarstw do farmakopei austriackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (taksa dla kas chorych).

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906. Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907. dotyczącej uregulowania aptekarstwa, zarządza się, co następuje:

§ 1.

§ 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 180, traci w swem dotychczasowem brzmieniu moc obowiązującą i opiewać będzie:

Z uwagi na ponowne, nadzwyczajne podwyższenie cen zakupna preparatów chemicznych i materiałów lekarskich, nieuwzględnione przy stopach cennikowych, ustanowionych w § 2. rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. czerwca 1916, Dz. u. p. Nr. 180. ani w stopach cen obowiązującego cennika do austriackiej farmakopei Ed. VIII. dla stron uprzy-

wilejowanych (taksa dla kas chorych), zezwala się aptekarzom aż do dalszego zarządzenia na doliczanie do sumy końcowej recept, które mają być obliczone dla stron uprzywilejowanych, dodatku w wysokości 30 procent sumy końcowej.

Dodatek ten można doliczać przy wszystkich artykułach, za które ustanowiono w drodze rozporządzenia ceny według cennika, bez względu na to, czy artykuł został wciągnięty do tekstu obowiązującej farmakopei, czy też nie.

Przyznane stosownie do przepisów §§ 14. i 15. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 73, lekarzom, utrzymującym apteki domowe i poszczególnym aptekom dodatki do sumy kwoty rachunku za roboty ołoto przyrządzenia leków wraz z należnościami dyspensacyjnymi i nie podlegają temu dodatkowi i należy je wstawić w rachunek odrębnie od ostatecznej kwoty recepty podwyższonej o 30 procent.

§ 2.

Przepisy tego rozporządzenia winny być zastosowane przy obliczaniu każdego wydawania lekarstw i środków leczniczych, którego dokonano począwszy od dnia 1. listopada 1917, na rachunek stron uprzywilejowanych.

Toggenburg wlr

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCIII. — Wydana i rozesłana dnia 14. listopada 1917.

Treść: № 439. Rozporządzenie, w sprawie zgłaszania i zamknięcia znajdującego się w Austrii majątku poddanych państw nieprzyjacielskich i w sprawie zgłaszania znajdującego się w państwach nieprzyjacielskich majątku poddanych państwa austriackiego.

439.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 31. października 1917,

w sprawie zgłaszania i zamknięcia znajdującego się w Austrii majątku poddanych państw nieprzyjacielskich i w sprawie zgłaszania znajdującego się w państwach nieprzyjacielskich majątku poddanych państwa austriackiego.

Na zasadzie § 1. ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Po myśli niniejszego rozporządzenia należy zgłaszać znajdujący się w Austrii majątek poddanych państw nieprzyjacielskich, jakoteż znajdujący się w państwach nieprzyjacielskich majątek poddanych państwa austriackiego.

Osoby prawnicze i spółki stoją na równi z poddanymi tego państwa, jego kolonii lub posiadłości, na których obszarze mają swoją siedzibę. Przedsiębiorstwa, mające swą siedzibę za granicą w państwie, nie będącym nieprzyjacielskim, należy uważać na równi z przedsiębiorstwem, mającym swą siedzibę w państwie nieprzyjacielskim, jeżeli kapitał tego przedsiębiorstwa należy do poddanych państw nieprzyjacielskich.

W razie wątpliwości uchodzi pewna osoba za poddanego tego państwa, jego kolonii albo posiadłości, na których obszarze ma swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę).

Za zagranicę nieprzyjacielską w rozumieniu niniejszego rozporządzenia należy uważać Belgię, Wielką Brytanię i Irlandyę, Francję, Włochy, Portugalie, Rumunię, Rosyę i Serbię razem z ich koloniami i posiadłościami. Królestwa Polskiego nie uważa się za nieprzyjacielską zagranicę.

§ 2.

Do majątku poddanych państw nieprzyjacielskich, jaki zgłaszać należy, należą w myśl niniejszego rozporządzenia w szczególności także udziały w przedsiębiorstwie, mającym swą siedzibę w Austrii, jakoteż prawnomajątkowe roszczenia wszelkiego rodzaju, jeżeli są skierowane przeciw osobom, mającym swoje miejsce zamieszkania (swą siedzibę) w Austrii; do majątku poddanych państwa austriackiego, jaki zgłaszać należy, należą także udziały w przedsiębiorstwie, mającym swą siedzibę w państwie nieprzyjacielskim, jakoteż prawnomajątkowe roszczenia wszelkiego rodzaju, jeżeli są skierowane przeciw osobom, mającym swoje miejsce zamieszkania (swą siedzibę) w państwie nieprzyjacielskim.

§ 3.

Nie należy zgłaszać:

1. zobowiązań z tytułu poręki i regresu, chyba że przypadek poręki lub regresu już zaistniał;

2. premii ubezpieczeniowych; zobowiązania, jakie mają za przedmiot zapłatę świadczenia ubezpieczeniowego, należy zgłaszać tylko o tyle, o ile zaistniał przypadek ubezpieczenia;

3. praw autorskich i praw ochrony przemysłowej, bez ujemy dla zgłaszania prawnomajątkowych roszczeń, które powstały na podstawie takich praw;

4. okrętów morskich.

§ 4.

Poddani państw nieprzyjacielskich, przebywający w Austrii — z wyjątkiem jeńców wojennych — winni zgłosić swój majątek, znajdujący się w Austrii wedle arkusza zgłoszeń *A*.

§ 5.

Każdy, kto znajdujące się w Austrii wartości majątkowe poddanego państw nieprzyjacielskich albo przedsiębiorstwa, mającego swą siedzibę w państwie nieprzyjacielskiem, zarządza lub przechowuje, winien zgłosić te wartości majątkowe według arkusza zgłoszeń *B*.

§ 6.

Kto znajdującemu się poza Austrią poddanemu państwa nieprzyjacielskiego albo też przedsiębiorstwu, mającemu swą siedzibę w państwie nieprzyjacielskiem, jest dłużny świadczenie, opiekujące na pieniądze, papiery wartościowe albo towary, winien zgłosić ich kwotę lub przedmiot według arkusza zgłoszeń *C*. Zgłaszać winny tylko te osoby fizyczne albo prawnicze, które mają swe miejsce zamieszkania (swoją siedzibę) w Austrii.

§ 7.

Kierownicy lub prowadzący interes mającego swą siedzibę w Austrii przedsiębiorstwa, w którym uczestniczą poddani państw nieprzyjacielskich, winni zgłaszać rodzaj i rozmiar tego udziału według arkusza zgłoszeń *D*. Za udział w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uchodzi także posiadanie akcji; należy je zgłosić, o ile kierownikom lub prowadzącym interes jest wiadomem, czy i w jakim rozmiarze znajdują się akcje w posiadaniu poddanych państw nieprzyjacielskich.

§ 8.

Znajdujący się w państwie nieprzyjacielskiem majątek poddanych państwa austriackiego i tutejszych osób prawnych i spółek winni zgłaszać właściciele albo ich zastępcy według arkusza zgłoszeń *E*.

§ 9.

Do zgłaszania, skutecznego na zasadzie §§ 4., 5., 6., 7. i 8., należy używać urzędowych arkuszów zgłoszenia według dodanych jako załączniki wzorów (*A*, *B*, *C*, *D* i *E*), które można otrzymać za zapłatą w lzbach handlowych i przemysłowych. Wypełnione arkusze zgłoszenia są wolne od stempła.

§ 10.

Stanowczym dla zgłoszenia jest, z zastrzeżeniem osobnych zarządzeń na zasadzie § 17. niniejszego rozporządzenia, stan z dnia 30. czerwca 1917, a co do zgłoszeń, jakie należy skutecznie w myśl § 8., stan w czasie wybuchu wojny.

Zgłoszenia należy wnosić do tej Izby handlowej i przemysłowej (biuro zgłoszenia), w której okręgu ma swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę) obowiązany do zgłoszenia; biuro zgłoszenia winno je przesłać do „Biura ochrony majątku austriackiego za granicą“ w Wiedniu.

Poddani państwa austriackiego, mający swoje miejsce zamieszkania poza Austrią, wniosą zgłoszenie bezpośrednio do biura ochrony.

Zgłoszenie ma nastąpić do dnia 31. grudnia 1917; właściwe biuro zgłoszenia może udzielić obowiązany do zgłoszenia na jego wniosek terminu dodatkowego.

§ 11.

Każdy jest obowiązany na wezwanie właściwego biura zgłoszenia w ciągu czasokresu, jaki to biuro oznaczy, złożyć oświadczenie, czy u niego zachodzą warunki obowiązku zgłoszenia, jakoteż uzupełnić złożone oświadczenie albo zgłoszenie bliższymi wyjaśnieniami.

§ 12.

Opracowanie zgłoszeń skutecznia biuro ochrony według wskazówek Ministra spraw wewnętrznych.

Osoby, zajęte przyjmowaniem albo opracowaniem zgłoszeń, są obowiązane zachować milczenie co do stosunków, o jakich dowiedzą się z okazji zgłoszenia. Zgłoszeń nie wolno używać do celów wymiaru podatków i należytości.

§ 13.

Znajdujący się w Austrii majątek poddanych państw nieprzyjacielskich (§ 1.), w szczególności także należące do tego majątku roszczenie, można od chwili wejścia tego rozporządzenia w życie pozbyć, odstąpić lub obciążyć drogą czynności prawnych między żyjącymi tylko za zgodą Ministra spraw wewnętrznych i Ministrów interesowanych.

Czynność prawna, naruszająca ten przepis, jest nieważna.

§ 14.

Ograniczenia, wymienione w § 13., nie odnoszą się:

1. do majątku poddanych państw nieprzyjacielskich, przebywających w Austrii,

2. do tych poszczególnych przedmiotów majątkowych poddanych państw nieprzyjacielskich, które należą do przedsiębiorstwa, znajdującego się w Austrii,

o ile w obu przypadkach chodzi o pozbycie, odstąpienia albo obciążenia na korzyść osób, przebywających w Austrii,

3. do majątku, podlegającego osobnemu nadzorowi lub przymusowemu zarządowi,

§ 15.

Przedmioty majątkowe, będące własnością poddanych państw nieprzyjacielskich, w szczególności także papiery wartościowe i monety, nie wolno wywozić z Austrii bez zgody Ministra spraw wewnętrznych i Ministrów interesowanych, a to ani bezpośrednio ani pośrednio.

Wyjątkami są te przypadki, w których zezwolono na wyjątek od zakazu zapłaty.

§ 16.

Minister spraw wewnętrznych wykonuje nadzór nad całym znajdującym się w Austrii majątkiem poddanych państw nieprzyjacielskich.

Wykonując to prawo nadzoru, może Minister spraw wewnętrznych w szczególności:

1. od właścicieli majątku nieprzyjacielskiego albo ich zastępców jakoteż od wszystkich osób, które mają powierzony sobie zarząd, przechowywanie lub nadzór takiego majątku, albo w tem uczestniczą, żądać wyjaśnień w sprawie zarządu lub używania majątku i każdego czasu zarządzić zbadanie stanu majątku;

2. w porozumieniu z interesowanymi Ministrami

a) wydać zarządzenia co do zarządu majątku nieprzyjacielskiego, nie znajdującego się pod nadzorem lub w przymusowym zarządzie, oraz spowodować pozbycie takiego majątku;

b) wydać osobne dyspozycje co do złożenia, zarachowania, zarządu i użycia dochodów z majątku nieprzyjacielskiego i ceny używanej przy pozbyciu takiego majątku.

Koszta, połączone z wykonywaniem prawa nadzoru, ciążyą na majątku nieprzyjacielskim, podlegającym nadzorowi, i będą z niego pokrywane według zarządzeń Ministra spraw wewnętrznych.

§ 17.

Jeżeli znajdujący się w Austrii jakiś przedmiot majątkowy został pozbyty, odstąpiony albo obciążony przez poddanego belgijskiego, angielskiego, francuskiego, rosyjskiego lub serbskiego po dniu 31. lipca 1914, przez włoskiego poddanego po dniu 15. maja 1915, przez poddanego portugalskiego po dniu 28. lutego 1916, a przez poddanego rumuńskiego po dniu 15. sierpnia 1916, i jeżeli należy przyjąć, że pozbycie, odstąpienie lub obciążenie nastąpiło w tym celu, aby majątek ten usunąć z pod austriackich zarządzeń odwetowych, w takim razie może Minister spraw wewnętrznych zarządzić w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, że to pozbycie, odstąpienie albo obciążenie należy uważać co do zastosowania niniejszego rozporządzenia za nicbyłe.

§ 18.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia o zgłaszaniu majątku nieprzyjacielskiego nie mają zastosowania do majątku zawiadywanego i przechowywanego przez władzę państwową lub będącego jej długiem.

§ 19.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karom, przewidzianym w § 2. ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307. Kary te można orzec obok siebie.

§ 20.

Dalej idące przepisy w sprawie zakazu zapłaty pozostają nietkniętymi.

§ 21.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie gasnie rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 48, o zgłaszaniu opiewających na pieniądze lub papiery wartościowe należnościach i pretensjach poddanych Anglii, Francji i Rosji, następnie osób, które na tych obszarach mają swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę). Zgłoszenia, uskutecznione na podstawie niniejszego rozporządzenia, nie uwalniają od obowiązku zgłaszania w myśl postanowień powyższego rozporządzenia.

Seidler wlr.

Toggenburg wlr.

Mataja wlr.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

Horbaczewski wlr.

Höfer wlr.

Ćwikliński wlr.

Banhans wlr.

Homann wlr.

Żolger wlr.

Twardowski wlr.

Wieser wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Za zagranicę nieprzyjacielską w rozumieniu rozporządzenia należy uważać Belgię, Wielką Brytanię i Irlandyę, Francję, Włochy, Portugalję, Rumunię, Rosję i Serbię razem z ich koloniami i posiadłościami.

Arkusz zgłoszenia A

(mają wypełnić przebywający w Austrii poddani państw nieprzyjacielskich; § 4. rozporządzenia).

Imię i nazwisko	} zobowiązanego do zgłoszenia	.....
Miejsce zamieszkania		.....
Pirzynależność państwowa		.....

Uwaga 1. Jeżeli majątek poddanego państwa nieprzyjacielskiego przechowuje lub jeżeli zarządza nim organ, ustanowiony przez władzę, to zgłoszenie winien ten organ uskuteczyć (arkusz zgłoszeń B).

Uwaga 2. Jeżeli majątek, jaki obowiązany do tego winien zgłosić, wynosi mniej niż 500 koron, 500 franków, 500 lirów, 500 lei, 20 angielskich funtów, 200 rubli lub 125 milreis, to wolno zgłoszenia zaniechać. Przy świadczeniach powracających jest decydującą roczna kwota.

Uwaga 3. Zobowiązania zawarunkowane lub zaprzeczone należy oznaczyć dopiskiem „zawarunkowane“ lub „zaprzeczone“.

Uwaga 4. Jeżeli świadczenie zależy od zalegającego jeszcze świadczenia wzajemnego, należy to wyraźnie nadmienić.

Uwaga 5. Jeżeli w rubrykach arkusza zgłoszenia niema dość miejsca na potrzebne wpisy, należy do arkusza zgłoszenia przymocować uzupełnienie, które również należy podpisać.

Zgłaszam mój cały majątek, znajdujący się w Austrii, jak następuje:

1. Nieruchomości i prawa rzeczowe na nich (współposiadanie, użytkowanie, prawo powiernictwa itd.):

(Nieruchomości należy bliżej oznaczyć według ich położenia, wielkości i sposobu używania, prawa rzeczowe na nich według ich jakości. Ile możności należy podać także rzeczywiście uzyskany czysty dochód z ostatniego roku przed wybuchem wojny, ewentualnie wysokość ostatniego przypisania podatku. Przy nieruchomościach, nie dających żadnego dochodu, należy podać szacunkowo ich wartość.)

2. Przedsiębiorstwa, będące wyłączną własnością obowiązanego do zgłoszenia:

(Do zgłoszenia należy dołączyć inwentarz jakoteż bilans przedsiębiorstwa. Wystarczy inwentarz i bilans ostatniego roku obrotowego. Inwentarz i bilans należy również podpisać.)

Firma	}	przedsiębiorstwa	{	.....
Siedziba				.....

3. Udziały w przedsiębiorstwach tutejszych:

(Firma) ..... (Siedziba) .....

(Udział w akcjach lub papierach wartościowych należy podać pod 4.)

Udział stanowi(a) .....

Jak wysoko ocenia się wartość udziału? .....

4. Pieniądze i papiery wartościowe, a to:

Gotówka i banknoty .....

Weksle .....

Czeki .....

Akcje i poświadczenia udziału .....

Inne papiery wartościowe .....

(Przy gotówce i banknotach, wekslach i czekach wystarczy podać łączną kwotę; zresztą należy podać oprócz łącznej kwoty (według wartości imiennej) także liczbę, jakość, oznaczenie i kwotę sztuk.)

5. Inne rzeczy wartościowe (złoto, srebro, klejnoty, przedmioty sztuki itd.):

(naprowadzić poszczególnie) .....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość tych rzeczy wartościowych? .....

6. Pretensye do tutejszych dłużników, opiewające na pieniądze, papiery wartościowe albo towary (z wyjątkiem wymienionych pod l. 4 weksli i czeków):

A. Pieniądze:

razem ..... oryginalna waluta .....

a) między tem następujące na eżności bankowe (bank należy wymienić) .....

..... " " .....

b) między tem następujące hipoteki (grunt należy wymienić) .....

..... " " .....

B. Papiery wartościowe .....

C. Towary .....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość towarów? .....

7. Inny majątek w Austrii z wyjątkiem zwyczajnych sprzętów domowych:

(naprowadzić pojedynczo) .....

.....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość majątku, naprowadzonego pod 7.? .....

.....

Podpis:

(Miejsce i czas podpisania.)

(Imię i nazwisko obowiązane do zgłoszenia.)

Za zagranicę nieprzyjacielską w rozumieniu rozporządzenia należy uważać Belgię, Wielką Brytanię i Irlandyę, Francję, Włochy, Portugalie, Rumunię, Rosję i Serbię razem z ich koloniami i posiadłościami.

Arkusze zgłoszenia B

(mają wypełnić osoby albo przedsiębiorstwa, zarządzające majątkiem nieprzyjacielskim lub przechowujące go; § 5. rozporządzenia).

1. Imię i nazwisko
Firma	}	nieprzyjacielskiego uprawnionego,	}	.....
Miejsce zamieszkania (siedziba)		którego majątek jest zarządzanym		.....
Przynależność państwowa		lub przechowywanym		.....
				.....
2. Imię i nazwisko
Miejsce zamieszkania	}	obowiązanego do zgłoszenia	}	.....
				.....

(Jeżeli zgłoszenie uskuteczni się za przedsiębiorstwo, to należy podać także jego firmę i siedzibę.)

Uwaga 1. Dla każdego poddanego państwa nieprzyjacielskiego jakoteż dla każdego przedsiębiorstwa nieprzyjacielskiego, co do którego wartości majątkowych uskuteczni się zgłoszenie, należy wypełnić osobny arkusz zgłoszenia.

Uwaga 2. Zgłoszenia co do majątku tutejszego przedsiębiorstwa, w którym uczestniczą poddani państw nieprzyjacielskich, nie uskuteczni się według tego arkusza zgłoszenia (porównaj arkusz zgłoszenia D).

Uwaga 3. Przy większej liczbie filij obowiązanych do zgłoszenia przedsiębiorstwa uskuteczni zgłoszenie zakład główny.

Uwaga 4. Jeżeli majątek, jaki obowiązany do tego winien zgłosić, wynosi mniej niż 500 koron, 500 franków, 500 lirów, 500 lei, 20 angielskich funtów, 200 rubli lub 125 milreis, to wolno zgłoszenia zaniechać. Przy świadczeniach powracających jest decydującą roczna kwota.

Uwaga 5. Zobowiązania zawarunkowane lub zaprzeczone należy oznaczyć dopiskiem „zawarunkowane“ lub „zaprzeczone“.

Uwaga 6. Jeżeli świadczenie zależy od zalegającego jeszcze świadczenia wzajemnego, należy to wyraźnie nadmienić.

Uwaga 7. Jeżeli w rubrykach arkusza zgłoszenia niema dość miejsca na potrzebne wpisy, należy do arkusza zgłoszenia przymocować uzupełnienie, które również należy podpisać.

Zarządzam albo przechowuję (prowadzone przezemnie przedsiębiorstwo zarządza albo przechowuje) dla wymienionego na pierwszej stronie poddanego państwa nieprzyjacielskiego (dla oznaczonego na pierwszej stronie przedsiębiorstwa, mającego swą siedzibę w krajach nieprzyjacielskich) następujące przedmioty majątkowe, znajdujące się w Austrii:

1. Nieruchomości i prawa rzeczowe na nich (współposiadanie, użytkowanie, prawo powiernictwa itd.):

(Nieruchomości należy bliżej oznaczyć według ich położenia, wielkości i sposobu używania, prawa rzeczowe na nich według ich jakości. Ile możności należy podać także rzeczywiście uzyskany czysty dochód z ostatniego roku przed wybuchem wojny, ewentualnie wysokość ostatniego przypisania podatku. Przy nieruchomościach, nie dających żadnego dochodu, należy podać szacunkowo ich wartość.)

2. Pieniądze i papiery wartościowe, a to:

Gotówka i banknoty .....

Weksle .....

Czeki .....

Akcyje i poświadczenia udziału .....

Inne papiery wartościowe .....

(Przy gotówce i banknotach wystarczy podać łączną kwotę, przy wekslach i czekach kwotę pojedynczych sztuk; zresztą należy podać oprócz łącznej kwoty [według wartości imiennej] także liczbę, jakość, oznaczenie i kwotę sztuk.)

3. Inne rzeczy wartościowe (złoto, srebro, klejnoty, przedmioty sztuki itd.):

(naprowadzić pojedynczo) .....

.....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość tych rzeczy wartościowych? .....

.....

4. Pretensje do tutejszych dłużników, opiewające na pieniądze, papiery wartościowe albo towary (z wyjątkiem wymienionych pod 2. weksli i czeków):

A. Pieniądze razem: .....oryginalna waluta .....

a) między tem następujące należności bankowe (bank należy wymienić) .....

.....

b) między tem następujące hipoteki (grunt należy wymienić) .....

.....

B. Papiery wartościowe .....

C. Towary .....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość towarów? .....

.....

5. Inny majątek w Austrii z wyjątkiem zwyczajnych sprzętów domowych:

(naprowadzić poszczególnie).....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość majątku, naprowadzonego pod l. 5?.....

6. Jeżeli wymieniony na pierwszej stronie poddany państwa nieprzyjacielskiego (wymienione na pierwszej stronie przedsiębiorstwo, mające swą siedzibę w państwie nieprzyjacielskim) posiada u obowiązanego do zgłoszenia zamknięty depozyt albo skrytkę bankową (safe), należy to tutaj podać.

Podpis:

.....
(Miejsce i czas podpisu.).....
(Imię i nazwisko obowiązane do zgłoszenia; jeżeli zgłoszenie uskutecznia się za przedsiębiorstwo, to należy dodać firmę.)

Za granicę nieprzyjacielską w rozumieniu rozporządzenia należy uważać Belgię, Wielką Brytanię i Irlandyę, Francję, Włochy, Portugaliją, Rumunię, Rosyę i Serbię razem z ich koloniami i posiadłościami.

Arkusz zgłoszenia C

(mają wypełnić osiadłe w Austrii osoby albo przedsiębiorstwa, które są winne znajdującym się za granicą poddanym państw nieprzyjacielskich lub mającym swą siedzibę w krajach nieprzyjacielskich przedsiębiorstwom świadczenie, opiewające na pieniądze, papiery wartościowe lub towary; § 6. rozporządzenia.)

1. Imię i nazwisko	}	nieprzyjacielskiego wierzyciela	
Firma			
Miejsce zamieszkania (siedziba)			
Przynależność państwowa			
2. Imię i nazwisko	}	obowiązanego do zgłoszenia	
Miejsce zamieszkania			

(Jeżeli zgłoszenie uskutecznia się za przedsiębiorstwo, to należy tu podać także firmę i siedzibę przedsiębiorstwa.)

Uwaga 1. Dla każdego nieprzyjacielskiego wierzyciela należy wypełnić osobny arkusz zgłoszenia.

Uwaga 2. Zgłoszenia o udziale poddanych państw nieprzyjacielskich w przedsiębiorstwie nie uskutecznia się według tego arkusza zgłoszenia (porównaj arkusz zgłoszenia D).

Uwaga 3. Przy większej liczbie filij obowiązanego do zgłoszenia przedsiębiorstwa uskutecznia zgłoszenie zakład główny.

Uwaga 4. Jeżeli majątek, jaki obowiązanym do tego winnym zgłosić, wynosi mniej niż 500 koron, 500 franków, 500 lirów, 500 lei, 20 angielskich funtów, 200 rubli lub 125 milreis, to wolno zgłoszenia zaniechać. Przy świadczeniach powracających jest decydującą roczna kwota.

Uwaga 5. Zobowiązania należy wymienić co do każdego wierzyciela oddzielnie według jakości, tytułu, długu i kwoty. Dłużne dywidendy należy osobno oznaczyć jako takie. Jeżeli oprócz kapitału dłużne są także odsetki, to należy podać stopę procentową oraz dzień, od którego są dłużne odsetki. Przy innych powtarzających się świadczeniach należy podać świadczenie roczne i czas, za jaki się należą. Jeżeli świadczenie jest dłużne na czas życia, to należy podać wiek uprawnionego. Długi solidarne należy oznaczyć jako takie.

Uwaga 6. Zobowiązania z warunkowanymi lub zaprzeczonymi należy oznaczyć dopiskiem „z warunkowanymi“ lub „zaprzeczonymi“.

Uwaga 7. Jeżeli świadczenie zależy od zalegającego jeszcze świadczenia wzajemnego, należy to wyraźnie nadmienić.

Uwaga 8. Jeżeli w rubrykach arkusza zgłoszenia niema dość miejsca na potrzebne wpisy, należy do arkusza zgłoszenia przymocować uzupełnienie, które również należy podpisać.

Jestem winien (prowadzone przezemnie przedsiębiorstwo winno) wymienionemu na pierwszej stronie poddanemu państwa nieprzyjacielskiego (wymienionemu na pierwszej stronie przedsiębiorstwu, mającemu swą siedzibę w państwie nieprzyjacielskiem) następujące kwoty, papiery wartościowe i towary:

(naprowadzić poszczególne) .....

.....
 .....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość towarów? .....

.....

Podpis:

.....
 (Miejsce i czas podpisu.)

.....
 (Imię i nazwisko obowiązane do zgłoszenia; jeżeli zgłoszenie uskutecznia się za przedsiębiorstwo, to należy dodać firmę.)

Za zagranicę nieprzyjacielską w rozumieniu rozporządzenia należy uważać Belgię, Wielką Brytanię i Irlandyę, Francję, Włochy, Portugalję, Rumunię, Rosję i Serbię razem z ich koloniami i posiadłościami.

Arkusz zgłoszenia D

(mają wypełnić kierownicy, prowadzący interes albo ustanowieni przymusowo zarządcy takiego przedsiębiorstwa, mającego siedzibę w Austrii, w którym uczestniczą poddani państw nieprzyjacielskich; § 7. rozporządzenia).

Firma i siedziba przedsiębiorstwa.....

.....

Imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania obowiązanego do zgłoszenia kierownika lub prowadzącego interes .....

.....

Uwaga 1. Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwo, należące wyłącznie do poddanych państw nieprzyjacielskich, lub o filię przedsiębiorstwa, mającego swą siedzibę w państwie nieprzyjacielskiem, to zgłoszenia nie uskutecznią się według tego arkusza zgłoszenia (porównaj arkusze zgłoszenia A i B).

Uwaga 2. Przy większej liczbie filij obowiązanego do zgłoszenia przedsiębiorstwa uskutecznią zgłoszenie zakład główny.

Uwaga 3. Jeżeli w rubrykach arkusza zgłoszenia niema dość miejsca na potrzebne wpisy, należy do arkusza zgłoszenia przymocować uzupełnienie, które również należy podpisać.

1. Przedmiot i forma spółki przedsiębiorstwa.....
.....
-
2. Imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i przynależność państwowa uczestniczących w przedsiębiorstwie poddanych państw nieprzyjacielskich.....
.....
-
3. Rodzaj udziału (n. p. posiadanie akcji, udział w jawnej spółce handlowej, udział w spółce z ogr. por.).....
.....
-
4. Jak wysoko ocenia się wartość udziału każdego poszczególnego poddanego państw nieprzyjacielskich?.....
.....
-
5. Wysokość całego kapitału przedsiębiorstwa.....
.....
-

Podpis:

.....
(Miejsce i czas podpisu.)

.....
(Imię i nazwisko obowiązującego do zgłoszenia.)

Za zagranicę nieprzyjacielską w rozumieniu rozporządzenia należy uważać Belgię, Wielką Brytanię i Irlandyę, Francję, Włochy, Portugaliją, Rumunię, Rosyę i Serbię razem z ich koloniami i posiadłościami.

Arkusz zgłoszenia E

co do znajdującego się w państwach nieprzyjacielskich majątku poddanych państwa austriackiego i tutejszych przedsiębiorstw

(mają wypełnić właściciele lub ich zastępcy; § 8. rozporządzenia).

Imię i nazwisko	} właściciela majątku, jaki ma być zgło- szonym	.....
Firma		.....
Miejsce zamieszkania (siedziba)		.....

Imię i nazwisko	} obowiązane go do zgłoszenia	.....
Miejsce zamieszkania		.....

Oznaczenie państwa nieprzyjacielskiego, w którym się majątek znajduje .....

Uwaga 1. Jeżeli równocześnie w kilku państwach nieprzyjacielskich znajdują się wartości majątkowe obowiązane do zgłoszenia, to dla każdego z tych państw należy wypełnić osobny arkusz zgłoszenia.

Uwaga 2. Zgłoszenie winno nastąpić według stanu w chwili wybuchu wojny (§ 10. rozporządzenia). Jeżeli obowiązany do zgłoszenia dowiedział się o istotnych zmianach tego stanu albo o innych ważnych faktach, to należy je uwidocznnić we formie uwagi.

Uwaga 3. Jeżeli majątek, jaki obowiązany do tego winien zgłosić, wynosi mniej niż 500 koron, 500 franków, 500 lirów, 500 lei, 20 angielskich funtów, 200 rubli lub 125 milreis, to wolno zgłoszenia zaniechać. Przy świadczeniach powracających jest decydującą roczna kwota.

Uwaga 4. Zobowiązania zawarunkowane lub zaprzeczone należy oznaczyć dopiskiem „zawarunkowane” lub „zaprzeczone”.

Uwaga 5. Jeżeli świadczenie zależy od zalegającego jeszcze świadczenia wzajemnego, należy to wyraźnie nadmienić.

Uwaga 6. Jeżeli w rubrykach arkusza zgłoszenia niema dość miejsca na potrzebne wpisy, należy do arkusza zgłoszenia przymocować uzupełnienie, które również należy podpisać.

Wchodzący w rachubę majątek obejmuje:

1. Nieruchomości i prawa rzeczowe na nich (współposiadanie, użytkowanie, prawo powiernictwa itd.):

(Nieruchomości należy bliżej oznaczyć według ich położenia, wielkości i sposobu używania, prawa rzeczowe na nich według ich jakości. Ile możności należy podać także rzeczywiście uzyskany czysty dochód z ostatniego roku przed wybuchem wojny, ewentualnie wysokość ostatniego przypisania podatku. Przy nieruchomościach, nie dających żadnego dochodu, albo których czystego dochodu lub przypisania podatków podać nie można, należy podać szacunkowo ich wartość.)

2. Przedsiębiorstwa, będące wyłączną własnością właściciela:

(Do zgłoszenia należy ile możności dołączyć inwentarz jakoteż bilans przedsiębiorstwa z ostatniego roku obrotowego przed wybuchem wojny. Inwentarz i bilans należy również podpisać. Jeżeli inwentarza i bilansu nie można dołączyć, to należy podać, jak wysoko szacuje się wartość przedsiębiorstwa.)

Firma	} przedsiębiorstwa	{	.....
Siedziba			.....

3. Udziały w przedsiębiorstwach, mających swą siedzibę w państwie nieprzyjacielskiem:

(Firma)..... (siedziba).....

„ ..... ” .....

(Udział w akcjach lub papierach wartościowych należy podać pod 4.)

Rodzaj udziału (n. p. udział w jawnej spółce handlowej, udział w spółce z ogr. por.) .....

.....

Jak wysoko ocenia się wartość udziału? .....

.....

4. Pieniądze i papiery wartościowe, a to:

Gotówka i banknoty.....

Weksle.....

Czeki.....

Akcyje i poświadczenia udziału .....

Inne papiery wartościowe .....

(Przy gotówce i banknotach, wekslach i czekach wystarczy podać łączną kwotę; zresztą należy podać oprócz łącznej kwoty [według wartości imiennej] także liczbę, jakość, oznaczenie i kwotę sztuk.)

5. Inne rzeczy wartościowe (złoto, srebro, klejnoty, przedmioty sztuki itd.):

(ile możności naprowadzić poszczególne) .....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość tych rzeczy wartościowych? .....

6. Opiewające na pieniądze, papiery wartościowe lub towary pretensye przeciw osobom, mającym swe miejsce zamieszkania lub swą siedzibę w państwie nieprzyjacielskiem:

A. Pieniądze (z wyjątkiem wymienionych pod l. 4 weksli i czeków):

razem ..... oryginalna waluta .....

a) między tem następujące należności bankowe..... " " .....

..... " " .....

b) między tem następujące hipoteki..... " " .....

B. Papiery wartościowe.....

C. Towary.....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość towarów? .....

7. Inny majątek w państwie nieprzyjacielskiem (z wyjątkiem zwyczajnych sprzętów domowych):

(ile możności naprowadzić poszczególne) .....

Jak wysoko ocenia się łączną wartość majątku, wymienionego pod 7? .....

Podpis:

.....
(Miejsce i czas podpisu.).....
(Imię i nazwisko obowiązującego do zgłoszenia; jeżeli zgłoszenie uskutecznia się za przedsiębiorstwo, to należy dodać firmę.)

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCIV. — Wydana i rozesłana dnia 14. listopada 1917.

Treść: (№ 440. i 441.) 440. Rozporządzenie, w sprawie ograniczenia używania słomy na podściółkę i w sprawie zabezpieczenia podściółki leśnej. — 441. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministeryjne z dnia 1. września 1917, dotyczące środków, zarządzonych dla oszczędzania konsumpcji gazu, elektryczności i paliwa.

440.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 9. listopada 1917,

w sprawie ograniczenia używania słomy na podściółkę i w sprawie zabezpieczenia podściółki leśnej.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się na czas do dnia 31. sierpnia 1918, jak następuje:

§ 1.

Jeżeli istniejące w jakiejś gminie zapasy surowej paszy nie wystarczą prawdopodobnie do wykarmienia bydła przez zimę, może polityczną władza powiatowa po wysłuchaniu komisji dla żniw zakazać w odnośnej gminie używania słomy na podściółkę, o ile używaną na ten cel słomę można zastąpić inną podściółką.

§ 2.

Komisje dla żniw mają w tym celu

1. zbadać, czy w gminie istnieje brak surowej paszy i czy w celu oszczędzania środków na

taką paszę należy wydać zakaz używania słomy na podściółkę;

2. zbadać, czy i w jakim rozmiarze można uzyskać podściółkę leśną w tej samej lub w sąsiedniej gminie;

3. zdać sprawozdanie politycznej władzy powiatowej, czy wydanie zakazu używania słomy na podściółkę jest potrzebne i z jakich lasów możnaby uzyskiwać podściółkę leśną.

§ 3.

Jeżeli w jakiejś gminie wydano po myśli § 1. zakaz używania słomy na podściółkę, natenczas komisja dla żniw będzie się wprzód starała wpłynąć w drodze ugodowej na posiadaczy lasów, które co do użytkowania podściółki wchodzi w rachubę, w celu zezwolenia na zbieranie podściółki w lasach tym posiadaczom bydła, którzy podściółki nie mają.

Jeżeli interwencja ta nie doprowadzi do zgodnego porozumienia między posiadaczami bydła i posiadaczami lasów, w takim razie może komisja dla żniw, o ile chodzi o uzyskiwanie podściółki z gałęzi ściętych drzew albo o podściółkę z chwastów lub liści, wezwać posiadaczy lasów, znajdujących się w tej samej gminie, do zezwolenia posiadaczom bydła na fachowe uzyskiwanie podściółki w tych lasach.

We wszystkich innych przypadkach, w szczególności wówczas, gdy chodzi o podściółkę ze ziemi albo o uzyskiwanie podściółki z lasów w gminie sąsiedniej, może takie zarządzenie wydać tylko polityczna władza powiatowa.

§ 4.

Komisya dla żniw a w przypadkach z § 3., ustęp 3., polityczna władza powiatowa ma oznaczyć dokładnie miejsce, rodzaj, miarę oraz czas użytkowania podściółki, uwzględniając przytem przepisy policyi lasowej.

O ile sami posiadacze lasów lub uprawnieni do użytkowania potrzebują lasów do pokrycia własnego zapotrzebowania podściółki, nie wolno ich brać w rachubę dla pobierania podściółki przez osoby trzecie po myśli niniejszego rozporządzenia.

§ 5.

Właścicielowi lasu należy się za użytkowanie podściółki wynagrodzenie, odpowiadające zwyczajom miejscowym. Jeżeli strony nie mogą pogodzić się co do wysokości zapłaty, natenczas ustanowi ją komisya dla żniw tej gminy, w której obrębie uzyskuje się podściółkę; uzyskiwanie podściółki nie może jednak z tego powodu doznać zwłoki.

Pobierający podściółkę może poczynić wszelkie zarządzenia, jakie są potrzebne w celu fachowego użytkowania podściółki. Przysługuje mu prawo dostępu i dojazdu przez obce drogi prywatne. Dostęp lub dojazd przez obce grunta w celu użytkowania podściółki jest mu dozwolny o tyle, o ile to jest możliwe bez znacznej szkody dla obcego posiadania.

Komisya dla żniw, a o ile chodzi o lasy w innych gminach, polityczna władza powiatowa może wydać potrzebne zarządzenia w celu usunięcia przeszkód, któreby uzyskiwanie podściółki uniemożliwiały lub utrudniały.

§ 6.

Roszczenie o zwrot z powodu uszkodzenia przysługuje posiadaczowi lasu przeciw użytkującemu podściółkę tylko o tyle, o ile ten ostatni ponosi winę przy wykonywaniu prawa użytkowania podściółki.

§ 7.

Pozbycie lub wydzierżawienie gruntu lasowego niema żadnego wpływu na uprawnienia,

przysługujące według tego rozporządzenia użytkującemu podściółkę.

§ 8.

Komisye dla żniw mają zarządzenia, przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, wydawać na podstawie opinii fachowców, obznajomionych ze stosunkami lasowymi.

Organa techniczno-lasowej służby administracyi politycznej a w tych krajach, w których odbywają się operacye agrarne, urzędowe organa agrarne są obowiązane do wspierania komisji dla żniw i politycznych władz powiatowych przy wykonywaniu przepisów tego rozporządzenia.

W gminach, w których według istniejących przepisów niema być ustanowioną komisya dla żniw, wchodzi naczelnik gminy w miejsce komisji dla żniw co do jej obowiązków i uprawnień.

§ 9.

Przeciw zarządzeniom, wydanym przez komisję dla żniw w wykonaniu niniejszego rozporządzenia, można odwołać się do politycznej władzy powiatowej. Władza ta wykonuje prawo nadzoru nad wykonaniem tego rozporządzenia; w szczególności może ona zarządzenia komisji dla żniw zmienić lub je uchylić.

Przeciw rozstrzygnięciom lub zarządzeniom politycznej władzy powiatowej jest dalszy tok prawny niedopuszczalny.

Polityczna władza powiatowa rozstrzyga w szczególności według swobodnego uznania ostatecznie odwołania w sprawie wynagrodzenia za pobór podściółki, oznaczonego przez komisję dla żniw stosownie do § 5., ustęp 1.

§ 10.

Grzywną do 5000 koron albo aresztem do 2 miesięcy, o ile czyn nie podlega karze surowszej, będzie ukarany:

1. posiadacz bydła, podający świadomie nieprawdziwe daty o swych zapasach surowej paszy;

2. posiadacz lasu, który się wzbrania uczynić zadość wezwaniu do udzielenia wyjaśnień, wystosowanemu doń w wykonaniu tego rozporządzenia przez komisję dla żniw lub polityczną władzę powiatową, albo który świadomie udziela nieprawdziwych wyjaśnień w odpowiedzi na wystosowane do niego zapytanie w sprawie okoliczności, wchodzących w rachubę przy uzyskiwaniu podściółki w jego lasach.

Kto w inny sposób nie uczyni zadość lub działa wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia albo zarządzeniom, wydanym na jego podstawie przez komisję dla żniw lub przez polityczną władzę powiatową, będzie karany grzywną do 1000 koron lub aresztem do 14 dni.

Postępowanie karne należy do władz politycznych.

§ 11.

Przepisy, obowiązujące na podstawie niniejszego rozporządzenia posiadacza lasu, mają analogiczne zastosowanie także do dzierżawcy, użytkowcy i do innych osób, uprawnionych do pożyczek.

§ 12.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 14. listopada 1917.

Höfer wlr. Toggenburg wlr.
Schauer wlr. Silva-Tarouca wlr.

441.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 11. listopada 1917,

którem zmienia się rozporządzenie ministeryjne z dnia 1. września 1917, Dz. u. p. Nr. 370,

dotyczące środków, zarządzonych dla oszczędzania konsumpcji gazu, elektryczności i paliwa.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się § 14., ustęp trzeci, rozporządzenia ministeryjnego z dnia 1. września 1917, Dz. u. p. Nr. 370, dotyczącego środków, zarządzonych dla oszczędzania konsumpcji gazu, elektryczności i paliwa; ustęp ten opiewać będzie, jak następuje:

§ 14., ustęp trzeci.

Centralne urządzenia dla przygotowania ciepłej wody wolno utrzymywać w ruchu w hotelach, pensjach itp., jakoteż w domach prywatnych tylko w soboty, a w publicznych zakładach kąpielowych tylko najwyżej przez 42 godzin w tygodniu. Dzienny czas ruchu, ustanowiony według tego postanowienia, mają zakłady kąpielowe podać do wiadomości władzy i ogłosić przez przybicie w zakładzie kąpielowym.

Artykuł II.

Rozporządzenie to wchodzi zaraz w życie.

Homann wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCV. — Wydana i rozesłana dnia 15. listopada 1917.

Treść: (№ 442 i 443.) 442. Rozporządzenie, w sprawie używania dwutlenku wodoru do wyrobu materji wybuchowych. — 443. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za marmeladę.

442.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. listopada 1917,

w sprawie używania dwutlenku wodoru do wyrobu materji wybuchowych.

Na zasadzie § 1. ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134, zawierającej przepisy przeciw używaniu środków rozsadzających w sposób szkodliwy dla społeczeństwa i przeciw obrotowi tychże dla społeczeństwa szkodliwemu, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Do materji wybuchowych, używanych w pobliżu miejsca wyrobu a sporządzonych z dwutlenku wodoru i z takiego środka wchłaniającego, który jakkolwiek się pali, sam przez się nie jest materją wybuchową, nie mają zastosowania przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. lipca 1877, Dz. u. p. Nr. 68, w brzmieniu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. września 1883, Dz. u. p. Nr. 156.

§ 2.

Zezwolenia na wyrób i użycie takiej materji wybuchowej udziela polityczna władza powiatowa, w razie potrzeby po wysłuchaniu znawców, a jeżeli w obrębie 1000 metrów wchodzi w rachubę

koleje, po porozumieniu się z właściwą kolejową władzą nadzorczą, zaś o ile chodzi o przedsięwzięcie robót wybuchowych w kopalniach minerałów zastrzeżonych, udziela takiego zezwolenia rewizoryjny urząd górniczy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową.

§ 3.

Ubiegający się o zezwolenie winni wymienić w swej prośbie przedsiębiorstwo lub miejsce, w którym mają być dokonywane roboty wybuchowe za pomocą dwutlenku wodoru, oraz podać rodzaj środka wchłaniającego tudzież jakość dwutlenku wodoru i sposób wyrobu materji wybuchowej.

§ 4.

Zezwolenia wolno udzielić tylko pod takimi warunkami, które wykluczają niebezpieczeństwo dla osób i własności tudzież możliwość nadużycia.

Zezwolenie można odwołać, skoro przestaną już istnieć warunki, pod którymi je udzielono.

§ 5.

W przedsiębiorstwach, w których wyrabia się materje wybuchowe po myśli § 1., wolno dwutlenek wodoru przechowywać i przemieszczać na miejsce użycia tylko w nadających się na ten cel naczyniach.

Naczynia muszą być zabezpieczone od rozbicia lub wylania się ich zawartości oraz chronione przed bezpośrednim oddziaływaniem promieni słonecznych lub ciepła innego rodzaju i wolno zamknąć je tylko w ten sposób, aby gazy mogły się ulatniać nie wytwarzając zbytniej nadprężności wewnątrz naczynia.

§ 6.

Dwutlenek wodoru i materię wybuchową z niego sporządzoną należy trzymać z dala od materji, które przy zetknięciu się z dwutlenkiem wodoru nagle się zapalają albo mogą spowodować jego rozkład, i nie wolno go przechowywać w ubikacjach, w których znajdują się łatwo zapalne przedmioty.

Zapasy należy przechowywać w ten sposób, aby nie były dostępne dla osób niepowołanych.

§ 7.

Środek wchłaniający nie może zawierać takich materji, które w zetknięciu się z dwutlenkiem wodoru nagle się zapalają albo mogą spowodować jego rozkład.

§ 8.

Do wyrobu materji wybuchowych z dwutlenka wodoru, tudzież do nabijania, umieszczania i zapalania nabojęw wybuchowych wolno używać tylko osób, zaznajomionych z tego rodzaju robotą przy rozsadzaniu.

Dla tych osób ma przedsiębiorca wydać pouczenie, które musi zawierać wszystkie przepisy, konieczne dla ochrony robotników użytych przy rozsadzaniu, musi być przez władzę (§ 2.) zatwierdzone i musi być czytelnie napisane oraz przybite na widocznem miejscu.

§ 9.

Postanowienia tego rozporządzenia nie mają zastosowania do zarządu wojskowego.

§ 10.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wkr.

443.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 12. listopada 1917,

w sprawie ustanowienia cen najwyższych za marmeladę.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się:

Ceny dla producentów.

§ 1.

Przy sprzedaży marmelady przez producentów nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

Przy sprzedaży marmelad	Ceny przy sprzedaży						
	na wagę, a to:				na sztuki, a to:		
	w opakowaniach drewnianych		w wiadrach blaszanych		w naczyniach	w słoikach na dzemy	
	zawierających okolo 10 do 25 kg	zawierających ponad 1 kg aż do niepełna 10 kg	zawierających okolo 10 kg lub powyżej	zawierających ponad 1 kg aż do niepełna 10 kg	zawierających po 1 kg	zawierających okolo 90 dka	zawierających okolo 15 dkg
za 100 kg netto (wraz z opakowaniem)				za 100 sztuk (wraz z opakowaniem)			
k o r o n							
gatunku I., a mianowicie:							
marmelada czereśniowa	390	400	415	430	450	410	225
marmelada wiśniowa							
marmelada z rengleotów (reineclaude)...							
marmelada poziompkowa							
marmelada malinowa	450	460	475	490	510	470	250
marmelada porzeczkowa							
marmelada borówkowa							
marmelada bruśnicowa	330	340	355	370	390	350	200
marmelada ożynowa							
marmelada agrestowa	310	320	335	350	370	330	195
marmelada morelowa	590	600	615	630	650	610	320
gatunku II., a mianowicie:							
czysta marmelada jabłkowa							
czysta marmelada śliwkowa (z wyjątkiem marmelady rengleotowej)	330	—	—	—	—	—	—
marmelada mieszana							

Te ceny najwyższe mieszczą w sobie koszty dowozu do najbliższej dostępnej stacji kolejowej lub okrętowej albo, jeżeli przedsiębiorstwo kupca znajduje się w miejscu produkcji, koszty dowozu do tego przedsiębiorstwa.

W cenach najwyższych, ustanowionych za marmeladę, jest zawarty dodatek na zarząd, który mają uiszczać producenci na rzecz biura dla jarzyn i owoców we Wiedniu. Wymiar tego dodatku ustanawia Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 2.

Przy sprzedaży marmelady na wagę należy ciężar opakowania (tarę) uwidocznic wyraźnie na opakowaniu, a to przy sprzedaży we wiadrach

blaszanych ciężar rzeczywisty tych naczyń (tarę realną), zaś przy sprzedaży w opakowaniach drewnianych ciężar przeciętny (tarę przeciętną).

Realną tarę należy stwierdzić przed napełnieniem przez odważenie każdego poszczególnego naczynia. Tarę przeciętną obliczyć należy według przeciętnego ciężaru 30. sztuk naczyń tej samej wielkości, które mają być napełnione.

Ceny w handlu hurtowym.

§ 3.

Przy sprzedaży marmelady przez handlarzy hurtownych nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

Przy sprzedaży marmelad	Ceny przy sprzedaży						
	na wagę, a to:				na sztuki, a to:		
	w opakowaniach drewnianych		w wiadrach blaszanych		w naczyniach	w słoikach na dzemy	
	zawierających około 10 do 25 kg	zawierających ponad 1 kg aż do niespełna 10 kg	zawierających około 10 kg lub powyżej	zawierających ponad 1 kg aż do niespełna 10 kg	zawierających po 1 kg	zawierających około 90 dek	zawierających około 45 dek
za 100 kg netto (wraz z opakowaniem)				za 100 sztuk (wraz z opakowaniem)			
k o r o n							
gatunku I., a mianowicie:							
marmelada czereśniowa	418	428	444	460	482	440	241
marmelada wiśniowa.....							
marmelada z renglotów (reineclaude)...							
marmelada poziomkowa	482	492	508	524	546	503	268
marmelada malinowa							
marmelada porzeczkowa							
marmelada borówkowa	353	364	380	396	417	375	214
marmelade bruśnicowa							
marmelada ożynowa							
marmelada agrestowa	332	342	359	375	396	353	209
marmelada morelowa	631	642	658	674	696	653	342
gatunku II., a mianowicie:							
czysta marmelada jabłkowa	353						
czysta marmelada śliwkowa (z wyjątkiem marmelady renglotowej).....							
marmelada mieszana.....							

Te ceny najwyższe mieszczą w sobie także koszty transportu i dowozu do sklepu handlarza drobiazgowego.

Ceny dla handlu hurtowego mają zastosowanie również do sprzedaży, dokonywanej przez producentów do rąk odsprzedawców, o ile sprzedaż taka nie przekracza ilości 1000 kg.

Ceny dla handlu drobiazgowego.

§ 4.

Przy sprzedaży marmelady w handlu drobiazgowym, to jest w ilościach do 10 kg wprost do rąk samego konsumenta, bez względu na to, czy sprzedaż tej dokonuje producent, handlarz hurtowny czy też kupiec drobiazgowy, nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

Przy sprzedaży marmelad	Ceny przy sprzedaży							
	na wagę, a to:				na sztuki, a to:			z otwartego naczynia (cena towaru odważonego)
	w opakowaniach drewnianych		w wiadrach blaszanych		w naczyniach	w słoikach dżemny		
	zawierających około 10 do 25 kg	zawierających ponad 1 kg aż do niepełna 10 kg	zawierających około 10 kg lub powyżej	zawierających ponad 1 kg aż do niepełna 10 kg	zawierających po 1 kg	zawierających około 90 dg	zawierających około 45 dg	
	za 1 kg netto (wraz z opakowaniem)				za 1 sztukę (wraz z opakowaniem)			
k o r o n								
gatunku I., a mianowicie:								
marmelada czereśniowa	4-88	5—	5-20	5-40	5-64	5-20	2-80	4-88
marmelada wiśniowa.....								
marmelada z renglotów (reineclaude)...								
marmelada poziomkowa								
marmelada malinowa	5-64	5-75	5-95	6-15	6-40	6—	3-20	5-64
marmelada porzeczkowa								
marmelada borówkowa								
marmelada bruśnicowa	4-12	4-25	4-45	4-65	4-90	4-40	2-50	4-12
marmelada ożynowa								
marmelada agrestowa	3-88	4—	4-20	4-40	4-64	4-20	2-50	3-88
marmelada morelowa	7-36	7-50	7-70	7-90	8-14	7-60	4—	7-36
gatunku II., a mianowicie:								
czysta marmelada jabłkowa								
czysta marmelada śliwkowa (z wyjątkiem marmelady renglotowej)	4-10							4-10
marmelada mieszana.....								

Sprzedający marmeladę są obowiązani przybić w swych lokalach sprzedaży na widocznym dla wszystkich miejscu całkowity spis cen najwyższych, ustanowionych dla handlu drobiazgowego.

Postanowienia ogólne.

§ 5.

Sprzedaż marmelady z owoców lub z innych płodów, nieuwzględnionej w niniejszym rozporządzeniu, tudzież sprzedaż tak zwanej marmelady trzeciej sorty (rozporządzenie z dnia 1. września 1917, Dz. u. p. Nr. 368), dozwolona jest tylko na podstawie zezwolenia biura dla jarzyn i owoców we Wiedniu a to po cenach, ustanowionych przez Urząd dla wyżywienia ludności.

Zezwolenia te będą ogłaszane w urzędowej części „Wiener Zeitung“ z podaniem imienia i nazwiska (firmy) oraz przedsiębiorstwa sprzedającego tudzież ustanowionej ceny sprzedaży. Ogłoszenie takie ma być przybite w sklepie sprzedającego.

§ 6.

Ceny najwyższe, ustanowione dla producentów i handlarzy hurtownych przy sprzedaży w opakowaniach drewnianych, obniżają się o 7 K za 100 kg,

jeżeli sprzedaje się marmeladę w opakowaniach drewnianych, zawierających ponad 25 kg.

Ceny najwyższe, ustanowione dla sprzedaży na wagę w opakowaniach drewnianych, mają zastosowanie także przy sprzedaży w innych opakowaniach (wyjąwszy wiader blaszanych).

Sprzedaż na sztuki wolno przedsięwziąć tylko w takich opakowaniach, jakie są wymienione w tabelach, podanych w §§ 1., 3. i 4.

§ 7.

Kto za marmeladę żąda ceny wyższej od cen najwyższych w tem rozporządzeniu ustanowionych, sobie lub drugiemu cenę taką dać lub przyrzec każe, albo kto w inny sposób działa wbrew przepisom tego rozporządzenia, tego ukarze polityczna władza powiatowa aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn taki nie podlega karze surowszej. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do 10.000 K.

Takim samym karom jak sprawca podlega każdy, kto drugiego do jednego z tych czynów namawia lub przy ich wykonaniu współdziała.

Przy ukaraniu można orzec także utratę uprawienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony.

W orzeczeniu karnem można orzec również przepadek towarów, do których czyn karygodny się odnosi, bez względu na to czy one do sprawcy należą, czy też nie, albo przepadek uzyskanej za nie ceny na rzecz państwa.

§ 8.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 15. listopada 1917.

Równocześnie tracą moc obowiązującą postanowienia rozporządzenia z dnia 4. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 332, w sprawie zakazu sprzedaży konserw owocowych ze zbioru w roku 1917.

Höfer wr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CCVI. — Wydana i rozesłana dnia 17. listopada 1917.

Treść: 444. Rozporządzenie, dotyczące ceny buraków cukrowych w kampanii 1918/1919

444.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 11. listopada 1917,

dotyczące ceny buraków cukrowych w kampanii 1918/1919.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 6.

Fabrykom cukru, przerabiającym buraki, nie wolno w umowach o dostawę buraków cukrowych

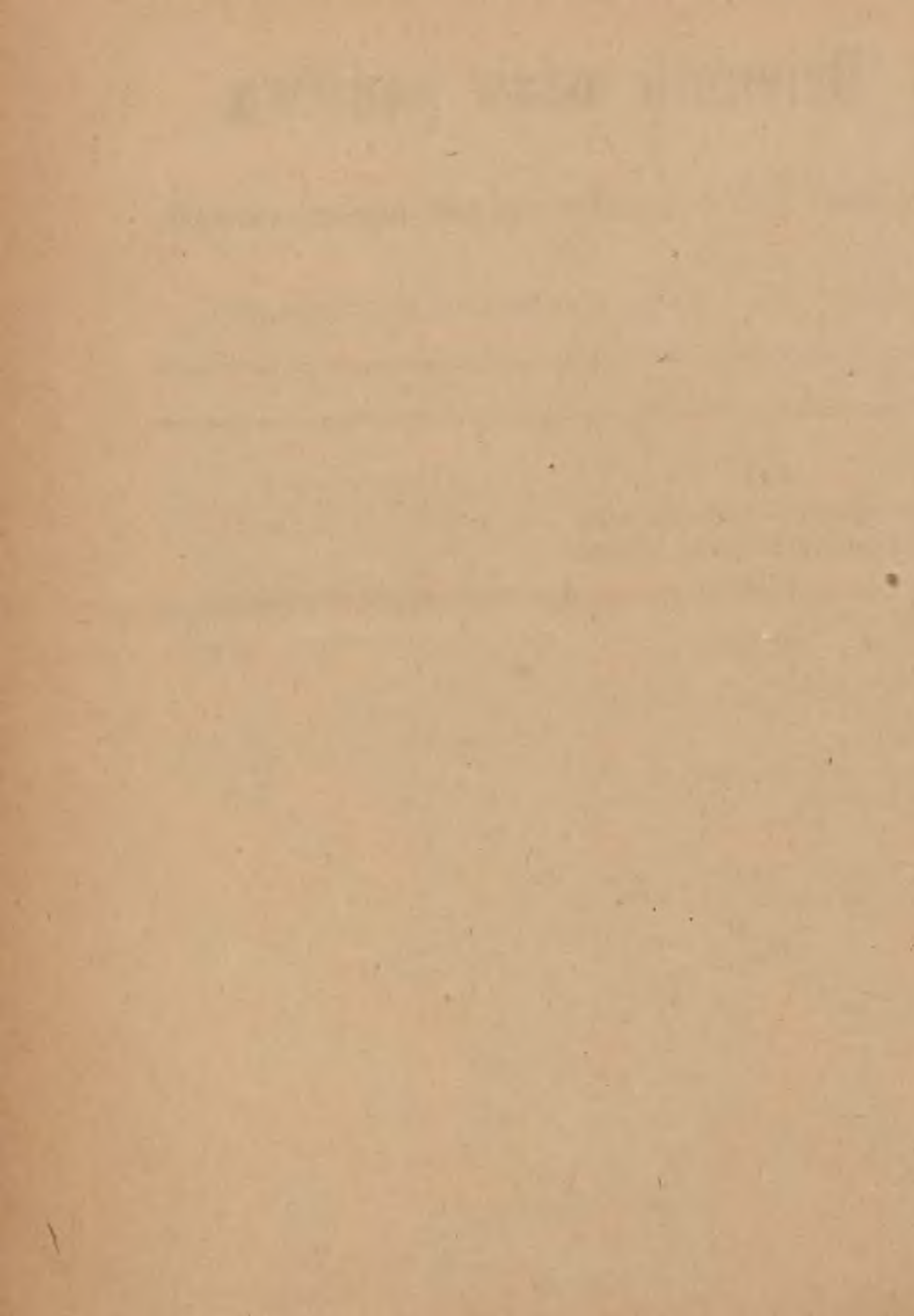
na kampanię 1918/1919 godzić się na cenę niższą od 12 koron za 100 kg buraków wagi netto, odpowiadającej umowie, od miejsca produkcji.

Umowy, zawarte przed wejściem tego rozporządzenia w życie po cenie niższej, uważa się za zawarte po podanej cenie najniższej, o ile buraki mają być dostarczone w kampanii 1918/1919.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCVII. — Wydana i rozesłana dnia 18. listopada 1917.

Treść: *M* 445. Obwieszczenie, dotyczące uniknięcia podwójnych opodatkowań, któreby mogły wyniknąć z zastosowania ustaw o podatku dochodowym, obowiązujących dla Austrii względnie dla Węgier, odnośnie do lat 1915, 1916 i 1917, następnie w sprawie uniknięcia podwójnych opodatkowań odnośnie do podatków od zysków wojennych towarzystw od wyższych przychodów z lat obrotowych 1914, 1915 i 1916 oraz odnośnie do podatku od zysków wojennych poszczególnych osób od nadwyżki dochodu z tych lat.

445.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. października 1917,

dotyczące uniknięcia podwójnych opodatkowań, któreby mogły wyniknąć z zastosowania ustaw o podatku dochodowym, obowiązujących dla Austrii względnie dla Węgier, odnośnie do lat 1915, 1916 i 1917, następnie w sprawie uniknięcia podwójnych opodatkowań odnośnie do podatku od zysków wojennych towarzystw od wyższych przychodów z lat obrotowych 1914, 1915 i 1916 oraz odnośnie do podatku od zysków wojennych poszczególnych osób od nadwyżki dochodu z tych lat.

Na podstawie § 285. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (w brzmieniu noweli o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13), względnie § 19. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 103, i art. 33. rozporządzenia wykonawczego z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247, o podatku od zysków wojennych obwieszcza się, co następuje:

I. Podatek dochodowy.

Odnośnie do podatku dochodowego tych podatników, którzyby podlegali temu podatkowi w obu państwach według obustronnych postanowień ustawowych, zarządza się celem uniknięcia opodatkowań podwójnych za lata 1915, 1916 i 1917 w porozumieniu z królewsko-węgierskiem Ministerstwem skarbu co następuje:

Artykuł 1.

Dochód z posiadłości gruntowej i budynkowej będzie w tem państwie opodatkowany, w którym znajduje się posiadłość gruntowa lub budynkowa.

Artykuł 2.

Dochód z przedsiębiorstw zarobkowych należy poddać opodatkowaniu w tem państwie, w którym jest utrzymywana wyrobnia celem wykonywania przedsiębiorstwa.

Jeżeli prowadzenie przedsiębiorstwa zostanie rozszerzone z wyrobni położonych na obszarze jednego z tych państw, na obszar drugiego państwa, lub jeżeli się znajdują wyrobnie tego samego przedsiębiorstwa na obszarach obu państw, wówczas

mają znaleźć analogiczne zastosowanie postanowienia drugiego rozdziału porozumienia w sprawach podatków bezpośrednich, zawarte w ustawie z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, względnie w węgierskim artykule ustawy XIV. z roku 1908.

Artykuł 3.

Pobory, które bez względu na ich oznaczenie otrzymują członkowie kierownictwa, dyrekcji, rady nadzorczej lub zawiadawczej (rady generalnej, rady administracyjnej, kuratorium itp.), wydziału albo komisarze dzienni towarzystw akcyjnych, towarzystw komandytowych na akcje, stowarzyszeń i towarzystw z ogr. por. w tym charakterze, mają być poddane opodatkowaniu w tem państwie, w którym ma swą siedzibę wypłacające towarzystwo (stowarzyszenie).

Artykuł 4.

Dochód z pretensyi, hipotecznie zabezpieczonych i z majątku, który jest przywiązany do jednego z obszarów państwowych fideikomisem, przymusem przechowywania lub innymi prawnymi przepisami, następnie dochód rodzaju, określonego w § 1., l. 6, węgierskiego artykułu ustawy VII. z roku 1909, z wyjątkiem opłat dzierżawnych i innych świadczeń za apteki, przedsiębiorstwa przemysłowe, kopalnie i inne prawa, nie podlegające podatkowi gruntowemu i domowemu, należy poddać opodatkowaniu w tem państwie, w którym się znajduje źródło dochodu.

Jeżeli pretensya jest w obu państwach hipotecznie zabezpieczona, wówczas zostanie dochód, z niej pochodzący, rozdzielony w poszczególnych wypadkach przez Ministrów skarbu we wzajemnem porozumieniu.

Artykuł 5.

Opodatkowanie poborów służbowych ma następować w miarę postanowień § 18. porozumienia w sprawach podatków bezpośrednich, przytoczonego w artykule 2.

Przy ustalaniu stopy podatkowej, która ma być zastosowana do dochodu pozasłużbowego funkcyjaryuszy, wymienionych w § 17. powołanego porozumienia, mogą być pobory służbowe tylko w tem państwie włączone do rachunku, którego obywatelstwo posiada pobierający.

Artykuł 6.

Pozatem ma być opodatkowanie bez ujemn dla § 17. porozumienia w sprawach podatków

bezpośrednich, powołanego w artykule 2., przeprowadzone na obszarze i wedle ustaw tego państwa, w którym ma podatnik swe miejsce zamieszkania lub w braku takiegoż przebywa.

Jeżeli podatnik ma miejsce zamieszkania w obszarach obu państw, wówczas następuje opodatkowanie tam, gdzie on posiada przynależność państwową.

Za miejsce zamieszkania po myśli tego porozumienia uważa się to miejsce, w którym posiada ktoś mieszkanie w okolicznościach, które pozwalają wnosić o zamiarze trwałego zachowania mieszkania.

Artykuł 7.

W sprawie jak najmożliwszego usunięcia podwójnego opodatkowania takich osób, które są tak austriackimi jak i węgierskimi obywatelami, lub nie posiadają ani tego ani tamtego obywatelstwa, a mają miejsce zamieszkania w obszarach obu państw, będą wydawać potrzebne zarządzenia w myśl tego porozumienia Ministrowie skarbu w obopólnem porozumieniu od wypadku do wypadku.

Artykuł 8.

Celem przeprowadzenia zarządzeń, wydanych w tem porozumieniu, mają obustronne władze podatkowe wejść w bezpośrednią styczność przy zachowaniu obowiązku tajemnicy i udzielać sobie na pyłania wyjaśnień z aktów urzędowych. Aktów jednak nie należy przysyłać.

Artykuł 9.

Jeżeli podatek dochodowy za lata 1915 i 1916 jest już w chwili ogłoszenia tego rozporządzenia prawomocnie wymierzony, wówczas należy sprostowanie stosownie do zasad, ustalonych w artykułach 1. do 7., tylko wtedy przeprowadzić z urzędu, jeżeli podatnik podlega w jednym z obu państw podatkowi od zysków wojennych od nadwyżki dochodu z roku wojennego 1914, względnie 1915.

Jednakże nie wolno prób o uchycenie podwójnego opodatkowania zaszłego wskutek naruszenia tych zasad — jeżeli te prósy zostały wniesione w ciągu sześciu miesięcy po ostatecznem stwierdzeniu podwójnego opodatkowania — odrzucać z tego powodu, że podatnik nie wniósł w ustawowo przepisany terminie zwyczajnych środków prawnych, przewidzianych w obu państwach.

II. Podatek od zysków wojennych.

Zwraca się uwagę organów wymiarowych celem zastosowania się, że węgierski podatek od zysków wojennych (artykuł ustawy XXIX. z roku 1916) należy uważać za podatek, odpowiadający podatkowi austriackiemu po myśli artykułu 16. rozporządzenia wykonawczego o podatku od zysków wojennych z dnia 8. sierpnia 1916, Dz. u. p. Nr. 247, i że istnieje także wzajemność po myśli tego postanowienia.

Celem uniknięcia podwójnych opodatkowań zarządza się następnie w porozumieniu z królewsko-węgierskiem Ministerstwem skarbu:

Do podatku od zysków wojennych osób poszczególnych od nadwyżki dochodu roku 1914, 1915 i 1916 mają znaleźć analogiczne zastosowanie zasady, ustalone w rozdziale I. odnośnie do podatku dochodowego za lata 1915, 1916 i 1917, a do podatku od zysków wojennych towarzystw od wyższych przychodów wojennych lat obrotowych 1914, 1915 i 1916 postanowienia pierwszego i drugiego rozdziału porozumienia w sprawie uniknięcia podwójnych opodatkowań, zatwierdzonego ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278.

Wimmer wlr.

Faint, illegible text in the top left corner, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the top right corner, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

The remainder of the page contains extremely faint and illegible text, likely bleed-through from the reverse side, covering the entire central and lower portion of the document.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCVIII. — Wydana i rozesłana dnia 20. listopada 1917.

Treść: (№ 446.—448.) 446. Rozporządzenie, dotyczące oznaczenia tych zakładów naukowych, z których ukończeniem połączone są ulgi przy dostarczaniu dowodu szczególnego uzdolnienia dla rozpoczęcia koncesyjonowanych przemysłów budowlanych. — 447. Rozporządzenie o ochronie najmożliwiej w Klatowej i Rokycanach (w Czechach). — 448. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia plac za szycie przy konfekcyonowaniu towarów tkackich na zamówienie zarządu wojskowego.

446.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 10. listopada 1917,

dotyczące oznaczenia tych zakładów naukowych, z których ukończeniem połączone są ulgi przy dostarczeniu dowodu szczególnego uzdolnienia dla rozpoczęcia koncesyjonowanych przemysłów budowlanych.

Na zasadzie § 13., ustęp 3., ustawy z dnia 26. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 193, dotyczącej uregulowania koncesyjonowanych przemysłów budowlanych, rozporządza się:

§ 1.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 14. marca 1912, Dz. u. p. Nr. 58, dotyczące oznaczenia tych zakładów naukowych, z których ukończeniem połączone są ulgi przy dostarczaniu dowodu szczególnego uzdolnienia dla rozpoczęcia koncesyjonowanych przemysłów budowlanych, uzupełnia i zmienia się, jak następuje:

W § 2., ustęp 1., należy po słowach „przy niemieckiej państwowej szkole przemysłowej w Pilźnie“ dodać:

„przy czeskiej państwowej szkole przemysłowej w Pilźnie;“

W § 4., ustęp 1., po słowach „przy szkole zawodowej obróbki drzewa i kamieni w Hallein“ należy dodać:

„przy szkole zawodowej dla kamieniarzy w państwowej szkole przemysłowej w Tryeście.“

W tym samym ustępie § 4. po słowach „przy śląskiej krajowej szkole zawodowej dla przemysłu marmurowego w Frydbergu“ należy dodać:

„przy szkole zawodowej dla kamieniarzy, istniejącej przy szkole rękodzielnictwa budowlanego i artystycznego w Spljencie.“

W § 5., ustęp 1., punkt a), i w § 6., ustęp 1., punkt a), należy zamiast „przy szkole rękodzielnictwa budowlanego i artystycznego w Dzieczynie“ wstawić:

„przy szkole rękodzielnictwa budowlanego i artystycznego, obecnie przy państwowej szkole przemysłowej w Dzieczynie;“

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi zaraz w życie.

Toggenburg wlr.
Homann wlr.

Ćwikliński wlr.
Wieser wlr.

447.**Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 14. listopada 1917****o ochronie najmożliwiej w Klatowej i Rokycanach (w Czechach).**

Na zasadzie artykułu 1. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917. Dz. u. p. Nr. 34. o ochronie najmożliwiej. zarządza się, jak następuje:

(1) Postanowienia powyższego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w Klatowej i Rokycanach.

(2) Postanowienia tego rozporządzenia obowiązują także przy podwyższeniach stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, a umówionych po dniu 1. sierpnia 1917, i przy tych podwyższeniach czynszu najmu, które po tym dniu stały się obowiązującymi lub zostały umówione.

(3) Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

448.**Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 16. listopada 1917,****w sprawie ustanowienia płac za szycie przy konfekcyonowaniu towarów tkackich na zamówienie zarządu wojskowego.**

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z Ministerstwem wojny, co następuje:

§ 1.

Celem ustalenia płac za szycie przy konfekcyonowaniu towarów tkackich (ubrań, bielizny, plecaków itp.) na bezpośrednie lub pośrednie zamówienie zarządu wojskowego ustanawia się komisyję w Ministerstwie handlu.

Komisya ta składa się z dwóch zastępców Ministerstwa handlu, z których jeden sprawuje

przewodnictwo, następnie z jednego zastępcy Ministerstwa wojny, jednego zastępcy Ministerstwa obrony krajowej, jednego zastępcy Ministerstwa robót publicznych, jednego zastępcy centralnego inspektoratu przemysłowego i z jednego zastępcy urzędu dla popierania przemysłu we Wiedniu. W końcu z dwóch zastępców pracodawców i z dwóch zastępców robotników, których powołuje Minister handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych. Komisya ma prawo przybierać do obrad fachowców z głosem doradczym.

§ 2.

Komisya ma na wniosek władzy wojskowej, czyniącej zamówienie, ustanowić najniższe płace, które należy płacić za szycie przy konfekcyonowaniu towarów tkackich; komisya może to uczynić także z urzędu bez takiego wniosku. Przy ustanawianiu najniższych płac należy wziąć pod uwagę jakość pracy, użyte materiały i dodatki, rodzaj przedsiębiorstwa (ruch fabryczny, warsztatowy, robotę domową) oraz sposób pracy (praca ręczna lub maszynowa); następnie należy uwzględnić istniejące każdorazowo miejscowe stosunki życiowe i drożyzniane.

Uchwały komisji zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Ustanowione płace najniższe będą ogłaszane w Dzienniku ustaw państwa.

§ 3.

Pracodawcom, sporządzającym na bezpośrednie lub pośrednie zamówienie zarządu wojskowego przedmioty, dla których ustanowiono płace najniższe, nie wolno począwszy od dnia ogłoszenia tych płac umawiać się ze zatrudnionymi przez siebie osobami o płace, niższe od stóp, odpowiadających płacom najniższym. Jeżeli aż do tego dnia płacono płace niższe, należy je począwszy od tego dnia podwyższyć do wysokości płacy najniższej. Pracodawcy mają postanowienia tego rozporządzenia tudzież stopy płac najniższych podać do wiadomości przez przybycie czytelnego zawsze ogłoszenia w ubikacjach, w których robotnicy pracują albo w których odbywa się wydawanie i przyjmowanie materiałów.

§ 4.

Ustanowione płace najniższe należy wypłacać bez potrącenia osobom, zatrudnionym bezpośrednio przy właściwym wyrobie i konfekcyonowaniu towarów („ostatnia ręka“). W szczególności zakazane jest zniżanie tych płac w drodze potrącenia z tytułu dostarczenia ubikacji, ich opalania i oświetlania, albo z tytułu dostarczania materiałów lub narzędzi. Jeżeli zatrudniona osoba dostarczyła nici

lub innych dodatków, w takim razie podwyższa się płaca najniższa o cenę tych materiałów.

Przepisy tego rozporządzenia nie dotyczą obowiązku do uiszczania opłat na ubezpieczenie w razie choroby lub od nieszczęśliwych wypadków, ciążącego na robotnikach według obowiązujących ustaw.

§ 5.

Jeżeli za roboty, do których stosownie do §§ 2. do 4. mają zastosowanie płace najniższe, płacono dotychczas płace wyższe, to nie wolno tych płac zniżyć ze względu na ustanowione płace najniższe.

§ 6.

Pracodawcy i ich zastępcy, funkcjonaryusze lub inni pełnomocnicy, którzy z zatrudnionemi przez siebie osobami umawiają się o płace niższe (§ 3.) lub niższe płace im wypłacają (§ 4.),

aniżeli to odpowiada stopom ogłoszonych płac najniższych, albo którzy działają wbrew innym przepisom niniejszego rozporządzenia, będą karani przez polityczną władzę powiatową aresztem do trzech miesięcy lub grzywną do 5000 koron. Kary te można nałożyć także obok siebie. Pracodawca odpowiada za grzywny, nałożone na jego organa. Jeżeli przekroczenie popełni przemysłowiec, można nadto, o ile zachodzą wymogi z § 133. b, ustęp 1., lit. a. ustawy przemysłowej, orzec utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Schauer wlr.

Czapp wlr.

Homann wlr.

Wieser wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCIX. — Wydana i rozesłana dnia 21. listopada 1917.

Treść: (A 449 i 450.) 449. Rozporządzenie, w sprawie udzielenia jednorazowego zasiłku do dodatków dla funkcyjaryuszy państwowych z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków. — 450. Rozporządzenie, w sprawie udzielenia jednorazowego zasiłku do zapomogi, przyznanej funkcyjaryuszom państwowym w stanie sponyżytku, wdowom i sierotom po funkcyjaryuszach państwowych ludzicz osobom, pobierającym datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

449.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami z dnia 19. listopada 1917,

w sprawie udzielenia jednorazowego zasiłku do dodatków dla funkcyjaryuszy państwowych z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków.

§ 1.

Funkcyjaryuszom państwowym w czynnej służbie, pobierającym dodatek na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. lipca 1917,

Dz. u. p. Nr. 295, przyznaje się według następujących postanowień jednorazowy zasiłek do tego dodatku.

Wymiar tego jednorazowego zasiłku stopniuje się co do każdej grupy funkcyjaryuszy według 5 klas stanu rodziny; z tych klas są 1., 2. i 3. klasa zupełnie te same, co 3 pierwsze klasy, wzięte za podstawę w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 14. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 295, 4. klasa obejmuje funkcyjaryuszy żonaty z 3 lub 4 dziećmi i funkcyjaryuszy owdowiałych z 4 lub 5 dziećmi, natomiast do 5. klasy należą funkcyjaryusze żonaci z więcej niż 4 dziećmi i funkcyjaryusze owdowiali z więcej niż 5 dziećmi.

Jednorazowy zasiłek wynosi:

a) dla urzędników i nauczycieli państwowych, zaliczonych do pewnej klasy rangi:

Przy płacy rocznej w kwocie	W koronach				
	1. klasa	2. klasa	3. klasa	4. klasa	5. klasa
14.000 do 18.000 koron włącznie . . .	600	920	1.030	1.140	1.250
10.000 „ 14.000 „ wylącznie . . .	420	660	770	880	990
6.400 „ 10.000 „ „ „ . . .	380	590	700	810	920
4.800 „ 6.400 „ „ „ . . .	370	570	680	790	900
3.600 „ 4.800 „ „ „ . . .	350	470	560	650	740
2.800 „ 3.600 „ „ „ . . .	300	380	470	560	650
2.200 „ 2.800 „ „ „ . . .	250	320	410	500	590
1.600 „ 2.200 „ „ „ . . .	180	260	350	440	530

b) dla praktykantów po myśli ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (artykuł II.), oraz dla będących w sędziowskiej służbie przygotowawczej praktykantów prawa i dla auskultantów, dalej dla asystentów (konstruktorów) w szkołach wyższych, którzy w tym charakterze nie mają więcej niż ośm lat służby, następnie dla suplentów i asystentów w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych, w końcu dla podurzędników i sług w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (artykuł IV.), dla szeregowców i podoficerów straży bezpieczeństwa (uniformowanej straży bezpieczeństwa, straży cywilno-policyjnej, agentów policyjnych) i straży skarbowej oraz dla starszych dozorców i dozorców więzień zakładów karnych i więzień przy trybunałach sądowych, dla oficyantów kancelaryjnych i oficyantek kancelaryjnych, dla pomocników kancelaryjnych, pomocnic kancelaryjnych i zatrudnionych w pełnym zakresie sług pomocniczych:

w 1. klasie	180 K
„ 2. „	230 „
„ 3. „	280 „
„ 4. „	330 „
„ 5. „	380 „

c) dla tych auskultantów jednakże, którzy według artykułu I., lit. c, pragmatyki służbowej jako adjutum otrzymują pobory urzędnika X. klasy rangi:

w 1. klasie	250 K
„ 2. „	320 „
„ 3. „	410 „
„ 4. „	500 „
„ 5. „	590 „

d) dla asystentów (konstruktorów) w szkołach wyższych po ukończeniu w tym charakterze ośmiu lat służby:

w 1. klasie	180 K
„ 2. „	260 „
„ 3. „	350 „
„ 4. „	440 „
„ 5. „	530 „

§ 2.

Jednorazowy zasiłek należy wypłacić w miesiącu listopadzie 1917. Wymogi dla rozszczenia i wymiaru muszą istnieć w dniu 1. listopada 1917.

§ 3.

Przyznanie jednorazowego zasiłku dla funkcjonariuszy państwowych, należących do innych kategorii, aniżeli wymienionych w § 1. tego rozporządzenia, będzie osobno unormowane.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi zaraz w życie.

Wimmer wlr.

450.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 19. listopada 1917,

w sprawie udzielenia jednorazowego zasiłku do zapomogi, przyznanej funkcjonariuszom państwowym w stanie spoczynku, wdowom i sierotom po funkcjonariuszach państwowych tudzież osobom, pobierającym datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

§ 1.

Wymienionym poniżej osobom, które pobierają zapomogi na zasadzie artykułu II. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 296, przyznaje się według następujących przepisów jednorazowy zasiłek do tej zapomogi.

§ 2.

Ten jednorazowy zasiłek wynosi:

I.

A. Dla zaliczonych do jednej z klas rangi urzędników państwowych i nauczycieli państwowych w stanie spoczynku z emeryturą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 1000 K	100 K
od przeszło 1000 K do 2000 K	
włącznie	120 „
od przeszło 2000 K do 9440 K	
włącznie	126 „

B. Dla wdów po urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) z pensją wdowią wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 1000 K	80 K
od przeszło 1000 K do 2000 K	
włącznie	96 „
od przeszło 2000 K do 6000 K	
włącznie	114 „

II.

A. Dla należących do kategorii służby według artykułu IV. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, funkcjonariuszów państwowych (podurzędnicy i woźni) w stanie spoczynku 100 K.

B. Dla wdów po należących do kategorii służby funkcjonariuszach państwowych . 80 K.

III.

A. Dla należących do kategorii robotników funkcyjaryuszów państwowych w stanie spoczynku . . . . . 80 K.

B. Dla wdów po należących do kategorii robotników funkcyjaryuszach państwowych 60 K.

IV.

Dla słuźnych sierót:

a) po zaliczonych do jednej z klas rangi urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) z pensją sierocą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp., względnie z dodatkiem na wychowanie wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp., a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców 60 K,
dla każdej sieroty bez ojca . . . . 40 K;

b) po funkcyjaryuszach państwowych, należących do kategorii służby i robotników, a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców 40 K,
dla każdej sieroty bez ojca . . . . 30 K.

V.

Dla osób, pobierających z funduszów państwowych dary z łaski (pobory zaopatrzenia z łaski), a to z darem z łaski do 1200 K włącznie 30 K.

§ 3.

Ustanowiony w § 2., rozdział II., względnie IV. b) wymiar zasiłku ustanawia się także dla szeregowców i podoficerów straży bezpieczeństwa (uniformowana straż bezpieczeństwa, cywilna straż policyjna, ajenci policyjni), straży skarbowej i żandarmeryi, dozorców (starszych dozorców) więzień zakładów kary i więzień trybunałów sądowych, oficyantów kancelaryjnych, oficyantek kancelaryjnych i pomocników woźnych, względnie dla wdów i sierót po takich funkcyjaryuszach państwowych, które pobierają normalne zaopatrzenie.

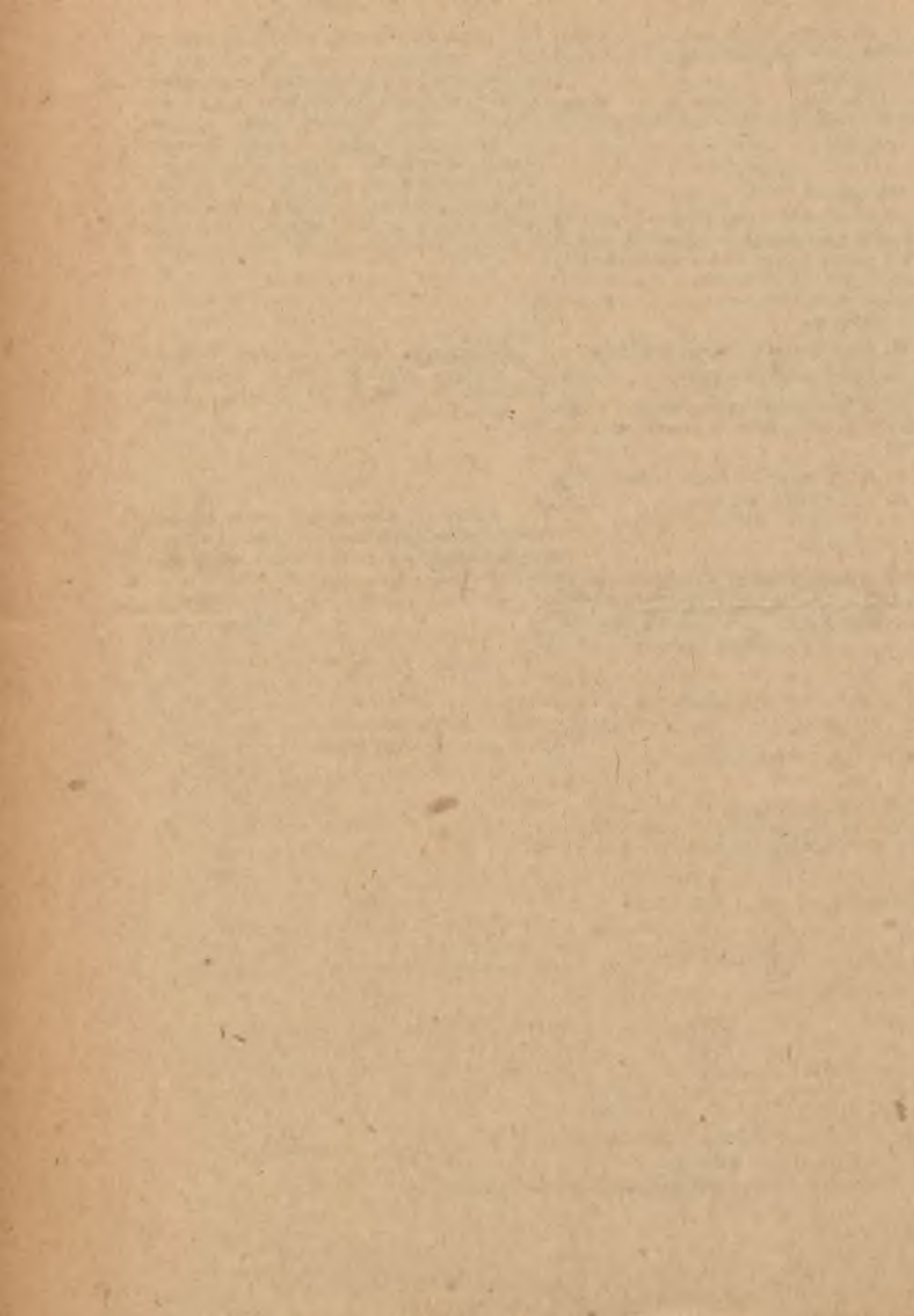
§ 4.

Jednorazowy zasiłek ma być wypłacony w miesiącu listopadzie 1917. Wymogi dla rozszczenia i wymiaru muszą istnieć w dniu 1. listopada 1917.

§ 5.

Przyznanie jednorazowego zasiłku dla osób, należących do innych kategorii, a nie do kategorii wymienionych w § 2. i 3. tego rozporządzenia, będzie unormowane osobno.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCX. — Wydana i rozestana dnia 27. listopada 1917.

Treść: (№ 451 i 452.) 451. Rozporządzenie w sprawie przyznania organom sądowym nadzwyczajnych dodatków do strawnego, drogowego i ryczałtowych odszkodowań za drogę. — 452. Rozporządzenie w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na moszcz owocowy i na ocet z moszczu owocowego.

451.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem skarbu z dnia 22. listopada 1917

w sprawie przyznania organom sądowym nadzwyczajnych dodatków do strawnego, drogowego i ryczałtowych odszkodowań za drogę.

Na zasadzie artykułu XXXIV. ustawy zaprowadzającej procedurę cywilną z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112, rozporządza się:

Organom sądowym należy się od dnia 1. grudnia bieżącego roku na czas mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 27. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 234, względnie z dnia 12. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 415, nadzwyczajny 50%owy dodatek do strawnego według § 2. rozporządzenia z dnia 30. marca 1905, Dz. u. p. Nr. 54, tudzież do drogowego w kwocie 30 h i 10 h, przewidzianego w § 8. i do drogowego w kwocie 60 h. przewidzianego w § 9. wspomnianego rozporządzenia, następnie do ryczałtowych odszkodowań za drogę w kwotach miesięcznych 15, 10 i najwyżej 5 K, o których mowa w rozporządzeniu z dnia 17. sierpnia 1900, Dz. r. M. spr. Nr. 35.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

452.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 24. listopada 1917

w sprawie zaprowadzenia poświadczeń przewozowych na moszcz owocowy i na ocet z moszczu owocowego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przesyłki moszczu owocowego i octu z takiego moszczu wolno przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeżeli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione według przepisane go w załączniku formularza przez powołane do tego biuro.

Do wystawiania poświadczeń przewozowych jest powołane biuro dla jarzyn i owoców (Geos) we Wiedniu i krajowe biuro dla jarzyn i owoców tego kraju koronnego, w którym leży miejsce nadania, względnie załadowania.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do przesyłek nadchodzących z bezpośrednimi dokumentami przewozowymi z krajów korony

św. Szczepana, z Bośni i Hercegowiny albo z zagranicy cłowej ani też do przesyłek, które w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie zostały już dostawione do zakładu przewozowego.

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podpadają pod karę surowszą, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

W razie ukarania można również orzec utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

W orzeczeniu karnem można także orzec na rzecz państwa przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 29. listopada 1917.

Höfer wlr.

Banhans wlr.

Poświadczenie przewozowe

na

moszcz owocowy i ocet z moszczu owocowego.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... $\frac{\text{wagonów}}{t}$ moszczu owocowego

..... $\frac{\text{wagonów}}{t}$ octu z moszczu owocowego

a to w czasie od ..... do ..... 191.

z (nazwa stacyi nadania) .....

do (nazwa stacyi przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem) pod adresem $\frac{\text{pana}}{\text{pani}}$ .....

....., dnia ..... 191.

Przebieg
urzędowa
stacyi
nadania.

Biurow krajowe dla jarzyn i owoców w .....

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.

Dołączenie poświadczenia należy uwidocznić w dokumencie przewozowym.

Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXI. — Wydana i rozesłana dnia 28. listopada 1917.

Treść: (M 453—456.) 453. Rozporządzenie w sprawie przyznania katolickiemu duchowieństwu dodatków z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków. — 454. Rozporządzenie, którem z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków przyznaje się dodatki grecko-orientalnemu duchowieństwu w Dalmacyi. — 455. Rozporządzenie w sprawie przyznania zasiłków wdowom i sierotom po grecko-katolickich duchownych. — 456. Rozporządzenie w sprawie poruczenia rewirowemu urzędnikowi górniczemu w Bernie czynności inspektora zaopatrzenia w węgle w okręgu rewirowego urzędu górniczego w Bernie.

453.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 21. listopada 1917

w sprawie przyznania katolickiemu duchowieństwu dodatków z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków.

§ 1.

Z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków przyznaje się na rok administracyjny 1917/18 dodatki z funduszu religijnego względnie z dotacji państwowej do tego funduszu:

a) dygnitarzom i rezydencyalnym kanonikom uznanego przez państwo stanu osobowego kapituł metropolitalnych, katedralnych i konkatedralnych, jeżeli ustanowiony przez państwo minimalny dochód pokrywany jest w całości lub w części z funduszu religijnego;

b) profesorom w katolickich centralnych i dycieczalnych zakładach naukowych, jeżeli ich płaca pokrywana jest w całości lub w części z funduszu religijnego;

c) katolickim duszpasterzom, jeżeli ich minimalny dochód (kongrua) niema pokrycia w dochodach prebendy i jeżeli oni mają prawo do uzupełnienia z funduszu religijnego;

d) osobom zajmującym owe posady, które uznano jako systemizowane po myśli ustawy z dnia 19. lutego 1902, Dz. u. p. Nr. 48, jeżeli osoby te pobierają w tym swoim charakterze płacę ze środków państwowych albo z funduszu przez państwo dotowanego.

Przytem należy uwzględnić dodatki, które wspomniane w punkcie d) osoby z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków pobierają w roku administracyjnym 1917/18 z funduszu dotowanego ze środków publicznych.

Przy wymiarze dodatków należy uważać za pobory roczne u dygnitarzy i kanoników zagwarantowany ustawowo dochód minimalny, u profesorów w centralnych i dycieczalnych zakładach

naukowych placę roczną wraz z dodatkami pięcioletnimi, u duszpasterzy zagwarantowany ustawowo dochód minimalny wraz z podwyższeniami dochodu minimalnego; u osób wymienionych w punkcie d) należy uważać za pobory roczne kongrue samoistnego duszpasterza lub kapłana pomocniczego w miejscu ich zatrudnienia służbowego, stosownie do tego, czy odnośny kapłan ma według ustawy z dnia 19. lutego 1902, Dz. u. p. Nr. 48, prawo do emerytury samoistnego duszpasterza albo do emerytury kapłana pomocniczego.

§ 2.

Dodatek przyznaje się według 1. klasy szematu, ustanowionego w § 5. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 14. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 295, w sprawie podwyższenia dodatków dla funkcyjaryszu państwowych, z tą zmianą, że wymiar dodatku, odpowiadający najniższej kategorii dochodu, ma zastosowanie także dla dochodu poniżej 1600 K.

Żonaci lub owdowiali duchowni greckokatolicycy otrzymują nadto dla swych dzieci dodatek uzupełniający; dodatek ten wynosi

dla 1 lub 2 dzieci	350 K,
dla więcej niż 2 dzieci	700 K.

§ 3.

Profesorom teologicznych zakładów naukowych w stanie spoczynku — o ile ich pobory spoczynkowe pokrywane są w całości lub w części z funduszu religijnego — tudzież duchownym w stanie spoczynku na zasadzie ustawy kongrualnej albo ustawy z dnia 19. lutego 1902, Dz. u. p. Nr. 48, przyznaje się z funduszu religijnego względnie z państwowych dotacji do tego funduszu zasiłki, które należy wymierzyć przy poborach spoczynkowych do

1000 K włącznie na	384 K,
ponad 1000 K do 2000 K włącznie na	480 K,
ponad 2000 K na	504 K.

§ 4.

Osobom duchownym, pobierającym datki z łaski, przyznaje się z funduszu religijnego względnie z państwowych dotacji do tego funduszu zasiłki, które należy wymierzyć przy datku z łaski

800 K włącznie na	96 K,
od 800 K wzwyż na	120 K.

§ 5.

Dodatek nie należy się osobom duchownym, pełniącym służbę wojskową w charakterze duchownych wojskowych.

§ 6.

Dodatki i zasiłki należy wyasygnować w dwóch ratach, w których pierwsza płatna jest zaraz, druga z dniem 1. stycznia 1918.

O okolicznościach, powodujących zmianę w wymiarze dodatku lub zasiłku, należy donieść asygnującej władzy przed najbliższym terminem płatności.

Ćwikliński wlr.

Wimmer wlr.

454.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 21. listopada 1917,

którem z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków przyznaje się dodatki grecko-orientalnemu duchowieństwu w Dalmacji.

§ 1.

Z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków przyznaje się na rok administracyjny 1917/18 dodatki z funduszy państwowych:

- pobierającym placę asesorum grecko-orientalnych konsystorz w Zadarze i Kotorze;
- profesorom w grecko-orientalnym teologicznym zakładzie naukowym w Zadarze;
- greko-orientalnym duszpasterzom w Dalmacji, jeżeli ich dochód minimalny (kongrua) uzupełniany jest ze skarbu państwa.

Przy wymiarze dodatków należy uważać za pobory roczne u asesorum konsystoryalnych placę roczną, u profesorów w teologicznym zakładzie

naukowym placę roczną wraz z dodatkami pięcioletnimi, u duszpasterzy zagwarantowany ustawowo dochód minimalny wraz z podwyższeniami dochodu minimalnego.

§ 2.

Dodatek przyznaje się według 1. klasy szematu, ustanowionego w § 5. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 14. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 295, w sprawie podwyższenia dodatków dla funkcyjaryuszy państwowych, z tą zmianą, że wymiar dodatku, odpowiadający najniższej kategorii dochodu ma zastosowanie także dla dochodu poniżej 1600 K.

Duchowni żonaci lub owdowiali otrzymają nadto dla swych dzieci dodatek uzupełniający; dodatek ten wynosi

dla 1 lub 2 dzieci	350 K,
dla więcej niż 2 dzieci	700 K.

§ 3.

Profesorom teologicznego zakładu naukowego w stanie spoczynku tudzież duszpasterzom, będącym w stanie spoczynku, na zasadzie ustawy kongrualnej, przyznaje się zasiłki z funduszków państwowych, które wymierzyć należy przy poborach spoczynkowych do

1000 K włącznie na	384 K,
ponad 1000 K do 2000 K włącznie na	480 K,
ponad 2000 K na	504 K.

§ 4.

Osobom duchownym, pobierającym datki z łaski, przyznaje się z funduszków państwowych zasiłki, które należy wymierzyć przy datku z łaski

do 800 K włącznie na	96 K,
od 800 K wzwyż na	120 K.

§ 5.

Dodatek nie należy się osobom duchownym, pełniącym służbę wojskową w charakterze duchownych wojskowych.

§ 6.

Dodatki i zasiłki należy wyasygnować w dwóch ratach, z których pierwsza płatna jest zaraz, druga z dniem 1. stycznia 1918.

O okolicznościach, powodujących zmianę w wymiarze dodatku lub zasiłku, należy donieść asygnującej władzy przed najbliższym terminem płatności.

Ćwikliński wlr.

Wimmer wlr.

455.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 21. listopada 1917

w sprawie przyznania zasiłków wdowom i sierotom po grecko-katolickich duchownych.

§ 1.

Z powodu wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków przyznaje się na rok administracyjny 1917/18 wdowom i sierotom po grecko-katolickich duchownych zasiłki z funduszu religijnego względnie z państwowych dotacyi do tego funduszu.

§ 2.

Zasiłki należy wymierzyć odrębnie odnośnie do dodatków z łaski dla wdów i odnośnie do dodatków z łaski na wychowanie sierót; zasiłki te wynoszą przy datku z łaski

do 800 K włącznie	96 K,
od 800 K do 1200 K włącznie . . .	120 K.

§ 3.

Zasiłki należy wyasygnować w dwóch ratach, z których pierwsza płatna jest zaraz, druga z dniem 1. stycznia 1918.

O okolicznościach, powodujących zmianę w wymiarze zasiłku, należy donieść asygnującej władzy przed najbliższym terminem płatności.

Ćwikliński wlr.

Wimmer wlr.

456.**Rozporządzenie Ministra robót publicznych z dnia 25. listopada 1917**

w sprawie poruczenia rewirowemu urzędnikowi górniczemu w Bernie czynności inspektora zaopatrzenia w węgle w okręgu rewirowego urzędu górniczego w Bernie.

Zmieniając rozporządzenie z dnia 11. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 220, w sprawie ustanowienia inspektorów zaopatrzenia w węgle, zarządzam na zasadzie § 4. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 11. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 216, co następuje:

§ 1.

Okręg rewirowego urzędu górniczego w Bernie wydziela się z urzędowego okręgu inspektora zaopatrzenia w węgle w Morawskiej Ostrawie. Co do kopalń węgla, znajdujących się w okręgu tego rewirowego urzędu górniczego, porucza się czynności inspektora zaopatrzenia w węgle rewirowemu urzędnikowi górniczemu w Bernie.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Homann wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXII. — Wydana i rozestana dnia 29. listopada 1917.

Treść: № 457. Ustawa w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

457.

Ustawa z dnia 20. listopada 1917, w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam,
co następuje:

Artykuł I.

W miejsce §§ 6., 7., 9., 25. do 30., 40., 47., 1. 8, i 49., ustęp ostatni, ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, o ubezpieczeniu robotników na wypadek choroby wstępują następujące postanowienia:

§ 6.

Przedmiot ubezpieczenia, oznaczonego w § 1., stanowi udzielanie wsparcia dla chorych i dla położnic oraz dostarczanie pieniędzy na pogrzeb. Co najmniej należy przyznać tytułem świadczeń ubezpieczeniowych:

1. Od początku choroby bezpłatnej pomocy lekarskiej licząc tu także położniczą i akuszerską, jakoteż potrzebnych lekarstw i wszelkich innych środków terapeutycznych.

2. Jeżeli chory jest do pracy niezdolnym, od trzeciego dnia choroby począwszy, zasiłek dla chorych, wynoszący dziennie:

w	1. klasie płacy	0 60 K
"	2. " "	0-90 "
"	3. " "	1-20 "
"	4. " "	1-50 "
"	5. " "	1-80 "
"	6. " "	2 10 "
"	7. " "	2-50 "
"	8. " "	3-00 "
"	9. " "	3-60 "
"	10. " "	4-20 "
"	11. " "	5-00 "

Dnia wolnego od pracy nie należy liczyć za ostatni dzień choroby.

Wsparcia dla chorych (1. 1. i 2.) należy udzielać, jak długo trwa choroba, a jeżeli wcześniej się nie skończy, przez 26 tygodni, i to zasiłek dla chorych co tygodnia z dołu.

3. Położnicom wsparcie pieniężne w wysokości zasiłku dla chorych jak długo wstrzymają się od pracy zarobkowej aż do sześciu tygodni po połogu.

4. Położnicom, które same dzieci swe karmią — bez względu na należące się im ewentualnie wsparcia dla chorych lub dla położnic — wsparcie w wysokości połowy zasiłku dla chorych aż do upływu 12 tygodni po ich połogu (premie za karmienie).

5. W razie śmierci ubezpieczonego, o ile jego roszczenie o zasiłek dla chorych nie jest od przeszło pół roku wyczerpanem, pozostałej jego rodzinie trzydziestokrotną przeciętnego dziennego

zarobku robotniczego, jednak nie mniej niż 60 K (zasilek na pogrzeb).

Jeżeli rodziny nie pozostawił, to należy użyć zasiłku na pogrzeb aż do wysokości narosłych kosztów pogrzebu na pokrycie tych kosztów.

§ 6. a.

(1) Zmiany w klasie płacy, zaistniałe później niż na cztery tygodnie przed rozpoczęciem się choroby albo w czasie tejże, nie są stanowczymi dla tej choroby przy oznaczaniu wysokości zasiłku dla chorych.

(2) Do czasu trwania wsparcia dla chorych nie należy wliczać czasu choroby, jaki poprzedził ewentualnie początek niezdolności do pracy i podczas którego udzielono tylko pieczy dla chorych. W czasie istnienia roszczenia o zasiłek dla chorych istnieje w każdym razie także roszczenie co do pieczy dla chorych.

(3) Ponowną niezdolność do pracy wskutek choroby, za którą już udzielono zasiłku dla chorych, należy uważać za dalszy ciąg tej samej choroby dla obliczenia czasu trwania wsparcia dla chorych tylko wtedy, jeżeli nie zaistnieje później niż w ośm tygodni po zamknięciu poboru zasiłku dla chorych.

§ 6. b.

Za pierwszy dzień choroby uważa się w ogólności dzień zgłoszenia choroby. Za czas przed tym dniem, o ile minęło od niego po ten dzień więcej niż dwa tygodnie, nie należy wogóle udzielać wsparcia dla chorych, poza tym przypadkiem zaś tylko wtedy, jeżeli ubezpieczony doznał przeszkody w zgłoszeniu choroby na czas i wykaże w sposób niewątpliwy wcześniejszy początek choroby, połączonej z niezdolnością do pracy, oraz lekarskiej porady.

§ 6. c.

(1) Kasy chorych mają dostatecznie troszczyć się o to, aby zostały udzielone świadczenia, oznaczone w § 6., l. 1. Jeżeli dostarczenie wszystkich tych świadczeń albo niektórych z nich powierzono związkowi kas, w takim razie jest kasa wolną od swego obowiązku tylko o tyle, o ile wystarczają starania się związku.

(2) Co do lekarskiej porady dla chorych członków można zarządzić, że winni się oni udawać do pewnych oznaczonych lekarzy i że kasa (związek kas) odmówi pokrycia kosztów, spowodowanych wezwaniem innych lekarzy. wyjąwszy wypadki, niecierpiące zwłoki.

(3) Chorym ubezpieczonym można także pozostawić wybór z pośród tych lekarzy okręgu kasy, którzy się zobowiążą używać porady lekarskiej pod warunkami, ułożonymi z kasą chorych (związkiem) [zorganizowany swobodny wybór lekarzy].

§ 6. d.

(1) Z lekarzami, powołanymi do udzielania porady lekarskiej członkom kasy chorych (§ 6. c, ustęp 2. i 3.), ma zawrzeć ta ostatnia (związek kas) pisemną umowę co do obustronnych praw i obowiązków.

(2) Umowa ta musi w każdym razie unormować należące się lekarzowi za jego trudy wynagrodzenie (honorarium lekarskie), rodzaj i rozmiar obustronnych obowiązków, początek stosunku umownego i sposób jego rozwiązania.

(3) Istniejące umowy albo przepisy służbowe, normujące stosunek służbowy lekarzy (pragmatyka służbowa i t. p.), pozostają nietkniętymi, o ile czynią zadość powyższemu wymogom.

(4) Instrukcje, jakie istnieją w kasie chorych (w związku kas) co do służby lekarza kasy, nie mogą pozostawać w sprzeczności z treścią umów. Instrukcje te należy podać do wiadomości każdemu lekarzowi kasy przy zawieraniu umownego stosunku. Przed każdą zmianą instrukcji albo innych urządzeń, odnoszących się do lekarzy kasy, należy wysłuchać lekarzy kasy albo ich mężów zaufania.

§ 6. e.

(1) Kasy chorych (związki kas) mogą porozumieć się z organizacyami lekarzy swego okręgu co do treści umów, jakie mają być zawierane z poszczególnymi lekarzami kas (umowy ramowe, szemat umowy). Za podstawę umów poszczególnych należy brać umowę ramową (szemat umowy).

(2) Kasy chorych, w których dla braku umownego uregulowania nie jest zapewnione wykonywanie służby lekarzy kasy, może polityczna władza^o krajowa (starostwo górnicze) pozwolić wyjątkowo na czas trwania tego stanu na to, aby obowiązkowi co do udzielenia opieki dla chorych czyniło się zadość przez podwyższenie zasiłku dla chorych, a to przynajmniej o 75 h dziennie.

§ 6. f.

(1) Jeżeli między kasą chorych (związkiem kas) z jednej strony, a lekarzami kasy lub ich

grupami z drugiej strony powstaną spory albo różnice zapatrywań co do wykonywania umów, w takim razie dla ich zgodnego załatwienia ma polityczna władza krajowa, w danym razie w porozumieniu ze starostwem górniczym, zwołać komisję pojednawczą, a to na żądanie jednej ze stron uczestniczących, albo choćby nawet z żądaniem takim nikt nie wystąpił.

(2) Komisje pojednawcze można zwołać także wtedy, gdy nie można osiągnąć porozumienia między stronami co do zasad umowy ramowej (szematu umowy), którą należy ułożyć, albo co do zmiany już istniejącej takiej umowy (szematu umowy).

(3) Uchwały komisji pojednawczej są dla obu stron wiążące tylko wtedy, jeżeli przyjdą do skutku za zgodą stron niezgadzających się ze sobą albo jeżeli je strony dodatkowo zatwierdzą.

(4) O składzie takich komisji pojednawczych, o ich urządzeniu i zwoływaniu wydadzą przepisy polityczne władze krajowe. Przy rozprawach należy dbać o równomierne zastępstwo stron. Przewodniczącego komisji ustanawia od przypadku do przypadku albo też z góry na dłuższy ciąg czasu polityczna władza krajowa, w danym razie w porozumieniu ze starostwem górniczym, z grona urzędników publicznych, nie należących do stanu lekarskiego.

§ 6. g.

(1) Dla rozstrzygnięcia o spornych roszczeniach ze stosunku umownego między kasą chorych (związkiem kas) i lekarzem, o ile w tym względzie nie ułożono w umowie innego sądu rozjemczego,

są wyłącznie właściwymi sądy rozjemcze zakładów ubezpieczeń robotników od wypadków, ustanowione na zasadzie § 38. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888, a jeżeli chodzi o brackie kasy chorych, na zasadzie § 15. rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. kwietnia 1914, Dz. u. p. Nr. 80.

(2) W miejsce przewidzianych tam asesorów wstępują jednak czterej od przypadku do przypadku powoływani asesorzy, z których w danym przypadku ma po dwóch wymienić każda z obu stron spór wiodących. Asesorzy, wymienieni przez interesowaną kasę chorych (związek kas), nie mogą być ani członkami zarządu ani też funkcjonaryszami tego instytutu. Jeżeli ustanowienie asesorów nie nastąpi w ciągu czasu, ustanowionego przez przewodniczącego, w takim razie sam przewodniczący ustanowi asesorów.

(3) Miejscowa właściwość stosuje się do siedziby interesowanej kasy chorych (związku kas). Jeżeli zakres działania jednej kasy chorych (jednego związku) obejmuje więcej okręgów sądów rozjemczych, w takim razie można wnieść skargę według wyboru powoda do jednego z tych sądów rozjemczych.

(4) Zresztą będą odpowiednio stosowane przepisy, obowiązujące dla sądów rozjemczych zakładów ubezpieczeń robotników od wypadków.

§ 7.

Dla celów ubezpieczenia dzieli się ubezpieczonych stosownie do ich zarobku na klasy płacy według następującego szematu:

Z a r o b e k.

Klasa płacy	dziennie	albo tygodniowo		albo miesięcznie		Za przeciętny zarobek dzienny przyjmuje się
		do	ponad	do	ponad	
1	do 1·25	do 7·50	do 31·25	do 100	do 100	1 00
2	ponad 1·25	do 10·50	do 31·25	do 100	do 100	1 50
3	ponad 1·75	do 13·50	do 31·25	do 100	do 100	2 00
4	ponad 2·25	do 16·50	do 31·25	do 100	do 100	2 50
5	ponad 2·75	do 19·50	do 31·25	do 100	do 100	3 00
6	ponad 3·25	do 22·50	do 31·25	do 100	do 100	3 50
7	ponad 3·75	do 27·00	do 31·25	do 100	do 100	4 12
8	ponad 4·50	do 33·00	do 31·25	do 100	do 100	5 00
9	ponad 5·50	do 39·00	do 31·25	do 100	do 100	6 00
10	ponad 6·50	do 45·00	do 31·25	do 100	do 100	7 00
11	ponad 7·50		do 31·25	do 100	do 100	8 30

§ 7. a.

(1) Za zarobek uważa się udzielane regularnie udziały w zysku, wynagrodzenia i pobory w naturze, następnie świadczenia osób trzecich, o ile będące w zwyczaju udzielanie takich świadczeń wpływa na wymiar wynagrodzenia za pracę.

(2) Wartość poborów w naturze należy policzyć według miejscowych cen przeciętnych.

(3) Uczniowie, wolontaryusze i praktykanci, którzy wynagrodzenia ani pensji w gotówce nie pobierają, należą do 1. klasy płacy.

(4) Polityczne władze pierwszej instancji są upoważnione po wysłuchaniu mężów zaufania ze sfer pracodawców i ubezpieczonych oznaczyć wartości poborów w naturze jakoteż oznaczyć klasy płacy co do pierwszych trzech klas płacy dla poszczególnych kategorii robotniczych, w których stosunki płacy nie różnią się od siebie istotnie. W przedsiębiorstwach, podlegających nadzorowi władz górniczych, przysługuje to uprawnienie rewirowym urzędom górniczym.

(5) U osób, ubezpieczonych według przepisów o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszów, uchodzi za zarobek kwota poborów, policzalna według tych przepisów przy zaliczaniu do klas pensyjnych.

§ 7. b.

(1) Dla zaliczania do klas płacy jest rozstrzygającym zarobek, zapewniony ubezpieczonemu za pewien oznaczony okres czasu (płaca według czasu).

(2) Jeżeli płacę umówiono według innego miernika (płaca akordowa, od kawałka, świadczenia osób trzecich), to należy klasę płacy oznaczyć według tej kwoty, jaka przypuszczalnie przypadnie w przecięciu, albo też zwyczajnie przypada na jeden tydzień lub na jeden miesiąc.

(3) Zmiany w zarobku uzasadniają zmianę przydzielenia do klasy płacy dopiero od rozpoczęcia się następnego okresu uiszczania opłat. Natomiast nie uwzględnia się zmian przemijających, to jest mających trwać przypuszczalnie nie dłużej niż cztery tygodnie.

§ 7. c.

(1) Pracodawcy są obowiązani podać do wiadomości kasy chorych daty, potrzebne do przydzielenia do klasy płacy, równocześnie ze zgłoszeniem, a wszystkie zmiany w tych datach najpóźniej w tydzień po skończeniu się odnośnego okresu uiszczania opłat. W razie działania wbrew tym przepisom ma zastosowanie § 67.

(2) Jeżeli daty potrzebne do oznaczenia klasy płacy podaje się tylko w przybliżeniu (§ 7. b,

ustęp 2.), to należy podać dodatkowo daty sprostowane, jeżeli ocena okaże się później niesłuszną.

§ 9.

Przewidywane statutem podwyższanie lub rozszerzanie świadczeń poza najniższy wymiar, oznaczony w §§ 6. do 8., jest dopuszczalne w następujących granicach:

1. Dzienny zasiłek dla chorych można podwyższyć w I. klasie płacy do 80 h, we wszystkich innych klasach płacy do 90 procent dolnej granicy dziennego zarobku w danej klasie płacy, jednak nie ponad 5 K 50 h, a zasiłek na pogrzeb do 45-krotnej kwoty przeciętnego zarobku dziennego.

2. Dla ubezpieczonych, których zarobek przewyższa 9 K dziennie (54 K tygodniowo, 225 K miesięcznie), można wprowadzić osobną klasę z dziennym zasiłkiem dla chorych w kwocie 6 K.

3. Czas trwania wsparcia dla chorych można rozszerzyć w ogólności lub dla ubezpieczonych, którzy są już dłuższy czas członkami, ponad 26 tygodni aż do roku.

4. Zasiłek dla chorych można przyznać ubezpieczonym kobietom, będącym w ostatnim stadium ciąży, które ze względu na swój stan wstrzymują się od pracy zarobkowej, a to przed ich rozwizaniem przez czas ściśle oznaczony, najwyżej zaś przez cztery tygodnie, o ile i bez tego nie przysługuje im roszczenie o zasiłek dla chorych.

5. Przyznawanie premii za karmienie można rozszerzyć aż do 26 tygodni.

6. Pozostającym w opiece domowej chorymi albo położnicom można za ich zgodą dać wyszkolony personel pielęgniarski, położnice można za ich zgodą umieścić dla pielęgnowania w schronisku położnic albo w innym podobnym zakładzie. W takich przypadkach wolno policzyć spowodowane tem koszta na poczet zasiłku dla chorych aż do jego połowy.

§ 9. a.

(1) W statucie można przyznać roszczenie o świadczenia kasy członkom rodziny ubezpieczonych, żyjącym z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i nie obowiązanych do ubezpieczenia się (ubezpieczenie rodziny). Ubezpieczenie rodziny może obejmować pielęgnowanie chorych, zasiłek na pogrzeb i wsparcia dla położnic.

(2) Do ubezpieczenia rodziny nie wolno włączyć ubezpieczonych, których podlegający podatkowi dochód roczny przekracza pewną oznaczoną granicę. Granica ta wynosi dla Wiednia 4.800 K, dla miejscowości należących do pierwszej klasy dodatków aktywalnych urzędników państwowych

4.200 K. dla miejscowości drugiej klasy 3.600 K., dla miejscowości trzeciej klasy 3.000 K., a dla miejscowości czwartej klasy 2.400 K. Stanowczem jest w tym względzie miejsce zamieszkania ubezpieczonego. O ile ubezpieczeni są już objęci ubezpieczeniem rodziny, mogą oni je nadal kontynuować.

(a) Minister spraw wewnętrznych może drogą rozporządzenia inaczej oznaczyć wymogi dla wykluczenia od ubezpieczenia rodziny — i to w ogólności albo według kategorii ubezpieczonych.

(4) Do ubezpieczenia rodziny mają odpowiednie zastosowanie §§ 6. c do 6. g.

(5) Minister spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministrami dla obszarów, w których zachodzą wymagane warunki, uznać ubezpieczenie rodziny za obowiązkowe świadczenie kasy po myśli § 6. niniejszej ustawy i unormować jego wykonanie.

§ 9. b.

(1) Dla celów, pozostających w związku z ubezpieczeniem chorych, można utworzyć osobne fundusze.

(2) Środki z takich funduszy można w szczególności obracać na przyznawanie dowolnych wsparć, na osobne urządzenia dla pielęgnowania chorych i rekonwalescentów, wychodzące poza świadczenia ubezpieczeniowe, następnie na zapobiegawcze zwalczanie zaraz ludowych (gruźlicy, alkoholizmu, chorób płciowych) oraz na popieranie usiłowań, służących tym celom.

(3) Dla zbierania takich funduszy można pobierać od ubezpieczonych osobne datki, o ile nie ma do dyspozycji innych środków. Pobieranie to odbywa się w taki sam sposób, jak pobieranie wszystkich innych opłat. Pobieranie datków od pracodawców albo wymagane w tym celu podwyższenie powszechnej stopy opłat jest dozwolone tylko wtedy, jeżeli zgodzą się na to zastępcy pracodawców na walnem zgromadzeniu w osobnym głosowaniu zwykłą większością głosów.

§ 9. c.

(1) W statucie można postanowić:

1. że dla chorych ubezpieczonych, przebywających w czasie swej choroby poza okręgiem kasy, wchodzi wogóle lub pod pewnymi warunkami w miejsce świadczeń, oznaczonych w § 6., l. 1 (pielęgnowanie chorych), podwyższenie zasiłku dla chorych przynajmniej o 75 h;

2. że ubezpieczonym, którzy nabawili się choroby rozmyślnie albo wskutek zawinonego uczestniczenia w bijatykach albo bójkach, lub których choroba okaże się bezpośredni następstwem pijaństwa, nie należy wcale przyznać

zasiłku dla chorych, albo też należy przyznać go tylko częściowo;

3. że ubezpieczonym, którzy są równocześnie gdzieindziej ubezpieczeni na wypadek choroby i tego osobnego stosunku ubezpieczeniowego nie podadzą do wiadomości kasy w ciągu trzech dni po zachorowaniu, umniejszy się zasiłek dla chorych o tyle, by razem z zasiłkiem dla chorych, pobieranym z tego osobnego ubezpieczenia, nie przewyższał płacy ubezpieczonego w gotówce;

4. że ubezpieczonym, którzy w razie choroby mają prawo żądać od pracodawcy dalszego wypłacania pełnej płacy albo pełnych poborów, nie przyzna się przez czas trwania tego roszczenia żadnego zasiłku dla chorych, albo przyzna się go nie w pełnej mierze, w którym to razie należy przewidzieć dla takich ubezpieczonych odpowiednie zniżenie opłat;

5. że wsparcie, oznaczone w § 6., l. 3, przyznaje się tylko takim położnicom, które w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy licząc od dnia rozwiązania pozostały przynajmniej przez sześć miesięcy w zajęciu, podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia.

(2) W statucie można wreszcie dla poszczególnych środków leczniczych i terapeutycznych wyznaczyć odpowiednie kwoty najwyższe z tym skutkiem, że kasa tylko do tych kwot najwyższych odpowiada za koszty albo świadczy dopłaty dla zakupu tych środków. Minister spraw wewnętrznych może zmienić według własnego uznania ustanowione w statucie kwoty najwyższe.

§ 25.

(1) Środki, jakich według zasad techniki ubezpieczeniowej potrzeba do pokrycia świadczeń ubezpieczeniowych, przyznawanych przez powiatowe kasy chorych na podstawie tej ustawy i statutu, oraz kosztów administracyjnych, jakoteż na wyposażenie funduszu rezerwowego i na ewentualne świadczenie datków do związku kas chorych, będą zbierane przez pobieranie opłat.

(2) Na inne cele, jak na te, które wymieniono powyżej i w § 9. b, nie wolno opłat pobierać ani obracać na cele te majątku kasy.

(3) Opłaty te, o ile służą na pokrycie oznaczonych w pierwszym ustępie wymogów, należy dla poszczególnych klas płacy wyznaczyć w równym stosunku do przeciętnego zarobku; można jednak przy wymiarze opłat osobno policzyć koszty pielęgnowania chorych w całości lub częściowo bez względu na klasę płacy.

(4) Wszystkie opłaty razem dla jednego ubezpieczonego nie mogą na tydzień wynosić więcej

niż cztery dziesiąte przeciętnego dziennego zarobku w danej klasie płacy (§ 7.).

§ 26.

(1) W statucie można stopniować datki według kategorii członków, co do których, jak uczy doświadczenie, zachodzą istotne różnice w niebezpieczeństwie choroby.

(2) Stopniowania takiego można w szczególności dokonać według płci i rodzaju zatrudnienia członków albo według rodzaju przedsiębiorstw, dla osób, niezatrudnionych stale, następnie dla uczniów.

(3) Zwłaszcza można wyznaczyć w statucie wyższe opłaty dla osób, zajętych przy budowach dróg, kolei żelaznych, kanałów, przy budowach na rzekach i przy budowie tam.

(4) Stopniowanie opłat według wieku jest dozwolone tylko co do członków dobrowolnych.

§ 27.

(1) Dla osób, zajętych w przedsiębiorstwie, którego urządzenie nie odpowiada przepisom, istniejącym pod względem higienicznym, można na czas trwania tego stanu podwyższyć opłatę ubezpieczenia na wypadek choroby, przepisując dodatki do wysokości 50 procent tej opłaty, które to dodatki ma ponosić sam odnośny pracodawca.

(2) Przepisanie to jest obowiązkiem zarządu i można je zacząć u władzy nadzorczej do dnia 14, licząc od dnia nadejścia przepisania. Zarządzenia takie może władza nadzorcza wydać także z urzędu. O ile chodzi o przedsiębiorstwa, podlegające nadzorowi przemysłowemu, należy przedtem wysłuchać inspektora przemysłowego.

§ 28.

(1) Nadwyżka z dochodów, pozostająca po pokryciu wydatków, służy do tworzenia i powiększania funduszu rezerwowego.

(2) Funduszem rezerwowym jest nadwyżka wszystkich aktywów, pozostająca po potrąceniu wszystkich pasywów funduszu ubezpieczenia chorych.

(3) Należy go zebrać przynajmniej w wysokości pojedynczego przeciętnego rozchodu z ostatnich trzech lat i w razie potrzeby uzupełnić znowu do tej wysokości.

§ 29.

(1) Pieniądze, nie potrzebne bezpośrednio do prowadzenia kasy, należy umieścić na procent.

(2) Umieszczenie takie można tylko skutecznie:

1. w papierach wartościowych, dopuszczalnych w myśl ustawowych postanowień dla lokowania pieniędzy pupilarnych;

2. na hypotekach, dających bezpieczeństwo pupilarne;

3. w pocztowej kasie oszczędności i w austriackich kasach oszczędności, urządzonych po myśli regulatywu dla kas oszczędności z dnia 2. września 1844.

(3) Pieniądze, które należy mieć w pogotowiu dla obrotu kasy, a to do wysokości przeciętnego czteromiesięcznego zapotrzebowania, można złożyć w zasługujących na zaufanie tutejszokrajowych instytucjach kredytowych.

(4) Za zgodą władzy nadzorczej wolno nabywać także realności, jeżeli nie pozostają nadal obciążone ponad połowę kosztów nabycia i służą na pomieszczenie biur kasowych albo jako zakłady lecznicze (dla rekonwalescentów).

§ 30.

(1) Jeżeli z rocznych zamknięć kasy okaże się, że dochody nie wystarczają na pokrycie wydatków, a fundusz rezerwy nie osiągnął jeszcze wysokości oznaczonej w § 28., ustęp 3., albo też zmniejszył się poniżej tej kwoty wskutek przekroczenia dochodów przez rozchody, w takim razie, o ile przez zmiany w zarządzie albo w kontroli chorych nie można spodziewać się polepszenia stosunków w najbliższym czasie, należy uchwalić podwyższenie opłat albo zmniejszenie świadczeń kasy w granicach ustawowych świadczeń najniższych (§§ 6. do 8.).

(2) Jeżeli z zamknięć rocznych okażą się nadwyżki kasowe, w takim razie, jak długo fundusz rezerwy nie osiągnął jeszcze wysokości oznaczonej w § 28., ustęp 3., można zniżyć opłaty albo podwyższyć świadczenia ubezpieczeniowe (§ 9.) tylko wtedy, gdy roczny przybytek funduszu rezerwowego wynosił w każdym z trzech lat ostatnich przynajmniej 10 procent opłat kasowych. Jeżeli jednak fundusz rezerwy już osiągnął wysokość, oznaczoną w § 28., ustęp 3., i według zamknięć rocznych należy jeszcze oczekiwać dalszych nadwyżek kasowych, w takim razie można oprócz lub zamiast zniżenia opłat dokonać odpowiednich przyspożeń z kwoty funduszu rezerwowego, przewyższającą ustawową wysokość (§ 28., ustęp 3.), na rzecz funduszy, ustanowionych lub ustanowić się mających po myśli § 9. b albo też podwyższyć świadczenia ubezpieczeniowe (§ 9.) na podstawie odnośnych postanowień statutu.

(3) Jeżeli nie zostaną powzięte uchwały, odpowiadające postanowieniom ustępu 1., w takim razie wezwie do powzięcia odnośnej uchwały

władza nadzorcza, powołana do zatwierdzania statutów. Jeżeli wezwanie to nie odniesie skutku, dokona wspomniana władza potrzebnej zmiany statutu kasowego z urzędu ze skutkiem prawnie obowiązującym.

§ 40.

(1) Rozwiązanie powiatowej kasy chorych może zarządzić polityczna władza krajowa:

1. gdy członków jest stale mniej niż stu:
2. gdy z zamknięć rocznych pokazuje się, że nawet po podwyższeniu opłat do najwyższego wymiaru, oznaczonego w § 25., ustęp 4., nie mogą być pokryte najmniejsze ustawowe świadczenia;
3. gdy walne zgromadzenie proponuje jej rozwiązanie.

(2) Równocześnie z zarządzeniem rozwiązania należy wydać potrzebne zarządzenia w sprawie dalszego ubezpieczenia członków.

§ 40. a.

(1) Załatwienie spraw rozwiązanej powiatowej kasy chorych należy powierzyć tej powiatowej kasie chorych, do której przyłącza się okręg rozwiązanej kasy chorych. Jeżeli okręg ten rozdziela się między więcej powiatowych kas chorych, to należy tę z pomiędzy nich powołać do załatwienia spraw, która wobec swego stanu majątkowego jakoteż ze względu na liczbę przejętych członków rozwiązanej kasy zdaje się najbardziej do tego nadawać.

(2) Kasa, powołana do załatwienia tych spraw, obejmuje za przekazaniem istniejącego ewentualnie majątku rozwiązanej kasy uiszczenie długów i pokrycie roszczeń o wsparcie, zaistniałych przed rozwiązaniem kasy. Jeżeli wszystkie te zobowiązania przewyższają objęty majątek albo jeżeli majątku nie było, w takim razie należy tę kwotę, jakiej brakuje, rozdzielić na interesowane powiatowe kasy chorych wedle stosunku ilości przejętych przez nie członków rozwiązanej kasy i zwrócić kasie, zajętej załatwieniem spraw.

(3) Zarządom interesowanych kas może w tym razie nadać polityczna władza krajowa prawo podwyższenia opłat dla członków z okręgu rozwiązanej kasy aż do najwyższej kwoty, dopuszczalnej po myśli ustawy, a to w celu całkowitego lub częściowego pokrycia kwoty, której brakuje. Ewentualną nadwyżkę przy załatwieniu spraw kasy rozwiązanej należy przekazać kasom interesowanym według stosunku, powyżej ustanowionego.

(4) Jeżeli przy podziale kwoty, której brakuje, albo też nadwyżki nie przyjdzie do porozumienia między interesowanymi kasami, w takim razie rozstrzyga o tem polityczna władza krajowa.

(5) Przy zmianie okręgów kas (§ 12., ustęp 3.) można odpowiednio zastosować powyższe postanowienia.

§ 47., l. 8.

Jeżeli najmniejszych świadczeń, przepisanych ustawą (§§ 6. do 8.), nie pokrywają opłaty po podwyższeniu ich na najwyższy wymiar ustawowy (§ 25., ustęp 4.), w takim razie winien przedsiębiorca z własnych funduszy dopłacić to, czego potrzeba do ich pokrycia.

§ 49., ustęp ostatni.

Fundusz rezerwy, pozostający po pokryciu wszystkich zobowiązań, o ile nie przekracza najmniejszej ustawowej kwoty (§ 28., ustęp 3.), należy rozdzielić stosunkowo między te kasy chorych, do których wstąpią członkowie, należący do rozwiązanej kasy chorych danego przedsiębiorstwa. Ewentualnej dalszej reszty majątkowej oraz wszystkich innych funduszy kasy chorych danego przedsiębiorstwa wolno użyć tylko na cele wsparcia i na urządzenia dobroczynne dla robotników i funkcyjonaryuszów tego przedsiębiorstwa.

Artykuł II.

Do § 8. dodaje się następujący ustęp:

Zakładów położniczych nie uważa się za zakłady dla chorych po myśli powyższych postanowień. Zakłady lecznicze dla pijaków stoją na równi z publicznymi zakładami dla chorych.

Artykuł III.

W statutach kas chorych, wymienionych w § 11., można wydać postanowienia porządkowe co do zgłaszania choroby, co do zachowania się i kontroli chorych i zagrozić działającym wbrew tym postanowieniom znizieniem zasiłku dla chorych aż do połowy, a to na czas do jednego tygodnia w każdym poszczególnym przypadku działania wbrew tym postanowieniom.

Artykuł IV.

(1) Wymienione w § 11. kasy chorych, mające swoją siedzibę w obrębie obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej, mogą na

podstawie zgodnych uchwał swych walnych zgromadzeń, a kasy chorych przy przedsiębiorstwach i brackie kasy chorych nadto za zgodą odnośnych przedsiębiorców, mogą się łączyć dla osiągnięcia wspólnych celów w zakresie będącej ich obowiązkiem pieczy chorych w związku lub do takich związków przystąpić. Minister spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministrami zezwolić na rozszerzenie związku na większą ilość obszarów administracyjnych lub ich części.

(2) Celami tymi są w szczególności:

1. Zawieranie wspólnych umów z lekarzami, aptekarzami i szpitalami;

2. zakupno dla chorych środków leczniczych i środków pomocniczych i to także takich, których udzielenie wychodzi poza obowiązek świadczenia kas chorych (§ 6., l. 1);

3. wspólne wykonywanie kontroli nad chorymi;

4. urzędnicy mające na celu zapobieganie chorobom;

5. zakładanie i prowadzenie wspólnych zakładów dla chorych (dla rekonwalescentów), następnie aptek stosownie do III. rozdziału ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1907;

6. ustanawianie wspólnych urzędników i organów kontrolnych;

7. utrzymywanie statystyki.

(3) Uchwały dla urzeczywistnienia celów, oznaczonych w punkcie 5., wymagają w każdym poszczególnym przypadku zatwierdzenia władzy nadzorczej.

(4) Związki podlegają nadzorowi państwowemu, wykonywanemu przez polityczną władzę krajową, właściwą według siedziby związku, a w wyższej instancji przez Ministerstwo spraw wewnętrznych. Przytem mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §§ 19. do 21.

(5) Nad związkami, obejmującymi wyłącznie te kasy, które nie podlegają w ostatniej instancji nadzorowi Ministerstwa spraw wewnętrznych, sprawują nadzór władze, właściwe dla tych kas.

(6) Władze nadzorcze, wykonując nadzór państwowy nad kasami chorych, mogą w szczególności przy przeprowadzaniu rewizji kas chorych żądać współdziałania związków. Związki są obowiązane czynić zadość takim żądaniom.

(7) Urządzenie związku, względnie jego zakres działania, zarząd, zawiadownictwo i zastępstwo, następnie zbieranie środków na cele związku będą

unormowane w osobnym statucie, który — tak jak i jego późniejsze zmiany — wymaga do swej ważności zatwierdzenia władzy nadzorczej.

(8) Pracodawcom należy przyznać stosowne zastępstwo w zarządzie i w organach nadzorczych związku. Polityczna władza krajowa może sobie zastrzedz w celu uzyskania równomiernego zastępstwa pracodawców mianowanie członków tego zastępstwa aż do jednej czwartej ich części. Zresztą są powołani do wyboru tego zastępstwa zastępcy pracodawców w zarządach kas związkowych.

(9) Statut winien zawierać także postanowienia co do warunków wystąpienia poszczególnych kas związkowych ze związku, co do dobrowolnego rozwiązania związku i co do zarządzeń majątkowych, jakie wydać należy w razie rozwiązania, oraz co do załatwiania sporów, powstających ze stosunku związkowego.

(10) Odpowiedzialność kas związkowych w razie wystąpienia nie może przewyższać obowiązku świadczenia kwoty, wynoszącej co najwyżej tyle, ile wynosi datek roczny, uiszczany przeciętnie w ostatnich trzech latach.

(11) Statutem związku można zobowiązać kasy związkowe do wzajemnego wspomagania się przy wykonywaniu czynności ubezpieczeniowej, a w szczególności można w statucie zarządzić, że jedna kasa związkowa obejmuje dostarczanie świadczeń ubezpieczeniowych dla chorych członków na rachunek innej kasy związkowej.

(12) Użycie majątku rozwiązanego związku na inne cele jak na cele pieczy nad chorymi jest wykluczone.

(13) W razie przekroczenia wyznaczonego statutem zakresu działania może władza nadzorcza rozwiązać związek po poprzednim bezowocnym upomnieniu.

Artykuł V.

(1) Związki powiatowych kas chorych, założone na podstawie § 39. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, zostają rozwiązane. Majątek związku, pozostający po pokryciu wszystkich zobowiązań, rozdziela się między kasy związkowe w stosunku świadczonych przez nie na rzecz związku datków po potrąceniu otrzymanych przy-sporzeń.

(2) Inne związki kas chorych winny się odpowiednio do artykułu IV. przekształcić w ciągu terminu, oznaczonego przez władzę nadzorczą, a to pod rygorem rozwiązania.

Artykuł VI.

W statucie powiatowych kas chorych może być postanowione, że członkom, obowiązany do ubezpieczenia, jeżeli ich zatrudnienie, uzasadniające należenie w charakterze członka, trwa dalej, wolno wystąpić z kasy tylko z końcem kalendarzowego półrocza, o ile zgłoszono to wystąpienie najpóźniej na miesiąc przed tą chwilą.

Artykuł VII.

(1) Uchyła się §§ 5., 10., 24., 39., 50. i 61. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33.

(2) Czasokres dwudziestu tygodni, przewidziany w § 4. wspomnianej ustawy w brzmieniu, zmienionem ustawą z dnia 4. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 39, rozszerza się na 26 tygodni.

(3) § 75., ustęp 1., wspomnianej ustawy w jego obecnem brzmieniu uchyla się i ma on opiewać, jak następuje:

Wszystkie rozprawy i dokumenty, potrzebne do uzasadnienia i rozwikłania stosunków prawnych między wymienionymi w tej ustawie kasami chorych z jednej strony a ubezpieczonymi lub ich pracodawcami, obowiązany do ubezpieczenia, z drugiej strony, jak również rozstrzygnięcia sądowe i rozstrzygnięcia sądu polubownego, następnie doniesienia i wykazy, które według ustawy niniejszej mają być przedkładane przez pracodawców i przez kasy oraz wszystkie inne podania wraz z załącznikami, wreszcie umowy między kasami chorych (związkami kas) i ich lekarzami są wolne od należytości stempowych i bezpośrednich.

(4) §§ 9., 9. a, 9. b, 9. c i 25. do 30. obowiązują także odpowiednio kasy stowarzyszeń, kasy brackie i związkowe kasy chorych.

(5) §§ 6. d do 6. g nie mają zastosowania do kas chorych, wymienionych w §§ 52 i 53., do innych kas chorych przy przedsiębiorstwach i do brackich kas chorych o tyle, o ile lekarską pomoc wykonują lekarze, ustanowieni przez przedsiębiorcę na jego koszt.

(6) O ile postanowienia niniejszej ustawy mają mieć zastosowanie do marynarskich kas chorych przy przedsiębiorstwach, zastrzega się osobnemu unormowaniu.

Artykuł VIII.

(1) Ustawa ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tą chwilą traci moc obowiązującą rozporządzenie cesarskie z dnia 4. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 6.

(2) Kasy chorych są obowiązane zastosować swe statuty do postanowień niniejszej ustawy. Aż do przeprowadzenia zaliczenia ubezpieczonych do klas płacy pozostają jednak w mocy dotychczasowe przepisy statutowe, dotyczące podstawy wymiaru opłat ubezpieczeniowych oraz świadczeń pieniężnych kas. Po zmianie statutów mają pracodawcy na wezwanie kas chorych i w terminach przez nie ustanowionych przedłożyć po raz pierwszy, w celu zaliczenia do klas płacy, doniesienia, przepisane w § 7. c, ustęp 1.

(3) Jeżeli warunki poprzedniego ustępu nie zostaną spełnione, należy dla potrzebnej zmiany statutów kasy i dla przeprowadzenia zaliczenia ubezpieczonych do klas płacy ustanowić terminy, a po bezskutecznym upływie tych terminów mają władze nadzorcze wydać z urzędu potrzebne zarządzenia ze skutkiem prawnie obowiązującym.

(4) Aż do nowego uregulowania ubezpieczenia robotników na wypadek choroby, jednak najdalej na czas trzech lat, zastanawia się tworzenie i dopuszczanie nowych kas chorych do przeprowadzania ustawowego ubezpieczenia.

Artykuł IX.

Wykonaniem tej ustawy zajmie się Mój Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi Moimi interesowanymi Ministrami.

Laxenburg, dnia 20. listopada 1917.

Karol włr.

Seidler włr.

Toggenburg włr.

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXIII. — Wydana i rozestana dnia 1. grudnia 1917.

Treść: (№ 458—462.) 458. Rozporządzenie w sprawie wypłaty w ratach kwartalnych dodatku aktywalnego i ekwiwalentu kwaterowego (dodatku pieniężnego na mieszkanie) nauczycielom w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych. — 459. Rozporządzenie o ochronie najmościerców w niektórych gminach Austrii Dolnej, Moraw i Karyntyi. — 460. Rozporządzenie w sprawie ograniczeń wyrabiania, pozbywania i dostawiania wyrobów z przedziwa papierowego. — 461. Rozporządzenie w sprawie podwyższenia wolnej od egzekucyi kwoty z poborów służbowych, płac, poborów zaopatrzenia i i. — 462. Obwieszczenie w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu grudniu 1917.

458.

Rozporządzenie Ministrów wyznań i oświaty, robót publicznych i rolnictwa z dnia 26. listopada 1917,

w sprawie wypłaty w ratach kwartalnych dodatku aktywalnego i ekwiwalentu kwaterowego (dodatku pieniężnego na mieszkanie) nauczycielom w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych.

Odnosnie do § 51., ustęp 5., ustawy z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 319, o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatykę służbową dla nauczycieli) zarządza się:

Wypłata dodatku aktywalnego w ratach kwartalnych jest dopuszczalna tylko w terminach 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października albo w terminach 1. lutego, 1. maja, 1. sierpnia i 1. listopada. Ustanowienie i ogłoszenie tych terminów, które dla całego obszaru administracyjnego każdej krajowej władzy szkolnej mają być jednolicie ustanowione, należy do szefa tej krajowej władzy szkolnej.

Równocześnie zarządza się z powołaniem się na § 63., ustęp 1. pragmatyki służbowej dla nauczycieli, zmieniając rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 15. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 75, że powyższe postanowienia mają odpowiednie zastosowanie także do wypłaty ekwiwalentu kwaterowego (dodatku pieniężnego na mieszkanie).

Ćwikliński wlr.

Homann wlr.

Silva-Tarouca wlr.

459.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 27. listopada 1917

o ochronie najmościerców w niektórych gminach Austrii Dolnej, Moraw i Karyntyi.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmościerców zarządza się:

(1) Postanowienia powołanego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w następujących gminach:

1. Austrya Dolna.

Altkettenhof, Fischamend wieś, Fischamend miasteczko, Neukettenhof, Oberlaa, Rannersdorf, Schwechat (powiat polityczny Bruck nad Litawą).

2. Morawy.

Jundrów (powiat polityczny Berno okolica); Podiwin, Podiwin gmina izraelska, Strażnice, Strażnice gmina izraelska (powiat polityczny Hodouin);

Mohelnice (powiat polityczny Zabrzech);

Szumperk;

Kojetin (powiat polityczny Przerów);

Prościejów;

Węgierski Brod, Węgierski Brod gmina izraelska, Wołoskie Klobouky (powiat polityczny Węgierski Brod);

Zlin (powiat polityczny Węgierskie Hradyszcze);

Wyszków;

Wsetin.

3. Karyntya.

Celowiec; Annabichl, Krumpendorf, Pörschach nad jeziorem, St. Martin koło Techelsberg, St. Martin koło Celowca, St. Peter koło Celowca, St. Ruprecht koło Celowca (powiat polityczny Celowiec);

St. Veit;

Villach;

miejsowości Frantschach, St. Gertraud i Schwemmatraten w gminie Gösel, St. Andrä, St. Leonhard, St. Paul, miejscowości Rieding, St. Johann i St. Stefan w gminie St. Stefan, Unterdrauburg, miejscowości Zellach w gminie Wölch, Wolfsberg (powiat polityczny Wolfsberg).

(2) Postanowienia tego rozporządzenia odnoszą się także do tych podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, które umówiono po następujących dniach rozstrzygających, oraz do tych podwyższeń czynszu najmu, które po tych dniach stały się skutecznymi albo zostały umówione. Jako dzień rozstrzygający ustanawia się:

dzień ogłoszenia tego rozporządzenia dla gmin, wymienionych pod l. 1,

dzień 1. sierpnia 1917 dla gmin i miejscowości, wymienionych pod l. 2 i 3.

(3) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

460.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. listopada 1917,

w sprawie ograniczeń wyrabiania, pozbywania i dostawiania wyrobów z przędzy papierowego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Uchyła się wszelkie umowy o kupno i dostawę, zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia a dotyczące towarów tkanych i dzianych z samej przędzy papierowej lub z samego szpagatu papierowego albo też przy użyciu innego przędzy, jakoteż odzieży sporządzonej z takich materiałów, o ile umowy te nie zostały wykonane aż do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Nie można podnosić roszczenia o dodatkowe wykonanie i wynagrodzenie szkody z powodu niewykonania.

Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem tego rozporządzenia w życie, pozostają nietknięte. Nie można jednak żądać dodatkowego wykonania, lecz jedynie odszkodowania.

§ 2.

Od postanowień § 1. wyjęte są umowy o kupno i dostawę tych ilości wymienionych w § 1. wyrobów, które są przeznaczone do wykonania zleceń zarządu wojskowego, państwowych władz administracyjnych, królewsko-węgierskich władz cywilnych i zakładów państwowych oraz zleceń bośniacko-hercegowińskiego rządu krajowego, a tak samo umowy o kupno i dostawę wspomnianego rodzaju, zawarte przed dniem 30. października 1917 przez austriackie i węgierskie organizacje gospodarstwa wojennego. Od postanowień § 1. są wyjęte wreszcie umowy o kupno i dostawę tych ilości wymienionych w § 1. towarów tkanych i dzianych, które według umowy o kupno są przeznaczone do wyrobów worków na mąkę, sól, otręby, zboże, cukier,

nawóz sztuczny i cement. Oryginały umów o kupno i dostawę, do których te wyjątkowe postanowienia się odnoszą, ma sprzedawca w ciągu ośmiu dni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia przesać dla ewidencji stosownie do swej przynależności związkowej do wojennego związku dla przemysłu bawełnianego, przemysłu konopnego i jutowego, przemysłu lnianego, przemysłu jedwabnego, względnie przemysłu wełnianego, zaś w razie, jeżeli sprzedawca do żadnego z tych wojennych związków nie należy, do wojennego związku dla przemysłu bawełnianego we Wiedniu, podając ilość, jaka ma być jeszcze dostawiona. Do jednego z tych związków należy przesać również wszelkie poświadczenia dostawy i faktury, na podstawie takich umów wystawione, zaś obowiązkiem tych związków jest dalsze ich przesłanie adresatowi. Jeżeli sprzedawca należy do kilku wojennych związków, to uczyni zadość swemu obowiązкови, jeżeli umowy o kupno i dostawę, poświadczenia dostawy i faktury przesła do jednego z tych związków.

§ 3.

Od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jest sprzedaż i wszelka dostawa wymienionych w § 1. wyrobów, o ile nie chodzi o wypełnienie umów, utrzymanych w mocy według § 2., dozwolona tylko na rzecz zarządu wojskowego, państwowych władz administracyjnych i na rzecz oddziałów dla odzieży ludowej, istniejących przy tow. akc. centrali bawełnianej i przy tow. akc. centrali wełnianej, chyba że w poszczególnych przypadkach Ministerstwo handlu udzieli specjalnego zezwolenia na dostawę tych wyrobów innym odbiorcom. W tych przypadkach, w których sprzedawca lub dostawca poda, że celem sprzedaży lub dostawy jest spełnienie zlecenia zarządu wojskowego, porozumie się Ministerstwo handlu z zarządem wojskowym. Aż do innego uregulowania tej sprawy należy prośby o udzielenie zezwolenia na dostawę wnosić do wojennego związku dla przemysłu bawełnianego, dla przemysłu konopnego i jutowego, dla przemysłu lnianego, dla przemysłu jedwabnego względnie dla przemysłu wełnianego, a to stosownie do przynależności proszącego do jednego z tych związków. Jeżeli proszący do żadnego z tych wojennych związków nie należy, należy wnieść prośbę do wojennego związku dla przemysłu bawełnianego we Wiedniu, zaś jeżeli on należy do kilku związków, może sobie wybrać dowolnie związek, do którego podanie swe chce skierować. Ministerstwo handlu nie odmówi zezwolenia na sprzedaż i dostawę wymienionych w § 1. towarów, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie są już gotowe albo zostaną sporzą-

dzone w ciągu 30 dni po wejściu tego rozporządzenia w życie, jeżeli wnoszący prośbę udowodni, że tow. akc. centrali bawełnianej (oddział dla odzieży ludowej) odmówiło nabywania zaofiarowanych mu do zakupu towarów po cenach i pod warunkami objęcia, jakie są wymienione w spisie cen, dołączonym do niniejszego rozporządzenia. Nieprzyjęcie w ciągu 21 dni oferty wystosowanej do tow. akc. centrali bawełnianej (oddziału dla odzieży ludowej), uważa się za odmówienie.

§ 4.

Jeżeli strona nie zgadza się na cenę objęcia, ofiarowaną jej przez tow. akc. centrali bawełnianej (oddział dla odzieży ludowej) po myśli postanowień § 3., w takim razie może ona w ciągu ośmiodniowego terminu, licząc od dnia otrzymania odpowiedzi na swą ofertę od tow. akc. centrali bawełnianej (oddziału dla odzieży ludowej), odwołać się do rozstrzygnięcia sądu powiatowego, w którego okręgu znajduje się siedziba tow. akc. centrali bawełnianej. Sąd powiatowy ustanowi cenę objęcia na podstawie spisu cen, dołączonego do tego rozporządzenia, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zaczepić rekursiem w ciągu 8 dni. Przeciw rozstrzygnięciu II. instancyi jest dalszy środek prawny niedopuszczalny. O ile koszt postępowania ma zwrócić jedna ze stron albo o ile należy je rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Postępowanie sądowe nie odracza obowiązku dostawy. Jeżeli tow. akc. centrali bawełnianej (oddział dla odzieży ludowej) obejmie towar przed ostatecznym rozstrzygnięciem sądu, do którego się strona odwołała, w takim razie zapłaci to towarzystwo (oddział dla odzieży ludowej) tymczasowo cenę kupna według stóp spisu cen, dołączonego do niniejszego rozporządzenia.

§ 5.

Bezpośrednio do rąk konsumentów można sprzedawać i dostawiać te ilości wymienionych w § 1. wyrobów, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie znajdują się już w posiadaniu handlarzy detalicznych.

§ 6.

Począwszy od 30. dnia po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie wolno wyrabiać, przerabiać lub obrabiać przedzę papierową lub szpagat papierowy jakoteż sporządzone z tego towary tkane i dziane tylko na podstawie osobnego zezwolenia. Prośby o zezwolenie na wyrabianie, przerabianie lub obrabianie przedzy papierowej lub szpagatu papierowego jakoteż sporządzonych

z tego towarów tkanych i dzianych należy aż do innego uregulowania odnośnego postępowania wnosić do tego wojennego związku, do którego proszący jako członek należy. Jeżeli on należy do kilku wojennych związków, to przysługuje mu wybór tego związku, do którego ze swą prośbą zwrócić się zamierza. Jeżeli proszący nie należy do żadnego wojennego związku, to należy wnieść prośbę do wojennego związku dla przemysłu bawełnianego. Zezwolenia na wyrób, przeróbkę lub obróbkę przędzy papierowej lub szpagatu papierowego, jakoteż sporządzonych z tego towarów tkanych i dzianych celem wypełnienia zleceń zarządu wojska udziela Ministerstwo wojny, przy zleceniach zarządu obrony krajowej Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wojny, dla wszelkich innych celów Ministerstwo handlu.

§ 7.

Wojenne związki przemysłu bawełnianego, przemysłu wełnianego, przemysłu konopnego i jutowego, przemysłu lnianego i przemysłu jedwabnego może Ministerstwo handlu na ich wniosek upoważnić do udzielania zezwolenia na wyrób przędzy papierowej pewnych oznaczonych numerów i na wyrób poszczególnych typów tkaniny także bez dostarczenia dowodu, że zlecenie zostało udzielone przez jedną z władz, wymienionych w § 2. Dla dalszej przeróbki przędz i tkanin, sporządzanych na podstawie takich zezwoleń, należy postarać się w każdym poszczególnym przypadku o zezwolenie stosownie do § 6. tego rozporządzenia.

§ 8.

Dla zabezpieczenia przestrzegania postanowień niniejszego rozporządzenia ustanowi ministerstwo

handlu odpowiednio wylegitymowane organa kontrolne, które mają każdego czasu wstęp do przedsiębiorstw, tem rozporządzeniem dotkniętych, i którym na żądanie należy zezwolić na wgląd do magazynów, tudzież do wszystkich odnośnych ksiąg kupieckich, korespondencyi i zapisków. Organa kontrolne są upoważnione, do sprawowania nadzoru nad wymienionymi w § 1. towarami, znajdującymi się w magazynach zwyczajnych względnie pospiesznych przesyłek zarządów kolejowych i okrętowych, u spedytorów i w domach składowych, a to przez przeglądanie papierów przesyłkowych i zapisków.

§ 9.

Za przekroczenia tego rozporządzenia tudzież za każde współdziałanie przy udaremnieniu obowiązków w tem rozporządzeniu ustalonych, o ile odnośny czyn nie podlega surowszemu przepisowi karnemu, będą karą polityczne władze pierwszej instancyi grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można nałożyć także obok siebie. Nadto można orzec przepadek towarów, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono w wykonywaniu przemysłu, także utratę uprawnień przemysłowego.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Banhans wlr.
Czapp wtr.

Schauer wlr.
Wieser wlr.

Cennik

do rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. listopada 1917, w sprawie ograniczeń wyrabiania, pozbywania i dostawiania wyrobów z przędzyw papierowego.

Warunki co do ceny i objęcia (§§ 3., 4.):

60 <i>cm</i> sur.	6/6	z 3/3	tkanina o splocie płóciennym (materiał na worki)	K 2·80	za metr
80 " "	9/9	" 4/4	" " " skośnym (materiał na ubrania)	" 4·70	" "
80 " "	6/10	" 3/6	" " " " (materiał na podszewkę)	" 4·85	" "
80 " "	7/8	" 8/8	" " " " (materiał na koszule)	" 4—	" "
80 " "	5/5	" 8/8	" " " " płóciennym (materiał na opatrunki)	" 2·60	" "
100 " "	5/5	" 2 1/2 2 1/2	tkanina o splocie płóciennym (materiał na sienniki)	" 4·30	" "
130 " "	6/6	" 3/3	tkanina o splocie płóciennym (płótno)	" 5·82	" "

Dodatki za zwyczajne wykonanie:

Wynagrodzenie za blichowanie	za towary do 80 <i>cm</i> od metra bieżącego	K —40
" " farbowanie	" " " 80 " " " "	" —60
" " impregnowanie	" " " 80 " " " "	" —30
" " drukowanie	" " " 80 " " " "	" 1—

Przy towarze szerszym niż na 80 *cm* podwyższają się stosunkowo dodatki za uszlachetnienie.

Wynagrodzenia za konfekcyonowanie:

Męskie ubranie cywilne (surdut, kamizelka, spodnie)	K 13—
ubrania dla chłopców (surdut, kamizelka, spodnie)	" 10·50
kostiumy dla chłopców (zwyczajne lub marynarskie)	" 6—
ubrania ślusarskie (bluza i spodnie)	" 7—
ubrania dla dzieci: wielkość I do III	" 5—
" IV " VI	" 6—
" VII " IX	" 7—

Ubranie dla kobiet:

A. Bluzka . . . . . K 5.— do K 7.—

B. Spódnice:

pojedyncza spódnica . . . . . „ 5.— „ „ 6.—

kompletna spódnica . . . . . „ 7.— „ „ 8.—

Bielizna z tkanin papierowych:

Za koszulę dzianą, wielkość I., ważącą w gotowym stanie około 400 g.

wynagrodzenie za konfekcję i wykonanie . . . . . K 1.— od sztuki

Za kalesony lub majtki dziane, wielkość I., ważące w gotowym stanie 350 g,

wynagrodzenie za konfekcję i wykonanie . . . . . „ —90 „ „

Przy towarach, znajdujących się dowodnie w dniu wejścia niniejszego rozporządzenia w życie w posiadaniu handlarzy hurtowych (manipulantów), zezwala się na 10procentowy dodatek do cen towarów.

Ceny wszystkich towarów rozumie się netto kasa, od składu, odbiór towaru i zapłata za niego mają być uskutecznione w ciągu 4 tygodni od dnia przyjęcia oferty, aż do tego czasu ma towar leżeć na rachunek i niebezpieczeństwo tow. akc. centrali bawełnianej w magazynie, ubezpieczonym przez sprzedawcę.

461.**Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 30. listopada 1917**

w sprawie podwyższenia wolnej od egzekucji kwoty z poborów służbowych, płac, poborów zaopatrzenia i i.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Na czas trwania wytworzonych przez wojnę nadzwyczajnych stosunków podwyższa się o 50 procent kwoty 2000 K i 1200 K, ustanowione ustawą z dnia 17. maja 1912, Dz. u. p. Nr. 104, jako granica dla egzekucji na pobory służbowe, płace, pobory zaopatrzenia i i. Artykuły I., II. i IV. ustawy z dnia 17. maja 1912, Dz. u. p. Nr. 104, będą tedy opiewały nadal, jak następuje:

Artykuł I.

Paragraf 2., ustęp 1. i 2. ustawy z dnia 29. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 68, w brzmieniu, zmienionem artykułem I. ustawy z dnia 26. maja 1888, Dz. u. p. Nr. 75, oraz § 1. ustawy z dnia 21. kwietnia 1882, Dz. u. p. Nr. 123, zostają zmienione w ten sposób, iż w miejsce słów „800 złotych reńskich“ wstępują słowa: „3000 koron“.

Artykuł II.

Artykuł II., ustęp 1. i 2. ustawy z dnia 26. maja 1888, Dz. u. p. Nr. 75, i §§ 2. i 5. ustawy z dnia 21. kwietnia 1882, Dz. u. p. Nr. 123, oraz § 291., ustęp 1., 2. i 3. ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79, zostają zmienione w ten sposób, iż słowa „500 złotych reńskich“ zastąpi się słowami: „1800 koron“.

Artykuł IV.

§ 24. ustawy z dnia 12. lipca 1872, Dz. u. p. Nr. 112, zostaje zmieniony w ten sposób, iż w miejsce słów „350 złotych reńskich“ mają wstąpić słowa „1800 koron“.

§ 2.

Zapowiedzenia u osób trzecich, pozostające w sprzeczności z powyższymi postanowieniami, a dozwolone przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia należy uchylić na wniosek przeciwnika strony zagrożonej.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie dotyczą natomiast praw, nabytych ważnie przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej tego rozporządzenia drogą ustępstwa lub innego aktu prawnego, tudzież drogą egzekucji stosownie do ustaw, które aż do tej chwili istniały.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Seidler wlr.	Höfer wlr.
Toggenburg wlr.	Ćwikliński wlr.
Mataja wlr.	Banhaus wlr.
Schauer wlr.	Homann wlr.
Wimmer wlr.	Żolger wlr.
Czapp wlr.	Twardowski wlr.
Horbaczewski wlr.	Wieser wlr.
Silva-Tarouca wlr.	

462.**Obwieszczenie Ministra handlu z dnia 30. listopada 1917**

w sprawie ograniczenia używania rotacyjnego papieru do druku na gazety w miesiącu grudniu 1917.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 105, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Zużycie rotacyjnego papieru do druku przez te gazety, których zwyczajny format w tygodniu od dnia 19. do 25. listopada 1917 włącznie licząc wszystkie strony razem nie miał więcej jak 28 stron, należy w miesiącu grudniu 1917 ograniczyć w taki sam sposób, jak to zarządzono co do miesiąca listopada obwieszczeniem z dnia 26. października 1917, Dz. u. p. Nr. 416. O ile ilość dostawiana dla takich gazet nie wynosi miesięcznie więcej niż jeden wagon, może Ministerstwo handlu zezwolić dla tych gazet z powodów na szczególne uwzględnienie zasługujących na wyjątki od tego ograniczającego zarządzenia.

Zużycie rotacyjnego papieru do druku przez inne gazety należy w porównaniu ze zużyta ilością, przeznaczoną dla poszczególnych gazet na zasadzie powołanego obwieszczenia w miesiącu listopadzie

1917, ograniczyć w ten sposób, że z ilości dopuszczalnej do zużycia w listopadzie mają wynikać stosownie do rzeczywistej ilości stron poszczególnych gazet w tygodniu od dnia 19. listopada do 25. listopada 1917 włącznie następujące potrącenia z ilości, na której zużycie w listopadzie b. r. zezwolono:

Przy ilości stron zwyczajnego formatu odnośnej gazety w okresie czasu, oznaczonym w ustępie poprzednim, wynosi potrącenie, a to przy

30 do	32 stron	1 ⁰ / ₀
34 "	36 "	2 ⁰ / ₀
38 "	40 "	3 ⁰ / ₀
42 "	44 "	4 ⁰ / ₀
46 "	48 "	5 ⁰ / ₀
50 "	52 "	6 ⁰ / ₀
54 "	56 "	7 ⁰ / ₀
58 "	60 "	8 ⁰ / ₀
62 "	64 "	9 ⁰ / ₀
66 "	68 "	10 ⁰ / ₀
70 "	72 "	11 ⁰ / ₀
74 "	76 "	12 ⁰ / ₀
78 "	80 "	13 ⁰ / ₀
82 "	84 "	14 ⁰ / ₀
86 "	88 "	15 ⁰ / ₀
90 "	92 "	16 ⁰ / ₀
94 "	96 "	17 ⁰ / ₀
98 "	100 "	18 ⁰ / ₀
102 "	104 "	19 ⁰ / ₀
106 "	108 "	20 ⁰ / ₀
powyżej	108 "	21 ⁰ / ₀

§ 2.

Zadrukowana tekstem powierzchnia gazety, wychodzącej raz na dzień, nie może na tydzień wynosić więcej niż 74.304 cm^2 , co przy wielkości składu, wynoszącej 43 : 27 cm , to jest 1161 cm^2 , odpowiada rozmiarowi tekstu o 64 stronicach w tygodniu.

Zadrukowana tekstem powierzchnia gazety, wychodzącej dwa razy dziennie, nie może na tydzień wynosić więcej niż 102.168 cm^2 , co przy podanej wyżej wielkości składu odpowiada rozmiarowi tekstu o 88 stronicach w 1 tygodniu.

Dziennikom, które miały w styczniu 1917 przy pojawianiu się raz na dzień mniejszy wymiar zadrukowanej tekstem powierzchni aniżeli 74.304 cm^2 w tygodniu lub przy pojawianiu się dwa razy dziennie mniejszy wymiar zadrukowanej tekstem powierzchni aniżeli 102.168 cm^2 w tygodniu, nie wolno przekraczać przeciętnego wymiaru swego tekstu z miesiąca stycznia 1917.

Numera niedzielne lub świąteczne nie mogą być większe od podwójnego przeciętnego wymiaru numerów z dni powszednich w ostatnich sześciu dniach powszednich. Z okazji szczególnych wydarzeń i ze względu na egzemplarz gazety w dniu Bożego Narodzenia może Ministerstwo handlu zezwolić na wyjątki od tych ograniczeń.

§ 3.

Obwieszczenie to wchodzi zaraz w życie.

Wieser wlr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXIV. — Wydana i rozesłana dnia 2. grudnia 1917.

Treść: № 463. Rozporządzenie, dotyczące dokonania zaliczenia do klas płacy według § 7. ustawy z dnia 20. listopada 1917, w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

463.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. grudnia 1917,

dotyczące dokonania zaliczenia do klas płacy według § 7. ustawy z dnia 20. listopada 1917, Dz. u. p. Nr. 457, w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Na zasadzie art. VIII. ustęp 3., ustawy z dnia 20. listopada 1917. Dz. u. p. Nr. 457, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Zaliczenia ubezpieczonych do klas płacy według § 7. ustawy z dnia 20. listopada 1917, Dz. u. p. Nr. 457, należy dokonać najpóźniej z dniem 1. stycznia 1918. Potrzebne w tym celu zmiany statutów kasy należy przedłożyć najpóźniej do dnia 15. grudnia 1917 do zatwierdzenia władzy nadzorczej.

§ 2.

Kasy chorych, które zmienionych statutów na czas nie przedłożą, są mimo to obowiązane po cząwszy od dnia 1. stycznia 1918 do świadczenia wsparcia dla chorych i dla położnic i do wypłacania premii za karmienie i zasiłku na pogrzeb w wysokości, ustanowionej w § 6. ustawy z dnia 20. listopada 1917, Dz. u. p. Nr. 457.

§ 3.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do kas chorych, których okręgi leżą w całości lub w części w ściślejszym obszarze wojennym. Dla tych kas wyda potrzebne zarządzenia władza nadzorcza, powołana do zatwierdzenia statutów.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wkr.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CCXV. — Wydana i rozesłana dnia 5. grudnia 1917.

Treść: (464 i 465.) 464. Rozporządzenie o ochronie najmościerców w kilku gminach powiatu politycznego Tulln (w Austrii Dolnej). — 465. Rozporządzenie, którym w wykonaniu ustawy z dnia 8. lipca 1902. wydaje się postanowienia w sprawie granic rozstrzygającego dla ulgi dochodu rocznego osób, zamieszkujących domy mieszkalne dla robotników w Wiener-Neustadt i okolicy.

464.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 1. grudnia 1917

o ochronie najmościerców w kilku gminach powiatu politycznego Tulln (w Austrii Dolnej).

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 26. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmościerców, zarządza się:

(1) Postanowienia niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w Atzenbrugg, Klosterneuburg, Tulln i Zwentendorf (powiat polityczny Tulln).

(2) Postanowienia tego rozporządzenia mają zastosowanie również do podwyższeń stopy procentowej od hipotek, ciężących na wynajętych nieruchomościach, które zostały po następujących dniach rozstrzygających umówione, jakoteż do podwyższeń czynszu najmu, które po tych samych dniach stały się skutecznymi albo zostały umówione. Jako dzień rozstrzygający ustanawia się:

dzień 1. sierpnia 1917 dla Atzenbrugg i Zwentendorf;

dzień ogłoszenia niniejszego rozporządzenia dla Klosterneuburga i Tulln.

(3) Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr. Schauer wlr.
Homann wlr.

465.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i robót publicznych z dnia 3. grudnia 1917,

którym w wykonaniu ustawy z dnia 8. lipca 1902. Dz. u. p. Nr. 144, wydaje się postanowienia w sprawie granic rozstrzygającego dla ulgi dochodu rocznego osób, zamieszkujących domy mieszkalne dla robotników w Wiener-Neustadt i okolicy.

Na zasadzie § 2., ustęp 2., ustawy z dnia 8. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 144, dotyczącej

ulg dla budynków ze zdrowymi i tanimi mieszkaniem robotniczymi, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Miasto Wiener-Neustadt i położone w powiecie politycznym Wiener-Neustadt miejscowości Ebenfurth z Haschendorf, Eggendorf (składająca się z Obereggendorf, Petrifeld i Untereggendorf), Felixdorf, Lichtenwörth, Sollenau z Petrifeld, Steinaubrückl, Theresienfeld, Wöllersdorf i Zillingsdorf należy uważać za kompleks miejscowości przemy-

słowych, w obrębie którego mają zastosowanie postanowienia § 2., ustęp 2., powołanej na wstępie ustawy o podwyższeniu granic rozstrzygającego dla ulgi dochodu rocznego osób, zamieszkujących domy mieszkalne dla robotników, o jedną ósmą.

§ 2.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Homann wlr.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXVI. — Wydana i rozesłana dnia 7. grudnia 1917.

Treść: (M^o 466.— 469.) 466. Rozporządzenie, w sprawie dokonywania przez pocztową kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) zapisów długu VII. austriackiej pożyczki wojennej. — 467. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla spirytusu do palenia (dla spirytusu, denaturowanego środkiem, służącym powszechnie do denaturowania). — 468. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże jabłka. — 269. Rozporządzenie o formie i treści doniesień o nieszczęśliwych wypadkach, które mają być nskutezczniane według przepisów ustawowych w sprawie ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków.

466.

Rozporządzenie Ministrów skarbu, sprawiedliwości i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 10. listopada 1917,

w sprawie dokonywania przez pocztową kasę oszczędności wypłaty procentów od opiewających na pewne oznaczone nazwiska (winkulowanych) zapisów długu VII. austriackiej pożyczki wojennej.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 212, dotyczącego dokonywania przez pocztową kasę oszczędności wypłat procentów od opiewających na oznaczone nazwiska (winkulowanych) obligacji wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owych austriackich pożyczek wojennych, mają także zastosowanie do wypłaty procentów od VII austriackiej pożyczki wojennej a mianowicie od wolnej od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owej umarzającej się pożyczki państwowej i od wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owych bonów skarbowych.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

Wieser wlr.

467.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 30. listopada 1917,

w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla spirytusu do palenia (dla spirytusu, denaturowanego środkiem, służącym powszechnie do denaturowania).

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przy sprzedaży spirytusu do palenia w wozach kotłowych lub beczkach o oocchowanej zawartości ponad 500 litrów obowiązuje cena w kwocie K 170— za 10.000 litrów procentowych, ustanowiona przez Centralę dla spirytusu po zatwierdzeniu przez Urząd dla wyżywienia ludności w porozumieniu z Ministerstwem skarbu. Do tej ceny dolicza się należytość kontrolną tudzież cenę za domieszkę oraz należytość za wypożyczenie wagonu kotłowego i beczek w kwocie ogólnej K 8.50 za 10.000 litrów procentowych.

Cena rozumie się z bezpłatną dostawą do stacji kolejowej, znajdującej się najbliższej miejsca przeznaczenia, jednakże z wyłączeniem ewentualnych opłat miejskich.

§ 2.

Przy sprzedaży spirytusu do palenia w naczyniach o ocechowanej zawartości ponad 25 do 500 litrów włącznie nie wolno w handlu hurtownym przekraczać ceny w kwocie K 183.—.

Cena ta rozumie się za każdym 10.000 litrów procentowych, netto kasa, z bezpłatną dostawą do stacji kolejowej, znajdującej się najbliższej miejsca przeznaczenia, wraz z należnością za wypożyczenie naczyń, jednakże z wyłączeniem ewentualnych opłat miejskich.

W przypadkach, w których nadanie przesyłki do miejsca przeznaczenia odbywa się z powodu niemożności przewiezienia koleją, zapomocą fur, winna polityczna władza powiatowa oznaczyć odpowiedni dodatek; również ma polityczna władza powiatowa dozwolnić na odpowiedni dodatek do cen najwyższych za odpowiadające zwyczajom miejscowym koszta dowozu od najbliższej stacji kolejowej.

§ 3.

Ceny w drobnej sprzedaży, to jest przy sprzedaży od 25 litrów w dół, nie mogą przekraczać cen dopuszczalnych według poprzednich paragrafów w handlu hurtownym o więcej, jak co najwyżej o 8 procent, w Galicyi i na Bukowinie o więcej jak o 12 procent.

W obrębie tych granic ma polityczna władza krajowa, lub na jej zlecenie polityczna władza powiatowa ustanowić cenę dla drobnej sprzedaży denaturowanego spirytusu.

Ustanowione w ten sposób ceny w drobnej sprzedaży rozumieją się za litr o 90% zawartości alkoholu z wyłączeniem naczynia. Dla towaru o wyższym stopniu cena ulega stosunkowej podwyżce.

§ 4.

Drobni handlarze są obowiązani uwidocznienie postanowienia tego rozporządzenia oraz ustanowione dla drobnej sprzedaży najwyższe ceny za spirytus do palenia w swych lokalach sprzedaży.

Polityczne władze I. instancyi winne w odpowiedni sposób czuwać nad przestrzeganiem najwyższych cen, ustanowionych dla drobnej sprzedaży denaturowanego spirytusu.

§ 5.

Za przekroczenia postanowień tego rozporządzenia i wydanych na ich podstawie przepisów, będą władze polityczne I. instancyi karaly sprzedających grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 6.

Uchyła się rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 8. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 332, w sprawie ustanowienia najwyższych cen dla spirytusu, denaturowanego środkiem, służącym powszechnie do denaturowania.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Höfer wlr.

Wimmer wlr.

468.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 4. grudnia 1917,

w sprawie ustanowienia cen najwyższych za świeże jabłka.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się:

Ceny producentów.

§ 1.

Przy sprzedaży świeżych jabłek tutejszego pochodzenia przez producenta nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

- a) przy sprzedaży od miejsca produkcji K 44.—
- b) w razie dostawy do magazynu handlarza hurtownego . . . . . „ 50.—

Te ceny najwyższe rozumie się za 100 kg towaru niesortowanego (z wyjątkiem owocu, opadłego z drzewa) bez opakowania.

§ 2.

W razie sprzedaży przez producenta towaru sortowanego od stacyi załadowania według ciężaru, stwierdzonego przez urząd kolejowy, albo na targach, o ile sprzedaży tej nie uskutecznia się we formie handlu drobnego, to jest w ilościach poniżej 5 kg do rąk konsumenta, albo też przerabiającemu lub handlarzowi drobiazgowemu nawet poza targami nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. Za owoce bez błędów i uszkodzeń, jako to bez silnych plam od zgniecenia, nierobaczywe, nie zniekształcone, bez grzybka, dostatecznie dojrzałe na drzewie (w skrzyniach, koszykach lub bez opakowania), a mianowicie:

a) za najlepsze jabłka stołowe, to jest owoce bez błędów i nieuszkodzone w tych gatunkach, które oznaczy Urząd dla wyżywienia ludności i ogłoszą polityczne władze powiatowe, a to w czasie:

do dnia 31. stycznia 1918 . . . . . 90 K
do dnia 28. lutego 1918 . . . . . 95 „
od dnia 1. marca 1918 . . . . . 105 „

b) za jabłka stołowe, to jest owoce bez błędów i nieuszkodzone następujących gatunków: styryjskie maszanckie, brunerlingi, haslingi, zimowe jabłka reńskie, w czasie:

do dnia 31. stycznia 1918 . . . . . 75 K
do dnia 28. lutego 1918 . . . . . 80 „
od dnia 1. marca 1918 . . . . . 90 „

2. za jabłka gospodarskie (wraz z jabłkami na powidła, na kompot i na sztrudel), rwane ręką sortowane owoce w beczulkach lub bez opakowania, w czasie:

do dnia 31. stycznia 1918 . . . . . 60 K
do dnia 28. lutego 1918 . . . . . 65 „
od dnia 1. marca 1918 . . . . . 75 „

3. za jabłka na moszcz, to jest za gatunki używane z reguły do wyrobu jablecznika . 25 K

Ceny te rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ, bez opakowania. Mieszczą one w sobie także koszty dowozu do stacyi załadowania, na targ, albo do pracowni przerabiającego, względnie do sklepu drobnego kupca.

Przy sprzedaży jablek stołowych wszelkiego rodzaju, których jakość nie odpowiada warunkom, podanym pod 1. a więc jablek z silnymi plamami

od zgniecenia, robaczywych, zniekształconych, z grzybkami, niedostatecznie dojrzałych na drzewie, zniża się cena najwyższa o 20 procent.

Ceny w handlu hurtowym.

§ 3.

Przy sprzedaży jablek tutejszych nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

Przy sprzedaży	w czasie	od stacyi załadowania	
		K	K
jabłek stołowych (§ 2., punkt 1. a)	do dnia 31. stycznia	90	115
	do dnia 28. lutego	95	119
	od dnia 1. marca	105	129
jabłek stołowych (§ 2., punkt 1. b)	do dnia 31. stycznia	75	98
	do dnia 28. lutego	80	103
	od dnia 1. marca	90	113
jabłek gospodarskich (§ 2., punkt 2)	do dnia 31. stycznia	60	82
	do dnia 28. lutego	65	87
	od dnia 1. marca	75	95
jabłek na moszcz (§ 2., punkt 3)		25	38

Ceny te rozumie się za 100 kg towaru zdrowego, nadającego się na targ przy sprzedaży od stacyi załadowania bez opakowania. Mieszczą one w sobie także koszty przewozu i dowozu na targ lub do pracowni przerabiającego (do sklepu drobnego kupca), względnie przy sprzedaży od stacyi załadowania także koszty dowozu do niej.

Przy sprzedaży jablek stołowych wszelkiego rodzaju, których jakość nie odpowiada warunkom, podanym w § 2., punkt 1., a więc jablek stołowych z silnymi plamami od zgniecenia, robaczywych, zniekształconych, z grzybkami, niedostatecznie dojrzałych na drzewie, zniża się cena najwyższa o 20 procent.

Owoce zbytkowe.

§ 4.

Ceny najwyższe, ustanowione w niniejszym rozporządzeniu lub na jego podstawie, nie obowiązują co do tak zwanych owoców zbytkowych, to jest wybieranych, nienagannych owoców szczególnej wielkości następujących gatunków jabłek:

Renety ananasowe, renety pomarańczowe Coxa, bemy szlachetne, szlachetne buraczki, żółte bellfleur, gravenszteinery, kalwilki, renety kanadyjskie, doskonałe Zallingerki, najlepsze, peppingi londyńskie, mantuanki, jabłka punczowe, czerwone i białe rozmarynki, piękne z Boskoop, spieczaste skórzane.

Przy sprzedaży średnio wielkich, w dobrym stanie lub tylko z błędami piękności owoców tych sort (w szczególności w używanych w handlu opakowaniach I. b i II. towar skrzynkowy) obowiązują za 100 kg następujące ceny najwyższe:

- a) od stacji załadowania . . . . . 120 K
 b) na targach lub przy dostawie do sklepu drobnego kupca . . . . . 145 „

Przy sprzedaży owoców tych sort z błędami, z silnymi plamami od zgniecenia, robaczywych, zniekształconych, z grzybkami, niedostatecznie dojrziałych na drzewie, obowiązują następujące ceny najwyższe za 100 kg:

- a) od stacji załadowania . . . . . 90 K
 b) na targach lub w razie dostawienia do sklepu drobnego kupca . . . . . 115 „

Ceny w handlu drobiazgowym.

§ 5.

Ceny najwyższe dla sprzedaży drobiazgowej świeżych jabłek winna ustanowić polityczna władza krajowa z mocą obowiązującą najpóźniej od dnia 17. grudnia 1917. Dla gmin z liczbą mieszkańców poniżej 5.000 można upoważnić polityczne władze powiatowe do ustanowienia cen dla handlu drobiazgowego z tym samym początkiem mocy obowiązującej.

Postanowienia ogólne.

§ 6.

Kto za świeże jabłka żąda ceny wyższej od cen najwyższych, ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu lub na jego podstawie, lub kto

cenę taką każe sobie lub drugiemu dać lub przyrzec, tego ukarze polityczna władza powiatowa aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary na wolności można orzec grzywnę do 10.000 K.

Takim samym karom jak sprawca podpada każdy, kto drugiego do jednego z tych czynów namawia lub przy jego spełnieniu współdziała.

Przy orzekaniu kary można wypowiedzieć także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

Także można wypowiedzieć w orzeczeniu karnem przepadnięcie towarów, do których odnosi się czyn karygodny, bez względu na to, czy należą one do sprawcy czy też nie, albo przepadnięcie uzyskanej za nie ceny na rzecz państwa.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 7. grudnia 1917. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 22. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 303, tyczące się ustanowienia cen najwyższych za świeże jabłka.

Höfer wlr.

469.**Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 6. grudnia 1917**

o formie i treści doniesień o nieszczęśliwych wypadkach, które mają być skuteczniane według przepisów ustawowych w sprawie ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków.

Na zasadzie § 29. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888, dotyczącej ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Doniesienie o nieszczęśliwym wypadku ma podawać następujące daty, a mianowicie:

1. o przedsiębiorstwie, w którym zdarzył się nieszczęśliwy wypadek,
2. imię i nazwisko, wiek, mieszkanie, zatrudnienie i zarobek dotkniętego nieszczęśliwym wypadkiem,

3. o czasie i miejscu wydarzenia się nieszczęśliwego wypadku,

4. o miejscu i sposobie pomieszczenia odnośnej osoby oraz o pomocy lekarskiej dla niej,

5. kasę chorych. do której odnośna osoba należała,

6. o rodzaju następstw uszkodzenia, które już są widoczne albo prawdopodobnie się okażą,

7. członków rodziny, uprawnionych do podniesienia roszczenia w razie śmierci z powodu wypadku,

8. o przyczynie i przebiegu nieszczęśliwego wypadku (o ile możliwości dokładne przedstawienie),

9. naocznych świadków wypadku.

§ 2.

Na doniesienia o nieszczęśliwych wypadkach należy używać formularzy, przygotowanych przez właściwe zakłady ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków; formularze te jak i każda ich zmiana podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia wstępując w miejsce rozporządzeń z dnia 24. stycznia 1889. Dz. u. p. Nr. 12, i z dnia 5. czerwca 1901. Dz. u. p. Nr. 65.

Toggenburg wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXVII. -- Wydana i rozesłana dnia 8. grudnia 1917.

Treść: (№ 470 i 471.) — 470. Rozporządzenie, którym uzupełnia się rozporządzenie ministeryjne z dnia 24. kwietnia 1885, dotyczące się przemysłu zastawniczego. — 471. Rozporządzenie w sprawie zakresu działania korporacji, którym poruczono przejściowo spełnianie zadań wojennego lub gospodarczego związku.

470.

Rozporządzenie Ministerstw handlu, spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości z dnia 28. listopada 1917,

którym uzupełnia się rozporządzenie ministeryjne z dnia 24. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 49, dotyczące się przemysłu zastawniczego.

Na zasadzie § 54., ustęp 1., ustawy przemysłowej zarządza się w uzupełnieniu rozporządzenia ministeryjnego z dnia 24. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 49, co następuje:

Artykuł I.

Po § 2. rozporządzenia ministeryjnego z dnia 24. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 49, w brzmieniu uzupełnionem względnie zmienionem rozporządzeniem ministeryjnym z dnia 10. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 115, dodaje się:

§ 2 a.

Zarządzone w § 2., ustęp ostatni, notowanie kwot, pobranych przy wykupnie lub ponowniu zastawu, w rubryce na uwagi w księdze zastawów odpada, jeżeli i jak długo polityczna władza krajowa na prośbę właściciela przemysłu

zastawniczego zezwoli mu na zapisywanie tych kwot dla celów nadzoru w osobnej księdze zapiskowej lub na luźnych kartkach przy użyciu maszyn do rachowania lub rejestrowania, a to w ten sposób, że dla każdego zastawu będą notowane odrębnie i to codziennie oraz w bieżącym porządku kapitał, procenta i należności uboczne.

Przy zapisywaniu w osobnej księdze zapiskowej należy przytoczyć z księgi zastawów numer bieżący każdego zastawu. Do takiej księgi zapiskowej mają zresztą odpowiednie zastosowanie postanowienia § 1., ustępy 2. do 7.

Polityczne władze krajowe mogą zezwolenie na zapisywanie na luźnych kartkach uczynić zawisłem od przestrzegania przepisów, jakie ona wyda według swego uznania.

Artykuł II.

W § 14. rozporządzenia ministeryjnego z dnia 24. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 49, należy po słowach „kartki zapiskowe” dodać słowa „oraz księgi zapiskowe i luźne kartki, używane na zasadzie zezwolenia władzy (§ 2 a)“.

Artykuł III.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

Wieser wlr.

471.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 4. grudnia 1917

w sprawie zakresu działania korporacji, którym poruczono przejściowo spełnianie zadań wojennego lub gospodarczego związku.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Cel poruczenia.

Do zakresu działania tych korporacji, którym według § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 137, poruczono przejściowo spełnianie zadań wojennego lub gospodarczego związku, należą obok ich na statutach korporacji polegających jeszcze następujące zadania:

- a) prowadzenie na ewentualne osobne polecenie Ministra handlu dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń fabrycznych należących do korporacji przedsiębiorstw, przeprowadzanie badania zapasów, produkcji i zbytu;
- b) stawianie wniosków i współdziałanie przy wszystkich zarządzeniach, odnoszących się do zaopatrywania reprezentowanych w korporacji gałęzi przemysłu w potrzebne materiały surowe i pomocnicze oraz w opały;
- c) przydzielanie materiałów surowych i pomocniczych oraz opału poszczególnym przedsiębiorstwom, o ile funkcje te korporacji poruczono;
- d) udzielanie rad władzom centralnym przy ustalaniu cen i rozdawaniu zamówień;
- e) współdziałanie przy uregulowaniu kwestyi zarządu gospodarczego, dotyczących reprezentowanych w korporacji gałęzi przemysłu, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach dla uregulowania i popierania produkcji oraz dowozu i wywozu, przy wydawaniu i wykonywaniu zakazów dowozu i wywozu, przy zarządzeniach w dziedzinie polityki handlowej i opieki społecznej, przy regulowaniu stosunku pracy i pośrednictwa pracy i przy wszystkich kwestyach, które się wyłonią przy rozbrojeniu i przejściu do go-

spodarstwa pokojowego, wreszcie przeprowadzanie odnoszących się do tego zarządzeń, o ile Minister handlu poruczy je korporacji.

§ 2.

Obowiązki członków.

Każdocześni zwyczajni członkowie korporacji są obowiązani, wspierać korporację w jej działalności w charakterze wojennego lub gospodarczego związku i zaniechać wszystkiego, co by mogło działalność tę utrudnić lub jej przeszkodzić.

Członkowie ci winni stosować się do zarządzeń, wydanych w tym względzie przez powołane do tego statutem organa korporacji i udzielać wszelkich informacji, jakie są potrzebne do ich przygotowania i przeprowadzenia. Informacje te należy zachowywać w ścisłej tajemnicy.

§ 3.

Organa.

Spełnianie zadań, oznaczonych w § 1. tego rozporządzenia, należy do organów korporacji (prezydyum, dyrekcji, wydziału, pełnego zebrania i t. p.), a to stosownie do zakresu działania, przysługującego im na podstawie statutów.

§ 4.

Szczególne obowiązki funkcyjaryuszów i urzędników korporacji.

Wszyscy członkowie kierownictwa tudzież wszyscy funkcyjaryusze korporacji winni przy swem urzędowaniu w zakresie wymienionych w § 1. zadań przestrzegać jak największej bezstronności i jak największej sumienności. Mają oni zachować w tajemnicy wszystkie sprawy, których użytkowanie lub wyjawienie sprzeciwia się wymienionym w § 1. celom lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstwa członków korporacji: mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa korporacji starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu nadeszłych do korporacji wiadomości o stosunkach przedsiębiorstwa. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków korporacji tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wy-stosowane do nich ze strony przewodniczącego albo komisarza rządowego lub gdy kierownictwo korporacji poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 5.

Nadzór państwowy.

Korporacya stoi co do zadań, wymienionych w § 1. tego rozporządzenia, pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów korporacyi i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. Prawo głosowania im nie przysługuje.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń, o ile one odnoszą się do działalności korporacyi jako związku wojennego lub gospodarczego, na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądu do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów korporacyi, o ile one odnoszą się do jej działalności jako wojennego lub gospodarczego związku, oraz żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 6.

Zatwierdzenie rządowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia organów korporacyi, o ile dotyczą przydziału materiałów surowych i pomocniczych oraz opału poszczególnym przedsiębiorstwom (§ 1. c).

§ 7.

Postanowienia karne.

Za wszelkie działania i zaniechania, które wykraczają przeciw zarządzeniom organów korporacyi, wydanym na szczególne polecenie lub

za zezwoleniem Ministra handlu stosownie do § 1. a), c) i e) tego rozporządzenia, będą władze polityczne pierwszej instancyi karały grzywnami do 5000 K, o ile czyn nie podlega karze surowszej.

Za naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy, przewidzianego w § 4. tego rozporządzenia, będzie polityczna władza pierwszej instancyi karała grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn nie podlega karze surowszej.

§ 8.

Uchylenie poruczenia.

Skoro Minister handlu odwoła prowizoryczne poruczenie korporacyi zadań wojennego lub gospodarczego związku, ma ona wszystkie prowadzone w tym charakterze agendy tudzież wszystkie księgi i zapiski, odnoszące się do swej działalności w charakterze wojennego lub gospodarczego związku oddać temu miejscu, które Minister handlu w tym celu wyznaczy.

§ 9.

Ogłoszenie poruczenia i jego uchycenia.

Prowizoryczne poruczenie korporacyi zadań wojennego lub gospodarczego związku tudzież uchylenie tego poruczenia będzie ogłoszone w urzędowej części cesarskiej „Wiener Zeitung“.

§ 10.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Wieser wlr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. grudnia 1917.

Treść: (M 472 i 473.) 472. Rozporządzenie w sprawie dodatków dla funkcyjaryuszów państwowych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę. — 473. Rozporządzenie w sprawie dodatków dla funkcyjaryuszów państwowych w stanie spoczynku, wdów i sierót po funkcyjaryuszach państwowych ludzicz dla osób, pobierających dalki z laski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

472.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 8. grudnia 1917,

w sprawie dodatków dla funkcyjaryuszów państwowych z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

§ 1.

Z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę, obejmuje państwo do zapłaty za czas do końca czerwca 1918 podatki, taksy służbowe, należitości od nadania posad i należitości stempłowe od kwitów, tudzież przymusowe dalki pensyjne, które mają być ściągane w drodze potrącenia od ustanowionych z góry (stałych) poborów aktywalnych funkcyjaryuszy państwowych, o ile na zasadzie § 9. tego rozporządzenia nie zostaną wydane inne postanowienia przy ustanowieniu dodatków dla oznaczonych tamże funkcyjaryuszy państwowych.

§ 2.

Oprócz powyższego dodatku, udzielonego we formie przyjęcia potrąceń na skarb państwa, przyznaje się za czas od dnia 1. stycznia do końca

czerwca 1918 funkcyjaryuszom państwowym w czynnej służbie, wymienionym w §§ 5. do 7. tego rozporządzenia, dodatek według następujących postanowień.

§ 3.

Dodatek należy wyasygnować z urzędu w sześciu ratach miesięcznych płatnych z góry począwszy od dnia 1. stycznia 1918.

Jeśli asygnująca władza uzna, że istniejące urzędowe środki pomocnicze nie wystarczają do niezawodnego stwierdzenia, czy dodatek się należy oraz do jego wymiaru, winna wczuć funkcyjaryusza, względnie jego małżonkę lub dzieci do dostarczenia potrzebnych dowodów. O okolicznościach, od których zmiana w wymiarze dodatku zależy, winien donieść władzy przekazującej przed najbliższym terminem płatności funkcyjaryusz albo też osoba, uprawniona do podjęcia jego poborów.

Jeśli funkcyjaryusz pełni czynną służbę wojskową, to dodatek można wypłacić osobie, uprawnionej do podjęcia jego poborów.

§ 4.

Ze względu na dodatki dzieli się funkcyjaryuszy według stanu ich rodzin na cztery następujące klasy:

1. klasa: funkcyjaryusze nieżonaci i funkcyjaryusze owdowiali bezdzietni;

2. klasa: funkcyonaryusze żonaci bezdzietni i funkcyonaryusze owdowiali z jednym dzieckiem;

3. klasa: funkcyonaryusze żonaci z jednym lub dwojga dziećmi i funkcyonaryusze owdowiali z dwojgiem lub trojgiem dzieci;

4. klasa: funkcyonaryusze żonaci z trojgiem lub czworgiem dzieci i funkcyonaryusze owdowiali z czworgiem lub pięciorgiem dzieci.

5. klasa: funkcyonaryusze żonaci z więcej niż czworgiem dzieci i funkcyonaryusze owdowiali z więcej niż pięciorgiem dzieci;

Należy przy tem mieć wzgląd tylko na te dzieci, któreby wchodziły w rachubę co do korzystania z państwowego zaopatrzenia według przepisów obowiązujących dla dotyczącej albo pokrewnej kategorii funkcyonaryuszy a więc dzieci, które nie przekroczyły jeszcze wieku normalnego i które należy uważać za niezaopatrzone; pasierby i pasierbice jakoteż dzieci adoptowane należy

w razie, jeżeli one nie pobierają pensyi sieroczej lub datku z łaski, uważać na równi z rodzonemi dziećmi. Nie należy wliczać tutaj dzieci, będących w służbie państwowej.

Funkcyonaryuszy rozwiedzionych w razie, jeżeli oni są obowiązani starać się o utrzymanie rozwiedzionej małżonki, stawia się na równi z żonatymi, w razie przeciwnym na równi z owdowiałymi.

Owdowiałych funkcyonaryuszów państwowych będzie się uważało na równi z żonatymi, jeżeli z powodu swych dzieci prowadzą dom dalej, a mianowicie tak długo, dopóki choćby jeszcze jedno z dzieci nie ukończyło 12. roku życia.

§ 5.

Wliczonym do jednej z klas rangi urzędnikom państwowym i nauczycielom państwowym przysznaje się dodatek według następującego szematu:

Przy rocznej płacy od	Wysokość dodatku w koronach				
	1. klasa	2. klasa	3. klasa	4. klasa	5. klasa
14.000 do 18.000 koron włącznie . . .	708	1.608	1.944	2.280	2.616
10.000 „ 14.000 „ wyłączenie . . .	612	1.272	1.608	1.944	2.280
6.400 „ 10.000 „ „ . . .	744	1.356	1.692	2.034	2.370
4.800 „ 6.400 „ „ . . .	888	1.458	1.794	2.130	2.466
3.600 „ 4.800 „ „ . . .	876	1.236	1.500	1.764	2.028
2.800 „ 3.600 „ „ . . .	774	1.008	1.272	1.536	1.800
2.200 „ 2.800 „ „ . . .	636	876	1.140	1.404	1.668
1.600 „ 2.200 „ „ . . .	486	720	984	1.248	1.512

Pięcioletnie dodatki nauczycieli państwowych należy przy obliczaniu powyższego dodatku doliczyć do płacy.

§ 6.

I. Dla praktykantów w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (artykuł II.), oraz dla będących w sędziowskiej służbie przygotowawczej praktykantów prawa i auskultantów wynosi dodatek:

w 1. klasie	486 K
„ 2. „	588 „
„ 3. „	738 „
„ 4. „	888 „
„ 5. „	1038 „

II. Dla tych auskultantów jednakże, którzy według artykułu I., lit. c, pragmatyki służbowej jako adjutum otrzymują pobory urzędnika X. klasy rangi, wynosi dodatek:

w 1. klasie	636 K
„ 2. „	876 „
„ 3. „	1140 „
„ 4. „	1404 „
„ 5. „	1668 „

III. a) Dla supleatów i asystentów w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych, którzy mają mniej niż cztery lata służby, policzalnej według § 50., ustęp 1., ustawy z dnia 28. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 319 (pragmatyka służbowa dla nauczycieli), następnie dla asystentów (konstruktorów) w szkołach wyższych, którzy mają mniej niż cztery lata służby w tym charakterze, wynosi dodatek:

w 1. klasie	486 K
„ 2. „	588 „
„ 3. „	738 „
„ 4. „	888 „
„ 5. „	1038 „

b) dla osób, wymienionych w poprzednim ustępie III. a) po ukończeniu czteroletniej służby w tym ustępie oznaczonej:

w 1. klasie	528 K
„ 2. „	720 „
„ 3. „	984 „
„ 4. „	1248 „
„ 5. „	1512 „

§ 7.

Wymiar dodatku, ustanowiony w § 6. I. niniejszego rozporządzenia, obowiązuje także:

a) dla podurzędników i służ w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (artykuł IV.), nadto dla szeregowców i podoficerów straży bezpieczeństwa (uniformowanej straży bezpieczeństwa, straży cywilno-policyjnej, agentów policyjnych) i straży skarbowej oraz dla starszych dozorców i dozorców więzień zakładów karnych i więzień przy trybunałach sądowych.

b) dla oficyantów kancelaryjnych i oficyantek kancelaryjnych,

c) dla pomocników kancelaryjnych, pomocnic kancelaryjnych i zatrudnionych w pełnym zakresie służ pomocniczych, jednakowoż dla funkcyjaryuszy wymienionych pod a) tylko przy płacy rocznej niższej niż 1400 K, a dla funkcyjaryuszy wymienionych pod b) tylko wówczas, jeżeli podstawa pensyjna dla bieżącej emerytury wynosi mniej niż 1400 K.

Przy płacy rocznej (a), względnie podstawie pensyjnej (b) w kwocie najmniej 1400 K wynosi dodatek dla funkcyjaryuszy wymienionych pod a) i b):

w 1. klasie	522 K
„ 2. „	666 „
„ 3. „	816 „
„ 4. „	966 „
„ 5. „	1116 „

§ 8.

Funkcyjaryuszom, mającym własne gospodarstwo z żoną lub dzieckiem a pełniącym służbę wojskową jako gażyści lub zatrudnionym za stałymi pełniami dyetami lub strawnem, należy się połowa dodatku, jeżeli są zatrudnieni w swojej zwykłej siedzibie służbowej. W razie zatrudnienia poza swą zwykłą siedzibą służbową przysna się im pełny dodatek według bezpośrednio niższej klasy w porównaniu z wymiarem, któryby się im zresztą należał.

Funkcyjaryuszom, pełniącym służbę wojskową w charakterze gażyistów a pobierającym tytułem należyłości cywilnych istotnie więcej, aniżeli wynosi suma należących się im w danej chwili pełnych poborów cywilnych (płacy i dodatku aktywnego względnie dodatku osobistego), wliczy się do dodatku tę część ich poborów cywilnych, która powyższą sumę przekracza.

Jeżeli chodzi o funkcyjaryuszy ze stałymi pełniami dyetami lub strawnem, można z własnym gospodarstwem z żoną lub dzieckiem uważać na równi gospodarstwo z innymi krewnymi, jeżeli funkcyjaryusz pokrywa dowodnie w przeważnej części koszty ich utrzymania.

§ 9.

Dodatki dla funkcyjaryuszy, należących do innych kategorii, niż wymienionych w §§ 5. do 7. tego rozporządzenia, będą uregulowane osobnymi przepisami.

§ 10.

Do funkcyjaryuszy, których pobory cywilne zostały wstrzymane, nie mają zastosowania postanowienia §§ 2. i nast. tego rozporządzenia.

Funkcyjaryusze, których pobory cywilne obciążają etat wojskowy, jeżeli oni mają własne gospodarstwo z żoną lub dzieckiem i nie pobierają wyższych dyet od dyet zwyczajnych (od zwyczajnego strawnego), otrzymają połowę dodatku, jeżeli są zatrudnieni w zwykłej siedzibie służbowej; w razie zatrudnienia poza swą zwykłą siedzibą służbową przysna się im pełny dodatek według bezpośrednio niższej klasy w porównaniu z wymiarem, w jakimby się im dodatek zresztą należał. Gdyby jednakowoż taki funkcyjaryusz, pobierający wyższe aniżeli zwyczajne dyety (strawne), tytułem tej należyłości otrzymał mniej, aniżeli wynosiłaby suma dodatku, przypadającego mu zresztą według powyższych postanowień, wraz ze zwyczajnymi dyetami (zwyczajnem strawnem), przysna się mu brakującą kwotę tytułem dodatku. Funkcyjaryuszom, pobierającym połowę dyet (strawnego) bez innych należyłości ubocznych, przysna się pełny dodatek według bezpośrednio niższej klasy w porównaniu z wymiarem, w którymby się zresztą dodatek należał.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1918; rozporządzenia z dnia 4. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1917, i z dnia 14. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 295, tracą moc obowiązującą z końcem grudnia 1917.

473.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. grudnia 1917,

w sprawie dodatków dla funkcyjaryuszów państwowych w stanie spoczynku, wdów i sierót po funkcyjaryuszach państwowych tudzież dla osób, pobierających datki z łaski, z powodu nadzwyczajnych stosunków, wytworzonych przez wojnę.

§ 1.

Z powodu nadzwyczajnych stosunków wytworzonych przez wojnę obejmuje państwo do zapłaty za czas do końca czerwca 1918 podatki i należności stemplowe od kwitów, które mają być ściągane w drodze potrącenia od funkcyjaryuszy państwowych w stanie spoczynku, pobierających normalną emeryturę, od wdów i sierót po funkcyjaryuszach państwowych, które pobierają normalne zaopatrzenie tudzież od osób, pobierających datki z łaski (zaopatrzenie z łaski), a to o ile na zasadzie § 6. niniejszego rozporządzenia nie zostaną wydane inne postanowienia przy ustanowieniu dodatków dla wymienionych tamże osób.

§ 2.

Oprócz powyższego dodatku, przyznanego we formie przyjęcia potrącenia na skarb państwa, przyznaje się za czas od dnia 1. stycznia do końca czerwca 1918 osobom, należącym do jednej z kategorii wymienionych w §§ 4. i 5. tego rozporządzenia, zasiłek według następujących postanowień.

§ 3.

Zasiłek ten zostanie wyasygnowany z urzędu w dwunastu ratach miesięcznych, począwszy od dnia 1. stycznia 1918 wraz z emeryturą (zaopatrzeniem, datkiem z łaski) przez tę krajową władzę skarbową, w której emerytura (zaopatrzenie) lub datek z łaski jest na przypisie.

§ 4.

Wysokość zasiłku ustanawia się, jak następuje:

I.

A. Dla zaliczonych do jednej z klas rangi urzędników państwowych i nauczycieli państwowych w stanie spoczynku z emeryturą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 1000 K na . . . . . 288 K
od przeszło 1000 K do 2000 K
włącznie na . . . . . 360 „
od przeszło 2000 K do 17.200 K
włącznie na . . . . . 378 K

B. Dla wdów po urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) z pensją wdowią wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp.:

do włącznie 1000 K na . . . . . 234 K
od przeszło 1000 K do 2000 K
włącznie na . . . . . 288 „
od przeszło 2000 K do 6000 K
włącznie na . . . . . 342 „

II.

A. Dla należących do kategorii służby według artykułu IV. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, funkcyjaryuszów państwowych (podurzędnicy i woźni) w stanie spoczynku na 216 K.

B. Dla wdów po należących do kategorii służby funkcyjaryuszach państwowych na 126 K.

III.

A. Dla należących do kategorii robotników funkcyjaryuszów państwowych w stanie spoczynku na . . . . . 180 K

B. Dla wdów po należących do kategorii robotników funkcyjaryuszach państwowych na . . . . . 108 K

IV.

Dla ślubnych sierót:

a) po zaliczonych do jednej z klas rangi urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) z pensją sierocą wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp. do włącznie 3000 K, względnie z dodatkiem na wychowanie wraz z ewentualnym dodatkiem z łaski itp. do włącznie 600 K, a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców na . . . . . 180 K
dla każdej sieroty bez ojca . . . . . 108 „

b) po należących do kategorii służby i robotników funkcyjaryuszach państwowych, a mianowicie:

dla każdej sieroty bez obojga rodziców na . . . . . 90 K
dla każdej sieroty bez ojca . . . . . 72 „

a to dla wszystkich osób wymienionych pod a) i b) aż do ukończenia wieku normalnego, który wchodzi w rachubę według norm zaopatrzenia

obowiązujących dla odnośnej kategorii funkcyjnarysty państwowych.

V.

Dla osób, pobierających z funduszków państwowych dary z łaski (zaopatrzenie z łaski) według wymiaru datku z łaski

do 100 K wyłącznie na	54 K
od 100 K do 800 K wyłącznie na	72 „
od 800 K w górę na	90 „

§ 5.

Ustanowiony w § 4., rozdział II., względnie IV. b) wymiar zasiłku ustanawia się także dla szeregowców i podoficerów straży bezpieczeństwa (uniformowana straż bezpieczeństwa, cywilna straż policyjna, ajenci policyjni), straży skarbowej i żandarmerji, dozorców (starszych dozorców) więzień zakładów kary i więzień trybunałów sądowych, oficyantów kancelaryjnych, oficyantek kancelaryjnych i pomocniczych woźnych, względnie dla wdów

i sierót po takich funkcyjnarystach państwowych, które pobierają normalne zaopatrzenie.

§ 6.

Przyznanie zasiłków dla funkcyjnarystów państwowych w stanie spoczynku, którzy należą do innych kategorii, niż wymienione w §§ 4. i 5. tego rozporządzenia, oraz dla wdów i sierót po funkcyjnarystach państwowych takich kategorii, dla żon i dzieci zaginionych funkcyjnarystów państwowych, tudzież dla osób, pobierających datki z łaski (zaopatrzenie z łaski) z dotowanych przez państwo funduszków, pozostaje zastrzeżone osobnym przepisom.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1918; rozporządzenia z dnia 4. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 10 z roku 1917, i z dnia 14. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 296, tracą moc obowiązującą z końcem grudnia 1917.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5-04	Rocznik 1867 za K 4-80	Rocznik 1885 za K 4-32	Rocznik 1903 za K 10-80
" 1850 " " 12-60	" 1868 " " 4-80	" 1886 " " 5-52	" 1904 " " 6-—
" 1851 " " 3-12	" 1869 " " 7-20	" 1887 " " 6-—	" 1905 " " 7-20
" 1852 " " 6-24	" 1870 " " 3-36	" 1888 " " 10-08	" 1906 " " 14-40
" 1853 " " 7-56	" 1871 " " 4-80	" 1889 " " 7-20	" 1907 " " 15-60
" 1854 " " 10-08	" 1872 " " 7-68	" 1890 " " 6-48	" 1908 " " 10-80
" 1855 " " 5-64	" 1873 " " 7-92	" 1891 " " 7-20	" 1909 " " 10-20
" 1856 " " 5-88	" 1874 " " 5-52	" 1892 " " 12-—	" 1910 " " 10-08
" 1857 " " 6-84	" 1875 " " 4-80	" 1893 " " 7-20	" 1911 " " 8-40
" 1858 " " 5-76	" 1876 " " 3-60	" 1894 " " 7-20	" 1912 " " 15-—
" 1859 " " 4-80	" 1877 " " 2-40	" 1895 " " 8-40	" 1913 " " 11-40
" 1860 " " 4-08	" 1878 " " 5-52	" 1896 " " 8-40	" 1914 " " 18-—
" 1861 " " 3-60	" 1879 " " 5-52	" 1897 " " 18-—	" 1915 " " 14-04
" 1862 " " 3-36	" 1880 " " 5-28	" 1898 " " 7-20	" 1916 " " 15-24
" 1863 " " 3-36	" 1881 " " 5-28	" 1899 " " 12-—	" 1917 " " 18-30
" 1864 " " 3-36	" 1882 " " 7-20	" 1900 " " 8-40	
" 1865 " " 4-80	" 1883 " " 6-—	" 1901 " " 7-20	
" 1866 " " 5-28	" 1884 " " 6-—	" 1902 " " 9-—	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXIX. — Wydana i rozesłana dnia 11. grudnia 1917.

Treść: (№ 474 i 475.) 474. Rozporządzenie, w sprawie ulg należnościowych dla przesyłek środków żywności. — 475. Ustawa, w sprawie zmiany i uzupełnienia §§ 94. i 121. ustawy przemysłowej.

474.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych i Ministerstwem handlu z dnia 15. listopada 1917, w sprawie ulg należnościowych dla przesyłek środków żywności.

Na zasadzie upoważnienia, udzielonego w § 15. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1916. Dz. u. p. Nr. 281, dotyczącego zmiany niektórych przepisów o należnościach stempłowych i bezpośrednich, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1918. moc obowiązującą postanowień § 3. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. września 1916, Dz. u. p. Nr. 337, któremi należności od dokumentów przewozowych pod przytoczonymi w tem rozporządzeniu wymogami zostały niższe z 30 h na 10 h przy przesyłkach mleka, ziemiaków i jarzyn.

Bauhans wlr.

Wimmer wlr.

Wieser wlr.

475.

Ustawa z dnia 3. grudnia 1917. w sprawie zmiany i uzupełnienia §§ 94. i 121. ustawy przemysłowej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się § 94., ustęp 5., ustawy przemysłowej w brzmieniu ustawy z dnia 8. marca 1885. Dz. u. p. Nr. 22; opiewać on będzie:

Położyć wolno używać do zwyczajnych zajęć w przemyśle dopiero po upływie sześciu tygodni po ich połogu.

Artykuł II.

§ 121. ustawy przemysłowej w brzmieniu ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, zmienia się w sposób następujący:

Ustęp 1. opiewać będzie: Stowarzyszenia mogą w celu wspierania swych członków (pomocników i uczniów) w razie choroby, w celu udzielania wsparcia dla położnic i w celu przyznawania zasiłku na pogrzeb zakładać i utrzymywać

własne zakłady (kasy chorych) albo też przystąpić do kasy chorych już istniejącej, a urządzonej według ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33.

Ustęp 4. uchyla się.

Ustęp 6. (obecnie 5.) opiewać będzie: Do kas chorych przy stowarzyszeniach mają zresztą zastosowanie postanowienia §§ 9., 9. a, 9. b, 9. c, 25. do 30. i 58., ustęp 1. i 2., ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, w brzmieniu, zmienionem ustawą z dnia 4. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 39, i ustawą z dnia 20. listopada 1917, Dz. u. p. Nr. 457, tudzież postanowienia artykułów II., III., IV., V., ustęp 2., VII. i VIII. powołanej ustawy.

Artykuł III.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tą chwilą traci moc obowiązującą rozporządzenie cesarskie z dnia 4. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 7.

Artykuł IV.

Wykonaniem tej ustawy zajmie się Mój Minister handlu w porozumieniu z Moim Ministrem spraw wewnętrznych.

Laxenburg, dnia 3. grudnia 1917.

Karol wkr.

Seidler wkr.

Toggenburg wkr.

Wieser wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Oześć CCXX. — Wydana i rozesłana dnia 13. grudnia 1917.

Treść: (№ 476 i 477.) 476. Rozporządzenie, w sprawie użycia zajętego nasienia lnu. — 477. Rozporządzenie, dotyczące używania znaczków stemplowych do uiszczania należności od dokumentów przewozowych.

476.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 11. grudnia 1917,

w sprawie użycia zajętego nasienia lnu.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Uchyła się rozporządzenie ministerjalne z dnia 20. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 419, i zastępuje się je następującymi postanowieniami:

§ 2.

Wszystkie istniejące już i nanowo przybywające zapasy nasienia lnu w państwie tutejszem zostają zajęte. Ma to ten skutek, że zajętych zapasów nie wolno zużywać, przerabiać, oddawać na karmę ani też dobrowolnie lub przymusowo sprzedawać, ani nie wolno ich zakupywać, o ile nie wydano odmiennych zarządzeń w tem rozporządzeniu lub drogą osobnych wskazówek ze strony Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

Umowy o kupno i dostawę nasienia lnu, których nie wykonano jeszcze przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, są bezskuteczne, o ile sprzeciwiają się przepisom tego rozporządzenia.

Roszczenia o wykonanie lub wynagrodzenie szkody wskutek niewykonania nie można dochodzić.

Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte; kupujący nie może jednak żądać wykonania, lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 3.

Pomimo zajęcia wolno przedsiębiorcom gospodarstw rolnych, którzy len uprawiali i dlatego nasienie posiadają, użyć we własnym gospodarstwie:

- a) potrzebne do zasiewu na wiosnę 1918 te ilości nasienia lnu, których najwyższy wymiar ustanowi Ministerstwo rolnictwa po wysłuchaniu głównych korporacji rolniczych, a które należy jednak zgłosić w kwestyjonariuszu tow. akc. austriackiej centrali dla lnu (§ 9.);
- b) z pośladu lnianego powstałego przy czyszczeniu aż do 15 procent tej ilości nasienia, którą zgłoszono na najbliższy zasiew; odpłatne a także bezpłatne oddawanie osobom trzecim jest zakazane.

Wytłaczanie pośladu lnianego, pozostawionego poszczególnym rolnikom, ma się odbywać gminami w olejarniach, wyznaczonych w tym celu przez wojenny związek dla przemysłu olejnego i tłuszczowego, pod nadzorem tego związku. Zebranie pośladu lnianego i stosunkowy rozdział uzyskanych z niego produktów (oleju lnianego i makuchów) między interesowanymi rolnikami ma skutecznie właściwą gminą.

§ 4.

Takim przedsiębiorstwom rolniczym, które nie mogą pokryć swego zapotrzebowania nasienia z własnego zbioru (§ 3.), albo które w celu zmiany nasienia chcą użyć nasienia obcego zbioru, należy przydzielić ilość nasienia, odpowiadającą ich powierzchni uprawnej, a to stosownie do żądania wyrażonego w kwestyonaryuszu tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, po cenie ustanowionej przez Ministerstwo rolnictwa.

§ 5.

Z całego zajętego zapasu należy pokryć przede wszystkim zapotrzebowanie nasienia do uprawy w roku 1918. Pozostałą resztę należy następnie podzielić na nasienie lnu na zasiew i na olej, a następnie ilości, nienadające się na zasiew użyć do przerobienia na olej lniany; użycie ilości nasienia przydatnego na zasiew zależy od zgodnej decyzji Ministerstwa rolnictwa i Ministerstwa handlu. Do objęcia zajętego nasienia lnu jest powołane tow. akc. austriackiej centrali dla lnu. Towarzystwo to jest obowiązane zajęte nasienie lnu zakupić i objąć. Zadaniem jego jest również spisanie zapasów i samo przydzielenie nasienia na zasiew rolnikom, o ile przydzielenie to niema być uskutecznione po myśli podanych poniżej postanowień za pośrednictwem innych organów. W tym ostatnim przypadku winno tow. akc. austriackiej centrali dla lnu oddać nasienie do dyspozycji tym organom po cenie, ustanowionej przez Ministerstwo rolnictwa.

§ 6.

Korporacyom rolniczym, w szczególności takim, które zajmują się specjalnie popieraniem uprawy lnu, może Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu poruczyć rozdział nasienia lnu na zasiew między rolników.

W tych przypadkach ma tow. akc. austriackiej centrali dla lnu porozumieć się z temi korporacyami celem przydzielenia odpowiedniego nasienia, korporacje te obejmują jednak wraz z nasieniem także gwarancję za należyte użycie objętego nasienia po myśli rozporządzenia tudzież kontrolę rzeczywistego dokonania uprawy przez interesowanych rolników.

W takich przypadkach przeprowadza również tow. akc. austriackiej centrali dla lnu wszelkiego rodzaju obrachunki w sprawie towaru i należytości na zabezpieczenie worków jedynie z odnośną korporacją rolniczą.

We wszystkich innych przypadkach winno tow. akc. austriackiej centrali dla lnu przy wyborze odpowiedniego lnu na zasiew posługiwać się fachową opinią rad kultury krajowej względnie, gdzie one nie istnieją, opinią towarzystw rolniczych.

Tow. akc. austriackiej centrali dla lnu winno upewnić się, czy len na zasiew, który ma być oddany rolnikom do uprawy, posiada odpowiednią jakość. Powołane są do tego następujące zakłady:

c. k. stacya kontroli nasion we Wiedniu,
stacya kontroli nasion centralnego kolegium rady kultury krajowej dla królestwa Czech w Pradze,
morawski krajowy rolniczy zakład doświadczalny w Bernie,

krajowa rolniczo-chemiczna stacya doświadczalna i kontroli nasion w Gracu,

rolniczo-chemiczna stacya doświadczalna i kontroli nasion w Marburgu nad Drawą,

krajowy zakład doświadczalny i badania środków żywności dla księstwa Karyntyi w Celowcu,

rolniczo-chemiczna stacya doświadczalna w Lublanie,

rolniczo-chemiczny zakład doświadczalny i badania środków żywności dla kraju Przedarlantii w Bregencyi,

krajowa rolniczo-botaniczna stacya doświadczalna we Lwowie i

rolnicza stacya doświadczalna c. k. Uniwersytetu w Krakowie.

§ 7.

Wymiana nasienia własnego zbioru między rolnikami, którzy sami się w nie zaopatrują, jest dozwolona. W celu umożliwienia także w tych przypadkach kontroli nad rozdziałem nasienia ze strony tow. akc. austriackiej centrali dla lnu należy jednak poddać odnośne daty w kwestyonaryuszach, wydanych przez to towarzystwo w celu ujęcia zapasów i zapotrzebowania, a to z podaniem wymienionej ilości i dokładnego adresu tego, z kim przedsięwzięto wymianę.

§ 8.

Kto otrzymał nasienie lnu na uprawę bądź to w ten sposób, że mu je z własnych zapasów pozostawiono, bądź też że mu je przydzielono, jest obowiązany nasienie to obrócić na uprawę; jeśli doznał w tem przeszkody, to ma donieść o tem bezzwłocznie po nastaniu przeszkody tow. akc. austriackiej centrali dla lnu i mieć odnośną ilość nasienia w pogotowiu dla innego zarządzenia tego towarzystwa.

Nad należytem użyciem nasienia czuwa komisya dla żniw. Nadto przysługuje tow. akc. austriackiej centrali dla lnu prawo przekonać się o spełnieniu obowiązku uprawy przez własne organa albo przez oddane jej do dyspozycyi organa publiczne (§ 6.).

§ 9.

Posiadacz nasienia lnu jest obowiązany zgłosić je przez wpisanie do kwestyonaryusza, wydanego przez tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, oraz o tyle, o ile nasienie to nie jest wyjęte od zajęcia (§ 3.), sprzedać je temu towarzystwu po cenie objęcia (§ 10.). Jest on również obowiązany przesłać tow. akc. austriackiej Centrali dla lnu na żądanie jedną lub więcej próbek przeciętnych dla zbadania towaru. Wreszcie ma on towar aż do odebrania lub zasiania odpowiednio przechowywać i starannie się z nim obchodzić.

§ 10.

Cena objęcia wynosi 130 K za 100 kg nasienia lnu netto, w miejscu stacyi kolejowej, położonej najbliżej miejsca składowego zapasów, względnie miejsca odbiorczego komisyonera tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, o ile stacya ta jest korzystniejszą dla niego położoną. Cena ta rozumie się za towar zdrowy, suchy i oczyszczony zgodnie ze zwyczajami handlowymi. Za oczyszczony len prima na zasiew, nadający się do uprawy bez dodatkowego czyszczenia, przynajmniej dodatek w kwocie 20 K, a więc cena wynosi 150 K za 100 kg, zaś za taki sam len, co do którego jedna z komisji uznawczych dla nasion, powołanych przez Ministerstwo rolnictwa do przeprowadzenia postępowania uznawczego, wydała odnośne świadectwo, przynajmniej dodatek w kwocie 10 K za 100 kg.

Komisje uznawcze dla nasion, powołane do tego w pierwszej linii, są wymienione w obwieszczeniu Ministra rolnictwa z dnia 12. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 293.

Za len do tłoczenia płaci się zaraz po odbiorze; za len na zasiew należy zaraz przy odbiorze zapłacić zasadniczą cenę objęcia, zaś podatki po dokonaniu badania.

Jeżeli co do wysokości ceny za towar, nie odpowiadający tym wymogom, nie przyjdzie do skutku porozumienie między stronami, oznaczy ją za przybraniem stron ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców w granicach ceny objęcia. W takim razie zapłaci tow. akc. austriackiej centrali dla lnu przy objęciu na razie

te cenę gotówką, jaką samo ofiarowało. Wniosek w sprawie sądowego oznaczenia ceny objęcia musi być wniesiony w sądzie powiatowym w ciągu 30. dni licząc od dnia, w którym strona została zawiadomiona przez tow. akc. austriackiej centrali dla lnu o wysokości ceny objęcia, gdyż w przeciwnym razie wniosek taki byłby niedopuszczalny. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć do dni ośmiu rekuresem. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna ze stron lub należy je między strony rozdzielić, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązku dostawy nie odraza postępowanie sądowe.

§ 11.

Przesyłki nasienia lnu mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez koleje lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez tow. akc. austriackiej centrali dla lnu według dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego jakoteż dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny nie są potrzebne tego rodzaju poświadczenia przewozowe.

§ 12.

Jeżeli posiadacz wzbrania się sprzedać swe zajęte zapasy nasienia lnu tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, w takim razie ma władza polityczna pierwszej instancyi, w której okręgu zapasy się znajdują, orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie na koszt posiadacza.

Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 13.

W razie przymusowego odebrania zapasów, należy potrącić 10% z ceny objęcia. Jeżeli posiadacz albo jego miejsce pobytu nie są znani, albo jeżeli cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, płynących z praw rzeczowych, to należy złożyć wartość towarów do sądu.

Przymusowo odebrane zapasy ma ich ostatni posiadacz aż do odtransportowania bezpłatnie przechowywać i odpowiednio utrzymywać.

§ 14.

Nasienie lnu, które należy przerobić (§ 5.), odstąpi tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, a to oddzielnie len na tłoczenie i len na zasiew, po cenie własnych kosztów tow. akc. austriackiej centrali olejnej i tłuszczowej, które jest obowiązane to nasienie odebrać i przydzielić tym producentom oleju lnianego, których wskaże mu wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Rozdział uzyskanego oleju lnianego między konsumentów i ustanowienie ceny, po jakiej tow. akc. austriackiej centrali olejnej i tłuszczowej ma im olej lniany oddawać, odbywa się przez wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego za zgodą Ministra handlu (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94.).

Makuchy lniane ma tow. akc. austriackiej centrali olejnej i tłuszczowej odstawić do centrali dla środków pastewnych po cenie, którą ustanowi Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

§ 15.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań niem nałożonych, o ile odnośne działania nie podpadają pod surowszą karę, będzie karała władza polityczna pierwszej instancji grzywną do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można nałożyć także obok siebie. Nadto można orzec przepadek tych ilości, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, także utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 16.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Wieser wlr.

Bauhans wlr.

Wimmer wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Poświadczenie przewozowe na nasienie lnu.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... kg nasienia lnu,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem $\frac{\text{pana}}{\text{pani}}$ (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy)

.....

....., dnia ..... 19..

**Tow. akc. austriackiej centrali
dla lnu.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

477.

**Rozporządzenie Ministerstwa kolei
żelaznych i Ministerstwa skarbu
w porozumieniu z Ministerstwem
sprawiedliwości z dnia 12. grudnia
1917**

dotyczące używania znaczków stempłowych do
uiszczania należności od dokumentów przewo-
zowych.

Zezwolenie na użycie listów przewozowych
i cedulek transportowych, zaopatrzonych dodatkowo

znaczkami stempłowymi, udzielone w § 12. roz-
porządzenia ministeryalnego z dnia 27. września
1916, Dz. u. p. Nr. 338, do dnia 31. grudnia
1917, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1918.

Wimmer wlr.

Banhans wlr

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXI. — Wydana i rozesłana dnia 15. grudnia 1917.

Treść: (Nr 178. - 481.) 478. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu nasieniem czerwonej koniczyny. — 479. Obwieszczenie, w sprawie rozpoczęcia czynności przez urząd gospodarczy dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego. — 480. Obwieszczenie o zmianie granic południowo-zachodnich obszarów wojennych w Austrii. — 481. Rozporządzenie o obrocie lmem.

478.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 11. grudnia 1917,

w sprawie uregulowania obrotu nasieniem czerwonej koniczyny.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przy zakupnie i sprzedaży nasienia czerwonej koniczyny (także z jednokośnej łąki) zbioru austriackiego w krajach tutejszych nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

	I	II	III	IV
	Najwyższa cena sprzedaży			
	dla producentów	dla pierwszych kupców na rzecz członków wojennego związku (§ 2.)	dla członków wojennego związku	na rzecz konsumentów
koron				
1. bez grzybka, o wartości użytkowej 85%; z plombą	800	830	855	890

	I	II	III	IV
	Najwyższa cena sprzedaży			
	dla producentów	dla pierwszych kupców na rzecz członków wojennego związku (§ 2.)	dla członków wojennego związku	na rzecz konsumentów
koron				
2. oczyszczone, ale niezupełnie wolne od grzybka, o wartości użytkowej 85%; z plombą	750	780	805	840
3. bez grzybka o normalnej wartości użytkowej; bez plomby	700	730	755	790
4. zawierające mały grzybek (wolne od wielkiego grzyba) bez podania wartości użytkowej; bez plomby	600	630	655	690
5. z wielkim grzybem bez podania wartości użytkowej przy kategorii I, II. i III.	320	350	375	500*)

*) To nasienie czerwonej koniczyny wolno wydawać użytkowej tylko w stanie oczyszczonym (niezupełnie wolnym od wielkiego grzyba) o wartości użytkowej 85% z plombą.

Ceny te rozumi się za 100 *kg* netto w miejscu wypchnienia albo w razie, jeżeli dostawa odbywa się koleją albo okrętem, na stacji kolejowej lub okrętowej sprzedającego.

W razie odroczenia zapłaty ceny wolno dodać do niej aż do 6 od sta procentu na rok.

Sprzedaż nasienia czerwonej koniczyny nie wolno czynić zależną od spełnienia innych aniżeli zwyczajnych w handlu warunków.

Do najwyższych cen sprzedaży, ustanowionych pod kategorią IV., można w drobnej sprzedaży ilości, nie przekraczających 20 *kg* nasienia czerwonej koniczyny, doliczać 10%owy dodatek.

§ 2.

Zakupywanie nasienia czerwonej koniczyny u producenta jest dozwolone tylko osobom, upoważnionym przez „Wojenny związek dla handlu nasionami czerwonej koniczyny“ (§ 7.), którym wolno sprzedawać tylko na rzecz członków tego wojennego związku.

Wyjętą od tego postanowienia jest sprzedaż nasienia czerwonej koniczyny wtedy, jeśli producent sprzedaje je wprost konsumentowi; w tym przypadku nie może jednak cena sprzedaży przekraczać najwyższego wymiaru, podanego w § 1. pod kategorią I.

Zakupywanie nasienia czerwonej koniczyny u producenta dozwolone jest także tym kupcom, mającym stałą siedzibę przedsiębiorstwa, którzy pokrywają miejscowe zapotrzebowanie nasienia czerwonej koniczyny przez drobną sprzedaż bezpośrednio rolnikom.

Kupcom tym, choćby sami byli członkami związku, wolno zakupywać nasienie czerwonej koniczyny także u członków wojennego związku.

§ 3.

Wysiewków (niezdolnych do kiełkowania nasion czerwonej koniczyny) nie wolno używać do zasiewu; w razie, jeżeli ich nie można użyć na karmę we własnem gospodarstwie, należy je zafiarować do zakupu Centrali dla środków pastewnych we Wiedniu.

Centrala ta ma objąć wysiewki po cenie 60 K za 100 *kg* netto od stacji kolejowej lub okrętowej sprzedającego.

Jeżeli jednakże odpadki te zawierają więcej niż 40% obcych części składowych, które nie są nasionami roślin strączkowych, albo jeżeli zawarta w nich ziemia, piasek lub kamyczki wynosi więcej niż 10%, może Centrala dla środków pastewnych potrącić stosunkową kwotę od ceny.

Jeżeli co do zniżenia ceny nie przyjdzie porozumienie do skutku, w takim razie rozstrzyga o cenie, jeżeli towar znajduje się w kraju, w którym istnieje giełda dla produktów rolniczych, sąd

polubowny tej giełdy, w przeciwnym razie sąd polubowny tej izby handlowej i przemysłowej, w której okręgu towar jest złożony.

Przy przesyłkach należy wysiewki oznaczyć jako takie na poświadczeniach przewozowych.

§ 4.

Zakupno nasienia czerwonej koniczyny z Węgier, Bośni Hercegowiny, zajętych obszarów nieprzyjacielskich i zagranicy celnej, jego sprzedaż w Austrii tudzież sprzedaż nasienia czerwonej koniczyny na rzecz zagranicy celnej jest dozwolona tylko wojennemu związkowi dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny według wskazówek Ministra rolnictwa.

§ 5.

Polityczna władza krajowa może uznać posiadacza nasienia czerwonej koniczyny, aby o ile ono nie jest mu potrzebne do jego własnego zasiewu, dostawił je wojennemu związkowi dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny.

Jeżeli posiadacz wzbrania się uczynić zadość temu wezwaniu, nateczas polityczna władza krajowa ma orzec o obowiązku oddania zapasów wojennemu związkowi dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny i zarządzić w razie potrzeby przymusowe odebranie.

Polityczna władza krajowa ustanawia cenę na podstawie opinii wojennego związku dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny z uwzględnieniem cen najwyższych oznaczonych w § 1.

§ 6.

Przesyłki nasienia czerwonej koniczyny mogą koleje żelazne lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez wojenny związek dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny według dołączonego wzoru.

Przy sprzedaży nasienia czerwonej koniczyny przez członków wojennego związku do rąk konsumentów należy dostarczyć nadto próbek sprzedanego nasienia.

Nie potrzeba poświadczeń przewozowych dla przesyłek zarządu wojskowego ani dla przesyłek z zagranicy celnej, z Węgier lub z Bośni i Hercegowiny.

§ 7.

Wszystkie organizacje rolnicze i wszystkich uprawnionych handlarzy nasion koniczyny, którzy z jedną z wymienionych w § 8. stacji kontroli nasion zawarli na podstawie obowiązujących przepisów umowę co do poręczania jakości i dodatko-

wej kontroli towaru (tak zwane firmy umowne), łączy się na czas trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia w wojenny związek dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny z siedzibą w Wiedniu.

§ 8.

Za stacje kontroli nasion, których firmy umowne są członkami wojennego związku dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny, mają być uważane aż do dalszego zarządzenia następujące zakłady:

C. k. stacja kontroli nasion we Wiedniu,

Krajowa rolniczo-chemiczna stacja doświadczalna i kontroli nasion w Gracu.

Krajowa rolniczo-chemiczna stacja doświadczalna i kontroli nasion w Marburgu n. Drawą,

Krajowy zakład doświadczalny i badania środków żywności księstwa Karyntyi w Celowcu.

Rolniczo-chemiczny zakład doświadczalny i badania środków żywności dla Krainy w Lublanie,

Stacja kontroli nasion centralnego kolegium rady kultury krajowej dla królestwa Czech w Pradze,

Morawski krajowy rolniczy zakład doświadczalny w Bernie,

Krajowa rolniczo-botaniczna stacja doświadczalna we Lwowie,

Rolnicza stacja doświadczalna c. k. uniwersytetu jagiellońskiego w Krakowie.

§ 9.

Handlarze i organizacje rolnicze, które roszczą sobie prawo należenia do wojennego związku, mają wykazać Ministerstwu rolnictwa istnienie wygórowanych potrzebnych do tego członkostwa.

Tacy handlarze i takie organizacje rolnicze, które już w ubiegłym roku obrotowym należały do wojennego związku, mają dostarczyć najdalej o dnia 31. grudnia 1917 temuż związkowi do ich człon-

Minister rolnictwa może w porozumieniu z Ministrem handlu, po wysłuchaniu wchodzących w rachubę stacji kontroli nasion zarządzić przyjęcie do wojennego związku także innych upoważnionych handlarzy lub stowarzyszeń rolniczych.

Ewentualne odmówienie przyjęcia następuje bez podania powodów.

§ 10.

Wojenny związek dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny jest osobą prawniczą. Zastę-

puje go na zewnątrz prezydent lub jego zastępca. Tych mianuje Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 11.

Do wojennego związku dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny należą prócz wymienionych w §§ 4., 5. i 6. nadto jeszcze następujące zadania:

1. Przedkładanie Ministerstwu rolnictwa wniosków i opinii we wszystkich kwestjach, odnoszących się do obrotu nasieniem koniczyny,

2. nadzorowanie handlu nasieniem czerwonej koniczyny przez żądanie peryodycznych wykazów o dokonanych przez członków zakupów i sprzedaży,

3. troska o równomierne pokrycie zapotrzebowania.

W wykonaniu tego obowiązku przysługuje związkowi prawo żądania nasion czerwonej koniczyny od członków wojennego związku i prawo zarządzania, aby nasiona te zostały przesłane do pewnych oznaczonych obszarów,

4. współdziałanie w wydawaniu zarządzeń dla podniesienia jakości nasienia koniczyny,

5. przeprowadzanie innych zadań, które Minister rolnictwa może osobnym zarządzeniem poruczyć związkowi.

§ 12.

Prawne stosunki wojennego związku dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny będą uregulowane statutem, który Minister rolnictwa wyda w porozumieniu z Ministrem handlu.

Członkowie związku mają wypełniać nałożone na nich w statucie zobowiązania i stosować się do zarządzeń związku, wydanych na podstawie tego statutu.

§ 13.

Wojenny związek dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny stoi pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 14.

Czynności prawne, sprzeciwiające się postanowieniom niniejszego rozporządzenia, są nieważne.

§ 15.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jej podstawie przepisów, jakoteż

za każde współdziałanie w udaremnianiu zobowiązań, tem rozporządzeniem nałożonych, o ile czyny te nie podlegają surowszemu ukaraniu, będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenia dopuści się przemysłowiec, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ustawy przemysłowej, zarządzić odebranie uprawnienia przemysłowego.

§ 16.

Jeżeli członek wojennego związku dla handlu nasieniem koniczyny dopuści się kilkakrotnie przekroczenia postanowień niniejszego rozporządzenia lub statutu, wydanego dla wojennego związku dla handlu nasieniem czerwonej koniczyny (§ 12.), natenczas Minister rolnictwa może w porozumieniu

z Ministrem handlu zarządzić wykluczenie tego członka ze związku.

§ 17.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia z dnia 24. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 396, dotyczące uregulowania obrotu nasieniem czerwonej koniczyny, z dnia 29. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 433, i z dnia 21. lutego 1917, Dz. u. p. Nr. 67, w sprawie zmiany, względnie uzupełnienia rozporządzenia z dnia 24. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 396.

Höfer wlr.

Banhans wlr.

Toggenburg wlr.

Wieser wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Poświadczenie transportowe dla nasienia czerwonej koniczyny.

Imię i nazwisko posyłającego .....
w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg nasienia czerwonej koniczyny
a to w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacyi nadania) .....
do (nazwa stacyi przeznaczenia) .....
(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)
.....

Wiedeń, dnia ..... 191 ..

**Wojenny związek dla handlu nasieniem
czerwonej koniczyny.**

Poświadczenia te należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia

479.**Obwieszczenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 12. grudnia 1917,**

w sprawie rozpoczęcia czynności przez urząd gospodarczy dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego.

Urząd gospodarczy dla morawsko-śląskiego obszaru przemysłowego w Morawskiej Ostrawie, utworzony rozporządzeniem całego Ministerstwa z dnia 18. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 260, ma podjąć swe czynności z dniem 20. grudnia b. r.

Z tym dniem przechodzą na ten urząd w granicach, określonych w § 2. wspomnianego rozporządzenia, uprawnienia przysługujące morawskiemu Namiestnictwu i śląskiemu Rządowi krajowemu.

Höfer wtr.

480.**Obwieszczenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 13. grudnia 1917**

o zmianie granic południowo-zachodnich obszarów wojennych w Austrii.

Naczelną komenda armii zarządziła na zasadzie § 1., ustęp 1., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 17. sierpnia 1915, Dz. u. p. Nr. 241, zmieniając dotychczasowe odgraniczenie południowo-zachodnich obszarów wojennych, że powiaty sądowe Landeck i Ried, następnie powiaty polityczne Reutte, Imst, Innsbruck, Schwaz, Kufstein, Kitzbühel, Briksen, Brunek i Lienz w uksiążęconym hrabstwie Tyrolu, leżące dotychczas w południowo-zachodnim obszarze wojennym części księstwa Solnogradu i księstwa Styrii, następnie księstwo Karyntyi i księstwo Krajny wyłącza się z obszarów wojennych z dniem 15. grudnia 1917.

Odgraniczenie południowo-zachodnich obszarów wojennych w Austrii przedstawia się tedy w sposób następujący:

I.

Południowo-zachodni dalszy obszar wojenny obejmuje:

kraj Przedarulanii.

II.

Południowo-zachodni ścisłejszy obszar wojenny obejmując:

uksiażęczone hrabstwo Tyrolu z wyjątkiem powiatów sądowych Landeck i Ried oraz powiatów politycznych Reutte, Imst, Innsbruck, Schwaz, Kufstein, Kitzbühel, Briksen, Brunek i Lienz,

margrabstwo Istrii,

uksiażęczone hrabstwo Gorycyi i Gradyski, miasto Tryest z okragiem.

Toggenburg wtr.

481.**Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 14. grudnia 1917**

o obrocie lnem.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Każdy jest obowiązany, wszystek len lodygowy, znajdujący się w jego posiadaniu, poddać moczzeniu i przerobieniu.

Celem dokonania przeróbki można zażądać także pośrednictwa T. akc. austriackiej Centrali dla lnu, które za policzeniem wynagrodzenia za międlenie w kwocie 42 K za każde 100 kg przerobionego lnu obejmuje przydzielenie zgłoszonego mu moczzonego lnu austriackim międleniarzom; to wynagrodzenie za międlenie potrąci się od ceny kupna (§ 6.), przypadającej za przerobiony materiał. Koszta dowozu furą i transportu kolejowego ponosi zgłaszający. Co do lnu moczzonego w jesieni ma być zgłoszenie uskutecznione najdalej do dnia 15. stycznia 1918, co do lnu moczzonego na wiosnę najdalej do dnia 15. czerwca 1918.

Len, który w powyższych terminach nie został przerobiony ani w T. akc. austriackiej Centrali dla lnu w tym celu zgłoszony, może być zażądany przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu i poddany przez nie przerobieniu (w danym razie namoczeniu) na koszt posiadacza; w tych przypadkach potrąci się z ceny kupna (§ 6.), przypadającej za przerobioną ilość, 5% na rzecz funduszu, służącego dla popierania uprawy lnu

a stojącego do wolnej dyspozycji Ministerstwu rolnictwa.

§ 2.

Surowy len łądgowy i len moczony w jejieni wolno sprzedawać dowolnie do dnia 31. grudnia 1917, zaś len moczony na wiosnę do dnia 31. maja 1918, jednakowoż tylko na rzecz austriackich miedleniarni lnu, które nie są połączone z tkalnią.

Sprzedaż na rzecz innych miedleniarni lnu jest dopuszczalna tylko za pośrednictwem T. akc. austriackiej Centrali dla lnu a sprzedaż na rzecz zakupujących len jedynie wówczas, jeżeli oni wykażą się zezwoleniem na zakupno, wystawionem przez Ministerstwo handlu.

Zakupno surowego lnu łądgowego i lnu moczzonego od członków stowarzyszeń uprawy lnu (stowarzyszeń miedleniarnianych) jest zabronione.

§ 3.

Wszystkie miedleniarnie są obowiązane w dniu 30. każdego miesiąca nadesłać wykazy ilości pobranego lnu łądgowego i wyrobionego zeń gotowego produktu (lnu i kłaków) do rąk T. akc. austriackiej Centrali dla lnu (organ handlowy w Trutnowie), które ma zlecenie przyjmowania tych wykazów i odsyłania ich do miejsca wyznaczonego przez Ministerstwo handlu.

Pierwsze zgłoszenie ma obejmować wszystkie zapasy, podczas gdy następujące mają objąć tylko te ilości, które zostały pobrane lub wyrobione począwszy od bezpośrednio poprzedzającego zgłoszenia, oraz wyrobiony z nich gotowy produkt.

Wszystkie miedleniarnie są obowiązane do zupełnego wyzyskania tych przyrządów, jakie posiadają w swem przedsiębiorstwie. Jeżeli jakaś miedleniarnia nie spełni tego obowiązku albo jeżeli ilość lnu, jaką ona nabyła celem przerobienia lub objęła do miedlenia za zapłatą, nie pozostaje w należytych stosunku do wydajności fabryki, to Ministerstwo handlu może jej w drodze władzy politycznej pierwszej instancji odebrać odpowiednią ilość lnu łądgowego i przydzielić na jej koszt do przerobienia innej miedleniarni.

§ 4.

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu ma składać Ministerstwu handlu sprawozdania o spostrzeżeniach co do zaniedbywania obowiązków, przepisanych w § 3.

Gdyby się okazała potrzeba dokonania oględzin ubikacji składowych lub innych zakładów, lub wglądu do ksiąg i korespondencji, wyda Ministerstwo handlu potrzebne zarządzenie i ustanowi organ kontroiny.

§ 5.

Każdy jest obowiązany całe przedziwo (len i kłaki), uzyskane ze swego lnu, zaoferować bezwzględnie do zakupu T. akc. austriackiej Centrali dla lnu, przestrzegając podanych poniżej cen maksymalnych. T. akc. austriackiej Centrali dla lnu ma ponadto prawo zażądać lnu i kłaków po cenach maksymalnych przed otrzymaniem oferty, a to na podstawie przedłożonych zgłoszeń o zapasach (§ 3.).

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu jest obowiązane rozstrzygnąć w ciągu 21 dni o ofercie — ile możliwości także na podstawie przedłożonych, rzetelnych wzorów — oraz objąć zakupiony przez siebie materiał natychmiast i zapłacić za niego gotówką.

Gdy oferent nie otrzyma w ciągu 21 dni żadnego rozstrzygnięcia T. akc. austriackiej Centrali dla lnu, może wówczas rozporządzać tym zapasem.

Jeżeli T. akc. austriackiej Centrali dla lnu nie obejmie ofertowanego lnu, ponosi ono całkowite koszty przewozu w jedną i drugą stronę wraz z kosztami ubezpieczenia.

§ 6.

Oznacza się następujące ceny maksymalne dla towaru, wyrobionego w Austrii, wysuszonego na powietrzu i nadającego się do zamagazynowania:

za 100 kg

za len miedlony:			
I.	380 K,	najmniej jednak	340 K
II.	330 „	„	300 „
III.	250 „	„	220 „

za len czesany			
I. jakości, który nie potrzebuje już powtórnego czesania w przędzalni . . .			
	380 „	„	330 „

za len łamany:

I. jakości . . .	330 „	„	301 „
II. „ . . .	300 „	„	251 „
III. „ . . .	250 „	„	200 „

za kłaki z lnu łamanego i len kłaczony:

I. jakości . . .	180 „	„	151 „
II. „ . . .	150 „	„	101 „
III. „ . . .	100 „	„	60 „

za odpadki kłaków z lnu łamanego (Hatschke), przetrzezione i oczyszczone . . . 50 „

Ceny rozumie się bez opakowania wraz z kosztami przesyłki do miejsca odbiorczego T. akc. austriackiej Centrali dla lnu, przy przesyłce wprost do przedzalni wraz z kosztami przesyłki do stacyi przedzalni.

Jako materiału do wiązania można używać tylko lnu tej samej wartości.

Skrapianie przeznaczonego do oddania materiału jest zakazane.

§ 7.

Obejmowanie lnu przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu odbywa się w miejscach odbiorczych, ustanowionych obecnie w Trutnowie, Brodzie Niemieckim i w Hannsdorf.

Ministerstwo rolnictwa może w porozumieniu z Ministerstwem handlu dla strzeżenia interesów uprawiaczy lnu ustanowić przy Centrali dla lnu ich mężów zaufania; przysługuje im, polegające na wydawaniu opinii współdziałanie przy szacowaniu lnu, dostarczonego Centrali i jej miejscom odbiorczym, a to w szczególności wówczas, jeżeli chodzi o ustanowienie typowych wzorów jakościowych, jak również w tych przypadkach, w których osiągnięcie zgodnego porozumienia co do objętego lnu (§ 7., ustęp 6.) natrafi na trudności.

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu ma prawo ustanawiać legitymowanych przez Ministerstwo handlu zbieraczy w celu wyszukiwania i obejmowania lnu w miejscu składowem. Organa te są — bez ujmy dla ich cywilno-prawnej odpowiedzialności wobec T. akc. austriackiej Centrali dla lnu — odpowiedzialni za sumienne przestrzeganie postanowień niniejszego rozporządzenia i podlegają w tym względzie postanowieniom karnym § 10. Winni oni przy sprawowaniu swej funkcji trzymać się instrukcyi, wydanej przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu a zatwierdzonej przez Ministerstwa handlu i rolnictwa, oraz przedkładać temu towarzystwu rachunki z obrotu pieniężnego. Ministerstwo handlu może również każdego czasu ustanowionym zbieraczom odebrać udzielone im legitymacye.

Przy obejmowaniu lnu ma zbieracz dać sprzedawcy odpowiedni zadatek. Resztę wypłaca się po ostatecznem oszacowaniu lnu przez miejsce odbiorcze po potrąceniu kosztów dowozu furą i kosztów transportu do miejsca odbiorczego, które ma strona ponieść po myśli tego rozporządzenia.

Zbieracz ma jednak także prawo do objęcia lnu na stały rachunek wówczas, jeżeli sprzedawca woli ten sposób postępowania.

W razie, jeśli dobrowolna ugoda nie przyjdzie do skutku, ma ustanowić wynagrodzenie za

len objęty przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu przy współdziałaniu strona sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, w postępowaniu niespornem, po wysłuchaniu znawców.

Wniosek co do sądowego oznaczenia ceny objęcia musi być przedłożony w ciągu 30 dni, licząc od dnia, w którym strona została przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu zawiadomiona o wysokości ceny objęcia, gdyż inaczej wniosek ten będzie wykluczony.

W tym przypadku winno T. akc. austriackiej Centrali dla lnu zapłacić na razie przy objęciu ofiarowaną przez siebie cenę kupna w gotówce.

Ozyczenie sądu powiatowego można zacząć rekuresem w ciągu 8 dni. Przeciw orzeczeniu II. instancyi dalszy środek prawny jest niedopuszczalny.

O ile jedna ze stron ma uiścić kosztu postępowania, lub ma się je rozdzielić pomiędzy strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania.

Obowiązek do dostawy nie ulega zwłoce wskutek postępowania sądowego.

§ 8.

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu ma zawiadamiać co miesiąca Ministerstwo handlu lub miejsce przez nie oznaczone, jakie ilości przerobionego lnu i kłaków objęło.

§ 9.

Przewóz lnu łądowego jakoteż przerobionego nu lub kłaków koleją lub furami dozwolone jest tylko na podstawie poświadczeń transportowych, wystawionych według dołączonego wzoru przez T. akc. austriackiej Centrali dla lnu. Bez takiego poświadczenia jest przewóz tylko wtedy dopuszczalny, jeżeli chodzi o przewiezienie lnu moczzonego furami lub o przesyłki, których odbiorcą jest według listu przewozowego jedno z miejsc odbiorczych T. akc. austriackiej Centrali dla lnu w Trutnowie, Brodzie Niemieckim lub w Hannsdorf.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, w końcu dla przesyłek, które w czasie wejścia niniejszego rozporządzenia w życie odstawiono do zakładu przewozowego, nie potrzeba takich poświadczeń transportowych.

§ 10.

Sprzedawanie materiałów, oznaczonych w § 6. po cenie wyższej od ustanowionych cen maksymalnych, jest zakazane. Kto działa wbrew temu zakazowi, pośredniczy w interesach, zawieranych po wyższej cenie lub w inny sposób dopuści się przekroczenia przepisów tego rozporządzenia będzie karany przez władze polityczne I. instancji grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można także nałożyć obok siebie. Nadto można orzec przepadek towarów, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekro-

czenie popełnione zostało przy wykonywaniu przemysłu, także utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia ministeryjne z dnia 2. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 2, i z dnia 10. października 1917, Dz. u. p. Nr. 405.

Banhans wlr.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

Wieser wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Poświadczenie transportowe dla lnu.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg lnu (lnu łądowego, lnu łamanego, kłaków lnianych),
a to w czasie od..... do.....
z (nazwa stacji nadania) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia).....
(koleją lub okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy).....
.....
..... dnia ..... 191..

T. akc. austriackiej Centrali dla lnu.

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część CCXXII. — Wydana i rozesłana dnia 16. grudnia 1917.

Treść: (№ 482 i 483). 482. Rozporządzenie, tyczące się zarządzeń w sprawie zaopatrzenia ludności w obuwie. — 483. Obwieszczenie, tyczące się wyjątków od obowiązku karty zapotrzebowania na obuwie (lista wolna).

482.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 13. grudnia 1917,

tyczące się zarządzeń w sprawie zaopatrzenia
ludności w obuwie.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, uzupełniając rozporządzenie ministeryjne z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, jak następuje:

§ 1.

W spółce zakupna skóry i trzewików z ogrpor. w Wiedniu tworzy się osobny oddział dla odzieży ludowej. Zadaniem tego oddziału jest zakupowanie trzewików ludowych, obejmowanie obuwia, które spółce zostanie z urzędu na ten cel przekazane, i wydawanie tego obuwia za pośrednictwem krajowych biur odzieży. Spółka ma przytem postępować według wskazówek Ministerstwa handlu.

Przewidziany w § 6. rozporządzenia ministeryjnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, zakres działania krajowych biur odzieży rozszerza się na obuwie.

Do rady przybocznej w krajowych biurach odzieży (§ 8. powołanego rozporządzenia ministeryjnego) winna powołać polityczna władza krajowa w miarę miejscowych stosunków także zastępców fabrycznego i rzemieślniczego wyrobu obuwia i handlu obuwem.

Krajowe biura odzieży mają otworzyć w potrzebnej ilości biura wydawania obuwia ludowego, nadto miejsca zbiórki i biura oddawania starych trzewików.

Następnie winny krajowe biura odzieży stworzyć odpowiednie urządzenia w tym celu, aby zapewnić wykonywanie naprawek obuwia po cenach umiarkowanych, zwłaszcza dla ludności uboższej, przy możliwie zupełnem wykorzystaniu materiału, jaki w tym względzie jest do dyspozycji. Bliższe wskazówki wyda w tym względzie Ministerstwo handlu.

Biura badania zapotrzebowania, założone w myśl § 18. powołanego rozporządzenia, winny powierzone im tamże zadania spełniać także przy obrocie obuwem.

§ 3.

Począwszy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wolno oddawać tak nowe jak i stare obuwie samym konsumentom tylko na kartę zapotrzebowania.

Wydaje się trojakiego rodzaju karty zapotrzebowania, a mianowicie:

1. karty zapotrzebowania według wzoru *A. S.* (dodatek *A*) dla najuboższych, uprawniające do bezpłatnego lub odpłatnego poboru obuwia ludowego ze zapasów oznaczonych w karcie zapotrzebowania miejsc wydawania obuwia ludowego lub miejsc oddawania starego obuwia za wykazaniem ubóstwa i bardzo wielkiej potrzeby,

2. karty zapotrzebowania według wzoru *B. S.* (dodatek *B*), uprawniające do odpłatnego nabycia innego obuwia za wykazaniem potrzeby zakupna,

3. kartę zapotrzebowania według wzoru *C. S.* (dodatek *C*), uprawniającą do odpłatnego nabycia nowego obuwia za przedłożeniem poświadczenia co do skutecznego oddania noszonego obuwia. To poświadczenie oddania (dodatek *D*) wystawia przy odbiorze starych trzewików miejsce zbiórki dla starego obuwia właściwe według starego miejsca zamieszkania oddawcy. Dla uzyskania karty zapotrzebowania według wzoru *C. S.* na jedną parę nowego obuwia potrzeba przedłożyć poświadczenie oddania (wzór *D. S.* w dodatku *D*) jednej pary tego samego rodzaju obuwia, zdatnego jeszcze do użytku lub dającego się jeszcze naprawić.

§ 4.

Obuwie na miarę, znajdujące się już w robocie w dniu wejścia niniejszego rozporządzenia w życie wskutek zamówienia konsumenta, wolno dostawić zamawiającemu jeszcze do dnia 15. lutego 1918 bez żądania karty zapotrzebowania.

Obuwie, będące w posiadaniu zarządu wojkowego, nie podlega przepisom niniejszego rozporządzenia.

Na inne wyjątki od przepisów § 3. może pozwolić tylko Ministerstwo handlu. Wyjątki, obowiązujące dla pewnych gatunków obuwia, obwieszcza Ministerstwo handlu od czasu do czasu w osobnej liście wolnej.

§ 5.

Osobom, nie będącym konsumentami, to jest takim osobom (firmom, miejscom), które obuwie w sposób zarobkowy dalej pozbywają lub przerabiają, wolno je oddawać tylko za wystawieniem rachunku. Odpis każdego rachunku ma sprzedawca zachować i dołączyć jako dokument do wpisu w księdze towarów (§ 6.). W razie przesłania towarów pocztą, koleją lub innymi przedsiębiorstwami przewozu, należy nadto przechowywać poświadczenia nadania i mieć je w pogotowiu dla okazania ich do wglądu organom kontrolnym.

Do oddawania starych trzewików mają zastosowanie osobne postanowienia § 8

§ 6.

Kto w sposób zarobkowy wyrabia, pozbywa lub przerabia obuwie, podlegające obowiązkowi karty zapotrzebowania, ten winien prowadzić osobną księgę towarów z numerowanemi bieżącymi stronami, z której muszą być widoczne: stan zapasów według rodzaju i ilości z początkiem każdego miesiąca kalendarzowego, przyrost w ciągu miesiąca, źródło poboru i stan z końcem miesiąca.

Przy każdym oddaniu osobom, nie będącym konsumentami (§ 5.) obuwia, podlegającego obowiązkowi karty zapotrzebowania, należy w księdze towarów zanotować ponadto imię i nazwisko (firmę) oraz miejsce zamieszkania nabywcy, a jeżeli wysyłkę skuteczną do miejsc poza Austrią, pozwolenie Ministerstwa handlu (rozporządzenie ministerialne z dnia 3. listopada 1917. Dz. u. p. Nr. 437).

§ 7.

Odpłatne nabywanie wszelkiego obuwia noszonego jest dozwolone tylko jeszcze:

1. oddziałowi odzieży ludowej w spółce dla nabywania skóry i obuwia z ogr. por. w Wiedniu,
2. miejscom zbiórki starego obuwia (§ 2.),
3. osobom (firmom lub miejscom) osobno upoważnionym w myśl § 9. niniejszego rozporządzenia do zakupowania starego obuwia,

4. samym konsumentom, a to:

- a) z zapasów miejsc oddawania starych trzewików (§ 2.) na kartę zapotrzebowania według wzoru *A. S.* (§ 3., l. 1),
- b) z zapasów handlarzy starym obuwem na kartę zapotrzebowania według wzoru *B. S.* (§ 3., l. 2).

Każdy inny rodzaj nabywania za zapłatą noszonego obuwia jest zabroniony.

§ 8.

Odpłatne pozbywanie noszonego obuwia jest tylko jeszcze dozwolone:

1. oddziałowi odzieży ludowej w spółce zakupna skóry i obuwia z ogr. por. w Wiedniu na rzecz krajowych biur odzieży, a na rzecz innych miejsc tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu,

2. miejscom wydawania starego obuwia (§ 2.) na kartę zapotrzebowania według wzoru *A. S.* (§ 3., l. 1) bezpośrednio do rąk samych konsumentów,

3. osobom (firmom), uprawnionym bdo za zezwolenia kowego handlu starem obuwem tylko na rzecz miejsc oznaczonych w § 7. pod l. 1 i 2 lub na kartę zapotrzebowania według wzoru *B. S.* (§ 3., l. 2) bezpośrednio do rąk samych konsumentów,

4. wszystkim innym osobom lub miejscom tylko
- a) na rzecz miejsc zbiórki starego obuwia (§ 2.) lub .
  - b) na rzecz osób lub miejsc, upoważnionych w myśl § 9. do zakupu starego obuwia.

Wszelki inny rodzaj odpłatnego pozbywania noszonego obuwia jest zabroniony.

§ 9.

Zakupno noszonego obuwia dla dalszego pozbywania lub przerabiania zależy od uzyskania osobnego pozwolenia na skupowanie starego obuwia; do jego wystawiania jest powołana ta władza polityczna pierwszej instancji, na której obszarze administracyjnym ma być wykonywaną działalność skupowania.

Pozwolenia na skupowanie nie wolno wystawiać na dłuższy okres czasu, niż każdym razem na trzy miesiące, i wolno je wystawiać tylko dla okręgu władzy wygotowującej. Po upływie każdorazowego okresu ważności może władza wystawiająca pozwalać od przypadku do przypadku na trzechmiesięczne przedłużenie.

W pozwoleniu na skupowania może być przepisane, że oddawanie starego obuwia nabytego przez skupowanie może nastąpić tylko na rzecz pewnych oznaczonych osób lub miejsc.

§ 10.

Zresztą winny mieć odpowiednie zastosowanie do obrotu obuwiem postanowienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p.

Nr. 383, wraz z przepisami o ewentualnym przymsie oferowania starego obuwia i wraz z postanowieniami karnymi.

W miejsce postanowień § 13, ustęp 2. i 3. powołanego rozporządzenia obowiązują dla przesyłania i przewozu obuwia do miejsc poza Austrią postanowienia rozporządzenia ministerjalnego z dnia 3. listopada 1917, Dz. u. p. Nr. 437.

Obuwie, przekazane z urzędu krajowym biurom odzieży lub objęte przez nie do zawiadywania, należy oznaczyć w obrocie wyraźnie jako „towar odzieży ludowej“ lub literami „V. B.“. Bezprawne używanie tego oznaczenia lub tej nazwy jest zabronione.

§ 11.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jak długo w obrębie administracyjnym jednej z politycznych władz krajowych przewidziane w niniejszym rozporządzeniu urządzenia nie zaczęły jeszcze funkcjonować, winna polityczna władza krajowa oznaczyć i publicznie obwieścić te miejsca, które zostały przez nią upoważnione do zezwalania w razie bardzo wielkiej potrzeby na oddawania samym konsumentom towarów, podlegających obowiązkowi karty zapotrzebowania, i do wystawiania odnośnych pozwoleń, zastępujących przewidziane w § 3. niniejszego rozporządzenia karty zapotrzebowania.

Wieser wlr.

Dodatek A.

A. S.

Wpisane do przeglądu

A. S. pod Nr.....

Patrz na stronę odwrotną!

Karta zapotrzebowania A. S.

dla najuboższych, uprawniająca do odpłatnego lub bezpłatnego poboru
jednej pary obuwia ludowego

ze zapasów podanych poniżej **miejsce wydania obuwia ludowego lub miejsce oddania starego obuwia** za wykazaniem **ubóstwa i bardzo wielkiej potrzeby.**

(§ 3., l. 1, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 482.)

Imię i nazwisko .....

stan i adres mieszkania starającego się .....

potrzebuje dla

imię i nazwisko członka rodziny .....

(aż do 18. roku życia należy podać także wiek) .....

Podanie gatunku:

a) z podeszwą skórzaną .....

b) z podeszwą drewnianą lub z inną podeszwą zastępczą .....

c) z podeszwą skórzaną albo z podeszwą zastępczą .....

to, czy obuwie męskie, damskie czy dziecięce .....

Niniejszem potwierdza się ubóstwo i bardzo wielką potrzebę.

Na podstawie tej karty zapotrzebowania wolno pobrać towar **tylko** w miejscach wydawania obuwia ludowego Nr. .... w.....
(stare obuwie tylko w miejscach oddania starego obuwia Nr. .... w.....)

Przez kartę zapotrzebowania nie nabywa się **prawa żądania** dostarczenia towaru.

Pieczęć wystawiającego biura
badania zapotrzebowania:

Miejscowość .....

Data .....

Własnoręczny podpis tego, komu wygotowanie zlecono:

.....

Przy wypełnianiu tego druku należy dokładnie przestrzegać poniższych uwag!

1. Ta karta zapotrzebowania jest niepozbywalnym dokumentem publicznym.
2. Uzyskanie tej karty jest potrzebne do odpłatnego lub bezpłatnego nabycia obuwia ludowego z zapasów:

- a) miejsc wydawania obuwia ludowego,
- b) miejsc oddawania starego obuwia,
- c) przedsiębiorstw dobroczynnych, którym przydzielono obuwie ludowe do bezpłatnego oddawania.

Obuwia, które nie jest oznaczone jako „obuwie ludowe“ lub literami „V. B.“, nie wolno oddawać na tę kartę zapotrzebowania.

3. Miejscom sprzedaży zabrania się wydawania obuwia innego gatunku, a nie tego, który wyraźnie wymieniono w karcie zapotrzebowania; nie wolno też wydać na tę kartę zapotrzebowania więcej niż jedną parę obuwia.

4. Karta zapotrzebowania jest tylko wtedy ważną, jeżeli jest datowaną i zaopatrzoną w pieczęć przez wystawiające ją biuro badania zapotrzebowania i jeżeli jest podpisana ręką tego, komu wygotowanie zlecono.

5. Biuro sprzedaży musi odrzucić kartę zapotrzebowania:

- a) jeżeli druku nie wypełniono w zupełności,
- b) jeżeli karta nie jest datowana, nie jest zaopatrzona w pieczęć wygotowującego ją biura badania zapotrzebowania, albo nie jest podpisana przez tego, komu wygotowanie jej zlecono,
- c) jeżeli wpisy w druku są w jakikolwiek sposób zmienione,
- d) jeżeli upłynął już czasokres ważności.

6. Ważność karty zapotrzebowania gaśnie z upływem 30. dnia od dnia wygotowania. Nieużyte karty zapotrzebowania można zwrócić do biura wygotowania także po upływie czasokresu ich ważności dla sprostowania karty osobowej.

7. Za zagubione karty zapotrzebowania nie wystawia się kart zastępczych.

8. Za każde przeniesienie lub użycie tej karty zapotrzebowania dla innej osoby, a nie tej, na której nazwisko jest wystawioną, jakoteż za wszelkie inne nadużycie — o ile nie ma nastąpić ściganie karno-sądowe — będzie karała władza polityczna pierwszej instancji w myśl § 42. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, grzywnami do 20.000 K albo aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można orzec także obok siebie. Ponadto można wypowiedzieć przepadnięcie towarów bezprawnie pobranych.

Dodatek B.

B. S.

Wpisane do przeglądu

B. S. pod Nr.....

Patrz na stronę odwrotną!

Karta zapotrzebowania B. S.

uprawniająca do odpłatnego nabycia **jednej** pary obuwia (z wyjątkiem obuwia ludowego), podlegającego obowiązkowi karty zapotrzebowania, za wykazaniem potrzeby nabycia.

(§ 3., l. 2, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 482.)

Imię i nazwisko .....

stan i adres mieszkania starającego się .....

potrzebuje dla

imię i nazwisko członka rodziny .....

(aż do 18. roku życia należy podać także wiek) .....

Podanie gatunku:

a) buty, jakoto buty do jazdy konnej itp. ....

b) trzewiki do wyjścia, do pracy itp. ....

c) trzewiki salonowe .....

d) trzewiki domowe, pantofle .....

e) trzewiki z podeszwą drewnianą lub z inną podeszwą zastępczą .....

f) sandały z podeszwą drewnianą lub z inną podeszwą zastępczą .....

a to, czy obuwiu męskie, damskie, czy dziecinne .....

Niniejszem potwierdza się potrzebę zakupną i złożenie należności za wygotowanie, ustanowionej przez krajowe biuro odzieży na zasadzie § 20., ust. 2, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, w kwocie ... h. Pobrane należności za wygotowanie obraca się na cele odzieży ludowej.

Pobór towarów na podstawie tej karty zapotrzebowania nie jest ograniczonym w obrębie Austrii.

Przez kartę zapotrzebowania **nie** nabywa się **prawa żądania** dostarczenia towarów.

Miejscowość .....

Data .....

Własnoręczny podpis tego, komu wygotowanie zlecono:

.....

Pieczęć wystawiającego biura
badania zapotrzebowania:

Przy wypełnianiu tego druku należy dokładnie przestrzegać poniższych uwag!

1. Ta karta zapotrzebowania jest niepozbywalnym dokumentem publicznym.
2. Uzyskanie tej karty jest potrzebne do odpłatnego nabycia obuwia, podlegającego obowiązkowi karty zapotrzebowania, z wyjątkiem obuwia ludowego.

Trzewików, oznaczonych jako „obuwie ludowe“ lub literami „V. B.“, nie wolno oddawać na tę kartę zapotrzebowania.

3. Sprzedawcom zabrania się oddawania obuwia innego gatunku, a nie tego, który wyraźnie wymieniono w karcie zapotrzebowania; nie wolno też wydawać na tę kartę zapotrzebowania więcej niż jedną parę obuwia.

4. Karta zapotrzebowania jest tylko wtedy ważną, jeżeli jest datowaną i zaopatrzoną w pieczęć przez wystawiające ją biuro badania zapotrzebowania i jeżeli jest podpisana ręką tego, komu wygotowanie zlecono.

5. Biuro sprzedaży musi odrzucić kartę zapotrzebowania:

- a) jeżeli druku nie wypełniono w zupełności,
- b) jeżeli karta nie jest datowana, nie jest zaopatrzona w pieczęć wygotowującego ją biura badania zapotrzebowania, albo nie jest podpisana przez tego, komu wygotowanie jej zlecono,
- c) jeżeli wpisy w druku są w jakikolwiek sposób zmienione,
- d) jeżeli upłynął już czasokres ważności.

6. Ważność karty zapotrzebowania gaśnie z upływem 30. dnia od dnia wygotowania. Nieużyte karty zapotrzebowania można zwrócić do biura wygotowania także po upływie czasokresu ich ważności dla prostowania karty osobowej.

7. Za zagubione karty zapotrzebowania nie wystawia się kart zastępczych.

8. Za każde przeniesienie lub użycie tej karty zapotrzebowania dla innej osoby, a nie tej, na której nazwisko jest wystawioną, jakoteż za wszelkie inne nadużycie — o ile nie ma nastąpić ścisanie karno-sądowe — będzie karała władza polityczna pierwszej instancji w myśl § 42. rozporządzenia ministerialnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, grzywnami do 20.000 K albo aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można orzec także obok siebie. Ponadto można wypowiedzieć przepadnięcie towarów bezprawnie pobranych.

Dodatek C.

C. S. Wpisane do przeglądu
C. S. pod Nr. ....

Patrz na stronę odwrotną!

Karta zapotrzebowania C. S.

uprawniająca do odpłatnego nabycia **jednej** pary nowych trzewików (z wyjątkiem obuwia ludowego) za złożeniem karty oddania, to jest za wykazaniem odpłatnego lub bezpłatnego odstawienia jednej pary takich samych noszonych trzewików, zdatnych jeszcze do użytku lub do naprawy.

(§ 3., l. 3, rozporządzenia ministerialnego z dnia 13. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 482.)

Imię i nazwisko .....

stan i adres mieszkania starającego się .....

potrzebuje dla

imię i nazwisko członka rodziny .....

(aż do 18. roku życia należy podać także wiek) .....

Podanie gatunku:

a) buty, jakoteż buty do jazdy konnej itp. ....

b) trzewiki do wyjścia, do pracy itp. ....

c) trzewiki salonowe .....

d) trzewiki domowe, pantofle .....

e) trzewiki z podeszwą drewnianą lub z inną podeszwą zastępczą .....

f) sandały z podeszwą drewnianą lub inną podeszwą zastępczą .....

a to, czy obuwie męskie, damskie, czy dziecięce .....

Niniejszem potwierdza się złożenie opiewającej na to samo nazwisko karty oddania, poświadczającej odstawienie jednej pary takich samych noszonych trzewików, oraz złożenie należności za wygotowanie, ustanowionej przez krajowe biuro odzieży na zasadzie § 20., ust. 2, rozporządzenia ministerialnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, w kwocie ..... lt. Pobrane należności za wygotowanie obraca się na cele odzieży ludowej.

Pobór towarów na podstawie tej karty zapotrzebowania nie jest ograniczony w obrębie Austrii.

Przez kartę zapotrzebowania nie nabywa się prawa żądania dostarczenia towaru.

Miejscowość .....

Data .....

Własnoręczny podpis tego, komu wygotowanie zlecono:

Pieczęć wystawiającego biura
badania zapotrzebowania:

Ważne tylko do ..... 191... włącznie.

20

Przy wypełnianiu tego druku należy dokładnie przestrzegać poniższych uwag!

1. Ta karta zapotrzebowania jest niepozbywalnym dokumentem publicznym.
2. Obuwia, oznaczonego jako „obuwie ludowe“ lub literami „V. B.“ nie wolno oddawać na tę kartę zapotrzebowania.
3. Sprzedawcom zabrania się oddawania obuwia innego gatunku, a nie tego, który wyraźnie wymieniono w karcie zapotrzebowania; nie wolno też wydawać na tę kartę zapotrzebowania więcej niż jedną parę obuwia.
4. Karta zapotrzebowania jest tylko wtedy ważną, jeżeli jest datowaną i zaopatrzoną w pieczęć przez wystawiające ją biuro badania zapotrzebowania i jeżeli jest podpisana ręką tego, komu wygotowanie zlecono.
5. Biuro sprzedaży musi odrzucić kartę zapotrzebowania:
  - a) jeżeli druku nie wypełniono w zupełności,
  - b) jeżeli karta nie jest datowana, nie jest zaopatrzona w pieczęć wygotowującego ją biura badania zapotrzebowania, albo nie jest podpisana przez tego, komu wygotowanie jej zlecono,
  - c) jeżeli wpisy w druku są w jakikolwiek sposób zmienione.
  - d) jeżeli upłynął już czasokres ważności.
6. Ważność karty zapotrzebowania gaśnie z upływem 30. dnia od dnia wygotowania. Nieużyte karty zapotrzebowania można zwrócić do biura wygotowania także po upływie czasokresu ich ważności dla sprostowania karty osobowej.
7. Za zagubione karty zapotrzebowania nie wystawia się kart zastępczych.
8. Za każde przeniesienie lub użycie tej karty zapotrzebowania dla innej osoby, a nie tej, na której nazwisko jest wystawioną, jakoteż za wszelkie inne nadużycie — o ile nie ma nastąpić ściganie karno-sądowe — będzie karała władza polityczna pierwszej instancji w myśl § 42. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383, grzywnami do 20.000 K albo aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można orzec także obok siebie. Ponadto można wypowiedzieć przepadnięcie towarów bezprawnie pobranych.

Dodatek D.

D. S.

Wpisane do przeglądu

D. S. pod Nr. ....

Patrz na stronę odwrotną!

Karta oddania D. S. na jedną parę trzewików.

(§ 3 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 482.)

Niniejszym poświadczam się, że

imię i nazwisko .....

stan i adres mieszkania .....

odstawił.. $\frac{\text{odpłatnie}}{\text{bezpłatnie}}$ *) do podpisanego poniżej biura zbiórki starej odzieży oznaczone poniżej
trzewiki noszone1. przez $\frac{\text{niego}}{\text{nią}}$ .....

2. przez (imię i nazwisko członka rodziny) .....

(do 18. roku życia należy podać wiek) .....

nadające się jeszcze do użytku, względnie do naprawy, a to:

podanie gatunku:

a) buty, jakoto buty do jazdy konnej itp. ....

b) trzewiki do wyjścia, trzewiki do pracy itp. ....

c) trzewiki salonowe .....

d) trzewiki domowe, pantofle .....

e) trzewiki z drewnianą podeszwą lub z inną podeszwą zastępującą .....

f) sandały z drewnianą podeszwą lub z inną podeszwą zastępującą .....

a to czy męskie, damskie lub dziecięce .....

(miejscowość) .....

(data) .....

Pieczęć biura zbiórki starej odzieży:

Własnoręczny podpis tego, komu wygotowanie zlecono:

*) Słowo nieodpowiednie należy skreślić.

Przy wypełnianiu tego druku należy dokładnie przestrzegać poniższych uwag!

1. Osobom, nie mieszkającym stale w obrębie odnośnego biura zbiórki starego obuwia, nie wolno wygotowywać kart oddania, o ile krajowe biuro odzieży nie pozwoli na specjalne wyjątki.

2. Dla każdej odstawionej pary obuwia należy wystawić osobną kartę oddania.

3. Za złożeniem karty oddania (opiewającej na jedną parę obuwia, zdatnego jeszcze do użytku lub do naprawy) zostanie wygotowaną dla wymienionej w niej osoby ze strony biur badania zapotrzebowania, właściwych według stałego jej miejsca zamieszkania, bez badania potrzeby zakupna karta zapotrzebowania według wzoru *C. S.*, opiewająca na jedną parę takiego samego nowego obuwia.

Obuwie z nieznacznym uszkodzeniem górnej części, dającym się naprawić zeszytciem lub założeniem średnio wielkich łątek, uważa się za zdatne do naprawy, chociażby obok tego wymagało jeszcze nowej podeszwy lub nieznacznej naprawy spodu. Trzewiki, którym potrzeba nowych kapek, nie uważa się za zdatne do naprawy.

Jeżeli oddaje się trzewiki męskie lub damskie, to na żądanie wystawi się zamiast karty zapotrzebowania na takie same trzewiki, kartę zapotrzebowania na trzewiki dziecinne, tak samo wystawi się w razie odstawienia trzewików męskich kartę zapotrzebowania na trzewiki damskie.

Kart zapotrzebowania (wzór *A. S.*), opiewających na „obuwie ludowe“, lub kart zapotrzebowania według wzoru *B. S.*, nie wolno wystawiać za złożeniem tej karty oddania. Co do liczby wystawic się mających za złożeniem kart oddania kart zapotrzebowania według wzoru *C. S.* jest związane biuro badania zapotrzebowania przepisami ograniczającymi, wydanymi przez krajowe biuro odzieży na podstawie § 37., ust. 3., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.

4. Karta oddania jest niepozbywalnym dokumentem publicznym i opiewa na imię i nazwisko.

Do ważności karty oddania potrzeba:

a) należytego wypełnienia druku;

b) położenia daty wygotowania i pieczęci biura zbiórki starego obuwia;

c) własnoręcznego podpisu tego, komu wygotowanie zlecono.

5. Ważność karty oddania nie jest ograniczoną pod względem czasu.

6. Za zagubione karty oddania nie wystawia się kart zastępczych.

7. Za każde przeniesienie lub użycie tej karty oddania dla innej osoby, a nie tej, na której nazwisko jest wystawioną, jakoteż za wszelkie inne nadużycie — o ile nie ma nastąpić ściganie karno-sądowe — będzie karała władza polityczna I. instancyi w myśl § 42. powołanego powyżej rozporządzenia ministeryalnego grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy. Karty te można orzec także obok siebie. Ponadto można wypowiedzieć przepadnięcie towarów, bezprawnie pobranych.

483.**Obwieszczenie Ministra handlu
z dnia 13. grudnia 1917,**

tyczące się wyjątków od obowiązku karty zapotrzebowania na obuwie (lista wolna).

§ 1.

Na zasadzie § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 482, w sprawie zarządzeń dla zaopatrzenia ludności w obuwie, wyłącza się oznaczone poniżej rodzaje obuwia aż do dalszego zarządzenia od obowiązku karty zapotrzebowania.

Lista wolna.

Obuwie, zrobione w całości z drzewa,
sandały i pantofle z drewnianymi podeszwami,
o ile nie mają żadnych części składowych ze skóry,
obuwie z plecionki słomianej,
kałosze,
„kalessel“ i trzewiki dla małych dzieci,
trzewiki kąpielowe.

Wieser wr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24. także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz do kładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5:04	Rocznik 1867 za K 4:80	Rocznik 1885 za K 4:32	Rocznik 1903 za K 10:80
" 1850 " " 12:60	" 1868 " " 4:80	" 1886 " " 5:52	" 1904 " " 6:—
" 1851 " " 3:12	" 1869 " " 7:20	" 1887 " " 6:—	" 1905 " " 7:20
" 1852 " " 6:24	" 1870 " " 3:36	" 1888 " " 10:08	" 1906 " " 14:40
" 1853 " " 7:56	" 1871 " " 4:80	" 1889 " " 7:20	" 1907 " " 15:60
" 1854 " " 10:08	" 1872 " " 7:68	" 1890 " " 6:48	" 1908 " " 10:80
" 1855 " " 5:64	" 1873 " " 7:92	" 1891 " " 7:20	" 1909 " " 10:20
" 1856 " " 5:88	" 1874 " " 5:52	" 1892 " " 12:—	" 1910 " " 10:08
" 1857 " " 6:84	" 1875 " " 4:80	" 1893 " " 7:20	" 1911 " " 8:40
" 1858 " " 5:76	" 1876 " " 3:60	" 1894 " " 7:20	" 1912 " " 15:—
" 1859 " " 4:80	" 1877 " " 2:40	" 1895 " " 8:40	" 1913 " " 11:40
" 1860 " " 4:08	" 1878 " " 5:52	" 1896 " " 8:40	" 1914 " " 18:—
" 1861 " " 3:60	" 1879 " " 5:52	" 1897 " " 18:—	" 1915 " " 14:04
" 1862 " " 3:36	" 1880 " " 5:28	" 1898 " " 7:20	" 1916 " " 15:24
" 1863 " " 3:36	" 1881 " " 5:28	" 1899 " " 12:—	" 1917 " " 18:34
" 1864 " " 3:36	" 1882 " " 7:20	" 1900 " " 8:40	
" 1865 " " 4:80	" 1883 " " 6:—	" 1901 " " 7:20	
" 1866 " " 5:28	" 1884 " " 6:—	" 1902 " " 9:—	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysługuje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg 1. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 16. grudnia 1917.

Trość: № 484. Rozporządzenie w sprawie wypłacania kuponów procentowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe.

484.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 13. grudnia 1917

w sprawie wypłacania kuponów procentowych siódmej austriackiej pożyczki wojennej przez urzędy pocztowe.

1. Kupony procentowe siódmej austriackiej pożyczki wojennej, a mianowicie od sztuk po 50 K, 100 K, 200 K, 1000 K i 2000 K, wolnej od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owej umarzającej się pożyczki pań-

stwowej, oraz od sztuk po 1000 K wolnych od podatku $5\frac{1}{2}\%$ owych bonów skarbu państwa, będą wypłacały te urzędy pocztowe, które według punktu 1. rozporządzenia z dnia 13. września 1915, Dz. u. p. Nr. 274, uprawnione są do wypłacania kuponów pożyczki wojennej.

Upoważnienie eraryalnych urzędów pocztowych oraz znajdujących się w miejscu siedziby eraryalnego urzędu pocztowego klasowych urzędów pocztowych do wyjątkowego wypłacania kuponów ogłosi się przez przybicie obwieszczenia w odnośnych urzędach pocztowych.

2. Postanowienia punktu 2. do 6. wspomnianego rozporządzenia mają zastosowanie także do wypłacania kuponów siódmej pożyczki wojennej.

Wimmer wlr.

Wieser wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24. także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Przenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnie przesyłce pocztowej.

Przenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doreczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doreczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5-04	Rocznik 1867 za K 4-80	Rocznik 1885 za K 4-32	Rocznik 1903 za K 10-80
" 1850 " 12-60	" 1868 " 4-80	" 1886 " 5-52	" 1904 " 6—
" 1851 " 3-12	" 1869 " 7-20	" 1887 " 6—	" 1905 " 7-20
" 1852 " 6-24	" 1870 " 3-36	" 1888 " 10-08	" 1906 " 14-40
" 1853 " 7-56	" 1871 " 4-80	" 1889 " 7-20	" 1907 " 15-60
" 1854 " 10-08	" 1872 " 7-68	" 1890 " 6-48	" 1908 " 10-80
" 1855 " 5-64	" 1873 " 7-92	" 1891 " 7-20	" 1909 " 10-20
" 1856 " 5-88	" 1874 " 5-52	" 1892 " 12—	" 1910 " 10-08
" 1857 " 6-84	" 1875 " 4-80	" 1893 " 7-20	" 1911 " 8-40
" 1858 " 5-76	" 1876 " 3-60	" 1894 " 7-20	" 1912 " 15—
" 1859 " 4-80	" 1877 " 2-40	" 1895 " 8-40	" 1913 " 11-40
" 1860 " 4-08	" 1878 " 5-52	" 1896 " 8-40	" 1914 " 18—
" 1861 " 3-60	" 1879 " 5-52	" 1897 " 18—	" 1915 " 14-04
" 1862 " 3-36	" 1880 " 5-28	" 1898 " 7-20	" 1916 " 15-24
" 1863 " 3-36	" 1881 " 5-28	" 1899 " 12—	
" 1864 " 3-36	" 1882 " 7-20	" 1900 " 8-40	
" 1865 " 4-80	" 1883 " 6—	" 1901 " 7-20	
" 1866 " 5-28	" 1884 " 6—	" 1902 " 9—	

Cena handlowa za rocznik 1917 będzie podana do wiadomości z początkiem stycznia 1918.

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 85 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły wstanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24. nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CCXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 18. grudnia 1917.

Trość: (M 485.—488.) 485. Rozporządzenie, dotyczące zajęcia i uregulowania wydobywania włókien torfowych — 486. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia wydziału zawodowego spedytorów. — 487. Obwieszczenie, dotyczące ustanowienia stóp wynagrodzenia za przedmioty z miedzi i ze stopów miedzi. — 488. Rozporządzenie, w sprawie ustanowienia cen najwyższych za suszone owoce i powidła.

485.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 11. grudnia 1917,

dotyczące zajęcia i uregulowania wydobywania włókien torfowych.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, i rozporządzenia Ministra handlu z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zajęcie włókien torfowych.

Wszelkie istniejące ilości włókien torfowych, to jest torfowych warstw liściowych wehniarki (*erriophorum vaginatum*), bez względu na to, czy zebrano je ręką, czy wydzielono sposobem mechanicznym i w jakim stadyum torfienia się znajdują, następnie wszelkie włókna torfowe (§ 8.), wydzielane jako produkt uboczny przy zbiorce torfu, przy uzyskiwaniu wołoku roślinnego lub torfu do palenia, zajmują się na rzecz państwa. Co do tych ilości włókien torfowych, które w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia nie zostały jeszcze wydzielone, następuje zajęcie z chwilą wydzielania.

§ 2.

Skutek zajęcia.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętych ilości wymienionych w § 1. włókien torfowych nie wolno zużywać, ani przerabiać, dobrowolnie ani przymusowo sprzedawać lub niszczyć, o ile w niniejszym rozporządzeniu albo osobnem rozporządzeniem Ministra handlu nie wydano innych zarządzeń.

Czynności prawne, sprzeciwiające się przepisom niniejszego rozporządzenia, są nieważne. Odnosi się to także do takich czynności prawnych, które zawarto przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia, o ile wydanie towaru jeszcze nie nastąpiło. Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nielknięte, nie można jednak żądać wykonania, lecz tylko wynagrodzenia szkody.

Skutek zajęcia kończy się z dopuszczalnym według tego rozporządzenia pozbyciem lub przeobrażeniem, z przymusowem odebraniem (§ 6.) albo z uchYLENIEM zajęcia przez specjalne zarządzenie Ministra handlu.

§ 3.

Obowiązek zgłoszenia.

Kto zajęte w myśl § 1. materiały ma w zapasie lub je przechowuje, ma donieść Ministerstwu handlu o ilościach, istniejących w dniu ogłoszenia tego rozporządzenia, wymieniając właściciela, najdalej w ciągu jednego miesiąca po tym terminie, zaś o ilościach później uzyskanych co dwa mie-

siące, i to najpóźniej do 15. każdego następnego miesiąca i zawiadomić przytem Ministerstwo handlu także o tem, jakie ilości w ciągu ubiegłych dwóch miesięcy zostały wysłane.

§ 4.

Objęcie.

Właściciele zajętych włókien torfowych są obowiązani sprzedać je oczyszczalniom, które będą podane do wiadomości zapomocą osobnego ogłoszenia po oznaczonych w § 5. cenach i pod wymienionymi tamże warunkami, oraz odstawić je do miejsca, które zostanie przez oczyszczalnię oznaczone. Aż do objęcia mają posiadacze zajętych ilości przechowywać je w sposób należyty. Oczyszczalnia ma obowiązek zajęte włókna torfowe zakupić i jak najrychlej je odebrać; ma ona jednakże prawo odraczać objęcie tak długo, dopóki na stacyi kolejowej nie zostanie przygotowana przez jednego lub kilku właścicieli włókien torfowych conajmniej 10.000 kg tych włókien.

§ 5.

Cena objęcia.

Cena objęcia wynosi 15 K za 1 m³ włókien torfowych, a to w miejscu stacyi kolejowej, położonej najbliższej miejsca składowego zapasów. Cena ta rozumie się za włókna torfowe mierzone na wozie albo w nasypach wysokich conajmniej na 1/2 m i szerokich conajmniej na 1 m i pod tym warunkiem, że włókna torfowe będą dostawione bez znacznej przymieszki niewłóknistych części składowych i że będą odpowiadały próbkom, znajdującym się w oczyszczalniach.

Próbki te muszą być jako takie oznaczone przez c. k. rolniczo-chemiczną stację doświadczalną we Wiedniu.

W razie znacznej przymieszki niewłóknistych części składowych lub w razie, gdy towar w innym kierunku różni się znacznie od próbek, można potrącić z ceny odpowiednią kwotę.

Jeżeli co do wysokości ceny nie przyjdzie między właścicielem zapasów i oczyszczalnią porozumienie do skutku, w takim razie polityczna władza pierwszej instancyi po zasięgnięciu opinii c. k. rolniczo-chemicznej stacyi doświadczalnej we Wiedniu oznaczy cenę, za zapłatą której należyte oczyszczalni oddać zapasy.

Strona, która nie zgadza się na to oznaczenie ceny, może żądać sądowego ustalenia ceny w tym sądzie powiatowym, w którego okręgu zapasy w danej chwili się znajdują. Wniosek taki, który z zagrożeniem wykluczenia wnieść należy do 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia w sprawie oznaczenia ceny przez władzę polityczną pierwszej instancyi, rozstrzyga sąd powiatowy w postępowaniu niespornem,

biorąc przytem za podstawę cenę objęcia, oznaczoną w ustępie 1. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć rekuresem do dni ośmiu. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi dalszy środek prawny jest niedopuszczalny. O ile koszty postępowania mają być zwrócone przez jedną stronę lub należy je rozdzielić między obie strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązek do dostawy zapasów włókien torfowych nie ulega odwołce skutkiem postępowania sądowego.

§ 6.

Przymusowe odebranie.

Jeżeli właściciel wzbrania się sprzedać zajęte zapasy jednej z oczyszczalni, natenczas polityczna władza pierwszej instancyi, w której obszarze zapasy się znajdują, ma orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić przymusowe ich oddanie. W razie przymusowego odebrania należy potrącić 10 procent z ceny objęcia (§ 5.). Przymusowo odebrane zapasy ma ostatni posiadacz utrzymywać należycie aż do odtransportowania.

§ 7.

Poświadczenie transportowe.

Kolejom i przedsiębiorstwom żeglarskim wolno przesyłki włókien torfowych przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione według dołączonego wzoru przez jedną z oczyszczalni, podanych do wiadomości osobnem obwieszczeniem.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, tudzież dla przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie zostały przez przedsiębiorstwa transportowe przyjęte już do przewozu, nie potrzeba tego rodzaju poświadczeń transportowych.

§ 8.

Wydzielanie włókien torfowych przy zbiorce torfu, przy uzyskiwaniu wojłoku roślinnego lub torfu do palenia.

Wszelkie przedsiębiorstwa, zajmujące się uzyskiwaniem wojłoku roślinnego lub torfu do palenia, są obowiązane wydzielać włókna torfowe jako produkt uboczny i oddawać je oczyszczalniom stosownie do powyższych przepisów. Obowiązek do wydzielania włókien ciąży także na wszystkich osobach, zatrudnionych przy zbiorce torfu o tyle, o ile uzyskiwanie torfu na to pozwala.

§ 9.

Uzyskiwanie włókien torfowych z pokładów wełnianki (erriophorum) w torfowiskach wyżynnych.

Uzyskiwanie włókien torfowych z pokładów wełnianki w torfowiskach wyżynnych poddaje się pod nadzór państwowy i wolno zajmować się tem tylko na zasadzie licencji, udzielonej przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

§ 10.

Zezwolenie na poszukiwanie pokładów wełnianki.

Pokłady wełnianki w torfowiskach wyżynnych podlegają prawu rozrządzania właściciela gruntu; jest on uprawniony z przestrzeganiem odpowiednich środków bezpieczeństwa do przedsiębrania w swoim torfowisku wszelkich robót, potrzebnych dla wyszukania pokładów wełnianki, ma on jednak obowiązek przed rozpoczęciem robót poszukiwawczych przedłożyć ich plan Ministerstwu handlu, dołączając uwierzytelniony wyciąg z księgi gruntowej, kopię mapy katastralnej i planu sytuacyjnego torfowiska według podziałki 1 : 2880, i prosić o zezwolenie na przedsiębranie tych robót. Mapy muszą być sporządzone i uwierzytelnione przez geometrę cywilnego. Na planie sytuacyjnym mają być przedstawione obrazowo wszelkie objekta i koleje. znajdujące się na przedstawianym terenie lub w oddaleniu 50 m od jego granic.

Oprócz właściciela może o zezwolenie na poszukiwanie pokładów wełnianki w torfowiskach wyżynnych starać się w Ministerstwie handlu, przedkładając plan robót poszukiwawczych, uwierzytelniony wyciąg z księgi gruntowej i mapy wymienione w ustępie 1. tego paragrafu każda osoba własnowolna, jednakże tylko wówczas, jeżeli przedłoży poświadczenie c. k. rolniczo-chemicznej stacyi doświadczalnej we Wiedniu o tem, że według stosunków geologicznych należy przypuszczać istnienie pokładów wełnianki w odnośnem torfowisku i wykaże się zgodą właściciela, a w razie poszukiwania pokładów wełnianki w celach zarobkowych posiada uprawnienie przemysłowe do tej czynności. Zgodę właściciela można zastąpić także poświadczeniem władzy politycznej pierwszej instancyi, że właściciel mimo wezwania ze strony władzy politycznej nie wniósł w ciągu wyznaczonego mu odpowiedniego terminu prośby o zezwolenie na poszukiwanie lub że udzielone właścicielowi zezwolenie zostało cofnięte (ustęp 4.).

W sprawie prośb, wspomnianych w ustępach 1. i 2., należy w Ministerstwie handlu prowadzić wykaz, spisany w bieżącym porządku według chwili ich wniesienia. Co do tych prośb należy wysłuchać za pośrednictwem właściwej

politycznej władzy pierwszej instancyi osoby uprawnione w danym razie do użytkowania (użytkowcę, dzierżawcę) i sąsiadów, zaś co do prośb osób trzecich także właściciela gruntu. O zezwoleniu na przedsiębranie robót poszukiwawczych rozstrzyga po wysłuchaniu c. k. rolniczo-chemicznej stacyi doświadczalnej we Wiedniu według swobodnego uznania Minister handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa, a jeżeli wchodzi w rachubę koleje żelazne także w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych.

Osobie trzeciej można bez zgody właściciela gruntu udzielić zezwolenie na przedsiębranie robót poszukiwawczych tylko wtedy, jeżeli właściciel torfowiska mimo wezwania władzy politycznej nie stara się sam o takie zezwolenie albo jeżeli zezwolenie to zostanie cofnięte. Zezwolenie na przedsiębranie robót poszukiwawczych, udzielone właścicielowi gruntu albo osobie trzeciej, może Minister handlu cofnąć, jeżeli roboty takie w ciągu trzech miesięcy od dnia doręczenia nie zostały bez ważnych powodów rozpoczęte lub będą prowadzone dalej w sposób nieodpowiedni. Przed cofnięciem zezwolenia należy uprawnionego wysłuchać. Na wniosek właściciela gruntu (lub osoby uprawnionej w danym razie do użytkowania) można przy udzieleniu zezwolenia nałożyć na starającego się o nie udzielenie odpowiedniego zabezpieczenia za szkody, jakieby powstały dla wnioskodawcy; zezwolenie na przedsiębranie robót poszukiwawczych nabiera w takim razie mocy obowiązującej dopiero po daniu zabezpieczenia. Zezwolenie obejmuje również upoważnienie do przedsięwzięcia potrzebnych robót odwadniających.

Uprawniony odpowiada wobec właściciela gruntu i w danym razie wobec uprawnionego do użytkowania za szkodę powstałą skutkiem robót poszukiwawczych, o ile w drodze układu nie zostały wydane szczególne postanowienia.

§ 11.

Prośby o nadanie licencji.

Prośby o nadanie licencji na uzyskiwanie włókien torfowych z pokładów wełnianki w torfowiskach wyżynnych należy wносить w Ministerstwie handlu; prośby te mają zawierać:

1. imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania starającego się o licencję, a jeżeli wykonanie pewnych oznaczonych robót ma być przekazane przedsiębiorcy, także imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania tego przedsiębiorcy względnie jego pełnomocnika, tudzież wymienienie poruczonych mu robót;

2. dokładne podanie położenia przedsiębiorstwa i powierzchni gruntowej, na którą przedsiębiorstwo się rozciąga, oraz jej granic z dołączeniem kopii mapy katastralnej i planu sytuacyjnego

torfowiska; mapy mają czynić zadość przepisom, zawartym w § 10., ustęp 1.;

3. urzędowe świadectwo c. k. rolniczo-chemicznej stacyi doświadczalnej we Wiedniu, zawierające potwierdzenie, że na wymienionej pod 2 powierzchni gruntowej znajdują się pokłady wełnianki;

4. dowód posiadania potrzebnego kapitału obrotowego;

5. daty w sprawie stosunków własności odnośnie do torfowiska z dołączeniem uwierzytelnionego wyciągu z ksiąg gruntowych, następnie w razie, jeżeli starający się o licencję nie jest właścicielem gruntu, daty o prawie rozrządzania pokładami wełnianki, jeżeli prawo takie zostało starającemu się o licencję przyznane, z dołączeniem sporządzonych w tym względzie dokumentów, sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionych, względnie oznajmienie, że starający się o licencję nie mógł dojść do porozumienia z właścicielem gruntu co do odstąpienia mu prawa rozrządzania albo prawa własności;

6. plan budowy dla urządzenia potrzebnych budowli pomocniczych i dowód co do prawa własności względnie prawa rozrządzania potrzebnym na ten cel gruntem z dołączeniem uwierzytelnionego wyciągu z ksiąg gruntowych względnie uwierzytelnionego sądownie lub notaryalnie dokumentu w sprawie przyznania prawa rozrządzania, w danym razie oświadczenie, że starający się o licencję nie mógł dojść do porozumienia z właścicielem co do odstąpienia mu prawa własności lub prawa rozrządzania;

7. oświadczenie, czy co do powierzchni gruntowej, na którą ma się przedsiębiorstwo rozciągać, zezwolenie na poszukiwanie za pokładami wełnianki jeszcze prawnie istnieje i komu ono przysługuje, następnie dowód, że uprawniony na zasadzie takiego zezwolenia, na udzielenie licencji się zgadza, albo oznajmienie, że porozumienie w tym względzie nie mogło być osiągnięte.

§ 12.

Postępowanie z prośbami o udzielenie licencji.

Na czyniącą zadość wymogom albo odpowiednio uzupełnioną prośbę należy zarządzić oględziny na miejscu, które przeprowadzić ma właściwa polityczna władza pierwszej instancyi i do których wezwać należy starającego się o licencję oraz wszystkie interesowane strony i władze administracyjne.

Już przy oględzinach należy wyjaśnić wszechstronnie, czy przedsiębiorstwo odpowiada celowi, zbadać i sprostować przedłożone mapy i wyjaśnić wszystkie te stosunki, które w interesie stron lub

administracyi publicznej dają powód do zarzutów lub wątpliwości.

Jeżeli starającym się o licencję jest właściciel gruntu, zaś ktoś trzeci wyszukał pokłady wełnianki na podstawie udzielonego mu zezwolenia a nie można osiągnąć między nimi porozumienia, natenczas należy stwierdzić wszystkie okoliczności, potrzebne do wymiaru odszkodowania. Jeżeli starającym się o licencję jest ktoś trzeci a porozumienie w sprawie odstąpienia prawa rozrządzania pokładami wełnianki względnie powierzchnią, potrzebną do wzniesienia budowli pomocniczych nie przyjdzie do skutku, natenczas zbadać należy wszystkie okoliczności, mające znaczenie dla odszkodowania właściciela gruntu, w danym razie osób uprawnionych do użytkowania, przyczem uwzględnić należy także pożytek, przypadający właścicielowi (uprawnionemu do użytkowania) torfowiska przez ewentualne wybranie torfu z pokładów torfowych. Jeżeli istnienie pokładów wełnianki nie stwierdził ani ubiegający się o nadanie licencji ani właściciel gruntu, w takim razie należy zbadać także okoliczności, miarodajne dla odszkodowania poszukiwacza (§ 13., ustęp 2.). Właściciel gruntu ma prawo żądać od ubiegającego się o licencję, aby nabył od niego prawo własności torfowiska względnie wymienionych powyżej powierzchni gruntu.

Akta w sprawie oględzin i przeprowadzonych dochodzeń należy przesać do c. k. rolniczo-chemicznej stacyi doświadczalnej we Wiedniu, która udzieli je Ministerstwu handlu, dołączając opinię w sprawie przydatności i potrzeby przedsiębiorstwa, w sprawie wysokości odszkodowań, które mają być świadczone, a w danym razie w sprawie potrzeby odstąpienia gruntów na własność lub do używania.

W wyjątkowych przypadkach może Minister handlu zezwolić na wniosek rolniczo-chemicznej stacyi doświadczalnej we Wiedniu na uproszczenie unormowanego powyżej postępowania.

§ 13.

Nadanie licencji.

O nadaniu licencji rozstrzyga według swobodnego uznania Minister handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa, a jeżeli wchodzi w rachubę koleje, także w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych.

Temu, kto na podstawie skutecznego prawnie zezwolenia na poszukiwanie stwierdził istnienie pokładów wełnianki, przysługuje, jeżeli on sam ubiega się o licencję, prawo pierwszeństwa, w razie przeciwnym odpowiednie odszkodowanie; zresztą zaś ma właściciel gruntu pierwszeństwo przed innymi starającymi się o licencję.

Jeżeli strony interesowane nie osiągnęły porozumienia co do odstąpienia gruntu, należy przy

udzieleniu licencji orzec także o odstąpieniu gruntu w ogólności, względnie o rodzaju i trwaniu odstąpienia oraz oznaczyć rodzaj i wysokość odszkodowania.

Tej stronie, która nie chce zadowolić się oznaczeniem odszkodowania, pozostaje zastrzeżoną droga prawa, uprawniony na podstawie licencji może jednak po złożeniu do sądu kwoty za odstąpienie, oznaczonej przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa, żądać zaraz odstąpienia gruntu stosownie do wspomnianego wyżej orzeczenia.

Nadanie licencji odbywa się przez doręczenie dokumentu, w którym mają być podane dokładnie: osoby, uprawnione na podstawie licencji, położenie przedsiębiorstwa, powierzchnia gruntu, na którą się ono rozciąga, i jej granice, przepisy w sprawie prowadzenia przedsiębiorstwa i sposób sprawowania nad niem państwowego nadzoru. W dokamencie tym można na uprawnionego nałożyć szczególne obowiązki, w szczególności zobowiązać go do rozpoczęcia ruchu w ciągu pewnego okresu czasu i do prawidłowego kontynuowania ruchu z zagrożeniem, że w razie przeciwnym licencya gaśnie.

§ 14.

Oczyszczanie włókien torfowych.

Oczyszczanie włókien torfowych jest dozwolone po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia

tylko oczyszczalniom, dopuszczonym przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wojny pod przepisany dla nich warunkami i dla celów im przepisanych.

§ 15.

Postanowienia karne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu nałożonych nim obowiązków, o ile działania te nie podlegają karze surowszej, hedą kary polityczne władze pierwszej instancji grzywną do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można nałożyć także obok siebie. Nadto można orzec przepadek zapasów, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, utratę uprawnienia przemysłowego. Także można orzec utratę udzielonej licencji.

§ 16.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Banhans wlr.

Wimmer wlr.

Wieser wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Poświadczenie przewozowe na włókna torfowe.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg włókien torfowych,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacyi wysyłkowej) .....

do (nazwa stacyi przeznaczenia).....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)
.....

....., dnia ..... 19..

Oczyszczalnia:

.....

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

486.**Rozporządzenie Ministra handlu
z dnia 13. grudnia 1917,****w sprawie utworzenia wydziału zawodowego
spedytorów.**Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917,
Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:**§ 1.****Wydział zawodowy spedytorów.**

Dla zastępstwa specjalnych interesów przemysłu spedytorskiego tworzy się „Wydział zawodowy spedytorów“.

Ten wydział zawodowy ma swą siedzibę we Wiedniu.

§ 2.**Cel wydziału zawodowego.**

Do wydziału zawodowego spedytorów należy:

- a) wydawanie opinii i przedstawianie wniosków w sprawach, dotyczących przemysłu spedytorskiego,
- b) wykonanie zarządzeń, obejmujących te sprawy, o ile Minister handlu przekaze je wydziałowi,
- c) współdziałanie w zarządzeniach gospodarstwa wojennego i przejściowego, o ile one odnoszą się do przemysłu spedytorskiego.

Uchwały mające zasadnicze znaczenie, a w szczególności uchwały w sprawie taryf spedycyjnych i zwyczajów handlowych w przemyśle spedytorskim, należy podać do wiadomości dyrekcji gospodarczego wydziału kupiectwa (rozporządzenie z dnia 15. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 257). Jeżeli dyrekcja ta skonstatuje, że uchwały te nie zgadzają się z interesami poszczególnych gałęzi handlu, natenczas winna ona przez wspólne narady z dyrekcją wydziału zawodowego wyjaśnić zachodzące wątpliwości i starać się o porozumienie; jeżeli usiłowania te spełzną na niczem, ma dyrekcja wydziału gospodarczego przedłożyć uchwałę wydziału zawodowego wraz ze swemi uwagami Ministrowi handlu do rozstrzygnięcia.

§ 3.**Skład wydziału zawodowego.**

Wydział zawodowy spedytorów składa się co najwyżej z 36 członków, których mianuje Minister handlu z zastrzeżeniem odwołania z grona spedytorów; spełniają oni swe funkcje jako urząd honorowy.

§ 4.**Prawny charakter wydziału zawodowego.**

Wydział zawodowy spedytorów jest osobą prawniczą i zastępuje go na zewnątrz jego dyrekcja. W imieniu dyrekcji podpisuje przewodniczący lub w razie doznania przezeń przeszkody jeden z jego zastępców.

§ 5.**Dyrekcja wydziału zawodowego.**

Dyrekcja wydziału zawodowego spedytorów składa się z przewodniczącego, dwóch jego zastępców i z dalszych co najwyżej dziewięciu członków.

Członków dyrekcji mianuje Minister handlu z zastrzeżeniem każdorazowego odwołania; spełniają oni swe funkcje jako urząd honorowy.

Dyrekcja zastępuje wydział na zewnątrz i sprawuje wszystkie czynności a w szczególności prowadzi także wskazane pertraktacje z innymi organizacjami gospodarstwa wojennego i przejściowego.

Do niej należy rozstrzyganie we wszystkich sprawach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez wydział (§ 7.).

Dyrekcji wolno przybierać na swe posiedzenia fachowych członków wydziału lub innych ekspertów w charakterze doradców.

Dyrekcja winna składać wydziałowi bieżące sprawozdania o swej działalności, jest ona obowiązana do składania rachunków i ma przedkładać corocznie wydziałowi zamknięcie rachunkowe do zbadania i zatwierdzenia.

Przewodniczący zwołuje dyrekcję i wydział na posiedzenia i na nich przewodniczy.

Dyrekcja mianuje urzędników i siły pomocnicze i reguluje prowadzenie czynności. Zasadnicze uchwały w tym względzie i mianowanie osób na stanowiska kierujące podlegają zatwierdzeniu Ministra handlu.

§ 6.**Prowadzenie czynności przez dyrekcję.**

Dyrekcja zbiera się na posiedzenia w miarę potrzeby.

Oдноśne zaproszenia wystosowuje się do członków dyrekcji i do komisarza rządowego (§ 10.) pisemnie lub telegraficznie.

Dyrekcję należy zwołać na posiedzenie w ciągu dni ośmiu, jeżeli tego zażąda komisarz rządowy lub conajmniej dwóch członków dyrekcji, z podaniem przedmiotów obrad.

Dyrekcya jest zdolna do powzięcia uchwał, jeżeli zostali zaproszeni wszyscy członkowie i komisarz rządowy i jest obecnych przynajmniej pięciu członków; uchwały jej zapadają zwykłą większością głosów. w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego przyłączył się przewodniczący. Komisarz rządowy nie bierze udziału w głosowaniu.

§ 7.

Pełne zebranie wydziału zawodowego.

Do pełnego zebrania wydziału zawodowego należy:

- a) ustalanie zasad dla traktowania spraw, wymienionych w § 2.;
- b) czuwanie nad obrotem kasowym i składaniem rachunków, tudzież powzięcie uchwały w sprawie pokrycia kosztów sprawowania czynności przez wydział;
- c) ustanawianie podwydziałów dla wstępnego obradowania nad pewnemi oznaczonemi kwestyami;
- d) obradowanie i powzięcie uchwały co do wszystkich innych spraw, przekazanych mu przez dyrekcję lub komisarza rządowego.

Uchwały wydziału są dla dyrekcji wiążące.

§ 8.

Porządek czynności wydziału zawodowego.

Wydział zbiera się w miarę potrzeby. Na żądanie komisarza rządowego lub na pisemny wniosek przynajmniej sześciu członków wydziału należy zwołać wydział na posiedzenie do dni czterdziestu.

Zaproszenia na posiedzenia wystosowuje się do członków i do komisarza rządowego pisemnie lub telegraficznie.

Na zarządzenie przewodniczącego albo komisarza rządowego można powoływać na posiedzenia znawców z głosem doradczym.

Wydział jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności przynajmniej dziesięciu członków wydziału, pośród których znajduje się przynajmniej czterech członków dyrekcji. Przewodniczący głosuje także; w razie równości głosów rozstrzyga jego głos. Komisarz rządowy nie bierze udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału mają prawo każdego czasu wystosować wnioski do dyrekcji, co do których winna ona powziąć jaknajrychlej uchwałę. Obrady i powzięcie uchwały należy utrzymywać w tajemnicy, jeżeli tak uchwalono albo komisarz rządowy tego zażąda.

§ 9.

Szczególne obowiązki funkcyjonyuszy i urzędników wydziału zawodowego.

Wszyscy członkowie dyrekcji i wydziału oraz wszystkie osoby, biorące udział w prowadzeniu czynności, winny przestrzegać najzupełniejszej bezstronności i największej sumiennosci.

Wszyscy funkcyjonyusze i urzędnicy wydziału są obowiązani przestrzegać tajemnicy co do wszystkich spraw, o których powzięli wiadomość w tym swoim charakterze, a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom wydziału lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw poszczególnych osób; mają oni to przyrzec na piśmie.

Jest obowiązkiem dyrekcji starać się o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach kupieckich, jakie wpłynęły do wydziału.

Urzędnicy i siły pomocnicze wienni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych kancelaryi przez interesentów tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich przez komisarza rządowego lub gdy dyrekcya po weźmie w tym kierunku uchwałę i komisarz rządowy ją zatwierdzi.

§ 10.

Nadzór państwowy.

Wydział zawodowy dla przemysłu spedytorskiego stoi pod nadzorem państwowym, który wykonuje komisarz rządowy. Mianuje go Minister handlu.

Komisarza rządowego należy zapraszać na wszystkie posiedzenia i ma on prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała. Ma on nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń wydziału i jego dyrekcji na tak długo, aż Minister handlu wyda ostateczną decyzję.

Komisarz rządowy ma prawo wglądu do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów i żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważa za potrzebne.

§ 11.

Kary.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia tudzież zarządzeń, wydanych na jego podstawie przez Ministra handlu, o ile działanie to nie podlega karze surowszej, będą kary polityczne władze pierwszej instancyi grzywnami do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

§ 12.

Rozwiązanie wydziału zawodowego.

Rozwiązanie wydziału zawodowego spedytorów uskutecznia Minister handlu po wysłuchaniu dyrekcji oraz gospodarczego wydziału kupiectwa (§ 15. rozporządzenia z dnia 15. czerwca 1917. Dz. u. p. Nr. 257).

Wieser wtr.

487.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 17. grudnia 1917,

dotyczące ustanowienia stóp wynagrodzenia za przedmioty z miedzi i ze stopów miedzi.

Na zasadzie postanowień rozporządzeń wykonawczych z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 326. i z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, w sprawie świadczeń wojennych, Do §§ 18, i 24., ustanawia się za przedmioty, zajęte według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 10. października 1917, Dz. u. p. Nr. 403, następujące stopy wynagrodzenia:

A. Przedmioty z mosiądzu.**Grupa I.**

1. Okucia do mebli,
  2. składane zawiasy,
  3. kółka i rozety do rur kaminowych
- za kilogram towaru lanego . . . . . K 3·50
za kilogram towaru walcowanego . . . . . K 4·50.

Grupa II.

1. Okucia do przyborów farmaceutycznych (róże, tace, szczyty chomatów, haczki, główki końskie, kółka, klanry itp.),
  2. pipy (ścieienne, beczkowe, znieniające i ściekowe), czopy do beczek, kurki wypływowe
- za kilogram towaru lanego . . . . . K 4·50
za kilogram towaru walcowanego . . . . . K 5·50.

B. Przedmioty z miedzi, brązu, spiżu i tombaku.

Podane pod A stopy wynagrodzenia są na kilogramie o 1 koronę wyższe.

Za części składowe z innych materiałów (żelaza, drzewa itp.) należy potrącić na podstawie oszacowania pewną kwotę, która nie może jednak przewyższać 20 procent wynagrodzenia należącego się według ogólnego ciężaru.

Czapp wtr.

488.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 17. grudnia 1917,

w sprawie ustanowienia cen najwyższych za suszone owoce i powidla.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

Ceny dla producentów.

§ 1.

Przy sprzedaży suszonych owoców i powidel przez producenta nie wolno przekraczać następujących cen najwyższych:

1. Suszone jabłka

a mianowicie:

za jabłka świdrowe, krajankę z jabłek (jabłka posiekane, jabłka pokrajane w tarczki) i jabłka w kostkach . . . . . K 400·—

2. Suszone gruszki

a mianowicie:

- a) za duże gruszki suszone, całe lub dzielone . . . . . K 400·—
- b) za średnio duże gruszki suszone, całe (kostki) lub dzielone . . . . . K 300·—
- c) za małe gruszki suszone (kostki), całe owoce . . . . . K 200·—
- d) za suszone gruszki leśne, to jest suszone gruszki polne . . . . . K 150·—

3. Suszone śliwki

a mianowicie:

- a) za towar oryginalny, to znaczy owoce nieuszkodzone (bez względu na ilość sztuk) . . . . . K 200·—

b) za towar wybrakowany, to jest
owoce uszkodzone . . . . . K 150.—

4. Powidła

za powidła (lequar), a mianowicie za towar dobrze wygotowany, bez pestek, nie przepalony i ze świeżych sliwek sporządzony . . . . . K 270.—

Powyższe ceny najwyższe należą się za 100 kg netto towaru dobrze wysuszonego i trwałego, a to przy suszonych jabłkach, gruszkach i sliwkach bez opakowania, zaś przy powidle wraz z opakowaniem.

Mieszczą one w sobie koszta dowozu do najbliższej możliwej do osiągnięcia stacji kolejowej lub okrętowej, do najbliższego możliwego do osiągnięcia urzędu pocztowego albo też — jeżeli przewóz koleją, okrętem lub pocztą byłby niemożliwy lub niegospodarny — do innego miejsca przeznaczenia i koszta załadowania, względnie nadania na pocztę albo w razie dostawy wprost do miejsca przeznaczenia koszta wyładowania.

Ceny w handlu detalicznym.

§ 2.

Ceny najwyższe dla drobnej sprzedaży suszonych owoców i powideł będą ustanowione przez polityczne władze krajowe.

Postanowienia ogólne.

§ 3.

Kto za suszone owoce lub powidła żąda ceny wyższej od cen najwyższych w tem rozporządzeniu

lub na jego podstawie ustanowionych, sobie lub drugiemu cenę taką dać lub przyrzec każe, tego ukarze polityczna władza powiatowa aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy, o ile czyn taki nie podlega karze surowszej. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do 10.000 K.

Takim samym karom jak sprawca podlega każdy, kto drugiego do jednego z tych czynów namawia lub przy ich wykonaniu współdziała.

Przy ukaraniu można orzec także utratę uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas oznaczony.

W orzeczeniu karnem można orzec również przepadek towarów, do których czyn karygodny się odnosi, bez względu na to, czy one do sprawy należą, czy też nie, albo przepadek uzyskanej za nie ceny na rzecz państwa.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą w całości moc obowiązującą postanowienia rozporządzenia z dnia 6. września 1916, Dz. u. p. Nr. 290, w sprawie ustalenia cen maksymalnych dla świeżych sliwek, oraz dla sliwek suszonych i powideł, tudzież w sprawie obrotu sliwkami suszonymi i powidłami.

Höfer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXV. — Wydana i rozestana dnia 20. grudnia 1917.

Treść: (№ 489 i 490.) 489. Ustawa o użyciu części nadwyżek kasowych wspólnych kas sierocych. — 490. Rozporządzenie, w sprawie zwalczania malaryi (zimnicy).

489.

Ustawa z dnia 14. grudnia 1917

o użyciu części nadwyżek kasowych wspólnych kas sierocych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 3. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 62, w sprawie użycia części nadwyżek kasowych wspólnych kas sierocych, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1917.

§ 2.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Wykonanie jej poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości, spraw wewnętrznych, wyznań i oświaty i skarbu.

Laxenburg, dnia 14. grudnia 1917.

Karol włr.

Seidler włr.

Toggenburg włr.

Ćwikliński włr.

Schauer włr.

Wimmer włr.

490.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 17. grudnia 1917,

w sprawie zwalczania malaryi (zimnicy.)

Na zasadzie § 1, ustęp 2, § 7, ustęp 1, i § 14., ustęp 2., ustawy z dnia 14. kwietnia 1913, Dz. u. p. Nr. 67, dotyczącej zapobiegania chorobom zaraźliwym i ich zwalczania, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Malaryę (zimnicę) poddaje się aż do dalszego zarządzenia obowiązkowi donoszenia.

Doniesienia należy skutecznie ustnie lub pisemnie stosując się do przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja 1914, Dz. u. p. Nr. 103.

Jeżeli podlegający obowiązkowi doniesienia wypadek zajdzie w gminie, w której malaryja stale się pojawia, natenczas odpada obowiązek do bezzwłocznego doniesienia i do natychmiastowego podania tego doniesienia do wiadomości politycznej władzy powiatowej oraz obowiązek doniesienia o każdym pierwszym wypadku (§§ 2. i 4. wspomnianej ustawy). W takich gminach zostanie podane do wiadomości przez obwieszczenie

politycznej władzy krajowej, kiedy i w jaki sposób doniesienie ma być uskutecznione do gminy i przedłożone przez nią politycznej władzy powiatowej.

§ 2.

Osoby, chore na malaryę lub o tą chorobę podejrzane, można odosobnić według postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22. lutego 1915, Dz. u. p. Nr. 39.

§ 3.

Celem zapobieżenia dalszemu rozszerzaniu się malaryi (zimnicy) można — niezależnie od

przeprowadzenia odpowiedniego leczenia chininą i profilaktyki chininowej — wydać rozporządzenia celem wyłepienia komarów (widliszów) i w celu ochrony przed nimi.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

CCXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 21. grudnia 1917.

Treść: (№ 491—493.) 491. Obwieszczenie, dotyczące przystąpienia miejskich urzędów podatkowych w Pradze I., II., VII. i VIII. do obrotu przekazowego Urzędu pocztowych kas oszczędności. — 492. Rozporządzenie, dotyczące wojennego zakładu kredytowego dla południowego obszaru wojennego. — 493. Rozporządzenie, dotyczące ruchu osobowych wozów motorowych.

491.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu z dnia 7. grudnia 1917,

dotyczące przystąpienia miejskich urzędów podatkowych w Pradze I., II., VII. i VIII. do obrotu przekazowego Urzędu pocztowych kas oszczędności.

Miejskie urzędy podatkowe w Pradze I., II., VII. i VIII. przystąpiły za zezwoleniem c. k. Ministerstwa skarbu do obrotu przekazowego c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności.

Można więc uiszczać na rzecz wyżej wymienionych urzędów podatkowych zapłaty wszystkich bezpośrednich podatków z dodatkami (dodatek krajowy, gminny i szkolny oraz opłaty na rzecz izby handlowej) i innych należności ubocznych, jak odsetek zwłoki na rzecz państwa, kraju i gminy, należności egzekucyjnych, należności ewidencyjnych, należności za przepisanie i należności za pomiary, następnie opłat od czynszu najmu (grosza czynszowego), o ile wszystkie te podatki i daniny stoją na przypisie w wyżej wymienionych urzędach podatkowych lub będą ściągane przez nie na żądanie innych urzędów podatkowych, także w obrocie czekowym i kliryngowym c. k. pocztowej Kasy oszczędności i używać w tym celu zarówno

poświadczeń złożenia pocztowej Kasy oszczędności z drukiem zielonym (lub czarnym), wydanych dla użytku stron w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. października 1906, Dz. u. p. Nr. 226, i z dnia 16. marca 1908, Dz. u. p. Nr. 65, jak i czerwonych poświadczeń zapłaty, wydanych rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 19. marca 1909, Dz. u. p. Nr. 45, które można nabywać w miejscu sprzedaży znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę.

Wimmer wtr.

Wieser wtr.

492.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu^u w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 16. grudnia 1917,

dotyczące wojennego zakładu kredytowego dla południowego obszaru wojennego.

Na zasadzie § 1. ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

Wojenny zakład kredytowy dla południowego obszaru wojennego (,Kriegskreditanstalt für das

südliche Kriegsgebiet“, „Istituto di credito di guerra per il territorio meridionale di guerra“, „Vojna kreditni zavod za južno vojno okrožje“, „Ratni vjersijski zavod za južno ratno područje“), którego urządzenie i zadania reguluje statut, wydany przez Ministerstwo skarbu, ma charakter osoby prawniczej i ma być jako kupiec zaprotokołowany w sądzie handlowym swej siedziby.

§ 2.

To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

493.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 19. grudnia 1917, dotyczące ruchu osobowych wozów motorowych.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zezwolenie na używanie materiałów ruchu.

Począwszy od dnia 1. marca 1918 wolno utrzymywać tylko te osobowe wozy motorowe w ruchu, dla których zostanie wydane na prośbę posiadacza przy przestrzeganiu publicznych interesów szczególnie, każdego czasu odwołalne zezwolenie na używanie materiałów ruchu (benzyny, benzolu, obрэczy zastępczych).

Podania rozstrzyga Minister handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 2.

Prośby o zezwolenie na używanie materiałów ruchu.

Podania należy wnosić najpóźniej do dnia 15. stycznia 1918 do tej politycznej władzy powiatowej, w której powiecie znajduje się stanowisko osobowego wozu motorowego, a jeżeli stanowisko znajduje się w rejonie państwowej władzy policyjnej, wówczas należy je wnieść do tej ostatniej. Urzędowe formularze na prośby można otrzymać bezpłatnie u wymienionych wyżej władz.

§ 3.

Szczególne znamiona rozpoznawcze osobowych wozów motorowych.

Udzielenie zezwolenia na używanie ma być przez władze, wymienione w § 2., uwidocznione

przy wyciśnięciu pieczęci urzędowej w certyfikatach względnie poświadczeniach, wystawionych po myśli § 18. i § 19. rozporządzenia z dnia 28. kwietnia 1910, Dz. u. p. Nr. 81.

Osobowe wozy motorowe należy następnie w ten sposób odszczególnić, iż zaopatrzy się znamię rozpoznawcze, umieszczone na nich stosownie do powołanego wyżej rozporządzenia. w czerwoną obwódkę, której grubość ma wynosić przy znamionach rozpoznawczych, umieszczonych na ścianie tylnej wozów, co najmniej 2 centymetry, a przy znamionach rozpoznawczych, umieszczonych z przodu, co najmniej 1 centymetr.

§ 4.

Wyjątki.

Ruch osobowych wozów motorowych:

- przeznaczonych dla dworu Jego Cesarskiej Mości i członków Cesarskiego Domu,
- należących do osobistego użytku panującego Księcia Liechtenstein w domu ordynackim we Wiedniu i w zamku Eisgrub na Morawach,
- przeznaczonych do użytku tych osób, które korzystają w myśl prawa międzynarodowego z praw eksterytaryjalności,
- znajdujących się w posiadaniu zarządu wojskowego,
- znajdujących się w posiadaniu państwa i zakładów państwowych,
- nieodzownie potrzebnych do przewozu poczty, do celów policyjnych i sanitarnych, tudzież dla straży pożarnych,

nie jest zawisły od zezwolenia na używanie wedle § 1.

Wozy motorowe jednak, przytoczone w punktach c), e) i f), wolno począwszy od dnia 1. marca 1918 tylko wtedy utrzymywać w ruchu, jeżeli w certyfikatach lub w poświadczeniach, wystawionych stosownie do § 18., względnie § 19. rozporządzenia z dnia 28. kwietnia 1910, Dz. u. p. Nr. 81, przez polityczną władzę powiatową względnie państwową władzę policyjną, właściwą podług stanowiska wozu motorowego, jest poświadczony cel użycia wozu motorowego po myśli punktu c), e) lub f) tego paragrafu i jeżeli wóz motorowy zostanie następnie odszczególniony w sposób, przepisany w § 3. tego rozporządzenia.

§ 5.

Wytwarzanie i nabywanie obрэczy zastępczych.

Wytwarzanie sposobem zarobkowym, pozbywanie i nabywanie obрэczy zastępczych, do wytwarzania których potrzebne są materiały gumowe, skórzane, tkackie lub tłuszczowe, jest począwszy

od dnia 1. marca 1918, dopuszczalne tylko za osobnem zezwoleniem Ministra handlu, który wyda co do tego bliższe postanowienia w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 6.

Prośby o przydzielenie materiałów ruchu.

Prośby o przydzielenie materiałów ruchu (benzyny, benzolu, obręczy zastępczych) dla tych osobowych wozów motorowych, dla których zostało udzielone osobne zezwolenie na używanie po myśli § 1. tego rozporządzenia, należy wnosić bezpośrednio do c. k. Ministerstwa handlu.

Mają one zawierać prócz dat udzielonego zezwolenia na używanie także szczegóły co do ilości względnie liczby materiałów ruchu, nabytych w ostatnim czasie, oraz co do zapasu w tychże, jaki ewentualnie jeszcze pozostał.

§ 7.

Ogólne wyjątki.

Minister handlu może zarządzić w porozumieniu z interesowanymi Ministrami wyjątki od postanowień tego rozporządzenia.

§ 8.

Postanowienia karne.

Przekroczenia tego rozporządzenia oraz wydanych na jego podstawie urzędowych zarządzeń, tudzież każde współdziałanie przy uchyleniu się od zobowiązań, ustanowionych w tem rozporządzeniu lub na jego podstawie, będą karane, o ile nie podlegają surowszej karze, przez polityczne władze I. instancyi grzywnami do 20.000 K lub aresztu do sześciu miesięcy. Kary te mogą być także obok siebie orzeczone. Ponadto może być także orzeczona konfiskata wymienionych w §§ 1. i 5. materiałów, do których odnosi się czyn karygodny, tudzież, jeżeli przekroczenie zostało popełnione w wykonywaniu przemysłu, utrata uprawnienia przemysłowego.

§ 9.

Początek moey obowiązującej.

To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Homiann wlr.

Wieser wlr.

Schauer wlr.

Czapp wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24, także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5-04	Rocznik 1867 za K 4-80	Rocznik 1885 za K 4-32	Rocznik 1903 za K 10-80
" 1850 " " 12-60	" 1868 " " 4-80	" 1886 " " 5-52	" 1904 " " 6-—
" 1851 " " 3-12	" 1869 " " 7-20	" 1887 " " 6-—	" 1905 " " 7-20
" 1852 " " 6-24	" 1870 " " 3-36	" 1888 " " 10-08	" 1906 " " 14-40
" 1853 " " 7-56	" 1871 " " 4-80	" 1889 " " 7-20	" 1907 " " 15-60
" 1854 " " 10-08	" 1872 " " 7-68	" 1890 " " 6-48	" 1908 " " 10-80
" 1855 " " 5-64	" 1873 " " 7-92	" 1891 " " 7-20	" 1909 " " 10-20
" 1856 " " 5-88	" 1874 " " 5-52	" 1892 " " 12-—	" 1910 " " 10-08
" 1857 " " 6-84	" 1875 " " 4-80	" 1893 " " 7-20	" 1911 " " 8-40
" 1858 " " 5-76	" 1876 " " 3-60	" 1894 " " 7-20	" 1912 " " 15-—
" 1859 " " 4-80	" 1877 " " 2-40	" 1895 " " 8-40	" 1913 " " 11-40
" 1860 " " 4-08	" 1878 " " 5-52	" 1896 " " 8-40	" 1914 " " 18-—
" 1861 " " 3-60	" 1879 " " 5-52	" 1897 " " 18-—	" 1915 " " 14-04
" 1862 " " 3-36	" 1880 " " 5-28	" 1898 " " 7-20	" 1916 " " 15-24
" 1863 " " 3-36	" 1881 " " 5-28	" 1899 " " 12-—	" 1917 " " 18-30
" 1864 " " 3-36	" 1882 " " 7-20	" 1900 " " 8-40	
" 1865 " " 4-80	" 1883 " " 6-—	" 1901 " " 7-20	
" 1866 " " 5-28	" 1884 " " 6-—	" 1902 " " 9-—	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg 1. 16. *

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte 1. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 22. grudnia 1917.

Treść: (№ 494—496.) 494. Rozporządzenie o ułatwieniach przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych. — 495. Rozporządzenie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicji i na Bukowinie. — 496. Rozporządzenie o bilansach i omijaniu przepisów ustawowych podczas wojny.

494.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 20. grudnia 1917

o ułatwieniach przy wypełnianiu prawno-prywatnych roszczeń pieniężnych.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 1.

(1) Dla wierzytelności pieniężnych prawno-prywatnych, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, może sąd procesowy, o ile § 3. nie zawiera innego postanowienia, na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia a wierzyciel nie dozna przez to nie-stosunkowej szkody, oznaczyć w wyroku dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin dla dopełnienia świadczenia.

(2) Taki termin można przyznać dla całej wierzytelności lub jednej jej części, jednak nie poza dzień 31. grudnia 1918. Sędziowskie odroczenie zapłaty, przyznane na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 267, do dnia 31. grudnia 1917 włącznie, uważa się za przedłużone do dnia 31. marca 1918 włącznie. Sąd może na wniosek po przesłuchaniu przeciwnika (§ 56. o. e.) zezwolić na dalsze przedłużenie najdalej do dnia 31. grudnia 1918 włącznie lub przedłużenie ustawowe skrócić.

(3) Pozwany ma uprawdopodobnić faktyczne twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(4) Sąd może dozwoleń terminu uczynić zawisłym od dania zabezpieczenia.

(5) Przeciw zezwoleniu na sędziowskie odroczenie zapłaty, następnie przeciw odmówieniu go przez sąd drugiej instancji niema środka prawnego.

(6) Jeżeli wierzyciel mimoto, że dłużnik podniósł pozasadownie i widocznie usprawiedliwione żądanie o odroczenie zapłaty, wniósł skargę a dłużnik zaraz na pierwszej audyencji roszczenie skargi uznał, natenczas koszty procesowe spadają na wierzyciela, jeżeli sędzia zezwoli na żądane pozasadownie odroczenie zapłaty.

§ 2.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na oznaczenie terminu zapłaty. Dłużnik może postawić taki wniosek także wówczas, jeśli jego zobowiązanie jest stwierdzone przez podlegający egzekucji akt notaryalny. Gdy przeciw dłużnikowi wydano w postępowaniu upominawczem nakaz zapłaty, to może on, uznając roszczenie wierzyciela, w ciągu terminu dla wniesienia sprzeciwu w sądzie, który wydał nakaz zapłaty, uczynić wniosek na oznaczenie terminu zapłaty.

(2) Sąd ma przed rozstrzygnięciem wniosku przesłuchać wierzyciela (§ 56. o. e.) i następnie orzec uchwałą. W uchwale, którą przyznaje się

termin zapłaty, należy orzec o obowiązku dłużnika do zapłaty uznanej wierzytelności. Jeśli przeciw dłużnikowi wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczem, wówczas winien sędzia zmieniając ustanowiony w nakazie zapłaty termin ustanowić uchwałą nowy termin zapłaty.

(3) Koszta przesłuchania winien dłużnik zwrócić wierzycielowi, chyba że wierzyciel odrzucił postawione przez dłużnika pozasądnie i widocznie uzasadnione żądanie odroczenia zapłaty.

(4) Postanowienia § 1. mają odpowiednie zastosowanie.

Wierzytelności wyłączone od sędziowskiego odroczenia zapłaty.

§ 3.

Postanowienia §§ 1. i 2. nie mają zastosowania do wierzytelności z weksli i czeków, nadto do:

1. wierzytelności z tytułu umów o usługi i umów o dzieło (§ 1151. do 1171. p. k. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu umów o najem lub dzierżawę;

3. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

4. roszczeń o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych:

a) na podstawie wierzytelności, które służą przede wszystkim na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych,

b) na podstawie zabezpieczonych w księgach gruntowych wierzytelności kas oszczędności i wspólnych kas sierocych,

c) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacji;

5. wierzytelności z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania;

6. wierzytelności o zapłatę odsetek i spłat kapitału od długów państwowych i zobowiązań przez państwo zagwarantowanych;

7. wierzytelności o zapłatę odsetek i spłat kapitału od listów zastawnych, ufundowanych bankowych zapisów dłużnych i częściowych zapisów dłużnych;

8. wierzytelności przeciw bankom krajowym i akcyjnym, kasom oszczędności, spółkom kredytowym i innym zakładom kredytowym na podstawie rachunku bieżącego i z wkładek na bonny kasowe lub książeczki wkładkowe;

9. wierzytelności z kontraktów o ubezpieczenie.

Sędziowskie odroczenie zapłaty dla handlarzy wywozowych i osób, interesowanych w ruchu obcych.

§ 4.

Wykonującym handel i przemysł, którzy świadectwem izby handlowej i przemysłowej wykażą, że przeważnie dostarczają lub sprowadzają towary, przeznaczone na wywóz poza granicę celną, dalej osobom i przedsiębiorstwom, które wykażą, że są zdane przeważnie na zarobek lub dochody z ruchu obcych, można przyznać sędziowskie odroczenie zapłaty (§§ 1. i 2.) także dla wierzytelności oznaczonych w § 3., l. 1, 2 i 4, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, dalej dla wierzytelności o zapłatę odsetek i spłat kapitału z częściowych zapisów długu, które zostały wydane przed tym dniem; dla wierzytelności z kontraktów najmu i dzierżawy jest sędziowskie odroczenie zapłaty dopuszczalne także i wówczas, gdy te kontrakty odnowiono mileżąco po dniu 31. lipca 1914.

Sędziowskie odroczenie zapłaty w postępowaniu egzekucyjnym.

§ 5.

(1) Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego odroczyć egzekucję najdalej do dnia 31. grudnia 1918, o ile nie chodzi o obciążenie zastawem przedmiotów majątku ruchomego lub o przymusowe ustanowienie prawa zastawu. Takie odroczenie jest niedopuszczalne, jeśli już według §§ 1., 2. lub 4. udzielono terminu zapłaty.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 1., ustęp 1. i 3. do 5.

(3) Egzekucję odroczoną stosownie do § 5. rozporządzenia z dnia 19. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 267, można, jeżeli termin odroczenia nie upłynął już przed dniem 31. grudnia 1917, dalej odroczyć na wniosek zobowiązanego pod warunkami § 1., ustęp 1., najdalej do dnia 31. grudnia 1918.

(4) Odroczenie egzekucji jest dopuszczalne także przy roszczeniach z weksli i czeków. W przypadkach oznaczonych w § 4., można zezwolić na odroczenie egzekucji także dla wierzytelności, oznaczonych w § 3., l. 1, 2 i 4, a powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914.

(5) Egzekwujący wierzyciel nie ma prawa do zwrotu kosztów, urosłych z powodu odroczonej egzekucyi, gdy odrzucił wniesione przez dłużnika pozasądowo i widocznie uzasadnione żądanie odroczenia zapłaty.

Sędziowskie odroczenie zapłaty na obszarze wojennym.

§ 6.

(1) Osobom, mającym swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub swą stałą siedzibę przedsiębiorstwa na obszarze, w którym sąd powiatowy z powodu zdarzeń wojennych zawiesił częściowo swą czynność lub przeniósł swą siedzibę, albo na obszarze, który wskutek zlecenia władzy musiał być przez znaczną część ludności opuszczony, może sąd, do którego się odwołało, zezwolić na odroczenie zapłaty dla zobowiązań wszelkiego rodzaju i bez względu na czas ich powstania (§§ 1. i 2.) jak również orzec, że niekorzyści prawne, które zaszły lub zajdą z powodu niewypełnienia na czas, zobowiązania, z wyjątkiem obowiązku płacenia procentów w granicach ustanowionych w § 8., ustęp 1., nie mają miejsca lub że się je uchyla. Postanowienia § 5. mają zastosowanie do tych osób bez względu na rodzaj i czas powstania wierzytelności, na rzecz której się egzekucję prowadzi.

(2) Pod wymienionymi w ustępie 1. warunkami może sąd nadto orzec, że pomija się lub uchyla się skutki prawne niezastnienia warunku, gdy zaistnienie warunku było skutkiem wydarzeń wojennych niemożliwe. W razie potrzeby należy ustanowić dla wypełnienia warunku nowy termin.

Odroczenie zapłaty na rzecz osób wojskowych i ich blizkich krewnych.

§ 6. a.

(1) Prawno-prywatne roszczenia pieniężne przeciw osobom wojskowym (§ 1., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178), które w chwili ukończenia wojny lub wcześniej wracają do stosunku cywilnego, następnie przeciw jeńcom i zakładnikom (§ 1., ustęp 3. tego rozporządzenia cesarskiego) odracza się co do zapłaty aż do upływu trzech miesięcy po tym dniu, w którym dla osoby dłużnika ustał powód, oznaczony w § 3., ustęp 2., przytoczonego rozporządzenia cesarskiego.

(2) Po ustaniu ustawowego odroczenia zapłaty może sąd zezwolić wspomnianym osobom na odroczenie zapłaty dla zobowiązań wszelkiego rodzaju (§§ 1., 2. i 5.), oraz orzec w razie istnienia wymogów wymienionych w § 1., ustęp 1., że niekorzyści prawne, które zaszły lub zajdą z powodu niewypełnienia na czas zobowiązania, z wyjątkiem obowiązku płacenia procentów w granicach

ustanowionych w § 8., ustęp 1., nie mają miejsca lub że się je uchyla. Sąd może również orzec, że skutki prawne nieistnienia jednego z warunków pomija się lub że się je uchyla; w razie potrzeby należy wyznaczyć nowy termin dla wypełnienia tego warunku.

(3) Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do roszczeń, powstałych po rozpoczęciu się stosunku, oznaczonego w § 3., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, ani do roszczeń o danie utrzymania, do premii ubezpieczeniowych i roszczeń z weksli i czeków. Te umowy o ubezpieczenie życiowe, które wskutek niezapłacenia na czas premii wygasają bez odkupna albo ulegają przemianie na ubezpieczenia wolne od opłaty premii ze zniżoną sumą ubezpieczenia, jest ubezpieczyciel obowiązany odnowić bez ponownego badania lekarskiego, a to w ciągu sześciu miesięcy po dniu oznaczonym w ustępie 1., za dodatkową opłatą premii wraz z odsetkami zwłoki.

(4) Żonie, towarzyszcze życia lub dzieciom (dzieciom adoptowanym i dzieciom wziętym na wychowanie) jednej z osób, wymienionych w ustępie 1., w razie, jeżeli one żyją z osobą tą w spólnem gospodarstwie domowem i nie mają żadnego samoistnego zarobku, może sąd pod wspomnianymi w § 1., ustęp 1., warunkami zezwolić na odroczenie zapłaty dla roszczeń wszelkiego rodzaju z wyjątkiem roszczeń wspomnianych w ustępie 3. (§§ 1., 2. i 5.).

Wpływ siły wyższej na weksle i czeki.

§ 7.

Jeżeli przy wekslach lub czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub podniesieniu protestu stoi na zawadzie wywołana wypadkami wojennymi nieprzewidywana przeszkoda (siła wyższa), odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowoprawną, conajmniej jednak aż do upływu 10 dni powszednich po ustaniu przeszkody. W protestie należy stwierdzić ile możliwości przeszkodę i czas jej trwania.

Opłacanie odsetek; terminy przedawnienia i wniesienia skargi.

§ 8.

(1) Za czas, o który wskutek odroczenia zapłaty zostanie przesunięta na później, należy uiścić

ustawowe odsetki zwłoki lub odsetki wyższe, należące się według umowy aż do tego dnia, w którym bez względu na odroczenie miała być zaplata uiszczona. Umownych odsetek zwłoki nie można żądać, o ile one są wyższe od odsetek ustawowych.

(2) Czas trwania odroczenia zapłaty nie wlicza się przy obliczaniu czasokresu przedawnienia ani ustawowych terminów do wniesienia skargi.

Umówione niekorzyści prawne.

§ 9.

W razie nieuiszczenia przez dłużnika w właściwym czasie odsetek, rat amortyzacyjnych, lub rat wierzytelności pieniężnych prawno-prywatnych, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, nie może wierzyciel uczynić użytku z przyznanego mu umową prawa wypowiedzenia względnie prawa natychmiastowego żądania zwrotu kwot kapitałowych, ani z innych umówionych na taki przypadek niekorzyści prawnych z wyjątkiem płacenia procentów w granicach, ustanowionych w § 8., ustęp 1., wówczas, jeżeli dłużnik dopuścił się zwłoki tylko co do zapłaty procentów, anuitetów lub rat, które zapadły najpóźniej w dniu 31. sierpnia 1915.

Policzenie na rachunek.

§ 10.

Okoliczność, iż wierzytelność według postanowień niniejszego rozporządzenia jest odroczonej co do zapłaty, nie stanowi przeszkody w policzeniu jej na rachunek innej wierzytelności.

Osobne postanowienia dla południowego terenu wojny.

§ 11.

(1) Gdy jedna z wymienionych poniżej instytucji kredytowych ma swą siedzibę w Dalmacji, Pobrzeżu lub w okręgach sądów obwodowych Rovereto i Trydent, to można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego żądać tylko:

a) od banków akcyjnych, których kapitał zakładowy nie wynosi więcej jak milion koron, na zasadzie roszczeń, powstałych przed dniem 21. maja 1915 z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na bony kasowe, wypłaty do wysokości 3 procent roszczenia, istniejącego w dniu 21. maja 1915, co najmniej jednak w kwocie 400 K, a najwyżej w kwocie 1000 K, dalej na zasadzie roszczeń z tytułu wkładek na książeczkę wkładową, złożonych przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 200 K z każdej wkładki;

b) od kas oszczędności na zasadzie roszczeń z tytułu wkładek na książeczkę wkładową, złożonych przed 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 200 K z każdej wkładki;

c) od spółek kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena na zasadzie roszczeń z rachunku bieżącego, powstałych przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 2 procent tego roszczenia, przynajmniej jednak w kwocie 200 K, a najwyżej w kwocie 500 K, dalej na zasadzie roszczeń z wkładek na książeczkę wkładową, złożonych przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 100 K z każdej wkładki;

d) od kas Raiffeisena na zasadzie roszczeń z tytułu rachunku bieżącego, powstałych przed dniem 21. maja 1915, lub z tytułu wkładek na książeczkę wkładową, które złożono przed dniem 21. maja 1915, wypłaty do wysokości 50 K z każdej wkładki.

(2) Przeciwno żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowego utworzyć się mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

(3) Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego, albo na poczet wkładki na bon kasowy lub na książkę wkładową, aniżeli można było żądać tytułem zwrotu według poprzednich do odroczenia zapłaty odnoszących się rozporządzeń tudzież niniejszego rozporządzenia, w takim razie może odnośną nadwyżkę wliczyć w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

(4) Jak długo zakład kredytowy dla roszczeń z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bon kasowy lub książkę wkładową wskutek jednostronnej obniżki stopy procentowej przyznaje oprocentowanie niższe aniżeli w dniu 21. maja 1915, tak, długo nie może on wobec żądania o zwrot takiego roszczenia powoływać się na ustawowe odroczenie zapłaty. Postanowienie to nie ma zastosowania, jeżeli obniżka stopy procentowej przedstawia się tylko jako rachunkowe przeprowadzenie ułożonego stosunku stopy procentowej i każdorazowej stopy procentowej banku.

§ 12.

(1) Uprawiającym przemysł i handlarzom, którzy mają miejsce zamieszkania lub stałą siedzibę przedsiębiorstwa w mieście Tryeście z okręgiem i których przedsiębiorstwo nie przekracza zakresu, oznaczonego w ustępie 2., należy przyznać sędziowskie odroczenie zapłaty (§§ 1., 2. i 5.) dla prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych, powstałych przed dniem 21. maja 1915, także i bez wykazania warunków, określonych w § 1., ustęp 1.; to postanowienie niema zastosowania do wierzytelności, wymienionych w § 3., dalej do wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, które zostały zawarte przed dniem 21. maja 1915, gdy

oddanie lub dostawa zostały lub zostaną uskutechnione dopiero po dniu 20. maja 1915, chyba że miały być uskutechnione przed dniem 21. maja 1915.

(2) Postanowienie ustępu 1. dotyczy handlarzy, którzy trudnią się drobną sprzedażą towarów i nie zatrudniają więcej jak dwóch pomocników, oraz innych uprawiających przemysł, którzy nie zatrudniają więcej, jak pięciu pomocników.

(3) Dłużnik ma wykazać istnienie tych warunków świadectwem izby handlowej i przemysłowej, w którym musi być podana ilość pomocników.

§ 13.

Przy wekslach lub czekach, płatnych w jednym z oznaczonych w § 11. obszarów, przypuszcza się, że czynność wekslowo-prawną, która miała lub ma być przedsięwzięta po dniu 21. maja 1915, została zaniechana wskutek nieprzewidywanej przeszkody (siły wyższej), jeżeli ona rzeczywiście nie została przedsięwzięta w czasie właściwym.

§ 14.

Banki, kasy oszczędności, inne instytucje kredytowe i zakłady ubezpieczeń, które mają siedzibę lub filię w jednym z oznaczonych w § 11. obszarów i wskutek wojny przeniosły stamtąd służbę kasową w znacznej części w głąb kraju, nie są obowiązane wypełniać swych zobowiązań w miejscu ich dawniejszego obrotu kasowego, lecz mogą je wypełniać w tem miejscu, dokąd przeniosły swą służbę kasową.

Prawo wzajemności.

§ 15.

O ile wierzyciele, którzy w krajach tutejszych mają swoje miejsce zamieszkania (siedzibę), mogą podnosić w innym państwie roszczenia prawno-prywatne tylko pod ograniczeniami, podlegają roszczenia wierzycieli, którzy w takim państwie mają swoje miejsce zamieszkania (siedzibę), takim samym ograniczeniom.

§ 16.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1918. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 19. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 267.

Seidler wlr.
Toggenburg wlr.
Mataja wlr.
Schauer wlr.
Wimmer wlr.
Czapp wlr.
Horbaczewski wlr.
Silva-Tarouca wlr.

Höfer wlr.
Ćwikliński wlr.
Banhans wlr.
Homann wlr.
Żolger wlr.
Twardowski wlr.
Wieser wlr.

495.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 20. grudnia 1917

w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917: Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

Zakres odroczenia zapłaty.

§ 1.

(1) Dłużnikom, którzy mają swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę) w Galicyi lub na Bukowinie lub których przedsiębiorstwo znajduje się stale w tych krajach, przynajmniej się odroczenie zapłaty według następujących postanowień. Jeżeli tacy dłużnicy po dniu 31. lipca 1914 obrali sobie miejsce zamieszkania (siedzibę) lub założyli stale przedsiębiorstwo poza granicami tych krajów lub swoje miejsce zamieszkania (siedzibę) tamże przenieśli, to okoliczność ta nie ma wpływu na zastosowanie następujących postanowień do tych roszczeń pieniężnych, które powstały przed obraniem sobie przez nich nowego miejsca zamieszkania (siedziby, miejsca przedsiębiorstwa).

(2) Prawno-prywatne wierzytelności pieniężne powstałe przed dniem 1. sierpnia 1914, tudzież wierzytelności z weksli lub czeków, podlegają odroczeniu zapłaty, jeżeli one zapadły lub mają zapaść przed dniem 1. lipca 1918, tymczasowo do dnia 30. czerwca 1918, włącznie.

(3) Dla przekazowych weksli lub czeków, wystawionych przed dniem 1. października 1915, przy których przekazany, a dla weksli własnych, wystawionych przed tym dniem, których wystawca ma swoją siedzibę na obszarze, oznaczonym w ustępie 1., odracza się dzień zapłaty, jeżeli weksel lub czek zapadł lub ma zapaść między dniem 1. sierpnia 1914 a dniem 30. czerwca 1918; tymczasowo na dzień 1. lipca 1918. Stosownie do odroczenia dnia płatności odracza się także termin do podniesienia protestu.

(4) Przy wekslach i czekach, które zostały lub zostaną wystawione po dniu 30. września 1915, niema ustawowego odroczenia zapłaty, bez ujmy, dla postanowień § 8.

(5) Przy zastosowaniu tego rozporządzenia uważa się przy wekslach przekazowych i czekach miejsce, podane przy nazwisku lub firmie przekazanego, za miejsce zamieszkania przekazanego, przy wekslach własnych miejsce ich wystawienia za miejsce zamieszkania wystawcy.

Wierzytelności wyłączone od odroczenia.**§ 2.**

Od odroczenia zapłaty, oznaczonego w § 1., są wyłączone:

1. wierzytelności z tytułu umów o usługi i umów o dzieło (§§ 1151. do 1171. p. k. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu umów o najem lub dzierżawę;

3. wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa nastąpiła dopiero po dniu 31. lipca 1914 lub dopiero po tym dniu nastąpi, chyba że one miały być przedsięwzięte przed dniem 1. sierpnia 1914;

4. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

5. roszczenia o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych

a) na podstawie wierzytelności, które służą przede wszystkim na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych;

b) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacji;

c) wobec dłużnika zastawnego na podstawie innych, zabezpieczonych hipotecznie wierzytelności;

6. wierzytelności z tytułu renty i roszczenia o świadczenie utrzymania;

7. roszczenia, należące się bezpośrednio lub na podstawie przekazu stowarzyszeniu Czerwonego Krzyża, tudzież funduszowi celem udzielania wsparć, członkom rodziny osób, powołanych z powodu mobilizacji, lub celem świadczenia wszelkiej innej pomocy z powodu wojny;

8. wierzytelności o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od zobowiązań przez państwo zagwarantowanych.

Wierzytelności z tytułu kontraktów ubezpieczenia.**§ 3.**

(1) Od ustawowego odroczenia zapłaty są nadto wyłączone:

1. wszelkie roszczenia wobec ubezpieczyciela z tytułu kontraktu ubezpieczenia;

2. premie ubezpieczeniowe, a mianowicie:

a) jeżeli premia będzie płatna po dniu 31. grudnia 1916, pełna kwota, przy ubezpieczeniu

życiowym jednak tylko kwota w wysokości 25 procent premii rocznej, lecz conajmniej 200 K, w razie opłaty w ratach niższych niż rocznych każdorazowo odpowiednia część odnośnych kwot;

b) jeżeli premie były płatne przed dniem 1. stycznia 1917, oprócz płatnych w dniu 1. kwietnia i w dniu 1. października 1917 kwot w wysokości po 25 procent zaległej sumy, conajmniej 100 K, dalsza kwota w wysokości 25 procent tej zaległej sumy, lecz conajmniej 100 K, płatnych w dniu 1. kwietnia 1918.

(2) Dla wspomnianych w ustępie 1., l. 2., lit. b) roszczeń o premie nie mają znaczenia umówione, skrócone terminy skarg.

(a) Ubezpieczyciel może tylko wtedy podnieść niekorzyści ustawowe, zastrzeżone w kontrakcie na wypadek zaniedbania zapłacenia we właściwym czasie premii ubezpieczenia, jeśli nie uiszczono we właściwym czasie kwot premii, oznaczonych w ustępie 1., l. 2, lit. a). Biorący ubezpieczenie, który uiszczył częściową zapłatę, ma obowiązek zapłacenia resztującej części premii.

(4) Ubezpieczyciel jest obowiązany do odnowienia w ciągu sześciu miesięcy po dniu zapadłości, za dodatkową opłatą wyłączonych od odroczenia zapłaty zaległości wraz z procentami zwłoki, bez ponownego badania lekarskiego, tych kontraktów ubezpieczeń życiowych, które wskutek niezapłacenia we właściwym czasie premii wyłączonych od odroczenia zapłaty (ustęp 1., l. 2, lit. a) wygasają bez odkupna, lub zmieniają się na wolne od premii ubezpieczenia ze zmniejszoną sumą ubezpieczenia. Jeżeli biorący ubezpieczenie ma swoje miejsce zamieszkania w ściślejszym obszarze wojennym, w obszarze, zajętem przez nieprzyjaciela albo w obszarze, który po dniu 1. lipca 1917 został od nieprzyjaciela uwolniony, rozpoczyna się sześciomiesięczny termin z dniem 1. lipca 1918 albo z tym wcześniejszym dniem, w którym wobec niego ustawowe odroczenie zapłaty mogłoby być uchylone (§ 30., ustęp 2.). Jeżeli on należy do osób, wymienionych w § 7. a, ustęp 1., rozpoczyna się termin w tym dniu, w którym dla osoby biorącego ubezpieczenie ustał powód, oznaczony w § 3., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178.

(b) Wobec ubezpieczyciela można żądać sędziowskiego odroczenia zapłaty (§ 15.) przed zajęciem wypadku, przewidzianego ubezpieczeniem, albo po tej chwili; i to także wówczas, jeżeli nie zachodzą wprawdzie wymogi § 16., ustęp 1., jednak biorący ubezpieczenie nie mógł skutecznie zapłacić premii we właściwym czasie wskutek wywołanego wydarzeniami wojennymi utrudnienia ruchu. Jeżeli jednak przewidziany ubezpieczeniem wypadek już zaszedł, wówczas nie należy uwzględnić wniosku, skoro spóźniono się z nim z własnej winy.

Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego, bonów kasowych i książeczek wkładowych.**§ 4.**

(1) Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na boni kasowe odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż w przeciągu jednego miesiąca kalendarzowego można żądać od banków krajowych i akcyjnych wypłaty do wysokości 6 procent roszczenia, które istniało w dniu 1. sierpnia 1914, conajmniej jednakowoż w kwocie 800 K a najwyżej w kwocie 6000 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena (ustawa z dnia 1. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 91) wypłaty do wysokości 4 procent takiego roszczenia, najmniej jednakże w kwocie 400 K a najwyżej w kwocie 1000 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 100 K.

(2) Bez ograniczenia do pewnej oznaczonej kwoty można żądać zwrotu o tyle, o ile ona jest potrzebna według przedłożonego dowodu do wypełnienia zobowiązań wierzyciela, co do których ustawowe odroczenie zapłaty zostało uchylone (§§ 20. do 29.).

(3) Przeciwko żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzonego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

§ 5.

(1) Roszczenia z tytułu wkładek, uskutecznionych na książkę wkładową przed dniem 1. sierpnia 1914, odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż z tej samej wkładki można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego żądać wypłaty od banków krajowych i akcyjnych tudzież kas oszczędności do wysokości 400 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena do wysokości 200 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 100 K.

(2) Z wkładek w bankach krajowych i akcyjnych tudzież w kasach oszczędności można w ciągu jednego kwartału kalendarzowego żądać nadto zwrotu dalszych 20 procent resztującej wkładki, o ile według przedłożonego dowodu jest to potrzebne do wypełnienia zobowiązań wierzyciela, co do których ustawowe odroczenie zapłaty zostało uchylone (§§ 20. do 29.).

§ 6.

(1) Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego albo na poczet wkładki na boni kasowy lub na książkę wkładową aniżeli można było

w danej chwili żądać tytułem zwrotu według poprzednich rozporządzeń o odroczeniu zapłaty, tudzież niniejszego rozporządzenia, w takim razie może odnośną nadwyżkę wliczyć w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

(2) Jeżeli zakład kredytowy od wierzytelności z rachunku bieżącego, od wkładek na boni kasowy lub na książkę wkładową zniżył stopę procentową jednostronnie poniżej wymiaru z dnia 1. sierpnia 1914, natenczas wobec żądania o zwrot takiej wierzytelności nie może się on zasłaniać ustawowym odroczeniem zapłaty, jeżeli wierzyciel podniesie to żądanie przed upływem miesiąca po tym dniu, w którym znizzenie stopy stało się skuteczne. Postanowienie to nie ma zastosowania, jeżeli znizzenie stopy procentowej jest jedynie rachunkowym przeprowadzeniem polegającego na umowie stosunku stopy procentowej do każdorazowej stopy bankowej.

Roszczenia o zwrot z tytułu zapłaty wierzytelności uprzywilejowanych.**§ 7.**

Roszczenia o zwrot długu w podatkach lub publicznych daninach, zapłaconego za osobę trzecią, podlegają odroczeniu zapłaty według postanowień § 1., korzystają jednak w postępowaniu egzekucyjnym z prawa pierwszeństwa zaspokojonego roszczenia. Postanowienia § 54. o. k. i § 24. o. ugod. pozostają nietknięte.

Odroczenie zapłaty na rzecz osób wojskowych.**§ 7. a.**

(1) Prawno-prywatne roszczenia pieniężne przeciw osobom wojskowym (§ 1., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178), które w chwili ukończenia wojny lub wcześniej wracają do stosunku cywilnego, następnie przeciw jeńcom i zakładnikom (§ 1., ustęp 3. tego rozporządzenia cesarskiego) odracza się co do zapłaty aż do upływu trzech miesięcy po tym dniu, w którym dla osoby dłużnika ustał powód, oznaczony w § 3., ustęp 2. przytoczonego rozporządzenia cesarskiego.

(2) Postanowienie to nie ma zastosowania do roszczeń, które powstały po rozpoczęciu się stosunku, oznaczonego w § 3., ustęp 2., przytoczonego rozporządzenia cesarskiego, ani do roszczeń o danie utrzymania, do premii ubezpieczeniowych (§ 3., l. 2, lit. a) tudzież bez ujmy dla postanowień § 1. niniejszego rozporządzenia do roszczeń z weksli i czeków.

Wpływ siły wyższej na weksle i czeki.**§ 8.**

Jeżeli przy wekslach i czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub podniesieniu protestu stoi na zawadzie nieprzewidywana przeszkoda (siła wyższa), wywołana wydarzeniami wojennymi, w takim razie odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowo-prawną, conajmniej jednak aż do upływu dziesięciu dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić ile możności przeszkodę i czas jej trwania.

Opłacanie odsetek i potrącenia kasowe.**§ 9.**

(1) Za czas, o który skutek odroczenia (§§ 1., 3., 4., 5., 7. a i 8.) zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiścić ustawowe odsetki zwłoki lub wyższe należące się wedle umowy aż do dnia, w którym bez względu na odroczenie zapłata miałyby być uiszczona. Umownych odsetek zwłoki nie można żądać, o ile one są wyższe od odsetek ustawowych.

(2) Przy obliczaniu kwoty, którą należy zapłacić po upływie odroczenia zapłaty tytułem wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, nie wolno w razie wątpliwości odciągnąć potrącenia kasowego.

Terminy przedawnienia i terminy skarg.**§ 10.**

(1) Czasu trwania odroczenia zapłaty nie wlicza się przy obliczaniu terminu przedawnienia i ustawowych terminów do wniesienia skargi.

(2) Czasu od dnia 1. sierpnia 1914 do dnia 30. czerwca 1918 nie wlicza się do czasokresu, w ciągu którego przeciw wyłączoneму członkowi stowarzyszenia ma być podniesione roszczenie z tytułu jego odpowiedzialności (§§ 73. i 78. ust. stow.). Postanowienie to nie ma zastosowania do roszczeń z tytułu odpowiedzialności wyłączonych członków stowarzyszenia, które wygasły już w dniu 29. grudnia 1916.

(3) Czasu od dnia 1. sierpnia 1914 do dnia 30. czerwca 1918 nie wlicza się również do ustawowych terminów do zaczęcia czynności prawnych.

Wypowiedzenie i polegające na umowie niekorzyści prawne.**§ 11.**

(1) Od wierzytelności pieniężnej, która zapadła lub zapadnie wskutek wypowiedzenia, dokonanego

między dniem 1. sierpnia 1914, a dniem 30. czerwca 1918, można żądać w czasie, o który skutek odroczenia zapłaty przesunięto na później uiszczenie zapadłej kwoty, jedynie odsetek, należących się według umowy aż do dnia, w którym bez względu na odroczenie zapłata miałyby być uiszczone.

(2) Dokonane w latach 1915, 1916, 1917 i 1918 wypowiedzenie udziału w przedsiębiorstwie stowarzyszenia zarobkowego lub gospodarczego należy traktować w ten sposób, jak gdyby było dokonane w dniu 1. stycznia 1919.

(3) W razie nieuiszczenia przez dłużnika w właściwym czasie odsetek, anuitetów lub rat z tytułu wierzytelności pieniężnych prawno-prywatnych, powstałych przed dniem 1. sierpnia 1914, nie może wierzyciel uczynić użytku z przyznanego mu umową prawa wypowiedzenia względnie prawa natychmiastowego żądania zwrotu kwot kapitałowych, ani też z innych umówionych na taki przypadek niekorzyści prawnych z wyjątkiem zapłaty odsetek w granicach ustanowionych w § 9. ustęp 1., wówczas, jeżeli dłużnik dopuścił się zwłoki tylko co do zapłaty procentów, anuitetów lub rat, które zapadły lub mają zapasć przed dniem 1. lipca 1918.

Policzenie na rachunek.**§ 12.**

Okoliczność, iż wierzytelność według postanowień niniejszego rozporządzenia odroczone jest co do zapłaty, nie stanowi przeszkody w policzeniu jej na rachunek innej wierzytelności.

Przepisy procesowo-prawne.**§ 13.**

(1) Aż do upływu terminu odroczenia zapłaty nie należy kontynuować postępowania sądowego na skargi, któremi żąda się uiszczenia wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, chyba że pozwany uczyni wniosek na podjęcie przerwane postępowania. Jeżeli jednak już przed dniem 1. sierpnia 1914 odbyła się pierwsza audyencya po myśli § 239. p. c. lub usna rozprawa procesowa, należy nadal prowadzić postępowanie sądowe i w wyroku termin dopełnienia świadczenia tudzież uiszczenia kosztów procesowych w ten sposób oznaczyć, aby on rozpoczynał się od ostatniego dnia terminu odroczenia zapłaty (§ 1.). Jeżeli dzień ten w wyroku, zapadłym przed wejściem w życie tego rozporządzenia, oznaczono kalendarzowo, przesuwa się początek terminu świadczenia na ten dzień, w którym należy uiścić zapłatę według postanowień niniejszego rozporządzenia.

(2) Nowe skargi o uiszczenie wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, należy odrzucać, chyba

że wierzyciel przedłoży pisemne oświadczenie dłużnika, w którym tenże zrzeka się w całości lub w części ustawowego odroczenia zapłaty. Jeżeli dłużnik zrzekł się ustawowego odroczenia zapłaty tylko częściowo, natenczas można w skardze żądać także zapłaty innej części roszczenia. Termin do uiszczenia tej części roszczenia wraz z kosztami procesowymi należy oznaczyć w ten sposób, by on rozpoczynał się od ostatniego dnia terminu odroczenia zapłaty.

Egzekucya.

§ 14.

(1) Nie należy zezwalać podczas trwania terminu odroczenia zapłaty na czynności egzekucyjne tudzież na egzekucję dla zabezpieczenia na rzecz odroczonej co do zapłaty wierzytelności, zaś egzekucji, na które już zezwolono, nie należy wykonywać. Nie należy dalej prowadzić toczącego się postępowania egzekucyjnego z wyjątkiem przymusowego zarządu i przymusowego wydzierżawienia. Doręczone już uchwały przekazujące pozostają w mocy. Kwoty, uzyskane w drodze egzekucji, należy rozdzielić.

(2) Czynności egzekucyjne, które przedsięwzięto, zanim rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, stało się wiadome w sądzie egzekucyjnym, pozostają skuteczne.

(3) Na zarządzenia tymczasowe na rzecz wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, można zezwolić i je wykonać.

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 15.

(1) Osobom, wymienionym w § 1., ustęp 1., może sąd, do którego się odwołano, według następujących postanowień (§§ 16. do 19.) zezwolić na odroczenie zapłaty co do zobowiązań wszelkiego rodzaju i bez względu na czas ich powstania. Sąd może dalej równocześnie z sędziowskim odroczeniem zapłaty lub na samoistny wniosek dłużnika pod warunkami, wymienionymi w § 16., ustęp 1., orzec, iż niekorzyści prawne, które z powodu niewypełnienia zobowiązania w należytym czasie wyszły lub zajdą, zostaną pominięte lub że je się uchyla; wyjątek stanowi obowiązek zapłaty odsetek w granicach ustanowionych w § 9., ustęp 1.

(2) Sąd może również orzec, że następstwa prawne z powodu niezastnienia jednego z warunków zostaną pominięte lub uchylone, jeżeli zaistnienie warunku stało się niemożliwe wskutek wydarzeń wojennych. W razie potrzeby należy dla dopełnienia warunku naznaczyć nowy termin.

§ 16.

(1) Sąd procesowy może na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia i jeżeli wierzyciel nie dozna przez to niestosunkowej szkody, oznaczyć w wyroku w odniesieniu do roszczeń, które wyjęte są od ustawowego odroczenia zapłaty, dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin do dopełnienia świadczenia, tudzież pominać niekorzyści lub skutki prawne (§ 15.).

(2) Dłuższego terminu zapłaty można udzielić dla całego świadczenia lub części, jednakowoż nie poza dzień 31. grudnia 1918. Sędziowskie odroczenie zapłaty, które przyznane zostało do dnia 31. grudnia 1917 włącznie, uważa się za przedłużone do dnia 31. marca 1918 włącznie. Sąd może na wniosek po przesłuchaniu przeciwnej strony (§ 56. o. e.) zezwolić na dalsze przedłużenie najdalej do dnia 31. grudnia 1918 włącznie lub ustawowe przedłużenie skrócić.

(3) Pozwany ma uprawdopodobnić rzeczowe twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(4) Sąd może dozwolenie terminu zapłaty uczynić zawisłym od dania zabezpieczenia.

(5) Rozstrzygnięcie w sprawie sędziowskiego odroczenia zapłaty (§ 15.) może być zacepione. Rozstrzygnięcie takie zawarte w wyroku może być bez równoczesnego zacepienia rozstrzygnięcia, wydanego w sprawie głównej, rozstrzygnięte tylko rekusem. Przeciw rozstrzygnięciu sądu drugiej instancji w sprawie odroczenia zapłaty niema środka prawnego.

(6) Jeżeli wierzyciel mimoto, że dłużnik podniósł pozasadownie widocznie usprawiedliwione żądanie odroczenia zapłaty, wniósł skargę a dłużnik zaraz na pierwszej audyencji roszczenie skargi uznał, natenczas koszta procesowe spadają na wierzyciela, skoro sędzia zezwoli na żądane pozasadownie odroczenie zapłaty.

(7) Postanowienia te nie mają zastosowania do roszczeń z weksli lub czeków.

§ 17.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na oznaczenie terminu zapłaty dla wyjątego od odroczenia zapłaty roszczenia lub żądać pominięcia niekorzyści lub skutków prawnych (§ 15.). Wniosek taki może dłużnik postawić także wówczas, gdy jego zobowiązanie jest stwierdzone przez nadający się do egzekucji akt notaryalny. Jeśli przeciw dłużnikowi

wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczem, to może on w ciągu terminu dla wniesienia sprzeciwu w sądzie, który wydał nakaz zapłaty, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na ustanowienie terminu zapłaty.

(2) Sąd przed rozstrzygnięciem wniosku przesłucha wierzyciela (§ 56. o. e.) i następnie orzeknie w drodze uchwały. W uchwale, którą dozwolono terminu zapłaty, należy orzec o obowiązku dłużnika do zapłaty uznanej wierzytelności. Gdy przeciw dłużnikowi wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczem, wówczas ma sędzia, zmieniając termin podany w nakazie zapłaty ustanowić w drodze uchwały nowy termin zapłaty.

(3) Koszta przesłuchania ma dłużnik zwrócić wierzycielowi, chyba że wierzyciel odrzucił postawione przez dłużnika pozasądowo i widocznie uzasadnione żądanie o odroczenie zapłaty.

(4) Postanowienia § 16. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 18.

(1) Jeżeli sędziowskim odroczeniem zapłaty zezwolono na zapłatę w ratach czynszu najmu lub dzierżawy, wchodzi niekorzyści prawne z powodu niewypełnienia w czasie należytych, jedynie w razie nieuiszczenia takich rat w czasie właściwym.

(2) Jeżeli nie uiszcza się takiej raty w czasie należytych, wówczas może wynajmujący lub wdzierżawiający wypowiedzieć najemcy lub dzierżawcy ze skutecnością dla najbliższego terminu wypowiedzenia.

§ 19.

(1) Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego pod warunkami wymienionymi w § 16., ustęp 1., odroczyć najdalej do dnia 31. grudnia 1918 egzekucję na rzecz roszczenia, wyjątego od ustawowego odroczenia zapłaty, tudzież zarządzić uchylenie już dokonanych aktów egzekucyjnych nawet bez zabezpieczenia, przewidzianego w § 43., ustęp 2. o. e. Odroczenie tego rodzaju jest niedopuszczalne, jeżeli sąd procesowy zezwolił już na termin zapłaty według §§ 16. lub 17.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 16., ustęp 3. do 5.

(3) Egzekucja odroczonej stosownie do poprzednich rozporządzeń o odroczeniu zapłaty może być dalej odroczone na wniosek obowiązującego

pod tymi samymi warunkami najdłużej do dnia 31. grudnia 1918, jeżeli termin odroczenia nie upłynął już przed dniem 31. grudnia 1917.

(4) Ezekwujący wierzyciel nie ma prawa do zwrotu kosztów urosłych z powodu odroczonej egzekucji, gdy odrzucił wniesione pozasądowo przez dłużnika i widocznie uzasadnione żądanie o odroczenie zapłaty.

Uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty przez orzeczenie sędziowskie.

a) Postępowanie.

§ 20.

(1) Wierzyciel może przed sądem powiatowym, w którego okręgu dłużnik ma miejsce zamieszkania (siedzibę) lub stałe miejsce pobytu, uczynić wniosek, by dla jego roszczenia uchylono ustawowe odroczenie zapłaty.

(2) Na wniosek należy przesłuchać dłużnika (§ 56. o. e.). Wezwanie do jawienia się lub wezwanie do złożenia pisemnego oświadczenia należy mu doręczyć według przepisów o doręczaniu skarg.

(3) Przed rozstrzygnięciem przeprowadzi sędzia stosowne dochodzenia, zasięgnie ewentualnie opinii izby handlowej i przemysłowej albo przesłucha osoby, mogące udzielić wyjaśnień i poinformowane o ekonomicznym położeniu dłużnika. Postępowanie ma być ile możności przyspieszone i powinno być ukończone w pierwszej instancji w ciągu jednego miesiąca.

(4) Rekurs jest dopuszczalny tak przeciw uwzględnieniu jak przeciw odrzuceniu wniosku. Przeciw rozstrzygnięciu sądu drugiej instancji niema środka prawnego.

(5) O kosztach postępowania należy wydać orzeczenie według postanowień procedury cywilnej. Wierzyciel nie ma jednak prawa do zwrotu kosztów, chociażby przychyłono się do jego wniosku, winien natomiast zwrócić koszta postępowania dłużnikowi, jeśli przed postawieniem wniosku zaniedbał wezwać tego ostatniego do zapłaty, a dłużnik oświadczył zaraz przed sądem gotowość do zapłaty tej kwoty, dla której orzeczono uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty, albo jeżeli dłużnik w odpowiedzi na pozasądowe wezwanie do zapłaty oświadczył bezzwłocznie na piśmie gotowość do zapłaty tej kwoty, zrzekając się ustawowego odroczenia zapłaty.

(6) O uchwałach dotyczących się uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty będzie sąd prowadził zapiski, założone według nazwisk dłużników, które mogą przeglądać osoby, mające w tem widoczny interes prawny.

b) Warunki i rozciągłość uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty.

§ 21.

(1) Do wniosku należy przychylić się w drodze uchwały, jeżeli według wyników postępowania można przypuszczać, że gospodarcze położenie dłużnika nie usprawiedliwia lub nie usprawiedliwia w pełnej rozciągłości ustawowego odroczenia zapłaty, a dłużnik nie uprawdopodobni, że w razie uiszczenia zapłaty poniósłby niestosunkową szkodę.

(2) W uchwale sądowej należy orzec, dla jakiej kwoty wierzytelności i z którym dniem uchyla się ustawowe odroczenie zapłaty. Dla wierzytelności do 50 K można uchylić ustawowe odroczenie zapłaty w całości. Przy wyższych wierzytelnościach można wobec dłużników, którzy mają swe miejsce zamieszkania (siedzibę, stałą siedzibę przedsiębiorstwa) w okręgu wyższego sądu krajowego we Lwowie, uchylić ustawowe odroczenie zapłaty dla dwóch kwot częściowych w wysokości najwyżej po 15 procent, a wobec innych dłużników dla dwóch kwot częściowych w wysokości najwyżej po 50 procent tej kwoty wierzytelności wraz z przypadającymi odsetkami, jaka zalegała jeszcze w dniu 1. stycznia 1918 i nie została już uchwałą sądową wyjęta od ustawowego odroczenia zapłaty. Tych kwot częściowych nie wolno uczynić płatnymi przed dniem 31. marca i dniem 30. czerwca 1918; do kwot, które już według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 19. czerwca 1917, Dz. u. p. Nr. 268. mogły być wyłączone od ustawowego odroczenia zapłaty, ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli wniosek co do uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty został wniesiony przed dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

c) Sądowe dochodzenie wierzytelności nieodroczonej już więcej co do zapłaty.

§ 22.

(1) Po urośnięciu w moc prawną uchwały, uchylającej ustawowe odroczenie zapłaty, może wierzyciel dochodzić sądownie swej wierzytelności, przedkładając tę uchwałę.

(2) Wraz z skargą o zapłacenie kwoty, dla której uchylono ustawowe odroczenie zapłaty, można żądać także zapłaty innej części wierzytelności. Zasądzenie na świadczenie, dla którego przysługuje dłużnikowi jeszcze w czasie zapadnięcia wyroku ustawowe odroczenie zapłaty, jest dopuszczalne; jednakże należy ustanowić termin dla świadczenia wraz z kosztami procesowymi, zgodnie z uchwałą o uchyleniu ustawowego odroczenia zapłaty, zaś dla kwot, których ta uchwała nie

dotyczy, w ten sposób, że termin ten rozpoczyna się od ostatniego dnia ustawowego terminu odroczenia zapłaty.

(3) Na rzecz wykonalnego roszczenia, dla którego uchylono ustawowe odroczenie zapłaty, można prowadzić egzekucję.

(4) Jeżeli sąd uchylił ustawowe odroczenie zapłaty dla wierzytelności, sędziowskie odroczenie zapłaty (§§ 16. do 19.) jest niedopuszczalne.

d) Weksle i czeki.

§ 23.

(1) Postanowienia §§ 20. i 21. mają odpowiednie zastosowanie do weksli. O treści prawomocnej uchwały, którą uchylono dla weksla ustawowe odroczenie zapłaty, winien wierzyciel uwiadomić obowiązanych do regresu, o ile ich adres jest znany.

(2) Uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty ma skutek tylko wobec dłużnika, przeciw któremu zostało orzeczone.

§ 24.

(1) Przez prawomocne uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty weksel, który nie zapadł już przed dniem 1. sierpnia 1914, staje się co do kwoty wyłączonej od odroczenia zapłaty, płatny za okazaniem. Okazanie przed oznaczonym w sądowej uchwale dniem jest niedopuszczalne. Wraz z wekslem należy przedłożyć uchwałę sądową.

(2) Przeciw obowiązującym do regresu z weksli oznaczonego w ustępie 1. rodzaju można postawić wniosek na uchylenie ustawowego odroczenia zapłaty tylko o tyle, o ile ustawowe odroczenie zapłaty wobec akceptanta (wystawcy własnego weksla) prawomocnie uchylono.

(3) W razie zapłaty częściowej, należy zaznaczyć na wekslu, kiedy, kto i w jakiej wysokości zapłaty dokonał. Płacącemu wydaje się pokwitowanie na odpisie weksla.

§ 25.

(1) Jeżeli obowiązany do regresu dokona częściowej zapłaty (§§ 21. i 23.) na podstawie weksla, który zapadł przed dniem 1. sierpnia 1914, może prócz zaznaczenia stosownie do § 24., ustęp 3., i pokwitowania zażądać uwierzytelnionego odpisu protestu. Wydanie uwierzytelnionego odpisu należy zanotować na proteście. Dla każdej częściowej zapłaty nie można żądać więcej jak

jednego duplikatu lub więcej niż jednego uwierzytelnionego odpisu protestu. Podpis austriacko-węgierskiego Banku na odpisie protestu zastępuje jego uwierzytelnienie.

(2) Jeżeli obowiązany do regresu dochodzi zwrotu uiszczony przez siebie częściowej zapłaty wobec poprzedników lub akceptanta, to należy przy wekslach, które zapadły przed dniem 1. sierpnia 1914, dołączyć pokwitowanie i uwierzytelniony odpis protestu, gdy jednakże od wniesienia protestu zwolniono, pokwitowanie i uwierzytelniony odpis weksła.

§ 26.

(1) Przy wekslach, wystawionych przed dniem 1. października 1915 a które zapadły lub zapadną między dniem 1. sierpnia 1914 a dniem 30. czerwca 1918, należy nieuiszczenie częściowej zapłaty (§§ 21. i 23.) stwierdzić przez protest i to także wówczas, gdy od wniesienia protestu zwolniono. Poprzedników należy zawiadomić stosownie do artykułów 45. do 47. u. w.

(2) Przy wekslach, oznaczonych w ustępie 1. można protest z powodu niezapłacenia kwoty częściowej zastąpić:

a) przez oświadczenie akceptanta (przekazanego), wystawcy własnego weksła lub domicyliata;

b) przez oświadczenie posiadacza weksła, gdy można nań przekazać czek stosownie do § 1. ustawy z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 84, wyjąwszy przypadek, że nie da się wysledzić lokalu przedsiębiorstwa lub w jego braku mieszkania osoby, której należało prezentować.

(3) Oświadczenie musi być umieszczone na wekslu lub na połączonej z nim karcie (allonge) i podpisane przez oświadczającego. Ma ono zawierać dzień prezentacji i uwagę, że zapłaty nie uiszczono, lub że osoby, której należało prezentować, nie zastano. Dla utrzymania praw z weksła należy nadto w ciągu terminu, ustanowionego dla podniesienia protestu, skutecznie uwierzytelnienie odpisu weksła, zaopatrzonego oświadczeniem. Uwierzytelnienie odpisu należy zaznaczyć na wekslu. Nie można uwierzytelniać dla każdej poszczególnej zapłaty częściowej więcej niż jednego odpisu weksła. Podpis Banku austriacko-węgierskiego na odpisie weksła zastępuje jego uwierzytelnienie.

(4) Gdy obowiązany do regresu uiszcza częściową zapłatę na weksel, oznaczony w ustępie 1., wówczas może on prócz zaznaczenia według § 24., ustęp 3., i pokwitowania, żądać wydania uchwały

sądowej, którą uchylono ustawowe odroczenie zapłaty, tudzież protestu co do nieuiszczonej częściowej zapłaty, lub, gdy protest zastępuje jedno z oznaczonych w ustępie 2. oświadczeń, uwierzytelnionego według przepisu ustępu 3. odpisu weksła.

(5) Jeśli obowiązany do regresu dochodzi wobec poprzedników lub akceptanta zwrotu uiszczony przez siebie częściowej zapłaty, to należy przy wekslach, oznaczonych w ustępie 1., przedłożyć prócz uchwały o uchyleniu ustawowego odroczenia zapłaty pokwitowanie i protest lub uwierzytelniony według przepisu ustępu 3. odpis weksła.

§ 27.

Na podstawie weksli, dla których uchylono częściowo ustawowe odroczenie zapłaty, dopuszczalne są skargi tylko co do kwoty, która stała się płatna.

§ 28.

Postanowienia §§ 23. do 27. mają odpowiednie zastosowanie do czeków, które stały się płatne przed dniem 1. sierpnia 1914.

e) Ogólne przepisy o postępowaniu, które mają być zastosowane.

§ 29.

Do przepisane w §§ 20. do 28. postępowania mają zastosowanie postanowienia o postępowaniu w cywilnych sporach prawnych.

f) Wyjątki.

§ 30.

(1) Postanowienia §§ 20. do 29. nie mają zastosowania do roszezeń

1. przeciw publicznym korporacyom, przeciw bankom krajowym i akcyjnym, kasom oszczędności, stowarzyszeniom kredytowym i innym instytucyom kredytowym;

2. przeciw dłużnikom, mającym miejsce zamieszkania (siedzibę) lub swą stałą siedzibę przedsiębiorstwa w ściślejszym obszarze wojennym. w obszarze, zajętem przez nieprzyjaciela albo w obszarze, który po dniu 1. lipca 1917 został od nieprzyjaciela uwolniony, a poza tym obszarem stale nie przebywają ani też nie mają siedziby przedsiębiorstwa;

3. przeciw osobom wojskowym, jeńcom i zakładnikom, jak długo przysługuje im ustawowe odroczenie zapłaty według § 7. a.

(2) Jeśli szerszy obszar wojenny rozszerzy się na części ściślejszego obszaru wojennego, które nie zostały uwolnione od nieprzyjaciela dopiero

po dniu 1. lipca 1917, mają zastosowanie do dłużników, mających swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub stałą siedzibę przedsiębiorstwa w tych nowych częściach szerszego obszaru wojennego, przepisy §§ 20. do 29., począwszy od pierwszego dnia ćwierćroczka kalendarzowego, następującego po ogłoszeniu obwieszczenia Ministerstwa spraw wewnętrznych. Nie można jednak orzec uchylenia ustawowego odroczenia zapłaty od dnia wcześniejszego niż ostatni dzień tego kalendarzowego ćwierćroczka.

Prawo wzajemności.

§ 31.

O ile wierzyciele, którzy w krajach tutejszych mają swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę), mogą podnosić w innym państwie roszczenia prawno-prywatne jedynie w mniejszym zakresie lub pod dalej idącymi ograniczeniami niż to jest przewidziane w niniejszem rozporządzeniu, podlegają roszczenia wierzycieli, którzy w takim państwie mają swoje miejsce zamieszkania (swoją siedzibę), takim samym ograniczeniom.

Postanowienia o należnościach prawnych.

§ 32.

(1) Gdy uiszczono należność za protest już przy podniesieniu protestu z powodu niezapłacenia kwoty częściowej na weksel, jest protest z powodu nieuiszczenia dalszej zapłaty uwolniony od należności według p. t. 116, lit. g, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89. Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 24, mają odpowiednio zastosowanie.

(2) Oznaczone w § 26. oświadczenie akceptanta (przekazanego), wystawcy własnego weksla lub domicyliata albo posiadacza weksla nie podlega należności.

§ 33

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1918. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 19. czerwca 1917. Dz. u. p. Nr. 268.

Seidler wlr.	Höfer wlr.
Toggenburg wlr.	Ówikliński wlr.
Mataja wlr.	Banhans wlr.
Schauer wlr.	Homann wlr.
Wimmer wlr.	Zolger wlr.
Czapp wlr.	Twardowski wlr.
Horbaczewski wlr.	Wieser wlr.
Silva-Tarouca wlr.	

496.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 20. grudnia 1917

o bilansach i omijaniu przepisów statutowych podczas wojny.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

(1) Kupcy, towarzystwa handlowe, stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze i inne obowiązane do składania publicznie rachunków przedsiębiorstwa, mające miejsce zamieszkania (siedzibę) w Galicyi, na Bukowinie, w Dalmacyi, na Pobrzeżu lub w obrębie sądów okręgowych Rovereto i Trydent, z wyjątkiem przedsiębiorstw kolejowych, są wolne od obowiązku zestawiania zamknięcia rachunkowego (bilansu) za lata czynności, które upłynęły lub upłyną od dnia 1. stycznia 1914, do dnia 30. czerwca 1918.

(2) Władza administracyjna (ustęp 3.) może na uzasadniony wniosek zwolnić od obowiązku zestawienia zamknięcia rachunkowego (bilansu) za lata czynności, które upłynęły lub upłyną od dnia 1. stycznia 1914, najdalej do dnia 30. czerwca 1918:

1. kupców i przedsiębiorstwa oznaczonego w ustępie 1. rodzaju, którzy

a) posiadają w obszarach, wymienionych w ustępie 1. wprawdzie nie swe miejsce zamieszkania (siedzibę), lecz główną siedzibę przedsiębiorstwa, lub

b) posiadają w innym obszarze, sąsiadującym z terenem wojennym, swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub główną siedzibę przedsiębiorstwa, albo

c) prowadzą swe interesa po większej części poza granicą lub z zagranicą cłową albo w wymienionych w ustępie 1. obszarach lub z nimi albowet posiadają tam znaczne części swego majątku, a w szczególności swoje zaletności,

2. przedsiębiorstwa kolejowe, posiadające w obszarach, wymienionych w ustępie 1., swą siedzibę lub u których zachodzą warunki l. 1.,

3. stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, które z powodu powołania ich organów lub funkcjonariuszy do pełnienia służby wojskowej albo z innych powodów nie mogą zestawić na czas zamknięcia rachunkowego,

(a) Do zezwolenia na to uwolnienie są powołane: dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych polityczna władza krajowa, dla towarzystw asekuracyjnych Ministerstwo spraw wewnętrznych, dla banków i innych instytucji kredytowych Ministerstwo skarbu, dla przedsiębiorstw przemysłu górniczego i hutniczego Ministerstwo robót publicznych, dla przedsiębiorstw kolei żelaznych Ministerstwo kolei żelaznych, dla innych przedsiębiorstw i dla kupców Ministerstwo handlu.

§ 2.

(1) Gdy wskutek odłożenia zamknięcia rachunkowego (§ 1.) ma się je zestawić za dwa lub więcej lat czynności, może władza administracyjna (§ 1., ustęp 3.) na uzasadniony wniosek zezwolić na zestawienie tylko jednego zamknięcia rachunkowego dla obydwu lub więcej lat czynności. Zysk lub strata, które się przytem okażą, należy rozdzielić równomiernie na te lata czynności.

(2) Poprzednie przepisy nie mają zastosowania do towarzystw ubezpieczeniowych i przedsiębiorstw kolejowych.

§ 3.

Do powzięcia uchwały co do zamknięcia rachunkowego przez powołany do tego organ przysługuje towarzystwom akcyjnym, towarzystwom z ograniczoną poręką, stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym i innym, obowiązany do składania publicznie rachunków przedsiębiorstwom, o ile już statut nie ustanawia na to dłuższego terminu, termin sześciu miesięcy po upływie roku czynności. Gdy dotrzymanie tego terminu jest z powodu wojny niemożliwe, to może władza

administracyjna (§ 1., ustęp 3.) zezwolić na uzasadniony wniosek na przedłużenie najdalej do dnia 30. czerwca 1918.

§ 4.

Ministerstwo spraw wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami na uzasadniony wniosek zezwolić przedsiębiorstwom oznaczonego w § 3. rodzaju na omińnięcie postanowień statutowych co do sposobu zwołania, miejsca i czasu zebrania i zdolności powzięcia uchwał przez ich organa, co do formy ich ogłoszeń itp., o ile przestrzeganie tych postanowień jest z powodu wojny niemożliwe.

§ 5.

Przed wydaniem orzeczenia o wniosku (§ 1., ustęp 2., i §§ 2. do 4.) stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego, które podlega rewizji wykonywanej przez związek lub wydział krajowy, należy zasięgnąć opinii tego związku lub wydziału krajowego, jeżeli nie przedłożono jej już razem z wnioskiem.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Seidler wlr.

Toggénburg wlr.

Mataja wlr.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

Horbaczewski wlr.

Höfer wlr.

Ćwikliński wlr.

Banhans wlr.

Homann wlr.

Żolger wlr.

Twardowski wlr.

Wieser wlr.

Silva-Torouca wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 23. grudnia 1917.

Treść: (M 497—498.) 497. Rozporządzenie w sprawie ograniczenia produkcji piwa. — 498. Rozporządzenie, dotyczące poświadczeń przewozowych dla korzeni i mączki cykoryi.

497.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 21. grudnia 1917

w sprawie ograniczenia produkcji piwa.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Począwszy od dnia 1. stycznia 1918, wolno w browarach wytworzyć w jednym miesiącu kalendarzowym najwyżej 8% tej ilości brzożki piwnej, jaka wynika jako przeciętna ilość produkcji, stwierdzonej przez władze skarbowe w odpowiednich miesiącach kalendarzowych w kampaniach 1911/1912 i 1912/13. Dla browarów, które w odnośnych miesiącach porównawczych nie były w ruchu przez przeszło dziesięć następujących po sobie dni, jest rozstrzygającą dla wyśrodkowania powyższej ilości porównawczej produkcja w takich samych miesiącach w kampaniach 1910/11 lub 1913/1914.

§ 2.

Dla obliczenia dopuszczalnej, maksymalnej ilości produkcji (uprawnienie browarnicze), jest

rozstrzygająca podstawa wymiaru podatku, t. j. stopień hektolitrowy ekstraktu.

Jeżeli browar zakupił po dniu 1. września 1911 jakiś inny browar lub zastanowił w nim rach, natenczas może Ministerstwo skarbu na prośbę podwyższyć odpowiednio uprawnienie browarnicze w miesiącach, miarodajnych dla obliczenia uprawnienia browarniczego, a to uwzględniając produkcję objętego browaru.

Nadto może Ministerstwo skarbu na prośbę poszczególnych browarów zezwolić im wyjątkowo w celu uzyskiwania drożdży, uwzględniając wydajność odnośnego browaru na podwyższenie produkcji w poszczególnych miesiącach w ten sposób, aby przedsiębiorstwom tym umożliwić dokonanie dwóch warek w odnośnych miesiącach kalendarzowych.

§ 3.

Przedsiębiorcy browarniczy, którzy nie wyzyskają, albo nie wyzyskają w pełni uprawnienia browarniczego, mogą przenieść niewyzyskaną część na bezpośrednio następujący miesiąc z tym skutkiem, że ich uprawnienie browarnicze za ten miesiąc podnosi się o przeniesioną ilość. Każde takie przeniesienie uprawnienia browarniczego należy poprzednio zgłosić pisemnie do władzy skarbowej I. instancji, najpóźniej jednak w ostatnim dniu odnośnego miesiąca, gdyż w przeciwnym razie prawo do przeniesienia gaśnie.

§ 4.

Aż do dalszego zarządzenia nie wolno wykorzystywać tych części uprawnień browarniczych, które nie zostały wyzyskane przed dniem 1. listopada 1917.

§ 5.

Skoro jakiś browar wyczerpał uprawnienie browarnicze, przysługujące mu po myśli powyższych przepisów, nie przyjmie się już więcej zgłoszenia opodatkowanego postępowania przy wyrobie piwa i każda nadwyżka produkcji podpada pod przepisy ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1918; równocześnie uchyla się rozporządzenie ministeryjne z dnia 30. października 1917, Dz. u. p. Nr. 421.

Höfer wtr.

Wimmer wtr.

498.

Rozporządzenie Ministra i Kierownika Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. grudnia 1917,

dotyczące poświadczeń przewozowych dla korzeni i mączki cykoryi.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wszelkie przesyłki żywych (zielonych) i suszonych korzeni cykoryi i mączki cykoryi wolno

przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Biuro rozdziału suszonych korzeni cykoryi w Pradze (V., ulica Mikołaja 11) według wzoru, przepisane go rozporządzeniem z dnia 12. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 17.

Poświadczenie to odbierze stacya przeznaczenia.

Nie potrzeba tego rodzaju poświadczeń przewozowych dla przesyłek, nadchodzących na podstawie bezpośrednich listów przewozowych z zagranicy celnej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, oraz dla takich przesyłek, które w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia były już odstawione do zakładu przewozowego, jakoteż dla przesyłek przechodowych.

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane politycznie władze pierwszej instancyi grzywnami do 20.000 K lub według swego uznania aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn według istniejących ustaw nie podlega karze surowszej. Można orzec także przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi, oraz utratę uprawnienia przemysłowego, i to także w ten sposób, że kary te mogą być nałożone obok siebie.

§ 3.

Rozporządzenie z dnia 12. stycznia 1917, Dz. u. p. Nr. 17, dotyczące wprowadzenia poświadczeń przewozowych dla korzeni i mączki cykoryi, traci moc obowiązującą.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Höfer wtr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CCXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 28. grudnia 1917.

Treść: (№ 499 i 500.) 499. Ustawa, którą zmienia się z powodu utworzenia Ministerstwa opieki społecznej postanowienia ustawowe w sprawie zakresu działania poszczególnych Ministerstw. — 500. Ustawa w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej oraz uzupełnienia ustaw z dnia 30. sierpnia 1891 i z dnia 22. stycznia 1902 o sądownictwie konsularnem i o należnościach konsularnych.

499.

Ustawa z dnia 22. grudnia 1917,

którą zmienia się z powodu utworzenia Ministerstwa opieki społecznej postanowienia ustawowe w sprawie zakresu działania poszczególnych Ministerstw.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

O ile sprawy, które stosownie do zakresu działania, określonego Mem postanowieniem z dnia 7. października 1917, zostały przydzielone Ministerstwu opieki społecznej, należą obecnie podług obowiązujących postanowień ustawowych do zakresu działania innych Ministerstw, ma obowiązywać w tych sprawach właściwość Ministerstwa opieki społecznej.

To samo odnosi się także do takich spraw, które zostaną w przyszłości przydzielone Ministerstwu opieki społecznej.

§ 2.

Drogą obwieszczenia Mego całego Ministerstwa zostanie postanowione, którego dnia ma wejść ta ustawa w życie.

Wykonanie teje poruczam Menu całemu Ministerstwu.

Laxenburg, dnia 22. grudnia 1917.

Karol wlr.

Seidler wlr.	Höfer wlr.
Toggenburg wlr.	Ćwikliński wlr.
Mataja wlr.	Banhans wlr.
Schauer wlr.	Homann wlr.
Wimmer wlr.	Zolger wlr.
Czapp wlr.	Twardowski wlr.
Horbaczewski wlr.	Wieser wlr.
Silva-Tarouca wlr.	

500.

Ustawa z dnia 23. grudnia 1917

w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej oraz uzupełnienia ustaw z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, i z dnia 22. stycznia 1902, Dz. u. p. Nr. 40, o sądownictwie konsularnem i o należnościach konsularnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

(1) Moc obowiązującą paragrafów 1., 2., 6. do 18. ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, którą wydaje się postanowienia o wykonywaniu sądownictwa konsularnego, przedłuża się.

(2) W miejsce paragrafów 3., 4. i 5. tej ustawy wstępują następujące postanowienia:

§ 3.

(1) Sądownictwo konsularne w sprawach cywilnych oraz w sprawach karnych nie wyłączając policyjnych spraw karnych wykonuje w drugiej i ostatniej instancji c. k. austriacki i król. węgierski wyższy sąd konsularny.

(2) Wyższy sąd konsularny ma swą siedzibę urzędową na przemiany we Wiedniu lub w Budapeszcie, a mianowicie każdorazowo na przeciąg pięciu lat.

§ 4.

(1) Wyższy sąd konsularny składa się z prezydenta, odpowiedniej ilości sędziów wyższych i z koniecznego personalu pomocniczego.

(2) Na stanowisko prezydenta jest powołany przez czas pozostawania siedziby urzędowej wyższego sądu konsularnego we Wiedniu obywatel austriacki, a przez czas pozostawania siedziby wyższego sądu konsularnego w Budapeszcie obywatel węgierski.

(3) Posady sędziów wyższych należy obsadzać w równej liczbie obywatelami państwa austriackiego i węgierskiego.

§ 5.

(1) Posady prezydenta sądu wyższego i sędziów wyższych obsadza Jego c. i k. Apostolska Mość.

(2) Na posadę prezydenta przedstawia i nominację kontrasygnuje ten rząd, którego obywatel stosownie do § 4., ustęp 2., z kolei ma być mianowany w porozumieniu z rządem drugiego obszaru państwowego i z Ministrem spraw zagranicznych, zaś na posady sędziów wyższych przedstawia i nominację kontrasygnuje rząd tego obszaru państwowego, którego obywatel ma być stosownie do § 4., ustęp 3., przedstawiony, a to w porozumieniu z Ministrem spraw zagranicznych.

(3) Posady prezydenta i sędziów wyższych należy obsadzać w drodze nominacji austriackich lub węgierskich urzędników państwowych lub urzędników Ministerstwa spraw zagranicznych albo podlegających mu urzędów na czas ich zatrudnienia w urzędzie, jednakże najdłużej na lat pięć (§ 3.).

(4) Posady prezydenta i sędziów wyższych mogą być obsadzone tylko takimi osobami, które są obywatelami austriackimi lub węgierskimi i albo wykonywały już sądownictwo konsularne przez lat pięć, lub też są uzdolnione do wykonywania urzędu sędziowskiego, a mianowicie jeśli są obywatelami austriackimi wedle postanowień, obowiązujących w Austrii, a jeżeli są obywatelami węgierskimi wedle postanowień, obowiązujących w krajach węgierskiej świętej korony.

(5) Innych funkcjonaryszy mianuje Minister spraw zagranicznych.

(6) W dekrete nominacyjnym należy uwidocznić, czy prezydent, sędzia wyższy i inni funkcjonarysze wyższego sądu konsularnego mają swój dotychczasowy urząd nadal wykonywać, czy też będą z niego zwolnieni.

Artykuł II.

Rząd może za zgodą rządu krajów węgierskiej świętej korony w porozumieniu z Ministrem spraw zagranicznych postanowić, jakie przepisy natury policyjnej, wydane w pewnym obcym państwie, mogą być stosowane do obywateli austriackich i jakie kary mają być za naruszenie tych przepisów orzekane przez sądy konsularne.

Artykuł III.

(1) Obywatele bośniacko-hercegowińscy będą traktowani w odniesieniu do sądownictwa konsularnego na równi z obywatelami austriackimi i węgierskimi.

(2) Jakie ustawy i inne przepisy mają być stosowane przez sądy konsularne do obywateli bośniacko-hercegowińskich, zostanie zgodnie postanowione przez Rządy obszarów obu państw w porozumieniu z Ministrem spraw zagranicznych i z wspólnym Ministrem skarbu.

Artykuł IV.

(1) Na czas trwania mocy obowiązującej tej ustawy pozostaje także ustawa z dnia 22. stycznia 1902, Dz. u. p. Nr. 40, dotycząca uregulowania spraw należności konsularnych, nadal w mocy (§ 9. tej ostatniej ustawy).

(2) Do postanowień II. części ogólnej taryfy należności konsularnych należy w pozycji taryfy 50 II a dodać:

10. Postępowanie, potrzebne dla uzasadnienia i rozwikłania stosunków prawnych między austriackimi i węgierskimi zakładami ubezpieczeń robotników od wypadków z jednej strony, a obowiązującymi do ubezpieczenia przedsiębiorcami albo ubezpieczonymi z drugiej strony, łącznie z dokumentami i uwierzytelnieniami.

Artykuł V.

Ustawa ta pozostaje w mocy przez dziesięć lat, począwszy od tego dnia, w którym wejdzie w życie. Może być ona przed dniem 31. grudnia 1927 tylko wtedy uchyloną lub zmienioną, jeżeli w drugim obszarze państwowym Monarchii zostaną wydane postanowienia tego samego rodzaju.

Artykuł VI.

(1) Moc obowiązująca poprzedzających zarządzeń zależy od tego, że podobne ustawowe zarządzenie zostanie wydane także w drugim obszarze Monarchii.

(2) Gdyby ten warunek w dniu 1. stycznia 1918 jeszcze nie był spełniony, wówczas będzie rząd upoważniony wydać na czas aż do jego spełnienia w porozumieniu z Ministrem spraw zagranicznych i z rządem krajów węgierskiej świętej korony tymczasowe zarządzenia, aby sądownictwo konsularne było bez przeszkody dla wymiaru sprawiedliwości nadal wykonywane i aby należności konsularne jak dotąd były pobierane.

Artykuł VII.

Uchwała ta, której wykonanie poruczone jest Memu Ministrowi sprawiedliwości, wchodzi w życie dnia 1. stycznia 1918.

Laxenburg, dnia 23. grudnia 1917.

Karol wkr.

Seidler wkr.

Schauer wkr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na **cały rocznik 1918** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **10 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewątpliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz do kładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5 04	Rocznik 1867 za K 4 80	Rocznik 1885 za K 4 32	Rocznik 1903 za K 10 80
" 1850 " " 12 60	" 1868 " " 4 80	" 1886 " " 5 52	" 1904 " " 6 —
" 1851 " " 3 12	" 1869 " " 7 20	" 1887 " " 6 —	" 1905 " " 7 20
" 1852 " " 6 24	" 1870 " " 3 36	" 1888 " " 10 08	" 1906 " " 14 40
" 1853 " " 7 56	" 1871 " " 4 80	" 1889 " " 7 20	" 1907 " " 15 60
" 1854 " " 10 08	" 1872 " " 7 68	" 1890 " " 6 48	" 1908 " " 10 80
" 1855 " " 5 64	" 1873 " " 7 92	" 1891 " " 7 20	" 1909 " " 10 20
" 1856 " " 5 88	" 1874 " " 5 52	" 1892 " " 12 —	" 1910 " " 10 08
" 1857 " " 6 84	" 1875 " " 4 80	" 1893 " " 7 20	" 1911 " " 8 40
" 1858 " " 5 76	" 1876 " " 3 60	" 1894 " " 7 20	" 1912 " " 13 —
" 1859 " " 4 80	" 1877 " " 2 40	" 1895 " " 8 40	" 1913 " " 11 40
" 1860 " " 4 08	" 1878 " " 5 52	" 1896 " " 8 40	" 1914 " " 18 —
" 1861 " " 3 60	" 1879 " " 5 52	" 1897 " " 18 —	" 1915 " " 14 04
" 1862 " " 3 36	" 1880 " " 5 28	" 1898 " " 7 20	" 1916 " " 15 24
" 1863 " " 3 36	" 1881 " " 5 28	" 1899 " " 12 —	" 1917 " " 18 30
" 1864 " " 3 36	" 1882 " " 7 20	" 1900 " " 8 40	
" 1865 " " 4 80	" 1883 " " 6 —	" 1901 " " 7 20	
" 1866 " " 5 28	" 1884 " " 6 —	" 1902 " " 9 —	

Pojedynczo roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CCXXX. — Wydana i rozesłana dnia 28. grudnia 1917.

Treść: (47 501—503.) 501. Ustawa o kontrakcie ubezpieczenia. — 502. Rozporządzenie w sprawie uchylenia ograniczeń swobody umawiania się dla niektórych grup umów o ubezpieczenie. — 503. Rozporządzenie, w sprawie statutów i warunków ubezpieczenia w zakładach wzajemnych ubezpieczeń.

501.

Ustawa z dnia 23. grudnia 1917

o kontrakcie ubezpieczenia.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiamy, ce następuje:

Dział I.

Przepisy, odnoszące się do wszystkich gałęzi ubezpieczenia.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1.

(1) Kto ubezpieczycielowi uczyni wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia albo kto mu uczyni wniosek o przedłużeniu lub zmianę istniejącej umowy ubezpieczenia, ten związany jest swym wnioskiem w razie, jeżeli nie oznaczono krótszego terminu, przez dni czternaście, jeżeli zaś przed rozstrzygnięciem w sprawie wniosku odbyć się ma badanie lekarskie, przez miesiąc.

(2) Wniosek uczyniony ubezpieczycielowi o zawarcie umowy ubezpieczenia jest wiążący tylko wówczas, jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia były zawarte we formularzu, użytym przy uczynieniu wniosku, albo zostały wręczone wnioskodawcy przed uczynieniem wniosku.

(3) Czasokres rozpoczyna się z upływem dnia, w którym wniosek objawiono lub wysłano.

(4) Dłuższy czasokres ustanowić można tylko pisemnym układem, określającym kalendarzowo ostatni dzień czasokresu.

§ 2.

(1) Jeżeli treść dokumentu ubezpieczenia nie zgadza się z wiążącym wnioskiem (§ 1., ustęp 2.), wówczas uważa się odmianę jako zatwierdzoną przez biorącego ubezpieczenie, jeżeli tenże nie sprzeciwił się w ciągu miesiąca po otrzymaniu dokumentu ubezpieczenia.

(2) Tę odmianę jednak tylko wówczas uważać się ma za zatwierdzoną, jeżeli ubezpieczyciel osobnym pisemnym zawiadomieniem, wysłanem równocześnie z dokumentem ubezpieczenia, zwrócił uwagę biorącego ubezpieczenie na to, że w ciągu miesiąca wolno mu się sprzeciwić odmiennym

Odmienne od wniosku postanowienia dokumentu ubezpieczenia.

Wniosek o ubezpieczenie.

od wniosku postanowieniom. Przy ubezpieczeniu życiowym i ubezpieczeniu od wypadków winien ubezpieczyciel ponadto w pisemnem zawiadomieniu zwrócić uwagę biorącego ubezpieczenie na każdą odmianę z osobna.

(3) Jeżeli ubezpieczyciel nie zastosował się do tych przepisów, odmiana nie obowiązuje biorącego ubezpieczenie, i treść wniosku uważać należy za umówioną.

(1) Na postanowienie umowne, którem biorący ubezpieczenie zrzeka się prawa zacepienia umowy z powodu błędu, ubezpieczyciel nie może się powoływać.

§ 3.

(1) Jeżeli biorący ubezpieczenie przy zawarciu umowy odpowiedział nieprawdziwie lub niedokładnie na pytania, które ubezpieczyciel wystosował do niego wyraźnie i niedwuznacznie z pomocą kwestyonariusza lub w innej formie pisemnej co do doniosłych momentów niebezpieczeństwa, wówczas ubezpieczyciel odstąpić może od umowy tak, jak gdyby umowy wcale nie zawarto (odstąpienie).

(2) Jeżeli w oznaczony sposób nie wystosowano pytań lub ich w ogóle nie wystosowano, wolno ubezpieczycielowi tylko wówczas odstąpić, gdy biorący ubezpieczenie przy zawarciu umowy zataił doniosły moment niebezpieczeństwa w zamiarze wyrządzenia szkody (podstępnie) lub z rażącego niedbalstwa przedstawił go nieprawdziwie.

(3) Doniosłymi są te momenty niebezpieczeństwa, które zdolne są skłonić ubezpieczyciela do powzięcia postanowienia, czy ma zawrzeć umowę w ogóle lub pod ułożonymi warunkami. W razie wątpliwości za doniosły uchodzi każdy moment niebezpieczeństwa, na który skierowane jest pisemne pytanie ubezpieczyciela, sformułowane stanowczo i niedwuznacznie.

§ 4.

Odstąpienie jest wykluczone:

1. jeżeli ubezpieczyciel, przyjmując wniosek, miał lub musiał mieć wiadomość o tem, że na pytanie wystosowane do biorącego ubezpieczenie odpowiedziano niedokładnie lub nieprawdziwie albo że doniosły moment niebezpieczeństwa zatajono lub nieprawdziwie podano;

2. jeżeli biorący ubezpieczenie wcale nie odpowiedział na pytanie co do momentu niebezpieczeństwa, chyba że wedle sposobu postawienia

pytania lub związku tegoż z innymi pytaniami zaniechanie odpowiedzi należało rozumieć jako potwierdzenie lub zaprzeczenie;

3. jeżeli biorący ubezpieczenie nie ponosi winy nieprawdziwej lub niedokładnej odpowiedzi (§ 3., ustęp 1.);

4. jeżeli zatajony albo nieprawdziwie lub niedokładnie podany moment niebezpieczeństwa odpadł przed zajściem wypadku przewidzianego ubezpieczeniem albo nie wywarł wpływu ani na zajście tego wypadku ani na rozmiary świadczeń, które ponosić ma ubezpieczyciel, chyba że biorący ubezpieczenie dopuścił się podstępu.

§ 5.

(1) Jeżeli umowę zawiera zastępca biorącego ubezpieczenie, to ze względu na prawo odstąpienia służące ubezpieczycielowi należy brać na uwagę także wiadomość, podstęp i winę zastępcy.

(2) Przepis ten nie ma zastosowania, jeżeli osoba, której ubezpieczyciel porucił pośrednictwo lub zawarcie ubezpieczenia, działała równocześnie w zastępstwie biorącego ubezpieczenie.

§ 6.

(1) Ubezpieczyciel odstąpić może tylko w ciągu miesiąca po otrzymaniu wiadomości o wadliwości zeznań; o odstąpieniu musi biorącego ubezpieczenie zawiadomić pisemnie.

(2) Jeżeli ubezpieczyciel odstępuje, należy mu się premia aż do końca okresu ubezpieczenia, w którym otrzymał wiadomość o wadliwości zeznań.

§ 7.

(1) Umowa jest nieważna, jeżeli w chwili jej zawarcia zaszedł już wypadek, przewidziany ubezpieczeniem lub jego zajście stało się już nie możebnem.

(2) Jeżeli jednak ułożono się, że ubezpieczenie obejmować ma czas poprzedzający zawarcie umowy, to umowa tylko o tyle jest nieważna, o ile przy jej zawarciu albo ubezpieczyciel miał wiadomość o tem, że wypadek przewidziany ubezpieczeniem nie może zajść, albo biorący ubezpieczenie wiedział, że wypadek ten już zaszedł.

Zeznania momentów niebezpieczeństwa.

Zawarcie umowy przez zastępcę biorącego ubezpieczenie.

Oświadczenie odstąpienia. Dalece premia.

Ubezpieczenie nie istnieje już niebezpieczeństwa.

Wykluczenie odstąpienia.

(3) Jeżeli biorący ubezpieczenie wiedział przy zawarciu umowy, że wypadek przewidziany ubezpieczeniem już zaszedł, w takim razie należy się ubezpieczycielowi, jeżeli on także nie miał wiadomości o zajściu przewidzianego ubezpieczeniem wypadku, premia aż do końca okresu ubezpieczenia, w którym się o tem dowiedział.

(4) Jeżeli umowę zawarł zastępca biorącego ubezpieczenie, przepisy § 5. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 8.

(1) Ubezpieczyciel wydać ma biorącemu ubezpieczenie podpisany prawidłowo dokument na umowę ubezpieczenia (dokument ubezpieczenia, polisę, książeczkę uczestnictwa).

(2) Dokument ten zawierać ma ogólne warunki ubezpieczenia i wszystkie umówione szczegółowe postanowienia umowne.

(3) Formularz wniosku i dokumenty ubezpieczenia muszą być wyraźnie napisane i łatwo czytelne.

§ 9.

(1) Biorący ubezpieczenie może żądać ponownego wystawienia na swój koszt dokumentu ubezpieczenia zniszczonego lub zaginionego.

(2) Jeżeli ubezpieczyciel podług umowy świadczyć ma posiadaczowi lub okazicielowi dokumentu albo tylko za okazaniem lub zwrotem dokumentu, w takim razie może spełnienie tego żądania uczynić zależnym od poprzedniego umorzenia dokumentu.

(3) Do umorzenia dokumentów ubezpieczenia właściwym jest trybunał pierwszej instancji, w którego okręgu ubezpieczyciel lub jego zakład filialny ma swą siedzibę.

§ 10.

(1) Biorący ubezpieczenie może w każdej chwili domagać się, aby mu na jego koszt wydano odpisy wszystkich oświadczeń, jakie sam lub ktoś trzeci za niego złożył wobec ubezpieczyciela odnośnie do umowy. Ubezpieczyciel ma zwrócić uwagę jego na to prawo. Na żądanie winien biorący ubezpieczenie złożyć zaliczkę na koszta odpisów.

(2) Jeżeli biorącemu ubezpieczenie potrzeba odpisów takich do przedsięwzięcia czynności, dla których zakreślony jest pewien czasokres, a ubezpieczyciel już przedtem mu ich nie dostarczył, wówczas do czasokresu nie wlicza się czasu od zażądania aż do otrzymania odpisów.

§ 11.

(1) Nieważne jest postanowienie umowne, według którego spory z umowy ubezpieczenia mają być poddawane orzecznictwu sądu polubownego.

(2) Wolno jednak umówić się, że wysokość świadczenia, do którego obowiązany jest ubezpieczyciel, oznaczyć ma sąd polubowny. O jego składzie i postępowaniu rozstrzygają przepisy procedury cywilnej o postępowaniu przed sądami polubownymi. Na to postanowienie umowne ubezpieczyciel nie może się powoływać, jeżeli odmawia świadczenia.

§ 12.

(1) Jeżeli biorący ubezpieczenie ma sąd powszechny na obszarze państwa, wówczas skargi przeciw niemu ze stosunku ubezpieczenia wnosić należy do sądu, który jest jego sądem powszechnym.

(2) Jeżeli biorący ubezpieczenie zawarł ubezpieczenie w zakresie swego przedsiębiorstwa przemysłowego lub rolniczego, wolno skargi przeciw niemu ze stosunku ubezpieczenia wnosić także w sądzie, w którego okręgu leży przedsiębiorstwo przemysłowe lub majątek ziemski.

(3) Wolno umówić się, że skargi przeciw biorącemu ubezpieczenie można wnosić do sądu w siedzibie trybunału pierwszej instancji, w którego okręgu znajduje się mieszkanie albo przedsiębiorstwo przemysłowe lub majątek ziemski biorącego ubezpieczenie.

(4) Właściwość wszystkich innych sądów jest wykluczona.

(5) Dla skarg ze stosunku ubezpieczenia wnoszonych przeciw ubezpieczycielowi właściwym jest także sąd, w którego okręgu znajduje się filia ubezpieczyciela, która umowę zawarła.

§ 13.

(1) Dla oznajmień i oświadczeń, które na podstawie tej ustawy biorący ubezpieczenie lub osoba trzecia składać ma wobec ubezpieczyciela, można umówić formę pisemną.

(2) O ile ta ustawa nie innego nie postanawia, staje się oświadczenie, które składać należy wobec drugiego, skutecznym dopiero w chwili, w której ono go doszło.

Dokumenty
ubezpie-
czenia.

Umorzenie
i dokument
zastępczy.

Prawo
do odpisów.

Sąd
polubow.

Sąd
miejsce
właściw.

Oznaj-
i ośw-
czek

(3) Czasokres dla oznajmienia lub oświadczenia uważa się za dotrzymany, jeśli oznajmienie lub oświadczenie w ciągu czasokresu wysłano.

§ 14.

Ubezpieczyciel nie może dochodzić szkodliwych skutków prawnych, które według tej ustawy lub umowy ubezpieczenia są następstwem zaniedbania lub opóźnienia oznajmienia, jeżeli w chwili, w której oznajmienie powinno go być dojsć, miał już odpowiednie wiadomości o tej okoliczności.

§ 15.

(1) Jeżeli biorący ubezpieczenie zmienił mieszkanie, lecz nie doniósł o tem ubezpieczycielowi, natenczas co do oświadczenia, jakie wobec biorącego ubezpieczenie należy złożyć, wystarczy wysłanie listu do ostatniego mieszkania znanego ubezpieczycielowi. Oświadczenie staje się skutecznym w chwili, w której wśród normalnych warunków przesyłkowych byłoby doszło biorącego ubezpieczenie, gdyby nie był zmienił mieszkania.

(2) Jeżeli biorący ubezpieczenie zawarł je w zakresie swego przedsiębiorstwa przemysłowego, wówczas w razie przesiedlenia zakładu przemysłowego mają odpowiednie zastosowanie przepisy ustępu 1.

§ 16.

Kary umowne mogą być przez sędziego niższe. Przeciwnie temu postanowienia umowne są nieważne.

§ 17.

(1) Jeżeli trwanie ubezpieczenia umówiono na dni, tygodnie, miesiące lub okres obejmujący kilka miesięcy, odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się w południe tego dnia, w którym zawarto umowę, a kończy się w południe ostatniego dnia czasokresu.

(2) Zresztą przepisy artykułów 328. do 330. kodeksu handl. znajdują odpowiednie zastosowanie do wszystkich czasokresów, ustanowionych w tej ustawie i w umowie.

§ 18.

(1) Jeżeli stosunek ubezpieczenia, umówiony na pewien oznaczony czas, zostanie milcząco przedłużony, natenczas trwa on dalej przez czas jednego okresu ubezpieczenia. Jeżeli się umówiono, że taki stosunek ubezpieczenia należy uważać za przedłużony, jeżeli nie zostanie wypowiedziany przed upływem czasu umownego, w takim razie przedłużenie ważne jest każdym razem najwyżej na jeden okres ubezpieczenia.

(2) Jeżeli stosunek ubezpieczenia zawarto na czas nieokreślony (trwałe ubezpieczenie), to może go każda z obu stron wypowiedzieć tylko z końcem bieżącego okresu ubezpieczenia. Czasokres wypowiedzenia musi być jednak dla obu stron i nie może wynosić mniej niż miesiąc a nie więcej niż trzy miesiące. Tego prawa wypowiedzenia można zrzec się na podstawie porozumienia na pewien oznaczony czas z mocą obowiązującą dla obu stron.

§ 19.

(1) Roszczenia z umowy o ubezpieczenie przedawniają się w trzech latach. Przedawnienie zaczyna się z końcem roku kalendarzowego, w którym można domagać się świadczenia. Prawo do poboru renty przedawnia się w dziesięciu latach; przedawnienie zaczyna się z końcem roku kalendarzowego, w którym można domagać się świadczenia renty.

(2) Jeżeli roszczenie zgłoszono u ubezpieczyciela, wówczas przerywa się przedawnienie aż do nadejścia jego pisemnego rozstrzygnięcia.

§ 20.

(1) Nieważne jest postanowienie umowne, że ubezpieczyciel wolny ma być od świadczenia, jeżeli roszczenia świadczenia nie zgłoszono u niego w ciągu oznaczonego czasokresu.

(2) Natomiast wolno umówić się, że ubezpieczyciel ma być wolny od świadczenia, jeżeli w ciągu oznaczonego czasokresu nie wystąpiono sądowo z roszczeniem o świadczenie. Czasokres nie może jednak wynosić mniej niż sześć miesięcy i rozpoczyna się z upływem dnia, w którym ubezpieczyciel podniesionego przeciw niemu roszczenia odmówił listem poleconym biorącemu ubezpieczenie lub uprawnionemu do poboru, podając temuż czasokres i wskazując skutki prawne upływu czasokresu.

§ 21.

(1) Przez otwarcie upadłości do majątku ubezpieczyciela rozwiązuje się umowa o ubezpieczenie, jednak przy ubezpieczeniu od szkód dopiero z upływem miesiąca po otwarciu upadłości.

(2) Na wypadek otwarcia upadłości lub postępowania układowego co do majątku biorącego ubezpieczenie może ubezpieczyciel zastrzedz sobie prawo wypowiedzenia umowy za jednomiesięcznym terminem wypowiedzenia.

(3) W razie zgaśnięcia umowy o ubezpieczenie po myśli ustępów 1. lub 2. ma ubezpieczyciel zwrócić premię zapłaconą za czas po zgaśnięciu umowy.

Wiadomość ubezpieczyciela o okoliczności, którą należało oznajmić.

Zmiana mieszkania.

Kary umowne.

Obliczenie czasokresu.

Milcząco przedłużenie stosunku ubezpieczenia umówionego na pewien oznaczony czas; trwałe ubezpieczenie.

Przedawnienie roszczeń.

Czasowe ograniczenie roszczeń z ubezpieczenia.

Skutki upadłości i postępowania układowego.

§ 22.

Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienia umowne, któremi na niekorzyść biorącego ubezpieczenie odstąpiono od przepisów §§ 1., 2., ustęp 1. do 3., 3. do 6., 7., ustęp 3., 10., 11., ustęp 2., 12., 13., ustępy 2. i 3., 14., 15., 18., 19., 20., ustęp 2., 21.

Rozdział 2.

Prawa i obowiązki z umowy.

§ 23.

(1) Biorący ubezpieczenie ma uiszczyć umówioną premię.

(2) Jeżeli w umowie nic innego nie postanowiono, uiszczyć należy pierwszą albo jednorazową premię zaraz po zawarciu umowy, każdą następną premię w pierwszym dniu każdorazowego okresu ubezpieczenia.

(3) Do zapłaty pierwszej lub jednorazowej premii obowiązany jest biorący ubezpieczenie tylko za wydaniem dokumentu ubezpieczenia, chyba że wystawienie dokumentu ubezpieczenia jest wykluczone.

(4) Za okres ubezpieczenia w rozumieniu tej ustawy uważa się czas jednego roku, jeżeli premia nie jest obliczona według krótszych odstępów czasu.

(5) Jeżeli ubezpieczyciel ze względu na umówiony czas trwania umowy przyznał zniżkę premii, wówczas w razie przedwczesnego rozwiązania umowy może żądać dopłaty kwoty, o którą wymiar premii byłby wyższy, gdyby umowę zawarto tylko na czas rzeczywistego trwania ubezpieczenia. W razie wypowiedzenia umowy o ubezpieczenie według § 61, nie można domagać się takiej dopłaty.

(6) Za premie w rozumieniu tej ustawy uważa się także datki, które uiszcza się w zakładach wzajemnych ubezpieczeń (opłaty, dopłaty itd.). Jeżeli takie datki należy uiszczać dopiero po upływie okresu ubezpieczenia, dla którego są przeznaczone, wówczas nie mają zastosowania przepisy § 29.

§ 24.

Biorący ubezpieczenie winien premię przelać ubezpieczycielowi na własne niebezpieczeństwo i własny koszt. Jeżeli jednak ubezpieczyciel najmniej w trzech po sobie następujących terminach odbierać kazał premie od biorącego ubezpieczenie, tenże obowiązany jest do dalszego wysyłania premii dopiero wówczas, gdy ubezpieczyciel zażąda tego pisemnie.

§ 25.

(1) Jeżeli premię uiszcza się za pośrednictwem poczty, wówczas za chwilę zapłaty uważa się chwilę, w której premię pocztą wysłano albo na pocztę przekazano lub wpłacono.

(2) O ile już sam sposób płacenia nie daje płatcomu dostatecznego dokumentu potwierdzenia zapłaty, winien ubezpieczyciel potwierdzić odbiór zapłaty premii, nie czekając, aż płatcy tego zażąda.

§ 26.

(1) Zapadłe premie i inne na podstawie umowy należne mu opłaty winien ubezpieczyciel, chociażby biorący ubezpieczenie nie zgodził się na zapłatę, przyjmować także od zastawnika albo od obdarowanego, który nabył prawo do świadczenia ubezpieczyciela (§ 132., ustęp 1.).

(2) Prawa zastawu na wierzytelności z ubezpieczenia można dochodzić co do tych kwot wraz z procentami, które zastawnik użył do uiszczenia premii lub innych zapłat, należących się ubezpieczycielowi na podstawie umowy.

§ 27.

Ubezpieczycielowi wolno kwotę pretensyi z tytułu płatnej premii lub innej pretensyi należnej mu na podstawie umowy potrącić ze świadczenia, do którego obowiązany jest na podstawie tejże umowy, chociażby świadczenie to przypadło do wypłaty nie biorącemu ubezpieczenie, lecz osobie trzeciej.

§ 28.

(1) Jeżeli premii, która ma być zapłacona przed rozpoczęciem lub przy rozpoczęciu ubezpieczenia, nie zapłacono we właściwym czasie, wolno ubezpieczycielowi odstąpić od umowy, jak długo zapłata nie nastąpi. Przyjmuje się, że ubezpieczyciel odstąpił, jeżeli w ciągu trzech miesięcy od dnia zapadłości nie wystąpił sądowo z roszczeniem zapłaty premii.

(2) Jeżeli wypadek przewidziany ubezpieczeniem zaszedł przed zapłatą premii, ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia.

(3) Jeżeli jednak ubezpieczyciel w ciągu czasokresu trzechmiesięcznego wystąpił sądowo z roszczeniem, a w przeciągu czasu, za który domaga się premii, zaszedł wypadek przewidziany ubezpieczeniem, naówczas obowiązany jest do świadczenia, chociażby w chwili zajścia tego wypadku premia nie była zapłacona. Natomiast wolny jest od obowiązku świadczenia, jeżeli przed zajściem wypadku przewidzianego ubezpieczeniem zrzekł się swego roszczenia.

Chwila zapłaty premii pocztą. Potwierdzenie zapłaty.

Zapłata przez zastawnika lub obdarowanego.

Prawo ubezpieczyciela do potrąceń.

Skutki swioki w opłacie premii: a) Zwłoka przed rozpoczęciem lub przy rozpoczęciu ubezpieczenia.

Przebieg bezwzględnie wiążące.

Premia, płatność, dopłata.

Dług przynależny.

§ 29.

(1) Jeżeli premii przypadającej do zapłaty po rozpoczęciu ubezpieczenia nie zapłacono w dniu zapadłości, wówczas wezwąć należy biorącego ubezpieczenie na jego koszt pisemnie do zapłaty, a zarazem oznajmić mu skutki prawne dalszej zwłoki i wyznaczyć termin dodatkowy przynajmniej jednomiesięczny. To wezwanie może odpaść, jeżeli biorącemu ubezpieczenie najwcześniej na ośm dni przed terminem zapadłości pisemnie przypomniano zapłatę, podając mu skutki prawne zwłoki i wyznaczono termin dodatkowy najmniej jednomiesięczny licząc od dnia zapadłości.

(2) Jeżeli biorący ubezpieczenie z upływem terminu dodatkowego pozostaje w zwłoce z zapłatą premii, w takim razie ubezpieczycielowi, zanim zapłata nie będzie uskuteczniiona, wolno umowę o ubezpieczenie rozwiązać z natychmiastowym skutkiem (wypowiedzieć bez terminu wypowiedzenia). Poczytuje się za wypowiedzenie, jeżeli w ciągu trzech miesięcy po upływie terminu dodatkowego nie wystąpiono sądownie z roszczeniem o zapłatę premii.

(3) Jeżeli wypadek przewidziany ubezpieczeniem zajdzie po upływie terminu dodatkowego a w chwili jego zajścia biorący ubezpieczenie pozostaje w zwłoce z zapłatą premii, wówczas ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia.

(4) Jeśli ubezpieczyciel wystąpił sądownie z roszczeniem o zapłatę zaległej premii, to mają zastosowanie przepisy § 28., ustęp 3.

§ 30.

(1) Jeżeli biorący ubezpieczenie przy zawarciu umowy uczynił wadliwe zeznanie o doniosłym momencie niebezpieczeństwa (§ 3., ustęp 1.) a odstąpienie ubezpieczyciela jest wykluczone z powodu, że biorący ubezpieczenie nie ponosi winy, jednakże ubezpieczycielowi według zasad przyjętych w jego przedsiębiorstwie z powodu większego niebezpieczeństwa należy się wyższa premia, wówczas ubezpieczycielowi wolno żądać pisemnie od biorącego ubezpieczenie, aby w ciągu jednego miesiąca zapłacił wyższą premię za czas od początku bieżącego okresu ubezpieczenia, przyczem oznajmić mu winien skutki prawne zwłoki. Jeżeli wyższej premii nie zapłacono w tym terminie, uważa się umowę za wypowiedzianą przez biorącego ubezpieczenie.

(2) Jeżeli jednak ubezpieczyciel według zasad przyjętych w jego przedsiębiorstwie nie obejmuje większego niebezpieczeństwa nawet za opłatą wyższej premii, w takim razie może wypowiedzieć umowę pisemnem oświadczeniem za najmniej jednomiesięcznym terminem wypowiedzenia.

(3) Prawo do wyższej premii gaśnie, jeżeli ubezpieczyciel nie dochodzi go w ciągu miesiąca od chwili, kiedy dowiedział się o wadliwości zeznań. To samo obowiązuje co do prawa wypowiedzenia, jeżeli nie skorzystano z niego w ciągu oznaczonego czasokresu.

(4) Jeżeli umowa zostanie rozwiązana stosownie do ustępu 1. albo ustępu 2., to ubezpieczycielowi należy się umówiona premia aż do końca okresu ubezpieczenia, w którym dowiedział się o wadliwości zeznań, jeżeli zaś wypowiedzenie skuteczne jest dopiero w następnym okresie ubezpieczenia, aż do ukończenia stosunku ubezpieczenia.

§ 31.

(1) Jeżeli z powodu pewnych okoliczności powiększających niebezpieczeństwo umówiono się o wyższą premię a te okoliczności odpadną lub stracą doniosłość w czasie między podaniem a przyjęciem wniosku lub po zawarciu umowy, wówczas biorącemu ubezpieczenie wolno domagać się odpowiedniego zniżenia premii za przyszłe okresy ubezpieczenia.

(2) To samo obowiązuje, jeżeli wymiar wyższej premii spowodowany został tem, że biorący ubezpieczenie podał mylne szczegóły o takiej okoliczności.

§ 32.

(1) Jeżeli umówiono się, że naruszenie obowiązku, który spełnić należy wobec ubezpieczyciela przed zajściem wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, pociągnąć ma za sobą utratę prawa żądania świadczenia od ubezpieczyciela, wówczas ubezpieczyciel jak długo nie zaszedł wypadek przewidziany ubezpieczeniem, może w razie naruszenia obowiązku wypowiedzieć umowę bez terminu wypowiedzenia w ciągu miesiąca po otrzymaniu wiadomości o naruszeniu, chyba że biorący ubezpieczenie nie ponosi winy w naruszeniu.

(2) Jeżeli wypadek przewidziany ubezpieczeniem zaszedł przed wypowiedzeniem umowy, w takim razie ubezpieczyciel nie może powoływać się na zastrzeżenie utraty prawa do świadczeń, gdy biorący ubezpieczenie nie ponosi winy albo gdy naruszenie obowiązku, który przyjęło w celu zmniejszenia niebezpieczeństwa albo w celu zapobieżenia zwiększeniu niebezpieczeństwa, nie wpłynęło ani na zajście wypadku przewidzianego ubezpieczeniem ani na rozmiary świadczenia należnego od ubezpieczyciela. To samo obowiązuje, jeżeli upłynął termin do wykonania prawa wypowiedzenia przez ubezpieczyciela (ustęp 1.) a wypowiedzenia nie uskuteczniiono.

Prawo do zniżenia premii.

Zastrzeżenie utraty prawa do świadczeń.

Prawo ubezpieczyciela do wyższej premii i do wypowiedzenia z powodu wadliwych zeznań.

(3) Na zastrzeżenie utraty prawa do świadczeń, umówione na wypadek naruszenia obowiązku, który spełnić należało po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, nie może powoływać się ubezpieczyciel, jeżeli biorącemu ubezpieczenie nie można przypisać złego zamiaru lub rażącego niedbalstwa albo jeżeli naruszenie nie wpłynęło ani na ustalenie wypadku przewidzianego ubezpieczeniem ani na ustalenie lub rozmiary świadczenia należącego się od ubezpieczyciela.

(4) Ubezpieczycielowi mimo rozwiązania umowy o ubezpieczenie należy się premia aż do końca okresu ubezpieczenia, w którym dowiedział się o naruszeniu obowiązku, jeżeli zaś wypowiedzenie skuteczne jest dopiero w następnym okresie ubezpieczenia, aż do ukończenia stosunku ubezpieczenia.

(5) Przepisy te nie mają zastosowania do postanowień umownych, któremi ubezpieczycielowi w razie naruszenia obowiązku, jakie miano spełnić wobec niego, przysmaże się prawo żądania kary umownej albo prawo wypowiedzenia umowy. o ile umówiono termin wypowiedzenia co najmniej jednomiesięczny.

§ 33.

(1) Zwiększenie niebezpieczeństwa, objętego przez ubezpieczyciela, bierze się tylko wówczas na uwagę, jeżeli jest doniosłe i odnosi się do momentu niebezpieczeństwa, który określony jest w dokumencie ubezpieczenia, albo o który przy zawarciu umowy zapytywano biorącego ubezpieczenie (§ 3., ustęp 1.).

(2) Jeżeli takie zwiększenie niebezpieczeństwa zaszło po zawarciu umowy, może ubezpieczyciel wypowiedzieć umowę.

(3) Jeżeli zwiększenie niebezpieczeństwa spowodowane zostało bez przyczynienia się biorącego ubezpieczenie albo jeżeli okoliczności niezależne od woli biorącego ubezpieczenie zniewoliły tegoż do spowodowania zwiększenia lub do zezwolenia na nie, wówczas ubezpieczyciel winien zachować przynajmniej jednomiesięczny termin wypowiedzenia.

(4) Prawo wypowiedzenia ubezpieczyciela gaśnie, jeżeli ubezpieczyciel nie skorzystał z niego w ciągu miesiąca po otrzymaniu wiadomości o zwiększeniu niebezpieczeństwa albo jeżeli zwiększenie niebezpieczeństwa ustało lub nie jest już doniosłe.

§ 34.

(1) Biorący ubezpieczenie winien o zwiększeniu niebezpieczeństwa, spowodowanym jego wola, zawiadomić ubezpieczyciela jeszcze przed

zajściem zwiększenia, o innych przypadkach zwiększenia (§ 33., ustęp 3.) niebezpieczeństwa bezwzględnie po otrzymaniu wiadomości o ich zajściu.

(2) Jeżeli o tem w czasie właściwym nie doniósł, wolny jest ubezpieczyciel od obowiązku świadczenia w przypadku, gdy wypadek przewidziany ubezpieczeniem zdarzy się w czasie trwania wyższego niebezpieczeństwa. Ten skutek prawny jednak nie nastąpi:

1. jeżeli biorący ubezpieczenie nie ponosi winy w zaniedbaniu lub opóźnieniu doniesienia;

2. jeżeli zwiększenie niebezpieczeństwa nie wywarło wpływu ani na zajście wypadku przewidzianego ubezpieczeniem ani na rozmiary świadczenia, do którego ubezpieczyciel jest obowiązany;

3. jeżeli w chwili zajścia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem termin do wykonania prawa wypowiedzenia przez ubezpieczyciela (§ 33., ustęp 4.) upłynął a wypowiedzenia nie uskutecznił;

4. jeżeli wczas nie doniesiono o zwiększeniu niebezpieczeństwa wspomnianem w § 33., ustęp 3., lecz wypadek przewidziany ubezpieczeniem zdarzył się wcześniej niż w miesiąc, licząc od chwili, w którejby ubezpieczyciel powinien był otrzymać doniesienie.

§ 35.

Ubezpieczycielowi należy się premia, mimo rozwiązania umowy o ubezpieczenie, aż do końca okresu ubezpieczenia, w którym otrzymał wiadomość o zwiększeniu niebezpieczeństwa, jeżeli jednak wypowiedzenie staje się skutecznem dopiero w następnym okresie ubezpieczenia (§ 33., ustęp 3. i 4.), aż do ukończenia stosunku ubezpieczenia.

§ 36.

Nie bierze się na uwagę zwiększenia niebezpieczeństwa, spowodowanego interesem ubezpieczyciela lub zdarzeniem, za które ubezpieczyciel odpowiada lub spowodowanego względami ludzkości.

§ 37.

Przepisy §§ 33. do 36. znajdują także zastosowanie do zwiększenia niebezpieczeństwa, które zaszło między podaniem a przyjęciem wniosku o ubezpieczenie a nie było znane ubezpieczycielowi w chwili przyjęcia wniosku.

§ 38.

(1) Jeżeli tylko co do niektórych przedmiotów lub osób, objętych ubezpieczeniem, zachodzą warunki, pod którymi ubezpieczyciel uprawniony jest do odstąpienia lub wypowiedzenia albo wolny

jest od świadczenia z powodu wadliwych oznajmień przy zawarciu umowy albo według przepisów o zwiększeniu niebezpieczeństwa, w takim razie uprawnienie to lub zwolnienie ubezpieczyciela od świadczenia tylko wówczas rozciąga się na pozostałą resztę, jeżeli przyjąć można, że co do samej tylko reszty tej nie byłby zawarł umowy pod tymi samymi warunkami.

(2) Jeżeli ubezpieczyciel korzysta z prawa odstąpienia lub wypowiedzenia co do niektórych przedmiotów lub osób, wówczas biorący ubezpieczenie uprawniony jest wypowiedzieć stosunek ubezpieczenia co do pozostałych; wypowiedzenia nie można jednak skutecznie z późniejszym terminem, jak z końcem okresu ubezpieczenia, w którym odstąpienie ubezpieczyciela lub jego wypowiedzenie staje się skutecznym. W razie wypowiedzenia przez biorącego ubezpieczenie należy się ubezpieczycielowi premia aż do końca bieżącego okresu ubezpieczenia.

§ 39.

(1) Biorący ubezpieczenie jest obowiązany ubezpieczycielowi donieść o zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem zaraz po otrzymaniu wiadomości o nim.

(2) Nadto obowiązany jest na żądanie ubezpieczyciela udzielić mu wszelkich wyjaśnień potrzebnych do ustalenia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, lub rozciągłości świadczenia ubezpieczyciela i w tym celu zezwolić mu na potrzebne dochodzenia.

(3) Dowodów domagać się może ubezpieczyciel za zwrotem wydatków w gotówce o tyle, o ile względy słuszności pozwalają przypuszczać, że biorący ubezpieczenie może ich dostarczyć.

(4) Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienia umowne, według których dowód na pewne fakta dostarczony być może tylko za pomocą pewnych oznaczonych środków dowodowych albo według których świadczenie ubezpieczyciela staje się płatnem dopiero wówczas, gdy rozszczenie ustalone będzie przez uznanie, ugodę lub prawomocny wyrok.

§ 40.

(1) Pieniężne świadczenia ubezpieczyciela stają się płatnemi z upływem miesiąca po zgłoszeniu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem; jeżeli jednak dochodzenia potrzebne w celu ustalenia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem i rozmiarów świadczenia ubezpieczyciela albo dla ustalenia uprawnienia do poboru nie dadzą się

ukończyć w przeciągu miesiąca bez winy ubezpieczyciela, wówczas płatność zapada dopiero w czternastym dniu po ukończeniu dochodzeń.

(2) Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienie umowne, według którego wolny jest od obowiązku płacenia procentów zwłoki.

§ 41.

(1) Jeżeli dochodzenia potrzebne dla ustalenia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem i rozmiarów świadczenia ubezpieczyciela nie są ukończone aż do upływu jednego miesiąca licząc od zgłoszenia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, może biorący ubezpieczenie, którego uprawnienie do poboru jest niewątpliwe, żądać częściowej zapłaty w wysokości tej kwoty, którą ubezpieczyciel odpowiednio do stanu sprawy co najmniej miałby zapłacić.

(2) Bieg tego czasokresu jest wstrzymany, jak długo ukończenie dochodzeń doznaje przeszkody z winy biorącego ubezpieczenie.

§ 42.

Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienia umowne, któremi na niekorzyść biorącego ubezpieczenie odstąpiono od przepisów §§ 23., ustęp 3. do 6., zdanie 1., 24., 25., 28. do 37., 38., ustęp 2., 39., ustęp 1. do 3., 40., ustęp 1., 41. albo na niekorzyść zastawnika lub obdarowanego odstąpiono od przepisów § 26.

Rozdział 3.

Ajenci ubezpieczeniowi.

§ 43.

Ajenta ubezpieczeniowego, któremu ubezpieczyciel poruczył tylko pośrednictwo w czynnościach ubezpieczeniowych (agent-pośrednik), uważa się za upoważnionego do następujących czynności w gałęzi ubezpieczeń, dla której go ustanowiono, a to:

1. do przyjmowania wniosków o zawarcie, przedłużenie lub zmianę umowy o ubezpieczenie, tudzież do odwołania takich wniosków;

2. do przyjmowania od biorącego ubezpieczenie oświadczeń zawierających wypowiedzenie lub odstąpienie, tudzież innych oświadczeń i oznajmień w sprawie stosunku ubezpieczenia;

3. do wręczenia wystawionych przez ubezpieczyciela dokumentów ubezpieczenia i poświadczeń przedłużenia.

Częściowa zapłata na poczet sumy odszkodowania.

Przepisy bezwzględnie wiążące.

Ajenci-pośrednicy.

Obowiązki biorącego ubezpieczenie po zajściu wypadku, przewidzianego ubezpieczeniem; nie dopuszczalne zastrzeżenia co do dowodów i płatności świadczenia.

Płatność rozszczenia ubezpieczenia.

§ 44.

Ajant-pełno-
mocnik.

Ajant ubezpieczeniowy, którego ubezpieczyciel upoważnił do zawierania umów o ubezpieczenie (ajant-pełnomocnik), jest także uprawniony umawiać się o zmianę lub przedłużenie takich umów i oświadczać wypowiedzenie i odstąpienie.

§ 45.

Ajant
okręgowy.

Jeżeli ajenta ubezpieczeniowego ustanowiono wyraźnie na pewien okręg, to jego uprawnienia ograniczają się do interesów i czynności prawnych, które odnoszą się do umów o rzeczy położone w tym okręgu lub do umów z osobami w tym okręgu zwykle przebywającymi.

§ 46.

Ograniczenie
uprawnień
ajentów.

Ograniczenie uprawnień nadanych przepisami §§ 43. i 44. ma trzecia osoba tylko wówczas przeciw sobie uznać za skuteczne, jeżeli znała to ograniczenie przy zawarciu interesu lub spełnieniu czynności prawnej albo jeżeli nie znała ograniczenia, chociaż na to zwrócono jej uwagę we wniosku i dokumencie ubezpieczenia lub w innym wręczonym jej oświadczeniu pisemnem lub też nie znała go wskutek innego rażącego niedbalstwa. Na odmiennie od tego postanowienie umowne ubezpieczyciel nie może się powoływać.

§ 47.

Wiadomość
i fałszywe
podania
ajenta.

(1) O ile według przepisów tej ustawy lub według postanowień umowy wiadomość ubezpieczyciela ma prawną doniosłość, o tyle z wiadomością jego stoi na równi wiadomość ajenta-pełnomocnika co do ubezpieczeń przez zawartych. Natomiast wiadomość ajenta-pośrednika tylko wówczas stoi na równi z wiadomością ubezpieczyciela, jeżeli otrzymał ją na podstawie oznajmień lub oświadczeń, do których przyjmowania uważa się go za uprawnionego.

(2) Jeżeli ajant ubezpieczeniowy przez podanie fałszywych szczegółów o istotnych okolicznościach nakłonił kogo do zawarcia umowy o ubezpieczenie, to dla wprowadzonego w błąd nie powstaje żadne zobowiązanie wobec ubezpieczyciela.

(3) Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienie umowne, które na niekorzyść biorącego ubezpieczenie odstępuje od tych przepisów.

Dział II.

Ubezpieczenie od szkód.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 48.

(1) Przy ubezpieczeniu od szkód ubezpieczyciel jest obowiązany wynagrodzić w ramach umowy szkodę majątkową, spowodowaną zajściem wypadku przewidzianego ubezpieczeniem.

Treść
ubezpie-
czenia.

(2) Ubezpieczenie obejmuje zysk utracony wskutek zajścia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem tylko o tyle, o ile to osobno umówiono.

§ 49.

O ile ta ustawa lub umowa nic innego nie postanawiają, odpowiada ubezpieczyciel tylko do wysokości umówionej sumy ubezpieczonej.

Suma
ubezpie-
czona.

§ 50.

(1) Jeżeli suma ubezpieczona znacznie przewyższa każdorazową wartość ubezpieczonego interesu (wartość ubezpieczenia), może tak ubezpieczyciel jak i biorący ubezpieczenie żądać, aby niższą sumę ubezpieczoną za stosunkowem znizieniem premii za następne okresy ubezpieczenia.

Wartość
ubezpie-
czenia; ubez-
pieczenie
powyżej
wartości;
taksa.

(2) Umowa jest nieważną, jeżeli biorący ubezpieczenie zawarł ją w tym zamiarze, aby przez ubezpieczenie powyżej wartości przysporzyć sobie bezprawną korzyść majątkową od ubezpieczyciela. Jeżeli ubezpieczyciel o zamiarze biorącego ubezpieczenie nie miał wiadomości przy zawarciu umowy, należy się mu premia aż do końca okresu ubezpieczenia, w którym otrzymał tę wiadomość.

(3) Wartość ubezpieczenia można drogą układu ustanowić na pewną oznaczoną kwotę, która musi być oznaczona wyraźnie jako taksa, gdyż inaczej układ byłby nieważny. Za taksę uważa się wartość, którą ubezpieczone rzeczy miały w chwili zawarcia umowy, o ile ubezpieczyciel nie udowodni, że taksa wartość tę znacznie przewyższa. Nieważne jest postanowienie umowne, według którego taksa ma być wymierzona według wartości w chwili zajścia przewidzianego ubezpieczeniem wypadku.

§ 51.

Wartość ubezpieczenia przy ubezpieczeniu rzeczy; ubezpieczenie rzeczy zbiorowej.

(1) Jeżeli ubezpieczenie tyczy się rzeczy, to wartość rzeczy uważa się za wartość ubezpieczenia, o ile z okoliczności nie wynika co innego.

(2) Jeżeli ubezpieczono rzecz zbiorową, w takim razie ubezpieczenie obejmuje przedmioty, które łącznie stanowią tę rzecz zbiorową.

§ 52.

Obowiązek wynagrodzenia przy ubezpieczeniu powyżej i poniżej wartości.

(1) Chociażby suma ubezpieczona przekraczała wartość ubezpieczenia w chwili zajścia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, ubezpieczyciel mimo to nie jest obowiązany wynagrodzić biorącemu ubezpieczenie więcej niż szkodę.

(2) Jeżeli suma ubezpieczona niższą jest od tej wartości, odpowiada ubezpieczyciel tylko w stosunku, w jakim suma ubezpieczona pozostaje do tej wartości.

§ 53.

Wielorakiem ubezpieczenia.

(1) Jeżeli ten sam interes ubezpiecza się od tego samego niebezpieczeństwa i na ten sam czas u kilku ubezpieczycieli, winien biorący ubezpieczenie bezwzględnie każdemu z nich oznajmić wszystkie inne ubezpieczenia z wymienieniem ubezpieczycieli i podaniem sum ubezpieczonych.

(2) Przy wielorakiem ubezpieczeniu każdy ubezpieczyciel obowiązany jest do świadczenia odszkodowania w takim stosunku, w jakim wzajemnie do siebie pozostają kwoty, do których zapłaty każdy z nich obowiązany jest wobec biorącego ubezpieczenie stosownie do swej umowy.

§ 54.

Podwójne ubezpieczenie.

(1) Jeżeli przy wielorakiem ubezpieczeniu sumy ubezpieczone łącznie przekraczają wartość ubezpieczenia (podwójne ubezpieczenie), wówczas każdy ubezpieczyciel, któremu uczyniono oznajmienie podług § 53., ustęp 1., odpowiada za całą szkodę aż do wysokości świadczenia, do którego obowiązany jest według umowy; biorący ubezpieczenie nie może jednak w całości więcej żądać jak kwoty szkody.

(2) Ubezpieczyciele między sobą obowiązani są do wyrównania w takim stosunku, w jakim pozostają do siebie kwoty, do których zapłaty każdy z nich obowiązany jest wobec biorącego ubezpieczenie wedle swej umowy. O ile od jednego ubezpieczyciela nie można uzyskać przypadającej nań kwoty, mają inni ponieść ten ubytek w tym samym stosunku.

(3) Jeżeli do jednego z ubezpieczeń zastosowanie ma prawo zagraniczne, wówczas ubezpieczyciel, dla którego obowiązującym jest prawo zagraniczne, może dochodzić roszczenia o wyrównanie przeciw innym tylko w takim razie, jeżeli on sam według obowiązującego dlań prawa obowiązany jest do wyrównania.

(4) Po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem nie wolno biorącemu ubezpieczenie żadnego z kilku ubezpieczeń zmieniać ani rozwiązywać na niekorzyść innych ubezpieczycieli.

(5) Jeżeli biorący ubezpieczenie zawarł podwójne ubezpieczenie w tym zamiarze, aby przez to przysporzyć sobie bezprawną korzyść majątkową od ubezpieczyciela, natenczas każda w tym zamiarze zawarta umowa jest nieważna. O ile ubezpieczyciel przy zawarciu umowy nie miał wiadomości o tym zamiarze biorącego ubezpieczenie, należy mu się premia aż do końca okresu ubezpieczenia, w którym otrzymał tę wiadomość.

(6) Jeżeli biorący ubezpieczenie zawarł umowę, z powodu której powstało podwójne ubezpieczenie, nie wiedząc o innym ubezpieczeniu, natenczas może on żądać, ażeby umowa została rozwiązana albo by suma ubezpieczona niższą została przy stosunkowym znizeniu premii do tej kwoty częściowej wartości ubezpieczenia, która nie jest pokrytą innym ubezpieczeniem. Rozwiązanie lub znizenie jest skuteczne dopiero po upływie okresu ubezpieczenia, w którym postawiono odnośne żądanie. Żądanie musi być podniesione bezwzględnie po otrzymaniu wiadomości.

§ 55.

Ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia, jeżeli biorący ubezpieczenie z rozmysłu lub przez rażące niedbalstwo spowodował wypadek przewidziany ubezpieczeniem.

Zawinięta spowodowanie wypadku przewidzianego ubezpieczeniem.

§ 56.

(1) Biorący ubezpieczenie jest obowiązany w razie zajścia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem starać się wedle możliwości o odwrócenie i zmniejszenie szkody i stosować się przytem do wskazówek ubezpieczyciela.

(2) Jeżeli biorący ubezpieczenie z rozmysłu lub rażącego niedbalstwa naruszył te obowiązki, wówczas ubezpieczyciel o tyle wolny jest od obowiązku świadczenia, o ile rozmiary szkody byłyby się zmniejszyły w razie należytego spełnienia tego obowiązku.

Obowiązek ratunku.

§ 57.

(1) Nakłady poczynione przez biorącego ubezpieczenie w celu odwrócenia lub zmniejszenia

Nakłady w celach ratunkowych.

szkód w razie zajścia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, obciążają ubezpieczyciela, chociażby były bezskuteczne, o ile biorący ubezpieczenie w miarę okoliczności mógł je uważać za wskazane.

(2) Nakłady poczynione wskutek wskazówek danych przez ubezpieczyciela należy także i wówczas wynagrodzić, gdy razem z dalszem odszkodowaniem przekraczają sumę ubezpieczenia. Na żądanie biorącego ubezpieczenie ma ubezpieczyciel zaliczyć kwotę potrzebną na takie wydatki.

(3) W razie ubezpieczenia poniżej wartości należy nakłady te wynagrodzić tylko w stosunku określonym w § 52., ustęp 2.

§ 58.

(1) Koszta dochodzeń w celu ustalenia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem i w celu obliczenia szkody ponosi ubezpieczyciel, o ileby nie zostały spowodowane mylnymi zeznaniami biorącego ubezpieczenie.

(2) Wolno umówić się, że biorący ubezpieczenie poniesie koszta sędziego polubownego (§ 11., ustęp 2.), którego sam ustanowił.

(3) Nieważnym jest postanowienie umowne, według którego biorącemu ubezpieczeniu nie wolno dać się zastąpić przez pełnomocnika przy rozprawach dla obliczenia szkody. Koszta tego pełnomocnika ponieść ma biorący ubezpieczenie.

§ 59.

(1) Jak długo szkoda nie jest obliczona, nie wolno biorącemu ubezpieczenie bez zezwolenia ubezpieczyciela zmieniać stanu, który spowodowany został wypadkiem przewidzianym ubezpieczeniem, chyba że taka zmiana wskazana jest w celu zmniejszenia szkody albo w interesie publicznym.

(2) Ubezpieczyciel nie może powoływać się na ten przepis, jeżeli bezwzględnie nie rozpoczął i nie przeprowadził stwierdzenia szkody.

§ 60.

W braku innego postanowienia umownego odpowiada ubezpieczyciel po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem za szkodę powstałą z późniejszego takiego wypadku tylko do wysokości reszty sumy ubezpieczenia, jaka pozostaje po strąceniu wypłaconego odszkodowania. Za następną okresy ubezpieczenia należy mu się tylko stosunkowa część premii.

§ 61.

(1) O ile po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem stosunek ubezpieczenia sam przez się nie gaśnie według umowy, uprawniona jest każda strona do wypowiedzenia, ubezpieczyciel

jednak tylko wówczas, jeżeli zapłacił odszkodowanie lub gdy biorący ubezpieczenie dopuścił się podstępnie podnosząc nieuzasadnione roszczenie odszkodowania, natomiast biorący ubezpieczenie tylko wówczas może wypowiedzieć, gdy ubezpieczyciel zupełnie lub częściowo odmówił uzasadnionemu roszczeniu odszkodowania lub dopuścił się w tym zwłoki.

(2) Wypowiedzenie skutecznie musi ubezpieczyciel w ciągu miesiąca po zaplaceniu odszkodowania lub po odrzuceniu nieuzasadnionego roszczenia odszkodowania, biorący ubezpieczenie w ciągu miesiąca po odrzuceniu uzasadnionego roszczenia lub po zapadłości odszkodowania.

(3) Ubezpieczyciel zachować ma najmniej jednomiesięczny termin wypowiedzenia; biorący ubezpieczenie nie może wypowiedzieć na późniejszy czas niż na koniec bieżącego okresu ubezpieczenia.

(4) W razie wypowiedzenia przez biorącego ubezpieczenie należy się ubezpieczycielowi premia aż do ukończenia stosunku ubezpieczenia. W razie wypowiedzenia przez ubezpieczyciela należy mu się ta część premii, która przypada na kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do końca bieżącego okresu ubezpieczenia; z premii przypadającej na pozostałą kwotę sumy ubezpieczenia należy się ubezpieczycielowi tylko ta część, która odpowiada ubiegłemu czasowi ubezpieczenia.

§ 62.

(1) Jeżeli biorącemu ubezpieczenie przysługuje roszczenie odszkodowania przeciw trzeciej osobie, to roszczenie to przychodzi na ubezpieczyciela o tyle, o ile tenże biorącemu ubezpieczeniu wynagrodził szkodę. Jeżeli ubezpieczyciel wynagrodził tylko część szkody, nie wolno mu roszczenia przeciw osobie trzeciej, które na niego przeszło, dochodzić na niekorzyść biorącego ubezpieczenia.

(2) Jeżeli roszczenie odszkodowawcze biorącego ubezpieczenie skierowane jest przeciw członkowi rodziny lub służbie, którzy żyją z nim w społeczności domowej, przechodzi ono na ubezpieczyciela tylko wówczas, gdy członek rodziny lub służba rozmyślnie spowodowali szkodę.

(3) Jeżeli biorący ubezpieczenie dopuszcza do utraty swego roszczenia odszkodowania przeciw osobie trzeciej lub prawa służącego mu do zabezpieczenia roszczenia, wówczas ubezpieczyciel o tyle staje się wolnym od obowiązku świadczenia, o ile byłby mógł uzyskać odszkodowanie z tego roszczenia lub prawa.

§ 63.

(1) Umowa o ubezpieczenie gaśnie, jeżeli interes ubezpieczony nie istnieje przy rozpoczęciu ubezpieczenia albo gdy odpadnie po rozpoczęciu

Koszta
ustalenia.

Zakaz
zmiany.

Odpowiesz-
działność
ubezpieczy-
ciela po wy-
padku prze-
widzianym
ubezpiecze-
niem.

Prawo wy-
powiedzenia
po zajściu
wypadku
przewidzia-
nego ubez-
pieczeniem.

Przejęcie ro-
szczeń od-
szkodowania
przeciw trze-
cim osobom
na ubezpie-
czyciela.

Przekazanie sta-
nie ubezpie-
czonemu
interesem.

ubezpieczenia. Ubezpieczycielowi należy się premia aż do końca okresu ubezpieczenia, w którym otrzymał wiadomość o przyczynie zgaśnięcia.

(2) To samo obowiązuje, jeżeli zawarto ubezpieczenie ze względu na przyszły interes a przyszły interes ubezpieczony wogóle nie powstał.

§ 64.

(1) W razie pozbycia ubezpieczonej nieruchomości przez biorącego ubezpieczenie, przechodzą prawa i obowiązki z umowy o ubezpieczenie na nabywcę.

(2) O pozbyciu winni są pozbywający lub nabywca bezzwłocznie donieść ubezpieczycielowi.

(3) Przejście pretensji uzasadnionych przeciw ubezpieczycielowi musi tenże uznać przeciw sobie dopiero od chwili, w której otrzymał wiadomość o pozbyciu.

(4) Pozbywający i nabywca odpowiadają niepodzielnie za premię, która przypada za czas, zanim ubezpieczyciel otrzymał wiadomość o pozbyciu.

§ 65.

(1) Ubezpieczyciel ma prawo wypowiedzieć nabywcy stosunek ubezpieczenia z terminem wypowiedzenia najmniej jednomiesięcznym. Prawo wypowiedzenia gaśnie, jeżeli go nie wykonano w ciągu jednego miesiąca od chwili, w której ubezpieczyciel otrzymał wiadomość o pozbyciu.

(2) Nabywca ma prawo wypowiedzieć stosunek ubezpieczenia bez terminu wypowiedzenia. Prawo wypowiedzenia gaśnie, jeżeli go nie wykonano w ciągu jednego miesiąca po odebraniu posiadania ubezpieczonej nieruchomości przez nabywcę; jeżeli nabywca nie miał wiadomości o ubezpieczeniu, prawo wypowiedzenia gaśnie dopiero z upływem jednego miesiąca od chwili, w której ubezpieczyciel otrzymał tę wiadomość.

(3) Ubezpieczycielowi należy się premia aż do ukończenia stosunku ubezpieczenia, jeżeli sam wypowiada, zaś do końca bieżącego okresu ubezpieczenia, jeżeli wypowiada nabywca. W obu przypadkach do zapłaty premii obowiązany jest pozbywający; nabywca odpowiada tylko za premię przypadającą za czas, zanim ubezpieczyciel otrzymał wiadomość o pozbyciu (§ 64., ustęp 4.).

§ 66.

(1) Przepisy §§ 64. i 65. mają zastosowanie także do każdej innej zmiany w osobie właściciela ubezpieczonej nieruchomości, nie wyłączając przymusowej sprzedaży.

(2) Przy przymusowej sprzedaży za chwilę pozbycia uważa się chwilę przybicia.

(3) Jeżeli ubezpieczoną nieruchomością pozbywa się razem z przynależnością, to co do przynależności mają zastosowanie przepisy §§ 64. do 66.

§ 67.

(1) W razie pozbycia ubezpieczonej rzeczy ruchomej gaśnie stosunek ubezpieczenia z chwilą, gdy rzecz wyjdzie z przechowania osoby pozbywającej.

(2) Ubezpieczycielowi należy się premia aż do końca okresu ubezpieczenia, w którym nastąpiła zmiana w przechowaniu.

§ 68.

Przejście ubezpieczonych rzeczy w drodze spadku nie dotyka stosunku ubezpieczenia. Odmienne postanowienie umowne jest nieważne, o ile chodzi o ubezpieczenie nieruchomości i jej przynależności.

§ 69.

(1) Biorący ubezpieczenie może we własnym imieniu zawrzeć z ubezpieczycielem umowę o interes osoby trzeciej z oznaczeniem lub bez oznaczenia osoby ubezpieczonego (ubezpieczenie na cudzy rachunek).

(2) W razie wątpliwości uważa się ubezpieczenie za zdziałane przez biorącego ubezpieczenie na własny rachunek.

(3) Przy ubezpieczeniu na cudzy rachunek prawa z umowy o ubezpieczenie, z wyjątkiem prawa do dokumentu ubezpieczenia, przysługują ubezpieczonemu. On jednak bez zgody biorącego ubezpieczenie nie może rozrządzać swymi prawami ani ich dochodzić sądownie, chyba że posiada dokument ubezpieczenia.

(4) Biorącego ubezpieczenie uważa się za upoważnionego do rozrządzania we własnym imieniu prawami, które na podstawie umowy o ubezpieczenie przysługują ubezpieczonemu, jednakże do przyjęcia zapłaty i przeniesienia praw jest on bez zgody ubezpieczonego uprawniony tylko wówczas, gdy posiada dokument ubezpieczenia.

(5) Świadczenia do rąk biorącego ubezpieczenie może ubezpieczyciel uczynić zależnym od tego, aby mu wykazano, że ubezpieczony zgodził się na ubezpieczenie.

§ 70.

Biorący ubezpieczenie nie jest obowiązany do wydania dokumentu ubezpieczenia ubezpieczo-

Pozbyte ubezpieczonej rzeczy ruchomej.

Przejście ubezpieczonych rzeczy w drodze spadku.

Ubezpieczenie na cudzy rachunek.

Pozbyte ubezpieczonej nieruchomości.

nemu lub jego masie konkursowej, dopóki nie zaspokojono go co do roszczeń przysługujących mu przeciw ubezpieczonemu ze względu na rzecz ubezpieczoną. Te roszczenia swoje może on zaspokoić z pretensyi o odszkodowanie przeciw ubezpieczycielowi, a po ściągnięciu tej pretensyi z sumy odszkodowania z pierwszeństwem przed ubezpieczonym i jego wierzycielami.

§ 71.

O ile podług przepisów tej ustawy zachowanie się i wiadomość biorącego ubezpieczenie mają prawną doniosłość, bierze się na uwagę przy ubezpieczeniu na cudzy rachunek także zachowanie się i wiadomość ubezpieczonego. O ile wiadomość o jakiejś okoliczności w chwili zawarcia umowy jest doniosłą, nie bierze się na uwagę wiadomości ubezpieczonego, jeżeli umowę zawarto bez jego wiedzy albo niepodobna było zawiadomić biorącego ubezpieczenie w należyłym czasie. Ubezpieczyciel musi jednak tylko wówczas przyjąć przeciw sobie zarzut, że umowę zdziałano bez wiedzy ubezpieczonego, jeżeli biorący ubezpieczenie doniósł mu przy zawarciu umowy, że ubezpieczenie zawiera bez zlecenia trzeciej osoby.

§ 72.

Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienia umowne, któremi na niekorzyść biorącego ubezpieczenie odstąpiono od przepisów §§ 50., ustęp 1., ustęp 3., zdanie 2., 55. do 57., 58., ustęp 1. i 2., 59., 61. do 63. To samo obowiązuje co do postanowień umownych, któremi na niekorzyść pozbywającego lub nabywcy odstąpiono od przepisów §§ 64. do 67.

Rozdział 2.

Ubezpieczenie ogniowe.

§ 73.

(1) Przy ubezpieczeniu ogniem odpowiada ubezpieczyciel za szkodę spowodowaną pożarem, uderzeniem piorunem lub wybuchem, którego rodzaj określony jest w umowie.

(2) Ubezpieczyciel wynagrodzić ma szkodę powstałą przez zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonych rzeczy, o ile zniszczenie lub uszkodzenie pochodzi z bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania ognia lub przy pożarze spowodowane zostało przez gaszenie, rozebranie, wyprzątanie lub podobne zarządzenia. To samo obowią-

zuje co do szkody powstałej wskutek tego, że ubezpieczone rzeczy przepadły przy pożarze.

(3) Do odpowiedzialności ubezpieczyciela za szkodę powstałą z piorunu lub wybuchu mają przepisy ustępu 2. odpowiednie zastosowanie.

§ 74.

Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkodę ogniową lub szkodę wybuchu, spowodowaną trzęsieniem ziemi lub zdarzeniami wojennymi albo wynikłą z rozruchów lub powstania.

§ 75.

(1) Ubezpieczenie rzeczy zbiorowej obejmuje także rzeczy członków rodziny i służby biorącego ubezpieczenie, którzy z nim żyją w wspólności domowej lub wykonują swój zawód w miejscu, ze względu na które zawarto ubezpieczenie.

(2) Na postanowienie umowne, według którego ubezpieczyciel ma być wolny od obowiązku świadczenia, jeżeli przeniesiono rzeczy w całości lub w części do innych ubikacji (dom, mieszkanie, lokal przedsiębiorstwa, wystawa, stajnia itd.), wymienionego w dokumencie ubezpieczenia, może ubezpieczyciel powoływać się tylko wówczas, jeżeli według zasad przyjętych w jego przedsiębiorstwie za ubezpieczenie w innych częściach należy mu się wyższa premia.

§ 76.

Świadczenie odszkodowania przez ubezpieczyciela oznacza się:

1. co do budynków wedle miejscowych kosztów nowej budowy z uwzględnieniem zmniejszenia wartości przez wiek, zużycie lub inne przyczyny, jeżeli zaś budynku na nowo się nie wystawia, co najwyżej wedle jego wartości obrotowej;

2. co do towarów, które biorący ubezpieczenie sam wytworzył, wedle kosztów produkcji, co do innych towarów wedle kosztów nabycia, w obu przypadkach zaś co najwyżej wedle ceny przedaźnej;

3. co do bydła wedle wartości, którą miało bezpośrednio przed zajściem wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, co do surowców, plonów i innych płodów przyrody wedle cen przeciętnych dnia pożaru;

4. co do sprzętów domowych i innych przedmiotów użytkowych, narzędzi roboczych i maszyn wedle kosztów sprawienia takich samych nowych rzeczy z uwzględnieniem zmniejszenia wartości ubezpieczonych rzeczy przez wiek, używanie lub inne przyczyny.

Granice odpowiedzialności.

Rozeległość ubezpieczenia rzeczy zbiorowej.

Zmiana miejsca.

Świadczenie odszkodowania.

Przepisy bezwzględnie wiążące.

Treść ubezpieczenia.

Rozeległość obowiązku odszkodowania.

§ 77.

Ubezpieczenie utraty zysku i wieciorakiego interesu na tej samej rzeczy.

(1) Przy ubezpieczeniu utraty zysku wskutek wypadku przewidzianego ubezpieczeniem nie można użyć się o pewną kwotę wartości ubezpieczenia.

(2) Kto ze względu na tę samą rzecz ubezpiecza u jednego ubezpieczyciela szkodę, u drugiego utratę zysku lub inny szczególnie interes, zagrożony wypadkiem w ubezpieczeniu przewidzianym, winien jest każdemu z tych ubezpieczycieli oznajmić bezzwłocznie inne ubezpieczenia wymieniając ubezpieczycieli i podając sumy ubezpieczone.

§ 78.

Doniesienie o wypadku przewidzianym ubezpieczeniem.

Obowiązek doniesienia o wypadku przewidzianym ubezpieczeniem został spełniony, jeżeli w ciągu trzech dni po zajściu tego wypadku wysłano doniesienie.

§ 79.

Rozszerzenie prawa zastawu na budynkach.

(1) Prawo zastawu na ubezpieczonym budynku rozciąga się także na pretensję o odszkodowanie przeciw ubezpieczycielowi. Nie dotyka to ograniczeń egzekucyi obowiązujących co do pretensyi o odszkodowanie (§ 290., l. 2. o. e.).

(2) Z wyjątkiem przypadków oznaczonych w § 81., wolno kwoty odszkodowania wypłacić biorącemu ubezpieczenie jedynie za zgodą zastawników, którzy o swem prawie zastawu zawiadomili ubezpieczyciela przed zajściem wypadku przewidzianego ubezpieczeniem.

(3) Przyjmuje się, że zastawnik zgodził się na wypłatę, jeżeli ubezpieczyciel zawiadomił go, że nastąpić ma wypłata kapitału odszkodowania i że mu wolno sprzeciwić się tej wypłacie w przeciągu jednego miesiąca, a on nie sprzeciwił się wypłacie w oznaczonym czasokresie.

(4) Jeżeli zawiadomienie nie może być uskutecznione albo zastawnik sprzeciwił się w należytym czasie, wówczas ubezpieczyciel ma prawo złożyć kwotę odszkodowania w sądzie powiatowym, w którego okręgu leży budynek ubezpieczony.

(5) Sąd wykonać ma rozdział złożonej kwoty odszkodowania na wniosek, stosując w odpowiedni sposób przepisy ord. egz. o rozdziale licytacyjnej ceny kupna uzyskanej przy przymusowej sprzedaży nieruchomości, a w postępowaniu tem zajmuje biorący ubezpieczenie stanowisko zobowiązanego.

§ 80.

Zastrzeżenie odbudowy.

(1) Jeżeli ubezpieczyciel według umowy obowiązany jest wypłacić sumę odszkodowania tylko w celu odbudowy ubezpieczonego budynku lub

w celu uzupełnienia ubezpieczonych przynależności albo jeżeli biorący ubezpieczenie po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem oświadczy ubezpieczycielowi, że sumy odszkodowania użyje tylko na te cele, w takich razach zapłaty domagać się można dopiero, gdy użycie pieniędzy stosownie do ich przeznaczenia będzie zapewnione.

(2) Niema osobnej egzekucyi na rzeczy sprawione za odszkodowanie, o ile one potrzebne są lub użyte zostają do odbudowy budynku lub do uzupełnienia przynależności.

§ 81.

Jeżeli według umowy ubezpieczyciel obowiązany jest wypłacić sumę odszkodowania tylko w celu odbudowy budynku lub uzupełnienia przynależności albo jeżeli biorący ubezpieczenie po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem oświadczy ubezpieczycielowi, że sumy odszkodowania użyje tylko na te cele, wówczas wypłata do rąk biorącego ubezpieczenie skuteczną jest wobec zastawnika, który swe prawo zastawu zgłosił ubezpieczycielowi, także bez jego zezwolenia pod warunkiem, że użycie pieniędzy stosownie do ich przeznaczenia jest zapewnione. Natomiast jeżeli wypłata ma nastąpić bez tego zapewnienia albo jeżeli wogóle niema się zważać na użycie pieniędzy stosownie do ich przeznaczenia, wówczas przepisy § 79., ustępy 2. do 5., mają odpowiednie zastosowanie.

Stanowisko zastawnika wobec zastrzeżenia odbudowy.

§ 82.

(1) Jeżeli przy ubezpieczeniu budynku ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia z powodu zachowania się biorącego ubezpieczenie, to jednak z wyjątkiem przypadku niepłacenia premii w należyтым czasie jest on wobec zastawnika nadal obowiązany do świadczenia.

(2) To samo obowiązuje, jeżeli ubezpieczyciel po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem odstąpi od umowy.

Obowiązek ubezpieczyciela wobec samego tylko zastawnika.

§ 83.

(1) Jeżeli prawo zastawu na ubezpieczonym budynku zgłoszono u ubezpieczyciela, obowiązany jest tenże o przerwie w zapłacie premii i uskuteczniomem wskutek tego wypowiedzeniu zawiadomić bezzwłocznie zastawnika listem poleconym.

(2) Wypowiedzenie, odstąpienie lub inna okoliczność, która powoduje ukończenie stosunku ubezpieczenia, odnoszą skutek wobec takiego zastawnika dopiero z upływem jednego miesiąca, odkąd ubezpieczyciel zawiadomił go lub on sam w inny sposób dowiedział się o ukończeniu sto-

Zgłoszenie zastawnika u ubezpieczyciela.

sunku, albo jeżeli stosunek nie jest jeszcze ukończony, o chwili, w której się kończy. To jednak nie obowiązuje, jeżeli stosunek ubezpieczenia wypowiedziany został z powodu niezapłacenia premii w należycym czasie albo kończy się z powodu otwarcia upadłości do majątku ubezpieczyciela.

(3) Przepisy ustępu 2. znajdują odpowiednie zastosowanie do skuteczności postanowienia między ubezpieczycielem a biorącym ubezpieczenie umówionego, mocą którego zniża się sumę ubezpieczenia albo zmniejsza się rozciągłość niebezpieczeństwa, za które ubezpieczyciel odpowiada.

(4) Przeciw zastawnikowi, który zgłosił swoje prawo zastawu u ubezpieczyciela, nie można dochodzić nieważności umowy o ubezpieczenie na podstawie §§ 50., ustęp 2., lub 54., ustęp 5. Wobec niego jednak kończy się stosunek ubezpieczenia z upływem miesiąca od chwili, w której o nieważności zawiadomił go ubezpieczyciel lub on sam dowiedział się w inny sposób.

(5) Jeżeli zastawnik zostaje pod pieczę sądowną, winien ubezpieczyciel zawiadomienia dla zastawnika przeznaczone przesyłać do sądu pieczę wykonywającego; o ile ten przymiot zastawnika i sąd pieczę wykonywający podano mu do wiadomości.

§ 84.

Przepisy § 83. znajdują odpowiednie zastosowanie na korzyść pozostającego pod pieczę właściciela budynku ubezpieczonego, jeżeli ubezpieczycielowi podano do wiadomości ten przymiot właściciela i sąd pieczę wykonywający.

§ 85.

(1) Koszta oznajmien przewidzianych w §§ 79., ustęp 3., i 83. ponosi zastawnik lub zostający pod pieczę właściciel.

(2) W razie zmiany mieszkania przez zastawnika ma odpowiednie zastosowanie przepis § 15., ustęp 1.

§ 86.

O ile ubezpieczyciel zaspokoi zastawnika na podstawie przepisów §§ 82. lub 83., przechodzi na niego wierzytelność zabezpieczona prawem zastawu. Przejścia nie można dochodzić na szkodę zastawnika mającego równy lub dalszy stopień pierwszeństwa, wobec którego odpowiedzialność ubezpieczyciela pozostała w mocy, a na którego zaspokojenie suma odszkodowania nie wystarczyła.

§ 87.

Na postanowienia umowne, któremi na niekorzyść biorącego ubezpieczenie odstąpiono od

przepisów §§ 75. i 78., nie może ubezpieczyciel powoływać się. To samo obowiązuje co do postanowień umówionych między ubezpieczycielem a biorącym ubezpieczenie, mocą których wykluczono lub ograniczono prawa ustanowione na korzyść zastawnika lub pod pieczę zostającego właściciela na podstawie §§ 79., ustęp 1. do 3., 81. do 86.

§ 88.

(1) Jeżeli na ubezpieczonym budynku intabulowany jest ciężar rzeczowy, renta albo prawo zaspokojenia, nabyte podług przepisów ordynacji egzekucyjnej, wówczas mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 79. do 87.

(2) Jeżeli na ubezpieczonym budynku ciężkie prawo użytkowania, mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 79. do 85. i 87.

Rozdział 3.

Ubezpieczenie gradowe.

§ 89.

Przy ubezpieczeniu gradowym odpowiada ubezpieczyciel za szkodę powstałą w ubezpieczonych ziemiopłodach skutkiem gradobicia.

§ 90.

Odszkodowanie, które ma świadczyć ubezpieczyciel, oznacza się podług przychodu, jaki byłoby dały ubezpieczone ziemiopłody, gdyby nie było gradobicia.

§ 91.

Obowiązek doniesienia o wypadku przewidzianym ubezpieczeniem jest spełniony, jeżeli doniesienie wysłano w ciągu czterech dni po zajściu tego wypadku.

§ 92.

Świadczenie odszkodowania może być odłożone aż do dnia 31. października roku bieżącego. Jeżeli zaś w tym czasokresie plony ubezpieczonych ziemiopłodów nie są jeszcze zebrane, odszkodowanie musi być wypłacone bezzwłocznie po zbiorach.

§ 93.

Jeżeli ubezpieczyciel wypowiada według § 61., wypowiedzenie staje się skutecznym dopiero z końcem okresu ubezpieczenia, w którym zaszło gradobicie.

Inne ciężary hipoteczne.

Treść ubezpieczenia.

Świadczenie odszkodowania.

Doniesienie o wypadku przewidzianym ubezpieczeniem.

Zapadłość roszczenia ubezpieczeniowego.

Prawo wypowiedzenia po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem.

Przejścia wierzytelności zabezpieczonych prawem zastawu ubezpieczyciela.

Przepisy bezwzględnie wiążące.

§ 94.

(1) W razie pozbycia gruntu, na którym znajdują się ubezpieczone ziemiopłody, może ubezpieczyciel wypowiedzieć nabywcę stosunek ubezpieczenia tylko na koniec okresu ubezpieczenia, w którym dowiedział się o pozbyciu: postanowienia o czasokresach, zawarte w § 65., ustęp 1., nie mają zastosowania.

(2) Jeżeli kto na podstawie prawa użytkownika, kontraktu dzierżawy lub innego podobnego stosunku nabywa prawo do zebrania ubezpieczonych ziemiopłodów, w takim razie mają odpowiednie zastosowanie przepisy o pozbyciu ubezpieczonego gruntu w ramach ustępu 1.

§ 95.

(1) Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienia umowne, które odstąpiło od przepisów §§ 91. do 93. na niekorzyść biorącego ubezpieczenie albo od przepisów § 94. na niekorzyść nabywcy lub uprawnionego do zebrania owoców.

(2) Czasokres do sprzeciwu według § 2., ustęp 1., może być skrócony, jednak nie może wynosić mniej niż ośm dni. Dopuszczalne są również postanowienia umowne, które odstępują się od przepisów § 57. o zwrocie nakładów na cele ratunkowe.

Rozdział 4.

Ubezpieczenie bydła.

§ 96.

(1) Przy ubezpieczeniu bydła odpowiada ubezpieczyciel za szkodę powstałą przez śmierć (śmierć naturalną, zabicie z konieczności) ubezpieczonego zwierzęcia.

(2) Można także ubezpieczyć się od szkody powstałej przez chorobę lub nieszczęśliwy wypadek ubezpieczonego zwierzęcia, które nie pociągają za sobą śmierci.

§ 97.

Ubezpieczyciel nie odpowiada:

1. za szkodę, która powstaje wskutek zarazy lub choroby, a za którą wedle ustawy należy się odszkodowanie z publicznych funduszy, chociażby nawet utracono roszczenie odszkodowania wskutek naruszenia przepisów policyjnych o zarazach bydłych;

2. za szkodę, która spowodowana została zdarzeniami wojennymi lub jest następstwem rozruchu lub powstania;

3. za szkodę spowodowaną pożarem, piorunem, wybuchem, powodzią lub trzęsieniem ziemi;

4. za szkodę powstałą przy przewozie lub z powodu przewozu ubezpieczonego bydła koleją żelazną, okrętami lub innymi środkami przewozu jakoteż z powodu pozostającego z tem w związku załadowania i wyładowania;

5. za szkodę powstającą przez używanie koni na torach wyścigowych lub dla innych celów sportowych.

§ 98.

Ubezpieczyciel tylko wówczas powoływać się może na postanowienie umowne, według którego ma być wolny od obowiązku świadczenia w razie zabrania ubezpieczonego bydła z pewnego oznaczonego miejsca, jeżeli ten stan trwał dłużej niż ośm dni.

§ 99.

Biorący ubezpieczenie jest obowiązany nie tylko o śmierci ale także o każdym ważniejszym zasłabnięciu lub każdym ważniejszym wypadku nieszczęśliwym ubezpieczonego zwierzęcia donieść bezzwłocznie ubezpieczycielowi nawet wówczas, jeżeli tej choroby lub wypadku nieszczęśliwego nie należy uważać za wypadek przewidziany ubezpieczeniem. Obowiązek doniesienia jest spełniony, jeżeli doniesienie wysłano w ciągu dwu dni po zajściu zdarzenia.

§ 100.

Ubezpieczyciel ma prawo, w każdym czasie przedsięwziąć własnym kosztem oględziny i badania ubezpieczonego bydła.

§ 101.

(1) Jeżeli ubezpieczone zwierzę zachoruje lub dozna wypadku nieszczęśliwego, wówczas o ile choroba lub nieszczęśliwy wypadek nie są małej wagi, winien biorący ubezpieczenie bezzwłocznie wezwać lekarza weterynaryjnego albo, jeżeli to jest niemożliwe, kogoś znającego się na rzeczy.

(2) Kosztów żywienia i pielęgnowania, tudzież kosztów badania i leczenia przez lekarza weterynaryjnego ubezpieczyciel nie jest obowiązany zwrócić.

(3) Koszta pierwszego badania przez lekarza weterynaryjnego w razie zachorowania ubezpieczonego zwierzęcia, ponosić mają ubezpieczyciel i biorący ubezpieczenie po równych częściach.

§ 102.

Jeżeli biorący ubezpieczenie z rozmysłu lub rażąco niedbalstwem dotkliwie dręczy lub zaniedbuje zwierzę, w szczególności jeżeli w razie

Pozbycie gruntu z ubezpieczonymi ziemiopłodami.

Przepisy bezwzględnie wiążące.

Zmiana miejsca.

Obowiązek doniesienia o wypadku przewidzianym ubezpieczeniem, o zachorowaniu bydła i wypadkach nieszczęśliwych.

Prawo ubezpieczyciela do oględzin i badania.

Obowiązek ratowania i nakłady na cele ratunkowe.

Dręczenie i zaniedbywanie zwierzęcia.

Treść ubezpieczenia.

Granice odpowiedzialności.

choroby lub nieszczęśliwego wypadku z rozmysłu lub rażącego niedbalstwa nie wezwał lekarza weterynaryjnego lub osoby znającej się na rzeczy, do czego według § 101., ustęp 1., był obowiązany, wówczas ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia, chyba że dręczenie albo zaniedbanie nie wywarło wpływu ani na zajście wypadku przewidzianego ubezpieczeniem ani na rozciągłość świadczenia, do którego ubezpieczyciel jest obowiązany.

§ 103.

(1) Bez pozwolenia ubezpieczyciela nie wolno biorącemu ubezpieczenie przedsięwziąć zabicia z konieczności, chyba, że zabicie zarządzone zostało przez władzę albo wedle zachodzących okoliczności biorący ubezpieczenie mógł je uważać za tak naglące, iż nie można było oczekiwać oświadczenia ubezpieczyciela.

(2) Jeżeli biorący ubezpieczenie przedsięwziął zabicie z konieczności wbrew temu przepisowi, wówczas ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia.

(3) Jeżeli biorący ubezpieczenie nie pozwolił na zabicie z konieczności zarządzone przez ubezpieczyciela, w takim razie ubezpieczyciel o tyle wolny jest od obowiązku świadczenia, o ile rozmiary szkody byłyby mniejsze w razie należytego zachowania się biorącego ubezpieczenie.

§ 104.

Jeżeli śmierć ubezpieczonego zwierzęcia nastąpiła wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku, w takim razie świadczenie odszkodowanie przez ubezpieczyciela oznacza się według wartości, jaką zwierzę miało bezpośrednio przed chorobą lub nieszczęśliwym wypadkiem.

§ 105.

Każda strona jest uprawniona do wypowiedzenia stosunku ubezpieczenia podług § 61. Jeżeli jednak z większej liczby ubezpieczonych zwierząt jedna sztuka dotknięta została zaraźliwą chorobą, bez względu na to czy ta choroba pociągnęła za sobą śmierć czy nie, w takim razie ubezpieczycielowi nie przysługuje prawo wypowiedzenia.

§ 106.

(1) Jeżeli biorącemu ubezpieczenie przysługujące roszczenie z tytułu rękoi, z powodu wady ubezpieczonego zwierzęcia, wówczas roszczenie to przechodzi na ubezpieczyciela, o ile tenże wynagrodzi biorącemu ubezpieczenie szkodę spowodowaną przez wadę. Przejścia tego nie można dochodzić na szkodę biorącego ubezpieczenie.

(2) Jeżeli biorący ubezpieczenie dopuścił do utraty roszczenia z tytułu rękoi lub postradał

je z własnej winy, wówczas ubezpieczyciel o tyle staje się wolnym od obowiązku świadczenia, o ile z tego roszczenia mógłby być osiągnąć wynagrodzenie szkody.

§ 107.

Ubezpieczyciel odpowiada także za śmierć zwierzęcia, która nastąpi w ciągu miesiąca po ukończeniu stosunku ubezpieczenia, jeżeli śmierć spowodowana została chorobą lub uszkodzeniem, które zdarzyły się w ciągu czasu umownego.

§ 108.

(1) W razie pozbycia zwierzęcia ubezpieczonego mają zastosowanie przepisy § 67.

(2) Jeżeli jednak jeszcze podczas bieżącego okresu ubezpieczenia albo w ciągu miesiąca po zmianie w przechowaniu nastąpiła śmierć zwierzęcia skutkiem jakiejś wady, za którą pozbywający z mocy ustawy winien dać rękojmę nabywcy, wówczas odpowiedzialność ubezpieczyciela wobec biorącego ubezpieczenie pozostaje w mocy aż do wysokości roszczenia z tytułu rękoi.

§ 109.

Jeżeli inwentarz gruntowy przechodzi na kogo innego razem z gruntem w drodze pozbycia lub w drodze dziedziczenia, wówczas ze względu na zwierzęta należące do inwentarza mają zastosowanie przepisy §§ 64. do 66. i 68.

§ 110.

Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienia umowne, którymi na niekorzyść biorącego ubezpieczenie lub jego następcy prawnego odstąpiono od przepisów §§ 98., 99., zdanie 2., 101., ustęp 3., 102. do 109.

Rozdział 5.

Ubezpieczenie przewozowe.

§ 111.

(1) Przy ubezpieczeniu przewozowym ubezpieczyciel ponosi niebezpieczeństwa, na które narażone są dobra śródziemnych, albo okręty podczas żeglugi na wodach śródziemnych.

(2) Przy ubezpieczeniu okrętu odpowiada ubezpieczyciel także za szkodę, którą ponosi biorący ubezpieczenie z tej przyczyny, że wskutek zderzenia się ubezpieczonego okrętu z innym okrętem wynagrodzić ma szkodę trzecim osobom.

Zabicie z konieczności.

Odszkodowanie.

Przejście roszczenia z tytułu rękoi.

Przejście roszczenia z tytułu rękoi.

Przedłużenie odpowiedzialności w czasie umowy.

Pozbycie ubezpieczonego zwierzęcia.

Przejście inwentarza gospodarczego.

Przepisy obowiązujące.

Treść ubezpieczenia.

§ 112.

Ubezpieczenie przeciw niebezpieczeństwom żeglugi na wodach śródlądowych obejmuje także szkodę, która powstaje dla biorącego ubezpieczenie z tej przyczyny, że w celu ratowania okrętu i ładunku ze wspólnego niebezpieczeństwa poświęcić musi swoje własne lub cudze dobro.

§ 113.

(1) Przy ubezpieczeniu dóbr od niebezpieczeństwa przewozu na wodach śródlądowych ponosi ubezpieczyciel niebezpieczeństwo posługiwania się lichtonami przy załadunku lub wyładunku, o ile w tem miejscu są w użyciu.

(2) Jeżeli dobra ubezpieczone przewozi się innym okrętem aniżeli oznaczonym w umowie o ubezpieczenie albo ładem, wówczas ubezpieczyciel nie odpowiada, jednak ponosi on odpowiedzialność, jeżeli po rozpoczęciu ubezpieczenia zarządzo zniangę wskutek nieszczęśliwego wypadku, za który ubezpieczyciel ma odpowiadać, albo jeżeli po rozpoczęciu ubezpieczenia bez zgody biorącego ubezpieczenie zmieniono sposób przewozu lub podróż okrętu została zaniechana. Ubezpieczenie obejmuje w tych przypadkach także koszty przeładowania i tymczasowego oddania na skład jakoteż wyższe koszty dalszego przewozu.

§ 114.

Ubezpieczyciel nie odpowiada:

1. przy ubezpieczeniu dóbr za szkodę, którą wysyłający lub odbiorca spowodował z rozmysłu lub niedbalstwa;

2. za szkodę, która spowodowana została przez naturalne własności dóbr (w szczególności przez wewnętrzne psucie się, zanik, zwykły wyciek), przez wadliwe opakowanie albo przez szczury lub myszy, chyba że taka szkoda powstała skutkiem opóźnienia się podróży spowodowanego przez nieszczęśliwy wypadek, za który ubezpieczyciel ma odpowiadać;

3. przy ubezpieczeniu okrętu — za szkodę, która powstaje z tej przyczyny, że okręt w chwili rozpoczęcia podróży znajdował się w stanie niezdatnym do żeglugi albo nie był należycie opatrzone w urządzenia lub załogę, albo która powstaje tylko skutkiem zwykłego zużycia, wicku, gnicia lub robaczywości;

4. za szkodę, która powstaje przez wojenne zdarzenia albo jest następstwem rozruchów lub powstania;

5. za szkodę, która na skutek zwłoki w przewozie powstała przez utratę koniunktury, przez straty na kursie lub w procentach;

6. za szkodę spowodowaną niebezpieczeństwem lodowem lub materiałem wybuchowym.

§ 115.

Odpowiedzialność ubezpieczyciela rozciąga się na cały czas, w ciągu którego dobrą ubezpieczone odbywają podróż oznaczoną w umowie, rozpoczyna się z chwilą oddania dóbr przewoźnikowi a kończy się w chwili odstawienia do rąk odbiorcy, albo w razie przeszkody w odstawieniu, z chwilą prawnego oddania na skład lub prawnej sprzedaży dóbr.

§ 116.

(1) Przy ubezpieczeniu okrętu zawartem na jedną podróż, rozpoczyna się odpowiedzialność ubezpieczyciela z chwilą, w której rozpoczęło ładowanie, albo, jeżeli niema się brać ładunku, z chwilą odjazdu. Odpowiedzialność kończy się z chwilą, w której ukończono wyładowanie na miejscu przeznaczenia, albo, jeżeli niema się uskutecznić wyładowania, z chwilą przybycia na miejsce przeznaczenia. Jeżeli biorący ubezpieczenie przewleka wyładowanie ponad miarę, w takim razie kończy się ubezpieczenie z chwilą, w której bez tej zwłoki wyładowanie byłoby się skończyło.

(2) Jeżeli przed ukończeniem wyładowania bierze się ładunek na nową podróż, wówczas kończy się ubezpieczenie z chwilą, w której rozpoczęło nowe ładowanie.

(3) Jeżeli po rozpoczęciu ubezpieczenia zaniechano podróży, wówczas pod względem ukończenia ubezpieczenia zamiast miejsca przeznaczenia wchodzi miejsce, w którym podróż usłała.

§ 117.

(1) Przy ubezpieczeniu dóbr odszkodowanie ubezpieczyciela oznacza się według pospolitej wartości handlowej, a gdy takiej niema, według wartości pospolitej, jaką miały dobra w chwili rozpoczęcia ubezpieczenia w miejscu wysłania, do czego dolieza się koszty ubezpieczenia i koszty powstałe aż po przyjęcia dóbr przez przewoźnika.

(2) W razie uszkodzenia dóbr należy wartość, jaką mają w stanie uszkodzonym na miejscu przeznaczenia potrącić z wartości, jaką miałyby na tem miejscu w stanie nieuszkodzonym; ułamek wartości ubezpieczonej (ustęp 1) odpowiadający stosunkowi zmniejszenia się wartości do wartości w stanie nieuszkodzonym uważa się za kwotę szkody.

§ 118.

(1) Przy ubezpieczeniu okrętu, świadczenie odszkodowania przez ubezpieczyciela oznacza się podług wartości, jaką miał okręt przy rozpoczęciu ubezpieczenia.

Trwanie ubezpieczenia dóbr.

Trwanie ubezpieczenia okrętu.

Świadczenie odszkodowania za dobrą.

Odszkodowanie za okrętu.

Rozciągłość odpowiedzialności.

Granice odpowiedzialności.

(2) Jeżeli okręt w razie uszkodzenia go nadsię się jeszcze do naprawy. wówczas za szkodę uważa się wysokość kosztów naprawy i wymiany uszkodzonych części, przyczem potrącić należy stosowną kwotę uwzględniając zmniejszenie wartości naprawionych części, które istniało już w czasie zajścia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, jakoteż wartość istniejących jeszcze starych części składowych, które przy naprawie zastąpiono nowemi.

(3) Jeżeli uszkodzony okręt nie da się już naprawić, wówczas szkodę stanowi różnica między wartością ubezpieczoną (ustęp 1.) a wartością części składowych okrętu w stanie uszkodzonym.

§ 119.

(1) Przy ubezpieczeniu dóbr ubezpieczyciel niema prawa wypowiedzenia umowy z powodu zwiększenia niebezpieczeństwa powstałego niezależnie od woli biorącego ubezpieczenie (§ 33., ustęp 3.). Biorący ubezpieczenie nie jest obowiązany donosić ubezpieczycielowi o takim zwiększeniu niebezpieczeństwa.

(2) Jeżeli przy ubezpieczeniu okrętu ubezpieczyciel w czasie kiedy okręt odbywa podróż, wypowiada stosunek ubezpieczenia z powodu zwiększenia niebezpieczeństwa powstałego niezależnie od woli biorącego ubezpieczenie, w takim razie wypowiedzenie nie jest skuteczne przed ukończeniem podróży. Jeżeli podczas podróży zdarzy się wypadek przewidziany ubezpieczeniem, ubezpieczyciel obowiązany jest do świadczenia, chociaż nie doniesiono o zwiększeniu niebezpieczeństwa.

(3) Jeżeli jednak obowiązek doniesienia naruszono już przed rozpoczęciem podróży, wówczas przepisy ustępu 2. mają zastosowanie tylko wtedy, gdy ubezpieczyciel jeszcze przed rozpoczęciem podróży dowiedział się o zwiększeniu niebezpieczeństwa.

(4) Jeżeli ubezpieczone dobra lub okręty pozbywa się w czasie, gdy odbywają podróż, w takim razie ubezpieczenie gaśnie nie w chwili, ustanowionej w § 67., ustęp 1., lecz dopiero z ukończeniem podróży.

Rozdział 6.

Ubezpieczenie od odpowiedzialności.

§ 120.

(1) Przy ubezpieczeniu od odpowiedzialności ubezpieczyciel obowiązany jest wynagrodzić biorącemu ubezpieczenie szkodę z powodu świadczenia, które tenże na skutek zdarzenia zaszłego w umówionym czasie ma wykonać wobec osoby trzeciej z mocy stosunku odpowiedzialności w umowie określonego.

(2) Jeżeli biorący ubezpieczenie z powodu roszczenia trzeciej osoby winien dać zabezpieczenie, w takim razie obowiązek ubezpieczyciela rozciąga się także na świadczenie zabezpieczenia.

§ 121.

(1) Ubezpieczenie obejmuje także koszty sądowej i pozasądowej obrony przeciw roszczeniu osoby trzeciej tudzież koszty obrony w postępowaniu karnem, wdrożonem z powodu czynu, który mógłby uzasadnić roszczenie ubezpieczeniowe. Postanowienie to obowiązuje także wówczas, gdy szkody nie należy wynagrodzić osobie trzeciej.

(2) Koszta te zwrócić ma ubezpieczyciel o tyle, o ile musiały być poniesione.

(3) Jeżeli koszta poniesiono w sporze prowadzonym na żądanie ubezpieczyciela lub wogóle na jego polecenie, winien je zwrócić bez względu na sumę ubezpieczenia.

(4) Jeżeli biorący ubezpieczenie według umowy lub mocą przepisu ustawy winien jest ponieść sam część szkody, natenczas ubezpieczyciel ma zwrócić koszta tylko w tym stosunku.

§ 122.

(1) Nieważne jest postanowienie umowne, według którego ubezpieczyciel także wtedy ma być obowiązany do świadczenia, gdy biorący ubezpieczenie z rozmysłu bezprawnie spowodował zdarzenie, z powodu którego ponosi odpowiedzialność wobec osoby trzeciej.

(2) To samo obowiązuje co do postanowienia umownego, według którego ubezpieczyciel odpowiadać ma za kary pieniężne, nakładane przez sądy lub władze polityczne.

§ 123.

(1) Jeżeli zawarto ubezpieczenie ze względu na odpowiedzialność z powodu prowadzenia przedsiębiorstwa, w takim razie ubezpieczenie rozciąga się na odpowiedzialność, którą osoby ustanowione przez biorącego ubezpieczenie do kierownictwa lub nadzoru ruchu, lub części tegoż ponosić mają w tym charakterze. O tyle ubezpieczenie to jest ubezpieczeniem na cudzy rachunek.

(2) Jeżeli równocześnie więcej takich osób ma odpowiadać za ten sam fakt, w takim razie świadczenie, które skutecznie ma ubezpieczyciel, rozłożyć należy w stosunku, w jakim kwoty odszkodowania uiszczyć się mające przez każdą z tych osób pozostają do łącznej kwoty odszkodowania.

Rozciągłość odpowiedzialności.

Nieważne postanowienia umowne.

Ubezpieczenie od odpowiedzialności przedsiębiorcy.

Zwiększenie niebezpieczeństwa i pozbycie.

Treść ubezpieczenia.

(3) W razie pozbycia przedsiębiorstwa, wydzierżawienia go lub objęcia przez trzecią osobę na podstawie podobnego stosunku mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 64. do 66.

§ 124.

(1) Obowiązek doniesienia o wypadku przewidzianym ubezpieczeniem jest spełniony, jeżeli doniesienie wysłano w ciągu ośmiu dni od chwili, w której trzecia osoba wystąpiła pozasadownie z roszczeniem przeciw biorącemu ubezpieczeniu albo wdrożono postępowanie karne z powodu czynu uzasadniającego roszczenie. Jeżeli trzecia osoba sądownie występuje z roszczeniem przeciw biorącemu ubezpieczeniu, wówczas biorący ubezpieczenie winien bezwzględnie donieść o tem ubezpieczycielowi.

(2) Ubezpieczycielowi, który przystępuje do sporu, przysługuje stanowisko uczestnika sporu według § 20. p. c. Na postanowienie umowne, mocą którego biorący ubezpieczenie jest obowiązany dać się zastąpić w sporze przez osobę, wymienioną przez ubezpieczyciela, może ubezpieczyciel powoływać się jedynie wówczas, skoro uznał swój obowiązek do świadczenia wobec biorącego ubezpieczenie.

(3) Jeżeli fakt uzasadniający roszczenie osoby trzeciej zajdzie po upływie terminu dodatkowego oznaczonego w § 29., zanim premię zapłacono, w takim razie ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia, jeżeli biorący ubezpieczenie w chwili płacenia premii wiedział o zajściu tego faktu.

§ 125.

(1) Ubezpieczyciel winien uiścić odszkodowanie w przeciągu ośmiu dni od chwili, w której roszczenie osoby trzeciej zostało przez biorącego ubezpieczenie zaspokojone albo prawomocnym wyrokiem, uznaniem lub ugodą ustalone. Koszta, które zwrócić należy według § 121., obowiązany jest ubezpieczyciel uiścić w ciągu ośmiu dni po zawiadomieniu go o prawomocnie ustalonej kwocie.

(2) Na postanowienie umowne, podług którego ubezpieczyciel ma być wolny od obowiązku świadczenia w razie gdy biorący ubezpieczenie bez jego zgody zaspokoi osobę trzecią lub uzna jej pretensję, nie może się ubezpieczyciel powoływać, jeżeli biorący ubezpieczenie bez popełnienia oczywistej niesłuszności nie mógł odmówić zaspokojenia lub uznania a przytem nie przekroczył swego prawnego zobowiązania.

§ 126.

Jeżeli członkowie rodziny biorącego ubezpieczenie żyjący z nim w wspólności domowej, są inni obowiązani do zwrotu szkody ubezpieczonej w takim razie roszczenie o odszkodowanie nie przechodzi na ubezpieczyciela (§ 62.).

Niemni
prawy
o odszko-
dowanie
przebiega
przeciw
członkom
rodziny

§ 127.

(1) Z tytułu roszczenia swego przeciw biorącemu ubezpieczeniu ma trzecia osoba prawo zastawu na jego pretensji o odszkodowanie opartej na umowie o ubezpieczenie.

Ustanow-
prawo za-
stawu na
osoby
trzeciej na
pretensji
ubezpie-
czyciela.

(2) Tego prawa zastawu dochodzić można także przeciw innym wierzycielom i przeciw masie konkursowej biorącego ubezpieczenie.

§ 128.

Ubezpieczyciel ma prawo po uprzednim zawiadomieniu biorącego ubezpieczenie wynagrodzenie temuż należne wypłacić bezpośrednio osobie trzeciej, o ile biorący ubezpieczenie obowiązany jest do świadczenia tej trzeciej osobie. Na żądanie biorącego ubezpieczenie ubezpieczyciel obowiązany jest wypłatę uskuteczyć do rąk osoby trzeciej.

Świadcze-
do rąk
osoby
trzeciej.

§ 129.

Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienia umowne, które na niekorzyść biorącego ubezpieczenie odstąpiono od przepisów §§ 121.- 124. do 126.

Przepisy
ustawo-
wiałem.

Dział III.

Ubezpieczenie życiowe.

§ 130.

Przy ubezpieczeniu życiowym ubezpieczyciel obowiązany jest, po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, do zapłaty ustanowionej w umowie kwoty kapitału lub renty.

Traci
ubezpie-
czenia.

§ 131.

(1) Ubezpieczenie może być zawierane na życie biorącego ubezpieczenia albo innej osoby. Jeżeli ubezpieczenie zawiera się na wypadek śmierci innej osoby, wówczas do ważności umowy i zarządzeń, przewidzianych w § 132., ustęp 2., potrzebne jest / pisemne zezwolenie tejże osoby, chyba że ojciec lub matka zawierają ubezpieczenie na wypadek śmierci małoletniego dziecka.

Ubezpie-
czenie na
życie innej
osoby.

(2) Ubezpieczenie na życie dziecka, które nicma jeszcze czternastu lat, nieważne jest o tyle, o ile według umowy w przypadku śmierci przed ukończeniem czternastego roku życia ubezpieczyciel ma być obowiązany do świadczenia, które przekracza zwykle kosztą pogrzebu lub kwotę maksymalną ustanowioną na to przez władzę nadzorczą.

(3) O ile według przepisów tej ustawy wiadomość i zachowanie się biorącego ubezpieczenie mają prawną doniosłość, o tyle przy ubezpieczeniu na życie innej osoby bierze się na uwagę także wiadomość i zachowanie się tej innej osoby.

§ 132.

(1) Trzecia osoba, na której korzyść zawiera się ubezpieczenie (obdarowany), nabywa prawo do świadczenia ubezpieczyciela dopiero z chwilą zajścia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem, jeżeli umowa nie postanawia inaczej.

(2) Przy ubezpieczeniu kapitału należy w razie wątpliwości przyjąć, że biorący ubezpieczenie zastrzegł sobie prawo aż do zajścia wypadku przewidzianego ubezpieczeniem rozrządzać bez zgody ubezpieczyciela aktami między żyjącymi lub na wypadek śmierci rozszereciem z umowy o ubezpieczenie, a zatem także oznaczyć osobę trzecią, jako obdarowaną lub w miejsce obdarowanej ustanowić inną osobę, nawet wówczas, jeżeli obdarowaną osobę poprzednio oznaczono w umowie.

(3) Jeżeli obdarowany roszczenia nie nabędzie, przysługuje ono biorącemu ubezpieczenie.

§ 133.

(1) Jeżeli przy ubezpieczeniu kapitału oznaczono więcej osób jako obdarowane nie określając ich udziałów, to są one w równych częściach uprawnione do poboru; udział, którego jedna z nich nie nabyła, przyrasta pozostałym.

(2) Jeżeli jako obdarowanych oznaczono spadkobierców bez bliższego określenia, to, w razie wątpliwości osoby, które dziedziczą, uprawnione są do poboru w stosunku swych sched.

(3) Jeżeli na wypadek śmierci ubezpieczono kapitał na korzyść posiadacza lub okaziciela dokumentu ubezpieczenia, należy sumę ubezpieczoną wciągnąć do spuścizny biorącego ubezpieczenie, gdy tenże zaniechał rozrządzić roszczeniem za pomocą aktu między żyjącymi lub na wypadek śmierci.

§ 134.

(1) Jeżeli wiek osoby, na której życie zawarto ubezpieczenie, zeznano nieprawdźwie a wskutek tego premii wymierzono za nisko, w takim razie

sumę ubezpieczoną zniża się na taką kwotę, jaka według taryfy, która obowiązywała ubezpieczyciela w czasie zawarcia umowy, odpowiada umówionej premii z uwzględnieniem rzeczywistego wieku wstąpienia.

(2) Przed zajściem wypadku przewidzianego ubezpieczeniem a za zapłatą odpowiednio podwyższonej premii i dodatkową opłatą kwoty, która co najwyżej odpowiadać może różnicy premii z 5%⁰ odsetkami za ubiegły czas, wolno jednak biorącemu ubezpieczenie żądać, aby mu sumę ubezpieczoną podwyższoną znowu do pierwotnej wysokości.

(3) Ubezpieczycielowi tylko wówczas przysługuje prawo odstąpienia od umowy z powodu nieprawdźwego zeznania wieku, jeżeli rzeczywisty wiek wstąpienia wychodzi po za ramy, w których ubezpieczyciel wedle planu przyjętego w jego przedsiębiorstwie zawiera ubezpieczenia życiowe.

(1) Jeżeli okaże się, że wskutek nieprawdźwego zeznania wieku wymierzono premię za wysoko, w takim razie od początku najbliższego okresu ubezpieczenia należy ją zniżyć na kwotę odpowiadającą rzeczywistemu wiekowi wstąpienia i zwrócić różnicę między istniejącą rezerwą premij a rezerwą konieczną ze względu na rzeczywisty wiek wstąpienia.

§ 135.

Za zwiększenie niebezpieczeństwa uważa się tylko taką zmianę niebezpieczeństwa, którą oznaczono w umowie wyraźnie jako zwiększenie niebezpieczeństwa podając szczegółowo okoliczności powodujące je i co do której umówiono się, że należy o niej donieść.

§ 136.

(1) Po upływie pięciu lat od zawarcia umowy ubezpieczyciel z wyjątkiem wypadku nieprawdźwego zeznania wieku, nie może podnosić zarzutów z powodu wadliwych zeznań przy zawarciu umowy, chyba że biorący ubezpieczenie dopuścił się podstęp.

(2) Po upływie pięciu lat od zajścia zwiększenia niebezpieczeństwa nie może ubezpieczyciel z powodu tego zwiększenia podnosić zarzutów, chyba że podstępnie naruszono obowiązek doniesienia o zwiększeniu niebezpieczeństwa.

§ 137.

(1) Po upływie pierwszego roku umownego może biorący ubezpieczenie każdej chwili wypowiedzieć umowę bez terminu wypowiedzenia.

(2) Jeżeli po upływie pierwszego roku umownego nie zapłacono premii w przeciągu

Ubezpieczenie na życie osoby trzeciej?

Zwiększenie niebezpieczeństwa.

Nieważność ubezpieczenia.

Jak rozumieć ubezpieczenie obdarowania?

Nieprawdźwie zeznanie co do wieku.

Prawo wypowiedzenia służące biorącemu ubezpieczeniu.

terminu dodatkowego wyznaczonego przez ubezpieczyciela (§ 29., ustęp 1.), uważa się umowę za wypowiedzianą przez biorącego ubezpieczenie.

§ 138.

(1) Jeżeli osoba, na której życie zawarto ubezpieczenie, popełniła samobójstwo, w takim razie ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia, chyba że czyn popełniono w stanie chorobliwego zaburzenia władz umysłowych wykluczającym swobodne postanowienie woli.

(2) Ubezpieczyciel odpowiada w każdym razie, jeżeli w chwili samobójstwa umowa przynajmniej przez pięć lat bez przerwy była w mocy.

§ 139.

(1) Jeżeli ubezpieczenie zawarto na życie innej osoby aniżeli osoby biorącego ubezpieczenie, w takim razie ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia w razie, gdy biorący ubezpieczenie spowodował śmierć tej innej osoby rozmyślnie czynem bezprawnym.

(2) Jeżeli przy ubezpieczeniu na wypadek śmierci oznaczono osobę trzecią jako obdarowaną, uważa się to oznaczenie jako nichyłe w razie, gdy śmierć tej osoby, na której życie zawarto ubezpieczenie, spowodowała owa osoba trzecia rozmyślnie czynem bezprawnym.

§ 140.

(1) Obowiązek doniesienia o wypadku przewidzianym ubezpieczeniem istnieje tylko w takim razie, jeżeli jako wypadek przewidziany ubezpieczeniem oznaczono śmierć. Obowiązek doniesienia jest spełniony, jeżeli doniesienie wysłano w ciągu trzech dni po zajściu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem.

(2) Jeżeli prawo żądania świadczenia przysługuje osobie trzeciej, wówczas na niej ciąży obowiązek doniesienia; to samo tyczy się obowiązku dawania wyjaśnień i dostarczania dowodów (§ 39., ustęp 2. i 3.).

§ 141.

(1) Jeżeli zapłacono premię za czas przynajmniej trzech lat, może biorący ubezpieczenie każdej chwili żądać przemiany ubezpieczenia na ubezpieczenie wolne od opłaty premii ze zniżoną sumą ubezpieczoną (redukcya).

(2) Przy ubezpieczeniu kapitału, przy którym zajście wypadku przewidzianego ubezpieczeniem jest niewątpliwe, może biorący ubezpieczenie żądać rozwiązania umowy za zapłatą odprawy (wykupno); o ile premię zapłacił za czas przynajmniej trzech lat.

§ 142.

(1) Jeżeli biorący ubezpieczenie wypowiedział lub przestał płacić premię (§ 137.) w czasie, gdy premia zapłaconą już była przynajmniej za okres trzech lat, w takim razie z chwilą wypowiedzenia lub upływu terminu dodatkowego (§ 29., ustęp 1.) wyznaczonego do zapłaty premii dokonywa się sama przez się przemiana ubezpieczenia na ubezpieczenie wolne od opłaty premii ze zmniejszoną sumą ubezpieczoną.

(2) Jednakże przy ubezpieczeniu kapitału, przy którym zajście wypadku przewidzianego ubezpieczeniem jest niewątpliwe, może biorący ubezpieczenie w ciągu jednego miesiąca po wypowiedzeniu albo po upływie terminu dodatkowego żądać wykupna zamiast przemiany.

(3) Przewidziane w § 29., ustęp 1., na wypadek zaniechania zapłaty premii wzwanie biorącego ubezpieczenie musi zawierać dodatek wskazujący, że nastąpi przemiana.

(4) Dopuszczalne jest postanowienie umowne, według którego w przypadkach ustępu 1. ubezpieczenie samo przez się przemieni się ma na ubezpieczenie wolne od zapłaty premii, opiekujące na pełną sumę ubezpieczoną, ale z ograniczonym czasem trwania ubezpieczenia.

§ 143.

Przy ubezpieczeniach, zawartych na wypadek śmierci z czasem trwania ubezpieczenia nie przekraczającym dziesięciu lat, niema ani przemiany, ani wykupna.

§ 144.

(1) Ubezpieczyciel ustalić ma w ogólnych warunkach ubezpieczenia podstawy, według których przy wykupnie obliczać się ma sumę wykupna a przy przemianie na ubezpieczenie wolno od opłaty premii obliczać się ma zmniejszoną sumę albo ograniczony czas trwania.

(2) Przemianę lub przekazanie sumy wykupna winien ubezpieczyciel podać pisemnie do wiadomości biorącego ubezpieczenie w ciągu miesiąca od chwili, w której tego żądano (§ 141., 142., ustęp 2.), automatyczną przemianę zaś bezzwłocznie po upływie terminu oznaczonego w § 142., ustęp 2. Przy przemianie należy w oznajmieniu zwrócić uwagę biorącego ubezpieczenie na uprawnienia przyznane mu w § 145.

§ 145.

Jeżeli umowę rozwiązano według § 137., jednak bez zapłaty odprawy albo, jeżeli w ramach §§ 141., 142. nastąpiła przemiana na ubezpieczenie wolne od opłaty premii, w takim razie

Automatyczna przemiana ubezpieczenia.

Wykluczenie przemiany i wykupna.

Ustalenie podstaw obliczenia dla przemiany i wykupna.

Przewidzenie pierwotnego ubezpieczenia.

Samobójstwo.

Rozmyślnie zabicie.

Doniesienie o wypadku przewidzianym ubezpieczeniem.

Przemiana na ubezpieczenie wolne od opłaty premii i wykupno.

biorący ubezpieczenie w ciągu trzech miesięcy po upływie dnia, do którego premija była zapłacona, może żądać przywrócenia mocy obowiązującej pierwotnej umowy za dodatkową opłatą premii za czas pośredni należnych z odsetkami co najwyżej pięcioprocentowymi.

§ 146.

(1) Jeżeli ubezpieczenie kapitału na wypadek śmierci, przy którym zajście wypadku przewidzianego ubezpieczeniem jest niewątpliwe, zostanie uchylone przez odstąpienie lub wypowiedzenie ubezpieczyciela albo jeżeli ubezpieczyciel przy takim ubezpieczeniu wolny jest od świadczenia, wówczas winien wydać rezerwę premii przypadającą na to ubezpieczenie, jeżeli premię zapłacono przynajmniej za okres trzech lat. Jednakże w przypadku § 139., ustęp 1., ubezpieczyciel nie jest obowiązany do wydania rezerwy premii.

(2) Rezerwę premii obliczyć należy według stanu z końcem ostatniego okresu ubezpieczenia. Raty premiowe do tego czasu przypadające należy potrącić.

§ 147.

Egzekucyi na rzecz wierzycieli biorącego ubezpieczenie podlegają wszystkie jego roszczenia majątkowe z umowy o ubezpieczenie życiowe o tyle i tak długo, o ile i jak długo on niemi rozrządzać może.

§ 148.

(1) Zajęcie roszczeń skutecznia się przez doręczenie dozwolenia egzekucyi do rąk ubezpieczyciela (§ 294. o. e.), jeżeli zaś dokument ubezpieczenia opiewa na posiadacza lub okaziciela, podług przepisu § 296. o. e.

(2) Nabyte w ten sposób prawo zastawu rozciąga się na wszystkie majątkowe roszczenia biorącego ubezpieczenie z umowy o ubezpieczenie, jeżeli dozwolenie egzekucyi nie było ograniczone do poszczególnych roszczeń.

§ 149.

(1) Zrealizowanie zajętych roszczeń biorącego ubezpieczenie dokonywa się za pomocą przekazu do ściągnięcia.

(2) Przekaz ten w szczególności upoważnia popierającego wierzyciela do żądania w imieniu zobowiązanego od ubezpieczyciela wykupna i zapłaty sumy wykupna.

§ 150.

(1) Jeżeli na roszczenie ubezpieczeniowe prowadzi się egzekucję lub otwiera się upadłość do majątku biorącego ubezpieczenie, w takim razie obdarowany, którego imiennie oznaczono, może za zgodą biorącego ubezpieczenie wstąpić, w umowę ubezpieczenia w miejsce biorącego ubezpieczenie, wypłacając popierającemu wierzycielowi lub masie upadłościowej sumę wykupna.

(2) Jeżeli obdarowanego wogóle nie oznaczono lub nie oznaczono imiennie, wówczas to samo prawo przysługuje małżonkowi i dzieciom biorącego ubezpieczenie.

(3) Wstąpienie dokonywa się przez zawiadomienie ubezpieczyciela; zawiadomienie to może być skuteczne tylko w ciągu jednego miesiąca od czasu, w którym uprawniony do wstąpienia dowiedział się o zajęciu lub w którym otwarto upadłość.

§ 151.

Jeżeli dokument ubezpieczenia opiewa na posiadacza lub okaziciela, to mimo to ubezpieczyciel może odmówić świadczenia posiadaczowi lub okazicielowi, jeżeli jego uprawnienie nie jest wykazane. Świadczenie do rąk posiadacza lub okaziciela zwalnia ubezpieczyciela będącego w dobrej wierze.

§ 152.

(1) Przy ubezpieczeniu ludowym nie mają zastosowania przepisy §§ 1., 28., 29., 137. i 144., ustęp 2.

(2) Premii nie można domagać się sądownie.

(3) Ubezpieczyciel tylko wtedy wolny jest od obowiązku świadczenia z powodu zaniechania zapłaty premii, jeżeli zaległość doszła do kwoty kwartalnej premii. Jeżeli tak rzecz się ma, uważa się umowę za wypowiedzianą przez biorącego ubezpieczenie. Jeżeli jednak premie płacone były za okres trzech lat, dokonywa się sama przez się przemiana ubezpieczenia na ubezpieczenie, wolne od opłaty premii (§ 142.).

(1) Jeżeli umowę rozwiązano przez wypowiedzenie ze strony biorącego ubezpieczenie bez zapłaty odprawy albo jeżeli nastąpiła przemiana na ubezpieczenie wolne od opłaty premii, w takim razie biorący ubezpieczenie w ciągu sześciu miesięcy po upływie dnia, do którego premija była zapłacona, może żądać przywrócenia mocy obowiązującej pierwotnej umowy po myśli § 145.

§ 153.

(1) Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienia umowne, któremu za niekorzyść

Prawo wstąpienia obdarowanego, małżonka i dzieci biorącego ubezpieczenia.

Dokumenty ubezpieczenia opiewające na posiadacza lub okaziciela.

Ubezpieczenie ludowe.

Przepisy bezwzględnie wiążące.

Wysłanie roszczeń premii.

Egzekucja roszczeń z ubezpieczenia.

Zajęcie i treść egzekucyjnego prawa zastawu.

Przekaz do ściągnięcia.

biorącego ubezpieczenie lub obdarowanego lub uprawnionego do wstąpienia odstąpiono od przepisów §§ 134. do 146., 150. do 152., albo w przypadku § 144., ustęp 1., od ogólnych warunków ubezpieczenia.

(2) Za zgodą władzy nadzorczej wolno jednak w warunkach ubezpieczenia ustanowić inny sposób-przeznaczony na ubezpieczenie wolne od opłaty premii, aniżeli to przepisują §§ 141. i 142., tudzież inny sposób obliczenia kwoty, która przypada na wypłaty, aniżeli to przewiduje § 146.

Dział IV.

Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków.

§ 154.

Przy ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków ubezpieczyciel obowiązany jest skutecznie wypłatę kapitału lub renty ustanowioną w umowie lub inne zresztą umówione świadczenia, jeżeli ten, na którego osobę zawarto ubezpieczenie, dotknięty zostanie nieszczęśliwym wypadkiem określonego w umowie rodzaju.

§ 155.

(1) Można zawrzeć ubezpieczenie od wypadków nieszczęśliwych, które zdarzają się biorącemu ubezpieczenie, albo od wypadków nieszczęśliwych, które zdarzają się innym osobom.

(2) Ubezpieczenie od wypadków nieszczęśliwych, które zdarzają się innej osobie, uważa się w razie wątpliwości za ubezpieczenie na cudzy rachunek. Do takiego ubezpieczenia mają odpowiednio zastosowanie przepisy §§ 69. do 71.

(3) Jeżeli na własny rachunek zawiera się ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków, które wydarzają się innej osobie, wówczas do ważności umowy potrzebne jest pisemne zezwolenie owej innej osoby. O ile wiadomość i zachowanie się biorącego ubezpieczenie mają prawną doniosłość według przepisów tej ustawy, hierze się pod uwagę w takim przypadku także wiadomość i zachowanie się tej innej osoby.

§ 156.

Jeżeli przedsiębiorstwo, dla którego zawarto zbiorowe ubezpieczenie, zostaje pozbyte, wydzierżawione lub objęte przez trzecią osobę na podstawie podobnego stosunku, w takim razie mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 64. do 66.

§ 157.

Przy ubezpieczeniach kapitału mają zastosowanie przepisy §§ 132. i 133. o ubezpieczeniu na korzyść osób trzecich.

Ubezpieczenie na korzyść osoby trzeciej.

§ 158.

(1) Ubezpieczyciel wolny jest od obowiązku świadczenia, jeżeli ten, kto doznał nieszczęśliwego wypadku, spowodował wypadek z rozmysłu lub rażącego niedbalstwa. To samo obowiązuje, jeżeli ubezpieczenie od wypadków nieszczęśliwych, które się innej osobie zdarzają, zawarto na własny rachunek a biorący ubezpieczenie spowodował ten wypadek z rozmysłu czynem bezprawnym.

Zawinione spowodowanie nieszczęśliwego wypadku.

(2) Jeżeli przy ubezpieczeniu na korzyść osoby trzeciej ta trzecia osoba spowodowała wypadek nieszczęśliwy z rozmysłu czynem bezprawnym, w takim razie oznaczenie osoby trzeciej uważa się za niebyłe.

§ 159.

Dopuszczalne jest postanowienie umowne, według którego ubezpieczyciel ma być wolny od obowiązku świadczenia, jeżeli skutki nieszczęśliwego wypadku wystąpią dopiero po upływie jednego roku lub dłuższego okresu czasu.

Ograniczenie czasu odpłatności.

§ 160.

Biorący ubezpieczenie ma ile możliwości starać się o odwrócenie i złagodzenie następstw wypadku nieszczęśliwego i przytem iść za wskazówkami ubezpieczyciela, o ile nie żąda się od niego rzeczy niesłusznych.

Obowiązek ratowania.

§ 161.

(1) Odszkodowanie płatne jest w czternastu dniach po ukończeniu leczenia.

Placenie odszkodowania; częściowa upłata.

(2) Jeżeli ma być płacone odszkodowanie dzienne, można po upływie każdego miesiąca żądać częściowej upłaty, która odpowiada wysokości odszkodowania dziennego za ubiegły miesiąc.

§ 162.

Przepisy § 58. o kosztach ustalenia, § 63. o braku i o ustaniu ubezpieczonego interesu, § 135. o zwiększeniu niebezpieczeństwa i § 140., ustęp 2., o obowiązku osoby trzeciej do doniesień i udzielania wyjaśnień mają odpowiednie zastosowanie

Odpowiednie zastosowanie przepisów o ubezpieczeniu od szkód i ubezpieczeniu życiowym.

Trzeci ubezpieczyciel.

Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków innych osób.

Zbiorowe ubezpieczenie przedsiębiorstwa.

§ 163.

Ubezpieczyciel nie może powoływać się na postanowienia umowne, którei na niekorzyść biorącego ubezpieczenie lub osoby trzeciej odstąpiono od przepisów §§ 158. do 162.

Dział V.

Przepisy końcowe i przejściowe.

§ 164.

(1) Pod przepisy tej ustawy podpadają umowy o ubezpieczeniu, które zawierają zakłady ubezpieczeń prawnie założone i do działalności dopuszczone.

(2) Przepisy tej ustawy nie mają zastosowania do umów kas zapomogowych, założonych według ustawy z dnia 16. lipca 1892, Dz. u. p. Nr. 202, do wszelkich stosunków ubezpieczeniowych podmiotów ubezpieczenia w zakresie prawa publicznego ani do umów zastępczych, zawartych z zakładami ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia pensyjnego funkcjonariuszy.

§ 165.

Przepisy tej ustawy nie mają zastosowania do ubezpieczenia morskiego, reasekuracji i ubezpieczenia losów.

§ 166.

(1) Ograniczenia swobody umawiania się przewidziane w tej ustawie nie mają zastosowania do ubezpieczenia przewozowego i ubezpieczenia kredytu, tudzież do ubezpieczeń od szkody, przy których ubezpieczone interesy określa się tylko według rodzaju i dopiero po ich powstaniu szczegółowo oznajmia się każdy z tych interesów z osobna ubezpieczycielowi (bieżące ubezpieczenie).

(2) Minister spraw wewnętrznych może w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości zapomocą rozporządzenia ogłoszonego w Dzienniku ustaw państwa uchylić ograniczenia swobody umawiania się, zawarte w tej ustawie, w całości lub częściowo ze względu na umowy o ubezpieczenie, zawierane przez mniejsze zakłady wzajemnych ubezpieczeń prawnie założone i do działalności dopuszczone albo przez krajowe zakłady wzajemnych ubezpieczeń, trudniące się ubezpieczeniem bydła, które otrzymują zasiłki z funduszu

publicznych albo też ze względu na nowo powstające gałęzie ubezpieczenia.

§ 167.

Następujące przepisy tej ustawy wraz z należącymi do nich ograniczeniami swobody umawiania się wchodzą w życie w dniu 1. stycznia 1918 i mają zastosowanie także do istniejących w tym czasie stosunków ubezpieczenia:

1. przepisy § 9. o umorzeniu i o dokumentach zastępczych;

2. przepisy § 10. o prawie do odpisów. Ubezpieczyciel ma jednak zwrócić uwagę na to prawo tylko wówczas, jeżeli dokument ubezpieczenia wydany zostanie po dniu 31. grudnia 1917;

3. przepisy § 11. o sądzie polubownym. Jeżeli w umowie, która w dniu 1. stycznia 1918 była w mocy albo zostanie zawartą między dniem 1. stycznia 1918 a dniem 1. stycznia 1919, postanowiono, że wysokość świadczenia ubezpieczyciela ma być oznaczona przez znawców, natenczas należy uważać to za postanowienie umowne sądu polubownego po myśli § 11., ustęp 2.;

4. przepisy § 12. o sądzie miejscowo właściwym. Przepisy te nie mają jednak zastosowania do sporów, które w dniu 1. stycznia 1918 już zawisły. Jeżeli w umowie, która w dniu 1. stycznia 1918 była w mocy albo zostanie zawartą między dniem 1. stycznia 1918 a dniem 1. stycznia 1919, znajdzie się niedopuszczalne postanowienie co do właściwości sądu dla skarg przeciw biorącemu ubezpieczenie, wówczas uważa się za umówioną właściwość sądu oznaczonego w § 12., ustęp 3.;

5. przepisy § 13., ustęp 2. i 3., o oznajmieniach i oświadczeniach;

6. przepis § 14. o wiadomości ubezpieczyciela o okoliczności, którą należało oznajmić;

7. przepisy § 15. o zmianach mieszkania;

8. przepisy § 16. o karach umownych;

9. przepisy § 18. o milczącym przedłużeniu stosunku ubezpieczenia, umówionego na pewien oznaczony czas i o trwałem ubezpieczeniu;

10. przepisy §§ 19. i 20. o przedawnieniu i czasowem ograniczeniu roszczeń. Przepisy te nie mają jednak zastosowania do roszczeń, które w dniu 1. stycznia 1918 już wygasły. Jeżeli w umowie, która w dniu 1. stycznia 1918 była w mocy albo zostanie zawartą między dniem

Postanowie
przejściow
początek m
obowiąza

1. stycznia 1918 a dniem 1. stycznia 1919, ułożono się co do czasowego ograniczenia roszczenia z ubezpieczenia w sposób, który jest według §§ 20. i 22. niedopuszczalny, wówczas w miejsce tego postanowienia umownego wstępuje norma, przewidziana w § 20., ustęp 2.;

11. przepisy § 21. o skutkach upadłości i postępowania układowego. Jeżeli w umowie, która w dniu 1. stycznia 1918 była w mocy albo zostanie zawartą między dniem 1. stycznia 1918 a dniem 1. stycznia 1919, znajduje się dla biorącego ubezpieczenie mniej korzystne postanowienie na wypadek otwarcia upadłości lub postępowania układowego co do jego majątku, wówczas w miejsce tego postanowienia umownego wstępuje prawo wypowiedzenia ubezpieczyciela, przewidziane w § 21., ustęp 2.;

12. przepisy § 23., ustęp 4., o trwaniu okresu ubezpieczenia;

13. przepisy §§ 24. i 25. o opłacie premii;

14. przepisy § 26. o zapłatach przez zastawnika lub obdarowanego;

15. przepisy § 27. o prawie ubezpieczyciela do potrąceń;

16. przepisy § 31. o prawie do znizienia premii;

17. przepisy § 32. o zastrzeżeniach utraty prawa do świadczeń; oznaczony w § 32., ustęp 1., termin miesięczny dla wykonania przez ubezpieczyciela prawa wypowiedzenia rozpoczyna się z dniem 1. stycznia 1918, jeżeli ubezpieczyciel przed tym terminem dowiedział się o naruszeniu obowiązku;

18. przepis § 36. o niewchodzących w rachubę zwiększeniach niebezpieczeństwa;

19. przepisy § 39. o obowiązkach biorącego ubezpieczenie po zajęciu wypadku przewidzianego ubezpieczeniem i o niedopuszczalnych zastrzeżeniach co do dowodów i płatności świadczenia i odpowiednie przepisy §§ 78., 91., 99., zdanie 2., 124., ustęp 1., 140. i 162.;

20. przepisy §§ 40., 41., 92., 125., ustęp 1., i 161. o płatności roszczenia z ubezpieczenia;

21. przepis § 50., ustęp 1., o wartości ubezpieczenia i o ubezpieczeniu powyżej wartości;

22. przepis § 58., ustęp 3., o pełnomocniku biorącego ubezpieczenie przy obliczaniu szkody;

23. przepisy § 63. i odpowiedni przepis § 162. o zgaśnięciu umowy z powodu braku ubezpieczonego interesu;

24. przepisy §§ 64. do 68. i § 109. o pozbyciu ubezpieczonych rzeczy i pozbyciu ich w drodze spadku, tudzież odpowiednie przepisy § 94. Wspomniane przepisy nie mają jednak zastosowania do pozbycia i przejścia w drodze spadku w czasie przed dniem 1. stycznia 1918;

25. przepisy §§ 122., 124., ustęp 2., 125., ustęp 2., 127. i 128. o ubezpieczeniu od odpowiedzialności;

26. przepisy §§ 132. i 133. tudzież odpowiedni przepis § 157. o ubezpieczeniu na korzyść osób trzecich i o tłumaczeniu zastrzeżenia obdarowania;

27. przepisy §§ 147. do 150. o egzekucji na roszczenia z ubezpieczenia i o prawie wstąpienia przy ubezpieczeniach życiowych;

28. przepisy §§ 164. do 166. o zakresie zastosowania tej ustawy.

§ 168.

(1) Wszystkie inne przepisy tej ustawy zaczynają obowiązywać w dniu 1. stycznia 1919.

(2) Następujące przepisy wraz z należącymi do nich ograniczeniami swobody umawiania się mają zastosowanie także do stosunków ubezpieczenia, istniejących w dniu 1. stycznia 1919:

1. przepisy § 29. o zwłoce w opłacie premii po rozpoczęciu ubezpieczenia i stojący z nimi w związku przepis § 124., ustęp 3. Przepisy te nie mają jednak zastosowania do premii, która stała się płatną przed dniem 1. stycznia 1919;

2. przepisy §§ 43. do 46. o uprawnieniach agentów ubezpieczeniowych, jednakże tylko o tyle, o ile chodzi o czynności prawne, przewidziane po dniu 31. grudnia 1918; następnie przepisy § 47., ustęp 1., o znaczeniu wiadomości agentów ubezpieczeniowych, o ile osiągnięto tę wiadomość po dniu 31. grudnia 1918; w końcu przepisy § 47., ustęp 2.;

3. przepisy §§ 79. do 88. o ubezpieczeniu ogniem budynków.

§ 169.

Jeżeli stosunek ubezpieczenia przedłuża się wyraźnie lub milcząco (§ 18.) po dniu 1. stycznia 1918, to począwszy od tego przedłużenia przepisy tej ustawy mają zastosowanie do dalszego ciągu stosunku ubezpieczenia.

§ 170.

(1) Rozporządzenie cesarskie z dnia 22. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 343, zaprowadzające przepisy o kontrakcie ubezpieczenia (ordynacja ubezpieczeniowa), traci moc obowiązującą w dniu 1. stycznia 1918.

(2) Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Laxenburg, dnia 23. grudnia 1917.

Karol włr.

Seidler włr.

Toggenburg włr.

Schauer włr.

502.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości z dnia 24. grudnia 1917,

w sprawie usylenia ograniczeń swobody umawiania się dla niektórych grup umów o ubezpieczenie.

Na zasadzie § 166., ustęp 2., ustawy z dnia 23. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 501, o kontrakcie ubezpieczenia (k. u.), rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

Rozmiar stosowania tego rozporządzenia.

(1) Przepisy tego rozporządzenia mają moc obowiązującą dla umów o ubezpieczenie, zawartych przez mniejsze zakłady wzajemnych ubezpieczeń, które założono zgodnie z przepisami ustawy i którym pozwolono na wykonywanie czynności, następnie dla umów o ubezpieczenie, zawartych przez te oparte na wzajemności krajowe zakłady ubezpieczenia bydła, które otrzymują dodatki ze środków publicznych.

(2) Za mniejsze zakłady wzajemnych ubezpieczeń należy uważać związki ubezpieczeniowe, oznaczone w § 44. rozporządzenia ministerialnego z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31 (regulatyw ubezpieczeniowy).

(3) Przepisy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowanie do umów o ubezpieczenie na życie, w których świadczenia ubezpieczeniowe przekraczają następujące granice:

a) przy dożywotniem ubezpieczeniu na wypadek śmierci (w szczególności na „koszta pogrzebu“ lub na „dodatek do kosztów pogrzebu“) kwotę 500 K;

b) przy ubezpieczeniach posagu i przy innych ubezpieczeniach kapitału, na których zawieranie władza nadzorcza zezwoli mniejszym zakładom ubezpieczeń, kwotę 2000 K;

c) przy ubezpieczeniu renty świadczenie dzienne w kwocie 4 K.

Artykuł II.

Uchylenie ograniczeń swobody umawiania się.

Ograniczenia swobody umawiania się, przewidziane w ustawie o kontrakcie ubezpieczenia, przestają obowiązywać w zupełności lub częściowo dla oznaczonych poniżej działów ubezpieczeniowych w myśl następujących postanowień.

§ 1.

Dla wszystkich działów ubezpieczenia.

(1) Przepis § 1., ustęp 2., k. u. o wymogach wiążącego wniosku uchyla się.

(2) Czasokres dla wniesienia sprzeciwu w myśl § 2., ustęp 1., k. u. można skrócić; nie może on jednak wynosić mniej niż 14 dni.

§ 2.

Dla ubezpieczenia bydła.

1. Zakład ubezpieczeniowy może powołać się wbrew przepisowi § 50., ustęp 1. i 3., k. u. na układ, mocą którego jako stała wartość ubezpieczeniowa sztuki bydła w pierwszym okresie ubezpieczenia ma być uważana wartość szacunkowa, zbadana przez komisję przyjmującą i zgodnie ustalona. To samo obowiązuje także co do późniejszych okresów ubezpieczenia dla wartości, które zbadano przy peryodycznem oszacowaniu („ogłędzinach“) i zgodnie ustalono.

2. O ile w poszczególnym przypadku jest taki układ skutecznym, niema zastosowania bezwzględnie obowiązujący przepis § 104. k. u.

3. Bezwzględnie obowiązujący przepis § 101., ustęp 3., k. u. uchyla się.

§ 3.

Dla ubezpieczeń na wypadek choroby i ubezpieczeń życiowych.**a) Przepisy k. u. dla wszystkich działów ubezpieczeniowych.**

1. Zakładom ubezpieczenia na wypadek choroby (kasom chorych) i zakładom ubezpieczeń życiowych może władza nadzorcza wbrew przepisowi § 11., ustęp 1., k. u. pozwolić na zgodny ze statutami układ, iż spory z umowy o ubezpieczenie winny być poddawane rozstrzygnięciu stałego związkowego sądu polubownego.

2. O ile w myśl punktu 1. zaistnieje właściwość sądu polubownego, można skrócić czasokres § 20., ustęp 2., k. u. dla dochodzenia roszczenia; nie może on jednak wynosić mniej niż trzy miesiące.

3. Co do skutków zwłoki w płaceniu premii można według wyboru umówić się:

a) że premii nie można żądać sądownie (przez sąd polubowny), że następuje zakład jest wolny z powodu niepłacenia premii od obowiązku świadczenia tylko wtedy, jeżeli załagłość osiągnie przy ubezpieczeniu życiowym kwotę ćwierćrocznej premii, a przy ubezpieczeniu na wypadek choroby kwotę sześciotygodniowej premii, i że wreszcie, jeśli zajdzie ten ostatni przypadek, uważa się umowę za wypowiedzianą przez biorącego ubezpieczenie. W razie takiego układu nie mają zastosowania przepisy §§ 28. i 29. k. u., § 137. k. u. i § 145. k. u., o ile ten ostatni pozwala się na § 137. k. u.;

b) że premie należy płacić miesięcznie lub w krótszych czasokresach i że wezwania do zapłaty po myśli § 29., ustęp 1., k. u. można zaniechać, jeżeli biorący ubezpieczenie w ciągu trzech miesięcy po dniu zapadłości premii, co do której uskutecznilo wezwanie o zapłatę po myśli § 29., ustęp 1., k. u. ponownie popadł w zwłokę; w dalszym ciągu mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 29., ustęp 2. do 4., k. u. O ile wskutek takiego układu nie należy oznaczać czasokresu dodatkowego, niema zastosowania także § 137., ustęp 2., k. u.

§ 4.

b) Przepisy k. u. o ubezpieczeniu życiowem.

1. Dla umów, zawartych przez kasy chorych w ramach wspierania chorych w celu świadczenia

datku na kosztą pogrzebu (pogrzebowe), zostają uchylone bezwzględnie obowiązujące przepisy III. rozdziału ustawy o kontrakcie ubezpieczenia.

2. Dla innych umów o ubezpieczenie życiowe można za zgodą władzy nadzorczej statutami postanowić:

a) że w przypadku § 134., ustęp 1., k. u. obniży się sumę ubezpieczenia o kwotę, która nie przewyższa różnicy premii z 5% odsetkami poszczególnych płatności premii;

b) że w przypadku § 134., ustęp 3., k. u. należy w każdym razie świadczyć pewną odprawę;

c) że w przypadku § 134., ustęp 4., k. u. należy zwrócić bez oprocentowania tę kwotę, o którą za wiele świadczone w premiach;

d) że w tych przypadkach, dla których ustawa o kontrakcie ubezpieczenia przewiduje przemianę na ubezpieczenie wolne od premii, wykupno albo zwrot rezerwy premii, przypadającej na dane ubezpieczenie, należy wydać stosowną część świadczonych premii jako odprawę. W takim przypadku zostają uchylone przepisy bezwzględnie obowiązujące §§ 141. do 143. i 146., następnie §§ 144. i 145. o ile mają one za założenie wspomnianą przemianę. Podstawy wymiaru odprawy należy ustalić w myśl § 144., ustęp 1. k. u. w ogólnych warunkach ubezpieczenia; przepis bezwzględnie obowiązujący § 153., ustęp 1. ma przytem analogiczne zastosowanie. Przepisy § 144., ustęp 2., o obowiązku oznajmienia przekazania obowiązują także dla tej odprawy.

§ 5.

e) Dalej idące uprawnienia władzy nadzorczej.

W odniesieniu do takich związków, u których cel ubezpieczenia schodzi na drugi plan wobec innych celów związku, może władza nadzorcza uchylić także inne ograniczenia swobody unawiania się, przewidziane w ustawie o kontrakcie ubezpieczenia. Czy ma się do czynienia z tego rodzaju związkiem, rozstrzyga władza nadzorcza po wysłuchaniu związku albo tych osób, które zajmują się założeniem związku.

Artykuł III.

Początek mocy obowiązującej.

(1) Przepisy artykułu II., § 2., § 3., 1. i 2, w związku z artykułem I. wchodzi w życie w dniu

1. stycznia 1918, a reszta przepisów w dniu 1. stycznia 1919.

(2) Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości z dnia 11. września 1916, Dz. u. p. Nr. 301, w sprawie uchylenia bezwzględnie obowiązujących przepisów ordynacji ubezpieczeniowej dla niektórych grup umów o ubezpieczenie, traci moc obowiązującą w dniu 1. stycznia 1918.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

503.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości z dnia 24. grudnia 1917,

w sprawie statutów i warunków ubezpieczenia w zakładach wzajemnych ubezpieczeń.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, upoważniającej rząd do wydania

z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Zakłady wzajemnych ubezpieczeń nie są związane postanowieniami statutowymi o zdolności do powzięcia uchwał przez organa do powzięcia uchwał powołane, o ile ma być powzięta uchwała w sprawie dostosowania statutów i warunków ubezpieczenia do przepisów ustawy o kontrakcie ubezpieczenia.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1918. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 1. maja 1917, Dz. u. p. Nr. 196.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24. także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5-04	Rocznik 1867 za K 4-80	Rocznik 1885 za K 4-32	Rocznik 1903 za K 10-80
" 1850 " " 12-60	" 1868 " " 4-80	" 1886 " " 5-52	" 1904 " " 6-—
" 1851 " " 3-12	" 1869 " " 7-20	" 1887 " " 6-—	" 1905 " " 7-20
" 1852 " " 6-24	" 1870 " " 3-36	" 1888 " " 10-08	" 1906 " " 14-40
" 1853 " " 7-56	" 1871 " " 4-80	" 1889 " " 7-20	" 1907 " " 15-60
" 1854 " " 10-08	" 1872 " " 7-68	" 1890 " " 6-48	" 1908 " " 10-80
" 1855 " " 5-64	" 1873 " " 7-92	" 1891 " " 7-20	" 1909 " " 10-20
" 1856 " " 5-88	" 1874 " " 5-52	" 1892 " " 12-—	" 1910 " " 10-08
" 1857 " " 6-84	" 1875 " " 4-80	" 1893 " " 7-20	" 1911 " " 8-40
" 1858 " " 5-76	" 1876 " " 3-60	" 1894 " " 7-20	" 1912 " " 17-—
" 1859 " " 4-80	" 1877 " " 2-40	" 1895 " " 8-40	" 1913 " " 11-40
" 1860 " " 4-08	" 1878 " " 5-52	" 1896 " " 8-40	" 1914 " " 18-—
" 1861 " " 3-60	" 1879 " " 5-52	" 1897 " " 18-—	" 1915 " " 14-04
" 1862 " " 3-36	" 1880 " " 5-28	" 1898 " " 7-20	" 1916 " " 15-24
" 1863 " " 3-36	" 1881 " " 5-28	" 1899 " " 12-—	" 1917 " " 18-30
" 1864 " " 3-36	" 1882 " " 7-20	" 1900 " " 8-40	
" 1865 " " 4-80	" 1883 " " 6-—	" 1901 " " 7-20	
" 1866 " " 5-28	" 1884 " " 6-—	" 1902 " " 9-—	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1917.

Treść: (№ 504 i 505.) 504. Obwieszczenie w sprawie utworzenia Ministerstwa opieki społecznej. — 505. Rozporządzenie w sprawie umundurowania urzędników, należących do tego Ministerstwa.

504.

Obwieszczenie całego Ministerstwa z dnia 27. grudnia 1917,

w sprawie utworzenia Ministerstwa opieki społecznej.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej Najwyższem postanowieniem z dnia 7. października 1917 zezwolić na utworzenie Ministerstwa opieki społecznej, zaś Najwyższemi postanowieniami z dnia 7. października 1917 i z dnia 22. grudnia 1917 na uwidoczniiony w załączniku zakres działania tego Ministerstwa.

Stosownie do tych Najwyższych postanowień i na zasadzie ustawy z dnia 22. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 499, którą z powodu utworzenia Ministerstwa opieki społecznej zmieniono postanowienia ustawowe w sprawie zakresu działania poszczególnych Ministerstw, rozpocznie Ministerstwo opieki społecznej z dniem 1. stycznia 1918 swoją działalność.

W tym dniu wchodzi wspomniana ustawa w życie. We wszystkich sprawach, które według zakresu działania, ustanowionego Najwyższemi postanowieniami, zostały przydzielone Ministerstwu opieki społecznej, ustaje z dniem powyższym działalność urzędowa reszty Ministerstw i przechodzi na Ministerstwo opieki społecznej. W tych wszystkich sprawach należy tedy począwszy od tej chwili wystosowywać odezwy i sprawozdania władz jakoteż podania korporacji, zakładów i stron wyłącznie do Ministerstwa opieki społecznej.

Seidler wlr.

Toggenburg wlr.

Mataja wł.

Schauer wlr.

Wimmer wlr.

Czapp wlr.

Horbaczewski wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Höfer wlr.

Ćwikliński wlr.

Banhans wlr.

Homann wlr.

Żolger wlr.

Twardowski wlr.

Wieser wlr.

Zakres działania Ministerstwa opieki społecznej.

Opieka nad młodzieżą.

Sprawy ochrony dzieci i opieki nad młodzieżą, z wyjątkiem spraw opiekuńczych i prawno-karnych należących do zakresu działania sądów tudzież spraw zdrowotnych, zastrzeżonych Ministerstwu zdrowia, a to w szczególności:

społeczna i prawna opieka nad matkami, niemowlętami i dziećmi. sprawy dzieci, oddanych na wychowanie lub na utrzymanie, troska o sieroty, urządzenia opiekuńcze dla młodzieży (ogródki dziecięce, schroniska, przytuliska, ochronki itp.), udzielanie młodzieży rad co do wyboru zawodu po ukończeniu szkoły, troska opiekuńcza nad młodzieżą, pracującą w przemyśle (z wyjątkiem urządzeń zawodowych i spraw dotyczących jej kształcenia) itd.;

przeprowadzanie i sprawowanie wychowania opiekuńczego, z wyjątkiem podlegających nadat Ministerstwu sprawiedliwości państwowych zakładów wychowawczych, tworzonych dla sprawowania opiekuńczego wychowania na podstawie zarządzenia sądów karnych;

wykonywanie państwowego nadzoru nad zakładami i urządzeniami dla ochrony młodzieży i działy osieroconej, opuszczonej, dręczonej i zaniedbywanej lub takiej, której grozi brak dozoru;

kształcenie i ćwiczenie zawodowe personelu, przeznaczanego dla ochronek dziecięcych i zakładów opieki nad młodzieżą;

wszystko to nie uwłaczając zakresu działania, przysługującego w sprawach wychowania i nauki Ministerstwu wyznań i oświaty, jakoteż z zastrzeżeniem współdziałania tego Ministerstwa w sprawach zasadniczych i organizacyjnych.

Organizowanie i popieranie prywatnej działalności na polu ochrony dzieci i opieki nad młodzieżą, a w szczególności działających w tym kierunku stowarzyszeń, zakładów, funduszy i fundacji.

Współdziałanie w sprawach opieki zawodowej i rad opiekuńczych oraz w sprawach ochrony dzieci nieślubnych.

Współdziałanie w zasadniczych sprawach, dotyczących fizycznego zmęczenia młodzieży i kształcenia jej zdolności do obrony.

Opieka nad uszkodzonymi przez wojnę i nad pozostałymi po nich rodzinami.

Opieka nad inwalidami wojennymi, a w szczególności dalsze ich leczenie i wyszkolenie, udzielanie im rad w sprawie wyboru zawodu, pośredniczenie do pracy i osiedlanie na roli, nie przesądzając spraw zdrowotnych, zastrzeżonych Ministerstwu zdrowia i spraw techniczno-dydaktycznych, należących do zakresu działania Ministerstwa robót publicznych, tudzież nie uwłaczając właściwości Ministerstwa rolnictwa w sprawach zagród gospodarskich dla inwalidów;

opieka nad rodzinami, pozostałymi po osobach wojskowych, które padły albo wskutek swej służby wojennej zmarły, w szczególności opieka nad wdowami i sierotami po osobach wojskowych;

wszystko to nie uwłaczając zakresowi działania Ministerstwa obrony krajowej ośmiennie do wojskowych fundacji i funduszy.

Organizowanie i popieranie prywatnej działalności w zakresie opieki nad inwalidami i rodzinami po nich pozostałymi.

Współdziałanie przy wykonywaniu i ulepszaniu ustaw, dotyczących się zaopatrzenia inwalidów i pozostałych po nich rodzin.

Ubezpieczenie społeczne.

Wszystkie sprawy, dotyczące ustawodawstwa w zakresie ubezpieczenia społecznego, nie wyłączając zarejestrowanych kas zasiłkowych, z wyjątkiem jednak gwarectw górniczych, ubezpieczenia marynarzy oraz ubezpieczenia osób, zatrudnionych w zakładach państwowych tudzież przy prywatnych kolejach żelaznych i przedsiębiorstwach żeglugi parowej.

Reforma i dalsze uzupełnienie ubezpieczenia społecznego.

Kształcenie i uzupełnianie wykształcenia urzędników zawodowych w zakresie ubezpieczenia społecznego.

Współdziałanie w sprawach gwarectw górniczych, ubezpieczenia marynarzy i ubezpieczenia osób, zatrudnionych w zakładach państwowych tudzież przy prywatnych kolejach żelaznych i przedsiębiorstwach żeglugi parowej.

Normowanie pracy przemysłowej i ochrona robotników.

Sprawy legislacyjne i administracyjne, dotyczące uregulowania stosunku pracy i służby w przemyśle tudzież ochrony funkcjonariuszy i robotników w przemysłowych lub na sposób przemysłowy prowadzonych przedsiębiorstwach, z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw górniczych dla dobywania zastrzeżonych minerałów i dla uzyskiwania minerałów żywicy ziemnej, tudzież z wykluczeniem prywatnych kolei żelaznych, żeglugi morskiej i śródlądowej oraz rybołówstwa morską.

Sprawy inspekcji przemysłowej tudzież zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom.

Legislacyjne i administracyjne sprawy w zakresie pracy domowej i pracy dzieci.

Współdziałanie przy normowaniu stosunku pracy w przedsiębiorstwach państwowych, o ile chodzi o kwestye ogólnej lub zasadniczej natury.

Posrednictwo pracy, opieka nad bezrobotnymi i ochrona wychodźców.

Legislacyjne i administracyjne sprawy posrednictwa pracy i opieka nad bezrobotnymi.

Współdziałanie w sprawach ochrony wychodźców.

Sprawy mieszkaniowe.

Sprawy legislacyjne i administracyjne, tyczące się mieszkań i nadzoru nad mieszkaniami, zarząd funduszu jubileuszowego rządów cesarza Franciszka Józefa I. z roku 1908 i państwowego funduszu pieczy nad mieszkaniami dla mieszkań małych, popieranie i nadzorowanie stowarzyszeń budowlanych powszechnie użytecznych.

Współdziałanie w sprawowaniu pieczy mieszkaniowej w obrębie przedsiębiorstw państwowych.

Współdziałanie w ustawodawstwie podatkowym w celu pieczy nad mieszkaniami tudzież współdziałanie w stosowaniu takich ustaw.

* * *

Współdziałanie w ogólnych i zasadniczych sprawach polityki społecznej, należących do zakresu działania innych Ministerstw.

505.

**Rozporządzenie Ministerstwa
opieki społecznej z dnia 27. gru-
dnia 1917,**

**w sprawie umundurowania urzędników, należących
do tego Ministerstwa.**

Na zasadzie Najwyższego postanowienia
z dnia 26. grudnia 1917 i w uzupełnieniu § 5.

rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 20. paź-
dziernika 1889, Dz. u. p. Nr. 176, którym wydano
przepisy o umundurowaniu c. k. urzędników pań-
stwowych, ustanawia się kolor „czerwieni alizary-
nowej“ jako kolor kołnierzy mundurów i wyłogów
u rękawów, tudzież wypustek u mundurów i zna-
mion na kołnierzu płaszcza u urzędników państwo-
wych, należących do Ministerstwa opieki społecznej.

Matuja wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1917.

Treść: (№ 506—508.) 506. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu cegielnianego. — 507. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu cementowego. — 508. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu cementem.

506.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 22. grudnia 1917,

w sprawie utworzenia związku gospodarczego
przemysłu cegielnianego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917,
Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się produkcją cegieł, należą do związku gospodarczego przemysłu cegielnianego.

Związek gospodarczy ma swą siedzibę w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których produkcja cegieł obejmuje tylko część ruchu, są co do tej części członkami związku. Dla zakładów i przedsiębiorstw, założonych w czasie obowiązywania tego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku gospodarczego z dniem rozpoczęcia czynności.

Za cegły po myśli niniejszego rozporządzenia należy uważać wszelkiego rodzaju murówki, cegły do brukowania, klinówki, sklepieniówki, ściankówki, studniówki, kominówki, gzymsówki, cegły do filarów.

cegły formowe, cegły drążone, cegły okładzinowe i licowe, wszelkiego rodzaju cegły szlamowe, cegły dziurkowane, cegły puste, rury drenowe, dachówki wszelkiego rodzaju, cegły szczytowe wszelkiego rodzaju, cegły z cementu żuźlowego i cegły cementowe wszelkiego rodzaju oraz cegły wapienno-piaskowe.

Co do korzystania z praw, wynikających z przynależności do związku gospodarczego a w szczególności z prawa do równomiernego przydzielania materiałów surowych lub pomocniczych rozstrzyga przy przedsiębiorstwach, które istniały już przed wybuchem wojny, rodzaj i rozmiar produkcji poszczególnych przedsiębiorstw w czasie przed dniem 1. sierpnia 1914, o ile odstąpienie od tej zasady nie jest wskazane ze względu na zapotrzebowanie zarządu wojskowego lub państwowego w czasie wojny. Decyzja w sprawie tych wyjątków, tudzież co do praw owych przedsiębiorstw, które powstały dopiero po dniu 1. sierpnia 1914, zależy od swobodnego ocenienia Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny — po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Co do przynależności do związku gospodarczego rozstrzyga w wątpliwych przypadkach Minister handlu według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 2.

Cel związku gospodarczego.

Celem związku gospodarczego jest regulowanie produkcji, zbytu i konsumpcji cegieł (§ 1.)

ze szczególnem uwzględnieniem wojskowych i innych interesów publicznych.

Do związku gospodarczego należy w szczególności:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń warsztatowych wchodzących w rachubę przedsiębiorstw, przeprowadzanie badań zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby za współdziałaniem właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) stawianie wniosków i współdziałanie odnośnie do wszystkich zarządzeń, które odnoszą się do zaopatrywania przemysłu cegielnianego w potrzebne surowce i materiały pomocnicze oraz w materiały opałowe;
- c) przydzielanie surowców i materiałów pomocniczych oraz materiałów opalowych poszczególnym przedsiębiorstwom, o ile związkowi przysługuje prawo rozrządzania tymi materiałami;
- d) regulowanie i popieranie produkcji i zbytu cegieł;
- e) współdziałanie przy rozdziale cegieł w granicach przepisów, wydanych w sprawie obrotu ceglami, oraz przy ustanawianiu postanowień zasadniczych w sprawie odpowiadającego stosunkom miejscowym sposobu rozdziału cegieł;
- f) współdziałanie przy regulowaniu cen i warunków sprzedaży;
- g) wspieranie władz centralnych radą przy rozdawaniu zamówień;
- h) przedstawianie wniosków i współdziałanie przy normowaniu kwestyi gospodarczej administracji, które dotyczą cegieł, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach, odnoszących się do uregulowania i popierania produkcji oraz przywozu i wywozu, przy wydawaniu i stosowaniu zakazów przywozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie polityki handlowej i opieki społecznej, regulowania stosunku pracy i pośrednictwa pracy, tudzież przy wszystkich kwestjach, które wynikną przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wkońcu wykonanie zarządzeń, do tego się odnoszących, o ile je Ministerstwo handlu lub za zgodą Ministerstwa handlu inna władza centralna związkowi gospodarczemu poruczy. W czasie trwania wojny będzie Minister handlu porozumiewał się w tym względzie z Ministrem wojny i z Ministrem obrony krajowej. Co do zaopatrywania armii w polu jest decyzja zastrzeżona wyłącznie Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem wojny.

Badanie zapasów (§ 2., lit. a) nie rozciąga się na własne zapasy zarządu wojskowego lub państwowego. Związkowi nie przysługuje też prawo rozrządzania zapasami cegieł, zajętymi przez zarząd wojskowy przed utworzeniem związku.

§ 3.

Prawny charakter związku gospodarczego.

Związek gospodarczy jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 11.). W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni wspierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianie.

Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku, także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia.

Członkowie związku winni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu, a podczas trwania wojny także przez Ministra wojny, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu, względnie Ministrowi wojny.

§ 5.

Biura dla zgłaszania zapotrzebowania i biura rozdziału.

Związkowi gospodarczemu będą dodane biura dla zgłaszania zapotrzebowania poboru cegieł tudzież biura rozdziału. Przy tworzeniu tych biur należy mieć na oku stosunki miejscowe w poszczególnych krajach koronnych.

Zakres, rodzaj i skład tych biur ustanowi Minister handlu w porozumieniu z Ministrem wojny.

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku;
- b) wydział związku,
- c) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z 72 wybranych reprezentantów należących do związku przedsiębiorstw (§ 1.).

Wybór tych reprezentantów odbywa się w 3 grupach:

- a) przedsiębiorstwa, posiadające tylko piece polowe albo piece do wypalania bez ustawicznego ognia, wybierają zwykłą większością głosów ze swego grona 24 reprezentantów,
- b) przedsiębiorstwa, posiadające nie więcej jak 2 piece do wypalania (piece kręgowe) z ustawicznym ogniem, tudzież fabryki cegieł z piaskowca wapnianego, fabryki cegieł z cementu żuźlowego i fabryki cegieł cementowych wybierają ze swego grona większością głosów 24 reprezentantów,
- c) przedsiębiorstwa, które posiadają więcej niż 2 piece do wypalania (piece kręgowe) z ustawicznym ogniem, wybierają również ze swego grona zwykłą większością oddanych głosów 24 reprezentantów, przyczem każde przedsiębiorstwo tej grupy otrzymuje tyle głosów, ile posiada pieców kręgowych.

Przeprowadzenie wyboru reprezentantów jest rzeczą kierownictwa związku — przeprowadzenie pierwszego wyboru reprezentantów jest rzeczą prowizorycznego kierownictwa — pod nadzorem Ministra handlu. Wybory odbywają się w drodze pisemnej i będą liczone tylko te głosy, które nadeszły aż do ostatniego dnia terminu, ogłoszonego dla oddawania głosów.

Zgromadzenie związku, składające się z tych wybranych reprezentantów, zbiera się co najmniej raz na rok. Powołuje je w drodze pisemnej kierownictwo związku — pierwsze zgromadzenie (celem ukonstytuowania się) zwołuje prowizoryczne kierownictwo — a to co najmniej na 8 dni przed dniem, wyznaczonym na zgromadzenie; pierwsze zgromadzenie (celem ukonstytuowania się) winno odbyć w ciągu 4 miesięcy od chwili zamianowania prowizorycznego kierownictwa.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych albo na pisemną prośbę, podpisaną co najmniej przez 12 członków wydziału związku (§ 8.) lub co najmniej przez 30 członków zgromadzenia związku lub co najmniej 150 członków związku, należy zwołać zgromadzenie związku najdalej do 4 tygodni. Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych członków zgromadzenia związku.

Uchwały zgromadzenia związku zapadają zwykłą większością głosów obecnych. Na zgromadzeniu związku przewodniczy przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Pierwszem zgromadzeniem związku (celem ukonstytuowania się) kieruje przewodniczący prowizorycznego kierownictwa lub jeden z jego zastępców.

Zgromadzeniu związku zastrzega się:

1. powzięcie uchwał co do opłat, jakie mają być pobierane od członków na pokrycie kosztów prowadzenia spraw związku;
2. zatwierdzanie rachunków;
3. przyjmowanie sprawozdania o działalności kierownictwa związku;
4. wybór wydziału związku (§ 8.).

Każdy wybrany reprezentant ma prawo stawiać wnioski na zgromadzeniu związku i wystosowywać pytania do kierownictwa związku.

Wybór członków wydziału związku przychodzi do skutku w ten sposób, że reprezentanci wybrani przez każdą z powyższych 3 grup wybierają zwykłą większością głosów po 5 członków do wydziału.

§ 8.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z 15 członków, wybranych przez zgromadzenie związku i z 9 członków, mianowanych z pośród członków związku przez Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny.

Okres funkcyjny członków wydziału trwa 2 lata; członkowie ustępujący mogą być ponownie wybrani.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacje członków w myśl pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcjach. W razie ustąpienia wybranego członka przed upływem okresu funkcyjnego może wydział związku w ciągu 4 tygodni kooptować w jego miejsce do wydziału aż do najbliższego zgromadzenia związku za zgodą Ministra handlu jednego z członków związku, ale tylko takiego, który jest wybranym reprezentantem odnośnej grupy.

Wszyscy członkowie wydziału związku wykonują swe funkcje jako urząd honorowy.

§ 9.

Uprawnienia wydziału związku.

Kierownictwo związku (§ 11.) winno wysłuchać wydział związku przed wszelkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego, o ile jeden z komisarzy rządowych (§ 15.) im się nie sprzeciwi, są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) nadzorowanie obrotu kasowego;
- c) ustalanie stanów faktycznych, przy których istnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy (§ 18.) może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże przy stanach faktycznych, przekazanych do ukarania przez kierownictwo związku, nie wolno przekroczyć stopy kary w kwocie 2000 K, w innych przypadkach stopy kary w kwocie 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku;
- d) ustanawianie podwydziałów w celu przygotowania obrad nad pewnymi kwestyami i ich przeprowadzenia;
- e) przybieranie doradców.

§ 10.

Regulamin czynności wydziału związku.

Wydział związku schodzi się co najmniej raz na 2 miesiące. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych (§ 15.) lub na pisemny wniosek co najmniej 8 członków wydziału związku należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. Zaproszenia na posiedzenie można wystosować do członków wydziału związku pisemnie lub telegraficznie.

Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej 2 członków kierownictwa związku i co najmniej 5 członków, nie należących do kierownictwa związku. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczy obradom przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono pojąć uchwałę na swem najbliższym posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyików głosowania.

§ 11.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, jego pierwszego i drugiego zastępcy i 7 członków, mianowanych przez Ministra handlu z koła członków wydziału związku.

Członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urząd honorowy.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy prowadzeniu rokowań z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestyach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez zgromadzenie związku lub przez wydział związku. Ma ono przedkładać sprawozdania ze swej czynności zgromadzeniu i wydziałowi związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego względnie jego zastępców potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców zwołuje zgromadzenie związku tudzież posiedzenia wydziału i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody do jego zastępcy, należy prowadzenie bieżących spraw i nadzorowanie wewnętrznego toku służby. Podlegają mu urzędnicy i siły pomocnicze związku.

Dla prowadzenia czynności aż do prawidłowego ukonstytuowania się związku przez wybór wydziału związku i zamianowanie kierownictwa związku ustanowi Minister handlu kierownictwo prowizoryczne, składające się również z przewodniczącego, 2 jego zastępców i z 5 członków, które ma prawo wykonywać wszelkie uprawnienia kierownictwa związku; zostanie ono zwolnione z urzędu równocześnie z zamianowaniem pierwszego kierownictwa związku. Do prowadzenia czynności przez kierownictwo prowizoryczne ma odpowiednie zastosowanie regulamin czynności kierownictwa związku.

§ 12.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku

oraz do komisarzy rządowych (§ 15.) mogą być wystosowane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu 10 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni i jest obecna przynajmniej połowa członków. Uchwały jej zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którym oświadczył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 13.

Szczególne obowiązki funkcyjaryuszy i urzędników związku gospodarczego.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wydziału związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumiennosci.

Wszyscy funkcyjaryusze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ściśle tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw, o których powzięli wiadomość w tym charakterze a których użytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się wojskowym lub państwowym interesom albo wykracza przeciw celom związku gospodarczego lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorczych, jakie wpłynęły do wydziału związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku kancelaryi wydziału związku, tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego względnie jego zastępców albo przez komisarzy rządowych lub gdy wydział związku albo kierownictwo związku poweźmie w tym kierunku uchwałę. Udzielonych informacji nie należy używać do innych celów, lecz tylko do celów związku.

§ 14.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku składać opłaty,

ustanowione przez zgromadzenie związku, które to opłaty można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 15.

Nadzór państwowy.

Związek znajduje się pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami — przez czas trwania wojny także z Ministrem wojny.

Komisarze rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów związku gospodarczego i prawo żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 16.

Zatwierdzenie państwowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu, które przychodzi do skutku w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny, podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia związku, wydziału związku lub kierownictwa związku, dotyczące:

- a) zasadniczych zarządzeń w sprawie zaopatrywania należących do związku przedsiębiorstw w surowce, w materiały pomocnicze i środki ruchu;
- b) ustalanie zasad, jakie mają być przestrzegane przy produkcji i pozbywaniu, w szczególności zasadniczych postanowień w sprawie rozdziału cegieł;
- c) wysokości opłat związkowych;
- d) ustalania pewnych stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawiania wysokości tych kar.

§ 17.

Kary porządkowe.

Za działania lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydało kierownictwo związku dla osiągnięcia celów związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, może kierownictwo związku nakładać kary

porządkowe, jeżeli istota czynu podlega karze porządkowej na zasadzie uchwały wydziału związku (§ 9. c), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu rozjemczego (§ 18.); odwołanie takie niema skutku odwołczego.

Kwoty kar będą ściągane na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 18.

Sąd rozjemczy.

Dla rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związkowych, dalej w tych przypadkach, w których członkowie związku czują się pokrzywdzonymi w swych prawach przez rozstrzygnięcie lub zarządzenie, wydane przez kierownictwo związku, wydział związku lub przez zgromadzenie związku, tworzy się związkowy sąd rozjemczy.

Rozstrzygnięć i zarządzeń zgromadzenia związku względnie wydziału związku lub kierownictwa związku, zatwierdzonych przez interesowanych Ministrów, nie można zaczepiać przed sądem rozjemczym.

O działaniach i zaniechaniach, skierowanych przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku po myśli niniejszego rozporządzenia, winno donieść kierownictwo związku w razie, jeżeli ono samo niema prawa w myśl § 17. orzec kary porządkowej, sądowi rozjemczemu, który ma orzec o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga następnie o odwołaniach, wniesionych przez członków związku od orzeczonych przez kierownictwo związku kar porządkowych.

Jeżeli dla pewnych stanów faktycznych ustanowiono pewien wymiar kary uchwałą wydziału związku, zatwierdzonej przez Ministra handlu (§§ 9. c i 16. d), jest sąd rozjemczy, związany tem przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach podlega wymiar kary swobodnej ocenie sądu rozjemczego, jednak kara porządkowa nie może w każdym poszczególnym przypadku przekraczać 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z funkcyjnarjusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra

handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków, lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu z grona członków związku. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcyje jako urzędy honorowe. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika. Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców oraz przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą.

Kwoty kar będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają one na ten cel powszechnej użyteczności, jaki na wniosek kierownictwa związku oznaczy Minister handlu.

§ 19.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile nie podlegają one surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze I. instancyi karały grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można także nałożyć obok siebie. Nadto można orzec przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 20.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu zgromadzenia związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 21.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Banhans wlr.

Homann wlr.

Wieser wlr.

Schauer wlr.

Czapp wlr.

Silva-Tarouca wlr.

507.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 22. grudnia 1917,

w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu cementowego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Do związku gospodarczego przemysłu cementowego należą wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się produkcją cementu, a mianowicie cementu portlandzkiego, żelaznego cementu portlandzkiego, cementu na piece wysokie, cementu żuźlowego i takich epoiw do cementu podobnych, których siła łącząca odpowiada jeszcze przepisom austriackiego stowarzyszenia inżynierów i architektów z roku 1907 w sprawie dostawy i badania cementu żuźlowego.

Związek gospodarczy ma swą siedzibę w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których produkcja cementu obejmuje tylko część ruchu, są co do tej części członkami związku. Dla zakładów i przedsiębiorstw, założonych w czasie obowiązywania tego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku gospodarczego z dniem rozpoczęcia czynności.

Co do korzystania z praw, wynikających z przynależności do związku gospodarczego a w szczególności z prawa do równomiernego przydzielania materiałów surowych lub pomocniczych rozstrzyga przy przedsiębiorstwach, które istniały już przed wybuchem wojny, rodzaj produkcji i ilość dostaw, przypadających przeciętnie na poszczególne przedsiębiorstwa w latach 1911, 1912 i 1913. O ile w zakresie przemysłu cementowego istnieją na podstawie specjalnych umów zorganizowane grupy przedsiębiorstw, przysługuje grupom tym prawo rozdzielania na poszczególne należące do nich przedsiębiorstwa tej sumy udziałów, jaka według powyższej zasady przypada na ogół przedsiębiorstw, w tych grupach zjednoczonych także według innego stosunku odpowiadającego statutom lub umowom tych grup. Postanowienia tego ustępu mają jednak zastosowanie tylko o tyle, o ile wyjątki od tych zasad nie są wskazane ze względu na zapotrzebowanie zarządu wojskowego

lub państwowego w czasie wojny, w szczególności przy dostarczaniu surowców objętym przez zarząd wojskowy przedsiębiorstwom w miarę ich każdo-czesnej produkcji lub wydalności. Decyzja w tym względzie, tudzież co do owych przedsiębiorstw, które powstały dopiero po dniu 1. sierpnia 1914, albo które w latach 1911, 1912 i 1913 cementu wcale nie produkowały, zależy od swobodnego uznania Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny — po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Co do przynależności do związku gospodarczego rozstrzyga w wątpliwych przypadkach Minister handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny — według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Dopóki związek nie będzie mógł na pewno objąć dostaw — chwilę tę ma na wniosek Ministra wojny oznaczyć Minister handlu — zastrzega się Ministrowi wojny w celu pokrycia bezpośredniego lub pośredniego zapotrzebowania wojska prawo zabezpieczenia dostawy pewnych oznaczonych ilości cementu przez objęte przez Ministerstwo wojny przedsiębiorstwa, oraz prawo dysponowania tym cementem według swobodnego uznania.

§ 2.

Cel związku gospodarczego.

Celem związku gospodarczego jest regulowanie produkcji, zbytu i konsumpcji cementu (§ 1.) ze szczególnym uwzględnieniem wojskowych i innych interesów publicznych.

Do związku gospodarczego należy w szczególności:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń warsztatowych wchodzących w rachubę przedsiębiorstw, przeprowadzanie badań zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby przy współdziałaniu właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) stawianie wniosków i współdziałanie odnośnie do wszystkich zarządzeń, które odnoszą się do zaopatrywania przemysłu cementowego w potrzebne surowce i materiały pomocnicze oraz w materiały opałowe;
- c) przydzielanie surowców i materiałów pomocniczym oraz materiałów opałowych poszczególnym przedsiębiorstwom, o ile związkowi przysługuje prawo rozrządzania tymi materiałami;
- d) regulowanie i popieranie produkcji i zbytu cementu;

- e) współdziałanie przy rozdziale cementu w granicach przepisów, które w sprawie obrotu cementem zostały lub będą wydane;
- f) współdziałanie przy regulowaniu cen i warunków sprzedaży;
- g) wspieranie władz centralnych radą przy rozdawaniu zamówień;
- h) współdziałanie przy normowaniu kwestyi gospodarczej administracji, które dotyczą przemysłu cementowego w szczególności przy wszystkich zarządzeniach, odnoszących się do uregulowania i popierania produkcji oraz przywozu i wywozu, przy wydawaniu i stosowaniu zakazów przywozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie polityki handlowej i opieki społecznej, regulowania stosunku pracy i pośrednictwa pracy, tudzież przy wszystkich kwestyach, które wynikną przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego; w końcu wykonanie zarządzeń, do tego się odnoszących, o ile je Minister handlu lub za zgodą Ministra handlu inna władza centralna związkowi gospodarczemu poruczy. W czasie trwania wojny będzie Minister handlu porozumiewał się w tym względzie z Ministrem wojny i z Ministrem obrony krajowej.

§ 3.

Prawny charakter związku gospodarczego.

Związek gospodarczy jest osobą prawniczą.

Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 11.). W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni wspierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianie.

Winni oni stosować się do zarządzeń wydanych przez kierownictwo związku także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Mają oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu, a podczas trwania wojny także przez

Ministra wojny, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu, względnie Ministrowi wojny.

§ 5.

Biuro dla zgłaszania zapotrzebowania.

Związkowi gospodarczemu będzie dodane biuro zgłaszania zapotrzebowania dla stojących poza związkiem konsumentów cementu.

Zakres i rodzaj tego biura ustanowi Minister handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny.

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku,
- b) wydział związku,
- c) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z wszystkich członków związku (§ 1.). Zbiera się ono co najmniej raz na rok. Powołuje je w drodze pisemnej kierownictwo związku — pierwsze zgromadzenie (celem ukonstytuowania się) zwołuje prowizoryczne kierownictwo — a to co najmniej na 8 dni przed dniem, wyznaczonym na zgromadzenie. Zgromadzenie (celem ukonstytuowania się) winno odbyć się w ciągu 2 miesięcy od chwili zamianowania prowizorycznego kierownictwa.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych albo na pisemną prośbę, podpisaną co najmniej przez pięciu członków wydziału związku (§ 8.) lub przez członków związku, posiadających co najmniej 20 procent wszystkich głosów (ustęp 3. tego paragrafu), należy zwołać zgromadzenie związku najdalej do 4 tygodni. Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych członków zgromadzenia związku.

Na zgromadzeniu związku przewodniczy przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Pierwszem zgromadzeniem związku (celem ukonstytuowania się) kieruje przewodniczący prowizorycznego kierownictwa lub jeden z jego zastępców. Każdemu członkowi związku przysługuje za każdym 1000 wozów kolejowych, dostarczonych przezeń przeciętnie w latach 1911, 1912 i 1913, jeden głos; ułamki powyżej lub poniżej 1000 wozów kolejowych liczy się za jeden

głos. Jeżeli wskutek zapotrzebowania zarządu woj- skowego lub państwowego zajdą u którego z członków wyjątki, wspomniane w § 1. ustęp 4., albo jeżeli któryś z członków związku nie dostarczał wcale cementu w latach 1911, 1912 lub 1913, naten- czas Minister handlu oznaczy po wysłuchaniu kierownictwa związku ilość głosów, przypadających temu członkowi związku. Uchwały zgromadzenia związku zapadają zwykłą większością głosów.

Zgromadzeniu związku zastrzega się:

1. powzięcie uchwał co do opłat, jakie mają być pobierane na pokrycie kosztów prowadzenia spraw związku;
2. zatwierdzanie rachunków;
3. przyjmowanie sprawozdania o działalności kierownictwa związku;
4. wybór wydziału związku (§ 8).

Każdy członek związku ma prawo stawiać wnioski na zgromadzeniu związku i wystosowywać pytania do kierownictwa związku.

§ 8.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z dziewięciu członków, wybranych przez zgromadzenie związku i z siedmiu członków, mianowanych z pośród członków związku przez Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny. Wybór członków wydziału przez członków związku odbywa się na pełnym zgromadzeniu członków związku za pomocą kartek głosowania zwykłą większością głosów. Co do prawa głosowania mają zastosowanie postanowienia § 7., ustęp 3. Członkowie związku mogą wykonać prawo głoso- wania osobiście albo przez pełnomocnika.

Okres funkcyjny członków wydziału trwa 2 lata; członkowie ustępujący mogą być ponownie wybrani.

Minister handlu może ze względów publicz- nych po wysłuchaniu wydziału związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacje członków w myśl pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału po- zostają przy swych funkcjach. W razie ustąpienia wybranego członka przed upływem okresu funkcyj- nego może wydział związku w ciągu czterech tygodni kooptować w jego miejsce do wydziału aż do najbliższego zgromadzenia związku za zgodą Ministra handlu jednego z członków związku.

Wszyscy członkowie wydziału związku wy- konują swe funkcje jako urząd honorowy.

§ 9.

Uprawnienia wydziału związku.

Kierownictwo związku (§ 11.) winno wy- słuchać wydział związku przed wszelkimi de- cyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) nadzorowanie obrotu kasowego;
- c) ustalanie stanów faktycznych, przy których istnieniu kierownictwo związku lub sąd roz- jemuży (§ 18.) może nakładać kary porząd- kowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże przy stanach faktycznych, przekazanych do ukarania kierownictwu związku, nie wolno przekroczyć stopy kary w kwocie 2000 K, w innych przypadkach stopy kary w kwocie 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku;
- d) ustanawianie podwydziałów w celu przygo- towania obrad nad pewnymi kwestyami i ich przeprowadzenia;
- e) przybieranie doradców.

§ 10.

Regulamin czynności wydziału związku.

Wydział związku schodzi się co najmniej raz na dwa miesiące. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych (§ 15.) lub na pisemny wniosek co- najmniej czterech członków wydziału związku należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. Za- proszenia na posiedzenia można wystosować do członków wydziału związku pisemnie lub telegra- ficznie. Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej dwóch członków kierownictwa związku i co najmniej dwóch członków, nie należących do kierownictwa związku. Każdy członek wydziału ma jeden głos. Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów. Kieruje obradami przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powziąć uchwałę na swem najbliższym posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 11.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, jego pierwszego i drugiego zastępcy i siedmiu członków, mianowanych przez Ministra handlu z grona członków wydziału związku.

Członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urząd honorowy.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy prowadzeniu rokowań z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestiach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez zgromadzenie związku lub wydział związku. Ma ono przedkładać sprawozdania ze swej czynności zgromadzeniu związku i wydziałowi związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego, względnie jego zastępców potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców zwołuje zgromadzenie związku tudzież posiedzenia wydziału i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody, do jego zastępcy, należy prowadzenie bieżących spraw i nadzorowanie wewnętrznego toku służby. Podlegają mu urzędnicy i siły pomocnicze związku.

Dla prowadzenia czynności aż do prawidłowego ukonstytuowania się związku przez wybór wydziału związku i zamianowanie kierownictwa związku ustanowi Minister handlu kierownictwo prowizoryczne, składające się również z przewodniczącego, dwóch jego zastępców i z siedmiu członków, które ma prawo wykonywać wszelkie uprawnienia kierownictwa związku; zostanie ono zwolnione z urzędu równocześnie z zamianowaniem pierwszego kierownictwa związku. Do prowadzenia czynności przez kierownictwo prowizoryczne ma odpowiednie zastosowanie regulaminu czynności kierownictwa związku.

§ 12.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych (§ 15.) mogą być wystosowane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu ośmiu dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni i obok przewodniczącego lub jego zastępcy jest obecnych dwóch członków kierownictwa związku. Każdy członek kierownictwa związku ma jeden głos. Uchwały kierownictwa związku zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którym oświadczył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 13.

Szczególne obowiązki funkcyjaryusza i urzędników związku gospodarczego.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wydziału związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumiennosci.

Wszyscy funkcyjaryusze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw, o których powzięli wiadomość w tym charakterze a których użytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom związku gospodarczego lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorczych, jakie wpłynęły do wydziału związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku kancelaryi wydziału związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego, względnie jego zastępców, albo przez komisarzy rządowych lub gdy wydział związku albo kierownictwo związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 14.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku składać opłaty, ustanowione przez zgromadzenie związku, które to opłaty można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 15.

Nadzór państwowy.

Związek znajduje się pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami — przez czas trwania wojny także z Ministrem wojny.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję. Jeżeli w czasie trwania wojny odroczenie wykonania spowoduje komisarz rządowy, zamianowany w porozumieniu z Ministerstwem wojny, natenczas rozstrzyga o wykonaniu uchwały lub zarządzeniu organów związku Minister handlu w porozumieniu z Ministrem wojny.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądu do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów związku gospodarczego i prawo żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 16.

Zatwierdzenie państwowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia związku, wydziału związku lub kierownictwa związku, dotyczące:

- a) zarządzeń w sprawie zaopatrywania należących do związku przedsiębiorstw w surowce, w materyały pomocnicze i środki ruchu;
- b) regulowania produkcji i zbytu, a w szczególności rozdziału cementu;
- c) wysokości opłat związkowych, skoro mają je uiszczać członkowie związku;

d) ustalania pewnych stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawiania wysokości tych kar.

§ 17.

Kary porządkowe.

Za działania lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydało kierownictwo związku dla osiągnięcia celów związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, może kierownictwo związku nakładać kary porządkowe, jeżeli istota czynu podlega karze porządkowej na zasadzie uchwały wydziału związku (§ 9. c), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu rozjemczego (§ 18.); odwołanie takie niema skutku odwłocznego.

Kwoty kar będą ściągane na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 18.

Sąd rozjemczy.

Dla rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związkowych, dalej w tych przypadkach, w których członkowie związku czują się pokrzywdzonymi w swych prawach przez rozstrzygnięcie lub zarządzenie, wydane przez kierownictwo związku, wydział związku lub przez zgromadzenie związku, tworzy się związkowy sąd rozjemczy.

Rozstrzygnięć i zarządzeń zgromadzenia związku względnie wydziału związku lub kierownictwa związku, zatwierdzonych przez interesowanych Ministrów, nie można zacząć przed sądem rozjemczym.

O działaniach i zaniechaniach, skierowanych przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku po myśli niniejszego rozporządzenia, winno donieść kierownictwo związku w razie, jeżeli ono samo niema prawa w myśl § 17. orzec kary porządkowej, sądowi rozjemczemu, który ma orzec o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga następnie o odwołaniach, wniesionych przez członków związku od orzeczonych przez kierownictwo związku kar porządkowych.

Jeżeli dla pewnych stanów faktycznych ustanowiono pewien wymiar kary uchwałą wydziału związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu (§§ 9. c i 16. d), jest sąd rozjemczy tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach podlega wymiar kary swobodnej ocenie sądu rozjemczego, jednak kara porządkowa nie może w każdym poszczególnym przypadku przekraczać 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z funkcyjaryusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków, lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcyje jako urzędy honorowe. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców oraz przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą.

Kwoty kar będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają one na ten cel powszechnej użyteczności, jaki na wniosek kierownictwa związku oznaczy Minister handlu.

§ 19.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile nie podlegają one surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze I. instancyi karały grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można także nałożyć obok siebie. Nadto można orzec przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 20.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu wydziału związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 21.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Banlians wr.

Schauer wr.

Homann wr.

Czapp wr.

Wieser wr.

508.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 22. grudnia 1917,

w sprawie uregulowania obrotu cementem.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zajmuje się wszystkie ilości cementu, istniejące w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia. Co do tych ilości cementu, które w czasie powyższym nie były jeszcze wyprodukowane, rozpoczyna się zajęcie z chwilą ich sporządzenia.

Cementem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest cement portlandzki, cement portlandzki żelazny, cement na wysokie piece, cement żuźlowy i takie do cementu podobne spoiwa, których siła łącząca odpowiada jeszcze przepisom austriackiego stowarzyszenia inżynierów i architektów z roku 1907, w sprawie dostawy i badania cementu żuźlowego.

§ 2.

Wyjęte od tego zajęcia są te ilości cementu, które w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia są w posiadaniu właścicieli lub przedsiębiorców wykonywanych lub już rozdanych budowli i do ukończenia tych budowli są potrzebne, następnie wszelkie zapasy cementu, znajdujące się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego, względnie przeznaczone dla celów państwa lub zarządu wojskowego.

§ 3.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętych ilości wymienionych w § 1. materiałów nie wolno zużywać, dobrowolnie ani przymusowo pozbywać albo niszczyć, o ile w tem rozporządzeniu lub osobnem zarządzeniem Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wojny nie wydano innych dyspozycji.

§ 4.

Czynności prawne, zawarte wbrew tym postanowieniom, są nieważne. Odnosi się to także do tych czynności prawnych, które zostały zawarte przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia, o ile oddanie towaru jeszcze nie nastąpiło. Roszczeń o dodatkowe wykonanie lub odszkodowanie wskutek niewykonania nie można dochodzić. Roszczenia wskutek niewykonania, powstałe przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie pozostają nieknięte, kupujący nie może jednak żądać wykonania lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 5.

Skuteczność zajęcia kończy się:

1. z chwilą przymusowego odebrania (§ 10.),
2. w przewidzianych w § 3. przypadkach z chwilą uchylenia zajęcia osobnem zarządzeniem Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wojny.

§ 6.

Kto zajęte według § 1. materiały ma w zapasie lub je przechowuje, ma ilości, istniejące w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, zgłosić pisemnie do związku gospodarczego przemysłu cementowego najdalej do 8 dni po wspomnianej chwili, wymieniając właściciela. Co do ilości, znajdujących się w transporcie, spada obowiązek zgłoszenia na odbiorcę. Producenci wymienionych tutaj materiałów są nadto obowiązani spisać zapasy, znajdujące się każdorazowo w ich przedsiębiorstwach w ostatnim dniu każdego miesiąca i zgłosić je w ciągu najbliższych 8 dni, a to oddzielnie według poszczególnych gatunków, do związku gospodarczego przemysłu cementowego. Producenci zajętych według § 1. materiałów są także obowiązani zgłosić do związku gospodarczego przemysłu cementowego w ciągu pierwszych 8 dni każdego miesiąca, jakie ilości, oddzielnie według poszczególnych gatunków, zostały wysłane z ich przedsiębiorstw w ciągu poprzedniego miesiąca. Ten obowiązek zgłoszenia odnosi się w miesiącu, w którym rozporządzenie niniejsze zostało ogłoszone,

tylko do tych ilości, które zostały wysłane po zarządzeniem pierwszym spisaniu zapasów.

Postanowienia tego paragrafu nie odnoszą się do zapasów cementu, znajdujących się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego albo przeznaczonych do dostawy na ich cele.

§ 7.

Właściciel zajętego cementu jest obowiązany sprzedać go i dostawić odbiorcy, oznaczonemu przez związek gospodarczy przemysłu cementowego. Aż do odstawienia winni posiadacze przechowywać zajęte ilości w sposób odpowiedni.

§ 8.

Kto sprowadza cement do obszaru, na którym rozporządzenie niniejsze obowiązuje, może użyć go w krajach tutejszych tylko za zezwoleniem związku gospodarczego przemysłu cementowego; wyjątek stanowi cement, przeznaczony na bezpośrednie pokrycie zapotrzebowania wojska.

§ 9.

Cement przydzielony na prośbę przez związek gospodarczy przemysłu cementowego wolno odbiorcy użyć tylko na cel, podany w odnośnym zezwoleniu. Odbiorcy nie wolno go sprzedać, jeżeli odnośne zezwolenie nie jest wydane w celu dalszej sprzedaży cementu przez uprawnionych handlarzy i nie zajdzie przypadek, przewidziany w ustępie 2. tego paragrafu; czynności prawne, sprzeciwiające się temu zakazowi, są nieważne.

Jeżeli odbiorca nie użyje przydzielonego mu cementu w ciągu dwóch miesięcy od dnia odbioru na cel wymieniony w zezwoleniu na pobór, natenczas winien donieść o tem związkowi gospodarczemu przemysłu cementowego. Jest on obowiązany cement ten na wezwanie związku gospodarczego przemysłu cementowego sprzedać i dostawić wymienionej przez związek osobie.

§ 10.

Gdy właściciel zajętych zapasów wzbrania się sprzedać i dostawić je według wskazówek związku gospodarczego przemysłu cementowego, natenczas winna władza polityczna pierwszej instancji, na której obszarze zapasy się znajdują, orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić przymusowe ich oddanie. Przymusowo odebrane zapasy ma posiadacz przechowywać w sposób odpowiedni.

§ 11.

Przesyłki cementu wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych jest dodane poświadczenie przewozowe, wystawione przez związek gospodarczy przemysłu cementowego według przepisane go w dodatku formularza. Dla przesyłek zarządu wojskowego nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

Postanowienia te nie odnoszą się do przesyłek, które w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie zostały już oddane zakładowi przewozowemu.

§ 12.

Producenci, konsumenci i posiadacze cementu, wyjąwszy zarząd wojskowy lub państwowy, są obowiązani udzielać Ministerstwu handlu i jego organom zgodnie z prawdą i w ciągu wyznaczonego w tym celu terminu wszelkich żądanych wyjaśnień w sprawie produkcji i konsumpcji cementu, tudzież w sprawie swych zapasów oraz dostarczać wszelkich żądanych od nich w tym względzie wykazów i dokumentów.

§ 13.

W celu nadzoru nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia, jakoteż w celu wykonania wydanych na jego podstawie zarządzeń,

tudzież w celu sprawdzania uskuteczniczonych według § 6. doniesień i udzielonych według § 12. wyjaśnień może Ministerstwo handlu nakazać przeprowadzenie oględzin pracowni i magazynów oraz przeglądnięcie zapisków kupieckich. Osobom, którym zadanie to zostało poruczone, należy udzielać wszelkich potrzebnych wyjaśnień i zezwalać na wstęp do pracowni i magazynów.

§ 14.

Za przekroczenia tego rozporządzenia oraz wydanych na jego podstawie zarządzeń, tudzież za każde współdziałanie przy udaremnieniu obowiązków w tem rozporządzeniu ustalonych, o ile odnośny czyn nie podlega ściganiu karno-sądowemu, będą karaty polityczne władze pierwszej instancyi grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można nałożyć także obok siebie. Nadto można orzec przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Banhans wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

Czapp wlr.

Wieser wlr.

Poświadczenie przewozowe na cement.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg cementu,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

koleją lub okrętem parowym pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)
.....

Wiedeń, dnia ..... 191..

**Związek gospodarczy przemysłu
cementowego.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zamaczyć.
Poświadczenie przesyła stacja przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5-04	Rocznik 1867 za K 4-80	Rocznik 1885 za K 4-32	Rocznik 1903 za K 10-80
" 1850 " " 12-60	" 1868 " " 4-80	" 1886 " " 5-52	" 1904 " " 6-—
" 1851 " " 3-12	" 1869 " " 7-20	" 1887 " " 6-—	" 1905 " " 7-20
" 1852 " " 6-24	" 1870 " " 3-36	" 1888 " " 10-08	" 1906 " " 14-40
" 1853 " " 7-56	" 1871 " " 4-80	" 1889 " " 7-20	" 1907 " " 15-60
" 1854 " " 10-08	" 1872 " " 7-68	" 1890 " " 6-48	" 1908 " " 10-80
" 1855 " " 5-64	" 1873 " " 7-92	" 1891 " " 7-20	" 1909 " " 10-20
" 1856 " " 5-88	" 1874 " " 5-52	" 1892 " " 12-—	" 1910 " " 10-08
" 1857 " " 6-84	" 1875 " " 4-80	" 1893 " " 7-20	" 1911 " " 8-40
" 1858 " " 5-76	" 1876 " " 3-60	" 1894 " " 7-20	" 1912 " " 15-—
" 1859 " " 4-80	" 1877 " " 2-40	" 1895 " " 8-40	" 1913 " " 11-40
" 1860 " " 4-08	" 1878 " " 5-52	" 1896 " " 8-40	" 1914 " " 18-—
" 1861 " " 3-60	" 1879 " " 5-52	" 1897 " " 18-—	" 1915 " " 14-04
" 1862 " " 3-36	" 1880 " " 5-28	" 1898 " " 7-20	" 1916 " " 15-24
" 1863 " " 3-36	" 1881 " " 5-28	" 1899 " " 12-—	" 1917 " " 18-30
" 1864 " " 3-36	" 1882 " " 7-20	" 1900 " " 8-40	
" 1865 " " 4-80	" 1883 " " 6-—	" 1901 " " 7-20	
" 1866 " " 5-28	" 1884 " " 6-—	" 1902 " " 9-—	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{2}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{2}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1917.

Treść: **M** 509. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania pośrednictwa pracy na czas trwania spowodowanych wojną nadzwyczajnych stosunków.

509.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 24. grudnia 1917,

w sprawie uregulowania pośrednictwa pracy na czas trwania spowodowanych wojną nadzwyczajnych stosunków.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Każde nie prowadzone w sposób przemysłowy biuro ewidencji pracy (zakład pośrednictwa służby i posad) winno w ciągu 14 dni po wejściu tego rozporządzenia w życie, zaś w razie utworzenia nowego biura, po rozpoczęciu swej działalności, uczynić doniesienie, które ma zawierać następujące daty:

- a) nazwę biura ewidencji pracy,
- b) siedzibę (adres) biura ewidencji pracy, jego godziny urzędowe, ewentualnie numer telefonu,
- c) imię i nazwisko osób lub nazwę korporacji, które biuro ewidencji pracy utrzymują,
- d) imię i nazwisko, zawód i adres odpowiedzialnego kierownika,
- e) siedzibę (adres) ewentualnych filii, ich godzin urzędowych i ewentualnie numeru telefonu,

f) kategorię posad służbowych, na które pośrednictwo się rozciąga,

g) ewentualne należitości, które pobiera się za pośrednictwo.

O zmianach, zaszytych w stosunkach podlegających doniesieniu, ma biuro ewidencji pracy donieść w ciągu 14 dni.

O zamiarze zastanowienia działalności biura ewidencji pracy należy donieść na cztery tygodni naprzód.

Doniesienia należy wnosić w trzech egzemplarzach — doniesienia według pierwszego ustępu tego paragrafu z dołączeniem trzech egzemplarzy statutów (regulaminu czynności) — do politycznej władzy krajowej, a o ile dla odnośnego obszaru administracyjnego utworzono już krajowe biuro pośrednictwa pracy (§ 5.), do tego biura.

§ 2.

Biura ewidencji pracy, nie prowadzone w sposób przemysłowy, które pracę wszelkiego rodzaju pośredniczą i nadają się do objęcia szczególnych zadań przy wyrównaniu podaży i popytu z różnych okolic, można w celu stworzenia jednolitej organizacji publicznej i powszechnej ewidencji pracy w Austrii uznać za publiczne, powszechne biura ewidencji pracy dla pewnego oznaczonego okręgu,

1. jeżeli istnienie ich odpowiada potrzebie,
2. jeżeli one nie pobierają za pośrednictwo żadnych albo tylko małe należitości, zatwierdzone przez krajowe biuro pośrednictwa pracy (§ 5.),

3. jeżeli bezstronność pośrednictwa pracy jest zapewniona statutami (regulaminem czynności) i jeżeli w tym względzie nad działalnością biura ewidencji pracy czuwa wydział, w którym są pracodawcy i robotnicy równomiernie reprezentowani,

4. jeżeli na wypadek zastanowienia pracy lub wykluczenia robotników prawo rozstrzygnięcia o tem, czy biuro ewidencji pracy ma pośrednictwo pracy zastanowić, przysługuje według statutów wydziałowi z równomierną reprezentacją pracodawców i robotników (punkt 3.) albo też pośrednictwo pracy według statutów ma się wprawdzie dalej odbywać, jednak należy starać się o to, aby o fakcie zastanowienia pracy względnie wykluczenia robotników dowiedziały się te osoby, które żądają pośrednictwa biura ewidencji pracy.

Rozstrzygnięcie w sprawie uznania biura za publiczne przysługuje właściwemu krajowemu biuru pośrednictwa pracy (§ 5.), które oznacza również okręg publicznych biur ewidencji pracy. Przeciw rozstrzygnięciu krajowego biura pośrednictwa pracy można w ciągu dni 14 wnieść zażalenie do państwowego biura pośrednictwa pracy (§ 6.).

Jeżeli publiczne biuro ewidencji pracy ma działalność swą rozciągać na kilka obszarów administracyjnych albo jeżeli ma być włączone do organizacji pośrednictwa pracy, obejmującej kilka obszarów administracyjnych, wydaje powyższe rozstrzygnięcie państwowe biuro pośrednictwa pracy.

Od uznania biura za publiczne zależy z reguły przyznanie mu ulg państwowych.

O ile nie prowadzone w sposób przemysłowy biura ewidencji pracy, których działalność jest ograniczona na pewne grupy zawodowe lub pewne przedsiębiorstwa (zawodowe biura ewidencji pracy), mogą być uznane za publiczne, będąc osobno uregulowane.

§ 3.

Biurom ewidencji pracy, których nie uznano za publiczne, nie wolno używać nazwy „publiczne biuro ewidencji pracy“ ani innego oznaczenia, które wywołuje wrażenie, jakoby biura te uznane zostały za publiczne biura ewidencji pracy.

§ 4.

Gminy, w których niema żadnego publicznego biura ewidencji pracy i które nie oświadczyły gotowości założenia takiego biura, mają współdziałać przy publicznej ewidencji pracy w ten sposób, że mają zbierać nadchodzące do nich oferty ze strony pracodawców i robotników i prze-

syłać je do właściwego publicznego biura ewidencji pracy.

§ 5.

Dla popierania i nadzorowania nie prowadzonych w sposób przemysłowy biur ewidencji pracy tudzież dla przeprowadzenia wyrównania na rynku pracy będzie utworzony dla obszaru administracyjnego każdej politycznej władzy krajowej krajowe biuro pośrednictwa pracy.

Ministerstwo spraw wewnętrznych może jednak utworzyć dla kilku obszarów administracyjnych wspólne krajowe biuro pośrednictwa pracy albo dla jednego obszaru administracyjnego kilka krajowych biur pośrednictwa pracy.

Każdemu krajowemu biuru pośrednictwa pracy będzie przydaną rada przyboczna, składająca się z reprezentantów pracodawców i robotników, a w danym razie także z reprezentantów wielkich zakładów pośrednictwa pracy.

Ministerstwo spraw wewnętrznych unormuje organizację i sposób urzędowania krajowych biur pośrednictwa pracy tudzież skład rad przybocznych.

§ 6.

Dla kierowania i nadzorowania całej organizacji pośrednictwa pracy utworzy się przy Ministerstwie spraw wewnętrznych państwowe biuro pośrednictwa pracy.

§ 7.

Celem jednolitego prowadzenia spraw może państwowe biuro pośrednictwa pracy wydawać ogólne zarządzenia, dotyczące urzędowania, sposobu traktowania agend i urządzania nie prowadzonych w sposób przemysłowy biur ewidencji pracy.

Również można zarządzić przedkładanie peryodycznych sprawozdań o wynikach pośrednictwa pracy i nałożyć na wszystkie — także na przemysłowe biura ewidencji pracy — obowiązek zgłaszania w krajowym biurze pośrednictwa pracy albo w innem przez nie wyznaczonem biurze, co pewien okres czasu wszystkich tych ofert pracodawców i robotników, które nie mogły być przez nie załatwione we własnym zakresie działania.

§ 8.

Państwowe biuro pośrednictwa pracy może po wysłuchaniu krajowego biura pośrednictwa pracy odwołać uznanie biura ewidencji pracy za publiczne (§ 2.), jeżeli biuro to nie odpowiada już przytoczonym w § 2., punkt 1. do 4., wymogom, nie czyni zadość swym statutowym obowiązkom lub nie spełnia w odpowiedni sposób zadań publicznego biura ewidencji pracy.

§ 9.

Działalność nie prowadzonych w sposób przemysłowy biur ewidencji pracy może Ministerstwo spraw wewnętrznych po wysłuchaniu krajowego biura pośrednictwa pracy zastanowić, jeżeli wspomniane biura działają ponownie wbrew postanowieniom tego rozporządzenia lub wydanym na jego podstawie zarządzeniom, albo jeżeli działalność tych biur sprzeciwia się interesowi publicznemu.

O ile powyższe postanowienie ma znaleźć zastosowanie do zawodowych biur ewidencji pracy, utworzonych przez organizacje pracodawców i robotników, zostanie osobno uregulowane.

§ 10.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i wydanych na jego podstawie zarządzeń, o ile odnośny czyn nie podlega surowszemu postawo-

wieniu karnemu, będzie karała władza polityczna pierwszej instancji grzywnami do 2000 koron.

§ 11.

Rozporządzenie to nie dotyka publicznych biur ewidencji pracy, istniejących w Czechach i w Galicyi na zasadzie ustaw krajowych z dnia 29. marca 1903, Dz. u. kr. Nr. 57, i z dnia 16. marca 1904, Dz. u. kr. Nr. 56.

Włączenie tych biur do jednolitej organizacji publicznej ewidencji pracy w Austrii odbędzie się w miarę porozumienia z autonomiczną reprezentacją krajową.

§ 12.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Toggenburg wir.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5-04	Rocznik 1867 za K 4-80	Rocznik 1885 za K 4-32	Rocznik 1903 za K 10-80
" 1850 " " 12-60	" 1868 " " 4-80	" 1886 " " 5-52	" 1904 " " 6—
" 1851 " " 3-12	" 1869 " " 7-20	" 1887 " " 6—	" 1905 " " 7-20
" 1852 " " 6-24	" 1870 " " 3-36	" 1888 " " 10-08	" 1906 " " 14-40
" 1853 " " 7-56	" 1871 " " 4-80	" 1889 " " 7-20	" 1907 " " 15-60
" 1854 " " 10-08	" 1872 " " 7-68	" 1890 " " 6-48	" 1908 " " 10-80
" 1855 " " 5-64	" 1873 " " 7-92	" 1891 " " 7-20	" 1909 " " 10-20
" 1856 " " 5-88	" 1874 " " 5-52	" 1892 " " 12—	" 1910 " " 10-08
" 1857 " " 6-84	" 1875 " " 4-80	" 1893 " " 7-20	" 1911 " " 8-40
" 1858 " " 5-76	" 1876 " " 3-60	" 1894 " " 7-20	" 1912 " " 15—
" 1859 " " 4-80	" 1877 " " 2-40	" 1895 " " 8-40	" 1913 " " 11-40
" 1860 " " 4-08	" 1878 " " 5-52	" 1896 " " 8-40	" 1914 " " 18—
" 1861 " " 3-60	" 1879 " " 5-52	" 1897 " " 18—	" 1915 " " 14-04
" 1862 " " 3-36	" 1880 " " 5-28	" 1898 " " 7-20	" 1916 " " 15-24
" 1863 " " 3-36	" 1881 " " 5-28	" 1899 " " 12—	" 1917 " " 18-30
" 1864 " " 3-36	" 1882 " " 7-20	" 1900 " " 8-40	
" 1865 " " 4-80	" 1883 " " 6—	" 1901 " " 7-20	
" 1866 " " 5-28	" 1884 " " 6—	" 1902 " " 9—	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwia jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1917.

Treść: (Nr 510 i 511.) 510. Ustawa o badaniu orzeczeń zasądających, wydanych przez sądy wojskowe na zasadzie rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914 i z dnia 4. listopada 1914 w postępowaniu polowem lub doraźnem. — 511. Rozporządzenie do ustawy z dnia 16. grudnia 1917 o badaniu orzeczeń zasądających, wydanych przez sądy wojskowe w postępowaniu polowem lub doraźnem przeciw osobom cywilnym.

510.

Ustawa z dnia 16. grudnia 1917

o badaniu orzeczeń zasądających, wydanych przez sądy wojskowe na zasadzie rozporządzeń cesarskich z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 156, i z dnia 4. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 307, w postępowaniu polowem lub doraźnem.

Za zgodą obu Izł Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Kto wedle rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 156, lub rozporządzenia cesarskiego z dnia 4. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 307, został zasądzony prawomocnie przez wojenny sąd polowy lub sąd doraźny, może żądać wznowienia postępowania przed sądem cywilnym,

1. jeżeli zachodzi jedna z przyczyn, z których prawomocnie zasądzony może się domagać wedle cywilnej procedury karnej lub wedle wojskowych ordynacji sądowych wznowienia postępowania karnego lub

2. jeżeli może on przytoczyć uzasadnione wątpliwości co do trafności faktów, wziętych za podstawę wyroku, których nie usuną dochodzenia, jakie należy wdrożyć w tym celu. Wniosek po myśli 1. 2. można postawić tylko w ciągu lat dwóch po ogłoszeniu tej ustawy.

§ 2.

Prawomocnie zasądzony może w ciągu dwóch lat po ogłoszeniu tej ustawy postawić wniosek o zniesienie wyroku sądu polowego lub doraźnego z powodu nieważności i o ponowne przeprowadzenie postępowania przed sądem cywilnym, jeżeli wyrok polega na naruszeniu lub oietrafnem zastosowaniu ustawy.

§ 3.

Jeżeli zasądzony jest małoletnim, to także jego ustawowy zastępca może, nawet wbrew jego woli, postawić wniosek o wznowienie postępowania i zniesienie wyroku. Po śmierci zasądzonego lub jeżeli popadł on w chorobę umysłową, prawo to przysługuje prócz tego jego małżonkowi, jego krewnym w linii wstępnej i zstępnej, jego rodzeństwu i jego kuratorowi lub doradcy.

Wniosek o wznowienie postępowania i zniesienie wyroku należy postawić w sądzie, który według cywilnej procedury karnej byłby właściwym w pierwszej instancji.

Wniosek można postawić ustnie lub pisemnie i ma on określać punkta zażalenia.

Jeżeli wniosek taki postawiono, to sąd pierwszej instancji może zezwolić na odroczenie lub wstrzymanie kary, jeżeli po wysłuchaniu oskarżyciela uważa to wedle zachodzących okoliczności za wskazane.

Wniosek o wznowienie lub zniesienie należy odrzucić,

1. jeżeli jest spóźniony, lub jeżeli postawiła go osoba nieuprawniona do tego,

2. jeżeli nie określono punktów zażalenia,

3. jeżeli go nie postawiono do protokołu albo w podaniu podpisanem przez obrońcę. Jeżeli wada polega tylko na braku podpisu uprawnionego obrońcy, to należy wprzód zwrócić podanie celem uchylenia tej wady w ciągu stosownego terminu.

Przeciw odrzuceniu wniosku przysługuje zażalenie do sądu krajowego wyższego. Należy je wnieść w ciągu dni czterdziestu. Termin biegnie od dnia doręczenia uchwały.

Jeżeli wnioskodawca z powodu swoich, znanych sądowni stosunków nie jest w stanie ponieść sam kosztów zastępstwa, należy mu na jego żądanie dodać zastępcę ubogich.

§ 5.

Sąd sprowadza akta i przedkłada je po przeprowadzeniu potrzebnych ewentualnie dowodów i przesłuchaniu wnioskodawcy sądowi krajowemu wyższemu. Ten rozstrzyga o wniosku w senacie złożonym z trzech sędziów.

§ 6.

Sąd krajowy wyższy ma zarządzić potrzebne ewentualnie uzupełnienia postępowania i po ich nadejściu wyznaczyć termin do ustnej rozprawy, chyba, że nadprokurator sam zawniósł zniesienie wyroku. W tym przypadku można znieść wyrok bez ustnej rozprawy na naradzie niejawnej.

Do zarządzenia uzupełnień postępowania i do wyznaczenia terminu do rozprawy niepotrzeba powzięcia uchwały przez senat.

Do ustnej rozprawy należy wezwać wnioskodawcę, zasądzonego i obrońcę z tym dodatkkiem, że w razie niejawienia się, ich wnioski i wywody odczyta się i weźmie za podstawę rozstrzygnięcia. Wezwanie muszą otrzymać najpóźniej na osm dni przed rozprawą.

§ 7.

Rozprawa jest jawną według przepisów §§ 228. do 231. procedury karnej. Najpierw przedstawia radca wyznaczony przez prezydenta sądu krajowego wyższego toż postępowania karnego i określa punkta zażalenia, podniesione przez wnioskodawcę, nie wyrażając zapatrywania co do zapaść mającego rozstrzygnięcia. Następnie otrzymuje głos wnioskodawca lub obrońca celem uzasadnienia wniosku, a potem nadprokurator celem dania odpowiedzi. Wnioskodawcy lub obrońcy przysługuje w każdym razie prawo ostatniego głosu. Jeżeli nie jawi się ani wnioskodawca ani obrońca, to się wniosek odczytuje.

Jeżeli do rozstrzygnięcia o wniosku potrzebne jest przeprowadzenie dowodów, to senat może przeprowadzić sam postępowanie dowodowe wedle przepisów obowiązujących w tym względzie w pierwszej instancji lub zlecić przeprowadzenie dowodów sędziemu wyznaczonemu lub wezwanemu.

Po zamknięciu rozprawy udaje się trybunał do sali narad.

§ 8.

Senat ma się ograniczyć do punktów zażalenia, podniesionych przez wnioskodawcę wyraźnie lub przynajmniej przez jasne ich wskazanie. Jeżeli jednak powstaną wątpliwości co do trafności faktów, wziętych za podstawę wyroku, lub jeśli się senat przekona, że zastosowano nie trafnie ustawę karną na niekorzyść zasądzonego lub, że te same powody, na których się opiera zarządzenie senatu na korzyść zasądzonego, stosują się także do współzasądzonego, to ma z urzędu tak postąpić, jakgdyby podniesiono w mowie będącą wadę.

§ 9.

Uchwałę senatu należy ogłosić ustnie wraz z istotnymi powodami rozstrzygnięcia na jawnej rozprawie. Jeżeli wnioskodawca nie był obecny na rozprawie, to należy mu doręczyć bez zwłoki urzędowo uwierzytelniony odpis uchwały przez sąd pierwszej instancji.

Z rozprawy należy spisać protokół.

§ 10.

Jeżeli senat uzna wniosek za nieuzasadniony lub niedopuszczalny, to ma go oddalić lub odrzucić. W tym przypadku jednak trybunał jest upoważniony do złagodzenia kary w granicach określonych dla zwyczajnego postępowania przed cywilnymi sądami karnymi.

Jeżeli wniosek jest uzasadniony, to wyrok, o ile go zaczępiono i dotknięto wnioskiem, należy znieść. Z jakiegokolwiek bądź powodu zniesiono wyrok, uchwała ta ma te skutki, jakie wedle cywilnej procedury karnej są przywiązane do uchwały, pozwalającej wznowienia postępowania karnego. Dalsze postępowanie należy do sądu właściwego wedle cywilnej procedury karnej.

Sąd krajowy wyższy może także natychmiast wydać wyrok, którym się uwalnia obwinionego, lub się uwzględnia jego wniosek o zastosowanie łagodniejszej ustawy karnej. Do tego wymagana jest jednak jednogłośnie i zgoda nadprokuratora.

Wnioskodawca może żądać publicznego ogłoszenia takiego wyroku.

§ 11.

Przeciw uchwale sądu krajowego wyższego, którą oddalono wniosek o zniesienie wyroku z powodu nieważności (§ 2.), przysługuje wnioskodawcy zażalenie do Najwyższego Trybunału sądowego i kasacyjnego, które należy zgłosić do dni trzech. Wnoszący zażalenie ma prawo wnieść wywód przyczyn swego zażalenia w ciągu dni ośmiu po zgłoszeniu zażalenia a, o ile przed zgłoszeniem lub przy zgłoszeniu żądał odpisu rozstrzygnięcia, w ciągu dni ośmiu po doręczeniu tego odpisu. Jeżeli nie wniesiono na czas wywodu, to zażalenie uważa się za cofnięte.

§ 12.

Przeciw zaniechaniu dwuletniego terminu do postawienia wniosków z §§ 1. i 2. może sąd krajowy wyższy uprawnionemu do postawienia wniosku dozwolić przywrócenia do pierwotnego stanu, jeżeli

1. zdoła wykazać, że wskutek własnej służby wojskowej lub służby wojskowej jego zastępcy lub wskutek innych nieuchronnych okoliczności bez jego winy lub winy jego zastępcy nie mógł dotrzymać terminu,

2. prosi o przywrócenie w ciągu dni trzydziestu po ustaniu przeszkody i

3. równocześnie stawia wniosek.

Prośbę należy wnieść do tego sądu, w którymu należąco postawić wniosek. Sąd ten przedkłada

ją po przeprowadzeniu potrzebnych dowodów sądowi krajowemu wyższemu do rozstrzygnięcia.

§ 13.

Sąd krajowy wyższy rozstrzyga także poza ustną rozprawą w składzie trzech sędziów, o ile nie przepisano wyraźnie czegoś innego.

§ 14.

Obwinionemu i jego obrońcy oraz uprawnionemu wedle § 3. do stawiania wniosku i ich doradcom prawnym przysługuje tak celem przygotowania wniosku o wznowienie jak i w każdym okresie postępowania o wznowienie prawo wglądu do aktów i brania z nich odpisów; wyjątek stanowią protokoły obrad.

§ 15.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie jej poruczam Ministrowi sprawiedliwości i Ministrowi obrony krajowej.

Laxenburg, dnia 16. grudnia 1917.

Karol wlr.

Seidler wlr.

Schauer wlr.

Czapp wlr.

511.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej z dnia 25. grudnia 1917

do ustawy z dnia 16. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 510, o badaniu orzeczeń zasądzających, wydanych przez sądy wojskowe w postępowaniu polowem lub doraźnem przeciw osobom cywilnym.

Na zasadzie § 15. ustawy z dnia 16. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 510, i § 99. ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217, rozporządza się:

§ 1.

Wnioski o wznowienie postępowania lub zniesienie wyroku sądu wojskowego (§§ 4. i 12. ustawy)

należy wpisywać w sądach powiatowych i trybunałach pierwszej instancji do rejestru zbiorowego w sprawach karnych (Ns).

§ 2.

W sądach krajowych wyższych należy wnioski, przedłożone w myśl § 5. ustawy, wpisywać do rejestru Wa, który należy prowadzić wedle załączonego wzoru.

§ 3

Po zniesieniu wyroku sądu wojkowego należy wciągnąć sprawę w cywilnym sądzie karnym, właściwym do dalszego postępowania, do rejestru przeznaczonego dla spraw tego rodzaju (U lub Vr) i uwidocznić w przedziałce na uwagi liczbę rejestru Ns.

§ 4.

Równocześnie z wykazem co do postępowania karnego w sądach krajowych wyższych mają nad-

prokuratorze przedkładać corocznie osobne wykazy o działalności sądów krajowych wyższych na podstawie ustawy o badaniu wyroków sądów wojskowych. Wykazy te muszą podawać ilość zasądzonych, do których się odnoszą postawione wnioski i wydane rozstrzygnięcia, oraz liczbę różnych rozstrzygnięć, przytoczonych w przedziałkach 5, 7 i 9 rejestru Wa, i liczbę niezalatwionych jeszcze ewentualnie wniosków.

§ 5.

Prośbę o przesłanie aktów, dotyczących się postępowania polowego lub doraźnego (§ 5. ustawy), należy skierować do c. k. Ministerstwa obrony krajowej.

§ 6.

To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schauer wlr.

Czapp wlr.

Rejestr wniosków o wznowienie postępowania wojskowo-sądowego i zniesienie wyroków sądów wojskowych Wa.

1	2	3	4	5		6	7					8	9	10	
Roczna liczba błędów	Dzień wypłynięcia	Wniosek został przedłożony przez	Oznaczenie sądu wojskowego i sprawy karnej (nazwisko zasądzonego, czyn karygodny, kara)	Zażalenie bez usiwniej rozprawy		Dzień usiwniej rozprawy	Rozstrzygnięcie na podstawie usiwniej rozprawy*)					Zażalenie	Zażalenie		Uwagi
				a	b		a	b	c	d	e		a	b	
				przez zniesienie wyroku	w inny sposób		odroczenie lub odwołanie i złagodzenie kary	zniesienie wyroku uchwały	orzeczenie uwalniającej	zasosowanie łącznej ustawy karnej		przez uwzględnienie	w inny sposób		

*) Rodzaje żądań, nieprzytoczone w przedziałkach a—e, należy zamieścić w przedziałku na uwagi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozszyla się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849	za K 5-04	Rocznik 1867	za K 4-80	Rocznik 1885	za K 4-32	Rocznik 1903	za K 10-80
" 1850	" " 12-60	" 1868	" " 4-80	" 1886	" " 5-52	" 1904	" " 6-—
" 1851	" " 3-12	" 1869	" " 7-20	" 1887	" " 6-—	" 1905	" " 7-20
" 1852	" " 6-24	" 1870	" " 3-36	" 1888	" " 10-08	" 1906	" " 14-40
" 1853	" " 7-56	" 1871	" " 4-80	" 1889	" " 7-20	" 1907	" " 15-60
" 1854	" " 10-08	" 1872	" " 7-68	" 1890	" " 6-48	" 1908	" " 10-80
" 1855	" " 5-64	" 1873	" " 7-92	" 1891	" " 7-20	" 1909	" " 10-20
" 1856	" " 5-88	" 1874	" " 5-52	" 1892	" " 12-—	" 1910	" " 10-08
" 1857	" " 6-84	" 1875	" " 4-80	" 1893	" " 7-20	" 1911	" " 8-40
" 1858	" " 5-76	" 1876	" " 3-60	" 1894	" " 7-20	" 1912	" " 15-—
" 1859	" " 4-80	" 1877	" " 2-40	" 1895	" " 8-40	" 1913	" " 11-40
" 1860	" " 4-08	" 1878	" " 5-52	" 1896	" " 8-40	" 1914	" " 18-—
" 1861	" " 3-60	" 1879	" " 5-52	" 1897	" " 18-—	" 1915	" " 14-04
" 1862	" " 3-36	" 1880	" " 5-28	" 1898	" " 7-20	" 1916	" " 15-24
" 1863	" " 3-36	" 1881	" " 5-28	" 1899	" " 12-—	" 1917	" " 18-30
" 1864	" " 3-36	" 1882	" " 7-20	" 1900	" " 8-40		
" 1865	" " 4-80	" 1883	" " 6-—	" 1901	" " 7-20		
" 1866	" " 5-28	" 1884	" " 6-—	" 1902	" " 9-—		

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materji.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 30. grudnia 1917.

Trość: (M² 512.—515.) 512. Ustawa, którą zatwierdza się i wprowadza w życie układ, dotyczący prowizorycznego uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej Korony. — 513. Ustawa, w sprawie prowizorycznego przedłużenia przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowania spraw, będących z tem w związku. — 514. Najwyższe pismo odrębne, dotyczące stosunku, w jakim oba państwa Monarchii austriacko-węgierskiej mają się przyczyniać w czasie od 1. stycznia do 31. grudnia 1918 do wydatków na cele wspólne. — 515. Ustawa, w sprawie użycia dochodów cłowych.

512.

Ustawa z dnia 27. grudnia 1917,
którą zatwierdza się i wprowadza w życie układ, dotyczący prowizorycznego uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej Korony.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Układ z dnia 18. listopada 1917, zawarty między c. k. Rządem a królewsko-węgierskim Rządem w sprawie prowizorycznego uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej Korony zatwierdza się.

§ 2.

Ustawa ta nabiera mocy obowiązującej dnia 1. stycznia 1918 pod tym warunkiem, że układ, przytoczony w § 1., wejdzie w życie równocześnie i w tem samym brzmieniu także w krajach węgierskiej świętej Korony.

§ 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu całemu Ministerstwu.

Laxenburg, dnia 27. grudnia 1917.

Karol wkr.

Seidler wkr.

Toggonburg wkr.

Mataja wkr.

Schauer wkr.

Wimmer wkr.

Czapp wkr.

Horbaczewski wkr.

Höfer wkr.

Čwikliński wkr.

Banhans wkr.

Homann wkr.

Žolger wkr.

Twardowski wkr.

Wieser wkr.

Silva-Tarouca wkr.

Układ,

dotyczący prowizorycznego uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej Korony.

Na podstawie ustawy z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 146, i węgierskiego artykułu ustawy XII z roku 1867, w których przewidziane jest uregulowanie od czasu do czasu wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej Korony, został w tym celu następujący układ zawarty:

Artykuł I.

Czas trwania mocy obowiązującej układu, zawartego w Budapeszcie dnia 8. października 1907, w sprawie uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej Korony, tegoż załączników i protokołu końcowego oraz układu dodatkowego, zawartego we Wiedniu dnia 30. listopada 1908, w sprawie uzupełnienia artykułu XVI. i XVII. powyższego układu, przedłuża się do chwili, w której za zgodą ciał ustawodawczych obu państw nabierze mocy obowiązującej umówione między obu Rządami nowe uregulowanie tych spraw, najdłużej jednak do dnia 31. grudnia 1919.

Artykuł II.

Począwszy od dnia 31. grudnia 1918 wolno każdej z obu stron, układ zawierających, zażądać wypowiedzenia układów, wymienionych w artykule II. i III. układu z dnia 8. października 1907, a to z tym skutkiem, że musi ono bezwzględnie nastąpić.

Wiedeń, dnia 18. listopada 1917.

Seidler wlr.	Wekerle wlr.
Banhans wlr.	Serényi wlr.
Wimmer wlr.	Mezőffy wlr.
Wieser wlr.	
Silva-Tarouca wlr.	

513.

Ustawa z dnia 27. grudnia 1917, w sprawie prowizorycznego przedłużenia przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowania spraw, będących z tem w związku.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Moc obowiązującą wydanych ustawą z dnia 8. sierpnia 1911, D. u. p. Nr. 157, zarządzeń w sprawie przedłużenia przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowania spraw, będących z tem w związku, przedłuża się na czas obowiązywania układu z dnia 18. listopada 1917, dotyczącego prowizorycznego uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami węgierskiej świętej Korony.

Zarazem udziela się upoważnienia do przedłużenia na taki sam okres czasu umów, określonych w artykułach III. i VIII. następnie VI. i VII. tej ustawy.

§ 2.

Upoważnia się również Rząd do ponownego zawarcia wypowiedzianej z końcem roku 1917 umowy monetarnej i walutowej wraz z dodatkowym porozumieniem na taki sam okres czasu.

§ 3.

Ustawa ta nabiera mocy obowiązującej dnia 1. stycznia 1918. Wykonanie porucza się całemu Ministerstwu.

Laxenburg, dnia 27. grudnia 1917.

Karol wlr.

Seidler wlr.	Höfer wlr.
Toggenburg wlr.	Ćwikliński wlr.
Mataja wlr.	Banhans wlr.
Schauer wlr.	Homann wlr.
Wimmer wlr.	Žolger wlr.
Czapp wlr.	Twardowski wlr.
Horbaczewski wlr.	Wieser wlr.
Silva-Tarouca wlr.	

514.**Najwyższe pismo od ręczne z dnia
27. grudnia 1917,**

dotyczące stosunku, w jakim oba państwa Monarchii austriacko-węgierskiej mają się przyczynić w czasie od 1. stycznia do 31. grudnia 1918 do wydatków na cele wspólne.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najmiłosiej wydać następujące najwyższe pismo odręczne:

Kochany Doktorze v. Seidler!

Ponieważ między obustronnymi ciałami reprezentacyjnymi (Radą państwa i Sejmem państwa) nie przyszło do porozumienia w myśl ustawy z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 146 (§§ 3. i 36.), i węgierskiego artykułu XII. z roku 1867 (§§ 19., 20., 21. i 22.) co do stosunku, w jakim Austria i kraje węgierskiej świętej Korony mają się przyczynić do wydatków na cele wspólne, postanawiam na podstawie tych ustawowych zarządzeń, że do pokrycia wydatków na cele wspólne w czasie od 1. stycznia do 31. grudnia 1918, mają się przyczynić: Austria w stosunku 63·6 procent, a kraje węgierskiej świętej Korony w stosunku 36·4 procent.

Polecam Panu, podać to do powszechnej wiadomości.

Laxenburg, dnia 27. grudnia 1917.

Karol włr.

Seidler włr.

515.**Ustawa z dnia 27. grudnia 1917,
w sprawie użycia dochodów cłowych.**

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Postanowienia §§ 2. i 3. ustawy z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 280, w sprawie przyczyniania się królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa do wydatków na cele wspólne Monarchii austriacko-węgierskiej pozostają w mocy na czas dalszego trwania stosunku przyczyniania się, obowiązującego do dnia 31. grudnia 1917, najdłużej jednak do dnia 31. grudnia 1918.

§ 2.

Ustawa ta wchodzi w życie dnia 1. stycznia 1918 i obowiązuje tak długo, jak długo pozostają w mocy takie same postanowienia także w krajach węgierskiej świętej Korony.

§ 3.

Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrowi skarbu.

Laxenburg, dnia 27. grudnia 1917.

Karol włr.

Seidler włr.

Wimmer włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz do kładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5-04	Rocznik 1867 za K 4-80	Rocznik 1885 za K 4-32	Rocznik 1908 za K 10-80
" 1850 " " 12-60	" 1868 " " 4-80	" 1886 " " 5-52	" 1904 " " 6-—
" 1851 " " 3-12	" 1869 " " 7-20	" 1887 " " 6-—	" 1905 " " 7-20
" 1852 " " 6-24	" 1870 " " 3-36	" 1888 " " 10-08	" 1906 " " 14-40
" 1853 " " 7-56	" 1871 " " 4-80	" 1889 " " 7-20	" 1907 " " 15-60
" 1854 " " 10-08	" 1872 " " 7-68	" 1890 " " 6-48	" 1908 " " 10-80
" 1855 " " 5-64	" 1873 " " 7-92	" 1891 " " 7-20	" 1909 " " 10-20
" 1856 " " 5-88	" 1874 " " 5-52	" 1892 " " 12-—	" 1910 " " 10-08
" 1857 " " 6-84	" 1875 " " 4-80	" 1893 " " 7-20	" 1911 " " 8-40
" 1858 " " 5-76	" 1876 " " 3-60	" 1894 " " 7-20	" 1912 " " 15-—
" 1859 " " 4-80	" 1877 " " 2-40	" 1895 " " 8-40	" 1913 " " 11-40
" 1860 " " 4-08	" 1878 " " 5-52	" 1896 " " 8-40	" 1914 " " 18-—
" 1861 " " 3-60	" 1879 " " 5-52	" 1897 " " 18-—	" 1915 " " 14-04
" 1862 " " 3-36	" 1880 " " 5-28	" 1898 " " 7-20	" 1916 " " 15-24
" 1863 " " 3-36	" 1881 " " 5-28	" 1899 " " 12-—	" 1917 " " 18-30
" 1864 " " 3-36	" 1882 " " 7-20	" 1900 " " 8-40	
" 1865 " " 4-80	" 1883 " " 6-—	" 1901 " " 7-20	
" 1866 " " 5-28	" 1884 " " 6-—	" 1902 " " 9-—	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zesławienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 30. grudnia 1917.

Treść: (№ 516. — 521.) 516. Rozporządzenie, celem wykonania artykułu I. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, w sprawie udzielania opustów podatku gruntowego przy katastrofach elementarnych. — 517. Rozporządzenie, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek Ministerstwa opieki społecznej przez pocztową Kasę oszczędności. — 518. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu tłuszczami odpadkowymi. — 519. Obwieszczenie, w sprawie sprostowania błędu w załączniku rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. września 1917, dotyczącego utworzenia okręgów karno-podatkowych i wyznaczenia władz podatkowych, powołanych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych. — 520. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 31. października 1917, w sprawie zgłaszania i zamknięcia znajdującego się w Austrii majątku poddanych państw nieprzyjacielskich i w sprawie zgłaszania znajdującego się w państwach nieprzyjacielskich majątku poddanych państwa austriackiego. — 521. Rozporządzenie, w sprawie pewnych zmian rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. marca 1896, dotyczącego tworzenia zakładów ubezpieczeń, ich urządzania i zawiadywania ich czynnościami („regulatyw ubezpieczeniowy“).

516.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. grudnia 1917,

celem wykonania artykułu I. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, w sprawie udzielania opustów podatku gruntowego przy katastrofach elementarnych.

§ 1.

Na podstawie artykułu I., § 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, można domagać się począwszy od roku 1917 opustów podatku gruntowego tak przy uszkodzeniach kultur rolnych jak i lasu, jeśli przez katastrofy elementarne zostanie spowodowane zniszczenie plodów ziemi, które przekracza poważnie zakres zwykłych uszkodzeń wskutek niepogody, powtarzających się podług doświadczenia z pewną regularnością, choćby i nie rok rocznie, a szkoda przedstawia się jako istotne uszczuplenie plonu dotyczącego ciała gospodarczego.

I. Opust podatku przy uszkodzeniach kultur rolnych.

§ 2.

Warunki opustu podatku.

Opust podatku może być dozwolony, jeśli nadzwyczajne zdarzenie rodzaju w § 1. wymienionego spowoduje zniszczenie plodów ziemi, które nie zostały jeszcze z pola zwiezione. Ze zniszczeniem plodów ziemi uważa się na równi uniemożliwienie ich powstania. Jako takie katastrofy elementarne wchodzi przede wszystkim w rachubę ogień, woda, grad, mszyca, zniszczenie przez owady lub myszy, choroby pasożytnicze itp. Niepogody, przedstawiające się tylko jako gwałtowniejsze formy regularnych zresztą zjawisk atmosferycznych, nie stanowią powodu odpisu podatku nawet wówczas, gdy wpływają niekorzystnie na plon ziemi jakościowo lub ilościowo, jak n. p. szczególna susza lub wilgoć. Takie niepogody mogą tylko wówczas spowodować dozwolenie opustu podatku, jeżeli występują w takim rozmiarze, jakiego wedle fachowej opinii nie można się spodziewać przeciętnie w dziesięcioletnim okresie czasu.

Szkoda zostanie tylko wtedy uwzględniona, jeśli wedle swego rozmiaru przedstawia się jako istotne uszczuplenie plonu dotyczącego ciała gospodarczego; warunek ten będzie można uważać z reguły za spełniony, jeżeli zostanie zniszczoną czwarta część całego plonu; będzie go można jednak przyjąć jako zniszczony w miarę szczególnych właściwości danego wypadku także już przy niższej stracie lub też dopiero przy wyższej. Za ciało gospodarcze uważa się wszystkie grunta rolne, związane w jedną rolę jednostkę gospodarczą, przyczem nie stanowi różnicy, czy grunta te leżą w jednej lub w kilku gminach podatkowych. Przy stosunku dzierżawnym decyduje ogół gruntów, związanych przez dzierżawcę w jedno przedsiębiorstwo. W razie gdy zarząd większych dóbr prowadzony jest w kilku stopniach, wówczas wchodzi każdorazem w rachubę najniższa jednostka administracyjna.

Jeżeli zwiezione już plody zostaną zniszczone przez ogień lub powódź, może być opust wyjątkowo wtedy dozwolonym, jeśli prócz istotnego uszkodzenia plonu (2. ustęp) zachodzi wedle ogólnego stanu gospodarczego poszkodowanego także jego niekorzystne położenie. Niema to wówczas miejsca, gdy poszkodowany odnośnie do szkody w zbiorach, spowodowanej przez katastrofę elementarną, ma pokrycie w ubezpieczeniu.

§ 3.

Wysokość opustu podatku.

Opust podatku stosuje się do stopnia zniszczenia całego plonu wszystkich gruntów rolnych, związanych w jedno ciało gospodarcze i przynajmniej się go w procentach rocznego podatku, przypadającego na te grunta, przyczem jednak należy go zawsze zaokrąglić w dół wedle całych procentów, a to w ten sposób, że się pomija ułamki do 0.5 procent, a większe ułamki liczy się za cały procent.

§ 4.

Oszacowanie szkody.

Przy oszacowaniu szkody należy plon wszystkich gruntów, związanych w jedno ciało gospodarcze, jakiego należałoby się spodziewać wedle gatunku uprawy i wydajności przy uwzględnieniu wszystkich ubocznych pożytków rolniczych w razie, gdyby katastrofa elementarna nie nastąpiła, przeciwstawić ubytkowi w zbiorach, spowodowanemu przez katastrofę elementarną. Jeżeli się łączny plon składa z kilku gatunków plodów, to będzie można celem wypośredkowania tego stosunku uzyskać potrzebną

jednolitą miarę porównawczą przez oszacowanie na pieniądze plonów w poszczególnych rodzajach plodów. [Na przykład: Jako plonu ciała gospodarczego należało oczekiwać x q pszenicy, y q żyta i z q koniczyny, podczas gdy uzyskało się faktycznie wskutek katastrofy elementarnej $\frac{x}{2}$ q

pszenicy, $\frac{3y}{4}$ q żyta i z q koniczyny. Spodziewany plon przedstawiałby przy pszenicy wartość pieniężną 2000 K, przy życie 1000 K, przy koniczynie 200 K, razem 3200 K, podczas gdy wartość faktycznie uzyskanego zbioru wynosi przy pszenicy 1000 K, przy życie 750 K a przy koniczynie 200 K, tak że zniszczały: pszenica w wartości 1000 K, żyto w wartości 250 K i koniczyna w wartości — K, razem w wartości 1250 K. Stopień zniszczenia wynosi zatem $\frac{100 \times 1250}{3200} = 39.06$ procent całego plonu, jakiego należało się spodziewać.]

§ 5.

Wielokrotne szkody. Kilkuletnie następstwa szkody.

Kilka katastrof elementarnych w jednym roku należy przy obliczaniu szkody osądzać wedle ich ogólnych następstw.

Jeżeli w jednym roku zajdzie kilka wypadków elementarnych, z których każdy z osobna nie stanowi powodu do opustu podatkowego, które jednakże w swej całości wywołują katastrofalną szkodę, wówczas ma nastąpić opust, w razie gdy podatnicy zasługują na szczególne uwzględnienie.

Przy szkodach przez mszycę, następnie przy innych katastrofach elementarnych, jeżeli powodują one kilkuletni zupełny ubytek plonu z nawiedzonych obszarów, opuszcza się podatek za lata, następujące po roku szkody, wówczas, gdy szkoda przedstawia się także i w tych latach jako istotne uszczuplenie plonu dotyczącego ciała gospodarczego (§ 2.).

Przy przyznaniu opustu podatku z powodu szkody przez mszycę dozwoli się na odroczenie zapłaty części podatku za rok najbliższy, równającej się opustowi, a to do końca roku podatkowego, względnie aż do rozstrzygnięcia rozszczenia o opust, odnoszący się do tego roku podatkowego.

Postanowienia o postępowaniu.

§ 6.

Doniesienie o szkodzie.

Poszkodowany musi pod zagrożeniem odwołania opustu podatku wniesić w ciągu ośmiu dni po sprostzeniu katastrofy elementarnej

pisemne albo protokolarne doniesienie, w którym ma być podany rodzaj zdarzenia, jakie wywołało szkodę, w przybliżeniu rozmiar powierzchni, dotkniętej zdarzeniem, i z wymienieniem uszkodzonych parcel, do tej władzy podatkowej I. instancyi (starostwa, administracji podatków), w której okręgu leży nawiedzone ciało gospodarcze, względnie, jeżeli rozciąga się ono na więcej powiatów, do tej władzy podatkowej, w której okręgu znajduje się większa część gruntów.

Jeżeli poszkodowany ma wątpliwości, która z kilku władz podatkowych, wchodzących w rachubę, jest właściwą, wówczas może wnieść doniesienie do jednej z nich ze skutkiem prawnym. W razie nadzwyczajnych przeszkód w komunikacji między gminą, w której szkoda nastąpiła, a siedzibą władzy podatkowej można wnieść doniesienie do bliżej położonego urzędu podatkowego.

Przekroczenie terminu doniesienia może być przez władzę podatkową I. instancyi darowane, jeżeli donoszący wykaże, że zwłoka zaszła bez jego winy i jeżeli wskutek opóźnienia nie stało się niemożliwym zbadanie pewnej decydującej okoliczności faktycznej.

Władze podatkowe mają na takie doniesienia spowodować natychmiast zbadanie bliższych okoliczności zdarzenia i cech jego szkodliwych następstw. Celem przeprowadzenia tych dochodzeń może władza podatkowa, jeżeli się tem sama nie zajmuje, posługiwać się urzędami podatkowymi, strażą skarbową albo innymi państwowymi lub gminnymi organami, albo wreszcie także innymi osobami zaufanymi, które są do jej dyspozycji. Dochodzenia należy przeprowadzać przez przesłuchanie osób poinformowanych albo w razie potrzeby przez naoczną na miejscu. O przeprowadzeniu dochodzenia należy zawiadomić donoszącego bezpośrednio albo przez ogłoszenie w gminie z tem pouczeniem, że mu wolno wziąć udział w dochodzeniu i przedłożyć ewentualne środki dowodowe.

Sprawozdanie do władzy podatkowej o dochodzeniu należy ułożyć w zwartej formie i ma się ono ograniczać do następujących punktów:

1. Dane o rodzaju zdarzenia (powódź, grad itd.), jego intensywności, oraz chwili, w której zaszło i czasu jego trwania;

2. podanie w przybliżeniu rozmiaru powierzchni, dotkniętej katastrofą. Tutaj nie potrzeba obliczać rozmiarów powierzchni, lecz wystarcza, jeżeli okolica nawiedzona przez szkodę o tyle będzie opisana, aby z tego można było skonstatować, czy grunta, wymienione w doniesieniach jako uszkodzone, leżą rzeczywiście w strefie do-

tkniętej przez szkodę, czy też nie (ewentualne przytoczenie parcel, stanowiących granicę strefy szkody);

3. daty, znamionujące szkodliwe następstwa zdarzenia. Należy je podać w ogólnych zarysach, a mianowicie z tego punktu widzenia, by można było wywnioskować, czy chodzi o zniszczenie pól, czy o zupełne uniemożliwienie ich powstania, lub też o inne uszkodzenia produktów (przygniecenie łądy, zmiecie żywej warstwy ziemi itd.). Oszacowaniem szkody nie należy się w tem stadyum postępowania zajmować.

Przesłuchania osób poinformowanych oraz ewentualne oświadczenie donoszącego lub jego zastępcy należy w jak najkrótszej formie uwidocznić w protokole. Protokół mają przesłuchane osoby podpisać.

§ 7.

Prośba o opust podatku.

Po zupełnem zebraniu wszystkich pól, uzyskanych w tym roku, w którym zaszło zdarzenie, jednakże najpóźniej do dnia 31. grudnia tegoż roku, ma wnieść starający się o opust pisemną lub protokolarną prośbę do władzy podatkowej I. instancyi, właściwej wedle § 6. W tej prośbie ma on przy oznaczeniu wszystkich arkuszy posiadłości gruntowej, dotyczących nawiedzonego ciała gospodarczego, podać dokładnie uzyskany faktycznie zbiór, następnie wysokość ogólnego plonu, jakiego należało się spodziewać, gdyby katastrofa elementarna nie nastąpiła (§ 4.), ewentualnie porównując go z wynikami lat poprzednich.

§ 8.

Podnoszenie roszczenia o opust przy kilkuletnich następstwach szkody.

Przy następstwach szkody, obejmujących kilka lat, ma poszkodowany za każdym razem po zebraniu całego plonu, względnie do dnia 31. grudnia każdego roku, za który domaga się opustu, wnieść prośbę o przyznanie opustu, podając ubytek; poprzedniego donoszenia o trwaniu następstw szkody nie potrzeba.

§ 9.

Stwierdzenie szkody.

Władza podatkowa I. instancyi ma dane o spodziewanym i uzyskanym ogólnym zbiorze zbadać przy pomocy arkuszy posiadłości gruntowej i przy współdziałaniu osób zaufania i osób poinformowanych, ewentualnie także po wysłuchaniu rzeczoznawców, albo przy użyciu innych środków

dowodowych, będących do dyspozycji. Przytem należy stwierdzić, jaki ubytek w plonie został spowodowany przez zdarzenie elementarne. Dochodzenia na miejscu należy tylko wtenczas przeprowadzać, jeżeli okażą się potrzebne wedle okoliczności odnośnego wypadku. Istotne wątpliwości co do prawdziwości lub zupełności dat w prośbie podanych należy przedstawić proszącemu ustnie lub pisemnie, przyczem należy mu dać z wyznaczeniem terminu sposobność do przedłożenia dalszych dowodów na swe twierdzenia. Doręczenie wezwań lub przedstawienie wątpliwości można skutecznie dla kilku prośbujących z jednej gminy wspólnie przez wywieszenie na urzędzie gminnym.

Wynik stwierdzeń ma przedłożyć władza podatkowa I. instancyi przed ich rozstrzygnięciem do zaopiniowania specjalnej komisji. Komisja specjalna składa się prócz delegata władzy podatkowej z jednego wybranego i z jednego zamianowanego członka komisji szacunkowej podatku, dochodowego, których należy o ile możności wziąć z kół gospodarzy rolnych. Tych członków komisji ma powołać na czas ich funkcyonowania w charakterze członków komisji szacunkowej krajowa władza skarbowa.

Na podstawie przeprowadzonych stwierdzeń i przy uwzględnieniu opinii komisji specjalnej szacuje władza podatkowa ubytek zbioru w procentach całego plonu, jakiego należało się spodziewać (§ 4.), i oblicza wedle tego opust podatku.

Jeżeli opust zostanie przyznany dla pewnego ciała gospodarczego, dla którego wchodzi w rachubę kilka arkuszy posiadłości gruntowej, wówczas należy ustaloną kwotę opustu rozdzielić celem przeprowadzenia w kontakach odpowiednio do przypuszczalnych miejscowych następstw szkodliwego zdarzenia.

II. Opust podatku przy uszkodzeniu obszaru leśnego.

§ 10.

Warunki opustu podatku.

Opust podatku może być tylko wtedy przyznany, jeżeli jakieś nadzwyczajne zdarzenie rodzaju wymienionego w § 1. spowoduje takie zniszczenie drzewostanu, że nawiedzone powierzchnie mogą być przeprowadzone do rentowności tylko przez zalesienie. W szczególności będzie to mogło zachodzić przy pożarze lasu, z czem na równi należy uważać zniszczenie drzewostanu przez spalanie lub wyrąb, przeprowadzony dla uniknięcia rozszerzenia się szkodliwych owadów, albo przy połamaniu gałęzi przez śnieg, lub przy podobnych zdarzeniach.

Szkodę uwzględni się tylko wtedy, gdy zostanie zniszczona conajmniej trzecia część drzewostanu jednego kompleksu leśnego, stanowiącego terytoryalną całość bez względu na granice gmin katastralnych, i należącego do jednego właściciela. Drogi leśne, drożyny lub biegi wód nie stanowią przerw w kompleksach lasowych.

§ 11.

Wysokość i obliczenie opustu podatku.

Opust podatku przyznaje się w wysokości faktycznego przypisu podatku, jaki przypada na zniszczony zapas masy drzewnej (objęłość masy).

Celem wypośrodkowania zniszczonego zapasu masy drzewnej oblicza się przewidziane w operacie katastralnym roczny przyrost drzewa (roczny przychód) w stosunku do powierzchni, na której drzewostan został zniszczony, i mnoży się przez wiek zniszczonego drzewostanu.

Roczny przychód (przyrost drzewa) należy wstawić do rachunku w tej kwocie pieniężnej, jaka wedle operatu katastru podatku gruntowego przypada jako roczny czysty przychód na hektar uszkodzonej parceli katastralnej obszaru leśnego.

Powierzchnię, na której nastąpiło zniszczenie, należy ustalić według rozporządzalnych środków pomocniczych (akta katastralne, mapy leśne itd.) albo przez zmierzenie; jeżeli to nie jest dlatego możliwem, że zniszczenie nastąpiło wyrwykowo, wówczas należy zbadać stopień zniszczenia na powierzchni próbnej o obszarze conajmniej $\frac{1}{2}$ hektara i obliczyć dla całej uszkodzonej powierzchni. Jeżeli znajdują się rozmaite klasy wieku, wówczas należy wiek pnia i wymiar uszkodzonej powierzchni stwierdzić osobno dla każdej klasy.

Jeżeli odrębne traktowanie nie jest możliwe, wówczas należy oznaczyć przeciętny wiek z przeciętnego wieku pnia, zbadanego na próbnej powierzchni.

Tam, gdzie korpus leśny został zaliczony do kilku klas wydatności, należy poszczególne klasy wydatności, jeżeli są one dokładnie odgraniczone, z osobna wstawiać do rachunku, w przeciwnym zaś razie przyjmować przeciętny czysty przychód.

Jeżeli istniejące masy drzewne nie zostały w całości zniszczone, lecz zachowały się częściowo w stanie zmniejszonej wartości, wówczas należy przy obliczeniu zapasu masy drzewnej, jaki należy uważać za zniszczony, uwzględnić wartość zachowanego jeszcze zapasu masy drzewnej, względnie przychód w pieniądzech, jaki dałby się zań uzyskać.

Przypis podatku, miarodajny dla opustu podatku w myśl 1. ustępu tego paragrafu, należy

wypośredkować za hektar, licząc wstecz od roku szkody za taką ilość lat, jaka odpowiada wiekowi zniszczonego drzewostanu. Wiekowi zniszczonego drzewostanu nie wolno przyjmować w wysokości, przewyższającej wiek ścinania (turnus), przewidziany w operacie katastru gruntowego; nie wolno go także w żadnym razie przyjąć w wysokości, przewyższającej tę ilość lat, podczas której las był jako taki opodatkowany.

Postanowienia o postępowaniu.

§ 12.

Prośba o opust podatku.

Prośba o opust podatku musi być najpóźniej w ciągu ośmiu dni po spostrzeżeniu szkody wniesiona pisemnie lub podana do protokołu we władzy skarbowej I. instancyi, w której okręgu znajduje się uszkodzony kompleks leśny i musi zawierać przy określeniu uszkodzonych parcel leśnych dokładne podanie przyczyny szkody i o ile to jest możliwe rozmiar szkody.

Jeżeli kompleks leśny rozciąga się na kilka powiatów, wówczas należy wnieść prośbę do tej władzy podatkowej, w której okręgu znajduje się większa część uszkodzonej powierzchni.

§ 6., ustęp 2. i 3., znajduje analogiczne zastosowanie.

§ 13.

Stwierdzenie szkody.

Stwierdzenie szkody następuje przez władzę podatkową I. instancyi na podstawie badania, które ma być na miejscu przeprowadzone, a mianowicie z reguły przez urzędowo upoważnionych znawców leśnictwa, a przy którym może być uszkodzowany obecny.

III. Postanowienia wspólne.

§ 14.

Dodatki ciał autonomicznych.

Opust nie powoduje żadnej zmiany podstawy wymiaru dla dodatków ciał autonomicznych i dla opłat na ich rzecz, o ile w ustawodawstwie krajowym nie jest coś innego zarządzone.

§ 15.

Zabiegi stron.

Czynności stron, przewidziane w tem rozporządzeniu, mogą być także przedsiębrane przez pełnomocników.

Za pełnomocnika należy uważać małżonka, prawnego zastępcę niewłasnowolnego, dzierżawcę lub użytkownika oraz kierujących i upoważnionych urzędników dworskich lub leśnych.

Doniesienia i prośby może wnosić zamiast podatnika także naczelnik gminy, względnie przełożony wyłączonego obszaru dworskiego, w którym leżą uszkodzone grunta.

Także kilku właścicieli gruntów może łącznie wnosić doniesienie o szkodzie, względnie prośbę o opust.

§ 16.

Obowiązek informowania i współdziałania w postępowaniu.

Każdy jest obowiązany udzielać władzy podatkowej na pytanie wyjaśnień w postępowaniu przy opustach podatku gruntowego lub zeznawać jako rzeczoznawca.

Gminy są obowiązane do współdziałania w tem postępowaniu na żądanie władz podatkowych.

Publicznych funkcyjaryuszów można za zwoleniem ich przełożonej władzy służbowej powoływać do współdziałania.

§ 17.

Koszta postępowania.

Mężowie zaufania i osoby informujące, następnie członkowie komisji specjalnej oraz członkowie reprezentacyi gminnych, powołani do ewentualnych dochodzeń nie mają prawa do wynagrodzenia, mogą tylko domagać się zwrotu kosztów jazdy. Do oznaczania tych zwrotów kosztów stosują się przepisy, obowiązujące dla zwrotu kosztów jazdy członków komisji podatków osobistych (reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 25. czerwca 1897, Dz. u. p. Nr. 151). Wynagrodzenia dla rzeczoznawców za znaczniejsze trudy oznacza krajowa władza skarbowa od wypadku do wypadku.

Jeżeli się okaże, że wniesienie prośby o opust było oczywiście nieuzasadnione, można proszącego pociągnąć w drodze administracyjnej do zwrotu kosztów, spowodowanych przez badania.

§ 18.

Środki prawne.

Przeciw rozstrzygnięciu władzy podatkowej I. instancyi jest dopuszczalny rekurs do krajowej władzy skarbowej, która rozstrzyga ostatecznie.

§ 19.

Doniesienia o szkodach oraz prośby o opust podatku są wolne od stempla podług poz. tar. 44 g ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89.

§ 20.

Osobna opłata.

Osobną opłatę w wysokości 2 procent czystego przychodu katastralnego, ustanowioną w § 2., artykułu I. cesarskiego rozporządzenia z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124, będzie się pobierało i ściagało wraz z podatkiem gruntowym.

Stosunkową część opłaty, przypadającą na płatne już raty podatku gruntowego, należy pobrać wraz z najbliższą ratą, która zapada po wydaniu tego rozporządzenia.

Osobnego nakazu zapłaty co do tej opłaty nie będzie się wystawiało. Za pomocą obwieszczenia należy zwrócić uwagę obowiązanym do podatku gruntowego na obowiązek uiszczania opłaty.

§ 21.

Przypisu osobnej opłaty w celu wymiaru i poboru dodatków ciał autonomicznych i opłat na ich rzecz nie uskutecznia się. Pozatem dzieli osobna opłata losy podatku gruntowego. Każde obniżenie przypisu podatku gruntowego (odpis, opust) powoduje zatem ubytek odpowiedniej części osobnej opłaty.

§ 22.

Urzędy podatkowe mają tę opłatę zarachowywać łącznie z podatkiem gruntowym.

Władze podatkowe mają przedkładać krajowej władzy skarbowej do końca marca każdego roku łączny wykaz opustów podatku gruntowego, przyznanych za ubiegły rok. Gdyby do tego terminu nie były jeszcze poszczególne prośby o opust załatwione, wówczas należy później przyznane opusty włączać taksamo, jak opusty, udzielone po tym terminie rozstrzygnięciem rekursowem, do wykazu za najbliższy rok.

Krajowa władza skarbowa oblicza z tych wykazów, corocznie do niej wpływających, łączną sumę opustów, udzielonych w jej obszarze administracyjnym, i pokrywa spowodowany tem ubytek podatku z łącznej wynikłości osobnej opłaty, uzyskanej w roku ubiegłym; zalicza ona tę kwotę pokrycia jako zwrot opustów podatku gruntowego

i przekazuje resztę, pozostającą z łącznych wynikłości osobnej opłaty, Ministerstwu rolnictwa do użycia na cele, ustanowione w artykule I, § 2., ustęp 4. i 5., rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 124.

Jeżeli opusty, przyznane w pewnym roku nie znajdą pokrycia w łącznej wynikłości osobnej opłaty, to należy niedobór pokryć wprzód z wyników następnego roku, tak iż przekazanie na rzecz Ministerstwa rolnictwa może dopiero wtedy nastąpić, gdy wszystkie opusty, przyznane w latach poprzednich, zostały pokryte.

§ 23.

Obszar wojenny!

W obszarach wojennych, określonych w § 1. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358, należy szkody elementarne, które zaszyły przed ogłoszeniem obwieszczenia, wydanego stosownie do § 3. tego rozporządzenia (w brzmieniu rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 23. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 178) traktować podług zasad, ustalonych w wyżej wymienionych rozporządzeniach. Do zdarzeń elementarnych, które zajdą po wydaniu takiego obwieszczenia, należy stosować zarządzenia niniejszego rozporządzenia, skoro przed załatwieniem podania, wniesionego o ich uwzględnienie, nie wyjdzie ponowne obwieszczenie (§ 4. cytowanego rozporządzenia).

Odpisy z tytułu szkód elementarnych, przyznane w obszarze wojennym na podstawie rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 30. listopada 1915, Dz. u. p. Nr. 358, względnie na podstawie rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 23. kwietnia 1917, Dz. u. p. Nr. 178, ponosi skarb państwa, a zatem nie pokrywa się ich z osobnych opłat.

§ 24.

Postanowienia przejściowe.

Doniesienia zarządzone w § 6. i prośby zarządzone w § 12. mogą być wniesione odnośnie do tych zdarzeń, które zajdą do 14. dnia po ogłoszeniu tego rozporządzenia, jeszcze w ciągu ośmiodniowego terminu, rozpoczynającego się w 15. dniu po ogłoszeniu. W tym samym terminie mogą być także wniesione prośby, przewidziane w § 7., o ile odnoszą się do roku 1917, a mianowicie łącznie z doniesieniami.

Rozporządzenie Ministerstwa opieki społecznej, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 28. grudnia 1917,

dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek Ministerstwa opieki społecznej przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Począwszy od dnia 1. stycznia 1918 będzie się uskuteczniało wszystkie wypłaty, których przekazanie następuje ze strony Ministerstwa opieki społecznej, przez pocztową Kasę oszczędności. Wyjęte od tego są:

- a) wypłaty do rąk uprawnionych do pobierania, zamieszkałych za granicą,
- b) wypłaty, które muszą być uskutecznione w efektywnem złocie i
- c) wypłaty na rachunek Węgier, władz wspólnych i organów autonomicznych.

§ 2.

Dla wypłat, wymienionych w § 1., które mają być zrealizowane w obrocie przekazowym pocztowej Kasy oszczędności, funguje jako organ likwidujący wyłącznie ministeryalny departament rachunkowy Ministerstwa opieki społecznej.

Temu departamentowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać przeznaczone dotąd dla wypłacających kas wygotowania sądowych uchwał zajęcia i przekazania (zakazów dla dłużnika trzeciego), o ile takie doręczenie ma być wogóle uskutecznione na wniosek ponaglącego wierzyciela stosownie do § 295. o. e.

§ 3.

Zresztą mają do wyżej określonych wypłat analogiczne zastosowanie postanowienia §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, dotyczącego uskuteczniania wypłat na rachunek dolnoaustriackich władz skarbowych przez c. k. pocztową Kasę oszczędności. Ewentualne reklamacje należy zawsze wystosowywać do departamentu rachunkowego, oznaczonego w § 2.

Mataja wtr.

Wimmer wtr.

Wieser wtr.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 28. grudnia 1917,

dotyczące uregulowania obrotu tłuszczami odpadkowymi.

Na podstawie ustawy z dnia 24. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Tłuszcze, uzyskane w rakarniach, pozostałości przy wytapieniu tłuszczu wieprzowego, które dadzą się użyć tylko do celów technicznych (t. z. tłuszcz z osadu), tłuszcze, wytworzone w warzelniach trunków, oraz wszystkie inne tłuszcze odpadkowe pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego każdego rodzaju (tutaj należą odpadki tłuszczów, wymienionych pod pozycją F 9 klasyfikacji towarów austriacko-węgierskiej i bośniacko-hercegowińskiej kolejowej taryfy towarów część I., oddział B), mają właściciele lub przechowcy zgłaszać celem objęcia w Tow. akc. austriackiej Centrali olejów i tłuszczów we Wiedniu, podając rodzaj, ilość i miejsce przechowania, a jeżeli przechowca nie jest równocześnie właścicielem, wymieniając właściciela.

Zgłoszenie ma nastąpić odnośnie do zapasów, istniejących już w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie, najpóźniej do dnia 10. stycznia 1918, a odnośnie do ilości, później przypadających, w 1. dniu każdego miesiąca.

Tow. akc. austriackiej Centrali olejów i tłuszczów jest obowiązane do objęcia zgłoszonego towaru i zapłaconia zań najpóźniej w ciągu 4 tygodni, począwszy od dnia zgłoszenia. Do tej chwili należy towar odpowiednio przechowywać i utrzymywać.

§ 2.

Obowiązek zgłoszenia nie odnosi się do zapasów, które pozostają w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

§ 3.

Co do ceny objęcia, która ma być zapłacona, winno Tow. akc. austriackiej Centrali olejów i tłuszczów porozumieć się z uprawnionym do dyspozycji.

Jeżeli nie dojdzie do porozumienia, wówczas zostanie cena ustalona przez ten sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się towar, w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu rzeczoznawców.

W tym przypadku ma Tow. akc. austriackiej Centrali olejów i tłuszczów uiścić przy objęciu na razie ofiarowaną przez się cenę kupna w gotówce.

Rozstrzygnięcie sądu powiatowego może być zacepione rekuresem w ciągu 8 dni. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. Sąd rozstrzyga według swobodnego uznania, czy koszty postępowania mają być zwrócone przez jedną ze stron, lub rozdzielone na obie strony.

Obowiązek dostawy nie doznaje wskutek postępowania sądowego zwłoki.

§ 4.

Istniejące zobowiązania z umów nie stoją na przeszkodzie wykonaniu obowiązków, nałożonych tem rozporządzeniem, i wydanych na podstawie tegoż zarządzeń. /

§ 5.

W razie, gdy uprawniony do dyspozycji wzbrania się sprzedać towary Tow. akc. austriackiej Centrali olejów i tłuszczów, ma polityczna władza pierwszej instancyi, w której okręgu znajdują się zapasy, orzec o obowiązku ich wydania i zarządzić w razie potrzeby przymusowy odbiór zapasów na koszt posiadacza.

Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują rzeczowe prawa na zapasach.

W razie przymusowego odbioru zapasów należy potrącić 10 procent od ceny objęcia, należącej się podług § 3.

Jeżeli uprawnionego do dyspozycji nie można wyszukać lub osiągnąć, albo jeśli cena ma służyć na zaspokojenie pretensyi trzecich osób z praw rzeczowych, wówczas należy złożyć wartość towarów w sądzie.

Zapasy, przymusowo odebrane, ma ich ostatni przechowca, nieodpłatnie aż do odstawienia prze-

chowywać, starannie się z nimi obchodzić i utrzymywać.

§ 6.

Przesyłki towarów, określonych w § 1., mogą być przez koleje żelazne lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej tylko wtedy przyjmowane do przewozu, jeżeli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez Tow. akc. austriackiej Centrali olejów i tłuszczów według dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny, oraz dla przesyłek, które w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie były już nadane celem dostawy, nie potrzeba tego rodzaju poświadczeń przewozowych.

§ 7.

Przekroczenia tego rozporządzenia i każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań, w niem ustalonych, będą karane przez polityczną władzę, o ile te czynności nie podlegają surowszej karze, grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Te kary mogą być także orzeczone obok siebie. Ponadto może być także orzeczoną konfiskata zapasów, do których odnosi się karygodna czynność i, jeżeli przekroczenie nastąpiło w wykonywaniu przemysłu, utrata uprawnienia przemysłowego.

§ 8.

To rozporządzenie wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia.

Höfer wlr.

Schauer wlr.

Banhans wlr.

Wieser wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Wzór.

Poświadczenie przewozowe dla tłuszczów odpadkowych.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia
..... kg tłuszczu odpadkowego,
a mianowicie w czasie od ..... do .....
z (nazwa stacji wysyłającej) .....
do (nazwa stacji przeznaczenia) .....
(koleją żelazną lub okrętem parowym) pod adresem $\frac{\text{pana}}{\text{pani}}$ (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania
odbiorcy) .....

Wiedeń, dnia ..... 191...

Tow. akc. austriackiej Centrali olejów i tłuszczów.

Poświadczenie to należy trwale przytwierdzić do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie ma być przez stację przeznaczenia ściągnięte.

519.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 28. grudnia 1917,

w sprawie sprostowania błędu w załączniku rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. września 1917, Dz. u. p. Nr. 398, dotyczącego utworzenia okręgów karno-podatkowych i wyznaczenia władz podatkowych, powołanych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych.

W załączniku ogłoszonego w CLXXVIII. części Dziennika ustaw państwa pod Nr. 398 rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 28. września 1917, dotyczącego utworzenia okręgów karno-podatkowych i wyznaczenia władz podatkowych, powołanych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych ma pod liczbą bieżącą 14 Dalmacya w rubryce 4, zamiast „Administracya podatkowa w Zadarze“ opiewać „Starostwo w Zadarze“, a w rubryce 5. zamiast „Obszar administracyi podatkowej w Zadarze i obszar wszystkich starostw“ opiewać „Obszar wszystkich starostw“.

Toggenburg wlr.

Wimmer wlr.

520.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 29. grudnia 1917,

którem zmienia się rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 31. października 1917, Dz. u. p. Nr. 439, w sprawie zgłaszania i zamknięcia znajdującego się w Austrii majątku poddanych państw nieprzyjacielskich i w sprawie zgłaszania znajdującego się w państwach nieprzyjacielskich majątku poddanych państwa austriackiego.

Na podstawie § 1. ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Termin do skuteczniania zgłoszeń, ustanowiony w § 10., ustęp 4., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 31. października 1917, Dz. u. p. Nr. 439, przedłuża się do dnia 15. lutego 1918; obowiązany do zgłaszania może na jego wniosek udzielić właściwe biuro zgłoszenia terminu dodatkowego.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Seidler wlr.

Höfer wlr.

Toggenburg wlr.

Ćwikliński wlr.

Mataja wlr.

Banhans wlr.

Schauer wlr.

Homann wlr.

Wimmer wlr.

Žolger wlr.

Czapp wlr.

Twardowski wlr.

Horbaczewski wlr.

Wieser wlr.

Silva-Tarouca wlr.

521.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu z dnia 29. grudnia 1917,

w sprawie pewnych zmian rozporządzenia tych Ministerstw z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31, dotyczącego tworzenia zakładów ubezpieczeń, ich urządzania i zawiadywania ich czynnościami („regulatyw ubezpieczeniowy“).

Artykuł I.

1. Używane w regulatywie ubezpieczeniowym wyrażenie „ubezpieczony“ należy uważać za równoznaczne z wyrażeniem „biorący ubezpieczenie“, używanem w ustawie z dnia 23. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 501, o umowie ubezpieczenia (ust. o um. ubezp.).

2. § 10. regulatywu ubezpieczeniowego ma opiewać:

„Zatwierdzenia przez państwo wymagają następnie ogólne warunki ubezpieczenia każdego zakładu ubezpieczeń, mające służyć za podstawę dla umów o ubezpieczenie, jakie tenże będzie zawierał w krajach tutejszych, oraz każda późniejsza zmiana lub każde późniejsze uzupełnienie ogólnych warunków. W zakładach wzajemnych ubez-

pieczeń mają stanowić ogólne warunki ubezpieczenia część składową statutow.

Osobnych warunków ubezpieczenia wolno przy tutejszo-krajowym prowadzeniu czynności tylko wtedy używać bez zatwierdzenia przez państwo, jeśli nie są sprzeczne z ogólnymi warunkami ubezpieczenia, lecz je tylko uzupełniają, albo jeżeli zapewniają biorącemu ubezpieczenie korzystniejsze warunki.“

W ciągu roku 1918. zostanie przewidziane tu zatwierdzenie przez państwo tylko dla takich warunków ubezpieczenia udzielonem, które postanawiają, że przepisy ustawy o umowie ubezpieczenia stosują się do, stosunku umowy o tyle, o ile nie umówiono pewnych odmiennych postanowień, na jakie zezwalają nieobowiązujące bezwzględnie przepisy. Włączenie tego postanowienia do warunków ubezpieczenia może być zaniechane, jeżeli mają być one wedle oświadczenia odnośnego zakładu ubezpieczeń użyte dopiero po dniu 31. grudnia 1918. W klauzuli zatwierdzającej należy wskazać na to czasowe ograniczenie.

3. § 11. ma opiewać:

„Ogólne warunki ubezpieczenia muszą — pominiawszy przepis § 144., ustęp 1., ust. o um. ubez. — w każdym razie, zawierać:

1. wszystkie postanowienia, odbiegające na niekorzyść zawierającego ubezpieczenie od nieobowiązujących bezwzględnie przepisów ustawy o umowie ubezpieczenia, które mają być umówione przy zawieraniu kontraktów;

2. wszystkie postanowienia umowne, wedle których mają w razie zaistnienia pewnych ogólnych stanów faktycznych, niezawisłych od jakości poszczególnego ryzyka, nastąpić dla biorącego ubezpieczenie ujemne skutki prawne, jakie nie są już ustanowione w ustawie o umowie ubezpieczenia;

3. przy towarzystwach, opartych na wzajemności, postanowienia o prawach biorącego ubezpieczenie do uczestniczenia w nadwyżkach obrotowych; przy towarzystwach akcyjnych, które przyznają biorącym ubezpieczenie udział w zyskach, postanowienia o prawach biorących ubezpieczenie do uczestniczenia w zysku z obrotu.

W jakim rozmiarze i w jakiej formie przedstawienia mają być w ogólnych warunkach ubezpieczenia podane do wiadomości obowiązujące bezwzględnie przepisy ustawy o umowie ubezpieczenia i te nieobowiązujące bezwzględnie przepisy, których ogólne warunki ubezpieczenia nie dotyczą, po-

stanawia Ministerstwo spraw wewnętrznych po wysłuchaniu każdorazowych interesentów z kół ubezpieczających przez wydanie warunków wzorowych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, albo przez zarządzenie w każdym poszczególnym przypadku. Jeśli wszystkie przepisy ustawy o umowie ubezpieczenia, regulujące odnośny dział ubezpieczenia, nie zostaną dosłownie powtórzone, musi być ta niezupełność oznajmienia wyraźnie zaznaczona. To samo obowiązuje, jeżeli poszczególne przepisy zostaną podane do wiadomości tylko w wyciągu lub w układzie, który w inny sposób odiega od tekstu ustawy o umowie ubezpieczenia.“

4. § 12. ma opiewać:

„Ustalenia w ogólnych warunkach ubezpieczenia, przepisane w § 144., ustęp 1., ust. o um. ubez., muszą odpowiadać następującym postanowieniom:

a) w razie odkupu ma wynosić odprawa, jeżeli oznacza się ją w jednakowej kwocie na cały czas trwania ubezpieczenia, przynajmniej trzy czwarte rezerwy premii; a jeżeli odprawę oblicza się według skali, wzrastającej z trwaniem ubezpieczenia aż do wysokości całej rezerwy premii, to ma się ona zaczynać od kwoty, wynoszącej przynajmniej 60% rezerwy premii;

b) w razie redukcji ubezpieczenia należy zmniejszoną sumę ubezpieczenia względnie rentę obliczyć, biorąc za podstawę całą rezerwę premii, przypadającą na ubezpieczenie, albo przy ubezpieczeniach mieszanych w stosunku ubiegłych lat ubezpieczenia do okresu ubezpieczenia, ustanowionego w umowie.

W policach należy w tabeli podać cyfrowo wartości odkupu, względnie zmniejszone sumy ubezpieczenia w stosunku do czasu trwania ubezpieczenia, zaczynając od trzyletniego czasu trwania, a następnie za okresy czasu conajmniej od lat pięciu do pięciu.“

5. W § 13. należy zastąpić cytat „§ 11., punkt 7.“ przez „§ 11., punkt 3.“

6. § 14. ma opiewać:

„Te zakłady ubezpieczeń, które osobnym funkcjonaryuszom powierzają pośredniczenie w czynnościach ubezpieczeniowych albo zawieranie

umów o ubezpieczenie — bez względu na to, jaki oni mają tytuł (agent, agent generalny, inspektor itd.) i czy odnośny funkcjonaryusz pozostaje w stosunku służbowym do zakładu — mają tych funkcjonaryuszów zaopatrzyć w pełnomocnictwa, wymieniające poszczególnie ich uprawnienia, opierając się przytem na brzmieniu §§ 43. i 44. ust. o um. ubezsp.; taksamo należy postąpić, jeżeli ma się rozszerzyć lub ograniczyć uprawnienia, wymienione w tych przepisach. Jeżeli taki funkcjonaryusz jest wyraźnie ustanowiony dla pewnego oznaczonego okręgu, to musi się wymienić w pełnomocnictwie wynikające z tego ograniczenie jego uprawnień, opierając się na brzmieniu § 45. ust. o um. ubezsp.

Zakłady ubezpieczeń mają tych funkcjonaryuszów zobowiązać, aby w obcowaniu ze stronami legitymowali się przez okazanie pełnomocnictwa.

Pełnomocnictwa generalnych reprezentantów zagranicznych zakładów ubezpieczeń należy ściśle określić po myśli artykułu IV. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. listopada 1865, Dz. u. p. Nr. 127. Pełnomocnictwa te muszą się rozciągać w szczególności także na wystawianie definiwnych polic. "

7. § 15. otrzymuje następujące nowe ustępy:

„W razie, jeżeli uprawnienia, wymienione w §§ 43. i 44. ust. o um. ubezsp., zostają w pełnomocnictwie (§ 14.) ograniczone, musi się zwrócić na to uwagę w dokumencie ubezpieczeniowym (policy) i we wniosku wpadającym w oczy drukiem i na wpadającym w oczy miejscu, jeżeli w poszczególnym przypadku nie wręcza się osobnego oznajmienia pisemnego.

W ten sam sposób w obu formularzach dokumentów musi się zwrócić uwagę na prawo, oznaczone w § 10. ust. o um. ubezsp.

Wniosek i dokument ubezpieczeniowy muszą być łatwo i wyraźnie czytelne.“

Artykuł II.

1. § 33., punkt 4., ma opiewać:

„Wartość papierów wartościowych należy podać w bilansie według wartości kursowej z końcem

roku rachunkowego. Można jednak do bilansów z tych lat rachunkowych, które w całości lub w części przypadają na czas włącznie po rok kalendarzowy 1926, wstawić pożyczki wojenne, wydane od roku 1914, według ceny nabycia.

Wartość papierów do losowania, notowanych ponad wartość wylosowania, można podać podług najmniejszej kwoty, przypadającej według planu losowania po potrąceniu należytości.“

2. § 33., punkt 5., ma opiewać:

„Książkowe nie zrealizowane zyski na kursie papierów wartościowych należy przekazać funduszowi różnic kursowych.

Użycie tego funduszu na inne cele jak na pokrywanie strat na kursie jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej.

Postanowienie to obowiązuje także w odniesieniu do pożyczek wojennych, oznaczonych w punkcie 4.“

3. § 34., ustęp 3., punkt 1., ma opiewać:

„1. wykaz posiadanych papierów wartościowych z wymienieniem papierów i ilości sztuk, wartości imiennej i kursowej, względnie ceny nabycia (§ 33., punkt 4.);“

4. § 51., II., punkt 5., ma opiewać:

„5. stratę na kursie papierów wartościowych (osobne traktowanie pożyczek wojennych w myśl § 33., punkt 4., jest także tutaj dopuszczalne);“

Artykuł III.

Przepisy, zawarte w artykułach I., punkt 1., 2. i 7., ustęp 2. i 3., i II., wchodzą w życie dnia 1. stycznia 1918, a inne przepisy dnia 1. stycznia 1919.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu z dnia 26. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 160, i rozporządzenie Ministra sprawiedliwości i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 27. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 429, tracą dnia 1. stycznia 1918 moc obowiązującą.

Toggenburg wtr.

Wimmer wtr.

Schauer wtr.

Wieser wtr.

Rok 1917.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 31. grudnia 1917.

Trość: M 522. Rozporządzenie, dotyczące przyznania nadzwyczajnych dodatków do dyet i stawnego (dziennego) funkcyjaryuszy państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków.

522.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami z dnia 29. grudnia 1917,

dotyczące przyznania nadzwyczajnych dodatków do dyet i stawnego (dziennego) funkcyjaryuszy państwowych z powodu wywołanych przez wojnę niezwykłych stosunków.

Moc obowiązującą rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. lipca 1916, Dz. u. p. Nr. 234, utrzymaną w mocy na rok 1917 rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 12. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 415, oraz moc obowiązującą przepisów, wydanych na zasadzie § 4. tego pierwszego rozporządzenia, przedłuża się ponownie, a to na przeciąg roku 1918.

Wimmer wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniemu złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik	1849	za K	5-04	Rocznik	1867	za K	4-80	Rocznik	1885	za K	4-32	Rocznik	1903	za K	10-80
"	1850	"	12-60	"	1868	"	4-80	"	1886	"	5-52	"	1904	"	6-—
"	1851	"	3-12	"	1869	"	7-20	"	1887	"	6-—	"	1905	"	7-20
"	1852	"	6-24	"	1870	"	3-36	"	1888	"	10-08	"	1906	"	14-40
"	1853	"	7-56	"	1871	"	4-80	"	1889	"	7-20	"	1907	"	15-60
"	1854	"	10-08	"	1872	"	7-68	"	1890	"	6-48	"	1908	"	10-80
"	1855	"	5-64	"	1873	"	7-92	"	1891	"	7-20	"	1909	"	10-20
"	1856	"	5-88	"	1874	"	5-52	"	1892	"	12-—	"	1910	"	10-08
"	1857	"	6-84	"	1875	"	4-80	"	1893	"	7-20	"	1911	"	8-40
"	1858	"	5-76	"	1876	"	3-60	"	1894	"	7-20	"	1912	"	15-—
"	1859	"	4-80	"	1877	"	2-40	"	1895	"	8-40	"	1913	"	11-40
"	1860	"	4-08	"	1878	"	5-52	"	1896	"	8-40	"	1914	"	18-—
"	1861	"	3-60	"	1879	"	5-52	"	1897	"	18-—	"	1915	"	14-04
"	1862	"	3-36	"	1880	"	5-28	"	1898	"	7-20	"	1916	"	15-24
"	1863	"	3-36	"	1881	"	5-28	"	1899	"	12-—	"	1917	"	18-30
"	1864	"	3-36	"	1882	"	7-20	"	1900	"	8-40				
"	1865	"	4-80	"	1883	"	6-—	"	1901	"	7-20				
"	1866	"	5-28	"	1884	"	6-—	"	1902	"	9-—				

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 31. grudnia 1917.

Treść: (z 523 — 525.) 523. Ustawa, dotycząca ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. — 524. Ustawa, dotycząca upoważnienia przełożeń kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego. — 525. Ustawa, dotycząca zarządzeń, mających na celu pieczę nad inwalidami cywilnymi, członkami ich rodzin i osobami, pozostałymi po nich.

523.

Ustawa z dnia 30. grudnia 1917,

dotycząca ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, następuje:

§ 1.

Obowiązek ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków po myśli ustawy z dnia 28. grudnia 1887. Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888, rozszerza się na wszystkie przemysły górnicze, podlegające nadzorowi władz górniczych (§ 5. p. u. gór.) wraz z należącymi do tego zakładami (§ 117. i § 131. p. u. gór.) i ze służącym przemysłowi górniczemu uzyskiwaniem i sprowadzaniem drzewa przez przedsiębiorstwa górnicze, nie stanowiącym przedsiębiorstwa, unormowanego wedle zasad gospodarstwa leśnego, dalej na przedsiębiorstwa wiertnicze dla minerałów zastrzeżonych (§ 3. p. u. gór.), tudzież na przedsiębiorstwa wydobywania wosku kopalnego (ozokerytu, wosku ziemnego) i asfaltu (§ 19., ustęp 1., ustawy z dnia 9. stycznia 1907. Dz. u. p. Nr. 7).

§ 2.

Ubezpieczenie uskutecznia się w osobnym zakładzie ubezpieczeń (Zakładzie ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków).

W zakładzie tym należy także ubezpieczać robotników i urzędników ruchu w przedsiębiorstwach

dla nafty (oleju ziemnego, oleju skalnego, petroleum, smoły ziemnej), ubezpieczonych dotychczas po myśli postanowień § 19., ustęp 2., ustawy z dnia 9. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 7. w terytoryalnych zakładach ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków, tudzież robotników i urzędników ruchu tych podlegających obowiązkowi ubezpieczenia zakładów przemysłowych, których funkcjonaryusze po myśli § 11., ustęp 1., ustawy o kasach brackich z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, w brzmieniu, ustalonym w artykule I. ustawy z dnia 17. września 1892. Dz. u. p. Nr. 178, należą do górniczej kasy brackiej. § 11., ustęp 2. i § 49., ustęp 2., ustawy o kasach brackich tracą moc obowiązującą, o ile odnoszą się do ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków.

Robotnicy i urzędnicy ruchu, ubezpieczeni w górniczej kasie brackiej tylko w ograniczonym zakresie, określonym w § 10., ustęp 2., ustawy o kasach brackich (członkowie z mniejszymi prawami), występują z kasy prowizyjnej kasy brackiej z rozpoczęciem się ubezpieczenia.

§ 3.

Do Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków oraz do ubezpieczenia w nim mają analogiczne zastosowanie postanowienia ustaw z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888, z dnia 20. lipca 1894, Dz. u. p. Nr. 168, w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 21. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 363, dalej postanowienia ustawy z dnia 8. lutego 1909, Dz. u. p. Nr. 29, ze zmianami, wyliczającymi z wymienionych poniżej przepisów.

§ 4.

Trzecią część członków przełożenia, które należy ustanowić według przepisu § 12. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888, powołuje Minister robót publicznych w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z pośród osób, obznajomionych z gospodarzami, technicznymi i higienicznymi stosunkami w górnictwie.

Przełożenie wybiera ze swego grona przewodniczącego i dwóch zastępców przewodniczącego z tem zastrzeżeniem, że po jednym z tych funkcyjaryuszów należy wziąć z trzech kury przełożenia.

§ 5.

Powzięcie uchwał co do należących się odszkodowań należy do osobnych wydziałów, składających się z trzech członków, do których każda z trzech kury przełożenia ma wysłać wybranego w osobnem głosowaniu przedstawiciela i jego zastępcę. W razie potrzeby można powołać także osoby, nie należące do przełożenia.

Jeżeli wydział nie poweźmie jednomyślnie uchwały co do uznania lub odrzucenia roszczenia lub co do jego rozmiaru, albo jeżeli jeden z członków wydziału tego zażąda, natenczas wydanie stanowczego orzeczenia należy do przełożenia Zakładu.

W tym przypadku jak w ogóle w tych przypadkach, kiedy nie można ustalić odszkodowania zaraz po śmierci lub po nastaniu prawa do odszkodowania, może wydział żądającemu odszkodowania przyznać tymczasowe odszkodowania na podstawie uchwały, powziętej większością głosów. Zwrotu wypłaconego tymczasowego odszkodowania nie należy żądać w razie odrzucenia roszczenia z tytułu renty.

§ 6.

Blizsze postanowienia o siedzibie, organizacji, wewnętrznem urządzeniu i prowadzeniu czynności Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków mają być zawarte w statucie Zakładu, podlegającym zatwierdzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych.

W szczególności należy wydać także postanowienia o wymiarze i ściąganiu wkładek ubezpieczeniowych, o czynnem i biernem prawie wyborczem członków oraz o wyborze przedstawicieli w przełożeniu i w sądach polubownych, tudzież o zakresie uprawnień przełożenia, wydziałów ściślejszych i urzędnika kierującego, o ewentualnem utworzeniu biur dla załatwiania spraw (ekspozytur), wreszcie o wymogach dla zmiany statutu.

§ 7.

Zakład ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków może poruczyć górnicyzmi kasom brackim pośrednictwo w znoszeniu się przedsiębiorców i ubezpieczonych z jednej strony z Zakładem z drugiej strony, w szczególności zaś współdziałanie przy stwierdzaniu nieszczęśliwych wypadków i wykonywaniu zarządzeń, wydanych przez Zakład na zasadzie § 10. Kasy brackie obowiązane są do tego współdziałania w razie zwrócenia się do nich w tym względzie. Blizsze szczegóły co do tego określone będą w statucie Zakładu.

Kasom brackim należy się za ich współdziałanie, oprócz zwrotu wydatków w gotówce, wynagrodzenie, którego wysokość, o ile co do tego nie nastąpi zgoda, będzie określona przez Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych.

§ 8.

Starostwa górnicze mają prawo, po wysłuchaniu mężów zaufania ze stanu przedsiębiorców i ubezpieczonych, oznaczać z mocą obowiązującą dla pewnych oznaczonych okręgów wartość poborów w naturze.

§ 9.

Przy wymiarze renty za nieszczęśliwy wypadek dla tych osób, które z powodu nieukończenia jeszcze wykształcenia nie pobierają żadnego wynagrodzenia albo pobierają wynagrodzenie niezupełne, należy policzyć zarobek roczny, odpowiadający najniższemu zarobkowi ubezpieczonych, pobierających pełne wynagrodzenie w tym dziale zatrudnienia, dla którego wykształcenie się pobiera. Za podstawę wymiaru dla tych osób, tudzież dla młodocianych robotników nie można brać niższego rocznego zarobku niż 600 K.

§ 10.

Zakład ubezpieczeń ma prawo w każdym okresie leczenia odebrać kasie chorych, do której należy osoba uszkodzona, pieczę nad chorym. W tym przypadku wstępuje on w wszelkie obowiązki i prawa kasy chorych przypadające na nią z mocy ustawy odnośnie do pieczy nad chorym i członkami jego rodziny.

Po ukończeniu leczenia można osobie uszkodzonej tylko za jej przyzwoleniem dać zamiast należące się jej renty prawo do bezpłatnego leczenia i utrzymania w zakładzie leczniczym; Zakład ubezpieczeń może w tym przypadku dać osobie uszkodzonej odpowiednie odszkodowanie za utratę zarobku, spowodowaną przedłużeniem leczenia.

Oddanie osoby uszkodzonej do szpitala lub zakładu leczniczego na rachunek jej renty można zarządzić we wszystkich przypadkach, jeżeli osoba ta

rozmyślnie przeszkadza leczeniu lub je przewlekła; w przypadku tym należy się członkowi rodziny osoby uszkodzonej opieka, wymieniona w ustępie pierwszym.

Jeżeli do oceny roszczenia prawnego osoby uszkodzonej do renty potrzeba wedle orzeczenia lekarskiego obserwacji przez lekarzy w szpitalu, wówczas można w tym celu zarządzić oddanie osoby uszkodzonej na czas potrzeby do szpitala. Wyłożone na to koszta ciążą na Zakładzie ubezpieczeń.

Jeżeli osoba uszkodzona, nie mając do tego przewidzianych w ustawie lub innych ważnych powodów, nie usłucha zarządzenia Zakładu ubezpieczeń, wydanego na zasadzie postanowień niniejszego paragrafu, wówczas można całkiem lub częściowo wstrzymać wypłacanie jej renty za czas odnośny.

§ 11.

Ułożenie podziału na klasy niebezpieczności (§ 14. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków) dla przedsiębiorstw, ubezpieczanych w Zakładzie ubezpieczeń, oraz zmiany tego podziału należą do przełożenstwa i podlegają zatwierdzeniu Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych.

§ 12.

Taryfowe wkładki ubezpieczeniowe ciążą wyłącznie na posiadaczu ubezpieczonego przedsiębiorstwa.

§ 13.

Centralny fundusz rezerwowy górniczych kas brackich, utworzony po myśli § 37. ustawy o kasach brackich z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, przekazuje się Zakładowi ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków.

§§ 37. i 38. powyższej ustawy tracą moc obowiązującą.

§ 14.

Obowiązek udzielania prowizji członkowi, trwale niezdolnym do zarobkowania, ciążący na kasach prowizyjnych górniczych kas brackich, istnieje także wówczas, jeżeli niezdolność do zarobkowania spowodowana została nieszczęśliwym wypadkiem w przedsiębiorstwie, za który należy po myśli niniejszej ustawy zapłacić odszkodowanie; jednakowoż tak w tych przypadkach jak i wtedy, gdy pewna osoba, która pobiera rentę z powodu dozanego przedtem nieszczęśliwego wypadku, uzyska następnie roszczenie do górniczej kasy brackiej o prowizję dla inwalidów, spoczywa roszczenie do kasy prowizyjnej w tym zakresie, w jakim oba roszczenia razem przewyższają dwie trzecie zarobku z pracy, wziętego za podstawę wymiaru renty z powodu nieszczęśliwego wypadku. Jeżeli prowizya dla inwalidów jest większa niż dwie trzecie tego zarobku, to spoczywa ona

w kwocie renty, należnej z powodu nieszczęśliwego wypadku.

Dopóki osoba uszkodzona pobiera pełny zarobek z pracy jako rentę z powodu nieszczęśliwego wypadku (art. 2., ustęp przedostatni, ustawy z dnia 21. sierpnia 1917, Dz. u. p. Nr. 363), dopóty spoczywa roszczenie o prowizję dla inwalidów.

Osoby, pozostałe po zabitych, którym przysługuje roszczenie z tytułu ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, nie mają do górniczej kasy brackiej roszczenia o prowizję.

Jeżeli kasa prowizyjna udzieliła osobie uszkodzonej lub osobom, pozostałym po zabitym, prowizji za okres czasu, przez który według powyższych postanowień prowizya spoczywa lub się nie należy, to roszczenie o rentę z powodu nieszczęśliwego wypadku przechodzi aż do tej wysokości, w jakiej prowizya spoczywa lub się nie należy, na kasę prowizyjną, o ile jeszcze nie wypłacono odnośnych rat renty uprawnionemu do jej poboru.

Do dobrowolnych ubezpieczeń dodatkowych, za które ubezpieczony sam płaci całą wkładkę, nie stosują się powyższe postanowienia o spoczywaniu lub nienależności prowizji.

§ 15.

Do rozstrzygania o roszczeniach o odszkodowanie, podniesionych przeciw Zakładowi ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, których tenże Zakład nie uznał, właściwymi są wyłącznie sądy polubowne Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, których siedziby i okręgi oznaczy się w rozporządzeniu. Takie sądy polubowne należy utworzyć w siedzibach władz górniczych albo w siedzibach sądów polubownych zakładów ubezpieczeń robotników od nieszczęśliwych wypadków.

Do tych sądów polubownych i do postępowania przed nimi mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 38. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków.

W rozprawach przed sądami polubownymi uczestniczą jako asesorowie dwie zawodowo wykształcone osoby, mianowane przez Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, tudzież przedstawiciel przedsiębiorców i przedstawiciel ubezpieczonych, należących do przedsiębiorstw ubezpieczonych w Zakładzie. Przedstawiciele przedsiębiorców i ubezpieczonych wybiera się według bliższych postanowień, zawartych w statucie Zakładu.

Skargę należy wniesć do tego sądu polubownego, w którego okręgu leży przedsiębiorstwo, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia.

Koszta połączone z urządzeniem i czynnościami sądów polubownych, winien ponosić Zakład ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków.

Sądy polubowne rozstrzygają także spory między górnictwami kasami brackimi a Zakładem ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków, które wynikają z zastosowania § 14. Właściwość oznacza się przytem wedle siedziby górniczej kasy brackiej.

§ 16.

Prawo wkraczania, przyznane w §§ 18., ustęp 2., 28., 29., 30., 31., 50. i 54., ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków władzom politycznym, względnie inspektorom przemysłowym, przysługuje odnośnie do przedsiębiorstw podlegających władzom górniczym, tymże władzom.

Orzeczenia, które po myśli przepisów ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków mają wydawać władze polityczne, winny władze te, o ile chodzi o przedsiębiorstwa, ubezpieczone w Zakładzie ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, wydawać w porozumieniu z władzami górniczymi.

§ 17.

Nadzór państwowy nad Zakładem wykonuje Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych.

§ 18.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie cesarskie z dnia 7. kwietnia 1914, Dz. u. p. Nr. 80.

§ 19.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i robót publicznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Laxenburg, dnia 30. grudnia 1917.

Karol wtr.

Seidler wtr. Toggenburg wtr.

Homan wtr.

524.

Ustawa z dnia 30. grudnia 1917.

dotycząca upoważnienia przełożeństw kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się przełożeństwa kas chorych, urządzonych według ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, tudzież przełożeństwa górniczych kas brackich do wydawania w sprawach, zastrzeżonych na mocy ustawy lub statutu walnego zgromadzeniu, prawnie skutecznych uchwał z mocą obowiązującą na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, o ile pewne szczególne zarządzenie w interesie członków lub kasy (kasy brackiej) nie cierpi zwłoki.

Dopuszczalne jest uzupełnienie przełożeństwa przez czasową kooptację aż do odpowiadającej statutowi liczby członków przełożeństwa.

Pod tymi samymi warunkami udziela się takiego upoważnienia także wydziałom zakładów zastępczych, uznanych na mocy § 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, o ile u nich najwyższym organem uchwalającym jest walne zgromadzenie.

§ 2.

Dalsze przepisy, potrzebne do wykonania wydanego w § 1. zarządzenia, w szczególności także przepisy o wymogach ważnego dojścia do skutku tego rodzaju uchwały, wyda Ministerstwo robót publicznych, o ile chodzi o górnicze kasy brackie, a odnośnie do kas chorych i zakładów pensyjnych Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§ 3.

Upoważnia się Rząd do oznaczenia w drodze rozporządzenia terminu, w którym gęsić moc obowiązującą uchwał, powziętych stosownie do § 1.

§ 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, przez co traci moc obowiązującą rozporządzenie cesarskie z dnia 6. września 1914, Dz. u. p. Nr. 238.

§ 5.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi robót publicznych.

Laxenburg, dnia 30. grudnia 1917.

Karol wtr.

Seidler wtr. Toggenburg wtr.

Homan wtr.

525.

Ustawa z dnia 31. grudnia 1917,

dotycząca zarządzeń, mających na celu pieczę nad inwalidami cywilnymi, członkami ich rodzin i osobami, pozostałymi po nich.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się c. k. Rząd, bez ujmy dla ostatecznego uregulowania zarachowania tego wydatku wojennego, do udzielania w razie udowodnionego ubóstwa osobom cywilnym, posiadającym obywatelstwo austriackie, które, nie biorąc udziału w operacjach wojskowych, zostały uszkodzone wskutek bezpośredniego oddziaływania wydarzeń wojennych (inwalidzi cywilni) i przez to doznały zmniejszenia swej zdolności zarobkowania conajmniej o 20%, tudzież członkom rodziny ta-

kich osób, na czas trwania tej zmniejszonej zdolności zarobkowania, zaś jeżeli uszkodzenie spowodowało śmierć, członkom rodziny pozostałym po takich osobach, wsparcia najwyżej do wysokości każdorazowego zasiłku na utrzymanie dla członków rodziny osób, powołanych do czynnej służby w sile zbrojnej, a to aż do czasu, gdy sprawa zostanie w inny sposób unormowaną w drodze ustawowej.

§ 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie jej poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Laxenburg, dnia 31. grudnia 1917.

Karol włr.

Seidler włr.

Toggenburg włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, słoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na cały rocznik 1918 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 10 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za K 5-04	Rocznik 1867 za K 4-80	Rocznik 1885 za K 4-32	Rocznik 1903 za K 10-80
" 1850 " " 12-60	" 1868 " " 4-80	" 1886 " " 5-52	" 1904 " " 6-—
" 1851 " " 3-12	" 1869 " " 7-20	" 1887 " " 6-—	" 1905 " " 7-20
" 1852 " " 6-24	" 1870 " " 3-36	" 1888 " " 10-08	" 1906 " " 14-40
" 1853 " " 7-56	" 1871 " " 4-80	" 1889 " " 7-20	" 1907 " " 15-60
" 1854 " " 10-08	" 1872 " " 7-68	" 1890 " " 6-48	" 1908 " " 10-80
" 1855 " " 5-64	" 1873 " " 7-92	" 1891 " " 7-20	" 1909 " " 10-20
" 1856 " " 5-88	" 1874 " " 5-52	" 1892 " " 12-—	" 1910 " " 10-68
" 1857 " " 6-84	" 1875 " " 4-80	" 1893 " " 7-20	" 1911 " " 8-40
" 1858 " " 5-76	" 1876 " " 3-60	" 1894 " " 7-20	" 1912 " " 15-—
" 1859 " " 4-80	" 1877 " " 2-40	" 1895 " " 8-40	" 1913 " " 11-40
" 1860 " " 4-08	" 1878 " " 5-52	" 1896 " " 8-40	" 1914 " " 18-—
" 1861 " " 3-60	" 1879 " " 5-52	" 1897 " " 18-—	" 1915 " " 14-04
" 1862 " " 3-36	" 1880 " " 5-28	" 1898 " " 7-20	" 1916 " " 15-24
" 1863 " " 3-36	" 1881 " " 5-28	" 1899 " " 12-—	" 1917 " " 18-30
" 1864 " " 3-36	" 1882 " " 7-20	" 1900 " " 8-40	
" 1865 " " 4-80	" 1883 " " 6-—	" 1901 " " 7-20	
" 1866 " " 5-28	" 1884 " " 6-—	" 1902 " " 9-—	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyszuje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24. nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.